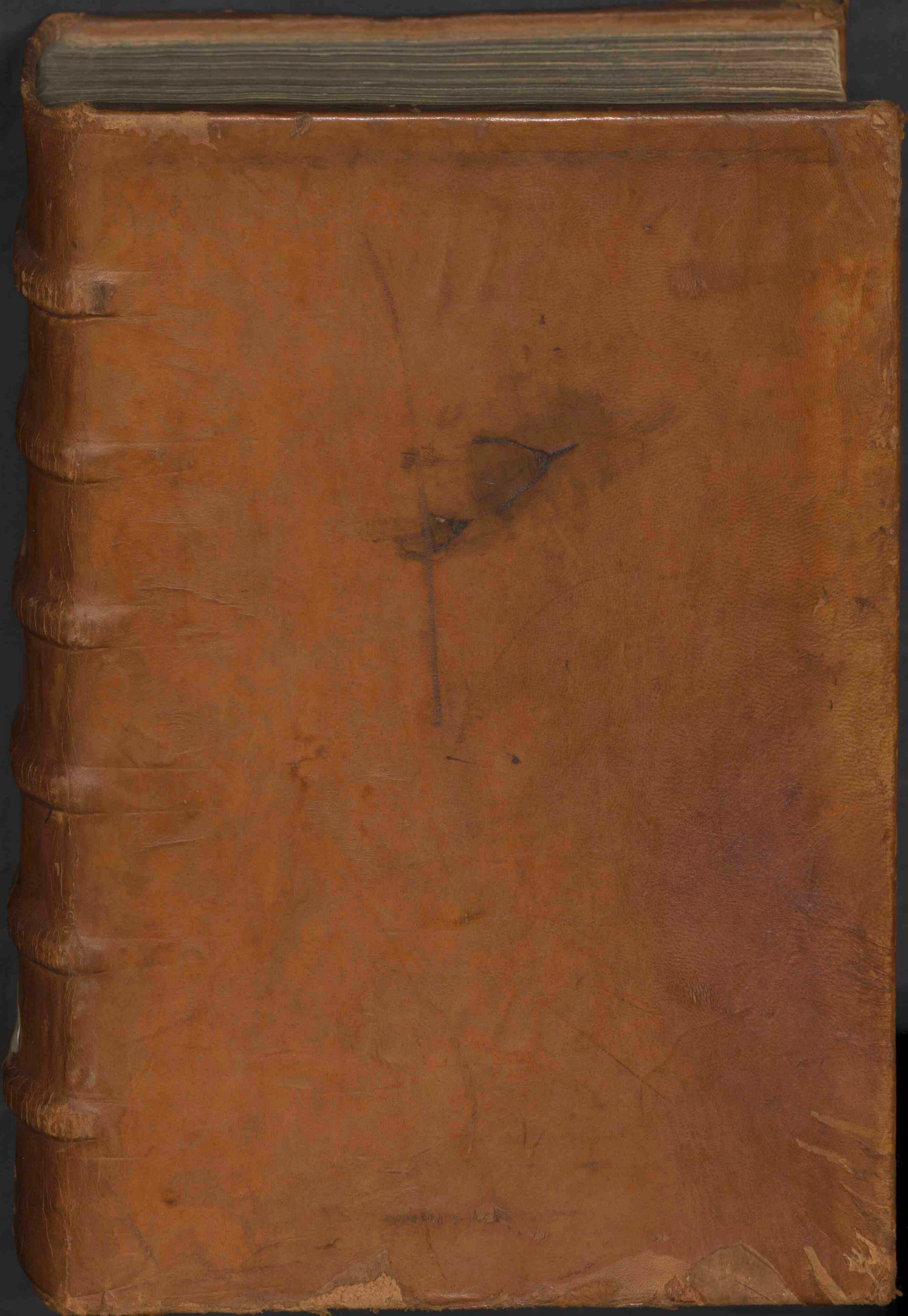

Legu[m] Doctoris excelle[n]tissimi D[omi]ni Bartoli de Saxoferrato Pri[m]a pars lecture sup[er] Inforciato

<https://hdl.handle.net/1874/461173>

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
 - de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

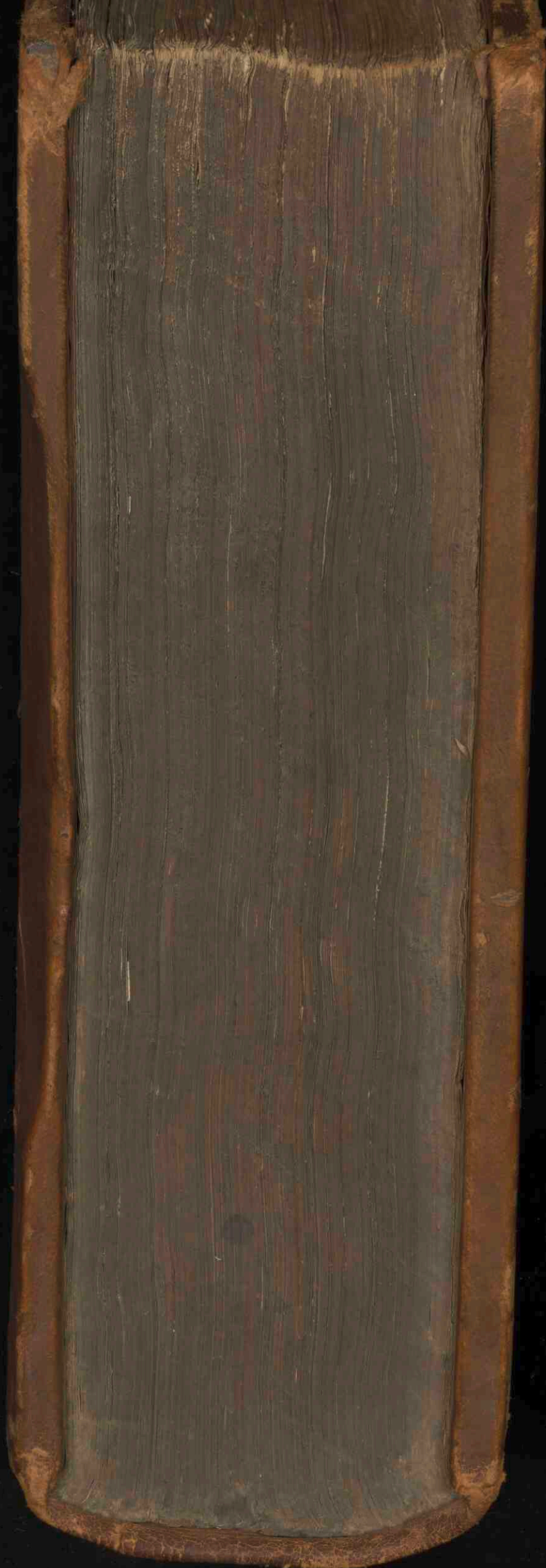
- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

L. fo.
807

RARIORA

CM

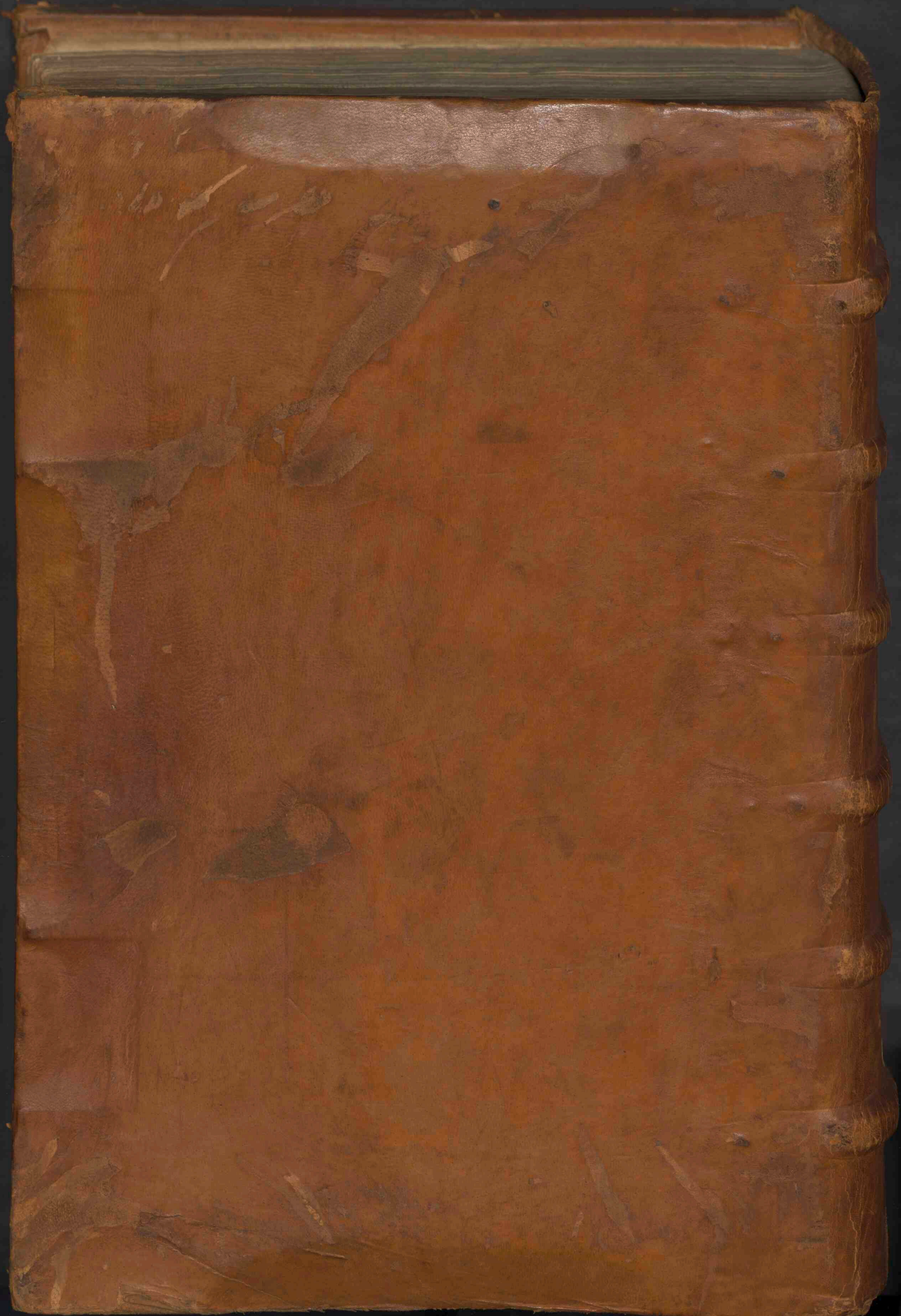

Cm

87
L. fo.
807

108. Bartolus de Saxoferrato, Lectura super I et II parte Infortiati cum additionibus Alexandri de Imola. [Lyon, Joh. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2°. L. 2°. 8071, 2

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Peddie I p. 88. — Pell. 1938 (1).

Samengeb. met nr. 104. — Dl. I, zie beschrijving bij Pellechet. Dl. II 186 bl.

Sig. aaa⁸bbb⁶ccc, ddd⁸eee¹⁰fff, ggg⁸hhh¹⁰iii—lll⁸mmm¹⁰nnn—yyy⁸zzz⁶.

Bl. 1 □. Bl. 2^a α (m. sign. aaa en bladtitel: De legatis p²imo); ¶ De legatis

p²imo. Rub²ica. / [p¹²] Er omnia exequata / Dicit ... Bl. 183b β r. 21 v. d.

tekst: ¶ Expli^c lectura eximij doctor⁷ dñi Bartoli de saxoferrato sup

2a prte info²rtiati vna cū addi. do. Ale/xandri de imola. Bl. 184—186 □.

104. Bartholus de Saxoferrato, Lectura super Authenticis. [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. maj. L. 2°. 8073

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — H* 2621. — Peddie I p. 89.

Samengeb. met nr. 108.

Bartolus super I et II Infortiati
super Authenticis

9

Hic non est caput lvi
bri considerata diuifi
one legislatoris. vt. j. dica. id
omitto q in alioz libroz prin
cipijs dici cosuenerunt. scz qd
fit subiectu legalis scier: z simi
lia. **C**u tamē q ad rubricā
descendā: qro qre hoc vol
lumē infortiatuz appellatur.
Quinqz sūt rñsiones in glo.
Prima cū studiū esset antiq
tus destructū rome istud vol

lumē fuit amissū: postea studiūz icepit bononie eē sic adhuc
hodie ē: z istud volumē fuit recuperatū rauēne. propter qd
multa iuri nō fuerūt addita q ante deerāt. **C**ū ius nrm est
factū magis forte: vñ dicit infortiatū. i. valde forciatū: sicut
j. de liber. z posthu. l. gall. s. ille casus. sic in syndone qd hz
plus de syrico dicit syndon infortiatū. **H**oc puto falsū: naz
hoc volumē nunq fuit amissū: semp em fuit totū volumē pā
dectariū piis. z adhuc ē. **H**eterea si hoc eēt verū iste liber
diceret infortias nō infortiatū. **S**ecda rō ē: quia hic sūt for
tes leges. sed certe z in. ff. veteri. vt dicit glo. hic. puto tamē
q hic sūt tex. magis difficiles. s. in titu. de libe. z posthu. z in
ti. ad. l. fal. de acq. here. z in ti. de bo. poss. q sūt in aliq pte iu
ris. quare hec pōt tolerari. **T**ertia qz dicit ab inuētoze qd
nō placet. qz nec iustiniāus nec aliqs de cōpilatoribz qui
ponūt. **C**. d. vete. iure emu. in. l. j. fuit hoc noie vocat. **Q**uar
ta: qz hec sūt noia magistrālia. z de his nō ē curādū: qz pta
cibus relinquūt. vt dicit glo. ar. **C**. de cōsti. pecu. l. j. ad mu.
l. si. s. pe. ista em noia mutant z imponūt ad libitū. **C**. d. mu.
no. l. i. l. z. j. ad tre. l. facta. s. si in dāda. z id de his nō curat.
vt. j. de le. i. siqs in fūdi vocabulo. certe hec rō satis placet: z
ē ar. ad. q. **Q**uidā habēs respālias d ciues pusinos: siue ho
mines de pusio inuenit aliqē q vocabat pusin: an hoc p
bat ipm eē de pusio. vt q sic qz idē ē dicere pusin: qd de pu
sio: vt eē d spon. c. i. facit extra de pscip. c. significāte: z ad
municā. l. assumptio. in prin. dixi in. l. puñciales. j. de xbo.
fig. **I**n cōtrariū ē veritas p hoc ē casus. in allegata. l. fin. s.
pe. j. ad muni. **E**t qz d istis noibz ppijs nō est curādū vt di
xi nō ob. cōtraria: qz loquūt qñ hoc nomen pusinus ponit
vt nomē appellatū. secus si vt ppiū vt dixi. **E**t quo hēs
q ar. ab etymologia vocabuli nō hz locū in noibz ppijs.
Si aliqs vocet pusin: nō p hoc pbat ipm d pusio eē. **Q**ui
ta qz d: ab infortiasim qd ē dispositio: qz he vltie dispositō
nes hic sūt. z hāc z. **H**ic qd satis placz. **C**ollige ergo q istd
nomē ē magistrālie ipositū ad placitū. **H**ō autē q mouit i
ponētē potuit eē q cōtinet in scda z vltia rōne. **S**ecdo qz
ro qlit diuidat iste liber. glo. videt dicere q in tres ptes: qz
de tribz tractat. **T**u dic q in qnqz. **P**rio complet tractatū
mrimonij vsqz ad titulu d tutelis. **S**ecdo materiā tutelarum
vsqz ad ti. de testa. **T**ertio d testis z d his q cōtinent in eis
vsqz ad titu. d bo. poss. **Q**uarto d mō z ordie succedēdi d iu
re ptozio vsqz ad ti. de suis z legi. **Q**uinto z vltio tractat ma
teriā succedēdi ab intestato: de iure ciuili vsqz ad finē lib. 21. z
ista pōt eē quedā magistrālis diuifio: s. i. pperator diuiserit ali
ter. in. l. j. **C**. de veteri iure emu. **S**ed tu dices fm hoc quare
magis denoiat ab vltis voluntatibz q ab alijs materijs q
hic tractat. rñ. qz illa ē maior et potētior. ps. ar. s. d sta. ho. l.
querit. **C**u hoc pmissio qd ē gnale ad totū libru descendā ad
rubricā cōtinuādā z examio p cōtraria. z. q. glo. cōtinat duo
b modis. **P**rima ē multuz a remotis. **S**ecda pōt sustineri.
tu posses sic d. **P**rio dixit de mrimonio. et in ti. d spō.
z in ti. de ritu. **I**tē qz in eo interuenit dos: id posuit de
iure dot. z de pac. do. z de fū. do. **I**tē qz cōstante mrimonio
fuit donatiōes inf conuuges q reprobauf. id de his tracta
uit hic. **I**tē qz mrimoniū qnqz ē necessē dissolui. vt in. s. nu
ptias. in auc. d nup. id posuit de diuortijs. **E**t qz soluto mri
monio dos peti. id posuit istā rubricā. **C**u p. prio sic iste
liber tradit ad instruedū alios: z sic d3 edi seu tradit a capite
vt. l. argētari. s. edi. s. de edē. sed hic non ē caput libri. vt in

glo. dicit. qz rē. **S**o. sicut fundus diuidit gratia vberioris cul
ture. vt. j. de le. ij. l. gai. s. tici. z gfa cōmodioris diuisionis
iudex adiudicat d pte vni alteri: vt insti. de offi. iudi. s. q si
cōmode. **I**ta dicit doc. qz iuriscōsulti: ista tria volumia di
uiserūt gfa cōmodioris lecture: als vñ liber eēt nimis ma
gnus. z ali? nimis paru?. **A**duerte qz recte pōt dici q hic ē
caput libri accipiēdo libru p volumie. s. accipiēdo libru p
istis libris partionalibz: vt sūt qnqua ginta libri digestorū:
tūc nō est caput libri. vt pbat. j. de le. ij. l. librozū. s. sicut. fm
doc. **S**ecdo op. hic dicit soluto mrimonio. **A**ōtra qz etiā
cōstāte mrimonio repetit dos. vt. j. e. l. si cōstante. z sic ista ru
brica nō ē congrua ad nigrū. **S**o. imo ē gnialis ad oēs leges
de qbus tractare itēdit pncipalit: qm regula ē q soluto ma
trimonio repetit dos. s. qnqz fallat. vt no. j. e. l. ij. in prin. **S**o
l. si cōstāte ponit sub hoc ti. vt denoret illā specialitatē. **T**er
tio op. qz etiā qñ nullū pcessit mrimoniū tractat de dotis re
petitōe. vt. j. e. l. si cū dotē. s. si. **S**o. vt hic ti. sit pfect?: tractat
ēt d mrimonio putatiō: q tū nō ē pprie dos: nec actōe d dote
repetit. s. cōditōe ob cāz. vt. l. i. d cōd. ob cau. z. s. d pft. sine
cā. l. auunculo. dic vt ibi. z. **C**. de ince. nu. l. q cōtra. z. j. d ad
ul. l. si adulteriū cū ince. **Q**uarto op. d: hic petat rē. **L**o
tra qz cū semel data fuit dos. vt. **C**. de do. cau. l. i. d3 dicit re
petat. vt. s. de positi. l. i. s. elegāt. z. j. d le. ij. l. cū p. s. fidei tue
z. **C**. de cōditō. ob cām. l. si repetēdi. z. s. de cōdi. inde. l. repe
titio. **S**o. hui? timore dicit glo. expone petat. i. repetat rē.
sic. s. si cer. pe. in rubrica. **Q**uel dic fm dy. qz hec. l. pōt stare p
prie aliquo cāu quādo dos eēt data ab alio vel a nemie: sed
a marito constituta. sed certe tūc videt ipi mulieri donata.
sic ipa dedisse videt. vt. s. si cer. pe. l. singularia. s. d iure do.
l. h. s. i. z sic expositio ista nō ē necessaria sicut pta. **C**tez
an iste maritus possit dotē cōstituere ē dubiū. qd dic. vt. l. i.
C. de dona. ante nup. z. l. si voluntate. **C**. d. do. pmif. vñ glo. be
ne exponit. s. an hec expositio sit ex ppria significatōe: an
ex interpretatōe. **G**lo. in. l. xbu reddendi. j. d xbo. sig. dicit ex
interpretatōe. tu dic etiā q peti pōt assumi: vt genus p qlibz
petitōe seu repetitōe in iudicio vel extra. vt. l. ampli? rem ra.
habe. et. l. si decē cū petiero. j. d xbo. ob. et tūc repetit ē ei? spe
cies: z cōtinet sub suo gñe ex ppria significatōe. vt. j. d reg.
iur. l. sp in gnalibz. z si intelligas ita eē positū hic ista expositio
nō esset necessaria: nisi cā dubitatōis tollēde. **I**tē pōt as
sumi vt species sepata: z tūc pcedit qd dicit qz ex interpreta
tione rē. **I**dē dic de xbo reddendi. nā pōt accipi xbu reddi
p gñe. s. p quolibet actu trāslatōis dñij: sicut xbu dari. vt i
sti. de acti. s. sic itaqz. z. ff. d xbo. obli. l. vbi aut. in fi. z tūc x
bu reddendi cōtinet xbu dari pprie. **A**lio modo potest ac
cipi pnt est species distincta z sepata. vt. d. s. elegāt. z. s. si
dei tue. z tūc ex interpretatōe. et istud ē vtile scire ppter statu
ta. sic etiā xbu dari pōt sumi duobz modis. vno mō. put est
gen? i. qz ois actus p que dñij trāsserit est gen? i. vbi aut. in
fi. de xbo. ob. **S**ecdo sumit tāq spēs. mō si tu accipis dari
tāq gen? tūc cōtinet reddi ex ppria significatōe. vt. l. ij. de
xbo. sig. **S**ed si accipit dari p specie. z sit separatū a reddend
do: tūc ex interpretatōe cōtinet reddi. z ita in xbo petat. quia
pōt accipi large vt gen?. **I**tē put species. z si accipit peti tā
q genus: tūc nō est necessaria expositio petat. i. repetat: qz
ex ppria significatōe cōtinet. sed si accipis peti pnt species
tūc ē necessaria expositio. i. repetat qz ex interpretatōe cōtine
tur. **Q**uero prio d: hic so. ma. an hic ti. habeat locū quocūq
qz mō soluat. **S**ic glo. q sic. fact. j. e. l. siqs stipulet. **S**e
cūdo qro qlit accipiat hec dictio queadmodū. **R**ñ. hic acci
pit interrogatiue. **Q**uerit em p quos z a quibz z in qn
tū z qñ dos petat. z dic vt in glo. sic. s. queadmo. ser. amit. i
rubrica. z. j. queadmo. testa. aperi. z de pac. do. l. si p. s. i. qñ
qz ponit similitudinarie directe vel p cōtrariū. vt. j. d adi. le.
l. ij. s. si duobz. z ibi glo. de acqre. poss. l. queadmodū. **C**. d a
gri. z cens. l. queadmodū. **T**ertio qro hic dicit dos. qd ē
dos. **D**icit **A**zo in sūma. **C**. d in. do. dos est q a muliere vel
eius pf marito vel ei? pfi ppter onera mrimonij dat: vt p
petuo sit penes eū. z ibi eā pbat. hec diffinitio nō videt ver
ra. qz etiā si nihil dat vel tradit a muliere cōstituūt dos. vt i

debitore liberato cā cōstituēde dotis. vt. s. de iu. do. l. p. m. ite-
 tendo. s. i. r. l. l. in prin. Sed pōt rīderi qd vī a muliere da-
 ta. vt pallegeta. l. l. s. p. d. eterea si mulier nō eēt dñā z dat fū
 dñi alienū in dotē. tñ tradēdo d: fundū dotale facere. vt. s.
 de fun. do. l. dotale. s. i. r. ibi no. Sed excusādo dic qd intelle-
 xit datū p traditū. sic. s. de posi. l. l. in prin. z qd ibi no. z. j. d.
 re. iur. l. nō videt data. p. d. eterea qd diffinitio. Azō. nō sitve-
 ra. p. ba. sic. Azō dicit qd illud qd dat est dos. hoc est falsus
 qz dos ē qddam ius incorpale: sicut hereditas p. s. moniuz
 peculū rē. vt. j. de ipē. l. qd d. z. ibi tex. z gl. p. d. eterea qd sit
 ius vniuersale seu incorpale. p. qz fruct? z accessiōes nō au-
 gēt res singulares: sed bñ augēt vniuersalē. s. hereditatē. vt
 litē veniūt. s. fruct? . s. d. petif. here. ad qd facit. j. d. n. bo. sig.
 l. hereditatis appellatōe. z. l. pecunie. s. i. r. s. d. pecu. l. pecu-
 lū nascit. sed accessiōes dotis augēt dotes z veniūt ex na-
 tura eiusdē actōis. ut. j. e. l. si marito. s. fi. C. d. iure do. l. etiā. g.
 p. qz est qd vniuersale. p. d. eterea in vniuersalib? p. cū succe-
 dit loco rei. sec? in p. ticularib? . vt. l. si rē z p. cū. s. de petif.
 here. z. ibi no. z. in. l. ipator. in. fi. j. de le. ij. z p. doc. C. d. rei vē.
 l. mater. s. in dote p. cū succedit loco rei. vt no. j. de n. bo. sig.
 l. labeo. z. l. fabinus. s. itē. si dñs. g. dos est aliqd v. l. hoc autē
 qd p. cū succedit loco rei. intelligo fm. l. ita cōstante. z. l. res
 qd ex dotali. s. d. iure doti. ¶ Ex his cōcludo diffinitōz azō.
 eē falsam. Dic ergo sic dos est qddā ius in se cōtinēs id qd
 a muliere vel ei? pte marito vel ei? pti tradit vel p tradito
 habet. ppter onera matrimonij sustinēda. Et p. dicta s. mul-
 tū vtilia ad practica: quare dico qd admittet libell? vniuers-
 salis seu gñalis. sicut in petitiōe hereditatis? z fruct? interz
 pcepti veniūt eadē actōe nō ex officio iudicis p ea q. s. dicit
 z qd no. s. de edē. l. i. in prin. magne gl. s. hoc videt s. l. fi.
 C. d. sen. q. sine cer. qnti. pfer. Sol. s. i. q. ferē in iudicio vni-
 uersali d. z cōtinere certū respectu vniuersi. s. incertitudo qd ē
 respectu rerū p. ticulariū que cōtinēt sub vniuerso nō vtiat.
 vt. d. l. i. in glo. mag. s. d. eden. Sed in. d. l. fi. fuit s. i. a incerta
 respectu vniuersi. nō em̄ declarauit ibi iudex dotē esse datā
 nec qntitatē dotis. sed si declarasset dotē datā l. z nō qntita-
 tē valeret. vt ex p. dictis p. z. hoc etiā p. ba. in. d. l. fi. vbi libell-
 lus admittit in quo dos petif. l. z qntitas dotis nō expriat
 Itē p. dicta determinatio videt cōtra. l. si peculū. in prin. j. de
 pecu. l. vbi dicit ipa corp. p. l. a vēdicāda. Quare dic qd que
 dā est vniuersitas corp. vt grex. z vniuersalif ista pōt vē-
 dicari z personalī actōne peti. vt. l. i. in fi. z. l. se. s. de hereditatē.
 Quedā est vniuersitas corp. vt iurū. vt peculū hereditatē
 dos z similia: z tñc si actōe psonali v. l. mixta agat p. t vniuers-
 alif peti vt dixi. aut agit mere reali. z tñc sūt corp. designā-
 da vt pallegeta. l. si peculū. rō qz ista iura psonalia nō pōt
 vendicari. vt. l. si ager. s. d. rei vē. z. l. pe. C. e. ti. z. j. quoz bo.
 l. fi. ¶ Quarto qro an dos siue cōtractus dotis sit de iure
 gentiū vel ciuili. Dico de iure gentiū vt ē exp. s. de cas-
 pi. d. l. eas. facit qz nō est de casibus exceptuatis qd ponit
 in. l. ex hoc iure. s. d. iur. z iure. Ultio qro an guarner? vī-
 derit hūc lib. quidā dicit qd nō. qd nō placet: qz hīc pos-
 suit op. suas. vt p. in. l. ij. s. fi.

Dotis causa. Cā dotis est priuilegiata ppter
 fauorē reipublice qd vertit in libe-
 ris p. creādis. z diuide vt in glo. ¶ Casus in termi-
 nis. Reperiūt duo instrumēta cōfecta in eadē die: z in quo
 libet cōtinēt obligatio psonalis p se. z hypothecaria vni ē
 dotis z aliud ē mutui: qrit qd pferat z psumat p. tō factuz
 z rīdet iuriscōsult? do tibi talē regulā dotis cā rē. Et ponit
 rōnē regule. z rōnē rōnis. notabilia collige p teipz rē. p. d.
 mo op. certū est qd m. rimonū ē cā dotis. vt. l. i. i. cū similibus
 s. d. iure do. male g. hīc dicit dñ dicit dotis cā. qz fm hoc tra-
 ctat de m. rimonio cū deberet tractare de dote. vt p. ex ru-
 brica. ¶ Qui? timore glo. que est hīc dat sex expositōes. vt in
 ea videtis. Sed qdā dānat oēs istas expositōes. p. rimas
 qngs reprobant ista rōe: qz si priuilegiū daret ipi actōi vel
 doti vel ei? nature: siue cōtractui trāsiret ad oēm ad quez
 trāsiret actio siue ipa dos. ut. l. in oibus. z. l. priuilegia. j. de

re. iur. z de aqua quoti. z esti. l. i. s. p. mittit. sed hoc nō ē v. l.
 in dote. l. i. C. d. priu. do. g. rē. Ultima reprehēdit Di. dicēs
 qd hoc nō reperiat lege cautū. z qz hīc eēt pot? odiū qd fauor
 vt. C. vt infra certuz ipz. l. i. vñ alij. vt. Doff. exponit dotis
 cā. l. mulier in actōe de dote. z hoc videt p. bari. j. de priuile.
 cre. l. dabim? . in prin. vbi dicit ipi mulieri rē. Et ad idē. C. d.
 priu. do. l. i. sed istud videt s. ter. C. d. rei vr. ac. l. i. s. z vt ple-
 nius. vbi dicit de ipa actōe dotis rē. Et sic p. qz priuilegiū
 dat actōi z nō p. sone. Unde dy. dicit dari priuilegiū actōi
 z nō p. sone. tñ datur fauore p. sone mulieris. z iō nō trāsiret ad
 heredes. Idēz Ly. in dicto. s. z vt plenius. Tu dic quāli-
 bet expositōes p se eē verā diuersis respectib? . naz dos ha-
 bet multa priuilegia. vt. j. videbitis. ¶ Qdā priuilegiū ē ta-
 cite hypothecae. z illud dat ipi actōi de dote: vt p. allegato
 s. z vt plen? . Et fateor qd hoc trāsiret ad quecūqz trāsiret actio
 de dote. vt p. ba. insti. de acti. s. fuerat. in fi. vbi ponitur ad
 uersatiua dictio aut. que inuit qd hypotheca trāsiret ad omnes
 z ad idē facit dictus. s. z vt plen? . qz etiā ex pte viri ē tacita
 hypotheca. z sic nō cōpetit alteri qd mulieri. sed illud priuile-
 giū qd illa hypotheca sit p. uilegiata. vt p. ferat alijs hypo-
 thecis hoc nō trāsiret in aliū. z hoc t. p. de. vt no. Li. C. d. pri-
 uile. do. l. i. z Ja. d. are. z notat ipē Li. in. l. assiduis. in vlt. q.
 C. q. po. in p. z tñc bñ pcedit illa expositio dotis cā. i. actio
 doti. z sic ē cā causata. vt. C. p. qz p. s. no. ac. q. l. i. quoddā
 est priuilegiū qd dat ipi doti. hoc ē: rei in dotē date qd glo.
 dixerit eē dotē. vt dixi. s. in rubrica. vt ē priuilegiū ne fidul-
 dotalis possit alienari. z istud similif trāsiret ad oēm ad que
 trāsiret dos ipa: qz heres possit als vendicare sicut ipa mu-
 lier. nisi ipē vir esset heres. vt. l. fundū doti. s. de fun. do. z. j.
 de v. l. ca. l. cū vir. Et pone exēplū de illo priuilegio qd ha-
 bet dos. vt in dubio psumat p ea. z fiat interpretatio fm qd
 posui casū in hac. l. illud em̄ dat ipi doti. qz tex. dicit in am-
 biguis p dotibus. rē. vt. l. in ambiguis. s. de iure do. z. l. in
 ambiguis. de re. iur. z istud trāsiret ad oēm ad que z dos. non
 em̄ dat ipi mulieri tñ. sed etiā ex pte viri. vt p. in. d. l. in am-
 biguis. z tñc bene pcedit expositio sequens dotis cā. i. ipa
 dos. Idē dico d. tertia z q. rta expositio: qz ad idē tendunt
 quoddā est priuilegiū qd datur ipi cōtractui. vt de tacita sti-
 pulatione. vt. C. d. rei vr. ac. l. i. in prin. Itē qd sit cōtract? bo-
 nefidei. vt insti. de ac. s. fuerat. z ista similif trāsiret ad here-
 des. z tñc pcedit qnta expositio dotis cā. i. titul? seu cōtra-
 ctus. quoddā est priuilegiū qd dat cāe seu instantie iudicij.
 vt qz ista cā ē fauorabilis. iō iudex pōt abbreviare dilatōes:
 vt cā citius finiatur. ar. j. de re. iur. l. ij. z extra de iudi. c. dispen-
 diōsā in de. z hoc mō pcedit sexta expositio glo. ¶ Ob. qd
 dicit Di. vīz qd nō reperit. l. cautū rē. qz imo reperit. vt dixi.
 ¶ Nec ob. l. ij. C. vt infra certū tps: quia fateor qd instātia ip-
 sius cāe nō perit tpe biennij. qz hoc est odiū. s. iudex dabit
 dilaciones breuiores in fauorē mulieris. sicut in cā alimen-
 torū. z hoc tetigit. j. e. l. si cōstāte. in. iij. q. principali. z in. vi. z
 illud priuilegiū trāsiret ad heredes vniuersales fm qntatē
 heredis. vt pallegeta. l. ij. de re. iur. quoddā est priuilegiū qd
 dicit psonale vt pferat alijs. z illō dat mulieri z ad heredes
 nō trāsiret. vt alle. l. dabim? . in prin. j. de priu. cre. z. C. d. priu.
 do. l. i. z tñc pcedit expositio Goff. dotis cā. i. mulier in acti-
 one de dote. quoddā est priuilegiū qd dat mere actioni fa-
 uore mulieri. vt qz illa tacita hypotheca sit priuilegiata. Et
 tñc nō trāsiret nisi ad suū heredē. vt pallegeta. s. fuerat. z. l. as-
 siduis. z tñc pcedit expositio Di. z Li. q. cum seqt. z tñc vī-
 des qd quelibet expositio est bona. Et iō iuriscōsultus dixit
 dotis cā rē. Volens ponere vbi gñale aptū referri ad om-
 nia priuilegia. possētis dicere hoc ē falsus. nā tex. qui sequit
 loquitur solū de priuilegijs que cōpetūt mulierib? . dicit em̄
 nā reipublice interest dotes mulierib? rē. vñ de necessitate
 dz exponi dotis cā. i. mulier in actione de dote. ¶ Rūdeo cui
 cūqz cōcedit. siue actōi siue cōtractui. siue ipi doti siue ipi
 mulieri sp interest mulieris. Interest em̄ nra habere bonas
 z priuilegiatas actōes. z iō tex. iste nō cōcludit qd sp mulie-
 ri cōcedatur priuilegiū. Et p. dictis apparet solutio. q. quā

ponit *Di. j. e. l.* post dotē. an mortua filia p̄ habeat priuilegiū. *Secūdo* oppo. ad hoc q̄ dicitur hic semp. *Di. j. e. l. maritū.* *Quo* cōtrarij timore dicit gl. q̄ ē veritas q̄ illa ē regula q̄ dos est priuilegiata oī tpe z omni casu eozundē tēporē. l. ante m̄rimoniū. z eo cōstante z eo soluto z de hoc ponit exēpla. fallit in cāu dicit. *l. maritū.* ideo glo. subaudit fere. *Aduertatis* circa istaz glo. oz nos videre vtrū bñ dicat in eo q̄ dicit oī tpe est priuilegiata. *Secūdo* an bona exēpla ponat. *Tertio* an bñ cōtraria soluat. *Ad primū* oppo. z videt q̄ dos nō pōt eē priuilegiata ante m̄rimoniū cuz nō possit eē sine matrimonio. *vt. l. iij. s. de iure do.* *Quo* ideo q̄ dos post secutū m̄rimoniū assumit priuilegiū in eo qd̄ factū fuit añ matrimonio. *Vel* dic q̄ etiā si m̄rimoniū nō seq̄t. habet tñ sponsa in aliq̄b̄ priuilegiū. *vt. j. de p̄mi. cre. l. ij. in fi. z. s. de iure do. l. si sponsa.* *Ad scđm venio. l. ad exēpla.* *Et* ad primū exēplū. scz q̄ dos constituit nudo pacto op. q̄ sp̄ fingit stipulatio. *vt. C. de rei vr. act. l. i. s. l. So. illa glo. loq̄t̄ fm̄ illa tpa. vt. no. in. l. ad exactō nē. C. de dotis. p̄mi. s. de iure do. l. si sponsa.* *Itē* cōtra q̄ istud exēplū ē ex p̄uiri. sed. *l. nra loquit̄ de priuilegio ex pte mulieris. Rñ. q̄ etiā am mulieris interest dotē nudo pacto cōstitui z stipulatoz p̄sumit q̄ statim q̄ritur mulieri.* Aliud priuilegiū ē. q̄ de bonis p̄ris p̄missa credit. *vt. l. si. C. de do. p̄mi. rō q̄ paternū officii ē qd̄ intellige de p̄e legitimo z naturali. sec̄ de naturali tñ. vt. j. de le. iij. l. vxorē. s. p̄ n̄alis. dic vt ibi.* *Quo* rō qd̄ in auo. glo. male loq̄t̄ in p̄allegata. *l. si. sed* dic idē in auo paterno. *vt. j. de col. bo. l. dedit dotes. qd̄ de matre. dic vt. l. mater. C. de iure do. S. qd̄ in fratre. dic vt in. l. cū p̄les. s. p̄. j. de admī. tu. l. nō omī. C. de admī. tu.* Aliud priuilegiū est de tacita stipulatioe. z de tacita hypotheca. z hoc ē vtz de iure hodierno nō fm̄ ista tpa. *S. qd̄ si mut̄ accepit dōz tē qd̄ pōt. vt. l. mut̄. in p̄m. s. de iure do. videt q̄ nō possit fingi stipulatio. vt. j. de x̄bo. ob. l. i. in p̄nci. cōiuncta. l. q̄ ad certū. s. loca. s. p̄ p̄tō p̄tō stipulatoz interposita eo mō q̄ potest. l. p̄ seruū vt p̄allegata. l. i. in p̄m. s. de x̄bo. obli.* Aliud priuilegiū ē q̄ dos pōt in arbitriū p̄ris cōferri z eo d̄tracto remanet p̄missio incerta z valet. *vt. l. cū post. s. gener. s. iur. re do. qd̄ intellige in p̄missioe facta p̄ stipulatoz. vt ibi no.* *Quidā* moderni dicūt q̄ hoc nō ē speciale in dote. q̄ dicit idē in alijs cōtractib̄. vt incertitudo possit admitti ratōne adiuncti certificati. vt in legato ad refectionē vie. in tutelis z in alimētis zc. *vt. l. qdā testō. j. de le. ij. z de annu. lega. l. si cui annuū. ita dicit Li. C. de do. p̄mi. l. i. Ego credo glo. bene dicere als nulla incertitudo vitaret. nā in veditōe p̄cius intelligeret fm̄ rei qualitātē. Idē in locatōe. z idē in legato nā intelligit fm̄ merita. *vt. l. nec adiecit. s. p̄ sociō. qd̄ est falsum. vt. d. s. gener. z. j. de x̄bo. obli. l. si ita stipulat̄. in p̄m. z ibi scripsi.* *Est* ḡ sp̄ale in dote vt in alimētis. vt in p̄allegata. *l. si cui annuū. z in legato ad refectionē vie. vt. d. l. quidaz in testamēto. q̄ est cā fauorabilis. vt. l. ad instructionē. C. de sacrosan. eccle. Aliud* nō priuilegiū speciale est. *in. l. si. C. ad velle. dic vt ibi. Aliud. C. cōia de le. auē. res q̄. dicem̄ in. l. a filia. in p̄m. j. ad treb. z ista sūt iura noua. Aliud in. l. qd̄ aūt s. de iure do. sed ibi nullū ē speciale. q̄ ibi tacite agebat̄. vt ibi notat glo. ḡ zc. *vt. l. q̄ itē. s. de pac. Aliud in. l. q̄ liberos. de ritu nup. q̄ p̄ cogit̄ dotare filia. vt ibi. Quero* hic si pater ē absens vel haberi nō pōt qd̄ fiet. *Certe* iudex cōstituet eā. *Causa* ē notabilis. *in. l. p̄fecticia. circa p̄ncipuz. s. de iure dot. Expedita* sūt exēpla primū t̄pis. Aliud priuilegiū est in scđo tpe. quia nō pōt alienari. *vt. l. q̄. alie. l. j. p̄i. ita dicit glo. z sic videt tenere q̄ indistincte res dotalis non pōt alienari. siue mobilis siue immobilis. Idē no. j. de re. iur. l. libertas. z. C. de rei vr. act. l. vnica. s. z cū lex. l. j. ibi se nō firmet.* *In* cōtrariū scz q̄ res mobilis dotalis possit alienari. tenet insti. q̄. alie. l. j. in p̄m. z. *Itē* in sūma de fun. do. circa si nē. *Do*ss. tenet istā glo. z similes. q̄. l. que loquit̄ de fun. do dotali ponit̄ ḡa exēplū. s. hoc videt̄ s. l. res in dotē data. s. de iure do. *Ja. de are. tenet* opi. cōtraria in. d. s. z cum lex. *Idē* nō distinguit. *l. l. ibi eū alie f̄citet. Aut* res dotal cōstitit in pōdē nūero l. mēsurā. z p̄t alienari. *vt. d. l. res i do.***

tē. Aut cōstitit in alijs reb̄. z tñ si p̄t suari non p̄t alie nari. *vt* hac glo. cū si. fallit fauore libertatis. *vt. j. e. l. dotales in p̄m.* *Aut* nō p̄t seruari. z tñ possit alienari. *ar. l. lex que tutores. C. de admī. tuto. hoc nō placet q̄ nō ē eadē rō i muliere z in mīore. vt. l. sicut. C. d̄ p̄scrip. xxx. anno. Alij* vt *Ja. de are. dicit* q̄ interim v̄t pōt alienare q̄ nō ē phibitū. sed so. ma. dotis d̄m̄ reuertit̄ ad mulierē vñ ip̄a poterit v̄dica re. *ar. s. de in die adiec. l. iij. s. sed z marcell. sicut in reb̄ que subiacent restitutiōi. vt in auē. res que. C. cōia de leg. Et* h̄o puto verū de iure antiquo. tamē de iure auctēticoz dico in nouatū in rebus q̄ seruari possūt vt nō possūt alienari sine solēntate quā ponit auctē. siue a me. *C. ad velle. z ibi notat glo. in fi. Idē* tenet in corp̄vū sumit̄ hec autē. *s. pen. col. v. qd̄ eē verū p̄z. q̄z l. illa cōstitutio d̄m̄ loq̄tur de donatōe ex p̄mat de imobilib̄. tñ cū loq̄t̄ de dote dicit ḡnalit̄ si qd̄ dotis cā zc. qd̄ est notādū. Aliud* priuilegiū ē q̄ constante matrimonio possit repeti ea cā. *vt* hic dicit glo. dicit̄ in. l. si cōstāte. *j. e. in p̄m. Aliud* priuilegiū ē in tertio tpe q̄ p̄ferit̄ in personalib̄ z in hypothecaria. *vt. l. assiduis. C. q̄ po. in p̄. ba. d̄ quo dicit vt ibi. Aliud* ē priuilegiū q̄ nō opponit̄ cōpensatō vt in. *s. taceat. C. d̄ rei vxor. actio. Cōtrariū* ibi no. vñ dic vt dicit̄. *j. e. l. diuortio. s. ob donatōes. z. l. rei iudicate. apparet ergo* qualif̄ oia quasi exēpla p̄cedūt. *Itē* venio ad solutionē cōtrarij de. *l. maritū. dicit* glo. subaudit̄ fere. dicit̄ dy. imo nō subaudias. s. dic sic q̄ in. *l. maritū. est* illud iō q̄ inf̄ coniuges actōes turpes z turpia cōtinētes nō datur. *vt. j. e. l. l. alia. z. j. rēu. amo. l. i. z. j. Et* ista actio haberet turpē esse cū si condēnaret̄ ad id qd̄ honeste facere nō pōt. *vt. l. filius j. de cōdi. insti. iō nō p̄demnat̄ in solidū fm̄ eū. s. nihilominū regula* istī legis falsificat̄. q̄ hic ē fauor p̄sone mariti z excludit̄ actōes de dote cōtra regulā cōem aliarū actionū. vñ subaudit̄ fere. *vt* glo. dicit̄. z p̄p̄ hoc. *l. ista cum glo. iducit̄ in argumentū ad qōnē. testis* dixit q̄ vidit̄ ticiuz possidē p. xxx. annos sp̄. deinde p̄bat̄ ticiū aliquo tpe fuisse absentē. an ex hoc testis reddat̄ falsus. z videt̄ q̄ sic q̄ dicitio sp̄ denotat continuationē seu p̄petuitatē. *vt. l. gaio. s. ip̄ator. j. de ali. et ci. le. facit. j. de fluminib̄. l. i. s. itē. Et* q̄ oratio sumit̄ ex vnū uerso. *vt. l. si q̄ ducenta. s. vtrū. de reb̄ dubi. In* cōtrariū facit̄ hec. *l. que dicit̄ sp̄. z tamē in aliquo ē falsum. vt in auct. vt* determinat̄ nu. de. *s. cū x̄o. col. i. dicit̄ dy. eū nō eē punit̄ endū quia potuit saltē aio possidēre. vt. l. l. s. ff. d̄ acq̄rē. poss. Itud* nō placet. q̄ dicit̄ testis nō debet intelligi d̄ possessi one q̄ consistit in aio. sed d̄ ea que est facti vt. *l. stipulatio* ista s. is quoq̄. j. d̄ x̄bo. obli. z ibi glo. *Tu* sustine dicit̄ testis q̄ pōt eē q̄ testis vidit q̄ ille sp̄ potuit v̄t re si volebat. l. j. ḡ q̄iq̄ nō v̄t̄. tñ semp v̄t videt̄. *vt. l. i. s. ergo. j. d̄ aqua quo. z est. Vel* dic q̄ pōt eē q̄ vidit̄ oīū anno sibi r̄nderi d̄ fructib̄ a colono. qd̄ satis videt̄ ad p̄bandū continuā possessio nē. *vt* dicit̄ ter. notabilis. *C. d̄ agri. z censu. l. litib̄. l. xi. z. j. de p̄di. z demō. l. siq̄s ita legauerit. z hoc* quātū ad excusandū testē als autē qualif̄ p̄bet̄ otinua possessio. nota. *p̄. C. de p̄scrip. lon. tēp. l. pe. z. l. celsus. z ibi* vide. j. d̄ vsucap. *Tertio* oppo. dicit̄ hic q̄ vbiq̄ est p̄cipua. sed d̄ quia solū in f̄ndis italicis fm̄ ista tpa. *C. d̄ rei vxor. act. l. vnica. s. z vt* plenius. *So.* si exponis vbiq̄. i. omni cāu eozundē tēporē. vel. i. cū stipula. vel sine. nō ob. cōtrariū. *Si* exponis. i. in omni loco. qd̄ videt̄ verū cū sit adverbū loci. tñ r̄deō q̄ ibi nō dicit̄ ter. q̄ secus est̄ in f̄ndis italicis q̄ in alijs. s. ponit̄ quozūdaz variā opinionē z dubiā. dic ergo q̄ h̄z locū in omni pte m̄i d̄. siue agat̄ in rem siue in p̄sonā siue cōtra maritū siue contra aliū. z sic sp̄ et vbiq̄. *Quarto* oppo. ad scđm p̄tē h̄ d̄ q̄ reipublice interest. cōtra. imo reipublica p̄mit̄ dotes. *vt* l. satis notū. *C. in qui. cau. p̄g. tact. s. ba. Sol.* ibi ex vna pte est vtilitas publica p̄ncipalit̄. ex alia dos q̄ est p̄ncipalit̄ p̄uata. secundario publica. hic ex vna pte est dos ex alia vtilitas p̄uata. *Hec* so. videt̄ cōtra cassū. *l. ij. C. de p̄m. fil. vbi* dos z fiscus cōcurrūt. dic ergo q̄ in illa. l. satis ē sp̄ale p̄p̄ officii p̄ncipalit̄. sic z aliud sp̄ale est in. *l. fin. C. de p̄uile. do. Tu* nō p̄ intellectu hui⁹ materie dic q̄ publica z p̄uata vtilitas p̄t sumi quatuoz modis. *Pr̄ia* est qdam vtilitas *zzz* ij

publica que sua utilitate affert in cōi et in quolibet particulari que consistit in sacris sacerdotibus et magistratibus: nam sicut vniuersus potest intrare ecclesiam et orare ita et alii: sicut vniuersus defendit a magistratu et. vt. s. d. iustit. et iure. l. i. s. huius studij. Secunda est utilitas publica que sua affert utilitate in cōi et non in particulari. vt id quod habet camera fiscalis. vt. l. utilitas. C. de priuilegiis. l. i. x. Tertia est quedam utilitas priuata principaliter. tunc dicitur publica secundario. quia respectu vniuersi: utilis est. quia affert utilitatem respectu vniuersi. Et est apta afferre in quolibet actu particulari. vt quod mulieres sint dotate. Nam si nuberet ditto viro pareret filios qui forte essent magistratus sacerdos papa vel impator: et sic est apta nata afferre suam utilitatem in quolibet re particulari. et ita loquitur hic. Quarto modo assumitur utilitas publica illa que principaliter est priuata. sed ideo dicitur publica quia affert utilitatem suam respectu vniuersi. s. in particulari affert suam utilitatem cuiuslibet separatim per se ita quod vniuersus non alteri: nec est apta afferre in quolibet particulari vniuersaliter. Exemplum quod homines sint diuites simpliciter loquendo sine adiectioe alicuius cause. quia hoc reipublice interest. vt. l. i. de his qui sunt sui vel alie. iuris. s. pen. et in au. vt. iudi. sine quoquo infra. s. cogitatio. et d. cura. l. seruus quoque. s. publice. et ista est proprie priuata utilitas. Cum enim quis vtrumque publica utilitas proferat priuate. vel etiam vna publica alteri publice utilitati. Sic autem queris de priuata et illa proferat omnibus alijs. vt. C. de sacrosanctis ecclesie. l. sancimus. et in. c. bone memorie. et d. postulat. pla. et. s. de reli. et sup. fu. l. ipse. quod est notandum ad multa et ibi la proferat dotibus. Aut quis de secunda et tunc distinguit. aut queris an proferat tertie. vt in cau. l. nre. Dicitur quod non: quia pariter passibus ambulat. vt. l. i. d. priuilegiis. fallit in cau. l. satis notus. C. in qui. cau. pi. ta. s. ha. Aut quis an proferat quarte hoc est utilitate priuato: et tunc aut loqueris in iure iam quesito proferendo. et publica proferat. vt. C. de priuilegiis. l. pe. Aut quis dicitur re de nouo per principem concedendo. et tunc quis princeps proferat utilitatem priuato: ne videatur auarum. vt. C. de secunda. nup. l. i. et de cadu. tol. l. i. in fi. Sicut quis de tertia. et tunc ista proferat utilitatem priuata. vt. hic. et auc. res. q. C. de d. le. Quinto op. dicitur hic quod reipublice interest propter liberam personam. s. liber corpus non recipit estimacionem. vt. l. liber homo. s. ad. l. aq. l. i. s. sed cum homo. s. d. his qui deie. vel effu. et sic non est interesse quod est estimatio danti. huius timore glo. dicit quod hic loquitur de interesse se estimabili. et ponit quadam diuisionem interesse quod non prosequitur. sed dicit. vt. l. i. C. de sen. q. pro eo quod interest. Sexto op. ad tertiam partem. l. hic dicitur quod interest reipublice mulieres esse dotatas et ciuitates impleri liberis hominibus. Sed non mulieres possunt nubere sine dote. ut in au. q. mo. nat. effi. sui. s. legitimi. col. vij. Item ciuitates possunt regi per spurios. vt. l. gualiter. s. spurios. d. decurio. Huius timore sunt hic tres gloselle. So. expone necessarium. i. vtile. vt exponit priuata glosella. In quo autem consistit utilitas. dicitur alie gloselle. vna incipit ad nubendum: alia incipit legitimis. Et tunc ad quoniam. Et primo quod dicitur de qua dote hic loquitur. Dicitur glo. ta de perfecticia que de aduenticia. vt. l. perfecticia. s. d. iure do. Alia glo. dicit quod hic loquitur de vtraque. quod dicitur quod ista non est bona: quia per hoc hec. l. restringit ad filiosfamam. tunc. vt. l. fina. C. de inoff. testa. Tu dicit quod l. nomen peculij tamen perfecticia que aduenticia solui cadit in filiosfamam. vt. ibi. tamen dos perfecticia et aduenticia dicitur et in ea que est sui iuris non solui respectu patris que emancipat. vt. l. perfecticia. in fin. s. d. iure dotis. sed etiam in quolibet alia femina sui iuris. vt. l. i. s. et vt pleni. C. de rei vxo. acf. et in autem. vt. exac. instan. dof. s. illud. et ibi est bonum tex. Secundo quod dicitur de qua ciuitate loquitur hic dicitur in glo. Tertio quod dicitur si mulier iam secundo viro nupta est antequam dote a primo repetat. an habebit hoc priuilegium. videtur quod non: quia cessat ratio huius. l. Ja. de are. et contrarium per l. nupta in prin. j. eo. et ibi dicitur. Quarto quod dicitur in muliere sterili. an habeat ista priuilegia. Et dicitur quod non: quia cessat ratio huius. l. ppf. quod quidam. vt. Ja. de are. intrat hic materia. an ex ratione. l. debeat fieri restrictio: quod dicitur alibi. ego dico et ita expresse et. l. in addi. p. l. nupta. j. eo. t. fm. Quidam. quod huius priuilegia. et hoc omnes tenent. pro si sunt plures rationes finales et vna cessat tamen propter aliam remanet dispositio. vt. insti. de nup. s. affinis

tatis. no. j. de priuilegiis. credi. l. si veteri. s. in bonis. et d. excepti. rei iudi. l. si quis ad exhibendum. no. s. de his qui non. infra. l. liberoz. s. i. et in au. d. nup. s. si non altera. col. iij. facit. j. d. here. insti. l. si non lex. sed in dote sunt plures rationes que ponunt in. l. assiduis. l. s. em. cess. vna remanet tamen alie. per hoc videtur casus. j. de liber. et posthu. l. si quis posthumos. in priu. Preterea casus est hic dum dicitur maxime quasi dicat interest reipublice etiam si liberi non nascuntur per hoc videtur casus. s. de iure do. l. ij. vbi ponitur quod ratio fauoris est solui quod possit nubere: ne forte als meretricare tur: que ratio semper adest. sed si sola illa ratione attenderes. ista esset utilitas priuata non apta afferre in quolibet particulari. et sic cessant ista priuilegia. vt. dicitur. s. in quarta op. que dicitur quod ratio est illa que ponitur etiam in mulieribus sterilibus: quia dicitur attendi natura mulierum non ipsius vicium speciale sterilitatis. vt in p. allegata. l. si quis posthumos. Ultio inducit glo. ista. l. in argumetum ad que. no. C. de studijs liberalibus. vrbis rome. l. i. in fi. l. xi. quod scholares vel doc. possent repellere fabricum qui statuit scholas. vel compellere ne malleat propter publicam utilitatem vt reipublica peritis hominibus repleat. sicut hic et no. in. d. l. i. in fi. Contra quod non. quia priuilegium scholarium debet intelligi sine iniuria cuiusque. vt. l. impuberi. j. d. admi. tuto. et. j. ne quod in loco publici. l. ij. s. merito. et. s. si quis a principe. et. C. de eman. lib. l. nec auus. sed hic fieret iniuria fabrico qui est. Preterea patronus non potest impedire libertum suum vti arte sua. ergo multo minus scholaris fabricum. vt. j. d. iurepa. l. qro. et de obser. li. l. fi. Preterea faber nihil imittit in alieno. g. et. vt. l. sicuti. s. aristoteli. s. si ser. ven. Jaco. de are. distinguit. Aut doctor puenit fabricum et doctor proferat. vt. j. ne quod in loco publici. l. ij. s. si quis nemine. Aut faber puenit doctor. et tunc aut doctor non potest in alio loco comode stare et proferat doctor: quia propter necessitatem frangit diuina reuerentia. vt. C. de ferijs. Loes. Aut potest alibi scholas comode facere. et tunc secus quia puenit. vt. l. si pluribus. d. le. i. cum similibus. Sicut simul concurrunt proferat doctor. quia maior proferat minor. vt. s. de iudi. l. p. minor. C. de ordi. iudi. l. fina. et melius proferat bono. vt. l. exigendi. C. de pecu. et. s. de offi. pco. l. obseruare. s. pfectici. alij hoc reprehendunt. quia cum scholares sint priuilegiati sicut mulier. argumetum. huius. l. proferat etiam ei qui prior est tpe. quia priuilegia non considerantur ex tpe. vt. l. quod quis. et. l. priuilegia. j. de priuilegiis. credi. et. C. q. po. in pig. habe. l. assiduis Et per hoc videtur ad omnia contraria. et sic dicitur doctor et scholarem indistincte proferri ei. s. fabrico. Ego puto quod ista lex nihil faciat: quia hic loquitur quoniam iura diuersorum concurrunt circa idem questio nostra loquitur quando quilibet opat in suo separatim alter ab altero. dico igitur in hac questione quod hoc totum pendet ex officio iudicis considerata locorum dispositio et aptitudine et antequam consuetudine contracte: quia forte est ibi consuetum semper legit: et ex alijs circumstantijs iudex proferret doctor vel fabricum. Idem in duabus scholis ita propinquas quod inuicem se impediant. vt. p. allegata. l. i. C. de studijs liberalibus. vrbis rome. l. xi. vbi est casus quod hoc fiet vel iudicis officio vel conditioe ex illa. l. et in ambiguis proferat doctor fabrico. arg. huius. l. multo magis. quia in doctor re natur publica utilitas in comuni. et in quolibet particulari quia quilibet potest adire doctor et addiscere finem ea que dicitur. s. in quarta op. Idem dico si faber stat iuxta domum vniuersi scholaris vel doctoris. vt. l. legatis seruus. s. ornatricibus. j. d. le. iij. et hoc proprie facit. l. nostra. quia hic versatur utilitas respectu vniuersi et apta afferre utilitatem in quolibet particulari: quia proprie sciam efficit doctor et leget vel erit magistratus vel papa vel cardinalis vt tota die videmus. et sic ex dicta glo. et ex ista sume ar. quod debetur ea studijs et debetur ea dotis. concurrunt cum sint paria. vt. d. l. assiduis. s. excep. C. q. po. in pig. ha. quod est multum notandum. Bartolus.

Solutio matrimonii. Ut supra ad. l. de diuisione tractat vna materia et vsque ibi diuidit in duas partes. Primo loquitur de femina sui iuris. Secundo de ea que est in patris potestate. secunda ibi quod si in patris. Item priuata subdiuidit in duas. quia primo loquitur de solutione. secundo de permissione. secunda ibi. nec cogitur. et breuiter hoc dicit. Solutio matrimonii debet dos reddi mulieri et ab iniurio debet permitti ipsi mulieri. et non alij si

marito noceret, hoc dicit in terminis. ¶ In p̄ia particula
 tria fuerunt q̄sita. p̄ an dos data d̄z restitui, sc̄do q̄n. t̄rio cui
 ¶ Ad q̄ r̄ndet tex. p̄ ordinez q̄ dos d̄z restitui; r̄ quādo. sc̄z
 soluto m̄rimonio; r̄ cui sc̄z mulieri. b. d. Et sicut s̄nt tria dicta
 ita tres oppositōes p̄ ordinē formāt in glo. ad q̄dlibz dictū
 vnde diuide glo. in p̄tes tres. sc̄da ibi. itē fallit si extraneus.
 tertia ibi itē q̄ dicit. ¶ Oppo. ad primū r̄v̄ q̄ dos nō d̄z
 restitui. vt. j. e. l. luti. So. dicit glo. hoc primū fallit si culpa
 mulieris m̄rimoniū ē solutū. vt. j. e. l. luti. r̄. C. d̄ diuoz. l. cō
 sensu. nisi r̄ ip̄e marit̄ delinqueret. vt. j. e. l. cū mulier. Sc̄do
 fallit si fuit pactū appositū d̄ dote lucrāda. vt in auē. d̄ sanc.
 ep̄is. s. si nō constanter; r̄ hoc nisi marit̄ deliquit. vt. l. si ab ho
 stibz. s. i. j. e. nisi m̄rimoniū sit solutū morteviri quo cāu pa
 ctū non opat. q̄d dicit vt. l. i. j. s. de pac. do. r̄ in. l. i. j. de do. p̄re
 le. Itē fallit regula hui. l. si aliqd̄ p̄t obijc̄mulieri. vt res
 conciliatio m̄rimoniū vel mora. j. e. l. si mulier. r̄. l. semel. Ita
 dicit glo. v̄ b̄n. nunc habes primā p̄tem glo. ¶ Sc̄do opp.
 ad sc̄dam p̄tē hic dicit q̄ mulieri dos solui debet. Contra q̄
 nō debeat reddi mulieri. vt. C. de rei vro. acf. s. accedit. Vbi
 reddit extraneo. Solu. q̄d hic dicit q̄ mulieri d̄z dos reddi
 fallit in duobz casibz. l. si extraneus dedit. r̄ si mulier ē i po
 testate. vt in glo. ¶ Tertio oppo. ad tertū q̄ debet reddi
 soluto m̄rimonio. Contra q̄ imo eo cōstāte. vt. j. e. l. si cōstā
 te. in prin. Glo. dicit q̄d hic d̄z q̄ soluto m̄rimonio redditur.
 fallit in quatuor casibz. vt hic habes i glo. Primus casus est
 verus. tamē nō ē p̄prie restitutio cū adhuc dos deseruiat o
 neribus m̄rimoniū. vt. C. d̄ iure do. l. vbi. dicit in p̄allega. l. si
 cōstāte. ¶ Aduerte q̄ sc̄dus casus nō facit ad p̄posituz
 quia. l. quēadmodū. loquit̄ de repetitōe q̄ sit p̄ conditōz ob
 cām vel sine cā. hic de ea q̄ sit p̄ act. de dote. ¶ Itē aduerte
 q̄ tertius r̄ quartus possūt dici idē cū p̄rio. nā primus casus
 est q̄n marit̄ vergit ad inopiā. sed si marit̄ deportat v̄ dā
 nat̄ in metallū p̄dit bona olīm r̄ hodie. tamē olīm veniebāt
 ad fiscū. vt. l. de portatorz. C. de penis. r̄. l. fin. C. d̄ bo. dā. ho
 die dātur certis p̄sonis. vt in auē. bona damnatorz. C. d̄ bo.
 dāna. Merito ḡ dos repetit̄ q̄ ad simā inopiā deducit. et
 hoc nota. facit ad q̄nē si marit̄ ē exbānit̄ q̄ sit loc̄ repeti
 tioni dotis vt hic cōiuncta glo. q̄ est in. i. q̄. mo. ius pa. po.
 sol. s. relegati. r̄ ita r̄ Spe. in ti. de dona. inf. v̄. r̄ vro. s. fin.
 x̄ij. q̄d si vir. de quo dixi plene. j. eo. l. si cōstāte. in p̄ia q̄nē
 p̄ncipali. An aut̄ exbāniti equiparent̄ deportatis dispuz
 tati r̄ tenui q̄ nō. r̄ l. idē. C. d̄ here. insti. l. i. tamē finaliter
 dico q̄ eo ip̄o q̄ ip̄e ē exbānit̄ facit locū r̄petitōi dotis. vt
 in auē. de col. r̄ in corpe v̄n̄ sumit̄. q̄ eo ip̄o q̄ ip̄e incipit ma
 le vti substantia sua p̄t dos repeti q̄d facit eo ip̄o q̄ incipit
 exulare. nā exulare ē p̄ncipiū q̄ ip̄e efficiat̄ paup̄. vt in auē.
 vt oēs obe. iudi. p̄n̄. s. h̄ cōsiderantes. r̄ in autē. de exbi. et
 r̄ intro. re. in p̄ci. ¶ Quinto q̄ro an marit̄ extra hos cas̄
 possit sua sponte soluere dotē vxori cōstāte m̄rimonio. gl.
 dicit q̄ sic in casibz q̄ s̄nt. j. e. l. q̄nis. r̄. l. sequē. j. e. r̄ de iur. do.
 l. mutus. s. manere. in alijs nō valet solutio nec liberat̄ mar
 tus soluēdo. nisi quaten̄ ip̄a ml̄ier eēt locupletior facta. vt
 C. si cōstāte m̄rimonio dos soluta fuerit. l. i. r̄ ita dicit glo. in
 dicta. l. i. Ita ē nō. glo. firmat em̄ vnā opinionē cōtrariam.
 Ja. de are. q̄ dicit q̄ marit̄ etiā soluēdo extra illas causas
 cōstāte m̄rimonio liberat̄. Circa q̄d arguo p̄ r̄ cōtra. vt di
 cit̄ l. i. C. si dos cōstāte m̄rimonio. l. p̄ia. finalit̄ tene q̄d hic
 dicit glo. q̄ marit̄ nō liberet̄ nisi mulier sit locupletior. r̄ tūc
 liberatio cōtingit magis iure cōp̄satiōis r̄ exceptiōis doli
 q̄ iure solutiōis. vt. l. apud cellū. s. si quis pupillo. d̄ doli ex
 cep. r̄ p̄ hac p̄te est exp̄sum in autē. de nup. s. dotes. r̄ ē cas̄
 s. allega. C. de iure do. l. si. Nec ob. s. ad velle. l. vir vxori. s.
 i. quia ibi intelligo q̄ solvebat̄ in cāu p̄missio. ¶ Redicta ver
 ra q̄n vir soluit mulieri vt habeat sibi. secus si solueret cōsu
 tendo se vergere ad inopiā. lz forte cōfessio n̄ eēt vera quod
 dicit. vt. j. e. l. si cōstāte. in. iij. q̄nē p̄ncipali. ¶ Ultio q̄ro
 hic dicit q̄ dos h̄z reddi soluto m̄rimonio. q̄ro an statim. gl.
 hic in p̄ncipio dicit q̄ olīm anna bina trina die hodie r̄. in
 nuit̄ ḡ q̄ tam in mobilibz q̄ in imobilibz habebat olīm vir
 itā dilatorz. r̄ exp̄sse dicit. j. e. l. diuoz. s. interdū. q̄d ē fallū

vt ibi dicā. ¶ Nūc veniamus ad x̄ij. nec cogit̄. in hoc x̄ij.
 sunt due glo. in p̄ia ponit̄ lecture diuerse. in sc̄da ponitur
 p̄ria r̄ q̄nes. Cōtinua sic. Dicit̄ est supra q̄ solui d̄z dos
 mulieri. sed querit̄ an marit̄ cogit̄ p̄mittere alteri. vt sic al
 teri reddat̄. Et r̄ideo vt in l̄ra. r̄ legit̄ duobz modis. Primio
 in dote p̄mittēda ab initio. sc̄z inchoato m̄rimonio. r̄ hoc p̄
 p̄ter x̄ij ab initio q̄d est in l̄ra. Et fm hoc loq̄t̄ de nuda p̄
 missione sine fideiusore. Sc̄do mō legit̄ de p̄missiōe facta
 ab initio. sc̄z soluto m̄rimonio. Et fm hoc loq̄t̄ de p̄missi
 one facta cū fideiusore. vt. l. si cōstāte. s. quoties. j. e. ¶ Ad
 hāc sc̄dm lec. nō inducitur cōtinuatio l̄re vt p̄sequat̄ hic eādē
 materiā sicut in prin. l. solu. ma. Itē quilibz istarū lec. subdi
 uidit̄ in duas. nā fm primā p̄t̄ intelligi q̄n ip̄a mulier dat
 dotē r̄ ista vera. Itē quādo extraneus dat p̄ muliere; r̄ ista
 est falsa. nā tūc maritus cogit̄ p̄mittere extraneo. vt. l. i. s. ac
 cedit. C. de rei vro. acf. nisi sustineres istā ponēdo q̄ extranei
 p̄missio p̄cesserat simplicit̄. postea quādo dabat dotē volez
 bat stipulari sibi tūc ei d̄n cogit̄ marit̄. quia ius q̄sitū erat
 mulieri. vt. C. de pac. cōuē. l. ex morte. in fi. r̄ nō. in p̄alle. s. ac
 cedit. vt. j. dicit̄. Itē sc̄da lec. p̄t̄ intelligi. quādo mulier ab
 initio dedit dotē. r̄ hec bona. Itē quādo extraneus dedit p̄
 ea tūc extraneo nō p̄stabit̄ talis cautio. r̄ q̄ actio ei cōpe
 tens est stricti iuris. r̄ sic ei nō cauet̄. vt. l. dedit. in prin. de cō.
 ob cau. ita dicit glo. nō. ¶ Ex qua glo. nota p̄io q̄ actio d̄
 dote cōpetēs extraneo ad repetēdū dotē est stricti iuris. q̄d
 in dubio ē verū. vt dicit̄. j. e. l. d̄ diuoz. ¶ Sc̄do nota q̄ q̄n
 extraneus stipulat̄ est dotē sibi reddi habet locū dilatio. d̄
 qua in. l. i. s. exactio. C. de rei vro. acf. q̄d p̄z q̄z hic q̄rit̄ an in
 terim debeat p̄stari cautio. de qua loq̄t̄. j. e. l. si cōstāte. s. q̄
 tiens. si. n. illā dilationē nō haberet nō q̄reret̄ de ista cautōe
 ¶ Tertio nota ex ista glo. mirabilē opinionē. nā lz sit dubi
 um vtrū. l. in oibz. s. de iudi. habeat locū in actōe stricti iuris.
 de quo glo. ibi dubitat̄ r̄ se nō firmat. tamē firmat se. s. d̄ cō
 di. ob cām. l. si pecuniā. s. si quis dederit. r̄. l. in possessione. j.
 ex qui. cau. in poss. ea. r̄ videf̄ tex. in. l. si creditor. j. de pri.
 credi. r̄. C. d̄ p̄ci. impa. offe. l. vniuersa. tamē illa glo. r̄ hic tex
 tus determinant oia ista iura vt ita demū debitor cogat̄ i
 actionibz stricti iuris si nō est ei laboriosuz inuenire fideiusor
 res. in actionibz autē bonēfidei illa distinctio sit laboriosuz
 vel ne nō attendit̄ q̄d multū nota. tamē p̄ima lec. multū ap
 plaudet l̄re. ¶ Istis lec. sic applicatis r̄ extricatis p̄io op.
 q̄ ab initio q̄s non cogit̄ p̄mittere. vt. C. de act. r̄ obli. l. sic.
 So. glo. dicit̄ q̄dam q̄ hic est speciale. vel dicit̄ q̄ occasione
 dotis p̄mbule incidit̄ in hāc necessitatē. r̄ hanc tenet̄ Dy.
 p. l. si quis seruū. s. de act. empti. ¶ Et aduerte ad istā solu
 tionē quia fm hoc oportet te ponere q̄ hic p̄cessit̄ cōuentō
 de dote vel etiā traditio nulla facta p̄missiōe mulieri d̄ do
 te reddenda. r̄ hoc ē verū. ¶ Nota ḡ q̄ marit̄ cogit̄ mulie
 ri p̄mittere nō autē alteri si sibi noceret; vt hic. sed si poneres
 q̄ nulla cōuentio de dote p̄cessisset mulier nō cogeret̄ se do
 tare nec ip̄e vir p̄mitteret. vt in auē. de nup. s. sic itaqz. x̄ij. si
 q̄s em̄. et in au. q̄. mo. nat. effie. legi. s. r̄ quoniā. r̄ hoc mō p̄t
 sustineri p̄ia lec. etiā extraneo dotate q̄ p̄cessit̄ p̄missio sim
 plex. r̄ sic videf̄ mulieri donatū. vt. l. post mortē. C. d̄ pac. cō
 uen. ¶ Sc̄do oppo. gl. q̄ nō cogit̄ alij p̄mittere. vt. C. d̄ no
 ua. l. i. dicit̄ glo. So. vt ibi. sed certe magis obstat. l. nec cre
 ditores. eo. ti. glo. ibi dicit̄ q̄ hic est sp̄ale. ¶ Def. dicit̄ q̄ illa
 glo. dicit̄ verū de rigore. sed si intuemur veritatē r̄ equitatē
 etiā in quolibet alio idē q̄ cogat̄ alteri p̄mittere si ei nil no
 cet. vt in. l. in creditore. s. d̄ euic. sed certe satis videf̄ ei nocet
 re ex eo q̄ sit cōtra voluntatē suā. vt. s. de vsu r̄ ha. l. si. insti.
 de acf. s. p̄terea. teneas ḡ q̄ hoc ē sp̄ale in dote. ¶ Ad hui
 aut̄ declaratōz sic distingue. quādo aliq̄s petit a me q̄d sibi
 p̄dest r̄ mihi nō nocet. Aut̄ p̄cedit̄ cōtract̄ de cuius natura
 ē vt faciā r̄ cogoz. vt dicta. l. in creditore. Aut̄ nō p̄cedit̄. et
 tūc aut ille petit q̄ faciā; quia ex hoc aliqd̄ lucrā vel aliqd̄
 cōmodi sentit̄. aut vt d̄nū euitet̄. ¶ Primio casu nō possum
 cogi. vt p̄allegata. l. nec creditores. r̄ de vsu r̄ ha. l. fina. r̄ in
 sti. de acf. s. p̄terea. Fallit. j. ad trebel. l. qz poterat. fauore vl
 time voluntat̄. Itē fallit fauore religiois. vt. l. si q̄s sepulchz

de religio. Itē fallit favore dotis vt h. **C** Sēdo casu aut ille petit a me vt possit reformari qd an erat z cogor vt. l. cyrographis. cū glo. sua. d. admī. turo. et in. l. ij. s. itē var. d. aq. plu. arcen. Aut vult qd aliqd de nouo faciā. z nō cogor vtputa vult qd vendā sibi viā ad fundū cū aliūde ire nō posset. vt patet. s. de ser. v. ba. p. di. l. binas. Fallit favore religiois. vt l. si qd sepulchrū. s. de reli. Et p. dicta sūt arg. ad qd nō. an va fallus ad petitionē dñi cogat fidelitatē pmittere alteri. de quo hic p. Ja. de are. quidā vt Li. habēt in. l. i. C. d. noua. dic vt ibi. **T**ertio oppo. qd hec cautio videt supvacua cū ha beat mulier act. ex stipulatu p. ti. C. de rei vxo. act. Solutio. di cū glo. qd imo ē vtilis. qz habebit instrumentum et habebit p. bationes. idē petit vt caueat. Et vide gl. illam ibi. s. ad qd cauet z qd dicit illa glo. nō hz mulier tacitā actioez ex sti pulatu fm ista tpa. vt no. gl. C. d. do. p. miss. l. ad exactōz. ho die sic. vt. j. d. ca. Et facit hec glo. ad qd nō an possem cōpels lere debitorē meū ad faciēdū mibi instrumentū. Dixi in. l. si pupillus. de noua. z ibi p. glof. z. l. cyrographis. j. de admī. tu. z cu. z facit. l. sicut data. C. d. li. cau. z. l. plures apo. C. d. si de istru. z in S. pecu. d. instru. edi. s. postq. in. n. si. qd si solui z p. glo. extra d. testi. c. significauit. de quo plene dixi in. l. si fi nita. s. elegāter. de dā. infec. qd tñ glo. dixit qd fm ista tpa ha beret actionē ex stipulatu nō ē verū. vt statim dicā. **C** Uerū nō ad qd nō ē qro p. declaratōne lre quō potest marit. sus spicari se habere incōmodum. Glo. dat quatuor rñsiones. Prima qz forte ille qd vult qd marit. p. mittat est rixosus hō Sēdo si est potētior qd no. z iste due p. rē s. multū no. Tery tū incōmodū ē dicit gl. si mlier stipulati donat in cau soluti mrimoniū. qz mulier ageret in quātū facere pōt. vt. j. e. l. mari tum. z. l. nensennē. j. de re iudi. sed extraneus insolidū. Istō nō videt vtz quia actio ex stipulatu fm antiqua tpa habet exactōz insolidū etiā si mulier stipularet. C. d. rei vxo. act. s. cū aut. vñ in hoc nō videt diuersitas. siue mulieri siue extra neo p. mittat. glo. ista vt dixi in p. cedenti dñio ibi dñi dicit ad quid cauet. videt tenere qd fm ista tpa mulier habet actioz tacitā ex stipulatu. Idē in. l. si filio. j. e. dico qd hoc nō ē verū quia fm ista tpa mulier nō habebat actioez tacitā ex stipula tu. vt no. in glo. in. l. ad exactionē. C. de do. p. miss. dico qd a ctio de qua fit mētio in. s. cū aut. erat quedā actio ex stipula tu que fuit ante antiq. tpa digestoz in antiqua iuris p. ndē tia nō post. cū nō habeam. alibi mētionē qd ibi. als sequere tur qd tot. iste titul. est destruct. Ja. de ra. ponit in palle. s. cū aut. z sic teneo qd fm ista tpa vir tenet ipi mulieri in ac ctioe de dote inquantū facere pōt. vt. l. ij. d. cōstitū. pecu. z. l. rei iudi. j. e. l. alia actioe agat qd actioe de dote ex stipulatu. vel alia. vt no. j. e. l. marituz. Sed pone qd extrane. stipulat dotē sibi reddi an aget insolidū cōtra maritū. Hic glo. vide tur qd sic. tu dic inspicieūdū qualit. nba stipulatiois fuerunt concepta. vt no. in. l. si prior. j. e. **N**ota tñ fm ista glo. qd a ctio cōpetēs extraneo p. dote cōpetit insolidū. **S**ed cō tra hoc oppo. quia fm hoc expectat marit. qd ipē efficiatur paup. z ppter hoc denegat extraneo pmittere qd nō dz fū eri. qz casū z aduersā fortunā expectare nō debet. vt. l. inter stipulātē. s. sacra. j. de nbo. ob. Sol. dicit glo. qd vir nō erat soluēdo vel expectabat effici in breui nō soluēdo. qz res ei? e rant in loco piculoso. qd declaro vtputa si res erāt iuxta fluz bus. sic ppter aquā deluebatur. vel si res erāt iuxta fluz men. Ad p. dicta facit. l. vers. s. si qd locuplet. s. de mino. Et nota ista exēpla qz faciūt ad limitanduz. l. sciendū qd satisfda. cog. P. onit em glo. exēpluz de iusto timore qñ subiacebat vlturis uel erat iplicit. mercantijs piculosis in mari vel per fraz. Istā oīa iustū ingerūt metū ne efficiat nō soluēdo. dat glo. aliud exēplū. qñ vir nō vult alij pmittere qz retinet icō modū ex eo. qz mulier postea nō posset de dote testari z sibi relinquere. sed hoc videtur falsum. quia vir possz semper re cusare pmittere alteri qd est cōtra mēte hui. l. **P**roterea rea istud nō cōtinet incōmodū. sed timet amittere lucrū z nō est par eadēz rō vt. l. fina. in. fi. C. de codicillis. **Q**uero g quo iure petat cauēri. Glo. dicit qd si dos nō est data p. rē tione. vel si ē data p. officii iudicis qd placz p. istū textū qui

dicit cogit. qd iudicis officii s. portat. vt dixi de cōditio. ex. l. l. p. rā. z d. alimē. lega. l. iij. z nota. in. l. sicut data. C. d. liber. cā. et. l. plures. d. fide instrumē. **E**xtra glo. qro qualit. forz mabit p. missio fienda p. virū d. dote restituenda. Dic d. iure cōmuni talit. qd vir nō teneat ad aliud. nisi ad qd teneat sti pulatōe nō facta. vt. l. si qd sic stipulēt. j. eo. ti. z. l. cū quereba tur. j. de nbo. sig. als si aliqd nouū pmitteret pateret incō modū s. l. istā. Itē debet cauere de dolo z lata culpa z leui vt. j. e. l. si filio. s. p. rō. Sed cū hodie in quibusdā locis fiant instrumēta dotis reddende cū his n. bis. vtz qd marit. sub hac cōditōe p. mittit reddere z restituere dotē si mrimoniū solutū fuerit morte mulieris sine liberis vel cū liberis deceo dentib. in pupillari etate. an p. mittet cū illis n. bis. Certe si nisi cōsuetudo fuerit. vt. l. qd si nolit. s. quia assidua. s. d. edi. edic. z. l. si terti. s. p. rō. s. d. aqua plu. arcēda. **S**ed qd si esset cōsuetudo qd haberet aliā cōsuetudinē cōtrariā. tñc res dūmus ad ius cōmune. vt. l. nemo. s. t. pales. j. d. regu. iur. Ex quo nota qd si in ciuitate cōficiūt instrumēta diuersimode. p. pter tales cōiecturas. z diuersitates redim. ad ius cōmūe. vt dicta. l. nemo. s. t. pales. j. d. reg. iur. **Q**uero qd si vir petit sibi cauēri a muliere d. euc. an teneat mulier sibi cauē re. Dic vt text. z glo. in. l. nō solū. s. d. iure dot. **U**ltio h Linducit ad qd nō. an qd cogat cauere inimico suo de non offendēdo. Buil. ponit in. l. illicitas. s. i. s. d. offi. p. rē.

Ista ē scda ps principalis hui. l. et **Q**d si in patris. vsqz ad. s. voluntatē tractat vnā ma teriā. z hoc dicit. Actio d. dote p. fecticia ē cōmunis patris z filie. nec alter in alterius p. iudicū petere vl. delegare p. hoc dicit. primo ponit dictū in gñe. secundo infert aliqz il lationes. tertio ponit qd si fuerit p. tra factū. scda ibi deniqz. tertia ibi ceterū. **O**ppo. qd qd acquirat filius acquirat patri. etiā hodie in p. fecticis. vt. l. cū oportet. post princ. C. d. bonis que liber. So. speciale est hic in dote qd filia hoc tu re non querit p. rē. **S**ēdo oppo. dicitur hic qd dos ē cōis Contra imo est maritū. vt. l. dot. C. d. rei ven. So. hic dos. i. dotis actio. **T**ertio oppo. de. l. si vt p. p. onis. C. de nup. Glo. dicit qd ibi fallit. quia filia nup. sit cōtra voluntatē patris z rō quia filia nō pōt se nubere cōtra voluntatē patris qd d iure canonico ē hodie correctū. vt. s. d. statu hominū. l. paul. z institū. d. nuptijs. s. i. z ibi no. z sic cum cessat ratio cessat z lex. **O**ppo. vltio. j. e. l. quoties. So. sibi pat. fuit incōtinē ti stipulatus sibi reddi. hic nō. **Q**uero hic loquit in dote p. fecticia. qd in aduenticia. Rñdeo pōt filia i ea agere sine consensu patris. vt in autē. qd locū. C. d. codicill. fm glo. et bene **Q**uero hic loquit in filia in p. rē. qd si est emācipa ta. **B**uar. dixit idē. alij dicūt idem qd **B**uar. iure antiquo. sed hodie dicit corrigi p. s. extraneū. C. de rei vxo. act. s. ve ritas ē qd dicit Jo. in. fi. qd si filia esset emācipata tota actio remanet sua. **R**ō quia p. emancipationē actio que est com muni cū p. rē solidat in filia. vt in. s. videam. de rei vxo. ac. multo magis efficiat p. p. rā filie a principio. vt ar. l. acceptam l. si p. te. C. de vsu. z hoc tenet **D**y. hic z idē **L**i. in. l. auita. C. d. iure do. **H**ō ob. l. p. fecticia. s. d. in. do. qz fateor qd ē p. fecti cia vt ibi. nō tamē ē cōis p. rē z filie. s. solū filie Itē nō ob. l. si lie. j. e. quia rñdeo qd ibi pat. fuit stipulat. **N**on ob. l. si ab ho stib. j. e. quia ibi filia erat in p. rē iuris ficti. **Q**uero qd fuit rō que monit legislatorē ad inducēdā istaz cōmuniōē. Glo. ponit vnā ex pte p. rē. scz ne si filia haberet actionē in te grā z eā peteret z p. deret dotē pat. cogat iterū eam dota re. alia rō est ex pte filie ne pat. accipiēs dotē eā cōsumeret z filia remaneret indotata. vt. l. si cū dotē. s. eo aut tpe. j. eodē. **C**lenio ad n. si. Ceterū si p. rē. **N**ota hic qd factū patris nō nocet filie postq. fuerit emācipata. z sic videt qd interim noceat. **O**ppo. j. e. l. si pat. z. l. si cū dotē. s. si p. rē. Sol. gl. intellige hāc fm illas. scz qd nō nocet filie. nisi pat. postea si bi tantundē dederit vel reliquerit. **Q**uero vtrū pat. inte rim possit agere. Glo. qd est hic dicit qd nō. quia nō pōt veni re cōtra factū suū. z vide eā que incipit morte vel emācipa tione zc. Et dicit verū glof. si pat. vult agere p. iure suo z p. actioe sibi competētī. sed si vellent agere tāq. legitimus ad

ministrato: filie posset, vt nota, in glo. l. cum dos. s. de pac. dota. z hoc. s. a contrario sensu. Et p consequens possit et filia agere pte nolente, p quo facit. j. pno rnsio. z qd ibi dica pcedendo vltari? Sed qro vtrū pte viuo z durate patria ptate possit filia agere sine pns voluntate z eo inuito. glo. dicit q sic si pat est inops. als nō. Et ad hoc adducit. l. fina. s. de eo p que factū ē. quia sicut inopia eximētis rescindit liberationes exēpti: ita inopia pns rescindit spem liberationis quā habebat vir. p hoc facit lex plane. s. i. d. lega. i. z l. pat. in fi. j. de do. ple. Iudicat etiā glo. l. impator. j. ad trebel. naz sicut ibi suspicio de pte facit trāsire fideicommissū in filiiū. ita hic suspicio patris ppter paupertatē facit trāsire act. d. dote. i. filia fm Di. p hoc. j. e. l. si cū dote. s. eo aut tpe. nota hāc gl. Formo tibi vna aliā qōnē. pone q vroz alicui decessit remanētib? filijs hereditib? dos remāsit apud patrē q distit pat oia bona. filij volūt agere d patrē vt dos non cōsumēt an possūt. Et videt q nō. vt de bo. ma. l. i. z in autē. d. nupti. s. est quoq. dico q filij possūt agere. sicut ipa mī posset. p p istā glo. que eqparat paupertatē pns emācipatōi serui. pro hoc videt casus de sen. pass. l. fi. z. s. vt lega. no. ca. l. fi. in pti. vbi glo. rāgit. istā qōnē posuit in. l. si cōstante in prin. j. e. Glenio ad hūc.

Nota q factū filij nō nocet pa
Item si voluntate. tri. Scdo no. q factū filie tēpore patrie potestatis nocet sibi facte sui iuris. vt. l. z heres di. s. penul. d. pac. z vide qd ibi no. Naz dō intelligi hic q il la remissio fiat aū matrimonii vel eo solutor: als eo cōstante nō valeat phibeteviro p ti. de dona. in vi. z vt. p. q pmissio siue volūtas sol? filie pūdicet pti. vt. l. si rē. s. si duo. j. de noua. z. l. si duo. s. d. ar. Hui? drij timore gl. dic q p r filia in actōe de dote nō sūt socij sicut duo rei credēdi. z sic nō obstat dria. qd pbat gl. l. q hoies. s. si gener. j. d. sol. qd appet qz vn? socioz agit suo noie tm. hō agit noie suo z alii? p bat etiā Dy. q nō sūt socij. nā hic sperat cōsolidatio in pso nā vni? p mortē alterius. vt hic. z. C. d. rei vro. actio. s. videz amus. iō nō est idē qd in duob? socijs reis credēdi. qd pz: qz duo rei trāsunt ad heredem. vt. j. ad. l. fal. l. in. l. falci. hoc obseruandū. z. l. i. de noua. z de duo. reis. l. si reus. z vide gl. que incipit. l. filia. **Uter?** hic dicit q p pōt agere adūcta psona filie. **Uppo.** de. l. cum dos. s. si xō. de pac. do. **Cōtrariū ē forte.** Glo. sol. q pōt agere vt hic sed exceptio repellit vt ibi. sed hoc nihil esset in effectu. vel ibi in pacto: h in delegatōe. hāc respēdit dy. qz maioris auctoritatis est delegatō q pactū. vt. l. si rem. s. si duo. j. de dona. z. l. si vn?. in prin. s. d. pac. solue ergo alio mō vt ibi dicit glo. z illaz t3 Di. sed mibi videt q sit cōtra tex. ibi. lz als sim solitus illaz firmare. Quid dicemus. dic g si vis intelligere sufficient or portet te intelligere hoc dicitū q pat agit vt adūcta psona filie vel nō adūcta. z glo. dicit noie suo vel filie. z qñ sol? sez noie suo declarē? hoc. **Utrūqz** pat sol? pōt agere nō adūcta psona vt si filia nullā hz cām cōtradice. vt. j. e. l. si cū dote. s. i. Itē qñqz pōt agere filia pte pmittere: vel si dos esset magna pte nō pmittere. vt. C. de colla. autē. qd locū. z eo ex istente inope. vt dicit. s. pte. Et ex hoc quidā sequit q am be psona possit agere quilibet principalit sicut qlibz duoz reoz credēdi. vt. l. iij. in fi. j. de duo. reis. Itē qñqz pōt agere pat adūcta psona filie. z hoc duob? modis. **Primo** vt agit noie suo z noie filie hoc ē ad vtilitatē tā ipi? patris q filie: quia ista xba noie suo z filie tm importat quātū si pat agez ret p medietate p se z p medietate p filia. Et isto pno mō nō posset agere p in cāu isto cū filia sibi pūdicauerit. z si ageret isto mō repellēt ex psona filie. z sic loquit. l. cōtraria. Scdo mō pōt agere p adūcta psona filie idest de volūtatē z pmissione filie nō tamē ad ei? vtilitatē. z hoc mō pōt agere et in cāu isto vt hic. z pbat expse in. l. filiūfam. s. s. et filia. s. d. p. cū. z ita videt sentire hic Jaco. de arc. Et fm hō quedā glo. parua sup xbo adūcta: que dicit. i. noie suo z filie. nō hñ dicit. sed dō intelligi adūcta psona filie idest filia cōsentire p dicitū. s. sed et filia. z ita intelligit glo. magna b circa prin. z in fine. vt. j. dicit in pno cōtrario. **Procedo**

vltari? et oppo. dicit q filia nō pōt agere p se. g neqz poterit p alii. vt. l. neqz p seruū. C. de heredi. insti. Breuif glo. hñ dicit q nō agit p se neqz p alii. sed alij pmittit q agat. z vide glo. que ē in fine ibi. Ex hoc habes qliter debeat praticari q p agat adūcta psona filie vel nō adūcta. Quādo ergo qz pōt alij pmittere qd ipse facere nō pōt. Ex. sol. in. l. si sū dū. s. i. s. de pigno. **Sed cōtra pdicta oppo.** idē ē aliqd facere volūtatē alteri? z mādato alteri? vt. l. post dotē. fm i tellectū Dy. j. eo. vnde si pat agat volūtatē filie dō repellit. quia videt agere vt ei? pcurator. Soluā in. l. straria. Que ro vtrū actio que cōpetit filie z patri sit vna uel plures. Et dic vt hic p gl. que plen e hoc disputat. Jo. tenet q sit vna sola quā pat intētat qñqz sol? quādoqz sola filia quādoqz filia et pat vt dicitū ē. **Sed** hoc facit ista lra q dicit eā a ctonētē. quia copulatiua inclusa in dicta negatiua nec. oñ dicit diuersitatē actionū: z sic ff plures. Di. dicit q significat pluralitatē circa modū agendi nō circa substantiā actionis. **Scdo** cōtra hoc facit: quia ex eadē iniuria facta filie nascunt plures actōes. vt. l. p. j. de iniurijs. Glo. dicit aliud. i actōe iniuriarū. Di. dicit iō aliud. quia ex pluralitate psonarū inducitur pluralitas iniuriarū z cōsequēter pluralitas actionū. vt. l. i. s. fina. d. iniur. z. l. eñ q. s. penul. eo. ti. sed hic ppe pluralitatē psonarū non inducitur pluralitas dotiū. z iō nec pluralitas actionū. **Tertio** Jo. facit. nam sicut in duobus reis sunt due actōes vt. l. reus. j. de duo. reis eadē rōne z hic. Rūdet dy. ibi ē pluralitas obligationū merito sequit pluralitas actionū. sed hic vna tm est obligatio. vt. l. q boz minē. s. si gener. j. de solu. **Quarto** hoc inducitur. qz quādo pat agit cauet d rato. vt. j. e. l. i. fi. z. l. nō solū. s. si d dote. s. d. pcura. sed si agit noie proprio nō caueret. Rūdeo quādo qz agit noie pprio z alteri? cōsensus nō requirit. z tūc nō dō caueri de rato. sed hic requirit alteri? consensus vt. j. pr. s. Qualis autē hec cōmunitio dicat inter patrem z filia. dicit j. l. prima.

Voluntatem. Filia sane mentis dicit velle si pns sit z nō contradicit. Idē si est furiosa. secus si est absens. hoc dicit. z hz tres ptes. vt pz ex lra. **Iste** xbi. fact ad qōnē. factū ē dimortū culpa filie an pūdicet patri. gl. mouet in. l. pnsu. C. d. repu. z in. l. si dote. C. de iure do. z ibi. l. t3 idē qd dy. h. q pti? pūdicat. s3 pūdicat sibi filie pte mortuo p hūc. s. z i aut. de nup. s. h. qz posita. C. d. diuoz. aut. si filij. Scdo facit filia pntit marito alienati bona fm formā. l. iubemus. z. l. etiā. C. ad vellei. an pūdicet patri. **Lerte** nō. sed pūdicat sibi filie patre mortuo vt hic fm dy. facit. l. z heredi. s. pe. s. de pac. z hoc tenet Spe. in ti. de do/ na. inter vi. z vro. x. q si filia. **Uppo.** q tacet nō videtur pntire. vt. l. q vas. s. vetare. j. d. fur. gl. sol. remittēdo ad no. in. l. filiūfam. s. inuitus. s. d. p. cū. l. in. l. inuit? C. d. pcura. Di. in ca. is q tacet. de reg. iur. l. vi. Ego examino. j. e. l. que dotis. **Uppo.** j. e. l. ticia. Sol. vt in glo. **Uppo.** ad se cundū dicitū de. l. qui ad certū. s. locati. So. furiosus nō videt cōsentire quādo requirit cōsensus ver? tacitus vel exps sus. vt. l. cōtraria. sed hic nullus cōsensus requirit. sed non dōdicere p volūtatē habet. facit ad hoc qd no. in. l. negocijs de re. iur. **Uppo.** ad tertū dicitū. nā furiosus equiparat absentē. vt. l. i. s. furiosus. s. de pcura. z. j. de iure codi. l. ij. s. furiosus. g idē debet eē in absente qd. s. dicit in furioso. glo. inuoluit se. Dy. dicit optime: qñqz sufficit absentia nec requirit cōsensus absentis z tūc furiosus habet p absente. vt. l. sed z si vnus. s. filio. j. de inu. quādoqz requirit cōsensus absentis z tūc furiosus nō habet p absente. vt. l. ij. s. si. s. d. pcura. quādoqz requirit pntia z cōsensus exps sus. z tūc habet p absente. vt. l. ij. s. furiosus. j. de iure codicil. quādoqz requirit consensus nec curat vtrū sit pns vel absens. z tūc aut sane mētis cōtradice pōt z tūc habet loco dissentiet. vt. l. q ad certū. s. loca. aut nō possz dōdicē z hñ p pntiēte. vt h veritatem istud nō ē pprie consentire. s3 mag? nō dissentire. vt. s. dicit. **Glenio** ad glo. z op. dicit hic q pat tenet satis dare p filia. **Contra.** s. de pcura. l. nō solū. s. si p. Sol. dicit glo. ibi pater agebat actōe iniuriarū que erat sua ppria. b

agebat actione de dote que e communis r vna tm. vt .s. dicit
¶ P. ad idē. pater est legitimus administrator. vt. l. i. c. de bo. ma. g. non cogit satisficere. vt. l. i. s. de fensioe. C. d. ad mi. tu. **¶** Gl. format istud dubiū. C. d. bo. que li. l. cū nō solū. s. vbi aūt. r. l. filiū. s. q. satisf. co. **¶** Di. in. c. rati. de reg. iur. lib. vi. dicit. Aut pat agit tāq. legitimus administrator filie et non cogit cauere vt in dno. Aut agit noie filie tāq. quilibz administrator extraneus r cogit cauere. Est r tertiu mēbrū Aut pat agit noie suo r requirit consensus filie r similitur debet cauere vt hic. ita dicit **¶** Li. in. d. s. vbi aūt. **¶** Querit glo. qd si omīssa sit cautio d rato. dic vt. j. e. l. si cū dote. s. si pat. **¶** Sedo querit qd si filia morit. dic vt in gl. **¶** Querit glo. quō hic practicabimus vt doceamur de filie voluntate. **¶** Rūdeo si de filie scia nō cōstat debet ei denūciari. s. si sciet nō eēt opus denūciatōe. vt. l. herem. s. d. euc. r. l. i. si. de ac. emp. **¶** Mo. hāc glo. r leges q. s. glo. allegat q. videtur firmare q. vbi venditor scit litē morā emptori non d. ei denūciare. idē tenet in. l. emptor. C. d. euc. r. ibi q. r. o. y. in ca. eum q. certus. d. re. iur. li. vi. **¶** Contrariū semp tenui. **¶** Nā quan doq. denūciatio fit ad certificandū aliq. r tūc verificatur regula q. q. certus ē certificari non d. sed q. denūciatio fit ad aliud tūc etiā scienti debet fieri denūciatio. vt. l. denūci. a. se. in. prin. j. de adul. **¶** Sed denūciatio q. fit venditori nō fit tūc vt certificet eū. sed ad citandū eū q. veniat ad defendendū. vt. l. i. c. d. pericu. r. cōmo. rei ven. r. in. l. si rē. in. fi. de euc. dicit in dicta. l. denūciatōe. in. prin. r. in. l. nō solū. s. fin. d. ope. no. nū. r. in materia ptestationū. **¶** Bartolus.

De dote cuius actio est cōis solu
Non solum. tio facta vni nō pūdicat alteri nī si pecunia in ei' cōmodo sit cōuersa. h. d. cū. l. seqn.

¶ C. los habetis hic q. q. nō pōt petere nō pōt solutionez recipere. **¶** P. j. de xbo. ob. l. cū qui. s. q. sibi. r. d. solu. l. si stipulatus. **¶** So. gl. q. aliud in adiecto. vt. ibi. qd. declara vt sta tim dicit. **¶** P. j. d. solu. l. hoc iure. vbi q. s. pōt petere nī tamē solutionez recipere. **¶** Dicit glo. Aliud in pcuratore litis tu dic p declaratōe istorum iurū vtrū petere r solutōnem recipere. pcedant ex istō regulis. dic aut q. s. nō pōt petere si nevolūtatē alterius q. alieno noie petūt. r tūc illa pcedūt ist dē regulis. vel nō fm volūtatē eius cui' noie petūt. nā si mā dat vtrūq. scz q. petat r solutōne recipiat vtrūq. pōt face re. si mādat alterū tūc illud solū facere poterit r nō aliud. exē plū in adiecto cui tūc solui pōt. q. hoc videt mādatū. vt. l. ve ro. pcurator. s. de solu. petere aūt nō pōt. q. hoc nō ē mā datū idē in pcuratore litis q. pōt petere cū sibi mādatū sit nī autē solutōne recipere. quia hoc nō ē sibi mādatū. vt. l. hoc iur. j. de solu. **¶** Quādoq. q. s. vult petere noie suo et ad suā vtilitatē. tūc aut nō potest petere ppter defectū iurū qd habz r nō pōt solutōne recipere. hic ē casus hic. quia illa ratō respicit vniformitē petitionē r solutōne. nā ppter cōmuniōez que est inter pfem r filiam nō pōt pat solus petere. eodē mō nec solutōne recipere. **¶** Quādoq. q. s. phibet petere. ppter defectū qualitatis psonē. quia nō pōt stare in iudicio. et tunc q. talis defectus est ita potēs q. eodē mō quo ipedit petōz impedit r solutōne. sicut in pupillo r furioso. r sic q. non pōt petere non pōt solutōne recipere. vt. l. nō oēs. s. fina. s. si cer. peta. **¶** Quādoq. talis defectus respicit petitionē tūc ppter solennitatē iudiciorū nō solutōne. **¶** Exēplū in filiofa. r fuo. r tūc qui nō pōt petere poterit solutōne recipere. vt. l. s. vnus in. prin. s. de pac. r. l. q. seruus. s. d. positū. **¶** Et p hoc pōt deti minari qd. vtrū in casibz in quibz patri p filii nī q. rī vfructus possit solui filio. **¶** Et videt q. nō. q. filius nō pōt agere vt. l. cū nō solū. s. necessitatē. C. d. bo. que libe. ergo nec solutōne recipere vt hic. **¶** In contrariū dicit dy. q. filius pōt alienare r phibitō alienationis facta est solū in his in quibz patri acquirī vfructus. vt. l. fina. s. fil. autē. C. de bo. q. lib. sibi distat. sed recipere solutōne est alienatio vt. j. de solu. l. q. hoiem. s. q. tūcū g. r. **¶** Preterea pbat ex distinctōe pcedētī. quia rō que ipedit filii agere nō ipedit eū solutōne recipere. **¶** P. j. d. solu. l. hoc iure. j. de solu. **¶** Non ob. hic glo. quia exponit exigit id ē pagit vsq. ad sententiam prouentendo. **¶** Censio ad d. filia sed si pecunia.

q. debet exponi hic que. i. cuius actio. simile. s. l. p. r. a. s. q. d. si in p. r. s. **¶** P. j. de. l. si filia. s. de iure do. **¶** So. ibi id q. d. filia se dotauit de peculio. r id pat pmittēdo q. se dotet de peculio videt pmittere q. sibi soluat. **¶** P. j. de. l. si cū do. tē. s. i. j. eo. **¶** Solu. ibi solutū fuit filie ex iustis causis. **¶** Quero circa istud principū. qualis actio de dote ē cōis patris r filie. **¶** Glo. dicit sicut duobz heredibz. vt. l. ea que. C. famil. her. tamē pater habet exercitiū p. r. sue r p. r. filie. **¶** Certe ex hō seqt q. nō ē bona similitudo. nā vnus ex heredibz nō pōt hē exercitiū nisi p. pte sua. vt. l. sepe. d. re. iur. r. l. p. hēditarij. C. d. her. act. **¶** Vbi gl. rīdet alit q. est cōmuni sicut in duobz reis quia quilibz hz actionē in solidū. r fm hoc plus habet pat quia habet exercitiū volente filia. **¶** Sed extra hoc facit. quia etiā filia habet exercitiū volente p. r. vt in autē. qd. locū. C. d. colla. **¶** Sed rī. in filia requirit q. habeat exp. s. m. consensū patris. in patre sufficit q. filia nō cōtradicat nec cām d. d. cen. di. habeat. vt. s. l. p. r. o. s. voluntatē. facit. l. filiū. s. sed r. fi. lia. s. d. p. cura. **¶** Sed di. dicit q. exēplū de duobz reis nō est bonū. nā in duobus reis sunt plures actiones r plures obligaciones. vt de fideiū. l. g. n. aliter. r. l. si reus. sed hic ē vna tm. vt. s. l. p. r. i. a. s. itē si voluntate. hoc etiā dicit gl. in. l. qui hominē. s. si gener. j. de sol. **¶** Qualis est ergo ista cōmuniō. **¶** Dicit dy. q. cōmuniō est sicut in pluribus heredibus eius q. stipulatus est indiuiduū. vt. l. i. j. ex. h. i. j. de xbo. ob. hoc tamē est hic plus q. nō potest alter agere sine altero. ratio ē ppter spem consolidatōis que est vt altero moriente cōsolidetur in alterū. r ita intelligit glo. in p. allegato. s. gener. **¶** Quero qualiter fit ista consolidatio. **¶** Certe ex predictis apparet. nō eū trāsit actio de vno in aliū. quia vna est tm. actio vt dicitū ē. sed obstaculū tollit. nā patre mortuo tollitur obstaculū qd. obstabat filie. r econtra mortua filia tollitur obstaculū qd. obstabat patri. ita dicit glo. **¶** Quero si hō est venū qd. vtrūq. cōpetit actio in solidū. vnde est vt alter caueat d. rato p. altero in solidū. vt. s. l. p. r. i. in. fi. qd. videt contra. l. nō solū. s. si pater. s. de p. cura. **¶** Glo. rīdet r bene. quia p. sensus alterius requiritur. sed in duobus reis secus esset. **¶** Ex ista glo. nota p. r. o. istud tertiu mēbrū additū ad distinctiōne glo. r dy. r dicit. s. l. p. r. i. a. in. fi. **¶** Sedo no. q. vn' ex reis credendi pōt agere sine consensu alteri' nec tenet canere p. eo. **¶** Li. allegat glo. istā. C. d. duobz reis. autē. hoc ita. sed ego dico q. h. non teneat cauere de rato fm istā glo. tenetur tamen cauere de defendēdo eū si ab alio cōueniatur vt ē tex. nota. in. l. fidei. cōmissa. s. pleniq. in. fi. j. d. le. iij. **¶** Tex. iste inducitur in arg. ad. q. vtrū cōiuncte persone possit solui **¶** Et hic ē casus q. nō. nam nulla est magis cōiuncta psona q. pater r filius. dic d. hoc vt plene dixi de filia r tamē ei nō pōt solui vt hic. r. l. i. j. vt. l. no. ca. et. j. e. l. filie. r. j. d. sol. l. q. hō minē. s. si gener. r. no. in. l. xbo. pcurator. d. so. **¶** Itē inducitur ad aliā qd. nē. vtrū in casibus in quibz patri p. filii nō q. rītur vfructus possit solui filiofa. **¶** Et videt q. nō. q. filius nō pōt agere sine cōsensu patris. vt. l. nō solū. s. necessitates. C. d. bo. que libe. r sic non pōt sibi solui vt hic. **¶** In d. rī arg. dy. q. filius pōt alienare r phibitū est sibi solui in illis casibus in quibus patri querit vfructus. vt. l. querit. s. fin. C. d. bo. que libe. sed recipere solutōne ē alienatio. vt. l. si homi nem. s. q. titium. j. d. solu. r. l. q. si forte. C. d. p. cura. **¶** Ad hanc l. rīdeo hic est eadē rō in solutōne sicut in petitiōe. vt. s. dicit in. prin. l. Itē inducitur ad aliā qd. nē. vtrū pcuratori dato ad exigendū possit solui. **¶** Hic videt q. nō cōiuncto tex. cū glo. p. r. a. hui'. l. ibi vbi dicit exigit pcurator litis nō tamē ei soluitur rē. **¶** Breuiter dico aut mādatū d. exigēdo fit seruo r intelligitur q. erigat extra iudiciū. quia in iudicio eē nō potest vt. l. seruo. j. d. solu. **¶** Si d. mandatū d. exigēdo fiat libere p. sone. tunc importat q. possit solutionez recipere fm. **¶** Jaco. de are. vt. C. d. nona. l. nō abstulit. r. C. d. solu. l. inductū. dicit in. l. hoc iure. j. de solu. **¶** Non ob. hic glo. quia exponit exigit id ē pagit vsq. ad sententiam prouentendo. **¶** Censio ad d. filia sed si pecunia.

Sed si pecunia. Hic habes q. si pecunia soluta per vnum perueniat ad aliū qui nō cōe

sentit solutio qd contingit liberato. b. d. Op. qz puenit ad pa...

Supra tractauit iuriscōsultus Ediuisione. materia cōmunionis in actioe d...

z. l. apud celsū. s. s. cū legitia. j. de doli excep. Reassume ergo...

Si traditio pcesserit dies Ante nuptias. nuptiarum inspiciuntur. z fru...

bus pceptis. **C**ontra imo tertia: qz tertia pte anni durat
uit matrimonij. Rñdet glo. q illa portio non dz computari
anteqz debeat: sed nō debet nisi p trib' mētib': z sic p quar
ta pte anni: ergo illa tñ computat: sed si pu' locasset p maio
ri tpe computaret. fruct' em pcepti cōtribunt hic. vñ sicut de
fructib' naturalib' nō fit cōtributio: nisi de pceptis: ita de
fructib' ciuilibus vt de pētionib' nō fit cōtributio: nisi qte
nus sūt pcepti. vide glo. que hoc dicit. **A**d hoc oppo. qz
fm hoc tps locatōnis inspicit qd ab initio negauit. Rñdet
glo. tps locatōis inspicit vt sciam' qd pcepti: tps mīmonij
inspicit. vt sciam' p quota pte āni fruct' vir lucret: et sic si bñ
cōpates de trib' aureis p quatuor mētib' vir habebit vñ
z si dicit quare p pzo mēse hz aliqd de pētiōe. Rñdet glo.
z bñ qz p illo mēse subijt onera mīmonij. ergo zc. vt in re.
iur. fm naturā. Et q hoc sit verū apparet ex tex. q vult hre
virū tertiā pte qte. s. si aliud diceret haberet solū qrtā qte
Op. z videt q tota pētio venit in cōtributōe sicut totus
fruct'. Rñ. hic tractat de diuisione fructuū pceptorū tñ: sed
tot' fruct' ē pceptus nō tota pētio: id tota in cōtributōe nō
venit: ita dicit gl. **C**ontra hoc op. imo tota pētio ē pcepta
vt. j. de re. iur. l. q acti. hz imo plus q fruct': qz viri sollicitu
dinē habet pensio s. fruct' sol' nō. vt. l. si nauis. s. de re. vñ.
Glo. rñdet trib' modis. Pzo q non pprie dicit haberi id
ad qd qz habet actionē. vt. l. minus. j. de re. iur. Jsta sol. de
fruct' p tertiā rñtionē quā statz dicā. Scdo mō soluit q h'
est id. qz mulier grauat in vno. qz tenet stare colono. vt. l. si fi
lio. s. fi. j. eo. ti. z. l. in veditōe. de bo. auc. iudi. poss. id cū trās
actio fiat in muliere de necessitate. id releuat in alio vt nō cō
tribuat pensioē totā. id ex hac glo. distingue. aut res trans
fert ad aliqd ex necessitate z cogit stare colono. aut ex volū
tate: et tūc see. dixi plene in. d. l. si filio. s. fi. j. e. vbi vide glo.
z no. Tertio mō soluit pensio z de iure peti nō pōt. nisi in fi
ne anni. vt no. in. l. iij. C. locati. z id merito tota nō cōtribuit:
certe fm istā so. nec p trib' mētib' cōtribueret: qz nō pōt pe
ti. vñ isto timore Jo. legit alif istā. l. vics q tota pētio tribu
atur triplicif. re. noie z spe. Et fm hoc oz te ponere q loca
tio esset facta p. xij. aureis ita q quolibet mēse vn' aureus
solueret. Sed qualif ista cōputatio fiat. gl. ponit hic ita ob
scure q docto. z scholares cōiter nō capiūt. Dubiū ē. qz. xij
debent p vno anno a die locatōis z vir non debet habere:
nisi p vno anno a die dcti mīmonij q annus nō capit. nisi
xi. mēses de tpe locatōis. Jo computatio fiet trib' modis.
Pzo mō vt vn' mēsis detrahaf: vt sic tria cōtribuant re z
octo spe. qd em Jo. dixit nouē detracto vno mēse. idē ē dice
re qd octo. **N**ota ex hac dispositōe glo. q vbiqz tem
pus locatōis excedit annū a die mīmonij de illo qd exce
dit vir nihil habere dz. Nec ob. j. e. l. s. e. p. r. z. s. tē si mēses
vt in quolibet eoz dicā. Alij alif cōputat vics q tota nouē
cōtribuant in spe. z ne incidat in illud absurdū q fiat com
putatio p. xij. mētib' pētio vltimi mēsis attribuat mētib' p
pcedentib'. z sic p singulis quatuor mētib' debeat qtuor
aurei cū dimidio. et sic in. v. iij. mētib' debebunt nouē. **C**on
tra istā cōputatōez oppo. qz nō ē in pte nostra facere q il
lud qd qz debet in mēse sequēti debeat in pcedenti. qz ante
diē male agit. vt. l. i. quādo di. v. usufru. le. ce. So. ad istud cui
tandū dicebat Jo. hāc cōputatōne faciendā eē finito āno
a tpe locatōis vt sic debitoris in nullo iterit: tūc em fiet cō
putatio p inde ac si p pcedentib' mētib' ille vltim' aureus
eēt debet'. Tertio mō sustinēdo hāc opi. Job. pōt fieri illa
cōputatio. vt. j. dicit in glo. vics q videat pceptū qm istud
nomē debitoris debentis mercedē posset vēdi vt ibi. alij q
caueat zc. Si ista opi. Jo. in aliquo esset nā deberet itellig
gi fm primā cōputatōez. in xitate tñ nō est nā. qz ē istam
lram. Teneo ergo primā lec. l. q tria tñ cōtribuat. **A**d
rōnē in oppositū dū dicit q oia cōtribuat. qz oia vident' p
cepta vt in regula iuris q actionē. Rñdeo. hic tractat solū
de diuidendis fructib' a viro pceptis. dico ergo q ab initio
coloni' debet totā pensioē. vt. l. si a colono. j. de fideiul. sed
videndū ē cui debeat. Rñdeo p illa pte anni p q fund' ad
virū pteat ipe vir iplet cōtractū. qz patit coloni' frui. Jo

ipī viro videt acqstū merito in cōtributōe venit. z p alia p
te anni q fund' pteat ad muliere ipī mulieri videt debita
pensio in effectu. ipa em mulier cōtractū iplet z patit frui. q
merito sibi debet. vt. l. seruus cōis meuij. s. fi. j. de stip. ser. et
ibi dixi. **Q**uare aut hoc casu nō contribuaf illud quod
a muliere percipitur. Sed solum quod percipitur a viro.
dica statim in sequēti pte. **O**p. quācunqz opini. teneas
reperit q vir habz p isto vltio anno pte fructuū duoz anno
rū. Glo. hic in fi. rñdet q non dicit nisi vnus ann' tñ: tñ ille
annus ē fertilior. ita dicit glo. in fi. **C**ontra hoc op. extra
glo. si fund' iste nō esset locat' de fructib' sequentis āni vir
nil debet habere. vt. s. l. pxi. g. eadē rōne nec hic. Rñ. nō est
eadē rō. nā si fundus nō est locat' in fructib' pceptiēdis vir
nihil iuris videt habere. et id nō pōt dici q veniat in cōtri
butōe tāq pcepti. secus si locauit vt dicit' ē. **E**t p hoc dico
si ista locatio esset facta p certa quantitate fructuū q pcepti
unt ex isto fundo q nihil veniret in cōtributōe. nā illa pmi
sio dicit' cōditōnalis. vt. l. i. j. de cōdi. et de. Et id merito viro
nihil est questū. sed si locatio eēt facta p certa quantitate i
gñe soluēdo quolibet mēse vel in fine āni nō curo ps venit
in cōtributōe fm formā hui' legis. qz hz bec obligatio sit in
diem. tamē dies cedit z viro debet. vt. l. cedere diē. j. de x. sig.
Circa istā pte querit glo. quādo fund' reuertit ad mulie
rē. an mulier possit agere sine cessiōe cōtra coloni'. Bl. def
minat q nō. sed vir cogit cedere. vt in glo. Si tamē vir non
esset vel nō repiret p quē cogi posset: tūc haberet actiōz vt
lem sine cessiōe. vt. l. i. s. de acti. z obli. z. s. d. insti. l. i. Venio
ad tertiā pte. s. ad x. si. e. contrario.

Econtrario **O**p. q lra videt sibi cōtradictere. di
cit em econtrario quoqz idē. z sic dicit q
est hic cōtrariū et est idē. Rñdeo nō cōtradicit. qz ista nba
referunt ad diuersa. Est em econtra ad pcedentia. qz supra
mulier dedit fundū pleni fructib': hic vacuū. sed ē idē: qz cir
ca diuisionē fructuū habet rō mercedis vel fructuū nō a die
locationis. sed contracti mīmonij vt hic et ibi fm glo. z bñ.
Ad hoc op. qz supra dixi tñ illā pte pensiois diuidi cui
tps fluxit durate mīmonio. hic nō totā pensioē dicit diui
dit sic nō ē idē. Rñdeo q est idē sed nō p oia. vt obiqz em
pensio cōputat. sed ibi ps. hic tota. z rō ē quia ibi dat' fuit
fund' plenus hic vacuus fm glo. z bñ declarādo. vt. j. dicit
Alij soluit dicit' q hic est p oia idē z magis ponit qdam
facti accidentia q iuris ministeriū. id nō placet glo. Tertij
vt Bla. dicit se nō intelligere istū. s. Quartij vt Jo. q in p
cedenti. s. tenet q oia cōtribuat. dicit q ē p oia idē. sed illi
opi. supra reprobaui. tene ergo primā so. glo. **A**d huius
declaratiōne scias q quādo vir fruct' pcepti nihil sibi debe
tur a muliere de eo qd pceptiēduz ē. sed qm marit' nō pcepti
fructus tūc debet sibi a muliere de eo qd pceptiēduz ē ab ea
de pensioē. vt. j. e. l. s. infidū'. **U**n merito in pcedenti marito
nil debet de pensioē pceptiēda. hic sic. **I**te aduerte qz itel
ligo istū. s. q mulier locauit fundū p. xij. habito respectu ad
fructus q pceptiunt ista annū a die mīmonij. merito vir de
illis debet habere pte. Et q hoc sit verū apparet ex lra. licz
em vinea locet de mense martij p vno anno p. xij. aureis.
Hoc sit respectu vni' vindemie q pcepti de mēse octobris.
z sic infra annū a die mīmonij. Si em locasset p maiorē p
te forte p. xiiij. aureis in duob' annis vel in. xx. mētib' z
sic respectu fructuū duoz annoz vir nō deberet habere nisi
de pensioē q respicit fructus illi' anni quo mīmonij dura
uit. nec em p vltiori tpe dz habere. vt p3 ex pcedēti pte. fal
lit in x. si. atē si mēses. j. e. fm scdam lec. vt ibi dicā. Et eadem
rōne dico si vir locasset p multis annis z pensioē ab initio
recepisset q solū dz vir pensioē habere q respicit fructus
quos ipe debebat habere illo anno. z residuū dz restituere
mulieri. **O**p. j. de iure fil. l. si. Glo. parua q incipit p to
ta locatōe zc. dicit alif distigui i p dno vendito alij locato q
hic. p hoc assigno rōnē. qz venditio sit ex volūtate. illa resti
tutio sit ex necessitate. vt no. s. in glo. magna. **O**ppo. s.
de usufr. le. l. de functa. dicit gl. aliū i fructuario aliū i viro. assi
gnat rōnē. qz vir pcepti fructus respectu oneris matrimonij

vt. l. pro oneribus. C. de iure do. vnde p ea parte anni qua onera sustinuit lucret fructus. sed fructuarii pcepti fructus propter ius qd habet nō respectu alicuius oneris. vñ coipō q p cipit fructus facit eos suos irrenocabilis. r si decedit añq p cipiat pdit ius pcepti totalit. vnde forte esset idē dicēdum de canonico q decedit qd in viro vt fructus pceptos r pcepti endos trāsmittat ad successores p rata anni quo stetit in canonicatu. nō em̄ pcepti fructus tāq simplex fructuarii sed p pter onera ecclesie que sustinet. Canoniste tamē alii dicunt quib⁹ in hoc ē standū. ¶ Querit dy. hic qd si ipa mulier locauit. an dz ipe vir habere aliqd. qdam q nō: qz vir nil pcepit cū habeat mulier actionē. Contrariū tñ dicit dy. r apparet ex prin. hui⁹. l. vbi gñalif loquit. Tu dic aut mulier locauit cōstante m̄imōniō r tñc idē ē ac si locasset vir: qz ex bonis viri q̄siuit mulier. et sic ē viri. vt. l. qnt. de dona. inf viri r vxō. aut locauit añ m̄imōniū. r tñc dic. vt. j. in pri. vñ. fm scdam lec. r ibi dicā. ¶ Clemenio ad vñ. itē si messes.

Item si messes. Iste vñ. legit tribus modis. primo fm primā lec. qz est clara r bona lec. Secō mō fm scdam lec. r ē notabilis lec. lz nō ita clara. tertio fm tertiā lec. r ista nō est notabilis neqz clara. p̄ia lec. ē plana. idē vide p te. ¶ Clemenio ad scdam lec. ex qua no. q si mulier añ m̄imōniū locauit fundū r recepit p̄sionē r postea nupsit. r anteq alij p̄ciperent diuertit tñc in recōp̄sationē vir dz habere de fructib⁹ sequēns anni. r sic ē casus i quo ad maritū p̄tinet tā fructus vltioris anni q̄ vltimū. qd nō. dilligēt. sed si mulier p̄sionē nō p̄cepisset: tñc viro debet ps p̄sionis vt ps in hoc vñ. fm primā lec. tertiā lec. vid p te. ¶ Op. si fructus est pceptus tota pensio in cōtributōe nō venit. vt. s. e. l. v. itaqz. So. illud verū si fructus est pceptus totus p cultura totū anni r ita ibi. hic vñ fuit pceptus pro pte tñc qua seruiturus eēt. r idē in cōtributōe venit p̄sio vñ demie. ¶ Ultio ponit dy. vñā distinctōz de fructib⁹ quas Ly. refert. C. de rei vxō. acf. s. sed nouissimi. q tamē eget multa suppletōe. vt ex p̄cedentib⁹ ps. vide p te.

Ob donationes. Ipat cōp̄satio. vt. C. de rei vx. ac. s. sed nec ob ipensas. r. s. sed nec ob res amotas. So. dicit gl. q isti fructus nō sūt dos lz actōe de dote petant. qd nō est verū: qz dos est qd vniuersale. vt. j. ti. i. l. qd dicit. r dixi. s. eo. ti. sup rubrica. vñ nec ipa res data in dotē nec fructus p̄prie sunt dos lz sint dotis. Ad cōtrariū dic vt dicā. j. e. l. rei indica te. s. i. ¶ Op. hic fit cōp̄satio de specie ad quātitatē vl dō specie ad specie. Cōtra de. l. si cōuenit de pig. ac. glo. sol. q hic res amotez donate deseruit extare. r sic mulier ad quātitatē tenebat. Itē fructus deseruit extare r sic vir tenebat ad quātitatē. vide glo. r no. qz notabilis ē. inuit ergo ista gl. q quātitatis debite in pecunia ad quātitatē fructū non fiat cōp̄satio. Cōtrariū nota. C. de cōp̄sa. l. neqz. Jac. d. are. dicit. tene vltimā opi. posita in glo. in. l. cōtraria. r sic ista res manebit firma. qui em̄ cōp̄sat soluit. vt. l. si debitor. C. qui po. in pi. ha. sed aliud p alio iusto creditore solui nō pōt. vt. l. j. s. i. s. si cer. pe. ergo nec cōp̄sari fm Ja. de are. idē Inn. extra de iureiuran. c. ad n̄am. ¶ Op. ad istud. j. de auro et ar. le. l. i. r. l. ticiē amite. s. fi. Rūdeo vñū genus pōt solui p alio si sunt eiusdē materie. vt si debeo tibi librā auri possum tibi soluere in pecunia aurea r ecōtra. lz si sūt diuerse materie. vt si ab vno debet pecunia ab altero frumētū nō fiet cōp̄satio vt hic. p̄dicta vñ nisi ex cōsuetudine sit ad aliud in ductū. videmus em̄ q p floreno soluit pecunia numerata argētea vl ecōtra qd ex cōsuetudine p̄cedit. vt. C. d. dona. l. si q̄s argentū. circa prin. r ibi no. s. d. cōtrahē. emp. l. ipatores dixi in. l. paul⁹. j. de solu. ¶ Op. ad idē fructus pcepti ex pignore extenuat debiti. vt. l. i. r. j. C. de pig. acf. r sic fructus cū pecunia cōp̄sāt. So. illud verū si fructus sūt cōsupti. lz si extāt tñc sūt pignori p debito. nec tollit debiti. vt. C. in q. cau. pig. ta. cōtra. l. iij. ita intelligit Li. in. l. i. r. j. C. de pigno. actō. ¶ Ex p̄dictis vñ nota diligēt q quādo p̄cipio fructus ex re tua licite. vt marit⁹ creditor tutor r pcurator r filies p̄sone cōsumptis fructib⁹ nō teneoz ad fructus sed ad estimatū

onē sic. vt hic cū sua glo. qd est vtile. qz de cetero nō pōt crescere vel decrescere estimatio. qd nota.

Quod in anno. In anno dz intelligit de vna cultura siue sit maioris t̄pis siue minoris. hoc dicit r ē notabilis. s. ¶ Op. q solus annus dz inspicit vt. d. l. pri. s. si. als est sub hac. l. Rūdeo hic bis tota terra colit. ibi semel tñc in anno. ¶ Querit glo. qd si fructus vni⁹ semestris t̄pis sūt maiores q̄ alteri: qz p̄tio fuit frumētum postea milii. Glo. dicit idē. quia si vñ annus ē fertilior altero hoc nō inspicit. vt no. s. e. l. in scda glo. mag. in fi. hoc intellige verū quādo vnus ann⁹ ē fertilior alio anno ex casu. lz si ex necessitate. vtputa qz idē seminati ē milii q sequenti anno possit facere frumētū qd als nō faceret. tñc puto q dice tur totius t̄pis vna cultura. et fructus totū t̄pis cōfundunt r p rata diuidunt. sicut dicim⁹ in messe r vindemia. vt. s. e. l. vñ. itē si messes. r sicut dicimus in lana r fetu q p̄cipiunt ex animalib⁹. vt dicā in pri. s. Et ideo in possessiōib⁹ istaz partū in qbus vno anno seminat frumētū in alio anno nō hīl. vel seges minoris valoris puto totū bienniū cōputari p vna cultura. et inspicit p quāta pte biennij durauit m̄imōniū. qd nota rē.

Non solum. In aialium fructu r p̄diorū vrbanoz sit diuisio sicut i fructibus rusticorū. h. d. ¶ Op. res mobiles nō restituit stat⁹ mulieri. vt. C. de rei vxō. acf. s. exactio. vnde vir debet sibi lucrari istos fructus. vt. l. si p̄stante. s. quotiens. j. e. difficile contrariū ē dicā in palle. s. quotiens

Si fundum. Arbores cedue cōputant in fructib⁹. sicut in arboribus fructiferis r thesauris. hoc dicit. ¶ Op. dz hic quasi in alieno inuēt. Cōtra. C. de iure do. l. in reb⁹. Hui⁹ timore dicit glo. q h̄c dictio q̄si iproprietate dnotat. Di. dicit q denotat similitudinē. quia nullū simile idē. vt. l. q n̄ua. s. dpo. ¶ Cōtra hoc op. d. s. thesauros. in fi. de re. diui. So. fateoz q sit viri vt ibi. lz irre uocabilit vt hic. quia dz restituere. ¶ Querit qd si vir inci dit arbores fructiferas qua actōe tenet. dicit glo. q actōne de dote. r in hoc bñ. vel actōe. l. a qui. et hoc nō placet quia maritus ē dñs fundi dotalis. ergo nō tenet. l. a q. sed sibi datur. vt. l. itē mella. s. legis. ad. l. a q. l. h̄c ob. s. ad. l. a q. l. si seruus seruū. s. si maritus in gl. alle. quia ibi vxoz dedit dāz nū in rebus mariti. r sic in reb⁹ alienis. hic maritus in reb⁹ dotalib⁹. r sic in reb⁹ p̄p̄is. ¶ Querit dy. aliqs accepit fundū in emphiteosim an possit arbores fructiferas incidere. vide q sic. qz h̄c vtile dñum. vt. l. i. s. si ag. vec. pe. sed in re p̄p̄ia qlibet est moderator et arbit. vt. l. in re mādada. C. man. r. l. si mādamus. s. mādada. r. l. si q̄s prior. de peti. hered. In cōtrariū dicit dy. q sit idē qd hic dicit in marito. vt in. l. in fraudē. s. cōductor. j. de iure fil. r. j. d. celi. l. forma. s. si vitel de vsu r ha. l. si ita. s. si. idē in vasallo seu feudatario. eadem ratione.

Vir in fundo. Lapis q̄ n̄ renascit n̄ ē in fructu. sec⁹ si renascit. idē aurifodinis r argētifodinis cretīfodinis. hoc dicit. ¶ Op. si marit⁹ fecit fundū precio sioz debet sibi imp̄se restitui. vt. l. si. s. d. fū. do. r d. in. do. l. si ex lapidicinijs. sed hic in vñ. r ipensa. dicit d̄rium. Hui⁹ timore dicit glo. q hic mutat casū iuriscōsultus quādo maritus fecit fundū deteriorē. ¶ Op. hic dicit q si marmor est in fructu ipensa debet restitui. Contra. j. e. l. s. ipendia. So. impense q fieret ad p̄petuas rei vtilitatē vt in inq̄rēdis lapidicinijs debet restitui vt hic. sed postq lapidicinijs sunt inuēte. expense que sūt in fodiēdis lapidib⁹ dicit fieri causa querendorū fructū r nō veniūt in restitutōe vt in d̄rio. ¶ Querit glo. qd si mulier nō p̄mittit virū accipere marmor qd cesum ē. dicit glo. q mulier tenet ad exhibēdū vl si ipensa est facta r marmor nō est exēptū tenet de dolo. vt. l. si cūz mibi. s. de dolo. hoc scdm reprobat p Ja. de are. qz cū maritus sit dñs res dotalis r habeat actionē ad exhibēdum r iniuriarū cessat actio de dolo. vt. l. q pendente. de acti. emp̄ti. r hoc verū cōstante m̄imōniō. sed etiā soluto haberet maritus actionē mādadi vel nego. gest. vt. l. i. s. sed nec ob i

penam, C. d. rei vxo. ac. g. cessat actio de dolo. Ultio per ista. s. rudi ad qonem. Marit' qui fuerat notari' legauit usufructu' oim bonoz suoz mlieri: qro nūqd istud qd pcpit ex exēplatoe pro coll orū ptineat ad mulierē. Dixi q nō illd em qd semel tū pcpit z nō renascit nō dicit eē in fructu, vt hic, sed redditus pro colli est hmoi. g. rē. qz postq semel est redditus nunq ampli' restituet: cū nō sit verisimile q reac cipiens pdat, facit. l. si ex lapidicinijs. s. de iure dotium.

Interdum - luer viro cauet, sed eis pceptis z mfmōio soluto post annū marit' nihil restituit. si ista annū fuerit dis soluti restituit p rata: qd etiā ad socerū z ei' heredes exten dit. b. d. Et iste. s. ponit practica eoz q dicta sunt supra. **Q**uod p. q. fm tpa ista dos debeat remanere penes virū et restitutio dz fieri annua bina trina die. vt in. s. exacto. C. de rei vxo. ac. ergo nō ē necesse q mulier caueat marito. Sol. glo. q. hic loquit de quinquēnali fructu: vel q. hic fiat mētio noui iuris fm qd restitutio fit statim. vt pallegato. s. z sic t3 ista glo. q. olim imobilis nō restituebant statim. s. restituebāt annua bina trina die. qd dy. z oēs rēphendit. **Q**uod p. pal legatū. s. exactio. ibi qd cōmune fuerat rē. z p. tex. in. l. cū in fundo. s. si fund'. s. de iure do. qd t3 glo. j. de do. ple. l. ij. s. fi. z ex hoc apparet q nō ob. cōtrariū: qz mobilia etiā olim restituebant statim. **S**ed qro q est rō q imobilis statim restituit: mobilia vō post tps debet restitui hodie. Dicit Ja. de are. q. quilibet potest statim restituere mobilia: ido si vir esset diues z haberet pecuniā p manib' cogere statim restitueret. idē t3 Ly. in palle. s. exactio. z Ross. in libellis suis super titulo de ac. ex stipu. p dote. **D**ividet q hoc fit d. p. alle. s. exactio. vbi dicit q res se mouētes z iura debet restitui post annū: et tū cōstat q erat facilis restitutio: nō ē g. alia ratio nisi q sic pncipi placuit: q. asit dixi iura restituenda post annū intelligit fm determinatōz. l. ij. s. fi. s. de iure dot. **Q**uero circa pncipiū: an hec cautio q pstat a muliere debeat eē cū fideiussoze vel sine. gl. v. dicere q sine: s. fit ar. cōtra. j. e. l. si cōstante. s. quoties. idē t3 glo. C. d. rei vxo. ac. s. cū aut. z Li. ibi ad similitudinē socioz. vt. l. v. ver. ceterū. s. p socio. uir em vxo: sūt socij diuine z humane dom'. **I**de. videt dicere **S**riū: q. vbu3 cautio qn pferē a lege siue ciuili siue ptozia debet intelligi cū fideiussoze. vt. j. de pto. stip. l. p. torie. z. s. d. iudi. l. in oib'. z in. d. l. si creditores. d. priu. cre. vt refert Li. C. d. h. si. l. sancimus. z. C. d. pec. l. i. Sed possum' dicere hic q illud facit rōne societatis pdicte. **Q**uero es contra virū vir caueat mulieri. gl. dicit q sic. j. e. l. si filio. s. fi. **Q**uero qd si soluto mfmōio fruct' sūt recolligēdi d. p. ximo. glo. dicit q tūc nō deberēt restitui nec caueri: qz cū de p. rō sunt recolligēdi habent tāq. recollecti. id. vir t3 donec pcpit. ar. l. si is a quo. j. vt in poss. le. **Q**uero qd si mulier vult interim relinqre fundū viro z nō cauere. an possit. Blo. rñdet q sic. p. l. hac edictali. s. mobilū. C. de secundis nuptijs. **S**i. d. p. dictū. s. mobilū. z p. l. si cōstare. s. quot. j. e. puto gl. meli' dicere: nā i p. tate ei' ē caue' vel restituē ei apd. quē res dz eē. vñ in reb' q dnt eē apud virū annua bina trina die cū cautōe ē in p. tate viri an retineat restituat vel caueat. vt pal. le. l. hac edictali. z in his q debet eē apud vxoze in cōtrinenti cū cautōe debet eē in p. tate vxoze an dimittat vel recipiat z caueat eadē rōe. z ita intelligit ista glo. **Q**uero d. quo cauebit vxoze. dic vt in glo. z bñ. **U**ltio nota q que dicit in viro habet locū in socero z heredib' eius. qd videt d. tex. in. l. si vxo. s. d. viro. j. e. z ibi dicit.

Impedia facta gfa qrendoz fructuz de fructib' dducti. cetera necessaria z vilia repetunt. b. d. **Q**uod p. q. ipensa facta in seruo curādo reputat tāq. necessaria. j. ti. i. l. ij. So. fm Ja. de are. ibi qn ipensa ē magna. hic quādo parua q nō ppetit. qd no. si em accō modo tibi equū z tu expēdis in eo curādo. siquidē ipensa fuit modica nō repetit sicut nec cibaria. vt. l. in reb'. s. pnt. s. cōmo. secus si eēt magna. vt in pal. l. ij. j. de ipen. **Q**uod p. d. l. ptoz. s. his vobis de bo. au. iudi. poss. Blo. sol. illud id. quia creditor fructus nō lucrat. **Q**uod p. q. cōstructio noue ville

non fit ipensa necessaria. vt. l. ipensa. j. d. vbo. sig. Blo. expo nit necessaria. idest vtilis. vel dic q pot stare pprie eo qz fū dus sine illa domo pibat vel laborare nō poterat. **Q**uero qd si p vno āno p cultura plus expēdit q pcepit an possit deducere de fructib' sequētis anni. Blo. arguit p z contra. Et p. rō allegat q sic. vt. s. e. l. fructus. vbi ipense p. rōi anni dēducit de fructib' vltimi anni. **A**d idē expse. s. d. peti. hered. l. q. si sūptus. allego p hoc. l. si vno. s. loca. vbi vbertas vni' anni cōpensat cū sterilitate alteri'. vt. l. si merces. s. vis maior. s. loca. In contrariū allegat glo. j. ti. i. l. si. quā dy. sic inducit. ipensa facta gfa querēdoz fructū nō debet deduci de dote. vt. j. ti. i. l. si. z hoc. s. sed fruct' vltimi anni sūt dotis. vt. l. si marito. in fi. j. e. ergo de ipis nō dēducit. **I**ta p. teneatis. p. rō p hūc tex. qz dz deduci de fructibus eiusdē anni. j. l. p. rō. s. fi. **H**ec ob. l. fruct'. in fi. s. e. qz fructus vltimi anni bñ cōputant loco fructū p. rōi anni: qz oēs ad virū nō ptinebāt vt ibi. sed fruct' vltimi anni nō debet computari loco fructū p. rōi anni in qb' integz mfmōio nū durauit. cū illoz annoz cōmodū vel incōmodū dz eē vñ. **H**ec ob. l. q. si sūptus. s. d. petiū. here. qz ibi in bonafidei possessore q nō debet habere dānū cū nec ab eo extorqueat lucrū. hic in marito ad quē interim ptinet cōmodū vel incōmodū. **I**te nō ob. l. si vno. s. loca. eadē rōne. qm a colono exigeret maior merces si vbertas nimiz excederet. eodē mō fit sibi remissio ppter sterilitatē. vnde cōmodū et incōmodū simpliciter nō est suū. vt. d. s. vis maior. s. alle. vnde si vir in illo anno post sterilitatē pcepisset fruct' multū vberes totuz sibi lucraret. vñ si sterilitas eēt dānu3 pateret. **Q**uero q actione repetent iste impense necessarie z vtilis. dic vt i. gl. z bene.

Comodū lapidicinarū existentium
Fundus in re dotali ptinet ad maritū. nisi aliud actū sit. hoc dicit. **Q**uod p. s. l. p. rō. s. si vir in fundo. Sol. qn lapidicinie inquirūt ab initio h3 locuz ista. l. qn vō postea sūt inuēte h3 locū distinctio ibi posita. s. an lapis renascit vel nō. vt ibi.

Qd in semetem Impensa facta in certis fructibus deducit ex alijs fructib' eiusdē anni z eiusdē fundi. b. d. qd intelligit glo. z dy. qn ex eodē terreno fruct' vterq. pcpit. als sec'. qd em facit diuersitas annoz multomagis faceret diuersitas rerū. **U**ltio iste. s. p. bat q ipensa facta vno anno nō dēducit de fructib' alteri us anni. vt dixi. s. l. p. rō. s. fi.

Mora mulieris in nō recipiēdo fun dō dūtaxat z de fructib' quos pcpit. b. d. **I**dem mo ponit dictū d. re. scdo rōne. tertio ponit aliud dictū d. fructib'. scda ibi. ne facto. tertia ibi. fructib' tamē rē. **Q**uod p. q. mora mulieris in nullo releuet maritū. nā als marit' nō tenet: nisi de dolo tū. vt. j. l. si filio. s. marito. z. l. si cōstante. s. si marit'. **H**ui' timore **A**so subaudiebat hic marie vt tāgīf hic in glo. iij. sed nō placet: qz fm hoc hec. l. frustra eēt posita. **A**d **S**riū i fidei q imo releuat: qz qn mulier nō est i mora marit' tenet de dolo z lata culpa z leui. vt. j. e. l. etiā. s. i. C. d. iur. do. l. in rebus. hic alle. z. s. d. pac. do. l. pōpo. z ita dz sup pleri in. l. alle. in cōtrariū. **E**x hoc seqt q marit' ppter moraz mulieris excusat a culpa leui. z hic inducit p hāc. l. **S**e cūdo op. ad scdam p. tualā. dicit hic ne facto mulieris. **C**ontra mulier nō facit sed cessat recipe. So. glo. iij. dicit q non factū vocat factū. vt. l. q. nō facit. j. d. re. iur. **A**d idē op. eē glo. q. marit' vel al' quicunq. debitor nō teneat de negligētia adhibita in nō recipiēdo fruct' etiā ante morā creditōris. vt. l. veditor. s. d. here. vel ac. ven. Sol. ibi loqitur in re nobis debita q nunq nra fuit. hic in re debita nobis q fuit nra. **C**irca qd dic vt dixi pleni' in. l. si seruus. s. i. j. d. vbo. ob li. **Q**uod p. ad vltimā p. tē et videt q marit' lucret fruct' pceptos negligētia mulieris nō petētis. vt. j. ad tre. l. mulier. s. si heres. Sol. dicit Jac. de are. hic erat res ppria mulieris debentis recipe: qz res dotalis ē mulieris soluto mfmōio. vt. l. in rebus. C. de iure do. ibi erat res alij debita. **I**nnuit

ergo ista solu. q. fm ista iura so. nisi. dñi rei dotalis trāsīt i muliere: qd nō ē verū. vt. j. de acq. re. do. l. qdā. s. d. fū. do. l. i. in fi. C. d. iure do. l. si dotis. r. no. j. eo. l. si filio. in glo. sup. nōbo nfas: quare solue vt pcedēs dñi. qd ibi loq̄t in re debita q̄ nūq̄ fuit nfa. hic in re nobis debita q̄ iā fuit nfa vel alteri? q̄ p nobis dedit ar. l. videamus. s. ac. s. d. vsuris. ¶ **Q**uero quōd fuit hic mulier in mora. Dicit glo. i. qz res oblata fuit. vt. C. de vsuris. l. si p te. si dico consignata quia forte res erat talis q̄ nō poterat cōsignari. vt equi. ita dicit gl. quaz vide. Certe glo. nō debuit dicere forte: qz tex. clare loq̄t in a gro q̄ nō pōt cōsignari: qz est res imobilis. vt. C. qñ r a q. q̄r ta ps de. l. ij. oblatio em cadit solū i reb? mobilib?. vt. C. de do. an nup. auē. dos data. istā tñ gl. puto notādā q̄ tenet qz in istis aialib? nō cadit cōsignatio. sed sufficit sola oblatio. cui cōcor. glo. in. l. acceptā. C. de vsuris. in. i. glo. ¶ **Q**uero qd in pecunia nūerata. Bl. h. obscure dicit idē quo ad qd. s. qz sufficit sola oblatio. nec requir̄ cōsignatio. sed quo ad qd sec? nā in spēb? oblatio facit quē nō teneri nisi de dolo vt b in quātitatib? nō tenet d dolo r culpa etiā post oblatōz. vt l. q. r. in prin. de so. ita dicit glo. quā vide. r hoc ē veruz. rō qz in spēbus in cōtractib? de qb? loqm̄r ante morā creditor debitor tenet d dolo lata culpa r leui. oblatio ergo liberat debitorē a leui r remanet oblatio de dolo r lata culpa tñ. vt hic. sed in quātitatib? debitor tenet de dolo lata culpa et leui r de casu fortuito. vt incēditi rē. vt. l. incēditi. C. si cer. pe. l. in rōne. s. diligenti. j. ad. l. fal. oblatō ergo debitoris liberat eū a cāu fortuito r remanet obligat? de dolo r lata culpa r leui. ita intellige glo. hic bñ. ¶ **Q**uero re oblata r postea pempta. an liberet debitor ipō iure an ope exceptōis. Glo. remittit ad notata in palleata glo. l. q. r. j. de solu. dicit vt ibi ¶ **Q**uero vtrū id qd hic dicit de oblatōe sit verū in debi to ex alia cā q̄ ex cā dotis. Glo. videt dicere qz hoc sit verū in debito in diē post elapsū diē tacite vel exp̄sse. r sic post morā debitoris als secus. ¶ **E**t hoc intelligas scias qz qd ad quedā quis tenet ex natura cōtract? etiā nulla pcedēte mora. et tñ vt ab his q̄s liberet ante oēm morāz posset q̄s offerre cōgruo loco r tpe. r ita loquit ista. l. non em ponit qz viri mora pcessit. sed quo ad qdaz q̄s nō tenet: nisi pcedēte mora: et tñ fateor qd glo. dicit qz nō ē necessaria oblatō. nisi si mora pcedat ¶ **S**ed tñ qro si mora pcessit vt hic intelligit gl. debitor tenebat d cāu fortuito. q̄ oblatio nō facit eū tene ri de dolo dñtarat. sed remanet obligat? de leui culpa. vt. s. dixi de debitorē quātitaris. vt. l. q. r. de so. ¶ **R**ñ. qz imo tenet de dolo dñtarat fm intellectū glo. vt hic. et est casus in. l. se mel. j. e. ¶ **N**ō ob. dñi. qz illud est qñ q̄s tenet de cāu fortuito ex natura cōtractus seu rei debite. secus si de cāu tenet pro pter morā. quia illo cāu oblatio opaf duplicē effectū. ¶ **P**ri mo qz purgat morā debitoris r p cōsequēs nō tenet de casu. vt. l. parui. s. d. cōd. fur. fm effectū opaf: qz creditorē i mo ra recipiendi cōstituit ex quo liberat de leui. vt hic r palle. l. semel. j. e. ¶ **Q**uero nūq̄d mari? teneat de lata culpa p oblatōe. glo. dicit qz sicqz dolo eq̄parat. Fallit in casib? quos glo. ponit hic. r clari. in. l. actōib?. s. d. in litē iurā. dicit vt ibi dixi pleni. in. l. qd nerua. s. depositi. ¶ **Q**uero qd si mari? fuit in culpa leuissima in faciendo. glo. dicit qz tenet ar. l. in. l. aquil. r. l. i. ad. l. aq̄l. ¶ **P**e. dicit hoc verum si maritus fuit in mora. als nō tenet de leuissima. Tu dicas indubitatē glo. dicere verū fm iura hodierna fm q̄ dñi rei dotalis est mulieris so. matri. rē. vt. l. in reb?. C. de iure do. r iō mari? re net de culpa leuissima act. l. aq̄l. vt palle. l. in lege aquil. sic i tellige glo. nō dico qz leuissima culpa veniat in actōe d do te vt dictū est. culpa nō leuissima in nō faciēdo nō venit i actōe de dote: nec in actōe. l. aquil. vt. s. de vsufu. l. si cui? s. deniqz. r sic culpa in faciēdo pponderat culpe in nō faciēdo s; si loqueremur fm tpa hui? l. fm que dñi rei dotalis non trāsfer̄ in muliere ipō iure vt dictū est tñ glo. si pcederet: qz nec actōe de dote ageret d maritū. nō actōe. l. aq̄l. qz nō est dña. vt. l. litz mella. s. i. ad. l. aq̄l. ¶ **Q**uero d vna qōne quā ponit hic dy. quidā pmisit custodire castrū vsqz ad annū: si nito anno dño obtulit: rōis eū nō accepit. postea inimici ca

strū inuasert r destruxerit eū sine dolo custodis. an custos teneat. r videt qz nō vt hic. sed nihilomin? pōt salariū petere. In cōtrariū facit. l. itē querit. s. q̄ ipleto. s. loca. qz remanendo in castro videt remanere in eadē custodia r eiusdē q̄l tatis quā p̄io p̄stiterat. vt. d. s. q̄ ipleto. S; p̄io tenebat d culpa que p̄sumit adesse. vt. l. carceri. r. l. si. d. custo. reo. r no. in. l. si q̄s ex argētarijs. s. pe. s. d. edē. g. r tñc. sed illud h; loz eū vbi nō obtulisset dño. ita dicit Dy. sed certe qz custos remanēdo in castro videt eodē mō locare opas suas n̄ teneo idistate. plene vt dixi in. d. l. itē querit. s. q̄ ipleto. s. loca. dicit vt ibi dixi.

Si ab hostibus. Idē iuris est si filia decedat in pote state. siue vere sine ficte. b. d. ¶ **Q**u po. quia videt decedere post tpa captiuitatis etiā si sit i potestate. vt. l. lex cornelia. j. d. vul. r pu. sub. Sol. illud ficte sed nō vere ut hic. ¶ **Q**u po. in auē. de nup. s. si captiui. Solutio. olim soluebat m̄rimonii p captiuitatē. hodie nō. ¶ **Q**u po. ad hoc vt patri dos restituat oportet qz dos sit pfecticia r filia sit in potestate. vt. l. ij. s. qz si in patris. s. eo. sed hic non erat in potestate g rē. So. quidā dicit qz p̄ fuit pactus s; bi reddi. qd est diuinare. alij dicit qz p̄f repetit iure successio. r sic inuit ista gl. qz fm ista tpa filiū s; habeat heredes in dote. qd an sit verū dicā. j. e. l. post dotē. Tertia so. est r ista est nā qz hic p fictionē. l. cor. filia p̄sumit decedere in potestate patris.

Si vir vxorem. Qui occidit vxorē nō d; aliqd ex do te lucrari. b. d. ¶ **I**ste n̄. idēqz econtra rio. legif duob? modis. p̄io fm gl. r bñ in muliere q̄ stipula ta est lucrari donationē ppter nuptias. scdo legif fm quos dā qz si mulier occidit virū nō possit repetere dotē qñ culpa eius sit dissolutū m̄rimonii. vt. l. consensu. C. d. repu. qd licz sit verū in se. tamē quo ad istā. l. ista lec. nō placet Dy. quia ibi loquit quādo vir p̄uat lucro. hic mulieri inserit dānum r sic non est bona similitudo. ¶ **Q**u po. et glo. r videt qz dos d; applicari fisco. vñ oppo. de. l. ei q̄ mortē. j. de his q. vt in dig. r. j. de iure fil. l. cū mortis. Ja. de are. sol. qz hic vir infecit vxorē ppter qd p̄dit lucrū. ibi ali? interfecit. sed iō ibi p̄ dit vir: qz nō vindicauit mortē vxoris. vnde aliq? tpe lucra tus est. sed ab eo tāqz ab indigno auferit r applicat fisco. b nullo tpe ē lucratus: iō vadit ad heredes mulieris. Cōtra hoc facit. l. cū rō. i. si. j. d. bo. dā. r. j. si q̄s ali. tes. ph. l. i. s. i. do minus. r. l. ij. s. si fratris. So. possum? dicere qz sit speciale ē istis lacris nuptialib?. vt. l. i. C. de secūdis nup. vel alif. vt di xi in palle. l. ei q̄ mortē. j. de his q. vt indig. ¶ **Q**u erit gl. qd si maritus nō infecit eā sed vxor erat infirma. r marit? noluit ducere medicū vel duxit talē q̄ nihil sciebat. Certe dicit gl. qz p̄inde est indign? ac si eaz occidisset. qd no. ad fundandā tū itentōz tuā r ad repellēdū virū nō sufficit pbare qz medicū cū nō adhibuit. sed debes pbare qz medicū potuit adhibere cū in isto loco essent medicī. als sibi nō iputaret. vt. l. ides qz post prin. s. p. socio. in ciuitatib? tamē r locis insignibus p̄sumptio ē ipō iure qz habeat copīā p̄toz. vt. j. d. erecu. tu. l. si duas. s. est aut. et extra de rescrip. c. statutu. li. vi. qd not. p oib? casib? in qb? vis alicui qd iputari qd nō fecit p alif vt habeas necesse pbare vere vel p̄sumptiue qz als inueni ebat p quē d facili facere poterat. ¶ **Q**uero qd si maritus interfecit vxorē repertā in adulterio ppter qd ipa debebat p̄dere dotē. an vtr p̄dat istud lucrū. Dicit glo. qz sic. quia nō licebat sibi interficere. Et p hoc dico qz si licuisset inter ficere ex cōsuetudine vel statuto nō p̄deret dotē. vt. l. q̄ fuuz d n̄bo. ob. r de. le. l. i. qd ergo. s. si heres. ¶ **U**ltio no. p istā l. cū p totā italiā sūt statuta vt muliere p̄cedente vir lucra tur certā pte dotis. vt eā nō lucret si muliere occidat. vt hic. r facit qz si factio substituti decedat institut? qz nō vocat nec venit substitut? ad hereditatem.

Ialienam. Mulieri repetēti dotē nō obijciē exceptio qz nō sit dña. b. d. ¶ **N**ota qz si mulier agit ad repetitionē nō pōt obijci ex ceptio. s. d. diuoz. l. i. ¶ **Q**u po. de. l. ita vt si fur. s. commo. ¶ **R**ūdeo hic agit actōe psonali ex cōtractu m̄rimonii. vnde

exceptio dñij nō pimit ius agentis in cōtrario agebat acti
 one in rem. vñ exceptio dñij ius agentis pimit. ita t3 glo. h.
 r in palle. l. ita vt si fur. r pbat in. l. fi. C. de rei ven. Dic g p
 hui? declaratōe. vtruz ille q h3 cam a me possit mibi referre
 qōnē dñij. Sic distingue aut ipe cōuenit actōe in rē. aut a
 ctōe psonali. p̄rio cāu pōt referre qōnē dñij. ut p̄all. l. fi. C. d
 rei vē. r qd no. in. l. ita si fur. Fallit in possessore violēto. vt. l.
 si q̄s emp̄tōis. S. idē d̄ his. r. si q̄s. C. d̄ p̄scrip. xxx. an. Itē fal
 lit in auc. itē si possessor. C. q̄ po. in pig. ba. si nō cōuenit a
 ctōe psonali: tūc aut cōuenit actōe psonali q̄ descendit ex cō
 tractu directo: aut ex ea q̄ descendit ex quodā q̄i p̄tractu ce
 lebrato extra id qd agit. vt p̄ di. inde. vel cōdi. ob cam. vel si
 mili. C. p̄rio cāu subdistingue: qz q̄i qz ad substantiā illi? d̄
 ctus ex quo agit req̄rit q̄ agēs fuerit dñs. vt in d̄ctu mutui
 r tūc refert pōt exceptō dñij. rō qz talis exceptio p̄mit ius
 agentis. vt dixi. s. in rei vendi. r no. p̄ doc. C. si cer. peta. l. ij.
 p̄ Guil. in. l. si a furioso. si cer. peta. r ibi ego dixi qz talis
 exceptio possit obijci. tñ ille q̄ obijcit d̄z pbare tradentē nō
 fuisse dñm cū b̄ p̄sūat vt no. p̄ glo. in fili in. l. i. s. d̄ re. p̄muta.
 Nec ob. p̄dictis. C. de nō nu. pecu. l. i. r. C. d̄ pi. ac. l. nec cre
 ditores. q̄a ad p̄ducēdū pig. ac. nō req̄rit q̄ ille q̄ dat rē p̄
 gnōi sit dñs: l3 requirat q̄i qz ad cōstituēdū ius in re. q̄i qz
 nō requirit q̄ actor: p̄trahens fuerit dñs. sed requirit q̄ cō
 uentus sit dñs. vt in deposito locato cōmodato r ceteris. si
 milib? pōt em̄ q̄s mibi vēdere rē alienā nō meā. pp̄iā. tunc
 aut q̄s obijcit exceptionē dñij alieni r nō audit. vt. l. i. s. si p̄
 do. s. depositi. r. s. cōmo. l. ita vt si fur. cū si. rō qz p̄ talē exce
 ptionē nō p̄mit ius agentis. r ita est casus hic. Quis quis
 obijcit actori suo exceptionē pp̄rii dñij. r tūc pōt. vt. l. i. res
 s. depositi. r. l. ei a quo. j. d̄ vluca. r. s. de cōtrahē. emp. l. sue
 rei. rō qz tūc p̄ hāc exceptionē p̄mit ius agentis. s. cōtract?
 qd̄ intellige f̄m̄ distinctōz positā. j. d̄ acq. poss. l. si rē aliq̄as
 Quis ad substantiā cōtract? non ē necesse q̄ agēs sit dñs
 nec q̄ ille qui recipit sit nō dñs: vt in casib? in q̄bus valeret
 emptio r locatio r ceteri cōtractus sup re. pp̄ria. vt i palle.
 l. si rem aliquā. r tūc nullo mō pōt exceptio dñij pp̄rii vt ali
 eni obijci vt ibi p̄z. rō qz p̄ hoc ius agentis nō infringit. p̄di
 cta n̄a cū res pp̄ria venit restituēda: qz extat r in ea pōt fie
 ri executio. sinasit nō extaret vel als ad executionē fiendam
 ad estimatōez veniret. tūc sp̄ pōt obijci exceptio dñij vt per
 hoc estimet possessio r nō res. vt. s. qd̄ me. cau. l. si mulier. s.
 q̄ possessionē. C. s̄cōdo cāu p̄ncipali q̄i agit actōe psona
 li descendente extra id qd̄ agit: r tūc nō pōt obijci exceptio
 dñij. vt si agit cōditōne ex lege ad possessionē. vt. l. i. si q̄s p̄du
 ctiois. C. loca. vel si agit cōditōne triticaria vel similib? vt. l.
 i. in fi. r. l. ij. s. de cōdi. triti. r. l. indebiti. s. sed si nūm. s. d̄ cō
 di. inde. r p̄ hoc dicebā als d̄ facto si ecclesia vēdit rē aliquā
 nō obseruata solēnitare pōt eā repetere ab emptore cōd. ex
 auc. q̄ res iam dictas. C. de sa. san. ec. r in corpe vñ. sumitur.
 nec pōt ei obijci de dñio. r eodē mō si minor vēdidit rem ali
 quā nō seruata solēnitare: qz tradidit possessionē illi? rei in
 debite poterit possessionē repetere. vt palle. l. indebiti. s. l3 si
 nūm. s. de cōdi. inde. ita itelligo. j. d̄ re. eoz. l. magis p̄uto. s.
 i. vbi est casus. C. Quero p̄dicta loquū q̄i ipemet cōuen
 tus obijcit exceptio. dñij. sed qd̄ si extrane? venit dicēs. ego
 si dñs nō restituas huic agentī act. psonali. Glo. dicit q̄ ve
 rus dñs p̄ferat agētī. vt. l. bona fides. s. depositi. Tu dic q̄i
 q̄ extraneus veniēs d̄ dicit restitutionē fieri agēdo. r tūc im
 pedir restitutionē fieri. vt. l. bona fides. s. depositi. nisi ille qui
 agebat p̄rio habebat tale ius q̄ p̄ferēbat nō dñio vtputa
 pignoris. vt. l. i. s. itē p̄po. s. nau. cau. sta. Itē hoc verū ē si
 extraneus agens venit ante latā sniam pp̄rio. si em̄ eēt la
 ta snia p̄ p̄rio r veniret ad impedidā executionē. dic vt dixi
 in. l. i. si is ad quē. s. d̄ rei vē. r. l. pe. s. d̄ peti. here. dixi. j. ad
 trebel. l. ita tñ. s. quotiens. r. j. de re iudi. l. a diuo pio. s. si sup
 rebus. facit qd̄ dicā. j. e. l. ticia. Quis extraneus venit nō a
 gēdo sed prestādo ne restituat. r tūc an ipediāt. dic vt. l. pe.
 C. depositi. r. au. r ibi posita.

Arrium In p̄cedentib? iuriscōsultus p̄rio tra
 ctavit materiā cui cōpetat actio de do

re vsqz ad legem de diuisione. Postea tractauit de diuisi
 one fructuum vltimi anni quo finitum est matrimonium
 vsqz ad hāc. l. excepta. l. si ab hostibus. hic tractat de q̄dam
 exceptōne que cōpetit marito ne cōueniat in plus q̄ facere
 pōt vsqz ad. l. si mulier. j. e. r breuit. h. d. Maritus h3 p̄riū
 legiū ne cōdemnet nisi inquatū facere pōt. nec porrigit ad
 heredes l3 porrigat ad defēsozē. h. d. vsqz ad. l. alia. s. elegā
 ter. j. e. C. Ho. qd̄ dixi in sumario. C. p̄. q̄ cōdemnet in
 solidū. vt. l. si rerū. j. de re iudi. So. hic actōe d̄ dote cōuenit
 ibi ex delicto. C. p̄. de. l. nēseni? s. fund? j. d̄ re iudi. Soli
 hic loquit q̄i maritus cōuenit actōe psonali. ibi quādo cō
 uenit actōe in rem. et sicut qlibet possessor nō vt vir. meri
 to nō h3 bñficiū. vt. j. e. l. si cum dotē. s. fi. s. de pecu. l. d̄ po
 sui. r. l. ex facto. s. fi. tangit dy. in. l. filius. in. ij. q. j. e. qd̄ tenet
 Guil. s. d̄ cōdi. inde. l. qd̄ nomie. Et p̄ declaratōe h3 ma
 terie distinguit dy. inst. de acq. s. p̄terea. nō tñ plene. Et idē
 dicas aut marit? cōuenit actōe in rem. r nō h3 locū bñficiū
 vt dictū est. aut cōuenit actōe psonali. r tūc aut descendit ex
 masculicō. r nō h3 locū bñficiū. vt. l. si rerum. j. d̄ re iudi. aut
 descendit ex cōtractu vel quasi. r tūc aut ex cōtractu dotis: et
 tūc habet bñficiū. vt hi c. r insti. d̄ acq. s. itez si de dote. nisi
 illud bñficiū pdiderit. vt. l. etiā. s. licet. j. e. aut cōuenit alia a
 ctione. et tūc siquidē succedit in loco actōis de dote. aut suc
 cedit p̄pter negligentia seu culpā viri r pdit bñficiū. vt. l. d̄
 uortio. s. de ne. ge. si nō sine culpa sua r nō pdit bñficiū. vt
 s. d̄ cōsti. pec. l. iij. Si nō cōuenit alia actōe p̄terea sepe
 ab actōne de dote: tunc glo. sunt d̄rie. nā hic distinguit. aut
 cōuenit cōstante m̄rimōio. aut post idē no. in. l. nō rati. j. d̄
 re iudi. Alibi glo. nō curat de hoc quādo cōueniat. l3 quan
 do fuerit celebrat? d̄ctus. l. aut cōstante m̄rimōio. aut post
 ita no. in. l. diuortio. s. d̄ ne. ges. r ita t3 dy. insti. d̄ ac. s. p̄ter
 rea. r est verū. Nec ob. l. hoc ita. quā glo. allegat hic. qz alio
 cāu loq̄t. vt videbitis. j. e. t. l. ex diuerso. C. Quero qd̄ ē d̄
 ctū inquatū facere potest. Dicit glo. deducto ne egeat. vt. l.
 in cōdēnatōe. j. d̄ re iudi. C. Quero quādo ago d̄ maritum
 an debeo in libello ponere peto eū cōdēnari inquatū facere
 pōt: an sufficit me simpliciter petere. Rñ. q̄ sufficit me simpli
 cit̄ petere. vt. l. pe. qd̄ cū eo. pbat in. l. ex diuerso. s. fi. j. eo. r. l.
 nēsenius. s. fi. j. d̄ re iudi. C. Quero qd̄ si maritus nō ē solue
 do r mulier est paup̄rima. J. a. d̄ are. format istā. q. j. e. l. si ma
 ritus r dicit mulierē p̄ferendā: quia ordinata charitas icipit
 a seipo. vt. l. p̄ses. C. d̄ ser. r aqua. p̄terea in pari cā multo
 er p̄ferē. vt. l. assiduis. s. exceptōe. C. q̄ po. in pig. ba. facit. l. si
 q̄s a liberis. s. d̄ alimentis. j. d̄ libe. agno. fact. l. verū. s. fi. s.
 d̄ mi. vbi in pari cā p̄ferē ille q̄ tractat d̄ dāno vitādo. ita hic
 eū neuter habeat vnde vitat. equis est mulier: ē p̄ferri q̄ repe
 tit suū q̄ virū lucrari. d̄ hac qōne plentius vide p̄ J. a. d̄ are.
 in. l. si maritus. j. eo. C. Quero d̄z hic q̄ tale bñficiū nō dat
 heredi extraneo. an d̄z heredi suo. Glo. dicit q̄ sic. vt. l. etiā
 am. j. eo. r. l. assiduis. C. q̄ po. in pig. ba. hoc autē qd̄ dicit iuo:
 intelligit q̄ sit suus filii? nec est necesse q̄ sit in p̄tate.

Via tale. ad heredē. qd̄ gl. tractat. C. d̄ execu.
 mi. l. fordidox. li. r. Dy. in. c. p̄uilegiū psonale. eē
 d̄ regu. fur. li. vi. p̄. hic et in. l. i. s. d̄ cōsti. prin. in fi. r dic sic.
 Aut p̄uilegiū psonale cōcedit a p̄ncipe r nō trāsit ad he
 redē. vt p̄allegata. l. i. in fi. s. de cōsti. prin. r. j. d̄ aq̄ quoti. r e
 sti. l. i. s. p̄mittit. Si nō cōcedit a lege: tūc p̄. dicit idē qd̄
 dy. Quis psona est p̄ima cā p̄uilegiū r nō trāsit ad here
 dem vt hic. Quis psona nō ē p̄ia cā p̄uilegiū l3 lesio vel
 alia naturalis eq̄tas. vt in muliere q̄ inuat velle. r tūc trāsit
 ad heredes. vt. l. nō solū. s. d̄ in iteg. resti. r. l. ad heredes. C.
 ad velle. r hoc ē verū si in p̄uilegio nō ē facta mētio d̄ he
 redibus. si em̄ fieret mētio. tunc dic vt infra dicā. Dicit vñ ac
 liter distinguedū. Aut quis nūqd̄ p̄uilegiū trāseat ad here
 des sup his rebus. r in casib? in quib? defuncto nō incipit
 cōpetere. r ad heredes nō trāsit. vt. l. i. s. d̄ cōsti. prin. r hoc ē
 generale siue cōcedat a p̄ncipe siue a lege. nō em̄ ē dubiū
 q̄ heres minoris vel mulieris in cōtractib? celebratis a se
 nō h3 bñficiū minoris vel mulieris cui? est heres. Aut quis
 B B B

nunquid trāseat ad heredes sup his q̄ incipiūt defūcto ope-
tere. r̄ tūc aut illud p̄uilegiū intro duxit exceptionē seu de-
fensionē. aut iroduxit cōcessionem alicui iuris rei vel acti.
¶ Quidē cān aut cōtinebat exceptionē pemptoriā r̄ trāsit
ad heredē postq̄ cepit ope tere defūcto. vt. l. iij. §. qd̄ aūt. s.
qd̄ q̄s iuris. r̄ sic intelligit̄ qd̄ dicit̄ de muliere r̄ minore q̄
trāmittūt ad heredes. vt dicit̄ ē. aut dilatoria in t̄ps vel i
fra t̄ps vite ei? cui cōcedit̄: r̄ ad heredes nō trāsit vt hic. nā
istud b̄ficiū q̄ marit? nō cōueniāt nisi inquātū facere pōt
o cedit̄ marito ad t̄ps vsq̄quo puenit ad pinguiorē fortunā
vel quoad vixerit. vt dicit̄. i. e. l. ex dūverso. in fi. merito ad he-
redes nō trāsit. ¶ S̄cdo cān qñ p̄tinet cōcessionē. tūc q̄ten?
facta est executio viuo eo cui cōcedit̄ trāsit ad heredes r̄ nō
in plus. Exēplū in vsufructu. nā fruct? p̄cepti viuo vsufruc-
tuario trāseat ad heredes r̄ nō ultra. vt. l. defuncta. s. d̄ vsu
fru. sic intelligit̄. l. i. §. p̄mittit̄. j. de aq̄ quoti. r̄ est. Istud aūt
qd̄ in hac. l. dicit̄ p̄uilegiū nō trāsire ad heredes. intelligit̄
quidā nisi ad suū. vt. l. fōrdidoz. C. de exai. mu. l. r. r. l. dabi
mus. s. i. j. d̄ p̄uile. credi. r̄ ibi hoc idē no. p. glo. r. l. ex pluri
bus. de admi. tu. qd̄ Ja. de are. r̄ p̄bēdit̄. vt dicit̄ in. d. l. dabi
mus. r̄ dicit̄ i. d. l. ex pluribus. r̄ hoc p. l. nō solū. s. si puelle. s.
d̄ r̄iu nup. solū em̄ est sp̄ale in hoc b̄ficiō. d̄at̄ em̄. p̄p̄ libe-
ros r̄ p̄p̄ter m̄rimonū qd̄ p̄ncipalē sit p̄p̄ter liberos. me-
rito trāsit ad heredes illi? m̄rimonij t̄m. vt. l. etiā. in p̄m. j. e.
r̄ ibi dicit̄. ¶ Quidē qd̄ si in p̄uilegio ē dicit̄ cōcedo tibi
r̄ tuis heredib? an trāseat ad heredes r̄ ad quos. ¶ De dicit̄
quādop̄ in p̄uilegio ē dicit̄ cōcedo tibi et tuis posteris vel
tibi r̄ tuo generi: et tūc trāsit ad heredes descendentes ex se-
xu masculino. vt. l. iij. §. d̄ iure iūu. ¶ Nūq̄ dicit̄ tibi r̄ tuis her-
redib? et tūc trāsit ad oēs heredes. vt. l. sciendū. d̄ vbo. sign.
Fallit̄ in casibus ibi notatis. aut d̄ relinquo tibi r̄ tuo her-
redi r̄ tūc ad p̄mū tuū heredē porrigit̄ t̄m. vt. l. antiq̄tas. C.
de vsufruc. m̄ibi ista n̄ba nō placēt. sed dicit̄ plene vt dicit̄ in
l. gallus. s. nūc de lege. x. r̄ b̄ n̄ba se h̄it̄. j. d̄ libe. r̄ posth.
r̄ tāgīt̄ p̄ Li. in. l. in annalib?. C. de lega. Quidē nūq̄ i d̄u-
bio cōcessio p̄uilegiij intelligit̄ facta in p̄sona vel in re: h̄
plene examināui. j. de ser. l. e. l. p̄e. dicit̄ ibi.

Zia causa. sit ad defensorē nō ad heredē vel si
defussorē. glo. assignat tres rōnes. vna ponit̄ in. l.
si cū pcuratore. j. de re iudi. vics qz defensor h̄ regressū con-
tra dominū sed nō heres. ista nō ē vera qz etiā fideiussoz h̄
regressū cōtra d̄m: r̄ tū ad eū nō trāsit. vt in palle. l. si cū p-
curatore. ¶ Itē possēt eē talis defensor q̄ nō h̄ regressū d̄ do-
minū r̄ tū indistincte trāsit ad eū b̄ficiū. vñ glo. assignat h̄
duas alias rōnes. ¶ Pr̄a qz defensor cōuenit̄ noīe mariti et
eius p̄sonā in iudicio r̄p̄sentat: heres nō et fideiussoz cōue-
niunt̄ tāq̄ p̄ncipales obligati. ista est bona rō. ¶ Cōtra
hoc etiā op̄. d̄. l. furti. §. si q̄s alieno. s. d̄ his q̄ no. infra. vbi ē
heres dicit̄ cōueniri alieno noīe. So. hoc dicit̄ quē alieno
noīe p̄ueniri potest̄ intelligi vno mō large: q̄z origo obli-
gatis fuit̄ i p̄sona alteri? r̄ hoc mō heres r̄ etiā fideiussoz
alieno noīe p̄ueniunt̄: vt in t̄rio. ¶ Nūq̄ accipim? s̄trictē. et
tūc dicimur illū alieno noīe cōueniri in quo nullo mō res-
det obligatio. sed tātmō ex p̄sona alteri? cōuenit̄. et h̄ mō
accipit̄ hic. ¶ Quid ergo dices de defensore q̄ suscipit̄ i se-
iudiciū animo nouādi vel donādi et sic cōuenit̄ vtili. Rñ. s̄
bemus aduerrere n̄ba obligatis. aut p̄misit̄ quātū mari-
tus debet. r̄ tūc nō cōuenit̄ nisi inquārū marit? d̄ in effectu
aut p̄misit̄ certā quātitatē ex p̄sser: r̄ ad illā tenebit̄. ar. l. si pos-
sessor. r̄ qd̄ ibi no. j. e. ¶ Assignat̄ glo. aliā rōnē: qz hoc ē p̄p̄
regulā. nō em̄ pōt̄ in plus grauari defensor q̄ d̄s p̄ter q̄ i
satisfacendo. ita etiā no. in. l. v̄ez. s. i. s̄. p̄ socio. ¶ Bartolus.

Eleganter. re potest̄ nō valet: qz d̄ bonos mores. h̄. d̄.
r̄ est no. s. ¶ Quidē. C. de pac. l. si q̄s in p̄scribēdo. dicit̄ gl.
q̄ fallit̄ h̄c rō. qz d̄ bonos mores. idē q̄ in quolibet simili vt
C. d̄ pac. l. pacta q̄ cōtra. ¶ Quidē. j. d̄ re iudi. l. si cōuenierit̄.
So. vt dicit̄ glo. r̄ b̄. q̄s h̄ hoc b̄ficiū. p̄p̄ reuerētē
am debitā p̄sone vt in cān nfo: et tūc huic nō pōt̄ renūciari.

quia eēt d̄ bonos mores. vt hic. ¶ Nūq̄ q̄s h̄ istud b̄ficiū
ex natura contractus vt in d̄ctu societatis. r̄ tūc b̄n pōt̄ res-
nunciari vt in cōtrarijs. quia nō ē d̄ bonos mores: et possus-
mus facere otractū put nobis placet. ¶ Quidē qd̄ econ-
uerso an q̄ tenet̄ insolidū possit̄ pascisci vt cōueniat̄ solū ma-
quantū facere pōt̄. Dicit̄ glo. q̄ sic. vt. l. si q̄s crediderit. s. d̄
pactis. ¶ Quidē an huic b̄ficiō possit̄ p̄ pactū renūciari
solutō m̄rimonio. Glo. dicit̄ q̄ nec tūc valet̄ fm̄ ¶ Hoff. ar. s̄.
de reli. l. q̄ si nulla. hoc tenet̄ Dy. p̄p̄ reliq̄s reuerētē p̄ce-
dentis m̄rimonij q̄ durāt̄ soluto m̄rimonio. vt. l. i. r̄. iij. j. r̄ r̄ff
amo. r̄. l. vni? s̄. sermo. j. d̄ qd̄nib?. ¶ Itē p̄bat qz si pactū sit cō-
stante m̄rimonio r̄ cōferat̄ in tēpus soluti m̄rimonij. tū si va-
let. vt hic. ergo nec si fiat soluto m̄rimonio: qz paria sūt ergo
r̄. vt. l. in tēpus. j. de here. insti. r̄. l. qd̄ sp̄ote. s. d̄ do. inē v̄iz.
r̄. yx. ¶ Sul. d̄ cu. i. l. d̄uortio. s. d̄ neg. ge. tenet̄ otra. r̄ dicit̄
q̄ est casus in palle. l. diuortio. vbi actio de dote trāsser̄ in
aliā actionē solu. m̄. absq̄ isto b̄ficiō. qd̄ nō fieret si eēt cō-
tra bonos mores. p̄ hoc. s̄. de pac. do. l. iij. r̄. l. seq. q̄ h̄ic alle-
gant̄ in glo. quod puto verū. ¶ Ad ob. rō Dy. nā relique re-
uerentiē durāt̄ in negotio aū gesto. nō in eo qd̄ postea fit.

¶ Non obstat quod dicit̄ q̄ paria sunt aliquid fieri cer-
to tempore vel fieri alio et conferr̄ in illud. quia hoc est
verum: nisi t̄pe quo fit certa habilitas: requirāt̄. vt. l. si post
seruū. s̄. in extraneis. j. de here. insti. r̄. l. si minor. s̄. d̄ ser. ex
por. ita hic requirit̄ q̄ t̄pe quo fit nulla sit debita reuerētia.
¶ Quidē qd̄ si sup hoc pacto iurec. Hic dicit̄ glo. q̄ p̄p̄
hoc nō cōfirmat̄ r̄ b̄n de iure ciuili r̄ etiā de iure canonicor
quia regula est q̄ nō est obligatorij cōtra bonos mores p̄-
stitū iuramentis. vt in. c. nō ē obligatorij. extra de re. iur. li. vi.
¶ Querit̄ Dy. an pactū factū q̄ liceat creditori cape des-
bitorē valet. Et determinat̄ dy. q̄ nō p̄ istū. s̄. r̄ ar. l. nō ē fin-
gulis. j. de re. iur. ¶ Contra hoc op̄. de. l. t̄cius. s̄. de ser. ex
por. et. l. iij. C. de pig. So. ibi fuit pactū d̄ capiēdis reb? vel
p̄sonis seruozi que sūt loco rerū. qd̄ nostra est de capiēdo l̄s
bero homine. qd̄ non valet. dico etiā si q̄s nō utet̄ ad occupā-
dum possessionē ex pacto et ibi inueniret resistētē q̄ nō pos-
set eū repellere. nā pactū nō pōt̄ porrigi ad id qd̄ est cā ma-
ioria tumultus. vt. l. nō ē singulis. j. de re. iur. dixi lat? in re-
p̄titione. l. iij. C. de pig. ¶ Itē op̄. cōtra Dy. de. l. ait p̄tor.
s̄. si debitorē. j. d̄ his q̄ in frau. cre. vbi p̄. l. potest̄ concedi q̄
debitor capiat̄. ergo p̄ pactū. vt. l. nō ip̄ possibile. s̄. de pac. s̄.
dic q̄ ista positio nō est n̄a simpliciter. multa em̄ possunt fieri
ri p̄. l. que nō p̄ pactum. vt. l. neq̄ pignus. s̄. p̄uatorū. r̄. l.
nec ex p̄torio. j. de re. iur. ¶ C̄ltio dy. inducit̄ h̄ic. s̄. in arg.
ad qd̄nē an valeat pactum. nē liceat debitori cedere b̄dis.
Ad quod facit̄. l. nemo carcerē. C. de exai. tribu. li. r. ¶ Quidē p̄-
nit̄ istā qd̄nē in. l. in fi. C. qui bo. ce. poss. r̄ ibi recitat̄ vnum
consiliū. Jacob? d̄ are. dicebat q̄ aut istud pactū fuit ve-
stitum appositum iuxta contractū et est validū. al̄s sec? p̄
l. si. in fi. C. qui bo. ce. po. Ad istū. s̄. r̄idet dy. q̄ istud pactū
nō ē contra bonos mores q̄ debitor: stet̄ in carcerib? do-
nec soluat̄ debitum. quod p̄. qz lex hoc q̄s p̄mittit̄. vt p̄
alle. l. si. C. qui bo. ce. poss. Ad istud quod solet dici q̄ stare i
carceribus est species seruitutis. vt. l. t̄cio centū. s̄. t̄cio ge-
nero. j. de cōdi. r̄ de. r̄. C. de ac. et obli. l. ob es. ¶ Respondeo
q̄ licet̄ stet̄ in carcerib? non tamē est seruus creditoris sui.
¶ Rich. malū. tenet̄ q̄ pactum non valet. p̄ hoc allegat̄ glo.
q̄ est in aū. imo. C. de ac. r̄ ob. r̄ istud puto eēver. Do du-
as limitatōes: qz hoc fallit̄ si iste q̄ vult cedere bonis d̄ssī
pauit oia bona in fraudē creditoris. vt. l. si. i. si. j. de his q̄ in
frau. cre. quod t̄z dy. insti. de ac. s̄. itē si q̄s in fraudē. Fallit̄
etiā si debitor t̄pe quo contraxit sciebat se non soluendo
vt. s̄. de iure do. l. penul. quia istis duobus casibus valz̄ ta-
le pactum.

Et iudicate. C̄ppo. q̄ inspiciatur tēpus
gest. ¶ Glo. subaudit̄ etiā quasi diceret vtrūqz
tempus spectatur. quod h̄u. non placet. non tamē respon-
det ad contra. vnde glo. communif tenetur. Ego nō teneo
me cum h̄u. ¶ Ad contrariuz respondeo quando qz que

et locupletior est ea dandevl denegade act. r tuc ispicit te
pus lit. pte. quo tpe act. i iudicium dducit. vñ tuc dz videri an
ac. habeat. vt. l. in pupillo. j. d. excep. r d. solu. l. i. pupillo. j. d.
dona. inf. vi. r vro. l. qd aut. r. l. litis. s. d. neg. ges. Qñqz ali
quē eē locupletiorē ē cā moderāde cōdenatōis: r tuc tps rei
iudicate inspicit. Ita loquitur hic. r. l. verū. s. tps. s. p so. r. s.
de pe. here. l. si a pte. s. quo tpe.

Heredi mariti Heres mariti pōt obijcere cōpensa
tionē ob res donatas r amotas non
ob mores. h. d. C. d. rei vro. ac. s. taceat. Dicit glos.
ibi erat spēs debita ab altera pte tñ. hic vtraqz qñtitas. vñ
hec corrigi p illā. vel hic in heredibz. ibi in vro. Glo. tenet
hic pūmā so. s. e. in. l. i. glo. mag. r. qz hic corrigat. r sic in ac
tione d dote nō obijciat ppenfatō pūmā qd. sed veritas
est qd ponit hic. qz vtriqz debeat qualitas. merito cōpensa
tio fit. vt p3 ex ter. q dicit cōpensatio q ē ad pecuniariā cām
rē. Jdē no. in palle. s. taceat. C. d. cōpē. l. neg. r. s. e. l. diuoz
tio. s. ob donatōes. r. j. e. l. sed si id. s. fi. r. l. si cū dotē. s. si pat
r. l. si cōstante. r. l. si vro. r. l. in his. s. i. j. e. ti. in. l. vñ dria pbi
bet retentio nō cōpensatio. qd nota.

ADUORIUM Mulier cōmisit adulteriū p p qd vir pōt eā
expellere r dotez lucrari r nō fecit. qñ an heres possit hoc
opponere r dotē retinere. Et rñdeo q nō si ipe marit? non
accusat. h. d. ita legit dy. C. d. diuoz. l. cōsensu. Sol.
vir pōt opponere. sed si ipe nō opposuit vñ remittere r hēs
eius nō poterit cōqri. vt. l. fi. C. d. reuo. do. C. d. ppo. qz vir
possit retinere dotē ob mores mulieris. vt. C. de rei vro. act.
s. taceat. Glo. dicit q iste xñ. hodie corrigi. Jta glo. dicit
verum si intelligimus in moribz pudorē matrimonij nō les
dētibz quia tuc d iure antiquo licebat viro eā expellere. ho
die nō. sed si loqmur de moribz pudorē mrimonij ledentibz
vt adulteriū. fm casū dy. tuc nō corrigi hoc. Ita sentit glo.
in palle. s. taceat. r. l. ibidē. r habes tria dicta qz p p mo
res nō ledentes pudorē mrimonij nec vir nec heres pōt res
tinere dotē hodie. sed si ledit pudorē mrimonij pōt retinere
vir nō aut heres. casus ē nota. hic. l. 3. Spe. de hoc dubitat i
ti. de dona. inf. vi. r. s. ij. s. ij. sed qd si mulier. r in ti. de exce.
s. dicto. xñ. itē querit. C. Quero an mortua muliere possit
obijcere vir heredi eius de adulterio. ter. est d hoc in. l. fi. C. d.
adulterijs. Bartolus.

Socero Socero ex vtraqz pte r etiā ipi mlieri dat h
bñficiū. h. d. cū. l. seq. C. d. p. dicit hic qz pa
rentis locū obtinet. Cōtra nurus nō ē in pte soceri. sed pa
tris sui. vt. C. d. cōdi. inser. l. si vro. r. j. d. in iuris. l. i. in fi. r. l.
ij. So. dicit glo. in potestate soceri videt eē. qñ dicat qdam
fictione in pte tamē patris sui r viri est. xñ. qdā hñt. in gl.
In sui patris r viri ē pte r sic recitauit. Alij habēt in sui pa
tris r vere est in potestate. quelibet pōt eē bona. nā in pte
sui patris est vere vt dictū ē. i potestate pñs r mariti ē. nā in
potestate pñs est quo ad reuerētiā tñ. vt hic. in pte marit
ti ē st quo ad opas r debitū carnis. vt no. glo. in st. ad tre. s.
ij. r. l. si vro. C. de cōdi. inser.

Ediuerso C. d. ppo. de. l. sicut. in fi. j. de re iu
di. Glo. soluit hic cū agitur constā
te mrimonio. secus si eo soluto. quo cāu distingue.
vt. s. de iure do. l. pe. Cōtra. so. ma. dz dos reddi a viro. vñ
p virū nō pōt peti a socero. So. glo. qz forte pōt peti ex pa
cto de lucrādo vel ex. l. fm statuta italie. C. enio ad xñ.

Item si C. d. p. aut mulier cōuenit cōstāte mrimonio.
r nō hz bñficiū. cuz em dēat alia viro nō pōt pe
ti nisi deducat ne egeat. vt. l. si cū dotē. s. finant in seuisimo.
j. e. aut so. ma. r tuc pōt cōueniri ex pacto de lucrādo: qz nō ha
beret locū ea supueniēte. vt. l. ij. de pac. do. Sol. pōt intelligi
mrimonio cōstāte r qd mulier volebat dare qdqd habebat
sed quia illud nō sufficiebat vir volebat eā incarcerare p p
dotē vel eā repellere. certe hz bñficiū ne cōueniat nisi in qñ
tū facere pōt. Jtē pōt intelligi mrimonio soluto viro agēte
ex pacto de lucrādo: quod potest habere locū matrimonio
soluto. secus si morte. vt dicta. l. ij. de pac. do. ita loquitur. l.

i. j. de do. ple.

Si in iudicio Exceptō qñ ipugnat sniam pōt oppo
ni post sniam. h. d. C. d. p. C. sen. rescā.
nō poss. l. pemptorias. glo. dicit hoc spāle. xñtas ē q nulla
est specialitas. nā ille pemptorie opponi nō pōt post sniam
que si opponit ipugnat sniam. sed ista nō ē hñmōi. fateor. n.
me condemnati r bñ. sed peto executionē fieri in quātū fieri
pōt. j. de re iudi. l. nēsem. in fi. r. l. fideiussores. s. idē rñdit. j.
de fideiuss. p. Li. C. de iur. et fac. ig. l. i. r p hoc dicebat mar.
syl. qz exceptio cōpetēs heredi ex cōfectōe iuētarij ne pueni
atur vltra vires hereditarias pōt opponi post sniam. arg.
ad. l. nēsem. in fi. j. de re iudi. qd no. C. d. p. C. qñ puo.
nō est ne. l. ij. So. dicit glo. hic nō fuit expñsus error in snia
als snia eēt nulla. Et hoc habes q nō est necesse poni in li
bello peto virū cōdemnari in quātū facere pōt. si em hoc es
set positū nō posset iudex pñdere erroz. C. d. p. s. d. cō
pen. l. qd in diē. s. si rōnē. r de ne. gest. l. finant. s. fi. Dicit di.
hoc dz intelligi quādo exceptio nō fuerit opposita in iudic
cio. als secus. vt. l. fi. C. d. fide instru. r bñ. hoc etiā dicit glo.
in. l. nēsem. j. d. de re iudi. r pbat p rōnē qz si opponeret post
sniaz ipugnet sniam q emanauit cognitio sup illa exceptio
one. Et ex hoc etiā apparet q nō est necesse q de hoc in li
bello fiat mētio. pbat in. l. pe. s. qd cū eo. dixi in. l. marito. s.
e. puto tñ q etiā hoc cāu quādo opponeret post sniam dz
opponi q nō cōueniat vltra qz facere pōt tēpe snie. vt. l. rei
iudicate. s. e. ti. in prin. C. Quero qd si tut? hac exceptōne
soluit totū: an repetere possit. Glo. distinguit hic. aut an sen
tentia r pōt repetere. aut post r tuc secus: qz est tut? excep
tione doli que ē odiosa. vt hic. Cōtra hoc facit qz ista excep
tio est dubia forte. qz maritus puenit ad pinguiorē fortun
nā r forte nō. g interm pōt repetere. vt. l. sufficit. s. de cōdit.
indebi. In cōtrariū videt casus in. l. nā r si marit? s. d. cōdi.
inde. dy. dicit q quedā ē exceptō dubia q tollit naturalem
obligationē vt exceptio pacti. r tuc quocunqz erroze soluat
repetit. vt palle. l. sufficit. Quedā ē exceptio dubia q nō tol
lit naturalem obligatōz. vt hic r pbat in. l. vbi cūqz. j. d. fideiu.
r pbat. s. pri. s. Et tunc si soluit erroze facti repetit. vt hac
glo. secus si erroze iuris. vt. l. cum qz. s. d. iur. r fac. igno. Ita
dicit dy. Certe illud qd dicit glo. q ista exceptio post sniaz
est odiosa nō dicit verū. Est em illa eadē q ppetebat an. vt
l. nēsem. in fi. j. de re iudi. Et qd hic dicit qz ē exceptio doli.
intellige de illa que cōpetit loco cuiuslibet exceptōis q dicit
tur odiosa: nec ipedit repetitōez. vt no. in. l. q excep. d. cōdit.
inde. r. l. qui se debere. d. cōdi. ob cau. Jtē illud qd dicit dy.
q ista exceptio ē dubia nō dicit verū: imo ē tpalis. qz lex pñ
mit que venire ad pinguiorē fortunā. vt. l. cura. s. deficiētuz
j. d. mune. r hono. r. l. si defunctus. C. arbi. tute. r hoc t3 Ly.
in. l. cū qz. C. d. iur. r fac. igno. Buil. r Ja. bu. in. l. nā r si ma
ritus. s. d. pdi. inde. vñ solues indistincte non repetit. r hoc
placet. Cōstat em qz ē tpalis etiā alio respectu. qz finitur i
vita viri r ad heredem nō trāsit. vt. l. maritū. r. l. sequē. s. eo.
titu. Bartolus.

Tiam filios Exceptio ista ne cōueniat. nisi
in quātū facere possit transit ad
filios et iudē mrimonij. h. d. C. d. p. s. e. l. maritum
So. dicit glo. spāle est hic in filijs: r idē in re ecclie data in
dotē r in emphiteosi data in feudū q nō trāsit ad heredes
extraneos nisi sit actū: vt in glo. C. Sed qd si vir relinquat
vrozi dotē nunqd filij habebūt pūmā. videt q nō. inst.
d. le. s. si vro. r qd ibi no. incōtrariū facit. l. in cōdenatōe. et
qd ibi no. in glo. j. de re iudi. cogitabit. C. Quero qd d si
lijs mariti alteri? mrimonij. an ad eos trāsit hoc bñficiū.
Glo. dicit q sicquā vide. Cōtrariū no. in. l. si cū pcurator. r.
r. l. sci. endū. j. d. de re iudi. r inst. de ac. s. item si de dote. s. p so.
r. l. verū. circa prin. in glo. sup xbo ceteroz. r ille sūt verioz
res. pbat p ter. C. q po. in pig. ha. l. assiduis. s. excepti. r b
tenet Li. ibi. Bartolus.

Licet Dolus a marito cōmissus in rebus pprijs pden
dis eum facit pdere bñficiū si contra mulierem
cōmittat in rebus dotalibus aduersus quoscūqz. h. d. Et
BBB ij

prio ponit vnu dictu. q̄lī dolus et culpa obliget. Secō po
nit aliud dictu qualif dolus et culpa faciūt hoc bñficiū pdt
scda ibi. dñ tñ. Itē scda subdiuidit. qz prio loq̄t in dolo cō
misso in reb? pprijs ipi? viri. Secō in dolo cōmisso in reb?
dotalib? scda ibi. offitū? Itē qlibet istaru diuidit in dictum
et limitatōez dicti vt patz ex lra. et ex isto cau collige p te pul
chra distinctōez. ¶ Op. qz etiā in re ppria possit cōmitz
ti culpa. vt. l. ediles. §. pedi? et l. cū aut. §. fi. §. d. edi. edic. glo.
nō sol. Dy. dicit qz ibi res subiacebat restitutiōi. et sic p̄t dī
ci aliene spe. et bñ hoc pbat hīc. nā in reb? dotalib? licz sint
viri pstante m̄mōnio: tñ pōt cōmitti culpa pp̄ spem resti
tutionis: in reb? nō pprijs viri est secus. ¶ Op. d. l. i. in fi.
§. d. hīs q̄ sūt sui vel alie. iuris. Glo. nō soluit. Dy. soluit qz
ibi ex qualitate facti p̄sumebat dolose agere: qd nō lz: maxi
me in re inatata et in seruo. facit. l. i. j. ad. l. cor. d. sic. C. d. iniur.
l. si nō p̄uitij. et l. i. de doli excep. ¶ Op. p. j. q̄ in frau. cre. l.
ait p̄tor. §. illud. glo. nō soluit. Dy. dicit qz ibi loquit̄ d dolo
debitoris q̄ est minus culpabilis: qz de euitādīs munerib?
tractat argu. l. fulcīn? §. sed illud. j. qui. ex cau. in poss. ea. h
nō de dolo et? in quē est facta alienatio q̄ d acq̄sitiōe cū al
terius iniuria cōtēdit. ar. l. si. §. lina. C. de iure delibe. Que
ro qd de alijs q̄ habēt bñficiū ne cōueniāt: nisi inquātū face
re possit. Rñ. idē. vt. l. verū. §. tēpus. §. p. so. ¶ Quero qd
si maritus pdit bona sua ppter culpā suā. an pdat bñficiū
hec glo. qz sic in p̄allega. l. vep. §. tēpus. Contrariū no. C. d.
rei vro. act. §. cū aut. et ista ē nā. pbat p̄ istū tex. de culpa em̄
tēnē nō tñ p̄pterea pdit bñficiū. ¶ Quero qd de dolo cō
misso tpe quo mulier dotē petīt: puta si maritus negat posi
tiones mulieris. Rñ. quādo marit? negat illud qd est cā bñfi
cij. vt si negat m̄mōniū et puto qz pdat bñficiū sicut socius
q̄ negat societate bñficiū pdit. vt. l. si vn? §. fi. §. p. so. d. re iu.
l. sed hoc ita in fi. et l. sed si dubitet. post prin. j. de fideiuss. filie
et in liberto q̄ ipetravit ius anulozuz aureozuz. nā pdit illud si
negat se libertū. vt. C. d. iure aur. anulo. l. si. facit qd nota. C.
de legi. l. qd fauore. et §. d. legi. l. nulla. sed si nō negat matris
mōniū. sed negat dotē datā vel cōtractū celebratū: tñc non
pdit bñficiū. vt. l. pe. cū sua glo. j. q̄ bo. ced. poss. dicit in. l. si
dubitet. j. d. fideiuss. ¶ Ultio hec. l. facit ad. q. q̄ magis p̄t
net ad theologos q̄ ad nos: vsurarius dissipauit oīa bōa
sua an teneat ad restitutiōez in foro cōscientie. hīc ē argumē
tū qz sic. standū est tamē in hoc theologis.

I mulier. Si pendente iudicio deficiat id qd
est cā cōcedende act. expirat iudici
um. h. d. Supra pri. vidistis de vna exceptōe q̄ cō
petit marito. l. ne cōueniat ultra q̄ facere pōt. hīc de alia q̄
sibi cōpetit si m̄mōniū fuit reintegratū. et ista. l. ē d. Def. q̄
dicebat qz exceptō supueniēs pēdente iudicio nō pdest reo
Ad idē. j. e. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. et dicit plene in. l. i. fra
d. exce. ¶ Op. C. d. nup. l. si vt pponis. So. vt in gl. Op. d.
l. pleriqz. §. d. ritu nup. So. vt in glo.

A mulier. Si mulieri ex iustis cāis soluat vel
tenus actio dotis tollit. h. d. cū. l. se. et sūt singulares
ll. et §. dictū ē de duab? exceptōib? cōpetētib? marito. h po
nit vna exceptōez. l. solutiōis facte pstante m̄mōnio. Nota
prio qz mulieri pōt solui dos vt es alienū soluat. vt. l. si. §. d.
iure do. ¶ Secō no. qz mulieri pōt solui vt pdia ematz h
est regulare. quādo cūqz ex solutiōe que fit mulieri cā dotis
mulieris cōditō fit melior et maritus inde nō efficiat paup̄
oz. quia pōt marit? soluere vxori cōstante m̄mōnio. vt. l. ita
pstante. §. d. iure do. ¶ Tertio no. qz pōt solui mulieri vt re
dimat suos cōsanguineos ab hostib? vt eos egētes alat
Ex quo no. qz mulieri soluit pecunia vt impleat votū factū a
se vel vt vadat in aliquā pegrinatōz. p aīa sua vel alterius
sibi cōiuncti qd iuste soluit. et dotē minuit. Si em̄ hoc pmit
tīt ad liberādū corpa multo magis ad liberandū aīas. vt
l. sanamus. C. de sac. san. eccle. et no. in. l. i. §. d. pac. ¶ Op.
C. si dos pstante m̄mōnio. l. i. So. spāle in casib? h postū.
¶ Op. de. l. se. ad istā. nā hīc dicit qz tollit ipō iure. ibi ope
excep. So. hīc soluit ipi mulieri. j. l. pri. alteri soluit. ¶ Op.

Dy. actio d dote nō nascit. nisi pstante m̄mōnio vt. l. sed ff
alia. d. bo. dā. et l. ij. in pri. j. d. dote pl. et dicā. j. e. l. si pstante. §. i.
g nō pōt tolli. So. dy. nō tollit actio sed spes actōnis. Ad
idē. l. ij. §. desinere. §. vsufu. quē admo. ca. ¶ Sed ad hoc
op. de. l. si seruus. §. bone. §. d. cōdi. fur. et l. grege. §. fi. §. d. pi.
So. ius futurū nō pōt tolli p sententiā. qz nō pōt in iudiciū
deduci vt ibi. sed pp̄ pactū vel aliū actū sic vt hīc. ¶ Op.
dicit hīc in fine maxime si ex voluntate filie et. et sic inuit idē
si filia nō consentit. Sed § quia spes furti ē alieno largiri
vt. l. fili? §. i. d. dona. et d. fur. l. pignori. Solutio timore hui? §
rij dicit quidā qz hīc abundat maxie. Alij dicit qz mulier
habuit ratū. Alij qz mulier vt habere ratū tāqz vtilit gestū.
vt. l. pōponi? scribit. §. d. nego. gest. ego dico qz marie nō su
pabundat. sed debemus distinguere tres casus. Aut marit
tus expēdit d voluntate mulieris et hz exceptiōem. Aut absqz
qz voluntate. nō tamē cōtra voluntatez. et idē vt hīc colligit̄ ex
dictōe maxie. Aut § voluntate et nō habet locuz hec. l. vt. l.
fi. C. d. nego. gest. cū si. ¶ Et si dicit quōd mulier cogit habē
ratū cū istud negociū nō sit suū nec re ipa. nec ipō gestu. nec
cura et sollicitudie. Rñ. possumus dicere qz negociū sit suū
re ipa si ille redempt? erat talis cui ipa succedebat. nā hoc si
facto pdebat ius successiōnis. vt in auct. si captiui. C. d. epif.
et de. facit. l. si pupilli. §. item q̄rit. et §. si ticij seruū. d. nego. ge
stis. sed si erat talis cui mulier nō succederet. tunc optet nos
dicere qz istud est quartū genus negocioz. l. qz est nostrū na
turali rōe. et sic cogit qz habere ratū sicut si cēt suū re ipa. dī
xi in. l. si pupilli. §. item q̄rit. §. de ne. gest. ¶ Quero an actō
de dote sit beneficid. hīc ē casus qz sic ex pte mulieris. Idē
ex pte viri vt habuistis no. in. l. d. diuisiōe. §. eo. sec? si cōpe
teret extraneo. vt habuistis not. in. l. ij. circa prin. §. e.

I cum dotem. alij renūciare videf. h. d. fm
vna lec. Velalif fm alia. Casus omisus remanet
dispositioe iuris cōmunis. et in hac. l. incipit iurifconsultus
reassumere materiā cōdis q̄ est inter patrē et filiā in actōe d
dote et ea psequit vsqz ad. §. trāsgrediamur. et est no. princ.
¶ Op. hīc tex. innuit patrē dantē dotē appropriare sibi
bi act. p pactū: dum dicit pepigit. cōtra. C. d. iure do. l. aua
et j. e. l. quotiens. ¶ Hui? timore legit̄ hec. l. duobus mo
dis. prio mō qz licet in narratōe cōiungat patrē et extraneū
in r̄sione loq̄tur tñ d extraneo. q̄si diceret pactū patris ni
hil opat. Hec lec. ponit in pria glo. quā vide. Alij dicit qz
nō bñ pepigit put referē ad p̄em intelligit̄ p stipulationem
et cessat cōtrariū. put referē ad extraneū intelligit̄ siue p pa
ctum siue p stipulatōz. et hec lec. ponit in prin. glo. mag. quā
vide et hoc satis placet. vel dic tertio qz licet pater pact? sit
p pactū nudum qd nō valet ad acquirendā sibi solidā actō
nē valet tamē q̄tū ad inducēdā p̄sumptionē. vt in cau omis
so videat dare velle filie. ar. de le. l. i. plane in prin. et sic d pas
cto nudo pōt intelligi in psona vtriusqz. ¶ Op. §. de dī
uoz. l. si filia. Glo. solu. in cau omisso remanet actio filie: nisi
fraudem cōmittat. vt ibi. et C. d. dnoz. auct. cōtra si filij. et j.
e. l. filie. ¶ Op. et vt qz q̄ sibi puidet in vnu casū videat sibi
puidere in aliū. vt. §. d. pdi. ob cām. l. si extraneus. glo. dicit
qz videat puidere in aliū. l. sibi simlē vt ibi. non dissimilē vt
qd glo. rep̄hendit et bñ. dic ergo qz ibi loq̄t de cōdi. ob cām.
nō de actōe de dote. ita tenet dy. hīc et Ja. bu. in. l. cōtraria
et etiā guil. qd est ipa veritas. vt. j. dicā statum. ¶ Op. C. de
posth. here. insti. l. si. glo. nō soluit hīc. in cōtrario ponit plus
resso. vna est qz ibi sunt n̄ba ambigua apta referri ad vtrū
qz casū. hīc secus. Circa hoc dic vt dicā in. l. cōmodissime. j.
de lib. et posthu. ¶ Op. casus omisus remanet in dispositi
tione iuris cōmunis. vt. l. si nō. §. de viro. j. eo. et l. si extrane
us. j. de cōdi. ob cām. ergo in cau omisso actio erat cōmūis
patris. et filie nō solū filie. ut. l. ij. §. quod si in patris. §. eodē.
Huius timore variat̄ lec. huius. l. quidam enim. fatent̄ con
trarium. et ita intelligitur hīc quod non placet. nam quādo
vna determinatio refertur ad duo debet intelligi vt ea vni
formit̄ determinet. vt. l. iam hoc iure. in prin. et l. lutius. j. de
vulg. et pupil. sed hec n̄ba cōmunem esse mulieri et. referūt

ad patrē et extraneū dotārē, sed in extraneo nō ē dubium qd
 mulieris est tota dos, vt in .s. accedit, C. d. rei vxo. act. sic et
 go d. intelligi in pre. et ista lec. reprobata ponit hic in fi. gl.
 Reperit tamē in quibusdā additiōibz qd dy. tenuit eā. et in
 additiōibz suis reperit qd tenet aliā. et sic in hoc videt sibi
 contradixisse, et tñ ista nō ē vera. vñ alij legūt vt glo. dicit qd
 h filia erat emancipata: qd nō placet: qz est diuinare. ¶ Et
 quia fm hoc inf patrē et extraneū nulla eēt differentia cū qli
 bet dicere extraneus, vt. C. de rei vxo. act. s. extraneū. De
 cendū ē ergo qd in cāu omisso ē actio filie integra. et hoc pra
 tionē: quia eligēdo vñ casū videt renūciare alteri, vt. C. de
 pcu. l. maritus. ita dicit glo. p hoc facit quia pūisio hois
 tollit pūisionē legalē. vt. l. et h. s. cum q. s. d. p. ca. z. C. d. pa.
 auen. l. fi. Ista rō nō placet. nā pūisio hois tollit pūisionē
 legalē exordiarā: ita loquūt iura pallega. nō aut pūisionē
 ordinariā. Ita no. in. l. ij. C. d. iure emphi. sed q actio patris
 et filie sit cōmunis est ordiarā pūisio legis. qz. p. d. et ea
 p pūisionē hois recedit a pūisione legis circa idē qd ē pro
 uisum, vt in. l. s. allegata. nō aut reperit qd p pūisionē factā
 in vno cāu recedat a pūisioe facta in alio cāu. vñ ista rō b
 nō cōcludit. Teneo tamē qd. s. dicit q actio sit ppria filie. et
 qd pat eligēdo vñ casum vt alteri renūciare: et hoc p rōnez
 vt istos duos casus vniformit dētmet. et p casū. l. inf socezz
 s. cū inter. s. de pac. do. qd t. dy. in ca. qd ob g. am. extra de
 reg. i. l. i. v. et l. i. in. l. qd fauore. C. de le. ¶ Ad d. rā rīdeo
 et marie ad. l. si extraneus. s. d. condi. ob cām. qd qñ dos daf
 p muliere, et mīmoniu sequitur lex multū fauet mulieri et pūi
 mit donatōez et stpulanōez mulieris, vt in. s. accedit, C. d. rei
 vxo. act. sed quādo mīmoniu nō sequit lex nūqz fingit dona
 tionē in muliere, vt. l. si ego. in prin. s. de iure do. ¶ Cū ad
 d. rā rīdeo casus omīssus remanet in dispositōe iuris cōis. vñ
 rum ē si ille casus respicit illū euentū cū mīmoniu nō cōtra
 hit, vt palle. l. si extraneus. sed si respicit euentū quo mīmo
 niū d. h. i. p. sumit donatio in muliere fauore mīmoniu: ita
 loquūt hic i palle. l. inf socezz. s. cū inter. ¶ Et p. extra
 glo. et videt qd in cāu omisso vir lucrez dotē nec qrat mulie
 ri, vt. l. si filii. s. de diuoz. et palle. l. inf socezz. s. cū inter.
 s. de pa. do. qd ē vtile scire: quoniam cōiter in oibus d. c. tibus
 pater vel extraneus stipulat dotē si mīmoniu soluat morte
 mulieris sine liberis. si ergo moriat cū liberis ē dubiu vtruz
 remanet apud maritū qñ vir eā lucrez ex tacito pacto: an re
 maneat apud eū tāqz p filiis heredibz mulieris: et sic mulie
 ri videat qñta in cāu omisso. dy. in palle. c. qd ob g. am. et cy.
 in palle. l. qd fauore. C. de legi. inuunt qd querit marito ex ta
 cito pacto p tex. in palle. s. cū inter. in cōtrariū ē hec. l. que di
 cit queri mulieri. Ja. de bel. disputauit et dētmiat qd i eāu
 omisso qñ mulieri p hāc. l. et p. l. beblus. s. de pac. do. vbi
 dicit eē casum p hoc qd tacita psumptio donatōis ē in ipaz
 muliere, vt in palle. s. accedit. facit. j. d. le. l. seruo legato. s. si
 testator. ¶ Ad. l. si filia. s. d. diuoz. rīdeo in eo qd tex. dicit
 qd diuertit vt virū lucro afficiat. intelligeqz fuit expse actū
 qd viro quereret muliere diuertete, vt. l. inter socezz. in prin.
 et. l. si pat. in prin. s. de pac. do. ¶ Ad. l. inf socezz. s. cū inf.
 de pac. do. Rñ. qd dos retinebat p marituz p filiis ei? qui
 sunt heredes matris eoz nō qd vir iste lucrez. Et ista opinio
 placet. p hoc induco. j. de here. insti. l. luti. cū glo. sua. vbi si
 pat grauat filiū si peccerit sine liberis in cāu quo habere
 liberos nō videt nec intelligit p hoc ipis liberis puidere s.
 solū filio suo qd faciat quicqd vult. ita in pposito videt pui
 dere filiis nō liberis. p hoc quia psumptio ē qd pat diligit
 plus filiā quā tñ hz qz filios ex ea nascituros in quos nul
 la cadebat affectio. vt no. in. l. q. filiabus. j. de leg. i. in prin.
 Ad idē. j. de cōdi. et de. l. publi. s. si. Et p hoc si filia erat sui
 iuris poterit de illa dote testari et facere qd vult. Contra dī
 ces tu quō fm ista tpa poterit maritus retinere dotē p libe
 ris tāqz p heredibz mulieris cū filiū. isto iure nō habebat
 heredes. Dicā in. l. post dotē. j. e. ¶ Querit glo. qd si filia in
 grediat monasteriū. Rñ. dicit glo. qd tñ cōmittit stipulatio
 q tollit in cāu mortis. ut. l. deo nobis. C. d. epif. et cle. secus si
 de pōte. vt. l. ex ea pte. s. insulā. j. de hbo. ob. ¶ In cōtra

rium facit. s. p socio. l. actōe. s. publicatōe. et. j. de stab. l. i. in
 fi. glo. non soluit. dic q in illis factū ciuilitatē repēntat eūdē
 effectū qd factū naturalitē fm dy. et. p. de. in palle. l. deo nobis
 Et plene examiabo in. l. gallus. s. et quid si tantum. j. de lī
 be. et posthu.

Si post solutum. Per solutionē factā filie pū actō
 tur filie nō pditure. h. d. ¶ Et p. qd sp pat videt velle si nō
 contradicat. vt. l. ij. s. voluntatē. s. eo. Blo. sol. no. istud verū
 in filia. sed in pre requirit expsius cōsensus. vt. l. filiū. s. in
 uitus. s. de pcu. dicit in. l. nō solū. s. e. ¶ Et p. qd sine pre nō
 pōt erigi. vt. l. ij. s. qd si in pūis. s. e. So. hic erigit a sponte.
 soluete. dicit in gl. p. s. e. l. ij. in fi. Dicit glo. qd hic nō cō
 sumpsit in rem patris et bñ dicit. ¶ Quero an pat possit ag
 gere adiuncta psona filie. Blo. dicit q sic. vt. l. ij. s. sed vtruz
 s. eo. alij contra p. l. cū dos. s. si hō. s. de pac. do. ¶ Nec ob. s.
 sed vtrū. quia ibi in pūisione. hic in solutōne. et hoc tenebat
 Ja. de are. Tu dic qd patrē agere adiuncta psona filie pōt i
 telligi duobus modis. vno mō potest. alio mō nō. vt dicit in
 palle. s. sed vtrū. ¶ Quero qd si filia cōsumpsit dotē an ite
 rum p teneat eam dotare. Blo. dicit q sic. C. d. do. p. m. l.
 fi. l. z. quidā d. In qbusdā additiōibz reperit dy. tenuisse d. ruz
 p. l. fideicōmissa. s. siqs decē. j. de le. ij. p hoc adduco qd ex
 psum casū in. l. si socii. s. filii. s. p socio. puto sic dicendum
 qd si filia pdit dotē sine culpa et dolo pat teneat eā iterū dota
 re. alias secus. vt. l. etiā. s. l. s. eo. p hoc est casus. C. d. colla.
 auē. qd locū. ibi. nisi filie possit tputari et. Ad. l. si socii. s. fili
 um. s. p socio. rñ. qd socius nō tenet iterum dotare. vt ibi. s.
 pater sic. vt hic. ¶ Quero quid si solutū fuit filie ex iusta cā
 zipa amittat vel amiserat nunqd maritus liberabit. glo. re
 spondet qd nō. quia nec tunc videt solutū. quia pditure ē so
 lutū. allegat glo. l. ij. s. sed si mutua. s. de in rem hō. et h. ext
 git tex. qd iusta cā sit solutū et nō pditure. et tñ pdidit. glo. ar
 guit p et contra. quia ex quo pdidit videt solutū filie pditur
 re qd puto verum quādo soluit ex iustis cāis voluntariis q
 ponunt. s. l. p. i. et l. q. uis. sed si soluit ex causis necessarij
 tūc distinguit. aut mulier pdidit istā pecuniā data opa. et si
 mīlit pcedit ista glo. vt. l. ij. s. sed si sic accepit. s. d. in rē hō.
 so. nisi pater in pdendo doli cōmiserit. vt. l. p. p. s. versum.
 eo. ti. Aut fuit pdita casu. et tñc pater non pōt agere. vt. l. fer
 uum. in prin. de in rem hō. et. l. ij. s. si mutuatus. eo. ti. Que
 ro qd debet pbare an maritus qd mulier in iustis causis ex
 pendit: an pat qd in causis nō iustis. Et videt qd pater. vt. l.
 penul. s. de exer. et. l. si pdium. C. d. pdi. mi. ¶ In cōtrariū
 videt. l. ij. s. si mutuat. s. de in rē hō. ¶ Hō ob. cōtrariū
 quia sibi soluebat auctoritate iudicis vel mādatum pcessit.
 ¶ Ultimo not. qd id qd supra dicit q filia que pdit dotem
 sua culpa non debet iterū dotari a suo pre. facit qd si p d. at
 filio legitimam. p soluenda condemnatōne ex forma statuti
 qd p nō tenet ampli? legare vel relinqre legitimā. Ad idē
 j. de pecu. le. l. si norali. et auē. qd locum. C. de colla. Barto.

Si mulier. Delegatio paupis debitoris ignorate mu
 liere dotis actionē non pimit fm glo. ¶ Et p.
 po. s. man. l. inf cās. s. abesse. So. dicit glo. speciale est h fa
 uore dotis. Tu dic qd ibi recepit scienter hic ignoranter. vt
 ibi no. que solutio est hā. vt. l. si ita stipulatus sum. s. fi. de h.
 bo. obliga. l. z. glo. alit dicit in. l. qui satisfare. j. de fideiuss. et
 ibi dicit. ¶ Et p. nouatio tollit pcedentē obligationē ip
 so iure et etiā delegatio. vt. l. i. et. l. si rem. in fi. j. de noua. vnde
 cum hic sit facta delegatio non pōt agi actōe d. dote. sed d.
 agi de dolo. vt. C. d. trasac. l. sub p. t. tu. gl. ponit plures solu
 tiones. vna qd hic restituitur vel a lege vel a iudice qd ē cō
 tra hunc tex. qui dicit q actio dotis ei manebit. dic ergo vt
 glo. dicit q est speciale fauore dotis. simile in. l. si mulier. s.
 si dos. s. quod me. cau. ¶ Querit glo. quid si delegatio est
 facta constante matrimonio. dic vt in glo. ¶ Quero econ
 tra quid si maritus accipit pro dote a muliere debitorem si
 locupletem. Rñdeo aut accipit ignorant et non imputatur
 sibi. vt. l. p. mittendo. s. si debitor. s. de iure do. Aut accipit
 sciēter et non valet ipo iure. qz vt donare. vt. l. cū vir. d. in. do.

B B B ij

Legatū relictū videt̄ relictū aīo cōpensandī
Si pater. In debitū necessariū. h. d. z. e. no. s. **¶** Nota
 ex qua psona q̄s lucū sentit factū ei? nō dz ip̄robare. vt in
 regula iuris ex q̄ psona. **¶** Scdo no. q̄ legatū in dubio vt
 relictū aīo cōpensandī cū debito: qd̄ intellige vt. j. dīcā. **¶** P
 po. j. ad. l. fal. l. p̄ filii. in prin. **¶** Glo. dicit z. sol. q̄ hic filia ha
 bebat vltra fal. tū qd̄ sufficiebat sibi ad dotē. qd̄ placet eo
 casu quo filia fuit instituta a p̄re. sed vbi fuit ei legatū tū: tūc
 nō est curādū de falcidia. **¶** **¶** Op. C. de rei vxo. act. s. sciēdū
 So. hic p̄at̄ exp̄ssit q̄ eēt p̄tenta altero tū qd̄ ē diuinare. vt
 dicit̄ sibi in viro relinquerē. hic in p̄re: et ista est v̄a rō. qz vir ē
 debitor: vxoris spontaneus q̄ in dubio nō videt̄ aīo cōpen
 sandī relinquerē. vt p̄alle. s. sciēdū. z. l. creditorē. j. de le. ij. s. b
 p̄at̄ erat debitor ex necessitate: qz cogit̄ filia dotare. vt. l. q̄ li
 beros de ritu nup. z. C. d. do. p̄miss. l. fi. In quo debito neces
 sario legatū in dubio cōputat̄ vt hic. z. j. d. bo. li. l. etiā. s. si d̄
 bita. C. d. ino. ff. te. l. qm̄ nouella. vbi legatū cōputat̄ in legitī
 mam. **¶** Ad idē. C. vñ vir z vxor. auē. p̄trea fm̄ Ja. d. are. z. bñ
 z p̄ hoc pluries dicit̄ q̄ legatū factū ab vxore viro cōputat̄
 in portione quā dz lucrari vir ex forma statuti d̄ dote. vt p̄
 alleg. auē. p̄trea. qd̄ multum no. **¶** **¶** Sed hoc facit̄. j. ad. l.
 fal. l. in quartā. z. l. id aut. z. l. qd̄ aut. Sol. testator instituen
 do videt̄ volūtarie incidere in illā obligatōz. vel veri? cuz
 fal. debet habere iure hereditario relinquerē iure legati vi
 det̄ habuisse animum qd̄ in fal. nō cōputet̄ nisi hoc exp̄ria
 tur. secus in alijs q̄rtis in q̄bus nō est necesse q̄ iure legati
 habeant̄ vt in tre. vt p̄alle. l. in q̄rtā. **¶** **¶** Ppo. de. l. h̄mōi.
 s. q̄ seruū. de le. i. **¶** Glo. dat duas sol. **¶** P. tenet vltimā q̄ ibi
 cepit̄ eē debitū post mortē d̄ quo nō potuit cogitare. **¶** P.
 q̄ non sit lucrū: qz si mulier esset rogata de restituēdo alteri
 sibi nō iputaret̄. vt. l. mulier. s. cū p̄poneret̄. j. ad tre. Sol.
 dicas hic imp̄prie ponit̄ vt in glo. no.

Si patri. Prop̄ p̄ris absentia necessariā pōt solui mu
 que et quot sūt cāe p̄pter q̄s rome habitare nō licet. **¶** Dicit
 in glo. **¶** Quero qd̄ si p̄ existens absens cōtradicit filie p
 nunciū vel epistolā q̄ nō soluat̄. In glo. sunt op̄ini. Tu dic
 aut p̄at̄ h̄z legitīmā cām cōtradicedī z p̄cedit̄ p̄ria op̄i. aut
 nō z p̄cedit̄ scda. vt p̄bat̄. j. p̄ri.

Et autem tempore. Ante lit. contes. pōt filia mu
 tare voluntatem. **¶** Jt̄ ex caus
 sa quādoqz dat̄ actio filie z p̄ri denegat̄ vel ecōtra. hoc dīc.
¶ **¶** Ppo. de. l. h̄mōi s. si stichū. j. d̄ leg. i. z d̄ opt. leg. l. apud
 aufidum. **¶** Glo. soluit duob̄ modis z bñ quas so. no. **¶** P.
 p̄ absentia nō videt̄ p̄at̄ d̄dicere. vt. l. ij. in fi. s. e. ti. **¶** Dicit̄ q̄ h
 erat absens z exp̄sse d̄dicebat. **¶** **¶** Quero qualis filie p̄sulit̄
 Dicit̄ quidā q̄ dat̄ cura p̄ri vel q̄ filia ager. **¶** **¶** Istā ē v̄a q̄
 istis casibus filia agit. vt. l. fili. s. sed z filia. s. de p̄cura. fac
 auē. qd̄ locum. C. d. colla. **¶** **¶** Quero practica hui? materie
 Rūdeo aut p̄r agit z sufficit̄ p̄bare filia scire. vt. l. ij. in fi. s.
 eo. aut nihil p̄bat̄ z admittit̄ cuz cautione de rato vt ibi dī
 cit̄ glo. sed si filia d̄dicat̄ exp̄sse dz examinari cā d̄dictionis. et
 si iustam cām allegat̄ p̄r nō audiet̄ vt hic als secus. vt. j. e. l.
 dotē. dico etiā q̄ si iudici liqueret̄ p̄rem esse v̄ilem psonā
 pōt iudex ex suo officio non admittere eū vt hic. et p̄ hoc dī
 cebam in quibusdā ciuitatib̄ est statutū q̄ mulier non pos
 sit d̄bere vel testari sine p̄sensu p̄sanguineoz q̄ si p̄sanguī
 nei req̄siti nolunt consentire q̄ ad iudicis officium spectat
 examinare cām d̄dictionis. z si quidē est iusta bñ q̄dem. alias
 iudex p̄mitter mulieri d̄bere aut testari vt hic. **¶** **¶** Aut agit sine
 p̄at̄? p̄sensur̄: tūc si p̄r est p̄ns debet docere d̄ exp̄ssa volū
 tate p̄ris. vt. s. e. l. s. i. aut p̄at̄ non potest eē p̄ns z admittet̄
 filia cum cautioe de rato. vt. s. s. p̄ri. aut pater p̄ns siue ab
 sens cōtradicit̄ exp̄sse z tūc examinā cā d̄dictionis vt hoc
 s. dīc latī? practica. aut filia scit̄ z tacet. aut scit̄ z d̄dicat̄. aut
 scit̄ z consentit̄. aut dubitat̄ vtrū sciat vel nō. **¶** **¶** Scdo cāu aut
 filia ē p̄sens aut absens. si p̄ns aut habet cām d̄dicēdī z per
 officium iudicis supplet̄ z habet̄ p̄ d̄dicere. vt hoc. s. s. ne ar
 aut nō h̄z cām d̄dicēdī z habet̄ p̄ p̄sentire. vt. d. s. si volun
 tatē. **¶** Sed si filia ē absens: et tūc aut filia se absentauerit: qz

verecundabat̄ d̄dicere patri in p̄sentia. z tūc p̄ cōtradicen
 te habet̄. **¶** Ideo examinā cā cōtradictōis an sit iusta vel in
 iusta. vt hoc. s. s. sicut. s. si latitet: aut iō se non absentauit et
 habet̄ p̄ consentiente. vt. d. s. si voluntatē. in fi. qd̄ intellige
 nisi habeat iustam cām cōtradicedī. quo cāu si filia taceat z
 cā iudici apparet debet iudex filie subuenire. vt hoc. s. s. s. si.
 necnon. qd̄ pōt in absente intelligi si se nō absentauerit ad
 istum finem. **¶** Scdo cāu principali quādo exp̄sse cōtradicit.
 z tunc siue p̄sens siue absens dz iudex cām d̄dictionis exa
 minare. vt hic in vltimo r̄i. **¶** **¶** Tertio casu principali quando
 p̄sentit̄. z tunc non est dubiū q̄ patri dat̄ actio nisi filia suo
 cet ante lit. contes. vt in prin. hui? **¶** **¶** Quarto cāu quādo du
 bitat̄ an sciat an non. tunc est locus cautioni de rato. ita in
 telligit̄. s. iste. vt in. l. ij. in fi. s. eo. **¶** **¶** Ex hac distinctioe collige
 plene que. s. dicit̄. **¶** **¶** Querit̄ glo. hic dicit̄ nō audiendā mu
 lierē q̄ minus virum diligit. an hoc sit distinguēdū si vir me
 ruerit vel nō. In gl. sunt op̄i. **¶** **¶** P. videt̄ tenere vltimāz. s. qz
 non curat̄ de meritis mariti. vt. l. iubemus. s. i. C. d. sac. sanct.
 eccle. **¶** **¶** Alij dicunt d̄rium. puto hoc relinquendum arbitrio
 iudicis. vt hoc. s.

Simantus. Furiosus non potest coniugē repudiare
 nec ip̄e pōt ex hac cā repudiari nisi furor
 sit intolerabilis. h. d. **¶** **¶** P. s. d. dona. in fi. et vxo. l. res
 Glo. nō soluit. dicit̄ q̄ hoc nō est delictū. sed infortunū. vnde
 allegat̄ q̄ cōiunx dz eē particeps pene infortunij nō pene
 delicti fm̄ dy. **¶** **¶** Ultio no. ter. q̄ dicit̄. nulla spes sanitatis
 sup̄sit q̄ si semel q̄s est excusatus a muneribus p̄p̄t morbi
 cuius sanitatis nulla est spes q̄ hoc p̄dest semp vt b. facit̄
 j. de vaca. mu. l. pe. in prin. secus si sit excusatus p̄p̄t morbi
 simpliciter. quia potest eē vno tpe sanus alio tpe morbosus.
 C. q̄ morbo. l. podagre. li. x. facit̄. l. padonem. s. q̄ absolutus
 j. de excu. tut.

Si autem in seuisimo. Furiosam alimentare z si
 dotem dissipat dos sequit̄. h. d. **¶** **¶** Mo. q̄ ad petitionē
 p̄sanguineoz cogit̄ maritus alimentare vxorē. ar. j. d. li. ca. l.
 ij. z. ij. z de appell. l. nō tū. z. j. q̄ pe. tu. l. ij. **¶** **¶** Nota dotē se
 q̄strari si vir ea abutit̄. **¶** **¶** Ppo. q̄ vir dz vxorē alere etiā
 si nulla dos est. vt. l. qd̄ si nulla. s. de reli. **¶** **¶** So. glo. subaudit
 marie dy. hic an vir cogat̄ vxorem alere ponit aliqua v̄ba.
 Ja. de are. plen? q̄ Li. fert. C. de neg. l. qd̄ in vxorē. dicit vt
 ibi. **¶** **¶** P. q̄ dos nō dz sequestrari. vt. C. de p̄bi. seq̄stra. l.
 i. **¶** **¶** Glo. dicit q̄ istud est sp̄ale. **¶** **¶** Sed ad hoc oppo. q̄ mari
 to dissipante nō dz dos sequestrari. sed vxori assignari. vt. j.
 e. l. si constāte. in prin. z. l. vbi. s. d̄ iure do. Sol. **¶** **¶** Sria loquit̄
 quādo vir dissipat bona sua. hic aut erat diligēs circa bōa
 sua. s. dissipabat dotē. dicit̄ plene in. l. si p̄stāte. j. e. dicit vt ibi
¶ **¶** Quero dicit̄ hic fm̄ dotis q̄ntitatē quō intelligit̄. **¶** **¶** Dicit̄
 Ja. de are. i. fm̄ redditus q̄ p̄cipiunt̄ ex dote vt. j. de ali. z. ci.
 le. l. cuz vn? s. pe. **¶** **¶** Quero an vxor diues cogat̄ alere ma
 ritum inopem. **¶** **¶** Doc. dicit̄ q̄ sic. ar. hui? **¶** **¶** l. C. vñ vir z vxor
 auē. p̄trea. qd̄ tenet Spe. in ti. q̄ si. finit̄ le. s. i. s. i. sed qd̄ si
 mulier diues. **¶** **¶** Quero nunqd̄ bona mariti sint obligata
 p̄ alimentis. Ja. de are. definit̄ q̄ sic. vt. C. d. rei vxo. act. s.
 s. sed vt plenius. nā ex dote debent̄ alimenta. vt hic sicut vt
 sure quādoqz debent̄ ex pecunia. ad idem. C. d̄ sure dot. l. p
 oneribus. sed res obligate p̄ forte sunt p̄ v̄suris obligate.
 vt. s. qui po. in pi. ha. l. lucius. ergo res obligate p̄ dote sūt
 obligate p̄ alimentis. facit̄ de ali. z. ci. le. l. lucius. z d̄ annu.
 le. l. gatus. cū sua glo. fert̄ tū q̄ guil. de suza. dicit̄ contrariū
 v̄dem determināuit quidā qui vocat̄ Jo. ruffi. d̄ parma. qz
 nulla. l. cautū reperit̄ q̄ res sunt obligate p̄ alimentis. **¶** **¶** Sed
 vt vidistis. Ja. de are. dicit̄ q̄ imo reperit̄ obligata sicut pro
 v̄suris. **¶** **¶** Quero an domin? teneat̄ facere exp̄sas famu
 lo infirmo. **¶** **¶** Rūdeo si exp̄ensa ē modica dz facere. si magna
 tunc secus vt colligit̄. s. e. l. diuortio. s. imp̄edia. z qd̄ ibi dī
 xi coniuncta. l. i. j. ti. i. z qd̄ ibi dīcā. facit̄. l. in rebus. s. possunt
 s. com. z. s. d̄ edi. edic. l. itē si seruus. s. i. et ita determināuit
 Ja. de are. **¶** **¶** Ultio ex isto. s. no. q̄ illi cui debent̄ alimenta
 sunt p̄stande medicine. simile. j. de v̄. sig. l. v̄bo victus. adde

l. sicut ipedi a. s. de usufru. qua nullus allegat.

Item pater. p ea repudiū mittere. h. d. **Et opp. s.** pri. s. So. ibi in femina sui iuris. hic in ea q̄ est in ptate patris p qua pot p̄ mittere libellū repudij. **Oppo. furio** so nō pot solui. vt. l. qd si forte. s. pe. z. l. si seruus dare. r. ius sus eet. j. d. so. male ḡ dicit hic q̄ pat̄ petit dotē filie sibi redē di vt furiose. So. dicit filie ve. hoc est sibi noie filie.

Si soluto. Patre furente eius curator vel filia d̄ dote agit. idem in p̄re capto. h. d. **Ho. q̄ p̄re non** valente agere agit filia. vt. l. filiūssa. s. sed si filia. s. d̄ cura.

Transgrediamur. Hec actio dat̄ cōtra maritum si ip̄e dotē recepit p se vel p alium **Itē cōtra** socerū si sibi vel ei noie vel iusu soluta ē. als de peculio tm̄ tenebit filius in solidū. h. d. **Primo loq̄ de viro** sui iuris. Sōdo in eo q̄ est in p̄ris ptate. scd̄a sibi sed si filius **Itē iste.** s. seipm̄ cōtinuat. **Ho. q̄ nō refert an mibi v̄l al** teri de mea voluntate soluat. **Aduerte** hic r̄ op. glo. de soll. fugitiuus. **Dicit gl.** fallit ibi r̄ bñ. rō p̄z ibi in textu. **Ad** idē op. C. de thesau. l. i. s. in alienis. l. r. So. similif fallit ubi rōnē dicit ibi. **Itē op. d. l. cū fund.** s. q̄ situm. j. de viz vi ar. **Dicit glo.** fallit ibi. tu dicit ibi. r̄ p̄ **Dy. in. c. pot̄ q̄s. c. d̄** reg. iu. l. i. vi. **Op. et videt q̄ h̄ p̄ accipiat filij tamē tene** tur. vt. l. si puplli. s. i. s. de neg. gest. p qd̄ glo. hic distinguit. an q̄s dederit cōtēplatiōe p̄ris tm̄. an filij tm̄. vel vtriusq̄.

Tu tamē clar? distingue sic. **Quisq̄** pat̄ solus recepit noie suo r̄ sol? teneat vt hic. filius nō nisi sit res p̄ris vt hic in fine **Quisq̄** p̄ recepit noie filij tm̄. hoc acto vt ip̄e nō teneat. **Et** tūc solus filius teneat si h̄ ratū sicut si solus recepit. vt h̄. recepit em̄ p̄ aliū. **Quisq̄** p̄ recepit noie suo r̄ filij ratū ha bentis. et tūc vterq̄ teneat. vt. l. si. C. d̄ do. cau. **Quisq̄** solus filij recepit r̄ sine p̄ris iusu. et tūc sol? teneat nō pat̄ nisi d̄ peculio vel de in rem x̄so vt hic. aut recepit patris iusu. r̄ tunc distingue vt glo. aut habuit animū obligādī alterū tm̄. aut vtriusq̄. sed si dubitet cui? cōtēplatiōe dederit. intellige q̄ de derat cōtēplatiōe vtriusq̄. ar. l. in ambiguis. s. de iure do. fm̄ **Ja. de are.** **Oppo. s.** de pec. le. l. in bonafidei. et. l. de positi. **Solu.** illud qd̄ dicit pat̄re teneri de peculio tm̄ intelligi go nisi res extēt dotales. tūc em̄ ad illas teneret̄ in solidū. vt p̄bat̄ in cōtrario. r̄ etiā. j. pri. s. **Quero** cui incumbit onus p̄bādī an creditori q̄ filij sit heres. an ip̄i filio q̄ absti nuerat. **Glo.** dicit q̄ creditor d̄z p̄bare. vt. C. si vt se ab her re. absti. l. i. de hoc dixi plene in. l. necessaris. d̄ acqui. hered.

Quero an p̄ cogit̄ assentire filio obligātī se r̄ bona sua p̄ restitutiōe dotis qua filij accipit. **Uidet q̄ nō.** vt. l. hono res. in fi. de decur. r̄. j. ad municip. l. ij. **In cōtrariū** vt. l. q̄ liberos. s. de ritu nup. r̄. C. d̄ do. p̄miss. l. fin. **Dy. de finiat q̄** cogit̄ p̄. l. si. de sus. tu. r̄. l. si q̄s inf. s. apator. j. d̄ excu. tu. **Alij** d̄ quia nō reperim? q̄ cogat̄ se obligare p̄ dote filij. s̄ bñ cogit̄ filio assignare donatōz p̄pter nup. vt. l. si. C. de dot. p̄ miss. sed si ad vtriusq̄ teneret̄ eet̄ incōueniēs. **Et hoc** p̄tore rum in his p̄tib? in q̄bus s̄nt donatōes p̄pter nup. d̄z em̄ eē equalitas vt sit tāta donatio q̄nta dos. vt. C. de do. ante nup. auc. dos data. r̄ in auc. equalitas. C. d̄ pac. cōuē. sed in p̄tib? in q̄bus nō ē hec cōsuetudo an p̄ cogat̄ p̄mittere dotē videt̄ mibi sic distinguedū. aut filij nō accepit sibi p̄sonā cōgruā. sed vilē q̄ sibi nō cōgruit. et tūc pat̄ nō cogit̄ p̄mitte re. imo fm̄ ista t̄pa erat iusta cā exheredatōis. vt. l. nō tātuz s. si emancipat̄. j. de stab. sed si filius acciperet honestā p̄ sonā. tūc cogit̄ pat̄ p̄mittere dotē ne m̄rimoniū ip̄ediā. ar. l. q̄ liberos. d̄ ritu nup. r̄. l. si. de suspec. tu. i. fi. r̄. l. si q̄s inf tres s. apator. j. de excu. tu. maxie si p̄ consensisset m̄rimoniū. arg. l. honores. in fi. de decurionib? r̄. l. ij. j. ad muni. **Sed q̄ro** an sufficiat q̄ pat̄ assentiat filio recipienti dotē. **Uidet q̄ nō** quia p̄ simplicē consensū pat̄ nō obligat̄ nisi d̄ peculio vt. l. lutiū ticius. s. gaio. j. de adm. tut. r̄. l. i. s. i. s. qd̄ iusu. **Rñ.** r̄ dico q̄ sufficit q̄ p̄ simplicē assentiat. r̄ p̄ hoc obligat̄ ip̄e r̄ eius bona p̄ hoc do regulā q̄ vbiq̄s cogit̄ pat̄ cōsentit̄ re r̄ se obligare simplicē assentiedo se obligat. vt. l. si filij. j. d̄ tute. r̄ palle. l. si q̄s inf tres. s. impator. j. de excu. tu dicit ergo

q̄s pat̄ cogit̄ assentire. nō tamē se obligare. r̄ tūc assensus eū nō obligat. vt. l. cū nō solum. s. necessitatē. C. d̄ bo. q̄ libe. **Quisq̄** cogit̄ consentire r̄ se obligare. r̄ tunc simplex cōsens sus eū obligat vt dixi. q̄s nō cogit̄ assentire nec se obligat re: r̄ tunc simplex assensus non obligat eū nisi de peculio. vt no. in. l. luti? tici? s. gaio. j. de adm. tu. r̄ no. in. l. i. s. i. s. qd̄ iusu **Quero** pone q̄ filij lucrat̄ dotē an cogat̄ eā fratrib? cōmunicare. dy. dicit aut lucrat̄ eā patre viuo. r̄ tunc teneat eā cōicare fratribus aut eo mortuo r̄ tūc secus. vt. l. ij. C. fa. her. r̄ ibi **Li.** **Itē ad lram** p̄ hoc videt̄ casus in. l. dotē. j. de castren. pecu. fm̄ vnā lec. r̄. l. actōem. s. fi. r̄. l. se. s. p̄ so. quod mibi placet fm̄ ista t̄pa. hodie puto cōtrariū. nā qd̄ filij lu crat̄ ex dote est aduenticiū vt. C. d̄ bo. q̄ libe. l. i. ḡ nō venit i colla. vt. l. fi. C. d̄ colla. r̄ istud est verissimum.

Si mulier **Uxor** putatiua h̄z quasi priuilegiū in acti one de peculio cōtra oēs p̄ter q̄ d̄ dñm ma riti putatiui. r̄ d̄ eum in rebus extātib? que p̄p̄ impensas potuerūt retineri. h. d. cum. l. se. **Et est** no. ad materiā putati uā. **Op.** hic dicit q̄ res empta de pecunia dotali ē q̄st dotalis. **Cōtra.** s. de iure do. l. ita p̄stante. So. si m̄rimoniū eēt verū res vere essent dotales. sed q̄ hoc nō est id̄ dicunt̄ q̄st dotales fm̄ glo. **Op.** q̄ nō possit retineri p̄p̄ ipens as. C. d̄ rei vro. act. l. i. s. sed nec ob ipensas. qdam dicunt q̄ hic corrigi. tu dicit q̄ hic in dote putatiua in q̄ nihil cor rigit̄. ibi in **na.** **Quero** q̄re dicat q̄st priuilegiū. **Dicit** glo. quia nō est vere m̄rimoniū. q̄ si eēt verū m̄rimoniū. tūc em̄ eēt vey priuile. **Quero** q̄ actōe sp̄etit ista dos. **Rñ.** d̄ d̄tōe sine cā. vt. l. amūculo. d̄ cō. s̄i cau. **Quero** q̄ ē rō q̄ i reb? extātib? m̄lier p̄ferat dño. **Rñ.** q̄ ille nō s̄nt peculij. id̄ dñs de his nō pot̄ deducere. vt. l. depositi. in prin. s. d̄ pes cu. **Quero** an mulier ista p̄ ista q̄st dote habeat hypo thecā r̄ priuilegiatā. glo. dicit q̄ sic. vt in. l. ij. in fi. j. d̄ priuile. cre. **Ista** glo. dicit verū quādo liber hō d̄heret m̄rimoniuz nō verū ignorat̄: tūc em̄ obligant̄ bona suaz mulier in hoc h̄z priuilegiū. vt. l. affidus. C. q̄ po. in pig. ha. r̄ qd̄ ibi no. **Sed** q̄ seruus accepit vxorē putatiua. vt. l. n̄a dicit: non possum? tractare de obligatōe bonoz ip̄ius: q̄ nihil h̄z nec bona dñi pot̄ obligare. nec etiā bona peculij nisi habeat li berā administratōez. vt. l. si conuenerit. s. fi. s. d̄ pig. act. r̄ sic no. q̄ dos putatiua h̄z priuilegiū in p̄sonali q̄st dotalis. qd̄ est singularer vt hic. **Itē** q̄ res empta ex pecunia dotali putati ue est q̄st dotalis. qd̄ ē sp̄ale vt hic. **Itē** h̄z priuilegiū d̄ ta cita hypotheca. **Itē** q̄s h̄z illā hypothecā priuilegiatā vt dicit̄ est. **Quero** tex. hic in fi. dicit in rebus que i do rem date sunt. r̄ glo. exponit. i. existit. vt sit tertiu adiacens id̄ ē nomē terciē p̄sone nulli? act? qd̄ est hoc dicit̄. **De. in. l. i. C.** vbi fidei cō. peti oportet. vbi gl. dicit idē nescio qd̄ vult dicere. r̄ q̄. ibi refert. dy. hic exponit tertiu adiacēs. i. nomē terciē p̄sone nulli? certi actus terminatōem p̄tines. r̄ istud ē obscuri? q̄ dicit̄ glo. **Tu** dic clar? assume istā ordnem res date sunt que ord̄ p̄stitit in tribus x̄bis. ḡ vult dicere glo. q̄ istud x̄bum s̄nt: tertiu x̄bū positiū in orde. quasi dicat totū illud regit̄ ex pte ante et sic inuit s̄nt. i. existit. sed si ali qd̄ regit̄ ex pte post aliud iportaret. **Quero** pone q̄ ve rum s̄nt m̄rimoniū an mulier p̄ferat oibus in actōe d̄ pe culio. **Glo.** dicit q̄ sic. r̄ intelligit̄ verū eē p̄ter q̄ in p̄re r̄ do mio vt p̄z ex tex. **Ultio** dy. inducit ad qd̄nē si vedidi ho mini tuo duos boues r̄ ago ad p̄ciū q̄ tu vis d̄trahere qd̄ tibi dēt. s̄ peto saltē boues. h̄ ē ar. q̄ audiar q̄ si spēs existat **Itē** si mutuaui pecuniā r̄ ex ea s̄nt empti boues. ē h̄ arg. q̄ admittar ad boues. facit de le. ij. impator. s. fi. r̄ de priuile. credi. l. ventri. s. in bonis. sed est arg. d̄ in. l. plane. s. sed si de di. s. de tribu. r̄. s. qd̄ interdū. nō dicit plus **Dy.** hic. ego di co q̄ p̄ ista vltia pte est casus in. l. qui fundū. s. de in re x̄so **Ad** d̄rium r̄ideo. nā in. l. impator. in fi. loq̄t in vniuersalib? hic in singularib? vt no. in. l. si rem r̄ p̄ciū. s. de peti. here. r̄ deo quia dos r̄ q̄st dos est qd̄ uniuersale. vt. l. qd̄ dicit. j. ti. l. dicit. s. eo. in rubrica. merito vna res succedit loco alteri? vt potes dicere q̄ est priuilegiū dotis vel quasi dotis. vt ibi dixi. **Ad. l. ventri** s. in bonis dico q̄ ibi loq̄t in priuilegio p̄

Sonali. sed dñs pferf oib' habentib' priuilegiu psonale. vt hic. z. s. de pecu. l. si ex facto. in prin. Repetitio.

Principiu hui' l. qd' repetitur?

I constante. sum breuif. hoc dicit. Si bona mariti nō sufficiunt ad dotē cōstatē mīmonio dotis exactio ppetit mulieri. b. d. Diuide in duas ptes. Prio qrit. Scdo rīdet. scda ibi. r. stat. zc. Casū in termis pone: p te notabilia collige. **P** p. r. videt pzo q mulier nō dz tantū expetare. s; possit agere z vir pōt sibi satisfacere plene. vt. C. de iu. dot. l. vbi. Sol. glo. q hic facultas mariti nō sufficiebat creditoribus z mulieri: sed mulieri bñ pōt satisfieri. vt hic z ibi no. Et q hō sit verū pbat p rōnē. q als mlteri nullū eēt legis pssiliū cū inanis est actio. rē. vt. s. d. dolo. l. nā hīs. et extra d resti. spo. c. olim. Et hic placet q hec. l. sic intelligat quia als eēt inane pssiliū. tamen nō credo q. l. vbi. debeat restringi ad hāc inopiā. vt. j. dicā. **S** cdo oppo. q facultates hoīm debēt intelligi nulla facta deductōe eris alieni vt. s. d. iure do. l. siue gñalis. z ibi no. z. j. d. admī. tu. l. cū pōt. **S**. i. **S**z iste tex. reqrit facultates nō sufficere. Et sic videt q reqrat q bona nō sufficiat etiaz nō deducto ere alieno. z sic p̄dicta so. nō est vera. **H**ui' timore gl. exponit facultates i. bona. z sic intelligant bona ere alieno deducto. vt. j. de n. sig. l. sub signatū. **S**. bona. z sic est bona solutio. **M**ū aut intelligit bona ere alieno deducto vel nō. dic vt. j. d. n̄bo. si. l. princeps bona. dicā. j. de bo. poss. l. i. **T**ertio op. r. videt q mulier nō expectat inopiā. imo agat statim cū vir incipiat male vri substātia sua. vt in aūc. de equa. do. s. illud. col. vij. **G**lo. hic. z. C. d. iure do. l. vbi. dicit q hec iura corrigat p illā aūc. sed in. d. s. illud. videt dicere q hic intelligat fm illā. et hāc sequit. **D** i. l. z. Ja. de are. sequat pūmā. vt referet **L** y. in. l. vbi. in p̄ria op. **H**ic aut videt q circa hoc sūt tria iura. scz ius digestozū. z hoc puidet mulieri plene. ius codicis. z hoc puidet plen' . Et ius auctēricoz. z hoc puidet plenissime. z nullū alteri derogat. imo diuers' casib' loquit. nā fm h iura digestoz mulier tūc poterat agere cū vir erat in illa extrema miseria z bona sua nō sufficiebat ad exactōz dotis deducto ere alieno: nec ante poterat agere: z istud ē solū in dote. **S**z p ius codicis pūmū est plen'. q lz bona mariti sufficiat ad exactionē: dotis tū si maritus laborat inopiā. puta q sit nobilis hō z hz in bonis parū. tū hz in bonis tantū q sufficere ditoribus z doti: tamē quia oz eū viuere honorifice oīa expendit z mulier pateret necessitatē. fm ista tpa mulier non poterat agere. sed hodie pōt p. d. l. vbi. r. l. in reb'. s. oēs. eo. tū. Et q de hac inopia debeat intelligi dicā. j. in qōnib'. itē p ius aūc. est pūmū plenissime. **E**cce vir hz tū q sufficere ditoribus z doti: z est diues z hz tantū q pōt bñ viuere. tūc est dubiū q hz gat ad inopiā q male vri substātia sua. z fm ista iura mulier nō poterat agere. sed hodie ē sibi pūmū plenus vt etiā tūc possit agere. vnū ergo ius nō corrigi aliud sed addit alteri iuri plen' puidēdo. **Q**uarto op. ex gl. r. videt q mulier nō possit agere ad dotē vt hic dicit. sed petere dotē seqstrari. vt. s. e. l. si cū dotē. s. si nō dotē. **S**o. dicunt quādam fateoz q hz vtrūq; remediū z illud z istud. **E**go dico alit' aut vir dissipauit z dissipat bona sua: pp̄ qd' dubitat de exactiōe dotis. et tūc pcedit istud principiū. aut dissipat et psumit dotē z res dotales. z tunc loquit lex d̄ria. nec potes dicere q idem sit iuris siue dissipat res suas siue res dotales: q est d. l. etiā. s. l. s. e. qd' credo verū. **P**osset etiā aliter intelligi. qz ibi loquit quādo mulier est furiosa. vel ē talis p̄ditōis q ip̄a dissiparet: tūc em̄ officiu iudicis in hac actōne de dote q est bonafidei d' eq̄tate non facit dorem restitui mulieri. sed facit ip̄am seqstrari apud tertiu. vt sic viroz vro rī p̄ulat. **Q**uinto op. r. videt q h. l. sit sup̄flua. qz poterat mulieri eē consultū p remediū. l. in oibus. s. d. iudi. sed in iure n̄o nihil debet eē sup̄flūū. vt in p̄ria d̄sti. C. s. q̄b'. g. rē. **S**o. dicit **L** y. in. l. vbi. C. de iu. do. in scda op. melius est h̄bere res q cau. vt. l. q ita. s. l. j. ad treb. z insti. d. obli. q ex de r̄lic. s. furti. **C**onfiteat tū ip̄e remediū. l. in oib'. posse h̄re locū si mulier vellet intentare. hoc nō puto verū. nā. d. l. in oibus loq̄t de cautōe cū fideiussoze. q̄cquid dicat ibi glo. vt ip̄e idē

Li. no. l. sancimus. C. de n̄bo. sig. r. bñ pbat p. l. si creditores. j. d. p̄niu. cre. aut ergo dices q dabit fideiussozes d' dote cōseruāda. et hoc est falsū p rī. ne fideiusf. do. den. l. i. aut fideiussozes de dote restituēda. z hoc possz pcedere fm opin. **D**y. positā. j. e. l. quortēs. quā idē cy. seq̄t in. d. l. i. sed glo. ibi s. et idem sequit **I**nno. extra d' dona. inf. vi. r. vxo. c. p. vestras. q etiā t3. d. Rai. Et hoc etiā puto verū z latissime dicā. j. co. l. s. quortēs. **C**ū g' nullo cāu fideiusfio valeat. p3 q remediū illius. l. non pōt habere locū. **S**exto opp. r. videt q dos pōt tūc peti solu. ma. vt. s. e. l. i. in prin. **S**ol. speciale est h. s. alij casus spales quos dic vt ibi. **C**onueniamus ad materiā. l. n̄e examinandā p. q. z vt etiā facilius habeat p doc̄trina hoc ordine pcedam. p̄rio qram circa psonā eius a q̄o dos repetit' ppter inopiā. scdo circa psonam eius q̄ reperit tertio circa modū repetēdi. quarto d' repetitōis effectu. **C**irca primū quero qualif' pbabit viri facultates ad dotis exactionē non sufficere. **D**y. dicit q pbabit fm vulgi opi. sicut no. in. d. l. vbi. z in. d. s. illud. d' equa. do. **I**sta n̄b auidenē innuere idē esse bona ad dotis quantitātē nō sufficere. z vīrum esse inopē z male vri substātia sua. cū eodē mō vīr p̄bari. sed ego p̄dicta posui. s. vt diuersa. iō singularif' examīnemus. **E**t primo discutiamus qualif' viri facultates ad dotis q̄nitatē non sufficiunt. **N**ō pbat p vulgi opi. imo pbatur hoc mō pbando plene p instrumenta z p testes vīrū habere tot debita. z asserendo habere vīrū tot bona q̄ ad debita nō sufficiūt. tū si marit' vult pbare esse plura bona p̄test hoc facere. vt. s. d' pba. l. cū de lege. z ibi no. **I**sta em̄ cū sit negatiua alit' pbari nō pōt. **S**o. sustinēdo glo. **D**y. dico q qdam sūt cāe in qbus sn̄ta lata facit magnū p̄iudiciū. z in illis requirit plena cognitio z plena p̄batio vt. C. d' iudi. l. iur. dices z in illis si deberet pbare q bona ad debita nō sufficerent pbabit eodē mō quo dicit in. d. l. cū de lege. nā pbabit plene tot eē debita. z asserit tot esse bona. **E**t p hoc optime facit ex de p̄sump. c. si. **Q**uedā sūt cāe in qbus sn̄ta lata facit modicū p̄iudiciū. z in illis sufficit semiplena p̄batio vt. j. d' car. edic. l. iij. s. cāe. z. s. ad exbi. l. iij. s. sciendū. z qd' no. j. de l. ag. l. si q̄s a liberis. s. si vel parens. **C**ū ergo ex hac sententia q̄ ferit in hoc iudicio ipi marito fiat modicū p̄iudiciū. **I**deo dotē eē tātā mulier pbat plene. quia si de hoc dubitaret fieret plenū p̄iudiciū alijs creditoribus. sed nō eē tot bona que sufficiāt eis p̄putatis ad exactionē dotis. pbat p vulgi opi. quia sumaria z semiplena p̄batio p famā vīrū haberi. vt no. s. de testi. l. iij. s. euidēde quoz p̄cipis. nā h sn̄ta parū p̄iudicat viro: cū fruct' deseruiat onerib' mīmonij. vt d. l. vbi. r. j. dicam. qd' puto verū q̄ agif' ipm vīrū. sed si ageret contra extraneū tūc credo q deberet pbare plene fm glo. d. l. cū d' lege. z. j. dicā. z ad p̄dicta facit qd' habemus in **S**pe. d' iudi. s. si. n. v. r. vī. **E**t p̄dictis no. q in oibus casibus in quib' idē dz pbari sufficeret asserere tot eē bona. q vult dicere esse plura pbat. sed si debita vel credita esset tot in causis in qbus parat plenū p̄iudiciū dz pbari. in alijs p vulgi opi. vt hic est. **S**ed d' p̄dicta instat de lra ista ibi. in euidētissime rē. vbi videt q reqrat id eē notoriū qd' est pl' q̄ plena p̄batio. nā n̄bū euidētissime notozū denotat. vt. s. q̄ satisda. cog. l. si nō. s. q̄ p rei q̄litate. z ibi no. **S**o. aduerbiū euidētissime. quōz ponit p eo qd' affirmatiue asseritur. vt aliquē eē diuitē z sic eum habere tot. z tunc bñ sumit p̄ notozio. vt in d̄rio. **I**sta em̄ possūt transire in notozū. vt. l. ea q̄dem. C. d' accu. z. l. emptoz. e. in prin. d' act. emp. z ibi not. **S**pec. d' noto. cri. s. seq̄tur de manifesto. n. i. z. s. iam de notozio p totum. **Q**ūz ponit iuxta id qd' negatiue asserit: nec certo tpe v' loco coartat. vt in cāu n̄o. z tunc cū non cadat in plenā p̄bationē. vt. l. actor. in. fi. C. d' pba. multo magis si cadit i notozū. **A**ssumimus g' euidētissime fm materiā subiectā. vt in. l. si. vno. ff. loca. z in his in qbus fit plenū p̄iudiciū um p plena p̄batōe. als semiplena z vulgi ppi. vt h. **E**xpone ergo euidētissime fm vulgi opi. **S**cdo q̄ro iuxta p̄dicta quō p̄batur paupertas seu inopia alicuius. glo. in. d. l. vbi. dicit eodē mō p vulgi opi. **I**stud dy. z cy. tenent **P**lus dicit **J**a. de are. indistincte eē verum in quolibet cāu. vt no:

p̄m̄ in l. paupertas. j. de execu. tu. **C**ontra hoc op. nos habemus q̄ paup̄ dicit q̄ non h̄ in bonis q̄n̄q̄m̄ aureos. vt. j. d. accu. l. nō nulli. Alibi videt̄ paup̄ q̄ nō habet cētū aureos in bonis. vt. isti. d. success. l. i. sed n̄ra. z in hoc residet gl. in auc. d. exhi. z introdu. re. s. fi. in gl. q̄s d̄ paup̄. coll. vi. alio mō vt accipi paup̄. vt. insti. de execu. tu. s. sed z n̄ p̄pter paup̄tatē. q̄d dicemus. dic q̄ q̄n̄q̄m̄ in aliq̄b̄ casib̄. l. limitat q̄liter debeat intelligi paup̄. et tūc stabo dispositō. l. vt. d. l. nō mul. l. z. d. s. sed n̄ra. q̄n̄q̄m̄ lex nō limitat: z tūc in casib̄ in q̄b̄ ex paup̄tate parat̄ parū p̄iudiciū stabo glo. l. vbi. vt sufficiat p̄bari p̄ vulḡi opi. p̄ iā dicta. in casib̄ nō in q̄b̄ parat̄ ma. gnū p̄iudiciū: tūc relinquit̄ ē arbitrio iudicis. gl. hoc tenet C. vñ vir z vx. auc. p̄trea. arbitrab̄ aut̄ hoc iudex diuersis mode fm̄ diuersitate p̄sonaz z factor. vñ vn̄ miles vel nob̄ bilis hō habēs mille in bonis ē paup̄: vn̄ rusticus h̄is min̄ est diues. ar. j. de h̄bo. sig. l. nepos. p̄culo. z qd̄ no. de re. fur. l. in p̄demnatōe. d. iudi. l. sed z si suscepit. s. i. p̄tē ex q̄litate factor. considerat̄ em̄ onus iniunctū. z vtrū sit ille sufficiens vt nō. z fm̄ hoc dicit diues vel paup̄. vt. d. l. paup̄. z no. in. d. s. si p̄pter paup̄tatē. Circūstantijs ḡ p̄b̄atis remanebit in iudicis arbitrio. Ita scire p̄sunt ad multa vbi expedit scire de paup̄tate z diuitijs z in testib̄ z alijs. Ex p̄dictis ḡ dicit̄ co q̄ si mulier vult agere in casu inopie cōtra extraneū p̄iudiciū nō possessorē hypothecaria qd̄ p̄t. vt. d. l. vbi. qz tūc fieri ibi cōneo magnū p̄iudiciū. qz iopia debeat p̄bari plene eo mō quo p̄t. vt. arbitriū iudicis ad hoc moueat. z in hoc nō puto glo. istā h̄i dicere. **T**ertio q̄ro quōd p̄b̄abit vtrū in choare male vti substantia sua. Bl. in palle. auc. de equa. do. s. illud. videt̄ dicere idē vicz q̄ p̄bet̄ p̄ vulḡi opi. vel loquēdi d̄suetudinē. alibi videt̄ no. q̄ debeat p̄bari p̄ actus ext̄i fecos qz v̄didit z dilapidauit zē. no. j. d. tu. z cu. da. ab h̄is. l. is q̄. s. fi. z v̄ probari. j. de cu. fur. l. i. dico idē qd̄. s. q̄ cū agit̄ p̄ maritū vbi sit parū p̄iudiciū sufficit vulḡi opi. in alijs casibus vbi sit magnū p̄iudiciū. vt in casib̄. l. is qui. s. fm̄. j. de tut. et cura. da ab h̄is. z. l. i. de cur. fur. z in cāu nō cōtra extraneū dico ex gestis z ex alijs causis extrinsecis d̄z p̄bari. **Q**uarto q̄ro pone q̄ maritū est diues hō incipit facere mercantiā z ire p̄ mare. fm̄ q̄ etiā alijs in arte illa p̄iti faciunt incipit nimis p̄dere z depauperari ita q̄ vulḡi op. est q̄ vergat ad inopiā: an mulier poterit dotē petere. et videt̄ q̄ nō. nā. l. ista nō h̄z locū quia eius bona adhuc doti z creditoribus sufficiunt. Itē nec. l. vbi. h̄z locū. qz oib̄ consideratis zē. fm̄ vulḡi opi. adhuc est diues: h̄z tēdat ad inopiā. Itē nec ius auctē. nā illud requirit vtrū male vti substantia sua: h̄z hic non inchoauit male. vti cū vtilit̄ cepit: h̄z negociū malū exitū habuit. vt. s. de neg. gest. l. sed an vltro. s. fi. z. l. successori. i. fi. **R**ideo q̄n̄q̄m̄ dicit̄ res male geri respectu inijt. vt. d. l. quā doq̄ respectu finis. vt. j. de ipen. l. an in totū. In p̄posito ergo fauore dotis ne mulier possit p̄dere dotes si vir puenerit ad p̄fectā paup̄tatē vtroq̄ mō intelligā. vt. siue vir male inchoaret respectu inijt: siue malū exitū habeat cōsulet̄ mulier ar. s. e. l. i. z de re. iu. l. i. ambiguis. z hoc videt̄ hic s̄tēre gl. in. d. s. illud. et in auc. de equa. do. in glo. in. q. qua q̄rit̄ quid sit maritū z socer teneant. **Q**uinto q̄ro pone q̄ maritū est bānitus p̄pter maleficiū de ciuitate sua. vtrū tūc mulier poterit petere dotē. ar. istoꝝ iurū. quidā dicit q̄ sic. qz bānitus equiparat̄ deportato. vt. insti. q. mo. ius pa. po. sol. s. relegari. z. x. col. in ti. h̄c finit̄. l. dradi. circa prin. sed in deportatū ē locus repetitō. vt. C. de repu. l. i. z no. s. e. l. i. in prin. ḡ z in bānito. Ita qd̄ an bānitus equiparet̄ deportato est multū magna z vulgata satis. quā tāgit̄ Ly. C. de her. insti. l. i. et Spe. in ti. de instru. ed. s. cōpendiose. vñ q̄ro qd̄ de bānito. hoc hic nō examino. tamē q̄tū ad p̄sens spectat. aut iste bānitus p̄dit oīa bona sua. qz publicat̄. et tūc nō ē dubiū q̄ h̄z remediū huius. l. qz tūc est iperfecta inopia. Itē credo de p̄te bonoz publicata. vt. s. e. l. si maritū. in prin. Si nō nihil de bonis publicatū est sed solū exulare iustus. tūc est dubiū finalit̄ credo idē p̄ remediū. d. auc. de equa. do. vbi viro inchoante male vti substantia sua h̄z locū repetitio. sed ille quē oportet pegrinari male vti. quia pegrinatio p̄ducit euz ad

paup̄tatē z ad mortē vt in auc. de exhi. re. in prin. z in auc. vt oēs obe. iudi. pui. s. hoc considerates. in fi. s. et idē videt̄ tene re Spe. in ti. de do. inf. vi. z vro. s. fi. vñ qd̄ si vir. plus etiam ibi dicit q̄ marito absentī debet̄ mitti alimēta. qd̄ tene mēti Ad qd̄ facit̄. s. de iure do. l. mut. s. manente. in auc. de ince. nup. s. si nō cōtingerit. col. ij. **S**exto q̄ro in xta p̄dicta qd̄ si quādo ab initio quādo mulier dedit dotē maritū i inopia cōstitut̄ erat. vel in aliquo ex p̄dictis casib̄ q̄ faciūt locū repetitōi dotis cōstante m̄fimonio. an poterit vti b̄nficio ista rū legū. Dy. dicit q̄ nō p. l. si is a quo. s. fi. z. j. vt i po. le. do. **E**x. in. d. l. vbi. in q̄rta. q. distiguit aut mulier sciuit z p̄iudicat. aut n̄ z tūc nō p̄iudicat. vt. d. l. si is a quo. s. fi. et. C. d. sp̄. l. si. s. is quoq̄. **E**go credo q̄ semp̄ mulier h̄z tale b̄nficiū p̄imo qz ante h̄ctas nuptias mulier nō p̄t aliq̄d pactūz facere exp̄sse p̄ qd̄ lōgiori die repetat̄ dos ne cōditio fiat d̄terior. vt. s. d. pac. l. de die. z. l. se. z. l. attilianū. **M**ultomagis nō p̄t sibi p̄iudicare p̄ tacitū pactum. qd̄ videt̄ resultare ex eo q̄ dat dotē viro iopi. **P**̄terea sn̄a p̄dicta cēt nuptijs i p̄dimit̄. nā paup̄ z q̄ male facit facta sua n̄ inueniret vro rem cū dote eo q̄ mulieres viderēt se auxilio istarū legū destitutas. Ita aut̄ nostra sn̄a nuptijs ē fauorabilis. z iō est tenēda z admittēda. vt. j. d. cōdi. z de. l. hoc mō. z d. iur. par. l. adigere. s. si patronus. p̄ hoc videt̄ casus. et̄ de do. inf. vi. et vro. ca. p̄ vestras. **S**eptio q̄ro qd̄ in socero si ipe recepit dotē z vergat ad inopiā. v̄ male vti substantia sua. **V**idet̄ q̄ cōtra eū nō possit agi. nā regula est exactōz de dote si dari nisi soluto matr. vt. C. d. p̄scrip. xxx. an. l. cū notissimi. s. illud z. C. de iure do. l. in reb̄. s. oēs. d. do. ple. l. ij. in prin. Et hec regula fallit in viro vergēte ad inopiā. vt. hic cū si. d. socero nō habemus exp̄ssum. ergo stabimus regule. z leges q̄ loz quūtur in viro nō extēdunt ad socerū. vt. j. e. l. si nō. s. d. viro z ita possum̄ arguere. glo. tamē hic z in. l. vbi. destinat̄ d̄ris qz eadē ratio est eq̄tatis in socero q̄ est in viro. ḡ zē. vt. l. fin. C. ad. l. fal. cū si. **P**̄terea dy. hoc p̄bat alia rōne. licitum est arguere de re ad tps. vt. j. de re. mili. l. ita. s. z qz diximus. sed in re seu in q̄ntitate ita dat̄ cōtra socerū sicut̄ d̄ virū. vt. s. e. l. rei. s. si ergo. z ita in tpe. dy. inducit p̄ glo. s. e. l. diuor̄tio. s. interdū. in fi. q̄ facit ad rōnē factā in cōtrariū. Et ad. s. de viro. q̄ videt̄ casus i cōtrariū nō r̄idet. Sed ex h̄is gl. hic z ibi poteritis colligere talē so. hic extēdit ad socerū. qz est eadem ratō. Et ibi non extēditur ad socerū. quia non est eadē rō. **A**duerte qz hoc videt̄ falluz. nā in. l. si nō in prin. no. q̄ maritus de voluntate vxoris manumittens tenet mādātū vel ne. ge. ad id qd̄ ad eū puenit. eadē rōne in socero nā. l. vult qd̄ quodcūq̄ ad aliū puenit ex mādato meo d̄z mi h̄i restituere. vt. s. mā. l. ex mādato. in prin. Ita rō est cōis ad virū z ad socerū. ḡ ista so. nō est bona. **Q**uid dicem̄. d̄is co q̄ glo. l. si nō. in prin. que dicit dari act̄. mā. vel ne. gest. nō est h̄a. nā ille qui est patronus de voluntate alteri nō videt̄ ex eo esse locupletior: nec p̄pter id aliqua actōe tenebit̄ regulant̄. vt. s. de p̄scrip. s. l. naturalis. s. fi. z ibi no. z. j. d. le. ij. l. plane. s. fi. j. d. re. iu. l. nemo p̄t. s. i. sed. l. iul. de ma. or. sta tuit cōtra virū dari hoc cāu specialē actōz. hoc ē cōdi. ex. l. il la. cū de noīe actōis non constet in. d. l. si nō. s. dabit. z. j. ad l. cor. de. fal. l. filius. s. maritus. z d̄ socero nihil dicit̄. ḡ remanet in dispositōe iuris cōmunis. vt in cōtrario. quo cāu no. n̄ram. l. ad casū nō specificatū extēdit. vt. ibi. sed hic loq̄t̄ d̄ vi ro z de socero nihil dicit̄. remanet ḡ sub dispositōe iuris cōmunis que est vt eodē mō det̄ actio d̄ dote in re z tpe in socerū que dat̄ in virū. vt. s. e. l. rei iudicare. s. fi. z. l. diuortio. s. interdū. nō ergo sumus nos q̄ h̄ac. l. extēdim̄. sed alte leges eam extēdit. l. leges p̄cedētes. **M**ile videt̄ in iudicij q. l. si q̄s seruo. C. de fur. q̄ in seruo loq̄t̄ in cāu specialī z odioso p̄lantiquā extēdit ad filiū. l. p. l. tū. s. fi. s. de ser. corrup. h̄o no tabilit̄ dicit glo. in. l. qd̄ nō. s. d̄ legi. lex ergo legem extēdit. **I**tē extēdit quādoq̄ p̄ rōnē suā. vt dicit̄. j. pri. in. ix. q. fa cit etiā p̄ hac opi. d. l. vbi ad h̄uc. nā ibi dat̄ istud b̄nficiū n̄ tūc p̄ maritū sed etiam cōtra extraneos possessores. ḡ multo magis contra socerū. **O**ctauo q̄ro qd̄ si socer z maritus teneant z alter tūc n̄gat ad inopiā. an locū habeat ista

remedia, dicit glo. qd non fm ista tpa. sed hodie poterit agi. qz negari pot cepisse male agi res p dote astrictas. do. l. i. l. vbi. in. ij. q. videf dicere q tpe haru legu poterat agere: qz mulieris interest plures res habere. vt. l. iij. de libe. le. hoc qd dicit cy. no credo bn dictu. na tale interesse no daret mulier accl. cu. l. requirat bona mariti euidentiissime ad dote no sufficere. arg. p glo. j. de xbo. ob. l. si qs stipulat' sit stichum §. si. cu. si. Istud dictu glo. videf mibi dubiu. na aut tu intel ligis vtru ptra eu possit agi q vergit ad inopia: z tuc de hoc non e dubiu. Aut cotra aliu ppter inopia alteri? z tuc si gl. habuit huc respectu videf dubiu. na factu vni? coreozi no nocet alteri nisi sint socij. vt. s. de vsuris. l. moza. §. si. z no. p. Dy. in ca. moza. ex d. re. iur. li. vi. in fi. ¶ Aduerte aut vtr et focer se obligati tanq duo rei: puta si h' e actu tacite vel expse. vt. j. de duo. re. l. i. i. raso. z. l. reos. §. cu in tabul. z tuc si sint socij tuc videf dubiu q ppter paupertate vni? pot agi cotra aliu. ar. j. de duo. re. l. pe. si no sint socij dico ide q tu ad hunc casu. na lz regularit factu vni? no nocet alteri. tamē fallit ad ppetuanda actōez. vt. l. fi. C. d. duo. re. z in auc. hoc ita. eo. tif. ¶ Itē paupertas vni? nocet alteri. quia aufert sibi bnficiu diuisionis. vt. d. l. fi. de duob' re. z auc. hoc ita. C. de duo. re. ita i. pposito paupertas vni? nocet alteri. ¶ Intererea no est dubiu qz cas' mozi' ptinges alii in psona viri facit dari act'. §. focer rii. quare no e ide in cau paupertatis in psona alteri? iminēte ¶ Intererea hoc videm' in plurib' heredit' vni? debitoris facti q' additionalit pmissit pena. vbi factu vni? nocet alteri: z facit actionē dari d' alios. vt. j. de xbo. ob. l. iij. §. si in facto. cu. l. sequē. Et hoc mo sustineo glo. Aut sint obligati ambo non tanq duo rei vt i casu nro. z. s. e. l. si cu dote. §. trasgredia mur. puta qm mulier dedit vni dote cotēplatoe vtriusqz nisi vbi obligati sint ambo. no tñ tanq duo rei. qz vni? si cogita uit d' obligati alteri? z sic no e actu tacite vel expse q sint duo rei. et tuc no credo q ppter inopia alteri? possit agi cotra aliu. quia e d' oia iura. na factu cuiqz suu zc. vt in re. iur. n. dz qs alteri? odio pgrauari. vt in ca. no dz. extra d. re. iur. lib. vi. ¶ No diuersitatis est qm sint duo rei. z qm no sint. qz pto ca su debet iputari sibi q alteri? obligatoez participauit. vnd eius inopia sibi noceat. Scdo cau nil pot sibi iputari: vnde alteri? inopia nil dz nocere sibi. vt no. dy. in. c. moza. ex d. re. iur. li. vi. ¶ Aduerte tamē qz dicit duos reos posse pstitui in dote. intelligo ptem z filiu vel plures fratres patruos vel nepotes forte simul habitantes quoz pmissio no e ca gene rade pfidie in viro seu mrimonio. z sic itelligo. l. fi. C. de do. cau. si aut poneres in eñeis pzoisus. z tuc inquatu ad inui cem vidēt fideiubere fm cōem opi. ¶ Iso no. in. l. vir vxori. §. si. ad vel. ¶ Et possit dubitari vtru teneat p ti. C. ne fide iuss. do. de. qd relinquo sub dubio. ¶ Nono qro qd si eñe? recepit dote z se obligauit qd fieri pot. vt. d. l. fin. C. de dote cauta. an eo xgente ad inopia habeat locu remedii haruz legu. Bl. hic in fi. dicit q sic. qz eadē est ratō. g. zc. ¶ Aduerte quia glo. dicit q extraneus recepit dote zc. z sic no videf fideiubere. Si aut no recepisset z obligaret coreus: tuc essz dubiu. tenet g ista glo. q lex plata in vno cau extēdat ad a liu casum habentē eandē rōnē. Itē t3 Dy. j. d. re. iur. l. que p pter necessitate. Contrariu videf. C. d. pa. qui fili. distra. l. ij. Di. in. c. moza. z in ca. in argumētū. extra d. re. iur. li. vi. tenet istam glo. quado lex simpliciter loquit. sed si in. l. eēt xbu taxa tium. sicut in. l. ij. q dicit hoc tātmō cau vel vbi p alia. l. p' hibetur extendi. z tunc non extenditur istud dictu Dy. in v' troqz casu non videtur bonum. In primo videf d' aucten. qz act'. z qd ibi no. C. d. sac. san. ec. vbi lex simpliciter loquens no extēdit ad casus eandē rōnē habentes vel maiorē. vt ad ciuitates. ¶ Rūdeo si tenes opi. ¶ Pla. ibi no. quā tenet ¶ Def. no obstat. imo pcordat. sed si tenes opmī. ¶ Jo. q' ibi no. q' cō' munif tenef tuc obstat. dicendū est g' q' ibi tractat d' correcti one. l. z iō no extēdit. qz hoc no mutat zc. vt. l. i. p'cipimus. in fi. C. d. appe. In cau nro n tractamus d' correctiōe. sed d' de claratiōe seu distinctiōe. na. l. q' simpliciter loq' que dicit actō nē no dari cōstare mrimonio intelligit nisi ppter inopia vi ri. vt hic. vel extranei q' dote accepit p eadē rōnē. z ius faci

lius distinguit q' tollat in totū. vt dicimus d' iure diuino q' distinguat no aut tollat p humanū. vt. s. d' p'f. p' in. l. i. in fi. z. C. si cō. ius vel vti. pu. z ibi no. ¶ Cotra scdm mēbrū dy. op. q' etiā vbi eēt dictio tñ. vel dūtaxat fiat extēfio ad casus habentē eandē rōnē. vt. C. de p' d. m. l. ob es. z qd ibi no. z. j. d' vsuca. l. serui noie. z. j. d. re. iur. l. cōtractus. in princ. ¶ Rū. d' ctio taratiua impedit. l. extēdi p hoem. ita loq' dy. sed p ali' am. l. bn potest extēdi. no obstante dictōe taratiua. ita loquit tur d' rā. Cotra hoc iterū instat z videf q' p hominē pot ex tendi. no ob. dictōe taratiua. C. d. sac. san. ec. l. illud. z qd ibi no. So. aliqū dictō taratiua ponit. l. que pmittit aliqd fauo rabile z p'f: et tuc pot extēdi ad casus similes. Et dictio taratiua solū casus dissimilē rōnē habentes videf excludere. ita loquit. l. illud cu sua glo. quadoqz ponit in. l. q' pmittit ali qd odiosum. tamē p'f aliqū necessitate tolerat. vt. d. l. ij. C. de pa. q' si. distra. z tuc no extēdit ad similes casus. ar. qz odiosa restringunt zc. Ex his g' apparet dictū dy. no eē pfe ctū. distigue ergo cū querit vtru lex extēdat ad casu similem rōnē habentē. aut lex est plata simpliciter. aut in ea sūt xba ta tatiua. ¶ Prio casu aut p extēfionē induceret correctio. z non pot. vt. d. auc. qz actōes. z. C. de appe. l. p'cipimus. ad fi. aut legū declaratio siue distinctio. z tuc p' fieri vt h. z in regula q' p'f necessitate. vt ibi no. Aut in ea sūt xba taratiua. et tuc aut p alia. l. apparet de extēfionē extēdimus vt. l. ob es. z. l. serui noie. z. l. d'ctus. palle. aut p alia. l. no apparet. z tuc aut lex e plata in cau fauorabili et extēdit. vt. l. illud. C. d. sac. sa. ecclē. aut in cau odioso. z tuc secus. vt. l. ij. C. d. pa. q' si. distra. z qd no. dy. in. c. in argumētis. ¶ Ex p' dicit ergo p3 glo. bene dicere in. q. pposita: quia ista. l. loq' simpliciter nec e d' ctio taratiua. z si eēt loquit in cau fauorabili z pio. ergo ex tendit fm predicta. vel possumus dicere si volumus laque os p' dicitos effugere. q' idē sit in eñeo qd i viro. na h' fit ex extēfione hois ppter idētitatem rōnis. sed in extēfione. l. q' vult acti. ex stipulatu p dote parit z eodē modo dari. siue vir siue ali' dote recepit. vt. C. d. rei vro. act. §. z vt plenus. hoc etiā videf exp'sus i. d. l. vbi. na d' eñeos possessores ibi dat hypothecaria. ¶ Decimo z ultio circa hac pte qro qd si maritus vel focer vult dare mulieri agenti fideiussores: An euitabit actionē. Blo. in. l. vbi. dicit q' no. z idē t3 cy. in ij. q. z bn dicit vt ibi. ¶ Veniam' ad scdm sez ad psonā ei' qui recepit dote ppter inopia. vel qui male vtit substantia sua. Et primo qro circa hoc quid in cau vbi e cōmunis dos p'ris z filie: an filia possit agere p're iuito. z de hoc e casus in d. §. illud. in auc. d' equa. do. posita. C. d. col. auc. qd locū. que in dote pfecticia distinguit. aut dos est parua aut magna. dic vt ibi. Adde aliu casu q' etiā dos vbi est parua z p' vxoris est ita paup q' si dote pderet no posset eā de nouo dota re. tuc filie eo inuito pmittit agere vt in gl. l. ij. §. ceterū. §. e. ¶ Intelligas q' in illis casib' in quib' filia pot agere ex for ma illi' auc. no requirit' p'sensus patris. d' quo loquit lex. cu no solū. §. necessitate. z ibi no. in glo. magna. ¶ Scdo qro tu dicit q' qm dos est magna z pfecticia filia pot agere in uito p're. quō intelligat magna vel parua. ¶ Rūdeo fm qua litate psonari. vt. s. de iure do. l. qro. z. l. siue gñalis. ita no. in. d. §. illud. z. d. auc. qd locū. ¶ Tertio qro qd si pat' est ab sens eo cau q' filia n pot agere sine cōsensu suo. ¶ Rū. q' tuc filia poterit agere. vt. s. de iudi. l. si lōgius. §. i. z. j. d' iure iurā. l. sed si vnus. §. filio. z. §. se. quod tenet ¶ De. in. d. auc. qd locū qd intelligo cu cautōe rem ra. ha. vt. s. ea. l. in fi. ¶ Quarto qro quid si filia no vult agere sed pat' eius. vtrum possit. ¶ Blo. dicit hic q' sic. quia ad patrē p'tinet piculū vt teneat d' nouo dotare eam. vt. C. de rei vro. act. auc. l3 q'uis. Aduer te hoc dictū intelligo si filia sibi cōsensit. vel causam d' dicit d' no habet. vt. s. e. l. si cum dote. §. eo autē tpe. z. j. e. l. dotes tunc eū poterit pater agere. na cu vna sit actio numero zc que cōpetit patri z filie. et ita determinatū est. j. e. l. ij. §. si vol untate. ¶ Itē si mulieri cōmittit actio. vt hic. ergo z p'f. hec tamen intelligo q' dos exacta no pueniat ad manus patris sed oneribus matrimonij deseruiat. ¶ Item licet alias p acti onem patris filia amittebat ius consolidationis in ca pat'

te patre mortuo vel emancipata. vt ar. j. e. l. si marito. s. si vo-
luntate. r. no. j. e. l. in sulā. in prin. tamē hoc cāu filia tale ius nō
amittit. imo in eā solidat r. fratrib' p'fert. hoc satis inuitur
in. d. l. s. illd. r. d. l. auc. quod locū. ¶ Quinto qro qd si mulier
dedit dotē r. stipulata sit sibi reddi qñcūq; soluto m'rimōio.
an adueniēte die poterit agere. Glo. hoc nō tāgit. vt q' non
q' huic casui quādo agit cōstāte m'rimōio videt' renūciāsse
vt. s. e. l. si cū dotē. in prin. r. C. de pac. duen. l. si cū si. Cōtra
rū videt'. s. de eo qd cer. lo. l. i. r. s. p. soc. l. si q; a socio. Dy.
dimittit hāc. q. insolūtā. Ja. de are. dicit vxorē admitti p' iur
ra palle. Ly. in. l. vbi. in. v. q. tenet d'riū s'z q' mulier admitta
tur maxie hāc rōe. qz nō ē nā responsio cū adhuc deseruiat o
neribus m'rimōij. teneo me cū L'yno: qz si mulier ab initio
voluit exp'sse huic portioni renūciare nō potuisset vt tā dixi
g' nec tacite. ¶ Reterea leges in cōtrariū allegatē nō vrgēt.
nā. l. si cū dotē. fm vnā opī. que est vera r. q' filia absente tē
pore quo p' stipulat' d'z intelligi q' casus omniū remanet i
dispositōe iuris cōmuni. vt. l. si cōneus. s. de cōdi. ob. cau.
r. ita dotis actio ē ibi in cāu omisso cōis p' r. filie. aut itell'g
git q' p' in cāu omisso videat' filie solidā actōez p'cessisse qd
pōt pcedere si poneret eā p'sentē. ar. s. de pacf. do. l. inf. s.
cū inter. r. tūc est specialis fauore dotis talis p'supō. hoc at
esset d' dotē. ¶ Hic intellectui feci d'riam inf' p'sentē r. absē
tem. qz ea p'sente pōt cadere in pactū qd pōt porrigi ad fut
tura: ea abūte caderet in simplicē renūciationē q' ad futura
nō porrigit' vt no. C. de pac. l. i. r. s. nō ob. l. pe. C. de pac. duē.
qz fateor q' p'uisio hoīs tollit p'uisiōnē legis de iure spāli.
qd est verū in eodē cāu. vt ibi. sed in diuerso cāu secus. s. iste
casus inopie cōstāte m'rimōio fuit in stipulatōe omisso. s.
ergo r. c. ¶ Nū aut' p'uisio hoīs tollit p'uisiōnē legis. dic plene
p' Ly. C. d. in. emp. l. ij. in. vi. q. ¶ Sexto qro qd si extraneus
dedit dotē p' muliere. r. pact' est sibi reddi dotē: an in hunc
casū inopie agere poterit. Dic hie glo. r. bñ q' nō. qz in cāu
soluti m'rimōij videt' stipulat' hie. ergo casus inopie reman
et in iure cōi. et sic mulier agit. ¶ Reterea hie fit restitū
tio improprie. s. vt mulier se suosq; alar: qd nō pōt fieri si e'
neo restitueret. vt glo. dicit r. bñ. ¶ Sed circa hoc insurgit
dubiu q'liter cōsulit cōneo. nunqd habebit remediū. l. in oib'
bus. s. d. iud. Glo. in. l. ij. r. i. s. eo. videt' tenere q' nō: qz
actio ppetēs cōneo est stricti iuris. quo casu nō h'z locū cau
tio. d. l. in oib'. ar. s. de condi. ob. cau. l. dedi. illā gl. ibi i quoz
libet reprobauit r. c. ¶ S' d'io in eo q' dicit actōez cōpetētē
cōneo est stricti iuris nō bene dicit. imo est beneficid. vt p'z
C. d. rei vxo. ac. l. i. s. vt plen'. vbi dat actionē ex stipulatu si
ue ipa mulier dedit dotē siue cōneus p' ea. postea in eadē. l.
sed nō ignoramus. dicit' dicit' actōez ex stipulatu d' qua lex
dixerat eē beneficid. qd ibi videt' tenere ¶ Def. p'dicta viden
tur p'bari in sti. d. act. s. fuerat. vbi dicit actionē ex stipulatu
eē beneficid: qd intelligo qñcūq; r. apud quēcūq; sit. ¶ Nec
obstat qd in eodē. s. sequit'. p'ferri aut' r. imo facit p. nā ad
uerlatiua autē videt' inuere d'rium eē in p'cedentib'. vt. j. de
dā. infec. l. hoc ampli'. s. de h'is aut. in. ij. glo. r. ibi not. qd qd
ergo. in. d. s. dixerat est cōe oib'. qd nō postea sequit'. p'ferri
autē r. illud cōpetit mulieri tm. hie videt' alia glo. s. e. l. de
diuisiōe. p' hoc facit qd no. doct. C. de prin. dot. l. i. r. C. qui
po. in pi. ba. l. assiduis. in vlt. q. ¶ S' d'io in eo q' dicit q' in
actionib' stricti iuris nō ē loc' cautioni. vt. d. l. in oib'. ibi gl.
nō firmat. sed in. l. dedi. d. cōd. ob. cau. dicit q' h'z locū in acti
one stricti iuris. idem r. j. ex q. cau. in poss. ea. l. in possessiōe.
r. bñ. p' hoc. j. de prin. credi. l. si creditores. vbi ē casus. r. h'
tenet oēs doc. ¶ Conclude g' q' extraneo succurrēt p' remediū
d. l. in oibus. facit ad hoc de p'ci. impa. off. e. l. vniuersa. r. qd
ibi no. p' cy. r. p' eundē. C. vt in poss. lega. l. i. ¶ Septimo qro
qd si p' est stipulatus dotēz sibi reddi soluto m'rimōio. dico
q' fm opī. glo. posite in. l. si cū dotē. in prin. in cāu nō exp'sso
videt' p'f renūciare. id hoc cāu filia sola ageret. sed illā glo.
s. p'ri. in. v. q. ego tenui si ponis filiā fuisse p'sentē. al's casus
omissus remāeret dispositōi iuris cōis. r. sic ē cōis actio pa
tris r. filie. r. erit idem qd dicit' ē supra i. iij. q. ¶ Et p'dicta
vera intelligo si p'f stipulatus sit dotē sibi reddi in oēm cas

sum restituēde dotis. cū casus inopie nō sit casus dotis resti
tuende. nisi in vxore. vel in eo q' cū ea habet actōez cōem. vt
ex p'dictis p'z. qd est notādū r. quotidie accidit. ¶ Octauo
qro p'z viri vel extraneus dotē recepit r. agit ad inopiā: cer
tum est q' vxor pōt agere. vt supra dicit' ē. sed nunqd ip'e vir
suo noie pōt agere cōtra extraneuz vel cōtra p'rem si ponat
mus eū emancipatū. ¶ Videt' q' sic. nā p're mortuo exhereda
tus h'z actōez vt ille fa. her. vt. j. d. do. p. l. ij. s. si tamē. r. not. j.
p'ri. s. in glo. ¶ Reterea videt' casus. j. d. p'di. r. demō. l. ticio
centū. s. ticio. ¶ Reterea hoc videt' sibi p'mittere regula g'na
lis que ē. q' vbi est omnis m'rimōij ibi debeat eē dos. vt. s. d.
iure do. l. si is. s. i. ¶ In cōtrariū videt' qz cū ista actio sit in
ducta contra virū. vt hie cū si. id nō videt' ei cōpetere. vt. j. d.
le. i. l. legata inutilit'. Breuif dico q' actio p'sonalis p' dote
que p'petit hoc cāu vel hypothecaria cōpetit ip'i mulieri. vt
hac lege. r. l. vbi. nō ergo poterit eā intētare vir suo noie. p'
hoc videt' casus. j. de leg. iij. l. fideicommissa. s. interdū. r. d. le.
i. l. seruo legato. s. si testator. ¶ Nec ob. s. ticio. qz illud ē equi
tate. quia p'sona viri fuit noiata in legādo. al's sec' vt. l. cum
p'f. s. d. iure do. fateor tamē q' ex regula posita in. d. l. si is. s.
i. C. d. iure do. resultat qdam p'ditio ex. l. vel officii iudic' qd
cōpetit ip'i filio qui sustinet onera m'rimōij vt dos debeat
esse apud eū quā poterit intētare. quādoq; etiā eē casū in
opie nisi aliqd impedimētū obstat. p' isto dicto do glo. no. j.
de do. p'le. l. ij. s. si tamē. in glo. sup' vbo iudicio. ¶ Nono q'
ro vxor decessit extātib' liberis dos remāsit apud p'rez. p'
nunc solu. matri. agit ad inopiā. vtrū filij poterit agere cō
tra p'rez ad dotē p' remediū hāri legū. Et videt' q' sic. qz p'ri
uilegiū dotis trāsit ad filios eiusdē m'rimōij. vt. l. assiduis.
s. exceptis. r. s. e. l. etiā. in prin. ¶ In cōtrariū videt'. s. d. iur
di. l. l. nulla. r. de h'is reb' pōt p'f facere quicqd vult. vt. C.
de bo. ma. l. i. ¶ Ad hoc dico q' remedia istarū legū nō ha
bent locū que tm succurrūt mulieri cōstāte m'rimōio. s. ea
mortua est solutū. sed si pater male vtr' substantia sua siqdē
est talis abusus q' cadit i p'digalitate cōstituat' ei curator. et
de hoc non ē dubiu. aut nō cadit in p'digalitate. r. tūc aut
male vtr' dote: forte qz suū dotalē vendidit. r. tūc filij non
possūt aliqd dicere. sed patre mortuo poterit v'edicare vt. d.
l. i. C. d. bo. ma. r. in auc. de nup. s. r. ita. col. iij. erubescit enim
r. vt ibi. sed si dotē alio mō dissipat r. subuertit. vt cuz dos
fit in quātitate r. p'moniū suū talit' destruit q' dos filijs nō
sit salua. puto eis eē cōsulendū p' officii iudicis vt suū saluū
habeant vt. j. ad trebel. l. ipator. r. C. d. sen. pas. l. si. s. qd'. vbi
casus ē. hoc etiā optie p'bat. j. vt le. no. ca. l. si. circa p'inci. r.
ibi videt' casus. ¶ Decimo r. vltio qro circa hoc vxor h'is
dotē r. filios r. maritū vergentē ad inopiā est excōicata vel
exbānita ita q' p'pter suū delictū nō pōt agere qñ exceptōe
repellat'. filij sui volūt agere tā d' p'rez ista actōe q' hypothe
caria d' extraneos possessores bonoz cū ista actio sit fauore
matri r. filioz vt ex dote sustentēt: qro vtrū possint noie eo
rū vel noie m'ris vel aliquo alio iure. ¶ Non in iusto in allega
tionib' p' r. d. multe possent fieri: qz qd est dubitabilis. ¶ Re
do q' filij possent agere cōtra quoscūq; tā q' coniuncte p'sōe
noie matri: nec repellent' exceptione ex p'sona sua cū agūt
ad eozū vtilitatē. hoc p'z p'io: qz h'z alias diuncta p'sona non
possent agere d' voluntatē diuncte. vt. l. pōpo. in. fi. j. d. p'ca. ta
mē vbi cōiuncta p'sona p'sequit' p'p'riū interesse. r. agit p' cō
iuncta r. nō repellit'. vt ibi. r. l. i. r. ij. d. l. cau. facit de ap.
l. nō tm. ¶ Reterea ego video q' p'f agit actōe d' dote no
mine suo r. noie filie. quia agit ad suā vtilitatē. r. nō obstat si
bi exceptio ex p'sona filie. vt. s. e. l. ij. s. itē si voluntate. etiā si
exceptio pcedat ex delicto filie. vt ibi no. Dy. r. p'bat in auc.
d. nup. s. est quoz. ¶ Reterea p'curator in rē suā ex p'sōa
actor' a q' nō h'z cāz lucrativā nō oppōit' exceptōe doli excōi
catōis l' bāni. vt. j. d. doli excep. r. l. doli exceptō. r. l. apd cel
sū. s. d. auctore. cū si. r. no. p' Dy. in ca. si q's in ius. in pe. q. eē
d. re. iij. l. vi. Et h'z cōiuncta p'sona nō dicat' p'p'rie p'cur. vt. j.
iud. sol. l. iij. s. i. in si. iproprie tamē dicit'. vt. j. d. p'cur. l. s. hec
in prin. l. r. ibi no. cū ergo hie agūt ad suū cōmodū r. sūt quā
si p'curatores in rē suam. vt. s. ipropria. j. qñ ap. sit. ¶ Item

nō habet cām lucrativā, quā titul^o dotis ex pte viri & filio
rū nō ē lucrativ^o. vt. j. d. act. & ob. l. ex pmissioe. cū si. ergo eis
non ob. exceptio. ¶ Cōcludē g^o q^o ei^o noie possit agere nec
exceptioe repellit. Cōsulo tū q^o in libello dicāt se agere ad
eoz utilitatē. Itē dico q^o possit agere suo pprio noie saltē
utilibus actioib^o que mulieri cōpetebāt directo & hoc pbo
video em q^o qū ius dat alicui actionē ad meā utilitatē illo i
pedito agere: mihi cōpetit actio utilis. vt. l. i. r. ij. s. d. insti. sed
hic cū actio def^o mulieri ad utilitatē filioz. ergo rē. ¶ Pre
terea video q^o si testator legat alteri ad meā utilitatez mihi
cōpetit actio. vt. j. de le. i. l. seruo legato. s. si testator. & d. leg.
ij. l. fideicommissa. s. inter dū. & de libe. lega. l. nō solū. s. i. cū si.
sit ergo in iure q^o pvideret vxori p se & filijs vxore ipedita
saltē filij agent. ¶ Preterea p hoc bñ facit. s. d. iud. l. si lō
gius. s. i. cū sua materia. id delictū pemptū non nocet filijs i
his q^o p ipos filios nō acquirūt. vt. l. diu fratres. j. d. iu. pa.
z. s. d. lenato. l. & emācipatū. & p. Dy. in. c. nō d. z aliq. ex de
reg. in. li. vi. sic in pposito cū filij agāt ad eoz ppriā sustenta
tionē & nō mōs. possēt etiā isti filij habere tertium remediū. s.
q^o p officii iudicis pēterēt dotē sequestrari. ar. s. e. l. si cū do
tē. s. finant in senissimo. cōiuncto. s. si nō dotē. Si oppōis
mihi quō poterūt agere & ptem: cū non sit de casib^o q^o ponū
tur i. l. l. nullā. d. iud. & sic nō possit agere & ptem. g^o nec cō
tra alios cōneos possessores cū debeat fieri discussio bono
rū patris. vt infra dicā. ¶ Itē. imō ē de casib^o cū hic casus pti
neat ad alimta p qbus pōt eē līs. & sic seruus etiā p relicto
in cā alimentoz pōt agere & dñm suū qd al' nō possēt. vt. j.
de le. i. l. seruo alieno. cū si. ¶ Preterea nā si filij sūt maiores.
si nō essent minores cōstitueretur curator liti. vt not. in. d. l.
si longi. s. i. & pdicta tene mēti. Expeditus d. scdo venio ad
tertium. s. ad modū rpetēdi. ¶ Prō ergo q^o q^o actioe ager mu
lier ad illaz dotē. ¶ Itē. aut mulier dedit in dotē res q^o pōde
re numero vel mēsurā cōtinent: tūc mulier poterit agere
actioe pfoali d. dote. vt hic: ibi dotis act. rē. d. manu. l. seruu
dotalē. de do. p. l. pactū. & ibi nō. Item poterit agere hypo
thecaria. vt. C. e. l. vbi. & hoc dicit scda glo. hui^o. l. pbat p rō
nem. eo tpe defer t hypothecaria quo psonalis vt. s. d. dist.
pig. l. cū soluēde. & q. mo. pi. vel by. sol. l. soluit. s. si paciscat.
sed hic defer psonalis g^o rē. Itē si ponis res euictas ex do
tali pecunia vel dotē eē datā in reb^o estimatis tali estimati
one q^o facit emptionē eo cāu quo vir nō est soluēdo sat^o pur
to mulierē hēc vtilē in rem q^o sibi cōpetit soluto mōmōio. p
bat in. l. vbi. z. l. in rebus. in prin. s. si. fact. s. d. do. in v. v. z
vxorē. l. vxor marito. Si vero mlti dedit marito in dotes res
estimatas: tūc siquidē vir ipas res dotales dissipat hz locū
remediū seqstratis. vt. s. e. l. si cū dotē. Si nō substantia sua
male vti tūc credo q^o poterit vēdicare ab cōneo possessore
z a viro sicut possēt ab extraneo possessore. vt. d. l. vbi. z. l. in
rebus. lz glo. in hoc dubitauerit. C. d. rei v. l. doce. ¶ Quidaz
tamē dixerūt q^o sola hypothecaria sibi cōpetit qd est falsū.
vt no. cy. in. d. l. vbi. in. ix. q. ¶ Scdo q^o vtrū cū vult agere
actioe hypothecaria contra cōneos debeat prius pcedere
discussio in bonis viri. ¶ Glo. in. l. vbi. dicit q^o sic. ¶ Idē cy. ibi i
xi. q. ¶ Idē Spe. in. ti. d. do. in. v. r. z vxor. s. si. n. si. s. quo iure.
qd credo vez. lz qdam s. ¶ Tertio q^o ad quas res pote
rit mulier agere hypothecaria. ¶ Rūdeo: aut q^o rē d. reb^o imo
bilib^o q^o sunt pprie viri. & tūc nō est dubiū q^o poterit agere
d. virū & contra cōneos. vt. d. l. vbi. aut nō erāt. pprie viri s.
emphytheoticarie vel feudatarie. & tūc idē donec ius viri
durat. al' s. sec^o. vt. C. d. pig. act. l. lex vectigalis. Si nō q^o rē
de rebus mobilib^o. tūc aut sūt merces aut res cā mercandī
habite. & tūc aut habet eas marit^o & pōt agere. aut iā sē vē
dite & nō pōt agere vt. s. d. pig. l. cū tabernā. in prin. sed si nō
sunt merces. tūc poterit agere p. d. l. vbi. cū nō reperiat pro
hibitum. ¶ Quarto q^o pone q^o minor accepit vxorem &
dotē. nūqd erunt bona eius tacite obligata. ita q^o vxor pos
sit causa inopie mariti agere hypothecaria. videt q^o nō: qz
p^ohibēt res minor obligari. vt. l. i. d. re. e. z. C. d. adm. tu. l. lex
q^o tutores. cū si. ¶ Contra videt q^o sic. qz lex pmittit eis fa
cere mōmōiū. vt insti. d. nup. in prin. ergo & accessoria. s. z

dotē recipere. ar. l. mutus. in prin. s. d. iure do. ¶ Itā qd forma
tur in glo. C. d. legi. tu. l. si. & ibi se non firmat. Do. cy. ibi te
net q^o obliget. quia ē obligatio legalis. et hoc p rōnem p^odi
ctā. & p. l. ij. z. ij. j. d. re. eoz. vbi glo. in simili qōne. s. z vtrū in
necta & illata p minorē sūt tacite obligata dicit q^o nō. vt no.
s. d. pac. l. itē quia. qd sequit^o dy. insti. d. act. s. item seruiana.
¶ Guil. d. cu. in. d. l. itē quia. dicit sic. aut lex inducit obligatōz
aut hypothecā rez pcedentiū d. ctu nullo alio subsecuto. Et
tūc bona minoris pnt tacite obligari. vt. d. l. fi. de legit. tu.
z. l. ij. z. ij. j. d. re. eoz. ¶ Aut requit^o q^o subseq^o aliud factū. & tūc se
cus. ita loq^o tur glo. in. d. l. itē quia. nā ex solo d. ctu bona tacite
nō obligant: nisi sequat^o inductio. vt. l. i. s. si nō inducta. z
C. in. q. cau. pi. ta. s. que nba recitant^o p cy. C. loca. l. certi iur^o
in. v. q. ¶ In cāu ergo nō erāt tacite bona obligata cū aliud
factū non req^orat. lz ista nba sūt pulchra et subtilia tamē nō
vident^o nā. nā statim cū vir recepit dotē ipō iure videt dona
tio ppter nuptias constituta. vt. C. d. do. ante nup. auc. dos
data fm opi. ¶ Iso. ibi notatā quā sequitur Ly. & Ja. d. are.
Ecce ergo si minor accepit dotē erit ne statim facta dona
tio ppter nuptias eālis. Certe nō nisi interueniēte tutore
& decreto. vt. l. lex q^o tutores. in prin. & d. p^odi. m. l. p^odia. ¶ Pre
terea qd plura sicut ex pte viri strahit tacite hypotheca p
dote restitueda. ita ex pte vxoris p dote dāda. vt. l. i. s. z vt
pleni^o. C. d. rei vt. act. ¶ Sed pone q^o vxor minorī pmittit
dotē. erit ne bona eius tacite obligata. Certe nō sine decre
to. vt. s. d. iure do. l. ticia. & ibi nō. & C. si aduersus do. l. i. ¶ Ap
parent ergo nba guil. nō eē vera. tamen fateor q^o si minorī
tradant^o res estimate in dotē vel ex dote sparate q^o tūc res
cum sua obligatōe trāsiret. vt. d. l. ij. z. ij. j. d. re. eoz. nō autēz
res q^o p^ori minorī essent q^o site. ¶ Id. l. mutus. dicas q^o pōt res
cipere. dñi tamē recipiat mō legitimo. ¶ Preterea hoc alia rō
ne pbat. mulier coīpō q^o nubat videt dare oīa bona sua in
dotē tacite. lz nil dicat. vt no. s. d. iure do. l. mulier. s. bona.
¶ Ita z Ja. de are. indistincte. sed ¶ Dar. d. fano z cū distinc
tione. s. put dignitates & facultates viri partunt. vt. l. q^o rō. s. d.
iure do. ¶ Itā ergo tacita dotis datio q^o nullū factū requit p
minorē in reb^o immobilib^o pōt capi sine decreto. Certe nō p
iura pallegeta. Cōsulo g^o q^o ille q^o dat dotē minorī obligati
onē bonoz exp^ossam recipiat cū iuramento p auc. sacra pube
rū. ¶ Quinto q^o qd in fructib^o anni eius quo dos repe
tit^o vtrū diuiderent^o fm formā. l. de diuisione. s. eo. Et videt
q^o sic. in. d. l. vbi. non dat actio sicut mōmōio soluto. ¶ Cre
do q^o oēs fructus extates q^o debet cōverti in onera mōmōio
nij debet reddi mulieri nō cōsumpti nec d. fieri p^odicta diu
sio. hoc pbo ex idēitate rōnis q^o insurgit ex simili effectu re
petitōis. nam sicut repetit^o dos vt sit penes vxorē vt ea vta
tur vt dñs re sua. sic sibi fiet restitutio fructuz q^o spectāt ad
eam qbus pōt vti in re sua. sicut ex diuisione p^odicto mō scā.
¶ Ita in cāu nō cum dos restituat^o vt mulier in cā mōmōio
expēdat. dico oēs fructus q^o in cā mōmōio sūt expēdati de
bere restitui mulieri eadē rōue. ¶ Sexto q^o vtrū in h^o i
dicio requit libellus līs. cōte. & plenaria cognitio sicut i alijs
¶ Videt q^o sic. vt in auc. offerat. z. l. iudices. C. d. iudi. ¶ In
primum q^o cuz hic nbat quasi cā alimentoz adhibeat summa
ria cognitio. vt. j. d. libe. ag. l. siq. a liberis. s. si vel parēs. p
hoc in cle. d. iudic. c. dispendiosa. vbi in mōmōioz & ea quo
quo mō tāgētib^o pcedit sumarie & sine strepitu & figura iu
dici qd ē sine libello & alijs in cle. sepe. de nbo. sig. & hoc vi
det sensisse ¶ Ros. glossator antiquus. s. e. l. i. sup. nbo cā. in fi.
¶ Sed dy. hoc ibi reprobat. qd dicemus. ¶ Dic fm qd dicit
supra quādo illa cā agit cōtra extraneos & facit plenū pū
diciū. quādo cōtra virū in eo q^o querit^o vtrū dos sit data: &
quāta facit plenū pūdiciū in alio. & vtrū si nbat ad inopia
vel male vti substantia sua facit semiplene pūdiciū vt dicit
quādo g^o aliqd nbat pleni pūdiciū dicas semp libellū & līs
conte. requirit. fm autē. offerat. & hoc tenet Spe. in dicto ti.
d. do. inter vi. & vxorē. s. si. n. si. sed quo iure. & ibi vide libell.
pbatō autē in his que plene pūdicant requiritur plena. i
alijs non. vt iam supra dictum est. accedit ad hoc quod no.
Spe. d. offi. iu. s. fin. n. si. quinto dicamus. & n. si. seq. ¶ Credo.

tamē q̄ iudex in hac cā: q̄ fauorabilis poterit dilatoēs ab
breniare z erit fauor ip̄i cāe. vt ar. l. ij. de re iudi. z sic vor
luit intelligere Rog. s. e. l. i. z bñ. Ad c. dispendiosas. rñdet
vt ibi not. ¶ Septio q̄ro quas exceptiōes admittit iudex
in hoc iudicio. Ad qd̄ dico q̄ oēs exceptiōes iuridicas s̄ li
bellū z contra p̄sonas vt q̄ mior vel q̄ agit sine p̄sensu par
tris eo casu quo ius sibi p̄mittit poterit opponi. vt in auc.
qd̄ locū. nec video rōnes repugnātes sibi. Itē si sibi oppo
nat q̄ etiā ip̄a male vt̄t substantia sua qd̄ tñc iudex habeat
facere: p̄z ex notatis in hac. l. in. iij. oppo. Si nō q̄rit de ex
ceptiōib⁹ rāgentib⁹ negociū principale. Ad hoc do tales re
gulas. P̄tia regula ē. oīs exceptiō que cōstante m̄fimonio
ipo iure minuit dotē: hoc cāu poterit opponi. z hoc p̄bat. s̄
e. l. q̄uis. z. l. se. vbi videt̄ casus ad hoc. c. j. tit. i. l. qd̄ d̄. z. s̄. de
iu. do. l. i. s̄. qd̄ dicit̄. ¶ Secda regula est q̄ oīs exceptiō
qua om̄issa marito soluto m̄fimonio nō eēt p̄sultuz illa pōt
opponi. hoc p̄z in exceptiōe: ne q̄s cōueniat nisi inq̄ntū face
re pōt. z hoc declarat̄ in tractatu de effectu repetitōis. in. q.
vij. ¶ Tertia regula negatiua est talis. nulla exceptiō p̄ce
dens ex cā que dotē p̄stante m̄fimonio nō minuit z que nō
opposita marito soluto m̄fimonio poterit eē cōsultū: pōt in
hoc iudicio opponi. hoc p̄bat in. l. vbi. i. fi. ¶ Quarto. pone
maritū eē pactū de dote lucrāda soluto m̄fimonio p̄ diuorti
um liberis extātib⁹ qd̄ pactū valet. vt. s̄. d̄. pac. do. l. ij. si mu
lier nō repetit dotē p̄inde ac si m̄fimonio eēt solutū. vt. d. l.
vbi. poterit ne vir opponere exceptiōes ex illo pacto. Certe
nō. quia talis cā p̄stante m̄fimonio dotē ipo iure nō minuit
z viro soluto m̄fimonio pōt eē cōsultū vt ibi. hoc etiā iducit
rō hui⁹. l. z. si. sunt em̄ inducte vt mulieri cōsulat̄ z viro si no
ceat. vt p̄z ex. l. vbi. sed si mulieri possent opponi exceptiōes
q̄ als ipo iure dotē minuit exceptiō mulieri noceret. Itēz si
vir nō posset opponere exceptiōes q̄b⁹ nō oppositis soluto
m̄fimonio sibi nō eēt p̄sultū viro noceret. qd̄ esset d̄. l. p̄p̄
sitā qd̄ eē nō d̄. vt. l. scire. s̄. sufficit. ij. d̄. ex. tu. facit. ij. de. l.
l. legata inutilit̄. z d̄. cōdi. z de. l. cū tale. s̄. falsum. ¶ Ex his
q̄ rñdet̄ ad. q. mulier in casu inopie repetit dotē p̄sistentē in
q̄ntitate. vir vult opponere exceptiōes p̄pensatōis alterius
q̄ntitatis sibi debite. an poterit. z certe lz posset indistincte si
ageret soluto m̄fimonio. vt no. C. d̄ rei vxo. ac. l. i. s̄. taceat. z
s̄. e. l. diuortio. s̄. ob donatōes. z. l. rei iudicate. s̄. i. s̄. e. tamē
in cāu p̄posito p̄pensatiō nō poterit opponi: q̄ cōstāte ma
trimonio dotē nō minuit z eo soluto z etiā cōstāte pōt viro
aliō nō eē p̄sultū. ad qd̄ fac̄ cū hoc cāu dos repetit̄ q̄s i cau
sa alimētōz. q̄ nō est opponēda cōpensatiō vt. C. d̄ p̄pen. l. i. u
ea. hoc p̄bat als ius offerēdi qd̄ cōpetit secundis creditori
bus p̄ p̄ios agētes hypothecaria cōpetit etiā p̄ mulieres
solu. matri. vt. C. q̄ po. in pig. ba. l. cū tibi. sed eo cāu quo agit
p̄stante m̄fimonio p̄p̄ inopiā p̄ eā talis exceptiō nō opat̄
vt no. cy. in. l. cū tibi. pal. Itā em̄ repetiō si ē simplex lz est lū
mitata fm̄ suū effectū. z iō cū oīs exceptiō vtat̄ sua eq̄tate.
vt. ij. d̄. doli excep. l. q̄ etate. Cōtra istā nō opponit̄ oēs exce
ptiōes q̄ opponit̄ sol. ma. q̄ eq̄tas h⁹ nō dicit̄. ¶ Quinto
q̄ro. mlr̄ nūqd̄ sibi possit p̄sultū p̄ viā retentiōis. certe sic tā
p̄tra cōneos hypothecaria agētes. vt. d. l. vbi. q̄ etiā p̄ ip̄m
virū si sibi dotē nō soluit z petit vir q̄ n̄git ad inopiā. vt. i. c.
p̄ tuas. eē de dona. inf. vi. z vxo. ¶ Mono q̄ro qd̄ si vir ē cō
tumax vt̄rū p̄cedat ad diffinitiuā d̄ eum. Certe nō lz mittit̄
mulier in possessiōz sicut regulā fit. vt. l. cas. p̄ponas. C. d̄
bo. auc. iudi. poss. de quo in Spe. in ti. de dona. inf. vi. z vxo.
s̄. fi. q̄d̄ si vir vocat̄. ¶ Decio z vltio q̄rit possit circa h⁹
vt̄rū vir spōtanea voluntate possit p̄p̄ inopiā restituere mu
lieri. q̄ qd̄ lz hic caderet. tamē q̄ nō possit bñ hic tractari nisi
viderem⁹ repetitōis effectū. iō referuo eam tractādā. j. p̄xi.
¶ Expeditas de tertio veniam⁹ ad quartū. l. ad repetitōis
effectū. Circa qd̄ p̄rio q̄ro qd̄ sit repetitōis effect⁹. Itē. ma
gnus. nā mulier nō poterit amodo p̄dere dotes suas p̄ vū
ri dilapidatōes. Itē vxo nō poterit alienare. Itē viri p̄dū
tio ex hoc nō fit deterior. quia simul ex ea alimentant̄. Itēz
p̄dia dotalia remanēt sibi salua in cāu soluti m̄f. vt. d. l. vbi.
z. s̄. c. l. i. cū dotē. s̄. si nō dotē z h⁹ ē clarū. Secdo q̄ro an mu

lier hoc cāu sequat̄ dñm̄ rerū assignatarū p̄ dote. Quidā q̄
sic quādo agit p̄sonali. nā tñc res dant̄ in solutū z mulier cō
sequit̄ dñm̄. Ita videt̄ dicere glo. in. d. l. vbi. in glo. parua
que incipit. idē dicas zc. Alj vt Ueber. de bobio tenet̄ dñm̄
qd̄ p̄bat ex. d. l. vbi. nā ibi p̄hibet̄ alienari. dicit̄ ip̄e. q̄ non
dat̄ sibi in solutū nec trāssert̄ dñm̄. Ita no. in Spe. in tit.
d̄ do. inter vi. z vxo. s̄. fi. s̄. sed nūqd̄ poterit. Credo glo. ber
ne dicere z videt̄ casus in. d. auc. d̄. equa. do. s̄. illud. ibi sic
em̄ habitura erat in collatōe p̄p̄ias res zc. Tamen vt ista
materia clarius liqueat distingue. aut mulier agit hypothe
caria z tñc certū est qd̄ nō cōsequat̄ dñm̄ sed pignus tñm̄.
vt. d. l. vbi. Aut actōe in rem z tñc dñm̄ nō p̄sequit̄ p̄ tradū
tionē. sed suū eē ex. l. rōne declarat̄ vt. d. l. in reb⁹. C. d̄ iu. do.
Aut agit p̄sonali z dat̄ sibi res in solutū z p̄sequit̄ dñm̄ vt
dictū est. aut dubitat̄. vbi gratia. mulier petit̄ d̄ reb⁹ viri si
bi assignari vsq̄ ad dotis q̄ntitatē z iudex in sn̄ia assignat
uit. mō istud n̄bum assignare est dubiū. pōt em̄ intelligi per
trāslatiōē dñm̄ sicut. s̄. de rei v̄. l. itē si n̄beratū. s̄. p̄terea. et
d̄ euic. l. luti⁹. ad hoc. ij. d̄. assig. l. i. p̄ totū. Itē poterit se habe
re loco pignoris vel loco custodie. vt. j. de ven. in poss. mit. l.
i. s̄. anpe. z de le. iij. l. in legato. s̄. interest. p̄rio cāu dicit̄ Buil.
de cu. s̄. d̄. pecu. l. si nō obtulit. s̄. i. q̄ bona vident̄ data cā cu
stodie. z sic loco pignoris nō dñm̄ cā. vt. C. ne p̄ do. muli. bo.
ma. ad iud. l. i. z d̄ iure do. impe. l. i. in fi. In hoc nō sto cū gul.
imo dico q̄ videt̄ trāslatiū dñm̄ in dubio cū p̄cedat causa
habilis. casus videt̄. s̄. d̄ iure do. l. dotis fructus. s̄. fi. z. l. se.
z. j. p̄ dote. l. i. circa mediu. Non obstāt iura allegata in d̄ri
um: quia loquūt̄ de quadā adiectōe que fit mortuo viro z q̄
habet̄ loco vniuersalis successiōis q̄ ibi nō pōt fieri sed fit i
casu speciali fauore libertatis. vt in iust. d̄ eo cui liber. ca. bo.
adi. p̄ totū. z. j. d̄ fidei cōmiss. l. i. cū vero. s̄. subuentū. Itē fa
cit p̄ gul. l. cum p̄. s̄. p̄ plurib⁹. j. de le. ij. vbi videt̄ dicere
q̄ in dubio traditio v̄ scā cā custodie. vt ibi no. glo. Sol. ibi
non p̄cedebat aliqua cā. vñ in dubio nō p̄sumit̄ cā donatō
nis sed cā custodie. hic secus. ¶ Tertio q̄ro aliq̄ agētes hy
pothecaria p̄sequit̄ oīa bona sibi obligata vt pignori scū
bant. vt no. de bo. auc. iudi. poss. auc. ei q̄ nūqd̄ ḡ hypothec
caria intētanda p̄ muliere erit h̄mōi effectus. Itē nō credo
nā mulier agit p̄stāte m̄fimonio vt ex speciali iure z agit rez
spectu certe cāe vt se suosq̄ alat ex dote. ḡ p̄ q̄ntitate dotis
agat hypothecaria. vt. C. cōia dele. l. i. in fi. Idē no. Li. in. d.
l. vbi. in. xiiij. q̄. Quarto q̄ro pōe q̄ vir cōstāte m̄fimonio eē
iudiciū vxori restituit certa bona p̄ sua dote z confessus eē se
n̄gere ad inopiā vel iuravit corā iudice. z sic d̄ plano p̄fess⁹
est vir. vt̄rū valeat ista restitutio sic q̄ p̄iudicet viro z etiā a
lijs creditoribus ne possint hoc reuocare. hec qd̄ est dubia.
Dy. eā tangit z cy. recitat in. l. vbi. in. xij. qd̄ne z videt̄ tene
re q̄ nō valeat talis d̄ctus q̄ donatōnis ē instar vt ip̄e ibi
ponit. Ergo arbitror istā. q̄ requirere altiozē indagat̄. dico
ergo sic. aut erat verū qd̄ p̄fessio cōtinet̄. l. q̄ n̄gebat ad in
opiā. z hoc p̄stat. z tñc nō est dubiū talē restitutōz valere. q̄
cogit̄ bonā fidē agnoscere. vt. l. quotiēs. s̄. sicut. j. d̄ admī. tu.
z maxie si hoc est manifestū qd̄ quasi habet̄ p̄ sn̄ia. vt. l. em
ptorē. s̄. d̄ ac. emp. z illo cāu ip̄e nō poterit reuocare: nisi q̄re
nus dedisset res maioris p̄ci q̄ caderēt in donatōz. Credi
tores nō nō poterit dicere d̄: nisi vt possent facta restitutōz
ne p̄ iudiciū cōtētiosum. aut est falsum. q̄ vir nō n̄git ad in
opiā z hoc nō p̄stat. vel nō pōt. p̄bari ip̄m n̄gere ad inopi
am. tñc scias q̄ ista falsa cā adiecta a sciente nō vitiat d̄ctuz
vt. j. d̄ vbo. ob. l. si diuortio. Videndū ē ḡ vt̄rūz p̄tract⁹ ille
valeat z ad hoc examinatū do. talē regulā. oīs d̄ctus ex q̄
dotis cōditio fit melior z vir nō efficit̄ paupior est licit⁹ inf
virū z vxorē. z hoc p̄bat. s̄. d̄ iu. do. l. ita p̄stāte. clarū. j. eo.
u. l. fi. In proposito ergo si vir assignauit dotē vxori vt ha
beat loco pignoris: tñc dotis p̄ditio fit melior z securior eē
videt̄ ex eo q̄ res est pignozata z vir nō efficit̄ paupior cuz
de iure eēt tacite obligata. sed tñm̄ min⁹ h̄z ip̄e marit⁹ q̄ an
istas res administrabat ip̄e mō nō administrat sed mulier
vt̄rū p̄p̄ hoc videat̄ p̄ditio viri facta deterior ita q̄ possit
reuocare. dico q̄ vsq̄ ad q̄ntitatē dotis ista donatio vel ad

ministratio istoz fructu facta mulieri ultra dotē q̄ntitatē poterit reuocari. Casus est. s. d. do. inf. vi. z vro. l. ex annuo. creditores q̄ id qd est ultra dotis q̄ntitatē poterit reuocare: qd est infra nō poterit: nisi vt possent restitutōe facta ex vera cā in contentioso iudicio. Si autē vir assignauit volēs in eam trāsferre dñituz. tūc ē dubiū. nā videt q nō possit fieri p̄ ter. C. si dos p̄stan. matrimonio. l. i. z in aucten. de nup. s. dotis. z. s. de religio. et sumpti. fune. l. sed si pro rata. **C** Contra riu dico q̄ valeat z in vrore trāseat dñituz: q̄ ista restitutio nō fit ad aliud: nisi vt vrore se suosq̄ alat. vt. d. l. vbi. s. z in hac cā dos pōt restitui. vt. l. mut. s. manente. s. d. in. do. g. z. hoc mō intelligo dotē fuisse restitūtā. vt. s. ad velle. l. vir vrozi. s. i. **C** Preterea regula p̄cedēs h̄z locū q̄ cā dotis fit melior z vir nō efficit paupior. q̄ fructus deseruiūt onerib⁹ m̄rimo nij ne q̄ res poterit alienari. **C** Ad ob. C. si dos p̄sta. ma. cu. z similib⁹. q̄ istud vez quādo talis restitutio cadit in donatō nēputa quia restituit simpliciter vt mulier habeat sibi fruct⁹ nec ouertat in onerib⁹ m̄rimonij. vñ in fructibus est donatio. h̄c nō. vel etiāz sibi restituit vir q̄ ex pacto dotē debebat lucrari. hoc casu in hac restitutōe agit etiāz tacite vt pacta dotalia in suo statu p̄maneat. q̄ vir nō efficit paupior z dotis p̄ditio fit melior. ergo valet. nō ḡ reuocauit vir: nisi res vltra valerit ita q̄ caderet in donatōez: nec creditores poterit reuocare. nisi sicut possent restitutōe facta ex v̄a cā z in contentioso iudicio. **C** Aduerte tamē q̄ inf̄ illā restitutōem q̄ fit ab eo q̄ ad iop̄ā agit est dñia in piculo deterioratōnis rerū. vt dicā. j. p̄. q. **C** Itē aduerte q̄ in oibus p̄dictis casibus requirit q̄ appareat inf̄m̄ dotis cōfectū. an̄ d̄ctum m̄rimonij. nā si constante m̄rimōio p̄fiteret se dotē recepisse z p̄ illa dote cōfessata restitueret sua bona siqdē dos fuisse in rebus mobilib⁹ p̄sumptio est iuris z etiāz de iure q̄ fuit fraus z nullo mō p̄iudicat creditoribus. vt. C. de do. an̄ nup. auct. s. etiā. z vide ibi p̄ cy. An autē ipse vir possit reuocare. vid̄ plene p̄ cy. C. d. do. cau. l. qd̄ d̄ suo. Quidō q̄ro si tales res mulieri restitute fierēt deteriorēs ad quē incōmodū p̄tinet. **C** Rideo aut fuerit restitute in pignus z hypothē. z piculū est viri. vt. C. d. pig. act. l. pignus. aut fuerit ei restitute vt dñituz. z tūc siqdē est v̄a causa vt inopie. z tūc piculuz erit mulieris: q̄ illi res p̄it cuius ē. vt. d. l. pignus. z erit cōmōdū z incōmōdū sicut in alijs reb⁹ dotalibus. vt. s. d. iure do. l. iij. z de vtroq̄ p̄bat. s. d. iure do. l. plerunq̄. in prin. et hoc videt sequi quā. de cu. in. d. l. si norali. s. i. **C** Dico fuerit res restitute ex falsa cā inopie tūc dicat q̄ piculū semp̄ ē viri nam ad dictā restitutōez lex duo requirit. sc̄am iustam z vt se suosq̄ alat. hoc videt inuere. vt. s. p̄. d. i. Itē vt soluat mulieri nō p̄diture. vt p̄ in. d. l. mutus. s. manente. s. postq̄ p̄didit mulier: q̄ deteriorata ē dos mulieri p̄diture. data ḡ restitutio nō videt tenuisse in ipi⁹ mulieris p̄iudiciū. hoc videtur tenere glo. in simili. s. e. l. si cū dotē. in glo. sup̄ v̄bo iust⁹ q̄modum v̄o p̄tinet ad mulierē. tamē si res efficit melior nō est p̄ditura mulier. Et sic erit casus in quo fallit regula iur̄ fm̄ naturā. nec mirū. quia iō est q̄ non ē par rō lucri z dāni. vt no. dy. in. c. q̄ sentit. extra d̄ regu. in. lib. vi. **C** Sexto q̄ro qd̄ si fructus dotis restitute nō sufficiūt vrozi ad alimēta. v̄ trū vir teneat dare vltra. **C** Tertio sic si h̄z vñ det quia etiā nulla dote p̄stituta teneat eam alere. vt. l. q̄ si nulla. s. de reli. et sump. fu. z nota. s. e. l. si cum dotē. s. sinat. in fi. plene p̄ cy. de ne. ges. l. qd̄ in vrore. z in Spe. q̄ si. sint legit. s. i. **C** nūc dicamus d̄ vrozis alimentis. **C** Septio q̄ro qd̄ si fruct⁹ sunt tot quot sup̄sunt p̄ oibus oneribus m̄rimonij. **C** Rideo v̄ro restitunt. nā dotis fructus debent eē viri. vt. s. d. iure do. l. dotis fructus. si ḡ lucraret vrore viri p̄ditō fieret defior qd̄ noluerit declura vt dictū est. **C** Preterea eēt donatio q̄ ē p̄hibita inf̄ vi. z vro. facit ad hoc optie. C. d. ep̄. z de. l. sc̄da. **C** Octauo quero v̄truz illa petitio quā vrore facit habeat effectū solide exactionis. an̄ solū inquātū vir facere pōt. gl. vltima hui⁹ prin. ibi z cū certi temperamēto zc. tenet q̄ vir exigat inquātū facere pōt. sed in. l. vbi. tenet p̄trariū q̄ exigat insolidū. assignat rōnē. quia nō pōt egere cū alaf a muliere. cy. tenet ibi illā glo. idē **C** Rai. h̄c. intelligo ḡ vltimā gl.

hic b̄u diceret diuersis casibus loq̄. **C** Ad cui⁹ declaratōz p̄mitte q̄ quādo agit actōe in rem d̄ virū vel aliū q̄ habeat b̄ficiū ne oueniat: nisi inquātū facere pōt illud b̄ficiū non h̄z locū. quia tūc agit d̄ eum tāq̄ quēlibet possessorem. casus ē. j. d̄ re iudi. l. nensent. s. fundū. ita tenet **C** uil. de cu. s. d. cōdi. inde. l. qd̄ nomie. **C** Nec ob. j. e. l. si filio. la. ij. z qd̄ ibi no. p̄ dy. qd̄ intelligo ibi quādo agit p̄sonali. z ita intelligebat **C** Ray. **C** Itē ergo dico q̄ quādo mulier agit hypothē caria sicut loq̄ lex vbi. tūc vir debet cōdemnari insolidū: quia d̄ eum agit reali tāq̄ d̄ quēlibet possessore. Itē nō p̄t agere. vt dicit glo. Itē nullū parat sibi p̄iudiciū soluto m̄rimo. nam offerēdo vrozi qd̄ sibi d̄z cum effectu habita rōne ne egeat recuperabit hypothē caria suā. z iō notabilis dicit gl. ibi hoc cāu zc. quasi dicat quādo agit hypothē caria. sed in casu legis n̄e agit p̄sonali tāq̄ d̄ virū merito habebit b̄ficiū. **C** Nec ob. si dicas q̄ nō pōt agere cū alaf a viro. quis dico q̄ si istud suū b̄ficiū nō admittēret nec posset opponere exceptionē istam fieret sibi p̄iudiciū in futurū soluto m̄rimo. nā cum mulier aget p̄sonali si daret sibi res in solutū z sic transfret in eum dñituz soluto m̄rimo ageret res ven. p̄ que iura vir excuteret insolutū. vt dixi. poterit ḡ ista exceptio opponi in illo iudicio qua omīssa soluto m̄rimo viro nō esset consultū. vt dixi in p̄cedenti articulo. in. vij. q. z hoc credo vez. **C** Nono q̄ro si vir post restitutōem effectus est diues. nunqd̄ dos sibi restituetur. **C** Glo. in. l. vbi. tenet q̄ non. sed remanet penes vrore. quā glo. ibi approbat **C** y. potissime p̄ fi. illi. l. **C** Ibi siqd̄ forte q̄fuerit zc. vbi videt text. alij sūt in d̄ria opi. qd̄ v̄ tenere **C** Spe. in. d. s. si. v. qd̄ si in fi. **C** Et hanc videt tenere quosdam modernos doc. allegātes p̄ casu. l. dicentes q̄ illud qd̄ sit p̄p̄ iop̄ā est tpale donec sit perueniat diuitie. vt. s. d. mu. z hono. l. cura. s. deficientium. z d̄ vaca. mu. l. his onerib⁹. s. qd̄ aut. de in. imu. l. semp. s. q̄ negociatio **C** Ego sustineo glo. h̄c z sic p̄bo. quācūq̄ casus supueniens q̄ ab initio ip̄ediret actū geri tendit ad eundē effectū vt. j. ad. l. fal. l. v̄bis. z inf̄. d̄ le. s. ex d̄rio. dy. in ca. factū legu time. in fi. ex d̄ re. in. li. vi. sed h̄c restitutio sc̄a est ad securitatem mulieris. z diuitie supueniēs tēdit ad eundē effectus. sc̄ad securitatē mulieris. ḡ non tollit restitutio tā facta. pro hoc videt casus. s. q̄ satisfda. cog. l. sciendū. s. fi. vbi cautio v̄terposita p̄ securitate a paupe vel a nō possidente immobiliā non tollit supueniente possessiōe vel diuitijs. **C** Ad. quia quicqd̄ supuenit tēdit ad eundē effectū. sc̄ad securitatē. z per hoc patet responsio ad d̄rium. l. ad. s. deficientiū. cū similib⁹ quia ibi diuitie que supueniūt tendit ad d̄rium effectū cū actu iā celebrato. **C** Decio z vltio q̄ro nunqd̄ ex istis bonis mulier tenebit alere nō solū virū. sed etiāz socerū z filios viri ex alio m̄rimo. **C** Redo q̄ sic si sūt bona oib⁹ sufficiētia. alias secus. d̄ quo dic vt no. p̄ cy. in. d. l. vbi. in. x. q. **C** Et h̄c d̄ ista repetitione sufficiat.

C Iste. s. legit quatuor modis. duob⁹ **C** Si hereditato. modis in glo. ista. alijs duob⁹ mōis in glo. l. si pat. in prin. d̄ do. ple. **C** Et breuiter hoc intēdit fm̄ lec. quā tenebo. **C** Inopia cōtingēs p̄ hereditatōz incipit eē euidens a die adite hereditatis. h. d. **C** Op. actio de dote nascit̄ solu. mat̄. vt. l. in rebus. s. ois. C. de iure do. z. l. cū notis simi. s. illud. C. d̄ p̄scrip. xxx. anno. sed h̄c durabat m̄rimōiū ḡ actio de dote non estinata. **C** Hui⁹ timore glo. legit p̄mo mō quia post mortē soceri solutū ē m̄rimonij. morte vel diuortio. q̄ lec. n̄a est in se. sed nō agruit littere que dicat ex die adite hereditatis. tūc em̄ incipiet actio d̄ dote a die solutū m̄rimonij nec aditionē hereditatis debent̄ inspicere. **C** Sc̄do mō legit fm̄ Ro. q̄ m̄rimonij durabat sed vir n̄gebat ad inopiā. z sic actio nascit̄ constante m̄rimo. vt. s. p̄o. xi. hanc resp̄hendit glo. p̄ rōnē in ea postā. s. z m̄ibi videt h̄c lec. eē bonam. vt infra dicā. **C** Tertio modo legit in. l. pat. in prin. d̄ do. p̄. q̄ dos petat̄ actōe ex testamento nō act. de dote. qd̄ nō placet q̄ illud est d̄ istū tex. qui dicat mulier agit de dote. **C** Preterea sum⁹ in materia actōis de dote nō i materia actōis ex testamēto. vnde in dubio de actione de dote

Intelligitur, vt. l. imperatores. de in di. adiec. ¶ Unde alij legunt quarto mo qd hic mrimoniuz stabat z actio d dote nascit cōstante mrimonio qñ socer mortu' est. z hoc tenebat Jo. in. l. p. in p. j. d. do. ple. hoc etiā tenebat Jac. d. are. qd mibi nō placet. vt statim dicā. ¶ Pro h' glo. declaratōe q rō qñ nascit actio d dote. Glo. dicit q hic nō dicit s' dicit i l. v. in fl. j. d. bo. dā. Certe circa hoc gl. variat. nā gl. s. d. pac. l. iuregentiū. s. qñimo. n. v. p. ut puta post diuortiu. z. n. idē cel sus. s. de pac. tenet q actio de dote nascit cōstante mrimonio p quo videt casus. C. de iu. do. l. auia. z. j. eo. l. quoties. z. l. v. in fl. j. d. bo. dā. pbat p rōnē qz d ditiō que ē oīno extitura nō suspendit natiuitatē actōis. vt. l. si pupillus. s. sub cōditi one. j. d. noua. sed actio d dote pēdet ex ista d ditiōe si mrimo niū soluat. sed certū ē mrimoniū debere solui. vt in auc. d. nu ptis. s. nuptie. g. rē. ¶ Alia ē op. Jo. in. d. l. p. qñ tenet Ja. d. are. q actio d dote nascit cōstante mrimonio s' heres dem soceri nō s' maritū nisi cā inopie. z hoc pbo p rō p istā l. scō. p. d. l. p. in p. d. do. ple. tertio qz respectu soceri mor tui soluti ē mrimoniū. vt. l. cū hic status. s. si socer. s. d. don. inē vi. z. vro. g. cōtra heredes soceri opetit actio. ¶ Preterea v' casus in. l. sed z si p dote. s. i. d. le. pstan. ¶ Tertia ē opi. noz stroz gl. q indistincte dicit q actio nō nascit cōstante mrimo niō. vt. l. cū notissimū. s. illud. C. d. p. scrip. x. r. an. z. ibi gl. z. l. in reb'. s. oēs. C. d. iure do. z. ibi ter. z. gl. idē tenet gl. in. l. auia eo. ti. z. s. d. pig. ac. l. si rē. s. oēs. s. e. l. si cū dotē. s. z. si mulier. z. j. d. bo. dā. l. v. z. videt ter. in. l. cū tale. j. d. manumiss. z. hoc t'z glo. z. dy. Ego dico hoc eē verissimū: qz etiā s' heredes so cери mortui nō nascit actio cōstante mrimonio. ter. est in. l. iij. in prin. j. d. do. ple. ¶ Ad s' rōnē nūdeo ad l. auia. C. d. in. doti. dic vt ibi. Ad. l. quoties. j. e. dic vt ibi. Ad. l. vj. d. bo. dā. dic vt ibi in gl. ¶ Ad rōnē qz d ditiō ē oīno extitura. dic fm dy. in. l. p. j. d. do. ple. qz pōt eē q soluet mrimoniū culpa muli eris. z sic nō nascit actio d dote. z sic nō ē oīno extitura. l' die' d ditiō extitura oīno ipedit natiuitatē actōis. verū ē si ē cer tū an z qñ existat. z ipe dy. dicit in. l. si pupill'. j. d. noua. s. b nō ē certū an z qñ. g. rē. Ex his pcludit q glo. allegate in. l. iuregentiū. s. d. pac. nō sit rē. ¶ Ad rōes Jo. z. Ja. d. are. n. Et p rō ad istū ter. q hic teneo opin. Rog. supra post t'z qz vir accepit dotē z est exheredat' a p rē. Certe ppf h'ac exheredatōez incepit eē nō soluēdo. vñ mulieri actio d dote te incepit cōpetere. sed qz nō ē certū exheredatōez nociturā nisi adita hereditate tūc sumat effectū. vt. l. filiū. s. si cū her e redatio. j. d. strab. z. j. d. le. pstan. l. i. z. l. si qz filiū. C. d. ioffic. te. ¶ S' tps aditōis inspiciat. qz tūc euidentissime apparebit mari ti facultates ad dotis exactionē nō sufficere vt reqñit in p rē. hui' l. ¶ Ad. l. p. af. j. de do. ple. dico qz ibi eregit d facto. Ad rōnē cū dicit qz quo ad socerū ē solutiū mrimoniuz dico q nō sufficit. vt in. l. iij. in prin. d. do. p. ¶ Ad. l. sed z si p do te. dico qz ille casus nō ē d. dicit em ille ter. ibi sed cū cōstante mrimonio aduersus heredes soceri rē. expone s' cū. l. qñ. qd ē viro vergēte ad inopiā post mortē soceri. vt in cāu hui' s. ¶ Quero an marit' ipe possit dotē repetere. glo. dic q sic z bñ. ¶ Querit dy. qd si heres institut' p maliciā differat adire hereditatē. Rñ. qz statuet certū tps ad adeunduz vel dabit curator bonis. vt. l. si qz instituat. j. d. here. insti. z. l. i. in prin. de suc. e. dic. z. s. d. cu. bo. dā. l. i.

Quotiens. Si p maritū nō satisfacit cū possit. statim info lidū cōdenat. sed si nō pōt mediū tps in h' iurū deducet. ne mulier possit volūtate suā mutare. h. dic In glo. legit' duob' mōis. p rē mā. Rog. reprobat. vñ pone casum fm scōdam lec. ¶ Et no. qz marit' d' satisfidare d dote soluēda annua bina trina die. dic vt in. l. in oib'. de iudi. z. l. vniuersa. C. d. p. i. p. a. offe. ¶ Op. qz nō d' satisfidare s' ca uere. vt. l. diuortio. s. inter dū. s. e. So. ibi in muliere. h'ic i vi ro fm dy. qd dic vt in d rō. ¶ Opp. C. ne fideiuss. do. dē. l. i. So. glo. qz ibi phibet satisfidari cōstante mrimonio. h'ic pmit tit eo soluto. In d rō recitat' qdā opinio s'z quā soluit qz ibi phibet satisfidatio d dote reseruāda. nō aut' d dote restituē da. de qua loq' h'ic. z. illā opinionē t'z dy. z. ita dicit se consue luisse. Que g' illarū opinonū sit verior videam'. Et p dy.

facit. qz in dote possit cōstitui duo rei. vt. l. fi. C. d. do. cau. s'z duo rei vident' ad inuicē fideiubere. vt. l. vir vxori in fi. s. ad vell. ¶ Preterea paria sūt aliqd fieri vno tpe vel fieri alio z cōferri in illud rē. vt. l. in tēpus. j. de here. insti. et. l. quod sponse. C. d. dona. ante nup. s' mrimonio soluto pōt satisfida ri de dote restituēda. g' eodē mō eo cōstante cū cōferat' in tē pus soluti mrimoniū. ¶ Preterea pbat p. l. cū o'z. s. nō aut'. diuncto. s. fi. eiusdē. l. fm so. quā facit ibi glo. C. d. bo. q. libe. ¶ Preterea pignora possunt dstitui p dote restituēda. vt l. qñis. alias incipit calpodius. j. d. so. fm dy. ¶ Pre teea pater videt fideiussor filij. vt. l. cū filius. in prin. z. l. si seruum in prin. d. nbo. ob. z. s. p. sed pōt obligari p dote filij. vt l. si cū dotē. s. transgrediamur. s. e. z. j. l. prima. in prin. g' rē. ¶ Preterea videt ter. in. l. sed z si fideiussor. in prin. j. d. re iudi. z. l. alia. in prin. s. e. z. qd ibi no. In d rōis ē opi. Jo. in d. l. i. C. ne fideiuss. do. den. z. hoc tenet Inno. in. c. p. vestras extra de do. inf. vi. z. vr. qd mibi nō placet. p rō p. l. i. z. ij. C. ne fideiuss. do. den. qz. l. p rā phibet fideiussorē dari p do te cōferuāda. l. ij. dicit qz ampliat. l. i. g' phibet oēm satisfida tionē cōstante mrimonio. als nulla ampliatōez ēēt. ¶ Pre teerea vide ter. ibi dū dicit nullā ampliatōez fieri z sic vti' signovniuersali. qd de sui natura reqñit plura. vt no. in. l. i re mandata. C. māda. phibet ergo nō solū satisfidatōez d re cō seruāda. sed etiā de restituēda. ¶ Preterea rō qz ponit i. d. l. fi. est ne vlla cā pfidei oriat' inf. vi. z. vro. sed illa rō h'z locuz siue det fideiussor de dote cōseruāda siue de dote restituē da vniuersali. semp em pōt marit' dicere mulieri qz eēt pfi da aduersus eū cū ab eo fideiussorē exigit. ppf qd ipe ma ritus ē fideiussor' obligat'. et est qñ seruus eoz: qz debi tor dicit quodā mō seruus creditoris. vt. l. fideicomissa. s. si rem. j. de le. iij. z. C. d. noua. l. iij. ¶ Preterea s' dy. est qz si deuissio d dote cōseruāda z d dote restituēda ē idē. nō. n. p rē restituī si nō cōseruet. vt patet in deposito qd dat' ad cōseru ādū p qd ille obligat' ad restituēdū. vt. l. i. s. depo. Sic er go phibet dari cautio de dote restituēda. ita z de ea cōseruā da cōstante mrimonio: sed eo soluto pōt inponi vt h'ic. Ad rōnē dy. dū dicit qz in dote possit cōstitui duo rei. dico qz in d. l. fin. nō dicit hoc. sed dy qz duo rei possit recipere dotē nec adijcit insolidū. sed si sic intelligeres qz essent p sone inuicēz diuncte vt pat' z filius. vel duo f rēs z sic ex hoc non orit' cā pfidie cōstante mrimonio. vt infra dicā. Ad aliud qd dic' glo. p. l. i. in tēpus. nūdeo per. l. cū minor. s. d. ser. expo. qz hec. l. re sistit in intro. Ad. l. cū o'z. s. cū aut'. nūdeo qz ibi loq' in pigno ribus in qbus nō ē eadē rō que in fideiussore. vt infra dicaz. sed si obligaret bona alit' fateor qz eēt idē. Ad aliud qd dicit d pignorb' si vir obligat bona sua nō ē eadē rō. z nō valeret. Ad id qd dicit de p rē filio recipientib' dotē. nūdo qz sunt cōiuncte p sone. ita qz ppf hoc nō pōt oriri cā pfidie Ad. l. z si fideiussor. j. d. re iudi. cū si. nūdeo qz loq' in fideiuss ore dato a marito so. mari. als ille leges nō pcederēt. hoc autem qd dixi fideiussorē nō posse dari cōstante mrimonio. in telligo nisi in casu inopie: quia tūc secus. vt in. c. p. v rās. eē d dona. inf. vi. z. vro. ¶ Op. qz nullū sit interuursū mediū tē poris. vt. C. de rei vr. ac. l. i. s. ex actio. vbi videt qz vir oēs fru ctus d' restituere mulieri ¶ Istud est forte d rō. z. cy. tāgit in. l. d rā z nescit qd dicat. Dico qz oēs fructus qz p cipiunt' ex re vel ppter rem mulieris debent' ei restituī post annū. vt. d. s. ex actio. z. s. se. z. s. e. l. diuortio. s. nō solū. ¶ Istō cāu cōmodū mediōzū tēporē ē qz illo mediō tpe h'z cōmoditatē istoz fru ctuū. facit. l. iij. s. de pac. dota. Si nō fruct' p cipiunt' ex do te: nō tamē ex re mulieris. vt puta si dos erat in pecunia. et sic erat debitū in gñe. tūc nōse vsurarū post annū marit' nō d' aliqd restituere. merito cōmodū mediū tps estimat'. ita lo qtur h'ic. facit. l. si nanis. s. de rei v rē. ¶ Venio ad glo. fin. z op. z videt qz ipa mulier inuita ipa nō patiat' h'ac deductio nē. vt. l. si tibi māda uero. in prin. z. s. i. s. mā. So. glo. h'z spec ale in dote. v' soluet in d rō. ¶ Quero qd si vir vult solue re ab initio deducto cōmodo mediū tps. z mulier cōtradit' an debeat audiri vir. Quidā dicit qz sic z ita ponit casum h'ic in. n. sed nec. z. hec est vna lec. ¶ Ita nō ē nā lec. qz hoc fit

nō tm gra mulieris, sed etia viri, que lec. pōt ee va si intell...

Siue autem regularit ee pculum mulieris qz res pe...

Si vir vxori sperat a liberto dotali, nisi animo donat...

Si maritus In bono sufficit mariti ee tale in rebus...

Si vxor dilatoz ad ea pquirendam, als secus, h. d. c.

rit glo. de quo cauebit. Dic vt in glo. q incipit vt inuentat si...

Sibona. Si iudicium tenz p pte sufficit p pte ferri snia...

Filiofamilias. In peculio filij videtur esse illud mulier poterit...

Maritum. Maritus q̄ dote restituit tenet cauere de dolo et culpa et contra non restituere iurati l. i. re. h. d. Quidam dicit p̄ istu. s. actōez de dote eē arbitraria. s. non ē verū. id ē in ea iurat in litē. qz ē bonafidei: vt hic dr. i. gl. Quero de qua culpa teneat marit? Blo. ponit opi. veritas ē q̄ tenet de dolo lata culpa et leui. vt dixi plene in l. si mora. s. e. Quero exēplū in quo vir potuit cōmittere culpā cōstante m̄rimonio. glo. dicit si forte cessauit vti seruitutib? et sic sunt amisse. Hoc nō placet. Ja. d. are. qz vir nō pōt alienare seruitutes sūdo dotali debitas. vt. l. lex iulia. s. de fun. do. sed pōt sustineri glo. qz nō pōt alienare patiēdo. vt ibi. sed nō vtēdo sic. vt hac glo. not. z. l. si marit? s. d. fun. do. ar. j. d. diuer. et tēp. p̄scrip. l. lōge. z. qd̄ ibi nō. Ultio b̄ videt̄ ter. qz fm iura s̄oz. soluto ma. res dotalis sūt multes ris ibi dū ter. dicit res n̄ras zē. sed exponit glo. res n̄ras. scz spe nō re. z sic definit gl. qz etiā sol. ma. nō sūt res dotalis mulieris vere. Ja. de are. s̄ per. l. in reb? C. d. iure do. sed illud ē verū tpe illarū legū. hodie sē vt dixi in. l. si mora. s. e.

Si post diuortium. Post moras piculū rerū dotaliū spectat ad virū. h. d. Que rit glo. an debeat adhiberi distinctio. an res dotalis essent eodē mō p̄tute penes vxorē vel nō. Et iste tex. facit qz non ibi dū dicit oimodā zē. In actōib? realib? dicit vt plene no. in. l. itē si n̄beratū. s. fin. de rei ven. in p̄sonali dicit vt no. in. l. quod re. s. si cer. pe. dixi in. l. nemo rem suam. s. primo. j. de n̄ bo. obliga.

Si qui dotalium. Vir tenet p̄seq̄ seruos fugitiuos sui culpā suis exp̄sis. h. d.

Si vir. Vir tenet stare colono. et pensioes sequētium annoz spectat ad eā. p̄cedentiū ad virū. h. d. Ad de ad ter. ibi marit? condemnat? sit de colono. eo qz mulier coloniū expulit. Ja. de are. C. p. C. loca. l. emptorē. z. l. n̄ h̄il̄ interest. s. i. de le. i. So. hic in successore ad quē q̄s cogit̄ ex necessitate trāsferre in d̄ris nō trāsferre ab ex voluntate hanc so. ponit glo. in. l. diuortio. in glo. mag. C. d. tra istā so. op. s. loca. l. si q̄s domū. s. i. So. ibi fructuari? non habet bat plenā administratōz respectu iuris d̄nij. hic marit? plenā administratōez habebat. Circa hāc materiā Ja. de are. ponit hic vnā distinctōez. z. cy. aliā in. l. emptorē. C. locati. z. neuter eoz plene dicit. Dic ḡ lati? z sic. cū q̄rit an successor cogat stare colono. aut loq̄t̄ in successore vn̄uersali. z tūc nō est dubiū qz tenet z cogit̄ sicut defunct? vt. l. heres. s. nō de beo. z. l. herede. j. de re iu. Aut de successore singulari. z tūc aut cōductor ē cōstitutū ius in re. z quilibet successor cogit̄ stare colono. vt. l. i. s. i. j. d. sup̄. z. l. i. z. i. j. s. si ager vec. v̄l̄ em̄ phi. pe. Aut ei nō ē cōstitutū ius in re. z tūc aut successor nō succedit in plenū ius. vt missus in poss. cau. rei ser. z cogitur stare colono. vt. l. in venditōe. s. i. de bo. auc. iudi. possi. Aut succedit in ius plenū z tūc aut ex voluntate. z non cogit̄ stare colono vt. l. emptorē. C. loca. l. z. n̄ h̄il̄. s. i. j. d. le. i. Fallit fauore fisci. vt. l. fi. s. fi. j. d. iure fisci. Aut successor fuit ex necessitate. z tūc aut ille q̄ locauit nō habebat plenā administratōez. vt fructuari? respectu iuris d̄nij. z successor nō tenet stare colono. vt. l. si q̄s domū. s. i. s. locati. Aut habebat plenā administratōez respectu ei? eius cui restituit̄ postea. z successor tenet stare colono. vt. l. si tutele. j. d. admi. tu. Aut habebat plenā administratōez noie suo. z tūc similis successor in quē trāsfer̄ ex necessitate tenet stare colono. vt hic inuit̄ iste. s. qz mulier habet necesse stare colono viri. qd̄ sane intelligo scz qz ex necessitate quadā q̄scavit marito d̄ idēnitare. z p̄ se q̄ns de patiētia p̄standa colono dat̄ exceptio vel retētio. Nam hoc nō ē iure cautū. nec ista lex dicit hoc si inspicias eā i mil le annis. Ultio ex p̄dictis habetis notare qz q̄n aliq̄s lo eat domū vel fundū. z p̄ obseruatōe obligat oīa bona sua. qz colonus vel inq̄linus pōt dicere se remanere in re cōdu ducta. s. vigore pignozis. z sic successor nō poterit eū expel lere. quia habet ius in re fm distinctōez p̄dictā. idē no. j. de sup̄. l. i. s. qd̄ autē.

Emel mora. Oblatio sequēs purgat morā p̄cedentē z eius effectū tollit. h.

dicit. C. p. z videt̄ qz nō sit mora ibi postq̄ vir obtulit et mulier accipere voluit. vt. l. mora. s. d. vsur. Rūdeo qz ab ini tio fuit mora. sed postea p̄ oblatōez sequētē purgat. Quo ro vtrū liberet marit? interitu ei? rei inueniente culpa sua. Blo. videt̄ dicere qz nō. z intelligit hic seruuz decessisse sine dolo et culpa mariti. qd̄ intellige de lata culpa. de leni enim nō tenet post oblatōez. vt. l. si mora. s. e. z ibi dixi. Quo ro vtrū alijs modis mora purget̄. Dic vt in glo.

Post diuortium. Licet p̄sona actoris mu tet. non tū mutat q̄litas actōis. s. respectu cōuenti. h. d. C. p. s. eo. l. si maritus. So. si mutat p̄sona ex pte rei. mutat etiā cōditō actōis ex pte actoris. vt ibi. sed si mutat p̄sona ex parte actoris nō cōtingit mutatio ex pte rei vt hic. sed bñ cōtingeret mutatio ex pte ip̄i actoris. qz heres extrane? agēs nō ha bet eadē p̄uilegia q̄ mulier. vt. C. d. p̄uile. do. l. i. z. l. assiduis s. excepti. C. q̄ po. in pig. ha.

Acere. Quod vir ab ei? vxore pōt exigere ei? bonis nō cōputat. z illud dicit̄ posse fa cere qd̄ dicit̄ hic i ter. ibi posse facere. z id in hoc cō pensatio nulla obijc̄t mulieri. h. d. Quero vtrū indistin cte maritus dicat̄ posse facere totū id ad qd̄ hz actionē. gl. dicit qz sic si debitor est soluēdo. vñ requirit̄ qz vir possit fa cere d̄ iure z de facto: nā alias ē inanis actio quā inopia de bitoris excludit. vt. l. nā is. s. de dolo. sed dy. dicit qz q̄tum ad casū hui? . l. eo cān quo d̄ virū habet actōez sufficit qz vir sibi p̄p̄i semp ē soluēdo. vt. l. nenseni? . s. fi. de re. iu. z. l. cū q̄re batur. j. ad. l. falcī. Querit glo. qd̄ si marit? est obligatus p vxore pure an anteq̄ soluat poterit mulieri cōp̄sare. gl. dicit qz sic in. l. si q̄s mādato. d. neg. gest. In d̄riū facit qz sū deiusor nō repetit anteq̄ soluat. vt. l. luci? . s. mā. Sed ratō diuersitatis patet in. l. indebitū. s. d. cōdi. inde. z no. in. d. l. si q̄s mādato. Ultimo Jac. d. are. inducit hūc si. in argu. qz fideiusor d̄ euictōe anteq̄ res euincat. etiā si stetit p magnū tēpus nō pōt agere vt liberet. quia adhuc obligatus non est. vt hic in fine huius legis. et quod tenet L. y. in. l. si pro ea. C. man.

Motiens. Pater appropriat sibi actionē de dote si ante m̄rimoniū stipulet̄ vel post tēpe traditōis. alias secus nisi filia ei consen tiat. hoc dicit. C. p. qz actio de dote nō ē nata añ m̄rimo niū solutū. vt. l. in rebus. s. i. s. d. iure do. dixi in. l. si p̄stante. s. i. s. e. si nō est. ḡ nō pōt stipulādo in se trāsferre dotē. dico qz trāsfer̄ in se stipulādo. scz spem actōis de dote. C. p. C. d. iure do. l. auia. So. pat̄ stipulādo appropriat sibi actō nem de dote vt hic. secus si paciscēdo q̄q̄ incontinenti. vt rō ibi patet. hz in extraneo sit secus. Quero hic dicit̄ par trem debere stipulari incōtinētī. qualis debz intelligi. Bre uiter aut dat dotē p̄ aut extraneus. primo cān aut ante ma trimoniū d̄ctum. z tunc semp dicit̄ incōtinētī siue p̄cesserit p missio de dote dāda siue nō. vt hic in n̄. plane. Si post m̄rimoniū d̄ctum. z tūc aut nulla pmissio p̄cessit d̄ dote dāda. z tūc dicit̄ incōtinētī tpe traditōis. vt hac. l. in prin. Aut p̄cessit de dote dāda. z tūc dz intelligi incōtinētī tpe pmissiois. alias aut q̄rere ius filio. vt. C. d. rei vx. acf. s. accedit. z. C. de pac. cōuen. l. ex morte. fm dy. qd̄ intellige vez si pmissio fu it facta tpe m̄rimonij vel post. nā si añ totū tps añ matrimo niū dicit̄ incōtinētī. vt. s. dixi. Si nō dotat extrane? si nul la p̄cessit pmissio dicit̄ incōtinētī tpe traditōis. vt. C. de rei vx. acf. s. accedit. si nō p̄cesserit. pmissio dicit̄ incontinenti tē pore pmissiois. siue fuerit facta ante m̄rimoniū vel post. vt lex morte. C. de pac. cōuen. z no. in. d. s. accedit. Idē dico si tpe pmissiois apponat̄ pactū de puisione sibi faciēda de dote restituēda. ar. l. modestinus. j. de so. Quero q̄ est rō qz pat̄ ante m̄rimoniū pōt quādociq̄ stipulari hz pmissio ante. extraneus nō nō. Blo. dicit. qz ante m̄rimoniū filia nul lum ius hz in dote. vt hic in vltima glo. sed certe illa eadem rō videt̄ in extraneo. vt. l. si extraneus. s. d. cōdi. ob cau. Sz rō est. quia p̄ ante matrimonium d̄ctum pōt sp̄salia a mu liere contracta dissolucere. quod fieri pōt. vt. l. i. C. d. spon. et

hic est in eius potestate ne matrimonium contrahat. merito est in eius potestate stipulari dotē. sed in potestate extranei non est dirimere sponsalia eodē modo nec stipulari dotē. sed post contractū matrimonium in neutrius potestate est illud dissolvere inuita muliere. C. de repu. l. dissentientis. c. l. se. Et hanc rationē ponit tex. in l. adoptiuū. §. i. §. d. iure do. Et p hoc dico qd si de iure canonico p nō pōt dirimere sponsalia q nec etiā pōt dotem stipulari inuita filia sua. C. p. j. e. l. post dotē. So. illd contrariū est qd illā. l. reddit difficilē. dicit vt ibi. C. Ultio scias qd hic non cadit illa expositio quā qdam faciūt q incōtinenti dicit fieri qd sit cōstāte matrimonio. vt gl. dicit. qd plene examinaui in l. iurisg. ver. vtrputa si p' dūortū. §. d. pac.

Si quis. Si extraneus stipulat dotē solutio facta vxorū. rī maritū nō liberat. h. d.

Apta. C. p. C. d. diuor. l. osensu. So. intelligi ge qd hic diuertit sine culpa sua. Quero an ista mulier habeat priuilegiū actōis de dote. Ja. d. are. dicit simpliciter q sic. In contrariū facit. §. e. l. i. nam postq est nupta cessat rō concedendoz priuilegioz mulieri. d. cedebant em p p' eā maritādā. S. Ja. d. are. dicit q dos nō solū ē necessaria ad maritādā mulierē. sed etiā ad sustinēda onera matrimonij. p hoc est casus in l. assiduis. §. er cep. C. q. po. in pig. hab. r. l. etiā. vbi filij primi matrimonij hnt priuilegiū. §. multo magis ipa mulier. qd no.

Quotiens. re. sed satis ē debitoz liberare. h. d. Quero vtrū maritus possit soluto matrimonio dotē exigere vt lucrescēt in futurū medijs t'pīs qd olim tenebat restituere annua bina trina die. hodie post anū. Rū. vt dicam. §. e. l. si. focer. §. lucius.

Imarito. Pro qua pte bona mariti publicā tur. p ea pte ad dotē fiscus tenet. h. dicit. C. p. ille ad quē bonapuerūt nō tenet creditoribus. vt. l. mulier bona. §. d. iure do. r. C. de here. vel ac. ven. l. i. r. ij. So. hic bona mulieris pueniūt ad fiscū iure cuiusdā successōis: in d'rijs pueniūt ex d'ctu fm Dy. vt. l. iij. §. cū ex cā. d. iure fil. Vel dicit qd hic bona pueniūt ad aliquē ex dispositōe legis. in d'rijs autē ex dispositōe hoīs. facit. l. i. de bo. poss. r. l. p'iceps bona. §. d. vbo. sig. C. p. d. l. si debitor. C. d. sen. pass. Solu. ibi fuit publicata certa res. h. q'rtā ps bonoz. vel meli' ibi fuit restitū' ad certas res. hic in q'rtā pte bonoz fuit facta publicatō. C. Quero an vir sit ipso iure liberatus p ea pte q puenit ad fiscū. xitas ē q sic. vt. l. si debitori deportato. §. d. fideius. l. qdam glo. dicat d'rium qd examinaui plene in l. vbi cūq. §. d. fideius. vbi dicit q nō tenet ciuilib' sed remanet naturalis. sed in l. si. §. d. duo. reis. dubitat.

Si pater. Dotē sibi pacto remissaz p nō erigit soluto matrimonio. h. d. C. p. qz solutio est qd debet tollit oīs obligatio. vt. §. e. l. si. §. si vir. r. §. d. iure do. l. vir. ab eo. So. hic dos fuit remissa pacto. ibi acceptilatōe que vice solutōis obtinet fm Dy. r. Ja. d. are. q solutio an xā sit dicit in l. si. §. si vir. §. e. C. p. pactū factū vni trāsit ad heredē eius. vt. l. pactū d. pba. So. hic pactū fuit psonale. dicit em ne a se t'm peteret. C. p. q soluto matrimonio vir non pōt petere dotē. vt. §. l. pri. in fi. So. intellige qd hic matrimonio cōstabat mortuo socero. vel si erat solutū fuit inpositus pactū de dote lucrāda fm glo. sed illa solutio vltia nō congruit l'fe que dicit ista quoqz pecūia in dotē erit: cū nō possz esse dos sine matrimonio: nisi sustinēdo dicas sine matrimonio scz instanti vel pterito. sic g' habes qd si post m'rimoniū soluat vir viro q d'z dotē lucrari d'z illa pecunia dotis fieri. r vt dom eam lucrari.

Si voluntate. Actio iudicati post mortē p'ris dsoluit. dat in psona filie. sicut actio d' dote. h. dicit. C. p. q p sniam actio efficit trāsitoria ad heredes. vt. l. q libertinus. §. sed si iam. §. de op. lib. So. aliud in op'is libertoz vt ibi. aliud in dot vt hic. dy. assignat rōnē: qz ibi viuo p're nlla actio filie ppetebat. r sic p sniaz h'bil sibi aufert hic viuo p're actio q filie cōpetebat d' dote erat cōis cū filia.

r sic nec ipa snia. nec actio. nec litis stestatio ipedit filiam dsolidari p're mortuo. C. p. p. ad hoc. §. d. duo. reis. l. ex duobus. Solu. materia duozum reoz nihil h'z cōe cuz ista nam p' r filia nō habent vt duo rei. vt. l. ij. §. itē si voluntate. §. e. r. l. nō solū. C. p. de. l. sicut. §. si debitori. §. q mo. pi. vel hyp. sol. vbi qui cōsentit debitori videt dsentire heredi eius. g' hic filia que dsentit p'ri videt cōsentire heredi pat'is. Glo. nō sol. dy. dicit q in eodē statu est tibi a quocūqz res v' d'at. r ex psona heredis nō variat hic secus. qz pat' tenet filiam dotare nō heres eius. ita dicit dy. Tenet g' dy. q heres p'ris nō cogit dotare filia. qd no. Contrariū no. ip'e idē in l. in insulā. in prin. §. e. qd est veri'. vt dicā. §. e. l. post dotē. Contrariū g' solue qn q's videt alteri cōsentire ex voluntate videt dsentire heredi eius. vt in d'rio. secus si dsentit ex necessitate qz tūc nō videt dsentire heredi. sic cessat rō inferēde necessitatis in heredē. que tamē erat in defuncto vt hic. C. Quero cū nec p cōtestatōes. nec p sniam p'maf filie ius dsolidatōis. an saltē p'maf p'ractionē a p're factā. dy. tangit in d. l. in insulā. r nil allegat. Tex. est in d. l. ij. C. d. bo. q libe. r. l. ff. C. cōta vtriusqz iudi. r dicit vt ibi p cy. C. Ultio scias qd est qdam glo. j. ad l. fal. l. p' filiam. in prin. q videt huic tex. d' d' cere. sed dicit vt ibi dicam.

Cum pater. Quatenus solutū ē mulieri eatenus vir a coheredibus suis nō repetit. h. d. C. p. j. d. here. insti. l. suos quoqz. So. intelligas istam fm distinctionē illi'. C. p. de. l. si maritus. §. fa. her. Solu. intelligas qd hic matrimonio erat solutū. ibi nō. C. Ultio iste. §. fac ad. q. no. in l. ij. §. si ps heredi. pe. v'ez an pendēte p'ditōe vni us ex institutis p pte alij possint infim insolidū agere vt cōueni'. r hic videt casus q nō nisi p pte p qua institutus est pure. qd dixi in l. plane. §. si p'uncti. §. de le. i. Sed qro tenēdo hoc qualif cōsule' vxori ad dotē pēdente p'ditōe. Dy. r. a git in l. si p'stante. §. eo. §. i. q faciet dari curatozē bonis. p. l. si diu. §. q. ex cau. in poss. ea. r. l. i. d. cur. bo. dā. r. l. si q's instituta. r d' heredi. insti.

Si fundum. Fructus augēt dotē. r iō qd iuris ē i dotē te erit r in fructib'. h. dicit. Et p istū. §. d'ixi. §. eo. sup rubrica qd dos ē qd vniuersale. qz augēt fructibus sicut hereditas vt hic pbat in l. qd dicit. §. tit. pri. C. p. po. C. de po. l. iij. Sol. ibi qn fructus debent peti officio iudicis. hic autē principalif petunt actōe de dote. l. z fructus nō sint dos. ita dicit glo. qd intelligo sicut res hereditarie non sunt hereditas. vt. l. ij. §. d. re. diu. ita fructus nō sūt dos: nec aliqua res d'otalis ē dos. cū dos sit qd vniuersale. vt. §. d'ixi sed fructus sunt dotis seu dotales. C. p. j. d. vbo. ob. l. iur lianus. §. i. Dicit glo. tu dicit vt ibi. sed illa nil habet facere cū ista. qz ibi loq' quādo dos est soluta pfecte. s'z in rē defic' ali qd ius. hic quādo dos nō ē pfecte soluta. et de ista mat'ia habes in l. nō solū. §. elegant. §. d. dolo. r p cy. C. d' ex pi. re. l. ex hibitōis. C. Quero nūqd legata facta seruis dotalib' de beant mulieri. Glo. r Dy. dicit qd debet inspici cur' p'teplatione sit relicta r bñ. sed qd in dubio dicit vt dixi in l. additō. d' acq. heredi. fm dy. qd nota.

Pro prior maritus. Qui p'mittit qd d'z intelligi g' d' debito cū effectu. h. d. C. p. j. de re iudi. l. nē senius. r d' excep. do. l. pu re. §. si eum. Glo. soluit mirabilif aut marit' p'mittit simplif cū quod debet: r intelligit cū effectu deducto ne egeat vt b' Aut p'mittit centū que d'z. r sic qntitatē exp'ssam: r tūc cōue mef insolidū vt in cōtrario. ar. l. eū qui. §. si mulier. §. de iure iurā. idē no. in d. l. nē senius. Idē d'zo in sūma so. ma. r videt tex. in l. meuiō. §. a me. §. d. le. ij. C. Querit gl. qd si post hāc p'missionē vir efficiatur nō soluēdo. Rūdeo piculuz ē mariti fm distinctionē que ponitur in l. si extraneus. §. de iu. do.

De dotis. Ista est pulchra. l. r habet materiā am quotidianā r subtilēz r pessime examinātā. r hoc dicit fm lec. quā teneo. Adhibet ad stipulandū p're dotis donandū videt adhibet. r si marit' mulieri est heres ei tenebit etiā si hereditas soluēdo nō fuerit hoc dicit. Pro ponit thēma. sed rūder ad. q. q'rio rūdet cuiqz

or donare ipi tertio. Videte dñi iste e pulcher punctus: qz in extraneo nō psumit donatio. vt. l. ij. s. de ne. ges. r. p totū tī. nisi esset cā pietatis illud est dubiū. vt. s. dixi inf ascēdentes r descēdentes. r glo. in. l. filie. C. fa. her. dicit q donatio psumit in pte qui hz filii in pte ex solo cōtractu nō psumitur animus donādi sed pcedēdi in peculū sic. vt. l. ij. C. d. castrē. pe. r. j. d. pec. leg. l. fi. sed si noie filij emeret r pateret sibi tra di. tūc psumit donatio. vt. l. ij. r. iij. C. si qz alteri v l sibi. ita d3 intelligi. l. filie. C. fa. her. nec ob. l. i. C. d. castrē. pecu. In mfe dō q talē filiū nō hz in potestate aduerte. si qdē est talis cō tractus qui gerit ex quo posset qñ actio: statim psumit pfer ta donatio: alias secus. vt. l. fi. j. d. dona. nos habuim? in. l. fundū p fideicōmissū. j. d. leg. i. an p̄sentis sit animo donā di vel nō. Et pone ego p̄sentio q obliges rem meā r bñ an inducat pignus p̄sentis sed qro an aīo donādi vel nō videat adhibitis. Respondeo nō sed potero agere vt luas. vt. l. fi vt certo. s. q sine. s. cōmoda. r dic plene in. l. finali. C. com moda. r. l. lutiū. s. manda. ¶ Procedo vlti? p̄sentis tibi vedēti rem meā an videor p̄sentire animo donādi p illa q dī xi in. l. fi fundū p fideicōmissū. j. d. leg. i. Reassumo vñ dī ctiōne r videbis. ll. q̄s allegabo. qñq̄ consentio venditōni rei mee r a te mibi donate. qñq̄ de alio si de re mibi donata a te psumit donatio. vt. l. fi dō. s. idē papi. s. māda. si dō nō fuit a te mibi donata nec ab auctore tuo vel ab eo cui est heres vel alio ei? p̄cepto. r tūc ille q vendebat erat patronus meus vel heres patroni r psumit donatio. nisi aliud appareat. vt. l. codicillis. s. i. de le. ij. aut nō erat patronus nec heres p̄soni. r tūc aut res ipa erat mea res. r tūc nō psumit animo donādi. vt. l. fi fundū p fideicōmissū. s. i. d. lega. i. Si dō erat in ea spe. r tunc aut ille actus cui p̄sentio erat talis actus ex quo res ad me puenire debeat r mibi ē i p̄iudicio. vt. l. cū paf. s. libertus. j. d. lega. ij. r. l. nihil. s. i. j. d. le. i. r. l. q̄ tiens. C. d. fideicō. aut ille act? nō erat talis actus: qz erat i re mea mibi legata sub aliq̄ dītōe. isto cāu p̄sentiedo nō vī deor remittere fideicōmissū. vt. l. fi fundū. j. ad. l. fal. r no. per dy. in. l. q̄ rome. s. duo fratres. j. d. dō. obl. r habuistis glo. in. l. fi a substituto. in p̄ncipi. j. d. lega. p̄mo. Si dō non erat donata nec a te nec ab auctore tuo tunc idē dicit consensus non inducit donatōez. vt. l. cū a mfe. C. d. rei vendi. r qd dixi in. l. fi fundū p fideicōmissū. j. de le. i. Tertio pone q cōsentō tibi donāti rem meā videor donare. vt. l. fi seru? s. i. s. d. do na. inf vi. r vro. r. l. ij. C. si aduer. do. r. l. in edib? in fi. j. d. do na. Quid si cōsentio alienāti rem meā. Dic vt dixi in. l. fi fū dū p fideicōmissū p̄alle. Quid si p̄sentio alienatōi rei mibi obligate. psumit remissio pignoris. nō tamē de debito psumit donatio vt. l. fi pbaueris. C. d. remis. pig. r. l. sicut. s. qui. mo. pig. vel by. sol. ¶ Habem? videre qñ q̄s dicat p̄sentis re r in isto habem? videre de p̄ntē d absente r d tacente. itē de subscribente r sigillate. Et p̄io qro an absens r ignorās videat p̄sentire. Et breuif nō in hoie sane mentis loquor. de furtofo dixi. s. e. l. ij. s. voluntate. r q nō videat cōsentire absens r ignorās. no. in. l. qd meo. s. fi. s. d. ritu nup. cū. l. seq. r. l. ij. in fi. s. e. r. l. fi dōbitōe. C. d. pig. r. l. q̄ vas. s. vetare. j. d. fur. ¶ Quero qd de sciēte nō tñ p̄sente. Rñ. absens in cāu in quo cogit p̄sentire psumit p̄sentire. vt. l. ij. s. voluntate. s. eo. als p̄sentis nō psumit. vt. l. in delictis. in p̄m. s. d. noxalib? ¶ Quero qd d p̄sente sciēte r intelligente cū in ignorā tē nō cadit cōsentis. vt. l. labeo. j. de aqua plu. ar. an in p̄ntē r sciēte q̄ r in tacente. Et breuif hic sum? in materia. c. is q̄ tacet. ex de re. iur. lib. vi. r ibi p dy. in glo. in. l. gal? s. d. pig. ac. r. l. qdam. de euic. r. l. inuitus. C. d. pcur. r glo. l. ticia. s. lu cia. j. d. leg. ij. Et vere loquēdo tacere ē qdādam mediū inf cō sentire r dissentire: qz q̄ tacuit nō vere p̄sentit nec v̄e negat vt in. c. is q̄ tacet. extra d re. iu. li. vi. S3 si sum? in tali casu i quo non requirit nec scia nec ignorātia r nulli applicabit vt. l. i. s. scias. s. d. tribu. Si dō ē necesse q applicet alicui ex tremoz. r tūc qñq̄ q̄s tacet p cōtumaciaz r tūc psumit p̄se tire vel negare in damnū sui. vt. l. de etate. s. q̄ tacuit. s. d. inf ro. acf. quādoqz tacet nō p cōtumaciā: et tūc qñq̄ act? q̄ ger rit ē aliq̄s act? vniformis vt d̄ctus vel qñ. r tūc si qdem ille

actus q̄ gerit respicit meū fauorē r videor p̄sentire: qñq̄ re spicit meū p̄iudiciū circa ius reale. quādoqz respicit meū p̄ iudiciū circa actionē p̄sonalē: qñq̄ respicit p̄iudiciū tertij cui ius bona ad me p̄sentē r tacentē p̄tinet cura r sollicitudine In p̄io cāu psumit cōsentire. vt. l. fi dō nō remunerādi. s. fi passus. r. l. q̄ patif. s. mā. S cōdo cāu quādo respicit meū p̄iudiciū circa ius reale: r tūc aut circa ius meū qd habeo in re tertij. vt qz vendit res mibi obligata vel aliq̄s d̄bit sup re obligata. r tunc dic vt dixi plene in. l. vlti. C. d. remis. pigno. si circa ius meū dñij vel usufructus. r tūc glo. distinguit. aut erat talis actus quē nō poterat impedire p̄dicēdo r nō p̄su mit p̄sentis. vt. l. gaius. s. d. pi. ac. r. l. ticia. s. lucia. j. d. le. ij. r. l. sepe. j. d. re iud. fallit rōne cōiunctōis: qz tūc psumit cōsen tire. vt. l. fi seruus. d. dona. inf vi. r vro. r hec glo. fallit etiaz in. l. q̄ patif. s. mā. Et istud qd fallit rōne cōiunctōis: intelli genis sit talis cōiunctio que habeat in se reuerentiā quia tūc faceret p̄sumi dissensum. vt. l. i. s. que onerāde. j. qñ re. acf. si da. r. l. penul. j. d. fur. si dō p̄dicēdo poterat impedire tūc ta cens p̄sumit p̄sentire. ita dicit glo. r allegat. l. fideiusfor. s. paf. s. d. pig. r ibi glo. d. l. sepe. j. d. re iud. sed an req̄rat q̄ ipe taceat dolo vel nō. et vnus tex. videt requirere q̄ taceat dolo. vt. l. ij. C. si ali. res p̄. da fit. r facit. l. r si sine. C. ad vell. dñis Ja. bu. dicit d̄riuz r istud tenui marie p rōne. l. sepe. r. l. si sine. ad vellei. quā glo. inducit p se r ē d se: qz. l. si sine. req̄ rit q̄ mulier dolo taceat vt excludat a vellei. als in obliga tione rerū nō excludit sed habet vellei. nisi habeat doliū. qz tunc a vellei. excludit. In tertio cāu quādo respicit meū p̄ iudiciū circa ius p̄sonale. r tūc in dubio tacēs nō videat p̄se tire. vt. l. filius. s. inuitus. s. d. pcura. Fallit fauore pupillo rñ. vt. l. filius. j. d. tute. r. l. ij. j. ad muni. In q̄rto cāu qñ respicē p̄iudiciū tertij cui? bona te respiciūt cura r sollicitudine. et tūc nō psumit p̄sentire. vt. l. ij. j. de au. tu. r ibi tex. r glo. ¶ Quero qd si sum p̄sens r tacēs in cāu difformi r cū intrā in possessionē meā vel accipis de rebus meis r taceo r isto casu si qdem p̄cessit d̄ctus ex cuius natura tenebor illud pas ti r p̄sumor p̄sentire. vt. l. ij. r ibi no. C. d. acq̄. poss. si talis d̄ ctus nō p̄cessit. r tūc si quidez tractat de magno p̄iudicio et tūc videor dissentire. vt. l. pe. j. d. fur. r mo. in. l. ij. C. d. acq̄. pos. Si dō d modico p̄iudicio p̄sumor p̄sentire vt. l. q̄ tuberōis. s. sunt qdam. s. d. pecu. r. l. sabinus. s. cōi dñi. r. l. labeo. cum sua glo. j. de aqua plu. ar. r. l. q̄ bona. s. si q̄s iustus. j. d. dā. in fec. p̄dicta r̄a in scia que ē tēpore negocij gesti. s3 si supueni at scia ex postfacto. dic vt dixi anno in. l. quo em. s. ij. j. rem ra. ha. tangit in. l. si absente. C. si cer. pe. r ibi dixi tetigi hoc i l. i. s. pena. j. de lib. agno. ¶ Quero qd de subscribente r si se subscribat vt testis nō dicit p̄sentire. als videat p̄sentire subscribendo nisi erraret. vt. l. fideiusfor. s. fi tibi. s. d. pig. r. l. sicut. s. nō videat. s. q̄. mo. pig. vel bypo. fo. r. l. vlti. C. pl? va le. qd agit. r. l. sticho. s. stichus seruus. j. d. sta. li. r. l. i. s. inter filium. j. d. fal. r. l. gaius. s. d. pig. acf. ¶ Quero qd de sigill ante an videat p̄sentire. Et videat q̄ sic. vt. l. ij. C. d. re. ali. nō ali. r. d. l. fideiusfor. s. i. fm vnā lec. s. d. pig. sed in quibusdā casibus sigillare hz vim ademptionis possessōis. vt. l. si ne q̄. s. d. pi. r com. rei ven. qd dic vt ibi. fallit in vno cāu. vt. l. l. s. si doliū. e. ti.

Exceptio opposita in tertia p̄sona cui? inf

Itia. est obstat r venit examināda in iudicio r i pedit p̄cessū. h. d. Et ē no. r plus subtilis lex q̄ cre dat. Glo. legit hāc. l. q̄ paf iplozanit p̄mo officium iudicū d̄ filiam petens p̄nunciari eam in sua potestate esse. S cōdo intentauerat actionem de dote d̄ maritum. sed ista lec. nō cō gruit bene l̄e. nā ordinata cā illa p̄ncipali sequentes cāe debent fileri cū sit p̄iudicialis. vt. C. de lib. cau. l. lite ordina ta. r isti. de actio. s. p̄iudiciales. vnde sup actōe de dote nō p̄cederet sed eēt officii iudicis p̄nunciare donec pendet cā p̄ncipalis sup alia nō esse p̄cedendū. r iō posui casum q̄ paf dictauerat libellum d̄ maritū r in eo dicebat filia i sua potestate eē. r dotē sibi reddi debere. in quo iudicio cōparu it filia dicens se sui iuris esse r se velle agere cū actio sibi cō petir. certe ista exceptio examinabit cū ipius filie opponēt

instit. facit. l. si suspecta. in prin. s. de inoffi. testa. r. C. d. litig. aut. nisi si heres. facit. j. d. re iudi. l. sepe. r. j. ad trebel. l. ita tñ s. quoties. r. ibi dixi. r. l. si is a quo. d. rei vendi. de pe. her. l. pe. r. in qlibet earu dixi. ¶ Op. q. filie icubabat on? pbandi se sui iuris ee. vt. l. certu. s. d. pba. Sol. hicerat in qñ possessiōe existentie sui iuris fm glo. ¶ Quero de q dote loqñ becler. Rñ. de dote. pfecticia fm iura allegata r fm veraz opi. nã aduenticia nō pōt petere pñ. etiã si filia eet in prãte. vt. C. d. colla. autẽ. qd locu. ¶ Quero quōd pñ pbabit se habere filia in prãte. Rñ. det glo. notabilis eoipo q pbat filia am ee legitima. vt. l. nã r ciuili. de his q sūt sui vel alieni iuris. r. insti. de pa. prãte. in prin. ¶ Sz tñc qro quōd pbabit hoc q sit legitima. Rñ. pbando q si t nata ex legitimo mñi monio. vt. d. l. nã r ciuili. r. l. si vicinis. eo. ti. Sz dubitat tñc vtñ iste articulo possit pbari corã alio nisi corã epo qd vide tur. nã qd est spūalis. g. oz definiari corã epo. vt. C. d. sacro. sanc. ec. l. omni nouatiōe. r. extra q si. sint legi. c. cam. r. d. ord. cogni. c. tuã. In strariu qz qdlibet icidens oz examinari et definiari corã iudice cãe pñcipalis. vt. C. d. iudi. l. quoties. Rñ. qñqz est dubiu vtñ in prãte r matrẽ fuit mñimonium r istud oz examari corã iudice ecclesiastico: qz est cã spūal. vt dictis. ll. sed forte hoc nō ē veru in cãu pñdicto: qz de mñi monio nō est qd in pñges. sed in alios vel in pñge r ali um. vnde qd mñimonij nō tractat ad illu finẽ. vt in tales p sonas qd iudicet decideret cãm mñimonij vel aliqd face ret ad ee vel nō ee mñimonij. vñ cū essentia mñimonij in ali quo p hoc nō ledat nō pōt dici qd de re spūali. als si sec? di ceremus seque ref? q iudex secularis nō possz cognoscere d exceptōe excoicatiois. Itẽ q nō possit punire sacrilegũ vl hereticũ qñ incident de re spūali qñ. tñc qñqz de mñimōio nō dubitat sed dubitat an ille fili? fuerit nat? ex illo mñimo nio r istud nō ē spūale. sed poterit examari corã iudice secu lari vt hic. r. d. l. quoties. Et ita tenet decretiste. in. c. cãm. p allegato. r. eodẽ mō si ē qd sup contractu q dicit vsurarius pōt hoc ee duob? modis. vno mō qz ptes pñtẽ factuz: ta men dubitat an datus descendẽs ex tali facto pñfessato sit v surari? an nō. tñc qz illud ē spūale examinabilẽ corã epo. qz tñc est qd in pñbitũ r pñcessum. sed si de facto dubitat. qz vnus dicit factũ pñcessisse pñu modũ r alẽ p alterũ. puta qz creditor dicit se numerasse totam summã in instrumẽto com pñfessã. debitor dicit se nō recepisse nisi dimidiã r aliã dimi diã ee adiectã in fraudẽ vsurariũ. Itẽ dicit vẽditor q datus fuit excoigatus in fraudẽ vsurariũ q emptor negat tñc istis casibus ē pñctio de facto nō de vsura siue aliquo spūali ne gocio. quia qlibet pñtẽ q vsura eet si sic eet: et tñc oz exa mĩari corã iudice laico: r ita videt mibi q ponat dñs Pau lus de liza. in ca. vlti. extra d vsu. in cle. ¶ Ultio videt in cãu qz tertia psona admittat in iudicio ad pbandũ. l. z nō p sequat pñu interesse. vt. l. ij. in fi. C. d. nego. ge. ¶ Quero quōd pbabit pñ filia sibi consentire. Rñ. eoipo q nō hz cãm pñdicendi. vt. l. dotẽ. j. e. examinaui latius in. l. si cñ dotẽ. s. e. aut tpe. s. eo.

Liberta q legitime recedit a patrono ab eo pōt petere dotẽ. h. d.

Maritus perdit pñuilegium mariti. hoc dicit cum. l. sequẽ.

Item dicitur nō hz. h. d. sed filia sparere r dicitur cã pñu examinat. vt. l. si cñ dotẽ. s. eo aut tpe. s. e. ¶ Op. j. de no. op. nũ. l. i. in prin. Glo. nō soluit. So. eoipo q qz dicitur hz iustam cãm pñdicendi iuris pñmissioe. ¶ Se cundo op. C. d. pac. conẽ. l. hac lege. Gl. nō soluit. dic qz ibi mñr suũ defedit. r. i. re. ppria ē p rōne volũtas. hic mlier vol lebat patrẽ grauare in iure pprio ipi? pñs. vel dicit q nō est p rōne volũtas in reb? cõibus vl in his q aliũ ledũt. Op. j. ad trebel. l. quia poterat. So. qz ibi heres repudiãdo se ex onerat r iuri suo renũciat. hic mulier aliũ grauare volebat ¶ Ultio glo. inducit hã. cl. in ar. d. eos q dicit electionib? bus. de quo. j. de decur. l. i. perator. s. si. d. mu. r. ho. l. re? s. i. r.

p dy. in ca. qd semel. ee de re. iur. li. vi. ibi itẽ potest ponẽ exemplum.

Acus. ius petedi dote vel retinedi filio ope tes cpa mlier. h. d. Op. q coipo q fili? si dicitur pñctire sponsalib? vt. l. ea q. r. l. filio. s. d. spõ. Sol. glo. ibi in filia q videt tacite cõsentire sed in filio secus. vt hic in. l. d. ita. glo hoc nō approbat. r ides pñ. r. Ja. d. are. r. Ja. d. rauen. die g qz hic loquit in filio q ignorauit spõsalia dcta. ¶ Op. extra glo. qz pat pōt remittere iniuriam filij. vt. l. sed si vnus s. si filio. j. d. iniu. potes dicere q hoc id qz spõsalia nō dura uerũt qd nō placet. qz iniuria semel remissa nō resuscitat. vt l. si vnus. s. pactus ne peteret. s. d. pac. nec potes dicere q mulieri iputat si dissoluit spõsalia qz hoc lz. C. d. spon. l. i. et ter. hic expñse dicit q mulieri iputat culpa in dissoluẽdo pñ mo mñimonio. Dic g qz hic pat erat turpis psona q iniuriã am filij nō pōt remittere. vt. d. s. si filio. vel dic qz speciale est in istis iniurijs q tãq a pñuncta psona inserunt. sicut ē vxoz vt a pñe remitti nō possit vt hic. simile iniuriã pñctõis vel exheredatõis facte a mñe. vt. l. papi. in prin. s. d. inoffi. testa. ¶ Op. qz eo q filius ē heres pñs cogit habere ratũ factũ p pñem. vt. l. ex qua psona. j. d. reg. iur. r. C. d. rei vẽ. l. cñ a mñe. Glo. soluit notabilis q tñc heres cogit habere ratũ factuz defuncti qñ illud factũ est obligatoriu ex quo d defunctum cõpeteret actio vel exceptio. s. hic nō erat hñdõ. g. r. c. Istõ examinaui plene in. l. cum vir. j. d. vsur. r. l. cum rẽ alienã. s. d. pig. ac. vel alif soluit glo. factũ defuncti cogit qz habere ra tũ sicut si ipse fecisset. sed si ipemet filius pñsensisset non pñdi caret sibi qz sponsalia tñ fuerit dcta nō mñimoniu. g. r. c. l. vltimũ nō placet pñ. qz eadẽ rō in spõsalib? q in mñimo mo. nam dñedo spõsalia videt approbare mores suos sic dñendo mñimoniu. Tene g pñcedentẽ solutionẽ. ¶ Op. s. e. l. rei iudicate. s. heredi. ver. moz. So. heres mariti nō pōt opponere. d. mozib? vxoris si marit? nō opposuit vt in dñio sed heres soceri idemqz marit? bene pōt opponere. vt hic. ¶ Ultio no. qz lz qz ouentat vt heres pōt vtĩ defensionib? bus ppetẽtib? sibi etiã nō vt heredi. vt hic in fi.

Pro atqz vxore. pñctioe tollunt. h. d. Glo. ponit casũ q vxoz repetebat dotẽ vt excipiebat d adulterio. mulier replicabat de lenocinio vel ecõuerso: mari tus repetebat donatõz ppter nuptias. mulier excipiebat d lenocinio: maritus replicabat de adulterio vxoris. ¶ Sed tunc op. exceptio lenocinj nō tollit cãm adulterij. vt. l. ij. s. si publice. j. de adul. So. nō tollit cãm criminale vt ibi. sed cõ uilem sic vt hic. ¶ Op. d exceptõem doli nō dat replicatõ doli. vt. l. apud cellum. s. marcellus. j. d. doli excep. So. quã do aliqz agit r reperit qd dederat r sic certat d damno vitã do d exceptõem doli dat replicatio doli vt hic. sed qñ ille q agit certat d lucro captãdo vt si petat qd sibi pñmissum ē p dolum. d exceptõez doli nō dat replicatio doli. vt in dñijs. Ita ē hã solutio. Immo. tamẽ alif soluit extra d re. eccle. nō alie. c. hqz. r. d. adulte. c. intelleximus. ¶ Op. fm hñc casuz hic fuit pñnctatũ sup incidenti qd fieri nō oz r. vt. l. i. C. d. or. iudi. So. fateor q nō erat necesse pñnctiare. tñ si sit pñn ctatio valet. vt. l. intra vtile. s. d. mino. ¶ Ibi tñ videt qz ista lex veri? r pñius possit legi qz vir pñcipalif agebat con tra mulierẽ petẽs pñnctiare sua culpa diuortium ee factum r eam pdere dotẽ. r econuerso vxoz d maritũ dicens ee des hẽ pdere donatõz pñ nuptias. r sic recõueniebat eũ. iudex g ex natura ouentõis r recõuẽtõis vna snia pñnctiauit cau sam repudiij dedisse vtñqz: dubitat an snia valet. qz nō videt pñnctiatuz sup eo qd pñcipalif petit. scz an vxoz pdat dotẽ vel nō. r idem in viro. ¶ Ad qd rñdet iurisconsultus q valet snia r idem ipoztat sicut si iudex pñnctiaret absol uendo vtñqz cñ nullus debeat inuari ea lege quã ipse con tẽpsit. cñ paria delicta r. ¶ Ho. qz sicut in criminalib? suf ficit pñnctiari sup facto. vt. l. i. s. i. j. ad turpil. ita cñ agit de crimine ciuili vt hic. ita etiã quãdoqz sufficit in actõe descẽ dente ex dctu. vt. l. qd tamẽ. s. i. s. d. arbi. r. l. si pñoz. in prin. s.

de iudi. Quero qñ de crimie agit cūlitt an debeat in se
ri locus r tēpus fm formā. l. libelloz. Rñ. sic. vt. l. idē erigit
s. d. dolo. r. l. ptoz edixit. in prin. j. d. in iur. tex. ē in ca. l. nre. et
ex d. pcura. c. tue. r idē si opponat exceptio criminis. qd dicit
dicit in. l. i. j. d. excep. Quert gl. nō qd hoc sit verū. q pat
ria delicta mutua ppenfatione tollit siue circa idē factū r se
tur turpitudō vtrūq; siue circa diuersa. Glo. dicit idē vbi
q; qd est verū in terminis. l. nre. qz vtrūq; tēdit ad eundē finē.
scz ad dissoluēdū mñmonii. vt in. c. intellexim. extra d. ad
ul. r. j. de adulte. l. vroz. s. iudex. an aut hoc abs pcedat tā
git in. l. cū mulier. j. e. Quero nunqd exbanit pōt oppo
nere exbannito ipm audiēdū nō eē qz exbanit. Et ter. fac
q nō qz paria delicta rē. dēca in. l. cū mulier. j. e. Ultimo
dy. ponit hīc vñā distinctōez quādo dolo? cui dolo r culpa
cum culpa ppenfat. quā posuit in ca. in pari. ē d. re. iur. lib.
vi. iō hīc nō recito. Barto.

De dote. Primo ponit dictū vsq; ibi si con
ditio. ibi ponit rñso bimedis. r p
pter diuersitatē lecturaz nō recepit agruū summa
rñ. Et iō pono in nube fm q litera sonat casus in terminis.
Qp. r videt q qñ pat stipulat filie volūtatē possit agere
re etiā inuita filia sicut si ab initio stipulatus fuisset. vt. s. e. l.
quoties. s. ceterū. Huius dñi timore sūt in glo. qñq; lec. ex
tra glo. sūt tres. Pñia q hīc in stipulatōne fuit adiecta du
plex dōditio. vt in prin. gl. Contra istā opi. videt q fm hoc vi
ua filia nō posset agere ipō iure. qz stipulatō nō ē cōmissa.
cū solū vna cōditio extiterit. vt. l. si qs stipulet. j. d. vbo. obli.
Solu. intellige verum vna filia. qz hīc pater volebat agere
actione de dote pñmeua non ex stipulatione. secunda. Et
ideo repellitur exceptione. nisi filia consentiat vel caueat
eam ratam habiturā in cā cognita rē. vt glo. dicit. Ex quo
apparet q hoc dz intelligi qñ agit actōe pñmeua; qz si age
ret ex stipulatōe scōda etiā cū cautōe nō admitteret. qz stipula
tio nō ē cōmissa. Tē op. quia nō videt posse agi donec
pendet dōditio sequētis stipulatio. nouantis r pimentis pñ
mam. vt. l. pecuniā. s. si cer. pe. So. illud verū qñ nō pōt agi
nisi pñsentente illo cui debet qñ in euentu dōditōis. r ita loq
tur hīc qd est notādū. qz est notabilis limitatio. r p qz des
bitōri solūēti ē plene psultum. ar. p hoc. l. pure. in prin. j. de
doli excep. r qd no. in. d. l. pecuniā. in solutōe dñi ad. d. l. pu
re. Sed d pñdicta facit qd no. de ad. inde. l. iulianus. in glo.
in fine. in nñ. illd qro. vbi dicit q qñ idem ē stipulat sub d
rñis dōditionibus nō pōt statim agere. g rē. So. qdam glo.
illā non tenet. sed posito q eēt nā ibi nūq; pñcessit stipulatō
pura. sed vtraq; fuit dōditionalis r neutri extiterat dōditio.
hīc nō tam pñma obligatio est cōmissa facto diuortio. Est
ergo vera hec lec. in se. sed quātū ad hāc legē hec lec. nō pla
cet. qz hīc nō fuit nisi vna dōditio scz diuortij; qd apparet ex
tex. q dicit si cōditio rē. r sic loq; in singulari nūero. Tē de
eo qd dicit si decefferit sine liberis sit mētio in rñsione nō in
thēmate. Scōdo mō legif hec. l. q tñ fuit vna dōditio. scz
diuortij. vt hīc in fi. r si d patrē excipiat tñ ipē replicat. r sic
nō ob. n. ceterū. Et aduerte qz ista glo. ē corrupta. dicit
emū pñmo. r scōdo cāu replicat. Certo in pñmo cāu nō ē dubiū
q nō ob. exceptio nec est opus replicatōe. g vult dicere gl.
q isto cāu r cetera. sed certe hec lec. nō placet. qz hīc in fi. di
cū submouendus erit. sed si replicatōe iuuaret nō submoue
ret. Pñterea stipulatio patris facta filie volūtatē des
bet tollere omne obstaculū ipō iure. lz pactū tollit ope. replis
catōis. vt in. s. pactus ne peteret. Tē mō legif q p
fuit stipulat simplicif nō exprimendo sibi vel ali. vñ videt
stipulatus sibi r filie. sed in. l. dñia fuit stipulatus simpliciter
sibi. Contra hoc op. de. l. si ita stipulatus. s. grifogonus.
j. d. vbo. ob. Glo. nō soluit. vñ qdam p illā. l. dānant istā lec.
Tu solue qz ibi nō intelligit psona extrinsecus. in q nba sti
pulatōis pferant. sed psona cui noie stipulatio facta intel
ligit hñ pōt subintelligi vt hīc. r etiā ibi pbat. qd pñ. quia
libertus tenet cedere sicut par. alieno noie stipulatus. r b
tenet dy. vel dīc q ibi loq; quādo null? pñcessit d tract? d cu
ius natura debet alteri. hīc secus. r iō hīc limitat stipulatio
simplex fm naturā dñctus pñcedentis. ar. s. de vsur. l. si stipu

pulatus. r. j. de lega. l. si legatū serui noie. r. j. d. vbo. obli.
Linf stipulante. in prin. r qd ibi no. dīc q ista lectu. est in se
nā r notabilis r mēti tenēda: tñ respectu hui? l. nō placz; qz
tex. expōe dicit q fuit stipulat sibi dari nō simplicif. r fm di
ctas tres lec. illa nba filie volūtatē: defīniant pncipiū sti
pulatus. Quarto mō legif q pat stipulatus ē sine filie
volūtatē dotē dari sibi scz facto diuortio volūtatē filie. et
sic illa nba filie volūtatē defīniant pncipiū facto. r nō ob.
n. ceterū. quia hīc filia nō pñsensit pñ stipulanti. Istam lec.
t3 glo. s. d. mō. l. iij. s. sed vtrū. in penul. glo. r ē nā in se ista
lec. si ille pmissit p erroze credens se teneri. r ista ē exceptio
q pñteret marito puento ex tali stipulatōe. scz qz p erroze
pmissit. sed si sciēter pmissit tūc ipē teneret nec habere ex
ceptōm. vt. l. sed r si qs. s. si. s. si qs caut. r d. dī. ide. l. i. cū si.
tamē hoc mulierī nō pñdicaret. vt hīc. r. s. e. l. quoties. r. l.
ij. s. quod si in pñs. s. e. Aduerte tamē quia iā vidī quos
dam qui nesciuerūt opponere istam exceptiōem. r p hoc p
diderūt cām. tamē hec lec. nō placet. qz nō pñnet dubitatō
nem. s. l. qd labeo. j. d. carbo. edī. Quinto mō legif q p
stipulatus est dotē facto diuortio sibi dari filie volūtatē r b
est q filia tūc voluerit. r ista nba filie volūtatē defīniant
nbum dari. istam lecturā tenet etiā glo. in. d. l. iij. s. sed vtz.
de mīno. hāc etiā tenet pñ. Contra hoc op. qz filia mox
tua anteq; delectaret euanesceat stipulatio. r. j. d. vbo. obli. l. si
qs stipulat. r. l. centesimis. s. si. r. C. d. dñen. emp. l. fi. sed b
dicit q pōt agi ex stipulatōe. So. speciale ē in dote: qz mox
riēdo videt velle sicut in vltimis volūtatib? vt. j. de legat.
ij. l. fideicommissa. s. sic fidei. r. l. vroz. s. penul. ar. p hāc spe
cialitate. C. d. do. pmi. l. i. r d iure do. l. cum post. s. gener. r sic
ille casus est notabil r singularis. nec pōt dīc q hīc agif a
ctiōe pñma nō ex stipulatōne quia hoc ē d tex. Tē op. q
fm hoc filia viua ipō iure nō pōt agere pñ ea inuita; qz non
extat dōditio stipulatōis. sed hīc dicit q remouet exceptiōe.
So. dīc q in vltimo nñ. hīc pat agebat actōe pñma. vel dīc
q loq; de exceptōe facti vel itētiōis. Istam lec. lz in se potest
sustineri. tamen huic. l. nō agruit. qz fm hoc fuerat due dōdi
tiones. r tex. dicit d vna. Pñterea ista violēt trāspōnitur
ex quibus videt q glo. tua remaneat cōfusa dicens q sine
istis violentijs ista lec. non videt posse pcedere. Sexto
mō legif fm Dy. vt lra sonat. q pñ primo dedit dotē: dein
de ex interuallo post dñctas nuptias filia voluit q pñ stipu
lare dotē sibi reddi facto diuortio hoc est thēma. Rñso ē
vt iacet lra. Nec ob. n. ceterū; qz pat ibi stipulat ē nomine
suo. hīc pcurator: noie filie. hoc facere videt in dubio sti
pulado simplicif. vt. l. que dotis. s. eo. r qd dicit filie volun
tate. dīc id ē mādante. r hāc tenet Q. C. d. rei vro. acf. l. rem
in pñti. s. videamus. Et p hāc lec. do tibi casum notabilēz.
s. mā. l. idem q. s. si cui mādauero. ista est notabilis lec. ex q
habes duo. Pñmo q idem ē facere ex volūtatē alicui? r de
mandato alicui? scōdo q pcurator: videt facere pcuratorio
nomine dominū: lz nō exprimat r hoc simplicif stipulādo vt
Dy. dicit. r fm hoc lec. Dy. pcordat cū tertia in hoc q sti
pulatio fuit simplicif pcepta. sed in alio discordat. qz hīc a
ctio est tota filie cum pñ pcuratorio nomine stipulatus vis
deat. ibi nō cōmunis quia cōi noie videt stipulat. r sic lec.
iste videt dñe. sed. j. apparebit solu. Pppo. r vt q vo
luntas nō sit idem cū mādato. vt. s. d. exerci. l. i. s. si is q na
nem. d. tribu. l. i. s. sciam. r d admī. tuto. l. lucius. s. gāio scio.
So. dīc aut negociū spectat pncipalit ad eū cui? voluntate
gerit. aut pncipalit ad gerentē. aut pōt ad vtrūq; pariter
pñtinere. Pñmo cāu illa voluntas inducit mādātū. vt. l. qui
patitur. r qd ibi nota. s. man. et insti. de inuti. stipu. s. si quis
ali r ibi nota. quod intellige si interueniat alia necessaria
na cā ad inducēdū mādātū scz q pres sint pñtes. vel nun
cius vel epistola interueniat. vt no. in. l. pñsensu. j. de actio. et
ob. r ita dīcunt dicta iura. Scōdo cāu voluntas nō inducit
mādātū. vt. l. ij. s. mā. lz qñq; pñdiciū generaret. vt dīc. s.
e. l. ij. s. voluntate. Tertio cāu distingue aut voluntas ē cau
sa negocij. vt qz pcedit voluntas mea ppf quā tu aliqd fa
cis. aut econtra negociū est cā voluntatis vt te faciente al
qd ē tuo motu ego voluit r pñsens. Pñmo cāu voluntas is

ducit mādātū. vt. s. mā. l. i. ibi cū dicit siue dolo. r hāc. l. vide
 fm istā lec. r ita verisimile ē dy. intellexisse qd p3 ex n̄bis su
 is. nā ponēdo casū dicit deinde voluit q p̄ stipulare: immu
 it q̄ volūtas p̄cessit. Scdo cāu talis volūtas nō iducit
 mādātū. vt. l. aliud ē vēdere. j. d. re. iu. r sic loq̄ tertia lect. h?
 l. s. autē nō iducit mādātū. parat. tñ aliud p̄iudiciū fm ea q̄
 s. dixi in. l. ij. s. volūtatē. s. e. Inducit etiā ratiōnē s̄i ei?
 nomie gerere. dices tu p totā istā distinctōz nō r̄ides ad. l.
 pecuniā. s. si cer. pe. r ad. l. i. s. si is q̄ nauē. r ad alias. ll. q̄ al
 legant in d̄rium. nā ibi p̄cedebat volūtas. r tñ nō iducit mā
 datū. So. ibi p̄cedit volūtas. scz limitata q̄ filius d̄bit i pe
 culio qd sibi sepatim d̄cesserat. r iō solū tributōria obligat.
 Fallit in mercede nauali vbi obligat insolūti. vt. d. s. si is q̄
 nauē. r de tribu. l. i. in prin. r. s. sciam. fuit ḡ limitata volūtas
 respectu peculij. sed nō fuit definiata respectu d̄ctus: nō. n.
 retulit se ad certū d̄ctū faciendū cū ticio vel sempzonio. sed si
 hoc poneret q̄ volūtas p̄is p̄cedens fuit cā certi r defini
 nati d̄ctus tūc bñ iduceret mādātū p dicta iura. vt. s. qd ius
 su. l. i. Ad. l. l. luc. d̄ adm. tu. iam ē r̄sum. qz ibi volūtas non
 fuit cā illi? tutele sed ecōtra. illo em̄ cāu quo p̄ videt mādāt
 re an ipe obliget volēdo r p̄sentiedo dixi. s. e. l. si cū dotem
 s. r̄as grediamur. r ista tene mēti: qz iam vidi examiari i qd
 ne de facto r null? scuit allegare aliqd boni. Ecce accuso tī
 cū de publico crimie r dico me hoc facere de volūtatē sem
 pronij ibidē p̄sentis r volētis. an videor accusare pcurator
 rio noie. r fuit definiatū q̄ nō. qz fm hoc apparet accusatō
 nē nō p̄cedere. iō r. vt. l. quoties. d. re. du. r definiatō fuit in
 se bona r apparet ex dicta doctria: qz negociū pōt ad vtrū
 q̄ eqliē ptinere. ¶ Itē opp. ad scdm r videt i dubio suo no
 mine stipulari. vt. d. s. grifogonus. r de in rē d̄so. l. si fili? r. j.
 man. l. pap. r de sol. l. r magis. cū si. So. vt dixi. s. in etia lec.
 r ita sentit dy. videte hoc intelligo si in stipulatōe dotali vo
 luntatis vel mādātū fuit habita mētiō. vt. s. d̄ insti. l. si. r. j. d̄
 adm. tu. l. cū post. s. i. Et sic intelligit qd no. in. l. post mortē
 j. quādo ex facto tu. sed si nil fuisset dictū tūc secus. vt. j. iud.
 sol. l. ij. s. sed qd de tutore. v. sed r si qd em. ¶ Itē op. r n̄ie
 reintro dicta dy. nā filia erat i ptate. r tūc p̄ stipulādo filie
 videt stipulari sibi ipe. vt. l. d̄ns seruo. j. d̄ n̄bo. ob. r. l. est qui
 ita. s. sibi. e. ti. aut erat emancipata: r tūc p̄ p̄rem non potuit
 queri filie. vt. C. d̄ iur. do. l. si gener. Solu. si ponis in ptate:
 tūc dico q hoc cāu ipe filie pōt q̄ri. vt. l. p̄po. philadelph?
 s. fa. her. r qd no. C. de ioffi. do. l. ij. si ponis i emācipata idē
 dico: qz q̄rit filie vtilis in casu isto sine dubio. vt. j. e. l. gatus
 In alijs casib? qd iuris sit. j. dicā. plus dico q etiā filie emā
 cipate nil q̄rit: tñ quia p̄ tenet sibi cedere. iō nō possit age
 re inuita filia etiā ante cessionē. vt. l. apud celsum. s. mādātū.
 j. de doli excep. in glo. ibi vel dic q̄ feci pactū. r. vt. s. d̄ pac.
 l. cū em̄. s. fi. Expressius vide. s. d̄ pecu. l. si pcurator me? qd
 tene mēti. ¶ Ultio op. de. l. dos a p̄e. C. e. vbi videt q ad
 p̄rem in d̄stincte reuertat. Solu. intellige in dote aduētiā
 aut si tu intelligas istā. l. in dote p̄fecticia. et tūc qd hic d̄: si
 ne liberis subaudi marie. vel dic q ibi loq̄ qñ filia nō ē sti
 pulata sibi p se vel p pcuratorē. vt ibi. vel illud qñ mulier p̄
 d̄cessit in m̄imonio vel aī. si aūt postea repetit vt heres fi
 lie. vt hic. Et ista sūt n̄ba dy. multū dubia hic vel alibi ma
 le examiata. ego examiabo in. iij. q. ¶ Tu aduerte q ista
 lectu. nō videt n̄a. qz d̄ iure isto filiūsa. nō habebat heredē
 vt. l. i. r. ij. j. d̄ castrē. pecu. pp̄ qd qdam recedūt ab ista lect.
 ¶ Septimo istī legūt q̄ tota hec. l. loq̄ in filia emācipata
 r sic pōt habere heredē. In alijs tenētes opi. dy. isti restrin
 gunt nūm̄s istā. l. r est qdam diuinatō. r lec. dy. q̄l̄i p̄ssiet su
 stineri. j. dicam. ¶ Octauo pōt legiler ista vt ponam? cas
 sum simpliciter fm q̄ lra facit. r glo. tāgit in glo. mag. in sine.
 ¶ Ad n̄fi. ceterū. r̄ides q̄ talis p̄sentis p̄iudicet filie post
 mortē eius nō in vita. ar. s. d̄ pac. do. l. ij. qd nō placet. qz p̄
 mortē filie p̄f possit agere sine stipulatōe. sed illa stipula
 tio nihil op̄aret: dicit ergo q etiā viua filia p̄f pot agere. vt
 in n̄fi. ceterū. r hoc est verū nisi filia d̄dicat r habeat iustaz
 cām d̄dicendī. r ita dy intelligi. s. e. l. dotē. r. l. si cū dotē. s. eo
 aūt tpe. r sic qdam tenet istā lec. qd mihi satis placet. ¶ Quid

em̄ si filia facto diuortio vult nubere r p̄ d̄dicat qz forte est
 p̄sona vilis. Certe ipe coget p iudicē filia dotare. vt. l. q̄ libe
 ros. s. de ritu nup. Eadē eq̄tate impediret repetere ne eam
 p̄sumeret. l. s. p̄ stipulatōez actio sit integra p̄is. tamē filia
 habet ius ipediendi ex cāv̄t hic. p̄iudicat ḡ sibi filia p̄sentie
 do patri stipulanti in hoc q̄ actio q̄ erat prio cōis n̄ic est. p
 pria patris r p hoc p̄iudicat sibi: qz p̄didit ius p̄solidatōis.
 vt. j. e. l. in bis. s. filia. r. j. dicam. ¶ Itē in alio qz qñ actio ē
 cōis optet p̄rem p̄bare filia scire vel de rato cauere. vt. l. ij.
 in fi. s. e. sed hoc nō ē necesse. nā admitteret etiā filia ignorā
 te. nisi d̄dicat iusta cā. vt hic qd est satis notabile. r hoc p̄ce
 dit hodie sine dubio cū ius filie sit fortificatū etiā p̄re stipu
 lante. vt. C. d̄ rei vro. ac. s. sed q̄uis. r ibi dicā. ¶ Expedi
 lectu. veniamus ad qōnes. r p̄ qro pone q̄ p̄tinet in instru
 mento q̄ vir fuit p̄fessus se habuisse r recepisse mille in dot
 tem p m̄imonio d̄cto a tali p̄e vxoris: q̄ p̄misit sibi redde
 re p stipulatōez r̄c. nunc dicit filia soluto m̄fi. actio est mea.
 quia vir fuit p̄fessus se habuisse r recepisse. ista sūt n̄ba p̄re
 ritū t̄pis. r sic numeratio p̄cessit stipulatōez. vñ dicit sibi non
 esse p̄iudicatū. ¶ Pat̄ autē vel patris heredes dicunt q̄ solu
 tō r numeratō fuit tpe stipulatōis facta: q̄rit qd iuris. In
 dubio intelligo istaz qōnē: qz p̄tes nō negāt pecuniā nune
 ratā eē: qz nolunt vel qz nō possūt. Ja. bu. p̄sultit in simili q̄
 stione r dixit q n̄ba p̄teriti t̄pis apposita in instrō circa id
 qd possibile fuit infrenuisse tpe confecti instrū illo t̄nc p̄sumi
 tur actū. allegabat. C. d̄ fide instrū. r iur. haste. fi. l. i. li. x. r qd
 ibi nota. in glo. p hoc facit qd cōif sit. nam notari? scribit i
 instrō ticiul dedit vendidit. r tradidit. oia ista sūt p̄teriti tem
 poris r tamē p̄stat q̄ intelligunt de illo tpe quo instrumēt
 tum fuit p̄fectus. r sic dy intelligi p̄teritū in modica p̄teritō
 ne. ita q̄ in d̄nenti nō ex intervallo dicat gestū. Ego hoc
 credo verū r p̄bat. C. de apoc. publi. l. si. vbi subscribit p̄e
 cuniā solutam eē. r sic p n̄ba p̄teriti t̄pis. r tamē de eodē tē
 pore loq̄. vt. l. pen. C. d̄ col. fun. ad idē qd no. in. l. si ex cautō
 one. C. de nō nu. pe. vbi notari? scribit q accepit r intelligit
 tur in p̄senti. p hoc exp̄sius. d̄ n̄bo. ob. l. si ita stipulatus. s.
 grifogonus. vbi q̄s scribit se accepisse r p stipulatōez p̄mit
 tit. et intelligit stipulatio incōtinētī subsecuta. vt ex illo tex.
 intelligit clare colligi si bñ aduertat. r glo. ibi ita itelligit. et
 est exp̄sum. s. si cer. pe. l. lecta. in prin. ad idem q̄ in instrūis
 p̄tinet testimonij rei geste. Nota qz dicit geste t̄pis p̄teriti
 ¶ Itē scdo qro. pone q̄ pat stipulat? est incōtinētī vtruz
 ex hoc filia p̄dat ius p̄solidatōis mortuo p̄e vel ipe emāci
 pata. Ista qd est multū d̄ifficilis r in ea variat glo. r doct.
 antiq̄ r moderni. Nos aut̄ examinabim? eā triplici modo.
 ¶ P̄mo qd iuris sit d̄ iure antiq̄ aī iustinianū. scdo qd iur? sit
 d̄ iure. C. post iustinianū. tertio qd iuris sit d̄ iure autēticoz.
 ¶ Circa primū t̄ps dicit qdam q filia nō p̄dit illd̄ ius qz
 officium paternū est dotare filia. vt. l. q̄ liberos. s. d̄ ritu nu.
 Cū ḡ factat ex necessitate videt q nō possit auferre b̄nficiū
 cōionis. vt. l. vñ ex familia. in prin. d̄ leg. ij. r d̄ here. insti. l.
 si seruo. ¶ P̄terea leges dicūt ḡnalit mortuo p̄e vel fi
 lia emācipata actionē sibi filie p̄petere. vt. s. e. l. ij. v. q̄ si in
 p̄ris. r. j. e. l. socer. in prin. ḡ r̄c. r. l. i. s. r ḡnalit. d̄ lega. p̄stan.
 ¶ P̄terea p nouatōez q̄ fit p suam nō tollitur filie tale
 ius. vt. l. marito. s. si voluntate. s. e. Ita etiā p nouatōz que
 fit p stipulatōz nō tollit. ¶ P̄terea videt casus in. l. vro
 rē. s. testamēto. j. d̄ lega. ij. videt etiā casus in hac. l. in fi. vbi
 l. s. p̄ stipulatus sit filie volūtatē nō tñ pōt agere ea inuita
 r sic durat ius cōionis. facti. j. e. l. gatus. ¶ Nec ob. j. e. l. pe. s.
 filia. quia ibi interuenit factū filie q̄ p̄sentit delegatōi v̄l no
 uationi. iō debet sibi p̄iudicari. qd n̄a loq̄ qñ est stipulat?
 pat̄ ab initō sine volūtatē filie. ar. j. ad trebellia. l. qdam. s. l.
 ampli? de re. iu. l. factū cuiq̄ suū. r in hac opi. fuit Ja. d̄ bel.
 Alij sūt in d̄ria opi. nā p̄ nō dy esse deterioris p̄ditōis q̄
 extraneus. imo melioris: quia nulla facta stipulatione actio
 est cōis. vt. s. e. l. ij. s. qd si in p̄ris. sed stipulate extraneo ipi?
 soli? est actio: vt in. s. accedit. r. s. d̄ p̄di. ob cau. l. si extrane?
 r. C. d̄ pac. cōuē. l. i. ḡ r̄c. ¶ P̄terea illud qd ē acq̄renduz
 duob? pōt p p̄missionē agētis vni tñ acq̄ri. vt. l. si fu? cōis.

J. de stipula. ser. z. C. p. q. s. p. no. acq. l. fina. ita in pposito.
 Preterea rō cōionis facit filie ppetere illud ius solidatō
 nis. vt. l. ij. s. qd si in p. s. e. sed pfe stipulante cessat cōio.
 vt. s. e. l. quoties. ergo z. cetera. ¶ Preterea casus est exps
 sus in. d. l. q. t. i. s. z. C. d. iure do. l. auia. z. l. cū a socero. que lo
 quūt etiā vbi nullū factū filie infuenerit. z. sic nō ē bona rō
 sio p̄dicta ad. l. p. e. s. filia. j. e. vbi etiā est casus z. ista opi. est
 ipa vitas quā tenet glo. in. l. ij. s. qd si in patris. s. e. in glo.
 sup. h. bo. filie. z. s. e. l. si cū dotē. in. p. in. z. C. d. iur. do. l. si do
 tē. z. l. so in sūma. C. d. rei vxo. act. s. i. z. Hof. in. titu. d. actō.
 z. stipu. p. do. s. p. dote. Ja. d. bel. dy. z. Ly. in. d. s. videam?
 z. oēs. Ego do casum expsū in. l. i. s. iij. d. col. do. ibi s. hō alij
 z. tūc em nō cogit pferre quia ad eā nō p̄tinet. Et nō ob. q.
 officiū paternū ē dotare filiā: qz nō cogit actionē dotis cōi
 care. imo ius pmittit sibi eam appropriare vt dicitur. ll. nō
 obit. secundum quia ille. ll. debent def. minari p. alias. Nec
 ob. tertiu quia aliis ē effectus nouatiōis q̄ sit p. sūam. vt. l.
 fi. C. d. vfu. rei iudi. z. l. i. C. d. iudi. z. ibi no. Nec ob. l. vxo. rem.
 s. testamēto. qz ibi p̄ fuit stipulat? sibi aut filie. z. hoc casu fa
 uore dotis filia videt adiecta ad obligatōnem. vt. l. gayus.
 j. e. nec ob. hec lex. quia fm diuersas lec. diuersa ē rō sio. Cū
 ca scdm qd iuris sit fm iura. C. post iustinianū. videt qz filie
 ppetat illud illi? solidatōis: s. p̄ fuit stipulat? vt. l. rez. in
 p̄sentī. s. videamus. vbi loq̄t de actōe ex stipulatu. p̄terea i
 e. l. i. s. illo pculdubio videt eē idem in actōe ex stipulatu ta
 cita vel expsa intelligat. z. tex. videt exprimere. e. l. s. z. hoc
 ex rei. z. hoc t. glo. in. d. s. videam? z. hoc t. Jaco. de ra. Et
 sic p̄suluūt dñs Baldinus d. malauoltis: doctor z. aduoca
 tus bonon. vt refert Ly. in. s. videam? Tertio ille rōnes
 vrgent tamē hoc nō teneo p. illas. ll. qz actio ex stipulatu an
 tiq̄ de qua fit mētio in illa. l. rem in p̄sentī. nō ē illa q̄ descē
 dit ex stipulatōe expsa de qua h̄c loquit. sed ē qdam que
 erat in antiq̄ iuris prudentia. vt dixi. s. e. l. ij. z. Ly. notat in
 dicta. l. i. s. cū aut. Preterea qm cessat rō cōionis p̄ stipula
 tionē cessabit ius solidatōis vt dicitur ē. ¶ Preterea ego
 video fm iura noua z. nouissima qz emancipatio nō impedit
 p̄rem actionē q̄rere p̄ stipulatōz. vt. s. extraneū. z. autē. sed
 quis z. in corpe vñ sumit ibi expsio zc. multomagis actōe
 nē sibi q̄sita nō extinguit. si q̄ illū. s. intelligit in stipulatōe
 expsa d̄c qz fuit stipulat? simpliciter. vt h̄c fm vnā lec. vel
 sibi z. filiez sic ē idē qd de iure cōi. z. hoc tenet ibi Ly. z. sic t.
 qz sit idē d̄ iure foz. z. C. ¶ Ego aut dico hoc eē v̄p̄nisi i
 duob? casib?. s. si p̄ habeat alios filios p̄ qbus dederat
 dotē vel donatōez p̄ nuptias nec fuerit stipulat? z. illi ex
 aliquo cau nō tenet p̄ferre tūc ne emergat ineq̄litas ista fi
 lia haberet ius solidatōis vsqz ad p̄currētē q̄ntitatē. Sed
 cundus casus ē si extranei sūt a p̄e heredes instituti. casus
 est in. l. fi. C. cōia vtriusqz iudi. nā si dos exacta a p̄e filie red
 dit. multomagis habita retinetur. z. h̄c glo. in extraneo ibi
 videtur aliter intelligere. tū hec est veritas vt textus ibi so
 nat z. ita intelligit l. so in sūma d. rei vxo. acti. circa fin. p̄me
 col. z. glo. ibi sup. autē. sed quis. qd tene mēti. ¶ Circa ter
 tiū scz qd iuris sit de iure autēticoz. Dicit qd qz hodie nō
 obstante stipulatōe ius solidatōis ē apud filiā p̄ autē. sed
 quis. C. d. rei vxo. act. z. in corpe vñ sumit. nā ibi dicit qz p̄
 tenet p̄seruare etiā scdo nubentī. sed quō p̄seruarent si essēt
 heredes p̄ris et hoc tenebat Ry. mal. p̄ illā autēti. Alij di
 cunt qz illa autē. nil facit. nā dos transibit ad heredes p̄ris
 cum onere suo vt ipi cogant dotare. z. ita ibi sentit Ly. in. l.
 qdne sup. illa autē. Alij vt dñs Raf. d. foz. dicit qz p̄rio dat
 actio heredit? illis cessantib? daret filie actio cā euitandī
 circuitū. arg. l. dñs testamēto. d. p̄di. inde. ¶ Hos qd dice
 mus. certe videt qz ista op. pendet ex hoc an trāseat ad he
 redes p̄ris etiā cōneos dos cum onere suo. ¶ Ri. qz nō. cy. d.
 vt vidistis. dy. h̄rent in hoc variat. nam. s. e. l. si marit? s. vo
 lūrate. tenet qz nō. s. j. e. l. insulā. in. p̄in. dicit d̄rium. vt h̄c in
 suis additionib? z. miroz d̄ opi. tātoz. nā ad quēcūqz dos re
 uertat vadit cū suo onere. vt ex ea iterū dotez filia. vt. l. si so
 ci? p. filia. s. p. socio. vbi ē casus rotund? z. miroz qz null? al
 legauit. videtū ē qd addit autē. s. quis. dico qz p̄ dictā. l.

si soci? dos reuertebat ad p̄rem cū onere suo. vt eam dotē.
 scdo viro dare posset. ¶ Nota qz dicit possit. nō em iponit
 necessitatē. sed si eam cū miori dote poterat cōmode nubere
 p̄f poterat minuire dotē. hodie hō redactū ē ad necessitatē
 tem. vt cogat dare tātū. put p̄rio viro dedit. nec possit dimi
 nuē. Et id dico qz quādo p̄ dat dotē p̄rio viro p̄t eaz sibi
 stipulari. z. in hoc nil ē innouatū p̄ autē. sed si poneres dotez
 semel dataz p̄rio viro simpliciter. postea dote ad patrē reuer
 sa ip̄e daret eaz scdo viro z. sibi expse stipularez sine filie vo
 luntate hoc sibi nō p̄iudicaret. imo haberet ius solidatōis
 sicut p̄. sicut em exierat patris bona ab initio ita z. nunc
 dz esse. vt dicit tex. in corpe vñ sumit. ¶ Preterea p̄ h̄c sti
 pulatōez minueret dos filie vel saltem cā qd esse nō dz z. b
 sentit gl. in dicta autē. sed quis. si bñ inspiciat. z. in b̄ solū ē i
 nouatū p̄ autē. Ex p̄dictis ḡ collige aut p̄ ē stipulat? simplr
 aut sibi z. filie: aut sibi aut filiez tūc de iure antiq̄ filia habz
 ius solidatōis. vt h̄c. l. fm vnā lec. z. l. vxo. z. s. testamēto
 de leg. iij. aut fuit sibi stipulat? expsio tūc p̄rio nomie. et
 tūc si qdem hoc fuit in p̄imo m̄imonio filia p̄didit ius cōi
 solidatōis: nisi in duob? casibus. vt. l. fi. C. cōia vtriusqz iudi.
 Aut fuit dos scdō m̄imonio: z. tūc aut p̄ in p̄rio m̄imō
 nio fuit stipulatus eodē mō quo in scdo z. idem qd. s. p̄rio.
 aut p̄rio fuit data dos simpliciter. z. tūc p̄ stipulatōez p̄ris ip̄
 sa nō p̄dit ius solidatōis. vt in autē. sed quis. z. in corpe
 vñ sumit. ¶ Tertio q̄ro d̄ dote aduenticia. Et in hoc nō ē
 dubiū qz ipi filie ea viua p̄petit actio etiā p̄e inuito. vt. l. ij.
 s. qd si in p̄ris. s. e. z. ibi no. z. C. d. col. au. qd locū. h̄c glo. in
 nuit d̄rium. s. e. l. ticia. z. male. sed ea filia mortua tūc ē dubi
 um. nā glo. hui? l. videt dicere qz trāseat ad filios tāq̄ ad he
 redem in eo qz dicit qz requirit voluntas eoz. z. ita etiā videt b
 sentire Dy. Sed tūc videt obstarē qz fm ista tpa filiūssam.
 nō habebat heredē ab intestato etiā i castrensib? vt. l. i. z. ij.
 cū similibus. j. d. castrē. pecu. z. hoc videt sentire glo. s. eo. l.
 nupta. s. i. ¶ Quid dicem? fm ius autēticoz illa qd non
 h̄z dubiū: qz filie sūt heredes p̄ autētica. d. here. ab inte. s. i.
 C. d. suis z. legi. au. successiōe. Itē sim illi d̄ iure. C. dico qz i
 aduenticiis filie habz heredē. vt. C. d. bo. q̄ lib. l. qz satis. vbi
 no. tex. de hoc. z. l. quēcūqz. e. ti. h̄c glo. ibi male intelligit. vt
 C. cōia de suc. l. fi. z. ad trebel. l. fi. Itē de iure foz. dico idē
 hoc cau tūc qz filia in dote aduenticia habet heredē. vt h̄c
 l. fm glo. z. dy. z. expsū in. l. auus. in. p̄in. d̄ iur. do. si bñ i
 spiciat. Nec ob. qd dicit in castrē. pecu. qz filiūssa. non p̄t
 descēdentes habere heredes legitimos q̄ nō sūt in p̄tate pa
 tris vel ab ip̄o patre emancipati. Et sic ip̄e pat̄ ip̄is descen
 dentibus p̄ferit. vt. j. siqs a pa. su. ma. l. i. s. nepos. h̄c filia pos
 test habere posterioritatē que nō est neqz fuit in p̄tate pat̄
 ip̄ius filie. vt isti. de pa. po. in. fi. Nec ob. qd no. s. e. l. nup. s.
 i. quia illud referat ad. l. put loq̄t d̄ dote p̄fecticia. secus i ad
 uenticia. vt dixi. als male diceret. ¶ Quarto q̄ro qd d̄ do
 te p̄fecticia quādo ipa filia ē stipulata ip̄o p̄e volente vel
 pat̄ eius noie. vt in cau huius. l. fm Dy. vel alio mō pat̄ do
 nauit ipi filie integrā actōez d̄ dote cui? erit actio soluto ma
 trimonio. ¶ Rñ. viua filia non ē dubiū qz est ip̄ius filie. vt h̄c
 fm Dy. z. s. e. l. si cū dotem. in. p̄in. z. s. fa. he. l. pompo. p̄h
 ladelphus. z. no. C. d. inoffi. do. l. ij. sed filia mortua videtur
 qz trāseat ad filios filie tāq̄ ad heredes. vt h̄c fm lect. Dy.
 z. expse ip̄e dy. dicit r̄ndendo ad. l. dos a patre p̄fecta. vt. s.
 vidistis. In d̄rium videt qz pat̄ occupat ius filie. vt no. s. e.
 l. nupta. s. i. etiā fm iura hodierna. vt no. in autē. d. here. que
 ab intesta. s. i. Et azo dicit expse in sūma solu. ma. cir ca fin.
 vitas est qz filia transmittit ad filios tanq̄ ad heredes vt h̄
 fm h̄c lec. z. s. d. pac. do. l. an socerū. s. cū iter. vbi est casus
 no. nam ibi in cau omisso pat̄ videt donare filie. z. ipi? solū
 ē actio. vt. s. e. l. si cum dotē. in. p̄in. z. id ibi r̄inet. p̄p̄ filios
 tanq̄ heredes filie. z. ita intelligit illum. s. d̄ dol. z. Jac. de
 bel. in quadā disputatōe. vt dixi. s. e. l. si cū dotē. in. p̄in. De
 iure hō autēticoz hoc ē expeditū quia tex. dicit oia que per
 filii pat̄ri non q̄runt transeunt ad eius heredes descendent
 tes vt in. d. s. l. in autē. de heredi. q̄ ab intesta. fm doct. Sed
 dos ex donatōe tacita vel expsa acq̄rit ipi filie. ita qz pat̄

in ea nil habet facere, vt dictu est, ergo transit ad filios vt he
redes. Non ob, qd no. in. l. nupta. r. p. Azo. in suma. qz illd
quado pat no donauit filie tacite vel expse. in qone nra est
secus. Non obstat qd notat in. s. i. d. here. q ab intesta. qz ve
rum e qz etiã filii? hodie no hz heredẽ i pfecticijs. l. pe. culijs
que ipi filio no qrunf. sed ipoz dñi in bonis pñis remanet
vt. C. fami. her. l. certu. ¶ Quinto qro qd in dote pfecticia
vbi nulla stipulatio interuenit fm ius cõde r filia in potestate
te mortua e in mñimonio superstitibus liberis. an dos debe
at ad pñem reuertu. Ista qd e antiq r difficilis r fuit opi. ol
r hodie liberis no extrãtib? nã Marti. antiqu? glo. dicebat
dote no remanere apud pñez pñio p casu. l. illa. C. d. col. scdo
p rone. qz in successiõne pñia cã e filioz. r sic filij pferunt pñi.
r istã rone ponit. C. e. l. dos a pñe. Itẽ p eo videt casus. s. d.
pac. do. l. i. r. l. inf. socer. in prin. r. s. c. i. inf. d. leg. iij. r. l. vxor
rem. s. testameto r. s. d. mio. l. iij. s. s. vtrũ. vbi dr. q dos e p
pñi pñionu ipi? filie. g. trãsmittit ad filios. vt. s. e. l. si ab
hostib? Et in hac l. videt casus a dñio sensu. r ista iura idus
cunt hic p glo. p Marti. Itẽ p se inducit casu. vt le. no. ca.
l. si. s. i. r. l. i. glo. hoc tangit. Itẽ d. bel. r qdam alij moderni
tenet istam opi. r d iure addit rone dos dat p p onera ma
trimoni. vt. l. p onerib?. C. d. iure do. r mñionu e fauorã
bile. p p liberor. p creatiõez. vt. s. e. l. i. s. on? liberor. rema
net apud pñem. g. r. e. vt. l. si marit? fa. her. r. s. d. iure do. l. si
is. s. i. r. l. i. glo. vbi dr. qz. r. Azo. sũt in dñia opi. q indistincte
reuertat ad pñem: nisi sit factu pactu in dñi. vt. l. dos a pñe.
C. e. r. C. d. pac. do. l. si pat. in prin. C. d. bo. q. l. i. j. r. rem. ra.
ha. l. i. r. j. d. solu. l. pñ. s. e. l. si ab hostib?. C. d. neg. ge. l. si q in
vxorẽ. r. s. ad mace. l. filius. c. i. similib? notatis. l. dos a pñe
Sed ad oes istas. l. r. i. det. Marti. q dz distingui fm pñic
tas leges. sed illa no e bona rñio. vt. j. patebit. Itẽ hoc p
bat p rone sic eñeo. vt no. i. d. l. dos a pñe. Itẽ palia rone
qten? duo pñcipat circa idẽ illd dz suari dñno: qd dz suari
d altero vt. l. si d meis. s. d. arbi. r. l. si. C. d. duo. re. r. C. d. fru.
r l. expen. l. si. c. i. sed mortuo pñe pñsolidat actio in filiaz si
ne distinctõe. g. idem mortua filia. r hac rone ponit etiã glo.
in. d. l. dos a pñe. p qua rone dy. tenuit illã opi. de iure. Sed
q tenet dñum rñdet q hoc veru qũ in vtroqz est eadẽ r. h
secus. Itẽ inducit glo. C. de rei vro. ac. l. vna. s. sileant. vbi
dicat expse. Sed marti. rñdet qz ibi fuit mñionu solutum
diuortio r. r. sic inuuit tex. ibi dñi seqt d vxorẽ. r. e. r. sic inu
it vxorẽ supuuiere. Itẽ rereã istud pñislegũ ne iste rretõ
nes fiant no trãfret ad alios heredes. nec ad pñem. vt. j. di
cam. Itẽ inducit. j. e. l. si dotali. sed dic vt ibi. Itẽ facit. j. de
do. ple. l. i. in prin. sed rñde eodẽ mō. Itẽ facit d marti. quia
fm ista tpa filiulfa. no habebat heredẽ. vt. l. i. j. d. castre. pe.
g. no trãsmittit ad filios rãq ad heredes. istã rone facit azo
in suma so. ma. circa si. sed pñt rñderi q imo hz in dote. vt. s.
diti. Itẽ d mar. inducit Jaco. d ra. filius no pñt pl? iuris
trãfere in heredes q habeat. vt d re. in. l. nemo plus iuris
r. l. no his. s. no debeo. r. l. heredẽ. e. ti. sed ipa filia erat hui?
pñitõis q soluto mñimonio dos reuertebat ad pñem. g. idẽ
in filijs ipi? p p quã rone Ja. de ra. r. l. tenet sequedo eũ
istam opi. in. l. dos a pñe. sed certe hec rone no pcludit. qz filia
habeat hoc ius qz no existente in patria pñate dos erit in
tegra sua. vt in. s. videam?. r. j. eo. l. si socer. ita g in pposito
cũ filij ipi? mulieris no sint in pñate pñis materni. scz auĩ eo
rum consolidet totũ ius dotis in eos sicut fieret in mñe eoz.
Quid g dicem? certe multũ e dubia. q. in tãtũ q Ros. in ti.
s. ac. r. i. p dote voluit eligere veriorẽ. r nri glosatores quã
do voluit ponere exẽplũ de. l. de cui? intellectu dubitet po
nunt exẽplũ d hac l. vt no. in. l. no possũt. s. d. leg. finalit tam
teneo cõem opi. nroz maior q d iure debeat ad pñez reuer
ti simplicif siue existant liberi siue no p. l. alle. p nros gl. qui
dicunt simplicif ad pñem reuertu. q p nullã aliã. l. distinguit.
deberet g intelligi q nullo cãu dos remaneat apud maritũ
vt. j. d. vbo. sig. l. c. i. qrebat. Scdo p. s. sileant. r p rone ibi
positã qz naturali rõe pñ tenet alere filios no p p dotẽ. r p
hoc pñ rñio ad rone Itẽ. Tertio p. l. inf. socerũ. s. c. i. inf. nã
ex vigoze tacite renũciatõis dos sibi retinet. als ista l. esset

facta frustra r in cãu si dubio s. l. q. labeo. ad carbo. Quar
to qũ filia pacificã in dote nocet sibi ita demũ ac si fuisset sui
iuris effecta. vt. j. e. l. iij. s. itẽ si voluntate. sed si opi. Marti.
esset nã noceret sibi in alio cãu. scilicet si filia decederet cũ fi
lij. r sic iurifcon. insufficient rñdisset. qd no e dicendũ. Itẽ
ob. l. illa. C. d. col. qz loqẽt ibi in filia sui iuris. qd p qz ibi cõ
iungit pñem r mñem quã cõstat no habere in pñate. nec ob.
q in successiõne e pñia cã filioz r. quia in hac dote pñe
cticia que e cõis sibi r pñi ipẽ no hz heredẽ. hoc e qd voluit
dicere. l. iij. de bo. q. libe. scz vt ea q dicunt de aduenticijs a
lij no habent locũ in dote a pñe data. no ob. l. inf. socerũ
in prin. r. s. c. i. inf. imo facit p. vt dixi. Nec ob. l. vxorẽ. s. te
stameto. d. le. iij. qz ibi pater decesserat. in. q. nostra viuēbat.
nec ob. l. iij. s. sed vtrũ. quia no e hẽ pñiũ. sed qñ rone cõio
nis. nec ob. l. si ab hostib?. qz facit p. Nec ob. j. vt le. no. ca. l.
si. s. i. r. l. i. no. C. d. ludo g. de iure dotẽ reuertu ad pñem l. de
cõsuetudine obseruet opinio mar. r ista disputatio an d iur
re an d pñuetudine dos reuertat est vtilis ppter multa. pñi
mo ecce filiafamilias hñs filios ex pñ mñionu nuptit sep
cundo viro. r hz dotẽ pñecticiã r mortu in scdo mñimonio
nio sine filijs. Certe si de iure est nã opinio mar. succederet
in dotẽ filij pñi mñionij. qz pñia cã est liberor. si de iur
re no est nã tunc secus. nã cũ cõsuetudo dicit q dos rema
neat apud virum ppter filios eiusdem mñionij no exten
dat ad alium casum. vt. l. si d. s. d. viro. j. e. r. l. qd no. j. d. le.
Et hoc tenuit Ja. bu. in. l. fina. C. cõia vtriusqz iudi. r ibi re
perit in reportationib? suis: r hoc puto verũ quia de eodẽ
oportet filios cõsistere. casus est in. l. si intervũ. s. d. pac. cõ
uent. r. j. d. d. d. d. l. c. i. vtr. Itẽ facit ad aliud. pone q marit?
decessit p pñeã decessit vxor extãtib? liberis. an pñ potit rpetẽ
re dotẽ ab illis filijs. dy. hic videt dicere q no quasi filij ha
beant vt heredes filie ibi dum dicit rñdendo ad. l. dos a pa
tre. vel illud quãdo mulier decessit in mñimonio. Si autẽ
post repetit vt heres filie vt hic. Et ista sũt nã sua vt vidi
stis. qñ dicat si filij extãtib? sunt heredes als pñ. Vel forte
fuit motus dy. ad hoc dicendũ quia añ mñionu no est
nata actio. r sic filia no hz quid trãsmittit. r id tota actio est
patris. secus solu. ma. istã reputo falsã d iure. nam ius pñor
lidatõis inf. patrẽ r filia eodẽ mō hz locũ soluto mñimo
nio ante dotis exactõs sicut eo pñtante. vt. s. e. l. si marito. s.
si voluntate. r. j. e. l. inf. ulam. in prin. r sic mñionu esse sop
lutũ no facit illud ius magis esse trãsmittibile ad heredes
q p vñ hoc no est verũ d iure. nec etiã puto verũ de cõsuetu
dine. quia ista pñuetudo hz locũ in muliere decedente i ma
trimõio. vt. l. dos a patre. r sic no porrigit ad casus quo vir
pcedit r mulier supuuit. ar. d. l. si no. s. de viro. r qd no. j. e.
l. si dotalis. r de do. ple. l. i. in prin. r. C. de pac. cõue. l. iij. Et
cum eraz bononie eam audiũ sic definitãz fuisse bñ per
vñ. docto. tamen de dicto dy. hic nullã fecerũt mñionẽ. cre
do hoc eẽ verũ d iure. r videt casus. s. de pac. do. l. beblius
Itẽ dicta nã nisi. p baref de cõsuetudine idem eẽ etiã si
mulier decederet in viduitate existentibus liberis. r hoc fm
opi. quã tenemus. sed si opi. mar. esset nã de iure. tũc isti filij
succederent matri. vt heredes. Itẽ ad aliud an filij filie com
putent sibi dotẽ matris eoz in supplementũ legitime eis d
bite in bonis auĩ an non. nã si nã esset opi. Marti. de iure
ipi habent vt heredes matris. r sic no pputant in legitima
cũ tractaret de successiõne auĩ. vt. l. scimus. s. repletionez. Si
no alia opi. eẽt verior isti filij no habet hoc a matre eoz. s.
a patre matris a q pñuetudo aufert. r sic videt dñum. hoc
non examino mō: qz vtilis r subtilis passus e. ¶ Sexto qz
ro vtrũ cum pat agit de dote sit pñuilegiatus sicut filia. Et
dicat dy. q videt q sic. qz patri ppetit actio ex stipulatoe ta
cita. vt. s. extraneũ. r. s. sequẽ. C. d. rei vro. ac. Itẽ rereã vi
det casus. j. e. l. inf. ulam. s. vsuras. In dñum quãdo psona
facit locũ pñuilegio cessante psona cessat pñuilegiũ. vt. l. in
oibus. r. l. pñuilegiũ. j. d. re. iur. sed pñuilegiũ pcedit mul
eri. g. r. vnde ipẽ distinguit. aut pat agit filia viuẽte. r e ac
tio pñuilegiata. qz agit ad vtilitatẽ filie. aut agit filia mort
ua. et tunc est secus. non ob. l. inf. ulã. s. vsuras. j. e. qz ibi pat

fuit stipulat' vsuras. id hz eas nō q' sit actio bonafidei i pa
tre. accessiones aut naturales bñ haberet etiā sine stipulatōe
vt. l. si maritus. in fi. s. e. ita d' intelligi qd' nō. in. s. itē si d' do
te. als in. s. fuerat. insti. d' act. Et q' tū ad scdm credo q' sit ve
rum qd' Dy. dicit q' actio q' trāsit ad p'fem nō sit bonafidei.
Ego credo q' si ad dyabolū infernalē trāfirer haberet
p'ilegiū dotis. q' omne p'ilegiū dati doti meret' executiōz
a lege vel ab hoīe viua muliere trāsit ad quēcūq' vadit
dos. vt dixi in. l. si maritū. s. e. nā vsufructus ē p'sonalis. r in
eo q' est facta executio trāsit ad heredē. i eo q' nō ē facta ex
ecutio nō trāsit. mō actio de dote incōtinētī q' ē dos ē p'ile
giata. r sic est facta executio. Itē p'ilegiū h'ypothecē sta
tim cū dos ē facta est executio ad quēcūq' trāsit. sūt tū qdā
p'ilegiā q' non merent' executionē. nec a lege nec ab homīe
vt p'ilegium p'sonale qd' nō h'z: nisi venerit ad p'fictuz. Et
qd' ē p'ilegiū. ter. dicit. C. q' bo. ce. poss. l. si. s. fi. circa fi. vbi
dicit q' est qdādam officii iudicis qd' resultat ex illo p'ile
gio. q' non ē p'ilegiatus p' ius. sed iudex ex officio suo p'
fert. id nō trāsit ad alios mortua muliere fm hanc glo. q' qd'
dixi tibi in. l. i. s. e. p'ilegiū g' bonafidei trāsit ad quēcūq'
q' vt. s. extraneū. r. s. se. C. d' rei. ac. sed in isto p'ilegio qd'
nō meret' executiōz in muliere nō trāsit ad p'fem viua filia.
Pone g' in simili q' mulier cedit actiōem d' dote alteri. trāsit
bit ne in cessionariū viua muliere cū p'ilegijs suis. Def. et
Ly. in. l. i. C. d' p'ile. do. dicit q' sic. quia p'inet ad vtilitatē
mulieris. r alle. l. vl. d' p'riū. fil. r eodē mō trāsit ad p'fem. do
mini ego cogitavi q' ano tenui opt. De. ibi vbi ponit. s' res
perij vna. l. q' turbavit spm' meū in hoc in auc. vt exac. instā.
do. circa prin. col. vij. Nescio qd' dicā. finalit' ē sic dicendū.
quedā ē cessio q' fit ex necessitate ex vtraq' pte. quia ille q' ce
dit cogit' cedere: r ille q' emit cogit' emere. isto cāu trāsit cuz
onere suo. vt. l. si. C. d' p'riū. fil. r si nescires extrahere. tūc ves
nias ad me. Quedā ē cessio q' fit ex voluntate. r isto cāu non
trāsit p'ilegiū. vt in auc. vt exac. instā. do. circa prin. sed
qd' dixi in. l. vnica. C. d' p'riū. do. q' trāsit p'ilegiū in cessi
onariū. intelligo si agit iure directo noīe cedentis. vt glo. p
bat. in. s. fuerat. insti. d' act. secus si ageret noīe suo vtili quo
ad p'fem. p' pōt agere suo noīe tāq' administrator filie. vt. l.
cū dos. s. d' pac. do. dixi in. l. si cū dotē. s. itē cū p'f. s. eo. Et. l.
ij. s. itē si voluntate. s. e. Et isto cāu si agit dico q' h'z p'ile
gium. sed si ageret noīe suo r ad suā vtilitatē. h'z veniat p' ob
liquū ad filiā. tūc nō h'z p'ilegiū. r sic sumus expediti. S'z
q'ro p' dedit dotē filie r stipulat' est p' filia. r est mortua si
ne liberis. succedit ne pat' solus qui dedit dotē vel pat' r m'
cum fratribus r sororib'. Et sui nup' interrogat' de hoc. et
casus est in. l. qd' scitis. scdo rāso. C. d' bo. que li. dixi q' p' sol
lus r est ibi casus singularis ita q' nō est alibi.

Dos soluto m'f. p' actiōez de dote r
Pater. petif hoc dicit. **C** p. q' agit cōditō
one indebiti. vt. l. si q's fundū. s. i. s. loca. Blo. dicit
solu. vt ibi De. dicit q' hic ē spēle fauore dotis. rō q' actō
de dote ē cōis p'ri r filie. sed p'ditio indebiti ē p'p'ia p'ris so
lius soluentis indebiti. **E**t quo no. q' actio d' dote etiā
solu. ma. efficit' p'p'ia p'ris r filie. vel dic ali' fm Ja. de are.
nam h'z m'rimoniū sit solutiū. tamē dos adhuc ē debita viro.
r. l. si focer. s. luci. j. e. r. l. ticio. s. ticio. d' pdi. r de. r id etiāz si
soluat' soluto m'rimonio in dotē cōuertit'. facit qd' dixi. s. e. l.
si marito. s. i. r qd' no. in glo. ibi. Bartolus.

M insulam. de dote filio eē p' solido. hoc dicit.
C p. s. e. l. si marito. s. si voluntate. glo. subaudit
hic matime: vel dic q' nō petierat cū effectu. idest nō exeger
rat. nā tūc secus. quasi dicat p' actōez impedif' solidatio si
eri in filiā nō p' petitionē vel sniam. vt in. l. d'ria. r verū dicit.
C. cōia vtriusq' iud. l. fi. r. C. de bo. q' lib. l. ij. Addit dy. rōnē
q' si p'ri eēt soluta actio de dote eēt extincta. r bona trāfirer
ad fisco cū onere suo. ar. l. si marito. in prin. s. e. r. l. maritus.
r ad. l. falci. l. cū fisco. r ad trebel. l. marcellus. ita dicit dy. ter
net ergo q' onus dotādi filiā trāsit ad heredē extraneū. s'ri
p'm dixi in. l. si marito. s. si voluntate. s. e. r dixi in. l. si dotem.

supra eodem.

Vir non lucrat' fructus dotis putatiue. retia
Fructus. net tamē quatenus in vxore cōsumpsit r q' res
nus necessario vel vtilit' impendit. h. d. **C** p. dicit hic aut
causaz liberalē. s' q' pendente cā liberali vir d'z etiā alere ip
sam vxore. vt. l. si. C. d' ordi. iu. So. exponit hic aut cām liber
ralē. s'z finitā. r cessant' d'ria. quādoq' exponit' econtra. vt. j.
d' d'rio iudi. tu. l. ij. s. pe. Et hoc inducit Jaco. de are. ad. q. d'
testibus quozū vnus dicit aliqd' fuisse ante guerrā. alius d'
cit fuisse post guerrā. non em' contradicunt sibi. d'z em' intel
ligi ante guerrā. s'z finitā: r post guerrā s'z inchoataz:
r sic ad idem tēp' se referūt. de q' habes ter. e' d' testi. c. cū tu.
fa. s. si cer. pe. l. ij. s. pe. i eo q' expōit' aut nuptias r p' nuptias
r ibi plene h'ic articulum examināui. **C** p. s. e. l. diuortō
s. impendia. So. ibi in vā dote. hic in putatiua. r fm h' hic
videt' ter. tra glo. r Dy. in eo qd' no. s. e. l. si aut nuptias. vt
in m'rimonio putatiuo q's tenet restituere fructus: nisi q' res
nus consumpsit in muliere vel in rebus eius. **C** p. p. C.
d' rei ven. l. certum. So. ibi loquit' in bonafidei possessore q'
putabat se dominū r sui contemplatione tū fructus recipie
bat nullo alio respectu. hic vō p'cipiebat fructus rōne oner
is matrimonij. **Q**uero quo iure maritus illos fructus
sibi compensat. vel iure p'pensatiōis. vel iure exceptiōis do
li. Quidam dicit q' iure p'pensatiōis. Nec ob. s. sed nec ob
impensas. C. d' rei vx. ac. quia ibi nō p'hibet' p'pensatio. vt
ibi dixi in. l. rei iudicare. s. i. s. eo. r posito q' p'hiberet non
h'z locū in matrimonio putatiuo. sed in vō. vt. l. si cum dotē.
s. si. cū. l. sequē. s. eo.

Vsuras. Debitū hincinde ex cā vsuraria compensat.
Vsuras. Itē marito non debent' vsure qui nō alit' vxore
rem. h. d. **Q**uero an in actione de dote currant vsure ex
mora. Certe sic quia est actio bonafidei. vt habes in glo. s.
habes g' q' actio de dote ē p'ilegiata etiā mortua filia.
Quero qd' de iure canonico an ista vsura debeat'. R'is
deo marito post morā in dando sibi dote debent' vsure. ma
gis em' petit' tāq' p'p'ium interesse: quia sustinuit onera ma
rimonij q' vt vsura p'p'ia. vt in. c. salubrif. e' de vsuris. sed
mulieri passe morā in dote restituēda sibi soluto matrimonio
vsure nō debent: quia tūc p'p'ie essent vsure fm Innocē. et
Jo. an. in. d. c. salubrif. l. 3. Ly. alit' dicat in. l. i. s. exactio. C. d'
rei vx. ac. facit qd' t'z Azo in summa de vsuris q' oēs vsur
re etiā legales sūt hodie p'hibite r correcte d' iure canonico

Reintegrato matrimonio iudiciū de dote
Ad virum. inceptum per extraneum non dissoluitur. s'
dicit. Bartolus.

Maritus nō tenet' p' restitutōem
Maritus dotis actionē de dote cedere si ali
ud adiunctū sufficiens sibi nō remanet. h. d. Blo.
dicit notabilif' nisi p'sona mariti sit talis q' ex sua opa poss
sit sibi q'ere victum qd' tene mēti. oēs glo. tendūt ad expō
tionē l'fe. **Q**uirit hic Ja. de are. qd' si etiā mulier nō has
bet vnde viuat. Certe ipa p'fert' viro. Dixi in. l. maritū. s. e.
Dy. inducit ad qd' nē. teneor tibi ad cētū volo soluere nomis
ne debitoz. an cogaris recipere. Videt' q' sic. vt ha. c. l. r. l. cuz
q'rif. j. de adm. tu. In d'rium cessio videt' emptio vt. l. si dubi
tetur. s. i. r. l. cum is q. j. d' fideiussio. sed nemo inuitus cogit' e
mere. g' rē. Dy. dicit q' nō cogit' recipere. vt. l. aduersus. C. ff
cer. peta. r. l. nam r seruus. s. de neg. gest. mibi videt' q' hec
questio non fuit necessaria. nam vt q's tenet'. nō quia habet
actionē r eā cedendo liberat'. vt. l. qd' debet'. s. de pecul. aut
tenet' als: r tūc nō coget' q's recipere actōes: nisi cū debitoz
aliud non haberet. vt. l. ei qui. r auctē. ibi posita. C. d' solut.

Successio focerī quam facit genero nō
Successio focerī quam facit genero nō
cit. **C** p. p. successio habet vim solutiōis. vt. j. d'
fideiuss. l. si debitori. g' perimit filie ius solidationis. vt no.
in. l. in insulam. in prin. s. eo. So. successio h'z vim solutiōis
respectu succedentis tātū nō alterius fm Azo. hoc non ē ve
rum p. l. si ei. s. i. s. de euic. vnde glo. dicit q' h'z vim solutiōis
quātū ad succedētē. r fideiussores r qd' ceteras accessorias

Soluto matrimonio.

obligatōes: quasi dicat nō quātū ad filiā que quo ad p̄rem nō ē accessoria. imo eque principalit̄ debet sibi sicut p̄ri. Et hoc dicit glo. ij. q̄ eparet p̄rem z filiaz duob? reis: lz nō sit p̄pria eōparatio. vt. l. nō solū. s. e. z ibi dixi. **De**. No dicit q̄ successio h̄z vim solutiōis quātū ad oēs q̄bus pōt solui: sed p̄ri nō pōt solui inuita filia. vt. l. q̄ boiem. s. si gener. d̄ solu. id̄ eius successio nō h̄z vim solutiōis: qd̄ nō placet. qd̄ em̄ si filia nō haberet cām d̄dicēdi. certe tūc successio p̄ris haberet viz solutiōis h̄z eū qd̄ ē d̄ istū tex. dico q̄ successio h̄z vim solutiōis ex q̄daz fictioē: que tūc demū inducitur qm̄ ille q̄ succedit vult ex hoc euntare dāmū. vt. d. l. si ei. j. de eue. z. l. si debitor de fideiuss. se? si ex hoc velle lucrū p̄seq. vt. l. heres a debitorē. s. si. j. d̄ fideiuss. z ita h̄c nō habet p̄ solu. vt p̄ hoc p̄ p̄uet filia iure solidatiōis. z de h̄ dixi in. l. si is q̄ p̄ emptore. j. de vsuca. in illa. q. qua q̄ro q̄ sit cā inducēde fictiois. dixi etiā in. l. vñius. j. de fideiuss.

Lucius. Qui petit illud qd̄ restituitur ē alteri q̄ ei a q̄ petit dolo facere nō videt. h. d. **Pri**o ponit thema z qd̄nē. scdo r̄sionē. tertio r̄idet cuidā obiectiōi in d̄riuz quarto p̄bat illud p̄ reductionē ad incōueniēs. q̄nto iuxta p̄dicta forma at vñā qd̄nē. scda ibi. r̄idet. tertia ibi. nec vlla. q̄ta ibi. alioqn̄. q̄nta ibi. sed z si ex pte. **Mo**. q̄ solu. ma. mortuo p̄re actio d̄ dote solidat in filia. simile. s. e. l. si marito. s. si voluntate. **Mo**. scdo q̄ etiā solu. matri. dicit dos deberi marito. dixi. s. e. l. si p̄. **Et** no. q̄ regula dolo facit. h̄z locū qm̄ illud petit qd̄ restituitur ē eidē a quo petit. secus si alij. **Op**po. genero nō pōt imputari cur p̄res nō d̄uenit. vt. l. si exneus. s. d̄ iure do. ḡ videt q̄ a filia non possit d̄ueniri. **So**. glo. q̄ h̄c p̄f̄ exheredauit filia d̄replatiōe dōtis. z id̄ si h̄c legare videt. z sic p̄f̄ voluntates p̄ris imputat marito qd̄ alis nō imputaret. **Ex** hac glo. no. q̄ h̄ba enūciatiua p̄ modū cause plata inducūt dispositōes etiā quo ad actōes. **Sz** hoc videt. l. emptor. s. si ancilla allegata in glo. z. j. de doli excep. l. si in prin. **Rñ**. q̄ nō inducit dispositōes quo ad actio nem realē. vt in d̄riuz. rō q̄ nō ē legatū exp̄ssū: sed tacitū. ar. l. seruū filij. in fine. j. d̄ lega. i. sed quo ad actiōes p̄sonales id̄ d̄ d̄ dispositōes. vt. l. pe. j. d̄ col. bo. z hac gl. lz tamē hec in se sint h̄a. tamē in p̄posito ista solu. nō placet. qz p̄ illam cām testa tor videt voluisse filie p̄uidere z nō marito. vt. l. seruo legato s. si testator. j. d̄ lega. i. si ḡ nō p̄uidit marito in aliq̄ nō potuit eū grauare testator. vt faceret eū teneri vbi alis nō tenere tur. vt. l. ab eo. C. d̄ fideicō. z. l. plane. la. ij. s. i. j. d̄ leg. i. vñ glo. soluit alit̄ q̄ marito nō imputaret cur p̄rem nō d̄uenit vt in d̄rio. sed cur nō d̄uenit heredes p̄ris q̄s d̄uenire pōt. vt h̄c. **Op**. ex gl. h̄c haberis duo. p̄rio q̄ regula dolo facit. h̄z locū in eo q̄ d̄z restituere. scdo q̄ nō h̄z locū in eo q̄ d̄z restituere alij incōtinenti. **Ad** primū opp. j. vt le. no. ca. l. si. s. i. **Rñ**. q̄ regula d̄z intelligi qm̄ restituitur ē eidē incōtinenti. se cus ex interuallo vt in d̄rio. **Op**. ad istud de. l. si ita. in fi. nam mulieri d̄z dos restitui ex interuallo. tñ p̄ pte. sua nō debet cōueniri. simile. s. d̄ adi. ob cau. l. si donatur. in fin. **Rñ**. qm̄ q̄ ps habet dilatiōes q̄ miseratōis cā indulget solutiōi. et ista dilatio nō ipedit qm̄ habeat locū regula vt in d̄riuz. qm̄ q̄ q̄s h̄z dilatiōes q̄ respicit ip̄az obligatōes: z tūc ipedit locū h̄re regulā. vt. d. l. si. i. in fi. vt le. no. ca. p̄bat h̄c solu. in. l. si cuz mulier. in. fi. s. d̄ open. **Op**. q̄ dos possit interim peti p̄pter cōmodū interusurij mediū t̄pis. nec ob. petēti regula dolo facit. vt. l. i. C. si dos p̄stante ma. z. j. re. amota. l. si mulier. s. rerū. **So**. ea q̄ dixi habēt locū in petitiōe nō in repetitiōe. rō qz ille q̄ repetit ex aliqua iusta cā videt qd̄ ammō dicere. vt tanq̄ spoliatus restituat. vt. l. interdū. z qd̄ ibi no. in glo. de d̄di. ide. z in regula iur. q̄ dicit q̄ fauendū ē magis repetitiō ni q̄ aduenticio lucro. vñ cū. l. i. C. si p̄stan. ma. dos so. fu. z. l. si mulier. j. rerū. amo. loquāt in repetitiōe fauet ei p̄p̄ infusu r̄riū mediū t̄pis. lz haberet dilatiōes miseratōis cā. qd̄ nō fieret si p̄cipalit̄ peteret. vt hac. l. in fi. z. d. l. si donatur. **Op**. ad regulā de. l. i. s. redigūt. j. quozū le. **So**. qd̄ dicit ibi i pos sessoze. h̄c in petitore. **Tu** dic q̄ h̄c nō erat liquidū: an deberet restitui. z id̄ nō haberet locū regula. ar. l. si. C. d̄ open. z no. d̄ doli excep. l. dolo. z. l. dolo. d̄ reg. in. **Op**. ad scdaz

regulā q̄ qm̄ ē restituitur? alteri habeat locū regula dolo facit vt. l. si donatur. in fi. de condi. ob cau. **So**. aut ille q̄ petit restituitur? est alteri q̄ restituitur? ei a quo petit. z h̄z locū regula. vt i d̄riuz. aut ille alij nō ē restituitur? ei a q̄ petit z h̄z locū regula vt h̄c. **Ex** p̄dictis distingue breuīt aut oppo nit̄ exceptio dolo facis q̄ petis qd̄ restituitur? es eidem. aut qd̄ restituitur? es alij. **Pri**o cāu aut nō ē liquidū. aut ē liquidū si nō ē liquidū: aut ē restituitur? eidē incōtinenti. aut ex infual lo. aut erat dilatio que respicit obligatōes. aut illa q̄ miseratōis cā indulget solutiōi. z hoc scdo cāu. aut loq̄ in petēte aut repetēte. vt ex p̄dictis p̄z. **Scdo** cāu principalī qm̄ restituitur ē alij. z tūc aut ille alij est restituitur? sibi a quo petitur aut nō: vt dixi in p̄cedentib? **P̄**redicta h̄a in petitoriuz sed in possessoriuz dicit no. p̄ dy. in. c. dolo. z in. c. qui ad agē d̄i. extra de re. iur. li. vi. z. l. ij. C. d̄ edic. di. hadri. tol. dixi plene in. l. naturalit̄. s. nihil cōmune. de acq. poss.

Ex pacto aut materni dotē dantis so. ma. **Aliis** actio q̄rit mulieri. h. d. **Mo**. q̄ p̄ ascēde tes ex linea materna nō pōt nobis q̄ri actio regula rit. simil̄ em̄. l. debitor. in fi. j. ad tre. **Scdo** not. q̄ siue q̄s stipulet sibi aut extraneo. siue extraneo aut sibi. sēp̄ stipula tor videt adiectus ad obligatōes. extraneus ad solutiōes. vt h̄ z in d̄riuz. sed dicendū p̄bat in. l. i. s. seruus fructuari. j. d̄ stip. ser. **Tertio** no. q̄ fauore nuptiarū p̄ liberā p̄sonā exneaz q̄rit actio mulieri vt̄lis ex stipulatōe. vt h̄c in fi. **Et** ad uerte diligēt ad tex. q̄ dicit maxime p̄p̄ affectiōis p̄sonarū quasi dicat solus fauor nuptiarū sufficit. etiā si affectio p̄sonarū nō esset. **Quarto** no. q̄ fauore dōtis si aliq̄s stipulet sibi aut mulieri. z sic alternatiue mulieris ē integra actio. vt h̄c. facit. l. vxorē. s. testamēto. j. d̄ le. iij. **Op**. ad primū. s. de pos. l. publicā. in prin. vbi p̄ pactū matris q̄rit filie. **Solu**. ibi nō id̄ q̄rit filie. quia mat̄ ei cessit. sed qz pactū fuit in p̄posito sup̄ re. p̄pria. z sic querit̄ cui libet extraneo. vt. l. pe. C. ad exh̄. dixi. in. l. stipulatio ista. s. si quis insulā. j. d̄ h̄bo. obliga. **Op**. ad idē de. l. si genero. C. d̄ iure do. **Solu**. h̄c dicit glo. q̄ ibi p̄ ascendēte ex linea paterna q̄rit vt̄lis ascendēti etiā si nō sit in p̄tate. simile in. l. iureiuran. s. si liberī. j. d̄ oper. libe. dixi plene in. l. qd̄ dicit. j. d̄ h̄bo. ob. **Ad** scdm̄ h̄o op. p̄ri mo qz stipulanti nō q̄rit actio. qz si p̄mittit p̄sonā exneā p̄sona sua videt̄ adiect̄ ad solutiōes. ḡ ei nō q̄rit actio. vt. l. ei q̄ ita. s. q̄ sibi. j. d̄ h̄bo. ob. **So**. illud qm̄ ei q̄ primo adiect̄ stipulatio possz q̄ri. sed h̄c filie q̄ri nō poterat d̄ rigore: merito quia ipse stipulator videbat̄ adiect̄ ad obligatōes mulier ad solutiōes. z id̄ qz d̄ equitate mulieri queri pōt. vt in fi. **Libi** eadez equitate mulier videbat̄ adiecta ad obligatiōem stipulator ad solutiōes. **Op**. ad tertū no. de. l. debitor. in fi. j. ad tre. **So**. glo. q̄ p̄ extraneū stipulantē pōt q̄ri nobis actio eo cāu. quo nobis q̄reret̄ stipulatōe nō interposita. sed h̄c si auus dedisset dotē nulla stipulatōe in p̄posita q̄reret̄ actio mulieri vt in. s. accedit. C. d̄ rei vxorē. act. ḡ etiā stipulatōe interposita. z c. no. h̄c so. **Contra** hoc videt̄ casus. in. l. si ita stipulat. s. grifogonus. j. d̄ h̄bo. ob. vbi lz ex numeratione pōt nobis q̄ri actio p̄ alij nulla in p̄posita stipulatōe. tñ si stipulatio in p̄posito nobis nō q̄rit. **Itē** hoc videt̄ d̄ tex. hui? l. q̄ dicit hoc esse fauore nuptiarū. z id̄ fm̄ illa iura nō videt̄ verū dictum glo. hodie aut̄ hoc videt̄ determinatū p. l. ij. C. p̄ q̄s p̄so. no. acq. **Ad** vltimū no. op. alternatiua posita in p̄sonas q̄b? acq̄rit̄ resolutū in cōiunctā etiā in d̄ctibus. vt. l. cū qd̄ā. C. d̄ d̄. sign. **Tñ** ergo auus stipulet sibi. aut filie d̄z intelligi. i. filie z sibi. **So**. fm̄ illa iura nō p̄cedit d̄riuz. vt. l. p̄inde. in fi. cū. l. se. de stip. ser. hodie p̄cedit. sed r̄nde hoc speciale fauore nuptia rum. simile in. d. l. vxorē. s. testamēto. j. d̄ le. iij. **Et** p̄ hoc dices ham semel in. q. de facto extrane? dedit dotē. z stipulat? est eā sibi reddidit aut cui d̄ iure debet. **Lerte** ex hac stipulatiōe integra ē actio mulieris. qz p̄inde est acti d̄icat sibi aut mulie ri: qz mulier est illa cui d̄ iure d̄z reddi. vt in. s. accedit. **Sz** qd̄ si exne? eēt stipulat? sibi z mulieri. **Rñ**. crederē tūc actio nē q̄ri p̄ pte sibi z p̄ pte mulieri. vt. l. si mibi z ticio. j. d̄ h̄bo. ob. **Quero** qd̄ si extraneus stipulat? ē dotē reddi. z non dicit sibi vel mulieri. **Videt** q̄ sit stipulat? sibi. vt. l. stipulatō

§. si quis. §. d. vbo. obli. ¶ In dñi facit qz fauore dotis intell...

¶ Si dotem. Legati qd nō pōt capi nō pōt in...

¶ Si dotali. Appellatōe liberorū pōt nē nepotes...

¶ Si mulier. Sive marit' excipiat de adulter...

ens excipit: vt ipse nō teneat. z sic vt lucret' ipunitatē delicti...

licet. et p[ro]p[ri]e malicie que ita respicit alium infamem etia eius dem infamie. sicut non infamem. ideo eis non debet adhiberi fides.

Bartolus

Quaritus non tenet d[omi]nium in piculo nominis si si
Eua. hi culpa iputari non pot[er]unt. b. d. C. pp. j. d. le. l. l. g. ius. Solu. fin. De. h. tradidit infra singul
larit[er] et expr[es]se. als in gnali co[n]cessio[n]e non venient infra vt ibi.
C. pp. d. l. si nom[e]n. s. de here. vt. So. intelligas q[uo]d hic no[n]
men fuit datu[m] simpliciter in dote. sed si e[st] estimatu[m] q[uo]d tunc face[n]
ret emptionem et piculu[m] e[st] viri. vt. l. s[er]ia. C. pp. de. l. p[ro]mittit
do. s. si a debitore. C. de iu. do. so. aut nom[e]n dat in dote. et has
bet locu[m] distinctio[n]e p[re]cedens. s. aut dat estimatu[m] aut dat sim
pliciter. Si vero nom[e]n non dat in dote sed delegat[ur] viro. et tunc
aut loq[ui]t[ur] de piculo subsistet in opie tpe delegat[i]o[n]is. r[ati]o[n]i qu[od] sicut
viri fuerit sciens vl[ter] ignoras. vt in. d. s. si a debitore. aut lo
q[ui]t[ur] de piculo subsequens in opie. et piculu[m] e[st] viri simpliciter. vt
l. pupilli. s. ij. j. d. soluto ibi.

Si p[ro]p[ri]um estimatu[m] in dote datu[m] sine culpa cuius
Fundus. cas[us] non debet estimatio mulieris. b. d. et subtilis
s. est. C. pp. q[uo]d dol[us] p[re]s[er]t[er]it non nocet filie. vt. l. apud celsum.
s. de auctore. d. doli excep. So. gl. q[uo]d hoc id e[st] q[uo]d h[ab]et cam lucrat
tia. filia non. Et no[n] hic. na[m] h[ab]et titulu[m] dotis dicat[ur] et ca[m] onero
sa. vt. j. de ac. rob. l. ex p[ro]missio[n]e. tam e[st] illud intelligit[ur] ex p[re]vi
ri. sed ex p[ar]te mulieris p[ro] qua dos dat[ur]. et sic dotes lucrat[ur] dicit
titulu[m] lucratiu[m]. vt. l. s. i. j. de his q[ui] in frau. cre. et ita intelligi
tur ista glo. C. pp. C. d. iure do. l. auia. et s. d. pac. l. rescriptu[m]
s. si pactu[m]. et s. de eue. l. vendicatu[m]. B[ar]o. dicit intelligo istam
fm illas. l. q[uo]d sit in electio[n]e viri vel agere d[omi]nium h[er]edes
foceri vel exi[n]te muliere vt hic. q[uo]d non placet n[ost]ris doc. na[m] s[on]at
stante in fine non potest agere vir d[omi]nium. sed eo soluto
no[n] ageret enim ad p[ro]p[ri]um mulieris. sed ip[s]a non potest agere
cu[m] cam lucratia[m] habeat. vt dicitur e[st] q[uo]d non pot[er]t p[ro]u[er]bi. l. ar
flo. de dona. nec al[iter] p[er] ea. facit. s. d. ad. ob cau. l. si donator
in si. et sic tenebat Ja. d. are. et sic sub auditio glo. non e[st] bona.
C. pp. dol[us] p[re]s[er]t[er]it non nocet filie. vt. j. de car. edic. l. ij. s. ij.
So. vt no[n] in. l. diu[er]ses. j. de iure patro. et p[er] dy. in. c. no[n] d[omi]n[us]
aliq[ui]s. et d. re. iu. l. i. vi. sed q[uo]d tunc ad p[ro]p[ri]u[m] hic dol[us] p[re]s[er]t[er]it nocet
filie sicut dol[us] cuiuslibet p[er]onei a quo q[uo]s cam lucratia[m] habe
ret. vt. l. apud celsum. s. de auctore. de doli excep[ti]o[n]e. C. Querit
dy. q[uo]d si stante ma. vir egit d[omi]nium et obtinuit. an tenet re
stinere mulieri. Et dicit q[uo]d sic. vt. s. d. iure do. l. no[n] solu[m]. et l. q[uo]d
tius. distinxit plene in. l. p[ro]z. s. i. d. bo. auc. iudi. poss. C. Vlt
timo Ja. de are. no[n] istu[m] tex. q[uo]d dicit ait em. p[ro]pterea se no[n] tene
ri et exponit glo. l. d. euictio[n]e. vel dic. i. no[n] repellit exceptio[n]e. et
s. i. no. q[uo]d ille q[uo]d exceptio[n]e repellit dicit tenet ad no[n] petendum.
et facit. l. si vn[us]. s. pactus ne peteret. s. d. pac. et l. vbi pactu[m]. C.
d. trasac. Et p[ro] hoc ipe iduat ad. q[uo]d mulier pot[er]t renu[n]ciare fm
tura spoz. et. C. tui hypothecaru[m]. vt. l. iudemus. et l. etiā. C. ad
velle. s. fm iura autē. m[ul]t[um] si p[er] obligari p[er] viro i. auc. si m[ul]t[um]. C.
ad. velle. sed si renu[n]ciat obligat ad no[n] petenduz p[er] viro. g. v[er]
q[uo]d hoc no[n] valet. et hoc p[ro]cedit Ja. d. are. q[uo]d q[uo]d vir no[n] h[ab]et b[on]a
q[uo]d talis renu[n]ciatio sibi no[n] p[ro]iudicet. q[uo]d p[ro] hoc ipedit petere. se
cus si illa bona haberet. q[uo]d tene m[er]it[um]. Id e[st] t[er]t[er] dy. in. l. si pig
nus. j. d. bis q[ui] in frau. cre. et Ja. d. bel. in auc. vt imobilia ante
nup. s. si. als p[ri]mo. et hec sufficiat in isto. s.

Estimatis rebus. fund[us] estimat[ur] tali esti
ne pot[er]t alienari muliere volere. b. d. C. pp. hec. l. vi
det etia loq[ui]t[ur] in reb[us] mobilib[us]. q[uo]d apparet d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m no[n] ex
tarent. na[m] imobilia no[n] possunt d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m extare. s. mobilia in
difficite poterat alienari isto cau. vt. s. e. l. i. So. fateor q[uo]d po
terit alienari. sed solu[m] mal[um] p[ro] muliere reuocari. vt. l. in res
bus. C. d. iure do. C. pp. hic inuit q[uo]d res dotales p[er]t[er]t alienari
volere muliere. na[m] talis estimatio no[n] facit desinere re e[st] do
talē. vt. l. q[uo]d si fund[us]. s. d. fun. do. et l. i. inf. et l. dotale. C. d. iure
do. et sic e[st] s. C. de rei vx. ac. l. i. s. sed cu[m] lex. et m[ul]t[um]. q[ui] alie. no[n] licet
in p[ri]n. So. q[uo]d am rei vx. q[uo]d hic dicit neq[ue] volentis re subaudi
unt marie. et ista t[er]t[er] dy. Alj dicit q[uo]d ista estimatio h[ab]et no[n] facit
empr[es]oz. facit t[er]t[er] vt possit alienari volere muliere. vt. l. si. s. d.
pac. do. et ista t[er]t[er] Be. q[uo]d est notadū. C. p[ro]po. in auc. vt in

mobi. an nup. do. s. i. posita. C. ad velle. an sive a me. B[ar]o.
dicit q[uo]d ibi dos equiparatur donat[i]o[n]i p[ro]p[ri]e nuptias quo ad cetera.
no[n] aut[em] quo ad p[ro]mittendū alienat[i]o[n]e. no[n] est hodie p[ro]mittitur
plu[m] q[uo]d olim. C. Quero dixim[us] supra an vir possit alienare
volente muliere. q[uo]d an mulier possit alienare fundu[m] dotale
volente viro. Ja. d. are. dicit q[uo]d sic p[er] l. p[ro]dū. C. d. iure do. a s[er]
rio sensu. et ibi p[er] cy. ideo q[uo]d ipe t[er]t[er] q[uo]d dos pot[er]t solui mulieri co[n]
stante m[ul]t[um] mo. vt dicit in. l. i. in p[ri]n. s. e. v[er]u[m] eo ipso q[uo]d vir p[ro]mittit
mulieri q[uo]d vendat videat sibi solutu[m]. Sed cetera illa opi. repre
hēdi in. l. i. s. e. Ad. l. si p[ro]dū. r[ati]o[n]e q[uo]d ibi no[n] d[omi]n[us] sumi ar. a s[er]
rio sensu. quia resultaret p[re]iudicium intellectus.

Seipam sumat. C. Quero q[uo]d si an
Estimate m[ul]t[um]oniu[m] res estimate in dotes date
deteriorant cu[m] piculo deteriorant. R[ati]o. vt. l. si ple
r[ati]o[n]e. s. si an. s. d. iure do. Bartolus.

Antus. seque h[ab]e[re] l. vt in glo. q[uo]d b[ar]o dicit. Barto
Primo ponit vnu[m] dictu[m] co[n]s[er]t[er] in p[re] et s[er]
filio. Seco in filiis t[er]t[er] tollit tres dubitari
ones. Tertio in p[re] t[er]t[er] tollit vnu[m] dubiu[m]. Quarto i

filio t[er]t[er] tollit aliud dubiu[m]. sed ibi. nec interest. tertia ibi. At
q[uo]d. q[ui]ta ibi. ac si cu[m] filio. Ex p[ri]ma parte no[n] q[uo]d filius recipies
dote tenet insolida[m] p[ro] no[n] de peculio. vt. l. si cu[m] dote. s. trans
grediamur. s. e. C. pp. de hac ead[em] l. ubi fili[us] no[n] erigit in
solida[m]. So. tenet insolida[m] respectu substantie obligatio[n]is. vt
hic in p[ri]n. sed p[ro]siderata efficacit[er]a ex[er]ctio[n]e no[n] erigit. nisi q[ui] t[er]t[er]
nus facere pot[er]t. vt in sequē. r[ati]o[n]e. C. Venio ad scdm partē.
Ex qua nota p[ri]o q[uo]d no[n] infest[ur] sive res extet sive no[n]. C[on]tra.
s. d. pecul. l. in bonofidei. et como. l. iij. s. si filio. So. quado co
uenit fili[us] no[n] infest[ur] vt hic. secus q[uo]d couenit p[er] vt in d[omi]n[u]m. p[er]
bat in. l. si cu[m] dote. s. si. s. e. Et istud facit in ar. ad. q[uo]d marit[us] h[ab]
uit in dote domū. q[ui]t[ur] an solu[m] ma. d[omi]n[u]m eam restituere. si nil a
liud habeat. vel debeat codemmar[um] q[ui]tenus facere pot[er]t. Dy.
dicit q[uo]d hic videt casus q[uo]d debeat codemmar[um] q[ui]tenus facere
pot[er]t d[omi]n[u]m dicit. sive res extet sive no[n]. q[uo]d e[st] veru[m] sine dubio si ma
ritus pueniret actio[n]e p[ro]sonali. sed si actio[n]e in re t[er]t[er] e[st] dubiu[m] p[er]
l. nensm[ul]t[um]. s. p[er] d. re iud. et Buil. t[er]t[er] q[uo]d quado vir puenit reali
no[n] habeat h[ab]entiu[m] vt no[n] erigat nisi quatenus facere pot[er]t. q[uo]d
couenit vt q[ui]libet extraneus possessor p[er] illam. l. nensm[ul]t[um]. s.
pe. Ita notat ipe in. l. q[uo]d no[n] e[st]. s. d. codi. unde. dicit in. l. mariti.
s. eo. p[er] hoc videt casus in. l. etiā. s. l. s. ver. fil[us]. s. e. vbi si do
lo mariti reo dotalis interit tenet insolida[m]. sed paria se quez
possidere vel dolo desisse possidere g[er]e. C. Quid dicem[us]
R[ati]o[n]e q[uo]d si loquimur d[omi]n[u]m alia re vxoris: q[uo]d ad viru[m] puenit si
conueniat vir rei vendicatio[n]e p[ro]cedit op[er]e. Buil. sine dubio. si
no[n] loq[ui]mur in re dotali. t[er]t[er] fm ista t[er]p[er]a mulier no[n] poterat v[er]
dicare. q[uo]d in ea no[n] t[er]t[er]at dominiu[m]. vt. l. si cu[m] dote. C. d. iur.
do. dicit in. l. si moza. s. eo. glo. tenet in. l. si a filia. s. eo. in. s. i.
Hodie no[n] mulier pot[er]t vendicare p[er] l. in rebus. C. de iur. do.
Sed aduertēdū e[st] q[uo]d t[er]t[er] optet agere. vt vxor d[omi]n[u]m necessitate h[ab]
habeat in iudic[i]o deducere q[uo]d vxor fuerit. et sic no[n] agit vt q[ui]l
bet ertrane[us]. et sic sustinedo dy. hoc cau[er]t possit vir habere h[ab]
ficiu[m] ne erigat vltra q[uo]d facere possit. p[ro] quo est hec lex. Non
ob. l. etiā. s. l. s. q[ui] ibi p[ro]p[ri]e doli grau[er] p[un]it q[uo]d si possideret.
Nota etiā ex hac scda p[ar]te q[uo]d filius. tenet inquatu[m] facere p[er]
d[omi]n[u]m peculio. C. pp. s. d. pecu. l. si q[ui]s cu[m] filio. Sol. ibi puenit
bat alia actio[n]e q[uo]d dote fm glo. C. Venio ad tertiam et
q[ui]ta ptem simul. Ex q[ui]bus no[n] q[uo]d q[ui] pat[er] couenit de peculio
deducit es alienū. et q[uo]d sibi et suis debet. sed q[ui] ipe fili[us] cou
uenit nil deducit. C. Contra hoc op[er]e. q[uo]d hoc nullu[m] effect[us] e[st].
na[m] p[ri] statim cu[m] videbit filiu[m] codemmar[um] admet sibi peculiu[m]
et sic mulier nil p[ro]sequit[ur]. vt. l. q[uo]d tuberonis. s. si. cu[m] l. se. s. d. p[er]
ce. R[ati]o[n]e glo. q[uo]d imo p[ro]ficiet ad tria. P[ri]mo q[uo]d potest p[er] co
uenit actio[n]e in factu[m] q[uo]d p[ri]us no[n] poterat. Seco q[uo]d fili[us] fac
tus sui iuris poterit ex hac snia pueniri. nec exigent[ur] alie p[er]
batōes q[uo]d no[n]. q[uo]d snia cōtra filiu[m] fa. h[ab]et executionē para
tam cōtra eundē factu[m] sui iuris. Tertio p[ro]dest dicit glo. quia
currit vsure centesime post quadrimestre t[er]p[er]s. et hoc verum
si p[er] adimat. si aut[em] no[n] adimeret. t[er]t[er] fieri executionē in peculio
vt hic dicit glo. Ex hoc vltio h[ab]es q[uo]d filius codemnatur.

Item qd executio fit et fit in peculio. **Contra** hoc op. qd fili⁹ cōdemnet et exigat insolidū. vt. l. si dubitet. §. fili⁹. j. de fidei iuss. So. specialis casus ē hic qd fili⁹ nō tenet ultra vires peculij. simile. in. l. si fili⁹. §. d. iud. **Item** qd executio differri dicitur i tps existentie sui iuris. vt. l. si minor. §. si seru⁹. r. l. iij. §. sed vtz ibi ē qdam rē. r. ibi nō. §. d. mio. So. dico sustinēdo glo. qd executio nō fit in psonā filij durate patria ptate ut ibi. sed i peculiu sic vt hic. veritas ē qd etiā in psonā filij fit executio. qd apparet. qz pōt cedere bonis. vt. l. pe. C. q. bo. ce. poss. nō em̄ est necessaria filio cessio bonoz; nisi possit capi in psonā. vñ pallegate glo. nō sūt hē. r. eas rēphēdit. **Item** mal. pōt qd fieri executio durate patria ptate r i psonā r in peculiu. vt. dicitur tū ē. **Item** qd pī q tenet de peculio tenet vt fideius. dicitur vt. l. cum filius. in. pñ. j. d. nbo. ob. sed in fideiussoze dicitur non fit executio. vt. plene dicitur in. l. i. iud. sol. §. in pñem nō poterit fieri executio qd fieri pōt capiēdo peculiu. qre. **Item** dicit q nō fiet p modū executōis. sed agēdo d pñem d peculio qd ē d istū tex. nā tūc pī deduceret qd sibi r suis debet. **Dico** q pī nō ē solū fideiussoz; dicitur: imo ē vt fideiussoz; iudicij. vt. l. iij. §. idē scribit. d. peculio. **Item** poterit in eū fieri executio. vt. d. l. i. j. iud. sol. **Item** retorea pī r fili⁹ tenent eadē actōe. vt. l. iij. §. cui cōgruit. §. d. pecul. **Item** qd op. ad glo. qd pī nō possit adūmere peculiu. vt. l. sūma cū rōne. §. d. pecul. **Sol.** intellige qd h bona fide ademit. r ita sērit. **Item** d. are. **Ad** p̄dicta d executioe fienda in peculio facit. §. d. noxa. l. r si cōdemnat⁹. q lex habet glo. nō. qd in peculio aduēticio fiet executio d patrē. **Item** dicitur d. inducit ad qd nō marit⁹ habuit in dotē vnam domū. r sol. ma. nihil habebat. an debeat restituere domū vel sit p̄demnat⁹ inquatū facere pōt. **De** q. q. dicit vt. §. dicit i eadē. l. r cetera.

In exactōe in quatū qd facere pōt non **Aritus**. sit deductio eris alieni: nisi in donatore

Uiro restituente dotē d a mulie

Am mulier. re cauēri d idēntate. h. d.

Stipulatio gñalis **quis sic stipuletur**. referē ad oēm casum

soluti ma. h. d. **Item** p. in. auē. de nup. §. sed r capti

uitatis. **So.** bodie p captiuitatē nuptie nō dissoluit. **Item** p. q mors ciuilib nō eqparet naturali. vt. l. ex ea pte. §. in insu lam. j. d. nbo. ob. **So.** vt p dy. in. l. si cū dotē. in. pñ. §. e. dicit in. l. gallus. §. r qd si tñ. d. libe. r posthu. **Quero** aliqōs ē stipulat⁹ sibi dotē reddi in oēm casū restituēde dotis. **Ista** stipulatio ē gñalior q illa de qua hic dicitur. qz pōt etiā euenire casus restituēdis dotis p̄stante ma. vt. p̄p̄ inopia. an tūc poterit repetere. **Item** dicit q nō. qz. p̄p̄ inopia nō dicitur dos vere restitui cū remanet: vt. dicitur onerib⁹ infimōij. vt. l. vbi. C. de iure do. sed si ēt ali⁹ casus restituēde dotis vere. vt si vxor d beret separi a viro p̄p̄ fornicatōz viro fm q dicitur iura canonica. tūc forte illi stipulatozi cōpetēt actio ex stipulatu.

Usufructus in dotē dat⁹ in re p̄

tuā facto diuortio. in re nō mariti sibi dicitur. i a

liena nō p̄moditas p̄cipiendi fruct⁹ sibi r heredi dicitur restituat hoc dicitur. **Item** dicitur in ptes qnq. **Item** p̄ponit vnū dicitur in q simplicif dicitur usufructū mulieri r heredi ei⁹ debere restituat vsqz ibi. qd an sit vez. **Item** sēda in q qd ē dicitur de herede reuocat in dubiū vsqz ibi. si cū herede. **Item** tertia: in qua dicitur quādo mulier dedit in dotē usufructū fundi q erat mariti ti vsqz ibi. q si fundi. **Item** q̄ta in qua ponit aliud dicitur qn mulier dedit in dotē usufructum fundi q erat mulieris. r dicitur neqz alienauit vsqz ibi. si nō alienata. **Item** q̄ta: in q p̄ se q̄ duo cōit. scz quādo dedit in dotē usufructū fundi mulieris q nō durauit ei⁹ sed alienauit. vel si dedit in dotē usufructū fundi alieni vsqz ad finē. **Et** ista vltia ps diuidit i duas. qz p̄mo loq̄t d restituēde que fit mulieri. **Sēdo** d restituēde q fit heredi eius. **Sēda** ibi nam r finge: r dubietas hui⁹ lēst specialit in hac vltia pte: qz usufructus nō pōt cedi. r si cedat finit. vt. l. si usufruct⁹. §. d. usufruc. r institū. d usufruc. §. finit. **Item** ex hac diuisione habet casū in terminis clarū. **Bl.** p̄ ma fuit additio r ponit casū. r in qbusdā nō bñ dicit. vt. j. di

cam. recito q̄ primo allā glo. **Item** p. ego dixi diuidēdo q p̄ mo ponit vnū dicitur simplicif. **Contra** imo loq̄t limitatiue in fundo q nō erat viri neqz vxoris. **So.** glo. q nō apparet cuius erat fundus tpe datōis in dotē. r tō illud diuidit postea in quatuor casus. **Sēda** ps nō hz dria. **Item** cōtra ad tertiā ptē r op. ei q est dñs nō pōt dēdi usufructus cū res sua neqz mīni seruiat. vt. l. vti frui. in. pñ. §. si usufruc. pe. **Item** apud mulierē erat usufructus formalis. cū dēdit viro domino p̄p̄tatis dē eē causalis. r cū restituit mulieri incipit d nouo eē usufructus formalis. r vide glo. q incipit si formalis rē. q bñ dicit q statim qn ē apud mulierē mutat d formalē in causalem. **Item** hoc facit ad qd nō si habēs actōez directā psequatur vtilē. an possit illā vtilē intētare. **Et** dicit q nō. ar. hui⁹. l. r qd dicit in. l. ij. de acti. r obli. **Item** cōtra ad q̄ta ptē. r op. si mulier est dñs sibi nō pōt restituat usufructus. vt. l. palle. l. vti frui. **Item** dicit q in eam nō trāsferet formalis sed incipit eē causal⁹. **Item** cōtra ad q̄ntam ptē r op. videt q usufructus nō possit cedi. vt. insti. d usufruc. §. finit. **So.** dicit q hic nō cedit usufructus. sed cōmoditas vtēdi r fruēdi. ad qd facit. l. necessario. §. si. d. perī. r com. rei ven. r hoc bēs. §. d. pa. l. si tibi. §. pactis **Item** p. q sit ali⁹ mod⁹ restituēdi. scz q locet vltēdat mulier i vno nūmo. vt. l. si usufruc. §. d. iure do. **So.** fateor q illō remediū qd hic deficit supplet p illā. **Item** p. ad fi. q nō debeat restituat heredi. qz usufructus morte finit. vt. l. corruptō nem. C. d usufruc. **So.** si mulier fuisset usufructuaria fateor q ad heredē nō trāsferet. sed hic maritus erat usufructuari⁹ tamē quia hoc erat p̄templatōe mulieris cōmodū qd p̄cipit debet restituat mulieri r heredi eius. **Quero** qd si mulier dedit i dotē usufructus fundi q erat viri. hz ei⁹ nō durauit qz alienauit. glo. i magna dicit istū casū eē in tex. et eē idē sicut quādo mulier dedit in dotē usufructū fundi sui quem alienauit qd non placet. **Iste** em̄ casus nec in tex. est nec eēt nā de cōtra: qz si mulier dedit in dotē usufructū fundi q erat viri. et ipa mulier erat usufructuaria nō fecit fructuariū viri. vñ ad heredē mulieris nihil trāsit. vt. hic in tertia pte. l. **Quero** an valeat venditio vel locatio vno nūmo. **Ex.** ponit in. l. maritus. C. d. p̄cu. r **Item** p. hic. glo. tagit in. l. si q̄s ante. j. d. acqui. poss. r ibi plene dicit. **Item** cōtra ex hac. l. collige distinctōez pte. **Quero** ex glo. res emphiteotice fuerit date viro i dotē r ei reformate p̄ dñm q̄ro q̄nt restituat. **So.** ma. cū nō possit fieri alienario nisi p̄sentiente dñō. **Item** dicit p̄ remedia h⁹ l. patiet vt frui re illa. **Item** dicit forte in reb⁹ occasiōe dotis mariti to p̄cessis in feudum.

In rebus que in alienū com

Erus dotalis modū gerunt cōsiliū ē illius voluntatē exq̄rere. vt. gestor se a piculo gestōis exoneret. h. d. **Item** p. q istud remediū nō sit necessariū cū p̄p̄pter hereditatē maritus nō teneat vxori. vt. l. hic q̄rit. §. p̄p̄test. §. d. pecul. **So.** intelligas hic quādo fuit p̄secutus cōtra p̄platōe vxoris. r colligit ex qualitate psone relinquētis. vt. l. sed r si plures. §. in arrogato. d. vul. r pupil. sub. r. C. d. iure deli. l. cū aliq̄s. vbi ex nōbis colligit. **Item** in dubiō p̄sumitur fm no. in. l. aditio. d. acq. here. **Item** p. extra glo. dos nō pōt test restituat p̄stante ma. vt. C. si p̄stan. ma. l. i. **So.** hic casus ē specialis. qz p̄ hoc p̄ditio mulieris efficit melior. r mariti efficit deterior. vt. l. si constante. §. d. iure do. dicit in. l. quāuis. §. eo. **Item** p. extra glo. de. l. q̄ sic. j. d. sol. **So.** vbi q̄s sic soluit vt statim recipet nō trāsferet dñm si cōmodū aliqō apō recipientē nō remanet. secus si apud recipientē remanet p̄modum. vt. hic. **Quero** qd si mulier interrogata tacet. **Item** dicitur maritus nō cogit adire. vt. l. si p̄curator. §. si hī. §. mā. qz taciturnitas ip̄ inf̄p̄rat d tacentē. vt. l. d. etate. §. q̄ tacuit. §. de in terro. acti. **Quero** qd si mulier est absens adeo q nō pōt test sibi denunciari. **Item** dicitur vt q pinde est ac si denunciatiū esset. vt. l. si ancillā. j. p suo. r. l. si fideiussoz. §. i. §. mā. verius ē q nō videt denunciatiū. nā dicta iura loquūt q habeat p̄ denunciatō q̄tum ad exonerandū se ne incidat in obligatiōē aliquā p̄p̄ denunciatōez factā. sed nō habet p̄ denunciatō. vt. libere ab obligatiōe que iam incipit. vt. l. si tibi mādauct. ro. §. i. §. man. **Item** in p̄posito maritus iam erat p̄strictus vt

liter gerere negocia dotalia. vt. l. pe. in prin. z. l. fi. j. e. z. l. si co
stante. s. si marit. s. e. z. ita absenti no p iudicabit. idem in so
cietate.

Repudiu fraudulentu p i no p iudicat. h.
Ille. d. Done casu in termis fm glo. r. Dy. q. p
dedit dote p filia emancipata. r stipulat' est in cas
su mortis tm. **Op.** q. p i nullo mo copetatur actio cu filia
est emancipata. vt. C. d. rei vro. acf. s. e. n. Sol. h. stipulat'
est in vni casum. l. mortis. **Op.** s. d iure dof. l. pfecticia.
So. intelligas eode mo q hic p i in vni casum tm stipulat'
erat. vñ in alio opetebatur actio filie. r heredib' ei. vt. l. si cum
dote. in p i. s. e. facit. s. e. l. i. s. sed q in p i s. **Op.** dol' ter
tij. l. vñ no dz p iudicare mulieri vel eius heredibus. vt. l. ele
gant. in pn. s. d dolo. cuius cotrariu h dicit. Sol. potes di
cere q hic mulier participauit doli. sed dininare e. videf. n.
q de iure coi actio def heredi mulieris. tamē qz viri dolo fa
cti est p i eum pot habere regressu p vtilē actōez. r si vir i
est solueudo p i ageret s hdes mulieris ad quos puenit i sub
fidit. vt. l. plane. la. i. s. q rogat'. de le. i. z. l. si. d eo p que fac. e
Querit glo. qd si filia eet in prate. tñc glo. dicit sec'. qz si
ha no haberet heredē in pfecticis. Idē no. s. e. l. nupta. s. l.
z p. **Also.** in summa d iure do. Cotrariu videf tenere glos. in. l.
si cu dote. in pn. s. e. q in dote filiafa. poterat hfe heredē fm
ista tēpa qñ actio esset sua tota. r ibi examināui. **Quero**
quō pbat q vir ad hoc misisset repudiū. vt p i em fraudaret
It. eoi po q infirmā repudiavit. nā hic videf missū repudi
um vt p i fraudet. ter. e. e. de renū. c. si. li. vi. r hoc videf etiaz
de mēte h. l. **Ultimo** ista. l. inducit in ar. ad. q. s. qñ i. s.
e. l. i. s. itē si volūtare.

Filialia dilate legali. h. d. Mo. g. q mulier det
bet sepeliri de dote. Concordantie sūt in glo.

Oralem Juriscōsultus tractat hic vnā materi
am d seruo dotali manumisso vsqz ad
l. in his. r p i loq' qñ vir manumisit vxore d dices'

Te. vt bac. l. dotale. Sdō qñ vir manumisit vxore volēte ato
donandi. vt. l. qd si vir. r. l. se. Tertio qñ vir manumisit vxore
volente nō ato donandi. vt. l. si no negociū. vsqz ad fi. r bre
uif hoc intendit. Si vir manumittit vxore d diciente restituit
oia. h. d. **Mo.** q vir pot manumittere seruu dotale inuita
muliere. vt hic. z. l. seruu. j. d manumiss'. **Op.** seruu dota
lis subiacet restitutiō. q no valet manumissio. vt. l. seruu sub
di. j. d māumiss'. z. C. cōia d le. l. fi. s. pe. So. Ja. de are. q d i
um loquit quādo subiacet restitutiō. ita q ipo iure trāsferat
dñs qz hoc no ē ista ē bona so. fm ista tpa. vt dixi in. l. si mo
ra. s. e. hodie no pcederet p. l. in reb'. C. de iure do. nisi dices
res. vt. j. dicā. **El.** alif fm Ja. de are. q d i loquit qñ res
subiacet restitutiō. ita q aduēiēte d d i dē retro actū fingat
qd hic no est qd no placet qz in legatis cōditionalib' no fin
git retro. vt. l. i. s. i. ad syl. r. l. si ma. s. eandē. j. d excep'. rei iu.
Tene g p i mā. nec ob. hodie. l. in rebus. nā cū dos def eo p
posito vt ppetuo fit penes virū. vt. l. i. s. d iu. do. fauor liber
tatis facit q valeat p i dē ac si maritus eet dñs irreuoabil
ter. **Op.** res dotales alienate possūt reuocari in dote. vt
l. si estimatis. s. e. So. speciale ē hic in libertate q reuocari nō
pot. **Opp.** C. de his qui a nō do. ma. l. i. So. hic maritus
erat dñs. ibi manumittēs nō erat dñs. **Op.** q etia qñ a
nō dño manumittit debeat restitui. vt. l. in summa. s. pe. d con.
inde. So. ibi dñs fuit trāslatū ignorat. hic sciēnt. **Sed**
p hoc videf q plus dz fm hoc grauari vir q sciebat se tene
rē q ille q ignorabat. So. vt dixi. s. hoc facit duo. s. fauor li
bertatis. r votū dotis qd ē vt ppetuo fit penes virū. **Quer**
ro qua actōe ista mulier repetit. glo. dicit d d i dē sine cā. vel
ex cantōe si pstita ē. **Jac.** d are. dicit r meli'. qz istud iuspat.
fuccedit in locū serui dotalis. vt. l. talē. in fi. j. d here. insti. **Et**
iō sicut seruu tenebat restituere actione de dote. ita illud qd
psequit' ex iure patronat'. Illud no q psequit' nō vt patron'
restituēt officio iudicis deseruētī actōi q descēdit ex illa equi
tate. quia si seruus nō fuisset manumissus totū acqreret mu
lieri. r exponit sic istū ter. restituere dz mero iure p actiōz de

dote. cū istud iuspatronatus succedat in locū dñi sui serui. r
qd sequit' alterā no portionē dotis iudicio. exponit. l. ppter
eqtate iudicij dotis qd ē bonafidei. qd satis placet. **Ulte**
rius possum' dicere q ista mulier agit cōditōe ex. l. iul. de
maritādo ordi. de qua fit mētio. j. e. l. si no. s. dabit. r in. l. si fi
lius emancipatus. s. fin. j. ad. l. cor. de fal. r isto modo potest
etiam intelligi

Mod si vir Si vir voluntate mulieris donā
tis seruos dotales manumittit d
impositis opibus nil restituit. h. d. **Op.** j. quarū
re. ac. non da. l. i. s. q onerande. Sol. intelligas q nō fuerunt
ope iposte cā onerāde libertatis. **Op.** q seruus dotalis
est viri. vt. s. e. l. seruus dotalis. q no pot ei donari. vt. l. p i
as. C. de leg. So. potes dicere q pstitit d d i dē rei mee q ē fu
tura nō mea. vt. l. si rem meā. d hbo. ob. r de le. i. l. cetera. s. i.
sed hoc nō placet. qz ibi pferit in tps quo ē futura nō mea. h
ant donat' cū mea ē. **Et** iō iuriscōsult' volēs tollere hoc d
rium dicit q nō est pprie donatio. sed quodamō videf dor
nare in hoc q pmittit manumitti. hec em dicitio quodamō
proprietatē denotat. vt. l. si me in vacuā. j. d acq. poss. r. l. i. j.
re. amo. r. j. d li. r posthu. l. in suis.

Verō Si maritus manumittit vxore volente
eo ato vt eius negocii geratur. restituit
oia que vt patron' psequit' mulieri r ei heredi. secus
in eo qd psequit' vt qlibet. h. dic vsqz ad. s. de viro. **Querit**
gl. qd si marit' manumittit vxore ignorāte. r dicit q vxor vñ
p d i d e r e. Ja. de are. dicit q ppf cōiunctōez psonari psumit
p sentire vt in. l. si seruus. de dona. inf vi. r vro. sed certe illa
loqtur in p s e n t e r s c i e n t e. sed ignorās videf d d i d e r e etiaz si
fit cōiuncta psona. vt. l. i. s. fi. s. e. r. l. in eo. s. de inde. s. d ritu
nup. sed si esset p s e n s r t a c e n s: an ppf cōiunctōē psonari
inducat p s e n s u s. D i c t i p l e n e i n. l. q d o t i s. s. e. **Querit** gl.
qua actōe repetet vxor illud a marito. **Rūdet** q acf. mādar
ti vel nego. gest. **Idē** no. in. l. p r i. r sic p r a s e u n t d o c. m i b i h
d i s p l i c u i t q z si hoc eet v e z d i c t i i u r i s c o s u l. j. e. l. s. de viro. si
pcederet. vt ibi dicā. **Pretea** si manumitto seruu tuavolūta
te ex eo q sim patron' nō teneor tibi ad aliqd nec ex eo vide
o r l o c u p l e t i o r. vt. l. naturalis. s. fi. d p s c r i p. r. r i b i n o. r. l. p l a
ne. la. i. s. i. j. de le. i. qz g marit' nō tenebat mādati vel neg.
ge. de iure coi. iō p u i d e b a t. l. i n l t a. de ma. or. q marit' teneat
tur. vt. j. e. l. s. dabit a f i t. cōpetit ergo d v i r u m d d i t i o ex illa. l.
f u l. vt. d. s. dabit. r. l. si fil' in fi. j. d fal. pbat in. l. si postulaue
rit. s. fin. j. de adu. posses dicere q istud ē d. l. dotale. s. e. vbi
ad hoc ppetit actio de dote. **Rūdet** ibi manumissit vxore d
d i c e n t e. iō de iure coi tenet restituere q c q u i d c o n s e q t. vt. l. r i
c i u s. cū. l. seqūe. s. d acf. emp. r no. in. d. l. naturalis. s. f i n a. de
p r e s c r i p. v e r.

Item quicquid Sūmanū cū pcedēt. **Not.** ar. d tā q
z inducitur in ar. p glo. ad. q. de ambas
fiatorib' mediolanē. qbus fuit factū encentiū ab ipatore: vtz
debeant restituere coi. r vide glo. hic r. s. d p c u. l. q p p r i o. s
p c u r. vt in ceteris. r l. si plures. s. interrogato. de vul. r pu. r p
L y. in. l. manifestissimi. C. d fur. r p **Buil.** d cu. in. d. s. p c u r a.
vt in cete. r ibi dicit q ambasfiatores nullo mo debēt restitui
ere cōiuncti expse id fuerit eis dātū vt coi redderet. r pbat
quia donatōes q fiunt ab ipatore vident' fieri p r e p l a t o e e i'
cui dant. vt in. l. cū multa. C. d bo. que li. ego p hoc iduco. l.
d i u s. j. de ho. dā. vbi p z q tales ambasfiatores p s u e n e r i t
remūerari. **Idē** idē. C. vt pu. le. l. i. l. i. r. **Et** p hoc ē casus si bñ
i p i c i a t. s. p socio. l. sociū q in eo. in fi.

Dabit autem Sūmanū cū pcedenti. **Mo.** ex hoc. s. q
ad p r e t e d a i s t a q maritus cōseqt vt pa
tronus i d u c t a ē p u i s i o. l. i n l. r sic cōpetit d d i t i o ex ista. l. nō
actō mādati vel neg. ge. vt. s. dicit r bñ.

De viro O i e x e p r i m i t. l. e a d e s i t r o. h. d. **Op.** q de vi
ro dz extēdi. ad socerū. vt. l. diuortio. s. interdi. s. e. cū eadem
sit rō. g i d e m i n s. **Hui'** timore hic sunt due lec. in glo. fm p r i
mā ob. d r i u m. sed rūdet q nō est eadē eqtas in socero q ē in
viro. sed quare nō ē eadē hic nō d i c i t. vñ alij legūt q hic def
D D D ij

ut illis actio d' soceri & ei' heredes: & sic due negatões h' pot- site faciūt vnā affirmatōz: qđ ē exp'sse d' mētē hui' .l. dic' g' vt intelligas. Qu' l. puidet aliqd d' ius cōe: illa. l. nō extēdit. nī si q'tenus in ipa exprimat. vt ter. dicit exp'sse. vt. l. p'cipim'. in fi. C. d' appel. & s. d' legi. l. qđ nō. & l. ius singulare. S' de iure cōi d' eum q' manumittit de voluntate alteri' nulla actio datur. vt. l. naturalis. in fi. d' p'scrip. ver. sed p. l. iul. fuit. p'uisum d' viri' & d' heredes viri. de socero nīl fuit additū: iō ad eum nō extēdit. vt hic. Sed si intelligeres vt glo. dicit in prin. isti' l. & j. l. p'ri. q' vir teneat actōe mādati vel ne. ge. & sic d' iure cōi eadē rōne teneat' socer & heres soceri. cū scriptū sit q' q'libet ad quē aliqd puenit ex mādato teneat' mādati. vt. l. ex mādato. s. mā. & l. q' p'prio. s. pcur. vt in ceteris. s. d' pcura.

Contra p'dicta facit qđ no. in. l. si p'stante. in p'ri. s. e. Dic vt ibi dicit. & in hoc apparet intellect' ei' cū dicit q' statuta nō recipiūt interpretatōez extēsiuā. quia hoc verissimū est in statutis que disponunt contra ius commune vt hic. Sed si statutū eēt quod d' ius commune non disponeret traheret ad similes casus. vt. l. d' qbus. s. d' legi. Quert' dy. an veniens ad allegandū causas absentie debeat cauere d' rato. & dicit q' nō. qz. l. nō cauet. & ē glo. in. l. in eo. s. nemo. j. d' re. iu.

Quod ait d' soluedo specie liberat. h. d. C. Mo. q' ex istis d'bis q'nta pecunia erit videf' q' obligari ad q'ntitates nō ad specie. Secōdo no. q' dixi in sumario. facit. j. de le. i. l. si fūdū p' fidei cōmissū. s. i. & l. nemo. s. fi. & l. q'dā testō. s. si tibi j. d' leg. i. & j. d' doli excep. l. fideiussor. enictōis. & sic hēs casuz in quo aliud p' alio pōt solui creditore innito. Bartol' Quero de q' actōe loq't. glo. dicit mā. Ecactio. vel neg. gest. qđ reprobaui. s. l. p'ri. in prin. & s. de viro. vel dic vt glo. dicit d' dītōe sine cā. vel ex cautōe. vt. s. e. l. dotalē. qđ nō placet. qz ibi loq't' d' actōe d' dote q' dat' demū so. ma. Cū glo. dicit tertio q' loquit' de actōe d' dote. & q' vir vergebat ad iopiā: qđ lz in se sit vep tamē nō ē de mēte. l. dic' g' q' loq't' d' cōdītōe. l. iul. q' dat' contra maritū ad id qđ p'se q' a liberto vt dixi. s. e. l. p'ri.

In his rebus dānū datū ab inimicis mariti culpa mariti dari videf'. & iō maritus tenet. h. d. C. p. de. l. incēdiū. C. si cer. pef. So. hic excipit pecuniā: qz in ea marit' tenet' d' cāu fortuito vt ibi. Quero qđ si aliq's habebat inimicos sine culpa sua: an teneat' de dāno ab eis illato. & videf' q' sic. vt. l. si merces. s. culpa. s. loca. qđ tene mētē. Contra hoc op. s. com' modati. l. ad eos. & l. in reb'. & s. loca. l. sed de dāno. & j. d' re. iur. l. sctus. vbi violentia numerat' inf' casus fortuitos. So. dicit q' qn' violentia adhibet' d' te singularit' p'p' aliqua' indig'natōem contra te habitam culpa tua vel sine tunc dicitur damnum datum tui culpa. vt hic & in. d. s. culpe. Si nō nō p'p'latōe tui: qz sic fecisset cuiusq' quē iuenisset. vt in de p'da tionib' q' fiunt in strata vel captura ciuitatis: tunc eēt casus fortuitus. vt in d'rijs.

Facto dinortō maritus vestimēta da Seruus vxoris ta seruis dotalib' recipat q'ta sunt: als cōpensat in dote. h. d. C. p. s. d' in rē nō. l. iij. s. p'ide & l. si res. in prin. Glo. sol. q' hic marit' dedit vestimēta vltra q' eēt necesse. & fm hoc loq't' b. siue erāt dotalis siue nō. S' Ja. d' are. legit q' loq't' in seruis q' erāt p'p'ie mulieris. Ad d'rium dicit q' marit' vtebat' istis seruis. & iō opensat ve sti mēta cū seruitio. C. p. C. d' rei vx. ac. s. sed nec ob ip'as. glo. soluit. dixi in. l. etiā. s. i. s. e. Sed op. q' h' opensatō nō habeat locū cū et altera pte debeāt species. i. vestimēta. So. qn' vestimēta dāt' q' cōsumūt' vsu p'inde ē ac si daret' pecunia vt hic. & s. d' vsuf'ru. ea. re. q' vsu vsu. p' totū. Quero qn' ve stimenta nō restitūt'. vtrū compensat' p'ciū qđ ē tūc. an qn' tū p'istit ab initio. Ter. hic nō ap'it: puto q' tātū p'ciū q' tuz ē tūc. nec pōt ei' imputari cur vestimēta nō restituit. Est. n. iusta cā n' f'it' nēdi ne nud' f'inaeat. ar. l. si dom'. s. si p'fitef'. j. d' le. l. & l. si. s. si fenerator. s. qđ me. cau. Itē qro eēt gl. qđ de vestimē tis q' vir dat vxori & postea morit': an debeant eē vxoris an heredis mariti. In hoc reperio tres opi. P'ria q' vxor lucra

tur quasi vir videat' donasse & donatio morte cōfirmat'. vt. l. cum hic status. s. i. de donatio. inter virum & vxorem. l. si filij C. de donatio. inter virum & vxorem. & C. fami. hercis. l. filie. Secōda op. fuit dy. q' dicit q' iste vestes nō vident' donari. qz marit' tenet' alere vxorē. vt. l. si cū dote. s. finat' in seuisimo s. e. & l. qđ si nulla. d' reli. & sup. fu. sed appellatōe vict' p'tinet' vestimēta. vt. l. d'bo victus. d' d'bo. sign. & l. legatis. d' ali. & ci. le. Qu' ergo necesse habeat dari vestimēta nō videf' donare. qz nemo in necessitatib' liberalis existit. vt. l. rem legata. j. de adimen. le. p' hoc videf' casus in. l. mortis sue cā. s. d' do. inf' vir. & vxor. Tert' ex hoc dicto dy. seq't q' vestes q' sūt ad vsuz quotidianū nō vident' donare. sed debēt eē heredis viri. S' vestes festiue & p'ciose vident' donare. qz eas sponte marit' sibi dedit. & sic sūt mulieris. q' opi. manifeste continet' iniq'ta tem. Tert'ia opi. est q' vestes quotidiane q's marit' tenetur dare vxori statim efficiant' vxoris. vt. l. ex ano. in p'ri. d' dona. inf' vi. & vxor. & sic sine dubio p'tinet' ad heredes mulieris. ves stes nō p'ciose nō efficiunt' mulieris. nec vir v' dare aīo doo nandi. sed p'p' seipm facit. vt vxor sua magis ornate vadat vt. l. mortis sue cā. in p'ri. d' dona. inf' vi. & vxor. & hoc dicit glo. j. ad. l. sal. l. si vsuf'ru'. & hoc videf' velle. l. q' talia ornāmēta nō sint vxoris nisi exp'sse legarent'. vt. l. ornāmētoz. de ali. & ci. le. & l. hoc legatū cū. l. seq. j. d' le. iij. & hoc mihi placet & plu ries cōsului. s'z vt vestes quotidiane sint vxoris: p'ciose & se stiuē sint heredes viri. Non ob. l. cū hic statul'. s. i. quia ibi cō stat q' dedit animo donandi. hic nō vt dixi. Nō ob. l. filia. C. fam. her. quia aliud in filia q' i vxore. qz in ea nō ē illa rō que est in vxore vt. s. dixi. Non ob. l. filij. C. de dona. inf' vi. & vxor. qz videf' vt ibi no. C. Ultio glo. inducit h'ic. s. in arg. d' seruientes & pedisseq's que recedit vt tūc domin' possit eis accipe vestes. dic vt in glo. que incipit hoc videf' corrigi. qđ no. vñ dic q' quedam sūt vestimēta q' dant' seruis nō vt sint sua. s' vt his vtant' certo tpe. vt cū seruit dño in mēsa & nō alit' ter. alia est vestis q' dat' seruitori vt ea vtaf' & ad vsu vsu cō sumat. Istā distinctionē ponit ter. in. l. illud vestimentū. s. d' pecul. vnde p'rio casu vestis videf' dari vt species. Secōdo ca su vestis videf' dari vt q'ntitas. vt. l. sed & si qđ. s. & si vestimē toz. s. d' vsuf'ru. et d' vsuf'ru. ea. re. que vsu cōsu. l. si vini. Istō casu quādo vestis dat' vt pecunia sic dicas. aut famul' rece dit ex tali cā ex qua sibi insolidū satisfieri debet: qz absq' cul pa sui & culpa dñi & tūc absq' dubio nō pōt retineri vestis. sed si nō debet sibi fieri itegra solutio fm distinctōz positaz in. l. si vno. s. itē cum quidā. s. loca. tūc nō debēt ei auferrive stimenta si vult dño restituere q'ntitatē. vt hoc. s. & s. dixi. s' si q'ntitatē nō vult restituere p'suetudo inducit. vt possint eis vestimenta reaccipi. ratio est. quia cōif' isti seruitores sūt sus pecti & fugitiui. ar. l. ait p'oz. s. si debitorē. j. de his que i frau dem cre. sed si nō essent suspecti non video d' iure q' possint eis auferrive stimenta. & quia p'p' debitū pecunie q's possit spoliare reū. & sibi ipi ius dicere. lz d'rii de p'suetudie obser uet'. Nec ob. iste. s. quia hic isti quibus vestes erāt date erāt serui. & sic vestimenta non erāt sua effecta. Nos loquimur i seruitoribus liberis. Preterea nec hic dicit' q' dñs spoliat eos sua auctoritate. imo magis innuit d'rii. Bartolus

Voluntas de soluendo p'f' nō ipedit filie ius con Solida dōis mortuo p'ie in ea parte que soluta nō ē. hoc dicit. Concor. s. e. l. si marito. s. si voluntate. Istē. s. alle gat' p' cāu q' qn' p' stipulat' dotē reddi sibi ius cōsolidatio nis in filia extinguit. p' hoc qđ dicit nec p'missa nouādi aīo rē qđ plene examin' au. in. l. post dotē. s. e.

Si ad maritū spectat piculū ancillaz ad eū Mancipia. spectat part' eaz. h. d. fac' ad. q. d' edisti mihi cētū libras i florenis h' pacto vt tibi reddāf' i flo. sub eadē estia tione. Quero qđ importat illud pactū. Et ista. l. est i arg. q' importat q' si florenus est factus deterior: q' debeam tibi supplere. sed hic loq'tur in mancipijs que possunt crescere & d' crescere in bonitate intrinseca. plus enim valet seruus iuue nis q' antiquus. & sanus q' infirmus. qđ in florenis non ca dit. nam eiusdem bonitatis intrinsece est semper. lz eozuz e' stumatio variatur. & ideo importat vt semper floreni sic estū

ment' put estimati sunt tempore traditionis, vt dixi in l. paulus .j. de solutio.

Mulier. Si marit' p errore pmisit plus debita. to no pot' exigi vltra debitu. h. d. Op. de. l. si diuortio. .j. d. n. ob. So. ibi maritus pmisit sci enter; hic ignorat. Quero qd si duceta pmissa es sent in dotem; an post pmisionē teneret in solidū; an in quatu' facere pot'. qd videt in l. iij. s. de consti. pec. In dñi qd in solidū. vt. l. eni q. s. si mulier. s. de iure iur. glo. no soluit. tu dic considerada ee xba pmisso nis. vt no. in l. si prior. s. e.

Uxor. Dos pmi mrimoniū videf in sequeti mrimonio repetita; lz mrimoniū tertij in mrimonio interuenerit. h. d. Facit ad. q. qua disputant de muliere habete magnū primoniu q' assumpsit virum r passā ē est possidere illa bona nulla facta osti tu. dotis; an videant oia bona in dotē data. Et hic facit ar. q sic. qd dic vt in illa qōne q' incipit. mulier ddit. Tertio facit ad qōne qua disputant R. mal. vtz q' p mrimoniū vltio dñi cū cōcubina filij ante nati legitimant; lz mrimoniū alteri medio tpe inter uenerit. qd tangit Ja. de are. in l. cū mibi. x. s. ij. de solu. r ibi dixi. de hoc nota bñ istū. s.

Si vir. Dos acceptilata pot' rpeti. sicut dos data. h. d. Oppo. s. e. l. si marit'. s. i. r. s. de pac. dota. l. si. in fi. So. ibi in pacto. hic in accepti latoe q' vim solutiois habet. Et hoc ē vtile ad qōnez occurrentez sepe de facto. Maritus fuit p fessus se habuisse dotē integrā quā pmisit restituere. r statim non obstante dicta p fessione p' v' extrane' dās do tez pmisit tñ marito illā dotē soluere. qrit an soluto mrimonio heredes viri debeāt restituere dotē; an li berent cedēdo actōz d' heredes focerī vel alteri' p mittentis. qd videt. vt. l. si focer. s. luer'. s. e. In dñi q' postq' fuit cōfessus se habuisse videt sibi solutus vt hic. r. s. d. iure do. l. vir ab eo. r. l. dotē. qd sine du bio verū esset in extraneo pmittēte. sed in p're ē du bium pp' glo. que ē in l. dotē. s. de iure do. q' in p're hoc no tenet. nā illa xba qb' cōfessus ē se habuisse r recepisse vident emanare spe future numeratiois. vt patet ex sequeti pmissoe. vñ illa xba ab initio nō inducūt obligatōz efficacē vel possum' dicere q' nō fuit facta prima pmissio spe future numeratiois. sed spe future pmisionis. p illa em' futura pmissoe fu it iste confessus se habuisse dotē. vñ illd nomē tatum estimasse videt. facit. C. de rescin. ven. l. p'cij. cā. videt em' in solutu' accepisse illud nomē. r sic piculū ē ipsius viri. vt dixi in l. meua. in prin. s. eo. Et hoc videt te nere Jacobus d' are.

Si quis. Pro qua parte mulier tenet soluere. p ea pte ad virū non spectat piculum. hoc dicit. Bartolus.

Partem. Vir tenet d' dolo r culpa in querēdoz r pseruadoz peculii r fructus peculij spectat ad virū. h. d. Quero mulier dedit in dotē vñ castri cū iuris ditiōe durate mrimonio. cōtingit q' sūt cōmissa deli cta p subditos ex qbus bona sunt publicata. r alie p demnatōes r mulcte iposite. qrit an iste debeāt re stitui mulieri. Videt q' sic. vt. l. iij. r. l. cū in fūdo. s. de in. do. r. s. e. l. diuortio. s. si vir. vbi ea q' nō renas cunt debent restitui. In dñi videt. l. ista. qz quādo aliqd vniuersale dat in dotē vt peculiu. fruct' ill' p tinent ad maritū. quidā dicūt q' pecunia r res mobi les pcepte ex cōdemnatōe sūt mariti. imobilia resti tuit' uxori. Alij dicūt q' oia debent ee mariti tanq' fructus illius iurisditiōis. r hoc verū puto p hāc. l. r litē si fundi. s. ij. r. s. aucupioz. s. d' usufru. r. l. usufru. s. e. oia em' sūt fructus iurisditiōis. vt. x. coll. q' sint re galia. ca. i. C. d' modo mulcta. l. mulctarij. r ibi p Ly.

Ad dñi rñdeo q' illud qd accrescit d' uxori restitui si tamē nō ē in fructu vt b. Non ob. qd d' q' ea q' nō renascit nō sūt in fructu; qz nūq' ex aliena re illud idem nūero qd semel nascit postea renascit. sed aliō eiusdē gñis. ita in iurisditiōe sepe r sepius rtingit cō mitti delicta pp' que cōdemnatōes mulcte r bono rum publicatōes dicunt renasci. lz nō eorundē boz norū numero. Quero pone q' dat in dotē grex ouium; qd ptinebit ad virū. Dico q' oia q' nascunt. sed ex renatis d' in loco mortuozū ponere r gregez supplere. vt. l. vetus fuit qstio. cū. l. sequē. s. d' usufr. facit. l. diuortio. s. nō solū. s. eo. Ultio no. tex. qui dicit q' vir tenet acq'rere. qd intelligo. i. lucra obue nientia nō repudiare fm formā. l. seruus dotalis. s. eo. als sequeretur q' vir teneret ad vtilēs ipēsas qd nō ē verū. vt dicā. j. ti. i. l. i. circa prin.

De impensis in rebus dotalib' factis. Rubri.

Impensarum. In isto titulo sic pcedit iuriscōsul tus; quia p'io ponit vñā diuisionē ge neralē ipensarū vsq' ibi. necesse. vbi tra ctat de necessarijs vsq' ad. l. qd dicit. s. vtilēs. vbi incipit tractare de vtilibus vsq' ad. l. vol untarie. vbi de voluntarijs vsq' ad. l. vtiliū. vbi incipit tractare cōf' r pmittiz de oibus vsq' ad. l. Legā totū simul ponēdo casū vsq' ad. l. qd dicit. Assume s. necessarie.

Necessarie. Nota hic. r in l. totum. in prin. q' necessarie ipense sūt quas mari tus habet necesse facere als teneret. Contra ma ritus tenet facere impensas vtilēs. vt. j. e. l. pe. r. s. ti tu. l. si. g' vtilēs sunt necessarie. Hui' timore gl' b. poste se inuoluūt. Dicit em' p'ia glo. q' debet intel ligi hic de necessitate ex pte rei. quia alias si non fie ret res p'iet. vt. l. impense. j. eo. Sed hoc est d' textus in l. r in totum. vbi inspicit necessitas ex parte p'fōe. Est em' necessitas ex parte rei. vt quādo domus per iret oportet q' reficiat. Est etiā necessitas ex parte p sone. vt qñ. l. imponit p sone necessitatē q' faciat. r d' qua necessitate loquit. glo. inuicem variāt hic. r in l. r in totum. Et vide glo. que incipit scilicet a. l. ipos sita rē. Pro cuius declaratiōe quero an vir te neat facere vtilēs ipensas ex necessitate contractus quia nō venit in actione mādati vel negoci. gesto. sed in actōe ex eo rtractu. vt. l. heredes. s. sed si vnus s. famili. heres. r. l. si cōmunes. de nego. gest. Sed impense vtilēs repetunt a viro p actōz mandati v' actio. nego. gest. vt. l. i. s. h. nec ob impensas. C. d' rei vxo. actio. ergo non debet vir eas facere ex necessi tate contractus. r hoc est verum. Non ob. l. penult. j. eo. quia ibi dicit q' debeat res tueri. non q' dbeat augeri. Non ob. s. titu. i. l. final. quia intelligit q' debet acquirere nō faciendo expensas de nouo. sed lucra sibi obuientia agnoscere r non repudiare fm formā. l. seruus dotalis. s. titu. i. r. l. si omnes. s. de nego. gest. nunc ad ppositū dico q' impense nec cessarie dicunt que habēt necessitatē ex pte rei et ex parte p sone simul. nūq' enim est necessitas perso ne mariti nisi subsistat necessitas rei. r ita sentit Hu go. in. l. r in totum. in prin. quod est verissimus. Hic dicta vera cum tractatur de impensis in rebus do talibus factis. sed in petitione hereditatis vel in rei vendicatione in quibus bonafidei possessor non tenetur ad aliquid solum inspicit necessitas ex parte rei vt dicant impense necessarie. vt dicit gl. in l. r in totum. r bene. Una obiectio restat de curatore qui repetit actio. nego. gesto. r istud teneo r semp tenui nec vnq' reperi contrariū. Oppo. j. e. l. impense.

De impen-
fis in rebus
dotalib? fa-
ctis. Rub.
Open-
faruz. qro
mulier. vide
bal. in. l. ij. C.
d. act. z obli.
z i. l. p. diuer-
fas. in. v. q. C.
mad. b. al. i. l.
ij. C. d. fal. ca.
dicit hac gl.
pcedere i ex-
pensis puis d
quo not. per
bar. in. l. q. se
debere. i vlt.
q. s. d. co. ob.
cau. z ad ista
glo. vid glo.
in. l. meua. s.
fi. s. t. i. z not.
p bald. in. l. i
C. d. bo. maf

So. vt in glo. Venio ad n. in necessarijs. **Q**ues-
ro mulier dedit in dote nomina debitorum: maritus
fecit expensas in exigendis debitoribus: an ille expese
coputent mulieri. Glo. No hic dicit q no. qz illd no
est ipensu in rem mulieris. z ita dicit casu ee hic. Et
vide glo. q incipit res dotalis. ibi couenire videt.
vel signa ea z no. qz singularis e. Spe. tractat hac
qone in ti. d. do. int vi. z vro. s. fin. n. illud qrit. z ibi
recitat opi. antiquorum. i. Jo. z Suarnerij. q Suar.
fuit in dria opi. **E**t p ista glo. facit. C. d. bo. ma. l.
i. z d. bo. q lib. l. fi. s. vbi aut. vbi videt casu in dria
quia si ipense stant gra reru deducti de fructib? vt
l. si a dña. s. fi. s. d. pe. here. z. s. titu. l. fructus. z. l. di
uortio. s. ipendia. **P**reterea iste ipense in exigendis
vel coueniendis debitoribus videt necessarie. qz
eis si facti marit? tenet z sus eet piculu. vt dixi. s. ti.
i. l. meua. in. p. i. z in hac opi. e Suar. **N**o ob. l. i. de
bo. ma. z d. bo. q libe. l. fi. s. vbi aut. qz ibi p pcept
fructus ppter patriã prãte no ppter aliqd onus qd
ipe sustineat. quia etiã si nullu onus sustineret z ipe
pcept merito d illis fructib? dz facere ipensas. sed
hic vir pcept fruct? ppter onera mrimõij. si g de ill dz
facere ipensas in pueniedo debiores ia in dupli-
cem casum pputarent. s. l. qd sepe. s. d. copen. quid
dicem? mo dico sic. qñqz dat i dote nomẽ estimatũ
z sic piculu e mariti. tũc sine dubio no repetet ipen-
sas. vt. l. si nomẽ. s. d. here. vel act. ven. diri in. l. me-
uia. in. prin. s. ti. i. **Q**uãdoqz vir accepit nomẽ debi-
toris in dote simplicif. z tũc dico q oes ipense les-
gitime facte in exigendis noib? debitorz debet de-
duci d dote. pro hoc do glos. q hoc dicit in simili. C.
man. l. p diuerfas. i glo. ma. vbi dicit q quãdo nomẽ
dat tãtũ videt dari quãtũ põt pseq deducta ipesa.
Venio ad n. pñde. z in eo q dicit q pstitit ex sti-
pulatione damni infecti infesse. itellige si vxori erat
vtilis magis pstare q domũ p derelicto relinqre. vt
l. si qz putas. comuni diui.

Eli valitudine **Q**pp. s. ti. i. l. di-
uortio. s. ipedia. So.
hic i impensa magna. ibi in parua. qd facit
ad qone quã ibi dixi.

Ein vali-
tudine. s.
Nos aut p-
petuas. dicit
tũ glo. in. l. in
fudo. s. d rei
ven. q expẽ
sa q fit princi-
plã ca pcept
endoz fructu
tũ no d: fie-
ri ad ppetuã
vtilitatẽ. z ita
dic ibi bart
c. s. qd i an-
nos. s. ille tex
no bñ fac. s.
bon? tex. e in
l. domos. de
leg. i. z ibi vi-
de moder. de
istis ipensã fa-
ctis. z no. bñ
qñ fit vtilital
ad certũ tps
vid q dixip?
imol. in. d. l.
domos.

Nos autem **N**ota regulã aut impensa fit ad
ppetuã rei vtilitatẽ. aut ad vtili-
tatẽ illi? anni. **S**ed circa hoc qrit glo. qd si fit ex-
pensa ad vtilitatẽ. x. annoz. **E**t rñdet q dicit expen-
sa necessaria z venit deducẽda qd no. hoc intellige
verum si post ipensas factas matrimonium statim
est solutum. **S**ed si matrimonium non eet solutum
tũc p totũ deceniũ pderet expensas cũ fructib?. arg. l.
diuortio. s. qd in anno. s. ti. i. **I**te si mrimoniũ du-
rauit p mediã ptem tps medietas tũ q respicit vti-
litatem futuri tps veniet repetenda. argu. dicto. s.
quod in anno.

In totum **E**x prin. sume regulam
que impense dicant ne-
cessarie. qd declarau. s. eo. l. i. in. p. i. **E**t
fine no. q sufficit ab initio infesse. lz ex postfacto des-
ferit. qd tractat dy. hic z plenius p Ly. in. l. ad opa
rãdas. C. mã. diri. in. l. q aut. s. i. s. hqs caus.

Mod dicitur **E**xpese necessarie i do-
te facte minuũt dotem
z quãtitatẽ in dote stẽtam no corpa dotali-
lia: secus si extra dotẽ sint facte. **I**te muliere soluen-
te eas dos crescit. b. d. **E**t est subtilis z difficilis ml-
tũ. z diuidit in quor ptes vsqz ad. s. si dos. primo d-
clarat regulã de dote minuẽda ppter ipensas n por-
rigi ad corpa. z hoc pbat p absurdũ z marito pñlit
Scdo declarat regulã ptinere ad quãtitates. **T**ertio
declarat regulã no ptinere ad expensas factas ex do-
te. **Q**uarto determinat vnã qone circa pdicta vsqz

ad. s. si dos. sed a ibi. igif. tertia ibi. de his. qrtã ibi.
sed si impensis. **Q**pp. hic dicit q corpa no minu-
unt ppter impensas. **C**ontra de. l. si is. s. qd dicit. s.
de iure dote. **H**ui? timore sunt b in glo. mag. quoz
opi. pãa q no minuũt corpus ppter impensas. scz ab
initio vt hic. sed si mulier cessat soluere p annũ. tũc mi-
nuũt. vt in drio. vide glos. q incipit vniuersitas. ibi s.
si postea mulier. z ibi sed si marit?. **I**sta opi. no plas-
cet glo. nec doc. quia ibi videt tex. q ab initio minu-
at. vnde alij dicit q statim minuũt corpa? s. muliere
soluete ifra annũ fingit no ee minutũ. q opi. no e ve-
ra. nã in drio sceuola dicit aut ipense equialẽt toti
fundo. z tot? fund? desinit esse dotalis. vt ibi s. qñ
do equialẽt parti nil dicit. vñ alij dicit q equalẽt
toti fundo. z tũc totus fundus desinit ee dotalis vt
ibi. **A**ut equalẽt parti fundi z p pte non minuũt cor-
pus. vt hic. **I**sta so. est cõtra text. hui? . l. vbi reputat
absurdũ diminutionẽ fieri in totũ vel in partem. ibi
ceterũ. hec res zc. **U**nde alij dicit q ibi ponit opi.
sceuole. hic Vulpiani q eũ manifestissimẽ rephẽdit
z ista est vera. **E**t vide glo. ibi vel illud qd dicit zc.
Et g hec examinemus. arguo pão p sceuola. p
quo facit q debemus leges legib? pcordare. vt. l. i.
C. d. inoffi. do. **S**cdo qz ibi in tex. dicit desinit. **I**te
ibi in tex. dicit reuertat. g desinit eẽ. **I**te dicit q eẽ rõ
quia ps fundi desinit ee dotalis ne inducat cõio: q
rõ cessat quãdo ipense equalẽt toti fundo. z istã rõ
nẽ ponit Jo. in drio. **E**t hac opi. Sceuole vt distin-
guam? an expense equalent toti fundo vel parti z
glo. C. d. rei vro. act. s. sed nec ob impensas. vt ibi te-
net Ja. d. ra. z Ly. z glo. insti. d. ac. s. fi. z etiam Dy.
In cõtrariũ s Sceuola pbat. quia in. l. cõtraria
dicit manifesta iniquitas. zc. **I**te quia ibi dicit i ple-
atur. **T**ertio p rõnẽ. no debet ee deterior cõditõ mu-
lieris q alterius imo melior. vt. l. i. s. ti. i. **S**ed si ali-
us expendit in rẽ meam necessario plusqz valeat no
desinit res ee mea. vt. l. si seruus. s. d. pign. act. g zc.
Preterea videt tex. pone si seruus. s. d. pign. act. g zc.
mino plusqz habeat i peculio. an corpa desinant ee
peculiarã. **C**asus est q no in. l. peculũ. s. si ere. s. de
pecu. **P**reterea s Sceuola e tex. in. h. fi. ceterũ. q in
iquũ est minui in totũ vel in pte. **S**ed ad hoc vidi re-
sponderi hoc mo exponẽdo sic n. ceterz. hec res fac
desinere ee funduz dotalẽ. subaudi. s. totũ. eo cau quo
impesa equalẽt toti fundo: qd est verum. **S**eqẽ vel e-
ius parti. subaudi. s. eo casu quo equalz parti fundi
qd est absurdũ. sed hec expositio est manifeste d tex.
qui dicit vtrũqz absurdũ. **I**te s tex. quia ratio tex. e
quare no fit diminutõ: quia no fit opensatio speciei
ad quãtitatẽ vt pz in n. fi. igif. teneo g opi. Vulpia-
ni reprobatã opi. sceuole. **E**t d drium rñ. z dic q
nos debem? leges legib? pcordare si possum? s. h
no possum? qz directe dicit. **N**on ob. qd ibi dicit
desinit: qz ibi loquit fm opi. Sceuole reprobatã p
Vulpianũ. **N**on ob. qd dicit reuertat. qz est impro-
pria locutio. sicut n. bus reddere ponit p dare. vt. l.
cũ qdam. de leg. ij. z. l. n. bum reddendi. d. n. sig. non
ob. rõ Jo. qz no e illa rõ ne inducat cõio. sed illa qz
speciei ad quãtitatẽ no fit opensatio. vt hic. **Q**pp.
dicit hic q diminutio fit ppter impensas necessaria
quãdo pecunia est in dote. **C**ontra in pecunia non
põt fieri ipensa necessaria. **S**o. gl. itelligit q i dote
erat corpa? z pecunia sec? si z pecunia tũ. z vid gl. q dic
qñ corpus inestimatũ zc. **E**t sic habes q quãdoqz
est pecunia seu quãtitas tũ in dote. z no fit dotis di-
minutio ppter ipensas neqz rei in dote cõphense. qñ
doqz est corpus tũ in dote: z tũc fit diminutio doti
z iuris. quãdoqz e corpus z quãtitas seu pecunia in
dote. z tũc ppter impensas necessariaz diminuitur pe-
cunia. **Q**pp. hic dicit q vir remanet in detetate

renu. Contra. C. de rei vxo. act. s. sed nec ob ipensas
 So. qdam dicit qd hic vir remanebit rē. corrigitur.
 dic veri? q. s. sed nec ob ipensas. loq̄ de ipensis v
 tibus? vel voluntarijs. sed p necessarijs cōpetit retē
 tio vt hic. id nō corrigif. **¶** Quero dicit hic. nec. n.
 ipo iure corpor: sed dotis sit diminutio. qd vult dī
 cere. Glo. mirabilif declarat qd dos ē qdā nomē iu
 ris sicut hereditas peculū r similia qd no. r decla
 rati. s. ti. i. in rubrica. **¶** Quero qd ē dicere nomen
 iuris. Rūdeo. i. nomē ei? qd ē ius. vel dic id ē nomē
 a iure inductū. primū plus placet. Ista aut noia iur
 ris qdam sit particularia. vt obligatio seruit? r simi
 lia. r de istis loq̄t insti. d. re. cor. r incor. r. l. i. s. fi. s. de
 re. diu. **¶** Quedā sūt noia iuris vniuersalia: r ista q
 dam p̄tinet vniuersitatē psonarū. vt popul? collegi
 um r similia. vt. l. p̄ponebat. s. de iud. r. l. mortuo. j.
 de fideiussō. **¶** Quedā sūt noia iuris vniuersitatē resu
 tm. vt grex. **¶** Quedā sūt noia vniuersitatē iurū r rez
 vt hereditas peculū dos p̄monū r similia. r d. h.
 non multū curo. **¶** Quero qd si vir vult pot? repe
 tere impensas q̄ habere fundū. glo. magna hic dīc
 q̄ pot. ibi. sed si marit? r. **¶** Vbi videt q̄ ista qd sit
 fundata sup illa op̄. quā supra reprobaui. sed tenen
 do q̄ p̄t ipensas equalētes toti fundo fund? desi
 nit eē dotalis: tūc em̄ ē qd. q̄ro qd si vir velit restituere
 re fundū r repetere expensas. sed vt dixi nūq̄ fund?
 definit eē dotalis nec vir p̄t retinere muliere nolē
 te soluere fm op̄ini. **¶** Ulpiani. d. ḡ sic formari q̄stio.
¶ Quid si vxor vult apud virū dimittere fundum
 r impensas nō soluere: an vir possit dīcere: r tūc bñ
 pcedit leges allegare in glo. p quo videt casus. j.
 p̄ri. s. In d̄rium ar. p dy. j. de aqua plu. ar. l. i. s. cu
 quo. r. j. d. dam. ifec. l. p̄or. s. hoc edictū. r. l. r si forte
 s. et. s. si ser. ven. r. l. cū vsufructuari? s. d. vsufr. dy.
 determinat q̄ sit in electione viri p. l. i. C. de his q̄ ve
 era. impe. ne vir legis auctoritate decipiat. vt. l. om̄i
 modo. j. e. r ibi dīcā. **¶** Quero vtz aliquo cāu dos
 videat de nouo dari p̄t ipensas. Brevit fm op̄i
 nionē istoz videt q̄ si sol? fundus eēt dat? in do
 tē r impense equalēret toti fundo. r sic dos eēt exti
 cta. Soluēdo ḡ impensas videt de nouo dari. s. fm
 op̄i. quā teneo nō p̄t videri dos de nouo p̄stitui. s.
 p̄stituta auget. aut em̄ sola q̄ntitas ē in dote r ipen
 se necessarie nō possit p̄stitui. aut ē in dote q̄ntitas
 r corpus: r tūc dos nō p̄t extingui i p̄t p̄sas vt di
 xi. nisi forte poneret q̄ illud corpus naturalif p̄ime
 ret. augetet ḡ dos q̄ ipense reddunt. **¶** Cetero ad
 vni dubiū. dos crescit q̄ ipense reddūt. an tūc ha
 beat locū aut. sed tā necesse. C. d. dona. an nup. q̄ de
 beat reddi in rebus immobilib? fm formā dicte auct.
 cogitabit. **¶** Ultio q̄rit dy. qd d impensis vtilib?
 Vider idē q̄ vir habeat necesse eas facere. vt not.
 s. e. l. i. in prin. sed illud ibi reprobat in expensis vtilib?
 bus. tene qd dixi in. l. vtiliū. j. e. **¶** Hecler inducit
 ad q̄nē de feudo. Et p̄mitte q̄ plures fratres ha
 bentes feudū autū vno decedēte trāsit ad alios fra
 tres: secus si erat feudū ip̄i fratri decedenti p̄cessum.
 r pbat. r. col. de suc. feu. c. i. **¶** Done ḡ q̄ vnus fratru
 comisit felloniā r amisit feudū dñs remisit sibi fello
 niā. an videat d nouo dari: vt sic nō sit autū. an vir
 deat esse illud feudū qd p̄mo erat. Et hoc ē in ar.
 q̄ antiquū feudū durat sicut antiq̄ dos d̄ durare r
 crescere. r hoc pbat. r. col. de vasallo decrepite etatē
 s. i. no. de p̄bi. feu. alie. p fe. l. impiales. s. insup. r ibi
 glo. definiat q̄ ibi videt autū. **¶** Ultio lex nostra
 definiat op̄i. q̄ fuit in glosatores n̄ros. an p̄ensa
 tio fiat ipo iure vel sit necesse q̄ opponat ab homie
 de quo. s. de p̄pen. l. si q̄s a fideiussore. r. l. si constat
 C. de p̄pen. r insti. de act. s. in bonafidei. sed hic hēs
 casum in n̄. hoc de his rē. **¶** Nā speciale ē in impensis

necessarijs in dote factis vt fiat p̄pensatio ipo iure
 si in dote ē q̄ntitas. Sed qd d impensis factis ē do
 tem. Certe ipo iure nō p̄pensaret: nisi opponeret ab
 hoie. r p hoc ē casus. j. p̄mo. s.

Si dos. ruz necessariaz indebiti p̄ditōe cōdicif
 hoc dicit. **¶** Op. de. l. si in area. s. d. p̄di. inde. Sol.
 glo. dicit sol. vt. s. d. p̄di. inde. l. q̄ excep. s. si pars. q̄st
 dicat in. l. si in area. restituatur. res que erat illius
 cui restituatur. Et sic nullum negocium inter eos
 gerebatur vt ibi. sed hic transfert dominium a resti
 tuente in eū cui restituif. r sic inf eos negociū gerif.
 r sic p̄t viri p̄ditio indebiti. vt. d. s. si ps. **¶** Sed
 d hoc videt q̄ dos que restituif ē debita. r p impen
 sis vir habet actionē de dote. vt. l. oimodo. j. e. ḡ vir
 nō hz p̄ditionē indebiti. vt. s. d. cōdi. ide. l. q̄ inuicez
 r. j. ti. i. l. si cum dos. in prin. q̄ allegat in glo. p cor.
 r tamē sūt p̄trarie. sed d̄ria loquif quādo p̄pensatō
 non fit ipo iure. sed hic fit ipo iure in necessarijs ipē
 sis merito tāq̄ indebitū repetif. vt no. d. l. q̄ inuicem
¶ Sed tertio instat q̄re de hoc fuit qd inf iuricon
 sultos. si em̄ ē ipo iure indebitū sine dubio cōditio i
 debiti p̄petit de rigore. Rūdeo in dote sūt p̄siderā
 da duo. primo ip̄m ius dotis. put ē nomē iuris r cu
 iusā vniuersitatis. r istud ipo iure minuit p̄t imp
 pensas. vt in prin. hui? l. Itē sunt corpa dotalia r il
 la nō diminiuit. vt. s. d. dīcī. sed q̄ntitas sic. **¶** Aut ḡ sol
 nit plus debito q̄ntitas: r tūc repetif p conditōes
 indebiti fm oēs **¶** Aut soluif plus debito ip̄m corpus
 quod solū erat i dote: r tūc si ip̄ corpus inspiciat n̄
 haberet locū cōditio indebiti: qz debebat. sed d̄ vir
 repetere p̄ actiōz d dote. vt. l. oimodo. j. e. r. d. l. q̄. r. l.
 si cū dos. aut p̄sideram? ip̄m ius dotis qd erat dī
 minutū. r illo respectu videt solū plus debito. r sic
 habet locū p̄ditio indebiti. quia debebat. sed d̄ vir
 repetere. r ita loq̄t hic. r sic in libello dīcam totā do
 tē solui indebite. vel agif alif p̄di. inde. fm quod dī
 citur in. l. qui excep. s. si quis. s. de conditio. indebiti.
 tamē primū plus mibi placet.

Vtiles. Istum. s. cum. l. sequē. prosequere. vt in
 glo.

Utilitatis. Op. q̄ pictura sit vtilis
 impensa. vt. j. eo. l. q̄ si hēc.
 So. verū est in re quā q̄s venalem habz qz
 melius vendit. secus in re quā q̄s haberet ad vsu
 suū. quia eodē mō vtilif sine pictura. sicut cum pictu
 ra. **¶** Quero q̄ actiōe iste ipense vtilis repetant.
 dic vt in glo.

Utilium. Jurisconsultus hic capīt tra
 ctare de oib? impensis cōit
 vsqz ad fi. **¶** Mulier tenet ad ipensas vtilis
 si eius voluntate facte sunt vel aliunde soluere p̄t.
 als secus. hoc dicit. **¶** Op. C. d rei vxo. acti. l. i. s. s.
 nec ob impensas. Soluūt qdaz q̄ hodie indistincte
 cogit mulier istas ipensas restituere. r in hoc ista iu
 ra antiqua vident corrigi p noua. vel dic q̄ illa itel
 ligat fm istam. aut sunt facte ipense voluntate mulie
 ris r tenet. aut sine: r tunc aut potest aliunde soluere
 re r idem vt in d̄rio. aut nō p̄t aliunde soluere r nō
 tenet vt hic. nō em̄ tūc vident vtilis cū nō expediet
 bat mulieri. r hāc t̄z dy.

Voluntatis. Mulier debet p̄
 voluntarie impedit si ablatū viri cōmodo ce
 dat. als secus. r si nō patif debet soluere. hoc dicit.
 Glo. signat argumēta d̄ria. s. d iure do. l. cū in fun
 do. s. diuortio. in fi. sed ibi ex detractiōe vsufructus
 p̄t vtilitas p̄cipi. vt. s. ti. i. l. vsufructu. hic ex d̄tracti
 one impensarū voluntariarū si fm dy. Itē petit ibi qd
 suum ē. iō sibi restituif.

Glo. de
 Et p̄mit
 te. adde glo.
 in. l. pecul. s.
 si ere. de. pe.

Animo do casti hnt? l. Et id dicit bal. q. hic in glo. tradit doct...
rina q. no. e. alibi q. directa z contraria no. hnt loci nisi in casib?
a iure exp. s. ita dicit ipe in. c. i. in fi. qd. de. pce. inuesti. z etia. l. l.
edita. in. xvij. col. de ede. z allegat. ang. z imol. in. l. i. s. ti. i. in. vij. col.
z cu ista opi. bal. v. concordare ang. in. l. diuortio. s. fi. vir. in. fi. s. ti. i. et
pau. de cast.
i. s. in pedia.
in ea. l.

Sicut in alijs. Et col...
ligit etiaz ex doctrina tra dita p bart. i. l. curatoris d neg. gest. dñ loq. de p. ctu pignoris et neg. gest.
Eg stipē dñ. colle ctas soluere Et idem no. glo. barto. z doc. in. l. i. C. de mulie. z i quo loco li. x z bar. in. l. i. l. utius. s. idē rñ dñt si pstate. ff. ad munic. z spec. in. ti. d. cēsi. s. nūc dī cēsi. s. si. il le em q fruct? pcpit z pos sidet ad talia

Voluntarius. No. istum casti. nam q retur cu glo. dicit d ista legē insti. de act. s. penul. et Dy. eam rephendit.

Animodo. In actione d dote d ipes sa modica no curat. secus in acf. neg. gest. h. d. Quero p declara tionelke qd vult dicere dñ. alioqn negotiozū zc. gl. exponit prio impesa modica no repetit. ipensa ma gna venit in acf. neg. ge. qd no placet. prio qz no co gruit lre. scdo p rone. impesa necessaria sit ex necessi tate d. ctus dotalis. vt. s. e. l. z in totu. g. no in ac. ne. ge. vt. l. heredes. s. si vn? s. fa. he. z. l. si coes. s. d. ne. gest. z hoc put intelligit de necessarijs ipenlis. s. si hac. l. velles intelligere in voluntarijs pcederet dca expositio. Exponit ergo alij scdo mo z dicit expē se necessarie modice no curat in actōe de dote. si at dīceres alif sequeret q nulla eēt differētia int acf. d dote. z ac. neg. gest. in qua curat d minimis. Ista est bona rō fm p. e. qz negotiozū gestor nil lucrāt. ido modicā ipensā repetit. sed vir lucrāt fructus. ido modicas ipensas no repetit. hoc etiā inducit societas vite int eos vt sic inuicem infesti eē no debeāt. Sz ad hoc op. Judiciū de dote n vt posse adaptari ad i pēlas cū illa actio ppetat mulieri z no viro. Et hus ius timore qdam dicit q loq. d impesa facta a mu liere in rebus viri. qd e cōtra mētē lre. Sumus eniz in maia de ipensis in rebus dotalib? factis: no in rebus viri. Unde Ro. dicit q actio de dote e du plex. l. directa z cōtraria. fm Ro. directa dat vros

munera vocat. l. hactenus. z. l. si pēdentes. s. si qd cloacarij. ff. de vfu fru. z. l. i. C. de anno. z tri. l. i. r. l. sine herede. s. luci? d. admi. tu. l. fructus C. d. acf. emp. l. in sūma. C. d. pig. sed maritus est de talib? l. p. onerib? C. de iure do. l. dotis fructus. s. si res. s. d. iure do. z. l. pomponi? s. in dotem. ff. d. acq. poss. z. l. vnica. C. d. vfu. p. do. g. zc. in tātū q si eēt m nera no tātū realia. Realia em sunt de quibus dicit in. l. voluntarie. C. de excu. tuf. sed etiā psonalia de quibus psonalib? munerib? pueniri possit mlr dz pueniri vbi vir et? icolatū hz. d. l. i. C. d. mu. et i q loco. l. fi. C. d. icol. l. i. r. l. fi. s. Itē rescripserūt mulieres. ff. ad mun. C. d. iustitudo em in talibus attēdi dz vt e casus in. l. sine herede. s. luti? d. admi. tu. cū simi. ibi allegatis vbi habet q valet cōsuetudo etiā cōtra ius cōe in talibus oneribus z in tātū qd dicit bal. in. l. oēs populi. in pe. col. in. x. s. pōe statuto cauet q mulier zc. de iusti. z iur. q etia si statu tum vel p suetudo loquēs in talibus onerib? dicendo q nullus ciuis originarius teneat ad talia onera. extēdet etiā ad em q est ciuis ex pri uilegio vt ipe etiam no teneat. vide no. barto. in. l. si marit? sit in magi stratu. s. i. j. de adul. z in p. l. incipi. punctus talis e qdam zc. vbi dicit q cōsuetudo talis disponēs in ciue loci etiā sibi vēdicat in ciue ex p uilegio. z idē dicit bal. in. l. si no speciali. C. d. testa. z in. l. siue possidet? C. d. pba. z in. l. iij. s. hec nba. d. nego. gest. z in. l. ciues. C. d. appell. z in l. ij. C. d. iure au. anu. z in. l. in vrbe. post Ly. p illum ter. ff. de statu ho. z late p p. def. d. anc. in repe. c. canonū statuta. d. cōsti. in. l. ij. pone sta tuto cauet. z qd no. bar. z doc. in. l. i. s. q p emptore. in. l. iij. q. p. inci. j. d. vfu cap. z in. l. i. j. ad muni. cum simi. q priuilegiū ciuitatis cum no sit de casibus reservatis pncipi possit etiā antiani z p sules ciuitatis. sic habētēs administratōz pcedere vt p barto. in. l. hñ q. j. de iure im mu. z in. l. vacuaf. d. decur. lib. x. z spe. in. ti. de cēsi. s. nunc dicendum n. qd si vnūerfitas alicuius z ibi Jo. an. in addi. incip. z p hac. l. z domi n? anto. z alij in. c. puenit. d. imu. eccle. legif z no. in ca. auditis. d. rest. in integ. vbi habet q ciuitas z vnūerfitas pnt hoc cōcedere. z in. l. fi na. s. idem rescrip. ad munic. glo. z docto. in. l. origine. C. de munic. z p. l. i. r. bal. z doc. in. l. cum qdam. d. iuris. om. iudi. iste em non ē de casib?

bus reservatis p. in capi. c. quod translationē. cu ibi no. de offi. lega. ca. nup. cum ibi no. de sen. excō. spec. in. ti. d. lega. s. nunc oñdendum. n. legatus. igitur quicunq. z glo. ij. qdne. v. q. de causa. z quo d. not. xxv. q. ij. in sūma q priuile. seruādū ē. l. decurionib? C. d. silē. l. i. xi. cū simili. talia. n. onera possessorē seu successorē in poss. vndiqz sequitur

ri. dria dat viro pspēsis. sicut in actione pignozati cia depositi z simili. Sed glo. dicit q de hoc drio no meminerit se legisse. vñ intellige iudiciū dotis co petere viro p impensis hoc e deductōnem ex dote. nam vxore agente vir excipiet. Vbi placet opin. Rogerij q sit actio de dote dria. prio p casum hu ius. l. scdo p rōne. quia ea q sicut ex necessitate dca veniunt in actōe ex eo dca. ut. l. heredes. s. si vnus s. fa. her. sed impese necessarie sicut ex necessitate cō tractus dotis. vt. l. i. z in totū. s. e. ergo ea actiōe s p tūnt. Preterea actio de dote e benefidei ex pte vi ri z vxoris. vt dicit. s. ti. i. l. de diuortio. g. in ea dz ve nire quicqd e equū. vt insti. de actio. s. in benefidei. Preterea no video equitatē qre in hoc dca no cō petat viro dria de dote sicut in alijs d qbus supra dixi. Tene g q actio d dote e directa z dria. vt hic in ter. Redeo ad primā glo. z oppo. q impense etiā modice repetant. vt. l. sed si mors. s. si. s. d. do. i ter. vi. et vro. So. ibi si erāt modice. P. de. l. qd si vir de dona. int vi. z vro. Glo. aliquātulū se inuol uit. dic clarius q si vir vult donare pōt vt in drio: sed in dubio si est impesa magna no psumit donare secus si modica vt hic. Quero qut dicit modū ca. dīc q e arbitrio iudicis. z ista e bona.

Eqz stipendium. Qui percipit fru ctus debet tribu ta z collectas soluere hoc dicit. Ro. hac. l. C. oppo. j. ad munic. l. utius. s. ita cōstante. Sol. illud verum q quo ad onus psonale res dotalis n dicuntur in bonis viri. secus quo ad onus reale. vt

qref q de vna z eadē re duplex collecta esset soluēda. s. vna a viro. alia ab vxore. s. not. p gl. z doc. in. d. l. i. C. d. mulier. z in quo lo. lib. x z glo. in. l. honozē sustinenti. ff. d. mune. z hono. z Immo. in ca. cuz non sit. de deci. z bar. z doc. in. l. i. s. quotiens. ff. de publi. z bal. in. l. i. s. q bus. in scda qōne pnc. ff. quod. cuiusqz vni. no. p. def. de anc. in cle. presenti. de cēsi.

Dpense. Impense necessarie. Et nota. in l. diuortio. s. titu. primo.

Dico sic. Et nota. in. l. p. dia. j. d. fun. instru. Actis appareat. Et id circa tales impēlas vidi dubitari de dor mo que erat in fundo seu agro in qua habitabat colonus agri que fuit exusta z postea fuit refecta p maritū an illa expensa refectio is possit repeti ab heredibus vxoris z quia colonus no poterat alif stare in illo agro nisi esset illa domus videt cōnumerari int necessa rias ipēlas vt e tex. in. l. diuortio. s. ipedia. sol. ma. ibi dñ ter. dīc pla ne si nouā villā necessario extruxit l veterē totā sine culpa sua collap sam restituerit. erit eius impese petitiō. z lz ibi glo. dñ ter. loquif de cōstructōe noue ville exponat necessario. i. vtilit. tamē fm Barto. z alios ibi ter. stare pōt pprie scz q sit expesa necessaria quando fun dus alif laborari no poterat sine cōstructōe noue ville. ita etiā in esse ctu accipit dy. in. l. i. sup. glo. in x. fi. factū. s. eo. z ibi ang. in. l. i. dīcēs q si null? colonus volebat in pdio dotali stare nisi ibi de nouo fiat pistrinū illa impensa dicef necessaria z ad illā faciendā tenebit ma ritus. qz alias res dotalis efficeret deterior. multo magis ergo erit expesa necessaria quādo cōbusta z destruncta erat domus ipa et sup it postea reedificata p maritū. vt dicta. l. i. z qd ibi no. glo. in x. fi. sap ctū. s. e. z etiā p istū ter. z expse no. ang. in. l. z in totū. s. eo. et no est dubiū q impensas necessarias indistincte conseq debet marit? qn imo dos minuitur p p dictas impensas. l. quod d. la. p. ia. cum ibi plene no. s. eo. z. l. de dote. de ritu nup. z insti. de acti. s. itē si de dote n. p. p receptionē. z est in electōne viri si potius velit agere ad ex pensas tales q dotē retinere. vt no. glo. dy. z bar. in. d. l. quod dicit

li. z. ij. C. sine cen. vel reli. l. 3. C. d. iure do. etiā si alio us sit in esse modo describ? vt declarat bal. in. l. i. si ne gocius. C. de nego. ge. z in l. oēs. in p. i. C. sine cēsi. v. l. reli. z sic qui rem in alium transtulit ab onere libera tus ē. facit ad hoc qd not. spe. z Jo. an. in. ti. de deri. cōin. in x. fi. ad hui? z n. seq. vroz eniz non hz neqz dominū. neqz possessio nē. neqz fructus. l. doce. s. rei ven. l. si p dium. C. d. iure dof. itē qz si sic esset. fe

et ibi pbat in d. si dos. et in l. oino. fm intellectū Bart. et aliorū cōiter. eo. tū dato etiā q̄ illa ipensa nō fuerit necessaria et ad quā faciendā fuisset obligat? marit? tamē q̄ fuit facta ad ppetuā vtilitatē rei et rē redidit meliorē et de teriorē eē nō pmissit dicit fuisse vtilis impēsa. vt legitur i si. pal.

et ibi pbat in d. si dos. et in l. oino. fm intellectū Bart. et aliorū cōiter. eo. tū dato etiā q̄ illa ipensa nō fuerit necessaria et ad quā faciendā fuisset obligat? marit? tamē q̄ fuit facta ad ppetuā vtilitatē rei et rē redidit meliorē et de teriorē eē nō pmissit dicit fuisse vtilis impēsa. vt legitur i si. pal.

hic. et l. batenus. s. de usufruc. cū similibus. Idē eo qd̄ iponit psonis p reb? vt collecta. spectat em̄ ad vrum. vt in glo. C. de mu. et in quo loco. l. i. et hoc tenet spe. in ti. de cēsi. s. nūc videndū.

Impense

Declarat p exēpla q̄ dicat̄ impense pēse necessarie. hno. q̄ facē ageres et fossata ē impēsa necessaria. habui anno pfulere q̄ qdam cōduxerat multū terrenum a cōi. q̄rebat. an conductor tenet scarpere et purgare aggeres et fossata videt̄ q̄ non debebat facere nec mūdare nisi sit actū. vt. l. si in. l. et l. si domus. loca. cū quadā glo. q̄ ē ibi. in d. rīū videt̄ q̄ aggeres et fossata veniūt in veditōe. vt. l. p̄dia maritima. s. ita legata tū. j. defun. instruc. ergo et in locatōe cū est dē regul venditō et locatio cōstitut. vt. l. i. s. loca. breuif dico sic. q̄ p̄io ipiciat cōsuetudo regiōis: q̄ ea q̄ in cōsuetudie regiōis s̄t veniūt in d̄ctu. vt. l. circa. C. loca. et. C. d. agrī. et cēsi. l. d̄nī p̄diōz. et l. si p̄i. s. i. j. d. aq̄ plu. arcē. et l. semp̄ in stipulatōib? j. d. re. iur. et l. qd̄ si nolit. s. q̄ assidua. s. d. edi. edic. Et iō consulo tibi q̄ facias positōz d̄ cōsuetudie. vt in actis appareat. h si nō nō apparet de cōsuetudine: et tūc q̄q̄ debet mūdant ad vtilitatē ppetuā vel lōgioris t̄pis quā sit

impense facte essent alias haberet locum actio mandati. dicto. s. s. nec ob impensas. et l. vtiliū. s. eo. nec aliquo mō vident̄ facte donandi a nimo ipi mulieris. vt pbat iura palleata. vt. l. virum. cū glo. ff. d. do na. in f. vi. et vroz. et nota glo. et doc. in dicta. l. oino. et d. y. et i. h. in d. i. stinctione quā ponunt in. l. i. s. eo. quā etiā approbat d. y. in dicto. s. s. nec ob impensas. et minus etiā videt̄ habuisse animū donandi ecclesie vel alteri p̄sone cuius dicebat fuisse directū dominū soli. vt probatur in. l. fina. C. d. iure emphi. et in. c. potuit. d. loca. vbi suas meliorationes vendere p̄t emphiteota vel conductor ad longū tēpus. bene facit quod habet in. c. domino guerram. s. si vasallus. et quod ibi Bal. in titu. hic finif. lex contra. et declarat bal. in aucten. excipit. C. de bo. q̄ libe. et in. l. si. s. emptor. C. cō. de lega. et in. l. i. fundo. ff. d. rei vendi. et in. l. i. senatus. s. marcellus. d. lega. i. p̄terq̄ in casu posito in. s. si vero quis locator. in auctē. de ali. et emphi. p̄ Barto. in. l. colonus. in prin. ff. loca. per Bald. et ang. in locis palleatis. nec etiā potest dici q̄ fructus percepti a marito debeāt computari in sumptus factos iuxta. l. sumptus. ff. de rei vendi. quia illud locum nō habet in eo aduersus que nec fructus nec res peti poterant tempore quo fructus percipiebant. vt not. glo. reputata sing. ff. de rei vendi. in. l. emptor. in prin. in d. si. medij. in d. si. sed qd̄ si pendente et c. sed constate matrimo. null? poterat petere rem dotale. neq̄ fructus. l. pro onerib? C. de iure dot. l. dotis fructus. s. eo. Itē non obstat si dicat̄ q̄ expēse vtilis facte i dote sine voluntate mulieris aduersus eam exigī nō possunt: nisi quā ipa aliunde q̄ ex fundo dotali habet vnde soluat. l. vtiliū. s. eo. quia respondeo q̄ posito sine p̄iudicio q̄ de voluntate mulieris non apparet dictas expensas factas fuisse q̄ nihilominus heres mulieris qui vult exigere dictas expensas seu melioramenta tenetur: quia satis est q̄ tempore quo agitur de repetitōe et de restituitōe dotis mulier seu pari ratione heres mulieris habeat aliunde vnde soluat. vt in dicta. l. vtiliū. vbi loquitur de tempore quo dos exigebat. vt ibi legitur et not. hoc clare apparet ex distinctione d. y. in. l. prima. s. eo. quam ibi in additio. formaliter reassumpsit. et sequitur Rayne. ad d. y. sunt hec quo ad ppositus nostrum si expensa p̄ maritū facta est vtilis. et tūc aut maritus impendit. mādato mulieris et repetit totum p̄ actionem mandati. vt dicto. s. sed nec ob impensas. et dicta. l. vtiliū aut sine mandato: et tūc si mulier est soluendo tempore impense facte et tpe quo repetitur: et tūc repetet per actionem nego. gesto. in tot

tum. vt dicto. s. sed nec ob impensas. aut est soluendo tēpore impense facte non tempore quo repetitur. et tūc idem arg. l. an. s. i. de nego. gesto. et l. et in totum. s. eo. et no. in dicta. l. vtiliū. aut nō est soluendo mulier tempore impense nec tpe repetitōis et tūc ita de mūm tenetur si aliunde soluere potest. vt dicta. l. vtiliū. et ita residet d. y. et alij docto. et sic volunt q̄ etiā am dato q̄ tempore impense facte mulier soluendo non esset hoc non nocet petētī expensas vel excipienti d̄ expensis dum modo quando dos repetitur mulier aliunde habeat vñ soluat. et ideo si facta est ipēsa mulier nō est soluendo vt quia ipēsa erat adeo

tēp? cōductōis. et istud nō d̄z facere colon? vt hac. l. ponit em̄ inf̄ istas expensas necessarias q̄s vir repetit et nō cōpensat cū fructib? et sic nō tenet facere colonus vt hic coniuncta. l. iij. s. nos generaliter. s. eo. p̄dicta n̄a nisi cōductor p̄duxisset p̄ illo tēpore quo d̄z durare vtilitas seu ipensa. vt dicit. s. e. l. iij. s. nos autē. Si nō sūt fossata que annuatim debent refici: et tūc ad colonū p̄tinet vt hic. et in. l. i. s. d. eo. j. de aqua plu. arcē. p̄bo hoc nō ē dubiū q̄ colonus debet colere fundū. vt. l. ex cōducto. s. i. s. loca. Sed istos aggeres et fossata facere est de cultura fundi. vt dicta. l. i. s. de eo. cū respiciat p̄sentē vtilitatē. vt. s. nos generaliter. ergo colon? debet facere et hoc est verū siue fuerit aggeres fundi p̄prij p̄ducti siue cōmunes cū vicinis. Item si p̄prij alteri? et do minus fundi cōducti teneat purgare et q̄q̄ tenetur ali? vt. l. i. s. i. j. de aqua plu. arcen. et ibi dicit puto etiā qd̄ si colonus cōduxisset ad lōgū tēp? q̄ teneret facere aggeres et fossata que respiciunt vtilitatē totius illius temporis. licet non p̄sentis t̄m per ea que dicit in. l. iij. s. nos. s. eo

Modo dicitur

Expense necessarie mūm nuunt dotes si in dote magna q̄ excedebat primeuuz valorem fundi dotalis et omnī bonorum mulieris si que habebat. contingit etiā q̄ mulier non erat soluendo tempore quo soluitur matrimonium quod quidem temp? appellatur tempus repetitōis dicte dotis. l. scda. in prin. soluto matrimonio. et l. ista. s. exactio de re iur. actio. p̄ ea añq̄ actu ageret ad ipam dote m̄r vel forte heres eius si morte mulieris fuit solutum matrimonium: vt in casu nostro reperitur habere bona alia que nō habebat tempore impense facte nec tempore quo matrimonium fuit dissolutum. certe hoc casu volunt p̄fati doctores expensas esse repetēdas. ita videtur exemplificandum dictum membruz p̄dicte distinctionis alias videret implicare contradictionem in quantum dicit p̄fati doctores q̄ si non est soluendo mulier tempore impense nec tempore repetitōis si aliunde soluere potest tenetur: quia si intelligeremus q̄ tempore quo soluitur matrimonium mulier haberet aliunde vnde soluere posset diceretur soluendo. l. facere solu. matrimonio facit. l. qui potest facere cum similibus. j. de regulis iuris. Idem dicitur Alaco. de neapo. in dicta. l. vtiliū. cum sequen. ubi querit quid si quando maritus fecit expensas mulier non erat soluendo. nunc autem sic et respondet q̄ hoc casu non solum repetitio dotis sed etiā actio nego. gesto. competit pro eis per id quod ibi habetur. et q̄ sufficiat si tempore quo agitur ad dotem possit aliunde solui expensas p̄batur in. l. litis. de nego. gesto. et plene Barto. in l. rei iudicate. in prin. solu. matrimonio. Et nec obstat si diceret q̄ dato q̄ heres habeat aliunde tamē fortasse mulier nō habebat. quia respondeo hoc non esse in consideratione quod probatur. quia aut dicimus q̄ hoc erat concessus mulieri in p̄uilegium vt ipa nō teneret satisfacere vtilibus expensis: nisi aliunde habeat tantuz q̄ satisfacere possit ne ipa habeat alienare fundum dotale. et tūc dicendum est q̄ hoc p̄uilegium non transibit ad heredem mulieris. l. i. C. de pri. dot. aut dicimus q̄ transibit ad filios eiusdem matrimonij iuxta. l. assiduis. s. exceptis. q̄ po. in pig. habe. et glo. et doct. in dicta. l. i. de priu. dot. et in. l. etiā. in prin. solu. mat. et tūc consideramus p̄sonam et statum iporum filiorū. ut in dicta. l. etiā in prin. aut volumus dicere q̄ istud est ius cōmune in muliere. scz q̄ expensas vtilis non tenetur soluere si aliunde nō habet vnde soluat. sicut etiā habet in alijs p̄sonis. l. in fundo. cū ibi no. s. de rei vendi. et tūc cū attēdi d̄z tēpus inchoati iudicij. et sic tēpus quo fit exactio. d. l. litis in prin. iō tūc habem? p̄siderare an heres q̄ representat p̄sonā mulieris habeat aliunde vnde satisfaciat pro dictis melioramentis tpe iur

dicij, ideo si habet tenetur satisfacere.

Quod dicit non repetit. bar. in hoc fuit contrarius. vide d hoc articulo in l. diuortio. s. impendia. s. ti. i. z ibi ang. tenet d Barto. z dicit se ita consuluisse apud vrbē veterē p no. p bar. in. l. cum q̄reretur s. pdijs. d lega. iij. z imol. in. d. s. impēdia. concordat q̄ si est expēsa tē

poralis. vt quia fiat qd tantū singlo mense custo dibus tunc pertinet ad maritum. sercus si fuit p petua vt si emit seruos q̄ perpetuo eē debēt ad custodiam. fac quod habet in. l. seruos. d ali. lega. nec obstat predictis dictis s. pdijs. qz ibi testator legabat fundū et ea que parata erant culture. ideo nimirū si seruus saltuarius non venit quia non operatur circa culturam. sed si legasset ea que parata erāt gratia fructuum percipiendorum cum seruus saltuarius sit parat⁹ vt melius et facilius percipiatur fructus. z vide nota. in. l. domus. z in. l. sumptus. de lega. primo. et vide que dixi in dicto s. pdijs. Et not. Imola. in dca. l. sumptus.

sit facte ad ppetuā vtilitatez: secus si causa q̄rendo rum fructuū vel ad tēporalē rei custodia. h. d. cum. l. sequē. Nota q̄ expēse q̄ fiunt ad tpalē custodiaz rei nō repetunt. Et id si vxor dedit in dotē castrū expense facte in custodia castrū non repetunt. Itē fac q̄ si aliq̄s detinet castrū alterius q̄ impēse facte in custodia castrū cōpensent cū fructib⁹ inde pceptis. sunt em̄ sicut ipense facte cā querendoz fructuuz vt hic que in omnē casū ab omni possessore debēt deduci. Nota etiā q̄ si iste impēse facte in custodiaz essent maiores q̄ fructus q̄ nō debēt repeti. m̄ debēt em̄ cū fructibus cōpensari vt hic vides. facit qd dixi. s. ti. i. l. diuortio. s. qd in anno.

Rerum amotarum. Rubrica.

Licet Rerum amotarum vxor cōstante m̄imonio. furtū faciat furti nō tenet. sed actōe rerū amotarum diuortio facto cōuenit nisi post di

uortio dcauerit. h. d. Op. d. hic q̄ mulier q̄ facit furtū nō tenet actōe furti. s. l. si. s. fi. C. d fur. So. vt ibi. Op. q̄ est dñs nō facit furtū. vt. l. i. j. de furt. So. nō est dñs nisi qd ammō. vt hic dicit ter. qz dicitio qd ammō. denotat improprietatē. vt dixi in. l. si vir. s. ti. ij. z. l. si me in vacuā. j. de acq. poss. z. l. in suis j. de libe. z posthu. Op. de. l. si quis vxori. j. de furtis. So. vt in glo. Quero an mulier teneatur cōditione furtiua. Et glo. ar. p z contra. z vide glo. q̄ incipit vt insti. de ob. n̄ q̄ ex delict. ibi sed dicit. z c. sed in. l. pri. determinat z ponit p cōstanti q̄ nō dat cōditio furtiua. Ad istā. l. rñdet q̄ ibi sit casus speciales. Ad. l. reruz. rñdet vt ibi videbitis. Sed d istas glo. habeo glo. cōtrariam in. l. cum his. s. ij. j. d solu. Ja. de are. dicit q̄ illa glo. est falsa z ista ē v̄a. Post rest alit dicit q̄ dicitio furtiua nō dat marito d vxorē sed p furto facto eñeo pōt dari dicitio furtiua. z illa marito pōt cedi. z ita loquit̄ ibi. z videbitis. j. pr. s. Quero quōd cognosca actōes furti ab actione rerū amotarū. Rñdeo in actione rerū amotarū non fiet mentio furti in libello. vt. j. l. pri. dicam em̄ q̄ amouit vel exportauit nō aut q̄ furata ē. Itē in conclusionē potero dcludere sic. z quia non cōgruit boni fidei aliquē locupletari cū aliena iactura. id peto z c. vt dicit in simili in. l. nō dz. s. d dolo. vbi ponitur qualif cognoscat actio de dolo ab actione in factū. qd no. Ly. in. l. si supstite. C. d dolo. z hoc fm̄ q̄sdam C. Ultimo q̄ro an potestas posset mulierē punire licet vir non posset agere. Certe als dixi vobis. aut est furtū modicū. z tñc nō pōt puniri criminalif. sed magnū sic in. l. respiciendū. s. furta domestica. j. d penis. z. l. si. j. d fur. z. l. si libertus. eo. ti. Quero an mulier possit facere elemosynam d bonis mariti Et iste tex. facit q̄ sic. quia societas vite qd ammō facit eam dñam. Et ego puto q̄ fm̄ q̄ maritus cōsuevit facere z ipa possit. vt. l. vel vniuersozū. s. d pi. acti. z p hoc. l. si. s. qd cum eo. sed ista. l. dcludit q̄ pōt facere elemosynam p dño. seu p anima domini. sed vtrum ipa etiā posset facere p aia sua. breuif cōcludo q̄ vxor p se elemosynam posset facere de bonis mariti ipō permittente. quia ipō cāu permittitur donatio. vt. l. si sponsus. s. concessa. circa fi. C. de dona. in

m Repeti De hoc post Imol. aliq̄li ter tangunt moderni. in l. domus. in sine. de legatis primo. et solet etiā tra

ctari in. l. diuortio. s. impendia. Pallegato. Alexan. Rerum amotarum. Rubrica.

Rerum amotarum. institui. de oblig. Adde. l. p̄tor. z ibi Bar. s. de eden.

o Et ipsa possit. Sed dic q̄ in materia huius tituli non solum pro rebus amotis competis hec actio. s. etiaz certis dicitio. textus est multū nota. in. l. si concubina. s. nō solum. j. eod. quod nota. z d ista elemosyna quā facit mulier de bonis mariti. vide Flo. in. l. penult. ad. l. aquil. z gl. magistra rrxii. q̄stioe v. c. quod de mum. z vide Hostien. in summa de penitē. z remissio. in. s. quibus et qualiter. s. sic. qd de facientez bus.

Tideo si post. Item si seruus

Et psona alteri⁹ inf v̄rū z vxorē dat dicitio furtiua. h. d. Op. q̄ in p̄nci. innuit q̄ nō def actio furti. Contra. l. d his. C. d fur. Hui⁹ timore dñi nō signati in glo. est facta glo. q̄ incipit in vtroqz cāu z c. que dicit qd hic dicit de vtroqz intelligas. l. de scdo de tertio z q̄rto rñso nō in primo. hoc est in p̄nci. hui⁹. l. Sed d hoc op. vterqz ē distributiuum duoz tm̄. ḡ nō pōt referri ad tria. vt no. in. l. ancille. C. d furtis. Hui⁹ timore dicit qdā q̄ nec etiā in secundo cāu def cōditio furtiua per. l. si mulier. s. i. j. e. sed ille. s. nil facit vt ibi patet. Sic q̄ dicitio vterqz referat ad istos tres casus. simile in. d. l. ancille. vl̄ dic duo vltimi casus habent p vno quia in vna oratōe ponunt. als esset contra. l. si quis vxori. j. de furtis. Op. q̄ cōditio furtiua est turpis. vt. l. honorat z. l. parens. j. d obseq. sed turpes actōes nō dant. vt s. l. pri. s. i. So. vt in glo.

Hec actio datur etiam pro rebus consumptis. hoc dicit.

Item verum Si filia

Filia amouens tenet in solidū z paf de peculio z paf adiuncta filia dote repetens ipam tenet defendere in solidum z ea viua mortua tenet ad id qd ad est puenit. h. d. v̄sqz ad. l. extra. Op. de. l. iij. s. si ex cā. s. de pecu. Glo. solu. z bñ dic vt in ea. Op. z videt q̄ def actio noxalis. vt. l. i. s. si seruus. s. d his q̄ deie. vel effu. Glo. nō soluit. sed istud ē verū in seruo. sed in filio delinq̄nte cessat actio noxalis. Ultio op. dicit hic q̄ si pater adiuncta filia z c. Contra delictū filie nō pōt nocere patri. vt. l. si filia. s. d diuoz. z. l. filie. s. ti. ij. z i auctenti. de nupt. que est posita. C. de repu. aucten contra si filij. Gl. soluit p̄io qz filia delinq̄bat. in fraudem p̄ris hec nō ē bona. quia siue cōtra p̄rem siue d virū filia delinq̄rit non debet nocere p̄ri. vt. l. ij. s. ce terum. s. ti. ij. Et fuit determinatū p Dy. in. l. consensu. C. de repu. z. l. dote. s. d iure dot. vñ soluit glo. q̄ hic paf adiuncta psona filie agebat. z id eam tenet ret defendere. z ista est v̄a. Sed q̄ro cū agēt ad iuncta psona filie possit intelligi duobus modis. vt dixi in. l. ij. s. item si voluntate. s. ti. ij. quōd hic intellu gat. Rñdeo si agit adiuncta filia intellige hoc ē ad vtilitatē suam z filie. secus si ageret nomine suo tm̄. lz de voluntate filie: qz tñc nō teneret eā defendere. vt. l. serui quoqz. s. ait p̄tor. z. l. si q̄s in rē. s. de pcur. Op. s. de in ius vo. l. neqz. Sol. ibi loq̄t in filia i pubere. hic i maiore. Op. q̄ paf nō debeat satisf dare. vt. l. si. s. defensionē. C. de admi. tu. So. vt. l. si. s. vbi autē. de bo. que lib. z. l. filius. q̄ satisfda. cogan. dixi in. l. ij. s. si. s. ti. ij. z no. in. l. iij. eo. titu. Quero quā satisfdationē p̄stabit hic paf. Glo. hic videt variare in hoc z videt intelligere quādoqz de satisfda. z de indicato soluendo. z hoc pp̄ leges q̄s allegat z vide gl. que incipit vñ ex delicto. ibi z facit z c. Et glo. in. l. serui quoqz. s. ait p̄tor. s. de procura. intelle rit. l. nostram q̄ satisfdet de defendēdo. Pe. dicit q̄ nō reperit lege cautū q̄ satisfdet de defendēdo: ni si loquamur de eo q̄ defendere debet. Et Ly. intel ligit ita in. l. actione. C. de pcurato. sed quicqd dicat veritas est q̄ potest intelligi de cautione p̄ de defendēdo p̄ tex. in. l. i. C. de satisfda. et ita cōmunit tenet

rebus amotis competis hec actio. s. etiaz certis dicitio. textus est multū nota. in. l. si concubina. s. nō solum. j. eod. quod nota. z d ista elemosyna quā facit mulier de bonis mariti. vide Flo. in. l. penult. ad. l. aquil. z gl. magistra rrxii. q̄stioe v. c. quod de mum. z vide Hostien. in summa de penitē. z remissio. in. s. quibus et qualiter. s. sic. qd de facientez bus.

Tideo s si filia. de cautione. vtrum procurator: actoris prester cautionem d defendendo vt de bartoluz post glo. Et Ly. in dicta l. actionem.

Contra s. quoties nil acquirit. Mo. q̄ si suffiam. recit pit dotem p qua pater se non obligat q̄ pater nil habet age re de fructibus dotis. vt d ad hoc no. in. s. fuerat. s. situ. de acti. adde tamen q̄ si vos etiā

fit data socer
ro z pmitit
viro p cipere
fructus illi
intelligit
nati filio eti
am si socer
supporret o
nera m imoz
nij. ita nota.
bal. in auct.
ex test. in. it
col. d. col. ad
de etiā tex. s.
de pecul. in
bone fidei. s.
roma. in. l. si
cū dotem. s.
transgredia
mur. lo. mat.
dicit q mira
tur d bart. q
facit d iaz d
dote p s i t e
in q n t i t a
aut in spē. qz
fm eū. l. nō p
ba. r. iō indī
stincte ipe t3
deberi p r i v
suf r u c t u . p . l .
l. ij. r. ij. mar
me s i l t u n c t
illīs legib?
cum ibi not.
C. d. bo. q. li.
qd intelligit
vez si p i s u
stinet onera
n i r i m o n . a l s
dicit q i d i s t i
cte v s u f r u c t
debeat eē pe
nes filiū. qz
vbi on? m i
mō i i b i d o s
eē d s . d . l . s i j s
q . s . i . d . i u . d o .
z p n o . p . a g .
z d o c . i n . d . s
transgredia?
mur . z a d
bar. hic vide
ro. in. d. auct.
ex test. in. v.
cū deberem
incipere. z ad
de bar. in. l. si
qdem. C. de
transac.

hoc em dicitur equitas. nā iste exceptiones pro qb?
satisfat debent opponi an litem contes. vt. l. pompo.
s. rati. s. de pecu. **Q**uō cū agis forte nō sum parat?
te recouenire incontinēti. s. volo q p̄stas cautiones
de defendendo in cā recouentiōis: qz satis cōuenit
Quero an hoc sit verū quocūq; mō agat p̄ vt
teneat defendere in cā recouentiōis: qz satisfat. r̄m
deo. vt. s. tetigi qz modus agendi ē duplex. vno mō
vt agam de voluntate filie mee: vt. l. filiūssa. s. sed z fi
lia. s. de pcura. Alius modus ē in. l. si cū dotē. s. itē
paf. s. ti. ij. ibi noie suo z filie agit. Et glo. tāgūt i. l.
ij. v. ceterū. s. ti. ij. licet ibi male intelligat. **Q**uō qro
si dō intelligi qz paf simpliciter agat. z certe nō nisi qz
filie noie: quā qz agit noie suo z voluntate filie.
tunc tenet satisfat. vt. l. si qz rem. s. de pcuraf. z. l.
seruū quoq; s. ait p̄roz. z sic agit paf ad suam vtili
tatem. secus si nō ad vtilitatem suam. sed nomie suo
z filie. vt. s. dixi.

Pro rebus

Contra. Quotiens. que spectant
ad virum nō cōpetit socero hec actio. h. d.
Qppo. j. col. l. nihil. s. vxor. So. dicit glo. Aut e
rat filius emancipatus: z tūc potest paf agere: aut si
erat. z tūc vide glo. que incipit rerum amotarum rē.
Quo. casum. l. cū glo. qz si filius recepit dotē p̄e nō
consentiente nec se obligante patri nil qrit. nec vsu
fructus nec aliqd aliud. z ex hoc seq̄ qz si dos ē filio
data z ex ea lucrā patri nil acquirūt. qz res ē data i
dotem in specie vel est species empta ex pecunia do
tali. tunc credo qz glo. dicat verū. dicam iō qd mibi
videf sez qz si ē pecunia dotalis cōsumpta. qz cum
ea emit z vendidit z mercaref filiū. z tūc credo qz pa
tris sit vsufructus. vt. l. de posui. in prin. z. s. i. s. d. pe
cu. quia quādo species dat in dotē nō efficit peculij
pfecticij. vt. l. ex facto. s. de pecul. z. d. l. de posui. z. l.
si cū dotem. s. si. s. ti. ij. Sed si dat pecūia fm ista tē
pora efficit peculij pfecticij. vt. d. l. ex facto. z p hoc
l. dotē. j. de castre. pecu. z hodie efficit peculij aduen
ticij. vt. l. i. C. de bo. q. libe. z sic acquirūt vsufructus
patri. **S**ed qd si emit rem ex pecunia dotali mer
cando. de hoc vobis alibi dicā. sed intelligo de spe
cie empta ex re dotali.

Item cū rerum Hec actio dat contravirum
etiam si fuerit filiusfam. et in
patrem de peculio. h. d.

Si post diuorciū Hec actio dat contra her
redem z transit ad heredes
Itē heres viri potest cōducere res amotas eo mor
tuo. lz iacēte hereditate nō fiat furtū. h. d. **Q**p. C. e. d
l. vl. So. vt in gl. z hāc glo. tene mēti. ad id qd dixi i
l. i. s. eo. qz cōditio furtiua nō dat cōtra mulierē: qz si
daref. tūc trāfirer contra heredem insolidum. cōtra
l. vlti. C. eodem ti.

Alier. Si maritus z vxor inuicē agāt
rerum amotarum actione pote
unt p̄pensare. h. d.

I cū dos. Qui soluit qd debet nō p̄
hibet petere quod sibi debe
tur. h. d. **Q**p. in auct. sed cum testator. C
ad. l. fal. vide glo. qz incipit nihilominus poterat rē.
Et ista fuit rō dubitandi. sed dic qz ibi heres habet
bat solā exceptionē seu retentionē quā pdidit soluē
do. sed hic etiā habebat actionē. sed p hoc nō videf
rūderi ad id qd ibi dicit qz heres soluendo p̄iudicat
sibi quo ad nō soluta. dic ergo qz ibi ē speciale. **U**l
terius oppo. z videf qz nō pōt agere p actionē rerū
amotarū sed cōditōe indebiti. vt. l. qd dicit. s. si dos
s. ti. i. z vide glo. ibi z videf rē. Et dic qz fit com
pensatio ipo iure z loquit. l. qd dicit. s. si dos. aut si
ipo iure. z loq̄t hic. z no. in. l. qz inuicē. s. de cōdi. ide.

Qp. tutus exceptioe fauorabili solues repetit
p conditione indebiti. vt. l. q exceptione. s. d. d. i. in
de. sed hic erat tutus exceptioe cōpensatōis q est fa
uorabilis. qz rē. So. exceptio cōpensatōis nō respi
cit actionē sed magis cōpensatōis executionē. sed. l.
q exceptionē. loq̄t de ea q actionem elidit. hic d ea
q executionē elidit. Et no. illā p̄sumptionē hic: qz lz
tibi soluam aliqd. nō tamē p̄sumoz qz ate nō debeaz
aliquid p̄ape. **S**ed pone dico qz debeo a te cen
tum habere z debes ducēta. an videaris liberatus
ab eo qd est vltra centū. Et dico qz est tex. in. l. ratio
nes. C. d. pba. aut apponit dicitio taxatiua tm. vt qz
debes mibi centū tm et videoz cōsiteri qz vltra non
debes. sed sec? si nō apponat dicitio taxatiua. **E**t ibi
no. fm opi. **A**zo. que est r̄a. pba. j. de adi. leg. l. iij.
s. cum ticio. **S**ed pone qz debitor dixit creditori
ecce centū qz centū tibi debeo z creditor accipit z nihil
dixit vtz ex hoc sit fundata intētio rei. z videf qz nō
nisi appareat qz illud reciperet animo trāsigendi. ca
sus est in. l. siquidem auit transact. C. d. trāfact.

Sabinus Continuat vsq; ad. l. marcellus. In
hac actione contra nō restituētē iuraf
in litem et soluenti estimationē non cauet de euicti
one. hoc dicit. **Q**uo. qz in hac actione iuraf in litem
sic in arbitrijs. lz nō sit arbitraria vere fm glosaz.
Idem no. in. l. in actionib? s. si. de in litem iurā. **E**go
dico qz in omni actioe in qz qz cōtēnit restituere ad
p̄ceptum iudicis iuraf in litem. tex. est in. l. qui restit
tuere. in. si. s. de reuendi.

Qp. C. de in litem dan.
Qn enim tu. l. an tibi. Sol. dicit glosa
qz ibi habebat rem venalē. **Q**uo. illā sol.
qz ille q denegat restituere rem meā quā habebam
venalem liberat dādo rem vel verū p̄cium fm gl.
z fm dy. illud ibi p̄tingit ex necessitate officij. **I**de
terea nec ibi cogit sed pōt vendicare. vt. l. e. dicit dy.
Qp. ad. l. ideoz. de. l. si donate. C. de don. inter
virum z vro. So. ibi possidens habebat eam a ven
dicante fm glos. z dy. in ca. p possessore. extra d re.
iuris lib. vi. dixi in. l. litis estima. j. p emp. z. l. in dpo
siti. de re iudi. **U**ltio dy. tractat hic istam mate
riā an qz cogat inuitus vendere res suas. quā ponit
Ly. in. l. i. C. de epi. audi. dixi in. l. annona. j. ad. l. iul.
de anno. z in. l. i. s. cura carnis. C. de officio prefecti
vrbis.

Arcellus Tam viro qz vxori competit
hec actio. h. d.

Qui rerum Conuento hac. l. pōt deferri ius
iuran. nisi alieno nomine conueni
atur? z is cui deferē nō pōt referre. hoc dicit. cū dua
bus legib? sequē. **Q**uo declaratōe hui? legis d
bemus p̄mo examinare. vtrū in criminalib? sit r̄idē
dum positionibus. z hic videf tex. qz sic inquātum
fiant de facto p̄prio. Domini volovobis dicere cla
rius istam qōnem qz in criminalibus nō debeat r̄i
deri p̄ credit vel non credit. rō quia meū credere nō
facit esse delictum illud qd non esset. vt. l. inf oēs. s.
recte. j. de furtis. insti. de obli. que ex delict. s. placuit
z. j. d. crimi. expil. here. l. si. sed de v̄itate debet respō
deri vt hic. z. j. de q̄sti. l. repeti. z p totū ti. z. j. d. iniur.
l. lex cornel. s. hac. l. z. s. de iureiur. l. iij. circa p̄nci. qd
intellige si positio fiat de facto p̄prio delinquentis.
alias secus. vt hic siue de crimine agatur civilif siue
criminalif. vt probant dicta iura. **A**n autē in nego
cio civilif nō ex delicto debeat r̄idēri positionib? de
facto alieno. glo. C. d iuramēto calū. l. ij. s. quod obf
uari. in. si. dicit qz nō p̄ istū tex. sed non facit quia hic
loquitur de r̄isionibus que debent fieri de veritate
sibi de credulitate. in quibus r̄idēf etiam si interro
gatus non potest habere noticiam nisi p credulita

Arcell?
S. q rerum
cōueniat. et
iō solet alle
gari iste text.
qz nō iforma
to nō deferē
iuramētz in
defectū semi
plene pbatō
nis. ad idē
facit qd not.
in. l. marit? j.
de q̄sti. zin. l.
admonēdi. d
iureiuran. z
in. l. in bone
fidei. d reb?
cre. z ibi bal.
dicit qz si p̄
deferri iura
mētū heredi
de gestis p d
fūctū p. l. ge
neralif. i pn.
eo. ii

Tangit i spe. vid bal. alie loqntē i l.i.C. d. pe. iu. r. in. l.i.C. de confess. Et uidet q sic add bar. in. l. fi. d. bis q vt indig. s. siqs. di cit glos. vide bar. in. l. iusiur. ran. s. ait p. toz. d. iureiu. E rebus. id admit. tit. An r. qm admittat va riatio p. h. de cidit no. q. p. di. rai. r. imo. in. l. p. s. fin. d. eod. i. ide. et adde qd vbi pmisū ē va riare forte si licebit nisi se mel. ita videt velle bald. in au. habita. in. x. col. ne fu li. p. pa. in. h. ij. q. p. l. i. iur. iura. C. d. re. cre. r. add ca sum in q non admittit va riatio q. not. p. bal. in. l. fi. in. vl. col. C. d. testa. add qd h. s. fulcoria variari r. d. rari fm bal. in. l. fi. s. h. cū in. ij. in. fi. C. d. fur. r. d. hac mate ria vide etiā no. p. bal. Et Imol. in. l. fi. cū dotē. s. eo aut solū. ma. plene p. ba. d. bel. in. l. in. cāe. in. p. n. de p. cu. r. no. bñ q. vbi requit sensus i cer to tpe. si an p. steti pōt mu tari volūtas an illud tps tex. ē melior d. corpe iur. i. d. s. eo autē.

tem. qd patet quia interrogat q's de etate sua. vt. l. de etate. in. pn. s. de interro. acf. dic d. hoc vt no. per Cy. in. d. s. qd obseruari. in vlti. q. one. r. in. Spec. de positi. s. v. h. r. no. qd autē dicit in criminalib? an sit rñdēdū positiōib? tāgīt in Spe. de positi. s. vij. h. fi. rix. Seco ē videndū an positiōi continēt turpi tudinē rñdentis debeat rñderi. r. v. q. sic vt hñdriū v. s. d. iureiu. l. q. iurasse. s. si p. Et qd ibi no. p. glo. et qd not. i. d. excep. rei iudi. l. si a te. in. pn. r. p. canoni stas in ca. in qñtōis. et d. accu. r. c. dudum. el. ij. et d. elec. p. glo. r. Inno. r. p. Spe. de positi. s. vij. h. fi. rix. quē. s. allegaui. Rñdeo aut crimen de quo ponit si celare faceret criminofum locupletari cū aliena iaz ctura: r. d. rñderi positiōi criminofe. vt h. r. l. quoti ens. s. p. toz. de noxa. vbi cogit q's rñdere an posside at vel dolo fecerit quominus possideret. simile in. l. nō intelligit. s. tacita. j. de iure fil. vbi dicit glo. par ua q. p. confessionē ptis detegunt tacita fideicom. missa: r. hoc est qd dicit canoniste qd qñ est tale cri men p. qd quis remouet a bñficio: tñc cogit q's rñ dere positiōi criminofe ne indebite bñficiū deticeat. vt l. c. s. allegato. hoc tñ vez intelligo nisi tractaret qd semel decisum ē snia vel p. iusiurandum. vt dicta l. qui iurasse. s. si paf. r. qd ibi no. r. in. l. si a te. in. pn. de excep. rei iudi. quādo q's si illud crimē de quo op ponit occultaret nō faceret quem lucrari cum alie na iactura: vt qz dico q non potes agere quia es i famis vel excōdicatus posito q illud crimē occultare non p. p. terea lucraret cū aliena iactura quia sol ueret qd deberet. r. de istis casibus non debet rñ deri positiōibus criminofis. r. hoc mō loquitur iur ra supra allegata. r. p. hoc. l. idem q. s. gñalif. s. mā. r. C. d. transac. l. trasactōis. P. d. dicta hā nisi iam illa sint nota r. crimen ē detectum ab alijs p. suam. r. tñc cogit q's rñdere. vt. l. al. s. d. iurru. r. ibi dixi ple ne. r. sic d. intelligi glo. quē ē in. l. i. s. d. offi. affe. i. gl. sup. h. bo. postulationib? vbi interrogat aduocat? r. rñdere cogit an sit infamis. l. p. suam. p. hoc in. l. d. creto. j. d. suspic. tut. r. l. sed rñ milites. s. ignominia j. de excu. tuto.

Iurare Iste hñ. iurare allegat q positiōi d. fao cto alieno in criminalib? nō d. rñderi. vt supra dixi. C. d. p. glo. C. d. adul. in adulterij. r. C. d. sicca. l. fi. So. dicit glo. q. ibi deponit vt testis. im mo nō ē verū q. deponit vt testis de facto alieno. s. de suo sicut de eo qd vidit vel alio mō sensu p. cipit. vt. l. qui testamento. in. fi. j. de test. r. l. testiū. C. d. test.

Si quis delatū delata. Dicit glo. speciale ē odio delinquētis q non possit iuramentū referre. sed est d. l. j. de iureiu. l. lex cornel. s. hac. l. Dic g fm p. d. q. ideo hic nō ē locus relationi. al. s. quia delat cū de quo qrit nō cadit in sciam eius cui refert. sic ut in sciam eius cui ab initio deseret. sed quādo eqū ter caderet in sciam vtriusq. vt cū aliq's ē hberatus ab aliquo. tñc est loc? relationi. vt. d. l. delata. r. l. lex cornel. s. hac lege.

Dem labeo Inducit in argu. an sit arguendū de ordine ty tuloz. r. videt q. sic vt hic p. hoc qd not. in l. i. s. si cer. pe. r. ibi p. Buil. de hoc glos. tua dicit. C. ne fideius. do. den. l. i. circa si. mag. glo. facit qd not. doc. C. de p. fir. tu. l. i. r. ij. r. dicam in. l. i. d. p. fir. tuto. C.

E rebus variatio. h. d. Nota q. va riatio admittit dicit glo. C. d. p. s. d. p. cu. l. in cāe glo. nō soluit. Dy. dicit q. hic nō ē variatio circa idē nec circa diuersa que habent loco eiusdem ideo admittit variatio. vt. l. aurelius. s. p. e. j. de lib.

lega. r. l. si sterilis. s. si. d. ac. emp. Sed si eēt circa idē vel circa diuersa que rōne cōneritatis haberent lo co eiusdē nō admitteret varietas. vt. l. celsus. s. idē cel sus. ad ex. h. r. l. legatarius. j. d. lega. i. r. l. p. toz. s. vno de querit. de dā. infec. r. d. l. in cāe. d. p. cur. Fallit in l. nō nunq. j. d. col. bo. r. j. ad trebel. l. filij. r. in eis red dit ratio fm dy. de hoc plene per eū in. c. mutare cō filium. r. in. c. quod semel. extra de reg. iur. li. vi. Sed vlt. circa hoc distinguit latius r. clarius. aut vari atio inducit cōtrarietate aut simplicē diuersitatem primo casu non admittit variatio. vt. l. si ita stipula tus. in. fi. j. de ope. libe. r. l. nō admittit. eo. tit. Ad b. faciunt omnes leges q dicit q. allegas d. rā nō au. dit. Seco cāu qñ inducit simplicē diuersitatem tñc aut variatio est in hoc q. plures res adinuicē sepa rant. aut in hoc q. voluntas mutat. primo eāu licit ta est variatio. vt. l. cum hi. s. q. trāsigit. s. d. trāfac. et j. cōmoda. l. in cōmodato. s. duob? r. de acc. emp. l. r. si vno. r. hac. l. Seco cāu aut p. p. rietas rei seu voca buli se habet ad varietate impedie dam. aut ad varietatē inducēdam: aut ad neutrū. p. r. iō casu varietas imp. robat impediēte natura rei vel vocabuli. vt in electōe rerū legatarū cum statim rei acceptade acq. rat dñūm. vt. l. apud aufidium. de oper. libe. r. l. sta tulibez. s. stichum. j. d. lega. ij. scdo. et. l. hāiusmodi. s. stichum. j. de lega. primo. C. Idem si p. p. rietas vo cabuli impediret. vt si stipulor quē voluerit. l. siqs. stipulatus fuit stichum. i. responso. j. de h. bo. oblig. Secundo casu admittit variatio siue rei p. p. rietas hoc suadet vt in electione legali. vt. l. eum q. certarū in. fi. d. h. bo. ob. r. d. acc. emp. l. si sterilis. s. si. siue hoc inducat natura vocabuli. vt si stipulor illum aut il lum quē volat. vt. j. d. h. bo. obli. l. siqs. stipulatus fue rit. ij. rñso. Tertio cāu tene distinctionē Dy. fm doz minum vlt. d. rā.

Ibi habitauerit cōiuges. hoc dicit. fao cit ad qd nō ē q. statuti loques q. vir lucra tur certam ptem dotis vxoris p. d. fūctē habeat locum etiā si cum ea nō habitauerit si p. h. bā d. p. sen ti mñimonium d. cum fuerit. vt hic. r. l. cum hic stat? s. si maritus. de do. inf. uirū r. vro. r. l. si res. C. d. do. i ter virū r. vro. cū. l. sequē.

Pro testatē non datur actio furti. secus si es mancipatus fuit. h. d. Bartolus.

Discurum Nec lex legitur p. libus mo? dis tam in primo q. in secun do rñso. primo loquitur in viro damnato in metallū r. eius occasiōe vroz amouet. certe tenet fil. o. ratione rerum amotarū in simplum qd nota. qz fm doc. est casus q. hec actio locū habeat siqs amo ueat p. p. ter spem matrimonij soluēdi alif. q. p. diuor tium. dicā. j. eo. l. rerū amotarū quidam. Seco mo? do pōt legi q. mlier amoueat cā diuortij. postea ma ritus fuit dānatus in metallū. al. s. deportatus r. mu lier diuertit. nō em p. deportatōez soluē nisi diuorti um sequat. vt. l. i. C. de diuoz.

Quāuis Iste hñ. legitur dyob? modis in glo. tñ circa primā lec. vide glos. r. supple di cit glo. id est in fisi p. rimonio incoorporatis. al. s. non tenet in quadruplum. vt. C. de iure fil. l. defensionis facultas. lib. x.

Cōcubina Inter eos inf. quos nō habet locū hec actio. hoc dicit. Nota q. h. matrimonij putatiuum habeat qdam p. riuilegia circa dotem putatiuam. vt. l. si cum dotem. s. finali. s. soluto matrimonio. Non tñ habet circa alia. vt b.

fm ag. ibi. et facit ad. q. d. qua p. io. an. in regla mu tari. in mery cur. r. an q. se mel declinat uerit forum possit variate re vide p. gl. in au. h. b. h. ta. in h. h. am bitioe. r. ibi t. m. a. r. C. ne fil. p. pa. vid bonū test. in l. d. die. in si. q. satilla. cog.

Ibi ad q. d. r. ruz tur etiā dicit vroz p. d. fūctē etiā si eā in domus nō dux duxerit. add qd d. bar. hic tenz bal. in. l. i. s. h. C. d. bo. q. li. r. in. l. deo no bis. d. episc. r. cle. p. salp. la te in. l. cū te. C. d. do. ante nup. r. vide latissime scri pra. i. h. d. ac. i. s. fuerat. v. de q. no. bar. r. ibi dicit in fi mili in. l. i. iube mus. s. sane. d. sacrosā. ec. r. bal. i. an. dos data. de don. an nup. in. ij. col. r. qd no. bal. in. l. i. C. vñ uir r. v. 02. s. cubi na. no. vis q. no. i. mo. i. l. diuoz. s. i. pedia. som.

S. Ad so
li. b. h. ter.
valdenot. q
coditio spe
it marito p
vrozem p re
bus amotis.
z ed. qd tene
ment.

Res amotas causa diuortij pot amoueri tunc cum sit diuortiu vel etia an si po stea celest. h. d. **¶** No. ter. q ex euentu apparet ani mus pcedens. ex eo em q facto diuortio celat psum mis ca diuortij amouisse. facit. s. ad macedo. l. s. iulii anus. s. p. inde. z. l. si ventri. s. si. d. priui. cre. z. solit sum allegare. l. iulianus. s. ampli. s. ad mace. **¶** Qua lit pot apparere q filius accepit vt in rem pris ver teret. Et dicit ibi q ex eo q est postea solutus. z sic hoc qd retinet post diuortiu vt amouisse.

¶ Hoc actio ppetur p reb' extatib' z pemptis. h. d. **¶** Nota q i obli gatode rem restitui re pempta pot ipa res pncipal it pet. vt hic. z. m. l. inf stipulat. s. pe. j. d. h. ob. z. s. d. codi. fur. l. ij. z. l. si seruus. s. bone. e. ti. l. glo. in. l. i. re furtiua. i. prin. e. ti. dicat drium. l. q. debeat peti estis matio. z. plene dica in. l. stipu. no diui. j. d. h. bo. obli. **¶** Hoc dic vt declarabo infra eo d. l. antepenultima.

Que viro. Amouere dicit q **Ed si et diuortiu.** dolo cam dat vt a lius amoueat. h. d. **¶** Op. j. de fur. l. vult garis. in. fi. z. s. d. d. fur. l. ex ca. z. l. seq. Sol. aliud in pditoe furtiua vt ibi. aliud in hac actone vt h fm glo. z pot ee ro differentie: qz aliqs tenet furti: s. no coditoe furtiua. sed vxoz non tenet furti. id equu est q hac actoe q est rei psecutoria teneat

¶ Hoc actio ppetur diugi p re a se rem. bonafide possessa. hoc dicit ista lex qua nota z meti tene.

¶ In ea q ca mortis sperate a mulier. mouet vtilis hec actio dat. hoc dicit fm piaz le. **¶** Quero qre n dat reru amotarū directa. glo. dicit q hic diuortiu non fuit secutu qd requirit ad directa. vt. l. reru amotaz qda m. eo. **¶** Et fm hac lect. expone text. ibi dicit diuenterit. i. de domo recesserit. als ista lec. eet d tex tum. **¶** Legit alio mo q amouit ca mortis sperate tenef hac actione si postea diuortiu e secutu. hoc. d. **¶** Et tunc est ro qre non dat directa sed vtilis. qz amo tio non fuit facta pncipalit ca diuortij sed ca mor tis. **¶** Sed op. q def directa si post diuortiu celat. vt. l. si cocubina. s. res amota. s. e. dicit Ja. d. are. q ibi dat vtilis. vel ibi res extabat q celabat: hic iam erant consumpte fm eu. **¶** Tu dic qis est certu q no amouit ca diuortij. tunc lz celat post diuortiu. no tas men dat directa sed vtilis. sed qis e certu q ca di uortij amouit z tunc dat directa. vt in. d. s. res amot tas si diuortiu interuenerit. vt. l. reru amotarū qda. j. eo. quadoqz est dubiu q dteplatoe amouerit z tunc si post diuortiu celest psumit gra diuortij amouisset dat directa. vt. d. l. si cocubina. s. res. **¶** Sz qd si di uortiu no interuenerit z vxoz amouit ca diuortij vt ca mortis sperate. **¶** Rudeo tenef vtili vel in factum vt. j. e. l. reru amotarū qdam. z. C. e. l. ij.

Si seruus. Etia si in amouedo furtu no fiat mu tier cul' dolo fit amotto tenef reruz amotarū actoe. hoc dicit. **¶** Op. s. e. l. ij. s. ite si ser uis. z. j. d. fur. l. siqs vxori. in prin. So. hic seruus no fuit in dolo. id furtu hic n dmittit. vt. l. si is. s. si tu ti cium. j. d. fur **¶** Sed tunc op. ergo vxoz non tenet si seruus fuit in dolo. vt. d. s. si tu ticiu. Glo. no sol. hic sed in. l. siqs id qd. s. pe. s. d. furid. om. iudi. videtur soluere. na furtu e nome iuris. z hoc etia vocabulo significat totu illud qd ponit in diffinitoe furti. si g no interuenerit dolo facientis no fit furtu. nec pot teneri taq qs madas fieri furtu si furtu no e factuz vt. d. s. si tu ticiu. sed xbn amouere e nome facti z ve rificat i sola amotioe d facto. sufficit em q seruus in veritate amouerit: lz dolo cesset tamen amouit.

merito mulier pot teneri reru amotaz actoe. vt. d. l. siqs id qd. s. pe. **¶** Et hoc faciunt ad ea q dixi. j. de fal. l. siqs obrepserit. **¶** Et hoc cosului de facto in ciui tate tuderti. qz vnus dixit notario scribe citatiem factam de istis z basul' dixit verum e. z ille fecit scri bi de pluribus psonis q ille citauerat. Dicebat q ille fieri fecit fallum certe fuit dictum q nou est ve rum fallum. fit cum dolo. vt. l. quid si fallum. j. d. fal. z. C. d. fal. l. i. sed notari' no comisit doli in scribendo fallum. gno e comissu falluz. z sic no poterat puniri taq facies falluz instrumetu. z sic cosuluit idem do. Fra. tigrini. sed dixit q poterat puniri ex alio falso fm. l. siquis obrepserit. j. de falsis Bar.

At si in dote. Ex facto serui dotalis mulier te net si fuerit sciens. alias liberaf dimittedo p noxa. h. d. **¶** Querit Ja. d. are. qua a ctione couenit mulier. **¶** Rudeo aut fuit sciens z tunc conuenit actoe in factu. vt. l. i. in fi. C. d. iureiur. **¶** Si no fuit ignoras tunc vir pbabilif nullā actionē ha ber d eam sed sola retentionē. ar. s. de edi. edic. l. cuz autē. s. iul. **¶** Et pdicta na quado seruus fuit dat' in estimatus. als si estimat' z mulier fuisset ignoras in nibilo tenef. vt. s. de ac. emp. l. iul. s. i. **¶** Certe satis vi det q mulier tenef actione de dote dria. de q dixi i loimodo. s. ti. l. **¶** Si em hoc venit in actioe depositi madati z similib' eadē rone in actioe de dote. vt in l. iul. in prin. s. de ac. emp. z. l. si seruus. j. d. fur. z itel' lige in actoe dria fm opi. qua posui in. loimodo. s. ti. l. **¶** Huic tamē multu dicit. C. de iure do. l. i. sed dir co q in quartu dicit tenef in factuz. intelligo. i. de do te propter tale factum pbatur. C. de rei vxoz. act. l. i. s. z vt plenius

Rerum amotarū. Iste est fortis. s. z legitur duobus modis. pzo qn fuit amota res dotalis. scdo quando fuit amota res viri. z hec lec. colligit ex glo. ibi non g est zc. **¶** Seqns glo. psequit vtrazq le. p mixti. **¶** Si res dotalis amo ueat habet locu hec actio ppter interufuruz medij tps. hoc dicit. **¶** Op. j. d. de doli excep. l. dolo facit z. l. dolo. d. rei ven. So. hic vir petes restituz? e n in contineti sed ex interuallo. **¶** Sed op. s. d. codi. ob cau. l. si donaturus. in fi. So. ibi loquit in viro pete te ab inicio. hic in repetete. qd plene dixi in. l. si socer s. lucius. s. so. ma. sed fm alia lectu. hoc intedit agen ti hac actioe non pot obijci opesatio z habet ro lu cri z dani. hoc dicit. **¶** Et incipit hec lec. in glo. ibi no g interim. **¶** Tu g loquat de copesatioe necessario det bet intelligi de re viri amota. si em amouisset rem vx ozis non tractaret de copesatioe. **¶** Quero exem pla qud habet ro lucri amissi. **¶** Glo. ponit multa exe pla z qdam cogruut prime lect. z qdam scde. **¶** Idm num exemplū est qz estimationē vel pena oportuit eum soluere: quia rem amota prestare nequit h exē pli cogruut prime z scde lec. **¶** Sedm exemplū ē quā do creditā pecuniā cyrographo'a se subtracto pba re non potuit. illud exemplū agruit m scde lec. quā do res viri est amota. **¶** Tertium exemplum est qn do vir non lucaf serui opas. **¶** Istud exemplum cogruut prie le. quādo res dotalis ē subtracta. **¶** Quar tū exemplum ē quādo non est lucaus hereditates in qua seruus amot' erat institutus. hoc exēplū ma gis cogruut in re ppra viri. ratio quia si seruus es set dotalis acqteret mulier in dubio. vt. l. si dotalē s. ti. ij. z. l. aditio. s. de acq. here. **¶** Querit glo. **¶** An mulier incidat in. l. si quis in tanta. vel in edictum di ni mar. **¶** Dof. dicit q sic. **¶** Dy. q no. qz ille. ll. sit pe nales. g zc. vt. l. ij. C. e. **¶** Bartolus.

Hec actio petua. hoc dicit. **¶** Nota q coditio furtiua orit ex delicto. simile in. l. si ambo. s. quonē

¶ In l. s. si seru' di xit notario. z no. b. qn obe diēs in illicitis excuset. d q in glo. in. l. si familia. si fa. fur. se. dic. z gl. in. l. ij. in fi. ff. d. noxa.

¶ S. At si in dote. qrit ia. adde q not. bar. i. l. credi. in fi. pn. d. so.

¶ S. Ruz amotarū. vt de bart. in. l. ira stipulat' i. i. q. pncipa li. ad fi. d. h. b. obliga.

de open. p. quas leges. r. dy. r. Bull. reprehendit gl. nras q. dicunt additionem furtiuum ori ex varijs si guris causari. vt. l. si p. fure. in prin. de ac. r. obl.

Nec viro. bñficio ne qs cōdemnet. nisi inquā tū facere pōt. dixi in. l. maritū. s. so. ma.

Propter res. Litis estimatio facit emptionē. id soluens habet exceptionē r. retentionē. h. d. istaz ma teria ponit dy. in ca. p. possessore. extra de regu. iur. l. vi. r. glo. in. l. si culpa. eo. ti. **Oppo.** de rei ven. l. b. si res. Solutio intelligo quādo fuit data estimatio res erat p̄sens. r. circa hoc an solues estimatōz q̄rat dñum. vide p. dy. in. c. p. possessore. in. iij. r. vij. qd̄ ne d̄ regulis iuris lib. vi. Quero an mulieri solueti estimatiōem sit cedenda actio. Glos. q. sic. nisi dolo deserit possidere. de quo vide dy. in. d. c. p. possessore. in. quarta qōne. **Quero** an vxori solueti estia tionē vir debeat cauere d̄ euictōe. vide d̄ hoc p. dy. in. d. c. p. possessore. in. i. q. d̄ hoc dixi vobis in. l. iij. j. p. emp. r. l. filius. ex qui. cau. in. poss. ea. r. l. in. deposti. j. d̄ re iudi. Barto.

Si mulier. Si mulier amouit cā mortis que se cuta est tenet act. peti. here. r. ad ex hibendū. h. d. glo. dicit tenet forte vtili rerum amot arum. quod an sit verum dicam statim in. l. rerum a motarum. j. e.

Integrato. q. p. secundū m̄fimonū sit sublata actio rez amotarū. vt. j. e. l. fina. So. glo. nō fuit sublata in totū. sed interim cessauit

Res amotas Ob res amotas mu lier tenetur pluribus actōib? licet. altera debet eligi. h. d.

Opp. q. in re dotali marito nō cōpetit rei vēdi catio cū sit mulieris. vt. C. de iure do. l. in reb?

Hui? dñi timore dicit gl. q. res erat estimate et sunt pprieviri vel dic q. interuenit pactū de lucrā do. sed hoc est diuinare. dat glo. alias duas soluti ones r. prima so. nō tollit cōtrariū nec secūda qu a liter soluem? dicit quidā q. l. i. reb? loquit de reb? imobilib? s. sec? in alijs. Sz ista so. nō placet: qz il la. l. loquit generalit̄ sed sol. est qz secūda ista tēpo ra nō transferebat dñum statim in vxore r. id viro datur rei vendicatio. vt. l. etiaz. s. de fun. do. r. l. i. re bus. loquitur secūdam noua tpa: r. dixi in. l. si filio s. solu. matri. **Quero** q. conditio cōpetit viro dicit glo. cōditio furtiua. hoc nō est verū nisi pone res p̄r actatōem secuta eē factio diuortio: vt dixi i l. iij. s. i. s. e. dicit q. q. de certis cōditioe generali vel sine causa loquitur.

Enim quidem Sz rebus amot tis secuto diuort tio cōpetit hec actio. si diuortū nō est sez cutum competit cōditio. h. d. Ibi in tex. iuregenti um. l. in re a. quo sūpsit originē. **Opp.** hodie nō potest fieri diuortū de iure canonico nisi ex cā forz nicationis: nō tñ tollitur sed separāt r. sic ista actō nō potest hodie habere locū: sed si dicas q. cā cons anguitatis diuidit nō est verū imo tñc iudicat qz declaratur matrimonū nō fuisse: vt. l. si cōcubina. s. e. dicit glo. q. hodie potest habere locū solum vti lis quādo causa sperate mortis amouit. r. vide glo. que incipit sunt g. r. vsqz ad finē. Idem dicit gl. s. e. sup rubrica. sed hoc non videt verū p. dictā. l. si mulieri. quā glo. allegat. quia ibi fuit secutū diuort rium. dy. dicit fateor q. xba legis deficiunt: tamen possumus dicere q. ex mēte def. vtilis. r. hoc tenent omnes. r. Ly. in. l. iij. C. eo. r. pbat. p. l. ob res. fm vnā lec. s. eo. hoc habeo p. verissimo r. pbo p. rōne. Sz

prius d̄ istud videt. s. e. l. contra virū. s. s. si morte. r. l. si p̄p̄ res. s. si. Itē cū ista actio nūq̄ cōpetit mari to. nō ḡ trāsit ad heredes eius. Breuif r̄ideo q. he res habet alias actōes vna cū ista si dicit nūq̄ cō petit. nego qz p̄stante m̄fimonio p̄ videt habere a ctionē in factū. vt. l. iij. C. e. Nā ipa r. actio rez amot arū non differit. vt no. glo. in simili. s. ad. l. aquil. l. queadmod. s. magistrat? r. l. d̄ pecozib? C. ad. l. aq. **Procedo** vltim? nā dicit hic iuregentiū rē. vi det q. actio sit de iuregentiū. contra. l. iij. s. deinde. s. de ori. iur. **Propter** hāc. l. vltimō. dicit q. est vez q. actō ē de iuregentiū. s. ista ē m̄ficia legi. ex b̄ iure d̄ iusti. r. iū. dicit et ip̄i vt ia. d̄ are. q. si fuisz illo tpe q. actio nō fuit accepisset multā pecuniā mutuo. rex. respondet q. nō erat actio. sed manu regia fiebat. vt l. iij. in prin. s. d̄ ori. iur. vt sit venetijs r. apud tartaros sed iuriscōsulti r. impatores introduxerūt postea a ctiones subtilif intuentes. r. hoc dicit. l. iij. C. de p̄c. long. tem. **Ad illā.** l. respondeo q. actiones s̄ de iu re ciuili. r. iuriscōsult? arguit q. si d̄ iureg. q. n̄ erat a ctio fiebat exactō: m̄to magi hodie cū sit actō vide gl. q. incipit qz iuris r. c. sed qre dicit iuregen. i. natu rali cū sint spēs opposite r. separate: vt. l. iij. in fi. s. d̄ iusti. r. iure. glo. respondet r. vide in glo. ibi s. certe r. c. habes siml̄ glo. in. l. stichū. s. naturalis. j. de so lu. r. tex. in. l. cū amplius circa finē. de re. iur. **Co trariū** videt tenere glo. q. ex naturali obligatōe op riatur actio. in. l. si fideiussoz. j. de fideius. sed illa gl. nō dicit verū r. intellige eā. put gl. loquit in. l. natura l. j. de actio. r. ob. vel alr pōt respōderi ad dñū. l. de iuregentiū pōt cōdici addita tamē actione de iure ciuili. vltimo dicit q. iuriscōsult? vocat ius ciuile vel expōe vt dixi super tex. i. iur. a quo sūpsit originem ius ciuile non curo expone prout vis. **Istam.** l. in duco in ar. ad. q. r. psueui formari. l. de quib? ago r. peto in libello est cōdemnari secūdu formā iuris r. statutorū an iste libellus pcedat. r. dicit quidaz qd̄ nō qz pponit actōem de iure cōi r. p̄ditōem de iure statutorū p̄tra. s. eligere. **Sz** p̄trariū dico qd̄ xba habent interpretari secūdam proferētem in iudicio. vt. l. si quis intentione. s. de iudi. r. mō qm̄ di co secū dñi ius r. formā statutorū. l. secū dñi statuta a iure approbata secū dñi hāc. l. secū dñi quā gl. expo nit. id est de iure ciuili approbato rē. Et p hoc vide tur casus in iure canonico. extra de eo q. mit. in pos. cau. rei ser. c. cum venisset. Vel interpretabit. i. con demnet fm ius r. pcedat fm formam statutorum. vel intelligitur. i. s. iura nō reprobata p̄ statuta fm q. actori vtili? visum fuerit.

Enim. Ista actio est in p̄sona. hoc dicit infamet glo. dicit q. non. vt. j. de actio. r. ob liga. l. cessat. quod intellige de iure. sed d̄ facto infam ar. vt. j. de iurepa. l. p̄cius. r. l. si patronus. r. l. si pa tens. j. de obsequijs.

Enim amotarū. Legit̄ duobus mo tis secuto diuortio cōpetit hec actio. si diuortū nō est sez cutum competit cōditio. h. d. Ibi in tex. iuregenti um. l. in re a. quo sūpsit originē. **Opp.** hodie nō potest fieri diuortū de iure canonico nisi ex cā forz nicationis: nō tñ tollitur sed separāt r. sic ista actō nō potest hodie habere locū: sed si dicas q. cā cons anguitatis diuidit nō est verū imo tñc iudicat qz declaratur matrimonū nō fuisse: vt. l. si cōcubina. s. e. dicit glo. q. hodie potest habere locū solum vti lis quādo causa sperate mortis amouit. r. vide glo. que incipit sunt g. r. vsqz ad finē. Idem dicit gl. s. e. sup rubrica. sed hoc non videt verū p. dictā. l. si mulieri. quā glo. allegat. quia ibi fuit secutū diuort rium. dy. dicit fateor q. xba legis deficiunt: tamen possumus dicere q. ex mēte def. vtilis. r. hoc tenent omnes. r. Ly. in. l. iij. C. eo. r. pbat. p. l. ob res. fm vnā lec. s. eo. hoc habeo p. verissimo r. pbo p. rōne. Sz

Eni qdes ad qones vide que no. bart. in. l. iij. s. si publico. j. de adul. in. d. iij. qro d̄ q. la te p. ra. r. imo. in. l. gall? s. ff. eius. j. d̄ lib. r. posthu. be nefacit. l. iij. C. queadmod. test. ap. ibi s. ll. morez qz locoz. r. rvi de bal. m. l. e. os. C. d̄ app. io. an. d̄ arbi. in. c. statutu. bñ facit qd̄ no. dicit imo. in. c. dilecti. d̄ offi. ordi. ad de qd̄ bal. d̄ pa. p̄ta. i. s. fm. ll. r. psue tudies dicit no. ar. q. si cā ē cōmissa fm ll. r. cōsuetu dines fraru termianda q. potius debz termiari fm bonas psue tudies q. s. ll. r. talis ser uat bonitate arbitrij si me rū ius cōe d̄ eo q. mit. in poss. cā rei f. c. cū venisset. r. vide cy. C. d̄ testa. mill. captratozias r. dixit bal. i. l. iij. C. d̄ ser. et sq. q. libell? pōt fundari sup psuetud ne r. imo. i. c. i dilecti. d̄ offi. d̄ lega. r. tex. tus in. l. si. C. d̄ in iur. r. ad hoc vid̄ bal. in. l. observa re. s. p̄ficiat. in. xx. ij. q. de offi. p̄cō. r. in l. sed et si qz s. q̄stū si qz cautio. r. in. l. i. C. d̄ p̄fesi. in. xij. col. Et qd̄ no. ro. in rub. d̄ arbi. i. xv. qōne. ad

myo

de qd notat, bal. in. l. gna lic in. v. col. d epi. z deri. z Inno. in. c. certifi cari. d sepul. z dicit bal. q. l. q. s faciat metio ne d. sue. et sup ea findat se. tñ pot et sup ea dduce ius cõe fm et in. l. p. scri. in. r. col. C. si d ius. allegat ino. i. d. c. cer tificari. z ad de bal. in. l. e dita. C. d. ede. in. xvij. col. ubi allegat bar. hic. z di cit q. pcedit libell. dicen do peto pñi ciani fm. l. et d iuetudi. Et ad bar. b. ad d bal. in. l. vi nñ. si cer. pe. z hal. l. ij. in ij. col. C. de nup. vbi dicit q. si peto quem puniri fm d iuetudi nes z statuta si nō pstat. d d iuetudine puniẽ et or d inem.

diciales. Sed oppo. de. l. inter dñ. j. de pu. indi. Dy. rñdet z bñ qñ civilis z criminalis oriẽ ex eod facto non possit simul pponi: qñ sñt inuicẽ pñdici ales: secus si ex diuersis. vt dicit in. l. ij. j. vi bo. rap. et solitus sum dicere in. l. secunda. C. quando ciui. acti. cri. pñiudi. Sed d illud est. C. d. ordi. iudi. l. si. qz non possunt cõcurrere ciuiles z criminales. non ob hoc quia sñt pñdiciales. sed qz vna e magis altera vt. l. p. minor. s. d. iudi. z. l. si. z ibi glo. t. d. ordi. iudi. sed ista ratio habet locũ siue ab vno siue a diuersis ambe pponant. z vide absurditatẽ que sequeret si posset fieri q actor ciuile z criminalẽ simul intetaret sed reus non posset opponere. z sic liceret actori qd nõ liceret reo. d. l. non dz actori. j. de re. iu. tene ergo pñm a olutoz z primã lec.

Iuror. actio furti extraneo cui? inest: lz non viro. h. d. C. d. fur. l. si. So. qñ doqz mulier surripit rem viri q est apud virũ z tunc habet locũ actio rerũ amotarũ soluto mñimonio p totũ istũ titulu. eo cõstante actio in factũ vt. l. ij. s. e. Quãdoqz surripit rem viri que est apud eñneñ. z lo quit ista lex. quãdoqz surripit rem extranei q est apd virum. z tunc habet locum. l. si. in. fi. C. d. furtis. z. l. si concubina. in. fi. s. eo.

Erum. amotarum. res valuit tẽpe amotiõis z postea qñti plurimi fuerit. d. d Nota casum in quo fit furtũ z efficit res furtiua non tamẽ ppetit actio furti. qd pseqt glo. in. l. se qñ. s. si rem. j. de vsuca. z ibi plene dixi. z p. l. y. C. de ser. fugi. l. i. z Dy. sñmanit istũ ti. in. l. sed z si diuortij. s. eo. p distinctionẽ quã posuit. l. y. C. e. l. fi.

Am soluto. grati soluit hoc iudiciũ. hoc dicit. Sed intellige. vt. l. reintegra to. s. eodem.

De liberis agnoscẽdis vel alendis parentibus vel patronis vel libertis. Rubrica.

Dicitũ e supraq soluto mñimonio qñqz oritur cõ tentio sup repetitõẽ dof. z de hoc dixi in ti. s. solnt. matri. z quẽadmodũ dos petat. qñqz oriẽ d tentio sup impensũ in reb? dotalibus factis. id po sũt ti. de impẽs. qñqz oriẽ cõtentio ppẽ res amo tas. id posuit ti. rerũ amotarũ. qñqz oriẽ cõtentio de liberis. z hoc duob? modis. vel qz maritus nõ vult cogosce re illos in suos filios. id ponit hic rubrica d liberis agnoscẽdis. Et istam ptem psequit iuriscõsultus vsqz ad. l. si qz a liberis. qñqz oriẽ d tentio de alendis liberis. id annectit in rubrica vel alendis. z ista pte psequit a pncipio. l. si qz a liberis. vsqz ad. s. solent. Et quã inceptit tractare de alimentis z contingit i terdũ q parentes se petat ali a filiis. id subnectit in rubrica parentib?. d qb? etiã dixi a pncipio. l. si qz a liberis. vsqz ad. s. solẽt pñmixim. Itẽ qz dtingit in terdũ vt patroni petat alimenta a libertis siue ser uis vel ecõuerso: id annectit in rubrica vel patrdõis vel libertis. de quo dz in. d. s. solẽt. vsqz ad. fi. postea format quasdam qõnes ad mafiã vsqz ad. fi. toti? ti.

Enatus. in rubrica. Prima pars q tractat de liberis agnoscẽdis diu di. qz primo iuriscõsultus ponit in sũ ma q fuit mens senatuscõsulti circa hoc vsqz ibi per mittit. igit. Ibi ponit q fuit mens senatuscõsulti i quãtũ spectat ad mulierẽ cũ qbusdam declaratiõib? bus vsqz ibi mariti. Ibi tertia in qua ponit mēs senatuscõsulti in quãtũ ad maritũ spectat vsqz ibi. sed

si maritus. Ibi qñta in q tractat pñmixim de maris to z vxore cõtẽnẽtib? senatuscõsulti vel obediẽtib? vsqz ad. l. siue d. s. qz plautianũ. Ibi qñta in q circa dicta format aliquas qõnes vsqz ad. l. si qz a liberis Clenio ad primã pte z ista e clara in textu. Dy. ad pñm. qz de partu falso supposito nõ tractat hic. So. lz non ponat hic ponebat tamẽ in xbis sena tuscõsulti. vel alit lz nõ tractet pncipalit tamẽ tra ctat p consequẽtia cũ dant remediã ne partus falso sit supponi. Quero qua lege tenet q ptum falso supponit. Dic plene. vt. l. i. C. d. fal. z ibi plene p gl.

Permittitur. li. s. sed ex hoc. Solut. vt ibi. Nota hic q denunciatio pot fieri p pcuratores Sed hic querit an requirat speciale mādatum. Et glo. dicit q sic que incipit speciale vt dicunt zc. Et sic no. q vt procurator possit denunciare. requiritur speciale mādaturũ. similit glo sã habes in. l. d. pupillo. s. q. pcura. j. de op. no. nũ. gl. qdam in hac. e. l. videt dicere dñi. j. pñ. s. sup xbo noie. in x. mariti. z ab legat. l. actõe. s. renũciare. s. p. so. Possimus dice re q hec glosa loquitur in denunciatione facta ex parte mulieris. alie in denunciatõẽ ex parte vi ri. z lz iste glo. possent sustineri. tamẽ credo q pcura tor hñs gnale mādaturũ possit denũciare vt. l. act. s. renũcia. s. p. so. z. l. i. in. fi. cñ. l. se. de ope. no. nũ. fac l. si qz. s. i. de vsuris. pñdicta intelligo quãdo denunci atio fit circa id qd spectat ad administratõẽ bono rum. non em̃ est de casibus in qbus requirit specia le mādaturũ quĩ ponitur in. l. pompo. s. d. pcurator. Quãdõ dñiciatio si fit circa ea que respiciũt admini stratõẽ bonorũ. et tñc qdam sũt q non possunt eẽ no. nisi quatenus a psona pncipali pcedat vt mu lierem eẽ pregnatẽ z requirit eẽ speciale mandaturũ vt hic. als secus. vt in xglos. cõtraria in hac. l. posita. Quero iuxta idẽ an hoc mandaturũ debeat fieri a patre z filia. an sufficiat fieri a patre z filia an suffici at fieri a filia tantum. Dynus dicit q ab vtroqz per hoc q dicit mandaturũ ab eis est. puto q filia sola possit facere pcuratorẽ: quia in eo q sol? filius possit facere sine pte in eo solus possit cõstituire. p curatorẽ vt. l. filius. s. s. z si filia. s. d. pc. Ad ter. q di cit ab eis. Rñdeo q dz intelligi disiunctiue fm q disunctiua oratio pcesserat. Sed nota q de nunciatio debet fieri in psonam vel ad domũ si plo ne copia haberi non potest. p hoc dicit qdam q a tatio ita demũ tenet ad domũ si psona repiri nõ po test. Contrariũ tẽ Dy. hic p. l. scire optet. s. optet. d excu. tu. vbi dicit citatõẽ fieri psonalit vel ad dor mum. z sic sufficit alterũ eorum. Sed ipẽ idem dy. in. l. iij. s. ptoz. j. d dam. in se. tenet q tñc pot fieri ad domũ si nõ pot haberi copia psonẽ. Idẽ glo. extra d dolo z ptu. c. cam. z Inno. de eo q mit. in. pos. cau. rei ser. c. vlt. qd intelligo in eo q nunq fuit in iudicõ seus si semel inceptit litigare. tñc em̃ si non cõparet i iudicio sufficit q citef ad domũ. vt. l. ab eo. C. quõ z quãdo in. z qd ibi no. z in au. qui semel. ibi posita. Consulo g q relatio nunciã scribat sic. dicit se eum solẽnit pquisiuisse: z quia eum psonalit reperire nõ potuit. ideo citauit ad domũ. pñdicta examino mul tum late in dicta. l. iij. s. ptoz. de dam. in se. Tẽ rto ex xñi. domũ. nota q denunciatio seu citatio dz fieri ad domũ habitatõis nõ ad apothecã vel statõ nẽ lz in cõtrariũ faciat. litem apud labeonẽ. s. cõuis cium. j. de iniur. Sed qro quid si habeat plures domos in quib? habitet. Rñdeo d hoc est glo. eẽ d elec. c. cam. in cle. dixi in. d. s. ptoz. Quero nun qd sufficit citari ad hospiciũ in quo hospitat. Tex. hic videt dicere q sic si in ciuitate maneat. hoc itel ligo de hospitiõ in quo habitat nõ d eo in quo pau

lisp hospitat. illud em non est habitare vt. l. i. s. habi-
tatores. s. de his q deie. vel effu. z hoc inuit h ter-
dum dicit in ciuitate maneat. hoc est in ciuitate ha-
bitatione habeat. **¶** Et ex hoc no. gl. q est hic q in
ciuitate dicit manere. lz ibi no sit pnsens si tñ ibi reti-
net familiã suã vt dicit hic glo. sup xbo manere. fac
de vsu z ha. l. si maritus. z. j. d. lega. iij. l. qñtñ. s. i. qd
allegaba in. q. de facto. factũ fuit h statuti q omis
habitantes de ciuitate a die dicti statuti cõfecti ha-
beant p ciuib. ptingit q illa die qdam erat ex ter-
ritoriũ ciuitatis tñ domũ z familiã suã retinebat in
ciuitate certe illa die habitare videbat. vt ex pdicti
p3. **¶** Quero quã dñã facit hic iuriscõsultus in
ciuitate villam z municipiũ. Rñ. in ciuitate cõiter
nõ habet domus nisi cã habitãdi. id in ciuitate ho-
spitiũ simpliciter p domo accipit. In villa nõ muni-
cipio habent domus quã cã habitacionis: quãdo
q cã fructuũ querendoz. z id expñit q dz intelligi
de domo in qua larẽ mñimonio collocauit. i. in q fa-
miliarit habitauit. dicit in. l. i. s. qui opus. j. d. operi.
no. nũ. z Jo. an. ponit in nouella in. ca. si ciuitas. de
sentẽ. ex. lib. vi. **¶** Clenio ad ñs. denũciare. ex quo
no. formã denũciatõis quã mulier dz facere: qz so-
lum dz notificare se pregnantem nec dz vltiori in-
stigare virũ vt mittat custodes. ex quo dicit Ja. de
are. q non tenet qz instruere aduersariũ suũ. simile
j. d. publica. l. si. s. diui. **¶** Sed qro an in denũciati-
one debeat dicere se pgnantẽ ex eo. ter. hic dicit pñ-
mo q sic. Secũdo inuit q sufficit q simpliciter dicat
se pregnantẽ: z sic nõ facit dñã. dicit qdã vt dicit
glo. q denũciatio q est pgnã subintelligit ex eo
stud nõ ẽ verũ: qz denũciatio ẽt incerta. vt. l. dñũ-
ciasse. j. de adul. z vide glo. q incipit denũciare. z sic
lz in stipulatiõẽ psona extrinsecus nõ intelligat. vt
l. si ita stipulatus. s. grifogonus. j. d. xbo. ob. tamen i
nũciatiõib. semp intelligitur psona cui nũciat. z
p hoc glo. est in. l. stipulatio ista. s. q ita. de xbo. ob.
sed puto q talis nũciatio nõ valeat p hũc ter. z qz
nũciatio dz ẽ certa. vt dicit in. d. l. denũciasse. j. d. ad-
ul. z id puto primã opi. ẽẽ verã. scz q debeat dicere
se ẽẽ ex eo pregnantẽ.

¶ Op. C. d nup. l. patrẽ. Sol. vt in gl.
¶ Mariti. in. s. pena aut. ibi q maritus dz denun-
ciare zc. Et sic collige no. fm glo. q q nõ improbat
pbat. z vide glo. q incipit q nõ pbat zc. **¶** Sed d
illud oppo. de. l. quotiẽs. s. ij. j. rem ra. ha. Sol. istõ
in odiũ eius q contẽpsit senatuscõsul. qñ aut quis
dicat improbare si nõ pbat: dicit in. l. si absentis. s. fi.
C. si cer. pe. z ibi tãgit Ly. no. q denũciatio possz fir-
eri p pcuratorẽ. **¶** Quero an requirãt speciale mã-
datum. z dic vt in glo. **¶** Quero de qua pena hic
loquit. sũt opi. in glo. Sed puto verũ q arbitrio iu-
dicis vt. l. i. s. expilatores. j. d. effra. z. l. sanctio. j. d. pe.
¶ Quero an habeat necesse se pbare filium plene
vel sũmarie. Et glo. est hic dñã. j. eo. l. s. ex his. z ibi
examinabo. **¶** Extra glo. qro an hoc sit verũ indũ-
stincte q quelibet ptestatio tollat ptestationẽ pri-
mam. z hic videt q sic. z. j. qd vi aut clam. l. aut q ali-
ter. s. si qz cũ denũciasset. **¶** In contrariũ videtur
q nõ tollat sed cõfirmat vt in citato q rñdet se nol-
le venire z tũc est contumax vere vt. l. fulcinus. s. fi.
j. ex qui. cau. in poss. ea. z no. in. l. si. s. d in iteg. restit.
Quãdoqz denũciatio sit ad inducendũ pñsensũ tũt
tacitũ vel fictũ z tũc dñã ptestatio tollit primã. z ẽ
casus hic z in. l. aut q aliẽ. s. si quis cũ denũciasset. j.
quod vi aut clam. Quãdoqz denũciatio sit ad ali-
um finẽ. vtputa ad declarandũ volũtatẽ meã vl ad
pstituendũ quẽ in mora: z tũc primã per dñã pte-
stationẽ non tollit. imo ẽt magis pñmax. vt no. s.
d in iteg. restit. l. si. z d hoc p Ly. in. l. i. in. v. qõne. C

de li. d. testa. **¶** Quero an denũciatio pcuratori fa-
cta pstituat dñm in mora. Def. tãgit hic cui? dicta
refert Ly. C. in q. cau. in inte. restit. nõ est necesse. l. in
minorum. in. ij. qõne. Dy. format illã qõnẽ in. l. d pu-
pillo. s. nunciacionez. j. d. ope. no. nũ. z ibi distinguit
put dicit glo. in. l. pcur. in prin. s. d pcur. Do. an. de
pñs posuit istam qõnẽ in repetitõẽ quã fecit. de. l.
si qz. in prin. j. d. le. iij. z do. Jo. an. posuit in mercu.
in. c. in generalĩ. ẽẽ d re. iur. li. vi. dixi. d. s. nunciatio
nẽ. z plene in. l. non solũ. s. fi. de ope. no. nũ. in mate-
ria ptestationũ. **¶** Ultimo glo. tua que est hic dicit
no. in x. illud. q nunciatio incipit a muliere: qz meli-
us scit factũ z tene mẽti. Et dicit dy. q valet qñ de
ferẽ iuramentũ quia debet deferri ei qui melius scit
veritatẽ. z dic vt in. l. in bonafidei. C. d iure iur. z. e. ti.
l. gñaliter. z. s. ti. i. l. marcellus. declarauit plene in. l.
admonendi. s. d iure iur.

¶ Si mulier contemnit
Sed si maritus. senatuscõsultum plau-
tium pzeiudicat filio nisi vere probet se filium
Fallit si erraret vel ex neceffitate mulieris denũci-
ationẽ omiffet. h. d. vsqz ad. s. quẽadmodũ. Et di-
uiditur vsqz ad. l. si quis a liberis. Primo loqẽ qñ
mulier cõtẽnt senatuscõsultũ vsqz ibi. quẽadmodũ
ibi quãdo nõ cõtẽpsit mulier nec vir vsqz ad. l. qd
senatus. alias est. s. ibi loquitur quãdo marit? con-
tempfit z nõ mulier nec vir vsqz ad. s. plane ibi red-
dit ad cassũ quãdo nec vir nec mulier cõtẽpsit sena-
tuscõsul. vsqz ad. l. siue. s. qz plauti? ibi format aliq
dubia circa materiã vsqz ad finẽ hui? ptis. **¶** Que-
ro primo quot z q sunt hi custodes glo. ponit z icũ-
pit forte liberos zc. dic vt in glo. **¶** Quero quid si
maritus nõ est cõtẽnt? ista pena sed vult oĩno mĩ-
tere custodes dic vt in glo. **¶** Quero q põt esse iu-
sta causa ppter quã mulier excusatnr si nõ denũcia-
uit. respõdet glo. q ignorabat se pgnantẽ z hoc cõ-
tingit vt dicit pphisci. Et roffre. refert sup hoc titũ
lo ex multis signis que debet ẽẽ mulierib? pgnãti-
bus que quãdoqz nõ sũt. Itẽ addit glo. q excusat
ratõẽ minoris etatis. qd no. facit. C. si aduer. delict.
l. fin. **¶** Quero qz debz alere istũ filiũ interis. cer-
te mater vt dicit glo. q incipit cũ pbat zc. **¶** Que-
ro dicit hic dies triginta. cõputant a die diuortij in
s. pmittitur. dicit q triginta dies cõputantur post
diuortium. vtrũ ergo dies diuortij cõnumeret. dicit
Ja. d. are. q sic. z intelligitur de momẽto ad momẽ-
tũ. vt. l. i. s. bidũũ. z. s. dies. z qd ibi no. j. quãdo ap-
sit. In alijs autẽ dilatõib? nũqd dies date dilatõ-
nis cõputetur in dilatõẽ solet dici in. l. i. si quis cau.
zc. extra de dila. c. sup eo tangit p Jo. an. i. c. frequẽs
extra de resti. spo. li. vi. z in. c. pia. extra de exce. li. vi

Eleganter. triginta. dies statuuntur nõ ha-
bet locum senatusconsultum in ea que parit infra
xxx. dies. facit q si mulier nõ petijt curatore ventri
nõ imputet sibi si. j. xxx. dies peperit z sic debet des-
terminari. j. ad tertul. l. iij. s. si mĩ. x. qd si cũ pgnã
Itẽ ia. d. are. inducit hũc ter. ad. q. q si statuti est i
ciuitate q villa debet denũciare maleficiũ infra cer-
tos dies q si alius interim accusauerit vel iudex in-
quisierit villa excusetur p hoc est. l. editio. s. ij. ifra
de iure fisci. z. j. ad tertul. l. iij. s. si mater. x. sed si for-
te absens. **¶** Ultimo dicit hic q si mĩ contẽnt ses-
natuscõsultũ nõ pziudicat partui si pbat se filiũ zc.
¶ Quero an hoc debeat pbari vez. breuit gl. sup
s. prio. q recitare omisi tenet q debet vere pbari
Cõtrariũ no. j. l. pr. s. ex his z ibi dicam.

Quẽadmodum marit? oõseruat ses-
natuscõsultũ licz marit? par-
tum nõ agnosceret. h. d. **¶** Quero quid si maritus

Enat? s.
elegant.
villa excuset
dicit idẽ bar
in. l. sozorem
C. d. bis q. vt
indig. z bar.
in. l. diu? la.
ij. d. cust. reo.
in vl. col. Et
alber. d. rosa
in. ij. pre sta-
tutoz. q. l. iij.
incip. Itẽ qd
ro statutoz ca-
uef q pñsuf
villaz. z vid
bal. in. l. si qz
hys d. iof. re.
bal. in. d. l. so-
rozẽ. limitat
opi. bart. vt
ibi p. en. vid
etiã bar. in. l.
pe. j. ad sylk.

mittit custodire simpliciter. glo. hic non bene declaratur et vide eam que incipit repente neget etc. ibi et cur stodes misit. resp. deo sufficit p. tex. q. hic dicitur maxime. r. s. e. l. s. p. mittit et innuit. s. e. ver. pena autem. Induco ad. q. conduxisti rocinum ad vecturam et ille qui locat rocinum tibi mittit famulum an excusetur a custodia. glo. format ista questionem. s. usufruc. que ad. ca. l. penul. Ego sum solitus dicere q. si do tibi famulum ut rocinum reducat q. tunc negligentia famuli non excuset te. sed dolus tuus te excusaret. vt. l. si vt certo. s. si merogaueris. s. como. sed si do famulum ut eum custodiat tunc diligue. vt. l. si vt certo. s. si a me petisses. s. como.

Modus senatuscon.

Si maritus con sulum plautianum cogitur partum agnosceret nisi vere pberet non filium. S. si mulier contemnit maritum non cogitur nisi ille pberet filium. h. d.

Idem per contrarium

Si maritus contemnit senatusconsultum plautianum cogitur partum agnosceret nisi pberet filium. h. d. C. No. ex prin. huius. s. q. non facere pter stationem seu denunciationem dria vel non mittere custodes e. qdam confessio ut ibi pfectio p. is etc. C. Ex quo no. q. pfectio p. is non facit plenam: s. aliquid p. bationem d. filiationis. C. p. s. d. p. b. l. si. s. gl. dicit ibi in confessione misit hic in p. is. tu dic q. nec ibi facit plenam p. bationem sed q. le q. le sic. vt. hic. C. p. C. de confess. l. i. So. ibi in confessione q. fit in iudicio hic est iudicium. et vide ista glo. q. incipit magna p. batio. Ex aminemus an confessio filiationis facta est iudicium pre iudicet. Breuit tu habes tenere. p. veritate. C. in confessione est ius de filiatione. q. is q. s. cofiteat principali ter ppter se et tunc restituit eum in quasi possessione filiationis donec pberet drium. vt. hic. r. l. si. s. de p. bationi. Q. is extra iudicium asserit suum filium incidit ppter aliud et tunc indistincte dicitur doct. q. nil p. iudicat. vt. l. ex bis. C. de testa. meli. p. bat. l. episto la. in prin. s. de pac. do. ponit in. l. non nudis. C. d. p. ba. In iudicio no. faceret fidem. vt. d. l. i. C. d. p. fecti. C. unu ego addo q. si aliquis incidit ppter aliud appellat aliquem filium siquidem est talis actus q. non congruit nisi filio ut exhereditatio vel emancipatio. vt. l. q. da. cu. filium. j. de h. bo. ob. tunc constituet in q. si possessione filiationis. et ultra doc. fateor q. ista nuda enunciatio non p. iudicat nisi illud q. d. ultra ponit ppter quod nomino filium puenit magis filio q. extraneo et tunc p. iudicat eum in quasi possessione filiationis. vt. si dico bene veniat filius meus quem volo ut res meas tractet. vt. l. q. da. in prin. s. d. p. ba. dico aliud q. quado q. s. tractat eum ut suum filium etiam si nulla h. ba. inter uenerit ponit eum in quasi possessione filiationis nisi drium pberet. vt. l. i. s. i. j. de q. om. et istud feci tibi notare re ad hoc ut facias q. is vis p. bare filium ut fiant duo articuli. vnus q. talis est vel fuit talis filius. secundus q. ille qui dicitur pater eum habuit tenuit et tractauit eum ut filium. ex hoc enim p. sumeret filius nisi p. baret contrarium. vt. dixi. s. etc.

Idem iulianus

S. d. his q. sunt sui vel alie. in. l. filium. Sol. l. 30 in summa de alendis libe. legit q. hic non fit. s. nec. h. et sic ad pcedentia cotinuet. et sic d. rium non obstat sed concordat. alij dicit q. est. s. et ob. d. rium. sed rinde vt in glo. q. nascit ei filius? quo ad alimentum et quo ad oia donec pberet drium.

Ex his

no. ibi ceteris recusare possit filium. signa. et nescio alibi. ad qd sit dicit. j. in. s. quia plautia. ex q. h. es q. sic ipse actio p. iudiciali r. e. p. qua p. dixit aliquem filium suum. et filius? alique suum p. rez vt in. l. de act. s. p. iudiciales. et de rei ven. l. l. ita repit actio p. iudicialis p. qua pater negat filium suum esse vt hic

aperte dicitur. C. Quero quando mulier contemnit plautianum et filius petit alimenta. an optet q. pberet se verum filium. Et gl. dicit h. q. sic. qua vide que incipit si plene pberet etc. Contraria glo. est in h. pena. s. eo. l. et incipit summam etc. Tu dic q. mulier quibus contemnit plautianum et tunc non d. z. filius habere alimenta nisi vere pberet se filium. vt. hic. r. s. e. l. s. s. si maritum? r. s. idem p. drium. Q. is maritus contemnit plautianum et mulier obseruat tunc filius d. z. habere alimenta vt in glo. dria huic nisi pberet non esse filium. Quando q. vterq. obseruauit et tunc isto cau. ca. alimentorum debet summam cognosci. et hec est glo. qua signauit p. dria in principio tex. ibi que admodum etc. s. e. l. Quartus casus est quando vterq. contemnit plautianum. et iste casus non est possibilis qm. nunciatio debet incipere a muliere. vt. s. e. l. i. s. illud quoq. et si nunciatio d. z. inapere a muliere et sic contemnit impute tur sibi. vt. s. e. s. idem p. contrarium. quando q. vterq. obseruauit et tunc ca. alimentorum d. z. summam cognosci vt. j. e. l. si q. s. a liberis. s. si vel parens.

Plane

et filium facit fidem quo ad oes. h. dicit. C. oppo. et vide q. hec snia non p. iudicat nisi inter p. rez et filium. vt. i. au. q. mo. na. ef. le. s. sed si filium. vide gl. q. op. et si sol. et incipit sic. vt. etc. et ibi in. s. s. si filium. So. ibi loquitur de illo actu qui rem de nouo in esse constituit. Constat enim q. an non erat legitimus sed p. iudicium actum efficiebat legitimus. hic de actu q. in p. teritum a liquid fuisse declarauit. vt. j. l. p. r. i. s. si. facit. s. de sta. ho. l. i. i. i. g. e. u. in hoc qm. snia facit ius dic plene p. doc. C. q. b. res iud. n. no. l. i. dixi. l. i. d. excep. rei i. r. p. cy. C. ex q. cau. in inte. restitutio non est nece. l. i.

Ius contra Quia plautianum

Est s. est solennis et subtilis et singularis. h. d. Si partus nascit constante matrimonio et eo soluto morte viri a quo supstitevel si d. hoc dubitet an sit vtor p. iudicialis in rem redditur et non habet locum cu. extraneus in petitione hereditatis incidit examinatib. de filiatione vel ad carbonem. deuenit. et hac instantia incepta cuz patre ad heredem non transit. h. d. Habet septem msa. et id summatio non est multum congrua. ponit prio casum in terminis et postea reasumma declarado. In pmo raso iurisco sultus vnus p. supponit. i. q. senatusconsultum plautianum de quo dixi in prin. ti. v. s. huc h. z. locus in partu qui post diuortium nascitur. deinde dicit q. aliud senatusconsultum est factum t. pibus hadriani qd p. iudicat ad partus q. nascunt constante matrimonio. C. oppo. ad primu. s. e. l. i. s. elegant. So. glo. q. hoc est verum si nascit post diuortium. et post. xxx. dies. q. d. secus. j. xxx. dies vt in drio. tu dic q. q. tu ad pena inferedaz mulieri contemnti plautianum non habet locum in partu qui editur post. xxx. dies vt in drio. sed q. tu ad agnitionem fiendam per p. rem h. z. locum. vt. p. z. in dicto. s. elegant. Ad sedm q. h. dicit q. p. aliud senatuscon. agit de partu agnoscedo q. r. i. qua actio. Glo. dicit q. actione in rem p. iudiciali q. se vendicabat in filium vel nepote vel econuerso. vt. insti. d. act. s. p. iudiciales. Istam lec. ponit Ros. in ti. d. actioib. p. iudicialibus. qua posuit in materia p. toriaru. et in ti. de act. p. iud. in rem. qua posuit in materia ciuiliu actionum. Contra hoc videt q. illa actio p. iudicialis est p. toria sed hic dicitur q. agit ex senatusconsulto. ergo ista actio est ciuilis. nec erat necesse q. de hoc fieret nouum senatusconsultum qd iurisco sultus hic videtur velle. et ideo repio q. Ros. legit istu. s. alit in duobus titulis quos ipse ponit in tractatu senatusconsultorum. posuit enim vnus ti. de senatuscon. plau. alium de senatusconsulto facto tpe hadriani de quo loquitur hic et magis hoc placet. C. Unde p. declaratoe ma

b Notare adde bar. in l. filium. de his q. s. sui. et bal in. l. neq. C. de testa.

i S. Dane Circa istum s. vid. doc. i. c. cas. el. ij. q. si. sint leg. et no. p. imol. plene in. l. sepe. d. re iudi. p. glo. et doc in. c. vlt. eo. titu.

Mod se natu sco. s. ide p. drium p. veritate. et ista doctrina seq. pe. dan. in. c. si vn. d. sent. ex. et de ma. fia h. p. p. doc. in. c. tras. missa. qui fil. sint legi. et i. c. p. tuat d. pb. et vid. p. mod. in. l. neq. C. de test. et bar in. l. filius. de his q. s. sui. et no. in. c. mi. cha. el. d. p. p. bal. in. l. neq. natales. et in. l. non nudis d. p. ba. et ois no. vide cy. i. d. l. non nudis ang. in. l. vxo. re. d. ma. test. in. l. in. c. tras. missa. q. filij sint legiti.

terte clarius quā ponit *Rof.* est aduertēdū q̄ ex se
natusconsulto plautiano p̄ditū ē remediū filio z eti
am patri. si em̄ mulier obseruauit plautianū z vir cō
sensit partus editus p̄ponit actionē. i. conditionez
ex dicto senatusconsulto p̄ quas petit p̄zem cogi vt
en̄ agnoscat in filium quo ad oīa donec p̄af ordina
rie agat z p̄bet vere ip̄m nō eē filiū. vt. *s. e. l. i. s. pe
na.* z. l. ij. in prin. *s. i. als ē. s. iulianus.* Si nō mulier
cōtēpserit plautianū z vir obseruauit. tūc orit̄ viro cō
ditio ex illo senatusconsulto p̄ quā petit p̄nunciari
ip̄m non eē cogendū ad agnoscedū in filiū illū. do
nec ordinarie agat z p̄bet vere se filiū. vt. *d. l. i. s. pe
na.* z. l. ij. *s. idem p̄ d̄rium. s. eo.* postea q̄ illud sena
tuscon. nō loquebat̄ nisi de p̄tu q̄ nascit̄ p̄ diuortii
factū est senatusconsultū hadrianū quo cauet̄ vt fili
natus constante m̄fimonio ex hoc solo q̄ natus est
p̄stante m̄fimonio petit in filiū se agnosci donec p̄
ordinarie agat vere z p̄bet en̄ vere nō eē filium. et
omnes iste actōes que descēdit ex dictis senatusc.
possunt vocari p̄iudiciales d̄ p̄tu agnoscedo vt hic
dic̄ in tex. non q̄ sit illa de qua loquit̄. *s. p̄iudicia
les.* quia illa fecit plenum p̄iudiciū. vt. *s. p̄oxi.* Et si
tu dic̄s quare ista actio vocat̄ p̄iudicialis cum p̄i
udiciū non faciat. Exponit *Rof.* p̄iudicialis. i. fa
uorabilis. quia ex modica p̄sumptione induc̄t p̄
sumptio p̄ filio donec vere p̄bet d̄rium que exposi
tio p̄bat̄. *s. e. l. ij. in pn. ibi magnū p̄iudiciū affert p̄
filio.* hoc ē magnū fauorē. id dicamus hic p̄iudicial
id ē fauorabilis filio. Et circa ista senatusconsulta
sunt facte suppletioes iuriscō. in oībus r̄sis que se
quunt̄. *His visis tenēdo opt. glo.* que intelligit q̄ a
gat p̄iudiciali in rem de qua loquit̄. *s. p̄iudiciales.*
¶ Quero in quo differt hic p̄iudicialis in rem a
rei vendicatōe de qua loquit̄. *s. d̄ rei ven. l. i. s. p̄ h̄ac.*
R̄ideo quia rei vendicatio cōpetit t̄m̄ ascendenti
bus q̄ vendicant alios in sua potestate. Ista p̄iud
cialis cōpetit ascendenti z descēdenti inuicē.
Secundo illa rei vendicatio dat̄ tertio possidenti
filium. Ista p̄iudicialis etiā cōpetit si a nemie possi
det̄. Tertio quia ista rei vendicatio est ciuillis. Ista
p̄iudicialis est p̄toria. vt. *d. s. p̄iudiciales.* Quarto
quia i illa rei vendicatōe agit̄ p̄ncipalit̄ de iure pa
trie potestatis. in hac p̄toria agit̄ p̄ncipalit̄ d̄ iure
filiationis. ita sentit glo. in. *d. s. p̄iudiciales.* z om̄s
doc. antiqui z moderni. Et ex hoc p̄z q̄ hic. *s. nō lo
quit̄ de actōe p̄iudiciali p̄toria de qua loquit̄. s. p̄
iudiciales.* q̄ p̄tor dat̄ actionē filiis q̄ non sūt i pot
estate sicuti eis q̄ sunt in potestate z solā filiationē
naturalē cōsiderat. sed hic vt p̄z ex *fi. s. nō dat̄ eis q̄
non sunt recasuri in potestate. d̄ alia q̄ p̄iudiciali lo
quit̄.* Sed contra hoc op. quia ad hoc vt. q̄s ag
noscat̄ vt filius quo ad alimentā z cetera onera do
nec vere p̄bet nō filius cōpetit officii iudicis. vt. *l.
si q̄s a liberis. in prin. z p̄ totā. l. j. e.* ergo nō ē necessa
ria p̄uisio istorū senatusconsultoz. *R̄ideo* q̄ q̄nq̄
est cōtētio de filiatōe z alimentis t̄m̄. z tūc h̄nt locū
remedia senatuscon. Quādoq̄ est cōtētio d̄ aliment
t̄m̄. z n̄ de filiatōe. z tūc h̄z locū offm̄ iudicis. z ita itel
ligit̄. *l. si q̄s a liberis.* Sed si esset cōtētio de alimentis
z filiatōe z cessaret p̄uisio senatuscon. q̄ forte nat̄
non reuincit in potestate tūc agnoscare summat̄
in illo officio iudicis quo illa alimentā petunt. vt. *d.
l. si quis a liberis. s. idē rescripserūt.* Idē si alimentā
peterēt a m̄e quā constat filios nō habere in p̄tate
¶ Itē retēta opt. glo. q̄ro q̄re illa actio in rem d̄z p̄
iudicialis. Dicit glo. quia alijs q̄nibus p̄iudicat.
vt. *l. ordinata. j. d̄ lib. ca. qd̄ modicū ē dicere.* Dico q̄
q̄ p̄iudicialis dic̄ multis respectib̄. q̄nq̄ respectu
contigētie: quia vna cā sic se h̄z ad aliā q̄ absolutō
ria lata in vna parit̄ exceptionē rei iudicate in aliā

vt. *l. fundi. z. l. fundi. j. d̄ excep. z. l. i. C. q̄ acnō poss.*
q̄nq̄ dic̄ p̄iudicialis respectu auctoritatis z p̄emi
nentie lz se inuicem non cōtingāt rōne pleni p̄iud
cij vt petitio hereditatis. vt. *l. si q̄s libertatē. d̄ peti.
here. z. l. fi. C. de peti. here.* quandoq̄ d̄z p̄iudicialis
respectu maioritatis lz seinuicem nullo mō contin
gat̄. vt quādo ciuillis z criminalis ex diuersis factis
vt. *no. in. l. fi. C. d̄ ordi. iudi. qd̄ dixi vobis. s. ti. i. l. res
rū amotarū actio ob adulterij fm̄ vnā lec. z. l. p̄ m̄
nozē. s. d̄ iudi. quādoq̄ dic̄ p̄iudicialis q̄ in ea nō
tūc res magni p̄iudicij vt cā status. ita loquit̄. *s. p̄i
udiciales. fm̄ s̄de. quādoq̄ dic̄ p̄iudicialis. i. fauo
rabilis.* z ita loquit̄ fm̄ in intellectum *Rof.* quē. *s. po
sui.* **¶** Glenio ad scdm̄ r̄sum q̄ glo. intelligit q̄ a
ctione p̄iudiciali agat̄ in rem. vt. *s. tu dic̄ q̄ agit̄ ac
tione p̄iudiciali z senatuscō. extēso p̄ iuriscōsultūz*
p̄ quē filius qui nascit̄ mortuo p̄reuiuo auo petit se
agnosci in filium quo ad omnia donec auus ordina
rie agat z ip̄m non esse filium oīdat. et hoc qd̄ dic̄
in tex. si ex filio natus p̄bet intelligo q̄ p̄bet eoīpo
q̄ mulier stetit in matrimonio cū defuncto marito z
partus est natus infra t̄ps a quo possibile est filium
sui nasci. vt. *l. filium. d̄ his q̄ sunt sui vel alie. iur. hoc
autē non habet locū in nepote nato ex filia cum non
reincidat in potestate auī. vt. gl. dicit.* **¶** Glenio ad
tertium r̄sum vbi dic̄ q̄ si est dubiū quo tpe ē natus
agat̄ ex senatuscon. **¶** Quero ex quo senatusc.
agat̄. *Glo. finalit̄* concludit p̄pter dubiū ex vtroq̄.
¶ Nota ergo q̄ quādo q̄s p̄babilit̄ est incertus
p̄t̄ intētare duplicem actionē. vt. *l. i. s. quod autes
j. quozum le. sed certe ibi loquit̄ quādo incertitudo
causat̄ ex parte cōuenti q̄ rō hic cessat. z sic videt̄ q̄
deberet cogi eligere ex quo senatuscon. agat̄. vt. *l. q̄
in heredē. s. eligere. de tribu. ḡ r̄de. vt statim dicaz*
¶ Quero ad qd̄ agat̄ ex senatuscon. z fm̄ glo. agit̄
actione p̄iudiciali in rem. vt in. *s. p̄iudiciales.* Certe
tunc male diceret̄ tex. ex senatusconsulto. imo agere
tur tunc ex edicto p̄toris. **¶** Item cū cā sit pleni p̄
iudicij deberet reus reddi certus in libello. vt. *l. i. in
prin. s. de eden. dic̄ ergo q̄ agit̄ ex senatuscon. exten
so p̄ iuriscōsultū ad h̄nc casum dubitabilem.* *s̄de*
tet ergo filius sic. dico me natū ex tali viro z ex tali
domina. z dubitat̄ vtrum p̄stante m̄fimonio vel eo
soluto z in quocunq̄ tpe natus fuerim debere z ag
nosci vt filius p̄ senatusconsultū. ideo peto vt in fili
um me agnoscas quo ad oīa vsquequo ordinarie a
gat̄ z me non esse filium vere conuincas. erit ergo
hic speciale fauore filij. Et quia res est modici p̄iud
icij vt admittat̄ libellus sic incertus. sed quando i
certitudo causaret̄ ex facto conuenti tunc etiā libel
lus incertus. admittet̄ in re magni p̄iudicij q̄ con
cluderet in diuersis actionibus. vt in dicta. *l. i. s. qd̄
autem. quoz le. s̄de* si incertitudo non esset in fact
o sed in iure per opt. doc. vel iuriscō. vt. *l. gallus.
s. si eius. j. de li. z posthu. in fine.* **¶** Ultimo. *Dy. h̄
inducit istum x̄st. in ar. ad qd̄nē de maleficio commis
so in s̄nibus. ita q̄ non constat in cuius territorio
de qua dixi in. l. iurisperitos. s. cum omnibus. de ex
cu. tutor.* **¶** Glenio ad quartum r̄sum. dicitur hic
q̄ si est contentio an vxor fuerit agitur p̄iudiciali. *s̄
intelligitur duobus modis. primo vt sit quedam a
ctio p̄iudicialis qua vxor vendicat aliquid in suū v̄
rum vel econuerto. quod glo. n̄e non placet. s̄pe.
tenet in ti. qui si. sunt le. z allegat hunc. s̄m̄ itā lec.
quod an sit verum in se statim dicam. tamen ad pre
sens non placet. sed dico q̄ hic loquit̄ de quada a
ctione p̄iudiciali ex senatusconsulto extēso p̄ iuriscō
sultum ad istum casum in quo filius dicit sic. dico q̄
ego sum natus ex tali viro z ex tali vxore constante
matrimonio vel eo soluto. z q̄ de hoc est qd̄ an illa***

*Que s̄. s.
q̄ plaur
anum. vltio
dy. v̄s bar. i
l. i. C. vbi de
ci. agi ope.*

Quis a liberis ad hanc l. vide bar. in l. qdā cū filiū. s. xpo. ob. m. Sed vtrū an filius cogat. Adde qd no. bart. in l. si cōstante. in v. q. p. rime. q. p. rincipalis solu. ma. s. riuū seq̄z tenet bald. in titu. de p. cōstan. in prin. p. ter. l. ibi in s. fi. spondeat. nec allegat bar. nec aliqd. et idē tenet bal. in l. si q̄s. de incest. nup. z vide q not. bal. in auct. bona dā nator. C. de bo. dā. z bal. i. d. ti. de pa. cōstan. loq̄t primo in cāu speciali de nō nu. pe. itē nisi est s. pa. tria. p. l. mini me. s. d. reli. z sumpti. su. ne. iuncta l. necessario. eo. titu.

Quis a liberis ad hanc l. vide bar. in l. qdā cū filiū. s. xpo. ob. m. Sed vtrū an filius cogat. Adde qd no. bart. in l. si cōstante. in v. q. p. rime. q. p. rincipalis solu. ma. s. riuū seq̄z tenet bald. in titu. de p. cōstan. in prin. p. ter. l. ibi in s. fi. spondeat. nec allegat bar. nec aliqd. et idē tenet bal. in l. si q̄s. de incest. nup. z vide q not. bal. in auct. bona dā nator. C. de bo. dā. z bal. i. d. ti. de pa. cōstan. loq̄t primo in cāu speciali de nō nu. pe. itē nisi est s. pa. tria. p. l. mini me. s. d. reli. z sumpti. su. ne. iuncta l. necessario. eo. titu.

ta decentia de bonis hereditatis illius de qua dos cōstitui debue rit. z vltra dicit statutū q̄ sta alimēta debeāt p̄stari arbitrio coniun ctorz. dico q̄ istud etiā erat de iure cōi. vt not. bal. in l. q̄ filiū. post mico. de neapo. ff. vbi pupil. educa. debe. p̄ illū tex. z in l. non sine. d bo. q̄ libe. tñ l3 alimēta q̄q̄s debeantur iure sanguinis et nature. put

facit. j. de ven. in pos. mit. l. vbi cū q̄s. z ibi examiabo **RE CARE**. quare introductum est remediū sequētis. l. de alendis liberis. q̄a ille q̄ negabat alimēta videt necare. Quero qualiter punitur ille q̄ partū p̄focat. glo. dicit q̄. l. corne la tam in primo cāu q̄ in sequentibz. Doc. dicunt q̄ in primo casu quando p̄focat punitur. l. cornelia sed q̄ denegat alimēta punitur pena eōrdinaria vt. l. i. s. pena. s. e. Item quando abiecit vt quando ex ponit infantē ad hospitale vt. l. ij. C. de infan. expo ue sed etiā quando dolo exponeret in aliq̄ loco vt moreretur teneret. l. corne. de sic. vt. l. i. s. diu. j. ad l. cor. de sicca.

Quis a liberis ex his que dixi. s. l. i. z. s. l. p. xi. s. q̄ plautianū. z b̄ intendit Alimenta liberis a parentibz vel a liberis decernū tur officio iudicis cognoscētis an sit filius vel pat z an de facultatibz cōuenti possit alī z an sibi petēs sufficiat ppter res z operas suas. vl an sic subit cā ppter quā possint legitime denegari. h. d. vsqz ad. s. solent. C. No. q̄ iudicis officio alimēta petuntur C. p. cum nō subit obligatio nisi naturalis vt. l. i. in fi. s. de iusti. z iure. ergo non datur actio Solu. verū ē q̄ nō dat actio. s. officium iudicis. vt. l. i. s. q̄s p collusione. s. de actio. emp. z q̄ si p̄supponit aliq̄ quā obligationē ciuile. vt. l. i. si res in fi. de leg. i.

Sed vtrum habeat locū hoc remediū. vt. l. si ue contra. s. quia plautianum. s. eo. Sol. hic d alio remedio loquit̄. Quero si pater est exbannitus an filius cogatur alere. Rūdeo q̄ sic. in auct. de incest. nup. s. si vero contigerit cum sua glo. colla. secunda. z. l. mutus. s. manente. s. de iure doti.

Vtrum charitate sanguinis z ex equitate nō ex iure patrie potestatis. et sic aliud ē q̄ in senatus consulto. vt dixi in l. siue contra. s. quia plautianum s. eo. Quero vtrum pater cogat filia iniustam alere. Glo. dicit si est nata ex dānato coitu nō tenet eā alere. secus si ex cōcubina. Certe hoc est verū de iure ciuili. sed de iure canonico cogit q̄s alere etiā spurii. vt in. c. cū haberet. et de eo q̄ dux. in ma. quā pol. p adu. Quero an q̄s cogat dotare filia bastar dam. Casus est in l. vxorē. s. naturalis. j. d legat. iij. Quero an istud officium iudicis possit implorari ab alto q̄ a filio. Rū. q̄ sic. q̄ sanguinei z aliq̄ ad mītunt ad petendū alimēta p filio. vt. l. q̄ filiū. j. vbi pu. edu. de. Quero an frat̄ teneat alere frat̄ q̄ filium vbi pu. edu. de. sed certe ibi loq̄t in sorore que est vite obseq̄oris. z sic nō est eadē rō. vt. l. cum hī. s. in psona. s. de trasac. veritas est q̄ cogit alere frat̄ naturalē. ergo multo fortius legitimū. vt. C. de natura. li. auctē. l3. z. s. solu. ma. l. q̄uis. de hoc p Ly. C. de alen. li. l. i.

Sed si filius nitione. scz an ille qui petit filio dare alimēta possit sibi sufficere q̄ aliunde possit habere q̄ a patre. Nota q̄ q̄ potest se alere ex o peris suis non potest petere alimēta p istum officium iudicis qd̄ est verū. p hoc in auct. de q̄sti. in fi. col. vi.

sunt alimēta q̄ debent a patre ipi filie z successine ab hereditibz p̄is eū rep̄ sentantibus iur. s. item re scriptū. i hac ea. l. j. eo. tñ debet p̄stari illi q̄ iam alio unde alimen tatus est. nisi q̄ p se alimē tado se obligauit alteri. vt qz pecuniā mutuo ac cepit p alimē tis. ita decla rat bart. in l. liberis q̄s. s. manumissis. j. d ali. leg. z qz de iure ex dispositōne l. alimēta nō cōstituit illi q̄ habet alimē devū sibi p̄ videat d alio mē. vt. j. e. l. s. alimēta. z d. l. q̄ filiū. cū ibi no. z iō si lia p̄ q̄ erit nupta z i ob seq̄o viri cui viro etiam si nulla dos p missa erat qz poteras sibi puidere d alimētis ex p̄ sōna viri. qz maritus tenet eam alere satis tunc viri cōsonus videt q̄ stay tuentes nō luerint puidere mulieri de talibus alimētis p̄ q̄ nupta e rat viro z si ipa valebat poterat dote suam ex igere ex for ma statuti et fm hoc istud

Statutū erit in hac pte alimentorū cōforme iuri cōi. iō talis interpra-
tio videt amplectāda. l. ij. C. de nox. c. cū dilecti. de cō sue. nec maritū
tus videt posse petere alimenta. qā si nō cōstat sibi pmissā fuisse ali
quē dotē r nō apparet q mulier fuerit infirma. tūc alimenta p̄stita a
marito vxozi q̄ fuit et ē in seruitio viri nō possint peti p̄ maritū ut fir
mat inmo. i. c.
p̄ vfas. d̄ do
na. in f. vī. q̄ si
videat fuisse
p̄tētus mari
tus p̄sona ip̄
si mulieris
p̄ dote ex q̄
ab initio nō
cōuenit d̄ do
te f̄m inmo.
vbi. s. allez
gat. qd̄ h̄ in
auc. q̄ mo. na.
eff. leg. s. pe.
v. qd̄ em̄ a
gat. r̄ cyn. et
bal. in. l. p̄ o
neribus. C. d̄
iure do. r̄ cy.
r̄ alij in. l. qd̄
in vxoze. C.
d̄ nego. gest.
hoc exp̄sevo
luit ibi pau.
scilicet q̄ q̄
marito nulla
fuit dos pro
missā r̄ alim̄
tauit vxoze
sanā existētē
seu q̄ eē pote
rat in obser
q̄o viri nulla
possit petere
alimenta. Et
ad materiaz
bar. hic vide
no. p̄ bar. i. l.
alimenta. de
trāfac. r̄ bar.
in. l. semel. C.
d̄ medi. val.
li. xi. r̄ glo. et
bar. in. l. si q̄s
arg. s. l. r̄ si
q̄s. C. d̄ don.
r̄ spe. in titu.
q̄ si. sint legi.
v. qd̄ si is q̄
peti.

C. de medi. vali. l. i. li. xi. r̄ hoc itelligi si. honeste pos
test exercere illam artē. als secus. vt. l. nepos. p̄cu
lo. j. de v̄bo. sig. f̄m. s. e.
Si vel parens. In cā alimentorū p̄cedit sū
marie r̄ sentētia lata nō fac
cit p̄iudiciū in cā filiātōis ordinariē exercēda. h. d.
p. q. cā filiātōis agat p̄ senatuscōsulū. vt. l.
siue d. s. q. plautianū. s. e. So. hoc itellige i casib?
in q̄bus senatuscōsulū deficiūt. q̄ forte filius non
est in potestate qd̄ apparet in hoc. s. q̄ filius dene
gat aliquē suū p̄em. quo cāu senatuscōsulū nō p̄
uiderunt. vel dic q̄ remediū istius officij iudicis et
remediā senatusconsultorū possunt currere r̄ i ele
ctione eius q̄ dicit se filius. est q̄ intentet. Quero
an sn̄ia que dat̄ hic sup̄ cā alimentorū sit diffinitia
vel interlocutoria. Glo. hic dicit q̄ est interlocuto
ria. veritas est q̄ est diffinitia. vt. dicā. j. pr. s. r̄ ibi
est glo. Quero an interim donec cā pendet des
beat ali fili. Glo. dicit q̄ sic. vt. l. si neget. j. e. dic vt
ibi dicam. Inducit dy. ad qd̄ nō an si iudex p̄nucciet
testē falsum sibi p̄iudicat. de quo dic. vt. l. lucius. in
fi. de his qui no. infa.
Si q̄s ex his. Quero an ista sn̄ia sit diffini
ua an inflocutoria. veritas est
q̄ diffinitia vt gl. dicit l. in p̄cedēti. s. aliud dicat
nā in causis sūmariis vbi sperat̄ sn̄ia dz̄ p̄testari lis
r̄ dari libell. als nō valeret sn̄ia. vt in auc. offerat̄
C. d̄ lit. stest. r̄ hoc tenet spe. in ti. de off. iudicij. s. por
stremo. v. dicamus facit. l. tigni. s. fi. s. ad exhibē.
nā actio ad exhibendū requirit sūmaria cognitōez
r̄ tamē dat̄ sn̄ia r̄ lis conte. vt. ibi. In d̄rium facit qd̄
videt tenere glo. in. l. dāni. s. q̄ aliena. d̄ dā. insec. l.
ibi r̄ idet. r̄ hoc verū q̄ dicit q̄ cā examine sūma
rie. secus si doceret sūmarie de plano sine strepitu
r̄ figura iudicij. tūc seruaret̄ ordo q̄ ponit̄ in. c. sepe.
p̄tingit d̄ v. sig. in cle. Quero in istis sūmariis q̄
p̄batō sufficiat. Rū. qd̄ā ē cā sūmaria q̄ facit plenū
p̄iudiciū r̄ tūc requirit̄ plena p̄batio. l. s. dilātōnes
dent breuiorē. vt. C. d̄ naufra. l. d̄ submersis. li. xi. r̄
in. d. c. sepe. qd̄am ē cā sūmaria q̄ nō parit plenū p̄
iudiciū. sed modicū vel q̄si nullū. vt in actōne ad ex
hibendū. r̄ tūc sufficit p̄batio p̄ iuramētū. vt. l. the
saurus. ad exhibē. qd̄ā ē cā q̄ non parit plenū sed q̄
leq̄le p̄iudiciū vt cā alimentorū r̄ tūc requirit̄ q̄lisq̄lis
p̄batio. vt. hic. r̄ j. e. l. s. solēt. r̄. l. iij. s. cā. j. ad carbo.
In cāis v̄o ordinaris sine dubio requirit̄ plena p̄
batio vt. l. iudices. C. d̄ iudicij. in criminalibus req̄
runt p̄batōes luce clariore. vt. l. sciāt. C. d̄ p̄batō.
Idem iudex. Mo. q̄ ex q̄b? cāis p̄t̄ fili? ex he
redari ex eis d̄ p̄t̄ r̄ alimenta de
negari vt hic cū sua glo. que incipit ex qua causa. r̄
tene menti.

Non tātum. l. i. g. e. l. s. parēs. So. intel
ligē hic d̄ onerib? alimentorū pro
se r̄ p̄ vxoze r̄ liberis vt in glo. nō tamē q̄ soluat p̄
filio es alienū vt in d̄rio. r̄ vide glo. que dicit vt ve
litimenta. Ista p̄ma exempla sunt nā in se nō tamē
berent p̄ no. p̄ bal. in. l. d̄ alimentis. de trāfac.
o s. Si vel parens sūmarie r̄c. ad hāc sūmaria cognitiōne. vide que
no. bar. late. in. l. i. s. fi. d̄ p̄ro. stipu.
t s. Si q̄s ex his. nō valeret. vide q̄lit̄ in causis sūmariis in q̄b? spe
rat̄ sn̄ia dz̄ dari libell. r̄ lis p̄testari r̄ q̄ p̄batio fieri debeat. vid̄ hic

r̄ vtrū sn̄ia lata in cā sūmaria sit diffinitia vel interlocutoria. gūl.
et pe. d̄ ancha. post est in cle. i. de iure patro. dicit q̄ cā alimentorū
est sūmaria q̄ nō requiritur libell. nec alia iuris solēntas cum
expediat officio iudicis p̄ hāc. l. r. l. i. r̄. l. si iudex. d̄ his q̄ fuit sui. r̄ qd̄
no. in rubrica. d̄ interro. ac. r̄ adde bar. in. l. i. s. fi. d̄ p̄ro. stipu.

cōgruū ite q̄ postq̄ tenet̄ alimentare tenet̄ dare et
vestimēta r̄ habitatiōne. s. iō dicit cetera. vt in fin.
glo. ibi item p̄ se r̄ suis liberis cū vxoze. r̄ ista ē nā.
Declara hunc. s. vt in glo. r̄c.

Si impubes.

Si mater. Mater alimenta que fecit in filium.
qui a p̄e ali debebat a p̄e repetit.
hoc dicit f̄m verā lec. C. p. d. l. alimenta. C. d̄ neg.
gest. So. glo. que est hic distinguit. aut exp̄sa ē ma
gna vel parua r̄ aut mulier fuit p̄testata aut nō. ia.
de are. r̄ Ly. r̄ p̄ef. in. d. l. alimenta. dicit q̄ in casu
hui? nō ē necessaria p̄testatio. tūc em̄ ē necessaria
q̄ onus alimentādi spectat ad ip̄m filiū. tūc q̄ p̄sum
ptio ē q̄ mater velit donare filio necessaria ē p̄testa
tio. sed quādo onus alimentorū spectat ad virū nō
est verisimile q̄ mulier velit viro donare. Iō repe
tit etiā si nō fuit p̄testata vt hic p̄bat in. l. nenseni?
s. de nego. gest. r̄ ibi dicit infra trienniū tamē onus a
limentorū spectat ad m̄rem. vt. l. fi. C. de pa. po. qd̄ i
telligi si mat̄ p̄t alere filiū. secus si esset ita paup
q̄ eū sine auxilio sustentare nō posset. tūc spectaret
ad virū. vt. s. e. l. i. s. i. r̄ j. e. l. i. parēs. r̄. s. pe. r̄ vid̄ gl.
que incipit r̄ nō modica. in fi. glo. dic vt plene p̄ dy.
Solet dubitare quia in. l. i. in fi. s. de
Parens. iust. r̄ iu. dicit q̄ educatio liberorū est
de iure naturali. Sed qd̄ de educatiōe parētum.
hic v̄i ter. q̄ sic. ibi de iure naturali s̄ dixi vobis
ibi q̄ educatō parētē nō ē de iure naturali. s̄ naturali rō
ne. q̄ b̄nfaciētib? b̄nfaciam? vt. l. s̄ si lege. s. p̄suluit.
s. d̄ peti. here. qd̄ apparet quia hūc v̄bo naturali
adiungit̄ rō que nō spectat alijs aialibus. iō intelligi
git rōne naturali. i. de iuregen. facit. s. de iusti. r̄
iure. l. oēs. ibi naturali rōne. i. de iuregen. dicit glo.
Quero an valeat pactum ne liceat alimentare.
Certe non. vt. l. alia. s. elegant. s. so. ma. Spe. in ti.
qui si. sunt legi. r̄c.

Item rescriptū. Onus alimentandi in sub
sidium trāsit ad heredes. h.
dicit. dicit̄ hic heres filij. Sed s̄ filiūsa. non habz
heredem. vt. j. d̄ ca. pecu. l. ij. So. intelligas hic in fil
lio emancipato vel in filio in p̄tate h̄ite castrepe pe
culū ē fecit testamētus. dicit̄ hic heredes nō cogi.
r̄c. Sed s̄ d̄ obs. li. l. liberti. r̄. l. heredes. Sol. ibi in
herede liberti. hic in herede filij. vel alij intelligitur
ibi f̄m distinctōz huius. s. p̄ia plus placet. Quero
aliquis pater egenus habet fratres q̄ tenent̄ eum
alere vt. s. e. l. s. i. Ite habet heredes filij c̄neos ad
quos incūbit̄ seu p̄tinet onus alimentandi. Quidā
dicunt q̄ p̄io p̄tinet ad heredes filij vt hic. r̄ hoc vi
det tenere Ly. C. d̄ neg. gest. l. alimenta. in fi. Sed bre
uif̄ puto q̄ onus alimentādi potius spectat ad f̄res
vel ad m̄rem si habet p̄ istū tex. q̄ dicit in sūma ege
state. vult em̄ dicere quādo nullū alij habet q̄ debe
at ip̄m alere. Illa est em̄ sūma necessitas: hec est v̄lti
ma. vt. l. ex duobus. j. de re. du. r̄. l. eum q̄. ad tre. pro
hoc videt̄ tex. j. e. l. pe. r̄ ibi dicā. Quero qd̄ si p̄
ingredit̄ monasteriū. an monasteriū teneat̄ alere fil
lium. Dy. dicit q̄ sic per hūc tex. huius. s. r̄ Spec.

liū inno teneat̄ alere pater. r̄ idem erit in dote danda filie. videlicet
q̄ nō valet pactū q̄ pat̄ nō teneat̄ eā dotare f̄m Ro. in. l. i. so. ma.
r̄ limita istū tex. in simili dū dicit q̄ parētī dent̄ alimenta nisi talis
pat̄ esset in delicto pacis rupte. casus est no. in. c. i. s. si q̄s hominea
de pa. tenē. Intellige tamē vt ibi patet ex litera p̄ bal. in auc. bona
v. s. Idē in
dex. alimenta
denegari. ad
de io. an. i. c.
q̄ntauallis.
de iure iura.
r̄ idem dicit
bal. in. l. fi. C.
de do. p̄mī
in dote. qd̄
poterit ex ei?
dem cāis fil
lia dote p̄ua
ri arguendo
de dote ad
alimenta. r̄ h̄
adde bar. p̄
glo. in. l. fin.
C. d̄ alē. libe.
r̄ q̄ p̄cedit
arg. d̄ aliment
tis ad legiti
mā. dicit in. l.
fi. d̄ his q̄ vt
indig. r̄ not.
bal. h̄. adde
glo. no. in. l.
iniquis. C. q̄
accu. q̄ dicit
q̄ alimenta
pietatis cau
sa p̄stita spe
tunt̄ si alim̄
tarius accu
satur alimenta
tozem.

v. s. Parēs
iure natura
li. alimenta d̄
benf̄ d̄ iure
naturali. Et
iō nō valet
pactū in d̄rio
um vt p̄ Jo.
an. in spec. q̄
fi. sint legi. et
se q̄pe. d̄ an.
in. c. canonū
statuta circa
mediū. d̄ cō
sti. ex quo di
cebat spe. in
p̄dico tit. q̄
fi. sint legi. d̄
i. v̄st. s̄ pone
q̄ non valet
pactum q̄ fi
videlicet
Ro. in. l. i. so. ma.
nisi talis
s̄ q̄s hominea
bona

damatoru. C. de bo. da. Jte fallit in pte qd par tria vest qm nedu isti ali meta no des bent h pote rit ipune oc cidit p textu. no. in. l. mini me. d. religi. p quo vide no. p moder. in. l. quavis. cu. l. seq. sol. ma. an autes r qsalimet r nuicari pol fit etiā cu in rameto. vide bal. in. l. pac rti. C. d. col. r qd no. bar. i. l. cu. hi. in. pn. d. trāsa. r. qd no. Ro. in. l. l. sol. ma. vid bar. in. l. filiu vbi pupil. educa. debe. r fac iste tex. p eo quo co suluit dy. in p. lio. vii. in. cip. q. talis e qda nomine odanus.

tit. qui si. sunt legi. s. i. qd si intret.

Incipit tractare de tertia parte m Solent brice. scz de alimētis pstandis inf liber tos r patronos. r hoc intēdit. Liberti cogit alere psonos r eoz filios r parētes et officio iudicis cog noscet an sit libertus r de facultatib' liberti r pa troni r an cam habeat recusādū. h. d. vsqz ad finez. l. C. Mo. q. snia lata in ca sumaria no facit pūdicium si agat ordinarie. vt. s. e. l. s. si vel parēs. r. j. d. re in. l. a diuo pio. s. si sup reb'. C. Mo. vna actōez pūdicī ciale p qua qs se negat libertū qd vt glo. dicit facit vēdicādo se i gēnuitatē vt. l. circa. s. d. pba. Quero vtrū ista cognitio sit sumaria vel semiplena. r dicit glo. q. incipit. l. sumatim. r va ē opin. glo. p istū ter. qz si ca alimētoz cognoscere plene faceret pūdicium in alio. vt. l. p. r ibi no. s. d. his q sit sui vl alie. in. r. l. i. C. d. oz. iudi. C. p. C. d. iudici. l. iudices. vbi dicit q plena dz eē cognitio. So. fallit hic. Sz h q ro an in hac sumaria cognitioe sufficiat pbare p in ramētā sicut dicimus in. l. thesaur'. s. d. exhiben. Et Pe. dicit q no r bñ p. l. iij. s. ca. j. ad carboñ. Pro cui' noticia no. tria q ca p sumariarū qda facit ple nū pūdicium r vt plene scripsi. s. e. l. s. siqs ex his. et ibi vide.

Quereit glo. vtrū libei libertoz teneā tur alere psonos. r vtrū psonū teneat alere filios liberti. dicit vt in glo. r bñ.

Siquis a liberti mentū q vasallus vasalli mei no ē me' vasall'. de quo ē glo. in. l. de accessioib' bus. j. d. diuer. r tep. p. scrip. r ibi dedi tibi pcor. Ad sedm dictū qro i quo pda' iuspatronat' qū qs ma' numitat ex ca fideicomissi. r dicit vt glo. tamē intelli gas q no cogit alere psonū nisi sit fili' psoni. vt. l. q ex ca. C. d. op. i. l. Quero qd in eo q est emp' nū mis suis. Et dicit vt in glo.

Quereit Ja. d. are. qd si mulier no habet vnde viuat. Rñ. q tūc cōdemnat' vir insolidū. ar. hui'. s. r dixi in. l. ma rritū. s. so. ma. Quereit dy. an p. byter ecclesie teneat alere patronū ecclesie si est in ops. Et dicit q sic si sibi supēst: alias secus vt hic.

Si psonus liberto denegat a limate pdit iuspatronat'. Si libertus psono rediget in seruitutē. h. d.

Imperatoris dicit gl. dicit vt ibi r bñ Quereit glo. dicit b emptori adijcient' qd vendit. r glo. dicit q libertus fact' seruus p ingratitudines. Et ista r dy. sed ista no videt' na: qz tex. dicit q a p. side. r sic nū ipe psonus qd no eēt dubiū si eēt fuus. Alij dicit q vendit libertus vel veri' iuspatronat' vt r filius vendit. r vide glo. q incipit vel p saltum ibi. s. qdez que opi. est na. r vltima opi. no videt' na qz tex. p supponit q redigat in seruitutē quō vendit libert' p. d. eterea tertus vult ponere q sit maior pena. r si sus liberti vderet eēt mior. Qualis ē saluēfista gl. dicit q fa gl. pcedit f. p. n. qn dicit tex. cōmoueāt q h mo no sint cōmoti act' q vendit iuspatronat'. si at intelligit q amoueant. i. coriganf. r tunc pcedit p ma opi. Inducit' i ar. an donatari' teneat alere do namē. r gl. sit varie seu srie. in. l. vlti. C. d. reuo. do. r. j. de re. in. l. in cōdemnatio. dicit vt no. p. cy. in. d. l. fi. Quereit dy. vtrū vasallus teneat alere dñm. et videt' q sic. ar. hui'. l. p. d. eterea vasallus teneat do minū defēde. vt. r. col. q fit for. fi. c. i. s. f. si nū pstat alim' ta videt' necare. vt. l. necare. s. e. g. teneat eū alere. gl. tangit in. l. solo. C. d. li. cau. facit gl. in. d. c. i. q fit for. fi. r hic no. Spe. in. ti. q si. sint legi. s. i. qd si dñs. Quero an filii emancipat' q denegat alimēta

reuoceit in ptate. Et Jac. d. are. dicit q sic. ar. hui'. s. r. l. i. C. de igra. li. r. j. de iurepa. l. ingratus.

Inegit legit Ja. de are. vt recitat cy.

Ce. l. si. q filius petit alimēta a pte r pen dente sumaria cognitioe p cogit alere. nūc p agit pūdiciali dices illū n eē filiū legi. cu mas fuerit sua alteri' r sic no vxor. an illa p nunciatio in alimētis pūdicet in filiatōe. certe no. C. In ter. ibi interiz. l. pendente ca sup actōe pūdiciali in q dz fieri plena pbatio filiatōis: qz primo fuerat facta sumaria ca alimētoz. vt dicit Ja. de are. r no. p. cy. C. e. l. si. Et fm ista le. Mo. istud qd dixi tibi in. l. iij. s. qz plautia nū. s. e. q inuenit' pūdicialis actio negatiua. r fm ista lec. habes q ista. l. nil facit ad illud ad qd alle. glo. hic r in. l. siqs a liberis. s. si vel parēs. qū dicit ter. nec discernet nisi interim rē. r sic intelligit ibi gl. q pendente ca alimētoz debeat ali qd no est vez imo pendente pūdiciali ca. Secdo mo legit eaz dy. q hic erat. q. de mrimonio r filiatōe qz negabam vxorē r eē ex me natū interim dz ali. r sic facit p gl. que est in. l. si vel parēs. in. l. si qs a liberis. s. e. od. C. d. eam ista lec. dy. quōd erat. q. d mrimonio r fi liatōne. r optz te dicere q erat incidēs: qz petebat filius alimēta ego negabā ipm eē ex me natū r ma trē fuisse meā vxorē. r tūc ponit eā dy. grauata i ca filiatōis que supeit r agitaf in eodē iudicio. Certe pendente isto iudicio cogit pat' alere filiū. Et neve ra ista lec. Certe si eēt na tūc se qref absurditas qz qlibet ribaldus posset ite ad vnū diuitē hoīem r fa cere qd eē filiatōis: qz interim deberet alimētari. Et idem r glo. in. l. vlti. C. e. C. Et g cessat iniquitas itelligit glo. que est in. l. siqs a liberis. s. si vel parēs. r alia q ē in. l. vl. C. e. r hac lege' fm ista lec. qd pōt eē vez in vno cau quādo qs est in qsi possessioe filiatōis q i terim debeat ali. abs no. vt. l. i. s. idem iul. s. e. sed si no est in qsi possessioe filiatōis tūc no dz ali nisi pce dente aliqua cognitioe. vt. l. i. s. si ea. j. d. ven. in poss. mit. r. l. iij. s. ca. j. ad carbo. C. Tertio mo legitur vt dy. tangit q hic erat. q. de mrimonio: d filiatōe non pūncipalit sed an eēt legitimus: interim teneat eū alere. r dy. nitit' hoc impugnare. qz si hoc eēt verū ca alimētozū no pōt subesse: qz si p nunciat' eē mrimo niū sequit' q sit filius legitim'. si p nunciat' seruus cogit eū alere. vt filiu r seruū suū. r sic ca alimētozū non poterit subesse. sed dico q dy. arguit ab insuffi cienti partū enumeratōe. qz. l. no dicit d ancilla sua vel alterius. qz si eēt ancilla alteri' tūc non cogeref p alere illū seruulū extranei sed dñs eius. r sic pōt pcedere. r fm ista lec. habemus nouā pūdicialem actionē. s. q nego te eē vxorē meā. r ita ponit dy. in. s. qz plautianū. vide p spe. q ponit in. ti. d. spō. C. Vltimo dy. ista. l. inducit in ar. ad. q. alicui mouetur. q. d pbenda. an interiz dz ali ex ea. Et certe sic si ē i possessioe ipi' pbende. r p. l. fi. C. d. ord. cog. rē. Descenden

Quoniam quomodo res p lineam masculinā cognunt alere ascendentes sui. sec'

si p feminā nisi i subditiū. h. d. h dico eē cāz ei' qd po nit' i. l. siqs a liberis. s. i. interruptū. i. an debea' alimētari ab h' d'ib' p'is lab auo m'no r dico q ab auo m'no no ita videt' casus hic. r dy. volēs fugere sūū expo nit' ter. dñ dicit no sūt sup'tites rē. subaudi vel h'is eius. sed iste tex. tūc nil releuat nec ē de mēte huius lre. r h voluit ter. in. s. interruptū. in sumā egestate rē. credo q hoc sit verū lz alif dicat Pe. in. l. alimē ta. Quereit Ja. d. are. aliqs hz p'cem r filium di uites a quo petit alimēta. alia. q. est aliqs hz patrē r auū diuites a quo petit alimēta. Ja. d. are. format hic r in. l. i. C. d. ahen. li. r Ly. cum recitat lz sit aliqlis

y s. Jte res scriptuz. qro aliqs. videt' barro. in. l. si marito. s. vo luntate. sol. ma. r in. l. p? dotē. eo. ti. et qd no. in. filli in. l. scut. s. si dberi. q mo. pig. vl by p. sol. r incidēf imo. i. l. stipu latio h mo cōcepta. d s bo. ob. vide barr. in. d. l. i. C. d. mēdicā. vali. lib. xi. r gli. l. r bah i. l. siqs argē tū. s. h. siqs. d don. r spe. qui si. sint les gi. s. i. qd si is q petit. Limenta S. impato ris. q sic. de hoc p bal. in. l. i. s. qd sci m? C. d. lar. liber. tol. Et bart. in. tractatu d alimē tis.

curatoris. de iure delibe. z in. l. nā ita diuus. d ad op. z in. l. obseruare
 s. p. f. i. s. i. d. offi. p. consu. dicit tñ bal. in. l. ab eo. quō z qñ iudex. q ad
 substantiā iudici sufficit citari illū ad quē dirigit petitiō. s. quo ad ex
 tēsiōnē p̄iudicij n̄ p̄iudicat illa scia nisi fuerint citati illi quoz interest
 z dicit hāc fuisse doctrinā Inno. in. c. humilis. de ma. z obe. Dico q
 h est ter. vbi
 pbat q de
 bet iudicium
 dirigi in illū
 ad quē p̄ncip
 palit̄ negoci
 um spectat z
 bal. ibi ex ar
 rupto loquitur
 nam inno. in
 d. c. humilis
 dicit q in cō
 ratiōne req̄ri
 debet om̄es
 quos cā tan
 git. l. nam ita
 diuus. d ad
 op. l. in cause
 s. cā cognita
 de m̄io. l. de
 vno q̄. de re
 iud. l. si def
 ta. C. si ob pu
 bli. p̄f. z ab
 sentibz nō p̄
 iudicat. l. et
 am. s. veluti.
 de m̄io. p. ca
 imo. refert a
 lios arg. eius
 dem text. dī
 cētēs q non
 tenet qd faci
 tum est z po
 test dici non
 tenere sentē
 tiam latā. n̄
 si per edictū
 solennit̄ eno
 cētur. ff. q̄ sē.
 ff. ap. re. l. itē
 cum ex eo. s. z
 bene z etiaz
 si non vocen
 tur singular
 ter. sed non
 p̄iudicat es
 is qui nō au
 dierunt edic
 tum. hęc sunt
 verba forma
 lia Inno. ex
 quibus ap
 paret q refert op. duas. vna ē q iudiciū teneat. alia q iudiciū sit nul
 lū postea eligit tertiā op. l. sniam latā nō tenere. nisi p̄ edictū solennit̄
 euocent̄. s. bene z etiaz si nō vocent̄ singularit̄ q snia valeat s. nō p̄
 iudicat eis qui nō audierunt edictū. z ita eundē Inno. refert do. car. in
 dicto. c. humilis. in. ij. qd̄ne. z sic illud ad qd bal. allegat Inno. nō fuit
 opi. Inno. sed fuit opi. quorundā. si ergo sit facta citatio p̄ edictū z in
 genere iuxta nota. p bar. in. l. fina. C. de iur. delibe. z qd habet p̄ Ja.
 bu. z alios in auctē. si omnes. C. si vt se ab heredi. absti. valebit iudici
 um. Istud tamē quod Inno. dicit sufficere q citatur p̄ edictū z nō sin
 gulariter potest limitari non procedere. scilicet quādo p̄sona q citat̄
 esset certa z sciret. quia tunc non sufficit eā citare p̄ edictū z in genere

sed requiritur q singularit̄ citetur ita voluit sin. Inno. in. ca. cum in
 tua. qui ma. accus. poss. z ibi omnes sequunt̄. facit quod voluit Jo.
 an. in capi. fi. de elec. in. vi. preterea istud dictum bald. in dicta. l. ab
 eo. intelligitur quando principalis actus spectabat ad illum cōtra
 quem directa fuit petitiō. Ita recte intuenti sensit baldus in dicta

l. ab eo. in qn
 tum allegat
 Innocentius
 in dicto cap.
 humilis. vno
 de iudicium
 debet dirigi
 contra illum
 ad quem p̄ncip
 aliter nes
 gocium tan
 git non in cō
 sequentiam
 facit quod
 dixi post bar
 tolium in. l. iij
 in decia col.
 in apostilla
 magna. cir
 ca finem. de
 pigno.

stitutus succedit p̄ tacitam vulgare. sed hoc est vez
 quādo haberet coheredē institutū. qz sine heredita
 tis aditione non valet tacita vulgaris. vt. l. qd si fili
 us. j. de cap. z hoc nō examino h. glo. est in. l. lex cor
 nelia. j. d. vul. z pu. sub. z cy. in. l. p̄abus. z guil. d. cu.
 in trac. d. vul. z pu. dicit in. d. l. lex cornelia.

SA QUO dicitio deficit p̄p̄ natiuitatez
 posthumi admittit ad custodiēdū p̄tū. h. d.

CSi ventris nomine mulier in possessionē missa
 sit. Rubrica.
 Cōtinuat op. istā rubricā ad p̄cedentē. qz serua
 tis solēnitatibz que ponit̄. s. ti. i. mulier mittit i pos
 sessionē cā ventris. vt. l. i. s. si vent. z p totū. j. d. ven.
 in poss. mit. sed quia quādoqz ad aliū dolo malo trā
 situr. ideo ponit hęc rubrica.

Dedicto. Primo cōmendat
 edictum z et rōnez
 ponit. Secōdo ponit mētē edicti. Ter
 tio exponit edictūz vsqz ad fi. scda ibi.

Idem ibi interest aut **C**op. j. e. l. s. interest
 glo. exponit hęc p̄de. i. iniuste acq̄sitiōis re ip̄a. Ex
 tra glo. op. nōne subuenit̄ alio mō etiā q̄ p̄ istud es
 dictū. s. p̄ petitiōnē hereditatis vel p̄ rei vendicati
 onē. So. illa remedia nō sufficiebāt in iōi casu. quia
 pōt eē q possessio ē penes eū cū titulo. z petitiō he
 reditatis nō dat̄ p̄ titulo possidentē. vt. l. regularit̄.
 s. d. pet. here. Itē nō p̄ rei vendicationē. qz nō ve
 niant ea de qd nō est dñs. vt. s. d. pet. here. l. z non
 tantū. ideo p̄tor istud edictū d necessitate posuit.

Idem ibi interest aut **C**op. j. e. l. s. interest
 glo. exponit hęc p̄de. i. iniuste acq̄sitiōis re ip̄a. Ex
 tra glo. op. nōne subuenit̄ alio mō etiā q̄ p̄ istud es
 dictū. s. p̄ petitiōnē hereditatis vel p̄ rei vendicati
 onē. So. illa remedia nō sufficiebāt in iōi casu. quia
 pōt eē q possessio ē penes eū cū titulo. z petitiō he
 reditatis nō dat̄ p̄ titulo possidentē. vt. l. regularit̄.
 s. d. pet. here. Itē nō p̄ rei vendicationē. qz nō ve
 niant ea de qd nō est dñs. vt. s. d. pet. here. l. z non
 tantū. ideo p̄tor istud edictū d necessitate posuit.

C. qui testa. fa. poss. vbi dicit q est illa que nō est fundata in aliqua
 vrgenti ratione vel utilitate. quod tene mēt. z adde qd no. bar. in. l.
 fi. s. cū igitur. in fi. C. d iure delibe. z in. l. i. s. si plures. in. iij. questio
 ne. de exercito. z conditio apposita a lege nūq̄ intelligit̄ continere
 leuē solēnitatē bal. in auct. ma. tri. z auie. C. qñ mu. tu. off. fung. potest
 ang. in. l. i. de libe. z posthu. bart. in. l. i. de vulga. z pup. in. iij. qd̄ne
 ad fi. ij. effectus. vide bart. in. l. licitatō. j. d. publi.
 Cū vētri. vid ad qd allegat bar. istā. l. in. l. i. in. x. col. d vulg. z pu.
 Si ventris noie. mu. in poss. mit. sit. Rubrica
 De edicto. s. an ista bonoz in possessiōe req̄rat decretū iudicis
 bal. q sic in. l. fi. z ibi vide. C. qui admit. post nico. de mat. a. ibi
 EEE iij

ita etia t3 ibi
pan. de cast.
z fra. tigr. in
l. i. eo. ti. Itē
an ista bono
ruz possessio
duret anno
z nūqd hor
die sit subla
ta. vide ibi. z
vide bald. z
ibi dixi in l.
fi. C. vñ legit

in S. Necessario. nō pōt
Et sic nō. q
possidēs cū
uiliē z natu
ralit nō pōt
expellere de
tinētem sua
ppria aucto
ritate. add in
no. in. c. inter
qtuor. d. ma.
z obed. z qd
not. in. l. fi. C.
si p vim vel
alio mō. z in
l. fin. als pe.
C. d. bo. vac.
l. x. z in. l. fa
cultas. C. de
iure fil. eo. l. i.
z in. l. ob ma
ritoz. C. ne
vxo. p mari
to. z in. l. a di
no pio. s. si
sup reb? d re
iudi. z i. l. nul
lus. s. qui. ex
cau. maio. et
no. bal. etiaz
in. l. si defra.
C. si ppf pu.
pens. z bal. i
l. certa forma
C. vt in poss.
leg. z ibi t3 d
bar. hic p gl.
ordinaria in
l. i. s. interdic

generale habeat locū: z istud etiā specialit in h' cau:
z iō vñ p aliud nō tollit.

Necessario. patre in eo qd intere st. **¶** Quero qd de extraneo misso in possessione. Rñdet iuris consultus q de h' ptoz necessario fecit edictū vt dicit in l. fa. **¶** Quero quid vult dicere si ptozia potestate vel manu ministroz. Quidam dicūt q ponit p eodē. Alij dicūt q ptozia ptas est vna pars manus: ministroz alia. scz p ministros ptoz vel ministros ipiusmet agentis. z vide istā glo. q incipit minister zc. **¶** Ad hāc lec. sic declarata op. q hic dicitur. q nō pōt manu militari. s. l. si q's missus. j. ne vis fiat ei. Glo. dat duas solutiones. vna est q manu militari def expulso. hic dño seu heredi denegetur. Et qd vult dicere expulso. dic ei qui ante erat missus vel mitti iussus auctoritate iudicis. sed dño vel heredi q tunc missus non erat vel nullum ius haberet denegat manus militaris sed dz dari libellus. z ista est bona so. Scda so. est q ibi loqit in possessore malefidei. hic in possessore bonafidei. Est ne vñ ista solutio. Certe sic quia illa haberet locū in eo qui resistit bonafide. sed quātū ad hāc. l. nō habet locū: qz hec lex habet locū in eo q bona fide resistit vel dolo si res sit apud eū. vt. j. eo. l. dolo. **¶** Scdo op. q heres possit expellere istū possessorez sua auctoritate. nam mulier missa in possessione nō possidet sed detinet. z sic apparet q heres possidet. extraneus g' missus in possessionem facit violentiā heredi. ergo h'is pōt eū expellere sua auctoritate. vt. l. quēadmodū in prin. s. ad. l. aq. z. l. i. s. cū vi. z. l. iij. s. cū ergo. dvi z vi ar. z. l. si vicē. s. qui ad ianuā. qd vi aut clam. male g' dicit h' q nō pōt p se vel p suos ministros ptoz ut exponit p ministros agentis. Glo. vult soluere z dicit pcedo q verus heres possidet z licz ille intro mittit in possessionē. tñ ppf hoc nō pōt illū expellere. Sed si poneret q ille tenēs vellet expellere heredē z nō admittere tūc heres posset repellere p viz z vide istā glo. que incipit q eodē zc. ibi velut prius zc. z ibi duz dicit nō ptozia zc. ibi ptozis officio. Itē ibi ciuilit' large accipe vt apprehēdat edictuz ptozis mortui. et ex istis dñis apparet q ille q possidet ciuilit' z naturalit' z ali' soluēdo detinet iniuste non a se possidente sed ab alio possidente. tūc sua auctoritate non pōt expellere. sed dz expellere interdico vt possidetis vt hic. z. l. hic aut. s. fi. in fi. j. ex quib' cau. in poss. ea. possumus etiā intelligere q hic h'is nunq' fuit in poss. vt dixi in solutioe pcedentis dñi. **¶** Ctenio ad sequētē glo. magnā z qro qd sit illud interdiciū p qd heres pōt expellere possessore. glo. rñdet qtuor mōis. primo q sit interdiciū vt possidetis. scdo q sit interdiciū vñ vi. tertio q sit interdiciū tū hoc est actio in factum descendens ex hoc edicto qro q sit interdiciū ne vis fiat ei. h'us eoz dependet ex pcedentib' lec. Si em ponimus q h'is ante possideat. pōt pcedere fm qd dicit de interdico vt possidetis z vñ vi. si dicimus q heres nō possidebat pcedit sequēs expō. Tamē vt clar' ista liqant op. ad primā heres nō possidet aūq' adipscaat possessionē. vt. l. cū heres d acq. poss. zc. Itē adipsca nō pōt possessionem donec est dubiū: an partus nascat vt. l. cū qdam. s. qd dicit. j. d acq. here. z. j. ti. l. i. i. fi. Quero ergo cū nō possideat aū imo ipossibile erat eū possedisse pōt habere interdiciū vt possidetis. certe nō video so. Rof. in libellis suis sup hoc edicto ponit q heres pto adiuerat hereditatez et postea mulier dixit se pregnante. z sic no. q dubiuz supueniēs nō tollit aditionē iam factā. lz impediāt faciendā. Idem t3 glo. in. l. cū falsum. j. de acq. here.

Dy. soluit alit q hic interueniebāt illa tria ppter q nō impedit aditio lz mulier dicat se pgnantē. scz q sic erat opm. vulgū: q non erat pgnans. z in veritate ipe heres sic credebat. vt. d. l. cū qdam. s. qd dz. **¶** Scdo op. q mulier lz nō possideat mittēdo alitū priuat illū possessione. vt. l. pēgre. s. qbus. et. l. iij. s. q si seruus. de acqui. poss. z. C. d acqui. poss. l. fin. cū ergo heres nō possideat nō habet locū interdiciuz vt possidetis. Rof. fatet oppositiū vñ ad hoc vt habeat locū interdiciuz vt possidetis oz te ponere. q mulier expse egit vt nō trāffert nisi detētatoz quaz ipa habebat. dy. nō dicit melius q mulier p imissu onē tertij nō priuat heredē possessione: qz nō potest trāfferre plus q habeat. Ad cōtraria rñ. q loquit in colono p quē dñs possidet. vñ cū animus dñi qe scit in illa possessione coloni merito trāfferendo in alium priuat dñm. hic loquit in muliere p quā heres nō possidet z nil allegat Dy. z dico q istud euerū z gl. est in. l. i. in fi. s. vsu fru. quēadmodū ca. z. j. de vi z vi arma. l. iij. s. vñ vi. z istud tene menti. **¶** Tercio op. fm istam expositionē dicit q dat interdiciū vñ vi. s. aut heres possidet z non habet interdiciū vñ vi. vt. d. l. iij. s. vñ vi. de vi z vi ar. aut dicit q heres de sinat possidere z dices tūc ea q supra dicta sunt Rñ. fateoz q heres nō amisit possessionē p imissio nem factā de illo. vt. s. sed postq heres accessit ad possessionē z ille imissus eū nō admittit z in illo actu passus est vim. vt. l. clā possidere. s. fi. cum. l. se. d acq. poss. z sic oportet te ponere volēdo tenere q detur interdiciū vñ de vi. **¶** Ctenio ad tertū exemplū fm qd glo. dicit q interdiciū istud intelligit. i. actio i factū ex hoc edicto. istud exemplū tenet Ja. de ra. qd mihi placet: qz. l. dz intelligi in dubio q loquatur d actione de qua loquitur in ti. in quo situata est. vt. l. impator. s. de in diem adiec. z no. in. l. fin. in prin. s. de cōdi. inde. z ista lec. est vñ z necessaria ponendo q h'is ante nō possidebat. ut. s. dixi. pōt etiā necessaria esse ista opi. alio mō. **¶** Done q partus ē natuf ex ventre ille q primo adiuerat ē exclusus p partum qualif subueniat h' uic nato d possessore. Certe per nullū interdiciū nisi p istud. z de hoc sentit Rof. in suis libellis sup hoc ti. **¶** Ctenio ad quartū prout loquitur in interdico ne vis fiat ei. lz glo. circa hoc multa dicat. tamē hoc interdiciū non potest habere locum. quia cōpetit ei qui est missus vel mitti iussus auctoritate iudicis. sed heres nō est bñoi. ergo zc. vt. l. si q's missus. j. ne vis fi. ei. Alij dicūt q mulieri cōpetit interdiciū ne vis fiat ei. z mulier fuit iussa mitti in possessionē noie ventris. sed nō placet. quia aut ille tertius ingressus est voluntate mulieris et mulier non potest cōqueri. aut d eius voluntatem z tunc mulier haberet d eum auxiliū manus militatis. vt. l. si quis missum. j. ne vis fi. ei. qd hic negatur. vñ de ista quarta expositio non pcedit. tenerē ergo tertiā expositioez tanq' magis vtilē z magis pgruam legi. **¶** Ultimo scias q do. Ly. in. l. i. C. d ali. iu. mu. cau. fac. t3 q' contra euz in quē translata est possessio dolo potest fieri executio sententie late cōtra principē. alle. C. vt in poss. lega. l. certa est forma quod dicit ē contra istū tex. facit insti. de acf. s. itez si quis in fraudem. qd plene declara vt dixi in repetitōe. l. iij. C. de pig.

Interest. petere possessionem z fructus. Et iste tex. facit q non. quia solum tenet ad id qd est ultra puto q totum possit peti. vt. l. ptoz. s. ptoz. j. de bo. auc. iudi. poss. succedit enim ista actio que dat d mulierē ist totū in locū actionis que daret d eam si possideret. ideo durat ppetuo. vt. j. ptoz. s. z si aliud

ro. j. vt possi
detis. z vide
qd no. bal. i
l. fi. C. d po
pu. acti. z in
l. pe. in prin.
de nō nu. pe.
sed cū bar. t3
bal. in. l. i. ad
fi. C. d execu.
rei iudi. p ro.
in. l. pēgre. s.
fi. ad fi. d acq
qui. poss.

¶ Tenet q.
adde bar. in
l. si q's missi.
s. videamus
de dā. infec.

o s. Incest.
qro an. Ad.
de bar. in. d.
s. videam?
alleg. in. s. p
cedenti.

diceret oportet te dicere qd esset annalis. vt dica. j. ti. l. i. s. hac aut. r. ibi pbabo

Hec actio. hac aut. Solue vt ibi dica.

Dolo facit. eni q tradidit r. euz q perdit. vt. l. fi. C. de acq. poss. C. pp. r. videt q mulieri no ipute si ali? occupat possessionez. vt l. si finita. s. si qd damni. j. d. da. infec. r. l. p. r. s. p. stat aut. d. bo. auc. iudi. poss. So. illud veru si dolo fecerit vel ibi i creditore misso i possessione. hic in muliere missa nomie ventris que plus dz custodiri. pma placet.

Sed r. patris Cler. est r. io legit duob? mo? terminet sequentia. scdo q definet pcedentia. i. ter. ibi ab eo q e i possessio e alij hnt ab ea q i potestate r. ista e cois lra. C. p. ad primu. C. de euic. l. i. gl. no soluit. dic vt ibi actio de euictioe no fuit nata. ppter principale id non durat p expens hic fuit nata ppter principale. id p expens durat. C. Quero de qbus sumptib? loquitur hic. Dicunt qdam q hic loquitur p expens factis in litigado d illum missuz hoc tenedo pcedit pna lec. r. tunc iste expese veniut iure actois. vt. l. iij. s. ex qb? s. de ali. in. mu. ca. fac. et j. qd fal. tu. auc. l. nouissime. r. j. de le. iij. l. iij. s. si rem. Alij dicunt q hic loqr de expens factis in litigado d muliere. r. tuc pcedit scda lec. q determinet pcedentia. r. tuc iste expese veniut officio iudicis. Cu eni expiret actio principalis expirabit officiu iudicis ppter expens. vt. l. iij. C. de posi. r. l. terminato. d fruc. r. l. exp. C. Sed ad primu op. na videtur q sup? debuerit recupare a possessore victo qz vict? victo? r. i codemnat in expens. vt. l. pperadu. s. sinant. C. de iudi. r. l. q solidu. s. etia. j. d. le. ij. So. glo. q ab illo no potuit recupare vel ppe ignoratia vel ppter contumacia. tenedo primu q ppe ignoratia n potuit recupari. tuc pcedit pna lec. scz q definet sequentia. r. sic ppter expens durat actio sicut si ppe pauptate recupare no pot. vt. s. l. pxi. s. interest autem. Si tenes scdam. l. q ppter cotumacia tuc no durat actio r. no recupat r. tunc pcedit alia lec. Cu em ex sua culpa pdiderit no est equu q ab alio fcauet. vt in regula iuris. danti qd qd sua culpa sentit r. Ex pdictis apparet q diuersitas lectu. q est hic pcedit fm diuersas lras. nam hi q habent ter. ab ea q est i potestate. debet legere fm lec. que loqtur de ipens factis in agedo cu muliere. illi qui habet ab eo q est in possessione debent legere fm lec. illaz que loquitur de expens factis agedo cu ipo.

Si mulier ventris noie in possessione calunie ca fuisse dicit. Rubrica.

de possessione Juramentuz mulieris excusat eam a calumnia r. partui no nocet. nec pdest. h. d. Primum dictuz fuit q iurament u excusat ab expens. dixi in. l. q solidu s. etia. j. de le. ij. r. l. i. s. l. ad turpil.

Hoc edictum p. Mo. q calumnia dicit qncu quis vnum dicit r. aliud scit vel facit.

Hanc autem actione C. ppo. q sit perpe tua. s. ti. l. i. in fi. Blo. dicit q illa intelligit fm ista qd est violare lram. alij vt Ja. de are. dicit q ibi dat de eo qd ad ea puenit sed certe ibi ena dat de eo qd no puenit. l. ad expens. vt. l. fi. in fi. s. ti. i. dic ergo q quandoq actio p. nalis succedit in locu actois psecutorie. r. tuc est p.

petua vt pz in vtili rei vindicatioe q dat cōtra eum q dolo desijt possidere. ita loquit. s. ti. l. i. in fi. d. tal. bul. exhi. l. ij. s. hoc interdicto. r. j. ne qd in lo. pu. l. ij. s. fi. sed quado actio ex sui natura r. ab ipo initio est penalis r. ptozia tuc no dat nisi infra annu. ita loqr hic. na ab initio dat in pena eius qd calunie causa venit in possessionem. hoc pleni? dixi in. l. in oner a r. ijs. j. de act. r. obli. sed d. hoc facit. l. ite. s. fi. cu. l. se. de ali. in. mu. cau. fac. Rn. actio ex isto edicto no succedit in locu eius qd veniebat in pna actioe sed lo? co illius qd e vltra. sed. s. ti. l. actioe ex illo edicto succedit in totu in locum illius qd veniebat in actione prima. C. Itē opponit de. l. iij. s. fi. ad carb. Sol. vt ibi. Ita. l. facit in ar. ad. q. an iuramentu excusat ab expens. r. hic videt q sic qz excusat a calumnia. vt vt no. in aucte de iudicis. s. fi. r. cy. in auc. gñaliter C. de epis. r. cleri. Ego feci vos notare in. l. i. s. queri poterit. j. ad turpil. quia aliud e temeritas aliud calumnia. iuramentu ergo excusat a calumnia. vt hic. r. l. iij. s. s. de iureiur. no autē excusat a temeritate et expense veniut ppter temeritate. vt. l. eni que temere. s. d. iudi. r. sic no excusatur ab expens quado ali quis temere litigat.

Competit q. Facit ad qone si p alimentauit quedam vt filiu r. postea apparz q non e filius. an possit alimenta repetere. Et certe distinguit aut filius fuit in calumnia: aut no. r. b si querimus de alimentis repetendis a filio. sed an possit repetere a pte no est dubiu: quia ipse nil fecit vt a leretur. sicut ergo hic expese facte i muliere pregnante non repetunt a pte q non fuit in calumnia nec ab ipa. ita in pposito no repetunt expense a filio putatio nec a pte ei? tamē cu semel de facto acciderit in foro cōsciētie fratres iudicauerunt prium.

Sub pretextu re estimatio totius hereditatis si ppter ventre alius successur? est ab hereditate exclusus. h. d. C. p. j. ad carbo. l. scriptuz. glo. sol. qd plene dixi in. l. vtre. j. de acq. here.

Substitutus Cōtra muliere succurrit heredi substituto d functi et cōsernant legata r. libertas. h. d. C. p. si mulier soluit pciu hereditatis videt emiseres hereditarias. vt. l. eius rei. de rei vendi. r. l. l. estimatio. j. p emp. Blo. fatez p riu. sed no est veruz qz mulier no dedit pciu vt emens sed dedit vt pciu sue culpe. Itē dedit pciu ei qui nil habet facere in hereditate. sed e ab ea exclusus facto mulieris. ita intelligit De. r. Ja. de are. C. Querit gl. qd si no vult vendere nec dicit de quo. certe hoc intelligit d legitimis testois apud quos serui remanent. r. qz cōpellit vendere fauore libertatis. ar. C. de ser. co. ma. l. i. Ad muliere autē pot referri hoc: qz soluēdo pciu nihil ei querit. vt. s. dixi. C. Quero vtru eo ipso q no peperit psumat calumnia. r. Ros. dicit q non: nisi pberur ipam. calumnie causa fecisse. vt. l. n alias. s. de his q no. iufa.

De concubinis. Rubrica.

C. p. sup rubrica ponit vna distinctioz p qua sumat ista materia de concubinis r. filijs natis ex concubina. id non recto ea ptribatis p vos qz cois habet

De in concubinato C. An li berta possit patronum relinquere. C. Dic vt in glo. r. illud est verum q non potest relinquere

In concubinato In ingenua honeste nata presumit mri

q. L. p. tit. ad. q. p. au. de cast. in. l. alimēta. d. ne go. gest. sere mittit ad istu s.

De concubinis. Rubrica.

Si mulier ventris noie calu. ca i pos. fess. fuisse di.

de poss. fessioe. s. hoc edictum. Istu textu p. no. p. d. erat. bal. in. l. ij. C. si pp. publi. p. vi. d. bar. in. l. p. d. era. di. s. sinantē. alterutra. de. iudi. r. in. l. ge. neralis. d. e. p. r. cle.

De concubinis Rub.
Concubinato.
rui pber. ad
de bar. in. l. si
vror. s. si ea.
de adulteri.
s. Jure cano
nico. et q
no fit licitus
de iure cano
nico. r. dom.
an. in. c. cum
fit. d. fo. cop.
r. adde gl. in
l. i. liberis. s.
de ritu. nup.
vide q dixi
p bart. in. l.
si adulteriuz
de adult. per
host. in. c. lar
tor. q fil. sint
legit. r. adde
bar. r. bald. i
l. si s. C. de
nup. r. bald. i
auc. l. s. C. de
natu. libe.

Clericus.
no. q. d. cleris
co concubina
rio. r. add q
clerre in sa
cris pstituit
d. comittere
incestu fz gl.
r. bal. in. l. ij.
C. d. epi. r. cl.
r. his ad de
bal. in. l. parē
tes. d. in ius
voca. r. bal.
in. c. natura
les. si de feu.
fue. strouer.
qstuit an nat
tufex clerico
in mioribus
pstituto legi
timef p sub
seques mri
monium. Et
ricar. malū.
dixit q non
qz est nat ex
dānato coi
tu. l. paul. de
sta. homi. tu
dic s. qz ibi
pbe mri mo
um ab initio
erat in pris
ptate. r. io le
gitimatō tra
hit retro. eē

moniu nisi drium pber secus si fuerit liberta velvi
liter nata. h. d. No. ex eo q qs retinet libera mul
lierē honeste nata psumit mrimoniū de iure civili r
de iure canonico. r. qualif pberur dic vt extra de p
sump. c. illud quoq. Quero an concubinat fit licit
tus. Dic de iure civili sic vt hic. de iure canonico se
cus. vt. xxxij. q. i. c. i. r. c. nemo. r. c. nil dicat. qd intelli
ge qm ad pena spūalē n qm ad tpalez. als nati ex
concubina p subsequēs mrimoniū non legitimarent
fm rīcar. vt statim dicā. Quero g qualif dz itel
ligi q concubinatus ē legitimus coitus. do. Ricar.
mal. in qdam sua disputatōe dicit q de iure antiq
pmeno ois coitus seu cōiunctio erat legitima. r. sta
tim cū qs nascebat erat legitimus. vt in auc. q. mo.
na. effi. sui. s. l. s. Supuenerūt postea leges q aliqs
cōiunctiōes approbauerūt expse vt mrimoniū. Et
tūc filij ex eo nati dicunt legitimi. Quedā ē cōiunctio
tio expse reprobata vt coit adulterin r icestuos
r siles r tūc filij nati nō dicunt legitimi nec filij no
minant r tūc p subsequēs mrimoniū nō legitimant.
vt. l. paulus. s. d. sta. ho. r. ex q. si. sunt legi. c. tanta. r
C. d. nup. l. r. si s. r. in auc. q. mo. na. effi. sui. s. pe. C. de
natu. li. auc. l. s. Quedā ē cōiunctio q a lege non ē ap
probata nec improbata. vt coitus concubinari isti
remanent in pūo iure naturali. r. io filij nati dicunt
naturales r p subsequēs mrimoniū legitimant. vt
in multis legib. C. d. natu. li. r. in auc. qui. mo. na. effi.
si. sui. s. pe. Et hoc vult dicere tex. q concubinat as
sumptit nomē p legē. s. nudū nō q p legē tal coit
fit approbatus vel reprobatus sed remanet in pūo
iure naturali. r. p h dterminat tpe talē qōnē. Cleric
in minorib ordinib cōstitut retinuit concubinā. et
ex ea habuit filios postea eā duxit in vxores. an filij
legitimant. Et determinat q nō qz coitus concubi
nari in clericis est totalif reprobatus a lege vt auc.
de sanc. epi. s. clericos. r. in auc. d. mona. s. si qs au
tem. r. C. d. epi. r. de. l. cum q pbabiles. vnde nō pnt
dici filij naturales nec legitimant p subsequēs mri
moniu. r. Jo. an. ponit istā qōnē in mercurialib sur
is sup illa regula sine culpa nisi subsit cā rē. Et fac
mentionē de dicto Ricar. r. determinat drium. Pūo
mo q coitus concubinari in clericis ē totalif repro
batus d iure canonico vt est dictum. Sed ad illd re
spondet q verū est quatū ad pena spūalē non qm
ad tpalē. Scdo dicit tpe nō ē verū q d iure natura
li omnis coit fit licitus. imo statim cū de fecit ma
sculum r feminā fecit mrimoniū r voluit q vn tpe
reret vni. hoc etiā aialia faciūt. als esset incertitudo
totalis parentū. determinat q legitimant p subse
quens mrimoniū. Vbi videf q ista rō non facit.
nam pcedit fm ius naturale pūmēuz in quo fuit
genus humanū an pntū pmi parentis. qz fm leges
naturalē a deo datā statim fuit mrimoniū. sed post
pctū natura humana corrupta ē. r. fm illud tps p
naturā humanā corruptā dicunt iura q de iure na
turali oēs liberi r legitimi nascebant nec erat aliqs
coitus reprobatus. Ad qōnē pūcipalez dico q si
clericus nō est bñficiatus si als retinebat concubinā
q filij tūc nati p subsequēs mrimoniū legitimant. qz
tūc cū eā retinebat concubinā reb sic se hntib pote
rat eē vxor. r. ita loqē determinatio Jo. an. sed si cle
ricus erat bñficiatus r retinebat concubinā filij tūc
nati p subsequēs mrimoniū nō legitimant. qz nati
fuerunt rebus sic se habentib non poterat eē vxor
hic est tex. in. l. r. si cōtra. C. d. nup. vbi filij nati ex ea
que nō potuit eē vxor p subsequēs mrimoniū nō legi
timant. C. l. tūc h. l. facit ad qōnē quā tāgaz de
admī. tu. l. tūc r. meuium. s. vl. s. qz inf duos fies
simul cōmorātes r ponētes lucrū in cōi in dubio p

sumat dcta societas. sicut inf vru r muliere i dubio
psumit dctum matrimoniu. qd dic vt ibi dicam
Concubinam. hz aliquā muliere ex
tra domū suā vtz ista dicat concubina adeo
q filij nati ex ea dicunt nati ex concubina. Tex. q
sic qz concubina fit ex solius animi destinatioe. gl.
dicit contrariuz. scilicet q requirat habitatio simul
non est ergo concubina nisi simul cohabitent. Al
lud etiam tenet Dy. r dicit q in concubinato requir
ritur indubitatus affectus sicuti in vxore cui affect
tus psumptus inducit p cohabitationē qd mltuz
no. hi g filij q habent ex muliere nō retenta secum i
domo vel ex aliqua familia nō legitimant p subse
quēs matrimoniu.

De tutelis Rubrica.

Rubricā istam pūnua vt in glo.

Tutela. Pūmo ponit diffinitioz
tutele. scdo ponit diffini
tōnē tutoris. tertio ponit allusionē seu
derivationē hui vocabuli tutor. scda
ibi. tutores. tertia ibi ex qua re. Quero qd vult
dicere vis ac potestas. Glo. dicit. i. violenta ptas:
qz dat inuitus r inuito. vt insti. e. in prin. r p hoc dif
fert a curatore q nō dat inuito. dicit glo. ista exposi
tio nō placet qz si sūt duo substantia copulatiue po
sita resolutur vt vni sit adiectiuū alterius quādo
vni de necessitate inest alteri. vt. l. i. s. d. pac. ibi duz
dicit placitus r consensus. i. placitus consensus. s.
vis et potestas vni nō est alteri d necessitate. g rē.
Pdeterea natura copule posita inf substantia est
augere. vt. l. ea tamē adiectō. j. d. le. iij. s. hic fm b nō
augeret imo restringeret dicēdo violēta ptas qd in
volēte nō fit qd est falsum. qz repio tutorē q dat de
mum volens vt ē mī. vt. C. qm mu. off. tu. fun. po. l. ij.
r auc. mī r auie. Itē multi dāt tutores q h affectat
vt. j. e. l. in eos. r. j. de exce. tu. l. tria onera. hoc etiam
p in oib tutorib q habēt excusationē r eā nō p
ponit. Itē si hec expositō eēt vera inferē q si pu
illus volēs petierit tutorē volētē nō esse tutor. qz
nō eēt violēta ptas: qd est falsū. quia pōt dari volē
ti inuitus. vt. j. l. pri. r. j. de tu. r. cu. da. ab his. l. illud
r. l. se. vñ glo. insti. e. circa pnci. exponit alif. l. vis ad
cogendū. ptas ad impandū. q. d. in tutela eptas ad
imperādū r vis ad cogendum. i. ad mādandū exer
cutiōi qd impat vt denotet q nō ē ptas sola sicuti ē
in qbusdā iudicib q habēt cognitioz r nō executō
nē. vt iudices delegati. vt. l. a diuo pio. in prin. c. j. de
re iudi. facit qd no. in. l. pūuatoz. C. de iu. om. iu. r q
dam qui hnt exercitiū sine cognitōe. vt. l. executorē
de exce. rei iudi. sed in tutore est vtrūq. qz habz vim
r potestatē et iurisdictionē r exercitiū. r hoc vult di
cere vis et potestas. r q aliud fit ptas aliud exerci
tiū ptatis videbit in. l. inter tu. j. de admī. tu. s. istud
etiā nō placet: quia tutor ante factū inuentariū nō
pōt administrare. vt. l. fi. C. arbi. tu. r. j. de admī. tu. l.
tutor q repertorū. Itē tutor q nō satisdedit nō pōt
administrare. vt. C. de tu. r. cu. q nō satisde. p totum.
r insti. de satisda. tu. p totū. r sic fm istam expositioz
sequeret q tutor nō sit tutor anteq possit admini
strare. quia licet habeat potestatē. nō tū habet exer
cutionē. r sic in eum nō cadit diffinitio. g nō esset tu
tor. vt. j. primo rīso. hoc autē est falsum. nā tutor est
in continenti testamētari adita hereditate. vt. j. tit.
i. l. si nemo. et. l. fin. j. de exce. tu. legitimus em statim
est mortuo defuncto: quia ipa lex eum facit. vt. l. legi
timos. j. de legi. tu. similif et datiuus est tutor sta

q fil. sint leg.
c. tanta. r ita
r. io. an. Et
bal. ad d. bar
r. doc. in. l. et
si s. C. d. nup
r. no. loqē in.
sab. insti. de
nup. r. aliq

Concubi
na. dr nar
ti. vide q no.
bar. in. l. s. v.
oz. in prin. j.
de adul. r. ad
de bal. i. auc.
l. s. p illū text.
C. d. natu. lib.
r. ibi no. qz re
qrat ad licitū
tū concubina
tū. r. bal. in. l.
eā quā i. r. r.
iij. col. de si
deico.

De tutel.
Rubrica
Tutela.
an autem
tutela com
pbedat app
pellatiōe pū
tuum vel ne
gocioz. vide
q dixi in. l. i.
ad fi. p. bal.
C. si de moy
mē. poss.

tim cum est datus, vt. j. d. tu. z. cu. da. ab his p totum, qd etia apparet: qz tutor anq facit inuentariu pot qdam facere q snt vtilia pupillo z alienare q snt tepore pitura, vt. l. tutor q reptozu. in prin. j. d. admi. tu. z pba optime in. l. muto. s. i. j. eo. Eode mo pt anteq satisfdet, vt. C. de satisfd. tu. l. fi. Ex qbus ocluz do q tutor e anteq satisfdet vel inuentariu faciat. Et p hoc ocludo ad qone de facto q si e hereditas de lata pupillo z tutor scit z pupill? ifra annu decedit q ppter sciam tutoris q no satisfdedit vel iuentariu n fecit trasmitit pupill? ius deliberadi cu b pupillo pfit z nil noceat, vt ple dica. j. de reb? du. l. q duos. in prin. vñ ista xba snt alit exponeda. Pro cur? de claratde scias q xbum vis quadoqz ponit p actu illato in alteru. z tunc ide e q violentia, vt. s. qd me. ca. l. i. in prin. z. s. l. l. extat. z. j. ad. l. iul. de vi publi. et de vi pua. z d vi z vi ar. z. s. d iusti. z iu. l. vt vim. cu similibus. Qñqz ponit vis p quadā potētia q e in psona siue in aia siue in corpe put ipi persone inest no put in aliu trāfferē. z tūc vis z ptās idem e vt b z. j. primo rāso. z insti. e. in pn. z sic dico q ista duo verba p eodē ponit. Sed tūc instabis qñ duo substantina sic se habēt ad inuicē q vnū inest alteri tūc vnum resoluūt in adiectiuū alterius z copula subdu citur, vt. s. d pactis. l. i. ubi placitus z pensus expo nit glo. i. placitus consensus. vñ videt q sit xba pma expositio glo. vis z ptās. i. violenta ptās. Rñ. hec dictō vis nō descēdit a xbo violō violas. hoc ē vno lento violentas. tūc em pōt loq expositio glo. s. de scendit a vireo vires fm Hug. z pōt exponi vis ac potestas. i. virens ptās. hoc ē viridiz z fructifera nō sicca z inuicilis. ¶ Sequit in diffinitōe in capite li bero. dicit glo. p hoc remouet seruū q nō pōt habere tuto. vt. j. e. l. si arrogati. s. i. nisi in duob? casib? vt hac. l. z in glo. b. ista expositio nō placet. nam ista ptās put referē ad psonā in quā exercet illa psona ponit in actō cau. vt. l. in eos. j. e. z. s. d offi. pñ. l. iij. z oēs. ll. que dicūt actionē dari in aliquē. sed hic po nit in ablatiōe significet illā psonā in qua ē illa po testas z que eā hz nō in psonā in quā exercet. dico ergo q p hec xba excludit seruū q nō pōt eē tutor: vt insti. qui da. tu. poss. in prin. filius auit familias ē li ber hō: lz nō sit sui iuris. vñ pōt dari tutor. vt ibi pz. ¶ Sequit in diffinitōe cōstitutā. Glo. nec doc. nō ex ponit istud verbū. dic q est qdam ptās que i se substitit: lz nō sit psona in qua pstitit. vt iuriditio: z iō vno iudice mortuo vel remoto ali? dicit habere eandē iurisditioē. vt. s. de iudi. l. pponēbat. s. z tu tela est qdam ptās q nō ē nisi. put ē in capite libero pstituta anteq ergo sit tutor nō ē tutela. sed si semel desinit z postea reassumat ipse vel alius nō ē eadez tutela. vt. j. d. suspe. tu. l. iij. s. qñ pōt. ¶ Sequit ad tu endū p hoc dicit glo. remouet ptem q est ppe alios effectus pte ptās. i. vt pzi querat ex ca. pfecticia vel aduenticia vsufruct? qd satis placet. ¶ Sequit in diffinitōe eum. hec dictio non exponit a glo. vel doc. sed dico q hic ponit vt excludat curatozē q nō dat ad tuendū eū. s. psonā eius pncipalitē. s. ad tuē da bona. vt. C. d. nup. l. in copuladis. cu similib?. vñ glo. l. hui? l. que dixit q iō fuit positū in diffinitōe vis vt excluderet curatozē. nō dixit bñ. nec fuit bōa expositio sua vt dixi. sed hec dictio eū ad hoc ponit ¶ Sequit in diffinitōe q ppter etatē suā. hoc ponit ad ofiam curatozis q dat furioso ad tuendū eū: tam in psona q in rebus. vt. j. de cur. fur. l. furioso. z. l. vi rii. z. l. mli. Sequit in diffinitōe spōte se defendere. b ponit ad ofiam cuiusdā defensiōis necessarie q sit patiedo que venire in possessionē ex pmo decretovt l. sed z hoc. s. fi. s. d. pecu. qd pōt facere pupill? ¶ Sequit in diffinitōe iure ciuili data ac pmissa. p hoc q

dicit iure ciuili. excludit glo. quadā tutelā. hoc ē qñ dam defensionē pmissaz de iuregenti d qua sit mē tio in. l. vt vim. s. d iusti. z iur. q dicit data ac pmissa gl. expōit data a lege vel a iudice pmissa a testato re. vel data psonē. pmissa scdario rebus. ¶ Et tertio data a lege. pmissa dispōne iudicis vel testōris. qñ diceret hec ptās interdū dat a lege. vt. j. d. legi. tu. l. legitimus. z p totū titulū. interdū pmissiōe legi dat a testōre. vt. j. ti. l. i. l. in prin. z p totū titulū. nterduz dat a iudice snt legis pmissiōe. vt. j. de tu. z cur. da. ab his. l. i. z. j. eo. l. muto. s. tutoris datio. z ita expo nit Ja. d. are. qd placet.

Tutores ¶ No. q ille e tutor in que cadit diffi nicio tutelae scz q hz eam vim ac pot testate zc. similit ille est iudex q habet iurisdictionez iudicis. ille est ptoz q habet iurisdictionē ptozis. z il le dicit ptās q hz iurisdictionē ptās. z si.

Exquare ¶ No. q tutor dz a tutela. ex quo ha bes q ppra significatio vocabuli sumit ex diffinitōe. quia ille est tutor cui cōpetit dis? finitio tutelae. simile. j. de testa. l. i. ¶ Scdo no. ex x. itaqz significatio ppriz vocabuli sumit ex deriua rione seu allusiōe. sile. s. si cer. pe. l. ij. s. appellata. et de x. sig. l. tigurij. sed qñ allusio vocabuli z diffini? tto discordaret pualeret diffinitio. vt dixi in. l. i. d. tes. z i repetitōe. l. oēs ppli. s. de iusti. z iur. dñ tractant d interpretatōe statutoz declaratiua seu expositia zc.

Mutus z surdus tutores dari nō pnt ¶ Mutus. p. d. ¶ Op. s. d. pecu. l. mut? in prin. ci. So. pecu. pōt eē ad negocia nō tutor. qz nō pōt auc torare. Et hoc no. q interponēdo auctoritatē reqri tur q tutor loquat. si em nō reqreref mutus posset eē tutor. de hoc. j. de auc. tu. l. iij. z hoc induco ad. q. quā tractauit in. l. gerit i. fi. j. de acq. her. vtrū si pupil lus hitauit in domo defuncti tutore sciente inducat tur aditio. ¶ Op. ad scdm q surdus possit esse tu tor. vt. j. de legi. tu. in. l. fi. Sol. ibi nō erat p oia sur dus lz male audiret. ¶ Op. j. d. cura. l. honores. s. i. So. ibi in munerib? pñmonialib?. hic in psonalib? bus. ¶ Querit glo. an ista vitia supuenientia exti guant tutelā iam susceptā. Rñ. q sic z bñ. ¶ Que ritur an isti defect? faciūt ipm ipo iure nō eē tutozē an sit op? excusatōe. Dicit in gl. q ipo iure. Itē qro qd de eo q nullo mō audit. sed vidēdo motū labioz intelligit an possit eē tutor. Rñ. q nō. qz tex. hic dicē audire debet hoc est p sensum auditus pcepe. s. ille q intelligit ad motū labioz nō audit. sed ex motu labioz diiudicat qd tu vis dicere qd nō est audire simile. j. d. his q in testa. delen. l. i. in prin. silem. q. far cio. j. d. xbo. ob. l. i. in prin.

Non est exigendū ¶ No. q nō est d necessitateq pu pillus petat sibi tutozē cū possit dari etiaz absentī. vt glo. dicit z bñ. si tamē pupillus peteret sibi tutozē nō eēt impedimētuz vel si eēt pñens. vt. l. illud. j. d. tu. z cu. da. ab his. ¶ Scdo no. q nō ē ney cesse q tutor habitet in eadē domo cū pupillo vt b cū dicit vel ad tutozē pñscat fm vnā expositionez glo. ¶ Nonit etiā glo. aliā expositōz q nō est necesse q pupill? vadat ad iudiciū. scz tpe quo dat tutor qd etiam placet.

Ni habet ¶ Quando pcurrit due cau dentalis pualet naturalis. hoc dicit. Per hanc. l. determinat qñ aliquis est pupillus z furio sus debet sibi substitui pupillarit vt pupillo. nō ex emplariter vt furioso. z hoc infra. pupillarem etatē dixi in. l. ex facto. j. de vul. z pupil. ¶ Op. s. de iure dotium. l. cum pater. Glo. non soluit. dic q quan doqz eā naturalis z accidentalis sunt inuicē repug

Ubi pualz accidetal. An inspicat natura vel accidens. Adde bal. in l. i. C. d. usu. r. adde no. p. Ly. r. Imol. in l. qui solidu. s. p. mo. de lega. scdo.

3 Hic est textus. Adde bar. in l. si cur. habens. C. de in. inter. restit. mi. a s. Si pupillus. datur curator. hic ergo hēs q pupillo dat curator

ad iudicia. r vtz dari pos sit ad nego cia hēs text. not. in l. i. s. si pcurator. d eo q p tut. et vide in ti. C. i q. cau. tu. ha ben. r ibi gl. r bar. in l. cu rator. j. d. tut. r cur. da. ab his. r no. ca sum in quo curator dat inuito. adde bald. in l. tu tor. C. d. neg. gest.

b Quero qd. no. tñ ca sum q cura tor non dat absent. Et vide in l. lillō j. d. tu. r cur. da. ab his.

c Semper ponat. Quid Ja. d. are. et bal. in l. cura toris. als tu torus. C. d. ne go. gest. r q ibi scripsi.

d Quero. dicit an ifati possit dari curator ad li tes vel quod sit remedium creditorum. vid late bal. in. c. i. de mil. vasal. q con. est. post not. p bald. in l. h aūt. r in l. ful cinius. s. ado qui. ex caus in poss. ea. et dñ hic dicit q no dat cu rator ad lites nisi petenti intelligo tamē in casu illo quādo tutor agit p pupillū. als dat inuito fm formam. l. i. q pe. tuto. r ibi glo. r doc. r vide hic in gl. r p Spe. in ti. de cura. s. vt autē. circa prin. et bal. no. in l. ne quicq. s. vbi decretum. de offi. pcon. r omnino bal. in l. si quis instituat. s. fin. de heredi. insti. r ang. in l. mutus. s. is qui potest. s. de pcura. r an inu

nantes: tñc pualet accidentalis? cū natura alteret. vt. l. i. s. bestias. s. d. postu. Quis cā naturalis r ac cidentalīs nō repugnat. s. repugnat effect? earū vt hic. nā pōt qd eē pupillus r furiosus sed nō habet re tutorē vt pupillus r curatorē vt furiosus. pualet cā naturalis vt hic p. Quis cā naturalis r accidē talis pñt fil cōcurrere. r etiā effect? eaz se cōpatit r tñc vna nō pualet alteri. r ita loq. d. l. cum pas. r ita videt intelligere dy. Quero mior. xxv. anis est pdigus an dabit ei curator vt pdigo vel vt mi nori. h ē tex. q dabit ei curator vt mior. h mibi fec dubiū. nā p dātōz curator nō ē subvērū. pdigalitati nā pdig? non obligat naturalis. vt. l. is cui bonis. j. d. xbo. ob. sed adultus obligat naturalis. vt. l. i. j. d. noua. r. l. pupillū. j. d. re iu. r qd ibi no. p. p. qd dico q duplex ē actus. p. p. qd bonis interdicit. vt. l. i. r. l. iul. j. d. cur. fur. r iste actus celebraf in mior. pdi go q post interdiciū nō obligat etiā naturalis. Se cundus actus ē datio curatoris r dabit ei curator. tñc vt mior. nō vt pdigo. vt hic. Querit dy. qd si datus fuerit curator tāq pdigo cū debuerit dari tanq mior. r tñc distinguit ipse. aut fuit expūs er roz in sua r nō valet. aut nō. r valet. vt. l. i. s. pes. r. l. cū platis. j. d. re iu. Ita dicit ipse. dicit in l. seie egres se. j. d. tu. r cu. da. ab his. hoc dicit in l. is cui bonis. j. de xbo. obli.

Si pupillus. a Propter litē quā qd habitus rus est cū tu. vel cur. dat cura tor? q nō dat nisi pñti r petenti. Item cogit qd per tere. h. d. Op. q pupillus nō posset habere litē cū tutore. vt. C. q da. tu. poss. auct. minoris. Sol. glo. intelligit hic d. lite in rei vendi. nō aut sup actōne p sōali. r sic nō ē debitor? creditor tutor r ita intelligit dy. q format hāc oppositōz. sed certe p. p. litē que est sup rei vendicāōe qd non pōt eē tutor. vt dicta auctē. minoris. r ibi not. Alii g. intellexit glo. dum format d. rium sic fm eundē dy. tutor nō pōt cōueni ri nisi finita tutela. vt. l. i. C. d. admi. tuto. r. l. si tutor. in fi. d. tu. r ra. dis. So. gl. hic nō cōuenit rōne admī nistratōis. sed rei vendicāōe que pōt intētari etiā am durāte tutela. qualis aut durāte tutela possit cō ueniri tutor vide plene glo. in l. i. C. de admi. tuto. C. oppo. r videt q iste. s. sibi d. d. cat. nā p. rō dic q talis curator nō dat nisi volēti. Scdo dicit q co git. Glo. rñdet q aut pupill? agit r nō recipit tales curatorē nisi volēs. vt in pn. aut puenit r cogit reci pere. sed nō hñc vel illū. sed erit in electōe sua quem velit. Dicoz quō iuriscōsul. fuerūt moti in psona pupilli loq. qd em pōt ipse puer discernere forte. vij. annoz quē habere sibi expediat forte petat quēcun qz tutor vult. vñ forte equi? fuisset dicere hoc eē i ar bitrio iudicis. vñ hāc inq. tate hodie est. puiss. vt j. dicam. Quero an talis curator dabit inuitus vel volēs. Ja. d. are. dicit q volēs als frustra dicerz de p. sentia. Alii dicunt q inuitus. ar. j. d. mu. r ho. l. munerū. s. defensores. r. s. iudicādi. r. s. vlti. s. dico q volens constituit vt hic. Sed ex cā potest cogi vt

conclusio est q sic. de quo per gl. in. c. ad n. am. de iureiur. r p archi. in. c. i. de elec. in. vi. p. doc. in. ca. euidentia. de accusa. r ibi io. d. imol. firmat dare esse necessariā citationē r abbatē in. ca. cum sit romana. de ap. dicit q aut ē tale notoriū ex quo p. stabat nullū eē defensōes tñc nō requir. aut eō. r tñc se. r d. hoc articulo plene no. p. anto. de

puberi possit dari curator ad lites quas habitur? est principaliter cum alio q cum tutore. vide bar. in l. curator. ff. d. tu. r cu. da. ab his r quod ibi scripsi. r de ista materia vide. io. an. in addi. sp. pecu. in tit. de reo ad fi. r p Jo. fabri. in. s. item inuiti. nsti. de cura. r p ang. i. d. l. i. C. q. pe. tuto.

dicimus in curatore bonis dādo. vt. l. i. s. itē querit de cu. bo. dā. r de hoc p. Ly. C. q. pe. tu. l. i. Quer ro qd si datus est absens. an valeat datio. Videt q sic. s. de pecu. l. i. r. s. in prin. l. ij. In d. rium q non quia nō ē seruata forma q hic ponit. ergo nō valet. vt. l. cum hi. s. si p. rō. s. d. trāfac. Preterea vbi certo r limitato tpe reqrat consensus nō sufficit ratihabi tio sequēs. vt. l. obligari. s. tutor. s. d. auct. tu. r. l. qd ergo. in prin. s. de his q no. insa. r hoc notat r tenet Ja. d. are. Sis g. caut? q in curatore ad lites semp ponat? q pñs dat pñti r petenti. Quero dicit h q infanti nō pōt dari tutor. qd ergo faciet tutor. Ja. de are. dicit q differ. actio r cōuentio. sed neu tri parti currit p. scriptio. vt. l. ij. s. in oibus. s. d. iudi. Certe p hoc male puidet tutori q vellent suū. r ideo lex ista recipit hodie in multis limitationē p auct. mi noris. C. q da. tu. pos. nā aut tutor erat petiturus ali quid a pupillo anteq. tutelā assumeret. et nō potest dari tutor. r si dat pdir ius suū. vt. d. auctē. mior. r. et sic nō est necesse q def. pupillo curator p. p. litē quā ipse tutor iā pdidit. sed si pendente tutela supueniat sibi ius p. pupillū. et tñc nō pōt administrare sine ad iuncto sibi curatore fm formā dicte auctē. in q ad iu ctione nō requir. q pupill? sibi petat. r sic cū illo cu ratore sibi adiuncto pōt agere. sicut si ab initio fuisset plures tutores vt. j. tu. i. l. si plures. r hoc ibi no. in glo. sed si lis eēt mouēda a pupillo p. tutore. tunc si ius supuenit pupillo pendente tutela ē idē qd. s. d. i. xi. Simant ius cōpetebat pupillo ante. tunc ille tu tor non debet accedere ad tutelā. nec admissus fuisset si hoc exp. s. s. i. r. si g. tacuit tāq fraudē cōmittens in tacēdo. poterit remoueri. vt. l. in eos. j. co. si qd aut vellet petere est remoueri haberet necesse recurrere ad remediū hui? s. Quero quid in furioso r p. digo. Rñdet Ja. d. are. q isti accipiunt curatores ig norant sicut pupilli tutores: q sentire non possit vt. l. furiosi. de regu. iur. r. l. ij. s. voluntate. s. so. ma. et est tex. exp. s. ex qui. cau. in poss. ea. l. fulcinius. s. adeo. Quero vtrū datus furiosi vel pdigi valit def. iuramento. De furioso certū est q nō: qz nō ha bet intellectū. De pdigo. Ja. de are. dicit idem qd ple. ex amino. in l. is cui bonis. j. d. xbo. ob. Que ro an pupillus possit citari vna voce ad petitiōem tutoris. Et videt q sic. vt hoc. s. ab i. siue agat siue pueniat. Et sic videt q ipse iam erat citatus. facit. j. d. admi. tu. l. i. s. sufficit. p hoc qz pupillus q nō habz tutorē patit in iusticiā ex pmo decreto. vt. l. ap. d. iul. et q. cau. in poss. ea. In d. rium q nō hz legitimā p. s. nā standi in iudicio. vt. l. i. C. q. legi. p. s. ergo citatio que ē fundamētū iudicij. vt in sti. d. pe. teme. li. s. fin. r. s. d. in ius vo. l. i. non cadit in pupillo. Rñ. in ex traneo litigante cum pupillo fateor q possit citari pupillus p iura. s. allega. r lz pupillus cūcē intelli git q veniat cum tutore. sed quādo tutor litigat cū pupillo fm tpa huius. l. tutius erat citari pupillū vt veniret ad petendū curatōzē cum tutor intendat litigare cū eo. r vide ad hoc p. Ly. in l. i. C. q. pe. tu.

conclusio est q sic. de quo per gl. in. c. ad n. am. de iureiur. r p archi. in. c. i. de elec. in. vi. p. doc. in. ca. euidentia. de accusa. r ibi io. d. imol. firmat dare esse necessariā citationē r abbatē in. ca. cum sit romana. de ap. dicit q aut ē tale notoriū ex quo p. stabat nullū eē defensōes tñc nō requir. aut eō. r tñc se. r d. hoc articulo plene no. p. anto. de

e Examine adde bald. in l. i. C. de rei scin. vendit. r que solent notari in l. is cui bonis. de verbo. obli.

f Quilibz citet. vid. no. p bar. in l. le ges. in prin. de legi. tuto.

g Dicam. j. Quid quant do dat curar tor prodigo vide ang. et imol. in l. is cui bonis. de xbo. obli. q dicit q req. rīf citatio ip sius pdig. r furiosi cū tra ctef de auct. renda eis ad ministratiōe p hoc fac. q voluit bart. l. legitimos. j. eo. limitari tamē pōt. s. d. cta. r clusio ang. in l. is cui bonis. p alleg. fm qd limitat bal. ibidem r p eū ibi p. de ancha. lz de bal. mentioz nō faciat vbi delictz illō eē verū. nisi noz tori eēt illū eē pdig. qz tñc nō requir. aliq. citatio qd tamē nō est sū dubio qz pēdet ab illo dubio passu an in notorijs req. rat. citatio. r magis cōis

but. inca. ve
stra. d. coha.
cleri. z muli.

Quolibet Quidam hnt lram sic, quolibet loco
z tpe hnt curatores zc. Alij hnt in
lra quolibet loco z tpe z habet curatione, z tuc ipli
cat no solu tutoze, imo z curatoze posse dari quolis
bet loco z tpe. Idem pbat. j. de tu. z cu. da. ab his. l.
nec madante. s. dari. z de ser. l. ij. Et ad istud qd sub
audif de tutore op. nam cu def cu cae cognitioe, vt
insti. de auc. tu. in fi. g. no pot dari a pcedere iudice,
vt. l. a pcedente. C. d. dila. So. intellige h qn dat si
ne inqstioe. z ita loquit dria. quando g dat tutor si
cet necesse q aliqs citef qd qualif intelligat. dicit
j. de tu. z cu. da. ab his. l. tutor si fuerit petitus.

Si pupillus Tutor ad lite simplicif datus
intelligit dat ad oes lites quas
pupillus hz cu tutore cu quo litigare intedit. h. dic
Facit ad. q. vtrū pcurator dat ad cam simplicif
ter videat datus ad oes cas psentes z futuras. Et
videat ad psentes tm. Glo. tagit in. l. oim. s. d. pcur.
z in. l. dani. s. si is q vicinas. de da. ifec. z ibi dixi. Et
Spe. d. pcur. s. rone quoqz forme. z. s. i.

Mod dicitur Mo. prio ex pn. l. q. p.
curator simplr datus
quo ad res dz itelligi stricte datus quo ad
psonas noiatas in instro pcurat. nisi aliud expiat
Et is si repit instm in quo aliqs fecit seium pcura
toze suu d ticiu in tali ca z gualif in oi alia. intelligi
tur scz contra ticiu vt hic. Est g necesse q in pcurati
one exprimat z gualif d quacuqz psonam vt ex isto
tex. colligit. Mo. etia ex hoc principio q pupil
lus pot puocare ad diuisione: qd intelligo ex causa
als secus. vt. l. si pupilloz. in pn. j. de re. eoz. z ibi di
cam p doc. C. de sac. san. ec. l. i. i. ubem. circa princ. In
eo qd dicit pdia diuidere zc. Ultio no. q. pcura
toz dat simplicif intelligit datus ad agendu vl de
fendendu vt hic. p quo facit. qz defendere tenet. vt
l. seruū quoqz. s. ait ptoz. s. d. pcur. Glo. opp. de. l.
siqs mibi bona. s. iustū. j. d. acq. here. z no soluit. dic
q id est speciale. vt ibi dixi.

Posunt Mo. qn sunt plures tutores no e
necesse deuenire ad huc curatoze. vt
j. ti. l. si plures. So. ppter hoc forte glo. intelligit h
plurim. s. pupilloz: qz vnus erat curator plurius pu
pilloz. pot etia intelligi plurim scz tutoz: qn plures
tutores vni pupilli erat habituri eade cam cu pu
pillo. als no eet necesse deuenire ad huc curatozem
Mo. glo. de. l. iam tamē. s. pe. j. iudi. sol. Solue.
vt in glo.

Im semel In eade ca dato vno cu
ratore no pot dari alius
Ite datus in vna ca no pot dari in alia. h
dicit. Mo. s. d. pcur. l. plurib. z. l. siqs cu pcur. s.
fin. Dicit glo. so. vt ibi. na post lit. cote. no pot dari
ali: nisi prio remoto an lit. pte. eo ipso q dat alius
videf remoueri prim. Sed d hoc op. nunqd p
datione vni curatozis videf remoueri ali. vt. l. v.
s. i. j. de tu. z cu. da. ab his. Rū. verū est in curatore
gnali vt ibi. no tamē existente vno pot dari ali: nisi
si ca cognita. vt. l. curatozi. C. q. da. tu. poss. s. curatoz
ad lite remouet p cōstitutione alteri curatozis. sic
dicif in pcuratore ne in plures aduersarios destrū
gat q cu vno drit. vt. l. ne in plures de exerci. z. d. l. si
qs cu pc. in fi. z no. p. guil. Mo. de sequeti rīso.
z. fi. vbi p scō m madatū no tollit primū. So. glo. h
id. quia circa diuersa. Mo. ad illud qd dicit. s. fa
ciendo alim pcuratoze remouet primus. intelligit si
circa idem fit. z vide istā glo. Ex pdictis apparet so
luta qd. an plures curatores ad lite possint dari si
mul. Iste casus no est h in tex. sed dic aut danē sil.
nec ad huc insolidū z non valet si opponat ne qs in
plures aduersarios destrūgat. vt. l. iam tamē. s. pe.

iud. sol. z. l. ne in plures. de exerci. z qd no. s. l. pr. in
prin. aut ad huc insolidū. z tuc valet sicuti in plurib
pcuratozib. s. de pcur. l. plurib. cum eis tales cura
tores assumlent vt dictū est. sed si def vnus deinde
alius habet locū. qd supra dixi.

Tuto rōt auctozari. h. d. Mo. q. ex p
te eius cui pstat auctozitas no ē necesse q
loquat vt hic. s. ex pte pstantis sic. vt. l. i. in fi. s. eo.

Sub conditione A iudice no pot dari tu
tor sub cōditioe z expssio
eius qd tacite inest dispositione cōditionale no idu
ct. h. d. Mo. q. possit dari sub cōditioe. vt. j. e. l.
furiosus. So. no pot dari sub cōditioe expssa vt hic
sed quando sub cōditioe tacita sic vt in cōtrario z in
alijs casibus q hic ponit in glo. que satis placz q
tum ad alios casus. sed qtu ad. l. furiosus. dic vt ibi
dicam. Mo. p. s. d. pcur. l. iij. So. dicit glo. aliud in
pcur. z est rō dicit Dy. fauoz pupilline dū cōditiois
extitia expectat bona pupilli negligantur z peat.

**Mo. p. et videf q possit dari sub pditoe sicut sen
tentia. vt. l. i. s. bidmū. j. qn app. sit. Sol. hec. l. vltra
pcedit annullando. ibi vltra pcedit confirmando.
Circa qd qdaz haberet distinctione dy. quā ipe po
nit in ca. qui d ius. extra d re. iu. li. vi. z p doc. in. l. si
dubiu. C. d. legi. Mo. p. q. tutor possit dari sub cō
ditioe. vt. j. ti. l. i. tutor datus. z insti. q. da. tu. poss. s.
ad certum. So. glo. verū est a testōze vt in drijis no
a iudice. vt hic. Sed que est rō: quidā dicit. qz act
iudicari no dz dependere de futuro. vt. l. no quem
admodū. s. iudi. qd no placet. vt i pall. l. i. s. i. z. s. b
dū. Alij dicit q ē actus legitimus sed p. dicit
rō est qz factū testatoris in eo q deficit pot suppl e
ri p iudicē. s. factū iudicē n dz suppleri nisi p iudicē
id iniungit sibi q pure z pfecte det. vt hic no. Ly. C
de testa. tu. sup rubrica. Mo. p. dictio si facit cōdit
tionē. vt. l. q. pmittit. s. d. pdi. ide. z. l. si ticiū. j. quādo
di. le. ce. So. fallit hic rō quia ad huc ei qd tacite in
erat de necessitate. vt. l. iij. j. d. le. i. Ultimo no. q.
tutor anteqz satisfet est tutor. sed solū administratō
differē dixi. s. e. l. i. in pn. z p hunc tex. dicit do. Jo.
an. q. si in lris apostolicis apponat pvideas tali d
beneficio si cum idoneū reperieris. q talia vba faci
unt potius admonitione q conditionem. vt ex tra
de offi. dele. c. i. in clemen.**

Tutores Is potest dare tutorem cui speciali
ter permittit. hoc dicit. vel alif tutele
datio est mixti imperij. hoc dicit fm glo. Quo
ro expositione illozū vborū. Glo. exponit q no
est meri imperij tantū. nec iurisdictionis tantū s. mi
xti imperij olim et hodie competit iure magistratus
Sed Ja. de are. dicit q non est imperij. hoc est q si
competit alicui eo ipso q habet imperium. nec est iu
risdictionis. hoc ē no competit alicui eo ipso q hz iu
risdictionem. sed ita demū si hoc specialiter lex conce
dit. vt. l. i. de tu. z cu. da. ab his. in glo. mag. in princ.
z probatur. quia presides in prouincia habent me
rum imperium. vt. l. illicitas. s. q. vniuersas. s. de off.
pres. z tamen. l. iulīa artilia. specialif cōcedit eis dā
re tutoze. vt insti. d. attili. tu. s. i. quod fuisset supfluz
si habuissent eo ipso q habet imperium. Item si eet
iurisdictionis iam priuatus non possit dare tutores
in testō. qd. l. pmittit ei. ergo competit cui permittit
lex vel senatusconsultum vel princeps. z sic facit p
comitibus qui ex priuilegio habent istā dignitatez
constituendi vel creandi tutores z faciendi iudices
ordinarios qui hoc facere possunt vt dicit Jaco. d
are. Fateoz q tutele datio put competit priuato n
est iurisdictionis in genere z reponit in specie. mixti
perij. vt hic in glo. qd p. quia officio iudicis nobili

Uto. s.
sub pditō
ne. sub pditō
ne. Adde tm
qd admini
stratio tutoz
ris pot dari
sub pditōe.
vt. l. in alia
s. p. d. cōdit.
z demon.

i. p. dicit
vide glo. bar
z doc. in. l. i.
C. d. testa. tu.

k. Quā pdi
tōz. d. quo vi
de no. not. p
bar. i. l. si i di
em. d. cō. ind.
z in. l. no du
biū. i. s. iur
ta h qro. C. d
leg. z in. l. ne
qz natales. C
d pba.

I Si cuius adde ad istu ter. gl. z bal. in. l. i. C. d. cura. fur.

m Dari curatore. Mo. arg. q. si debitor sit multum a longi quo possum petere curam? dare bonis suis. fm pe. dy. z ray. z no. in. l. ab hostibus. in prin. s. ex q. cau. ma. z bal hic in addit. z i addi. spe. in ti. d. cura. z not. bar. l. l. cu pe. d. inu. z bal. no. in. l. cohfidib. C. fa. her. in. x. qd si volo di uidere cu ab sente. bal. i. l. ignorare. in. fi. C. d. restit. mi. z in. l. pe. C. d. bo. auct. iudi. pos. bar. in. l. i. si finita. S. iulianus. i. r. col. d. da. in fec. no. tñ sep procedit. vt no. bart. in. l. q. liberis. S. h. xba. d. vul. z pup.

I fili? p consensu. s. bar. in. l. q. dotis. in. vlt. col. so. ma. vñ tenere fruz ei? qd h dic z ibi imol.

o Ultimo no. adde bal. in. l. potuit. d. iure delibe.

expedit vt dicit in. l. imp. s. d. iur. om. iu.

Ei cuius status e dubi? no pot dari tutor. s. dabitur curator bonis. hoc dicit Mo. bonis captiuu z absent? dari curatore? cu quo poterit litigare. vt. s. ex q. cau. ma. l. ab hostib? in prin. z ex q. cau. in poss. ea. l. possessione. s. fi.

I filius. Si p? consentit filio tutori datur p? sensu non habet. h. d. **Q**uero qd si p? est p?sens z tacens. an videt? consentire. Glo. hic q. sic. Dy. reprehedit eam. q. glo. meli? dicit in. l. ij. j. ad municip. vñ dicit q. est qddam munus publicu auctoritate z utilitate: z tuc pntia p?is sine dictione habet p? sensu? vt. l. ij. j. ad muni. qddam e munus publicu auctoritate sed no utilitate vt tutela. tuc si p? expse consentit tene? vt h. secus si taceat. z hoc vtz si tutela est datua. si no est testaria. tuc etiaz si expse consenserit no tene? nisi d peculio. vt. l. l. luc? ticius gafum. j. d. adm. tu. ron? ibi dicit. de quo per doc. in. l. i. C. qd cu eo. dicit in. l. i. cu dot? s. trasgre? diamur. s. so. ma. de hoc qualif consensus pat? est obliget. **U**ltio no. mirabile. l. ad pbandu aditi on? hereditatis. na ille adit hereditate qui eam ag? noscit. vt. l. gerit. j. de acq. here. ag? noscere aut videt? siue qs gerit p se siue alij gerenti consentiat: siue ali qd ex hereditate acqrat. vt hic dicit ter. siue dixerit hereditate ad se ptinere vt dicit ter. hic. de quo dixi plene in. d. l. gerit. de acqui. here.

Atronus. Fraus in assumendo tutelam vñ in ti sicut in bonis extranei. h. d.

Meos. Fraus in assumendo tutelam vñ in ti male administrado ex ordine puni tur. h. d. **M**o. istos casus z spaliter vlti mos q. qui in inuentario omittit ponere bona pupill? li puni? extra ordinem potit remoueri. It? si alienat bona pupilli que no debuerit alienari. **Q**uero fm glo. quid si aliquis accepit pecunia vt eet tutor. **R**idet gl. q. tutor erit: s. pecunia repetet p? conditi on? ob turpe causa: q. officiu tutoris dz ee gratuitu **I**dem no. in. l. i. s. mada. Veritas est ista q. tutori pot? constitui salariu a iudice. vt. l. a iudice. s. fi. de admin. tu. It? z cotutorib? ex ca. vt. l. i. s. si pupill? j. de tut. z rationi. distra.

Tiam municeps. Hic e duplex lity tina fm qua dicit q. municipes pnt dari tuto res municipij hoc est ciues ciui. z sic innuit: secus si no esset ciuis. **A**d qd op. C. d. ex cu. tu. l. in test? z. j. ti. l. qro. Sol. no municeps no pot? dari tutor a iudice vt hic. q. in ea no extedit iurisditio dantis. s. in test? pot? dari si municeps vt in fruz. ro q. tuc no dat? vigore iurisditiois. sed auctoritate. l. q. sua aucto ritate extedit vbiq. nisi ille datus excuset. vt dicitis ll. z ista so. e vera. lz gl. alif sentiat in. l. no solli. s. q. te st? j. d. ex cu. tu. qd tangit **L**y. C. vbi pe. tu. l. i. Sed iuxta hoc qro qn test? dat no ciue in tutores qs iudex decernet sibi administratione. **D**ica in. l. legitimos. in prin. j. de legi. tu **A**lta lra e hic negatiua s. z qua dicit q. no municeps pot? dari municipi tutor. **C**ontra hoc op. de tu. z cu. da. ab his. l. i. So. no municeps itellige hoc e q. no habitat in municipio sed extra. subest tamen iurisditioi. vel fm glo. Jac. de are. z **P**e. no municeps. l. q. no subit munera ex ali? quo priuilegio. subest tamen als iurisditioi.

Aniosus. **D**p. s. e. l. muto. s. sub con? ditioe. Sol. ibi datus fuit a iudice: hic a testatore. hec e bona. vel dic h in conditioe tacita: ibi in expsa. qd no placet q. tum

ad casum hui? l. na conditio tacita que inest ex voluntate disponetis que poterat no inesse ita suspendit et eiusdem effect? est cui? z expsa. vt dicit in. l. ij. j. d. le. i. pba? in. l. miles. s. p. parte. de le. ij. sed hic iudex dado tutoze aliq? copote metis pot? dare tutelam pure. in casib? aut in qb? iudex no pot? puidere ad mittit tacita. vt. d. s. sub dditoe. **E**t aduerte diliget qz oes isti casus loquut in conditioe tacita in q. tute? la finit. no in ea in qua tutela suspendit.

Melium. **T**utores dati in locu abs? tis durat etia illo defuncto h. d. **D**p. q. in locu absentis def? curatoz. vt in sti. d. cur. s. ite q. So. expone tutoris. i. curatoz. vel pprie: qlibet practica est bona: vel q. def? tutor. vel curator. declarabo. j. l. pri. **D**p. s. eo. l. muto. s. fi. So. vt in glo

Dlet. **C**urator vel coadiutor dat? tuto cu decreto iudicis. h. d. **Q**uero iste cura tor dat? quanto tpe durat. glo. dicit q. finit ei? officiu finita necessitate. qd dicit vt. C. de p. l. neq. z eo mo finit officiu actoris. sicut tutoris in cuius locu datur. **I**n p?rium videtur. s. l. pri. z. j. de tu. z cu. da. ab his. l. curatore. So. quandoq. tutor est absens z i loz cum absentis est datus tutor: z tuc iste tutor e prin? cipalis z p se z id etia prio mortuo durat tutor. vt. l. pri. **Q**u? pupillo dat? curator. z hic est aduertend? dicit: q. si tutor e p?is z no ipedit curatoz dari no pot? vt. l. curatore. j. de tu. z cu. da. ab his. s. si eet abs? vs p?sens z impedit? tuc pot? sibi dari curatoz. z mo dus dandi e duplex quia vel dabit eu iudex vt i pn. l. uel dabit eu tutor cu decreto iudicis. vt in scdo rñ? so. **I**dem pba? in. l. neq. C. de pcur. in glo. q. ponit vtraq. practica. z in sti. de cu. s. fi. **E**t isti? officiu fini tur finita necessitate vel etia finita tutela: qz no dat? pncipl? p? se: s. ad supplendu defectu alii? ita itel ligit? hic. z h. pba? h in ter. dñ dicit mag? administra ri nullu tutor? habenti. z sic no dat? vt suppleat de? defectu alteri? tutoris determinati. z tuc durat cura to to tpe pupillar? etatis. vt. d. l. curatore. j. de tu. z cu. da. ab his. **M**o. etia q. quandoq. in locu impedit? ti? pot? dari curatoz siue coadiutor vt hic siue actor vt. C. de acto. siue. cu. da. l. i. cui? actoris materia ple ne examinaut in. l. actor. j. re ra. ha. **U**ltio hec lex et pcedens inducit ad qone. **Q**uidam epo ppter ifir mitatem fuit datus coadiutor. mortuo epo queritur vtz adistrato deuoluat ad capi. vñ an fideat penes coadiutor? vt q. penes coadiutor? vt. l. questu. s. e. **I**n contrariu videtur hec. l. et quod. s. dixi. z hoc est verum etiam propter aliam ratione. quia vbi su peruenit administrator legitimus cessat datiuus vt l. si tutor. s. i. de tu. z ra. distr. sed capitulu est admini strator legitimus cessante episcopo. ergo cessat ad? administratio datua concessa coadiutori. z de isto coadiutore epi habes extra de clerico egro. capitulo. primo. lib. sexto.

Iarrogati. **S**i pupillus transit in ab? dit ciuitatem tutela finitur. **I**tem si tutor remoueat vel conditio extitura extiterit. h. d. in eo dicit q. pupillus fuit de portatus itellige q. erat doli capoz.

Iquis. **S**i tutor est apud hostes sine mutatione status non finitur tutela. **D**p. q. trasfuga mutat statū. Sol. vt i gl. **D**p. s. e. l. muto. s. fi. So. vt i gl

Tutela est officium virile z no **T**utela transit ad heredes. h. d. **M**o.

Dlet. loz cu ipedit vide bal. s. l. pri.

Iarrogati. itel? l. i. claru. C. d. aucto. p. l.

bya

Tutela ad heredes no. q. vbi a. g. d. comissi one officij in dubio intel ligit psonal adde. l. ep. j. d. cura. furi. z de hoc nota in mol. in. l. qz tale. fo. mat. post bal. ibi qd facit ad no. p. bal. in. l. pe. s. de ser. z ibi dicit. s. Mo. etiaz in mol. alle gat ista glo. p. sing. in. l. fi q. s. a filio. s. q. s. plures. j. de lega. i. ex quiparando fideicommissa rini tutori. vt in hac gl. ad de glo. simi/ l. i. equiparate tutela z com missaria in. l. v. x. i. s. i. de sal. qua alle. in mol. in. l. c. u. p. s. heredi tate. d. leg. ij. vbi et vid an tutela sinta p de portato ne z ipam h tenebat bar. z an execu tor cogat in nitus officij suscipe. vide bar. in. l. iij. C. si pen. ap. mors in fine. z ad glo. hic adde bal. in l. i. C. si q. s. rez mi.

tutela no trahere ad heredes Idem in qualibet prela tura z commissaria. vt dicit glo. not. de hoc extra de testa. c. si. li. vi. z. l. alimenta. in princ. de ali. z ci. le. in glo. p. Dy. z Ja. de bel. in aucte. de eccle. ti. s. si quis edificium. in fi. vltime oppositionis. Nota etia istam equiparationem tutele commissarie. simile fa cit glo. in. l. v. x. i. s. i. j. de sal. Nota q. ad liberos transeunt tutele legitime. quod intellige non q. ista tutela que est in patre transeat ad filios quia illa e finita morte. sed quia filius tanq. legitimus primus or. consanguineus incipit ee tutor pupillo.

Hodie secus. vt in aucte. ma. E mine tri z aucte. C. quando mulier ofi fi. tu. fun. po. dicam. j. ti. primo. l. si quis sub conditione.

De testamentaria tutela. Rubrica.

Dictum est supra de tutelis in genere. sequitur videre de tutelis in specie. verum quia testameta ria tutela precedit alias. ideo premitit de testame naria tutela zc.

Pareres possunt dare Ege tutores in testameto libe ris natis z nascituris qui in alteri us potestatem recasuri non sunt. b dicit. Quero vtrum filijs natu ralibus possit dari tutor. Respon det glo. q. non nisi confirmetur. vt. l. fina. C. de con/ fir. tuto. Quero an etiam spurio possit dari tu/ tor in testamento. Glo. q. non. quia non debet no/ minari filius. et nota hanc glo. Quero dicitur hic si liberi sunt rupturi testamentum ex causa pre/ teritionis non valet datio tutele. an hoc sit correctu per aucte. ex causa. Glo. dicit q. sic. quod nota. Mo ta ex hac glo. q. auct. ex causa. habet locum in preter/ ritione paterna. de quo dicam in. l. filio preterito. j. de inuis. rup. z irri. test. Nota ex hac glo. q. etiaz aucte. ex causa. habet locum in preteritione posthu mi. vidisti in. l. si quis testamento. j. de leg. ij. dicit ple ne in aucten. ex causa. z dicam in. l. filio. de li. z post/ humis. vbi meli. occurret. Tertio no. q. aucte. ex causa. habet locum non solum i preteritione post humis hoc est post mortem seu testamētum nati. sed etia in pteritioe eius qui p. l. velle tam succedit in lo/ cum priui defuncti z reperit se pteritum.

Testamento vident da Estamento. ti qui sit dati in codicil/ lis testamento confirmatis. hoc dicit. Op. q. semp codicilli videant testamento confirmati. vt i stitu. de codicil. s. no tantu. dicit glo. hoc e veru ho/ die. qd intellige si testamētū est factum alit sec. si n Circa quod vide Ly. in. l. ij. C. eo. facit quod no. in l. sepe. s. idem cum dicitur. j. de vbo. sig. Oppo. ad scdm dictum z vide tur q. non requirat de iure factum. vt. j. d. codi. insti. l. multu. s. fi. Glo. no soluit. tu dic q. ibi in conditionibus q. sunt facti pte rea z ibi postea valet de iure.

Alter. z exheredato mater instituto tum. z tuc cu inquisitione confirmabit. b. d. Oppo. dicit hic q. in re potius q. in psona vid tur dari. d. j. e. l. quia. vbi videt dari psona pot. q. rebus. Dicit glo. q. dicitio q. rest. no. improprietas quia vere dat psona. Opp. j. de le. ij. l. peto. s. m. So. non pot dari a mte vt ibi tamē confirmabit cum inq. sitioe. vt hic. et. C. e. l. iij. z ista inq. sitio quado fu lins instituit erit modica. alias esset magna. vt vide bitis. j. ti. l. i. j. z. iij. Quero quid in aucta. Rñdeo

De testa mentaria tu tela. Rubri. Ege. qro an. an filio naturali vl spurio possit dari tutor in test. vide no. in. l. natu ralis. j. ti. l. s. an habeat tutor legitim. m. vid bal. in. l. minor. C

idem quod in matre. vt no. C. eo. l. licet Spe. vide tur aliud dicere in ti. de tutore. s. i. d. qd si aucta. opi. glo. p. bal. p. l. ij. s. si maf. j. ad tertul. vbi lex q. loqt in matre q. cogat petere tutorē filio habet locū i aucta vt. s. e. l. filius auct.

Tutor datus a patre non legitio Cū a patre. confirmat sine inq. sitioe. nisi noua cā supuenit. b. d.

Appellatione filioruz q. s. filiabus. continentur f posthu mi filij non nepotes. sed appellatioe libe/ rozum etia nepotes continentur. appellatione vero posterorum omnes descendentes continent. hoc di cit. cu. l. se. an appellatioe filiorum d. tneatur post humi. quod examina vt dixi plenissime in. l. qui filia bus. in prin. j. de lega. i. Secido an appellatioe fi liozum contineantur nepotes examina. vt dixi ple/ nissime in. l. liberozum. j. de vbo. signi. Aduerte ta/ men q. glo. dicit b. q. talis varietas loquendi. an di cat filios vel liberos non cadit in idiotaz. Qui dam exponunt istam glo. quasi velit dicere q. disti/ ctio hui. l. habeat locū quado ista vba fuissent p/ lata ab homine lfrato iurista vel alio homine intelli/ gente tales diuersitates. secus si a rustico. Certe ali ud vult dicere glo. quasi diceret ista varietas dicen di est in sermone litterali non in vulgari locutione. z ideo non cadit in idiotam qui nescit vulgare. puz to tamen q. si in testamento idiote in scriptis p no/ tarium reducto reperuntur ista verba q. deberent intelligi fm interpretationem istarum legum. nam p/ sumendum est q. notarius in scribendo apposuit v/ ba importantia voluntatem testatoris. z sic verba notarij intelligenda sunt fm iuris interpretationem. vt no. C. de vsu. l. i. z. l. sciendum. de verborum obli. Et ista possunt esse vtilia ad multa scilicet quando dicta testium deponentium in vulgari rediguntur i scriptis. s. illi tñ est q. illa q. pprie in latinu redigi n pnt scribantur in vulgari fm q. plara sunt. arg. l. i. in prin. j. d. ex cu. tu.

Dies tutele cedit ab ad ita he Tutores reditate z imediate illa prās transit a testatore in tutore. hoc dicit. Mo. inspicit tempus quo tutor datur non quo testamen/ tum confirmatur. Et sic facit fm Dynū ad questio/ nem de duobus statutis contrarijs in eodem volu/ mine reperitis quod volumen fuit vno z eodem rē/ pore confirmatum q. inspicitur tempus compositi onis non tempus confirmationis. de quo per Ly. C. e. l. ij. dixi plene in. l. omnes populi. de iusti. z iur. z ideo inspicienda est vltima scriptura ex quo con/ trarie sunt vt. j. l. proxima in fine. z hoc tenet hic dy. dicitur hic. nam z ipe heres tutor dari potest. quid vult dicere. Respondeo supra dixi potestatem tut/ toris pcedere a defuncto non ab herede. hic p. bal. duabus rationibus. Prima quia ipe heres tutor dari potest. ex quo concluditur q. ab eo non depen det tutoris datio. quia seipsum dare non posset. vt j. de tuto. z curato. da. ab his. l. pretor. Aliam ratio nem ponit rextus. qz post mortē heredis tutor rec te dari pot. qz p. ab eo no pcedit. qz ipe no possz aū mortem. suā dare.

Tutor datus. l. i. et insti. eo. s. i. vbi hez reditas no potest adimi in codicillis. Sol. intellige hic in codicillis. scz in testameto confirma. vel dic fm glo. aliud in hereditate cum tractatur d ademptione. aliud in tutela z istud placet. nam hez redis institutio dz assumere vires a seipa. ideo non potest dari. nec adimi in codicillis cum dependeat

q. mu. tu. of. fun. potest. Estamen to. talit se cus. z sic sen/ tit bar. hic q. tutor in codi cillis datus non sit tutor testamētari. vide tamen bal. in. l. iij. C eodem. q. s. cō/ tinēt. i hac l. hēs an ap/ pellatioe filio oz posteroruz z liberozum contineant nepotes. ista tñ. l. restringit Et limitat v mol. in. l. q. si liabus. d. le. i. pcedere q. n do testator sciebat multu erē vel vxore pregu atem. als secus p l. si q. s. ita. j. e. y In idiotā Mo. qd ipoz tent ista vba no cadit. vid text. not. in. l. itē p. tor. d. sur is z legi. ibi abusive vult q. est not. q. n fact glo. no. in. l. quoties C. fa. herc. in v. qlibet nes scit vti prop prijs vbis specificas Et ibi bart. post antiquos. et not. ppetuo p dictis tes tili q. no dnt intelligi fm subtilitate iu ris. vide ino. in. ca. cū cla/ mor. de testi. z qd no. i. d. l. i. C. d. vsur. z in. s. si scrip tū. insti. d. in/ uti. stipu. Et ad hic no. p bar. adde cy. C. d. don. aū nup. l. si cum ante. z quod no. bal. in. c. i. in prin. de

hic. seu. r. qd no. bart. in. l. si qd erit. in prin. de leg. iij. r. in. l. libe roz. in vltia col. d. n. sig. vbi oino vid facit no. in l. i. C. d. vsur. r. cu bar. hic transit pau. de cast. in. l. stipulatio. s. hoc q. d. n. ob. r. ibi vid bal. ad si. Et bal. in. l. i. ad si. C. d. le. be. **I nemo.** auctoritate iudicis. an curator possit auctorari pupillo ad adita hereditate. vide i. l. cu in vna. s. tutor. j. d. ap.

Dy. solu. Existencia sui heredis pfirmat datu tutele. add bal. oino in. l. i. post gl. C. e. r. ibi et bar. r. an isto cau an alia aditionem tutor possit pferre iuentariu. r. quod vide bal. post gl. in. l. tutoris. C. d. adm. tu. hic adde no. p. mol. in. l. ff. lius q. p. fi. in n. qro effect? r. qd ibi dixi d. vulg. r. pu. **Valeant** relicta. an de beaf legata non adita hereditate. vid l. q. filio. in. fi. d. here. instic.

ex testamento. vt. l. p. manus. j. d. iur. codicil. sed tute la pender ex testameto r. requirit aditione hereditatis. vt. j. l. pri. **Qp. s. d. adop. l. q. situm.** So. patria potestas non potest esse sub conditione vtili. s. potestas tutoris sic vt hic. r. ibi patet ratio in glosa **Qp. de. l. muto. s. si sub conditoe. s. ti. i. So. ibi in** datina tutela: hic in testamentaria r. c.

In tutoris. In tutele datione attendit etia nos iussima scriptura. hoc dicit. Intellige nisi pria sit derogatoria. vt plene dica in. l. si qs i principio testamenti. j. d. lega. iij.

I nemo. Non valent disposita in testamento: nisi adatur hereditas saltem p. vnum ex pluribus. hoc dicit.

Q uero a quo tempore cedit dies tutele vtrum a die mortis. vt in legatis. an a die adite hereditat. **Glo. dicit** q. a die adite hereditatis p. hanc. l. r. ido regula catoniana non habet locus in tutela. vt. j. de regulis cas. l. pe. dictum glo. est verum r. melius p. batur. s. e. l. tutores. r. j. d. excaut. tu. l. si is qui tres. s. idem euenire. sed posito q. textus non diceret p. batur ratione. nam in his que ad heredem non transeunt dies cedit ab adita hereditate non a die mort. vt patet in usufructu et in libertate. vt. l. i. in fin. cum l. sequet. j. quando di. le. ce. r. l. i. s. in nouissimo. C. de cad. tol. sed tutela non transit ad heredem. vt. s. tit. i. l. tutela. ergo r. **Uenio** ad quoddam indissolubile contrarium hic positum in glo. pone q. testator pupillu filiu solu heredem instituit r. ei tutorem dedit. **Ex hoc** insurgit pplexitas. nam pupillus no potest adire sine tutoris auctoritate. vt. l. potuit. C. d. iure delibe. r. j. de acqui. hered. l. pupillus. **I tem** tutor non est tutor: anteq. pupillus adeat. r. sic no potest auctorari. sed contra hanc perplexitatez succurritur per glo. duobus modis. primo q. adeat hereditatem auctoritate iudicis. vt. l. si infanti. C. de in. deli. r. l. bonorum. C. qui admit. ad bo. poss. secundo q. dabitur curator ad adeundam hereditatem. vt. C. de adm. tu. l. cu quida. sed hoc no videtur verum. quia curator non potest auctorari pupillo ad adeundam hereditatem. vt. l. cum in vna. s. tutor. j. de appella. r. no. in. l. solet. s. titu. p. io. **Uec ob. l.** cum quidam. quia loquitur in curatore adulti. **Dy. soluit** istud indissolubile alio modo. scilicet q. existetia sui heredis confirmet dationem tutele. vt instic. de here. que ab intest. s. posthumu. r. de here. qua. r. diff. s. sui. hoc tenet **Ly. C. e. l. ij.** hoc etiam ego teneo **Lum em** hoc fit ad comodum filij habere tutorem existetia sui heredis hoc operatur. nec est sublata p. beneficium abstinenti inductum a pretore. vt. l. si filius qui patri. j. d. vul. r. pu. sub. r. ibi dixi. Sed si poneremus q. existetia sui heredis non posset opari q. testor fecisset de suo voluntarium substituendo vulgarit vel alio mo: tunc esset recurreru ad p. m. r. mediu positum. s. **Esset** aliud remedi. scz q. detur tutor ad adeundam hereditate. vt. j. l. pri. in prin. **Ad** dico curator. vt dicit glo. sed tutor. qd qlit procedat j. dicam. **Q uero** quid si non aditur hereditas. an hodie valeant relicta. vt. C. de lib. prete. au. ex causa. **R. n.** non: quia loquitur q. n. testametu rumpit ex ca. exheredatidis vel preteritidis tui. vñ q. n. rumpitur ppter hereditate no adita ista iura remanent incorrepta **In casu** tam hodie e. imutatu. s. si heres no vult adire: quia e. phibitus detrahere falcidia: tuc valent relicta in testoe r. pars hereditatis vadit ad psonas enumeratas in au. de here. r. fal. s. si no expsum. et de hoc ibi p. **Ja. de bel.** **Q uero** qd si fuerit adita hereditas p. aliquem institutu in re certa. an confirmetur alia relicta in testoe: q. heredes vles no ad

uerunt. **R. n.** deo q. sic. ar. hui. l. r. l. testoe. j. de ma. tes. pbo p. rone. nam certuz e. testator e. decedere testamtu. na si heredes vles adibunt no e. dubiu si no adibunt tunc iste institut in re certa erit heres vles vt l. i. s. si ex fundo. de here. insti. qz tuc accrescit totum ei. vñ est eadem ro. sicut si adierit vnus ex institutis vlr. vt dixi in. l. ex facto. j. de here. insti.

I hereditas. Pendente aditione hereditatis potest dari tutor pupillo. h. d. **Qp. donec** locus e. testametarye tutele alie cessant. vt in auct. mat. r. auct. C. quando mu. tu. offi. fun. po. r. j. e. l. si qs sub conditio ne. sed hic testamentari e. confirmatus per existetia sui heredis. vt dixi. s. l. pri. ergo r. **Sol.** intelligas hic quando existetia sui heredis no opabat. r. aduer te q. hic dicit in ter. posse dari. q. d. no succedit legatimus ppter spem testametary. sed puenit ad datiuum. **Qp. tutor** ad certu articulu dari no potest vt. j. e. l. certaz r. hui. timore dicit qd q. hic tutor dat simpliciter no ad adeundam hereditate tui: qz talis datio no valeret vt in drio fm dy. qd videt pbari p. ter. hic dñ dicit. quasi no sit nec speret r. sed **Ja. de are.** intelligit isto cau e. speciale. vt ad vnus articulum det tutor. s. ad adeundam hereditatem. vt. l. impuberi. j. d. tu. r. cu. da. ab his. puto qualibet practica e. bona. tñ diuersis casib. aut enim certu e. hereditate e. locupletet r. vtilit et datio tutoris eredit ad istu articulu. s. ad adeundam hereditate. vt. d. l. impuberi. aut hic e. dubiu. r. tuc det tutor simpliciter quasi nec sit nec speret alius vt hic. sed si sequat aditio incipit e. locus testametarye r. datiuu extinguit. vt insti. de atill. tu. s. item si. puto tam q. si datus est tutor ad vnus articulu tui no habet necesse facere d. iu. tariu sicut dicimus in curatore dato ad lit. vt not. in. l. de creationib. C. de epis. audien.

In tutelis. In tutelis attendimus nouissimam scriptura. h. d. **Qp. s. e. l. ij.** So. hic quado diuersa scriptura reperitur sup. datione eiusde tutoris. ibi quado sup. datione diuersoz. quia tunc vterq. erit. Sed d. s. de p. cu. l. si qs cuz p. cu. in fi. vbi p. datione vltimi primus videt remor. **Sol.** glo. aliud in p. cura. vt ibi. aliud in tutore vt hic. **Tu** dic q. licet fuit scriptus primo vnus postea alii: tam me qz eode tpe confirmant. id valet datio vtriusq. q. ro cessat in p. curatore. vt no. p. doc. C. e. l. ij.

Qui filium Si nepos viuo auo incipit tenere locu sui sicut confirmat testm p. l. vellei. ita tutele datio. h. d. **Qp. dicit** h. viuo auo successisse. contra viuos no habet heredes. vt. l. i. s. de here. ven. r. j. p. here. l. i. **Soluit.** dicit. glo. r. bñ i hereditate alicui? qs no succedit eo viuo. sed nepos bene succedit in locu filij vt incipiat tenere primum locus viuo auo r. filio mortuo. **Ira loq.** hic. q. d. succedit in suitate. non in hereditate. **Qp. dicitur** h. cum testametu sit confirmatu. r. sic innuit q. ab initio no valebat. contra arguendo a diuisione. vt in glo. magna. **Et solue** q. confirmatu e. testm. no q. ab initio no valuerit. valuit em q. filius fuit institutus et nepos substituit? qd est pmissum p. l. velle. vt. l. gal. lus. in prin. r. s. nuc de lege. j. de li. r. posthu. r. de il. la confirmatoe testi hoc e. de pmissioe legis velle. loq. tur h. **Ho. tñ** ex hac gl. q. si filij p. terit? decedat viuo auo testm i. pfirmat. **Drñ** no. j. d. re. cato. l. fi. r. vñ casus in. l. posthumus. s. id e. r. circa. j. d. inuis. rup. r. irri. te. r. ibi dica. simile gl. habet in. l. pe. s. fi. j. de dona. r. ibi dixi. **Qp. datio** tutele si valuit ab initio. q. no pfirmat ipedierte regula catoniana. vt. j. d. reg. ca. l. i. so. regla catoniana no ptinet ad tutelaz. qz eaz dies cedit ab adita hereditate. vt. vidistis. s. l. pri.

I hereditas itelligat. vtz possit dari tutor ad vnus actiu tui. add bal. i. l. cu in vna. s. tutor. d. app. r. tutor seu curator ad vnus actiu bñ tenetur satisfacere l. mlier. r. qd ibi bal. C. de iure do. **Uecesse** facere. Ita etia no. bar. in. l. tutor. in prin. r. ang. i. l. cu in vna. s. tutor. j. d. ap.

Si infirmus datus tutor intelligitur dat' cu fuerit abilis. h. d. **S**eruus alien' pot' dari tutor sub co ditoe libertatis: r si simplr def' i du bio vide tur et data fideicommissaria libertas. h. d. **U**p. C. qui da. tu. pos. l. in seruil. So. no pt da na iudice vt ibi: s a testatore sic. vt hic. **U**p. vt insti. e. s. seru? vbi d: no valere. So. vt in gl. Et cir ca hac materia distingue sic fm ia. de are. aut seru? dat' tutor a iudice: aut a testatore. p'io casu no va lat. vt. C. q da. tu. pos. l. in seruil. scdo casu aut testa tor credit en liberu et no valer: vt. j. e. l. si qs tutor. et insti. q da. tu. pos. s. plane. j. de fideico. li. l. genera liter. s. si qs tutor. aut scit en seruu: et tuc aut est p prius aut alien'. si p'p' aut puidit de ei' liberta te r sta' illi p'p'ioni. vt. j. e. l. q tutela. s. pe. fm vera opi. aut no puidit s' simplr dedit tutor: et tuc erit liber directe. vt. C. de neces. ser. here. insti. l. si. r insti. q da. tu. pos. circa prin. aut ignorat p'p'iu: r vid: da ta fideicommissaria libertas. ar. hui'. s. aut erat alie? nus: r tuc aut fuit dat' tutor cu liber erit: r tuc erit tutor: vt h. s. p'io r'iso. aut fuit dat' pure: et tuc s' deicommissaria libertas vid: ei data et erit redimen? dus et manumittred'. vt hic scdo r'iso. et. C. e. l. si pu pilloru. fm ia. de are. adde. l. et si no ascripta. C. de fi deico. lib. ibi vide' casus.

Hec est valde no? tabilis lex. Spes testametary facit cessare legitimam et locus erit dati ue. Idem si testametary desijt esse naturalr vel ciuili ter iudice hoc p'ncipalr agete: sec' si desijt esse na turalr vel ciuili ter iudice p'ncipalr hoc no agente q' tuc legitim' succedit: s' no succedit vbi aliqs ex testametary sup'iuuit. h. d. p'io pot' qn testameta ria no cepit: s' eius spes subest. scdo qn cepit et de? sijt naturalr vel ciuili iudice p'ncipalr hoc agente. tertio qn cepit et desijt psonalr vl' ciuili iudice p'ncipalr hoc no agete. q' to qn testametary in vnus psona cepit r desijt et in alteri' psona supest. scda ibi et si semel. tertia ibi q' si tutor. d'ictio ver. ceteru q' est in fi. l. q'ra ibi. plane. Ad euidetia p'mitte q' re gula est q' tutela testametary pcedit legitimam: r le gitima pcedit datiuam: vt p'ba' ex ordine tituloz. ff. et. C. et insti. r. C. qn mu. tu. of. sun. po. aut. mat' et anie. et h' in gl. r. hoc p'misso pone casum in termi nis p' te: q' clarus est. **U**p. p. de ver. et si semel. ad ver. qd si tutor. Bl. soluit in ver. et si semel. s' sit ac cusat' et remor' adhuc sup'sunt reliquie testameta rie tutelae: id no h'z locu legitia: sec' qn tutor est mor tuus. vt in x. qd si tutor. id e' no. C. e. l. i. gl. magna. sed s' hoc vid: q' no sup'sunt reliqe aliq. na tutela te stametary finit cu tutor est remor': vt. l. si arrogati. s. ti. l. et. j. de suspec. tu. l. de creto. nec apparet i quo iste reliqe remaneat. vñ dy. declarat: intellige reliq' as remanere qn remor' a tutela remanet ita abilis q' pot' dari tutor: s' qn no remaet abilis. vt q' mor tuus vel deportat' e' tuc no dicit' remaere reliq'ef fm dy. r. cy. in. d. l. i. et oes coiter. qd mihi no placz q' remor' vt suspect' decetero illi pupillo tutor: no dabit. vt. l. l. s. q'ri pot'. j. de suspec. tu. et sic q'ru ad illu pupillu nulle remanet reliqe. **P**reterea ex deo dy. seq'ret hoc inco'ueniens. pone aliquē excusatam morbo ppetuo: ita q' nulla spes sanitat' supest qd pot' esse: vt. l. si cu dotē. s. si marit'. s. so. ma. et de va ca. mu. l. pe. in prin. **L**etre fm en succederet legitim' qn nulle sup'sunt reliqe. qd est s' istu tex. q' idistincte vult q' qn aliqs e' excusat' pueniat ad datiuu. dic ergo q' ratio est illa qua pot' iuriscō. in tex. na p'io casu remouet a iudice hoc p'ncipalr agete: et ido iur

der en remouet vt aliu det. Et hoc dicit' tex. ibi: na et idcirco abijt vt ali' def' r. et. j. de legi. tu. l. iij. s. q'ri pot'. et ibi est idē tex. et h' erat forte q' in senatus cōsulto p'ncipat'. de quo h' fit metio. **I**n secūdo vero casu tutor desijt esse naturalr mortu' vel ciuili ter vt deportat': quo casu iudex p'ncipalr hoc no agebat vt en remoueret r aliu daret: r sic cessat ser natus cōsultu. si le iduxerit hodie canoniste: q' si p' bēda vacat aliq' in curia papa remouere aliquē col latio spectat ad en no ad ordinariu. vt e' de pben. c. licet. r. c. p'nti. li. vi. **E**t ex hoc seq'tur alia p'seq'tia pde q' tutor est dat' in testō ad tps vl' ad certā con ditionē q' euenit: certe tutela finit. vt. s. e. l. tutor da tus. s' an pueniat ad l'itū. vid: q' no. fm dy. q' su perest psona abilis et sic reliqe. s' sec' puto fm r'atō nē iuriscōsultu: q' tuc vere cessat tutela absq' alio fa cto iudicis: et sic loc' est seq'ti l'itū vt h. p' hoc in sti. q. mo. tu. fi. s. i. vbi assimilat tutelā finiri morte ex aduētū diei vel d'itōis. **U**p. ad prin. l. extra gl. si spes testametary facit cessare legitimā multoma gis datiuā q' est min' potēs vt dictū est. **R**u. h' no seq'tur. na tutele deserunt p en modū p que heredi tates. vt. l. i. et. ij. de legi. tu. s' q' diu spes est testamē tary successōis cessat l'itū. vt. l. q' diu. j. de acq. he re. et. j. de re. iur. l. q' diu. et. C. cōia de succes. l. ateq'. sed in illa puidet iudex dādo tutor: als curatores bonis: vl' dādo honoz possessionē fm tab. vt. j. de here. insti. l. si qs istituat'. de reg. cato. l. ij. s. si sub cō ditoe. de cura. bo. dan. l. i. r ita hic donec est spes te stametary cessat l'itū et deuēit ad p'visionē iudic' **U**p. d: h' q' si est deportat' loc' est legitie. **C**ō tra. j. ti. ij. l. i. s. si ap' hostes. So. ibi desijt esse absq' q' factio iudicis: tū subest spes q' redeat ad tutelaz ppter postl'itū: in deportato sec'. s' s' q' etiā in deportato subest spes q' restituat': vt. C. de sen. pas. p totū. s' illa spes est de iure spālī p viā restitutōis id no attendit. vt. l. iij. in prin. j. de fideico. li. **P**reterea illa restitutio no pot' pcedi: nisi ab vno. s. a p'ncipe ergo reputat' ipossibile. vt. l. apud iul. in fi. j. de le. i. **U**p. ad si. na l'z vn' testametary tū decesserit vid: esse loc' l'itū sic in testamētis vbi ex postfacto pot' qs decedere p pte testat' r p pte itestat'. vt. l. circa. s. de iof. test. sic in tutela vt habeat vnū testat mentariū r aliu legitimū. So. **D**y. et bñ: tutela est apud quēlibet isolidū: s' administratio diuidat'. vt. l. in' tutores. j. de adm. tu. vñ id no pot' pueniri ad le gitimū: puidit ergo p'ioz substituēdo datiuum. **E**t p'dictis circa materia hui'. l. distingue' aut tutor testametary nunq' fuit s' est ei' spes: et loc' est datiuo: vt h. et insti. de attili. tu. in prin. aut fuit r desijt: r tuc aut iudice h' p'ncipalr agete r loc' est datiuo: vt h' scdo r'iso. aut desijt ex ca naturalr vl' ci uili iudice h' p'ncipalr agete: r tuc aut desijt in pso na vn' alijs remanentib' et loc' est datiuo: vt hac l' in fi. aut nullis alijs rmanentib': r tuc aut spes no subest q' reassumat: q' mortu': r tuc succedit l'itū. vt h. in x. q' si tutor. aut supest ibi spes: r tunc aut superest spes de iure cōi vt in cap to ab hostibus r locus est datiuo. vt. l. i. s. si ap' hostes. j. ti. ij. aut su perest spes de iure spālī vt in deportato p restitutō nē: et tuc succedit l'itū et cessat datiu': q' illa spes no attendit: vt h. fa. l. iij. s. no tū. j. ti. ij. **Q**uero qd si vn' fuit l'itū r desijt esse. **B**l. dicit succedit ali us seq'ns legitim' als puenit ad datiuū. **I**n hac q' stione puto. distingue' eodē mō quo distinxit i tes tametary sic: qn q' tutor l'itū no fuit s' eius spes supest. l. p'ini legitimi q' alios pcedit: r tuc no e' lo cus seq'ti legitio s' datiuo. vt. l. no soluz. s. si liber tus. r ibi no. j. de excu. tu. r. l. si tutor reipublice. s. i.

I quis vl' depor tar'. Quare in deportato no attenditur qd est de iur respālī. et vñ de bar. in. l. in ter stipulatē. s. sacra. in vl timo brocar' do. de verb. obli. **R**emane? rerel'ge. nor. q' si ples sūt tutores r vn' decessit an sit ali' subroga tus. vid bal. in. l. cum ma? gistratus. C. qn p'no. r ad de bart. gl. et doc. l. i. i. C. e. titu.

Distigue adde bart. in l. i. C. eo. post glo. r doc. ibi

FFF

de tu. & ra. distr. Quis fuit s; desijt: & tunc aut facto iudicis principali hoc agētis: & nō est loc' sequenti legitimo s; datiuo. vt. l. ij. §. qri pōt. j. ti. ij. aut desijt cā naturali v' ciuili iudice hoc nō agēte: & tunc aut supest aliq's ltim' eiusdē grad' er loc' nō est sequenti legitimo s; datiuo. vt. l. i. §. s; & si aliq's. j. ti. ij. ar. huz sus. l. in fi. Aut oēs legitimi eiusdē grad' desierūt esse: & tunc aut nō supest spes q' reassumat: & succedit sequens ltim'. vt. j. ti. ij. l. ij. §. s; si oēs. aut supest spes: & tunc aut ē spes de iure cōi. vt in capto ab hostib': & tunc nō succedit ltim': s; datiuo est loc'. vt. l. i. §. si apud hostes. j. ti. ij. aut supest spes de iure specialit: vt in deportato: & succedit sequens ltim': nec est loc' datiuo. vt. j. ti. ij. l. ij. §. pe. ¶ Quero qd si datiu' desijt eē. Dicit gl. q' pueniat ad legitimum si est als puenit ad datiuū. vide gl. istā in qōne ista tex. deficiūt. Et glo. breuif loq'tur. dicit enī q' si deficit datiu' puenit ad legitimum: & sic p'suppōit q' ille habebat datiuū q' poterat h'fe legitimum. ¶ Cū dēdū est ergo quō potuit hoc esse. Rñ. p'io q' legitimum nō erat adhuc idone': et tunc gl. pcedit clare. nā adueniēte legitimo cessat datiu'. vt. l. i. si tutor reipublice. §. i. de tute. et ra. di. et. l. nō solū. §. si libert'. de ex. cu. tu. Itē pōt esse q' dat' fuit datiu' tutor ei q' poterat h'fe legitimum in casu hui'. l. i. ppf spem testamētariē: tunc etiā gl. pcedit: q' deficiēte datiuo puenit ad legitimum. qd itellige si qñ datiu' deficit spes testamētariē defecerat: als si supst: sic ab initio impeditur legitimum: et ita tunc impedit. Itē pōt esse q' fuit deuentū ad datiuū in locū excusati v' remoti: & tunc si datiu' desijt esse morte naturali v' ciuili p'uenit ad sequentē legitimum qd est not. & qd dr. s. aliq' remoto v' excusato puenit ad datiuū: itelligit p' prima vice: sec' si ille datiu' postea naturalit eē defierit: vt hac gl. q' oēs istos casus cōprehēdit. & hoc etiā dicit canonistē. ¶ Itā qñ p'beda vacat in curia papa pcedit: s; illo postea mortuo naturali dz fieri collatio p ordinarū. et sic p' prima vice deuoluit. vt eē de p'be. c. licet. et. c. p'nti. li. vi. Expedita est gl. p' ut pprie ad. l. p'tinet. ¶ S; mō glo. intrat qōnes aliq's p q's oportet nos examinare de tutela q' defert m'ri et auie. ¶ Anteq' veniā ad qōnē gl. quero an m'ri & auia possint eē tutrices. Rñ. de iure isto nō poterat esse nisi hoc iperraret a p'ncipe. vt. s. ti. i. l. si. de iure. C. fuit itroducta qdā solēnitās. s. q' post impetrationē req'rebat decretū iudicis: et q' cū iuramēto renūciaret sedis nuptijs. et hoc locū habebat si nulli supestent legitimi. vt. C. qñ mu. tu. of. sū. po. l. ij. hodie p iura aut. est imutatu. p'imo q' nō requiritur ipetratio a iudice: s; hoc eis p'mittit a lege. secūdo est immutatu: q' de iure. C. r. ff. qz. nō fiebat mētio nisi d m're: hodie p'mittit m'ri & auie solū. Tercio est imutatu: q' hodie maf et auia si volūt pferuntur oibus legitimis & datiuis: excepti testamētarij cū olim ltim' p'ferebant vt dixi. Quarto est imutatu: q' p iura. C. debebat cū iuramēto renūciare secūdis nuptijs. qd iuramētū hodie tollit. ¶ Reserua sufficit si sine iuramēto renūciat secūdis nuptijs & vel le. et omni alio legis auxilio. Quinto p iura auctētū corū debitor et creditor nō p'nt assumere tutelā. vt C. q' da. tu. pos. aut. minoris. s; in m're et auia h' non ob. vt. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. aut. m'ri & auie. sumpta ex corpore. de here. q' ab ite. §. ex his. et aut. s; a cramētū. et aut. ad h. eo. ti. sūpra ex corpore: vt sine p' h' ma. debi. et cre. ¶ Quero qd in pauia. Cū dē q' nō possit esse tutrix: enī tex. dicat m'ri et auie soluz cōtrariū credo. nā pauia vere est auia: s; adiciat dicitio p'ro: vt. l. cui eoz. §. ij. de postu. et. l. qm' appel latōe. de ver. sig. dicit in. l. gall'. §. institues. de lib. &

posthu. ¶ Quero qd de m're naturali tū. Glo. in aut. m'ri & auie. dicit q' pōt esse & bñ. vt. l. fi. C. quā do mu. tu. offi. fun. po. et in aut. vt sine p'bi. ma. de bñ. et credi. §. i. Idē vidr de m're sp'ritū. vt no. i. l. fi. k. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. S; putare distinguenduz vtrū maf fuit illustris vel nō: vt distinguit in successione. vt. C. ad orfi. l. si q' illustris. Quid si est pat' et m'ri. Rñ. si pat' est legitim' ipse p'ferit. vt. l. ij. in fi. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. nā tex. q' dicit m'fem p'ferēdā legitimis intelligit. s; a latere. vt tex. exprimit in. d. §. ab his. et in aut. de here. q' ab inte. col. viij. ergo i ascēdētib' iura antiq' remanēt incorecta. s; si esset pat' naturalis tūi puto matrē esse p'ferēdā. vt. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. l. fi. sicuti in successiōe p'ferit. vt in sti. de succe. cogna. §. vulgo. et. j. vñ cogna. l. hac pte pat' autē naturalis nō succedit filio suo ab intestato: nisi forte in duab' vncijs sic fill' p'fi. vt. l. ij. C. de natu. lib. et ibi p' azo. in sūma. m'ri vero succedit sim' plicif. ¶ Quero qd si est au' & auia. Dicit qdādam ambos admittēdos. dic si est au' p'fius et auia pater: de necessitate sequitur q' illa auia est nupta. si ponereimus eā esse nuptā: & p' dñs repellit a tutela: q' nupta: & p'ferit auus. idē si ponam' auum mater' num & auiam maternā: sed si ponam' auū p'fius et auia maternā vel eōuerso et legitimos: et tunc pcedit qd quā gl. format in aut. m'ri et auie. & puto auū p'ferendū: q' tex. in corpore dicit eas p'ferri ltimis m'ri ex latere nō ex linea ascēdētū. Et si diceres leges cōdicis q' dicebat ltimos p'ferri nō loq'bant de auia: fateor tū q' eadē est rō in auia q' in m're. s; ad tercul. l. ij. §. si m'ri. §. si filij. nō enī fuit de m're legis facere cōditionē meliorē auie q' m'ris. s; si ponereimus auū & auia naturales tūi: tunc p'ferit auia sicuti in successione. vt dixi. s; in m're. ¶ Quero qd si est mater & au'. Dicit gl. in aut. m'ri et auie. q' p'ferit auus tan q' legitim' cū sit de ascēdētib': qd nō plz: quia tex. vñ sumit aut. m'ri et auie. vocat eos ad tutelam sicut ad hereditatē. s; absqz dubio in hereditate p'ferit m'ri auo: vt i aut. defuncto. & ibi no. C. ad tercul. et qd ibi no. ergo au' nō est legitim': q' nō succedit ¶ Quero an idē sit in cura q' maf & auia p'nt esse curatrices. Tex. nō clare exprimit: tū glo. & doc. omnes tenēt idē in cura qd in tutela p' idētitate rōnis vt no. in. d. aut. m'ri et auie. ¶ Quero an m'ri & auia cogant suscipere tutelā. Rñ. q' nō: q' tex. in corpore & in aut. m'ri et auie. dicit p'mittim' nō dicit p'cipim' mus. Et idē tenet gl. in aut. m'ri & auie. ¶ Quero & nūc aliq'lit intro gl. mag. an tutela q' defert matri & auie sit ltimā vel datiuā. Gl. h' dubitat vidr q' sit ltimā. vt. l. omnē. C. ad tercul. Ecōtra q' sit datiuā: q' per. l. C. legitim' eā pcedebāt. ¶ Reserua lex non facit eā tutricē nisi ipa velit vt dixi. vñ gl. in aut. matri et auie. dicit q' nō est legitima nec datiuā s; anoz mala. idē spe. in tu. de tuto: ib'. dicit dy. m'rez esse legitimā. p'imo p' tex. d. l. oēm. scdo p. l. ij. §. si m'ri. §. q' si pater. ad tercul. Ego allego. l. pe. C. in q' cau. pi. ra. p'tra. & hoc puto verū. s; q' sit ltimā hodie p iura aut ten. qd apparet: q' alijs legitimis p'ferit. & nō intel ligo ltimā per. l. xij. tab. s; p' dictas p'stōnes. s; de d' cū de fiduciaria tutela. C. de legi. tu. l. iij. & ibi p' glo. et doc. dicit in. l. ij. §. si. j. ti. ij. nō ob. q' demuz volēs admittit: q' p' hoc nō desinit esse legitima: s; cut vident' in legitimis h'fidib': q' qdā sunt sui & necessarii. qdā volūtarij: ita in legitima tutela quedā est necessaria quedā volūtaria. ¶ Quero qd si m'ri vel auia est data tutrix in testō: an dicit testamētaria. Gl. hic finalit dubitat. veritas est q' est testamētaria: q' dari pōt p' aut. m'ri et auie. & erit testamētaria volūtaria. Alij sunt testamētarij necessarii: sicut

b Dicit ca no. Ho. dcm canon. & ad de bar. in. l. i. C. eo.

i Quid i p auia. in autē. matri et auie habeat locū in pauia. dixi ibi p' bar.

k Et no. in l. fi. vide bal. in. l. i. C. quā do mu. tu. qd in p're sp'ritū. vide bal. i. d. aut. matri et auie.

l In sūma. vide etiā bar to. in. l. i. §. de his q'. vt idi.

m P'ferri legitimis. s; bal. in. d. aut. matri et auie dicit q' hoc nō ponit p'ro cōstanti.

dicim? in heredib? ¶ Quero p aut. requir q mat
 et ama renūciēt scōis nuptijs velle. et omī aliq legū
 auxilio. quid si nō renūciāt scōis nuptijs: an valeat
 ista assumptio tutele. vidz q sic: q̄a omīssio modice
 solēnitatis nō viciat. vt. l. i. in fi. s. de vē. inspi. r qd
 no. C. de iudi. l. rē nō nouā. ¶ Contrariū credo qz in
 datōe tutori q̄cūqz nō est erratū nō valet datio.
 vt. l. tutor si fuerit. j. de tu. et cu. da. ab his. Itē quia
 ista solēnitatis possēt esse multū p̄iudicialis: ergo p̄
 sumit necessaria. vt. l. diu. de in iteg. resti. et. l. cū hī.
 S. si p̄tor. s. de trāsac. q̄ aut possēt esse multū p̄iudī
 cialis oīdo. Certū est q̄ ista q̄ hz secūdū vīrū ē mul
 tū suspecta legi: qz lex p̄sumit q̄ excoziaret filiū p̄
 pter secūdū vīrū. vt. C. de admī. tu. l. lexqz tutores. r
 aut. ad hec. C. q̄n mu. tu. offi. fun. po. s. idē dicem?
 in ea q̄ hz animū r p̄siliū nubēdi: sicut in ea q̄ iā nū
 p̄erit. nīle q̄ hz animū et p̄siliū diuertēdi: vt. l. si p̄cu
 binā. s. i. s. re. amo. et. j. q̄ r a q̄. l. s. r si marito. circa
 fi. p̄ hoc optime tex. C. de nup. l. ip̄eriales. s. s. si ta
 les. ¶ Reterea p̄bat in tex. i. aut. vt sine p̄hi. ma. de
 bi. et credi. s. qz nō. s. mor tū. coll. vij. ibi dīc: se
 cūdas cōcupiscētias r. et ex illo verbo apparet q̄
 p̄cupiscētia secūdarū nuptiaz ita eā reddit inabilē
 sicut ip̄e nuptie iā d̄cte. ¶ Reterea de iure antiquo
 cogebāt hoc iurare: als nō admittēbant. hodie nō
 remouēt iuramētū: s. renūciatio requir: ergo i alijs
 remanēt idē effect? s. q̄ renūciatio omīssa viciat.
 ¶ Reterea iudex q̄ dat eā tutricē cū secūdis nuptijs
 nō renūciauerit fecit h̄ ignorās: an illa h̄fet animū
 nubēdi v̄l nō: tū ad istū effectū requir renūciatio: er
 go errauit in iure magni p̄iudicij: merito nō fuit tu
 tela legitie assumpta: nec poterit administrare. ¶ Que
 ro qd si mulier nō renūciauit velle. Ly. in aut. m̄ri r
 auie. s. allegata. dicit q̄ ista renūciatio modicū rele
 uet: ex quo sequitur q̄ ei? omīssio nō viciaret. et cum
 esset semel hic de facto ista qd fuit m̄hi oīssū quod
 dā cōsiliū qd dicebat esse cuiusdā magni doctoris
 antiq̄ de bononia q̄ vocat? est federic? de scalis. q̄
 determinabat q̄ ista renūciatio esset modici p̄iudicij
 et sic ei? omīssio nō viciabat. Contrarium puto q̄
 omittit res magni p̄iudicij: vt vidz dicere gl. d. aut.
 m̄ri r auie. ¶ De igi q̄ mulier debitu pupilli nō eri
 geret vel hz p̄tutores p̄ qb? possibile est eā obliga
 ri v̄l p̄stituit actorē: et sic esset itercessio v̄n iuuare
 velle. q̄re op? est ei? renūciat. Et idō p̄cludo q̄ si
 aliqd istoz omittit: omittit res magni p̄iudicij: et
 nō erit lūma tutrix. hoc vidz sentire gl. ex de appel.
 c. ex pre. et idē vidz sentire spe. in ti. de tut. r ita p̄su
 lum? i hac ciuitate: ego r quoz aduocati. ¶ Que
 ro qd si renūciauit velle. r scōis nuptijs: r nō fuit
 dictū et omī aliq legū auxilio: an valeat. Et videt q̄
 sic: qz tex. in aut. m̄ri r auie nō requir q̄ renūciat: nisi
 secūdis nuptijs r velleiano. ¶ Reterea nō vidz
 q̄ h̄eat aliō b̄ficiū: et sic adiectio illi? generalitatē
 nō videt necessaria. ¶ Contrariū dico: qz mulier i mul
 tis iuuat in q̄bus nō iuuaret mascul? p̄iō in iuris
 ignorātia. vt. l. si. C. de iur. et fac. ig. et in p̄lib? alijs
 et idō p̄ hac renūciationē oīa b̄ficia m̄lieri tollunt
 et reducit i eo casu quo eēt si eēt tutor mascul? v̄n
 puto q̄ hoc casu p̄ tali debito possēt ista m̄lier cas
 pi et icarcerari: s. als sec? vt. C. de offi. diuer. iu. l. i. r
 aut. ibi posita. s. talia b̄ficia als p̄ renūciationē nō
 p̄nt tolli: r tū hoc casu tollitur legis auctoritate p̄
 mittēte h̄ac renūciatōz. vt p̄z in vellei. cui fm veras
 opi. renūciari nō p̄t. vt no. p̄ doc. l. si. C. ad vell. pro
 bat in. l. doli except. s. diuersas. j. de noua. et p̄ cy.
 in. l. si q̄s in p̄scribēdo. C. de epi. r cle. p̄nto tū q̄ b̄
 ficia q̄ cōpeterēt mulieri etiā si mascul? esset vt non
 cōueniāt a filio nisi q̄ten? facere p̄t p̄ hac renūciat

tionē nō tollit: s. solū b̄ficia mulieris. ¶ Quero
 qd si nō renūciauit scōis nuptijs: nec vellei. sp̄aliter
 sed ḡnalit omī b̄ficio. an valeat. r̄n. non est necesse
 q̄ exprimat de vell. sp̄aliter: qz illud est b̄ficiū mu
 lieris: et idō de necessitate p̄cludit sub generali renū
 ciatōe: sed est videre an sit necesse q̄ exprimat de se
 cūdis nuptijs. nā posse transire ad scōas nuptias
 nō est b̄ficiū seu p̄uilegiū: sed qdā facultas cui li
 bet cōpeterēs: et illa sub illa generali renūciatōe nō
 cōprehendēret. v̄n est necesse q̄ exprimat vt dictū
 est. ¶ Quero qd si in tutela nō obligauit expresse
 oīa b̄a sua: qd requir. vt. d. aut. vt sine p̄hi. ma. de
 bi. et credi. col. vij. Dicit qdā q̄ nō viciat: qz bona
 sunt tacite obligata p̄ administratōne. vt. l. p̄ officio.
 de admī. tu. ¶ Contrariū puto verū. s. q̄ requir ex p̄ssa
 obligatio: qz multi sūt effect? hyp̄othece exp̄sse ob
 ligatōis vltra q̄ tacite marie in casu. l. assiduis. C.
 q̄ po. in pig. ha. et hoc dicit tex. in. l. de creatōib? in
 fi. C. de epi. au. ¶ Quero p̄oe q̄ duo sunt tutores
 dati in testō mat r exneus: an mat erit tutrix. Qui
 dā q̄ nō: qz testamētari? p̄ferē ei. r glo. i. aut. matri
 et auie. dicit q̄ vterqz erit tutor r b̄n. ¶ Quero si
 mat est data i testō: an egeat p̄firmatōe. qdā q̄ sic.
 p. l. q̄ in aliena. s. quanq̄. de neg. ges. tu dic q̄ illa. l.
 loq̄tur de iure antiquo. hodie vero nō eget p̄firma
 tōe s. est necesse q̄ tutelā agnoscat corā iudice r re
 nūciat illis b̄ficijs de q̄bus dictū est. s. tangit in
 d. aut. m̄ri r auie. ¶ Quero qd si datus tutor est a
 iudice m̄re ignorāte: an valeat. De hoc h̄em? gl. cō
 trarias. de hoc dicit in. l. tutor si fuerit petit? j. de tu
 to. r cu. da. ab his. i. gl. i. vbi gl. p̄dit. ¶ Quero mu
 lier q̄ trāsuit ad scōa vota p̄uauit tutela? qd si alit
 luxuriata est. Glo. dicit q̄ idē vt no. in aut. de resti.
 et ea q̄ parit. s. si. et no. in aut. sacm. C. q̄n mu. tu. of
 fi. fun. po. p̄bat in. l. vlt. illi? tituli: vbi dī: q̄ mat dz
 pudicitia suā itactam p̄seruare. ¶ Quero m̄re ex
 clusa a tutela p̄ trāsitiū ad secūda vota. ad quem re
 dit tutela vtrū ad legitimū v̄l ad datiuū. Dicit gl.
 sine dicas eā testamētariā siue legitimā siue datiuā
 h̄ēs r̄fisionē ex p̄dictis. s. in. d. aut. sacm. dicit glo.
 q̄ vadit ad datiuū adinstar ei? q̄ remouet vt susper
 ctus. Ista qd fuit semel i ciuitate ista p̄ tutela filie
 bernardini comitis de merciana et fuit cōmissa bo
 nonie quoz doctorib? s. Ric. de mal. q̄ erat ibi tūc
 relegat? do. Ja. de bel. do. Ja. bu. et do. Rai. de
 for. q̄ fuerūt discordes. do. Ric. r do. Ja. de bel. di
 cebāt q̄ erat loc? datiuē. vt i gl. p̄dicta. do. Ja. bu.
 et do. Rai. dicebāt q̄ erat loc? legitie. et hoc p̄bat
 do. Ja. bu. sic. regla est q̄ donec est legitim? nō per
 uenit ad datiuū: s. l̄tim? excludit datiuū vt dictū ē.
 habem? ergo dicere et r̄ndere ad iura q̄ faciūt in cō
 trariū q̄ vident velle q̄ sit loc? datiuo. p̄iō p̄ b̄ fac
 l. ij. in fi. C. q̄n mu. tu. offi. fun. po. q̄ dicit q̄ matre ex
 clusa loc? est datiuo. R̄n. illa loq̄tur fm tpa antiq̄
 fm que m̄ non poterat esse ex̄nte legitimo: merito
 ea exclusa puenit ad datiuū qz null? erat legitim?
 Itē q̄ sit loc? datiuo. vidz tex. in. l. oēm. et. l. matres
 C. ad tercul. et in q̄. ca. pi. ta. s. l. ij. als pe. et in aut.
 de nup. s. sinaut tutelā. col. iij. et. C. q̄ pe. tu. l. m̄ris.
 sed ad oēs illas. ll. r̄ndebat Jac. bu. q̄ loquunt q̄n
 nō sup̄sunt legitimi. sinaut legitimi sup̄essent: tunc
 remaneret regla. s. q̄ ex̄nte l̄timo datiu? repellit. p̄
 hoc fa. j. q̄ pe. tu. l. ij. et. l. diu. ¶ S. s. istud vltimū
 facit. d. aut. sacm. r qd ibi no. i gl. s. q̄ mater remo
 uet vt suspecta: et p̄ oīs deuenit ad datiuū. et in il
 lo p̄silio nō r̄ndet ad istud p̄iū. idō m̄hi vidz dicit
 dū q̄ tres sunt casus q̄n mater nunq̄ assumit tute
 lā: s. vadit ad iudicē: r dicit nolo esse tutrix: r peto
 dare tutorē filio meo. r tūc nō est dubiū q̄ deserēt
 F F F ij

o p̄uatur
 tutela. vidz q̄
 dicit in. l. sciat
 C. de legi. be
 redi. p̄ bar.

n Tutor ma
 sculus. adde
 bar. in. d. au
 ten. matri et
 auie. r qd ibi
 dicit.

legitimo si est. vt. l. ij. q. pe. tu. qñqz mañ assumptit
 tutelā et postea desijt esse. hoc pōt esse duobz mo-
 dis. p̄io q̄ vadit ip̄a ad iudicē et dicat. ego intēdo
 trāsire ad secūda vota dētis tutorē filio meo: tūc pu-
 to q̄ sit loc⁹ datiuo. ita loq̄tur glo. in aut. sacm. et
 gl. b. posita. nā corā iudice manifestat. p̄io ista cau-
 sa suspēdit et idcirco abijt vt ali⁹ def. vt rex. dicit
 in hac. l. idcirco iuit ad manifestādū hoc iudici vt ali-
 us def. Si vero mañ nō curauit de iudice: nec de fi-
 lijs. s̄z simplr ad scda vota trāsijt: tūc ip̄o iure ces-
 sat esse tutrix. vt. d. aut. sacramētū. et hoc iudice nul-
 lo mō agēter: sed a iudice factū nō est s̄z a lege: meri-
 to deuenit ad legitimū nō ad datiuū. vt hac. l. qd
 s̄. dictū est. ¶ Quero an statim cū mañ vadit ad iu-
 dicē et dicat velle trāsire ad secūda vota desinat eē
 tutrix ante q̄ trāseat. Bl. C. in q. ca. pi. ta. d. l. ppter.
 dicit q̄ nō. allegat. l. oēm. C. ad tercul. et in aut. de
 nup. s̄. sinait tutelā. exp̄ssius insti. de cura. s̄. iterdū.
 qd mibi nō placet. nā ab initio nō daret tutrix: nisi
 renūciaret scdis nuptijs. vt dictū est: sic statim cū
 supuenit anīm⁹ nubēdi incipit eē suspēcio. ergo rē.
 ¶ Reterea sufficit hoc allegare. s̄z postea nō nubat.
 qd est no. ar. C. de nup. Limpialis. s̄. s̄z et si tales. p
 hoc tex. in. d. s̄. sinait tutelā. in aut. de nup. ibi et vo-
 lēte ad nup. venire rē. Et ex hoc puto idē in sponsa
 libus vt tractis spōsalib⁹ statim desinat esse tu-
 trix. qd tāgit spe. de tutore. s̄. nūc dicēdū. ¶ Que-
 ro dixi qñ mañ vadit ad iudicē ante q̄ nubat locus
 est datiuo: an iudex dz dare illū quē mañ petit. Bl.
 in aut. sacramētū. dicit q̄ dz petere. et sic vidē velle
 glo. q̄ iudex dabit petitū a matre. Alij doc. dicunt
 q̄ petitū a matre non dabit de necessitate. et ita res-
 fert cy. fuisse determinatū et cōsultū bononie p quen-
 dā solenē doc. et aduocatū q̄ noiat⁹ est dñs Elbal.
 de malauolt. et do. ia. bu. i. d. quo. s̄. dixi. l. tenēt
 idē in. l. p. credēdū. in. l. q. pe. tu. vbi dz: q̄ m̄is dñi
 lū nō est sufficiens ad eligēdū tutores. et nulla. l. est
 q̄ dicat q̄ iudex teneat dare petitū a m̄e: s̄z q̄ mañ
 tenet petere et noiare et in arbitrio iudicis erit dare
 illū vel nō. vt. C. q. pe. tu. l. matres. et. j. ad tercul. l. ij.
 s̄. si mañ. et oēs alie. ll. allegatē in pcedētib⁹. q. duab⁹
 bus. ¶ Itud etiā tenet ia. de are. et refert cy. i. aut. ma-
 tri et auie. et cōter h̄i i scriptis suis. s̄z do. Ri. mal.
 dicebat q̄ nō erat verū q̄ ia. de are. hoc teneret. tñ
 cōter scripta dicūt. ¶ S̄z q̄ro qd si mañ est minor
 xxv. ānis et sperat effici maiorē ante pubertatē filij.
 an sit locus⁹ sequēti ltimo vel datiuo. Et vidē q̄ da-
 tiuo. vt. l. nō solū. s̄. si liber⁹. de excu. tu. et. l. si tutor
 reipublice. s̄. i. j. de tute. et ra. dist. In strariū fac: qz
 mater nō est legitima tutrix: nisi qñ vult. Hunc ad
 ppositū nos dicim⁹ q̄ sequis testamētuz tollit p̄i-
 mū si est validū p se. sec⁹ si expectaret affirmaciones
 q̄ pdeat ex volūtate alteri⁹ vt si fili⁹ in eo est p̄teri-
 tus. vt. l. cū in secūdo. et ibi no. j. de iniur. test. p̄bat
 j. de lib. et posthu. l. si fili⁹ q̄ in p̄tate. ita in pposito
 cū tutela descēdit ex volūtate mulieris i futuro nō
 ipediat aliū legitimū. hoc tñ nō pono p constanti.
 ¶ Quero qd si p̄xim⁹ legitimus est debitor vel cre-
 ditor: an sit loc⁹ sequēti legitimo vel datiuo. Dicaz
 in. l. si ipuberi. j. de tu. et cu. da. ab his. et multa alia
 circa hoc. ¶ Quero si mañ trāsijt ad secūda vo-
 ta: et añ a iudice petit dari tutorē filio et datus est
 mō sup̄est auia q̄ vult esse tutrix. q̄rif q̄s p̄ferat. rñ.
 auia p̄ferēdā per tex. in corpore q̄ dicit eā p̄ferri om-
 nib⁹ exceptis testamētarijs. vñ etiā si tenerem⁹ opi.
 glo. q̄ deberet dari petit⁹ a matre: hoc casu nō pce-
 deret. qz nō est loc⁹ datiuo: s̄z auie q̄ pcedit oēm da-
 tiuū. ¶ Quero p̄de q̄ pater est erbānū vel aliter
 p̄denat⁹. ita q̄ filij efficiunt sui iuris et egēt tutore

An sit lo-
 cus. ad d. bal.
 in aut. sacra.
 C. si aduer. v̄
 di. et spe. i. ti.
 d. tute. s̄. nūc
 dicēdū. s̄. s̄z
 pone aliq̄. et
 dicta in. d. au-
 tē. m̄i et auie

fm gl. insti. q. mo. ius pa. po. sol. s. relegati. an mañ
 poterit esse tutrix cū sit nupta. Itñ. sic. qz tex. dicit q̄
 oportet eā renūciare scdis nuptijs: qñ dicat ille nu-
 ptie ex q̄bus orti sunt filij nō sunt ipedimēto: quo-
 min⁹ possit esse tutrix. et hec sufficiat p mō.

Tutorum Tutor nō pōt dari certe
 rati. h. d. cū duab⁹. ll. se. ¶ Opp. q̄ vale-
 at datio hec ac si in vn̄uersum dat⁹ esset: sicut si di-
 cim⁹ in hereditate. vt. j. de here. insti. l. h̄ditas. So.
 quidā hoc fatent. s̄z hoc est p̄tra. let si dat⁹. j. e. dic
 ergo aliō in hereditate vt ibi: aliō in tutela vt hic.
 Et pōt esse rō: qz qñ aliq̄s instituit in aliq̄ re: et ali-
 qd h̄z iure hereditario: merito illd pōt exēdi ad to-
 tā hereditatē. s̄z si aliq̄s dat⁹ tutor ad vnā rē nil h̄z
 et⁹ qd est tutele q̄ p̄ncipalr est vis in capite libero
 rē. et hoc est qd dicit rex. q̄ p̄sone nō rei rē. qd pro-
 bat a filij: qz q̄ h̄z aliq̄d iurisditōis pōt. progari ei⁹
 iurisditio. sed eius qui nullam habet nō pōt. vt. l.
 p̄nuatorū. C. de iurisd. om. iudi. et. l. i. et. j. de iudi.
 sed ista nō est bona ratio qñ tutor dat⁹ deduct⁹ res
 bus. nā ipsa datio p̄tinet vitū et nō valet vt h̄. sed
 si q̄s daret tutorē simplr postea p̄hibet administrare
 certas res bñ valet. ar. l. plenū. s̄. i. s̄. de vsu et habi.
 Dic ergo q̄ rō est: qz institutio est fauorabilis ex
 vtraqz pte. ex parte testātis: vt decedat testat⁹. ex
 pte instituti vt succedat. tutela vero p̄tinet graua-
 mē et on⁹ ex pte tutoris. s̄z sit fauorabilis ex parte
 pupilli: et sic nō fit ita larga interpretatio. ¶ Opp.
 s̄. r. i. l. q̄ habet. in. l. i. So. ibi loq̄tur in curatore ad
 lites. ¶ Opp. C. de in lit. dā. tuto. l. ad lit. Sol. ibi
 expōit tutor. i. curator. ¶ Op. ad. l. qz p̄sone. de le. iij.
 s̄. e. et insti. de excu. tu. s̄. dat⁹. et. j. de admi. tu. l. cū
 ples. s̄. tutor. vbi dz: q̄ tutor dat⁹ rei. So. verū est
 secūdario: s̄z p̄ncipalr dat⁹ p̄sone vt hic. et p̄z in
 diffinitōe tutele. dat⁹ enī ad tuendū enī q̄ p̄p̄ etatē
 se defendere neq̄t. ¶ Op. C. de nup. l. i. copulādīs
 So. ibi in curatore q̄ dat⁹ p̄ncipalr reb⁹. ¶ Ulti-
 mo ad. l. si tamē. op. de. ll. p̄cedētib⁹. Dicit glo. hic
 dat⁹ cuidā vn̄uersitati. s̄. rei africane vel italice.
 ¶ Cōtra hoc vidē. j. de here. insti. l. ex facto. vbi ta-
 liter institut⁹ vidē institut⁹ in re certa. Cū rñdeo q̄
 de stricto iure etiā ista datio nō pcedit. tñ de p̄sue-
 tudine admittit. et hoc est qd dicit iuriscōsult⁹. et
 hoc iure vtimur rē. Ex vsu enī magis hoc p̄bat q̄
 ex stricti iuris rōne. et h̄ vsus pōt esse cā quare tu-
 tor simplicif dat⁹ pōt se excusare ab administratōne
 rerū q̄ sunt in alia puincia. vt. C. de excu. tu. l. testa-
 mēto. vñ forte testator sic dādo itellerit q̄ esset tu-
 tor simplr: tñ administraret tantū bōa q̄ essent in illa
 puincia. p hoc dicit Ja. de are. q̄ si aliq̄s daret tu-
 torē rebus q̄ sunt in certa villa q̄ nō valeret datio
 secus in reb⁹ q̄ sunt in certa puincia fm dictā rōnē
 Itē hodie si daret reb⁹ que sunt in vna ciuitate cū
 habeat hodie territoria et iurisditōes distinctas. vt
 no. in. l. si. C. de p̄scrip. lō. rēp. ¶ Ultimo hec gl. est
 ar. ad questionē. reliq̄t tibi testator q̄cqd h̄ret p̄ssij
 postea sup̄nuens ibi multa q̄siuit. querit an ad te-
 ptineat. si tenem⁹ hac glo. q̄ sit relicti vn̄uersitatē
 tūc p̄tinebit ad te sicut rep̄it tpe mortis. vt dicim⁹
 in grege et in peculio. vt. l. grege. j. de le. i. et. l. pecu-
 liū. j. de le. ij. si dicim⁹ q̄ sit relicti certarū rerū inspi-
 cif tps testi. vt. l. si. s̄. i. j. de leg. ij. et. l. si ita. j. de au.
 et ar. le. et hoc ibi tetigi in. q. de eo q̄ reliq̄t podere
 qd h̄z in tali villa. tetigi in. l. i. j. de reb⁹ dubijs.

Inquisita Indefinita in singulari vel
 equialet vn̄uersali nō tñ comp̄hēdit eos
 de q̄bus p̄stat testatorē nō sensisse. h. d. ¶ Mo. q̄

Et an.
 adde ad
 istaz. l. q̄ not.
 bar. s̄. e. ti. l. si
 hereditat. in
 prin. curator
 tñ alif q̄ ad
 lites pōt da-
 ri ad vn̄z ar-
 ctū. vt. l. nec
 nō. cū. l. se. de
 tu. et cur. da.
 ab his. et ad-
 de h̄ que no.
 bal. post glo.
 in. l. i. in prin.
 C. eo. et q̄ cu-
 rator possit
 dari ad vn̄z
 rē tñ nō solū
 ad lites. Egl.
 i. l. si. s̄. sinait
 tē. in. ij. col. C
 de bo. q̄ libe.
 quaz ibi not.
 doc. maxime
 bal. q̄ dicit illā
 esse elegātes
 et ibi querit
 bal. an possit
 dari curator
 ad p̄suleddū si
 statutū requi-
 rit p̄siliū. et di-
 cit q̄ nō.

Ihs ita
l.ici. in
prin. vide ibi
glo. imola. r
pan. de ca. s
bal. in. l. sicut
certi. de resti.
in inte. tenet
p. u. l. s. d. bar.
hic no faciat
mctione. et b
fauore testi. q
casu non tra
ctat de onez
re alicu? hic
ait tractatur
de onere tu
toris. fac fm
en. l. iij. C. de
inof. test.
s. No pbat
no. q. de teste
q reddi ro
ne d. at sui q
dicit hoc esse
veru: qz sum
certus. fa. qd
dixi post bar.
in. l. q. iteroz
gar? de peti.
bere. r quod
no. imo. in. c.
cu cam. de te
sti. et qd dixi
in. l. qd. t. s. si
arbitr. de ar
bi. r no. bal. i
l. solam. in. ij.
col. C. d. testi.
vide in bal.
et imo. i. l. pa
terfa. in. fi. ij.
col. de here.
institu.
Estame
to. eligi
Per ista. l. se
quere q filii
us naturalis
no possit da
ri tutor: quia
no pot cape.
vide istu tex.
cu eu limita
fm. l. natural
j. tit. i. et vide
bar. in. l. lites
in potestate.
de his q sunt
sui.

appellatio filij refert ad oēs. qd intelligit glo. si no
fiet adiectio ppru' nois. tñc eni ad aliū nō extēditur
qd no. Idē dicit cy. in. l. quicūqz. in prima qōne. C.
de ser. fu. **S**cdō no. q indefinita equipollet vni
uersali. qd dicit vt dixi in. l. si plib? j. de le. ij. **T**er
tio no. q ppter mētē testatoris q credebat se alium
filium nō habere appellatio filiozū ad aliū nō extēditur
dicit idē dicit dy. in institutioe facta de filijs vt nō cō
p̄ndat ille quē testator credebat mortuū. facit. j.
de lib. et posthu. l. tici? in prin'. Et istud facit ad ea
que dixi in. l. q filiab? in prin. j. de le. i. **U**ltio no.
ter. ibi. et si qñ cert? sit. q cert? est ille q de aliqua re
habet aliquā opī. vehemētē. facit. j. de aq. plu. ar. l.
in sūma. s. pe. et fi. fm Ja. de are. et sic facit q si te
stis dicat interrogat? quō scit. nō det qz est cert? nō
pbat? qz nō deponit p sensuz corporeū. pōt enim
esse cert? vehemētī opinione q pōt esse falsa. vt hic
patet. facit. j. de acq. here. l. cū qdā. s. qd dī.

Estamēto. a iudice satisfidare: s; qñz
possunt offerre vt soli admistrēt ad qd ad
mittunt: nisi alij etiā offerāt idonei vel iudici cogno
scēri aliud videat: q si ples simul offerūt idoneior
eligit? h. d. cū. l. se. **U**pp. de ver. s; recte. ad. l. qd
si ples. nam ibi dī: q oēs admistrant. hic q eligitur
idoneior. **S**o. **P**e. aut patrimoniu est magnū. r lo
quū n. s; recte. si parū. et h; locū. l. q si ples. dy. vī
de dīcere in qdam additōe paruula q qñqz ples
offerūt satisfidationē r qlibet dicit se velle insoliduz
admistrare. r loq̄tur ver. sed recte. **Q**uādoqz ples
offerūt et dicit se admistrare velle. r ita loq̄tur. l. q
si ples. vel dicit fm iac. de are. q in. l. q si ples officē
offerēbat simul: s; in ver. s; recte. vñ? primo obtulit
postea ali? **E**t iste due. p so. dy. et ia. sunt veriores
distingue ergo aut ples tutores puocat ad satisfida
tionē: aut vñ? tñc: aut null? primo casu aut apparet
ordo puocatū: r tñc seclia? pferit cū prin' sua pro
uocatōe seclia? facultatē hāc dederit. vt insti. de sa
tisda. tu. s. i. Si vero ordo nō apparet: tñc eligitur
idoneior: vt hac. l. q si ples. **S**cdō casu qñ vñ? tñc
puocat aut ptutores alij acceptāt q ille sol? gerit
habita cause cognitōe. de qua dī: in fi. hui? l. aut nō
acceptāt: s; ipi volūt gerere cū eo satisfidatōe obla
ta: et tñc oēs gerēt: vt hac. l. in ver. s; recte. aut ipi
soli ptutores volūt gerere illo nō admisso: et audi
untur vt dicitū est. vt insti. de satisfid. tu. s. i. si nō nul
lus offert satisfidationē: s; petūt q vni admistratio
decernat vī diuidat. et h; locū qd dicit. j. de admi.
tu. l. iij. **U**pp. ad. l. q si ples. de. l. in trib? de iudi.
vbi sorti cōmittit. **S**o. vt no. p doc. C. cōia de le. l.
fi. in prin. dixi in. l. h. m. d. j. de le. i. **T**er op. glo. de
admi. tu. l. iij. in fi. s; ex pdictis apparet solutio. qā
ibi nemo offerēbat satisfidationē.

Extrane? volēs satisfidare nō
Inemo repellit tutores ab admistratōe. h. d. **I**nducit per dy. ad. q. q si h; s; vl
dūcti defuncto dicāt se paratos satisfidare de exeqn
dā volūtate defuncti q ppter hoc executores dati
nō repellant ab exeqndo etiā si nō satisfident: an au
tem teneant satisfidare et de quo. dicit vt dixi in. l. dī
uus. j. si cui plus q per. l. fal.

Hoc edictum dati ex inq̄sitōe nō debēt satisf
dare. vt insti. de satisfid. tu. s. i. **S**cdō scias q du
plex est pstitutio. vna p quā vñ? tutor puocat aliū
ad satisfida. vt. l. testamēto. s. e. alia p quā tutores cō
mittūt admistratōnē vni ex eis vel diuidūt. vt. l. iij
de admi. tu. h; pmissio hic dī. q ad datos ex inq̄sitō
ne porrigit vtraqz clausula. h. d. **U**pp. q soli les

gitimi r datiu sine inq̄sitōe satisfident. fm gl. i. s; gl.
in. l. i. C. de tu. et cu. q nō satisfide. dicit q hodie oīs
datiu? satisfidat. Idē in spe. in ti. de tutore. fm gl. in
aut. vt sine pbi. ma. s. fi. dicit distinguēduz esse: aut
qz est dat? a maiori iudice aut a minori. et istam te
nēt doc. vt. C. de tu. et cu. q satis nō de. sup rubrica
in gl. hui? l. l. i. l. iij. in fi. **B**lo. nō soluit. dicit q b; sup
it electa industria psonē: q ratio ibi cessat.

Estamēto. De eo qd qz gerit ante
q nascat posthum? tenet
actione negotiozū gestozū. si vero post euz
natū gerat in actōe tutele deuoluit. h. d.

Tutor incertus. No. q nō pōt da
ri tutor incertus: ta
mē incertitudinis materiā declara: vt dixi
in. l. cū qd. j. de re. du. Bar.

Estamēto. Op. de filiosa. q pōt
dari tutor: r nō pōt face
re testamētū. vt insti. q da. tu. post. in prin.
So. dicit tex. cū quo est testamēti factio: et sic passi
ue: et sic cōgruit filiosa. nō dicit de eo q testamēti
factio nē h; ab hac aut. l. excipe eos q specialit pro
hibent a lege: vt mulier et minor. xx. an. cū quib? lz
fit testamēti factio: nō tamē possunt esse tutores. vt
s. ti. i. l. fi. et. j. e. l. quero. s. fi.

Iqs tutorem Qui relinqt tutores
serui quē putabat lū
berū nō videt libertatē ei dare. h. d. dixi. s
e. l. si hereditas. s. i. alias fi.

Tutor ita. qbus dat tutor viciat datō
nē. Itē datio certa pōt pferri in volūtatez
ei? cui dat. h. d. **U**pp. j. de noua. l. si is. Sol. vt
ibi. **U**pp. C. de ver. si. l. cū qdā. vbi distinctiua pos
ita inf psonas qbus puidet resoluū in cōiunctaz
So. hic apparet testatorē aliū sensisse: qz dixit vtri
eoz volet. sile in. l. si ticio aut scio. j. de leg. ij. fm pe.
Upp. dicit hic si nō elegerit nō valet cautio. **C**o
tra imo oibus erit tutor. vt. l. si qz ticio. in fi. et. l. cū
quidā. et. l. vñ ex familia. s. rogo. j. de le. ij. Sol. ali
ud in tutela vt hic. aliud in legato vt ibi: ideo qz tu
tela est on? **U**pp. dicit h; q pōt dari tutor: si vor
let. ptra de prin. hui? l. Sol. ibi erat incertitudo p
sonarū qbus dat. hic in fine vero nō. **U**pp. dī
spositio nō pōt pferri in volūtate ei? q grauā. vt. l.
senat? s. legatū. j. de le. i. et de ver. ob. l. ceterisimis. s.
fi. so. ibi loq̄tur in obligatōe peccataria: s; obligatō
ad aliqd officū pōt pferri in volūtate ei? q grauā
vt hic: qd no. **S**z dices tu q in tutela qz obligatur
ad pecuniā. **R**ñ. nō est verū incōmutabiliter et de
necessitate: qz poterit esse q ita bñ admistrabit q
nō tenebit ad pecuniā cū ad admistratū accedat ex
benignitate r pietate. secus in pstrarijs vbi obliga
tur ad pecuniā incōmutabiliter.

Plures. Quero dī hic supuacū
qd si fuerit peti? et dat? re
spōdeo nō valet. vt. j. de tu. r cu. da. ab his
l. curatoz pupillo. fm. ja. de are.

Excusatus a tutela vni? p
Mobus. pter hoc nō excusat a tutela
alteri? h. d. vel aliter. in separatis de vno
ad aliū nō infer. h. d. **U**pp. qd si p̄moniu ē
induiduū. **B**lo. dicit forte idē est. vt dī. C. q nu. tu.
l. fi. s; certe illa. l. modicū aut nil facit fm Ja. de are.
q dicit q executio nō pderit quo ad aliū. vt. s. quē
ad. ser. amit. l. si cōmunē. **P**e. cōtra q ins tutele est
induiduū et in induiduis inurile p vtile viciat. vt
l. i. s. itē querit. j. de aqua quoti. et est. **N**on ob. l. si
cōmunē. qz ibi loq̄tur de iure q̄sito hic de iure qren
f f f iij

Facit iste
ter. ad nota.
p bal. i. q. no.
in. l. i. in. iij. q.
si ser. extero.
Monit dy
nus. vide ad
materia q dicit
cit. et bart. in
l. seruus. j. de
testamē. et. l.
impuberi. d
fal. et. l. si cō
sul. de adop.
Ad qōne
vide bar. i. l.
si seruus cō
munis. i. p. i.
de stip. ser.
Aliquo
actu. istaz de
cisonē bar. h
seqtur ange.
in. l. sciēdum.
in prin. de x.
ob. sz hanc
decisonē res
net host. in. c.
qñi d. de pro
ba. et. io. an. i
regula cū qd
vna. de reg.
iur. i. mercur.
vt refert ang.
et moder. i. d.
l. sciēdum. in
prin. bal. etiā
in. l. iurifuraz
di. C. de testi.
sz bar. z in
l. iudices. de
fi. instru. et in
l. si. s. i. de in.
deli. sed salū.
z cordat opi.
in. l. apud elo
quēssimū. d
fide instrumē.
de quo vide
no. p do. an.
in. d. c. qñi d.
vid etiā bar.
in. l. si pat. s. i.
j. de falsis. et
in. l. qd dicit
mus. s. fi. de
auc. tut. et io.
an. in spec. in
rub. de instru.
edi. et bal. i. l.
instrumēta. C.
de pba. z ad
de q dixi no.
post bar. in. l.
iubem. s. fa
ne. d sac. san.
ecc. et de eo
qd dicit hic

do fm eum: sz nō placet: qz ibi loqtur de iure ques
io. iā enī erat tutor. si enī nō esset nō haberet necesse
excusare. tenerē ergo opi. Jac. de are.

Water non pōt esse tutrix testat
i **Re.** mētaria: nec pfirmari a iudice. h.
d. C. p. j. de admī. tu. l. quidā decedens
s. papi. So. ibi nō dedit eā tutricē: sz iussit tutorem
gerere cōsilio eiusdē. C. p. j. ad tercul. l. i. j. s. si mī
ver. q tamē. So. vt ibi. C. ultimo scias q hec lex
corrigit per aut. matri et auie. qd dic vt plene. dixi
tibi in. l. si qz sub cōditōe. s. e.

Honoris actōes erigere debet. h. d. Ad eui
dētā scias qz dicitur honorari. Gl. in. l. q si for
te. j. de so. dicit q est honor ei q dat: sz certe imo est
on. S. cōdo dicit gl. q est honor cui dat. et istud pla
cet vt forte vn' magn' et potens homo dat tutor
nō vt gerat: sz ppter honorē pupilli vt ex hoc pup
pill' mag' reuerat. Alij dicūt q dicitur honorari' da
tus a ptoze sicuti ius honorariū dicitur ptozius. qd
nō placet qz tutela est de iure ciuili. vt. l. i. s. ti. i. Te
ne ergo pcedentē expositionē. ex quo puz qñ tu
tor debet recipere dōnes ab alijs nō dicitur honorari' sim
pliciter: imo etiā habet onus: quia debet administra
re. et hoc est quod dicit iste. s.

Propter litē. Datus tutor in testō de cuius
vrib' dubitat a ptoze pfirmatur z interim erit tutor: sz qñ sit declarabit euētus
hoc dicit. C. p. q nō egeat pfirmatōne. nā ante
q testm rescindat p querelā vere est testm. Rūdeō
istud iō: qz ipe fili' cui erat dat' tutor volebat age
re qrela. C. p. de aut. ex cā. C. de lib. pter. vel ex
bere. Sol. dic q hodie ista lex corrigi. qd no. qz te
stamēto rupto p qrelā hz locū aut. ex cā. Idē no. in
l. cū filiū. in prin. j. de le. ij. et. l. pap. s. si ex cā. s. de in
offi. te. et. l. pe. e. ti. z hoc puto verū per tex. in corpe
q dicit ne filiū falsis accusatōib' pdenent: et sic loq
tur in exheredato cā inserta lz falsa. C. No. etiā q p
hac aut. ex cā pseruant tutele et ea que nō pūt dari
nisi in testamēto. Idē no. s. e. l. i. qd est ptra illō qd
dy. dicit in. l. i. j. de vul. et pup. et male dicit: qz tex.
in corpe dicit et pte q pseruet datō tutele C. Ter
tio ex hac gl. no. q per aut. ex cā. pseruat illud qd ē
relictū filio rīpenti testm. nā ei erat dat' tutor: vt si
bi pseruat. qd etiā tāgit gl. in. l. marimū vicim. C. de
libe. pte. Dar. syll. disputauit et ibi Ly. refert. de
quo dicit. j. de leg. psta. l. filiū. s. omibus. dic vt ibi.
C. Itē hic vidē: tex. q tutor pfirmat' est datiu' nō
testamētari': qd dic vt dicā. j. ti. i. l. i.

Dem fiet. tur falsum interim p eo pre
sumit adeo q tutor in eo est dat' pfirmat
et sic facit q si dicat rescriptū falsum iudex q rescri
pto dicitur de hoc posset cognoscere sicuti si dicitur
catur impetratū tacita veritate. vt. l. pscriptiōnem.
C. si cōtra ius vel vti. pu. z qd no. p Inno. de rescri.
c. pastoralis.

Cū autem. timo z loc' est datiuo. h. d. hodie
vero indistincte ppter qualibet litē impedif esse tu
tor: fm formā aut. mīno. C. q da. tu. pos. dicā in. l. p
pter litē. j. de excu. tu.

Titutelam. Qui se a tutela excu
q est ea pteplatoe relictū. h. d. C. p. j. de
leg. ij. l. si. s. seyo. et. l. si ticio. et. l. ei q cape. Glo. non
soluit. dicit q in illis legib' erat p parte relictū in p
sona vtriusqz. hic aut totū erat relictū pteplatoe
patris. vt. j. de vul. et pu. sub. l. si ples. s. in arrogat

to. qd autē psumat in dubio. dy. tangit in. l. si filie. j.
de cōdi. et demō. et ibi dicā.

Verbis. Seru' dat' tutor nō erit liber incō
tinēti. sz de ei' libertate aliter pvide
tur. h. d. C. p. in. l. i. s. tutor. et. s. e. l. si hereditas
s. si. hui' timore est hic facta ista gl. dicit q ille q
tutorē dedit de libertate specialit' puidit. vñ illi stā
dū est fm pe. et oēs. dixi in. l. si heres. s. si. s. e.

Impuberi. Patron' nō pōt dare liberto tu
torē: sed cōfirmat. h. d.

Sentētia. Qui sibi ascripsit tutelā
e in testamēto non erit tu
tor nisi testator subscripsit et executionem
amittit. h. d. Ad euidētā scias qd ponit dy. qz lex
cornelia punit veruz falsum dolose cōmissum. vt. l.
nec exēplo. C. de falsis. et. j. de fal. l. qd si falsus. z p
in oibus capitib'. l. cornel. Itē fuit factū senatus cō
sultū liboniani: qd punit quasi falsum: hoc est cum
qz sibi ascripsit in testamēto. vt. l. diuus. j. de falsis
et. C. de his q sibi ascrip. in testa. p totū. qd senatus
cōsultū loqtur de eo q in testō ascribit sibi cōmodū
si ergo ascribit sibi tutelā q est onus nō hz locus ex
verbis sed ex snia: nisi testator subscripsit. vt hac. l.
C. p. extra glo. et vidē q sit tutor: z si testator nō
subscripsit. vt. l. vxori. s. i. j. de falsis. So. fm Jac. de
are. qñ testator subscripsit erit tutor testamētari': vt
hic. et. j. ad. l. cor. de fal. l. i. s. z si fili'. sz qñ testator se
nō subscripsit nō erit tutor testamētari'. vt hac. l. in
prin. sed iudex poterit eum dare si alias est idone'.
vt. d. l. vxori. s. i. et vtroqz casu admittit excusatio h
et ibi. C. p. gl. j. de le. iij. l. cū qz decedēs. i. prin.
et nō sol. dy. dicit q hic cōprehendit culpa facien
tis: qz facit id qd sciebat nō d iure fieri. aut sciebat
de iure facere nō posse et factū erat cui' rōne subie
ctus erat. vt. d. l. vxori. s. i. sed in pstrario nulla erat
delicti suspitio. tu dic q h videt pure remissio. In
cōtrario pmissit sub quadā cōditōe seu quodaz res
pectu qui postea deficit. C. In duco istā. l. ad qd
nē. iudex facit notario aliqua cōmissiones. an ipse
idē possit eā scribere. vidē q nō: qz nō pōt sibi ascri
bere officiū vt hic. ad idē. l. vxori. s. i. j. de falsis.

In cōtrariū facit q quotidie fit. nā scribunt no
tarij se rogatos a ptribus vel a iudice. dico ergo si
alicui aliqd officiū cōmittit. ille idem nō pōt scribe
re: vt hic. sz si cōmittat vnus articul' officij eius vt
q recipiat testes in vna cā vel aliqd sile. tūc nō est
phibitum q scribat: qz rogat' est de aliquo actu
simili si querēt de alicui' iurisditōe: an aliqs sit po
testas vel capitane' hui' ciuitatis. ipe idē nō pōt
cognoscere: qz iudicaret in cā ppuā. vt. C. ne qz in
sua cā. l. i. Sz sup vna. q. pōt ipe pnuiciare vtruz sit
iudex. vt. l. in prin. s. si qz in ius eo. nō se. sic vt tu
tor: sz nō posset sibi ascribere tutelā: pōt tñ pscribe
re libru' rōnū in quo continent' act' particulares z
ei credit etiā p bse. vt. l. nēseni'. s. de neg. ges. tutius
tamē est q alius notari' scribat vel cum eo subscri
bat. C. Secūdo facit ad qōnez q si aliqs ascribat
sibi fideicōmissa vel est pnsens vel acceptans tpe tes
tamēti q postea non pōt ea recusare. ita inducū p
glo. in. d. l. vxori. s. i. C. Tertio facit q si ego scribo
me tibi debere centū ex aliqua causa. licet nō dicat
q ita pmittā videor: tñ pmittere. vt hac. l. in si. ibi
pmississe videbatur. Bar.

Non sunt tici Incertitudo persone
dationem. hoc dicit. No. ibi non ius defiz
cit sed phatio C. ppo. de. l. si quis seruum. s. in
ter duos. j. de leg. ij. So. vt no. in. l. si qz a filio. s. si
qz plures. j. de leg. i. et p dy. de reg. iur. c. in obscū'

bar. vide bal
in. l. iudices.
C. de fi. instru.
et adde cy. in
l. pe. s. de ar
bi. et oino in
no. i. c. cū ber
oldus. vere
in. io. an. i. c. ij
de iudi. in. vi
bal. in. d. l. in
risurandi. in
vl. col. z dicit
bal. i. l. i. vl.
col. de anna.
except. qz no
tarius pōt d
cōsensu iudi
cis ptes mo
nere et eidez
actū scribere
ang. in repe.
l. sciēdum. in
prin. sz opi.
bart. hic. ad
de bal. in. l. fi.
C. de iure de
li. salū. in. d.
aut. apd eloz
quēssimuz.
tenet s bart.
a Non pōt
Idem t3 do.
an. in. acceptā
de iud. qñis
imol. inclinet
in cōtrarium
vt ibi per eū.
z ad qd no.
in. l. cōstit. de
appel. et ibi
per bar. facit
qd no. bal. in
c. ij. circa fi. d
alic. seu. et di
xi post bar. in
l. ij. si quis in
ius voc. et vi
de bal. in. l. iu
dices. de fō
instru.
b Etiā p se
vide bar. i. l.
seru'. j. de tes
tamē.

Uo sit.
tici. ad li
mitatōne h'
l. vide bar. in
l. quidā. in fi
dere. du.

dicit in. d. s. si inter duos. Oppo. de. l. itē mella. s. si plures. s. ad. l. a. q. l. Glo. nō soluit. D. dicit q̄ illud est fauore publice vtilitatis ne maleficia remaneat ipunita cū oēs deliq̄sse cōstat. Idē nō. in. d. c. in ob scuris. de re. iur. l. i. vi. C. p. j. de admē. le. l. iij. s. si duob? So. vt ibi p̄z. C. p. de. l. q̄ soluēdo. j. de here. insti. So. ibi voluit ambos esse liberos; h̄ vnū tantū esse tutorē. Quero an in veritate aliquis sit tutor. Jac. de are. q̄ nō; qz veritas q̄ nō pōt ap̄ parere habet p̄ nihilo q̄ ad ius nostrū. vt. l. i. lege. s. de stra. emp. et hoc vult dicere ista lex dū dicit nō ius deficit s; p̄batio. De. dicit strariū; qz lex semp est certa. vt. l. cū quidā. s. s; seruū heredē. j. de acq̄. here. et. s. si pars here. pe. l. illd. et. s. de pdi. ob cām l. si pecuniā. s. si seruū. iō nō deficit ius s; p̄batio. et ita vidē velle gl. in. d. s. si inter duos. r. l. s; et si ita. de sti. ser. Quero quōd possit p̄bati de quo testa tor sentit. Rñ. p̄ amicitia quā habebat magis cum vno q̄ cū alio; r̄ p̄pter alias diecturas. vt. l. si seru? plurū. s. si. j. de le. i. r̄ inuicē in. d. s. si int̄ duos.

Tutores dati i testō rupto de s pater hēt p̄firmari. Dicit glo. q̄ hoc die erāt tutores testamētarij p̄ aut. ex cau sa. nec egent confirmatione. et idē nō. in. l. iure n̄o. s. si. et. l. i. s. eo.

In testamēto p̄t dari tutor nō vero. ciuis. C. p. de. l. etiam. s. ti. i. So. ibi a iudice hic a testatore. rōnez ibi dixi. ponit etiā rationē tex. s. e. l. tutor. s. l.

Tutor datus cā noticie ita ter Idem paulus nē vt ali. h. d. Quero qd vult dicere accessiōes. Rñ. deo ibi p̄pter ea q̄ patri monio pupilli accesserūt. vt. j. de adi. le. l. quoties. s. cōstat. Alij in lra habēt cessatiōis; r̄ tūc dic̄ si cessa uit gerere teneat sicut quilibet alius. fm dy.

Licet exp̄sum differat tacitū nō differ Tutius. tur. h. d. Eōcordat. j. de admī. tu. l. luci? s. i. et hoc iō qz tacitū pōt cadere in seruo sine exp̄s so. sile in. l. si fideiussoz. in prin. j. de le. i. et qd̄ ibi nō. C. No. q̄ mior. xxv. an. nō pōt esse tutor. sile. C. de legi. tu. l. i. rō quia cū sit sub cura alteri? nō dz ipse aliū regere. C. s; quero an mior. xxv. an. possit da re tutorē filijs in testamēto. Rñ. q̄ sic. casus ē. j. de admī. tu. l. iij. s. quis. qd̄ tene mēti.

Verba p̄ntis t̄pis cum Atoribus. aduerbio; tūc referuntur ad t̄ps mortis. h. d. C. p. verbū viuūt est p̄ntis t̄pis; ergo dz referri ad t̄ps p̄ntis et nō mor tis. vt. l. si ita. de au. et arg. le. r. l. si. s. i. j. de le. ij. So. istud est p̄pter dictionē tūc; q̄ significat extremitatē t̄pis. nā tūc aduerbiū idē ipoztat qd̄ illo tēpore. er go nō pōt intelligi de p̄nti cū hoc p̄nomen illo sit demōstratiū de longinquo. et de hac dictōe tunc dixi in. l. si is. s. i. de pdi. et de. Alij dicit q̄ hoc est p̄pter naturā tutele q̄ sumit efficacitā in t̄pe mortis et tamē verba p̄ntis t̄pis referunt ad t̄ps testamēti tene ergo primā. C. De cler. inducit ad qd̄nē. eligū tur duo potestates vn? p̄ primo āno; alius p̄ secū do. prim? acceptat et postea morit vel venire impe dit; an electio deuoluat ad secūdū; an vero expira uerit. et sic opus sit noua electōe. Ista qd̄nē ponit cy. C. de imp. et alijs substi. l. post aditā. Ja. de are. j. de cōdi. et de. l. cū sub hac. et ibi dixi.

Defect? cause fina Am codicillis. lis viciat dispositō nē. h. d. Querit glo. qd̄ de datōe in cor dicillis. Quidā dicit q̄ illi erāt tutores. vt. l. ij. C. e. nō enī reuocant̄ primī licet denē secūdi; lz aliū sit in pcuratore. rōnē dixi in. l. si h̄ d̄itas. s. i. s. e. Alij

dicit q̄ secūdi dati nō sunt tutores p̄pter defectū cause finalis. vt. l. vlti. j. de here. insti. et istā tenz dy. nō ob. l. ij. s. e. ti. qz ibi secūdi fuerūt dati simplr.

Ultimo format h̄ gl. aliud generale an cessante cā cesset effectus. qd̄ examināt doc. i. l. generalr. C. d̄ epif. et cler. et. dy. in. l. ij. j. de dona. et ibi plene dixi de hoc.

De cōfirmādo tutore. Rub.

Quia tutores inuicē dati in testō veniūt cōfir mand; iō ponit hic rubrica de cōfir. tuto.

Tutor legitime dat? in testa Tunc. mēto nō eget cōfirmatōe. se cus si min? ltime vl̄ ex p̄sona dat̄is vl̄ ei? cui dat̄ vl̄ ex mō dādī. h. d. C. No.

q̄ verba de p̄catua i tutelis nō inducūt dispositiō nē. lz secus sit in legato. vt. l. vnū ex familia. s. si. r. l. peto. in prin. j. de le. ij. vel dic̄ q̄ istud ideo qz verba de p̄catua referunt ad grauatiū. vt. l. generalr. in prin. de vsufu. le. et nō. in. d. l. peto. in prin. de le. ij. vel verius hoc ideo qz dixit de p̄cor. curā h̄e rerum nō dixit p̄sone cui tutor debet dari. vt. l. qz p̄sone s. ti. i. C. No. q̄ mater nō pōt dare tutorē filijs et datus nō cōfirmat sine inq̄sitōe. rationez differētie in patrē et matrē ponit glo. C. e. l. i. et ibi per Ly.

Nota q̄ curator nō pōt dari in testamēto sed tutor sic. rōnē ponit doc. i. l. pe. C. de test. tu. C. s; ad istud oppo. C. de ep̄. au. l. de creatōib? et de cu. fur. l. vlti. So. aliud in curatore furiosi vt ibi. aliū in curatore adulti; vt hic. nec ob. j. de cur. fur. l. si. vbi dz q̄ a iudice dat̄; qd̄ debet exponi. id est admistratio decernit fm De. Quero an ipuberi possit dari curator in testamēto. Rñ. nō. vt. l. impuberi. j. d̄ ad mi. tu. Quero an tutor cōfirmat? dicat datiuus vel testamētari? Cidet q̄ datiuus; qz q̄ cōfirmat dat. vt. l. lege obuēire. j. de ver. sig. et in aut. de des. fen. ciui. s. decreto vero nō habēte. et qd̄ nō. i. l. r̄ qz. d̄ iur. om. iū. sed hic iudex p̄firmat. ergo r̄. pro hoc vidē; tex. s. ti. l. iure n̄o. in si. et. C. e. l. si vt p̄ponis. et. l. i. vbi dicit tex. datos a iudice. p̄ hoc. j. de admī. tu. l. q̄ negociationē. s. in testamēto. et. j. de cur. fur. l. penl. circa prin. In cōtrariū q̄ sit testamētari? vū det qz nō satisfat? vt. j. e. l. si. et vidē exp̄sum. j. e. l. iij. qd̄ etiā apparet; qz p̄ferē legitimo vt statim di ca. Dy. dicit q̄ est datiu? tamē sapit naturā testa mētarij in hoc; qz nō satisfat; et qz p̄ferē ltime fm quosdā. qd̄ an sit verū dicā in seq̄nti qd̄nē. pbat h̄ ter. j. e. l. iij. vbi assimilatur tutorē confirmatū ei qui est datus in testō; si simile ergo nō idē. vt nō. in. l. quod nerua. s. de posi. C. s; q̄ro vtrum talis tutor con firmatus p̄ferat legitimo. glo. insti. de tutelis. circa prin. tener q̄ legitimus p̄ferat. quod tangit in. l. ne qz. C. e. ti. Sed cōtra vidē; tex. s. ti. l. i. iure n̄o. i. si. et. l. seq. sed ad illā possit r̄nderi. dicit dy. qz ibi loq̄ tur quādo est dubiū an testamētū valeat. Sed q̄ stio glo. loquitur in casu certi scdm eum. sed domi nus Bar. syl. disputando determinauit q̄ talis confirmatus p̄feratur legitimo. et hoc pbat ex ordi ne titulorū. nā in. ff. et. C. primo posuit de testamēta ria tutela. postea de cōfir. tu. tertio de legi. tu. vnde oñdit tutorē confirmatū p̄ferri. Item p̄batur insti. de tute. s. si. vbi dicit q̄ omnino debet confirmari. p̄ hoc. j. e. l. qui a patre. vbi assimilatur dato i testa mēto. Item in hac. l. dicit q̄ iudex enī confirmet sim pliciter sine aliqua inq̄sitōe; et sic nō inq̄rit an su p̄ferit legitima. et istā opi. tenēt cōiter doc. quā puz to verā. Ly. tangit. C. e. l. neqz. r. l. p̄ferat legitimo? admittit tamē datiuū secū. vt. l. si vt p̄pōis. C. eo. r̄ d. s. in testamēto. j. de admī. tu. ratio quia ipse ver? datiu? est; iō secū admittit aliū sibi similem.

De p̄fir. tuto. Ru. Tne. di spositōz ita istā. l. alle gat bal. in re pe. l. i. in. viij. col. de le. ij.

Dari in te stamento. fal lit in curatoz re furiosi. itē adde qd̄ fal lit in offi eo q̄ pōt curato rē legitimū habere. scdm bal. in. l. cura tozē. C. de ne go. gest. alle. tex. in aut. vt h̄i q̄ obli. cir ca mediuz. et sbi vide de rō ne. r̄ vidē bar. in. l. tutores. s. i. de admī. tuto.

Ad satisf dat. an tutor cōfirmat? sit tutor testari? vel datiuus vt eniter satisf dationē. add bar. in rub. s̄ de eo p̄ quez fac. er. r. l. ij. C. eo. r̄ nō. in. l. i de pecu. et vi de pe. de an c̄ba. in cle. ij. de sta. mo. q̄ seq̄tur ad lit̄ terā bar. hic.

Referat ltime. nō. qz tutor p̄firma tus p̄ferē lez gimo; nec est necesse inq̄ri de ltime i d̄y cta p̄firmatō ne. et seq̄tur ad istam bar. pe. de anch. in. d. cle. ij. F F F iij

Est certa. ad intellectū hui? vidē qd̄ dixi in. l. si quis seruū. s. inter dū. de le. ij. r̄ bal. in. l. hac s̄ultis. in. ij. col. C. qui tes sta. fa. pos. p̄ ange. in. l. ij. j. de lib. et post h̄y.

Tutor? bus. istā qd̄nē. p̄ istaz qd̄nē pōt eri am decidī qz stio talis. vū delictet qd̄az cōstituit tici um pcurato rē et si titius nolet p̄stituit sep̄. tici? su? scepit p̄cura tionē et post ea ex cā renū ciauit. dic̄ dy n̄s q̄ hic vi det casus q̄ sey? repella? qz sufficit q̄ aliquo tpe in p̄sona primī mandatū ha buit effectus. r̄ ita seq̄ bal d̄us hic. r̄ cy. in. d. l. p̄ adī tam.

Uter.
modica
in q̄stōe. sed
qd̄ in tutore
dato in codic
cill. v̄s bal.
et cy. l. l. ij. C.
de testa. tu.

m **Uter.** Tutor vel curator dat⁹ a m̄se
firmat⁹ ex inq̄stōe. hoc dicit.
C. p. de. l. peto. §. mater. j. de leg. ij. vbi
datio tutoris facta a m̄se nō valet. So. q̄dā dicunt
ibi q̄n nō instituit hic sic. vel dic siquidē enī instituit
firmat⁹ cū modica inq̄stōe. vt ibi. si enī nō instituit
firmat⁹ cū magna inq̄stōe. vt hic. ita tenet dy.

q **Ma patre** Tutor datus a patre in
testō inualido firmatur
secus si in testō valido dat⁹ esset. hoc dicit.

C. No. q̄ dicit p̄inde. et sic est nota similitudinis: ex
go nō est idē. vt no. §. e. l. i. C. p. testm̄i min⁹ solē
ne facit fidē inf̄ liberos. vt hic. et. l. hac p̄sultissima.
§. ex imp̄fecto. C. de testa. So. gl. in. l. neqz. C. e. dicit
enī hodie has leges esse correctas p. §. ex ip̄fecto
§. in. ti. de testa. tu. sup̄ rubi. videt tenere d̄m̄. Idē
in. d. §. ex imp̄fecto. et hoc nō est verū: qz testm̄i imp̄
fectū valet tantū inf̄ liberos nō quo ad extraneos.
vt. d. §. ex ip̄fecto. et. C. cōia vtri. iud. l. si. nō enī p̄i
uilegiū filiozū debet extēdi ad dānū extraneozū. vt
l. ip̄uberi. j. de adm̄. tu. hoc verū nisi poneret vnuz
ex liberis esse tutore dātū in testō. tūc enim valeret
hodie p. d. §. ex imp̄fecto. C. Quero an tutor dat⁹
in testō nō solēni teneat petere se firmari. adeo q̄
si cesset teneat de periculo adm̄stratōnis deserte.
Et hic videt q̄ sic. eq̄parat enī dato in testō legitie.
p. hoc. j. de adm̄. tu. l. tutores. §. tutores. cōtrarium
est verū. vt. j. de adm̄. tu. l. imp̄uberi. et qd̄ no. j. l. p̄
tutelā. in. fi. et. i. et est exp̄sum. C. e. l. i. z. ij. C. Quero
quid si petit se confirmari et iudex negligit eum cō
firmare. an poterit interim administrare. Decretis
ste in rectoribus ecclesiarū dicit q̄ sic. extra de sup
plen. neg. pla. c. i. et ibi p̄ Inno.

s **Patronus** Quilibet p̄t dare tuto
rē ip̄uberi quē instituit si
nil aliud habet. h. d. C. Quero qd̄ si habz
alia bona. R̄n. firmabit sine inq̄stōe et p̄cedit si
bi adm̄stratio illozū bonoz in q̄bus impubes ē in
stituta. in alijs aut nō p̄cedit adm̄stratio sine inq̄
stōe. fm̄ dy. et b̄n. vt. l. vlti. C. e. z. l. si. q̄n mu. tu. offi.
fun. po. C. Ultimo no. tex. ibi quē tutorem zc. Ex
quo no. ar. q̄ si q̄s elegit aliq̄ ad aliq̄d beneficiū
seu officii p̄sumit ip̄m habere notū. facit. j. fur. ad
uer. nau. cau. l. i. §. pe. et sic est ar. q̄ candict q̄ eligūt
aliq̄ indignū p̄sumant fecisse scient: z sic p̄uenit
iure eligendi. fm̄ Jac. de are. facit. j. de reg. iur. l. qui
cum alio. quod tene mētī.

t **Tutores.** Ad magistratus q̄ tutores
cōfirmat sine inq̄stōe et si
deiussores nō recipiūt p̄inet p̄culū adm̄
nistratōis. h. d. C. p. tutor dat⁹ cū inq̄stōe non
oz satisfidare. vt insti. de satisfid. tu. §. i. Bl. inuoluit
se. veritas est q̄ debuerūt recipe fideiussores q̄n cō
firmat sine inq̄stōe. Et qd̄ seq̄tur in tex. q̄ nō p̄t
ante interponere decretū q̄ p̄ inq̄stōe idone⁹ p̄
nunciet: intellige q̄n vult firmare p̄ inq̄stōe et
fideiussozē nō recipe. ita itelligit dy. C. Quero an
tutores dati ex inq̄stōe hodie debeāt satisfidare.
In gl. hic sunt opi. gl. que est hic et in. l. i. C. de tu. et
cu. q̄ satis nō dederūt. tenet q̄ hodie offiis dātū
debet satisfidare etiā ex inq̄stōe dat⁹. Cōtrariū no.
§. ti. l. si nemo. §. i. et tangit hic fm̄ aliā opi. dy. dicit
distinguedo: aut dat⁹ a maiorib⁹ iudicib⁹ cuz inq̄st
tōe et nō debet satisfidare: aut dat⁹ a minorib⁹ et tūc
sic. ita tenet dy. hic. et gl. in auf. vt hi qui obli. se p̄
hibēt. §. fi. l. y. in. l. si. vel sup̄ rubi. C. de tuto. et cur.
q̄ nō satisfidat. Ego dixi in. d. l. si nemo. §. i. C. Ultio
no. diligēter istum tex. q̄ q̄n dat⁹ tutor ex inq̄stōe
anteq̄ decernatur sibi tutela debet p̄nunciare esse

idoneus.

s **Filio.** Tutor datus a p̄se sine inq̄stōe
cōfirmat. hoc dicit.

n **Naturali.** Declarabo istud p̄ncipiū
j. pri. §.

Si queratur. Hic ponit forma quō tutor cō
firmat ex inq̄stōe. C. p. p. §. de tutel. l. qui habet. §. pe. So. ibi q̄n dat⁹ sine inq̄
stōe. C. p. p. q̄ aliud req̄rat. §. q̄ cognoscat de
morib⁹. vt. l. scire. oportet. §. pe. j. de tu. et cu. da. ab
his. So. dicit gl. qz qd̄ hic deficit per illā supplet.
Tu dic q̄ dū dicit et def cuius dādī erat facultas
tollit p̄trariū. nā dicit inquirēdū de p̄sona tutoris
in quo venit inq̄stio de morib⁹ in q̄ debet p̄nūcia
ri anteq̄ interponat decretum. vt. §. e. l. tutores.

C. Ultimo scias q̄ dy. posuit hic vnā distinctionē
p̄ declaratōe ti. quā nō b̄n declarat. Ideo p̄ ei⁹ de
claratōe q̄ro an tutor datus in testamēto a p̄se de
beat firmari. R̄n. deo q̄ siq̄dē dat⁹ a patre legitio
et naturali filio in p̄tate in volūtate solēni nō eget
cōfirmatōe. vt. l. i. in p̄m. §. eo. Si vero dat⁹ in testa
mēto min⁹ solēni: tūc olim debebat indistincte con
firmari. vt. §. l. pri. et. l. q̄ a p̄se. et. l. i. hodie oz distin
guī. Aut testamētū est nullū ex cā p̄teritōis vel ex
hereditōis. aut ex defectu solēnitatis. P̄mo cas
su nō eget cōfirmatōe: sed valet hodie p̄ aut. ex cā.
vt no. §. ti. l. i. et. l. iure n̄o. in. fi. et. l. si pater exheres
dato. Secūdo casu aut est dat⁹ tutor vn⁹ ex liberis
et nō eget cōfirmatōe hodie. vt. l. hac p̄sultissima.
§. ex imp̄fecto. C. de testa. aut est dat⁹ extraneus: z
tūc eget cōfirmatōe. vt dixi. §. eo. l. qui a p̄se. et no.
in. d. §. ex imp̄fecto. C. Sed aduertēdū q̄ si p̄ de
cessit incōtinēti post testamētū cōfirmatū sine inq̄st
tōe si ex intervallo tunc adhibet inq̄stio quedā: de
qua dicit. j. l. pri. et. l. se. Si vero pater dat⁹ tutore fi
lio legitimo tantum et adoptiuo: tūc de iure veteri
erat idē qd̄ in legitimo et naturali: qz tūc transibat
in p̄tate adoptiū. hodie sec⁹. vt. l. cū adoptiu⁹. C.
de adop. Et ideo oz adhiberi distinctio illi⁹. l. Aut
transit in potestate aut nō fm̄ dy. Si vero dat⁹ tu
tozē filio naturali tantū: hoc p̄t cōtingere duob⁹
modis: qz q̄nqz est fili⁹ emācipat⁹ in quo p̄p̄ emā
cipationē vinculi ciuile est sublatū legitim⁹ tamē
est: tūc dat⁹ firmat sine inq̄stōe. vt. §. e. l. i. Q̄nqz
dicit filio naturali vt nato ex cōcubina. et tūc debz
distingui: aut enī nō instituit et nō firmat sine inq̄
stōe. vt hac. l. in p̄m. aut enī instituit: et tūc aut non
habebat alia bōa et cōfirmat sine inq̄stōe. vt. §. e.
l. si patron⁹. Aut habebat alia bona: et tūc firma
tur: sed in bōis q̄ habet a testatore decernit sibi ad
ministratio sine inq̄stōe. In alijs autē nō decernit
nisi nisi cū inq̄stōe. vt. l. si. C. e. et qd̄ no. p̄ dy. in. l. si
patron⁹. §. e. Si vero def filio spurio nō valet da
tio nec cōfirmat. vt. §. ti. l. i. C. Quero qd̄ si tutor
def a matre. R̄n. aut mater instituit filiū et firma
tur cū modica inq̄stōe. vt. l. peto. §. mater. j. de leg.
ij. et ibi p̄ dy. aut nō instituit et cōfirmat cū magna
inq̄stōe. vt. l. ij. §. e. et ibi per dy. C. Quero quid si
patron⁹ det tutore liberto. R̄n. distigue eodē mō
quo dixi in p̄se naturali p̄ easdē. ll. v̄l eodē mō quo
dixi q̄ in m̄se zc. C. Quero qd̄ si tutor def ab ex
neo. R̄n. si enī cū dat⁹ instituit vel aliq̄d sibi reliq̄t
cōfirmat cum inq̄stōe: alias secus. vt. §. co. l. si pa
tronus. et. l. tutores.

i **Ma cōfirmado** Licet pater dederit tu
tozē filio tū inquiri oz
an volūtas patris mutata fuerit vel mu
tari debuerit maxie si diu post testamentū factum
decesserit. hoc dicit cū duabus. ll. sequē. C. No. q̄

M. cōfir
mando.
mutatio vo
luntatis. vide
bar. in. l. cum
qui ita. s. qui
sibi. ff. de ver
bo. obli. r. in
l. cū q̄s sibi. ff.
de solu.
De legit.
tuto. Rn.
Legit.
Ex glo.
istius no. ha
bes q̄ cores
tra rōne. l. in
telligit core
tra r. eius dī
spōsitio. ad d
glo. idē volē
tem. in. l. ij. in
p̄nc. in. s. sū
lio p̄cedente.
de vul. et pu.
de quo vide
no. p̄ mol. in
l. ij. de dōa.
r. p̄ bal. in. l. i.
s. sol. mat. r.
io. an. in. c. p̄
trāslat. de re
nūcia. p̄ mo.
in. l. si vero. s.
de viro. solu.
ma. et q̄d ecō
tra. vide glo.
in. c. nonit. in
ver. quicūq̄
de iudi. et. l. i.
fin. de falsis.
vbi h̄r q̄s
allegat. l. cor
rectas q̄ p̄ca
debet puniri
n. Bl. fatet. id
cōsuluit bar.
in cōsi. inci. ci
uitat. medio
lani. et sequit̄
tur p̄. de an
cha. l. c. cano
nū statuta.
cōsi. in. r. car
ta. in ver. que
ro si lex p̄h̄
bet in duob̄
et adde bart.
in. l. i. c. e. per
immo. in. c. p̄
transla. de re
nū. s. bart. re
net io. an. in
spec. in. r. de
cura. vid̄ per
sali. l. i. ff. C. d
legi. here.
Quaz̄ d̄
ba. Sicut dī

3 p̄bet quis seme l diues vel paup nō p̄sumit hō
die de necessitate talis quoniam diminutio r augmē
tatio facultati vel mozi de facili obuenit vt b. fac
j. de excu. tu. l. spadonē. s. q̄ absolut. et q̄d ibi no.
Quid ecōuerso an q̄s p̄sumat talis retro q̄tis est
hodie. Dicem. j. de magis. que. l. i. s. si magistratus
¶ Ho. q̄ p̄pter mutationē mozi p̄sumit mutatio
voluntatis et q̄ admīstrationē cōcedit. et sic fac q̄
si ea q̄ h̄c ponitur emerferint in p̄sona p̄curator
videat reuocatū mādatū. p̄o hoc. j. de solu. l. si cum
cornel. et ibi dixi. et p̄ cy. C. de fur. l. falsus. ¶ Ter
tio no. q̄ ei q̄ est iplicatus cū fisco denegat tutela:
q̄d q̄liter itelligat gl. tagit in. l. pe. C. ne tu. vel cu. ve
cti. cō. dīc vt ibi. ¶ Ho. q̄ p̄pter vtilitatē pupilli
recedit a voluntate defūcti. s. l. i. C. vbi pu. edu.
de. Et p̄pter hoc dicebat Mart. s. yll. q̄ l. p̄ p̄h̄
buerit cōfectionē inuentarij q̄d p̄t. vt. l. fi. C. arbi.
tu. in. fi. tamē si iudici videbit q̄ pupillo expediebat
inuentariū facere: coget tūtozē ad inuentariū faciendū
ar. hui. l. et doc. referūt in. d. l. fi. C. arbi. tu. faciunt
etiā istell. ad id q̄d dixi in. l. pe. j. de codicil. q̄ si tes
tator reliq̄t multa legata tpe quo nō habebat libe
ros postea suscepit p̄les filios q̄ p̄p̄ supueniētes
filios p̄sumat recessisse ab illis legatis. tetigi in. l. i.
de codicil. r. i. aut. ex. ca. C. de li. p̄te.

Curator dat a p̄fe nō de
bet satisfidare rē pupilli sal
uā fore. s. de fideicōmissio restituendo sibi
relicto si curā admiserit. hoc dicit ista lex.

De legitimis tutoribus. Rub.
Post tutores testamētarios et testamēto p̄fir
matos veniūt legitimī. id ponit hec rubrica de le
gitimis tutorib. Quidā tñ habet: r curatorib. in
rubrica: q̄d nō debet esse: q̄ l. 3 tutela distinguat in
ter spēs. s. legitimā testamētariā et datiuā. tñ cura
nō. q̄ dari in testō nō p̄t. vt. l. i. fi. j. ti. i. et nulla cu
ra est legitima nisi furiosi. vt. C. de ep̄. an. l. de crea
tionib. et. j. d. tu. et cu. da. ab his. l. mlieri. et. l. vētrī.
s. p̄. j. de excu. tu. l. sed r milites. et. l. amicissimos.

Legitima tutela ex
verbis r ex mente. l.
xij. tab. de ferē cognatis ad quos de
ferē hereditas. fallit si mulier est in me
dio. h. d. ¶ Op. d̄r h̄c q̄ agnati vo
cant tñ ad tutelā sicut ad successione. ¶ Lōtra q̄a
hodie vident vocari etiā cognati ad tutelam et ad
successione. vt in aut. de here. q̄ ab intesta. dese. s. ex
his. Blo. fatetur q̄ hodie admittunt parit agnat
ti et cognati r bene: q̄ tex. dicit. puto tamē q̄ in ci
uitatib. in q̄bus p̄ statuta est derogatū iuri cōmun
ni: vt agnati p̄ferant cognatis in successione q̄ eo
dē mō p̄ferent in tutela p̄ rōnē illi. ¶ Quero de
iure antiquo an agnatis deficiētib. veniāt cognat
ti ad tutelā sicut vocabant ad successione de iure
p̄torio. Blo. videt h̄c dicere q̄ nō: q̄ nō repitur le
ge aliq̄ cautū. cōtrariū no. insti. e. s. et cognat. i. gl.
no. diligēter. et. C. e. l. i. et illa verior. p̄ quo. j. e. l. iij.
in. fi. et. j. e. l. fi. fm̄ verū intellectū quē ibi dicā. hodie
vero nō esset dubium. vt dixi. ¶ Quero an filiis
adoptiuis tñ cōpetat legitima tutela. Blo. h̄ dicit
q̄ nō. Ja. de are. dicit p̄trariū p̄ rationē redditā in
tex. q̄ hereditas p̄. l. de ferē adoptiuis. ergo r tutela
vt. j. de suis et legi. l. i. et. ij. s. parui. ¶ Ad ob. iste tex.
q̄ vid̄: req̄rere vtrūq̄. s. q̄ sit legitim. et naturalis:
q̄ debem. magis cōsiderare rōnē q̄ verba. nā rō
limitat et declarat dictū. vt. l. cū pat. s. dulcissimos.
j. de leg. ij. fm̄ eum.

Si apud hostes Spes primi legitimi fac tu
rela nō deuolui ad sequen

te: sed opus est dativo. h. d. ¶ Opp. s. pri. respō.
So. ibi prim. agnat. erat ibi ipedit. ipedito
p̄petuo q̄ mulier: h̄c sec. q̄ capt. sed erat spes q̄
rediret. s. l. i. in. l. iij. s. nō tantū. j. e. ibi est in deporta
to nulla erat spes reassumēdi tutelā de iure cōmun
ni. rōnē h̄c: vidiſtis in. l. i. q̄s sub p̄ditōe. s. ti. i.

Interdum. nec iure succedēdi nō tamē priua
tur onere tutele. hoc dicit.

Legitima Tutela legitima tollit capi
tis diminutōe. h. d. istud est
verū fm̄ ista tpa: s. hodie q̄ sublata est dif
ferētia emācipatōis et patrie potestatis quo ad li
bertatē: eodē mō quo ad tutelā. vt in aut. de here. q̄
ab inte. s. ex his. ita tenet dy. et oēs doc.

Tutela. ḡt l. 3 verba deficiant. h. d. arg.
hui. l. dicit doct. moder. q̄ illud q̄d est ex
mēte. l. est ex lege et cōpetit directa actio ex illa. l. et
hoc ponit in. l. i. C. vti poss. et in. l. i. C. de act. r obli.
Aduerte tamē q̄ l. 3 sit ex. l. nō tamē est ex verbis. vt
h̄c patet. et. j. de ver. sig. l. nois et rei. s. verbū. ex. l.
declarabo aliquid. j. e. l. s. fi.

Sed r h̄bac Quotum in manumittēdo pri
uat hereditate: s. nō tutela nisi
si in totū ius patronatus p̄dat. h. d. ¶ Quero an
isto casu. p̄ ille qui manumisit admittatur ad heredi
tatē. Blo. i. dicit q̄ nō. Alia glo. parua vid̄ dicere
q̄ sic q̄ est sup verbo tūtozē esse. s. iste glo. diuersis
casibus loquitur. nā scda gl. refert se ad tex. q̄n ser
uus fuit empt. nūmis suis cōnuētib. oculis dñi
prima glo. refert ad aliu casuz q̄n nūmis emptoris
¶ Quero isto casu q̄n p̄dit hereditatē an p̄dat tu
telā. Rndit glo. q̄ nō: q̄ delictū nō tribuit immunis
tatē. p̄ hoc. s. e. l. i. s. fi. q̄d est no. facit q̄d l. 3 primus
agnat. infra annū nō admittatur vel tūtozē nō pe
tierit l. 3 p̄uat hereditate. vt. l. sciāt. C. de legi. here.
nō tñ p̄uat tutela. Spe. in. ti. de tut. in. illo. s. i quo
tractat de legitima tutela inuit p̄trariū his verbis

Itē op. q̄ p̄uat ex quo infra annū tutelā nō pe
tīt per. l. sciāt. C. de legi. here. S. illa op. nō est bo
na q̄ tñ ad remouendū eū a tutela hoc patet. sed q̄
tum ad remouendum euz a successione. tangā in. l.
tutor q̄ repertoriū. in. prin. de adm. tu. ¶ Lōtra p̄
dicta op. gl. de. l. decreto. j. de suspe. tu. et. l. sed r mi
lites. s. si ignominia. j. de excu. tu. vbi pena dat imu
nitatē. S. sol. vt no. p̄ dy. in. d. l. decreto. et in. c. q̄
alicui. extra de re. iur. lib. vi. ¶ Item p̄tra ea q̄ dixi
op. de. l. tutelas. de capi. dimi. et. s. l. pri. i. n. plane.
vbi ille q̄ p̄uat hereditate p̄uat tutela. So. i pri
mis duab. p̄uat hereditate r iure agnatōis: meri
to p̄uat tutela. in. n. plane. p̄uat in totū iurepa
tronat. adeo q̄ nō est patron. ¶ Itē p̄tra p̄dicta
facit q̄d dixi. s. e. l. i. in. prin. vbi post q̄ agnati p̄uā
tur hereditate per. l. nouā. C. et p̄ferunt cognati an
terioris gradus: p̄uant etiā et tutela r tamē agna
ti remanēt. Rñ. ibi p̄uant h̄r ditate absq̄ suo de
licto: merito p̄uantur r onere tutele. Et p̄dicta tes
ne menti.

Si duo Si p̄les sunt patroni oibus deserē tu
tela: et aliquo deficiēte remanet ap̄d ce
teros et oibus deficiētib. vadit ad liberos eorum
per eundē modū p̄ quē deserē hereditas. h. d.

Queri potest. Si prim. legitim. definat
facto iudicis hoc principa
liter agētis locus est datiuo nō sequēri legitio: s.
cus si definit casu naturaliv el civili iudice hoc prin
cipaliter nō agente. h. d. cū. s. seq. Ista matēriā ple
ne declarauit in. l. si q̄s sub p̄ditōe. s. ti. ij.

cimus de tes
tatore cuius
voluntate ma
gis q̄ verba
inspicere des
bem. l. cū vū
uū. C. de fidel
cō. l. in p̄ditō
nū. de p̄di.
et demō. l. nō
alio. etc. in.
Ad hoc etiā
bñ facit. c. p̄
pterea. de n̄
bo. sig. in an
tiquis.

Tutela. s
s. r h̄bac
q̄ro an. adde
bald. in. l. p̄ci
bus. in. v. col.
C. de impu.

Queri p̄
vide glo. bar.
r doc. in. l. i. d
testa. tu.

Si patens. Cipati: frater frs emācipati est tutor fiduciar? hoc dicit cū. l. se. ¶ Est aduertendum qz in libro institutionū hēm? tres titulos. primū de legi. tu. agna. et de illa habuistis vsqz ad hūc. s. se? cū dū de legi. parē. tu. de illa dicit iste. s. tertū de fiducia. tutela. et de illa loqitur. l. se qns quo defūcto ¶ **Opp.** de isto. s. vbi dicit qz est legitim? ad. l. seq. vbi dicit qz est fiduciar? gl. C. e. l. fratres. dicit qz frater fratri ē legitim? tutor. et gl. nfe i illa materia nō habuerit clarū intellectū. doc. dicit meli? sic. ¶ **Que** dā est tutela pprie qz defert ex mēte et ex verbis. l. xij. ta. vt. s. e. l. in prin. et insti. de leg. agna. tu. ¶ **Que** dā est tutela legitima ex mēte. l. xij. tab. nō ex verbis: vt illa qz defert patrono. vt. s. e. l. iij. in prin. ¶ **Eni** per. l. xij. tab. defert hereditas pōno per pns eius mēs fuit de tutela: s. verbis hoc nō expserit qz mēs colligit ex rōne. l. vt patet. s. e. l. i. in prin. et. l. iij. i prin. facit so. ma. l. cū mulier. ¶ **Quedā** est tutela legitima nō ex verbis nec ex mēte. l. xij. ta. s. ex extēsiōe iuris cōsulti ppter idētitatē rōnis: vt si pat emācipat filiū. l. iij. l. xij. ta. nō vocat eos inuicē ad successiōē. ratō qz nō cogitauit de hereditate nec de tutela: nō ergo est ex verbis nec ex mēte s. postea supuenerunt senatus cōsulta que vocāt patrē ad hereditatē filij. ¶ **Eni** postea ex hac. l. noua dūcta cū rōne. l. xij. tab. iuriscōsulti vocāt patrē ad legitimā tutelā filij. vt hoc. s. et insti. de legi. pa. tu. et hoc vult tex. dicere vi cē legitimū tutoris sustinet. q. d. nō p. l. xij. tab. sed p extēsiōē iuriscōsulti ex idētitate rōnis. ¶ **Quedam** est alia tutela qz vocat fiduciarā: vt si fili? emācipatus est tutor filij in ptate retēti vel ecōuerso: iste nō est tutor ex verbis nec ex mēte. l. xij. tab. nec ex rōne qz fm ista tpa nō vocabat ad hereditatē: s. qz ppe caritatē sanguinis lex multū cōfidebat de eo ideo vocabat tutor fiduciar? vt hic r. insti. de fidu. tute. sed hodie frat vocat ad successiōē frs emācipati: et ecōuerso. vt. l. lex. xij. tab. r. l. nēseni? C. de leg. tu. ¶ **Et** id pōt dici hodie tutor legitim? nō ex. l. xij. tab. sed ex. l. noua coniuncta cum ratione. l. xij. tabula. et isto respectu in. l. frēs. C. e. ista tutela que hic appellat fiduciarā: ibi appellat legitimā: qz illo tēpe fuit introducta successio isto modo. et vide de hoc per doc. in. d. l. fratres.

Egiti?
mos. q
possint op
poni s legiti
mū tutorē. vi
de p spec. de
legi. tu. r ibi
pōit formā.
Quero
vtr. add bar
to. r ibi no. i
l. tutor qz rep.
de admī. tut.
et in. l. tutor.
et in. l. tutor.
bus. de auct.
tu.
Quero an
vide pe. d an
cha. in de. ij.
de sta. mo.
Debet cō
tari. et cū de
cisiōe bar. b
transit pe. de
ancha. in de.
ij. de sta. mo.

Tutores legitimi pstituti
I Legitimos. unē ipō iure p. l. nō tamē pnt administrare nisi satisfdēt: q satisfdatio a pōno cā cognita nō exigē. h. d. ¶ **Querit** gl. an eo ipō qz tutor dat? est alicui possit accedere ad administratōz. gl. dicit qz sic dū tū tria pūo faciat. pxi mū qz accipiat res cuz decreto iudicis. fm qz faciat inuētariū. ista duo pbanē in. l. fi. C. arbi. tu. ¶ **Tertius** qz iuret: vt in auct. vt hi qz obli. pbi. ha. res mi. s. fm. col. vi. ¶ **Quartū** addit gl. qz satisfdet vt hic. ¶ **Quintū** addit doc. s. qz expse pmittat defensionē p pupillo suscipe. vt. C. de admī. tu. l. fi. s. defensionē. et ibi p Ly. examinem? p ordinē. ¶ **Prō** quero quo iure sit introductū hoc decretū. ¶ **Ho.** vt vidistis allegat. l. fi. C. arbi. tu. dū dicit Impator qz res accipiat fm qz vstitatū est. et sic se refert ad qdā p̄suetudī dinē. dico qz pprie loqndo seu intelligēdo istō decretū fuit introductū de iure. ff. qz. quo nō poterat administrare tutor nisi sibi decerneret administratio. vt tex. expse dicit. j. de auct. tu. l. iij. l. gl. aliter ibi exponat. p hoc. s. de postu. l. cui eoz. in prin. r ibi no. C. de tu. et cu. illu. perso. l. i. et. C. qm mu. tu. offi. fun. po. l. ij. r arbi. tu. l. fi. et palle. s. fi. in auct. vt hi qz ob. p bi. ha. res mi. ¶ **Quero** vtrū in quolibz genere tutorū sit necessariū decretū hoc. r̄ deo sic. vt. d. l. iij.

de auct. tu. et alijs legib? supi? allegatis. hoc nō p̄t recipe instātia in tutore testamētario. s. si testator ei hoc remiserit expse. vt. d. l. fi. arbi. tu. vel testator ipse decerneret sibi administratōē. pōt enīz ipse testator decerneret: vt tutor sua auctoritate incipiat administrare. vt. d. l. cui eoz. sicut pōt pcedere legatario licētia accipiendā possessionē sua auctoritate. vt l. ticia. s. i. et ibi no. j. de le. ij. pprie enī istud decretū est p̄stare tutori qm possessionē administratōis: sic dicit cōniste qz aliqz sit istitū? i bñficio nō tū accedit ad administrandū nisi ponat in quasi possessionē administratōis. vt extra de insti. c. ij. in prin. r p Immo. de cōcess. pben. c. pposuit. in. i. glo. ¶ **Quero** an istud decretū interpositū ab vno iudice porrigat effectū suū ad res alteri? territorij. vidz qz nō. vt. l. cū vn? s. pe. j. de bo. auct. ind. pos. et. s. de iur. om. iud. l. extra territorij. ¶ **Prō** hui? declaratōe est vidē dū qz sit forma hui? decreti. ¶ **Rū.** qz iudex decernat sibi administratōē dicte tutele seu lnia adminis trādīt: et ita vtimur ad que vsuz se refert lex nra. vt C. arbi. tu. l. fi. pba. j. e. l. s. in legatis. vbi tex. dicit de cerni tutelā. gl. expōit. i. administratōē tutele. ad idē j. de auct. tu. l. iij. nō est ergo necesse qz iudex ponat eū in possessionē de facto s. data lnia ipse tutor pōt accipere res. et hoc est qd dicit tex. in. l. fi. C. arbi. tute. et glo. hic dicit res accipiat p decretū. i. pcedēte decreto. n̄ sic ad ppositū decretū qd interponit in aliū quo actu voluntario nec hz coercionē in aliū pōt interponi a iudice qz hz psonā in ptate s. res sit extra territorij. vt. l. magis puto. s. illud. j. de re. eo. et no. per doc. C. de p̄di. mi. l. fi. p̄diū. Et ex hoc pcludo qz iudex sub quo est pupill? pōt interponere istud decretū qd extēdet ad bōa vbi cunqz posita si p̄radictorē nō habet. s. si p̄radictor est ita qz h̄et necesse mitti in possessionē p mistros iudicis tūc nō sufficeret lnia illi? iudicis. s. dz scribi illi iudici sub quo res sunt. vt. d. l. cū vn? s. pe. de bo. auct. ind. pos. ¶ **Quero** an qm istud decretū interponit debēt citari? alij qz sunt vel esse pnt tutores. ¶ **Rū.** qm qz per istud decretū pcedit administratio vni ita qz alijs de naga: tūc illi reqrunt cuz hoc faciat cā cognita. vt s. de test. tu. l. testamēto. r. l. se. j. d. admī. tu. l. iij. s. fi. ¶ **Quadoqz** per istud decretū pcedit vni administratio nō tū alij denega: tūc si qdē sunt alij qz sunt tutores legitimi vel datini tā cōstituti a. l. vel a iudice et illi debēt reqri. nō enī hoc fiet nisi cā cognita. vt eo. l. s. in legitimis. et hoc maxime verum est in legitimis quoz interest ne vn? accedat ad administrandū sine aliquo ppter sp̄e successiōis. vt. j. e. l. s. pe. Si vero nō sint tutores s. esse pnt: tūc enī nō est necesse eos reqri: qz nō ledunt. ar. p h̄ optimū. C. de con. fir. tu. l. fi. vt pponis. et. j. de admī. tu. l. qz negociatō nē. s. testō. et qd no. p immo. de cōcess. pben. c. pposuit in prima glo. ¶ **Ultio** scias qz hz glo. ponat istud decretū p primo tamē vltimū est. dz enī tutor p̄s us fecisse inuētariū et alia qz. s. dixi: qz ei tutele ad ministratio pcedat. vt. d. l. fi. in fi. C. arbi. tu. vel hoc debet fieri in ipō actu quo decretū interpōit. vt in auct. vt hi qz obli. pbi. ha. res mi. s. fi. ¶ **Secūdu** qd reqrit est qz faciat inuētariū: qd examiabo in. l. fi. tutor qz reptorij. in prin. de admī. tu. ¶ **Tertū** qd requirit est qz iuret se vtilia facere et inutilia p̄mittere. vt. d. s. fi. in auct. vt hi qz obli. pbi. ha. res mi. qd de iure. C. fuit introductū in curatore furiosi. vt. l. d. creatōib? C. de epi. audi. s. per. d. auct. est extēsi ad oēs tutores et curatores. debēt enim hoc pmittere sub expsa obligatōe rez suarū vt ibi p. ¶ **Quar** to reqrit. dicit gl. qz satisfdet? hoc in tutore datiuo dic vt dixi. s. tit. i. l. tutores. In legitimo hēs hic in

facit qd in fi
mili dicebat
angel. in. l. is
is cui bonis.
de ver. ob. vi
delicet an qm
iudex pcedit
ad interdici
dū administr
tionē p̄digo
reqrat citatō
ip̄? p̄digi. et
pcludit qz sic
qz tractat de
auferenda ei
administratōe
et cū ang. ibi
trāsīt imo. de
quovide que
dixi in. l. qz
in. s. quilibet
loco r tpe. s.
de tutel.
Ultimū ē
an decretum
administratōis
debeat p̄ce
dere inuenta
riū r alia. sed
bal. in. l. fi. de
ma. cōue. p il
lū tex. dicit qz
nō refert fm
bar. i. l. tutor
qz reper. circa
prin. de admī
tu. r bal. i
l. ij. in pe. col.
C. qz admī.
Quō statū
der. adde qd
lz tutor nō sa
tisdet vel ca
neat rē pupil
li saluaz fore
eo tpe qz tute
la suscipitur:
tū nō ē d sub
stātia. fac qd
no. doc. in. l.
de die. s. tu
tor. qz satisfd.
co. et qd not.
p bar. in. s. p
xi. et bal. in. l.
fi. de magis.
cōue. C. r qd
si nō pōt tut
tor fiduciūso?
r idoneū da
re. vide bal. i
d. l. fi. vbi est
tex. fm cū qz
fiduciūso? nō
idone? tute
lā non viciat
nisi fiduciūso?
fuerit in do
lo.

tex. fm que omēs debēt satisfidare excepto p̄ono a quo cā cognita nō exigūt satisfidatio. ¶ Quero qd si iudex voluit hāc satisfidationē erigere vel exegit r est finita. Rñ. vt dicam. j. e. l. s. in legitimis. vbi ter. t̄git. ¶ Quero qd si dederit fideiussozē pauperē respectu facultatū pupillī. Rñ. nihilomin⁹ pōt admistrare. vt. C. de iure do. l. si mlier. possit tñ ob hoc remoneri fm ea q̄ no. in. l. paup̄tas. j. de excu. tu. et ibi dicā. ¶ Quintū qd requirit est q̄ exp̄sse pmittat defensionē pupillī. vt. l. vlti. s. defensionē. C. de adm. tu. et ibi p̄ doc. ¶ Et aduerte q̄ antiq̄ nō apponebāt istud p̄pter qd iā vidī multas tutelās cassari s̄z hodie hoc in q̄libet apponit. et l̄z de iure ātquo hoc esset p̄cipuū officii tutoris. s. pupillū ipm inde sensum nō relinq̄re. vt. l. tutor p̄cipuū. j. de adm. tu. tñ lex vult q̄ hodie tutor hoc exp̄sse pmittat. vt. dicit. ¶ Ultio scias q̄ l̄z p̄dicta oīa requirant tñ i his q̄ dilacionē nō recipiūt vel in his q̄ p̄cipalr ad cōmodū pupillī spectarēt valēt gesta p̄ tutorē etiā nō interueniētib⁹ p̄dictis. vt. j. de adm. tu. l. tutor q̄ respertozū. in prin. C. de tu. et cu. q̄ nō satisf. l. fi.

In legitimis. Unī ex tutorib⁹ l̄timis ex cau⁹ sa pōt decerni administratio. r se inuicē p̄nt puocare ad satisfidationē: nisi sunt paritroni. h. d. ¶ Ex isto principio no. q̄ isto tpe interponebat decretū administratōnis sibi dñi dicit tutela decerni. Dicit gl. i. administratio tutele. ¶ Secūdo no. q̄ qñ sunt plēs tutores tutela nō decernit vnt: nisi ex cā si alij sunt ipediti. vt hie in prin. vt si alij puocat ad satisfidationē vt in se. x. et sic vidē q̄ debet aut requiri. vt dixi. s. px. vel saltē debeat hoc iudici li quere ne alias erraret vt iterponēdo decretū fm ea que dicunt. j. ti. l. l. tutor si petitus fuerit. ¶ Tertio no. istā expositionē decerni tutela. i. administratio tutele. q̄ facit ad qd nē. Cōparuit. primioz agnat⁹ et petijt sibi decerni tutelā pupillī et iudex decernit. ¶ Opp. q̄ nō debet peti sibi decerni s̄z declarari. certe pōt sustineri vt intelligat decerni tutele. i. administratio tutele: vt hie. ¶ Itē venio ad x. an igit. no. p̄no dicit tex. si oēs nō satisfidederūt. qd exponit gl. i. null⁹. naz negatio postposita signo vniuersali equipollet suo cōtrario. vt. j. de capti. l. in bello. s. i. ¶ Circa hoc q̄rit gl. qd si aliq̄ satisfidederūt et aliq̄ nō. dicit gl. q̄ int̄ nō satisfidates admittit puocatio ¶ S̄z tūc q̄ro qd si oēs satisfidederūt s̄z vn⁹ nō vult agere cū alio. Rñ. recurrēdū est ad remediū. l. iij. s. fi. cū. l. se. j. de adm. tu. ¶ Ultio q̄ro quōd x. non nūq̄ rē. se habeat ad p̄cedētia. Rñ. q̄ est quedā interpositio p̄ quā r̄ndet cuiāda oppositioni. dicitū est q̄ int̄ nō satisfidates loc⁹ est puocatio. Cōtra nā tutores legitimi debēt satisfidare. vt. s. pri. quō ergo p̄cedit qd h̄ d̄: de nō satisfidatib⁹. Ad h̄ r̄ndet non nunq̄ rē. ¶ Ex quo x. no. q̄ d̄ tutorē q̄ nō satisfidat de iure vel de facto aliē tutor nō pōt venire nisi offerat satisfidationē: s̄z pupill⁹ vt adult⁹ vel etiā ter pōt petere eū cogi ad satisfidandū vel iterdici sibi administratōne. vt. C. de tu. et cu. q̄ nō satisfid. l. i. r p̄ totū illū titulū. ¶ Venio ad ver. an ergo. q̄ro an idē sit in agnatis qd hie dicit in p̄sonis. Glo. dicit q̄ nō. r est rō fm iac. de are. et dy. qz nobis nō ē ita debita hereditas agnatoz sicut libertozuz. vt. j. si a parē. quis sue. ma. l. nō vsqz.

Si legitimus. Capitis diminutio p̄nt le gitime tutele etiā iā suscepte h. d. ¶ Quero qd de sacerdotibus an possint esse tutores. Videt q̄ nō. vt. l. nō distinguemus. s. sacerdotio. s. de arbi. tex. habemus in aut. p̄sbyteros C. de epi. et cle. s. q̄ possint esse volētes nō vt cogatur inuiti: qd dicit vt ibi: r hoc in clericis nō i religio

sis. Si aut̄ esset monach⁹ vel canonic⁹ regulari tūc indistincte sibi iterdicta est tutela de iure ciuili. vt. d. aut. p̄sbyteros. in fi. idē in ep̄o vt ibi patet. S̄z qui dā canoniste dicit q̄ de iure canonico sec⁹ est: vt in decretis. lxxvi. di. c. puenit. et ibi no. et no. spec. de tute. s. generalr. x. itē excipit q̄ est ep̄s.

Intestato Qui nō reliq̄t tutorē est intestat⁹ quo ad tutelā r moztuo testario deueit ad l̄timos. h. d. iste tex.

Reliquero Qui sunt in pari gradu agnatōis parit vocatur ad tutelā. h. d. cū. l. se. dicit ia. de are. q̄ hodie nepos ex alio filio p̄fert in tutela sicut in successioe. vt in aut. de here. ab inte. s. si igit. qd satisf. plz.

Snato Propinqoz cognat⁹ nō im p̄nquoz cognata ipedit sequēte cognatū. h. d. ¶ Mo. hoc qd d̄: de materia q̄ est foroz m̄ris et sic cognata q̄ nō impedit filios fr̄is ip̄si materte re. hoc est filios auiculi q̄ filr sūt cognati. r sic hēs casuz q̄ in defectū agnatozū tutela deuoluit ad cognatos. dixi. s. l. i. in prin. Alij volētes hoc effugere dicit hie loq̄ de filijs fr̄is ip̄si ipuberis: et hoc nullū habet dubiū: qz illi p̄ferunt matertere qz agnati. Itē matertera nō esset in primioz gradu: et sic nō consideret ad id qd in prin. l. d̄: fm dy.

De tutoribus et curatoribus datis ab his q̄ ius dandi habent. Rub.

Post tutelā testamentariā et legitimā deuenit ad datiuā. ideo de ea ponit. in institutis vero hēm titulū de attilliano tutore vbi tractat de tutore datiuo. ¶ Itē aduertēdū q̄ hie in rubrica d̄: de tuto. r cura. merito qz ē curator dat⁹ a iudice: in p̄cedētibus nō d̄: de curatorib⁹: qz sol⁹ tutor est legitim⁹ et testari⁹: non curator. vt dixi. s. ti. i. sup rubrica.

Sue p̄consul Is p̄t dare tutorē cui est cōcessuz et illi q̄ sue iurisditōi subest. hoc dicit.

¶ Op. d̄: h̄ q̄ vicē gerēs p̄fidis p̄t dare tutorē. Contra datio tutoris est mixti imperij. vt. s. de tutelis. l. muto. s. tutoris. ergo nō pōt fieri p̄ delegatū. vt. l. i. s. de offi. ei⁹ cui man. est iuris. Dicit gl. intelligi eo casu quo meruz et mixtū imperij p̄t delegari vt p̄fidē abite. Ita so. vidē d̄tra casuz. l. ij. C. de offi. ei⁹ q̄ vicē alte. ge. et qd ibi no. Sustinēdo gl. dicit dy. q̄ q̄tū ad cognitionem pōt demādari merū imperij: ita loq̄tur ista gl. sed nō q̄tū ad executionē vt in d̄trario. Tu dic q̄ ista p̄nt esse vera in delegato seu in ip̄o vicario ab ip̄o p̄s̄ de p̄stituto. vt. d. l. i. s. i. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisd̄. s̄z ille cui mādat a p̄ncipe vt vicē p̄fidis gerat moztuo p̄side vel etiā abite h̄z merū r mixtū imperij etiā am quo ad executōz: vt hie et. l. i. s. deportatos. j. d̄ leg. iij. ¶ Op. d̄: h̄ q̄ ius dādi tutores cōpetit: qui busdā. Cōtra imo oib⁹ qui habēt merū imperij: cum sit mixtū imperij. vt. d. s. tutoris. Dicit gl. sp̄ale h̄: vt nō cōpetat nisi sp̄alim mādēt. Idē tenet iac. de are. vt dixi in. d. s. tutoris. ¶ Quero qd de istis tutoribus q̄ dant ab istis iudicib⁹ chartularijs h̄ntibus p̄tātē seu auctoritatē a p̄ncipe vel a comite cui p̄iceps p̄cessit an valeat. Glo. dicit q̄ sic r bñ. de hoc no. in spe. de tu. s. i. ver. qd de his. facit qd no. C. vbi et apud quē. l. fi. ¶ Quero tutores r curatores datur hodie a iudicib⁹ ciuitatū an p̄cedat datio de iure. P̄e dicit q̄ sic p̄t p̄suetudinē. vt. C. de emaci pa. l. i. et. l. fi. ¶ Puto q̄ p̄cedat etiā de iure. qz oibus magistratib⁹ est p̄missuz. vt. j. e. l. iij. ¶ Venio ad secū dā partē. ¶ Mo. q̄ oportet pupillū esse de iurisditōne ei⁹ q̄ dat tutorē: qd tene mētī: qz si esset aliq̄s

Snato. vide in si mlii spec. de tu. s. si vero. x. s̄z p̄de paf

De tu. et cu. da. ab his Rubri.

Sue p̄ consul. s. tutoris. Ibi hoc etiā resp̄ h̄dit bar. d̄: cens q̄ hoc ē mixti imperij. et vide q̄ dixi post bar. in. l. i. i. r. x. col. de iuris. om. iud.

Mo. q. vt de aut. generalr. de ep̄s. r cler. et ibi qd si tutor est cleric⁹. r de hoc vidē q̄ dixi p̄ bar. in. l. legitimis. s. ti. i. s. fin. S̄z q̄ro an pupillus possit progare iurisditioz nē sine p̄sensu sui tutoris vide bal. l. i. l. i. C. de iur. om. iud. et vide ibi de iudice incompetētī ad dandū tutorem.

Promittat defensionē. adde bal. in. l. p̄tor. in prin. de ope. no. nū. in. l. fi. s. omne. C. d̄ adm. tu.

In legitimis. q̄rit gl. negatio postposita signo vniuersali eq̄ pollet suo cōtrario. hoc tñ nō est simplr verū. vt no. p̄ tex. r ibi bar. in. l. de pupillo. s. si plurimū de oper. no. nun. r q̄ re? sultaret absonus r iur̄ cōtrari⁹ intelletus. et vide bar. l. l. necesarias. s. qui annua. ff. de pig. ac. r mesur. in. ti. q̄ sint rebelles. i. x. nō nullos. et limitat not. bal. l. i. l. i. p̄. quō et q̄ iū.

Si legitimus. an clericus possit eē tutor. dicit baldus l. l. p̄sbyteros. C. d̄ sacrosan. ecc. q̄ nō cū in minorib⁹ cōstitutū nō suscipiat tutelā vel aliud officii secularare p̄ illuz tex. r vidē bal. in. l. generalr ad fi. de epi. et cle.

pupill' cleric' tutor deberet dari ei auctoritate iudicis sui no iudicis seculari; in casu tñ pot dare tutorē ille q nō hz est in sua iurisdicōne: puta in lite q vertit corā eo. vt. l. fi. s. i. C. de adm. tu. quod no.

¶ Itē no. ter. hic q dicit eiusdē puincie vel vbi domiciliū habebat. per hoc q dicit eiusdē puincie intelligit. s. origine. vt gl. dicit. et sic vidē casus q eo ipso q dico me pusiū vel de pusiō intelligit. s. origine. et examiaui. j. ad munic. l. i. **¶** Mo. etiā q pupill' pot hēre domiciliū. qd est mirabile. Nā domiciliū paternū nō trāsit ad eū. vt. l. assumptio. s. fin. j. ad munic. s. nō vidē q ipse possit pstituire domiciliū sine tutore cū p hoc obligat. So. intelligo q habeat domiciliū. s. qñ pstituit re ipā: qz ibi habet maiore pte fortunariū suarū. vt no. in. l. heres abis. s. de iudi. v. l. possim' dicere q pupill' possit pstituire domiciliū in loco ad hoc vt possit hēre tutore: qd vidē sentire Azo in sūma. C. vbi pe. tu. **¶** Not. ex hac. l. q statuta ciuitatū q disponūt circa psonā legitimādā ad aliqū actū nō porrigunt ad eos qui nō sunt sue iurisdicōis: s. ad eos tñ qui sunt originarij vel hnt domiciliū vt hic: fec' in statutis q disponūt circa solēnitatē alicui' act' qd plene examio in. l. cūctos ppos. in repeti. mea. C. de sum. tri. z fide ca. **¶** Ultio qrit dyl. hic qd si pupill' in vno loco sit originari' i alio hz domiciliū. in tertio loco habet bona vbi nullū hz domiciliū: qd dabit tutore illis facultatib'. glo. et doct. tangunt in. l. i. C. vbi pe. tu. dicā in. l. pupill. j. e. et ibi videbitis.

¶ Prop' abntiā v' appel lationē alioz das tutor ad tps. h. d. **¶** Pp. a datioe tutoris nō appellat. vt insti. de excu. tu. s. q aūt. et. j. qñ app. sit l. i. s. si qd tutor. Glo. dicit q hic loqitur fm iura antiqua. tu dic q hic appellat a snā reprobate excusationē et sic cōcordat cū p'arijs.

¶ Usdandi **¶** P. insti. de attil. tu. s. s. b iure. dic vt in gl. et bñ. **¶** P. de. l. etiā. s. de tute. dic vt abi.

¶ Retor. v' delegare. h. d. **¶** Quero d intellectu illoz verborū: nec cōpromissari us zc. Glo. expōit duob' modis. Primo q nō p se facere arbitriū: qd no. ptra officiales q cogūt partes ad cōpromittēdū in se. de hoc. s. de arbi. l. sed si in seruū. s. ij. Secdo exponit q arbiter nō pot se dare tutore: s. d hoc cōpromittat: inuit q qd de tute la possit cōpromitti: qd nō plz qz est mixti imperij. vt. l. muto. s. tutoris datio. s. de tute. ergo nō pot cōpromitti'. vt. l. nō distinguem'. s. iul. et. s. se. s. de arbi. **¶** Reterea nō cōpetit nisi eis qbus cōceditur specialr. vt. s. e. l. i. **¶** Reterea non pot delegari nisi habēti iurisdicōne. vt. j. e. l. nec madate. ergo eades rōne nec cōpromitti'. **¶** Sed qd dicem' ex forma statutoz qbus cauet q oēs cause cōpromittant in arbitros: z arbitratōres de iure z de facto an si sit inf duos p'ctio de tutela veniat in cōpromissum. Rñ. nō qz illud cōpromissus in arbitratōre est que dā trāfactio. vt in aūt. vt dif. iudi. s. i. et ibi no. que trāfactio nō cadit in ista qōne. nō effi pot qd dare pecuniā vel accipe vt sit tutor vel pariat aliū eē tutore. vt. l. in eos. s. de tutel. s.

¶ Quid' Absens z inuit' abnti' z iusto pot dari tutor. h. d. **¶** Pp. s. de tutel. l. q habet. s. i. So. ibi in curatoz q dat ad lites. **¶** P. insti. de cura. s. itē inuit' ti. So. ibi loqitur in curatore adulti q nō recipit curatozē inuit' nisi ad lites. Curator aūt ipse bñ dat inuit' et etiā ignorās. vt. l. fi. in prin. C. de adm. tu.

Est eni mun' publicū z id pot dari inuit' et etiam ignorās fm dy. p hoc. j. de cu. bo. dā. l. ij. s. s. an inuit' et si dat inuit' ergo etiā ignorās z abnti. vt. l. q pot inuitus. j. de re. iur. z. l. iij. de fideicom. li. glo. si gnat ar. s. s. de adop. l. post mortē. s. fi. et nō soluit. dic q ibi in adoptōe q est actus p'iuat' nec cadit inter abntes sicut nec cognatio naturalis. s. h' ē publicū munus qd cadit in ignorātē z inuitum. ita dicitur doc.

¶ On tatum Curator pot dari ad auct' tōzādū in vno p'ctu tan' tñ. hoc dicit. Aliud in tutore. qd dic vt. l. certari. s. de test. tu. fallit in casu. l. impuberi. j. e. dicit in. l. hereditas. in prin. s. de test. tu.

¶ Ec madante Tutela datio nō pot iurisdicōne sed hnti iurisdicōz sic. hoc dicitur tex. cū glo. quam vide per te.

¶ Si ptoz Qui nō intelligit lz habeat iurisdicōz nō pot eā exercere. h. d.

¶ Dari pot Quero qd de die feriatō in honore dei. Ja. de are. dicit q forte illo die poterit cum h' spectat ad pietatē. vt ex de ferijs. c. fi. z. C. de fer. l. fi. que lex facit ad hoc. et hoc nisi fiat cū inq'itōne tunc enim debet fieri iudice sedente pro tribunali. vt. l. naturali. in fi. s. ti. ij.

¶ Impuberi Tutor pot dari ad vnuz artiz culū etiā hoc expō. s. ad hereditatē ad eū dā. et h' ex cā: qd declara vt dicit in. l. si hereditas. s. de testa. tu. in prin. **¶** P. q nō sit necessari' tutor ad aduendā hereditatē. vt. C. qui admit. ad bo. pos. l. bonozū. Glo. dicit aliud in bonoz possessioe. post ea subingit idē in vtroqz casu z bñ: qz sicut bonoz possessio pot agnosci auctoritate iudicis i defectū tutoris vt ibi: ita pot hereditas adiri. vt. l. si infanti in fi. C. de iure deli. **¶** Quero qd in restitutōne trebellianica. Rñ. idē vt in glo. Quero an sol' tutor possit adire sine pupillo. Glo. dicit q non si est maior infante: lz bonoz possessioe possit acq'rere. **¶** Cōtrariū no. in. d. l. bonozū. sed quod hic dicitur est ver'. vt no. in. l. potuit. C. de iure deli. et ita tenet dy. dicā in. l. tutor. j. de bo. pos.

¶ Tutor. Si in cā dandi tutore errat datio est nulla. h. d. Primo loquitur in specie. Secūdo illud pbat p reglam generalē. secūda ibi. nā z si. **¶** Quero qd vult dicitur erratū fuerit in facti cā. Dicit glo. q credebatur nō hēre tutore et habebat: vel credebatur nō hēre p'ez et habebat. in qb' casib' nō pot dari tutor. Istud est verū in se: s. nō cōgruit legi. Nā in principio loqitur in casu in quo tutor pot dari pp' abntiā alteri'. vt. l. ij. s. e. et. s. de tutel. l. qñtū. s. non valuit datio: qz hec cā nō fuit declarata iudici. Illd qd sequitur nā et si zc. venit ad pbatōne illi': s. nō estz bona pbatio arguēdo de casu in quo nō pot dari tutor ad casum in quo pot dari. dic ergo q hic loquitur generalit' quocūqz mō erret in petitōe tutoris: nō dico de omni errore sed in facti cā. hoc est in eo qd est cā hui' facti. s. datōis tutoris datio nulla est file in aditōe hereditatis. nā omnis error non ipedit s. ille qui est in cā aditōis. vt. j. de acq'rē. here. l. si is ad quē. Exēplū ergo hui' regule vñi habes in p'ri. hui' l. qz cā qre poterat dari tutor: erat abntiā alteri' tutoris: s. si tutor fuit dat' ex alia cā nō valet datio. Idē quocūqz mō erret in cā datōis. Exēplum ad datū nō puenit dōec est spes testamētarie. vt l. si sub p'ditōe. s. de testa. tu. Itē donec subest spes

¶ Querit dy. de hac. q. v' de decisionē p eū in. l. pupillo. j. eo. et i. l. i. q. pe. tu.

¶ Us dā di. Et vi de bar. in. l. i. in. iij. col. et ibi scripsi plene in. ix. col. cū seq. de iur. om. iudic. an possit delegari datio tutoris.

¶ Retor. compromitti. Que cause possint cōpromitti i arbitriū. vide p bar. in. l. nō distinguem' s. qñtū. s. de arbi.

¶ Nec cōpromitti. an qd tutele cadat in cōpromissum. faciunt no. p bar. i. l. si qd in p'scribē. de pac. et no. bart. in. l. fina. C. vbi z apud quē. p spec. in ti. de arbi. s. restat ver. qd si paf **¶** Quid. p istam. l. bar. in. l. hoc aūt. i prin. ex q. cau. i poss. ea. dixit q tutorē pot dare iudex pupillo etiā si a nemine petatur

de quo etiā vide q scripsi in. l. i. ij. col. de iur. om. in di. s. quero qñ tutor dat' absenti. vide baldum in. l. ij. C. de nego. gest. alle. per bal. in. l. q hz s. pupill'. de tutel. z bart. i. l. q si forte. s. sunt q dicit. de solu.

¶ On tñ. de mater' ria hui'. l. dicit post bar. in. d. l. certari. **¶** Ec madā te. s. dari pot die feriatā. an die feriatā possit dari tutor. et qñ. vide bal. in. l. act'. s. ferijs. et ibi etiā habes an possit p'fici inuenta rñ et admini stratio decer' ni.

¶ Impuberi. l. bonozū. et ibi vide in. l. fi. C. de tut. et cu. q' s'ar' tis nō dede. et qd voluit pau. de cast. in. l. bonozūz C. q admitt. s. p bar. hic est glo. in. s. ne' qz. isti. de aucto. tu. et bal. in. l. potuit. d iure delib. et imol. in. l. res' tituere. s. fi. ad treb. vide q dicit. in. d. l. bonozūz.

primorū legitimorū. vt. s. ti. i. l. i. s. si apud hostes. r
 l. nō solū. s. si liber? j. de excu. tut. Itē si prim? ē re
 mor? vel excusat? Itē si primorū appellauit. vt. l. si
 impuberi. j. e. r. ibi dicā. Itē si primo est creditor. vt
 l. ij. s. e. ti. iste ergo cause vel altera earū dz exprimi
 vt iudici sit notū: si ex alia cā daret nō valeret datio
 hic est casus h. Itē aduerte q sol? error in cā fa
 cit datio nē nullā. si enī errat in psona q dat qz dice
 bat idonea cū nō esset: dicebat diues cū nō esset: di
 cebat amic? cū esset inimic? hęc nō faciūt dationes
 nullā. vt. l. in eos. s. de tutel. s. faciūt eos posse re
 moueri. j. de susp. tu. p totuz. **S**z ptra p dīca
 vidr multū fortit. C. de p. fir. tu. l. si vt pponis. vbi ei
 q habebat tutorē datū in testō inutiliter q debebat
 cōfirmari fuit dat? tutor a iudice de illo nō scā mē
 tione: et tū ibi dz q valet. ad idē qd dz in auf. matri
 et auie. de tutore datiuo nō facta mētoe de mfe. vt
 ibi nō. **S**z ad illā gl. dico vt statim dicā declarādo
 glo. hic positā q est illi ptra. **A**d. l. si vt ppo
 nis. dico qz ter. ibi dicit q legitime factū est r. In
 telligo q iudici notū erat de datōe tutoris in testō
 s. p p cessatōz illi? iudex dedit aliu. vt pbat in. l. q
 negociatōes. s. testō. j. d. adm. tu. vt veri? r subtili?
 qnz tutor dat a iudice ad petitionē alteri? et loq?
 tur ista. l. et qd. s. dixi. vt expse dicit ter. in. l. tutor si
 fuerit petit? et ibi. nā et si quoquo mō in petiōe r
 Si aut tutor dat p pzo motu iudicis si casus erat
 in quo poterat dari lz sit erratū in cā tū valet datio
 vt. d. l. si vt pponis. et h so. vidr hodie pbari p ter.
 extra de pben. c. si motu p pzo. li. vi. sile in iure nfo
 si liber hō putās se seruū adit h d d itatē motu p pzo
 talis aditio nō viciat p errozē. sec? si ad petiōnem
 alteri? hoc est alio iubete. vt. j. de aq. here. l. q i alie
 na. s. si is q putabat. **S**z qro qd si ples sint cau
 se pueniēdi ad datiuū et exprimū vna an valeat.
Puto q sic si illa ē sufficiēs. ar. j. d. acq. here. l. s. et
 si dubitet. **C**lenio ad. q. glo. et qro qd si tutor ē
 dat? a iudice alio petēte nulla facta mētoe de mfe
 an valeat datio tutoris. **B**lo. vidr: hic determinare
 q nō: vt habes in ea. **C**ōtrariū hui? determinat glo.
 in auf. matri et auie. p. l. si vt pponis. C. de p. fir. tu.
Spe. tāgit in ti. de tutore. s. nūc dicēdū. n. qd si mī
 dy. tāgit hac glo. nā lz aū q mater assumat tutelā
 nō sit tutrix. vt in auf. de here. q ab ite. dese. s. ex hī
 tū ex quo petit incipit esse ltima. vt. j. ad tercul. l. ij.
 s. si mī. n. q si patet. dixi in. l. si q s sub cōditōne. s.
 de testa. tu. s. ltimo supueniēte repellit datiuū. vt. l.
 si tutor reipublice. s. l. de tu. et ra. dif. et in. l. uō solū.
 s. s. si liber? j. de excu. tu. **H**ō ob. l. si vt pponis. qz
 psumat? nō habet loco ltimi s. in veritate est dati
 uis. vt dixi in. l. i. s. de p. fir. tu. merito secuz cōpatit
 aliu datiuū. ita dicit dy. ista verba magis pbāt istā
 glo. male dicere q bñ. **H**ā pcludit q interim valz
 datio s. mfe postea petēte tutelā enanescit. gl. autē
 dicit q statim nō valet. **U**n **D**of. distinguit alif
 aut maf fuit in mora petēdi tutelā: et tūc pferuntur
 datiuū: aut nō fuit in mora nec est qd iputef sibi: et
 tūc pferit ipa. ar. j. de adul. l. si marit? s. si extraneus.
 facit. j. de iur. fil. l. edicto. s. ij. et. ij. et. j. de adm. tu. l.
 tutor q repertorū. in prin. et. C. de hīs q. vt indig. l.
 forozē. qd tenet ia. de are. **P**de. r. cy. in. d. auf. mī et
 auie. p hoc optime facit ter. j. ad tercul. l. ij. s. s. si mī.
 n. qd si forte. r. C. de epi. r. cle. auf. p s byteros. r ibi
 inuit q tacēdo p quatuor menses sit in mora. **I**sta
 verba respiciunt qm mater postea venit et vult tut
 telā: s. si maf nō peteret tutelā ex eo q nō sit scā mē
 tio de ea viciat datio tutoris: et hoc est qd qrit gl.
 nā. ad qd p dīca verba nō vadit. dico ergo in qōe
 pposita q si de mfe in petiōe nō fiat mentio tute

le datio est nulla: qz errat in cā: ergo rē. vt hac. l. id
 enī puenit ad datiuū: qz mī nō vult. Itē id admity
 tit ali? ad petēdū: qz nō petit maf: dz ergo hoc ex
 primi iudici. ter. est. C. q da. tu. pos. l. qd dz. **Q**ue
 ro an p si de mfe facta est mētio in petiōe debeat ip
 sa reqri. **T**er. in. d. l. qd dz. innuit q sic qsi iudex de
 beat inqrire an hoc sit verū ibi patet. qd puto verū
 si tutor daret ex inqritōe. vt. l. natural. in si. s. ti. ij. s. s.
 si iudex vellet dare absqz inqritōe tutorū: tunc suffi
 ceret corā eo esse narratū: nec enī hz necesse alif inq
 rere. qd p z: qz pōt fieri quolibet loco r tpe. vt. l. qui
 habet. s. pe. et qd ibi nō. s. de tutel. **S**z tunc q
 ro qd si iudici narratū fuerit et tutorē sine inqritōe
 dederat an mī postea tutelā volenti p iudicet. **R**n.
 tene hoc casu distinctionē odof. l. an maf fuit in mo
 ra an nō. vt dixi. s. et qd dixi de mfe cui? p rā cau
 sa est in petēdo tutorē. idē vidr: in ceteris vt debeāt
 asserere iudici quō primiores p sanguinei seu agna
 ti cessant petere tutorē cū sint admoniti. ne errēt in
 cā facti. vt. j. ti. i. l. diuus. s. si qd dz. **Q**uero qd si
 pupill? hēat tutorē de facto nō de iure an cū petit
 ali? debeat de hoc fieri mētio. **R**n. qnz tutela nō
 vacat neqz de iure neqz de facto: r tūc nō est dubi
 um qz nō pōt dari ali? tutor regularit. vt. C. in qui.
 cau. tu. h. a. per to. s. in casib? in qb? pōt dari dz ille
 casus exprimi corā iudice ne errēt in cā. vt hic. **Q**n
 qz tutela nō vacat de iure s. de feō. vt qz hz tuto
 rē q nō admistrat: et tūc idē: vt hac. l. in prin. **Q**nqz
 tutela vacat de iure s. nō de facto: tunc puto q de
 beat fieri mētio i petiōe ne alif erret in cā. pbo qz
 regula est q tutorē hnti reglr nō dat tutoris: s. bene
 pōt referri ad ius et ad factū. vt. l. stipulatio ista. s.
 hī quoqz. et. s. se. de ver. ob. ergo deberet declarari
 p rerea sicut testm qd est de iure validū impedit
 aditionē ab intestato: ita testm qd est d facto: vtpu
 ta si est falsuz cū heres dubitat. vt. l. cū falsum. j. de
 acq. here. **I**ta h p tutorē existētē d facto iudex adī
 tur ad dubitationē an pupill? tutorē habeat. **A**d
 idē qz si snia est nulla ex cā intrinseca ita q iudici ma
 nifeste nō liquet nō pōt deueniri ad aliā sniam nisi
 prima cassata. vt. l. cū qrebat. j. de re iudi. et ibi dixi.
 p hoc hēm? decretales expsas. extra de elec. c. p s i
 derauim? de pcess. p bē. c. cū nris. et. c. post electionē
 et. c. lras. dz ergo hoc exprimit: et postq factū fuit h
 iudici notū nō est necesse q de hoc inqrat cū possit
 dare tutorē sine inqritōe vt dictū est: s. lz ista rō va
 leat: tūc iste secūdo dat? nō possit sua auctoritate re
 pellere primū q erat in qm possessiōe: s. sup h ad
 hibet cause pgnitio ne illi fiat iniuria. ar. j. de aqua
 quoti. et est. l. pe. et est expsum in sli eē de pcess. p
 ben. c. licet. li. vi. **Q**nqz tutela vacat de iure et de fa
 cto. quō aūt de iure vacet liq̄t oibus. de facto aūt
 vacare intelligo etiā si q s admistret nō tanq tutor
 vel si admistret vt tutor: r in casu tali q ptra eū nō
 dat actio tutele. vt. j. de eo q p tuto. l. i. s. i. et. s. simi
 li mō. et ibi nō. **C**ū enī in illū nō cadat hoc nomē p
 tutor: merito nō pōt dici q de facto gerat vt tutor
Isto casu nō est necesse q fiat mētio de tali admini
 stratore: s. dz fieri mētio de alio cui? p rā cā est i tu
 tela vel in petitione tutoris. vt. s. dixi de matre et si
 milibus r. **B**ar.

p **Q**uero an
 vide bar. i au
 te. mfi r auie
 et ibi offi no
 bal. C. quan
 do mu. tu. of
 si. fun. pōt.

Curator.
 circa pri.
 bar. tenuit d
 rīn in. l. q hz.
 s. f. i. gl. i. n. ta
 lē. cū gl. seq.
 s. de tutel. et
 est ter. et ibi
 clar? archi. r
 io. an. in. c. fi.
 de iudi. in. vi.
 et bal. in. l. i. s.
 si tutor impu
 beris. j. de eo
 qui p tuto. r
 glo. in. l. ait p
 tor. s. p mittit
 cū glo. iūcto
 ter. s. de mī
 no. r bal. i. c. i
 in pe. col. de
 mili. vafal. q
 cō. est. et p h
 r per alia. ita
 alias cōsulū
 apō mutinā.

Curator pōt dari curator. hoc dicit.
Cop. s. de tutel. l. solet. **S**o. itelligit gl.
 hic si est p h s r admistrare pōt. **Q**uerit glo. nun
 qd ei q nō hz aliquē tutorē p h rē vel abūtem possit
 dari curator. **D**ic gl. q sic p. l. istā. j. e. l. curatorē. qd
 no. **Q**uero curator q dat pupillo nō hnti tutor
 rō qd pōt facere. **R**n. oīa exceptis hīs q solēnitatē

Cur. s.
 cōtra. vī
 de bal. in. d. l.
 si vt pponis

S qui vtrū fili? teneat reddere rōnē patri vel ecōtra, vide bal. in. l. si supstite, C. de dolo.

8 **Diu?** sit sane mētis. Et quō cognoscat q̄s sit furiosus, vide no. p bar. lati? in suo tractatu de testi. in ver. in existēte exponā pēdētia est et aliud: vt qz h̄z memoriā inordinatā, casus est in. c. filij, de hereti. in vi. et ibi cum

pōderat do-
uī. de sanc.
gem. aliō ē. s.
qñ nescit pro
ferre qd vult
istud pbat i
c. i. ver. si nō.
de cle. egro. i
vi. et ibi pon
derat domi.
de san. gem.
et an dz de
ponere testis
sup q̄litate fu
roris cū iter
rogatur. vid
bal. in rub. C
fi ex fal. istru.
et in. l. furio
sum. q̄ testa.
fa. pos. z quō
cognoscat
q̄s esse furio
sus. vid q̄ di
xi in. l. si cum
dotē. s. si ma
rit. sol. z vi
de no. p bar.
in. l. nec codi
cillos. j. de co
dicil. p bal. i
d. l. furiosum
aliqd p ro. in
l. i. in prin. de
ver. obli. vbi
dixi quē non
reddi furiosū
lz corp? suuz
ad sepulturā
deserri man
det cū cātib?
z. et mortez
suā nō lugen
do. p tex. xij.
q. ij. q̄ dūia.
et. c. nō itaqz
Quid aut in

iuris desiderat. vt. l. curatoz. j. de auc. tu. solēnitatē
sūt iuris desiderare arbitroz oēm actū p quē pupil
lus obligat vel alienaret: sicut p̄z in aditōe heredit
tatis in q̄ nō sufficit auctoritas talis curatoz. vt
l. cū in vna. s. i. j. de app. et hoc iō. qz p̄ aditionē pup
pill? obligat: vt. j. de acq. here. l. more. et iō nō pos
set esse in iudicio nisi cū dat curatoz ad litē cū tuto
re suo. vt. l. q̄ h̄z. s. si pupill? . s. de tutel. pōt ergo in
terim iste curatoz administrare p̄seruare bōa et recol
ligere fruct? et silia q̄ sunt facti nō aut ea q̄ iur? sunt
Quero qd si talis curatoz esset dat? cū tutor es
set p̄ns. Rñ. nō valet. vt hac. l. p̄iicta. l. p̄cedē. z b
no. Ja. de are. s. de test. tu. l. si ples. z ibi dixi.

S qui ratorz egenti. h. d. Querit
glo. an iste fili? teneat reddere rōnē patri.
et dic q̄ sic lz sec? sit in p̄e. qd dic vt in glo.

Dignus. rator z pdigus ē qui in sermonib? vidz
sapiēs in factis insipiēs. h. d. No. q̄ ex sermonib?
cōprehēdit an q̄s sit sane mētis? vel demēs. sile i. l.
quidē. de p̄di. insti. Scdo no. q̄ pdig? cognoscat ex
factis nō ex sermōib?. Ex quo no. q̄ q̄nūqz de ali
qua q̄litate animi q̄rit testis dz testificari p act? ex
teriores quos vidit. facit. C. de p̄d̄is nauicu. l. i. in
fi. et qd ibi dixi. l. i. xi.

Impuberi. Ista est optima z aurea
pōt h̄e cū dño dat tutor q̄ definit esse sta
tīm cū cepit h̄e patronū et līme satisfecerit. h. d.
Primo loq̄tur in eo cui est relicta libertas et heres
ditas p fideicōmissum. Scdo in eo cui est relicta li
bertas d̄recto z hereditas p fideicōmissū. Tertio
r̄ndet cuidā tacite obiectōi. Quarto format circa
p̄dicta qdā dubia et soluit. secūda ibi postea. tertia
ibi q̄uis. q̄tra ibi. qd ergo. Prima ps subdividit
in duas. qz primo oñdit p senatuscō. prouisus esse
impuberi seruo: vt ei tutor det q̄ petat heredē insti
tutū cogi adire et illū manūtere z ei hereditatē
restituere. Scdo in. x. q̄ tutela. declarat q̄to tēpe
duret h̄c tutor dat? et dicit q̄ statim cū heres insti
tut? manūmittit seruū incipit esse p̄onus: z p̄ns
tutor legitīm? et sic vidz q̄ cesset tutela datua. di
cit tñ q̄ nō aufert p̄no administratio nisi p̄on? resti
tuat hereditatem et caueat rē pupilli saluā fore.

Quod p. q̄ seruo nō detur tutor qz tutela est ptās

8 **Q**uid aut in
mēte capto vel demente an differat a furioso: z an. l. loq̄ntes in vno
habeat locū in alio. ang. in. d. s. si marit? . se remittit ad no. p se in. l. ex
facto. j. de vul. et pup. et ibi tenet q̄. ll. de vno tractates nō extēdant
ad aliū. p. l. si furiosi. C. de nup. tu vide bar. in. d. l. furiosum. et bal. i. l.
humanitatis. in. ij. col. C. de ipu. z alijs sub. et bal. in. l. ij. de inof. do
na. alias de inof. testa. et in. l. s. z et milites. s. iā aut. de excu. tu. z imo.
in. l. si vero. s. de viro. in. xi. col. solu. ma. vbi p̄fecte loq̄tur.

Impuberi. Op. q̄ seruo. adde. l. i. et ibi gl. C. q̄ da. tuto. pos.

Ad datuū. adde bal. in. l. cū in eo. s. de pac.

Bi. Et h̄c. l. no. limitat ang. in. l. testm. C. de testa. vt ibi dixi. et
de hoc vide no. p bar. in. l. i. s. solēt. j. qñ ap. sit. et qd ibi per mo
der. et vide qd no. dixit ang. in. l. nulli. qd cuiusqz vni. no. et ad hanc
l. vide ang. in. l. vacatā. de bo. vacā. li. x. in. v. carta. et bal. in. au. h̄z
bita. nefi. p pa. in. xvi. col. ver. s. dubitat. et in. l. ij. alias. iij. C. qñ fil.
vl? p̄na. in ver. s. nunq̄ d defectū alioz. et ad no. h̄c vide bal. in. c. i.
si de inuest. lis oria. inf do. et vasa. et bal. in. l. iudicū soluit. ff. de iu

di. et bar. in. l. ij. j. ad munici. Et istud dictū bar. h̄c pbat p tex. val
de sing. in au. vt nulli in. s. hoc puenit. in ver. p̄misorib? ciuib? . que
tex. allegat bal. p sing. in. l. ij. C. qñ fil. et bal. in. l. i. s. de offi. cōsu. in
xix. q. et tex. et ibi bal. in. d. c. i.

Apu. capitulū. Adde qd bal. p illū tex. in. c. l. si de inest. lis oria.
inf do. z vas.
in prin. dixit
ibi mirabiles
esse tex. qz p
pter negligē
tia mgratus
recurritur ad
pplm terre. z
ideo est arg.
fm en q̄ si va
cat iudex a
pplis debet
appellari ad
pplm nō ad
successorē. et
istā. l. nō itel
ligit h̄e locū
in actis mere
voluntatis. p
l. ij. C. de do
na. et ibi late
vide p̄ en bo
nū dictū In
no. qd videt
facere in con
trariū.
3 Collegiū.
cardinalium
ego dico qz
vacante sede
papali sacri
collegiū fra
trū dñoz car
dinaliū non
h̄z iurisditōz
nec potesta
tē quā papa
vni? exerce
bat. hoc deci
dit text. ele
gās in de. ne
romani. s. in
tū. de elec. p
quē tex. ofun
dit op. bar.
h̄ in q̄tū vult
q̄ vacāte se
de papali ap
pellat ad collegiū cardinaliū sicut ad ipm papā si viveret: qz male
loq̄tur bar. qz mortuo papa iurisditio et ptās pape non remanet
apud collegiū cardinaliū. vt ibi est tex. hoc etiā voluit gl. ibi vbi po
nit differētā in collegiū cardinaliū z alia collegia. z idē voluit gl.
in. c. vbi piculū. s. ideo qz. d. elec. in. vi. vbi etiā pbat h̄ tex. z gl. ma.
in. c. i. de scisma. i. vi. nec ob. si dicat qz miora collegia p̄nt ergo mul
to fort? collegiū cardinaliū: qz r̄ndet qz quo ad accelerādū p̄nsio
nē ecclie in cui? p̄nsionē iminet piculū. spāle est qd statūi dz. et sic
est file fm gl. in. c. accusa. s. sane. de here. in. vi. et dic etiā ibi glo. qz
cardinalat? est officiū. quā gl. adde ad ea q̄ dixi i. l. i. s. de q̄ re. d. pot
stu. et ex istis gl. seq̄tur qz cet? cardinaliū vacāte sede nō p̄nt facere
cōsti. qz p̄dere p̄sti. est iurisditōis. vt voluit gl. i. l. i. de i. u. om. iū. et
inno. in. c. cū accessissent. de p̄sti. pbat in. l. nulli. de sen. z i. c. vt aīarū
de p̄sti. in. vi. z in. c. ecclia. de p̄sti. bar. i. l. oēs ppli. de iust. z iū. gl. tñ
in. c. null? . lxxix. dist. dixit qz vacāte sede cet? cardinaliū z locū pape
mortui. ex quo seq̄tur qd vidz qz possit facere illd qd papa vni? . s.

M omnē. abūntis dat in oēm rē. h. d.

Quero qd vult dicere in oēm rē. Rñ.
curator q̄ dat ipuberi nō h̄nti tutorē dat in omnez
rē q̄ solēnitatē in? nō req̄rit. vt. l. curatoz. j. de auc.
tu. dixi in. l. curatoz. s. e. s. z curatoz q̄ dat in locū ab
sentis tutoris dat in omnē rē etiam que solēnitatē
iuris req̄rit vt h̄c: per quā itur ad adeundā heredi
tatē. vt. l. cū in vno. s. i. de appel.

I qui puberi.

Bi. Quā rectorz nō sunt i ciuitate tu
toz datio remanet ap̄d p̄iores
vel ordinē decurionū. h. d. C. No. diligē
ter istū casuz. et sic in ciuitatib? vbi nō est iudex ap
pellatōis posset appellari a sentētijs ptātis ad or
dinē decurionū. Itē fac qz vacāte ep̄atu remāet iu
risditio apud capitulū. et sic vacāte papatu rema

inf do. z vas.
in prin. dixit
ibi mirabiles
esse tex. qz p
pter negligē
tia mgratus
recurritur ad
pplm terre. z
ideo est arg.
fm en q̄ si va
cat iudex a
pplis debet
appellari ad
pplm nō ad
successorē. et
istā. l. nō itel
ligit h̄e locū
in actis mere
voluntatis. p
l. ij. C. de do
na. et ibi late
vide p̄ en bo
nū dictū In
no. qd videt
facere in con
trariū.

3 Collegiū.
cardinalium
ego dico qz
vacante sede
papali sacri
collegiū fra
trū dñoz car
dinaliū non
h̄z iurisditōz
nec potesta
tē quā papa
vni? exerce
bat. hoc deci
dit text. ele
gās in de. ne
romani. s. in
tū. de elec. p
quē tex. ofun
dit op. bar.
h̄ in q̄tū vult
qz vacāte se
de papali ap
pellat ad collegiū cardinaliū sicut ad ipm papā si viveret: qz male
loq̄tur bar. qz mortuo papa iurisditio et ptās pape non remanet
apud collegiū cardinaliū. vt ibi est tex. hoc etiā voluit gl. ibi vbi po
nit differētā in collegiū cardinaliū z alia collegia. z idē voluit gl.
in. c. vbi piculū. s. ideo qz. d. elec. in. vi. vbi etiā pbat h̄ tex. z gl. ma.
in. c. i. de scisma. i. vi. nec ob. si dicat qz miora collegia p̄nt ergo mul
to fort? collegiū cardinaliū: qz r̄ndet qz quo ad accelerādū p̄nsio
nē ecclie in cui? p̄nsionē iminet piculū. spāle est qd statūi dz. et sic
est file fm gl. in. c. accusa. s. sane. de here. in. vi. et dic etiā ibi glo. qz
cardinalat? est officiū. quā gl. adde ad ea q̄ dixi i. l. i. s. de q̄ re. d. pot
stu. et ex istis gl. seq̄tur qz cet? cardinaliū vacāte sede nō p̄nt facere
cōsti. qz p̄dere p̄sti. est iurisditōis. vt voluit gl. i. l. i. de i. u. om. iū. et
inno. in. c. cū accessissent. de p̄sti. pbat in. l. nulli. de sen. z i. c. vt aīarū
de p̄sti. in. vi. z in. c. ecclia. de p̄sti. bar. i. l. oēs ppli. de iust. z iū. gl. tñ
in. c. null? . lxxix. dist. dixit qz vacāte sede cet? cardinaliū z locū pape
mortui. ex quo seq̄tur qd vidz qz possit facere illd qd papa vni? . s.

glo. illa non
bū loq̄: quia
mortuo pa
pa ecclia nō
remanet sine
sp̄so qui est
x̄ps. vt volu
it glo. r doc.
i cle. ne roma
ni. et i. d. c. i. d
scisma. in. vi.
et in. d. c. vbi
piculū. et cō
tra illū tex. ē
ter. in. d. cle.
ne romani. et
q̄ non habet
ant iurisditō
nē voluit bal
dus in tracta
tu scismatis.
in. ij. col. i. d.
suppono au
tē q̄ cardina
les.
a. Cum ex
eis. Q̄n or
do decurio
nū dat tutor
rem an possit
dare vnus ex
eis in tutorē.
vid gl. r bar.
i. l. plane. qd
cuiusqz vni
uer.
Lre oz.
S. cū reli
quis. vide d
hac materia
p bar. in. l. i. fi
nita. S. iube
m. in. iij. col.
de dam. infe.
T q̄ nō
sunt. ad
de q̄ no. bar.
per illuz tex.
in. l. cū vni. et
in. l. ij. alias. i.
de adop.
Ius.
op. vid
in fili. spec. in
titu. de iudi.
S. debet asit
fieri.
Lre egres
se. hanc. l.
no. limita fm
bal. in. l. ij. C.
q̄ puoc. nisi
fuisse super
etate dispu
tati.

net iurisditio apd caplm. et sic vacatē papatu rema
net iurisditio apud collegiū cardinaliū. circa que
vide inno. extra de ma. et obe. c. his que. Itē no. q̄
q̄n ordo decurionū tutorē dat pōt dare vni ex eis
in tutorē pupillo. qd no. fm verā lec.

Entrī. rator. hoc dicit.
Curatorē debet ergo liquere iudici q̄ habeat
aliū curatorē et pcedere fm formā. l. curatorē. C. q̄
da. tu. pos. **Ultimo** glo. q̄ est hic no. differētia in
ter tutorē r curatorē quā vide et signa. sed in eo qd
glo. dicit q̄ curator est tū datiu? videbit h̄re aliam
glo. d. r. i. a. vt. j. de excu. tu. l. amicissimos. q̄ dicit q̄ cu
rator est l̄tinus: s̄z h̄c tenet dy. et oēs doc. et no. in
l. de creatōib? C. de epi. au.

Lire oportet. se curatrices. hoc dicit.
Fallit hodie in matre et auia. vt in aut. ma
tri et auie. C. q̄n mu. tu. offi. fun. po.

Si mater esse pmissum. h. d. qd dicit vt in. c. cum
quid vna. extra de re. iur. li. vi. et ibi p dy. de hac p
hibitōe testatoris vidī. C. si d̄ ma. vo. l. i.

EOS. si dat remittit. h. d.

Cū reliquis Cū tutor dat ex inq̄sitōe inq̄r
tur de morib? dandū: nec debz
dari ille q̄ se ingerit. h. d. Lerte q̄n ista inquisitio fit
debet req̄ri p̄iuncti r amici pupilli. vt. l. ait p̄tor. S.
pe. s̄. ex q̄. cau. ma. et qd no. j. ex q̄. cau. in pos. ea. l. h
autē. et qd no. inno. et de trāfac. c. fi. in fi. **Ultio**
no. q̄ q̄ se ingerit est suspect? fa. l. q̄ oia. in prin. s̄.
de p̄cura. qd facit d̄ teste q̄ deponit nō citatus de
quo dixi. j. de his q̄. vt indi. l. post legatū. S. is vero.

Qui nō sunt tutores populariū
et ecōuerso. h. d. **Op.** j. de excu. tu. l. spa
donē. S. i. So. dy. aut q̄ sunt in hac dignitate danē
illis q̄ sunt in aliq̄ dignitate lz miori. ita loq̄tur b
secus si in nulla. vt in cōtrario.

Ius repit p̄quiri in ciuitatib? circum
stantib? h. d. **Oppo.** et vidz q̄ iudex
posset dare eū q̄ nō est de territorio suo verboten?
et scribere illi iudici cui ille tutor subest vt eū cogat
sicut in iterlocutoria de mittēdo in possessionē rerū
que sunt in alieno territorio. vt. C. de iudi. l. p̄peran
dū. S. finali. et de bo. auc. iud. pos. l. cū vn? S. is qui
So. fm iac. de are. ibi iudex p̄nūciat de bonis rōe
psone litigant? q̄ ei subest: sed h̄ psone ei? quē vole
bat dare tutorē nō subest p̄ncipalit nec accessorie

Aratozem durat vsqz ad pubertatē
hoc dicit. quod declara vt dixi in. l. quesit
tum. et. l. solet. s̄. de tutelis.

Lre egresse Si tutor datur impu
berī ei q̄ nō est nō va
let datio. h. d. **Op.** de re iudi. l. p̄ses. et
l. cū platis. So. glo. intellige q̄ hic erat expressus
error in sentētia alit secus. idē videt sentire in. l. la
beo. j. de vsuca. et insti. q̄ nō est p̄mis. face. test. S. itez
p̄digus. Idem tenet dy. in. l. is cui bonis. j. de ver.
obli. vbi glo. tangit. et hoc p̄pter auctoritatē rei iu
di. vt. j. de re. eoz. l. fi. r. l. s̄z si p̄ccūia. S. itē queri pōt.
Lōtrariū videt dicere glo. C. quādo puo. nō est ne.
l. ij. et. C. de peti. h̄re. l. si putas. et h̄ tenet **De. r. ia.**
de are. et **Op.** in. d. l. ij. q̄n puo. et dicit q̄ est casus
in. l. tutor si petitus fuerit. s̄. e. et verū dicit. **Ad**

dicitū dy. et gl. r̄ndent q̄ quedā est sn̄a que si semel
est vera semp et incōmutabiliter est vera. et tūc p̄ce
dit distinctio an sit exp̄ssus error in sn̄a vel non. vt
d. ll. s̄z q̄n sn̄a nō durat semp vera: vt datio tutele
que extinguit adueniēte pubertate tūc non p̄cedit
dicta distinctio. vt hic et. d. l. tutor si petit? fuerit. s̄.
e. fm eos. que so. nō placet. s̄z dic q̄ differētia est in
ter sn̄am et decretū. nā decretū interpositū ex falsa
cā etiā nō exp̄ssa est ipso iure nullū. vt. l. i. s̄. h̄c ver?
ba. j. ne vis si. ei. et. l. cū vero. S. subuentū. de fideicō
mis. lib. et hic. et. l. tutor si petit? fuerit. s̄. e. In sentē
tia p̄cedit ista distinctio. qd dicit vt dixi in. l. seruo in
uito. S. cū p̄tor. j. ad trebel. **En** p̄posito tū sūt ali
que glo. q̄ dicit verū. nā q̄n datur tutor vel curator
rōne etatis: tūc si in hoc est erratū datio est nulla ip
so iure. vt hic r. d. l. tutor si petitus fuerit. et gl. que
dicit d̄trariū nō dicit verū. **Q̄n** qz dat curator ali
cui vt p̄digo: tūc lz in hoc sit erratū tū valet datio:
et sic bñ loq̄tur glo. j. de vsuca. l. labeo. et insti. q̄. nō
est p̄mis. fa. testa. S. itē p̄digus. rō qz declaratio eta
tis fit a natura: declaratio p̄dicalitatis spectat ad
iudicē. vñ sic esse p̄ veritate habet ex quo iudex de
clarauit. ad qd facit qd dicit doc. in fili in. l. i. s̄. idē
pōpo. j. qd sal. tu. auc. et h̄c distinctionē facit gl. C
de cur. fur. l. i. dixi in. l. is cui bōis. j. de ver. obli.

Upillo a iudice domicilij alias datur
a iudice originis si in vtroqz habeat bona
Op. dicit hic rerū. Contra qz dat psone nō res
bus. vt. l. quia psone. de test. tu. So. hic danē psone
ne p̄ncipalit: s̄z rerū limitat administratio vt ibi dixi
xi. **Quero** pupill? sortit hic originē florētē hab
bet domiciliū: in tertio loco habet bona vbi nō sor
titur originē neqz rōne fori. s̄. originis: neqz rōne do
miciliij: qualit dabitur tutor illis bonis. Iudex em
originis vel domiciliij nō potest vt hic. Iudex illi?
tertij loci nō potest: quia personā nō habet in iuris
dictione. vt. l. i. s̄. eo. Dy. vt quidā habet ponit in. l.
i. C. eo. et arguit p̄ et d̄tra. y. refert in. l. i. C. vbi pe.
tu. vbi glo. tangit. Dy. tenet q̄ iudex domiciliij vel
originis potest dare tutorē cuius administratio por
rigat ad omnia bona. allegat. l. magis puto. S. illd.
j. de re. eoz. Sed glo. videt tenere cōtrariū. vt. l. nō
solū. S. q̄ testamēto. j. de excu. tu. et male qz p̄ opini.
Dy. et sequacis est casus exp̄ssus. j. de excusa. tut.
l. p̄pter litē. S. licet. vbi ad vniuersum patrimoniū
dicit datus lz posset se excusare de bonis q̄ sunt in
alia puincia. si igit̄ habet necesse se excusare: ergo
valet datio. vt. s̄. l. p̄ri. **Ad** h̄c. l. r̄ndet fateor q̄
iudex originis pōt dare tutorē qui admittret tantū
bona originis. et eodē mō iudex domiciliij: qz h̄ est
quedā vniuersitas. vt. l. i. si cū testō. s̄. de testa. tute.
Dico etiā q̄ iudex tertij loci in quo non habet do
miciliū neqz originē poterit dare curatorē illis bo
nis que sunt in sua iurisditōe: cū curator deē p̄nci
paliter reb? nō psone. vt. l. i. copulādīs. C. de nup.
et hoc vult dicere tex. in. l. iuris peritos. S. cum orūm
dus. j. de excu. tuto.

Potest quis dari tutor ei
Manus p quo tenet. h. d. **Op.**
q̄ a creatōe tutele non appellat. vt. l. i. S. si
quis tutori. j. q̄n ap. fit. Sol. dic q̄ appellauit a sen
tentia reprobante excusationē. **Ultimo** no. h̄c
l. in qua est casus q̄ vnus tutor pōt esse fideiussoz
p̄ alio. qd intelligit Dy. si est idoneus et soluendo
alias secus: quia hoc est in fauorē pupillozū qd in
telligas q̄ tum ad hoc q̄ iudex nō possit recipe cō
tutorē in fideiussozē: sed si recipit paup̄tas eius nō
piciaret. vt. C. de iure do. l. mulier. qd declarabo in

Upillo.
non pōt
vide in simili
bal. in. l. ij. de
strabē. emp.
et adde bart.
in. l. i. q̄ pe. tu.

Qua n? fides iudicare, si plures deliquit vel sunt comperiti cum armis pot vn? fideiubere p alio, allegat doc. istu ter. in. l. his. s. si seru? de fide ius. r. b. qd dicit hic bar. intelligeveru si no sut suspecti, als secus fm gl. in auf. de exhi. reis. s. suspes. r. an et qn sut plures inquisiti possit vn? p alio testificari, vide ang. in. l. si. de sic. et bal. i. l. qm liberi. de test. i. et in. l. sin. de accusa. et vide spec. in ti. de testi. s. i. ver. qd si qd. et ibi vid om nino io. an. r. ad hanc doct rina tradit ra p bar. hic. adde bald. p illuz ter. in. l. oes. in. i. col. de epi. et de. r. ang. r. imo. in. l. reos. in prin. de duo. reis.

l. paupertas. j. de excu. tu. et est argu. optimu. ista. l. q. plures accusati vel inquisiti vel simul cu armis inveniunt possint inuice fideiubere.

Tutoribus datis dz per s **Iperegre**: iudice infra triginta dies nunciari. h. d. facit. j. ti. ij. l. quida decedens. s. si. declara vt in glo. tua.

Qui petant vel tutores. Rub. Mater tenet filijs impuberib? m **Altris** petere tutores et curatores non adultis. hoc dicit.

Iminores. Pupill? petedi tutores s sunt a mre als priuatur successione et a libertis q als puniet et alij agnati vel cognati pnt hoc facere: s; si neglexerint no punient. h. d. **Op**. q etia agnatis q spectat succedere iponat omis petedi tutores. ut. C. de leg. i. here. l. sciat. So. dicit glo. intellige in agnat? ill qbus no defert hrditas ab intestato. si eni defert? ret tuc puniretur sicut mat. vt. d. l. sciat. et hoc pbat? tur. j. ad tercul. l. ij. s. qd si nepotib? vbi dicit de auia ita dicit gl. Ista so. est recte extra istu ter. q expse dicit q hec necessitas est mre et libertis tmi imposita nec de iure antiquo repit q alijs agnatis iponere tur hec necessitas expse nec p rone. ro eni qre mre impdit necessitas est materna pietas. vt. l. mris. C. e. q ro cessat in alijs agnatis. Non ob. qd dicit de auia. ideo eni auia est q mre fuit: et ido durat rone m aterne pietatis: r appellatde mris ptinet auia: et appellatde filioz ptinet nepotes in hoc casu. vt. d. l. ij. s. qd si nepotibus. j. ad tercul. et id qd dz in. l. sciat. est noua lex facta p theodosius q imutat et corrigi ius antiquu in hoc. l. q hodie sit necesse agnatis q sunt successuri ab intestato fm forma istius. l. et ista inuestigatio est vtilis: qz cu illa. l. sit co? tra ius antiquu dz stricte intelligi r no extendi ad aliud q ad id qd in eo expsum est. vt. l. pcpim? in fi. C. de ap. qd fa. ad multa q dicaz in. q. disputata qua. j. scriba. **Op**. ista necessitas imponit qn pupill? no hz tutores legitimos. vt hac. l. in prin. sed ipe agnat? vel cognat? hodie est tutor ltim? q spe rat hre hereditate: ergo no hz necesse petere tutoze Dicit dy. intelligas h qn dat? in test? erat remot? vel excusat? ita q no vocabant legitimi: s; locus erat datiuo. vt. l. si sub pdi. s. de test. tu. vel eo casu quo primioz erat inabilis inabilitate tpali vl alij casib? in qbus loc? est datiuo fm dy. qd no. **Es** extra istud op. de. l. sciat. q loqtur de illo agnato cui incubebat on? petedi tutoze a tpe mortis defuncti dicit em ter. sciat illi q vocant ad hereditate pupil li si mortuo pre infra anu r. s; si pupill? habuit in testamero tutoze q est remot? vel excusat? non debuit ei peti tutor a tpe mortis: ergo illa constitutio no hz locu nec dz extedi cu sit extra ius coe. vt dixi. **Rn**. teneo dy. qd eni dz infra anu a morte testatoris subaudi: r iminete necessitate: b pbat in simili in. l. ij. s. si qs hereditate. j. de sta. li. **It** aduerte q vid: colligi ex verbis dy. q si successurus ab intestato est tutor ltim? qd est qn no subest ipedimē? tū q eo casu no ipediat si tutoze no petierit: et sic vid: q si inuētariū no faciat: et no admistret no puniat illa pstitutōe. **Co**trariū credo sicut determinatū est in mre cui. f. delata est tutela ltima si non admistret legitime puniet. et no. j. ad tercul. l. ij. s. si mf. ver. q si pat. **Lū** eni ipe idē sit tutor legitimus ad ei? curā ptinet facere inuētariū: et ltime admistrare. qd si no facit puniet. ar. j. ad tercul. l. ij. s. idoneos et. s. se. **Ne**c ob. qd dicit dy. qz fateoz q no pnt qz no petijt: s; qz no ltime admistrauit. no ob. q b no

dz in. l. sciat. vt ibi dica. **Op**. mre hodie defert legitima tutela. p. l. vt in auf. mre et auie. ergo ei no imputat si tutoze no petierit cu pupill? habeat cas legitima: ita ruidit dy. **Mo**. q mre et auia no cogunt esse tutrices: s; ita demu sunt si volunt. vt. d. auf. mre et auie. id cu null? sit legitim? remanet iura antiqua incorrecta qd placet: et p b determino ter. istu q dicit q mat tuc tenet petere tutores qn no hz tutores ltimos: hodie no pot hre tutores legitimos pupill? mre exite anteq mre sit i mora: qz ipa pferit oibus legitimis. vt. d. auf. mre et auie. puniet ergo mre si tutores no petierit si in mora fuerit: vel anteq sit p mora exclusa no renunciauit ita q deueniat ad legitimu. et h pbat de iure antiquo. i. d. l. ij. s. si mater. ver. q si pat: s; fm ista tpa eo casu quo mre no pot esse tutrix ltima excusat si pupillus hz aliu legitimu: vt b expse dicit ter. et glo. no. C. ad tercul. l. mres. nec puto q mre iputeat si no petijt eos cogi admistrare vel facere inuētariū: qz huius cura no videt ei in iuncta. **Ne**c ob. qd dz in. d. l. ij. s. idoneos. et. s. se. q pstitutio punit mre si pupillis tutores no petierit. vt. j. l. pri. et. d. l. ij. s. si mater. **Mo**. q dicit petierit qd est futurū vel pteritum substituit: et sic dz intelligi cu effectu. vt. l. i. in pn. s. qd qz iuris. vñ in petit. ab ea reqrit plenu officium. vt. d. s. idoneos. h est q perat cu effectu vt dixi r ita loqtur gl. in. d. l. mris. C. e. s; qn ltimus subest nulla necessitas iponit sibi aliquo iure: ergo no dz puniri. **Mo** ob. qd no. gl. in. d. ver. q si p i. l. ij. j. ad tercul. qz ibi loqtur qn loc? no erat legitimo ppter voluntate defuncti q voluit mre admistrare tutela ltimā: et sic intellige q ibi no erat ltim? **Idē** dicere hodie in alia muliere q succederet ab intestato vt no pntat p. l. sciat. si pupill? hz tutoze ltimu s; no admistret: qz nulla. l. repit. nā. l. sciat. impdit necesse sitate q faciat ei dari tutoze. qn vero. l. facit eni no loqtur. et idē dicerem in substituto pupillariter **Quero** qd si in test? est dat? tutor min? solenit **Rn**. iputat eis nisi petat pfirmari. vt. l. crededum. in prin. j. e. **Quero** qd si sunt duo ltimi eiusdem grad? an vn? excuset p aliu. **Rn**. si qdē vn? gerat r ltime ali? excusat. ar. l. crededū. ij. rñ. j. e. s; si vterqz negligat vterqz pnt. p. l. si marit? i prin. j. de adul. **Es** si dicas quō b cu. l. sciat. loqt i eo casu q no sunt tutores ltimi hoc no dz extedi ad istu casum. **Rn**. lex noua q tuncunqz odiosa et penalis dz extedi fm regulā iuris antiq. vt no. in. l. qd vero. s. de legi. s; l. antiqua cautū est q si ille cui incubit h necessitas b faciēdi negligat puniat. vt. d. l. ij. s. idoneos. circa fi. s. ergo r. s; qn ē ali? legitim? no ipse tuc h necessitas sibi nullo iure iponit. **Quero** p mo excluso a successiōe ppter negligētiā: an scdo in cūbit necessitas petedi tutoze. **Bo**. h in fi. dicit q no. **Idē** no. in. l. nepotib? C. e. et. d. l. sciat. qd ē verū vt declarabo in. q. disputata qua. j. ponā in tertio pucto. **Quero** qd si est substitut? extrane? r mater: cui primo necessitas incūbit. Circa b disputatū vnā. q. quā b infero de verbo adverbū que talis est. **Pupill?** cui erat extrane? pupillarit substitut? decessit post anu a morte pris nullo ei existeret vel petito tutoze a substituto vel mre: qrit an illi hereditas deferat substituto vel mre vel neutri. **Et** prio videam? de psona substituti: r q non admittat vid: casus. C. de legi. here. l. sciat. r p ista parte extra eni no est aliō allegadū. **Co**tra q ipse exne? substitut? admittat. primo pbat: qz videt casus. j. de excu. tu. l. amicissimos. in prin. vbi ppter tutelā no admistratā no repellit ab hrditate sibi delata ex substituto. facit. C. e. ti. l. tutor peti? s. i.

et casus videtur in l. credendum. §. si vero maritus. j. e. ubi propter non petiti tutorem non potest id quod venit ex iudicio defuncti. Secundo sic: ille cui incumbit onus petendi tutorem tunc tenetur quod nullus est cui tutela legitima deferatur. ut no. C. ad tercul. l. menses. §. h. maritus est qui omnem legitimum excludit seu precedit. ut in aut. m. et auie. et in corpore vni sumitur: ergo substitutus excusatur si non petiit tutorem. Tertio sic: quod sunt due cause quare non una est naturalis alia accidentalis: naturalis preterit. ut s. de tutel. l. q. h. in prin. et de lib. et post. h. l. filio que. in prin. §. h. est m. cui incumbit onus petendi tutorem ex causa naturalis: quia materna pietas facit eam ad hoc teneri. ut. C. e. l. m. et. l. si. ite est substitutus cui incumbit onus petendi tutorem per accidens: quia substitutus. ut. d. l. sciatur. ergo maritus ei antepositus non potest ergo substituto imputari negligentia donec eum precedat. ut. l. i. §. C. q. adm. ad bo. pos. et de succes. ed. l. i. in prin. cum filio. Quarto sic: non tenetur facere quod id quod factum non releuaret aliquid. ut. s. si quis in ius vo. non i. l. ij. in fi. et de arbi. l. arbi. si calcedis. et ut leg. no. ca. l. bec stipulatio. §. diu. cum si. §. si substitutus petiisset tutorem non releuaret aliquid: quia maritus in petendo profertur adeo quod iudex de d. dare eum que petit ipsa. ut in aut. de nup. §. si quis autem tutela. et gl. hoc tenetur. in l. si quis sub d. d. de. §. de tes. tute. Secundo videamus de matre: et quo iure repellitur a successione si non petiit tutorem. Sunt casus multarum. l. ij. ad tercul. l. ij. §. si maritus. C. e. l. menses. et q. petat tutorem. l. ij. et. l. i. et in sti. ad tercul. §. pe. Contra quod non admittatur ad hereditatem probatur primo sic: tutor testamentarius preterit matri. ut in aut. m. et auie. et in corpore vni sumitur: ergo eadem ratione substitutus cui incumbit onus petendi tutorem in petendo preterit matri cum a testatore sit substitutus: non est ergo imputandum matri si non petiit: quia nec ad petendum fuisse admittitur. Secundo sic: tunc matri imputatur si non petiit tutorem filii quod ipsa h. ius succedendi et nullo iure est priuata. ut. j. ad tercul. l. ij. §. si m. cum si. et id dicitur leges quod eis quorum causa succedendi non est priuata et potior in succedendo non imputatur si tutorem non petierunt. ut. l. ij. et si. ad tercul. et. C. q. pe. tu. l. nepotibus. et no. C. de leg. i. here. l. sciatur. §. in proposito in succedendo causa substituti pupillaris est priuata et potior: ergo matri non imputatur si tutorem non petiit. Tertio sic: tunc matri imputatur si tutorem non petiit filii. §. quod filii decesserunt intestati. ut. j. ad tercul. l. ij. §. si m. ibi intestatorum filiorum et. et. j. e. l. credendum. ubi filius dicitur testatorum filiorum: §. quod pupillus h. substitutus pupillaris non potest dici intestatus. ergo et. videtur: ergo in dictis. l. casus per m. cum nullo alio modo pupillus possit esse testator: nisi habendo substitutum: et tunc eo casu lex non grauat m. in petendo tutorem. Quarto sic: quod filius decessit pubes matri non imputatur si tutorem non petiit: ratio quod tunc filius ipse potuit sibi prouidere testando vel petendo curatorem. ut. C. ad tercul. l. i. matres. et. C. q. pe. tu. l. matris. in fi. Sed ista eadem ratio est in casu proposito: quia prouidit filio patet testando et etiam d. d. sibi personam que petat tutorem: ergo non est quod matri imputetur. Quod neutri deferatur probatur primo quod plures incumbit onus petendi tutorem pupillo si uterque negligit vni non excusatur propter alium: §. ambo puniuntur ut patet in matre et liberto. ut. hac. l. et. C. qui pe. tu. l. ij. ita in proposito substitutus non excusatur propter matrem: et sicutanque negligens non potest succedere. l. sciatur. C. de leg. i. here. Item maritus non excusatur propter substitutum: et sic etiam ab hereditate excluditur ipsa per dicta iura. Secundo sic: regulariter quod plures tenentur ad d. d. aliquid vel faciendum: vni propter alium non excusatur imo nihil prohibet omnes in pena substitui. ut. j. de ver. ob. l. ij. §. i. et. §. si. et. l. ea. §. cato. et de duo. reis. l. si. ita in proposito nec matri propter substitutum nec substitutus propter matrem excusatur

sed uterque cadit in penam: et sic successione priuatur. Tertio sic: quod plures incumbit onus faciendi aliquid si sit talis conditio quod vni alteri preferatur: tunc donec vni pro cupet ambo dicuntur simul teneri. ar. ff. de adul. l. si maritus preuenerit. in prin. ubi videtur casus. q. nostre: licet ergo in petendo tutorem mater preferatur substituto et substitutus matri: tamen quilibet est in mora donec ad iudicium proceat: et sic uterque excluditur et alij succedunt. Quarto sic: quod filius decessit ipubes matri incumbit onus petendi tutorem filio iure quodam naturali propter maternam pietatem. ut. C. e. l. matris. et. l. fin. et ibi no. §. h. pietas materna non tollit si filius habeat substitutum: durat ergo ratio legis: et sic lex. Item substituto incumbit onus petendi tutorem propter spem successione: quod spes durat etiam si sit mater: quod apparet cum ratio legis daret in utroque videtur quod uterque excludatur: et alij succedat. So. in. q. predicta prius videndum est de persona substituti. Circa quod dico quod si quidem quis vellet eum repellere: quod cum tutor esset testamentarius vel legitimus vel datiuus: et se excusatur non potest. ut. j. de execu. tu. l. amicissimos. in prin. et. l. tutor petiit. et. i. in. §. i. et iste casus non pertinet ad. q. nostram. Si vero vult quis substitutum a substituto repellere: quod pupillo non habenti tutorem non petiit. et tunc aut propter h. vult quod substitutum repellere a substituto fideicommissaria et non potest: quod illud sequitur ut ex bonis testatoris non pupilli. ut. j. e. l. credendum. §. si vero maritus. et ita intelligunt doc. l. sciatur. C. de leg. here. Aut quis vult repellere substitutum a substituto directa pupillari: et tunc excluditur si infra annum cessauit. ut. d. l. sciatur. et h. no. quod intelligo nisi excusetur ex aliquo iusta causa: ut diximus in matre. j. ad tercul. l. ij. §. si maritus. et. §. se. quod no. C. ad tercul. l. matres. Item intelligo iusta causa esse si substitutus ignoraret se substitutum. ut. C. q. pe. tu. l. q. cum a matribus. et ar. j. ad tercul. l. ij. §. si mater. §. si si forte ab his: ubi propter abstantiam maritus excusatur: eodem modo propter ignorantiam facti. facit de iur. et fac. ig. l. i. et quis or. in bo. pos. ser. l. ij. in prin. nec excusatur substitutus id quod pupillus matrem h. ut ostendit rationibus predictis factis per hac parte ad excusandum substitutum. Ad ob. l. amicissimos. et. l. tutor petiit. de execu. tu. et. l. credendum. ut s. patet. Ad ob. secunda ratio quod dicit substitutum excusari: quia maritus est cui ultima tutela defertur: quia illa non est nec cogitur ei permittitur si vult: vni propter eam non excusatur substitutus quod petere debeat. ita determinat dy. h. quod est verum: non enim spes ei qui non potest esse excusatur aliquid que a petendo tutorem interim. sufficit enim quod tunc non habeat defensores. ut. hac. l. Ad ob. tertia ratio. §. quod causa naturalis preterit cause accidentalis: quod illud verum quod effectus illarum causarum se non comparantur ad iniuriam: sed quod se comparantur et vna occurrit cum alia: quod per omnia iura in quibus occurrit obligatio naturalis et civilis ita in proposito nil impedit quod maritus teneatur petere: et etiam am substitutus sicut tenetur maritus et liberus ut. hac. l. Ad ob. quarta ratio. §. si substitutus peteret nil releuaret cum iudex debeat dare petitiu a matre: quod illud non est verum in omni multorum. ut diximus in. l. si quis sub conditio. §. de test. tu. Sed posito quod illud esset verum: tamen propter h. substitutus non excusatur: quod interim donec mater tacet substitutus de esse in mora: et ei currit tempus si maritus veniens preferatur. ut. j. de adul. l. si maritus preuenerit. in prin. quod casus est no. ad h. Secundo videndum est exclusio substituto an maritus admittatur: an vero ipsa etiam excludatur quod tutorem non petiit: et loquor de matre maiore. xxv. annis quod nulla excusatio h. de illis que ponitur in. d. l. ij. §. q. maritus. j. ad tercul. et quod no. C. ad tercul. l. matris solus ergo h. est investigandum: an iusta causa sit excusandi matrem: quod pupillus h. substitutum. Et ad h. videtur dum permittitur quod de iure. ff. de necessitas petendi tutor

res incubebat solū mī et libertis: et null' ali' ppter
 nō petitiū tutorē priuabatur hereditate: nisi mat' et
 auia: vt exp'sse dicit tex. h. z. j. ad tercul. l. ij. §. si mat'.
 ver. filijs aut. p iura vero. C. fuit introductū. vt h' ne
 cessitas iponatur veniētib' ab itestato: et substitutū
 to als pūctur hereditate. vt. C. de legi. here. l. sciāt.
 h' gl. in. d. l. ij. q' pe. tu. videatur velle itelligere istuz
 tex. vt nō dīcat. l. sciāt. sed veritas est qd dicit. f. q'
 olim ali' a libertis matre et auia nō tenebant petere
 tutores: vt h' exp'sse dicit tex. nec rō q' h' hēbat locū i
 matre: hēbat locū in alijs veniētib' ab itestato: nā
 rō est materna pietas. vt. C. e. l. mī. §. si. et ibi no. q'
 rō h'z locū in matre et auia nō in alijs. ¶ Ex h' con
 cludo q' cū. d. l. sciāt. corrigat iura antiq' in h': et sic
 est tra ius cōe dz stricte itelligi: vt nō extēdat vlt
 tra id qd in. d. l. exp'ssum est. vt dicit tex. C. de app. l.
 p'cipim'. in. fi. z. de legi. l. qd vero. z. l. i. h'is. ¶ Sciēs
 dū est q' etiā mī iponit' necessitas petēdi tutorē cō
 festim. l. cū primū poterit ita q' ānum nō trāscēdat.
 vt. j. ad tercul. l. ij. §. cōfestim. h' alijs succedētib' ab
 itestato: et etiā substituto etiā dat' an'. in. d. l. sciāt.
 h' qdā doc. moder. dīcat q' l. sciāt. dz itelligi vt loz
 quat' de āno fm formā dicti. §. p'festim. f. q' statū tez
 neat' cū pōt. h'z ānū. nō possit trāscēdere. p qb' facit
 tex. dīctē. l. sciāt. cū dicit fm. l. nō petierit et oib' zē
 Ex eo em' q' dicit fm. l. vid: se referre ad dīctū. §. cō
 festim. h' nō est bñ dīctū. nā illd qd d: fm. l. referē
 ad verbū petierit. Est ergo sensus talis fm. l. h' est
 fm modū legitīmū et pmissuz eis in petēdo tutores
 et sic se refert ad hāc. l. ¶ Putat' ergo ista. l. in h' q'
 olim poterāt: h'z nolēbāt ex pmissiōe. l. hodie iponit'
 necessitas: vt si nō fecerūt qd. d. l. eis pmittit' pdat'
 hereditatē Itē statuit' eis tps q' h' faciāt' infra an
 nū: nec est mī q' si mī astringit' plus q' ali' venientes
 ab itestato: q' in ea est duplex rō. f. mat'na pietas.
 Itē spes succedēdi in veniētib' ab itestato: et sub
 stituto est sola spes succedēdi: et ista it'p'ratio tā
 q' benignior admittēda est. vt. l. benignū. §. de lez
 gi. maxie cū. d. l. sciāt. sit h' ius cōmune z etiā penal'.
 ¶ H'is pmissis dico mīez nō teneri si nō petūt tuto
 rē filio ifra totū illd tps ifra qd substitut' pōt pete
 re qd sic pbo: certū est q' mī excludit' a successiōe fi
 lij: et a ltima p'p' substitutōz pupillarē. vt. C. de im
 pu. z ali. sub. l. p'cipib'. z. s. de iof. te. l. pap. §. h'z nec im
 puberis. z et de test. c. si p' l. i. vi. h' ei q' excludit' pro
 pter testmī a debita portōe sibi licitū est omittendo
 facere qd pōt: z ille itestat' decedat: nec vidz dolo
 nec culpa facere: h'z iuste dz facere: z ab oī pena excu
 sat': z istud est multū approbatū p iurifconsul. vt. j.
 de le. ij. l. cū p' §. ticio. et si q's omīf. cā tes. l. excusat'.
 et. l. si q's aut. §. nō simplr. et ibi no. et. §. si p' on'. et
 de inof. test. l. pap. §. qmī aut' q' rta. et etiā p'p' factuz
 p'ris pōt omitti h'f' ditas ex testō impuberis: vt sic
 impubes decedat itestat'. vt. j. de acq. here. l. iul.
 alias icipit si pupill'. licitū est ergo matri ifra illud
 tps qd dat' substituto ad petēdi tutores tacere: vt
 sic substituti excludant' a successiōe: et pupill' inter
 stat' decedat. Si enī dīceres matrē ifra illud tpus
 debere petere tutores iā pueniret substitutū: et sic
 p'p' tutorē nō petitiū nō excludet' a successiōe. vt. j.
 ad tercul. l. ij. §. si mī. h'z si forte abūis. qd esset ab
 surdū: z d' rōnē pcedētē: nō enī tenet' substitutionē
 pseruare: h'z magis ifirmare. ad h' faciūt oēs rōnes
 supra facte p mīez: h'z si mī esset instituta in tabulis
 pupillarib' in ltima sua: tunc cessaret rō p'dicta. vt
 d. l. excusat'. et. l. qd aut. §. si p' on'. j. si q's omīf. cau.
 test. h'z eterea si ponim' substitutū esse talis cōdit
 tionis q' ipossibile sit enī excludi p'p' excusatōz p'
 dīctā: vt si substitut' est minor: nec est possibile eum

effici maiorē ifra pupillarē etatē et' cui scāre substi
 tutio: tūc enī in mīe cessat rō p'dicta: z si cessauit pe
 tere tutorē priuaf' h'f' ditate. pupilli si quoq' mō ad
 enī deuolueret' substituto mortuo vlt' repudiāte. per
 d. l. ij. §. si mī. j. ad tercul. et h. et. C. e. ti. l. mī. cūz si.
 nec excusat' mī p'p' substitutū. hoc enim nulla. l. ca
 uet'. h'z enī sit substitut' adhuc subest mat'na pietas.
 q' facit eā teneri. vt p'bat'. s. in allegatōib' p' tertia
 parte fact'. ¶ Nec ob. rōnes facte. s. ad excusandum
 matrē. ¶ Hō enī ob. prima rō q' dicit q' substitut' in
 petitiōe dz p'ferriō mī dz excusari: q' posito q' cēt
 verū substitutū p'ferri: tū iterim dū ambo negligūt
 vtriqz iputat' negligētia. vt. l. si marit' p'uenit. in
 prin. j. de adul. h'z an substitut' p'ferat' pōt eē du
 bīū. h'z ob. matrē et substitutū p'currere in petitiōe
 tutorū: z petūt diuersos qd faciet iudex. ¶ Rū. nō te
 net' seq' p'filiū mīez nec substitutū. vt. j. eo. l. fi. et dīxi
 plene in. l. si q's sub p'ditōe. de testa. tu. h'z si vult non
 puto enī errare si p'ferat substitutū. nā i h'is q' p'inet
 ad tutelā p'fer' is q' sperat succedere. h'z in educatōe
 p'ferat' mat'. vt. C. vbi pu. edu. de. l. fi. et ibi no. p' glo.
 ¶ Hō ob. rō secūda: q' illa rō nō pcedit in mīe. nam
 etiā si nō sperat succedere materna pietas facit eas
 teneri ad petēdi tutorē. vt dīctū est. ¶ Hō ob. rō ter
 tia. qz. d. l. iponit' matrib' necessitatē petēdi tuto
 res filijs simplr. h'z tū priuēt eas successiōe filiozuz
 itestatozū. vñ sufficit ad priuādū eā q' tpe q' mat'
 vult succedere fili' repiāt itestatus: et sic fateor q'
 de iure antiq' si mat' esset substituta nō priuaret' illa
 successiōe: qz fili' nō est itestat': h'z hodie priuaf'
 p. l. sciāt. ¶ Hō ob. q' rta rō qz h'z testator. p'viderit fi
 lio de h'f' de nō tū p'uidit de tutore nec de eo q' pete
 ret tutorē directo h'z ipi substituto necessitatē impo
 nit' petēdi tutorē. ¶ Tertio est videndū an aliq' ca
 su excludat' mater z substitut' et veniāt ali'. Et cō
 stat q' possibile est substitutū excludi: qz nō petūt tu
 torē. matrē vero morte vel repudiatiōe. ¶ Item
 ecōtra mīem excludi p'p' tutorē nō petitiū: substit
 utū repudiatiōe vlt' morte tē sine dubio veniūt ali':
 dubiū vero est an substitut' vel mī possint excludi.
 p'p' nō petitiū tutorē. q' dubietas descēdit ex eo q'
 lex vidz velle q' primo excluso p'p' nō petitiū tuto
 rē q' nō excludant' seqntes. vt. l. ij. in. fi. ad tercul. et
 no. C. q' pe. tu. l. neporib'. et. d. l. sciāt. de legi. here.
 et hac. l. Siue ergo mī excludat' primo nō dz post
 ea excludi substitut' siue ecōtra. si primo excludat'
 substitut' nō dz postea mī excludi. h'z ad hoc dīcē
 dū est q' alias de iure antiq' alijs a mīe z auia non
 imponebat' necessitas petēdi tutores ut dīctuz est:
 id matre exclusa seqntes agnati nō poterāt exclu
 di p'p' negligētia. ita loq'tur. l. ij. in. fi. j. ad tercul. et
 gl. s. alle. h'z si esset mat' et auia: cūz vtriqz iponat'
 necessitas petēdi tutores puto ābas posse excludi
 p'p' negligētia p' rōnes supius factas p' tertia pte
 lex enī necessitatē iponit' auie: nec distinguit vti um
 pupill' habeat mat'ē vlt' nō. credo tū q' p'z matrē
 debeat expectare nec debeat auia p'cipua festina
 tōe puenire. vt. j. de iure fi. l. edicto. §. cū aut. z. C. de
 his q. vt indī. l. forozē. et qd ibi no. et. C. q' admit. ad
 bo. pos. po. l. fi. ¶ Nec ob. j. de adul. l. si marit' p'uenit
 rit. et qd. s. dīctū est. ¶ Rū. ad illā. nā mī et auia vo
 cant' ex eadē cā: ppter pietatē mīez q' cā respic' ma
 trē p' pri' z auia p' posterū: et illo ordine incumbit
 eis on' petēdi tutorē: sed mī z substitut' vocant' ex
 duab' causis separat' quarū quelibet se habz ad
 quālibet p' pri': et eis simul incūbit on' petēdi tu
 torē p' p'z matrē rōne mat'ne pietatis: substituto
 rōne sperate successiōis. sile in. d. l. si marit' p'uenit
 puocat' enī pater ad doloze rōne paternitatis: ma'

Minor
 res. q' h'
 faciāt. sed q'
 idē sit i' alijs
 qd in mīe. te
 net bar. in. d.
 §. p'festim. et
 in. d. l. sciāt. z
 sic est contra
 ius. et de h' p
 bal. l. d. aut.
 matres. C. ad
 tercul.

Mat' et
 auia. vlt' bal.
 in. d. aut. mar
 tres. C. ad ter
 cul.

Caussa se
 paratis. vide
 bar. in. con. fi.
 incip. and. cō
 didit.

Adm. ex
cludit. d. i. i. l. l.
tenet bar. i. l. l.
nepotib. C.
q. pe. tu. r. vid
qd no. i. l. qd
ergo. s. i. d. in
fa.
m. Siquidem
ibi in tex. ipe
qd no. in. in
re. r. sic no. in
materia hui?
rit. q. q. libet
pr. petere da
ri tutor. e. pu
pillo etiam si
tutor tal. da
ri no. pot. l. i. j.
et ibi bal. C.
de neg. gest.
n. Curatores
no. q. illis ca
sib. q. b. pot
tutor esse in
dicio. pot. co
stituire. p. cu
rator. p. se so
li. et q. sint il
li casus. vide
p. gl. et inno.
in. c. ex. parre.
el. i. d. appel.
r. no. in. l. i. in
p. inc. C. q. le.
p. et ad. d. ter.
in. c. si. de. iu
di. i. v. p. bar.
in. l. neq. C.
de. p. cur. r. in
l. inuitus. S.
his q. et ibi
glo. et guil. e.
ti. r. bal. in. l.
etiam. de. ma.
vindic. p. ino.
in. c. c. i. l. et. a.
de. re. iudi. p.
moder. in. c.
intelleximus
de. iudi.
Reden
d. n. opp.
ad. ver. r. hac
glo. in. x. fi. tu
dic. aliter. p.
no. alleg. ol.
dra. in. consil.
lxxxix. et est
in. fili. alia. gl.
in. l. p. cib. in
ver. fideicom
missi. q. s. d. a.
navi. in. d. l. p.
cib. i. ix. col.
C. de impu. r.
in. l. cetero. i.
se. carta. post
bar. j. de vul.

ritus rone maritalis affectus. lz eni ista ro sit mag
intesa. vt. l. iij. in. fi. j. de adul. no. tu est p modu prio
ris. r. io cōcurrūt r simul currit tps de iure antiquo
de iure vero. C. p. l. sciāt. dico q illa pena iponitur
solū illis quoz est prima spes successōis pfe mo
tuo. vt ex tex. hui. l. manifeste colligif. Si ergo pri
mus excluditur. p. p. nō petitiū tutorē ali? ad quem
incipit p. tinere spes successōis nō priuabit ea si tu
torē nō petijt. q. l. illa h nō dicit. nec dz extēdi cum
sit d. ius cōe. vt. s. in. primo p. nō oīus est. et sic gl.
in. d. l. sciāt. b. n. loq. tur. ¶ Hic ad p. posituz dico q
possibile est substitutū et matrē siml. excludi. p. pter
nō petitiū tutorē. vt si est substitut? et m. i. in. tabulis
pupillarib? est relicta lūma. vt dicitū est in scdo p. n.
cto. Itē si substitut? est exclusus p. nō petitiū
tutorē. et tūc incipit currere tps m. i. cessat enim
cā p. p. quā excusabat. m. i. eni oī tpe quo fili? eget
tutore iponit necessitas. h est siue tēpe mortis siue
postea. iō leges vulgares ad h allegatē dicit m. f. e.
puniri si priorib? reiectis alios nō petierit. Sed si
poneres matrē p. nō excludi. p. p. nō petitiū tutores
q. p. ei incūberet on? tūc ipossibile est substitutū ex
cludi. Exēplū pupillo est substituta m. p. nō loco ex
trane? scdo loco. tūc si matrē excluderet. p. p. nō peti
tū tutorē nō excluderet substitut? p. ea. q. mortuo
patre pupilli prima spes successōis erat talis sub
stituti. et sic ad eū nō porrigif. vt. d. l. sciāt. Disputa
ta fuit h. q. p. me i ciuitate p. u. j. ano d. n. i. d. c. c. l. x.
Siquidem m. nō dz ipse petere tutorē. lz ali? nūciare q bus negligētib? iudici debet referri. h. d. ¶ No. ibi b. ipm. r. q. dz iudici notū hoc fieri quō illi q pferitur i iure petēdi h negligūt. dixi tibi plez ne in. l. tutor si fuerit peti. s. t. i. i. ver. sed tunc quez ro quid si iudici. in. iij. col.
Curatores u. p. se vel p. p. curatore. hoc dicit. ¶ Quero q. liter p. stitua. iste p. curator a minore. ¶ Glo. variāt. Ista est veritas vbi cūq. mior hz legi timā p. sonā stādī i iudicio p. se pōt. p. stituere p. curatōrē nec req. r. i. curator vel tutor. ita loq. tur iste tex. fa. j. de in iur. l. s. si vn? s. idē r. i. d. i. t. als ait. et. j. d. ma numil. vindic. l. etiā. s. ali? et. j. rē ra. h. a. l. iij. s. pe. et qd ibi no. et p. Inno. extra de resti. spo. c. ex pte. ¶ Quero an ali? possit petere p. miorē cauēdo de rato. R. n. sic. vt. l. mut? s. si is q. s. de p. cur.
Tutor nō pōt petere cura
Tutorē torē pupillo. et q. t. i. m. e. si p. e. r. i. t. i. r. i. t. u. r. o. r. e. p. nō legitimo h. h. d. et breuif.
Remor? a tutela non te
Qui qualiter cūq. nec aliū petere. h. d.
Secreto que iudicē tutorē. h. d.
Redēdum. t. i. t. e. s. f. i. r. m. a. r. i. vel in locum excusati aliū dari cū ali? nō supesset perdit successione filij nō id qd ei debet ex testō mariti. nec sibi i. putat si vt suspectum nō petijt remoueri. h. d. in. p. n. secūdū r. i. s. i. u. m. declara p. ea que dixi. s. l. ij. ¶ Q. p. ad. h. si vero marit? C. ad. testul. l. omnes et de legi. here. l. sciāt. Bl. so. veritas est q. q. d. matrē debet vt ab ipo pupillo istud p. d. i. f. s. h. i. c. f. i. d. e. i. c. o. m. missum debebat vt ex hōis mariti iō nō p. d. i. r. q. r. cir ca bona mariti m. nō deliqt. f. m. Ja. de are. et p. de. et no. p. l. y. in. d. l. sciāt. examia vt in. q. disputata. s. e. l. ij. in. primo p. nō. ¶ Venio ad finē r. q. ro matrē petijt tutorē filio que iudex dedit sine inq. sitōne an valeat. ¶ Videt q. nō. d. r. eni h. q. dat? a m. f. e. nō cō. i. u. m. a. t. sine inq. sitōne. Lōtrariū est verū. lz eni iudici.

ch inq. sitōne et sine dare tutorē. vt. l. q. h. s. p. e. s. de tutel. ¶ No. ob. iste tex. q. q. n. matrē petijt tutorem dari in testō filio. tūc iste nō p. firmabit sine inq. sitōne ad hoc vt habeat vim tutoris p. firmati q. p. f. e. r. t. alijs le gātimis et datiu. vt dixi in. l. i. s. de p. fir. tu. sed si m. i. petijt tutorē simplicif. r. iudex p. firmat sine inq. sitōne vt sit tanq. simplex datiu? lz ei r. possit etiā abs q. s. m. i. s. petitiōne facere. ita intelligit glo.
De admistratōe r. p. iculo tutor. r. curator. R. u.
Continuatio est de se manifesta.
Tutor cogit admistrare et
Exere. ad eū spectat p. iculum ex q. scit se datū. h. d. ¶ Q. p. q. tutor non cogit admistrare. vt. j. de auc. tu. l. si tu tor. So. h. loq. tur in tutore q. nūq. ges sit. ibi in eo q. aliq. n. gessit. tū in aliq. actu nō vult au ctorari. in quo distingue vt ibi rō. vt ille q. nūq. ges sit incipiat teneri actōe tutele. iō cogit. ¶ S. opp. etiā ille q. nūq. gessit tenet vtili. vt. l. ita aut. s. gei? sisse. j. e. s. lz in vtilē r. directā nō est differentia. vt. l. actio. s. de neg. gest. q. nō vidr. rō q. r. e. h. magis coga tur q. ille q. gessit aliqd. ¶ R. n. ille q. nō gessit nō pōt remoueri. p. p. dolū latā culpā et leuē. vt. l. h. eni. s. q. nihil. j. de suspec. tu. s. q. gerit pōt remoueri. p. p. dolū latā et leuē culpā. vt. d. l. hoc eni. r. iō interest pupilli vt gerat. r. p. p. hoc cōpellit vt h. s. dy. Est et alia rō validior. q. q. n. gerit nō obligat fideiussor ex p. missione rē pupilli saluā fore. vt. l. nō q. si. s. illud rē pupil. sal. fo. ¶ Itē interest pupilli vt admistret. r. eū hōis morib? informet. vt. l. scire oportet. s. si. s. ti. ij. ¶ Quero q. liter fiat ista coactio. Dicit glo. ca ptis pignozib? r. multa idicta. vt. l. i. s. si q. s. ius di. nō obtem. r. de ven. in. sp. i. l. i. s. de inspiciendo. ¶ Quero q. iure fiat ista coactio. R. n. d. e. t. u. r. q. offi cio iudicis. vt h. p. t. z. ex eo q. dicit cogi solēt. r. puto q. nō sit necessari? libell? nec aliq. s. ordo. cum quoli bet loco r. tpe expediri possit. vt. l. q. habet. s. pe. s. de tutel. et. l. ij. de serijs. ¶ S. quero p. d. e. q. tutor vult gerere r. ali? nō admittit. q. liter p. uidet tutori. R. n. deo si est tutor ille q. non admittit ex hoc pōt accusari vt suspectus. vt. l. act. j. e. Si vero esset pu pill? vl? adult? tūc cogeret eū admittere officio iu? dicis. dat eni inuito. vt. s. de tuto. et cu. da. ab his. l. illud etiā. hoc est qd d. r. q. accipit res p. decretū iu? dicis. vt. l. si. in. fi. C. arbi. tu. facit. l. legitimos. in. p. n. et qd ibi dixi. de le. tu. ¶ Venio ad ver. ex quo. que declara plene p. gl. j. e. l. quidā decedēs. s. fi.
Sufficit. ei defendenti auctorari. put elegerit ipe s. z. curator pōt defendere adultū p. se vl? ei defen dēti auctorari. put elegerit actor. Itē tutor r. cura? tor pōt agere vl? agētib? auctorari. put ipi elegerūt hoc dic. r. est solēnis r. magistralis casus. Diuide p. loq. tur in pupillo p. uēto. scdo in adulto p. uēto. ter? tio de eis agētib?. secūda ibi. i. causis aut. tertia ibi nō denegari. ¶ Q. p. q. tutor. satisfdet. vt. l. vulgo j. e. So. ibi erat dubiū an sit tutor. h. i. c. nō. ¶ Quero rō p. tra que formabit libell?. ¶ Glo. dicit q. pōt for mari in p. sonā tutoris r. in p. sonā pupilli. tu dicas q. in pupillo est electio tutoris. an ipe r. i. d. e. a. t. u. r. o. r. i. o. n. o. i. e. a. n. p. u. p. i. l. l. o. r. i. d. e. t. i. a. u. c. t. o. r. e. t. r. i. o. p. o. t. e. r. i. t. e. e. p. r. a. c. t. i. c. a. q. p. r. i. m. o. c. i. t. e. t. u. t. o. r. e. t. i. t. e. r. r. o. g. e. t. a. n. i. p. e. v. e. l. i. t. p. s. e. p. u. p. i. l. l. i. d. e. f. e. n. d. e. r. e. a. n. p. u. p. i. l. l. o. d. e. f. e. n. d. e. r. i. a. u. c. t. o. r. a. r. i. e. x. e. q. t. a. t. e. l. v. b. i. c. i. u. s. s. de interro. ac. et. s. de pe. here. l. q. interrogat? r. ex hoc reddif actor cert? q. liter formet libellū. vl? vt puto poterit formare ge neralif libellū cōtra pupillū. et quālibet p. sonā pro eo legitime cōparētē seu defendentē seu interueniē tē. r. ita admittit cōsuetudo. rō q. nō est i. p. t. a. t. e. s. u. i. ¶ B. B. B. ij

et pup. p. illū
tex. et p. ter.
in. c. si pat. de
testa. in. vi.
p. An valeat
at. An valeat
at semp tute
le datio sine
inq. sitōne. vid
l. ij. C. de con
fir. tu. et vide
qd no. in. l. i.
C. de tu. q. sa
tis nō dede.

De adm
ni. tu. R. u.

Erere. S. suffic. pxi ma' citatio. q liter fiat cita tio de minor re r de adul ro. vide bal. in. l. pe. ad fi. C. si aduer. re iudi. vbi alle gat ter. loqn te de pupill lo in. l. si ideo ff. de euct. et qd si pupill? sine auctori tate tutor? e lite ptestat? vtz solus tu tor possit lite pseq. dic q sic. d. l. si ideo r no. bald. in viij. q. in. l. si qn. de testi. r Rideo. sz bar. in extra uag. ad repri me. in ver. ci tata no decy dit. ad bal. in. l. i. C. q pe. tu. s Rideo no. s bart. te net bal. p illu tex. i. l. si ex le gati ca. de s bo. obli. cum seq. ite s bar. facit. l. b aut e j. q. ex cau. in pos. ea. in. s. citadi sunt tu tores. p imo. in. l. s pupill li. de re iudi. qd in furioso vide bart. i. l. ij. ff. de cura. furi. de infan te certu est q citari no pot vt hic. et not. bal. in. c. i. de mili. vafal. q ptu. est. sz qd dz facere cre ditoz q vult suu pseq. vid bal. ibi r bar. in. l. b aut. in pxi. r in. l. ful cini. qui. ex cau. i pos. ea. et vide in ma teria ista no. p bart. in. l. q bz. S. si pupil

auctoris que oueniat. vt. l. i. s. qd aut. j. quoz le. r. l. qd in heredē. s. eligere. s. de tribu. in adulto no no est dubiu cu electio sit actoris: vñ pot formare libel lu vel in ipm curatore vl in ipm adultu vl etiaz sim plicif. vt dixi. s. in pupillo. no eni ex hoc ledit adul tus si actor dat sibi electionē cōparēdi p se cuz au ctoritate curatoris vl p curatore tantu. ¶ Quero qualif fiat pūma citatio? an citabunt minores vl defensores eoz. nā in adulto est electio actoris. Re spōdeo' verū. est q in adulto electio actoris est: in pupillo dz fieri citatio alternatiue q cōpareat p se vel p legitimā psonā. vt euidenter dic h ter. qd etiaz pot fieri in adulto p rōnē quā dixi: puto etiā q si sol' pupill' citef valet citatio: sicut eni qn citat mi nor intelligit q cōpareat p se vl p pcuratore. vt. l. i. C. de pcur. r. l. si. in si. s. de pcur. ita in pupillo in telligit q cōpareat p se vel p ltimā psonā: et q taz lis: citatio valeat apparet. qz si nemo comparet ad defendēdū pupillū sit misio in possessionē ex pmo decreto lz no ex scdo. vt. j. ex q. cau. in poss. ea. l. apd iul. s. i. ¶ Quero si tutor cōpareat r petat dilatio: nē ad exhibendū pupillū: an debeat sibi dari. Rñ. nō: imo abites r infantes oīno p se debēt defen dere. vt h i ter. r eodē mō si agit ptra adultū absen tē nō cogat curator eū exhibere: sed tenet actor di ctare iudiciū s ipm curatore vt. hic. in s. abntibus aut. ¶ Quero cū q sit litis cōtestatio. an. ex p dicit. p3 qz vel cū tutore vel curatore vl cū minorib' au ctoritate ipoz data electōe eis qb' dixi. s. ¶ Que ro vtrū sit differētia: an. lis ptestet cū pupillo vl cū tutore. Bl. inuit q sic: nā si sit cū pupillo auctori ta te tutoris iterrūpit pscriptōs: sec' si fieret cū tuto re. r ita inuit gl. doc. dicit q etiā si fiat cū solo tuto re interrūpit pscriptio cū ei' mora r culpa noceat pupillo: et ei' sollicitudo. pdest. vt. l. si ex legati ca. j. de ver. ob. Ita tenet iac. de are. et s. de. qd plz p. l. si qz solutōi. s. i. s. de vsuf. Quero qz iurabit de ca lūnia. Bl. dicit idistincte q siue pupill' sit in iudī cio cū auctoritate tutoris siue tutor sol' ipe tutor: sp iurat de calūnia. vt. l. ij. s. qd obseruari. C. de iura. calū. lz alif olim aliter hodie obseruet: qd satz plaz cet. ¶ Quero qm mior suscepit iudiciū cū auctori tate tutoris vl sui admistratoz: an debeat esse pñs in quolibet actu r auctozari: an sufficiat vna aucto ritas p toto iudicio. Et vidz q in qlibet actu: alias ille act' nō noceret pupillo seu adulto. vt. l. clarum. C. de auc. pstan. nō ergo poterit iudere vni positōi sine tutoris auctoritate: qd intelligo. vt dixi. j. de cō fel. l. certū. s. sz an ipos. ver. in pupillo. ¶ Itē qro si pupill' suscepit iudiciū cū auctoritate tutoris: tu tor postea vult esse in iudicio pncipal' p se: an pos sit. Rñ. q sic. nā oīs iuris cōpetētis. pupillo exerci tū cōpetit tutori. lz ergo ius instātie istu' sit pupil lo qstū in quātū tutor poterit ipm exercere nō aut cogēt inuit' hoc facere. vt. s. dixi. et ex h seqtur q si pupill' suscepit iudiciū auctoritate tutoris nō va leret citatio postea facta de tutore: r nō esset cōtu max tutor: si nō cōpareret: lz posset cōparere si vel let. ¶ Quero qd si pupillus cōpareret sine tutore ab initio vl postq suscepit iudiciū in se cū auctori tate tutoris. Rñ. pcedit cōiter ptra eū sicut cōtra ptumacē: qz nō legitie cōparet. vt. l. ij. s. recte defen di. j. ex q. cau. in pos. ea. et sic nō est necesse ad quēlibet actū citare pupillū et tutore: sz sufficit q citetur pupill' eiusqz est cōparere ltime: vt. s. dixi sicuti ab initio elegit. ¶ Quero in quē dz formari snia. Re spōsio p3 ex p dicit: qz in eū in quē format libellus. in h tū est differētia int' tutore r pcuratore: qz vales ret snia lata cū tutore: lz verba pferant in psonam

pupilli: sec' tū esset in alio. vt. l. i. C. de sen. r iterlo. ar. l. eni q. s. si actori. s. de psti. pec. dixi in. l. stipulatō ista. s. si qz insulā. j. de ver. ob. ¶ Quero lata snia in quē fiet executio. dic vt. j. l. pr. Judicati actio nō dat s tutor s Tutor rē: nisi se liti obrulerit: sz s pu pillū: nisi ab hfditate cui' cā pdenat' ē se abstinerit. h. d. ¶ Op. C. qñ ex fac. tu. l. ij. glo. hic ponit opi. Tū dic q actio directa dat tutore et cō tra tutore: et vtilis dat pupillo r ptra pupillū vt hic: sz executio semp fit in pupillū. vt hac. l. et. l. iij. in prin. j. de re iudi. qd itelligede ipa pdenatōe pncipal' sz si esset pdenatio facta in expēsis in quem fieret executio. dixi in. d. l. iij. de re iudi. tetigi in. l. q solidū. s. etiā. j. de le. ij. et dixi in. l. i. s. si pcurator. s. si qz ius di. nō obrē. ¶ Op. s. de pcur. l. pcurator q p euictōe. So. aliud in pcuratore: aliud in tutore: qd an sit verū ibi plene dixi. ¶ Ultimo qrit gl. qd si tutor satis dedit p pupillo q non aduerat nec res spōdet. Dic q si ex certa sciētia tenent fideiussores si p errore iuris vel facti nō tenent. vt. j. vt in pos. le. l. i. pmo rñso. et de fideius. l. postq. et. s. si qz cau. l. sed r si quis. s. si. fm Dy. Ex plib' tutorib' vel curaz s Plures. torib' qlibet pot administrare et vni erit decernēda admistratio p iudicē vel si vni erat decreta p testatore ille admistrabit: r alij nō gerētēs tenent ad ea q h expmunt in textu. h. d. ¶ Op. q nō valet gestū p vñi. j. de cu. fu. l. cū filio. s. pe. r si. fo. h admistrabit vñ' alio si dicit: vt hic. sec' si ali' p dicit. vt in s. no. ¶ Op. s. de proz cur. l. plib'. vbi nō pot gerere qlibet in solidū nisi sit dictum. Sol. aliud in pcuratore vt ibi: aliud in tu tore vt h. dixi in repetitōe. l. i. s. si ples. et. s. de exer ci. ¶ Quero qd i plib' executorib' testōz: an eos eqparamus tutoribus vel pcuratorib'. olim erant opi. hodie est casus extra de testa. c. si. l. i. vi. Si patens. si nō gesserint. ¶ Scdo no. fines hui'. s. ibi sollicitē eos curare qlif querser: ex q hēs q ex mala puerfatōe psumit qz suspectus r. Ex cā recedit a volūtate defuncti: r Quāuis. alij quē testator dixit admistratio cō cedet. Idē in curatore: et si testator nō dixerit vnus eligit. h. d. ¶ Not. tex. ibi minor forte r. q minor xxv. anis pot filio dare tutore in testō. ¶ Itē not. q ex cā recedit a volūtate defuncti. sile in. l. sfirmā mado. et. l. vtilitatē. de pfi. r. tu. facit. j. vbi pup. edu. de. l. i. ¶ Ho. q ex puerfatōe mala qz ē suspect' si mile. s. pxi. s. ¶ Ho. q facit' res expedit p vnuz q p plures. Lōcordantie sunt in glo. Tutores pnt vni ex eis admistra tionē cōmittere vel oēs simul ge rere vel diuidere. ¶ Quero qd si vn' vult diuide re r ali' nō: an vn' possit cogi p aliū ad diuisionez tex. non aperit: dic qñqz oēs volūt cōmittere vni: qñqz nolūt. r de istis casib' nō est dubiū: sz si vnus vult diuidere: cū oēs alij velint admistrare: tunc fiet diuisio ceteris inuitis p officii iudicis. ar. s. fa. her eis. l. et puto. et. s. cōi diui. l. cōi diuidēdo. s. si duo. facit qd no. p Juno. in. c. ex lris. extra de pbat. Et p dicitā sunt vera qñ nullus offert satisfationē: tunc eni recurrimus ad distinctionē positā in tex. s. de te sta. tu. l. testamēto datos. et. l. seqūe. Ta autem. Dicitū determinat fm suā cam. h. d. ¶ Not. tex. ibi et cū cā de pōsitōis exprimat: ex quo collit gū qd dixi in sumario. ¶ Ita. l. facit ad. q. dic ita/ tutū q debeat solui nomie gabelle tot denarij pro

lus. s. de ma tel. et de ffan te etiam vide bal. i. l. dona turus. C. de acq. pos. r de mō citadi pu pillum. vide bal. i. d. l. doz nat'. et. l. i. si. C. si ppē pu pens. r bart. i. extrana. ad repri. in s. ci tat. r no. bal. in. l. i. C. q pe. tu. et dixi in d. l. si ex lega ti. in vl. car. ¶ Et. l. i. C. hāc. l. i. de fen ten. r interlo. limita vt per bar. in efnā. ad repri. i. s. sine figura. ¶ Tutor. s tutorē Ad hoc vid qd dixi post imo. in simili in. l. iij. s. et puent. in si. d. re iudi.

libra: qd si illud sup quo strabit vel qd recolligit
 no ascedit libra. h e ar. q nlla gabella debeat solui
Gessisse. s. e. vbi dicit q tutor q no gessit co?
 git gerere: sec? si gessit. h d: qd gessisse dicit: r ges
 sisse d: q modicu attigit p se vel p aliu: et sic si cessat
 vt suspect? poterit accusari: et q no gessit tenet vti
 l. p. d. Mo. q ex admistratoe modice rei d: qd ges
 sisse r obligat actoe directa tutele. sili per admistra
 tionem modice rei videtur quis adire. vt dixi. in. l.
 gerit. de acq. here. ¶ Mo. q tutor q gessit tenet dis
 recta: ille q no gessit tenet vtili. ex quo apparet q
 actio directa tutele orit ex qst ptractu celebrato ge
 redo: si eni no gerit tenet vtili no directa vt hic p3.
 ¶ Mo. q ille q gerit et postea cessat pot remoueri
 vt suspect? sec? in eo q nihil gerit. dixi. s. e. l. i. i pn.
 ¶ Mo. q ille q p aliu gerit vid: p seipm gerere vt
 teneat directa. An aut ille q p aliu gerit dicat ipse
 gerere fm veritate vel fm fictione. dixi plene in. l. s3
 si vn? s. l. j. de iniu. Quia at an qd qd p se pt pos
 sit p aliu. dic p dy. in. c. pot qd. et in. c. q p aliu. extra
 de re. in. l. vi. tangit p ino. extra de offi. dele. c. fi.
 ¶ Glo. tñ ad istud generale signat qda ar. straria
 r no soluit: vide ea r tolle solutione. dicit glo. ad. l.
 cu fundu. So. vt ibi p3. ¶ Ad. s. si qd. dic q ibi in
 abntia vedidisse no vid: r in pntia sic: ex quo p ali
 um fac. et sic concordat dy. ¶ Seqt i gl. r de adop.
 l. post mort. s. ij. Dic fallit ibi: q adoptio no est in
 admistratoe. vt. j. de manum. l. seru? furiosus. Dy.
 Itē q adoptio imitat natura id pot strabi p pecu
 ratorē: sic filiaro naturalis. ¶ Seqtur. et. C. d his
 q ve. eta. impe. l. ij. Dic fallit ibi qz venia etatis dat
 rone industrie q magis apparet cum petit p se q si
 peteret p aliu fm dy. ¶ Seqtur in glo. de l. paul?
 So. vt ibi. ¶ Seqt r de trasac. l. cu hi. s. fi. h no e
 pro: nec tra. ¶ Seqtur et. l. liber ho. scdo rno. b
 est p. qz ibi vterqz tenet vt ibi patet.

Debitor. tutele. ¶ Op. C. q da. tu. pos. autē.
 mior. So. ista tura hodie corrigi: qz tutor no pot
 ee q fit debitor: vel creditor: qd dic vt dicā in. l. ppf
 lite. j. de excu. tu. Quero an tutor teneat a se exiger
 re debitu naturale. glo. hic no determinat: dic aut il
 lud debitu naturale fuit ptractu an admistratoe
 et no tenet illud a se exigere: alias esset sibi danosu
 officiu suu absqz sui culpa qd esse no dz. vt. l. si quis
 ex signatorib? j. que ad. testa. aperl. aut fuit ptractu
 rone admistratois: r tenet a se exigere. ar. et? qd dz
 de sermo. i. l. atq natura. in prin. de neg. ges. fm pe.

Si tutor. miorē: vt petat sibi curatoe: als te
 net. h. d. ¶ Querit glo. qd si tutor admonuit r mior
 noz noluit. Dicit gl. qz tutor est excusar? qd dy. in
 telligit de curatoe ad negocia: sec? si ad lite. na co
 git recipe inuitus: et sic no excusat ppf sola admo
 nitione. satis puto q ipe tutor excusaret: qd eni dz
 inuit? recipit curatoe ad lite: intelligit ad petitione
 aduersarij: no ad petitione tutoris.

Post copletu Post copletu tutela vel curaz
 cogit qd lite cepta pficere: nisi
 instrumeta litis r rones reddiderit. h. d. ¶ De hoc
 habes rubrica. C. vt cause post puber. assit tutor. fa
 cit. j. de ap. l. tutor. ¶ Quero si iudic? fuit pstitutus
 ab aliq vnueritate vsqz ad certu tps lis fuit cote?
 flata tps est finitu: an finito tpe teneatur? lite pseq
 dicere sic: aut tu qris vtru possit copelli ad cam per
 agenda ab aduersario. r dico q sic: nisi iudic? alle
 gat aliquam iustam cam de his que ponuntur in. l.
 post lite. cu. l. se. s. de pcur. Mo eni pot reuocari in

piudicium aduersarij vt ibi: aut qris an possit cogi
 ab illa vnueritate: ita q ei teneat si no exerceret: r
 no pot cogi nec tenet? nisi forte cessauerit i reddē
 dis instris r in reddēda rone: vt h d: in tutoze.

Vidā decedens. Si relinqtur li
 beratio a reddē
 dis rōnibus: nihilomin? tutor de dolo te
 net q no pot remitti. secus si de dāno qd sua culpa
 sentiret. h. d. cōcordat. l. si seru? vetitus. de lega. i. r
 ibi dixi. et in. laurelio. s. i. de lib. leg. ¶ Op. s. de
 pac. l. si vn? s. i. so. vt ibi. ¶ Op. de. l. si qd rones
 j. de lib. le. So. illa dz intelligi fm ista qn legat libe
 ratio ab admistratoe pterita an factu testm: s3 si ab
 admistratoe futura dol? nullo mo videt remissus:
 ita loqtur hic. et hoc tenet do. dy.

Papinianus Si tutor iubet gerere de confi
 lio ei? q no pot esse particeps
 officij de honestate illud reqrit: s3 no tenet seq sicut
 als qn a voluntate defuncti recedit. h. d. ¶ Op. j.
 e. l. ticiu et mēu. s. i. So. ibi fuit assumpt? vt psub
 toz ille q potuit esse particeps officij: h mlter que ee
 no poterat: qd plene examinau in repetitōne. l. i. s. si
 plures. s. de exerci. et hoc facit ad. q. dixit testator
 q executor teneat exeq voluntate defuncti de con
 silio alicui? fris minoris: an executor sine eo possit
 facere. plene examinau in tertio lib. minoritari.

Ex quo rātia psumit nisi sciētia pbe. h. d. Mo.
 q sufficit que scire sine ptestatoe: qd itellige qn p
 testatio fit ad notificadū tñ: cu ille q est certus cer
 riorari no dz. vt. l. i. in fi. de act. emp. et ex de re. sur.
 c. q cert? sec? si ptestatio fiet ad aliud. vt. l. denun
 tiaste. in pn. de adul. dixi i. l. ij. in fi. s. so. ma. ¶ Op
 po. q teneat tutor a tpe quo fuit iustus. vt. j. e. l. q
 iustus. hui? timore posita est quedā distinctio per
 gl. quā vide r signat: s3 in vltio mēbro in quo dic q
 tenet ex die q debuit admistratoe accipe et ex q
 sciuit se datu. vt. j. si tu. vel cu. ap. l. i. et. j. e. l. tuto
 res q post. s. tutor dar? ¶ Op. C. de peri tu. l. si tu
 tor. So. ibi tutor pbat ignoratiā ex voluntate no ex
 necessitate: ita dicit gl. vel veri? sufficit pupillu pro
 bare publicā famā ex quo psumit sciētia: nisi per tu
 toze pbe ignoratiā: idē si deniciatū fuit ad domū
 vt. j. l. straria. sile dixi vobis in. l. is pot. j. de acqre.
 here. ¶ Quero qd si p aliquē est denunciatiū mibi
 q ego sum tutor: an sufficit. Ex. inuit q sic. In cō
 tranū est q no debea alteri credere. vt. j. qd fal. tut.
 auc. l. i. Est ergo mod? q ille q dar? est tutor ondat
 testamētū: vel dicat ei p psonas q dicūt se vidisse te
 stamētū adeo q si no credit sit ignoratiā supina. vt
 l. si qd inficiatus. s. depon. dixi plene in. l. no solum
 s. fi. de ope. no. num. in materia ptestatois.

Tutor qui reptoriū. q no facit in
 uētariū absqz cā: iurat in lite: et ante q fa
 ciat no pot admistrare: nisi que dilatione no recipi
 unt. h. d. primo pot dicit et executione. scdo effe
 ctū dicit. scda ibi si qd igit. prima subdividit in du
 as. l. in dicit r exceptione. scda ibi: nisi forte: itē se
 cūda ibi subdividit in quoz. pno pot vnū effectū.
 scdo ei? practica qtu ad modū pbadi. tertio ponit
 aliū effectū. qto ab eo excipit. scda ibi. qd in iureiu
 rado. tertia ibi in. l. itaqz. qta ibi: nisi qd. ¶ Ante
 q ponaz casum in terminis scias q iuriscō. ponit
 pstanti q tutor inuētariū facere tenet. vt. l. tu to
 res. C. e. r arbi. tu. l. fi. et. l. iij. s. tutores. j. de excu. tu.
 hoc pmissio casus est plan? examinem? per particu
 las. primo hēm? vnū qd h psuppōit q tutor tenet
 facere inuētariū. Cōcordatias dixi. s. idē in curato

5 Me teneat
 vide bar. qui
 idem tenet in
 l. creditor. s.
 substituti. de
 appel.

Udam
 decedēs
 s. papi. plene
 examinau. vñ
 de bal. i. auf.
 ingressi. i. iij.
 col. C. de sac.
 san. ecc. r qd
 no. bar. in. l. a
 filio. de alim.
 et cib. leg. et
 meli? bar. i. l.
 i. s. si plures.
 i. ij. col. de ex
 ercito.

Tutor q
 reperto
 riu. facere te
 net. adde qd
 si plus debe
 ret expēdi in
 cōfectōe inuē
 tarij q esset
 vtilitas tunc
 no debet tu
 tor? pficere in
 uētariū. vt in
 termis dixit
 bar. p illū tex
 tū in. l. medu
 terrance. i. pn
 ci. C. de ano.
 et tri. l. r. vbi
 pla dicit in fi
 mili.
 B B B iij

Post cō
 pletū. teneat
 an iudicis
 possit cogi si
 nito suo tpe
 lite p ipm ce
 ptā finire. vñ
 de bar. in. l. si.
 ad fi. de app.
 et vide q no
 tau in. l. dā
 ni. s. fabinus
 de dā. infec.
 i. iij. col. post
 bar. cu bar. te
 net imo. in. c.
 i. de iudico.
 vbi vide no.
 p do. anto. d
 bur.

c Quid de actore, vtrū actor debeat facere inuentariū. de quo etiam vide pe. de anch. in cle. ij. de sta. mo. **d** Quero vtrū adde bar. in. l. si hereditas. de testa. tu. in prin. **e** dōz satisficere curator dat? ad vñū actū. l. mulier. et ibi bal. de iure do. **e** Quero an. r. an tutor datus bonis ad lites teneat facere inuentariū: et an ad exigenda debita teneat r. v. de spec. in. ti. de actore. in n. pubes aut et vide eū in ti. de tutore. **f** generaliter n. vtrū curatoz. et ibi etiā tangit quid possit facere. **f** Sz quero adde h. bald. in. l. i. s. solēt. de offi. pfect. v. et vid om nino bar. in. l. legitimos i. n. vltim? scias. de legit. tu. **g** Dol? pre sumpt? r. qd si tutor omiū sit aliq? scient? ponere i inue ntario. vide. l. in eos. s. d. tu to. et. j. pxi. **h** Publica rñ psonariū. r. an reqrat de cretum. vide bal. in aut. sz cū testator. in in. col. C. ad l. fal. et bal. in l. i. C. q. bo. ce de. pos. r. spe cu. in ti. de in stru. edi. s. si. n. qd si heres et sal. in. l. si. s. i. de ur. de li. dicit qd nō est sciendū i iudicio. r. qd ita terminat h. qd in. d. l. si. et in s. sancim?. in aut. de here. et fal. sz scdm eū gl. alif. dōz perit in. s. sancim?. in autē. de here. r. fal. in vers. si ver ro. Barto. in s. hie nobis. in aut. de heredi. r. fal. dōz sit q. d. glo. facit p opi. marti. de sano. relata in spe. in p. allegato loco. f. qd inuēta rñ fieri debet corā iudice. bal. in. l. facultas. C. de iure fil. li. x. tenet qd inuentariū heredis nō sit sciendū in iudicio sec? in inuentario tutoris. Et

re. vt. C. de cura. fu. l. si. C. de epi. au. l. de creatōibus **f** Sz qro qd de actore? Rñ. actor nō gerit nomie suo: sz gerit nomie tutoris et ei? periculo ostituitur vt. l. solet. s. de tutel. r. l. decreto. s. e. et id nō est necesse qd faciat inuentariū: sz sufficit a tutore esse cōfey etū. tutor enī p eū gerit. vt. l. ita aut. s. gessisse. s. eo. sz tutor qd daret in locū abūntis vel coadiutor vel qd cūqz hret auctoritatē p se r. pculo pmi tutoris nō gereret teneret facere inuentariū ppf generalitates hui? l. r. p. l. i. **Q**uerit gl. an tutor honorari? vt dat? cā noticie teneat facere inuentariū. Et determi nat qd sic ppf generalitatē huius. l. **Q**re qz pōt eis solui qd hnt cōsionē in tutela. vt in gl. **Q**uero vtrū? tutor dat? ad vñū articulū: vt ad adeundam hereditatē: teneat facere inuentariū. Ja. de are. dicit qd non. vt. l. impuberi. s. de tuto. et cura. da. ab his. argu. C. de tuto. et cura. qui satis non dede. l. vlti. fm vnam lec. ita dicit ipe qd puto verū: qz inuēta rñ dōz fieri solū de corporib? q inueniunt in bonis pupilli. vt. j. dīcā. sz an aditam hereditatē nullū tale repit. vt. j. dīcā. ergo r. c. tuti? tū est qd inuentariū faci ciat r. i inuentario solū ponat ins adēndi illā hereditatē: et ita vidē sentire Ly. in. l. tutores. C. e. qro an? tutor dat? ad lites teneat facere inuentariū. Rñ deo nō. vt no. C. de epi. au. l. de creatōib?. sz qdā contra p. l. et si ad rps. j. rē pu. fal. fo. dic vt ibi. **Q**uero qū debeat fieri inuentariū. **T**er. in. l. tutores. C. e. dīc mor qd creati fuerint: qd qdā itelligit infra rps qd dat heredit: quidā itra qmōz mēses. glo. ibi et h. r. et oēs doc. itelligit mor. i. qd pmiū poterit. facit. j. d. p. dī. et de. l. h. p. dī. qd si nō fecit dolo fecisse vidē vt h. **S**z qro qd si neglexit facere p pla tpa r. p? ea inuentariū facit: an admittat ad agendū. glo. dīc qd nō: imo debet reuocari vt suspect? r. i carcerari vt l. iij. s. tutores. de suspe. tu. et. C. arbi. tu. l. vlt. et hoc vidē tenere Spe. de instru. edi. s. fi. circa prin. s. vbi d: qd i inuentariū pōt obijci qd nō fuit factū mor eū potuit r. debuit **C**ōtrariū puto. nā dīcē. ll. dīcēt qd tutor qd nō fecit inuentariū dōz remoueri vt suspec tus. ergo interim est tutor. **P**reterea nō facere inuē tariū est dol? psumpt? vt hie: sz cōtra? tutorē qui nil gessit ad eū remouēdū vt suspectū nō pōt obij ci dol? psumptus. vt. l. h. enim. s. qd ad nihil. j. de su spec. tu. tangit p glo. et clar? p cy. C. de suspec. tu. l. ij. dīcō ergo qd si tutor nil administratū sz tardū? venerit ad cōficiendū inuentariū: et tardū? venerit ad gerēdū nil pōt ei obijci a quocūqz: sz si administra nit anteq? faceret inuentariū nil pōt obijci inuentario qz tutor est r. facere debeat: sz possit accusari vt sus pect?. vt. d. ll. **Q**uero qūter inuentariū debeat fie ri. Rñ. tex. in. l. tutores. C. e. dīcēt qd in pntia publi carū psonariū? glo. tū ibi itelligit qd sufficit vn? nos tari? r. ita etiā h: r. ita etiā cōfē obseruat. **Q**ues ro vtrū debeat fieri corā iudice. **G**lo. h. vidē tenere qd sic. ar. l. cyrograph? j. e. doc. dīcēt et bñ qd qd tum ad tutore sufficit fieri extra iudiciū: sz qd tū ad h vt inuentariū fidē faciat dōz debitorē quoz noia in inuē tario scribūtur reqrat qd corā iudice fiat. vt. d. l. cyro graph?. **Q**uero qd res debēt poni in inuentario.

an inuentariū debeat fieri in iudicio. vide in. l. de creat. de epi. au. r. l. nulli. s. cū aut. de epi. et cle. p. q. iura ang. in. l. i. s. hie stipulatio. si cū plusq? p. l. fal. tenet qd hie nō dōz facere inuentariū in iudicio. cogita. qz in inuentario hie dōz reqrat testes. l. si. s. finat. C. de iure delib. s. si vero absint. in aut. de here. r. falci. qd nō solēt in actib? iudicariis in teruēre. l. in donat. C. de dona. r. cogit ta: qd de hoc fm ang. vidē gl. in. d. s. san cim? in. n. no stra. **J**re hie adde bal. per illuz tex. in. l. orphanotro phos. s. epi. et cle. et in au ten. si oēs. C. si vt se ab her re. absti. et in l. sicut. C. in q bus cau. i in te. re. et ibi dī cēt qd reqrat decretū iudic cis. et qd etiā decernat ad admistrat. r. cū bar. trāsit simpli pe. de ancha. in cle. ij. de sta. mo. et de mō inuē tariū ponit p bal. in. l. i. C. de his qd bo. ce. pos. et ad de qd in inuē tario heredis nō dōz pōt leu gariū relictuū p? morē deo fūcti p extrā nēū testatorē fm bal. in. l. i. in prin. C. vt act. ab here. r. cō. here. qd limita vt per eū. j. e. l. in fi. et vltra h. dōz eta p bar. qū ter pecunie res et nomia debitorū de beat describi in inuentario. vide. l. si quis in prin. r. ibi bal. C. de bo. p. scrip. **i** Vtrū suffi ciat. vidē bal. i. l. si. C. arbi. tu. sz an ante

Ter. in. l. tutores. dīc qd debeat fieri inuentariū omniū rerū r. instrumētōrū: qd itellige verū. s. omniūz corporaliū: r. qd dīcēt instrumētōrū itellige. i. iurū um i corporaliū de qbus apparēt instrumēta seu p batōes in bonis pupilli. **E**t ex h. s. cludo dno. p qd debita a pupillo alijs tutor nō tenet ponere i in uentario: qz illoz ins nō est res pupilli: sz est res cre ditoris ipius. p h. tex. in. l. vlti. C. de ali. pu. p. stā. nō tū nego qn possit ponere si vult. **S**edō s. cludo qd si sunt debita aliq? ipi pupillo de qbus in bōis su is nō reperiat instrumentū qd tutor nō tenet pone re in inuentario anteq? exigar: qd pbo: inuentariū dōz qz repta et inuēta in bonis pupilli ibi describuntur vt hie no. i. p. r. a glo. sz inueniri dōz illud pprie quod manib? apphēdit. vt in sti. de re. di. s. itē lapilli. C. de fideiuf. l. si baratorē. et no. p. doc. in. l. l. de acq. r. pos. sz talia debita nō inueniunt nec capi pnt mani bus. ergo nō pnt scribi in inuentario. postq? vero illa debita erūt exacta poterūt in inuentario pōi sicut res de nouo obueniētēs. vt. l. i. s. tali. C. de cur. fu. **Q**uero qūter res debeat ascribi in inuentario. Rñ. taliter qd tutor ex illo inuentario possit pueniri vt. l. si. in prin. C. arbi. tu. et ex h. dīcō qd omnes res de bēt scribi p signa p latera r. cōfinita sicut in libello ponerent. vt dōz in. l. si in rem. s. de rei ven. et. l. i. actō ne. j. de fur. dīcō etiā qd tutor dōz scribere se inuenit? se in bonis dīcti pupilli. vt h. fm qd glo. itelligit in d. l. tutores. C. e. **E**t p hoc nō plz mibi forma inuēta rñ quā Spec. pōt i. ti. de instru. edi. s. dīcō. vbi dōz cīt talis tutor dīxit et asseruit in pupilli dīcti bōis pmo esse talē rē. itē talē rē. nā fm illā formā nō dī cīt se inuenisse: sz dīcīt esse in bonis. qd pōt itelligi de re existente etiā apud aliū cui? habeo petitiō nē. vt. l. rē in bonis. de acq. r. do. et sic ex hoc inuē tario tutor nō possit pueniri ad resignādā rē cuz se eā inuenisse nō asserat: et istā formā Spec. arbitror esse corruptā vicio scriptoris: cum in sequētib? for mis semp adiecerit verbū inuenisse. **Q**uero qd si tutor dīcīt in inuentario qd credit esse tales res dōz eti pupilli. et ad eū ptenere vtrū sufficiat. Rñ. inuē tariū fit de eo qd inuenit vt dīcīt: si ergo inuentariūz clare dīcīt id qd spectat ad inuētiōnē vt qd possessiō nē seu ipam rē inuenit in bonis satis est: nec puto qd tutor habeat necesse asserere de dōz ipius rei cū hoc nō subijciat inuētiōi de facili. pprie loquendo. **Q**uero qd si tutor in inuentario nō posuit oēs res. Rñ deo dolo facere vidē: cū oēs debeat ponere vt. d. l. tutores. C. e. nō tū ppf h. remoueret ab agē do cōtra debitorē: nisi pmo remoueret vt suspec tus. vt. j. dīcā. p. dīcā vera: nisi aliqua iusta cā esset ppter quā nō posuit. vt qz ille res erāt sibi occulte vt hie: ibi nisi aliqua necessaria rē. facit. j. qd vi aut clam. l. semp. s. hoc interdīcō. **Q**uero an instrumēta in qbus cōtinent noia debitorū debeat pon ni per extensum in inuentario. vidē qd sic. vt. l. cyrogra phus. j. e. et h. vidē tenere Spe. in p. alleg. s. dīcō. vbi dīcīt qd i inuentariū opponit qd instrumēta nō sunt scripta p extensum in inuentario: puto qd si alijs qd vellet qd inuentariū. pbaret cōtra debitorē de

aditā hereditatē possit tutor facere inuentariū. vide gl. r. bal. i. l. tuto res. C. e. et bar. in. l. in eos. C. de tutel. **k** Mō posuit qd si res modicas di misit ponere in inuentario nō nocet. fm bal. in spec. in ti.

de istru. edl. in vl. col. sed qd si nihil est i bōis an tuoz teneat fa cere inuētari um. vide bal. in. l. fi. C. qui bo. ce. pos. fz an deat por ni estatio rez in inuētario. vide bal. i. l. fi. C. d ma giff. cōuen. Citat legi time. Sz an reqratur cita tio creditorū adde gl. bar. r bal. l. tuto res. Ce. r an i inuētario rez qraē signum crucis. vide io. an. q. nō. in spec. de in stru. edl. s. fi. n. b. aut. m. l. de qb? adde qd no. bar. in. l. nōo pōt. in. ij. col. de legi. n. Ho. q. ilz le rē. vid qd dixi p bart. in. d. l. fi. vbi dixi q b cap su reqrē q remittat apd iudicē.

beret scribi totū p extensum. vt. d. l. cyrographus. r deberet inuētariū esse cōfectū corā iudice pntib? de bitozib? vel citatis ltime! ad hoc: als inuētariū nō faceret fidē. vt in aut. si qd in aliquo. C. de edē. r qd dico citari. ad b intelligo clare. s. q cōpareat corāz iudice ad vidēdū pfectionē inuētarij i quo exēplaf tale in fīm debiti. dz enī esse clara citatio. vt. laut q alit. in pn. j. qd vi aut clā. r de adul. l. denūciāse. in pn. fz qm ad tutorē volētē gerere sufficit q sūma seu snia in fīm ponat in inuētario lz nō tenoz exten sus. ar. l. scire leges. s. de legi. et ita obfuaē. ¶ Cē nio ad secūda partē: dz hic nisi forte aliq necessaria aut iustissima cā allegari possit. ¶ Quero q sit illa cā necessaria. Rūdeo pōt esse pzo in psona tutori: qz morbo fontico ipeditus. vt. l. qstū. de re iudi. p r etiā esse ipeditū ex parte rei: qz nō repit adhibē ta diligens inqstio. vt. s. dixi. facit. j. de acq. poss. l. ij. s. nerati. et. j. de le. i. l. cū res. ver. fz si stich? r n. itē si res. ¶ Quero q dicat cā iustissima lz nō neces saria. Rū. si testator remittit cōfectionē inuētarij. vt l. fi. in fi. C. arbi. tu. qd intellige nisi ex cā iudici aliō videret. vt. l. in pfirmādo. et. l. vtilitate. s. de p. fir. tu. l. p. s. vsqz adeo. Itē si p suctudo esset q tutorē nō faceret inuētariū. ar. s. de legi. l. d. qb? m. et. C. q sit lō. cōsue. p totū. et b tagit spe. in p alleg. s. dicto. Itē puto q etiā iudex ex cā possit remittere confes ctionē inuētarij. sicut qnqz expedit pupillo nō hēe tutorē vel qtitatē p rimonij sui nō manifestari. vt. j. ad tercul. l. ij. s. tractari. n. ergo si maf. C. d ali. pu. p. l. vl. et. C. qn r q. quar. ps debe. l. ij. ¶ Venio ad se cūda particulā pncipalē. s. ad ver. si qd igif. ex q cō iuncto cū pncipio no. q ille q nō facit id qd scit vel scire dz se teneri rōne officij sibi in fīm: est in do lo psumpto. s. de custo. reo. l. carceri. et. s. man. l. si pcuratorē. s. si dolo. e. j. ad. l. fal. l. dolo. et ex hoc obligat ad iteresse. vt b p r. ¶ Venio ad tertiā p ticularā. s. ad ver. qd ex iure iur. Ho. q lz p p doli su um iuref in litē: r nō p p lata culpā. vt. l. in actōib? s. de in litē iurā. tñ intelligit p dolo vero nō p doz lo psumpto: vt b. Itē qd dz in litē iurari qn inuētariū nō facit. idēz puto si fecit r aliqz res nō posuit vel obscure posuit: ita q de bonitate ipsariū appa rere nō pōt: paria enī sunt nō esse r nō apparere. vt l. ij. j. de d p. emp. facti. l. cum res. s. ut si res. j. de lei. Ho enī vidz legitime fecisse si ex eo sueniri nō pōt. vt. d. l. vlti. C. arbi. tu. et. C. de suspes. tu. l. nemis nē. Itē b verū ptra ipm tutorē. cōtra aut heredem suū quō iuref in litē. dic plene. C. de in litē iurā. per totū. ¶ Venio ad qrtā particulā. s. ad ver. nihil ita qz. in quo habes q tutor nō debz aliqd gerere añ factū inuētariū. Et aduerte diligētē: qz dicit factū qd rē pfectā significat. vt. l. i. in su. s. qd qz iur. Est enī participiū pteriti tps: nō ergo sufficeret esse cez p r. et b tenet spe. in ti. de tu. s. et generalr. n. fiet aut. et ver. seq. et itelligo pfectū qn ab ipō tutorē est habitū p pfecto. vt. l. p ract. C. de fi. istru. ¶ Que ro qd si tutor apposit in inuētario p rfectionē q si q posuit nō ponēda habent p nō appositis. et si qua nō apposit ponēda parat? est apponere. vtz ex hoc inuētariū dicat nō pfectū. Rū. nō: qz qm est in se tutor hz p pfecto. p rterea h p rfectatio ni hil operat. sit enī circa ea q qd hz necesse faceret: et sic nihil iportat. vt. l. alimēta. s. de neg. ges. dixi ple ne in materia p rfectatōis. in. l. nō solū. s. fi. de oper. no. m. ¶ Itē aduerte qz tex. b dīcnihil gerere cuz oportet. l. expedit. Et sic vidz cōsiliū. s. in. l. fi. C. ar bi. tu. declarat ipator q nō audeat ad administratōz accedere añ pfectū inuētariū: r sic iponit necessitatē ergo nō poterat ltime nisi p r? faciat inuētariū.

¶ Querit qd si tutor agit d aliquē: an illi petenti debeat fieri copia inuētarij. Cū d: q sic als illi ad uersario nō esset cautū q agat cuz lūma psona qd debet esse sicut si ageret cū pncipali. vt. l. ij. s. recte defendi. q. ex cau. in pos. ea. ¶ In dū q nō debet at edī videri: qz facultates pupilli nō debēt manife stari alijs. vt. d. l. fi. de ali. pu. p rstan. et. l. ij. qn et q. quar. pars debet. l. x. et ibi tetigi. Rū. q inuēta r rj copia dz fieri p p rima rōnē: nō tñ ponent in cop pia oēs res posite in inuētario: s. solū dabit p r ad uerse tñ qd sibi sufficiat et pbare possit tutorē ha bere legitimā psonā stādī in iudicio p iura scdo al legata. Sic ergo sic: h est copia cuiusdā inuētarij pfecti p talē tutorē cui? tenoz talis est: r pōt totuz vsqz ad res: et postea dicit in p rimis r. vltio pōt lectū r publicatū vsqz ad finē: nō enī dz edī nisi illa particula q spectat ad aliū. vt. l. argentari? s. edī. s. de edē. et b est verū tenēdo opi. quā dixi q inuēta r rj nō vitiat ex eo q aliqd sit omisium. Si enī vi ciaret deberet dari copia totū inuētarij: als nō est set cautū parti aduerse. Sz qro qd si totū inuēta r rj petit copiā aduersari? qz intēdit tutorē accusa re de suspecto eo q oēs res nō posuit in inuētario: vtrū debeat hēe copiā. Cū d: q sic: sicut qn petit copiā fieri cū die r cōsule: qz vult redarguere in die et p sule de falso. vt. l. i. s. editos. s. de eden. p rariū est veri? nā forte ibi qd copiā petit vt possit redarg uere de falso psequēdo suā iniuriā: vt qz ptra enī sunt instrumēta pncipalē: h vero petit copiā totius vt accuset enī de suspecto ad vtilitatē pupilli nō ad suā. r ista recōuentio de crimie qn qd suā iniuriā nō psequitur nō pmittit. vt. l. negāda. C. q accu. non pos. et. j. de pub. iud. l. is q reus. maxie cū iste puen tus sit suspect? q nō facit animo differēdi litē. vt. l. ij. C. de falsis. ¶ Quero an tutor hz alia facere vt possit administrare. Ho. q sic: et posuit illa q posuit in. l. legitimos. in p r. s. de legi. tu. qd examina vt ibi dixi. ¶ Venio ad vltimā particulā ex q not. q illa q dilationē nō recipiūt p r gerī añ pfectionēz inuētarij. Idē puto de his q de necessitate p rfectio nē inuētarij pcedūt vel expectāt. vt p rcuratio rerū hereditariarū. vt. j. de acq. here. l. aristo. Idē puto de his q pupillo nullo mō p rnt obesse s. pdesse tñ. vt. l. fi. C. de tu. et cu. q satis nō dede. ¶ Ho hoc dico q snia tutoris q fac ea q reqrunt vt possit ad ministrare sufficit ad translationē iuris deliberādī. vt plene dixi in. l. q duos. j. de re. du.

Si tutor. ¶ Minia festinatia vel negligētia tu toris in rebus pupilli vendēdis pu nitur. hoc dicit.

Competit. ¶ In emēdis reb? tutor nō tenetur nisi de dolo et lata culpa. hoc dicit.

Oppo. C. arbi. tu. l. quicqd. vbi etiā tenet de les ui. So. spālis casus est hic. l. qn emit p dia: vt nō te neat nisi de lata culpa.

Si post depositiōem. ¶ Hic vsqz ad finem l. iuriscō sultus tra ctat materiā de vsuris pupillarib?. quā glo. s. imat j. e. l. s. que autē. et id vsqz ad finē nō dabo sūmariz um. Ho. q tutor pōt cogi ad emendū. Et est casus spālis cū regulariter nō cogit auctorari in certo ar ticulo. vt. j. de auc. tu. l. si tutor. ¶ Itē q ppter negli gētā in emēdo tenet ad vsuras: qd forte hodie nō est correctū: nō enī directo petit vsuras pecunie s. magis qm ex fructib? pcepisset ex p dīo empto. ¶ Ultimo ad hoc vt tutor pueniat ex hac negli gētā est necesse q. p bēf q p dia erāt venalia q eme re potuit: als negligētia nō pbaret. pbaf in aut. vt hī q ob. per hī. res m. s. pe. facit. j. c. l. cū plures.

mitant in fi. hui? p r. per eum. p Debeat fieri. an cōue to a tutor de beat fieri cor pia inuētarij vide q dixi i l. in illa. in. ij. col. de verb. obli.

¶ Hic ger ri. vide tex. in d. l. fina. r ibi bar. r doc. d tu. r cu. q saz tis nō de. p r etiā oēs fru ctus vedere et si biennio nō corripant tur rē. ange. in. l. pcur. C. de pcur.

¶ Si p? deo cisionēz. hēs hic quō quis dicat esse in negligentia. adde etiā qd atēp qd hz beat testes nō dz esse in negli gētā agē dīvl accusan dī. ita no. dī xit bal. in. l. i. C. de his q. vt indi. r ad pbandā ne gli gētā i ge nere. vide. l. idēqz. et qd ibi dixi. s. p socio. r adde q testis de pponēs super negligentia etiā nō inter rogat? debz depōere cām dicit sui sedz bal. in. l. solā. C. de testi.

BBB l iij

Si deponi. adde bar. in l. diuus. j. ad. l. fal. r. an fuder. possit p. cepe q. post tps currant vsure. et d. testatoze vid. q. scripsi in. l. si pulatio ista. s. alteri. de n. bo. obli. et de iudice vid. an ge. in. l. pcuratori. la. i. j. rera. habe. et vide q. scripsi in. l. si finita. s. fulian. i. xvij carta. de da. in. l. in illo articulo an iudex possit ius bere q. imis sus ex primo decreto ob nimia contumacia lucre fructus.

Tutele hanc. allegat bar. in. l. si filio. de verbo. obli. et cy. et alij. l. empti. C. loca.

Goties ob stare directe. vide bal. in. l. empro. in. l. C. de hered. vel act. ven. q. se quis ista glo.

Itē si temporali. quero an. An tutor debeat exigere debitū naturale. et videt q. qlibet teneatur sibi soluere. arg. bone littere i. l. frat. a fratre de cōdi. ide. et insti. d. act. s. actio.

S. si. et. s. p. socio. l. idēq. s. i.

Si deponi. rat vsure. vt. s. e. l. s. si post. Sol. post depositionē pnt vsure currere ob morā factā in cōparādo vt ibi: nō ob morā factā in deponēdo vt hic. Quero an hodie iste. s. sit correct? cum vsure hodie nō possint exigi. Azō in sūma de vsur. vidz tenere q. sic: qd itelligenti tanq. interesse pe tant. vt dixi in. s. si post. puto etiā q. iudex nō possit hodie p. cepe vt post tps currat vsure nec etiā testator. vt. j. de admē. le. l. iij. in. l. s. alif iudex possit mulctare iobedientē. vt. C. d. mō mulcta. l. mulctari et. s. si q. s. ius dicē. nō obtē. l. i. et. ij.

Tutele. Tutor tenet restituere pecunia quā credidit adueniēte die: nisi in credēdo nō potuit sibi culpa imputari. hoc dicit.

Notiens. Tutor dz facere pupillo si actionē vtilē qri sufficit. h. d. Not. ter. ibi q. vere in prāte ei? erit: q. p. seruū tutoris ita qri tur vtilis pupillo sicuti p. ipm tutorē. Quero q. est rō hui? ordinis. Dicit gl. q. meli? est meū q. verstrū: r. id si stipulet pupill? habet actionē directam si stipulat tutor qri directā tutori r. vtilis pupillo deinde si pupill? ledere? sup illa directā nō possit impetrare restitutionē: ita dicit gl. quāvide r. signa. Mo. ex ista gl. q. aliq. exceptio pōt ob stare directe? q. nō obstat vtili. de quo p. dy. in. c. p. possessore extra de re. iur. li. vi. in. vlti. q. Dixi in. l. si culpa. s. de rei. vē. Ista glo. repēdit pe. et iac. de ra. dicētes q. siue agat directā siue vtili pōt peti restitutio: q. in spectā origine fauorē pupilli respicit. p. quo facit qd nō. in. l. nō solū. in. prin. et. s. i. s. de pcur. vbi ita cauet de rato ille q. agit directā sic ille q. agit vtili. p. quo vidz casus in. l. ij. in. l. s. e. Quero an iste ordo sit necessari? Glo. r. idet q. est p. siliij nō necessitatis. Quero q. tutor stipulat quō debeāt cōcipi verba stipulatiois. Rñ. vnus modus est q. tutor stipuletur noīe pupilli. et iste est bonus mod? r. indubitabilis: valeret enī etiā i. pcuratore. vt. l. huiusmodi. in. pn. et qd ibi nō. j. de le. i. Secō q. stipulet p. hec verba p. mittit pupillo. vt. l. eū q. s. si actori s. de p. s. i. pec. Ita dicit gl. idē. j. de sti. ser. li. in. pn. ia. de are. istū secūdū modū nō approbat. dic vt dicit in. l. stipulatio ista. s. si q. s. insulā. j. de verbo. obli. vbi tangit glo.

Debitū ex alia cā in actōe tutele de nequa q. voluit si tutor debeat et potuit soluere: et pupilli interest q. in actionē illā deuoluat. h. d. Quero p. declaratōe l. se qd vult dicere h. et sup. Glo. variat. et fm glo. exponit. hic. s. p. r. e. dicit: et supius. s. dicit in. pn. s. serui. ij. vero respōsum nō mutat. et hoc tenet Dy. Opp. s. de nego. ges. l. diuortio. Glo. soluit ibi debebat pecunia pupillo: h. vero debebat pupillū liberare.

Item si temporali. actio surrogata dz sapere naturā ei? in cui? locū surrogat. vt. l. eū q. s. iniuriarū. s. si q. s. cau. So. h. p. p. culpa tutoris qui a se exiger debuit. ita nō. i. d. l. diuortio. Quero an? tutor teneat a se exigere debitū naturale. Tex. inu. it q. sic. et glo. vidz tenere. Sz p. tra hoc: q. officiu? suū esset sibi dānosus. Dicit qdā q. nō est q. etiaz antea poterat sibi obijci cōpēsatio: ita tenebat iac. de are. p. p. p. oīa ista distinguitur debitū naturale cepit esse an? tutela: et non tenet a se exigere alias sec? vt dixi. s. e. l. ita asit. s. debitor. et istō videt equs. Quero qd ecōtra si pupill? dz tutori

naturali: an possit sibi soluere. glo. inuit q. sic: post ea in p. trariū adducit. s. de pet. her. l. si qd possessor s. i. et. j. de solu. l. stichū. s. aditio. et istud vltimū tenz dy. et veri? Ultio no. tex. q. sine actōe nō expitur sile. s. de nego. ges. l. si pupilli. s. videam?

Sed si sub vsuris. Iste. s. vidz correct? per aut. minoris. C. q. da. tu. pos. q. debitor vel creditor nō pōt esse tutor: et an hoc sit verū in testamētario. dixi in. l. si q. s. sub cōdi tōe. de testa. tu. Bar.

Sicut autem. Tutor pōt sibi et alijs soluere debet enī bonā fidē agnoscere hoc dicit. Mo. hic ar. q. si tutor pōt enī in expēs sis fiet executio p. tra enī ibi in. n. deniqz ipator. r. tetigi. l. i. j. s. e. et. l. q. solidū. s. etiā. j. de le. ij. Mo. q. tutor dz bonā fidē agnoscere. Mo. q. tutor in terrogat? in iudicio dz r. idere veritatē lz faciat cōtra pupillū: vt ibi denūciare verū debeat. Expōit glo. s. iudici. de quo plene p. cy. C. de cōf. l. i. i. xiiij. q. dixi plene in. l. certū. s. s. an r. ipsos. Quero an iste. s. et pcedēs sint correcti p. aut. minoris: q. p. hibet debitores et creditores esse tutores. Rñ. sic in tutore legitimo et datiuo. In testamētario ē magna p. trouersia. dicā in. l. p. p. l. i. j. de excu. tu.

Mon tatum. Tutor pōt a pupillo mutuo accipere et seipm debitores ascribere. h. d. Mo. q. hoc casu sustinet tutor dupli cē personā. s. mutuatīs et ei? cui mutuat. h. d.

Constat. Tutor dat? patrimonio supuentēti nō tenet de anteriori: sed prior tenetur de augmēto obuētiēti. h. d. Ex fine hui? l. sumi tur arg. q. si aliquis fundat eccliam hac. l. r. pacto q. subit abbati. q. nihilomin? erit sub epo. Ja. de are. Itē finis hui? l. p. stat ar. ad. q. q. si aliq. ad regendā terrā vel castrū: que vlt qd de nouo adingit territorio ciuitatis deputat singularis rector: q. nī bilomin? generalis iudex. i. potestas habet in illa terra vel castro iurisdictionē: qd in illis que pnt esse apud ples insolidū vt est iurisditio: nō videt adēptū vni qd est cōcessum alteri vt h. sec? in his que nō pnt esse apd ples insolidum: vt est in dñio rez quia tunc obtinet regula cōtraria. vt. l. qd in rerum s. i. de le. i. et ibi dixi.

Generaliter. Tutor q. nō facit ea que defendēs nō vidz recte defendere. h. d.

Quero dz h. si retractat solutionē quō solutio p. tinet ad rectā defensionē. Rñ. intelligas copulatiue: q. nō soluit nec defendit: et ita pcedit clare: q. si solueret nō esset necessaria defensio. Si vero itelligas alternatiue vt sonat tex. itic intelligas q. de tractat solutionē. s. sportularū vel salariū notarioz r. aduocatozū p. p. qd impedit p. cessus. bar.

In rebus emptis p. tutorem q. est circa inuē? seru? dñs nō hz ius deduc tōis: rō q. res empta de pecunia pupilli ē pupilli. vt. l. s. si pecunia. j. de reb? co. r. nec iō sicut i reb? alienis dñs nō hz ius detractōis. vt. l. si cum dotē. s. si. s. so. ma. et. l. ex facto. s. de pecul. ita nec i his habet ius detractōis.

Amplures. Durate tutela nō pōt agi actōe tutele. Cir ca qd distingue plene. vt. l. ij. C. e.

Que bona. Que legitime et bōa fide aliena? pupilli fuerūt. h. d. Quero de quibus reb? itel ligit h. s. Glo. si. intelligere vidz in reb? q. casib? vident esse subiecte r. cōseruari nō pnt: pcedētes glo. intelligere vident simpliciter in oib? reb? cuiuscūqz

Sicut at. vide no. s. p. xi. s. et vide bal. in. l. cū ip se. de p. trah. emp. et bar. r. doc. in. l. i. de stip. ser. quid in excozore testamētū. v. de io. an. post spec. in. ti. de instru. edi. s. vñc aliq. i. ad di. inci. sup. ple. qd asit in pcuratore et officiali. vide bar. in. l. i. s. s. verba. in. fi. ne vis si. e. ti. 3. Nō tantū vidz qd p. istū tex. dixi glo. in. l. singula? ria. si cer. per. et ea repēben? dit bar. ibi. i. iij. col.

conditiois que si legitime r bona fide alienate sunt no retractant de iure coi. vt hic. Sz an retractet p restitutione in integri: tuc bn adhibet distinctio le nis dani et enormis: vt b in glo. et ita itelligit dy. Quero an sit veru in distincte q no interest: an tutor sit paup vel diues. glo. dicit q non. dicitz ple ne in. l. fi. j. eo.

Mimiu No pot tutor p p pupillum pl expere dere suo noie. h. d.

Cu tutor Circa psona pupilli dz tutor expen dere qd morib honestati et pditoni pupilli agruit. h. d. C. p. q ista munera non de beat dimittere. vt. j. l. pri. s. fi. So. hic loqtur de mu nerib solitis et suctis q ex honestate dimitti no pnt: ibi de munerib incosuetis: et q fm honestate dimitti pnt. Quero dz hic q non dabit sorori dotē ex alio pte nate qd si est nata ex eodē pte: an eā dotabit si nō bz vñ se dotet. B. dicit q sic r bn p. l. q filii. s. quefiti. j. vbi pupil. edu. de. tagit glo. C. e. l. nō omi. et ibi p. q. C. ultimo gl. ista facit ad q. an si pater assignauit filie dotē in testō videatur dotata. glo. h. inuit q sic. qd plene examinaui in. l. ricio. s. an nup. j. de pdi. r. de.

Tutor. Non est Quod qs facit de suo psumit q potu erit de alieno. h. d. C. p. s. de in litem fur. l. videam. So. tutor in ppijs r in pupillarib eandē diligētia dz adhibere. vt. j. e. l. a tutorib. sed in ppro facto nō cōpellit diligēs paterfa. subire pcuratō: eodē mō nec in pupillarib. vt. d. l. videam. h. aut cōstabat diligentia adhibita in ppijs: ergo dz adhibere in ppillarib fm dy. Quero qd si est certū q pecunia pupillarē nō potuit collocare: sua sic. Rñ. hec. l. loqtur in casu dubij: sz in casu cer ti nō est tutor in culpa si vtilitate ppiā ptulit vtili tati pupilli: ne als officii suū sit sibi dānosus qd ei se nō dz. ar. p hoc qd no. in. l. si vt certo. s. plane. s. cōmo. ita tenet pe. C. arbi. tu. l. qe quid. C. ultimo no. ex h. s. q si qs vult arguere aliquē ex negligētia q pecunia nō mutauit oportet q pbet dire cte vel psumptiue q eā mutare nō poterit.

In soluendis Tutor dz soluere debita et expēsas necessarias facere: et tutores suspectos arguere: expēsas vero q i do nationē eaderēt facere nō pot. h. d. C. p. s. l. pri. s. vlt. glo. soluit b vt ibi dixi. Querit quid si indebitū exigit: an teneat restituere pupillo. et de terminat q sic r bene. Sz hoc facit. s. de peti. her. l. si possessor. s. bonafidei. So. vt no. s. de neg. ges. l. si qs negocia. hec vidz casus q si tutor maritauit sororē pupilli: et eidē misit munera nuptialia q nō pot imputari pupillo: itellige si poterat se abstinere a dictis munerib sine dedecore: ita loqtur b. Si vero nō pot se abstinere sine dedecore r verecūdia tūcid debet mittere: illud eni est mun solēne de q loquit. l. pr. s. pe. et p hoc. s. man. l. quintus. et. j. de ali. et cba. le. l. pecunie.

Tiam. Querit glo. de q tutore loquit tur. et dicit de datiuo et legitimo: nō de testamētario q nō satisfecit. ita. de are. dicit q etiā pot itelligi in testamētario r da tiuo ex inqstōe si ex postfacto est fact nō soluēdo: vt. j. loqtur lra: q: q de nouo emergūt r. p hoc. j. eo. l. tres tutores.

Tutor Negligētia in nō pueniendo debitor: et i nō mutūdo pecunia imputat tutori. h. d.

Am querit Si in eadē admistras tōe plura noia cōtra

banē ad petitionē admistrantis dz dñs vel omnia agnoscere vel oia repudiare. h. d. C. p. gl. j. rem ra. ha. l. cū d debito: nec soluit. Sic q ibi ratiba bitio ptis valet ad cōmodū pcurator: b acceptan tis: sed si in ei cōmodū b acceptare noller: ita loq tur hic. C. p. s. mā. l. si ho nō remunerādi. s. idē ait. Sol. ibi gerēs nō deferebat pditō: b est nō pe tebat vt totū approbare vel totū reprobare: b se cus. C. p. s. de neg. ges. l. si qs aliena. So. itelli gas ibi q diuerse et separate erāt admistratōnes: hic vna: vel si itelligeres q ibi vna esset admistra tio dicas q ibi deficit p hac suppletionē: q: si dese raf pditio dz vel in totū approbare vel in totū re probare fm dy. Querit glo. qd erit eo casu qñ pupill in totū reprobauit. Rñ. tutor tenet ad vsu ras ceterimas ac si in vsus suos pueritisset. vt i glo.

Quis Tutor tenet a tpe q iustus ē admistrare: si an ignoraue rit. h. d. C. p. s. co. l. quidā decedēs. s. fi. cū. l. seq. Glo. soluit ibi vno mō. Dy. aliter vt ibi dixi. et dicam. j. eo. ti. l. tutor. r ibi vide.

Tutor Tutela pot gerī r tutor obli gari: sz in vno interponatur au ctoritās. h. d. Inuestigatio hui. l. ē facta ppter id qd habuistis in. l. ita. s. gessisse. s. e. vbi ge rens tenet directa: nō gerēs tenet vtili.

Ex duobus C. p. glo. de. l. si ex duob. de tu. et ra. dis. Glo. solnit ponendo qdam distinctionē quā plenius ponit et examinat in. l. i. C. de trasac. dicit in. l. straria. et in. l. i. s. nūc tra ctemus. j. de tute. et ra. distra.

Quis Durate admistratōe nō tenet qs reddere rōnē colleget: sz cū ad admistratōnē admittere. h. d. et ē bo na lex. C. No. ar. imo casum q si vn tutor facit in uetariū alteri nolēt facere inuētariū nō tenet illud cōicare vel ei dñdere. Sz circa hoc possēt dubi tari quō plures tutores asserēt se easdē res inuenit se separatim. Rñ. nō est incōgruū: qz res ad eū nō veniūt: nisi qñ ad curā r custodiā: sed custodia pt plib in solidū ptinere. vt. l. si vt certo. s. si duob. s. cōmo. C. No. ex. j. rñ. qñ dz tutor cogit admittere dtutorē q alit suspect accusat. dixi i. l. i. pn. s. e. ti.

Tutor Tutor q succedit in excusatio ne tenet ex quo debuit gerere. h. d. C. p. s. e. l. q iustus. Quidā dicunt q dies iustus est illa q debuit accedere r sic cōcor dat. Alij dicit et istud tenet dy. q dies iustus ispi citur si scientia nō precedit: alias dies scientie: vt b et. l. quidā decedens. s. e.

Quis Si pater pferit filio q admini strat vt testamētari nō obliga tur: nisi de peculio et de in rē verso. h. d.

Quis C. p. s. de tutel. l. si fili. vbi pater cōsentien do obligat in solidū. Sol. dicit glo. h in testamēta rio: ibi in datiuo: rō qz nō eget ita pfirmatōe testa mentari sicut datiu fm glo. Alij dicit q rō ē fa nor iudicij. Alij vt iac. de are. q rō est: qz testamē tari nō tenet satisfdare: sz datiu tenet satisfdare. vñ patris pensus est nō obligat ad satisfdandū: sz datiu tenet satisfdare: vñ pris pensus est obligat ac si satisfdedisset. vt. l. dria. Ego dico q rō est: qz tu tela in q requit satisfdatio pater pot cogi filio psen tire r p eo se obligare. r. l. si qs inter tres. s. ipator. j. de excu. tu. cū ergo possit cogi merito pensus habet p pmissione: q rō cessat in tutore testamētario: b plene expediuit. s. fo. ma. l. si cū dotē. s. trasgredia mur. C. ultimo no. diligēter qñ celebras ptractū cū filio de voluntate pris: qz qd in inlko scribat

[Marginal notes on the right side of the page, including fragments of text and references to other legal sources.]

[Marginal notes on the left side of the page, including fragments of text and references to other legal sources.]

Uilgo, est differētia. Sz ray, tenuit dñi in. l. i. de pcur. p. l. inter eos. s. si alieno. fm vnā lec. item qz dñs nō pōt ptrauenire nisi de facto. sz fm est etiā istud nō dz attēdi. l. eo rpe. in prin. de pecul. ppte rca si vera esset rō reddita p bart. et seqces b. et in. d. s. alieno. seqret qz qlibet pcurator etiā de cui? mādato pstatet deberet cauere de rāto. qd est falsum. vt. l. vni ca. C. de satisf dā. et. l. i. d. pcur. Ista opi nio videt mibi sustētabil vt referat statim quas tñ lūmī ta ex dicit falsū. in. d. l. i. nā falsū. ibi lics d ray. nullā mē tionē faciāt. allegat ptra opi. Cy. fere oia q Ray. dicit. et finalit pcludit falsū. q aut p dñtio apposita in cautōe ex primis p hec verba caueo q dñs meus tantū hēbit: sub hac tamē pditione. s. si nō hēo mān datū vlti nō pbeā mādatū. z sic onus pbādī nō residet in pcuratore. z tñc nō procedit opi. cy. z seq cū. aut cōditio exprimit p h vba. s. si tu pbes me nō hēre mādatū. et sic on? probādī i aduersariū trāffera tur. et sic pcedit opi. cy. qz si possit ap ponī dca cōditio inuito aduersario se qretur q qñ dñs pueni ret hēre neces se aduersariū pbare de mā dato pcuratorū z etiā in b facere expē sas quas nō possit repete re a pcuratore ex cautōe rati. et sic est

patre p sēte vel p sētiēte: p p hoc ipse nō obligat vt hic. et no. s. qd iussu. l. i. s. qd intellige fm distin ctionē quā dixi in dicto. s. trāsgrediamur. Est ergo necesse qz pater expse se obliget.

X **T**utor ad vtilitatē. Quero qd si ē vtilitatē pupilli pertinet. Rñ. idem qz potest. vt. l. nouare. s. i. s. de noua. z ibi no. p dy.

V **U**ilgo. tutor nō debet cauere de rāto. nisi de ei? potestate dubitē h. d. et est notabilis casus. Quero qd vult dicere tex. ibi dñ dicit rē in iudiciū deducit. Rñ. hoc est ius p p illi in iudicio facit p dicitari sicut si ipse litigaret. j. de excep. rei iud. l. si ma. s. hoc iure. facit. l. pcur. j. rē ra. ba. Quero qñ dubitatur de mādato quā cautōnē pstat tutor. qdā intelligit de rato. alij vt Jo. q nō est de rato: sed q aduersari? nō dānificabit. qd est idē fm dy. ac si caueret de cōseruādo aduersariū indēnē si apparet ipm nō eē tutorē. vt. j. de dam. infec. l. ptoz. s. si ptrauersia. z. l. q vias. s. i. Et est differētia inf hāc et cautōnē de rato: qz illa de rato cōmittit etiā si nō habeat mān datū: saltē ad sumpt? litis: vt. l. si sine. s. cū aut. z. s. marcellus. j. rē ra. ba. sz ista nullo mō cōmittit si apparet eū hēre mādatū: et p p hoc doc. in. l. i. C. de pcur. formāt. q. qliter debet cauere pcurator de cui? mādato dubitat. Ego de hoc dixi in. l. inf eos. s. q in alieno. j. de dā. infec. vbi glo. tāgit fm diuersas lec. nā ille q hz officii voluntariū in pcuratore cauet de rato: ille q hz necessariū cauet sub hac pditione si nō apparebit eū esse tutorē: vt hic fm io. et bene.

Quero de mādato cōstat plene de reuocatōne semiplene: an sit loc? cautōi de rato. Doc. dicit qz hic est casus qz sic ibi: vlt an daret tutor. de b p doc. in. l. i. C. de pcur. Et facit si actor de credito probat plene rē de solutōe semiplene q dicat res dubia adeo qz deueniat ad iuramētū. de hoc p doc. in. l. in bonafidei. C. de re. cre. dixi in. l. admonēdi. s. de iure iur. Ultimo scias q Inū. extra de off. dele. c. corā. dicit qz si aliqz hz instrumētā? cause ex q p sumit pcur. q admittat cū cautōe de rato.

D **E**creto decreto iudicis. b. d. **H**or. ex hac. l. q ad b vt pstituat actor sufficit qz necessitas sit ex pte rei vt in prin. nā si p rimonū est diffusum necessitas est ex pte rei nō ex pte p sone tutoris: qz pōt facere pcuratorē volente pupillo si sari pōt. vt. l. neqz. C. de pcur. Itē sufficit si est neces sitas p sone ex pte tutoris: vt si est i firm? vel in di gnitate lz pōt facere pcuratorē eo mō tñ pōt pstitui actor: sz qñ esset necessitas ex parte pupilli: qz i fans vel abñs qui nō pnt facere pcuratorē: tñc de necessitate sit actor. vt hic in fi. qd intelligo ad iudicia: cū ibi nō possit facere tutor pcuratorē an lit. pte. vt. d. l. neqz. sz ad negocia possit facere pcuratorē. vt. l. si pcur. s. i. s. man. pōt aut p alij exercere vt. l. ita aut. s. gessisse. s. e. Sz qro an si nulla sub est necessitas possit pstitui actor. Dy. q sic p hac. l. in prin. et qd no. C. q da. tu. pos. l. curatorē. certe hic etiā aliq subest necessitas vt dixi qd videt reqri. vt. s. de tu. l. solēt. et insti. de cura. s. fi. cōit tenet qz exvo lūtate possit fieri actor. p quo. C. de pcura. l. neqz. cōsulti? tñ est qz semp aliq appdat cā q tñc qz ge

deterior p dicitio aduersarij litigātis cū tali pcuratore qz si cū dñi litigaret. qd esse nō dz. l. ij. s. defendi. j. ex q. cau. in pos. ca. pau. de ca. in. d. l. nō solū. s. q aliēo. ff. de pcur. Distiguit aut pcurator est i culpa: qz nō ondit i firm mādati cū debuerit vēire pafat? ar. l. si qñ. de dilatio. z tñc pcedat opi. cy. et bar. nā iputet sibi q suo dfectu subij

neralis. puto enī qz p p ipedimētū rei familiar? p pzie pōt gerere per actorem. vt. l. thais. s. i. de sū deicommiss. lib

S **I**duobus hoc dicit. **Q**uo. p. s. mā. l. creditor. s. duob? de arbi. l. sicuti. de pcur. l. q p p rō. s. fi. et l. se. So. aliō in tutorib? cū ius tutele sit indiuiduū et insolidū apud quēlibet. vt. j. e. l. inter tutores. ali ud in pcuratorib? vti ptrauiss. quā materiā expe diui plene in repetitōe. l. i. s. si plures. s. de exer. Quero si sunt ples tutores et volūt simul age re. an pnt. Blo. videt tenere qz sic. qd enī b dz qz si mul agere nō pnt. intellige ipedimētō facti nō iurū idē no. C. si vn? explib? l. i. et hoc t3 dy. dñi t3 ibi Cy. et Jac. de are. C. qui accu. nō pos. l. senat? z ibi per Cy. in vlti. q. et b per rōnem positam in. l. iā tñ. s. pe. j. iudi. sol. debet ergo postulante reo eligi vn? ex eis qui agat. vt dicitis. ll. secus si reus nō cōque ritur. et istud videtur equius.

S **I** minoris. pedit extra ordinariū qñ cōpetit cōtra diuersos. Itē bñficiū restitu tōis pōt i alios p cessionē trāsseri. h. d. pmo ponit vnū dicitū. secūdo illationē ex dicto. tertio vnā. q. cir ca pmissa. scda ibi: idcirco. tertia ibi. qd tñ si tam.

Quo. p. qz si egit in min? de iure cōi pōt agere in plus. vt iusti. de ac. s. si min? ergo nō hz restitutōz vt. l. in cause. s. de mino. Et hui? timore b principū legi? duob? modis. p rō q actio tutele fuit pposita simpliciter et indefinite: sz in pcessu cause cuppaz frumētū male. vediti posuit in. x. cū deberet ponī in xx. et sic inspecto libello fuit actū i totū: sz fuit actū minoris inspecta psecutōe: in dñis ab ipō initio fuit actū in minori q ritate. et ista est bona lec. Sz opp. qz adhuc pōt agi p his q nō est psecut? et si excipiet replicabit de iure cōi sine restitutōe. vt. l. lz C. de iudi. Rñ. qñ actio generalis est pposita: sz psecutio in vna specie est facta z in alia nō. tñc loqui tur. l. lz: sz si in vna specie est facta psecutio lz nō in totū qd debet p residuo nō pōt agi de iure cōmu ni nisi petat restitutio. h est casus. adē si fuerit omis sum aliqd accessorii illi? speciei in qua facta est psecutio: vt. l. si cū tibi. C. de iudi. q tene mētū. et sic ha bes in glo. ibi dñ dicit. in specie dō frumētū in inter grū restitutio ptra sniam nō cessat. lz quidā habeat sine nō: sz tñc debet dicit in specie vero frumētū re plicatio contra sniam cessat. Scdo mō legi? qz ab ipō initio fuit actū p specie frumētū tantū: et tu tores fuerūt p dēnati in pte z in pte absoluti: et sic p pte illa pōt peti restitutio. nec ob. s. si min?. quia ibi p parte fuit actū p alia pte nihil dictū fuit: nec in libello nec in snia. Quo. vbi habet locū reme diū ordinariū nō habet locū extraordinariū. vt. s. de mino. l. in cause. So. gl. b ptra diuersos: ibi ptra eundē et bene. Cōtra hoc. op. de iudi. l. pperandū. in fi. glo. ibi dicit spāle in instātia iudicij. Idet. dicit cōtra: dicit enī qñ eq bñ pupillo pōt esse con sultū p ordinariū sicut p extraordinariū: vt qñ peti tur pecuniā: tñc lz cōpetat s diuersos: vnū tñ tollit aliō. vt. d. l. pperandū. in fi. Sz qñ nō pōt esse eque cōsultū: vtputa qñ tutor vedit vnā spēm si ageret ptra tutorē haberet pecuniā: iō pōt agere s empto rē vt repabeat rē. vt. l. etiā. C. si tuto. vel cu. interue.

si cū dñi litigaret. qd esse nō dz. l. ij. s. defendi. j. ex q. cau. in pos. ca. pau. de ca. in. d. l. nō solū. s. q aliēo. ff. de pcur. Distiguit aut pcurator est i culpa: qz nō ondit i firm mādati cū debuerit vēire pafat? ar. l. si qñ. de dilatio. z tñc pcedat opi. cy. et bar. nā iputet sibi q suo dfectu subij cit se cautōi rati. Itē nō dz ei? alterat re naturā in i ro aduersa? rō et natura ei? est vt faci at pcuratorē et ei? fideiul sozem teneri ad expensas litis dato qz sit ver? pcur ator si domi nus pueniat d. s. cū autē. aut pcurator nō ē in culpa qz i firm mān dati pducit z aduersari? replicat qd ē reuocatuz. et p b dubiū p stat cautōnē rati: z tē pōt sit opponi dē cā p dicitio. p d. s. q alieno cū gl. sz h dū stinctio nō vī det iure pba rī i p casu. nā si pcurator fuit in culpa nō exhibēdo mādatū gra uat i b: qz tē net satisfidare de rato. vñ si pcurator in cautōe rati p stita sub p dī tōe assumit i se on? pban dō de mādat o t rimo nul lus videt fieri p iudicij ad uersario. nec ob. d. s. cum aut. qz ibi nō fuit adiecta: hec p dicitio in cautōe rati. h lz instru menta. no. qz idē t3 bar. i. l. iij. s. cause. j. ad car. z bal. et ange. in. l. marito. solu. ma. et ibi etiā pau. de cast.

rino. qd itel
lige veru fin
imo. in. c. cor
ra. de of. des
le. si erat per
nes eu q con
suet erat ex
ercere officiu
pcur. qz tunc
admittere cuz
cautione rati
nisi maifeste
conflaret de
traditione sca
p dñz: qz tñc
videt q non
fit necessaria
cautio rati. r
ad pdicta vi
de do. an. in
d. c. cor. r in
no. i. c. i. et. e.
p bal. et pau.
de cast. in. l. si
qua p calu. d
epi. r cle. ide
tenet bal. i. l. i
C. de cura.
que seqt ibi
salice. r adde
glo. r doc. i. l.
fi. C. de pact.
coven.
Ereto.
si duob?
an possit. vi
de qd no. bal
dus. i. l. sena?
tus. C. q acc.
no pos.
I minor
ris. h est
casus. no. pul
cham limita
tionem ad. l. 3.
C. de iudi. vi
de cy. i. l. si cu
tibi. eo. ti. vbi
declarat qñ
intelligatur
vnu capitale
vel vna spes
I possit co
ueniri. vtrum
si iudex male
iudicauit et
fuerit appel
latu tpe findi
cat? possit co
ueniri. adde
qd not. doc.
in. l. i. in prin.
j. de appel. et
bar. in. l. qd si
res. s. d alie.
u. mu. ca. fac.
r. l. i. l. i. s. ex
git. eo. ti. r se
ar ang. sim

Sed hec so. est ptra hanc. l. vbi agitur de inter
esse sicut ad pecuniarum qz ptra diuersos vnum no
tollit aliud. tene ergo so. gl. qz vnu speciale est ibi in
instancia iudicij. **V**enio ad secundam partem et oppo.
actio competes ptra tutorem est extincta p sniaz. vt di
cti est: ergo no pot cedi. **H**uius timore ista ps legit
tribus modis: p qz ab illa snia qua tutores fuerunt co
denati in min? curatores appellati. et h videt dice
re tex. hic. dñ dicit. puocates. **S**z fm hoc querit in
qua ca exceptio doli obijcit. de q dñ hic in tex. **R**ñ.
in actoe in factu de re iudicata q pponit ptra tuto
res pdenatos. **I**sta est vna lec. fm qua videt casus
q si iudex male iudicauit et ab ei? snia est appella
tu q tpe findicat? appellatoe pcedente iudex possit
pueniri ad interesse sicut si appellatu no esset. na licz
h curatores appellauerint nihilomin? fuerit puen
ti r pdenati ab adulto ppter culpa eozu. **S**ed
ego disputauit hac. q. et determinauit pstrarium: qz iu
dex no possit pueniri nisi ad interesse sumpt? litis
tantu. ar. l. iij. s. ex his. de alie. in. mu. ca. fa. et. l. si sine
s. cu ante. et. s. marcellus. j. re ra. ha. **A**d hanc. l. res
spodeo q h curatores appellauerunt: vñ appellans
do no poterit pumere actione competente minorib?
contra ipos. **S**z in. q. pposita appellauit q no vult
agere vñ bñ poterit pumere actione competente sibi
ipsi: qd plene dicit vt in illa disputatoe **S**edo mo. le
git q h fuit appellatu a snia: qz ipi curatores fuesit
pdenati: r i illa ca appellatōis oppoñt exceptio do
li. **S**z tñc remanet dñi quod pot cedi actio cu sit
extincta. **R**ñ. itelligo q cedit in itegru restitutio.
et sic spes actōis qua cosecut? ep restitutione. **E**x
quo no. q in itegru restitutio pot cedi. **S**z in. l. qd
si minor. s. fi. s. de mino. **S**z tñc instat quod pot
cedi cu sit bñficiu psonale. **R**ñ. cu sit trāstorius ad
heredes. vt. l. no solū. in. fi. s. de in iteg. rest. pot per
cessionem trāferri. vt. j. e. l. ex plib? tertio mo legit q
h intelligat puocates. i. reclamates. et sic nulla fuit
interposita appellatio. **S**z ista oppositio exceptio
nis doli puocatio vocet. et sic no. q ois modus p
que qz inuocat auxiliu iudicis pot dici puocatio.
sile in. l. ab arbitro. s. q satisfda. co. fm diuersas lec.
Co. p. exceptio doli est pemptoria: ergo no pot
opponi p? sniaz. vt. l. pemptorias. C. sen. rescin. no
pos. **R**ñ. vel dicas h fuisse appellatu: et sic ca no est
finita: vel si dicas no fuisse appellatu: et rñdeo: exce
ptio cedendaru actionu no repugnat snie: r sic pot
opponi post sniam. vt. l. si fideiussores. s. i. j. de fides
iur. et. l. ex diuerso. s. fi. s. so. ma. **V**enio ad vlti
ma pte et videt q post solutione cessio no pot fieri:
vt. j. de solu. l. modestin? **D**icit qdā q h fuit actus
tu dic q h tutores r curatores fuerunt obligati di
uerso genere obligatōis: et sic solutio vni? no tollit
obligatione alteri? : put no. in. l. i. l. i. s. i. h. si ma
dato. j. de solu. l. papi. C. man. **C**o. p. actio que e
inutilis penes cedente dz esse inutilis penes eu cui
cedit: qz no dz esse melioris additionis. vt. l. in his.
s. no debeo. j. de re iudi. et in. c. si qz in ius. extra de
reg. iur. li. vi. **R**ñ. ca que reddebat actione vtilem
per cessionem purgat merito efficit vtilis. simile in. l.
fina. in prin. C. de iure do.

Co. p. s. e. l. act? gl.
Im curatore potit multas so. breui
ter h dic. aut loqmur in pcur. et pot puenit
durate officio vt hic. l. 3 aliter no. et no bñ. s. de pro
cur. l. q. pprio. s. fi. cu. l. se. qd dic vt ibi: aut loqmur
in pcur. in eo qd gerit taq? curator: et ille statim pt
pueniri: vt hic fm vna so. et. l. no qz. s. illud. j. re pu.
sal. fo. aut loqmur in curatore vero: et tñc aut in cu
ratore furioso et pot pueniri durate administratione

simplicit. vt. l. nisi. in. s. furiosi. j. de cura. fur. et ita pt
intelligi hic. aut loqmur in curatore adulti: et tñc si
quidē loqmur de actoe q orit aliunde q ex gestione
illa: et pot pueniri vt h fm diuersas so. aut loqmur
in ea q orit ex gestione: r tunc aut puenit p tota illa
administratione et no pot ea durate. vt. l. act? s. eo. aut
p pticulari administratione et pot pueniri ea durate:
vt hic. r no. C. e. l. ij. si vero loqmur de tutore. **D**ic vt
no. in. d. l. ij. p. **B**ul. et doc. dicit in. l. si tutor reipub
bliche. s. fi. j. de tute. et ra. distra.

Tutor q bene facit habetur p
dño. hoc dicit.

Tutor. fides iudiciales. hoc dicit vt in
glo. **C**o. p. C. vt ca. post pu. af. tu. l. i. et. ij.
So. vt in gl. tetigi. s. e. l. vbi aut. s. fi. bar.

Tutor. uat ad vsuras no tenet. h. d.

Tutores. et legaliter gerere in hac ge
nerali pmissione venit pupillu indefensuz
no relinqre vt h. tñ hodie h debet exprimi in pmissi
one. vt. C. de adm. tu. l. fi. s. defensorē.

Tutor. donec ples gerat ex officio publi
co tenet insolidu: secus cu incipiunt
gerere ex privato. h. d. **F**acit ad. q. an ples
mercatores socij teneant insolidu. de quo dixi ples
ne in. l. i. s. nisc tractem? j. de tu. et ra. dist. et in. l. iij.
s. i. j. de duo. reis.

I sine herede. **D**ortuo principa
li sine h? de tenet si
de iussor ad id ad qd principalis tenebat.
h. d. **C**o. casum in quo durat obligatio accessio
ria absqz principali obligatōe. simile tex. habes in
l. stichu aut paphillu. in prin. j. de sol. tagit in. l. post?
q. in prin. j. vt le. no. ca. r. s. de pos. l. i. s. pomp. r ibi
gl. et tex. **E**x. tangit. C. de lui. pig. l. intelligere. dixi
in. l. stichu. in prin. **Q**uero an d istu fideiussores
iuret in lite. **B**lo. dicit q no: qz puenit actoe stricti iu
ris. **Q**uero vtru ptra heredes tutoris iuret in li
te. **B**lo. videt dicere q sic: qd intellige si ipe est in
dolo. vt. C. de in lite iura. l. fi. et p totu.

Modestinus. Tutori no iputat danu absqz
sui culpa ptinges. h. d.

Modestinus. In reddeda rone sufficit ptra
tutore pbari q fruct? bona si
de picipi potuerunt: l3 pceptos p eu no pber. h. d.
qd no. vt qñ agis in faciedo articulos no dicas q
pcepit fruct? : qz forte non possit pbari: l3 dicas q
tantu potuit pcepere: et sic coiter pcedit.

Interposito. **R**estitut? ad re vedita no des
bet restituere pciu nisi qtenus
et eo fact? est locupletior: nec expesas voluntarias
sibi auferre possunt. h. d. **Q**uerit glo. cui incubit
onus pbadu an minori q pecunia sit pdita: an ad
uersario q minor sit locupletat? **D**ic vt. l. pdioruz
C. de pdi. mino. et bñ. **C**ludio iste. s. facit ad. q. an
ex vigore primi iudicij rescindētis fiat restitutio rei
vt ibi in possessione induci iussus est: qd declarat i
l. q. pprio. s. ite querit. s. de pcur. et. l. ab hostib? s.
s. q simplicif. s. ex qui. cau. ma. **Q**uero igit an
ex h iudicio rescindat ptract? et restituat possessio.
hic videt tex. q sic. r breuif restitutio id restituit qd
lesio abstulit: vt si minor fuit lesus q vedidit et non
trastulit possessione: tñc solū in veditoe restituit no
in possessione in q no fuit decept? et h pbat in. d. l.
q pprio. s. ite querit. s. de pcur. **Q**uero mior ve
didit et fuit sibi soluta pecunia quas pdidit est ne
ista iusta ca restitutōis in itegru aduersus veditō

placit. i. l. san
cim? C. de iu
di. et bal. in. l.
obseruare. s.
pfcisci. i. xx.
q. de offi. pro
con.
m **I**dot ces
di. vid quod
no. bart. in. l.
modestiu. in
fi. j. de solu. r
qd dixi i ma
teria p? bar.
in. l. per diuer
sas. C. man.

I sine he
rede. vt
de bar. in. l. si
quidez. C. de
pdi. mino.

Interposi
to. vide bart.
in. l. siquidez.
C. de pdi. mi.

p Zut. ad de qd no. bar to. r qd ibi dicit in. l. fi. in fi. C. in q. cau. in inte. resti. vid q scrip si in. l. cu de laniois s. asnam. de sun. instru. et vide in simili spec. in ti. de instru. edi. s. dicto de ipu gnatoe resta meti. ver. qd si sit de pue tudine.

Tutores tenet. h idem voluit bart. in. l. si q pena. de his q sunt sui. vi de etia no. p spec. r to. an. in ti. de actor re. s. i. ver. qd si banit. r in ti. de instru. edi. s. copen diose. r p bal du. in. l. seru quoqz. s. puz blice. de pcur ra. plene per cy. bal. r omnes in. l. i. C. de here. insti. p Jac. bu. et bal. i. auf. ite nulla coitas de epi. et de. et lz coiter co dudar q ba niti nri tepis no pdar pa tria ptate. th bal. in. l. i. de here. insti. et ibi etia pau. de ca. et imo. in. l. ex facto. s. ex facto. ad trebel. r bal. in. l. iij. in pe. vel vl. col. C. si pen. appel. mors iterue. et imol. post ray. et bal. in d. l. i. de her. insti. dicit q talis banit pdit ea q sut ciuius roma noz q ad ip sam ciuitatez vide q dicit in

ne. Et videt h ter. q sic. et istud habui de sco. r dicit q ista no erat iusta ea petedi restitutione aduersus veditioe seu solutione: et id qn formas articulu r qn petis restitutione aduersus veditioe debes dicere q tibi no expediebat tuc vedere: sz cu pdis pecunia es decept in solutioe: qz no fuit facta put fieri debuit. et ista probant in. l. si res. C. de iure do. et l. si quide. C. de pdi. mmo. et ista sunt quotidiana. C. No. etia ter. in fi. q optime declarat q sunt res que pnt ab edificio separari. s. qn p separatione pu stina facies edificij no mutat.

Lutius. Cosuetudo q respicit rem sicut ligat maiores ita r minores. h. d. examiaui in repetitoe. l. oes ppli. de iusti. r iur. in. q. illa quos liget statuta. per guil. in. l. de qbus. s. de legib.

Relegatoe no finit tutela t Tutores. id tutor coueniri non pot. h dicit. C. p. j. de tu. et ra. di. l. si tutor. s. fi. So. intelligas hic de dato in exiliu. i. relegato. sec si fuerit deportat. vt. l. dia. C. Quero an erbani tus desinat esse tutor. h vidr casus q no. In dnuz vidr. d. l. si tutor. in fi. de tu. et ra. dif. coiter tenetur aut p erbanimeta bona sunt publicata aut non. vt insti. q. mo. ius pa. po. sol. s. relegati. r ibi no.

Tutor tenet facere illud t Tutoribus. qd diliges paterfamilias. facturus esset. h. d. Bar.

Curatoribus constitutis in eos ad officium ministratio transferet r officiuz tutoris finitur. hoc dicit.

Ius eligendi vnus ex reis transit ad heredes. h. d. C. p. j. e. l. ex pluribus. So. istud no est priuilegiu: ideo transit ad heredes: ibi secus. et isto mo intelligas.

Expese facte circa psonam tutoris no imputantur pupillo nisi p iudice salarisi ei fuerit ordinatu. h. d. C. p. tutori no pot dari pecunia vt sit tutor. vt. s. de tu. te. l. in eos. h. d. timore dicit quida q istud qd hic dicit nisi referet ad principiu. s. ad sumpt factos in tutela. veritas est q referet ad pximu. pot eni iudex ex ca statuere tutori certu salariu. vt h. dicit plene in d. l. in eos. C. p. j. de tu. et ra. di. l. i. s. si pupillus. So. hic intelligit qn tutor manet in domo vel ciuitate ppria. na si oporteret eu alio pficisci: tuc de bonis pupilli deberet fieri expense. ita intelligit Jac. de are. vt in. l. cotraria.

In ca suspecti pos sunt torqueri serui pupilli. h. d. ibi iudicatis in ca suspecti et ronis reddende. fm ia. de are.

Sequens administrator noia sca a pio no tenet recipe suo piculo. h. d. C. p. de. l. cu querit. s. e. So. dicit quida aliud in tutore vt ibi: aliud in curatore vt hic. Ego nescio qd sit hoc dicere. si tutor vult assignare noia debitoz periculo eoz: r tuc no potest sed datur electio an velit omnia noia acceptare vl velit ab oibus recedere.

Hec. l. legit quatuor t Inter tutores modis. pmo fm Jo. se cudo fm quosda alios de quoz opin. fuit metio facta in lec. azo. tertio legit fm azo. qrtio fm Hug. psequor lec. azo. tanq veriore fm qua brcuiter hoc dicit. Diuisio qlitercuqz facta no impedit quin de re pertinere ad administratione vni: ptra ali um possit obijci copesatio et dari petitio. h. d. pio determinat. q. scdo. pbat p ratione. tertio pot vnium dicitu ex quo pot sumi ar. ad pbatioe pdictorum

a maior. secunda ibi: na diuisio. tertia ibi: nec exprf C. No. q p debito vni tutoris obijci copensatio alteri tutori. C. Itē no. q administratio lz fit di uersa p debito vni tutoris pot alter oueniri. Sz pcedam vltim et op. de. l. vel in partes. s. eo. vbi vn no dz se intromittere de psona seu admistrato ne alteri. Istud est ptra pncipiū. Cui timore sut hic plures lec. Dicit io. ego intelligo q h admini stratio fuit diuisa a iudice: et q in tota hac. l. ponat vn casus. s. de eo q obijci copensatione: tuc ad cotrariu fateor q ali no pot se impedire de admistratoe alteri: pncipalr agedo seu defendedo: sz obijci edo copensatione sic: vt h. Sz ptra hoc vidr lfa in fi. dñ dicit nec expiri rē. sz Jo. expdit expiri. i. copesare. et sic est tot vnus casus. C. Itē op. C. de copesa. l. ei. vbi ex psona alteri no obijci copesato So. h ex parte vni vidr esse: qz ambo tutores rep sentant psona eiusde pupilli: ibi vero phibet op ponit ex psona alteri. s. extranei. h. lec. lz in se fit na. tñ in eo q hac. l. restringit vt exponat expiri p copesare no placet: qz est d verboru significationem. nec subest rō qre hoc facere debeam merito rē. vt l. no alif. j. de le. iij. C. Prima rō posita in ter. agru it volēti agere sicut volēti copesare. vñ alij legunt alif et dicit diuisionē esse factā ab ipis tutoribus no a testatore vel a iudice. et id vni de debito ex psona alteri pot obijci copensatio. Itē pot vn co ueniri p debito ex psona alteri: et sic in fine expiri pprie ponit. Nec ob. l. vel in pres: qz hic fuit diuisio facta a seipis: qd no pot alijs p iudicare: vt ter. dicit ibi fuit diuisio facta a testatore vl a iudice. ista lec. in q tñ restringit istā. l. in diuisioe facta a seipis no est vera cuz indistincte loqtur. Azō legit tertio mō. s. siue diuisio sit facta a seipis siue a testatore vl a iudice: q ex psona vni alteri possit obijci copensatio r agi cu altero. Itē ob. s. e. l. vel in partes: qz fateor q vn no pot agere de re pntēte ad admistratioe alteri: vt ibi: sed oueniri sic: ita loquitur hic: et ista est vera lec. Hec eni diuisio quocūqz mō facta pot p iudicare eis vt no possint agere: no aut extraneis vt eos possint couenire. et h innuit ter. dñ dicit inf ipos locū habeat. p hoc facit q ius tu tele remanet apud quēlibet insolidu: vt h dicit lfa. ad idē. C. de pac. l. pacta successoru. facit etia q es alienū respicit totū pmoniu. vt. l. fideicomissus. s. tractatu. de iudi. ad trebel. l. i. s. si heres. et. j. de her. insti. l. ex facto rē. C. p. j. e. l. si duo. So. h alif pot oueniri ex psona alteri. s. de re pntēte ad admistratioe alteri: actoe psonali no reali. rō: qz illa no dat ptra obligatu: nec respicit totū pmoniu: sed dat cōtra eu q h facultate rei restituēde. vt. l. officiu. s. de rei vedit. et ita loqtur. l. si duo. s. e. C. p. po. C. si vn ex plurib. l. iij. vbi expse d: q si est diuisa administratio no pot alter agere vel oueniri ex psona alteri. So. dicit dy. intelligo illud ad com modū actoris: qz no hz necesse citare nisi tutore illi us regionis. Sz si vellet ouenire aliu posset si vellet. vel dicas q ibi loqtur de actoe reali fm Dy. et sic concordat cu. l. si duo. tu dicas q si tutores q diuiserunt sunt eiusde fori: tuc vn pot coueniri p alio actoe psonali: vt dixi. vt h. Si vero sunt diuersi fori: tuc siquidē volo tutore coueniri in foro admistratois sue et possum simplicif vnū p alio: ita loqtur hic. Si vero volo eu ouenire vt ille a est in vna regione cogat ire ad aliā regionē no sue admistratois et no possum: ita loqtur ibi. C. p. q et agedo posset vn se intromittere de his q pntēte ad admistratioe alteri. vt. l. tutores q post. s. heres. j. e. So. ibi ille q coueniebat erat de regioe q spectat

l. si cu dorem. s. si par. solu. ma. vbi limitatui comune opi. Tutoribus. s. principalibus. An tutori pstitatur salarius adde bar. i. l. i. s. i. s. man.

bat ad admistracione agētis tutoris: vñ rōne pso-
 ne dicebat ptinere ad ei' admistracionē. Et p dicit
 distingue: qñ est facta diuisio an vn' possit se intro-
 mittere de his q ptinet ad admistracionē alterius
 aut admistrado aut agēdo ptra aliū aut defenden-
 do. si admistrado nō pōt se intromittere: qz diuisio
 inf eos hz effectū vt hic. aut agēdo p aliū: et tūc aut
 nullo mō spectat ad admistratōz ipi' nec rōne rei
 nec rōne psonē r repellit exceptōe. vt. l. vel in ptes. s.
 e. vt ptinet ad ei' admistracionē rōne psonē cōuēti
 et pōt agere. vt. l. tutores. s. heres. j. e. tertio casu qñ
 defendēdo pōt intelligi duob' modis. pmo an ipz
 se possit accedere ad defensionē voluntarie. scdo an
 si pueniat teneat iudicare. Ad primū dico qz sponte
 nō pōt venire ad defendendū eadē rōne: qz nō pōt
 agere. vt. d. l. vel in partes. et h' si vult defendere vt
 tutor. s. si veniret vt qlibet extrane' nō est dubiū
 qz possit. Scdo mō qñ necessario: qz vel p puz
 cipalē excipit vel principalit' puenit ex psona alte-
 rius. et tūc aut puenit realit' et nō pōt. vt. l. si duo. j.
 e. aut psonalit': tūc aut puenit in foro admistratio-
 nis sue et pōt pueniri vt hic. aut qz vult eū trahere
 ad aliā puincia r nō pōt. vt. l. ij. s. si vn' ex plibus.
 Expedita est lec. a. 30. bona vtilis notabilis r vera
 quā teneas. Quarto mō legit' fm hug. vt in gl.
 ex qua no. qz durate tutela ptra tutorē nō possit
 agi. pōt tñ cōpensatio oppōi. qd tene mētī. est tamē
 hic casus in quo dat' civilis et naturalis obligatio
 et nō actio: r tūc pōt obijci cōpensatio qd alibi ita
 expōsum nō habes. Venio ad secundā partē qro
 qd vult dicere tex. qz diuisio tutele nō est iuris: s. iu-
 risditōis r. quidā exponit vt dicit gl. hoc nō fit iu-
 ris: s. iudicis auctoritate qd nō pōt: qz ista. l. intelli-
 go quocūqz mō sit facta diuisio etiā a seipis vt dī-
 xi. Alij exponit nō est diuisio iuris. i. eoz q in iure
 cōsistunt q nō diuidunt vt debita et credita: qd nō
 placet: qz etiā ista diuidunt saltē credita cū vn' nō
 possit agere de eo qd ptinet ad admistracionē alte-
 ri'. vt. d. l. vel in partes. Tertij. exponit vt colligif
 in gl. in formatōe ptra iij et ei' solutōe. vt dicamus
 diuisio tutele nō est iuris. s. magni vt dicat meri vñ
 mixti imperij: s. est iurisditōis. i. minime. Sed p
 op. s. de tute. l. mutuo. s. tutoris datio. Sol. datio
 tutoris est mixti imperij vt ibi: s. diuisio tutele ē iu-
 risditōis vt hic: qd tene mētī. et sic inuit qz diuisio
 tutele petat p modū actōis alias nō esset iurisditō-
 nis: s. hoc est falsum: qz imo officio iudicis petif. vt
 l. ij. in fi. s. e. Sustinēdo tñ gl. in hoc possum' dice-
 re qz est imperij. s. minime: et sic cōpetit culibet. s. ma-
 gistrati et sic possit delegari: vt. l. agnitio. s. vt bo-
 norū. s. de offi. ei' cui mā. est iuris. et plene dixi in. l.
 imperij. s. de iuris. om. iudi. hec tñ expositio huius lit-
 tere nō pgruit. dic ergo qz h' vult dicere qz diuisio
 tutele nō est iuris. hoc est qz ipm ius tutele nō diui-
 dit cū sit apud quēlibet insolidū: s. qd. j. seqtur sed
 est iurisditōis: hoc est diuisio admistratōis: et ita in-
 telligit dy. et qd seqtur. j. et ad modū admistratōis
 facit. r iudet cuidā obiectōi q fieri possit quō admī-
 nistratio qz consistit in facto diuidit. Itē. qz diuidere
 est modū admistratōis tradere. alia sunt plana.
 Et p dicitā multū diligēter no. in. q. quā habui d
 facto. cuidā comiti fuit pcessum feudū a pncipe de
 plib' castri: filij postea diuiserūt: dicebant qz non
 erat diuisa iurisditio q nō pōt diuidi a seipis. vt. l.
 impialē. s. pterea. de ppi. feu. alie. s. est diuisa admī-
 nistratio seu exercitiū iurisditōis vt hic. Et ex hoc
 seqtur qz si vn' ex illis delinqt in territorio alteri'
 non pōt ab alio puniri: qz cū iurisditio sit cōis par-
 in parē nō hz imperiū. Itē ex hoc seqtur qz p p de

licti vni' ex eis possit supior exercere iurisditionē
 in bonis vtriusqz: qz illa diuisio inter eos hz locuz
 tantū: nō quo ad aliū vt hic in tex. Venio ad ter-
 tiā partē. et ista declarata est ex pcedētib': qz diuer-
 sis modis legit': vt supi' dixi.

Tutorē Si variat p dicitio psonē ger-
 retis vñ ei' cuius negocia ex
 necessitate gerunt obligatōis p dicitio vari-
 atur. h. d. pmo pōt vnā regulā. secūdo exēplif
 cat illud p qtuor exēpla. secūda ibi p quā. Que-
 ro circa prim. de cui' tutoris psona loqitur. Bl. dic
 de omni siue sit liber siue seru' siue paterfa. siue filij
 us. In eo q dicit de seruo nō intelligas tutorē: s. z
 alio mō negocia gerentē cū tutor esse nō possit. vt
 l. si arrogati. s. de tutel. et tex. j. pbat. Op. qz du-
 rate tutela null' tutor obligat. vt. j. de tu. et ra. dis.
 l. si tutor. in fi. Blo. sol. s. ista opi. est vera qz duran-
 te tutela orit' obligatō civil' r natural' s. nō actō vt
 in. l. contraria. et hoc inuit hic in fi. Opp. s. de
 neg. gef. l. pōpo. in negocijs. Dicit glo. solue vt ibi
 nā variat ibi p dicitio ei' cui' negocia geruntur p rō-
 nē ibi positā hic p dicitio psonē gerētis. s. z hec sol.
 videt cōtra tex. istū in ver. hoc enī. quare dic qz i ger-
 stione q sit ex voluntate habet locuz h' distinctio. s. z
 aut variat p dicitio gerētis: aut ei' cuius negocia ge-
 runt' p rōnē ibi positā: s. in eo q gerit ex necessitate
 dicta distinctio nō habet locuz: s. in cuiuscūqz pso-
 na variat p dicitio variat obligatio vt hic: cessat enī
 rō istū distinctōis. Ultio illud qd dicit qz ne-
 gocia cōnexū gestū in seruitute venit in actōne de-
 scēdēte ex eo negocio gesto in libertate: itellige fm
 l. cū actū. s. de neg. gef. et ibi no. p glo.

Inter tutores psumaciter
 nō gerētēs hz locuz bñficiuz
 diuisiois nō aut cessionis. h. d. Et no. pri-
 mo loqitur de bñficio diuisiois. secūdo de bñficio
 cessionis. secūda ibi vñ querēdū. Itē in prima pzo
 ponit vñ dicit. secūdo circa illud examiat vñ du-
 bii. secūda ibi. si qdē. Opp. qz nō hz bñficiū di-
 uisionis. vt. l. i. s. nūc tractem'. j. de tu. et ra. di. So.
 hui' timore pñ. istud legit' duob' modis. p qz ha-
 beat bñficiū diuisiois. Nec ob. dicit: qz ibi denega-
 tur bñficiū cessionis: vñ cōcordat cū sine hui' l. alij
 vt a 30 dicit qz etiā bñficiū diuisiois denegat' his
 q dolose gesserūt vel psumacit' cessauerūt. Ad istū
 tex. r iudet Accur. excusando a 30. qz h' nō dicit qz habe-
 ant bñficiū diuisiois: s. qz pupill' nō pōt vñ elige-
 re: s. oēs simul debeāt pueniri et fm hoc est faciēda
 vis in mō excipiēdi. aut enī tutor excipit petēs acti-
 onē diuidi et nō audiet. aut excipit petēs nō se so-
 lū pueniri: s. alios simul debere cū eo pueniri r au-
 diet. h' lec. a 30. in qtu' pcludit qz vn' nō possit eli-
 gi nō videt vera. Itē p ples tutores etiam nō dolo-
 sos pupill' hz ius eligēdi. vt. s. e. l. a tutorib'. s. he-
 redib'. C. de diui. tu. l. ij. ergo multo magis ptra do-
 losos. Itē in eo q dicit idē esse in bñficio cessionis
 r bñficio diuisiois nō vt vey: qz nō ē eadē rō i vtro-
 qz. nā bñficiū diuisiois ē mera defētio: bñficiū cessi-
 onis finalit' tēdit ad cessionē vñ actionē dādā cōtra
 aliū: s. fauorabiliores sum' in defēsiōib' qz i actō-
 nib': vt in regula iuris fauorabiliores. et de actio.
 et obli. l. arrian'. et ita tenēt doc. in. l. i. C. de trasac.
 tenēda est ergo prima lec. qz h' tutores psequunt' b
 opponēdo bñficiū diuisiois. In hoc tñ no. lec. a 30.
 qz opponēdo bñficiū diuisiois pcedit libell': si om-
 nes puenirent tutores siml' imo h' habebat necesse
 facere fm eū qd intelligo verū si in libello dicerē cō-
 uenio oēs insolidū: ita qz vna solutio sufficiat: r eo-
 dē mō fiet p dēnatio: s. i executōe fiet diuisio si om-

Tutores.
 Ad itel
 lectū hui' l.
 vide bal. l. i.
 C. de trasac.

I ples.
 duobus
 modis. vide
 bar. in. l. i. C.
 de trasac.

Ater tu-
 tores. di-
 nisa admini-
 strato. vtz iu-
 risditio cōces-
 sa alicui possit
 diuidi inf
 filios. bñ fac
 qd no. bar. in
 l. si vni ex plu-
 rib'. de re iu-
 di. in ver. qñ
 ro qro. et. l. lu-
 ti'. s. i. et ibi
 bar. de aqua
 quoti. r est.
 et pmo. in. c.
 prudētia. de
 offi. leg. adde
 qd no. bar. in
 l. si. in fi. s. de
 re iudi. et ad
 no. h' p bart.
 vide bal. l. d.
 c. i. s. pterea
 ducat'. de p-
 pi. feu. alie. p
 fede. et adde
 qd not. idem
 bal. in aut. b
 ampli'. de si-
 deico. et vid
 ang. in. l. ij. s.
 et his. de r-
 bo. obli. et vi-
 de q dicit in. l.
 est receptum
 de iur. o. iu.

nes sūt soluedo als fiet executio tm̄ p̄tra illos qui soluedo essent vt hic. facit in aut. de duo. reis. s. p̄ nul. examiaui plene in. l. iij. s. i. j. de duo. reis. ¶ Ad secūda partē opp. q̄ actio sit cedēda: vt. j. e. l. si pupill. de tu. et ra. dis. l. i. s. nūc tractem. Sol. ibi in plurib' tutorib' q̄ ueniunt ex culpa. h̄ vero que nūc ex p̄tumacia: et sic ex dolo r̄ maleficio. Ita dicit glo. et bñ: qd̄ no. appellat enī cōtumaciā maleficiū qd̄ an sit verū doc. tāgūt. C. de cri. stel. l. i. Ego examinaui plene in. l. om̄ie delictū. s. p̄tumax. j. de remi. li. ¶ Quero qm̄ cessio sit p̄ q̄ pte d̄z fieri. Lex. vid̄: hic dicere q̄ p̄ pte. glo. h̄ singularit̄ distinguit: aut est renūciatū bñficio diuisiōis r̄ cessio sit in soliduz als p̄ parte. quā gl. no. alibi vid̄: dicere glo. q̄ si est renūciatū indistincte nō fiat cessio. vt. l. vñ q̄rit. i. fi. s. cōmo. et ibi gl. alibi gl. dicit indistincte cessiōz fieri p̄ parte. vt. l. i. C. de duo. reis. et. j. de so. l. modestin' dy. dicit q̄ distinctio huius. l. nō h̄z locū in coreis vel p̄tutorib'. ratio qz si vnus soluit totum repetet ab alio p̄ sua pte. vt. l. i. C. de duo. re. nō pōt ergo impetrare cessiōē actiōis in solidū s̄ aliū effectualr qz ille quē ueniret posset excipere si soluisset i totū a te repeterē in pte: ergo p̄ ea pte nō p̄t agere per regulā cui dam' actionē. S̄ in plurib' fideiussozibus pōt pcedere h̄ distinctio fm̄ dy. cū solues non habeat regressuz p̄tra aliū fideiussozē. vt. l. fideiussoz. j. de fideius. et. C. de fideius. l. cū alteri. Ego d̄ico q̄ nec in fideiussozib' p̄cedit ista distinctio. nāz p̄stat q̄ creditor tenet cedere fideiussozib' actiōnes suas. Si ergo cedit vni fideiussozi cedit illā cū sua cā: vñ ip̄o agere in solidū p̄tra fideiussozē cōuenus excipiet nō debes agere in solidū: qz si in solidū soluerē tibi: deberes mihi cedere actionē p̄tra te ipsum sicut tenebat creditor p̄cipalis: et sic p̄z q̄ est eadē rō in tutorib' coreis et fideiussozib'. p̄ q̄ta ergo parte sit faciēda cessio. Doc. tāgūt in. l. i. C. de trasac. Ego examinaui plene in. l. modestin' j. de sol. ¶ Ultio circa prin. q̄rit gl. qd̄ vult dicere ibi q̄ nulle partes r̄c. tene vltimā expositionē azo.

Tutores Et q̄ nō pōt agere nō impu-
tatur p̄culū si noia debitoruz
sunt effecta deteriora. h. d. ¶ Querit glo.
qd̄ si iste tutor erat p̄iuncta p̄sona. R̄idet q̄ tūc tenet. vt. s. de neg. gest. l. sinasit. qd̄ no. aperte enī dicit p̄iuncta p̄sona pōt agere p̄ miore. qd̄ tenet ia. d̄ arc. et doc. tractat. C. de pcur. l. exigēdi.

Curator. us fuerit legitime dat' nō tenet. h. d. ¶ Mo. q̄ dicit curator dat' in testō ip̄uberi nō valet. nā in p̄iū facit q̄ debeat valere et debeat exponi curator. i. tutor. vt. l. p̄at seuerinā. s. p̄ditionū. j. de p̄di. et de. S̄z ibi bñ exponit tutor. i. curator: qz cuz sit pl' cū det p̄sone et reb' pōt trahi ad id qd̄ ē minus. nō aut̄ exponit curator. i. tutor: cū sit minus vt hic vides. ¶ Op. q̄ teneat in solidū p̄ tota administratōe. vt. l. si pupilli. s. fi. s. de neg. gest. so. intelli-ge h̄nc finē fm̄ distinctiōē illi'. s. ¶ Ultio no. q̄ tutor nō dat' legitime nō pōt deserere administratōnē nisi aliū faciat legitime dari et faciēdo dari aliū ip̄e est liber ab administratōe sequētis t̄pis. et sic feci h̄is dieb' p̄acticari in ciuitate tuderti. nā qd̄a erat datus tutor et gesserat plura: et qz erat senex volebat nō gerere ampli': tūc ego feci oñdi mihi tutelā et vidī q̄ nō erat legitime dat': et sic feci peti q̄ dari ali' vt redderet ratio gestoruz per istum: et nō tenebit amplius vt vidistis.

Heres. tutorē ei' regiōis vñ est p̄sona: et ea q̄ sunt agēda in reb' p̄tinēt ad tutorē ei' regiōis vbi

Tutores
vide bar
tolum in. l. si
actor. C. d̄ ap
pel.

sunt res. h. d. ¶ Mo. q̄ si p̄ rectorem marchie pu-
blicanē bōa alicui: ea bōa que sunt extra puincia
vt in ducatu debet p̄tinere ad thesaurariū ducat'
vt hic in si. gl. intrat hic quandā materiā nō multū
p̄tinēt ad tractatū n̄m. primo an aliquo casu h̄s
h̄dis instituti possit cogi adire. et r̄idet q̄ sic: i casu
l. nō iustā. C. ad trebel. dic pleni: vt no. in. l. eā quā
C. de fideicōmis. ¶ Querit sc̄do qd̄ si decessit insti-
tut' post aditionē an restitutionē. dic vt in glo.

Aduersus. Quia cōtraxit cū tutore tanq̄ cuz
p̄uata p̄sona pōt cōueniri: licet
pecunia ad pupillū puenit. h. d. ¶ Op. s. e. l. i. j. sol.
hic d̄xit p̄cipalit̄: ibi vt tutor. Itē ibi p̄traxit cuz
creditorib' hereditarijs a q̄ hereditate pupill' ab-
stinuit. h̄ cū alijs. ¶ Quero an pupillus ip̄e possit
p̄ueniri. Distingue cui' rei p̄teplatoe fuit d̄ctū vt i gl.

Curatores. de tollit effectus cautōis interpo-
site. hoc dicit. Bar.

Tutor. latōe frustratorie interposita ad p̄culū
tutoris p̄tinet. h. d. ¶ Mo. q̄ appellat frustratorie
nō est in leui culpa sed in dolo vel lata. et ex hoc d̄-
cūt doc. q̄ ille q̄ succūbit in cā appellatōis indistin-
cte d̄z p̄denari in exp̄sis: qz nō pōt h̄re iustā cām
litigādī. videbat em̄ acta p̄ime cause: et sic erabat
in iure. ita no. p̄ Jo. an. in. c. iuris ignorantia. extra
de reg. iur. l. i. vi. qd̄ itelligit qm̄ sn̄ia appellatōis ema-
nauit ex p̄imis p̄batōib'. si enī ex nouis p̄batōni-
bus sn̄iarec̄ i cā appellatōis cessaret rō p̄dicta.

Remum Tutor vnus puincie recte petit cura
agitur. tozē cōstitui ad cām que i alia puincia

Paruus Tutor dat' certe regiōi administrat
de regiōis. hoc dicit. Bar.

Curatores. tutores. h. d. ¶ Mo. qd̄ dixi i sum-
mario. ¶ Op. s. e. l. diu'. So. h̄ loq̄t i eis q̄ gesserit
tāq̄ tutores vl' tāq̄ curatores: r̄ sic ex necessitate vl'
necessitatis suspitōe: ibi i eis q̄ gesserit ex voluntate
¶ Ultimo vides hic q̄ tex. innuit q̄ datus inuiti-
liter debet petere p̄firmari. qd̄ itelligit vt dixi. s. de
p̄fir. tu. l. qui a patre. et videbitis in. l. p̄xi.

Tutoribus Iste. s. legi' in glo. tribus modis
tene illā q̄ vn' heres nō tenet ex
sua p̄sona si nō exegit heredē alteri' tutoris. h. d.

In eum p̄ gestis. p̄ neglectis q̄libet eq̄l'r. h. d.

Tutores Quāuis finita tutela cā cepta possz
peragi p̄ tutorē: nō pōt tñ agi iudica-
ti per eū. h. d. iste. s. quē no. bñ.

Ab eo. Dic casum. Tutores dānificauerūt pu-
pillū in centū. postea pupillus fact' ma-
ior cepit agere p̄tra eos r̄ cū nollet litigare dederūt
ei pupillo q̄nq̄ginta r̄ ip̄e remisit eis actionē tute-
le. primo querit an teneat remissio. secūdo an videat
tur remissio ex cā donatōis vel trasactōis: qz aliqd̄
est datus: r̄ r̄idet q̄ remissio tenet: qz facta fuit a ma-
iore. xxv. anis. et q̄ nō vid̄: ex cā donatōis: s̄z tras-
actōis. h. d. ¶ Op. C. de trasact. l. p̄ses. s. de iure
iur. l. tutor. Sol. maior factus pōt liberare tutores
vel curatores sine dubio vt h̄: existēs m̄ior nō pos-
set liberare ex cā donatōis: sed trasactōis sic: si fieret
bona fide: vt in contrarijs: alias secus: quia po-
test restitui per titulum. C. si aduer. trasac. hodie ve-
ro valeret ista remissio cum iuramento. per autē. sa-
cramenta. s. si aduer. ven. et no. j. de contra. iud. i. tu.
l. iij. s. cōtrarium.

Tutor. cō-
denari in ex-
p̄sis. an succū-
bit in cau-
sa appellatō-
nis sit p̄dem-
nādus in ex-
p̄sis. vide
bar. in. l. p̄pe-
rādū. s. ante-
pe. q̄ est. s. in
ant. C. de iur.
di.

Periculū Glo. legit plurib' modis: tene quas vis. Barto.

Adolescens. Per actionē ppositam cōtra tutores nisi quatenus est exac. h. d.

Tutor. Tutori imputat negligētia si heredem tutoris nō puenit: sicut si cōtutores su spectū facere neglexit. h. d.

Tutele Mō eget sumario. rō dubitatōnis erat qz actio tutele nō pōt intētari nisi finita tutela. hīc aut licet esset finita in psona vni' tū ppe psonā alteri' in cuius psona tutela durabat videbā nō posse agi tutele: qd remouet hīc. s.

Impuberi Privilegiū cōcessum militi' gis cōcessum circa eorū bōa nec vltra se extēdit. h. d. notabilis casus est. C. No. p. rō qz si datus in testamēto inutiliter nō gerit nec se cōfirmari pōt nō est qd sibi iputet: sed si spōte gereret. vt. s. l. pri. s. curatores. C. Secūdo no. qz privilegiū dō intelligi sine alterius iniuria. vt. C. de emā. li. l. nec au'. et. j. ne qd in lo. pu. l. ij. s. merito. et. s. si qz a pncipe. C. Tertio no. qz privilegia militū nō extēdūt vltra dispositionē factā sup bonis suis. et sic videt h casus qz privilegiū cōcessum hodie patribus vt possint testari inf' liberos nō seruata solēnitate. vt l. hac sultissima. s. ex impfecto. C. de testa. nō hēat locū in datōe tutoris. vt no. in. d. s. ex impfecto. d. i. s. de cōfir. tu. l. qz a pfe. et hāc materiā qren' se extēdit privilegiū militis in cōficiēdis testamētis pōt nit dy. j. de testa. mili. sup rub. dic vt ibi. C. Ultio no. qz tutela dat iure patrie ptātis nō militie pmo. q. d. tūc pōt dare tutorē miles qm paganus.

Impuberes Duob' modis principa liter legit. primo in libera tione relicta vni' ex tutorib' p testatorē qui tutores dabit z hāc psequit gl. secūdo in liberatō ne relicta p ipm pupillū factū adultū. et hanc ponit dy. fm primā. h. d. Licet vni' sit relicta liberatio red dendari rōnū nō phibet pupillus aliū ex eius pfo na puenire: si enī suspectū facere neglexerit. h. d.

Impuberes C. p. ad hāc lec. qz pupillus agens repellit exce ptione cedendarū actionū: qz eas nō pōt cedere: et sic ob. j. e. l. si pupill'. Huius timore sunt tres solu tōes principales. primo qz h actio pōt cedi lz non in totū. cedit enī in eo qz dolo facit vel in reliqs que remāserūt apud eū et sic in plus puenit cōtutor: qz cedat actio. hēc nō vidē vera: qz qd iuris est in toto hic idē vidē in parte: et p qua pte nō pōt cedere p ea nō pōt agere. Cū solue secūdo mō qz h pupill' nō pōt cedere absqz facto suo. remisit enī testator nō ipe pupill' rē. C. Sed ptra h facit: qz psona de functi et pupilli videt eadē: ppter qd quidam rece dunt ab hac solutōe. Sz rñ. qz eadē videt qtu' ad obligatōes hēditarias. Sz obligatio q tenetur tu tor nō est hereditaria. Sz pterea nō est qd imputet ipsi pupillo. ab ipō enī initio tutor q accessit ad ger endū sciebat se hēe putores cui liberatio est reli ctā: vñ pteplato e illi' actōis cedēde nō gessit. simis le in. l. si tici' j. de fideius. et dixi plene in. l. si stipula tus. s. si. e. ti. vnde tene hāc solutionē. Alia solutio est qz nō possit agi nisi eaten' qren' actio possit cer di. Sz pcedēs est verior tenēdo hāc lec. cū pupillo nō possit iputari culpa. vt dicā in. l. si pupill' j. eo. C. C. enio ad secūda lec. Dy. fm quā. h. d. Si pup illus fact' maior liberationē vni' ex tutorib' reliqt putor poterit pueniri p eo ad qd illa liberatio se nō extēdit. h. d. hūc lec. magis applaudet lra q ipse pupill' liberationē reliqt. Dicit enī q ille qui ha

buit tutores vetuit rōnē reddere. C. Opp. de. l. si pupill' j. eo. Sol. fateor qz putor nō pōt pueniri nisi rōnē doli vel reliquoz ad qd se nō extēdit libe ratio alteri relicta.

Pluribus Que nō sunt trāsmisibī lia ad heredes p cessionē nō trāseūt. h. d. C. No. qz que nō sunt trāsmisibilia nō sunt cessibilia. de quo p doc. C. de priu ui. do. l. i. dixi. j. de ver. ob. l. si stipulatus' fuerim. in prin. C. No. qz privilegiū qd dat pupillo nō trāsit ad heredes. C. p. s. de in inte. rest. l. nō solū. r. s. e. l. a curatozib'. s. hereditib'. So. illa privilegia nō dant mererōne psonē. vt dixi plene. s. fo. ma. l. ma ritū. et. l. seq. C. Quero qd est istud privilegiū qd datur pupillo. Rñ. vt in psonali pferat ceteris. vt l. dabim'. s. i. j. de privilegijs credi. C. Quero an h privilegiū trāseat ad suū heredē. hoc est ex se descē dentē. Glo. h pōt opi. in. d. l. dabimus. tenet qz ad suū heredē trāsit. Ja. de are. tenet contrariū p. l. pe. s. si puelle. de ritu nup. vbi est casus.

Impost mortē. Rōnē quare tu tor nō pōt agere vidistis. s. e. l. tutores q. post finē

Qui cū esset. do vna ratio ptra patruuz. ter tio alia rō p patruo: quarto determinatur vna qd cir ca pdicta. qnto determinat qd pposita. et hēc qnta subdividit in tres ptes: qz primo pōt qm curatoz nullo mō subuenit. scdo qm ei subuenit cōtra adul tū. tertio qm ei subuenit cōtra eū q dote pmissit. se cūda ibi: qm. tertia ibi: si mouet. qra ibi pterea. qnta ta ibi: rñ. partes vero istius vltie sunt tres. scda ibi: s. si is. tertia ibi: qz si mulier. sumariū colligit ex prima glo. b. posita. C. Examinem' per particulas prima ps in qua ponit thema et qd nō habet dubi tationē. C. C. enio ad secūda partē in qua fit argu mētatio cōtra curatoz: et sic qm qz pmittit ppro noie indubitan' tenet: sed qm pmittit curatoz no mine nō tenet. vt. l. ij. s. e. et. l. post mortē. s. i. j. qm ex fac. tu. s. h. pmittit exprimēdo noie ppro et appel latiuo r pcessit ppro. ergo ppro noie pmississe videt. vt. l. si cōmunis seru'. in prin. j. de stip. seruo. et ad hāc rōnē nō rñdet. j. s. rñdeo qz ex eo qz ptractū est sup re ptingenti ad vtilitatē adulte videt esse cō tractū curatoz noie. vt. l. si. j. qm ex fac. tu. dixi i. d. l. si cōis seru'. vel alit' posito qz ista argumentatio fit vera qz ppro noie pmississe videat: nō tñ ob. de terminatōi se. vt. j. dicā. Erāt aut in pmissione alia verba: qz pmissit se daturū: et sic habuit animū obli gādī se nō pupillū: vt patet ex themate: qd qualif pcedit. j. declarabo. C. C. enio ad tertiā particulas in qua pōit ar. p ipso curatoz et est clara. C. C. enio ad quartā particulā in qua pōit ar. p primo cu ratoz: ex qua diligēter no. qz vbi tutor vel curatoz pmittit sciēter illud ad qd scit pupillū vel adultum nō posse pueniri ipe tenet: vel qz videat donare: vel qz nō est dign' qz sibi subueniat ppter doli: qd fa cere pōt ad multa. C. C. enio ad quintā particulas et prima ei' pars est clara. siue enī pmissit animo do nādī siue sciēter sup: a vires patrimonij sibi nō sub uenit. C. C. enio ad secūda partē vltime ptis ex q singularit' no. qz qm admistratoz pmittit dotē p illa cui' negotia admistrat nō vidē pmittere aīo donā di s. aīo repetēti: et sic determinat. l. vlti. r. qd ibi no. C. de do. pmiss. facit qd no. j. de le. iij. l. vxorē. s. par ter naturalis. facit. s. de neg. gest. l. nēseni'. et sic sis caut' facere articulū r pbare quō ille q dote pmit sit gerebat negotia mulieris. C. Quero p hui' de claratōe qliter iste curatoz dotē pmissit. Rñ. nō p-

Pluribus. l. si stipulat'. ex illo tex. vidē pbari qz que trāsmittitur ad hēdes: si sunt facti nu di nō pōt cer di nisi cēssio fiat ex cā nez cessaria. l. pro herede. s. qd tñ. cū glo. de acq. her. et sibi bar. scus si sūt iur'. fal lit in casu. l. si mlter. s. ex af se. de iur' do. r dixi p' imo lā. in. l. apud. s. vtz. ad tre bel. p bar. las te in. l. qz tas le. solu. ma. r in. l. i. C. de p ui. dor.

dici q. pmissit pcuratorio noie: q. tunc ipso iure non tenetur: s. adulta. vt. l. ij. s. e. nec esset opus exceptione: nec tunc dubitaret q. tra hic videtur fecisse iuriscōsultus. Itē nō pōt dici q. pmissit vt pūata psona animo donādis: q. tunc nullo mō subuenit sibi. vt in pcc. m. dicēdū est ergo q. pmissit noie pprio qd apparet: q. pmissit se soluturū: vt dixi in themate: s. dubium est an videat pmississe aīo repetēdi a muliere vt nō r. interpretat iuriscōsultus q. videtur pmississe aīo repetēdi: qd colligit ex eo q. est gestor negociorū suorū: vt dixi: et tāgunt doc. in. l. si. C. de do. pmiss. ¶ Ho. et h. q. pstante mīmonio et eo soluto mulier pōt pueniri. ¶ Clenio ad vltimā partē et p. ei. declaratio ne q. rō qm mulier nō vult q. soluat: q. s. modus erit tenēdus. Dicit glo. q. ipa petit restitutionē in intergrū p. tit. C. si aduer. do. et. l. si ex cā. s. in dotis. s. de mino. S. dices tu quōd pōt ipa restitui cū ipa non teneat marito. ¶ Rñ. s. nō teneat marito: tū tenet curator: q. est habitus regressum cōtra eā: s. hoc cuz marito actū nō fuerit. vñ defensionē ex psona actoris p. sunt isti curatori. s. in. l. idēq. s. generalr. s. man. de interro. ac. l. q. seruū. ¶ Quero tenēdo istā lec. an ipse curator possit petere restitutionē. Quis dā dicit q. sic ad instar fideiussois minoris inducitur dolo. S. istud exēplū nō est bonuz: q. respectu mariti iste curator nō est fideiussois. Alij dicit idem q. curator r. puella representat eandē psonā: r. h. placet: q. non tanq. curator pmissit. vt. s. dixi. dic ergo q. iste curator nō pōt petere restitutionē: s. ista pupilla h. f. necesse petere et sustinere defensionē illius curatoris: et in illa defensione vt iure suo. vt. d. l. idēq. s. generalr. et. l. p. curator ad exhibenduz. s. i. j. rē ra. h. a. h. lec. q. h. impetrat restitutio nō placet: quia huic lre nō congruit. ¶ Preterea cū sit tuta bñficiū iuris cōis vt statim dicā nō habet necesse petere restitutionē. ¶ Rñ. ergo secūdo q. tā curator q. pupilla h. exceptionē ne. cōueniat vltra vires p. monij. ¶ S. tūc q. rō q. est ista exceptio. ¶ Rñ. mulier pstante mīmonio nō pōt pueniri vltra q. facere pōt: et ista est exceptio quā oppōit marito. et hoc inuit lra q. dicit ipm cogi ad cauendū de supplēda dote si effecta fuerit locupletior. ¶ Apparet ergo ex p. dicit q. illo curatore pūeto tanq. pprio noie pōt mulier cōparere r. opponere. exceptionē istā et cauere: et ob hoc ipse curator absoluet. pōt etiā hoc facere ipse curator vt dicit glo. ¶ Op. q. ipso iure sit tut. qm pmissit vltra vires patrimonij. vt. l. siue generalr. s. de iur. do. So. vt ibi. ¶ Op. q. nullo mō iste curator sit tut. vt. l. si donatur. s. i. s. de p. di. ob cau. ¶ Glo. dat ples so. ista est vera q. ibi pmissit credens se tenetur: r. sic nō aīo repetēdi a muliere. hic vero pmissit aīo rehabēdi et petēdi de patrimonio mulieris.

Qui noia q. sibi a
q. Inominibus. p. iore admistrato re assignant agnoscat eorū periculo ē astrictus. h. d. ¶ Op. s. e. l. tutor siue. Sol. ibi recepit assignatō facta a p. iore admistratore nō tū illa nomina assignata agnouit vt idonea. S. tūc dubitatur qliter videtur agnoscere. ¶ Glo. respondet notabiliter agnoscere videtur fm. l. si fili. s. de tu. siue verbo siue aliquo actu apparet q. illa noia dicit idonea eē satis est. recipiēdo vero assignationē simplr nō videtur illa noia vt idonea approbare. vt. s. e. l. tutor siue. ¶ Op. C. e. l. debitorib. So. h. tenet de periculo. s. de inopia subsistente: tūc enī illa noia accepta uit vt idonea. de piculo nō inopie subsecute tenet si sibi pōt imputari culpa alias nō. vt in p. rario.

Sed si pupillus. Iste ver. legi in glo. plu rib. modis tene hāc lect.

l. q. assignationē reliquorū acceptant et vsuras recepit: p. qd nō videtur suo p. uilegio renūciare. et sic in sūma dicit q. p. receptionē vsurariū pupill. nō p. dicit p. uilegiū. ¶ Op. j. de p. uili. cre. l. v. tri. s. in bonis. So. aliud in p. uilegio qd dat depositario. s. lud enī p. dicit p. receptionē vsurariū. egredit enī ter mios depositi: aliō i. p. uilegio qd dat pupillo vt h.

Quaten. vn. ex tutoris
s. Pupillus. h. est liberatus factio pupilli eaten. alter ei. noie pueniri non pōt. h. d. vel alif. Qui tenet cedere actionē si eā cedere nō pōt facto suo repellit exceptōe cedēdarū actio nū. h. d. ¶ In tex. ibi iterpellare. dic q. nō pōt p. tra alif. actōes cedere qd facere d. z. vt. l. i. s. n. sic tractemus. de tu. et ra. dist. et sic repellit exceptōe cedēdarū actionū. ¶ Ibi puenit et liberauit. ¶ Hā si ex psona liberati velit alterū puenire nō audit. ¶ Dy. ¶ Op. po. ad principij q. nō possit pupill. liberare tutorē. vt. s. e. l. tutores q. post. s. ab eo. hui. timore est h. facta glo. i. dices q. liberauit trāfigēdo qd pōt: vt hic: s. nō donādo vt ibi. ¶ Secūdo op. q. vn. tutor p. alio nō tenet: s. qlibet in vtrili. vt. l. tutores q. post. s. in eū. s. e. et. C. de diu. tute. l. i. So. dicit glo. intellige q. h. vn. gestit: alif. nō: vt q. ambo nō erāt soluēdo tpe depositi officij. Istud nō est necesse: q. siue sint soluēdo siue nō qlibet tenet insoludū. s. ha beat bñficiū diuifidōis. vt. d. l. i. C. de diu. tute. et. s. e. l. si ples. et ibi dixi. Si ergo amiserūt diuifidōis beneficij sup. est bñficiū cessionis qd pōt oppōi post sniam. vt. l. si minores. s. e. l. si fideiussores. s. i. j. de fidei. ¶ S. tenēdo illā op. q. hic alter nō erat soluendo. op. qm q. s. liberat debitorē q. nō tenet efficaciter nō pōt repellit exceptōe cedēdarū actionū. vt. l. Quis. s. marcellus. s. ad vellei. ¶ Rñ. ibi debiti erat inefficax inefficax iuris: hic vero de iure erat efficac: s. de facto inefficax: quia erat nō soluendo.

¶ Op. j. d. fideius. l. si stipulat. s. si. So. vt ibi ple ne dixi. ¶ Op. j. de le. i. l. ab oibus. i. r. glo. nō soluit. dicit dy. ibi nō liberat facto creditoris: s. facto testatoris legatis: q. vñ ex heredib. potuit liberare et alios insoludū obligare. vt. l. cū ab vno. j. de le. ij. qd placet. facit qd dixi. s. e. l. q. ples fm lec. glo. ¶ Clenio ad secūdā partē. dicit hic q. duo magi strat. nō habent vt duo rei: vñ est hoc. Dicit gl. q. magi strat. nō tenet nisi ex dolo alteri: s. ex culpa cōueniat. vt de magi. p. ue. l. an. hoc nō placet q. magi strat. nō tenet ex culpa cōi. vt. j. ad munici. l. impator. et de adm. re. ad ci. perti. l. diu. ¶ Nec ob. l. allegata in glo. q. loqtur qm magi strat. puenit ex facto tutoris vel curatoris quē dedit. h. loqtur qm cōuenit ex culpa college. dico ergo q. nō sūt pprie duo rei: q. isti fm h. rpa nō habebāt bñficiū diuifionis: illi sic. r. istud vult dicere tex. S. tūc instat cum hodie duo rei habeāt bñficiū diuifionis. ergo ples magi strat. habent hodie vt duo rei. ¶ Rñ. nō est ita nā duo rei habeāt bñficiū diuifionis: ita demū si cor reus est p. sens et soluēdo sunt: nō puenit. vt. C. de duo. re. aut. hoc ita. et in corpore vñ sumit. S. plu res magi strat. r. ples tutores hnt bñficiū diuifidōis etiā si tūc cuz puenit collega nō sit soluēdo: si tū soluēdo erat tpe depositi officij. vt. C. de p. ba. l. ex p. s. o. ¶ Clenio ad vltimū r. sum. ex quo no. p. iore q. liberat. p. scriptōe filis est soluēti: qd non intelligi gas quo ad oīa: cū p. scriptio nō tollat naturalē obligatōz: solutio sic. Sed q. tū ad hoc vt possit obijci ei p. tra quē p. scriptū est culpa: qm facto suo et negli gēta sua sit liberat. ¶ Ho. etiā ex h. r. nō q. tunc obstat exceptio cedēdarū actionū qm actōes sunt sublate culpa vel facto ei. q. cedere d. z. et hoc est qd

I pupill. l. i. s. e. l. do opp. vid bal. in. l. i. C. de trāfac. r. b. videtur. q. tu to: primo te nec reddēdā r. tiones de inu troitib. q. d. expēs. vt. l. thais. s. liber tatē. de fidei cō. liber.

b. Obstat ex ceptio. Qu obstat exce ptio cedēda r. vide bar. i. l. i. j. de trā actio.

ter. dicit in fi. habet em qd obijciat petitori. Circa qd distinguit plene in l. stipulat. s. fi. de fideiuss. **¶** Op. qd no pot tpe extingui actio cōtra vñū qm extinguat ptra aliū. nā solo cursu tēpis nō: qz eodē tpe nascit cōtra vñū quo ptra aliū. Itē si ppetuare tur ptra vñū ppetuaret ptra aliū. vt. l. si. C. de duore. Glo. huius timore dat duas solutōes q̄ clare sūt tñ diuinationē p̄tinet: dicit ergo q. l. si. de duore. loz quif in duob' reis pprie nō in tutozib' et mag'ati bus q̄ nō sunt pprie duo rei vt h' d' in ter. Ista est vera quā tene mēti. p. h. j. de so. l. cū q̄s. s. q̄s. p. eo. et ibi glo. s. h' nō videt cū p̄scriptio. xxx. annoz hoc tpe nō esset cognita. vt no. in. l. q̄ occidit. s. i. s. ad. l. aq̄l. Rñ. pōt dici q̄ h' loq̄tur de actōe tutele q̄ dat bā p̄sem de peculio z sic infra annū. vt. l. tutores qui. in fi. s. e. et sic esset expeditus casus huius. l. vel dicas q̄ erat quedam p̄scriptio: fm antiqua tempo ra de qua mentionē nō habem'. facit qd no. in sti. de ppe. et temp. ac. in prin.

¶ Si adultus debitorē suū pecu ratorē p̄stituat nō vidz eum vt debitorē idoneum ex causa p̄ambula ap probare. hoc dicit.

Semproui Diuisio facta inf ples tutores a seipis nō facit qn vn' p alio tene atur anteq̄ pueniat ad magistratū: sec' in diuisione facta a plib' reipublice admistratozib'. hoc dicit **¶** Op. qd etiā magistrat' teneat infolidū alter p altero. vt. l. pri. s. So. gl. ibi loq̄tur in plib' magi stratis' q̄ gerit aliqd officii cui inheret iurisditio siue dignitas: hic qm admistrat bōa sine aliq̄ iuris ditōe vel dignitate sicut bōa p̄uatozū. h' so. est sin gularis nec est vera ptra. l. ipatores. et. l. se. j. ad mu nici. et qd ibi no. zc. **¶** Ad p̄trariū rñ. ibi simul ge rebat nulla facta diuisione etiā a seipis: s' p̄miscue faciebāt nō vn' nō alter: b' inf se diuiserūt **¶** Op po. qd idē sit in tutozib' qd h' d' in magistratib': vt i. e. l. s. cū testamēto. So. vt ibi dicā. **¶** Op. p. s. de neg. gest. l. cū alicui. So. vt in glo. **¶** Op. de. l. au ferit. s. i. j. de iure fil. So. glo. qd ibi cū agit fise? hic cū agit minor cui' bōa fuerūt admistrata. hec so. v'z def' ptra p̄dictā. l. ipatores. Ideo dicit q. l. p̄traria loq̄tur qm nō fuit facta diuisione: et sic debet intelligi fm distinctionē no. in. d. l. impatores. qd plene dic vt ibi. **¶** Quero que actio dat pupillo ptra istos curatores. glo. dicit qd neg. gest. et bñ.

Tutorem Si tutor facit de re pupilli id ad qd tenet: s' suo noie ad vtilitatē tñ pupilli facere p̄sumit. h. d. et est casus valde notabilis **¶** Ho. qd dixi i sumario. declarabo. j. l. pr. s. albo.

Quesitum. Finita tutela añ solutionē currit v'ure q̄ p̄t' currebāt. h. d.

Paulus. Fideiussoz tutoris nō tenet ad ea q̄ tutor post pubertatē spōte gessit. h. d. **¶** Ex eo qd dicit spōte et nulla necessitate cogen te apparet qd si negociū erat cōnexū: ita qd gessit de necessitate qd teneat fideiussoz. fm iac. de are. Iste s. facit ad qd nō qd si aliq̄s assumpsit custodiam ca strū vsqz ad sex mēses et dedit fideiussores qd si fini tis sex mētib' remāsit in custodia et castruz p̄dat qd fideiussores nō teneant: z ita dicit ia. de are. et dicit hāc. q. fuisse de facto verone. **¶** Dy. dicit idē qm ista cus todes p̄miserūt saluare z custodire castrū p̄ illd tē pus: et in hoc dederunt fideiussores p hāc. l. z. j. de adm. re. ad ci. pti. l. j. s. pe. et si. et vt le. no. ca. l. i. s. bellissime. s' si p̄miserūt dictū castrū restituere: quia tunc non restituerunt adhuc fideiussores tenet: ita dicit dy. ista questio fuit de facto flozētē z in ea cō sulū. qd plene examinaui in. l. item querit. s. qui in

pleto. s. loca. dic vt ibi.

Tutele Apocetutorū debitorib' date fidē faci unt contra pupillū lz ipe ptra tutores habeat regressum. h. d. **¶** Ho. ergo qd scriptura tu tozib' pbat ptra pupillū. Sed quero qd p̄tinebat ista scriptura: Rñ det glo. qd tutor p̄fessus fuit sibi soluti: qd si versū esset notabile esset. doct. tamē tenet qd p̄fessio tutorū spōte facta nō p̄iudicat pupil lo. vt. j. de p̄fel. l. certū. s. s' an ipos. et ibi plene di xi p doc. C. de p̄fel. l. vnica. et ibi p cy. in. it. q. dico qd scriptura dz continere qm tutor i veritate pecu niā illā accepit: z si solā p̄fessione p̄tinet nō nocet ret pupillo. j. qd in frau. pa. l. i. s. si mutuz: vbi est ter. nota. et hoc est qd dicit hic iuriscōsultus. rñ den do si bñ aduertat. dicit emz si debitores soluisset zc. qm dicit nō sufficiat p̄fessio zc.

Cum in testamēto. Si tutor testamētari' et datiu' gerunt diuisi fm p datiuo p̄t' puenit ad magistratū q̄ ad p̄tu tozē: secus si oēs essent datiu'. h. d. fm lec. quam ter neo: et est singularis casus. **¶** Op. qd habētū tuto rē tutor dari nō pōt. C. in qui. cau. tu. ha. l. i. So. spe cialis casus est hic. **¶** Op. qd p̄t' debeat pueniri tut or q̄ magistratus. vt. l. i. s. nūc tractem'. j. de tu. et ra. dist. So. glo. intellige qd h' in prin. fuit diuisa ad ministratio p iudicē qd ter. nō patitur. dicit ergo q. s. nūc tractem' loq̄tur qm plures sunt tutores eius de p̄ditōis: qz oēs testamētarij vel oēs legitimi v' oēs datiu': h' qm sunt diuerse p̄ditōis. patet qz vn' testamētari' vel legitim' alter datiu'. et hāc distin ctionē exp̄sse facit ter. nec op' est aliq̄ cauillatōe. h' etiā tenet Ja. de are. dicit gl. primo a testatore diuisa tutela imo a seipis. fm iac. de are. vide gl. sup' dy bo vel alit' inter se. imo nō vult facere hāc diuersita tē: s' dicit alit': id est aliter obseruabit qm vn' est da tus a iudice ali' a testatore z diuisa est admistratio a seipis. vt. s. dixi. alit' qm ābo esset dati a iudice zc.

Tutoribus Tutor potest solutionem recipere non donare vel p modico si necā trāsgere. h. d. iste notabilis. s.

Scium Iustus facere cū p̄silio alteri' siquidē est particeps officij te net em req̄rere z seq̄: als seq̄. h. d. **¶** Ho. qd ad h' qd tutor teneat req̄rere cōsiliū alteri' etiā te statore iubete duo req̄runt in p̄sona illi'. s. qd sit tut or et particeps officij. Itē qd ei admistratio nō sit denegata: s' pōt admistrare. h. d. ter. ibi: s' etiā ad ministratōne zc. **¶** Hā illa dicitio et: implicat etiā ista duo. s. qd officij z admistratōne hēat. **¶** Ad istud op. s. e. l. qdam decedēs. s. pater tutelā. Rñ. si nō esset p̄ticeps officij de vrbānitate dz req̄rere cō siliū vt in cōtrario nō de necessitate vt hic. **¶** Op. s. de exerci. l. i. s. si ples. et. l. idē qz. s. si ea. s. man. z. j. de acq. here. l. si q̄s mihi bōa. s. si corā tictio. Rñ. d' rīa loquūt i eo qd h' potestātē ab hoie: vñ si ab hoie adijciat qd faciat cū p̄silio alteri' valet ista adiectō et est seq̄nda. h' loq̄tur in tutozib' qz s' sint nominati a testatore: offiij tñ habēt a lege. vt. l. i. in princ. s. de tute. **¶** Jō testator adijciēdo qd faciat cū cōsilio alte rius extranei v' cōtutoris nō habētis admistratio nē nō pōt officij datū a lege infringere vt hic et. d. l. cū q̄s. in prin. z. s. i. s. e. et ita dicit old. in qdaz sua disputatōe. et eadē rōne dico qd si data esset alicui potestas a lege z a lege adijciat qd faciat cū p̄silio alteri' qd illud dz de necessitate req̄ri: vt. l. impube ribus. de suspec. tu. et hoc examinaui plene in repeti tōne. l. i. s. si ples. de exerci. **¶** Circa secūdn r̄sum querit gl. an p̄siliū seu arbitriū istarū mulierū sit seq̄ quendū. Circa qd distinguit glo. siquidē alimenta

f Tutel. rez spōdet glo. hāc glo. seq̄ ang. in. l. a di uo. s. si sup. s' re in. et vide ibi imo. z etiz am i. l. si debi toz. de nona. et qd no. bar. in. l. ex p̄tib' de nō nume. pecu. z bal. i auf. h' idē. in tñ. col. d' secū. nup. p paul. de ca. in p̄si. l. et seq̄tur etiā ludo. gl. istaz in. l. p̄dia. de acq. pos. **g** Accepit. imo nō ē dif ferētia an diu cta apoca cō tineat qd tu / toz recepit v' qd p̄fessus fu erit recepisse vt no. bal. i. l. si ex cau. d' nō nu. pecu. alle gat gl. in. l. si nō singuli. C. si cer. pet. ita dicit pau. in suo p̄si. i. vbi in oib' tenuit h' d' bar. **h** Cū in tes tamēto. loq̄ tur. vide bar. i. l. i. C. d' trāsg actio. **¶** Itū. Et a snia la ta p̄silio sapi entis post ap pellari. l. i. s. i de app. et ibi bar. in fi. vbi etiā h' p̄sul toz non pōt noua recipe re instrumta. **¶** Quid de dy bo licētia z si milia. vid no. in. l. si aut plu res. j. de aq̄ plu. ar. et ibi qd si ptes cō senserunt cō mitti cām cō silio sapiētis an iudex faci at litē suaz si fm id iudicet vide bar. i. l. **h h h**

c Cōtra ali um. vide bar. in. l. cū q̄s. s. si q̄s p eo. de fideiuss.

¶ Op. s. paulus. ad. q. vide b dicit relatus p me. l. h' mo ra. i. fi. so. ma. **¶** Dy. dicit. idē facit qd dicit post bar. in. l. vbi cū qz. de fideiuss. et so. an. in. d. c. p̄terea req̄ sst. de app. z adde. l. si cū hermes. z ibi bal. C. loca. z adde qd no. dy. z bar. in. l. si moza. solu. mat.

si commenerit. de re iudi. et bal. in. l. si mactipia. C. de ser. fugi.
Tutores. vbi cuqz fuerit petitiu. Qm pmitto soluet vbi cuqz fuerit
petitiu quid iporet. vide bar. et doc. in. l. si puenit. de iurif. om. iudi.

Ad operant. Casus est in. c. romana. S. d. trabentes. de fo. cope. in
vi. vide no. p. doc. in. l. ij. S. si qs in ius voca. et vide bart. in. l. si qs in
cōscribendo.
r q ibi dicit d
pac. r idē qd
hic tenet do.
anto. in. c. l. d
iudic. et ibi dī
xit do. anto.
q si pmissi sol
uef hūtie bo
noh. et vbi cu
qz locozū q
nō potero cō
ueniri in loco
remotiori loz
cis expūis. sz
imo. tenet cō
trarium ibi:
vbi cuqz fue
rit petitiu. r.
vide bart. et
moder. in. l. si
qs in pscrībē
do. C. d. pac.
vbi late de h
articulo. r in
l. si cōuenit
de iur. om. iu.
Fulgo in. d.
l. si qs in con
scribendo ten
et tra hac
doctrinā p. l.
in bone fidei
in fi. d. eo qd
cer. loco. et. c.
dilecti filijs.
in ver. respon
dere vlt solue
re ppter dis
tinctiua: vlt. d.
fo. cope. ad q
tura respon
dent moder.
in. d. l. si quis
in cōscribēu
do. vt ibi per
eos: et si con
sideras bart.
hic videf sibi
cōtrarius cir
ca id qd dixit
in. d. l. si quis
in pscrībēdo
in secūdo cō
trario vbi vlt
q nō sufficit
dicere vbi cu
qz fuerit per
titiu: sed ē ne
cessē q etiaz
dicatur q p
mitto solue
re siue me soz

sint relicta ipsi pupillo vt in casu. In certis qz b spe
ctat ad admistratoz tuzozū cū habeat plenū officiu
et mulieres nō pnt esse picipes officij nō reqreref
earū pūssū de necessitate. vt. d. l. cū qs. S. i. S. e. Sed
si legata essent de admistratoe tuzozū tūc illoz ar
bitriū dz reqreref si male arbitrent corrigerent p
arbitriū boni viri. vt. l. i. j. de le. ij. et. l. i. cui annū. j. de
an. leg. Ja. de are. dicit q etia ab ipo initio vid: re
licti arbitrio boni viri: nec est necesse q arbitref. vt
d. l. i. de le. ij. et ibi plene dicit. Ultio glo. signat
argu. S. vide glo. ibi arbitrio. So. illud est speciale
fauore mīmonij. vt. l. turpia. S. i. de le. i.

Tutores. nistratiōe alteri? pūntia reperit
tur pūntet alteri notū faceret: als tenēbit. h. d. Ex
pūntio. S. circa facti narratiōe no. illa verba q
pūntit solue vbi cuqz fuerit petitiu. Ex quo patz
q vbi cuqz cōuenit ibi videf ptractū r rōne datus
poterit pueniri. vt. j. de ac. et obli. l. d. raxisse. et. S. d
iudi. l. heres abūis. sec? ergo si dixerit se pueniri vel
le vbi cuqz inuēt? fuerit: qz hūc pūntiōi poterit re
nūciari an lit. p testa. vt. l. si cōuenit. S. de iur. om.
iud. de hoc in spec. de cope. iud. adi. S. i. ver. qd si pa
ctū. Circa tex. no. illud quod dicit q si nec debi
tores in italia essent nec eoz pda. ex quo patet q
p illa hba pmitto me soluturi vbi cuqz fuerit peti
tū nō operant? vt possim trahi extra territorij meū
si ibi nō inuenioz psonalit vel si ibi nō sūt bōa mea.
Sed si ibi reperiref bona mea posset ibi a me pe
titi: sz ibi psonalit nō essent: et h ppter illa verba vbi
cuqz fuerit petitiu. et sic ibi vid: ptractū vt dictū est
et tenet ia. de are. r est no. Ultimo no. q quādo
ples sunt admistratores vn? dz alteri notificare id
qd ad alteri? admistratoz pūntet. als pūntit.

Res nō legitime vēditas pōt pupil
lus vēdicare. hoc dicit.

Perfectus. lo r p felicitate faciēdo simplr vi
des facere p se. h. d.

Damnū subito emergēs in re pignora
ta tuzozū nō iputaf. hoc dicit.

Tutor q est debitor pupilli in genere: si
re emit suo noie nō vid: emisse de pecu
nia pupilli. h. d. Op. et vid: pstandū cōpendiū
vt. l. actōe. S. si in rē. et. S. morte. S. p socio. So. h ges
sit negociū pūntū suo noie ibi noie cōi. qū ad. l. S. riaz
diniare est. vñ gl. in. d. S. si rē: soluit aliter plib?
modis: sed illa est vera q ibi loqitur de cōpēdio qd
pcessit de re cōi. h loqitur de cōpēdio qd pcessit ex
alia negociatiōe postea facta. Scdo op. glo. de
l. vez. S. si rē. S. p socio. finis illi? S. habet duas lec.
fm vnā concordat fm aliā est cōtra. Sz solue vt p
cedēs cōtrariū Op. extra glo. q hoc cōpendiū
qd vid: puenire ex re pupilli. vt. S. qū ex fac. tu. l. ij. r
Carbi. tu. l. curator. Si ergo h tutor ex mercib? cōi
bus habuit pecuniā. pūna pecuniā fuit cōis cū pu
pillo. Itē alie merces empte ex dicta pecuniā eadē
rōne fuerūt cōmunes cū pupillo. vt dictis. ll. ergo
cōpendiū ex re cōi vid: pcessisse. So. fateoz q res
empta ex pecuniā pupilli p tuzozū est pupilli de iur
re speciali. vt. d. l. sz cōtra pecuniā redacta ex re pu
pilli a tuzozū suo noie vēdente nō efficit pupilli: vt
hoc. S. et. l. qui vas. S. si. cū filib? j. de fur. rō qz pecu

laturū in quocūqz loco vel vbi cuqz fuerit petitiu. vide ibi no. ego
tenerē op. bar. ibi p istū tex. in ver. solueret. quē ipi allegat. vide q
ibi dicit. m. Altero. nō videf. An et qū tuzozū emēs videatur
emere noie suo an pupilli sui. adde qd no. bar. in. l. ij. j. in. sol. p bar.
et bal. in. l. si patruus. circa prin. C. cōia vtriusqz. iudi.

nia de facili cōsumit psumptōe r imitō: et tō vo
luit. l. tuzozū teneri in genere: et illā pecuniā nō effi
ci pupilli vt sic interitu nō liberet. ita tenet hic Dy.
et pz ex sumario quē dedi. S. et fm hoc si de pecuniā
pupilli emeret res suo noie r res essent pupilli r sic
cōpēdiū ill? pūntē pūntis esset pupilli: sz si iterum
vēderet tuzozū r alias emeret hūc locū hic. S. vt de
beat vsura nō cōpendiū: hodie vero de iure cano.
nō debet vsura sz interesse. Itē op. j. e. l. q negoti
ationē. in prin. Glo. soluit plib? modis. illa est ve
ra q ibi in dubio vid: nomie pupilli gessisse: qz tali
mō fuerit dati tuzozū. et sic fuit mādatū collatum
etiā post mortē: et sic nō fuit finitū morte. hic vero
gessit noie suo: vt pz ex lra. Et tō p hū? declaratiō
ne distingue qū patru? vel frat: idēqz tuzozū pupilli
negociat an ad pupilli pūntet pars lucri an petat
simpliciter interesse. Dic aut negociat noie cōmu
nitaut suo ppzio: aut dubitat. si cōi nō est dubium
q cōpendiū est cōe. vt. d. l. d. raria. Sz secūdo casu
qū noie ppzio: et tūc aut de pecuniā cōi cū pupillo
aut de ppzia: aut dubitat. Si de cōi: tūc qz res em
pta efficit cōis cōicabit cōpendiū. vt. l. act. S. si rē
etiā de reb? cōibus redacta q ppzia est. vt dixi cō
pendiū est ppzio: sz pupillo tenet ad interesse vlt vsu
ras. vt hoc. S. Si dubitet de cui? pecuniā. in dubio
psumit de ppzia. vt. Carbi. tute. l. si defunct? nec
in dubio puto recurrēdū ad pūcturas qs glo. tan
git in. l. cū oportet. in prin. de bo. q li. qz pūcture il
le nō hnt locū nisi in filiofa. vt ibi: vlt in vxore vt. l.
qntus. ff. de do. inf vi. et vxo. vlt plato ecclesie. vt. C
de epis. et cle. aut. l. inia. Tertio casu qū dubitat an
ppzio noie vel cōi fuerit mercat? tūc in dubio psum
mit q suo ppzio noie. vt. l. r mag. S. i. de so. me pso
na subintelligat extrinsec? vt. l. si stipulat? S. griso
gonus. j. de ver. ob. fallit in. l. q negociatiōi. i prin. n
j. eodē. rō est ibi ppter mādatū pcedens. vt. S. dixi.
ad qd facit. S. sol. ma. l. post dorē. fm lec. Dy. regu
larit est dicēdū q qū tuzozū facit illud ad qd tenet:
sz faciat suo noie vid: facere p pupillo. vt. S. l. pri.
S. tuzozū. negociatiōe vero nō tenet facere nisi tes
tatoz pcepisset: imo tenet pecuniā puertere in em
ptōes pūntoz. vt in aut. vt hī qui ob. se. phi. S. qm. r
S. e. l. ita aut. in prin. et regula est qū licite pōt facez
re noie suo r noie pupilli simpliciter faciēdo nomie
suo intelligit facere. vt. S. e. l. S. pfect? In dubio er
go ppzio noie vid: negociari. Nec ob. j. qū ex
fac. tu. l. post mortē. r qd ibi no. qz illud itelligo qū
fecit mētiōe q erat tuzozū: vt ibi dicam. Quero
qd? si patru? vel frat? q negociat? est nō erat tuzozū
vel curatoz. Itē. l. pecuniā fuisset cōis: tū cōpēdiū
nō esset cōe: si cōi noie nō esset mercat? nā si quidez
ille frat? vel fratris fili? erat maior: nō est dubiū. vt
C. cōi. vtriusqz iudi. l. patru? fm lec. glo. et. S. p soz
cio. l. cū duob? S. si inf fratres. Idē si erat minor: qz
illud qd dz: q res empta ex pecuniā minoris est mi
noris. est verū qū emif p tuzozū vel curatoz. sec? si
p extraneū: nisi forte in subidū. vt. l. si filie. cū glo.
sua. j. de solu. dicam in. l. ij. j. quando ex fac. tut. pre
dicta vera nisi inter eos contracta esset societas ta
cite vel expse: qūliter autē ptrabat tacite statim dī
cā. Quero dixi de cōpēdio: qd de dāno. Itē. p
eo casu quo tuzozū est debitor i genere nō est dubiū

In pn. de
hoc tex. vide
etiā bal. in. l.
cū oportet. i
xij. col. d. bo.
q lib. r d. hac
materia vide
q dixi p bar.
in. l. qui mibi
donatū. ff. de
dona.
Quero qd
et vide oīno
qd dicit bal.
i. c. i. S. si duo
fratres. d. fra.
de no. hū. inu.
uef. ex q tex.
infert ad aliū
nd qd dixi in
l. si. j. ad. l. fal.
et ad pūctas
adducit illuz
ter. in. d. S. si
duo. p solam
tū hūctatiōe
nō inducēt so
cietas fm cū
in. l. cum duo
bus. S. si frat
p socio. et d
decuri. l. l. l.
r. r. dicto. S. si
duo. ad qd
statim. j. dīcā
et q no. bal. i
l. si vt ppzio
C. de re ven.
et q p bar.
habes in. l. si
C. de colla.
Rūdeo.
adde bal. i. d.
l. si patru? in
ij. col. et qd
īpe not. in. l.
certū. in fi. l.
col. C. famill.
her. r qd no.
bal. in. d. l. si
patruus. i vlt
ti. oppo.
Quero an
r ista faciunt
ad ea q dixi
bar. in. l. ex dī
uerso. in pū.
fo. mat. quem
oīno vide. et
etiā bal. in. c. i.
de bene. fra.
quē etiā oīo
vide oūm dī
cit q si rīc?

emittit tale castrum a seipso... tunc adde in simili quod not. bal. post gl. in l. si paterno. C. de neg. gest. et moder. insti. de act. s. acti. in materia neg. gest. et vide bal. in. d. c. i. dum dicit qd ex solo co. uictu re. et dicit bal. i. d. c. i. re fert bart. dicit qd bart. illud dicit in vno co. silio qd in cip. an karolus. confilio lxxij. et vide bal. in. l. ij. C. qd test. fa. pos. et b. add. bar. in. l. c. i. duo b. s. p. a. f. s. p. so. et vide bar. h. in. s. h. bis. et adde bart. in. l. i. s. nec castrense de colla. bo. et l. c. i. opoz. tet. in. p. i. de bo. q. lib. et q. no. de rusticis vide p. bal. i. d. l. si patru? ad fi. et in. l. i. p. so. in. r. q. et de materia p. ang. in. p. i. l. i. r. et confilio lxxix. et p. i. l. et pau. de ca. in. p. i. l. c. lxxxiij

q tutoris est d. anni. Et eo casu quo pecunia est pu pilli siue cois in es fauore res empta ex ea peccata fit pupilli: quo fauore uti no pot si vult. ar. s. de mi no. l. si iudex circumuento: nec tutor poterit hoc s. euz allegare cu ipe suo noie facit. ar. C. de tran. l. trasac. Et si tutor gessisset noie cot: tunc si tale negotiu erat paueri a pre pupilli est coe d. anni sicut et lucru. als luert est co. mune: d. anni soli? tutoris. vt. s. de nego. gest. l. q. aliena. ita no. in. aut. vt. h. q. ob. p. h. i. s. q. m. ver. qd ergo. Quero an societas possit d. h. i. ta cite et qualiter. qda dicit q sic na cu strabatur cu z osensu: osensu pot exprimi verbis et factis. vt. s. de legi. l. de qbus. et io si stract? coi noie celebret inter eos vid? esse d. eta societas. ar. j. de le. ij. l. p. re dijs. s. si. sic et in dissoluendo ex actib? psumit tacite dissoluta societas. vt. s. p. socio. l. itaqz. p. dicta ve ra sunt nisi alter osensu careret: tunc eni no pot esse d. eta societas tacite cu no possit expse. vt. s. p. so cio. l. in. p. d. ito ib. ita dicit R. i. mal. b. etia seqbarur d. l. bis. verbis: in sil? habitatio lucroz in vnu col latio et ei? qd alter suplucet inuice no reddita roe facit psumi societate. ar. s. de p. bal. p. cula. et de do na. in. vi. et vxo. l. si seru? et so. mal. l. q. dotis. et qd ibi no. et ita repit i qbusda dicitis J. a. de are. Et d. p. dicta op. s. p. so. l. iij. vbi no. q. re sola no pot v? deri d. eta societas vera. R. i. fateor q no strabit societas re tm: qz no est de stractib? q re strahun tur: s. strabit osensu solo: vt ibi no. et de act. et ob? li. l. osensu. iste aut osensus pot esse declarat? vbi s. et factis. vt. s. p. bati est. Et p. d. i. c. i. t. n. dicta ma teria no est b. i. declarata: io lati? sic dicas in duoz bus fratrib? patruo vel nepote: aut alter eoz e pu pillus: et no vid? stracta societas. vt. s. p. so. l. in. co uentioib? vt. s. d. i. x. aut vterqz est maior: et tunc aut neut negotiat: aut alter tm: aut vterqz. Primo casu su etia si indiuisaz hereditate in simul habeat: nulla vid? in eos d. eta societas: nisi expse sit dictu. vt. s. fa. herci. l. ex pte. s. filli. Secundo casu qn alter tantu negotiat: tunc ide q: no pot videri d. eta societas ta cite cu alter nil ponat. vt. s. p. so. l. i. in. si. nisi aliud est set acti: et io qita ab altero coican. vt. d. l. si patru us. coi. vtriusqz iud. et p. so. l. c. i. duo b. s. si in. fr. es Tertio casu qn vterqz negotiat: tunc si hinc inde lu cra p. uenerit coicare psumo societate d. eta esse per ea q dicta sut a d. i. c. i. doc. b. etia p. b. o. p. l. i. p. c. u. b. i. n. a. r. u. s. de p. c. u. et. s. de ritu nup. l. in. libere. Et terea talis d. etus nisi trafeat in nome societatis no pot celebrari: ergo societas videt tacite d. eta. ar. j. de ac q. r. here. l. p. herede. s. papinian? no eni pot dici do natio cu no fiat ex liberalitate: io eni tibi cofero: qz tu mihi. Et nec veniut ista ex natura hereditat? in simul retetere: sic no venit in iudicio fa. herci. qa ea sola veniut in fa. her. iudicio q qs facit vt heres. vt s. fa. her. l. ij. et. l. veri? et. l. et. l. z. puto. s. s. si dolo. Item no venit i coi diuidido: qz illud dat ad diuidedu no ad coicandu. Restat ergo q dicta coio sit facta iure societatis: et sic societas videat tacite d. eta: s. de vno restat dubiu q societas sit d. eta an omniu bo nozu an vni? negotiatoms: vel dicat societas sim? plicis d. eta. de qd? h. s. p. soc. l. v. et. l. coi. r. et. l. seq. Ad qd dico q ista est regla q act? nisi voluntarij no ertedat vltra q petunt. C. ne vxoz. p. ma. l. si. de iti. actuz p. iua. l. i. s. hoc interdicto. C. de neg. gest. l. i. et. ij. et. s. e. l. tutores q post. dico ergo q si coicaues rit lucra vni? negotiatoms: illi? negotiatoms tantu

et in p. i. c. lxxxiij. et bal. in. l. cu opoz tet. q: qro q. lib. et in. d. l. c. i. duob? s. pap. in. lec. antiq. ang. in. p. i. c. lxxi. et adde bart. in. l. forma. s. si qs b. i. terdictu. B alle. et adde qd nunq in vita p. ris vid? d. eta so cietas in. fili os: et io debi ta sca p vnu no sunt coia l. certuz. et ibi no. h. bal. i. vi col. C. famil. herc. et l. cum duob? in. fi. p. so. et bal. i. dicta. l. cum duob? s. pa pi. in. lec. an tiqua. et in. l. cum opoz tet. ver. qro q. lib. de bo. q. lib. et i. tra s. ta. de duo. frat. et retuli post bal. i. d. l. si patruus. et in hac ma teria vid bal. i. l. i. C. d. col la. et in. l. i. si so ci? si cer. pet. et l. i. l. i. quate sta. fa. poss. et saly. in. l. pa pi. s. si in. fra tres. p. socio bal. in. l. i. C. si quis alte. vt sibi.

Tutor reru

ter curator? ventris et bonoz ex vna pte: et curator? pdigi furio si et pupilli ex altera pte. Mo. q. curatores pdi gi furiosi et pupilli dicunt h. fe. plena et libera admi nistracione. vt colligit h. ex eo q d. plene: qd ide est ac si diceret libere. vt. C. de pcur. l. i. s. s. pcuratores et. l. i. in. prin. s. de offi. p. c. u. cesa. qd tenet gl. in. l. ma data. s. de pcur. Secdo no. q. curator bonoz et vtris no d. habere libera zc.

o B. fenus. negligetia puniet in corpe re. h. d. Opp. de offi. p. i. l. i. l. i. c. i. t. a. s. in. fi. no gl. soluit h. so. vt ibi. et. C. de pe. l. pena.

s Tres h. d. Hoc intellige si res per dite erat in loco verisilr tuto: als tenet tutor. vt. C. de p. i. tu. l. si res. et. j. de da. in. fec. l. vtiqz. z. s. e. l. tutor p. pupillo. in. fi. Bar.

s DUO. p. alio: eodē mō tenet fideius? for ei? h. d. Pro declaratōe. quero a quo fuit diuisa administratio. Glo. dicit a iudice: nec au deo dicere a testatore: qz tunc tutores no satisfarent nisi in. fe. ita dicit gl. s. z. potes sustinere etia facta diuisione a testatore. na s. no teneat satisfare: si tm satisfat tenet. vt. j. de fideiussio. l. grece. s. tutor.

Quero quid si administratio est diuisa ab eis. videt q fideiussor no teneat nisi p gestōne qua tu tor gessit: p alia vero no: sicut no tenet p no gerē te. gl. no firmat. d. iij. vid: na diuidedo administratio nē in. se alter alteri vid? committere q admiltret. et sic qlibet no in totu vid? administrare p aliū. vt. j. eo. l. tres tutores. s. no solū. His declaratis op. q possit pueniri p alia administratōe. vt. s. e. l. inter tu tores. So. verū est actōe psonali vt ibi: no reali vt hic. Op. ad fi. q non sit ide denegare in genere vel in specie. vt. s. de vsufru. l. quoties. s. si. So. q. tū ad inclusionē et exclusionē rei tantū valet gene ralis q. rti spalis pmissio. vt hac. l. et. j. de lega. ij. l. si choruz. in. prin. et. C. de p. scri. xxx. an. l. o. es. s. q. tum ad durationē rei mutata no vt ibi. io qz ibi p muta tionē definit p. tineri sub appellatōe spēi: manet tm sub appellatōne generis. ita dicebat d. ius oldr. Op. ad idē. s. de mino. l. illud. s. si talis. So. ibi requit spale m. datū: qz sub generali verisilr no cō?

videt esse d. eta societas. si erāt diuerse illarū d. eta societas videt. et io si forte vn? emisset fundū suo no mine no teneret fundū coicare: s. teneret coicare pe cuniā si ex dicta negociatōe fuisset. s. p. soc. l. si vn? s. i. s. si emptōes fundoz coi noie celebrarent: tunc etiā hui? negociatōis psumeret stracta societas: et sic cogeret coicare fm ea q dicta sunt: et idē dico in tpe. na ab eo tpe quo cepant coicare videt d. eta socie tas. Idē ab eo tpe quo desierūt coicare d. dissolu ta. vt. d. l. vtiqz. s. p. so. sec? si vn? p. tinuabat coica re et alter sibi retinebat: et societati no renūciabat: tunc eni seruare qd dictū est. s. p. soc. l. actōne. s. d. i. c. i. mus. Et qd d. de cōione inuicē facta no intelligo de modicis et paruis lucris. ar. s. de imp. p. s. l. o. i. no et de dona. in. vi. et vxo. l. vtr. Quero illa socie tate tacite stracta q ptes itelligant. R. n. dicebat R. i. eqles. vt. s. p. so. l. si no fiat. qd placet.

t Seruare. idem no. bal. in. l. fina. s. q. quatuor. de le. ij. et in. l. si soci? s. si cer. pet. et tex. in d. l. patruus. et ibi bald. et ange. in. con? s. i. c. r.

Post bo noz. ad de que no. in l. i. C. etiam p p. c. u. cau. i. in teg. resti.

I duo. intelligitur i his. idē opat genus quo ad gen^o qd spēs quo ad spēm. falsū ut b. Itē fallit etiā in obligatione pignoris. fm bal. in. l. i. per illum tex. C. que res pig.

phendit ut in casu illi. l. et in alijs in qb^o erigitur spāle mādātū. Regula ergo vniuersalis q̄ dicit q̄ tantū valet generalis quo ad oīa q̄ tū spālis q̄ ad quedā: intelligit in his^o q̄ sub generali dispositōe seu expōsitiōe cōphēdunt: et b^o quo ad cōprehēsiōnē tantū. nā quo ad alia multe sunt differētie: vna patet in solutiōe pcedētis dñi. alia qz qñ relinq̄tur in genere vniū legatū est: si specificant sunt pla. Ex quo insurgit q̄ p̄mo casu nō p̄ dōt. p̄ pte agnosci p̄ pte repudiari. scdo sic. vt. j. de le. ij. l. ij. c. l. l. seq.

Certio no. diligēt q̄ sicut alicui p̄dēt interdici administratio omnium bonoz: ita ei p̄dēt interdici administratio certe rei v̄ certi actus vt hic in fi. facit. j. de castre. pecu. l. pat. s. i. et. j. de pen. l. mortis. et ido in repetitōe. l. cūctos p̄plos. ego dico q̄ si p̄ statu^o tū minor vel filiūssa. v̄ mulier phibēt aliqd gen^o actus celebrare: ita porrigit effectū suū vbi cunqz sicut porrigit effectus vniuersalis iurisditiōis ad ministratiōis. dic vt ibi dixi.

Hoc est verū de istis expēs **c** **T**rator. sis nuptialib^o que fiunt p̄ ipsa adulta. p̄ alijs vero cōsanguineis pupilli vel adultū an possint fieri. dic vt. l. tutor. fm dignitatem. s. i. s. e.

Ad ptutorē et magistratū p̄ **e** **A**dilius tinet piculū tutoris q̄ satis nō dedit si tpe finite tutele repitur nō soluen do. h. d. **C** In tex. ibi idonei p̄māssent. **M**o. p̄nū ciationē fieri sub p̄ditōe: qz est p̄ditio q̄ tangit neq̄ gociū. facit. C. de sen. l. cū iudex. r. de re iud. l. adiuo pio. s. in veditōe. et. j. qñ ap. sit. l. i. s. biduū.

On existimo. cunā pupilli mutuo a ptutore vel a seipō palā et bona fide r nō clam. h. d. **C** Mo. distinctionē hui^o. l.

Res tutores. **I**sta. l. diuidit diuers^o **t** **R**es tutores. simode fm diuersos doc. ego diuido eā ponēdo casum fm qd mihi vidē: p̄cessisse de mēte iuriscōsulti. p̄rio ponit̄ thema et qd vsqz ad x. r. tutozū. et i hac pte est variatio: qz quidā ponit̄ q̄ tertio tutor nō gessit p̄ se s̄ ptutorib^o tutelā cōmisit. **A**lij q̄ tertio nullo mō gessit: nec alteri cōmisit: et b^o mihi placet p̄ tex. q̄ dicit nūp̄l oīno gessit. **S**eq̄tur x. et tutozū. b est se cūda pars i q̄ ante q̄ iuriscōsult^o r̄ndeat ad qōnez p̄positā examinat generalit̄ de natura obligatiōis plurimū tutozū: et dicit q̄ h est regula vt piculū sit cōmune: r oēs teneant̄ in solidū. **S**z ista regula hz q̄s dā limitatiōes vulgares q̄s iuriscō. nō pōit: s̄ p̄supponit eas tanq̄ notas. prima q̄ h regula est vera qñ oēs gesserūt cōiter: sec^o si administratio esset diuisa a testatore vel a iudice. s. e. l. si duo. Itē ē vera si oīnes gesserūt: sec^o si vn^o gessit et ali^o nō: qz tūc p̄ri^o cōueniret gerēs. vt. s. e. l. tutores q̄ post. s. in en. et. s. si tutor. Itē si oēs sunt finita administratiōe soluēdo diuidit̄ piculū inf̄ eos. vt. s. e. l. emilius **H**is ergo p̄suppositis circa regulā et limitatiōnē iuriscō. in p̄ri. format quedā dubia et determinat ex q̄bus patet solutio p̄posite qōnis. **S**eq̄tur ver. plane. b est tertia particula in q̄ format vnum dubiū circa limitatiōnē illā q̄ dicebat q̄ qñ diuisa est administratiō a testatore vel a iudice piculū nō est cōe: et est dubitatio talis: qd si nō diuidit̄ administratiō tota s̄ aliqua res: vtputa pecunia fuit diuisa inter tutores a testatore vel a iudice. r̄ndet q̄ respectu illi^o pecunie est etiā piculū diuisus: et qlibet tenet p̄ eo qd accepit. **C** Mo. q̄ id qd opat̄ diuisio totius quo ad totū: idē opat̄ diuisio p̄ris q̄ ad partē. facit. s. e. l. si duo. in fi. et tene mēti istū casum

Seq̄tur ver. s̄ si ipi. **I**sta est q̄rta pars in q̄ format vniū dubiū circa regulā q̄ est q̄ piculū est cōe: et est talis dubitatio: regula p̄cedit indubitan^o: qñ hec actio dat̄ ad iteresse. **S**z qz qñqz p̄tra tutores dat̄ actio penalīs q̄ vocat̄ de rōnib^o distrahendis an illa pena possit exigi a quolibet in solidū: an vero teneant̄ oēs cōiter sicut ad iteresse. **E**t r̄ndet q̄ nō possit exigi a quolibet in solidū sicut in alijs actio^o nib^o ex delicto: imo oēs tenent̄ cōiter sicut qñ agit ad iteresse r in q̄druplo inest simplū. l. z sec^o fit in actōe furti. h. d. **C** Mo. q̄ qñ p̄les p̄ueniunt̄ ex ali qua administratiōe siue sint administratores publici siue p̄riuatī nō tenent̄ ad pecuniā soluēdā qlibet in solidū: s̄ inf̄ oēs sufficit vna solutio vt b et. j. de publici. l. si multi. et ibi dixi. et ad. l. iul. pec. l. sacrilegij. s. i. de iure fil. l. auferē. s. fi. qd no. qz sepe accidit: qd intellige si p̄ueniant̄ actōe ex administratiōe illa: sec^o si p̄ueniret tanq̄ qlibet nō tanq̄ administrator vt statim dicā. **C** Op. s. de iur. om. iu. l. i. q̄s id qd. s. fi. cū. l. se. So. h administratio mitigtat delictū. vt tex. dicit et glo. et p̄bat̄ in. ll. allegat̄ in p̄trarijs. secus r. **C** Ad istud op. s. de his q̄ no. infra. l. athletas. s. ait p̄tor: vbi l. z q̄s tenet cauponam et sub p̄textu caupone teneat̄ mācipia q̄stuarīa nō mitigtat delictū. gl. nō sol. dic q̄ ibi nō p̄uenit̄ rōne administratiōnis: s̄ vt qlibet tenēs mācipia q̄stuarīa. **P**̄terea ibi nō erat officii publicū vtilitate r auctoritate.

C Op. j. de tu. et rōn. dis. l. i. s. in tutela. **R**ñ. fate^o or q̄ tutor p̄t p̄ueniri furti: et tūc nō p̄ueniret vt tutor: s̄ vt qlibet furtū faciēs r teneret̄ fm cōez natura actōis furti: b p̄uenit̄ actōe de rōne distrahēda: et sic vt tutor. **C** Op. q̄ in duplo nō inest simplū. vt. l. si p̄ fure. s. de p̄di. fur. **S**l. inuoluit se: ista est vera q̄ b p̄uenit̄ actōe de rōne distrahēda in q̄ p̄uenit̄ vt tutor: r administratio mitigtat delictū: ibi qñ agit̄ actōe furti. **Q**uero an q̄druplū vel duplū ad qd tenet̄ tutor actōe furti deuoluat̄ in actiōne tutele: q̄si tutor debuerit a se exigere. **B**lo. vidē tenere q̄ sic: qd est verū: qz tūc debet̄ ex vna causa deuoluit̄ in actōe ex administratiōe: qñ et cui^o bona administrant̄ interest. vt. l. diuortio. s. de neg. ge. et. s. e. l. quotiēs. s. i. et. s. se. s̄ ista actio furti nō est mere penalīs: nec p̄tinet interesse pupilli. gl. tū sic tenet. **S**eq̄tur x. nō solū. b est q̄nta ps in q̄ iuriscō. format vna dubitatiōnē circa illā limitatiōnē regule: q̄ dicebat tūc periculū esse cōe qñ gesserūt omnes: sec^o qñ vn^o gessit ali^o nō: r dubitat̄ qliter q̄s intelligat̄ gerere. **A**d qd r̄ndet mltū notabil^o: siue q̄s gerat p̄ se siue mādāt̄ alci tutelā gerēdā siue cōmittat̄ ptutori suo: et ab eo recipit̄ satisfatiōnē ip̄ se gerere vidē: nec p̄t defendi tanq̄ nō gerēs.

Seq̄tur x. in eo q̄ nemo. **I**sta est sexta ps in q̄ iuriscō. format vna dubi. circa eandē limitatiōnē q̄ dicebat si vn^o gessit r ali^o nō p̄ri^o p̄ueniēdū esse gerentē. dubitat̄ ergo qd si vnus gessit aliq̄ r alia ne glexit: ali^o oīo nō gessit an in nō gessit seruet̄ ordo **R**ñ. q̄ nō nisi essent̄ p̄nexa his q̄ gesta sunt. **M**o. bñ istū casum r exēpla q̄ ponunt̄ in gl. **S**eq̄tur ver. qd aut. **I**sta est septima ps in q̄ iuriscō. format vna dubitatiōz. circa illā limitatiōz regle q̄ dicebat si tutores sunt soluēdo tpe finite tutele piculū diuisū inf̄ eos: sec^o si deserint esse soluēdo. **Q**uero qliter desinere esse soluēdo intelligit̄: et qd et r̄nō sio clara est multū **C** Mo. tex. ibi nā apte p̄digo rē vbi vidē casus q̄ l. z q̄s sit manifeste p̄dig^o tū valet gesta p̄ eū nisi interdicit̄ sibi administratiō: qd plene examinaū in. l. is cui bōis. de x. obli. **C** Mo. tex. ibi vel cui^o bōa venerūt. ex quo collige q̄ qñ bōa ali^o cui^o vendunt̄ ad petitiōnē creditoris p̄sumptio est

q nō fit soluedo. ¶ Op. j. de ma. cōue. l. i. s. si ma-
gistrat. So. dicit gl. aliō in magistratibus q̄ excu-
sant si tutor que dederūt erat ab initio soluēdo; ali-
ud in stutorib? q̄ ita demū excusant si erat soluēdo
rpefūite tutele. Dy. dicit q̄ nō est verū qm̄ magi-
strat? dedit tutore r accepit satisfactō; s; si satisfac-
tionē nō accepit tūc nō excusat nisi soluēdo fit tēpe
finite tutele. vt. l. emili. s. e. Ex pdictis oibus appa-
ret solutio. q. pposite. in prin. l. si diligēter aduerta-
tur. ¶ Ultimo circa istā materiā est distinguendū
tū qz gl. alibi istā materiā tractauit. s. in. l. i. s. nunc
tractemus. de tu. et ra. dist. et istā. l. nō diligēter ad-
uertit: id ibi dicemus.

Tutor rex pupilli iuste venditam
tutor rex potest tutor sibi licite retinere
si emptor p̄cū nō soluit: et ipse tutor p̄cūm
de suo in utilitate pupilli conuertit. h. d. et est singula-
ris et notabilis casus. inuit q̄ tenet ēptio facta se
auctore. Cōtra. j. t. l. i. pupill. s. itē ipse tutor. ¶ In
uoluit se multū p̄ solutioe hui? dicit tu. dicit q̄ tutor
auctoritas fuit ab initio h̄ iuste interposita cū alte-
ri fuit facta venditio: vñ absq; noua auctoritate nō
soluēte ēptore potuit tutor sibi retinere palā et bo-
na fide. ar. s. e. l. nō existit. fa. j. d. le. iij. l. p̄. s. xv. ¶ Nō
enī vid: noua ēptio s; antiq̄ ēptōis in psonā tutor
trāslatio: r etiā so. gl. q̄ dicit q̄ h̄ emitt palā r bona fi-
de ē h̄a i se: s; p̄cedēs d̄ior: r nōbillior ē r signa eā.

Trographis. insitus in inuetario exē-
platis potuit p̄uēire debitorē r neglexit
h. d. In tex. cyrographis. s. publicis. ¶ Itē ibi eos
debitorē eosq; stutores. Itē ibi priores. s. extra-
neos debitorē eosq; stutores. ¶ Mo. q̄ ex insito
exēplato in inuetario p̄bat debitorē Cōtra h̄ op. C.
de edē. aut. si q̄ in alio. ¶ Bl. dicit q̄ h̄ fuit factū au-
toritate iudicis itelligas r p̄te citata ad p̄fectōez
inuetarij. als auctoritas iudicis ei nō p̄iudicaret. vt
l. de vnoq; j. de re. iur. et. s. de ado. l. nā ita diu? ita
tenēt doc. in. d. aut. si q̄ in aliq; addit gl. q̄ dz tota
series istoz insitoz in inuetario p̄tineri. ¶ Itud est ve-
rū ad h̄ vt ex inuetario posset p̄bari. nā si p̄tūcula es-
set exēplata nō faceret fidē. vt. s. de legi. l. in ciuile.
In tex. et in gl. et ex h̄ colligit̄ practica q̄ si insita q̄
p̄ducunt de verbo ad verbū inserūt in actū: tūc fac
fidē p̄petuo etiā si originale p̄dat: vt h̄ et sic oportet
itelligi. l. iij. C. de si. insitu. ¶ S; si particula tūc exēpla-
ret sec? esset vt dictū est. et h̄ verū q̄ tū ad h̄ vt ex in-
strumēto exēplato in inuetario alij p̄ueniant. ¶ Q̄tum
aut ad h̄ vt tutor possit administrare sufficiat si d̄ istfo
in inuetario fiat mētio: sic in creditorib? dz. j. de bo-
anc. iur. pos. l. fi. et dixi. in. l. tutor q̄ reptozū. in. p̄n. s.
e. et tene mēti istā gl. ¶ Quero an sufficiat p̄bare
insitū eē amissuz casu. Dic vt in glo. ¶ Quero de
q̄bus insitis loq̄tur h̄. ¶ Rñ. de publicis. in p̄uat? aut
nō p̄cederet: qz nō posset fieri cōparatio vt dicit gl.
¶ Quero et glo. de q̄ culpa teneat tutor. ¶ Rñ. de
lata h̄ casu nō de leui. vt. l. iij. C. arbi. tu. ¶ Itē h̄. l. idu-
cū q̄ inuetariū tutor? debeat fieri corā iudice. qd̄ est
verū q̄ tū ad h̄ vt p̄iudicet debitorib? vt dixi. q̄ tū
ad h̄ vt tutor possit administrare. dicit vt dixi in. l. tutor
q̄ reptozū. s. e. in prin. ¶ Scdo no. q̄ si amissū instru-
mentū possum petere debitorē cogi? ad nouā p̄mis-
sionē etiā faciēdā. ¶ Itē si repiat imbreuiatura. l. instru-
mentū notarij nō extēsū. illd̄ itelligit̄ Rñ. vocat?
his quoz iterest: qz solēntas q̄ requirit̄ in constitutōne
alicui? rei requirit̄ eadē in reintegratōe eiusdē. vt. C.
de nup. l. si vt p̄ponis. fac i aut. de tabellio. s. i. col.
iij. de h̄ p̄. ¶ Bui. s. de ad op. l. adoptio n̄ iure facta
et gl. C. de discussio. l. iij. l. i. x. fac qd̄ no. in aut. de her.

et fal. s. i. et ibi p̄ fa. de bel. et in Spe. de istru. edī. s.
sz nūqd̄ casu. r s. se. ¶ Sc̄ aduertēdū est q̄ istfo
amisso qm̄ ego peto a notario vt reficiat mibi no-
uū instrū. qm̄ ego peto a p̄te vt faciat mibi nouā pro-
missionē: qz nec originale nec p̄to collū iuenit: r de
hoc loq̄tur hic. et de isto casu qualiter q̄s cogat̄ dī-
xi plene in. l. si finita. s. elegant. de dam. i. sec. et. j. de
lib. leg. l. iij. s. nūc de effectu.

Ab eo succubūt offō iudicis appellatōis i sta-
tū p̄stintū reponunt. h. d. ¶ Sc̄ no. q̄ si iudex p̄-
mus nō recipit appellatōez: an sit recipiēda vl̄ non
spectat ad offm̄ iudicis appellatōis vt h̄ r. j. nil no.
app. p̄. l. i. i. rñ. ¶ Et id̄ iudex p̄m? q̄ nō recipit debz
expm̄ere cām q̄re nō recipit. vt. j. de app. reci. l. scien-
dū. ¶ Scdo no. q̄ scā p̄dēte appellatōe reuocāt̄
in p̄stintū statū p̄ offm̄ iudicis appellatōis vt h̄. et
ita itelligit̄ gl. ¶ Idē no. in. l. iurii. s. i. j. de his q̄ not.
infa. ¶ Et aduertēdū q̄ ista reuocatio fit demū secu-
ta victoria in cā appellatōis vt h̄ ibi appellatōe in
iusta rē. ¶ Et aduerte qz reuocant̄ oia facta tā p̄ eū q̄
appellauit vt h̄ si ipse succubūt: q̄ scā p̄ iudicē d̄ eū si
fina irritat. vt. l. ex cā. j. de app. ¶ Mo. etiā q̄ eadē
rōne debēt reuocari alienata lite p̄dēte p̄ titulū. et
vt li. p̄. nil ino. et p. l. fi. C. de litri. ¶ Ultio no. q̄ ei
a quo fund? aufert̄ nō restituit̄ p̄cū. qd̄ facit ad. q.
q̄ si p̄ inq̄stozē hereticē p̄auitāt? reuocant̄ aliena-
ta p̄ hereticū nō dz restitui p̄cū. de q̄ p̄. l. i. l. fi. C.
ad. l. iul. maie. h̄ dixi. j. de his q̄ i frau. cre. l. ex his rē.

Minogatione. qd̄ testator ius-
sit p̄sumit̄ in dubio noie pupilli facere: licz
nō exprimat. h. d. ¶ Op. s. e. l. ticiū. s. altero. So.
gl. multis modis. tu. dicit q̄ h̄ est p̄pter p̄cedens man-
datū defuncti. vt dixi in. d. s. altero rē.

Ex duobus ne sortis vel vsurarij q̄ tū ad euz
loco sortis habet. h. d.

Testamēto tutores dati inutilit̄ in testō nō
tenent̄ de periculo an̄ p̄firmatio-
nē contingente. h. d. facit. s. e. l. impuberi. et. l. tutor-
res q̄ post. s. curatores. et qd̄ ibi dixi.

Pupillo Tutor tenet̄ si relicti pupillo negli-
git a fratre ip̄? petere. h. d. et est no-
tabilis. facit q̄ si p̄ relinq̄t dote filie q̄ possit stat-
tim eā petere nō expectato tpe nubili vel q̄ nubat
qd̄ est verū indubitan? si relinq̄t simplr nō adiciens
do p̄ dote vt h̄: s; si relinq̄t p̄ dote q̄ten? est infra leg-
gitimā: idē q̄ statim pot̄ petere cū nō recipiat dila-
tionē. vt. l. qm̄ in priorib? C. de inof. test. s; in eo q̄
esset vltra legitimā: tūc pot̄ esse p̄tētio: qz videtur
istd̄ legatū esse purū. vt. l. ticio. s. an nuptias. de cō-
di. et demō. r ibi dicit̄. tangit̄ doc. in. l. sancim? C.
de nup. et ibi facit̄ ad questionē q̄ si statutū dicit̄ q̄
filia femia nō succedat sed debeat dotari vtrū pos-
sit statim petere dotem. dic vt ibi.

Quesitū. qd̄ ei ab initio p̄ vsuris dat. h. d.

Imhereditas facit cum creditor
bus pupilli tenet̄ obseruare in seipso. h. d.
¶ Op. q̄ officī suū erit sibi dānosuz. s. l. si q̄s ex
signatorib? j. que ad. test. ap. ¶ Dicit gl. q̄ nō erit: qz
ad h̄ cogebat̄ p̄sentire maiorū p̄ti. certe istud est ve-
rū qm̄ oēs sil̄ puocati h̄ statuisent. vt. l. iuris gētūm
s. hodie. s. de pac. s; h. l. inuit q̄ fuerit pactū factuz
singularit̄ cū quolibet: nec dz cū maiorū p̄te: vñ si nō
esset tutor nō cogeret̄. dicit̄ h̄ est ergo q̄ offm̄ suum
nō est sibi dānosuz. nā si pu pill? nō adiuissz nō h̄ret
¶ Itē h̄ iij

glo. h. de imo
vrensata seq̄
tur bart. in. l.
gall? s. idem
credendū. de
lib. r posthu.
et ibi dixi.
c. Ab eo. ad
intellectū hu-
ius tex. aliq̄
dixi post bar-
to. l. i. post h̄
ctum. in vlti.
col. de dona.
fin imo.

progra-
phis etē
plato. vide
materiā inuē-
tarij r q̄ pos-
sunt oppōsi
inuetariū et
formā inuēta-
rij. in spec. de
instru. edī. s.
dicto de ipu-
gnatōe testi-
¶ Mo. facer-
ret fidē. regist-
rū actoz fa-
cit fidē. adde
bal. l. i. gesta.
de re iudi. et
bal. r ang. in
aut. si q̄s. C.
de eden.
a. Debitorē
cogi. Casus
in q̄ possū co-
gere debitorē
rē vt d̄ nouo
faciat p̄missi-
one. idē in
strumētū est
antiquū vel
variātū sunt
p̄sines. scdm
bal. in aut. si
quas ruinas
C. de fac. fan.
ecl. et adde
bar. ar. d. au-
tē. si q̄s i alio
q̄. fac. l. si q̄s.
de fabri. l. xi
b. Per guil.
adde qd̄ no.
bar. in. l. here-
des palā. s. si
q̄s post. s. rez
fia. et in. d. l.
adoptio. de
adop. r istaz

De auctoritate tuto. et cura. Rubrica.

Quoniam potest auctorari. Et ad materia an quis possit ad sui utilitate auctoritate prestare...

De testi. i. vi. et ad maiori vid bal. et doc. in aucte. preerea. C. vñ vir rxor et p bal. in. l. si furiosus. C. de nup. r vi de qd habet in. l. si pful. d. adop. et vid oino qd no. bart. in. l. ab oibus. s. si ticio. de leg. i. et in fili. q. vi de bal. i. auct. b. ius poure. ctu. de sacro san. eccle. vbi pot an eps alienans res eccle sue pos sit ipe sibi auctoari.

Dicit bñ. adde bart. in l. frat a fratre de pdi. ideb. in. xx. col. Quero. ad de bal. in. l. i. in. iij. col. de inof. dona. et q no. ibi i ad di. ang. r bar to. in. l. gall? s. qd si is. de lib. r posthu. idē tenz bar. i. d. l. bonoz. r ibi bal. cir ca fi. C. q ad mit. et no. pau. de ca. in. l. senii. q testa. fa. pos. et vide no. p bal. in auct. hoc ius porrectu. de sac. san. ec. et ino. in. c. dudñ. de re. eccle. nō alie. an aut p possit auctoari filijs in diuisiōe bonoz aduenticioz. vide bal. in. l. generalr. de secū. nup. f. Uidz q nō. Cōtra hāc opi. te net ang. in. l. i. s. fuit qñtū. j. ad trebel. r dicit se de facto pfuluisse ptra bar. r dicit p hac sua opi. videri ter. in. l. i. C. de impo. lu. descri. l. x. nam ter. ibi qñs dicat de titulo lucratiuo seu de obuentionib? alicui titu lo lucratiuo. tñ dicit ipe ter. illū nō hēre locū in obuentionib? ex vltima voluntate pfi vel eō nō itelligēdo i filio emācipato. scdo adducit ipse qz ad h vt valeat donatio nō reqrit auctoritas pñs s? pñsensus. d. l. tā hīs. s. i. j. de dona. cā mor. et. l. filiussa. s. pñi. de dona. si verum est q reqrit pñsensus pñs poterit qñcūqz iste pñsensus iteruenire sec? i aucto ritate: qz illa inuenire d? tpe act? l. obligari. s. tutor. de auct. tu. r plene no. in. l. si qñs mibi bōa. s. iussum. de acqre. here. et plene p ino. in. c. pñtudinis. de pñe. p que pz iussum ad istā. l. i. de auct. tu. qz loq tur in auctoritate: nos vero in pñsensu. Tertio mouebat ang. si dicere tur nō posse filiū donare pñi cū pñsensu ipiusmet pñs. seqret q illud qd fuit i ductū in fauore pñs redūdaret in ei? odiū d. l. qd fauore. r. l. nulla. C. de legi. fuit enī inductū in fauore pñs vt fili? nō posset do?

que ueniret: et sic pderet creditū. Et nec vidē dānosuz eē sibi pñsensuz su? qz puocādo alios vī esse pte pñtē. fac. j. de do. exce. l. apd eelsum. i prin.

In actōe tutele vēit qd fa? s Tutoris. cū est ab hēde tutoris im? plēte inchoata p defunctū. h. d. C. p. s. e. l. tutores q post. in pn. So. gl. q ibi loq tur de ge stis nō inchoatis p defunctū. h. sec? idē itellige de oib? gestis p heredē ad q tenebat vt veniat in act. tute. h. de hīs ad que nō tenebat vt veniant in act. neg. gest. vt. j. de here tu. l. etiā. et. l. se.

Supillus tenetur ex culpa tutori. qte nus est locupletior et etiā vltra si tutor est soluēdo s? liberat cedēdo actionē. h. d. Pño pōit vñ dicitū aristonis. Scdo circa illud aucto. l. moz uet duo dubia. Tertio dicitū aristonis approbat. Quarto seipm redarguit de eo q male dubitauer rat. et dicitū aristōis qd simplr approbauerat limi tat. ex q colligē solutio prime dubitatōis. Quito soluit scdaz dubitatōz quā fecerat. scda ibi: s? si tu tor. tertia ibi: qd tu putas. qra ibi: s? quare. quinta ibi: ipune. C. p. in prin. approbauit dicitū aristo nis. in. x. s? qz dicit dñi. Rñdet gl. fateor q corri git seipz. Quidā moder. voluit tenere ne seipm cor rigat dicētes q in pn. loq tur qū culpa tutoris fuit talis ex q pupillo nō oñt actio durate tutela. iō nō liberat cedēdo actionē: qz nō pōt cedere. in. x. sed qz loq tur qū culpa tutoris fuit talis q durate tu tela oñt actio: vt furtū vel rapina: vt. l. si tutor reipu blice. in. si. j. de tu. et ra. dis. merito liberat cedendo: qz pōt cedere. S? certe l? in primo casu nō nata sit actio: pōt tñ cedere spem actōis. vt. C. de do. l. spē. iō eadē est rō. tene ergo solutōz gl. q corrigi se. ita tenet dy. et ia. de arc. C. ppo. s. de euic. l. illd. ne vis fiat ei. l. i. s. hoc edicto. cū si. Rñ. q oēs. ll. q dī cū pupillū teneri si tutor est nō soluēdo intelligas q liberat cedēdo actionē p hāc. l. C. p. s. e. l. cuz ples. s. i. So. qñqz tutor aliq facit diligēt: r tunc pupill? teneē etiā si casu bonū exitū non habuit vt ibi: qñqz facit aliq culpabilr vel dolose: tunc teneē pupill? qten? ad eū puenit: vt vt cedat actōz vt h. de q plen? dicit i. l. si dolo. j. si qñs omis. cau. rest. vbi

nare sine ei? pñsensu. ergo r. Quarto adducebat ter. in. l. i. s. fināte ad trebel. vbi pōt restitui hēditas pñdētū ipi? collegi cū pñsensu ip siusmet pñdētis r. et rō est: qz pñsensus reqrebat. et p b dicebat an ge. in. d. s. fuit qñtū. se pfuluisse apud tu dertū in. q. facti statuti dī ctabat mlierē nō posse testari vel pñhere nisi cū pñsensu duoz cōsan? guineozū q sufficiar con? sensus illorū cū qbus vult pñhere vt qñs vult istituere de q articulo j. dicit. raph. cu. in. d. s. fuit it qñtū. i. pñ mo articulo tenet opi. an ge. qz isto casu nō vidē q talis pñsensus debeat inter uenit ad sup plēdā psonā ipi? filij: quia ita filijfam. pñt esse opti mi iudices si cut sunt pa tres. et qui sunt sui. vidē ergo q pñsus pñs de beat interuen ire ex dispo sitōe. l. ne fiat pñdētū pñ ergo si ita est seqtur q pater possit cō sentire: qz nō offendit. l. s. in. ij. q. de sta tuto in q dī cit se nō pñs uisse. teneē s ang. qz tales cōsensus vī dent inducti ad supplēdā inabilitatem

mulieris: vñ nō d? posse talis pñsensus ipsoz pñstari ad utilitate ip sozū sic dicitū in auctoritate tutorz q reqrit ad itegrādā psonā pu pilli: vt h r in. d. l. i. s. fuit qñtū. ad trebel. imo. x. ibi dicit q gl. pos ta h q cōf est approbata est ptra ang. et ibi tenet s ang. p q adducit: qz eadē vidē eē rō qñ reqrit pñsensus alicui? et qñ reqrit aucto ritas alicui? itē qz dicit? pñsensus pñstād? p pñem in donatōe cā mor tis. vidē i duct? ad reintegrādā psonā filij. alle. gl. in. l. si. s. necessitat tis. de bo. q li. r. et in qñtū imo. allegat gl. in. d. s. necessitat. dic q illa gl. magis cōf repñdēt vt p bar. ibi r alios maxie p ter. in. c. si de iudi. in. vi. r dicebat etiā imo. q ad allegata p ang. pōt rñderi p mo ad. l. i. de ipo. lu. de. q ibi nō d? q donatio illa cā mor. facta per filiū patri valeat. ppterea donatio illa de q ibi i ter. dato q nō va lisset posset tñ morte filij pcedētis pfirmari. in. l. p. C. de donat. inē vir. vt posset rñderi q ibi vidē: necessario itelligēdū in filio emā cipato vel in filio hñte peculū castrēse vt qñ. p? qz nedū ibi loquit in dñatōe cā mortis: s? etiā de alia vltima voluntate. Itē fm imol. nō ob. dñ dicebat ang. q differētia d? esse inē pñsensuz et aucto rita tē: qz rñdet ipe q l? sit differētia. qñqz illud est verū qñ est diuersa rō: s? h nō est diuersa rō p. s. dicta ergo r. s? certe imo. nō vidē bñ

ergo pñsus pñs de beat interuen ire ex dispo sitōe. l. ne fiat pñdētū pñ ergo si ita est seqtur q pater possit cō sentire: qz nō offendit. l. s. in. ij. q. de sta tuto in q dī cit se nō pñs uisse. teneē s ang. qz tales cōsensus vī dent inducti ad supplēdā inabilitatem forū sic dicitū in auctoritate tutorz q reqrit ad itegrādā psonā pu pilli: vt h r in. d. l. i. s. fuit qñtū. ad trebel. imo. x. ibi dicit q gl. pos ta h q cōf est approbata est ptra ang. et ibi tenet s ang. p q adducit: qz eadē vidē eē rō qñ reqrit pñsensus alicui? et qñ reqrit aucto ritas alicui? itē qz dicit? pñsensus pñstād? p pñem in donatōe cā mor tis. vidē i duct? ad reintegrādā psonā filij. alle. gl. in. l. si. s. necessitat tis. de bo. q li. r. et in qñtū imo. allegat gl. in. d. s. necessitat. dic q illa gl. magis cōf repñdēt vt p bar. ibi r alios maxie p ter. in. c. si de iudi. in. vi. r dicebat etiā imo. q ad allegata p ang. pōt rñderi p mo ad. l. i. de ipo. lu. de. q ibi nō d? q donatio illa cā mor. facta per filiū patri valeat. ppterea donatio illa de q ibi i ter. dato q nō va lisset posset tñ morte filij pcedētis pfirmari. in. l. p. C. de donat. inē vir. vt posset rñderi q ibi vidē: necessario itelligēdū in filio emā cipato vel in filio hñte peculū castrēse vt qñ. p? qz nedū ibi loquit in dñatōe cā mortis: s? etiā de alia vltima voluntate. Itē fm imol. nō ob. dñ dicebat ang. q differētia d? esse inē pñsensuz et aucto rita tē: qz rñdet ipe q l? sit differētia. qñqz illud est verū qñ est diuersa rō: s? h nō est diuersa rō p. s. dicta ergo r. s? certe imo. nō vidē bñ

j. de test. et bal. in. l. testiu. p. illi ter. C. de testi. ibi in ver. psto. r. p alias rones de qbus in dictis locis. idē imo. in. c. puenit. de testi. cogē. idē tenuit ang. in. s. si qd igif. p illi ter. in x. sub sui pntia. de testi. r. imol. et abb. in. d. c. puenit. de testi. cog. qm is ibi ter. teneat dicit in stantib et vidētib. s. d. intelligi fm distinctionē bar. aut de sui pntia r. idēz bal. in. l. diez

pferre. s. corā. de arbi. et vide bal. i. l. ij. s. volutate sol. ma. r. bal. in. l. testiu. C. d. testi. vbi te net pstrarium s. imo. in. d. l. ij. s. i. tenet cū bart. p ea que b dicuntur. add imo. in. d. l. hdes palā. q cum bar. pcoradat adde qd no. bar. r. bal. p glo. in. l. i. C. de erro. ad no. et latius per bar. i. tra ctatu de test. in. ij. carta. et bal. in. c. i. de prouer. inf do. et vafal. de inuesti. tenet d. bar. h. Tiam. ē tacens.

An in pstan da auctorita te reqraē q tutor loquat adde tñ bal. in. l. si patru? C. cōtia vtrius qz iudī. vbi omnino vide et an in psta da auctorita te reqrantur verba. vid q habes post bal. in. l. si. s. necessitatis. de bo. que lī be. et de ver bo consenti re vide oino bal. in. aut. b ius poretū C. de sac. san. eccle. vbi q rit an colle giati possint bonis cōsen tire in aliena tōne rei eccle sie. vide bal. in. l. si volun. C. ad velley.

N *Nulla* d. s. pri. dixit in specie; nūc po nit in genere. h. d.

Tiam. Sufficit auctoritate tutori in terponi pte nō interrogate. h. d. **Q**uerit gl. qd si tutor est tacens et pns an videat auctorari talit q sufficiat. In glo. sunt opi. finalit determinat q nō valet s. requirit q expresse loquat. In pstrariū facit. s. e. l. i. s. fi. a cō trario sensu. et hoc vidē tenere glo. j. de re. iur. l. vbi nō nocet. et. j. e. l. qd dicimus. s. i. et qd ibi no. In cō trariū q ista glo. sit vera apparet: quia si nō reqret retur q tutor loqueret mutus posset esse tutor r au ctorari. cui? pstrariū dicit in. l. i. in fi. s. de tute. r istā opi. tenet Dy. in distinctōe magna quā pōit super hoc ti. in. c. q tacet. extra de regu. iur. li. vi. et guil. de cu. in. l. pater filiū. s. de adop. et istud puto verū. nō ob. s. e. l. i. in fi. qz ibi nō debet sumi arg. a pstrario sensu: quia resuleret pstrariū intellect?

Si pluribus Sufficit vni? tutoris auctoritas si pnt admī nistrare. alias sec? h. d. **Q**uerit p. j. de acq. here. l. pupillū. So. glo. intelligas hic nō pcessa. i. denegata admīstratio a testatore vel a iudice in to tū vel in parte. et si dicit in quid differt a fi. hui? l. vbi loqtur de remoto. dic vt in gl. tu intelligas istaz l. vt iacet. tutor enī nō pōt administrare nisi sibi de cernat admīstratio p iudicē vel per testatōrē vt ple ne dicit in. l. legitimos. in prin. s. de legi. tu. et no. in l. tutor q repertoriū. in prin. s. ti. i. et. C. arbi. tu. l. fi. r j. e. l. tutores. **Q**uerit glo. an pcedēdo admīstrat ionē vni videat alteri denegare. et distingue: aut est certū qd iudex senserit et istam certō: in dubio cōcedēdo vni vidē denegare alijs. vt. s. de iud. l. cū ptoz. Istam glo. intelligo qm oēs tutores fuerunt pntes et cā cognita fm qd ponit in. l. iij. s. in. s. de admī. tu. et fuit decreta admīstratio vni: tūc vidē al teri denegata. vt dicit ista gl. S. s. si absqz cause co gnitōe vt fieri solet iudex decernit admīstrationez vni nō vidē denegare alijs: imo etiā si alijs decre uisset decreta duraret. nō emī pōt iuri alterius dero gare sine cause cognitōe. vt. l. de vnoquoqz. dere. iud. et de adop. l. nā ita diu? Ex his apparet qd iter dz intelligi. l. pupillū. que fuit. s. allegata p cōtra rīo. nā ibi loqtur in plurib? tutorib? qui poterant administrare et habebant decretū iudicis: tñ vnus nō admīstrabat: certe bene poterat auctoritatez interponere. ita loqtur ibi. istā glo. no.

Pupillus. Tutori tutorē au ctorate nō pōt obligari na turalit nisi qtenus fact? est locupletior: s. cū auctoritate alteri? tutoris poterit. h. d. **Q**uerit q pupill? tutori non obligat naturalit: qz. l. resistit obligatōi. pphibet emī pupillū obligari tutori: vt b. sile in. l. si nō forte. in prin. de pdit. inde. s. extraneo obligat naturalit: qz. l. nō resistit obligatōni: s. non assistat. vt. l. i. in fi. j. de noua. qd plene dic vt ibi.

Scdo no. q obligat in qtu fact? ē locupletior. S. aduertendū an obliget obligatōe descēdente et dōtu q gerit: an vero obliget pditōe sine cāvl ex equitate. l. si me r ticiū. s. si cer. pe. vel actōe ad expi. et filib? iudicis. Rñ. dic vt no. i. l. iij. i. pn. s. cōmo.

Pupillus. In ptractu vltro citro? qz obligatorio sine auctoritate tu

et ibi scripti.

Si pluribus. vt iacet. Et no. hanc glo. q ista diuersa sunt ali que deponi et admīstrationē ei auferri: quā singulariter alle gat bal. in. c. i. de eo qui ar. bel. d. epo. et in. l. si tutor. C. in qui. cau. in integ. resti.

toris nō obligat s. alii sibi obligat. h. d. **Q**ue ro si pupill? agat ptra em q seculi ptraxit: an illi per mittat agere ptra em. Rñ. nō: s. retentionez hz nisi pupill? dōtū ipleat ex pte sua. ita no. in fili in. l. i. cau se. in prin. et. l. ij. s. de mīno. **I**te aduerte diligen ter q istud hz locū qm dōtū ab initio dōtū. sec? si p? cōtractū factū de eo dissoluēdo ageret: qz tūc non intelligit liberari pupill? si aduersari? nō liberatur vt. l. si id qd. s. si. de rescin. ven. p rōne cogitabitis.

Ite ipse tutor dō esse diuersitas. vt. s. de rerū permu. l. i. h. facit ad. q. si notari? facit pcuratorē: et scribit instrū manu sua: et adijcit qd pmittit sibi ip si notario stipulārī r recipiēti noie eozuz quoz iēst de rato r de iudicato soluēdo et filia q nō valet: cū inf pmittentē et emī cui pmittit debet esse diuer sitas: qd plene dixi in. l. ij. de stip. ser. **Q**uerit q eoz ipso q qd emit p interpositā psonā psumit fraus nisi b fecerit palā r bona fide vt ter. dicit. **Q**uerit mo p declara. pntis. s. distingue qm tutor emit? rē pupillū sui aut p se aut p aliū. Si p se aut auctorita te cōtutoris sui: aut auctoritate sua: aut a tertio vē dente vtputa creditore. **P**mo casu aut emit bōa fi de r valet pemptio vt h. sec? si mala fide: puta p cōvi lioz: r tūc nō valet vt hic. facit. C. de vē. pi. l. i. et qd ibi no. et de iur. fil. l. iij. li. x. et qd ibi no. aut emit au ctortate sua: r tūc aut emit rē iā alij legitie vēditā cū ipe p cū nollet soluere r valet pemptio. vt. s. tit. i. l. tutor rerū. Aut nemini fuerat vēditā: r tūc aut emit palā et bona fide: r tūc valet fm opi. Jo. et gl. ar. s. ti. i. l. nō existimo. et no. in. d. l. tutor rerū. no. etiā. C. de dhen. em. l. cū ipsa res. et. s. de dhen. em. l. si pemptio ne. s. si. et poterit b casu sibi ipi auctorari. Aut emit clā et tacite et nō valet: vt b in prin. Si vero emit p aliū r tūc aut p psonā suo iuri subiectā r nō valet p inde ac si ipemet emeret. vt b. s. in fi. Aut nō erat suo iuri subiecta: r tūc si apparebat q ipe emebat licz nomē alteri? faceret in instrumēto ascribi: r va let emptio vt b in ver. sane. Si vero b nō appare bat nō valet. eo enī ipo q p interpositā psonā emit fraus psumitur. vt b in ver. s. r si p interpositā. fa cit. j. de acq. here. l. si is qui bonis. r. C. de natu. li. l. iij. in fi. r b etā intelligo si emat a p turore vendē te vt dicit ter. si vero emeret vēdente creditore va let si bona fide fiat: secus si mala vt b in ver. sed r si creditore. q mala fides psumit ex modicitate precij vel ex iterpositōe psonē. vt. s. dicit. r pdicta intelli gas in tutore cui est decreta admīstratio: als pōt emere vt extrane? vt. j. l. pri.

Tutores nō pnt admīstrat re nisi eis admīstratio decer natur: r tūc pnt emere vt extranei. h. d.

Hoc prin. declara

Quod dicimus. vt. s. e. l. in prin.

Siduo dit pstitutōz duozū reoz. h. d. **Q**ue ro an semp sufficiat vni? auctoritas. Rñ. q sic. vt s. e. l. r. l. si plib? nisi esset expse dicitū q non posset vn? sine altero. vt. l. ticio. s. ti. i. **Q**uero qm vnus est pns r tacēs r alter auctorat an videat r alter auctorare. Ter. hic vidē dicere q nō. In pstrariū fa cit. j. e. l. inf pupillos. Glo. dicit q b expmebat q vn? tutor tñ auctorabat r vn? tutor ignozabat de

m Istā glo. intelligo. Et istam gl. no. quia sing. fm bal. in. l. i. C. de transac. **Q**uerit q. itez ip se tutor. tu tor emit. no. quid iur. qm tutor emit rē pupillū. s. qd in plato. vid bal. in. autē. quibusqz modis. de sa crofan. eccle. et pe. de an cba. in cle. i. de excess. pter la. et add ple ne bal. in. l. cū ipse. de con traben. emp. et imo. in. l. i. s. fuit quei r tū. ad trebel. quid in exer cutoze testam menti. nor. p io. an. in spe. in ti. de instru. edī. s. nūc ver ro aliqua. in vlti. car. i. ad dī. incipient. cōueniat. **V**aleat em ptio. qm bōa fide r palam emisse psumi tur. vid bar. in. l. fraa fra tre. i. fi. r. col. de pdi. ide. r fac qd no. i. l. fi. de ri. nup. et bal. in. l. fi. C. d sum. tri. **F**raus p sumit. adde cy. et bal. in. l. ij. C. de repu. heredi. et qd not. dy. in. c. fi. de reg. iur. in. vi. et bal. in repeti. l. i. de sacrofan. eccle.

Modi dicitur... alio. et sic inuit... tutor non loquatur... tabellio possit... Strumētū de re parētis... de bar. in. l. si... de fal. l. de... et late bar. in. cōf. incip. fili... ussa. notari? et vide bal. i. l. in. f. ad fi. C. de proba. ubi ponit an tabellio do... mestic? et amicus istum cōficere possit. Et si ditionalis non valeat. bal. talē interpositionē de ceteri tenet fore validā in. l. i. C. q. admitt. et d. materia ista vid. eum inter bal. q. respondet ad tex. in. l. eū d. h. alle. p. bar. l. nō alleget in. l. potuit. i. vii. q. c. d. in re deli. adde bar. in. l. cū p. per. de le. p. r. l. a. r. vid. gl. in. c. cū d. i. n. gat. de offic. deleg. r. bar. in. l. si qu. i. si. p. inc. de le. l. et bar. in. l. p. r. in. p. in. d. dā. i. fec. r. q. d. si dicat auctoritatē meā interpono si de iure de beo. vid. bal. in. d. l. i. in pe. col. q. admitt. r. q. dicit q. valet. r. q. d. si dicit aliq. hereditatē ad eo si de iure possim. vide bal. in. d. l. potuit.

alio. et sic inuit q auctoritas possit p̄stari etiam si tutor non loquatur. Contrariū determinavi. s. eo. l. ij. et melius ut ibi dicit.

Si pater ritate strahete patre in cuius est potestate. h. d. d. p. dicit h est ar. q. fili? notari? nō pōt infirm officere in dētū p̄s r factō nō credat. p. d. b. q. tabellio est loco testis. ut. j. de testa. l. domiti? s. testis idone? nō est. ut. s. de tes. l. testis idone? ergo r. cōtra q. possit cū sit publicū officii. C. de tab. l. generali. l. x. s. quo ad ins publicū attinet nō curat p̄s r̄as. ut. j. ad treb. l. nā qd. et. s. de ind. l. et in p̄uatīs. **S** pōt distinguī an sit i prāte p̄s r̄as vel nō: ut. j. de fal. l. impuberē. s. dīs. in fi. ita dicit d. p. r. hoc facit qd no. s. e. l. i. ubi nō inspicit p̄s r̄as: s. an p̄s r̄as: et ibi solui. dic ut ibi dicit.

Tutor si cōditionalis. **T**utoritatis ē act? legitim? q aditionē nō recipit. h. d. r. est ar. q. si auctoritas interponat sub hac aditionē si et in q. tū possit de iure q nō valeat? **I**n dicit facit q aditō q p̄s r̄as recipit nō suspēdit. ut. l. cū ad p̄s r̄as. s. si cer. p. e. r. h. est. j. de acq. r. here. l. eū q duo bus. s. si. ubi etiā aditō de p̄s r̄as viciat actū q nō recipit aditionē: nō determino mō.

Bligari No. q. negatio p̄posita si lere r̄adictorio. **M**o. q. negatio p̄posita si lere r̄adictorio. s. l. i. legitimos. s. an ergo. s. de legi. tu. **O** p. q. ista. l. sibi contradicit. **N**ā p̄s r̄as dicit q pupill? pōt sibi acq̄rere et declaratiū est q in dētū vltro citroqz obligatorio pupill? nō obligat: s. alii sibi obligat: ut. l. pupill? s. pupill? l. s. e. **M**ostea h subdit r̄adictorio: nā mutuādo nō obligat sibi aliū: qz ipe alienare nō pōt. vid. enī q qz ipe nō alienet. ali? tū sibi obliget. **R**ū. h illud qd est interdictū in p̄sona pupillī est imediata cur sa obligatōis alteri? mutuū enī nō dicit sine re: ido nisi trāseat dñiū in alterū nō strahit mutuū: qd est imediata. cā obligatōis alteri? **S** r̄adict? eptio nis et veditōis strahit cōsensu: et sic q pupill? ob liget nō est imediata cā obligatōis alteri? s. p̄sens us illi? q cōsensus interuenit. **A**d idē oppo. de hac. l. ad hereditatē. et insti. e. s. neqz. ubi iucrosam hereditatē nō pōt acq̄rere. **R**ū. l. h hereditas sit iur crosam: tū possibile est q esset sibi dāno: s. nō p̄mit tit sibi adire sine tutoris auctoritate. h tangit d. p. in c. qd ob gratiā extra de re. iur. l. vi. et cy. in. l. qd fa uore. C. de legi. vel dic q l. p̄stet hereditatē esse iur crosam: tū qz illud acq̄rere sit p̄ istū actū obligandi se: id nō p̄mittit. l. q. fiat sine tutoris auctoritate. fa cit. j. de acq. r. here. l. more. **S** r̄ad illud op. qd di ctū est. s. de r̄adict? vltro citroqz obligatorio q va let quaten? est p pupillo nō in eo q est cōtra eum: ita valet h aditō qten? est p pupillo nō in eo q est cōtra eum. **R**ū. qz i illo dētū sit diuerse p̄sone merito nō phibet in vna p̄sona valere: in alia nō. **S**ed in isto quasi r̄adict? est vna p̄sona tantū qz dēs. s. pupil lus q adit: id nō dz scindi ut p parte valeat p par te nō: qz eadē res nō dz diuerso iure cēsere: ut. l. cuz q edes. de vsuc. **M**osterea hereditat? aditō nō reci pit diuisionē in p̄sona eiusdē. ut. l. i. et. j. de acq. r. here. **M**osterea si adiret et nō obligaret esset heres r nō heres. et sic repugnātia r̄adict? ubi repugnātia de reg. in d. distingue ergo ex p̄dictis. **Q**ūqz pupil lus obligat tantū: et nō pōt sine tutoris auctorita te. ut in p̄m. l. qz tantū acq̄rūt sibi et in nullo ob ligat: nec de suo dimittit et aliū sibi obligat: r tūc h pōt sine tutore. ut in. j. r̄. qz qz celebrat aliquem r̄adict? vel qz in quo vel se obligat vel de suo dicit

minuit et alii sibi obligat vel sibi acq̄rūt: tūc aut ille actus celebrat p se solū: r nō valz ne ipe obliget. ut hic in. s. hereditatē. et. j. de acq. r. here. l. more. et insti. e. s. neqz. aut ille celebrat cū alio. r tūc aut dimittō patrimonio pupillī est cā p̄s r̄a r imediata obligatō nis alteri? r pupill? sibi nō acq̄rūt ut in mutuo r so lutoe ut hic in ver. s. credēdo. aut nō est cā p̄s r̄a: et tūc pupill? nō obligat s. alterū sibi obligat. ut. s. e. l. pupill? s. pu pill? de ac. em. l. ful. s. si qz a pupil lo. fallit in. l. si id qd. s. si. de rescin. v. d. d. i. n. d. s. pu pillus. fallit in aditōe hereditatis: nā l. s. sit act? qui cū alio celebrat nō valet etiā in q̄tū p̄tineret cōmo dū pupillī ut hic. rō ppter repugnātiā q resularet ut dicit. s. circa ad eundā hereditatē.

Tutor Auctoritas dz in ipso negotio interpo ni. h. d. statim intellige modiciū añ vl in cōtinētī post nō iterniēte medio actu r̄adictorio. ut l. r̄adict? in p̄m. de ver. ob. cū si. **I**tē hoc verū in au ctoritate: cōsensus añ pōt interuenire postea. **I**tē iussus pōt ex iternallo añ p̄cedere. ut dicit in. l. si qz mihi bona. s. iussus. j. de acq. r. here. **I**tē no. q. qz cōsensus req̄rit certo et determinato tpe se qns rati? habitio? nil opat ut h. et. s. de hīs q no. infla. l. qd er go. dicit in. l. honozū. j. r. r. h. a.

Etiam l. alia ps sit abns. h. d. **M**o. q. quan do cōtractus geritur per epistolā: tunc pficitur qn recipiens consentit.

Tutor No imputatur tutori si impe ditus nō auctorat. h. d.

Ad pupillum hereditas vel bo sci sine auctoritate tutoris vel curatoris fu riosi q tenent si non vtiliter fuerint auctorati. h. d. ita. l. examino ut in glo. **B**lo. op. de. l. p. inde. s. i. j. de stip. ser. dic plene ut ibi dicit.

Si seruis ex dñis nō pōt queri queri tur alteri cui pōt. h. d.

Ad puberes In r̄adict? quibus cele bratur verbis non est necesse pupillum loqui: et ei tutor poterit au ctorari. hoc dicit. et hanc. l. declara ut in gl. l. ij. s. e.

Non multum in fine. bar. Dic plene ut. s. eo. l. i.

Capitētis Una voce pōt interpōi au ctoritas duob? diuerf acti bus. **O** p. s. de pcur. l. licet. et. l. si ples. ubi vn? nō pōt esse pcurator agētis et puētī ne sibi p? si p̄dēnēt vel a seipso absoluat. hui? timore legit in glo. h. l. trib? modis. **P**rīmo q vn? erat tutor duo r̄ū pupillo: r̄ū quoz vn? cōueniebat a sempronio p vna re: ali? agebat r̄tra eundē pro alia: et sic cū fue rint diuerfa iudicia cessabit dicta pplexitas: r bōa lec. est vera. **S**cōdo mō legit q erat tutor vnus pu pilli tantū q agebat r̄tra vnū r ab eodē recōuenie bat: et similiter cessat dicta pplexitas: qz sunt diuer sa iudicia: et h bona. **T**ertio mō legit q erat tutor duozū pupillo: r̄ū quoz vn? agit cōtra aliū r in eoz dem iudicio tutor interponit auctoritatē agentī et cōuento. **B**. h. reprobat: qz nō poterat iurare de ca lūniā. scit enī tutor partē alterā nō fouere iusticiam sed ab hac opī glo. se defendit: qz nō iuret tutor s. pupill? tutore auctore. **I**sta nō est bōa: qz nō pōt iurare pupill? ut no. i. l. i. s. sufficit. s. t. i. et. l. i. s. qd obseruari. C. de iur. calū. vii. m̄det glo. aliter q loq̄ tur fm iura vetera fm que nō iurabat de calū. ut. s. fam. her. l. i. m̄det heredes. s. si familie: et p doc. in. l. i. C. de iura. cal. vii. glo. m̄det tertio mō q h iuramen

emeret et... mit pōt post... ea sine tuto... re mihi iura... cedere. ter. ē... no. in. l. iij. s. nibil. r quod sibi bart. j. de manu. r bal. in. l. i. in. x. q. C. si ser. exte. **O** p. p. pupill? pōt suā aditionē me liore facere si ne auctorita te tutoris in negotijs: sed qd i iudicijs dicitur idē. gl. est not. i. l. nō ideo minus. circa si. C. de pcur. fa. ter. r qd glo. par na ibi dicit. l. si tutor. C. in qbus cau. i. te. resti. nō ē neces. **Tutor**. **U**trū autēz cōsensus cap ituli sup ve niēs conuali det r̄adictuz agitātū cū p lato. vide gl. in. c. edoceri. de rescip. et ibi maxie per do. abbatē: **S**equens rati? habitio. hoc quō itel? ligat. vide p me post bar. in. l. in puinz ciali. s. si. cuz l. se. in. v. col. d. op. no. nū.

Bligari adde m q si p̄m pu pillo q p me

Scipien- tis, facit ad. q. Adde bar. in. l. si fi- nita. s. iul. in iiii. col. s. da. infec. et adde ang. i. l. duo. j. de duo. re. et vide q. dicit in. d. s. iul. in vi. car.

Tutor, bñ faci- unt in arg. q. no. bart. in. l. si cuz dotē. s. eo aut tpe. s. so. ma. et hic adde bar. i. l. iij. C. de pcurator. cū pcor.

Retigit dy. adde qd no. bart. in. l. de pupillo. s. si q. s. i. p. t. o. r. i. de oper. no. nñci.

Otest. iudicē de cretū. idē cō- suluit dy. in pñlio. ij. inci. in xpi nomie in. q. p. e. f. c. u. i. tenor talis ē. s. i. t. i. c. e. s. s. i. o. a. r. e. d. i. s. s. i. m. o. b. i. l. i. b. f. i. e. r. e. t. e. x. c. a. t. r. a. s. a. c. t. o. i. s. n. o. r. e. s. q. r. i. t. d. e. c. r. e. t. u. f. m. e. i. s. z. t. u. t. o. r. i. s. a. u. c. t. o. r. i. t. a. s. l. p. f. e. s. c. i. i. b. i. n. o. t. C. de transac. vide tñ no. i. l. i. C. si aduer. trās- actio.

Declarata vide qd dixi p' bart. in. l. mouētū. de ver. sig. z ad- de bar. in. l. si sic. s. i. de leg. i. et in. l. i. C. si aduer. trās. z bal. in. l. i. sube mus. la. ij. z i. a. u. f. h. o. c. i. u. s. p. o. r. r. e. c. t. u. de sacrosan. ec. et in. c. i. circa fi. p. i. de pa. tenē. vid an- ge. et ro. in. l.

tñ de calumnia pōt omitti tacite, vel dic veni? q pōt esse casus in quo vterqz hz iustā cām litigādī. f. ille q̄ petit z ille q̄ defendit. f. si vult q̄ cōmittat stipula- tio de euc. vt. l. vtiqz. s. de rei vē. et de ne. ges. l. atq̄ natura. s. cū me. ¶ Superst alia opi. de. d. s. si ples. quō enī tutor poterit sibi met p̄dēnari vel a seipso absolui. Rñ. vt. tex. dicit q̄ exp̄sse hic loq̄tur qñ ip̄ si pupilli suscipiūt iudiciū tutore auctore nō ip̄e tu- tor p̄ pupillis: et sic vn̄ pupill' p̄dēnē alteri vel absoluef ab altero nō ip̄e tutor a seipso: et sic p̄ce- dit ista lec. ¶ Ultimo iste. s. facit ad. q. vñ? p̄cura- tor: habebat ples cās corā iudice cōparuit z dixit: ego p̄nto me in quolibet termino quē h̄ habeo: h̄ ē in oibus causis meis an sufficiat si cām nō exp̄mat h̄ tex. mirabilif facit q̄ sic. Ad idē. j. de ver. ob. l. plu- ribus. in prin. z de accepti. l. pluribus.

Tutor. ¶ Nō cogit tutor in certo cō- tractu auctorari pupillo. h. d. ¶ Op. C. de admī. tu. l. si. in prin. Sol. dicit gl. sp̄ale in iudicijs. rō qz certū est pupillū pa- ti dānū si nō defendat p̄pter imissionē q̄ fit: qd no. Idē ergo esset fm̄ doe. in oi actu singulari vbi cer- tū esset pupillū pati dānū si nō fieret: sic pōt intelli- gi. s. ti. i. l. tutor q̄ reptoziū. s. si q̄s post depositōnē. ¶ Op. s. ti. i. l. in prin. ¶ So. s. i. b. i. cogit administrare ab initio sec' qñ nil administraret: s. in vno actu au- ctorari nō cogit: et ita loq̄tur h̄. Ex p̄dictis distin- gue. aut petif q̄ tutor cogat administrare in genere et cogit: vt. l. i. in p̄i. s. ti. i. ¶ Aut q̄ cogat auctorari in certo actu: et tñc aut in iudicijs et cogit. vt. l. si. in prin. C. de admī. tu. aut extra iudiciū: et tunc aut est certū q̄ si nō auctoref pupill' dānificabit et cogit ar. d. l. si. in prin. C. de admī. tu. et. s. ti. i. l. tutor qui reptoziū. s. si q̄s p' depositoz: aut nō ē certū z nō co- git vt h̄: z h̄ac distictōz tetigit dy. s. ti. i. l. i. p̄i. z cy. i. d. l. si. i. pn. C. de admī. tu. ¶ Op. C. i. q. cau. i. in re. re. nō est ne. l. si. So. apparet ex p̄dictis: qz ibi certū erat ab initio ledi et ibi soluit per Ly. in p̄ia op. ¶ Ultimo no. ar. p̄ rectorib' ciuitatū qñ prio- res vel cōsules volūt eos ip̄edire vel cogere ad ali- qd faciēdum: vt possint licite dicere nō potestis me cogere vel hoc examinare: s. referuef cognitio tem- pore sindicatus: qd intellige nisi euidentissime male- faceret: vt ex p̄dictis patet: tunc enī cogi potest. de hoc est tex. in a. u. f. vt. dif. iud. in prin.

Otest. ¶ Que sunt gerēda enz alio p̄nt expediri tutore auctore: sec' si cū ip̄o tutore: tñc enī nec pōt auctorari nec ad id pcuratorē facere. h. d. Ex p̄io dicto glo. col- ligit no. q̄ alienationē imobilium sine decreto p̄hi- buit ofo ip̄eratoris. vt. l. i. j. de re. eo. et. l. p̄stānti. C. de admī. tu. l. lxxqz tutores. p̄hibuit alienationem mobilium q̄ seruari p̄nt. et h̄ p̄mittit alienatio actōis apparet q̄ actio nō p̄tinet appellatōe mobilium vel imobilium. p̄trānt no. j. de ver. sig. l. mouētū. ¶ Bl. dī- stin- guit alibi alif. ¶ Aut in actōe veniūt imobilis: et cōputant̄ iter imobilis: aut veniūt mobilia z cōpu- tant̄ inf̄ mobilia: vt in a. u. f. de nō alie. s. i. coll. ij. istā allegat cy. C. si aduer. trās. l. i. z. C. de sac. san. ec. l. iuz- bem'. s. si. dy. distinguit aut p̄sideram' ip̄m ius ob- ligatōis et ip̄m est imobile: ita loq̄tur gl. in. d. l. mo- uentū: aut p̄sideram' effectū descendētē ex ip̄a ob- ligatōe: et tñc dicit regula iuris q̄ actionē habz rez videf habere. vñ p̄cedūt alie glo. vt distinguamus aut actio dat̄ ad mobilia v' ad imobilis. et fm̄ h̄ v' erit necessariū iudicijs decretū vel nō. ¶ Nō ob. hec l. qz itelligo q̄ h̄ erat debitor alicui' rei mobil' que fm̄ ista tēpora poterat alienari sine decreto: ita dī- cit dy. s. Ja. de are. in. d. l. mouentū. dicit q̄ p̄prie

loquēdo noīa debitorū nō sunt mobilia neqz imo- bilia: et sic est tertia spēs declarata p̄ rōnē: qz non occupāt locū: cū sint incorporalia: ergo nō p̄nt dici mobilia vel imobilis: cū h̄ dicat̄ respectu loci: et iō iuriscōsultus de noīb' debitorū facit tertiā specie in. l. a. diuo pio. s. in venditōe. j. de re iud. s. de pes- cul. l. quaz tuberonis. s. pe. et qñ nō esset necesse q̄ ista spēs numeret̄ inf̄ mobilia vel imobilis retinet tertiā spēm p̄ se. vt dicit̄. ll. Sed qñ est necesse q̄ alicui horū accedat tñc habet locū distinctio gl. aut in actōe venit mobile et cōputat̄ inter mobilia: aut venit immobile et computatur inter imobilis. z ita est hic. Res enī minoris mobiles q̄ seruado serua- ri p̄nt p̄hibent̄ alienari hodie qd erit de actōe. cer- te est aduertēdū qd in actōe venit. vt dicte gl. dicit̄ p̄ h̄ optime tex. C. de p̄di. m. i. si ad resoluēdū. de b̄ tangit̄ in spec. de ces. ac. s. i. ver. s. nunqd minor. fac qd no. in Spe. de fruc. et interesse. s. i. d. ¶ Item q̄rit. ¶ Op. q̄ tutor nō possit delegare. vt. j. de noua. l. delegare. ¶ Bl. sol. h̄ intelligit̄ fm̄ illā qñ per delega- tionē p̄ditio pupilli fit melior vel fieri credat̄: alias secus vt ibi. ¶ Quero vtrū tutor solus possit de- legare. tex. videf q̄ nō. j. ad trebel. l. restituta. s. i. et ita h̄nt quidā appostillatā h̄ p̄ dy. S. z puto q̄ pos- sit solus si pupillo expedit. vt. s. ti. i. l. tutor ad vtili- tatē. z. d. l. delegare. j. de noua ¶ Nō ob. l. restituta. s. i. qz ibi in restitutōe vniuersali hereditatis q̄ fit vt actōes trāseant p̄treb. sec' in cessione vel delegatō- ne vni' actōis tantū. ¶ Quero vtrū si in obligatōe sit pecunia possit delegari sine decreto. Rñ. q̄ sic. pecunia enī dicit̄ esse inf̄ res q̄ seruando seruari nō p̄nt. vt no. in. l. i. s. fuit questū. j. ad trebel. qd ap- paret ex legib' nouis q̄ p̄mittit̄ tutori pecuniā mu- tuare z ex pecuniā p̄dia emere sine decreto. vt. C. de admī. tu. l. i. et in a. u. f. ibi posita. et in a. u. f. vt h̄ q̄ ob- p̄t. se. h. s. pe. ¶ Cētio ad secūda p̄te: ex qua no. q̄ sindicus fact' a capitulo cū auctoritate superioris nō pōt agere: p̄tra supiorē si litigat cū capitulo et eodē mō sindic' fact' a p̄plo cū auctoritate pote- statis nō pōt agere p̄ p̄tate ip̄m. q̄liter aut fiat tunc sindic' qñ subditi volūt agere p̄tra supiorē. Dicit̄ Inno. in. c. edoceri ex de rescrip. ¶ Op. ad istā p̄te q̄ creditor vel debitor: pupilli nō possit esse tutor. vt in a. u. f. minoris. C. q̄ da. tu. pos. Sol. aliud olim aliud hodie. dicit̄ in. l. p̄p̄ litē. j. de excu. tu.

Curator. ¶ Curator pōt dari pupillo auctore. ad agendū nō ad auctorari dñ. h. d. ¶ Not. q̄ impuberi pōt dari cur- rator. qd itelligo sine habeat tutorē sine nō. vt not. s. de tu. et cur. da. ab bis. l. curator. et p̄ba' in. l. cur- ratorē. eo. ti. ¶ Quero de p̄tate ist' tutoris. Rñ. tex. hic declarat oīa que p̄nt fieri p̄ tutorē circa ad- ministratōnē in iudicio vel extra: puto q̄ p̄nt fieri p̄ talē curatorē: sed in illis q̄ haberet facere pupillus tutore auctore. tñc auctoritas illi' curatoris nullo mō sufficeret: ita itelligo istā. l.

Inter pupillos. ¶ Nō est necesse tuto- onī se subscribere. h. d. ¶ Mo. q̄ nō est ne- cessaria subscriptio in auctore: loq̄ tñ debet fm̄ ea que dixi. s. e. l. iij. ¶ Secdo no. q̄ inf̄ pupillos pōt fieri diuisio. ¶ Op. j. de re. eo. l. si pupilloz. et. C. de p̄di. m. i. l. pe. vbi pupill' nō pōt diuidere nisi p̄- nocet ad diuisionē. Sol. primo gl. q̄ h̄ in heredita- te nō erant nisi mobilia: que solutio est vera: sed di- uisionē p̄tinet. alij dicunt q̄ h̄ fuit facta diuisio decreto iudicis et auctoritate tutoris. istā tenet ia. de are. tanq̄ multū no. qñ pupillo expedit: vt quia habz sociū rixosuz vel als nō expeditē sibi: tñc ipe

i. s. fuit q̄ntū. ad trebel. z i- mastia ista cō- suluit bar. et habet p̄ bal. in. l. i. de sta. bo. p' q̄ntū. z bar. vide iō. an. in. ti. s. in- struffi. ed. s. nñc vero alio- qua. in addi- incip. scire de- bes zc. z ab- ba. in. c. nul- li. de re. ecol. non alie. vbi refert p̄stūz cōr. oldr.

¶ Tertiam spēm. z idē si cōpeteret ad q̄ritatem: qz reputat̄ terti- um adiacens vt firmat la- pus allega. lxxxi. alias lxxx. vt re- ferro. in. l. fr- cōstare. s. fi. so. ma.

¶ Non pōt agere. qd au- tē si vniuersi- tas ē dispa- vide inno. in. c. cū ex inno- cto. de oper. no. nñ. et in. c. humilis. de- maio. z obe.

Defendere. Et p hoc dicit bal. in l. i. et in aut. ibi posita. C. si vt se ab here. absti. q' mior petes restitutione aduersus heredita...

Defendere. Et p hoc dicit bal. in l. i. et in aut. ibi posita. C. si vt se ab here. absti. q' mior petes restitutione aduersus heredita...

Defendere. Et p hoc dicit bal. in l. i. et in aut. ibi posita. C. si vt se ab here. absti. q' mior petes restitutione aduersus heredita...

Defendere. Et p hoc dicit bal. in l. i. et in aut. ibi posita. C. si vt se ab here. absti. q' mior petes restitutione aduersus heredita...

dñ dixit q' exceptio maliciose d'p'posita nō ipedit p'cessuz. et ad bec adde elegatē gl. in. c. sup eo. de offi. dele. quā vide z eodē mō videt...

ad mittitur probatio per iuramentum in litem. hoc dicit. Nota generaliter vbi aliquis conuenitur ex dolo alteri...

Tutor ex pecunia minoris efficiat mior ris. h. d. Nota q' illud qd emittit ex pecunia minoris efficiat minoris...

Plus. Dupill' nō tenet ex dolo tuto ris nisi q'tenus ad eū puenerit. h. d. dic plene vt dixi i. l. si dolo. j. si q's omis...

De morte. De eo qd q's gessit vt ministratoe non tenet. h. d. intellige in ad ministratoe necessario...

Tutor. Si tutor simpliciter contrahat in re p'tinente ad pupillū intelligit tutozio nomine contrahere. si in re q' p'ot ad ipm et ad pupillū parit...

De dolo. B doli. boies ville. fa. in filii dicit bal. in l. i. in si. i. col. C. cōia dele. vbi si statuto cauet q' in canis vertētib' sup instrō guarē...

maliciofam. de vsur. z fac. l. satis apte. C. de sal. z vide do. anto. i. c. sup b. de rez nū. vbi h' q' exceptio nō verisilis non dz p iudicem admitti. l. nō ē verisile. qd me. cā. z id dicit ang. i. d. l. satis apte. q' cū p'ia frōre exceptō vidz oppōi p calūniā nō est dif ferēda execu tio. adduco so. an. i. spec. i. ti. d. lega. s. iā nūc dicens duz. in addi. mag. icip. iaz pōit h'ba rō fre. v'iat alia qd d' accusa to d' hōicidīo quā ibi vide p eū q' plene loq'ur. et fac quod voluit imo. i. l. si q' a latronib'. s. si q's in capi tali. ff. de test. vbi dixit q' restitutio i in te. ipedit exe cutōz snie dñ mō nō sit pre sūptio d' illuz petētē in ite. resti. vid sal. in. l. iudicati. C. si ex sal. in stru. et retuli p' bart. in. l. iij. s. dēna...

ter. in. l. i. §. edif. de ede. vbi ponitur due regule: vna pmissua alia pphibitua. vbi vide bal. post ray. et ide t3 do. an. in. c. g. per petuus. §. fi. instru. fa. ter. et ibi bal. l. i. si ruffin. C. §. testa. mili. vi. de spec. in ti. de instru. cau. §. videduz. et vfo bal. z mo der. in. d. l. si ruffinus:

o Distingue add que no. bar. in. l. ij. §. i. in. sol. z qd no. bar. in. l. si patruus. cir ca mediu. C. co. vtri. in. et que habes in l. post dotem in. vi. lec. sol. mat.

Quida dicit qd debet intelligi hic qm accepit tuto rio noie: s3 glo. dicit et bñ q hoc nō expedit. nā cō trahēdo simplr in re p̄tinēte ad pupillū itelligit tu torio noie: vt h. et. j. e. l. fi. Nō ob. d. l. cū post. §. i. qz intelligo qd ibi exp̄sse voluit se pprio noie obligare. C. p. j. de adm. re. ad ci. p. l. ij. §. in eñ. Sol. di cit quida qd ibi exp̄sse fuit actū qd pprio noie obli garet forte volēs dōare. ita dicit gl. h: tu dic qd gl. hic et. j. eo. l. fi. loq̄tur qm tutor simplr p̄misit: ibi qm p̄misit aīo nouandi. ex hoc enī solo qd aīo nouandi p̄misit intelligit se pprio noie velle obligare vt ibi patet. C. p. de. l. p̄cu. qd p̄ euictōe. §. de p̄cu. sol. ibi in gestore volūtario: h in necessario fm gl. ia. de are. alif dicit vt refert cy. C. qd cū eo. l. ei qd dicit ple ne in. d. l. p̄cu. qd p̄ euictōe. et. l. si pupilli. §. i. §. de ne go. ges. circa gestore vero necessariū qd est pprie ma teria nostra distingue: aut est certū qliter se voluit obligare z stam? certo: aut est dubiū qz p̄misit sim plicif nō dicēdo p se suisqz hereditib? et tūc aut cō traxit in re qd euictōe p̄tinere ad pupillū: aut in re qd pōt eque p̄tinere ad eū: sicut ad pupillū. p̄rio casu aut p̄traxit p̄mittēdo aīo nouādi. et ex h vidz p̄rio pprio noie p̄mittere. vt. l. ij. §. in eñ. de adm. re. ad ci ui. p̄ri. aut p̄misit nō aīo nouādi: et tūc aut sciebat tutor pupillū ex h p̄ueniri nō posse: et ille qd cum eo cōtrahēbat ignorabat: et tūc p̄p̄ doliū tutoris ip̄ semet pprio noie tenet: vt. l. cū post. §. i. ver. p̄terea. §. ti. ij. aut in tutore abfuit doli? et tūc vidz tutorio noie p̄mittere vt h. z. j. e. l. fi. Secdo casu qm p̄traxit in re qd pōt parif p̄tinere ad vtrūqz: et tūc aut fuit exp̄ssus h fieri in cā p̄tinēte ad pupillū: et vidz con trahere tutorio nomie: vt h. §. in fi. Expressio enim cause tūc habet perinde ac si diceret tutorio nomie facere. Idem in p̄curatore. vt. l. si pupilli. §. i. ibi vt p̄ign? vel vt debitozē liberet: idē in institore. vt. l. i. §. nūc aīo. qd si in p̄cis. de exerc. si vero h nō exp mat tunc videt se pprio noie obligare vt h secūdo resp̄dso: qd intellige qm ad actionē dandā credi tori p̄tra eñ: si sibi tutori qd illud ouertit in vtilitatē pupilli dat actio p̄tra pupillū. et eodē mō vbiqz dixi supra tutore teneri pprio noie itellige qd repe tat a pupillo nisi p̄stet qd fecerit aīo donādi. vt. l. cū post. §. ij. ver. r̄ndi. et ver. s3 si is. de quo. §. ti. ij. Et ex hoc seq̄tur qd defensioes pupilli poterūt hoc casu p̄desse tutori: qd pprio noie tenet. vt. d. l. cū post. §. i. in fi. dicit. §. et. j. de ac. et obli. l. qd seruū. puto etiā qd hoc casu si pecunia fuit p̄uersa in vtilitates pupilli cōpetat mutuāti vtilis actio p̄tra pupillū: s3 ei? cō tēplatōe nō mutuauerit. vt. l. ei qd. in fi. C. qd cum eo facit. l. eñ. C. si cer. pe. qd plene no. in. d. l. si pupilli. §. i. et p̄dicta faciūt ad. q. quā disputau. p̄ioribus est cōcessum arbitriū sup abundantia: fecerūt aliquid qd nō poterant vigore eozū officij: poterant tamē facere vigore arbitrij sibi p̄cessi sup abundantia non exp̄ssio hoc qd facerēt vigore arbitrij sibi p̄cessi: an actus valeat. dic vt dixi in dicta disputatōe. Que ritur qd si tutor aliquid acq̄rit simplicif stipulando vel emēdo. Glo. dicit idē. tu intelligas vt dixi. §. e. l. ij. et. §. ti. ij. l. ticū et meuiū. §. altero. Bar.

Sicut pupillo t **Tutor interpolito** qrit p tutore ita per actorē ab eo cōstitutū. h. d.

t **Tutor qui** creat ad pupillūz p illa vide tur tutorio nomie facere pro alia pprio. hoc dicit. In tex. ibi p̄uenit. s. a legatarijs.

De suspe ctis tu, Ru.

De suspectis tutoribus et curatorib? Ru brica.

Ecclusula Procedit p moduz summe. primo ponit quid induxit ad tractādū seu tradēdū istā materiā. secūdo pōit que requirū tur ad h vt ista materia intelligat z ibi la p ordinē tractat per totū istū titulū partes patet C. Mo. q materia quotidiana est meli? et subtil? examināda: vt h et. l. legau. j. de lib. leg.

Sciendum cti dicat publica. Glo. dicit h qd ē legitimū crimē: et tū nō dicit qd est publicū. s3 qd sit publicū dicā. j. e. l. §. p̄ns. h plene examinā. j. d pu. tu. l. i. nā quo ad qd est publicū quo ad qd non.

Quero qm interponit accusatio suspecti vtruz req̄rat forma. l. libellozū. j. de accu. Glo. h dicit aut pcedit p viā accusatōis ad remouendū: z req̄rit il la solēnitās: aut p viā inq̄sitōis: et tūc sec? vt. j. e. l. ij. §. p̄terea. Ad h examinādum primo est vidē dū vtrū accusatio suspecti sit ciuilis causa vel crimi nalis? et hic inuit qd sit criminalis. vt. j. p̄ri. §. et. j. e. l. §. fi. et. j. ad turpil. l. i. §. suspecti. In cōtrariū qd sit cā ciuilis apparet: qz pōt interuenire p̄cur. vt. l. nō solū. §. si. §. de p̄cur. veritas ē qd siquidē agit ad re? motionē solā tūc est causa ciuilis. vt. d. l. nō solū. in fi. p̄batur p rationē: qz hic agit solū ad remediūz et cōmodū p̄iuati. s. pupilli nō ad vindictā publicaz ergo zc. p hoc facit optime tex. in. c. tue. extra de p̄ cur. Si aut ageret ad penā imponēdam: tūc an sit cā ciuilis vel criminalis. z inuit qd sit crialis. vt. j. e. l. §. fi. Et ex hoc apparet apud quē iudicē dz hec actō pponi. vt. j. p̄ri. §. dicit. nec est mirandū si etiam eo casu quo dixi esse cām ciuilē vocat suspecti accusa? tio: qz etiā querela inofficij testamēti vocat accu? satio. et tū cā ciuilis est: vt. l. posthūm? §. i. §. de iof. test. Secdo vidēdū est qm dicit ciuilis ista accusatio vtrū debeat p̄origi libell? fm formā. l. libellozū. j. de accu. qz qm criminalif intentat nō ē dubiū. Rñ. in accusatōib? ciuilib? descēdentib? ex delicto siq? dem infamāt: debēt poni in libello oīa illa que i cri? minali. vt. l. p̄tor edixit. in p̄rin. et ibi dixi. j. de iniur. et. §. de dolo. l. itē exigif. et ibi dixi. z est tex. in. c. tue extra de p̄cur. vñ si hec accusatio pponeret de do? lo ita qd remotus infamaret deberet poni loc? et tē pus fm formā. l. libellozū. alias sec?. Tertio est vidē dū vtrū qm iudex pcedit p inq̄sitōnē in isto cri? mine sit necesse qd inq̄sitio cōtineat oīa illa que dixi debere p̄tinere accusatōnē. Glo. h vt dixi tenet qd nō. Idē videt generalif tenere insti. de pub. iud. in p̄rin. Idem Inno. de iure canonico. extra de pur. ca. c. si. veritas est qd siquidē iudex inq̄rit solū ad remouendū nō est necesse qd inq̄sitio p̄tineat crimē determinatū. sufficeret enim si iudex diceret: h est in q̄sitio quā fecit talis iudex ad vidēdū vtruz tutor bñ administrauerit: et si inuenerit eū dolose vel cul pabiliter gessif: tūc intendit eū remouere. et de ta? li intelligit Inno. in. d. c. si. extra de purg. ca. et tex. ibi: sed si inquireret ad eū puniēdū tunc cum inq̄sitio succedit in locū accusatōis deberet p̄tinere cri? mē certū sicut accusatio solū h min? qd nō est in ea necessaria solēnitās inscrip̄tōis: et de hac solēnitā te nō seruāda loq̄tur insti. de pub. iud. in p̄rin. ita te net iac. bu. insti. de act. in p̄ruc. dixi in. l. libellozū. j. de accu. Quero an quādo qd accusat aliqūē de suspecto debeat se subscribere ad penā talionis. gl. dicit qd sic: et erit pena talionis infamia. Item alie pene qd qm qz qd patitur extraordinarie. Doc. dicit aut accusat criminaliter hoc est vt remoueat et puniat: et tūc dz se subscribere: aut vt remoueat tā? tū et nō debet se subscribere: qz est cā ciuilis. Et nō

Ecclusula. §. sciēdū. vt cri minalis. In cā suspecti sit ciuilis vt cri minalis. vfo bal. in. l. i. C. si tu. nō gesse.

ob, qd glo. dicit de pena infamie: qd p hoc no est lo-
cus inscriptio: als sequeret q in qlibet accusatioe
ctuli famosa qs deberet se inscribere: qd no repit
lcauti. de hoc p doc. in. l. fi. C. e. ti.

Damus. nario et cora delegato iudice. b dicit
Op. j. ad turpil. l. i. s. suspecti. So. ibi nome pfi-
dis ponit generalr vt coprehēdat. delegatos: alij
dicit q delegat pōt cognoscere vt hic: nō punire
vt in p rario. Ista qstio fuit semel inē do. fran. acc.
et do. dy. vt refert cy. in. l. fi. C. eo. veritas est ista aut
accusant de suspecto ad remotionē tātū: et sic ciu-
liter: et pōt de hoc cognosci et iudicari apud dele-
gatū vt b. aut accusant vt remoueat r puniantur
et tūc solū apd ordiariū. vt in. l. dria. r ibi plene dixi

ostendimus tōis existat pnt accusari de sus-
pecto si male gerant. b. d. C. ppo. j. e. l. si tutor.
So. dicit glo. illud est consiliū qd an sit verū ibi di-
cā. **Quero** qualiter petis remoueri patronus q
nō infame. dic vt. l. fi. C. e. Bar.

Consequēs tutorē de suspecto etiā mlier si ex
pietate mouet. b. d. C. Ho. q publicū est illud qd
oibus patet qd facit ad mltā. C. p. q mulieres
nō admittant. vt. j. de accusa. l. ad crimē. So. specia-
le est b. **Quero** vtrū crimē suspecti sit publicū. Bl.
dicit q sic. vt. j. de pub. iud. l. i. r mlti. e. s. pns. r sic
ter. q dicit b qsi est expsiū veritatis. ego alif itel-
ligo vt dixi in. d. l. i. j. de pub. iud. Bar.

Si quis de plebeis. tor nō solū remouetur
sed etiā puni. b. d. Et b tractat de vltia parte eius
de q tractaturū se dixerat. in p r. l. scilz de pēa suspe-
cti. **Quero** q sunt ista facta atrocita. Blo. ponit
exēpla quā no. qz appellat atrocita illa facta que ali-
bi nō repeririū numerata inf atrocita de qbus por-
nitur in. l. auxiliū. s. de mino. Bar.

Tutor pōt accusare ptutores
suspectū etiā si fuerit remotus
b. d. C. Ho. q vbi sunt due regule vna p-
missua alia p pbitua: poti' attēdit p pbitua. nā
regula est q qlibet pōset accusare suspectū. alia ē
q libert' nō pōt accusare suspectū patronū. certe
ista pualet vt b fm dy. et ia. de are. **Quero** dicit
tur b patronū suū cui' erat patronus iste. In glo.
ponunt tres opi. et quelibet pōt esse bōa.

Preterea cis sine accusatōne. b. d. C. p rimo
quero qliter pōt p rōzi liquere ipm esse suspectum.
Blo. rñdet duob' modis. p rō incidentē cū sup alio
iudex pncipali cognosceret vidit tutorē fraudu-
lēter se gerere in cā pupilli. Scdo mō si iudex pnci-
paliter inqrat vt videat sup hoc si tutor bñ vel ma-
le gerat. vt. j. e. l. fi. C. Et p rō no. q tutor pōt remo-
ueri ex cognitōe incidenti. qd qualif intelligat dicaz
j. e. l. impuberib'. s. fi. est tñ regula q de quolibz de-
licto cōmissio corā iudice sup aliquo pncipalif cor-
gnoscere ipe pōt inq rere et punire. vt. l. nullū. C. de
testi. et. l. sciāt. C. de pba. dixi plene in. l. ij. s. si publi-
co. j. de adul. C. Secundo no. q iudex pōt inq rere
pncipali sup cā suspecti. Et aduerte q b est spāle
fauore pupillozū. alia enī nō ē pmissa inq rētio ad
vtilitatē p riatā: vt hic patet: qz si spāle est i pupils
lo: ergo in p rariū est ius cōmune. ad vtilitatez enī
publicā lz inq rere fm ea que dixi in. d. s. si publico.
Quero an isto casu quo aliqs remouet p inq rē-
tione sit infamis. glo. dicit q nō. quā vide r signa-
dicit dy. C. Ho. q dānatus p inq rētionē nō efficit

infamis. et ista glo. nō repitur alibi dicit ipe: certe
imo repitur in. l. fi. C. e. et. l. i. C. de mō mulc. de b nō
in spec. de sen. s. i. ver. qd de his. examiaui plene. j.
de pub. iud. l. infamē.

Nunc videamus. Tutor remouet ob doli
in tutela cōmissum: secus
si extra tutelā. Itē sec' si in alia tutela: si est qui euz
actōe tutele cōueniat. hoc dicit vsqz ad. s. si tutor
inimic'. Ho. q ob crimē cōmissum alias q in tute-
la nō pōt q remoueri vt suspect': qd fac' ad. q. de
notario p dēnato de falso ex aliqua cā nō ptinente
ad officii notariat' ne p hoc interdicit illd offiū si
bi. de quo dixi plene in. l. eandē. s. i. j. ad. l. iul. repe.

Quod si quis que nō bz in se p ditionē extē-
siuā. de quo. j. ti. l. i. pe. dixi plene in. l. i. j. d. p dī. r de.

Si tutor. cū parētib' remouet tutor vt susper-
ctus. b. d. **Quero** qd si est inimic' fratri' vel ali-
cui ex transuersalib'. glo. dicit secus. Cōtra istā gl.
facit. C. de execu. tu. l. humanitatis. ita dicit dy. Itē
videt cōtra rex. j. de iur. l. lex cornelia. et. l. itē apd
s. cōiutiū. et. s. se. e. ti. vbi si fit iniuria socio meo fit
iniuria mibi: multo magis si p sanguineo. vñ puto
standū esse arbitrio iudicis' fm facti qlitate et cons-
uetudinē regionis. in tuscia enī est cōsuetudo vt q
inimicat' seu iniuriat' vni ex cōsortib' b est descēdē-
tib' p lineā masculinā inimicat' vel iniuriat' oibus.
alibi aliter obseruat: et hoc inuit b rex. vnde stādū
est arbitrio iudicis. vt tex. subijct. Bar.

Secuola. vt suspect' remoueri. b. d.

Tutor qui alimenta mēta indebite pōt vt
suspectus remoueri r etiā puniri. b. d.

Tutores qui reperiōriū uētariū vel pe-
cuniā ad cōparationē nō deponit p rmaciter in vin-
culis est ponēdus nisi fuerit post' in dignitate. b.
d. C. Ho. de pena tutoris q nō facit inuētariū.

Ho. tex. q dicit p rmaciter: cū sua glo. Ex quo bar-
bes q ille dicit p rmaciter resistere q iudici p ricipiēti
non obedit. et sic facit q ille pōset p dēnari' tanq
heretic' p rmaciter q inq rōri aliqd asserēti non cre-
dit. C. Tertio no. q humilis hō d r quilibet digni-
tate carēs. p hoc. s. e. l. i. s. fi. p b. C. vt nemo p rma.
l. i. fm iac. de are. C. Ho. tex. ibi in vinculis publici
r. cū glo. q intelligit illud verū qñ laborat inopia
et sic no. q de iure cōi nō dz qd pōi in carcerē p de-
bitō: nisi qñ nō habet bona sufficiētia p debito: qd
satis placet. si enī p rmo discutim' mobilia q p-
ueniat ad imobilia: r p rmo imobilia q p uēiat
ad noīa. vt. l. a bino p rō. s. in venditōe. j. de re iudi.
multomag' oīa ista debent discuti ante q p uentat'
ad psonā. statuta tñ r p ruetudines tuscie statuunt
aliter.

Qui ob segnicie. nō est infamis. Idē in eo
cū alius adiungit. b. d. **Quero** que differentia
est inter ista nomina. glo. dicit q quasi idem signifi-
cant: et sic est inculcatio verborz. s. qd diligenter
inspiciat diuersa ipōrtat. **Quero** an remot' ob
latā culpā efficiat infamis. glo. vidē tenere q non.
idē no. in. l. i. actōib'. s. de i litē iurā. et ibi dixi. doc.
tangit in. l. vlti. C. eo. ti.

Remotus absqz dolo non
Enim. est infamis: et si in sua cau-
sa nō exprimat nō intelligit ex cā famosa
dānat' seu remotus. b. d. C. Ho. cām debere inseri

de qd idē ter-
net barro. et
bal. in. l. i. C. q
bo. ce. pos. et
bar. et ange.
in. l. nemo car-
cerē. de exac.
tribut. l. i. r. et
bal. in. l. i. i. fi.
C. d iur. r fac.
ig. et i. l. ordo
in vl. col. C. d
execu. rei iud.
et bal. in. l. et.
s. s. nunqd.
C. de execut.
rei iud. r bal.
in spe. de ere-
cu. s. i. i. p r.
et imol. in. c.
odoardus. d
solu. et abb. i
c. qd ad p sul-
tationē. d re
iudi. sal. in. l.
cū r filij. C. q
bo. ce. poss. et
imo. in. l. a d i-
uo. s. in ven-
dit. de re iud.
r imo. et ro. i
l. si filio. la. ij.
fo. ma. alif r z
vidē ang. isti.
de ac. s. cum
quoz. circa
ij. col. Et sic
no. h q de iu-
re cōi qd nō
pōt in carcerē
rez mitti nisi
qñ nō habet
bona sufficiē-
tia. r add qd
in hac cōpu-
tatōe dnt ex-
cuti bōa fide
iussor. ter. ē
sing. i. l. i. plu-
res. s. p rrea
si q rā. j. de si-
de iuss. quem
ter. mltū no.
bal. l. i. mlier.
C. de iur. do.
r add q dixi
in. l. i. C. q bo.
ce. pos. r bar.
in. l. cū eo. ali-
as ē. l. labeo.
j. ad. l. iul. pe-
cu. r add bal-
dū in. l. i. filio
la. ij. fo. ma.
Enī. vi
de com-
post. et io. an.
in. c. sup eo.
de elec.
333

Tutor. r
b fac' ad
ea q no. bar.
in. l. i. s. i. cum
deor. de ope.
no. nñc.
Si tutor.
inimic' fratri
an inimicus
fratri mei fit
mibi inimic'
r an iurta fa-
cta socio meo
fit scā mibi.
vide bal. l. i.
ij. C. de leg. r
qd dicit de so-
cio. vide q di-
xi l. i. l. itē apd.
ad fi. d iurur.
Arbitrio
iudicis. d quo
vide doc. l. i.
de pupillo. s.
si qd ipe p rō-
ri. r qd ibi di-
xi. in. ij. col. ij.
de oper. no.
mnci.
Tutores q
reproxi. Et
quō itelligat
tur q ppter
inuentarium
nō cōfectum
quis teneat
vt suspectus
adde bart. in
l. tutor qui re-
per. de admi-
ni. tuto.
Possz cō-
dēnari. alibi
glo. videlicet
in. c. i. d male.
intelligit p r-
nacia aliqd
fieri vbi cū qz
fit sciet et nō
ex temeritate
r d satis
placet. et ad

In finia: si tñ nō inferat nō viciat. de quo p dy. in. l. q. rome. s. duo fratres. j. de ver. ob. p. cy. in. l. pperan/ dñ. s. illo. C. de iudi. p. canonistas extra de re iu. c. si cut. ¶ Mo. q. in dubio nō intelligitur cā famosa. ¶ Mo. p. finia dñ referri ad acta. vt. l. fi. C. de sen. que sine cer. quā. et de excep. rei in. l. fi. ex testamēto. et. l. si q̄s. ad exhi. r. ibi no. Blo. dicit distinguendū: aut obijcīt culpa tñ: et obrinet qd dñ. h. aut obijcīt do/ lus tātū: et ob illā cām videat remot? vt in strario aut obijcīt culpa et dol? r. hñc casuz nō posuit gl. Et tñc etiā vidz remot? ob culpā. vt no. in. l. si quis ad exhibē. facit. l. si p̄ses. et. l. interpretatōe. j. de penis si aut nulla cā expmebat in libello tñc etiā pcedit b dictū glo. vt intelligat remotus ob culpā tantū. qd no. ¶ Quero ergo quō pōt esse q nulla cā expme ref cū accusatio debeat solēniter pponi. vt. s. e. l. i. s. i. vel dicas q h pcedebat p inq̄sitionē: vt ibi dixi: vel si dicas q p accusationē tamē nō est necesse q exprimat cā qñ dol? nō obijcīt. hñc enī silitudinē cū iudicijs vniuersalib? r. sic sufficit dicere: dico q ma le et nō diligēt admistraverit negocia. vt hac. l. sic sufficit dicere in actōe tutele: peto q reddas rōnez admistratōis tue tutele.

Sipretor h. d. ¶ Mo. s. de admī. tu. l. iij. s. si. et qd no. s. ti. ij. l. iij. Sol. glo. et bñ. h. p̄hibuit eum gerere q accusabat vt suspect? ibi erat p̄tētio quis deberet admistrare. et sic no. q verba sine debēt in telligi q̄tum p̄t vt referant ad p̄titionē.

Qui nihil q̄ nil gessit aut fecit p̄tumaciter et iussus a p̄tore pōt remoueri: vt in strarijs. et de ad mī. tu. l. fi. in prin. aut nō cōtumacit et tñc aut sciēt et dolose et pōt remoueri vt suspectus vt in dñs aliter: secus vt hic. et ideo cogit aliq̄s admistrare p iudicē vt facilius si male gerat possz remoueri. vt. l. i. in prin. s. de admī. tu. et p. cy. in. l. iij. C. e.

Aspectus. tutor si male gerat possit remoueri vt suspectus. h. d.

Adpuberibus curatozē de suspecto cū p̄silio cōsanguineozū: secus in pupillo h. d. ¶ Mo. qñ aliq̄s debet facere aliqd cū cōsilio alterius ex dispositōe. l. debet illud req̄ri et seq̄. vt hic r. insti. e. s. impuberib? qd intellige vt dixi in re p̄tītōe. l. i. s. si p̄ses. s. de exerci.

Si fraus. p̄a. h. d. ¶ Mo. q̄ lata culpa equipa ratur dolo: qd intellige q̄tum ad remouendū non q̄tum ad infamādū. dixi. s. e. l. iij. s. fi.

Preterea. cū: et vt suspectus remoueri pōt. h. d. In tex. ibi careant. s. suarū rerū detētatōe: que transferunt in pupillū. vt. j. seq̄tur. ¶ Mo. q̄ p̄pter fugā q̄s efficit suspect? et ista suspicio sufficit ad p̄dēnationē: qd est verū hoc casu vbi ipsa suspicio habet p delicto: sile qñ fuga ip̄a habet p delicto vt. C. de deserto. l. i. alias sec? facit ad p̄dicta. C. de omni agro deser. l. licitū. li. xi. et in aut. de exhi. reis. s. si vero etiā quedā. col. i. et ibi per ia. de bel. in. l. in bonefidei. C. de iureiur. et ibi per guil. et cy. et. j. ad fill. l. lex cornelia. s. i. et ibi dixi.

Item si quis. ¶ Mo. dicit b q raro: imo fre quēter. vt. s. e. l. i. in prin. So. dicit dy. postulatio su specti frequēs est vt ibi: s. q hoc mō remoueat istō fit praro. ita loq̄tur hic. ¶ Ultimo not. istā. l. q qñ tutor ē cōtumax et nō cōparet pōt remoueri: ordo

3 Qui nihil et ob quā cul pā q̄s remo ueat. vidz bar to. i. l. qd ner ua. i. pe. col. s. depo. et add qd vbi tutor nō accusat p pupillo vbi pōt accusare remouet vt suspect? glo. est r. ibi bal. i. l. senatus. C. qui accu. ¶ Puz peribus no. qñ. et vī de istū textū no. alleg. per do. anto. in. c. cū oim. d ar. bi. de quo vī de q̄ dixi in. l. si p̄uenerit. d re iudi. b. ¶ Propter rea. p̄pter fu gā. Mo. q̄ fu ga facit quez suspectū. de quo vide. j. d. questū. in. l. fi. er ibi bart. et doc. in. l. fi. C. de rap. vir. bar. in. l. lege cornelia. j. ad fille. r. ibi scri p̄si. et bar. in. l. i. de re. eo. r. ibi habet q̄ fuga post ac cusationē nō facit reum su spectum

aut remotōis erit? q̄ post p̄tumaciā iudex inquirat an ip̄e latitet. et p̄ hoc enī remoueat: erit ergo ne cessaria noua citatio post p̄tumaciā primā. et tō iac. de are. expōit sic diligēter habita inq̄sītōe sup hoc an latitet an abñs sit. puto etiā q̄ in ip̄is citatōib? p̄t? possit iudex cōminari? q̄ si nō cōpareat ip̄m re mouebit tanq̄ suspectū: et tñc qz ad hoc videt eē ai tatus nō req̄rit noua citatio. ar. s. de iudi. l. ad per emptozū. cū. l. seq̄. et. l. nōnunq̄s. et. s. de admī. tu. l. tutor. q. s. itē solēt. facit. C. quō et qñ in. l. cōsentane um. et eodē mō intelligo qd no. s. e. l. iij. s. p̄trea. et sic qñ iudex incidēt cōperit tutorē fraudulēter ad ministrare atēq̄ remoueat enī sup h debet citari ad hoc vt possit facere suas defensioes. h enī dñ fieri cā cognita vt h no. per glo. et sic dñ intelligi qd no. p glo. C. de admī. tu. l. fi. in prin.

Aspectum tutor dñ ex mo rib? nō ex diuitiarū defe ctu. h. d. ¶ Mo. bene hāc. l. qz facit ad mul ta maxie qñ querit an alicui ip̄tēt qd cōfidit d ali quo misso p enī mittēdo pecuniā vel aliaz rē. nō enī ex hoc solo pōt conuinci q̄ ille paup erat: s. ex moy ribus p̄cedentibus hoc dñ ppendi.

Tutor s. Si tutor dñc? p̄ remotio nē infamare? meli? ē sibi cu ratorē adiungi. h. d. ¶ Mo. s. e. l. i. s. oñdī mus: vbi legitīm? remouet. Blo. dicit q̄ istō est cō siliū nō p̄ceptū. et hāc solutionē approbat in. l. dñia alio mō soluit vt distinguat an remouēdus sit p̄p doli: r. tñc cū de h infamare? nō remoueat. vt h: aut p̄pter culpā: et tñc qz ex h nō infamat pōt remoue ri vt in strario: et istā tenet dy. puto sic dicendū si q dem remouend? est p̄pter culpā pōt remoueri vt di ctū est. si p̄pter doli tñc stat in arbitrio iudicis: qz si quidē reperit doli et fraudē cōmissam in magna re debet enī remoueri: si vero esset modic? dol? vl? cir ca modicā rē tñc dñ ei curatoz adiungi. vt h. et. s. e. l. iij. s. tutor. q̄ alimēta. et. j. de pe. l. respiciendū. s. fur? ta domestica. hoc enī an remoueri debeat arbitrio iudicis ponit. s. e. l. iij. s. tutor si inimicus. p h facit j. ti. l. l. p̄pter litē. vbi distinguit an sit lis magna vl? parua q̄ est inter tutorē et pupillū: et iō qñ forma? libellus sup accusatōe suspecti cōtra aliquē tutorē cōsanguineū pupillū. si quidē q̄s velit enī redargue re de culpa vel negligentia tantū secure pcludat q̄ petit enī remoueri. si vero illi tutori doli impigeret puto pcedere. si sic pcluderet peto enī remoueri vel curatozē adiungi fm q̄ iudici videbit. ¶ Quero an huic tutori p̄sanguineo statim cū postulat suspe ctus debeat interdicī admistratio: et vidz q̄ sic. vt C. e. l. enī quē. insti. e. s. si q̄s aut. j. de sol. l. qd si forte. s. i. s. illas. ll. intelligo in tutore q̄ venit remouēdus tñc enī pēdēte lite interdicī admistratio: secus si re mouend? nō venit. vt no. extra de offi. dele. c. vney rabili. dixi in. d. l. qd si forte. s. i. j. de solu.

Secreto post remotōz si spectat ad tu torē p̄culū tutele. h. d. h loquū tur postq̄ q̄s est remot? Blo. vidz intellū gere q̄ a die postulatōis est q̄s suspect? tñc enī enī interdicī admistratō. vt istī. e. s. si q̄s aut. qd itellige fieri p iudicē vt ibi et. l. enī quē. C. e. qd qñ fiat dixi. s. e. l. pr. ¶ Mo. tñ istā gl. diligēt que inuit talē iter dictionē fieri ab initio mote litis nō expectata p̄te statōe sup cā suspecti dñ dicit ex eo ex quo cepit cā suspecti moueri. ¶ Querit glo. vtrū in cā suspecti possit interuenire pcuratoz. Et rñdet q̄ sic lz regu la sit q̄ in publicis iudicijs nō interueniat pcurat or. Tu dicas q̄ si quidē pcuratoz interuenit ex par te rei: aut accusatio fiebat ad remotionē tātū: r tñc

c Itē si q̄s remotōis erit. Mo. mo dñ remotōis di suspectus adde bart. in l. enī qui res. C. de pcur. et vide de hoc bar. in. l. i. fi. prin. ff. si quis ius dñ. r. que ibi dixi. d. Habita in quistōe. Et vide in. l. iij. s. si ad dies. de re mil. et ibi dixi. e. Cōminat hoc in simili voluit in. l. i. si finia. s. iul. de dā. ino. sec. lz nō facit at mētionē d bar. h. c. ¶ Noua ci tatio. r. hoc q̄ dicit bar. h. l. mītat ea que no. ip̄e. l. iij. s. si ad diem. de re mil. p qua limitato ne est tex. i. e. j. r. ibi no. iō. an. r. anto. de bu. extra de testi. cogen. ¶ Tutor bal. facit istā. l. iij. in l. fi. arbi. tu. r. oim. ibi vide et hic in glo. qd in plato vel cpo. et q̄ dā obseruat canōes. r. qd qñ p̄fert bñ ficiū indigno vide car. i. de. i. de eta. et q̄ lita.

Isti rex. cui sua gl. no. alle. bar. in. l. ad monedi. in anpe. col. de iureiur. Dem vulpianus. s. sunt et alij. sciencia principis. et no. q. pau. de cast. nescio si est in. l. ceturio. de vul. et pu. aut in. l. q. q. aut in. l. in testamento. C. de testa. Dicit q. princeps in dubio nunq. vidz. vti sup. prema ptate sz iure coi. r. ita dicit velle bal. in. l. bonoz. C. qui admit. vbi alle. not.

p. io. an. in. c. dudn. de de. ci. idem in ter minis tenuit inno. in. c. ino tuit. de elect. ide ang. in. l. bñ a zenone. de quadri. p scrip. et idem etiã not. bal. in. l. si. in. p. C. de fruc. et lit. exp. p. d. l. q. q. vbi etiã am dicit q. p uilegii prin cipis dz iteri ptari fm ius cõe nõ de iur re spali. idez etiam voluit bal. in. c. i. s. ite sacramen ta. de pa. iur ra. fir. Subz dit etiã bart. et bal. in. l. si testametu. C. d. testa. q. pa pa nõ videt velle facez s ius cõe nisi appdat clau sulam nõ ob state lege r. et ita clare q. appareat de ei. mte qd. intendat vti suprema vor litate. et ita dicit debere itelligi quod legif. et not. in. de. q. p. tin git. in. x. apo stolicæ sedis el. i. de relig. domi. bñ fac l. si qñ. in. p. C. de inoffic. test. et psumi tur etiã principẽ voluisse vti suprema volitate vbi cõqz in actu suo inserta est clausula ex certa sciencia. vt est glo. no. in. c. ad hoc. de rescri. et in. de. ij. in. glo. fi. eo. ti. et est glo. in. c. qd. in aliquo. lxxi. di. in. glo. iij. et alia glo. est in. c. p. senti. liij. di. et de hoc vide inno. et hosti. in. c. ver ntes. de si. p. sby. et vidz. etiã glo. in. l. eos. in. prin. in. ver. decisam. quaz ibi expse pderat bal. C. de appel. et pba. in. l. quida. consul. in. fi. et ibi hoc no. bar. de re iudi. fm intellectũ cõem. ad qd. vide not. p. glo. magna et doc. in. l. si. p. tra ius vel vti. pub. p. bar. in. extraua. ad rep men. in. ver. nõ obstatib. p. bal. in. l. si. C. sen. rescin. nõ pos. pdicta lim atfm pau. de cast. no. in. l. ex impfecto. C. de testa. p. glo. l. bi in. x. ipij.

let certa sciencia principis qñ sup illo actu dispen satio ei. facit. l. qdã p. fulebat. s. fi. de re iud. Ultra mon. facit de h. magnũ festũ in. l. fi. C. si tra ius vti vti. pu. ad qd. et fac. l. bonoz. C. q. admi. ad bo. pos.

Lire oportet. Sufficit.

rator subaudit Ja. de are. s. iuramento. sed fm qd. habeo rescriptũ ipse intelligit etiã si non fuit iuratu: qd. etiã tenet Bui. in. l. ij. s. fi. s. si quis cau. Spe. etiã tangit in. ti. de app. s. n. sic breuif. ver. qd. ergo. et vide p. archi. c. i. extra de dolo et cõtu. li. vi. ego allego tex. iuris canonici que ipsi nõ allegant in. c. q. ppter. extra de elec. in. fi.

Oportet examiatio testiũ nõ posset comitti p iudicẽ corã quo cã vertif. vt ali. testes examinet lz in cã criminali sec. vt in corpore de testi. s. q. vero. r. in. s. illud. in. auf. vt defun. seu fu. eo. Est tñ aduer tendũ ad qd. glo. h. dicit q. fit apud alij nõ corã iur dice qd. vidz. p. tra. auf. apud. C. de fide instru. intelli ge ergo q. fit nõ corã iudice subaudi illi. ciuitatis lz fit corã iudice. s. alio cui ille iudex comisit. Secũ do facit ar. ad. q. q. exceptio põt opponi in scripti: et sine cã cõ excusatio sit quedaz exceptio: et q. hoc fit verũ tenet D. dof. et cy. i. auf. h. aut. C. de nõ nu. pec. Est aduertẽdũ q. de necessitate oportet apud acta in scriptis redigi: vt pba. in. c. qñ. p. tra. falsaz extra de. pba. p. glo. et inno. ad hoc facit qd. not. in corpore. auf. de iudi. s. pe. fm vnã op. glo.

Madonẽ. Qui patri.

Mo. casuz hui. s. nã et alibi habes q. qui pcurauit officiu non põt postea aduersus id excusationẽ pponere. vt. l. ex snia. C. de test. tute.

Jam autẽ iurare. vt no. in. l. legitimos. i. prin. de legi. tu. Sz videm. q. iurãdo p. euãgelia de faci li piuraret: ergo vidz. q. nõ admittat. Dic q. nõ iurabit p. euãgelia: sz p. formã traditã in. c. et si rps. ex tra de iureiur. et p. no. in. spe. in. ti. de iura. cali.

Si ciuitatis legat in vna. q. quã disputauit et vide guil. in. l. i. et qd. ibi vltamõ. no. s. si cer. pe.

Iquis. Si quis

Istuz casum no. et appellatur. et dic vt in. gl. et no. q. alicui iurisdictionẽ denegare nihil est aliud dicere q. q. ipe rñ offendat. vt. l. i. s. qd. aut.

Ontatum. Los qui.

Hic. s. al legat Ja. de are. q. p. uilegii paupertatis pdif super uenietib. diuitijs. facit. l. semp. s. negociatões. de

de tñ q. dictũ bal. in. d. s. ite sacra. fuit originale. Qd. in suis pñt. put refert ro. et seqtur in. auf. ex testõ. in. iij. col. de colla. et de clau sula ex certa sciencia vltra pdicta vide ang. in. l. si cõstat. de app. r. q. dixi ibi. vide imo. et inno. in. c. inotuit. de elec. et do. abb. in. c. ad b. de rescrip. vbi dicit q. papa nõ põt vti plenitudie ptatis nisi ex cã. et ibi etiã qd. si nõ cõstet de certa sciencia. et etiã tangit an papa pos sit comittere ex certa scia cam suspecto sine etiã terrecusand. et vide de hac clausula r. alijs late do. ab. i. c. nõnulli. de rescrip. i. fi. in. col. Lire oportet. s. sufficit. tangit in. ti. vide bar. et doc. in. d. s. qd. dicim. qui est. s. fi. l. ij. ff. si qz caut.

videlz q. etiã si nulla clausula ex pdictis apponaf tamẽ si actus sit talis q. valere nõ possit ex potetia ordinaria: et hoc sciat princeps s. q. nõ põt valere nisi ex plenitudine ptatis: qz tunc videbit in do bio voluisse vti plenitudine potestatis vt act. valeat. adducit in fi mili. tex. in. l. ij. de testa. mili. idẽ voluit pau. de ca. in. l. princeps. ff. d. legi. p. ter. in. l. pe. C. de dona. inf. vi. dii. ter. di. q. illa donatio valet r. tñ nõ appet q. fuit adfecta aliq. ex pdictis clausul. et ibi illõ impator. psumit sciens se: qz omia tu ra hẽ d. in scripio pecto ris sui iurib. vulgarib. et hoc puro ve rñ q. q. bal. d. c. i. s. ite sacra. dicit q. si testator do nat filio nisi dicat regia ptate nõ va let vt ibi. alle gat. l. bonoz. C. qui admi. q. a. rideo q. d. l. bonoz. nõ pbat et dicit. bñ eni dicit ille ter. q. suffic. q. iudex sciat de defectu tutoris p. quo bñ fa ct. l. ista. r. d. l. quida. cõn leban. de re iudi. ito. igit. cñ doc. pau. de ca. q. etiaz idẽ tenuit in. d. c. lxx. in. cip. i. facto p. dicto non in tẽdo. et de b. vide etiã sup. go. in. d. l. l. ee. ipfecto. q. vñ d. c. tenere s. pau. et nil bo ni allegat. ad

iure imu. et. l. his onerib. s. aduersus. de mu. r. ho. C. Mo. ex prin. hui. l. q. pprie dz aliqd. esse qñ est pprie p. sex menses: qd. qd. gl. no. in. l. i. de nouat.

Ello

Inducit dy. in ar. ad. q. si statutuz mortuos debere emẽdari q. debet emẽda ri illi q. fuerint mortui vulnerati in bello et postea redeuntẽs decesserunt. In p. trariũ determinat p. l. i. s. ex incẽdio. de incẽ. rui. nau. et. l. ita vulnerat. ad l. aq. l. Ad hac. l. rñdet. Quidra. in. q. ista agit de pui legio dãdo p. tra ius cõe cõ ius cõe velit haberi ppter numerũ liberorũ et eis viuẽtib. vt. l. ij. s. i. s. e. ac p. tra dispositionẽ iuris cõis pderat: nõ ergo mi rñ si lex nõ vult tantũ extẽdere: puto opi. dy. et Quidra. esse verã: nõ tñ fm eorũ rõnẽ: sz fm illud qd. te neo q. statuta recipiunt interpretatiõẽ extẽsiuã. lz cõ trariũ in h. teneat. Nã ibi mors trahit ad aliud tem pus h. est p. extẽsiõẽ. vt. l. hui. scripture. et. l. iul. ad l. aq. l. qd. verbũ improprietatẽ denotat. facit. l. ossa s. fi. s. de relig. et. l. naturalif. in. prin. de acq. pos. et ibi no. in. prin. s. statutũ dicit i bello: si g. equ. vulne ratus et postea rediẽs est mortu: istud est tantũ de fictõẽ: que fictio r. interpretatio extẽsiua in statut. nõ hz locũ fm eos. vt no. in. l. i. de ver. sig.

Ropter.

Querit h. gl. an ipo iure ho debitor vel creditor pupilli nõ sit tutor: an vero dz se excusare. hec opi. est vera de qua no. in. l. pater. s. de pcur. et in. auf. mioris. C. qui da. tu. pos. quã opi. tenet h. iac. de are.

Arisperitos. Cum oriũdus.

Si vendit pdiũ sitũ in ciuitate ista r. pupil lus habeat domiciliũ alibi cõsiliũ est q. decretũ iur dicis in cui. territorio sit pdiũ r. decretũ iudicis ori ginis interuenire debeat: inducit. l. si pdiũ. C. de p. di. mĩno. et cy. in. l. i. C. de p. trahẽ. em. tu. ad de ad. q. vnũ bonũ ar. qd. est in. c. pastoralis. extra de priuil. per ino. no. gl. qñ dicat et signa sine ei. p. l. gat. s. e. et vide qd. ibi no. ad qd. allegat istũ. s. l. siue. s. quia plautianũ. vide qd. scripsi in. l. magis puto. s. que ri põt. j. de re. eorum.

Iis. Cum qui.

Iste tex. e. vtilis ppter. l. ij. ad tercul. ibi penit. exigit r. Rõ hui. s. est dol. et fraus ipi. tutoris q. in dubio psumit ia. de are.

Abicissimos

Bl. tñ videt h. iac. velle q. quis tutela dicat legiti ma cura tñ nõ est legitima. Dy. eã repõdit r. remit tit ad aliã q. meli. dicit in. l. cñ furiosus. C. de cu. fu. illa bñ põt loq. in curatore furioso et pdigo. habui tis in. l. milites. i. s. his aut. in. glo. et in. l. venter. de

de tñ q. dictũ bal. in. d. s. ite sacra. fuit originale. Qd. in suis pñt. put refert ro. et seqtur in. auf. ex testõ. in. iij. col. de colla. et de clau sula ex certa sciencia vltra pdicta vide ang. in. l. si cõstat. de app. r. q. dixi ibi. vide imo. et inno. in. c. inotuit. de elec. et do. abb. in. c. ad b. de rescrip. vbi dicit q. papa nõ põt vti plenitudie ptatis nisi ex cã. et ibi etiã qd. si nõ cõstet de certa sciencia. et etiã tangit an papa pos sit comittere ex certa scia cam suspecto sine etiã terrecusand. et vide de hac clausula r. alijs late do. ab. i. c. nõnulli. de rescrip. i. fi. in. col. Lire oportet. s. sufficit. tangit in. ti. vide bar. et doc. in. d. s. qd. dicim. qui est. s. fi. l. ij. ff. si qz caut.

Poportet. Istum. s. allegat bar. sing. in. l. i. in. xi. q. de iur. om. iudi.
 Adone. s. ia aut. adde bar. in rub. s. de iure iur.
 Si civitatis. Isti tex. no. bar. in. l. i. in fi. de iuris. om. iudi.
 Si testamento. valde notabilis. Et dubitavit h ray. cy. z bald.
 an ca nullitatis deserat et deserta reddatur panter sicut appella

is exrepluz.
 si ca appella.
 rōis nō fuit.
 psecuta ifra.
 anū vel non
 fuit appella.
 tū q casu red
 dere deserta
 an idē sit i ca
 nullitatis. de
 hoc sit opi.
 de quo etias
 p bar. in. l. i. fi
 expsim. d ap
 pel. p imo. i. c.
 sepe. de app.
 p bal. et sal.
 in. l. i. qñ pro
 no. et bal. i. c.
 scim? quo tē.
 mi. et in repe.
 l. tale pactuz
 s. qui puoca
 uit. s. xij. q.
 ro. ff. de pac.
 et bal. i. spec.
 de appel. s.
 statutu dicit.
 et in. l. i. pñ.
 C. de sent. ex
 p. rec. guil. i.
 l. e. suū. C. de
 iure del. pe.
 de ancha. in
 cle. i. de do. et
 pu. sal. i. l. fi.
 s. illud. C. de
 tem. app. ad
 uere tñ: qñ
 quādo nullū
 tas sine spe
 ciali referua
 re cognoscē
 da: tunc non
 p appellari
 a snia: qñ esse
 ctus appella
 tōis est resciz
 dere ipaz sen
 tentia a q ap
 pellatur. l. i. ff
 ad turpil. l. i. fi
 fil. s. fi. de
 bo. lib. l. i. si ca cognita. C. de transac. c. veniens. de iure iur. c. sepe. de
 appel. sed id quod nō est: rescindi vel suspendi nō pōt. l. nam et si sub
 conditione. de in iu. rup. irr. qz testa. c. ad dissoluendū. de despon. im
 pu. ergo sententia nulla que nō dicit esse snia. l. iij. s. condere. de re iur.
 di. nō pōt per appellationē rescindi vel suspēdi. vt declarat bar. i. d.
 l. si expsim. in. iij. q. et bal. in. l. i. C. de sent. ex p. rec. in princ. vide dñ
 ca in. l. quedam mulier. ff. fami. herci.
 Cū ipse. et semp iste tex. cū pcedēti allegat q vbi cumqz vnus
 er delega. per subterfugia causam ptelat nō currit instantia alte
 ri in quo culpa nō est. adde qd hoc aperte sentit glo. in. c. venerabilis
 in glo. magna a ibi: dñ glo. dicit q ppter subterfugia zc. z per istū tex.

tu. z cu. da. ab his. vide qd addidit in. l. mutum. j. de
 acquir. here.

Insertio false cau
 se reddit sniam ip
 so iure nullā favore minoris. h. d. Dy. vel
 aliter. si omittit ca vera in pñciatōe: z inserit falsa
 sententia nō tenet favore minoris. h. d. Et est valde
 notabilis. l. ista quā allego tibi. in. l. i. si ad quē. d
 acqui. here. Sz certe h lex nō pbat istud sūmarium
 sz iō nō valet qz pōt dici error expsim. cū sit lata cō
 tra ius. vt. l. ij. C. qñ puo. nō est ne. tu dic vt. l. is apd
 quē. et vt ibi dixi. **Q**uero an in decreto. quo im
 probat officiū iudicis falsa cā habeat vicare in q
 nō requirit tāta cause cognitio: et videt q nō valeat.
 pbat in. l. cū vero. s. subuentū. j. de fideicō. lib. z. l. i.
 s. h. xba. ne vis fiat ei. pbat tex. cū gl. i. l. z si ptes. d
 pñ. mi. nec ob. qd. s. dñi ē. qd no. l. i. z si ptes. d pñ.
 mi. ad pñū fa. l. fulcin. s. sz z si qñ. j. ex q. ca. i. po. ea.
 No. q vbi qñ p aduersa

In cum ipse
 nō excusationē z trāfacta sunt tpa pōt sine
 nona cā seu instātia pcedere ad excusationē. et de
 ista. l. nō memnerūt moderni in. l. pperandū. s. et si
 quidē. C. de iudi. in. q. quā. glo. facit nunqd sententia
 ibi lata post terminū sit i pō iure nulla. ray. eam alle
 gat in. l. scire oportet. s. psequēs. in. q.

Administrantes. tes militū habēt ex
 cusationē: qz sine eis agere non pñt: idē in
 vroz militis et tribuno z medico: que tamē perso
 ne nō sunt de numero militū. de medico pbat tex.
 in. l. abesse. s. ex qui. cau. ma. bar.

In quis. inno. q de hoc tractavit nō fac
 mentionē de hac. l. vt no. p cū. in. c. cū bōe.
 extra de eta. et qual. in medio.

Sitanta. le. zc. No. q famulus vel vasall? nō
 pōt aliquid impossibile.

In collegiis. aliqbus homini
 bus collegij conceditur imunitas aliqua
 intelligit eis esse cōcessa qz se arte exercēt nō alijs
 facit. l. semper. s. licet. de iure iur.

Ubi pupillus educari debeat. Rub.
 Per quem debz
 adire ptoz. Blo.

Olet pretor. b dicit a quocūqz. quā no. fac qd no.
 j. e. l. ius alimentozū.

In filium. Adde ad hanc. l. vnā no
 tabilē qōnem: quam por

dicit dy. cy. et bal. hic q si ex forma statuti offiis causa debet termi
 nari infra tres mēses et aduersari? causa testū pducēdozuz quos
 dicit habere in longinquis partib? petat dilationē que vltra tres
 mēses extendat q nō ob stante statuto cā post tres menses erit de
 cidēda. ad idem est tex. i n. l. pcedē. C. de in integ. resti. et ibi doc. et

nit Ja. de are. in. l. alimēta. C. de nego. gest. et ibi res
 assumit Ly. de sorozibus que dotant: et postea re
 manēt cū fratribus.

De tutelis z rōnibus distrabendis. Ru.
 No. hic q p ver?

In omnibus. bñ plēnūqz consti
 tuitur regula: vt ibi plēnūqz zc. consi
 cta gl. Jac. de are. **Q**uero de qua
 culpa loquit. Glo. videtur dicere in. s
 suspectus. insti. de suspēct. tu. q de culpa lata leui z
 leuissima: sed de leuissima nō est verum. vt no. mo
 derni. l. quicqd. C. arbi. tu. no. glo. super ver. iudicio
 tutele. que est valde no. et habet magnū effectū dñ
 dicit decreto. s. interueniēte: idem si nō iteruenit. vt
 l. qui filii. s. ti. i.

Officio. Jac. de are. intelligit q quilibet ad
 ministratoz tenetur si non facit ratio
 nem et nō allegat aliquaz. l. expse inducitur. l. fi. de
 lib. l. e. l. si ita. de ma. test.

Si pupillus. No. hunc. s. in fi. q viatica tu
 toz habere debet. cui adde qd
 no. in. l. idēqz. s. curatoz. s. man.

Plane. Querit glo. quid si nullus gessit et
 cta dicit idē q nō fiat cessio. bec glo. in omnib? bes
 ne dicit pter q in ver. si vero. Circa hoc vide Bzo.
 in sūma de admī. tu.

Non tantum. No. q cessio actionis aliquā
 do fit ante condēnationē: fal
 lit in illa cessioe que post dēnationē fit.

Hanc actionē ibi dum allegat. l. ij. dicit. l. i. qñ
 l. ij. non facit ad id. non autē concludit ille tex. q in
 continentī illa actio nascatur.

In finita. In fine huius. l. vid qd no.
 in. l. ambiguitatē. C. de vsu
 fru. ver. quid de diuisione rei ecclīastice.

Restitutio iducta a miou pa
 a. **R**estitutio rat viam in integrū restituti
 indulgende maior. hoc dicit lsa dum di
 cit alterū. secūda est valde no. licet nō cōgruit huic
 littere: tamē in se est vera. vt pbat in. l. si quis pos
 sessor. de peti. here. et. l. si pupilli. s. fi. de nego. gest.
 Jaco. de are.

Non idcirco. No. q actionis cessio petitur
 fieri iure cessiois. dicit in. l. si mi
 noris. s. de admī. tu. et. l. si res obligatas. j. de le. i.

Defensor. Mouatio necessaria nō im
 pedit pūuilegiū tutele. h. d.
 In bonis ipsius curatoris tantū obtinet
 istud quod dicitur: sed in bonis defensoris nō: z b

so. an. in spec. de dila. s. i. sup ver. sed pōe q causa. sicut in simili idē
 videt dicēdū q tpa appellatōis nō currat qñ stat p iudicē q cau
 sam nō psequitur. iur. auf. ei q. de tē. app. et q ibi dixi. vt no. glo. i au
 ten. de appel. s. ad b sancim? et in. l. i. s. dies. ff. qñ app. sit. et in auf.
 vt spon. largi. s. hoc quoqz. et glo. in. l. sed et si p ptozē. in prin. ff. q.
 ex cau. maio. et in. l. fi. et ibi moder. ff. de re iudi. vel saltē qñ facto iu
 dicis nō expedif cā appellatōis debet pars restitui in integrū ad
 uersus cursū fataliū. vt no. glo. in auf. item si appelleatōe. z ibi bar.
 C. de tem. appel. et glo. in. d. s. hoc quoqz. et glo. et doc. in. d. autē.
 ei qui. et glo. et doc. in. c. ex rōne. de appel. et glo. in. l. arbitrio. s. do
 lo. ff. de dolo. archi. post glo. ij. q. vi. anterioruz. et dñi de rota sua
 333 iij

ter. in. l. intra
 vtile. in prin.
 ff. de mino. z
 l. cōtra maio
 res. C. de iof.
 testa. et. l. fi. in
 fi. C. de adul.
 vbi dicit cy.
 no. q si cau
 sa debet ex
 pediri infra
 cer tū tēpus
 illud tempus
 nō currit ipe
 dito ppe dis
 lationem ad
 uersarij. idēz
 tenz bal. et sa
 ly. et not. iac.
 but. et bal. in
 auf. clericis.
 C. de episco.
 et de. vñ dici
 mus q si sta
 tutus est ter
 minus actor
 ri ad pbādū
 et in termino
 actor positio
 nes pducatur.
 et stez p reuz
 quomin? po
 strōnibus re
 spondeat nō
 currit termi
 n? actori stat
 tutus. vt no.
 glo. in cle. sez
 pe. in s. stat.
 de ver. sig. p
 qua bal. in. l.
 i. C. de iura.
 calū. ponder
 rat ibi eē tex.
 z no. etiā bal.
 i. l. fi. ff. d fer.
 et in. l. qd iū.
 la. iij. de acq.
 here. et hic. et
 facit. l. qñ que
 niū. ff. de ad
 ulte. et qd la
 te psequitur

conclusionem. l. xxxv. Sed an ista pcedat. vide in. d. auf. ei qui.

De fideius. tu. r. cu.

Um ostendim. tene mēti. bar. in. l. i. de ver. obliga. inter casus in quibus enumerant illi in quibus psumit stipulatio: si nō apparet an verba interuenerint et etiā glo. in. l. his verbis. de adop. inf. alios bart. in. d. lo. co enumerat casus istū fin. p. quē dicit q. patētia in iudicio hz vim stipulatiōnis ita etiā intel. ligit. l. si. de p. to. stipula. et l. si. i. q. ap. nō lz. et in. l. cū quis dece. dens. i. prin. de lega. iij. et bal. in repe. l. tale pactū. s. q. puocant in. vij. et. xi. col. s. de pac. et benedic. d. plom. r. pau. de cast. in. l. sciēdū. j. eo. s. fin. dy. bar. r. bald. hoc est speciale propter fauores pupilli. idem tenuit cy. i. l. inuitus. in. l. col. de pcur. et do. anto. r. abb. in. c. nō ne. de psum. sed certe sol. fauor pupilli nō videt sufficere ad hoc vt patientia inducat psum. vt ē tex. f. vniū intel. lectū quē ibi ap. probat bart. i. l. si fili. s. d. tute. q. d. q. d. ibi dixerit. gl. et sic itelligo q. requiritur vtrū q. s. fauor pupilli et cas. loz iudicij. ita intellexit. l. istā rapha. in. l. sciēdū. de verbo. obli. bal. aūt in. l. statu. in. fi. C. de setē. ex pi. reci. et in. l. si. ue apd. acta. in. l. col. C. de transac. r. i. l.

intellige hic fm Ja. de are.

Posthumo. Nota istā. l. cōcor. l. cū pa. ter. s. de neg. ge. que. l. cū glo. quadā que ibi est facit ad id quod habuistis in. l. qui ventri. s. de ven. in spi. an cōpetat hy pothecaria. dicit cōtrariū nō. in. l. siue. j. de his que in frau. cre. et ibi respōditur.

De p. traria tutela et vtili actōe. Rub.

Contrariam. Nota actionē tute. toriam qd alibi reuocatur in dubium. Querit dy. quō competat et qualiter actiones p. trarie. dic breuiter remittē do ad glo. in. l. consensu. j. de act. et ob. que glo. alibi nō reperitur.

An in hoc. Circa hoc vide qd notat mo der. ni. in. l. ij. C. sen. rescin. nō pos. et in l. i. C. qn. ciui. ac. cri. p. iudi. et p. Inno. in. c. cū dilect. extra de ordi. cogni. bar.

Quid ergo Contrarium. Nota qd si tutor fecit sibi fieri liberatio nē a pupillo interueniēte sacramento: an valeat li. beratio. glo. dicit q. sic. vide de hac. q. vt no. r. col. s. item sacra. in. ij. gl. et. vi. q. dubium erat: q. auf. sa. cramēta. loquitur in p. tractibus. psequere plene vt ibi.

De eo qui p. tu. aut cura. negocia gessit. ru.

Rotunde. Si quis quasi.

Glo. querit an ista actio p. tutele con. currat cum actione nego. gest. Glo. di. cit vt no. moderni in. l. militie C. q. da. tu. pos. est enim vera determinatio huius gl. in vti li actione p. tutele: nō autem in directa: sic itelligit tur quod no. in. l. iij. s. hac actione. de nego. gest. ad hoc prestat ar. l. que ad modū. ad. l. aquil. et. l. q. bo. na. s. si q. s. opus. j. de dā. in fec. qd no.

Quero. Nota bene istam. l. pro curato ribus et alijs.

Qd falso tutore aucto. gestū esse dicit. Ru.

Uius edicti. Verba autē

Nota. q. si vnus falsi et alterius ve ri tutoris auctoritas interueniat: q. va let ille actus. rationē volunt reddere canoniste: quia actus administrationis est actus q. potest per vnum expediri. vt in. c. cum super. de ofi. fi. dele. et per Jo. an. in. c. vtile. de regu. iur. lib. vi. secus in electione: vt ibi no. per. c. massana. extra de elec. Et respondet ad. l. pedius. ff. de arbi. vt not. p. glo. in. d. c. vtile. voluerunt quidam dicere q. iste. s. itelligitur quādo auctoritas fuit interposita sepa ratim: secus si simul. tamen plus placet opi. Berni. posita in. d. c. cum super.

Idem pompo. Inducit iste. s. q. si pcurator p. nunciatur a preside an valeant gesta per eum. Sed certe ipsi respondent q. hic loquitur in tutore dato a iudice qui habz au

filius. s. inuit. de pcur. et in. l. si fideiussoz. in prin. qui satisf. cog. et in. l. ij. s. voluntate. solu. ma. intelligit q. in hoc. s. operet scriptura ra cū patētia: nec reputo istud esse incoueniēs q. vltra p. dicta que dixi req. rat. scriptura qm scriptura est de substātia eozū que fuit in iudicio. d. l. emācipati. et ibi no. C. de fi. instru. et. l. ne in arbitris. et ibi glo. pua. C. de arbi. c. quonia p. tra de pba. dice bar. ro. in. d. l. i. de ver. ob. et minus bo. ne qd nō p. utat q. sit necesse q. illa scriptura sit at in iudicio. lz. tex. iste dicit passus ē illū fideiusso rē se scribit: q. itelligit et v. am extra iud. dicit: et hoc nō bene dicit q. appellatō ne actōis in telligit d. scri pturis in iud. dicio. tex. est in. l. acta. cum glo. de re iu. et in. l. ij. l. p. i. ci. cū glo. ff. d. cura. bo. dā. et in. l. cū ibi no. de eden. et ibi intel. lectū q. h. op. et hic geminata patientia. qd nō placet: q. a. tex. hic loquit tur in actu si multaneo in quo geminata patientia habet p. sim plici et vna vt in illi not. gl. in. l. iij. ali. as. iij. in. gl. si. in. princ. s. de pig. acti. r. gl. in. c. ad eo in ver. instr. de app. i. vi. et tex. in. l. l. c. ta. ver. dicez bā. si cer. per. ex quo inferē an pactū nūc dū factū i iud. dicio veltat caloze iudicij in quo bal. i. repe. d. s. qui puocauit. in. vij. et. r. colli.

ctoꝝtatem et potestatem dandi tutorem: sed pcuratorem nō habet potestatem dādi: quia debet da ri a partibus. vt. l. i. s. de pcur. Spe. tangit hoc de rescri. p. nta. s. i. in ver. vltimo. et in titu. de iudico. s. i. moderni in. l. licet. C. de pcur. et nil addunt vteri us: vbi etiā per Ja. de are. Inno. facit de isto. s. mentionē. extra de elec. c. nihil. licet ibi innuat p. trarium. no. C. de eo qui protu. neg. gest. l. si. vbi dicit q. quis iudex p. nunciauerit nō valent gesta p. euz functa glo. cum tex. que dicit q. a iudice. S. z respō deo q. ibi nō p. nunciatur se ratum habiturum: imo simpliciter administrationē iniunxit inter q. est differentia: vel potest responderi q. ibi iudex q. non habebat auctoritatem vel potestatem in tutore ap. probauit eum in tutorem: vt ibi in glo. Idē habes in plato: de quo ibi per modernos. Itē habes ibi q. exceptio falsi tutoris potest opponi post lit. con test. ad exemplū falsi pcur. habui. q. de facto de ci. uitate lucana quam hic disputauit: quidam fuit cō demuatus tanq. tutor alicui? ex eo q. negocia ma le gessit: nec fuit p. batū in causa eum esse tutore agi tur contra tertium possessore bonorum istius tutoris. ille opponit q. ille tutor nō erat: an illa snia p. bet. dixi q. nō: lz. iste. s. videtur contra facere.

Quissime. Istum tex. no. ibi dum dicit. quid enim. facit ad vnā qōnem quam habui de facto in florentia de iudice qui non torserat homines: sed eū spoliari fecerat: et tunc ipse fuit cōfessus. et allegat. l. habita. in titu. qd me. cau. concoz. cum isto tex. fm Ja. de are. qd habetur in simili. in. l. si quis mādato. s. de neg. gest. vbi no. de forma huius p. demnatiōnis. r. illam. l. facio notare valde: q. videtur cōcordare cū l. facere pōt. s. so. ma. Ista glo. videt innuere q. qn auctoritate falsi tutoris cōtraxit pupillus et resti. tuit cōtrahens non tenetur p. nullo ad sumptus li tis.

De fideiusso. et nominationibus et heredi bus tu. et cura. Rub.

Manuis. Opi. gl. que dicit in iudicio secus. reprehenditur cōmuniter et specialiter per dy. argu. l. i. s. i. si pen. app. sed ad illam respōndent quidam q. ibi speciale in cā appellationis: quod non est verum nisi defendas ibi speciale: quin ia causa appellationis est maius periculum. fm dy. tamen tene hanc glo. quam not. Nota etiam tex. in fi. cum glo. ex quo habes: an do lns sit crimen. facit. l. i. s. non tantū. s. de positi. et. l. item. s. de dolo.

Um ostendimus. Hunc casuz per tuo tene men tie. et dubiū huius. l. pcedit: quia fideiusso res non obligantur: nisi per stipulationē in qua de bet primo pcedere interrogatio et sequi responsio et facit optime argu. ad. q. q. accusatus de aliquo falso crimine et ab eo petatur fideiussoz p. odēna tione soluenda: q. si fideiussoz fuit p. sens et script. fideiussoz: nec contradixit q. obligatur: quia respu blica et minor equiparantur. vt no. in. l. respublica. C. ex qui. cau. ma. et. l. rempublica. C. de iur. reipub. et ibi melius.

tenuit q' nō per ter. optimū in. d. l. siue apud acta. et sequit' hoc ro. licet debilibus rōnibus conet' cauillare. ter. in. d. l. siue apud acta. l. i. mitant' h' cum bal. in. d. s. qui puocauit: nō pcedere vbi pactū e' s'z factum ad firmandū iudiciū: quia tūc mandabit' executioni officio iudicis si in iudicio factū fuit. ita no. ro. in aut. generalr. in ver. conscribit. de epif. z cle. et in. l. eū p quo. cū gl. de in ius. vo can. q' pactū tale vestiat' calor iudicij induxit glo. no. in. l. i. gl. pe. de inter. acti. ponēdo q' cautio nuda sine causa si facta sit in iudicio eū dem habeat effectum ac si facta esset cū causa. et d' rō ne vide p cy. in. l. generalr. ter. in. ij. q. C. de nō m. pe. cu. ergo idēz est dicendūz in cōuentioe nuda a stipulatione: quoniam nuda a causa z puentio nuda a stipulatione a pari pcedunt. vt l. ij. s. circa. d. doli excep. c. si cautio. d. si de instru. co. gita p respō sione. p hoc pōt adduci. l. sicut. C. de re pu. here. z qd ibi bal. p illū ter. facit etiā l. pacta nouisima. C. d. pa ctis. dñ dicit martine si apud acta zc. et p hoc etiā adducebat ro. ibi q' cū iuramētū et iudiciū equiparent'. l. nā et postea. s. qui rpalī. de iureiur. s. p' actū vestit' iuramētō. l. si quis maior. de transac. et do. anto. in. c. cū cōtingat. de iureiur. ita etiā iudicio. sed illud est verū in iuramento decī suo litis: vt qñ tendit ad lites dirimendas. l. i. et. ij. de iureiur. nō autē in iuramētō cōfirmatorio seu obligatio. Itē magis cōis opī. omni um est q' iuramentū nō decīsiū nō vestiat pactū: vt est de mēte glo. et omniū in. l. i. C. de op. li. z bal. in. l. cū antea. C. de arbi. q' pōderat' il lū ter. ibi q' nō bñ facit. bal. z salī. in. l. cū antea. C. de arbi. q' pōderat' il s. itē facta. de pa. iura. fir. et etiā imo. in. d. c. cū ptingat. z est de mēte bar. i. l. si q's p eo. in. i. et. vi. mēbro. de fideiur. z etiā ad ter. d. l. si q's ma ior. nō bñ se adaptāt. qz ter. loq'tur de actōe antiq' meli' potuisset in duci p ro. dñ ter. ibi dicit pena pactis inserta peti pōt. et istud meli' pbat si velles cōem opī. tenere q' tenet ad. l. i. de ope. lib. z ad iura in alijs locis. s. allegata. mē de q' ibi stipulatio fuit iterposita penes pa ctū: et sic vestit' pactū. l. si pacto q' penā. C. de pac. als peti nō possit. z

Res fert' ad heredem. h. d. De magistratibus puenien. et heredibus eorum. Rubrica.

Ordinem l. q' si maior. j. de admī. tuto. et. l. aliud. s. referf. vbi quo ad omnes p' iudicat si maior pars fa cit. Sol. quedā sunt que expediunt p maiorē partē que incūbunt ipsi vniuersitati neces sario. et sic loquitur. d. s. referf. quedam sunt que ip si vniuersitati necessario nō incūbunt: z de his loq' tur hic. et hoc placet dy. yin. d. s. referf. tur.

Magistratibus Inducit dy. q' quis iudicis officio fuerit de expēsis p'demnatus. tamē illud intelligit' si fuerit petitiū: vt hic. facit. l. iij. s. hoc autē. de dam. infec. qd ergo d'v cīm' iudicē teneri si nō p'denat in expēsis. vt. l. ppe randū. s. finautem. C. de iudi. et. l. si. C. quādo puo. nō est neces. intelligitur si hoc a parte fuerit petitiū expresse: et hoc tenet hic dy. Itē quis debet magi stratum monere. et ter. videtur h' sentire dum dicit: qui munere mādato nō paruerunt zc. qd a supiozi debet admoneri: tu dicit' tra. et ista. l. loq'tur fm iurā antiqua: hodie magistrat' municipales pnt dar re tutores. vt insti. de attil. tu. s. s. z neqz.

Si inter magistratus. materia excussiois. Itē. s. nō repitur alibi. dy. z ratio est hic: quia pmpit' sub uenit pupillo cōtra tutozem: quia tutor specialiter datur pupillo: magistratus vero nō datur speciali ter ppter ipsum pupillū s'z ppter vtilitatem publi cam: ideo nō ita cōtra eum pmpit' subuenit.

Reponebatur. alibi: dum dicit gl. in se piculū. id est in se omnē culpam. istud nō est verum: qz magistratus tenet' ad instar tuto ris: sed tutor nō tenet' de leuissima. vt dixi in. l. i. s. e.

Magistratus In isto titulo dictū est p miscue de satisfactioe rez pupilli saluam fore que p'statur magistrat' tui z q' p'statur tutori. de differentia hui' z ei' effe ctu vide no. in. l. si quis cura. d. ille. j. rē pu. sal. fo.

Magistratibus. fecit te notare j in

vide do. card. de hac materia in cle. i. de pcur. in. l. iij. col. De magistra. cōueni. Rub.

Ordinē. ad istū ter. vide bar. in. l. i. qd quisqz iur. y. Placet dy. vide de h' oino p salī. in. l. i. C. de seditio. z per cy. in. l. si q's in tantā. C. vñ vi. p bar. i. l. aut scā. s. nōnunq'. de pen. et no. de sen.

eadem. j. de ver. sig. dicitur hic eadē actio: sed q' sit eadem. dicunt quidā. s. vtilis tutele. dic' hic z be ne q' eadem. l. in genere nō in specie q' teneat' vti li pōt eos mouere: qz glo. quas habuistis hoc āno dicit q' cum magistratus dat tutozem videt' gere re. alia tñ opī. est vera.

De rebus eozū qui sub tutela vel cura sunt sine decreto nō alienandis. Rubrica.

Operatores. Postea^a Ibi si testamento v' codicillis zc. In ducit Ja. de are. ad. q. quādo testato res concedit licentiam alienādi p'dia executoribus maxime cum tutor et curator equipa rentur. vt in. c. si. de testa. lib. vi. licet glo. sit cōtra in l. q' dū. C. de distrac. pigno. de quo no. j. de ali. et. ci ba. lega. l. iij.

Edet si. Item queri potest. Itē. s. in secūdo responso allegat' per iac. de are. q' ppter auctoritatem rei iudicate transfer tur dominiū etiam si dominiū sit possidentis et nō petentis. ita dicit ipse in. l. exceptio. vbi est vna gl. de hoc. j. de doli excep. glo. allegat hunc. s. in. l. iij. in glo. magna. s. de publi. et inducit Ja. an agēdo rei vendicatione transferatur dominiū: et h' est cas sus cū hic sit verbū petere: qd ad realē attinet. vt. l. actio in personā. de acti. et obli. qd in psonali Itē articulo male declarat' sicut alia. q. declarata p mo dernos z glo. dixi in. l. pōpo. de acq'r. pos. moderni tangit in. l. ij. C. cōia vtriusqz iudī. zc.

Algis puto. Si fundus. batur i secundo casu q' rei heredis non transit ip' s' iure dominiū.

Fundum Itum. s. allegauit tibi in. l. seruuz filij. j. de le. i.

Non passim. rñ arbitriū z aliō arbitriūz. hic est ter. iuncto sine huius. l. dñ dicit p'tor enim.

Si es ditor instat' et petit sibi solui. Aut est vsur rarium debitiū: et debet ei solueri: alias nō. Nota ter. qui dicit primo vendi nomina q' de illis bo vendendū. l. si fundus. in prin. j. eo.

Algis puto. s. fundū. vide sede. in pñ. q' vult q' hoc casu tu tor possit sine p'tore renūciare huic legato relicto. p quo vide qd habes p moder. in. c. suā. de pen. s. ego h' in ter. habeo gl. inter linearē q' sentit pñ in. s. fundū. pōe tutores pupilloz renūciasse in ri petēde lūme p pupillis certe cū talis renūciatio dicat' alienatio q' si facta sit in rebus q' seruādo seruari poterāt nō valet sine debi tis solēnitatib'. vt pbat' h' p istū ter. et h' p doc. maxie dy. et bal. et pbat' in. l. tutor. et ibi no. bar. ff. de bo. pos. et pe. de anch. et imo. in c. vt sup. de re. ec. nō alie. z imo. in. c. tua. de his q' si. a pla. et bal. in l. cōtra iurts. s. i. de pac. et dy. iac. de are. bal. an. z imo. in. l. seruum filij. s. i. de leg. i. Itē pbat' iste ter. q' vbiqz auctoritas in aliquo actu p'stat' causa p'pere cognita talis auctoritas nō validat actū et alienatōz. idē pbat' in. s. p'tori. ex r'pis enī breuitate psumit' q' illa auctoritas fuerit p'stita cā nō cognita. ita cōsuluit pe. de anch. pñ. l. cxxij. incip. vñ factis narratis zc. vbi p'suluit q' auctoritas

iudicis pfti
ta pperē cō
tractu mino
ris nō cōua
lidat pftū. er
go est nulla:
qz sine caufe
cognitiōe in
terpofita fu
it. facit. l. fi
nita. §. fi for
te. §. festina
re. de dam. in
fec. et glo. in
c. iurgantiū.
de re iud. et
in dubio nō
psumitur in
terueniffe: nī
fi appeat. vt
habetur in. l.
sciendum. de
ver. obli.

c Idem pre
tor. videt les
gare. Adde
bar. in. d. §. le
gauerat. z cy
nus post pe.
z ibi etiā bal.
in. l. fi. C. d. cō
penfa. z ray.
in. l. filij. §. fi.
I. ad munic. z
guil. de cu. in
repe. l. licz. in
l. col. C. de ac
qui. pos. vbi
dicit qz de p
prio significa
to nō veniūt
res mobiles
de quo vide
que dixi in. l.
i. in. vi. col. de
acq. pos.

z pupil
lorū. vī
de bar. in. l. fi
conuenerit. §.
p soc. vbi vo
luit qz si pu
pillus habe
ret sociū dī
ofum et male
dicuz tūc bñ
poffz puoca
re ad diuifio
nem.

nis folul cōtra ordinē executionis rei iudicate. in. l.
ftipēdia. C. de execu. rei iud. iac. de are.

Idem pretor. est in. l. iij. quādo decre. op? nō
est. qz executor potest vendere quācunqz possessio
nē. que glo. per hunc tex. reprobat. facit glo. l. rez
fiduum. C. de difrac. pig. Item no. qz quando
aliquis legat possessiones videt legare et res mo
biles. facit. l. vxorem. §. legauerat. j. de le. iij. Item
no. qz hic dicit tex. qz deberent requiri cōfanguinei
vel amici. z ideo tu qui interponis decretū scias qd
facere debeas.

Nota super hoc debet ferri sentē
tia interlocutoria. Item nota
qz huic renunciationi facte per tutores debet credi
alias frustra diceretur de hac. q. nunquid credat nū
cio. vide quod no. per modernos. in. l. ea quidem.
C. qui accus. non pos. facit. l. fi. C. de offic. prefec. v.
maxime quia officiali iur. to creditur in eo qd refer
tur. z ad hoc facit. l. imperatores. C. de exacti. tribu.
lib. x. et glo. in. c. cum parati. extra de app. et ibi al
legat istum tex. facit tex. rotundus in. c. ad audien
tiam. extra de pscript. Nota etiaz qz h videtur qz
vrbis pretor interponat decretum super alienatōe
fundī puincialis. videtur tex. in. l. prediū. C. de pre
di. mino. moderni no. in. l. i. C. de cōtrahen. emp. et
dicunt ibi qz sit necessarius vtriusqz pcedis decre
tum. vt. l. imperatores. §. cum ozundus. §. de admi
ni. tu. et ad hoc facit quod no. in. l. alie. predij ec
clesiastici. vbi dicit expresse qz debet iteruenire vtri
usqz iudicis decretum: vt ipse dicit in. c. pastoralis
extra de pscript. Sed quando aliquis est contu
max: et scit qz res sua vedit in casu permissio: an de
beat internēre decretū iudicis sub quo cōtumax
cia est cōmissa: an illius sub cuius territorio est pre
dium. Et dic illius sub quo contumacia est cōmissa
fa. vt. l. i. et. ij. et ibi tex. de bo. auc. iud. poss. hoc cuz
agitur personali: sed cum agitur reali. vide. l. cū vni
us. in. fi. de bo. auc. iud. poss.

Queri gl. quid in
uisionem facere. glo. dicit qz sic: quia sicut
tutor cōceditur in permutatione. vt in aut. item in
uicem. C. de sac. sanc. eccle. et que est ratio differen
tie inter minorem et ecclesiam. Dico qz ecclesia licz
habetur loco minoris et quod plus est loco pupil
li. tamen ecclesia semper est eiusdem status: et mior
licet impediat eum minor etas: tamē cū nō sit impe
dimentū perpetuū sicut esset in ecclesia: tamē non
esset incōueniens qz posset diuidere. Sed nunqd
posset minor permutare. vide gl. que dicit secus zc
tamen tex. videtur dicere qz non cum sit speciale in
ecclesia. p quo facit. §. es alienum. vbi allegatur a
ptore qz poti? expedit re illa carere. ad qd vide qd
posuit ia. de are. qz refert in. l. ij. C. si aduersus trāsa.
Jac. de are. iduct ar. ex isto. §. qz de

Si quid. cētū istud circa ea que permittuntur
a iure posset copulatiue et alternatiue pferri: secus
in his que contra ius essent: quia tunc subalternati
ue nō valet. ad hoc ipse inducit istam glo. in. c. lato
res. extra de cle. ex. mi. Nam si aliqz diceret odem
no vel absoluo: certū est qz nō valet.

Ius venditorū questum qz tū
i Alite. cunqz post venditione ipi em
ptori pdest. hoc dicit. Bar.

p Alulus. qz irritum pbatur volūtas tes
tatoris vt hic. et. l. qui a patre. §. de cons
fir. tuto.

De curato, furio, vel alijs extra miores dā.
Rubrica.

I Ege. xii. tabul. Sed nunquid
ante interdictionē prodigo subueniat
tur quoquo modo. Dico qz sic. et ita
adde ad istam glo. quam nullus alle
gat. vt. l. pater p filio. circa fin. iuncta glo. cum tex.
§. de mino.

c Trator. Istam. l. no. quam nemo al
legat: nisi Dy. in quodā suo
consilio.

e Consilio. Cum dementis.
Contra exceptionem rei iudicate curatore
pimo remoto datur heredi furiosi replicatio pro
pter secundum curatorem qui cōdemnari facit piz
itum et econtra: sed datur replicatio ipsi primo: qz
fuit conuersa pecunia in vtilitatem dementis: que
potest esse ratio quare isto secundo loco ageret cuz
curatore pimo remoto cum condēnatus fuerit ad
pecuniam secundi curatoris. quod pbat tex. ibi ex
condēnato zc. vnde venit qz iste primus remot?
vtatur exceptione rei iudicate: et hoc voluit dicere
glo. qz iste primus curator fuit in parte condēnat?
in parte absolutus: et tex. hic innuit. Ideo sit veri
us qz exceptio rei iudicate competat ipsi curato: re
moto: et si dicas qz non pdest condēnatio soli. vt
leuidēter. de excep. rei iud. et no. in. l. i. C. si plures
vna sententia. Ad quod dico qz ita prodest senten
tia cōdemnato et soluenti sicut absoluto. vt not. in
lex morte. ad. l. aquil. et. l. si quis cum totum. §. pe.
de excep. rei iud.

Quisitum. Cum vni respondetur alteri vide
tur esse responsum. hoc dicit. sectū
do habes limitationem. l. i. §. si vnus. et. l. decreto.
§. de admi. tuto. scilicet qz tūc habebat administra
tionem in solidum quando alter non contradicit.
Item inducitur per Jac. de are. et Dy. ad. q. si vu?
constituat: z alter positionem confitetur et alter ne
gat: hoc verbum sibi non nocet: et pbat sic: quādo
aliquis obscure protulit habetur perinde ac si pro
tulisset id quod sibi plus nocet. vt. l. de etate. §. qui
tacuit. §. de interro. actio. et qz curato: respōdet p?
sonam dñi. Ista questio fuit Qdo. antiquit? z eas
psequitur in l. i. C. de confes. et ibi per Ly. et Nic.
de mat. z vide qd no. per io. an. in. c. si duo. extra de
pcur. li. vi. et vide quod no. in. q. i. c. aperitur. in gl.
que incipit. post ergo. Bar.

e Mulieri. Vide quod no. Specu.
in tit. de acti. §. finit. ver.
sed vtrum. et quod habetur in. l. i. quis cū
sciret. j. p emp. Ab hinc vsqz ad titulum de tes
tamentis sunt dicta domini Nico. de neapol. hic
interposita: quia dñs bar. modicū scripsit sup hoc
libro: vt superius euidenter apparet.

De excusationibus tutorum. Rubrica

Super rubrica dic et continua ad precedentia
sic. Supra dixi qui et a quibus tutores possint cō
stitui: verum quia constituti excusantur interdum.
ideo ponit hunc titu. et istā materiā vide in practi
ca in spec. de tutore. §. finantē. ver. tutor asit.

b Erennius. Hāc. l. diuide i tres
partes. In prima po
nit cōmentationē tractatus quem de
greco in latinū intendit trāfferre. In
secundo ponit modum quem intendit

De excu
sa. tutor. sup
additiōibus
Nico. de nea.

Excusantur. In. S. i. in glo. in ver. legitimis. semp allegatur ista glo. q. vbi concurrunt plures presumptiones operatur effectum plene probationis. et istam glo. refert singu.

bal. in ruz. C. de pbatt. Adde glo. in c. cum cau. sam. de pba. glo. in. l. iij. s. eiusdem. de testi. glo. in. l. instrumenta. C. de proba. glo. in. c. accedens. el. ij. vt lit. non conte sta. r. in. c. cuz dilecti. de suc cesso. ab inte stato. glo. in c. illud. de p. sumptio. gl. in. c. cum ber toldus. de re iudica. Bar. in. l. i. s. idem cornelio. de questio. r. in ladimonendi de iureiuran. et in. l. spado nem. s. qui in ra multa. j. e. et in. l. excipit untur. ad syl. leya. r. in. l. in dicia. C. d. rei vendi. r. pub chre dicebat Bald. in ruz bica de con trouer. in ne st. q. iudex ex varijs animi motib. et di ueris sug. gest. partiu. testium et in strumentoru. deuenit ad vnum conce ptum finalez mentis no in digent alio admiculo: pro quo ad duco. c. cum ad sedem. de restitut. spol. et. c. in nostra et. c. preterea. de testi. r. qd voluit idem Bald. in. l. sciant. C. de

seruare in prosecutione translationis. In ter tio aggre ditur opus suum. secunda ibi faciaz. tertia ibi dicendum. vsqz ad. s. non potest. hoc dicit. Tutor v. curator liberto dari nisi in sub sidium ingenuus prohibetur. datus autem se excusare debet alias ad rationum redditionez se obligat. libert. vero no potest se a dicto one re excusare. hoc dicit. principium huius legis habet duas lect. secunda est vera scdm Ray. et istam dicam in verbo in grecorum. vbi expe diam primam glosam. Ibi tibi. scz agnato in defecto. Ibi faciam. no. iuricon. hic humiliter locutum. Ibi de his. scz de excusatiōe tutoris et curatoris. Ibi in grecorum. gl. exponit duo bus modis. scilz in glo. prima. secunda tenet Dy. vt videbitis statim in appostilla sequen ti r. eam sequitur tertia glo. et glo. que incipit latina. et dictum est. s. in princi. Ibi voce. id est ex greca lingua in latinum scdm Dy. Ibi ver bo subaudi apponam et dicam in greco. Ibi eorum verborum grecorum. scilicet originaliu. Ibi dicendum: hic incipias casum tu iuuenis. Ibi curatores: neqz ob. de tutel. l. patronus. et dicit se dixisse Ray. in glo. ibi So. q. ibi in patrono: hic in alio. Ibi penuria. Nota. q. ppter penurias personarum nobiles interdum ad ignobilis obsequia coartantur. sic econtra ignobiles r. infames ad dignitatz obsequia ppter penuriam personarum admittuntur. vt j. de tutel. l. generaliter. s. spurios. et. leos. de mu. et hono. l. hono. fm Jac. de are. et ex hoc habetur per Pe. C. qui r. aduer. quos. l. i. r. ibi si autem. ver. vbi dabitur a preside tutor v. cur rator: ingenuus libertino: cu potuit dari liber tinus ex eodem facto: et ppterea hunc ver. me lius iunges. s. ad ver. libertin. pupillus. omis so ver. libertinus enim. quem leges post eum. Glo. oppo. duob. modis et querit de vna qstione. Primo oppo. de. l. cum ex oratione. j. eo. et soluit vt in glo. dic q. ibi tanq. ingenui habebantur. vt. C. de iure aure. anulo. et. ff. e. titu. per totum. Item oppo. q. glo. male dicit q. leges fuerunt translate de greco in latinuz Sed contra immo videtur q. non. vt insti. de iure natu. s. r. non ineleganter. Sol. vt in glo. De hoc vtrum leges fuerunt in latino prius q. in greco. dic vt no. s. de origi. iuris. l. ij. s. i. in prin. et per Ray. in constitutoe. ff. in princi. et plenius per glo. in auten. de non alie. s. nos igitur. ver. alienationis. coll. ij. Querit gl. quando iste ingenuus erit datus: nunqd. erit tutor: de facto vel de iure. Respō. dic q. immo a iure: quia dari potest: sed habet se excusare vt patet. j. eo. l. cum ex oratione. fm Ray. nam verum est q. potest dari: sed excusationem ha bet. Nico. de nea.

Ibi curator generalis: spe cialis sic. vt no. Spec. de cu ra. s. vt autem. ver. sed nunquid. Glo. opp. tribus modis. primo de. l. amplissimum. et. l. li

pbatio. et in. l. i. C. qui pro nu. tu. et in. l. iij. C. ad. l. iul. maesta. et in dicto. c. cum causam. et plene per Pe. de ancha. in confi lio. c. l. v. alias. c. cxxx. et per alberti. in dicta. l. instrumenta. et vi de Barto. in dicta. l. ad monendi. in xv. colu. s. de iureiuran.

cet. C. eo. titu. Sol. vt in glo. Secundo op po. de interro. acti. per totum. Item oppo. glo. de. l. maritus. C. de procur. Sol. glo. et ras tionem assignat glo. in. l. maritum. C. de excu. tuto. et institu. eo. titu. s. fina. quia ppter affe ctionem remittimus rationem isti curatori: dic sed certe eadem ratio habet locum in procura tore: quia mulier ppter affectionem sibi reddi tionem rationis remitteret: quare dicunt aliq. q. maius periculum est in curatore r. tutore q. fit in pcuratore: quia a tutore non potest exigi ratio tutela durante a pcuratore sic. vt. j. de tu te. et ra. distra. l. si quis. et. C. de admini. tuto. l. rationes. a procuratore vero potest exigi qm cunqz. vt patet in. l. qui proprio. s. fina. de pro cur. Sed hec ratio tangit tantum tutorem: cu a tutore possint exigi rationes tutela durante vt patet in. l. ij. et. l. rationes. C. de admini. tut. quare dicunt aliq. q. ratio est: quia magis ti met adultus curatorem suum q. timet domi nus pcuratorem: quia curator domini est ad ul. vt. l. si fundum. s. si tutor. j. pro empt. r. de fur. l. interdus. s. qui tutelam. dum ille. l. loquū tur in tutore et non in curatore de quo non in uenies: licet pro hoc allegat. j. quod vi aut cla l. si is qui in puteuz. s. tutores q. et in auten. vt hi qui obli. s. i. coll. v. de tutore autem non est aliquod dubium: quia tutor non potest dari pupille: ita q. sit maritus suus: quia non pos test pupilla matrimonium contrahere. vt insti. de nup. in princi. r. ideo dic q. ratio est: quia re uocatio procuratoris pendet ex mero et libe ro arbitrio ipsius domini. vt insti. man. s. rez etc. sed tutoris vel cutatoris officium non fini tur: nisi certis modis vt institu. qui. mo. tute. si nitur. per totum. quare r. et licet aliquado tut or: reuocetur: reuocatur cum nota examinatio nis r. fidei. vt. s. titu. primo. et sic scandalum oritur in matrimonio: quod esse non debet. arg. C. ne fideius. do. den. l. ij. et hec verba sunt Aldra. licet Ray. attribuit sibi. in. d. l. maritu de hoc etiam dixi insti. eo. titu. s. fina. r. de hoc habes in Spec. eo. ti. s. si vir. Nico. de nea.

Excusantur Etas. lxx. annorum probata legitime a tempore creationis perfectaz tribuit excusationem a tutela vel cura testamentaria vel datua. hoc dicit. Ibi excusantur: que cau sa delegari non potest. j. eo. l. scire oportet. s. oportet. licet excusatur testamentum: vt in ea diligenter. vt ibi not. in glo. et eam perpetuo teneas cordi. qrit ibi ltimis. s. alijs ab istrumē tis. gl. op. trib. modis et de qtuor qstionibus. Primo oppo. glo. de. l. fina. C. qui eta. li. Et respondet glo. Sed quero de ratione que est ratio q. alias ad excusationem muneris publici auctoritate et vtilitate sufficiunt qn quaginta anni. vt dicta. l. fina. sed ad excusati onem muneris publici auctoritate et vtilitate priuati requiruntur. lxx. vt hic dicit Pe. insti.

eo. titu. s. item maior. quia illi incumbit maior
onus q̄ isti. Et inducit *De. in ar. leges* dicit
excusari senem a testimonio. vt. l. inuiti. s. de te
stibus. Qualiter senex intelligatur. Et dicit q̄
senex intelligitur ille qui est. lxx. annorum cum
incumbit sibi onus paucum. scilz in vno nego
cio sicut in tutore. de hoc no. C. de his qui nō
imple. stipē. l. i. lib. x. ¶ *Sz glo. circa hoc qua*
liter quis dicatur senex: aliquantulum variat
de hoc aliquo tangitur. j. et per *Ly. in. l. si*
infanti. C. de iure delib. et dicam. j. ad. l. falci. l.
hereditas. sed quo ad reddendum testimoniū
q̄ requiratur etas. lxx. annorum: quo ad excu
sationem. tu habes glo. in. d. l. inuiti. ¶ *Op*
po. glo. de. l. si nemo. in fine. Dic vt in. l. ij. j. de
testa. tut. et. l. ij. et glo. refert. ¶ *Item oppo.*
de. l. ij. s. queri potest. Et respondet glo. ratio
nem diuersitatis dixi in situ. qui da. tut. poss.
s. ad certum. et de attil. tut. in p̄ncipi. et dixi. s.
de tutel. l. muto. s. i. ¶ *Querit glo. quando*
inspicimus tempus adite hereditatis. Et res
pon. vt glo. dicit. et h. glo. scdm *Ray.* est pla
na in necessario instituto: cum tunc inter ad
ditionem et mortē nullum sit medium. vt. l. si post
mortem. j. de lega. i. *Dug.* dicit notanter q̄ tu
toris datio p̄cedit si ponis ipsum factū heres
dem post mortem sine aliquo medio nō aliter
scdm *Dy.* sed hoc non esse potest quin sit alī
quod tempus medium: cum viuentis heredi
tas adiri non possit. vt. j. de acquir. heredi. l. ne
minem. sed demum oportet q̄ adeat post mor
tem: et sic inter aditionem et mortem oportet q̄
sit aliquod medium etiam quantū ad oculum.
vt. l. qui filie. s. fina. de heredi. insti. ¶ *Quer*
rit glo. que possunt esse legitime probationes
in etate. Et responde vt in glo. Et no. q̄ etas
potest probari per testes et instrumenta. simi
lem glo. habetis in. l. ij. s. personas. de his qui
veni. eta. impetra. et. s. de probatio. l. que ma
tris. et glo. notat contrarium. C. si minor se ma
io. dixi. in. l. si alterius. que glo. est falsa. vt ibi
per *Ray.* sed ipse *Ray.* tenet cōtrarium in. l.
fina. C. de his qui veni. eta. impetra. et male:
vt dixi in autem. quibus mo. natu. effici. legiti.
s. i. de hoc in *Specu. de pbatio. s. qui autem.*
ver. sed cuius rei. de hoc dicit *Ray.* se dixisse
in. l. cum te. de pbatio. et in. l. si minorem. de in
integ. restitu. et dicit hic in tex. suo de quo ni
hil ibi dixit: s. dixit in dicta. l. si alteri. ¶ *Itē*
querit glo. nunquid possit mater admitti pro
teste in probatione etatis. Et respōdeo vt in
glo. dicit verum est: tamen non facit pbationem
quam facit alius testis. vt not. in dicta. l. que
matris. ¶ *Querit glo. de questione vulgari:*
vtrum ex istis natalibus fiat probatio plena.
Glo. dicit q̄ non: dicit et scdm hoc dicit aut ex
alijs et. nō ponas disiectiue sed copulatiue
aut pro et: vel dicas q̄ ponatur proprie et ex
solis natalibus fiat plena probatio: et ratio
quia p̄sumptio facit plenam probationem in
his que sunt consona veritati siue nature. vt
no. s. de testi. l. ij. s. l. fm *Ja.* de are. et scdm na
turam est vt quandoqz minor fiat maior. vt. l.
iij. C. de in integ. restitu. et scdm *Oldra.* res
pondeo ad glo. et sequitur in glo. q̄ due p̄e

sumptiones faciunt plenam probationem cum
alijs indicijs. ¶ *Ad declarationē huius glo.*
quam totus mundus allegat. ego quero quid
est indicium. *Glo.* in. l. cum probatio. de pb
tio. tenet q̄ indicium sit minus q̄ semiplena
pbatio. *Glo.* videtur sentire contrarium. j. de
questionibus. l. maritus. cōiungendo glo. l. i.
de testi. que dicit q̄ indicium sit per testem fa
miliarem: et profunt ista indicia q̄ si essent plu
res testes familiares deponentes q̄ iudex se
quendo ipsorum dictum debeat ferre senten
tiam: ita q̄ ex pluribus indicijs sequatur ple
na probatio. vt in glo. in. l. ij. s. eiusdem. de tes
ti. quam teneas cordi: quia non inuenitur ali
bi scdm *Ray.* in dicta. l. i. ¶ *Uiso quid sit in*
dicium: et quid operentur indicia: videamus
an glo. nostra sit vera que dicit q̄ due p̄sum
ptiones non inducunt plenam probationem
absqz alijs indicijs. *Dy.* dicit q̄ glo. est vera
in criminalibus in quibus iudex debet habe
re maximum temperamentum. vt. C. de pb
tio. l. sciant. et de penis. l. qui sententiam. In
ciuilibus due semiplene probationes facerēt
plenam sine indicijs. ar. eius quod no. in. l. ij. s.
sicut simpliciter. de testibus. cum hoc concor.
Bernar. extra de testibus. c. veniens. ¶ *Co*
tra opi. *Dy.* opp. de. l. spadonem. s. qui iura. j.
eo. et de eo quod not. C. qui nume. tute. l. i. due
ergo semiplene probationes diuersi generis
non debent facere probationem plenam: sicut
due excusationes diuersi generis non faciunt
vnam plenam. *Sol.* scdm *Dy.* ibi est speciale
fauore pupillorum: vel dicas q̄ due semiple
ne faciunt vnam plenam. Sed ista glo. nō dicit
q̄ absqz alijs indicijs nō faciūt: et sic nō di
scordat: sed hoc non est tueri *Dy.* qui dicit q̄
in ciuilibus sufficiunt tantum due semiplene.
Dicit *Ray.* q̄ in criminalibus *Dy.* bene dicit:
sed in ciuilibus non in probationibus di
uersi generis: in pbationibus eiusdem gene
ris secus. per. s. qui iuris. p̄alleg. et. s. finali.
j. eo. et ibi no. ratio est: quia in similibus facili
or est transitus et cōiunctio. vt. l. si vnus. s. pa
ctus. de pact. et. l. in rem. s. quecumqz. de rei v̄
dica. et de acceptil. l. an inutilis. s. acceptum.
et quod ibi no. et ita dicit *Ray.* se consuluisse
de facto. scz q̄ fama et vnus testis faciunt vnā
plenam probationem etiam in ciuilibus: et de
hoc allegat ipse qd no. et quod ibi dixit. C. de
probationibus. l. proprietatem. et de questio
nibus. l. fina. et de iureiur. l. in bone fidei. In
quibus non reperies vltra q̄ hic dixerat. De
hoc habes in *Spec. de noto. cri. s. fama. et v̄*
fama. et ver. se. l. *Ray.* dicat *Dy.* male loq̄ in
pbationibus diuersi generis: tamen salua re
uerentia. prout refert *Oldra.* illa fuerunt ver
ba *Dy.* scz q̄ illud quod dixerat in ciuilibus
sufficere duas semiplenas probationes: de
bet intelligi in pbationibus eiusdem gene
ris: secus in probationibus diuersorum gene
rum. arg. dicti. s. qui iura. et. l. i. j. de vaca. mu.
quod tamen damnat *Oldra.* et sic restat esse
dānatam opinionem *Ray.* vnus enim testis
facit semiplenam probationem. vt no. in. l. ij.
C. de rebus credi. et ad h. allegat. l. theopop.

Non solum querit glo. Et de hac. q. vide doc. post Bar. in. l. si cum dorem. s. si autem in seuissimo. solu. mat. et in effectu dicitur q. si pater fuit excusatus a muneribus propter numerum liberos. iuxta. l. semp. s. i. et seq. j. de iur. imuni. q. licet postea maior pars liberorum decesserit. et sic numerus liberorum supruentium non sit completus: tamen durabit inuinitas. et istud i terminis tenet Jo. an. in regula decet i mercur. qua multi sequuntur. quos videtur de in. l. si cum dote. s. si maritus. sol. mar. p. hoc facit quod no. Bal. in. l. ij. C. si aduer. deli. r. qd no. Ang. in. l. minoribus. ad si. C. de his q. bus vt indi. dum querit de illa qone an mulier minor no peres tutorem filio priuatur hereditate filij iuxta. l. sciant de legi. here. et. l. omnes. C. ad tercul. cum vulga. si uiuente filio minor effecta fit maior. naz certum est si minor erat q. sibi succurretur fm Bal. in. l. si captiuus de epis. r. cle. et in. l. ij. C. si aduer. deli. vno dicit ibi Ang. q. vbiq. etas e causa beneficij cessante etate cessat beneficium. allegat. l. ticia. sepo. s. vsu. ras. de leg. ij. r. l. si tutor rei pub. j. de tut. et ratio. di. straben. r. no. q. bar. hic. q.

de dot. prele. et tamen sibi sunt duo testes qui sunt probationes non solum eiusdem generis sed eiusdem spectei: sed non probant si sunt singulares in dictis eorum. vt not. glo. in dicta. l. i. C. qui nu. tute. probatur per. c. bone memorie. extra de electionibus. Non ob. ista glo. quia loquitur in semiplenis probationibus: sed de duabus presumpcionibus inter que est magna differentia cum presumpcio sit quid pbabile: et pbatur cum ipsa debeat plene probari: et ea plene probata probat aliquid semiplene: vt est in fama r fuga rei: et in alijs de quib' no. in. d. l. ij. de rebus credi. Sed semiplena probatio est quid semiplene probans: cum sit quidam modus probandi: et semiplena probatio est vt vnus testis et scriptura priuata et similes: non autem probat per aliquid aliud extrinsecus a seipso scdm Oldra. in semiplenis probationibus non posset procedere: quia aut non essent singulares in dictis eorum: et tunc plene probarent. vt. l. vbi numer' s. de testi. Si sunt singulares repelluntur tanq' varij. vt videtur dici in dicta. l. i. et sic ex quo requirimus semiplenas pbationes eiusdem generis in eis no potest pcedere. teneas tamen istam glo. menti perpetuo: quia eam allegat totus mundus. C. ultimo ista littera prestat argumē. ad qonem de prelato electo qui tēpore electionis erat. xxiij. annorum: et pendente causa fuit effectus. xxv. annorum ante confirmationem q. no debeat confirmari: cum debet tempus electionis inspicit: et in episcopo requiritur tempus. xxv. annorum vt. C. de episc. et cleri. l. nulli. et auten. presby. teros: et pro hoc facit. s. numerus. j. eo. l. facit. l. debitor. in princ. j. de lega. ij. melius. j. eo. l. tuor: petitus. in princ. et quod ibi not. r. de hoc argumē. habes per Ray. j. eo. l. et per hoc allegat ipse. l. optio. j. de opt. leg. et extra de elect. c. cum tu cunctis. et hoc argu. est scdm Jac. de are. Sed contra hanc determinationē facit. l. si is qui tres. j. eo. in princ. vbi nominatus ad tutelam excusatur a principio: et postea infra tempora legitima excusato legitima desijt sibi competere ex aliqua superuenienti causa: quod perinde est ac si nunq' ipi cōpetijset. Sol. illō fauore pupillozum. facit. l. si duas. in princ. j. e. et quod ibi no. Ad hoc facit. l. cum ex oratione et. l. plane. et. l. si cum ipse. j. eo. ti. C. contra istā determinationem ob. l. milites. in fi. de re mili. rari: cogitabit ad istud contrarium: quia difficile. Hico. de neapol.

Remittit Perfectus numerus filiozum legitimorum et naturalium superstitum excusationem tutele prestat et in hoc cōputantur nepotes qui supersunt et premortuis filijs pluribus tamen ex vno patre relictis loco vnus computadis. hoc dicit vsqz ad. s. ampli' ibi in potestate. Nec obstat. l. tria ones

s. form atā deberet referre et eā refert io. an. in. d. c. decet. sed in meo deficit. adde tñ qd cōtra io. an. tex. apertus videt in. l. cura s. defici. de mune. et hono. cū alijs allegat p me in apostilla posita in. l. si cū dote. s. si marit'. solu. ma. et hec. ij. opi. cōtra io. an. in pñcto iuris verior: videt qd in iudicādo et p sulēdo auctoritatē io. an. se qui vellē ad allegata per io. an. in q' tñ volebat q' p uilegiuz erat ppetuum. respōdeo q' illud est veruz si iam effectū suū sortitum est per. l. si. ff. vñ libe. et ita intelligatur d. c. decet. vt pōt rñderi p ut facit dy. in d. c. decet. illud pcedere qñ adhuc supersunt relique priuilegij. p. l. r. vni' s. si seru'. j. de qstio. nō ob. tex. l. l. C. q. nu. li. quia respōdeo q' illa lex plures habet intellectus. vñ tenē dñs est ille q' iuribus concordatur cuz iura iuribus cōcordare sit licitum. l. i. C. de inof. dōa. et in autē. de exhi. et intro. re. s. fin. cum vulg. nō ob. no. p ange. in d. l. minorib' qz nos loquimur in his q' habēt tractū successuum. vtruta i munerib' que diuersis tēpib' imponuntur fm exigentiā ipsevero i etate loquitur q' habet tractū continuuz. et ita ista questio in pñcto iuris mihi vi

ra. j. eo. vt ibi dicam. C. Blo. oppo. tribus modis. primo oppo. de princ. institu. eo. titu. Et responde vt in glo. C. Item oppo. de. s. sed hodie. insti. de adopt. Et responde vt in glo. C. Item oppo. de. l. ij. C. qui numero tu. lib. x. Et responde vt in glo. C. Ex quo no. vñ valde notabile q' filij qui sunt capti ab hostibus non possunt patri querere seu non profunt patri: quez casum esset difficile reperire alibi et est multum notabile. C. Item oppo. de. l. in libel. lo. j. eo. Et responde vt in glo. Hic. de nea.

Qui autem summario: quia eum summaui. s. ibi ciuilibus. Blo. exponit hanc litteram duobus modis: et vtraqz bona. C. Oppo. glo. de. l. ij. C. de in integ. resti. mi. Et responde vt glo. C. Querit gl. quando prodesset ei qui est in ventre q' habetur perinde ac si esset natus. Et responde vt in glo. Nec ob. j. de lib. et posthu. l. si a primo. et de iniur. rup. et irri. testamento. l. ij. in prin. vbi tractatur de commodo eius qui est in ventre: et tamen non habet pronato: quia illud speciale fauore alimentozum et testamentozum: vt no. ibi glo. que sunt notabiles. C. Ultimo iste. s. facit ad questionē not. p Guil. s. de sta. ho. l. qui in vtero. scz q' si est positum bannum q' p quolibet lupo quem quis cepit debet habere. x. q' si aliquis capit lupam que habet lupos in ventre: q' debeat habere tantū. x. quia quod est in ventre q' habeatur pro nato: est verum quo ad cōmodum suū: non q' tum ad cōmodum aliozum. facit ad id quod dicit. j. de opt. l. l. qui libertinis. s. pe.

Non solum. Istum. s. etiam summaui ibi extenditur. Not. q' appellacione liberorum continent nepotes. Nec ob. s. de testa. tu. l. quid si nepotes. et. j. eo. l. sz et milites. in princ. quia ibi loquitur in appellacione filiozum: quo casu refert vtrum profertur ab homine vel a lege. et dixi institu. qui da. tuto. poss. s. quid si nepotes. per Jaco. de are. et he. et dicam in. l. quid si nepotes. et in l. gallus. in princ. C. Querit gl. de vno quis est numerus determinatus in filijs. Responde vt in glo. C. Quero quid in prouincijs in quibus viger ius italie: nunquid sit idēz quod in italia q' sufficiant quatuor filij. Dic q' non immo requiruntur quinque sicut in prouincijs. vt institu. de excu. tu. in prin. Nec ob. l. i. et. l. si. de cens. quia ibi loquitur in tribus: secus in alijs. vt institu. eo. ti. in princ. et per hoc credo falsam glo. que est. C. qui numero li. l. ij. lib. x. que dicit q' tres filij excusant a muneribus personalibus in prouincijs habētibz ius italie sicut in ipsa italia: quod credo falsum p dictum prin. insti. de excu. tu. r. qd ibi dixi.

Numerum. Hunc. s. summaui. s. eo. l. ij. responso in tex. Ibi nō infra

detur ardua
et id dñi bo
noñ. fecerunt
statuti ex p
sum sup hoc
videlz q pro
pter decrese
tiam libero
rum cessat p
nilegium im
munitatis: se
cus dicit sta
tutum si vn
tantū moriat
quia nihilo
minus durat
privilegium

tempus etc. et hoc facit ad questionē quam ibi
dixi ibi auxiliatur: nō ob. de re iudic. c. abba
te sane. lib. vi. et ibi no. per Jo. mo. Cōtra hñc
s. oppo. q̄ debeant tibi auxiliari filij nati post
citationem. Et sic op. de. l. ij. C. de confor. eius
dem litis. et de eo quod not. s. de procurat. l.
pomponius. s. rati. Sol. scdm Ray. aut exce
ptio dilatoria superuenit post litem contest. et
tunc aut facto aduersarij: et tunc potest post li
tem contesta. opponi: vt in contrarijs: aut abs
qz facto aduersarij superuenit: et nō potest vt
hic. et remittit ad id quod dixit Ray. C. māda.
autem. presente: sed recollecta est falsa: quia de
bet allegare de fideiūs. et teneas mēti ista ver
ba. scz id qd̄ dicunt q̄ exceptio supueniēs etc.

Amplius. Numerus trium tutelarum
mixtarum pupillozum diuersum patrimoniu
habentium non cōmune principaliter iustam
excusandi facultatem prebet a quarta. hoc di
cit. Ibi curas: si tres inter tutelas et curas: q̄a
habet duas curas: vnam tutelam vel e contra.
Ibi minoribus: nec pprie excusationē habent
tibus vel existentibus per sex menses. vt. l. nō
tamen. j. eo. titu. scdm Dy. Ibi nobilis: ratio
ne scientie non ratione originis fm Ray. qui
dicit se dixisse. C. de posthu. l. prouidendū. Sz
facit illa. l. q̄ quis efficit nobilis ex sciētia vel
propter scientiam. ad hoc facit optime quod
not. s. pro socio. l. si societatem. Sed quicquid
dicat dominus Ray. dic q̄ vulpianus fuit no
bilis ratione originis: habes. j. de cens. l. i. in
prin. Et nota q̄ hic appellat eum nobilem. et
j. eo. l. diximus. appellat eum nobilissimum. ex
quo nota q̄ superlatiuum et positum in eadez
persona concurrunt. facit. j. de verbo. oblig. l.
vbi autē non apparet.

Ria onera. Ista. l. continuatur
Ibi onera. interdus
vnuz onus sufficit. vt in. l. si q̄s inter
tres. j. eo. in prin. Ibi tutelarum: non delata
rum oneris causa. vt. j. eo. l. spadonem. s. ciuita
tis. vers. sed neqz fm Dy. Sed cōtra hoc mul
tum facit. l. si quis tutor. s. de ritu nupti. dicaz
in dicto. s. ciuitatis. Ibi excusa. p hoc potest
dici q̄ quarta noiatio ipso iure nō valet: adeo
vt non teneatur tutor se excusare. facit ad hoc
l. legitimos. s. de legiti. tut. et hoc tenet glo.
que incipit quartam. in prin. Sed meli⁹ not.
in prin. glo. oportere. Ibi pupillozum. id est
in diuersis eiusdem persone rōnibus. C. glo.
in. s. amplius. oppo. de. l. i. C. qui. nu. tu. et de
l. spadonem. s. qui iura. j. eo. titu. Et responde
vt in gl. et dic plene vt no. i dicta. l. i. facit quod
dixi in principio huius. l. Item oppo. glo. de
l. i. C. qui nu. tu. Et responde vt in glo. et eodē
modo responde ad. l. si quis inter tres. s. si. eo.
titu. in glo. que incipit separatio. glo. dicit sic
ergo generaliter debet dicere grauitatem.

Ultimo hec. l. tria onera. inducitur in arg.
ad questionē. tres erant fratres habitantes in
eadem domo. Impositum est onus per ciuita
tem de estimis q̄ debeant habere vnum estim
mū tantum: si tenent patrimoniu indiuisum:
si diuisum q̄ debeant habere tria scdm Ray.

quod est verū in onere iposito rōne reri sec⁹ in
onere psonali vl iposito rōe psonē: qz tñc indi
stincte debet hñc tria: vt. C. de cura. l. licet. lib.
x. et quod ibi dixi hic iunge. Nico. de nea.

o Primus. Ad tertiam tutelā vel
quartam vocatus ap
pellatione interposita et ea pendente
ad aliam vocari non potest: sed terminus illi⁹
appellationis expectatur et in ea succumbēs
quartam repellit. eius autem victoria illam ad
mittet nisi illa de iure fuerit recusata. h. d. Ibi
promouebitur. id est nominabitur. Ibi de ter
tio. et poterit se excusare a quarta propter ter
tiam a qua appellauit. Ibi et in appellatione
et sic nō teneat interim excusatio ipso iure. Ibi
in excusatione et appellatione interposita su
per ea. ibi illius. vide quia hic habes quandā
glo. que dicit dicere non tenet. et scdm hoc ha
betur finitus est terminus futurus et non ha
bebis expectare. In tex ibi tamē habebis post
ea terminus futurus non terminum futurum
Ibi recta ratione. hoc satis est bene statutum
si enim etc. Ibi suscipiet scilz pendente appella
tione super tertia. Ibi stante. id est postea exi
stente. Ibi leges. que volunt q̄ quis subeat
onus quatuor tutelarum. C. glo. oppo. qua
tuor modis. Primo oppo. de. s. qui autem. in
situ. eo. Et responde vt glo. et que sit ratio q̄
q̄ a nominatione tutele non potest appellari
sed a nominationibus aliorum pupilloz mu
nerum sic. vt. l. i. s. si quis. j. quando app. fit. et
no. per glo. C. de temp. appell. l. i. per Buil. in. l.
bi qui ad ciuilia. C. de appella. et dicam. j. eo.
l. scire. in prin. C. oppo. glo. de. l. si quis inter
tres. j. eo. Et responde vt in glo. C. oppo. cō
tra glo. q̄ non ipso iure sed excusatione ppo
sita. vt dicta. l. si quis inter tres. in prin. So.
ibi se excusat: quia non erat intentus alijs: hic
alijs erat intē⁹: quia habebat litigare in cau
sa super appellatione interposita a tertia da
tione tutele. facit ad hoc. l. iam tamen. j. iudica.
sol. et. s. de exerci. l. ne in plures. C. Et ista idu
cuntur in arg. ad questionē contra glo. que est
in. l. edita. que dicit q̄ pendente iudicio admit
titur cumulatio actionis: si talis est secūda pe
titio q̄ lata sententia absolutoria in prima nō
ob. exceptio rei iudi. in alia. alias secus esset p
l. fundi. et. l. fundum. et. l. sed si ante. j. de exce.
nam vides hic q̄ lite finita super tertia tutela
tenet vocatio ad quartam: sed ea pendente nō
et ista demum possunt fieri appellatione pen
dēte que possunt fieri in iudicio principalī. vt
l. postq̄. s. imperator. j. vt leg. no. ca. et nota. et
tene menti hoc generale: dominus Ray. in re
collectis dicit dixisse Dy. ppter quod repen
dit eum: et ad istum tex. respondet q̄ ibi prima
questio erat preiudicialis ad secundam: quia
si in tertia retinetur excusatur a quarta: vt hic
in tex. et sic non solent simul admitti. vt. d. l. sed
si ante. secus si nullo modo prima possit facere
preiudiciū secunde. vt dicta. l. fundi. et dicta
l. fundum. et dicta. l. sed si ante. et hec sunt ver
ba Dy. licet Ray. eum reprehendit per ea: vt
ipse fatetur in additionibus antiquis. et de b
habes plene per Dy. extra de re. iur. c. nullus

pluribus lib. vi. Et redeas ad glo. et oppo. de l. nominationis. C. de appel. et recitat glo. que incipit contra hanc. l. que hoc dicit. **¶** Not. si nem huius rei esse sine alterius. et facit pro gl. in l. inter litigantes. s. de iureiur. scdm Jaco. de are. Et aduerte: quia sup ver. faciet. habes quandam gl. que dicit: quasi dicat excuset me vides q mutat psonas ne faciat te errare: et id melius diceret se rē. **¶** Nico. de nea.

Si pater. **¶** Tria onera tutelarum penes eos de q snt in eadē pte vlt ipm in pte hntes existētia ab alijs tutelīs excusant nisi pime vel earum altera accepta fuerit absq voluntate paterna. hoc dicit. **¶** Ibi filius: in potestate. **¶** Ibi vexabitur: de quarta tutela vel cura. **¶** Ibi patri: de cuius voluntate habuit fili us: alias secus. vt. j. l. pxi. **¶** Ibi domui. i. patri monio. **¶** Ibi nobilissimo. dic vt. s. eo. l. ij. in fine apparet q appellat eum nobilem. **¶** Sequitur. l. tria onera. que continuatur. **¶** Ibi sufficit. id est quo ad onus vnus patrimonij excusantur. **¶** Ibi prodesse: nec patri nec sibi. **¶** Ibi ruptur: quia periculum ad patrem non pertinet. **¶** fm Dy. **¶** Glo. in isto. s. si pater. opp. de. l. pxi. **¶** Sol. vt glo. **¶** Querit glo. qualiter intelligat vnū onus impositum vni domui. Et respōde vt in glo. et allegat pro glo. Jac. de are. l. filio. j. de leg. i. et. l. i. j. de mune. et hono. **¶** Inducit in arg. q quando vn' de domo sustinet onera q omnes de domo videntur sustinere. vt. l. tria onera. **¶** Glo. oppo. duobus modis: et querit de duobus. et primo oppo. de. l. si filius. de tute. et responde vt glo. **¶** Item oppo. glo. de. l. spa donem. s. si ciuitas. j. eo. **¶** Et responde vt glo. **¶** Tertio querit glo. et aduerte: quia est falsa dicit ipsa nunquid pater poterit statim conueniri. **¶** Et responde vt glo. **¶** Et habes ex ista glo. notare q pater qui conuenitur pro munere suscepto per filium potest conueniri anteq ipse filius. glo. est falsa p. l. i. C. de cura. l. i. x. et quod ibi no. **¶** Sz potes ibi dicere q ibi loquitur vbi pater tenebatur reipublice: quo casu oportet q conueniatur ante principalem etiam de iure antiquo: et est speciale in patre. vt ibi no. gl. quod est falsum: quia idem est in quolibet iter cedente penes rempubli. vt. l. iij. in fi. de adm. re. ad ciui. perti. et ibi glo. hic autem loquitur vbi pater tenebatur priuato: et sic intercesserat penes priuatum inter que est differentia de iure isto. vt no. glo. j. de adm. re. ad ci. perti. l. iij. in fine. et. l. si filius. eo. ti. et pbatur in. l. mochis j. de iure fil. licet glo. no. contrarium et male in l. imperatores. s. idem rescripserunt. j. ad muni ci. **¶** Sed quicquid teneas ista glo. remanet vera: cum hic pater non intercesserat penes rempublicam: et ideo de iure antiquo poterat conueniri tanq fideiussoz filij qui videtur esse continuus. vt. l. cum filius. j. de verbo. ob. ergo no debet posse conueniri anteq principalis. vt. l. no recte. C. de fideiuss. **¶** Et quare aliud olim in republica q in alijs. ratio no. in. d. l. i. et sic fm istam habes q pater qui obligatur p filio penes rempublicam posset conueniri anteq filius. **¶** Jac. de are. tenet cōtrarium in. l. seruum. s. an filius. j. de ver. obli. et dixi in auten. de fide

iuss. s. i. et videtur glo. C. de fideiuss. l. sicut. quā glo. teneas cordi. et p hoc est falsa solutio. **¶** An. de pisis qui dicit q pater cōueniebatur ex cōtractu filij tanq tutor: et ideo poterat conueniri. **¶** Nico. de neapo.

Habenti duas tutelas si **S** DUAS due deferatur diuersis tēporib' prior posteriori preferatur: si vero infimul deferatur erit illa ascripta quam deferēs declarauit. hoc dicit. et sic quasi dicat bene dico eum excusari a quarta: et sic imperator rē. propter istam litteram que sequitur etenim rē. **¶** Et expone si p quamuis: et hic incipit responsio dy. et glo. **¶** Ibi imperatoris: constituētis eum tutorem. **¶** Ibi ad alium. hoc verum ibi constat de ordine. si autem non constat sequitur sin autem rē. **¶** Ibi creatus. id est in diuersis eiusdem persone creationibus: vel dic scz tutoribus: et sic intelliges in patre et filio qui erāt in potestate quorum tutele sibi profunt ad inuicem. **¶** Ibi eum. scz creatum. **¶** Et nota q in ambiguis index eligit. ad quod facit. j. de reg. iur. l. in ambiguis. et de iure do. l. in ambiguis. et de iure fil. l. non puto. **¶** fm Jac. de are. et facit qd not. in Specu. de lega. s. nunc videndum. ver. quid si pater. **¶** Glo. op. duobus modis: et querit de vno: et inducit argu. ad vnum opponit glo. et non soluit q ordo nō spectetur. vt. j. de solu. l. nec enim. **¶** Dy. hic soluit. cuius verba recitabo in fine solutionis. j. eo. l. cum huius. concordat solu. quam ponit **¶** Ly. in dicta. l. nec eni vno tantū membro addito: et omnibus solutio nibus spretis sic dicas: q aut loquitur de ordine quo ad seipsam: et tunc spectat ordinem: quia inordinatum nihil rē. in autem. de here. et fal. s. inordinatum. aut loquitur habito respectu ad aliud: et tunc distingue: quia aut queritur nunquid ordo omissus viciet rem de qua agitur: et tunc aut est ordo necessitatis: et tunc ordo omissus viciat. vt. l. ij. s. prius. de vulg. et pupil. et de heredi. in sti. l. vt debiti. aut est simplex institutio ordinande voluntatis: et tunc nō viciat. j. de pecul. l. quidaz. et institu. de le. s. ante heredis. aut est dubium: et tunc idem q non viciat: quia censetur tanq simplex institutio. vt. C. qui testa. fa. poss. l. ambiguitates. et. l. pter posteri. aut querimus an ex ordine resultat ius et tūc aut dispositio legis vel hominis voluntas est certa et ex ordine ius non resultat neqz curamus de ordine. vt in dicta. l. neqz enim. et dicta. l. quidam. et in. s. a te. de leg. ij. l. cum pater. s. fidei tue. et sic aut est incerta: et tunc ordinem sequimur. vt. l. generaliter. s. quid ergo. j. de fideicom. liber. et. i. gallus. in. s. i. j. de lib. et posthu. et de here. in sti. l. qui soluendo. et dicta l. cum pater. s. a te. de leg. ij. et de usufruc. leg. l. quotiens. modo habes solutionem omnium scdm Dy. **¶** Sed Dy. ponit ista vltima verba. de hac solutione habes per Ja. de are. in. d. l. quotiens. de usufruc. lega. et Ray. in dicta. l. neqz enim. j. de solu. **¶** Item oppo. glo. de. l. si in plures. j. de excep. **¶** Sed opponit etiā de omnibus. ll. allegatis in glo. **¶** Et responde vt glo. et vbi glo. dicit q cōmittitur sorti. quod intellige vt in. l. i. C. vti poss. in gl. magna. in fi. quod

est no. querit glo. pone q̄ tertia et quarta tute
la est data a diuersis iudicibus: que dicat pre
ferri. Et responde vt glo. quod intellige iuris
dictionis cuius vtriusq̄ incolata est: et originari
us tantum in alia. Sed si sit in vna originari
tantum in alia incolata: tunc declaratione facta
a iudice incolatus incolata preferitur. vt no. glo.
C. de incolis. l. ciues. lib. x. et facit. l. libertas. §.
prescrip. j. ad municip. fm Ray. et sunt verba
Dy. Sed certe glo. l. ciues. contradicit in casu
vbi defertur a iudicibus vel incolatus vel ori
ginis: quia dicit esse in electione vocati ad mu
nus vel ad onus: vt possit accipere quod mu
nus velit. et Aldra. dicit debere ad superio
rem recurrere: et forte istud est verum: vt videatur
sibi declarata tutela que minus onus habet.
argu. illius glo. Non ob. l. si duo. de re iudi. qz
forte ibi erat debitum id quod continebat in
sententia iudicis ad plus condemnantis: et sic
non dicitur per aliam sententiam debitor libe
rari: et ad superiorem recurrimus. argu. j. de re
gu. iur. l. id quod nostrum. in fine. et argu. j. de
interdic. et rele. l. relocatorum. sed hic non erat
obligatus ad aliquam tutelam ante: et ideo mi
nus intelligit sicut in vocatione muneris. nec
ob. quod potest dicere q̄ hic est speciale fauo
re pupillorum: vt intelligatur de minori tute
la: quia idem fauor est in pupillo habente par
uam tutelam sicut in habente magnam quasi
par ratio zc. §. de ritu nuptia. l. no solum. Pre
terea glo. in. l. ciues. loquitur in munere publi
co: quod est introducti fauore reipublice que
est magis fauorabilis q̄ pupillus. ar. eius qd
not. C. de tempo. app. l. i. de hoc aliquo t̄
gitur per Dy. j. de leg. i. l. qui duos. in princi.
et scdm ea que dixi non ob. l. iij. in fine. de col
le. illi. de qua Ray. oppo. et non soluit: qz fm
ea que dixi concordat. et de ista questione no.
Buil. C. de sacro sanc. eccle. l. nemine. in. ij. col.
¶ Ultimo dicit gl. ista. l. facit ad id quod no.
C. de edic. di. adri. tol. l. i. §. i. et quando inueni
untur duo testamenta et nescitur quod fuerit
prius vel posterius q̄ recurrimus ad iudicem
et iudex confirmat quodcumqz vult: sed domi
ni hoc non est verum: quia licet glo. in dicta. l.
i. non firmat pedes: tamen veritas est q̄ neu
ter est heres. vt in glo. et melius. j. de bo. poss.
scdm tabu. l. i. in prin. et ibi dicam. ¶ Quero
extra glo. pone q̄ iudex non elegit quam tute
lam suscipere habet: citatus vbi iudex vocauit
eum ad duas: nunquid poterit pendente isto
dubio vocari ad aliam. Dic q̄ non fm Jaco.
de are. §. eo. l. diximus. ¶ Querit Marti. po
ne q̄ legatus concessit duobus eandem pres
bendam: nec apparet cui prius vel cui posteris
us: an debeat esse electio legati cui vult ea cō
firmare. De hoc habes casum scdm eum extra
de rescrip. c. duobus. lib. vi. ¶ Ultimo p̄stat
iste tex. argumē. q̄ mandatum seu rescriptum
principis accipiat vigore a tempore presenta
tionis litterarum. facit ad hoc. C. de libe. cau.
liubem. facit. l. si sponsus. in princi. C. de do
na. inter virum et uxorem. facit. l. qui absent. in
princi. j. de acquir. posses. Nec ob. C. de repu.
l. licet. vt no. glo. in dicta. l. qui absent. et sic p̄

stat argu. q̄ si aliquis erat excōmunicatus: et
fuit absolutus per papam eo absente q̄ abso
lutio nō profit sibi nisi absolutio perueniat ad
noticiam suam. et solet notari in. d. l. qui abñti
et no. Jo. theutonicus. ij. q. v. c. i. Nic. de ne.
Grammatici. Grammatici rhetores
telis excusantur scdm modū inferius designa
tum. Ibi sophiste. id est dialectici. Ibi qui. scz
medici. Ibi muneribus que sunt publica au
toritate et utilitate: et intelligas in personar
libus. Ibi et heres: dic ab heresico qd est ides
quod diuido: quod patet. §. fami. herci. in ru
bi. et no. extra de rescrip. c. quia. lib. vi. per ar
chi. et de re iudi. c. i. lib. vi. scdm Ray. Ibi ma
nifestum vel manifestandum fm Dy. Ibi vni
uerso. No. principem romanum esse dominuz
totius orbis: et ita testatur in. l. de precatio. §.
ad. l. rho. de iac. Nec ob. C. de summa tri. cum
ctos. vbi videtur dicere q̄ sunt alij non subie
cti. et de eunuchis. l. si. et quod ibi no. quia ibi
loquitur de facto: nam de facto alique provin
cie non sunt sibi subiecte: sed de iure omnes si
bi subiecte sunt. et ita dicit De. in dicta. l. i. C.
de sum. tri. quod credo veruz: nisi per aliquod
tempus sit secuta p̄scriptio. vt dixi plene post
An. de p̄sis in preambulis vsus feudozuz: li
cet contrarium tenet doc. in. l. comperit. in fine
C. de prescrip. xxx. annoz. Preterea hoc non
videtur verum: cum enim francia ab eius do
minio sit subtrahita et rex francie sit exemptus
vt habes instit. de pa. pote. §. si. Sed glo. cō
tra no. in. l. hac edictali. de pace iura. fir. plene
dic vt dixi in dictis preambulis questionibus
et dixi etiam in titu. de pa. pote. insti. credo enī
regem francie subiectuz esse imperio. No ob.
l. in nomine domini. C. de offi. p̄fec. p̄eto. as
fri. quia illa facit pro me. vt dixi in titu. de pa.
pote. totus mundus allegat illā. l. pro illa par
te. sed veritas est in cōtrarium. vt dixi in dicto
titu. Ibi minoris. facit. j. ad offi. l. i. et quod
ibi no. Ibi medicos: qui curent pro ciuitate.
Ibi quotidie tres: qui doceat in ciuitate. Ibi
secundo. §. numero. vij. medicorum: et. iij. grā
maticorum: et subaudi decet vti zc. et ibi decla
rat que sunt maxime ciuitates et que maiores
et que minores: de quibus. §. fecerat mentio
nem. Ibi tertio. §. numero. v. medicorum: et tri
um sophistaruz: et repete decet vti minores ci
uitates: habentes forum causaruz et locum iu
diciozum dicuntur maiores: habentes enī me
tropolitanum dicuntur maxime ciuitates: sed
dicuntur minores que carent istis. Ibi licet. §.
ciuitates. Ibi muneribus. id est in fauorez sol
uentium munera: quod redundaret in lesiones
eorum si non possent viuere. ¶ Glo. opponit
duobus modis: et querit de quinqz questio
nibus. primo oppo. de. l. quicūqz. de instit. Et
responde vt in glo. ¶ Secundo op. de. l. para
bolani. C. de epis. et cle. Et responde vt in glo.
et no. quot nomina habent medici. ¶ Querit
glo. quot debeant esse in vtraqz doctrina: nisi
quid in grammatica debent esse quatuor: et q̄
tuor sophiste: an debeant esse quatuor in vtra
qz. Responde q̄ quatuor in qualibet doctri

Ionas.
§. grāma
tici. vtrum de
esse ciuitatis
sit q̄ habeat
episcopū. ha
betur p̄ abb.
et moder. i. c.
i. de offi. ordi.
per bar. in. l. i.
de metropo.
lib. xi.

na. **Notetis** domini ex ista glo. argu. pro statu-
tis in quibus canetur qd non possit percipi pro-
sententijs interlocutorijs ab vtraqz parte: nisi
si. x. an a qualibet debeat recipere. x. an ab om-
nibus vna. x. tantu. domini ista glo. prestat ar-
qz a quolibet debet recipere in solidum. habes
de hoc in auf. de iudi. s. neqz autem labor. coll.
vi. facit id quod ibi dicit post Jac. de bel. 2 no.
bene hanc glo. **Deinde** querit glo. que di-
cuntur maxime ciuitates. Et respō de vt in glo.
Not. ex glo. qz maxime ciuitates vocantur
metropolitane que habent archiepiscopu. me-
tropolis enim archiepiscopus dicitur: vt patz
in auten. quomō oporteat epī. et de episco. et
per hanc glo. damnat Jac. de bel. glo. que est
in auten. de defen. ciui. s. et iudicate. coll. ij. dñ
uocat maiorem ciuitatem florentiam: et ita dā
nabat **Dy.** sequendo eum: sed certe illud non
est verum qd ad ciuitatem florentie: quia il-
la habet tantum episcopum et non vocat eam
maximam: sed vocat eam maiorem: quod certū
est esse: quia scio qz ibi est forum et redditur iu-
diciū. in eo autem quod dicit glo. de ciuitate
pistorij qz sit minor. glo. posset male dicere: qz
immo non est verum: immo maior debet dici:
quia ibi est forum et redditur iudiciū. **Que-
rit** glo. que est differentia inter rhetores et so-
phistas. Et responde vt in glo. **Querit** gl.
que vocatur ciuitas metropolitana. Et respō
de vt in glo. **Querit** glo. que est differentia
inter forum causarum et locum iudiciorum. Et
responde vt in glo. quam teneas cordi. scilz qz
forum dicatur vbi cognoscitur de causis crimi-
nalibus. locus autem iudiciorum vbi de civili-
bus. **Querit** glo. qualiter est impossibile re-
quirere. Et responde vt ibi. Et no. ex hac. l. qz
impossibile dicitur quod de iure fieri non po-
test: sed de facto fiet concordat. l. filius. 2 alie
ll. allegat in glo. **Querit** glo. nunquid ma-
xime ciuitates possint immunitates concedere
vltra istum numerum in iudiciū suū. dicas
qz sic preiudicat enim sibi cōcedenti: non tamē
valet in preiudiciū publicum. Ita intelligas
hic tex. facit. j. de iure immu. l. hī qui. circa hoc
habes glo. nota. C. de decu. l. vacuatis. lib. x.
Quid enī econtra si princeps concessit ali-
cui immunitatem: an preiudicabit sibi vel ciuita-
ti. Dicam. j. de le. i. l. ab omnibus. et. C. de exac.
tribu. l. exactores. lib. x. **Ultimo** versū. super
inducitur ad questio. talem. fm Jac. de are. In
aliqua ecclesia erat certus numerus canonicorū
rum taxatus: papa vero concessit in illa eccle-
sia prebendam vltra numerum taxatum: nun-
quid talis gaudebit priuilegio canonicorum.
Iste tex. optime prestat argu. qz nō. **Hico.**

Et philosophos. **Uere** philoso-
phantes excusa-
tionem consequuntur a tutela 2 cura: secus si
ficti: et idem in alijs priuilegijs per que immu-
nitas eis adiudicatur: et legatione militia vel
alio famulatu conceditur 2 ademptione specie-
rum sacerdotij et gymnasij administratiōe. me-
dicus vero semel approbatus poterit reproba-
ri. hoc dicit. **Barro.**

Decler contin u
atur. **Ibi** repro

bari medicum. s. causa legitima subsistente: ali-
as secus. vt. j. de decre. ab oz. fac. l. quod semel.
et no. in. l. vt gradatim. s. reprobari. j. de mu. et
hono. fm dy. Item non ob. j. de decur. l. penul-
ti. in si. vt ibi no. Et facit istud pro eo qd fuit se-
mel factum in regno per archiepiscopu capua-
num qui omnes de istis partibus redeuntēs
voluit iterum examinari in ciuitate neapolita-
na: qz plures reprobari fuerunt: et vellet de-
qz ita fieret nunc. **Ibi** constitutis. scz qz debe-
ant esse in vnaquaqz ciuitate. et no. tex. qui seq-
tur. **Ibi** philosophantes. facit iste tex. ad. q. quā
habeo per glo. C. de mune. et hono. l. professio
lib. x. vbi dicitur qz doctor. legum minor. xvj.
annis non possit petere restitutionem in inter-
grum si est deceptus in iure: quia potest sibi di-
ci professio et desiderium tuum inter se discre-
pant: et doct. formant istam questionem alibi:
non tamen allegant istam glo. que tamē est no-
tabilis satis. **Ibi** constitutiones: ab eo latas.
Ibi legatos. **Nota** qz speciale est i istis vt nō
compellantur accipere legationis officium: er-
go in contrarium est ius cōmune. de compen.
l. i. 2 ad munic. l. i. in si. et sic alij compellentur
scipere officium legationis. facit. l. munerum. s.
legati. de mu. et hono. et. l. iij. s. ordine. de des-
leg. habes glo. ordinariam in. l. si quis decurio
C. de decuri. **Glo.** in. s. et philosophantes.
oppo. vno modo de. l. ij. s. qui pueros. de excu.
tuto. et de. l. poete. C. de ptes. 2 medi. Et respō
de vt in glo. l. sed et reprobari. **Glo.** oppo.
quinqz modis et querit de vna qōne. **Oppo.**
po. de. s. semel. instit. qui manu. non po. Et res-
ponde vt in glo. **Deinde** oppo. de. l. iudex.
de re iudica. Et responde vt in glo. **Ite** op-
po. de. l. si ab arbitro. C. qui satis. cog. Et respō
de vt in glo. Et vt melius soluas omnia con-
traria. dic qz hic fuerat causa reprobatōis: ibi
non. de hoc no. j. de decre. ab oz. fa. l. qd semel.
et plene per **Dy.** extra de reg. iur. c. quod semel
placuit. lib. vi. **Oppo.** de. l. i. 2. ij. C. de mino.
Respondeo vt in glo. **Oppo.** de. l. iij. s. cā
de arbitris. Dic vt in glo. **Querit** glo. qua-
re isti monstrant se nō esse philosophos. Et res-
ponde vt in glo. et vbi allegat. C. de profess. 2
medi. debet allegare de mu. pa. **Querit** gl.
quid est gymnasium. Et responde vt in glo. di-
cit. vel expone. vt. l. i. C. de natura. lib. et de mu-
ne. et hono. l. septem. in princi. **Contra** hunc
tex. extra glo. oppo. qz male apponatur verbū
alium. cum de eius natura sit implicare ad pre-
cedentia. vt. j. de re. du. l. quidam regulatus. er-
go implicat qz esse militem sit famular: quod
est falsum. vt patet. j. de mili. testa. l. i. Sol. glo.
in. l. non solum. s. queritur. s. de procur. qz hec
dictio alium nō implicat: quia simile habes ibi
crucifixus erat xps et alij duo latrones. vt no.
in dicto. s. queritur. in auten. vt defunc. seu fu.
in princi. coll. ij. fm **An.** de pisis. **Ray.** inducit
hunc tex. pro imperatore non coronato: et non
dicit plus: videlicet qz priuilegium ab eo con-
cessum valeat et teneat cum dicat hic tex. ingre-
diens mor principatū 2c. de hac. q. habes ple-
ne per **Ja.** de are. in. l. bene a zenone. C. de qua-
drī. prescrip. **Ray.** tenet qz possit priuilegia cō-
cedere: quia hodie est deuoluta imperij electio

ad manus sedis apostolice, vt extra de re iudic. ad apostolice. lib. vi. ergo sicut populus romanus olim elegit imperatorem absque aliqua confirmatioe, vt s. de consti. prin. l. i. ita hodie papa nec eget confirmatione. glo. tenet contrarium in dicta. l. bene a ze none. pro quo facit qd electio non tribuit ius electo C. de iurisd. om. iud. l. priuatorum. nisi tantum quo ad hoc vt reuocari non possit electio per eligentes vt in auct. de coll. s. ad hec. coll. ix. et ibi habes glo. et ibi dixi de hac materia. Et si vis tenere opinio Ray. potes respondere ad contraria: quia ibi loquitur in dignitatibus inferioribus: vbi electio non tribuit ius quo ad omnia. Sed h. et in superioribus ver. ex sola electione ius tribuitur. vt patet in. l. penulti. in fine. C. de decur. lib. x. et per ea que dicantur in. l. ex eo. de milit. testa. et vide in Specu. de hac questione. de rescrip. presens. s. ratione igitur. ver. item qd obtentum: et per archi. extra de re iud. ad apostolice. lib. vi. Ultimo tex. l. sed et reprobari in prin. facit in ar. pro glo. no. qua habes in. x. coll. si de inuesti. inter do. et vasal. l. s. ori. c. i. qd populus romanus qui semel approbavit imperatorem posset eum reprobare et degradare. Huil. potest de hoc ff. de legi. l. non ambigitur. et dixi in. d. c. i. Mico.

Amplius docens grammaticeam vel curans in propria patria habet excusationem in illa: secus si docet in patria aliena: nisi sint valde disciplina: quia tunc vbiq; docentes et extra numerum excusationem consequuntur. Idem in philosophantibus in ciuitate romana et legum doc. siue cum salario vel sine salario doceant. hoc dicit. Ibi habent iuxta numerum positum. s. l. proxi. s. i. Ibi comaneos. id est de comanea: exponit glo. quam allegat doc. Signozellus qd tantum est dicere paduanum de padua: quod facit contra id quod no. Ja. de are. C. de adop. l. i. de quo dixi in. l. prouinciales de verbo. sig. Ibi numerum traditum. s. l. prima. s. l. Ibi in aliena patria. no. qd ratione magne sciencie seruantur in aliquo duo priuilegia specialia. scz qd habeat priuilegia propria et aliena: et vltra numerum. facit quod no. insti. eo. s. Item ratione. in fine glo. Ibi patrie allegat hinc tex. An. de pisis qd capellani cardinalium qui stant auinionem possint retinere beneficia sua cum quo ad clericos auinio cessatur patria comunis. Ibi habebit neq; in sua neq; in aliena. et vide quod no. insti. de excu. tuto. s. Item rome. Ibi remittuntur: qui sunt isti no. Job. mo. in probemio lib. vi. Quid in scholaribus studentibus in iure canonico. Ray. remittit ad id quod dicit Job. mo. vbi ipse notet ego nescio. S. de hac qone habes glo. ordinariam in. l. i. et. ij. C. qui eta. vel profes. qd vsq; ad. xxv. annum habeant scholares immunitatem a muneribus personalibus nam prout intelligitur in glo. studium nihil operatur vt excusantur ad tantum tempus. Volo tamen scire qd Huil. C. de sac. sanc. eccle. l. neminem. videt intelligere aliter illas. l. qd intelligat eas gl. quia dicit studium nihil operari quo ad immunitatem: quod tamen est falsum. vt plene dixi in. d. l. ij. et ibi vides as bene: tamen verum est qd scholares existentes in studiis a tutelibus vel a cura excusari non debent cum istud sit munus patrimoniale. vt dixi plene in. d. l. ij. Glo. oppo. vno modo et querit de quatuor. Op. de. l. medicos. C. de pef. et medi. Sol. vt in gl. et dic plene vt no. in. d. l. medicos. et ibi dixi. Querit glo. que est ratio qd legum doc. non excusant vbi non docet. Et inde vt in gl. et sic hac ratione attenda doc. nisi sunt peioris conditionis qd medici qd pnt licite legere vbiq; s. legi doc. no: id non excusant nisi legentes

in ciuitate romana: qd non dicunt docere vera sciencia: s. adulterina. Et sic no. extra studia lombardie qd non hnt priuilegia: qd in eis dicitur doceri adulterina sciencia. dicit tñ Ja. de are. qd si princeps sciuerit legi in dictis studiis et tacuerit qd videat tacite assensisse. vt. l. de qb. C. de legi. et sic hodie p scriptos poterit legi in eis. Querit gl. nunquid possit legi alibi qd in ciuitate romana. Et in. et dicit vt in gl. fa. qd no. in pbe. foru. s. discipli. igitur subicit gl. qd non possit legi ex ciuitate veterere bononie. i. ex aposaz. Mo. ex ista gl. valde fm dñm signozellu qd priuilegium concessum ciuitati non extendit ad villas aposaz: tñ est qd tñ est in illis villis bono. et. Scias qd Jaco. de bel. format ista. q. in auct. q. mo. na. effi. sui. s. si qd igitur. coll. vij. et disputauit ibi dñm: allegat p se. l. si qñ. C. de bo. vac. allegat etiã p se. l. i. s. cu vrb. s. de offi. pfe. v. Et p h. facit gl. no. s. de postu. l. ex ea. et qd no. in. d. s. si qd igitur. qd dicit qd consuetudo ciuitatis astringit villam vel restringit: ita qd collecta ciuitati imposita ad castra extendit. facit etiã p ia. de bel. qd no. guil. s. de pig. acti. l. si ouenerit. et. s. de sta. ho. l. ingenuu. et qd no. doc. C. de iu. et fac. ig. l. etiã. et ray. in. l. si finita. s. ex h. edicto. de da. infec. de qb. us. q. di ca. j. de le. iij. l. pdijs. s. ticio diceba dñm. in. d. s. si qd igitur. ar. hui. gl. qd pbaba tali rone: vrbis et ciuitas idē sunt. vt pbat ex. l. pscriptoe. et. l. singuloz. C. de edi. priua. S. certu est qd appellatio vrbis non cotinet castra vel ville. vt. j. de pe. le. l. na qd liq. de. s. si. et go nec appellatio ciuitatis. Mo ob. qd potes dicere qd in priuilegiis sit larga interpretatio. ff. de consti. prin. l. si. qd illd est veru non tñ d. l. C. de inoffi. re. l. i. qñ. non est enim verisimile qd velit impator mutare naturam et significationem verborum: nisi hoc exprimat p dicta. l. si qñ. Preterea etiã in legatis sit plena interpretatio. j. de re. iur. l. in testamētis. et tñ legatu factu de eo qd est in vrbe non extendit ad castra. vt i pal. s. si. ergo et. Mo ob. l. si qñ. qd ibi fuerit verba interposita intergro statuto et. Preterea guil. aliter intelligit istaz gl. in. l. si qñ. et ibi dixi. Mo ob. l. i. s. cu vrb. de offi. psec. v. qd illa non est s. na ponit copula et ergo videt inuere etcludere qd appellatio vrbis non cotinet ea qd sunt extra ciuitatem: cu copula et ponat inf diuersa. vt. C. p quas pso. no. acq. l. si. et no. s. de iur. et fac. ig. in rubri. et h. inducere repetitionem pcedenti. vt. l. gafo. s. scio. de san. instru. et instru. le. Crederē distinguedu qd aut diceret priuilegium cedo ciuitati paduanæ: et tñc extendit ad pñetia castra et edificia. Aut dicit cedo ciuitati non exp̄so noie pprio: et tunc ciuitas intra muros habebit priuilegium. ar. d. l. na quod liquide. in fi.

Atlete et pñdes et mgtat dñi sunt miera ciuilia excusant. h. d. vsq; ad. s. dat. Ibi excusatoz. de qb. aut atletis intelligat statim sequitur: s. qd et. Ibi sciēs illis tñ fm dy. Ibi certaminibus: et cu assecuti sūt victoria et gliaz: als no. C. de atlet. l. i. l. i. x. fm dy. glo. op. dnob. modis. p op po. de. l. siue h. ditaria. pñctra. l. ij. in fi. de his qd no. infra. Et in. vt in gl. et intellige de certaminibus ad delectatoz pncipis. vt p. i. d. l. i. Et op. de. d. l. i. in prin. Et in. vt in gl. et intelligas de illis qd certant vntate ppria non corruptela aduersarij. et p h. dicebas in. d. l. i. fm do. An. qd effecti doctores p corruptos doctoz non videant doctores. iste tex. allegat in ar. p Ja. de are. qd caput coronat in signu honoris: qd fac ad bireti qd ouentuat imponit qd dz eis iponi tanq vincetibus i certamine: qd videt ter certasse: semel in exame priuato: et semel in publico: et semel qñ ouentuat: vt dixi post do. An. de pisis. in. d. l. i.

Sententiam. Ad h3 summarium. Ibi quo i. quo
rit de vno **Op.** insti. e. in prin. Rñdeo vt in gl.
Et no. q. tutela est mun? publicū aucte sed vtili
tate priuati: r facit rō gl. ad ea que dixi. s. so. ma. l.
Op. de. l. fi. in prin. j. de mu. r ho. Rñdeo vt
in glo. **De**inde op. de. l. a. tutorib? s. fi. de admi.
tu. **Et** rñdeo vt in glo. **Ultimo** iste tex. pstat arg.
ad id qd no. glo. in. l. honores sustineri. de mu. r ho.
q. officiales cōis dñ sunt in officio vt sunt anciani
ciuitatis nō teneant soluere gabellā. **Contrariū**
no. glo. C. de exac. tri. l. exatores. lib. x. **Uuil.** format
hanc. q. in. l. neminē. C. de sa. san. ec. dic q. onera oz
dinaria teneant subire: cū nemo ab illis excuset: eē
ordinaria subire nō tenent p. l. i. C. de vaca. mu. que
aut sint ordinaria plene no. C. de supindici. i. rubu. l. i.
r. C. de ca. tol. l. i. r in. d. l. exatores.

Tutela. Summani cū pcedentib? Ibi mun?
quo ad vtilitatē principali. Ibi pñet
accipe vid qd ē. j. Ibi puiciale. i. pñmoniale: r dñ p
uinciale: ex eo q. puiciale sunt q. soluit tributa d
pñmonijs eoz. **Op.** insti. de his q. sunt sui vel
ali. iur. s. pe. **Et** rñdeo vt in glo. r facit p. eo qd dixi
s. so. ma. l. i. **Opp.** de. l. fi. s. de mu. r ho. Rñdeo
vt in glo. **Querit** glo. quō nō pñet hoc onus
ad impesam. **Et** rñdeo vt in gl. **Quero** a te vides
q. tutor non dz facere expesam pupillo: qd es. nū
quid pupill? debeat facere tutori expensas. **Dicas**
breuiter q. nō p. l. paupras. j. e. ti. q. si pupill? tenea
tur facere expensas tutori nō eēt iusta excusatio q.
oporteat laborare tutorem ppter victū suū. p hoc
facit insti. e. s. itē ppter paupratem: r plene dixi in
situ. de tute. in princ.

Dat remissionem. Primo ponit regulam
r exceptiōem. Secdo ab
exceptiōe excipit: vt pz in lra. r vide p intellectu hui
ius. s. ea q. no. r que dixi plene insti. e. s. itē si ppter
inimicitiam. **Op.** querit de qñq. **Primo** qrit d
cu? pte puenit hec culpa. **Et** rñdeo vt in glo. r idēz
sentit glo. sequēs: qd satis videt equum. **Et** sequit
De. in. d. s. itē ppter. l. z alr sentit glo. ibi querit glo
la q. est rō diuersitatis a xñi. vbi pōt. **Et** rñdet vt in
glo. **Aduerte.** tñ glo. distinguit: aut fuit magna in
micitia vel offensa: vel fuit modica: q. magna nō vi
det remittere: modicam sic. ar. j. de adi. le. l. iij. in prin
ci. r in fi. r. l. iij. **Et** hēs ēt ex gl. no. q. xbum vel
ponit exceptiue: als ponit expositiue. **Querit**
glo. qualr pōt testator facere q. efficiat debitor. et
rñdeo vt in glo. **De**ñi quero pone q. testator ac
cusauerat istū de tali criē: ex quo veniebat publicā
da tertia ps bonoz: vel maior ps: vel q. due ptes:
nū qd dicat ista capitalis inimicitia: ita q. possit se
excusare a tutela filij. **Quedam** glo. dicit q. accusa
tio maioris ptes bonoz non dñbit inimicitia capita
lem. ita r in. l. isti quidē. i. fi. s. qd me. cau. tu hēs gl.
dñam in. s. si nō odiosus. in aut. de testi. coll. vij. et
C. de re. po. l. i. lib. x. que sunt vera p. l. fi. C. de re. do.
facit qd no. glo. in seq. s.

Amplius. Ibi vide. Et sic si aliqs faceret vel
diceret se debitoz vel creditoz
pupilli ad hoc vt hēat excusatiōem ab onere facit se
fieri q. non: ppterea excusabit: sed demū si bona fi
de hoc facit fm Ja. de are. **Op.** glo. de. s. itēz is
insti. e. **Et** rñdeo vt in glo. **De**inde iste. s. facit ar.
ad qd no. glo. in. d. s. si vero odiosus. i. aut.
de testi. q. si tpe quo aliqs reddit testimoniu: r nō v
erat inimic? me? l. z tpe apture nō inueniat: tñ nō v
dicit: q. inspicim? tps dati testimonij sicut h. tēpus
quo dat tutor. **Et** pstat ar. ad aliud q. si hēs. q.
cum aliquo de statu: q. ille nō pōt reddere testimo?

nū s. me nec ego s. eum.
De rusticis. Ibi humilib? **Et** intelligo humi
lem in ista materia sicut in. l. hu
milē. C. de ince. nup. ar. ei? qd no. insti. de publ. iudi.
s. iij. cū quo pcorat insti. d. iniur. s. atroc. **Op.** op.
duobus modis: r qrit de vna qdne. **Opp.** de. l.
certi iuris. de iudi. r de. l. ij. s. depositi. Rñdeo vt in
glo. q. ille pcorat. **Op.** de. s. si mulier. **Et** rñdeo
vt in glo. **Et** oppo. de. l. fi. vni. als incipit pōpo
ni? j. de re iudi. gl. non soluit. sed solue q. ibi iudex
erat lfatus: l. z in casu illo iam cepta qdne dubitaret
de facto. r de iure qd resularet ex illo: sed si eēt oī
no illfatus: q. loquit. l. certi iuris. hic aut loquit in
tutore in quo nō erigit q. sit lfatus: sed tñ erigitur
expentia factori: sic dicim? in pñate vel rectore. vt
no. in. d. l. certi. r si illā nō h3 bñ excusaret. **Que**
rit gl. nunqd in rustico distinguem? vtrū sit sagax vel
non. r rñdeo vt in glo.

Impertas. Ibi imparē inopiā intor
lerabile. vt no. C. de decu
ri. l. ad subeundū. r de mune. r ho. l. ciues.
s. inops. fm **Op.** **Et** aduerte q. fm Ja. de are. l.
la. l. destruit glo. postā in. l. ij. r. l. cū d. lege. de pbat.
tō dicas r meli? vt no. in. l. fi. nō p. dēnato. s. qui p
rei q. litate. s. q. satisd. cog. facit ad hoc. s. de li. agno.
l. fi. q. paupras pbat p. famā: q. alr pbari non pos
set. ar. j. de flu. l. i. s. fluminū. fm Ja. de are. facit qd
no. C. man. l. fi. p. ea. r in aut. de eq. l. dor. s. illud. col
la. vij. r plene dixi in repet. l. si pstante: q. b. Ja. de
are. loquit impfecte q. tum ad intellectū hui? l.
Op. oppo. vno mō r qrit de vno. **Primo** op. d
peri. tu. l. i. **Et** rñdeo vt in glo. r ibi dixit glo. talē scz
subaudias paupem de quo loqit h. l. r facit ad hoc
insti. de excu. tut. s. iij. **Et** opp. glo. de. l. suspect?
r. l. suspectū. s. ti. i. So. vt in glo. r facit insti. e. s. itē
ppter paupratē. **Querit** glo. q. s. dica? ipar one
ri in iusto. r rñdeo vt in glo.

Ed r milites. Ibi honoris: q. fue
rit socij in honoz mili
tie. Ibi aduersus. **Mo.** q. q. plurib? iur
ribus pōt vti vno cassato ex alio vocat. **Item**
no. q. remoto priuilegio remanet q. s. in iure cōi. vt
j. de adulte. l. miles. s. sexaginta. r. l. administrātes.
s. fi. r. l. ppter. s. fi. r. j. de vul. r pupil. l. fili? s. si
fm Ja. de are. facit. C. de adul. l. iure mariti. r. l. auxi
liū. s. de mino. facit. l. quoties. j. de reg. iur. Ibi cum
reliqs: subaudi q. nepotes: als est in lra reliq. nō q.
cum reliqs nō hēs necesse subaudire. **Op.** opp.
vno mō r qrit de vna qdne r inducit in arg. ad vñū
Oppo. de. l. i. s. itē in vno. de qd. glo. non soluit
So. vt ibi no. **Ad** alias leges de quib? j. oppo.
q. illud est ppter delictū suū ex quo nō dz pseq. pre
mium. **Querit** glo. q. est honesta missio. Rñ. vt i
glo. **Et** inducit glo. in ar. q. appellone filij nō cō
tineant nepotes: r est rō: q. ista lex indulget dñs:
r iō nō extendit fm Ja. de are. j. de ver. sig. l. libero
rñ. de quo plene dixi. j. de li. r posthu. l. gall? s. insti
tuē. hētis quādam glo. q. q. est sup. xbo fortioz. que
est interlinearis obscura. **Et** iō cū dixit ex vna dam
nū. dicas. l. indicat: q. cogit eē tutor filij dñmilitonis
vel dicas ex vna dānum. l. ex pre pupilli: r qd sequi
tur in glo. ex alia pte dicas. l. militis q. vitat laborē:
q. non cogit eē tutor nisi tñ filioz cōmilitonif: r sic
cā cōmilitie est fortioz q. cā militie. **Item** tex. facit p
eo qd no. **Uuil.** C. de epi. r cle. aut. p. sbyteros. scz q.
p. sbyter dz eē tutor filioz p. sbyteri fm **Ray.**
Ibi s. ad hāc rñdet q. hic in militia sc. l. r. i. i. in mi
litia spūali. facit aut. gazaros. C. de hēti. nā cuz tñ
excipiant agnati vt pz in aut. p. sbytos. ergo in alijs
sec? **Quero** tñ a te vsq. ad quē gradū appellānt

Ed r mi
lites. qn
dā glo. allat
q. priuilegia
tus nō vñt d
priuilegiarū
priuilegio suo
de quo ē tex.
ē in. l. fi. s. ex
ceptis. C. qui
poti. in pig.
ba. r. l. nō so
lū. s. de illo.
R R R

et tutores agnatorum suorum. L. i. in aut. p. b. os. t. 3
q. v. s. q. ad quartum gradum. dicitur in aut. d. ec. ti. 2 ha
bes glo. ordinaria. in sti. de excu. tu. s. idem in milite.

Qui ignominiose. Ibi privilegium: q. ha
bent p. no. militibus: q. ignominiose missi sunt.
Ibi filij: q. hnt privilegium in hoc vt alij milites eis
tutores dent qd privilegium in filijs istoz militantis
um ignominiose cessabit. 2 hoc vult tex. C. lo. op
po. vno mo. 2 qrit de vno. Primo op. de hac eade
l. s. ignominia. So. vt in glo. Querit gl. nunqd
fili' militis dimissi absq. ignominia heat excusatō
nem a tutelis. Et rñde vt in glo. vel dicas q. aut fil
lij hnt ptem viuū in cui' pte sunt: 2 tñc transit ad
eos privilegium: vt in d. ro. ar. C. de epi. 2 cler. l. ij. in fi.
vel dicas q. et viuente pte aut fili' recepit tutelam
pte no. p. sentite: 2 tñc ex psona p. is no. excusatur:
aut ex voluntate p. na: 2 tunc p. videat renunciare
privilegio suo: 2 sic nulla cā excusat fm Ja. de are.
dicit ipse q. hoc dz intelligi de filijs illoz ignomi
niose missoz. vt dixi sup. tex. de hoc an privilegium
p. is trāsīt ad filios hēs p. Buil. in. d. l. ij. C. de epi. 2
cle. 2 dixi. C. de p. f. 2 medi. l. mag. f. os. l. i. x.

Qui olim. Ibi dāt filijs p. uator: ibi obli
gan. si excusatōem p. tentē non
pponat. C. lo. oppo. vno mo. de. l. i. s. finalit. s. e.
et rñde vt in glo.

Quādoq. tempus. Ibi tps: ad qd fuet
excusatōem p. tuaz vt dcm est: ibi militie. l. 3 fuerit
assumpt' in maius tps. xx. an. Querit gl. d. vno
q. est rō q. non hnt immunitatē nisi infra. v. annos.
Et rñde vt in glo. qd non videt v. q. hnt tñc ma
ius tps ille qui ē absolut' infra. v. annos q. ille qui
est absolut' p. v. annos infra. vij. q. hz tñc vñū. vt i
ver. q. aut post. fm An. de p. is. 2 hoc si tu hēs i. tex.
sicut ipse hnt videt q. si post qnquenniu. anni ex
cusationem habet

Qui autem. Supra dictū est de his qui mili
tant ex ciuitate romana: hic de
his q. in ciuitate romana eā custodiendo de nocte.
ibi militauerit in toto tpe quo fuerat elect' f. 3 Dy.
Ibi remissionem: et si cōpleuerit tps ad qd fuerat
assumpt' fm Dy. Ibi vacatōem alicui' tps. Ibi
credit: vt p. hoc heat excusatōem Ibi legionari'. i. q.
legitime militauerit. Ibi absolut'. l. c. i. milite. Ibi
tutor. l. alteri' q. in eadē regione militauit. C. lo. p.
po. glo. vno mo. 2 qrit de vno. C. oppo. de. s. plas
ne. 2 rñde vt in glo. Querit glo. nunqd sit licitū
rome morari q. est remissus cum ignominia. Et res
ponde vt in glosa.

Iam autem. Ibi testant. hoc qd sequit. ibi
ignominia p. stōnem corporaz
l. 3. Ibi tutel. i. a tutelis q. fungunt in vrbe. Ibi qui
militauit. l. finito tpe militie ad qd fuit assumpt'. p.
eim: p. fectōem significat. l. ij. de adulte. s. p. fectōe. et
j. de ver. signi. l. v. bana familia. s. p. noctare. C. lo.
opp. q. rtuoz mōis 2 qrit de vno. Primo op. q. im
puberi def. tutor 2 non curator. vt. s. de tut. l. i. Rñ
deo vt in glo. q. incipit ad litē. sic 2 pubes appellan
tur tā maior. xliij. an. q. xv. maior. ar. de cur. fur. l. pe
nul. 2 qd ibi no. facit. j. e. l. nō solū. s. libere. 2 qd ibi
no. posses tñ rñdere ad d. rñ. gl. q. curator possit da
ri impuberi vt. s. C. lo. opp. glo. ad d. si ignominia.
C. de his q. nō imple. stip. l. i. 2 rñde vt in gl. C. lo.
po. glo. de. l. siue hereditaria. de ne. ge. 2 solue vt in
glo. de hoc dicas vt hēs p. Dy. s. de suspec. tu. l. de
creto. 2 ibi dicam. C. lo. oppo. glo. de. l. q. olim. s. qui
aut. s. e. Et rñde vt in gl. q. incipit hic no. vel dicas
2 meli' q. iste. s. loquit' d. eo q. fuit elect' vsq. ad cer

tum tps ad militiā: 2 p. leto tpe hz immunitatē per
petuā: q. cōpleuit tps p. 3 p. d. bum p. qd p. fectōem
significat vt dixi sup. tex. prima. n. to. glo. nō p. cedat
q. non plus dz opari fictio q. veritas. j. de lib. 2 po
sthu. l. filio. s. si cer. pe. l. si filius. s. q. sunt abñtes nō
p. sequunt' excusatōem p. petuā añ. xx. annos. vt i. s.
qui aut. g. nec isti. R. d. s. qui aut. rñdeas q. ibi in no
cturnis: h. in diurnis. fm ea q. ibi ponit Dy. vel di
cas 2 verius q. ibi loquit' vbi añ tps hñerant caris
am missionem: hic añ tps p. fectat. Querit glo.
quare p. nō est legitim' tutor isti' filij emancipati.
2 rñde vt in glo. vides ergo q. gl. non firmat pedes
vtrū p. nanciscat curā legitimā filij puberis sic nā
ciscitur tutelā impuberi. 2 glo. j. e. l. amicissimos. s. lu
cius. 2 q. nanciscat curā legitimā. Contrariū t. 3 gl.
insti. de fidu. tu. in prin. 2 de excu. tu. in prin. 2. s. de
tut. 2 cura. da. ab his. l. ventri. 2 insti. de cur. 2 illud
verū vt t. 3 p. e. in d. ti. de fidu. tu. 2 d. h. in. d. s. luc.

Quelitem. Ibi rursus. q. d. fortificabit
privilegium vt ad nullā tutelam vocentur fm Jac.
de are. Ibi p. currunt. i. tutelam 2 administratiōes de
posuerunt. Ibi auxilian. l. finita tute. Ibi hñerunt
2 sunt finite. Ibi statim si nō administravit fm Dy.
vel al. si administratōem non suscepit. Ibi aut qd
est dictū in tutela. Ibi emancipati. ar. q. pater non
fit tutor sui filij emancipati vt dixi. s. p. i. s. 2. l. am
icissimos. fm Jac. de are. Iste. n. tex. non pōt hñ ad
tutorē referri: q. tunc non eēt legitim' tutor eius. i.
sti. de legi. pa. tu. in prin. 2 no. j. e. l. si quis inter tres.
oēs glo. sunt exposite nisi q. querit d. duob'. Quer
rit glo. nunqd cōpellunt plures fil' suscipe. 2 rñde vt
in glo. Secdo querit. pone q. suscepit vnam tu
telam p. uati nunqd p. ellit ad aliā. Rñde vt i. gl.

Pupillari. Ibi mortu'. 2 nō erat in actu fm
uerfionem. C. lo. oppo. glo. de. l. officiales. C. de epi.
2 cler. 2 rñde vt in glo.

Tribunus. Ibi militauerit. expone
s. e. l. pri. in prin. glose.
C. lo. oppo. vno modo. de. l. s. pri. Sol. vt
in glosa.

Non solum. Ibi fuerunt. no. q. quicū
q. abest cā reipu. hz annū
post reuersionē vt ad tutelam non vocet: vt
hic. 2 insti. e. s. qui aut. Ibi deposuerunt: q. in mili
tia hñerunt fm Dy. ibi debet. no. q. aliqd d. in iun
gēdū p. ficit qd nō p. ficit d. in iunctū vt h. sic e. s. vt. j. e.
l. spadonē. s. i. f. 3 Ja. de are. 2. j. l. pr. Ibi rectā. Mo
ta ar. d. bauertos 2 appitores q. accipiunt certū qd
p. quolibet miliari' q. si circueant multū 2 non va
dunt p. viā rectā fm q. debet q. non debet hñe sala
rium p. viā quā faciunt: sed p. ea quā facē debebāt
fm Ja. de are. facit ad hoc. C. de nauicul. l. si. 2. s. si
quis cauf. l. ij. s. penul. Mi.

Sunt et alii. Ibi transmigrare. tene mēti istū
tex. C. lo. oppo. duob' modis.
Primo oppo. de. l. pe. s. d. iur. o. iud. So. ibi trās
lit. p. p. io motu. h. ex p. cessione impatoris. Item
oppo. de. l. relegatis. de re. dub. 2 recita glo. vsq. ad
ver. idē sunt. nā d. alij: hz implicat. vt. l. quidā. So.
vt in glo. q. plurib' mōis pōt implicare. vt glosa.
Querit glo. nunqd sit necessarium vtrūq. inter
uentre. 2 rñdet 2 hñ. Ex isto tex. no. q. si princeps
p. cedat aliqd ex certa scia l. 3 non dicat non obstāre
l. tñ sufficit. tu hēs p. glo. in. l. si. C. si d. ius vel vti. pu.
hēs d. rium isti dicto. C. de aqueduc. l. oēs. lib. x. 2 ibi
dixi. Item p. stat ista. l. ar. fm guil. C. de epi. audie. l. si
cui. q. si aliqs erat monach': 2 fuit tranlat' ad d. s.
gnitatem epalem q. libere ab onere monachatus

qd est vez in onere: secus in honore. vt. j. ad muni.
 l. muniiceps. Itē inducitur in ar. ad. q. quotidianā. s. q.
 delinqns facit clericus post delictū q. debeat pueni
 ri coraz iudice ecclesiastico. nā vides b. q. translatio
 facta in iusu principis excusat a tutela iam suscepta
 ad hoc facit de vaca. mu. l. ptoz. ibi vel si q. s. sacerdo
 tū rē. r. i. s. si post. r. l. bis onerib. s. aucto. e. ti. r. s.
 si q. cau. l. qui auit. r. j. e. l. iuris peritos. r. l. spadonē.
 facit. s. de arbi. l. nō distinguem. s. sacerdotio. facit
 ad hoc. j. e. l. post susceptā. r. s. de lib. agno. l. siue. s.
 plautianum. In dnum facit. l. cū quidā. s. de iur. oi.
 iudi. r. de iudic. l. si q. s. postea. r. s. e. l. ij. i. prin. r. j. e.
 l. tutor petit. Dic s. q. d. y. aut est certū q. ipse facit
 ppter delictum: r. tūc non dz excusari p. l. hos ac
 cusare. in princ. j. de accu. de bo. eoz. l. fi. in fi. r. l. i. r.
 de adulter. l. si marit. s. legis iulie. Aut est certum
 q. nō fecit ad euitandū crimē: r. tūc dz excusari: ita
 intelligas primo allegata. facit. l. hos accusare. s.
 hoc bñficio. s. accu. aut est dubiū: r. tūc aut ipse fa
 cit post q. incipit in q. r. i. s. e. i. in q. sitōem seu accusa
 tōem r. psumit fecisse in fraudez. vt. d. l. fi. de bo. eo.
 aut nō erat accusat. q. ipse se fecit clericū: r. tūc nō
 psumit fecisse in fraudem. vt. d. l. fi. de hac. q. hēs p
 cano. in de cre. in. c. i. de obli. ad rōci. r. diuerse fuet
 opi. Jo. an. t. q. siue sit crialis siue ciuilis si sit i. pso
 nā districtio cā debeat agi corā ecclesiastico iudice. rō
 q. et si ipse clē. velle non posset renūciare p. uilez
 gio suo adeo q. capies eū non excōicet. Si vero sit
 ciuilis vel crialis r. districtio nō sit in psonam: tūc
 debeat agi corā seculari. r. hoc vez nisi prius fuissz
 facta districtio i psonā: q. carcerat. r. postea clericus
 fact. q. tūc non valeret nec pdeset sibi aliqd: q. a
 p. uilez clericali. pdest sibi in eū casuz in quo re
 pit eū rē. Et istā opi. Jo. an. intellexit eē verissimaz
 Ultimo allegat iste tex. q. si aliq. doctor. p. sus
 ceptam collectaz fuerit vocat. a principe q. possit
 lecturā dimittere r. collectā retinere. r. facit qd not.
 p. Rai. C. de ca. tol. l. i. s. ne auit. Quero ad qd est
 necessari. iussus principis in trāstatōe domicilij cū
 quilibet possit transferre domiciliū. pprio libito. vt
 l. liber. s. i. j. ad muni. r. l. assumptio. e. titu. Dicit
 Ja. de are. q. iussus principis est necessari. vt hēat
 excusatōem a tutela: alioqn piculū spectat ad eum.

Cire oportet. Ibi auit. l. q. nō ha
 re a datōe. Ibi tutorib. differit tū in octo
 que hēs no. in. l. ventri. de tu. r. cu. da. ab hīs. Et sic
 no. q. octo dicunt pauca. dīcam in. l. i. s. hoc aut. j.
 ad syl. Ibi auferēs. i. approbātes fm dnum.
 Blo. opp. trib. modis. Oppo. de. s. q. auit. inst.
 e. Sol. vt in glo. Item opp. s. l. i. C. de p. fir. tuto.
 So. vt gl. Itē op. de. l. i. s. si q. s. r. de. l. noiātōes
 r. l. veteranis. Sol. vt in gl. Quero a te q. est rō
 q. a datōe tutele vel cure non pōt q. s. appellare.
 Qdr. reddit rōnem pulcherrimā q. est guil. tutozef
 q. s. sunt legitimi: r. si dicerem. tutozes appellare
 posse a datōe tutele r. appellaret a datōne leg. qd
 nō pōt fieri. vt. l. pe. j. de v. si. p. dreterea interdū tu
 tozes sunt testarij r. appellatō est q. corrigi p. imā
 sniaz. j. de app. l. i. q. si dicerem. appellari a datōe se
 queret q. appellaret a sentētis p. inatoz. si vero de
 tur a iudice est rō vt facilius p. ulet pupillis: q. p.
 ponet tutor excusatōem corā illo q. dedit eū tutozē:
 r. sic facili. p. firmabit. ar. C. q. r. aduer. quos. l. ij. fac
 qd no. in auit. de testi. s. q. vero. q. libet eim affirmat:
 vt illud qd fecit p. fia. de hac rōne Qdra. tangit
 Guil. in. l. i. bi q. ad ciuilta. C. de app. vbi ponit illam
 rōnem q. videt dicere totū eū. vt p. bat p. glo. C. de
 e. ap. l. i. r. hēs p. doc. in. d. l. i. q. vbi plene dixi. r. no
 ea. p. De. insti. e. s. qui eim. r. l. z. hēc rō Qdr. sit satis

bona: tū pleni. dixi in. d. s. qui eim. Mi.
Multa enim. Ibi accedere. dicit glo. rē. dic
 siles hēs instituta qui. mo. ius
 pa. po. sol. s. p. terea. Ibi excusabit. r. excusatōem p.
 ponet p. sequeret tū infra. iij. menses numerandos
 a die nomiātōis r. cognitōis. j. e. l. q. n. quaginta. s. z.
 Ja. de are. r. Dy. ibi non fecerit excusatōem infra
 quināq. ginta dies. Ibi q. auit. b. ibi cognouit. Ibi fa
 cias. a. r. in v. ex hos facias. b. Ibi hos. l. dies da
 tos p. quibuslibet. xx. miliarib. Ibi scie. q. d. nō so
 lum legitimis r. datius dat. p. dictum tps: sed et tes
 tamentarijs fm Dy. Quert glo. d. vno a quo
 tpe incipiant isti dies. So. vt glo.

Oportet. Ibi manifestari. Mo. q. cū aliq. vo
 catur ad aliqd on. dz sibi denuncia
 ri. vt hic. r. C. de decu. li. r. l. ij. fm Ja. de are. Ibi ad
 domū. Mo. q. hic ponit alternativē: igit sufficit alte
 rum tū. s. q. citef ad domū vel psonafr. plene dixi d.
 li. agno. l. i. in prin. Blo. opp. de. l. quidā relegat.
 de re. du. Et rīde p. gl. q. incipit sic loquit. r. ad istō
 dnum rīdet in v. ex hos. l. z. istum v. legerim in p. ce
 deti. s. r. dic vt in glo. Itē ad dictū versū. ex hos.
 op. de. l. gal. j. e. ti. So. vt in glo. Mo. ex ista glo.
 q. ille q. fuit p. firmat. pōt se excusare. Contra hoc
 opp. de. l. iuris p. titos. j. e. Dic fm Ja. de are. q. aut fu
 it p. firmat. p. senties r. nō pōt postea se excusare: aut
 inuitus r. pōt. vt. l. nēsenius. j. e. fm Ja. de are. ita in
 telligas glo. q. vident inuicē d. dicere. s. de p. fir. tut.
 l. ij. r. l. fi. r. glo. huic d. iam hēs. j. in. d. l. gaus. r. l. d.
 l. nēsenius.

Aliud autem. Ibi eim. Mo. i. ver. ibi. a. q. di
 ctō a: ponit exclusiue. vt. j. d. i. cā
 Ibi a centū sexaginta. postpone l. iam: r. dic rōnem
 eē cū sexaginta. Ibi vult. Mo. q. quotiescūq. ex v.
 bis simpli. intellectis resultat iniquitas: tūc a v. bis
 recedim. r. seruam. mentē. sibi v. tices. dicit glo. rē.
 Mo. istā glo. Ibi in via. i. in dilatōe data occasione
 vie. vel dic in via. i. p. via fm Dy. Blo. opp. vno
 mō de. l. p. sperit. j. qui r. a qui. So. p. hoc hētur loc.
 q. n. est scripta mens d. v. ba. Ibi non erat mēs scrip
 ta. vt hēs. C. de leg. l. non dubium. vel solue vt hēs
 plene p. doc. C. q. sit lon. p. sue. l. i. r. vide qd dixi post
 De. insti. e. s. q. auit. Itē de dictione a. vide qd not.
 Ly. C. de nup. l. a. caligato.

Consequens. Ibi citas. q. n. est subiecta iuris
 dicitōi dat. fm Dy. r. s. z. ex posi
 tionē glo. q. est verior. Ibi excusatōem p. legitimi
 tps. Ibi dimissus p. sniaz. Not. s. ita singularē sic ē
 aliq. in mūdo in materia sua: r. dicit q. snia lata cō
 tra ius litigatoris nō expōt errore in snia non valz
 ipso iure: sed hoc est fauore minoris etatis vt sta
 tūm dicā. Blo. oppo. q. tuoz modis: r. q. r. d. vno
 r. primo recitat q. n. em: q. mel. recitat hoc mō: r. iō
 quero q. r. iste tutor: fuit excusat. dic vt in glosa.
 Oppo. glo. de. l. fuo inuito. s. cū ptoz. j. ad treb.
 r. istud dnum respicit primā expositōnem. Et rīde
 vt glo. r. sic secus in alia snia q. in ista: r. rō est fauoz
 minoris etatis. r. hēs glo. C. si ex fal. alla. l. fi. r. l. ij.
 C. si ex fal. instru. Itē op. glo. de. l. fi. C. de fi. instru.
 Dic q. istud dnum respicit expōnes sequentes vel
 qd obrepit. Et rīde vt glo. Ita glo. est falsa r. nul
 lus tāgit. sentit. n. q. si disputatū est de falso in p. r.
 mo iudicio q. nō possz postea snia retractari: s. hoc
 nō est verum in excusatōe tutoris. r. hēs glo. loque
 tem veri. C. si ex fal. alle. l. ij. Et dictū glo. pcedit in
 alijs casib. qd et intelligas q. vbi fuit de falso q. s.
 tum nō possz postea snia retractari in alijs casibus
 sed de falso bñ possz accusare fm glo. C. ad. l. a. q. l. l.
 ex morte. vide qd no. C. d. adulte. l. adulterij: r. de or
 dine iudi. l. pe. redeo ad glo. Alteri. opp. j. d. re
 R R R q

iud. l. d. l. u. Sol. aut quis qm ista snia sit lata rē. r tunc ista glo. intellige fm id qd hēs no. in. l. si ptoz. S marcell. s. de iudi. r vide qd dicit in. l. suo. s. cū pre tor. i. ad reb. Itē op. glo. de. l. suo. s. cum ptoz. i. ad reb. So. vt in glo. r no. glo. certe dic qd hucusq. gl. fuit locuta bñ: tñ non facit aliqd ad ppositū: s3 hoc qd sequit facit ad ppositū. Dñi iste tex. facit p opt. posita in glo. C. de iudi. l. p. pandū. in prin. vbi t3 q snia lata post trienniu non v3 ipso iure. quā glo. tāp git ibi Rai. p istū tex. r. s. de tut. r cur. da. ab his. l. scie egressē. intelligit illā glo. vbi appet error: ex sen tētia: als sec? vt ibi dicit. Item facit iste tex. fm Dy. p eo qd no. glo. in. l. supuacua. videlz qd restō pces/ sa post qdrienniu non v3 ipso iure: s3 aliq dicerēt dñum tanq. eēt lata dñi ius litigatoris. i. q. sē. sine ap pel. rescin. l. i. s. itē cū d. sacram. Dñi non inuenietis istā glo. in. l. supuacua. Itē pstat ar. q. si ptās d3 ex forma statuti finire infra duos mēses cās r si finie rit postea q snia nō v3 ipso iure: qd no. in. d. l. ppā dum. r facit. i. iudi. sol. l. h. perit. n. instātia. r sic d3 lis nō ptestata: s3 si lis nō est ptestata non pōt seq. snia vt. C. de sen. r interlo. oi. iud. l. platam. Itē qz argui m? de tpe ad locū. vt. j. de mil. re. l. miles. r. s. si cert. pe. l. vinū. s3 si aliqd pmittit vno tpe videt phibitū sequēti tpe. vt. s. de iudi. l. cū ptoz. de sta. l. l. statuli. s. stichū. cuz g. pmittat iudicare infra duos menses videt tacite phibitū postea: r est pinde ac si eēt p hbitū expse r nō valēt snia. vt. s. de iudi. l. iudica/ tum sol. g. rē. In dñum facit. C. vt oēs tā ciui. q. cri/ minales in. l. si. in. fi. r de edi. p. rina. l. si. als est in titu. de ope. no. nun. ¶ Quare Rai. sequēdo dñz An. de pñis sic dicit q aut statuit tps pti: aut iudici: aut actori. primo casu non pōt fieri aliqd p tps si/ ue illud tps sit certū q. tuz ad numez vt hinc ad du os menses: siue q. tum ad terminū r vsq. ad litē cō/ te. vt. s. de iudi. supest. r. l. i. s. biduū. qñ ap. sit. r. C. d iudi. l. p. pandū. in prin. r de ap. auc. hodie. r. C. d ex cep. l. si quidē. r sen. rescin. nō pos. l. pemptorias. Scdo casu aut statuit tps iudici r iurisditō: aut iu dici tñ. primo casu p tps non pōt snia ferri. vt. l. ij. s. si iudex. r. l. iudex. s. de iudi. r de arbi. l. nō disti/ guem? s. ex cōpromisso. aut est tps statutum iudici tñ: r tñc ēt post tps snia ferri pōt: ita intelligas cas sum. l. si. vt oēs tā ciuiles q. criales. vt. d. l. si. de edi. p. rina. In tertio casu r vltimo aut p. finitio tps tñ respicit subām actōis vel instātia iudici. primo cas su non pōt ferri siue duret instātia siue non. vt. C. de dolo. l. si. r de asse. l. l. r. l. ij. s. si. ne de statu defunct. Scdo casu pōt snia ferri post tps. vñ oportebit si/ eri alia instātia de nouo cū illa p. r. vt. l. ij. iudic. sol. remāsit tñ actio. vt in aut. sed cū testator. C. ad. l. fal. r in aut. de h. r fal. s. illud q. r. C. de nau. l. ij. l. i. bro. xl. fm An. de pñis cui? verba ponit h. Ray. et in. d. l. si. vt oēs tā ciui. q. cri. facit qd no. in Spe. de iudi. deleg. s. restat. ver. qd si in statuto.

Sufficit. Ibi id qz sic o3 excusatiōem pro/ ponere infra qnq. ginta dies fm Dy nū. nota pulchriū tex. Ibi iusticia. i. q. sit iustum ex naturali iusticia cōmendatū: r sic videt q non facit ista lra ad id ad qd allegat p quosdā q. p. batio cas sus fortuiti fiat tñ p iuramentū: qz illud nō est vez immo d3 illud vere p. bati. C. de p. b. l. in exceptiōe s. i. r. j. de re mil. l. ij. s. si ad diē. r. l. qui cōmeat? r. s. si qd cau. l. ij. s. qd dicitm? fm Ja. de are. Buil. t3 d rium. s. si qd cau. l. ij. s. si qd. Rai. nō firmat h se in aliquo: s3 audiu ipsū dicentē q. aut qd volebat se ppter casum fortuitū excusare ab eo ad qd teneba tur ex d. ctu r non pōt: hēs glo. C. de si. instrum. l. si. aut non tenebat ex d. ctu: r tñc sufficit sac. fm. dixi de hoc. C. de nau. l. si. l. i. r. i. facit qd dixi post Ja. de bel

Cire. o3
s. sufficit
ll. xi. Allegas
tur ille tex. p
bar. in. l. ij. C.
de naufr. de
q. vide bart.
r doc. l. l. iij.
s. ptoz. in pes
nul. col. in d.
do. Dyn. de
d. i. infec.

in aut. vt nulli iudi. s. q. vero. facit fm Rai. qd not. in Spe. de ap. s. hic videt. d. sed qd g. r qd no. In no. ex de priuile. c. cū olim. r p. Jo. mo. ex de elect. cupētes. l. i. vi. r p. Archid. ex de dolo r sen. c. i. e. li. facit qd no. lxxij. di. c. p. posuisti. r. xvij. di. c. placu/ it. fm Ja. de are. vide r nota q. si ille qui d3 citatus iuravit q. citatio nō puenit ad noticiā suam q. dbe/ at credi iuramēto suo: r non debeat pcedi d. eñ: r di cā de hoc. j. de re. eo. l. magis puto. r istud sit sac. no.

Scire. Ibi intelligatis. Ibi remissiois. i. execu/ satōis fm Dy. Ibi noiare. intellige hoc infra decē dies: als post illud tps non audis. Ibi noiavit. vñ Jo. mona. ex de elec. c. quis. l. i. vi. r Archid. d. rescri. c. cū in multis. l. i. vi. Ibi dñmet. i. quo ad pcessum nō quo ad iudiciū. ¶ Glo. op. trib? modis r querit de vno. Primo op. de. l. rescriptū. de his q. vt indig. et recita glo. q. incipit quo ad noiatiōem rē. Et sic no. fm intellectū istū q. si aliq. appellauit ab oib? gra/ uamint? illatis sibi p iudicē in aliqua cā q. nō pōt sit pseq. nisi illa grauamina ad quoz. impositiōnem non est elapsus decēdiū. vt ē decē dies qui dant ad appellandū. vt in aut. hodie. C. de ap. ar. hui? tex. ¶ Redeo ad glo. q. opp. de. l. maiores. s. de inoff. te. Sol. vt in glo. vel dic q. ibi d3 in actore q. plura auxilia dñia non pōt sil pponere. vt in. l. qd in bere dem. s. eligere. de tribu. b. in reo qui pōt ples excu/ satōes pponere dñas simul. ¶ Sed op. de. l. ppē lite. s. i. e. r. r dic vt ibi no. clari? Item iste tex. alle. i. ar. q. si aliq. est pñs in iudicio r nō vult ptestari litē: sed sp. cum rñder ptestat q. non facit aīo ptestan di litē q. iudex pōt sibi tps p. finire infra qd litē ptes tetur: alioq. pcedet d. eñ tanq. d. otumacem: non aut hēbit lis p ptestata: qz paria sunt nō venire vel venire: r nihil iustuz pponere vt hic videt. r h. fuit opi. Ja. are. Buil. tenet opi. dñiam. de quo hēs per Ly. r glo. C. quō r qñ iud. aut. q. semel. r dixi. s. d. li be. agno. l. i. s. ex hoc rescripto. r hoc ēt tāgit Ja. de are. ¶ Itē no. ex isto tex. q. si iudex dederit termi/ nū reo ad rñdendum libello infra. x. dies: r ipse vēit infra. x. dies r non rñdet sed petit dilatiōes ad ex/ ceptōes pducēdas q. debeat p. dēnari ad expēsas qz lz. venerit die statuta: tñ non facit id qd sibi iussū fuit. facit ad hoc de op. le. l. mancipioz. fm Joan. r Ly. Item allegat p. Mar. de fa. q. si aliq. fuit cō testat? litē saluis oibus exceptōib? suis q. non vi/ deat ppterea exceptōem pposuisse. Itē pstat arg. fm Old. q. si iudex statuit terminū pti infra quem debeat pponere exceptōes dilatoriā: ipse aut vna pposita dicit alijs sibi saluis ppter hoc nō remane ant sibi salue nisi expserit eas. de hoc no. ex de ex/ cep. c. pastoralis. r de p. b. c. qm d. falsam. fm Old. in d. qnquaginta. ¶ Glo. qrit de vno qd tenet pro bare an sit vez tutorem se ignorasse. Et remittit ad l. qdā decedēs. r. l. se. vbi hēs cassi q. pupillus tene tur p. bare rē.

Oportet. Ibi testari. q. d. non solū pōt ppo/ ni vna voce s3 libello in scriptis: et sic est ar. expressum q. est in arbitrio tutoris fm Dy nū. Glo. simplr t3 q. in scriptis. in sti. de execu. tut. s. q. aut. r ibi dixi q. illa d3 intelligi fm istā. Ibi tribūal i. iudice sedente p tribunal: non aut corā delega/ to: qz cāc cognitōem reqrit: g. delegari nō pōt vt h hēs p glo. in si. r qd hic pponit Dy. intelligas q. h vult querere. legislator: nunq. excusatio debeat p poni in scriptis vel corā testib? r dicit q. in scriptis vel ēt sine scriptis corā testib?. h. d. p. in. est verum. r ponit fm Dy. in d. alr vbi qrit nunq. d. possit deposi tiones testum demōstrare corā alio q. corā iudice sedente p tribunal: ita q. possit subdelegari. Ibi

k Scire. q
si iudex. vide
de hoc p. d. d.
cto. in. l. r. r. c.
textores. i. de
leg.

sub memoratōib⁹ .i. testiū pductōib⁹: seu depōib⁹
 q̄i eis posite s̄t excusatōes. vt. s̄. dixi. Ibi libellos
 i. scripturā q̄ excusatōem p̄tinet. ¶ Gl. op. duobus
 modis. primo opp. de. l. nec quicq̄. s̄. i. de of. p̄cons.
 r̄ le. So. vt in glo. No. ex ista glo. q̄ in cā que non ē
 delegabilis: vt est excusatō vt hic in fi. glo. p̄t de
 legari vt examinatio r̄ receptio testiū. An aut̄ in ali
 is cāis c̄ialibus r̄ ciuilib⁹ possit examinatio r̄ recep
 tio testiū cōmitti. Dic vt in aut̄. vt defun. seu fu. s̄
 illud. d̄ testi. s̄. q̄m. r̄. s̄. se. r̄. r̄. C. de fi. instr. aut̄. ap̄
 eloquētiā. r̄. s̄. de testi. l. iij. s̄. diu. r̄. s̄. se. ¶ S̄
 q̄ro a te an possit delegari receptio iuramētī testiū
 Tu hēs glo. no. C. de testa. l. hac p̄sultissima. in ver
 bo depōitōes. r̄ vide q̄d no. de arb. l. nō ex oibus.
 r̄ Archidia. e. de testi. c. p̄ntium. li. vi. r̄ circa com
 missionē examinatiois r̄ receptōis testiū. vide q̄d
 no. Inno. e. de re iud. c. cū bertold. r̄ e. de testi. c.
 cum cām. Redeo ad glo. ē r̄ aliud r̄. q̄d non cōmit
 ti p̄t. ¶ Itē op. glo. de. l. accusare. r̄ r̄nde vt in gl.
 Dñi iste tex. allegat̄ p̄ singulari in mundo fm̄ An.
 de p̄sis q̄ in electōe rei est p̄ponere exceptiōem in
 scriptis vel sine scriptis. in hoc p̄cordat̄ ē r̄ Dy. r̄ Ja.
 de are. in aut̄. hanc aut̄ querelā. C. de nō nu. pecu.
 Ad illū tex. r̄ndet q̄ ibi excipiens p̄ponebat intēti
 onē suam siue exceptiōem p̄ modū agēdi. volo te sci
 re q̄ Ja. de are. format istā q̄onem. anst̄. de excu. tu.
 s̄. nunq̄d exceptio debeat p̄poni in scriptis vel si
 ne scriptis: ipse ibi non soluit q̄onem: nec ē r̄. de. q̄
 recitat dictū suum in aut̄. hanc aut̄ q̄relā. d̄terminat
 vt dixi superius. tu hēs glo. no. formatem illā q̄o
 nem in. l. ediles. s̄. itez sciendum. de ed. edic. q̄ r̄ q̄
 possit sine scriptis. r̄ hoc r̄ glo. ff. de ed. l. i. in prin.
 quam tene cordi. r̄ hoc facit q̄ p̄testatio p̄t fieri si
 ne scriptis. Circa q̄d fm̄ An. de p̄sis sic dicas q̄
 aut loqueris in actore aut in reo. Si in actore r̄ tē
 d̄ fieri in scriptis. C. de anna. excep. l. vt p̄fectius. r̄
 est r̄ q̄ succedit in locū cāe principalis in q̄ h̄z ne
 cesse libellum in scriptis dare. vt in aut̄. offerat. C. d̄
 lit. p̄te. q̄ subrogandū d̄ ē eius nature. vt. s̄. si quis
 cau. l. si eū. s̄. q̄ in iuriaz. r̄ d̄ nau. fe. l. ij. aut p̄testat̄
 actor in tali cā in q̄ nō h̄ret necesse agere: r̄ tūc p̄t
 sine scriptis arguēdo a sp̄ali. sunt. n. casus sp̄ales in
 quib⁹ scriptura requirit̄. vt illi q̄ no. in. l. d̄ h̄t. de p̄
 gno. r̄ de pac. l. pactū. s̄. iste non ē de illis: q̄ r̄.
 Aut loqueris in reo: r̄ tūc regl̄r p̄t cū scriptura vl
 sine scriptura vt h̄. fallit in aut̄. hanc aut̄ querelam.
 r̄ est r̄: q̄ ibi releuat saltē in vno. s̄. q̄ nō tenetur ex
 prima p̄essione: non mixt̄ q̄ si grauat̄ in alio vt d̄be
 at in scriptis p̄ponere. ar. l. eū qui. in prin. de iureiu
 ra. fm̄ An. de p̄sis. Ad aut̄. h̄c aut̄ querelā. r̄ndet
 o vt dixi superius q̄ ibi p̄ modū agēdi. Ibi de his:
 dic circa excusatōem p̄ponēdā. Ibi subiectū: r̄ nō
 h̄z se necesse excusare: q̄ ipso iure non dat̄. Ibi exē
 pli gr̄a. No. q̄ illud q̄ d̄stituit̄ exēpli gr̄a trahitur
 ad oē s̄ile. facit ad hoc de dāno in se. l. dānū. r̄. l. si s̄i
 pulatio. r̄. l. ij. fm̄ Oldrad. r̄ facit. l. i. s̄. q̄d vulgo. j.
 de vt r̄ vt ar. r̄. l. actionū. s̄. in factum. de ac. r̄ obli. r̄
 j. de p̄di. r̄ demon. l. si in diē. r̄ insti. de excepti. s̄. hec
 exceptio. Itē no. q̄ sufficit q̄ subiectū tū vnuz exē
 plum: r̄ sic facit q̄ de plurib⁹ legib⁹ sufficit allegat̄
 vnā. vt h̄. r̄. ad. l. corne. de fal. l. si q̄s obzepserit. fm̄
 An. de p̄sis. Ibi supposit̄. i. que p̄stat non ē sup
 positum vel supatū: al̄s si dubitare h̄ret necesse p̄
 ponere excusatōem. vt. s̄. de iudi. l. si q̄s ex aliena. r̄
 si q̄s in ius voc. nō te. l. ij. fm̄ Dy. Ibi incola. s̄. illius
 ciuitatis: vnde est ille q̄ creauit tutorem. ¶ Quer
 rit glo. de vna q̄one. dicit eim ipsa: pone q̄ admini
 strauit ille q̄ nō est dat̄ de iure: nunq̄d noceat vel
 q̄d iuris sit. R̄ndeo vt in glo.

Ibertum. Recta glo. r̄ dic fallit i cā
 su. vt. i. hac. e. l. s̄. fi. fm̄ Ja.
 de are. Ibi patroni. l. q̄ sunt liberti a quoz
 tutela se non p̄t excusare libert⁹ fm̄ Dy. Ibi nepo
 tes. vide q̄d dixi. j. de li. r̄ posthu. l. gall⁹. s̄. quidā re
 ce. fm̄ An. de p̄sis. Ibi ordinē. igl̄ spellit̄ suscipere
 re tutelam filioz patroni r̄ alioz descendētum nisi
 poterit se excusare a tutela fm̄ Dy. ¶ Gl. opp. tri
 b⁹ modis. Et primo op. de. l. l. s̄. patron⁹. j. de h̄b.
 sig. So. vt in glo. dic r̄ est r̄o p̄pter iuris p̄sumptio
 nē. que ē in. l. rescripto. vñ libe. r̄. l. nā r̄ si parētib⁹:
 s̄. d̄ inof. te. ¶ Itē opp. de. l. cū ex oione. j. e. So. vt
 glo. ¶ Itē oppo. gl. de. l. ne q̄c q̄. j. e. So. vt in glo.
 quam vide.

Siplures. Oppo. glo. de. l. nec senatoruz. s̄.
 c. ti. Et r̄nde vt in glo. dñi h̄c sol.
 r̄ Dy. l. s̄ glo. alr̄ no. in p̄ijs.
Madonem. Querit glo. de quo spa
 done h̄ loquit̄. Et r̄nde
 vt gl. r̄ dic siue sit ex accidenti siue natura
 liter castratus.

Qui patri. Ibi p̄. l. pupilloz. Ibi excusatōis
 p̄cordat̄. s̄. de test. tu. l. ex s̄ia r̄ in
 telligatis q̄ h̄bat excusatōem a iure cōi.
Scire oportet. Ibi fuerit. s̄. in p̄teritū sed in
 p̄senti administratōem d̄po
 nit. Non ob. d̄. sinasit. j. e. Ibi liberi. l. pupilli. Ibi
 in cura p̄pter dignitatē senatoriā supuenientem s̄z
 Dy. Ibi erāt senatores: alij h̄nt senatoris. r̄ ita h̄a
 buit glo. Si hēs senatores. No. q̄ pupilli p̄nt esse
 senatores. ¶ Op. glo. de. l. athlete. cū filibus. s̄. e.
 So. vt in glo. ¶ Sc̄do oppo. glo. de. l. fi. C. de nup
 ti. r̄ nō soluit. dic q̄ illud h̄z locū in m̄imonio q̄d ē
 indiuidua p̄iunctio fm̄ An. de p̄sis. Ad. l. tutor. re
 posideas q̄ istud est sp̄ale: vel ibi supuenit p̄iulle
 gū ad impetratōem ipsius: hic nō ad postulati
 onē suā. ¶ Querit glo. nunq̄d intelligat̄ q̄ isti s̄nt
 alicui⁹ dignitatis. So. glo. r̄ h̄n q̄ sic. ¶ Cōtra il
 la hic oppo. de. l. in dādo. r̄. l. q̄ non sunt. s̄. de tut. r̄
 cur. da. ab his. s̄z illa intelligit̄ fm̄ illā vt p̄z in. d. l. q̄
 non sunt. fm̄ An. de p̄sis.

Neqz. Ibi rōcinarios maḡi: aut rōnales rez
 gni h̄nt excusatōem a tutela ex eo q̄ suc
 cedūt in locū senatoruz: r̄ h̄nt administratōem. ar. s̄.
 e. l. athlete. s̄. remittunt̄.

Jam autem. Ibi nō iudeoz. exponit glo. i. xpi
 anoz: r̄ sic fm̄ istā expositōem ha
 bes expresse q̄ leges ffoz. fuerunt facte post aduē
 tum xpi in virginē. tu hēs glo. s̄ia in. l. ticia. s̄. fi. j. d̄
 aur. r̄ ar. le. r̄. l. i. ff. de iusti. r̄ iur. in rubrica. r̄ ibi p̄le
 ne p̄ Buil. dica in. d. l. ticia. s̄. fi. ibi cult⁹ ipsoz iude
 ozum. vt p̄z ex h̄bo sine molestia supra posito. l. s̄ gl.
 alr̄ intelligat̄ r̄ male vt p̄z p. l. gūalr̄. s̄. fi. j. de decu.
 R̄ndeo vt glo. r̄ sic videt̄ ista glo. sentire q̄ hic po
 nat̄ ius nouū additū a cōpilatozib⁹ nō iuriscōsulū
 q̄d non est vez. l. s̄ glo. j. vez dicat q̄ aliud erat d̄ iur
 re antiquo: aliud de iure nouo q̄tum in casu p̄ glo.
 posito. q̄d tex. videt̄ dicere alr̄ intelligit̄ vt. s̄. dixi.

Ratiocinatio. Expone vt in gl. r̄ facit q̄ p̄i
 mo q̄s debeat p̄stare introitus
 q̄ exitum. facit ad hoc q̄d dixi. j. de p̄d. r̄ demō. l. q̄
 uis. Ibi munez: vñ sunt immunes a tutelis s̄z Dy.
 tu vero dicas nō cōputat̄ p̄ vna tutela vt hic innu
 it textus: r̄ bene.

Liberti. Ibi hoc. l. q̄ excusent̄ a tutelis aliozuz
 admistratores rez ipsoz senatoruz.

Qui ciuitatis. Ibi fuerit. q̄ dedit malos tu
 tores vt p̄z. j. de excu. tut. p̄ to.
 Ibi tutelis. l. p̄ obligatōem quā d̄xit: q̄ malos tu
 tores d̄stituit. Ibi videt̄ eim subaudi predicta s̄z
 R̄ R̄ R̄ iij

imulant his q̄ bonoz rē. qz non simulant; als nō vī def r̄sum ad. l. si q̄s tutor. s. de rap. vir. primo con functo. v. quēadmodū. in princ. r cogitabit. Ibi tutores: qui appellant honorarij. vt. l. q̄ si forte. de solu. Nota. hic q̄ magistratus municipalis dī princēps: r allegat q̄ magistratus possit vindicare iniuri am male iudicantis: r hoc intelligit ex ter. r iō dic: dī eim princeps vt vidistis: r princeps pōt esse iudex in ppria cā. vt dixi. j. de hī. insti. l. r hic tiberius. r. j. de hīs q̄ in testa. de len. l. pxi. r insti. de vul. sub. in fi. Blo. op. de. l. tria onera. r de. l. j. s. e. glo. re mittit ad id qd no. ibi r vide r bñ.

Qui uectigalia. Op. de. l. i. ne tutor vel cu. rec. con. So. vt ibi. gl. dicit secus: vel eō dic q̄ tutor non pōt conducere uecti galia: lz qui p̄duxit uectigalia possit dari tutor per istū ter. videt opi. falsa. quā t̄z Rai. C. de execu. tu. l. coloni. vbi t̄z q̄ p̄ductor p̄dij rē. Nota. r dicit: aut loqueris in p̄ductore uectigalis ciuitat̄: r tūc hēt locū iste. s. aut loqr̄s in p̄ductore uectigalis fiscalis r hz locū dicit̄ suum: vt ille excuset: sed si p̄duerz p̄dium. vt p̄bat in isto ter. r. d. l. coloni.

Qui iura rei vnita iuuat. Nota q̄ non profunt singula. neqz. Nec ob. C. e. l. excusat. s. i. r. s. penul. r. l. neqz ēt. C. de p̄ba. r. l. rōnis. e. tit. qz ibi loquit̄ de pluribz imp̄fectis: q̄ erāt de eodem ḡne: vt vnū qd̄qz poterat p̄ se sufficere si fuisset p̄fectum: h loquit̄ de pluribz imp̄fectis diuersi ḡnis: r sic n̄ p̄sunt singula nec vnita iuuant: ita intelligat̄ tis istuz. s. r. s. q̄ nu. tu. l. vna. est rō qz in h̄ntibz sym bolum faciliōr est transitus. vt. l. in rem. s. item que? cūqz. de rei vendi.

Qui accepit. Blo. i. opp. q̄ debeat h̄re execu. fatōem de. l. athlete. s. tutela. s. e. Sol. vt glo. dic ad illā non oīa sed t̄m ad p̄sonalia Itē ad realia eōrdinaria non ad realia ordinaria. vt p̄z. C. de mu. pat̄imo. l. i. r. j. d. mu. r hono. l. si cui munez. r de vaca. mu. l. hīs oneribz. r sic no. p̄z Dy nū q̄ ḡnialis immunitas nō p̄deset ei ad mun? pu blicū auctoritate vtilitate r p̄sonale. Itē ad realia ordinaria r̄ideo ad glo. que dicit h̄ erat t̄m vtilitas te priuatū. dic q̄ princ̄ipalr sed scōario est vtilitate publicū. vt. d. l. athlete. s. tutela.

Qui absolutus. Ibi alter? r ēt eiusdē pu pilli. r adde qd no. j. de vac ca. mu. l. i. s. i. Nota ex isto ter. q̄ q̄s non pōt vti depositōibus factis in vna cā in alia. Cōtra qd̄ op po. de. l. etate. de mīno. vbi lata snia sup etate facit ius sup oēs. Sol. intelligas hunc ter. in eo qd̄ pōt mutari cursu t̄pis: secus in eo qd̄ cursu t̄pis mutari nō possit: puta qz p̄bauit se. lxx. an. certe sufficit si vbi in alia cā. Ad hoc op. de. l. is apud quē. r qd̄ ibi no. C. de eden. So. dicas aut illud qd̄ est p̄batum semel sequit̄ necessario: vtz in futuz vel de natura vel de p̄sūptōe iur̄: r tūc acta in vna cā p̄sunt in alia: puta p̄bauit me maiorē: vel p̄bauit me d̄m: r tunc h̄nt locū h̄ria. de arbi. l. pe. de testi. l. si. Si nō se quit̄ q̄ sit vtz in futuz id qd̄ p̄bauerat in p̄teritum tunc hz locū id qd̄ dicit. s. no. l. r. j. de vacat̄. mu. l. h. s. i. fm Dy. in hoc p̄cor. oēs: r hec h̄nt locū inf eaf dē p̄sonas: sed si inter diuersas: r ita potes intellū gere h̄nt. s. r. l. is apud quē. facit qd̄ no. C. de li. cau. l. iudem? r vides p̄ Ly. an acta in vna cā p̄sunt in alia. vt. l. si vt p̄ponis. C. quō r q̄ iud.

Si non extiterint. Ibi iura r nō h̄eat alias exceptōes.

Est autem. Ibi remissionis: r non pōt se ex cufare. Ibi p̄rimonij. i. eius pupil li q̄ hz modicū pat̄imonij fm quosdā: tu dicas q̄ tutor modicū p̄rimonij h̄bat: lz Dy. sequat̄ primā

expositōem. Ibi fact? r p̄pterea in ei? admistratio ne nō grauat. Ibi videt. ita q̄ nō p̄derit sibi ad ex cufatōem. Nota fm eius intellectū q̄ paup tu tor presumitur affectasse tutelam: r sic si aliquis pauper inuentat̄ in officio p̄sumat̄ officij affectas sel: lz illd̄ qd̄ acq̄sivit nō p̄sumat̄ h̄re ex officio vt p̄z in. l. si defunct? . C. arbi. tute. de quo plene. dic vt ex tra de postula. p̄zela. c. i.

Quis inter tres. Ibi tutelas. i. tria onera tutela r̄. Ibi in numerū trium tutelaz vt excuset a q̄rta. Querit gl. qualr hz iste tutelam filij sui. Et r̄. r bene allegatur. insti. de legi. pa. tu. r. s. d. l. et gi. tuto. l. tutor. s. fi.

Si quis. Ver. r p̄firmatōem. als est. s. als ē lex: r ab isto n̄si. vsqz ad si. tu hēs. s. q. mo. pig. vel hypo. sol. l. arbi. r. l. si. vbi hēs istas. ll. cō cor. de n̄bo ad verbū: r iō ibi dicit glo. q̄ fuit vicio scriptoris: r sic dicere potes hic. Ibi p̄seuerauerit. ḡp̄ faciebat hoc dolose: qz forte pupilli non inuēit ebant aliū idoneū: r sic nō est s. l. j. ad munic. als non p̄cederet qd̄ hic dī vt plene dixi. s. solu. ma. l. si cū dotem. s. trāsgrediamur. r facit in ar. iste. s. ad qd̄ nem quā dixi. Ibi scz q̄ pater cogat̄ recipe dotem p̄ filio quē hz in p̄tate. de hoc ēt hēs p̄ Dy. s. de su spec. tu. l. si. plene dixi in. s. trāsgrediamur. In text. ibi cōpellat̄ captis pignozibus. vel multa indicta fm Dy. r Guil. Querit glo. qualr dz cōpelli. R̄nde vt glo. in. s. ait p̄tor. vide qd̄ ibi no.

Plus. Dy. hēs p̄ glo. de n̄bo ad verbū r vide qd̄ no. in. l. liberto. s. e. r qd̄ r̄z ibi gl. q̄ vbi hz aliq̄s p̄bendā in aliqua ecclā q̄ teneatur sustinere onera ecclē illi? in qua p̄bendā hz. Ibi no ta. s. tanq̄ curator. Ibi p̄firmat̄. i. cū de eo p̄firmat̄ do tractat̄. ita ponit gl. in. l. n̄seni. j. e. Blo. op po. de. l. liberto. C. e. So. vt glo. Itē oppo. de. l. spadonē. s. i. s. e. dz allegari. l. scire oz. s. i. So. vt gl. Nota q̄ si tutor vel curator dat̄ inutilr p̄misit se p̄firmari q̄ postea non pōt se excufare. qd̄ p̄cor dat glo. j. e. l. n̄senius. Cōtrariū no. glo. in dicta l. scire oz. s. i. s. e. r ibi optime dixi: iō vide ibi.

Non tantū. Ibi nā r si vtz est: qd̄ di cit in specie.

Pupillorū. Ibi p̄pe. nota q̄ dicitio p̄pe. de r notat interuallū sex mensium. fac l. p̄pandū. s. r si quidē. C. de iud. r p̄ hoc Guil. d. cu. s. de iure iur. l. q̄ iurasse. in prin. reprobat glo. alibi positā scz in. l. i. in fi. de no. r de reg. iur. l. pupillum. r insti. de obli. que ex delict. in fi. r inuti. stip. s. qd̄ dī cū? que dicit̄ q̄ p̄xim? pubertati dī ille q̄ est in. r. anno cū dimidio. nā vides q̄ deberet dīci in mascu lo p̄xim? pubertati dī ille qui est in. r. iij. anno cū di midio: in feia que est in. xi. cū dimidio. Dy. ēt sequit̄ tur opi. Guil. in. l. i. in fi. C. de noua. ego sustineo gl. ex eo qz glo. p̄siderauit t̄ps quo pupillus ē doli ca par ad hoc q̄ possit obligari ex d̄ctibus r delictis. in. l. n̄ra p̄siderauit quo ad finiendā tutelā. facit i au ten. vt exac. instā. do. s. fi. col. ij. Alij ēt saluat̄ gl. r̄. ēt ad istud qd̄ dicit ter. q̄ nō tollit quin possit dī ci p̄imus pubertati. r ille q̄ est in. r. anno cū dimi dio. l. vsqz ad. r. iij. sp dī p̄imus pubertati: qd̄ enim pluris est vtz t̄ti est. vt in. l. pe. de in lites iuran. r sic denotat accidentiā facti r nō ministerij iuris. Et opi. Guil. p̄bat̄ ēt d̄ despō. ipu. c. p̄tinebat̄. r dī xi in. d. s. fi. ibi dū dicit cogit̄ p̄pe pubertatē.

Aliensibus. Ibi no. q̄ aliq̄n p̄pter nobilitatem p̄cedit̄ immunitas vt h. Ibi rome: qz forte descenderit a romanis vel alijs

Pado nez. s. est aūt. officium affectasse. Et iste ter. allat̄ p̄ glo. in. l. ter stium. in prin ci. in n̄. amitr tat. s. de testi. i illa. q. an tes tis p̄p pau pertatē spela a testimo nio. r dicen dū est q̄ lz sit paup si t̄m nō est viciosus: nec mendax admittit̄: q̄a non tā ex fas cultate rē. vt dicit illa glo. r ter. in. c. qd̄ sure. viij. dis. dicit paupes

r d̄ntes v na terra sup portat. r. ij. q. i. si clericus. r c. vidēs. s. iust ficit q̄ sit vir tuosus. facit qd̄ h̄tur i. c. si qui testuz. de testi. si cū hz arte: tunc clarū est q̄ si reputat̄ pau per si erinde posset v̄ner. gl. ē in. l. si q̄s argētū. s. do na. paup̄tas eim nō est de ḡne maioruz sed facit hor mines secun dos: iuxta il lud Lucani viroz paup̄ tas fugit: et multa de mo pia h̄tur in l. si p̄tate. so. marr. vide in Spe. in tit. d̄ teste. s. i. ver. itē qd̄ ē pau per. vbi dicit q̄ ex sola pau ptate q̄s nō repellit sed si d̄currit vlti tas r paup̄ tas forte sic: qz sunt duo vincula: quia pauper: r sic sordescit. l. q̄ quis. in n̄si. paup̄. sordē scant. C. ad. l. iul. mact. r qd̄ h̄tur iu cle. in p̄teritō q̄. de elect. r quia vltis: et quis sit vltis glo. sing. in. l. ne q̄s. C. d̄ dī gni. lib. r. ij. dī cit q̄ eē custo dem potariū aut liminum r v̄dere sal r sep̄t: r filia officia est v̄ le officium: r facit qd̄ h̄r betur in. l. hu mitem. C. de incest. nup. r bal. i. c. sedes apostolica. d̄ rescrip.

a qbus romani rē. r. facit qd no. Rai. C. de iur. do. l. et. de quo dicā. j. de le. iij. l. p. fidis. s. ticio. Sz nun quid si est scellum p. iurlegiū castro videat scellū villis sibi subiectis. Dic vt dicā i. d. s. ticio. C. p. po. glo. de. l. i. in fi. ad muni. So. vt glo.

EOS. Ibi in corporibus. s. approbatis. Ibi in munitate a munerib' q' sūt publica aucto ritate r. vtilitate: r. in hoc differt a n. s. Ibi exteroz i. eoz q' non sunt de corpore fabroz. C. Ibi ad aucte. Mo. q' p. iurlegiū paupertatis r. ad auctis facultatib' facit p. hoc. j. de va. mu. l. his honoribus. s. auctis. r. de iure imu. l. sep. s. negociationes. r. C. arbi. tu. l. si defunct'. r. j. de mune. r. hono. l. cura. s. Ja. de are. Ibi fuerit r. negotiatio non est aucta: als excusaref. vt. l. sp. s. penul. j. de iur. imu. Sol. vt glo. C. Ite glo. op. de. l. semp. s. negociatōes. et s. penul. So. vt glo. r. ita dixi sup. rex. C. Ite opp. de. l. spadonē. s. q' accepit. So. vt ibi: q' tutela ē mu nus publicū auctoritate. vt ibi no.

Non omnia. publica aucte r. vtilitate. Ibi p. iurlegiū. i. durante administratōe p. cessus fuit p. iurlegiū p. hntē p. tatem. C. Glo. opp. de. l. sp. s. ne gociatōes. So. vt in glo.

Is qui. Glo. qrit qd dī fungi edilitate. Et rñi de vt glo. sile. s. de open. l. iō. r. facit. j. e. l. messor. Bar.

Sane. Ibi vacate auit. i. excusatōem hntē. Ibi eos. i. hntes honores. Ibi tutelē noue. i. nō veteris fm Dy. ibi vocati. i. excusatōem hntis. Ibi nō est siles honor. i. iungit ppter quē nō impe diaf tutelē admistratio: als bñ excusaref. vt. l. spa donē. s. sinatit. s. e. r. l. ppter magrat'. r. ibi nota. C. Glo. op. de. l. spadonē. s. scire. s. e. Sol. vt glo.

Domini. Ibi nauis. i. nauigantis p vtilitate publica fm Dy. C. Glo. opp. de. l. hi qui. de excu. mu. So. vt in glo.

Inquilini. Ibi a tutelē. s. cēnoz. r. vt intelli gatis glo. expone vno mō inqilini l. aduene morātes in castris non sunt ponēdi ad tu telas eoz q' non sunt de eodē castro vbi habitāt: v' dic q' inquilini castrorū sunt hī q' erant deputati ab impatore ad tutelā alicui' castrū: hī bñ impediūtur suscipere tutelā illoz q' nō sunt de illo loco ad hoc vt nō impediānt ad custodiā seu curā castrū sibi deputatā r. assignatā: s. glo. hāc reprobet.

Ello amissi. Ista lex facit ad p'cher rimā qōnem vt statiz di cam. ibi sciens. Mo. q' mulier pōt abesse cā reipu. idē in pupillo ppter verbū vel etatē qd statim sequit. facit ad hoc. l. posthumi. in fi. j. de capti. Ibi hī q' fuerunt in acie mortui: non aūt hī q' pculi si fuerunt in acie r. in domo mortui fuerūt. Ex quo no. q' cā cāta non sapit naturā sui cāntis. facit. j. de fun. i. i. l. fi. In d. i. i. m. facit de aduo. di. i. i. l. fori Sz pōt rñderi ad istū tex. q' fit spāle fauore pupillōz vt statim dicā in. q. extra glo. Querit glofa nunq' d' hēat locū in filiis in p'ate: an in emācipatis Rñde vt gl. Querit glo. tu vides h' q' filij amil si in bello p'sunt p'ri ad excusatōem: s. nunq' d' p'sūt quo ad alia. Et rñdet r. bñ q' sic. subicit glo. Item p'dest mulierī quo ad hoc vt possit adoptare: r. alle gat in fi. de adop. s. femine. Ista. l. inducīt ad qōnē vulgarē: statutū est bono. q' eq' mortui in bello de beant emēdari stipēdiariis: ptingit q' equ' stipen diarij ē vulnerat' in bello r. postea mortu' in domo Certe nō dz emendari. oz. n. q' fit mortu' in acie ad hoc vt p'sequat' p'iuilegiū. In d. i. i. m. facit. j. de icē. rui. nau. l. i. s. ex incēdio. r. de dā. in fec. l. dāni. s. sibi ni. r. s. ad. l. aq. l. s. hūic scripture. r. l. qui occidit. s. in

hac actione. r. l. ita. r. l. nerati'. in fi. cū fili. r. hoc videtur verum de iure. Sed q' statuta ciuitatis non recipiunt interpretationem dici possiet q' non deberant emendari. nam nō est de p'p'ia significatōe vocabuli vt illud censeat amissum: qd occasione alicuius rei est amissum: r. hāc p'tē hic secut' fuit dñs dy. Uber. de bobio tenuit dñum p quodā dño de sa baudia q' erat tunc p'tas hui' ciuitatis p iura palle gata. C. Ad. l. istā possiet rñderi q' hic tractat d' p'ri uilegio: in dñis agit de iure cōi qd forti' ē q' spāle ius. r. iō magis extendit. vt in auct. de non alie. s. q' a vero verisile. r. ad velle. l. antiq. vel dic q' h' iductū est vñū spāle. s. q' amissus in bello intelligat' viuere g' non pōt induci aliud vt censeant amissi q' sunt p' cussi: r. in domo mortui. vt. s. de iur. do. l. cuz post. s. gener. r. j. de p'di. r. demō. l. gener. r. C. de do. p. miss. l. i. q' rñsiones nō placēt mibi: q' idē inuenit in qōe nra: q' nō dz ei emendari equ' de iure cōi sed tñi ex forma statuti. Rñ. ad istū tex. fm An. de p'p'is. s. q' hic spāle fauore pupilloz vt hēant plures q' sint tu tores eoz. facit. j. de no. ope. nun. l. nā interest. r. hāc opi. r. hīc Rai. r. hāc sequit' Dy. in. d. s. ex incēdio. l. hīc alr: r. eā sequit' de legitimis silentiariis. l. fi. l. i. r. j. r. ibi dixi. de hoc dixi in fi. de excu. tu. s. si i bello

Iud. Ibi v'statū. no. q' arguimus ex p'uetudine. facit. j. de spōsal. l. ij. Ibi his: subaudi tutorib' r. curatoribus.

Pupillum. Ibi patru': deniq' tu tor legitim'. ibi eo. s. sus pecto fm Dy. Ibi a tutela. r. rō est. j. l. pri. in prin. Ibi itaq. i. eo vt suspecto remoto. Ibi expe dit: cū aucte alteri' creati de nouo.

Ropter. Ibi lites: q' erat aūq' daref tutor inter ipm r. pupillum Ibi pte eoz. facit p eo qd dī. ex de restitu. spo. c. frequēs. li. vi. l. q' sicut spoliatus oib' bonis nō pōt accusari anteq' restituat: ita si sit spoliatus maior pte bonoz: r. vide qd no. Jo. mo. in. d. c. fre quens. r. de elect. c. i. r. in auct. vt hī q' ob. s. hec aūt. q' est possit'. C. q' da. tu. po. auc. minoris. Et rñde vt gl. dic opi. Mo. hoc tenet Dy. r. hāc seqtur Rai. licet glo. nō bñ firmat pedes in auc. minoris. r. hoc tenu it in hac. q. quam disputauit bono. q. s. hec aūt. vt hī q' ob. nō imponit aliā penam nisi vt pdat debitū: ad hoc ēt facit. l. ea quidē. C. si ma. ita fue. alij tenent opi. Hug. r. glo. in. l. p. r. s. de pcura. quam sequit' Ja. de bel. in. d. auct. r. in. d. s. hec aūt. vt ibi dixi in d' fi. neq' tutor remanebit rē. r. hanc sequit' Ja. d' are. que videt vera p istū tex. Querit glo. qd in qōe statuti. Rñde vt glo.

Quise. Ibi de qbusdā ppositis. Ibi itra tpa s. qnquaginta diez. a tpe cognitōnis r. pfirmatōis pputandoz. vt. s. e. l. scire oz. s. qnqgin ta. sec' si vltra tpa: r. hoc tollit dñum. C. Glo. s. hoc op. de. l. scire. s. e. So. vt in glo. scda so. est verior. Querit opp. de. l. r. si suscepit. s. de iudi. So. vt glo. r. bñ: s. ibi dat' intelligat' in dubio. Ibi puincia: rē eim: nō excusat: s. fit vltra centesimū mīllare. r. p h' d' terminat Ja. de are. c. statuim'. qd hodie incipit sta tuti: ex d' referip. li. vi. qd dicit q' vbi iudex ē delega tus inter clericos q' nō possit trahere clericos vltra duas dietas: r. dz istud intelligi ex puincia in qua est delegat'. nā infra puincia poterūt ēvltra duas dietas trahi vt h' r. ibi: r. iō hī' sol. r. dic q' redit ad prin. s. non aūt refert se ad primā expositōem. Ibi illaz: quaz admistratōe facta est excusatō fm An. de p'p'is. Ibi. eius. s. illi' puincia vbi sunt bona fm Dy. Ibi daf. s. ali' tutor. C. Glo. op. de. l. nō soluz. s. q' testō. s. e. so. vt gl. r. vī notare ibi totū eō q' hīc videlz q' h' in simplr dato distinguat' vtrū fuit dat' RRR uij

Excusare vide qd p ista. l. dixit bal. in. l. fi. s. de ser. videlz an finita p rima dilatoe scda debeat dari. z vid. l. mancipioz. de opti. le. et no. p bar. z a lios in. d. l. fi. z p doc. in. c. vltra tertiaz de testi. z salyce. in. l. i. C. de dila. facit l. z si p tres. si qs cauti. et lz bal. ibi dicit q in d riu facit. l. fi. d an na. excepti. z non rñdet tñ dicta pcedēs opti. in q incli nare videtur est verior z p batur ex not. p glo. in. l. ij. si qs i ius vo ca. z ibi cla rius Bar. in ver. lz hoc videtur zc. z moder. in. c. p mū. de dilat. vbi ponunt pone q quis citatur die feriata in fauorem hoium: vt ppeat certe quilibet regulariter: qñ est dubiū an citat? teneatur pperere in dubio z allegare cam ppter quam non tenet pperere. l. si qs ex ali. ff. de iudi. z mlt te sunt cae q b pcedi pōt tpe feriato. l. l. z. ij. ff. de feri. tñ citatō facta p die feriata non valebit: et pte n ppende. vt pbatur in. d. l. ij. in fi. nisi i citatōe exprimatū spāl r ca: ex qua cā

a testatore vel a iudice: vt primo casu hēat necesse se excusare. scdo casu nō nisi fuit dat? ab impatore: vel ei? iussu: lz non expōse exponit patrimoniu qd dat tñ in ea puincia vñ est: tñ nō hēat se necesse excusare: z ita loquit d rium. facit qd no. s. de tute. l. q hz. p ista glo. est de testa. tu. l. certaz. z. l. se. z sic si teneres illā gl. z tñ nō facit ad id qd no. h. Ja. d are. qui ista glo. sequēdo supplet ad glo. q intelligat in iudice originis vel domicilij. z facit p glo. q iudex pōt suare suam et de reb? alibi exñtib? de interr. ac. l. fi. de pscip. lon. tēp. l. fi. Itē qz ex quo cōmittit alicui psona z res et dz cōmitti. C. ne fide. do. den. l. ij. z de pens. l. f. In d rium facit. s. de tu. z cu. da. ab his. l. pupillo. z. j. e. l. iuris pōtos. s. i. z de bo. auct. iudi. pos. l. cū vnus. s. bis q. inducit et qd no. in. d. l. non solū. s. q testō. s. e. vt dixi. itelligit tñ Ja. de are. q nō fecit mentōem p rimonij vt hz in text. z glo. sed vbi fecisset mentōem p rimonij: tunc eēt sec? vt in d riu allega. z ita et posses distinguere glo. q est i d. s. q testō. ab ista. hāc et sequit? Rai. q dicit eē val de no. Ad p rimum tñ satis opp. de. l. magis puto. s. illud. j. de re. eo. sed pōt rñderi q ibi loqitur in decreto interposito sup re: z pōt fieri sicut pōt ferri sē tentia p reb? exñtib? alibi. vt. d. s. is qui. z ibi no. s. tutor non videt posse dari p rebus alibi exñtib? qz qñ iudex dat decretū admīstratōis tutor videtur dhere quādam actōem admīstratōis qd non pōt iudex in alia puincia. vt. d. s. is qui. vel dic q ibi nō exprimit q p rior dederit eñ tutorem in reb? italiciis z puincialib?: sed vtrūqz forte iudex dedit sicut fuit in. s. cū oriund? fm An. de pisis. Blo. opp. in sti. e. ti. s. datis. z insti. q da. tu. pos. s. certe. So. vt in glo. Itē oppo. de. l. vtrū. C. q p. tu. z insti. de cur. s. interdū. So. vt glo. vel h spāle vt in glo. in. l. ppter Dic vt ibi no. in rubrica.

Geometri. Tutela seu cura terre mes sores excusatōem non hnt sed sec? in pcuratore p rincipis durate ei? officio est suandū. h. d. Ibi geometri. l. mēsuratoz fm Dy. idem est in eis q docēt astrologiā z musicā z arithmetiā. vt no. glo. in sti. e. s. item rome. In doctore legum dic vt ibi no. s. e. l. s. z reprobaui. s. fi. Ibi geometri. dicit glo. vt fuit padeni? qui fuit magnus in illa arte.

Ropter. Ibi rñde. subaudi: qz officij um eoz non hēbat impedire admīstratōem tutele fm Dy. Blo. oppo. de. l. athlete. s. e. So. vt glo. Itē opp. de. l. ij. s. si qs municipalis. s. si qs cau. Blo. nō soluit: sed dic q ibi excusat a p riuato onere: h non excusat a publico onere pupilloz fauore: vel dic q ibi erat iusta cā impedimentū: h nō est iusta cā admīstratōis recuperandē: qz nihilomin? pōt admīstrare s. An. de pisis. vel dic q illud ibi vt excuset a pena: h non excusat a tutela fm Dy.

Sin castris. Ibi ab eo. s. ab alio non suo iu dice. Ibi excusatōem. dic q im proprie dicit excusatōez: qz ipso iure nō tñ fm Ja. d are. z Dy. Itē oppo. de. l. non tñ. s. fi. s. eo. So. vt glo. Scdo op. de. s. idē z in milite. insti. e. So. vt glo. ibi. s. penul. Dic tu q nō v3 datio vt hic sentit glo. in fi. si intelligas in milite dñ eēt in actu militie C. de leg. l. admīstratōe. z. l. agnati. C. qui da. tuto. pos. Non ob. l. s. z milites. s. e. qz ibi loquit in veteranis: z sic milites nō essent tutores filioz cōmilitonis sicut glo. alr sentiat z male in prin. sui s. Ja. de are. z ita intelligit gl. istū. s. z. d. s. idē z in milite. l. q loquat in milite exñte in actu militie.

Equaquā. Blo. op. de. l. libertatem; s. e. so. vt in gl. Que

rit glo. qre dicit fere. Et sol. vt ibi. l. is q. dic vt. s. d in ius vo. z statim sequit in glo. se. Querit glo. nunqd iste q pstat fideicommissariam libertatē succedit liberto. Blo. rñdet q sic. z no. ex ista glo. q ille q pstat fideicommissariam libertatē succedit liberto p hoc hēs tex. j. de suis z leg. l. ab intestato. s. i. lz gl. no. d rium z male. s. de tu. z cur. da. ab his. l. libere? z. l. pupillo. s. fi. in glo. magna. s. ille gl. pñt hēe bonum respectū vt ibi dicā. z referit se ad alia iurispatronat? nō ad successione. vt ibi dicā.

Excusare m. Blo. ponit casuz sex mo dis: teneas scdam lectu. quā sequit Dy. ibi libellos. i. iudices delegatos. q. d. q cognitio excusatōis non possit delegari fm Dy. posses et sequi p rima lec. fm Rai. Op po. vno mō z ad rubricā duob? mōis: z p scda lec. quā expedit in casu z in tex. facit qd no. j. de re. iur. l. oia quecūqz. z hanc et lec. sequit glo. s. e. l. scire. s. oz. z. s. tribunal. in fi. C. lenio ad tertā lect. quam recita vt glo. z allegat. l. paul. z hāc tertā lec. tenet glo. C. de p d. mi. l. minor. Contra quā op. glo. d lita aut. s. gessisse. s. de admī. tuto. Blo. non soluit Rai. dicit q ppter illud d rium debem? hanc tertā am lec. dimittere: z si vis eā tenere potes dicere q illud gñale: istud spāle fauore pupilloz fm An. de pisis. p rerea q p alium facit nō hē videt facere p seipm s. interpretatiue. vt no. in. l. ij. s. defecisse. de vi z vi ar. z lz Rai. dicit q ad istam tertā lectu. de bes iungere nō glo. p gñale zc. als nō intelligeres glo. Dic q ista est sexta lec. z non hēs eā necesse iugere cū glo. ista. z tenēdo istā tertiam lec. facit ad q rñtione quā hēs ibi no. p Ly. scz quidā mīst pcuratorē ad impatore? Fede. p legitimando filio suo naturalit: nunqd valeat illa talis legitimatio: ille text. facit q nō. facit ad hoc. s. de adop. l. post mortē. s. fi na. z. l. se. z. C. de his q ve. eta. imp. l. ij. in d riu facit j. de manu. vin. l. et. s. absens. z pōt dici q ex regu la gñali que est in. l. i. s. vsus. de pcura. q possit fieri p pcuratore. nā edcū de pcuratorib? est p hbitōri um. vt. d. s. vsus. s. istud nō videt eē p hbitōri: q zc. fm Ly. z hanc qōnem hēs p Rai. in. d. l. ij. q sentit idem qd Ly. p rones suas lz dicat Ja. bu. tenere d rium p. d. l. p mortē. z. l. se. Ad quas rōnes rñ det Rai. q ibi loquit in actu in quo reqrit p batio etatis q non pōt fieri nisi p aspectū. vt. l. minor. xv an. ex aspectu. s. d. mino. h in alio actu. Ista solu. est fka: qz pōt p bati etas p testes z insti. a. vidist. s. e. l. ij. in prin. z qd ibi dixi: dicitū tñ suū credere vey. l. q legitimatio possit fieri p pcuratore. nā legitimatio fit p m rimonij. in aut. de incē. nup. s. dubitat: z ma trimoniū pōt fieri p pcuratore. vt. l. mulierē. s. de ri. nup. g zc. Ad. l. p mortē. rñdet q ibi loquit i actu adoptōis: p que efficit fil? ille q est in totū alienus z sic. l. disponit ibi circa subām: qd nra loquit in legitimatōe in qua addit q litas: qz d filio illegitimo efficit legitimus: qd facit? l. dedit. ar. ei? qd no. in aut. ma. z aut. s. hoc aut disponim? col. vi. z ibi glo. pulcherrima. z notāda q illud pbat. z facit qd no. j. de leg. i. l. talis scriptura. in fi. Contra q rram lec. op. glo. de. l. scire oz. s. oz. s. e. Et so. vt glo. Contra sextā lec. glo. op. l. si duo. s. de admī. tu. Dic istō d rium nō tāgit p rima lec. nec scdam: s. ppter istud Rai. rēphendit istā lec. Itē oppo. glo. de. l. et. s. absens. j. de manu. vin. Non. ob. illa. l. fm vey intel lectū: qz ibi loquit in pcuratore: h fm vey intellectū loquit in iudice delegato. z sic nō ob.

Mores. Ibi frumētarios. i. illi q sūt mentū fm Dy. q t3 hāc expōnem. Blo. op. de. l. bis onerib? s. corp? j. de excu. mu. Et so. vt

appeat q m illa cā pote rat pcedi re pore feriato. vt not. glo. z doc. in. d. l. i. z sic satis est q inspecta cō muni regula citatio nō p cedat nisi ali ud exprimat sed ita est q cōis regula est q scda dilatio sine cā peti z dari nō dz. d. l. fi. q nō si exprimat colorata cau sa ppter quā dari debeat a iudice non pcedit peti tio. nec ob. l. C. de ann. except. qz ibi libellus gñalis respectu petentis hēt sua subālia. nā q in libello debeat ex primi z spec ficari cā hoc fuit inductus solum fauore rei vt possit mel? delibe rare an velit cedere vel cō tendere. l. z ibi no. d. edē. nimirū si reo tacente z nil opponere p pcedit libellū qñ videatur renūciare ra cite suo fauori. vt. d. l. si. s. cit. l. fi. C. de excep. z. l. sed si suscepit. in prin. de iudi. s. q dilatio nes debeant amputari: et sine cā plū? q semel non pcedit: sicut in ductum ne au lias p callidit atē qz sepe dilatoem pe teret. l. i. in fi. C. de dila. z. l. ij. C. de rē. ap pel. z sic in ca su nro cessat

ro que est in casu. d. l. fi. d. anna. excep.

glo. Querit glo. q sunt messoris. Et rñ. vt glo.

Legatarius. Aduerte ad primum casum: ibi fideicō. i. ex psona fideicōmissarij cui legatū erat restitue dum. Ibi sequit r postea restituit fideicōmissario nā penes se nō remanēt. facit ad hoc. l. si fideicō. j. d. le. iij. Ibi si filius non p oia: sed solū vt legatū remanet penes hīdē: g legatum ptinet ad fideicōmissariū h ad fisci vt sentit glo. r bñ: qd est vez in casu vbi nō eēt rogatus alij restituere: als crederē dñum. ar. l. si fideicō. s. de le. iij. **Opp. glo. de. l. pe. C. de leg. So. vt glo. Ite op. de. l. aliam. C. de his q. vt in dig. diuncto. l. rñso. Et so. vt glo. qz non est p oia idē dicit. s. in tex. Querit glo. qd dī non obrinere. et so. vt gl. ibi. s. meminisse. Sz pone q ipse portauit sniaz dñā: r appellauit appllōe pēdēte vult penitē nūquid dī hie legatū. dīc q sic pīde ac si penitēt i principali fm glo. no. s. de inoffi. testa. l. papi. s. me meminisse. ergo rē.**

Tutor. Aduerte pulcherrimuz casum ibi priuilegiū: vt qz est fact de corpore fabroz qui hñt excusatōem. vt. s. e. l. non tñi. s. eos. vel impetrauit priuilegiū gñale: vt in casib' q no. s. de mino. l. vez. s. ex facto. nō habita mentōe hui' tutele: sec' si impator pcessit priuilegiū hanc tutelā: r tūc excusaret. vt. l. qui au rē. s. si qd cautio. r qd ibi no. fm Ja. de are. Ibi potest. facit hoc prin. ad qōnem quā dicit. s. e. l. ij. i. pri. quā ibi vide. **Opp. de. l. q aut. si qd cautio. Sol. dicit vt ibi r in. s. si post. de. l. ptoz. allata in glo. q priuilegiū fuit pcessum ad illud: h gñalr: sec' si spāl'r vt. s. e. l. r si. s. sunt r alij. fm And. de pñsis. **Ite opp. de. l. spadonē. s. sinatit. s. e. So. fm Rai. ibi fuit datum priuilegiū absq postulatōe sui: h secus fm eū: vel dīc q hoc ē spāle in illa dignitate. facit. j. e. l. iurispitos. r. s. de mio. l. vez. s. si ex facto. **Ite oppo. de. l. non tñi. s. vacare. s. e. s. dīc q ibi non est d. vt ibi exposui. **Ite opp. de. l. his onerib'. s. an tiqs. de mu. r ho. dīc dz allegare de vaca. mu. So. vt glo. ibi loqitur in priuilegio pauprtatis: qd ē tpa le. vt de mu. r hono. l. cura. **Ite opp. de. l. ptoz. s. si post. e. ti. So. vt dicit in dño de. l. q aut. fm Dy. vlt dīc fm **Old. q hic qñuit priuilegiū ppter incorpo rationē alientus corporis: puta fabroz. vt. s. e. l. nō tñi. s. i. r. s. bi q. scdo rñso. fm **Oldr. vel sol. fm ea q no. s. de iudi. l. si qd postea. fm **Dyn. vel dīc q sicut ibi ex supueniētī cā tollitur bñficiū lite pēdēte: ita r h dz tolli onus: sz ratio dñe est: qz ibi bñficiū est cessum ppter pauprtatē qua sublata dz bñficiū auferrī. ar. s. e. l. geometri. scdo rñso. r. l. athlete. s. i. r qd h tutor pellaat nō est ex defectu priuilegiij sed etatis fauore: qd faciebat ad tutelam pelli: qz ad huc nō deficit fm **An. de pñsis. r ista est melior so.******************

Que tutoribus. Ibi cñneis: sed hīdes tenent dare filio cui testator pdesse voluit. vt. C. de le. l. si legatarium. fm Ja. de are. als nō eēt dare rñsum ad illā. l. nā alr rñderi nō pōt. Ibi filius. facit tex. iste q donatū a pte filio vī deat in dubio donatū nō vt cñneo: sed ob meritum collatū. r hoc sentit glo. C. de colla. l. si donatiōe. in fi. **Opp. glo. de. l. nēsennius. s. fi. s. e. Sol. vt gl. Ite op. glo. d. l. cū fili'. s. n iuf. j. de le. ij. So. vt glo. **Ultimo gl. inducit hñc tex. in ar. de dictōe tanq vt in glo. in. s. qui duos. de quo dīc vt ibi. r. s. solu. ma. l. si vero. s. qquid.****

Tutorem. Ibi nō oportet. s. in ppetuuz. dñi' nua legē sequētem. **Lane.** Ibi in exillū. s. ppetuum vt ibi p3. Ibi dtutorē. s. suspectū: r vī de pñc tex. r intellige glo. duob' modis.

Ibi nō potuit. postq eēt in exillio ppetuo r ignorat ret dtutorē eē suspectū: r vt intelligas difficultatē gl. fm **An. de pñsis. r vt intelligas istū tex. i tutore q erat exul: r ad tps r iō facilius ei' ignorātia tolera tur q in alio q nō esset exul: qz meli' pōt eū scire cō tutorē eē suspectū q ille q est exul vel pcurator su' **Et qd dicit tex. nō potuit. subaudi cōmode. vt. s. d admī. tut. l. decreto. s. fi. fm **And. de pñsis apparet. hoc dicit ipse ex eo: qz ipse ibi t3 q suspect' possit re moueri p pcuratorē. vt ibi dicā. **Blo. in. s. tutor rē. oppo. de. l. si qd sub p dītōe. s. i. de te. tu. Sol. vt i glo. **Querit gl. in. l. plane. an iste potuerit accus sare dtutorē suū p pcuratorē. Et rñdet vt glo. que dicit r videt q sic rē. vel dīc rē. vt in glo. r hic ad uerte qz ista ps est vald notabilis. Ex quo no. q tu tor suspect' non pōt excusari p pcuratorē. **Rai. dīc cit hanc. q. se hñisse de facto bono. r tenuisse hanc p tē. s. q ad excusandū nō admittit p pcuratorē in cau sa suspecti. Non ob. qz nō est capitalis: qz in eo dñi tur rō fame: qre rē. p ea que no. p eū in. l. pe. s. ad cri men. j. de pu. iudi. **Subiicit ipse q fuit ab eo qñ tum d rōne diuersitatis. s. qre ad defendēdū potest dari pcurator in cā suspecti: r nō ad excusandū. Ip se rñdet p. l. cū pplari. j. de popu. ac. fm eū q optime facit. **Blo. no. dñum q ad excusandū dat pcurator vt. d. l. nō solū. in fi. s. de pcur. fm vnā lec. p **An. de pñsis in. l. decreto. s. de suspe. tu. Dicit gl. q iste tex. dz alr intelligi. s. q nō erat tutor immo mī rē. subij cit glo. hic g excusat ppter exillū. **Mo. ex ista gl. q si illi q debēt petē tutorē filio pupillo vel petere ipm remoueri tanq suspectū alr repellant ab hīdī tate: qz si sunt in exillio excusant ab vtraq petitiōe.********************

Trisperitos. Ibi excusandos. s. in ppetuū: r ad hoc seq' tur iō qñi rē. **Ibi lat'. Mo. q cōsiliarij dicunt sedere circa lat' principis nō ad pedes. fac l. sic. de inoffici. re. fm **Rai. et dīc. C. de dome. r p te. l. l. i. r. s. pape' pñsiliarij dicunt sedere ad pedes. ar. et' qd ibi no. r no. bñ hunc tex. cum se. **Ibi ha bēt. Mo. q illud qd non hz certū finē dī hie ppetu um. p hoc facit. l. sufficit. j. de pñ. indeb. qd facit ad qōnem quā statim dicā fm **Jac. de are. **Querit glo. qre non hz finē certū loci vel tps. Et sol. vt glo. j. de decu. l. si qd. vide q ibi no. qz idē dicit glo. i am bassiatore. Finis hui' principij allegat p **Ja. d are. qdñē. Certū est q si delegat' a papa pmittit alicui vices suas: r sic subdelegat q si reseruauit sibi ali' quid q appellat ad eū: si nihil appellat ad papaz' eēt de offi. dele. c. su p qōnum. **Mo' delegatus a pa pa delegauit alicui q dñi sibi placuerit: dñū appel lat ab illo subdelegato: querit an debeat appellari ad papā: an ad istū delegatum. Iste tex. facit qz ad papā: qz cū nō posuerit certū finē vī ppetuo cōmis sisse r in totū: ex quo nō reseruauit sibi sniam. naz r sic si eēt tpalis cū ipatore nō hiet excusatōnem: sz si eēt ppetuo sic. vt. l. tutor. s. fi. cum. l. se. s. eo. In du bio psumit q stet ppetuo vt hic. p hoc facit. s. d iu di. l. iudiciū. So. r hoc t3 **Ja. de are. ex eo ne pñgat absurdū q ille q impetrauit iudicē delegatum hēat iudicē que vult tā in cā principali q in cā appellati onis: sz dñum fuer' in curia fm **Ja. de are. qd dbes tenere cū debeam' tenē stllū curie. vt. s. de iud. l. ob seruandū. r ibi no.******************

Cum oriundus. Ibi ptoz q hēbat dōcillū rñdītōe puincie rōne originis: r eēt erat cert' q erat vtriusq iurisdītōis fm **Dy. r fuit decretum pñdis necessariū rōne rez q erāt in puincia. vt. C. q pe. tu. l. i. qd dīc vt no. ibi in pñti. vide qd no. **Buil. C. de sū. tri. l. i. in. ij. col. r dicā. j. de le. iij. l. itē legato. r vide qd****

Trispi
tos. ap
pellat ad pa
pap. vide qd
in sili ponit
bar. in. l. d pu
pillo. s. si qd
ipsi ptoz. de
ope. no. nñ.

diri. j. de h. insti. l. ex facto. r qd ibi no. Ibi suscepit
 s. in puincia r rome: r in hoc dubitaba vtru videat
 administrare curas duas vel vna fm Dy. r ad hoc se
 quit rnsio. l. Blo. op. de. l. si certu. s. iulian. d. mi
 li. te. glo. no sol. qre dic q ibi loquit in milite: qz po
 test hie bona duplici iure: hic in pagano in quo sep
 t. Blo. qrit ad qd fuit necessarii vt sciamus an
 sint due cure vel no. Et rinde vt glo. Ite iste. s. al
 legat ad duas qones. p ad qonem tale. duo fuerit
 electi arbitri: vn? cleric? r alter laic? ipsi no concor
 dant inuicem: ita q tertiu debet eligere: r si no eligit
 electio deserit iudici. vt. l. ite. r. l. sicut. s. de arbi. mo e
 in qone: vtru iudex secularis vel ecclesiastic? dz eliget
 iste. s. facit in ar. q vterq. Ite facit ar. pone q com
 missum est malefici in pnsio duaz ciuitatu: r du
 bitat in cui? territorio sit commissum. Ite. s. facit in
 ar. q vterq iudex dz cognoscere. facit de li. agno. l.
 si vel pares. s. qd g. r quo. le. l. i. s. qd auit. cum si. ve
 rnti debet ille pferri cora quo lis est ptestata: qd
 de eode delicto eiusde hois non dz bis queri. vt. s.
 nau. cau. sta. l. pe. r. j. de accu. l. senar. facit. s. de off.
 sul. l. i. fm An. de pisis. pcor. Dy. in. l. pupill? s. i.
 j. de ver. sig. Ite pstat ar. si statutu est factu in ciuita
 te q ptas non debeat cognoscere de maleficijs per
 petratjs tpe ptatis precedentis sz tsi de ppetratjs
 tpe officij sui. Lotingit q quida fuit tpe vni? ptas
 vulnerat? r tpe alteri? est mortu? q rone dubij
 scds ptas possit cognoscere. de hoc hes p Dy. in. l.
 si vrbana familia. s. si. j. de h. sig. Ite pstat ar. ad. q.
 no. p Dy. in. l. a diuo. s. insula. j. de acqre. re. do. q si
 aliqs est in pnsio duaz pochiaz censet prochia?
 vtriusq. sed de hac qone dic r meli? vt dixi. C. de ap
 gri. r cens. l. oes. li. xi. vbi de hoc in glo.

Qui priuilegium. Blo. opp. de. l. libery
 tus. C. e. ti. So. vt gl. Querit gl. nunqd sit idem
 in pte. Et rinde vt in glo.

Matronus. Ibi excusari. si aliqua excusatio
 nem heat fm Dy. Ibi pfirmetur
 g an interpositioem decreti pponeda est excusatio
 Dy. Blo. op. de. l. gal? in prin. s. e. r. C. de testa.
 tute. l. i. So. vt glo. vel dic et glo. q aut pfirmatur
 volens: r dz an se excusare: aut pfirmat in it? r tuc pt
 et an excusare. vt. d. l. galus. r. j. e. l. amicissimos. fm
 Ja. de are. r. s. e. l. scire oz. s. oz.

Ibis qui tres. Ista. l. vsq ad. s. est.
 diuidit in qtuor p
 tes p ponit thema r qd: r solo qonis du
 rat vsq ibi neg: me: ibi ponit cuiusda obiectionis
 remotio: r durat vsq ibi ide euenit: ibi ponit solo
 nis extensio: r durat vsq ibi illa q: ibi ponit queda
 dia inter tutelas: r durat vsq ad. s. eum. r breuit
 h. d. Ex duab? tuteljs testarijs vel datuis tres
 tutelas hnti delatas an excusatoem ex trib? vna fi
 nita statim tenet ad alia que loco tertie surrogatur
 a qnta ho q loco qre succedit infra tps legitimu
 excuset: als gestiois piculsi sustinebit: postea ho
 ipsam retinet. h. d. Ra. dicit q istud principiu eual
 de difficile sed mihi videt satis facile. vt videbitis.
 Ibi decretu iudicium. Ibi potuit. p numez trium
 tutelaz qz hebat. Ibi excusari. s. a qnta: g putauit
 q tenuit datio r hoc dixi. s. e. l. tria onera. Ibi pu
 pillis. s. trib? antiqs: vt statim sehtur. Ibi decesse
 rit ifra tpa dicte excusatois ppetet? a datoe duaz
 tutelaz: als n eet dubiu. n ob. l. tutor petit? i pn. vt
 dixi. s. e. l. ij. in prin. ibi statim. i. cu e finita illa tutela
 qnta succedit in locu etie fm Dy. ibi tutori. Blo.
 q ipso iure est tutor et iam qre anteq excuset fm
 Ja. de are. m expse dicit ter. dic g q dictu Ja. in
 telligat in illis quoz datio sz possit rde alicuius

privilegij excusari. vñ nescio qd velit. Ibi excusati
 hic posset legi. n. nec me mouet qui est. j. ibi potuit.
 n. r hoc vadit ad qnta tutelam q nsc est qnta. h. pos
 ses pnuare n. illa q. Ibi nec me mouet. Ite ver.
 redit ad tertia tutela q ante erat qnta. Ibi meru hic
 rindet tacite obiecto hoc mo: hic videt q tutela fin
 nita p morte pupilli debeat ad excusatoem pficere
 cu teneat adhuc rone reddere. Ite qz ab ista adm
 nistratoe no cessat. Ad qd rindet q. s. erat finita et
 non hebat piculsi. vel dic r ita dictu est. s. q ista tu
 tela q succedit in locu tertie excusati: r qz tutela finit
 ra no pdest videbat drium: qz neglecta pputatur:
 g r finita: tñ secus est vt sequit. Ibi tutela. su baudi
 in cui? administratoe est cessatu. ibi ide ver. Ibi dat?
 est: vn? illoz quoz tutela administrabat tutela finit
 ra. Ibi administrare. no ob. C. de te. ap. l. si. s. illud. vt
 ibi p gl. Ibi tertie illi? ibi dat? n expectato spacio
 r. diez. Blo. opp. j. de hac. e. l. s. si. Sol. vt in glo.
 Ite. s. allegat in ar. ad qonez tale: in aliquo col
 legio erant supnumerarij: mortu? est vn? de colle
 gio q debeat admitti vt supnumerari? q primo lo
 co inuenit. r ista. l. allegauit. Iu. in ciuitate bonosi.
 inter scholares r doctores: qui scholares volebant
 ponere quedam doctore in collegio. facit ad hoc. C.
 de offi. pto. l. mortuo. r insti. de bo. pos. s. r cu testis.
 r. C. de pr. sac. scrini. l. nemo. l. xij. vbi de hoc dixi. C.
 de sa. san. ec. l. no plures.

Lum. Scz tutoze hntez tres tutelas cui post
 ea fuit data qnta a qua no excusati cum
 vna de trib? sit finita p abstensione pupilli. Ibi illa
 i. illi? pupilli tutela qua abstinuit ab hditate mna
 Ibi certu. vñ nota casum. s. qz pfectissim? est. Ibi
 crediderit. s. ad excusatoem tutele pferat fm Dy.
 Ibi hnti sunt. facit ad. q. qua dixi. s. e. l. tria onera.

Ensenius. Ho. principiu diuidasit
 in quo themate ponit alia. q. circa pmissum
 thema. scda ibi r qdez. tertia ibi: r an aliqd. Ite
 scda ps diuidit in tres ptes. scda ibi mf. tertia ibi q
 vis. Ibi mf. n. Ibi excipit. s. testu. Ibi placuit. r re
 manebit istud legati penes grauatn cuz onere. vt
 s. e. l. tutor petit? s. i. r. j. de fideico. li. l. thais. s. seio
 r ibi p Ra. videte ad. q. formatu in ver. r quidem.
 non rindet b: sz rindet in. l. ex his. j. e. vt dicit glo. r be
 ne. Ibi ide ver. q determinat prima. q. fm Dy. num
 Ibi filii mo. rindet ad scdam. q. Ibi tutozes qb?
 reliqt aliqd tutele pteplatoe. Ibi recusati. s. tutelaz
 Ibi debere. Ho. q q no seruat pceptu defuncti no
 dz hie comodii ab eo. facit fm Ja. de are. in. l. si. C.
 de fideico. li. q si testator reliqt aliqd executori i te
 stamento: r ille nolit ee tutor no pspellat paise. vt. j.
 de le. ij. l. i. r ibi dica. r q debeat priuari legato: tñ
 intelligas fm determinatoem. s. seq. r. l. se. qd est ve
 rñ nisi expse pstatet drium de voluntate testatis: vt
 nisi posset vifit psumi de ipsa p. l. tutor petit? s. e.
 Querit glo. q r intelligit q debeat excusare se
 pfirmati. Et rinde vt glo. r facit ad id qd dixi post
 Ja. de are. s. e. l. scire oz. s. i. vbi est glo. dia. Blo.
 glo. qro pone tutor dat? in testu accepit legatu. nñ
 quid ppellat ee tutor. Videt q sic p. l. si cui. j. de co
 di. r demo. facit. j. de iurepa. l. iij. q ppellat videtur
 casus expsius in. l. postea legatu. s. admittet. de his
 q. vt indig. fm Dy. Ultimo Buil. s. si cer. pet. l.
 cu quid. allegat hunc tex. q si baro scholari redeun
 ti de scholis credes ipsum sapientez dedit aliqd in
 feudu q si appareat postea ipsum ee ignaz legum
 q possit ee priuare de feudo. ar. hui? ter. r hoc he
 ret locu vbi expresse dixisset q dederat sibi feudum
 vt aduocaret p eo: secus si no expresse vt ibi per
 eum: quod nota.

Non semper. Iste. s. c. l. se. n. inuenti alibi s. dy. Determinat pcedetia fm dy. ibi alioqn. i. als eēt daturus vtrūq. i. delegati sine tutela. ibi potuit subitrl. p̄siderado z in dubio. ibi postea. z sic p̄ reliqt legatū q̄ p̄stituerit euz tutozē fm dy. ibi sed b. s. sed b. l. subsequit legatū tutela vel eē. ibi exp̄sit vel sit n̄simile ex coniecturis. facit. l. tutor petitus. s. i. s. eo.

Ed hoc nimium. Dec. l. stinuat. ibi eēt dat? i testō s. cū p̄toze. Ibi i ductū. s. excusado se aīo n̄ pdēdi legatū fm dy. ibi tutozē. s. legataris: z ibi possu m? no. q̄ n̄ possū? credē hōez: nisi id qd̄ dīc. fac. j. d. ali. l. e. l. liberto. s. p. fm Ja. de are. facit. j. de sup. l. labeo. z C. de ca. tol. l. vna. s. sine deficiens. z. l. s. sponso. s. si quis subrogatus. de do. inter vi. z vro. z ibi p̄ Rai.

His. Dec. l. stinuat. Ibi excusauerit. vide circa h̄ qd̄ no. s. de testa. tu. l. q̄ tutela. ibi sūent. l. vtili actōe tutela: tutela sinistra s. dy. ibi excusauit. l. excusauerit eo ipso quo a tutela abstīnuīt. ibi a tutela. Mo. q̄ qñ aliq̄s remouet ab officio ppter cul p̄ suam q̄ dz p̄dere salariū suū fm Ja. de are. z no. s. d. of fi. asse. l. diem functo. facit. j. de ali. le. l. mela. s. si. z. C. de choarta. l. ordinariorum. l. r. j. z facit fm Rai. qd̄ no. p̄ Jo. mo. extra de re iudi. c. l. i. l. vi. z p̄ Archidi. c. de rescrip. c. quia nos. eo. libro.

Micissimos. Nota pulchri casum. ibi honoz legatū. Nota q̄ honoz est alicui h̄e legatū. facit ad hoc. j. de bo. poss. l. s. i. ibi honoz ē rē. Et sic facit qd̄ id qd̄ dixi in aut. vt cuz de app. cog. s. aliud q̄. col. viij. z qd̄ no. Ja. de bel. in aut. d. r. ien. z semel. s. i. coll. iij. videlz qd̄ tō filiū dz h̄e quartaz ture institutōis z non legatū: qz honoz est institutum eē eī h̄dem. z hoc ē no. glo. j. de le. l. l. filium. s. si legata. qd̄ ter ne eordī. nā vides h̄c ē q̄ honoz est h̄e legatū: z sic nō videt bona rō: s. rīdeas q̄ maior honoz est eē institutus h̄s: z tō bñ dicit p̄fer. vt. j. vñ l. l. cum scripto. cū sibi bus ibi sed cul pponatur. z h̄c incipias casum. ibi substitut? Nota q̄ substitut? pupillo in testō pōt sibi dari tutor qd̄ est no. fm Ja. de are. Et no. bñ hunc casum qz forte nō repies alibi. Non obstat. l. i. j. r. i. j. z. C. vbi pu. edu. de. l. i. qz ibi a iudice: h̄c a testatore. Verūm subjicit Rai. q̄ ille pupillus nō dz alī penes substitutū vt h̄s. s. de ven. in sp. l. qui ventri. teneas ḡ menti q̄ substitut? pupillo pōt sibi dari tutor. vt h̄c p̄: ibi eo casu. qñ sit loc? substitutio nī pupillo mortuo in pupillari etate rē. C. Mo. ibi q̄ nō admittit tutela rē. de quo forte dixit d̄rium. C. Glo. op. de. l. tutor petitus. s. e. So. vt in glo.

Lutius tūrus. Iste. s. non inuenti alibi fm dy. ibi cura. s. intelligo vt no. insti. e. r. i. in p̄n c. l. ibi facit. aduersus quos est dux calcitrare. vñ versus. Qd̄ natura negat nemo feliciter audeat. possibile tñ est si bī. vt. s. dicitū est fm dy. C. Elicet eim ex isto. s. q̄ filius emancipat? p̄sit patri ad emancipatōem d̄ seipsum. alr vi detur sentire Ja. de are. nā ipse videt sentire q̄ pater rē. C. Glo. inducit istū ter. ad vñ q̄ lz p̄ nanciscat tutelam filij sui. quē emancipauit: non tñ curam rē. vt in gl. C. Bl. oppo. de. s. l. in aut. vt h̄ q̄ ob. rē. So. vt glo. dic q̄ glo. no. s. insti. de fidu. tu. in prin. de hoc plene dixi. s. in. i. gl. tñ no. q̄ tutela legitia nō fit in bonis adulti. vt. s. de tu. z cu. da. ab his. l. ventri. s. i. vbi de hoc t̄gam. C. Ultimo Ja. de are. elicit de isto ter. q̄ fili? emancipat? non p̄numeret in numero d̄ seipsum: z sic alr no. q̄ intelligit glo. que in op̄. i. se excusat: lz ex ar. qd̄ postea elicit videatur sentire op̄. glo. r dy. qd̄ ar. est tale q̄ vbi p̄ statutū villa dānum passō debeat emēdare dānum: q̄ si imponatur collecta p̄ emēda faciēda: q̄ dānum passus si est de illa villa debeat at p̄ferre cū eis. ad hoc optime facit. j. de le. l. l. ab oibus. s. si rīcto. vbi de hoc dixim? ibi. d̄rium facit. j. de tu. z rat. dī. l. impatores fm Ja. de are. C. Item pōt ex isto. s. col

ligi fm Rai. q̄ p̄uilegio qd̄ q̄s h̄z ppter alium nō vraf d̄ eū. nam p̄ p̄uilegio qd̄ h̄z ppter filios nō vtrūq̄ eos: z sic vides q̄ sentit op̄. Ja. de are. q̄ non possit se excusa re. Ad istud no. facit. s. de iudi. l. si iudex circūuento. d̄ alit um aut̄ inuito illo ex cui? p̄sona h̄z p̄uilegium vti pōt p̄ uilegio. ar. j. de d̄tabu. l. si post mortē. s. si. facit de tempo. in inte. re. l. si. hoc ē facit ad quādam. q. quā audīui forma rī a d̄no Beccario de papia mllite videlz. pone q̄ statutū est in ciuitate q̄ qlibet dz vocare vxozē suā d̄nam. q̄ rīf nū qd̄ mllēs debeat vocare vxozē suā d̄nam: iste ter. s. z expo stitōem dy. facit q̄ sic. In d̄rium facit fm expositōem d̄ni Ja. de are. z certe optime facit iste ter. z recordoz q̄ allega ui sibi istum ter. qd̄ nota.

Si testamento. Decretū iudicis inuisum seu nullū tutozez testatū nō excusat in admīstratōe tñ cessans erroze excusat: secus si id p̄ fraudē z maliciā obmittit. h. d. fm Rai. d̄ni ista est bona. l. z practicabilis z inducitur ad multa arg. vt statim videbit. Ibi h̄e z h̄ erit vez de facto z erat legitima excusatio de iure fm d̄ld. ibi datū. glo. vī cīt q̄ h̄c erat dat? in testō solenni vel ēt non solenni. dic s̄ tunc debeat p̄firmari: si tñ non excludit datū a iudice cē setur datū? z nō testatū. vt no. s. de admī. tu. l. q̄ negocia tōem. s. testō. z. C. de p̄fir. tu. l. si vt pponis. s. dy. ista op̄. dy. reprobat fm Rai. in. l. neq̄. de p̄fir. tu. dicā plene. de p̄fir. tu. l. i. C. Sed an ille q̄ est in testō inutili dat? z confir meā a iudice sit testatū vel datū? Dicā in. d. l. i. ibi de? cernit. z male. Ibi p̄nūciatōes. qz falsā cāz p̄tīnuīt snīa. s. z dy. facit qd̄ no. in Spec. de sen. s. qualr. v. ḡ si iudex. z in Spe. de arbi. s. sequit. v. s. nunqd̄ amicable. fm Rai. Mo. casum pulcherrimū. Ex quo no.

Item quero. Si fuerunt allegatōes due excusatōes z vna fuerit iusta z alia nō: z iudex in snīa fuerit p̄secut? iniustā q̄ snīa nō valeat qd̄ est no. C. Glo. op. de. l. i. s. bidu um. j. qñ ap. sit. Et so. vt glo. ibi in. s. si. dicit sic no. q̄ falsa cā adiecta in snīa reddit snīam ipso iure nullā. ḡ rē. C. Glo tra qd̄ oppo. de. l. suo inuito. s. cū p̄tor. j. ad trebel. z. l. dī u? j. de re iudi. z. d. l. si is ad quē. j. de acq. h̄. q̄ snīa lata p̄ falsas allegatōes valeat s̄ rescindat ope restōis. old. dīc q̄ nō ēt de of. or. c. ex pte. z ēt de renū. c. in p̄tīa. f̄fert qz il la cā allata in snīa fuit falsa in facto z i iur. i d̄rio fuit i fco vñ vel in re tñ. h̄c. n. pupill? nō h̄ebat patrū: z sic fuit s̄ta de facto. Itē fuit illegitima de iure: qz posito q̄ ēt verum qd̄ p̄nūciat iudex q̄ iste h̄et patrū tñ: tutela testatū non excluderet a legitima sed eē. s. de testa. tu. l. si q̄s sub p̄ditōe. sed si eēt lata p̄ falsas allatōes d̄ p̄ntem: sec? si con tra absentē. ar. j. de testa. l. si q̄s obrepserit. z fm q̄ ego itel leri hanc. l. p̄ Inno. potes intelligē in. s. semel. insti. q̄b. ex cau. ma. non po. vel dic ad scdm̄ d̄rium de. l. diu? cū filib? q̄ h̄c fuit expressus error in snīa: ibi nō. vel dic q̄ h̄ sp̄ale fauore pupilloz: z ita intelligas. s. si. insti. e. facit. C. si ex fal. alle. l. i. z. r. j. z t̄z hoc dy. z hoc h̄s p̄ glo. in. l. si is ad quem. de acq. h̄. z poterit snīa suspendi p̄ appellonem vbi iudex tulit snīam p̄ ḡfam exp̄ssa falsa c̄ aiet cā non pbata: sed si cā eēt pbata: tñ eēt impossibile q̄ non sit pbata ēt falsa si cā erat falsa: z sic snīa valebit in alijs casib? z rescindit per restōnem. ita intelligat. C. si ex fal. alle. p̄ totū. z. l. diu? j. d̄ re iudi. z t̄gīt glo. in. d. l. si is ad quē. j. de acq. h̄. fm d̄ld. vbi de hoc dicā. de ista q̄rta tutela. tu h̄s in Spe. de sen. s. qñ. v. penul. z p̄ Buil. de cu. in. l. si p̄tor. s. marcell? C. d̄ iudi. tangit. j. ad trebel. l. suo inuito. s. cū p̄tor. dicit tñ Ja. de are. q̄ h̄ sit sp̄ale fauore pupilloz: vt ipso iure nō teneā tur. alle. hoc. s. e. l. scire oz. s. excusat. z. j. de excep. l. q̄ agnī ti. Querit glo. de q̄ vtili actōe h̄ loquit. Et rīde vt gl. C. Et glo. h̄s ex ista. l. notare q̄ ēt iustā cām formās non obrinet si in snīa sit erratū. C. Itē h̄s notare q̄ subuenit alicui si illud qd̄ est d̄ ius facit erroze nō maliciā. C. Item ex isto ter. potes optime colligere q̄ in snīa iudex nō teneat tur exprimere cām. nā si exprimat falsāz cām snīa est nulla s̄ si tulit simp̄lr: tñ credet tulisse snīam verā inserta causa:

hēs plene p Rai. in. l. q. rome. s. duo fratres. j. de ver. obl. r p An. de pñs de suspe. tut. l. be. n. cæ. subicit in Ja. d are. q. interdū iudex debet adscire cām q̄ mouit eū ad sen tētia pferendā. C. de iudi. l. ppandū. s. illo pculdubio. et s. de eusc. l. sed si vtriusq. r si his casib⁹ iudex cās nō exp̄s ferit in sn̄a recurrim⁹ ad eū vt dicat cām q̄ eū mouet ad se tentiā pferendā: cū nlls ali⁹ possit eam scire. facit ad hoc C. si ex fal. alle. l. si q̄s decurio. r. j. de appel. lab. executor. r de b̄ ibi no. facit ad b̄ qd no. de testa. l. h̄ides palā. in pn. r. C. de sen. ex p̄cu. re. l. ij. r credit sibi soli: sic r als creditur vni testi. C. de f. fu. l. q̄ctiq. s. Ja. d are. ¶ Itē no. ex. l. ista q̄ pōt tutor dicere datōem nullā: r si est aliq̄ pponere ex cusatōem. r sic p̄stat ar. q̄ quis possit dicere iudicē non su um: r si est suus recusat eū tanq̄ suspectū. facit. s. e. l. ppter litē. s. i. fm Ja. de are. ¶ Itē p̄stat ar. q̄ ille q̄ quē est lata sn̄a possit dicere sn̄iam nullā: r si q̄ sit appellat. p hoc fac qd no. Dy. j. de le. iij. l. cū fili⁹. s. varijs. r. s. e. l. scire oz. i pn. r. l. ppter litē. s. i. fm Ja. de are. r hoc dictū est vez in reo: secus eēt in acto: vt no. Dy. in. d. s. varijs. nā loquit̄ i reo qd pz qz tutor excusans se fungit̄ vice rei: qz ipse pponit p̄ses exceptōes ēt d̄ias. vt pz insti. e. s. qui auit. r. s. e. l. scir re oz. de hoc hēs p Rai. C. qñ puo. nō est ne. l. i. Innoc. r indistincte q̄ teneat talis appellatio. vt ēt de in. inte. re. c. p̄stitut. r in Spe. de ap. s. iuxta. ver. s. n̄iquid libellus. r ista opi. approbat̄ de p̄suetudine: r hēs p Uiber. ff. de ap pell. l. i. Querit Ja. de are. nunq̄ d̄ i casu. l. n̄te poterit iste tu tor se excusare: r post dictā sn̄iam ēt transactis q̄nq̄ginta dieb⁹ cū hēat iustam cām: ipse t̄z q̄ sic. nā ille q̄ non pōt se excusare infra t̄ps audir̄ r post t̄ps. vt. s. e. l. si cū ipse. So. ista fuit iniusta ignorantiā: q̄ videt̄ h̄ie iustam cām. ar. s. d̄ calū. l. annus. r hoc casu d̄ querere de vtilitate sn̄ie r nō currit sibi t̄ps in excusatōe pposita. ar. C. de inof. te. l. con tra maiores. pōt. n. vna via cognosci añ aliā illa quā ipse elegerit. ar. s. de inof. te. l. papī. s. si quis.

¶ **Quinquaginta.** Spaciū q̄nquaginta die⁹ r̄ ad pponendas in iudic̄ cio excusatōes tutorib⁹ r curatorib⁹ est statutū s̄ q̄ttuor menses p̄tinui a die noiatiōis r scie ad instantiā finiedam nisi psequētes d̄dicunt: aut facto aduersarij sunt impediti. hoc dicit cū. l. se. fm Rai. Ibi pagendo. l. ad su nē pducendo: qz dicto p. denotat p̄fectōem. vt. l. vrbana familla. s. pnoctare. j. de ver. sig. r. l. ij. in prin. de adult. qd facit ad id qd no. p Bui. de suza. in. d. l. ij. Bonon. hēbant qōnem cū mutin. qz vicissim vna ps petebat ab alia. xxx. millia florenos: factū fuit cōpromissum inter eos Bui. d̄ su za. qui t̄fic fuit mutine fecit poni i insto ita fore d̄ p̄cordia ptium q̄ si mutineñ. cās suas infra tres mēses non egerit cadit a cā: r si bon. cās suas infra tres mēses nō pegerint s̄l̄r cadunt a cā. Cōtingit q̄ ambe ptes fuerunt litē p̄te state infra tres mēses post tres mēses elapsos Buid. op/ posuit q̄ bonon. non poterant ampli⁹ petere: qz cās suas nō finiuērūt infra tres mēses: qd debebant facē ppter x̄ bum pegerint. in insto positū. ar. hui⁹. l. r. d. l. ij. Cōtra bo non. volebāt opponere mutineñb⁹ q̄ ipsi non poterāt ag gere: ad qd ipse r̄idet q̄ actio eoz erat salua: qz agere d̄ quis litē p̄testādo. vt. l. amplius. j. r̄ra. ba. r ita obtinuit d̄ odof. r teneas cordi. qz qñ facies aliquā p̄cordiā tu poter̄ facere istā fraudē quā fecit Buid. de suza. Noiatōis. sub audi r cognitōis. ¶ Oppo. glo. r p̄ opp. reducēdo hunc tex. ad absurdū r recita glo. q̄ incipit s̄z si isti. r dic. vt glo. fm Azo. r facit p hoc. s. e. l. scire oz. s. q̄nq̄ginta fm Dynū Glo. sol. alijs duob⁹ modis: sed prima vera. ¶ Itē opp. de aut. q̄ semel. C. quō r qñ iud. So. vt glo. qz spāle est. ¶ Et opp. de. l. ppandū. C. de iudi. Et dic q̄ ibi cā durat triennio: h̄ q̄ttuor mēsb⁹ t̄mō. s̄z non est vez q̄ sit spā le: qz h̄ istud t̄ps est ppositū furi p̄petenti p̄ri: ibi est ppositum instātie. ¶ Querit gla. quo tpe currunt isti q̄nq̄gint⁹ ta dies. Et r̄ide vt glo.

¶ **Inim ipse.** Dñi ista. l. est bona r quotidie allegat. ibi ipse. s. tutor. petitus

Ibi d̄dictōis date p iudicē q̄ excedebat quattuor menses fm Ja. de are. ibi p̄bari. Nec ob. s. ex q̄. cau. ma. l. ait p̄ter tor. s. fi. cū. l. se. qz ista intelligit̄ fm illam. ar. j. de iti. actu. p. l. i. vel ibi de tpe actōis: B̄ de tpe instātie. ar. eius qd no. e. ti. l. sed si p̄tozez. in pn. l. glo. alr no. s. de dolo. l. arbitrio s. dolo. r ista glo. est satis nota. q̄ dicit q̄ ēt nō stat p̄ aduer sarium quomin⁹ cā finiat̄. Ibi t̄ps. qz n̄hilomin⁹ ēt tēpus currit: sed s̄ eum dat̄ restō: r hoc in cā principalit̄m cā ap pellatōis dat̄ actio de dolo. C. de iudi. l. ppandū. s. finiat̄ r in aut. de ap. s. audient. r in aut. vt spon. lar. s. bec que. fm Rai. dic ista d̄ia sunt Ja. de are. ¶ S̄z pone stetit p iudicem quomin⁹ cā finiet̄ isto tpe: an currit istud t̄ps. De hoc plene dicit in. d. s. audiet. in aut. de ap. coll. iij. r cā git Rai. in aut. itē app. C. de tē. ap. ¶ Glo. q̄rit vtruz iste tex. hēat locū vbi decretū est p̄bati ēt post q̄ttuor mēses. Glo. dicit q̄ sic. Nec ob. C. de iudi. l. ppandū. vbi ip̄ finit̄ instātia lapsu triennij q̄l̄ctiq̄ labat̄: qz hic trāscursus tem poris pimit̄ ius actoris: ibi reseruat r p̄petuat fm Vldr. Ista. l. allegat̄ p Dy. in ar. q̄ si statutū est in ciuitate q̄ ois cā debeat decidi infra tres mēses: r aduersari⁹ petit dilat ionē que est vltra tres mēses ppter testes q̄ sunt in lōgin q̄s p̄tib⁹: q̄ nō obstāte statuto p̄ tres mēses possit de cā cognosci. r eodē mō determinat id qd ponit B̄ Rai. r Ly. in. l. fi. C. de adul. scz q̄ si est statutū q̄ actor pducat iura sua infra mēsem q̄ si fuit impedit⁹ ppter dilatōem datam aduersario q̄ ēt possit p̄ pducere. Itē inducit̄ in ar. certū est q̄ vere p̄tumar nō appellat nisi veniat iudice sedere p̄ tribunal. vt. s. de in. inte. re. l. diu. q̄dam fuit p̄tumar vere r lata fuit sn̄ia s̄ eum: iste venit ad bāchū iudicis r statim eū vidit eū iudex recessit a bācho. nunq̄ d̄ audiat̄ postea ap pellans. Iste tex. facit in ar. q̄ sic: qz nō stetit p̄ euz. fact. s̄ de iudi. l. nōnunq̄. quidā vero distinguit̄ q̄ aut iudex res cessit añ vespas: r t̄fic debeat audiri: aut post vespas: r t̄fic secus. ar. s. de ori. iur. l. ij. s. r qz in vespis. r in aut. de iud s. sedebit. coll. vi. t̄m casus hui⁹. q. videtur. l. i. s. dies. j. qñ app. fit. r tangit. j. de ap. l. ij. scias t̄m q̄ bec qd format̄ ma le b̄ p Rai. in recollecta. r tu q̄ hēs eam videas audacter: qz ita est: r facit iste tex. ad qōnem nota. in Spe. de li. p̄tes. s. qñ. ver. sed nunq̄ d̄ sup. r in Spe. de teste. s. i. ver. s̄z nun quid si testis. Bar.

¶ **Est suspectam.** Defect⁹ visus audit⁹ ser stas intollerabilis ac p̄petua valitudo ēt suscepte excusatōis tribuit impedimentum. h. d. fm Rai. Ibi pōt subaudir̄: sic remouet̄ fm quosdā: r allat̄ qd no. s. de tut. l. i. s. fi. glo. dicit q̄ nō est vez vt ibi dicā p. l. q̄ plura. e. ti. r ad dictā glo. patebit̄ r̄sum p̄ suppletōem quā ibi dabo. ¶ Glo. op. de. l. i. s. i. s. de tute. vbi videt̄ q̄ cec⁹ nō possit dari tutor. Et solue vt glo. dicit. s̄z posito q̄ fuisse dat⁹ t̄fic poterit se excusare ēt post susceptā tutelā. vt no. in. l. iij. C. si ex fal. alle. qd teneas b̄n mēti. ¶ Itē op. de. l. frater. C. eo. So. vt glo. ¶ Itē op. de. l. nō solū. s. si q̄s. s. e. So. vt gl. vel dic q̄ hic tex. intelligit̄ fm illū r nullā d̄anabis. ¶ Itē op. de. l. s̄z in b̄. als est. l. idē vulp. r hēs b̄n eandē r̄fionē quā hēs in p̄cedēti d̄to. ¶ Ultimo dicit̄ bec glo. qd no. s. de mino. l. vez. s. ex facto. dic vt ibi. No. casus vbi quis pōt d̄mittere tutelā acceptā intra quos sunt isti. ¶ Ulti mo s̄ istud videt̄ dicere glo. j. de re. iur. l. vbi. l. q̄ ille insti mitates nō impediūt tutelā iam acceptā. s̄z vt salues istas glo. dicas q̄ illud est vez ita q̄ desinat̄ eē tutor ipso iure sed t̄m excusatur: ita loquit̄ b̄: r pōt eē vez qd dixi sup̄ ter. super verbo potest.

¶ **Paupertas.** Ibi imparem r intollerabile fm Dy. r glo. r. l. paupertas. s. e. ti. vbi gl. remic tit. r dic vt ibi.

¶ **Administrantes.** Procurator p̄ncipis ēt p̄fectiq̄ vigilū r annone a tutelis r cur̄ ēt suscep tis excusatōis p̄uilegio sunt subiecti: assessores vero seu milites in numero ab̄ntium q̄ cā reipubl. absunt a tutelis

nouis excusantur, sed veteres non deponunt. h. d. fm Ray. Ibi non ultra dicit glo. r. statim expediat eas p. p. m. d. r. m. Et id opp. de. l. athlete. s. gentium. s. e. q. non debeant excusari. Et solue vt glo. dic. r. s. hoc h. b. is in l. ra delate: que intellectum psequit glo. C. de excu. mu. l. i. l. i. r. z vide qd ibi dixi p. And. de d. auilo. als est in tex. delata. z tuc est ali' intellect' .s. q. tpe administratois excuset a tutela z cura delata illo tempore.

Forum. Ibi pfecturis. s. de primo. ibi susce ptam. sec' in comite primipili princip' patr. s. e. l. non solu. s. si mulier. fm vni intellectum Rai. in additioib' antiqs qrit roem diuerfitatis et no soluit. tu dicas q ro est: qz officiu primipili e di gnus: z sic eius collatio hz mai' privilegii. ar. j. d. alb. scri. l. i. r. C. de bo. q lib. l. cu multa. C. p. glo. de. l. si duas. s. munere. s. e. So. vt glo. C. Ite op po. de. l. ppter magrat. s. e. So. vt glo. z sic incipe z ppare se ad iudiciu sunt paria. facit. j. d. pollic. l. i. s. cepisse. vel solue d. r. m. q. ibi in ciuitate romana b. in castro vel villa: vt in d. r. no. C. Ite opp. de. s. ste qui reipublice. insit. e. Et sol. vt glo. z sic no. q. pri uilegii datum alicui no extendit ad eius collegaz z sic facit d. id qd dixi p. Ja. de are. s. e. l. non solum. s. q. primipili. C. Ite op. d. l. spadone. s. sinait. s. e. Sol. vt glo. z d. n. dicit glo. b. ar. dic. l. vt non excuse tur a tutela ia suscepta s. excusat a suscipienda. Ite op. de. l. s. in b. s. sunt alij. s. e. Et so. vt glo. z melius dic vt no. in. l. v. s. ex facto. s. de mino.

Qui corporis. In collegio seu corpore lici to pstituti excusant ab eene ozum tutela filioz no nec collegaz tutores infra ce tesimii militat cogunt ee s. vltari' excusant. vbiqz ve ro sunt immunes q spali privilegio sut muniti. hoc dicit cu. l. se. fm Ray. ibi collegaz. Nota q pupill' lus de collegio pot ee sic z alias pupill' pot comit tere tale qd ppter qd deportat. vt. s. de tu. l. si arro gati. fm Ja. de are. Ibi filioz. facit qd no. j. ad qd nem nota. p. Buil. C. de epi. z cle. l. p. byteros. de q dicit. s. e. l. sed z milites. in prin. vni vide qd iste text. facit q lz alr pbyter excuset a tutela filioz copref byteri no excusant: de quo dic vt dixi in. l. ampli' .s. e. Continua. l. seq.

Lane. Dec. l. otinuat cu. s. qui corpus. Querit glo. q sunt isti qbus scedit spali vt no teneant suscipe tutelam Et rinde vt glo. C. Ultimo. s. q. corpus. fac ad id qd dixi. s. e. l. amicitimos. s. si. vbi qs hz privilegii. ppter alique q non vraf illo privilegio d. ipsum: vt ibi dixi: qd tene cordi.

Libertus. Senatoris libert' filioz tutelā eius cu alio admini strans a tutelā alioz excusatōis privilegi um no sortit. h. d. Ibi administrans. l. cu alio: z sic no ob. d. r. m. de. l. neqz senator. fm Rai. C. Glo. op. de. l. neqz senator. C. e. ti. So. vt glo. vel dic q illd qn gerit negocia filioz. facit. s. l. libert'. fm Ja. d. are. In genu' vel li

Am ex oratione. bertus anulozuz aureoz iure munit' excusare se pot a tute la seu cura liberti: nisi et eode iure sit tut': illius etiā tutelā: vel curā prius excusat' suscipe copellit. h. d. fm Rai. Ibi liberto. no hñte ius anuloz: als secus eet vt in ver. g. ibi dat'. s. tutor vel curator. ibi potes rat. facit ad hoc. l. i. s. i. j. de vaca. mu. Ibi annu: q est cōis oium abñtiaz. vt. s. e. l. no solu. ibi dari. no ob stante q fuerit excusat'. Ibi piono. l. senatoris pa troni negocia. C. Glo. op. de. l. libert'. s. sed z si. s. e. So. vt glo. z dic q istud privilegii pperit libertoz: sed iste pdidit nomen liberti ex quo impetrauit ius

anuloz anteoz: z sic tacite privilegio renūciare vs det. facit de iure ann. aure. l. i. j. d. acq. h. i. l. si duo. nā cu amisit nomē z effectū nois amisisse videt. C. de fer. l. a nullo. allegat ista. l. q. rustic' q emit pte ca stri ab vno de fratrib' comitis cum oi suo iure: q si comittit maleficium debeat comes cognoscere sic cognosceret si ipse no vedidisset z omisisset delictū non asit debeat cognoscere alij duo fratres no ven detes. d. r. m. facit de iur. an. ann. l. i. s. pe. z. s. de in ius vo. l. s. z si hac lege. s. si. z. l. paul' ruder p. pcur ratorē. s. si. j. de acq. h. i. z ita inuenit in petis. d. p. no tñ hz bonū intellectū: neqz ad istā. l. pot bñ adaptari sed in li. Ol. repit. d. y. alr dixisse: z sic erant tres fratres q hēbant castrū cōe: z ibi hēbant rusticos suos os in quos hēbant iurisditōem puniedī maleficiaz: nō vn' istoz vendidit pte suā cuidā rustico: qritur nō an iste rustic' emēs sit exēptus a iurisditōe alioz rum duoz fratri q nō vendiderunt pres suas: z an ipse acqsiuerit iurisditōem d. alios rusticos: bec est pulcherrima qd: z tuc hec. l. facit optime ad istam. q. z d. y. dicit q iste nō est exēpt' iurisditōe istoz duo rum dñoz: s. in alijs rusticis bñ qsiuit iurisditōem: ar. ei' qd hic dī in tex. z glo. qz impetrās ius anuloz aureoz hētur ingenu' quo ad exneos nō quo ad dños. facit ad hoc. d. l. pe. de iur. ann. aur. z. l. si. e. ti. z. l. si is q. j. de adul. z ad s. y. l. filii' ex hēdat'. z videt casus. j. de iure pa. l. gal'. z ita dī stare in istis emis.

Libert' senatoris ipsi' pcura. excu Quāuis. fare pot se ab alioz tutel' nisi iure ay nuloz aureoz a pncipe sit d. otat'. h. d. fm Ray.

Icius. pncipales. in prima pte fuit ex cusatus. in scda desit ee tutor ipso iure. se cunda ibi: sed si ita. z breuiter. h. d. Tutor testarius reipu. cā absens veterē tutelā excusatōis privilegio circūscripto assumere tenet statim p' reditū admini stratois prioris tps ouētoe cessante: nisi in dispōe testatois expse fuerit absolut': tuc a posteriore tē poris administratōe z absentie privilegio se excusat p' hēditatis aditōem seu euētū pditōis quib' i tes tamento fuerit pstituit'. h. d. Rai. ibi quoad. i. do nec. Ibi interea. i. durante abñtia cā reipu. Ibi z id dic p tpe se. Ibi tps. an abñtiam z p' rñsionē. Ibi posse: id qz prima tutela nō fuit finita ipso iure p ab sentia s. p excusatōnem: secus si ex dispōne testatis expsa finita ipso iure fuerit. vt. s. se. facit. l. qd dī. j. d. testa. mili. fm Rai. C. Sz adhuc nō restat bñ decla rata rō: id dic q rō est: qz verbū quoad appositum supi' hz in se reuolutōem tps vt videt p. d. l. s. d. sus. tu. l. iij. s. qri pot. z aduerte qz Rai. dicit se legis se inforciatū. v. annis anqz intelligeret istā. l. z dicit q iste casus prim' videt ee d. r. m. s. se. d. nbo ad n bum. z rinde vt ibi dicā. C. Glo. opp. de. l. tutor. s. si quis affutur'. j. ti. i. z. l. si tutor. j. de tu. z ra. dis. So. vt gl. dic fm d. y. q aut ē facta diuisio administratōis tñ: z censet vna tutela ē finita administratōe pma: vt in pn. hui'. l. z. l. iij. j. qri pot. de suspe. tu. aut nō ē fa cta diuisio administratōis: s. substātie tutelē: z tuc cē sent plures: z ita loquit'. s. sed z ita. C. In dubio vi det facta diuisio administratōis nō substātie. s. d. tu. z cur. da ab his. l. neqz ille. C. Querit glo. infra qz tum tps debeat excusari. Et rinde vt glo. istd pncipi pū allegat ad. q. aliq copromiserunt in aliquē vt p ferret finiam vsqz ad annū: z dderit fideiussores vt pignora de parendo snie: z cum finiret spaciū anni ipsi pro gauerit copromissum ad aliū annū: querit vni ipsi fideiussores vel pignora teneatur. Istud prin. pstat ar. q sic qz videt idē copromissum: sicut h eadē tutela. ad hoc facit. j. de pcar. l. s. z si manēte z. s. so. ma. l. penul. s. mulier. z. s. loca. l. itē querit. s

q impleto. ¶ In dñum facit. s. si ita. j. e. qñ videat aliud cõpromissum: sicut r ibi est alia tutela. fac. s. s. adm. tu. l. lucius. s. si paul. casus tñ est q fideius sores nõ teneant. s. de arb. l. labeo. s. si. r. l. sequenti. ¶ In pignorb' distingue q aut erãt spromittentium: r tenent qñ ex tacito p̄sensu: aut alioz r nõ tenent. ar. dicti. s. q impleto. s. ba b sunt Dy. l. 3. Rai. appropriet sibi illa s. ba: r vos p̄tis p Dy. r Rai. in. d. l. pe. s. mulier. s. so. ma.

Sed si ita. ¶ Ibi videam'. vtruz' debeat p̄desse vel nõ. r certũ est q p̄dest vt ibi p̄ p Dy. Ibi ex ipso facto. i. ex h'bis testatoris. Ibi tutor: cũ cepat abeẽ cã reipu. r dic vt ipso iure. s. in casu p̄cedenti p̄ excusatõem ex. l. dispõne. vt. s. e. l. si is q tres. in prin. r id ex eius dispõne statim trãsmittit tutelã post reditũ fm Rai. Ibi p̄or: qz videt noua delata: non aut ver' p̄tinuata. ¶ Glo. op. insti. de satisfda. tu. in prin. r. s. e. l. tutor. So. vt gl. ¶ Item opp. de. l. qñq̄ginta. s. e. So. vt glo. ¶ Ex ista glo. no. r tene m̄ti q exercere litẽ d̄: ille q litẽz inchoat r ad hoc allegat eã Ja. de are.

Si a pretore. ¶ Curator dat' a iudice mente capto muto seu ventri se excusare p̄or p legitimũ numez. h. d. Ibi ventri. vide qd no. s. de tu. r cur. da. ab his. l. ventri. r qd ibi dicam ¶ Glo. qrit p̄pter quos liberos excusat. Et respõ de vt glo. Bar.

Rome. ¶ Tutores a magistratib' romanis decreti seu dati in testõ rome p̄fecto: vel ei' suburbib' dicunt' i ipsa vrbe p̄stituti. h. d. fm Rai. Ibi rome. in quo p̄suetudo dicte ciuitatis dz specari fm Ja. de are. r dixi p Rai. de v̄. in spi. l. i. in fi. r p doc. C. de sum. tri. l. i. in fi. Ibi datos. qd p̄dest p̄pter id qd h̄es insti. de excu. tu. in pn. cũ gl. r d̄ s. fig. l. ij. r sol. vt glo. ¶ Ultimo no. ex isto tex. q l. 3 i p̄ctibus p̄siderem' locũ in quẽ effec' ipsius p̄ct' d̄i rigitur nõ sic vbi e facta scriptura. vt. l. d̄risse. d̄ act. r obli. tñ in vltima voluntate dz p̄siderari loc' vbi est factũ testm̄. verba. n. p que d̄rerũt ad vltimã voluntatẽ nõ trabunt. j. de s. fig. l. verba. r p hoc p̄ re sponsuma. d. l. d̄risse fm An. de p̄sis: r hoc teneas bene cordi. Bar.

Sitanta. ¶ Aduersa valitudie corpis seu m̄t̄ sup p̄p̄is negocijs legitime ipedi r a tutela p̄ioni eiusqz liberoz de iure cõi se poterit excusare. h. d. fm Rai. Ibi impossibilis. Mo. ar. hic q nõ dz aliqd impossibile in iugi famulis: qz ad illud nõ tenent. vt hic r. j. de pe. l. moris. r. s. de ne. ge. l. si pupilli. in fi. fm Ja. de are. r p̄bat. j. de oper. l. l. ei' artificii. r. l. hoc ope. r. l. interdũ.

Uin collegiis. ¶ Istoros in collegio in legitimo numero p̄stituti p̄storina p seiplos exercẽtes a tutelis r curis eẽ collegarum vrbani excusari p̄nt: s̄c' loco vbi dati sunt domicilii non h̄ntes. h. d. fm Rai. Ibi exerceant facit iste tex. ad id qd no. s. p glo. p̄stõis impialis p̄stõne de obs. excep. cãe. q comites r barones tpe quo sunt in exercitu non p̄nt ab aliquo p̄ueniri nec ipsi nec officiales eozum ¶ Et no. q ita demũ h̄ant p̄uilegiũ si ip̄met s̄ in exercitu: nõ si alios ibi p̄stituit eoz noie. ibi numeri. Mo. q illi tñ gaudeãt p̄uilegio q sunt d̄ numero vt hic r. s. e. l. admistrantes. s. i. r. C. de sa. san. ec. l. nõ plures. facit qd no. in aut. vt cert' sit nu. cle. in fi. r qd ibi dixi p' Ja. de bel. in aut. de re se. coll. ij. ibi datis. a testatore vt. s. e. l. nõ solũ. s. r q i testõ r dixi. s. e. l. p̄pter. s. l. 3. ¶ Op. glo. de. l. i. s. qd curi usqz vniuer. no. r. j. de colle. illi. l. i. q nõ debeãt h̄re p̄uilegia. So. vt glo. ¶ Op. et de. l. ita aut. s. gefisse. de adm. tu. r. l. tres tutores. e. ti. glo. nõ so. r id

dic vt no. s. de pcur. l. i. in fi. q illud regulare istud spale fm Dy. r plene p eundem Dy. in. c. qd alicui eẽ de re. iur. l. vi. ¶ Op. de. l. is absens. So. vt gl.

Nicolaus. ¶ Ubi pupilli educari vel morari debeat: r d̄ alimẽtis pupillo p̄standis. Rubrica.

Ad euidentiã hui' ti. p̄mitte qd no. j. e. l. si. i. gl. magna. r hãc rubricã p̄tinua ad p̄cedentiã: qz i educando pupilli multũ p̄stitit administratio tutoris adeo q p̄pter cessatõem vel mendaciũ aliqui remouetur aliqui puniũ. vt. s. de adm. tu. l. tutor. s. itẽ solet. r de susp̄c. tut. l. iij. s. tutor. r. l. in p̄lib'. s. si. r. j. e. l. si. r id p' p̄cedẽtes ti. ponit istũ fm Dy.

Ubi pupilli educari. ¶ Ubi pupilli educari ac morari dz apõ virum idoneũ: ei' p̄pinqs pentib' ex p̄ditione p̄sone ac tpe p̄toris arbitrio eligendũ: excludo ip̄si' substituto: licẽ in testõ p̄no exp̄sse d̄num caueãt. h. d. fm Rai. Ibi vbi. i. i quo loco r apud quã p̄sonã. Ibi in posthumis. de qd' nõ curat vbi alerẽt. ibi pueris. maiorib' triẽnio. vt no. j. e. l. si. in fi. fm Rai. Ibi nõnunqz. i. aliqui estia: tur apud aliquẽ p̄pinqũ vel apud eñneum si oẽs p̄pinq' s̄vt suspecti. ar. C. d̄ fun. do. l. iij. i. fi. fm Dy. ibi educaret. r non ob. l. amicissimos. in prin. s. r. i. r de v̄. in spi. l. q ventri. vt ibi dixi fm Rai. ¶ Mo. istũ casum qz forte dixisses d̄num. Querit glo. q̄r estimabit p̄ses istud. Rude vt glo.

Quantis. ¶ Libertipentes cognati vel pupilli loz affines educatõem p̄esse suscipere a p̄toze cogunt: eñnei nõ excusarent accipere b̄onus sed p̄uuant legatis ac h̄ditatis in testõ p̄ris pupilli sibi relictis nisi als fuerit relictur'. h. d. fm Rai. Ibi coact' educatõem suscipere: r sup hoc verbo dicit glo. l. 3 p̄tor r. sup s̄bo alimẽtari. dic. i. apud se p̄mittit educari pupilli. Ibi placuit. d̄negari p̄titõem relictoz. fm Dy. Ibi sciret. qd nõ p̄sumitur nisi exprimat: s̄ hoc minimum fm Dy. ibi d̄negabitur. Glo. alle. l. q tutelã. r vide qd ibi no. circa istaz materiam. Ibi statuit. p̄stat iste tex. ar. ad id qd no. ta. p Dy. j. de le. ij. l. i. s̄z q executor testari' nõ cõpellit recipere executõem p̄ctis sed cãtiue sic vt b̄ fm Rai. r de hoc tetigit. j. de le. i. l. h̄mõ. in prin. r habet plene. C. de ep̄. r cleri. l. nulli. in p̄ima qõne. r dixi p' Ja. de bel. in aut. de ec. ti. s. si q̄s aut p redẽpti one. coll. ix. r dixi in. l. i. de le. ij.

Officio. ¶ Tutor a pupillo tutelae actõe p̄uenit' sumpt' in alimentis ac disciplinis eius fact' ab illo fm vires facultatis eius sibi poterit imputare non vltra: etiam moderata taxatio facta fuerit in testamento vel a pretore. hoc dicit. Ibi officio mercenario: cuiuslibet actõne bonafidei deseruienti r ea finita finit'. vt s. de ac. emp. l. q p collusione. s. si. r de pos. l. iij. ibi iudicis. dic gl. supior. l. dixit. ibi dic. s. alend'. ¶ Sequitur in glo. nũc ex cui' bonis. dic immo q̄tum ex p̄di d̄beat vt no. r meli'. j. e. l. si. Ibi act. s. arbitrio tutoris est determinat'. ibi facultati. i. reddituũ. vt s. de do. inter vi. r vro. l. ex anno. r. j. l. pr. r ad. l. fal. l. d̄nu'. r. s. de li. ag. l. si q̄s a liberis. s. alimenta. ex quo no. ar. s̄ illũ q obtinuit in cã vt non possit petẽre expensas q̄s fecit vltra q̄ facere debet fm Jac. de are. p̄p̄ca iudex taxat illas exp̄sas vtrp̄z in aut. d̄ iudi. s. oz. coll. vi. r h̄es de hoc glo. in. l. gñalr. C. de ep̄. r de. quã teneas cordi. ibi hoc amplũ. s̄. Ibi s̄ si. s̄. no. q p facultatib' tñ faciendũ sunt sumptus. p̄cor. sunt in glo. tñ gl. allegat vnã. l. q optime r clare dicit hoc in aut. vt deter. sit nu. cle. circa princ. ¶ Op. glo. de. l. si p̄ris. C. de interd. ma. Glo. non

Ubi pupillus educari vel morari debeat: r de alimentis pupillo p̄standis. Rai.

Officio. Mo. q ille q obtinuit in cã nõ potest petere exp̄sas q̄s fecit vltra q̄ facere debet.

sol. sed dicit qd illud in nifi in monio in quo voluntas pa-
tris dicitur suari. vt. C. de nup. l. si vt pponis. z. s. d. sta.
ho. l. paul. als incipit est q. fm Dy. als fm And. d
piss dicit q in l. si pns. est regulare in l. nra est ca
suale. z. ppterea. s. e. l. dicit ter. nonnunq a pns vo
luntate zc. q. d. i. aliqn vt ibi innuit q reglr fit dnti
fac. s. de adm. tu. l. iij. s. quis. fz. And. de piss. z sic
no. casum in q suat voluntas testatoris. sile. s. d ad
mi. tu. l. qda decedes. in pn. z. s. fi. z. j. de h. insti. l. p
famit. z ibi no. z. l. qdam. in pn. gl. j. de pdi. insti.

De alimentorum.

alim era sine instructoz uinoz cuiuscunq se
rus inspectis mancipijs deputatis adysum eorum
mercedibus ab eis debitis eoz etatis vestib' at
q tecto fm vires pmonij eoz de quo sibi stat ex
tra iudicium: vel p cognitioem iudiciaria inter tuto
re z eum q postulat alimenta decerni: habita ab eo
de in exeplo tñ p: aut quo reddito anno suata taxa
ri dbebit eoz pecunia apud tutorē pstituta in hoc
ab eo puniēda in vsuris centesimis: z ppter cotu
māciam seu mēdaciūm puniēdo fm Rai. ibi nō im
mersuz. Nota pulchri ter. z quotidie allegat. Ibi
decernat. facit in aut. de p. sul. s. pe. coll. iij. Ibi sup
fit. dicit Dy. maledicat qui fecit hac. l. z sic videt q
Dy. fuit multū liberalis: fz Ray. dicit immo bñ di
cat. Ibi determinat. facit. j. de li. z eoz li. l. cum vn'
s. fi. j. ad. l. l. h. d. t. t. s. i. b. i. amplis. Nota bñ hūc
ter. facit ad hūc ter. in aut. vt deter. sit nu. de. p. du
as coll. post prin. Ibi exhibitōi z alimentis. Nota
q qñ marit' legat alimenta vxori sueta debet dar
ri quēadmodū dicit ista lex.

Sed si non constat.

Ibi cōpellit. sed nū
at pntare alimēta tutori. Dic vt no. s. de adm. tu. l.
tutoribus. s. pncipales. z no. Ja. de are. j. ti. l. i. s.
si pupillus. facit qd no. Rai. de suspe. tu. l. impubes
rib'. s. fi. de hac. qz dixi. s. ti. l. i. l. paup. s. i. b. i. accessi
rit. Mo. q idem opat' oppositū in opposito z pposi
tum in pposito. sile. j. de le. iij. l. q filii. z. s. de h. rus.
pdi. l. tria pda. z. j. de vul. z pu. l. z si s. z. C. de sen.
pal. l. si. hunc ter. allegat Ja. de are. q qñ relicta snt
alimenta vxori q iudex dz in qre pmoniz z ei'
reddit' z iuxta illud facere alimēta decerni. Et
hēs ex isto ter. q iudex pōt imponere penā manda
ti vt ibi pminari zc. p hoc facit in aut. de trien. z se.
s. studium. z. s. de adm. tu. l. tutor q reprotium. s. si
pceptū. z. C. d. sum. tri. l. i. epla. pcor. j. de fidei. co. li.
l. iij. s. adijci. fm Ja. d. are. Itē pstat ar. q iudex pos
sit ipone penā litigati q dz rñdē positōib'. q si fal
sum pfitat' vel dicat q debeat soluē cētū: vel si nō
dicat vez q hēbit capla p pffessatis fz Ja. de are.
Sztic qro an iudex poterit talē penā imponere z
eā exigere. Iste ter. facit q sic. ad hoc facit. l. i. s. qd
s. s. de ven. inspi. z. s. si quis ius di. non obtē. l. i. in
prin. In dñum facit. C. cōmi. epif. in rub. z. l. i. tu
teneas q possit erigē nō ob. C. cōmi. epif. qz ibi loq
tur in diffinitua q erigit plenā cāe cognitōnem. vt
C. de iudi. l. iudices. b in interlocutoria. Et sic q
ro pone q iudex dicit pti facias tale qd sub pena
cc. ccc. nunqd pōt oēs penas exigere fm Dy.
nō: qz iudex non pōt multare nisi ter. C. de mō ml.
l. i. als. l. eos. facit qd no. in Spe. de excep. s. i. vers.
qd si iudex. z in ti. de p. tu. s. nūc dicem'. s. fz pactū.
z in ti. de sen. s. i. ver. fz nunqd iudex. Rai. ista. q. ter
minat. j. de le. l. l. filius. s. diu. l. q b hēat locū vbi
pceptū iudicis fuit cū cā: alioqn si cēt sine cā nō va
leret vt ibi dixi. Et qro pone q tutor alit pupil
lum de suo pprio: qz pupill' nūc hēbat: postea pue
nit ad pinguorē fortunā an poterit tutor a pupillo

repetere. Iste ter. facit q nō: qz expēse debēt fieri p
mō pmonij: alioqn nō repetunt. vt. s. e. l. pr. in pn
ci. in dñum est veritas. vt. j. de p. trario iudic. tu. l. iij.
scz q possit repetere.

Sed si egeni. Tutor pupillos egētes d suo
rū decretū ad inopiā sunt deducti: debēt alimenta
decreta minui. si vero ad pinguorē fortunam pue
nerint sunt augenda. h. d.

De filium. Tutor ad expensas z di
sciplinas liberaliū artiu
de bonis pupilli hēdis a pte scripti ab eo
fcās circa decretū ptois: ei' sorori ex hēditate i p
no testō dotate: eidē puberi z ipi' substitut'. actōe
tutele directa puenti. ēt dote illi mulier' soluta de
sire poterit imputare. h. d. fm Rai. Et aduerte
ad pulchri casum q nō inuenit' alibi fm Rai. put
ipse dicit. C. de ne. ge. l. alimenta. s. fz satis. pcor. l.
cū vn'. s. fi. j. de ali. z ci. le. fm intellectū Du. p que
determinabis istū ter. ibi institueret. Dicit glo. zc.
qre. h. d. statim videbitis in fi. glo. Et ex ista. l.
pulcherrimū casum q si p filio hēde instituto in ter
stamēto reliqt filie dotē q fratres tenent' interi ale
re sororē de suo: nec pōt sibi imputari in relicta do
te. de h. p doc. in l. alimenta. C. de ne. ge. in vlti. q. z
ibi p Rai. Et glo. op. insti. de exh. li. in prin. So.
vt gl. z ibi vbi dicit exh. d. ait eaz. die q sic vt fec
j. de ali. z ci. le. l. cū vnus. s. fi. dicit gl. instituit eam i
aliquo z als nō valeret: fz si instituit eā in dote an
valeat. die vt plene no. de mino. l. deniq. s. fz vtruz
fm Dy. Et op. de. l. i. s. sexi. de postula. z recita
glo. q incipit si forte. Et sol. vt dixit gl. dī sed certe
hodie nō negat. s. sexi. quin mulieres possint grā
maticā addiscere: fz dicat q nō possint postulare.
Et ultimo glo. allat istā. l. q frater tenet alere fra
trē inopē: z ppter hanc glo. allegat quotidie ista. l.
z de hoc dixi. s. de li. agno. l. si qd a liberis. in prin.
facit. s. de adm. tu. l. tutor. fm dignitatē. s. fi. z q te
neat alere: z do. nā si legitimi' tenet alere natu
ralem. vt in aut. q. mo. na. ef. sui. s. si quis. multo for
tius tenet alere legitimi.

Disceptetur. do pupillo pndis iu
dicio est dirimenda ill' exclusis quos foret
visile eū facere in pndicium. h. d. fm Rai. ibi ipu
beris. Collige h ar. q nouerit n cogunt stat cū pū
gnis suis: fz nō video qhr colligat istud ex hac. l. hic
no. in glo. Iste ter. allegat p Dy. q pēdēte iudicio
retinēde possessionis: vel vti possidetis q possessio
debeat seqstrari vt h. nā vides q b iudex pōt statu
ere z dz penes quē pupill' alaf: ita q n alaf penes
suspectū. p hoc facit. l. iij. s. finalit. de li. exh. qz ibi p
mittit seqstratio psonē: g multo fort' rez. C. de sac.
san. ec. l. sancim'. z in hoc videt' residere Dy. Et
trarium sentit Rai. in addi. antiq. s. certi cū snt ca
sus in qb' seqstratio ē pmissa. C. de phi. se. l. i. z qd
ibi no. z iste nō est de illis: g zc. z hoc vltimuz credo
vez. nā tunc demū dz fieri seqstratio in iterdicto rez
tinēde possessionis q vtraz pbauit p dignos testes
vt hēs glo. no. C. vt possi. l. i. in glo. fz qhr. quā tene
as cordi. que est vera vbi nescim' qd an puocauerit
ad iudicū alioqn cū ille fungat' vices actoris: z ali'
vice rei ali' debeat obtinere. vt. l. q accusare. C. de
eden. z ex de pcur. c. l. vbi b vide p Inno.

Abfens. Tutor absens volūtariē
in iudicio reqrentib' affinib' vel cognat'
eius: velut suspect' cā cognita remouebit a ptoze
vel eidē tutor gñalis z ppetu' ab ipso adiungēt: ne
cessario vero abns idone' in officio retinet' spali cu

Us alio
mentoz
s. sed si nō cō
stat. Et adde
dicit' Imol.
z Pe. de an
cha. in. c. dñi
tu. de dñi.
videlicet q si
iudex cogno
scit q calūni
ose petis am
plā dlatōez
pōt tibi statu
ere terminuz
ad pbanduz
z pminari q
si interim nō
pbaueris n
audieris.

ratoze ad p̄statōem alimētoꝝ dūtarat sibi adūcto
h. d. fm Rai. Ibi amicus dicit glo. vocādos amī
cos rē. r. no. gl. r. alle. l. g. ex qui. cau. ma. dic melius
vt no. ex qui. cau. in pos. ea. l. b. asit. s. i. quam glo. vi
deas. ¶ Ad declaratōem istī hēs p̄ Rai. C. d. bo.
auc. iud. pos. l. cū pponas. q. ista glo. est falsa: q. b. ē
spāle in casu isto. ¶ Itē facit iste tex. p. b. qd. no. gl.
j. de bo. pos. l. tutor. quā glo. tene cordi. s. q. vbi pu
pillus renūciat bo. pos. nō v3 renūciatio nisi fiat i
p̄ntia affinium r. cognatoꝝ suozū: qd. teneas cordi.
¶ Glo. op. de. l. penul. C. de pa. po. ¶ Aduerte q.
iste op. totū tī. respiciunt. Et sol. vt gl. in. l. penlt. dic
de hoc vt dixi de li. ag. l. si q. a liberis. s. si mater. et
hēs p̄ doc. C. de ne. ge. l. alimenta. ¶ Itē opp. de. l.
i. r. aut. sibi posita. C. d. diuoz. lapud quē. So. vt gl.
rē. ¶ Querit glo. nūquid pupill? d3 ali de bonis
tutoris. Et rñde vt glo. r. allegat. l. impuberibus. j.
ti. ij. r. vide qd. sibi no. r. Dy. allegat. istum tex. q. vbi
tractat de tali crīe ex quo venit iponenda pena re
legatōis vel infra q. ē lite nō pte. ferat snia. Dicit
ipse r. sic facit p. opi. quā hēs no. de hoc. Sed hēs
glo. nota. j. de penis. l. in suoz. in gl. r. non pl? dicit
ipse. dic vt ibi q. nū hēs no. de hoc. s3 hēs glo. not.
j. de pe. l. absentis. que ē gl. notabil. valde r. mēti te
nenda. r. ista. l. induces talr. Ex. videt dicere q. tu
tor q. est absens pōt remoueri vt suspect? r. pōt iur
der est p̄nīre efordinarie. s. de tute. l. in eos. r. d. of
fi. p̄fec. vt. l. i. s. solet. r. pena efordinaria iudicis est
vsq. ad relegatōem vel ifra. vt. j. de effra. r. expila. l.
i. s. si. g. p3 q. in absente pōt imponi pena relegatio
nis vt h. ē lite nō pte. Doc. C. de penis. l. abūttis. te
nēt d̄rium: q. si in ciuili nō ferit snia lite nō pte. vt. l.
ppandū. C. de iudi. nec in crialib? cū quelibet p̄a
corporalis rē. vt. l. in suoz. de penis. r. opi. istozum
sequit. gl. valde singularis. r. no. C. de dig. l. quotiēs
li. xij. Rai. C. quō r. qū iud. l. i. r. in. d. l. absent. r3 p̄m
mā opi. q. possit fieri ē lite nō pte. Nec ob. ar. doc.
q. nō pōt in ciuili fieri. rō: q. in ciuili hēs remediuz
missionis in possessionē. vt. j. ex q. cau. in pos. ea. per
to. qd. remediū nō hēs in criali. vt insti. de nox. ac.
s. i. Itē nō ob. q. in crialib? excedentib? relegatio
nē non ferit snia lite nō pte. r. h. in diffinitua: q. ibi
accusator h3 remediū aduocatōis. C. de req̄rē. re. p
to. qd. cessat in crialib? in quib? cessat pena relega
tionis vel. j. quod est valde not. quicqd. dicat. l. ista
quā allegat Dy. nō facit: q. hic loquit de remotōe
tū: nō de impositōe pene. ¶ Reterea sumpto ar. p
ut est necessarium sumi ex isto tex. r. intelligēdo eum
vt ipse intelligit sequeret q. ē in crialib? excedenti
bus relegatōem posset pcedere lite nō pte. q. inter
dū pena efordinaria pōt eē vsq. ad penaz capitis:
vt hēs glo. no. insti. d. iniur. s. in summa. quā teneas
cordi: que an sit n̄a. dic vt ibi dixi.

De tutelis r. rōnib? distrahēdis: r. vtili curati
onis cā actione. Rubrica.

Continua ad p̄cedētia sic. Quia rōne admīnī
stratōis quā faciunt tutores de q̄bus est dictū sus
p̄ius obligant trib? diuersis actōib? : id ponit ista
rubrica. ¶ Querit glo. q̄re tractat h. de actōe tute
le. Rñde vt glo. q. in ea venit rē. dic spāl̄ in. l. i. C.
de tu. r. ra. distra. r. l. se. r. hēs de hoc p̄ Azo. in sum
bul? ti. r. positōes r. libellū formabis in ista mater
ria. vt no. in Spec. de iudi. s. ḡnalia. De eo asit qū
nascat actio de rōnib? distrahēdis no. j. e. l. si tutor.
r. l. ij. s. si. ¶ Querit gl. q̄ quē actio dat de ra. dis.
Rñde vt glo. Ibi. s. distrahēdū. dic de hac actōe
vt pleni? no. s. de admī. tu. l. tres tutores. ¶ Item
q̄rit gl. q̄ quē dat ista actio tutele de q. d3 in si. rubri

ce. Et rñde vt glo. Et vide circa istā materiā vt hēs
p. glo. insti. de attilla. tu. in si. r. qd. ibi dixi. ¶ Quer
rit glo. q̄re appellat ista actio de ra. di. Rñdet q. dī
strabere idē est qd. alienare vel aduertē a p̄rimonio
vt si tutor rē quā bona fide admīstrat vt ad pupillī
vtilitatē admīstrare d3 distrahit: r. ad alium vsuz cō
uertit tenet hac actōe: id appellat d. ra. di. ¶ Que
rit glo. qū h3 locū actio de ra. dis. r. qū tutele: r. quā
do furti. Ipsa distinguit tres casus. nā aliqū d̄ctat
tutor tanq̄ tutor r. rōne admīstratōis ad se p̄tinen
tis. r. hoc p̄stat. Quō p̄stat q. d̄ctat mala fide tanq̄
q. eñe? Quō dubitat q. mente d̄ctat. ¶ In p̄m
mo casu tenet solūmō actōe tutele nō ra. di. nec fur
tū: r. id tenet actōe tutele: q. in ea venit dānum cō
missum dolo vel lata culpa vel leuī ip̄i? tutoris. vt
C. arb. tu. l. quicquid. r. j. de re. iur. l. d̄ctus. r. j. l. i. in
p̄m. r. in hoc casu actōe furti nō tenet: q. datur pro
vero dolo tū. vt no. j. de fur. l. an furti. s. rōne. r. l. in
ter oēs. s. recte. S3 in p̄ casu nō est nec dol? nec cul
pa: s3 bona fides. vñ nō tenet de rōne dist. q. in ea
req̄rit dol? p̄sumpt? : vel ē p̄fidia: sed h. p̄stat d. bo
na fide. In scdo casu vbi fecit mala fide r. tanq̄ eñ
neus: r. tūc tenet trib? actōib?. Tenet eim actōe tu
tele rōne male admīstratōis: q. venit culpa vt dixi.
Itē tenet actōe de ra. di. q. cōpetit p̄pter p̄sumptū
doli. Itē actōe furti q. p̄petit p̄pter vex dolum. vt
d. s. rōne. faci. j. e. l. i. s. b. aut. In tertio casu qū dū
bitat tūc dat p̄p̄ria actōem de ra. di. cum nesciam?
vtrū fecerit tanq̄ tutor? vel tanq̄ eñe? : lex p̄sumit
q. p̄ p̄fidia d̄xit: r. sic p̄pter istā p̄sumptā p̄fidia d̄a
tur actio de ra. di. Furti aut actio nō p̄petit: q. ista
exigit vex dolum vt dixi: r. h. est p̄sumpt? : r. in h. cas
su repit d̄tia inter furē eñeum r. tutorē. Itā fur eñ
neus magis punif q. tutor p̄pter velamē admīstra
tōis. facit ad hoc. l. tres tutores. s. i. d. ad. tu. f3 dy.

Tutor pupillo a
i
Omnibus: ctione tutele dī
recta de gestis ac neglectis p̄pter do
lū seu culpā leuē: ac de aucte sibi p̄stū
ta in donādo cā mortis seu interuīuos tenet redde
rerōnem: s3 tal? donatio sit eidē tanq̄ testī factio i
terdicta. h. d. fm Rai. ¶ Dñi aduertatis bñ istam
materiā: q. est quotidiana r. de pane q̄rendo f3 qd
dicit Rai. ibi tutor circa admīstratōnem: r. sic non
ob. l. neq. j. d. re. iur. r. vide qd. no. ibi i iudicio. i. actō
ne tutele aliqū vtili aliqū d̄recta r3 dy. ibi c̄p̄a lata
r. leuem. vt in. l. q̄cquid. C. arb. tu. Ibi donatōem:
quā fecit p̄ traditōem. Itāz illo mō p̄ficiat. vt. l. inter
mortis. j. de do. cā mor. r. sic pupill? facit expensas
ad recuperandū. p. q̄bus agit d. tutorē fm Ja. de are.
Itē agit ad alia dāna. vt. l. fi. C. si tu. vel cur. ibi ter
neat ad id qd. interest pupillī nō donasse fm Dy.
Ibi p̄mittēde. r. de voluntate p̄ris sui fm Rai. j. de
do. cā mor. l. cū his. r. dixi. j. de testa. l. q. in p̄tate. r. h.
est multū pulch̄rū dictū. ibi plerūq. i. regulr. Fallit
tū qūq. r. hoc sequit fm Dy. ¶ Et sic nota p. n̄bo
plerūq. s3 est casus d̄ri excepti. facit. s. cōmo. l. si vt
certo. s. cōmodati. r. s. de tutel. l. tutela. r. l. plerūq.
fm Tho. de for. ¶ Et no. hūc tex. q. quotidie alle
gat ad hoc. verbuz sepe facit d. hos casus spāles. l.
qd. in die. s. fuo. j. de p̄di. r. demō. fm Dy. ibi q̄bus
rē. Ecce casus p̄pter q̄s dixi. s. plerūq. ibi interue
niēte. subaudi maxime: q. idē ē sine eo. j. ti. l. i. q. filii.
fm Dy. Ibi alite sunt. nisi h̄iet dotē penes se. vt. d.
l. q. filii. S3 Rai. dicit q. ista. l. videt dicere d̄rium
s. q. ē si h̄eat dotē soroz nihilominus tenet eā alere
vt ibi dixi. ibi officii. Itā. q. si interest alicui? rōne
affectōis q. pōt agere. facit. s. mā. l. cū fu? r. hoc fac
ad id qd. no. j. de ver. ob. l. liber h̄o. de q. dixi insti. de
inuti. stpi. s. alteri. ¶ Glo. opp. in aut. vt h̄i q. ob. s.

fi. coll. vi. q. teneat iurare rē. So. illud est d iure nouo: qd
 di. vt glo. Querit glo. q est rō q donatio cā mortis p
 mittit fieri a pupillo. Rñ. r bñ. vt. l. diu. de lib. cā. Fallit
 q: filiūfamil. nō pōt testari et de voluntate pīna: s; pōt do
 nare cā mortis de p̄sensu p̄is. vt. l. tā hīs. j. d. do. cau. mor.
 s; certe ista magis eq̄pantur d̄ctui inter viuos. vt no. glo.
 d. do. ple. l. ij. s. fi. qre glo. bñ dicit: q: loquit in vltima volū
 tate fm quosdā dicit: s; tunc restabit q: rō nō erit bona: qā
 vult reddē rōnem qre al's nō p̄mittit pupillo donare cau
 sa mortis. **Item** qrit glo. ad qd teneat substituto vel legitio
 ipi pupillo tutor: si donatio ista nō valuit. Et rñde vt glo.
 in. l. si. si tu. vel cur. dic q in electōe pupilli est vtrū velit vē
 dicare vel dicē donatōem valere: r ppter h̄ d̄ tutorē agef
 ad intēreē suū. nā quotiēs d̄ctus est ipso iure null? fauore
 alicui? ille pōt dicere d̄ctū valē. vt. l. si res. s. i. de iur. do. r
 no. s. de dolo. l. elegāter. in prin. Tenebit tñ hoc casu pup
 pill? cedere actōem tutori d̄ illū donatariū. ar. j. de re. eo.
 l. illicite. r. s. de admī. tu. l. tutores q. s. p̄culo. fm Ja. d. are.
Glo. qrit: nunqd talis donatio valēt cū decreto. Rñde
 vt glo. **Et** glo. no. p plenitudine hui? principij q duo
 singularia distinctiue posita copulant p̄lat: vt ibi. aut sub
 stituit? et q̄reret rē. facit. j. de acq. h. l. p. s. i.

Sed nonnullos. Tutor alimenta p̄stita de facul
 tatibus pupilli valde amplis dūta
 rat eius mri vel forozū egētis pōt imputare decreto iudic
 is sibi vel ipi? substitutis: r negligentia istud amittēs
 eis tutele actōne teneat: s; si mun? eidem miserit nuptias
 le. h. d. ibi diminuendū. et inter viuos. ibi decreto. s. iudicij
 ibi interueniet. idē sine eo. vt. s. e. l. si filiū. ibi forozū. pupilli.
 ibi ei. l. eo mortuo. ibi q̄rentes. i. d. querētes.

Officio. Tutor libzū rōnum officere ac reddere pup
 p̄llo teneat: al's tutele iudicio obligat. h. d. l.
 fm Rai. ibi officere: r ei? formā vide in Spe. de instru. edf.
 x. p̄oro. An aut sit credendū libro rōnum in expēs. Dic
 aut expēs sunt magne: r tñc non credit sibi. Aut sunt mo
 dice: r tñc credit p ea q no. in Spe. in. d. s. qd si executor. r
 p Rai. in. l. si. in d̄putatōe de iure deli. Debet tñ h̄ cas
 su adhiberi factm tutoris. ar. ei? qd nota. j. si cui plusq̄ p. l.
 fal. l. diu. C. de dona. l. si q̄s p redemptōe. p̄dicta glo. q est
 j. de fal. l. v. x. q equipat fideicommissarium r tutorē. Nec
 ob. l. lucr? s. tutelis. s. de admī. tu. vbi videt statū rōnibus
 tutoris in oib?: qz ibi d̄ est sunt fm Rai. l. s. De. videt sen
 tire d̄rium. C. de epi. r de. l. id qd paupib?. vbi d̄ h̄ p Rai.
 ibi r pupillo. non solū q̄tum ad calculū imponendū: s; etiā
 ad reddendū ipm volumē chartaz rōnis. ar. l. cū fu. j. d. cō
 di. r demon. fm Old. r hoc facit. s. de admī. tu. l. lucius.
 s. tutelis. r ita est in quolibet admīstratore q teneat reddē
 rōnes vt debeat reddere ipsū libzū rōnū d̄no. facit. j. de
 li. l. si. s. inter cetera. r. j. de manu. te. l. si ita fuerit. vbi vlt
 det q̄si ter. r si quidē nō reddat tenebit ad intēreē declarā
 dum p iuramentū in litē. s. de admī. tu. l. tutor q̄ repertorū.
 Et si p̄t rōz a tutore vlt a pcuratore tuo: ipse nō tñc teneat
 ad h̄c. s. rōnem reddere s; et ipsum libzū rōnū. i. volumē
 chartaz teneat sibi restituere: alioqn iuraf d̄ est in litē. vt. s.
 dixi. qd bñ teneas mēti. **In** hoc. s. p rōnib? nō factis r
 non exhibit. glo. opp. ad totū titulū de edēdo. Et solue vt
 glo. r nota. gl. cui hētis silem in. l. i. C. de edē. r. l. quedā. s.
 de edēdo. **Vel** dic clar? circa istā materiam s; Dy. q aut
 rōnes petunt exhiberi sedario vel incidenter gra alicuius
 iudicij inchoati: r tñc sine p̄cesserit d̄ct? cui? occasione cō
 lecte sunt rōes: pōt h̄re locū officij iudicis: qd locū habet
 vbi et actio ordinaria locum h̄z cū non imploretur princij
 paliter s; incidenter. vt. s. de rei ven. l. nō solū. r de edī. edī.
 l. ediles. s. itē sciendū. r. l. q si nolit. s. culpā. e. t. facit qd no
 ta. C. de positi. l. iij. r de iud. l. i. Aut petunt rōnes exhibe
 ri p̄ncipalr: tñc aut ex illo d̄ctu vlt q̄si ex quo petunt edī rō
 nes. p̄gredit aliq̄ ordinaria: tñc agit illa actōe vt h̄: que d̄
 scendit ex illo d̄ctu vel q̄si. vt. l. qdā. s. de edē. Aut non p̄e
 cessit d̄ct? r tñc imploret officij iudicis: r nō exhibitis rō
 nib? agit ad intēreē actōe in factū: vel p officij iudicis pe

tif fieri p̄denatio ad intēreē. vt. l. si q̄s ex argentarijs. s. ex
 hoc edicto. s. de edē. ex quolibet eim edicto orit actio in fa
 ctū. insti. de interdi. s. si. r no. insti. de act. s. alie. qd est nor.
 r ibi dixi. r no. s. nau. cau. sta. l. i. in fi. fm Dy. Et p hoc pas
 tet rñsum ad d̄ctū. de. l. qdā. ad istum. s. qz in istis ex d̄ctu vlt
 q̄si orit actio ordinaria. **Preterea** ibi loquit in argētario:
 lz interueniat mādātū: tñ actio ordinaria nō nascitur: quia
 mādātum nō fit gratuitū: qd eē d̄z. vt. s. man. l. i. sed fit rōe
 publici officij. r sic in illo casu h̄z locū solū iudicis officium
 ar. s. si mēf. fal. mo. dir. l. i. s. i. r. j. de va. r exordi. cogn. l. i. s.
 i. **Et** hoc t̄z Buil. in. d. l. quedā. r. C. de edē. l. edita. in prin.
 r teneas bñ cordi. **Item** qrit glo. r aduerte bñ qz e not.
 r singularis casus nunqd d̄ tutorē nō edentē rōnem iuref
 in litē. Et rñde vt glo. r no. glo. q est valde not. r forte non
 repis sibi silem: q dicit q d̄ tutorē nō edentē rōez vlt nō red
 dentē illas seu restituentē iurat in litē. facit qd dixi in tex. p
 Ja. de are. s. in x. pupillo. vbi allegat ad h. l. tutor q̄ repto
 rium. in pn. q̄b? ll. quidā rñdent q ille. ll. loquunt in inuen
 tarlo. p glo. tñ facit. s. mā. l. dolo. r. l. si pcurator. s. dolo. e.
 ti. r. s. se. vbi eq̄pat inuentariū cū libro rōnum. r h̄c glo. r̄z
 Rai. p. l. i. de in litē iurā. cū sua glo. r p. l. alio. e. ti. vbi de h̄
 p eū. r ita dicit ipse sibi p̄suluisse in ciuitate flozē. hoc et t̄z
 Ja. de are. vt dixi. s. in tex.

De seruis. Inuentarium ac libzū rōnum pupillo ex
 hiberi tutore cessante sui negocia geren
 tes p̄nt interrogari simplr r cū tormentis r sine. idē si fraus
 in scribēdis rōnib? p tutores ip̄sis imputet. h. d. fm Rai.
 ibi de suis. s. pupillo. ibi interrogatōes. s. sine tormentis. ibi
 r qōnes. l. cū tormentis. j. de in iur. l. itē apud labeonē. s. q̄
 stionem. fm Rai. ibi rōnalia. Mo. b equipari inuentarium
 r libzū rōnum. qd facit p eo qd dixi. s. pri. s. ibi has rōes
 p̄scriptas a suis. **Mo.** q ratio p̄scripta a tertio facit ali
 qualem fidē: qd facit p eo qd no. C. de duen. sis. deb. li. x. l.
 si. r qd ibi dixi: r facit p eo qd no. s. de testi. l. iij. s. eiusdem
 hunc. s. posses p̄tinuare ad. s. s; nō nul

Preterea. las. s. e. qz idē repetit fm Dy. ibi numera
 tio. facit ad. q. que no. C. de p̄scrip. lon. tē. l. si minorē. r. C. d̄
 inof. do. l. i. videlz q̄ fili? non p̄pellat dotare m̄sem si vult
 nubere. facit ad h. s. de admī. tu. l. tutor. fm distinctionem
 glo. **Opp.** de. l. cū plures. de admī. tu. So. vt glo. r dic
 q̄ ibi erat mun? p̄suetū: h̄ nō nuptiale. Bar.

Si pupillus. Ibi p̄geam noluerit. expone qz. p et
 postp̄de. r dic p ea rē. nē erit tota pla
 na lra. Ibi noticiā: qz hēbit noticiā rez pupilloz fm Dy.
 ibi p̄standi. hoc intelligit q̄ interest poti? pupilli h̄re p̄tu
 torem q̄ admitti ei? excusatōem quā hēbat ppter paup̄ra
 tē fm Ja. de are. r sic nō ob. l. paup̄tas. de excu. tu. Ibi sup
 tus factos fide bona a tutore in litē: s; si lis nō eēt iuste
 mota. ar. l. quotiēs. s. sicut. s. de admī. tu. fm Dyn. facit. l. si
 bona fides. C. e. ti. r idē erit fm Rai. si fecit expēs in de
 fendēdo officium suū: qz dicebat nō iure dat? vel suspect?
 ar. l. si. C. de ordi. cog. r. l. i. C. de ne. ge. fm Rai. r tene mēti
 qz si tutor eēt remot? tanq̄ suspect?: r ipse facit multas ex
 pēs p̄ defendēdū se i ista lite in q̄ fuit accusat? de suspe
 cto q̄ possit eas repetē a pupillo. ibi p̄ficiat. hoc tñ dic: s; z
 determinatōem glo. l. idēqz. s. idē. s. man. vñ si eēt quidam
 rustic? r vellet ire eques. vel si eēt ali? r eēt ppe r vellet ire
 eques: istas expēs non d̄z solū pupill? vt ibi notatur.
Querit glo. nūquid isteliber? d̄z ali ab isto pupillo et
 si nō eēt tutor. Et rñde vt glo. **Querit** glo. nunqd ali?
 tutor q̄ liber? debeat h̄re alimēta si egeat a pupillo. **Ipe**
 t̄z q̄ sic p. l. in reb?. s. p̄nt. s. cōmo. r p. l. a tutorib?. in fi. C. d̄
 admī. tu. De hac. q. hēs p glo. q̄ allegat ad hoc istū tex. d̄ h̄
 j. dicit r dixi. s. de excu. tu. l. paup̄tas. r p̄ **Ipe.** insti. de tute.
 s. tutores. ergo rē.

Nunc tractemus. Ibi fideiussoz. r hoc si oēs erāt
 soluedo: als sec? vt sequit? s; si
 rē. in correis aut hoc iure est sec?: qz inter eos non diuidit
 et si fuerit soluēdo. vt. l. si diuisa. C. loca. r. s. loca. l. cū ap pe
 bit. fm Ja. de are. l. z hodie sit sec? p̄ aut. de duo. re. in pne.
 LLZ

coll. viij. que est posita. C. de duo. re. aut. b. ita. Ibi puenit
 r. videlz quilibet p q. tate p q. est soluendo in totu h. Dy.
 ibi gestu. r. ex coi culpa h. Dy. ibi coi. i. ab oibus tutorib?
 coiter comisso. ibi q. res. i. in p. p. r. delictu. ibi damni. facti
 ad. q. qua no. glo. C. ad. l. iul. de vi pu. l. q. multa. in glo. s. ca
 pitalis. als incipit corpora. na ibi q. rit glo. pone q. aliqs
 volebat inuade ticiu. ipse venit ad me q. ego iuuare euz
 r. p. misit p stipulatoem satisfacc r. restituere oia dana que
 ego possem p. se q. p. pter illud delictu. r. ego fui p. tent. mo
 q. rit an ego possum actoe madati agere vel ex stipulatoe
 ad danu qd fuero p. secut. dic vt ibi no. r. tene meti ista glo
 sam. ¶ Blo. opp. de. l. tutores. s. in est. s. de adm. tu. So.
 vt glo. ¶ Itē oppo. de. l. vt fideiussoz. j. de fideius. Sol. vt
 glo. q. illud in fideiussozib? istud in tutorib?. ¶ Sed tūc
 qro de rōne diuersitatis. Et gl. in. l. vt fideiussoz. assignat
 duplicē rōnem. Prima est: qz tutores accipiūt officiu ne
 cessitate fideiussores voluntate: r. p. p. terea facili? subuenit
 tutorib?. ar. de pcur. l. pcurator q. p. euictoe. r. qd ibi no. et
 s. q. satisfda. cog. l. fideiussoz. s. fi. r. h. rō est falsa: qz duo rei
 obligant ex voluntate: r. tū si vnus eoz soluat h. actōem d
 aliu sine cessione. vt. s. de duo. re. l. i. r. qd ibi no. Scdaz rō
 nē assignat glo. qz fideiussoz h. regressum d. resu. principa
 le: h. no h. regressum d. p. fideiussoz: s. tutor v. l. magrat? nō
 h. regressum d. aliu: r. iō vtilis actio pcedit sibi d. alium tu
 toze. Dec rō est falsa in vno casu. j. de ma. p. ue. l. q. si tutor.
 sed solū rōne obligatōis p. tutoris: fideiussoz rōne. p. p. ob
 ligatōis r. p. p. terea nō h. et actionē d. alium fideiussozem.
 And. de p. f. s. t. s. d. am rōem supra posita. Ad. l. si tutor. al
 leg. p. glo. r. i. det q. iura nō p. siderant casus singulares sed
 referit se ad ea q. frequētius accidit. allat. l. na ad ea. s. de
 legi. Hoc dictū nō est bonū: qz vbiq. h. locū rō d. h. e
 locū dictū r. ed. vt. s. de legi. l. nō oīum. r. qd ibi no. qre rē.
 Dñi de hac rōne h. tur p. glo. s. de trasac. l. i. vbi ipsa t. agit
 p. cedentes rōnes. ¶ De reddidit alia rōem: qz tutor gerit p. n.
 cipalr negocia p. tutoris: s. fideiussoz nō gerit p. n. cipalr
 negocia fideiussoz: sed negocia rei. r. p. p. terea nō h. acti
 onē d. fideiussozem nisi cessam: qz inspicim? qd p. n. cipalr
 fit non in p. n. iam. vt. s. de auc. tu. l. i. in prin. r. de aq. quot. r.
 est. l. i. s. aq. Hanc rōnem t. agit glo. s. de ne. ge. l. ex facto.
 fm Ja. de are. r. in. d. l. vt fideiussoz. ¶ Querit gl. qn. ipi
 cimus vtrū tutores sint soluēdo vel nō. Et r. i. de vt glo.
 ¶ Querit glo. pone q. nlls gestit: ita q. alter eoz est p. dē
 nat? nunqd erit idē qd in isto vltimo casu. R. i. de vt glo.
 ¶ Querit glo. r. aduerte qz ista glo. est valde no. r. oī die
 pōt p. tinguere de facto. pone q. tutores gesserūt dolo. nunq
 quid h. eant saltē b. n. f. i. c. i. u. m. diuisionis. Bl. r. i. det distinguē
 do: r. dic vt in glo. ¶ Ex q. no. q. b. n. f. i. c. i. u. m. diuisionis p. cedi
 tur tutorib? dolo: s. h. b. n. f. i. c. i. u. m. cessionis nō h. eant. p. Azo
 ne facit. l. pe. j. de ma. p. ue. opi. tū est falsa. vt nota. in. l. i. s. fi
 p. f. es. s. de adm. tu. fm Rai. Alr ipse dicit. C. de trasac. l. i.
 vbi de hoc h. es p. glo. tū p. Azo. t. z. glo. de cur. bo. d. a. l. i. s. s.
 fi. Doc. C. de trasac. l. i. tenēt opi. glo. nā h. non p. cedit in
 tex. b. n. f. i. c. i. u. m. cessionis qd est mai? tū p. cedit beneficiū diu
 sionis qd est minus. nā diuio petiū p. exceptōem: r. cessio
 petiū p. actōem: r. facilius p. cedit exceptio q. actio. vt. l. i. s.
 q. ait. j. de sup. l. r. j. de acti. r. ob. ar. l. artian?. ¶ Contra h.
 op. de. l. si p. cedat. j. de fideius. breuiter dic fm Rai. q. aut
 b. n. f. i. c. i. u. m. diuisionis petiū p. modū agendi: vt est in casu. l.
 si p. cedat. j. de fideius. r. tūc sit vera opi. Azo. Aut p. modū
 excipiendi. r. sit h. a. opi. glo. ¶ Ultimo circa istū. s. disti
 guit Dy. q. aut pueniunt gerētes officium publicū aucto
 ritate r. vtilitate: aut gerentes publicū auctoritate r. vtili
 tate p. iuatu? p. casu aut gesserunt oēs fil: r. tenet quilibet
 insolidū: r. eis exclusis puenit ad noiatoem. vt. C. quo q. s.
 ordi. p. ue. l. si. l. i. r. i. Aut gesserūt oēs diuisionis: r. tūc aut erat
 facta diuio a seipsis: aut a i. dice: r. p. sequaris vt plene no
 ta. istud. j. ad muni. l. in p. res. r. C. de p. ue. fil. l. qm. In scdo
 dic vt h. plene h. es no. p. glo. r. j. s. se. r. C. de trasac. l. i. r. isti.
 de satis. s. fi. r. l. i. j. C. de ad. tur. In tertio casu dic vt h. es. s.
 mā. l. creditoz. s. duob? r. de p. cu. l. plurib? q. no.

Usque adeo. Blo. i. intelligit istū tex. duob? mōis.
 ex isto intellectu h. es notare q. illa sunt paria tutelā nō eē
 diuisam p. aliquez: r. eē diuisam a tutorib? inter se fm opt.
 gl. Ja. de are. t. z. s. r. i. qz p. casu pōt pueniri gerēs q. nō ge
 rens. Scdo casu pōt pueniri nō gerens: qz videt gessisse
 p. collegā. allat. l. tres tutores. s. nō solū. de adm. tu. p. ipso
 et facit. l. i. de ma. p. ue. l. z. glo. magna post mediū alr intelli
 git illā. Scdo mō intelligit glo. qn. oēs gesserunt tū diuisa
 fuerit administratio a testatore vel iudice. r. p. p. terea isto ca
 su prius puenit magrat? q. tutor rē. Dñi iste scds intel
 lect? est falsus: qz nō est diuisa a testatore vel a iudice p. r.
 puenitur magrat? et in illis casib? marcelli. vt. s. de adm.
 tu. l. i. l. i. s. cū testō. r. sentit glo. magna indistincte ibi si
 vn? gessit: alr nō rē. fm Dy. l. z. Rai. appropriat sibi. Te
 neas g. primā positōem q. vnus tū admistravit. ibi qd tū
 rē. ver. r. aduerte q. iste n. intelligit duob? mōis fm glo.
 ¶ Uno mō fm q. h. es in tex. no. ita q. non supabundat. r. iste
 fuit intellect? Jo. Alio mō q. supabundat. r. iste fuit intel
 lect? Bul. Marcell? dicebat p. r. p. ueniri tutorem nō ge
 rentē q. magrat? cui? dictum est vez duob? casib? s. i. quā
 do pōt imputari tutori nō gerētī q. fecit eū suspectū. vt q.
 satisfda. non exegit a tutore admistrāte. Impator dicebat
 eō scz prius pueniri magratū q. tutore nō gerentē: r. eius
 dictū filr est vez. Fallit tū in duob? casib? in q. bus p. r. cō
 uenit non gerēs q. magrat?. Unus est qn. pōt facē susper
 ctum r. nō facit. Alius est qn. potuisset sibi nō gerenti ipu
 tari: qz nō exegerit satisfdatōem a gerente. Et sic p. z. sine tes
 neas intellectu Jo. sine Bul. q. idē est intellect? in effectu
 sibi cō tutor. s. q. nō admistravit fm Dy. voluit et in casib?
 istis nō gerentē pueniri ante q. magratū fm vtrūq. intel
 lectū. ¶ Blo. opp. r. h. es glo. magnā pleni? distinguētē
 q. alia q. sit in corpore iuris. r. no. bñ. ¶ Et oppo. de. l. i. in
 prin. de ma. p. ue. Et sol. vt gl. ¶ Qd accipio glo. magnā
 r. oppo. de. l. si tutor. de adm. tu. Blo. soluit r. distingue vt
 glo. r. dñ allat. l. i. j. C. de adm. tu. dic r. hoc est vez si pueni
 untur p. factis. Si nō de neglectis: r. tūc aut erat cōnera
 gestis r. tūc erit idē qd in gestis: aut erant sepata: r. tūc
 nō gerēs tenet pariter cū gerēte. vt. l. tutores q. post. in. fi.
 s. de adm. tu. r. l. tres tutores. s. itez. e. ti. Et ita intelligas
 istū tex. fm Dy. q. multū declarat istā materiam r. vbi allat
 l. duo. de ma. p. ue. dic si oēs sunt eiusdez gñis: se? si diuer
 si. s. de adm. tu. l. i. l. i. s. cū testō. vbi de hoc dicit. r. vbi
 alle. l. luti? s. pe. dic r. p. hoc est falsa prima glo. vt ibi dicit.
 ibi q. ttuo. In alijs autē casibus multo magis puenitur.
 ¶ Itē oppo. de. l. i. de ma. p. ue. r. recitat glo. ibi. s. h. is autē
 vbi. ¶ No. q. inspicimus illd qd est aptitudiē r. nō id
 qd est in actu: r. ad hoc quotidie allat ista glo. h. et in. s. h. i. s.
 vbi. r. j. de aq. quo. r. est. l. i. s. aq. r. insti. de act. s. p. iudici
 ales. r. in p. h. insti. in prin. r. ibi dixi. facit. j. de aur. r. ar. l.
 l. r. si non sint. s. qd g. r. j. de p. di. r. demon. l. h. p. ditio. r. tene
 as istā gl. menti q. est satis plana in materia sua: r. cū ea in
 gas glo. que est. C. de adm. tu. l. i. j. r. de trasac. l. i. r. insti. s.
 satisfda. tu. s. r. h. etis plene istā materiam. ¶ Ultimo glo. al
 legat p. cor. l. i. j. de p. ue. fi. debi. r. j. ad muni. l. impatores.
 dic vt in q. libet eaz plene no. q. tum ē in officio publico au
 ctoritate r. vtilitate. Blo. r. filēs q. s. allegant supius loquū
 tur in officio publico aucte.

Hanc actionem. Blo. oppo. C. de h. r. u. p. totum.
 So. vt glo. r. hoc ē vez vbi h. es
 tutoris puenit ex eius p. sona. Sz qd si puenit ex p. p. ua p
 sona. nunqd tenet de leui culpa. Blo. dicit q. sic in. l. p. cur
 rator. de ne. ge. Blo. t. z. s. r. i. m. in. l. cū oñdim? s. i. de fid. tu.
 vbi de hoc dicit. r. no. bñ istā glo. ¶ Itē op. de. l. ex plurib?
 de adm. tu. So. vt glo.

Non tantum. Ibi actōes. q. ttuo. remedia h. z. h. r. u.
 tor. l. diuisionis r. cessionis r. vtilis au
 ctionis r. alteri? puenitōis p. r. siēde fm Ja. de are. ¶ Et
 oppo. de. l. pemptorias. C. sentē. rescin. nō pos. So. vt glo.

2 glo. inducit filia b: qre dic 2 est rō p ista glo. qz exceptio non tollit iniquitate snie: 2 sic dī posse post sniaz opponi. ar. eoz que no. in. d. l. i. p. Rai.

De rationibus. Ibi de rōnibz. cui regulam vide plene p Dy. 2 Koff. in titu. de ra. di. fm Rai. 2 vide p Dy. s. eo. in rubrica. 2 ibi dixi vobis vñ ista actio 2 filies trahit originē. ibi tutores videbuntur tutores restarij ex inq̄stōe dati: non tñ hac actōe: cū ista actio dat rōne pfidie psumpte. vt dixi. s. e. in rub. s. in istis cessat pfidia: cū fides eoz 2 industria sunt approbate. hoc tñ non est vtz p hūc. s. fm Dy. qz probatio nō tollit psumptionē. vt. s. qd me. cau. l. nō est n̄sile. ibi erūt. i. cesserunt. cū ista actio non det donec gerit. vt. j. e. l. i. fm Dy. 2 no.

Considerandū. Ibi actōe d ra. di. q̄ dat i dupli. ibi iterit singlr vltra cōe itereē. ibi est mationē. dicit glo. s. qd in actōe furti: nūquid duplicet p̄ci um rei vel itereē. dic vt no. j. de fur. l. si quis. s. i. 2. l. in furti. in principio.

In tutela. Iste. s. est aliquatulum difficil p rōnes q reddunt in eo vel infra se. id aduerte. Ibi acti. itereē solū p̄stitū qd venit in actōe tutele. Ibi nō potest eē ē q̄ten? ep? in ea. ibi est de q̄ est acti actōe d ra. di. Et est rō: qz pcedunt ex administratōe pfidie gesta s. 3. Ja. de ra. 2 sic ex vna q̄litate facti. ibi hēbat actōem de ra. dist. Ibi furti. hec est rō: qz diuersitas primeue originis facit videri diuersa. 2 p oīs ē obligatōes ē? ex diuersis factis d scendētes. C. Blo. op. de. l. ij. vi bo. rap. de. l. q̄ seruū. in si. de act. 2 ob. So. vt glo. in solone. ibi nā hoc. j. de ra. dist. 2 vbi dicit ista. dic. l. furti. 2 ita expones gl. totā. In si. glo. dic et sic ista actōes descēdant ex eodē facto: tñ oriūnt ex diuer sis q̄litatib? eiusdē facti. nā iste tutor diuersis respectibus obligat. Vno mō vt tutor obligat. Alio mō obligat vt q̄ liber rem alienā suscipiēs: 2 tñ obligat rōne furti. sicut di cū? in milite vendēte arma q̄ tenet vt miles: 2 tenet vt q̄ liber. vt. l. qdā. j. de penis. Preterea q̄ qz hnt diuersam ori gine admittunt iste ples actōes ex diuersis q̄litatib? eius dē facti descēdentes: sicut opatiunt se vbi ex diuersis facti descēdunt. vt. j. de p̄na. deli. l. nunq̄. Sciam? tñ q̄ Kof. in ista materia tñ in libellis suis sup ista actōe q̄ actio d ra. di. furti: 2 tutele tollunt ad inuicem in eo q̄ currunt: s. i. eo q̄ est p? in vna q̄ in alia nō tollunt. qd est falsuz fm Old. 2 Dy. p hunc tex. Querit gl. nunq̄d possit agi ad penaz lz fuerit acti actōe tutele. Et rñde vt glo. 2 p. j. l. p. r. 2 ibi videas. Dñi rōnes istoz casuū p̄sistūt multū in intellectu: 2 id aduertat hñ. Et q̄ro p de rōne q̄re actio tutele tollitur p actōem de ra. di. 2 ed. Tex. videt assignare rōnem: qz descēdit ex obligatōe. Contra qd oppo. fm Dy. cur ius vba sibi Rai. appropriat: actio tutele descēdit ex qua si actio: illa de ra. di. descēdit ex maleficio. vt. l. ex maleficio is. s. tutele. de ac. 2 obli. 2. l. tres tutores. in p̄nci. de admī. tu. So. fm Dy. id censet vna obligatio: qz descēdunt ex vna qualitate. s. ex intercessione nō dolosa. vt. s. dixi. C. Itē q̄ro: vñ pcedit istud mirabile q̄ actio furti 2 actio de ra. di. q̄ sunt penales nō tollūt se ad inuicē 2 regulā oīum. ll. d. mū? dos: dic q̄ rō est: qz hnt diuersam originē. nam actio furti nascit ex intercessione dolosa. actio de ra. di. nascit ex non dolosa: 2 sic lz idē sunt in effectu: cēsēt diuersa ppter diuer sas origines. Contra qd oppo. de. l. stat. s. q̄ si fraude vbi dī? q̄ ē ex dolosa p̄petit actio de ra. di. 2 sic hnt ibi eā dem originē. So. fm Dy. nos debem? inspicere primenaz naturā actōis. de ra. di. q̄ fuit ex p̄ctatōe non dolosa: nō se cū dariam vbi p̄petit ex dolosa. facit. s. de auc. tu. l. i. in p̄nci. Quero q̄ est rō quare p̄ditio furtiua tollit se ad inuicē cem cū ac. de ra. di. statim sequēt. dic rō est: qz postq̄ fuit acti p̄ditioe furtiua: nihilomin? remanet actio furti. s. de p̄di. fur. l. ij. 2 sic cū sit p̄sum istā agēti p̄mo ad rem: qz hz eā actōe furtiua. Itē ad penā: qz hnt ex actōe furti nō p̄petit sibi actio de ra. di. s. hoc videt falsum: qz ē p istā actōem vbi est acti actōe furti deberet releuari ab actōne de ra. di. q̄ restat sibi ad rem petēdā. Ad qd rñdeo q̄ ibi nō

tollit: qz ra. di. remanet: 2 ad rē eo casu nō ad penā p̄petit. Contra qd op. de. l. centū capue. s. de eo qd cer. lo. qz vbi pō: q̄s agere ad penā 2 ad rem 2 accipit rē solā: nihilomin? nus agit ad penā: ita b: lz agatur actōe furti ad rē deberet posse agi actōe de ra. di. ad penā. Ad qd rñdet Dy. q̄ illd onus qd remanet 2 reum: qz pōt agere actōe furti 2 cū tol lit d̄rium. Ista oia sunt vba Dy. lz Rai. appropriat sibi ipsa in recollectis. C. Itē opp. fm Rai. q̄ p̄ditio furtiua non tollit penalē. vt. l. ij. s. de p̄di. fur. 2. l. si p̄gnora. s. cum fur. de fur. So. ibi loquit in fure ex neo: h in tutorz cuz quo mī? agit. vt. s. de admī. tu. l. tutores. Vel dic q̄ ista non ē mere penalīs. arg. d. l. ij. 2 ibi loquit in mere penalī. facit. s. nau. cau. sta. l. idē. s. fi. So. p ea q̄. s. dixi p Dy. q̄ istud est i actōe furti q̄ remanet actori. facit qd no. Rai. j. de publi. l. i. s. in querit. in p̄ma qd. glo. Ego omisi ibi vñū dicere. di cit glo. q̄ actio tutele 2 actio de ra. di. 2. Dixi q̄ Kof. t. 3. s. rium. ar. j. vi bo. rap. l. i. als. ij. dic q̄ illud nō est vtz: qz illd hz locum vbi sunt actōes diuersē.

Hanc actionem. Ibi p̄sonis. s. bonozū possessorū bus 2 alijs succedētib? pupillo. fm Dy. 2 b glo. que est inducta de iure ciuili. vt insti. de p. pe. 2 tē. ac. in p̄nci. fm Rai. C. Blo. op. de. s. hanc actōem vt in h̄de. s. hac eadē. l. So. vt glo. Querit glo. nunq̄d aliquo casu dat in heredē. Et sol. vt glo. dic forte in illo sim pliciter nō dabat 2 h̄dem: cū hēbat actōem tutele. ar. s. d calū. l. hec actio. fm Ja. de are.

Etione. Ibi aīo. qd expresse oz p̄bart: in du? bio non p̄sumit aius fraudādū in tu? toze. s. de admī. tu. l. tres tutores. 2 ibi no. Ibi nō tollent. alij hnt sine non: 2 male fm Dy. ibi hoc iudiciū. s. d ra. di. C. Blo. op. de. l. q̄ fuum. de ac. 2 obli. So. vt gl. 2 dic vt dixi. s. e. l. i. s. in tutela. Querit glo. nūquid hēat locū actio de ra. di. vbi factū est aliqd non dolo. Et rñde vt gl. Ex qua no. q̄ culpa sua tenet ista actōe. sile not. s. e. l. i. s. in tutela. in glo. Ibi sit glo. t. 3. d̄rium insti. de attī. tuto. s. si. sed ista glo. est falsa vt ibi dixi p De. 2 teneas bñ men? ti. qz Rai. nō facit mentionē.

In tutela. Ista. l. intelligit duob? modis 2 vt q̄ ē plan? intellectus: 2 vterq̄ ē in glo. ibi ne. ge. scz d̄riam fm scdam lec. quā t. 3. Dy. ibi absit. als abfuturū sit vel abeē videt p eo q̄ est obliga tus: 2 in scdo intellectu p eo q̄ glo. dicit 2 sic de alijs sup? pleas. Et dicas fm hoc q̄ dī cauēri a tutore vel procurat ore vel sibi. Blo. expediū sup tex.

Si finita. Ibi agi. ex b̄ p̄nci. diungēdo ipsuz cū glo. p q̄s alkaf: quarū vna est su per rubri. alta est in. l. si adhuc. s. e. possz dici cauil lando: qz tñ dicat nata actio q̄ pōt intētari qd tñ ē falsuz vt p. 3. in obligatōe in dī. et plene hēs in. l. eñ q̄ calendis. s. pe. de ver. obli. Ista. l. non ob. qz male allegat p glo. qz licz nō possz agi: tñ sequit q̄ non sit nata: imo est nata actio: vt h p Dy. Et de hoc plene vide p Azo. in. l. tutor q̄ rep̄ torium. s. de admī. tu. Blo. tenet cōiter vbiq̄ q̄ non sit na ta durate tutela. Querit glo. nunq̄d actōne d̄ria tutele possit agi aī finita tutelā. Et rñde vt glo.

Silium. Ibi teneri. 2 insolidū. C. Blo. op. de. l. si filio s. filiusfam. j. de ac. 2 obli. Et rñde vt glo. non aut tenet insolidū. vt. l. si filio. j. e.

Si adhuc. Ibi p̄sumet. C. Blo. q̄rit qñ hēat locum istud. Et rñde vt glo.

Cum furiosi. Ibi ne. ge. gñalr p tota administrati one. 2 no. C. de admī. tut. l. ij. ibi in hac actōe. s. ne. ge. C. Blo. op. de. l. rōnes. C. de admī. tu. Et sol. vt in glo. Dic d̄rium nota. fm aliquos. in. l. si cum tutor. j. e. 2 ibi dicā. Querit glo. 2 aduerte ad eā: 2 est valde no tabilis. Querit glo. 2 aduerte ad eā: 2 est valde no dic bec rō nō videt vera. nā curaroz impuberis pōt statim pueniri: et administratōe durate: 2 certū est tñ eius curā pu bertate finiri. vt hēs glo. in. l. nā 2 fu? s. cum negocia. d. ne. ge. Si illa glo. eēt vera crederē istam rōnem eē falsam: 2 sic

dico curatore impuberis non posse pueniri ad ministrato ne durate gñali actōe ne. ge. s. pueniri furti ex stipione rē pu. sal. fo. vt hētis in. l. si adhuc. s. i. j. e. r. sic rō gl. restat vera. et eadē rōne crederē curatorem datū bonis absentis: qd̄ fieri pōt vt statim dicā in. l. si pupill. s. tutori. j. e. posse pueniri qñcūq; ēt durante ad ministrato: tñ nesciam qñ ad ministratio finiat qd̄ credo. r. teneam istud brocardū cordi: qd̄ est nota. Cōtra istū. s. op. de. l. iij. s. non tñ. s. de suspe. tut. vbi dī curatōrē furiosū posse accusari de suspecto: r. tñ certū est qd̄ accusatio suspecti non cōpetit qñ tutor r. curatōr pñt pueniri alia actōe. vt. e. l. s. queri pōt. Credo q. s. non tñ. d. intelligi qd̄ non hēat p tūtorē: qz conuenit eum de facto: l. de iure possit pueniri: r. sic ppetit actio suspecti q̄ cōpetit plurib; psonis ante qd̄ pcedat actio p ad ministratio. r. tene bene menti.

S **Tutor.** Ibi vt reddat. expone vt gl. Vel dic plenius. l. vt reddat pecuniā de posita vel cōmodatā: r. sic eā petebat pupill; ab eo fm Dy. C Sed tunc ob. id qd̄ statim sequit in tex. Ibi p dicit posse rē. r. est rō: qz turpiter accepta rē. Cñ credo q̄ itel lectus Dy. nō est bon; Blo. allegat p pcor. l. si. de p dī. ob tur. cau. dic vt ibi no. sec; est aut in actōe ex stipulatu vel ex testō. vt. d. l. si. r. rō ibi no. q̄ rō non placet mihi ppter actio nē ex testō q̄ hz naturā bonē fidei. vt. l. in minor. C. in q. ca. in inte. re. non est ne. possit eē rō: qz magis frangit q̄s fidē vbi dī cū eo: vel pdecessor me; cū q̄ reputor eadez psona vt in aut. de iureiur. a mo. p. in prin. q̄ vbi dīr alit; r. ad uerte bñ istud. Blo. q̄rit: nunq̄d extinguat actio nra cōmodati ppter actōem tutele. Rñde vt glo. dic r. utilitas ē in hoc: qz in ista obligatōe sunt obligati fideiussores. vt. l. quoties. s. i. de admī. tu.

S **Filius.** Ibi noie. p eo dolo quē post emanatōe cōmissit rē. No. ex hac. l. q̄ fideiusso qua tenetur p; p filio inducta p. l. iij. j. ad muni. r. C. de si. fa. r. quead. pa. l. ij. li. x. finit cum fili; effectus est sui iuris: qd̄ est vtz fm Ja. de are. qd̄ intelligas p tpe sequenti nō pcedenti fm istū tex. Dicit dñs Oldr. q̄ ille. l. nō exprimit qd̄ teneat in solidū: s; iste tex. in. l. tria ones. ra. r. l. ij. s. de excu. tu. vbi p; tenet sicut si ipse ad ministrasset: r. id forte als tenet de peculio. S; tu hēs casum. j. e. l. si fili; r. teneas menti. Bar

S **Pupillus.** Blo. op. de aut. vt hī q̄ ob. s. i. coll. vi. quā hēs in aut. minoruz C. qñmu. tu. offi. fun. po. Blo. rñdet qd̄ repellit. dic immo nō repellit: s; d; sibi ad iungi curatōr. vt p; i. d. s. i. r. i. s. sed r. si q̄s. e. ti. r. no. s. de auc. tu. l. i. facti. s. de excu. tuto. l. p; ppter. fm Dymum r. Rai. r. sic glo. est falsa fm eos. vel dic qd̄ glo. hz respectū vbi pupilli successerunt ante qd̄ haberēt tūtorē: r. sic tpe tutele delate inuenit iam creditor ipi; tūtoris vnde salua reuerētia eorum glo. videt mihi vera: r. potest saluari.

S **Si tutor.** Ibi fideiussores. accipe recōueniunt qd̄ est. j. r. i. j. vt leg. no. ca. l. postq̄. videt qd̄ ibi p; sulat legatarijs p pcuratōrē datū bonis capti ab hostib;. Nec ob. illa. l. post qd̄. ad istā. l. vbi dī qd̄ fideiussores capti ab hostib; pueniri non pñt ipso exite in captiuitate: qz ibi obligatio cepit pter p dītōis euentū eo tpe quo ille erat iā capt; r. sic cñ nō posset hēe initium d; spm principale: non pōt hēe d; fideiussores. vt. j. de fideiuf. l. fideiussores obligari. in prin. sed h obligatio erat cepta eo tpe quo erat capt; in ciuitate: l; postea eximat de medio: r. nihilomin; fideiussores remanent obligati. ar. s. de admī. tu. l. siue hī dī. in prin. C Itē non ob. l. hacten;. s. de p. pe. vbi tpe quo ille est capt; pōt pstitui ab alio: qz obligatio pstituti non est accessoria s; principa lis. ar. e. ti. l. s; r. vltiore. r. qd̄ ibi no. vñ ibi obligatio effectū sumpserat eo tpe quo capt; erat in ciuitate. vt. s. dixi in. l. postq̄. r. teneas bñ cordi: qz dñum est aliquātūlū difficile. Ibi sic. facit ad id qd̄ no. s. de tute. l. muto. s. fi. C. ex q. ca. ma. l. ab. hostib;. in prin. qd̄ curatōr possit dari bonis ēt

viuentis. r. p hoc tenuit dñs Ber. s. captia. in. q. Gregorij s; bonon. qd̄ possit dari curatōr bonis suis si ignorabat ipi; eē viuum vel mortuū. facit. j. de mu. r. bono. l. i. s. i. Ibi conueniret. facit qd̄ no. j. rem pup. sal. fo. l. nō qñ. s. r. tutor. vbi glo. allegat istā. l. l; allegat male ti. qz allegat de tu. r. cura. da. ab his. Querit glo. nūquid est vtz istud qd̄ dat curatōr bonis istū capti. Et rñde vt glo.

Q **Bannus.** Dec. l. p tūuat cū pcedenti. Ibi tu r. egrari. r. ita hz dñs Dy.

S **Tutor.** Ibi abesse. r. sic reassumit tutelaz. s; bñ tum. r. vide ad qd̄ allegat h. l. in sui prin. s. de tu. et cura. da. ab his. l. si petitor. qd̄ ē bonis tutoris absentis cā reipu. possit dari tutor. C Itē p istum tex. videt reprobari glo. q̄ est. s. de tu. r. cur. da. ab his. l. curatorem. vt. j. dicam. Querit glo. q̄ actōe tutor puenit. Et rñde vt glo. allegat p pcor. l. iij. s. q̄ri. s. de suspec. tu. r. d; allegari. s. si quis affuturus. Bartolus.

S **Si duobus.** Iste casus est valde nota. r. nō inuenit alibi: r. teneas cordi. Ibi recidit. l. q̄ potestea ad legitimā etatē puenit. xxv. annoz s; Dy. Ibi ne ratius ait. dic qz datina redit legitime fm Dy. Querit glo. quō pōt eē qd̄ ibi fuerint sub eadē tutela: r. postea cepit tutor esse su;. Et rñde vt glo. qd̄ optime pōt fieri. r. ibi glo. allegat. s. itē maior. in scda rñsione Dic immo nec olim poterat alit; tutor eē minor. xxv. an. vt. s. de ad. tu. l. q̄ro. s. luti; r. s. de excu. tu. l. nō solum. s. liber; r. sic prima so. ē verior fm Dy. r. oēs. Querit glo. pone qd̄ ille q̄ est agnatoruz primior sit minor: ita qd̄ alit; maior fuerit admissus: nunq̄d incipiete illo minore eē etatis legitime ille alit; definit esse tutor. Blo. remittit ad no. in. l. nō solum. p quā glo. ibi posita colligit expresse qd̄ pposita nō pcedit: qz non admittit tere sequēs agnat; ex quo est alit; primior: s; sit minor: s; dat interim curatōr quousq; primior agnat; fuerit maior vt. s. de legi. tu. l. i. s. si apud hostes. r. d. l. nō solū. s. si liber tus. r. qd̄ ibi no. de excu. tu. primior. n. semp est pferendus. de legi. tu. l. si plures. Querit glo. pone qd̄ testator relia q̄t duos tūtores in testō: r. vñ fuit excusat; ad tps; ita qd̄ in locū ei; fuit dat; alit; vel in locū defuncti est dat; alius nunq̄d decedete tūtoze testariō desinat esse contutor: r. admittat legitim;. Rñde vt glo. Dicas qd̄ in p casu qñ est datus in locū excusati legitim; nō admittit: qz supsunt adhuc testarij tūtores reliq;. r. sic est vera opi. Du. sed vbi est dat; in locū defuncti legitim; admittit r. datiu; repellit: qz non sunt relicti testarij. vt. l. si q̄s sub p dītōe. de test. tu. r. hoc casu erit vera opi. Azo. Sed qdam alij hñt eē i apostill; a dy ni. r. male. de hoc p Rai. C. e. l. si tūtores. r. i Spe. de tu. s. si vero. ver. s; pone. r. s. nūc dicendū. v. sed pone.

S **Si in testamento.** Ibi ex inq̄sītōe. subaudi datus tutorē a iudice datū. Ibi definit. l. dat; a iudice exite p dītione testarij fm Dy. vel dic qd̄ finito tpe dñat esse tutor r. hēat locū actio tutele fm Rai. Ibi tutor. vtputa: qz est dat; sub p dītōe vel in diē: r. postea vsq; ad p dītōez vñ ad diē fm Dy. Ibi pueniend; est. hoc nō videt eē verum: cñ dat; vsq; ad diē vel p dītōem male gesserit: r. postea nō remaneat tutor cñ ipse debeat moueri vt suspect; qz q̄ semel est mal; rē. vt. s. de suspe. tu. l. iij. s. q̄ri. r. s. qz aut. r. sic nō d; eē tutor vt hīc dī. Tu dicas qd̄ hīc fuit testari; r. vtz nō ex datōe sequenti. Ibi curatōr eē. s. tutele actōe p sua ad ministratōe fm dy. C Ppo. glo. de. l. acti. de re iud. So lu. a iudice nō pōt: a testatore sic. Rōnem diuersitatis dī xi insti. de tute. s. ad certū diem. r. dixi. s. de tute. l. muto. s. si sub conditione. Bar.

S **Si tutori.** Ibi confiscatus. l. ex cā dānatōis ex q̄ seq; si tutor banniat r. confiscant bona sua qd̄ sit finita tutela: r. possit agere actōe tutele. ita potes intelligere. l. ex sextante de sol. fm Jac. de are. facit p hoc. l. sine hīde. s. si. s. de ad.

tuto. fm vna lec. vbi t3 dicitur. Dicitur q aut bona sua fuerunt pscata ppter banu r tunc tutela finiat: r ita intelligi ganf pma dicta. Aut no: r tunc non. r ita intelligit scdm di cti. l. sine hde. s. i. s. de adm. tu. fm dy. Querit gl. qud pot ipse remanere tutor postq fuit accusat' de suspecto. Et rinde vt glo. in. l. eu. in fi. glo. No. ex ista glo. q vbi a gnat' est accusat' tanq suspect' r pdenat' de suspecto q est adiunct' sibi curator q non puenit' actione tutele nihu lomin' durate tutela. Ex. ibi cetera actioes pter. Not. q dicitio pter ponit' exclusiue: de q. s. de pig. ac. l. i. p. doc. fm Jaco. de are. plene p Dy. C. de ag. in reb'. l. agentes. li. xij. Continua. l. ibi quis. Rndet tacite glo. in. s. cetera. q' rit nunqd actio tutele sit nata interim. Et rinde vt glo. dicit Et sic no. q actio no nascit' durate tutela. Contrariu nota. r male. C. de satisda. l. tadu. r no. s. de adm. tu. l. tutores q tutela. qd ibi dicit. Querit glo. qd in actoe de ra. distr. Et rinde vt glo. Ex qua no. q actio de ra. di. no nascit' du rante tutela. Blo. in. l. s. no dat. querit p que poterit in tentare istas actoes. Et rinde vt glo. Querit gl. qre iste actoes peant morte tutoris. Et rinde vt gl. Bar.

I filius. Ibi facere pot ex edicto. s. qd cu eo. l. i. r. ij. ibi actioem. i. infra annuz a die finite tutele inchoand. r h sequit. Continua. l. se.

Ilius. Ibi agere. i. de peculio. r aduerte ad glo. q ponit casus. Ibi ab eo. l. q no eregit patre. Blo. oppo. de. l. p. o. in negoti is. s. de ne. ge. So. vt glo. in. l. tutor. Vel dic r melius vt no. in. l. si id qd. s. fili. s. p socio. Querit glo. q est ro q iste ann' q ppetit p ptem no incipit nisi a tpe finite tutele. Et responde vt glo.

I tutor. Ibi non pot. i. qd gestu est p' finitaz tutela. Nec ob. l. cu ondimus. in prin. de fideius. tu. r ibi dicit p Rai. Ibi p dia. de pecu nia pupilli r ei' noie. ibi pputabit. No. q illa q no sunt co cessa q administravit tutor post finitaz tutela no veniit in a ctione tutele. s. glo. dicit s hunc casuz. C. qn ex fac. tu. l. pe nul. cu isto casu p cordat glo. C. arbi. tu. l. tutor. Posses dy cere q glo. q est in. l. pe. lo. quat in pneris: r tunc glo. erit no. r dat multu nota. intellecti. l. nam qd dicit: q p pneris agit actoe tutele est vez actoe vtili vt videt' innuere ista glosa. Ille m rex. non bn patit' istu intellectu: qz dicit p dia ppa uerit r. r sic administratio fuit pcessa. Preterea. l. dicunt simplr dari actioem tutele p pneris vt b. in prin. g. debem' intelligere de actoe directa. ar. l. si ager vecti. in prin. r i. si. Preterea glo. dicit expse qd dat' directa. i. ti. se. l. iij. s. ius dicio. ibi r est ver. in actioem. s. q sunt sepata. no. vt. s.

Si vero. Ibi negocia. l. non pcessa. ibi deuolui. si vlt adultus: r est sibi vtile. Et sic no ob. versi. si vero. s. r nota. j. l. pxi. fm Dy. Ibi erigere. s. debitu. ibi da tus. volens no inuit'. vt. C. de adm. tu. l. curator. r no. s. tit. ij. l. gatus. fm Ray. Vel dic q loquit' hic in liberto q si fu erit tu tor non pot se excusare a cura. vt. l. liberos. de excus. tu. l. posse. p tpe post finitaz tutelam r posteriori si hoc ex pediat pupillo: non als. vt. s. dixi. Blo. opp. de. l. tutor. s. de arbi. tute. Et sol. vt glo. Et tpe opp. de. l. diuortio. s. ceter. de ne. ge. So. vt glo.

I post. In breuissimo. No. q mora breuissis In dnum facit. l. si qs ita. de pdi. r demon. dic q b puidit car quo ad impediend. r otinuatoem: ibi no puidicat q ad aliud. Ibi genuit' r pcessio fm glo. hic posita: s. glo. no. s. r i um. C. arbi. tute. l. si tutor. r male fm Rai. Blo. oppo. s. l. pri. in prin. r recitat primaz glo. r dic vt in ea. Et tpe op. de. l. statim. s. pxi. in fi. So. vt gl. r ibi dicit p Dy. vid r no.

Ier duobus. Ibi alteri. nisi in excepto vt i pillus. s. de adm. tu. q b in tutorib' culposis. r e ro: qz illi hnt bnficium cessionis. vt. j. videbitis. r videas il lam glo. de. l. si pupill'. q sp declarat istam. l. Ibi p cise. l. to ni qd erat debitu fm Dy. Ibi satisfactio. s. vt alij liberent

r vide qd no. de adm. tu. l. q tutor. s. fi. r. C. de trasfac. l. nec intetto. vide ibi no. glo. q tutor vel curator tenet oes vna actoe r vna obligatoe: non plurib'. Blo. op. de. l. si stipul. de fideius. So. vt glo. dic de hoc vt dicit in. d. l. si pupillus qz istud est difficile dnum.

I cum. Ibi tutore. i. cuius officium durat ad i. re pupil. sal. fo. Et rinde vt glo. Et tpe op. de. l. ad uersus. C. de adm. tu. r. l. actio. e. ti. Et rinde vt gl. r vid gl. sol. plurib' modis. sed pma so. est vera. r dic vt no. in palle gata. l. aduersus. vide qd dixi. s. e. l. ij. s. fi.

I adperatores. Ibi litis. facit p hoc. s. s. po stul. l. hi q. fm Ja. de are. Ibi subministrari. Ista. l. pstat ar. q abbas no tenet mis trare expesas monacho litigati s. en. de b no. gl. i. l. si suspe cta. in fi. de inof. te. vbi glo. r dnum. p q facit. j. vt in poss. le. l. penul. Nec ob. ista. l. vt statim dicit in dnoz sol. Blo. oppo. de. l. si suspecta. s. fi. s. de inof. te. Dic q illud est i fa uore alimentoz. Preterea ibi obtinuerat in prin. r sic roe illius psumptois r rone primitatis debet subministrari stip tus q rones h cessant. Et tpe oppo. de. l. si. C. de or. cogni. Blo. no soluit. sed dic q ibi erat qd de bonis de qb' dber bat viuere ille ager: r ia vicerat in ca principali. vñ ex illis bonis debet hie sumpt' r victum: hic erat qd de quodaz debito pticulari fm An. de pisis. vel dic q ibi erat qd sta tus r bonoz oium: nec hiebat vñ se posset alere aliunde: hic vero sic fm Dy. vel dic q ibi erat psumptio p illo q petit sibi admistrari sumpt' rone possessiois vel qsi libertatis: vt ibi pz in lra: que rones h cessant: r p ista pz rsum' ad. l. istam in qone de monacho: qz monach' an aiebat a moa sterio: qz no hiebat aliunde vñ se aleret.

I in tutor. Blo. ponit casum duob' mois actio ne. ge. Blo. querit q actio dat' pupillo: r que dat' creditorib'. Et rinde vt prima glo. q est vera. Que rit glo. nunqd creditores hebunt pupillu obligatum ex eo q egit s tutores actoe tutele. Et rinde vt glo. ibi. vt. l. eu. C. arbi. tute. dic r hoc facit ad qd. ibi no. p. doc. f. q si fili' ab stinuit se ab h' ditate pna: r aliqd accepit ab occisoribus p'is q no posset pueniri a creditorib' ppter illud qd acce pit. de hac. q. plene dixi p Dy. in. l. qstiu. j. de sepul. vio. fac s. de acq. here. l. p hde. s. fi. qs. r. l. p. o. p. Rai. in. l. eu. dicit q hoc hz locu vbi statutu diceret q occisores debeat hie pacē ab h' d'ib' offensi. tunc. n. fili' accipiēdo aliqd ab occi sorib' videt' h' ditate adire: g rē.

I probatum. Idoneo ex repupilli a tutore puenit ipsum absoluit: sequens ad pbatōem tenet h. d. fm Rai. Blo. op. de. l. tutor. de adm. tu. So. vt ibi no. in. l. q positōib'. Et tpe op. de. l. si minoris. de adm. tu. Et rinde vt glo. r bn.

I terius. Ibi maiorē sibi restituit actio s terti um minoris bnficio liberatū. h. d. fm prima lec. sed fm alia dicit: q minori pl' soluēt restōnis p'iuilegio de iure spali restō pcedit s illu ei' bnficio liberatū in subsidu ppter in opia illi' cui p'dicta solu. facta fuit. h. d. fm Rai. fm scdam lec. vide glo. q ponit ibi casum r bn. ibi maiorē. Not. q mi nor q dz restitui dz allegare r pbare cam qre petit restōez facit p hoc. j. de ali. r ci. lega. l. ticio. r de mino. l. minor. r. s. de iureiur. l. nā r postea. s. si minor. fm Ja. de are. Ibi soluē ti. dic iste tex. intelligit duob' modis. vt in glo. Ibi pncipa lem actioem restituta r p restōnem in integrū sibi factam. Blo. intelligit p q ille adult' fact' ia maior restitua' s ali um pcuratore. alio mō q h' s minor curator: mortui restitu atur s curatore q fuit pdenat' in maiori pecunia. primus casus est verior: qz scdm intellectū no patit' lra: versu' s' s' cund' casus est ver' p id qd alibi no. in fili. vt. s. de pe. her. re. l. si qui prior. r de ne. ge. l. si pupilli. s. i. fm Jaco. de are. quod nota.

Non idcirco. Quento minore noie illi? que pot fieri de pcedi. b. d. fm Rai. Ibi actio. i. bñficiu restōnis in integrū qd restituit actōem. Ibi sunt. i. si exactio nō fuit fa cta: r b sequit. ibi iudicatu. si nō soluerunt aditōem. Ibi ex cept. pponēdam in cā appellatōis fm gl. vel aduersus exe cutōem snie. ar. s. e. l. i. s. non tñi. fm Rai. Ibi actōem. i. bñ ficiu restōnis in integrū qd restituit actōem tutele: als vti lē fm Rai. Blo. ponit casum per. l. si minorem. s. de ad mi. tu. postea subijcit r incipe pstructōem: actioq rē. vt in glo. dicit. Et vbi idcirco pones post verbū reddit: r ita d betis iugere r ordinare istā fam: als non posses eā intelli gere. Blo. qrit nunqd sine cessione hēat vtilē actōem. r rñde vt glo. r dñ allegat. l. ij. dñc hoc nō est vez: qz ex psona pupilli nō pōt eā soluere: qz statim q soluit curator subla ta est actio p tutorē: r sic pupillus tā fact? maior non petit restōnem in inte. p tutorē neq? ali? eius noie. Itē ex sua p sona nō pōt agere: qz ipse non videt soluisse ppter tutorē sz debitu suū. vt. l. cōi di. s. diuersis. s. cōi di. r. s. man. l. pō po. r qd ibi not. Ireterea isti tutores vident? pdenari ob eoz dolum: r sic sine cessione nō dicunt posse agere. vt. l. si plus. de adm. tu. Itē et si ob negligentia. vt. d. l. ij. de dñio iudi. tu. fm An. de pñs. Non ob. l. dñia: qz loquit in colles gñs nō liberatis. Itē nō ob. prin. l. nfe. qz loquit in eo con tra quē petit restō in integrū fm Rai. Sz adhuc videt ob stare: qz si iste curator est pdenatus rōne pprii doli v? cul pe mon dz posse petere cessionē. vt. l. i. s. nñc tractemus. s. e. in glo. q incipit q administrauerat: qre male dz b q possit fieri cessio fm An. de pñs. So. ibi loquit qñ ples pue niunt ratiōne paris culpe.

Am pupillus. Cessio actōis tutele a pu pillō scā p collegā tutori i solidū pdenato secuta solone debiti non excusat. b. d. fm Rai. hec. l. hz duas lec. pñma vera. Ibi p pte. dic vt glo. Blo. inducit hanc. l. in ar. puento vno duoz correo rum insolidū qz debeat fieri cessio p pte r nō insolidū. alle gat. s. de adm. tu. l. si ples. dic vt ibi no. glo. alr distinguē do. Sed cū ista solone glo. pcor. qz fiat cessio tñi p pte sine aliq? distinctōe. vt. j. de fideius. l. modestin? r de duo. re. l. i. r has glo. r Dy. in. d. l. si plures. nā certū est qz tutor pdenatus pōt petere pte suā ab alio p act. ne. ge. vt. d. s. nunc tractem? in. l. i. s. e. sz in duob? reis est idē: qz vn? hz actō. ne. ge. s. alium. vt. l. i. C. de duo. re. g si hz actōem si ipse sol uisset multo fort? except. vt. j. de reg. iur. l. inuit? s. cui dar m? r de supfl. l. i. s. qz aut. distinctio aut quā fecit glo. in. l. si plures. hz locū in fideius. quoz vn? non possit agere cō tra aliu. vt. C. de fideius. l. cū alr. fm Dy. in. l. si plures. Dñi et in fideius. non pōt hēre locum: qz si ipse pueniret apponē tur p aliu bñficiu cessionis. vt. l. si pupill? s. de adm. tu. r. l. stichum. s. paphillū. r. s. si creditor. j. de so. r ita poterit obti nere fideius. si agat s en insolidū sicut poterat s creditōrē sed ipse nō pōt sibi cedere actōem: qz est liberat? g nec ag gere insolidū. Nec ob. qz posses dicere q exceptio q ob. ce denti nō obstat et cui facta est cessio ex cā onerosa: illud est vez nisi ex eo non obstat et cui facta est cessio. vt. j. e. l. s. si de legitima. fm An. d pñs. Circa hoc aut: an debeat fieri cessio in correis insolidū: an non. dic qz aut debitu in solidū ad puentū non spectabat: r tñc actio nō debet ce di in alio. aut spectabat ad correi insolidū: r tñc dz cedi i solidū. aut spectabat ad vtrūq: r tunc dz cedi p parte. vt s. ad mace. l. si mulier. s. i. r de in rē verso. l. si p pte. s. i. r. s. cōmo. l. itē querit. r hoc in correis. In tutorib? vero cū qz ris an cessio fiat insolidū. Dic qz aut est pdenatus p tutor ppter doli suum: r tñc nō fit cessio. vt. l. si ples. de adm. tu. r. l. i. s. nñc tractem? s. e. aut ppter culpā college: r tñc inso lidū debet sibi cedi p pte. ar. d. l. si plures. r dicto. s. nñc tractemus. r. l. si ab instituto. in fi. j. de le. i. qd tene cordi: qz hoc anno repetā in. l. si plures.

Defensor. Privilegiu tutele pupillo ppetēs non pmitit nouatōe necessaria p se

tentiam pdenatoriā latā in tutoris pñdicio ptingente. b. d. Ibi privilegiu dicit glo. qz hēat psonalē actōem tutele. vt. l. p officio. C. de adm. tu. r. j. de pñi. cre. l. dabimus. Blo. op. de. l. alia. j. de nonati. So. vt gl. de hac hēs ple ne in. l. ppandū. C. de iudi. Blo. qrit quē pcutus facit iste admistrator cū pupillo. Et rñde vt in glo.

Quento. Ibi puento r nō exacto: als seo curatore negligentē in puento e tutoris h? dis. Blo. op. de. l. alteri? s. si. s. e. So. vt glo.

Posthumo. Tutor dat? posthumo ab eo na to vtili tñi ne. ge. actione puenit tur. b. fm Rai. Blo. querit q actio vtilis cōpe tit isti. Et rñde vt glo.

Non solum. In bonis tutor pntoz r cu ratorz minores ac furiosi iuris privilegiu psequunt. b. d. fm Rai. ibi dat. i. pupil lo. Blo. opp. de. l. ex plurib? de adm. tu. Rñde vt glo. dicit. sed nunqd hēs su? pupilli hēat privilegiu. glo. no. di cit q sic in. l. dabim? de pñi. credi. q glo. ē falsa p. l. nō so lum. s. si. de ri. nup. q casus est pulcherrim? r singularis: sz glo. de hoc titubet in. l. si ex plurib? s. de adm. tu. glo. que rit qd privilegiu est istud. Rñde vt glo. Querit glo. nñ quid hēat tacitā hypothecam p bonis pcuratoris. Rñde vt glo. allat glo. l. p officio. dic vt in. d. l. dabim? s. finali. r in. l. sequenti.

De dñio iudicio tutele: r vtili actione. Rñca.

Continua istā rubricā: qz supradictū est de actōe que dat? pupillo: nñc dz actōe que est dñia q dat? tutori. Ad eub dentia actionū ptoziar ponit b Dy. qz quēcūq? noia pben tium nō sunt distincta: vt est videre in societate: qz qlibet vocat soci? tñc nunq? hēbit locū actio dñia: aut sunt noia distincta: r tñc aut vn? soci? nō accepit gra alter? r tñc nō hz locū actio dñia: vt in emptōe r vēditōe. vt. s. de act. epf. l. ex empto. Aut vn? accepit gra alter? r tñc dat? dñia vt ē videre h r in mandato r in silib? actōib?: r de b hēs glo. no. q nō inuenit alibi fm Dy. j. de ac. r ob. l. ex pñsensu. quā glo. bene tene menti.

Contrariam. Pupill? obligat tutori sis ab eo factis circa admistratōem ipsius. Ibi ptoz. Nota q actio tutele dñia est ptozia: r est bonafidei: sz Dy. teneat dñium. j. ti. l. i. in pñ. actio tñ tute le est de iure civili. vt insti. de tute. in prin. r qd ibi no. facit qd no. Buil. in. l. ex hoc iure. de iusti. r iur. r dixi in dñco ti tu. insti. de tute. nā oēs qñ dñtus sunt de iure civili. vt inst. de obli. q ex qñ dñtu na. Et sic glo. q dicit q spāle est in tu tela nō bñ dicit. vt dixi in. d. ti. insti. de tute. in prin. Ibi p ponit. vide residuū in rub. hui? ti. Et ibi ponit rōem quā ista ē ptozia r alia civilis. Ibi admistratōem. l. ad impēden dñi in reb? qz admistrat. Ibi accedere ad admistratōem cō pellunt. vt. s. de adm. tu. l. i. in prin. fm Dy. ibi quā. dic qz ibi rñdet tacite obiectōi q possit fieri q ista actio non hēet locū cū pupillus nō possit obligari tutori sua auctoritate: r pupill? sine tutore obligari non pōt. r hoc sequit Ros. fm Dy. Ibi obliget. r sic dicit q sit spāle in actōe tutele dñia: qd nō videt vez: qz idem videt in actōe directa. nā si tu tor emit rē pupilli palā r bona fide obligat pupill? civilr r naturalr. vt. l. tutor rep. s. de adm. tu. Sz si facit clam r ma la fide nō obligat ipm pupillū. vt. l. non existimo. s. de ad. tu. r. l. si in emptore. s. si. s. de pben. ep. ita est et in actōe tu tele dñia. nā ita demū tutor repetit sumpt? si fecit bona fido vt. j. e. l. iij. in prin. r in. s. iudicio. So. fm Dy. aut dñat tu torē gessisse bona fide vel mala fide: r tñc nullū est spāle in actōe dñia: aut dubitat? r tñc pupillus est locupletior: r nñ bil est et spāle. vt pz in. l. iij. r. l. pupill? s. de auc. tu. nam in vtroq? casu pupill? tenet in pñtate in q ē pupill? locuple tior. Sz si dubitat an negociū fuerit male inchoatū: r tñc

est spale in ista actoe pupill. n. teneret alijs actioi bus: r tñ ista tene. vt. l. si pupilli. in prin. de ne. ges. r. j. e. l. iij. s. sufficit. fm Dy. r fac qd dica ibi p' guil. Glo. qrit nunqd tenebit et naturalr hoc casu. et rñde vt glo. ibi in. l. pupill. s. de auc. tu. de hoc dic vt no. j. de reg. iur. l. pupill. nolle. r. j. de nouat. l. i. et C. de inuti. stipu. l. i. r. l. si ei. in prin. j. ad trebl. vbi tetigi de hoc r ibi dixi.

Hec actio. Vide glo. i. q dicit r. dic qñ velit dicere glo. actio in gñe r nō i spe cie. Ibi pbandū. l. q beāt dñam actōem nego. ge. fm Dy. ibi finito officio. l. tutele. ibi actio dñia tute le fm Dy. Ibi durat. dicit glo. q officiu. r dic vt in glo. Et ista glo. ponit tibi casum in isto. s. ibi in ipm pcuratorē vel curatorem reddēdo singula singulis Glo. op. de. l. ij. C. de admī. tut. tu dic vt ibi.

Preterea. Ibi puenit. s. tutor fm Dy. ibi sñ ptus. Non ob. l. ex qb. s. de pdit. inde. q. p. so. p. ea q ibi no. qz ibi dat exceptio sola: b exceptio r actio. Ibi pōt. s. an iste poterit oppo nere in modū exceptio. qñ agit d est actōe iudicati. vt qñ: ex q fuit sel qñtū de exce. ar. l. si. C. d. si. istr. r j. d. exce. rei iud. l. duob. s. j. a. d. are. r vide qd no. p. rai. C. sen. f. scin. nō pos. l. pēptozias. ibi resarcire. r q futopenatio reprobatā hac actioe.

An in hoc iudicio. Ibi dñum. p hoc videtur male dicere glo. in eo q ipsa no. j. e. l. qd ergo. s. iudicia. r. j. dicam. Ibi pbandū. l. q psequat indēnitatem de eo qd debet bat sibi ex dñu pñno Dy.

Hanc actionem. Ibi actōem. s. dñam.

Onge. Glo. qrit qre est q dat magis dñum iudiciū tutele vbi inten taf actio de ra. di. q vbi nō intentat actio de ra. distra. Et rñde vt glo.

Ad ergo. Nota bñ hoc pncipium huius. l. Quero quō possit eē q tutor expendit p' in reb' pupilli q beāt pupill' in facultatib'. Dic q pōt esse quia erat mora ipsi pupillo qō status: r sic diceret expesum vtilr et vltra bona r pñmonius pupillat: qz libertas est inestimabilis. j. de reg. iur. l. libertas. et C. de his q deie. vel effu. l. si. fm An. de pñtis. vt dic q pōt eē: qz tutor icēpit negociū vtilr: s. postea ha buit malū effectū. nam et tñc recuperat. vt in hac. l. s. sufficit.

Contrarium. Ibi liberatōem. s. gñalem. ibi liberaret. s. si pupill' nollet agere tunc dabit remediū tutori: qd tu hēs. C. d. vsu. pu. l. iij. vbi hēs de hoc bonā glo. Itē poterit implo rari iudicis officiu. vt. l. si pñdas. de fideius. r. l. au relius. de lib. l. e. fm Bul. Ibi petit. p actōem tutele dñam. ibi pecunie pupillaris fm Dy. Ibi fener rare. s. nō feneravit. ibi soluit. l. ipse tutor de sua p' pria pecunia. Glo. op. de. l. eos. s. i. sup. C. de vsu. So. vt glo. Itē op. de. d. l. eos. s. ceteris. So. vt glo. Glo. qrit pone q tutor fecit sibi liberatōem fieri a pupillo cñ iuramento. nunqd v3 talis libera tio. Et aduerte ad istā glo. Nota q tot' mund' alle gat eā. Et rñde vt glo. Ibi in aut. sacra. dic videtur tñ fm verba illi' aut. q hoc nō pcedat: qz illa aut. loquit in dñu: r dñus est pprie ille ex quo pñcin de nascit obligatio. vt. l. labeo. s. dñus. j. de x. sig. sed hic nō est dñus sed distract': g non dz ad illum trahi cñ illa aut. sit odiosa: qz priuat minorē restōis bñficio qd est fauorabile. vt. s. de mino. l. i. g non ē extendendū. vt. l. cñ quidā. j. de lib. r posthu. dic fm Dy. iō illa aut. h3 hic locū: qz tractat de liberatōne alterius: r sic de actu fauorabilis: r sum' fauorables

in liberationē. vt. l. arrian'. de act. r obli. Preterea qñ qz liberat aliqñ ipse obligabit saltem naturalr ad nō petendū rōne illi' naturalis obligatōis: r iō pōt dici q aut. sacra. vendicat sibi locū. fact. s. de pac. l. si vn'. s. pact' ne peteret. r qd ibi no. fm Dy. r de hoc hēs p doc. r Rai. in. d. aut. sacra. c. rca si. r ibi p' Hof. de hoc et no. p doc. in. d. l. si qz. de trans actio. r ibi vide.

Suras. Ibi sterilis. Aduerte: qz tusci optie practicat. istū. s. nā ipsi non pmittunt stare pecunias suas mortuas. lōbardi vero sic: qz il las hñt saluas p dñis suis: als dī eē pecunia ocio sa. vt. s. de admī. tu. l. tutores q post. s. l. ibi p'matur i. ofidatur. Glo. op. de. l. si imprudentiam. s. d. cui ctio. So. vt in ea. Dñi iste. s. facit ad qōnem talē tu scis q dñi filiussa. ē in pñate pñna q nō currit d euz p'scriptio. mō pōam' q filiussami. hēbat res aliqz i quib' pñ non hēbat vsufructū p qb' non pōt agef absqz p'sensu pñno. vt glo. no. s. cōmo. l. iij. s. si filio. q est no. vt dixi. j. qñ d. l. ce. l. vsus. s. si ita. Que rit: nunqd eo casu currit sibi p'scriptio dñi est in pñate. Dñs Rai. dicit p hunc text. q aut ipse requiuit pñem q deberet sibi p'stare autem in iudicio r nō potuit obtinere: r tñc debet excusari: ita q non cur rit dñi p'scriptio: aut nō petit: r tunc currit. ar. text. hui'. l. r aut. de equa. do. s. illud. vñ sumit aut. qd locum. C. de col. r eē de elec. c. si. fm eū. sed dñi hoc nō pcedit: qz fili' pōt petere vt p' appellat ad pñtan dñi autem. vt hēs. C. de bo. q libe. l. non solū. s. neces sitatē: qd nō poterat facere h' tutor: qz non pōt p'to rem appellere. hinc est q Dar. fil. similr indistincte r q in eo casu p'scriptio dñi currat. ar. s. ex quib. cau. ma. l. ait p'toz. s. i.

Sufficit. Ibi diligenter. i. vtilr: s. nō necessa rio: r h3 locū hoc in tutore sec' si i alio gestore vo untario. vt no. in. l. pupilli. in prin. de ne. ge. fm Dy. r ibi de hoc p' Bul. Et p hoc p3 regularit eē falsam glo. q est in. l. ex pte. in prin. s. fassi. ber. q nō inuenit alibi. Et dicit illa glo. q si aliqz ce pit me defendere in iudicio vtilr l3 reportauerit sen tētiā dñam: tñ pōt repetere sumpt': sed hoc est fal sum: qz est gestor voluntarius. p hoc facit. l. iij. s. i hac j. iud. sol. r. C. mā. l. et. r ibi De. r3 illā glo.

Judicio. Ibi añ tutelā. s. finitā. ibi post tutelā finitā. Glo. querit vtrū distingua tur an fuerit cessum vel nō vbi est expesum añ tute lā. Rñdet r bñ. dic vt in ea. C. d. qrit q est rō q re magis est diuersum in b' casu q in alio. Rñde vt glo. dicit. d istam glo. videf ter. s. e. l. i. s. in hoc iudi cio. S3 potes dicere q ibi loquit vbi debitū descē dit ex p'sona pñis: hic ex p'sona illi' pupilli. vel dic r melius q h nō erexit immo expectauit ex eo q tu tor erat: r nō erexit a pupillo. vt dī in. s. in hoc.

Tutela. Glo. op. insti. q. mo. tu. fini. in prin. r d. l. de cetero. de suspe. tu. So. vt glo. Itē op. glo. ista lex alle gat p Dy. in ar. ad qōnem talē q si plat' impedit a liqd d bonis suis vel ali' administrator' r postea re mor' est ab admīstratōe. nunqd possit repetē sump tus factos in ipsa admīstratōe. Ita. l. pstat ar. opti mum q sic in dñum. facit in aut. res iā dictas. C. de sa. san. ec. fm Dy. So. ibi deliqt in eade re: r iō nō repetit: hic aliqd posuit in illa: r iō repetit. arg. j. de his q. vt indig. l. rescriptū. r vt. s. no.

Exredem. Ibi dñam. Non ob. l. iij. s. si. s. e. vt ibi dixi p Dy. r in l. cñ oñdim'. in prin. d fideius. tu. Et aduer te qz illa. l. iij. s. si. facit multū dñs dñā in. d. l. cñ ostē dimus. de fideius. tu.

to: qz nō pot petere in ite? gñ restōes rōe iuramētū

Uld g. s. dñum nunqd v3. vi de ad idē qd pōt bar. i filii in. l. minor. ff. de mino. i pñ ci. videlz quā do pupill' lo tigar p pcur atore dñitu tñ cñ iuramē

Tutor. Ibi actōe, v' ei soluat, v' cau-
tio de indēnitate p̄stetur, vt. l.
si tutele. s. ti. i. fm̄ Rai. vel dic̄ ē: vt liberet̄
ar. l. si q̄s mandato, de ne. ge. Qualr̄ aut̄ ista snia li-
beratōis mādet̄ executōi, dic̄ vt. d. l. si q̄s: qz captis
pignozib' rē, vt ibi p̄z, Ibi soluat̄ dūmō sit finitum
officiū. s. e. l. i. s. finito. ¶ Blo. op. de. l. si p̄ ea. C. mā-
dati. So. vt glo. ¶ Querit̄ glo. q̄ est rō diuersitat̄
inter fideiussozem r̄ tuzorē, Blo. remittit̄ ad. l. si q̄s
mandato. s. de ne. ge. r̄ allegatio q̄nq̄ est corrupta:
qz aliq̄ b̄ in glo. h̄nt mādati: s̄z dic̄ d̄z de ne. ge.

De eo q̄ p tuzore vel curatore nego. ge. ¶ Ica.
Sup̄ ista rubrica dicit̄ glo. q̄ p tuzor est vnum
nomē rē. r̄ dic̄ vt glo. r̄ d̄iam inf̄ istū titū, r̄ se, vide
ibi sup̄ rubrica, r̄ ibi dīcā.

P **Rotutele.** Ibi vtrūq̄ casum re-
citāt glo. r̄ dic̄ vt in
ea. s̄z h̄anc glo. facit. C. e. l. i. ij. respon-
so. r̄ dic̄ q̄ ibi sponte gessit. nam tanq̄
tuzor lz sciret se non eē fm̄ An. de p̄sis. Ibi gessit.
s. tanq̄ tuzor. Ibi p tuzore. vide qd̄ no. Ros. in tit.
si aliq̄s crederet se tuzorē: r̄ in ti. se. Ibi tuzor est. cū
non sit in x̄tate. Ibi gerit. i. admistraverit negocia
pupilli fm̄ Dy. Ibi inutile. i. actōem p tutele s̄z gl.
r̄ Dy. ¶ Blo. oppo. de. s. si q̄s q̄si. j. e. So. vt ibi
¶ Querit̄ glo. q̄n h̄ebit locū actio p tutele. Et r̄n̄
de vt glo. Et aduerte: qz ista glo. est aliquātulū ob-
scura: iō aduerte vt glo. dicit̄ altero t̄n casu distinctio
tutele. dic̄ vt in tuzore no. ē: aut scit̄ r̄ teneat̄ actō
ne tutele: si nō igr̄avit teneat̄ actōe p tutele. Et sic
gl. refert̄ se ad id qd̄ dixi. s̄. subijcit̄ glo. altero casu i
distincte. dic̄ vt in eo qui non erat tuzor. R̄ndeo ad
glo. q̄ dicit̄ rē. breuiter teneatis. sc̄dam solutōnem.
dic̄ vt in glo. ¶ Querit̄ glo. q̄ est actio q̄ debet̄ cō-
tra illū q̄ fingit̄ se eē tuzorē cum in x̄tate nō sit. Et
r̄nde vt glo. in. l. iij. C. de te. tu. dic̄ nec ob. l. i. ij. r̄n̄so.
e. ti. qz ibi sponte gessit nō tanq̄ tuzor sed vt alius:
hic aut̄ gessit vt tuzor: lz sciret nō eē tuzorem s̄z Ja.
de are. ¶ Querit̄ glo. q̄ actio dabit̄ p̄ istum fuum
gerentē tutelā. Et r̄nde vt glo. r̄ b̄n̄. ¶ Contra istū
titulū oppo. Dy. ista actio est sup̄uacua: qz aut ger-
rit vt tuzor cū in x̄tate nō sit. aut scit̄: r̄ tenebit̄
actōe ne. ge. Ad hoc r̄ndet̄ Dy. q̄ ista actio fuit in-
uenta fauore pupilloz ex eo est magis p̄uilegiata
q̄ actio ne. ge. nā h̄z p̄uilegium inter reales r̄ p̄sōa-
les: r̄ p̄uilegium reale r̄ p̄sonale h̄es in tex. j. de p̄-
u. cre. l. dabit̄. s̄. i. sec̄ in actōe negocioz gestozū.
vt p̄z. e. ti. l. p̄uilegium. s̄. i. r̄. l. si vētri. fm̄ Dy. dic̄ i
mo in actōe nego. ge. pupill' h̄z p̄uilegium in p̄so-
nali. vt. l. si negociū. e. ti. lz in reali nō h̄eat vt ibi no.
r̄. l. ventri. in prin. e. ti. r̄ sic dicit̄ An. de p̄sis q̄ cre-
didit̄ fuisse errorē scribentis p̄ additōem Dy. ¶ Par-
tet̄ q̄ ista actio inducit̄ vtilitatē r̄ ē p̄uilegiū rea-
le: sed q̄ rōne p̄uilegiū realis dicat̄ p̄tor ipsam eē
necessariā. vt hac. l. in prin. nō est verisile. iō dicere
ipsam eē vtilē. dic̄as q̄ fm̄ An. de p̄sis q̄ necessar-
ia d̄z ex eo q̄ actio tutele respicit̄ p̄ncipalr̄ p̄sonam
C. de nup. l. in copulādis. r̄ insti. q̄ da. tu. pos. s̄. i. r̄ p̄-
pterea cessat̄ actio ne. ge. que respicit̄ rez admistra-
tionē. de ne. ge. l. i. ¶ Querit̄ ḡ Dy. nunq̄d actio p
tutele et d̄ua tutele: de q̄ dicit̄ est. s̄. ti. pri. sint bōe
fidei vel stricti iuris. Et videt̄ q̄ sint bonafidei: q̄a
in actōe stricti iuris nō veniunt vsure absq̄ vincu-
lo stipulatōis: s̄z in actōe bonafidei vsure veniunt ex
sola mora. vt. l. q̄uis. C. de vsur. s̄z i istis duab' acti-
onib' vsure veniunt ex mora. vt p̄z in. l. qd̄ ḡ. s̄. d̄ium
s̄. ti. i. r̄. j. hac. e. l. s̄. in p tutele. ḡ sunt bonafidei. Jo.
t̄n in arboze actionū ponit̄ istas actōes stricti iuris
r̄ p̄ Jo. allegat̄ Dy. qz nō inueniunt̄ enumeratē i.

ter actōes bonafidei: q̄ sunt posite insti. de actio. s̄.
actionū. ḡ sunt stricti iur. vt ibi no. Des. n. actioes
que nō inueniunt̄ bonafidei sunt stricti iuris. vt ibi
no. ¶ Ad d̄ium r̄ndeo qz lz vsure veniant nō t̄n
sequit̄ q̄ sint bonafidei. nā in actōe ex testō veniunt
vsure ex mora. j. de le. ij. l. t̄cie. s̄. vsuras. r̄. C. de vsu-
fru. le. p̄ totum. r̄ t̄n d̄stat̄ ipsam eē stricti iur'. vt. s̄. d̄
i litē iurā. l. i. r̄ sic h̄nt naturā bonafidei: lz sint stricti
iuris. ¶ Blo. op. isti. de ac. s̄. actionū. r̄ t̄z qz d̄ria ar-
ctio tutele sit bonafidei: r̄ allegat̄ rōnes suas: p̄ ea
allegabam qz equalitas in iudicijs est fuāda. C. de
pri. sa. scri. l. si. l. i. xij. r̄ de vul. r̄ pul. iam hoc iure. cū
ḡ actio tutele sit bonafidei q̄ dat̄ pupillo. vt in glo.
s̄. actionū. ḡ r̄ d̄ria. r̄ miroz qualr̄ Dy. nō allegauit
illam glosam: qz est nota.

Cum eo. Ibi p tuzore. i. tanq̄ tuzor cū in x̄tate
teñ ē: siue se eē dicit̄ siue nō credat̄ se
eē tuzorē. Ibi posse. r̄ d̄ria p tutele dat̄ p tuzori i pu-
pillum r̄ añ p̄bertatē. j. e. l. si. r̄ ibi no. ḡ rē. facit. s̄.
ti. i. l. i. s̄. finito. Ibi p tuzore. i. tanq̄ tuzor. cū in x̄tate
nō eēt fm̄ Dy. Ibi deinde. q. d. glo. b̄ q̄n est ex
p̄ssiuū x̄tatis: vt dixi de hac dictōe. s̄. so. ma. l. si añ

Si quis. Ibi q̄n. istud est diminutio veritatis.
¶ Blo. oppo. de eo qd̄ h̄ntis. s̄. hac
l. x̄ti. p̄inde. r̄ h̄ est difficile d̄rium. Et sol. vt glo. vt
p̄z in vltima solone q̄n dicit̄ q̄ h̄ est sp̄ale fauor̄ pu-
pilloz. dic̄ qz p̄z ex eo qz ibi in ver. p̄inde. gerunt̄ ne-
gocia impuberis: r̄ est p̄uilegiū in eo qd̄ dixi. s̄. qz
actio p tutele est magis p̄uilegiata q̄ sit actio ne.
ge. vt dixi tibi in prin. r̄ vide h̄ qd̄ no. glo. circa hoc
s̄. de ne. gest. l. iij. s̄. hec actio. Ad hoc posses r̄ndere
qz ibi non erat p̄uilegiū militie. Sc̄las t̄n qz glos.
C. e. ti. l. i. q̄rit̄ de ista rōne diuersitatis r̄ non r̄ndet̄.
¶ Blo. q̄rit̄ q̄ actio ne. ge. dabit̄ in casu vbi fuerit̄
admistrata bona. R̄nde vt in glo.

Si curator. Ibi gesserit. i. tanq̄ curator. Ibi
curator: r̄ n̄ tanq̄ tuzor. ¶ Querit̄
rit̄ glo. q̄ actio dabit̄ in primo casu ipsi curatori. Et
r̄nde vt glo. ¶ Querit̄ glo. vtrū actio p tutele con-
currat cū act. ne. ge. in casu vbi tuzor ē p̄pulsus ad
ministrare: cū vere tuzor nō eēt. Et r̄nde vt glo. r̄ ibi
allegat̄. l. iij. s̄. hanc actōem. de ne. ge. dic̄ r̄ hoc ver-
est. i. qz non d̄currat cū actōe directa. r̄ ita potes in-
telligere. l. iij. s̄. hanc actōem. de ne. ge. sed cū vtili ap-
tione p tutele b̄n̄ d̄currat: qz vtilis cū vtili nō impe-
diunt se ad inuicē: cū ambe sint auxilia ēzordinaria
r̄ vni nō excludit̄ aliud. vt. l. de pecoribus. C. ad. l.
aquil. r̄. l. queadmodum. s̄. maḡat̄. ff. ad. l. aquil. r̄
no. glo. de dā. infec. l. q̄ bona. s̄. si q̄s op̄. fm̄ Ja. de
are. r̄ h̄es p̄ Jde. C. q̄ da. tu. pos. l. a m̄re.

In protutele. Ibi attingit. i. nō admistravit
Ibi gessit. r̄ qdam neglexit.
¶ Blo. op. de. l. si pupilli. s̄. si. de ne. ge. circa hanc
materiā vide q̄ no. Buil. de cu. in. d. l. si p̄pilli. s̄. si.

Si quis. Ibi nō eiz rē. n̄ oīno. reddit
rōnem. Ibi hui' .i. p̄curator
Ibi pupillus: qz d̄ctus isti' p̄tuzoris non
t̄z in p̄iudiciū pupilli: s̄z in p̄iudiciū d̄h̄eris sec̄
si rescindit̄ p̄ se. vt. j. ti. i. l. i. in prin. ibi p̄ Dy. Ibi ad
ministratio. nā tuzore vendete legitime non audiet̄
tur pupill' circa restōnem: s̄z vendete p tuzore audi-
tur pupill'. vt h̄ p̄z. Itē vbi d̄xit tuzor ispicim' vtrū
d̄iunct' sit pupillo vel ne: lz d̄h̄ente p tuzore sit sec̄
vt. j. ti. i. l. pupilli. fm̄ Dy. r̄ dic̄ vt ibi. ¶ Opp. glo.
de. l. bonafidei. j. de acq. re. do. Et so. vt glo. ¶ Itē
opp. glo. qz res pupilli vsucapianr̄. vt. l. apud celluz
s̄. si quis nō tuzor. j. de excep. do. So. vt glo. r̄ b̄ne
r̄ gl. alk̄at̄ p̄ d̄cor. l. neq̄. j. d̄ re. eo. dic̄ vt ibi.

Verō. Ibi tuzori. i. tanq̄ ver' teneat̄
actōe tutele. Ibi tuzorē. i. vt ve

in tutoribus fm Dy. Ibi scire dicitur, facit. j. de acq. h. l. si is ad que. s. Ja. de are. Ibi in fi. l. facit qd no. j. e. l. i. in prin. z alle gat bec. l. p. Sull. s. de offi. pro. l. obseruare. in fi. q. si iudex delegat? ignorat se ee delegatus: z ferat sniam: q. talis snia no v3 tanq. priuati: q. oz q. sciat se iudice. ar. h. l. Que rit glo. q. actio dabit. Et rinde vt glo.

De tutoribus. Querit glo. qua diligenti am tenet prestare tutor. Et rinde vt glo. z allat gl. l. a tutoribus. in prin. z dic vt ibi

Qui. Querit qm dabit illud iudicium dicitur. Rinde vt glo. Dic finitur dicta dñi Nico. de neapolis.

De falso tutore autore gestum ee dicit. Rubrica.

ius edicti. In ter. sibi dicitur cu puo pillo bona fide. als secus vt. j. e. l. in fi. fm Dy. z hoc dicit dñentes vel qñ. vt. l. falso. j. e. z in iudicio. vt. l. de sensor

de tu. z ra. di. z. l. iij. s. idē scribit. in prin. fm Ja. de are. z bñ. In ter. sibi vel alia regione dat? certū est resti. dari furi oso: q. furiosus q. auctorizauit p non tutore hēt. vt. l. nec mandate. s. de tu. z cu. da. ab his. z tutor admistrado id qd est administratio alteri? p tutore non hētur. vt. s. de admi. tu. l. si duo. z. l. vel in ptes. In ter. sibi nonne valebit qd gestū est. rñ. q. sic: q. vtile p inutile non dz viciari fm Dy. In glo. certe sic: z ita ibi ar. s. so. q. si alij sunt veri tutores sufficeret vn? vt. l. si ex plurib? s. de auc. tu. z. C. e. l. si. z id eius auctoritas q. tutor est nil opat. ar. l. si duob? s. heres. de le. i. s. si duo eent arbitri no sufficeret p vnū punciari vt eo. s. z id adiectio hui? arbitri ee non pot. facil? non re dit inutile. vt. l. si ita. z. l. cellus. s. de arbi. In ter. sibi dat re celebrat est ipso iure null? z. vt. l. si is q. s. t. i. z. l. si pluri bus. ij. rñ. s. de auc. tu. z. l. neg. j. de re. eo. g. supuacua eēt re stitutio ex hoc edicto. vt. l. in dubiū. C. de tu. z cu. da. ab his rñ. q. est vez. q. dicitur est ipso iure nullus in p iudicium pu pilli z no ipi pupillo in integrū resti. est necessaria: sed in p iudicium dñentis iste dicitur est aliq. vt. l. iulian? s. si q. s. a pupillo. z de ac. emp. l. no eo min? C. de pcur. als si dñeret no interueniente alio q. pupillo sibi imputaret. z id resti si bi no est necessaria fm Dy.

Fid. In glo. qñ idē est ar. s. C. de rei ven. l. si fū dus. que. l. videt pbare totū oppositū. scz

q. denunciatio pstituat aliquē in malā fidem z cū illa. l. si fund? s. cor. l. quedā. s. pe. s. de eden. z qd ibi not. z lat pto. s. si q. s. princeps. j. q. in frau. cre. z p ista facit. l. q. d. nunciatio no pstituat quem in mala fide. j. p empt. l. i. z. l. si q. s. mator. de rescin. ven. pot. solui isto mō: q. ista lex z dñia loquit qñ credit denūciationi. s. hoc videt instare glo. q. est in. d. l. si fund? q. facit hac. q. si non creditit z. z tñ dter) minar q. in mala fide pstituat: z id dic q. aut ille cui sit de nunciatio scuit illū que denūciat hē ius denūciandi z tunc videt in mala fide pstitui. ita loquit si fund? z gl. aut no scuit illū hē ius denūciandi: z tñ non videatur in mala fide pstitutus: z ita videt pbari in. l.

Sed hoc videtur

iste ter. vbi in dubio no videt pstitui in mala fide fm Dy. dicit Dy. so. vt ibi. z. l. si fund? q. hic erat dol? tutoris qui pponderat culpe illi? q. no creditit denūciationi. vt. l. itez si obstrit. ad. l. aquil. in. l. si putator. z. l. q. foueas. e. ti. z p hac solu. videt restringi h. l. q. ista lex non hēat locū nisi qñ agit p dñentē z tutorem. nā si dñēs agit p pupillū no exti guit dol? tutoris. vt. s. e. l. i. s. idē pōpo. z id dic z meli? fm Dy. q. h. dñens tractabat de dāno vitando. pupill? autez ed. in. l. dñia cui est facta denūciatio z id culpa sua: q. no credit denūciatōi dz sibi nocere s. illū q. in nul la culpa fuit: de hoc vide p Ly. in. d. l. si fund?. Quero h. an si p. dñtum fiat denūciatio pstituat dñentē in mala fi de. de b. est glo. q. no in. l. i. j. p empt. facit glo. p hoc in. l. cō

cubmatu. s. de arbi. vbi dicit q. ab initio sp scienda eēt de nunciatio: qd no. q. vtile ē.

Lane. pōt excipi de bñificio edicti: z inducitur in ar. ad. q. d. in statuto ciuitatis q. possz peti istz exēcutio mādari. saluo si steterit p. r. annos: mō steti p. r. annos: an possim petere p libellū fm ius cōe. z videt q. pos sim p hanc. l. q. ego q. peto p libellū non vtor bñificio statu ti p exēcutōe: z id non pōt de illo statuto s. me excipi: in ci uitate ista mihi videt q. pacticet dñum: nescio si sit ppter alia in statuto posita.

Interdum. In glo. resti. in fi. immo videt va lere p pbatōem tutoris ad b. vt restitui non possit. z videt ob. l. i. s. idē pōpo. s. e. r. i. So. aliud est in ppendendo litigantē quo casu iudiciū in p iudiciū pu. non v3. z id litiganti z reo restitui. pcedit: z ali ud est legitimare psonā tutoris: z v3 in p iudicium pupilli z restitutio denegatur.

Pupilli. Ibi incertū caus. de incerto caus. vt j. ad trebell. cogi. s. si pater. hoc dicit z non sunt alia. Bar.

Quisime. Iste ter. no. sibi dñ dicit qd eim. facit ad vnā. q. qua hñi de floren tia de iudice q. non torqrat hoīem s. spoliare fecerat z ipse fuit dñessus z no. alleges ea q. hñtur in titu. q. me. cau. con cor. cū isto ter. fm Ja. de are. qd hētur in fili. in. l. si q. s. man. s. de ne. ge. vbi no. formam hui? dñitōnis z illam. l. facio. no. valde q. videt pcor. cū. l. facere pot. s. so. ma. ista so. v3 det innuere q. qñ auctoritate falsi tutoris qrit pupillus et restituit dñens no tenet pupillo ad sumpt? litis. z p hac. l. determinat Ly. vnā. q. z est qd q. quidā erat debitor: z q. dam iudex sibi pcepit vt solueret: z ille pmissit soluere deim de soluit an videatur cōpnus soluisse. certe sic vt hic z ista sunt quotidiana.

Falso. Nota istā. l. z tenebis mēti ex cā iusta ignorantie possum petere restōnem in integrū. hoc dicit.

Allus. Dico q. ille q. pmissit vt tutor vel pcurator se obligare dz pbare se tutorem vel pcuratorē vel iuris eqtate eius cui? tutela no pcedit z dz pbare p. l. i. z. ij. C. de arg. di. cui pig. no de.

De fideiussoribus z noiatoribus z heredibus tutorum z curatorum. Rubrica.

Mans. In glo. in d. no est: ibi ar. s. di cū. z est ter. in. l. pleriqz tutela. s. de tute. z sic facit fm Dy. z Ja. de are. q. of ficia no trāseūt ad hīdes. In glo. in d. explica ri. sibi in iudicio se. z ibi. s. de iudi. l. tā ex dñtib? videt idē in iudicio. j. si pen. ap. mors inter. l. i. s. si. s. pot. rñderi in sur giendo ibi in cā app. b. in cā princ. tñc arguo sic. nā ibi pñi ca? tutor tutela finita z añ redditas rōnes: s. tutor tutela fi nita z añ redditas rōnes tenet exēq. cām principalem. vt. l. ita aūt. s. cōpletā. s. de admī. tu. ig. hīs tutoris tenet. Dy. p hac opl. facit. l. tutor. j. de app. z. l. ex dñtib? q. h. allegatur pot. rñderi fm Ja. de are. q. illa lex loquit in filio q. fm hec iura no hēbat hīdem. vt. l. anpe. s. ad macedo. z. l. i. z. ij. de castrē. pe. hic aūt loquit in eo q. hēbat hīdem: ig. dñū non ob. In ter. sibi q. penes: ita q. ipse sibi possideat: q. verbuz penes significat possessionē. vt. l. penes. de ver. sig. z est rō: q. tutor no tenet ex dolo z lata culpa ipsius. vt. C. de hī. in sti. l. i. z. l. cñ oñidm? j. e. fm Ja. de are.

Stulare. Querit hic Dy. q. poterat b. ee du bitatio hui? l. z dicit q. pot. ee ista. nā fideiuss. p stipione vt pbat in. l. stiplo. s. satis ac cept. z. l. i. s. verbis. j. de acti. z obli. z. l. blandit. de fideiuss. s. in stipione no veniūt nisi ea q. sunt in ipsa stipione z ipi us pceptioe expñia. vt. l. qd dicitū nihil erat expñsum: q. vi debet fideiussorē rōne istaz vsuraz no teneri: s. ad b. rñdit ipse z dicit q. fideiussor videt accept? in oēm cām in q. est

obligat' ad vsuras. vt. l. ij. de adm. re. ad ci. pti.

Am ostēdimus. Quere b Dy. qre hīs tutoris p nō dneris tenetur act. tu. vt hētur in. l. tutor aut. p non dneris finita tutela cā mortis tutoris etas pupilli amittit hanc actio. nō patit nisi gfa dneritatis inducat h: sed Ja. de are. dicit q finita tutela si hīs tutoris nouā inchoat q ipse nō tenet actōe tutele sed actōe ne. ge. r hāc. l. intelligit ipse qñ tam inchoatā hīs pfectit. sed dēsi Dy. r glo. dico vey p ter. Ibi in archā tutoris pupilli pecuniā. in glo. ibi leuis culpa Ja. de are. dicit q si hīs inchoata p tutores explet: q ipse tenet de dolo r lata culpa si spōte incepit aliud negocium pupilli gerere: qz alia noua inchoet: ipse tenet et d leui culpa sicut qlibet. de ne. ge. l. culpa. r intelligit hūc ter. qñ hīs tā inchoata p defunctū pfectit. sz dic vt dixi in prima qōne.

Sideiussores. idoneos eē tutores. Ibi tacuerit affirmare videt non d dīcēdo Dy. no. ex isto. s. in prin. Mo. h p sentia inducere p sensum qd intelligit Ja. de are. eē verum fauore pupilloz. r q iste. s. nō intelligat extra suos terminos. nā dicit si nō eēt oia q sunt in isto. s. tunc pntia nō induceret p sensum. hūc. s. ppetuo tene menti r dubiū. l. pcedit. qz fideiussores nunq obligant nisi p stipōne in q dz p pcedere interrogatio r seq rñsio. Et facit optime ar. ad. q. q si qz accusat de aliquo crime r ab eo petat fideiussor de pdenatōe soluenda q si fideiussor fuit pns r scriptus fideiussor non d dicit q obligat: qz respub. r minor eqpan. vt no. in. l. respu. C. ex qui. cau. ma. r. l. rempublicam. r ibi melius. C. de iu. reipubli.

Eres. dem. h. d. nō sunt alia in ista lege.

De magistratib' ouenedis r eoz hīdib'. Ica.

Mordine. ioz. r. l. aliud. s. refert. vbi ad oē p iudicat si maior ps facit. So. qdam sunt q expediunt p maiorē ptem q incūbunt ipsi vni uersitati necessario. r sic loquit. d. s. refert. r quedaz sunt q vniuersitati nō incūbunt necessario: r d hīs loquit b: r hoc et placet Dy. in. d. s. refert.

Magistratibus. Induct Dy. q quis iudicis officio fuerit de expēsis pdenatus: tñ illud intelligit si fuerit petiti. facit. l. iij. s. hoc aut. de dā. in fec. ex quo g hēs q dīcīm' iudicē teneri si non pdenauit d expensis. vt. l. p pandū. s. sinasit. C. de iudi. r. l. si. C. qñ puo. nō est ne. intelligit si hoc a pte fuerit petiti expse. r hoc t3 Dy. Itē qz dz magistratum monere. ter. videt b sentire duz dicit q minore man. rē. q supior dz amonere. tu dic d rium: r iste. s. loquit fm iura antiq: hodie magistratus municipales pnt dare tutores. vt insti. de attill. tu. s. si negs.

Si inter. Iste. s. allegat in materia excussionis: iō tenet ne ipsum menti.

Prinilegium. Iste. s. nō repit alibi. dīc Dy. r rario est: qz pmprius subuenit pupillo d tutorē: qz tutor spāl'r ppter pupillū tenet curator vero spāl'r ppter ipsum pupillū nō: sed ppter utilitatē publicaz iō non ita prompte d eum subuenitur.

Proponebatur. Ista lex non repitur alibi dū glo. dicit in se piculuz. i. in se oēs culpā. istud nō est vey: qz magistratus tenet ad istar tutor' sz tutor: nō tenet de leuissima. vt dixi in. l. i. ti. i.

Magistratus. In titulo isto dicitur est p miscue de satisfatio. rē pu. sal. fo. q psta tur magistratū r q pstat' tutori de d r ia eius: r et' est sectu vide no. in. s. si qz curator. ver. illud. inst. rē pu. sal. fo.

Magistratus. Finē hui' legis feci te no tare in. l. cū eadem. de n. si gni. dī hīc eadē actio: que sit eadē quidā dicunt sz vtili tutele. dīc r bñ q eadē. s. in gñe nō in specie: q teneat vtili potuit illos mouere. qz glo. qz hoc anno hūitū dicit q magistratus dat' tutor videt gerere: alia tñ opi. est vera. b

non sunt alia.

De reb' eozū qui sub tutela vel cura sunt sine decreto non alienandis vel supponendis. Rubrica.

Asperatores. In glo. tūc eim. ibi d ad am donatio ppter nuptias sine decreto fieri pot. vt. C. si aduer. do. l. i. Itē ppter auctem rei iudicate alienatio fieri pot. vt. l. sed si pecunia. s. l. r. s. item qñ. j. e. Itē bodie pot fieri alienatio si iurat. vt in aut. facta in glo. sup xbo alienū. C. e. Innuat ista glo. q nō sufficit d p cretum nisi sit et auctoritas tutoris. p cor. glo. in. l. ob es. b allega. in glo. r in. l. inter pupillos. s. de auc. tu. r. l. ij. C. de fideiuf. In d rium glo. est in. l. si curatorē hīs. dicit q dz sic ri citatio ipsius tutoris: al's eēt in p tate ipsi' sed nunq res venderet. In glo. tūc eim sine quib' res puenerat pupillis vt. C. qñ decre. op' nō est. l. p d ium. Sed qro si p' sit tutor filij impuberis. vtrū possit res alienare sine decreto. et dīc q nō. vt. l. si pupilloz. s. si pater. j. e. ti. In ter. vlti. nota q qñ quis commissari' res hīditarias alienare nō possit. vt. l. alio. j. de ali. r cib. le. tñ ex pmissione testatoris optime pot alienare. p hoc facit. j. e. l. si defunct'. r. l. si vero nō remu nerandi. s. si. s. man. fm Jac. de are. r de hoc sunt due glo. vna. j. de ali. r. l. i. alia in. l. p d ium. qñ decre. op' nō est. Itē p hac opi. qz glo. nra eqpat tutorem r commissarium. vt l. plerūq. s. de tute. sed tutor q als nō poterat alienare: pot test ex pmissione testatoris: q rē. C. s. qro an executor vt tutor cui est pmissa alienadi facultas possit meliore rem de hīditate alienare: vel solū rem deteriorē sufficientē ad illō es alienū exsoluendū. vna glo. est q dicit q meliore rez hīc est glo. in. l. p d ium. C. qñ decre. op' nō est. sed illa glo. cōiter reprobaf: r maxime p dicitū meum: qz qñ quis qz heat gñale mandatū. tñ ex bona fide gerere dz. vt. l. creditore. s. lucius s. man. sz iste q vendit meliore cū deteriorē sufficere vende ret nō est bonafidei. rō p ista glo. vlti. videt in. l. q d ium. C. d dī. pig. quā nota: qz quotidiana.

Si communis. In ter. in p r i. Ibi si cōis socius: an possit puocare alii ad diuisionē. vide p Dy. in. l. iubemus. C. de sa. fan. ec. In glo. nō eim ibi no. nō specificari p uentū sz ista nō erat p suetudo sz qdā pscriptio voluntatis qz forte pupillo foret inutile sz p r i fuisset vtile fm Dy. qd no.

Edhic. In ter. ibi saluū sit. Quere Dy scus q vendit rē minore eo pacto quo eēt sibi obligata donec pecunia solueret. dicit ipse: qz qñ aliqz d hīc cū fisco bona sunt fisco obligata. aliud aut est in p r i uato: r sic ex dicto Dy. r is ex ter. l. nre hētis q minor ex obligatione legali obligat. Sed d videt obstare. l. si. C. de leg. tu. vbi tu toris bona nō sunt tacite obligata pupillo. r certe legalis ē obligatio illa q bona tutoris tenent ipsi pupillo. vt. l. postio. de adm. tu. cū si. So. Ja. de are. istud d rium q aliquā do tutor egredit d rctum sibi de iure pmissum: r tūc ex obligatōe legali bona minoris obligant: ita loquit hīc: aliquā do egredit d rctum nō sibi de iure pmissum: r tūc nō obligat' tur. vt. l. si. C. de legi. tu. Itē qz in casu nro vsus est de iure cōi: qz fecit qd quilibet faceret. In d r i a. l. sec'. p istam so. videtur reprobari glo. l. qz. s. de pac. Quero vtrū minor intrado monasteriū statim d r ium rez suaz in monasteriū transferat absq decreto rē. vt. s. e. l. i. In d r ium determinat Ja. de are. in. l. i. s. de fun. do. r. l. quidā. de re. du. Itē facit theozica supradicta: qz ex obligatiōe legali minor obligat' ista est obligatio legalis: q rē. Alij distinguūt inter pupillum r adultū. nā si pupill' intrat monasteriū d r ium rerum suaz in monasteriū nō transferet: qz fm q pupill' m r i moniū um carnale d hēre nō pot. vt insti. d nup. in prin. ita nec ma trimoniū spūale: sed adult' m r i moniū carnale d hēre pot vt. l. sciendū. C. de ri. nup. r. l. in copulā. C. d nup. ergo r spe ciale. quero vtrum obligatiōe p suetudinaria vel statutaria obligetur minor. dico q sic. vt. l. sine herede. s. lucius. s. de adm. i. tuto. r cura.

Ed si **Itē quoniā**. Nota ex hoc
 tia transferē dñum. Ja. de are. immo vide
 tur qd nō. vt. l. dedi. s. subtilius. s. de adi. ob cau. z. l.
 si iusu. de furtis. s. pōt dici qd ibi nō fuit aliq̄ snia
 sed dō ibi qd si trado tibi rem meā vt tuā z hoc intel
 lige. s. qd ex snia dñum trāserat̄ puta sequat̄ tradit̄
 tio. ar. l. ex sextante. s. latius. j. de excep. rei iud. z vi
 de que hñtur in. l. statuli. s. non solū. de statulib. z. l.
 iij. vel. iij. i. gl. d. pu. ex isto d. p̄ colligi fraus: vt res
 pupillarīs z cuiuscūq; alteri? phibita alieari possit
 alieari b̄ mō subijciendo aliquē qd rē petat: z ille qui
 non pōt alienare patiat̄ se succūbere. Itē intelligo
 istū. s. fm̄ Dy. qñ aliquis possidebat rē pupilli z dō
 finit possidere rē culpa z non dolo: z nō ob. l. qd resti
 tuere. s. de rei ven. z. l. si culpa. e. ti. z ibi no.

In ter. ibi restaurat̄ debē: quaten? d̄ scō
Sed. exiuit de bonis eius. h. d.
 In ter. ibi possidē: qd
Mod tamen. de cla. vt. l. iij. z. l. si. C.
 de metal. libro. xi.

Abagisputo. Si pupillus. In glo. ses
 cunda ibi
 itē qd si rem alienā. ibi si. n. vt pupillare exis vendi
 tur in si. glo. p hoc facit. j. de ver. si. l. bonoz. z. l. du
 os suos. j. de le. iij. **Sed** qro: qd si pupillus hēt
 possessionē suā nunqd̄ tutor poterit alienare. Rñ.
 sic fm̄ Ja. de are. cñ de pos. nil dicat̄ in orōne. Itē z
 p hoc: qz sine tutore pos. alienari non pōt: qz cum
 tutore sic. vt. j. de acqui. pos. l.

In primis. In ter. ibi vel i nobili. no. ex b̄ ter.
 ar. fm̄ Dy. q si aliqua snia lata ē
 d̄ pupillū: ita qd oz sniam executōi mandari. p̄ oz v
 epi a nob? debitor̄ ante qd ad immobilia pueniat̄
 als aūt in maiorib? obseruat̄. vt. l. a diuo pio. s. i. vē
 diti. j. de re iudi. sed hic est spāle fauor pupilli: qz po
 tius expedit pupillo bona hēe q̄ noia debitor̄ cuz
 debitor̄es de facti ad inopiā puenire possint. Itē z
 no. fm̄ Dy. q commissarij in casib? in quib? pñt alie
 nare nō debēt p̄? incipe ab immobilib? q̄ a nomi
 b? debitor̄. p hoc facit. l. aristo. z. l. iij. j. de do. exce
 pti. z de ven. in pos. mlt. l. i. In ter. ibi in d. itē requi
 rat. ibi si nō vigeat. Nota qd demū qñ creditor vrr
 get ad debitū vsuraz puenit ad venditōem rez pu
 pillarium ob es alienū ē rñ. ex hoc. s. no. qd decre
 ti dō pcedere venditōem: als venditio est ipso iure
 nulla: nisi pncipali bñficio pfirmet̄. vt. l. ij. in si. s. e.
 Itē no. ex illo. s. inducit̄ igf̄ zē. ibi requat̄ p̄ sanguie
 os pupilli: qz qñ sit alienatio rez pupillarum p̄ san
 guinei pupilli sunt vocādī. in glo. b̄ nō sit neōio zē.
 adde aliū casum z si aliū de pupill? ali nō possit. vt
 C. de sa. san. eccle. l. sancimus.

Illud. Querit Ja. de are. an iudex in cui? ter?
 ritorio sunt res iste site possit interpone
 re decretū. dicit ipse q sic in. l. si p̄ dñi. C. de p̄ dñi. mō.
 s̄ in tutela est sec? vt. l. iurispitos. s. oñdimus. s. de
 excu. tu. z de materia h? l. vide qd no. p̄ modernos
 s. de tu. z cu. da. ab his. l. pupillo. z. l. si p̄ dñi. s. alla.

Non tamen. Lea quidē. z vide qd not. ex de
 pba. c. qm̄ s̄ falsam. z qd de iure illo: z qd de referē
 darijs: z qd de inq̄storib? z qñ sunt iurati: z qñ nō
 z quis est effectus eoz. vide que hñtur ex de excu.
 tuto. c. sicut. z. c. cum parati. extra de appella.

Si es alienum. Querit b̄ Jac. de are. nun?
 qd minor possit rem suā cuz
 alio pmutare. h̄ est ar. q nō. ibi vel alia p̄pere. In d̄
 rñ dicit ipse est lex cū hī. de trāfac. qz qd est in ei? fa
 uorē introductū nō dō in ei? lesionez reuertī. vt. l. q
 fauore. C. de legi. z b̄ si appet euidenter meliorē cō

ditionē facere. Itē facit qd qd rē suā pmutare p̄mittit
 meliorem conditi. facit. vt. l. iubemus. C. de sa. sanc.
 eccle. z extra de re. eccle. non ali. c. nec sup.

Ed si. In ter. ibi nulla. n. cōio. not. q
 ubi nō est cōio non h̄z locū dō
 nisi: s̄ tñ interdū h̄z sit pempta cōio agif
 cōmuni diuidundo. vt. l. si ita quis. cō. di.

Spupillozum. Mo. istā. l. z tene men
 ti. z no. q duo pupilli
 hñtes bona cōia non pñt diuidē. doc. nri dicunt q
 possit fieri diuisio qñ eēt eis vtile vt videbif p. l. inf
 tutores. s. de ad. tu. z p̄ Ly. in. l. iubem? i pnci. C. de
 sacro sanc. eccle.

Si pupillus. Per istū. s. Dy. dicit q si eccle
 sic bona legitime sunt obligat
 ta: tunc pōt creditor vendere sine decreto.

Si pretor. Quero in primo dixit sic testator p
 mitto tibi vēdere fundū p̄tato non
 vēdidit s̄ dedit insolūtū: an valeat z videt q nō vt
 b̄ dñi credo q datio insolūtū est filis venditōi. vt
 l. iij. j. p emp. ḡ zē. Preterea casus est in fili in. l. si.
 s. mā. Itē facit scōs p̄ct? ad. q. q si ep̄s dat lñiam
 vendēdi rē min? dānosam male facit ep̄s sic p̄cedē
 do: qz dōz specificare: sed si concedit valet.

Uineqz. Tene menti istā. l. que est v?
 tilis ad practica z theoretica
 z signa bñ ipsam z conserua.

Uauis. An decessorem pōt reuoca
 ri successor. h. d. Nota q suc
 cessor p̄ns ponit p̄decessorem p̄cedētē frau
 dulenta venditōe fm̄ Dy.

Uicite. Exceptio q̄ incipit p̄petere vē
 ditorū p̄ d̄ctuz trāsit ad ep̄torē
 h. d. z de ista materia dixi in. l. cñ in rē. cuz venditorū
 p̄ venditōem trāsit ad successorē. Circa qd dicit q
 ius agēdi acq̄situm p̄ venditōem nō trāsit sine vē
 ditōe cessione. vt b̄ z. l. q̄situm. s. si annua. ij. rñ. j. de
 pe. h̄. nisi cohereat p̄sone vēdētis. vt. d. s. si annua.
 ij. rñ. non aūt de iure q̄sito aūt venditōem: an z qñ
 trāseat z qualr. vide p̄ Dy. in. l. flumen. s. adiectū. j.
 de dā. infec. z. l. si cer? s. si p̄? de aq̄ plu. ar.

Fundus. In ter. ibi cñ fructib? Mo.
 q ubi tutor vēdidit p̄dium
 sine decreto pupill? nō pōt p̄dium vēdica
 re cñ fructib? nisi p̄cio restituto: qd qdē p̄cius fuerit
 vñsi p̄uersū in ei? vtilitate s̄z Ja. d are. z bñ qd no.

Mulus. Testam̄ irritū p̄bat voluntatez
 testatoris. h. d. z allegabā istaz
 l. An ex testō inutili debeant̄ legata natu
 rali. vt dixi. C. d iu. z sa. ig. l. cñ q̄s. videat̄ qd ibi dī
 xi plene.
 De curatorib? fur. vt alijs ex̄ miores dādīs. lxx

Ege. xii. tabularū. In glo. cur
 ratorē ei si
 nō h̄z. Ibi. s. de tu. q hñt p̄cor. l. l. C. e. ti
 tu. Dy. format istā. q. z determinat i dī
 eta. l. q hēbat. facit ad. q. pone substitutio ē facta pu
 pillō nō aūt exēplaris cñ videat̄ h̄e respectū ad eta
 tem nō aūt ad fauorē. Itē an si dat̄ curator minorū
 z p̄digo: z sit mērio in dicēdo q dat̄ p̄digo: an va
 leat decreti dispositio. vide p̄ Dy. z p̄ Oldr. in. d. l.
 q hēbat. s. de tute. Itē an si dicat̄ q dat̄ maiorū z p̄
 digo q nō est p̄dig? vide plene p̄ dñm meuz in. l. is
 cul. j. de ver. ob. in gl. i. Ibi an b̄ possit alienari: sec?
 si eēt notorū ipm eē p̄digū: de q plene p̄ dñm meū
 in. d. l. is cui. de x. ob. In ter. ibi furiosus sanitate:
 hoc est vez qñ est certū: si aūt dubitat̄ tñc tādū erit
 in cura q̄dū a iudice erit p̄nūciatū eum ad bonos
 mores reuersum: z rō admīstratōis sit reddita: z sic

fm Ja. de are. Quero an interdicatur a lege vel ab
hoie administratio furioso, et hñstis tractatū i. l. si is
cui. de n. ob. Et glo. t3 q p iudicem: et vide bñ circa
istā materiā: sicut iudex interdicit ei administratōem:
ita ei pcedit. vt. l. nihil tā naturale. j. de re. iur. als p
sumit eni pdigñ eē nisi p evidētissimas pbatōes
p istā psumptōem pbeñ. vt. l. non ē vñsile. in prin. s.
qd me. cau. Ja. de are. et qz b fit eqpatio furiosi et p
digi. vide an in delictis eqpent in. l. si qñ in tāta. C.
vñ vi. Jbi. vl. qro. et pōt induci casus. l. fulcini. s.
adeo. j. ex q. cau. in pos. ea. q nō eqpent. Reglra
tē in acqñtōibz et obligatōibz nō eqpant. l. in nego
cñs. j. de re. iur. p ea q ibi hñt q nota.

Ed et aliis. Merat. et vide eam. et in. l. i.
cl. l. se. s. de postu. et glo. bñ allegat.

Am deliberat. Jbi bonis a pto
statibz creditoribz fm Dy. als nō instanti
b si fit notū iudici bona dissipari. vt. l. iij. in pn. C. d
cura. bono. dan. quod no.

Arator. Mo. q si aliq civitas h3 vñtū
qui fuisse senator vrbis q
p eū nō debet ventri ad scdm decretū: sec?
p alias psonas: s3 dz dari curator bonis et vedant:
et b p istā. l. quā tene mēti bñ: qz nō est alibi.

Bservare. In tex. ibi circa cāe cognitū
onē. dz. n. adhibet medicos
vel alios prudentes viros q sciunt hoc fm
Ja. de are. quod nota.

Onsilio. Curator. In tex. ibi re
plicatio text?
igt videf dicere q res nō reuertit. et sic est
s. s. e. l. et l. fund. s. i. sed dicit Dy. q b for
te opaf interpositio decreti: vel intellige hunc. s. s3
illā. l. In glo. l. remoto. imo dicere potes q in totū
fuit pdēnat: et soluit et h3 excep. rei iudi. qz tñi opaf
pdēnatio et solo qrtum absolo. vt. l. si qñ cū tu. s. pla
ne. de re. iur. et l. ex morte. C. ad. Laqf. qd no.

Cum dementis. In glo. recte. Jbi ad ex
hibēdum. l. si res. imo dic
q expse rñdit et subijcit est quo rē. In glo. ibi cau
sa als de vtraz fuerat qñtum. s3 p hoc videf. l. si p
tor. s. de iudi. et l. si marit. C. de pcur. vbi vni pcedi
tur et in alio videf eē pibitū. Ad so. hoz dñoz
rum. An. in. l. apud celsum. s. apud iul. de doli exce.
distinguit duo mēbra: qz aliqñ interrogatio et rñsio
pferunt ab hoie: aliqñ a lege. p casu si vni rñdet a
lij. q. non videf eē rñsum. et ita loquit. l. si ptoz. cū cō
cor. ius. aliqñ a lege: et tñc si rñdit vni. q. alteri vi
det eē rñsum. vt B in tex. facit. l. i. de diuer. et tēp. pres
scrip. et l. aureli. s. s. i. cho. de libe. leg. q indefinita eq
pollet vñ. vt. l. si pluribz. j. de le. i. s3 si indistincte per
l. vni. q. rñderet videf vñr eē rñsum: nisi aliqd dñmē
teret a. l. g. rē. p hac opi. facit. l. apud celsum. s. apd
iulia. in fi. j. de doli excep. p An. de pi. qd no.

Quesitū. Iste est singulari. s. et oēs impiti al
legant ipsum in fi. Op. q datus
nō fit iure. et glo. nō soluit. Op. qz solvere est da
re: et dare ē iuris. vt. l. vbi aūt. in fi. j. de ver. ob. g. rē.
So. ē iuris solvere. et sic solue vt dixi tibi sup rubri
ca. j. de solu. et l. si stipulat. s. pe. j. de n. ob. Alteri?
dñ b alienare: qd iuris. glo. dicit idē cum de amboz
b interrogauit: et de vno rñdit: de alio videf idē
rñdere. In dñum facit. l. et si sine. s. q pōp. s. de mī
no. vbi de vno rñdēdo affirmatiue in alio videf neg
gare. et clar? in. c. nōne. eē de psump. breuiter qrtuz
est in pposito puto glo. vez dicere. vt appet ex sine
istius. s. vel iste. s. inducit in ar. fecisti duos pcurat
tozes in iudicio ad rñdendū positōibus: et yn? dixit

credo: et alter dixit. si credo. qñt qd iur? dicit Dy. q
b est ar. q dz stari neganti. et mihi videt q Inno. te
neat idē: qz bētur p nō rñsio: et sic pcedit tanq d cō
tumacem: et ista rñsio obseruat q non v3. vt. l. de eta
te. s. q tacuit. s. de inter. acti. et de b dicit Inno. eē d
pcur. c. in nra pñtia. circa prin.

Mus. Nota istaz. l. et istud qd hic dz
q officium curatoris dati bo
nis non transit ad heredem: qd tene menti
quia est textus peregrinus.

Alianus. Bona lex est et inducitur i
ar. ad qñem de errore an
mpediat translatōez dñij: qd nō tāgo nñc

Bagnato. Nota q curatores non
pnt minuerē d bonis pu
pilli si liberabat pupillus p mulierem vi
uentem. hoc dicit tene menti.

Epe. Nota q curator furiosi et pdigi
est legitū: et q in defectū puent
tur ad datiuū. S3 qd de dato furdo et mu
to vel alr impedito est legitū? vel datiu? glo. C. d
epi. aud. l. de creationibz. et q in istis duobz casibz
fit legitū? et idem t3 insti. de cura. s. i. Glo. videf ali
ter dicere in. l. i. in fi. cl. l. se. et seq. s. de postu. et vide
ibi notata p glo. qd no. et tene bñ cordi.

Furioso. Mo. istā. l. et est no. casus. iō
tene mēti et cordi.

De testis et qui testi facere pnt: et quemadmo
dum testamenta fiant. Rub.

Glo. pñuat rubri. duobz modis. p ad prima
Supra dēti est d tutelis q danf in testis. iō hic po
nitur de testa. Secdo sic volumina digestoz sunt di
uisa in. vij. ptes: hñim? qtuoz: hic icipit qnta. vt. C.
de ve. iur. enu. l. ij. s. quint. Querit glo. qre iurū
cōsult? incipit a diffinitōe. dic vt in ea q clara est.

Estamentū. Hic ponit diffi
nitō testi. Op
po. legatū est iusta snia voluntatis iuo
stre de eo qd qñ post mortē fieri voluit
vt. l. legatū. j. de le. ij. g. legatū est testū: qz cui agru
it diffinitio agruit et diffinitū. vt. l. i. s. i. s. de dolo. et
l. ois diffinitio. de re. iur. sed hoc est falsuz. vt. l. si idē
C. de codicillis. g. ista diffinitio nō est bona. Hñtū
timore qdā dicunt qz debeat b subaudiri. de eo s3
vniuerso. Istud reprehendit glo. nā testū est etiam si
qñ instituit in re certa. vt. l. i. s. si ex fundo. de hñ. istū.
p: eterea pōt eē fideicōmissum vñe vel donatio cā
mortis vñs: et tñ nō est testū. Jō dicit glo. vt cessēt
oia dñia subaudias cū instōne hñdis. Dux videtur
mihi q iuriscōsul? nesciuit diffinire testū: et q ista
diffinitio egeat subtili subauditōe. ego dico diffini
tionē pfectam sine subauditōe aliq: et cessant dñia.
Jō p ea declarāda sciendū est q diffinitio dz pos
nere subālia rei diffinita. Jre dz stinet dñias vt p hoc
appeat q dñt ab alijs spēbus stētis sub illo gener
vt p3 in oibus. ll. in qb? diffinitio ponit tanq gen
n? Sñia. n. stinet oēm cuiuscūqz rei deliberate vol
luntatē. Jō dñ snia iudicis in tñ. de sen. qz sic delibe
rauerit: et sic determinauit. Dñ snia legis. vt. l. snia.
s. de testa. tu. Dñ snia hois ē si tacite appeat d sua
voluntate. vt. l. impuberibz. s. p: eterea. de suspec. tu.
Dñ snia hoc est deliberatio et dispositio testatoris:
vt hic ponit p gñe. Ponit iū diffinitōe voluntatis
hoc ponit ad dñiam illi? dispositōis q est enuncia
tiua nō volūtaria seu dispositiua. de q plene dixi in
lex hac scriptura. j. de donati. Ponit et in diffinici
one nñc: hoc est nostrorū qui sum? liberi et ciues ro

De testis. m.
Estame
tū. de in
pugnati. que
fit testō. vide
p Spe. in rñ
d instru. c. dñ
s. s. pendiole
et forma dñu
um testōrum
vide ibi in. s.
se. Adde
qd large ap
pellatōe testi
venit codicil
l? eē: et que
libet vñtū
voluntas s3
glo. et Bala
l. ij. C. cōia de
lega.
b Diffinitō
nem pfectas
adde. l. i. cum
glo. s. de ca
dñm.

Est pfe
cta. adde gl.
aut. de h. et
fal. s. ex h. da
ros: qua ad
summe po
rat ibi An
zel. q. vult q
istud h. in
stum adapta
tur iusticie et
ordini iuris:
aut statutoz
p qua glo. di
xit ibi idem an
ge. q. si sup
or committit
cam hoc mo
audias r iur
stias facias
q illa h. ba i
portat iustici
am p r r iur
ris ordine. fa
ct. l. i. iuncta
rub. j. de in
lu. te. r qd vo
luit B. Pan.
r mod. r qd
ponunt mo
der. i. rub. ex
de testa. qd
no. ad statu
ta loquentia
de possiden
tib. iusto ti.
quia o3 q ad
talem titulu
decurrat iusti
cia pris pos
sidentis r or
do iuris: aut
statuti. no. n.
possent possi
dentes p scri
berent iusti ti
tuluz fm qd
requirit sta
tutu.

man. na subditi alteri p tati vel non ciues no pnt
facere testi. vt. j. e. l. iij. r ibi no. r. l. q in prate. cu si
mlib. Donit. n. in diffinitioe iusta: r istud verbum
plib. modis sumit b. Uno mo iusta hoc est solenis
ad dnam no solenis voluntatis q non d r testi. vt in
sti. d h. q ab inte. in prin. Itē iusta hoc est legitima
r a iure pmissa no improbata. si. n. q s instituerz no
capacē vel turpiter disponēt non eēt testi. vt. l. qui
dā. de p di. insti. r. l. meui. de p di. r demō. r. C. de
h. insti. l. i. r hoc ē dicit glo. Itē ē d r iusta id est p
fecta: sicut d r iusta etas hoc ē pfecta etas. vt. j. d. le.
ij. l. cū filio. s. fi. r p hoc ego dico q iuriscōsult. pos
sunt hie diffinitioe pfecta: r de h. dis instōne intel
lexit. non ē. n. dispositio pfecta nisi h. s instituat cuz
no sit dispositum in que trāseāt actōes ne q s sit ille
q psonā defuncti repñtet. Quis g alle voluntates
pñtici q de vniuerso dicunt impfecte: nec p se pnt
substiterē: r sic no eēt necessaria subauditio glo.
Donit ē in diffinitioe de eo qd quis p mortē suā
fieri voluit. hoc qd d post mortē suā ponit ad dis
ferentia dispōnū inter viuos. Appet g q h diffini
tio ē bona r pfecta. C. p. q alr diffinat. insti. e.
in prin. vbi d r testi ē testatio mētis. So. ibi non
ponit diffinitio s3 allusio seu deriuatio vocabuli q
no ponit subām rei. Et ista allusio pphendit codicil
li qui hē non ē testi. vt. l. si idē. C. de codicil. Et ex
hoc dico q si querat q est p p r iā significatio voca
buli si allusio repugnat diffinitioi p p r iā significatio
pñt. sicut ex diffinitioe q ex allusione. Ego dixi. in. l.
cictos p p los. in materia interpretōis statutorum.
Quero qd si in testō fill. immerito ex h. datur:
an iusti sit testi. Glo. dicit q sic nisi expugnaret p
querela quā no. q r loquamur de iure isto sine du
bio gl. dicit v. j. de vul. r pu. l. in substōne. S3
si loquamur fm iura noua: tūc si fill. est p r ier. vel
ex h. datus cā no inserta vel inserta s3 no legitima:
tūc oēs p cordant q ipso iure testi est nullū. vt. C. d
libe. p r e. aut. no l3. r aut. ex cā. r ibi no. r. s. de inoff.
te. l. iij. s. i. r ibi no. S3 an interim possit dici aliqd
donec dicat nullū: Dicit in. l. filio p r ierito. de inuis.
te. Si aut ponit q sit facta ex h. datio inserta cā
legitima no tū vera: tūc fuit opi. q r Bar. dicit q
testi est nullū ipso iure: tō non dat q r ela hodie nisi
tū inter fratres. vt no. in. d. aut. ex cā. r. l. iij. de iof.
te. Des alij glo. tenuerūt d r ium vt. d. l. r ita tenue
rnt oēs moderni vsq ad dñm Ja. de bel. q tenebat
opi. D. nā tex. i corpe p d r ier. postea seq q si p d cā
scdō q d b r p h. des p bari: postea seq q si p d cā
obseruata no fuerit q tū ad h. dis istōez euacuato re
stamento rē. Est g hic negatio postposita q facit ex
q pollere suo d r iō. vt. l. legitimos. s. an g. de leg. tu.
r. l. obligari. in pn. s. de auc. tu. Si g p d cā non ob
seruant est nullū ipso iure. r sic h. s non pbat cāz
eē verā testi ē nullū: nec ē op. q r ela. Et ita ē tene
bar dñs Rai. puto glo. dicere v. j. p p r ier. in corpo
re vbi d r q cā o3 p h. dem p bari. p3 g q d r ad r i h
ditas ad hoc vt sit h. s: q r alr si possit p bari p h. dē
Si g d r ieris testi no valere vel de ei. v r ier. d r i
bitari: no possit ad r i. vt. l. sed si de sua. j. de acq. h. e.
Itē p bō p. s. tales g. in corpore vt cū de ap. cog.
vbi d r r testi remanere in sua firmitate: g apparet
q an erat validū. r hoc ē qd voluit dicere glo. in. s.
aliud q caplin. vbi dicit q d r irritari p querelam
als quō fiet. vult dicere an aditā h. d r iatē ex h. d r i
tus non p r t q r i. vt. l. filii. s. si cū ex h. d r iato. de d r a
bu. r sic est necesse q an oia h. d r iatē adeat. Ad tex.
q dicit si p d cā obseruata no fuerint q tū ad h. e
redis instōnem euacuato testō rē. intelligo euacua
to ipso iure. l. qñ cā non ē inserta vel inserta r no le
gitima: vt euacuādo p querela qñ cā legitima ē inf

ta r non p bata. r sic h. bñ sel positū diuersis modis
sumit. p bō p rōnem v r gentē qñ lex dicit aliqd non
valere p p r t aliqd omissum qd debebat fieri p d r i
spositōem factā illud no viciat ipso iur. vt. l. vniuer
sa. C. de p cā. imp. of. S3 si diceret no valē p p r t a
liqd omissum: qd tūc fieri debebat tūc intelligit no
valere ipso iure. vt. C. de leg. l. no dubium. sic in p r e
missis si no exprimat cā: vel exprimat non legitima
cū illud eēt fiendū tpe testi intelligim. euacuato ip
so iure si omittit p batio p h. dem: cū illud dberet fi
eri p factum testi: immo p mortē testatoris o3 in
telligi euacuati no ipso iure: sed o3 q euacuet p q
relā. C. Venio ad alias glo. r videt q h non sit bo
na grāmatica. transit. n. de pluralitate ad singulari
tate. d. l. plauti. de aur. r ar. le. Ja. d are. exponit q s
s. n. fm: quasi velit dicere no est mala grāmatica si p
pluralitate sequit distributiū singularis numeri. r
hoc est v. j. Quero d r b post mortē de q morte
intelligit. Dicit glo. q de naturali non de ciuili: qd
puto v. j. nisi ciuili h. r eēdem effectū oī mō sicut
naturalis. Et p hoc dico q si aliq s fecit testi r insti
tuit aliqñ h. dem r monasteriū in qd ingressurus e
rat instituit in re certa: si ponim. q sit necesse insti
tuit: r postea ingrediat monasteriū q p p fessionem
q est mors ciuili. vt. l. deo nobis. in prin. C. de epif.
r cle. testi no p r ier. Et iste passus tangit in au
ten. si q mulier. C. de sa. san. ec. r in aut. de mona. s. il
lud. r in aut. de san. epi. s. si q mulier. r in Spec. de
sta. mona. s. i. x. quin q gesimo p mo. qd puto v. j. si
gredit religione q p r h. e. p r ium in cōi. no eim tē
equipat mors ciuili naturali quo ad oia: qd appa
ret q r p r t succedere. vt. d. l. deo nobis. s. i. Itēz p r t
qñq distribuere inter filios. vt. d. aut. si q mulier.
r forte p r t renocare testi ex r s religiosus. vt. l. sed
r si mors. de dona. iter vi. r v r o. S3 si ingredieretur
ordinē fratrū minor q nil h. r e p r ier in p r ier vel cōi:
tunc putarem testi tale morte ciuili p r ierari: q r in
oibus est eūdē effect. sicut naturalis. vt. d. l. deo
nobis. in prin. Quero v r ier testi possit alr diffi
niri. Itē dicit q sic: r diffinit testi est qdā solenis
ordinatio cū instōne h. dis: no curo de hac diffinitio
one: q r diffinitio iuriscōsulti ē pfectissima. Que
ro v r ier testi sit aliqd corporale vel incorporeale.
Rñ. q incorporeale ē r intellectuale. dicit glo. q ap
paret: q r v r ier p r t fieri in duob. codicib. vt. l. rez v
num. j. e. Cōtra hoc facit. j. que ad. te. apl. in rubro r
nigro. C. de edi. di. hadri. toll. l. si. Ad idē. j. de fal. l.
paul. Rñ. p r ier loquēdo est qd intellectuale. vt h.
r appet ex diffinitioe que dicit q testi ē snia volun
tatis n r e: s3 vulgo appellem. testi scripturam testi
vt in d r ier. Et p d r ier appet q r in statuto testi
ponit p snia voluntatis n r e qñq: r sic p eo qd ē in
tellectuale. Ex p lum de quolibet testō soluat h. tan
ta gabella. certe si ex vno testō fierēt centū aut mil
le scripture v r ier testi est: r vna gabella o3 solui: q r
refert se ad testi put est snia voluntatis n r e. Aliud
ē statutū quo d r q notari. d quolibet testō rescrip
to p cū accipiat tot sine tū. certe si mille vicib. scribe
ret mille vicib. deberet sibi solui tū: q r refert se ad
ipsum corp. scripture testamētū: put ē quid corpo
rale. hic non hēmus alia.

f Non p r ier
mat. No. hic
v r ier p ingre
sum monaste
rii p r ier te
stamentū. v r i
de p Fed. in
p r ier. c. l. x.
g Eūdē
effect. No. de
de ingredie
te ordinē fra
trum minor
an p talē in
gressum cen
seat mortu
h. r ier: quod
no. bar. in. l. i.
s. filii. de d r i
tabu. Et v r ier
idē sit dicē
d r ier in medicā
tib. r q sint
illi. vide bal.
no. in. aut. in
gressū. de sac.
san. ec.
h Soluat
No. q si sta
tutu dicit q
de quolibet
testō soluat
tū. adde qd
no. Ange. et
Imo. in. l. pa
tris r filij. de
vulg. r pu. r
qd not. in filii
in. l. libelloz
s. sed si aliud
de accu. r v r i
de bar. r bal.
in. l. ordina
rii. de rei ven
di. r Bal. in
l. accusatōis
C. de accu.

Immerito
to ex h. datur
Quid si fill.
immerito ex
h. datur an in
cōmēnti sit
testi. vide
bal. in. l. oino
in prin. in. ij.
q. C. de inoff.
te.
Primo d r ier
p mate
ria videt esse
tex. i. l. si post
bum. s. si. de
li. r post h. in
telligēdo. vt
ibi p Bar.

Estamento
ti. Sol.
Ly. vide spe
cul. in ti. d. fin
dico. §. qd si
pzi.

Quero
an. An p sta
tutu possit si
eri q incapar
d iure possit
institutui. adde
Bal. in l. c. s.
ctos p plos.
de sum. tri. q
tz q valeat
statutum ma
xime qm non
supuitur le
gitimi. adde
doc. in l. seius
j. ad l. falci. z
Bal. in l. C.
de his q pe.
no. q idem tz
adde qd bal.
in l. l. C. de iu
re aur. annu.
tz q statutu
hoc non pos
sit qm sunt na
ti ex danato
coiuntuals sic
z cu Bart. h
s cor. p de. de
ancha. in de.
ne roman. i
prin. iij. col. d
elect. z Bal.
i. l. §. ius na
turale. de iur
sti. z iur. p. d.
Anto. in. c. p
venerabilez.
q si. sint legi.
z sede. solui
t q v3 pfi
lio. c. lxxvij.
als. lvij. ista
q. fuit de sco
r. z vid p de
trii de anc in
c. canonu sta
tura. lxxv. car
ta. de p. i. t.

De d cor
nec. vide bal
dii de hac. q.
z q ibi dixi i
l. c. i. ctos po
pulos. d sum
ma tri. i. xij.
col. in d. qro
vruz valeat
statutu.

Tollit per
statutu. z q
imponunt p
luon pnt tol

ris. §. testō. j. d. se. ta. D. y. d. i. sol. vt' no. j. e. l. lege cor
neta i glo. q incipit vt agnatu. tu dicit. l. i. §. erigit.
j. de bo. pos. fm tab. Si. n. in testate superuenit dese
ct' absq eius delicto. qz p' scii testm est fact' furio
sus: mut' surd' z filia testm non viciaf. vt. j. e. l. q in
ptate. §. i. lz si ex delicto suo supuenit: sed' vt. j. eo. l.
eius q. §. i. z no. in. d. §. erigit. ¶ Quero qd si dubi
tes: an ppter infirmitate sit alienat' mēte. Ly. t. agit
in. l. seniu. C. e. z dicit recurrendu ee ad medicos pi
tos in arte illa. arg. l. si semel. C. de re mil. l. xij. z. l. i.
§. i. de v. inspi. pōt ēt pbari p alios. nā ex actibus
z vbi s psumit an sit mēte alienat' vel nō. vt. l. is q
§. i. §. de tu. z cu. da. ab his. z. l. qdam. de p. di. in. fi.

Breuis est: z eget dcla

Estamenti. ratio p positūdem casus
in terminis. Glo. prima exēplificat in psona
testatis. scdo in ipso testō. tertio in psona hōdis isti
tuti. Examinem' ista. circa primū de psona testant'
glo. ponit duo exēpla. Primum in filio vel seruo cui
non pōt pmittēre facere testm v' dñs vel pzi. dz enī
pmittit a lege cū sit publici iuris nō pactis priuatoz
rum. scdo legit in obfidib'. ¶ Ad primū op. in his
que publici iuris sunt nō curaf patria ptās. vt. l. sty
lius. z de his q sunt sui vel alie. iur. z. l. nā qd. in pñ.
j. ad trebel. So. Ly. in l. seniu. C. e. z dicit q in his
q sunt publici iuris in qbus repitat' psona publica
nō curaf p'ia potestas: vt in dñs. pōt. n. filiusfamī.
ēe iudex ēe tutor z filia: qz illud qd gerit facit vt iur
der z vt tutor' z similes: nō vt pūatus. Sed testi fa
ctio lz sit publici iuris tñ fit vt a puato nō vt a p'oa
publica: z id in eo curaf p'ia potestas: vel alr i his
q sunt publici iuris acq'sit'is exercēdis non curatur
p'ia ptās: lz in his q sunt publici iuris pcedend'is
curaf p'ia ptās: qz lex qdam pcedit hōi q est sui iu
ris: q non pcedit filiofamī. z p' non pōt ea pcedē
qz nō est ius p'is: sed publici ita loquit' bl. ¶ Ad
scdm de obfidib'. op. de. l. i. q's. in prin. §. miles. j. de
le. iij. z de te. mil. l. ex militari. vbi testi factōem con
cedit alr q princeps vel lex. Rñdeo ibi magis cō
seruat testi factōem q de nouo pcedat: vel ibi facit
iudex lege pcedēte aut pmittentē: z sic ipsa lex facē
videf. An aut p statutū possit pcedi vt possit facef
testm q de iure ē instabilis. d. i. a. j. l. pri. ¶ Scdo
exēplificat glo. hanc. l. in ipso testō. Et primo circa
subām testi. scdo circa formā z solennitatē. ¶ Cir
ca primū no. q tale pactū pmittō te facere hō dē: nō
valet: qd intelligo ēt si fuerit intratum: qz ē p bonos
mores: z auferit liberā testamēti factōem. vt. l. stiplo
hocmō. j. de v. obli. z ibi plene dixi. ¶ Circa scdm
no. q ex pacto nō pōt tolli solēnitās testi. ¶ Que
ro an p statutū possit minui solēnitās testi. Jac. de
are. dicit h ar. no. q non v3 psuetudo vel statutū de
minuendis solēnitatib' testi: cū statutū sit qdam cō
uentio ciuim. z ista. q. disputauit ipse Jac. de are.
quā pono in repetitōe. l. c. i. ctos p plos. C. d. sum. tri.
z si. ca. z dic vt ibi. ¶ Tertio pncipaliter legit' in p
sona hōdis instituti vt pactū factuz de instituendo
nō capacem nullū sit momēti. ¶ Glo. op. qz ex cō
uentōe p'ium pōt mutari ius publici. vt. l. si puene
rit. §. depo. Glo. soluit aliud in d. ctib' vt ibi: aliud i
testis vt h: qd est vez circa accidētia d. ctus: secus
circa subātia. vt. l. pacta. §. de p. emp. z. j. de p. ca. l.
cū p. cario. Jdē in oibus q respiciūt solēnitatēz act'
vt. l. ius publici. §. de pac. dicā in. l. nemo. j. de leg. i.
¶ Quero an p statutū possit fieri vt ille q non est
capax de iure possit institui. Rñdeo qdam nō sunt
capaces de iure: nec pnt institui ppter pdenatōem
de eis factā: vt de portat' z siles. z in his qdam pe
na est irrogata eis fm ius ciuile cōe: tūc statutū nō
pōt dispēlare. vt. l. i. §. de q. de postu. lz si pena esset

irrogata ex forma alicui' statutū: sic sine dnbio ip
sa ciuitas possit dispēlare. nemo. n. pōt. l. facere a q
nō liceat recedere. vt. l. i. §. q's in pñ. j. de le. iij. Aliqui
sunt nō capaces absq aliq suo delicto vt spurij: tē
an p statutū possit fieri q spurij possit succedere fu
it semel h. q. de facto multū ardua. Repio q. d. pe.
de cornel. disputauit hāc. q. z determinauit q per
statutu fieri nō pōt p. l. i. ff. de nata. testi. Jtē repio
q dñs Ly. soluit z determinauit idē p. ter. in aut.
q. mo. na. ef. sui. §. penul. vbi dī q spurij ad pntēz le
gē nullū hēbunt p'icipiū: sed in eadē p'stōne dicitur
est. §. de legitima. q sit p oblatōem curie ciuitatis: q
appet' exp'sse p'hibitum q p ordinamenta ciuitatis
nō possit legitimari vel effici capax. Jtā qōnem dī
sputauit dñs Recuper' de sancto miniato. z deter
minauit idē q non pōt legitimari p statutū: nec va
leat statutū quo cauet' q succedat: qz est ius diuī
nū quo cauet' nō erit heres filij ancille cū filio libe
re. xxxij. q. iij. c. dicat aliq's. z. q. ij. c. nō ois. z. xxv. q.
vij. c. quid est. p quo facit q ista pena imponit spu
rio a lege. § non pōt tolli p statutū. vt. d. l. i. §. de
qua. §. de postula.

Queramus. psona testatis q d' sol
lennitate testi. h. d. pōt intelligi p vt iuris
cōsultus loquat' alicui aduocato volēti inuestigat'
an testm valeat intra se ē iudicium. Scdo mō pōt
intelligi vt loquat' iudicib': vt si in aliq cā aliquem
testm fecisse dicat: z p aduersariū opponat' q non
poterit facere testm: iudex an oia dz dare dilatio
nez' sup hoc ad pbandū vtrū ille possit facere tes
tamenti vel nō: z si hoc ptabat q testm facere po
tuit: tūc dabit terminū ad pbandū de testō z ei' sol
lennitate. h. d. h. ec. lec. pbat' exp'sse. C. de pe. h. l. l.
ber. sic dz intelligi. j. de iur. codicill. l. qdā referunt.
¶ Oppo. ad hāc lec. ista exceptio est pēptoria: q d'
bet examinari p' lit. pte. vt. l. pemptoria. C. sen. re
scin. nō pos. Rñ. ita intelligo h z. l. liber. q p' li. pte
sta. hoc examinat'. ¶ Sed h hoc. l. q dicit an omnia
in qrendū de psona intelligunt' an lit' pte. vt. C. q ac
cu. non pos. l. nō ignozat. z. C. de pcur. l. ita demū. et
§. de pcura. l. pōpo. §. rati. Solu. si qram' de psona
ei' in quē dz sustētari iudicium: tūc qrit' de persona
an lit. pte. si de psona alteri' vt testatoris: tūc p' lit.
p. te. hoc venit examinādū vt h. tñ ante alia. vt. d. l. l.
ber. Jtā videf glo. h z. C. de edi. di. hadri. to. l. iij. §. h
p'dicta hēs q p' daf termin' ad pbandū sup ex
ceptōe q sit p'ata int'ctio actoris. § C. de pbat. l.
exceptōe. z de excep. l. i. qdem. So. ille. l. loquitur
qū oppo. aliq exceptio iuris vel facti q non pōt esse
exceptio nisi sit actio. h vero op. exceptio cuiusdam
rei p'udicialis respiciēs psonam posito q intentio
actoris nō eēt vera: tūc illa exceptio dz prius erai
ri. vt. d. l. l. Ad idē facit. C. de adulte. l. qm alexadrus
¶ Quero quid' si iste ordo omittat'. Rñ. nō vicia
tur iudicium: qz nō ē de subātib' q ponunt' p' glofāz
in. l. platā. C. de sen. Ad idē qz lz sup emergenti de
beat p'ncipaliter: tñ si omittat' snia ppter h nō dz nul
la. vt. l. ait ptoz. §. pmittit'. §. de mino. Ad idēz qz or
do est regl' vt p' daf termin' actori q reo. vt. l. ex
ceptōe. C. de pba. tñ si vtrūqz daf fil' valet. vt in. c. lz
ēf' de pba. z ēf' de testi. c. de testi. z Spe. in ti. de te
ste. §. nō tractādū. dz si pponit'. ¶ Venio ad glo
sam quero q sunt ille p'one que hnt testi factōem in
actiua significatōe hoc est q pnt facere testm. Rñ.
glo. quelibz psona que nō repit' exp'sse p'hibita: p
hibitas psonas enumerat glo. vide glo. z signa. sed
Ja. de are. oēs istos casus reducit ad qnq. qnq. n.
q's p'hibet testari ppter defectū sue ptātis: vt fili'
suus monach' z obfides. qnq. ppter defectū men

li p statutu
vide Bartm
l. infames. de
publi. iudi.
J qram'
dare ob
lationē. l. v
dz dari p'us
terminū ad p
bandū acco
ri vel reo. ad
de Bart. in l.
liberi. C. d pe
ti. h.
¶ Quero
qd de hoc tē
tur p dō. l.
exhibita. d. i.
di. Bal. in l.
excepōem.
C. de p'ba. i.
ij. col. i. x. r.
uoco in d. vbi
um. z vid qd
no. Bart. l.
a pcedente.
§. d. l. Bal.
in aut. gl' ali
in vi. col. C. d
epi. z de. in
l. ij. C. de ois.
cog. z q hēs i
l. quida cōsu
lebat. d. re tu
di. z de dicto
Bart. h. facit
mētēdem bal
in. l. platā. in
i. col. v. qro q
que d. i. a. C. d
sen. dz quid
si termin' im
plicitē statui
tur tāp dō d
natoris q p
pemptoria.
dic q nō es
fm Bal. l. i.
i. in. xvij. col
lū. C. q accu
z dicit Bal.
in aut. §. ad
fi. ad trebell.
q aliud q p
missio libell.
an l. d. tē nō
viciat iudicū
um. all. no. p
Bart. h. z in
Spe. z.
¶ Quero
circa z vid q
no. Bald. in
aug. d. finco
in fi. ad ter. d.
¶ An q' p
circa hāc qo
nē vide remi
n. q's posuit

l. sentum. qui testa. face. pos. r Quero an statutum. An status
tum possit inducere q impubes testet. r adde q dixi in. l. si frater. C.
qui te. face. pos. r Ang. hic tenet ptra bar.

Et pdigo. an aut pdig? possit testari ad pias cas. Bal. in. l. i. C.
de sa. san. ec. in repe. tenuit q sic. d. rium tenuit ipse in. d. l. i. in lec. r ide

tenuit Anc. r Jmo. in. c. qd ingredi entib? d res sta. r Abb. moder. i ruy bu. et. e. Sic in ce co. expfius h voluit pe. de anc. r Jmo. in. d. c. qd ingredi entibus. et eo. r vide q dicit in. d. l. hac sultissima. in penul. co. Juto q non. cum Bar. h tra fit Pet. de ancha. r Jmo. in. c. ii. extra. e.

Quid d excoicato. v trum ex cois car? possit testari. add Jno. in. c. veri tatis. de do. r p. r bar. post bal. i. l. C. de sa. fa. ec. in repe. qd de tyran no. dic q n pot testari fm bal. in. l. decernim? in si. d. sa. fa. ec. r ad bar. hic add bal. in. l. i. in. iij. col. C. de in. r fac. igno. r late bar. in ofi. incipit. etis. p. pu blice excois cas. r qd de meretrici vi

de Bal. in. l. i. C. de pdi. ob tur. can. facit qd no. Ly. in. l. i. et. i. r glo. i in. c. qd transmissa. de deci. r vide oes phibitos testari enumeratos p Abb. et eo. in rub. q enumerat. xvij. r vide in oibus istis q dixi p? Bal. in. l. i. in. iij. col. C. de sa. san. ec. d danato no ad ppetuos carceres. in capaces. ad qd vide. j. e. l. q a latronib? r Jmo. expse in. l. si qs mi hi bona. s. i. de acqui. h. r de excoicato de quo h p Bar. vide singu. Bal. in. l. i. in. iij. col. C. si a no ope. iudi. r in. l. iij. in vlt. col. si pend. ap pel. p Jmo. de sen. excō. c. cum voluntate.

Quero de bannitis. an banniti nri rpiis possint testari. vide oino Bal. in. l. i. suo legato. s. si. vbi oino Jmo. de leg. i. r q no. Barr. r qd ibi dicit in. l. q vltimo. j. d pē. vide Bal. in. l. i. in vlti. col. C. si a no ope.

Quero an statutum. An status tum possit inducere q impubes testet. r adde q dixi in. l. si frater. C. qui te. face. pos. r Ang. hic tenet ptra bar.

Et pdigo. an aut pdig? possit testari ad pias cas. Bal. in. l. i. C. de sa. san. ec. in repe. tenuit q sic. d. rium tenuit ipse in. d. l. i. in lec. r ide

tenuit Anc. r Jmo. in. c. qd ingredi entib? d res sta. r Abb. moder. i ruy bu. et. e. Sic in ce co. expfius h voluit pe. de anc. r Jmo. in. d. c. qd ingredi entibus. et eo. r vide q dicit in. d. l. hac sultissima. in penul. co. Juto q non. cum Bar. h tra fit Pet. de ancha. r Jmo. in. c. ii. extra. e.

Quid d excoicato. v trum ex cois car? possit testari. add Jno. in. c. veri tatis. de do. r p. r bar. post bal. i. l. C. de sa. fa. ec. in repe. qd de tyran no. dic q n pot testari fm bal. in. l. decernim? in si. d. sa. fa. ec. r ad bar. hic add bal. in. l. i. in. iij. col. C. de in. r fac. igno. r late bar. in ofi. incipit. etis. p. pu blice excois cas. r qd de meretrici vi

de Bal. in. l. i. C. de pdi. ob tur. can. facit qd no. Ly. in. l. i. et. i. r glo. i in. c. qd transmissa. de deci. r vide oes phibitos testari enumeratos p Abb. et eo. in rub. q enumerat. xvij. r vide in oibus istis q dixi p? Bal. in. l. i. in. iij. col. C. de sa. san. ec. d danato no ad ppetuos carceres. in capaces. ad qd vide. j. e. l. q a latronib? r Jmo. expse in. l. si qs mi hi bona. s. i. de acqui. h. r de excoicato de quo h p Bar. vide singu. Bal. in. l. i. in. iij. col. C. si a no ope. iudi. r in. l. iij. in vlt. col. si pend. ap pel. p Jmo. de sen. excō. c. cum voluntate.

Quero de bannitis. an banniti nri rpiis possint testari. vide oino Bal. in. l. i. suo legato. s. si. vbi oino Jmo. de leg. i. r q no. Barr. r qd ibi dicit in. l. q vltimo. j. d pē. vide Bal. in. l. i. in vlti. col. C. si a no ope.

iudi. r in. l. i. de hidi. insti. in pe. col. r in. l. iij. in. iij. r iij. col. C. si pen d. app. r adde qd ille cui? bona sunt de iure ipso facto pificata no po test testari. Bal. in. aut. incestas. vbi est tex. C. de ince. nup. Et etate. dies cept? Et dum dī dies cept? r h qro an vltima die pubertatis possit dari curator. de quovide Bal. in. l. iij. qn p uoca.

Excoicato. Spe. tangit in. d. s. ppendiose. v. sic. q de excoicato. dñs Ja. de bel. disputavit ista. q. multuz solenniter r posuit in aut. de san. epi. s. oibus. dñs Jo. an. posuit eam et de sen. ex. c. decernim? lib. vi. r in antiq glo. no determinabat hodie in nouella d terminat q possit facere testm. p hoc optime facit. C. de hti. aut. credetes. r in corpore vno sumit. de sta. d liber. eccle. s. credetes vbi no v3 testm excoica ti ppter suspitōem crīs hñs: q als excoicatus pot facere testm: qd puro vez. dic tñ pleni? hodie vt in d. c. decernim? p Jo. an. Quero d banniti? nri rpiis. Dica. j. e. l. eius q. in. s. si cui. Quid de infame. Dica. j. e. l. et? q. in. s. si cui. r in. l. is cui. in. s. si qf ob carmen. C. Alla rla clara est no oz exaiare.

Puberes pnt facere tes tamentū r q tum ad h di es cept? hetur p cōpleto. h. d. Op. de l. iij. s. minorem. s. de minor. Sol. vt ibi. Querit glo. qre citius pot testari feia q mascul. dic vt glo. Quero qd vult dicere tex. pl? arbitro: r. Glofa rñdet tene scdam rñsonē: vel ibi tuti? r. quā r3 dy.

Filiusfamil. nō pot testari et pte pmittete. h. d. Op. C. q te. fa. pos. l. pe. r si. So. illud vez in castren. als sec? Op. j. d do? na. l. tā is. s. i. So. donare pt cā mort pte pmittete. vt ibi: s3 non testari vt hic. Sz que ē rō. Bl. dicit q testi factio ē publici iuris. vt. l. ij. s. e. certe ista rō ma gis facit i dñi: q in his que sunt publici iuris pta ptas non curat. vt. l. nā qd. ad trebel. dic q rō ē: qā donatio cā mortis est magis dēt? q vltima volun tas. vt no. j. de do. ple. l. ij. in prin. r vltima volūtas nō dz pēdere ex alieno arbitrio. vt. l. illa institutio. j. de h. insti. Contract? vero pnt in alterius arbitrio pferri iō non pot filiusfa. testari et pte pmittente ne videat pēdere ex pmissione pñs. dixi in. d. l. tam is. Doc. tāgunt in. l. sensu. s. i. C. eo. Querit glo. an hodie in aduenticijs in casib? in qbus pñi nō queri tur usufruct? filiusfa. possit testari. vide q sic. vt. C de bo. q libe. l. i. s. filijs aut sa. Glo. determinat dñi um h. r. l. i. s. in filijs? j. ad trebel. r est expsum in. l. pe. C. qui te. fa. pos. r hoc r3 Dy. r Ly. ibi. Non ob. s. filijs. qz sibi non dz sumi ar. a dño sensu: qz resulta ret prau? intellectus. In vno casu repio q filius pot disponere. s. in eligēdo sepulturā sibi. vt in. c. l3 de sepul. l. i. vi. possum? et pbabl? dicere q i istis ad uenticijs in qbus pñi non qrit usufruct? filiusfam. possit facere testm ad pias cas volente pte. Ita vi det pbat tex. in. d. c. l3. in si. a dño sensu? pbo p rōez ratio quare filii? phibetur testari volente pte est ne

pot dici q ille tex. loquit quo ad alienatōem int vtuos non quo ad testm: qz in eo filii? dicta bona pot libere alienare. vt in aut. vt lic. ma. r aut. in prin. c. Contrario sensu. Et de hac limitatōe vide bar. idē tenentē in. l. i. in repe. in. iij. col. de sa. san. ec. r est cōis pclusio vt et p Bal. b. r p Bal. r alios in. l. sensu. C. q te. fa. pos. r p Fede. de se. in ofi. c. lxxx iij. r. c. lxxx iij. l3 Jbau. alr dicta filia allegz r p ro. in aut. s. l. r. C. ad l. fal. r in. l. i. C. q te. fa. pos. vide q dixi in. d. l. sensu. r in. d. l. pe. in. l. C. q te. fa. pos. r de vtrog articulo sibi tāgo. r no. q variant doc. an reqrat p sensus pñs qñ filii? testat ad pias cas. r vide ibi bal. Jrez et fallit in filijs galloz r britonū fm Bal. in. c. i. s. si duo fratres. i si. de duo. fra. de no. be. inuesti. r no. p glo. in. l. i. de pa. po. in prin. c.

Et de hac limitatōe vide bar. idē tenentē in. l. i. in repe. in. iij. col. de sa. san. ec. r est cōis pclusio vt et p Bal. b. r p Bal. r alios in. l. sensu. C. q te. fa. pos. r p Fede. de se. in ofi. c. lxxx iij. r. c. lxxx iij. l3 Jbau. alr dicta filia allegz r p ro. in aut. s. l. r. C. ad l. fal. r in. l. i. C. q te. fa. pos. vide q dixi in. d. l. sensu. r in. d. l. pe. in. l. C. q te. fa. pos. r de vtrog articulo sibi tāgo. r no. q variant doc. an reqrat p sensus pñs qñ filii? testat ad pias cas. r vide ibi bal. Jrez et fallit in filijs galloz r britonū fm Bal. in. c. i. s. si duo fratres. i si. de duo. fra. de no. be. inuesti. r no. p glo. in. l. i. de pa. po. in prin. c.

Uti po testate. s. i filijs. alr? ter. vltra. s. i filijs solz alla ri i aut. vt li. ma. r aut. s. i. vbi v idet velle q i his rebus in q bus pñi non qrit usufructus filii? pos sit quoquo mō vult dis sponere r l3 sit pñsio no ua tñ dz de clarari p pri ores. l. sed et posteriores de legi. facit l. scienduz. q satisf. cogñ. functa aut. offerat. d li. pte. r sic nō intelligit de actu testadi qz eēt d alia iura. vt s. l. pe. in si. c. i3 alijs vul. C. q te. fa. pos. r q sit vez pñ: qz ibi tex tus dicit cñ erit pfecte etatis qd h bum impor tat. r. xv. an. l. si. C. de his q ve. eta. im pe. cñ ibi no s3 in actu te standi nō re quirit illa es tas. l. qua es tate. s. pr. g r. b. Jbraunf intellect? vt

que dicit q tales filij no sunt in ptrate qua glo. et vt sing. sequuntur est
bal. in. c. i. in ti. an ma. suc. mu. in bñ. r et Ro. in. l. fi. C. q te. fa. pos. Jre
dicta cõs conclusio et fallit in filijfca. hñtib' bõa acq̄sita ex liberalitate
impfali: ita est tex. q non est alibi in. l. pe. C. de bo. q libe. fm Bal. vbi
dicit q no repies alibi q mulier possit hñe p̄uilegij castrensis pecu

lij vt in illo
text. de relis
qs ad istum
articulm faci
entib' me re
mitto ad. d.
l. senf. cum
ibi no. Non
obmitto eti
am q Ang.
in aut. d nu
pti. s. venier
dicit hoc fal
lere in lucro
dottis m̄ne
d̄bito patri
ex pacto vel
statuto: qa
tali lucro p̄
uas pater si
transiuit ad
scd̄avota su
p̄stib' filij
is primij m̄i
monij r. vt
ibi p eum.
v Videat
pende. Con
trarij tenet
bar. in repe.
l. i. in. s. q. d
facro san. ec.
de quo vid
late q dixi i
l. iij. C. qui te
sta. fa. pos.
Jus. s.
Si cui
adde q scrip
si post doc. i
l. iij. C. q test.
fac. pos. vbi
declaro ple
ne qd ponit
bar. B.
f Non vas
let. s. vtrum
qs p' dāna
tõdem possit
se obligare
ad restõez
male ablato
rum. no. bar
tol. in. l. q sol
uendo. s. hē
d̄i. inst. r ista
l̄mita mul
tum sing. vt
p Ang. r J
mo. in. l. iij. q
mibi bona.
s. i. de acq̄.
h̄d̄ita. s. ca
ue qz videt

testm videat p̄edere ex alieno arbitrio vt d̄cisi est.
sed ista rō non h̄z locū in testis q̄ sunt ad p̄as cās.
p̄nt. n. p̄dē ex alieno arbitrio. vt i. c. cū tibi. extra d
testamen. ergo rē.

Surdus. Surd' r mut' non p̄nt testari sine p
missu p̄ncipis: sed h̄ vicium supue
niēs testm nō r̄p̄it. h. d. C. p. C. q te. fa. pos. l. d̄i
cretis. Sol. vt in glo. C. p. j. de le. iij. l. nutu. in
p̄in. So. vt ibi d̄c̄i.

Jus. Testm fctm qm q̄s erat seru' ho
stum nō v̄z. b. d. C. ppo. q re
tro fingit in ciuitate fuisse. vt. l. retro. j. de
cap. So. illud v̄z q̄tum ad ea iura que hēbat ante
t̄pa captiuitatis: vel q̄ sunt illis accessoria. Sed hic
testm fuit facti t̄pe captiuitatis: r sic fictio ad aliud
nō porrigit cū deficiat extremū a quo. C. p. de
l. in bello. s. codicilli. de cap. So. ibi codicilli dep̄
dent ex testō qd facit añ captiuitatē. Ad h̄ opp. de
l. quidā. j. de sur. codicilli. So. ibi in captiuitate d̄cef
fir: h̄c est reuersus.

Si cui. Dānatio qua p̄d̄t v̄ta libertas v̄t c̄i
uitas impedit testm fieri rumpit t̄a fa
cti: sc̄e in dānate p̄ quam fama t̄m ledit. h. dicit.
C. p. q bona illoz non publicent: vt in auf. bo
na dānatoz. C. de bo. dam. r in corpore v̄ñ sumitur
Blo. dicit q q̄tum ad publicatōem: hodie ista lex
corrigit: v̄. vero dicit q illa auf. loquit in his qui
p' sniam nō debent supuiueri: r sic t̄z op̄. d̄. l. ibi
no. qd plene examināui in. l. i. j. de bo. d̄a. t̄ñ q̄quid
fit de h̄ dicit glo. q q̄tum ad testi factōez h̄ iura nō
corrīgunt r b̄: qz p̄ istas penas saltē p̄dunt ea que
iuris ciuilib' sunt. vt. l. q̄dam. j. de pe. ḡ testari nō p̄nt
Quero qd de illis q dānant ad mortem hodie
in ciuitatib'. Rñ. testm eoꝝ non v̄z: qz dānatus ad
mortē statim effici' seru' pene. vt h̄c. r. l. q̄ vltimo. j.
de peni. r ibi no. Nec ob. auf. si hodie posita. C. s
dona. inter v̄. r v̄ro. qz illa loquit in dānatis. q v̄
ui remanent: vt in depozitat. ita t̄z dy. r omnes.
Quero an erbannit' n̄i t̄pis possint testari.
Quidā h̄nt istā. q. h̄c formatā p̄ dy. r distinguūt
aut est erbannit' de cr̄ie ppter qd p̄dit bona. aut nō
vt no. glo. in. s. iij. q. mo. ius pa. p̄t̄at sol. s. relegat'. do
cto. tāḡit in. l. i. C. de h̄. insti. Ego disputāui vnam
q. q̄ incipit lucane ciuitatis statuto rē. Et ibi deter
mināui q non p̄nt facere testm fm statuta r iura p
p̄ia ciuitatis p̄p̄ie v̄ñ est erbannit': non aut p̄dit
testi factōem de iure cōi. r d̄ic plene vt ibi. r hoc t̄z
Ja. de are. in. l. ex sc̄o. s. ex facto. ad trebel. C. Ul
timo no. q relegat' p̄nt facere testm: s̄ oīs relega
tus sit infamis. vt. l. cognitiõis. s. minuit. j. de va. r
ēfor. dicam. j. e. l. i. c. u.

S Pendēte p̄cessu capitali non
Quis impedit q̄s facere testm. h. d.
Qui non h̄z manus p̄t
Manibus. testari. h. d. Quero qd
si alicui amputate sunt man' p sniam q̄rit
h̄ an possit testari. Et videt q sic vt h̄. qd est veruz
nisi snia eēt ex tali cā q̄ irrogaret infamiam que au
ferret testi factōez. vt d̄icā i. l. i. c. u. Spe. tāḡit
in ti. de instru. edi. s. op̄d̄iose. v̄. qd de exculatis.
Bides. b. Quero de q̄bus obfidis
glo. Quero qd de obfidib' d̄atis ab v̄
na ciuitate alteri ciuitati. Dicit dy. q non emittit

dar' remediū ppter qd poterit testari: qz appellet ipse vel h̄c et
quo casu non c̄set retro mortu' fuisse fuus pene et si iniusta fuisse
appellatio: ita videt velle bal. in. l. i. in. vij. col. C. ex delic. defunp.
tex. no. in. l. furti. s. de infami. Jre fallit si snia fuit nulla vel fuit
tētia interlocutoria fm Bal. ibidē vide Bal. h̄ cū quo t̄z p̄t. de
ancha. in. l.
l. de pe. r.
r no. p̄ h̄m.
r bal. in. l. i.
in viti. col. C.
si a nō p̄t.
indi. r d̄m
dicit q fal
lit si appelle
tur vel dece
dar vāne
infra t̄p̄m
pellādi. v̄
late bal. l.
ij. si penitē
te ap. mois
itēue. r ibi
sing. l̄mitat
ista videt
q si vāne
ad mortē
dānatus
ordinem
forma statu
toꝝ poterit
testari.
Cui ma
n' p̄t.
cu. tangit
de bal. in. l.
C. de sa. f̄.
e. in. s. iij. col.
lum. r ibi d̄
xi. Bides
vide glo.
in. l. d̄m̄.
de tur. ff. et
q̄ scrip̄t. s.
ma. in. l. alla
s. eleganter
i illa. q. d̄.
an valeat
pacti q̄ li
tum sit c̄d̄i
toꝝ capē de
bitozem rē.
Gala
tronis
quali testar
bit. et adde
bal. in. l. in
ciule. de in
s̄i. r tur. r vi
de q̄ dixi in
l. in. s. p̄s̄.
Ceo. r vide
ibi allam. q.
filēm. r ad
bar. h̄c vidē
bal. in. l. iij.
quēad. r
ape. r istud
dictum seq̄

testamēti factōem. vt. l. si q̄s ingenuā. s. fi. de cap. et
j. e. l. q̄ a latronib'. C. Quero an h̄ possit fieri q̄ dē
tur obfidēs ab vna ciuitate alteri. Blo. in. l. iij. C. de
pa. qui fi. d̄itra. dicit q nō s̄z vsurpatum est d̄itum
vt dicit Azo in sum. hui' titu. circa qd vide. c. ex res
cripto. extra de iureiurā. r. c. exposita. ē. de arbit. r
c. latoꝝ. extra de pig.

l Testatore decedete apud hostes
Ege. testm añ factum p. l. cornelia con
firmat. h. d. p̄ ponit d̄m̄. sc̄do ponit duas
illationes. sc̄da ibi: qre. C. Nota fictōem. l. corne.
q̄ fingit in captiuitate mortuū p̄decesisse p̄ambu
la captiuitatis hora: r sic nunq̄ in ptrate hostium p
uenisse. facti. l. in oibus. de cap. r. l. lex corne. de vul
ga. r v̄. j. Et ex h̄ sequit' q̄ decedēs fuus h̄z h̄dē.
C. p. ad hoc de ver. sig. l. iij. in fi. r. C. cōia d̄ suc.
l. fuus. So. vt ibi. hoc eīm est ppter fictōem. l. cor
nel. C. ppo. capē ab hostib' capite minuit: q̄ te
stamentū irritat nec p̄firmat absq̄ nouo iudicio. vt
l. q̄ ex liberis. s. testō. de fm tab. r insti. q̄. mo. re. iij.
s. non t̄ñ. So. vt glo. Vel dic hoc p̄tingere ppter fi
ctiōem. l. corne. C. p. insti. de h̄. ab mte. s. inter
dictū. Blo. soluit. vel d̄ic fm dy. q̄ ibi loquit' in ca
su ēduo q̄m fili' redit ab hostibus p' mortē patri:
r sic non h̄z locū fictio. hic nō p̄ decessit apud hos
tes. C. h̄. l. corne. fingit eīm esse mortuū prima hora
captiuitatis merito fili' fuus est. C. p. j. de acq̄.
h̄. l. necessarijs. r isti. de h̄. q̄. r d̄. s. sui. So. sateor
q̄ fuus est sed de iure p̄torio h̄z b̄ficiū abstinēti
di. vt in contrarijs.

q **V**ia latronibus. bus flegati ap̄
ēneos p̄nt facere testm. h. d. C. p. s. e.
leius q̄. in p̄in. So. ibi in capto ab hostib' qui effi
citur fuus: h̄c a latronibus q̄ remanēt liberi. Ex h̄ po
test dubitari an isti q̄ captiunt' ex bello indicto p̄ p̄
des puincias: vel p̄ legatos pape efficiant' fui. Et
si quidē bellū indicat' p̄ papā vel p̄ncipē nō est du
bium q̄ capti efficiant' fui. vt. l. hostes. de cap. si nō
p̄ inferiores tunc videt' dicere Innoc. in. c. olim. ē
de resti. spo. q̄ nō efficiunt' fui. Sed h̄ videt' d̄ quā
dam instōnem Henrici impatoris editā p̄stis i qua
declarauit. q̄ quicūq̄ rebellauerit p̄ncipi. vel ē of
ficialib' sit hostis imp̄ij. qd declara vt dixi plene i
d. l. hostes. C. ppo. de. l. q̄ in carcere. s̄. qd mer
cau. Blo. dicit no. q̄ in carcere p̄nt fieri testm vt h̄:
non t̄ñ d̄ctus cū quolibet vt in d̄io. dy. dicit r b̄ñ
q̄ idē ē in d̄ctib' r testō: qz sicut non p̄nt d̄bere ad
vtilitatē eius q̄ detinet eīm in carcere ita nec testari.
p hoc facit. C. si q̄s ali. te. p̄bi. l. i. r. ij. sed ad vtilita
tem alioꝝ sicut p̄nt testari: ita r d̄bere vt ibi. Et p̄e
dicta v̄a in eo q̄ in carcere detinet' iniuste: s̄ si deti
netur iuste tunc eēt ad cōmodū detinetis p̄nt d̄bere
r testari. vt. l. non est x̄ibile. in p̄in. qd me. cau. Jra
t̄z Ja. de are. j. de v̄. sig. l. q̄ neq̄. r d̄ñs Ja. but. i. d.
l. q̄ in carcere. C. p. d̄i. h̄c q̄ liberi maneat: r sic
innuit q̄ oīs liber possit testari. Sed d̄ siluffa. ē ly
ber. ḡ rē. Jre dānati de crimine capitali si superui
uūt hodie sunt liberi r t̄ñ non p̄nt facere testm. vt. s̄
e. l. q̄ in ptrate. r. l. leius q̄. s. i. So. glo. h̄ intellige q̄ h̄
remanēt liberi r retinet' d̄ñum bonoz plene: suban
d̄i r oia q̄ sunt iuris ciuilib'. p̄ h̄ cessat d̄ñi d̄ dānat
qz nec d̄ñum rez nec ea q̄ se iuris retinet'. vt dixi i
d. leius q̄. s. i. C. p. glo. de libert. sed h̄c oppo.

Imply Ang. in d.l. de die qui satisd. co. g. 2. pollit. cetur se dictu. rum in l. si su. dus. b. alleg.

nullius valoris est: qz veru est libertu posse facere testm. vt. C. de bo. pos. strab. r. j. de bo. li. p totu titu. Quero q sunt isti exnei. Dic vt in glo. Que ro legat q est in legatõe apud hostes qualr testabi tur. Cidef q fm osuetudinẽ loci vbi sit testm. vt. l. si fundus. de. euic. r. C. que ad. te. ape. l. ij. In d. rium qz si illi sunt hostes ppli romani: r sic perdidit ea q iuris ciuilib sunt nec pnt facere testm fm osuetudine ipsoz cu testi factio sit iuris ciuilib. vt. s. e. l. ij. Et hoc puto vez. Non ob. d. rium: qz illud veru qñ fieret in solo romano vel in loco q est subdit? popu lo romano: qz tuc dz facere fm eoz osuetudinẽ: qa osuetudines vel statuta illi? loci sunt approbata a iure romano: qñ sit apud alios exneos: vt apud hostes: tunc nõ dz fieri fm statuta illoz sed fm consuetudinẽ sue ciuitatis: qz debent fuari iura nostra r solenitates nre p hanc. l. qd tene meti.

Si quis. Clalet testm decedẽtis appellatõe pedete. h. d. C. p. de. l. eius q. s. i. So. ibi nõ fuit appellatũ hic sic. vñ appellatio exti xit pnuiciatũ. vt. l. i. in fi. ad turpil. C. p. j. ad mu nicip. l. libert. s. in qõnib. Dicit glo. illud id: qz et infames de facto nõ admittunt ad dignitates. vt. l. ij. C. de dig. Et nota q accusat? de cric famoso pen dete iudicio dõ infamis de facto. facit de re. q. re. l. si na. Et ista est rõ qre pendete pcessu nõ admittitur ad dignitatẽ. vt. l. re. j. de mu. r. ho. r. C. de remis. pi gno. l. i. l. xi. Et põt dari alia so. qz ad nouos hono res ibi non aspirat: iura aut antiq? hõta retinet vt hic. C. p. j. de accu. l. ex iudicioz. Glo. dicit qd b dõ: fallit in duob? casib? s. si fuerit dånatus cric lese maiestatis vel repetundaz vt ibi. Et vide glo. que incipit nisi sit r. Et ne vez q testm non valeat. cer te nõ. sed intellige q testm valeat ibi eo mortuo: sed secuta snia postea dõ q interim nõ vz. vt insti. de hõ. q ab inte. s. p d. rium. pbat in l. donatões. in fi. j. de dona. C. p. j. ad. l. iul. pecul. l. si. Sol. gl. dicit sicut fallit in dictis duob? casibus: ita fallit in alijs septẽ q nota in. d. l. ex iudicioz. r. in. d. s. p d. rium. l. cet quidã dicant q fallit in dictis duob? casib? tm tñ primũ est verius vt no. in dictis duab? glosis.

Uter? oppo. j. de iniu. te. l. si qz expõdato. s. ei? q. So. fallit in his q sibi mortẽ pstituerunt. vt ibi r l. ij. qui te. sa. pos. r. l. i. de bo. eoz qui sibi mortẽ psti tuunt. Alij dicũt q nõ est vez qd fallit nisi in. l. iul. mafe. r qñ mortẽ sibi pstituit. C. Contrariũ r glo. i. d. s. per d. rium. r i. l. donatões. in fi. de dõa. C. p. po. C. si re? vel accusa. mor. sue. l. si. Glo. b dicit intel ligo qñ bona fuerunt adẽpta expresse. r vide istam glo. r allegat. l. ij. C. si pen. ap. mors interue. r. l. si. si re? vel accu. mor. sue. hõs hic casum q in crialib? in qb? sequit bonoz ademptio tacite in capitali cric q si p iudicem fiat bonoz ademptio durat. cã earũ post mortẽ. r sic aliq d opaf vt hic. Et istud est dõ opi ni. De. fac. l. iij. s. si qz dõenat. r qd ibi no. j. d. te. mili. p hac glo. dõ. De. videf casus. j. si pen. ap. r. l. i. tertio rñso. quid dicem? dico q bonoz ademptio venit tacite in pñtam ad penã capitalẽ: mõ si quidẽ iudex expõsit hoc mõ cũ publicatõe bonoz dõeno: r tunc nil opaf. ar. d. l. ij. r qd ibi no. aut expõsit alr l. dõeno te r tua bona adimo: r tunc dicit veru ista glo. r. l. iij. si pẽ. app. mors inter. C. Ultimo glo. q est b querit qd interim si pẽ. ap. r. bonã sunt expõse adempta. Glo. dicit q interim est in pendẽti: s. mĩ roz q sup ista glo. scribẽtes nil dicunt. Dñi mibi n placet: primo qz interim nõ est in pedẽti immo p cer to interim vz. vt. s. p d. rium. s. alle. r in. d. l. donatõ nes. in fi. pl? dico q secuta snia dõemnatõia testm nõ irritaf sed bona auferunt: pbo si bñ respicis p? sniam durat qd vez est: r id cũ hec snia circa bona

defuncti nil disponat ipsum fuisse intestabile nõ p iudicat in hoc. r b colligit ex. l. ij. C. si pen. ap. vbi ab hõ dib? auferunt bona. Non ob. s. p d. rium. qz ibi ei? memoria dånaf qui fuit testat? sed qñ post mortem nõ remanet qd qua dõenaf sua memoria tunc testm vz. Et istud est vtile scire. ppter substõnes pupilla res r dationes tutoz r multa alia q nõ transeunt i fiscũ publicatis bonis: ita intelligo materiam.

Querit Dyn. an erbannitus appellans possit interim offendi. Et dicit ipse q nõ p hanc. l. r. l. i. nil no. ap. pen. Sed qd si petit se rebãniri p alia iura q p viã appellatõis: an possit interim offendi. Dic vt dixi in. l. iij. s. si seru? j. de acq. pos.

¶ **Si domini.** Ista lex ponit casuz i ter summarũ eius. minis. r. l. sequens ponit

¶ **Statu.** Quero qd si aliq? dubitat an possit testari. Et dic q sic: qz hic dz intelli gi de eo q dubitat r in aliquo casu est itestabilis d quo dubitat. vt. l. hõs institutus. in fi. cñ. l. se. j. d acq. qui. hõ. Quero que est dõia inter ignorãtia erro rem r dubitatõem. Dic vt glo. hõs glo. est in rub. s. de iur. r fac. igno.

¶ **Ilustami.** Qui non hõ testi factio? nẽ actiue absq? sui delicto põt hõ testi factõez passiue. h. d. C. Ho. q noia xbalia pñt itelli actiue r passiue r vtrozq? mõ pprie. Ad idẽ qd no. in. l. ij. de duob. re. Et sic sis caut? in formãdis libellis r articul: vt clare expõ mas ne si forte snia eẽt ambigua r dõm testis super ea interpretatẽ s te. vt ex de. pba. c. in pñtia. Et facit ad. q. de teste deponete q eã cognouit violenter.

Certe istud est dubiũ an mulier violentiã intulerit an vir cũ istud xbum violeter vtrozq? significet: r tõ non pbat cũ debeat de necessitate cludẽ. vt. d. c. in pñtia. C. Ho. q illud qd querit ignoranti aritur furioso. vt. l. cũ pater. s. furdo. j. de leg. ij. C. p. d. l. si quis ita. de pdi. insti. So. fateoz q tunc demũ q ritur irrenocablẽ cuz agnouit. sed añ ignoranti qri tur lz renocablẽ qz põt repudiare.

¶ **Maduersa.** Alienat? mente ppter i firmitatẽ non põt facere testm. h. d. secus eẽt si eẽt infirm? corpore lz tan? mente. vt. s. e. l. ij. qd dic vt ibi.

¶ **Scil.** Ista est bona. l. interdicio sa? cta bonis a iudice impedit te stamentũ fieri r testõ testificari r iam factũ non rñpit. h. d. Quero exẽplum de eo cui bonis interdõ a lege. Quidã ponit in hõicis. vt. C. de hõ ti. l. manicheos. vel in his q inciderũt in. l. iul. mafe. vt. C. ad. l. iul. mafe. l. si. qd glo. reprobaz: qz illoz tes tamentũ eẽt añ scũ irritaf. vt. l. ei? qui. s. si. s. e. s. hõ dõ q testm añ factũ non irritaf: q nõ loquit de istis vñ glo. ponit in eo cui est interdiciũ bonis a iudice legis aucre: ista est vera s. hõic aliquat? obuãt qd hic dõ q non põt eẽ testis sed nõ eẽ dõio: qz est expõ sum insti. e. s. testis. Quero vtrũ si est pdig? ma nifest? videat? interdiciũ sibi bonis a lege. Quidam dicũt q sic: s. si est dubiũ tunc p iudicẽ. ita sentit b glo. quã nota C. Contrariũ no. in. l. is cui bonis. j. de ver. obli. r illa xã. vt dixi in. l. si qz cũ sciret. pro emp. r est tex. s. de admĩ. tu. l. tres tutores. in fine. Quero an id qd hic dõ in pdigo sit idẽ in furioz so. Rñ. q sic: r qñtum ad b nulla est dõia inter eas. Glo. tñ hic corrupta est vicio scriptoris. vide eã: r in fi. dic corrupta est cũ idem sit in vtrozq. vt. s. e. l. si liustamil. nec in hoc est differentia inter furiosum et pdigum. vt insti. e. s. testes. r in fi. qui. non est pmis fa. te. s. item pdigus.

Statu. dicit gl. vide bar. ple ne in. l. admo nendi. de iur iurã.

I cui. s. si q's ob carmen. vtrū infamis pos sit testari. ad de bal. in. l. fi na. in fi. q' idē t3. C. si a non ppetē. iudi. z bald. in. l. i. i. iij. col. C. d se cū. nup. B al legata p Jo. an. in regula infamib. de re. iur. i mery curia.

Bluffas mil. l. i. m. ta banc. l. nō habē locum vbi instituit sem fillū spu rituz qui post ea anteq' mo riar legitime tur. nā tūcya lebit instō vt est magis cō munis opin. quā refero i l. gall. s. in situēs. z in. s. z ille casus p' Jmol. de li. z posthu. v bi ē dicit cir ca banc. q. d v furario. z vi de q' dixi p' bald. in. l. i. in iij. col. C. de sa. san. ec. z q' dixi p' bart. in. d. s. institue ns. circa. ij. col.

U' testō vnde gl. vide bal. i. d. l. si ita. z ibi dixi q' aliam rōnem assignat z bal. in. l. fin. de fideicō.

Der d'ri um. vide spe cu. in ti. de te ste. s. i. d. f. qd si pater vel fi lius.

Si quis ob carmen. Quero an tal' pos sit cape ex testō. dic vt in glo. Quero an infamis ex alio crīe possit face re testm. Vides q' nō: qz infamib' sunt interdici a' ctus legitimi. vt. l. ij. C. de digni. li. xij. z ex de testi. c. l3 ex quadā. z in. c. infamib'. ex de reg. iur. li. vi. pro hoc ista. l. z aut. credētes. C. de h'. Contrariuz dico q' regl' pōt infamis facere testm. vt. l. ij. C. de secti. nup. z. l. ei' qui. s. fi. s. e. qz regl' infames pōt facere testm. vt. l. eius q'. in fi. s. e. in eo dū dicit de relega to q' est infamis. vt. l. cognitionū. s. minuit. j. de var. z exordi. cog. pbat. C. de se. nup. l. ij. fallit in casu hu ius. l. z aut. credētes. Ad illud q' sunt p'uari actib' legitimis. rñdeo q' non est vez de oibus: qz nō p'ri uant illis q' respiciunt vtilitatē p'riuatā. vt insti. de excepti. in fi. Bar.

Bluffas m. Testm qd ab initio nō v' ex defectu testantis i pedimēto. cessante nō p'firmat. h. d. h. intel ligo vt dixi in. l. i. s. i. de le. iij. Et facit ad. q. de vsura rio q' fecit testm z postea p'stitit cautōez vt testm nō p'firmet. de quo plene dicā in. l. filio p'terito. j. de in iu. te. s. l. in. l. i. s. i. j. de leg. iij. Et videt iste tex. p' gl. Jo. an. in. c. q' q'. ex. de vsur. s3 ipse limitauit istā su am glo. s3 de hoc volo dicere h'. Dicā in. d. l. filio p' terito. z in. l. q' vniuersa. C. de p'ci. impa. offe. Et istō qd d' q' fil' nō pōt facere testm fallit in castrensi: vt vidistis. s. e. l. q' in p'ate. fallit in sepultura' quam sibi pōt eligere. vt. c. penul. ex de sepul. lib. vi. Et de ista materia vide Dy. i. c. nō firmat. ex de re. iu. li. vi.

De testamento. Heres in p'ate tes tatoris p'stituit nō pōt eē testis in testō sec' in legatario. Itēz pater z frater militis testō p'nt adhiberi vt testes. h. d. vsq' ad. s. q' cūq'. C. opp. q' legatari' nō possit eē testis: qz in re sua rē. vt. C. de testi. l. oibus. Di cit glo. b. adhibet testis p' solēnitare magis q' p' xit tate. hec rō non p'cludit qz eadē eēt in herede. vnde soluit gl. insti. e. s. legatari'. dicit q' pōt eē testis ad cōmodū h'edis non ad cōmodū suum: s3 tunc hec. l. frustra nobis fuiret: qz de eo nullū est dubiū: vnde glo. in. d. l. oibus. z. s. de testi. l. nlls. z. j. de re. dub. l. si q's ita. dicit q' legatari' nō adhibet vt testis an sit sibi legatū: qz tūc in cā p'ncipali adhiberet: sed an talis sic fecerit testm vñ vlr de toto testō iuterro gat nō p'ncipalr testificat p' se. C. opp. q' tutor non pōt eē testis p' pupillo s3 in cā alterius. vt. l. fi. s. de testi. Glo. dicit fateor q' nō erit testis p' pupil lo sed in cā alteri'. Sed aduertendū qz hoc q' tutor non pōt eē testis p' pupillo videt vez cum tutor ha beat loco d'ni fm Dy. vt. l. q' fundū. s. si tutor. j. pro emp. z. j. qd vi aut clā. l. is qui. Itēz q' iurat de calu nia. vt. l. iij. s. qd obseruari. C. de iura. cal. Dubitat tū quid fiet si in testō pupill' est institut'. Dicit q' dam hoc intelligendū in pupillo ex h' dato. S3 Ja. de are. dicit q' possit eē testis p' pupillo si ipse cām nō agitat: sec' si ipse agitat cām: qz tūc non pōt per dcās rōnes: z ista est mēs ist' tex. Idem t3 Spec. in fili in ti. de teste. s. i. d. sed nunqd tutor. C. Quē ro qd si tutor p'stituit actorē suo p'iculo fm formam l. decreto. de adm. tu. z. C. de pcur. l. neq. an tūc tu tor poterit eē testis in cā. Inno. ponit bāc. q. in fili i c. fi. ex de testi. l. vi. z ponit in abbate q' fecit pcur ratorē z dicit q' abbas nō pōt eē testis: sec' si ab bas cū capitulo fecit vel caplm cum p'sensu abbat. vt. d. c. p'ntium. z. c. i. ex de testi. li. vi. Idē dico qd i tutore vt si dedit ipse actorē q' non pōt eē testis: se c' si iudex eo volēte vel si p' tutor. tunc eim possit eē testis. ar. huius littere.

Per cōtrarium. Dicitur h' q' p' pōt esse sed si fili'. Glo. soluit h' an missionem ibi p'. rōnem assignat. C. opp. C. de testi. l. v. Glo. soluit q' hic est spāle fauore militantis. s3 in. l. d'ia dicit q' nō est te stis filij sed h'edis filij qd videt bñ dicitū: qz fm hoc posset eē testis p' missionē qd est s. s. sed si fili'. in st. e. tene glo. primā. So. vt h' declarat. j. pri. s.

Quēcūqz. duob' modis p'ncipalr. Primo vt non referat ad prima dicta. n. p' d'rium: sed ad p' cedentia vbi filius p'hibet eē testis p'ri. scdo legit q' referat ad prima. scda ibi in glo. s3 quidā dicit re ferri ad prima rē. sicut fil' non pōt esse testis in te stamēto p'ris: ita nec in aliquo p'negotio p' qd patri aliqd acq'rat. h. d. fm primā lec. quidā hnt b in lra p' hibendis: qdā p'hibendis. C. p'out hētis i lra p' hibēdis op. qz h' tractat d' testimonij p'hibēdis. so. itellige p'hibēdis vel nō: r sic in aliq' casu p'mittit. l. cū p'ri nil q'rit. Alio casu p'hibēdis. l. cū p'ri aliqd queritur: r sic quelibet lra est bona. C. opp. insti. e. s. sed si fili'. So. ibi loquit in p'ze q' non pōt eē testis filio: nō distincto an q'rat vel nō: hic in filio q' pōt eē testis i cā p'ris fm p'dictā distinctōem: r sic p' p'pellē tur pater p' filio q' fil' p' p'ze. rō qz plus diligit: ita dicit glo. z bñ. C. Sed ad aliud opp. qz. s. prime di ctū est de p'ze testificante p' filio: q' eo casu loqui tur iste d'. Rñ. ad p'cedentia referat nō ad prima. Sed qz videt incō grūm iō alij legunt scdo mō. s. q' ad prima referat. C. Venio ad istā scdam lectu. z subdividit in tres p'tes. scda ibi in glo. vel fm Joā. tertia ibi: vel hoc qd dicit. C. Assumo primā p'tem fm quā referat ad primū casum nō exp'ssum in tex. s3 subauditū. nā supradictū est q' p' pōt esse testis p' filio militante: q' a d'rio sensu p' alio eē non pōt. Et ad hoc referat iste d'. s. qd dictum est de p'hibēdo tes timonio p'ris p' filio nō militate intelligit in oib' cās in quib' p'ri aliqd querit: vt p'hibeat' p'ris tes timoniū. C. opp. s. prime dictū est de testimonio patris circa filiū p'mittendo nō p'hibendo. So. hic referat ad casum subauditū nō exp'ssum. C. Secun do op. de eo qd d' testimonij eoz. i. p' eis. C. Ter tio oppo. q' p' indistincte nō pōt eē testis siue que rat siue non. vt insti. e. s. sed si fili'. Sol. q' hic d' p' qd acquirat. subaudi maxime fm Azo. sed Joā. vi sum fuit incō grūm: q' h' illud maxime subaudiat. Jo retenta ista scda lec. legit scdo mō. s. q' h' intelli gatur p' qd acq'rat filio. z est talis casus qd d'ni est s. de p'hibēdo p'zem testificari p' filio nō militate in oib' cās in q'bus filio aliqd acq'ret. Et qz glo. Jo. est obscure posita: tō vide eam: vel fm Jo. subaudi ipi filio. nā siue negotium gerat p' qd acquirat ipi filio pater nō erit testis: vt ibi g' rē. dicit q' in isto d'. q' cūqz. fm q' mō posui casum z id qd sequit nō est de casu hui' d'. dicit glo. siue p' que querat siue non q'rat p'ri fili' testificabit rē. dic hoc videt s' id qd d' ctum est p' glo. circa primā lec. s3 qualr debeat intel ligi declarabo. j. C. Sequit in glo. z si p' nunq' ad mittit ad testimonij filij: r ita non subaudit maxie. Tu dic nō videt q' ista illatio colligat ex' ter. s3 d' ctā positōem: immo magis innuit d'rium. nā si p'hibet testificari p'ri q' filio acq'rat: g' videt p'missus q' non acquirat. r sic aliquo casu pōt eē testis nisi d'is cas sustinēdo hanc lec. q' q' filio nil querit non d'z testificari filio: r iō remanet nā regula q' nunq' filio testificat. qd qualr intelligat inferi' declarabo C. Sed qz iste lec. nō referunt ad casum exp'ssum s3 subauditus: r iō alij legunt tertio mō. s. q' referat ad casum exp'ssum hoc mō. Dicitū est. s. q' pater pōt te stificari in testō filij militantis: nūc d' q' oia q' dicta

Quēcūqz. nec in aliq' an fili' possit eē testis p'ri vel pat' filio bal. in. l. i. c. i. de iur. i. s. i. co lli. dicit q' filij incestuos non pōt eē re stes in testō p'ris. allegat ad hoc Spe cu. in ti. de in stru. ed. s. cō pendiose s3 z g' h'.

Quero qd in marre ad de qd vbi est qd status ad mittit vt. l. iij. s. dne. r. ibi bar. ff. ad carbo. adde qd in ca mrimo/ nali admittit tur ad testio nium paren tes. vt in. c. fr eo. de testi. et in. c. vide. q ma. accu. pos. r. i. c. i. tua. de sp. r. i. c. i. vt lit. no co testa.

sunt. s. heb at loci in dibus casib' in qbus filio mi ltranti aliqd querit p' possit p eo ferre testimoniuz h. d. Ista lec. pcederet si h'etis in ter. phibedis b est pmittedis. tractat. n. de pmittendo testimonio. Sz qz glosator h'uit in ter. phibedis no placuit si bi ista lec. lz sustinendo possit dici phibedis. s. qbus dam casib' r quibusda non: tñ qz prima lec. hz qua non referit ad prima est clarior. id glosator r illam p'eterea p alias rones vltima lec. no videf bona na ro quare pot ee testis filio militati est: qz in testo militis non requirit testis. vt. s. prime vidistis no. Sz in d'ctibus sec: r io ista lec. vltima non pcedit. Pro declaranda lgr materia hui'. s. qro an fili us possit ee testis p'ri. Rndet glo. in testo non pot ee testis p'ri indistincte. in alijs distingue aut qritur aliqd p'ri vel ipi filio: r tunc non pot esse testis: aut neutri qrit aliqd: r tunc pot ee testis. vt in prin. glo se. Quero qd vult dicere gl. in alijs negocijs ex quib' nec p'ri nec filio qrit. Si intelligas de d'ctib' celebratis p'p'em no videtur bñ dcm: qz et p testifi cis nil querit p'ri. Item videt d. l. pareres. C. de te sti. vbi indistincte non pot ee testis p'ri. vt. l. lege iu/ lia. s. de test. quid vult g' dicere in alijs negocijs. ia co. de are. vt arbitro: intelligit sic in alijs negocijs no p'inentib' ad patre: vt qz agit pater pcuratorio noie alteri' r tñc distinguit: aut patri aliqd querit r filio non pot ee testis: sed si nihil querit pot vt hic sed si negocijs est p'ris r ad patre p'ntes filio' indisti cte non pot ee testis siue p illd aliqd p'ri querat siue non. vt. l. pentes. r. l. lege. s. alle. Quero an hoc sit vez ta in filio in ptate posito q' in filio emacipa to. Et videt q' no pcedit in filio emacipato. vt. l. im pubere. s. i. de sal. r. l. de eo. r h non loquit nisi d' his filijs q' sunt in ptate. Itē facit qd no. Dp. in. l. qd di cin'. s. de auc. tu. vbi filio' emancipat' pot scribere testiū p'ris. Contrariū credo vez r ita no. gl. in. l. pa rentes. C. de testi. p'eterea pbat qz emancipat' dz reuerētia p'ri. vt. l. liberto. j. de obseq. Ad d'ctū rñde qz ibi loq' i notario scribete: r aliū ē scribē r aliū ē testificari. vt. j. e. l. domiti'. rō notari' qñ scribit ad hibet vt psona publica ad scribendū devolūtate vt rñs q' p'ris: id cessat suspitio. Itā ē si vtraqz pvel let q' filio' testificaret valeret testimonium ei'. vt. l. si qz testib'. C. de testi. Itē ppter auctē publicā quā hz ab eo q' pcessit ei' notariat' officii videt ei' pso/ na approbata in hoc. vt. l. i. s. de of. p'fec. pto. testis vero testificat vt puat'. Sed qro an pater pot ee testis p filio. Glo. dicit q' nullo mō. r vide gl. cir ca prin. ibi. Itē fm hoc rē. ad idē lec. Jo. ibi posita. Ex hoc sequit q' si filio' est pcurator alicui' q' pater in illa cā non pot ee testis. cū eim in filio h'eat illa di stinctio sit p' pcurator vel nō vt dcm ē. r hic dz q' pater indistincte nō erit testis satis dcludit q' non pot ee testis in cā in q' filio' est pcurator: r hoc innu/ it lec. Jo. nō subaudiēdo maxime. ad ter. Quid di cem? Quidā dicunt q' p' non pot ee testis nisi de facto filij querat: qz tñc non pot. ar. l. qñtū. d in ius vo. r. l. i. s. i. de obse. Sz qñ de facto filij nō querit hz filio' eet pcurator: in cā p' pot ee testis. ar. j. e. l. ad testium. in pn. r. s. de testi. l. pater. sic est d'ia inf' par trē r filij: qz filio' pot ee testis in cā quā pater agit p curatorio noie alteri' siue querat de facto p'ris siue nō si tñ patri nihil qrat: pater nō pot ee testis p si lio ē in cā quam agit pcuratorio noie: tñ d' facto filij querat. r sic dz itelligi lec. Jo. Scdo qro an p' pot ee testis filio emacipato. Videt q' sic. vt. l. i. pubere. s. i. j. de sal. Contrariū credo p. l. pentes. C. de testi. p hoc. s. pri. s. vbi nisi filio' militat in castrē si p' non pot ee testis: Itē qz post emacipatōem du rat nihilomin' affectio p'na. Itē maior est rō in p'c

q' in psona domestica q' repellit. vt. l. iij. C. de testi. Ad d'ctū rñdeo q' loquitur in scribete. vt dixi. s. Quero qd in mfe. Glo. hic dicit q' nō pot ee te stis p filio: r istud est vez. vt. d. l. pentes: nisi in cau sa etatis. vt. l. vlti. s. de pba. r. l. et. e. ti. qd dicit vt ibi r nisi in testō militi. vt. s. pri. s. Quero an socer possit ee testis genero r ecouerso. Sic vt no. glo. in l. testis idone'. s. de testib' Quero qd in fratre an possit ee testis p fratre. Gl. in. l. pareres. dicit q' sic nisi sint in eiusdē ptate. In d'ctū videt glo. in. l. lege iul. s. de testi. Rñdeo in. d. l. lege iul. qdam pso ne phibent q' rone reuerētie nō pnt ee testes: tunc in illis dicit vez illa glo. s. q' nō cogunt ee testes: i mo nec pnt ee testes put liberto' p patrono r filius emancipatus pro patre r similes. Snt quedā pso ne que nō coguntur ee testes cōtra aliū rōe fauoris eius cōtra quē pducuntur vt qz fratres nō testificēt cōtra fratres r similes. r tñc nō dicit verū illa glo. l. iul. sed est verior glo. l. pareres qz volēs admittit no lens nō cogit: vt. d. l. lege iul. r est rō ne quod fauo re introducti est retorqueat in odium: vt. C. de legi. l. qd fauore. Ita dicebat do. Ja. bu. fateor tamē q' p pter fraternitatē nō facit oino tātā fidē q' tā faceret extraneus sicut dicit de matre in. d. l. etiā. s. de pba. Sz qro quid in causis criminalibus. Respon. tñc i distincte nō admittit cōiunctus p cōiuncto isra illos gradus qui ponuntur in. d. l. lege iul. r hoc voluit tā gere glo. in. l. parentes. C. de testi. pbat in simili in. l. lege cornelia. j. de iniur. facit. s. de iu. om. iud. l. qui iurisditōem. Rō qz p iniuriā factā cōiuncto videt mi hi fieri aliqua iniuria. Unde tāq' in p'p'ia cā suz sus pect': vt. d. l. lege cornelia. r ibi no. Quero vtrū cōiunctus inter equaliter cōiunctos admittat etiā in criminali: vt vnus frater inter duos f'eres. Respon. q' sic. qz ppter parē cōsanguinitatē cessat suspitio: vt. l. nō solū. s. i. s. de ritu nup. r. l. extraneo. s. i. j. de quest. r hoc pbat. C. de qñi. l. hoc quod plz. i. fi. vbi serm' interrogatur inter duos domios. Quo ro quid de viro r vxore. Sic ut insti. e. s. testes. Et vide circa p'dicta i Spe. de teste. s. i. ver. si p' r ver. se. r glo. r Li. C. de testi. l. parentes vbi tamē hoc lo ge pleni' dixi. Qui nō potest esse testis in iudicio Lum qui nō pot esse testis in testamēto. Itē mulier nō pot ee testis in testamēto: in alijs pot nū si sit infamis. h. d. Di. C. No. ar. de iudicijs ad vlti mas voluntates. C. Op. de. l. quoniā. C. de here. Di cit glo. fallit ibi. Aliū dicit q' ibi nō phibetur testi moniū ferre in iudicio de his q' scā snt extra iudiciū sed de his q' facta snt in iudicio: sic. Aliū dicit q' illa lex est hodie correctā cū nō possit hereticus testari: vt. l. i. in fi. C. de sum. tri. Quero an mulier possit ee testis in codicillis. Glo. dicit q' sic cū nō reperiat phibitū vt. l. i. in fi. de codicill. r quod hic dicitur d testamēto debet intelligi stricte de eo cui cōgruat diffinitio testamenti posita in. l. i. s. e. Seruus nō potest ee testis in testō. Seruus. h. d. C. Op. j. de re. in. l. qd attinet. So. vt glo. Quero extra glo. qd si est dubiū an sit liber vel nō. Sic vt. l. i. s. e. Testis debz stare donec testamē Et veteres. ruz perficitur r dz testificari deleo qd sensu pcepit. h. d. C. Op. ad primū de. l. cū atiq tas. C. e. So. fallit ibi ppter necessitatem nature vt ibi dicitur. C. Op. j. l. proxi. in fi. prin. C. e. l. hac cō sultissima. s. p nūcupatōe. So. h loq'itur i testamē tis in scriptis vbi nō est necesse q' testes audiāt vel sciant quod scriptū est. r dū dicit glo. nec intelligit qz forte clausū pducitur: cōtraria loquitur in testō nūcupatio. C. Op. p. C. e. l. si. Dicit glo. illud est

bel. r vid gu. de cu. in. l. cui eozli. s. affini tatis. de pos stu. vbi quid in vxore fra tris r vid oū no Imol. in c. cū oportet de accu. r ad de bar. i. l. ad monēdi circa mediū de iur reiran. Sed que ro. add bar. in. d. l. lex cor nelia. r io di cit bal. in. l. fi. in. ij. col. C. s pba. q' in cā crimin ali fra ter nō admittit p fratre sed in civilib' bus requiritur q' testes sit oī excepti one maior. In specu. Adde quod notat bal. an ge. r Imol. in. l. i. cū doo tem. s. si mari tus. solu. ma. r qd dixi p' bar. in. l. etiā C. s testi. p' gl. ibi. Quid autē in cōcu bina an ipsa etiā tāq' do mestica p'fōa repellat. doc. videntur vel le q' sic in. l. iij. s. illd. s. qd cautō. p bal. in. l. ij. C. de te sti. r ibi quid de sponsa r cōcubina. Luz qui. glo. dicit. ad de q' mulier pt ee test' ite stamēto scō i ter libero svt pgl. i auc. qd sine. d etesta. r p bar. in. l. hac consultif sima. s. ex im pfecto. C. eo. ti. r quando mulier pos sit esse testis

ij

vide no. in. c. super eo. el. ij. r in. c. qm aliqua. r in. c. tam lris. de testi. et quod no. in. c. forus. de xbo. signi. r adde qd mulier no pbat testame tum circa priuata scriptura. tex. est no. r ibi bal. in. l. scripturas. C. qui po. in pig. ha. Quid aut ad pias causas vide bal. in. l. in. xix. col. C. de sacros. ec. r an in civilu mulier possit esse testis. vide spe. i. ti. de te

ste. s. i. n. itez q est mulier in. vi. carta. r ibi tractat etf az quid in co dicillis r ibi in ver. sed si qua. vide de iure canonico an in cri ali admittat.

Et veteres pcpit sensu. Testis debz deponere de eo qd pcepit sensu. sed qd si testis dicat scio qz tetigi cu manib et res non erat tagibilis cu manu. dic q rfer ad actu cogruu ita r no. bart. in. l. si. p illu tex. C. de picu. no. li. xi. r sequit bal. in. l. non oium. C. de le gi. d istis cor poreis sensu bus est bona gl. in. l. quod meo. s. fin. de acqui. pos. et insti. de gra di. s. fi. r iob. an. i. c. qrida de elec. in. vi. r debet sens? talis reddi p teste qui ma gis coueniat rei de qua ag gatur. vt not. p Inno. in. c. cu cam. de te sti. bal. in. l. so lam. r in. l. tes tium. de tes sti. r scabar. spalem trac tati de testis bus que mor te puent no pfecti. vt refert bal. in. l. edita. ad fi. C. de eden. r illu copleuit bal. in. l. de quibus. s. de legi. r in. l. iij. C. de legi. vbi plenissime discutit p que sensum testes debeat deponere de ca scie. r etia posuit in rub. C. si ex fal. instru. r in. l. i. C. de confes. r in. l. data. C. qui accu. p bar. in. l. de mi noze. s. tormeta. r in. l. labeo. de suppel. lega. bar. i. l. pcia rez. ad. l. fal. r in. l. ij. r in. l. i. quos. C. de rescin. ven. sed an testis in re pceptibili vi su r auditu debeat reddere rone pvrus sensu. videf q sic p tex. r ibi not. doc. in. c. ij. de consue. r licet cautius esset si p vrus sensu depo neret tamē sufficiat si deponat p sensu visus qz ille est general ad om

versu; in rustico in quo licet testamētū fiat in scriptis tamē notarius debet scire quid in eo cōtinet. r ad dicit glo. q in testō rustici semp requir scriptura. Sz cōtrariū no. q scriptura ibi nō requirit. vnde intel lige istam fm illā. r de testō rustici dicit dicit. j. de co dicillis. l. cōficiūtur. s. i. C. Ultimo no. q testis debet testificari de eo q pcpit sensu vt hic: ibi si vel se su pcpiat r sic ratio testis semp debet reddi p illud quod ipse aliquo sensu corporis pcpit. Ad idē. l. i. in prin. s. de his que in tes. delen. r in auē. de here di. r fal. s. si vero absint. r. L. de testi. l. testis. Et ex hoc dicit Inno. r Spe. q si testis interrogatur an talis sit domin? r dicit q sic r nō fuit interrogatus de causa an valeat. Et dicit q nō qz dominū non pōt sensu pcpit r sic iudicat testis nec depōit qd se su pcpit. Sed quid habet dicere. Dic q emit a ta li r q audiuit eū habere vt dominū. r hoc dicit In no. extra de testi. c. cu causaz. r in Spe. d teste. s. nūc tractādum. s. officiu. r. s. qd ergo si qs. Et hoc alle gaui ad. q. de facto testes fuerūt testificati q tales fuerūt negligentes in capiēdo malefactorē. ego di xi q nō probant aliqd: qz negligētia nō est qd posi tiuuz qd sensu pcpiat. r iō testis dicto mō deponēs nō testificat sed iudicat. qz debebat deponere q ru mor erat in tali loco q talis interfecerat talē. r ideo si voluisset homies currere tūc potuisset capere ma lefactorē. ex q sequit si nō fecerūt negligētia commi serunt. Bar.

Exdespalā r edes debet scribi: i te stamento nūcupatiuo debent palā nomia/

ri. vt testes exaudiant. h. d. C. Op. r videf q aliter sumatur palā: vt. l. palam. s. de ri. uup. So. fateor q aliter ibi aliter hic. Ratio qz ibi loqitur in actu qui habet eam successiuā: hic in actu q bz eam momen tanea. r ex hoc colligitur differētia inter manifestū r notoriuz manifestū est qd inotescit plurib? vt h. notoriū ē illd qd inote scit publicū r oib? psvt h col ligitur r glo. in. l. ciues. L. de ap. facit. L. quō r qñ iuder. auē. q semel. dñ facit differētia inter edictum r vocem pconsā. et videf sentire Spe. in ti. de noto. cri. s. sequitur de manifesto. in prin. C. Venio ad. q. r assumo primo. q. posita in si. glo. magnerian testamē tum nūcupatiuū pbeť p instrū in q sūt scripti. vij. testes. Domini ista. q. fuit iter Jo. r Azo. disputat in. l. fi. C. de fideicomis. tamē vt dicā vñū verbum factaz vnā rōnē pro: r aliā tra. et pbat primo quia instrumētū publicū facit fides r pbat in. l. fi. C. ar bi. tu. r. l. cum p cib? C. d. pba. In drium quia instru mentum equalet dicto duoz testiu: vt. l. in exercen dis. C. d. si. instru. sed testm nō pōt pbari p duos te stes ergo r. c. glo. hic r vbiqz tenet opi. Jo. de cōsue tudine. l. qd p tale instrumētū pbeť testamentū: de rigore iuris tenet opi. Azo. d. i. vero dicit q opin. Jo. est vera etia de rigore qz video q in casib? in q

nes sensus. vt no. glo. iij. q. ix. c. testes. r p cy. in. d. l. testis de quo dicit vide in. d. c. cu causam de testi. r ad istd r etia ad illud quod. s. dicit fm bar. in. l. fi. C. de pi. nomi. vide no. p do. an r doc. in. c. rā literis de testi. r spec. in ti. de teste. s. i. n. itē q nō pphibet. cy. in. l. testis. C. de testi. r glo. iij. q. ix. testes. archi. in. c. hoc iure. xxij. q. v. r qd legit e

bus quin qz testes requirunt tūc ille actus pōt pbari p publicuz instrumētū: vt. l. fi. r auē. ibi posita. C. si cer. pe. r p hoc. l. testis. C. de testi. et p hoc videbitis no. in. l. iij. circa prin. j. quead. tes. ape. C. Ad rōnem Azo. respōdeo aliter q sit respōsum. vt tollā illud quod dicitū est in. l. in exercendis. r fateor q instrū equalz dēo duoz testiu: qz duo pbatēs strariū effi ciūt vt instrumētū nō stet etia si mille esset ibi scri pti. sed nullo pbante cōtrariū tot testib? equalet in strumētū quot ibi sūt scripti. Ita sēnt Inno. in. c. cu io annes. extra d fide instru. facit qd dicā. j. quead. tes. ape. l. i. fi. C. Quero r redeo ad primā. q. gl. pone q instrumētū publico scō corā duob? vel trib? tes tibus cōtinet q titi? fecit testamentū corā septez te stibus: an p hoc testamētum pbeťur. Quidā p: q? dam contra vt in glo. quā vide que incipit. alit po nitur ibi r no. r. C. Pro intelligētia hui? q. est ad uertendum an instrumētuz dicit q qs fecit testamē tum corā. vij. testibus r illi. vij. testes sunt noiati et scripti in istro r tunc esset eadē. q. cum pcedēti quaz determinauit. Sed si isti. vij. testes in instrū nō sunt scripti tunc reindim? in. q. quā glo. ponit in. l. ij. C. de bo. pos. scdm ta. Et breuif dicēdum q si est cōrē tio de voluntate r solēnitare q p tale instrumētum non pbeťur? testamētuz: qz tunc instrumētuz equa let tot testib? quot ibi sūt scripti: sed duo sunt ascri pti ergo r. c. sed si esset cōtētio de solēnitare tantuz vt qz ille contra quē litigatur constitetur testamētuz sic factuz fuisse tū negat factum cum solēnitare tē tale instrumētuz pbat solēnitare sicut posset pbari solēnitaz p duos testes: vt no. in. l. ij. C. de bo. pos. scdm tab. Aduertēdūz tamē est qz quādo talis solē nitaz pbatur p testes vel p instrū se debet referre ad dispositionē factā certo loco r tpe: ita q de illa de necessitate cōcludat. vel oportz cōstare q semel tantuz illa dispositio facta fuit alias posset intelli gi de alia r sic pbatio cōcluderet: ut extra de si. in stru. c. cum ioānes. r sic itelligo opi. Du. in. l. ij. C. de bo. pos. scdm tab. C. Querit glo. an testamētuz in scriptis possit fieri sine legato. Dic vt in glo. b. C. Ultimo hec lex facit ad duas. q. primo videtur tex. p glo. que est in. l. diē pferre. s. plures. s. de ar bi. l. q magis statur vni affirmāri q mille negantib? bus vt hic dum dicit solēnē numeruz sufficit exau dire vnde si mille dicerēt nos nō audiuim? nil ad p positū: sed hoc itelligit Ja. de are. r d. l. eē veruz quādo testes deponunt q eius de quo qritur non habent cognitionē: qz dicunt simpliciter se nescire Et hoc modo bene dicit illa glo. sed si asserunt con trariuz eius quod alij dicunt: vtputa nos fuim? p sentes r nō potuissent dicere qui audiuissim? tunc stať dicto maioris pris scōz gl. l. ob carmē. s. de tes. l. i. s. i. s. de ven. inipi. C. Scōo facit ad. q. si testator dixit volo q satisfiat omnib? cōtētis i cedula quā dedi tali an hec dispositio valeat hic videtur q nō

mis ad oēs sensus corporis nisi res esset pprie tangibilis vt du rii vel molle.

Exdes palā. r notoriū. Et annotoriuz possit transire circa negationē. vide no. p do. an. in. c. vestra. de coha. ele. r mu. li.

An testamētū nūcupatiuū. An testm nūcupatiuū pbeť p instrū mētum. adde que dicit post doc. in. l. i. C. eo.

Non pbeť. Aduerte tamē qz videť saltem q semiple ne pbeťur habes eleganter no. p bar. in. l. admonē di. de iureiur. in. x. colū. vbi vult q duo testes pbantes testamētū faciūt semiplenā pbatione

de quo dicit
litera sponit
testes in co
scie. vltra p
dcāvis bal. r
in. l. cōtētū
lam. de epi. r
cle. r qd no.
ad pōctā ro.
in. l. admonē
di. in prin. iij.
carte de iure
iur. r ad qd
no. bar. in. l. i.
si cer. pe. sūt
ficit ei vt ibi
dicit ipse cōz
pssiptue con
cludere r ad
de qd no. per
doc. marie la
ly. i. l. acros. C.
s. pba. r. vbi
xit bar. in. l. ij.
in. l. iij. colū. C.
qñ si. vel p
ua. q modū
deponēdi vt
ronice nō est
tur? in teste
vide glo. iij.
r ad illud qd
s. dicit r bar.
si testis dicat
scio q tetigi
cu manibus
vt dicit q v
dit rē quam
audiuim. vide
bal. in. d. l. so
lam in. vij. q.
r in. d. l. testi
uz. in. vi. col.
eo. r. de testi.
in. ij. q. r ibi e
tiam in. iij. q.
dicit q testis
qui dicit scio
qz pcepti per
sensuz corpo
ris nō valz
ad idē si di
cat scio qz tet
igi qz tet?
est cōfōz?
vt du

z vide omnino cy. z bal. in. l. fi. C. de fideicom.

Et in glo. Idem sequit bal. in. ci. in fi. de p. tro. iter me z dnm z re fert etiam cy. in. l. iij. C. de erro. aduo. z p bar. est glo. no. reprobara ta...

qz videt debere eos palam nomiare. no dica modo dicam forte in. l. fi ita ascripsero. j. de condi. z de. dt xi anno in. l. questione. C. de fideico. Quero qd si testator no nscupat heredes ppria voce sed notari us exprimit an valeat.

Si quid post ritur eade solenitas que in consti mendo secus in declarando. h. d. z est no. casus. Op. z videt q sine solenitate potest mutare: vt l. fi ita sit scriptu. j. d. le. i. So. ante testametu pfectu pot vt ibi. p no vt b. Op. isti. de adi. le. si. ibi relicta in testameto possunt adimi in codicillis z sic no requirit tanta solenitas.

lega. ij. z ibi bal. z qd dicitu testiu valeat tenet etia bal. in. d. l. iubez m. z Spe. z io. an. in ti. de testa. s. i. ver quid si is. vbi hoc tenet in eo testatore qui bona memoria z intellectu haberet z ita infert plu res antiquos tenuisse p. d. s. ppositu. z p. l. nemo. ff. de heredi. insti. z dixit ista opi. sibi placere. z sic opi. pec videt cois cfi qua pcordat bar. hic. z an

ab initio in dabo il la requirit in tali cofirmatõe. sz si tractam? de declaratõe relictu vtilis z habet locu glo. contrarie: q ppter defectu pbatõis possit ee in utile: tunc sufficiunt duo testes no em ab initio de fiebat ius sz pbatõ: vt. l. duo sunt titij. de test. tu. ita dicit Dy. hoc etia expse dicit ista glo. cum disti guat. aut fuit erratu in nomie: z tunc sufficiunt duo testes etia in voluntate declarate qz ab initio vales bat. aut fuit erratum in corpe: z tunc requirit solen nis numer? testium: qz ab initio no valebat z de erro rore corpozis facit mentione glo. de historia que vul garis est de esau z iacob. Itud tenet doc. in. l. ij. C. de codicillis. declaro aliquo latus in. l. q ex li beris. s. testameto. j. de bo. pos. fm tab. Sed ad pdicta op. de ver. sz z si nota. j. eo. l. nam si quãtitas no est expsa no valet relictuz: vt. l. cuz post. s. gener de iure do. z tamẽ sufficit declaratio corã duob? tes tibus: z sic voluntas inutilis sine solenitate cofir maa? Respõ. ver. sz z si nota. itelligo quãdo reliqt le gatur no expsa quãtitate eo cau q legati v3 vt p dote vel ad via resciedã vt. l. quidã in testameto. j. de le. ij. Quero an possit iudex declarare senten tia sua. glo. dicit hic e ar. q sic qd declara vt plene dixi i. l. ab executor. in prin. j. de appel. Ultimo iste. s. inducit ad. q. vos scitis q testes repetunt dñ cum suuz vt in corpe de tes. s. qui vero. z. l. repeti. j. de questi. An requirat nouuz iuramẽtz quando iudex repetit testes vt dicituz coruz obscuruz decla rent. Et hic est ar. q no. non dico mo plus.

In testamentis. rogati: hoc est certiorati qz ad hoc sunt adhibiti. h. d. Op. C. de codicill. l. fi na. So. aliud in codicillis vt ibi: aliud in testamẽtis vt hic. Op. de. l. ad fidez. s. de testi. So. hic est d casibus in quibus debet ee testes rogati licet regula riter contra vt in auẽ. rogati. C. de testi. Quero q liter debet itelligi rogati. Intellige ad hoc speciali ter adhibiti: vt h. z. l. nullã. s. de diuoz. Uterius no. q testes debet ee vocati z rogati ad hoc: io no? tarij scribunt testib? ad hoc vocatis z rogatis.

Sed qro qd si dicit in testameto testib? rogatis nec addit ad h an sufficiat. Puto q sic: vt. l. ij. s. ho mines. j. vi bo. rap. vbi coadunati in dubio psumunt. Ad hoc facit. s. ad macedo. l. sed iul. s. p inde. dicaz. j. de verbo. ob. l. scieduz. Quero quid si in testameto dicit talib? p sentib? nec sinit adiectu voca tis vel rogatis. dicit Dy. q no valz qz no psumu tur rogati: qz est solenitas extriseca q no psumit: vt. l. quecuqz. in fi. s. de publi. hoc tenz Dy. i. l. hac cofultissima. C. e. z Spe. de testi. s. i. ver. sed qd i p di ctis. z ver. seq. qdam tamen habet additões Di. in l. sciedum. de ver. ob. vbi videt tenere cotrariuz: sed qd b dicit ver? est: vt dixi in. d. l. scieduz. Sz qd in notario si no scribit in instrumeto se fuisse rogatur Quidã psumunt se fuisse rogatur. vt in auẽ. de tar bel. s. qd autẽ. z ibi no. Inno. videt tenere prium ex tra de fi. instru. c. ij. z Spe. recita euz licet no allep gat in ti. de instru. edi. s. i. ver. z no. determinavit cotrarium p iura nostra. vt dixi plene in. l. scieduz. j. de verbo. obligatio.

Uno cõtextu debet fieri testamentuz. h. Vno d. Op. C. e. l. casus. z. l. cum antiquitas So. fallit ibi ppter necessitatez nature. Op. C. e. l. testamenta. So. ibi abundã cautela no nocet. Quero quid si snt actus alieni a testameto. dicit

ge. dare. in. l. fraudem. s. i. ff. de testa. mi li. z no. p doc. in. c. cum tibi de test. p ista opi. e optim? tex. i. l. qm in dignuz. d te. ibi duz dicit moneta ver bozum q for te seminecis z iuncta gl. ibi in ver. se3 minecis. quã ang. ibi dicit no ee sibi et p illu tex. cu gl. dicit ang. ibi pbari sin3 gularif q se3 minoru? si cut est ille q habet lingu3 an grossam z balbucien te q in extres mis laborat no impedie cõdere testa metum dum mo sana has beat metẽ p quo etia a lle gat. d. l. iubez mus. z ita etia am dicit an3 ge. z moder. ibi z videt sel ee opposituz d vnuz testiu q no valerz qz no ppria voluntate te statoris sed ad interroga tõem notarij cõditum sinit de quo etiaz ibi ponit bar z doc.

Si quid post. sz qd si post lectu te stametu vult rogare testes quos no ro3 gant. vid no ra. in. l. fin. in pe. col. de fi deico. et no. q iste tex. p cedit et qn d claratõ fieret

ex intervallo. Ita voluit bar. in l. peres. in ij. lectu. C. de pac. Quero. Adde tex. & ibi bar. in l. nuptie. la. iij. s. de ri. nup. & quid in re reintegrada vide bar. in l. chyrographis. de adm. tu. & adde que no. bar. in l. i. ad si. de le. iij. & vide etiam bar. i simili in l. ij. in prin. in an. tepe. col. de vul. & pupil. & ibi habes quod declarez & an ex dictis ante acti p testa torem. vel p acti.

Qd no. et ide tenz bal. p illu textu i au. s. hodie C. de iura. ca lum. & bal. in l. fi. C. de test. die tñ ibi bal q sec est qua do itez exai naref testis ad aliu sine q ad declaran duz dictu a biguñ qz tñc deberet itez iurare dato q sit exami natus sup eo super quo ali as iurat de posuerat ex plum ptz in cau. d. l. fi. C. de testi. & ad hoc allegat i sum tex. pro quo etia ad de glo. in l. p hanc. in glo. fi. de tempo. appell. & ibi bal. in. viij. q. & facit tex. in c. fraternita tis in fi. de te sti. & vide de hac materia que dixi in l. qui bona. s. si quis stipu latus de da. infec. & d ma terta p spec. in titulo. de testz. s. i. i. iij. carta. in ver. ite qd testis.

In testa mentis. puto q sic. Adde tamē q illud qd dicitur testes i

testo debere esse rogatos est verū i testamēto in scriptis sec? in nūcu patiuo. vt no. glo. i. iij. q. ix. ca. de his. in glo. & plures. Uno an valeat. vide bar. in l. si quis in prin. testi. de le. iij. Tene mēti. Et hāc opi. tenuit bar. in l. cū quis decedens. in. s. codis cillis. de le. iij. & hēc opi. est cōis qz nūc aliud testari & aliud cōtrahere fit p tex. in l. verba dixerūt. de verbo. sig. sed an reuocato testō reuocetur dētus in quo vide Old. in cōsi. x. vbi dicit q si dētus fuit purus nō reuocatur si dditōnal sic. adde tñ tex. vbi videvā gl. in l. et matris.

dono vel vendo tibi tales rē p centuz; & tu cōsentis an valeat h gl. dicit q sic. vt. l. assignare. j. de assigna. li. Mo. ergo q in testamento pōt fieri dētus & q libet actus q transit in formā dētus. hoc tenet dy. in. c. qd semel placuit. extra de re. iur. li. vi. & Ly. i. l. cum ar. quitas. C. e. tene mentī hanc gl.

Testium. Conditionem

testamēti i spicē c? cōditōis sit testis. h. d. Op. C. e. l. i. So. ibi nō erat idoneus tpe testi: s; putabatur ab oib? idone? iō sufficit. qd no. nā qñ excipis d psonā testis in istō scripti nō pcedit ex ceptio tua si dētis q tempe cōfecti in istū erat ifamil vel seru? vel aliquid tale. sed debes dicere h sic ha bebatur & reputabatur a cognoscētib? eum: ita pbat tex. in. d. l. i. & no. in. l. cū lege. j. e. Op. dicit hie q si aliquid postea acciderit ei nō nocet. Contra po ne ipsum effectū cēseruū vel infamē nō poterit deponere in iudicio vt. l. quonā liberi. C. d testi. & l. iij. s. causa. j. ad carbo. ergo testamētū nō poterit pba ri. glo. dicit fateor q nō pōt deponere tamē testamē tuz remaneret firmū: sed certe modicū releuat testa mentū esse si nō possit pbari: vnde in. l. i. C. e. glo. dicit testamētū pbari p instrumētū publicū inde con sectum. tenēdo opi. Jo. q testamētū potest pbari p instrumētū vt dixi. s. l. pri. in prin. Idē pōt eē q aduersarius cōfitebatur testamētū factū: vel forte tes tes erant exaiati ante q talis casus supuenisset. Sed Azo in sūma de testamētis o: dīnādus in fine dicit q quādo testi absqz suo delicto nouo obuēit q nō pōt testificari vt qz est detecta eius seruit? q prius latebatur: tunc nō impeditur ferre testimoniū vt. d. l. i. C. de testa. & ita limitat. l. quonā liberi. C. d testi. Di vero & Ja. d are. vident indistincte tenere q qñ aliqz adhibet ut testis ad solēnitatē alie? instru menti casus superveniēs quāntūqz suo delicto nō impedit eum testificari. ita intelligit hunc tex. q ge neraliter loquitur: secus si adhibet ad testificādum super alio facto sibi nō noto: ad quod tamē nō fuis set adhibitus vt ad solēnitatem. ita loquit. l. iij. s. ca j. ad carbo. quod no. & sic facit q notari? cōdēnat? de falso potest pficere instrumenta de quibus an te fuerat rogatus: nō enim debet delictū suū noce re alijs qui eum ante adhibuerūt. Op. q nō in spiciatur conditio testis tempore quo act? celebra tur: sed tempe quo deponit: vt. l. notione. s. instrumē toz. de verbo. signi. So. hic loquitur quādo testis adhibet ad solēnitatem actus vt in testamēto vt in alio instrumēto: s; ille. s. loquit quādo nō adhibe tur ad solēnitatē actus sed aliter occurrit testē alij quid vidisse vel audivisse: & tñc inspiciatur tēp? quo deponit. per hoc dicit glosa. q impubes factus pubes potest testificari de eo quod vidit in pupily lari etate nisi sit actus in quo requireretur q testes adhiberentur ad solēnitatem: vt no. in. d. l. notione

ff. de inof. testō. vbi est casus q rupto testō dōatio cā mortis facta i eo nō rīpif. sed de ista materia vide bonū tex. in l. si sūta. de testa tute. & in l. post legatū. s. qui mortis. ff. de his qui. ut indig. & qd no ta. lapus allegatōe. xxxij. & adde qd bal. in l. si aūsa. C. de iure delib. dixit no. p illū tex. q aditio hereditatis que est actus iter viuos po

Si instrumentoz. & in l. iij. s. lege. s. de tes. hoc tamē intellige si tunc cū vidit erat impubes talis etatis q poterat cognoscere quod gerebat: vt. l. excipit tur. s. i. j. ad sil. & hoc tenebat Ja. bu. & do. Rat.

Quero aliquis vidit aliqd postea est effect? ce? cus. an possit reddere testimoniū de eo quod ante viderat. Lerte sic. eadē ratōe: nisi sit effectus infam is & hoc videt sentire Spe. in ti. de teste. s. i. d. s; nūquid factus pubes. Quero quid si inter iura mentum & depositionē venit impedimentū. Dic vt in Spe. de teste. s. i. ver. sed quid si testis

Si ab ipso Testis pōt sigillare anulo testa toris vel alterius. h. d. Spe. dicit q qñ alieno sigillo sigillat d h debet facere expfiaz mentionē vt in Spe. de pba. s. vidēdū. ver. & no. et ibi vide d fide sigilli p guil. s. d. pcurator. & p Ly. C. de epi. & cle. l. si qua p calūniā. & p Inno. d cle. pegri. ci. tetigi in l. si publican? s. l. j. de pub.

Si signa. Si testator turbavit signa nō videt ante perfectū testamētū. secus si post & lectura ista est vera: licet aliter no. in l. iij. s. nō soluz. j. de ad. l. de quo p Ly. C. e. l. nostrā.

Si quis ex testibus. Requiritur signatio sine altero non valet. h. d. Mo. ar. q si notari? p nō apposuit signū suū in instrumēto. q non valz s; Ja. de are. p hoc in au. de si. instr. s. si in instrumē to. & d conne. fil. debi. l. j. & de asse. l. si. facit. l. si ita sti pulatus. s. grifogonus. j. de verbo. ob. Sed putarē de hoc stādum cōsuetudinī. vt no. in au. vt prepo. no. impera. in prin. & in Spe. de instru. edi. s. scien dum. ver. illud etiā. Ultimo no. etiā ar. q in apo ca mercatorū nō sufficiat si suo sigillo sigillavit nisi se subscripserit. circa qd cogitabitis.

Signum. Signari potest anulo vel sigillo vt quis alio signo. h. d. Istud qd dicit anulo intellige p eo qd sigillū cōiter appellat vt no. in Spe. de instru. edi. s. sciēdū. ver. illud etiam.

Posse. Circa hoc quod dicit de nocte. vide ple ne per doctores. i. l. nō minoz. C. de trā fac. & l. more. s. de fe.

Signatas. Nota q signate tabule dicuntur si est signatum illō qd eis adheret Op. de. l. sed si alius. s. notauim? qd vi aut clam. So. illud in fructib? quo ad illud interdicitur & quo ad eorum faciliē separatōem nā qui destinati sunt ad separatōem habent p separatis. Op. s. pro socio. l. nā socius. So. hic in coherentib? ibi in separatis. quod no.

Testamentū. Si testamentū restan gilla cum subscriptōibus primis. h. d. Op. s. l. proxi. s. si quis ex testib? vbi requiritur q signent & subscribāt. So. ibi loquitur in testamē to cui nunq fuit facta subscriptio. hic in testamen

quot test. sint neces. in vñ. seu. dixi in l. i. s. si seruus. de questio. Si ab ipso. vide bal. in p̄hemio. C. in. ij. col. & que ibi dixi. Et ad de io. fab. insti. eo. s. possunt qui tenet indistincte in testō q possit alie no anulo signari. & de hoc nō facta mētiōne in alijs vero actib? r; opi. bar. dixi in l. si vnus. C. e. p Si qz ex testib? si notari? Si notari? nō apponit. signū suū. vide bar. in p̄hemio s; r; & qd di xi in l. eos. in prin. C. de falsis. & iō dicitur q imbreuitate nō pbat qz nō est ibi subscriptio & signū vt no. ia. de are. i. l. cōtractus. C. de

ca mortis facta i eo nō rīpif. sed de ista materia vide bonū tex. in l. si sūta. de testa tute. & in l. post legatū. s. qui mortis. ff. de his qui. ut indig. & qd no ta. lapus allegatōe. xxxij. & adde qd bal. in l. si aūsa. C. de iure delib. dixit no. p illū tex. q aditio hereditatis que est actus iter viuos po test fieri in te stō. & subdit q si testis re lud postea re uocaret a tes tatore nō il omiñ? firma maneret illa aditio & vid ro. in cōsi. c. d testi. s; dētis di cere. Mo. mo dum formā dī exceptōes cōtra testes in testō dēci pros. fac qd no. bal. in l. iij. C. de sen. & in l. i. in. iij. col. C. de testa. v bi p bar. l. Adde testē p̄ cere. Adde bar. in l. iij. qz ex argen. s. i. de eden. m. Adipilla rīca re. vñ pubes possit reddere testi moniū de eo qd vidit i pu pilla. etate vi de in spe. de teste. s. l. ver. s; nūquid. & que etas req ratur. vid. iij. q. ij. in prin. & hēc iura li mīta nō p̄ce dere ad pias causas scōis bald. i. l. i. iij. col. de sacros san. ec. Et i spe. adde io. an. i. c. factum tes gitime. i mer cu. & pau. de liaza. in com mento. c. testi moniū. d. te sti. & bal. no. loquentē i. c. i.

instru. r facit qd dicitur hi c r extra. de si. instru. in. c. cu. p. tabellio. r
C. de tab. l. generali. q. instrumētū debet habere suas pprietates.
q. sigillo sigillavit. Et an sigillū pbet vide late no. p. bar. in. l. si. p.
cur. ff. de pur. p. guil. de cu. r. bal. in. l. si. qua. p. calūniam. de epi. r. de.
p. Specu. in. ti. de. p. ba. s. fi. ver. x. p. cano. plene in. c. post. cessionē. de

to quod semel fuit factū r postea reficitur. et sic no.
q. subscriptio trahitur ad temp' quo quis sigillat
r forte gl. voluit dicere q. facilius renascit' res q.
nascat' d. nouo. Et no. id quod dixi quod pdesse
potest ad multa: si eniz quis scribit cedulā vel apo
dissim r sigillat postea alio die se subscribit: dicit ne
verū. Certe sic. omnia enim referuntur ad istū actuz q.
ultimo geritur.

Unū testamētū
Num testamentum. tuz potest pu
blicari in plurib' chartis. b. d. Ex hac. l. p.
q. testamētū est quid intellectuale: vt notat. s. e. l. i.
quod dicit vt ibi.

Is qui testamētum to non cōple
to nil debet. b. d. C. de p. r. videtur q. tes
tamētū valeat in psonis noiatis: vt. C. e. l. i. ubem?

glo. dat plures solutiones. vna est q. hic nō potuit
plures nominare: ibi noluit. Ista tenet Ja. de are.
q. ex eo q. noluit videtur iponere finē testamēto sua
voluntate: ar. l. quod in rerū. s. ij. j. de le. l. s. ista so.
est vera in se vt patet ex fi. l. tū q. r. ad. l. d. r. nō videt
sufficiens: q. ibi nolebat nominare alios: tamē solē
nitatem nō seruauit. Secūda so. est hic omisit sub
stantiā: ibi in stōnem. Ista reprobat' ibi in fi. Tertiā
so. dat ibi glo. quā d. format hic: q. ibi cōstabat q.
alios nolebat nominare: hanc so. tenet Dy. Ista nul
lam rōnem videt habere in se vt statim videbitis.
vnde so. vera est q. h. cepit facere testamētū r nō p
fecit vt dicit tex. in. l. d. r. cepit r pfectū tamen in p
te heredis nō adhibuit debitā solēnitatē. vt hic vn
de nihil videt fecisse q. ptem indiuidū facit: ut. l. fu
riosum. C. q. tes. fa. pos. sed in. l. i. ubem? totū pfectū. h
tenet Bar. ff. Ja. de are. Ja. de ra. Ja. bu. Ly. et
omnes. C. de. l. hac cōsultissima. s. ex imp. fecit
to. C. e. vbi valet testamētū impfectū inter liberos.
So. dicit quidā q. ista dispō nō erat inter liberos
vel dicit glo. ibi expōe' ex impfecto. i. nō solēni. qd
no. tenet ergo glo. q. s. ex impfecto. habet locū in te
stamento impfecto rōe solēnitatis omisse: secus si
fit impfectum rōne voluntatis nō cōplete vt b. istā
tene r pbat' p dictam. l. furiosū. ibi dū dicit p. nihilo
r tene menti semp r colligit' ex glo. ibi vel expōe. i.
nō solēni. r. C. Quid aut si fit impfectū rōe pteris
tionis. Tangā. j. ti. l. i. si filius qui in ptate. D. pp.
de. l. in testamēto. j. de fideicō. li. Respō. eodē mo
do q. ibi in testamēto ipfecto rōne omisse solēni
tatis hic nō rōe ipfecte voluntatis erat impfectū.
Quero quādo dicat' volūtas seu testamētū per
fectum. Rñ. quādo totā volūtatē suā pro declarata: si
cut dicimus in cōtractu quādo habet' p pfecto r ab
soluto. vt. l. d. ctus. C. de fide instr. Et p ista dico
si reperit' instrū seu pto collū notarij impfectum: et
appebat q. volebat plus scribere q. tale instrumen
tum nullā fidē facit. Exemplū reperit' sic Titi' ven
didit tales fūdū seio p p. cio centū his pactis appo
sitis v' nec reperit' plus. Certe nō facit fidē q. ipe
notarius nō habet tale instrū p cōpleto r absolu
to: vt hic r. d. l. cōtractus. C. de si. instru. r. s. de legi.
l. in ciuile. r qd ibi no. Nec ob. qd dixi in. l. gallus.
s. i. j. ti. l. i. quando in pto collū reperit' r. q. tunc con
stat q. notarius habuit illud pto collū p cōpleto

sigillo nō videtur approbasse nec cōsensit e r ita loquat' bar. in. d.
p. hemio foz. r vide bal. in. l. in bonafidei. de iureiurā.
I testamētum renascitur res. Et ideo dicit bal. in. l. cōtractus.
in. l. iij. col. C. de fide instr. q. in instrū debet appon i dies con
clusionis pacis nō di es tractatus.

r absoluto. nec in pto collo volebat plus scribere
sed intelligebat sub illo r. cōia alioz d. ctū. C. Itē
non ob. C. de testa. l. erroze. q. aliud est notariū erra
re aliud testamētū impfectū dimittere quādo autē
aliqua p. ctula instrū exemplat'. dicit vt dixi. j. de ope.
no. nū. super rubrica. Quero quid si testator scri
psit in cedula totā volūtatē suā nō tamē publicat
eam corā testib' r notario r morif. an illud dicat' p
fectum testamētū. Et breuiter dico q. est pfectū ra
tione voluntatis sue declarate in totum p scripturā
r ideo valet hodie inter liberos. sed dicit' impfectū
ratōne omisse solēnitatis: r ideo extranei nūl pote
runt petere. vt. l. ex ea. j. e. r. l. fideicōmiss. s. i. j. de leg.
iij. Quero quid in legatis an legata debeantur
ex tali voluntate impfecta. Et glo. ar. q. sic. r postea
determinat cōtrariū q. nec legata nec fideicōmissa.
valeat. vt. l. eam quā. C. de fideicō. tex. est. j. e. l. ex ea
r ideo gl. distinguit tres casus. vt in ea. f. aut est vo
luntas perfecta r non scripta r loquitur. l. in. j. de
codicillis. aut nec pfecta nec scripta. r loqit'. l. ista aut
est perfecta r scripta. sed deest heres esto: r loquit'. l.
erroze. C. e. sed est quartus casus quādo volūtas ē
scripta r nō pfecta: r isto cāu nō valet. ar. l. fideicō
missa. s. i. j. de le. iij. r. j. e. l. ex ea. Quero pone q. illi i
stituendū nō nominati erant nō capaces an viciabi
tur testamētuz. videt q. nō vt. l. si duob'. s. i. j. de le.
i. sed dicit glo. q. hec. l. videt velle cōtrariū. r Dy. te
net q. nō valeat testamētū. ar. l. plane. j. de lega. i. in
prin. r. l. legatū. in prin. de ad. le. fm Dy. sed domi
nus An. de p. isis dicit q. dicte. ll. allegare p Dy. cō
cludit quādo testator voluit aliū nominare r adimere
a primo. ar. l. quidam. r. l. si trāsserā. de ad. leg. Sed
questio glo. p. supponit q. nolebat alios noiare vt
coheredes a primis. r ideo etiā si essent noiati alijs
p. mis accrescerēt: r tō de tali omissione nō est curādū
fm est. q. indubitan' illis primo nomiatis accresce
rēt: vt. s. in primo. r. s. p. secūdo. de ca. du. tol. sed vt
pcedat ista gl. dicit q. h. erāt indigni r fiscus aufere
bat ab eis nō autē accrescebat primis. s. q. quid ip
se dicat tu dic r tene glo. r Dy. simplicitē r. q. ratio
hui' tex. ē q. testamētū nō est pfectū nec curat' an sē
capaces vel non. Quero qd si testamētū est nul
lum ratōe pteritionis vel exheredatōis. an valebit
inter filios. Dixi. C. de testa. l. hac cōsultissima. s. si
quis autem. dicam. j. ti. l. i. si filius.

Am lege t'ebuz intestabilis impoz
tamētū nec esse testis in testamēto nec ei
testimoniū dici. b. d. C. de hereticis. l. quoz
ntiam. vbi heretico qui est intestabilis dicit' testimo
nium. So. hui' cōtrarij timore dicunt qdā q. male
putauit. Alij dicunt q. eis testimoniū non dicit'
sed trussa est. Alij q. in testamēto nō dicit' testimo
nium: q. nō possunt illud facere: sed in alijs sic. r ista
v'era. Vel aliter q. nullo mō dicat' eis testimoniū
nec extra testamētuz nec in testamento cuz amiser
unt ciuitatem vel libertatem: sed si quis tantuz ci
uitatem perdidit r libertatem retinuit potest sibi dē
ci testimoniū cum posset cōtrahere: vt. l. qdā. j. de
penis. dicitur in. l. depo: tato. j. de le. iij. dicit' ē for
te in. d. l. quoniā. C. de p. s. e. l. qui in testamento. r
l. si filius. Solu. verbuz intestabilis tria importat
ed filius nō dicitur posse testari vt in glo. C. Ulri

Num te
stamentum.
Facit ad pul
chre not. per
ang. r Jmo.
in. l. eum q. in
prin. de acq.
bere.
Is qui
ibi expo
ne. Adde gl.
i. l. si. in ver. o
pletū. C. fa.
hercis.
Nullaz si
dem facit. Et
de fide ibre
usature. vide
aliqd qd dicit'
xi. s. eo. l. ad
testiuz. s. si q.
r h. add' bar.
in. l. fideicom
miss. s. i. de le.
iij. r bal. i. l. si.
C. fa. hercis. r
q. l. i. suppleti
onem recipi
at ibreuiatu
ra. vide bal. i
rub. C. de si. i
stru. in. xi. col.
in ver. tertio
querit. r in. l.
tract' i. pri.
iij. col. eo. tit.
r que dicit' in
l. si prius de
aq. plu. ar. et
cum bar. hic
transit etiam
bal. in. d. l. cō
tractus i. pri.
in. v. col. r ad
hic not. vide
Jmo. in. l. i. j. i
prin. r in. fi. d
here. insti.
Est pfectū
vide que scri
psi in. l. hac cō
sultissima. s.
ex impfecto.
C. e. r add' q.
alia est imp
fectio solēni
tatis seu for
me r alia est
imperfectio
substātie. vt
no. Jmo. in
c. quod sicut
in gl. magna
de colla. q. s
autem dicat'

instru. r facit qd dicitur hi c r extra. de si. instru. in. c. cu. p. tabellio. r
C. de tab. l. generali. q. instrumētū debet habere suas pprietates.
q. sigillo sigillavit. Et an sigillū pbet vide late no. p. bar. in. l. si. p.
cur. ff. de pur. p. guil. de cu. r. bal. in. l. si. qua. p. calūniam. de epi. r. de.
p. Specu. in. ti. de. p. ba. s. fi. ver. x. p. cano. plene in. c. post. cessionē. de
alias. l. de si.
instr. r ibi la
te p. do. abb.
r bald. in. l. i.
ad fi. de pecu.
r bal. p. gl. in
l. pacta nouis
fima. C. d. pa
ctis r bal. in
extrauagan.
de pa. cōstā.
in ver. sigillo
aliqd p. bart.
in. l. i. s. si q.
neget. ff. quē
admo. testa.
ape. r bal. in
rub. C. de si.
instr. in. viij. r
antepe. col. iij.
p. Jmol. in. l.
si marito. s. si
voluntate. so
lu. ma. p. ang
in repe. l. scie
dū. in. xi. r. xi.
col. de verb.
ob. r. lo. fa. in
s. possunt. in
st. de testa. et
hanc. q. bart.
b. tenet bal.
i. l. i. C. d. re. a
l. i. ali. s. bar
in. p. hemio. ff.
dicit q. non
sufficit sigil
lū absqz sub
scriptōe r sic
p. riat' bal.
puto eozū di
ctā sic cōcor
dari debere
nec aliter col
ligi potest ex
verbis eozū
nam aut app
paret sigillū
fuisse impfctū
vt puta a. iij.
clo r certe tū
tius p. suam
sigillationem
bene videtur
consentire r
approbare. si
autem cōstat
de sigillo nec
aliter constat
q. ipse titius
sigillauerit
certe nisi app
pear subscript
p. tio vna cuz

Ipse ordo solennitatis et substantie et de eorum dicitur, vide bal. in l. plata. C. de sen. n. qro q dicitur. et in n. qro si statutum. et qd ibi barto. et qd nota. bal. in l. si ex pccio. si cert. pe. et no. maxime p glo. in l. pacta. ff. de ppe. ep. et bal. in l. et. in. i. col. de exec. rei iud. et ibi hēs qd est vera subā et solennitas et q dicant subālia dicitur, vide bal. in l. ad exact. ad si. C. d. do. pmiss. s. quo

ervide q scripsi i. l. de puillo. s. qui nūciat. in penul. col. d. orpe. no. nunc. Um lezge. dicitur testimoniu. Bal. in l. ij. in. i. col. C. d. sent. allegat glo. h. p. mul tū sing. Dicitur verum. et hanc glo. sequuntur cōf. d. orcto. s. Aug. et Salyc. i. l. i. C. e. r. dicitur et vide q ibi scripsi in pe. et anpe. col.

Uide in c. vide bal. i. l. in. i. col. C. eo.

Omni us. utz tabellio numeret in numero testium et tunc tabellio dicitur p nara psona in testificando l. in d. i. c. i. d. o. i. n. s. t. r. u. publica sit psona. ut notat Inno. in c. m. p. i. l. d. e. l. e. c. t. i. o. legis et no. i. d. l. hac d. u. l. t. i. s. s. i. m. a. adde qd dicitur bal. in e. u. a. g. de pa. stan. in n. si videlicet q rogat. tunc tabellio non videtur esse ro-

gatus tanq testis et dicit q respectu sue scripture est tanq tabellio: s. si scriptura non est solennis poterit recipi ad pbatōem negocij p te ste nō ad suppletōem sui instrūti sed ad vna vocē tanq testis vñ vice gerēs p isto. vide no. in. d. l. hac d. u. l. t. i. s. s. i. m. a. s. si. et ibi vide no. p Ly. Ja. bu. et alios fm bal. et bal. in rub. C. de si. instrū. in. xi. col. et in. l. luti. s. si quis. el. i. de le. ij.

Testis rogat. adde Bar. in l. sciē dū. in vlt. col. j. de n. ob. et ibi vide q scripsi referendo limitatōem.

Intellige. hoc tū intelligo ut elegāter dicit Bar. in l. sciē dū. j. de n. ob. et ibi dicit. et adde Jo. an. in spe. in ti. de teste. s. i. sup. ver. qd g si

mo queritur an infamis possit esse testis in testamēto Et dicit glo. q sic nisi sit ita infamis q constat apd oēs et vide glo. et signa in si. Et ista gl. dicit verum et p ea habes casuz. C. e. l. i. Non ob. s. e. l. ad testium s. i. qz ibi erat notorie infamis quo ad oēs vt ibi dicitur qualiter debz formari exceptio cōtra testē infamē ascriptum in testō. vide in. c. p. sententiā de test. li. vi.

Scriptor testamēti nō p hiberetur esse testis in testamento. h. d. C. No. respōsiōne rusticaz ad interrogata. d. qz mite d. r. r. d. e. r. i. vt. C. de trasac. l. vt rīsum. vide qd ibi dicit de hoc. et. C. de impub. et ali. substi. l. p. c. i. b. Dicunt qdā ibi rīdet impator q ē to t nobilis: h iuriscōsul. q ppter sciam erat inflat. et supb. forte erat qdam rustic. S. z certe impator aliqñ rustice rīdet. vt. l. mercalē. C. de cō. ob tur. cāz s. z ibi merebat talē rīsiōnem. Alij dicunt q h rīdet. bat iuriscōsul. to cui verecūdiū erat facere qōnem in dubitabile. Breuiter puto q male et immozali fecit cellus sic rīdēdo labeoni q fuit magn. valde in scia. vt no. l. ij. s. p. hunc. s. de ori. iur. nam rīsiōnis sue prima ps est vera: qz nō intelligebat. q. non eim dubitabat labeo an ille q ēēt adhibēt. ad scribēdū possit adhiberi vt testis: qz rīdūla ēēt qd: sed dubi um ei. erat qñ ille q fuit adhibēt. ad scribēdum: et sic fuit rogat. vt scriberet: nō fuit rogat. vt ēēt testis: an hoc sufficiat vt sit testis idoneus in testō: qñ ex hoc q ipsum rogo vt scribat: videor ipsum roga re vt sit testis. et h voluit. q. labeonis. Quia g cellus nō rīdebat ad. q. quero qd iur. Puto q vī deat testis rogat. nā non rogati dicunt fortuiti et trāseuntes. Itē ille q est adhibēt. ad pfectōem testi nō est necesse q dicat ipsum eē adhibētū vt testem. sufficit. n. q sit adhibēt. vt. l. h. d. e. s. palam. s. p. e. s. e. et in aut. rogati. C. de testi. ad qd facit qd dicit q noz tartus psumit rogat. vt in aut. de tab. s. qd. autem d. d. g. d. qz testis non psumit rogat. intelligēd ni si se subscriberet vt hic. Ex subscriptōe eim apparz q nō fuit fortuit. et trāsiens: sed q fuit adhibētus ad hoc. Quero an notari. p numeret i numero testium. Glo. ar. q sic. p hanc. l. z. C. q. testa. fa. pos. l. hac d. u. l. t. i. s. s. i. m. a. s. sed qz. In d. r. i. s. i. facit in aut. de si. instrū. s. si instrū. et in hoc residet. et dicit in casib. pdictis est spale. D. y. dicit. qz videt q iure nō repy atur cautū q tabellio cōputet in numero testium. nā h nō: qz scribens nō erat tabellio: nec est necesse vt in. i. glo. nec in. s. s. qz. qz ibi nō erat tabellio: nec re quirit s. numer. testium solus. Non ob. in aut. de in stru. cau. et fide. s. o. z. vt ibi no. vñ ipse distinguit sic. aut ad solennitatē requirit cert. numer. testium et tabellio: et tunc tabellio nō pputat in numero testium vt in aut. de instrū. cau. et fide. s. s. i. instrū. sed si p baret p testes dicit ipse q credit q tabellio possit eē testis vt alij: sed vbi sufficit ad solennitatē scriptur

dicitur in si. et limita vt p Inno. h. et bar. in. d. l. sciē dū. in pe. vel vt col. et qd si duo notarij insolitū sunt rogati de vna actura: an vnus possit ponere aliu p teste. bal. q sic in l. si. s. i. in. vi. col. C. de iur. delibe. d. Bl. format. et facit qd no. p bar. in l. si. s. i. in. vi. col. de adop. et adde bal. in aut. s. z nouo. in. iij. col. si cer. pe. et vide. s. et no. p bar. in. l. si. C. d. i. deico. Et testis

re cert. numer. testium nec requirit tabellio: tunc cōputat tabellio in numero testium vt h: ita dicit Dyn. Glo. format. hanc. q. in. l. hac d. u. l. t. i. s. s. i. m. a. C. q. te. fa. pos. et ibi recitat opi. Baldini antiq. doc. et glosato ris que est vera. et tenet ab oib. et p D. y. i. distincō ne illa. nā in oī instrū publico requirit tabellio et solē nis numer. testium ad hoc vt instrū pber. vt. d. s. s. z si instrū. vñ si qz nitebat pbare p instrū notari. nō posset se inscribere vt testē et notariū: s. si nollet qz pbare p instrū s. z p testes: tūc tabellio posset eē testis fm oēs. Et aduerte qd dixi qz sit notari. ro gat. tūc ad scribēdū: tūc pōt eē testis. et hētur loco testis rogati. vt hac. l. Querit glo. an sit neces se q scriptor roget. Et glo. dicit q nō. et dicit veri tate: qz q est rogat. ad scribēdū tūc nō ad publicā dum nō d. z rogati: qz nō facit fidē sicut instrū: sed si ad publicandum.

Oppo. C. de tab. l. g. n. a. l. i. r. Eius. So. glo. hic nō scribit vt nota rius. est. n. puata scriptura et ista scriptura sigillabit et postea a pte et publicabit fm q dicam j. que ad. te. ap. i. l. ij. s. i. Et q h sit scriptura puata appet ex rōne quā addit glo. cū z ipse testator scri bere posset: ita dicit glo. quā nos. Adro declaran da ista glo. forma duas. q. prima qd in mōacho vel alio sacerdote cū nō possint eē nōrij. hēm. hodie ter. et de h. c. officiu. li. vi. facit et ne cler. vel mo. c. ij. et Spe. idē q non pnt in ti. de sta. mo. s. i. ver. xxvij. vt xxxvij. sed dic fm iura antiq. q pōt pscē: s. iura ista loquunt in monachis: qd in alijs clericis: vide in lo cis. s. allegatis. Sed qro an notari. possit sua manu suū testium scribere vel publicare. Ista glo. vī det velle q nō sicut fu. nō pōt: ita nec ipse posset: et hoc voluit glo. h. nescio. credo q posset: qz nō video q repugnat. et p. l. si. s. i. in. vi. col. de adop. et p. l. apud. j. d. ma. vñ. s. z eēt aliq repugnātia ipsemet nō posset: vt qñ ipsemet notari. scribit instrū pcuratōis h bñ v. z nisi in cautōe de rato in qua non potest a seipso stipulationem de rato interponere: vt cū apd seip sum nō posset se obligare. vt. l. ij. j. de stip. suo. s. p batio mandati bñ. pbabit p illā scripturā. vt. l. i. s. s. si plures. s. de pcura.

Et scriptura nō le ta vel publicata co ram testib. nō pbat testium. h. d. Sile hētis in. l. fidei cōmissa. s. i. j. de le. iij. dicit in. l. si is q. s. e.

Ex his uerbis. et importat vt debeant reli cta a venietib. ab intestato. h. d. et dicit vt in glosa. Quero que fuerunt ista verba. Dicit vt in glosa. Quero an virtute istoz verboz tota h ditas ve niat restituēda institutis si testium nō v. z. Glo. h. vide tur dicit q sic. quā nota. de hoc est textus. j. de testa. mill. l. querebat. vers. vtrū aut. dicit plene hanc ma

in l. impuberē. de sal. adde bar. in. l. i. s. h. studij. de iusti. et iur. adde qd le. et no. in. c. sicut. ne cle. vel mo. et oino bar. in d. i. c. i. p. filiū. nō b. Procuratōis. idē in fili vult Aug. in. l. sciē dū. de ver. ob. tari. et de hac materia an p scripturā factā manu alicui. notarij possit p bari negociū qd spectat ad ipsūmet nō iū. vide p Bull. et bald. i. l. i. s. i. in. vi. col. de adop. et bar. in. l. ij. de stip. s. p. Jo. an. in rla cū qd vna. s. re. iur. in. vi. i. mercu. et bal. in aut. s. q. ppam. s. nō nu. pe. bar. in. l. impube rē. d. fal. et i. l. i. l. i. lec. C. d. bis q. si. ascri. et bar. i. l. i. lex. in. i. s. d. re. m. Et ea scriptura. vide q no. bal. in. l. i. s. c. i. in. v. col. de flū. i. n. t. r. u.

scz vñ non dno: qz m tēdit pbat actū p vna vocem nō p scripturas s. gl. in aut. de b. et sal. s. si vero absint. quā allegat bal. in aut. sed cū testōr ad. l. fal. d. o. car q p. z. cre dit tabellio q vni testi s. solum illa glo. dicit q plus credit tabellio q alij. Erunt. quā no. vtrū tabellio possit face instrū publi cū s. se. vide ter. et bar. in l. impuberē in. l. i. de fal. et qz possit face testium suū ppa ma nu pbat. i. l. i. C. d. bis q. si. ascri. et no. p bar. in. l. i. s. i. in. vi. col. de adop. tio. Quid in alijs clericis vtrum sacer dotes et mo nachi possint eē tabelliones. et licet eē nō possint tū instrū ab eis factū va lebit. vt no. bar. in. l. vni uerfas. C. d. decurt. li. z. dicit p. bar. in. l. i. s. i. in. vi. col. de adop. tio. Quid in alijs clericis vtrum sacer dotes et mo nachi possint eē tabelliones. et licet eē nō possint tū instrū ab eis factū va lebit. vt no. bar. in. l. vni uerfas. C. d. decurt. li. z. dicit p. bar. in. l. i. s. i. in. vi. col. de adop. tio.

teriam de iure codicill.

Angulos. beat se subscribere. Primo. n. qlibz testis dz se subscribere p se nec pot vn' alij comit tere. Secdo dz subscribere nome suu. Tertio dz subscribere se dz subscriptio stinere nomen testatoris. dicit g sic. Ego talis dico r assero me ee adhibitu in teste i pnti testō facto p tale id ppria manu me subscripsi r meo sigillo sigillau. vt hic r. s. e. l. ad testum. s. si qs ex testib'. **¶** Not. qn plib' comittit aliqd faciendū: non pot illud expediri p vnum de voluntate alioz. Idē no. s. de arb. l. scuti. **¶** Op. C. de testa. l. si. Dicit glo. ibi est spale in testō rustici: vel veri' ibi loquit in testō nuncupatio: hic de testō in scriptis.

Ius bona. Verba plata ca iactate nō idu cunt disponem. h. d. **¶** Opp. q ba futuri rps in testis inducit dispositōem. vt. l. paphili. s. ppositū. j. de le. iij. So. ibi fuerunt xba plata solenniter accersit' r duocatis amicis: hic fuerat plata p modum iactate. facti. l. p sensu. de acti. r oblig. l. obligatio nū subā. e. ti. Quid si dicā vellē mibi talē h' dem adhibitis vj. testib'. vel dico q vellē ee heredē ticiū. dic vt. l. fideicō' missa. s. i. de leg. iij. **¶** De liberis r posthumis heredibus instituendis vt ex heredandis. Rubrica.

Id sit. In. l. i. r. ij. ponit qd sit noiatis exheredare. **¶** Ho. q non est necesse poni pnomē in instro alicui: qd intel lige si erat nomē tale de quo nulla poterat ee dubitatio. vt in gallo pso: als sec'. vt. C. q test. fa. po. l. hac pfulissima. r ibi no. r. s. de testa. tu. l. duo sunt ticij. r. l. h' des palā. s. sed si nota. s. ti. i. **¶** Op. s. de trasac. l. cū h' s. si ptoz. glo. nō soluit. dic q ibi omittēbat aliqd in solennitas r' b' non erat necesse q poneret nisi nomen ticiū qn ex illo reddi certa psona. **¶** Quero d' iaz inf nomē pnomē r co gnomen. Dic vt in glo. hic. r. C. de testa. l. si qs in noie. r in si. de lega. s. si quis. p. glo.

Ominatim. Quā nomē appellatiū pgruit vni tm equalet noi' ppo: sec' si plib'. h. d. Et ē bonus casus r not. facit ad id qd dicit in. l. i. h' qs. in prin. testi. j. de lega. iij. l. q testator reuocat oē aliud testm factū p eū r non fecerat nisi vnum testm: q dicit de illo noiatiū r spār penituisse. **¶** Item facit ad id qd dicit hoc anno in. l. forma. de cens. vbi qritur si d' in palatio ptatis q non oz alr pfirmari. dicā in. l. demonstratō falsa. de odi. r demon. **¶** Opp. de. l. si qs. s. de te. tu. So. ibi loquit de fauore: h' de odio. r sic vides q in his q con tinerēt odii indefinita non eqpoller vli. nā cū dico filii meū ex h' do: indefinita ozo est vt plene dixi in. l. si plib'. j. d. le. ij.

Si pepererit. Adiectio mris quem fa tum r adiectio quicij exheredatōem nō viciat. h. d. **¶** Ho. q sufficit ad declaratōem seu demonstratiōem alicui' adijcere nomē mris sicut p'is. **¶** Ho. q ista verba lato gladiato: sur r. l. pferant' i gñe: nec certā spēm male ficij stinēt: tū iniuriosa xba sunt: r sic facit p statuto puniē te verba iniuriosa. **¶** Itē nota q ista xba spuri' natus ex adulterio r filia verba: sunt verba iniuriosa. dixi i. l. turpia in prin. j. de le. i. dixi plene in. l. apud labeonē. s. quicium. j. de iniur. **¶** Opp. j. ad carbo. l. i. s. idē ait. So. vt in glo. **¶** Item op. de. l. si posthum'. in si. j. e. Sol. intellige illam fm istā. **¶** Itē opp. j. de le. i. l. turpia. So. vt in glo. sed tru fa est. dic vt ibi: q ista verba in ex h' datōe non sunt impro bata in legato. vt ibi.

Pure. Opp. C. de insti. r substi. l. si pater. So. ibi erat heredari. **¶** Opp. de. l. i. s. sed si incertū. j. de vent. in pos. mit. So. vt ibi no. r ista est vera: qz ibi in nascituro: hic in tā nato. r ista sol. pbat in. l. cū posthum'. r. l. posthum'. j. e. **¶** Itē. s. est subtilis r notabil' r breuiter. h. dicit **¶** Silius. Clausula posita inter vnu caplm ad illud tū

referat: s; posita inter pla capla vel añ oia vel p' oia ad oia referat. **¶** Item ex h' datio facta a certa psona vel sub adit tione nō v3. h. d. vsq; ad. s. sed ita. **¶** Dy. istū. s. diuidit: qz pri mo loquit qn ex h' datio est facta inter gradum. Secdo qn a certa psona. Tertio qn p' aditā hereditatē. Quarto quā do añ oēs grad'. Quinto qn inter grad'. Sexto qn post grad' r intra gradus. scda ibi: nisi forte. tertia ibi: quemad modū. qrtā ibi: añ heredē. qntā ibi: s; si inter. sexta ibi: in eo r de repetitōe ista intellige put dixi in. l. talis scriptura. j. de le. i. s; q ad oia referat nisi sit rō qre plus ad vnu refer tur q ad aliud. vt. l. i. C. de libe. pte. r nō intelligas ad ea q sunt dicta in pcedentib' intelligant' repetita in sequētib' de quo dicā in. l. i. j. de le. i. **¶** Et an qlitas adiecta in vno caplo porrigat ad aliud: sed h' est aliud qz h' est clausula p se an referat ad oia de quo dedit remissionem ad Spec. in ti. de instru. edi. s. nūc videndū. ver. itē q pcedentia. vbi tra ctat de referri. r prin. **¶** Opp. j. ti. i. l. penul. So. ad oēs grad': ibi non porrigit: s; ad illū circa quē est posita porri git'. **¶** Ex prin. hui'. s. no. q clausula posita inter vnu cap p' tūli ad illud tm referat nō ad aliud. vt. d. l. pe. j. ti. i. **¶** Et aduerte diligenter qz vnu caplm d' qn circa idē disponit: ita q ille dispones circa illud pnt sil' pcurrere vt plures in stitutes h' idum in p gradu. Sed qn sunt ples instōnes q nō pnt sil' pcurrere s; vna in defectū alteri: tūc dicuntur diuersa capla r diuersi grad'. vt instō r substō: qd facit ad intellectū multoz. **¶** Venio ad x. nisi. ex quo no. q nō v3 ex h' datio a certa psona scā: qd apparet: qz exheredatio ē puatio ab hereditate: id nō dz fieri a psona certa s; ab ipsa h' ditate. **¶** Quero qd si fiat simplr dicendo: filium meū exheredo. **¶** Rūdeo recte videt' ex h' dat'. vt glo. dicit. **¶** Pōt esse alia rō: qz ex h' datus a psona repit' pterit' a gradu: id tanq' pterit' rumpit testm r in idē recidit cum prima. **¶** Venio ad tertiā p'iculā ex q no. q ex h' datio hec. q' s; mibi h' s; erit filium ex h' do nō v3. qz hec verba q' s; mibi heres erit faciūt aditōem. vt. l. q liberis. s. hec verba. s. vul ga. r pu. s; ex h' datio dz fieri pure. vt. s. p. i. s. g. r. **¶** Est alia rō: qz añ aditā h' ditate repit' pterit'. **¶** g' testm est irrituz r ruptū. r h' cōnem innuit tex. **¶** Opp. ad illud. exp' sio eoz q tacite insunt nō viciat. vt. l. iij. j. de le. i. s; si tacite iest vt ex h' datio assumat effectū aditā h' ditate. vt. l. filii. s. sed cū ex h' datio. g' r. **¶** Glo. rīdet vno verbo exp' ssa nocēt: que nō sunt exp' ssa nō nocent: vt in regula iuris. dic q h' exp' s mat p aliū modū q p eū p quem tacite inest. vt dicā plene in. l. iij. j. de le. i. **¶** Venio ad qrtaz p'iculā ex q no. q clau sula posita in prin. referat ad oia capla. **¶** Idem si poneret in fine vel in medio inter pla capla. vt hic r. s. e. l. i. qd intelli ge si nō sit aliqua rō ppter quā magis debeat referri ad v nū caplm q ad aliud. vt dicit tex. in. d. l. i. C. e. r hoc est v3 in clausula aliq que p se subsistit r pōt referri ad plura. S; qn in vna dispōne adijcere aliqd p modū aditōis vel al terius modificatōis: tunc an illud porrigat ad alia capitu la. dic vt dixi in. l. i. j. de le. i. tetigi in. l. talis scriptura. s. si. e. ti. **¶** Oppo. s. e. s. in prin. So. ibi clausula fuit apposita i ter gradū. r sic inter vnu caplm. hic vero p' oēm gradum vel intra grad': r sic loquunt' sequētia rīsa. **¶** Alteri' gl. no. qnq; que sunt necessaria ad ex h' datōem quā vide r si gna. **¶** Ultimo ex hoc. s. potes colligere qn in. l. vel statuto debeat dici. s. versū. vel lra grossa. nā ex hoc. s. intelligit' q dicat vnu caplm vel pla. si. n. est vnu capitulū tūc intra il lud nō est. s. dñ incipit aliud tunc pōt ee. s. inter vnum ca pitulū pnt ee ver. vt in prin. hui'. s. p3. **¶** Quero an i du bio videat' facta ee ex h' datio a psona. **¶** Et dic vt in gl. qd no. **¶** Quero an i istā psumptōem admittat' pbatio in d rium. **¶** Glo. C. e. l. i. r q non. doc. tenēt d rium p. l. plane. s. s; si non cozp'. j. de le. i. r. l. in his. in prin. de cōdi. r demon. j. vbi nō est aliq psumptio in testō s; quā non admittitur p' batio in contrarium.

Si ita testatus. Si nō v3 institutio testm incipit a substōe. h. d. **¶** Quero exemplum

et dicitur in glo. ij. qm̄ fuit inter gradū institutorū expresse.
 ¶ Ppo. j. ti. i. l. nā et si sub p̄ditōe. s. si. So. glo. ibi in pos-
 thumo p̄terito: hic in iā nato. et est rō: qm̄ posthumus fuit
 p̄teritus ab initio valuit instō: et sic cepit substō dependere
 ab ea. merito irritata instōne p̄pter necessitatē substō vici-
 atur: s; in filio iam nato nunq̄ valuit. et vide glo. q̄ incipit
 iam natū. et tene mēti istā rōnem q̄ est rō ter. in. l. d̄na. et p̄ ea
 facit id qd̄ hēs in. l. si hō mortuus. et. l. in illa stiplone. j. de
 ver. ob. in so. illaz duaz legū. ¶ Pp. ad hanc so. C. d̄ ca.
 tol. s. in p̄mo. vbi legata p̄ nō scripta nō debent. Solu.
 doc. tāgūt ibi in. s. p̄ secundo. nā hīc loquit̄ in substōne q̄
 pōt p̄ se subsistere et assumere vires a seipsa: s; legata vel
 fideicōmissa non p̄nt relinq̄ nisi aliqd̄ relinquat̄ ei q̄ gra-
 uat̄. vt. l. ab eo. C. de fideicō. et. l. plane. la. ij. in si. de le. i. et p̄
 rōnem p̄dicte solonis soluit̄ d̄rium de. l. in illa stiplone. et. l.
 si homo mortuus. j. de v. ob. et ibi dixi. ¶ Pp. de. l. nō pur-
 tavit. s. i. j. de d̄rab. So. vt ibi dicit̄. nā ibi loquit̄ in eman-
 cipato p̄terito cui p̄teritio ab initio non rumpit testm̄ fm̄
 ista iura: et iō est eadē rō que est in posthumo. Ultimo hēs
 notare vni: tu scis q̄ substō vulgaris facta p̄ hīs nō erit
 porrigit̄ ad duos casus. s. si heres eē noluerit vel nō potu-
 erit. vt. C. de h̄. insti. l. cū pponas. qd̄ dicit̄ si nō potuerit
 quō intelligit̄. Sic q̄ quocūq̄ mō non possit siue ex parte
 testi sit viciū vt h̄: siue p̄pter viciū p̄sone institute q̄ spu-
 ritus. vt. l. ij. C. de h̄. insti. siue p̄pter defectū p̄sone institu-
 te: q̄ nō est nat⁹ institutus. vt. l. si. C. de insti. et substi. vel q̄
 mortuus ante q̄ adeat. vt. l. ab oib⁹. s. cū qdam. j. de le. i.

P Institutio posthumi trahit ad omnē
Lacet. posthumū: et ex alia vxore nati. h. dicit̄
 ¶ Pp. q̄ intelligat̄ tm̄ de p̄ posthumo. vt. l. bo-
 ne. s. h̄ f̄mone. j. de ver. sig. et. l. cum p̄. s. hereditatē. j. de le.
 ij. So. hoc sp̄ale fauore instōnis et testi p̄seruād̄: et in odii
 p̄teritōis dicit̄ glo. In eo q̄ dicit̄ sp̄ale fauore testi p̄seruā-
 di dicit̄ bñ. In eo q̄ dicit̄ fauore instōis sp̄ale nō dicit̄ bñ
 Nā idē in ex h̄datōe vt glo. subdit̄ in. l. ij. in si. j. ti. i. ¶ Et
 aduerte qd̄ hīc d̄r simplr̄ locum h̄z qm̄ appellatio posthu-
 mi simplr̄ p̄fert̄: s; si se astringeret ad posthumū nascitu-
 rum ex tali sua vxore. tñc non porrigeret̄ ad alii: vel si res-
 tringeret̄ ad certū tps vt filius nascitur ex ventre vxoris
 mee q̄ pregnās est. nō. n. porrigit̄ ad alios posthumos nas-
 cituros ex alia imp̄gnatōe. vt. l. fili⁹. s. si q̄s. et. l. cōmodiss̄
 me. j. e. ¶ Ultimo hanc. l. allegauit̄ pridie in. q. de facto.
 Quidā iussit fieri hospitale in domib⁹ suis: et illud heredē
 instituit: postea sup̄uiuens domos illas alienauit et alias
 em̄t. dico q̄ h̄ illa verba regl̄ in domib⁹ suis referantur
 ad tps testi. vt. l. si q̄s ita. de aur. et ar. le. tñ fauore instōnis
 et testi p̄seruād̄i referunt̄ ad domos postea ep̄tas p̄ h̄ac. l.

S **Ed est quesitū.** p̄ter accūs non impeditur
 posthumū instituerē: s; si a natura. h. d. ¶ Pp.
 po. j. e. l. si q̄s posthumos. So. vt dixi in sumario.

S **Filius.** Testm̄ ex quo impossibile est h̄di-
 ratē adiri: de iure ciuili p̄m̄z testm̄
 non rumpit. h. d. ¶ Pp. et videt̄ q̄ primū r̄pa-
 tur. vt. l. hac p̄sultissima. s. si q̄s aut̄. C. de testa. So. dicunt
 quidā q̄ ista intelligit̄ fm̄ illā. l. q̄ primū non r̄p̄t̄ nisi qm̄
 in sc̄do instituti sunt veniētes ab intestato. Alij dicūt q̄ il-
 la. l. loquit̄ qm̄ sc̄dm̄ testm̄ est imp̄fectū rōe solēntatis om̄is-
 se: vt q̄ non fuit numer⁹ testm̄: s; si fuit imp̄fectū ex cau-
 sa p̄teritōis vt h̄: q̄ tunc non loquit̄ ille. s. et in hoc residet
 glo. et bñ. quam nō. q̄ est optima limitatio ad h̄ilum. s.
 ¶ Cōtra hanc videt̄ rex. in. l. si duob⁹. s. si p̄. j. de d̄rab.
 s; ibi d̄z intelligi de testō imp̄fecto rōne solēntatis i quo
 fuit p̄teritus filius emancipat⁹ et alij veniētes ab intestato
 instituti. nā cū fili⁹ emancipat⁹ nō rumpat ipso iure: appet
 q̄ sc̄dm̄ in quo sunt instituti veniētes ab intestato v; et nō
 p̄t primū. vt in. d. s. si q̄s aut̄. et illud sc̄dm̄ postea r̄p̄itur
 p̄ d̄rab. petiras a filio emancipato p̄terito: et h̄ est ver⁹ intel-
 lect⁹ illi⁹. s. Idē si testm̄ sit imp̄fectū rōne imp̄fecte volun-
 tatis. vt. s. ii. l. i. s. i. s. q̄ testm̄. et ibi nō. ¶ Pp. in. l. q̄

mo. te. in. s. posteriorē. Rūdeo. dicit̄ glo. ibi impossibile
 erat adiri hereditatē ex sc̄do testō. h̄ non: iō prius h̄ nō vi-
 ciatur. ¶ Pp. j. ti. i. l. posthum⁹. in p̄m̄. So. ibi in pos-
 thumo p̄teritio nō ē possibile adiri: q̄ eo non nato: et ideo
 primū r̄p̄t̄. ¶ Pp. ex testō vbi fili⁹ iam nat⁹ est p̄teri-
 t⁹ possibile est adiri ipso approbātē testm̄. vt. l. filio. j. tit. i.
 Breuiter dicit̄ Dy. h̄ fuit fili⁹ morte p̄uent⁹: iō non fuit
 possibile: s; istud non ē aliqd̄ dicere: q̄ non q̄rim⁹ an adie-
 rit: sed an adiri potuit. So. glo. q̄ h̄ in testō qd̄ de iure ci-
 uili non v;: iō non r̄p̄t̄ primū iō valet de iure p̄torio: et h̄
 valeat de iure p̄torio non tñ r̄p̄t̄ primū vt h̄ et ibi. et glo. i.
 l. cū in sc̄do. j. ti. i. l. si quis. s. i. j. de vul. et pu. substi. tu dic-
 q̄ nunq̄ est possibile adire h̄ditatem de iure ciuili. nam si
 lio approbātē poterit petere bonoz pos. fm̄ ta. non adire
 vt. d. l. filie. et nō. in. l. i. de pe. h̄. et. l. certū. C. vñ legit̄.

S **Primo.** Fili⁹ iam nat⁹ r̄p̄t̄ sp̄e ei⁹ gra-
 posthum⁹ vero statim cū nascit̄. h. d. ¶ Pp. ex h̄
 datio facta a p̄sone non v; vt. l. iij. s. fili⁹. s. e. sed h̄ fuit ex
 h̄ditatus a p̄ h̄de. ḡ r̄. So. intelligas non eē exheredatū
 a p̄sone sed a gradu: qd̄ in dubio p̄sumit̄. Et expone a p̄i-
 mo h̄de. i. a p̄mo gradu institutorū. ¶ Pp. qd̄ non est
 nō pōt rumpi. vt. l. nā et si sub p̄ditōe. s. et post defectū. j. ti.
 i. s; substō pendētē p̄ditōe non h̄z effectū. ḡ r̄. So. quod
 non ē nec spe non pōt r̄p̄t̄ vt in d̄rio: sed qd̄ est spe pōt
 r̄p̄t̄. vt. l. iij. s. i. s. usufruc. quēadmo. ca. et. j. de usufruc. le. l.
 semp̄roni⁹ attalus. sed substō est aliqd̄ spe: ḡ rumpi pōt.

¶ Pp. h̄ d̄r idē in posthumo. Contra. j. e. ti. l. posthum⁹.
 in p̄m̄. So. intellige posthumū natū viuo p̄ie et decessisse
 eo mortuo. vt in glo. ¶ Pp. q̄ posthum⁹ r̄p̄t̄ in con-
 tinētī sicut iā nat⁹: q̄ p̄ nato h̄etur. vt. l. q̄ in vtero. de stat.
 ho. Dicit̄ glo. non h̄etur p̄ nato fauore testi: s; non est nec
 cesse dicere: q̄ ante q̄ nascat̄ non ē in p̄tate p̄is. vt. l. si. j. d̄
 colla. bo. ḡ nō pōt r̄p̄t̄. ¶ Pp. s. e. l. iij. in si. vbi sit d̄tia
 inter posthumū et iam natū. So. qm̄ fit a p̄ ex h̄datio: a ser-
 cūdo p̄teritio non est d̄tia inter iam natū et posthumū
 vt h̄c. sed qm̄ p̄teritio fit a p̄. ex hereditatio a sc̄do tunc est d̄is-
 ferentia vt in d̄ratio.

S **Quis posthumos.** Nō pōt q̄s posthu-
 re que non h̄z h̄e impediētē natura vel iure. secus
 si h̄t pōt h̄z cum difficultate. h. d. p̄ncipiū hui⁹. l. cum. s. si
 na. ¶ Pp. d̄r h̄ posse institui posthumū que h̄e nō pōt
 Contra. s. e. l. sed est q̄ritū. s. spadonē. et. s. sed si castratus.
 So. glo. triplr̄. Una est non pōt. s. de facili. Sc̄do mō in-
 telligit̄ q̄ instituit posthumū que h̄e pōt p̄ adoptōem: et
 est magis nota. quelibet tñ pōt eē bona. et vide glo. q̄ inci-
 pit facile r̄. ¶ Pp. ad vltimā solonē de ter. q̄ dicit̄ quos
 h̄ere et. Rūdet glo. q̄ quos facit simplicē relationez non
 ad id de quo q̄rit̄. ¶ Pp. j. de le. ij. l. si ita q̄s. s. si. et. l. fidei-
 commissum. j. de p̄di. et de. vbi appello filij in dubio intelli-
 git̄ de naturali. So. glo. q̄ istud iō ne r̄p̄t̄ testm̄. et gl. be-
 ne dicit̄. q̄ illud testator videt̄ voluisse cum d̄ alio posthu-
 mo cogitare non potuerit: cū naturalr̄ eē habere non por-
 terat p̄pter impediētū accētis vt dicit̄ est. ¶ Pp. j. e. l.
 s. si. So. glo. h̄ loquit̄ qm̄ est impediētū nature: ibi qm̄ est
 impediētū iuris ciuilis. Tu dic h̄c expectare q̄ alij desi-
 nit eē nupta est turpe. iō non est expectādū. vt. l. inter stipu-
 lantē. s. sacra. j. de ver. ob. sed in si. h̄. l. expectare q̄ eman-
 cipet non est turpe. ¶ Pp. j. e. l. fili⁹. s. si. Sol. ibi instituit
 talē q̄ poterat nasci ex ea q̄ in euentu p̄ditōis poterat esse
 vxor. Ultimo debetis scire q̄ istā. l. induxi in arg. s. sol.
 ma. l. i. An mulier sterilis h̄eat p̄uilegiū d̄otis. Et vide
 gl. q̄ multū facit et incipit p̄suetudo. s. ḡual. et illud qd̄ ibi di-
 xi. et illud qd̄ h̄c d̄r est ver⁹ q̄ magis inspicit̄ natura q̄ alij
 qd̄ impediētū accētale: vt q̄ ex aliquo accētū nō ḡnat̄
 secus si natura impediēt. vt. l. s; est q̄ritum. s. s; si castrat⁹.
 s. e. et nota. glo. in. l. fili⁹. s. spadonem. s. et de iur. do. Tra i p̄
 posito si mulier eēt ita arca q̄ non posset capere. tunc non
 h̄eret p̄uilegiū. vt. l. querit̄. s. si ita arca. de. edi. edic. vide

glo. q̄ incipit vt suū tibi sed tunc hodie corrigi r̄. Ita est
 bona expō: qz alien' pōt institui. vt. j. de leg. i. l. pe.
Si filium. Iste. s. est subtilissim' r̄ breuiter. b. dicit.
 te vel repudiatōe nepos ex eo q̄ tpe mortis primū locum
 nō tenuit p̄terit' testm̄ non r̄spit. als secus. s. institutis re
 pudiantib' pōt succedere vt legitim'. b. d. r̄ q̄tuor dicta
 hz vt euidenter p̄z ex ter. Ad primū casum opp. r̄ vide
 tur qz nepos p̄terit' r̄spat testm̄ ipso iure mortuo p̄z. vt
 l. posthumi. s. i. j. ti. l. So. ibi est mortu' pater nepot' viuo
 auo: r̄ sic nepos incipit tenere primū locū auo viuo. h̄ vero
 decessit fili' post mortē p̄is C̄ppo. qz iste filius possit
 r̄spe p̄ querelā. vt. l. si q̄s filii. r̄ l. sancim'. in fi. C. de inoff.
 te. So. non pōt rumpe dīcedo nll' in tanq̄ su': qz tpe mortē
 non tenebat primū locū: vt h̄. sed ex p̄sona p̄is poterat in
 tētare querelā r̄ p̄ eū rumpe. vt in. l. d̄ria. C̄lenio ad d̄.
 diuersum. r̄ op. de p̄cedēri r̄iso. So. h̄c fili' ex h̄dat' erat
 apud hostes: r̄ ibi decessit. vñ fingit mortuus prima hora
 captiuitatis: r̄ sic viuo p̄e vñ tpe mortē r̄ p̄mū locū meri
 to r̄spit. C̄lenio ad ver. qz si moriente. C̄pp. dictio
 moriente est p̄cipiū p̄ntis t̄pis r̄ q̄s mortē viuens. vt. l. si
 q̄s duos. j. de manu. te. Et h̄ d̄ qz moriente repudiāuit.
 Contra. l. si q̄n. s. illud. C. de inof. te. So. intelligas h̄c p̄ q̄
 relā repudiatā post mortē: r̄ expone moriente. i. mortuo.
 vt in glo. C̄pp. qz ille nepos hz querelā ex p̄sona sua. vt
 l. ij. s. si emancipat'. j. de bo. pos. d̄tab. Bl. non so. imo asse
 rit qz ille nepos non possit h̄re q̄relā tanq̄ a patre repudē
 atā: r̄ sic intrat in illud difficile dubiū vtrū in q̄rela inoffici
 osi testi sit loc' successorio edicto. de quo in gl. in. l. p̄z filii.
 de inof. te. l. si is. e. ti. r̄ p̄ Dy. in. c. non d̄z aliq̄s. ex de reg.
 iur. li. vi. r̄ p̄ Ly. in. l. si q̄s filii. C. de inof. te. veritas ē qz ne
 pos hz querelā ex p̄sona sua. vt. d. s. si emancipat'. r̄ d. l. si
 is. non ex p̄sona p̄is: qz repudiatā p̄ eū. ita loquit' glos. et
 sic dicit quō p̄teritus hz q̄relam. C̄blo. in palle. l. pa. ex
 ponit querelā. i. d̄tab. Ego dico qz stat. p̄prie. declarabo i
 n. l. ius. j. e. C̄ultimo ad ver. s. si heres. op. de p̄ced. ver.
 vbi requirit' qz teneat primū locū tpe mortē. So. v̄z est qz
 tum ad r̄pendiū: sed qz tum ad ius succedēdi ab intestato
 qz tunc sufficit qz teneat primū locū eo tpe quo testm̄ desti
 tuit. C̄pp. ad istud qz ēt quo ad successiōe d̄z eē p̄imi
 or tpe mortis. vt insti. de here. ab inte. s. ita demum. So.
 tex. insti. de le. ag. suc. s. p̄im'. r̄ h̄c soluit d̄rium. l. aut q̄s
 decessit nullo d̄dito testō: r̄ requirit' qz succedēs teneat p̄
 mum locū tpe mortis: aut decessit d̄dito testō: r̄ sufficit qz
 teneat primū locū tpe quo testm̄ destituit. vt h̄c r̄ glo. no.
 in. l. ij. de d̄di. insti. C̄pp. ad hunc tex. q̄ltas adiecta v̄
 bo intelligit' fm̄ t̄ps verbi. vt. l. in delictis. s. ēne'. s. d̄ no
 ra. r̄ l. si tici'. de testa. m̄. sed verba. l. xij. tabu. dicebant qz
 succedebat p̄imior si intestat' mortē: qz appet qz sit p̄imi
 or cum mortē. R̄ndeo ista v̄ba intestatus mortē faciūt vnum
 cōpositū qd non significat t̄nc cum mortē: sed t̄nc cū p̄ mortē
 tē testm̄ destituit: id ad illud t̄ps referit: r̄ sufficit qz illo tpe
 sit p̄imior. hoc vult dicere tex.

Immodissime. Qui puider in vno casu
 puider in alio videt omittit. s. z
 puider simplex porrigit ad oēs casus. b. d. C̄pp
 po. C. e. l. si. So. glo. multis modis h̄c r̄ ibi. r̄ illā puto ver
 rā: qz si testator putabat se mortuūz incontinenti forte sta
 bar in piculo mortis fm̄ casus q̄ ponunt in. l. ij. cū. l. sequē.
 de do. cau. mor. id si nascat' eo viuo nō videt p̄terit': qz vo
 luntatē h̄bat instituendi eū. r̄ hoc innuit tex. l. d̄trarie. i. si.
 d̄i dicit ne penā patiat' p̄teritōis q̄ filios nō p̄terit.
 C̄pp. C. e. d̄ iof. tel. l. qm̄ in p̄orb'. vbi d̄ditō reijct'. ḡ re
 manet instō pura. So. h̄c tex. notabr' soluit: qz quedā est
 d̄ditio que apponit' instōni facte de p̄sona certa: r̄ loquit'
 lex d̄ria. qdā est d̄ditio que apponit' instōni facte de p̄sona
 incerta. r̄ sic hz non solū vim d̄ditōis s. dem̄fatiōis: r̄ t̄nc
 ea deficiente talis p̄sona sub d̄ditōe non videt' instituta.
 vt hac. l. in fi. Et p̄ hoc dicebā in. q. de facto testator institu
 it filium q̄ sibi nascet' r̄ matrimoniu d̄bet in mille: fillā ver

que sibi nascet' r̄ monasteriu ingrediet' in q̄ngētis. Contin
 git qz mulier nata p̄fessa est religionē tertij ordinis sorozū
 sancti Fr̄a. r̄ sic nec nubet ne monasteriu ingredit'. dicebā
 ipsam p̄teritā r̄ testm̄ ruptū nec poterit ipsam institutā dī
 ci sub d̄ditōe: immo nullo mō ē instituta. vt h̄c r̄ ita de scō
 obtinuit. C̄pp. de. l. si ēne'. s. de d̄di. ob cau. So. vt d̄i
 xi. s. fo. ma. l. si cū dotē. in p̄im'. C̄pp. j. e. l. filio. in fi. gl. nō
 sol. Dy. dicit qz ibi d̄spō fuit facta simplr'. C̄pp. insti. p
 socio. s. illud. glo. non sol. Dy. r̄ Ja. de are. dicit qz ibi exp
 mebat' talis casus in q̄ d̄cludebat' omiffus ex natura exp̄f
 si. dīcā in. l. gall'. s. r̄ qd si t̄m. j. e. C̄pp. ex gl. de vul. r̄ pu.
 l. iā hoc iure. in p̄n. vbi dispositio facta in vñi casum porri
 git' ad aliū. So. vt ibi dīcā. r̄ in. d. s. r̄ qd si t̄m.

In suis. In suos h̄des d̄z p̄tinuari d̄ntuz nō
 dari. C̄t sciat' qz audiui bis istū libru sine alia
 immixtione r̄ nunq̄ audiui istā. l. r̄ Acc. r̄ doc. r̄ scripta p̄
 trāseunt: sed vt mihi videt' non possit iste titu. bñ stare sine
 ista. l. diuidit'. primo ponit vñi dictū. Secō illud decla
 rat. Tertio illud p̄bat ex cōi vsu loquendi. Quarto d̄clu
 dit primū eē verum. Quinto ex p̄dictis ponit vñā illatio
 nem. Sexto r̄idet cuiā obiectiōni. scōa ibi: qz viuo. tercia
 ibi. vñ ēt. quarta ibi: itaqz. q̄nta ibi: ex cā. sexta ibi: nec ob.
 C̄primū dictuz est qz in suos h̄des d̄z p̄tinuari d̄ntuz nō
 nō noua h̄ditas obuenire. C̄r hoc dicto p̄cedit qz i su
 is heredib' non hz locū ritul' p̄ herede vt. l. nihil. C. p̄ he
 rede. id semp suis exritib' h̄ditib' ad p̄batōem p̄scriptiōis
 alius titulus q̄rend' est. C̄secūdu dictū in qz p̄batur p̄
 vñi: ē qz filij r̄ ceteri sui viuo p̄e dicunt' quodam mō d̄nt
 cū ergo efficiunt' heredes nō p̄nt h̄re d̄ntuz nouū euz ipsi
 antea h̄rent. C̄tertiū dictū p̄bat illud qd dictuz ē. s. e.
 hoc mō familia accipit' in iure p̄ subā. vt. l. naz qz. s. fi. j. ad
 treb. r̄ l. p̄nunciatio. de d̄. sig. sed in vsu loquēdi r̄ ēt in iur
 re d̄z paterfamil'. r̄ filiulfa. Est ḡ pater ist' substantie d̄ntuz:
 r̄ sic subā aliqd tribuit vtriqz equalr': sed p̄ hoc nomē pater
 r̄ fili' discernit' genitor a genito. C̄quartū dictum ē qd
 ex p̄dictis d̄cludit. nā ex p̄dictis sequit' v̄z esse dictum qz
 noua hereditas non d̄z obuenire filio: sed magis admini
 stratio libera quā aū non h̄bat. C̄quintū dictum est vt
 ponat illatōem ex p̄dictis qz hz filij non sint instituti: r̄ ab
 intestato d̄ntuz sunt ex p̄tinuatōe d̄ntuz. C̄sexto r̄idet cui
 dam obiectōi hoc mō: si fili' est d̄ntuz viuo p̄e. ḡ pater non
 pōt eū exheredare: r̄ sic d̄ totā istam l̄ram. Ad qd r̄idet nō
 est mirādum si p̄i hz eū exheredare r̄ priuare bonis: qz euz
 licebat ēt occidere. b. d. C̄pp. qz duo non p̄nt eē d̄ntuz inso
 lidū. vt. l. si vt certo. s. si duob' vehiculū. s. cōmo. So. d̄z si
 li' d̄ntuz improprie viuo p̄e. vt patet ex tex. qz dicit quodaz
 mō: r̄ hoc ē qd dicit glo. qz hoc d̄ntuz filij d̄ntuz in nudo
 r̄ puro intellectu. q. d. magis est in imaginatōe qdaz qz in
 veritate. sile dicit gl. in viro r̄ vxore: qz hz vir dīcā d̄ntuz: t̄n
 vxor est d̄ntuz. vt in. l. in reb'. C. de iur. dot. sed ista equipatō
 non est vera: qz i vxore d̄z retrāstire d̄ntuz: in filio d̄z p̄tinu
 arī. vt h̄c. C̄pp. j. de acq. pos. l. cū heres. Glo. h̄ dicit qz
 in filio videt' p̄tinuari possessio sicut d̄ntuz. Cōtrarium ē
 v̄z. vt no. in. l. cū miles. ex q. cau. ma. Non ob. l. ij. s. filiu
 j. p̄ h̄de. qz fateor qz nou' ti. possessiōis nō v̄z obuenire fi
 lio. vt. l. nihil. C. p̄ h̄de. t̄n noua possessio r̄ noua app̄h̄sio
 ē necessaria. C̄pp. insti. de h̄is q̄ sunt sui vel alie. iur. s. si
 na. R̄ndeo olim licebat occidere: hodie nō. r̄ sic mitigata
 est ptās patris in p̄sona r̄ ēt in bonis: qz hodie nō hz exhe
 redare absqz cā: olim simplr' licebat. vt h̄c r̄ l. ij. s. sinautē
 h̄es. s. e. C̄quero qz est rō qz fili' suus p̄terit' rumpit tes
 tamentū ipso iure. R̄ndeo ad h̄ facta est ista. l. qz suo here
 di non d̄z hereditas obuenire de nouo: s. dīcā cōtinuari.
 vt h̄c. C̄ū ḡ d̄ntuz p̄tinuatur in filii non pōt pater in ali
 um trāstere d̄ntuz: r̄ aliū heredez facere nisi p̄imiet eū. vt
 h̄c. r̄ hoc dicit tex. in ver. hac ex cā: qz si nō instituat' vel ex
 herede d̄ntuz remanet. C̄quero que est ratio qz p̄teritio
 m̄na h̄etur p̄ exheredationē. R̄ndeo: qz cū d̄ntuz a p̄sona
 m̄ris non p̄tinuet' in filii cū non sit su' non est' necesse qz ex

heredet filii. i. extra dñum ponat: s; si est pretereat facit d
 officium pietatis: id dat querela. Quero vtrū in qrela
 inofficiosi testi hēat locū successorium edictū. Bl. in. l. si q̄s
 posthumos. S. i. s. e. videf dicere q̄ non. Contrariū no. in. l.
 pater filii. de inoffi. te. p. l. si is. e. ti. z h̄z Dy. in. c. non de
 bet aliq̄s. e. de reg. sur. li. vi. pbatur in. l. in. S. si emancipa
 v' filii. de stab. p. glo. z Ly. C. de inoff. testa. l. si q̄s filium.
 ¶ Retenta illa opl. op. nepos q̄ erat in ptate nō fuit ex
 heredat' nec p̄ exheredato habit': q̄ non hēbit querelā sed
 rumpit testm̄ ipso iure. vt. l. nō putauit. S. l. j. de stab. z. l. si
 is. s. de inof. te. z. l. maximū. C. de li. prete. si q̄ filius est ex
 heredatus nepote ex eo in ptate retēto p̄terito filio exclus
 so a qrela ex successorio edicto non pōt nepos venire per
 querelā: sed p̄ stab. vel dicendo nullū. Rñ. glo. in. d. l. pat'
 filii. s. de inof. te. hui' timore exponit qrelā. i. stab. qd cō
 muniter oēs sequunt'. Dibi aut' displicet tunc. n. est verū
 q̄ su' p̄terit' dicit nullū vel venit p̄ stab. qm̄ est talis p̄dit
 tionis q̄ in eū p̄tinuat dñum: vt qz tenebat primū locum
 s; in. q. pposita fili' exheredat' p̄cedebat nepotē: vñ in ne
 pote non p̄tinuabat dñum illi': q̄ nepotis p̄teritio nō fa
 cit testm̄ nullū: sicut p̄teritio m̄is. dz q̄ venire p̄ querelam
 in q̄ fili' exheredat' p̄cedit est: sed filio excluso venit nepos
 filii p̄ qrelam. vt. l. si q̄s filii. C. d. inof. te. vbi ē casus. z. l. p̄
 filii. s. de inof. te. ita dz intelligi ista materia.

q **Quod dicitur.** Etia qui exciso ventre trahi
 tur p̄terit' rumpit testm̄. h. d.
 ¶ Quero qm̄ dz nat'. Rñdeo qm̄ perfecte venit
 vel est extract' ex ventre z viu'. si eim̄ medietas corporis
 venit ex ventre z viuut vt sepe p̄tingit non diceref natus.
 tex. est in. l. pe. C. eo. ¶ Quero qm̄ dicat' nasci viuus. Rñ.
 qm̄ nat' vocē emittit vel ēt nō emittit: sed appet eum eē vī
 uū lz momento. vt. d. l. pe. C. e. z ibi sentit glo. qd̄ intellige
 si nat' hz formā hois. vt ibi. ¶ Quero qd̄ si est semī nat'
 viuēs z postea morit': an rumpat testm̄: idēz est casus in. l.
 vlti. C. e. Et istā. q. sed vni in p̄uato exaie z non bñ rñdit.

s **Vita scriptum.** Provisio facta in casibus
 casus fil' p̄iunctos. h. d. ¶ Pp. s. e. l. cōmodissim'
 me. So. ibi puidit in vno casu tñ: hic puidit in duob' cas
 sibus sepatis: id si veniūt simul p̄iuncti ex p̄sumpta volun
 tate defuncti dispō trahit' ad illū casum. dicā in. l. gall'. S.
 z qd̄ si tñ. j. e. Et hoc facit ad. q. quā disputauit boñ. d. Jo
 an. calderi. dicēs. P̄dapa p̄cessit legato q̄ possit legitima
 re filios natos ex incesto coitu: p̄tingit q̄ quidā erat nat'
 ex coitu adulterino z incestuoso: z sic fil' p̄currerāt in eo: q̄
 rebať an legat' possit legitimare. hec. l. facit q̄ sic p̄ma fac
 cie: sed si recte inspiciat' facit in dñum. dicit. n. q̄ fm̄ iuris
 rigozē p̄uissio facta in casib' sepatis nō porrigit regl'r ad
 eos fil' p̄iunctos. Istā. q. examinaui in. l. in. p̄in. d. n. obl.
 ¶ Ultimo no. ex hac. l. q̄ qm̄ quis vtr' istis p̄iunctōibus
 aduersariū si vero: sinat': q̄ si: sed si z fil'ibus. tunc vide
 tur velle q̄ vno casu exite nō hēat locū dispositio facta in
 alio. vt h. qd̄ facit ad multa. dixi in. l. in. repetūdis. j. d. le. ij.

Regula. Quā sunt duo quoz vnū sine alio eē nō po
 test: vnū nō poterit sine alio tolli. sed sublat'
 tñ virtute remanentis pdurat. h. d. ¶ Et iste vn' est mas
 lus. S. p̄ artiftas z theologos. an q̄litas possit separi a sub
 stātia. ¶ Pp. z videf q̄ libertas pōt tolli a legato z ecō
 tra. vt. l. suum filij. S. idē si fu'. j. de le. i. z. l. si seru'. j. de adf.
 le. Rñdeo q̄ ista. l. loquit' in his quoz vnū non pōt p̄siste
 re sine alio. vt in hereditate z libertate. ¶ Pp. de. l. si cer
 taz. S. si eadē. j. de te. mili. So. fallit in milite cui' testm̄ nō
 astringit' regulis iur'. vt ibi. z rō est: qz miles pōt sine here
 ditate dare libertatē. ¶ Ultimo opp. q̄ voluntas testato
 ris est suanda. vt. l. in p̄ditōib'. de p̄di. z demon. Rñdeo
 ego intelligo nisi appeat testatorē aliud voluisse: sed intel
 lige q̄ ista voluntas sit solēnis: als adimī nō posset sine li
 bertate: sed qm̄ est sol' h̄s secus: z istud videf p̄bari in. l.
 s; z si in p̄ditōe. S. si. j. de h̄. insti. hoc tenet Buil. in. l. si vn'
 s. pac'. s. de pac. Nec ob. l. ita tñ. scdo rñso. j. ad treb. z. l.

si suus. j. de bo. auc. iud. pos. P̄ile' dixit hac. l. intelligi vbi
 evidens voluntas defuncti appeat: qd̄ intelligo. i. q̄ adimē
 do vnū voluerit adimere vtrūq̄. ar. l. illud. z. l. nec is. s. her
 res. de acq. he. hoc aut' intelligo si ista ademptio fiat in vo
 luntate valida. vt dixi plene in. l. si tñ. j. de leg. iij. ¶ Que
 ro qd̄ si suus hēat coheredē. Rñdeo tunc cessat hui'. S. rō
 pōt. n. tñ relinq̄ h̄ditas sine libertate. z libertas sine her
 reditate: qz aditōe coheredis p̄firmat' testm̄. vt. l. sed si p̄di
 tionē. S. si. j. de he. insti. qd̄ t; Buil. in. l. si ples. S. i. s. de par
 ctis. ¶ Quero quō valebit istud facio te heredē in testō
 solenni postea adimit libertatem z hereditatē: que est ista
 voluntas scda. testm̄ non: qz nō est h̄dis institutio. codic
 illi nō: qz in codicillis nō pōt directe adimī h̄ditas: qd̄
 ergo erit cogitabitis.

Testamentum. Exheredatio q̄ p̄ aditōem p̄firma
 re est nulla. h. d. ¶ Pp. q̄ testm̄ valeat: qz fili' fuit exhere
 datus fm̄ formā. l. i. z. ij. s. e. So. gl. hoc idē qz exheredatio
 non t; nisi adita hereditate. Ja. de are. dicit q̄ attēta ista
 rōne nunq̄ valeret testm̄ in quo q̄s sub p̄ditōe eēt h̄s in
 stituit' z fili' exheredat': qd̄ est s. l. nam z si sub p̄ditōe.
 in pn. j. ti. i. q̄re dicas q̄ exheredatio p' mortē est frustrato
 ria: qz impossibile est eā p̄ aditōem p̄firmari filio viuō:
 secus si instō facta sub p̄ditōe que filio viuō posset exister
 re. ¶ Pp. de. l. si. j. de p̄di. insti. So. glo. z bñ: qz hēbat ibi
 coheredē cui' aditione exheredatio poterat p̄firmari in vi
 ta. ¶ Pp. instō facta ad tps videf pura. vt. l. hereditas
 j. de here. insti. Blo. sol. ibi in instōe facta ad tps certū. h.
 de instōne facta ad tps incertū. vide in. l. ab oib'. S. cū quip
 dam. j. de le. i. z dicā in. d. l. hereditas. de h̄. insti.

s **Posthumus.** Posthum' p̄terit' rumpit
 terit' icōtinēti cū nascit' nec p̄firmat' grad' a quo ē p̄
 nat' an̄ decedat q̄ eius grad' veniat: z si rumpit ps testi
 totū rumpit. h. d. vsq̄ ad. S. qd̄ vulgo. tres ptes h̄s. scda ibi
 itaq̄. tertia ibi: nam z cū duob'. ¶ Pp. qd̄ non ē rumpi
 non pōt. vt in. l. nā z si sub p̄ditōe. S. z post defectū. j. titu. i.
 So. non rumpit grad' sed spēs eius. dixi fm̄ Dynum in. l. si
 a primo. s. e. ¶ Pp. q̄ posthum' exheredari non possit.
 vt. l. si q̄s in suo. C. de inof. te. So. hodie non pōt exheredari
 qz in exheredatione req̄rit' cā: olim poterat. ¶ Pp. ad ser
 cundū rñsum q̄ dz valere tert' gradus ex quo posthum'
 est exheredat': vt. l. iij. in si. s. e. So. h̄ in posthumo p̄terito
 ibi in tā nato. z rō ponit' ibi in glo. ¶ Pp. q̄ inter por
 sthumū z iam natū nō sit dñia. vt. l. si a primo. s. e. Sol. vt
 ibi dixi. Venio ad tertū ver. z istū exaibo z dicā rōes
 ei' i. l. pe. j. ti. i. op. d. l. pe. j. t. i. P̄dima gl. dic' q̄ h̄ posthum'
 excludit' vt h̄s instituit': s; admittit' vt legitim'. vel dic' h̄
 Dy. qd̄ h̄ in tex. dicit' excludit'. intelligit' p' mortem ipsius
 posthumū: sed si viueret ad totā hereditatez admittet' et
 sic no. casum mirabilē q̄ cā intestati trahit' ad se cām testat'
 ti. Contra qd̄ videf. l. i. S. si ex fundo. j. de here. insti. So. vt
 dicā. in. l. penul. j. ti. i. rōnem ibi videbitis. z vide glo. q̄ icu
 pit q̄tuor sunt rē. Et ita dicit Dy. ibi z de cā ab intestato
 dic' vt ibi. ¶ Pp. si posthum' morit' ḡ testm̄ p̄firmatur
 vt. l. posthum'. in p̄in. j. ti. i. So. ibi loquit' qm̄ posthumus
 decessit viuō testatore. h̄ qm̄ p' eius mortē.

Qd̄ vulgo. Filius instituit' in p̄ gradu in totū vel i
 pit. h. d. Rō hui' . S. est: qz p̄ scdm̄ gradū filio instituto in p̄
 nulla sit iniuria. non. n. admittit' nisi ipso volēte: z hoc ē qm̄
 est instituit' sol'. Idēz si admittit' p̄ pte. sufficit. n. q̄ pater
 eū instituat in legitima sua: vt sic nō possit p̄queri. Idēz qm̄
 fili' est instituit' cū socio est rō. qz dando testator coheredē
 filio facit de suo voluntariū. vt. l. apud iul. S. idem iulian'.
 j. ad treb. dicā. j. e. l. si fili'. Itē dādo substitutū vulgatē
 facit eū voluntariū. vt. l. pap. S. q̄rta. s. de inof. te.

Si quis ita. Exheredatio facta cum cā q̄ respicit fil
 h. d. Culo q̄ tu cogites circa vnū qd̄ ego n̄ cogitauī nec
 litationē si cā falsa p̄betur testm̄ rumpat

hic nec. s. si. l. i. r. ista. l. videt casus p. opi. **Var.** q. exbere
 dato facta in terra falsa ca. facit testm ipso iure nullu: qd tñ
 reprobaui in. l. i. s. de testa. Sz rñdeo q. falsa ca. circa filiari
 onem viciat exberedatōez ipso iure. vt. l. si pater. r. l. ne q. s.
 C. de here. inst. r. ita loquitur hic. r. dixi in. l. demōstratio. s. qd
 aut. r. d. i. r. demon. sec. si falsa ca. aliud respiceret q. filiari
 onē vel affinitatē. **Opp.** fm glo. d. hic q. pbat se filium.
 Contra nō dz admitti pbatō que facta nil releuat: sed h. e.
 h. m. d. i. q. si pbat filius exberedatio est nulla. vt. h. in ter. si non
 est fil. s. l. r. est nulla. vt. l. quidā cū filiū. de ver. obl. **Bo.** sol.
 dicit **Bo.** mel. q. ista pbatōne facta aliqd releuat. nā si p.
 be. fil. succederet ab intestato: si nō est fil. succederent a.
 l. i. v. r. o. q. casu exberedatio eēt nulla. **Opp.** de. l. i. i. s. ca. j.
 ad carbo. So. illud v. est q. tum ad carbo. bonoz possessi.
 onē: nō ad aliud. **Opp.** de. l. si instituta. s. i. s. de inoffi.
 te. Sol. vt. ibi. **Quero** cui incibat h. onus pbandi. Cre
 do q. filio: q. nō v. p. is est s. eū: qd tene menti. hoc tñ nō
 placet **Bo.** q. v. b. p. is non facit filiū nō eē in possessiōe
 filiatiōis: nisi mulier p. p. serit plantianū. vt. l. i. s. iulianus.
 s. de lib. ag. r. l. i. s. si q. s. ad carb. tene g. primā so. **Opp.**
 po. glo. in. l. i. q. ma. nō pos. s. semel. So. ibi nō est error: q. ca.
 est vera l. iniusta. vt. ibi no. **Itē** ibi l. si filij. So. vt. ibi fm in
 tellectū **Ric.** **Itē** ibi. s. i. d. ic. vt. ibi.

Filius heres.

Filius heres. Ista est valde difficilis lex.
 vulgariter exntia sui h. d. is non opat trāsmiffionez
 est dubius r. multū infrascit. eam tñ diuideo fm illā diuifio.
 nē quā puto verā in duas pres. **Primo** loquitur qñ filius su
 it institut. pure dato sibi substituto nepote vulgariter. Se
 cū do loquitur qñ fil. substitutus est sub p. ditōe p. t. r. i. n. a. que
 non pōt impleri vltimo vite spiritu nullo dato substituto. se
 cū da ibi: q. si nemo. **Itē** scda subdiuidit: q. primo ponit di
 cti. scdo exemplificat. scda ibi: sicut euenire. **Pro** decla
 ratōne. l. quero in q. differt prin. a scdo rñso. **Primo** timore
 hoc prin. legif. trib. modis. p. q. hic fil. fuit institut. pure. i.
 scdo rñso sub p. ditōe. r. ista tenet **Ly.** **Sed** ad h. opp. si fu
 it instit. u. pure: g. statim fuit h. s. suus r. necessari. vt. instit.
 de here. q. l. r. d. i. s. s. sui. r. l. necessari. j. de acq. here. **Var.**
 le. g. dicitur ter. qui dicit nepotē esse heredē sui au. **Primo** tñ
 more dicunt qdā nepotē eē heredē sui au. nō directo sed p.
 mediā p. sonā p. is sui: r. hoc tāgit glo. q. incipit auo ex testō.
 circa fi. qd glo. nō tenet r. merito: q. ter. dicit nepotem suuz
 heredē tam p. i. q. auo: sed fm hāc lec. non est su. heres nisi
 p. t. r. i. s. vñ alij recedūt ab hac lec. r. dicit q. a prin. fuit isti
 tutus fil. sub p. t. r. i. n. a. p. ditōe que pōt impleri vltimo vite
 spiritu. in scdo rñso fuit institut. sub p. ditōne q. non pōt im
 pleri vltimo vite spiritu. **Ista** lec. pōt sustineri: sed nō ē ne
 cessaria. vt. j. d. i. c. a. **Tertij** legunt totū e. q. in prin. fuit insti
 tut. filius sub p. ditōe que nō pōt impleri vltimo vite spū
 tu. in scdo rñso in ea q. pōt impleri. **Ista** lec. nō est vera. nam
 fini nullo mō ouenit q. loquat. de ea que pōt impleri vltio
 vite spiritu. nā tunc qñ iste morit non eēt certū neminem ex
 testō heredē fore: cū adhuc possit impleri p. ditio vsq. ad vlti
 mū vite spū: qd est s. ter. huius. l. in scdo rñso. **Itē** non con
 gruit prin. q. loquat. de p. ditōe q. potest impleri vltimo vite
 spiritu: q. tunc eo viuo certū esset p. ditōnem deficere r. non
 posse impleri: r. sic possz h. e. locum exntia sui h. d. is r. rem a.
 nerer oppositio p. ma. **Præterea** ter. voluit solum facere
 istā d. i. am. **Utrū** filio fuerit dat. substitutus vel nō: tene g.
 primā. l. q. fil. fuit institut. pure: iō ipse nō fuit h. s. patri
 q. pater sibi vulgariter substituit p. qd facit d. necessario vo
 luntariū. vt. l. p. p. i. n. a. s. q. r. t. a. de inof. test. r. hic est casus qd
 declarau in. l. i. u. l. j. si omis. cau. te. **Posse** ēt intelligere tot
 tā istā. l. in filio instituto sub p. ditōe p. t. r. i. n. a. q. non pōt im
 pleri vltimo vite spū. sed in p. mo casu h. i. t. substitutū. in secū
 do non. iō in primo casu nō fuit heres patris: in scdo sic. s. a.
 cit ad p. dicta. l. vlti. j. de p. d. i. n. s. t. i. u. **Ad** id aut. qd dixi q.
 substituto vulgaris impedit exntiam sui h. d. is. dic vt in. l. si
 filius q. patri. de vul. r. pu. r. d. l. i. u. l. si omis. cau. te. **Quero**

ro d. hic in prin. si interim moriat qd vult dicere interim.
 Blo. rñdet an aditā hereditatē. Et ista vera quā tenz **Bo.** r.
 oēs. **Rō:** q. cum h. et substitutū vulgare requirebat aditio
 cū tunc nō sit suus: vt dixi. **Alij** exponūt interiz. i. viuo testa
 toze r. male: q. si fil. decessit intestatus viuo p. t. r. tunc fm
 ista tpa non h. et heredē. vt. l. i. j. de castren. pe. **Si** vero filius
 decessit testat. forte in castrensi peculio: tunc pōt h. e. h. d. e. z.
 sed nō suum: q. tñc non h. z. filium in p. t. a. t. e. l. z. sit miles. vt. l. si
 lius a. p. r. e. j. e. r. ter. hic dicit vtrūq. suū heredē futurū. **Und**
 tertij dicit interim. i. p. d. e. t. e. p. d. i. t. i. o. n. e. vt. glo. dicit. sed vt di
 xi in prin. loquitur quādo filius fuit institut. pure potest
 etiam intelligi quādo fuit institutus sub conditione. vt
 s. dixi. r. p. c. e. d. e. r. e. t. h. e. c. l. e. c. **Uero** ad scdam p. t. e. d. i. c. i. t. h. i. c. i. p.
 se filius intestato patre h. s. existit. quero de quo filio loq.
 tur. an de nepote an de filio primo. **Quidā** dicunt q. de ne
 pote: r. in hoc videt residere glo. **Sed** ad hoc op. quō p. t.
 eē nepos su. h. s. v. r. i. t. i. c. q. u. p. a. t. e. r. e. u. p. c. e. s. s. i. t. t. p. e. m. o. r. t. i. s. a. u. i.
 vt. insti. de here. que ab inte. s. ita demū. **Bo.** dicit q. h. au.
 decessit testat. r. sic sufficit q. nepos sit primior tpe quo te
 stamentū desinit. vt. insti. de le. ag. suc. s. primus. vidistis
 in. l. i. s. q. s. posthumos. s. si filii. in fi. **Uero** ad istud an sit
 vez. r. oppo. exntia sui h. d. is opatur trāsmiffione heredita
 tis non adite. vt. l. hereditatē. s. filius. j. de ca. pecul. maxime
 in suos. vt. l. i. j. C. qui an ap. tabu. **Cum** g. iste fuerit suus nō
 pōt auo heres eē directo: q. pater nepotis fuit su. **Præter**
 rea dicit ter. certū esse incipit r. sed h. est falsum: q. quicūq.
 heres filij ex p. sona filij defuncti pōt h. d. itatem non agnitā
 agnoscere. vt. d. l. i. g. non eēt certū vt dicit ter. immo est dubi
 um: q. possit repudiare si vellet. vt. l. si q. s. filium. j. de acqui.
 he. **Itē** h. in p. ditōe potestatiua q. pōt impleri vltimo vi
 te momento non pōt p. c. e. d. e. r. e. q. nō est certū interim dōec
 viuat: sed post mortē. vt. l. su. quoz. de h. i. n. s. t. i. r. l. i. s. i. d. cō
 di. insti. **Ex** hoc p. cludo q. h. e. c. l. nō p. c. e. d. i. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. g. o.
 fm **Ja.** de are. q. in ver. sed si nemo. fuit institut. sub p. ditōe
 potestatiua que vltimo vite spū non pōt impleri. vide istaz
 opi. p. **Azo.** h. in fi. **Et** sic loquit de filio primo q. erat heres
 patris: r. nepos directe est h. s. patri r. auo: r. h. per mediā
 p. sonā patris sui. r. hoc modo p. c. e. d. i. t. i. s. t. e. x. p. i. s. **Logitabam** si
 posset saluari sine ista diuinatōe qd esset dubius. vt. cū post
 humus nasceret: r. sic rumpit testm: r. sic exntia nil operatur
 r. hoc mō non possum dicere p. l. cum quidā. s. qd d. i. n. fi. j.
 de acqui. here. **Sed** tunc opp. de h. sicut. sed dico q. ver
 si sicut ponit exemplificatiue non similitudinarie fm **Ja.** d. a. f.
 r. fm lec. quā teneo. vel dic qd addit in ver. sicut. qñ nepos
 non extabat. h. s. difficilē. l. non video quātr possit trāfire. si
 scres audirem libenter: r. in toto inforciato non videtur mi
 hi obscurior lex.

Uti.

Uti. **Quero** an ista sit correcta p. aut. d. be
 re. q. ab inte. s. illud. q. vult q. fil. instituat. **Uti**
 glo. tāgit in. l. cū ex filio. circa prin. de vulg. r. pu. r. videtur q.
 hodie sit correcta. **Ubi** videt glo. tenere d. i. u. in. l. i. n. c. i. m.
 s. repletōem. r. s. seq. C. de inof. te. tene glo. in. d. l. cum filio.
 r. ibi latius dicam.

Im quidam.

Im quidam. **Uti** restringi: fauores cō
 uenit ampliari. h. d. **Uti**
 glo. q. incipit nota fauorem ibi exercitū. dic vt no.
 p. **Bo.** in. c. odia. extra de reg. iur. li. vi. **Que** est rō q. qñ filio
 us est exberedat. a certa pte non vs. **Rñdeo:** q. tñc in illa p
 te in q. non sit exberedatus in eum continuat dñum: r. sic des
 cederet p. pte intestat. qd non pōt. vt. l. ius n. m. j. de reg.
 iur. r. l. in suis. s. e. secus si a dimidia eū exberedaret: cū essz
 solā dimidiā ab intestato habitur: tñc valeret: q. in alia h
 p. t. i. n. u. a. t. d. n. i. u. m. r. sic cessaret rō. l. in suis. s. e.

Ab conditione.

Ab conditione. **Uti** q. s. sit suus h. s. pa
 tri requirit q. nō sit i. po
 testate alteri. tpe mortis: r. p. d. i. t. i. o. n. e. exntis. h. dicit
Oppo. ad hoc q. q. s. sit necessari. sufficit q. sit in p. t. a. t. e.
 ante mortis. vt. insti. de h. i. qua. r. dif. s. sui. **Dicit** glo. hic de
 r. p. se a d. arrogandū in vita testatoris. s. non est vez: q. tñc

esset adoptio non arrogatio. Alij dicunt hic loqui in filio emancipato: non est verum: quia non definit esse suus propter adoptionem: sed propter emancipationem, dicitur quod requiritur quod sit primus tempore mortis, ut ibi. et quod non sit in potestate alterius tempore existentis aditionis, ut hic. Glo. sol. et vide eam quae incipit in vita testatoris. et glo. assignat aliam rationem quam vide in ea. et s. alienus quem glo. allegat nil facit, quia ibi loquitur in acquisitione hereditatis cui acquiritur. hic tractatur an iste sit suus. glo. tenet et bene dicitur per illa. l. l. C. de ppo. s. hac. l. de. l. pater filio. de h. insti. ubi tamen inspicitur tempus mortis. Ratione ibi loquitur in suo hic in filio. Cui est dicitur quod si suus alienatur transit cum sua causa: et dominus potest suo legem apponere, ut l. suus hac. l. j. de manu. v. n. et l. i. et ij. C. qui ad l. p. da. non l. sed h. loquitur in filio cui testator non potest imponere legem, ut hic. C. de. l. an penul. j. s. here. insti. ubi in suo inspicitur tempus aditionis non mortis. So. ibi suus mutatur statim ex dispositione legis: h. hominis voluntate mutatur. et ita non in dicitur. et tunc menti distinctio non est per te. et vide glo. ibi. et facit. l. si suus. s. i. Glo. allegat per concordantiam, sed dicit ut ibi not.

S Sufficit quod a tempore natiuitatis filius **Filius.** se institutum recipiat. h. d. C. de ppo. de. l. posthuma. j. e. So. ut ibi. C. Quero de qua concordantia loquat. Glo. hic dicit quod de potestate casuali vel mixta. In eo quod dicit de potestate non videtur verum: quia posthumus non potest implere aditionem antequam nascatur: nisi diceretur de potestate dependente a potestate alterius non posthumi. et idem dicit de mixta: sed quod dicitur in casuali, procedit sine dubio: quia potest existere antequam posthumus nascatur. et hanc t. Dy.

F Quia veritas et fictio tendunt ad unum **Filio.** nem veritas provallet fictio. h. d. C. Nota ex hac. l. quod veritas provallet fictio. C. Secundo not. s. significatio huius verbi redditur. i. retrodat. de hoc dixi. s. so. ma. in rubi. C. de ppo. de. l. non putavit. s. si quis emancipatus. j. de strabu. So. ibi in extraneo exheredato qui fuit postea arrogatus: hic in filio. Ratio: quia in extraneo exhereditatio ab initio fuit incepta: in filio vero emancipato secus. Propter terea extraneus adoptatus incipit esse non filius fictus quod in filio emancipato non procedit, ut hic. C. Sed contra hoc opinio. j. s. pri. So. ibi in institutione quae ita congruit in persona extranei sicut in persona filij. Et ex hoc habet intellectum sequentis. s. que vide per te. C. Item opp. de. l. si quis posthumus. s. si filium. s. e. Dicebat dominus Rati. quod erat propter fictionem postliminij in qua est equitas naturalis, ut l. posthumus. s. trusa est: quia in omni fictione non est equitas naturalis, dicitur ergo quod quia veritas et fictio tendunt inuicem ad diversa: tunc provallet fictio ut l. si quis posthumus. s. i. s. diversum. s. e. de cap. et post l. re. p. totum. et tota iura loquentia de postliminio et iura fictionis. C. Quid est adoptio. Dic ut in glo. et no. ea et ed. v. finitio. Azo. in sum. de adop. et ea pbat. Bull. de cu. in l. i. s. de adop. dicitur ibi per eum.

P Si tempore natiuitatis filia non res **Posthuma.** potest legitime instituta: testamē tum rumpitur. h. d.

F Quis exheredat filios videtur notatim **Filius.** exheredare: nec videtur quis exheredare filios quos ignorat se habere. h. d. C. de ppo. insti. de exher. l. in prin. et l. si. C. e. et l. i. s. e. Sol. glo. quod expressit et nominatim dicit fieri quod filios exheredat: secus si dicat liberof. C. Vide glo. quae incipit secus si dicat. C. Nota ergo qui exprimit nomen speciei videtur notatim facere. tetigit in l. turpia. s. si. de le. i. et hoc est utile scire ad multa specialiter propter verum. s. quod renunciatio casuum fortuitorum non verum nisi expresse renunciet, ut l. sed et si quis. s. questus. s. si quis cautus. et l. opus s. loca. sed quid si dicat. suscipio omnem casum fortuitorum. C. Glo. dicit quod satis videtur exprimere. et istam. l. induco ad aliam. quod multi sunt casus in quibus requiritur in procuratore speciale mandatum. ut no. in l. pompo. de procurat. An sufficiat quod dicat ad petendum restitui in integ. quotiens opus erit. An sit opportunum quod dicat in tali causa. Et videtur quod sufficiat si dicat quotiens opus erit. Contrarium videtur in l. si quis impii bo

na. s. iustum. j. de acq. here. Et hoc tenent doc. et Ly. et alij in l. i. C. et per cura. in integ. resti. pe. po. dicit in d. s. iustus plenius in l. filiusfam. s. i. de dona. C. Quero quid si exheredat filios: an et posthumus videatur exheredare. Et videtur quod sic. ita dicit glo. sed dicitur puto verum: nisi in aliqua parte testi faceret mentem de posthumo. ut l. quod filius. j. de le. i. s. ob. l. qua glo. alle. quia ibi est fauor: tutela. dixi in d. l. quod filius.

Lutius. Fauore testi et propter ignorantiam testatoris **Lutius.** tus heretur non nato. h. d. C. Vel aliter per glo. p. visio facta in unum casum porrigitur ad alium in quibus testator similiter prouideret si de eo cogitasset. h. d. et notabilis casus C. de ppo. de. l. nomen filiarum. j. de ver. sig. et l. si quis filius de te. tu. cum. l. se. ubi appellatio posthumi non potest in natus. So. ut in glo. Ultimo iste textus facit ad. q. dicitur statutus quod pene duplicentur de nocte. nunquam si aliquid maleficium dicitur factum fuisse de sero. vel dicitur quod fuit demane tempestive dicitur fieri de nocte. Recordor quod dixi de hac. q. in pluribus locis. sed breuiter de declaratione clara. l. hec verba. j. de ver. sig. dicit quod aut dies est aut nox: modo nox quid est. dicit non est aliud nisi priuatio lucis. et dies non est aliud nisi si positio lucis. Et istud probatur in c. psuluit. extra de offi. de le. modo ad propositum quod dicitur de sero non est facta nox: sed tenebre non tamen est adhuc nox. hoc probatur per l. si quis. j. de manum. te. ubi viuens moritur. et videbitis in l. si quis filio. j. e. Ita dico quod dicitur mane. tunc celo albescente est dies. ut b. et l. i. C. de cust. reo. quia cum nox recedit est dies. C. Ita. q. dicitur putavit dominus de. de cerneris.

F Filius. miles potest exheredari sicut **Filius.** paganus. h. d.

P Posthumus. Hoc dicit. ut l. pri. s. si. et **Posthumus.** s. e. l. placet. cum. l. se.

F Si exhereditatio facta in aditione testa **Filius.** menti est nulli et filij patri ab intestato succedit: secus si potest confirmari. h. d. Et istud est bonum principium et aliquantulum difficile. Et diuiditur in duas partes. Primo loquitur in instituto sub aditione potestatiua seu casuali. nec habet coheredem substitutum. Secundo quando habet coheredem. secunda ibi: heredes autem. C. Circa primam partem quod sub qua aditione fuit institutus filius. Ratione. per glo. dicunt quodammodo fuit institutus sub aditione potestatiua quae non poterat impleri vitio spiritus. Alij dicunt quod fuit aditio casualis. prima lectio est vera in se. tamen oportet te ponere quod nulli habuit substitutum et lec. Dy. que hic innuit quod habuit filius. substitutus. tunc non procederet: quia si filius exheredatus in defectu conditionis succederet substitutus. Idem si non est exheredatus: quod videtur p. eum sterisse quae non impleuit artatum se visus ad ultimum vitio spiritus. ut l. si suus. s. s. et si filio. de here. insti. et de ad. insti. l. si. post prin. Alia lectio est quod hic loquitur de aditione casuali et verior et hoc sonat lra sub aditione que non est in eius potestate. Sed tunc ob. C. de insti. et substi. l. si pater. et l. suus. in prin. c. j. de here. insti. Sed ratio. quod ibi habet substitutum vel coheredem in cuius aditione poterat confirmari exhereditatio. hic secus. C. Sed tunc opp. confirmatio quae fit per mortem non sufficit. ut l. si ita. s. si. s. e. Ratione. illud est verum quod est impossibile adiri hereditatem eo viuo: quia poterat aditio eo viuo deficere: et tunc potest confirmari per aditionem que fit post mortem. ut l. si quis posthumus. s. si filium. s. e. et dixi in d. l. si ita. s. si. s. e. tange. in l. gallus. s. in oibus. j. e. opi. g. De. que hic innuit quod filius habuit substitutum non procedit. C. Venio ad secundam partem in qua glo. ponit casum. ut habet in ea. C. de p. glo. iste coheres fuit institutus ad tempus pure. ut l. hereditas. de h. insti. So. h. fuit institutus ad tempus incertum quod fieri preiudicium non ad certum tempus. probatur in l. si ita. in si. s. e. et j. de le. i. l. ab oibus. s. quidam. et C. de here. insti. l. extraneus. C. Secundo opinio. s. e. l. si ita. s. si. ubi si hereditas non potest adiri in vita filij non sufficit ad confirmationem exhereditationis. Glo. ponendo casum nititur soluere quod in puncto mortis potest adiri: sed non est bona solutio. Cum. n. ter. dicit post mortem: requiritur quod perfecte sit mortuus: et sic talis aditio non confirmaret exhereditationem. ut in l. contraria. Cui

glo. soluendo b istud dicitur legit istu ver. alio mo. s. q. b. si
 lius fuit instituit sub additoe ptatua q non pot impleri vl
 timo vite spii. s. q. fili? fuit instituit p pte sub additoe nec
 fuit in ei? defectu exheredat? r ei fuit datus coheres post
 mortē fm 230. r differt a prima lec. q. fm primā filius fu
 it in defectu additōis exheredat? Ista lec. posset eē vera
 ponendo q filius fuit instituit sub cōditione potestatiua
 q pot impleri vl timo vite spii: quo casu non est necessaria
 exheredatio. vt. l. su. s. sed r si filio. j. de here. insti. r de cō
 di. insti. l. si. sed si ponerem? eñ instituit sub additōe casu
 ali nō valeret testm nisi in ei? defectu exheredatē. vt. l. si
 p. C. de insti. r substi. r. l. su. quocq. de h. insti. So. ergo
 glo. alio mō q in. l. si ita. fili? inuenit se exheredatū p? mor
 tem: b eo viuo. hec lec. non videt pcedere cū text. hic dicit
 post mortē nisi sustinēdo hanc lec. poneret casum alio mō
 fm 3a. de are. l. q. fili? fuit institutus p pte sub additoe ca
 suali: r in ei? defectu exheredatus: r fuit sibi dat? p vna
 pte coheres pure: r p alia pte alius cohēdis post mortē: cer
 te valet testm: q. p adiectōem illius cohēdis dati pure po
 test affirmari exheredatio. h. d. r tunc exponet. si dicit text.
 scripto subaudi r alio pure q statiz adiuit. dicit text. pot vt
 hēat aliam prem in dicti tps.

Silius. Qui morte aui reuincit in ptatem pīs si an
 te reipitur instituit? testm non rumpit. h. d. 3a. i
 mo ponit. q. scdo arguit p vna pte. tertio p alia pte r de
 terminat. q. quarto format illa. q. r deciditur. scdo a ibi non
 quidē. tertia ibi sed tū. q. rta ibi: sed si heres. C. No. istum
 tex. in quo ponunt sufficienter casus in qb? filius p? testm
 rumpit testm. s. si de nouo nascitur: si de nouo adoptat: si
 subducto primo incipit tenere locū primū: r si mortuo auo
 incipit tenere locū pīs. Et no. C. de posthu. here. insti. sup
 rub. r tangā. j. l. pri. in prin. C. oppo. q. testm militis nō
 rumpatur pteritōe filij. vt. l. sicut certū. r. l. si cū veli vtero. C.
 de testa. mili. So. hic soluit tex. dicitur: q. loquitur in milite
 qui militare desijt.

Si quis ex certa. Clarus ē iste. s. r iō vide p te.

Si quis eo. Pōt qd instituire posthumū ex ea que
 tūc sibi vxor eē non pōt honesta: s. spes
 est q esse possit. hoc dicit.

Illius. Re r fama difficilis est hec. l. r glo. vl
 alia que fit in corpore iuris: r magis pfecte suam
 materā explicat. Et diuidit tota principali i tres ptes fm
 Dy. r oēs. primo ponit p silium galli cū rēphensionib? et
 suppletionib? scenole vsq ad. s. nūc de lege. scdo ponitur
 p silio. l. vellei. in duob? capitib?. vsq ad. s. ille casus. ter
 tio ponit p silio Juliani in casu illo difficili vsq ad. s. Et
 prima subdiuidit in qnq. ptes fm Dy. primo ponit p silium
 galli vsq ad. s. quidā recte. scdo ponunt rēphensiones et
 suppletōes scenole. vsq ad. s. si eius. q. rto quedā dubi
 uis ordinatio testamēti. vsq ad. s. in oib?. q. rto quedā dubi
 tabilis questio vsq ad. s. in oib?. q. rto quedā dubi
 dā regle gnales vsq ad. s. nūc de lege. Glo. p. rnuat hāc. l.
 ad pcedentia. qd tangā. j. in qōnib?. C. Ad euidentiā hui
 ius. l. oebes scire q de iure antiquo an istam. i. posthum?
 alien? non poterat hīs institui. vt insti. de bo. pos. in prin.
 r. j. e. l. s. ille casus. r ibi videbitis. Sed gall? acq. lius itro
 duxit in casum q posthum? alien? possit institui hīs. r ad
 hoc fuit necessaria p silio galli. C. scdo oebes scire q po
 sthumus pprie est ille q nascit p? mortē pīs. Alij dicunt
 improprie posthumū. vt no. C. de posthu. he. insti. sup rub.
 r dicit. j. Hoc pmissio venio ad casum in termis. in prin. cū
 posthum? alien? i. q. primū locū non tpe testamenti non
 posset institui de iure antiquo: ueniebat q nepotes q na
 sceban ex filijs inueniebāt se ptertos r testm rēpēbant:
 iō fuit petitiū p silium a gallo acq. lio qualr sup hoc posset
 puidere: ipse cū eēt iuriscōsult? r p silium nō esset fm iura
 antiq. induxit: r de nouo posthumos r nepotes posse insti
 tui eo mō quo ponit hic in prin. ista est clara. C. Itē scias

vni q dicit galli bz locū tū in nepote nato p? mortē pīs
 r aui. p silio velleie. r iustiani in casu difficili bz locum in ne
 pote nato viuo auo. C. oppo. dī hic posse: r sic gall? pos
 suit in prate nō in necessitate. d. l. posthumoz. s. i. j. ti. i. So.
 glo. fatef dicitur r supplet posse: r necesse eē ne rumpatur
 testm. Doc. circa hāc glo. dicit q nō est necessitas p silia s
 cātina: r si vult ne testm rumpat sic faciat. Et gl. op. q. hū
 pot iporat necessitatē p siliaz. vt. l. nemo p. j. d. le. i. r. l. nō
 j. de fur. Rūdeo qnq. verbū pot ponit in dispositōe ne
 gatua: r sic inducit necessitatē p siliam: q. p. riat potētiā
 vt in d. i. s. r extra de reg. iur. c. l. i. vi. r ibi p Jo. an. Si ve
 ro ponit affirmatiue in legib? rescriptis vel in d. c. t. nū
 q reperies q imporat necessitatē p siliam: sed cātina sic.
 facit. l. si tibi mandauero. s. fi. s. man. r. l. sepe. s. de offi. p. fi.
 r hic est tex. In vltimis vero volūtatib? video q verbuz
 pot. indicat necessitatē. vt no. glo. in. d. l. sepe. distinguēdo
 ad quē verba dirigunt. vt. l. peto. in prin. j. de le. ij. r qd ibi
 no. Et hoc est vez qn verbū pot. ponitur in oīone dispositi
 tūe p se principali. S. si poneret incidēter p modū additio
 nis vel cāe quid imporat d. i. c. a. j. ti. i. vbi glo. tagit. C. Se
 cūdo oppo. r videt q gall? dederit malum p silium. naz non
 dicit filium instituendū: r sic testm eēt nullū pteritōe filij. vt
 j. e. l. inter cetera. Glo. soluit q gall? hūit p ostanti q fili?
 fuit instituit? Nec ob. q. dicit instituit: q. exponet. i. substi
 tut: q. oīs substitutio est institutio. vt in gl. r. l. cohēdis. s. an
 filie. j. de vul. r pup. r. l. in oīone. s. qd vulgo. j. ad. l. falci. et
 vez dicit ista glo. q ita sentit gall? puto tū q et si fili? nō
 eēt instituit? facto testō fm p silium galli testm valeret p. l.
 i. q. s. ita heres instituit. j. de he. insti. vbi pmittit. l. sic testas
 ri: si ille q successur? e ab intestato nolit esse hīs talis sit he
 res. Ita hic eadē rōne si filius me? me viuo mortet: r sic nō
 pot mibi heres eē nepos ex eo sit heres. nulla. n. iniuria sit
 filio: r sic eius pteritōe testm non rumpit. Et erit h casus in
 quo ille q nō successurus est ab intestato pferatur ei q succe
 dere pot ex testō: fateor tū q mens galli fuit illa quā glo.
 dicit. C. Sed h hoc opp. de. l. si ita. s. fi. s. e. Rū. ibi filius
 erat exheredat? r sic ex tacita voluntate defuncti nō ver
 niebat ab intestato: h secus. facit. j. de iur. codicil. l. p. ficiun
 tur. i. pnc. r. s. i. C. Itē p dicta facit. j. e. l. s. in oib? So. dī
 co q filius erat tacite instituit? eo q testator vult eū ab in
 testato succedere r pferri nepoti. vt. d. l. p. ficiunt. C. p.
 ij. ad. l. dī hic posthumos nepotes r. Contra isti nepotes
 nō sunt posthumū. vt. l. qd si nepotes. s. e. de test. tu. Rū. q.
 posthumū sunt vere vno respectu: q. p? mortem pīs r aui
 nascunt in casu isto fm p silium galli: sed alio respectu impro
 prie dicunt posthumū: q. subducto pte de medio incipiunt
 tenē primū locū. vt. s. l. pr. s. i. C. Et ex h gl. colligit p. rnu
 ationē. l. s. hoc reasumā. j. in qōnib?. C. No. g. ex hac glo.
 q pprie posthum? e qui nascit p? mortem: iō dī et posthu
 mus quasi posthumū nat? r oēs alij dicunt posthumū im
 prope. vt no. C. de posthu. he. insti. sup rubi. r h in glo. r ē
 vtile scire si in statutis fieret mentio posthumū: cū statuta d
 beant intelligi fm p. rnu significatū. g. no. C. p. q. post
 humus seu nepos nat? in vita aui non rumpat testm. vt. j. e.
 l. s. nūc de lege. Glo. fatef dicitur q nō rumpet natus invita
 si testm fieret fm p silium. l. velleie. s. gall? non puidit in. h
 vide glo. q incipit ecce p silium. vsq ibi itē no. C. Sed op
 po. q. p silio galli fuerit sufficiens. nā p silio facta in vnum
 casum se extēdit ad alium: vt in substōne vulgari q porrigi
 tur ad pupillare r e. s. vt. l. iam hoc iure. de vul. r pup. r. C.
 de impu. r ali. sub. l. hereditatē. r. l. q. uis. de insti. r substi. l.
 fi. g. p silio galli facta in vni casum porriget ad aliū. Rū.
 puto q p silio. l. velleie. fuerit necessaria. qd. n. dicit pui
 sio facta in vni casum porrigit ad alium. vez eē in illo tes
 tator posset puidere: sed hic an dispositōez. l. velleie. testa
 tor nō poterat puidere instituēdo posthumū alienū: nisi in
 casu inducto p gallū solū: r in alijs casib? remanebat regu
 la antiqua q posthum? alien? institui nō poterat. videbit
 j. ea. l. s. ille casus. C. p. rterea illud qd dī q substitio fa
 cta in vni casum porrigit ad alium. Intellige ad alium ca
 su

sum q̄ sit de natura substitutōis & respicit psonaz elus cui facta est substitutio. nō autē si respiceret psonaz substituti. si enim ē substitutus ille q̄ nascitur p̄ mortē nō pot̄ intelligi substitutus ille qui nascitur in vita. vt. s. e. l. cōmodissime. qd̄ intellige nisi testator putasset se decessurū in cōtinenti. vt dixi in d. l. cōmodissime. & p̄bat. s. e. l. tici. s. lucius. ¶ **Opp.** de l. si. C. e. So. quidā fatent illā. l. q̄ puilio galli ēt porrigat ad nepotes q̄ nascunt in vita: sed nō est vey vt dixi. nam puilio galli est d̄ ius cōe: & sic non porrigit vltra casum q̄ in ipsa exp̄mitur. vt. l. p̄cipim. in fi. C. de ap. ¶ **Item** puilio testatoris facta s̄m d̄silium galli nō porrigit ad casum quo posthumus nasceret in vita s̄m t̄pa galli: q̄ illo tēpore testator hoc nō poterat: sed hodie cū testator hoc pot̄ sit porriget ad euz q̄ in vita nasceret si testator putaret se decessurū in cōtinenti s̄m qd̄. s. p̄i. dixi. sed q̄n testator esset sanus & filius sanus: nec cogitatio poterat eē q̄ filius morietur t̄m ad illū casuz porrigit non si in vita nascat. ¶ **Opp.** q̄ gallus male dixit: q̄ sceuola est rep̄hendit de sup̄fluitate & insufficientia. vt. s. e. l. s. quidā recte. & s. se. Glo. fateatur d̄rium qd̄ sceuola rep̄hendit: & addit hoc cō: q̄ quāto iuniores tanto p̄spicaciores s̄m p̄scianum. ¶ **Opp.** q̄ talis nepos potuerit p̄teriri. vt insti. de exhere. li. in fine. So. h. de nepote ex filio: ibi de nepote ex filia. ¶ **Opp.** d̄ hic q̄ gallus rep̄hendit de sup̄fluitate & insufficientia. Contra: cū ista sint repugnātia: & sic non p̄nt eē simul. vt. l. vbi repugnātia. j. de reg. iur. So. ista sunt circa diuersa: non circa idē. nā in quibusdā dixit sup̄fluitate: & in quibusdā insufficienter. vt. j. patebit. ¶ **Uleno** ad. q. quero quatr. l. ista p̄tinet. & dicit vt in glo. ij. & tene menti. ¶ **Ultimo** cōcludit q̄ nō est necessaria. l. ad. l. p̄tinuatōem. qd̄ nota. ¶ **Quero** an mēsis quo q̄s moriet̄ debeat computari. Et glo. tua dicit q̄ sic & b̄i. ¶ **Quero** qd̄ si nepos natus fuit p̄ duos dies p̄ decē mēses: an dicat legitimus. Et glo. dicit q̄ sic s̄m quosdā p̄bicos. & vide glo. istā q̄ incipit p̄imus r̄. Idē no. in. s. si. in aut. de resti. & ea q̄ parit. sed in l. septimo. s. de sta. ho. glo. dicit d̄rium. ¶ **Pro** cuius declaratio sciendū q̄ triplex est t̄ps p̄fectum p̄. p̄ est t̄ps sep̄tem mēsum: & est p̄ legitimus. vt. d. l. septimo. & l. in testa mēto. in fi. j. de suis & legi. Secūdo est t̄ps. ix. mensū: & in isto p̄cordant oēs. Tertio est t̄ps decē mensū: & in hoc ēt concordat oēs: sed in excessu glo. discordat. ¶ **Dñs** Ep̄. dñ scriberet sup̄ l. septimo. de sta. ho. in ciuitate ista p̄suluit sup̄ hoc maḡm gentile qui r̄ndit sibi p̄ multa verba: & finalit̄ cōcludit q̄ p̄ decē mēses p̄ paucos dies pot̄ eē legitimus part̄. ponebat ēt aliud mirabile qd̄ iura n̄ra nō admittunt q̄ in. xij. vel in. xij. mēsbuz q̄nq̄ p̄tingit sed raro q̄ mulier parit: s̄ h̄ p̄bicos reliquēdum ē. ¶ **Quero** pone q̄ mulier p̄ duos dies p̄ mortē primū mariti accepit scdm̄ viz: & pepit in. ix. mēse: ita q̄ p̄tus pot̄ esse primū vi ei: pot̄ ēt eē scdm̄. pot̄ eim parere in septimo & nono & in decimo mēse cuius dicit iste p̄. Quidā dicunt distinguēdum in cuius domo nascit. vt. l. si vicinus. C. de nup. & l. si lium. s. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. Alij dicunt standum testimonio m̄ris. vt. l. et. s. de p̄ba. & l. vroz. j. de manu. te sta. sed hoc nō videt̄ bene dicitū. q̄ m̄ pot̄ decipi. vt. l. i. s. si mulier. de li. agno. & l. i. s. si p̄ calūniā. s. si mulier ven. no. do. Ja. de bel. disputauit & posuit in. l. i. de bo. posse s̄m tabu. & dicit ipse q̄ p̄ dz̄ inspicit cui assimilat. ar. l. qd̄ si no. lit. s. si mancipia. s. de ed. edic. si nō appet cui assimilatur inspicit tunc dz̄ in cuius domo nat̄ est. vt. d. l. si vicinus. et d. l. filii. al̄s nulli filius diceret. ar. l. liberor. s. i. s. de his q̄ no. in fa. sed hoc qd̄ dicit de assimilatiōe non placet: q̄ ex cogitatiōe mulieris t̄pe p̄ceptōis contingit p̄tum alteri assimilare. vt. l. queret aliq̄s. & ibi no. de ver. si. & l. nō sunt liberi. de sta. ho. puto q̄ p̄ius inspicēda sunt signa conceptōis que ponit Hof. in libellis sup̄ ti. de edicto si mulier ven. no. in pos. mit. si ista signa nō appent tunc standū eēt p̄suetudini mulieris in q̄to t̄pe consuevit parere. ar. l. nō oēs. s. barbaris. j. de mili. & l. vniuersoz. s. de ne. ges. & l. i. s. bestias. s. de posthu. sed si ita non appet: t̄nc eēt com

mittēdum medicis vel obstetricib̄ p̄tis in arte illa. vt. l. i. s. de ven. inspi. ex q̄litate eim p̄sone pot̄ medico p̄suaderi: q̄ si illud nō apparet recurrendū est ad illud qd̄ frequentius accidit.

Quidam recte. d̄ gallus de sup̄fluitate. vsq̄ ad d̄. idem credendū. Ibi scda ps in qua ponit rep̄henso d̄ insufficientia circa numerū p̄sonaz. vsq̄ ad. s. & qd̄ si tantuz. Ibi tertia in q̄ ponit rep̄henso circa casuz. vsq̄ ad. s. in substituens. ¶ **Legam** p̄ p̄tes & ponam? clare casum in terminis: q̄ summarit̄ p̄grue non recepit: q̄ verba testamētū h̄ clare non ponunt. ¶ **Quero** p̄ declaratiōe. s. quatr̄ verba testamētū p̄cepta fuerunt. Glo. ponit q̄nq̄ modis. & quilibet ē bonus. ¶ **Primum** modus ē q̄ dicat sic: si q̄s mihi nepos p̄ mortē meā nasceret heres esto. hec lectu. ap̄ plaudet l̄re: q̄ non facit mentōem de morte filij. ¶ **Sed** aduertendū ē: q̄ nisi puilio galli fuisset tale testm̄ nō valet: q̄ institueret posthumus alienus. vt dixi in prin. l. In quo q̄ reprehendit gallus. R̄ideo q̄ postq̄ induxit posthumos nepotes posse institui in mō instituedi nō sunt necessaria tot verba. ¶ **Secūdo** modus ē q̄ dicat filium nepotē qui ex eo mihi nasceret p̄ mortē meam heredes instituo. Ista est bona p̄ceptio: t̄m h̄z dubium an filius & nepos videant̄ in simul institui vel ordine successiuo. d̄ quo j. dicam. ¶ **Tertio** modus ē vt dicam sic: si filius heres nō erit: nepotē qui ex eo nasceret substituo. & ista est bona. Et q̄ no. q̄ substitō vulgaris h̄z locū instituto decedente in vita testatoris. ¶ **Quarto** modus ē vt dicā filium instituo & nepotē substituo: & est bona. quā no. refer̄ enim ad casum q̄ colligit̄ ex verbis galli: s̄ ex verbis galli colligit̄ substitutio vulgaris si filius institutus viuo testatore moriet̄ r̄. Et sic appet̄ h̄ casuz s̄m illā lec. illa verba ticiū instituo & sempronij substituo iducit substitōnem vulgarē: d̄ quo dicam in materia substitōis vulgaris: & ēt in materia p̄peditose. ¶ **Quinto** modus ē vt dicam filium & nepotē ex eo substituo. Ibi nepos videt̄ institui in casum q̄ colligit̄ ex verbis galli qd̄ multū not. s. q̄ substitō facta de filio & nepote copulatiue: intelligit̄ ordine successiuo. Et sic copulatiua resoluit̄ in disiunctiua. facit. l. cū pater. s. penul. j. de le. ij. ¶ **Opp.** natura copulatiue est vt oēs siml̄ vocent̄. vt. l. i. q̄s ita. C. de cadu. tol. & l. si duob. j. de le. i. Sol. hoc facit necessitas: q̄ testator sic hēbat necesse facē ne testm̄ r̄spat̄ vt in prin. l. Vel dic q̄ hoc facit ordinata charitas. vt ibi dicam. ¶ **Quero** glo. pone q̄ quidā instituit filium & nepotem iam natū: an admittant̄ ordine successiuo. Gl. j. q̄ sic p. l. peto. s. fratre. j. de le. ij. & l. cū pater. s. pe. e. ti. ¶ **Et** p̄ hunc. s. Ja. de are. tenuit d̄rium. s. q̄ libet sit heres p̄ p̄p. l. allegatas in glo. Non ob. s. iste. q̄ sic dz̄ intelligit̄ necessitate: al̄s instō non valeret: q̄ posthumus alienus nō pot̄ institui: nisi in casu introducto p̄ gallū. ¶ **Dñs** An. d̄ p̄i sis tenebatopi. glo. q̄ ēt nepotē iam natū h̄z necesse instituire ne testm̄ rumpat̄ filio subducto de medio. ar. p̄ hoc s̄. de vsur. l. stipulat. s̄m hoc r̄ndet̄ ad d̄rium. l. si mulier. s̄ de vsur. accret. q̄ loquit̄ in legato in quo nō erat necessitas. Ad alias. ll. r̄ndetur. vt in glo. Non ob. l. peto. s. fratre. vbi loquit̄ in legato: t̄m intelligit̄ ordine successiuo: q̄ ibi p̄sone non fuerūt noiāte copulatiue: sed fuit platus d̄bum familie qd̄ hēbat illam significatiōem q̄ admittantur ordine successiuo. vt. l. si. C. de ver. sig. Non ob. l. cū pater. s. penul. j. de le. ij. q̄ ibi testator vsus est verbis alternatiuis nō copulatiuis. Ego dicerē q̄ ēt ibi testator non h̄et hoc necesse facere: sed si illa copulatiua eēt inter p̄sonas inter q̄s cadit affectio ordinata intelligat̄ ordine successiuo sicut h̄ p̄batur. & in. l. ḡnāl̄. de insti. & substi. & idem de herede. insti. l. lucii. sicut eim alternatiua resoluit̄ in diuncta ita eadē rōne diuncta in disiuncta: & appello ordinata charitate q̄ sic ab intestato successuri erunt. vt h̄ p̄z. ¶ **Sed** d̄ predicta facit. C. de impu. & al̄i substi. l. i. Glo. r̄ndet q̄ ibi erant penit̄ extranei p̄ & filius: & sic non erat charitas ordinata. & h̄c est vera so. in se. sed nō est necessaria ad istam

l. r. veri? dicas qd ibi testator dixit vna. l. simul cñ filijs su
 is r. Et sic expsa fuit voluntas testatoris qd fil succedat.
 Non ob. l. si mulieri r ticio: qz ibi dixit mulieri cñ liberis:
 nos loqmur qñ dixit mulieri r liberis: r sic facio dñam in
 et: r cum. Et si tu dicas hoc est d. l. ticij. s. nihil. j. de le. i. rñ
 deo qm ad inducendā dñam nō est differētia in
 et: r cum. vt ibi. sed vtrū ista dñam intelligat siml: an or
 dine successiuo est differētia: qz cñ denotat quādam simi
 litudinē: sed dicitio et potest eē magis dñam: nec re
 quirat de necessitate dñam vtriusq: sed verificat in qñ
 bet copulatioz. vt. l. ea tñ. j. de le. ij. Hēs g̃ ex p̃dictis q
 siue testator dicat vna cñ filijs siue simul cñ filijs siue ticio
 cñ filijs admittent equalr. s. si dico ticio r filijs tñc disti
 guēdū ē: an inter eos cadat affectio ordinata vel non. vt
 bac. l. Sed h̃ hoc facit. l. si q̃s ticio. fm vñā lec. s. de vsu
 fru. accref. So. ibi erant penit? eñet: r sic nō cadebat in
 ter eos affectio ordinata. Quero qd si testator dicat re
 linquo ticio r filijs seij. Rñdeo intelligunt dñam insti
 tuti. vt. l. interdū. in prin. j. de here. insti. qd g̃ hic dicit d̃ or
 dine successiuo h̃z locū qñ relinquit sibi r filijs ei. Que
 ro qd si testator puertat ordinē: r dicat seium nepotē meli
 r ticiū p̃em ei? instituo. Lerte dico qd nil ad factū. qz d̃z i
 telligi fm ordinē necessitatis nō put ē scriptū. vt. l. talez. in
 prin. j. de here. insti. Quero qd si testator dicat substitū
 tuo talē r eius filios r h̃des. Rñ. ex eo qd dixit h̃des ap
 paret qd p̃ mortē illius intellexit r sic ordine successiuo.
 An autē requat qd sit filius r h̃des vel sufficiat qd sit fili? tñ
 vel h̃des tñ. Dicā. j. e. l. s. nunc de lege. Quero qd in d̃
 cūb? aliq̃s emit rē p se filijs r nepotib? vel alio titulo re
 cepit: an intelligit ordinatē: qz primo p̃ deinde filij. Et qd
 dā dicunt qd ordinate p ea q̃ notant in. l. si nō sortē. s. liber
 tus. de p̃di. inde. Ego dico qd de h̃ est gl. s. de pac. l. si tibi.
 s. si pactus. vbi d̃z qd qñ pater paciscit filio si aliud nō ap
 paret intelligit pacisci ei vt h̃des. Ex quo sequit qd ordine
 successiuo cñ viuus nō h̃eat herede: hoc ē in filijs in p̃ay
 te p̃bat alia rōne. nā cñ pater acq̃rat ex sua p̃uisione est p
 secticiū: qd si filio quereret p ipm filii acq̃reret patri etiā
 hodie. vt. l. dñs suo. de ver. obl. Aduertendū tñ est ad
 vñ qd glo. dicit si aliud nō apparet. vt no. in. d. s. si paci?
 sō est distinguēdum inter res: qz qñq̃ tale pactū interpōe
 tur sup reb? qd de sui natura nō trāseunt nisi ad filios: r tē
 videt stipulari filijs vt filijs non vt h̃des: p hoc volo qd
 p̃ mortē p̃is filij admittunt oēs p virilib? portōibus nō
 p h̃ditarijs portōibus. vt. l. iureiurā. s. si liberi. r. l. si opaf
 j. de ope. liber. Ex hoc sequit qd si pater recipit funduz
 in emphiteosim p se r filijs: s. filij nō sint h̃des: tñ equalr
 h̃ebunt fundū: qz emphiteosis nō transit ad oēs heredes
 sed solū ad filios. vt in aut. de nō alie. s. ex h̃is. r. l. rāgit
 in. l. liberi liberteq. C. de opi. liber. Ego dixi in. d. l. iureiur
 ran. s. si liberi. qd si tale pactū apponit sup reb? que d̃ sui
 natura trāseunt ad h̃des videt pacisci pater filijs vt here
 dib?: r sic p virili nō admittunt sed p hereditarijs portōi
 bus. vt. l. si tibi. s. si paci? s. de pac. r ibi dixi. Item ex b
 qd dico filij instituo r nepotē substituo in alia portōne fa
 cit ad pulchrā. q. que fuit disputata bono. filij institui ali
 um substitui: querit an ista substō sit vulgaris vel cōpens
 diosa vel q̃ est. Et fuit determinatū bonoñ. qd erat cōpens
 diosa. p. l. p̃cibus. dñs Rai. in tractatu suo de materia sub
 stitutiōis. in si. dicit qd est vulgaris r bñ r casus est h. licet
 nls allat. l. istā. nā casus ē hic fm illā lec. in gl. ibi. vel sic si
 lū instituo nepotē substituo: qz trahit ad casum substōnis
 galli q̃ fuit vulgaris. vt. s. in glo. ponit de substōne vulga
 ri. Quero statutū dat immunitatē a munerib? p̃i r fi
 lijs. vel impator dedit priuilegiū p̃i r filijs: h̃ebunt ne fi
 lij immunitatē viuo p̃e vel p̃ eius mortē. Et ea que dicta
 sunt faciūt qd nō in vita p̃is sed p̃ mortē in dñum: r ista ē
 veritas vt h̃eant viuentē p̃e. vt. j. de iur. immu. l. i. r. ij. C. d̃
 miur. l. si. de epi. r cle. l. ij. Ea. n. que dicta sunt debēt intelli
 gi in h̃is q̃ non p̃nt s̃l r semel eē pluriū vt dñia rez. sed im
 munitas r priuilegiū p̃nt eē s̃l vt in dñis. Ultimo iste

s. inducit ad arg. qd in libello videat interata actio que ex
 verbis pot colligi: sicut h̃ in dubio videt facta instō q̃ col
 ligi pot ex ṽbis galli. de quo p doc. in. l. edita. C. de eden.
 dixi in. l. ij. C. de edē. Dy. et inducit istuz. s. in argu. ad duo
 statuta dñia in eodē volumine repta qd inspiciat vltimum
 sicut h̃z pater r fili? sunt s̃l instituti tñ inspiciat ordo. de
 quo. C. de te. tu. l. ij. r ibi p Ly. dixi in. l. oēs ppli. d̃ iur. r iur.

Idem credendum. le d̃ gallū circa psonas. r d̃
 uidit in tres ptes vsq̃ ad. s. r qd si tñ. Primo loq̃tur quā
 do solus nepos viuū. Secdo qñ sol? fili? Tertio qñ vter?
 qz. scda ibi: sed si viuū. tertia ibi: nā r fili? In termis casus
 est clar?. Mo. g̃ reprehensionē sceuole d̃ gallū de insuffici
 entia circa psonā p nepotis. Secdo no. qd appellone ne
 potis nō p̃tinet p nepos. si eim p̃tineret gall? non rep̃h̃e
 dere p sceuolā. hoc aut qualr debeat intelligi declarabo.
 j. e. l. s. instituēs. Tertio no. de hac dicitōne rē. q̃ inducit
 repetitōem oīum ṽboz dīctoꝝ in p̃cedētī. Opp. qz sce
 uola incidit in viciū supfluitatis de quo rep̃h̃edit gallum
 Rñdeo non incidit sed recitat ṽba galli. q. d. et si teneres
 verba galli illa sunt insufficientia circa psonas. Secdo
 op. ad si. d̃z hic qd ita demū p̃cedit si nepos p̃i? moriatur.
 Contra cñ vterq̃ p̃sumat institui. vt dicitū est in pn. l. n̄
 bil ad p̃positū q̃s decedat p̃i? cñ vterq̃ se instituitū rep̃h̃
 at. Hui? timore glo. legit duob? modis. Primo qd h̃ qñ
 bet fuit institui? r qd h̃ d̃z si prius nepos decedat: subau
 di maxime. Secdo qd fili? fuit institui? r nepos p̃terit? tunc
 lfa stat. p̃p̃te qz necesse est nepotem p̃i? mori. Sed dices
 tu hoc ē d̃ illud qd dixisti in prin. l. dixi. n. testm̄. p̃cedere ē
 si fili? nō erat institui? Rñdeo h̃ filius erat institui? r nep
 os p̃teritus r p nepos substitui? ipso filio instituito. vñ
 nepos nō erat institui? exp̃sse nec tacite ab intestato voca
 bat. id ipse nepos rūpit. sed in prin. fili? q̃ nō institutus
 vocabat ab intestato r nulla fiebat sibi iniuria p instōnez
 nepotis. Ultimo iste. s. in eo qd dicit rē. inducit ad qd
 nem si in p̃ocollo rep̃it instm̄ imp̃fectū r in si. notarius
 dicit rē. qd illud importat. Dy. dicit. j. e. l. s. nunc de lege.
 Spe. in ti. de instr. edi. s. oīso. ver. s. nunq̃d imbreuiatur
 ra. Ego dico sic qd in p̃ocollo hec dicitō rē. pot̃ rep̃iri du
 pliciter. Unū est rē. qd rescribit breue r ponit in fine oīoꝝ
 nis indeterminate: qz nō regit ab alio verbo vt d̃z h̃ i ter.
 Et aliud est rē. qd ponit in oīone determinatiue. vt. C. eo.
 aut. ex ca. r. j. ad trebel. l. nā qd. s. si q̃s opulsus. r. l. is cui.
 s. q̃ legator. j. vt in pos. lega. de primo dicit Dyn. sub illo
 rē. cōtinent illa q̃ sunt de natura d̃ctus. hoc tñ nō p̃bat in
 l. sed dicit qd sub illo rē. p̃h̃endit illud qd deficit in illo fmo
 ne fm p̃uetudinē loquendū in illa materia d̃ q̃ loqmur: vñ
 in filij: p̃bat hic r in. l. itē veniū. s. petira. s. de pet. here.
 j. e. l. s. nunc de lege. nā p̃ istud rē. p̃h̃endunt ṽba testi
 posita p galli: siue instituat fili? r substituat nepos. vt d̃
 xit gall? siue in filij instituat nepos r substituat p nepos
 vt h̃. Et p hoc dico qd si p̃cessit instm̄ em̃ptōis extēsum. r
 sequat instm̄ locatōis breuiatū p hanc dicitōem rē. qd ille
 clausule q̃ sunt cōes ad instm̄ em̃ptōis r locatōis intelli
 gunt repetite p hanc dicitōem rē. sunt. n. s̃les h̃ d̃ctus. vt. l.
 i. r. ij. s. loca. Sed h̃ est aduertēdū: an notarius q̃ sumit
 instm̄ ex illa abbreviatura debeat extēdere. Spe. in. d. s.
 oīso. ver. s. n̄ qd imbreuiatura. dicit qd sic. Ego dico qd si
 quidē est d̃ct? vel act? qd celebrari in scriptis. r tñc nihil
 d̃z addi. totū. n. extensum d̃z p̃us scribi. vt. l. d̃ct? C. de fi. i
 stru. Et sō errat notarij qd dicunt se rogatos de appellatio
 nib? vel sententijs: nisi primo totū sit scriptū. Quedā sūt
 infra nō celebrata in scriptis: s̃z in scriptis redacta. r tunc
 dico qd p notariū nō d̃z extēdi. qd. n. p̃tineatur sub illo rē.
 est dubiū r est in estimatōe iudicis ex p̃cedētib? r sequētib?
 bus. vt. l. si fu? pluriū. s. si. j. de le. l. l. volūtas. C. de fideicō.
 r. l. cñ pater. s. cñ imp̃fecta. de le. ij. d̃z g̃ notarius breuiter
 exēplare. put iacet. r sic ṽtimur qd notari? nō extendat. Si
 vero in libro p̃ocolloꝝ p̃cederet instm̄ extensuz ad qd d̃i
 siml? deberet referri illud verbū rē. d̃z notarius d̃ illo facē

copiā. videtur. n. illa ps eē cōis sequētibz imbreuaturis
qz ad illā referat vt videbitz b istud r. referri ad prin. vbi
sunt verba extēsa merito faciēda ē copiā. vt. l. si qz ex ar
gentarijs. s. sed si inittū. s. de edē. r. si est dubiū qd impo
tare sub hoc r. r. expeditret pti: posset. pelli ad reficiēdū
inittū de nouo. vt no. in. l. cyrographis. s. de adm. tut.
¶ Est. n. scdm r. qd scribit longū r. hz in. pōne verbum
vñ regat: tūc si illud r. referat ad aliqd hūm determinate
ad illud reducū r. fm illud determinat. vt. l. nā qd. s. si quis
pulsus. j. ad trebel. r. l. ita tū. s. quoties. ad trebel. s. loca.
l. itē querit. s. exercit. Si nō non hz certā limitatōne tē
p̄phendet oīa q̄ sunt de natura datus vel rei sup q̄ appo
nit. vt. l. ceteroz. j. de ver. sig. r. l. si duo p̄oni. s. si qz iura
uerit. s. de iureiur. p. hoc eē de li. obl. c. vlti. p̄iuncto. c. ex b̄
bita. eē de iudi. s. qd si nō dicit r. sed dixit r. reliq. Rñ
deo idē est dicere r. reliq. qd r. vt. d. l. ceteroz. de h. signi.
¶ Quero qd si dixit. r. j. Rñ. significatio hui? est q̄ scri
bens intēdit omittēre aliq̄ que erāt in medio r. assumere a
liqd qd erat. j. vt. l. ij. j. ad. l. aquil. Et p̄ q̄ in oib? decre
talib? vñ non hz illā significatōem quā hz dicitō r. qz p
dictionem r. volo illud qd omittō: p dictionez r. j. signifi
co illud quod volo omittēre.

Et quid sit tantū. Iste est subtilis. s. r. tertia ps
in q̄ p̄ sceuolam rep̄hendit gal
lus de insufficiētia circa casus r. p̄sequoz vsqz ad. s. q̄ si is
h. d. ¶ P̄onissio facta in vno casu porrigit ad alios sibi
siles. h. d. casus in terminis est clar? ¶ Mo. diligent q̄ sub
stitutio vulgaris p̄cepta in vñ casum porrigit ad oēs sibi
siles. facit. C. de insti. r. substi. l. si. ¶ Opp. q̄ male dixerit
h̄ ponit rep̄hensionē d̄ gallū circa casus: immo est rep̄hen
sio d̄ sceuolā. ipse. n. posuit casum de nepote r. p̄nepote nō
gall? ¶ Hui? timore gl. legit istū. s. trib? modis. Prima le
ctu. ē q̄ hic ponant tres oppōnes d̄ sceuolā non d̄ galluz
r. sic fateat d̄rium. Et h̄ fuit opi. ¶ Hic quā glo. nō t̄z r. me
rito: qz nō est verisimile q̄ sceuola seipsum incōtinēti rep̄hē
derit seu cor̄rexit. vt. l. nā r. ea. j. de p̄di. r. demon. vñ legi
tur scdo mō q̄ h̄ sit rep̄hensio sceuole d̄ gallū: sed ad d̄ri
um nō r̄ndet. Tertia lec. est q̄ h̄ fiat rep̄hensio d̄ oīa. s. d̄
eta vbi de morte sit mēto: r. sic d̄ gallū r. d̄ sceuolam: r. ista
est vera. ¶ Nec ob. si dicit q̄ fm hoc sceuola rep̄hendit seip
sum: qz nō est vez. dixit. n. gall? deficiat in p̄sonis vt dixit: s̄
posito q̄ p̄sonas p̄fecte enumerasset: vt ego suppleui t̄m
d̄ficiat in casib? qz nō enumerauit oēs casus r. hoc sceuola
supplet. ¶ Oppo. q̄ p̄ puisionē factā in vñ casum ali?
videat omittit: non aut̄ videat in alio puissum. vt. l. cōmodif
sime. s. e. cui? d̄rium h̄ d̄. g. r. c. ¶ Hui? timore glo. scda maḡ
legit hunc. s. duob? modis. primo vt fateamur d̄rium. l. q̄
puissio facta in vñ casum nō extēditur ad aliū: sed q̄ testa
tor p̄t si vult in istis alijs casib? puideat sicut in casu mor
tis. r. h. d. ista. l. fm h̄ac lec. ¶ Glo. nō t̄z istā. nā in p̄cedenti. s̄
iuriscōsult? dicit q̄ testator h̄ exprimat. h̄ vero dicit q̄ hi
casus admittunt̄ ex interpretatōe. l. vellele. nec est necesse q̄
testator exprimat: r. ista est vera. puissio. n. facta in vñ cas
sum extēditur ad aliū sibi silem: qz nō refert qd ex equipol
lentib? fiat. vt. l. mulier. in prin. j. ad trebel. r. l. si m̄. C. d̄ in
sti. r. substi. ¶ Ad d̄rium r̄ndeo q̄ nō porrigit ad aliū cas
sum. l. dissilem: ita dicit glo. r. bñ. ¶ Contra h̄ oppo. forti
ter istū casus fuerit exp̄ssi p̄ modū d̄ditōis. l. si moriet r. c.
s̄ d̄ditōes debent impleri in forma specifica non p̄ sile. vt
l. q̄ heredi. in prin. r. l. meuij. de p̄di. r. de. ¶ Non ḡ porrigit
ad casum silem. ¶ De. circa hoc notāter dicit: qdā est d̄ditō
necessaria ad ipsum actū: qdā est d̄ditō necessaria ad esse
ctū actus: quedā est d̄ditō voluntaria. In primis duobus
casib? p̄cedit q̄ nō refert qd ex equipollentib? fiat. Exem
plū in d̄ditōe necessaria ad ipsum actus. in. s. nfo. ad h̄ vt
substō vulgaris h̄eat locū est necesse q̄ institut? nō sit h̄s
si ḡ exprimit vñ casus p̄ quē non p̄t esse heres porrigit
tur ad aliū silem. Exēplum de scdo. l. de d̄ditōe necessaria
ad effectū actus si relinquitur filiofa. ad hoc vt ipse effectua
liter h̄eat requirit q̄ efficiat sui iuris: si exprimit vñ casus

p̄ quē sui iuris efficiat porrigat ad aliū sibi silem. vt. l. si ma
ter. r. l. mulier pallegata. Sed q̄ apponit d̄ditō volum
taria: tunc d̄z impleri in forma specifica. vt. l. q̄ heredi. r. l.
meuij. s. alle. ¶ Rō qz in primis testator cogitauit de esse
ctu: i hac vltima cogitauit de forma t̄m: qz voluntarie appo
sio facta in vñ casum porrigit ad aliū: r. vñ sit verum
hoc ḡuale nō refert: qd ex equipollentib? fiat. Dic aut̄ pu
sio facta sit in vñ casum p̄ modū d̄pōnis: aut p̄ modum
d̄ditōis. p̄ casu aut ex virtute exp̄ssi casus omittit: r. ad illū
telligit: r. ad aliud porrigit. vt. l. p̄ soci. s. illud. dixi vobis
in. l. cōmodissime. s. e. soluedo d̄rium. aut ex virtute exp̄ssi
non p̄t intelligi. r. tūc aut illud p̄t d̄stare de voluntate
d̄pōnētis volētis porrigi ad aliū casum omittit: r. ad illū
lū porrigitur. vt. l. tici. s. i. s. e. tit. r. l. si. C. e. fm intellectum
quē dedi in. l. cōmodissime. s. e. aut de mēte non p̄t d̄stare.
r. tunc aut casus fuit penit? omittit: aut fuerit exp̄ssi duo
casus q̄ obuenerit d̄iuncti. p̄ casu aut casus omittit est si
illis exp̄sso: r. h̄z eūdem effectū r. ad illū extenditur. vt. l.
si. in si. s. man. Scdo casu q̄ fuerit exp̄ssi duo casus qui
obuenerit d̄iuncti. r. tunc aut loq̄mur in materia in q̄ de
bet fieri interpretatio plena vt in testis. r. ad illud porrigit.
vt. l. si ita. in prin. s. e. r. ibi dixi. aut loq̄mur in materia non
favorabili in q̄ nō d̄z fieri plena interpretatio: r. ad illud nō
porrigit. vt. l. vim passam. s. in p̄scriptōe. j. de adul. r. collū
git ex ter. in. d. l. si ita. s. eo. Fallit favore vitade d̄ietatis.
vt. l. ij. in prin. cū sua glo. j. de ver. obli. r. ibi dixi. Si nō p̄
uisio sit in vñ casum p̄ modum d̄ditionis. r. tūc aut casus
omittit ē dissilis exp̄sso: r. ad illū non porrigit. vt. l. si cum
dorē. in prin. s. so. ma. r. l. si ita q̄s. s. i. j. d̄ le. ij. r. l. si. C. d̄ his
q̄ ve. eta. impe. r. l. cōmodissime. s. e. aut casus omittit ē h̄
illis exp̄sso. r. tunc aut loq̄mur in d̄ditōe necessaria ex pte
actus vel ex pte effect? r. tunc ad illud porrigit nec refert
qd ex equipollentib? fiat vt h̄c. r. l. mulier. in prin. j. ad treb.
r. l. si mater. C. de insti. r. substi. cū silibus. Si vero loq̄mur
de d̄ditōe voluntaria. tūc d̄z impleri in forma specifica nec
porrigit in aliū casum nō expressum. vt. l. q̄ h̄di. r. l. meuij.
in prin. j. de p̄di. r. de. ¶ Opp. ad istud vltimū. de hac. l. in
in prin. vbi puissio facta de nepote si nascit post mortē nō
porrigitur ad casum quo nascit in vita. r. tūc est necessaria
d̄ditō que ex necessitate d̄z apponi. vt i prin. hui? l. q̄ au
tē non subintelligat: p̄z qz gallus supplet p̄ vellel. Rñ. q̄
iō non subintelligitur: qz eēt d̄. l. cū posthumus alien? nō
poterat institui fm hec tpa. hodie nō cū posset institui pos
set eē q̄ subintelligit. vt dixi in prin. l. ¶ Itē ad idēz op. d̄
l. cōmodissime. s. e. R̄ndeo ibi instituebat posthum? q̄ p̄t
institui simplr. vñ ista adiectio que fuit adiecta voluntarie
adiicit: vt ibi p̄z. vel dicit q̄ ibi exp̄mit vna d̄ditō q̄ nō por
rigitur ad aliū casum dissilem. lōge. n. dissimilis casus ē na
sci in vita vel post mortē. ¶ R̄ndeo ad glo. d̄ h̄c filium
subductū de medio p̄ emancipatōnem nō succedere. d̄. l. si
cū patrono. s. i. de bo. pos. So. nō succedit de iure ciuili. vt
h̄c. s̄z de iure p̄torio sic. ita dicit gl. vt in d̄rio. Ad istū op.
po. fortiter si nos intelligim? h̄ filii institutum ex testō: ita
succedit emancipat? sicut su? nam q̄libet eēne? succedit d̄
iure ciuili. ¶ P̄terea h̄ videtur casus mirabil? q̄ emāci
patio faciat locū substōni vulgaris qd est d̄ casum. insti. de
h̄. insti. s. si vero. R̄ndeo ista substō de q̄ loquit. l. ista. nō
est t̄m i hereditate q̄ t̄m in iustate: hoc est in tenēdo locū p̄
mum sui h̄dis. statim. n. cū fili? primo emancipatur d̄init
eē su? r. nepos incipit tenere p̄mū locū merito loē est sub
stitutioni vt h̄c. sed si eēt substitut? eēne? tunc p̄ emācipa
tionē non excluderet fili? nec admitteretur substitut? vulo
gariter vt in d̄rio. ¶ Sed d̄ dato substituto vulgaris exi
stētia sui h̄dis nō opatur. vt. l. si fili? h̄s. s. e. r. no. in. l. p̄
p̄ntia. s. q̄ra. de inof. te. ḡ statim cū nepos est substitut? fi
lius definit eē su? r. nepos admittit. R̄ndeo p̄ substōnem
fili? definit eē suus si vult. vel alr r. subtil? h̄c substituitur
fili? in vñ casum. l. si viuo testatore moriet. Et sic ponitur
in ptate sua vñ velit eē heres vel nō. vñ p̄ substōnem nō

desinit exiitua sui h̄dis. ¶ Sed id oppo. lz substō dēpi
 atur in vni casum p̄tinet tñ alios casus sibi siles. vt hoc. S
 siue ḡnō sit h̄s: qz noluit. siue qz nō possit videtur sibi da
 tus substituit. ¶ Rñdeo esto q̄ h̄ sit substō vulgaris tacita
 non facit de necessario voluntariū: s; solum exp̄ssa z in ca
 sum exp̄ssum qd p̄z: qz lz fil? sit substituit pupillariter in q̄
 substōne p̄tinet tacita vulgaris: tñ exiitua sui h̄dis opera
 tur q̄ p̄ ipsam p̄firmant tabule pupillares. vt. l. si fil? qui
 patri. de vul. z pu. z. l. i. l. de acq̄. her. z. l. p̄. de priu. l. cre.
 dicit in dicta. l. si fil? q̄ patri. ¶ Rñdeo ad glo. op. z videt
 q̄ emancipatio nll op̄tē hodie. vt in aut. de her. q̄ ab in
 te. in prin. z. s. nullā. Blo. dicit no. istū. s. non corrigi. qz d̄
 rum loquit q̄ nullū est factū testm: sed testō facto reman
 net d̄tia emancipationis z p̄ie p̄tatis. huic p̄cor. glo. in au
 ten. ex cā. C. de li. p̄te. z in. l. si emancipat. C. de coll. z. l. 30. i
 summa illi? ti. z als in. l. si filius s. de mino. Idē dicit Ro.
 in ti. de bo. pos. d̄tab. In d̄rium sunt oēs glo. q̄ dicit q̄ tñ
 de p̄iun. cū eman. li. est correctus. vt. l. i. in prin. j. de conisi.
 cum emanci. liber. z. l. si vt p̄ponis. de inof. te. z aut. i suc
 cessione. C. de suis z leg. z in aut. de h̄. q̄ ab intel. s. i. j. e. l.
 vlti. Ad declaratōem p̄tatis dubij pone. q. q̄ de facto fuit
 hic: pater filii emancipati instituit: nepotes ex eo in p̄tate
 retentū p̄terit: an testm̄ valeat vel possit dici nullū vel r̄si
 pi p̄ d̄tabu. p̄ nepotē. Blo. ordi. hic vt videtis z q̄ sit nul
 lū. p̄ qua facit ter. in corpore. de h̄. q̄ ab inte. Loquit eim
 tñ cū emancipat? fil? p̄tendit cū ascendētibus vel descen
 dētibus ab auo nō a se. Istū tñ casum q̄ p̄tendit cū descen
 dētibus a se nō rep̄ies in isto ti. qd ḡ non mutat q̄re stare p̄
 h̄ber. d̄rium tenui z teneo: qz in p̄posito ista glo. male d̄i
 cit. z q̄ testm̄ sit aliqd z non possit r̄si. dico de hoc eē cas
 sum de iure. C. de le. her. l. meminim? s. i. vbi dicit filium
 emancipati succedere ad filitudinem suoz. Si ḡ q̄tum ad
 successione nō p̄dit ius sui h̄dis nepos non admittitur.
 ¶ Preterea tex. in corpore. in. s. nullā. dicit exp̄sse nullā
 eē d̄tiam emancipationis z p̄ie p̄tatis ēr quocūqz mō suc
 ceda: nō est ḡ curādū siue sit factū testm̄ siue nō. ¶ Prete
 rea posito q̄ loqueret tñ ab intestato. p̄bo idēz q̄ vnum
 bñficiū dat ex p̄tēplatione alteri? si vñū tollit: tollitur et
 aliud. vt. l. filio. s. mater. de ad. le. Sed cā q̄re dat querela
 vel d̄tabu. vel ius d̄cedi nullū est: qz filio sit iniuria si exh̄
 datur vel p̄terit: z sibi non relinquitur legitima sua. vt. l. pas
 plinia. s. q̄ra. s. de inof. te. sed ille nepos ab intest. nihil d̄z
 h̄ie fm̄ oēs: ḡ p̄ p̄teritōez sibi nulla fit iniuria: ḡ nō pōt d̄i
 cere nullū. vt. s. e. l. si posthum? s. qd vulgo. ¶ Preterea
 ille q̄ decedit itestat? videt relinq̄re venientibus ab intesta
 to. vt. l. p̄ficiunt. de iure codicil. si i ḡ postea relinq̄t exp̄sse
 illud qd videtur tacite relinq̄re decedēs itestat? ex d̄spo
 sitione. l. nō video in quo sit culpādus: z sic q̄tum ad p̄po
 sitione nō teneo istā glo. ¶ Ad gl. d̄rias rñdeo nec eas d̄a
 no. nā fateor q̄ eo casu quo emancipat? pōt rumpe: rūpit
 eo mō quo rūpebat olim. Ita intellige glo. in aut. ex cau
 sa. z. l. si emancipati. cū fi. Sed qdā sunt q̄ olim poterat rum
 pere: hodie non p̄t: vt nepotes ex filio emancipato vt dixi
 s; h̄ p̄t rumpe in mō rūpendi non ē aliqd immutatis. vt i
 d. glo. sed in ti. de p̄iun. cū eman. li. an sit correct? d̄cā in. l. i.
 j. de p̄iun. cū eman. li. ¶ Rñdeo nunc ad glo. q̄ro si iste su
 lius emancipat? readoptet: an noceat nepoti. Blo. dicit q̄
 non. vt. l. i. s. si filii. j. si tab. te. nul. ex. ¶ Sed id hoc vi
 detur. l. nō putauit. s. si q̄s emancipat? j. de d̄ta. z. l. si filio
 s. e. d̄y. dicit intellige glo. q̄n filius readoptat simplr: ses
 si readoptetur in locū patris illi? nepotis. ita no. in. d. s.
 si q̄s filii. fm̄ d̄y. ¶ Sed id hoc videt. l. filio. in prin. s. e.
 So. in filio exheredato in quo non est curandum quō res
 adoptet vt sibi p̄z: s; in filio instituto bñ est d̄tia vt b. Rñ
 qz exheredat? quocūqz iure exclusus est: instituit? vero nisi
 veniat vt su? talr p̄cedat nepotes non excludit. ¶ Res
 deo ad glo. Quero qd si fil? deportat? restituat: an noce
 at nepoti. Blo. q̄ sic vt. j. de d̄tab. l. i. s. si nisi restō p? mor
 tē aut fieret vt in glo. Duo dicit ista glo. primū q̄ restō de
 portati facta in vita aut nocet nepoti. Sed id qd. s. p̄is

me dictū est de arrogatōe que est quedā restitutio. vt. s. e.
 l. filius. in prin. Rñdeo restitutio est in pristinū statū repor
 sitio. vt. l. q̄ si minor. s. restō. s. de mino. z. l. i. C. de sen. pa. z
 sic videt restituit? in locū p̄is merito nepotē excludit: sed
 arrogatio non est directa restō. Sed id hoc videt. j. ad mu
 nici. l. ordine. z qd no. s. de h̄is q̄ no. in fa. l. qd ergo. s. pena
 grauior. z. j. de fal. l. falsus. s. ordine. vbi restituit? non recu
 pat locū quē inuenit plenū. Rñ. hoc est vez nisi ille q̄ oc
 cupat locū succedat in locū p̄imi et eius p̄sonā rēp̄ntet
 vt erat b. sed in d̄ris tenebat locū deportati suo iure. secū
 do dictū est q̄ restitutio p? mortē aut si p̄iudicat nepoti q̄
 iam est h̄s. ¶ Ex quo not. q̄ in integrū restitutio facta a
 p̄incipe non aufert ius alteri? z sic debes limitare. l. i. j. z
 iij. C. de sen. pas. q̄ d̄cunt q̄ restituit? recuperet bona: intelli
 ge que nō sunt in aliūz transfata. facit. l. z si sine. s. sed z q̄
 papi. s. de mino. z. C. de repu. her. l. si. z facit. l. q̄ si minor.
 s. sceuola. s. de mino. ¶ Contra istā glo. oppo. d̄y. de. l. si
 q̄s exheredato. s. sed si p̄. j. ti. i. Sol. ibi loquit in fictione
 postliminij q̄ retrorabit z fingit quē nunq̄ eē captum: s;
 restitutio nō fingit retro: iō non aufert ius alterius. ita d̄i
 cit d̄y. ¶ Induco in ar. ad. q. aliq̄s est exbannit? bonis
 publicatis z restituit? in totū: recuperat ne bona. Breuiter
 p̄ istā glo. h̄es q̄ bona recuperat nisi in aliūz transfata: qz
 tñc non recuperat bona vt hic. z sic h̄es determinatōem. l. i.
 z aliaz. C. de sent. pas. p̄ que recuperat bona. ¶ Induco ad
 q. solēnē aliq̄s fil? naturalis vel spuri? fuit legitimatus
 p? mortē patris: an auferat bona alijs q̄ successerunt ab i
 testato. Certe si eēt legitimat? in vita patris nō eēt dubiū
 q̄ p̄fertur alijs: sed post mortē est dubiū: sed videt q̄ d̄z re
 cupare bona sicut posthum? qui nascitur post mortē. vt. l.
 si q̄s posthumos. s. e. z. l. cū quidā. s. qd d̄z. de acq̄. he. vñ
 videt p̄inde eē ac si eēt reuersus ab hostibus. vt. l. si q̄s ex
 heredato. s. si pater. j. ti. i. ¶ In d̄rium videt ista glo. qz
 legitimatio est qdam restitutio natalib? antiq̄s quib? oēs
 liberi z legitimi nascebatur. vt in aut. q. mo. nat. ef. sui. s. z
 si quidē. z. s. illud. sed h̄ditas alteri quesita p̄ restitutōem
 non tollit vt hic in glo. ḡ zc. ¶ Pro declaratiōe hui? est
 videndū an legitimatio trahat retro. Et videtur q̄ sic: q̄a
 medio tpe fingitur nō fuisse spuriū nec illegitimum. vt. l. si.
 j. de nat. resti. z sic determinauerit qdam. mibi videt q̄ po
 sito q̄ retrorabat tñ ius quesitū alteri nō tollit sicut fictio
 postliminij nō tollit iura alteri q̄sita p̄ vsucapione vel p̄er
 scriptōem nisi p̄ beneficiū restōnis tollatur. vt. l. i. s. ex qui.
 cau. ma. hereditatē vero recuperat. qz donec p̄det an aliq̄s
 reuertat ab hostib? alius non pōt adire. vt. l. nec nos. C. d̄
 capti. vñ reuersus rep̄it bona sua vacātia: sed tenēdo opi.
 alioz. l. q̄ p̄ legitimatōem factā post mortē possit recupa
 re bona quō rñdetur ad incōueniens qd sequeret q̄ ille
 gitimi facerent se post mortem patris legitimari z aufe
 rent bona alijs. Rñ. ad hoc est videndū vtrū q̄n aliq̄s le
 gitimatur alij quoz interest sint citadi. Rñ. q̄nqz pater fa
 cit legitimari filii in vita sua: z tunc alij nō sunt citadi: qz
 hoc principalr tangit patrez qui pōt disponere de bonis
 suis quō vult. vt. l. cū adoptio. s. de adop. ¶ Quis ipse fil?
 petat se legitimari: z tunc si pater hoc d̄sp̄osisset in testam̄
 mēto q̄ voluisset legitimare filii: tunc fil? sine alteri? res
 q̄stōe pōt istā legitimatōne petere. vt in aut. itē si quis.
 C. de na. li. z in corpore vñ sumitur: q̄nqz pater nihil p̄ filio
 d̄sp̄osuit in testō: z tunc in p̄iudicij eozum quib? iā ius
 quesituz est non possit legitimari illis irrequisitis: imo plus
 q̄ requiritur p̄sentus eoz. vt. l. penulti. j. de nata. rest. pos
 set tñ p̄inceps si vellet ēt eis irrequisitis. vt. l. i. in fin. j. de
 nata. re. ¶ Quero an isti casus qui ponūtur in isto. s. p̄ti
 neant ad galli vel ad vell. Rñdetur q̄ ad sniam. l. vell. vt
 innuit tex. Et glo. dicit q̄ p̄tinent ad sniam galli z vellei.
 z istud est vez. gall? n. puidit de h̄is q̄ efficiebant sui post
 mortē testatoris: z isto respectu p̄tineant ad eum. Vellei.
 puidit de oibus casibus p̄ quos primus de medio subdu
 citur z isto respectu p̄tinent ad vellei. ¶ Ultimo ex h̄is q̄
 s. dixi in materia substitutōis pupillaris iduco vñ casuz

nouum. Regula est q̄ pupillo non p̄t substitui nisi sit institutus vel exheredatus. vt. l. ij. circa prin. j. de vul. et pup. Sed ex predictis do casum q̄ p̄t fieri. pone emancipati institui nepotē ex eo in p̄tate retenti p̄tēti et sibi p̄tēti: o substitui pupillariter. dico q̄ v̄t testā et substitutio: q̄ n̄ h̄t est qd̄ repugnet cū talis nepos nō d̄beat institui vt d̄i cū est. d̄icā in materia substitutionis pupillaris.

Hic ponit noua rephensio d̄ gallum circa casum. Casus in terminis p̄ p̄ se et de clarabit ex sequētib̄. d̄ic̄ tex. rediret. sub. moriet̄ ipse fili⁹. ¶ **¶** p̄. et videt̄ q̄ iste casus p̄tēat ad. l. vell. q̄ tex. d̄ic̄ ill̄ viuis s̄ q̄ nepos nascit̄ viuis v̄trisc̄. s̄. auo et p̄e p̄uidit lex vellet. vt. j. e. l. s̄. nunc de lege. ¶ **¶** h̄uī timore glo. tripl̄ exponit sup̄ verbo deinde. tene tertiā expositionem vt exponas illis viuis. i. illo viuo. et sic p̄tinet ad cōsiliū galli. fm̄ duas primas lec. p̄tinet ad primū caput. l. vell. qd̄ est cōtra tex. q̄ d̄ic̄. nā hic casus ad vellet. non p̄tinet. tamē glo. vltima circa finē videtur tenere p̄cedentes quod videt̄ cōtra tex. vt d̄ic̄. sed glo. que est. j. e. l. s̄. si eius. determinat q̄c quid d̄icitur a p̄ncipi. vsq̄ ad. s̄. nūc de lege. p̄tinet ad consiliū galli. v̄t tene d̄ictam sc̄dam expositionem. due prime glo. posse in hoc. s̄. rēdunt ad positōem casus: iō non recitō. ¶ **¶** Quero an iste casus qui ponit̄ hic sit interpretatio et suppletio ad finem galli: vel sit casus filis expressio sicut d̄ictū est in p̄cedenti. s̄. et illam tene. ¶ **¶** Ultimo d̄y. sup̄ hac. l. d̄ic̄ nota. argu. ad q̄ōnem de nepote ex filio spurio. ¶ **¶** D̄ns An. de p̄s̄is d̄ic̄. nescio. v̄t d̄y. voluit trahere istō arg. Ego dico q̄ d̄y. voluit d̄ic̄e sicut filio subducto de medio p̄t institui nepos: ita nepos ex filio spurio q̄ nūc q̄ videt̄ fuisse in medio. Et p̄ hui⁹ declaratione q̄ hic. s̄. loquit̄ q̄n̄ est dubium an fili⁹ sit in medio: hoc est an reuertatur ab hostib̄. pono. q. quam de facto h̄nt. ¶ **¶** Quidam habebat filium spurium et ex eo nepotem quē filiū spurium fecit leḡtimare a q̄dā comite dubitabat an illa leḡtimatio valeret p̄pter quedā que ad p̄sens omitto. p̄pter illud dubium quesuit q̄siliū q̄l̄ter possit testari. ¶ **¶** D̄ic̄ q̄ testat̄ sic talem meū filium mihi herede instituo: et si ipse capere non possit ex aliq̄ causa. tunc instituo herede talem nepotē meum ex eo: ita q̄ ad patrē eius nil possit p̄tinere etiam ex cā vsufructu. et ita ille fecit testamentū si leḡtimatio valeret non est dubiū q̄ testamentū valet et filius est heres. si leḡtimatio non valeret dico q̄ testamentū non valet. et istam formā ponit tex. in. l. ij. C. de heredi. insti. nō ergo uiciatur testamentū ratione forme solū: ergo remanet dubiū an nepos ex filio spurio sit instituib̄: qd̄ querit d̄y. h̄ nec plus d̄ic̄. ¶ **¶** Glo. querit idē in. l. fi. C. de natu. li. In nepote enim ex filio naturali est tex. ibi. In nepote ex spurio querit glo. sa ibidē et glo. antiq̄ ibi nō respondebat. postea fuit facta additio Fran. q̄ d̄ic̄ idem in nepote ex spurio q̄ possit institui. d̄ns Ly. refert d̄ofr. dixisse nepotem non posse institui sed nō est verum vt patet in lect. d̄of. immo reliq̄t sub dubio. ¶ **¶** Hof. disputauit hanc q̄ōnem et determinauit sic. ¶ **¶** Aut iste nepos est magn⁹ et adultus: ita q̄ p̄t esse alis qua merita apud animum: et sic videt̄ ipsius p̄tēplatione institutus et valet institutio. ¶ **¶** Aut erat infans et puus. et tunc videt̄ institutus p̄tēplatione patris sui. non cim̄ alr̄ eū nō tū habebat. vt. l. s̄ si plures. s̄. in arrogato. de vulga. et pupil. et. l. si forte. de castrē. pecu. ¶ **¶** Cū ergo contemplatione filij spurij facta videt̄ institutio non valet: et sic videt̄ institutus fili⁹ p̄ mediam p̄sonā. vt. l. i. C. de natu. li. Spe. in titu. de suc. ab inte. s̄. i. ponit disputatōes Hof. Ja. d̄ bel. disputauit istam. q̄ in ciuitate ista. et eā ponit in. l. i. C. de natu. li. et soluit d̄trarium et determinauit q̄ talis nepos p̄t indistincte institui p̄. l. fi. C. de natu. li. et non p̄hibet nisi filius spurius institui et nō rep̄tur p̄hibitum de alio. facit quod nota. in glo. in aut. qui. mo. na. effi. sui. s̄. si. in fi. p̄ hoc q̄ filius spurij potest a fratre accipere. vt. l. si quis. j. de vulg. et pup. ¶ **¶** Ego reduxi istam. q̄ ad tres casus. p̄mo quando constat q̄ nepotē nō instituit contemplatione filij: vt in testamento facto fm̄ formam quā. s̄. posui. sc̄do q̄n̄ constat q̄ insti-

ruit nepotes contemplatione filij. tertio quādo est dubium. ¶ **¶** Primo casu valeret institutio sine dubio. p̄bo defectus patris ita demum nocet filio in his que ex p̄sona patris descendunt: nō in his que filius aliunde haberet. vt. l. iij. de i. terdic. et rele. sed hic nepos succedit auo ex p̄sona sua ex institutione facta de se non ex persona patris sui: ergo rē. ¶ **¶** Reterea filius deportat⁹ non potest capere sicut spuris et tamē nō nocet nepoti. vt. s̄. p̄ri. s̄. z. l. i. s̄. penulti. j. de cōtratabu. ¶ **¶** Reterea pater hereticus nō nocet filio or thodoro et fideli ex eo nato. vt. l. cognouim⁹. C. de hereti. et aut. idē in nestorianis. ¶ **¶** Reterea culpa patris p̄ quā est exheredatus nō nocet nepoti. vt. l. iij. s̄. si emancipatus de cōtratabu. et. C. de inoffi. te. l. si quis filius. et p̄ d̄y. in. c. nō debet aliquis. extra de regu. iur. libro. vi. et dixi in. l. in suis. s̄. e. ¶ **¶** Reterea macula patris nō nocet filio in his q̄ p̄ filium patrē non acquiruntur. vt. l. diui fratres. et. l. qui cōtra. j. de iurepatro. et. l. querit. j. de bo. liber. sed in casu p̄posito p̄ h̄ic nepotes nō querit patrē. vt patet ex verbis testatoris. ergo macula patris sibi non nocet. ¶ **¶** Reterea quādo testator expresse loquit̄ nō potest videri fraudē cōmittere. vt. l. si quis locuples. j. de manum. te. sed in p̄posito testator expresse dixit q̄ nolebat ad filium aliquid pertinere. ergo rē. Et p̄ hoc respondetur ad ratiōem Hof. qui d̄ic̄ q̄ videtur institutus p̄tēplatione patris: q̄ vbi merita nō p̄cesserunt appet q̄ nō est institutus cōtēplatione patris vt dixi. vel aliter aliquem institui p̄tēplatione alterius potest intelligi dupliciter. p̄mo vt alteri acquiratur et sic illa est prima causa institutōis. vt. l. sed si plures. s̄. in arrogato. j. de vulga. et pupil. sc̄do modo p̄t intelligi contemplatione alterius: hoc est q̄ alius sit occasio remota: vt si p̄pter te habui noticiam cum amico tuo et ei sum effect⁹ amicus et illū instituo. certe licet tu fueris cā remota amicitie et p̄ consequens institutionis: tū p̄pter hoc tibi non acquiratur. vt. l. socium qui. in fi. s̄. p̄ socio. ita in p̄posito filius spurij est causa remota institutōis nepotis non q̄ p̄ hoc sibi filio aliqd̄ acquirat. ¶ **¶** Reterea cōtra Hof. ēi institutōe nō requiritur notitia heredis scripti. vt. l. extraneum. C. de here. insti. licet q̄ habeat notum et dilectum nepotem p̄pter filium nil ad p̄positum: q̄ etiaz incognitus possit institui. ¶ **¶** Cōclude q̄ iste nepos debet habere hereditatem: et ita fuit consultum p̄ omnes magnos doctos. istarum p̄tium sc̄z p̄ d̄nm Jaco. but. et p̄ d̄nm Rai. de sol. quib̄ fuit missa questio decidenda: et ita fuit iudicatum. ¶ **¶** Sc̄dus casus est quādo cōstat q̄ cōtēplatione filij spurij nepotem instituit vt sibi acquiratur. et tū certum est q̄ nō valet. vt. l. i. C. de natu. libe. ¶ **¶** Tertius casus est quādo dubitatur. quicquid dicat Hof. credo q̄ nepos intelligatur institutus noīe sui nō patris. primo p̄ regulam q̄ quis nō p̄sumitur delinquere. vt. l. merito. s̄. p̄ socio. sc̄do p̄ textus in. l. si. in prin. j. de his qui. vt indig. ¶ **¶** Sed q̄ro quid si instituit nepotem simpliciter: nec dixit q̄ ad patrem spurium non puenit aliqd̄: an institutio vicietur saltez in vsufructu qui acquirat patrē p̄ filium quem habet in potestate. Et videtur q̄ vicietur p̄ glo. in. l. i. in fi. s̄. de aucto. tuto. et p̄ glo. sam. in. l. impuberem. s̄. i. j. de sal. determinauit in. l. i. s̄. d̄ aucto. tuto. sed animus meus vadit ad istud q̄ ex eo q̄ vsufructus non potest queri patrē directo nec p̄ obliquum. vt. l. quod conditionis. j. de dona. cau. mor. et. l. i. s̄. j. de vulg. et pupil. q̄ remanet apud nepotē instituti qui h̄z p̄p̄tētatē. d̄icā forte in. l. i. in fi. s̄. de aucto. tu.

Hic incipit tertia pars hui⁹ prime p̄tēti vsq̄ ad. s̄. si eius. ¶ **¶** Et primo ponit ordinatio testamenti generalis quo ad omnes casus specialiter et quo ad personas. sc̄do breuis ordinatio quo ad casus et quo ad personas fm̄ intellectum prime glo. sc̄da ibi atq̄ etiam. Casus in terminis est clarus. ¶ **¶** P̄po. et videtur q̄ suus nō possit institui sub conditione. vt. l. suus quoq̄. in prin. de. j. heredi. insti. So. non potest institui sub conditione que non habet suspendere institutionem ista conditio h̄ non suspen-

dit: vel ibi loquitur in suo iam dato: qui non potest institui sub conditione nasciturus nisi potest institui sub conditione si tamen post natiuitatem eius institutio non suspendatur. vt s. e. l. c. posthumus. r. l. posthuma. sed h. p. natiuitate ei non suspenditur. ergo r. c. **¶** Ppo. q. hec institutio non valet: quia heres non nominatur. vt. l. quotiens. s. heredes. j. de here. institue. r. l. subemus. C. de testa. Sol. licet hic non nominetur: tamen demonstrat aliquo certo signo. s. qui sus nascetur r. hoc sufficit. vt. d. l. quotiens. **¶** Ppo. q. male dicat scruola. nam ipse in primo casu incidit in viciu de quo reprehendit gallum. qz in primo exemplo hic insuffi cienter loquitur quo ad personas. dicit enim de nepote tan ti. dicit Dy. so. patet. Hoc vult dicere q. ex certa scientia dicit. volebat enim loqui generaliter quo ad personas qd patet: quia postea declarauit in secundo casu: et posuit ordinationem generalem quo ad personas r. casus. Ex b colligunt doc. nostri vt dñs An. d. pñs r. dñs Rai. post eum q. appellatione nepotis non continetur p nepos nisi si exprimitur. r. hoc videt hie glo. in si. sul. dum dicit q. prima refertur ad nepotes tm. pro hoc videtur casus. s. e. l. s. idem credendum. Item colligit ex hac. l. tota q. appl latione filij non pñetur nepos etiam in dispositionibus fauorabilibus: quod patet quia filio instituto nepos qui succederet rumpere testamentum nisi etiam ipse esset insti tutus. vt patet a prin. l. vsqz ad. s. nunc de lege. Circa pñ m. dico contrarium q. appellatione nepotis continetur pronepos vel abnepos r. similes. Nam vere quilibet est nepos r. solum additur prepositio vt decernatur primus a secundo r. ab vterio. vt. l. cui eorum. s. penulti. s. de po stulan. vbi tex. declarat. vt. j. de ver. signi. l. nurus. r. l. focer. r. l. generi. r. hic est casus in nostro. s. recte intelligedo. vn de diuidio sic. primo ponitur breuis ordinatio testameti ge neralis quo ad personas. Secundo illud verbum determi nat dicens predictam institutionem esse generalem quo ad casus: tamen poterat esse dubium vtrum possit esse ge neralis quo ad personas perinde ac si vsus esset quibus dam verbis generalibus que dubitationem non habent r. hanc lecturam videtur tenere secunda glo. parua. secunda ibi atqz etiam. r. in versi. cu. atqz etiam. pone casum an ista verba comprehendant omnes casus: r. sic non est nou? ca sus sed expositio predictorum. Non ob. s. e. l. s. idem cre dendum. quia ibi dicit nepotem qui ex filio nascetur meri to non comprehendit p nepotem: quia non nascetur ex eo filio immediate. hic vero instituit p nepotem simpliciter. p batur. s. l. p. r. s. si quis ex certa. Respondeo ad aliud qd dicitur an appellatione filij contineatur nepos. r. dico q. non. vt. s. de testa. tut. l. q. si nepotes. r. l. si quis ita. s. l. e. ti. r. ibi nota. per glo. Et quare appellatione nepotis con tineatur p nepos. Dico q. vnum continetur in alio prop ter identitate nominis: licet cu qda adiectione: r. illa nota q. adijctur causa denotandi ordinem. Et p ista habes arg. in. l. in suis. s. e. r. p hoc glo. in simili. l. in illa. s. pueri. j. d. v bo. signi. sed filius r. nepos sunt nomina pñs extraneas: r. inde est quod dicitur. s. de testa. tut. alio enim nomine r. ad secundum dictum eorum quod ex hac. l. probatur q. nepos continetur appellatione filij. dico q. ipsi dicit ma ius mendacius qd vnq. dixerit homines: quia ista lex no pbat aliquid an appellatione filij contineatur nepos. tñc enim habet locuz quando simpliciter pferitur filius respe ctu certe persone filij. sed ista lex loquitur quando filius fu it institutus nominatim. vt si dico istum filium meuz: quia tunc non est dubium q. ad alium non extenditur. vt nota. glo. in. l. si quis ita. s. l. s. de testa. tut. Examinaui plene in l. liberozum. j. de verbo. signi. **¶** Dodo ad ppositum a cas pte. l. vsqz ad si. nominat certam personam filij nec simpli cter ponitur: r. sic non continetur nepos: sed an filius no dico hic: quia esset vna lectio. dicemus in. l. q. si nepotes. s. de testa. tut. An appellatione auu contineatur auia. Di co q. sic ppter identitatem nois ppter. ll. q. allegauit. s. in identitate nominis: quas nota.

Si eius. Hic incipit quarta pars pme partis in qua ponuntur quedam dubitabiles. q. vsqz ad s. in omnibus. Et primo legaz vsqz ad. s. forstan. Primo ponit vnam questionem. secundo aliam. tertio determinatio nem. secunda ibi: quod querendum. tertia ibi: sed euz testa mentum. In terminis casus est clarus r. patebit ex sequen tibus. **¶** Nota ad illud noli plus sapere q. oportet sape re. de renuncia. c. l. lib. vi. **¶** Nota q. post q. habemus de terminationem. l. non est necesse querere ulterius vnde p cessit. **¶** Ppo. q. talis nepos non rumpat testamentum etiam preteritus. vt. l. si quis filio exheredato. in prin. j. tit. l. r. l. si quis posthumos. s. l. s. c. Sol. breuiter iste posthu mus si non esset exheredatus rumpere testamentum vt h de nepote capto ab hostibus redeunte: secus si ibi decede ret. Item hic decessit prius filius q. nepos: r. sic tempore mortis reperitur tenere locuz primi. vt. l. si quis exhereda tus: secus si filius erat in medio. **¶** Pp. dicitur hic in si ne q. excluditur r. non rumpit. Contra: quia potest rumpe re testamentum non adeundo de iure pretorio. Glo. fate tur q. non rumpit ex causa preteritiōis: sed potest rumpe re non adeundo. vt in prin. glo. magne. Nos habemus hic duas glosas magnas. **¶** Pro declaratiōe primo reuo co in dubium de intellectu versi. quod querendus. Respo deo quidam legunt sic: q. mortuo filio remansit nepos et testator instituit pronepotem ex eo qui natus est apd hos tes viuo patre r. pauo: r. reuersus est mortuo vtroqz: r. sic quod. s. dixi de filio r. nepote dicit hic d. nepote r. p nepo te. r. ista est vera r. clara lect. Alij vt P. r. Joā. habent in ter. nepotem: vel si habent p nepotem dicit q. dictio pro habidat. r. ponit nepotem institutum mortuo iam filio vt in glo. Ista lec. no placet: quia si filius esset mortu? nepos ex eo nasciturus esset posthumus suus tempore testameti r. sic posset institui fm. l. xij. tabulari. nec esset querendum vtrum pñeret ad consilium galli vel vel. **¶** Censio ad se cundam glosam magnam r. reuoco in dubium questionez factam in tex. que non soluitur quo iure testamentum illud sustineatur vel p gallum vel p vellei. Solu. glo. primo ar guit q. no habet locuz pñsio galli. secudo q. no habet lo cuz pñsio vellei. tertio q. vtriusqz ius locuz habeat. quarto ponit opini. r. determinat. quinto respōdet ad argumenta facta in contrarium. secunda ibi: item vellei. cessat. tertia ibi: cō tra vtriusqz. q. rta ibi: sol. quidam dicit. quinta ibi: nec ob. **¶** Examinemus ergo p ptes. prima pars est clara: soluz est necesse q. examinemus illud argumentuz qd incipit itē sus postlimini r. c. quod sic de cloro: lex cornelia fingit cap tum eē mortuum p ambula hora captiuitatis. vt. l. lex corni. j. de vul. r. pupil. r. l. lege cornelia. s. de testa. Cum g. finga tur mortu? statim cu capis fingitur natus: qz alr no potest mori: r. sic non pñet ad gallum. Ex hac pte hēs q. pñsio galli non hz locuz in eo q. nascit post mortem vtriusqz. **¶** Censio ad scōaz ptem r. ista est clara. Ex hac pte habes ex quibus casib? loquit. l. vellei. qd Dy. reprehendit in primo dicto: r. quali itelligat dca. j. e. l. s. nunc d. lege. **¶** Censio ad tertiam ptem que filr clara est: r. ideo vide p te. **¶** Censio ad quartā ptem quam vide r. no. r. oia q. appo nunt vsqz ad. s. nunc de lege. pñent ad pñsium galli. Ex q. patet q. multe opi. posite in pcedenti glo. r. etiam in sequē ti no sunt vere. **¶** Itē ibi vbi glo. dicit pater mortu? est vi uere auo r. sequit r. hoc pñenti die nepos mortu? est vere. r. hoc in quibusda libris deficit: r. hñ quia nil est dicef: me lius diceret r. hoc pñenti nepos nat? est vere: hñ fice potest dici no nat? cum sit apud hostes. Item tbi dñ dicit. Itē r. put habes nepotē: habet locuz gall? in eo inspecto q. na scitur post mortē testatis nepos r. c. Istud pcedit fm opi. Jo. r. P. i. quam. s. in pcedenti glo. reprobaui: qz tunc tal posthumus pot institui fm. l. xij. ta. nec ē necessaria pñsio galli. Pretea dic Dy. q. gall? puidit i eo q. fec testm viuo filio: hñ hñ casu testm eet factu p mortē filij: r. non habe ret locuz pñsio galli. no est ergo bona ista lra q. habemus in tex. nepotē. **¶** Censio ad quintam ptem r. indeo primo

ad primū q̄ lz vere viuo auo sit nat⁹ tamē illud nō inspici
tur: qz tūc erat apud hostes & sic seru⁹: & sic p̄ nihilo repu
tatur. vt. l. quod attinet. j. de reg. iur. inspiciē ergo tps quo
post mortē redijt: & sic ptinet ad gallū. Sed huic obstat se
cūdū argumentū qd̄ pbat filiū fingi natū prima hora cap
tuitatis p. l. corneliā: sicut fingit mortu⁹. Ad quod respō
det nota. vere fictio nō pōt fingere illud qd̄ est impossibilis
le de natura. vt. l. si pater. in si. s. de adop. z. l. q̄ ad certum.
s. loca. sed impossibile est eū qui erat in vētre eē natum: an
te q̄ non fingit p. l. corneliā. sed ille qui erat nat⁹ bñ pos
test fingi mortu⁹: qz erat possibile. hoc vult dicere gl. vide
eaz. hoc aut̄ an fictio possit fingere impossibile & qualr dī
xi in. l. si is q̄ p emptore. de vsucapio. ¶ Procedo in glo.
nos loqm̄ur in capto ab hostibus redeūte si redijt habet
locū fictio postliminiij vt sp̄ fingatur fuisse in ciuitate: ergo
fingitur nat⁹ viuo p̄re & auo: & sic non habet locū gallus.
So. dicit glo. in nato apud hostes reuerso habet locū fi
ctio postliminiij qm̄ redijt cum patre vel m̄re: als secus. sed
hic cū neutro redijt. ergo rē. Et istud nō est veruz in eo q̄
tēpore quo fuit captus erat in vētre conceptus & nat⁹. vt. l. i.
s. de capri. z. s. ex qui. cau. ma. l. ab hostib⁹. s. in omnibus.
& ibi no. & pbatur hoc. s. & sic videt non spectare ad p̄silij
um galli. ¶ In glo. r̄ndet aliter fm̄ veritate incipit esse suus
post mortē qm̄ redijt fm̄ hanc ptinet ad gallum q̄ sufficit
ad p̄firmationē testamētī: non ergo debem⁹ inspicere ficti
onem. vt. s. e. l. filio. ¶ Vel dicas q̄ si pater & auus mortuus
est tēpore quo vsuebāt: qz extrema fictionis nō repliuntur ha
bilis. vt dicit in. d. l. si is qui p emp. z. l. sciendū. z. l. deniqz.
s. ex qui. cau. ma. vbi dicit. sed fingit nasci su⁹ post mortem.
¶ Sequit̄ in glo. Item pōt esse q̄ vere decessit p⁹ mor
tem patris & auī rē. sup̄ illud decessit. dic vacat: & dic nat⁹
sit als nihil est dicere. ¶ Sed p̄ predicta opp. p̄silium gal
li. habet locū in eo qui nascit̄ post mortē infra decē mēses:
sed possibile est q̄ redijt ille ab hostib⁹ post mortē p̄ plus
res annos: & sic nō ptinebit ad p̄silium galli. Solum ptinet
ad p̄silium galli suppletū p̄ sceuolam. s. in. s. instituens. in
oī casu quo natus post mortem efficeret suus. ¶ Ultimo
glo. no. ex isto. s. q̄ ius galli appellat̄ ius antiquū. lex vel
leia appellatur ius nouū. & facit ad intellectū. l. si. j. d̄ regu
la cato. que nō habet locū ad. ll. nouas. ¶ Itē ad intellectū
l. i. s. de p̄di. ex. l. que hz locum. in. l. noua. Facit et̄ iste. s. ad
q̄. in pluribus ptibus iur̄ repitur casus in quo certum est
actōem p̄petere: sed dubitat̄ que. Certe eo casu non cogit̄
actor expr̄mere. sufficit eim̄ liquere iudici q̄ p̄petat actio
vt hic. Et p̄ hoc est regula qm̄ q̄libet ps dubitatis rēdit
ad eundē finē non est curādū de illa dubitatis. vt. l. q̄ si
dubitet. j. de acq. here. & ibi dicit. z. l. de statu. s. ti. i.

Hic ponuntur alie dubitabiles. q̄. Et p̄
Sorsitan. mo loquit̄ in p̄nepote nato post mortē nes
potis auī & pauī sui vsqz ibi ḡ. ibi in p̄nepote nato apud
hostes viuo patre suo q̄ tū redijt post mortē p̄ris & pauī
vsqz ibi atqz. ibi de eo q̄ adoptat⁹ est existēs apud hostes
qui p⁹ mortē oīum reuertit̄ vsqz ad. s. in oībus. Ex qua di
uisione hēs vey casum hui⁹. s. ¶ In prima pte gl. ponit
casum clare quā vide. dicit̄ tex. z. h. als deest dicitio si. & tūc
l̄ra est plana. als est dicitio si. tunc expone et̄ p̄ certe. cum
sp̄ vna p̄iunctio possit poni p̄ alia qm̄ expedit. vt. l. eas cas
& ibi no. de p̄di. & demon. ¶ Venio ad scd̄am ptem. q̄daz
hūt in text. mortuo p̄re deinde auo nascat̄. & hec est bona
l̄ra fm̄ quā posui casum & diuisi l̄ram. Alij hūt in his q̄ vi
uo patre deinde auo nascat̄ rē. & tunc iste. s. dz diuidi i du
as ptes. scd̄a ibi: atqz si eo. & in tota prima pte poneretur
iste casus quē dixi poni in. d. ver. ḡ et̄ p̄nepos. nec ibi est
set nouus casus: s̄ conclusio ad primū casum. ¶ Oppo. q̄
iste casus nō ptineat ad gallum. R̄ndeo dicit̄ quidā p̄re
re ad. l. vell. qd̄ est d̄ id qd̄ determinatū est. s. pri. s. in glo.
magna. qz q̄cquid dī vsqz ad. s. nūc de lege. ptinet ad gal
lū. dico ḡ q̄ verū. ergo. debeat intelligi de p̄nepote nato
viuo p̄re apud hostes reuerso p⁹ mortē oīum. Ad similitu

dinē galli. & ista posset sustineri. ¶ Opp. ad. s. istū & videt̄
q̄ iste p̄nepos nō possit succedere: qz nō fuit institutus.
So. intellige q̄ nepos decessit prius q̄ fili⁹. vt dicit̄ in d̄.
nā & si fili⁹. s. e. & sic nō tenuit locum sui vel als. ¶ Opp.
q̄ iste p̄nepos nō possit succedere: qz nepos pater est⁹ fū
it p̄teritus. Sol. intelligo istum p̄teritū decessisse anteq̄ fi
lius. vt. s. e. s. idē credēdū. ver. nā et̄ fili⁹. & ibi declarat̄
iste tex. ¶ Opp. hic dī adoptatus succedit. s̄ variata cō
ditione instituti variat̄ instō. vt. l. si alienum. s. in extrane
is. j. de here. insti. So. ibi variat̄ p̄ditio instituti de capax
ce in nō capace. hic de capace vni⁹ p̄ditionis in capace
alteri⁹ p̄ditōis. ¶ Sed p̄ hoc opp. s. e. l. s. & qd̄ si tū. vbi
si filius emancipat̄ institutio viciat̄. So. ibi ideo qz subti
tutus erat su⁹: & sic fuit ibi facta substō in suitate magi q̄
in hereditate vt ibi dicit̄. ¶ Oppo. fm̄ d̄y. qz et̄ in extrā
neo variatio tps nō nocet. vt. l. sed si in p̄ditōe. s. solemus
de here. insti. Sol. ibi p̄tingit variatio in tēpore medio q̄
nō nocet: hic in ea que p̄tingit tēpore mortis vel adite he
ditatis. ¶ Oppo. ego tenui q̄ iste fuit adoptat⁹ existens
apud hostes. Cōtra absens adoptari nō pōt. vt. l. p⁹ mor
tem. in si. s. de adop. So. dicas q̄ fuit adoptat⁹ hic per re
scriptū principis h̄ expresse p̄cedētis. qua eim̄ rōne pōt si
eri legatum rei que est apud hostes. vt. l. id qd̄. j. de leg. l.
eadē rōne pōt fieri adoptio p̄ncipe p̄mittēte. p̄ hoc. C. s̄
emancipat̄. l. l. inbemus. ¶ Quero iurta p̄dicta dñs impar
ter p̄ cōi p̄sij q̄ possim ego meiqz descendētēs quos cō
tingit esse leguz doctores legitimare scholares auditorij
nostri quos p̄tingeret eē illegitime natos ex quocūqz cō
plexu nepharo vel illicito. ¶ Quero vtrū pater tal̄ scho
laris possit a me petere p̄ p̄curatorem vt filiū suum legitī
mē. Et sic querit̄ an hoc possit fieri in absentia p̄ris: & idē
quero de filio. Et videt̄ q̄ nō. vt. d. l. inbemus. C. de emā
ci. libe. z. l. post mortē. in si. s. de adop. z. C. de his qui ve
eta. impe. l. oēs. ¶ Pro hoc. C. de manu. vin. l. nec mulierem.
Cōtrariū credo q̄ tā ex pte p̄ris q̄ ex pte filij possit fieri p̄
p̄curatorem. p̄mo p̄ regulam. l. i. s. vsus. s. de p̄cura. secun
do p̄ aliam regulā rescriptū pōt impetrari a quocūqz & nō
refert a quo. vt. l. vniuersas. C. de p̄ci. imp. offe. s̄ lex dicit̄
q̄ ista legitimatio sit p̄ impetratōem p̄uilegij seu rescripti
ti factā fm̄ illam formā. vt in aut̄. q̄ mo. na. effi. le. s. si quis
ergo. in gl. q̄ incipit qualr fiat zc. coll. vi. Item pbat̄ p̄ au
ten. itē si quis. C. de natu. li. vbi sufficit q̄ filius oīdat vor
luntatē patris: nec est necesse q̄ p̄ sit p̄sens. Item ex par
te filij nō requirit̄ q̄ sit p̄sens: sed sufficit q̄ ratum habeat
vt in aut̄. qui. mo. na. effi. sui. s. si q̄s igr̄ naturalis. z. s. gene
raliter. coll. vij. Ad p̄traria r̄ndeo. ¶ Non ob. l. inbemus. z. l.
post mortē. z. l. nec mulierē. qz in legitimatōne pater nil oī
sp̄suit sed p̄ncipi vel h̄nti auctoritates ab eo disponenti
p̄sentit. nō eim̄ ipse pater legitimat sed principis auctori
tas. Leges d̄re loquunt̄ qm̄ pater ipse disposuit: s̄ aucto
ritate iudicis. vt in eis: qz pater emancipat̄ vel absoluit filiū
um: & iudex auctorat̄. Item pater adoptat. ¶ Itē dñs manu
mittit. Et p̄dicta cū nō sint in administratōe p̄monij non
pōt fieri p̄ p̄curatōrē. vt. glo. in. l. nec mulierem. s. alle. Ad
l. oēs. C. de his q̄ ve. eta. impe. r̄n. q̄ ibi requirit̄ p̄sentia p̄
sone ad cognitōem q̄ sine ea fieri nō pōt. sed h̄ nō requirit̄
ad cognitōem sed ad executōem: ḡ pōt fieri in absentia pa
tris. vt. l. suum quoqz. s. publice. s. de p̄cur. Et ex hoc pōt
colligi determinatio illi⁹. q. an filiatio spiritalis seu p̄pa
ternitatis possit d̄bi p̄ p̄curatōrē. Et videt̄ q̄ non: qz ipse
p̄ sp̄ialis aliqd̄ disponit: & aliquid agit nō simpl̄ p̄sentit
ḡ videt̄ q̄ requirat̄ p̄sentia sua. vt. l. p⁹ mortē. in si. s. de ad
op̄t. & ita dicunt canoniste. Bar.

Hec est q̄nta & vltima ps hui⁹ prime
In omnibus. ptis in qua ponunt tres regule ḡnā
les circa p̄silium galli & est clara. ¶ Opp. hoc qd̄ dī q̄ d̄
bet institui fili⁹ est d̄ p̄silium galli q̄ de instōne filij non se
cit mentōem. So. glo. in prin. l. dicit q̄ galli posuit p̄stā
ti q̄ filius institueret. ego dixi vobis q̄ dz institui exp̄sse

vel tacite. exheredari autē non pōt: qz exheredare p' mor-
 te suam. vt hic. ¶ **Opp.** j. e. l. in fi. Glo. sol. q' verbū dūta-
 rat tollit d'rium: qz loquit de filio p'imi grad'. ¶ **Opp.** r
 videt q' fili' p'terit' non rumpit ipso iure: sed venit p' p'tra-
 tabu. vt. C. e. l. maximū. r. j. de d' tabu. p' totū. r. j. e. l. fi. Sol.
 glo. ibi in emācipato p'terito: hic in suo. ¶ **Opp.** et q' emā-
 cipat' p'teritus rumpit ipso iure. vt. C. e. aut. non l3. r. i cor-
 pore. vt cū de ap. cog. s. aliud. Huius timore glo. variant.
 Hā quidā dicunt q' in p'teritōe filij emancipati nil est im-
 mutati. vt no. C. e. aut. ex causa. r. l. maximū. r. l. filium. s. d'
 mino. r. b. r. alibi. Glo. tenet d'rium in aut. de h' r. fal. s. ex-
 heredatos. vbi d' q' in emancipato d3 inseri cā: als testm'
 esset nullū ipso iure. idē tenebat Azo in sum. de inof. testa.
 s. effectus. r. in ti. de li. p' te. s. est aut effectus. Jdēt3 Dyn.
 in distinctōe magna quā ponit in fi. huius. l. r. l. y. in aut.
 ex cā. hoc puto v'z q' cā in emancipati exhereditatōe nō
 ponat' ipso iure sit nullū: qz tex. in corpore. vt cū de ap. cog.
 glo. loquit' tam in filio suo q' in emācipato. ¶ **Opp.** di-
 citur hic q' exhereditatio filij non valet post mortē. Cōtra. qā
 non exheredat' post mortē sed simplr. Sol. ista exheredita-
 tio non pōt fieri simplr: qz cum institutio de nepote fiat si
 nascitur post mortē filij non pōt p' aditionē ei' p'firmari ex
 h' d'atio si nascit' filio viuo g' non valz. vt. l. si ita. in fi. s. e.
 ¶ **Opp.** q' in filio q' ē apud hostes sit necessaria exhereditatio
 vt. l. si q's exhereditato. s. sed si pater. j. ti. i. So. illud est verū si
 rediret: s3 hic non redit. ¶ **Opp.** q' et nepos r' p'nepos
 debeant exheredari. vt. j. ti. l. posthumoz. Sol. inspecto
 p'nti statu q' alius p'cedit eos nō est necesse q' exhereden-
 tur: ita loquit' b. s3 inspecto eo qd' euenire pōt. l. q' fili' p'ri-
 mi grad' aū decedat r' sequens incipiat tenere locū p'imi ē
 necessaria exhereditatio vt in d'rio. p'bat. s. e. l. s. idēz cre-
 dendū. ver. sed si filius.

Nunc de lege. Hic incipit scda ps principalis ler-
 durat vsq' ad. s. ille casus. Et diuidit' in tres ptes pncipa-
 les. p'imo d'riuat se r' ponit mentē vtriusq' capitū. l. vell.
 scdo declarat p'imi caput. tertio declarat scdm. scda ibi: r'
 videt. tertia ibi: et si parente. Et scda subdividitur in qnq'
 p'iculas. P'imo ponit mentē capitū. l. vellei. scdo illud
 declarat ponendo exempla. tertio ostēdit qd' addat. l. vellei.
 ad illud qd' erat p'isum p. l. xij. tabu. q' rto p'bat dicit' per
 eā. l. mentem vellei. esse verā p' rōnem. q'nto p'bat esse verā
 p' verba. l. vellei. scda ibi: g' tertia ibi: nō solum. q' rta ibi: qd'
 enim. q'nta ibi: nam est. ¶ **Tex.** in ver. g' filium. dat duas
 lec. tene primā p' vera. ¶ **In** ter. ibi nō solum. format cas-
 sum. dicit iuriscō. videtur q' l. vellei. fuit nobis d' v'eto
 qz p. l. xij. tabu. ille qui nascit' su' pōt institui. Ad hoc r'ndit
 iuriscōsul' p. l. xij. tabu. pōt institui posthum' qui cēt suus
 si tpe testamēti nasceret. dicit hoc addit. l. vell. vt si mortuo
 filio vel viuo filio r' nascitur posthum' mortuo patre: sit' i
 titui possit. ¶ **In** ter. ibi nō sic qd' poterat fieri p. l. xij. tabu.
 ¶ **Item** ibi viuo p'ie sui p'is qui quo ad eū est auus.
 dicit tex. si nascat' nepos institui' in vita filij: tē tū cū nascit'
 erat mortu' filius fm vna lec. r' hoc non licebat aū. l. vellei.
 qui tēpore testamēti nō erat institutus su'. Jbi quod eim
 r' forma casum addit. l. vell. q' q' est suus tēpore testamēti
 possit institui. ¶ **Circa** p'imi quero in q'bus puidit. l. vell.
 Glo. ibi dicit optime vt p3 in ea. Alia glo. s. e. s. si eius. in
 gl. sup verbo quod querēduz. r3 q' etiā p'imi caput. l. vell.
 habeat locū etiā si nepos nascit' viuo patre r' auo. quod
 d'p. ibi r'phendit r' ēt secunda glo. magna illi'. s. in princ.
 illud non tenet: sed d'cordat huic glo. Illa aūt opti. p'cessit
 ex quadā opti. Azo. r' Hug. quā recitabo in ver. non solum
 q' dicebat q' in p'imo capite. l. vell. d'inetur mēs secūdi ca-
 pitū: quod nō est v'z. vt. j. dicam. Jtē aduertendū est q' p'
 mūm mēbzū p'imi capitū. l. vell. quo cauetur q' nepos na-
 sciturus possit institui filio tunc mortuo nō fuit necesse. b'
 enim erat p'isum p. l. xij. tabu. cū tempore testamēti talis
 nepos nasciturus erat su'. vt insti. de le. s. posthum'. r' de
 bo. pos. s. posthumo. ¶ **Genio** ad tertiā ptem r' pma eius

p'icula clara est. ¶ **Genio** ad v. g. b sup vbo nascat' ē du-
 plex lec. tene primā q' clara est. Glide glo. r' d'it pma a scda
 qz s3 primā loq'itur d' filio r' d' nepote. s3 aliā loquit' i filio r'
 p'nepote. ¶ **Opp.** hic non dicit q' filius fuit institutus: g'
 testamentum est nullū. So. semp p'supponas esse filium v'
 stitutum fm glo. quod intelligitur vt dicit. s. e. l. i. in prin.
 ¶ **Genio** ad ver. nō solum. Et op. q' hic est mala grāma-
 tica. nā relatiuum r' antecedēs reguntur ab eodem verbo
 p'tra. l. plautius. de aur. r' arg. le. Hui' timore dicit' glof. q'
 hic non debet eē dicitō qui. vel si habes q'. subaudit' glo. v'
 num aliud verbū: r' sic relatiuum r' antecedens ab eodem
 verbo nō reguntur. vt in glo. ¶ **Secūdo** op. fm hoc p'mū
 caput. l. vell. d'inet duo. s. quādo nepos instituit' r' nascitur
 filio emancipato iam mortuo. Jtem quādo instituit' eo vi-
 uo r' nascit' filio mortuo: r' sic deberēt dicit' tria capita. l. vel-
 lei. Huius timore dicit' Azo q' p'mum caput. l. vell. d'inet
 vnum casum exp'ssum. s. quādo testamētū sit filio iā mor-
 tuo: r' illud p' interpretationem extenditur ad casum quādo
 testamētū sit filio viuo. vide glo. hanc opti. posuit Azo in
 summa de li. p' te. que opti. nō est vera. nā si respicis tex. in v'
 fi. nā r' si ita. vbi ponunt' verba. l. vell. exp'sse p'mittit' q' pos-
 sit institui ois qui futurus erat su'. non ergo requirebatur
 q' nascitur' suus est tpe testamēti. r' hoc declarat' in p'n.
 huius. s. r' in hoc ver. si eim. l. vell. de nouo p'ncipalr hoc
 induxisset de nihilo nobis seruiisset. nam p. l. xij. tabu. l'
 cebat talē posthumū institui qui tpe testamēti nasciturus
 erat suus. Duo ergo d'inet nec p' hoc debent dici duo ca-
 pita: qz sub eadem conceptione verborū illa duo cōplecti
 tur. vt p3 in ver. nam r' si ita. ¶ **Opp.** r' videtur q' iste tex. si
 b'ip'si d'icat. nam p' dicit de eo qui nascitur' esset suus: po-
 stea dicit q' loquit' de nepote: qui nascit' viuo patre: sed si
 viuo patre nascit' non nascitur suus: ergo non p'inet ad. l.
 vell. Huius timore hic tex. legit' diuersimode. p'imo vt ex-
 ponat' viuo patre. s. sui patris q' est auus quo ad eū: r' ista
 est vera quā tenui legendo l'ram. Alj vt Azo r' Hug. ex-
 ponunt viuo patre. s. ipsius nepotis. r' hoc ponit glo. mag'
 hic posita r' sequēs glo. puula sup verbo patre. r' alia' glof'
 sa magna in ver. nam r' si. r' ad d'riuz quod fit: ergo iuriscō
 sultus est sibi p' rarius R'ndet non est verum. nā in p' capi-
 te continet' scdm caput in sentētia: r' sic facit' hic mentōem
 de scdo capite. l. vell. r' fm opti. istā ibi ēt si parente. non erit
 s. sed opti. hec reprobat' p' d'p. qz si p'imum caput contū-
 neret scdm frustra scdm fuisz factū. r' sic vell. r'phendere
 de sup'suitate. ¶ **Preterea** hec lec. non p'cedit sine violē-
 tia. Loquit' n. hic tex. de eo qui nascitur suus. Jdeo tene
 primā q' ibi etiā si p'ente sit. s. r' exponat' ibi scdm caput
 l. vell. ¶ **Genio** ad ver. quid eim rē. In quo sic forma cas-
 sum. ¶ **Quero** qd' mouit vell. ad b' statuendū. R'ndet q'
 fm. l. xij. tabula. debebat inspic' tps testamēti: v'z posthu-
 mus q' instituebat' nasciturus erat suus. qd' vell. visum est
 nō esse equum. Ad quid. n. debet inspic' tps testamēti cuz
 sufficit inspic' tps quo nascitur. b. d. ¶ **Sed** op. in heredit'
 institutiōe debet inspic' tps testamēti. vt. l. si alienū. s. in e'
 neis. j. de here. insti. So. ibi in institutiōe pura istud est ver-
 rum: in instōne p'ditionali istud nō est necesse. vt. j. d' re. cas-
 tho. l. penul. Vel alr fateor q' debet inspic' regulr tps tes-
 tamēti: r' qz illud inspiciendo testamētū nō valebat: qā
 posthumus alien' non poterat institui: id' puidit vell. vt
 hoc casu posthum' alienus possit institui: r' sic vtroq' tpe
 inspecto testamētū valet: s3 variet' p'ditto posthumū insti-
 tutū. ¶ **Genio** ad ver. nam r' si ita. vbi exponē nam r' si p'
 certe. ¶ **Opp.** hic dicit' ois virilis sexus. Contra qz etiā
 posthuma rumpet testamētū. vt. l. posthuma. s. eo. r' ideo
 gall' in p'isone sua fecit mentionem de nepote r' nepte:
 vt hac. l. in prin. So. glo. r'ndet. expone omnis virilis sex'
 faciens testamētū: r' sic illa verba referunt' ad testamētuz
 non ad institutum. In muliere. n. nō est necessaria p'uisio
 huius. l. qz huius p'teritio p' exhereditatōe habet. vt insti. d'
 exhere. libe. s. mater. Vel expone ois virilis sexus. i. omnis
 natus ex virili sexu. ¶ **Opp.** C. e. aut. l3. r' in corpore. vt

est d' appel. cog. s. aliud quoq; caplm. So. fateor q' hodie in p'teritoe matris est immutatum q' in ea debet inseri ca: alr testamētū ipso iure est nullū. hoc tenet Dy. in distinctiōe magna quā ponit sup ista. l. Sum expedit' de glosa. ¶ Quero vtrū p' legitimatōem aliq's nepos possit effici suus post mortē filij. Rñ. q' sic. vt. C. de adop. l. q' si adop'tiones. s. non solū. facit. C. de na. li. aut. item si q's. vbi mor tuo patre pōt filius legitimari eadem ratione nepos ex filio. ¶ Sed quero quare sciuola qui omnes casus puidit non fecit mentionem de isto casu legitimatōis. Respondeo q' iste casus nō poterat ptingere nisi pncipe mediāte. z sic videtur quodammodo impossibile. vt. l. apud iul. i. fi. j. de le. i. ideo de hoc nō fecit. l. vt. l. nā ad ea. s. de le. Fa teor tamen q' iste modus legitimandi p' pncipem erat cognitus isto tpe. vt. l. qui in puincia. de ri. nup. Alij modi legitimandi erāt incogniti. sed sunt introducti p' iura. C. i. ti. de natu. libe. z in aut. qui. mo. na. effi. sui. z qui. mo. nat. ef. legi. De quib' cum nō essent cogniti isto tpe si sciuola mentionem nō fecit sibi imputandum non est. Qd' hic dicitur etiā inducitur p' Dy. in arg. ad imbreuiaturam reptaz in pthocollo quod plene declarauit. s. e. l. s. idem credendum. dic vt ibi.

Etiā si parente. Quidam dicunt q' h non debet esse. s. Alij faciunt istum. s. z bene. vt in pcedentibus dixi. z incipit h' tertia ps secun de p'ris: in qua iuriscōsultus psequitur scdm caput. l. vell. vsq; ad. s. ille casus. Et diuidit in duas ptes pncipales. Primo declarat intellectum scdi capitis. l. vell. secundo illud extendit ad nouū casum. secunda ibi: in. s. videndum. Prosequor modo istam primā ptem que subdividitur in quattuor ptes. primo ponit mentem. l. vellei. secundo illaz declarat per exempla. tertio commendat. l. z ponit eius vba declarando ad quos casus porrigitur. quarto tollit vnam dubitationem circa pmissa. secunda ibi: z ita interp tandum. tertia ibi: z bene. quarta ibi: nec solum. ¶ Pponitur q' hic casus fuerit p'ensus. s. proximo. s. ibi z si viuo patre zc. Solu. quidam fatentur: quod reprobaui z ibi debet exponi viuo patre scz sui patris. ¶ Ppo. ad secundam partem dicitur hic ita interpretandum. Contra quia illud comprehenditur ex verbis. l. non ergo est necessaria interpretatio. Solu. hic sumitur interpretatio i. declaratio. simile in. l. i. s. qui operas. j. ad terculā. z. s. de origi. iur. l. i. ¶ Pponi. j. e. s. ille casus. Solu. hic in nepote qui tempore testamenti erat natus: ibi non. ¶ Ulti mo oppo. s. e. l. in prin. vbi non est q' sit institutus vel ex heredatus. So. vt dixi in. s. idem credendum. in fi. ¶ Pzo d' claratione quero quid de prole descendenti ex filio naturali vel bastardo: an ipse vel geniti eius habeant instituti: z si non sit an in aliquo rumpatur testamentum. Et dico domini q' licet in aliquo ab intestato succedant. vt auten. licet. C. de natu. libe. tamen facto testamento aliquid petere non possunt. vt est glo. nota. in. l. i. in prin. in secunda gl. j. de contratabu. ¶ Venio ad ver. z bene. ¶ Ppo. vi uens non habet heredem. vt. l. i. s. de actio. vel here. ven. z. l. i. j. p' herede. ergo aliquo viuo quis non potest desine re esse suus heres. Rñ. filij sui dicuntur sui heredes etiāz in vita patris sicut in vita patris dicuntur dñi. vt. l. in suis. s. e. idem enim est heres quod dñs. dicitur enim ab heros quod est dñs. facit. j. de here. institu. l. his verbis. in pnci. ¶ Quero ergo conceditur aliquid ticio z suis heredib' vtrū ista verba suis heredibus debeāt intelligi de filijs tñi: quod videtur p' casum huius. l. vbi dicitur si quis ex suis heredibus: quod ad eos tñi qui tenent primum locū refertur. In p'rarium videtur q' etiāz heredes quoslibet extraneos alterius appellamus suos heredes. vt. C. de leg. l. in annalibus. de ver. sig. l. sciendum. Circa quod dicit q' illa verba suis heredibus referuntur ad tempus vite ei' de quo loquimur: z tunc semper intelligitur d' illis liberis qui tenent primum locum vt hic. nam in vita nō habet q's heredem vt dicitur est. q'q' illa verba referuntur post mortē

eiusdē d' q' loquimur: z tunc q'q' illa verba pferunt circa illud quod de sui natura non trāsit: nisi ad filios vt in seu do. z tunc debet intelligi suos heredes. i. filios. vt. r. col. s. succ. seu. c. i. z no. in. l. ex facto. s. si. ad trebel. z p' Dy. in. l. in p'entionibus. de ver. signi. licet. De. z Ja. de ra. aliter d' cāt z male in quadā. q. quam. Ep. ponit in. l. liberti libertez. C. de ope. liber. Si vero illa vba referunt ad rem que de sui natura transire pōt ad quoslibet h'ides. tunc q'q' illa verba exprimunt a recipiente: q'q' a pcedente. p' casu intelligitur ēt d' heredibus extraneis. vt. l. stipulatio ista. s. si quis ita. de ver. ob. facit. s. de pba. l. si pactum. cū filij bus. Scdo casu qñ a pcedente: vtrū testator vel al' cō cedens: tunc si quidē intelligendo vniuersalr de h'edibus resultaret iniquitas: z p'ra mentem pcedentis: z tunc as sumim' heredibus. i. liberis. vt. l. ex facto. s. si. ad trebel. Si vero illa iniquitas nō resultaret stat p'prie vt omis h'ides comprehendant etiā extranei. vt. l. in annalibus. C. de leg. z d. l. sciendum. de ver. sig. Sed dices q' l. in annalib' est cō tra hanc d'istinctōem. nā ibi loquitur in legato annuo qd' de sui natura nō trāsit ad heredē: q' deberet intelligi d' heredibus. i. filijs. Rñdeo verba mea dicit aut illa vba p' ferunt sup re de sui natura transmissibili ad h'ides vel nō in. l. in annalib'. res q' legat' vel p'ritas de sui natura erat transmissibilis ad heredes s'z transmissiōem impediebat cō ditio que ē in legato annuo nō natura rei legatē vere: q' p' fert sup re de sui natura transmissibili ad h'ides. ¶ Que ro iuxta predicta testator instituit filium hoc mō z ei substituit si decesserit sine liberis deueniat in ticio z eius heredes. quero vtrū h'ides extranei dicit ticio admittant ad fideicommissum. Videtur q' sic. vt. d. l. in annalib'. C. de leg. In p'rarium videt q' debeat intelligi de filijs: q' als res sultaret iniquitas z p'ra mentem testatoris. sicut eim p'dilex rit filium viui ticio: ita h'ides filij p'dilex rit ultra h'ides ticio maxime si ptingerz q' h'ides filij essent d' agnatōe testa toris: h'ides ticio eēt extranei: quod nō est p'sumēdū testatorem voluisse. ar. j. de p'di. z demon. l. publi'. in fi. z iō hoc casu intelligit substitutus ticio z eius h'ides. i. filij. Et ita videt sentire Ricc. mal. in quadā sua disputaōe. Ex h' appet solu. q. quam faciebā. s. e. s. quidam recte. q' si testator dicit substituo ticiū z eius filios z h'ides sui rigores vborum deberet intelligi filios tantū vel h'ides tantū. nā hec copulatiua cadit inter duo adiectiua: nec p'et respectū vni' substituti: q' zc. vt. l. ea tñ adiectio. j. de le. iij. hoc tamē est vey nisi resultaret sensus incōgruus z p'ra mentem testa toris vt dixi. ¶ Quero istis casibus in q'bus dixi compre hendit heredes extraneos: an intelligat' de primo herede tñi: an de omnibus in infinitum. Quidam dicunt aut dñi xi tibi tuoz h'idi. z intelligat' d' primo. vt. l. antiquitas. C. de usufruc. Aut dixi tibi tuisq; heredibus: z intelligitur omnes. vt. l. sciendum. de vbo. signi. hec distinctio videtur d' l. si pluribus. j. de le. iij. z. j. de lega. iij. l. si plures. vbi nō est differentia vtrum nomen heredis p'ferat' in singulari aut i plurali. dic g' aut hec appellatio adijcitur circa rem que de sui natura ad heredē non transit. z tunc de primo intelligi tur. vt dicta. l. antiquitas. aut sup re de sui natura transito ria ad h'ides z omnes comprehendunt' nisi in casibus. vt l. sciendum. de vbo. signi. z. C. de le. l. in annalibus. intell' gendo eam vt dixi. s. Sed p' predicta facit. s. de usufru. ac crescē. l. si q's ticio. sed intelligo q' ibi de mente testatis ap parebat. facit quod dicit in. l. ex facto. s. fina. ad trebel. ¶ Quero circa istam ptem quia ista vba sunt defectiua si quis ex suis h'edibus su' esse desierit quō dicebat' ultra in. l. vell. Dy. supplet si quis ex suis h'edibus su' esse desie rit quō dicebat' succedētes in locū suoz instituti testamē tuz non rumpāt. vt. j. s. videndū. Vel dic si quis ex suis h'edibus eē d'sierit ne ob id minus ratū sit testm qd' i locū pri mi succedit. vt pbat. j. e. l. s. ille casus. ¶ Venio ad v'f. nec solum. z videtur q' nō sit necesse q' primus instituat' vel ex heredē. vt dixi. s. e. l. in prin. So. vt dixi. s. e. l. s. idem cre dendū. v. nā z si filius. z. s. s. in oibus.

Videndum hic scenola secundū caput. l. vellei. extendit ad nouum casum. & est tex. clarus. dicit tex. nō rumpat. Et certe nō rumpit per ratios que sequunt. Dicit tex. significare tempus in quo incipiat esse suus. ergo nec nos debemus distinguere. Dicit tex. qd licet. i. licitū est. & ista verba omittit hic & lege in fi. s. **Oppo.** contra scenolā de supfluitate: qz in verbis. l. vellei. oēs casus comprehendunt: vt. s. primo. s. **Dale** ergo dicit scenola qz iste casus captiuitatis. sit ex interpretatione. **Solu.** in. l. vellei. continent omnes casus quando quis desit esse suus sine spe reassumēdi illi gradu: sed in capto est spes reassumēdi. **Oppo.** po. hic qz sint supflua verba dum dicit liberi eius & ceteri: quia appellatione liberorū omnes continentur: vt. s. e. l. s. instituens. & de test. tu. l. quod si nepotes. **So.** hic appellatio liberorum stricte accipit p filijs: vel aliter appellatio liberorum pprie porrigitur ad nepotem: ceteri appellant posteriores vt. i. de gradibus. l. iurisconsult. s. parentes. **Oppo.** po. s. e. l. s. si eius. **Solu.** ibi de nato apud hostes: hic de nato in ciuitate. **Oppo.** si ille filius mortuus post mortē sequens nō incipit esse suus: vt. l. si quis posthumos. s. i. s. e. r. l. si quis exheredato. in princ. j. titu. i. **Solu.** non vere moritur post mortē: sed per fictionē. l. cornelie fingitur mortuus in vita ideo nepos dicitur succedere in locum sui. **Contra** hoc facit qd no. s. e. l. s. & quid si tm. in fi. glo. magne. **Solu.** ibi loquit de restituto post mortem: sed in eo qui p fictionē succedit vt ibi dicit. **Oppo.** qz iste. s. nō sit necessarius: pertinet enim hic casus ad. l. xij. tabu. vel ad primum caput. l. vellei. nam tēpore testamēti tenebat primum locum iste nepos: ergo secundum caput. l. vellei. non habet locum. **Solu.** fateor qz tenebat primum locū tempore testamenti: sed tamen erat spes qz filius qui erat apud hostes reuerteretur & iste nepos tunc nō esset suus. & ita spes habetur pro veritate ac perinde vt si iste nepos tunc temporis non fuisset suus. huius ratio est: quia hic spes importat eundem effectū quem veritas: quia nepos qui remansit in ciuitate donec filius est apud hostes non potest se immiscere hereditati: vt. l. penul. j. de suis & legi. r. l. nec nos. C. de capti. merito pertinet ad secundū caput. l. vellei. per interpretationē & extensionem scenole. **Ista** induco in ar. ad. q. statuto huius ciuitatis cauetur qz q rem suam immobilem vendiderit forēs vel vendenti consenserit puniatur certa pena. pone qz ego habebam actionem personalem ad rem vel debebat mibi restitui per fideicommissum. **Ego** consensi alicui vendenti eo casu quo poterā impedire vel ex forma iuris vel statuti an puniar. **Vide** tur qz non: quia vere res nō est mea: licet spes subsit vt sit mea: vt. l. statuliberū a ceteris. j. de sta. lib. **In** contrarium qz per illam spem poterā impedire si cut si esset mea vere: ergo spes & veritas important eundem effectū. casus videt in. l. pe. j. qui ad libe. p. cla. nō licet. **Respondeo** qz dicit spem haberi p vere est & interpretatione extensua vt hic ibi p interpretationem induci: sed ista interpretatio nō hz locū in statutis. g. r. dicit in. l. oēs populi. s. de iusti. & iur.

Iste casus diuidit in duas partes. primo p cundo questio scenole circa cōsiliū iulianū in casu difficili. se queremus. Item prima subuidit in tres. Primo ponit dubitatio iul. secundo ratio dubitatiois. tertio decisio. secunda ibi nō em. tertia ibi iulianus. **Dicit** tex. decedat: dubitat an talis nepos rumpat vel succedat. videt qz rumpat. nō em pertinet ad primum vel secundū caput. l. vellei. **Di.** dicit tex. nō em.

Ista pars subuidit in tres. primo pmittit qz si le casus nō pertinet ad primum vel secundū caput l. vellei. scdo illud clarius declarat. tertio facit vnaz rōnem cōcludentem testamentū rumpi. secūda ibi deniqz. tertia ibi porro. **Dicit** tex. tēpore quo nascit et ideo nō habet locum primum caput. l. vellei. **Et** dicit tex. iam natus erat tpe testamēti: sed ille nō erat natus tpe testamēti: ergo nō pertinet ad secundum caput. **Oppo.** qz ille casus sit supfluus: qz pūsum erat p. l. vellei. in primo capite in n. nō solum. ibi viuo patre & c. **Sol.** ex pone viuo patre. scz patris sui. h est auo: & sic nil facit ad. s. istū. vt ibi dicit. **Oppo.** dicit in n. deniqz. qz nō permittit institui. **Contra.** s. e. l. s. etiā. **Huius** timore sunt in glo. quatuor expositiones. prima qz nō permittit institui. scz natos sed nascituros. secūda qz nō permittit expse sed tacite. tertia qz nō permittit si nō vult testamentū rumpi. **Et** ista est vera. **Pro** cuius declaratione scias qz nepotem iam natū ex filio viuo possum substituere filio de iure cōmuni per. l. xij. tabu. qz nō est posthumus: sed iam natus: vnde. l. vellei. nō puidit circa pūisionē institutionis: sed declarauit qz ex eo qz nepos incipit esse suus: & sic incipiat habere aliam cōditionem qz haberet tēpore testamēti testamentū nō rumpat. vnde secundū caput vellei. nō pertinet ad hunc casum. **Oppo.** insti. de bo. po. in prin. **Solu.** qz hic dicit qz posthumus alienus nullo iure possit institui. scz civiliter: sed de iure ptozio poterat vt in contrario. **Oppo.** j. de lega. i. l. penul. **Glo.** sol. ibi qz posthumus alienus nō poterat institui de iure antiquissimo: sed de iure nouo etiā. ff. sic: quod videt cōtra ver. porro. **Ideo** p huius declaratione scias qz fm. l. xij. tabu. poterat institui posthumus qui erat futurus suus si nasceret tempore testamenti: vt insti. de le. s. posthumo. in prin. de bo. pos. in prin. **Posthumus** vero alienus hoc est qui nō nasceret suus si nō nasceretur tempore testamenti nō poterat institui. ratio qz de iure. l. xij. tab. nō admittebat ad successionē nisi suus: vt insti. de succes. ab inte. s. emancipati. sed ille posthumus alienus nō erat suus. ergo & istam puto rōnem quare posthumus alienus nō erat institutus: vt insti. de le. s. posthumo. licz ille tex. loquit ab intestato. **Superuenit** gallus et puidit qz posthumus qui nō erat suus tempore mortis: sed nasceret suus post mortem possit institui: vt hac. l. in prin. **Ita** loquit. l. penul. j. de lega. i. qui fuit casus suppletus & extensus per scenolam: vt. s. vidistis. superuenit. l. vellei. & puidit qz possit institui posthumus alienus tempore testamenti: qui tamen nascit suus & in vita testatoris. & quia hoc nō sufficiebat introductum est secundū caput vt ille qui est natus tempore testamenti possit iure cōmuni institui qui succedendo in locum primi nō rumpit. **Superuenit** cōsiliū iuliani in casu difficili qz possit institui posthumus alienus tēpore testamenti qui nō nascitur suus: tamen postea succedendo in locum primi suus efficit: vt in hoc. s. **Superuenerunt** postea ptozes & viderunt qz hoc erat iniquum qz posthumus alienus nō possit institui: ideo pviderunt qz si instituat admittatur per bonorum possessionem de iure ptozio: vt insti. de bono. posses. in prin. **Superuenerunt** postea imperatores et viderunt qz edictum ptozis erat equum. ideo circa hoc fecerunt cōstitutiones per quas omnis posthumus alienus possit institui licet nunqz efficiatur suus: quas cōstitutiones nō habemus sed earum mens recitat. insti. de legi. s. posthumo. & de bono. posses. in prin. **Ex** pdictis apparet qz quedam glo. que est. s. e. l. s. si eius. que dicit qz pūisio iuliani habet locum quando quis fecit testamentū filio mor

eno male dicit. ¶ **Oppo.** hic dicit q̄ iulianus hic
 cōiunxit duo capita. l. vellei. Contra nō videtur
 bona cōiunctio: quia in eis multa sunt diuersa q̄
 tum ad casum p̄posituz: quia in primo casu loquit̄
 quando nascit̄ post mortem filij quod hic non est,
 secundum caput loquit̄ quando quis natus est tē
 pore testamenti quod hic nō est. Respondeo fateor
 q̄ ista duo capita nō sufficerent vt magistrali in
 terpratione ille casus pōt decidī: sed iulianus erat
 iuriscōsultus: vnde auctoritate quā habebat cōdē
 dī. l. hoc introduxit fauore testamenti cōseruandī.
 Et quia eadem est ratio in isto casu que in p̄ceden
 tibus cum tempus testamenti inspici nō debet: vt
 s̄. e. l. s. nunc de lege. ver. quid em̄. dices tu si eadez
 est ratio ergo interpretatione magistrali potuisset il
 le casus decidī: vt. l. nō possunt. s̄. de legi. Respon
 deo extendere leges ex identitate ratiois nō possu
 mus quando per hoc induceret. l. correctio. nō em̄
 vna per aliam tollitur nisi quatenus exprimit̄: vt. l.
 p̄cipimus. in fi. C. de appel. sed de hac extensione
 veniretur cōtra. l. xij. tabu. Ideo fuit necessaria pu
 sio iuliani in casu isto. ¶ **Nota** ex hac. l. p̄ doctorib
 bus qui arguunt ex cōiunctione duarū vel trium
 legum. ¶ **Oppo.** q̄ iste casus pertinet ad primū cas
 put. l. vellei. naz iste nepos nascit̄ in potestate ergo
 nascitur suus. Respondeo nō sequitur: quia nō est
 suus quando alius eum p̄cedit. vt insti. de heredū
 qua. z dif. s. sui. ¶ **Ultimo** vos videtis hic. q̄ di
 ctio in ponit̄ p̄ valde. Pro declaratione dic q̄ di
 ctio in quandoq; reperitur cōposita cum alia dicti
 one: quandoq; simplex nō cōposita: primo casu q̄
 cōponitur cū verbo sum es est. vt in sum mes inest.
 et tunc significat quandā intrinsicitatē: vt. s̄. si cer.
 pe. l. lecta. s̄. dicebaz. ibi pena incōtinenti appositā
 inesse videt̄. Si vero cōponitur cū alio verbo tunc
 quādoq; in ponit̄ p̄ valde vt hic cū similibus. quā
 doq; ponit̄ in p̄ nō. vt. C. de testa. l. hac p̄sultissima.
 s̄. ex imperfecto. z in aut. d̄ here. z fal. s̄. inordinatū.
 et hoc fm̄ q̄ magis pōt materie p̄posito adaptari
 facit etiā secunda cōstitutū. C. ibi indefenso rē. z ibi
 glo. Secūdo casu quando dictio in reperit̄ simplex
 nō cōposita. z tunc aut adijcīt nomini significanti
 locū aut tempus aut neutrum illoz. primo casu aut
 adijcīt ablatiuo z significat intus ī loco. vt. l. i. s̄. in
 flumine. j. d̄ flumi. Si adijcīt accusatiuo significat
 extra locum. vt. j. arbo. fur. ce. l. i. s̄. i. vbi exponit̄
 in. l. supra vel iuxta. Fallit ratioe euitande cōtra
 rietatis: vt. l. si statuta. j. de iniur. Et istud facit in ar
 gu. ad. q. vnus testis dixit q̄ fuit in domo: alius iux
 ta domum. An isti testes p̄bant. videtur q̄ sic: qz
 testes reducuntur ad cōcordiam ne sint cōtrarij: vt
 extra de testi. c. cum tu. dixi in. l. insulam. s̄. i. s̄. solu.
 matri. exponat̄ ergo in domo. i. iuxta domum: vt di
 cta. l. si statuta. Dicunt tamen canoniste vt Bern̄.
 et Inno. q̄ illa cōcordia tunc debet fieri quando
 testes sunt pares: secus si ex aliqua parte sunt plus
 res: quia tunc nō debet stari: vt extra de offi. dele.
 c. cum cōtingat. z ibi per Innocen. Secundo casu
 quando adijcīt nomini significanti tempus z tunc
 aut adijcīt ablatiuo: z debet infra tempus intelli
 gī: vt. l. i. s̄. quibus. j. de suc. edi. z. l. cum fuerit. j. de
 manu. testa. z tetigi in. l. sicut. j. de lega. i. tantū est
 dicere in anno q̄tum infra annum. Si vero ponit̄
 cum accusatiuo z significat post tempus. scilicet an
 nos p̄simos: vt. l. si in annos. z. l. nō putabam. j. de
 cōdi. z demon. dixi plene in. l. si cui legetur. j. de leg
 ga. i. dic vt ibi. Tercio casu quando adijcīt nomini
 et nō significat locum neq; tempus: z tunc aut adj
 ctur accusatiuo z ponitur pro cōtra: vt. l. nō dubi
 um. C. de legi. z. C. de episc. z cleri. l. raptozes. C. de

here. l. manicheos. z de tribu. l. in heredem. in prin
 ci. z omnes. ll. que dicunt actiones dari in heredē.
 Si vero adijcitur ablatiuo: tunc significat materis
 am de qua agitur: vt quādo dicitur in pecuniarijs
 causis rē. in infinitum veniunt hic: vt. l. in pecunia
 rijs. s̄. de fer. z. l. videamus. s̄. in fauiana. s̄. de vsur.
 et institu. de act. s̄. in bonofidei. cum multis similis
 bus. z hoc de vera z propria significatione. Quā
 doq; tamen reperitur improprie poni. Nam quan
 doq; ponitur in p̄ aut: vt. l. si stipulatus fuero de
 cem in melle. j. de solu. fm̄ vnam lectu. quandoq; in
 ponitur p̄ cum: vt. l. naturalis. s̄. in his. s̄. de p̄s
 scrip. verb. z ibi glo. Quandoq; in ponitur p̄ ad:
 vt. l. cum antea. in fi. C. de arbi. z de his nō pōt da
 ri certa doctrina: qz iste cōiunctiones z p̄positiones
 sepe ponunt̄ vna p̄ alia quando expedit: vt no. in
 leas causas. j. de cōdi. z demon.

Queremus. Hic scenola ponit vnam questi
 onem circa cōsiliū iuliani z est
 casus clarus. ¶ **Oppo.** iste casus videtur cōtra
 casum. s̄. z quid si tantū. s̄. ea. l. vbi per emancipatū
 onem desinit suus posse esse heres ex testamento.
 Respondeo ibi habebat substitutum in suitate:
 hic nō. ¶ **Oppo.** de. l. si alienum. s̄. in extraneis. j.
 de here. insti. Solu. ibi facta est mutatio de capace
 in nō capace: hic vero facta est mutatio de capa
 ce in capace alterius cōditionis. dixi. s̄. e. l. s̄. for
 sitan. ¶ **Ultimo** glo. dicit q̄ ista est difficilior. l.
 que sit in toto corpore iuris z suam materiam me
 lius explicat: z ego declarauī vobis melius nunc
 q̄ vnq; fuit declarata. distinctionem magnam
 Dy. quam ponit nō refero: quia modice vtilitatis
 est. z postq̄ ille gallus fuit nunq; sic catavit vt hoc
 anno fecit.

¶ Inter cetera. Filio in potestate pre
 terito testamentum est
 ipso iure nullum. hoc dicit. In preterito
 ne filij emancipati quid iuris sit. vidistis. s̄. e. l. gal
 lus. s̄. in omnibus. Item an hec. l. quo ad legata
 fit hodie immutata per auctenti. ex causa. dicam. j.
 ti. l. i. filio. Barto.

¶ Am apud. Filius apud hostes pre
 teritus non rumpit testa
 mentum si non redit. hoc dicit. hoc intelligit̄
 g. e. vt. s̄. e. l. gallus. s̄. in omnibus.

¶ In filio. Ab intestato suus z emanci
 patus succedit̄ equaliter. hoc
 dicit. Vel aliter. exheredatus non habet
 cōtratabu. beneficio alterius preteriti. hoc dicit.
 Nec lex legitur duobus modis. primo q̄ loquitur
 in duobus filijs z tunc est plana. secundo q̄ loquitur
 in filio emancipato z nepote ex eo in potesta
 te retento qui veniet per edictum de cōiun. cum
 emancipa. lib. eius: quod edictum est hodie corre
 ctum. vt dicit glo. cōtrarias glo. habemus vt dixi
 in. l. gallus. s̄. z quid si tm̄. s̄. e. dicam latius in. l. i.
 de cōiun. cum emanci. lib. z per Li. C. de suis z les
 gi. aut. in successione. dicit glo. in. l. si exheredatus.
 de quo dic vt dixi. j. de suppel. le. l. labeo. z per Di.
 extra de reg. iur. c. quod alicui. li. vi.

¶ Sequitur rubrica.

De iniusto rupto & irrito testamento. Rubrica.
Dicitur e supra de testamentis, verum quod testam quibus
efficit iniustum, id ponit hic hec rubrica.

Testamentum

Blo. dividit hac
Lin. v. pticulas.
sicut ponit quibus modos nullitatis, dicit
videtur melius in tres fin quod de tribus
tangit rubrica, quod primo de iniusto, secundo
de rupto, tertio de irrito testamento, scilicet ibi, aut rumpitur.
tertia ibi aut irritum. Et circa primum ponit duos casus
circa secundum alios duos, circa tertium unum tantum, et sic potest
sustineri glo. quod dicit quod ponit quibus modos rumpendi.
Quod primo male faciat iuriscōsultus ibi ponendo duos
casus, quod institutio vel exhereditatio est de solennitate
et necessaria, ut s. ti. i. l. inf. cetera. Blo. fateatur dicitur
et tu dicit quod hic sunt duo casus circa iniustum testam. et dicit
ferunt in hoc quod primum respicit solennitates cōes quod i quod
libet testam requirit. Secūdos casus respicit solennitates quod
quibus non requirunt ut in eo quod non habet liberos. Quod
hic dicit quod solennitates debent servari. Contra. C. de
formul. l. i. Blo. non soluit. dicit quod hic loquitur de solennitate
necessaria, ibi de frustratoria et simulata.

Quod primo de l. codicillis. s. si. j. de lega. ij. So. ibi non
valet ut testam. s. ut codicillis. quod fuit ibi sufficiens solennitas
quo ad codicillos. Quod primo ad secūdos quod per
lennitas non rumpatur. ut l. i. j. de s. tabu. So. hic in preteritione
sui, ibi in preteritione emancipati quod per autem, mutatur
in hoc quod ea debet inseri, ut dicit in l. gall. s. i. o. i. b. s. ti. i.
Quod primo quod testam secundum non tollat primum, s. i. v. r. i. q. v. l. e. a. d. d. testam. mili. So. ibi in
pagano, hic in milite quod potest decedere duobus patris
testamentis. Quod primo de l. si fili. quod in potestate, s. ti. i. So. ibi in
secundo testamento non potuit adiri hereditas dicitur
re civili ut ibi dicitur. Dicitur in l. cum in secundo, j. eo. Quod primo
j. eo. l. ij. s. si. sed et si stante. So. quod ter. hic dicitur ex quod
heres existere potuit debet intelligi, id est possibile
fuit et ita fuit in l. cōtraria aliquo casu possibile hereditates
adiri. Nota quod hec dicitio potest intelligi
id est possibile est. Quod primo quod dicitio potest importat necessitatem
ponit in oratione principaliter, propter se, tunc quid in
portat dicitur ut ibi, hic ponit incidenter propter aliud
quo casu intelligitur potest id est possibile est. Sed cōtra
videtur quod hec dicitio potest requirat cum potest
tia actum, ut l. ij. s. si quis sic accepit, de sta. lib. Pro
sol. scias quod potest tria importat, primum est possibile
tas nature secundum est potestiam, tertium est actus, hoc
permisso dicitur aut verbum potest in oratione positum non
refert ad actum certe persone, et tunc significat possibile
tatem nature ut hic, dicitur enim ter. ex testamento ex quo
potest adiri hereditas nec curat per quem, Quibus refer
tur ad actum certe persone, et tunc aut ille actus cum expli
cat continet cōmodum certe persone aut non, primo casu
aut ille ad quem refertur ex hac potestiam vult agere et re
quirit potentiam cum actu, ut l. ij. s. si quis sic accepit
rit. j. de sta. libe. Aut ex hac potentiam vult alii esse cō
uenire, et intelligitur quod habeat potestiam et cōmoditatem
tem deducendi ad actum, ut l. nepos pculo. j. de s. b. signi.
Secundo casu quod actus explicatus non respicit cō
moditatem certe persone, tunc requirit potestiam deducen
di ad actum illius persone, nec requirit possibilitatem nature,
ut in l. illa. j. de s. b. sig. Fallit quando apponetur
refert dicitio postquam, quia tunc requirit potentiam cum actum
tu finem legem, quod posuit in dicta, l. inter illam. Quod primo
pdicta op. de l. quod servus, de cōdi. ob. cam. Sol. hic
loquitur quod importat dicitio potest posita incidenter
propter aliud affirmatiue, ibi non loquitur quid importat
dicitio potest negatiue, hoc est quod deficit illa potestiam
tentia, et sic est materia per se quod dicitur in l. suus quo

quod s. penult. de here. insti. Scias etiam quod hec dicitio potest
habet quendam virtutem extensivam, ut l. si ita quis, in prin.
j. de lega. ij. Quero quod si ex testamento est possibile
adire hereditatem per restitutionem factam a principe
Rūdeo primum non rumpetur, propter hanc possibilitatem,
ut ar. l. ij. in prin. et s. i. r. ij. j. de fideicom. l. i. Quod
de l. cum quidam. j. de his qui, ut indig. Sol. ibi potest
rat adiri hereditas, s. essent indigni, ut l. ex facto, s.
ful. j. de vul. et pup. Quod primo oppo. insti. quod mo. tel.
infir. s. alio. Dicitur ut in glo. Bar.

Hinc autem

supra dixerat de testam
to rupto per aliud testamentum. Quod primo, h
dicitur de venientibus ab intestato scriptis in volun
tate imperfecta inducta per Justinianum, ut l. hac con
sultissima. s. si quis autem. C. de testa. So. hic fuit ad
ditus a compilatoribus novi iuris, simile in l. si duo
bus. s. si prius. j. de cōtra ta. Quod primo de l. sancimus
C. de testa. So. ibi sunt plura, s. testamentum imper
fectum et concursus temporis. Quero quod si in te
stamento imperfecto apponatur clausula cassans et ir
ritans et cetera. Rūdeo, ut dixi in l. si iure. j. de le. ij. Que
ro quod si in codicillis sint instituti venientes ab inter
stato, an primum testamentum rumpatur. Rūdeo quod sic
et per hanc l. et per dicitur, s. si quis autem. Sed dices il
le, l. loquuntur quando voluit testari, sed non servavit so
lennitatem in quod posita expressit quod voluit codicillari.
Rūdeo ex quo a lege permittitur in voluntate imperfe
cta institui venientes ab intestato videtur permitti eas
dem ratione in codicillis, ut l. milites codicillis, coniu
cta. l. i. r. l. miles, de test. mi. r. l. i. s. d. codicillis. Que
ro quid si testamentum in quo sunt instituti venien
tes ab intestato est nullum ex causa preteritionis, dicitur ut dixi
in l. si fili. quod in potestate, s. ti. i.

Posthumi

di. et posthumi nominantur
posthumum nascuntur vel qui post testamē
tum agnoscuntur hoc dicitur. Quod primo, quod posthumi
prie sunt qui nati sunt post mortem. Alii impropie
dicuntur posthumi, ut hic patet, et glo. dicitur, dixi in
l. gallus in prin. s. titu. i. Modos autem quibus quis
dicatur posthumus habuistis in l. filius a patre. s.
i. s. titu. i. r. no. C. de posthu. heredi. istitu. sup rubricam.
Quod primo, quod primum testamentum non tollatur per
secundum ruptum, ut s. l. proxima. So. hic est ruptum
agnatione posthumi, et sic possibile fuit hereditatem
te adiri, in l. s. tria nullo modo fuit possibile, Barto.

Nominatum

primum dicitur nominatis dispo
ni si sub nomine sui generis nominetur, hoc dicitur.
Quod primo, quod favore testamenti conservandi trahitur
ad iam natum ubi dicitur posthumus exheres esto, ut hic,
et s. ti. i. l. placet.

Licet autem

dum vel spem eius gradus a quo
reperitur preteritus et quod dependet ex eo: quod autem non cō
sistit re nec spe rumpi non potest, hoc dicitur, cum duas
bus, l. se. In l. nā et si sub cōditioe. Quod primo, quod non ē
re nec spe tolli non potest. Nota quod sublato vno
tollitur illud quod ex eo dependet, non autem tollitur id
quod se subsistit. Quod primo, j. e. l. si. Solu. glo. sub
audit maxime. Pro legit alio modo, sed quilibet est bonus
casus finem dicitur. Quod primo, pendente cōditioe pri
mus gradus nullus est, ergo secundus non potest ad
eo dependere, et sic nec rumpitur, ut l. ij. in fi. s. ti. i. r. l.
si venter. j. de ven. in poss. mit. Rūdeo pendente con
ditione primus gradus non dicitur subsistere re, s. spe
et propter illud quod est spe dicitur secundus gradus de
pendere ex eo, facit, l. cum non, in prin. de fideicom.

Incantē
s. si quis at
Et vide de
hac q. no. in
d. l. hac d. sul
tissima. s. si
quis autē, C.
de testa.

De iniusto rupto & irrito testamento. Rubrica.
Dicitur e supra de testamentis, verum quod testam quibus
efficit iniustum, id ponit hic hec rubrica.
no. d. s. potest adde quod no. bar. in l. cre. ditores. in l. i. col. C. d. pig. in repe. d. in relectu huius. s. i. no. potest. in. c. i. d. reg. iur. in. vi. pt. r. ibi d. s. bo. no. vid. ba. l. in. l. i. in pen. col. C. qui ad mit. r. d. s. bo. potest. vid. nor. bal. in. l. ij. in l. col. C. q. res iudi. no. no. i. r. i. oppo. r. i. autē. itē si q. C. d. natu. l. i. r. no. bal. i. d. l. gall. in pn. s. d. libe. r. p. hu. r. q. nota. bar. in. l. su. s. s. si filio. d. heredi. insti. r. q. modis accipi potest s. bum potest. vid. de pau. d. lia sa. m. cōmēro ca. potuit. in pn. d. loca.

Quis filio
S. irritum
Et sic fac qd si
dānat? e qd
de crimie ca
pitali effici i
testabil licet
euaserit post
ea pculū. qd
aū in bānū
nū tps. vid
bal. & ang. et
do. 10. b. & gl.
& bar. & qd ibi
dixi in. l. & ml
litib? C. d. te
milif. vide et
bar. j. e. l. s. c
tenus. & hi
ter. facit ad
q. papa pce
dit epō q
possit testari
de fructibus
ecclē. vtrum
etiā itelligat
de pceptis
qū iniaz. iste
text? facit q
sic idē voluit
pau. d. cast. i
l. h. d. d. itio fi
lie. s. si sic. j. d
condit. & de
mōstra.

Et qd ad
mittat colle
glū. not. qd si
cerdo vel fa
ber dedit n
relictis agna
tis vel cog
natis qd suc
cedit collegi
um cerdonū
vel fabrozū
& sic d. fili b?
qd limita vt
in aūc. p. ea
C. vñ vir et
vxo. & indit
flicte hvolūt
doc. pferen
dā vxo. & si
ue dūitē si
ue iopē. & qd
si deric? dce
dat nō extā
tib? ppiqs.
dicv h. in. c.
ij. d. suc. ab in
tes. & i. c. p. s. bi
teri. d. p. b. et
p. do. io. b. et
adde qd no. t
glo. & bar. in
l. quo tutela.
d. regu. iur.
e. In q. d. s. p.

li. vbi illud quod est spe habetur p inde ac si esset re.
Ratio huius est. vt dixi. s. ti. i. l. gallus. s. videndū.
quia hic spes habet eundem effectum sicuti si eēt re.
nam ita impedit substitutus adire pendente cōditō
one institutiōis. sicut si eēt institutio pura & heres d
liberaret. facit. j. qui. ad liber. pda. non li. l. pe. & j. de
scqren. heredi. l. qd iū. **¶** Ppo. de x. si. post defe
ctū. ad p. i. l. So. hic nō consistebat testm re nec spe
in pncipi. consistebat spe. **¶** Ultimo glo. que ē hic
signat vnum contrarium & non soluit. dicit glo. que
admodum testa. ape. l. iij. s. i. sol. vt no. j. de regulis
iuris. l. non potest. in fi. ti. alta contraria solue. vt in
eis nota. **Barro**

Ne pos preteritus ita d
Quis filio. mumpit testamentū
si tempore mortis aui eum filius nō prece
dit vere vel fice. sed ab intestato succedit vt suus si
tempore quo testamentum desituit proximus repe
ritur si in vita aui fuit cōcept? hoc dicit vsqz ad. s.
sine autem. **¶** Nota istum tex. qd ad hoc qd quis ad
mittatur ad rumpendum requiritur qd sit suus tem
pore mortis. ad hoc vt succedat ab intestato. suffic
qz reperiat proximo tempore quo testamentum
desituitur. simile. s. ti. i. l. si quis posthumos. s. pmo
¶ Secundo nota nepotem conceptum post mor
tem aui nihil attingere auo & auo non posse succede
re. quod intellige ex psona sua. vt. l. i. s. si quis proxi
mior. vnde cogna. sed ex psona patris sui si ei fuisset
delata hereditas posset succedere patri. p equitate
tituli de his qui ante aper. tabu. ita tenet **Dy.** in dī
stinctione magna quam ponit in. l. gallus. in fine. &
Ly. ponit in dicta. l. i. de his qui ante aper. tabu. et
l. si quis filium. de inoffi. testamen. & l. qui se patris.
C. vnde li. hoc etiam limito alio modo. quia nō ha
beatur vt nepos quo ad aui successiones. qd ad alia
secus vt. l. paul? s. paul? d. bo. lib. **Bar.**

Sive autē. Ne pos apud hostes siue in ciuita
te cōceptus si preteritus reperit te
stamentum rumpit nisi posthumus sit institutus vl
exheredatus. h. d. **Barolus**

Iritum. Eius qui perdit ciuitatem vel liber
tate vel vitam per sententiam testa
mentum rumpitur. Fallit in milite si ei per sententi
am a iudice reseruetur. hoc dicit. vsqz ad. s. eius qui
¶ Mo. qd sententia trahit secum executionem. stat
tim enim cum quis damnat ad mortem efficitur ser
uus pene anteqz moriatur. Ita dicunt canoniste in
sententia excommunicationis. de quo no. in. l. fina.
C. si a non cōpe. iudi. & in capi. pastoralis. extra de
appella. **¶** Quero an istud hodie sit correctū. **Bl.**
dicit qd sic. quod non est verum in his qui statim de
bent mori. nam in eis nihil est immutatū. vt nota. in
auten. hodie. C. de dona. intervirum & vxorem. & l. q
ultimo. j. de penis. dixi in. l. eius. s. de testa. Dicitur
hic in x. si. qua ratione. qd si miles voluit valere p
mū testm p mū testm valz. **¶** Quero quid si non de
clarauit. h. hic iurisconsultus non determinet. tamē
credo qd eo qd permittum est sibi testari qd si nil dicit
testamentum ē validum & nunqz reprobat. nā cas
sus qui sequitur nō hz opari qd tollatur testamētuz.
vt dicam. j. e. l. penul.

Eius qui. Si damnatio suspenditur per rescri
ptionem pncipi factam testamen
tum non rumpitur etiam si reus decedat: nisi consci
us criminis se occiderit. hoc dicit. **¶** Nota qd bo?

na militis qui non habet successores ab intestato de
bentur legioni in qua militabat. & sic est argumentū
qd deficientibus consanguineis clericis: bona sua de
ueniant ad ecclesiam. vt. C. de epis. & cleri. l. si quis p
sbyteros. Item facit qd si artifex alicuius artis mo
riatur qd deficientibus omnibus prius admittatur
collegium illius artis qd fiscus. facit. s. de here. de
cu. per totum titulū. **¶** Quero dicitur hic qd quidā
philosophi se occiderunt iactationis causa dicit gl.
vt fecit emphedocles. in quo consistit illa iactatio.
Respondeo cum vltimum terribilium sit mors vt
ostendant se fortes & de nulla re timere. ideo se occi
dunt. sed iste actus nō ē virtuosus. quia ad hoc vt
fortitudo sit xtus requirit qd tendat ad debitum fi
nē. qd hic nō ē. **Barolus.**

Hi autē. Testamentum damnatoruz non rum
pitur si est appellatum: siue appellatō
fuerit recepta siue non nisi cū per appellationes ex
ecutio non differtur. hoc dicit. **¶** Nota qd quando
appellatur a diffinitiuā. licet per iudicem appellatō
non recipiatur. tamen executio debet differri. **Se**
cundo not. casum in quo prius iudex punit. deinde
rescribit pncipi.

Quod si quis. Sententia nulla testamēti fa
ctionem non tollit. hoc dicit.
¶ Vel aliter: sententia que est irritanda alio mo
do qd per appellationem nisi sit ipso iure nulla inter
im testamenti factionem tollit. hoc dicit. **¶** Pp.
& videtur qd sententia teneat. vt. l. mors. s. iste fere.
j. de penis. **So.** intelligas qd hic fuit expūs error
in sententia vt ibi plene dixi. **¶** Ultimo **Dynus** i
l. iij. s. si seruus. j. de acquiren. possess. format quest
onem an ille qui petit bannum cassari ex alia causa
qz ex causa appellationis possit interim offendi. **Et**
dicit ipse qd sic. In contrarium allego istum textum.
dic vt ibi. **Barolus**

Quatenus. Reuersi ab hostibus restituti p
principes testamenta conualescūt
hoc dicit. **¶** Nota dicit **Jacobus de are.** qd restitu
tio pncipis & postliminij equiparatur. **¶** Ad qd
opponitur de. l. gallus. s. et quid si tantum. in fi. gl.
s. titulo primo. & ibi per **Dynum Solu.** equiparatur
quantum ad confirmationem testamenti vt va
leat ex nunc. scilicet a die restitutionis. non autez re
trahitur restitutio sicut postliminij. ut ibi dixi.
Et probatur in glo. in. l. fina. C. de senten. passis.
¶ Quero hic dicitur qd testamentum reconuale
scat. an hoc fiat ipso iure vel sit opus qd de nouo de
clarat se velle. **Bl.** dicit qd ipso iure. vt. l. i. s. exigi
tur. j. de bono. possess. fm tabu. **¶** Contrarium vi
detur in. l. qui ex liberis. s. testamento. eodem titulo
& j. de lega. tertio. s. filius. facit quod nota. in situ. q
mo. test. infir. s. non tamen. & in hoc videtur residere
Dy. Contrarium credo. nam in reuerso ab hostibus
non est dubium qd testamentum conualescat ipso iu
re per fictions postliminij. ergo eadem ratione idē
in restitutione que ei equiparatur vt hic. **¶** Res
terea dicit textus conualescit. & sic innuit qd ipso iu
re absqz aliquo hominis facto. **¶** Ad contrariū m
deo quandoqz aliquis mutat statū volens vt qd dat
se ad arrogandum. tunc si recuperat primū statum
testamētū non reconualescit sine noua voluntate vt
in **Drijs.** qñqz quis mutat statum inuitus. tūc si illuz
recuperat reconualescit testm absqz noua voluntate
vt hic. **¶** Rō qz quando inuitus nō videt mutare vo

fit. & ista qd
mō p. b. et. vt
de h. p. bal.
f. s. h. d. i. c.
ue n. no. qd
appellatō g
iudice a qd
repiat. m. l. i.
omin? execu
tio os differt
ri p illū vt ē
dic no. bar. i
l. i. s. d. off. e.
cui mada. et
iurid. & fac
l. p. uic. d. c.
d. fer. & ad id
qd b. h. v. v.
gl. & qd ibi p
modē. l. p. p.
thom? s. rel
pouellit. d.
acq. here. Et
bal. in. l. ad d.
ctos. in. l. et
ij. col. C. de
epi. audi. nā
h. gl. in. d. s.
rei pouellio
nis videt
velle qd i. c.
mie lese. mate
statis possit
appellari. h.
le in. l. i. c. i.
drii ad idē
tex. in. l. d. i.
tudo. et. j. d. ap
ite crime. h.
restis. i. m. d.
& lese. mate.
& equiparatur
no. p. gl. i. c.
i. c. i. d. resti. vt
& i. gl. i. m. l. i.
C. ad. l. i. l. i.
maie. h. i. c. i.
mie here. h.
appellat. h.
qñtōis. d. h.
i. vi. & p. h. et
ter. fm vna
expof. arch.
i. c. felix. d. pe
nis. i. vi. & ibi
refer. io. an.
p. arch. qd ē
spale. i. ca. lese
maie. qd nō ap
pelle. & h. b.
regi. i. aliq. b.
mōis. h. i. c. i.
l. d. h. o. n. e. s. i.
d. appella. h.
fort. in. l. i. c.
vide. moder.
in. d. l. c. m. l. i.
tutōes.

tantate: fecit si volens: vt. l. fideicommissa. §. si rez. j. de
lega. ij. r. l. rem legata. §. de admē. le. Et p hoc ap
paret so. q. quā vltimo feci. §. e. l. §. irrituz. l. q miles
dānar? videt p sistere in eadem voluntate: lz expres
se nō confirmet: qz inuit? mutauit statum.

Sili. Duratione status in meli? testm nō rumpi
pitur. hoc dicit.

Am si miles. Rupto primo gradu
qui valet iure speciali
secund? qui dependet ex eo non rumpit. h. d.

Oppo. §. e. l. nam r si sub cōditōe. r qd no. in. l.
ij. in fi. §. ti. i. So. hic primus gradus tenuit de iur
re speciali tū: ibi de iure cōi. Itā rñsiones ponūt do
cto. in au. ex causa. in. v. op. r ego dixi in prima op.

Extum. Agnatione filij civilis rumpit te
stamentum. h. d.

Silia. Preteritione filij vel nepotis emancipati
testamētū nō rumpitur. h. d. Dicit tex. testamē
tum nō rumpit si ptereant. r hoc ipso iure: p contra
ta. secus. Quero qd vult dicere tex. vna emācipa
tio ne. Dic vt in glo. Quero de quo nepote loqē
hic. Rñdet loquit de nepote ex filio. nepos enim ex
filia nō est in pte: ideo non requiritur emancipatō
vel exhereditatio.

S pater. Per reuersionē testatoris ab
hostib? vel filij instituti testa
mentū non rumpitur. h. d.

S bine. Per secundas tabulas vacuas
prime nō rumpunt. h. d.

P Posthumus. Posthumus agnatione eo de
cedente viuo testatore recōualecit de iure
patorio. Idē si fili? iā nat? pterit? viuo testatore de
cedat vel impedimentuz capitū diminutionis tpe
mortis cessauerit. h. d. r est notabilis. l. Mot. q si
posthum? nascitur r viuo testatore mortū testamētū
in quo est pterit? recōualecit. Itē qz vbi fili? est p
terit? r viuo testatore decedat r venientes ab inter
fatio sunt instituti qz recōualecit. C. oppo. C. de
posthu. here. insti. l. ij. So. ibi post mortem defuncti
posthum? decessit: hic in vita. Ratio qz qñ decessit
viuo testatore: testator postea psumit decedere du
rante eadē voluntate pp? qd testamētū recōualecit:
que psumptio nō pōt adesse si posthumus supuirit
patri: qz tūc patris voluntas erat iniusta tpe mortis.

Oppo. §. e. l. qui vxorē. So. ibi decessit post mor
tē facta: r sic rō ē eadē sic qñ decessit p mortem verā. r
hoc qd dico de decedēte posthumo post mortē intel
ligo qñ decessit in tali etate qz testm post mortē ap
probare nō pōt. si enim posset approbare r appro
bare: esset idē qd in filio iā nato. de quo. §. dicā r ple
nus in. l. filio pterito. §. e. l. C. oppo. insti. de exher
re. l. in prin. vbi dicit qz testamētū nō recōualecit si
lio decedēte in vita testatoris. Sol. hic dicit glo. qz
ibi loquit in filio iā nato pterito: hic in posthumo.
r rōnes differēte collige ex dicta glo. ibi pp bonus
instituz. Sed hāc so. videt casus in hac. l. §. idē
r circa. vbi loquit de testō iniusto. qui §. de necessi
tate intelligit de testō iniusto rōne pteritōis iā nati
nā si esset iniustū rōne solēnitatis omisit: sic talis de
fect? cessare nō posset nisi de nouo fieret. vt. l. here
des palā. §. i. de testa. Hui? timore glo. videt tenere
qz §. idē r circa. loquit de filio iam nato pterito qui
decessit post mortē testatoris r testamētum nō dixit
nulluz: vel forte cōfirmavit fm. l. filio pterito. §. eo. vt
hic patet in glo. paruula sup hō iniustū. C. Alia ē
glo. super hō data. innuit ergo glo. h qz filio iā na
to pterito decedente in vita testatoris testamētuz
nō recōualecit: sed eo mortuo sic. Idē no. in. l. si her

reditas. §. qui filium. §. de testa. tu. r. j. de dona. l. ad
eum. §. luci. r. j. de reg. iur. l. oia fere. hoc nō videtur
verū. nā tota ista. l. videt loqui impedimēto cessāte
in vita testatoris: alias nō bñ sequeret: idem r circa
zc. Preterea cōtra hō ē glo. in. l. si. de re. cato. vñ
dico sic in posthumo pterito defuncto viuo testato
re: nō est dubiū qz recōualecit de iure patorio: vt hic
in prin. In filio vero iā nato viuo testatore pterito
to siquidē in testamēto sunt instituti venientes ab in
testato p? filiū vel cū ipso filio: sic testm pfirmat de
iure patorio. hic est casus hic. Ita intelligit. l. si. de
re. cato. Si vero alij essent instituti tūc eo mortuo in
vita testatoris nō cōfirmaret testm: vt insti. de exhe
li. in prin. r ita loquit glo. pro hac pte allegate. §. si
decessit post mortē testatoris quid iuris sit: dicā i. l.
filio pterito. §. e. Ad pdictā distinctionē an sunt in
stituti venientes ab intestato vel nō. facit. C. de test.
l. hac cōsultissima. §. si quis aut. r. l. si duob? §. si pu?
j. de cōtratab. r tex. hic pbat expresse. Quid ad in
duendū me vt vadā ad cōuentū dñi Bar. de saroz
ferra. C. p. ad id qd dicit irritū. qd intelligit glo.
capitū diminutiōe: vt si ille defect? cesset r testator
primū statuz recuperet testm recōualecit de iure p
torio. vt insti. qui. mo. testa. in fir. §. nō tñ. r tex. innuit
qz hoc est vez demū si sunt instituti venientes ab in
testato. Cōtra imo si sunt instituti extranei testm re
cōualecit. vt. §. e. l. si quis exheredato. §. quatenus.
put loquit de restituto. Hui? timore ista hāc si bo
noz possessio data fuerit intelligunt plurib? modis
Primo qz intelligunt de bo. pos. cōtratab. que da
tur filio pterito tūc eam noluit: r fm hoc exponitur
si p quis: r illa hāc referunt tūc ad id qd dixit in in
stum nō ad id qd dixit irritū. Et hec lec. ponit i glo.
sup verbo irritū: r sup verbo data. in prin. r qz vide
tur contra mentē illi? l. qz verba si bonoz possessio
zc. ad istū casum tūc referant: id alij dicūt qz referun
tur ad vtrūqz. Ad cōtrariū vident qz subaudiet hic
maxime: quasi dicat idē si essent extranei instituti.
Istud videt deteri? §. qz hic subaudiat maxime. naz.
hic iuriscōsult? nō posuit hāc sine ministerio. dicit
go qñ quis mutat statū sine sui voluntate tūc si euz
recuperat testm recōualecit absqz noue voluntatis
iudicio. vt. d. §. quaten? r ibi dixi. Qñqz quis mu
tat statuz sua voluntate tūc si euz recuperat testamē
tuz nō recōualecit absqz noue voluntatis iudicio.
vt. l. qui ex liberis. §. testō. de fm tabu. r insti. q. mo.
testa. in fir. §. non tñ. qd fallit si in testō essent scripti
venientes ab intestato. tūc em absqz noue voluntatis
iudicio cōfirmat. hic est casus hic: qd est notandum
C. p. dicit h qz legata valeant. cōtra de. l. si quis
testō. §. de leg. ij. So. ibi testm nullo modo valebat: h
valebat de iure patorio. C. p. extra glo. de lec.
quā tenui in §. idē r circa. de. l. si fili? qui in pte. §.
ti. i. So. ibi pcedebat testamētū validū de iure ciuili
ideo subsequēs testm nō potuit cōfirmari: hic vero i
telligit qñ nullū aliud testm pcedebat. Ita itelligit
glo. in. l. si quis est. in fi. j. de vul. r pu. tetigi in. l. §. rīa
rangā in. l. cū in secūdo. §. e. Dñi credo qz istud nō sit
veruz in casu. l. no stre. qz in secūdo testō sunt scripti
venientes ab intestato: r sic primū rumpit: vt. l. si duo
bus. §. si prius. j. de cōtratab. sed. l. §. rīa loquit quā
do venientes ab intestato nō erant instituti. r ista ē ve
ra. Quero dicit hic qz testamētū recōualecit an
ex hoc possit adiri hereditas de iure ciuili vel an sit
necessaria bonoz possessio fm tab. de iure patorio:
qd est vtile scire. Nam aditio hereditat? pōt fieri p
petuo r vbiqz: bonoz possessio infra annū r corā iu
dice tūc: vt. C. qui admitt. ad bo. pos. l. i. r videt qz vtrū
qz possit fieri. §. peti bo. pos. fm tabu. per hūc tex. ibi

Posthumus. ruz
mus. ruz
ptum. Quid
i aliq alia di
spositione qz
vltima volū
tate. vid bar.
in. l. ticia. §. ij.
perator. de le
ga. ij. r de in
tellectu hui?
l. vide etiam
bal. in. l. si. in
r. col. in ver.
primo quero
C. vñ legi. et
ad ver. idē et
circa. adde
tex. in. l. etiaz
§. falsus. j. de
bo. liber. licet
iste tex. hic cō
munis repu
tetur singu.

bonoz possessionē fm tabu. accipere heres scriptus pōt. etiā videt q possit adiri de iure ciuili per id qd subdit in tex. hereditatēq obtinebit. vt dicit hadrianus impator noster rescriptit. et sic videt q ē de iure ciuili ex rescripto imperator. Cōiter oēs tenent q b est casus in quo bonozum possessio fm tabu. ē necessaria: qd tenet glo. in l. certū. C. vnde legi. idē azo i summa. idē gl. in l. qui vxorē. j. e. r. l. si quis. de vul. r pupil. r. s. de peti. here. l. l. Idē no. Rof. in ti. de bono. pos. fm tabu. Dy. idē in l. gall. in distinctōe magna. Idē Ly. in d. l. certū. Ad hūc tex. rūdeo q bono. posses. detur ex rescripto principis: qz princeps rescribit q detur bo. pos. r sic obtineat hereditas: r hec erit bonoz possessio extraordinaria. de quo loq tur ti. j. vt ex. le. r se. cōsul. bonoz possessio detur. Et predicta vera in testō rupto agnatione posthumis postea cōfirmato p mortē posthumū viuo testatore. **Q**uero quid de testō iniusto p pteritionē iā nati r p ei? mortē cōfirmato fm lec. quā tenui in ver. idēz r circa. an sit necessaria bonoz possessio vel possit a diri de iure ciuili. videt q possit adiri de iure ciuili qñ sunt scripti venientes ab intestato. vt. l. hac cōsul. tissima. s. si quis autē. C. de testa. s. ibi loquit de testamēto iperfecto rōne solēnitat. omisse: sec? si rōne pteritiōis: vt. l. si fili? qui in ptate. s. ti. i. dic q p hic bz necesse venire p bono. pos. fm tab. dicā clari? i. l. filio. j. e. **Q**uero circa id qd dicit irrituz: an sit necessaria bono. pos. fm tabu. Glo. in d. l. certū. C. vnd legi. r Ly. idē Rof. vident tenere q sit necessaria b casu bonoz pos. fm tabu. vt. d. s. nō tamē. insti. qui. mo. testa. infir. r. d. l. qui ex liberis. s. testō. de fm ta. **S**z p hoc videt. s. e. l. si quis filio exheredato. s. quaten? So. ibi in primo casu testm cōfirmat per fictionē postliminij vel. l. cornel. qd est de iure ciuili. Secūdo casu cōfirmat p restōnem factā a principe que est similis de iure ciuili. vnde ibi adiri potest hereditas de iure ciuili. hic vero fuit factū irritū testm capitis diminitōe: qz se dedit ad arrogandū r recuperauit statum: suū p mortē patris adoptiuū: vel per emancipationē absqz aliqz picipis facto: ideo testm recōualescit de iure ptorio: r sic est necessaria bono. pos. fm tabu. **I**te quero quid si fuit factū testm sine scriptis. Rūdeo tūc est necessaria bono. pos. fm nuncupationē: vt. l. ij. C. de bo. pos. fm tabu.

Si paganus. Testamētū primū cōfirmat p secūdo valere iure codicillozū. hoc dicit. **P**po. r videt q primum valeat iure directo quasi tpe quo cōfirmatū primū illud fecisse videatur: vt. l. si quis exheredato. s. qua rōne. s. e. r sic vident instituti duo. ille qui ē institut? in primo r ille qui est institut? in secūdo solēni testō. So. dic q hic loquit in pagano qui videt facere testm eo mō quo pōt: nec pōt decedere duob? cōditis testamentis. **I**te in isto 2? fuit heres script? in primo nō fuit nominat? fm q requirit in l. heredes palā. s. de testa. r. l. iudem? C. de testa. **N**o. ergo ex predictis q si testamētū primū cōfirmat p secūdū oia que ibi sunt scripta que possunt valere sine heredis institutione sunt cōfirmata: illa que heredis institōnez requirunt trahunt ad fideicommissuz: vt hic. **N**o. etiā q in b fideicommissō venit heredis institutio. r sic facit ad illam. q. vtrū illa clausula si nō valet iure testamēti valet iure codicilloz: trahat ad heredis institutionez dixi in l. i. de iure codicillo. dicā in l. codicill. s. si. j. de lega. ij. **Q**uero ex q testō agere: an ex confirmato an ex confirmate. **D**icit Dy. q ex cōfirmate: vt. l. si quis priore. j. ad trebel.

Posthumozū. Filio sublato d meo cuz sui r testm rumpitur si nō reperit institui

tus vel exheredat? h. d. **C**o. p. r videt q talis nepos nō rumpit testm: vt. l. si quis exheredato. in prin. s. eo. So. hic superuixit post mortē: ibi an. **C**o. p. de. e. l. s. s. si patri. So. ibi pater superuixit existens apud hostes. **C**o. p. de. l. pater filii. s. de inof. test. vbi ille q assumpsit primū locū post mortē testator rumpit testm. **G**lo. dicit aliud in ascendēte: aliud in descendēte: vt hic. **C**el. dic q ibi tenebant eūdes graduz: s. z eēt diuersi ordinis: qz vn? erat de ascēdentib?: ali? vero de descendētib?. **I**ste ē difficil? passus r reintrat in illā. q. **A**n successorū edictū habeat locū in querela. de quo dixi in l. in suis. s. ritu. i. **T**amē quātū ad pposituz dico q in l. pater filium. pater qui incipit tenere primū locū post mortē filij nō dicit nullū nec venit p cōtratabu. sed venit p qre lam: qz ei? pteritio p exheredatione habet. **E**t idē in nepote si fili? fuisset exheredat? vt. l. si quis filius de inof. testa. dixi in d. l. in suis. s. ti. i. r plenius in d. l. pater filii. **Q**uero an hec. l. sit correcta eo casu quo filius de medio subducit p emancipationem. dic vt dixi in l. gallus. s. r quid si tū. s. de liber. r post hu. Bartolus.

Ita. Legit? duob? modis. **P**rimo si exheredatū masculū r nat? ē mascul? nō rumpit testm. **I**te si exheredatū femina r nata ē femina: r sic diuersimode intelligitur. **S**ecūdo mō legit? q testator exheredatū p hec verba: si fili? mascul? nat? nataue sit: tūc ve: accipit p et r vtrūqz natis testm nō rumpitur. **C**o. p. de. l. iij. s. i. So. vt in glo. **C**o. p. de. l. i. s. quare. j. de ven. i. pos. mit. So. vt in glo.

Qui vxorem. Statiz cū posthumus apud hostes testm rumpit nec recōualescit filio interim decedente. h. d. **C**o. p. s. e. l. si quis exheredato. s. irritū. cuz em semel est ruptum p captiuitatez vt ibi: ergo ampli? rumpi nō potest. vt. l. sed et si. s. post defectum. s. e. So. pp spem postliminij r fictionē que sperabat dicit? pfirmari. vt. l. si quis exheredato. s. quaten? s. e. ideo qz in spe cōsistebat rumpitur posthumū natiuitate. **C**o. ppo. cū posthum? decedat viuo testatore testm pfirmat de iure ptorio vt. s. e. l. posthum? in prin. So. hic decessit fili? p captiuitatē patris: r sic post factā mortē: r iō qz non videt patre potuisse velle: ideo nō pfirmat. **I**te nō potest cōfirmari istō testm: qz nō possz adiri: vt. l. nec nos. C. de capti. Bartolus.

Cum in secundo. **P**er secūduz te res est institut? pure vel sub cōditioe pmi rumpit nisi cōditio sit talis p quā secūdū testm statim reddat nulluz. h. d. **P**rimo ponit dictū. **S**ecundo lati? explicat materiā. **S**ecūda ibi: multū. **I**tem secūda subdiuidit: r euident? patet ex litera. **C**o. p. po. ex testō q fili? iam natus est pterit? possibile ē hereditatē adiri. vt. j. e. l. p. r. tū p illō testm primū nō tollit: vt. l. si fili? qui in ptate. s. ti. i. **V**ale ergo hic dicit testm primū tolli p scdm ex quo heres pōt existere. **G**lo. sol. no. hoc vez qñ ex secūdo pōt adiri hereditas de iure ciuili: sec? si de iure pretorio: tū pōt bo. pos. peti: vt in cōtrarijs: quā glo. vide r signa. **I**te no. in l. si quis eū. j. de vul. r pu. qd doc. tenent. qualiter autē intelligat? dicā statiz in l. si. **C**o. p. de l. si menia. j. ti. ij. So. vt in glo. r dicā in cōtrario. **C**o. p. de. l. si ita quis. j. de leg. ij. So. ibi ē verbus potest qd lz sit pntis temporis: tū est extensiuuz. vt ibi patz. **C**o. p. de. l. cū talis. s. penul. j. de cōdi. r d mō. So. ibi erat pditio de futuro lz iplicaret aliqd de pnti vt ibi dicam. **E**t glo. hic circa finē dicit ali qua verba que sunt corrupte scripta: r adde cū alle

Abu
moz. cu
dem graduz.
vide Bald.
r Bar. in. d.
l. si qñ filio. C.
de inof. test.

gat. l. cū tale. §. si. vult dicere. §. penult. dicit glo. ibi nō ad ea. hec glo. est corrupta vsqz ad fi. & d3 dicere nō de ea que implicat cōditionē que p pte est de p̄sen? tū: p parte ē de futuro. **¶** **V**ld. **V**ltimo ad vltimuz ver. qro si cōditio impossibilis adiciat in secūdo te stamēto an primū rumpat. **¶** **F**o. dicit q sic. **¶** **A**lij ptra r hoc put haberis in glo. vel dic primū nō rūpi que est vera litera. **¶** **S**i en im diceret vel dic rūpi nō esset noua opinio a p̄cedenti sed idem diceret. **¶** **V**ideam? ergo que sit vera opinio. **¶** **J**a. de are. tenz vltimā sez q primū nō rumpat: qz testm in q quis instituit sub cōditione impossibili valet vt ex eo tm de iure p̄to? rio possit peti bonoz possessio. vt. l. facta. §. q si i dā da. j. ad trebel. & sic primū nō rūpitur: vt no. s. e. l. fm **J**o. & sic reprehendit **J**a. ex dictis suis. puto opi. **¶** **J**o. eē vera. l. q. p̄mū rūpat. **¶** **P**ro c? declaratōe scial q qdā ē p̄ditio impossibil q reijcit d iure ciuili: qdaz q reijcit d iure p̄torio: vt. l. cōditiones. de cōdi. institu. **¶** **E**o casu q reijcitur conditio a p̄toroz: tūc tm solum pōt peti bono. pos. vt. d. s. q si in dāda. sed qn cōditio reijcit a iure ciuili nō video quid repugnat quin de iure ciuili possit adiri hereditas. **¶** **E**t isto casu idu bitant est vera opi. **¶** **J**o. fm q primū tollit per scdm qz ex secūdo pōt adiri hereditas de iure ciuili. **¶** **I**tez eo casu quo cōditio reijcitur de iure p̄torio. & sic nō pōt adiri hereditas de iure ciuili s; ē necessaria bo. pos. adhuc opi. **¶** **J**o. est vera nec cōtradicit et qd dicitur. s. e. l. in scda glo. **¶** **N**ā quādoqz id pp qd testm cō firmat de iure p̄torio supuenit post mortē testator? ris: & tūc pp illud primū nō rumpit. ratio qz primuz erat iam morte cōfirmatū. **¶** **I**ta loquit. l. si fili? qui in potestate. s. ti. i. diuncta. l. filio. j. e. speratur em cōfir mari testm p approbationē filij post mortē. **¶** **Q**uāz id qd est cōfirmatū testm de iure p̄torio supuenit viuo testatore. tūc p tale testm tollit primū: vt hac. l. in si. fm opi. **¶** **J**o. p̄robo p rationē si p bo. pos. contra tabu. que ē de iure p̄torio & s volūtatē defuncti auferitur hereditas heredi scripto. multo magis p bo? no. pos. fm tab. que lz sit de iure p̄torio est tamē d voluntate defuncti. & fm hoc glo. in. l. si quis euz. in fine. de vul. & pu. nō ē vsqueqz vera. & ibi dicam.

Filio preterito. & eius materia multum incognita. Et breuiter hoc intendit.

Filio preterito relicta in testamēto nō debent nisi filius ius suū omiserit. h. d. **¶** **P**rimo loquit qn fili? preterit? nō omisit ius suū. **¶** **S**ecūdo qn omisit. **¶** **S**e? cūda ibi. q si bonis. **¶** **E**t prima pte nota q rupto testō ex cā p̄teritiōis nō debent legata nec fideicō missa nec libertates. vnde circa hoc primū notabile habem? examinare q in hoc sit imutatū p auc. ex cā. C. de libe. p̄te. **¶** **S**ecūdo no. modū quo agit fili? p̄terit? qui vult dicere testamētū nullū: nā petit here ditate ab institutis: vt si p̄terit? a fratrib? partē hē reditatis aduocauerit. & sic videt q ius dicēdi nullū nō sit iudicī per se sepatuz a petitiōe hereditatis. **¶** **A**d hoc qd no. C. de ordi. iudi. l. i. **¶** **E**t circa istd no tabi le habem? examinare. s. qualiter rūpit testm ex cā p̄te ritionis vel exheredatiōis p quē modū: & quid i hoc sit imutatū. & hoc circa primā partē. **¶** **E**t secūda p te no. q fili? p̄terit? pōt approbare testm: ita q de equitate valeat: & ista ē materia p̄pria & singularis. hīc quā examiābim? & sic habebim? tres materias. **¶** **P**ro. ad primū. j. de lega. prestā. l. i. **¶** **S**o. ibi in filio emācōpato p̄terito qui de iure ciuili nō admittit batur ad rūpendū. vnde cū p̄toroz eos admittat p bonoz possessio. cōtra tabu. & sic grauat legatarios sua equitate cōseruat legata certis psonis p illū tū rullū: hīc vero loqimur in filio suo p̄terito. **¶** **S**z con

tra hoc oppo. de. l. si duo. de le. prestā. **¶** **S**o. ibi qn fili? us p̄terit? nō dixit nullū: sed venit p s tabu. **¶** **E**n ali us fili? instituit? prestat legata fm distinctionē illius. **¶** **S**ecūdo op. C. de libe. p̄te. auc. ex cā. **¶** **B**lo. dic hīc q hec. l. corrigi? hodie. nā rupto testō ex cā p̄teri tionis vl exheredatiōis debent legata & fideicōmissa & libertates. **¶** **I**stud qd dicit de auc. ex cā. venit ex aminandū p multas. q. **¶** **P**rimo vtrū rupto testō p̄teritiōe filij iam nati legata & cetera cōfirmant p auc. ex cā. **¶** **E**t dicit glo. q sic. & sic oēs. **¶** **l**. antique huic similes corrigunt. **¶** **P**ro hoc facit qz auc. ex cā. loquit tur generalit? & in corpore vnde sumit. §. si talis. vbi tractat de testō facto filio qui p̄terit? vel exhere davit parētes similit? generaliter loquit. & glo. tenēt hanc opi. hīc & in. l. vxorem. de ma. test. in vltima gl. & in. d. s. si talis. & in. l. i. C. de codicil. & in omib? glo. quas ibi allegabo cū loquit de p̄teritiōe posthumū. **¶** **P**roterea eadē est rō in p̄teritiōe q est in exhere datiōe. nā sicut in cā p̄teritiōis irritat testm ipso iure ita ex cā exheredatiōis cā nō inserta. **¶** **S**ed omēs alij sunt in **T**ria opi. q hec. l. nō corrigi?: & q auc. ex cau sa. nō habeat locū in p̄teritiōe facta a patre: s; de? bet intelligi in p̄teritiōe materna que habet p ex? hēdatione. **¶** **I**ta tenet glo. in auc. vt cū de ap. cog. §. aliud quoqz capitulū. idē **A**zo in summa de libe. p̄ te. **¶** **D**y. vero in distinctione magna quā pōit i. l. gal lus. nō dicit iura antiqua i hoc corrigi. **¶** **D**o. **J**a. bu. in cursu lectionis videbat idē tenere. & h̄ pbat i cor pore vnde sumit. d. auc. §. si autem. ibi hec observa? ta nō fuerint nullis exhēdatis liberis &c. de p̄teritis nullā mētionē: facit & iura antiqua nō intelliguntur corrigi p noua: nisi quaten? exprimit. vt. l. p̄cipim?. in fi. C. de appella. **¶** **P**roterea ius nouuz videt in ductū in fauorē filij: sed hīc null? ē fauor filij: imo est odiosuz: qz tenebit ad legata ad que ante nō tene? bat ergo &c. **¶** **Q**d autē sit in fauorē filij probatur in dicto. §. sicut. ibi: ne filij falsis accusationib? cōdē nent? & h̄ tenebat **J**e. **¶** **S**ed **L**y. fuit in cōtrariā opi. nō tm rīdet ad dictas rōnes factas in cōtrariū: vt eas ponit. **¶** **D**ico q passus dubi? est pp o pi. tan? toz viroz & h̄ passus & alij quos tangā in hac mate ria egent declaratiōe imperiali. **¶** **C**redo tm p decla? ratione isti? questiōis sic dicendū q exheredatio po test triplicif sic assumi. **¶** **E**no mō stricte. & tūc exhe redatio ē ab hereditate exclusio exp̄sse & solēnit? fa? cra. **¶** **I**ta loquit. si. de li. p̄te. & s. ti. p̄roxi. requirit? eī q sit facta exheredatio notatim: & q interueniāt alia que ponunt in. l. iij. §. si fili?. s. ti. i. **¶** **A**lio mō assu mitur exheredatio large: & tūc exheredatio est ab he reditate exclusio facta tacite vel expresse fm volun? tatē testatoris. & h̄ casu nomē exhēdatio p̄prehēdit p̄teritiōnē factā a testatore sciēte se filiū habere. probat in. l. patrono. in prin. de bo. li. & l. paulus. §. si. e. ti. & l. sicut certū. & l. si cū vel in vtero. C. de tes. mill. **¶** **I**lle em qui dat suaz hēditatē alteri & de filio mentis onem nō facit exhēdat eū tacite. **¶** **E**t si diceres dicte ll. loquunt? in milite in quo est speciale q p̄teritio ha beatur p exhēdatiōe. **¶** **N**ū. q est speciale i hoc q ex hēdatio predicta tacita valeat sicut exhēdatio q ex p̄resse facta ē a pagano. **¶** **I**n pagano vero talis taci ta exhēdatio nō valeret: s; fm mentē testatoris vter qz tacite exhēdat. **¶** **T**ertio mō dicit exhēdatio largis? sine ois ab hēditate exclusio. & h̄ cōprehēdit p̄teriti onem factā a testatore sciēte vel ignorante se filium habere: que p̄teritio facta p exhēdatione est: vt. l. si i stituta. in fine. cū. l. se. §. de inoff. testa. **¶** **E**t si dicit? ibi speciale in matre cui? p̄teritio p exhēdatione habet? **¶** **R**ū. pcedo q p exhēdatiōe valida habet? ita q op? est querela: sed in aliq habet? p exhēdatiōe inu alida

Filio preterito. triplicif sic assumi. **¶** **M**o. q̄ duplex sit ex hēdatio. ad? de bal. in res peti. l. in suis i. xvij. col. cū seq. s. ti. i.

Um in secūdo supne? nit. adde bar to. in. l. i. vlti. q. p̄in. in s. vlti? que? ro qd si filius non pōt. de vul. & pupil. substi.

DD ii

tū: qz lz verba excludant talē filiu ab hēditate: tamē
 mens testatoris nō fuit sic: q̄ est triplex ex hēditatio.
 Una largissima q̄n ex hēditate testatoris excludit: nō
 tū ex mēte testatoris tacita vel expressa. Secūda lar
 ga: vt q̄n nō excludit exp̄sse fm verba: s; facit fm mē
 tem. Tertia sumit stricte et proprie: vt q̄n ab hēdita
 te excludit exp̄sse fm hēditate testatoris et fm voluntate
 hūc ad ppositū dico q̄ auct. ex cā. habet locū in ex
 heredatione largo mō sumpta: nō dico largissime q̄
 ex hēditatio cōprehendit p̄teritionē factā a sciēte nō ab
 ignorāte. et sic distinguo. Aut fili? ē p̄terit? a testato
 re sciēte se illū filiū hēre: et h; locū auct. ex causa. et cor
 rigū hec. l. Si vero p̄teritio fiat a testatore ignorāte
 et tūc iura antiqua remanēt i correctā^m et legata nō
 debent. Et hanc distinctionē p̄bo primo in corpore
 vnde sumit dicta auct. s. sinant hec obseruata nō fue
 rint. ibi em̄ annectit cām ne filij falsis accusatiōibus
 cōdēnēt et. que hēba referunt ad filiū p̄teritū vel ex
 hereditatē inserta aliqua cā: lz nō vera: et sic testatore
 sciēte. Deinde sequit̄ alia nō ne circūscriptiōne ali
 quaz in parentū substantijs patiant et. Circūscribē
 est p̄ doliū aliquē dēcipere. vt. l. i. s. de in integ. resti.
 et ibi nō. De necessitate ergo referē ad p̄teritiones
 factā a testatore sciēte. qz si ignorāss; nullā circūscri
 ptionē possem? opponere: et sic rōnes. l. nō adapta
 rent. Ex rōnib? ergo illis apparet qz verbū ex heredi
 tatis: p̄prehēdit p̄teritionē factā a sciēte. hoc etiam
 p̄bat in. s. si tales igit. et in. s. sinantem hec obserua
 ta nō fuerint. vbi generalit̄ loquit̄: nec de ex heredita
 tione vel p̄teritōe facit mētionē. hē etiā p̄bat in. s. et
 hec siquidē. qui ibi sequit̄: vbi tex. dicit: et h; siquidē
 ex hēditatiōis vel p̄teritōis pene quātū et. et sic loq
 uit̄ de p̄teritōe. Et in sequē. s. dicit: sola em̄ nō ē
 serentat̄ intētio ex parētib? et liberis iniuriā p̄teriti
 onis vel ex hēditatiōis auferre: et sic loquit̄ et de p̄ter
 itione. sic est verisimile imperatorē intellexisse in pre
 cedentib?. s. Ex p̄dictis apparz r̄nsio ad illas. ll.
 quas allegant in cōtrariū. s. qz in corpore nō sit men
 tio de p̄teritōe. fit em̄ mētio exp̄sse: vt. s. dixi et
 etiā tacite: qz verbū ex hēditat? cōtinet talē p̄teritō
 nem factā a sciēte: merito in hoc ius antiquū corrigi
 tur. Non ob. qd dicit qz ius nouū introductū ē i fa
 uorē filio: s; qz fauor si h; est in hoc qz in ex hēditatiōe
 debet inseri cā: sed fauor testatōis ē qz testamētū non
 r̄ritat̄ in totū: sed remanz validū quo ad antiqua ca
 pitula: vt p̄bat in corpore vnde sumit dicta auct. vbi
 tex. dicit hoc autē disponim? vt parentes et filios a
 testatoris iniuria liberem? vt. j. e. s. sequitur. Cū cō
 stat ad vtriusq; ptis vtilitatē ac cautelā p̄sentez. l. su
 isse. platā. et sic p̄z in fauorē vtriusq; dicta iura fuisse
 introducta. et fm hūc modū glo. que dicit iura anti
 qua fore correctā dicit vey. sed si acciperes ex hēdita
 tionē largissime vt p̄prehenderet p̄teritionē factam
 etiā ab ignorante iura antiqua nō corrigerent. nam
 tex. in corpore intelligit in p̄teritōe facta a sciēte
 vt ostēdi. **P̄tererea** p̄bo: sicut hodie rupto testō
 ex cā p̄teritōis cōseruant cetera capla: ita olim cō
 seruabat totū testm̄ militis nō obstāte p̄teritōe: s; in
 milite adhibet illa distinctiō vtrū aliquē p̄terierit
 sciēter vel ignorāte: vt. l. sicut certū. et. l. si cuz vel in
 vtero. C. de testa. mili. Et isto casu est vera opi. illoz
 qui dicit iura antiqua nō corrigi. **Secūdo** ē vidē
 dū an auct. ex cā. habeat locū rupto testō ex cā p̄
 teritionis posthumū. Quidā dicit qz sic: et p̄ hoc cor
 rigit. l. i. C. de posthu. here. insti. et. j. de le. ij. l. si quis
 facto testō. et de fideicō. liber. l. si pater. in prin. Et h;
 fuit opi. placē. et p̄bat: qz illa auct. loquit̄ ḡnalit̄ er
 go et. **P̄tererea** lz iura antiqua loquant̄ in pos
 thūmo. i. parificās posthumū et iā natū: vt. l. maxim

in si. C. de lib. p̄tere. tamē in iā nato determinatū ē. s.
 qz corrigant̄ ergo et. **P̄tererea** sicut olim rupto
 testō p̄ cōtra tabu. debebant legata certis p̄sonis:
 ita hodie debent oib?. sed i filio de iure antiquo nō
 fiebat distinctiō inter posthumū et iam natū: vt. l. i.
 in prin. de le. p̄stan. bo. pos. cōtra tab. petita. cōiun
 cta. l. ij. de p̄ tabu. ergo et. Alij dicit: et dicit qz fuit
 opi. **330.** vt scripta antiqua referunt qz iura antiq̄
 in hoc nō corrigant̄: sed illa loquunt̄ in posthumū p̄
 terit. auct. ex cā. loquit̄ in iā nato qd fundat pluribus
 rōnibus. p̄ qz in corpore nō sit mētio de posthumo:
 ergo et. **P̄tererea** qz quis nat? ē p̄terit? testm̄ ē
 statiz irritū q̄ tū ad institutiōez et legata nūq̄ ceperūt
 dependere ex institutiōe: s; qz est p̄terit? posthum?
 tūc ab initio valuit testm̄ et legata ab eo dependere
 ceperūt: merito rupta institutiōe vitiant̄ legata: vt. l.
 nam et si. s. si. s. e. et no. in. l. iij. s. si. s. ti. i. et Ja. de are.
 et do. **331.** tenet primā opinionē. s. q. ll. s. i. et similes
 corrigunt̄ in hoc. allegant p̄ se glo. in. l. generalit̄. s.
 ex testō. j. de fideicō. l. i. **Ergo** allego plures alias
 glo. in. l. bona. s. si. j. de cap. et. l. si pater. in prin. j. de
 fideicō. l. i. et. l. i. s. de testa. tu. et. l. si quis testō. j. de le. ij.
 C. de codicil. l. i. Et audiūt Rai. tenentē hāc opi. **332.**
 do. Ja. bu. cū legeret auct. ex cā: me audiēte tenuit cō
 trariū p̄ istā ratiōne: qz auct. ex cā: loquit̄ in p̄teritōe
 facta ex cā que nō cadit in posthumo: vt. l. si quis in
 suo. s. legis. C. de inof. testa. ergo et. **Ergo** dico disti
 guēdū eo modo quo. s. Aut p̄teritio posthumū ē
 facta ab eo qui sciebat se habere vxorē pregnantē
 et est vera opi. p̄ia qz iura antiqua sunt correctā qd
 p̄bat ex corpore: vt. s. dixi. et lz ibi nō fiat mētio de po
 sthumo: tū loquit̄ ḡnalit̄ de quibet p̄teritione. Aut
 p̄teritio facta est ab eo qui ignorabat se habere vxorē
 rem pregnantē: et iura antiqua nō corrigunt̄: qz tex. i
 corpore de hoc nō loquit̄. vt. s. ostēdi. hoc p̄bat in si
 mili in. l. si. et. l. si cū vel in vtero. C. de testa. mili. et. l.
 qui iure militari. j. de testa. mili. **P̄tererea** certū
 est qz donatiō inter viuos nō fit maiorī firmitate q̄ le
 gata: sed certū est qz donatiō inter viuos p̄p̄ super
 nientes liberos de quib? testator nō cogitauit reuo
 catur. vt. C. de re. donat. l. si vnq̄. ergo multo magis
 legata. fac. l. tale pactū. s. si. de pac. **P̄tererea** h;
 psuadet equitas. pone aliquē nō habentē filios se
 cisse magna legata cōsanguineis et ecclesijs que nō
 est verisimile fecisse si de filijs cogitass;. nō em̄ extra
 neos p̄tulisset soboli sue: vt. l. cū auus. j. de condi. et
 demō. et. l. cū acutissimi. C. de fideicō. Et eodē modo
 si haberet aliquos filios tpe testamētī postea super
 uenissent alij de quib? nō cogitauit nō ē hūc simile qz
 tot legata reliquisset. vt. penl. in si. C. de iure codic
 illoz. Et sic vno casu est vera opi. **330.** et en sequē
 tū. alio casu pla. et sequētū. **R̄ndeam?** ad quā
 dam rōnes quas feci pro pla. in q̄ruz cōcludit con
 tra **330.** specialit̄ ad illā rōnē quā feci de ti. de le. p̄
 stan. dico enī qz ibi nulla ē differētia inter posthumū
 et iā natū: et inter p̄teritionē factā sciēte seu ignorāte:
 ergo et. Ratio: id em̄ cōseruat p̄toz legata p̄ illū ti.
 qz facit iniuriā legatarijs dādo p̄ tabu. eis qui non
 vocabant̄ de iure ciuili: que rō loquz h; siue p̄ tabu.
 dent iam nato: siue posthumo siue p̄terito sciēte vel
 ignorāte: hic cōseruant̄ legata p̄p̄ tuendā volunta
 tem defuncti: que voluntas defuncti cessat qz p̄te
 ritō ē facta ab ignorāte. **R̄ndeo** ad rōnes factas p̄
330. cōtra pla. Non ob. qd dicit Jaco. bu. f. qz auct.
 ex cā. loquat̄ in p̄teritōe facta ex cā qd puto falsum.
 nā vt dixi loquit̄ ḡnalit̄ in oī p̄teritōe facta sciēte p̄
 quā fili? circūscribit̄. Et tex. qui dicit ex cā p̄teritōis
 et. expone. i. ex ipa p̄teritōe: et sic itransitiue legit̄. si
 mile in. l. i. C. de con di. inde. **Et** dicit qz verba posita

m Remanēt
 incorrecta. si
 ex hēditatio v̄
 p̄teritio fuit
 facta ab ignor
 rante an ha
 beat locū au
 tenti. ex cau
 sa. adde bal. i
 l. in suis. in re
 pe. i. xxij. col.
 s. ii. i.

In aut. ex ca. sunt vba Guarnery in corpe alit iacet.
 ¶ Sed d' opi. qua pono ta in ia nato q' in posthu-
 mo op. de. l. fi. j. de here. insti. vbi qn pteritio e facta
 ab ignozate institutio vitiat z legata firma remanet
 So. vbi loquit qn pterit' e aliquis cui' pteritio tes-
 tamentu no rupebat: s' institutio r'upit pp defectum
 cause qua testator eade putabat: que ca respiciebat
 institutione sola no legatu: merito legata firma rema-
 nent: qz in eis no e defect' voluntat': s' in p'senti. q.
 sec' vt dixi. ¶ Contra hoc etia fortit' op. de. l. cu' ma-
 s. de ioffi. testa. vbi videt q' debeat distingui totuz
 ecotra. Ad id qd dixi. s. Aut pteritio e facta a scien-
 ter: sic re z cōsilio: z tūc legata non debebant. Aut
 ab ignozate: z tūc debebant: z ita videt tenere glo-
 sa ibi posita. Rūdeo q' opi. glo. non e vera p rōnes
 quas dixi. s. vnde teneas opi. Azo. ibi posita q' d'z
 ctuz in prin. l. corrigat p id qd sequit: z tunc fac p il-
 la opi. qua teneo qd sat' placet. Vel dic q' ma-
 pterit' filii que no credebar se habere z alii insti-
 tuit filii? hz duplicē via q' dicat instōnez nullā pp
 defectū cause: qz ma' id instituit extraneū: qz puta-
 bar se no habere filii: z tūc institutio vitiat no lega-
 ta: vt. l. fi. de here. insti. Aut vult irritare instōnez tā-
 q' pterit' z venire p querelā olim vel hodie: dicen-
 do nullū ipso iure: z tunc legata totalit' no valebūt
 ita loquit finis dicte. l. cu' ma. z qd. s. dixi. ¶ Ter-
 tio est videndū vtz illa aut. habeat locū in pteritioe
 quasi posthumi: hoc e ei' qui subducto p de medio
 incipit tenere locuz sui p. l. vellei. vtrū si p pteritionē
 talis posthumi testm r'upat illa aut. locū habeat.
 Glo. s. de testa. tu. l. i. tenz q' sic. In cōtrariuz videt
 q' talis posthum' no fuit p machinationē pteritus
 nā testat' or: id eū no instituit: qz ali' eū precedebat: z
 sic licite fecit: ita tenz glo. Ad d' ruz respōdeo q' hec
 machinatio videt: qz no est vsus cōsilio. l. vellei. vt
 s. ti. l. i. l. gallus. s. nūc de lege. z. s. e. l. posthumoz. sic
 em ille qui hz vxore pgnante z ventrem no instituit:
 ita qui hz nepotē z de eo mētionē no fac' fm cōsiliū
 l. vellei. circūscribit em saltem reipsa. huic opi. cōso-
 nat voluntas defuncti. si em filii sui grauauerat le-
 gatis: multo magis e psumedū q' grauasset nepotē
 qui erat in vltiori gradu. ¶ Quarto e videnduz
 vtz aut. ex ca. habeat locū rupto testō p d' tabu. pte-
 rito filio emācipato. Glo. in. l. i. C. de bo. pos. d' tab.
 tenz q' sic. Idē. s. de vsufu. l. si extraneo. p hoc fac'
 q' sublata est hodie differētia emācipatōis z patrie
 potestatis. Alibi glo. videt tenere p rariū z sic in p-
 teritioe emācipati nil mutet. vt no. in. l. si fili'. s. d' mi-
 no. p quo fac': qz tūc e sublata differētia emācipatō-
 nis z patrie ptātis qn nullū e factū testm fm glo. vt
 no. in. l. gallus. s. z quid si tm. s. ti. i. z in. l. si emācipa-
 ti. C. de col. z. d. aut. ex ca. Ja. de are. l. sit de illis qui
 tenet q' in filio suo pterito iura antiqua no sunt cor-
 recta tm in filio emācipato t'z q' iura antiqua corrū-
 ganf. nā tex. in corpe vt cū de appel. cog. s. causaf
 d. si qualibet ex p d'ictis. loquit de liberis q' pnt ab i-
 testato succedere: sed q' rū ad successione ab intestatō
 to nulla e differētia emācipatōis z patrie ptātis. vt
 in aut. de here. que ab inte. s. nullā. er go zc. Ad d' h'
 addidit ipse rōnē: qz est fauor filij emācipati. dic' em
 ipo iure nullū: nec necesse hz venire p d' tabu. z stare
 sub dubio litis. de hoc vtrū dicat nullū vel veniat p
 d' tabu. dixi. s. ti. i. l. gall'. s. in oib'. z dicā. j. tamē il-
 lam opi. puto verā si ponim' illā pteritionē factā eē
 a sciete se filium habere: sec' si ab ignozate. z sic itel-
 ligo gl. dicte. l. i. C. de bo. pos. d' tab. Nec ob. p d'ict'
 j. de le. ij. l. ij. qz loquit de legat' relictis a pterito
 que no valēt: hic de legatis q' legant' ab intestato q'
 cōseruant rupto testō ex ca pteritōis: vt dixi in. d. l.

ij. ¶ Quinto est videndū vtz aut. ex ca. habeat lo-
 cū testō rescisso p qrelā ppositā a filio exheredato vel
 p exheredato habito. In h' sunt multe opi. nā Dar-
 dicebat q' hodie no hz locū qrela: z sic no pcedit q'
 stio z legata remanēt firma p dictā aut. cui' opi. rez
 probau' in. l. i. s. de testa. Alij dicūt q' hz locū qrela
 etiā hodie: tm l'z de iure antiq' testō rescisso p querelā
 legata no debeant. hodie vero debent p aut. ex ca.
 z hoc t'z glo. in. l. papinian'. s. si ex ca. s. de inof. test.
 z. l. nā is. s. i. e. ti. z. l. iure nostro. s. si. s. de testa. tu. z. j.
 de le. ij. l. cu' fil'. in prin. Tertij dicunt: z ita fuit opi.
 Azo. in summa q' aut est testm nullū ipso iure: qd est
 qn ca no est inserta in exheredatōe: vt. j. dicā. z tūc hz
 locū aut. ex ca. aut causa fuit inserta: z tunc qz opz te-
 stamentū irritari p qrelā fm cōez opi. legata z cetera
 irritant: z iura antiqua no corrigunt. hoc pbat per
 rōnem: qz qn testm e nullū legata no hnt dependen-
 tiam ab instōne. s' qn e aliqd s' irritat p qrelā secus
 vt dicitur in simili in. l. nā z si sub cōditōe. s. e. z. l. iij
 in fi. de libe. z posthu. Quartj vt Hug. tenet istam
 opi. tm rō ei' displicuit. nā in eo q' dic' qn testm e nul-
 lum legata valēt e d' l. is qui in p'ate. in prin. de le. p'
 stan. In eo qd dicit' q' qn testm irritat p qrelā lega-
 ta irritant pp depēdētā e d' l. nā si miles. s. e. sustinē
 do opi. Azo. dic' q' l. is qui in p'ate. no ob. loquitur
 em fm iura antiq' fm q' legata no poterāt valere a se-
 nisi ex testō adiret hēditas: hodie sec' in casu aut. vt
 j. dicā. Ad ob. l. nā si miles. qz ibi testm ab initio va-
 luit iure speciali non cō: vt ibi dixi. z sic rō Azo. ad
 huc durat. Hug. tm assignat aliā rōnez: qz vbi testat'
 tor inseruit cam delinquit in duob'. s. in exheredando
 z in inserēdo falsaz cam: s' qn cam no inseruit delinqt
 in vno tm: ideo min' puni't: z sic quo ad institutionē
 tm testm irritet. Ista ratio reprobat per doc. Quid
 emz si inseruit cam verā z p heredē no pbat. Certe
 in nullo delinquit: z in totū testm irritat fm oēs. Cū
 fuit quita opi. Ja. d' are. qui tenz hac opi. p aliā rōez
 scz q' tex. in aut. ex ca. dicit irritū sit testm: in corpe
 vnde sumit' dicit euacuato. z sic intelligit' quādo est
 irritū ipso iure. Ista opi. no placet. nā vbi irritum
 no est in corpe sed in vno. s. dicit euacuato testō
 zc. z in alio dicit rescisso. Et glo. intelligit' ibi euacu-
 ato. s. per iniam: z sic agebat querela qd patz qz istū
 ablatiui absoluti resoluunt' in cōditōne. vt. l. a testa-
 toze. de cōdi. z demon. Ad ergo dicit euacuato tes-
 tamentō. i. si testm euacuet. z hoc declarat in alio. s.
 vbi dicit rescisso. debes ergo scire q' aut. ex ca. sumi-
 tur ex duob'. s. In vno loquit' qn pater pterijt fili-
 um. in alio quādo fili' pterijt patrē. z in vno dicit
 euacuato: z in alio dicit rescisso. vt dicit' est. Cū su-
 it facta sexta opi. quozidā qui tenent p d'ictā opi. et
 addūt rōnem. qz qn testm irritat p querelā irritat tā-
 q' dementis: z sic legata no debent. vt. l. ticia. s. de i-
 offi. testa. z in hac opi. videbat' inclinare do. Jac. bu.
 dū legeret dictā. l. pōpo. s. si ex ca. postea qn audiu'
 eū legentē aut. ex ca. nihil firmauit. ideo ista rō non
 placet. nā l'z olim testm irritaret p querelā quasi cor-
 loze demētie. vt. l. hoc colore. de inoffi. testa. tm ille co-
 loz hodie no querit' sed irritat in totū. ita dic' ipse qd
 colligit' in corpe: vñ sumit'. d. aut. quasi ca inserta
 no fuerit vera. no em pōt dici demens qui exhereda-
 uit filii ex iusta ca qua putabat verā l'z postea no re-
 pernebat veravel no pbaret. z hoc tenet Ja. de are.
 in alia materia sup alio puncto. Unde tuit septima
 opi. Dy. qui tenz totū ecotra a pcedēt' opi. dicit ei'
 aut ca legitima e inserta z p heredē no pbata z habz
 locū aut. ex ca. aut ca no est inserta in exheredatione
 z tūc testm irritat in totū: dicit ipse qd colligit' i cor-
 poze vnde sumit' dicta aut. do. Ly. scribit in. d. aut.

Ue colligitur. Ista opi. etia tenet glo. in ver. totius substantie. in fi. z sibi. Aldr. z Bar. z Ang. in. d. l. maximu vicin. qz in iquu esset qz ex hereditat admittent ad querela defuncti eius iudicium impugnado et qz legatu ex eo testis cosequatur ei iudicium quo ad legatu approbando argu. ff. de inoffi. testa. l. si pars. s. fi. z. l. vlti. in prin. z. l. filiu. s. omnibus de leg. pstan. qua opi. etia lequit Bar. in auc. ex ca. in antepenl. col. z sibi bal. in pe. col. C. de lib. pte. et Bar. in. l. pe nul. C. d. fidei comif. s. an ge. t. z. s. rium i s. fi. ad fin. in auc. vt cu de appel. cog. s. magis cois opi. est cum Bar. sed qui dam alij dice bat qz aut ta lis filius ince pit a petitoe legatu z vide tur testamen tu approba re. z sic post ea no poterit ipsum expu gnare. aut in cepit ab ipu gnatione: et tunc red dif i digno legato vt. l. pap. s. meminisse. d. inoffi. testa. vno ista duo non pnt siml stare qz filius irriter institu tionem z dedu cat rez ad cas intestati. z qz possit petere legatu dnu te. d. auc. ex causa. z hoc videf sentire Fulgo. in. d. l. maximu vis cium. s. pau. sibi dicit qz vidz quomo do istud pcedat. na no est vez qz peten do legatum videat testm approbare: cu non habe at necesse ho

z audiu ipsuz dicente du ea legeret qz pluries respexit in corpore z nesciuit illud colligere. dicebat etia qz multos interrogauerat qui dicebat idē. l. qz nesci ebant hoc colligere ex corpore. mibi videf qz Dy. b. colligit ex altero de duob' locis. p. ex. s. sin autē hec obseruata non fuerint. ibi: ne filij falsis accusationi bus codēnent. z. nā tūc dicit falsa accusatio qz cau sa ingratiudinis inserit que vera nō pbat. vel ipse colligit ex. s. sin autē hec obseruata nō fuerint. in fi. in ver. in aliquo aut negotio discrepates zc. vbi videf hoc expresse dicere si bene inspiciat. Ista opi. nō placet. nā lz sit vna rō in corpore ne filij falsis accusatio nib' codēnent: que cōpetit exheredatis cā inserta: sta tim tamē ibi annectit alia vel ne aliqua circūscriptio nem in parentū substantijs patiant zc. que rō cōgru it exheredatis sine cā z etiā preteritis a sciente. vt. s. dicit. Preterea ter. dicit: sin autē hec obseruata nō fuerint. z sic loquit generalit' sine nō fuit obseruati illud qd pcepit de insertione cause siue nō fuit obser uatus illud qd pcepit de pbatone cause. Non ob. ter. in ver. in aliquo aut negotio zc. Nā ibi impera tor sic pnūciauit qz reperit testm esse falsuz dolo et machinatiōe quorūsdā fuisse ea cōposita cōperim' zc. vñ magis hoc pnūciauit ex cā falsitatis qz pter ritionis vel exheredatiōis. Preterea lz ter. hoc ibi dicit expresse tū ibi fuit pronūciatio principis an te qz fuerit facta cōstitutio vñ sumit auc. ex ca. Unde sic pronūciavit imperator fm iura antiqua: que pro nūciatio esset hodie iniusta fm illā cōstōnem. Te neo ergo opi. glo. simplicif: qz rupto testō simplicif p querela: vel alio quocūqz modo ex cā exheredati onis legata z fideicommissa remanent firma p auc. ex ca. qz semper est facta sciente testatore: z sic bene hz locū ratio ter. vt dicit in pcedētib' dubijs. hoc tenet glo. in quinqz locis que. s. allegauit. S. d. p dicta oppo. ex testō ex quo nō adit hereditas nō possunt debent legata. vt. l. si nemo. de testa. tu. z de re. in. l. si nemo. Rñdeo contra. loquunt qñ testm nō irritat ex cā pteritiōis vel exheredatiōis facta a sciente. rō pōt eē: qz quādo ex aliqua cā hereditas nō adit va dit ad alios preter spem z voluntatē testatoris vñ eos testator grauari nō cogitauit. sed qñ irritat ex cā pteritiōis vel exheredatiōis facta scient. tūc testa tor cogitauit grauari eū quē exheredauit vel preter rixt scient inq̄tum poterat. si em eum priuabat tota hēditate que sibi debebat multo magis psumit lex qz voluit grauari eum legatis. ideo legata pseruan tur. Sexto est videndū. dicit in. d. auc. qz testm rū pitur q̄ruz ad heredis institutionē z cetera firma p manent. quero quid cōtinet appellatiōe ceterorum Rñ. substitutiōes directe p quas nō succedit defū cto sed pupillo vel forte filio mēte capto. qd dicit vt dixi i. l. i. s. fi. de vul. z pu. vbi gl. z Dy. tangit. Itēz fideicommissa vniuersalia legata z fideicommissa pticu laria tutele datiōes: vt expresse dicit in corpe vnde dicta auc. sumit ex qz apparet qz nō ē vera opi. Dy. quā ipse ponit in. l. i. de vul. z pu. dū dicit qz ea que nō possunt relinqui nisi in testō nō remanēt valida p

facere: imo etia testō nō valēte legata valent. z tūc demū petēdo lega tuz approbare videf testm qñ ipm legatu aliter cōsequi vel pseq non pōt nisi testō approbato z valido vt erat de iure veteri. z qui vult vñ vult aliud. sine quo illud haberi nō pōt. l. illud. de acqui. here. l. ij. ff. d

furis. om. in di. hic aut cū nō sit necesse approbare lz impugnet p hoc nō redditur indigno legato postqz lex reddit legata valida etia ter stamēto expugnato. vnde verior sibi videf prima opi. glo. postea in dicta. l. maximum. contra Bar. ibi z h. c.

Causa legitima. Et legitime cause enumerant i. s. causas. in co. auc. vt cu de appel. cog. p cur? s. intelle ctu cōsidera qz ille tex. em merat inter a lias causas iustas exher edatiōis sū lam videlicet si quis par tibus suis ma nus intulerit z postea sub dit si graues z inhonestas iniurias eis f gesserit. qz de tento qz in p mis fecit mē tionē ille ter. de filio infor reute manus in patrem et postea pro a lia cā enume rat si graues z inhonestas iniuria inges serit zc. qz sū ficit verbales iniuria graue z inhonestas inferri. ita di cit Jo. an. in c. si. d. dona. quē ibi alij se quunt in intel lectu. d. c. sū. dū litera di xit: si forte in eum impias manus inges serit aut sibi atroces iniu rias zc. nā sū la vltima ver ba debēt fm Jo. an. z ali os ibi crepli ficari in gra ui iniuria sū bali nō autē in actu vulne randi vel sus tibi cedendū qz hec cōpē hēdebant sub illis ver bis impias man' inges serit z per hec est responsuz ad. c. cū illoz. de senten. exco. adde. l. p. s. pretor. de in ius vo. z ibi no. Guil. de eu. z Ang. vbi ponit qz dicat grauis vel grauisima iniuria. z p Hosti. i. summa. de sen. exco. s. qz

illa auc. nā tutele datio nō pōt relinqui nisi in testō. vt. l. i. s. de testa. tu. z tamē remanet valida. Itē ex b dico qz cōstitutio executoris remanet firma eadē ra tione sicut tutoris. Itē illud qd est relictu in vi mor di remanet firmu cū vim legati obtineat. vt. l. si. C. d. his qui sub modo. Itē ea que sunt relicta in vi cōdi tionis remanēt in eodē statu in quo erant ante p. d. auc. An autē id qd dbebat dari heredi instituto cā cōditiōis implēde debeat dari filio pterito vel ex heredito apud quē remanet hereditas. Dic vt col ligit' ex. l. i. s. cui. j. de cōdi. inde. z. l. qd cōditiōis. de dona. cau. mor. z. l. qui heredi. s. i. de cōdi. z demon. Itē si erat grauat' heres sub cōditiōe si decesserit sine liberis: an filius pterit' ad quē vadit hereditat intelligat' grauat' sub cōditiōe si decesserit sine libe ris ipse vel cū decesserit heres script'. Dic vt dixi in l. peculiu. s. fi. j. de le. ij. Itē an institutio dere certa cōseruetur: dic vt dixi in. l. ex facto. de here. insti. Itē si aliquid erat relictu filio exheredito vel pterito q rumpit testm an illud cōseruet: dixi in. l. maximum. C. d. l. be. prete. z. l. ponit in auc. ex ca. Bar. syl. disputa uit z tenuit qz ei nō debet: vt l. i. refert. quā opi. ego teneo p rōnes suas. p hoc induco casuz. j. si quis o. ca. tes. l. si non solus. s. i. vbi legata que nō cōseruan tur ex edicto si quis omif. cau. tes. nō cōseruant ei q nifus est testm impugnare. expresse videt casuz. j. de le. prestan. l. filius. z istud puto verum. Septi mo est videndū qua actione petunt legata z fideico missa ex isto testō rupto ex cā preteritionis vel ex heredationis. Quidā dicit actiōe ex testō. Alij di cunt cōditiōe ex. l. illa. Et ista fuit opi. Bug. qz corru gitur in auc. ex ca. in vlti. glo. Ly. tenet eam. qd pro batur qz quādo illud qd p se est vile cōfirmat agit ex cōfirmatōe nō ex cōfirmato: vt. l. posthum'. s. fi. s. e. z. j. ad tre. l. si quis priore. j. de here. insti. l. ex asse. h. tenebat pe. z dy. Alij dicit qz agit actiōe ex testō qd t. z. i. a. d. are. z. j. a. bu. z h. puto verissimū. Nā ter. in corpe vñ sumit. d. auc. dicit tanqz nō rescisso id ob tineat testm. z sic apparet qz ipsuz testm sit validum qz ad legata. vt sic nō nascat cōditiō ex. l. pp testm s. ex ipso testō roborato. l. vt. l. obuenire hereditatem. de xbo. signi. z. s. de pac. l. legitima. vbi dicit quan do datus. l. roborat' oritur actiō ex ipso cōtractu. p hoc videf casuz expresse in. l. si. j. de here. insti. Et ex his colligit' determinatio. q. dicit statutu qz testamēta mandent' executioni sicut diffinitiuē sentētie modo petunt legata ex testō rupto ex cā pteritionis vel exheredatiōis: siquidem peterent cōditiōe ex. l. nō haberet locū statutu qd dicit qz testamēta māde tur executiōi. Si petunt actione ex testamēto: tunc haberet locū statutu qd dicit qz testamēta mandent' executiōi zc. Et ita fuit determinatu p do. Thades um de pepul. tunc do. bonon. Ultimo est vidē dum qz si testm remanet validū quo ad legata si ite stamēto esset apposita ista clausula si non valet iure testamēti valeat iure codicilloz: an dicta clausula rē operetur aliquid. quod glo. tangit z doct. in. d. auc. ex ca. z videf qz nō: qz valet iure testamēti quo ad ar

serit z per hec est responsuz ad. c. cū illoz. de senten. exco. adde. l. p. s. pretor. de in ius vo. z ibi no. Guil. de eu. z Ang. vbi ponit qz dicat grauis vel grauisima iniuria. z p Hosti. i. summa. de sen. exco. s. qz

possit ab hac. r. p. bar. i. l. nō soluz. s. si mandato. ff. de iniur. r. Bal. in. l. si magni. C. qui accu. r. Andr. de yser. in. c. i. s. similiter. i. ti. qui. mo. seu. q. p. terer homicidii r. mēbz i mutilationē cōstitit iudicantis arbitrio q. dicat grauis offēdi vt est etiā dictū Innocē. in. d. c. cū illoz. ergo pro

phibitorū r. p. unibile: vt. l. qd sepe. s. veneni. in. d. flagiciose. ff. de cō trahen. emptio. l. capitalium. s. venenarij. cum glo. ff. de pen. r. sit cau tus aduocat' quia oportet capitulare r. probare de veneno malo. bona enim quedam medicamenta sunt. l. qui venenum. ff. de verbo. significa. r. dicta. l. quod sepe. s. veneni. alias dictum testis non con

cluderz nec probaret. c. i. presentia. de probati. l. neq. nata. l. eodē titulo. quā immo etiā q. cause es sent similes illis causis que sunt ex p. esse. vt in dicto. s. cau sas. aut ean dem seu ma iorem ratio nem habent tes suffice ret ad expe redationez signanter d. cidit. Bul. in. auct. non licet. C. de libe. p. te. r. allegat. ter. in. c. i. s. porro. cum sequen. in. t. i. uolo. C. de libe. cau. dum per il lum textum in dicto. c. i. dicit equi parari fili um posse ex heredari et vasallū pos se priuari fendo. vnd sicut in pri uando va salluz fit ex tētio ex idē p. tate rati

liquis. sed dic vt dixi. j. de iure codicil. l. i. **S**um' expediti de prima parte veniam' ad secūda partem dicit' hic q. si p. terit' a fratrib' aduocauerit. quero quid si extranei essent scripti. glo. dicit idē p. eandez rōnem: q. testm' ē nullū. l. s. sit argumētū s. s. e. l. post hum'. s. idē r. circa. sed fm intellectū quē ibi dedi nō est cōtra. s. r. circa glo. est videndū an extrane' insti tur' pōt esse idē: nā hic aduocauit a fratrib' partem ab extraneis deberet aduocare totū: q. in totū suc cedit. So. intelligas hic extraneis. i. fratrib' filijs e mancipatis: als fateor q. totū aduocaret. **Q**ue ro quo iure testm' irritat' ex cā p. teritōis vel exheredatōis. Rūdeo hic circa h' sunt opi. q. quidā dicit hōdiē nō habere locum querelā. qd reprobauit. s. de test. l. i. Alij dicit q. in p. teritōe materna nihil in nouat. qd reprobauit. s. e. l. Unde oib' ommissis in b articulo fm opi quā teneo distiguo vobis p. tres ca sus. primo q. querit' de descēdētib' p. teritōis v. ex heredatis. secūdo q. de ascēdētib'. tertio q. de col lateralib'. **C**irca primū dic aut fuit p. terit' vel ex heredat' a patre vel ei' linea: aut auo paterno vel si milib'. aut a matre vel ei' linea. primo casu aut erat fili' in p. tate aut emācipat'. si in p. tate: r. tūc ē p. terit' tus r. testm' est nullū ipso iure: r. pōt petere s. tab. vt l. maximū vicū. de libe. p. te. qd intellige si tenebat p. mus locū. vt. d. l. gall'. s. r. quid si tū. s. r. i. i. Si vero fuit exheredat' r. tūc aut est inserta cā legitima' et oportet eū venire p. querelā in officio testamētū. r. si quidē cā p. babil' oīno repellit'. vt in auct. de here. et fal. s. exheredatis. alias testm' rescinderet quo ad in stitutiōē tū: vt. s. dixi. si vero cā nō fuit inserta: r. tē pōt dicere nullū vt in auct. vt cū de ap. cog. s. aliud. vnde cause insertio est hōdie de substantia. vt no. s. d. tes. l. i. Si vero queris de filio emācipato: r. tē aut' fuit exheredat' r. tūc idēz qd in filio in p. tate. vt. s. dixi: q. aut cū cā aut sine cā. si fuit p. terit' sine cā: r. tūc idēz qd in filio in potestate constituto: q. aut dicit nullū r. pōt venire p. cōtra tabu. aut fuit p. teri tus cā adiecta. r. in hoc differt emācipat' a suo. sius em dicit nullū: r. p. ter venire p. cōtra tabu. vt dixi. emā cipat' vero habet necesse venire p. cōtra tabu. vt di xi in auct. de here. r. fal. s. exheredatos. r. ibi glo. Se cūdo casu quādo p. teritō fit a matre vel ei' linea. r. tūc nulla ē differētia inter p. teritōē r. exheredati onem: cū ei' p. teritō p. exheredationē ē. Aut ergo est p. terit' vel exheredat' cū cā r. o. s. eū venire p. q. relam. vt insti. de exhere. l. s. mater. aut sine causa et dicit nullum: q. testm' deficit in suis substantialib': cū cause insertio fit de substantialib': vt. s. dixi. r. hoc i

onis ad alias causas vt ibi. ita videtur fieri posse in exheredatione filij. bene facit glo. in. l. si. C. de reuo. donati. quam ibi reputat sing. Saly. que vult q. etiā ex alia causa ingratitudinis non specificata in dicta. l. finali. possit reuocari donatio dummodo illa alia causa sit similis.

p Et tunc aut r. Adde quod not. glo. r. Barto. in. l. gallus. s. in omnibus. s. ti. l. adde no. p. Bal. in. l. si. in antepe. col. in. d. secūdo q. ro. C. vnde legi. r. ibi Bar.

p Sine causa. Adde Bald. in repe. l. in suis. in. xxij. col. s. titu lo. i.

causas. i. iusta decaione io. an. in. d. c. fi. q. etiā si non interuenerit actualis p. cut fio pōt dici q. uis iniuria: si ergo pōt veri ficari. r. i. d. s. cas. in. ver. bali. iniuria si ne dubio sta niuria. s. ba. lis sufficere debet. puta q. diceret si lius patri p. ditō: r. q. eēt dign' decap. pitari. nā qd censet eē gra ue vel leue ex qualitate pe ne. l. ij. ff. de publi. iudi. l. aurelium. ff. d. mino. r. not. glo. i. l. ad ea. ff. de reg. iur. r. Bar. in. d. l. nō solum. s. si mādato. d. iniur. r. in. l. le uia. ff. de ac. cusa. r. d. i. no. ta. Ang. i. d. l. leuia. q. si cōis opi. ē in regione aliqd delictum esse leue. vt ē flo. renti. p. cau. re. euz pug. reputabil' le. ue r. pari rōe econtra si rez putat graue censet gra ue bene facit: licet ipse nō alleget. l. accusari. s. sunt quedā. ff. de extraor. crimi. vbi delicta debēt puniri fm moxē puinciarū r. est melior. tex. qui sit in iure fm Bal. in. l. i. in. si. C. de nora. r. iō vtile eēt sp. p. bari q. cōi opi. in regione talis iniuria dicta in psonā patris reputat grauis r. inhonesta. r. q. talis iniur ria. s. d. i. cōdo proditor: r. q. meret' decapitari sit inhonesta. p. i. l. turpia i. p. i. cū ibi nota. de lega. l. dicit' ēt grauis iniuria ex eo q. p. dictum cri men iniuriarū cōmissuz fuisse in foro vel teatro vt in. s. atro. x. insti. d. iniur. r. l. s. ē q. d. n. s. ff. eo. ti. r. est' etiā sufficiēs cā exheredatōis q. cū vris veneficis r. maleficis cōuersaret' filij' r. ab eis didicerit venena facere r. ea fecerit. vt in. d. s. causas. ibi dū dicit si cū maleficis vt malef sic' versat' nā venena mala cōficere est quid flagiciosum r. de genere

tur in filiofa. in casu in quo pōt testari. sed nō pōt testari nisi in castrensi vel quasi. ergo in illo casu loquitur. Dic ergo aut fili? in p̄tate p̄terijt v̄l exheredat patres sine cā: z testm̄ est nullū ipso iure: qz deficit in substātib? vt. s. dixi. aut cū cā z tūc aut p̄terijt z dicit nulluz. aut exheredat z ē loc? querele. vt. s. dixi in filio p̄terito. ¶ Circa tertiū principale. s. qm̄ qm̄ mus de collateralib? tūc aut de fratre z sorore: aut de v̄teriorib? ¶ Primo casu aut de v̄terinis tantum z nullo modo admittunt. vt. C. de inoffi. testa. l. fr̄es. in prin. aut de consanguineis vel v̄riqz cōiunctis. z tunc siue sint p̄teriti siue exheredati semp̄ veniunt p̄ querelam duob? cōcurrentib?. s. qm̄ turpis p̄sona sit instituta: z qz cause ingratitudinis cessent q̄ ponūtur in corpore de nupt. s. ingratitudinē. probat i. d. l. fr̄es. C. de inoffi. testa. ¶ Quero ex p̄dictis vides qz testam̄tū irritatur vel per querelam vel per contrabū. vel p̄ ius dicēdi nullū. practica querele habuim? s. in ti. de inoffi. test. practica bo. pos. p̄ cōtra tabu. habuim? in ti. de bo. pos. cōtra tab. z dixi i. l. i. s. si cā cognita. de bo. pos. de iure vero dicēdi nulluz nō habem? specialē titulū. ¶ Quero ergo qualif p̄ponat. iuris cō. hic innuit aperte qz non sit necesse facere mentionē de nullitate testam̄ti sed simpliciter petat hereditatē ab intestato. z si excipiet de testō replicabit de nullitate vt hic dñi dicit si p̄terit? a fratrib? partes aduocabit zc. vide tex. expressum. C. de ordi. iudi. l. i. Et hec ē bona practica. cū aut ipso iure sit nullū nō est necesse qz a iudice postulet? vt. l. que sub cōditione. in fi. de condi. insti. posset tñ si q̄s vel let principalit̄ petere qz testm̄ p̄nuncietur nullū z h̄ fieret p̄ officiū iudicis. vt dixi plene i. d. l. que sub cōditione. in fi. dic vt ibi. ¶ Expedita ergo secūda parte veniam? ad tertiā partē. hic dicit qz si fili? p̄teritus nō vult dicere nullū qz testm̄ confirmat. ¶ P̄ po. in hoc testō sunt instituti alij fratres z sic venientes ab intestato siue ergo p̄terit? approbz testm̄ siue nō ista voluntas dz cōfirmari. vt. l. hac cōsultissima s. si quis aut. z. s. ex impfecto. C. de testa. So. ibi loquit̄ in testam̄to impfecto rōne solēnitatis: hic in testam̄to impfecto rōne p̄teritiōis. facit qd̄ nō. s. ti. tu. i. l. si is qui testm̄. z. l. si fil? qui in p̄tate. qd̄ dic vt dixi. j. de cōtra tabu. l. si duob?. s. si prius. ¶ Secūdo op. in auct. vt cū de ap. cog. s. siue ergo. vbi dicit qz si h̄ obseruata nō fuerint liberi equa lance vocent? et qm̄ loquit̄ de liberis p̄teritis dicit qz hereditas veniat ad veniētes ab intestato. ex hoc apparet qz filio p̄terito testm̄ rumpit? z lex p̄cedat v̄ltra disponendo de hereditate: vñ approbatio filij p̄teriti nihil videt̄ qz possit operari contra dispōnem. l. pp̄ h̄ Jac. de bel. dicit hodie istā. l. nō habere locū liberis extātibus: qz. l. puidit eis. Sz puto cōtrariuz. nā titu. vt cū de ap. cog. nō venit ad impugnandū testm̄ principaliter: sed ad adiuvandū inquātū p̄t. dico ergo qz illa auct. limitat per istā. l. f. qz ex causa p̄teritionis vel exheredatiōis testm̄ irritet nisi fuerit approbatum p̄. l. istā. vt. s. de legi. l. nā z posteriores. z qui factisda. co. l. sciendū. cōiuncta auct. offerat. C. de lit. con. testa. illud cōtra. tenent glo. et colligit ex glo. quas ibi allegabo. ¶ P̄ po. insti. de exhe. li. in prin. So. qd̄ ibi dicitur testm̄ nō valet in quo fili? p̄teritus verū est si velit testm̄ dicere nullū: nō si semp̄ taceat: vt hic. z vide istā glo. z signa que incipit: vel depōnens zc. ibi: nō si semper taceat zc. innuit ista glo. qz fili? declarat instōnem suā si vult dicere testm̄ nullū cū interim est aliquid. expressi? in glo. C. de bo. pos. s̄ tabu. l. i. j. facit qd̄ nō. s. de testa. l. i. z hanc glo. tenz dñi. in. l. gall? in distinctiōe magna. ¶ Moderni dicunt p̄ casuz si tab. res. nulle extāt. l. i. i. s. ti. l. i. fi. In quib? dicit qz vno filio p̄terito alij filij statim

possunt venire ab intestato. ergo interim testm̄ nō ē aliquid. qz q̄dū est locus testamentarie successioni cessat ab intestato zc. Et hoc refert Ly. C. de post. here. insti. l. i. j. tenet ergo isti qz requirant qz filius p̄terit? approbet expresse: nec sufficiat si taceat. Ergo dico sic: qm̄qz fili? approbat expresse: z tūc nō est dubium qz testm̄ cōfirmat. vt hac. l. approbare autem expresse est facere aliquē actum per quē inducat abstenio ab hereditate paterna vt tex. hic expresse dicit qz si de bonis patris obstineat zc. qm̄qz filius approbat testm̄ tacite: vt qz facit aliquē actuz qui nō possz p̄cedere nisi testam̄tū valeret. vt petēdo contra tabu. nō em̄ pōt testm̄ rescindi p̄ cōtra tabu. nisi p̄supponat valere. z tūc videt̄ illud approbare tanq̄ testam̄tū sic factū nō tanq̄ bene factum. sic dicit in dño appellāte a snia falsi p̄curatoris. vt. l. i. j. s. falsus. j. rem ra. habe. z hoc qd̄ dico de filio probat. j. de cōtra tabu. l. si is qui in p̄tate. z. l. si duo. facit qd̄ nō. C. de bo. pos. cōtra tabu. l. i. j. z de li. p̄te. l. maritum. Idē si legatū ex testō acceptaret v̄l aliquod simile faceret. vt. l. penul. s. de inoffi. testa. quādoqz filius nō approbat expresse nec tacite p̄ aliquē actū s̄ solū tacet. z tūc an p̄ taciturnitatē inducat approbatio testam̄ti sunt opi. vt dixi dico siquidē fili? tacet tamē facit aliquē actuz per quē inducit cōditio vel im̄stio in hereditate paterna: tūc expresse videt̄ dicere nullum. vt hic dñi dicit si partē hereditatis aduocauerit. Idē puto si bona hereditaria possederit eadē ratione. ¶ P̄terea hic dicit si bonis patris se abstinet: zc. sed qm̄ se immiscuit sec? si vero nullū talem actuz fecerit: tunc siquidē taceret tanto tempore p̄scribat iuri aduendi vel immiscendi de iure ciuili infra. xxx. annos nō esset dubium: qz paria sunt quē excludi repudiatione vel tpe. vt. l. i. j. s. expectanda. j. de bo. pos. fm̄ tabu. Si nō tanto tpe nō taceat tunc glo. videtur velle qz si p̄teritus taceat per annum qz ex tali testō debet bo. pos. fm̄ tabu. tex. ē z gl. de carbo. edic. l. si impubes. s. si. ibi aut nō accepit alia h̄z cōtra tabu. vel ab intestato bo. pos. fm̄ tabu. z ita intelligit ibi glo. qz videt̄ ratioabile. nam ex hoc testō sic approbato datur bono. posses. fm̄ tab. nō aut aditur h̄ditas de iure ciuili. vt. j. dicit. sed p̄tor: tacentē per annuz habet p̄mittente: merito succedit edictū p̄toris vt det bo. posses. fm̄ tabu. probatur in dicta. l. i. j. s. expectandi. j. de bono. pos. fm̄ tab. ¶ Contra h̄ videt̄. C. de iure delibe. l. scimus. vbi ille qui repudiat bo. pos. de iure p̄torio: nō prohibetur succedere de iure ciuili ab intestato. quidam istam glo. reprobant: sed si vis eam sustinere nō tamen ē dñi: qz ibi loquit̄ quādo aliquis repudiat d̄ iure p̄torio ex testō. nec est aliquis qui possit ex testamento succedere. hic vero est aliquis qz p̄t succedere ex testō. vt dicta. l. si impubes. s. si. ¶ P̄ po. C. de posthumis here. insti. l. i. j. Glo. dicit ibi in posthumo hic in iam nato: h̄ nō videt̄ bona: qz facilius p̄firmatur testm̄ ruptum natiuitate vel agnatiōe posthumū qz ruptū p̄teritiōe filij iam nati. vt. s. e. l. posthum? in prin. dico ergo qz in. l. cōtraria impubes decessit in tali statu in quo nil intelligebat. vñ n̄ p̄t sibi iputari approbatō p̄probato. sic dz intelligi qd̄ nō. s. e. l. qui vxores. ¶ P̄ po. testm̄ nō potest pendere ex alterius voluntate. vt. l. illa institutio. de here. insti. ergo nō pōt pendere ex voluntate filij. So. nō pōt pendere in alteri? voluntate a testatore vt ibi: sed a lege sic: vt hic. ¶ Glenio ad. q. z circa istā partem querit primo. vtrū ex isto testō sic approbato possit adiri hereditas de iure ciuili vel est necesse qz petat bono. posses. fm̄ tab. de iure p̄torio. Quēda glo. tenet qz de iure p̄torio. vt. s. l. p̄tori. in. i. j. gl. z. j. de contra tabu. l. qd̄ vulgo. z. C. de contra tab. l. i. j. z. s. de peti.

Postulet facit qd̄ not. bal. in. l. si. C. si ma. fac. add. l. sine. C. de repu. heredi. fm̄ vez intel lectum.

Qu loq̄t Mo. opi. Ja. de bel. q̄ facit ad no. p̄ bar. in. l. si minorē s. si. de cōtra tabu. z h̄ per Imol. in an. repenl. col. z no. qz p̄teritus a milite ignorate nō pōt approbare testm̄. h̄ reputat mirabile Bal. i. l. si cū vel i vtero. C. de test. mili. vbi dicit hoc cōnouz idē fort? in pagano. vt ibi dixi.

Scim? no ta singu. limitatiōe ad. l. suuz. C. de iure delibe. Sz doc. oēs h̄ s̄ bar. Saly. ta men in. l. i. in i. j. q. C. de posthu. here. insti. videt̄ tene re id qd̄ dicit Bar. h̄ z male fulgo. als flozi. etiam ce moder. in. d. l. suū. p̄ illum tex. tenet cōtra bar. z idē bal. s̄ bar. res net in. l. certū est z seruo. C. vnde cogna. vbi oino videt̄ idē bal. in. l. i. C. de su. z le gi. z in. l. posthumo. i. l. col. C. de s̄ tabu. z h̄ adde bal. in. l. i. j. C. de posthu. here. insti. z in. d. s. si impuberi.

De iniusto rup. r. irri. testō.

Post adiri. An testm approbatu p filiu pteriti sic aliqd de iure civilis vel priorio. vide bal. in. l. posthumo. in. ij. q. C. de cotratu. r. etl an in. ij. r. iij. q. r. in repe. l. in suis. in. xi. col. dixi in. d. l. posthumo.

Ultimo quero. Ho. hac. q. de usurario. vide latissime ad hoc no. p sacro san. ec. i repe. r. bal. l. i. vniuersa. in prin. C. de p. cl. impe. offe. bicalleg. r. q. no cofirme. testm cofulu. it Fran. d. r. po. in cofilio incip. alberis. cus quonda. hugonis. et ita refert ibi vidisse bis cofiliu Job. de lig. r. appro. bati p Job. calde. q. non cofirme. et ibi refert do. Fra. de rap. se hac eandē pretere in lec. r. difficul. tate hac dicit cofistere ex intellectu. d. c. q. vbi col. g. q. talis p. stato cautio nis an testm est de substā. tia r. solenita. re in materia. pambula. ar. lias testm est nullu ipso iur. re sicut in his que dicimus de solenitate. sine quoz. p. posteratio. r. ciar fm ea q. habent in. l. prolatam. C. de senten. itē. in. d. c. q. r. ratio princ. patis sicut odi. um. sed in. l. hic allegat. in cotratu. r. vbi erat sa. no. filiozum. vel alterius. vtruz aut he. reas usurar. r. satisfaciē. do faciāt re. conualescere. testm: certū ē q. no. ita dic. Bal. in. l. i.

here. l. i. vbi glo. hoc firmat. In cotratu q. possit adiri de iure civilis. innuit glo. j. de le. prestā. l. si duo in glo. paruula dū dicit sed adijt vel bo. pos. petijt. r. C. de insti. r. substi. l. si pat. qd. patet. q. glo. in. l. certū C. vnde legi. ponit oēs casus in quib. hodie ē necel saria bo. pos. fm tabu. nec ponit istud. Dy. in distinc. tiōe magna quā ponit in. l. gallus. dicit q. h. testm valet de equitate: nec declarat prioria vel civilia. Sz in quadā sua disputatiōe determinauit q. de equi tate prioria p rōnem positā in glo. s. l. pri. Idē tenz Hof. de bo. pos. fm tabu. Idē Ly. in. l. certuz. C. vñ legi. Et istud videt vtz per rōnem positā. s. i. l. pri. q. si hoc testm valerit de iure civilis: primū rūperetur qd. est. s. l. si fili. qui in potestate. s. r. i. qd. no. q. cum sit necesse succedi de iure priorio est necesse q. cogno scat bono. pos. corā iudice infra annū vel centū dies vt. l. si. C. qui admitt. ad bo. pos. Quero quid si testamētum nō habet solēnem numez testm an possit approbari per veniētes ab intestato. Dico q. nō: vt C. de testa. l. nō dubiū. Rñ. tūc em̄ approbatio filij valet qñ testamētū rūpīt ei. r. fauore: q. pterit. vt hic sed solēntas nō est inducta fauore instituti: sed iure publico. vt dixi. in. l. nemo pot. j. de leg. i. nam appro bando nō pōt validari testm. Quero si testm hz solēntatis defectuz: tamen in eo sunt instituti veniētes ab intestato: sed cōtra talē defectū succurrunt p. l. hac cofultissima. s. si quis aut. C. de testa. Itē est ibi defect. pteritiōis: an poterit approbari. Rñ. sic. vt. d. l. si duob. s. si prius. j. de contra tabu. Quero hic loquit in filio pterito: quid in alijs li beris pteritis. Rñ. idē: vt. j. de le. prestā. l. is q. in potestate. r. l. si duo. C. de li. prete. l. maximuz. Quero quid in patre pterito approbante: an te stamētū recoualescat equitate hui. l. Iste passus nō poterat esse cognit. isto iure cū pater pterit. nō dicitur nullū: sed veniebat p. d. tabu. hodie vero dixit nullū: vt dixi in distinc. tiōe pcedētis ptis. vnde cre do p equitate hui. l. testm cofirmari eadem rōne: nil tamē reperio expressuz. Quero si fili. pterit. nō vult dicere nullū: an alij beneficio pteriti possunt dicere nullum sicut dicim. i. contra tabu. vt. l. si post mortē. in. f. j. de d. tabu. dicit vt ibi dixi. Ultimo q. r. usurarius fecit testm r. anteq. faceret vel in ipso testō nō prestāit cautionē de restituēdo vsuras fm formā. c. quāq. de vsur. li. vi. postea prestāit illā cau sionē: an testm recoualescat. Jo. an. cū glosauit sextuz libz dixit q. sic. postea vidēs q. multi reprobat opī. suā per. l. i. s. sed si fili. j. de le. iij. r. s. de testa. l. si fili. quādo glosauit clemētina in. c. i. de sepul. dixit q. tes tāmētū recoualescat quo ad sepulturā. r. ita intellexit dicitū suū in. d. c. q. r. de vsur. li. vi. Do. Hico. de ma. anteq. fierēt iste glo. disputauit hac. q. r. determi nauit q. testm recoualescat. r. vt tollant oia cotraria dixit sic. qñq. testm ab initio nō valet: q. ille qui facit testm iustitabilis: r. ex postfacto nō recoualescat. vt. l. i. s. si fili. j. de le. iij. r. de here. insti. l. si fili. Quis testm nō valet ab initio pp defectū heredis instituti: vt qz est intestabilis passiuē: r. tunc idēz. qd. dicit vt. l. si alie num. s. in extraneis. de here. insti. Quis deficit ab initio rōne solēntatis. r. tūc idē q. nō recoualescat. vno em̄ cōtextu debet adhiberi solēntates. vt. C. de testa. l. antiqūtas. r. s. de testa. l. heredes palā. in. f. Est quart. casus in quo testm nō deficit pp defectū

hereditas. C. de testa. ma. r. q. sufficit ante mortē prestari cautionez tenet Bal. in. l. i. in. ij. col. C. si a nō cōpe. iudi. r. de dicta cautioe ad d. c. quāq. vide no. Bal. in. l. pe. in ver. sed dubitat. r. ibi ponit ques sita de quib. hic per Bar. de execu. rei iudi. p Bal. in. l. posthumo. C. de cotratu. r. ibi quid si post testm r. cautionē fecit vsuras. sz an

psone testatū heredis instituti vel solēntatis: sz de ficit p creditores qui fraudant: vt qñ ille qui nō ē sol uēdo instituit seruos: tūc tale testm potuit reconuales cere si postea incipit esse soluēdo. vt. C. de necessari. is seruis heredi. insti. l. i. r. j. de here. insti. l. qui soluē do nō erat plu. r. c. Mūc ad ppositū. c. q. q. extra de vsuris. li. vi. nō facit vsurariuz intestabilē sz phibet personis interesse tali testō dū dicit null. vsurarioz testamētis interfit. Itē prestatio cautionis nō ē de so lenitate testamētū: qd. p. qz pōt prestari cautio ante testm p plures dies. vt. d. c. quāq. Si em̄ esset de so lenitatib. deberet fieri vno cōtextu. vt dicitū est. de terminat. ergo q. dicitū testm cofirme. cautioe post ea prestata. simile. C. de prec. impe. offe. l. vniuersa. p hoc optime equitas illi. l. vt. s. l. pri. in prin. et h. o. repitur qd. postea Jo. an. posuit in nouella sup sex. to in. d. c. quāq.

valeat statu tum q. vsura rius p ossit alit ter testari bal. q. nō. in. l. cō sultra. C. de te sta. r. ad pres dicta vide an ge. r. Imol. i. d. l. qui soluē do nō erat. j. de here. insti. r. Imol. in. l. gallus. s. ille casus. de lib. r. posthu. i. iij. col. p Bal. i. l. arrogator. d. adop. r. qd. no. Bal. i. l. humanitatis in vtri. col. C. de impu. r. h adde Bal. i. l. iij. C. vnde legi. r. i. l. gal lus. s. etiā. s. ti. i. in. ij. col. r. quid si quis tempe testa. mēri nō erat vsurari. post ea effectus ē vsurari. pon nit Bal. in dicit a. l. gall. s. etiā. s. r. i. r. in. l. i. s. si filius. de leg. iij. vbi etiā de. q. de qua hic per Bar to. de qua eti am per Bal. in. l. ex libera de suis r. leg. r. per moder. in. c. q. in om nib. de vsur. de ista etiā questōe vide Ro. in dicta l. posthumo. r. Pau. de cast. in confi. cccxxxij.

I Si extrane. institutus incipiat esse suus insti tutio nō viciat. b. d. C. pp. glo. j. de cotra tabu. l. nō putauit. s. si quis emācipatū. So. aliud in exheredatiōe que ē res inepta in extraneo. vt. l. qdā cū filii. j. de vbo. obli. Aliud in instōne q. est res ap ta in extraneo: vt hic dixi. l. i. filio. s. si. s. r. i.

I Causa testati nō trahit ad se cam testati si testator prohibuit: sec. si nō phibuit. h. dicit. Diuide. primo loquit qñ testator duos instituit r. cuiuslibet extraneū substi tuit. Secūdo qñ eos inuicē substituit. Tertio circa primū casuz docet qualē possit adiri hereditas. Se cūda ibi. sz si ego. Tertia ibi. in prima. Pro dca ratione ter. quero rationē istoz casuz. Glo. dicit in primo casu testm rumpit in totū: qz reperit persona substituti a quo posthum. ē pterit. in secundo casu nō rūpīt qz reperit psona a qua nō sit exheredatus posthum. hec rō colligit ex secūda glo. paruula i se cūda pte. l. sup verbo puto. hec rō nō placet Dy. di cit cū exheredatio nō posset fieri a psona sz a gradu vt. s. r. i. l. iij. s. filius. dicit ergo Dy. q. ratio ē: qz in secūdo casu nō reperit ali. substitut. qui me cōiun. ctuz repellat: in primo sic. r. sic hoc casu aliā partem habet in re accrescēdi: nō iure substitutionis. Illd dicituz declaro: qñ testator dedit substitutū extrane. nem videt phibuisse ius accrescēdi inter instituti r. substituti cū substitut. pferat. vt. C. de fidei. comif. au. hoc ampl. r. j. de bo. pos. fm tabu. l. ij. s. si duo. no. in. l. qui pater. j. de acqui. heredi. merito vno mor tuo vel repudiāte ali. heres nō hz p ius accrescēdi. r. pp phibitiōne testatoris tacitā substitut. non hz qz eius grad. rumpit: r. qz testator nō pōt decedere p parte testat. r. p parte intestat. cū totuz testm est ruptū: r. hec est ratio prime partis. vt. s. r. i. l. si post hum. s. nā r. cū duob. Sz qñ sunt instituti plures r. inuicē substituti p substitutionē testator voluit tol lere ius accrescēdi: nō em̄ voluit tollere ius cohere dum: imo voluit augere r. sic habet vtrūqz ius. vt. j. de acqui. here. l. si quis heres. r. ibi no. r. C. de ipu. r. ali. substi. l. testamēto. r. ibi no. portio ergo vni. desi ciens vadit ad aliū p ius accrescēdi. r. ista ē rō scām de partis. In tertia parte rō p. nō em̄ vn. potest a dire cōtra aliū: qz sic adiret cū dubitat de virib. te stamēti contra. l. sz si de sua. j. d. acqui. here. Hic pmissis op. extra glo. causa testati trahit ad se cam i

¶ Ego, solu, sibi fuit. Et ibi dixi de hoc cōtrario. vbi glo. z doc. la
borat z ista solu. quā ponit hic Bar. ponit glo. in. l. cōtraria. z ē
prima solu. quā d̄ ar. ibi glo. z ista sequit̄ ibi Bar. z ē cōis solu. b
z ibi. sed Ja. de are. ibi dicit q̄ ista solu. d̄minat ad istā. l. ideo tenet se
cundā solu. quā d̄ ar. ibi glo. videlicet q̄ ibi loquit̄ q̄n̄ instituti sunt filij
quib⁹ ē facta

substitutio: q̄
casu si euenit
cōdictio sub
stitutiois i p
sona vni⁹ de
mēte testato
ris nō videt̄
esse q̄ substitu
tur⁹ admitta
tur z p̄ferat̄
fratri substitū
sed poti⁹ p̄fe
rat̄ frat̄ sup
stes illi substi
tuto. l. cū ac
cutissimī. C. d̄
fideicomis. l.
cū auus. j. de
p̄di. z demō.
l. luri. j. d̄ he
redi. insti. lo
ultimo. b loq̄
tur i extraneis
quasi velis
q̄ speciale sit
in filijs. sed
ista solu. nō ē
vera: q̄ p̄p̄
dictionē vter
q̄: postā i ill
lo ter. ita de
bet habē lo
cum in extra
neis sicut z i
filijs. Tertiā
soluri. posuit
ange. in. l. he
redes mei. s.
cum ita. j. ad
trebel. s. q̄ b
loquit̄ in vul
gari substitū
tione in qua
nō requiritur
q̄ vterq̄ dee
dat. cum qui
dam. que ē. l.
penul. C. de i
pub. loquitur
de pupillari
sed hec so. nō

testati. vt. l. i. s. si ex fundo. j. ti. ij. Sol. illud verū nisi
testator phibuisse: qd̄ b̄ fecisse videt̄ dando substitū
tutus vt dixi. idē si alias phibuisse expresse. vt. l. q̄ti
ens. s. si duo. j. ti. ij. Et sic habes ex p̄dictis q̄ testat
tor p̄t phibere ius accrescēdi tacite vel expresse.
cōcordat. l. d̄ns. s. i. s. de usufruc. fm̄ vnā lec. Et p̄di
cta faciūt ad intelligēda verba illa in testamētis. l. i.
stituo illū in certa re: z q̄ plus petere vel habere nō
possit. de quo dicit in. d. l. quoties. s. si duo. ¶ Sed
cōtra p̄dicta op. fortit̄ de. l. quidā testō. j. d̄ vul. z pu.
vbi substitutio ē deficiēte redit̄ portio ad cōhēdes p
ius accrescēdi. Rū. q̄ substitutio vitiat̄ alio mō q̄
ex cā p̄teritōis loquit̄ cōtrariū. sed q̄n̄ vitiat̄ ex cau
sa p̄teritōis tūc p̄cedit. l. ista. iō enī p̄terit⁹ rumpit vt
sibi locū faciat. vt. l. nā z si sub cōditōe. i. fi. s. e. nō at
rumpit vt ad alios vadat. Hūc redeo ad glosam.
¶ P̄ppo. ad prin. q̄ videat̄ exheredat⁹ ab oibus
gradib⁹. vt. l. ij. s. fili⁹. s. ti. i. So. vt in prin. glo. se.
¶ P̄ppo. secūdo q̄ substitut⁹ nō vocet̄ nisi ambob⁹
institutis exclusis. C. de impu. z al. substi. l. penultī.
So. ibi fuit y facta substitutio vtriq̄: hic singulis.
¶ P̄ppo. q̄ p̄t decedere p parte testat⁹ z p pte
intestat⁹. vt. l. circa. de inof. testa. So. hic q̄n̄ testm̄ rū
p̄tur natiuitate posthumū: qui iō r̄p̄it vt sibi locuz
faciat vt dixi: z sic in totum. ibi quādo r̄p̄it p̄ quere
lam z sic facto iudicis: ideo nō r̄p̄itur vltra q̄ iudex
voluerit. hoc tangit̄ in penul. glo. in. l. antiq̄. s. si ps
here. peta. ¶ P̄ppo. q̄ admittit̄ institut⁹. nā si vincō
vincēte te vincā te: sed institut⁹ vincit posthumum
qui est exheredat⁹ z posthum⁹ vincit substitutū: q̄ i
stitut⁹ vincit etiā substitutū adeo q̄ ex ei⁹ p̄sona tes
tamētū r̄p̄it. vt. l. de accessionib⁹. de diuer. z tēpo.
prescrip. So. dicit glo. q̄ fallit̄ illa regula. dic de h⁹
vt ibi dixi. z Ly. in auē. l. j. C. de natu. li. ¶ P̄ppo. d̄
iure codicil. l. sed cū ea. So. dicit quidā q̄ b̄ loquit̄
q̄n̄ instituti sunt extranei: ibi q̄n̄ filij z fratres. Istam
solutionē nec ip̄robo nec approbo. dic vt ibi dicam

¶ Testm̄ in casum a testatore non
I **Utius.** sane mentis nō r̄p̄it. h. d.

¶ De his q̄ in testō delent. Rubrica.

¶ **Q**ue in testamento. Primo pos
ctum. Secundo exponit quodlibet h⁹
buz illi⁹ dicit̄ p̄ multas p̄culas. Secū
da ibi. legi aūt. Hec secūda pars subdiuidit̄ in muls
tas particulas. vt. j. videbit̄. s. legi. hic exponit ver
bum legi. ¶ Et no. q̄ legi intelligit̄ p̄spici oculis q̄

est vera. qz si hic facta fuisset vulgaris p̄ signū collectiūz vterq̄. put
ibi certe requireret q̄ decederet vterq̄ institut⁹ put ibi: qm̄ nō videt̄
posse assignari ratio diuersitatis inter vulgare z pupillare qm̄ eēt fa
cte p̄ signū collectiūz vterq̄. preterea hic ter. in ver. sed si ego. q̄ ver.
obstat illi legi loquit̄ in reciproca nō in vulgari: z p̄ d̄ns forte posset
dici q̄ aliud ē in reciproca substitōne de qua hic que nō p̄t fieri p̄ dis
tione vterq̄. qm̄ substitutio reciproca fit de ipsismet̄ heredib⁹ institu
tis. qz dicit̄ z vos inuicē substituo z nō p̄t apponi dicitio vterq̄. qz si
vterq̄ decederet null⁹ remāebit substitut⁹. in. l. d̄ria loquit̄ de pupilla
ri que fieri p̄t p̄ verbū vterq̄: qz in pupillari terti⁹ d̄at substitut⁹ illis
duob⁹ impuberib⁹ filijs institutis qz dicit̄ z si vterq̄ filius pupillus i
pupillari etate decesserit semp̄oni⁹ heres esto. addo tñ qd̄ p̄t dici q̄

principiū hui⁹. l. obstat illi. l. penul. in q̄tuz hic in prin. vult q̄ possit
euenire casus substitōis quib⁹ in p̄sona vni⁹. l. tici. eueniat p̄ditio
substitōis vulgaris tñ: z nō in p̄sona alteri⁹. z isto mō intelligēdo
remanet dubiū quō respōdet nisi dicat̄ q̄ hic s. sed si ego. venit cō
tinuatue ad principiū hui⁹. l. z ponit tñ casum substitōis reciproce
z de casu istū

scripta sunt. z sic apparet q̄ sn̄ia nō dicit̄ 3 lecta fm̄
formā. l. ij. C. de sen. ex peri. re. nisi quis scripturā o
lis p̄spiceret. ¶ Secūdo no. de eo qd̄ dixi in. l. q̄ te
stamēto. s. si. s. de testa. q̄ testis dz deponere de sen
su corporis: nō de eo qd̄ intellectu p̄ceperit. p̄ h⁹ op
time facit iste ter. ibi nō dz intelligi s̄ oculis p̄spici.
¶ Tertio no. q̄ statutū ē hic q̄ instrumēta publica
mandent̄ executiōi sicut sn̄ie. modo quedam mulier
habebat instrumētū q̄ vir fuerat p̄fessus se habuisse
dotē de ea fecerat quietatōne. n̄ic soluto matrimonio
petebat executionē instrumētū cōtra virum ex vigo
re tacite stipulatiōis de restituēdo p̄sumpte ex. l. i. C.
de rei vxo. acti. Istā. l. facit̄ d̄ ea: qz illa tacita stipula
tio nō p̄t eē legitime scripta in instrumēto: sed itel
ligitur auctoritate legis: z ideo tñc nō mandaret̄ ex
ecutiōi illud instrumētū q̄m. l. dispōnem. In contra
rium facit. l. si duo patroni. s. marcellus. s. de iure
iuran.

Sed volentibus. In isto. s. exponit verbū
icōsuluto deleta. ¶ Que
ro que ē differētia int̄ inductū cancellatū z p̄ditum.
Dic vt no. in. l. si quis libertatē. s. de peti. here. in gl.
sup verbo induxerat. z. C. de sol. l. inductū. z. j. l. pri.
in principio.

Et ideo. Hic format vnā. q. circa premissa.
¶ No. istū ver. ad ea que notarij ap
ponit̄ tota die in fine instrumētoz. s. ea que scripta
sunt z addita mea p̄p̄ia manu scripsi z addidi: quia
p̄ hoc tollit̄ suspitio b̄ instrumētū: verū tamen qz illa
scriptura nō refert̄ nisi soluz ad ea que consulto sunt
supra scripta vt hic. vnd̄ facit notari⁹ ponere quod su
pra scriptū est. s. in tali vel in tali parte. si esset sup̄scri
ptio in vna pte tñ nō esset necesse qz ad illū tñ refer
retur. vt. l. ij. de libe. z posthu. ¶ Quero qd̄ si appa
rent plures subscriptiones z notari⁹ dixerit simpli
cif que supra scripta sunt an oia presumat̄ supra scri
pta consulto. Respōdeo sic nisi fauore libertatis. vt
j. l. pri. in fine.

Sed si legi Hic format aliam questionē circa
premissa.

Sed consulto: Hic facit vnā questionē cir
ca qd̄ proxime dixerat.
¶ P̄ppo. ad versicu. de p̄cedētī. So. qm̄ aliquid dele
tur ita q̄ post deletionē legi nō p̄t: aut hoc fit ante
cōsumationē testamētū: z tunc ē presumptio q̄ si te
stator voluisset deleri iteruz fecisset referri. vt in p̄ce
denti responso. sed quādo post cōsumationem testa
mentū: tunc habet locū distinctio hui⁹. s. aut est dele
tum cōsuluto: aut incōsuluto.

de duo. reis. z moder. in. l. iuregen. s. qd̄ vere. s. de pac. z in. l. i. in gl.
super ver. semp. in ver. tacite apposita. s. solu. ma. z que ibi no. ad d̄
ctuz Bar. hic optime facit qd̄ dixi do. an. in. c. translatō. de cōsti. z
dixi post Bar. in. l. i. in fi. j. de leg. ij. z vide no. p̄ Bar. z ibi dixi in. l.
l. j. ti. i. z in terminis Bal. in. l. ad p̄bationē. z in. l. xbi adhuc. in vij.
col. de iure dot. z vide qd̄ no. Bal. in. l. generalif. ad fi. de sacrosan.
ec. z ad idē facit qd̄ no. Bal. in. l. legē. in prin. C. loca. z i terminis bal.
in. d. l. i. s. vt plenius. C. de rei vxo. acti.
¶ Et ideo. tollitur suspitio. Adde oino Bal. in. l. diuus. s. itē sena
tus. j. de fal. z Bar. in. l. si vn⁹. C. de testa. z in. l. si. i. post p̄ncipij. de
edic. diui. z no pulchre Bal. in. l. fraudem. s. sicut. j. de testa. mili. cuz
his que ibi dixi: z qd̄ no. Bar. in. l. i. in fi. z qd̄ ibi dixi. j. de secū. tab.

z de casu istū
facit mentio
nem in ver. s.
si ego. q̄i ver
lit q̄ illa sub
stitutio reci
proca cōtinu
etur cū codē
casu. z sic hic
ponunt̄ duo
casus. ad p̄
mum casum
iquātū loquit̄
tur d̄ vulgari
z videt̄ velle
ter. q̄ possit
cōditio sub
stitutiois eue
nire in p̄sona
vni⁹. est tñ
difficilis res
ponso: s̄ in
secūdo casu i
ver. s̄ si ego.
de facili tolli
tur. i. q̄ loq̄
tur i recipio
ca. vt. s. d̄xi.

De his q̄ in
testō delent.
Rubric.

Etite
stamen
to. non
dicitur. vide
Bal. in. l. si.
de sen. ex. p̄
reci.

¶ Illud in
strumētū. Cō
trariuz tenu
it Bal. in. l.
ad p̄bationē
C. de p̄ba. z i
l. i. in prin. C.
de rei vxo. ar
cti. vide ang.
in. l. reos. s.
cū in tabulis

Relias causas. Et sic dispositio facta favore libertatis dicitur esse dispositio ad piam causam. ut hic facit textus in l. i. §. si in ver. rone pietatis. j. d. coi. f. ma. z q. p. illu. ter. dicit in l. captatorias. C. de testa. mili. circa d. r. um. l. fideico. j. de fideico. liber. z Bal. hoc tenet in d. l. i. §. si. z bar. i. l. si vn. C. de testa. z in l. ticio usufruct. §. si. de pdi. z dem. z bal. i. l.

Cu aduocatis litis: z imponit fine dictis eoz qm sibi videtur. qd intellige consilium vt eis credat. vt. l. pretor. §. i. de iuris. om. iudi. z. l. si. s. de testi. Sz collationes bene pot habere cu eis: no vt eis credat nisi quatenus iudici videbitur. Credo tm q aduocat no possit cogi vt consulat in ca in qua aduocat est: sed alij cogi possunt. vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. sancim. z qd no. C. de p. r. i. s. a. scri. l. ij. li. xij.

Momen. Mo. q. si favore libertatis e quid in dubio i inductu: qd inductu e psumatur incosulte: g in d. r. i. e. ius coe z qd dicit in libertate. idem puto in relictis ad pias cas ead rone: qd e multu notabile.

Puribus. Si de eode facto sunt plura instrumeta vni cecellatio alteri vires no tollit nisi de mente constet. h. d. dicit. Notari scripsit instrum primo in bastardello paruulo: deinde illud extese posuit in libro suo z in bastardello cancellauit certe ista cecellatio no noceret instrumeto scripto in libro. p hoc facit qz cecellatio limitat fm causas cecellationis. vt. s. e. l. cecellauerat. sz ca cecellatiois fm more notarioz e vt ideo cancellat in bastardello qz coplete missum e in libro igit. zc. Secido facit si creditor reddat debitori instrumentum cancellatum: licz in libro notarij appareat instrum incorruptum: qz mes fuit q a toto debito recedat. vt. l. qui cyrographu. de proba. p cancellationes vni vt totu instrum cancellatu. qz tal fuit mens iurisco. vt hac. l. ij. r. i. s. o.

De heredi. instituendis. Rubrica.

Qu testatur. Op. C. de testa. l. hac constituta. pecu. au. c. si quando. So. ista e su persuitas que no viciat. Et te oppo. C. d. parte ei qui obligat viciat dispnem vt ibi ter parte ei qui obligatio queritur vel qui disponit ad sui comodum no viciat. vt hic z. l. stipulatio ista. §. si quis ita. de verbo. obli. subintelligit em psona loquetis. z ideo cu testator dicit tici heres esto. intelligit. l. mi hi. Et p h credo q si notari dicat rogat scripsi: dz itelligi. l. a p. t. i. b. vel a testatore.

Sic ex fundo. Op. C. de here. insti. l. quotiens. So. ibi erat ali heres istitur? vltiter: hic no. Quero quid si testator dixit ticium instituo in fundo z q pl? petere no possit dicat. j. e. l. q. t. i. e. s. §. si duo.

Sinautem. Quero an viciat testm si dicat luciam. Pl. q. sic. p. l. erroze. C. d. testam. Et exponerat in p valde. glo. contra qz hic sunt tres negatodes: z lz due faciunt vna affirmatodez vt. l. duob. j. de vbo. signi. tamē tres faciunt orationem negatiua. facit. l. i. j. de cada. puni. z per Ly. C. d. seruis fugi. l. i. Ista. l. facit ad. q. Juxta in sententia dixit ticiu absoluo z in expens victuz victori nobis z successorib? taratioe referuata. querebat vtru videt facta codenatio expesaz qz deficit vbu code

trem. in. iij. col. C. de test. z bar. in. l. labeo. ad si. s. de pac. z ibi dixi.

De heredi. instituen. Rubrica.

Et siquidem. Hic incipit exponere verbum positum in prin. l. ibi consulto.

Si vero. Hic exponit id qd in prin. dictu e: ibi id vero qd no iussu.

Et hereditatis. Iste vbi. refert ad totu dcm mel data no pot adiri ipso iure p deletionē. vt. l. heredes palā. §. i. s. de testa. dicit glo. qz hic debz exponi no videt data. l. efficacit. Tu dic q si ante pfectionē testamēti delet no videt data. vt hic. si post aut delet vt decederet intestat? z ipso iure tollit z applicat venietio? ab intestato: vt. j. l. p. r. i. x. aut delet ut qz heredes reputauit indignos z no tollunt ipso iure sed heredes sunt: sz fise? ab eis aduocat: vt. j. e. l. penul. Non ob. l. heredes palam. §. i. qz ibi deuenit ad acti verbi: z sic requirit solenitas: hic deuenit ad acti facti. p hac opi. facti qd no. doc. C. d. testa. l. no. stram. z. l. hereditas. C. de his qui. vt indig. C. l. t. i. mo glo. dicit q ex tali testō lz possit adiri hereditas de iure ciuili: no tm pot peti bonoz pos. fm tabu. vt in glo. per hoc p q si aliquis habuit instrumentuz qd postea pdidit vel postea est deletu q lz debitu possit peti p modu libelli: no tm pot peti executio instrumenti ex forma statuti. de quo dixi. s.

Cancellauerat. In dubio cecellatio restringit ad rōnem ipsi cecellatioi adiectā. h. d. C. l. i. q. qz plures sunt codenati in vna codenatioe z vnus soluit: illi tm nome dz cecellari f. Secido no. q si tota codenatio cancellaret vno soluen te n? h? omi? codenatio remanet valida in psonis alioz restringit em cecellatio ad cam cecellationis: vt hic qd tene meti. vidi in vna codenatioe esse plures codenatos: z q duo soluerit codenationē totu cecellauerit. nec aduertit d vno qui no soluit: an possit fieri in no soluete executio. Certe sic. quia cancellatio ad illos duos tm refertur. vide gl. que incipit: sed non soluit zc. quida dicit q soluit ibi in ambiguo. sed veritas e in cotrariu: qz hic loquit qm est dubiu: sed qm est certu loquit. l. proxima. z ibi soluet. Quero que sit differētia inter inductu z cecellatu. Et dico q pprie cecellare est p trasuersum in modu crucis zc. Inducere est p mediū ducere: sicut probat p gl. in. l. si quis libertatē. in glo. super vbo inducti. s. de peti. here. z. l. inductu. C. de solu. C. d. p. s. l. p. r. i. a. So. in glo. que distinguit tres casus. z in eo q dicit in dubio. idē in. l. nostra. C. de testa. Sed Ly. ibi. et d. y. hoc reprobat qz nemo est indign? nisi appareat. vt. l. cu quida. §. rogo. j. de lega. ij. C. d. p. j. l. p. r. i. So. ibi no cecellauit oēs tabulas.

Proxime. Mo. q. imperator e iudex in causa imperij z in ca filci. ad idē. j. ti. i. l. z hic tiberi? ita dicit doctores q magni iudices z ciuitates que no recognoscunt superioze sunt iudices in causis proprijs. de quo p Ly. C. ne quis in sua causa. l. i. z per Innoc. extra de elec. c. nosti. z de iudi. c. cu venissent. C. l. i. ergo gl. hic sup vbo remoti. q iudex no dz habere cod filiu h

Rome. qd iudex. Sicur potest p se iudicare ita pot p se scripturam z probationes roburare fm Bal. in. l. etē plo. in. l. i. C. d. p. b. a.

Habere. Consilium. de hoc habetur per Barto. l. in. l. est receptum. de iurisdic. om. iur. di. vide Bal. in. l. ij. in. l. de sen. que sine cer. quan. et adde Bal. in. l. placet. C. de sacrosan. eccl. z bar. in. d. l. ij. z Imol. in. l. si pater. fami. hereticu. in notabilib? j. ti. i. Rome. adde Bar. in. l. si vnus. C. de testa.

ij. C. de fidei. co. liber. z in. l. pe. e. ti. z i. l. si iure. C. d. te. sta. ma. z i. l. i. in prin. C. de cad. tol. z ibi dixit expse bal. i. vlt. col. qz libertas z ecclesia equi parat. z bar. in. l. i. C. d. sacrosan. ec. i. re. pe. i. ij. q. v. p. tis prin. dixit qz legatum li. bertatis e pi. um per. d. l. si. deico. vid di. cta in. d. l. cap. ptatorias.

Zurib? bastar dello puulo. Mo. bene et adde qz bastardell? nul la fide fac fm bal. i. rubz. C. de fi. instru. i. r. col. i. §. 3. q. r. i. z ibi vid i. xiiij. col. an notari possz cancellare p thocollu red dito instr. z q instrz can cellatu p bet olim obligat ionē z satis factodez. pot etia bar. in. l. acta. de re iu di. z ad bart. hic adde bal. in. l. nostra. in iij. col. C. de testa.

Dens. fuit. vide no. i. l. q. tabulas ff. d. fur. z qd ibi dixi. z qd no. Bart. in au. cassa. C. de sacrosan. ec. z hoc seq bal. in. l. ma?

z dicit in. d. l. si vn? post Bar. z vide de eo qd dicit in. d. l. i. fraudē. cano nistas z maxime do. abb. in. c. ex literis. de fide instru. z ibi etiā do. an ro. c. Sed consulto. dixerat. Ad istuz textu vide qd dixit do. an ro. z Imol. in. c. translatō. de consti. Et si hereditatis. ipso iure. adde not. in. l. in facto. §. fise? de codi. z dem. z in. l. nostra. C. de testa. Postea p didit. Glide Pau. de ca. in. l. nostram. C. de testa. et adde Bart. in repe. l. iij. i. pe. col. C. de pigno. z q di xi in. l. si. sup glo. in. §. de positionibus de edic. diu. Ancel? lauerat cancel? lari. vide bar to. in. l. acta. in. l. princip. de regu. iur. qd no. bal. in. l. i. vt pponit la prima. ad fi. C. quō et qz iudex. et quid impoz ter cancella tio bani. vid bal. in. l. gene ralis. C. de se ten. pas. Roxime. est iudex. Sicur potest p se iudicare ita pot p se scripturam z probationes roburare fm Bal. in. l. etē plo. in. l. i. C. d. p. b. a. Habere consilium. de hoc habetur per Barto. l. in. l. est receptum. de iurisdic. om. iur. di. vide Bal. in. l. ij. in. l. de sen. que sine cer. quan. et adde Bal. in. l. placet. C. de sacrosan. eccl. z bar. in. d. l. ij. z Imol. in. l. si pater. fami. hereticu. in notabilib? j. ti. i. Rome. adde Bar. in. l. si vnus. C. de testa.

Uti testa- tur. s. fin autē. dz subitelligi. et istō fac vtz det in scriptis rez cipiāt supple- tionē facti. d q̄ habet per bal. in. l. det ad fi. C. de fi. instrumē. vbi dicit q̄ nō al legat no. i. c. cū. p. tabellio de fide instr. vide tñ b no. p bar. in. l. i. s. ti. i. in prin. et ibi bal. z h et z bal. in. l. fi. C. de edic. di ui. z qd no. in no. in. c. dudū de re. ec. nō a lie. bar. tenet dñū ei qd b in. l. p̄ses. C. d senten. z illa sua opi. ē d in re verior licz ista sit equoz z si velles eā tenere pōt dī cī q̄ sūa sup expēsis de se est interlocu- toria: z sic de veritate i sui platōe nō re quirīt tātā so lēnitātē q̄tā diffinitiva cū possit ēt sine scriptis p̄ferri dñmō redi- gat ad scrip- turā. vt no. in l. ij. ff. de ap- pel. z sic in ca su p̄dicto pre sumat plus a ctum z min⁹ vel nihil scri- ptum vt h dī ctm⁹. Itē q̄a ita fauet dbe m⁹ vt res po tī valeat q̄ pereat. l. quo tiēs. de h̄bo. obli. z d hoc hīc vide per 3 mol. susti- nentem vtrā q̄ opi.

no nec videt̄ repetitū ex p̄cedentib⁹. Et videt̄ q̄ nō C. de senten. l. p̄ses. In cōtrariū facit hec. l. marime. in fine sui. lz em̄ nō sit verbū cōdēno: tñ dz subintelli gi. nec ob. q̄ sūa dz ferri in scriptis: qz etiā hīc loq̄ tur in testō qd̄ sit in scriptis. z hoc puto vtz lz dñū fuerit iudicatū.

C **Itē.** Defect⁹ cōditōis de preterito vel de p̄senti viciat instōnem. lz si de futuro purificat si ex facto testatoris dependet. h. d. fm Dy. C. de l. demēs. in fi. j. e. So. vt ibi. C. de l. qui heredi. j. de condi. z demon. So. hīc loquit̄ in cōditōe de futuro que de pendet ex volūtate testatoris: vnde testator nō inse rendo cām videt̄ penituisse: ibi qñ cōditio dependz ex facto alteri⁹ vel ex fortuna. ita dicit Dy. h. z no. glo. in. l. si quis ita scripsit heredē. j. e. C. de l. stichus qui me⁹ erit. de leg. i. in eo qd̄ ibi dicit̄ de rez latino q̄s vel qui. So. vt ibi. C. de l. si me- uia. j. e. So. ibi ē cōditio mgatoria que nunq̄ fuit nec esse potuit: tñ ei⁹ defect⁹ viciat. hīc at̄ fuit condi- tio de p̄terito que esse potuit.

S **Eruius.** Si seruum. In instōne vi detur adiecta cōditio que adijcīt libertati. h. d. C. de l. dñus pius. j. de manum. testō. Sol. vt ibi. C. de l. quidam. C. de neces. fer. Sol. vt glo. z ibi plene.

Siquis ita. De adiectione alterius alteri pōt adijcī cōditio. h. d.

Qui fideicommissariam. Licet ius institu- tionis nō mutet̄ tñ qualitas acquisitionis mutari pōt. h. d. C. de l. si seruus. s. si quis. j. de acqui. heredi. So. p̄t desinere eē heres si vult quo ad effectū vt ibi. tamē semp remanet heres noie. vt hīc z. l. ei qui soluedo. j. eo. C. de l. p. q̄ heres ante nō potuerit dare liberta- tem. vt. l. vñs ex familia. in prin. j. de lega. ij. z. l. sed si ante. ad trebel. Glo. non soluit. dīc q̄ ideo pōt dare libertatez ante qz nemini p̄iudicaret. ideo nō pōt re- stituere hereditatē ante: qz alij p̄iudicaret. vt no. in l. post mortē. C. de fideicō. z. l. filius. s. diu⁹ seuer⁹. j. de leg. i. z. l. cū pas. s. filia. j. de leg. ij.

Aperture. Legit̄ in glo. multis modis z satz clare z varietas lec. est pp dñūz. l. si sub cōditōe. de libe. z posthu. vide glo. per te iuz̄ fi. qz fili⁹ impubes zc. quidā habēt in litera i pubes sed vult dicere pubes. Dicit glo. fm distinctionem casuz qui sequunt̄ erit vel nō erit necessari⁹ iterum impuberis: sed pater indistincte erit necessari⁹ q̄ zc. C. de declaratiōe istaz lec. distingue. qñz quis dat se ipsi testatorū in arrogationem: qñz extraneo p̄ casu aut ante testm̄: aut post testm̄. Primo casu aut reperit̄ in arrogationē tpe mortis patris z erit suus heres patri. Sz si querat̄ an sit suus heres im- puberi cui ē substitut⁹. Distingue: aut reperitur sui iuris tpe mortis impuberis z erit su⁹: aut reperitur in arrogatiōe alteri⁹ z nō erit su⁹. Si vero tempore mortis testatoris nō reperit̄ in ptate nemini erit su⁹: vt hīc fm secūdā lecturaz. et. l. si sub cōditōe. de iniur. testa. Secundo casu qñ post testm̄ se dedit ad arrogandū: tñc si reperitur in arrogatiōe tpe mortz efficiat̄ suus. vtrū autē sit su⁹ impuberi distingue eo modo quo. s. dicit̄ est. z. s. de libe. z posthu. l. filio. s. fi. z. l. si quis heres. de iniur. testa. z tractat̄ hīc in ter- tia lec. C. Secūdo casu principali qñ quis dat se in arrogationē extraneo: tñc aut tpe q̄ cedit dies substi- tutiōis pupillariz reperit̄ sui iuris vel nō: vt. s. dicit̄ est. z probat̄ h in vltima lec.

Usquoqz. Su⁹ heres pōt sub oi cōditōe institui. filius

vero sub potestatiua tñ: cui si nō paruerit ab here- ditate excludit̄ z coheres statiz pōt adire non expe- ctato q̄ impleat conditionē. h. d. Primo ponit dī- ctum. Secūdo excipit a dicto. Tertio format vnaz questionē circa p̄missa. Quarto illationē. Secūda ibi. sed excipiend⁹. Tertia ibi. sed vtrum. Quarta ibi. z ideo. C. de l. p. q̄ su⁹ non possit institui sub om- ni cōditōe. vt. C. de insti. z substi. l. si pater. So. itel- ligas hoc de suo: hoc est de eo qui pōt eē su⁹: vt nez pos z similes. ita intelligit̄ prima glo. hīc posita. di- cam. j. l. pri. s. p. C. Secūdo op. q̄ fili⁹ possit institui sub cōditōe casuali. vt. d. l. si pater. de insti. z substi. Sol. verū est si in defectū cōditōis exheredetur: vt ibi: sec⁹ hīc. Et est rō: qz si p̄ditio deficit semp fuit in- stituit⁹. Et est ratio: qz retrorahit̄. vt. l. heres qui. de acqui. here. sed si nō esset exheredat⁹ in defectū cōdi- tionis aliquo casu posset se reperire p̄teritū. s. defici- ente cōditione: z sic testm̄ esset nullū. C. Tertio op. ponit de. l. iij. s. si sub ea. j. de cōtra tabu. So. ibi i fū- lio emācipato qui pōt institui sub omni cōditōe: hīc in suo. Sed que est rō qz fili⁹ su⁹ interim dicit nullū z emācipat⁹ nō hz cōtra tabulas. s. pendere cōditōe Ly. in. d. l. si pater. querit̄ z nō soluit. Dīc q̄ ratio ē: qz pendere cōditōe substituit⁹ hz bo. pos. fm tabu. vt l. iij. s. si sub cōditōe. de cōtra tabu. merito pretor d̄ negat ibi cōtra tabu. sed fili⁹ emācipat⁹ nō poterat aliter venire q̄ p̄ tabu. ergo zc. sed filius suus dīc nullū ipso iure nec hz necesse petere a pretore. vnde pretor nō pōt denegare ei beneficium qd̄ habet a le- ge: illd̄ vero qd̄ hz a pretore pōt denegare. C. de l. p. qñ su⁹ instituit̄ sub cōditōe potestatiua que nō po- test impleri vltimo vite spiritu: videt̄ q̄ debeat ex- heredari ne inueniat se p̄teritū in vltimo vite spiri- tu: z sic testm̄ est nulluz. vt. l. inter cetera. de libe. z po- sthu. Hui⁹ timore dicit̄ quidā eē debere exheredari. C. In cōtrariū est veritas. vt. l. si liber⁹. s. existimo. j. de bo. li. Nec ob. q̄ reperit̄ p̄terit⁹: qz hoc facto suo contingit qz ante vltimū vite spm̄ debuit imple- re. Lam⁹ ad cōuentū dñi Pauli de neapolis. C. Reintro ad glo. z opp. z videt̄ q̄ si instituat̄ sub cōditōe casuali nō irritet̄ testm̄: nā in legitima vide- tur instituit⁹ pure subducto grauamine. vt. l. qm̄ i po- ribus. C. de inoffi. testa. Glo. fatec̄ p̄trariū. z sic di- cit̄ hāc. l. eē correctā. Ja. de ra. z guil. tenet̄ dñū. z iō dicit̄ q̄ qñz instōni adijcīt cōditio que facit testa- mentū subiacere querere: z tñc illa reijcīt. ita loquit̄ l. qm̄ in priorib⁹. C. de inoffi. testa. vtruta quādo cō- ditio erat potestatiua z p̄ eā fili⁹ instituit⁹ nimis gra- uabat. qñz adijcīt cōditio que reddit testm̄ nullū. vt cōditio casualis: z tñc nihil immutat̄ de illo iure nō em̄ esset fauor filij q̄ aliquid mutaret̄: imo eēt op- dium. Ego teneo istā glo. z pluries tenui cōtrarium cōsulendo. z est tex. in. l. sancim⁹. s. cū autem. C. de i- offi. testa. vbi aliquis fuit rogat⁹ restituere filio suo post mortē suā. s. ipsius rogati. Cōstat qz ista est con- ditio casualis. poterit em̄ fili⁹ decedere an instituit̄ z sic dies fideicommissi nō cederet: z tñ illa dies vl̄ cō- ditio subducta. Dñs Ray. de forli. misit de padua vsqz ad ciuitatē istā. rñdendo mihi ad illā. l. q̄ ibi fili⁹ us nō erat instituit⁹: iō nihil ad propositū. Respons⁹ deo fm ista tpa quocūqz relictū titulo fili⁹ haberet le- gitimā excluderet a rñpendo. vt. l. omni modo. i. p̄i- cipio. de inoffi. testa. z in auc. de tri. z semis. s. i. ideo nihil ad ppo sūti an esset instituit⁹ vel nō. solum hoc est aduertendū vtz adiectio cōditōis casualis sit re- ijiēda vel nō. Secūdo respōdebat q̄ ille. s. est cor- rect⁹ per auc̄ ex cā. z in corpore vnde sumit̄. Rñdeo lz glo. hoc ibi nō teneat̄: tñ posito q̄ sit verum corri- gatur in hoc q̄ fili⁹ dz habere iure instōnis nec suffi- ceret relinqui alio titulo in eo q̄ dicit̄ cōditionē ca-

Plus q̄ qm̄ i po- ribus. adde Barr. in. l. si pater. C. de i- stitu. z substi. sub con. fac. z ibi dicit̄.

Aliaque re. Vide Bal. i. d. l. scimus. in prin. circa si. q. Per. s. re. pletone. An fili? possit nol. le capere illa. quattitates z capere tm. de bonis. Ad d. not. in. l. mar. cell? s. res q. ad trebel. p. Bal. in. l. sci. m. in prin. C. de inoffi. test. pange. in. l. si pater. in ante pe. col. C. de insti. z substi. sub codi. fac. p. Jo. an. z a. lio. s. crinal. q. de test. p. ia. de bel. i. s. qua ob rem. in auc. de res. s. z ca. q. pa. p. Ep. i. auc. res que in fi. C. coia de le. z in. l. filium que haberes. in. ij. col. C. fa. mi. her. z ibi p. bal. in. xij. col. c. i. se. p. ia. co. bu. z bal. in. l. ij. C. ad. l. fal. p. bal. i. co. filio. c. xxy. z in. p. silio. cvij. iap. circa ins. municipale. i. iij. dubio. p. ang. z Jmo. in. l. in quarta. ad. l. fal. per. bal. i. l. i. iube? C. ad trebel. z in repe. c. si. par. in. fi. col. d. testa. in. vi. aliqd. p. bar. i. l. ij. C. q. n. z q. quar. pars. li. z. z p. bal. i. l. magis puto. s. ne passim. s. de reb. eo.

suales re mouenda ab eo qd reliquit filio nulla immu- ratione patit. Est ergo ibi casus p glo. nostra. Ppo. dictio etiā implicat idē in cōtrario. vt. l. cōuenticula. C. de epis. z cleri. l. etiā. j. d. leg. i. C. si tu. vel cu. interne. l. etiā. sed hic dicit etiā si cōditio non paruerit submotū esse: inuit q etiā si paruerit esse submotū. Hui? cōtrarij timore glo. legit trib? modis Primo q abūdat dictio etiā z ē clara. Secūdo q est vez q inuit idē cōtrario: tñ intellige si paruerit eē submotū. s. a testō nūpēdo. z s. p. dca oz te ponere q fili? habebat coherede cui? aditōe testm? s. firmat etiā si nō pareat cōditioi. pōt etiā intelligi qn filius instituit? siue paruerit cōditioi testm? ē validū siue nō paruerit tñ adhuc testm? dicit? validū q ad prestatio nē legator? ad que tenetur quasi volūtarie o miserit ex cā testamēti z aduerit ab intestato p. ti. si qf omis. cā re. z hoc inuit sequēs glo. dum allegat. l. isti? tit. C. lenio ad ver. z id. dicit? hic q pōt statim adire nec tene? expectare cōditiois euentū. Cōtra cū du? bitat? de virib? testamēti nō pōt hereditas adiri. vt. l. sed z si de sua. j. de acqui. her. s. hīc est dubium an pater decedat testat? vel nō ergo zc. vt. s. ti. ij. l. pe. Hui? timore sunt hic tres lec. p. q hīc in ver. cū z si patrē. mutet casus z loquit? qn fili? est institutus sub cōditioe casuali vel mixta: tñc em extrane? instituit? coheres statiz pōt adire filio approbatē testm? p. l. filio. s. ti. ij. sed certe ibi nō adit? de iure ciuili: sed de iure priorio peti? bo. pos. Secūdo nō intelligit? iste n. cū z si patrē. hoc nō si antecedēs p. dicit? ē vez: ergo dubitaret? de virib? testamēti: z tñc sequeret? ista cō? clusio q expectari deberet. z ista ē bona lec. Tertia lec. est vt loquat? qn fili? nō habuit coherede. tñc ad de ad glo. sic vel dic fecerit qn nō habuit coheredes vel substitutū. z hec est tertia lec. Dicit glo. z dic ex pectare dz fili? vt possit succedere ab intestato: dicit glo. vsq? ad finē vite ipsi? qn nō pōt impleri vltimo vite spū. quidā habēt in glo. testator s. dz esse vacat Dicit glo. vel post mortē quādo pōt impleri vltimo vite spū. Cōtra qd si fili? est instituit? sub cōditioe mixta. Glo. sup. nbo cōstat. ponit opi. vez ē q testm? est nullū fm ista tpa eo ipso q fili? instituit? sub cōditione que nō est in ei? ptate. vt. l. si par. C. d. insti. z substi. Cōtra qd si erat instituit? sub cōditioe potestatiua tñ morte puent? nō potuit implere. Re spondeo satis est q cōditio verisimilis fuit potesta? tiua. vt. j. e. l. s. sed z si filio. hodie vero vt dixi omne grauamen subducit. vt. l. qm. z. l. oino. z. l. sancimus s. cū aut. C. de inoffi. testa. z si fuerit ei relictū min? le gitima illud supple? vt dicitis legib? hodie vero dz habere iure institutiois. vt in auc. vt cū de ap. cog. s. aliud quoq? capitulū. Cōtra qd si pater institu it filiū in aliqua re p que nō extabat. exēplū instituo filium meum in eo qd mibi debz sempromi? cū sempromi? in veritate nihil deberet. Respōdeo testm? ē nullū: qz in nihilo est instituit? vt. l. si sit. s. i. de leg. i. cōiuncta. l. omnino. C. de inoffi. testa. ita sentit. glo. i. l. ij. s. sed vtrū. in. fi. s. de mino. C. Item quero quid si instituat? in re que extat tpe testamēti: sed postea ex uincit? vel esse desit? Respōdeo in re que postea eu? citur habem? casus in. l. sancim? s. i. de inoffi. testa. z ibi Buil. addit rationē. res em̄ aliena illo casu relin? quitur a patre filio: aut ergo pater sciebat z valet le gatus: aut ignorabat z idē cū relinquit? conuincte p sone. vt. l. cum alienā. C. de lega. C. Sed posset esse terti? casus. s. q testator credebat rem esse suā z vol uit heredes institutum vniuersalit? nō teneri de eu? ctione. tamē. l. sancim?. indistincte dicit testamēti eē validū z filio debent legitimā qz ab initio relictum erat aliquod. z per hoc apparet responsus ad id qd

querebatur de re que esse desit. Cōtra si filio relinquat? iure institutionis certa quātitas z fili? dicit se nolle illā quātitates: sed dicat se velle quantum est valor ipsius in bonis defuncti: an audiat. Buil. in dicta. l. sancim?. determinat q sic per. s. repletio? nem. j. e. l. z per auc. de trien. z semis. s. i. col. iij. dum tamen non possit dicere se velle tantaz partes in qli bet re: sed debet habere in aliqua re arbitrio boni vi ri. vt. C. quando z qui. quar. pars debe. l. iij. z. l. non ampli? s. fi. cū. l. sequenti. j. de lega. i. C. Alia circa materiaz legis nostre dicit vt. l. si pater. C. de insti. et substi. per glo. z doc.

Cōditio dicit? potestatiua vel nō fm id Puto. qd frequēter accidit. h. d. Cōtra qd ē ista gūalis distinctio. Respōdeo illa que frequētius accidit: vt in glo.

Sub cōditione potestatiua q Sed z si filio. potest impleri vltimo vite spū tu viuo filio nō admittit? substitutio: nisi in ea dies fuerit adiectus: secus si in vltimo vite spūtu imple ri non potest. hoc dicit cū prin. l. sequen. Cōtra p. extra glo. de. l. si filius a patre. s. de libe. z posthum. So. vt ibi dixi. Cōtra p. secundo q licet cōditio pot estatiua possit impleri vltimo vite spūtu. tamē sub stituit? potest admitti in vita. nam statuet? certuz tem pus heredi infra qd si non implet habeat? pro defes cta. vt. l. si quis instituat. j. e. Ultramon. fatent? con? trarium. Cy. ponit in. l. si pater. C. de insti. z substitui. quod videt? cōtra istuz tex. vbi dicit substitutus non posse admitti in vita filij: prop? qd dico q ad petiti onē substituti vel sequentiuz in gradu nō potest sta tui certus termin? filio vt hic. sed ad petitionem cre ditor? sic vt in cōtrario. facit. l. i. s. sane. j. de suc. edī. Cōtra ergo ex hac. l. q illud quod pōt quis nō dicit? desinere posse nisi cum morit? habeo ergo tra? ctare hic quādo dicatur desinere posse. qualiter aut? posse dicatur dixi in. l. gallus. in prin. z. l. i. de iniur. testamto. Cōtra quā declarationez est sciendum q posse desinit quis multis modis. quādoq? ex psona eius qui debz facere. quādoq? ex tempore in quo de bet fieri. quādoq? ex materia ex qua debet fieri. qm? qz ex persona ei? in quē debet impleri. Primo si de finit? quis posse ex persona eius qui debet facere: et tunc procedat distinctio hui? l. aut est cōditio pot estatiua que potest impleri vltimo vite spūtu z nō desinit? posse in vita: sed demū post mortē. Aut non potest impleri vltimo vite spūtu z desinit? posse i vi ta: sed tunc cū est in articulo mortis. z sic in hac. l. nō cōsiderat? aliud p qd desinat? posse nisi persona que debet implere. Secūdo desinit? eē quādoq? ex tem? pore in quo debz impleri. si eniz est limitatū tempus certū ab homine vel a lege illo elapso desinit? posse fieri. quādo limitat? ab homine est expressum in hac. l. sed si in cōditione. in prin. z de verbo. obliga. l. in illa. cū similib? An aut? temp? possit apponi a iudic? ce. dixi. s. in precedendū contrario. An autem a lege hic intelligit? tempus. aduertē: quādoq? cōditio po testatiua adijctur in vltima voluntate: quādoq? in dispositione inter viuos. Primo casu? aut adijct? institutioni heredis: z nulluz temp? habet limitatuz vt hic. Ideo expectat? temp? mortis nisi per iudicēz aliud statuat? vt dixi. Aut adijctur legato z tunc ha bet temp? limitatuz infra qd impleat? cū primū pōt? als est defecta cōditio: vt. l. hec cōditio. de condi. z demon. Et istā differentiā inter institutionē z lega tum ponit glo. in. l. si quis instituat. j. eo. z ibi dicam In contractib? vero inter viuos dic quādoq? inci? pit a precedētī dispositioe: z tunc intelligit? temp? li mitatū si illud nō feceris quoad constituat? in mora

Sed z si fi lio. p casu. vi de bal. no. in l. si pater. i. v. q. C. de insti. z substi.

Quid si re. Vide in simili qd no. Bar. in l. ceteris. §. si. de ver. obli. z mibi vide qd hoc decidat Bar. in l. no solui. §. morte. in pe. col. de ope. no. nun. z ibi Imol z Bal. hoc decidit z intelligit illud no pos se arbitrio iudicis. aliter ipse videt loqui in l. quicquid. in pe. col. C. d. f. fugi. z adde Baldum in l. acceptam. in vltima col. C. de vsur. z in l. qd seruus. ff. de codit. ob cam. an autē dicat posse soluere si ha beat fideius sozem pro eo pmittentem adeo qd sit re laxand. vide qd no. Bar. in l. nemo du bitat. p illum ter. j. de reg. sur. in l. i. j. de cust. reo. l. sta tuliberos. §. si quis sic ac ceperit. vbi tex. nota. j. d. statulibe. z in litē liberat. §. i. ff. q. mo. pig. vel hyp. sol. z hic add ang. z Imo. in l. i. ff. de in iusto testam. Barto. in l. i. als si. in fi. d. penu. leg. et vide bal. in l. i. in. viij. q. C. d. insti. z sub stit. quid si sta tutū vel sentētia dicat qd si soluet no poterit infra mensem re. z constat ante mensem qd de suo nihil habet. vide Bal. in l. si quis id qd. §. in f uos. §. de iurisd. om. iudi.

Clotiens. §. sed si no. quarta quinta. Adde no. p Bald. z Imol. post Bar. in l. qui quartā. in prin. j. de leg. i. vbi oino vide. z bar. in auē. qd sine. C. de testa. z in l. sed cū patrono. ff. de bono. pos. in pria cōsti. ff. vbi dicit qd isti libri debent scribi per literas extētas no per signa. Quod autē dicit hic fallit in casu. d. auē. qd sine. z fallit in libris iuris ciuilib. z in cōsti. decret. fm Bar. in d. auē. qd sine. z Alcio. de nep apo in l. luti. de admi. tuto. z in l. lucinius locusta. de lega. secūdo. z Barto. hic.

Sed errore. Vide cōcordantias. j. §. prio in apostilla. z sic not. h optimā. l. ad excusationē notarioz. z tene mēti singul. qd notarius in dubio presumit errasse no falsum cōmississe. z adde qd dixi post Bar. in l. si quis obrepserit. C. de fal. z vide ange. in l. inter eos. de re iudi. z in l. iurisd. §. qd fere. de pac. z adde Bar. z doc. in d. auē. qd sine Bal. in l. verbuz volo. C. de fideicō. z ibi an sillaba possit p dictione poni. z adde ang. in l. luti. in prin. ff. de desta. mi. Quid in errore indi ctionis an possit corrigi p notariū. exemplū notari. in originali. z sic in protbo collo no apposuit indictionez sz in extensione instrumēti sic. an possit corrigi certe sic. qd probomā in publico instrumēto cōtinēnt duo. vni qd spectat ad notariū vt anni dñi. indictio. dies. z alie solēni tates. z^m est substātia dētus. Si enī est erratū in eo qd viciat instrumē tum vt qd deficit indictio. vt in auē. vt ppo. no. impe. in prin. z in auē. qui. mo. na. effi. legi. in §. quātū. z in. c. inter dilectos. de fide instrum. z glo. in l. generali. C. de tabu. li. xi. poterit corrigi ille error. ne scribentis error noceat ptib. l. si quis in noie. z. l. errore. C. de testa. z hoc si pstat de errore. sz si est erratū z no cōstat i qd vt qd fuit omīssa dies. z sic fuit erratū. z isto casu notario dicit se recordari debz credi qd officiali cre ditur in officio sibi cōmissio. l. si quis decurio. C. de fal. l. magis puto. §.

ne tamē. ff. de reb. eo. z pcedit hoc qd est erratū omittendo. sed cū ē erratū. qd posuit vna die vel menses cū deberz ponere alii. isto casu no poterit se corrigere nisi de errore cōstet per testes vel alios mor dis. l. qd astringēde. de verbo. obli. z hic qd fūct. est officio suo sicut iudex. vt. l. iudex postq. de re iudi. z sicut testes. z si indictio est posita in instrumēto. z ē erratū no viciat instrumē tum. vt in b. o. §. z sz psumatur dolus in anis dñi qd do in eis cri ras. qd cōter omnes scite annos dñi. ideo cōspala ta vel dolus est eos igno rare. l. late. ff. de s. sig. sed indictio viciat tur ab oibus ita ideo prop babil. psumitur error. f indictione. fa cit ad hoc gl. in l. si quis in fundi voca bulo. de leg. i. z in l. pe. ff. de reb. dub. ita formalit dicit Bart. l. si libzarius. ff. de reg. iur. quicquid dicit glo. in. c. f

XI. Ista g lex solū respexit an desinat posse fieri ex p te ei? qui debz facere.

Ed si in conditione: Nepotes.
Liberi sequētis grad? post filiū possunt sub omni cōditioe institui. h. d. Quero an hec lex itel ligat si tpe quo fit testm fili? pcedat nepotē. an etiā si nepos teneat primū locū. Glo. tenet qd loquitur in nepote quē fili? pcedit. ter. §. l. proxi. in princ. videt fa cere differētiā inter filiū z nepotē. Azō in summa de insti. z substi. tenet idē qd hec glo. z Ly. in l. si pa ter. e. ti. tenet idē. In cōtrariū videt. j. de suis z le git. l. i. §. sciendū. z ibi hoc tenet glo. idē tenet in l. iij. §. si sub ea. de cōtra tabu. cōiuncta. l. illud. §. i. eo. titu. ille leges multū vrgent. tamē qd hic dicit gl. equi? z doc. tenet. id vos teneatis.

Solemus. Incapacitas medijs tps instōnez no viciat. h. d. hoc intelligo qd per dit ciuitates tm no libertatem. secus si ciuitatem: vt quia dānat? in metalluz. vt. l. intercidit. j. de codi. et demon. z ibi dicam.

Seruus. Exempluz ē precedentis summarij. Opp. qd institutio viciet qd deue nit ad euz casuz a quo no pōt incipere. vt. l. quia rap tio. de condi. insti. Solu. tene vltimaz solu. Johan. que est vera.

Si seruum: Si seruus cū libertate institut? re cessari? sec? si p? mortē. h. d. Opp. de cōi f. ma. l. i. Sol. hodie aliud eēt: circa qd distingue: vt i glo. Si seruo? solus cū libertate institu atur libertatē recipit a seipso iō a

ter dilectos. de fide instru. z dicit Bar. in. d. l. si libzari. qd si falsari? vt falsari? tas no fuit scripta nec seruata in instrumēto puni? notari? vt falsari? us. sec? si fuit seruata: sz no fuit scripta. z sic p dīcta patet qd erroz in indictione est tollerabilis et excusabilis. vt hic per Dy. z Bar. z facit in simili qd voluit Imo. in. c. qualiter. el. ij. de accu. in iglo. vbi dicit qd testis magis debet recordari de psonis z loco qd de die. nā erroz testis in tpe excusabilis est: vt voluit archi. iij. q. c. n. b. l. omia nus. z Bal. in l. presbyteri. C. de epis. z cleri. Error: tm in annis dñi no est tollerabil? fm Bar. in. d. l. si libzari. sed Bull. de cu. z Bar. l. imperator. de sta. homi. dicit qd post instrumētū publicatū z postq data ē copia parti no potest tabellio suū errozem corrigere. ver. sed qd dicim? de teste z habet in spec. de instru. ed. §. postremo. ver. sed nunq. quāuis Bar. in. d. l. si libzari. indistincte velit qd pōt notari us corrigere errozē suuz circa indictionē. Alij dicit qd erroz qui iur? psumptōe corrigi? vt erroz indictiois semp p notariū corrigi pōt. sec? si no corrigi? iuris psumptōe: qd tūc esset notari? sibi cōtrariū itē qd equiparat testi sed testis auctoritate iudicis facta p? fide de veritate pōt corrigē ig? zc. Sz ego in hoc distingo sic aut tabellio no restituit instrū partibus z pōt tūc illd corrigere z aptare vult vt. l. si quis decurio. C. de fal. aut restituit instrū in publica forma. et tunc aut vult corrigere eodē mō quo corrigi? lex z pōt qd habet iur? psumptionē p se: aut circa aliud circa qd lex no psumit: z tūc no pōt tamē dicit sibi Bal. qd addere potest qd p errozē obmissit sicut test argu. eoz que no. in auē. de testi. §. qd vero. errozem aut partis tabel lio corrigere no pōt. l. ambiguitatē. C. de testa. l. illa institutio. §. eo. z ibi dicit qd pōt addere qd per errozē obmissit. sed cōsuluit Dy. confi. xxxiij. qd omīssio indictionis viciat instrū. sed erroz in computatōe no viciat ex eo qd erroz in cōputatione est aliud qd obmissio indictio nis: z ideo dicebat idē Bal. in. d. l. imperator. qd si notari? vult cor rigere errozem: puta circa indictionē valet instrū: qd indictionis est

notari nocet qz trahit ad comutatione certis temporis .i. mensis et dieb. ergo notari pot illu corrigere qz idē facit ipse q lex. et dicit Bald. q opl. qz est verior qz maior est defect obmissionis q commissio error

scipso adimi no pot. h. d. Quero quid e hoc dice re q libertate h3 a seipso. Respondeo hoc est q liber tatis datio confirmat aditione suspensus: nec spectat aditione alteri. possit etiā dici q libertas no est he reditaria: no non dicit ea capere a testatore: sed hoc no placet vsquequaqz: qz libertas no sit pprie in hereditate nec in bonis testatoris est tñ occasionali ter: qz pot testator dare libertate: sicut usufruct? for malis no e in bonis dñi: tñ pot pstitui alteri. Et qz qro quid e h dicit q a se adimi no pot sicut a se si bi legari no pot. Rñ. adēptio reqrit confirmationē p aditionē hēditat? sicut legatū. s3 si dicerem? istā adē ptionē valere no posset adiri hēditas: qz seru? no pt eē h3 sine libertate: no ademptio valē no pot. vt. l. si ita. s. regula. de libe. et post. et ex h3 d3 intelligi q h3 uis erat institut? sol? sine coherede. vel aditione cor heredis posset pfirmari adēptio et valeret. vt. C. de cōi s. ma. l. finali. et ita intelligit hic glo. Et istō indu cebā ad illā clausulā q in testō ponit cassant et irritat oē aliud testm et c. qz qz illa clausula cōfirmet aditi one ex illo testō: vñ si no pot adiri illa clausula nihil operat. vt dicit in. l. si matri. j. de leg. iij. Opp. he redi non potest legari a seipso. vt. l. legatū. s. i. j. de le ga. i. ergo nec libertas potest dari ipi a seipso. Glosa hic in fine dicit aliud in legato quia hereditas et legatum se invicem non compatiuntur aliud in libertate. Et si quereretur quare hoc. rñ det glo. q libertas no e res hēditaria: declaro: qz si h3 hēditatē h3 oia q sunt hēditat? no legari no pot sibi illō qd iā h3: nec pot obligari ipse sibi: s3 libertas no est in hereditate: no repugnat q ego relinquam tibi hēditatē et libertatē: cū libertas sit i dñio occasio nalis. Op. d. l. senar? .j. d. le. i. So. ibi n hēbit a seipso

no mutet subam p id qd habet in. l. sempronio. de leg. ij. Si autē iā euz redegit in publicā formā et eū tradidit pibus et tñ si error est manife stus: qz instrumentū caret indictione vel qz discordat indictio cū annis dñi: tñ pot emēdare: qz no censet in effectu tradidisse ex quo ita manife ste est imperfectū tradidit. si autē error no est sic patēs vt qz forte dñi ter die tertio et debuit dicere die secūdo. et tunc sec? et sequit hic Imo. et per dñs male cōsuluit Dy. et istā ptē d Dy. sequit do. card. in. d. c. i ter dilectos. in. s. s3 cōtra. in. iij. q. vbi dicit q error i indictionis est error notari? id no viciat: cū possit corrigi. et allegat et sequit dicta Barto. in. d. l. si librari? .i. dē voluit Imol. in. c. ex literis. de fi. instru. et fac qd vo luit Bal. in. l. post diuisionē. C. de iur. et fac. igno. vbi voluit q si notari? ob mittit solēnitatē in cūbentē officio suo puni de falso. rñ det q loquit qd pot eā supplere in instrō. Itē Bal. ibi loquit qn obmissit solēnitatē in testib? et in indictione vel annis dñi. et sic no loquit qn obmissit indy ctionē dñtarat. et istā ptē etiā sequit Imol. in. l. actor. de re iudi. dñi res mittit se ad Bar. in. d. l. si librari? . et Be. de archa. in. d. c. iñ dilectos facit qd voluit Jo. an. in data. lib. vi. et qd no. spe. in ti. de instru. edi. s. in q. i. s. i. vbi voluit q notari? corrigere suū errorē circa solēnitatē in cūbentē suo officio commissus. et facit q voluit Ange. in. l. errore. C. de testa. vbi alle gat Bar. in. d. l. si librari? . et alleg. Bal. in suis apostillis: in. d. l. impey qd iustā eam cōtradidit: aut est erratū et in q: tunc pot corrigere: qz no h3 et tñc aut vult corrigere illū errorē aut redditiū instrū pib? et pot: quia ler ad plenū cōfidit de tabellione. l. si qd decurio. de fal. aut post: et tñc qz notari? sunc? e officio suo. l. iudex post q. de re iudi. s3 alibi bal.

dixit aut substantia et vis e in tpe vt in hypothecaria: et tñc non possit corrigi nisi pbato errore: aut no est vis in tpe nisi q ad solēnitatē instrumētū: et tñc pot: qz aptare instrū ita q valeat de iure pertinet ad officii tabellionis: vt no. in. c. fraternitat. de hēti. et si non adaptavit aptare d3. vt no. in fili in. l. fui elec. de leg. i. no ob. d. l. iudex post qz ibi loquit in snia. vide Bal. in. d. c. i ter dilectos. vbi allegat il lud cōsiliū Dy. s3 gl. ibi vbi qrit qd si notari? dixit in instrō de i dictione et no scripsit de q i dictione sed dimisit spacium vacuum: cā postea scri bēdi. de qua indictione vtz viciet instrumētuz vide ibi et p doct. i. l. si quis ex ar gentarijs. s. si institū. in rez peti. de eden. et ad pdicta facit qd voluit Bart. in. l. gallus. s. idē credendū. de libe. et posth. dñi tractat de ver. et an pos sit aliquid ad di et extendi. vide ibi et ad

Iseruus. In pñia pte pñe gl. pōit casus. scdo dubitat qd fuit ille heres qui fuit alienauit post mortē. Glo. dicit ille q es set heres si hęc cōditio deficeret. h no pl3: qz pēdēte cōditio: et sic est spes institutiois ali? substituit? vel ab itestato veniēs venire no pot. vt. l. quādū. de ac qui. heredi. et cōia de suc. l. ante q. vñ glo. subdit h q fuit coheres. istō intellige in cohēde q interis e h3s i solidū q erat pñct? re tñ. vt no. l. l. ij. s. si pars here. pe. dixi. l. l. plane. s. si pñcti. j. de leg. i. als alienare no posset.

Duo socii. Si hēditatis delate a du ob? dñis dies simul cedat: fu? vtriqz neces sari? erit. h. d.

Quotiens. Lex tota pñcipalitē diuidi tur i duas ptes. p tractat de forma instōnis secūdo d instōnis effectu. secūda ibi. hēdes et c. pñi ma subdividit. qz p ponit qñ fuit erratuz in corpore secūdo qñ in quātitate. tertio qñ in ipsa instōne. qñ to qñ e erratū i appositione psonē extrinsece. quinto qñ dubitat de incertitudine instōnis. se cñda ibi. s3 si no in corpore. tertia ibi tantū dē. quarta ibi. s3 si cū primū. quita ibi. si qd nomē. Error in corpore viciat in stitutionē et legatū. h. d. Oppo. si appello fratrem meū q no e no viciat dispō. vt. j. e. l. nemo. s. qui frat glo. h distinguat et bñ quā signa. dixi in. l. demōstratio. de condi. et demon.

Sed si non in. Error in quātitate continua vlt discretā dispōnem no viciat: et qd est dicitū puealet et qd est scriptū. h. d. De quātitate continua loquit vsqz ad versū. sed si quis p centum. vt puta tertia quarta quinta et filia. de quāti tate discreta loquit versū. sed si quis pro centū. quia

id qd dicit bar. hic. per illū tex. q no presumitur q no tari? scripserit falsuz. adde qd dixit bal. in. l. ij. C. de fal. vbi dixit q si notari? erat psona fide digna qd no admittit ad dicendū instrū falsuz. et Tācre. de corneto in sua cōpēdiosa in. viij. rubri. q. x. dixit q si notari? obmi sit scribere. pthocolliū in totū vel i partē vel substantialia vel solēnia q potius psumit q p simplicitatē q p doli et maliciā hoc fecerit. c. ad audiētā. de pscip. vbi h3 q psumit q notari? fideliter et diligēt ter exerceat officii: et facit q voluit Bal. in. l. i. C. de leg. vbi dicit q si in instrō dicit q oēs cōsiliarij vniuersitat? interfuerit in illo actu et re vera certi cōsiliarij exempti no interfuerit q no videt notari? scripserit falsuz: no est mirandū si Dy. dixit in. l. trāfigere. C. de trās ac. q p maculā falsitat? hō venit ad nihilū inter hoies: no falsitas no d3 psumi facilliter imo difficulter. et videt pbari in. c. accedēs. de ac cusa. sat? em dicit esse pbatū p instrumētō statiz q pducit: id d3 cō trariū pbari. arg. et qd voluit glo. in. l. si tutor. C. de pericu. tu. et gl. in. l. i. C. de testa. mili. et in. l. sup. C. qui mili. no po. et in. l. creditores. C. de pigno. acti. et glo. in. l. in testō. C. de testa. mili. et in. l. ij. C. d peni. he redi. et in. l. ij. de erro. aduo. et in. c. ppo suisti. lxxij. di. et in. c. super eo de testi. cog. et in. c. sicut. l. ij. de iureiuran. et in. c. penul. de excep. et i c. iij. de prescrip. et in. c. l. qd me. cau. et in. c. illud. de psump. et in. c. ad falsarioz. de cri. fal. et glo. in. l. i. C. de fide instru. et iur. bast. fil. li. x. et in dubio puealet pbatio que fauet instrō. vt est casus sing. i. l. iul. de manu. ita etiā pualet psumptio que fauet testō. arg. illi? . l. q ad h est elegās. tale em psumit instrū quale apparet et in pñia sui figur ra. vide q dixi post bal. in. l. cū pscib? . C. de fide instru. et dixit Bald. in. l. satis aperte. C. de fal. q quidā notari? fuit cōdenat? de falso: qz in instrō addiderat penas et cōtra illā opl. Dy. facit ratio qz potenti us est delictū in cōmittēdo q in obmittēdo. vt est glo. si. iūcto tex. et ibi dixi in. l. auxiliū. de miro. s3 video q error si exprimat? et cōmitti

tur a notario
e tolerabilior
z pot corrigi
vt h. z p bar.
in. d. l. si libra
rius. g multo
magi si omit
tat indictio:
qz e error co
fistes i omis
tedo. Et istd
dictu solet al
legari q si no
tari in testd
vel in instrd
aliqd obmit
tit vel scribit
aliter q con
trahetes di
ferunt potius
presumit per
errores illud
facere vt eu
tet pena falsi
ipfi notarius
q falsum fa
bricare. Ad
ide facit de
spec. in ti. de
instru. edi. s.
restat. circa fi
ne. z i. s. seq.
p Job. an. z
Anto. d bu.
in. c. cuz s. de
pigno. facit
glo. in. l. eius
qui in puinci
am. in ver. de
functi. z ibi
bar. s. si cer.
pe. vbi si no
tari dicit in
instru titi? si
lius z heres
sempromi q
sempromi sit
mortu? ne no
tari videat
apposuisse fal
sum in instrd
oz subaudiri
verbu quon
dam: hoc est
fili? quodaz
sempromi.

Abst pro
bant. Facit
qd habet in
l. ij. s. pe. C. de
vete. iur. enu.
Bal. tu h ly
mitauit istuz
dictu. z in. d.
auc. qd sine.
de testa. vt p
cedat soluz i
testd in scrip
tis: sed in nu

omnis numerus est quantitas discreta. C. No. ex prin
cipio huius. s. quod probat error scripture. si aliter fu
it dictum aliter reperiat scriptum. C. Secundo no. q et
am qui idem est ille qui dicit et ille qui scribit: dictum pua
let scripto: qd est no. C. Tertio lex ponit optimu ar
gumetu ad excusationem notarij: vt si vnus fuerit dcm
p cotrahetes vel p ipm notariu du verba cotractus
ponebant z aliter reperiat scriptu no psumat factu
falso sed errore. nisi ex alijs circumstantijs aliud ap
pareat. C. Ultimo no. q ille note significatiue nu
meri posite in instrd instrum no viciat. Contra hoc tm
videt. j. de bono. pos. l. sed cu patrono. s. si. z. C. de te
stame. auc. qd sine. z in corpore vnde sumit. z in pri
ma costone. ff. s. pe. z in secunda costone. C. circa fi. et
de veteri iure enu. l. ij. s. pe. R. si. quedam sunt note q
no sunt in vsu: vt quedam litere coglutinate insimul q
bus vtunt quida notarij p eoz signis: sicut faciunt
amantes qui portat quasdam literas in quib? cotine
tur nomen dñe que no possunt legi nisi a scientibus
z ille litere nihil pbant. vt. l. sed cu patrono. in fine
de bo. pos. Quedam sunt litere z note que sunt in co
muni vsu. vt. v. p quicq. z. r. p dec. z fil. es. z he liter
pbant: vt hoc. s. fallit in casib? i quib? lex specialit di
sponit vt scribat extese z no p figuras literaz: vt in
legib? s. in sru allegatis. Notas aut significantes
nuerz potit hu. sub lra. d. qbusda ex ill signis n vtimur

Tantumdem. Atinauit inserere infontem vici
at. hoc dicit in ver. s. si sub conditioe. si habetis lram
nollet dicas q mutat casuz. na cotrahitu lo quif qua
do volens addere: conditionem no addit: hic quando
volens addere addidit. C. Opp. C. de insti. z sub
sti. l. pe. z. j. de leg. ij. l. cu pater. s. si. glo. dat plures so
lu. prima q no habet p instituto fm q destinauit.
Alij dicit q ibi destinauit tm in aio: hic expresse.
Dy. dicit q erit institut? no pure nec fm q scriptuz
est: sed fm q testator destinauit. Tu dicas quq qd
destinauit adijcere conditione et hoc expresse. quando
q aut venit ad actu perficiendi testametu per erroze
illud omisit: tñc institutio viciat. hoc est casuz hic. si
mile in dicit? inter viuos. vt. l. ita stipulat. in prin.
z ibi dicit. j. de ob. quq testator no dixit se expres
suz conditione: tñc cu infontem faceret l3 postea: tunc
si omittat dispositio no viciat. vt. l. pe. C. de insti. z
substi. z. l. cu pat. s. si. j. de leg. ij. z. l. ij. s. e. ratio appa
ret: qz in p casu destinauit facere dispõnem z institu
tionẽ conditionale qd no fecit postea. z sic errauit in
substantia infontis. vt. l. i. s. si quis simpliciter. j. de ver.
obli. C. In secundo casu no destinauit facere infontez
conditionale. z sic in suba infontis no errauit. sed i v.
idem tractat. teneo opi. Dy. q intelligit substitutio
fm q testator dixit no fm q notari? scripsit. no eniz
errauit testator sed scribens. z error scribentis no vi
ciat testm in aliquo. vt. C. de testa. l. error. C. Ultio
nota singulariter q error probat? quando in tracta
tu de faciendo testm vel dicitur aliquid exprimit post
ea aliud est factu. na intelligit per erroze. vt hic d eo
qui destinauit conditione inserere qd de necessitate i
telligit ante cu de testd faciedo tractauit: postea seq
tur z no addidit. s. tñc cu testm faciebat. ides pbat. j.
pri. s. qd intellige vt dixi in. l. si quis in fundi voca
bulo. j. de le. i. plen? in. l. si ita stipulat. s. g. rifogon?
j. de verbo. obli.

Sed si cum primum. Iecta p errozes heres
non erit. h. d. C. No. id qd dixi in precedenti. s. q si i
tractatu vnus e deliberatu z aliud postea factum psu
mitur p errozes z no simulate factum.

Si quis nomen. r. aliter q noie ppo. h. d.

Siquis ita dixerit. Sufficit psonas ee cer
tionu ex futuro euentu depedeat. h. d.

Heredes. tractat de infontis effectu z p instrm
succedit in ius defuncti z plures in dubio intelligu
tur eqliter instituti. h. d.

Si duo. bi hereditate equaliter: nisi testator ma
nifestissime aliud voluit. h. d. C. Principiu hui? s. d
clarabo. j. l. p. x. i. sine vero nota dñi dicit si modo vo
luntas patrisfa. manifestissime no refragat. Ex quo
dico q si testator instituit te herede in fundo: z adie
cit q plus de bonis suis petere no possis: q licz no
sit ali? heres institut? in testd tm no eris insolitid isti
tur? qz voluntas testatoris tibi manifestissime refra
gat vt hic: sed reducez res ad cam intestati: qd pro
bo primo p hunc tex. secudo p rõnem: qñ ex vobis te
statoris colligit pplexitas seu repugnantia institu
tio viciat. vt. l. si titi. de codi. insti. sed h est huiusmo
di. voluit em ipm ee herede in fundo z no habet plus
qd est impossibile nullo alio existente herede: qz ius
nostruz no patit? zc. vt. l. ius nrm. de re. iur. C. Heres
torea sicut institutio facta in fundo psumit facta i to
to: ita seruo institutio simpliciter psumit institut? cu ly
bertate. vt. l. cu quida. s. i. C. de necessa. seruis heres
di. insti. sed si testator expresse sruuz q est institue
ret sine libertate no erit liber. vt. j. e. l. nota. s. si. z isti.
de here. insti. in prin. z viciabit institutio. vt. l. q ratõ
j. de codi. insti. Ita in pposito qñ adijcit q plus pe
tere no possit: no videt institut? in totu z institutõ vi
ciabit. probat etia p. l. pe. s. de iust. test. z de libe. et
post. l. si posthum? s. na z cu duob? naz ibi testator
dado substitutu in parte videt phibere ius accresce
di z rupta illa substõne rü pif testm in totu. vt dixi in
dicta. l. pe. pro hoc facit qz testator potest phibere
ius accrescedi. vt no. in. l. dñs. s. quoties. s. de vsufr.
coiuncta glo. in vna solutioe. C. Restat rñdere ad
ea que possunt allegari in cotrahutum z hic est finis.
Uadam? ad couentu dñi Baldi. C. Et primo co
tra hoc videt casuz. j. e. l. si ita quis heres institutus
fuerit excepto fundo: vbi exceptio nil operat? ita z il
la vba: z plus petere no possis: nihil debent opera
ri. C. Et ad istuz tex. pot responderi vt sit sensus q
duo instituti sunt heredes equis partib? nisi volun
tas testatoris manifestissime refragat: qz tunc qñ vo
luntas testatoris refragat essent heredes ex dispari
bus partib? no aut q res deducat ad cam intestati
Respondeo primo iste intellect? no est bon? nam in
distributioe partiũ no est necessaria manifestissima
voluntas defuncti. sufficit em qualitercuqz de mere
apparet: etia si in testd alit sit scriptu. s. e. l. s. i. s. b
requirit manifestissima volũtas defuncti ad hoc q
res deducat ad cam intestati: z hoc etia e probatum
s. alijs rõnib?. Ad. l. si ita quis. rñdeo: ibi dicit q sit
heres excepto fundo. q. d. omia alia tibi do: excepto
fundo que no do. que vba importat vt expressa con
cessioe defuncti no habeat: qd aut no accrescit sibi
hoc no phibuit testator manifeste: vel dicit ibi pcessit
institutio simplex z sequit illd excepto fundo qd co
tinet ademptionẽ fundi: sed sibi ipsi a seipso adimi n
potest. vt. s. e. l. sed si in conditioe. in si. ergo zc. s. in q
stione pposita nunq dedit nisi rem certã z prohibu
it em plus petere vel habere. C. Secudo ob. dicte o
terminatioi q nemo potest facere q leges no habe
rent locũ in suo testd. vt. l. nemo pot. j. de leg. i. R. si. q
dam sunt que depedent ex voluntate defuncti expre
sa vl presumpta: z in his pot facere testator qd vult
exprimẽdo suã volũtatẽ. vt. s. probatu est in iure ac
cresceduz in libertate que tacite sequit seruu institui

cupat suo res
ducto ad scri
pturam p no
tas vicitas
qz licz ex tali
scriptura no
assumat pro
batione var
let testm ex se
sicut valeret
si nulla scrip
tura eẽt conse
cta. z sequit
3mol. in hoc
s. facit q vol
uit idẽ Bal.
in. d. auc. q
sine. ob dicit
satis eẽt si vñ
rato no scri
bat. ite qz co
suetudinẽ est
standi. d. l. s.
si cu patrono
s. si. z ang. b.
v Zandey
error probat
Hot. qualie
probet error
qz si p tracta
tu est vt res
sic agat? z p
ea alit actus
est psumit er
ror. facit. l. si
finita. in prin.
cu ibi no. ma
time p 3mo.
de d. infect.
z dixi p bar.
in. l. ita stipu
lat? i. iij. col.
de obli. et
scripti in. l. ite
s. si. s. d. pac.
z omino vide
glo. no. z ibi
Bar. in. l. cu
pponeret. o
leg. in. qua al
legat p no. i
l. si librarius.
ad si. de reg.
tur. z ad intel
lectu et qd b
no. Bart. et
ibi an sit vez
vide 3mol. i
neref.
x Si duo.
cam intestati
Et hac etiaz
sententiã q il
lo cau succel
sio reducarur
ad cam inter
stati firmat p
istuz tex. s. ra

est. tigr. in co
suo suo iasp.
saco. allegat
etia. d. l. pe. d
niuf. testa. et
l. posthumus
balleg. z. ba
betur p. bart.
in co. i. i. i. i. i.
martholus s
toli.

tu. z. p. bat. j. de codi. z. demon. l. in conditioe. in pri.
s. i. ubi leges que dicitur qd conditio q tacite inest nil o
perat. pcedit nisi de voluntate defuncti aliud appa
reat. hoc etia probat in hoc. s. z. ita loquitur lex nostra
sed in solenitatib' z in alijs que no dependet ex vo
luntate defuncti nemo pot facere q leges no habet
loci in suo testd. Tertio ob. q dicta verba: z pl'
petere non possit zc. vident adiecta favore instituti.
ergo alio instituto no existente nil operat. vt. l. peto
in prin. j. de leg. ij. Rñ deo questio pposita loquitur
solu qñ instituit vnu in re certa z aliu vniuersale be
redē no fecit: tñc eni illa vba: plus petere no possit
zc. vident adiecta favore venientis ab intestato. vt. d.
l. peto. v. idēz dicim'. sin aut aliū heredes instituit
qui defecit: quid iuris sit: dicā in sequētib' qñib'
¶ Quero testator instituit quēdā in fundo nec ad
iecit q pl' petere no possit: aliu instituit vniuersalit'
qui tpe testamēti erat mortu': lz testator crederet eni
vuiere: vel decessit postea anteq adiret. an ille insti
tut' y in fundo sit heres insolidum. Glidē q no: qā
alio instituto vniuersaliter habet loco legatarij. vt
l. quoties. C. e. z nota. s. e. l. i. s. si ex fundo. ¶ Dete
rea lz ille sit mortu': tñ qz testator putabat eni viuere
debet habere p inde ac si viueret. vt. l. quo loco. j. e.
¶ Contrariū credo q ille habeat totū iure accrescēdi
nā licet testator dederit aliū heredē vniuersalē nō ē
manifestissima voluntas ei' q plus petere nō possit
si portio illius deficiat: ergo habebit. arg. l. si miles.
de testa. mili. z. l. ex militari. s. si. cū. l. sequē. e. ti. Et b
tenet Bul. de cu. s. de codi. inde. l. seruo. ¶ Sed d
pdicta facit. s. de iniur. testa. l. penul. vbi nō fuit ma
nifestissima testatoris voluntas: solū em pphibet ac
crescere dādo substitutū sicut hic dādo coheredem:
tamē ibi nō accrescit: sed totū reducit ad cām intesta
ti. Rñ deo ibi substitutū nō pī ex cā preteritionis z
voluntas legis est manifestissima id posthum' rum
pī vt sibi locū faciat z sibi rem deducat ad cām inte
stati. vt. l. nā z si. in fi. s. de iniur. testa. dicit in. d. l. pe.
¶ Sed quero quid si testator adiecit q talis in
stituit' ex fundo plus petere vel habere nō possit: an
hoc casu hēde instituto deficiēte sibi accrescit. Rñ
deo dicta verba q pl' petere vel habere nō possit:
vident referri. s. reb' sic se habentib' prout testator
disposuit. arg. l. qd seru'. s. de codi. ob cau. z. l. si. s.
i. j. de leg. ij. Sed si heredis institutio deficeret: tunc
dicta vba nō vident operari. vt. l. paulo calimacho. s.
i. Et id est aduertendū qz quandoqz in instōne ex re
certa testator adiecit dicta verba z q pl' petere vel
habere nō possit z nullū aliū fecit heredē vniuersalē
z tñc sine dubio videt dixisse illa verba favore veni
entiu ab intestato vt dictuz est. z sic res reducet ad
cām intestati. Quis testator prouidet sibi instituēdo
do heredē vniuersaliter de eo qui fm cogitationē d
functi in oēm casuz poterat esse heres: vt instituēdo
hoiem iā natuz: z tñc favore instituti illa verba dicta
videant'. vt. d. l. peto. in prin. j. de le. ij. z intelligerē
tur sic plus petere vel habere nō possit instituto ade
unte. vt. d. l. paulo calimacho. s. i. Quis testator sibi
nō poterat esse nisi in vno casu tñ: vt qz instituit vē
trez vxoris sue si pregnas erat z si ad lucē puenerit
z eo casu quo pregnas nō esset z ad lucē nō peruēni
ret nihil disposuit: tñc dicta verba dicuntur dicta fa
uore instituti si erit. si nō erit favore venientiu ab in
testato. vt. d. l. peto. in prin. v. idēz dicem'. maxime
qñ testator subiungit q vult voluntatē suā valere eti
am iure codicillo: z sic etiaz prouidit venientibus
ab intestato.

Si quis ita. Dicitur postea, nō ipedit dies here
ditatis. dicitur z libertatis simul cedē. h. d.
¶ No. q dictio postea, nō significat de necessitate
interualluz temporis. z sic facit ad qōnem notatā p
Dy. s. solu. matri. l. fruct'. Et possum' dicere q hic
nō est necesse qz detrahā dictio postea. nā ē quidā
ordo temporis z quidā ordo nature. ordo tps pz
de ordine nature do exemplū: vt primo ē ignis post
ea calor nō ordine tps sed nature: ita in pposito p
mo seruus postea liber postea heres: nō ordie tēpor
ris sed ordine nature: qz primo psona dz esse habilis
q sit heres. vt. l. si queram'. s. de tes. z d iure codicil.
l. quidā referūt. q ergo iuriscōsult' dicit qz detraha
tur postea. l. quo ad ordinem temporis qz simul z se
mel tempore cedit vtrūqz: s. fm ordinē nature seu in
tellect' pcedit libertas.

Si seruus. Determinat duas alias qōnes. ter
tio reasumit primā. secūda ibi. z si quides. tertia ibi.
sed z si pure. ¶ Opp. C. de neces. ser. l. cū qdā. So.
ibi loquit' qñ nullā mētionē fecit de libertate: hic sic.
¶ Alteri' dicit' hic q qñ est alienat' vel manumif
sus posset esse heres. s. j. de acqui. here. l. placet. et
l. cū proponas. j. e. So. quidā dicit' q eni heredē exi
stere loquit' qñ fuit manumissus vel dicit' aliū esse he
redē p ipm seruu. dic' tertio q heres ē nomen z ista
vera: z vide glo. que incipit voluntaria ibi. Vel dic' et
nō manumissus zc. dñi doc. dicit' p rariū i. l. cū ppo
nas. C. e. s. dāno eos p istū tex. vt plene scripsi i. l. cū
filius. j. de le. i.

S **Alterius.** Plures instituti ex diuer
sibus rebus admittunt' equi
ter vt instituti. h. d. hoc intellige qz tuz ad
hereditatē sed in fundo habebūt partes noiatas. vt. l.
ex facto. la. grāde. j. e. Et ita oz intelligi. s. l. p. xia. s. si
duo. ¶ Opp. j. l. pri. So. vt glo. ibi.

t **Titius.** Cōiuncti ex re certa habent' p
tis faciendā cū alio instituto. h. d. ¶ Opp.
j. l. pri. So. illud pp cōiunctionē duoz in eadē re: vt
no. s. l. pri. vltimus scias qz vltimō. vident' dicere
qz testator hic apposuit copulā dicēdo titius fundi
cornelianus heres esto: z duo sunt ticij illi' insule here
des sunt' qz quilibet habet tertiaz: qz omēs essent
cōiuncti verbis. Ita dicit' Ly. in. l. si. C. de impu. z a
li. substi. in prima op. qd nō est vez. nam copula q ca
dit inter diuersas orationes nō inducit cōiunctionē
verbalē. vt. s. q. mo. vsufruc. ami. l. sicut i annos. s. ij.
dica. j. e. l. itē qd sabin'. dixi plene. in. l. re cōiuncti. j. d
lega. iij.

S **In equalibus.** Etia in distributōe
partium vltimū dēz
preualet. h. d.

i **Interdum.** Dicitio eque. facit vt cōiun
cti cū disinctis equaliter ad
mittunt'. h. d. ¶ No. diligēt de virtute h'
dicitiois eque z equis portionib'. ¶ Secūdo not.
q cōiuncti p nomē collectiuū sunt plus cōiuncti q
illū qui cōiungunt' p copulā in eadē oratiōe. nā h pri
mus z fratris filij in eadē orōne p copulā sunt cōiun
cti: tñ qz illi filij nō sunt cōiuncti p nomē collectiuū hñ
tur loco vni' nisi esset dicitio eque.

Paterfamilias. res est diuisibilis in infinitis
partes. vt ibi quot voluit. Ad
idem. l. si cui. de seruis. Itē no. qz res in dubio intel
ligit' diuidi i duodeci ptes. Et p h' sis caur' i libello
z sententijs. si em petis duas partes dicas de trib'
rei totū. si eni peteres simpliciter duas partes i du
bio intelligit' duas ptes. s. de. xij. vt hic. nisi aliud ap

est. math. sol.
z ang. in pñ.
cxliij. cū qd cō
cordat saly. i.
l. quoties. C.
eo. sed Imo.
enī respēdit i
d. s. si ex fun
do. z in. c. ray
nut'. z vide
bal. in. l. si qñ
ita instituat'
si legitim'. j.
eo. z frede. d
sen. in cōsilio.
cxri. z no. p
saly. j. l. i. C. qñ
nō petē. par.
in. viij. q. z et
p ang. in. l. i.
C. de test. mil.
z p Imol. in.
c. i. in pe. col.
de testa. z p
bal. in repe. l.
in suis. circa
vlti. cartā. de
libe. z posth.
z vide bal. in
repe. c. si pat'.
de testa. i. vi.
charta. cxij.
col. z vid' no.
p Imol. plez
ne i. c. raynut'
ti'. de testa. et
p saly. in. l. qñ
riēs. in. iij. q.
C. eo. p imol.
in repe. d. s.
si ex fundo.
ad fi.

5 **Dicta vi
deant.** Imo.
in repe. s. si
ex fundo. quā
ponit. j. e. i. si
tenet drium.

¶ **Interdum.**
s. passa.
i infinitas p
tes. Adde
bal. in. l. codi
cillis. s. i. de
vsufu. leg. z
adde qd legi
tur z no. in. l.
cū qd. C. d le
ga. ang. tra
in. l. defuncta
de vsufu.

¶¶¶

Ulianus. ad saluandū. Et hoc sequitur Ro. in. l. i. in princ. s. de ope. no. nun.

Tem qd sabinus. s. sed si. Mo. istū. tex. in vers. aliter atq; si ita scripisset in ver. ex reliq; parte. q; cōcordat cū. tex. in. l. ij. de heredi. i. si. z. cū. l. si miles. la. ij. ff. de testa. mili. de verbo residuuz. aliquid dixi in d. l. ij. z. vidi d

hoc vbo residuuz: alias dubitari sup vno fcripto impetrato a summo pōtifice p quēdā priorez. cuius daz monasterij q; possit testari de fructibus zc. cum als sine tali i petratōe nō possit vt aliquid dixi p bald. i. l. si. s. nō aut. C. de bo. que libe. in rectore ecclēsie; nam in rescripto cōtinebatur q; concessa fuit gratia sacerdoti seu prioris: q; possit testari i qua dicebat put tibi placuerit ordinat z disponere ac sum per hoc testa

pareat. Et si dicis hic loquit in hereditate certe eo modo quilibet fundus diuiditur. vt. l. quoties. s. si duo. s. eo. z. C. de lega. l. cum questio. sed si diceret peto duas tertias vel duas quartas: illud ē indubitabile. vt. j. e. l. s. si.

Deniq; Hic prius loquit qm testator legauit vni partē z alteri partē. secūdo qm legauit vni totū z alteri partē. tertio qm vni totū z alteri totū. quarto qm plurib; totū z alteri partē. Secūda ibi. sed si excefferit. tertia ibi. sed si duos. quarta ibi. in alio s. sed si duos. **Opp.** ad s. l. z si excefferit. de. l. cū qd. C. de leg. multa dicunt p solutio ne hui; cōtrarij. veritas est q; hoc d; intelligi q; hic cōstat q; testator voluit transire ad dipōdiuz qd apparet si testator dixisset ticiū instituo in. xij. vncijs: in alijs. vi. instituo semprouiuz. Ex hoc q; dixit in alijs apparet q; voluit ad dipōdiuz transire l; hic in textu nō declarat. distingue ergo quādoq; testator reliquit vni partē z alteri partē infra assem: z loquit h s. in prin. **Quis** relinquit vni totū z alteri totū: z nō est dubiuz q; cōcurrat. vt hac. l. s. sed z si duos. qm q; relinquit vni totū z alteri partē: z tūc aut constat q; illud qd dabat secūdo voluit adimere a primo et itam; certo. aut nō cōstat q; voluit adimere: z ita loquit vers. sed z si. Aut est dubiū. z tūc ē distinguendum. aut primo relinquit partē z postea totū: aut primo totū secūdo partē. vt no. in. l. cū questio. C. de lega. facit qd dicit. j. ad trebel. l. marcell. z. l. qui qdras ginta. z vide glo. que incipit: ex asse pstitutos zc. dicit glo. no. quātū ad substantiā rei hereditarie q; in q; libet vnciā erit tātū de subā hereditatē: q; tūc erat pri

mentū facere z cōdere liber e z licite valeat plenā z liberā cōcedim; facultatē. volum; aut q; in dispōsitiōe bonoz dicti priorat; z alioz bñficioz iuxta quātitatē residui erga ipm prioratū z alias ecclesias aq; bus illa pcepisti te liberalē exhibeas put cōscientia tibi dictauerit z anime tue salutē videris expedire. Stat dubiū: nūc pp illud verbū relinquit pro quota pte papa concessit q; testare iste prior z residuū relinqueret ecclesijs a quibus pcepit put cōscia dictauerit z aie salutē vidēt expedire qm quo ad ista verba inferiora papa voluit dicere q; residuuz bonoz qd perceperit ad ecclesijs relinquat eis fm qd ab eis pcepit. q; voluit papa q; illud qd pcepit ab vna ecclesia illi ecclesie relinquat istud importat ista vba inferiora. z sic apparet q; l; papa concedat plenā z liberā facultatē testādī de bonis questis intuitu beneficioz. tamē restrinxit illā liberā facultatē in residuo: ideo est aduertendū qd erit illud residuū. nā cū ista gratia sit p iudicialis ecclesijs a quibus pcepit bona z ad instantiā sui emanauit dicta concessio. id ista gratia restringi d; inquātū pōt vt euitet p iudiciū tertij. vt in. c. sup eo. de offi. fi. deleg. c. quāuis. de rescrip. in. vi. l. ij. s. si quis a principe. z s. merito. ff. ne quid in loco publi. z in. l. nec auus. C. de emanci. libe. z. c. in corrigendis. de offi. ordi. z sic licet beneficia principū sint late z latissime interpretāda. l. beneficiū. ff. de cōsti. princ. c. cū dilecti. de dona. c. visis xvi. q. ij. tamē illud est vez qm agit de p iudicio ipsius cōcedētis vt dicitur iurib;. l; qm agit de p iudicio tertij tūc sec; q; nō est de intentiōe cōcedētis p iudicare tertio nisi quaten; est expressus in gratia seu p uilegio. z cū ad impetratiōē istū prioris dicta gratia fuerit concessa sequit q; in dubio d; fieri interpretatiō s; ipm priorem impetrantem. vt i. c. s. eum. de reg. iur. in. vi. l. veterib;. de pac. z. l. q; qd astringēde de verbo. obli. l; em in dicto rescripto dicat z de quibuscunq; bonis tam rōne dicti priorat; q; ratione alioz beneficioz tuoz que de p sent obtines z in postez obtinebis. tū papa nō cōcessit q; de omib; illis bonis possit testari sed dūtaxat voluit declarare de quib; bonis possit testari. q; cū habebat bona quesita ex plurib; beneficijs papa idul

fit q; de bonis quibuscunq; tam priorat; q; alioz beneficijs: s; aparet ex vbi inferiorib; dū dicit iuxta quātitatē residui. vnde voluit q; residuuz dictoz bonoz testet erga prioratū z beneficia. z sic nō cōcessit q; possit vni vel plurib; relinquere oia bona que acquiritur ex dictis beneficijs: vt iā fecit dicit; prior instituedo cōuentū in quo erat pri

mo l; habeat pauciores vncias.

S **quisita.** illa verba tertia quarta z filia significant modū portionū nō ordinē. **Rū.** hoc pp pcedētia vba. s. prima z secunda q; sunt mere significatiua ordinis. sec; si illa verba non eēt apposita sed alia tunc eēt modificatiua. vt. s. l. prima. in fine.

i **Ulianus** Relatiuū quis vel qui: i dubio facit verā relationem nō simplicē. h. d. **Not.** qd dixi in sumario facit. l. triplici. de verbo. sign. **Opp.** q; facit simplicē relationē nō verā. vt. l. dīm. C. de in iur. l. ij. de neg. ge. **Rū.** de sui natura facit verā vt h sed vbi resultaret iniquitas debet intelligi q; faciat simplicē relationē vt in cōtrarijs. z in sacra scriptura mulier dānavit que saluauit. qd no. q; facit id ad saluandū dicta testiū. **Ultimo** no. gl. sup verbo partes in fine glo. Tu dic q; cum cui libet ex primis reliquerit min; secundo plus q; bec lex hodie non est correctā. vt nota. per glo. in dicta. l. cum questio. C. de lega.

Tem quod sabinus. Hic incipit tractare alias materiam quando aliquis est institutus sine parte.

Unde idem iste s. est fortis. Casus est q; duos sine partib; illā vnciā habebunt illi qui sunt scripti sine partib; z si vn; ex eis repudiat femiunciam oibus accrescit. h. d. **Opp.** q; ille sol; sine pte

memoratio etiā totū admittit vbi si testator instituit incapacē in certa portione z alteruz heredē instituit in residuo ille instituit in residuo videtur instituit in totū patrimonij defuncti q; p pta significatio illius verbi residuuz: vel verbi reliqua: importat totū patrimonij defuncti. facit qd habet in. l. quāq;. C. de testa. mili. z. l. amiffi. i prin. ff. de fideiusso. z. l. ei qui. ff. de dona. cau. mor. z. l. ceteroz. ff. d. s. signi. z. tex. hic z que in simili dixi in. d. l. ij. z sic verba ista adaptant ad totum. si ergo nō apparet pro quota parte papa voluerit istum posse testari de bonis ecclesiaz videt q; totū qd ex dictis ecclesijs fuerit pceptū veniat referuandū ipsis ecclesijs z q; remaneat in dispōne iuris cōis. l. si extrane; ff. de cōdi. ob cau. l. si cū doret. i. p. solu. matr. cū filib;. z illa verba de quibuscunq; bonis nō intelliguntur q; oia bona possit relinquere. vnde nō intelligunt vtrū glo. in. l. i. in singuloz: sed de singulis genez. isto modo loquēdi vtrū glo. in. l. i. in ver. oibus. C. cōi. de leg. z in. c. nā cōcupiscētā. de consti. z sic papa voluit q; possit testari de bonis cuiuscunq; beneficij sed nō de bonis oib; oim suoz beneficioz. vide alias rōnes ad hunc casuz l; nō ad materiaz quas posui in. l. demonstratio. in. vi. col. de cōdi. z demō. ex go licet dicat de quibuscunq; bonis zc. tū restringit ad ecclesias in q; bus fuit beneficiat; z sic nō de oib; bonis dicti prioratus. z si dicat residuū importat medietatē totū. vt voluit glo. cōiuncto tex. in. l. i. in residuuz. C. de distra. pigno. vbi dicit residuuz debiti si parat; ē sol uere. z glo. in ver. residuum exponit. i. partez; quo casu appellatiōe partis venit residuuz. i. mediū totū. vt pbat in. l. nomē filiaz. s. p. p. tionis. ff. de verbo. signi. nisi restringat p adiunctū q; dicat pars ali qua q; tunc importat min; dimidia. vt est glo. valde sing. in. c. l. de foro compe.

Quis instituat. interim. An heres instituit sub cōditione possit interim pendēte cōditiōe petere bonoz possessionem fm tabulas: z an faciat ius. vide L. y. in. l. filijs matrē. C. de inoffi. re sta. z ibi ad eū se remittit Bal.

ap
vnde
beneficia
acqui
cōuentū
pri
residu
debit
sponere
alij
ecclēijs
bona
pce
pit. gñ
pō
tuit
testari
o
omnib; bo
nis
instituen
do
dictū mo
nasteriuz
vn
de
videt
vel
q; illud
verū
bum
residuū
importet
luz
cū qd
dicit
prior
acqui
fuit
de
dicti
ecclēsijs
vt
sic
in
illis
ob
struere
re
linquere
de
beat
vel
sal
tem
dimidia
omnium
bo
noz.
z
de
hoc
est
textus
valde
solem
nis
in. l. ij. C.
de
heredi.
in
sti.
in
ver.
naz
residui.
com

scrip? ad illa semina vacate admittat. vt. l. s. si no qda ex bis. C. de cadu. tol. So. dic gl. itelligas q hi duo instituti sine ptib? no erat xbis pnti. ponedu e q qdlibet erat institut? i diuersis oronib? Sz p b op. de. l. si ita qd herede. j. e. Bl. soluit optie. Sz op. hz isti no sint pnti xbis vt dictu e: sunt tn pnti re: qz ad vna portionem vocant. Bl. dic fateror q sunt co lucti re inf se z et sint re pnti cu alijs. ititut? in. xi. z fic oes admittit vt h i si. gl. quavid. istd q alij sint co lucti re e manifestissime falsuz. na diffictio ptiu fac cel sare pntione realē. vt. l. re pnti. j. de lega. iij. sz ibi diffictiz assignat. xi. vncias. Alj instituti sine ptib? vo cant ad vncias vacate z sic no sint pnti re sz oes ver bis. z itelligebat q inf istonez facta de ill? q sunt isti tuti. xi. vncijs: z istone facta sine ptib? e copula ex q resultaret pntio xbal: qd e falsuz manifestissime. na pntio q cadit inf ofones no iduc pntione xbalē vt. s. q. mo. v. fr. amit. l. si i annos. s. i. z. C. de cadu. tol. l. i. s. vbi at. ibi: fm ois vnitas zc. j. de leg. i. l. ne? mo. i. p. z ibi dixi. vñ igit e b q oib? accrescit. Itm. dem? itelligē q h no sint pnti xbis vt dixi. isti no sunt pnti re cu pntis institut? i. xi. vncijs vt dixi: nec inf se: sz em vocat ad eade vncia h no suffic ad iduce da pntione realē: sz ita demū dicunt re coificti qñ ad eade portionē vocant ifolidū ex expssa dispone deficti. vt. l. i. si. z. l. ij. cu sua glo. z. l. inde nerati? in p. s. de v. fr. accres. Sz isti no vocant ex expsavo litate defuncti qz eos instituit sine ptib?: z sic no sunt re nec xbis coificti qñ ad ius accrescendi. z h vult dicē ter. si bñ aduertat: sz qz portio hēditat? defictel accrescit institut? id accrescit oib?. h vult dicē ter. h dñ dicit quatū ad ius accrescedi accrescit oib?.

Sed si Mo. q ille cui reliquū reliq? si nihil repi tur nihil habebit. z sic e finis p h mane. Institut? sine pte hēbit qd de? est ad dipōdium. h. d.

Abinus. Verba enūciatiua pditional ter facta. plata no iducit dispōnes. h. d. Dixi plene in. l. ex hac scriptura. j. de dona.

Hic duplex lra. vna que n instituerat: alia que institu erat: z sunt xba testat?: z hz illa posui casuz sumariū Ad qua op. de. l. ex hac scripta. j. de do. So. ibi xba enūciatiua pferēbāt pncipalit pp se: h icident pp a liud qz pditionalit. Secūdo debes scire q hec lex le git vobus modis. qda formāt qonē an seius q di cebat institut? admittēbat: z rīdebat q no: z hz ista posui sumariū. Alj ponit q fiat qd i substituto: et illa reprobat glo. imo dic substitutū admitti. Ad h op. pditione pterito falsa viciat instōnez. vt. l. ij. s. e. g h substitutio no dz valē. Sol. dic q h pditione erat de futuro. si h heres no erit hz iplicet aliqd pteritū. s. qz em instituerat. nle in. l. cu tale. s. pe. de p. di. z de. Ad idē op. q illa xba si heres no erit: debeāt itelligi de eo q pot eē z no vult eē. vt. l. p seuerinā: i. p. de cō? di. z demō. sz h ille q dicebat institut? no pot admit ti ergo nec substitut?. So. vt dixi in p. rīo

Quo loco. Si iam mortuo.

Verba testator? debēt itelligi pnde ac fi esset illd qd testator putauit. h. d. pulcher casuz est. Mo. p gl. i. l. suo. s. de p. di. inde. Et no. istd qd dic glo. q verba debēt itelligi put testator putauit. di xi vobis i. l. qd. s. si. duo. s. e.

Rebatus. P. h dicit q erit liber z heres. s. j. de vul. z pu. l. q liber. s. sub p. di. tione. So. vt gl. v. l. dic q ista pditione dpedet ex facto testator? vnde no faciedo videf penituisse. h. a. l. cu se. psequere vt habes in glo.

Iquis instituat. Est difficil. l. z di uidit i duas ptes.

principales. p ponit qd pot facē heres institut? i diez certū vel incertū. secūdo qd pot facē iudex. secūda ibi. sz si bonoz possessio. Diffus in possessionē pē dēre cōditōe p. oia facē q curator datus possēt. h. d. fm verā lecturā. P. bo. pos. q petē pēdēte p. di tione no tribuit ius seu iur? effectū. vt. l. ij. s. si sub p. di tione. j. de bo. pos. fm tabu. si no tribuit ius vel iur? ef fectū: ergo interim no pt alienare. Blo. dic q illud q pmittit alienare refert ad eū q institut? e i die cer tū: z sic h vt pure institut?. sz hoc e d mēte. l. q d vtro qz parē loquit. dic ergo fm Ja. de are. z meli? q bo no. pos. interi no tribuit ius. i. ius resistēs i psona he redis: sz interiz pot alienare vt curator dat? bonis z hoc puto vey p. l. i. j. de iure delibe. Sz hoc fac ter. qui dic diftrahit tanq heres. So. fateror q etiaz curator diftrahit tanq heres: z eodē mō pot a credi tore cōueniri fm eundē Ja. de are. P. Mo. etiā dilliz genē q bo. pos. que dat pendēte cōditōe tribuit ad ministratiōe illā q ppetit curatori bonoz. P. Op. quilibet pot vēdere rez alienā. vt. l. rez alienā. de cō? trahen. emp. So. pot alienare z dñinz trāfferre vt h qd no ē in alio alienate re alienā. P. Ulteri? opp. q vere vendat rem alienā. vt. l. ij. s. si sub cōditōe. j. de fm tabu. So. ibi in oem euentū habitur? erat filius hic no erat heres habitur? in oem euentum.

Sed si bonorum. re iudex aliq instituto sub cōditōe. Et subdiuidit: qz p loquit de instituto sub cōditōe potestatiua. secūdo de instituto sub cōditō ne casuali. secūda ibi. itē si cōditioni. Si institut? dif fert pditionē potestatiuā implere ei ad hoc p iudicez termin? statuet. h. d. P. Op. z videf q no sit necesse q iudex statuat temp? qz lex statuit q ipleat q p mū pot. vt. l. hec cōditio. de cōdi. z demō. Blo. sol. nota? bñ: ibi in legato: hic in instōne hēdis. ita tñ q in in stōne heredis e mai? piculū: no hēs no e ita grauād? z hāc tē p. z. C. de isti. z substi. l. i. dixi. i. l. suus q. s. i. s. e. Quero qd vult dicē ter. q p. tor mutet edictū suū. Blo. dic q no habem? sz credo q habea m? na extraneis ad petēduz bo. pos. p. re. tor idulget cētū diez: descēdētib? annū. de illo edicto loqē h q p. tor dz mutare statuēdo tātū tps qñ p illd edictū statuit z no min? qd no. multū. p. bat in. l. ij. j. de iure delibe. z. l. i. s. largi. de suc. edi. qd e mēti tenēdu: qz affeozes in h multū errāt statuēdo min? tps ad de? liberādū an velit adire vl nō. Et sic no. q si iudex fa cit aliqē citari vt sciat si vult eē hēs vel no dz dare tātū tps qñ dat ad repetēdu bo. pos. Et no pt mī n? tps statuerē. vt. l. palle. z p h mille p. cessus deua stabūt. Quero qd erit elapso termino dato a iudi ce. Itm. videbit ofect? pditione. vt h nec eloc? illi disti cōi q fit in. l. qdū. de acq. hē. Itm em pt h iudex ad dire cū nō dū erat purificata institutio. nle i. l. hēs. j. de bo. auc. iudi. pos. P. Ultio no. q instituto sub cō? ditione p. tatiua no soluz pt statui tps vt ipleat p. ditionē: sz et pt statui tps ista qd ad eā hēditas vt h dic ter. qd p tāto e aduertēdu qz statuit tps eo tpe q no pt facē vt possit ipleto p. ditione: z id hoc fit.

Item si cōditioni. um. secūdo vna qonē cir ca illud. secūda ibi. si sub p. ditione. Pendēte cōditōe casuali iudex statuet terminū infra quē si no petit bo no. pos. vel hereditas ad eā creditozes in possessio nem mittent? z curator bonis cōstituet. h. d. P. Mo. quid debēt facere creditozes pendēte cōditōe instō? nis. P. Quero qñ creditozes volūt agere cōtra bo na hēditaria cū no reperiat heres an sufficiat gñalit p. clamatō? si quis velit eē heres cōpareat zc. fm formā. l. si eo tpe. d remif. pig. Aut e necesse q citent? aliqui noiatis. Itm. noiatis citari debere illos q p. rī

cep. Imol. in. c. albertic? de testi. Roma. in p. filio qd i cip. p plena discussioe. do mi. de sancto gemi. in. c. si. de elec. in. vi. Bar. i extra? uag. ad repri mē. i. xbo per edictū. bal. h vbi dicit se vi disse cassari multos p. ces sus. bar. in. l. iij. ff. de bo. auc. iudi. pos. ang. i tractat? tu de inueta? rīo. z add ar? ca. q. bar. hic qz dixit In? no. l. c. si. qui ma. acc. pos. q vbi e cert? heres ille citā d? e. idē volu it Jo. an. i. c. si. de elect. in vi. alias aut fm qd etiā di xit bar. h no eēt satisfactū p gñalē cita? tionē. l. si diu z ibi ang. ff. ex qui. cau. in. pos. ea. tñ si fu erit citati hē qz tāgit p. rī ma cā success fionis valet iur? illud qd decidit ter. i. l. i. s. defunctia ri. ff. de ven. i spi. z ibi vide z id aduoca? ti no dirigūt libellū in ge? nere s volen tē eē heredes alicu? defū? cti sz faciūt si gillatiz reqri illos qz p. rī ma cā success fionis tāgit. z cū cōparēt in iudicio fa? cilit eos ite? rogari si vol unt eē heres des talis des functi vt hic pange. post Bal. P. P. P. q

Itē si con ditioni. p. cla mario. Gali da e citatio p edictū gene? rale in loco publico z po test p hāc ci? tationez fun dari iudiciuz ita sentit bar. ro. bic qui p? allegat. ita e itā dic bar. i. l. si. p. in. C. de iure delibe. z in. l. i. C. de iu re do. impe. z in. l. i. eo tē? p. re. C. de re mis. p. gno. ia co. bu. z bal. in auc. si oēs. C. de edic. di? ul. z bal. in. l. quinquagin ta. ff. de excu. tuto. z in. l. p? scrip. de. C. si p. ius. z in. l. ij. C. de testa. in nocē. i. c. fi. q ma. accu. pos. z in. c. humil. z i. c. in? quas? tuor. de ma. z obedi. do. abb. in. c. fi. d vi. z bo. cleri. do. card. in. c. dilecti. de ex?

mū gradū obtinet et ad quos hereditas p̄tineret: et inuit h̄o tota lex que vult citari substitutū sub cōditiōe. p̄ hoc. j. de suc. ed. l. i. s. i. r. s. largi. r. expressi. in. l. i. s. pe. de ven. in sp̄i. Quero qd vult dicere tex. nisi infra certū t̄pus hereditas obtigerit aditaq̄ fuerit. p̄ qd dicit hereditas obtigerit: intellige p̄ bo. pos. fm tab. r. sic possit heres a creditorib̄ cōueniri tanq̄ curator dat̄ bonis. vt hac. l. in prin. fm Ja. d. are. r. qd sequit̄ aditaq̄ fuerit: intellige post existētes cōditiōe. Quero dicit tex. r. interim r. c. Quero de quo t̄pe intelligit̄ istd̄ interim. Rñ. pōt̄ intelligi. i. inter primā dilatiōe datā heredi. vt. l. ait p̄tor. d̄ in re delibe. vel pōt̄ intelligi interiz. i. postq̄ creditorē in possessionē fuerint: v̄l̄ anteq̄ hereditas adeat. ar. gu. l. ficut. j. ex qui. cau. in pos. ea.

Si sub cōditiōe. Diuiditur in duas ptes. p̄ format vnā qd̄nē cū ca p̄dicta et eā determinat. secūdo circa suā detēriatiōe tollit vnā dubitatiōe. secūda ibi. r. id. In primā parte sic pono casuz. Dicit̄ ē. s. q̄ per curatorem vendunt̄ que sunt t̄pe peritura. quero an p̄ curatores possunt v̄di res nō periture vt satisfiat̄ creditorib̄. Rñ. deo q̄ sic si est graue es alienū: vt q̄ d̄ betur sub pena vel q̄ debet̄ reipublice q̄ tota die molestat̄: sicut dicit̄ in curatore dato ventri.

Et ideo. Iste ver. legit̄ hic in glo. trib̄ modis de primis duob̄ nō curo. assumo tertius ibi. vel melī fm glo. fm quā hoc dicit̄. Aduersus facta p̄ talē curatōrē nō restituit̄ pupill̄ sed absens vel aliter impedit̄. h. d. Cōpp. s. de mino. l. i. integrū. So. glo. pupill̄ nō restituit̄ vt ibi: sed absentes r̄ impediti sic. vt hic r. l. i. in fi. s. ex qui. cau. ma. r. l. in possessiōe. s. cū dicit̄. ex qui. cau. in pos. ea. r. fm hac lec. posui summarū. ista nō placēt mibi: q̄. l. in itegz. de qua glo. facit mentionē dñi loquit̄ de pupillo qui nō restituit̄ de eo qd̄ factū est añ aditā hereditatē cū interiz: tūc nō fiebat cōtra pupillū: sed p̄ hereditatē que interiz representat p̄sonā defuncti maioris: r̄ eadē rōne videtur q̄ non deberet subueneri absentib̄ v̄l̄ impedito de eo qd̄ sibi añ aditā hēditatem fieret: r̄ leges hic allegatē in glo. loquunt̄ d̄ eo qd̄ fit in bonis eoz̄ absentū vel aliter impeditoz̄.

Secūdo modo legit̄ alibi in glo. j. ex qui. cau. in pos. ea. l. si diu. fm quā pone sic casuz. Dicit̄. s. q̄ fit venditio vt satisfiat̄ creditorib̄: sed videt̄ q̄ d̄ eat̄ differri r̄ expectari. Ad hoc rñdet̄ iuriscōsultus r̄ dicit̄ q̄ illud qd̄ dicit̄ de dilatiōe ē verū in illis qui sunt absentes ex causa iusta vel iusta cā impediti: sed. s. p̄ cedēs loquit̄ in presentib̄ qui detractāt petere bo. pos. h. d. Tertio modo legit̄ Ja. de are. hoc mō. Dicit̄ est. s. q̄ bona vendūt̄ p̄ curatōrē datū bonis Cōtra imo videt̄ q̄ p̄ ipsos creditores dz fieri venditio bonoz̄. vt. l. fulcini. s. i. C. ex qui. cau. i. pos. ea. Rñ. per creditores pōt̄ fieri venditio cōtra debitores rem latitantē. sed qñ debitor nō latitat sed ē absens vel legitime impedit̄ tūc fit venditio p̄ curatorem causa cognita. h. d. Quero qd vult dicere tex. sine dilatiōe. dicit̄ vt in glo. Quero vtrū eger r̄ impedit̄ tenet mittere pcuratōrē. Glo. videt̄ dicere q̄ sic: vel patiet̄ missionē vel venditiōe. Quod dicit̄ de mittēdo pcuratōrē. dicit̄ plene p̄ Ly. C. de tes. mili. l. i. dicit̄ in. l. i. de diuer. r̄ temp. p̄scrip. r̄ q̄ dicit̄ patitur venditiōe: intellige p̄ curatōrē datū bonis: vt. l. in possessione. s. fi. j. ex qui. cau. in pos. ea. P̄ d̄o quarto modo legit̄ dicit̄ est. s. q̄ curatores pōt̄ vendere.

Quero vtz eo tempore quo curator vendit erit necessariū decretū iudicis vel posset sine decreto v̄dere. Rñ. det̄ iuriscōsult̄ in primis dicit̄. s. ē necessse q̄ fit cause cognitio r̄ decretū iudicis vt in pupillo r̄ alijs absentib̄. r̄ ista lectura p̄bat̄ in. l. ait p̄tor.

z. l. ij. de iure deli. Ultimo tenē mētē q̄ qñ contra bona defuncti agitur p̄ secūdū decretū: hoc modo d̄ bet̄ interponi q̄ detur curator bonis qui vendat f. vt hac. l. patet.

S Titius Nota q̄ substitutio vulgaris fit verbis affirmatiuis. r̄ dicit̄ vt dicit̄ in. l. i. de vul. r̄ pu. Secūdo nota q̄ eodē mō fit substitutio in legat̄ sicut i hēditate. vt h̄ r. l. vt hēditib̄. de leg. ij.

S Ite solum. Si prima institutio ē plena: secūda in eodē testō facta nihil operat̄. r̄ idē vbi sub plurib̄ cōditiōib̄ disunctiue relinquit̄. h. d. Cōpp. q̄ vltima institutio debet valere. vt. l. nā ad ea. j. de cōdi. r̄ de mon. Dicit̄ glo. r̄ no. aliud in instōnib̄ in quib̄ preualet institutio plenior vt hic: aliud in legatis in quibus preualet vltima voluntas. Cōppo. j. e. l. si q̄ ita scripsit. So. dicit̄ glo. ibi habebat coheredē hic nō. Tu dic q̄ ibi loquit̄ qñ pro parte pure r̄ p̄ te sub cōditiōe. hic quādo primo pure: secūdo sub cōditiōe. Cōp. de. l. si heredi plures. de cōdi. insti. So. glo. intelligit̄ hac cōditiōe ēē positā separatiz nō copulatiue.

S Ita quis. Varietas ordinis instōrū neq̄ nō viciat. h. d. h̄ articulo est collectiū: sed fano re instōnis vt distributiū assumit. h. d.

Diuiditur in tres partes. Primo ponit verborum propriā significatiōe. secūdo dicit̄ mētē seruandaz tertio ponit qualis mens in dubio p̄sumat̄. secūda ibi. in quo puto. tertia ibi. sed humani. Et est aduertēdū q̄ quidā habet̄ hic quisq̄: r̄ ista ē bona l̄ra. Alij habent̄ quisquis: r̄ ista non est bona: q̄ dicitio quisq̄ est vere distributiua. vt. j. dīcam. Cōpp. r̄ videt̄ q̄ hec institutio nō valeat. vt. l. i. j. de his q̄ p̄ nō scrip. Dicit̄ glo. q̄ hec verba scriptū habuit r̄ cōferunt̄ in p̄terito ibi in futuro: r̄ idē ibi nō valet: q̄ cōferunt̄ in alieni arbitriū. Cōtra verbū habuerit reperitur in p̄terito r̄ in futuro subunctiui: sed in vltimis voluntatib̄ tale verbū qd̄ reperit̄ in p̄terito r̄ in futuro: debet̄ intelligi in futuro. vt. l. si ita scriptū fuerit. r. l. solem̄. de cōdi. r̄ demon. So. debet̄ intelligi in futuro nisi dispositio viciaret̄ vt hic. ar. l. quotiens. de verbo. obli. Dices tu hoc est cōtra. l. i. in fi. d̄ his que pro nō scrip. va. So. ibi subaudit̄ per glo. scriptuz̄ habuerit. l. in tabulis quas fecit̄: r̄ sic de necessitate ad futurū refertur. Et ista sunt vtilia ad questionē testator legauit cuiuslibz̄ sue filie que vidua fuerit cētū: q̄rit̄ an ad legatū s̄ admittent̄ ille que vidue erāt tempore testamētī: an ille q̄s postea cōtigit̄ viduari. Certe ex p̄dictis patet q̄ in dubio in vltimis voluntatib̄ vbi fuerit dz̄ intelligi in futuro subunctiui. Cōp. dicit̄ hic q̄ si vñ scripsit erit heres cōtra. C. de impu. r̄ ali. substi. l. quis. So. glo. q̄ ibi in equalitas tollit cōtrariū. Vel dicit̄ q̄ ille leges n̄ ad p̄positū. nō est dicit̄ ibi q̄ in p̄sona vni veniat r̄ in p̄sona alteri nō substituit̄ admittat̄. Vel dicit̄ q̄ ibi fuit oratio copulatiue cōcepta r̄ sic requirit̄ cōsursus vtriusq̄: hic fuit dicitio quisq̄ que assumit̄ distributiue. Cōp. C. de impu. r̄ ali. substi. l. cū qd̄az So. vt in glo. vel dicit̄ q̄ fauor filioz̄ illā interpretatiōnem admittit. s̄ certe idē esset in quolibet vnde cessat ratio glo. vt. l. heredes mei. s. cū ita. j. ad trebel. r̄ ideo solue q̄ ibi fuit vsus testator verbo mere collectiui. hic verbo qd̄ similitudinē h̄z̄ cū distributiui. Querit̄ glo. an iste filī habebit totā hereditatē. dicit̄ vt in glo. P̄terea querit̄ glo. quid si vterq̄ scripsit heredē. similiter dicit̄ vt in glo. Cōp. r̄ videtur q̄ differat quisq̄ r̄ ois. vt. l. si plurib̄. i. prin. j. de

Et id. qui vendat. vide bal. idē tenet in. l. si. i. p̄. C. de ma. test. r̄ vide q̄ dicit̄ p̄ bart. l. si ples. ff. d̄ cura. ra. bo. dan. r̄ idē r̄ no. bar. to. in. l. si hōs. C. d̄ bo. aue. iudi. pos. sec. in p̄ decreto. r̄ adde bal. i. rub. C. de suc. ces. edic. i. vlt. col. r̄ no. p̄ an. ge. r̄ Jmol. i. l. ad dicit̄. de v̄ bo. obli. r̄ per bal. i. rub. C. d̄ success. edic.

De articulo. an ad legatū. vt de etiā no. p̄ Jmol. in. l. si ita legatus. j. de cōdi. r̄ de mon. r̄ ibi videt̄ tenere s̄ bar. b. r̄ vide l. si tā facta. d̄ dicit̄. r̄ de mo. r̄ qd̄ in similit̄ no. bal. l. i. ff. C. de sc̄. q̄ si. cer. quā. et tex. i. l. solem̄. cum ibi notat̄ de dicit̄. de mon.

Attribuunt de hoc dicit post Jmol. in d. l. qui filiiab? Dy. format. Et ad hac q. vide no. p. Ang. r. Jmol. in l. si el? q. nouis...

legat. ij. So. ibi loquitur in distributio qlibet qd dist fert a dictioe ois r differit in hoc. na quilibz attribu...

Ubi stat tutus de quo p. Jmol. in l. qui filiiab? S. ij. de leg. l. i. de leg. l. i.

Iste verifi cant. Adde qd habet i. l. an alle. C. de fur. r. q. dicto vter attribuit...

Ula institutio si relinquit. Et hoc habet ille magn? articul? vtru verbu relinq: qd e obliquu trabat ad directu instone b...

de mere disponetis aliud appareret. vt. lex duob? in pri. de vul. r. pu. r. l. q. duos. de re. du. na q. i. hedi...

Ula institutio. bet ex alieno arbitrio pedere. h. d. Op. de. l. si fideicommissaria. j. de fideico. lib. So. vt i. gl. circa si. Op. de. l. i. in...

heres super vniuersitate bonoz. sec? si dixisset tales herede reliq sup tali re. de q. vide not. p. eundem in l. his...

3333 in

Disputavit hac q. de ista q. habetur per Bal. in l. captatorias. C. de testa. mili. et in l. humanitatis. in. iiii. op. C. de impube. et Imol. i. res pe. l. i. si ex fundo. qua ponit in si. huius. ti. reliqua dic vt hic p Imol. et vide Bar. hic in si. et quid ista xba operent ad sensus sapientis. adde qd dicitur doc. arg. istius tex. et eorum que hic no. et in dicta. l. ex ea parte. q poterit co

fulere penas apponendam in instro : ita dicit in l. pacto. argu. illi us tex. s. de transacti. et vide qd not. doc. in phez mio. C. in. s. q bus. vbi tan gatur an sapi ens mutare poterit sub stantia contra ctus. et ad ea que dixi de pena. vide q scripsi in l. si prius. S. recte. de aqua plu. ar. et bal. in l. sancim. C. d verbo. signi. et quid possit facere notari us qui habz arbitriu con ficiendi instru mentu ad sen sum sapientis vide Bal. in l. imperator. s. de statu ho mi. et dic bal. in l. contrac tus. de fide i strumeto. q talis sapiens potest sup plere non in facti scientia et tale consilium non excusat notarium nisi in his q sunt de apici bus iuris no in his q sunt in facti scientia fm eum. et hic adde no. per Baldus in l. penultima in. v. col. d. excep. rei iudi. et duz dicit hic Bart. q potest appone re clausulas consuetas. ad de Bald. in rubri. de reuo. bis que in frau. credi. in vlti. col. vbi dicit q supplere in facto no potest fm idez Bal. in l. humanitatis. in. iiii. col. C. de impube.

piens iure instonis q sit de solentate et als no vale at. no dicebat plus Ja. de are. Ry. mal. disputavit hac q. qm reliquit filie cetuz ad sensus sapientis: an possit addere iure instonis. Et p opi. Ja. arguit q sic: qz verbu relinq trahit ad instonem. vt. l. bis ver bis. in prin. j. e. et in au. de here. et fal. s. si vero nulla et sic sapiens nil addit: sed declarat quid xba contine bant et qd testator voluerit apparet: qz voluit q de iure valeret. Preterea video q. l. qnz subintelligit sic instonem. vt. l. iij. C. de inoffi. testa. et l. si. j. e. tit. si hoc facit lex ergo hoc dz facere ho. Preterea si aliud diceres ista verba nil operaret. vt. l. si quando j. de lega. i. Et in dubio debem interpretari vt res magis valeat q pereat. In prius q sapiens no possit iplere: illa institutio no pot valere que non e verbis scripta vel a testatore expressa. vt. l. iudem. C. de testa. sed testator no expressit ista instonem: ergo no pot valere. Preterea aut dicit ista instonem in testo expressaz et dicit falsum: qz lecto testo ibi no reperit. vt. l. vxore. j. de manu. tes. et l. fideiusor magistratu. j. de fideius. et l. ticio textores. j. de leg. i. et l. si. C. de iureiuran. Et dices no reperit in testo per se sed p relatione ad aliud. vt. l. ass. et l. si quis. j. e. ti. et l. institutio talis. j. de codi. insti. sed hoc no potes dicere: qz vey e q pot continet in testo p relationem ad aliud. s. explicadu p ipm testatore. Et ad explicatu ia. vt. l. hoc articulo. s. e. sed p relatione fiedam ad aliud de futuro ex voluntate alteri? no pot. vt. l. si quis ita. j. e. et l. i. j. de his que pro non scrip. Et si diceres videt contineri in testo: et si diceret arbitrio talis intelligit arbitrio boni viri p. l. i. j. de le. ij. no potes illud dicere: qz fm hoc. l. que est in au. vt cu de ap. co. s. aliud quoz capitulu. frustra eet: qz semp intelligeret. Concludo ergo q sapiens vigo re talis arbitrii no possit supplere. Rn. ad illd q continet in testo p verbu relinquo qd est vey qm refertur ad vniuersitate: sed qm ad rem certaz referit nunq trahitur ad instonem. vt. l. nam qd. et l. cogi. s. et gnalis. j. ad trebel. et ibi hoc tenz Dy. et ibi dicit. et l. o. n. b. C. coia dele. Et hoc concludo q sapiens hoc non posset facere. quid dicem? Dico dnm Rai. dicere veritate qm in testo est aliquis defect? pp que testametu e ipo iure nulluz: qz no pot testator testm mutare nisi ex integro omia solentiter fiant. vt. l. heredes s. sed et si nota. s. de testa. Si ergo ipsemet testator no pot quod posset sapiens. pdicta sunt vera in istone heredu. Quero quid in legatis. Credo si potest apparere de mete testatoris q ex dicto sapientis illa verba iplicita possent explicari. arg. p. l. i. j. de le. ij. et ei? qd statiz dicit in dicitibus. et ar. h? glo. Quero quid operent dicta verba in dicitibus. Et glo. in l. si mandato ticij. s. man. videt dicere q possit sapiens declarare ea que sunt iuris: vtpote ea que sunt d natura contractus. Et p hoc: qz istud de iure debet intelligi. vt no. in l. inter stipulante. in prin. j. de verbo. obli. et l. emptore. in fi. s. de acti. emp. et s. de vsuris. l. si stipulatus. Et potest supplere sapiens vigoze arbitrii. ea que sunt de consuetudine poneda. vt l. ex ea parte. in prin. j. de verbo. obli. vbi est tex. et gl. fm vnā lec. et l. q si nolit. s. qz assidua. s. de edi. edic.

ite no pot aliquid addere in contractibus qui celebrant verbis vel re quirit scriptura fm ang. et Imol. in l. qd astringede. de x. obli. et Saly. in d. l. captatorias. Quis ita scripserit. et vide glo. Adde Bal. in l. extraneus. C. eo. tutu.

et l. si prius. s. i. j. de aqua plu. ar. et per Spe. in ti. de emp. et ven. s. sciendu. ver. sed quid si in instrumento Sed quero iuxta premissa: notari? hz arbitriuz coficiendi instrumentu fm arbitriu sapientis: dz ne ponere sub eode die et cosule sub quo est factu testm illud quod sapiens dicit vel sub eode die et cosule sub quo dicit sapiens. Ego in facto valde arduo dixi si sapiens vult mutare verba potest sub eode die notari? ponē. vt. l. actoz. s. de re iudi. sed si sapiens vel let ambigui declarare vel aliquid addere in his q potest debet notari? scribere sub die in quo dicit sapiens. vt. l. heredes palā. s. sed si nota. cuz glo. s. de testa. vbi declaratio que fit debet per duos testes p bari. sicut dicitur in quolibet arbitratore vt cotrahi mus societate arbitrio verne. naz fit arbitrametum sub illo die. vt. l. si societate. s. arbitroz. s. p socio. Sed dices tu oia ista no valent qm in arbitriu tertij incerti cofert. vt. l. si merces. in prin. s. loca. et glo. tan git in l. si mandato ticij. s. man. Sol. illud qd est de substantia contractus no pot coferrī in arbitriu tertij incerti. vt. d. l. si merces. sed illud qd est de natura et qualitate contract? bene potest committi etia in arbitrium cotrahentis. vt. l. hec veditio. de cotrahen. emp. et l. ex ea parte. in prin. j. de ver. ob. Quero vruz possit in aliquos copromitti vt ferat tm sententia ad consiliu sapientis. et glo. dicit q sic. vt in Spe. de arbi. s. sequit. ver. sed quid dicat. declarau ista. q. i. repeti toe. l. i. s. si ples. s. de exerci. Et ticio qro in testam tis que fiunt tota die dicit instituo pauperes christi quos talis eliget: none est d. l. ista illa institutio. Ly. in l. captatorias. C. de testa. mili. dicit tnc valet institu tio: qz no suba institutiois cofertur in alteri? arbitrii: sed p sone electio. allegat ad hoc. l. fideicommissa ria. in fi. j. de fideico. li. sed hic videt electio p sone col lata in psona tertij sicuti in. q. illa. Credo q illa institu tio valeat vt ipse dicit: qz committit electio certi gen eris et certu gen? instituit. s. pauper. Et ratio e qa sunt oes instituti illo no eligente. vt. l. si quis ticio. et l. cu quida. j. de leg. ij. sed i casu legis nostre instituo quos tici? voluerit ipo no eligente no esset aliquis institut? Quero quid si dicat quis instituo pau peres christi quos talis elegerit. quero qui couentia tur interim anteq elegerit pauperes. Rn. ille fidei comissari? habet loco heredis per. l. si quis ad decli manda. co. i. cta. l. nulli. C. de epi. et cle. et h? tenz Hof. in ti. de acti. ex testo. et in Spe. de instru. edi. s. nuc a liqua. dixi plene in. q. quaz disputau que incipit: siliu instituit. Quero an illud qd dixit. s. Ja. de are. l. q si precessit voluntas derogatoria q sapiens poterit addere: no obstate tali testo an sit veru. Rn. no: na qm pcessit voluntas derogatoria oportet q in sequentibus testatore illi? specialiter peniteat. vt. l. si qd in principio testameti. j. de leg. iij. sed dicere q testm dicitur cu consilio sapientis no est illi? voluntatis speci aliter penitere imo generaliter et sub nube et. pro q facit quod dictu est. s. q institutus debet specialiter exprimi.

Isqui. Captus ab hostibus et seruus eius potest institui propter spem postlimi nij. hoc dicit.

et l. i. s. i. ff. qd di. usufruc. leg. ce. sed in casu nostro institutio vniuersa lis heredis fuit collata post morte usufructuarie. et sic tpe quo e iuu

Exditas So. ibi fu it. Et ad not. hic per bart. vide Bal. et docto. in l. extraneus. C. eo. in. q. de vruz re usufructu aria in vita. vide notata p bal. in l. id quod paupe ribus. in. vij. col. de epliz. deri.

Expectat et ideo p hac l. l. ex facto j. l. proci. et cu am p alias. il z ronei. j. scri ptas pot deo cidi dubiu ta le. pone testa tor relinquit vxore vsufructuaria et ticio um extraneu instituit in re certa vniuer saliter in om nib? alijs bo nis instituit p morte vxorj vsufructuarie filios sem pronij nasci tuos si con tigerit eam si lios habere. scz mafculos legitimos et mafales: vey valeat tale le gatus vsufructus et vtrum cofirmet et a ditione here dis instituti re certa. s. ticij et vide qz tal le legatu vsufructus non valeat: pmo qz dicit talis legati non ce dit nisi a die adite hereditatis. l. i. s. in nouissimo. C. de cadu. rol. de cadu. rol.

ms usufruct? qz morte usufructuarie finit. s. finit. insti. de usufru. r. l. si. C. de usufru. r. etia sub conditioe. l. si contingat post morte usufructuarie...

§ Inquisita scripserit. Non expe...

ditio cui? nihil operat euent? hoc dicit. C. p. j. qn di. le. ce. l. hmoi. vide glo. que icipit: nisi in conditioali. ibi: hmoi. r. dic. vt ibi p. l. y. C. de insti. r. substi. l. si pater. in. vi. qone. Querit glo. quid si haberet copredem institutu sub conditioe an interim sit heres insolidu. Glo. remittit ad notata in. l. ij. s. si pars here. pe. r. vide glo. que incipit: qd si alius. r. Dy. hic tenet opi. Jo. per vna ratione qz si semel est heres no pot desinere ee heres. vt. l. qui soluendo. i. si. j. e. hec ratio no hz locu in legatis. Et id ille leges q loquunt in legatis no vrgent: r. ita tenui vobis in. l. plane. s. si coniuncti. j. de. l. i. terigi in. l. marito. s. si pr. s. solu. ma. Ad illud qd dicit Dy. si semel e heres r. Rn. q incotineti no dicit heres sed pendet ex euentu conditiois: qz si conditio deficit semp dicit insolidu si extiterit. no. in. l. queda. j. de re. du. r. l. si res. j. de solu. interz tñ tota hereditate tenebit: sed an erit heres insolidu pedebit ex euentu conditiois vt dixi.

h Hereditas ex die. les ita. r. l. i. frau...

dem. j. de testa. mili. So. ibi speciale in mite. C. p. de. l. qui filio. r. l. in temp. j. e. r. l. fili. a patre. in prin. s. de li. r. posthu. vbi expectatur dies. So. hic loquit de die certo. sed in diez certu pot heres institui. vt. l. ab oibus. s. cu quida. j. de. l. i. r. no. i. l. si ita. s. si. s. de libe. r. posthu. sed in prijs loquit de die incerta. C. p. ad istud. de. l. ex facto. in prin. j. ad trebel. So. fateor q pot institui quis ad die icertu hoc est vt extic incipiat ee heres no aut pot istu...

tuz seru. id e voluit de. de ancho. in. c. fi. de pigno. idem Benedic. de plumbi. in. l. qui duo. s. i. ff. de ma. testa. qz legata no debent nisi heres ditare adita. Leam qua. C. de fideico. l. si nemo. C. de testa. tu. r. certuz e q illi hdes vniuersales. l. filij sempronij no possunt adire hereditate nisi post morte usufructuarie r no ante. l. si quis instituat heres in die s. e. r. l. in temp. j. e. ergo cu tale legatu videat ee collatu in tep? moztis usufructuarie. r sic perinde sit ac si testator dixisset vxori lega vsu fruct. oim bonoz cu ipsa moztet videat esse nullu? mometi. l. ticio cu mozt rict. de usufruc. nec habet obstare q fuerit institut? tici? in re certa qa illa habet loco legatarij: vt hic. r in. l. quoties. C. eo. igit ei? aditioe no pot confirmari legatu usufruc. r hac opi. q no valeat legatu usufruc. vi detur expresse firmare Jmol. in. l. fili. a patre. in prin. ff. de libe. r post. r in. c. fi. de pig. Alij vero vt Bal. in. d. l. fili. a patre. in prin. r Bald. Ange. r Raph. in. l. heditas ex die. s. eo. r Bal. in. l. si seru. s. i. d. vul. r pupil. tenebat legatu in casu nostro valere r reici illa dilatione adier tam in instione heredis vniuersalis. s. illoz filioz sempronij mouent p ter. in. d. l. fili. a patre. in prin. r per alia alleg. ibi per eos. hoc tñ est a? illud maxime p qd dicit d3 valere legatu usufruct? qz fuit institut? hys in re certa. l. tici? per id qd dicit Bar. hic. r. j. dicam. r ideo Bal. r Sa lye. in. l. extraneu. C. de here. insti. dicit q heres vniuersalis cu no pos sit in. q. nostra ante mozt vxoris adire. r per pseques cu no sit heres legatu usufruct? poterit eius vxor accipere cuz possessio bonoz vacet argu. eo. que no. in. l. no dubiu. C. de lega. r. l. ticia cu test. s. i. de lez ga. j. si cut si esset legatari? executor testameti. l. fistulas. s. fundu. de co traben. emp. r adueniere postea die hereditas retro fingat adita. l. mul lic. s. si quis hereditariu. s. de codi. insti. vel fm est possit officiu iudi cis sup hoc implozare. argu. l. hereditas. in fi. ff. de peti. heredi. r. l. qui tus. s. i. ff. de annu. leg. r idem videtur tenere Bal. in. l. id qd pauperu bus. i. xiiij. q. C. de episco. r deri. r Ange. in. l. miles ita herede. in prin. de testa. mili. Jtes p alia ratione legatu no viciat. l. si interim pendet...

re conditioe agnosceret bonoz possessio p heredes iuxta. l. ij. s. si sub conditioe. j. de secu. tabu. r. d. l. si quis instituat. r ibi hoc etia videtur velle Bal. r Ange. r Pau. in. d. l. filius a patre. et plent? in consilio ccdxxxix. incip. in rpi noie. visis dubijs r in consilio pcedeti tenet va lere legatu. r in. d. consilio concludit hoc esse vez etia si p herede illum...

tui vt extic incipiat ee heres directo: s3 per fideico? missuz sic. vt. d. l. ex facto. r. l. si fili. s. vt quis herede j. de leg. i. r. l. si miles. j. de testa. mili. C. p. C. e. l. extraneu. vbi et qñ e dies incert? subducat viciu tyis de medio. So. ibi fuit P dies incert? moztis instituti. r sic certu est ipso viuere die cedere: no ergo expe ctat? dies: qd. s. dixi. de die incerta intellige moztis tertij. Ita q dubiu est an institut? decedat an vl? no Et p hoc audiui aliquos doc. dicentes q si ecclesia vel monasteriu aliqd instituat post moztē alicui? q statim erit heres: qz monasteriu vel ecclesia non pot mozi? r sic certu erit die cedere: qd mibi no placz. qz psumptio e q monasteriu infra. xxx. annos capite mi nuei vel forte extinguet. vt. l. hereditate. s. sic deni? qz. ad. l. fal. C. p. de. l. act? legitimi. j. de reg. iur. vbi nulla fit mentio instonis. Rn. qd ibi deficit sup plet p ista. l. C. Quero que e diuersitat? ratio inter die certu r incertu seu conditioez. Rn. fm Dy. q co ditio vel dies incert? quatiens existens retrahit tur. vt. l. qd dicitur. de testa. mili. r sic videt ille sp de cessisse testat? sec? in die certa que retro no trahitur r sic videt quis decedere p parte testat? r p pte in testat? ita dicit Dy. in. c. act? legitimi. de re. iur. li. vi. Jaco. de are. assignat alia ratione. nam natura diei certe e vt no suspēdat iuris effectū sed executionem vt. l. cedere die. de verbo. signi. s3 natura conditiois e vt suspēdat totū effectū iuris vt ibidē. Si ergo dice res institutu in die certa no posse adire tñ dies ope rat? cōtra sua natura: sed conditio operat? suū effectum r aditione impedit. C. Juxta pdicta quero aliqs est institut? ex semisse vsqz ad pascha: al? in eodē semis?

no adeat hereditas: qz d mente testa toris videtur fuisse q lega tu debeat eti am heredita te non adita postq institut? it heredes p? moztē vxor is. r pot tes tator dispos nere legata valere etiam hrditate no adita. vt per Bar. in. l. ne mo pot. de le ga. i. r in. l. i. i prin. ff. si quis omis. cau. tes ta. r in. l. eaz qua. C. de fideico. cu simi lib? p. s. si ve ro expressim in auc. de heredi. r fal. q o pinto videt equa r cōso? na voluntati testatoris. ta mē i casu no?

stro d3 valere legatu: qz fuit ali? institut? in re certa vt fuit de mente Jo. an. in addi. s. alleg. si bene inspiciat qz p aditione instituti in re certa confirmat testm siue heres vniuersalis postea adeat siue no. cu talis institut? in re certa habeat ius accrescedi. l. i. s. si ex fundo. s. e. r ita tenet Bar. hic. r Bar. in. l. quoties. C. e. r ibi et Saly. r Ang. r do. Anto. in. c. raynuti? extra de testa. no em requirit q oēs here des adeant vt testm confirmet. l. si nemo. de testa. tut. l. si legato. s. fi. r. l. test? manumif. de ma. testa. si ergo institut? in re certa h3 ius accrescedi illo vniuersali herede repudiare quo casu habet ac si heres dem no habuisset. l. ij. s. s3 si sint. j. ad tercul. l. i. s. pe. C. de cad u. tol. se quis q testm confirmat p ei? aditione. Jte qz talis institut? in re cer ta videt institut? sub tacita conditioe que no suspēdit transmissione. l. condit. q extrinsec? r. l. aliqñ. de p. di. r demō. r no trāsmitteret si no haberet ius accrescedi. sed ita e q accrescit vt hic: ergo confirmat tes tamētū in tātū q trāsmitteret ad suos heredes talis institut? in re certa decedēs etia ante q sit aperta via iuri accrescedi. l. si ex plurib? de su. r legi. r ita suz solit? cōsulēdo tenere r legendo. s. q p aditio nē factā ab instituto in re certa dato sibi cohēde vli cōfirmet testm l3 nonnulli teneat q no cōfirmet. sed ad ea q ipsi dicūt p3 responsio ex his que prime dicta sunt. r dicta. l. fili. a patre. loquit soluz quā? do erat institut? vn? post moztē vxoris cui legat? erat usufructus. dixi in. d. l. filius a patre.

r Dozi. An monasteriu dicat posse mori. r adde qd i hoc dubio oēs doc. tenet hic? Bar. r vide qd no. Bal. post Bar. in. l. i. in vlt. col. C. de sacro san. ec. in lectu. r qd no. Bal. in. l. id qd pauperibus. in. vij. col. in illa. q. magna. C. de epif. r cle. r Bal. in. post moztē. i. v. col. C. de fideico. r bal. r ang. hic. r bal. in. d. l. extraneu. C. e. vbi tenz? Bar. hic. Jmol. tamē hic tenet cu Bar. per. l. paf. s. tusculani. de leg. iij. vbi legatu factū templo no debet si erit dissolutū ergo d3 ex pectari si dissolutū.

s Dy. sic. Idē tenet Saly. in. d. l. extraneus. z Būdi. de plūbi. in. l. li bertas. de ma. testa. allegat glo. iuncto tex. in. l. miles ita. in prin. in ver si. hereditas. j. de testa. mili. Bal. in. l. extraneus. tenet cōtra Bar. hic. f. q̄ vsq̄ ad pascha vn' erit heres directo post pascha al' erit h'rs per fideicomis. idē tenet Bal. in. l. miles ita. in prin. j. de testa. mili. z Bal. z ang. z imo. in. d. l. fili' a patre. in prin. ci. z Pau. in. d. l. certi.

t. Uiciatur. doc. omēs al leg. in pcedē ti apostilla te nēt s̄ Bar. h. veritas penz det ab illo ar ticulo. an te stator p̄hibe re possit ius accrescēdi. d̄ quo in. l. q̄ti' ens. C. eo.

E factio. vt. l. quo tiēs. Et ibi vi de de illa ma teria: qz tota ista. l. cū suis qōnibus exa minat ibi.

r. P̄d̄io vtz Istā. q. etiaz tangit Bar. in. l. quotiēs. C. e. z not. al legat istā. l. q̄ nā sororem. de qua. q. ha be' ibi p̄ doo cto. z hic per ange. z imol. i. l. i. s. si ex sū do. s. e. z imo la. i. c. raynu tius. super. ij glo. extra de test. z Saly. in. d. l. quoti ens. tenet q̄ rem illā parti cularem non transmittit i tra annū da tum ad deli berandū p. l. cū antiquior ribus. C. d̄ iu re delibe. nisi esset fili' ille i stitutus in re certa qui ex potētia suita tis transmittit. z loquit

Saly. postq̄ repudiauerit vls heres lz Imol. hic. z in. d. s. si ex fun do. z in. d. c. raynuti'. infidelit' referat istā opi. Saly. Hereditatis. Et in hoc cū Bar. tenet Jo. an. in specu. in ti. d̄ testa. s. in p̄mis. z Ly. Fran. Tigri. Bar. Bui. Ang. Saly. z Pau. in. d. l.

se est institut' post pascha: alius in alio semisse sim pliciter: an valebit institutio. certe fm rationes Dy. sic s̄: qz nō reperit p parte t̄pis testat' z p pte inter testat'. z sic cessat ratio. l. z sic t̄ps nō subducere' de medio. qd̄ tenet Buil. in. l. extraneus. C. e. sed fm ratō ones Ja. de are. viciū t̄pis subducere' de medio. et sic quilibet subduceretur de medio: et sic quilibet vi detur institutus pure. vt hac. l. quod puto verius. pro hoc. l. fili' a patre. ij. r̄iso. cū sua glo. s̄. de libe. z posthu. ¶ Quero quid si testator dixit instituo mi hi ticius herede vsq̄ ad pascha: z q̄ nullo mō pos sit vlti' heres eē. Tūc dico q̄ instō viciat' in totū qz cōtinet in se repugnantia sicut in herede istituto in re certa cū fuit dictū q̄ pl' petere nō possit: vt dī xi in. l. quotiēs. s. si duo. s. e. ar. d. l. miles ita. in prin. j. de testa. mili.

Institutio plurimz ex rebus equaliter z certis valet z sunt heredes accipiūt. Itē ibi dicit' esse res vbi p̄petuo d̄z eē non vbi eē ad t̄ps. h. d. Tota ista lex diuidit' i quibz. qz p̄ mo ponit thema z qd̄ vsq̄ ibi dicebā. Secundo de clarat quasdā dubitatōes p̄tinētes ad materia qd̄ nis. p̄posite vsq̄ ibi: cū hec sint. vbi determinat vnaz qōnem que colligit' ex themate vsq̄ ibi: rez autem. ibi ponit quedā cōferētia ad determinationē alterius qōnis que ex themate colligit' z in tex. expressa fuit vsq̄ ibi. que res que in p̄posito. ibi illā qōnē deter minat vsq̄ ad fi. ¶ No. q̄ institutio valet ex rebus certis z dicunt' eē equalit' instituti. ¶ Itē no. q̄ ibi res dicit' eē vbi p̄petuo d̄z eē. ¶ P̄ppo. q̄ institut' tus in re certa habet loco legatarij: vt. l. quotiēs. C. e. So. glo. ibi erat alius institut' vlti' heres nō. ¶ Vel dīc q̄ heres institut' in re certa vere ē heres: sed ha be' loco legatarij: quo ad hoc ne cōueniat' actiōib' hereditarijs. hec ē secūda so. glo. ¶ Et no. q̄ illam appropriat' sibi vltimō. z eā tenet Ja. de are. z Li. in. d. l. quotiēs. p̄bat sic institut' ex re certa h̄z ius ac crescēdi. vt. l. i. s. si ex fundo. z. l. quotiens. s. si duo. s. e. si nō ē heres nō haberet illud ius: qz inter here des z legatarios nō est ius accrescēdi. vt. l. si nemo. de test. tu. z. l. si nemo. de re. iur. z hoc ē qd̄ voluerūt iura noua q̄ fili' haberet iure institutiōis: qz vere ē heres quo ad oīa p̄terq̄ quo ad actiōes. ita dicit' ipsi. sed glo. in. l. si quis p̄iore. ad trebel. dicit' q̄ ha betur loco hēdis quo ad excludēdā querelā t̄m quo ad alia loco legatarij. ¶ Aug. etiaz videt' dicere idem. Examinem' nos z p̄ dico q̄ opinio vltimō. que tā gitur in glo. nō ē vera. dicit' em̄ q̄ sunt heredes quo ad oīa p̄terq̄ quo ad actiōes qd̄ falsus est: qz h'rs nō detrahīt falcidiā a coherede de eo qd̄ capit iure hereditario. vt. l. i. singulos. ad. l. fal. sed hic detrahīt ex institutiōe ex re certa: ergo nō habet quo ad omia vt heres: vt hic z. l. quotiēs. C. fami. her. ¶ P̄terez ea si tu dīcis q̄ sint heredes quero p̄ qua parte. si dī cis q̄ p nulla: certū est hoc eē impossibile. sed si dīc q̄ pro aliqua etiā hoc ē impossibile. z statim do opz posituz cū alius sit institut' insolidū: ergo iste in nō

quotiēs. z Bal. z Aug. in. d. s. si ex fundo. z Bar. in. l. quotiens. s. si duo. s. eo. z Bal. in. c. si pat. de testa. in. vi. z Imol. in. d. c. raynuti us. sup secūda glo. sed s̄ rium tenet Nico. de marba. Ja. bu. Ray. Bal. z Fran. de rāpo. in. d. l. quotiēs. z Bal. in. l. quidā eulogio. i. v. ti. col. C. de iure delibe. vbi videt' facere differētia an fili' sit institut' in re certa vt tūc transmittit illā spem obuenturam iur' accrescē di residui be reditatis re lictē hēdi vni uersali qui d̄ cessit ista an num delibe randi heredi tate adhuc p̄ illū instituti vniuersaliter nō adita. aut extraneus: z tē se' vt ibi per eum. Ad do etiā qd̄ ang. z Imol. in. l. filius qui pa tri. de vul. et pupil. tenent idē qd̄ ipi te nent in. d. s. si ex fūdo. l. idē qd̄ Bar. hic

hili' z respectu hui' rei nulla ē pars hereditatis cui hereditas sit ius vt hic dicit' i tex. qz nulla pars ascri pta est zc. Unde Bar. syl. z Ja. bu. sequēs eū dīc aut institut' est fili' ex re certa: z tūc est vera opi. vlti' tramon. q̄ habet loco heredis. vt in. s. aliud quoq̄ capitulū. in auct. vt cū de appel. cog. Extrane' vero loco legatarij. vt. l. quotiēs. C. e. ratō qz fili' h̄z illaz rem loco legitime hoc ē tertie vel quarte. z si deficit supplet' sibi: ergo videt' institut' in quarta merito ha be' loco heredis. ¶ Istud displicet mihi plus. nā legi tima filij est quarta bonoz deducto ere alieno z fu neris impesa. vt. l. pap. s. quarta. s. de mos. testa. sed quarta bonoz ere alieno deducto nō ē pars heredi tatis. vt. l. nō ampli'. s. si. j. de leg. i. z. l. si quis seruū. s. si. cū. l. sequen. j. de leg. ij. ergo nō habet loco here dis. ¶ Quid ergo dicem'. ¶ Rū. heres institut' ex re certa nō ē heres vniuersalis: nec est legatari': sed est vna tertia spēs p se que vocat' heres ex re certa q̄ p̄ tim capit de natura instituti vniuersalit' partim d̄ na tura legatarij. sicut dicit' in grāmatica de partici pio: qd̄ partē nois p̄tē verbī recipit. recipit em̄ hoc i stitut' ex re certa q̄ habeat ius accrescēdi: z puto q̄ sua auctoritate pōt accipere rem in qua institut' est sicut heres vniuersal' hereditate: z per ista voluit lex filiū institui ēt ex re certa. vt. d. s. aliud q̄ capitulum ¶ A legatis vero accipit qd̄ nō tenet' creditoib': z q̄ p falcidiā defalce' vt hic. ¶ Ex predictis infero ad determinationē quarūdā qōnum. p̄mo vt nū f h'rs institut' in re certa decedēs ante agnitiōē illi' rei il lam transmittat. ¶ Cū dicit' q̄ nō. vt. C. de iure delibe. l. qm̄ sororem. vbi tex. dicit' si aliqd̄ hereditatis fuisse relicti' dico q̄ res ipsa trāsmittit' sicut transmittit' legatari': qz quo ad rem talis institutio sapit naturaz legatarij: sed illos effect' quos capit ab instōne vni uersali. l. q̄ habeat ius accrescēdi illud nō agnitum nō trāsmittit': qz est aliqd̄ hereditatis. ¶ i. iure heredi tarij. ¶ Quero ēt per auct. ex cā. rupto testō ex cā p̄ teritiōis vel exheredatōis rūpūē instōnes: z cetera firma p̄manēt: an institutio facta ex re certa remane at firma. ¶ Rūdeo in q̄tuz sapit naturā legatari' remanet firma in q̄tū sapit ab institutione vniuersali vici atur vt ex predictis patet s̄. ¶ Eodē mō quero cer tū est q̄ vno ex institut' adēnte totū testm̄ cōfirmat. vt. l. si nemo. s. de testa. tute. z. j. de manu. testa. l. te stamēto. z. l. ita liberi. in fi. e. ti. An hēde instituto ex re certa agnosce'te instōnē testm̄ cōfirmet'. ¶ Rū. sic. qz vno adēnte cōfirmatū est: qz amodo siue alij repu diant siue agnoscat' testm̄ valituz est: qz vni adēnti totū accresceret. sed hic eades ratio est in instituto ex re certa ergo zc. nisi eēt dicit' q̄ plus petere nō possit vt dixi in. l. quotiēs. s. si duo. s. e. ¶ Quero etiaz heredib' institut' dat' remediū. l. vltime. C. de edic. di. hadri. tol. quero an heredib' institut' ex re certa cō petat illud remediū. ¶ Glo. videt' dicere q̄ nō: qz quā tū est in re habet loco legatarij: s̄ legatario nō da tur beneficiū illi'. ergo zc. cōtrariū forte ē veri'. nā institut' ex re certa nō expectat additionē alioz d̄ ne cessitate imo agnitiōe sua totū testm̄ cōfirmat. vt. s.

q. videlicet pone: aliquis h̄z maiorē partē sor tunaz suaz z bonoz ciuilitū in ciuitate lucana: z ibi habitat z in ciuitate romana h̄z mer cantias pecunias z alias res mobiles an debeant iudicari bona fi ta in territorio ciuitatis romane adeo q̄ statutū ciuitatis lucane dī

in re certa vt tūc transmittit illā spem obuenturam iur' accrescē di residui be reditatis re lictē hēdi vni uersali qui d̄ cessit ista an num delibe randi heredi tate adhuc p̄ illū instituti vniuersaliter nō adita. aut extraneus: z tē se' vt ibi per eum. Ad do etiā qd̄ ang. z Imol. in. l. filius qui pa tri. de vul. et pupil. tenent idē qd̄ ipi te nent in. d. s. si ex fūdo. l. idē qd̄ Bar. hic

3. Predict' patet. Idem tenet Imol. in. d. s. si effi do. in repe. i viij. col. z vlt no. p̄ Bal. in auct. ex cā. C. de libe. p̄teri. a. Mas instit ut'. Et idē tenet Bar. i d. l. quotiēs. aliter tam lo quit Bar. in. d. l. si. C. d̄ edic. di. s̄ an' ge. z Saly. in. d. l. quoti ens. transmittit cū glo. hic in Imol. hic in d. c. raynuti'. s̄. secūda gl. z ang. in. l. i. de edic. di. ¶ In terti' ibi: rez asit italicaz. Ad uerēdum est qz ibi est no. ter. ad vnaz

pones circa res in testado vel alit in contrah edo vel obligando in eis
sibi loci no veditur fm doctrina Bar. in. l. cicutos populos. r. ibi scri
pti post Bal. C. de sum. tri. breuiter pcludo p istu tex. r. p. l. si ita lega
tus. de leg. iij. r. l. debitor. s. de pigno. cu similib; que iura allegat gl.
hic in quib; p3 q mobilia q sunt in loco ad tps no cense eeres illius
loci sed ea q
ibi sunt ppe
tuo mansura
vr sunt res i
mobiles cen
sent esse res
ill; loci vbi
sunt r pecu
nie r alia bo
na que cent
extra ciuita
te romanam
fi tamē essent
reuerfure ad
ciuitatem ro
manā: vr ibi
stent censent
esse de bonis
ciuitatis roz
mane ergo si
ciuis lucan?
p decennū r
vtra domici
liū habuerit
in ciuitate lu
cana r ibi ha
beret maiorē
pre fortunaz
suaz psumit
habuisse an
mum ibi per
petuo manē
di cū eadē p
te fortunariū
suaz quas
ibi habebat
itā no. Saly.
in. l. iij. in fi. C.
de iuris. om.
ind. p. l. ciues
C. de inco. li.
r. r. l. iij. eo. ti.
r ad hoc bñ
facit qd nor.
De. l. p. bal.
Ang. hie vbi
dicat q res
quas quis se
cū h; vt vraf
in certo loco
censent eē illi
us loci. r iō
dicat q si scholaris forensis infirm; existens in ciuitate bonoñ. relin
quar ticio bona q habet bonoñ. videt reliquisse liberos quos ibi habe
bat cā studēdi in loco illo. arg. d. l. debitor. r facit id qd habet in. l. si in
ducta. C. in qui. cau. pig. ta. contrah. r l3 Imol. hic dubitet de hoc quā
do cōstabat q bōa n̄ debebat bonoñ. manere sed debebat ad aliū lo
cū trāfferri vr ibi ppetuo essent; tñ dicit q ibi casus videt quē dicit eē
singularē ad hoc videlz q mobilia censent esse de territorio loci vbi
reperiunt; r iō fisco illi? loci cōfiscant; r illud videt veri? q id qd po
nit Bal. in. l. mercatores. C. de comer. r mer. r dato q etiā teneremus
decisionē Bal. in. d. l. mercatores. tñ mibi nō ob. quo ad ppositū no
struz. q; Bal. in dicta. l. mercatores. vult q mobilia psonā cōcernat r
nō loci vbi sita sunt. nā si etiā volum; attēdere locū vbi erat psona tes

di. ergo videt q illi cōpetit bñficiuz illi? l. qz quā
tum ad hoc loco heredis est. P. de. l. hñdes. s.
si s. fami. her. So. ibi in diuersis vniuersitatib; que
cōstituit diuersa patronia. P. de. l. nēsenius.
j. ad. l. fal. So. vt ibi dicā. P. ultimo r. perinde si
uus; inducit ad duas. q. P. vtz relegat? seu cō
finat? videat hre domicilii: ibi vbi cōfinat? est. Et h
videt casus q nō; de quo dic vt in. l. eius qui. in fi. j.
ad municipa. Secūdo fac si pat relegat filiu; ex cer
to loco q ex hoc nō incidat in ti. de pua. car. p hunc
ver. r per. l. iij. s. de dolo. de libe. ex bi. Ly. in. l. i. C. d
pua. car.

Iquisita Defect? cōditiois que d
pendet ex facto testatoris
instōnē nō viciat. h. d. P. de. s. de iniuf.
rup. r iri. testō. l. cū in secūdo. So. hic in cōditōe d
futuro que depēdet ex facto testatoris. rōnez dixi. s.
e. l. ij. Blo. distinguit hic quā vide p te. P. ultimo
vide glo. ibi. Itē no. dicit glo. r cōditio nō est qz ha
betur p pura cū testatorē penituisse videat. vt. s. e.
l. ij. r ibi de hoc distinguit per Di. glo. dicit in. l. qui
plures. sed ibi scriptura erat imperfecta circa perso
nas que a iure nō supplēt; hic circa portiones que
a iure supplēt. vt. s. e. l. itē q sabin? fm Dy.

C Antestamēto. Non admittitur cō
cursus instituti r sub
stituti. h. d. P. de. q nō valeat institutio.
qz fili? nō fuit institut?. Blo. sol. intelligo filiu; hic in
stituti qd dicit vt dixi in. l. gallus. in prin. s. de libe. et
posthu. sed h hoc facit. l. si quis eū. in fi. j. ti. i. f3 vnā
lec. sed illā nō teneo.

Hec verba. Copula vltimo loco posita etiam
inter pcedentes solute positos vi
det apposita. h. d. put est copula ibi r gāius. quidā
habēt sine r; tūc hoc dicit solute resoluit in cōiunctā
hoc dicit. facit. s. de exca. tu. l. is q duos. s. ij. l. cū de
lanionis. s. cū quidā. j. de fun. instru. dixi de materia
hū? s. in. l. re cōiuncti. j. de leg. iij.

Qui tres. Indefinita n̄ oppēdit eū d q spālīt ē
p uisum. h. d.

Qui filio. Post mortē legatarij pōt h
uus legat? heres institui. h. d.
P. de. l. hereditas. s. e. So. ibi fuit he
res institut? ex die certa que subducit; hic ex incerta;
vt ibi dixi. Querit glo. vtz post mortē legatarij
cōsistat legatū si solus seru? est heres institut?. Et
dicit glo. q nō. Aduerte in primo casu. l. quādo fili
us est exheredat? qd nō pcedit; qz si sol? seru? ē he
res institut? post mortē filij reperiret fili? exheredat?

statoris adhuc habem? intētū. r idē dico de act; seu noib; debito
ruz. q: si in ciuitate romana celebrati sunt cōtract? ex quibus creata
sunt illa noīa debitoz; r tūc dicēdū est q censent eē de bonis illius
loci. vt est casus in. l. ticiū r menū. S. tutores. de admi. tu. Pdez si ali
bi celebrat? eēt dēt? r solutio eēt collata in ciuitate romana. l. quo.
ff. de solutio.
pro cōfirma
tione p dīcto
rum facit q
act;. dicunt
coherere per
sone credito
ris r illā con
comitantur
l. quis ergo
casus. de per
cu. l. iij. r ibi
no. ff. p socio.
r in no. q. des
clarat Bal.
in. l. i. ff. d sta.
homī. r vbi
quis duo h; d
dōcilia vnū
r aliud rōne
icolat? sp cō
sideram? por
ti? locū inco
lat? in hīs in
qb? pōa ē in
cōsideratiōe
vt p3 ex glo.
valde no. i. e.
statutū. s. cūz
vero. in ver.
vnā dietā. et
ibi no. doc. d
rescrip. in. vi.
fortifican? p
dicta qz qn a
ctiōes danf
ad qd mobī
le iudicat de
eis put de re
mobīli. vt no.
glo. in auc. d
nō alie. s. i. in
ver. cōnume
rāda. r ibi cla
ri? declarat
Ange. r not.
Dy. r Bar.
in. l. r pt. ff. d
auc. tu. r glo.
i. l. i. r ibi not.
Bar. C. si ad

tus post mortē; ergo testm̄ ē nullū. vt. l. seru? quoq;
s. sed si fili? s. e. r. l. si ita. in fi. de libe. r posthu. In se
cūdo casu qū seruus est legat? extraneo r institutus
solus post mortē pcedit questio si ponis ipsum insti
tutum cū libertate; als nō pcedit fm hęc tempora.
vt insti. e. in prin.

Seruus. i codicill admi. h. d. Et rō hui? ē;
qz si posset adimi in codicillis videt hereditas di
recto data in codicillis qd nō pōt eē. Quero vtz
iste seru? fuerit institut? sol? vel habuit coheredem.
Blo. prima dicit q sol? r beneratio; qz si haberet co
heredē possent codicilli cōfirmari p aditionē cohere
dis; r p seque; debetē libertas ex vigore codicill
loz; r intē calendas; r sic pōt eē heres. Quero di
cif hic q erit liber ex codicillis; quero an erit heres.
Dicit Hug. q sic. l. volūtari? C. s3 cōtra h op. d
l. cū quidā. C. de neces. ser. here. insti. vbi eo ipso q i
stitut? videt relinque libertatē r erit su? r necessa
rius. So. illud cū testator n̄bil de libertate disposu
it; hic sed? vt no. hic r. s. e. l. quotiēs. s. fi. r insti. e. in
prin. C. s3 tūc op. cū certū sit eū heredē futuruz in
oēm cām ad qd expectat cōditio; cōtra. l. si quis ita
scripserit. s. e. Rñ. ad hoc vt sciat an sit voluntarius
vel necessari? ista lec. Hug. pōt pcedere si ponimus
seruuz habuisse coheredē; vt. s. dixi. sed si ponim? eū
solū instituti nō pcedit. als seqret q hereditas po
test dari directo in codicillis. teneam? ergo q ex co
dicillis erit liber tñ r nō heres fm Jo. C. s3 h hoc
op. si nō adit hereditas relicta; nō valent. vt. l. si nes
mo. de tes. tu. r. C. de fideicō. l. eā quā. Quidā dicūt
q habebat coheredē. s3. s. rēphēdi fm Jo. dicendū
est ergo q hic codicilli fuerūt cōfirmati ab intestato
r fm hoc nō ob. l. i. C. de codi. b que dicit q rupto te
stamēto rūpunt codicilli; qz illud ē vez nisi codicilli
sunt ab intestato cōfirmati. Quero vtrū relicta i
codicillis requirūt cōfirmatiōē p aditionē hēditat
tis ab intestato. Blo. hic t3 q sic. de hoc est tex. j. de
fideicō. l. l. iij. r insti. de eo cui liber. ca. do. adi. circa
mediū. r. C. de manu. tes. l. fi. circa prin.

Si quis. Iste ē subtilis. s. r hoc dic. sublata cā
vivo testatore p quam cōditio vni rei
adiecta aliter repetita intelligat cessat repetitio con
ditioe pendēte; sic? si esset iā defecta. h. d. P. de. d
secūdo rñso ad primū. Rñdet glo. q in p casu alle
nādo videt eū penituisse cōditiois. C. s3 h hoc op
po. s. pri. s. vbi in voluntate imperfecta nō videt testa
tor penitere cōditiois tacite adiecte hereditati. Rñ.
hic testator n̄bil disposuit circa cōditioē sed solum

uer. transac. r Bar. in. l. mouēt. de verbo. sig. Jo. a. nin spe. in tit. de
fruc. r inter. s. i. sup ver. sed quid si debeo. r Ang. in. l. i. s. fuit quest
tus. ad trebel. ergo sicut dixi q res mobiles censent eē de territorio
ill? loci in quo site sunt. ita est dicendū de act;. que danf ad res mo
biles. istud etiā firmat lap? alleg. lxxxvi. incip. in noīe dñi amē. casus
est talis videlz quidā nicola? r c. in fi. de quo facit mētiōē Ro. in. l.
si cōst. s. fi. solu. ma. nā cōcludit lapus q si in varijs locis defunct?
h; bona r c. vt ibi per eum.

Vi filio. s. seru? l. i. C. de codi. Et ibi dixi.
Dd sic. Adde qd idē t3 Ang. in. l. i. s. de iniust. testa. No. ergo q
ad hoc vt debeant legata vel fideicōmissa ab intestato requirūt adi
tio hēditat; p aliquē q possit eē heres de iure ciuili vel p rōno; sicut

requirit ad hoc vt veniat ex testō. l. si nemo. s. d. testa. tu. z p̄dicta sine dubio p̄cedit q̄ null' etiā fise' apprehēdere voluit bona defuncti s̄z dat' est curator bonis quē oz satisfaccere creditorib'. l. i. C. de cura. bo. dan. quid aut si fise' agnouit bona illa tanq̄ vacātia z satisfaccit credi torib' z sup̄est tū q̄ p̄t satisfieri legatarijs videt q̄ fise' teneat ad le gata relicta

ab intestato p̄ter. in. d. l. si lussa. s. i. de lega. i. sed cō trariuz credo videlicet q̄ si fise' nō teneat atur ad lega ta nec etiam ad libertates per. l. iij. s. si bona. d. fidei cō. liber. z. l. quod diuo. j. de ma. test. n. ob. d. l. filius fami. qz eam itellige q̄n fu it noiatim ḡ natus fiseus p̄dicta fallūt in relictis ad pias causas de q̄ p̄ bar. et doct. in. l. i. C. de sacro san. ecclesi. z ad Bar. hic ad de Dy. Jac. bu. z Bal. in d. l. nemo. de testa. tu. z idē Bal. in. l. si. in. i. col. C. de peti. heredi. Bal. in. l. si. i. prin. d. testa. hic alleg. z in leam quā. in iij. col. C. de fidei cō. dixi aliquid i. l. h. s. ba. de lega. i. in. i. notabili.

T hoc tiberius. berius. su periores. Ad qd vide not. p̄ Bar. in. l. e receptū. d. in r̄s̄dic. om. iud. di.

U l. soluedo. si vsu rarius. Ad istam. l. adde qd incident dixi in. l. ipe rium. in apo stilla magna. de iurisd. om. iudi. z de intellectu hui'. l. aliqua p̄oit bal. i. eā quā. in. r̄s̄ij. col. C. de fidei cō. mis.

A terfamī. non debz. Ista. l. est sing. fm Bal. in. l. i. s. opposi. de his que pe. no. z p̄ illū tex. inserti ibi ad plures not. q.

circa personā seruī alienādi v̄l manumittēdi: s̄z ip̄a. l. disposuit circa cōditionē. Nā cā quare cōditio inest h̄reditati est necessitas: qz nō p̄t eē heres sine liber tate. vt. l. seruus. j. ti. ij. que cā necessitatis defici viuo testatore: z p̄ cōsequēs videt institutio pura. S̄z i p̄ cedētī. s. nō poterat cā deficere viuo testatore: qz li bertatē dedit in codicillis. z p̄dicta sunt multū nota bilia. Scitis em̄ q̄ si institutio est cōditionalis oīa legata tacite habēt illā cōditionē. vt. l. si ticio. s. fin. j. q̄n di. le. ce. z. l. si dies. s. si. e. ti. Done ergo q̄ institutō h̄edis ē viciata p̄dētē p̄ditōe viuo testatore ex cā p̄ teritōis v̄l exp̄ditōis. vt. l. nā z si. s. de iniur. tes. nā z legata debebunt pure p̄ auē. ex cā. nā viciata cā q̄re intelligebat repetitio cōditionis repetitio viciatur. **A**d secūdu dicitū op. h̄ dicit si eū alienat post cō ditionis defectū nō restauret institutio. **C**ōtra si vi uo testore cessat defect' pp̄ que nō valet testm̄: testa mentum reconualescit. vt. l. posthum'. in prin. de in iur. testa. So. hic defect' superuenit voluntate testa toris. poterit em̄ instituere pure si volebat qui defe ctus si cessat nō reconualescit testm̄ nisi appareat noue voluntatis iudiciū. vt. l. qui liberis. s. testm̄. j. de se cun. tabu. sed hic nullū iudiciū noue voluntatis apparet. ergo zc.

Cum venditor. Quicqd post venditionē v̄ ditorī accrescit mediāte suo v̄dito restituit emptori vel ei' heredi. h. d.

Paterfamī. Propter repugnātiā iuris cōis admittit cō cursus instituti z substituti. h. d. De hac materia habem' tres leges. l. istā. z. C. e. l. cū pponas z insti. de vul. z pupil. sub. in fi. **Q**uerit glo. quid de alio semisse. z dic vt in glo. **C**ōppo. s. e. l. cū in testō. in prin. vbi nō admittit institut' pp̄ repugnā tiā iurū z rationū. So. ista est decisio p̄ hūc moduz magis ex voluntate p̄cipis q̄ ex subtilitate rōnum. **C**ōpp. C. de le. l. cū pponas. So. ibi loquit in ca su certū: hic in casu dubij. **Q**uerit glo. qd ecōtra si instituit liberū quē putabā seruū. **B**lo. insti. d. vul. z pu. sub. in fi. dicit qz querit sibi. **J**a. de are. dicit qz idē est in casu isto qd in casu hui'. l. qz fiat diuisio p̄ il lum modū: qz eadē est ratio. voluit em̄ qz aliū faceret heredē nisi cōditionē mutaret: sed hic nō est mutata cōditio ergo zc. teneo glo. p. l. liber hō. de acqui. re. do. pro hoc: qz si sciuisset eū liberz multo magis in stituisset eū. ar. l. barbari'. de offi. preto. que rō cessat in casu hui'. l. **Q**uero institui quendā vt patrem fami. qui sit filius. an sit idem qd in casu hui' legis **J**a. de are. dicit aliud in filijs aliud i seruo. ratio: qz in filio remanet nomē heredis: licet hereditas trans seat ad patres. vt. l. cū filio. j. de leg. i. s̄z in casu nostro secus est. sed illud reprehendi in. d. l. cum filio. s̄z ha bemus glo. que dicit idēz in filio quod in seruo. vt. l. si quis filii. de acqui. here. z ibi etiā tetigi. **C**ōlti mo no. diligentissime materiā substitutionis vulga ris que ē si heres nō erit vel aliū heredē nō fecerit. **E**x quo in materiā substōnis vulgari' elicio multas cōclusiones qz heres institut' ad quē ius deliberan

In legatis. Ray. hic d. qz nō h̄z rōnem. z ita ex facto tertij i hereditate sicut in legato p̄t quis excludi a iure acquirendi. vt. l. si q̄s sempromiū. C. eo. ti. vnde approbauit primā solu. z vide Bal. in. l. i. in. v. oppo. z in. vij. q. C. de his que pe. no. z benedic. de plombi. n. dicta. l. si ita.

Di transit p̄ferē substituto vulgari: qz lz institut' h̄s nō fuerit tū aliū heredē fecit. **I**n p̄trariū tū facit tex. hic qui dicit mutata p̄ditōe. **S**z r̄ndeo: qz fact' muta tur cōditio per mortē. **U**el meli': hic dicit iurifcon sult' exprimēdo illō de quo min' videbat inesse q̄a posset dubitari si efficiat de libero seru': an voluerit testator excludi substitutū p̄ dominū. z d̄clarat iurif consultus qz sic multo magis si nulla mutatio condi tionis euenit.

T hoc tiberius. princeps ē iudex. **I**dē dico in quolibet qui nō recognoscit su periorē. s̄le in. l. pri. de his q̄ in testa. dele. z ibi d̄ xi per doc. in. l. i. C. ne q̄s in sua cā.

U l. soluedo. Defect' extrinsec' si tē cessat testm̄ reconualescit. hoc dicit iste casus mirabilis. **C**ōcordat. s. e. l. pignori. z hoc facit qz si vsurari' tpe testamēti nō p̄stitit cautionē s̄z eā p̄es stat postea ante mortē testm̄ reconualescit. p̄ h̄c. l. di xi in. l. filio p̄terito. in vltima pte. s̄. de iniur. test. z ibi declarauit. **C**ōp. qz inspiciat temp' mortis nō tem pus aperture tabularz. vt. C. de cadu. tol. s̄. sed cū tri plici. z. s. i. nouissimo. **S**ol. gl. qz hoc idē qz fm hec iu ra nō poterat adiri hereditas nisi aperf' tabulis qd nō placet: qz in suo z necessario fm hec tēpora inspiciēbat temp' mortis. vt. l. post mortē. in prin. z. l. que situz. in prin. j. de leg. i. voluit ergo dicere hec. l. qd i spici d̄z tps quo incipit agi de virib' institutōis. et tunc si nō est nisi vn' seru' de necessitate dicit qz ille est prin'. de virib' aut instōnis tunc agi q̄n tabule aperunt: ergo illud tps inspiciat. facit qd dicit doc. in simili. C. de insti. z substi. l. si. in fi. vbi mater exclu dit tacitā substōnem si ipsa viuit eo tpe quo de viri bus instōnis incipit agi. **C**ōp. de. l. si fuerit. de re. du. So. hic incertitudo erat reducta ad certitudinē. **C**ōp. de re. cato. So. glo. dic meli'. vt no. in. l. pe j. de re. cato.

A terfamī. Ex facto alteri' ali' ex heredeo istā p̄ difficili. **C**ōp. qz alter qui ad i uit nō teneat ad implēdū cōditionē in totū. vt. l. qz cuz ita legat. in fi. z. l. pe. j. de cōdi. z demon. **S**ol. ibi. in cōditōe que p̄t diuidi. hic in ea que nō p̄t diuidi **C**ōp. qz facto vni' ali' p̄t priuari hereditate. vt l. cācellauerat. s. ti. i. So. fm glo. ibi puenit ad actuz facti cācellādo testm̄: hic ad actū verbi. qd diligēter no. **A**d qd facit qd notat doc. in. l. nostrā. C. de testi. **C**ōp. qz voluntas testatoris debet seruari. vt. l. i cōditōib'. de p̄di. z demō. sed hic p̄ vni' voluit pri uari omēs ergo zc. So. hic est voluntas illicita. **C**ōp. extra glo. j. de manu. testa. l. si ita fuerit. vbi p̄t vn' priuari pp̄ aliū nō implētē cōditionē. **S**ol. dicit qz hic hereditas fuit data pure: adēptio filij fuit facta sub p̄ditōe: qd nō p̄t fieri ex facto alteri': ibi ip̄a datio fuit facta sub conditōe: vni' pp̄ vni' nō im plentē p̄t testator alteri nō dare nō autē p̄t data adimere. vel dicas qz ibi loquitur in legatis s̄: hic in

Qz pars cecidit a cōtractu sufficit in libello rez petere quasi tacte vi deat peti etiā rescissio cōtract'. vnde si minor peti rem quā v̄didit sibi restitui p̄cedit libellus licet nō petat cōtract' rescissio qz petito consequētī etiā p̄ambulū ad illud videt petitiū. l. illud. de acqui. heri.

In vales at. **T**erigit Bau. d. hac q. in. l. heredi tas. C. de h̄is qui. vt indig. z vt tenere s̄ Bart. z in. l. sepuz z auge ri'. ad. l. fal. z ang. z Imol. hic. **R**ationes **Z**alis em̄ im postio pene p̄ testatorem fieri p̄t. l. i. C. de his q̄ pe. no. ist. d. leg. s. fil. i. s. item si ita. ad. l. fal. z in pposito ponit Bal. d. l. vroz. s. heres. de leg. iij. z p̄ Bal. auē. cū reli ctum. C. de in dic. vidui. z i d. l. i. C. de h̄is que pe. no. et est bon' ter. cuz glo. z ibi Bar. in. l. iur cius. s. tres heredes. ad trebel. z ibi p̄ bat' qz statim qz controuer s̄as mouet d̄ citur molestā re. v̄s̄ ibi. s̄i ficit em̄ sola petitiō vt d̄i catur molestā ri. ad hoc al lego qd not. glo. in. c. con stituz. de res sigio. domi. i ver. instaurat az. p̄ quā d̄ cit ibi no. do. Anto. in. vi. co. qz vbi in libello ad hō vt possim pe tere rem mibi restitui requi ritur rescissio cōtractus v̄

eo. ff. in fi. ff. et ponit Bald. in l. ij. C. cōtra delega. et Jmol. in dicta. l. centurio. in. ij. col. et nota qd verbus relinquo vel aliud verbū cōe ad...

tionē iniuste adducit. qd examia vt dixi i. l. licitacio. s. qd illicite. j. de pu. Mo. qñ aliqs instituit aliquē...

Vita scriptū. Dicitio imo: ponit corre...

ctiue. h. d. Op. de pma pstone. C. s. qb? Glo. dic alit ponit ibi: alit ponit hic. Tu p h? dcla...

Quidam testamento. Op. C. de le. l. cū qd. h. pstat qd testō: voluit trāsire ad dispōdiū. Op....

In testamento. res intelligit ptes facē d' fiduo h. d. Quero qd mouet iuriscōsultū ad hāc itēptati...

h Is verbis. Querit glo. qd si dicā relinq tibi dōa. rñdz q illa dōa trahit ad istōnez si...

volo eam esse t acitam et contentam pro omni sua falcidia legitima et trebellianica: vt communiter fit in testamentis qd propter hoc vide...

q dixi in l. i. d leg. i. in prin. vbi dixi qd d verbo lego. qd etiā ē ver? bñ cōe.

Et h not. De ista. q. vi de p moder. i l. inter cetera de libe. et po...

In cōtra rñ. Et h? t3 qdā quos re fert h bal. vt itelligat iure istōnis relinq...

acti. q si pas relinqt filio et phibz ne pl? de suis bonis petat q vide tur. relinqes iure istōnis et allegat. l. d bitoz. j. ad tre...

et si petat hereditas restitui et postea appareat in iudicio testm queret andū q sup illo libello pōt fieri snia fm do. anto. vbi. s. et sic vult q ēt...

institutionib? Op. q exheredatio sit res in epra in extraneo. vt. l. quidā cū filiū. d. ver. obli. So. in extraneo nō instituto pcedit s. sed extrane? insti...

Quidam cū filiū. Quotidianus casus. Et per istū tex. dicit sing. bal. i. ruz bñ. C. que in frau. cre. in fi. qd restituitur hereditatem ex contractu nō retinet qd tam. et de itel lectu istius. l. vide Bart. i. l. si fil? i. pñ. de ver. obli. et hāc. letiam not. alleg. in l. nemo pōt. de leg. i. Is verbis verbo relit ctis. Et illaz glo. p sing. alleg. Jmol. in. l. nā quod. s. nō omnis. in. l. vel. ij. co. ad trebel. ad de tex. et ibi no. bart. in. l. diu. j. de tes sta. mili. et in l. qñ indignū. et ibi Saly. C. de testa. et de hoc vide in. d. s. nō ois.

Imeuia. Coditio q de pterito fuit im possibilis reijcit. h. d. videbitis in. l. mltā. cū si. j. de pdi. et demō. dixi ple ne in. l. i. de cōdi. insti. Vidā cū filiū. Hic ē singularis et qtidī an? casus. Et testō nō pōt puenitūq a defū cto grauar? nō pbat s3 pueniet ex mādato qd susce pisse pbat. h. d. Mo. tex. ibi patris offensaz veref: b ē patris turbatoez. Offensa g d' qd aliū ad turba...

P Verbu addit. Vide meli q alibi de pcedeti. q. in. l. fi. C. fami. herc. z Bar. in auc. vnde si parens. C. de inof. testa. vbi dicit p glo. ibi post tam sup dno falcidie. q si testator dixit: relinquo centu filijs meis pro falcidia q etiã si nõ dixisset iure instõnis valet testm: quo d dictu Sa/ly. ibi limitat nisi fecisset aliu heredẽ vniuersalez: qz tunc verbu relinq nõ trahit ad instõnez. sed

glo. i auc. no/ uissima. de in offi. testa. dic q in testõ in/ ter liberos nõ est necesse q legitima reli/ quaf iure in/ stitõdis: quã glo. doc. sep quunt. s3 bal. in. l. maximu viciu. in vlti. col. de libe. p teri. dic vnuz sing. videlicz q si p statutu est aucta legi/ tima sufficit q relinquaf quoquo reli/ cti titulo sed Bar. in. l. i. s. sciendũ. j. de sus z legiti. dicit vnũ pul chru videlicz q si filia ma/ ritata que de iure nõ succe dit nõ est isti tuta nõ dicit testm nulluz. facit qd not. Dy. in. l. pla ne. de lega. i. z qd habet i l. qui repudi. de inoffi. tel.

Q Illa instõ non viciant. Ad istu. s. vi de Bar. in. l. legatus. j. de lega. i.

I alieni s. i eñez is. adite here ditatis. quo tpe inspiciaf habitas. et ad ista vide nota. p bal. i l. i. C. de his qui ad liber. z Bal. no. in l. deo nobis. in vlti. q. C. d episco. z cler. z etiã ad itel lectum huius

lus ali? est institut? verbu relinquo trahit ad instõez ne testm pereat. eadẽ rone qn illud verbu additur p relicto facto filie debet intelligi iure instõnis ne tes tamẽtũ sit nullũ. In cõtrariũ est veritas. nã verbuz relinquo adiectũ certe quãtitati vel reinunq trahit ad instõnem. vt. l. cogi. s. z generalif. j. ad tre. z ibi p Di. p hoc in corpe vt cũ de ap. co. s. aliud cõuncto. z. s. ceterz. e. ti. vbi expresse dicit q nõ sufficit relinq re nisi iure instõnis relinquit. z hoc t3 R. i. mal. in di sputatiõne quã retuli in. l. illa institutio. in prin. s. e. s3 qn verbu relinquo addit vniuersitati bonoz p cece dit distinctio hui? l.

Illa institutio. Verba maledictõis vniuer salia instõnis nõ viciat. h. d. qd dic vt. l. turpia. in prin. j. de lega. i.

Interdum. Seruus de adulterio accusatus a dño nõ põt institui. h. d.

Si pater. Falsa demonstratio nõ viciat instõne si de psona instituti cõstat. h. d. qd dic vt dicã in. l. demonstratio. in prin. j. de cõdi. z demõ.

S alienum. Inutilis est institutio serz u. alieni cuz libertate nec tractu tps cõfirmat. h. d. C. Op. de. l. s3 si in cõditõne. s. seruu. s. e. vbi valet institutio si postea reddat seruus. So. ibi in seruo cõ: hic in prozus a lieno. C. Op. de. l. quoties. s. seru? cũ libertatem s. e. Dicit glo. secus in seruo proprio q in alieno: qd Di. exponit postea alienato. nã si alienat nihilomi n? erit hñs ex testõ i q erat institut?. nã ab initio insti tutio valuit: z si alienet iussu dñi põt adire. C. Op. de libe. z posthu. l. filio. in fi. vbi valet institutio extra nei qui postea arrogat. Rñ. ibi in extraneo instituto ab initio valuit: hic seruus alien? nõ potuit institui cũ libertate. Istud prin. facit ad qõne. Aliqz institu it monachũ herede ita tñ q nihil iuris acquirat mo nasterio vel abbati. quero an institutio valeat. Hic videt eẽ casus q nõ valuit. sicut em seruo alieno nõ põt relinq cũ libertate imo si relinquit est inutile: ita nõ põt relinq monacho q nõ acquirat monasterio: vt in auc. ingressi. C. de sacrosan. eccle. C. Preterea ista verba cõtinentin se repugnantiã q monachus sit heres z q monasterio nõ querat: ergo institutio viciat. vt. l. si tici? j. de cõdi. insti. z istõ videret de rigoz re iuris. Equi? tñ eẽt q ista pplexitas dissolueretur fm voluntatẽ testatoris sicut alibi lex disposuit pplex itatẽ dissolui ex psumpta merte defuncti. vt. l. qui q/ dringeta. in prin. ad. l. falc. z sic sensus illoruz dnoz q monasterio nõ querat hoc eẽ q patiat monachuz habẽ cõntributibus oculis sicut patit dñs suuz. vt l. iij. de manumif. tel. z q ei abbas. q. nõ faciat. Dic vt no. in. l. luci? s. tres heredes. j. ad trebel.

In extraneis. In extraneis heredib? requiritẽ capacitas tpe testamẽti z mor tis z adite hereditatis: media vero tpa nõ nocent. h. d. Cõcordat. l. s3 z si in cõditõne. s. solem? s. eo. ti. z. j. l. proxi. C. Op. q tãtu temp? moris inspiciaf. vt insti. de here. qua. z dif. s. sui. Glo. hic se inuoluit. fz naliter cõcludit aduertendũ eẽ aut loquit in herede suo aut in extraneis. Itẽ aut succedit i testõ aut ab intestato in herede suo vel suo z necessario siquidez nititur succedere ex testõ inspicunt duo tpa. s. tpus testamẽti vt cõstitit institutio. vt. l. pxi. s. interdũ. Itẽ temp? moris. in. d. s. temp? aditiõis nõ inspicit

s. vide docto. z maxime Jmol. in. l. ij. in prin. in. ij. col. de vul. z pupil la. z per illuz textuz dicit Barto. in consilio incip. quidã deceffit in testatus superstitite zc. q si statutum dicat q filia dotata non succedat si non dicat vltorius intelligitur de ea que propter dotem erat iam facta insuccessibilis tempore mortis defuncti. de cuius hereditate agitur. z per cõsequel statutum in telligit de filia dotata re pore mortis patris vel str lius de cuius successione a gitur. ad idẽ facit. s. errar neis. insti. de here. qualic. et differen. idẽ est de mente Bald. in. l. si plures. C. de condi. insti. in antepenulti. col. in versi. iuxta pcedi cta formatur talis questio

qz tps moris z aditiõis eide in suo vel in suo z neces sario. Hoc qd dicit gl. q tps testi inspicit e vez qm ad hoc vt sciam? an succedit: s3 qm ad h? vt sciam? an sit su? vel volũtari? erit aliud. vt. j. dicã fm glo. h qd dicit q tps moris z aditiõis eide probat in. l. si post mortẽ. in prin. de le. i. z. l. iulian? nã. j. de pdi. z de mon. z ibi nota. C. In contrariũ fac. l. nã nec emãcũ pat? j. de leg. i. dixi plene in. l. vltia. j. de pdi. insti. post q nõ pstat q põt succedere si qraf an sit su? vel nez cessari? tps moris inspicit. vt. d. s. sui. insti. de here. q. z dif. h tñ e vez in instituto pure: sec? i instituto sub pditiõne: qz tñ eẽt inspicit tps extñ pditiõis: vt. l. si sub pditiõne. s. de libe. z posthu. qd itellige vt ibi dixi. s. q illud vez in suo tñ: s3 in suo z necessariõ: puta in ser uo inspicit tps moris siue pure siue sub cõditõne sit i stitut? nisi libertatẽ accepit a lege vel a pretore. vt. j. eo. l. pñ filio. z dixi in. d. l. si sub pditiõne. de libe. z post. Cõtra hoc facit prin. h. l. So. ibi ab initio institutio nõ valuit. Itẽ aduertendũ est q hic dicit tps mortis inspicit: vt sciam? an sit su? dz itelligi q suffic tpe mor tis eẽ i prãte: qd dico p tãto. qz posito q tpe moris nõ teneret prinũ locũ in successiõne postea incipit te nere: vt nepos subducto patre de medio cũ su? erit. vt. l. si qz expãdato. i pri. s. de iniur. tel. Predicta ve ra qn quis nitit succedẽ ex testõ: s3 si ab itestato suc cedat inspicit tps moris. ita dic gl. Tu dic si testator deceffit nullo cõdito testõ tps moris inspicit: als inspi cit tps q testm destituit. vt. l. si qz posthuos. de l. z posthu. z insti. de here. q ab ite. s. ita. z insti. de leg. agn. succe. s. prin? z. d. l. si qz expãdato. in prin. z h q ad instõne: q ad legata nõ. ita dic glo. vt. l. interue nit. j. de leg. pñ. bo. po. peti. qd itellige vt dicã in. l. i. de re. car. z. l. si cognat. de re. du. C. Op. de. l. ij. z l. nõ oz. Sol. vt ibi. C. Op. j. e. l. in tps. So. ibi fuit instõ pditiõnalis: hic pura. C. Op. j. de acq. here. l. si suus. dicit glo. ibi ex benignitate receptũ eũ dicit ibi. C. Op. s. de sta. ho. l. z seruo. s. ingenit. z. C. d hẽri. auc. idẽ de nestorianis. glo. dic spãtia sunt. dic q in pma e fauor libertat. in scda fauor fidei. Item facit s3 itaz. l. j. de vsuca. l. cũ vir. So. vt ibi.

S Eruium. sub pcedeti summano: z dic me dia tpa nõ nocet. h. d.

Si in nõ faciendo. Impossibil cõditio de in ponit exẽplũ: si digito celi nõ tetiger. Lerte ista cõ ditio nõ e possibil: sed e necessaria. pone g instituo te sub hac cõditõne si nõ morier: vel si p annũ nõ cor mederis: z si. de hac impossibilitate dicã plene in. l. i. j. de cõdi. insti.

Hereditas. Hic iuriscõsult? ponit oia nomia vnciarum.

Alem. C. Op. de. l. qz rõ. de pdi. insti. pure. scdo sub cõditõne. valet ergo prima tã q plenior. vt. l. quod traditum. de conditi. z demon. fm Dy.

Siquisita. Si quis esse dicitur in quo qz inspa pronome suus sua suuz: nõ significat soluz dñuz: s3 ius aliquod. simile in. l. suos. z. l. nuper. j. de le. ij. sic in vulgari appellam? vasallos hoies nostros. quia ius aliquod in eis habem? licet sint liberi. C. Op.

z pupi la. z per illuz textuz dicit Barto. in consilio incip. quidã deceffit in testatus superstitite zc. q si statutum dicat q filia dotata non succedat si non dicat vltorius intelligitur de ea que propter dotem erat iam facta insuccessibilis tempore mortis defuncti. de cuius hereditate agitur. z per cõsequel statutum in telligit de filia dotata re pore mortis patris vel str lius de cuius successione a gitur. ad idẽ facit. s. errar neis. insti. de here. qualic. et differen. idẽ est de mente Bald. in. l. si plures. C. de condi. insti. in antepenulti. col. in versi. iuxta pcedi cta formatur talis questio

Allem. s. si qz ita retinet. Et ad istum tectum vide l. i in dñm. s. i. de conditi. z demon. Et Barto. post glo. l. i. scibũ qui meut erit de lega. i.

Qrest quis finalif. Et ibi vide contrarium vult Bald. per illuz tectum in. l. fina li. C. de posthu heredi. insti.

Emo. s. qui frater. pxiur mis scire. Ad istum. s. vide Barto. in. l. demonstratõ de conditi. et demon. z ha betur in. l. fal sa. in princip. eo. titu. z qd

no. in. l. no. nu
dis. z. in. l. ne
g. natales. C
de proba. et
per cano. in
c. ex parte.
de resti. spol.
z. in. c. illud. s.
presumpt. et
in. l. neq. per
Bar. z. Bal.
de test.

de condi. insti. l. seru? Blo. dicit sol. vt ibi. na hic fuit
data primo pure. secundo sub conditioe. **¶** Op. de. l.
qui concubina. s. si stich? .j. de leg. iij. Sol. glo. ibi no
dicit si me? erit s. si erit in prate mea. vel dic. l. illa fin
ista intelligi. vt distiguat inter manumissionem z alie
nationem: z hanc vltima tene.

S **Eruius**. In seruo hereditario inspicit co
ditio defuncti. h. d.

I **Titius**. Si testator expleto asse alios
heredes instituit videt eos i a
lio asse reuocare no primis substituit. h. d.

P **Alter filio**. Ut primu testam tollat p
secundu suffic esse possibile
vt secundo adeat hereditas. Itē suus sub
stituit pupillo e ei necessari? si su? reperit tpe mortis
parris pupilli. h. d. **¶** Not. q. in seruo sufficit q sit
suus tpe mortis testatoris lz repiat alienat? tpe exi
stētis conditiois. dixi in. l. si alienu. s. i. s. e. In tex. ius
sit iure pupillaris substitōnis. ibi vendidit postq he
reditari paterne se immiscuit. Ibi puenit z sic expira
uit substitutio pupillar. **¶** Op. ad primu dcm
de. l. si fili? qui in potestate. s. de libe. z posthu. So.
vt no. in. l. cu suo. s. de in ius. te. **¶** Op. ad secundu di
ctuz. j. ti. l. si. in fi. So. vt in glo. qz no e hys interim
necessari? incommutabilif vel voluntari? s. existente
conditioe poterit ee voluntari? **¶** Op. q. no pos
sit esse heres pupillo qui no reperit su? tpe in ortis
pupilli. vt. l. suuz meū. i. prin. z. l. talē. s. i. s. e. ti. Sol.
sufficit q sit su? tpe mortis testatoris lz no pupilli. dixi
in. s. in extraneis.

I **Is qui soluēdo**. Illius serui insti
tutio pualet qui
fraudadoz creditoz ca instituit? non repe
ritur. hoc dicit.

P **Est quis**. Pot quis facē testamē
tuz sub conditioe si infra
certu tps decesserit. h. d. **¶** Not. q. regula
q dicit q quis no pot decedere p parte testat? z p
pte intestat? est vera de tpe qd bz excurrere p mor
tem testatoris. na in tpe qd currit in vita pot qs fa
cere: vt si infra certu temp? decessit decessat testat?
si post illud: decessat intestat? z sic vel p toto tpe qd
excurrit post mortē erit testat? vel p toto intestat?
¶ Querit glo. quid ecotra si testator dixit. volo va
lere si decessero post annu sexagesimu: an valz. Et ar
guit p z d. veritas e q valet. Nec ob. regu. ca. quia
no bz locū in instōne conditioali. vt. l. pe. de re. cato.
z addit glo. rōnes: qz testator p sua volūtate pot de
rogare regule cato. qd no. tetigi in. l. certa. j. de leg. i.
¶ Quero dixit testator instituo talē meuz heredes
z volo testam meū valere si de hac infirmitate dece
sero. quero an ipo recoualescēte testam irritet. Lerte
sic. per hac. l. facit. l. alfine. s. si. j. de ad. le. fm Ja. de
are. z p hoc optime. j. de do. cau. mor. l. iij. z. l. senat?
s. mortis. e. ti.

S **Is qui soluēdo**. Substituit? liber p
si per ei? libertatē creditoz fraudentur.
hoc dicit.

N **Emo**. Pronomē h h b est demonstra
tiuz rei presentis ad oculos. h
dicit. De significatōe h? pnois dixi in. l.
meu? s. ij. de lega. ij. Idē habes in. l. si stipulat? fu
ero. de h. obli. z. l. i. in prin. de ope. no. nū. z ibi dixi.
¶ Op. de. l. si pater. z. l. nec apd.

Qui frater. C. de here. insti. vbi instituit? tanq
frater qui no est no valet. So. distigue notabilif vt
in glo. aut sciebat eū fratrem aut ignorabat: aut dubi
tabat. z in dubio psumit scire eū fratrem cū sic nomi
nat: qz no psumit quis dicere q mēte no cogitauit.

vt. l. labeo. de supel. le. **¶** Sz quero quō pbat q ip
se sciuerat eū suuz fratrem. Rū. si publice erat notū vl
publica fama erat in vicinia: iuxta ea que dixi in. l. is
potest. de acqui. here.

I **Iber homo**. Si liber hō adijt vt ser
uus iusu alteri? no va
let aditio. h. d. Sic plene in. l. liber homo. i
prin. de acqui. re. do. z. l. q in aliena. in prin. de acq.
here.

S **quis ita**. Potest relinqui portio hēditatis
p respectū ad portioē alteri? rei. h. d.

T **Titius**. Duo cōiuncti habēt vnuz semissem: vn?
distinet? bz aliū. h. d. **¶** Op. j. de le. ij. l.
lucius. s. luci? vbi quilibet admittit in virilē. Sol.
glo. no. q geminatio illoz verboz heres esto: tollit
drium. qd videt sentire glo. illud qd alias dixi q co
pula que cadit inter duas orōnes no inducit cōiun
ctionē verbalē: s. illa que cadit inter psonas in eadē
oratione positas qd est vez. pbat in. l. i. C. de cadu.
tol. z. l. cū in annos. s. i. qui. mo. vsufu. amit. dixi in. l.
re cōiuncti. j. de le. iij. Ad drium tū de. s. lucius. dicit
ibi. **¶** Op. de. l. si. i. rīso. C. de impu. z ali. sub. dicit
glo. intellige illā fm istā. tu dic q ibi pp naturā sibi
distributū quisqz quilibet videt singulariter nomi
nat? vt ibi no.

L **um quis**. Portio deficiēs ei? q nemini erat
cōiunct? accrescit oib? h. d.

S **iberes**. Medea tempora no nocēt. h. d. Hoc
intelligo qsi passus est mediā capitis
diminutionē: sec? si maximā. qz tūc restituit? vr ali? hō
vt. l. intercidit. j. de cōdi. z de. q. l. e. gl. h? s. z. l. s. z si i
cōditioe. s. solem? s. e.

T **itius ex semisse**. Institut? ex parte pure z
coheredē adēdo ex pura p parte conditioalis istō
nis est heres conditioe pēdente: s. ea existēte in totū
fine noua aditione z decessēs interim no transmittit
hoc dic cū. s. se. **¶** Op. q. etiā ex medietate quadra
tis sibi relicti sub conditioe sit heres. vt. j. pri. So. fa
teoz q hoc supplet per. s. sequen. **¶** Op. de. l. si so
lus. j. de acqui. here. vbi qui adit ex instōne pura est
ex conditioali heres. So. illud est vez qnqz qz vtra
q pars est sibi delata. **¶** Op. ad. s. si ita. vbi dicit
q statim est heres p parte. Cōtra imo no e heres:
qz no existit conditio z conditioe pēdente no pot ee
heres. vt. d. l. si solus. j. de acqui. here. So. no habet
bat ibi coheredē: hic sic. **¶** Querit glo. quis cōueni
etur interiz p illa sextante que est in pēdenti. Dicit
glo. q quilibet ac si nihil esset in pēdenti. tu hoc des
clara. vt. l. qui fundū. s. si tu ex parte. ad. l. sal. Letera
dic vt in glo. que sunt clara.

S **i attitius**. Qui adit hereditatez heredis de
functi ex pte si suā ppriā instōnez
omittit ei? portio p pte sibi accrescit si bz coheredē
als insolidū. h. d. Dicitur h q statim ex semisse e her
res: quero quo iure. Blo. hic sup verbo ex semisse.
rūdet vide eā z adde in fine dicit glo. est in suspēso
hoc e falsum: qz tex. no dicit q seius adiret heredita
tem attitij imo repudiavit. secūdo qz si adijstz no ha
beret nisi trientē ex psona ticij cū ipse tici? adijstet vt
patet in litera: z sic ius accrescēdi no bz locū. vt. l. i. s.
pe. s. de vsufu. accre. Idē dicitū est q hec fuit adij
tio Lervoti. Ita dicebat do. **¶** Vel dic q glo. er
rauit in noie psonaz. vt si velit dicere q trientē bz sei?
ex sua institutioe quā de eo fecit tici? qz adijst heres
ditatē atticij z medietatē triētis ipi? sei? qui repudi
auit bz iure accrescēdi: alius medi? triens est in sus
pēso. ita notat glo. Item vide aliam glosam par
uulaz que dicit ticio testatoz: supple imo herede at
ticij testatoz.

Uti volebat. respondeo. Et quid in statuto dicere qd filia sit cōtē,
ta dote paterna an videat filia exheredare. vide Bal. in. l. si. in
prin. iij. col. C. de do. promiss. vbi allegat istuz tex.
In temp. Op. limita ista. l. vt p Bar. in. l. si cōstāte. §. quoties,
z in. l. alia. §. eleganter. solu. ma.

Creditas
institutus
Adde not. p
Bart. in. l. si
sic. de leg. iij.
z oino Bar.
in. l. alio. in. i.
col. de ali. leg.
ga. z qd no.
bar. in. l. quis
dam cū filius
s. eo.
a. Nō videt
tur. Et sic no
ta. qd licz gra
uent execu
tores distri
buere in pau
peres certa
bona non vi
dent p pau
peres institu
ti: sed si gra
uati fuissent
vniuersas he
reditatem di
stribuere pos
set dici qd cō
sent instituti
seu qd tenent
locū heredu
p id qd legit
z no. in. l. his
verbis. i. pri.
s. eo. z in. §.
si vero nullā.
de heredi. et
sal. in. l. h
per Bald. z
Jmol. z bar.
in. l. cetero. i.
vi. col. in ver.
sed quid si tes
tator substi
tuit aliquem
sub compen
dio directo i
certa portē. d
vul. z pupil.
z est de mēte
Bal. in. l. i. C.
ad. l. fal. z i. l.
i. ff. de testa.
z in. l. precib.
ver. sequēs q
stio. C. de im
pube. z alijs
substi. z bar.
in disputatō
ne incip. filij
adultū. alias
incipit ticius
filij adultum
Jnno. i. c. cū
tibi. de testa.

q **U**si soluendo. Seruus primo loco
instituitur ab eo qd nō
est soluēdo ē heres necessari. h. d.

q **U**si volebat. Verba enunciativa q
erant in actu odiosa di
spositionē inducūt. h. d. Op. s. e. l. ex facto a
gitatū. So. ibi fuerūt verba enunciativa emissā cōdi
tionaliter pp aliud: hic sunt verba enunciativa emissā
sa principalit pp se. dixit em testator: re filia exhereda
ui. ista sunt verba emissā pp se que inducūt dispositi
onē z substiuit hoc ideo feci qz volo te dote cōtētā
esse. Ista em sunt verba enunciativa pp aliud emissā
sa p modū cause: an inducūt dispōnez dicā statim.

Quero an ex istis verbis qm te cōtētā ex dote
eē volui inducāt dispositio. Rñ. aut queri vtz
ex hoc videt filia exheredare. z glo. innuit qd sic: qd
dicēdo hec verba videt eā facere alienā a sua heredi
tate qd est exheredare. vt. l. iij. C. de li. pte. quā gl. itel
lige qd ista verba cū alijs pcedētibz iducūt exhereda
tionē: quia etiaz sola verba pcedētia sufficerēt vt di
xi. Ista aut sola exheredatōez nō iducēnt qz sunt
verba enunciativa emissā propter aliud: et sic nō suffi
cerēt ad exheredatōez cū nō iducēnt: nec sufficerent
ad institutōez vt. d. l. ex facto. **S**ecūdo est vidēduz
an iducūt dispositionē quo ad dotē. Rñ. ista vba es
nunciativa emissā p modū cause nō inducūt dispositi
onē qd tū ad ius dominij vt. l. emptor. §. si. s. de rei
vend. §. qd tū ad act. psonalē et etiā exceptio. induc
cūt dispositōez. vt. j. de do. excep. l. si. §. si. et. j. de co.
do. l. pe. et no. §. so. ma. l. si focer. §. lutiū et ibi dixi.

i **T**empus. Potest qd institui in tē
pus quo cape poterit.
h. d. Op. de. l. si alienū. §. i. s. eo. Sol.
ibi fuit institui simpliciter. h ad icertū diē. Op.
de. l. h ditas. §. eo. So. ibi fuit institutus hic incer
tus. rationē dixi ibi. **Q**pp. j. de re. cato. i. l. i. So.
glo. hic testator voluit regulā illā habere locum qd
apparet: qz instituit in die incerta z testator pōt pro
hibere regulā cato. vt no. §. e. l. pōt quis. z hic.

Quoties. Utiat institutio pp incertitudine
pstone. h. d.

h **E**redes. Portio cōiuncti deficiēs
accrescit cōiunctis: distun
cti in oibus. h. d.

f **E**ius. Potest institui seru? ei? q post
mortē testatoris nascet. h. d.

Qpp. posthum? alien? nō pōt institui fm
ista tpa. vt insti. de bo. pos. in prin. z qd no. in. l. gall?
in prin. z in. §. ille casus. §. de libe. z posthu. ergo nec
seruus posthumū. vt. §. e. l. is cui? So. intellige de f
uo illi? posthumū qui pōt institui ex puisione galli: le
gis velle. z. l. iuli. vel dicas licet nō possit institui post
humus alien? tū pōt institui seru? ei? fm ea q dixi in
simili in. l. seruus ei? de acq. here.

h **E**reditas. Nō videt quis eū institu
ere que legando grauauit
hoc dicit. **Q**uerit Dy. pone q testator
dixit: cōmūtē tali abbati vt det centū fratribz predi
catoribz q p hoc abbas nō videt institui? 3. vt hac
l. fm Dy. Sed pone q testator iussit bona sua distri
bui inter pauperes xpi per titiū: an p hoc titi? videt i
stitui? Rñ. ex istis vbis pprie loquēdo nō vī a her
res institui? ille executor vt hic: sed habet loco here

b **M**oderni canoniste. Adde bar. in. l. si quis ticio. de leg. si. z bar?
auc. l. 3. C. de natu. lib. z in. d. l. si quis ad declinādā. z in. d. l. cetero.
z bal. in. d. l. i. C. ad. l. fal. z quid si decedat talis executor ante distri
butionē an hereditas efficiat caduca. vide ang. q nō. in. d. l. cetero
vbi refert Jo. an. in spe. in ti. de instru. edi. z hic adde Bal. in. l. i. in. §.
col. §. de ter
sta.

f **I**ta quis. Lōiunct? re tū z cōiunctus
tem pariter admittunt. h. d. **Q**uero q est
ratio hui? l. Rñ. tici? est institui? in solidū in vna or
ratioe vnde aliquis institui? est re cōiunct? gaus z
meu? ex equis partibz instituti sunt inuicē cōiuncti
verbis tū: qz positi in vna oratioe p iuncti re: nō sūt
cōiuncti inuicē pp diuisionē portionū qz dixit equis
partibz. vt. l. re cōiuncti. §. de le. iij. sed primo instituti
sunt re cōiuncti. Restat q qd tū ad istā cui? portio d
fuit sunt duo quoz vn? est cōiunct? re tū alter ver?
bis tū: z sic statuit q pariter admittunt. z sic est cas
sus illi? qd nōis difficilis que ponit in. l. re cōiuncti. §.
de le. iij. in glo. **Q**uero qd vult dicere tex. in si. nō
tam cōiunctis q celeriter dixisse videbat. Respon
deo omissis expositionibz glose q vult dicere nō tā
cōiunctis. l. videt eos realiter dico secundo institui
tos: qz nō sunt re cōiuncti: q celeriter dixisse. l. in vna
oratione eos posuisse propter quod sunt verbis tū
coniuncti.

f **I**ta scriptum. Institutio plenior
preualet. hoc dicit.
Qppo. j. de condi. z demon. l. nā ad ea.
So. ibi in legato: hic in hereditate. vt dicit glo. in. l.
si te solum. §. e.

s **I**quis sempronium. pōt cōferri i
alteri? volūtate expressaz sed relatā sic. h. d.
Ratio hui? ē: qz qn exprimit relatz nō exprimit per
eū modū per que tacite inest. nā si dicit instituo te si
ticius voluerit ascendere capitoliū cōferē in liberā vo
luntate ticij: qz forte nō poterat ascendere. Item si di
cat si capitoliū nō ascenderit: qz forte necesse hz ascē
dere pp alia facta sua. Itē in secūdo casu huius legi
illa cōditio si hereditas adita fuerit exprimit p alijs
modū q tacite inest. vt dixi in. l. si pepcerit. §. filius. §.
de libe. z posthu. pleni? in. l. hec vba. §. de le. i.

c **O**melius. Expressio eoz que tacite
insunt nihil operat si ex
primant put insunt: sed si alio mō. h. d.
Quo. ex sine legis q p ista verba si volet testator
facit de necessario voluntariū. simile in. l. iaz dubita
ri. §. e. Facit ad hoc qd dixi q substitutio vulgaris fa
cit de necessario voluntariū. vt no. in. l. pap. §. de q
ta. de inof. test. z in. l. si fili? heres. de libe. z posthu. z. l.
iulian? si quis omis. cau. testa.

c **A**ptatorias. Concordat. l. captator
rie. §. de leg. i. z. l. capta
torie. C. de testa. mili. qd dic vt. j. dicam.
Quero testator instituit pauperes eligēdos per
guardianū fratruz minorū: an valet. Dy. q sic in. l.
captatorie. §. de lega. i. qz nō cōferē substātia instōnis
in tertioz sed certaz psonaz electioni cōmittit. Idē
tenet Lp. in. l. captatorie. C. de testa. mili. Et ē casus
qui facit istā d i distinctionē in. l. fideicommissaria liber
tas. in si. de fideicō. li. hoc est vepz preter q in relictis

de leg. si. z bar?
ante distri
cetero
Bal. in. l. i. in. §.
de ter
sta.
de autē
ad insti
tuendū. h. d.
l. allegat pro
no. Bal. in. l.
i. in. §. col. in
vii. q. C. de
his que pe.
no. z in. auc.
nisi. in. §. col.
ad rebel.
d. Est prohibi
tum. Adde
Bar. in. l. cū
don. C. d. trā
ac. z qd no.
Barro. in. l.
vroz. §. heres.
de leg. iij. fac
qd no. Bal. i
rub. C. d. spō
sa.
I quis
solidus.
Nota tex. vt
de etiaz de b
glo. z doc. in
l. si seru? plu
rium. §. si her
redis. de leg.
i. z per illaz. l.
potest etiā d
terminari qd
glo. in ver. re
stamēto. in. l.
i. C. de secun
nup.
f. Nō.
Istud dicitur
limitat. h. d.
d. anch. i. c. in
tellexim? de
iudi. argu. si
lius tex. vide
licet q nō re
uertit tal her
reditas ad in
stitutus fallit
vbi talis her
ditas est dā
nosa: qz tunc
in odū eius
qui nō adim
pleuit ista an
num cogentur
hereditatem
dānosam ali
is ad quos
trāsiret repu
diant. accep
tare. qd no. et
sequunt mo
demi ibi pti.

adverte qz ista. l. loquit in naturali. sed quid in spurio Bal. in. l. ea qua in pe. col. C. de fideico. sentit qz sic. r dicit hac. l. esse sing. r ibi vide om nino Bal.

Ab conditioe. in substōne. Itē hac. l. r simi. intellige vt no. p Bar to. in. l. legatarij. de cōdi. r demon.

ad pias causas: qz valet institutio captatoria r lega ta captatoria. vt. in. c. cum tibi. extra de testa. r ibi p Inno. Bar.

Nota textu ibi: le ge em r c. Et nor. q id qd lesione vni e introductu no dz in alte r? fauore redū dare. Et hac. l. allegauit p casu ad qd ne qua facit glo. alibi. nā nos habem? in auct. h? am? p? C. de fideiuf. r in corpe vnde sumit. q q no implet voluntate defuncti infra annu priuat hereditate ipso iure: r vadit ad psonas ibi nūeratas. Querit gl. quid si ille psona noluerint hēditate: an reuertit ad il luz institutu q no implet voluntate defuncti. Et dic q no f. nā qd in ei? lesione est introductu no dz ei? cōmodū reddū dare. vt no. C. d here. r fal. s. si vero mis litis. p qua glo. v? casus hic: qd no.

Ab conditioe. in substōne. instōe non videt re? petita in substōne. h. d. C. p. r videtur q ad substitutu transeat cū eodē onere. vt. C. de cas du. tol. s. p secūdo. p. i. c. s. ne aut. vbi semp transit cū onere. Glo. prima dicit q h ē vez in conditioe casu ali: sec? in potestatiua vel mixta vt in dñis. Idez r3 Ly. h vt in. s. p secūdo. r De. ibidē. Ista solutio est ptra casuz leg? fm intellectu glo. in. l. que conditio. j. de p. d. r demon. put glo. pōit casuz de dādīs. r. r bñ Ly. i. l. dñia dicit distiguer: aut erat p dūto q alteri emo lumētū auferebat r v? repetita. aut n r n v? repetita Hec so. ē d casuz. l. q conditio. Tu dic aliud in lega ris aliud in instōnib? r substōnib? q sunt fauorabilis ores vt ponit sequēs glo. Itē op. de. l. q liber. s. hēc verba. de vul. r pu. r. l. l. j. de lega. i. dicit gl. q cō ditio no videt repetita in substōne que alia p dūtoez adijcit. qz oīs substō ē cōditional institutio. vt. l. pe. s. de leg. ij. l. sec? in legatis r alijs portionib?. Itēz substōnes sunt fauorabiliores qd tene mēti. vid gl. sup hbo pure. Itē vide ibi fauorabiliores: g et sub? stitūtōes q sunt p dūtoales instōnes. Itē oppo. d. l. cū p. s. ab instituto. j. de leg. ij. So. vt ibi.

quis ita. Et est singula. hec. l. fm Baldum in. l. finali. C. de testamentis. qz testator potest disponere q tutela le gitima pferatur testamēta: ie. r ad hac. l. vide Bal. i di cta. l. anteq. C. cōia de succes.

In tanto p eis sufficit ad legitimā quā debēt habere qz nihilomin? no dicit ad huc isto casu fili? spuri? in oib? bonis institut? p p dīcta Sse toto. De materia hui? l. h? late p Bal. in. l. petens. maxis me in. vi. col. C. de pac. r qñ agat ex cōfirmato vel cōfirmante. vide bar. in. l. eos. in fi. prin. C. de appella. r allegat ista. l. q creditur

I Ita. Hoc dic plene vt in. l. qtiens. s. si duo. s. e. ti. r ibi dixi.

I Eruius. Dicit tex. donari p̄ marito donationē reuocātī als sec? qz tal? donatio p̄firmat morte. vt. l. donatō nes. de dona. inf. vi. r vro. fm Ja. de are.

a Ssetoto. Agit ex scriptura declara? ta no ex scriptura declara? re. h. d. vel alit in vna scriptura videt cōtine ri id qd p̄tinet in alia ad quā refer? l. h. d. Mo. id qd dixi i sumario. ad qd facit. l. instō. j. ti. ij. r. l. si ita sti pulatio. de cōdi. r demō. r qd ibi no.

q Binō militabat. qz accipit actōe iuris cōputat in quartā iure exceptionis doli: vt hic. r. l. nenseni? r. l. filio. j. ad. l. fal. r dixi in. l. in quarta. eo. ti. Barto.

Lucio. Mo. tex. ibi modū r c. Mo. ergo hēc tex. ad id qd dixi in. l. interdū. s. e. q due par tes intelligunt due de. xij. partib? ton? hereditatis nisi ex aliquo adiuncto appareat testatorē aliud sen sisse. facit. l. si ita scriptuz. s. in testō. s. e.

Silius. Mo. tex. ibi noiatis. de materia h? s. vi? distis in. l. interdū. s. s. si duos. s. e. r no. plene in. l. cū qd. C. de lega.

q Mod si me. Habes hūc tex. in. l. ij. s. eo. titulo.

c Lemens. Si ita scripserit. C. p. r videt q renouata p dūtoe va leat instō. ar. s. e. l. ij. So. h fuit cōditio de p̄terito. l. si receptaslez: r sic cōcordat cuz. l. dñia. Sz si itelligas q sit de futuro vt dic glo. intelligas q instō ē inantis. l. tanq? p dūtoal: s. valz tanq? pura r allegauit. l. hac. i materia cōditionis: vbi dixi q rez latiuū. qz vel q inducit p dūtoe. Quid in relati uis q̄titat? vel qualitatis. Et dixi q sic p hac. l.

I Quis ita. Ex voluntate defuncti p̄t? ē loc? successiōi ab intestato q ex testō. h. d. Dy. C. p. r vi det q no p̄t p̄ succedē venietel ab intestato. vt. l. añ q. C. cōia de suc. r. l. q dñu. de acq. here. So. dicit q daz q veniet ex testō. Tu dic q hoc ē vez pp defun ctū voluntatē. r p hac. l. dixi in. l. gall? q testū in q dī co q si fili? moriet me viuo no instituto filio alit va let. Itē no. q substō vulgar? no p̄supponit d nez cessitate instōnes: l3 glo. aliud videat velle. j. ti. i. l. i. b em substituit vulgarit. legitio tñ no est institut? nec venit ex testō. vt dicit. j. ti. i. in. l. i.

I Non lex. Qñ plures leges cōcurrūt ad vñū effectuz si cessat vna remanet virt? alteri?

I Seruo. Seru? cui testator de neces

dum instrumentum se refert ad primum. argu. istius tex. ad idem sap cit. l. institutio talis. de heredi. instt. l. si ita scripsero. de condi. r de? mon. l. aī pretor. s. i. de re iudi.

quis ita. Et est singula. hec. l. fm Baldum in. l. finali. C. de testamentis. qz testator potest disponere q tutela le gitima pferatur testamēta: ie. r ad hac. l. vide Bal. i di cta. l. anteq. C. cōia de succes.

testi deponē t p relationē ad aliud naz si testis in h? iudicio dpo? suit fm qd de posuit in alio iudicio agit tato cū alio r pl? no specifit cat nisi qz se refert ad aliō iudiciū pbat cōcor. tex. i. l. si ita scripsero. de cōdi. et demon. r. l. q ex liberis. s. testō. de secū. tab. r no. bar. in. l. eos. de fal. r Bal. in. l. gesta. C. de re iudi. r per euz in. l. iuris? iurandi. r i. l. fi. C. de testi. p. e. d anch. in de. testib?. d testi. do. an to. in. c. cū in tua. de testi. r dixi Bar. in d. l. eos. q te stis q dpo? su it p vtraq? p te in eadē cā no ē integer testif. de quo p doc. in. c. cū in tua. r in. c. cū cām q inf archiep̄m. d testi. r pe. de anch. i. d. de. testib?. de tes sti.

I Refertur. Et sic p̄fines appositū in p̄ instrumēto i? telligunt ap? positū in scōo quando secū

Utius, ppria cōcor. Lōcor. d. l. generalit. z ibi Bal. C. de isti, z substi. in prin. z. l. si is qui duceta. s. vtrū. z ibi bar. de re. dub. ita limitat. l. si heredi plures. de cōdi. insti. vbi si plures cōditō nes alternatiue sunt posite z disiunctiue sufficit vnā impleri. Fallit in istis casib⁹. s. qñ inter plures p dītōes esset adiecta vna que dicerz si d cesserit sine li beris. vt cla rius probat in. c. l. genera liter. in prin.

o Uendit sibi locum. vi di tñ dubita ri qñ ipse fraf substituit? de cedit anteq̄

ueniret casus substitutiōis. i. anteq̄ decederet fili⁹ testatoris heres i stitut⁹ vtz ius substitutiōis trāsmittat ad nepotes ipsi⁹ substituti. exē pluz: luci⁹ instituit ticiū filiū suū: z si tici⁹ decederet sine filijs legitimis z naturalib⁹: substituit sempronij fratrē testatoris z filios sempronij i dimidia bonoz. z in alia dimidia substituit aliū fratrē testatoris noie gayuz: z filios gayi decederit. gayus z sempronij substituti ante ticiū instituti ex isto gayo nō extāt filij sed nepotes ex filijs. vtrū ex quo tes tator voluit filios gayi pferri sempronio: z filijs sempronij pro medie tate bonoz videat etiaz pferri velle nepotes gayi filijs sempronij: vt sic appellatiōe filioz gayi cōtineant etiā nepotes gayi. z videf in casu isto prima cōsideratiōe dicendū q nō: qz ius substitōis qd residebat i psona gayi trāsmittit de iure ad heredē si decedat substitut⁹ anteq̄ eue niat casus substitōis. put in casu nostro. l. si ex plurib⁹. de su. z legi. l. q liberis. s. hec vba. de vul. z pu. z maxime qz in testō nulla fuit facta mē tio de nepote. iō nō dz cōprehēdi appellatiōe filioz. l. qd si nepotes. de test. tu. insti. qui da. tu. pos. s. si. z in. l. gall⁹. in prin. iuncto. s. institut⁹ ens. de libe. z posthu. z no. l. y. z And. de pisis in. l. libelloz. de vbo. signi. vt ibi refert Bar. in. iij. col. z idē videf tenere Bal. z Imol. in. d. s. institut⁹. z respōdet ad ter. istū q videf facere in dñuz: videz q hic pprehendunt nepotes appellatiōe alioz ne alias extrane⁹ substitut⁹ pferat agnato defuncti: qd nō videf eē de mēte testatoris. l. cū accutif simi. C. de fideicō. l. generalit. s. cū aūt. C. de insti. z substi. idē videf ter nuisse Frā. accur. vt refert Bal. in. d. l. gall⁹. s. ille casus. vbi inq̄t q Fran. accur. sult⁹ sup tali. q. quidā zc. vt ibi p eū qui dū dicit q aut dispō ista fit ab ascēdentib⁹ z cōtinent nepotes: sec⁹ si ab alio. fac rō d. l. cū accutissimi. sed in casu nostro ista dispō fuit facta ab ascēdentib⁹ dictoz nepotū. s. a patruo magno ergo zc. Itē qz fm cōem vsuz loqñ di appellatiōe filioz nō cōprehēdunt nepotes: vt no. in. d. s. fi. insti. q da. tu. pos. z no. Ja. bu. in. i. cōsti. ff. vt refert do. anto. in prin. decret. in. i. col. z Bal. in repe. l. in suis. in fi. de libe. z posthu. qui pualet. l. li beroz. s. qd tñ. de leg. iij. l. cū de lanionis. s. afinaz. de fun. instruc. s. ad ista respōderi pōt z p nō ob. d. l. si ex pluribus. qz fateoz q si nepotes vellent venire tanq̄ heredes gayi aūt nō admittent: sed tanq̄ cense ant vocati expresse a testatore sic prout. j. pbabo. nō ob. d. l. qd si nepo tes. qz respōdeo vt p Bar. in. d. l. liberoz. z do. an. in. c. in quibusdā. s. pen. z p de. de anch. in. c. i. de baptis. qz ideo ibi tutor datus filijs nō vi def datus nepotib⁹. qz lz illa prouisio ex parte filij cōtineret fauorem: tamē ex parte tutoris qui dat inuit⁹ p̄tinet on⁹. z lz datio tutoris non extendat ad nepotes hoc ē eis bñ p̄iudiciū: qz puidebit eis de tutore legitimo vel datiuo. Itā solu. etiā sensit glo. in. l. iusta. de vbo. signifi. nō ob. d. l. gallus. in prin. z in. d. s. institut⁹. qz fm Bar. ibi illa. l. loq̄t qñ fili⁹ fuit institut⁹ noiatz: vt qz dixit instituo ticiū filijz mē: tūc nō est dubiū q nō cōtinet nepos. l. si quis ita. z ibi no. ff. de testa. tu. quin imo ille ter. poti⁹ facit p opi. q appellatiōe filij cōtineat nepos dum ibi pbat q appellatiōe nepos venit etiā pronepos fm vnū intellectū que ibi sequit Bar. nō ob. opi. p de. And. s. pisis. z Imol. qā nō sunt vere. vt. j. oñdet. z dato q essent veretū q tñ ad casuz nostrū vt. j. osten dam: inferūt q imo appellatiōe filij cōtineat nepos nō ob. cōis vsuf loquēdi. qz respōdeo primo ex his que dicē egregie Bal. in. l. lege. ad fi. C. de leg. hered. vbi dicit q de cōi vsu loquēdi vulgares appellant nepotē illū qui ē fili⁹ fratris. vnde fm Bal. fmones platos in vulga ri debem⁹ interpretari fm cōem vsuz loquēdi. s. fmones prolatos in lit terali debem⁹ interpretari fm artē litteraz vel fm grossuz moduz loq

quēdi lraliter: nō aūt fm cōem vsuz loquēdi. vt no. p l. y. in. l. si cū an te. C. de dona. ante nup. bñ facit qd no. Bar. in. l. si quis filiabus. de testa. tu. z in. l. si quid eaz. in prin. de leg. iij. z i. d. l. liberoz. in. v. col. idē ē de mēte Bal. in. c. i. in prin. de succes. feu. p̄terea qz talis cō munis vsuz loquēdi est facti z pōt eē q in aliquib⁹ locis viger z in aliquib⁹ non de oib⁹ autē locis non po terit notāci haberi. accur. in. d. s. fi. insti. q da. tu. pos. dicit q ita sebz cōis vsuz lo quēdi. nā et coz que facti alieni z remo

ctus cōditōis z effect⁹ liberoz vt substō vēdicet si bi locū. tene mēti casuz hui⁹ legi. Et sic habes qz disiuncta accipit p dñicta: qz mens testator⁹ nō verifi cat in vtraqz parte disiunctiue. Lōcordat optime. l. gñalif. C. de insti. z substi. facit. l. si is q duceta. s. pe. j. de re. du. C. p. de cōdi. insti. l. si hēdi plures. vbi in alternatiua suffic alteraz ptez existere. So. hic ve rissimiliter mens testatoris nō verificat in qualibz p te disiunctiue. ratio quia non est verissimile q testa

ti sunt quilibet psumit habere ignorantia. c. i. de cōsti. in. v. c. cū in tua. qui ma. ac. pos. p̄terea si ita eēt q p cōstanti p̄supponēdū esset vbiqz vigerē cōez vsuz loquēdi frustra Bar. z doc. s. in. d. l. li beroz. z alij in. l. maximū viciū. C. de li. pre. cū iustitias cōcordatiz disputarent an statuta z alij act⁹ ac dispōnes facientes mētiōe de filijs cōprehēderēt nepotes cū certū esset q nō cū recipiāt interpre tationē a cōi vsu loquēdi. l. labeo. z ibi Bar. d. suppl. leg. z. d. s. qd tamē. z. c. ex literis. de spon. z. d. s. afinaz. z tñ Bart. in. d. l. liberoz. habuit memoriā de tali cōi vsu loquēdi: vt ibi per eū in. fi. col. iō cō probo dñā fñiam primo ad istā. l. dedit Bal. in. d. s. insti. qz iō hie ne potes excludit substitutū qz eadē rōne qua testator hic p̄tulit cer tranēis substitut⁹ fratrē testatoris et ei⁹ filios: eadē rōne videf vo luisse pferre nepotes: s. ita est in pposito: qz testator in dimidia p̄ tulit gayuz z filios ei⁹ ipsi sempronio z filijs sempronij: eadem rōne videf p̄tulisse nepotes gayi. z hec rñsio pbat in. l. cū accutissimi. pal leg. z ibi expresse glo. ij. que dixit q qua rōne testator p̄tulit filij fideicōmissario: eadē rōne videf p̄tulisse alios descēdētes ex filio: illud eēt vez etiā si fideicōmissari⁹ vel substitut⁹ eēt etiā de descētib⁹ testatoris z pariter cōiunct⁹ sicut in pposito nostro. qz ad huc etiā locū hz id qd habet in. d. l. accutissimi. glo. ē que subtilit hoc p̄ bat in. l. i. C. de dona. cau. mor. quā ad hoc inducit z reputat singula. Imol. z Roma. in. l. si cui. ff. de dona. cau. mor. z idē no. Ja. bu. in. l. iij. C. de inof. testa. z bal. in. d. l. cū accutissimi. z est casus licet ipi nō allegent in. l. cū annus. ff. de cōdi z demō. vñ in pposito dato qz p ex clusionē nepotū ius veniret cōsolidādū in filios sempronij qui erat frater testatoris: tñ eadē rōne qua p̄tulit testator gayum in dimidia z ei⁹ filios ipsi sempronio z filijs ei⁹ eadē rōne videf p̄tulisse nepo tes gayi. z sic rñsio Bal. poti⁹ facit p ista parte inducēdo eā z for tificādo. vt. s. bene fac qd statiz dicaz fm p̄ de. z And. de pisis. nec ad hoc ob. si diceret testator bene p̄tulit in dimidia gayuz z ei⁹ filios masculos p quos cōseruat agnatio z familia. ergo nō debet ve nire nepces. l. pronūciatio. z. l. familie. ff. de ver. signi. insti. de legi. l. gna. succes. in prin. ergo zc. qz respōdeo q ex quo testator p̄tulit filij um z ei⁹ filios. p ea verba testator videf sensit nō soluz de masculis sed etiā de feminis. vt est casus in. l. si ita sit scriptū filiab⁹. de leg. i. z in. l. si quis ita dederit. ff. de testa. tu. z in. l. quifqz mibi. de verbo. si gnif. si eū voluisset nō cōprehēdi feminas dixisset filios masculos. l. i. s. sinait ad deficient. C. de cadu. tol. c. ad audiētiā. de deci. istud idem videf tenere quo ad ppositū nostrū p̄ de. z And. de pisis. vt re fert l. y. z Bal. in. d. s. institut⁹. volētes q vbi ab hoie fit mētiō de filio semp pprehēdat nepos qñ alias sequeret quid inhumanuz p. l. vxorem. s. cōcubine. de le. iij. z. l. liberoz. s. sed z papi. de v. sig. sed nō ē dubiū q inhumanū esset hāc in equalitatē seruari inter de scendentes fratru dicti testatoris parit substitutoz. nāz dicit ter. in l. si. C. quo. bo. q lex nature defert successionē agnatiā: z in dubio de mente testatoris esse psumit q inter succedētes suos sibi parit con iunctos equalitas oīno seruet: vt pbat in. l. si. C. cōiā vtri. iudi. mu quuz ergo esset si p talē interpretationē auferet nepotibus successio: quā lex nature alibi deferre consuevit z in dubio testator videf fm iuris dispōnem voluisse testari. z fm qd de iure successio ab intesta to deferebat inter heredes suos. vt no. Bar. in. l. heredes mei. s. cū ita. ff. ad trebel. z pbat in. d. l. gall⁹. s. quidā recte. fm vnā lec. de lib.

posthu. r. no. Bar. in l. i. iurifuradi. s. si liber. de ope. liber. sed de iure pariter admittunt nepotes siue nepotes cu filijs dicti sempromij: qz suc...

istam opi. qz indistincte rector vocan do per modu disponis filios videat et coprehendit nepotes. ter nunt Barto. in d. l. libero ruz. in. iij. col. r. in. d. s. insti tuens. r. p b etia allegat. l. filij. r. l. iusta. ff. de ver. sig. r. c. ij. cu glo. de ver. signi. vbi appella toe filij dicit nepotes pto neri ergo cur no est dicen da hoc habe re locu in vltimis voluntatibz in quibus lata sit i terpretatio. l. i testis. de rez gu. iur. c. cum dilecti. d. dor na. r. cu bar. concordat for malit do. an ro. in. d. c. i qz busda. r. de. d. anch. i cle. i. de baptis. r. Imol. hic in fi. i. col. forzi? dixit ipse i. d. s. instituens. qz tenendo...

tor: preferat libertu p fratri suo vel filijs fratri. r. ide no. C. e. l. generalit. Quero testator dicit filiu her redit instituo: r. si decesserit sine liberis deueniat in ta les. Quero an filij supstitutes sint substituti r. veni anter testu effect? est magnu: qz qn veniit ex testame to reuocarent alienationes factas als non. dicit hic glo. qz veniunt ab intestato. qua signa r. tene eaz me ti. Barto.

Am dubitari. Seru? pot institui sub conditioe si volu erit: nec eget exhereditioe in conditiois de fecti: r. p ea efficit voluntari? adimplendo conditioez videf hereditate adre. h. d. Et diuidit in duas pres pmo dicit de instonis substatia. secundo de acqsi tione hereditari. Secunda ibi. no ab re. Ho. qd dixi in sumario. Treno. qz drituz qruz ad velle e nolle no aut ei? cotrariu est no velle: vt habes hic. na ali? bi velle no. i. nolle: sed no velle e cotrariu velle: qz no velle est mediu inter velle r. nolle. probat in l. filij. s. i. ad tercu. r. l. qui se patris. C. vnde liberi. r. l. fi. C. de iuris r. fac. igno. r. pbat in simili in l. i. s. scientia. de tributo. r. facit qd no. in l. aliquado. j. de codi. r. dem. r. dicit in l. i. ita legatu. s. illi si volent. j. de leg. i.

ad hanc l. dicit hic qz implendo conditioe vi det adire. cotra in l. i. s. i. s. de codi. ob cau. r. l. fi qz ita. de condi. insti. Dicit quida ibi in extraneo: hie i suo. Glo. reprobat p. l. cu bonis. j. de acq. here. vbi a ctus qui in extraneo inducit aditione in suo inducit imitione. quare glo. soluit. aut implet aditioe co animo vt sit heres: r. tuc est heres: aut eo aio vt puri ficet conditioe vt no sit heres: r. tuc no e heres. vt. l. anti. de acq. here. aut dubitat: r. tuc dicit Dy. aut conditio existit in voluntari? expssione: r. tuc implendo videf adire vt hic. aut consistit in facto extrinseco: vt si deced dederit vel capitoliu ascendent: r. tuc imple re videf eo aio vt purificet aditione no vt sit heres. vt. l. i. s. i. de codi. ob cau. r. l. fi qz ita. j. ti. ij. r. l. in codi tionibz. s. i. j. de codi. r. dem. r. ibi hoc tangit glo. di cit Guil. in l. i. s. i. s. de codi. ob cau. qz etia qn aditio consistit in facto extrinseco debem? inspicere coiectu ras an multo tpe deliberauit: r. tuc videf implere eo aio vt sit heres: als no r. nihil allegat. sed p ipso fa...

appellatioe filij in testamētis no coprehendat nepos. tamē il lud fallit qn dispositio facta de filio no est collata in temp? presens s3 in futuruz euentu in que verisimiliter erat dubiu an tuc extaret fili? an vero nepos vel alij inferiores. na tunc verisimile est testatorē late acce pisse verbu filius psertim cu verisimiliter par affectio debeat presumi fuisse testatoris erga nepotes si extarent filijs mortuis. r. ita dicit se i? intelligere hoc casu. l. nostra. r. ex hoc infert quid si testator instituit frēm suuz: r. si deccederet sine filijs substituit filios sempromij filijs deccedeti bus ante casuz substōis euientē. r. sic ibi in specie decidit. q. nostrā an tamē statutum coprehēdat nepotes videtur in terminis Bal. de cidere qz sic. in l. in quibz. C. de secun. nup. r. alij in varijs locis. Tamē presentat personam patris sui nisi quādo venit ad successionez aut vlt patrii. vt in auē. de here. que ab intesta. s. hui? pziuilegium. r. in dicta auē. post fratres. r. ibi Bar. statutum eni debet interpretari vt p tōmi nus fieri pot ledat ius cōe. vt per doc. in terminis nostris maxie Imol. i. l. i. vero. s. de viro. solu. ma. cu simi.

Preferat libertum. late vide concordā. in l. ex facto. s. ex facto ad trebel. r. habes tex. r. casum in l. i. C. de pac. qua. l. no. fac. tex. no. in l. qui filium. in principio. j. ad trebel. r. ad intellectum huius glo. r. tex. vide Barto. in l. i. cum dorem in principio. s. solu. matri. r. la te p Imol. in l. filiusfam. s. cum quis. de lega. primo. r. quod notat...

Qui. Qui semel e hris i ppetuu no pt d/ finire ee hris. h. d. Fallit in casib? notatis in l. in substōe. j. ti. i.

Socius. Dec. l. pot tres casus i qb? fu? cois eqparat suo proprio. r. glo. pot casum Lex ista e sing. cu sua glo. r...

Estameto. e dteratio pluriu legu i hac materia. Ho suffic mox tpe que fuisse fuuz si an aditōis eueru libertate a lege pleq. h. d. Op. de. l. iij. s. q fideicomissaz. s. e. r. l. p filio. s. e. vbi suffi cit que ee fuuz tpe testi vt sit necessari? So. illud vez qn pseqt libertate ab hoie: sec? si a lege vt h. vid gl. q incipit: bene valet. in fi.

Adpatorē. Op. de. l. ex h edicto. s. si hē de. de ali. in. mu. ca. fa. vbi qz pt institue aliquē herede nec iuditi penā illi? edicti. Glo. dic spale ibi qz pl? sibi cauere dz. sic. j. de iure fil. l. res. s. lites. r. in situ. qui. mo. testa. infir. s. fi.

Actumēius. reperit. Falsa cā viciat instōez: legata tñ firma pmanet. hoc dic. Ho. qz rumor r publica fama q est in ciuitate e iusta cā crededi aliqd vt h: ibi rumore plato r. dicit hic qz testm r. cotra falsa cā no viciat instōe. vt. l. cuz tale. s. falsaz. de codi. r. dem. So. vez e nisi pberur testatorem als institutuz no fuisse vt ibi dicit: s3 ex hac p fatioe qz heredes quos volui r. psumit testa torem aliter relictuz no fuisse. vide gl. q incipit cam ibi pbat eni hoc r. qd tene mēti qz qtidie de facto cotingit. r. sic habes qz iste p fatioes pbant cam fina lem dispositiois: qd tene menti. Et ista e melior lex que sit de hoc. Toppo. de. l. instituta. s. fi. de inof. testa. vbi falsa cā no viciat. So. falsa cā no fuit ibi ap posita: s3 putas falsam cam ee vera testm mutauit. Et sic habes ex hac l. r. l. contraria q falsa cā i ser ta r expressa in testu viciat dispōnem ipso iure: s3 si...

deicommiss. C. r. refert De. de ancha. in dicto. c. si pater. q Baldus dicebat qz ita etiam tenebat Jaco. de are. r. Ly. in l. i. C. de condi. infer.

Am dubitari. l. si quis. Et ibi omnino vide Bartolum et glo. Glo. soluit. Et vide Bar. j. ti. i. l. si filius qui patri. in. iij. col. r. vi de. s. e. l. cornelius.

Actumēius. permanent. Adde Barto. in l. demonstratio. s. i. de conditio. r. demonstra. r. ibi omnino vide que dixi ad hoc nota.

Iusta causa. Vide Baldum in l. ea quidem. in. ij. col. C. de ac cusa.

Et sic habes. Adde nota. Bal. de iusti. C. compo. in. s. quibus r Bar. in l. cum hi. in principio. de transac. r. domi. card. r. Imol. in c. penulti. in fine. de cler. coniuga. per Bal. in l. ambitiosa. de decre. ab ordi. fa.

Ly. Jaco. d. are. Bal. an ge. r. Imola. dicit: qui omēs sequunt istā glosam hic. videlicet qz testator ma gis videt dis ligere filios. qz nepotes. r. quod not. De. de anc. in consilio. c. xxvi. r. Bar. in l. sed si sic. j. de legatis iij. r. hanc gl. sequitur etia am Imol. in l. ex facto. ff. ad trebel. in s. ex facto. fa cit quod vol uit Barto. in l. centurio. in penultima col. de vulg. r. pupilla. et hanc glosam sequitur bal. in l. cunctos populos. in xv. col. C. de summa trini. r. De. de an chara. in. c. si pater. d. testa. in. vi. i. xij. no. ta. r. reputat eam singula. r. Baldus in l. cum acutis simi. in vlti ma col. de sp...

Done em. et sp allegat hec doctrina Barto. post Ray. hic in ista. l. si. p istu. tex. ad hoc videt q fama seu rumor inducit iustam cam credulitatis qnans etiā fama nō eēt vera. fac. l. cū qdā. s. qd dicit. de acq. here. Si em rumor iducit iustā cam credulitatē p istu. tex. mltō magis hoc erit i fama: qā rumor minor ē est q fama. qz rumor ē p ticulari asser tio ex incerto auctore et sola suspitōe p ueniens nec requiritur q ab omib vel maior pte cō munit r publice dicatur vt no. spe. in ti. d. noto. cri. s. nūc de mī noze. r ray. r Jmol. hic. in prin. r bal. in lea. qdē. in. i. col. d. accu. r in rub. C. de pba. in. i. col. r io. cal. r alij post euz in. c. vestra. de coz habi. cle. r gl. i. r ibi doc. in c. sup. eo. d. eo q cogno. con san. vro. sue. r dixit pp hō Bar. in. l. ve ruz ff. de fur. q sufficit p bari predicta vt quis psumat habuisse iustā cam ac cusadi vt eui tet pena. r vi de Bar. in. l. cū quidaz. s. qd dicit. d. ac qui. heredi.

nō fuit inserta s; tacte in corde retēta nō viciat ipso iure: qd tene mēti. Quero q est ratio q falsa cau sa viciat instōnem r nō legata. Ex vna solutiōe pces dēri hēs vnā rōnē: qz illa cā nō fuit inserta legato: s; institutiō: ideo instōnē tm viciat vt hic: ibi s; modus instōnis r c. sed si eēt adiecta instōni r legatis: tūc in stitutio r legata viciarent: r hoc si legata eēt mag que nō esset verisimile testatorē relictoz si ipm viue re sciuisset. r ita dixi dū tractauit materiā cause in. l. demonstratio. s. i. j. de cōdi r demō. Item no. casum singularē q legata valent viciata instōne: vt h not. glo. in. lea. quā. C. de fideicōmī. r. j. ti. i. l. i. Item nota istā. l. que facit ad qōnē nota. p quā potes mul tos a mīria liberare. Done em q statutu dicat q si aliquis accusat aliquē de falso vel falsam accusati onem pponit: si nō pbat punitat r c. modo aliqz ac cusat de falso nō tm pbat: querit nunqd sit remediū q de falso nō punitat vt hic. videt q sic. debes eniz articulare q de hoc erat rumor r fama: iō hoc fecisti r sic excusaberis: vt hic. excusat em a psumptōe doli vt. l. miles. s. mulier. de adul. hz ēt excusare a pena vt ibi r. l. ij. quis oz. in bo. pos. ser. quā. l. allegat Ja. de are. Est r ali? mod? q quis articulet q hoc fecit qz audiuit a psonis fide dignis. vt. l. qui cuz maior. s. si pater. de testa. mīl. facit. l. mulier. C. de calū. secus si nō a fide dignis. vt. l. attilitus. j. de falsis. Itē ha bet excusare em si pbat q de hoc erat publica vox r fama. vt. d. l. miles. Itēz habet ipsuz excusare si hoc audiuit ab amicis r cōsanguineis. vt. l. tutorem. de bis qui. vt indig. r facit. j. de bo. li. l. paulus. s. quero Hic non sunt alia.

De vulgari r pupillari substōne. Rubri.

Dicitū ē. s. de institu. in primo gradu: modo seq tur videre de his qui sunt instituti in secūdo gradu. Uex qz hoc fit p substōnē vulgare r pupillarem. iō post pcedentē titulu ponit iste. Ppo. ad istā cō tinuationē: dixi sequitū videre de instōne in secūdo g du. Cōtra qz substō sit qnqz in secūdo gradu. vt. l. i. i. prin. r in. l. si posthum? j. r nō. s. de libe. r posthu. et sic male dicebā q hic tractat de secūdo gradu tm. So. intellige oēm instōnem post primā eē secūdum graduz. Pro declaratiōe quero quot sunt grad? substōnuz. Glo. dicit quinqz directā: vt vulgaris: et de hac dicem? hodie in. l. i. Itē pupillaris de qua di cem? in. l. ij. Tertia est exēplaria: de qua dicem? j. e. l. ex facto. Quarta est breuiloqua. de qua dicem? j. e. l. lucius. Quinta ē cōpēdiōsa. de qua dicem? j. e. l. centurio. Et est alia substō. s. fideicōmissaria: r illa ē duplex vt dicit glo. insti. de pupil. substi. s. si. qre gl. dicit q ē duplex. dicit qz fit in parte vel in toto. Itē qz qnqz fit verbis mere obliquis: qnqz verbis directi que obliquant. qnqz verbis cōib? r habes isti? sub stitutionis materiāz. j. ad trebel. p totū. tangā quate nus incidenter occurret in materia cōpēdiōse substi tutionis. in. l. centurio.

Ista lex diuidit pā

heredes. cipaliter i tres ptes Primo ponit diuisionē vnā in i stitutos r substitutos vsqz ibi. et heredis substō. ibi secūdū mēbrū substōnis diuidit. Ex qua subdi uisione apparet differētia in sub stitutionē vulgare r pupillare vsqz ibi: substituere.

Ibi tertio incipit tractare materiā substōnis pupil laris: ideo vsqz ad. s. substituere: legem? hoc mane r tractabim? materiā vulgaris. Pp. q instituti in p gradu nō sunt heredes. vt insti. de bo. pos. s. quos autem. So. intellige de institutis in testō valido de

iure ciuili: vel dico q appellatiōe heredis large sumē doc dīnet bo. pos. vt. l. hereditatis appellatio. de h bo. signi. r. l. i. s. bonoz. j. ad trebel. Secūdo op. q instituti in secūdo gradu sunt instituti nō substitu ti. vt. j. l. proxi. s. s; r si qz ita. So. itellige h de 2° g du p siderato ordie itellec? n ordie scprure. vt. s. ti. i. l. si quis ita instituat. r. l. talē. in prin. Tertio ad terti az partē op. q nulla substitutio fit simplex cū vulga ris cōtinet pupillares r pupillar? vulgare. vt. l. iam hoc iure. j. e. So. hic videt simplex inspecta sola figu ra h boz. s. l. straria loquit inspecto tacito itellecū Et hec vera qn substitutio fit pupillo: sed si adulto vel extraneo fieret: qz tūc est simplex totalit. Ita hic videt sentire Dy. r bene sup secūda parte gl. ist? l. Quarto op. q substō pupillaris hic nō cōcipit. bñ em dicit mihi heres esto s; per pupillare succedit pupillo nō testati: ergo nō dz dicit mihi hēs esto: sed filio meo heres esto. Dicit glo. hoc dicitū nihil releuat. facit ista glo. no. ad id qd dicit in. l. si ita. s. i. de se cun. tabu. Expedi? de hris inducebā semel istu. tex. ad qōnem. Dicebat statutū q qz positionibus simplicif tenet respōdere pfirmādo vel negādo als habet p cōfesso. modo cōtingit q quidā respōden do dicit: nego me habuisse pecuniaz: r si apparuerit me habuisse dico me expēdisse in negocijs dñi. Ego dixi q habebat p cōfesso in tali respōsione qz illa ē simplex responsio que fit sine aliqua plica r cōfertur in vnuz casuz tm. s; qn cōferit in duos casuz nō em? sio simplex sed duplex. vt hic r. l. coiri. s. p socio. r. C de fideicōmī. lea. quā. j. de ver. obli. l. inter stipulatē in prin. ibi simplex r c. r. l. i. s. si quis simplicif. eo. titu. Tamē aduerte qz si aliquis rndet simpliciter fm ver ba: s; illa verba habet duplicē itellecū: tamē dicit simplex r nō vt p; per ea que dixi. s. in tertio cōtra rio per Dy. Veniam? ad materiā vulgar? substōnis r tractem? hoc ordine. Primo quero quare dicit tur vulgaris. Secūdo quoduplex fit vulgaris. Ter tio qualif r quib? verbis fiat. Quarto quis fit effe ctus vulgaris substōnis. Quinto r vltimo que im pediat r extinguit effectū vulgaris substōnis. Ad primū rñdeo: dicit vulgar? qz a qlibet r cullibet fieri potest. ita dicit azo. in sūma. C. e. r insti. de vul. substi. super rub. r p Azo. ibi sūma. Dicit quidā q qlibz scit vti istis verbis vel si heres nō erit r c. Itā refert Ly. C. e. l. precib?. certe fm hoc fideicōmissaria pōt dici vulgaris qz in ea oia cōtinent qz pōt fieri a qlibet r cullibz: r quilibet scit vti illis verbis. vñ Bul. de cu. dicit q quinqz modis pōt dici vulgaris. Itā mo pōt dici vulgaris. i. qz oib? p; vt. j. de fur. l. vul garis. r. l. in rōne. s. qd vulgo. j. ad. l. falcidia. r. l. fili? s. fm vulgare. j. de lega. i. r isto modo pōt dici vulga ris substō: qz oib? p; r qz cullibz r a qlibet pōt fieri Secūdo exponit vulgaris. i. directā. vt. s. ti. i. l. qdā cū filioz. Isto mō pōt etiā dici vulgaris qz directā ē r fm hoc fideicōmissarie nō cōpetit hoc nomē. Ter tio mō dicit vulgaris. i. approbata. vt. l. si seru? nauē j. de fur. r hoc mō etiā pōt dici substō vulgariter ap probata. Quarto mō dicit vulgaris: qz fit cū fictis verbis vulgarib?. Quinto mō dicit vulgaris. i. expf sa. vt. l. libertates. j. de fideicō. li. Ita dicitur h vulga ris: qz expressa a iure r qnqz a testatore. Alio mō di cit vulgaris. i. que nihil habet specialitatis. vt. l. edi cto. s. extat. j. de iure fisci. sed ista substō est h mōi er go r c. Secūdo principalif quero quoduplex est substō vulgaris. glo. r Dy. dicit q duplex. s. expf sa r tacita. r dicit glo. instituta de pupilla. substi. i. gl. magna q ille substōnes que cōtinent in breuiloqua sunt tacite. alibi dicit q substōnes que pntinent i bre uiloqua sunt tacite et expfse. Ita no. j. e. l. luti? Ja. de are. dicit aliter q substō vulgaris: alia est tacita:

alia est expressa & tacita: alia psumpta &c. vt refert *Ly.* in *l. precib.* *Dñs Ray.* & *Buil.* de cu. vtunt alijs verbis: q̄ recitare nō curo. Tu omiffis oib⁹ dicas sic: q̄ vulgaris substitutiois tres sunt species: alia expressa: alia tacita: alia p̄tiz expressa p̄tiz tacita. & quelibet p̄ se recipit subdiuisiones. *Clideam⁹* q̄ de p̄tia q̄ dicat vulgar⁹ exp̄ssa. Ad qd̄ sciendū est q̄ expressum dicit⁹ trib⁹ modis. Primo mō expressus dicitur illud qd̄ in genere dicit⁹. vt. *l. si. in fine.* & qd̄ ibi not. C. qd̄ cū eo fm̄ vnā opinionē. Secūdo mō dicit⁹ expressus qd̄ sp̄aliter exprimit⁹. vt. *ad. l. cor. de fal. l. p̄ma. s. inter filiū. et dicta. l. finali. C.* qd̄ cū eo. fm̄ aliā opi. Tertio mō dicit⁹ expressus id qd̄ singularit⁹ & proprio noie exprimit⁹. vt. *l. qd̄ in rex. s. si. de lega. i. & ibi glo. puula.* His p̄missis dico q̄ substitutio breuiloqua & cōp̄diosa cōplectit⁹ substōnes exp̄ssas. s. in genere. ita loquit⁹ glo. *j. e. l. l. uca. & c. de testa. miz. l. l. in testō. & ita intelligit⁹ qd̄ no. glo. C. d̄ impu. & ali. substi. l. precib⁹. in glo. finali. & qd̄ no. *Ado* in summa illi⁹ t̄. in finā verba sunt generalia & cōp̄hēdētia substitutiois. s. si acciperes expressus sp̄aliter vel singularit⁹: tūc nō cōp̄hēderet expressas substōnes sed tacitas. ita loquit⁹ insti. e. ti. s. qua rōne. in glo. magna. & qd̄ no. C. de ipu. & ali. substi. l. p̄ci bus. in glo. p̄. & qd̄ sentit glo. in. l. si. C. d̄ insti. & substi. & qd̄ no. *j. e. l. iā hoc iure.* in glo. que incipit. s. substitut⁹ tacite. & p̄ baf̄ etiā ibi in *q̄. qd̄ ius. ita d̄ intelligi glo. mag. e. ti. C. e. l. precib⁹.* Et sic vides q̄ diuersis respectib⁹ pōt dici exp̄ssa & tacita. expressa in genere: & tacita in specie. Et alia substitutio expressa sp̄alit⁹ seu quo ad sp̄em: vt si dico si h̄s nō sit talis: talis sit heres. vt h̄ic: & insti. e. in prin. Ista ē exp̄ssa sp̄aliter i specie. qz sp̄em substōnis cōp̄hēdit: s. nō exp̄ssa singularit⁹. nō em̄ exprimit aliq̄s singular⁹ casus i quē substō cōmittat. dicit enī si heres nō erit &c. & istud qd̄ non sit heres pōt eē qz nō vult: vel qz nō pōt: vt. *l. cū pponas. C. de here. insti.* Itē quē nō posse eē herede: pōt eē vel p̄p̄ mortē: vel p̄ aliō impedimētū iuris vel facti: vñ nō pōt dici exp̄ssa singularit⁹: s. glo. vbiqz appellet eā exp̄ssam. Est & alia exp̄ssa vulgar⁹ singularit⁹: vt qñ casus substōis singularit⁹ imo sp̄alit⁹ exprimit⁹: vt si posthūm⁹ nō nascet⁹ me viuo: vt. *l. si. C. de insti. & substi. vel si dico si fili⁹ me⁹ me viuo moriet⁹. vt. l. galli⁹. in prin. vel si heres institut⁹ capere nō poterit. vt C. de heredi. insti. l. ij. & hoc mō quedā pōt dici expressa i genere nō in specie. quedā pōt eē exp̄ssa in specie: sed nō singularit⁹: vt. *s. dixi.* Secūdo est vidēdū de tacita vulgar⁹ circa qd̄ sciendū q̄ quedā ē tacita vno respectu que alio respectu pōt dici expressa vt modo dixi. quedā ē oīno tacita vt illa que cōtinet⁹ in expressa pupillari. vt. *j. e. l. iā hoc iure & l. quis. C. e. illa nullo mō est expressa nec ex vi verboz intelligit⁹ sed maxime. l. potestate. ex p̄sumpta mēte defuncti: vt. d. l. iā h̄ iure. Tertio videam⁹ d̄ ea q̄ ē p̄tiz tacita p̄tiz exp̄ssa: & hoc cōtingit duob⁹ modis. p̄ qz partiz ē expressa partiz tacita quo ad cāus. secūdo q̄ ad h̄ba. & istud secūndū declarabo in prima qd̄ne p̄ncipali. Ad declarationē p̄ncipali me quero ista substō si heres nō erit: quot casus cōp̄hēdit. dico duos. s. si heres nō voluerit eē: vt qz nō poterit. & illō nō posse cōtingit plurib⁹ modis: vt dixi. p̄baf̄ in. l. cū pponas. C. de heredi. insti. qd̄ est v̄z. nā qñ substitut⁹ ē in p̄tia instituti: tūc nō videt⁹ sibi p̄missus repudiare ex instōne & esse heres ex substōne. vt. *j. si quis omif. cau. testa. l. iulian⁹.* & ibi no. qz fm̄ hoc illa verba: si heres nō erit: intelligunt⁹. i. esse nō poterit. Hoc p̄missio quero nunq̄d substō facta in vnū casuz. s. si heres noluerit eē porrigit⁹ ad aliū casuz. s. si eē nō poterit vel ecōtra. *Clideam⁹* q̄ nō: vt. *l. pater seuerinam de cōdi. & demō. & ibi videt⁹ casuz: & l. cōmodissime. de lib. & posthū. l. si cū dotē. in prin. so. ma. cū si. Cōtrariū ē veritas est casuz in. l. gallus. s. & quid si tñ. vbi exp̄sse dicit⁹ q̄ substitutio facta fm̄ cōsiliuz galli in vnū casuz porrigit⁹ ad aliū casuz. Ad idē qz paria sunt nolle & nō posse. vt. *l. i. s. v. sus. s. de p̄cur. facit. l. mulier. j. ad trebel. Itō ob. l. pater seuerinā. vt ibi dixi. Ad alias. l. respōdeo vt dixi in. s. & quid si tñ. & hoc tenet *Buil.* & *Rai.* & bene. tñ substō facta in vnū t̄pus nō porrigit⁹ ad aliud. vt. *j. e. l. si ita. & qd̄ dicā in. l. si mater. s.******

i. j. e. Ex his manifeste habes q̄ illa substō est p̄tiz expressa partiz tacita quo ad casuz. qz in quibusdā casib⁹ exp̄ssa in quibusdā tacita Tertio p̄ncipalit⁹ quero qualif⁹ & q̄o⁹ h̄bis fiat substō. Et p̄ q̄ro an sit necesse q̄ instō heredis p̄cedat. *Blo.* & *Dy.* in. iij. glo. hui⁹. l. videt⁹ velle q̄ de necessitate d̄z p̄cedere instō. Ego fateor hoc eē v̄z cōiter: sed possibile ē fieri substōne vulgarē nō p̄cedēte instōne: vt si dico si legitimus heres noluerit eē talis sit heres. vt. *s. ti. i. l. si quis ita. facit. l. cū in testō. in prin. e. ti. intelligo put iacet.* s. glo. sub audiat instōnem qd̄ nō est necesse vt ibi dixi. ad idē. *l. gal. lus. in prin. & ibi dixi.* s. videt⁹ dicere q̄ tacite videt⁹ legitimum instituire. vt. *j. de iure codicil. l. cōficiunt⁹. & vide qd̄ no. in. l. si quis ita heres instituat⁹. & sic tacite p̄cedit institutō qd̄ satis placet. & p̄ hoc videt⁹ casuz. *j. e. l. si coheredi. s. si. fm̄ vnaz lec. qd̄ tene mēti.* *Cliteri⁹* quero quib⁹ verbis fiat substitutio vulgaris. *Blo.* insti. e. dicit q̄ expressa sit h̄bis negatiuis: tacita sit verbis affirmatiuis: vt. *s. ti. i. l. l. uca. cū. l. seq. & j. e. l. qui liberis. s. hec verba. & l. si. de here. insti. Ado* in summa. C. e. videt⁹ dicere q̄ in. d. s. hec verba. & in. d. l. si. C. de heredi. insti. sint vulgares exp̄sse: & ita t̄z *Dy.* & ita refert *Li.* in *l. precib⁹.* & *Buil.* de cu. & *Ray.* de fozi. dicit circa hoc sua verba multū inuoluta nec vera nec veritati p̄xima: id nō curo referre. dic ergo sic q̄ oīs directa substitutō siue sit tacita siue exp̄ssa h̄z duo extrema: vnū qd̄ refert⁹ ad euz cui sit substō siue sit tacita siue exp̄ssa. Aliud qd̄ refert⁹ ad eū qui substituit⁹: p̄mū sp̄ est negatiuū siue p̄uatiuū: & istud nunq̄ fallit: siue istō extremū exprimat⁹ semp negatiue siue p̄uatiue exprimat⁹ siue tacite subintelligat⁹. Aliud extremū semp est affirmatiuū seu positiuū siue tacite siue exp̄sse. in vulgar⁹ hoc p̄z. in pupillari etiā p̄z: vt si fili⁹ heres erit: & infra pupillare etate decesserit: ticius sit heres. nam illa verba si erit heres que sunt positua nō sunt h̄ba substitutōis: vt p̄z: qz pōt fieri exhereditatio. vt h̄ic. *l. in fi. & illa h̄ba si infra pupillare etate decesserit: sunt p̄uatiua. qz idē ē decedere & nō vi uere. Illa h̄ba tici⁹ heres esto que referunt⁹ ad euz qui substituit⁹ semp sunt affirmatiua. Itāc ad p̄positū tacita vulgaris que cōtinet⁹ sub exp̄ssa pupillari nullis h̄bis sit a testatore exp̄ssis: sed a iure tacite subintelligit⁹ p̄ affirmatiua verba & negatiua eodē modo q̄ dixi. Itē substō tacita de q̄ loquit⁹. *l. si tici⁹. cū. l. sequē. s. ti. i. subintelligit⁹ p̄ quedā verba affirmatiua a testatore plata. tñ sp̄ subintelligit⁹ affirmatiue & negatiue fm̄ ea que. *s. dixi.* Itē substō de qua loquit⁹ tur. *l. q̄ liberis. s. hec verba. j. e. in illa exprimat⁹ verba que referunt⁹ ad substitutū vel substitutos merito illa sunt affirmatiua. sed h̄ba que debēt referri ad eū cui fiat substitutio siue runt omiffa & tacite subintelliguntur si impubes decesserit &c: & sic p̄uatiue vt dixi. ideo glo. que dicit q̄ illa substō est tacita bene dicit respectu verboz que debēt referri ad euz cui sit substitutio. & *Ado* & *Dy.* qui dicit q̄ ibi ē exp̄ssa bñ dicit respectu verboz que debēt referri ad substitutos: credo tñ q̄ ibi nō ē vulgaris exp̄ssa sed pupillaris vt ibi dicas Itē substō de qua loquit⁹. *l. si. C. de here. insti.* est exp̄ssa quo ad verba que debēt referri ad eū qui substituit. & sic intelligunt *Ado* & *Dy.* & est tacita quo ad h̄ba que debēt referri ad eū actū cui sit substō. sed glo. *j. e. l. verbis. appellat* illam substōnem dubiā & bene: qz illa verba nō p̄p̄ie sonāt i vulgarē: qz p̄ eā. s. vulgarē succedit⁹ defuncto. vt institui. e. circa prin. Sed ibi testator dixit sempromi⁹ p̄locij heres esto euz p̄lociū instituisset. magis em̄ sunt apta ad pupillare p̄ quā succedit⁹ pupillo: & ideo dicat⁹ dubia & lex interpretat⁹ eā vulgarē. & sic h̄is duob⁹ casib⁹ substō partim est exp̄ssa partiz tacita quo ad h̄ba. Idē possum⁹ dicere de reciproca: nam ibi nō exprimat⁹ nisi verba que referunt⁹ ad substitutos. Quarto p̄ncipalit⁹ quero q̄s sit effect⁹ vulgaris substitutōis. Itē. quinqz sunt p̄ncipalit⁹. p̄mū in hōie sui iur⁹ intelligit⁹ si heres nō erit vel mutata cōditione et aliū heredem nō fecerit: sed in hōie alieni iuris intelligit⁹ si ip̄e h̄s nō erit vel mutata cōditione aliū herede nō fecerit. vt. *s. ti. i. l. si paterfa. ticiuz. & insti. de vul. substi. in fi. & c. de here. in sti. l. cū pponas. Secūd⁹ effect⁹ est q̄ testū pōt assumere*****

vires ab ipso secundo gradu: vt. l. iij. in fi. s. de libe. r posthu.
 Tertio est q ista vulgaris expressa continet tacita pupilla ez
 vt. j. e. l. i. a hoc iure. Quartus est q p ea succedit defuncto no
 ei cui facta est substo. vt. insti. e. in prin. Quintus effectus est q vul
 garis substo facta de suo r necessario voluntariu. vt. l. si fili
 heres. s. de libe. r posthu. r no. in. l. pap. s. quarta. ff. de in
 offi. testa. de quolibet istoz effectuu videam p ordinem. Et p
 mus effectus est si heres no erit vel aliu herede no fecerit ad
 mittitur substitutus. vt. d. ll. r hoc in testatore sciēte. r i gno
 rante dic vt. l. si pater. cū. l. seq. s. ti. i. Itē q dicit si heres no
 erit r. intellige r desijt eē posse qz est exclusus repudiatio
 ne vel alio mō: alias donec est spes instōnis cessat substō.
 vt. l. qd diu. j. de acqui. here. ¶ Sed circa hoc dubitat qd si
 est spes q instituit qui repudiavit veniat p resti. in integ.
 an interim cessabit substō. Dico q no: vt. l. r si sine. s. sed q
 pap. s. de mīno. qd dico qd diu ē spes instōnis r. intelligit
 si est spes de iure cō: sec' si de iure spāli. vt. l. iij. s. i. j. d fidei
 cōmis. liber. pro hoc vide qd no. in. l. ij. s. expectadi. j. de ser
 cū. tabu. Itē dubitat qd si instituit decessit ante aditā her
 reditātē: tū ad herede trāsmittit ius deliberādi quis pferat:
 an heres heredis an substitutus. Dico q heres heredis p
 fert qz lz instituit heres no fuerit heres: tū facit aliu herede
 qz ex ei' psona alius heres adijt: r sic cessat substō. vt. d. l. si
 pater. p hoc videt casus in. l. i. C. de his q ante aper. tabul.
 r ibi ita hoc exponebat Ry. cuz ibi dicit ter. alioqz r. Et
 ipse exponebat alios. s. substitutos vel cōiunctos. p hoc vi
 det ter. j. de acq. here. l. si quis filii. ij. r i. si bñ illud r i sum
 allegas ad principiu cōtinuabis. pro hoc videt glo. in. l. s
 r si pro dote. s. pe. j. de le. prestā. r ibi tetigi. dz ergo expe
 ctare q heres heredis repudiet vel alio mō excludat. Itē
 pōr dubitari qz seruo instituto nolēte adire lz dñs velit lo
 cus est substituto. vt. l. cū pponas. C. de hered. instituen.
 ¶ Quero qd si ē instituit monach' qui no vult adire. Ja
 co. de are. r Ry. dicit idē qd in seruo. vt. l. deo nobis. C. de
 epis. r de. Et idē in specu. in ti. de sta. mo. s. i. x. viij. querit.
 Alij dicit q lz monach' recuset adire nihilomin' poterit
 adire monasteriu sicut pater filio recusante. vt. l. si. s. sinait
 in secūda. C. de bo. q li. r hoc t3 Archi. xvij. q. i. c. i. Et Jo.
 an. tangit extra de pba. c. in p'sentia. r ista videt equior opi
 nio vt sic subiectio monachalis sit magis subiectio filialis
 q seruilis. qd apparet qz suus pōt vedit: monach' no sicut
 nec fili'. Itē monasteriu cogit alere monachū sicut pater
 filium: no autē dñs seruū qz pōt eū habere pro derelicto. Sz
 dicitis vos adhuc restat dubiu an filio repudiāte pferatur
 substitutus vel pater. Glo. in. d. l. cū no soluz. s. i. tenet p'em
 pferri. r ibi Ly. Bui. de suza. t3 p'riū qz testatoris volun
 tas est suada. vt in. s. disponat. Bui. de cu. idē q expressa
 p'issio testatoris dz tollere p'ouisionē. l. vt. j. e. l. cū ex filio.
 s. i. r. l. ex facto. s. itē quero. Dñs Rai. t3 gl. p. ter. illius. l. q
 dicit q repudiatio filij no dz nocere patri: r qz pater r fili'
 censent vna psona. Ego idē teneo q pater pferat. p per. l.
 cū no soluz. s. simili modo. ibi em dicit ter. perinde ac si ipse
 pater ab initio fuisset instituit'. Preterea ego dixi q sub
 stitutio vulgaris intelligit si heres no erit vel alius herede
 no fecit. vt. l. si pater. cū si. s. ti. i. s. hic filius ministerio suo
 fecit heredes patrē r pat' ex iure filij adijt r sic cessat substō
 vt. d. l. si pater. cū si. s. ti. i. Et p hoc r i det ad oia cōtraria:
 qz fateor p'ouisio testatoris tollit p'ouisionē. l. i. in eū casum
 quo testator disposuit. s. si heres no erit vel alius heredem
 no fecerit: sed h fec' aliu herede: ergo r. idē dico in monaste
 rio q pferat substituto: qz fecit alius herede. ¶ Quero qd
 si monach' vel fili' decesserit an aditā hereditatē: an sit lo
 cus substōni vel veniet pater. Dñs Rai. cōiugebat hos
 duos casus filio repudiāte vel mortuo ante aditē heredita
 tē r dicebat idē vtroqz casu. s. Ri. malū. dicebat sec' filio
 mortuo vt refert Ly. i. l. cū no soluz. s. i. C. de bo. li. r hoc pu
 to vey. primo per. l. si infanti. C. de iure delibe. vbi filio mor
 tuo ante aditōnē querit patri ita demū si fuit infans: secus
 si fuit maior: ibi ergo est ter. cū glo. nostre qōnis. ¶ Pre
 terea p filiu no trāsmittit ad patrē hereditas no adita nisi

alioz descendētium fm gl. l. i. C. de his qui ante aper. tab. et
 l. i. C. ad or. si. lz teneat quidā cōtrariū in hoc vt ibi no. si gē
 spāle in hereditate ascendētium: ergo in cōtrariū ē ius cōe.
 fm alios esset min' dubiu vt ibi notauit. ¶ Itē dubitat qd
 si ille qui repudiavit h3 substitutu vulgare r aliu h3 p fidei
 cōmissuz. fideicōmissari' petit illū repudiāte cogi adire. vt
 l. nā qd. s. si quis cōpulsus. j. ad treb. mō substituit' vulgari
 ter vult hereditatē iure substōnis vulgaris r fideicōmissari
 us vult eā iure fideicōmissi qrit qz pferat: r videt q fidei
 cōmissari'. vt. l. no iustā. C. ad trebel. r. l. facta. s. iulian'. j. ad
 trebel. vbi hoc videt expressuz. In p'riū videt casus in. l. si
 patron'. s. si. fm primā casus positionem. e. ti. Dico sicut
 fideicōmissuz no est repetitū a substituto tacite vel expresse
 r tūc pferat substitutus vulgariter. vt. d. s. si. Aut ē repetitū r
 pferat fideicōmissari'. vt. d. l. no iustā. r. d. s. iulian'. s. qz ille
 s. iulian'. aliq' tūc videt ob stare huic dicto idē dic vt ibi.
 ¶ Itē quero qd si heres instituit' ē indign': nec adijt here
 ditatē: an veniat fise' vel substitutus. Rñ. fiseus repulso sub
 stituto. vt. j. ad fill. l. si sequēs. in p'ri. facit. j. d. bo. liber. l. in f
 uirtutē. s. ei q. ratio qz lz ipse instituit' no sit heres tū facit he
 redē fisei: ergo substitutus repellit. vt. l. si pater. sep'. p'call.
 s. ti. i. hinc ē q fise' teneat ad legata r fideicōmissa etiā her
 reditāte no adita p herede. vt no. in. l. eā quā. C. de fideicō.
 r. l. recusare. s. si fisco. j. ad trebel. ¶ Itē quero an aliq' casu
 instituit' r substitutus veniat simul. Doc. cōiter dicit q sic i
 l. si pat'. s. ti. i. r insti. e. s. si. Ego do aliu casuz qn patronus
 fuit substitutus r in aliqua re propria grauatur: qz tūc ipe ha
 bebūt debitā portionē vt instituit' r residuus habebit substi
 tutus si ipse no vult iudiciū defuncti implere. vt. l. si liber' pa
 trono. s. qd ergo. j. de bo. li. Et sic cōcurrūt instituit' r substi
 tutus. Itē do tertius casuz in filio instituto r grauato eo mō
 q modo dixi in patrono p eandē. l. qz ē eadē rō. ¶ Sumus
 expediti de primo effectu r qōnibus emergētib' circa illuz
 Secūdo effectus est q testm potest assumere effectū ab alio se
 cūdo gradu. vt. l. iij. in fi. s. de li. r po. Circa qd dic breuiter
 qnq' prim' grad' no h3 effectū pp defectū cōtingentē ex p
 te instituentis. qnq' pp defectū cōtingentē ex pte instituti p
 casu aut ille defect' fuit pteritōis vel exhereditōis: r tūc
 distingue: vt no. in. d. l. iij. s. de libe. r post. r. s. de iniul. testa.
 l. nā r si sub cōditōe. ratio qz id pterit' vel exhereditat' r i
 p'it vt faciat locū sibi no alteri. p b. l. pe. s. de iniul. test. r qd
 ibi dixi vobis. Aut fuit ali' p gradu qui cessat i se
 cūdo: r tūc indistincte pōi a secūdo gradu incipere. vt. s. de
 iniul. testa. l. si miles. r. s. ti. l. si is qui soluēdo ē seruū r. c.
 Secūdo casu qn ē defect' ex parte instituentis tūc indistincte
 pōt a secūdo gradu incipere siue prim' nolit esse heres. vt
 s. ti. l. iam dubitari. r. C. de here. insti. l. cū pponas. cū si. si
 ue prim' sit exclusus tpe. vt. j. de acqui. here. l. qd diu. siue sit
 exclusus morte. vt. C. de cadu. tol. s. pro secūdo. ibi: vel sub
 stituit r. r ibi no. r. j. de fideicōmis. l. i. thais. s. splēdo foruz
 siue sit exclusus deportatiōe vel alia dānatiōe. vt. s. de lib.
 r posthu. l. gall'. s. r qd si tū. r de bo. li. l. si necesse. s. i. siue ex
 cludat rōne alteri' incapacitat' forte qz no est nat' ex legi
 timo matrimonio: qz spuri'. vt. l. ij. C. de here. insti. Et p'dicta
 vera in vulgari expressa sed in tacita. j. dicā. ¶ Alteri' que
 ro qd si instituit' in primo gradu pōt esse heres sed no eo
 de modo quo defūct' voluit qz fuit instituit' su' vel necessa
 ri'. sed in tpe mortis repit' emācipat' vel manumissus: an
 admittet instituit' vel substitutus. h est meū dubium. Et dic
 aut ista vulgar' substō fuit facta ex necessitate vt qn nepos
 substituit' filio: r tūc substitutus pferat. vt. l. gall'. s. r quid
 si tū. ibi. emācipat' esset r. videt em substitutus in illuz ca
 sum si fili' desijt eē su'. vt ibi p3: r h fm ista tpa. fm hodiern'
 na iura forte aliud eēt. vt dixi in. d. s. r quid si tū. ¶ Si vero
 substitutio fuit facta ex voluntate: tūc pferat instituit' no attē
 ta illa stat' mutatōe. vt. d. l. gallus. s. si. r insti. de here. insti.
 s. seruus aut. r est exp' s'uz. s. ti. i. l. si paterfa. ticiū. videt enis
 substituere in eū casuz si heres no erit quoquo modo.
 ¶ Alterius quero an testm possit vires assumere a tacita
 vulgari an vero requirat' aditio in p gradu. Glo. dic q no

potest incipere a fm tabu. ex tacita vulgari: sed requiritur
 aditio ex instone. vt. l. apud iulianu. §. iulianu. ad treb. r ita
 lenit glo. Idē dicitur per illuz. §. r. l. ita tñ. §. si a patre. e. ti. et
 qz viciato expresso viciat tacituz. vt. l. iij. §. qui habz. §. de f
 ui. ruti. pre. Idē videt sentire Ly. in. l. precib. r idem dñs
 Rai. Bul. de cu. tenet cōtrariū qz tacita vulgaris sumit ef
 fectū in casu hereditatis nō adire. vt. j. e. l. iā hoc iure. ergo ē
 factū in casu hereditatis nō adire. vt. j. e. l. iā hoc iure. ergo ē
 impossibile q in casu hereditatis adire assumat effectum.
 Preterea p aditionē hereditatē d3 finiri tacita vulgaris. vt
 l. post aditā. C. e. ergo ab eo casu nō pōt inchoari. vt. l. ticio
 cū mozie. de vsufu. lega. r de vsufu. l. si vsufructus cū mo
 riar. Iste rōnes pcludit q tacita vulgaris p aditionē ipsi
 us pupilli nō pōt cōfirmari qd cōcedo. l3 glo. r Dy. dicit
 cōtrariū de aditōe coheredis. tñ dicit. r3 idē qd Bul. qz
 fm hoc sequeret q si testator soluz pupilluz instituit q de
 cederet hereditate nō adita testmī rumpere qz nullus possit
 ēē heres nec ex pupillari nec ex tacita vulgaris: qd ē d men
 tē. l. iā hoc iure. §. si. j. e. Ita dicebat dicit. sed certe tñ qñ
 pupill' est instituit' existētia sui heredis cōfirmat tabulas
 pupillares. vt dicā. j. l. pri. in materia pupillar' substōnis:
 iō testmī nō rumpere. Quid ergo dicem'. Rñ. q l3 pupilla
 ris requirat aditionē hereditatis: tñ vulgar' tacita q cōtr
 ius requirat aditionē hereditatis: tñ vulgar' tacita q cōtr
 ius sub ea hoc nō requirit s3 pōt ab ea incipere. pbo p. l. ne
 q em. §. si. de testa. mili. r dico ibi ē casuz. nā ibi sub expres
 sa fideicommissaria cōtinet' vulgar' tacita: r tñ licz fideicom
 missaria requirat aditionē hereditatis r ab ea testmī nō pos
 sit assumere vires. vt. l. ille a quo. §. si testō. j. ad trebel. tñ il
 la tacita vulgaris nō requirit aditionē: vt ibi p3: nec dicat a
 liquif q ibi speciale est: qz fateor q ibi ē spāle i hoc q fidei
 commissaria trahat nō directa: qd nō reperit alibi pter q i ca
 su illi. l3 q illa tacita vulgaris cōfirmat testmī ex se in hoc
 nō est spāle s3 ius cōe: vt ibi p3 in tex. Et hoc videt tenere
 glo. j. e. l. lex cornelia. §. de ven. inspi. l. penl. r dicā. j. pri. q.
 Idē ob. q viciato expresso viciat' r. illud ē vez qñ tacitū h3
 se ad expressuz vt accessoriu. sed sec' si vtrūqz pariter ē prin
 cipale. vt. l. si fideiussoz. in prin. r ibi dicit. j. de leg. i. Idē ob.
 §. idē iulian'. qz ibi requirit' aditio ad cōfirmādas tabulas
 pupillares: qd apparet: qz l3 tex. faciat mētionē de secūdis
 tabulis: dic q hoc est hodie vez cū pupillus nihil haberet
 vt ibi dicit glo. ergo d3 intelligi de tacita vulgaris. Rñ. ibi
 forte habebat bona materna vel alia bona que post mortē
 patris adquisierat. Non ob. §. a patre. qz ibi loquit' in pu
 pillari. Alteri' quero pupill' cui ē facta substō pupilla
 ris decessit viuo patre: an substituit' pōt succedere ex tacit
 ta vulgaris. Glo. q si c. j. e. l. lex cornelia. in glo. sup d3o non
 existimo. r in glo. si. r. j. e. l. si pater capt'. Idē t3 Bul. d cu.
 que glo. vident' tenere id qd. §. tenui q testmī pōt assumere
 vires a tacita vulgaris. Dy. cōtra p. l. q si fili'. j. de cap. ibi
 nihil est r. quasi diceret nec de pupillari nec de tacita vul
 gari. r idē videt sentire glo. r Ly. in. l. p. c. b. C. e. ti. Alij at
 distinguūt aliter: aut pupill' h3 coherede cui' aditōe con
 firmat' tacita vulgaris r loquit' prima opi. aut nō h3 cohe
 rede: r loquit' opi. Dy. s3 certe put dixi. §. pri. §. istud q ta
 cita vulgaris cōfirmat' aditōe nō est necesse dicere. quare
 dico q oēs dicūt bñ diuersis tñ casib' loquunt'. vnde disti
 gue. aut filius morit' ciuilit' viuo patre: vt qz capif ab hosti
 bus: vel post mortē patris morit' naturalit'. r tñ substituit'
 pōt succedere ex tacita vulgaris. vt. j. e. l. lex cornelia. r ibi not.
 ratio qz patre viuo adhuc durat spes substōnis pupillarif
 vnde nō est quid ipute' patri cū testamētū nō mutauit. aut
 fili' viuo patre decessit naturaliter: r tñ siquidē pater sta
 tim decessit post: ita q nō habuit tps mutādi testmī: r idem
 qz substituit' venit ex tacita vulgaris ex psumpta voluntate
 defuncti: qz cū instituisset si sciuisset. vt. d. l. si pater capt'. cū
 sua glo. j. e. si vero pater decessit post ex interuallo ita q ha
 buit potētā mutādi testmī: tñ substituit' nō admittit'. ita lo
 quit'. l. q si fili'. r opi. Dy. nā cū potuit sibi puidere r non
 puidit' lex nō subuenit sibi. nec pōt dici q nō cogitauit de
 hoc: qz filiū mortuū vidit. hoc pbat. j. de testa. mili. l. tracta
 bat. r ar. l. iij. C. de inof. testa. Alteri' quero quid si sub

stitutio pupillar' facta est vtrū: r veni nō nascit' an substi
 tut' admittat' ex tacita vulgaris. Tex. r glo. q sic. §. de ven.
 inspi. l. pe. facit. C. de insti. r substi. l. si. vbi vulgaris expres
 sa facta si posthum' nō nascit' cōtinet tacitā pupillarem eo
 nato: ergo idē ecōuerso. Alij vero dicūt d nisi sit coheres
 cui' aditōe cōfirmet' illa tacita vulgaris. qd nō placet: vt
 dixi. §. qz aditio nō requirit'. dico ergo sic. aut spes natiuita
 tis posthum' deficit post mortē testatoris vel an p modicū
 tps: r substituit' admittit' ex tacita vulgaris. vt. d. l. pe. Aut
 deficit mltō tpe post vel ante mortē testatoris. r tñ sec' p
 ea que dixi. §. Sum' expediti de secūdo effectu. Terti
 us effect' ē q illa vulgaris expressa cōtinet tacitā pupillare
 vt. j. e. l. iā hoc iure. qd ē vez nisi testator dixerit' cōtrariū ex
 presse vel tacite. expresse pbat. j. e. l. iā hoc iure. in fi. r. C. e. l.
 quis. tacite vt in breuiloq facta disparib'. vt. d. l. iā h iure.
 cū si. Itē qñ i vtrūqz casuz expse puidit. vt. j. e. l. cū ex filio
 §. i. Quere qd si mater est in medio: an tñ in vulgaris cō
 tineat tacita pupillaris. Glo. in. l. precib'. dicit q continet'
 sed nō cū effectu. Alia glo. dicit dñū q nō cōtinet'. vt. j. e. l. cē
 turio. r ibi de hoc dicā. Itē qro qd si vulgaris fuit facta
 in vnū casuz ita q cōtineat vulgarē tacitā in aliū casuz fm
 ea que dixi. §. an tñ tacitā pupillare cōtineat. Casus est q
 sic. C. de insti. r substi. l. si. fm lec. glo. Quero an vulgar'
 expressa facta filio furioso vel mētecapto cōtineat tacitā ex
 emplariā. dicā. j. e. l. ex facto. in materia substōnis exēplarie
 Quert' effect' est qz p eā succedit' defuncto non ei cui
 substitutio ē facta. vt insti. e. in pri. Furta hoc quero qd
 de vulgaris expressa que in se cōtinet tacitā pupillare: an p
 eā succedit' pupillo: ita q trahit' ad bona pupilli. Dy. q sic
 pp vicinitatē quā h3 cū pupillari. Et ideo dicit q est casus
 j. e. l. ij. §. sed si ita. r exponit tex. ibi q ei. l. filio: vt ad primū
 fiat relatio. r idē domi. Ray. s3 Ly. hoc reliquit sub dubio.
 Bul. de cu. r Dar. s3 l. cōtra qz p vulgarē substōnem suc
 ceditur defuncto: p pupillare pupillo. vt insti. e. in pri. r ar.
 l. sextilia. j. de leg. iij. Ego dico q Jaco. de are. in hoc passu
 sentit veritate. §. q. p vulgarē succedit' solimodo defuncto
 r hoc eo tpe quo pupill' repudiat: sed p pupillare tacitā in
 ea comprehensam succeditur pupillo: tñ cum pupillus in
 pupillari etate decessit: r sic habebit locum lex vtrūqz sub
 stituto. nec em ē necesse deuenire ad pupillare substōnez q
 fili' sit heres. vt. l. iul. j. de acqui. here. p quā. l. hoc pbat. et
 ita d3 intelligi opi. Ja. de are. que opi. per scripta male reci
 tatur. Idē ob. §. sed si ita. qz d3 exponi ei. l. patri: vel si expo
 nis ei. l. filio: intellige ex pupillari tacita. Itē quero an
 tacita vulgaris cōtēta in pupillari expressa trahat' ad bōa
 pupilli. Dy. q sic. r ē casus fm vnam lec. j. ad. l. fal. l. qui fun
 duz. §. coheres. dñū tenet glo. C. de insti. r substi. l. si. dñs
 Ray. dicit aut est substituit' coheres r h3 locuz dicit' Dy.
 aut al' r h3 locū dicit' glo. trusa est. quare dic q eo tpe q
 se abstinet pupill' succedit' ex tacita vulgaris: sed eo tpe q
 morit' succedit' ex expressa pupillari: vt. §. dixi. p. q. nunq em
 reperit q p vulgarē succedit' pupillo. r si cōtingeret q siml'
 r semel deccederet pupill' r etiā pater: qd excludit' a bōis
 paternis dicerē substituit' venire ex pupillari ad bona pup
 illi: ex vulgaris ad bona patris. nā illa substō cōtinet vtrūqz
 q casuz copulatiue: vt siue eueniat vterqz casuz: siue alter
 sufficiat. vt. j. e. l. iā hoc iure. Idē ob. §. coheres. qz teneo ali
 as lec. ibi positas. vel intellige fm p dicta. Alteri' qro
 vtz tacita vulgar' h3 locū qñ mater ē in medio. Glo. q sic.
 qz p eā nō succedit' pupillo sed defuncto. vt no. in. l. si. C. de
 insti. r substi. r hoc puto vez de matre pupilli. s3 si viueret
 mater testatoris tñ tacita vulgar' nō haberet locū d mēz
 testatoris: eadē rōne qua tacita pupill. cōtra matrem pupilli
 nō admittit'. Quarto quero vtz p aditionē que fit ex ta
 cita vulgaris cōfirmet' expressa pupillaris. Dicā. j. e. l. priā.
 Quinto quero qd de vulgaris partiz expressa partiz tacit
 ta: an admittit' cōtra matre in casuz tacitū. Dico q ē casus
 q nō in. l. si. C. de insti. r substi. Intelligo alif q glo. intelli
 gat. r aduerte q est ver' intellect'. nā dicere p q ibi ē casus
 q tacita pupillaris nō admittat' d matre nō est bñ dictum

nam hoc eē vey iuris certi & aperti. vt. l. precib⁹. C. e. ti. sed in. d. l. vlti. dicit q̄ de illo casu erat cōtentio inter vulpianū & papinia. ḡ nō est dicēdū q̄ ipi dubitassent de eo qd̄ ē ius apertus; & clarus; quare pono ibi casus alii. s. q̄ testator instituit vxorē ex parte & ventrē ex parte; & ventri si nō nasce re substituit quēdā vulgarē. & sic expressit unū casus. Con tingit q̄ posthum⁹ nat⁹ decessit hereditate nō adita; nec ex istētia sui heredis ibi operat⁹ aditionē; q̄ h̄z coheredē extra nē. vt. l. apud iulianū. s. itē iulian⁹. j. ad treb. ¶ Queritur vtrū substituit⁹ admittat⁹ ex substitōne vulgarī tacita in hūc casus; an mater. Et ibi r̄ndef; q̄ h̄z ibi tractef de successiōe vtri tamē mater excludit substitutū ex p̄sumpta volūtate de functi; q̄ ipam matrē instituit p̄ parte & q̄ testator plus di ligit matrē pp̄ filios; vt. l. cū quis. C. de natur. li. & iō ē verifi mile q̄ velit hereditatē lucrosaz ipi⁹ defuncti ad eā ptine re et substitutū excludi; nisi mater prior decedat; q̄ tūc ad mittit substituit⁹. & hic ē casus singularis in. l. illa. als autē tacita vulgarī admittit cōtra matrē impuberis q̄ de ei⁹ im puberis successiōne tractat⁹; vt dixi. s. pri. q. ¶ Quero an p̄legata veniat in vulgarī substitutiōe. De hoc dicit. l. qui filiiab⁹. s. fi. j. d. le. i. r. l. si. cū. l. se. e. ti. r. l. miles. s. p̄ parte. d. le ga. ij. & in qualibet ipsaz dixi. ¶ Quirit⁹ effect⁹ est q̄ vul garis substitutiō facit de suo voluntariū. vt. l. si fili⁹ heres s. de libe. & posthu. dicit ibi dixi. r. l. si filius qui patri. j. eo. ¶ Expedi sum⁹ de quarta. q. principali. Quero quīto q̄ impediāt et que extinguat⁹ effectus vulgaris substitōnis. lex dicit q̄ post aditā hereditatē extinguit vulgarī substitutō vt. l. post aditā. C. e. Nec ob. C. de fideicō. auē. hoc amplius & ibi no. C. e. l. post aditā. & p̄ 230. i. sum. e. ti. s. expirat. Sz circa hoc insurgit dubia. p̄ qd̄ si fecit tres vel quatuor gra dus substitōnez; an oēs expirent per aditionē primī. certe sic vt. s. ti. i. l. cū in testō. & j. e. l. si mater. s. fi. ¶ Itē quero vtrū aditōe vni⁹ ex heredib⁹ extinguat substitutiō facta oibus B̄veniter dico sic. aut substitutiō fuit facta plurib⁹ copula tione vel cōiunctis; vt institui duos ticiuz & sciuuz; & dicit sic fi tici⁹ & sei⁹ heredes nō erunt talē substituo. vt dixi si neq; ti cius neq; sei⁹ & c. vel si p̄dicti & c. tunc vno adēute extinguit substitutiō; q̄ ei⁹ substitōnis cōditio deficiat cū requiratur neu trū heredē esse. vt. j. e. l. quidaz testō. r. C. e. l. quīs. Si vero fuerit facta substitutiō separatiz. tūc vno adēute expirat substitutiō quo ad seipsuz nō quo ad alios nō adēutes. vt s. de inius. tes. l. pe. r. j. e. l. ex duob⁹. s. filii. r. l. cū ex filio. s. fi nali. r. l. coheredi. s. coheres. Ad hoc faciūt oīa iura q̄ di cunt substitutū p̄ferri cōiuncto. vt. C. de cad. tol. s. p̄ secūdo. & j. de fm tab. lequissimū. s. si duo. r. C. de fideicō. s. h̄ aut. & no. in. l. qui patri. j. de acq. heredi. ¶ Item dubitat⁹ qd̄ si adiuit heres et aduersus aditionēz restituit⁹ ē vt abstineat; an admittat substituit⁹ vulgarē. Lerte sic; vt. l. r. si sine. s. s. q̄ pap. s. de mino. r. l. ex d̄ctu. j. de reg. iur. r. j. e. l. q̄. s. inter dū. fm vnā lec. & no. C. e. l. post aditam. & h̄ casu si substituit⁹ adeat de iure ciuili; an habeat petere p̄ fm ta. qd̄ videt q̄ cū prim⁹ nō erit de iure ciuili; vt. d. s. q̄ pap. r. l. e. i. q̄ solue do. s. ti. i. ali⁹ eo iure heres esse nō pōt; vt. l. qd̄ s. vni. j. de re. iur. r. l. hereditatē. s. pap. j. de castre. pe. & hoc videt seq̄ vl tramō. & l. i. sequēdo eos. C. vnde liberi. l. qui se patris. & vi detur casus in. l. ij. s. interdū. in. l. ij. e. ibi; vt p̄toz vtilis actio nes & c. fm vnā lec. veritas ē q̄ pōt d̄ iure p̄toz vt ibi. Itē etiā de iure ciuili. vt. l. i. s. si q̄s adita. j. ad tercul. vbi ē casus & no. de suc. edic. l. fi. Nec ob. q̄ alius remanet de iure ciuili q̄ est vey directe; sed substituit⁹ erit heres vtilis. simile i eo cui hereditas restituit⁹ p̄ treb. & h̄ plures dixi. Dubitat⁹ eti am an existētia sui heredis impediāt substitutū vulgarē. B̄venit dic. aut substitutiō ē facta ex necessitate; vt ex confi lio galli; vel. l. vel. & tūc existētia sui heredis excludit substi tutuz. nā facta ē substitutiō sub cōditōe si su⁹ heres eē desi nat. vt. d. l. gallus. in. prin. & hoc sentit glo. j. e. l. si maf. s. i. fa cit qd̄ dixi. s. circa fm effectū. ver. sed quero qd̄ si instituit⁹. si vero vulgarī substitutiō est facta volūtarie; tūc si quidem ē vulgarī expressa existētia sui heredis nō pōt habere locum

vt. l. si fili⁹ heres. s. de libe. & posthu. & ibi dixi & dicā. j. e. l. si fili⁹ qui patri. si vero loquer⁹ de vulgarī tacita. dico q̄ eas nō extinguit existētia sui heredis; qd̄ p̄z; q̄ existētia sui here dis cōfirmat tabulas pupillares in quib⁹ cōstat q̄ cōtine tur tacita vulgaris. vt. l. si fili⁹ qui patri. j. e. & de acqui. here di. l. si fili⁹. r. l. iulian⁹. tūc dico q̄ nō impedit illa tacita vul garis per. ll. s. allegatas. & p̄ ea q̄ dixi. s. pri. q. ¶ Alteri⁹ quero qd̄ si fili⁹ nō pōt adire de iure ciuili s̄ solū de iure p̄ torio in casib⁹ nota. in. l. fi. C. vñ legit. vel pone fili⁹ fuit in p̄ gradu p̄terit⁹ a secūdo exheredat⁹; approbavit primū gra duz; ita q̄ ex eo potest petere fm tabu. vt. l. filio. s. de inius. testa. an substituit⁹ admittit qui venit de iure ciuili. Videt q̄ sic; sicut instituit⁹ in secūdo testō qd̄ ē validū tūc de iure p̄ torio; nō admittit si p̄cedit aliud testū validū d̄ iure ciuili vt. l. cū in secūdo. s. de inius. testa. & j. e. l. q̄s cū. s. i. ita et h̄ p̄ferat substituit⁹ qui pōt venire de iure ciuili. ecōtra videt q̄ p̄ferat instituit⁹; nā substitutiō fuit cōcepta in casu si heres nō erit; sed heredis appellatiōe continet bonoz possessor. vt. j. ad trebel. l. i. s. bonozū. r. l. hereditatē. j. d̄ x. signi. So. dico quādoq; ius petēde bo. pos. incipit habere originē vi uo testatore; hoc ē q̄ testū viuo testatore de iure p̄torio va lebat vt q̄ cōditio ipis remittit a p̄toze. ut. l. facta. s. s̄ sub cōditōe. j. ad trebel. & in posthumo qui morit⁹ viuo testator re; vt. l. posthum⁹. in. prin. s. de inius. tes; tūc instituit⁹ p̄ferat substituto. ar. j. de cōdi. & demō. l. in cōditionib⁹. s. si patro nus. vbi videt casus q̄ cōditio si patron⁹ heres nō erit. de ficat patrono veniēte p̄ cōtratabu. & sic de iure p̄torio. ¶ P̄terea si ille qui venit p̄ cōtratabu. p̄ferat ei qui pōt adire de iure ciuili. vt. j. de cōtrabu. p̄ totū. multomagis iste qui h̄z fm tab. cū iste veniat ex volūtate defuncti; ille s̄ vor luntatē. si aut ius petēde bo. pos. incipit habere originē p̄ mortē testatoris; vt filio p̄terito approbare testū; tūc dicit rem substitutū p̄ferendū p̄ d. l. cū in secūdo. cū glo. sua. quā intelligo solū eo casu cū fili⁹ post mortē approbat testū; vt patet ex. l. quā glo. allegat. rō q̄ approbatio talis nō pōt tollere ius q̄stū substituto tpe mortis; & q̄ illd̄ tps inspicit; vt. l. si alieni. s. in extraneis. s. ti. i. ¶ No ob. qd̄ no. in. l. si quis eū. s. i. j. e. q̄ est falsa; vt ibi dixi. ¶ Quero qd̄ si is qui pōt venire de iure ciuili vult venire fm tabu. an repellat substitut⁹. Lerte casus est q̄ sic. C. de iure deli. l. impuberē. P̄ez quero qd̄ si heres instituit⁹ repudiavit bono. pos. fm tab. & tūc vult venire de iure ciuili. substituit⁹ vero dicit q̄ sibi fec lo cū repudiado; quid iur. ¶ Blo. in. l. suuz heredē. C. de iure delib. videt dicere substitutū admitti. s̄z doc. rep̄hendit ibi illā glo. dic vt ibi per eos. ¶ Quero qd̄ si instituit⁹ noluit parere cōditōi sub qua est instituit⁹. Lerte tūc nō ē dubius q̄ substituit⁹ admittit. vt. l. ij. C. de insti. & substi. ¶ Alteri⁹ quero qd̄ si pat̄ emancipauit filiū cui fecit substitōne pupillarē; an tacita vulgaris in ea cōtēta extinguat. Guil. q̄ sic. in l. coheredi. s. cū filie. j. e. sed certe ibi de vulgarī nil dicitur. dñs Ray. idē qd̄ illa cōditō si in ptate tpe mortis p̄manet rit que ē i pupillari sentit viciat pupillari. s. mulieri vici atur etiā tacita vulgarī. ar. j. de cōdi. & demon. l. si mulieri & ticio. Itē qd̄ circa vtrūq; dicit vniformit operari. vt. l. si legatar⁹. in. fi. j. de leg. iij. Ego credo hoc esse vey; q̄ ex q̄ pu pillarē suā spōte annullauit imputet sibi cur circa vulgarem sibi nō p̄uidit. vt. l. tractabat. j. de tes. mili. Ad qd̄ factū qd̄ dixi. s. circa secūdū effectū. ad idē j. de adi. le. l. rem legatam r. l. si seruo cū libertate. r. s. quē ad. ser. amit. l. si stillicidij. licz sit argu. s. de ser. vzb. p̄ di. l. si dom⁹. s̄z ibi vtraz seruit⁹ erat p̄ se exp̄sse cōfirmata. hic vna substitutiō erat expressa; alia subintellecta a iure ex p̄sumpta volūtate defuncti que p̄ sumptio cessat q̄ emancipat & in vulgare nō prouidit vt. s. dixi. ¶ Quero qd̄ si ille cui est facta pupillaris expressa ef ficat pubes; an extinguat tacita vulgaris sicut expressa pup illaris. Blo. j. e. l. lex cornelia. in. fi. in glo. sup̄ xbo ad agna tum. tenet q̄ nō extinguat. Dy. Jac. de are. Guil. de cu. et dñs Ray. cōtra per. l. qui habebat. j. e. s̄z illa nil facit. P̄ez p̄. l. si fundū p̄ fideicōmissuz. s. fi. r. l. se. j. de lega. i. sed certe

si ratione illi. l. considerat nil facit: qz ibi ideo qz post tpa pu- bertatis legitimi no habet ex dispone defuncti: qz si voluit ser testator no potuissz providere in bonis pupilli: sed hic si voluisset vulgariter substituere potuisset. z hanc opi. vs def tenere glo. insti. e. in glo. magna: sed illud pot referrri ad pupillare tm. **Q**uod ibi videt sic dicendū. aut fuit facta pupil- laris cū limitatōe certi tps: vt si infra pupillares etatē zc. tūc expirat vtraqz. s. pupillarē z tacita vulgaris: qd appa- ret qz volūtas defuncti fuit nō puidēdi vltra illud tps. vt j. e. l. si ita quis. z. l. si plures. in prin. z hoc casu loquit. **D**y. z alij. aut fuit facta sine tps p̄finitōe: vt qz dixit quisqz mi- hi heres erit filio meo heres esto. vel fuit facta in tps lōgi- us: vt si filius meus decesserit infra. xxv. annos talis heres esto tūc lz finiat pupillaris adueniēte pubertate: vt. l. in pupil- lari. z. l. centurio. j. e. tamē durabit vulgaris: ar. l. fi. C. de he- re. insti. z qz apparet qz volūtas defuncti fuit hec. p hoc qz si ab initio fuit pupillaris substitutio facta maiori v̄l extra- neo cōtinē vulgaris: vt. j. d. cā. **Q**uere ergo qd si fiat pupillaris maiori vel extraneo: an cōtinēat tacitā vulgarē. **B**uill. qz sic: qz viciato exp̄sso nō viciat tacitū: vt. l. i. s. i. s. qui. mo. p̄g. vel hypo. sol. z qz peccatū ē in materia: ergo va- let vt valere pot: vt. l. si vn̄. s. si acceptilatio. s. de pac. z qd no. in. lan. inutulis. de accep. dñs Ray. cōtra p glo. insti. e. s. extraneo. s. certe ista glo. est falsa. z ipse idē r̄ p̄hēdit in ma- teria cōpēditose vt ibi dicem. tene ergo dicit **B**uill. p. l. si filius de iussor. j. de leg. i. z p. l. fi. C. de here. insti. z ibi ē casus. nam illa verba tūc p̄locij heres esto: sunt verba pupillaris exp̄s- se qz alij sibi nō facit heredem: z tū lex resoluit in tacitā vul- garē. z ista sunt circa materiā vulgaris tacite z exp̄sse.

Substituere. **H**ic iuriscōsul. incipit tractare mate- riā pupillaris substitōis: z diuidit iste s. in tres pres. primo dicit cui pot fieri substitutio pupilla- ris. Secundo quis pot substituere pupillari. Tertio qua- liter debeat fieri substitutio pupillaris. secūda ibi. z taz he- redibz. tertia ibi. substituere. **E**xaminem. istuz. s. z op. et videt qz exheredato nō possum substituere: vt. j. e. l. cohe- redi. s. cū filie. **D**icit glo. hic in substitōe directa: ibi in fidei- commissaria. ratio qz p̄ directā qz efficit heres pupillo. z sic est prouiso qz decessit testat: vt. j. e. l. p̄xi. z insti. e. s. igitur sed in fideicommissaria videtur grauari a patre qz ab ip- so patre videt relicti: vt. l. vn̄ ex familia. j. de lega. ij. **L**ū ḡ sit on̄ nō pot ei imponi cui nihil relinq̄t fm **D**y. z bñ. Se- cūdo op. j. l. p̄xi. s. quisqz. z. l. miles ita. in fi. de te. mili. So. fallit in milite. **T**ertio op. s. t. i. l. fi. So. ibi speciale. **U**lteri op. de li. p̄te. auē. ex cā. sumpta ex corpe: vt cū d̄ appel. cog. s. si talis igit. vbi testm̄ valet: lz nō valeat insti- tutio: qd est cōtra istū tex. **B**lo. que ē hic hui? timore dic̄ qz ibi loquit qz p̄ solā p̄teritionē testm̄ est nullū: sed hic quā- do substituit sine instōne. n̄ otetis istā glo. vult igit ista gl. qz auē. ex cā. nō habeat locū qz qz facit testm̄ nemine here- de instituto: sed si instituit aliquē heredē z filij p̄terijt qd no. vt dicit glo. qz illud est ius nouū: hoc vet. quasi dicat i casu illi? auē. corrigi ista lex. qd no. z sic scdm̄ vtraqz so. gl. ista lz qz pupillaris substitutio cōseruat p̄ auē. ex cā. que di- cit cetera nāqz firma p̄manēt. **D**y. s̄ dicēs qz illa auē. loquit tur tm̄ in his que sine instōne heredis valere p̄nt: vt lega- ta z fideicommissa que possunt ab intestato relinqui qd non est in pupillari substitōne: vt hic z. j. l. p̄xi. ita dic̄ **D**y. **A**lij vero reprobat **D**y. qz etiā tutele datio cōseruat: vt no. in. l. iure nostro. s. si. s̄. de testa. tu. z tm̄ in codicillis nō p̄nt dari tutele nisi codicilli sint confirmati testō. vt. C. d̄ testa. tu. l. ij. **E**y. in auē. ex cā. hoc relinquit sub dubio. teneo gl. hic possi- tam: qz tex. in corpe vn̄ sumit exp̄sse dicit qz tutele remanēt firme: qz est fauor filij. Ita est fauor in hac substitōne. **P**re- terea edictū si quis omīsa cā testamēti p̄firmat tabulas pu- pillares. vt. j. l. p̄xi. s. plane. eadē rōne cōfirmēt p̄ auē. ex cā. **P**reterea tex. in auē. ex cā. z in corpe vn̄ sumit dicit cetera firma p̄manēt: s̄ appellatōe ceteroz continēt tabule pu- pillares. vt. j. e. l. q̄ plures liberos. s. fi. z. l. nā qd. s. si qz com- pulsus. ad trebel. z ibi est casus. z hoc tenet **J**ac. de are. et

Quidra. z oēs. de substitōne vero fideicommissaria an cōserue- tur p̄ auē. ex cā. dic vt dixi. j. ad trebel. l. ita tm̄. s. quotiens. **Q**uero an possit substitui filio p̄terito. **B**l. hic dicit qz nō. **J**a. de are. dicit eē v̄z: nisi filij p̄teriti? approbz testm̄ p. l. filio p̄terito. de in ius. tes. z d. cā. j. l. p̄xi. **Q**uero an filio possit substitui in legitima p̄ fideicommissuz. glo. qz nō. C. de inof. tes. l. qm̄ i p̄oibz. dñi no. in. l. ex tribz. e. ti. z ibi **L**i. recitat cōsiliū **D**y. qd quidā ponit sup̄ illa. l. dic breuiter: aut tale fideicommissuz intungit filio z nō t̄z: vt. l. cū patron? j. de leg. ij. z. j. e. l. coheredi. s. cū filie. aut tale fideicommissum intungit veniētibz ab intestato z succedētibz ipsi pupillo: z valet. vt. j. de leg. i. l. si fundū p̄ fideicommissuz. s. si. rō: qz veni- entes ab intestato nō habēt ex necessitate: qz poterat testa- tor substituere aliū pupillari? z eos priuare: s̄ ipse filij ha- bet ex necessitate. Ita cōsultuit **D**i. z sic sumus expediti de isto. s.

M **Q**uibus. **I**n hac. iuriscōsul. dicit qz iure est introducta substitutio pupillari? z quis possit sub- stituere pupillari? z quibz? z vsqz ad qd tps. qualiter z quā- do effectū hz pupillari? substitutio. prima quatuor expeditur p̄mixtū vsqz ad ver. q̄sqz. quātū vsqz ad ver. adeo. sextū vsqz ad ver. interdū. z tm̄ de tex. legem. vide tex. ibi: ita em̄ vbi nou? casus ponit. z dicitā materiā pupillaris substitōis p. q. p̄ncipales z accessorias examabo. **P**rimo quero qz iure fuit introducta substitutio pupillari?. **S**ecūdo quot re- quirunt vt locū habeat. **T**ertio quotuplex sit. **Q**uarto qz bus verbis sit. **Q**uinto qz sit ei? effectū. **S**exta z vltimo qz liter finiat. **E**x quibz? verbis apparebit intellect? p̄sent. l. z glo. ipsi? z totū? materie. **Q**uero p̄ qz iure fuit introducta substitutio pupillari?. **T**ex. b̄ dicit moribz. z idem insti. e. s. i. **B**lo. exponit. i. iure lacedemonioz: vt insti. de iure nat. s. ex nō scripto. hoc ideo dicit ne forte putares hoc esse de iure gentiū: qz hoc eēt cōtra. l. obuenire. j. de v̄. signi. z. s̄. de test. l. ij. sūt ergo a iure ciuili nō scripto illi? ciuitatis introdu- cta. s̄ cū hodie sit in scriptis redactū z a iure ciuili romano- ruz approbatū pot dicit de iure ciuili. sic ut. j. d̄ acq̄rē. here. l. more fm **D**y. **C**erte fateor hoc iure eē introductuz vt dixi. tm̄ adhuc d̄z dicit ius cōsuetudinariū lz sit in scriptis redactū qm̄ scriptura nō inducit: sed qd p̄xi? erat in scriptura dedu- cit vt p̄ cā p̄bet. vt. l. cū res. C. de p̄ba. z. s̄. de pig. l. **H**bitur **J**d̄ dicem? in v̄sibz? feudoz: qz adhuc cōsuetudines appel- lanz: lz sint in scriptis redactē. z hoc no. per **L**i. in. l. i. C. d̄ le. **S**ecūdo quero quot requirant vt habeat locū hec sub- stitutio. **B**lo. ponit hic quinqz: sed ex tex. colligunt alia tria z sic sunt octo. p̄ qz sit de liberis: vt hic dicit tex. liberis. secū- do qz sint impubes: vt hic dicit tex. impuberibz. tertio qz sint in potestate: vt in ver. qz sint. quarto qz sui iur? morte testa- toris efficiant: vt hic in versū. plane posthumi. quinto qz nō deserint esse in p̄tate ante mortē testatoris. vt. j. e. l. cohere- di. s. cū filie. ita dicit glo. sexto qz sibi pater faciat testm̄: vt s̄. l. p̄xi. in fi. z hic in ver. q̄sqz. septimo qz impubes sit institus- tus vel exheredat: vt hic in ver. qz si eorum. octauo qz p̄fif- adeat hereditas: vt hic in ver. adeo. hec omīa examinem? per ordinē. **D**ixi qz requir̄ qz sit ex liberis: quero de qui- bz? liberis. **R**ñ. aut queris d̄ liberis legitimis z naturalibz? z pot substitui. vt hic z insti. e. in prin. z. C. e. l. si testō. cum si. aut de legitimis tm̄: z idē. vt. l. si arrogator. s̄. de adop. et l. s̄ si plures. s. in arrogato. j. e. z hic in ver. s̄ si extraneū. qd tm̄ in filio arrogato hodie nō p̄cedit eo casu qz in p̄tate non transit. vt insti. de adop. s. i. z. C. de adop. l. cū i adoptiuis. z no. hic in glo. **A**ut queris de filijs naturalibz? tm̄: z eis nō pot substitui pupillari? cū nō sint i potestate. vt insti. d̄ pa. po. s. i. z tex. j. e. l. luci. z ibi no. **I**tē hz locū in liberis primi grad? z vltioris natis z nascitur: vt hic i tex. **Q**uero qd si fiat extraneo: an trabat ad fideicommissuz. **D**i. cā. j. e. l. v̄ bis. z hoc de p̄. **S**ecūdo ergo qz dixi qz requir̄ qz sit im- pubes: quero pone qz statuto ciuitas cauet qz minor. xxv. annis nō possit testari: an pater huic filio possit pupillari? substituere. videt qz sic: qz qm̄ p̄ etatē filij? ip̄diebat testa- ri p̄f poterat filio substituere: ergo zc. vt insti. e. s. i. **I**n d̄ris

um: qz qñ aliter q̄ pp pupillare etate fili? impediebat testa-
ri pater nō poterit filio substituere, vt. j. e. l. ex facto Ideo et
fuit introducta substitutio exēplaria, vt. d. l. ex facto. r. C. e. l.
humanitatis, que tñ alia ē a pupillari. Quid dicem? Dico
qz pater nō pōt ei testari pupillari. nā in pupillo ē ratio de-
ficientis etatis: vt qz nō pōt habere filios: s; tñ mior. xv. an-
nis poterit habere filios: ideo magis equiparat furioso q̄
pupillo: merito ei nō pōt substitui pupillari ex virtute hu-
manitatis. l. Se. an ei possit substitui exēplarie p. l. humanitatis.
dico qz illud statutū qd phibet testari inducit quādā bono-
ruz interdictionē specialē: qz interdicit testari, ar. j. de castrē,
pecul. l. ex castrē, circa prin. r. iō reicidit in illā, q. an p. d. go
cui ē bonis interdicit exēplarie substitui possit. qd dicit. j. e.
l. ex facto. r. qd ibi determinabo. Ita intelligo eē determinatū
hic. ¶ Quero qd si fiat hec substitutio pupillaris puberit;
an trahat ad fideicommissuz, dicit. j. e. l. verbis civilib?. Ter-
tio dixi qz requirit qz sit in potestate: quero vtrū hoc sit cor-
rectū p. auc. de here. que ab intes. que dicit esse sublatā dif-
ferentiā emācipatiōis r. patrie ptātis. Des doc. dicit qz nō
qz in successiōe ex testō nil est immutatū, vt no. in. l. gall?. S.
r. quid si tñ. s. de libe. r. posthu. r. de libe. p. re. auc. ex cā. r.
d. coll. l. si emācipati. cñ si. r. sicut mater olis nō poterat sub-
stituere pupillari. vt. j. e. l. si mater. ita nec hodie. rō qz non
pōt habere filii i potestate. ¶ Quero qz tpe dz esse in po-
testate ille cui fit illa substitutio. Rñdeo nō reqrit qz sit in
potestate tpe facti testamētū: sed sufficit qz sit tēpe mortis.
vt hac. l. s. si extraneū. ¶ Sed s; hoc op. qz requirit habi-
litas trib? temporib?. s. testamētū: mortis: r. adite hereditatis
vt. l. si alienū. s. in extraneis. s. ti. i. sed si ille cui fit substitutio
nō erat in potestate tpe facti testamētū nō valuit: ergo nec
cōfirmat: s; sit in potestate tpe mortis. Dicit glo. qz est vey
qz requirunt tria tpa q̄ tñ ad capacitātē heredis: s; semp fu-
it hic capax: s; sit de voluntario necessari? vt. s. ti. i. l. iij. s. si.
Ita dicit glo. videre. ista so. respicit psonā impuberis insti-
tuti cui? institutio ab initio valuit sed erat voluntari?: nūc p-
pter additionē efficiē necessari?: sed de psona substituti cui?
substitutio ab initio nō valuit ista glo. nil videt dicere: s; cer-
te glo. habuit bonū intellectū. nā talis substitutio facta ex-
traneo ab initio valuit vt vulgar? substitutio pp mutatiōez
cōtingentē tpe mortis assumit aliā naturā r. valet vt pupil-
laris. r. sic imutat quedaz qualitas sicut in. d. l. iij. s. si. s. ti. i.
mutat qualitas qz efficiē de voluntario necessari?. hoc vult
dicere ista glo. sic ergo si poneres qz talis substitutio ab ini-
tio nullo mō valeret postea nō cōfirmaret. vt. d. s. in extraneis.
r. l. que ab initio. d. re. sur. ¶ No. ergo ex hac so. qz b
habes tex. qz pupillaris substitutio facta ab extraneo mu-
tat in vulgarē qm ab initio valuit vt vulgar?: vt dixi de hō
s. e. l. i. in tractatu vulgaris substitutiōis in vlti. q. ¶ Itē que-
ro quid si aliqs fili? naturalis tñ legitimat post mortē pa-
tris p principē vel comitē habētē auctoritatē: an valeat pup-
illaris substitutio ei facta. Dico qz sic. qd pbo: qz legitima-
tio facta p principē nil differt a legitimo r. naturali r. legiti-
mat? videt restitui? primis natalib?: vt i corpe qui. mo. na.
effi. in. s. illud. r. s. nulla. r. ibi expresse hoc dicit. ¶ Itē tal
legitimatō seu restitutio facta natalib? retrahat ac si sp
fuisset legitim?. vt. j. de nata. resti. l. si. dixi in. l. gall?. S. r. qd si
tñ. sicut ergo filio post mortē patris reuertēte ab hostibus
valet institutio r. substitutio sibi facta: qz fingit retro fuisse
in potestate r. in ciuitate. vt. l. illa. s. i. s. ti. i. r. j. e. l. lex corne-
lia. j. de capel. l. pater. r. l. se. ita in pposito. qz aut fili? possit
legitimari post mortē patris est casus in auc. itē si quis. C.
de na. li. r. in corpe vnde sumit. ¶ Quero qd si pupillaris
fiat ei qui nō est in potestate: an trahat ad fideicommissum.
Dicit. j. e. l. verbis. ¶ Quarto requirit qz efficiat sui iuris
post mortē patris ita qz in potestate alteri? nō incidat: que-
ro que est rō. Rñ. ratio est qz paf pōt facere testm filio qz pp
etate testari nō pōt. vt insti. e. s. i. sed hoc positū qz nō esset
defect? etatis tñ testari nō posset: qz reperit in potestate al-
teri?: r. iō in tali nō posset qz facere testamētū. Idē diceret

si pupill? alia rōne eēt intestabil? qz rōne etatis: qz pater non
posset ei facere testm. r. hoc tangit in vlti. p. inci. q. ¶ Sed
pone qz instituo militē impuberē in alteri? ptate recasuruz
an poterit ei pupillari substituere. cōstat em qz ipubes p-
tē miles. vt. l. si. C. de testa. mili. Et videt qz sic: qz solum p-
etatis defectū impediat testari. nā miles etiā sūiūssa. testari
pōt de castrē peculio r. tamē credo qz nō valeat talis sub-
stitutio: qz p hoc fieret iniuria ei in cuius ptate recasurus ē:
qz auferret ei ptatem substituēdo militi pupillari. hoc vey
nisi ipse testator eēt miles. ar. p b expresse. j. de testa. mili. l.
cñ filio. r. l. impuberi. de adm. tu. p hoc facit hec. l. que ge-
neraliter dicit qz filio qui ē recasurus in alteri? ptate nō potest
substitui. ¶ Quinto dixi qz requirit qz nō defierit eē i po-
testate ante mortē testatoris. hoc ē vey si p emācipationez
exeat de potestate. vt. d. s. cñ filio. ¶ Itē si alij daret i ad-
optionē eadē rōne: sec? si exeat sed spes ē qz reicidat p. sv-
ctionē: vt in capto ab hostib?. vt. j. e. l. lex cornelia. et. l. paf.
de capti. ¶ Quero qd si exeat de ptate p dignitatē Dicit
glo. r. bene qz pupillaris substitutio nō extinguit: qz oia iu-
ra naturalia r. legitima remanēt firma. vt in auc. cōstitutio
que de digni. s. illud qz. sed qz possit substitui pupillari est
de iure legitimo: ergo r. ¶ Preterea qro cuz pupillaris
substitutio iritet p emācipationē: an remaneat valida iure
fideicommissi. dico qz nō: qz semel valuit iure directo. vt. j. e. l.
verbis civilib?. ¶ Itē quero qd si fili? exeat de ptate pre-
ligionis in gressuz. dicit. j. in vlti. q. in prin. r. hoc de. quinto
¶ Sexto dixi qz requirit qz paf faciat testamētū sibi. b. fal.
lit in milite vt hic in ver. qz qz. r. l. miles ita. de tes. mili. Itē
dz facere testm primo sibi. vt. j. e. l. s. prius. r. ibi dicit. ¶ S;
qro qd si testm minus solene fuit patris: an valeat substitutio
pupillaris. Videt qz sic: qz cōtinet fauorē liberoruz: vt sic
fili? decedat testat? vt dicitū est. r. paf in. l. iulian? j. de ac-
quirē. here. ergo dz valere. vt. l. hac cōsultissima. s. ex iperfer-
cto C. de test. r. hoc putare vey si aliquis de liberis esset sub-
stitutus. sed si extrane? eēt substitutus in caderet in illā. q. an da-
tio tutoris valeat facta a patre filio i imperfecto testō. de qz i
dicto. d. ex imperfecto. r. vt dicit in. l. qui a patre. de confir-
tu. finaliter puto qz nō valeat. sicut em ipse pupill? nō pos-
set extraneū instituere in testō imperfecto: ita nec paf p ea qz
dixi. s. circa illuz ver. quarto requirit. r. per tex. in. s. ex iper-
fecto. qui dicit qz quo ad extraneos habet p nō facto. r. b
d. sexto. ¶ Septimo dixi qz requirit qz sit impubes instituo-
tus vel exheredat?. rō qz alias testm eēt nullū: vt hic in. s. s;
si eos. ¶ Quero qd si testm rumpat p tab. dicit. j. e. l. si s;
¶ Quero qd si testm rumpat p querelā. dic an in totū vel
in parte. vt i. s. sed nec impuberis. r. b no. in gl. ¶ Quero
an id qd dicit de exheredatiōe sit hodie correctū. qd videt.
qz impubes nō pōt cōmittere cām i gratitudinis. vt. l. si qz
in suo. s. lege. C. de inoffi. testa. qd est vey in impubere qz nō
ē doli capax: alias sec? vt no. insti. e. s. nō soluz. r. hoc tenet
Buil. r. Aldra. ¶ Quero qd si sit talis preterit? qui non
rūperet testm cñ in eo oia alia cōcurrāt que requirunt i pup-
illari substitiōe. Certe credo qz ei poterit substitui pupilla-
riter: nec requirit institutio vel exheredatio. exēplū in nepo-
te ex filio emācipato in ptate retento fm iura hodierna: vt
plene dixi in. l. gallus. s. r. qd si tñ. s. de lib. r. po. r. sic videt
nouus casus qz potuit pupillari substituē ei qui nō ē institu-
tus vel exheredat?: vt plene ibi dixi. ¶ Item qro an rupto
testō ex cā pteritiōis cōseruet pupillaris substitutio: p auc.
ex cā. dixi. s. pri. ¶ Itē quero qd si filius preterit? approbat
testm: an valeat pupillaris substitutio ei facta. Jac. de are.
dicit qz sic: vt dixi. s. l. pri. p. l. filio preterito. s. de iniur. test.
hoc intelligo vey si pupill? approbat tutore auctore: vt. l.
si a pupillo. de auc. tu. Itē quero an id qd dicit de filio ex-
heredato habeat locū: siue bona siue mala mēte exheredat?
vt. l. multi. s. de lib. r. post. Buil. de cu. qz sic: qz lex nō distin-
guat. ergo r. vt. l. nō distinguem? de arbi. r. l. de p. cio. d. pu-
blic. p hoc. l. cñ quidā. C. de lega. r. l. ab exheredato. j. de leg.
ga. l. r. l. in rōne. s. si. ad. l. fal. que videt loqui in exheredato

mala mēte cū eis testator nil reliquerit. & tū pōt ei substitu-
 ere. S; dices tu quō iudiciū vlt testm̄ pupilli cōmittit p̄ri q̄
 eū exheredat mala mēte: & sic ē sibi inimic⁹ vnde d; reijctū
 dicitū patris sicut arbitri vel iudicis. vt. l. n̄ distinguem⁹. §. cū
 quidā. s. de arbi. & c. si qua. p̄di. po. l. i. Rñ. lex tantū de pa-
 tre p̄didit q̄ nō credit q̄ filio faciat aliqd nisi p̄ bono: id ad
 petitionē p̄ris fili⁹ i carcerat. vt. l. si fili⁹ tuus. C. de pa. po. cū
 null⁹ amor vincat paternū. vt. s. de cur. fu. l. pe. & l. isti quidē
 qd me. cā. dixi tū p̄ vitate: q̄ si p̄ eēt ita turpis p̄sona q̄ ei
 nō admittēt admittatō bonoz filij viuēt. vt. l. si. C. d. se. pas.
 & s. fo. ma. l. si cū dotē. §. eo aut tpe. q̄ tūc nō pōt pupillarib⁹
 ter substituere: & multo magis cū ibi sit maius periculū. fac
 s. vbi pupil. edu. de. l. i. & l. vtilitatē. de cōfir. tu. qd tene mē-
 ti. ¶ Octauo requirit q̄ sit adita hereditas vt valeat sub-
 stitutio pupillaris. vt hic in ver. adeo. Itē p̄ edictum si q̄s
 omis. cau. te. vt in ver. plane. fallit in milite. vt. l. miles ita. §.
 si. de tes. mili. Itē fallit vbi existētia sui heredis cōfirmat ta-
 bulas pupillares. vt. l. pater. in prin. j. de priui. cre. quā glo.
 hic allegat p̄ contraria. & hoc plene examiabo. j. e. l. si fili⁹ qui
 patri. ¶ Quero an aditiōe facta ex tacita vulgari confir-
 ment tabule pupillares. Rñ. si quidē solus pupill⁹ fuit he-
 res institut⁹ existētia sui heredis cōfirmat tabulas pupilla-
 res vt dicitū est. ideo nō ē necesse q̄ cōfirmet p̄ aditiōe ex
 tacita vulgari tenēdo illā opi. quā tenui. s. l. p̄or. s; si h; co-
 deredē qui nō repudiat: tūc nō vidēo qd repugnet quā cō-
 firmet p̄ aditiōe ex tacita vulgari fm ea q̄ dixi. s. l. p̄ri. i
 q̄ illa: an a tacita vulgari possit incipere testm̄. qd plene ibi
 dixi. ¶ Quero quotuplex ē substitutio pupillaris. Rñ. du-
 plex: alia tacita alia exp̄ssa. exp̄ssa ē q̄ fit vbi exp̄ssa: tacita
 que fit vbi tacitis seu a iure subintellectis. qd dic vt dixi
 s. in tractatu vulgari substitōnis: s; de vno possit dubitari
 an reperiat pupillaris p̄tin tacita p̄tiz expressa sicut dixi i
 vulgari. Rñ. si queris an reperiat p̄tin expressa p̄tin tacit⁹
 ta: quo ad casus dico q̄ nō possit reperiri: q; h̄ solū in vnuz
 casum cōferi. s. si infra pupillare etatē decesserit. id aliuz ca-
 sus nō pōt cōprehendere: q; null⁹ ali⁹ casus ē. nā si in par-
 te substituatū alia pte videt voluisse substitōnes nō valere
 vt. l. si ita quis. j. e. p̄dicta vera: nisi in casu que dicā forte. j.
 p̄ri. q. ¶ Si vero querat an reperiat partiz tacita p̄tiz ex-
 pressa quo ad verba. Dico q̄ sic. eodez mō q̄ dixi in vulgari
 ri p̄ eadē. l. & h̄ de tertia. q. ¶ Quarto querit quib⁹ vbi
 fiat substitutio pupillaris. Rñ. vba que referunt ad euz q̄
 substituit semp sunt affirmatiua: illa que referunt ad eū cui
 substituit semp sunt negatiua seu priuatiua. s. si decesserit i-
 fra pupillare etatē & c. put dixi. s. circa vulgare substitōnem.
 S; h̄ hoc pōt op. q; in pupillari substitōne dic: si heres erit
 & ita pupillare etatē decesserit & c. & illa vba si heres erit:
 sunt affirmatiua siue positiua. vt. s. l. p̄ri. in prin. Rñ. illa
 verba si heres erit nō sunt de substantia pupillaris substitō-
 nis qd p̄z. q; potest filio exheredato fieri: & quib⁹ filio p̄terit
 to. vt. s. vidistis. Itē probat exp̄sse. C. e. l. si testō. vt. j. e. l.
 qui liberis. §. hec verba. & l. coheredi. §. si. & l. qui duos. & l.
 paterfa. & l. pe. j. e. ti. & j. l. p̄ri. s. sed & si quis. ¶ S; quero
 quid si illa verba apponunt q; dicit testator: si fili⁹ me⁹ he-
 res erit & infra pupillare etatē decesserit: talis sit heres & si
 lius nō fuit heres q; abstinuit: s; infra pupillare etatem de-
 cesserit: an veniat substitut⁹ ex pupillari. dico q̄ sic. vt. l. ius
 lian⁹. j. de acq. here. & l. pater. in prin. j. de priui. cre. Et fm
 hoc erit casus in q̄ pupillaris substitō est p̄tin exp̄ssa partiz
 tacita. q̄ ad casus exp̄ssa si heres erit & infra pupillare etatē
 tem. tacita si heres nō erit vel infra pupillare etatez & c. vt. j.
 e. l. iā hoc iure. ¶ Quinto principalit⁹ querit quis sit effe-
 ctus pupillaris substitōnis. Rñ. prin⁹ effect⁹ est q̄ pupilla-
 ris cōtinet tacita vulgare. vt. l. iā hoc iure. in prin. j. e. qd est
 vez: nisi testator cōtrariuz senserit exp̄sse vel tacite: vt dixi
 xi. s. circa vulgare. Secūdu⁹ effect⁹ est q̄ p̄ eā succedit pupil-
 lo. vt insti. e. circa prin. ¶ Quero ergo vtz trahit ad omia
 bona impuberis pupillaris substitutio. Dic aut quis sub-
 stituit filio legitimo tūc vt filio adoptiuo. & dic vt. l. si arro-

gator. s. de ado. & j. e. l. sed & si plures. §. in arrogato. Aut
 filio legitimo & naturali: & tūc aut fuit pagan⁹ & trahit ad
 oia bona pupilli vnde cūq; quesita. vt. l. s; & si plures. §. ad
 substitutos. j. e. aut fuit miles: & tūc pōt ad certa bona tra-
 hi & ad certa nō ex militis voluntate. vt. d. §. ad substitutos
 Si vero substitō fieret filio naturali tūc nō legitimo nō vale-
 ret: qm̄ eū nō habet in p̄tate. vt hac. l. in prin. & vt. s. vidistis.
 ¶ Tertiu⁹ effect⁹ est q; pupillaris exp̄ssa excludit matrem &
 alios ascēdētes p̄teritos quos ipse fili⁹ p̄terire nō pōt. vt. l.
 pap. §. sed nec impuberis. s. de inoffi. test. & C. e. l. p̄cib⁹. & l.
 luci. j. e. Sed circa hoc insurgit dubia. Primo dubitatur
 an hoc sit verū hodie. de hoc sunt tres opinio. Ja. de are.
 & Mar. syl. dicit q; mater hodie nō excludit p. l. humani-
 tatis. C. e. vbi exēplaria que ē introducta ad exēplū pupilla-
 ris matrem nō excludit. secūdo q; olim pater matrem p̄cedebat
 in filij successione. vt. l. ij. §. obijcti. j. ad tercul. eadē rōne sub-
 stituit⁹ ab eo: sed hodie sec⁹. vt in auc. defuncto. C. ad tercul.
 & sic leges antique sunt correcte. Secūda opi. est q; etiā sit
 hodie idē qd olim: q; euitanda est legū correctio. & hoc tenz.
 Dy. Ja. de are. & Li. C. e. l. humanitat⁹. Idē t; dñs Barto-
 luti⁹ de p̄tis. & inducebat. l. cū quidā. que sequit p̄. l. huma-
 nitatis. C. e. ti. que. l. p̄mittit fratrem fratri substitui nō aut p̄-
 cipit. & tūc cōstat q; frater hodie succederet ab intestato cū
 parente sicut mater. vt. d. auc. defuncto. Tertia fuit opi.
 Buil. de cu. q; dicit q; mater hodie d; habere legitimā cō-
 ditioe ex. l. per auc. p̄biteros. C. de ep̄is. & cler. l. p̄ mul-
 ta verba dicat. videte nō curo de istis opinionib⁹: q; p̄ce-
 dens opi. q; iste. l. nō sint correcte est vera. Itē etiā canonizata
 in. c. si pater. in fi. extra d̄ testa. li. vi. que ē lex nouissima
 nō ob. l. h̄manitatis. q; ibi loquit in exēplaria que differt
 a pupillari. vt dicā. j. e. l. ex facto. nō ob. ratio allegata per
 doc. istos: q; p̄lato in successiōe nō ē cā substitōnis: s; patria
 potestas. als sequeret q; etiā mater d̄ iure antiq; poss; sub-
 stituere qm̄ ē sola qm̄ ipsa mat succedit. Itē hodie poss; p̄
 instituere solū in dimidia qd est absurdū. Ulteri⁹ queritur
 quid de pupillari tacita: an tacita pupillaris excludat ma-
 trem. Rñ. glo. oēs tenet q; nō. vt. l. vlti. C. de insti. & substi. &
 l. p̄cib⁹. C. e. ti. p̄dicta vera in tacita vulgari subintellecta
 a iure. vt. l. iā hoc iure. in prin. j. e. ti. & sic nullo mō fuit exp̄ssa
 Sed si nos loquimur de tacita pupillari specialit⁹ que exp̄s-
 sa ē vbi ḡnalib⁹ & illa que cōtinet in reciproca: vel alia q̄
 cōtinet in cōpendiosa: dicem⁹. j. e. l. cetero. & j. e. l. luci. vbi
 est alia materia. Ulteri⁹ quero quid de pupillari partim
 tacita partiz expressa: vtz matrem excludit. Rñ. si quidē est p̄-
 tim exp̄ssa partiz tacita quo ad vba matrem excludit. rō q; ex
 vbi testatoris ista substitō cōprehendit sicut dicimus in ea
 que in reciproca cōtinet. vt. j. e. l. luci. Sed si nos queram⁹
 de ea q̄ partiz est exp̄ssa p̄tin tacita q̄ ad casus: vt. s. dixi di-
 co idē. si enī testator voluit matrem excludi in vnū casuz. s. si
 lius heres erit & infra pupillare etatē decesserit eadez rōne
 ex cōiecturata mēte defuncti voluit eā excludi si h̄s si erit &
 infra pupillare etatē decesserit. vt. j. dicit cū tractat d̄ cōiectu-
 rata voluntate defuncti circa tacita substitōnes. Sed circa h̄
 dubitat tacita pupillaris nō excludit matrem: vbi ḡra: auus
 fecit substitōnes vulgare nepoti in p̄tate retēto ex filio eman-
 cipato: an tacita pupillari excludat patrem illū emancipantēz
 Videt q; sic: q; d̄ matre lex tūc loquit. vt. l. p̄cib⁹. C. e. ḡ n̄ res-
 ferit ad patrem. vt. l. si vero. §. d̄ viro. s. fo. ma. & h̄ q; leges q̄ lo-
 quunt de mulierib⁹ nō excedunt ad mares. vt. l. pe. & ibi no-
 ta. j. vt in pos. le. In d̄riuz videt & est veritas. q̄ em̄ est ratio
 q; tacita pupillari nō excludit matrem. rō pōt eē duplex. vna
 q; p̄ vulgare succedit testatori defuncto: p̄ pupillare succe-
 ditur ipsi pupillo. vt insti. e. circa prin. l. ergo testator p̄tu-
 lerit extraneū matri pupilli in substitōne ipsius testatoris: nō
 est tūc vtilē q; voluerit p̄ferri extraneū in substitōne ipsi⁹ pu-
 pilli & matrem excludere a luctuosa substitōne filij pupilli. vt. C.
 de insti. & substi. l. si. vbi p̄bat p̄dicta ratio. Alia rō ē q; ma-
 ter p̄terita ab ipso filio impubere h̄ret q̄rela: s; nūc qm̄ p̄ fac
 filio testm̄ excludit a q̄rela. vt. d. l. pap. §. s; nec impuberis. de

inoffi. testa. unde voluit lex p suam interpretatione excludere matrem a querela: sed testator ea non excludit expresse. sed iste rationes habent locum in patre sicut in matre: vt. l. si mater. §. d. cur. furi. ergo &c. quinimo est maior ratio in patre quam in matre: est testatoris: & sic non est verisimile alienam sobolem suam voluisse preferre & cetera. vt. l. cum acutissimi. C. de fideicommissis. & l. generalis. d. instit. & substiti. & l. cum auus. §. de condi. & demon. **M**o ob. l. si vero. §. de viro. qz vix est quod lex non dicitur extendi ad alios casus etiam eandem rationem habentes quam lex est in eis. vt dixi in. d. §. d. viro. s. istud quod tacita pupillaris non excludit matrem non est in eis: vt dixi quod aliquid statutum in patrem non respicit. **M**o ob. l. penult. §. vt in pos. le. qz ibi est diuersa ratio inter mares & feminas.

Alteri quero an tacita pupillaris excludit auiam. videtur quod sic: qz de matre hic loquitur: ergo &c. vt. d. §. de viro. p hoc facit. l. pater. & l. sic eueniet. §. de adulte. **I**n primis videtur: & ista est veritas quod tacita pupillaris non excludit auiam: qz matrem mortua auia assumit sibi locum matris. vt. l. nepotes. & l. vbi. C. de su. & legi. **I**tem qz par est privilegium matris & auie in tutela. vt in au. matris & auie. C. quoniam tu. offi. fun. po. & in corpore vt l. ma. & auie. in prin. pro hoc. §. ad tercu. l. ij. §. si mater. com. functo. & qd si nepotibus. vbi apparet quod dicitur quod loquitur de matre hanc locum in auia que tutorem nepotibus non petit. **A**d argumetum dicitur p respoditio ex his que dixi. §. & hoc t3 **B**uil. de cu. & dñs Ray. & hoc puto vix.

Alteri quero an tacita pupillaris excludit fratrem pupilli. videtur quod sic: qz de matre lex tunc loquitur: ergo &c. vt in. d. §. de viro. **P**roterea non est eadem ratio in fratre qui est in matre quam frater non hanc querela: sed si preterea ab alio fratre non instituta turpi persona. vt. l. fratres. C. de inoffi. testa. quid dicem. **B**uil. de cu. t3 dicitur ex presumpta voluntate defuncti que est vt voluerit filium suum preferri cuiuslibet extraneo. ar. l. cum acutissimi. C. de fideicommissis. & de insti. & substiti. l. generalis. & l. cum auus. de condi. & demon. dñs Ray. dicit quod idem in fratre vtriusque committitur: sed si est frater committitur ex vno latere tunc sic dicitur: qz non est eadem ratio que est in matre: qz mater ei preferitur in successione. vt in au. defuncto. C. ad tercu. cul. videte p dicitur **B**uil. de cu. qz intelligo quam extraneus fuit substituitur vulgariter pupillo in fauore filii testatoris & fratris pupilli cui forte multa legata & fideicommissa reliquit nec enim voluit grauare oneribus hereditariis. aliter ponendo simpliciter extraneum esse substitutum vulgariter pupillo eadem ratione qua pater excludit filium suum a successione ipsius patris que magis est sibi debita quam successio fratris. vt. l. scripto. in fi. unde liberi. videtur ipsum excludisse a successione pupilli. vt. §. dicitur cum similibus quod nō bus. **I**tem dicitur dñs Ray. qui dicit quod hoc hanc locum in fratre vtriusque committitur. secus si ab alio tunc pariter intelligo. s. m. re tunc nō si est tunc ex parte ad huc stat ratio **B**uil. p. l. cum acutissimi. cum fili. **M**o ob. si dicitur quod non est eadem ratio que in matre. imo est eadem ratio que in matre s. vna ex rationibus. s. presumpta voluntas defuncti. & ex pluribus rationibus sufficit vna subesse. vt. l. si ven. §. in bonis. §. de priu. credi. & insti. de nup. §. affinitas. & l. liberoz. de his que no. in fa. cum suis glo. **I**ta autem precedens ratio potest intelligi quādo ipse idem frater est substituitur vulgariter: qz tunc ipse idem succederet ex tacita pupillari. nec tractem? an ipse excluderet a seipso: & ideo dixi quod tacita pupillaris non excludit matrem & quosdam alios.

Quero quod si probetur quod testator voluit matrem excludere vigore tacite pupillaris. **B**o. rñdet quod mī excludit p. l. i. testō. in fi. C. de tes. mili. b. no. glo. in. l. precib. super x. oimodo. C. e. & bene dicit. **A**d idem facit. l. i. hoc iur. §. e. sed dices si voluntas defuncti probatur: ergo non est tacita pupillaris: sed est pupillaris expressa. **R**ñ. nō est vix: imo nullam mentionem facit de pupillari. & tunc de presumpta voluntate facit aliquibus coniecturis consistere. vt. §. declarabo p exempla.

Quero ergo & reuoco in dubium quot testes requiruntur ad probandum istam voluntatem defuncti. **V**idete determinatio istius. q. dependet ex quadam dubietate. quidam enim dicunt quod quoniam mater est in medio vulgaris expressa non continet eam. et hoc videtur sentire glo. C. e. l. precib. **A**lij dicunt quod vulgaris expressa bene continet tacitam pupillarem sed non matrem non hanc effectum. & ista est vera vt examinato. §. e. l. cetero. vbi glo. tan

git sed hoc est quod continet tacita pupillaris: s. non habeat effectum contra matrem. **I**ta probatio fit ad declarationem huius voluntatis. s. huius tacite pupillaris potest in expressa vulgaris. & probatio declaratoria potest fieri p duos testes. vt. l. heredes palam. §. si nota. §. de testa. & ibi p glo. & **D**y. sed si tenerem? alia opinio. s. non continet: tunc ista probatio fieret ad inductionem noue voluntatis non ad declarationem: ideo requiruntur septem testes: p ea que no. in. §. si nota. teneas precedentem opinio. per ea que dicuntur in. l. centurio.

Quero ex quibus presumatur ista voluntas defuncti quod voluerit matrem excludi p tacitam pupillarem. **R**ñ. ex quatuor principaliter. **P**rimo ex his que testator dixit extra testamentum. **S**ecundo ex his que dixit in testamento. **T**ertio ex conditione matris & similibus personarum de quibus excludendis tractatur. **Q**uarto ex conditione persone qui est substituitur.

Videam? de quolibet. **D**ixi primo ex his que testator dixit extra testamentum. quod enim si ante dixerit si filius morietur nolle quod mater eius heret vnum obolum vel similia & ba. certe videtur sufficere: arg. ad hoc. §. ti. i. l. quotiens. §. i. & qd ibi no. **A**d idem. §. de le. l. si quis in fundi vocabulo. p hoc. l. titio. §. idem rñdet. §. de verbo. obli. cum suis similibus.

Secundo potest apparere ex verbis positis in testamento. quid enim si testator matri pupilli relinquit aliquid & iussit eam esse contentam vt plus de bonis suis petere non posset. **I**n hoc dicitur gūl. siquidem alia verba fuerunt adiecta legato relicto ab ipso pupillo: tunc matri non preiudicat in successione que venit post mortem pupilli. vt. l. paulo calimacho. §. i. §. de leg. iij. sed si illa verba essent adiecta in aliquo legato relicto a substituto pupilli: tunc secus. presumitur enim quod voluit substitutum matri preferre. vt. l. peto. in princip. §. de lega. iij. pro hoc facit. l. fideicommissa. §. si quis ita. §. de lega. iij. & qd ibi dixi vobis. qd puto verum.

Sed quid si testator reliquit vxori sue aliquid donec vita viduale seruauerit: & ipsa transiit ad secundam vota: an ex presumpta voluntate defuncti sicut per transitum ad secundam vota ab ipso relicto priuatur: ita excludatur a tacita pupillari. **V**idete pro futuris annis illud fideicommissum vltimum gatum annuuz potest deberi a substituto pupilli sicut ab ipso pupillo. vt. l. si fundum sub conditione. §. si pater. §. de leg. i. et l. non solum. §. liberationis. §. de li. le. & idem sicut per transitum ad secundam vota testator voluit eam eo relicto priuari etiam in persona substituti seu alteri? heredis pupilli per cursum & successione temporis eadem ratione presumitur quod voluerit eam p transitum ad secundam vota excludi a tacita pupillari. **T**ertio potest probari ex conditione persone matris & consimilium personarum: de quibus excludendis tractatur. vt ecce quid si mater erat inimica testatoris: qz forte habuerat amicitias cum vno scopolare vel scriptore: & sic multum enim offenderat. **C**erte presumatur enim voluisse ipsam excludi a tacita pupillari. vt. l. iij. in fi. & l. ex parte. §. de ali. le. & l. si inimicicie. §. de his qui. vt indi. & hoc etiam tenet **B**uil. **I**tem quod si mater non est capax hereditatis pupilli: qz tutorem pupillo non petit. certe perinde est ac si non esset mater. vt. l. ij. in fi. §. ad tercu. & l. i. §. pe. §. de contra tabu. & ibi dixi. **I**dem esset dicitur si post mortem pupilli vxor testatoris aliquid in honestis fecisset. vt no. in. l. fideicommissus. C. de fideicommissis. & l. sororem. C. de his qui. vt indi.

Quarto dicitur quod probatur ex conditione persone substituti. pono enim quod frater pupilli filii testatoris est ipse pupillo substituitur vulgariter. certe tacita pupillaris excludit matrem qz presumptio est quod testator voluit filium suum vxori preferri. arg. l. cum acutissimi. cum similibus C. de fideicommissis. & hoc videtur sentire glo. in. l. precib. C. e. cit ca sine vlti. glo. hoc etiam videtur sentire azo in summa. eo. ti.

Et hoc videtur sentire **J**a. de ra. & plures alij in. l. fi. C. de insti. & substiti. quod multum mihi videtur consonum voluntati defuncti. facit ad hoc. l. peto. §. si. §. de lega. iij. facit etiam l. lucius. §. ti. i. & l. generalis. C. de insti. & substiti. **P**redicta vera in fratre pupilli: secus in fratre testatoris patruo pupilli: s. m. **B**uil. de cu. vt. l. iij. secundo rñso. §. de le. prestan. **S**ed quid de matre defuncti. quid enim si mater defuncti est substituta vulgariter pupillo. **D**icit **B**uil. de cu. idem quod in filio pari ratione: quoniam ab in testato pariter succederet pupillo sicut filius testatoris pup

plli frater: vt in auc. defuncto. Jte qz e de parerb? argu. dicte. l. iij. post prin. de leg. presta. ita dicit Buil. qd sat pla cet. Quint? effect? pupillaris substōnis est q pater fac filio heredē suū z necessariū quē. l. facit sibi. vt. j. e. l. s. prius. in fi. z. l. sed z si plures. s. quos possum? j. eo. qd tene menti. Est tamē vtile scire: nā puto q existētia sui heredīs in illo pupillariter substituto operē transmissionē hereditatē pu pillarē adire: sicut hereditatis paterne eadem rōne: vt dice mus. j. e. l. si fili? qui patri. Ultimo principaliter ē viden dus qualiter firmat substitutio pupillaris. Jsta materiā po nit glo. tua in. l. i. pupillari. j. e. iō ibi dicā.

Interdum. Institur? cogit adire pp fideicommissum debitu in secundis tabulis. Jtem aditio facta ex vi restōnis in integz cōfirmat tabulas pupillares. b dicit. Et diuidit in duas partes: z quelibz pars habz duas lec. In prima parte tene scōdam lec. In secūda parte tene le cturā primā. Ho. ter. ibi: aut improbiū ē zc. Secūda ps incipit ibi. ergo zc. Op. ad prin. s. z videt q fideicom missum vel relictū a substituto exheredatū nō valet: vt i. l. co heredi. s. cū filie. in fi. s. j. e. z. l. plane. la. ij. circa pri. j. de leg. i. Rū. fateor Jrium nisi substitut? exheredatū sit institutus ab ipso testatore: vt in. l. in ratōe. s. fi. j. ad. l. fal. z. l. qui fun dus. s. qui filios. e. ti. habuistis in. l. fi. in prin. j. de lega. iij. z iō posui b casuz q fuit substitut? exheredato ille qui fuit i stitut? a patre: que ē secūda lec. posita in glo. l3 prima lec. glo. fit falsa: vt ex pdictis apparet. vide glo. que incipit tici? us ibi idē si eundē zc. hic incipit secūda lec. que ē vera: l3 p cedēs est falsa. vel vt cessent oia cōtraria possum? ponere casuz q fili? nō fuit exheredat? sed fuit institutus dato sibi coherede extraneo. vnde existētia sui heredīs nihil operat vnde oz q heres cogat adire pp tabulas pupillares z fū deicommissuz relictū in eis. z hec ē tertia lectu. posita b i gl. Jte op. z videt q quis sit sollicit? de hereditate viuēt? vt in auc. s. rogat? C. ad treb. z. l. archimedorā. C. vt in pos. lega. dicit quidā illud pcedit ex voluntate testantis. sed cer te hoc nō procederet ex voluntate: quare dic ibi agit? de he reditate testatoris mortui: sed hic de hereditate pupilli vi uentis fm Di. z Ja. de are. z Aldra. C. Venio ad secūdū dñi. dicit hic q fuit restitut? a deinde hereditatē cā: quero ad quid fuit restitut? Dicit quidā q fuit restitut? vt adeat z sic cōfirmat tabule pupillares. Alij dicit q fuit restitu tus vt abstineat vel repudiet: z fm hoc cōfirmat vulgaris substitutio vt substitut? vulgariter possit adire. Jsta lec. l3 fit in se vera. vt. s. de minorib? l. z si sine. s. qd pap. tñ quan tum ad nostrū. s. nō ē vera: qz b dicit secundis tabulis. z sic loquit? de tabulis pupillarib? sed substitutio vulgaris est prime tabule testatoris l3 fit secūda? grad? tenēdo secūdam lectu. C. ppo. de. l. sed z si sine. s. de minor. als est. l. ait pretor. s. sed qd pap. So. dicit glo. hoc verū in liberto sub? stituto. in seruo autē distigue vt ibi z bene. C. Ultimo. s. iste videt casuz vni? qōnis. Aliquis adiuu hereditatez et repudiat per restitutionē in integru: quero vtrū substitut? tus vulgariter possit adire de iure ciuili: vel an habeat ne cesse petere fm tabu. Et videt q habeat necesse petere fm tabu. qz prim? remanet heres de iure ciuili. vt. l. qui soluen do. s. tñ. l. g. secūda? eodez iure hīs esse nō pōt. z sic habet ne cesse venire de iure pretorio. z hoc videt? sentire vltamō. z Li. sequēdo eos in. l. qui se patris. pro hoc videt? esse cas sus in. s. isto ibi dñi dicit pretor zc. Contrariū est verum: qz etiā de iure ciuili potest adire. vt. l. i. s. si quis adita. z ibi di ct. j. ad tercū. tetigi in. l. i. s. e. in tractatu vulgaris substōnis Ad hunc tex. rñdeo. qz fateor q pōt petere fm tab. nō tñ p b. p. bibe? adire de iure ciuili. Ad Jria rñdeo vt dixi in. s. si quis adita. z. s. e. l. i.

Prus. Si aliqs substituat filio exheredato dz sibi pri? stituat filio instituto ordo nō attendit. hoc dicit vsqz ad fi. C. Ho. ter. ibi vsqz adeo. dicitur hic q cōuersio ordinis vi ciat substitutionē. s. j. pri. s. dicit quidā q iste. s. p sequen?

tem corrigatur. Certe nō ē verisimile q statz iuriscōsultus se corrigat. vt. l. nā ad ea. j. de condi. z demon. Alij dicit b de rigore: ibi de equitate. certe est idē dicere qd corrigere. q re glo. dicit hic loquit? qn substitutio sit filio exheredato. ibi qn filio instituto. Quidā doc. vltamō. dicētes q nō vidēt rationē huius glo. dicunt aut substitutō sit diuersis tempo ribus z habet locū etiam iste. s. aut sit eodem tempore z eo dem contextu: tunc habet locum sequēs. s. z b tenet Jde. z videt hoc tenere glo. in. l. si quis eum. s. i. j. e. certe in q̄tum ipse dicit q testamentuz sit diuersis temporib? debet seruari ille ordo dicit verū. sed in q̄tum dicit q hic. s. nō habz locū quādo fieret eodem tempore male dicit. primo s. glo. i. hui? s. secūdo cōtra tex. dicit em scriptura in singulari nu mero. z sic innuit q erat eadem scriptura eodem tēpe facta. nō diuersis: z. j. dicit vno cōtextu. z sic vno tpe factū. tenea mus ergo so. glo. C. Quero que est ratio diuersitatis vtz substitutio fiat exheredato vel instituto. Dicit quidā: quia qn pater exheredat filiū nō facit qd dz: z ideo dz plus astrī gi. s3 nihil est dicere qz forte facit qd debz exheredādo filiū ex iusta cā: quare puto eē rōnem quādo pater instituit filiū z ei substituit: siue pcedat substitutio siue sequat? fm ordinē scripture semper sequit substitutio z precedit institutio fm ordinē intellect? vt. j. pri. s. ideo satisfactū est rescripto impe ratoris quod requirit institutionē precedere. sed qn fili? su it exheredat? nō pōt dici q institutio precedat fm ordinem intellect? ideo substitutio viciatur: qz est omissus ordo. Et hoc facit ad. q. dico in libello peto euz cogi z cōpelli z ad pdicta cōdenari. videtur q talis libell? nō procedit: qz pri mo petit executionē q̄ sententiā. certe imo procedit: quia fm ordinē intellect? primo petit sententiā q̄ executionem. vt hic z. l. talem. s. ti. i. C. Alteri? opp. dicit hic q ordo dz attendi. s. in. l. ambiguitatē. z. l. preposter. C. de tes. z. l. necē de so. z. l. quidā. j. de pecu. le. z insti. de le. s. ante heredis. Glo. dicit q ad alia nō curat ordo vt in cōtrarijs. sed certe ista so. nō hz intellectum. Alij vt Di. in. l. nec enī. de sol. di cunt. aut apparet de mēte disponētis: z nō curat de ordine vt in cōtrarijs. aut non cōstat de mente testantis: z tunc or do dz attendi. vt. l. quotiēs. de vsufruc. s3 p hoc nō est rñ sum ad hanc. l. qz hic apparet de mēte: z tamē ordo attendi tur. Alij vt Li. in. l. preposter. C. de testa. dicit aliter z imp fecte: quare puto sic dicendū q triplex est ordo. prim? ipsi? rei quoad aliqua res in esse producit. Exemplū in sentētia que dz fieri pcedere libello z litis contesta. Jtem testamen tum dz habere certū numerū testuz z institutionē hereduz z similia: z q precedat institutio z substitutio sequat? vt b. Secūda? ordo est tempoz vni? rei ad alia rem: qz vna in tē pore precedit alia. Terti? ordo est scripture siue locutionis. C. Circa primū cōstat q quelibet res dz habere in se ordi nem pductōis. vt in auc. de here. z fal. s. in ordinatas. s3 dubitat an ordo omissus habeat viciare vel non. Circa qd dicit: aut est ordo necessitatis: aut voluntatis: aut dubitat. pri mo casu omissio ordinis viciat. vt. C. de sen. l. platam. z d he re. acti. l. vt debitū. z in presenti. s. modo id qd dico viciat: dic qnqz ipō iure: qnqz facto iudicis. vt. l. i. z ibi no. C. de ap pel. secūdo casu tūc omissio nō viciat: vt. l. pposter. C. de te sta. z insti. de le. s. ante heredis. Tercio casu qn dubitat tūc aut omissio talis ordinis ē magni p iudicij: tunc videt? ordo necessari? z omissus viciat. vt. l. cū hi. s. si pretor. de transac. aut est modici p iudicij. tūc ordo voluntari? z omissus nō vi ciat. vt. l. i. in fi. s. de ven. in spi. z istud ptinet scire ad multa. pone in inuētario omittit? ponere signū crucis. puto q non viciat cōfectio inuētarij: qz cū talis ordo iporat modicū p iudicij videt? ordo voluntari? nō necessari?: iō omissus nō vi ciat. vt. l. i. fi. z ibi dixi de ven. in spi. sec? si omittet? citatio creditor? q ē magni p iudicij. vt. l. cū hi. z. s. si pretor. de trans ac. C. Circa secūdū qrit? vtz ordo tps sit spectād? vt idu cat plationē in iure. Dic aut qrim? d honozib? aut alijs iu rib? Jrimo casu aut qrim? de ordinādis: z tūc nō inspicit? ordo in tps? vt pferat antiqoz sed dignioz: vt. l. honozes. i

princi. de decu. et in auc. de monachis. §. ordinatione. C. de decur. l. subeunda. li. x. cū similibus. fateor tñ q̄ in ipsius ordinandi p̄sona inspicit̄ ordo vt gradatiz ascenderit. vt. l. hī gradatim. de mu. & ho. i. prin. & l. honores. §. gerendoz. e. ti. fallit vbi esset alif specialif p̄uisuz. vt. l. p̄miceri. C. de of. p̄fec. vt. & de aduo. diuer. iudi. l. petitione. aut querim? de iā ordinatis inuicē preferēdis & ordo t̄pis inspicit̄. vt. l. i. j. de albo scribē. & C. de cōsul. l. i. li. xij. aut querim? de alijs iuris realib? vel p̄sonalib? & tñc plene distingue p̄ glo. ita dicit Di. in. l. p̄uilegia. §. de p̄uui. cre. & l. cū vnus. de bōis auc. iudi. pos. & l. si finita. §. si plures. de dam. infec. & in qua libet eaz dixi. & per Di. in. c. qui prior. extra de reg. iur. li. vi. Circa tertius. §. circa ordinē scripture vel locutionis: q̄ritur vtz debeam? spectare vt ex eo aliqd p̄sumam? In hoc dic aut mens disponētis ē certa & nō curam? de ordine. vt l. nec eni. §. de sol. & l. cū pat̄. §. si fideicom̄i. §. de leg. ij. & l. qui dā. vt in pos. le. aut est dubiū & inspicim? ordinē: vt. l. genera liter. §. si quidē. §. de fideicom̄i. li. & de vsufr. l. quotiens. in prin. cū simi. & ita loquit̄ prima cōstitutio. C. circa finē: qz si ex die & cōsule apparet de prioritate vel posterioritate statum certo: als in dubio lex que ē pri? posita primo videtur facta: & sic videt̄ qz ordinē scripture attendim? vt ex eo aliq̄ quid p̄sumam?

Sed & si quis. Hūc. §. summanū cū p̄cedētī & diuidit̄ in tres partes. In prima pte fecit p̄mo substitutionē pupillare. In secūda pte fecit substitutionē vulgarē. deinde instituit & extitit cōditio vulgaris. In tertia substituit eodē modo. tñ deficit cōditio vulgaris & extitit cōditio pup. Secūda ibi. sed & si ita. Tertia ibi. & si extitit. Ter. i. si. ibi impuberi. §. hic nō incipit a testō impuberis §. ordinē itellect? & ordo scripture seu ordo locutionis aliō iducē C. pp. ad hūc. §. s. pri. §. So. vt ibi dixi. & facit ad. q. mirabilē vtz vulgaris expressa que cōtinet tacitā pupillare in se trahat̄ ad bona impuberis. Di. dicit qz sic. allegat p̄ casu hunc. §. i. vers. §. si ita. ibi: si eius ei heres erit & c. & exponit Di. ei. si. impuberi. vt ad p̄xima fiat relatio. sed Buil. d. cu. cōtradicit qz per vulgarē succedit̄ defuncto nō pupillo. ad hūc. §. r̄ndet exponēdo ei. §. testator. hūc passuz examināui §. l. pri. in tractatu vulgaris. P̄t̄ etiā queri: an tacita vulgaris cōtēta in expressa pupillari trahat̄ ad bona impuberis. Dicit Dy. esse casum in. l. qui fundū. §. heres. §. ad. l. fal. Examinaui. §. e. l. i. in tractatu vulgaris: & iō non insisto in hoc.

Am filio. Qui ē heres defuncto p̄ mediā p̄sonā alteri? nō admittit̄ ex substitutione facta p̄ hec v̄ba: q̄squis mihi heres erit & c. hoc dicit C. p̄po. j. e. l. si in testō. So. vt ibi videbitis. Quero dicit qz dñs nō p̄t esse heres ex vigore illi? substitutionis. qz ro quid in seruo qui fecit heredē. Dñs Ja. de are. dicit qz seruus nō potest eē heres: qz nullo tpe fuit heres: & secus in filio. vt. l. cū filio. §. de leg. i. qd tenet Ly. in. l. cū p̄ponas. C. de here. insti. puto qz nō bene dicat imo puto qz idē in filio & seruo. vt. l. qui liberis. §. hec v̄ba. §. e. dixi plene in. l. cuz filio. ideo puto qz ipse seru? vel fili? poterit eē heres q̄ non dum nomē heredis retinet. facit. §. e. l. ex facto. §. iulian. & j. e. l. in substitutione.

Am hoc iure. Ista est multū pulchra & notabilis lex. & breuiter hoc dicit vsqz ad ver. qd ius. Substitutio facta impuberi vulgariter cōtinet tacitā pupillare: & facta pupillari cōtinet vulgarē tacitā. h. d. C. p̄po. qz p̄uisio facta in vnū casū inducat in alio remotōnē. vt. l. cōmodissime. §. de libe. & po. & l. si cū dotē. in prin. §. so. ma. Ly. format hoc cōtrariū in. l. precib? & finaliter nihil dicit. nā dicit qz est fauore pupilli. Ista nō est vera so. qz fauor pupilli ē qz vulgaris cōtinet pupillare: & qz pupillaris cōtineat vulgarē est fauor testatoris: qm̄ p̄ eā testator succedit̄. vt insti. e. circa prin. Possimus dicere sic. substitutio de necessitate debet habere vnā cōditionē p̄p̄riā: iō si testator substituit in vnū casuz illā cō

ditionē de necessitate posuit: iō nō videt̄ excludere alium casuz. p̄sumit ergo lex qz si de alio casu cogitasset eodem modo substituisset. Cōtraria loquit̄ in substitutione vel alia di spōne q̄ de necessitate nullaz cōditionē h̄z. Circa h̄ tñ disti gue vt dixi in. l. gallus. §. & quid si tñ. §. de libe. & posthu. C. p̄. j. e. l. cū ex filio. insti. e. §. ij. Rñ. ibi vulgaris nō cōtinet pupillare qd apparet de mēte testatoris qui in vtrum qz casuz specialiter p̄uidit: & tñ hic fuit sec? Quero vtz substitō facta in vnū casuz porrigit̄ ad alii. Rñ. sic. vt. l. gall? §. & qd si tñ. de lib. & po. & plene dixi in tractatu vulgaris substitutionis: vbi vide.

Quod ius. Breuiloq̄ facta duob? impuberib? vtrius dicit. C. Mo. qz h̄ dicit reciproca: qz d̄z dicit reciproca. §. p̄ docto. appellat̄ breuiloqua. cui? materiā examinābim? §. e. l. luci? Circa istū. §. format̄ vna qd: vtz substitutiones q̄ cōtinent in reciproca sint tacite vel expresse. Et qz sint tacite videt̄ tex. h̄ cū glo. que incipit substituit̄ tacite. D̄riuz not. §. e. l. luci? & ibi examiabo. veritas est qz nō est tacita eo mō quo. §. dixi de pupillari cōtēta in vulgari & cōtra: qz. §. si ita tacita oīno nullo mō verbis cōprehensa. hic vero ē exp̄sa generalif: tacita tñ specialif. qz verbis specialib? nō ē exp̄sa. vt plene declarāui. §. e. l. i. in tractatu vulgaris. Ad hūc tex. qui dicit quod ius. respō. & expone qz ius. §. vt vna exceptio substitutionis plures cōprehendat diuersimode. & eodē mō p̄t sustineri glo. que dicit qz ius. §. substitutionis tacite. vt intelligas tacite. §. specialiter: & expresse ḡnalif. vñ nō est tacita eo mō quo dixi. §. Quero circa istā lect. an substitutio reciproca possit fieri p̄ alia verba q̄ p̄ ista: vos inuicē & c. Et tex. habuistis qz sic. in. l. cuz in testō. §. h̄ v̄ba. ti. p̄. & facit. l. lucius. cū. l. se. e. ti.

Sed si aliter. Substitutio breuiloqua facta p̄sonis disparib? ad eū casuz porrigit̄ qz vtrius cōuenit. h. d. C. Mo. ter. ibi in cōgruuz. nota qz qm̄ vna determinatio refer̄ ad duo determinabilia d̄z intelligi p̄t ea p̄t determinare equalif. vt h̄ & l. hereditatē. & l. q̄uis. C. de tes. mili. l. in testō. facit qd habuistis in. l. si legatar? §. si. §. de leg. ij. Nota secūdo qz verbū substituo ē cōe vt hic dñ dicit hic: cōi v̄bo & c. & hoc tenet glo. in. l. precib? C. e. §. tñ hic tex. nil facit: qz cōi v̄bo: qz cōiter refer̄ ad duos: non aut̄ dicit cōe illo respectu: qz possit eē directū & fideicom̄is sarium. Quero qd si fiat ista substitō duob? impuberibus quoz vn? pri? efficiat̄ pubes qz ali? & sic ad iparitatē deueniat. Videbitis. §. e. l. luci? T̄t̄e quero qd si fiat trib? qz duo erant impuberes terti? erat pubes: vtz in p̄sona duoz cōtineant̄ quatuor substitutiones. Dicit̄ i. l. luci? §. e. C. T̄t̄e quero qd si nō fiat substitutio inuicē inter eos: §. quidā ter ti? substituat̄ eis cōi v̄bo. Certe idē qz intelligit̄ substituit̄ in eū casuz q̄ p̄t cōueniri vtrius. vt. l. q̄uis. C. e. materiā istā declarabo. §. e. l. luci? Bartol?

Hoc itaqz casu. Substitutio vulgaris seu pupillaris separatim plurib? facta ad vtriusqz casuz porrigit̄: & sint p̄sone dispares & vbi verba sint clara nō admittit̄ qd voluntatis. h. d. vsqz ad si. fm̄ opi. glo. quā puto verā. Quero dicit̄ hic qz vulgarif vn? substituit̄ vtz vtriusqz separatim qm̄ sunt dispares relinquit̄ qd voluntatis vtz talis vulgaris cōtineat pupillare. quero qd iuris tunc. In glo. sunt opi. vna qz nō cōtineat. alia opi. ē qz sic. & istaz opi. & glo. §. doc. vltimō. vt Ja. de ra. tenent̄ opi. primaz & hoc ponit Ly. in. l. q̄uis. & ibi no. C. e. in glo. sup̄ v̄bo: cel serit. & l. in testō. in vlti. q. C. de testa. mi. §. Ja. de are. & glo. glo. & nil allegat. videte ratio q̄ mouet vltimō. est ista: pluralis locutio geminat̄ duas singularitates. vt. l. falsa. §. si. §. de p̄di. & demō. si ergo dixit eis inuicē substituo: p̄inde ē ac si diceret: primū substituo secūdo: & secūdū substituo primo vñ inter illas duas cōceptiōes nō d̄z eē differētia. §. puto d̄rium & teneo opi. glo. nā p̄p̄nionē sermonis vident̄ quod dāmodo in vnū corp? & in vnā qualitatē redacti. vt. C. §. ca du. tol. §. is igit̄. vers. is ita. cū dicit̄ in vno debeat intelligi

In alio. vt. l. mulieri & ticio. de codi. & demō. r. l. seie. s. gaio. j. de fun. instruc. S3 qñ substōnes sunt separe: tunc de quali bet cōceptiōe separatis iudicat nec inferē de vna ad aliam vt. l. pater filiaz. s. fi. ad. l. fal. r. l. fi. s. de iniur. res. Mō ob. qd dicit q pluralitas geminat duas singularitates. vt plene dixi in. l. falsa. in fi. j. de codi. & demon. r. in. l. hoc articulo. de here. insti. Bartolus.

In testamento. Substitutur p verba qsq̄s rionē p hereditaria portioe vocat in qua cōputa tur id qd habet iure accrescēdi. h. d. ¶ No. ergo q in por tione hēditaria cōputat id qd h3 iure accrescēdi. qd ē not. ¶ Op. r. videt q isti vocent in viriles portioes. vt. l. non nunq̄. j. ad tre. So. ibi fuerit expressa ppria nomia: hic ap pellatiua. Sed cōtra hoc op. de. l. vlti. C. e. vbi videt q qli bet admittat ad virilē. So. fateor q p h verba qsq̄s mihi heres erit: quilibet videt noiat? adeo q inuicē nō videtur cōiuncti: vt dicit. j. e. l. si pater. cū p noia appellatiua vident noiat: ideo vocant p hereditarijs portioib? Itē dicit h qd h3 ab alio p ius accrescēdi cōputat in suā portione. con tra. s. e. l. cū filio. r. ar. j. e. l. qui liberis. s. hec verba. Rñ. ibi loquit qñ partē habuit nō imēdiate a defuncto: s3 p mediā psonā heredis: s3 hic habuit a defuncto imēdiate p. l. vt tex. dicit. ¶ Ex h no. duo. p q id qd q̄s h3 p ius accrescēdi dī cū magis habere p. l. q ex dispōne defuncti directā: vt hic dicit in tex. cū sua glo. que incipit ex parte. S3 s3 hoc ē ve rit iudicio testatoris nō d3 admitti. Rñ. h3 per. l. median te iudicio testatoris: s3 nō directo: vt. l. lege obuenire. j. de x bo. sig. simile in. l. generalis. s. si quis seruū. j. de fideicō. li. et intelligas q h decreuit portio alteri: vt qz repudiāu vel alio nō totū capere nō poterat: vt qz erat naturalis. vt. j. e. l. p. r. ¶ Ultimo no. h ar. ad. q. testator habēs quatuor filios duos filios ex vno matrimonio: r duos ex alio. vnus erat pupill? cui fecerat substōnē pupillare p hēc hba: qsq̄s mihi heres erit: vel p familia hba. Cōtingit q vn? ex filijs primi matrimonij decessit r ei successit frater vtriq̄ cōiunctus modo decessit pupill? cui facta ē substitutio. ille fili? primi matrimonij volebat admitti ad substōnē p portioe sua r fra tris cui successit ab intestato per hāc. l. Certe hec lex nil fac quia loquitur hic quādo habuit a lege imēdiate: r nō su it transitus ad personam alteri? r sic habuit a lege median te iudicio testatoris. s3 in. q. nostra facit transitus ad perso nam fratris. probatur. j. e. l. qui liberis. s. hec verba. r. s. e. l. cum filio.

Sisqui ex bonis. Si fili? naturalis substi tatoris nō pōt succedere vltra statutā portioem sed in bonis pupill? insolidū pōt succedere. h. d. ¶ Ad cui dentia scias q fili? naturalis nō pōt succedere nisi in dua bus vncijs extātib? legitimis. vt. l. ij. C. de natura. li. Nota ex hac. l. mirabili qz l3 naturalis vel spuri? phibeat succede re patri: nō prohibet fratri suo pupillo succedere etiā ex iudicio patris. Casus est h de filio naturali. de spurio vide glo. in auē. qui. mo. na. effi. sui. in fi. col. vi. ¶ Op. de. l. q cō ditiois. j. de do. cau. moz. Blo. sol. h iō ne decedat p par te testat? r p parte intestat?. trusa ē. tu dic ibi illud qd cau sa cōditiois iplende caperet succedit in locū bonoz testato ris. ideo sicut de bonis testatoris nō pōt capere: ita nec cā dditōis iplēde. s3 hic loquit de eo qd capit ex substōne pu pillari de bonis pupilli qd est oīno extra bona testatoris ¶ Ppo. de. d. auē. qui. mo. na. effi. sui. s. fi. Sol. ibi dicit q spuri? ex substōne vulgari nō pōt admitti: rō qz p vulga rem defuncto succedit. vt insti. de pu. sub. in prin. s3 h est ex pupillari r pōt admitti quaten? succedit in bonis pupilli. ¶ Quero id qd nō poterat naturalis fili? capere cui defer tur. Rñ. vt no. glo. in. l. i. secūdo rñso. C. de se. nup. r. j. de re iu. l. ius nřz. ¶ Secūdo quero vtrū ille qui est institut? a pa tre spurij possit instituere filiū spurij testatoris p remozui

Hic videt q sic in bonis pprijs nō in bonis habitis a de functo. s3 certe hec. l. nil facit: qz hic loquit qñ naturalis vel spuri? vocaret ex dispōne testatoris. sed questio nostra loq tur qñ vocat ex dispōne heredis: iō cessat omīs fraudis su spicio: vt. l. edicto. s. s3 heredē. s. de ali. iu. mu. ca. fa. r sic pu to q institutio valeat. ¶ Tertio quero vtrū spuri? possit emere ab eo cui vendidit pater su? Blo. in. l. qui testm. s. d pba. videt dicere q sic. r q cessat suspicio. Ja. d bel. dispu taut cōtrariū: r hñ: qz coipso q spuri? reperit possidere bo na paterna psumit alienatiōes facte in fraudē. allegat. l. i. C. de natu. li. que bene facit. r facit. l. iij. in fi. e. titu. r. l. i. r. ij. C. de repu. here. r. j. de acqui. here. l. si is qui in bonis. facili us ergo psumitur fraus in cōtractib?: q in vltimis volūta tib? vt. d. s. si heredē. p. ralle. s. p. r. q. ¶ Ultimo p ma teria huius. l. facit quod dixi in. l. finali. C. de his quibus vt indig. Barto.

Verbis civilibus. Cōpendiosa facta a pa gano per verba directa nō valet vltra tpa pubertatis. Itē qui nō admittit vt substitut? nō admittit vt cōiunct? h. d. ¶ Ita ē nōbi lis lex r valde mēti tenenda. ¶ Op. ad prin. de. l. cēturio. j. e. vbi cōpēdiosa pōt fieri h3 bis directis vltra tpa puberta tis. So. vey ē i milite: sec? i pagano vt h. Materiā cōpen diose dicem? in. l. cēturio. ¶ Ad secūda partē op. dicit h qui nō admittit vt substitut? nō admittit vt cōiunct? Blo. ponit q substitutio fuit facta per illa hba: si infra. xxv. an. decesserit. r sic substitutō fuit sub die: r sic remota die debz admitti vt cōiunctus. vt. l. hereditas. s. ti. i. Rñ. lex cōtraria loquit quādo fuit sub simplici die institut?: hic vero fuit in stitut? sub cōditione limitata tpe. hoc est si fili? decesserit in fra. xxv. annos. nō ergo fuit dies simpliciter: sed cōditio li mitata tpe. ¶ Quero vtrū substitutio que valuit semel iu re directo obliquet aliquo casu vt trahatur ad fideicōmiss? sum. Hic videt tex. q nō: in prin. r. l. in pupillari. j. e. l. fallit fauore matris. vt. C. e. ti. l. precibus. hoc qualiter intelligat dicem? in. l. cēturio. ¶ Quero ecōtra vtrū substitutio si deicōmissaria seu obliqua trahat ad directaz. Blo. que est hic dicit q nō. Et videt q hoc colligit ex. l. ista. sed nō col ligit nisi dicas q colligitur in principio ecōuerso: vt sicut directa ad obliquā nō trahit: ita obliqua nō trahit ad dire ctam. vel dic q colligit ex secūdo rñso: sicut substitutio non trahit ad instōnem: ita r obliqua nō trahit ad directam. S3 s3 hoc habem? clare i. l. antonin? j. de fideicō. li. fm Ja. de are. r videbitis in. l. neq̄ em. s. fi. cū. l. se. j. de testa. mili. ¶ Quero qd si institutio vel substitutio nō curo facta per verba directa nullo tempore potuit valere iure directo an valeat iure fideicō. Blo. que est hic simpliciter dicit q sic: siue ab initio nō potuit valere rōne volūtatē in qua fit: qz fit in codicillis: vel rōne psonē testantis vel ei? cū quo quis testa tur. vt. l. sceuola. ad treb. r. l. ex facto. e. ti. r h si nil est aliō qd impediāt. sed quo casu potuit valere iure directo nō trahit ad fideicō. vide glo. que incipit: testatoris: r ipsam no. r te ne menti. ¶ Pro declaratiōe hui? glo. quero vtrū verba directa in codicillis trahāt ad fideicōmissuz. Blo. q sic. per l. sceuola. j. ad trebel. r videtur tex. in. l. illud. s. tractari. j. de iure codi. r. l. cū quis. s. seiam. j. de leg. iij. Jac. de are. dicit cōtrariuz dicēs q hoc nulla lege reperit. r dicit q in. l. illud fuerūt verba obliqua. s. verbū volo qd est obliquū: secus si eēt verbū mere directū: qz tūc nunq̄ obliquat: vt hac glo. s3 vldr. ipm reprehendit r ab oib? dānatur per. l. sceuola que dicit q ex benignitate illa verba trahunt ad fideicom missa. si enī esset verbū obliquū traheret de rigore ad fidei cōmissum. ¶ Preterea verbū volo est directū. vt. l. qm in dignū. C. de testa. ¶ Preterea vt dixi pluries verbū volo nō est directū vel obliquū de se nisi rōne adiuncti. vt dixi i lapud aufiduz. C. de optio. le. sed pro Ja. de are. facit gl. que est in. l. imperator. C. de manu. testa. sed illa glo. nō omz nino bene dicit sed d3 intelligi fm p̄dicta. ¶ Alteri? glo. dicit q si pp cōditionē persone nō valet trahitur ad fidei

cōmissum. Quero mat fecit pupillare substitutionem filio
vtrū valeat iure fideicommissi. Per istā glo. videt q sic: qz p
pter cōditionē psonē nunq̄ potuit valere iure directo qm̄
mater nō pōt substituere directo & pupillarī: qz nō hz filiū
in potestate. vt. s. e. l. ij. j. e. l. si mater. Cōtrariū no. glo. insti.
e. s. extraneū. quā glo. quidā tenet: s; cōiter oēs tenet glo. h
positā. Et ad illā que dicit q nullo iure valer: dicit .i. iure
directo: sed iure fideicommissi sic. vt hac glo. sic in quolibz ex
traneo substituere. vt. j. de le. i. l. fili. s. vt quis herede. z. l. ex
facto. in prin. j. ad trebel. ¶ Sed quero ponam? q substō
pupillarī est facta maiorī vtrū valeat iure fideicō. p istā gl.
videt q sic: qz pp cōditionē psonē nunq̄ potuit valere iur
re directo. Cōtrariū dicit oēs doct. nā cū substō pupillar
ris debeat finiri adueniēte pubertate ita q vltra nō durat
ergo a pubertate nō dz incipere. vt. j. de vsufu. le. l. vsufu.
cū moriar. ad hoc facit. l. si fundū per fideicō. s. si. cū. l. se. j. de
le. i. hoc tenet do. Ray. & Buil. de cu. z oēs: qd satis placz.
Cōtra oīa predicta videt q talis substitūō nullo casu pos
sit valere pp defectū persone iure fideicommissi. nā ab initio
pōt valere iure directo vulgaris que pōt fieri a quolibet z
cūlz. g. zc. Rū. vt dicā in materia cōpēdiōse. i materia illa
vtrū cōpēdiōsa cōtineat vulgarē. ¶ Ultimo quero vos
habetis h vtrū verba directa trahant ad fideicommissū v
cōtra: sed quero vtrū verba vni? substōnis directe trahan
tur ad aliā substōnem directam. Glo. h notant dicit q sic:
q vba dubia directa trahant ad vulgarē directā. allegat
l. si. C. de here. insti. vbi vba sonabāt in pupillarē. qz dicit
cij plocij heres esto. z sic videbat facere heredē heredis tū
interpraī ibi impator eē vulgarez: z sic vba vni? substōnis
trahunt ad aliā: vt ibi dixi.

q **Uiliberis** .Claz est principiū hui? .i. iō non
summo eā eo q ē quedā diuisio:
ideo seipsam summat. No. tex. ibi: cū simul zc.

Nota de distributio qd qz: qz hz in se cōditionē: vt dixi. l.
hoc articulo. s. ti. i. z plenissime in. l. i. j. de condi. z demon.
¶ Oppo. q nulla substitūō sit pura cū oīs substitūō sit
cōditional institutio. vt. l. coheredi. s. coheres. j. e. z. l. in rati
one. s. si filio. ad. l. fal. So. vt in glo. ¶ Oppo. dicit hīc q
id qd ē idē sit simile. s. l. qd nerua. z qd ibi no. s. depo. Rū.
nullū qd sit p oīa idē dicit sile vt ibi. h vero idē q ad effectū
tū diuersuz quo ad vba: illo respectu dicunt similia quo re
spectu sunt diuersa.

Hec verba . Qui ē heres p mediā psonā alteri? nō ad
mibi heres erit. h. d. vel aliter. Qui est heres defuncto non
ex ei? iudicio nō admittit ad substōnez factaz p hec verba:
qd qz mibi heres erit. h. d. Et est no. tex. ibi: qz nō ex iudicio
venit zc. similis tex. est. j. vt le. no. ca. l. i. s. nō solū. nā si esset
heres heredis ex dispōne defuncti: puta ex pupillari substi
tūō admittit vigore dictoz verboz. rō qz habet affectio
nē defuncti. casus ē. j. e. l. paterfa. in prin. ¶ Oppo. s. d. i. rē v.
l. iij. vbi nō refert qn p obliquū vlt p directū aliqd fiat vt pz
So. h aliud: qz cōsiderat affectio officio testatoris que in
eo qui ē heres per obliquū nō cadit. ¶ Alteri? op. dicit h
neqz heredū heres. s. in. l. qui patri. j. de acqui. here. dicit vt
ibi dicā. ¶ Alteri? op. j. de codi. l. qui cū testō. vbi nō cura
tur quō sit heres. Sol. ibi null? erat institut? vñ in eis ista
verba nihil poterāt operari: hīc vero sic. vel aliter ibi vole
bat quosdā grauare: hīc volebat eos honorare: qui honoz
nō cadit in eū in quē testator nullā hz affectionē. prima so.
magis placet: qz illā tenebat Dy. ¶ Trē op. s. de dona. in
ter vi. z vro. l. si donāte. s. i. Glo. nō sol. s; dicit q ibi vltimus
noiat? tenet locū primī quo ad effectū donat. hīc vero he
res heredis nō tenet locū primī quo ad effectū testātis.

¶ Extra glo. quero quā substōnez cōtineat illa vba: qd qz
mibi heres erit: sit heres iuberi filio meo. Dicit qdam q
expressam vulgarē. ita tenet Azo in summa hui? ti. z Dy. i
tractatu suo de substi. Glo. vero dicit q hīc cōtinet expres
sa pupillaris z tacita vulgaris. Ita no. insti. e. in di. magna

ita tenet Ja. de ra. z Ly. in. l. precib? . hoc etiā tenet vobis
s. e. l. i. in tractatu vulgaris. in. q. quib? verbis cōcipiatur.
nā cū hīc substituatur pupillo: qz dicit filio heres esto: patet
q est expressa pupillaris p̄tines in se tacitā vulgarē: vt ibi
dixi. ¶ Ultimo hac. l. induco cōtra Ja. de are. z De. q di
cūt q fili? est heres noie: sed seru? nō: vt dicit in. l. cū ppo
nas. C. de here. insti. sed dico cōtrariū. qz eodē modo est he
res dñs p seruuz: sicut pater per filiū. vt dicā plene in. l. cū
filio. j. de leg. i. ¶ Ultimo hac. l. induco ad. q. in qua semp
dubitaui. vos habetis q si delegatio ē facta alicui sub no
mine dignitatis transit ad successorē in dignitate. vt in. c.
qm̄ abbas. extra de offi. dele. z no. s. de iuris. om. iud. l. z q
z. l. tale pactuz. in fi. de pactis. modo pone cōpromissuz fa
ctum in aliquē abbatē sub noie dignitatē an trāseat ad suc
cessorē in dignitate. Glidē q sic p p̄dicta iura. In cōtra
rium videt casus hīc. nā lz sub nomie appellatio hīc sit fa
cta substitutio: qd qz mibi heres erit: nō trāsit in eos in qz
nō cadit affectio lz succedant in nomie appellatiuz vt hīc.
ita in qōne ista. vnde sicut cōpromissuz nō trāsit ad heredē
vt. l. diē pferre. s. i. s. de arbi. sic nec ad successorē in dignita
te vt hīc. z hoc tenet Inno. in simili in. c. fi. extra de of. dele.
¶ Nec ob. qd dicit? in delegatiōe facta sub noie dignitatē
qz illud vez qn aliq̄ iurisd. cōmittit. sed qd nōtra loquitur
qm̄ cōmittitur aliquod exerciciuz seu aliquis act? vt cōpro
missuz z similia. vt no. p Inno. in. d. c. fi. extra de of. delega.
z hec multū faciūt cōtra ea que dixi in. l. quidā delegat? . j. d
re. du. z s; id qd fit quotidie. Dicit testator facio meū execu
torē priorē talis hospitalis. nā fm̄ p̄dicta videtur q suc
cedēs in hospitali non sit executor nec in illo officio succē
dat. qd est cōtra cōem obseruantā z s; ea que dixi in. l. qui
dam delegat? . sed dic qn testator dat executorē in vltima
volūate dat eū in locū executoris legitimi: hoc est in locum
episcopi qui est legitim? executor. vt. l. nulli. z. l. si quis ad s
clinandā. C. de epis. z cleri. sicut ergo illa executio defertur
sub noie dignitatis: z ita hīc cōpromissuz defertur in locum
legitime. vñ magis de dignitate q de psona videt sensisse.
sed si vellemus q ista lex nihil faciat: dicit q lex ista loquitur
quando sunt aliqui substituti sub nomine appellatio per
testatorem imposito z introducto: quia ipse eos heredes in
stituit. sed si est aliud nomie appellatiū nō introductū per
testatorem: nō curaret an esset prim? vel secūd? . vt dixi i so
lutione cōtrarij. l. si quis cum nullam. de iure codicillozum.
puto tamen ea que dixi de arbitro z arbitratore esse vera
per ea que notat per Inno. in dicto. c. vlti. extra de of. dele
ga. non habetis hīc alia nisi q recitabo hīc aliquas questi
ones quas omisi. s. l. i. s. hec verba. ¶ Et quero vtruz sub
stitutio facta per hec verba: qd qz mibi heres erit. vel p hec
verba: eos quos mibi heredes instituit: vtrum admittantur
illi qui sunt instituti in scdo gradu: vt substituti vulgariter
vel pupillariter alteri filio. Respon. sic: quia iudicio testato
ris veniunt: vt dicto. s. hec verba. ¶ Quero quid si testa
tor substituit p hec verba: si talis decesserit substituo here
des meos infra scriptos: demum postea in testamēto insti
tuit pauperes eligendos z nominandos per aliquem: vtruz
illi pauperes admittantur ex substitutione illa. Respon. et
aduerte propter illam dictionem: infra scriptos. nam scripti
dicuntur illi qui possunt legi non qui possunt intelligi. vt p
batur in. l. i. circa principiū. s. de his que in testa. dele. pau
peres autem electi non possunt legi in testamento: licz ex te
stamento comprehendantur. Ego dicerē sic. si quidē testat
tor nullos facit heredes quos nominatos scripserit institu
tos vel substitutos: tunc de necessitate oportet intelligi de
eis pauperibus: quoniam alij non sunt scripti. z sic constat
testatorem de his sensisse. vt. l. ij. s. de libe. z posthu. fac ad
hoc. j. de au. z ar. le. l. pediculis. s. itē cum quereretur. Si ve
ro alios heredes noiatim in testamento scripserit ad illos
refertur illa substitutio quoniam sunt scripti z vere sunt in
frascripti z in dubio debemus stare proprie significatione:
vt. l. non aliter. j. de le. ij. z. l. i. s. si is qui naues. de exerci. s;

quando substitutio esset facta per ista verba: quisquis mihi heres erit: vel eos quos mihi heredes institui & similia & ba...

Partes.

Opp. C. e. l. si. So. ut dicat. j. e. l. pri. Disiunctus in vnam dimidiam et plures coniuncti in aliam dimidiam pro hereditariis portionibus ad substitutionem...

Ed si plures.

Spes substitutionis pupillaris ad heredem non transit. Dicitur in l. qui liberis. s. hec verba. s. e. proce. vt. l. l. uci. s. si. j. e. C. p. j. de. l. qui patri. j. de acq. he. re. Solu. vt ibi dicat. & nota bñ istu tex. qz quotidian' est. Bartolus.

Quos possum.

Iste est bonus. s. & habuistis in. l. j. s. prius. s. e. Nota qz existētia sui heredis operatur transmissionē hereditatis paterne. vt dicam. j. e. l. si fili' qui patri. & plenissime in. l. ex militari. j. de test. mili. ita operatur transmissionē paterne hereditatis ex pupillari. quod no. multū: vt hic est casus. C. Quero quid si pater fecerit sibi de filio suo & necessario volūtariū. vtpu' ta qz dedit sibi substitutuz vulgariter per. l. si filius heres. de libe. & posthu. an poterit facere necessariuz filio suo. Et dicit qz sic vt hic: quia sufficit potentia sua. ideo non requiritur qz faciat: quod nota. C. Quero vtrum beneficium ad...

stinendi quod habet filius in hereditate paterna habeat locum in hereditate fraterna. Et dico qz sic. vt. l. si filius qui patri. j. e.

Filio impuberi.

Substitutus pupillariter non potest hereditate pupilli separare a paterna si est adita per pupillum. Item nisi adeatur ex paterna non potest ex pupillari adiri. hoc dicit. cū. s. sequenti. & ē no. ter. Ibi non potest: ibi respōdet & nota. ibi conuincta enim. In tex. ibi habere possunt sine paterna. nā aut filius adiuerat hereditate patris & nō cōcedit separatio psonaliter. vt s. proxi. s. aut nō adiuat: & tunc per me nō possunt cōfirmari tabule pupillares quia repudiā. & sic nō defertur ex his hereditas. vt. j. proxi. ante qz aliquid recitem vide prius. s. sequen. Barto.

Si ex asse.

Extraneus solus instituitur repudiando hereditatem paternam non potest agnoscere pupillarem. h. d. In tex. ibi instituitur extraneus. secus si esset suus. vt. j. e. l. si filius qui patri. C. Opp. ad. s. filio. qz possit separari hereditas patris & filij. vt. l. si fili' qui patri. j. e. So. ibi filius adiuat & per beneficium restitutionis abstinet. hic nullo modo: vt hic fm vna lectu. Sed dubitatur an in casu istius. l. substitutus possit petere restitutionem ex persona pupilli vt se absteat a paterna. Videtur qz sic per. l. non solum. s. de in inte. resti. Sed contra hoc videtur per hanc. l. vbi habet necesse vtrāqz habere vel neutram. Sed respondet qz haberet necesse habere. s. ipso iure nisi restitutionem imploret. C. p. de. l. si filius qui patri. j. e. vbi potest habere vnam sine alia. Solu. ibi vterqz erat suus & necessarius quia duo fratres: vnde existētia sui heredis: licet vterqz repudiaret confirmat tabulas pupillares. hic vero vnus erat extraneus ipso iure & pupillo repudiante secus quia existētia sui heredis nō habet locum vbi heredem extraneum habet. vt. l. apud iulianum. s. idem iulianus. j. ad trebel. & dicam in. l. si filius qui patri. j. e. C. No. ibi conuincta est hereditas & c. quia effecta est vna hereditas. C. Ultimo vide glo. que incipit imo contra ibi. l. liberum. sed ibi vnum non dependet ab alio: nec est pars eius sicut i diuersis legatis seruat. vt. l. si duob'. j. de lega. ij. Dy. C. p. po. ex. s. si ex asse. de. l. apud iulianum. s. idem iulianus. j. ad trebel. So. hic dicit ex asse: & sic nulluz habet coheredem cuius aditioe possent tabule pupillares confirmari: sed ibi sic dicit. C. Quero quid si heres ex asse: tamen in testamento est quidam heres in re certa an per eius aditionem confirmet tabule pupillares. Dico qz sic. quia cū non reperiat alius heres vniuersalis iste instituitur ex re certa erit vniuersalis heres. vt. l. i. s. si ex fundo. s. ti. i. & plene dixi in. l. ex facto. e. ti. Sed aduerte qz in institutione in re certa nō fuerunt appositae illa verba. & plus de bonis meis petere nō possit. qz tūc nō habet loco vniuersalis heredis: sed testamētū vicia ref: vt dixi in. l. quoties. s. ti. i. & l. pe. s. de in ius. tes. C. p. de. l. si filius qui patri. s. e. Sol. hic fuit instituitur extraneus idēqz substituitur. ibi suus. C. Opp. de. l. pater. de pri. credi. So. hic qñ fili' ē exheredat' cui facta ē substitutio. sec' si se abstinet cū ē instituitur: qz tūc existētia sui heredis confirmat tabulas pupillares. Ista materia ponit in glo. in. l. qdam eulogio. C. de iure deli. & p. Dy. in di. magna. j. de acq. here. vide glo. qz incipit: ad h' & c. ibi. l. qd vulgo. So. qz ad pfirmatione eoz qz ex testō dependet requirit aditio vt h' cū si. & l. cū patron' j. de bo. qz li. s. qz ad mutationē prior' volūtati' sufficit posse adiri: s. nō adeat vt in cōtrario.

Ad substitutos.

Substitutio pupillari' porrigit ad omnia bona patris & filij. nisi ex testō militis aliter spāliter disponētis. h. d. Dicitur hic ad substitutos pupillares. qro an h' sit verū: siue qz succedat ex tacita pupillari siue expressa. Dicit qz sic. p' qz loquitur hec. l. gñaliē. se cūdo qz ē eadē rō ne decedat pupill' p pte testat' & p pte nō. C. Quere qre aliō ē i milite. Rñ. qz miles pōt decedere p parte testat' & p pte intestat'. & idē pōt facere in testō pupilli. p dicta vera in filio legitimo. quid in arrogato. dic...

vt dicā. j. pxi. s.

In arrogato

Pater legitimus tunc potest substituere filio pupillariter solus in his que ab eo profecta sunt. h. d. **C** Mo. tex. ibi. vt puta arrogator & c. fm hoc contingit quod pupillus decedat p parte testat & parte no. **C** Contra l. ius nrm. j. de re. iur. **R**ñ. posito vno incoueniēti sequit aliu ud incoueniēs. vnū incoueniēs ē q q̄s hz duos p̄res. vnū naturalē & legitimū: aliū legitimū tm̄. **E**adē rōne sequit ali ud incoueniēs q pupillū p̄t decedere p parte testat: et p parte intestat: & cū duob' testamētis quoz vnū est factū a patre naturalī: aliud a legitimo: qd̄ dic vt. l. si arrogator. s. de adop. **C** **U**lti. glo. adducit hanc. l. cōtra ambasatores mediola. de quo in. l. qui proprio. s. cura. vt in ceteris. s. d. procur. & dixi in. l. si vero. s. itē quicqd. s. so. mat. **C** **U**lti. mo no. in si. hui. s. q̄ q̄qd̄ fili' hz beneficio patris seu ei' occasione dicit p̄fecticiū. vt hic cū si. alle. in glo. & no. in. l. cuz oportet. in prin. de ho. que li. **E**go lūmito hoc dictū sic q̄ fili' hz beneficio patris. intelligo q̄ beneficiū patris sit causa proxima: vel sit cā remota immediata tm̄. sicut & bigtia reperis filiū meū in hostio & des sibi aliquid qd̄ nō daret nisi prop̄ me. vnde cū sim cā proxima vel causa remota nō multū quasi imediata qz das ei pure nō tm̄ daret nisi pp̄ me. **S**ecus si ego pater esz cā remota qz pp̄ patrē meū habui noticiā cū quodā domino: tm̄ scio facere ita qd̄ domin' ille diligit me plus q̄ patrē meū. certe illud qd̄ daret mibi ab illo dño nō erit p̄fecticiū s; aduētiū. hāc differentia ponit tex. no. in. l. sociū qui. s. p socio. **E**t hoc habes colligere multa. pone q̄ aliquis duxit vxores & fiunt encenia vxori: cōtingit qd̄ dissoluit matrimoniu: quero cui' debent eē ille res donate. **R**ñ. siquidē donatio ē facta a cōsanguineis ex pte viri illa dona fuerunt facta cōtēplatiōe viri. vnde de bonis viri videt p̄fecticiū vt hic dñ dicit arrogator' amic' vel cognat'. videt enī magis facta marito q̄ vxori. s; in encenijs facta a cōsanguineis vxoris videt facta p̄tēplatiōe vxori. & ita h' anno de facto cōsului i. q. cuiusdā dñe **S**i aliq̄s sibi p̄p̄i substituā nō valet nisi substitutio cōmodū auferat. et istū. s. ex aui plene. j. e. l. si. **I**n tex. ibi siue mutatiōe cause: siue ablatione cōmodi ex substitutiōe puenientis.

Is qui heres

Capacitas seu incapacitas substituti vel instituti tēpore mortis pupilli inspiciat. h. d. **C** **I**n tex. ibi filius decesserit: s; nō esset capax tpe mortis patris impuberis. **I**tē ibi passus: subaudi qz tpe quo decessit pat' erat capax. **S**i. **C** **O**ppo. q̄ q̄s debeat esse capax trib' modis. vt. l. si alienus. s. in extraneis. s. ti. i. **S**o. h' vez qñ q̄s est heres institutus ipsi testator': s; qñ quis ē institut' pupillo inspiciat tempus mortis pupilli. vnde fateor q̄ requirit q̄ sit capax tpe testi & mortis pupilli & adite hereditatis. media hō tpa nō nocēt. vt. l. sed & si in cōditiōe. s. solem'. s. ti. i. **C** **U**ltio scias q̄ quidā legūt alio modo hūc finē q̄ substitutus fuerat aggravat' sub aliqua pena: quā lec. glo. reprobat: qz dicit qd̄ de iure isto nō poterat pena imponi: s; certe ista rō nō ē bona: qz imo poterat fm ista iura pena imponi. vt dixi in. l. i. z. ij. de his que pene no. & no. in. l. multa. j. de p̄di. & de. **S**ed nō placet illa lec. qz nō cōgruit lfe.

Filius qui patri.

Existētia sui heredis opat cōfirmationē tabularū pupillariū ad cōmodū filij abstinentis. h. d. **I**sta solēnissima lex. **E**t diuidit in tres partes principales. **P**rimo ponit dictū. secūdo rñdet duab' obiectionib' contra dictū. tertio ponit quedā illatio ex p̄dictis. **S**ecūda ibi iustus. tertia ibi. itaq; legata. **A**d euidentiā debes scif qd̄ lex nostra in prima pte sui hz diuersas lec. qz casus variatur sex modis: trib' modis respectu filij substituti. **I**tē als variat' trib' modis respectu ei' cui facta ē substitutio. **H**oc p̄missō pono casus sic: qd̄ quidā filiū maiorē heredē instituit & filiū pupillūz ex hēdauit: vel eū instituit s; se abstinuit ab hereditate paterna. mox' pupill' in pupillari etate: iste frater maior institut' vult hereditatē paternā repudiare & pu

pillarē amplecti: qz sibi pupill' substituit' ē pupillariter. qro an possit. **R**ñ. iuriscōsult' q̄ p̄t. vel sic pone casus simplici ter q̄ instituit vnū maiorē suū filiū & eū alteri filio substituit de illo cui facta ē substitutio nihil dicit q̄ fuerit factus. mox' rñ p̄t & ille fili' cui facta ē substit' mox' fili' substitut' vult hereditatē fratris & dimittere hereditatē patris: an p̄t. **E**t rñdet qd̄ sic. vide literā vsq; ad ver. iusti'. **C** **I**n tex. ibi frat. h' nō fit mētio de instōne ipuber' fratris. vnde dic qd̄ h' ipubes su it exheredatus fm Jaco. de ra. vel institutus sed repudiā uit fm opinio. positam in glosa. **C** **I**n tex. extiterit iuris ciuilis auctoritate nō p̄ immixtionē vel aditionē. **B**lo. tangit h' & **D**y. addit sic v3 beneficio pretoris i ver. iusti'. **P**one obiecit ad istā decisionē nō p̄t substitut' separe bona paterna a bonis pupillarib'. vt. s. e. l. sed & si plures. s. si. z. c. de iure deli. l. qd̄ eulogio. s; h' permittitur separatio: quare male rñdet iuriscōsult' q̄ iusti' facit p̄tor' admittere separatōnem q̄ facere cōtrariū. iusti' ē id inter fratres q̄ seruare cōtrariū maxime qz frater alteri fratri ab intestato succedit. **C** **I**n tex. p̄cesserit. **A**ssume ibi p̄fētē vsq; ibi itaq; & post ea reuere. s. eteni ius dicentis. & tunc pone casus. **C** **S**e cūdo op. qd̄ testm̄ pupillare nō p̄t valere si ex paterno nō aditur hereditas. s. ponitur ex paterno nō esse aditā hereditatē: ergo pupillare testm̄ nō p̄t valere maxime de iure pretorio fm q̄ fili' hz beneficiū abstinenti nec est heres ipō iure. **A**d qd̄ rñdet iuriscōsult' beneficiū abstinenti ē a pretore introductū in fauorem filiorum: ne inuiti obligarent onerib' hereditarijs: sed in his que in eoz' modū existētia sui heredis operaret' voluit pretor' eos remanere. **I**deo in casu suo illo existētia sui heredis operat': qz ad ipsius filij substituti cōmodū pertinet. h. d. vide literā ibi: eteni ius dicit' abstinendi. **C** **E**t no. hunc tex. qui est valde no. & mēt' tenet' dus in ver. itaq; iuriscōsult' ponit illationes ex dicto: pone casum. **E**go video qd̄ p̄t repudiare paternā & adire pupillarem: quero qualiter debent legata & qualiter imponi rō l. fal. **R**ñ. iuriscōsult' q̄ legata debent ex secūdis tabulis: ratio. l. fal. imponit respectu bonoz' impuberis nō respectu bonoz' patris. **C** **M**o. ergo ex hac. l. q̄ beneficiū abstinenti est introductū in fauorem filiorū non in eoz' odiūz qd̄ tenementi perpetuo. **C** **M**o. oppo. ex testō ex quo non adit hereditas nō p̄t succedi pupillo: seu nō potest habere locuz substitutio pupillaris. vt. s. e. l. ij. s. adeo. z. l. sed & si plures. s. ex asse. s; qz q̄ posui casus hēditas nō fuit adita ex p̄ no ḡ zc. **H**ui' timore variat' lec. trib' modis: s; se substituto pupillari. p̄ qz h' frat' adiuit s; p̄ bñficiū restōnis se abstinentem in integz. **I**sta ḡ aditio cōfirmat tabulas pupillares fm istā lec. que lec. ponit in si. p̄me glo. ibi: vel dic qd̄ restō zc. fm hāc lec. habes casus. **C** **M**o. qd̄ si aliq̄s adiuit & post ea restituit: vt abstineat remanēt firme tabule pupillares: sed s; hoc expresse est in. l. nō est nouum. s. de p̄di. inde. vbi aditio restitutione secuta nūl operat'. **R**ñ. sustinēdo hāc lec. put possum' restitutione secuta aditio p̄cedēs nūl operat' in his in quib' hereditas adita diminiuit. **I**ta loquit'. l. s̄ria. fallit fauore libertatis in. l. si mulier. s. de mi. z. j. e. ti. l. inter dum. **C** **M**o. fm hoc in hac. l. tractat' de his que nullā hereditatis diminutionē respiciūt. fm hoc habes in hac. l. vnū valde singulare in. s. eteni ius dicit' zc. qd̄ cū ille q̄ adiuit & restituit' remanēt heres noie. vt. l. s; & si sine. s; qd̄ pap. s. de mino. illud ip̄m eē heredē noie hz effectū in oib' in quibus cōmodū suuz h̄sat & hereditas per hoc nō minuit' fm hanc lectu. & per cōsequēs remanēt firme donationes tutele & similia p̄ que hereditas nō minuit'. **C** **E**tenim qz ista lectu. alio quantulum cōtinet diuinationē: ideo alij dicūt qd̄ isti frēs habebāt coheredē cuius aditione p̄firmate sunt tabule pupillares. hęc lec. ponit in secūda glo. ibi: itē pone. ista lec. est clarissima. vt. l. apud iul. s. idē iul. j. ad tre. z. l. que situz. de ac qui. hęc. sed tūc sequētes nō essent necessarij. s. iustus zc. s. eteni zc. **C** **Q**uare alij legūt tertio modo. fateor qd̄ null' aditit tm̄ existētia sui heredis ista' filij repudiatis cō

firmat tabulas pupillares: et ideo ex eis pot succedere lz
omittat paternā. hec lec. est vera et nil continet diuinationis
nis: et ponit ipsam glo. i. in prin. et ipsam tenet dy. j. de acq
qui. here. in di. magna. et Ly. in. l. quidā eulogio. C. de iure
delib. et ibi glo. nō firmat licet tangat. et ipsam tenet Jac.
de are. et pbatur in. l. filius qui se. de acqm. here. et. l. iul. e.
ti. et. j. de priu. credi. l. si pater. ¶ Secūdo opp. substituitur
nō potest separare bona paterna a bonis pupilli. vt. s. eo.
l. sed et si plures. s. filio. et. l. quidam eulogio. C. de iure de
libe. ¶ Huius contrarij timore hec lect. huius. l. in eo fra
tre impubere cui est facta substitutio variat tribus modis
primo q hoc sit speciale in fratre substituto. hec lec. prima
ponit in prin. glo. que incipit cōtra. s. l. sed et si plures etc.
et qd glo. dicit. C. de lega. l. cū questio debet dicere. l. qui
dā eulogio. C. de iure deli. et ponit etiā hec lec. in ista glo.
ibi vel adiuu. etc. Ita lec. si tu poneres impuberē heredita
tem adiuu. nō esset bona. nā iam iuncta hereditas esse ce
pisset. vt. l. s. et si plures. s. si filio. s. e. ideo nō potest fieri se
paratio. vt. l. i. et. j. de acqm. here. pptet qd alij legūt alio
modo seu eodem. licet limitant et dicūt: cōcedo cōtrariuz
et dico q frater cui facta est substitutio repudiavit simili
nā frater qui est substitutus repudiavit sine dubio: vt dic
ter. hāc lec. ponit glo. ij. in prin. huius. l. Ita lec. est ne ve
ra. et scdm hanc lec. ponit q vterqz frater fuit institutus et
vterqz repudiavit. ¶ Sed tūc opp. qñ filio dat coheres
existētia sui heredis nil operat. vt. l. apud iul. s. idē iulias
nus. j. ad treb. sed hic fuerūt duo filij: et sic filius repudiās
habuit coheredē. ergo existētia sui heredis nil operatur.
So. sustinēdo hanc lec. pro vera ego limita ui semp dicituz
dy. qui dicit quādo filius habet coheredem existētia sui
heredis nil operat. intelligo verum quando habet cohe
redē extraneū: secus si fratrē suū: vt hic. et. j. de sti. ser. l. liber
homo. et. l. sed et si plēs. s. quos possum. ratio est qz dādo
coheredē extraneū videt testator: discedere a legis dispos
sitione. puidendo de coherede extraneo. vt dicit dy. in ma
bet fratrē suū: tūc a legis dispositione nō videt recedere.
¶ Sed quero qd si pater dedit filium emancipatū cohe
redem: vtrū p hoc videat testator: recedere a legis disposi
tione. cogitabit. ¶ Cōtra hoc op. C. de iure deli. l. si fra
tres. vbi ter. dicit q existētia sui heredis operat transmissi
ōne cū filius habeat coheredē extraneū. alias dicit et dis
co dato coheredis extranei facit existētia sui heredis nil
operari circa ea que depēdent ex testamēto: sed circa ea q
veniūt extrinsecus: vt circa transmissionē tunc datio cohe
redis nō impedit existētia sui heredis operari vt ibi. et sic
in duobus limito dictū dy. sed ista lec. licet sit vera in se:
tamē p̄tinet aliquā diuinationē. ideo Ja. de are. recedit ab
ista lec. et ponit hāc fratrē cui est datus substitutus ex here
dati: et sic cū sit exheredatus hereditas nunq̄ fuit iuncta
et sic potest frater impubes substituitur hereditatē paternā
repudiare et pupillare amplecti. ¶ Ctenio ad vltimā par
te dicit h q legata debent a substituto impuberis. Con
tra: a substituto exheredati nō possunt deberi legata. vt. l.
plane. et. l. ij. de le. i. et. l. ab exheredati. et. l. i. pe. C. de le. et. l.
qui fundū. s. q filios. j. ad. l. fal. So. a substituto exhereda
ti nō debent legata nisi ipse substituitur fuisse ab isto testa
tore institutus. vt. l. in rōne. s. si. ad. l. fal. sed hic fuit institu
tus sed repudiavit. ergo etc. vel pone q vterqz fuit institu
tus et vterqz repudiavit fm ea que. s. dicit. ¶ Itēz qro tu
dicis q existētia sui heredis operat in fauore filioz. Con
tra imo operat in dāni: qz debent legata ex tabulis pupil
larib? vt h. So. existētia sui heredis operat in sui fauorez
vt possit succedere ex tabulis pupillarib? vt h: et hoc est cō
modū filij qd possit esse qz succedendo ab intestato habet
rēt pupilli matrē vel alios coheredes: sed ex successiōe ta
bularū pupillarū haberet integrū vel est sibi cōmodum: et
qz sic voluit inducī cōfirmatio. legatorū: et sic nō est eius
odiu imo qz sic voluit. ¶ Hīs expeditis examinem? aliq

dubia. P̄tio de existētia sui h̄dis de iure ciuili qñ hz loz
cū posito q ius p̄tiozū abstinēdi nō esset introductū. Se. A
do an beneficium abstinēdi de iure p̄tiozū habeat locū vt
eneruet vires existētie sui heredis. ¶ Ad primū dico q si
quidē fili? in p̄tate hz substitutū vulgare exp̄sse existētia
sui heredis nil operat. vt. l. si fili? heres. s. de lib. et posthu.
et no. in. l. pap. s. q̄ta. de inof. test. in secūda gl. magna. raz
ti o qz dādo substitutū vulgare videt cū facere heredem si
vult. hāc rōnē ponit iuriscōsultus in. l. i. s. si pp̄at. j. si q̄s
omif. can. test. Itē si testator cū instituit sub hac p̄dite si
volueris existētia sui h̄dis nil opat: vt habuistis in. l. con
nelius. et. l. iā dubitari. in si. s. ti. pri. et. j. ti. pri. l. verba. Sz
qd si cū p̄stituit sub p̄dite potestatiua: vt si. x. dederit: an
faciat de necessario volū rariū. Tex. habetis q nō in. l. con
ditōib? j. de p̄di. et demō. Itē si dat sibi testator coheredē
extraneū existētia sui heredis nil opat in hīs q depēdet ex
ipso testō. vt. l. apud iul. s. idē iul. j. ad tre. secus in hīs que
veniūt extrinsec? vt. l. iij. C. de iure deli. et ibi dixi. als aut
extra hos casus existētia sui heredis semp opat de iure ci
uili. vt. j. de here. qua. et dif. s. sui. et. s. sui. insti. de here. ab in
testa. et. j. de bo. lib. l. si ex modica. s. si fili? cū si. ¶ Itē qro
an b̄ficiū abstinēdi introductū a p̄tore eneruet vires exi
stētie sui h̄dis. Rñ. qñ filius exp̄sse se imiscet h̄ditati pa
terne tūc b̄ficiū p̄tiozū nil opatur. vt pbat per hūc tex.
ibi nō sp̄ote suscep̄tis. qñ ergo sp̄ote adijt p̄tiozū nō se imi
scet. facit. l. cū bonis. j. de acq. here. et. C. si vt se ab here. ab
sti. l. i. et. l. iij. s. de p̄di. fur. ¶ Itē qz filius tacet: qz nō se immi
scet nec repudiavit: et tūc quedā sunt q respiciunt dāni et
onus ip̄si? filij: vt creditorib? hereditarijs teneat. et tūc be
neficiū p̄tiozū opatur vt eneruet vires existētie sui h̄dis
vt hic: ibi nō sp̄ote etc. et. C. si vt se ab here. absti. l. i. et. d. l. cū
bonis. de acq. here. et. l. necessarijs. et. ti. quedā sunt in quib
bus existētia sui h̄dis operat cōmodū et vtilitatem filij vt
puta p̄firmationē tabularū pupillarū. Itē cōfirmat datō
nē tutele. vt. l. si nemo. s. de testa. tu. l. ij. et ibi p̄ cy. et pbat
per rōnē illi? l. quia cōtinet filij cōmodū nō incōmodum
Itē vt operet transmissionē hereditatis nō adite ad quos
cūqz. vt. l. apud hostes. et ibi p̄ doc. C. de suis et le. et dicam
hūc passim. j. de test. mili. l. ex militari. in fac. l. se. et in om̄
nib? casib? s̄libus in quibus filij cōmodū respiciūt sic in cas
su. l. nostre. illud est cōmodū filij instituti. Itē cōmodum si
lij cui est facta substitutio: qz decedit testat? et tūc b̄ficiūz
abstinēdi nō ipedit effectū existētie sui h̄dis: qz hoc nō fu
it p̄positū p̄tiozū. vt hic et. l. iul. de acq. here. et. l. fili? et. l. pa
ter. de priu. cre. et ita tenet doc. vt dixi. s. ¶ Quedā sunt i q
bus existētia sui heredis nō opat cōmodū nec incōmoduz
filij. verbi gratia q legata debeant ex testō p̄tore. Itē si
bertas ex testō cōpetat. nā nō curat fili? q veniētes ab in
testato teneant. Glo. q est. j. ad syl. l. i. s. idē scenola. videt
tenere q existētia sui heredis confirmat legata. tex. habuistis
in cōtrariū. j. vt in pos. le. l. i. et pbat in. d. l. si ex modica
s. si fili? de bo. lib. ¶ Itē dicitur fallit p̄tio fauore liberta
tis. vt. l. sciendū. j. de manumif. test. et. l. cū q̄si. s. l. et si quis.
j. de fideicō. l. i. Itē fallit. l. ita tū. s. si pater. j. ad tre. et rōnem
ibi dixi. Ex istis p̄cludo ad vñū q. l. nra remāebit quasi de
clarata. pone filiū exheredatū aliū filiū institutū extraneū
exheredato substitutū institutū abstinuit poterit ne substi
tutus ex secūdis tabulis succedere. Dico q nō: qz existen
tia sui heredis opat p̄firmationē tabularū pupillarū i cō
modū ipsius filij abstinētis siue ipse fili? q se abstinuit fuit
substitut? siue ei scā fuerit substitutio. s. qñ ista cessant i. q.
p̄posita existētia sui h̄dis nō pōt h̄re effectū: tū opat b̄fi
ficiū abstinēdi. Et est terti? casus qñ fili? se exp̄sse abstinuit
it ab h̄ditate p̄tore an tūc opetur b̄ficiū a b̄tinēdi. Rñ.
q tūc b̄ficiū abstinēdi opat et eneruat vires existētie sui
heredis. fallit p̄pter filij delictū. vt. l. si seruū. s. abstinere. j.
de acq. here. et. qz ex eo q exp̄sse se abstinuit q existētia
sui heredis o p̄tore esset sibi dāni: qz qd sit cōtra volun
tate filij dicit esse suū dāni. vt insti. de act. s. p̄torea. et h̄ cir
R R R

ca ista q̄ nō respiciūt ip̄am hereditatē a qua exp̄se se absti-
nuit s; circa alia extrinsecus vt circa substitutionē pupilla-
rē vel dationē tutoris tūc existētia sui heredis op̄at. vt hīc
et. l. fili. j. de acq. here. et alijs legib; allegatis. s. ¶ Con-
tra h̄ vid. j. de le. i. l. nā nec emācipat; vbi postq̄ q̄s se ab-
stinuit existētia sui heredis nō op̄at etiā in his q̄ comoduz
filij respiciūt vt ibi: p̄iuncta. l. p̄cedētī. So. ibi ad h̄ vt lega-
tū obtineat testator voluit q̄ hereditatē obtineret. vñ sen-
sit ibi testator de retētōe hereditatis de facto: nō de existe-
tia sui h̄dis q̄ p̄sistit in iure. vt. l. si ex modica. s. si fili. de
bo. li. merito existētia sui h̄dis nil op̄at. ¶ Quero de ta-
li. q. dicit statutū hui; ciuitat; q̄ exbāniti nō p̄nt reuerti ad
ciuitatē infra. x. ānos nisi habuerint pacē ab h̄dis occisi
nō fili; occisi se abstinuit ab h̄ditate patna an poterit fa-
cere pacē illi exbānito: et sic q̄ possit reuerti. Breuif scdm
theoricā p̄cedentē nō est dubiū q̄ fauor filij est q̄ occisor
patris ei; possit vel nō possit reuerti fm volūtatē filij. vt
insti. de act. s. p̄terea. et facere pacē de illa offensa seu de il-
la iniuria nō est qd hereditariū s; ex hereditatē. vt. l. p̄ here-
de. s. si. j. de acq. here. et. l. pe. s. de sepul. vi. vñ cū nō sit
qd hereditariū et sic fauor filij: p̄cludit q̄ existētia sui here-
dis remanet et sic p̄t facere pacē tanq̄ suus heres istitu-
tus in testamēto. plura alia essent querēda que nunc cau-
sa breuitatis omitto.

¶ **A pupillari.** indiget sumario. Dicit hīc q̄
finis pupillaris adueniēte pubertate: quero vtrū
finit oīuo ita q̄ nō p̄tineat fideicō. Respō. dy. q̄ sic. vt
l. verbis. s. e. ¶ Op. j. de p̄di. et demō. l. pater. s. conditio
nū verba. Glo. nō sol. id soluit dy. Ibi existētia sui h̄dis
cōsiderat q̄ h̄ interuenire nō p̄t: s; certe ego nō intelligo
hāc so. nā ita p̄t interuenire hīc nona cōsideratio: vt post tē
pora pubertat; valeat iure fideicōmissi sicut ibi: q̄re dic q̄
ibi s; vno tpe sumat p̄prie verbū tutela alio tpe ip̄opriet;
tū semp tēdunt ad eundē effectū. s. ad p̄uisionē filij vt ha-
beat tutorē et curatorē: h̄ vero si post tpa pubertatis vale-
ret iure fideicōmissi tēderet ad p̄trariū effectū. ¶ Hā pupill-
laris substitutio est p̄uisionē filij: s; fideicōmissum est odium
filio: vt dixi vobis in. l. i. circa prin. s. ti. i. et iō non variat si
gnificatio de vno esse ad aliō cōtrariū esse: s; de vno eē ad
aliud esse s; tendēs ad eundē effectū h̄ p̄t variare. vñ
debi. j. l. p̄ri. et. s. ti. l. i. s. q̄ fideicōmissariū. ¶ Hoc p̄e-
missō. q̄ro qualiter finiat substitutio pupillaris. Glo. que
est h̄ dicit q̄ finit sex modis. vide glo. et signa eā. Addit
dy. quosdā casus s; nō curo. nec ray. pl; dicit q̄ ista gl. Tu
vero plenius dicas sic: substitutio pupillaris quandoq; deficit
in ip̄o initio: quia deficit aliquid de substantiali-
bus que dixi in. l. i. j. prin. s. e. ¶ Quādoq; deficit ex postfa-
cto: et ista est materia n̄ra. Et h̄ cōtingit trib; vel quor; mo-
dis. p̄mo ex p̄sona testātis seu testamēti. secūdo ex p̄sona
substituti. tertio ex p̄sona ei; cui est facta substitutio. q̄ro
ibi ex ip̄a substitutōe. ¶ Aduerte p̄ ordinē. p̄mo dixi q̄
deficit rōne p̄sonē testātis seu testamēti: vt puta si testator
fuit deportat; vñ irritat; ei; testamētū. vt. l. si q̄s filio. s. ir-
ritū. s. de in ius. re. vel si fecerit aliō testm. vt. j. e. l. si q̄s eum
i si. Itē si testm sit ruptū agnitōe posthumi. vt. l. si p̄f fili-
um. j. e. et h̄ tamē intellige olim. hodie vero remanēt tabule
pupillares p̄ aut. ex cā. vt dixi in. l. i. s. si. s. e. ti. Itē si heres
ditas non adeat. vt. l. i. s. adeo. s. e. qd̄ intellige nisi susti-
neat p̄ edictū si q̄s omis. cau. test. vt ibidez. vel nisi existen-
tia sui h̄dis opere cōfirmationē. vt. l. si fili. q̄ p̄f. s. e. Itē
rupto testamēto p̄ querelā in totū. vt. l. p̄p. s. s; nec impu-
beris. s. de in offi. test. qd̄ s; intellige fm op̄i. illozū qui di-
cūt q̄ hodie remanent firma legata &c. per aut. ex causa.
hīc tabule pupillares firme remanēt p̄ ea q̄ dixi in. l. i. i si.
s. eo. ¶ Secūdo mō irritat; ex p̄sona substituti. vt puta si
nō repit capax tpe mortis pupilli. vt. l. si is q̄ heres. s. ti. i.
qd̄ intellige si nō est in totū capax. Si vero est capax pro
parte & p̄ parte nō: dicit vt. l. si is q̄ ex bonis. s. e. ti. ¶ Ter-

tio mō irritat; ex p̄sona pupilli cui est facta substitutio: hoc
cōtingit mult; modis. p̄mo adueniēte pubertate vt hīc.
¶ Quero vtrū sufficit vltimū ānū tetigisse an sit necesse
q̄ sit cōplet;. Breuiter possent allegari iura p̄ & cōtra p̄
ea q̄ ponunt in. l. i. j. s. minorē. s. de mino. veritas est q̄ eo
tpe quo pupill; incipit posse testari eo tpe et momento deo
sist substitutio pupillaris qd̄ p̄bat. nā substitutio pupilla-
ris fit in p̄uisionē filij: q̄ p̄ter etatē sibi p̄uidere nō p̄t.
vt. s. e. l. i. j. in prin. et insti. e. circa prin. Cū ergo incipit pos-
se testari deficit substitutio pupillaris: quo aut tpe hoc fit
habent in. l. q̄ etate. s. de testa. p̄ qua. l. b̄ declarat. secūdo
deficit si testator alia ip̄uberis etatē taxat. vt. j. e. l. si itaq;.
¶ Tertio deficit capitis diminutōe etiā minima. vt. s. de
adop. l. nec ei. s. eo. s. ¶ S; h̄ aduerte. qm̄ s; definit here-
ditas ex stipulatōe illis q̄ succederēt ex substitutōe si ado-
ptio facta nō esset. vt. l. nō alit. et. l. bis vā bis. s. de adop.
¶ Iuxta hoc q̄ro extra gl. qd̄ si pupill; fuit passus mar-
itū capitis diminutionē: qd̄ deportat; vel seru; pene esse
ctus. p̄nt enī ille pene cadere in pupillū doli capax. vt. l. si
arrogati. s. de tute. & l. ip̄uberē. j. de fur. et de falsis. l. ip̄u-
berē. qd̄ erit tunc. ¶ Rñ. q̄ viciant; tabule pupillares. naz re-
mota minori etate pupill; esset in tali etate in q̄ posset fa-
cere testm. ideo sibi facere pater nō poterit. sicut qm̄ est tal-
pupill; q̄ reuideret in alteri; p̄tate. vt. s. e. l. i. j. in prin. & b̄
tenet Buil. de cu. et bñ. ¶ S; extra hoc op. qd̄ qm̄ dat; i ar-
rogationē filijs saltē effect; substitutōis pupillaris reman-
net: q̄re nō ergo h̄ ita. ¶ Rñ. q̄ arrogatio fit in fauorē filij
vt. d. l. nec ei. s. de adop. Ideo nō tollit effectū substitutio-
nis qd̄ est similiter ad fauorē filij: s; deportat; fit ad dam-
nū filij et p̄pter ei; delictū merito tollit ea q̄ sunt ad ei; fa-
uorē: qm̄ ad hoc fit: et iō cū ea p̄dat que sunt in ius ciuilib;
etiā h̄ p̄dit vt heredē h̄re nō possit. ¶ S; extra hāc dicit;
minutionē op. q̄ substitutio deportatōe nō tollat. vt. l. ex
facto. s. ex facto. ad tre. et. l. stati. s. comeli. de iure fil. sol.
ibi loq̄tur in substitutōe fideicōmissi. q̄ erat ad on. filij & ad
cōmodū aliozū. ideo deportatio ip̄i; grauati nō p̄t extin-
guere id qd̄ spectat ad cōmodū aliozū: sed hec substitutio
pupillaris est ad ip̄i; deportati cōmodū iō extinguitur.
¶ Quero qd̄ si pupill; efficit religiosus an finiet pupill-
laris substitutio. Dices tu: tu videris p̄supponere ip̄os-
bile. nā pupill; nō p̄t obligari religio: vt in. c. ij. extra de
regularib;. Dicit Buil. intellige q̄ parētes obligauerunt
eū religioni. vt. l. luti. s. p̄. j. ad municip. et. c. de mu. non
cōti. inf pa. et si. l. i. et. ij. li. x. vel fuit factū ex dispositōe vel
disp̄satōe pape: vt. l. quidā cōsulebat. de re iudi. ¶ Iste cas;
su dixit ip̄e finiet substitutio: qd̄ efficit intestabilis fili; eti-
am remoto ip̄edimēto etatis. vt aut. in gressi. et dixi. s. p̄.
¶ Nec ob. qd̄ dicit de filio dato i arrogationē perpetuū
nō extinguit; qd̄ arrogatio nō est impedimētū perpetuū
sed p̄t solui de facili. s. emācipatōe vel arrogatōe et mox-
te. Inq̄ tū Buil. dicit de filio effecto religioso ex dispositōe
tione pape dicit verū. de filio tradito a parētib; religio-
nō puto verū. nā decretales dicit q̄ pupill; tradit; religio-
nī nō esset p̄petuo tradit;: s; p̄t penitere quonq; ad au-
nos. xiiij. puenerit. vt in. c. ij. & c. cū virū. extra de regul. a. re-
ner tū interim ingressus vt ibi: et iō putare idē dicitū qd̄
in filio dato in arrogationē vt extinguat. s. nō totalit; qd̄
putare maxime verū qm̄ a sola matre post mortē p̄ris tra-
ditur monasterio qd̄ p̄t fieri. vt. l. c. ij. extra de regu. p̄ Ju-
no. ne sit in m̄is p̄tate extinguerē substitutionē paternā:
Itē finiet substitutio pupillaris emācipatōe pupilli si ante
mortē p̄ris fuit pupill; emācipat;. vt. l. coheredi. s. cū filie.
j. e. ¶ Circa hoc quero qd̄ si ip̄ubes habuerit filio infra tē-
pora pubertatis. Dices tu h̄ est ip̄ibile: s; certe reperit
q̄ mat̄ cōcepit in. xi. āno. et pepit ān. xij. ānū cōpletū: s; h̄
cōtra cōm̄ p̄suetudinē. ar. l. si maior. c. de legi. here. & hoc
est qd̄ dicit qd̄ decretalis d̄ ip̄uberib;. quoz malicia sup-
plet etatē. vt extra de despō. unpu. c. de illis. Breuif cum

hoc sit possibile dico qd pupillaris substitutio finit natiui
tate filij. vt. l. ex facto. in prin. j. e. Itē deficit substitutio pu
pillaris ex defectu ipsi? substitutōis: vt si est facta substitu
tio sub pōditōe extrinseca q̄ deficit. vt. s. e. l. si ples. in prin.

Enturio. rōis cōpēdiōse plenissime. Et est. l.
ista famosa vtilis r pulchra. Et diuidit̄ in duas p
tes. p̄io loq̄tur de filijs decedētib? infra pupillare erates.
secūdo de decedētib? postea. secūda ibi: postea aut. r bre
uiter. h. d. Substitutio cōpēdiōsa facta a milite ipuberi in
fra tēpus pubertatis trahit̄ ad oia bōa p̄ris r filij: postea
vero solū ad bōa filij cū fructib? ex p̄uilegio sp̄ali. h. d.
¶ No. qd substitutio cōpēdiōsa directis verbis facta infra
tpa pubertatis trahit̄ ad oia bona p̄ris r filij: post tpa pu
bertatis valet q̄tū ad bōa p̄ris. **¶** No. qd in substitutiōe
cōpēdiōsa post tpa pubertatis veniūt fruct?. **¶** Op. de. l.
s. pri. et. l. verbis ciuilib?. s. si. vbi ex postfacto non variat̄
substitutio s; h variat̄: qz p̄io valet pupillaris demū alit̄.
So. directā nō mutat̄ in fideicōmissariā: vt in p̄trarijs: sed
vna directā in aliā directā sic vt h. et sic de volūtario here
de sit necessar?. vt. l. iij. s. q̄ fideicō. s. u. i. rō qz in h̄ntibus
symbolū r. vt. l. iij. in fi. cū. l. se. de bo. pos. et. l. si acceptilā
tū. j. de acceptil. et. l. in rē. s. itē quecūqz. de rei vē. Ita vna
directā i aliā directā: nō at̄ i fideicōmissariā q̄ ē sibi opposi
ta. **¶** Op. de. h. qd veniūt oia bōa p̄ris et filij. s. s. e. l. s; r
si ples. s. i arrogato. so. ibi i filio arrogato: h i nafali. **¶** Op.
q̄ i filio nafali nō veniūt oia bōa. vt. l. miles ita. s. ex h̄da
ro. de te. mili. vbi nō pōt substitutio valere iure pupillaris
directe. So. h loq̄tur in filio in p̄tate. **¶** Op. de. l. si. C. de
insti. et substi. et. l. p̄cib?. C. e. vbi ex tacita pupillari nō suc
cedit̄ ipuberi nec veniūt bōa ei?. Sol. fm gl. b: qz ibi quan
do m̄ est in medio: q̄ casu in exp̄ssa vulgari p̄tinet tacita
pupillaris. h vero nō erat m̄ in medio: merito ibi nō veni
unt bōa ipuberis: qz ibi nulla est pupillaris exp̄ssa vel taci
ta. ita vidē tenere gl. b: et no. **¶** Ista glo. p̄suppōit duo. p
mū qd substitutio pupillaris cōphēsa in cōpēdiōsa fit ta
cita. Illud etiā vidē p̄bari p̄ tex. in glo. mag. vt. d. l. p̄cibus
ego dixi r dico circa h qd est tacita sp̄aliter tū exp̄ssa pōt
dici generalit̄: qz sub hac generalitate verborū cōprehēdit̄
pupillaris r excludit̄ m̄sem ista pupillaris cōphēsa in com
pēdiōsa. vt in. d. l. p̄cib? patet. et in. c. i. de test. li. vi. et in hoc
differt a tacita pupillari q̄ p̄tinet in exp̄ssa vulgari q̄ nō in
telligit̄ nec sp̄aliter nec generalit̄ s; a iure intelligit̄. vt. s. e.
l. i. dicit. et illa matrē nō excludit̄ fm dictā determinatōes. s.
in. l. iij. in materia pupillaris substitutōis versū est qd vulga
ris exp̄ssa qm̄ nō est in medio nō p̄tinet pupillare tacitā: s; z
glo. in. d. l. si. et. d. l. p̄cib?. dicit̄ d̄riū qd etiā tūc p̄tinet tacitā
pupillare: q̄ tū nō h̄z effectū d̄ m̄sem. et sic habet̄ gl. d̄rias
¶ De. vt refert̄ op. in. l. p̄cib?. in secūdo d̄riō vidē tenere qd nō
p̄tinet tacitā pupillaris qm̄ nō est in medio. r sic tenet
ista gl. s; de ea nō facit̄ mētionē r p̄bat sic: qz tūc valet taci
tū q̄tū exp̄ssum. vt. l. cū. qd. si cer. pe. sed exp̄ssum excluderet
matrē. ergo rē. **¶** Deterrea exp̄ssio eoz q̄ tacite insunt si exp̄
mat̄ r. vt. l. iij. j. de le. i. et id nō opat̄ si exprimat̄. **¶** Contra pe.
arguo sic. substitutio q̄ ab initio nō cōphēdit̄ pupillare ex
postfacto nō cōphēdit̄ eā. vt. l. q̄ ab initio. de re. iur. Itēz
qz tps testamētī d̄z inspici. vt. l. si ita. j. de au. et ar. le. dicit̄ et
tenet̄ doc. in materia reciproce. vt dicit̄ i. l. luti. j. e. **¶** Hoc
p̄missio. l. dicit̄ qz l; m̄ fit in medio tpe q̄ fit testm̄ vlt̄ tpe mor
tis testātis si decedat m̄ postea anteq̄ pupill? tacita vul
garis cōplectit̄ vt ex ea succedit̄ pupillo. vt. l. si. C. de insti.
et substi. si igit̄ nō pōt dicere qd ex postfacto nō pōt cōphē
dit̄: ergo ab initio cōprehēdit̄ eā l; sine effectū sit. p̄pter
matrē. vñ puto d̄rias gl. dicere verū **¶** Ex hoc sequitur ma
gna vtilitas qd si m̄ repudiat̄ h̄ditatē filij ab itestato nō
veniūt alij veniētes ab itestato: s; substitut? ex substitutō
tōe tacite pupillaris q̄ in vulgari in veritate p̄tinet: l; p̄tra
matrē nō habeat effectū: nec est curādū vtrū m̄ morte vel
repudiatōe excludat̄. ar. l. iij. s. l; r sicut̄ sui. et. s. se. j. ad tre.

et istā op̄. puto verā. nō ob. rō **¶** De. l. q̄ tantū valet tacitū
q̄tū exp̄ssum: qz illud nō est verū semp. vt p̄z in filio qui d̄z
noiāt̄ in exheredari nō p̄teriri filit̄io: ita sic d̄z maf p̄uari
ab h̄ditate filij p̄ exp̄ssam substitutiōnē nō p̄ tacitā nisi ta
cita esset p̄bata: vt dixi in materia substitutōis vulgaris.
nō ob. illa rō: qz exp̄ssio eoz que tacite insunt nil opatur. s.
in his q̄ insunt ex necessitate s; de volūtate sec?. vt. l. tale. j.
de le. i. et dixi in. l. iij. e. ti. Itē h̄ tacita pupillaris p̄tinet de
volūtate nō d̄ necessitate. **¶** Op. ad secūda p̄tē d. l. p̄cib?
vbi substō cōpēdiōsa p̄ tpa pubertatis fit fideicōmissariā
hic d̄. So. fateor d̄riū sed falsa est p̄ gl. b: qz miles etiā post
tpa pubertatis pōt substituere maiorē. vt. l. miles ita. et. l. mi
les in his. de te. mil. p̄bo extra gl. qd sit falsum: qz in substitū
tutiōe fideicōmissariā nō veniūt fruct? p̄cepti tpe mori? te
statoris. vt. l. iudem?. C. ad tre. s; h veniūt fruct?: vt in si. l.
patet. q̄ nō loq̄tur in fideicōmiss. s; in cōpēdiōsa. **¶** Ad. l.
p̄cib?. r̄idet gl. qd ibi p̄p̄ m̄ez qz est in medio: qz obliqua
tur sic fauore m̄tis tacita nō habet effectū: vt dixi. s. **¶** Effe
ctus nō obliq̄tus post tpa pubertatis est magn? vt h̄ p̄p̄
fruct? r legitimā q̄ nō veniūt in restitutiōe. vt. l. coheredi. s.
cū filie. j. eo. p̄p̄ b̄ficiū diui hadriani r m̄tra alia. nā in di
recta h̄ris suo iure pōt adire s; fideicōmissarius oportet qd
petat de manu h̄dis: vt h̄ et. l. p̄cib?. s; l; h tenet̄ doc. r in
se fit b̄n̄ dictū: tū q̄tū ad. l. n̄fam nō placet: qz si m̄ est i me
dio nō obliq̄ret vt h̄. **¶** No ob. l. p̄cib?: qz ibi scā fuit substitū
tutio p̄ verbū cōe. s. substituo: et tūc obliq̄tur post tpa pub
bertatis r infra tpa pubertatis valuit iure directo: s; h sub
stituūt directo vt h̄ d̄. ergo r miles post tpa pubertatis dire
cto pōt substituere. vt. l. miles ita. r. l. milites. de test. mili.
¶ Op. de. l. verbis. s. e. So. h in milite ex sp̄ali p̄uileg
gio: ibi in pagano. **¶** Op. de. l. scenola. j. ad treb. So. ibi
in codicill: iō ad fideicō. trahit̄ vt ibi p̄z: et illi codicilli fue
rūt facti a p̄uato. nā miles etiā in codicillis posset substitū
tuere directo. vt. l. militis codicillis. in prin. de testa. mili.
¶ Op. qd fruct? medij tps nō restituunt: vt. l. iudem?. C.
ad tre. et. l. in fideicō. j. ad tre. So. ibi in restitutiōe q̄ fit p̄ fi
deicō. h in substitutiōe cōpēdiōsa directā in q̄ veniūt fruct?
nō oēs s; illi q̄ sunt p̄cepti r reperunt̄ in h̄ditate: vt h̄ d̄i
cit̄ tex. no. **¶** Expedir? de p̄trarijs veniam? ad materiam
cōpēdiōsa q̄ alta multū ē r subtilis r male tractata: r ma
gis cōis q̄ aliq̄ alia. Et p̄io q̄ro qd sit substitutio cōpen
diōsa. **¶** Secūdo q̄re dicat̄ cōpēdiōsa. **¶** Tertio de ei? effectū.
¶ Ad primū dico qd fm qd est de mēte azo. in sūma r alio
rū illa est cōpēdiōsa q̄ sub p̄ditōe mori? vel alia m̄tra com
plectit̄ tpa: qd dico sub p̄ditōe mori?: apparet p̄ exēplum
positū hic: et in. l. p̄cib?. **¶** At eni si fili? me? decesserit: qd di
co vel alia itellige etiā si esset apposita aliq̄ cōditio: vtpu
ta si aliq̄d fecerit eadē esset substitutio. **¶** Qd dico multa cō
plectit̄ tpa. s. tpa pubertatis vlt̄ pupillaris vlt̄ aliō: h̄ autē fit
vel tpe limitato: vt qz dixi si infra. xxv. ānos decesserit vt h̄:
vel tpe nō limitato: vt qz dicit̄ q̄ncūqz decesserit. vt. l. palle.
¶ Secūdo q̄ro q̄re dicat̄ cōpēdiōsa. **¶** Rñ. qz sub cōpēdiō
verborū ples substitutos cōplectit̄ seu p̄la tpa: r istud no
mē fuit itroductū ab iperatore. vt. l. p̄cib?. facit̄ ad h̄. l. mes
uius. s. duob?. j. de le. ij. ibi orōnis cōpēdiō. **¶** S; an ista
cōpēdiōsa sit de p se substitutio. an nō qdā adiectio. **¶** Cle
ritas est qd si ista substitutio fiat a pagano tūc est maḡ ad
iectio q̄ directā: qz in ea ples directe p̄tinent. s. vulgari pu
pillaris r exēplaria r alia fideicōmiss. s; si fiat a milite q̄ p̄t
etiā post tpa pubertatis substituere iure directo: tūc nouaz
substitutōez in se p̄tinet: iō est vera substitutio. Ita voluit
Op. in tractatu substitutiōnū. Ita voluit gl. s. e. l. r h̄ p̄ce
dit̄ de inre cōi: s; in q̄busdā ciuitatib? sunt etiā statuta fm
q̄ etiā pagani p̄nt substituere directo post tpa pubertatis
dicit̄ eni statutū ciuitatū hui? qd filie femie cogant̄ obseruare
oia a testatore disposita statū? mascul. **¶** Et iō ex forma hui
ius statuti vel filis pōt substitui directe filie femine: et sic
ista substitutio pōt fieri a pagano directo: vt hic in femia
nō extātib? masculis: r hoc credo veruz. **¶** Tertio q̄ro de
RTRR ij

effectu substitutōis cōpendiose. **I**ta, q. examinem? p. que-
stiones. **I**deo q̄s sit effect? substitutōis in milite. **R**ñ, aut
a milite sit p. verba mere directa, et ita loq̄tur lex nra, aut p.
verba cōia: et tñc si maf est in medio p? tpa pubertat? obli-
qua. vt. l. p̄cib?, al's valeret semp iure directo p. hāc. l. r. l. p̄-
cib?, aut sit p. verba obliq̄: et tñc semp est fideicō. vt. l. cohe-
redi. s. cū filie. j. e. et hoc verū ē opī. pilei et b̄ in milite. **I**dē
forte i pagano q̄ possz substituere directo p? tpa puberta-
tis. vt. s. dixi ex forma statuti. **Q**uero secūdo q̄s sit effect?
cōpendio se substitutōis in pagano. **R**ñ, fm glo. nra: aut
sit talis cōpendiosa p. verba mere directa: et tñc infra tēpus
pubertatis valet iure pupillaris: post nullo mō. vt. l. x̄bis
et. l. in pupillari. s. e. **A**ut sit p. verba mere obliq̄: et tñc ē fū-
deicō missaria. vt. d. s. cū si lie: aut sit p. verba cōia, vt p. ver-
bū substituo: et tunc sunt glo. d̄ie. q. in. l. p̄cib? dicit q̄ sem-
per est fideicō. vt. insti. e. in gl. magna dicit q̄ infra tēpus pu-
bertatis valet iure directo. nos infra de b̄ dicem?. **A**ssu-
mo p. tres. q. principales: et sic hz tria mēbra. **I**deo q̄
ro q̄s sit effect? cōpendiose q̄ sit p. verba mere directa: vt
q̄ncūqz decesserit vel infra. xxv. ānos decesserit talis sit he-
res. **B**lo. vt. dixi dicit post tpa pubertatis nullo mō valet
sed an sic. vt. l. verbis. et. l. in pupillari. s. e. et b̄ tenet glo. b̄
et in. l. p̄cib?, et isti. e. in gl. magna. et azo in sūma. **J**a. de bel.
et dy. et oēs et ber. in. c. raynuri?. extra de testa. et **I**nno. et
io. an. in. c. i. de test. li. vi. in glo. antiqua. **S**upuenit hodie
io. an. in. c. i. de testa. sup nouella. q̄ tenet q̄ infra pupillare
etate valet iure directo postea iure fideicōmissi. s̄ primo est
casus dicit ip̄e in. d. c. i. de testa. lib. vi. et de secūdo dicit ip̄e
se q̄ est casus in. c. raynuri?. vbi d̄: q̄ post tpa pubertat? va-
let iure fideicō. **I**tē dicit ip̄e q̄ de iure civili est casus in. l.
p̄cib?. nā ibi nulla specialitas pōit in milite lz fuerit sic de
facto: qd̄ nitiū velle pbare p. multas rōnes: vt qz ibi dicit q̄
etiā q̄stio ista fuit disputata p. vltimō. et vltimo bonoñ. p.
dominū bartol. de pretis q̄ dicebat q̄ hec opī. est multum
cōgrua volūtati defuncti. lz cōtrariū teneret. **S**i igitur est
volūtatis testatoris dicit ip̄e ergo rē. vt. l. in conditōibus.
de cōdi. et de. **N**ō ob. l. in pupillari. et. l. verbis. s. e. dicit ip̄e
q̄ vbi volebat substituere pupillari tantū: et p. errorē ma-
ius tps̄ exp̄sit. vel aliter q̄ ibi dicit frustra. s̄ q̄tum ad sub-
stitutōē directā valet tamē iure fideicōmissi: et iste est
in si. e. effect? nescio qd̄ dicat: tamē forte vtraqz opī. post
set sustineri. nā mihi videt q̄ verba directa q̄tum ad p̄is
tēpus reperunt duplicis generis. **Q**uedā sunt directa et
civilia: hoc est iure civili introducta: vt verbū heres esto.
vt. l. legē obuenire. j. de ver. sig. **S**ciñ enī q̄ deportat? nō
pōt esse heres: qz nō habet ea q̄ sunt iuris civilis. **I**tē p̄-
tor nō pōt facere heredē lz bonoz possessoz et similes. et
idē de verbo instituo. vt. l. i. et per totū. s̄. ti. i. **E**t isto modo
accipiēdo si substitutio est facta p. verba directa civilia si
semel valuit iure directo nunq̄ trahit ad fideicōmissuz. vt.
l. verbis. s. e. et no. ibi civilib? rē. **I**ta etiā no. in. l. in pupil-
lari. s. e. **Q**uedā sunt verba directa nō civilia: hoc est que
dirigunt ad substitutū. vt ip̄e de manu sua capiat non ab
alio. vt. l. eum qui. C. de fideicō. in gl. super verbo directo.
Exēplum in verbo accipiat. et in verbo capiat: et in verbo
moriat. vt in. c. i. de testa. li. vi. et ideo ista verba sunt maḡ
cōgrua et cōmunita oibus gentibus et animalib?. et isto se-
cūdo modo accipiēdo dico q̄ opī. **J**o. an. est vera. pbo b̄:
illud dictum talis accipiet vel cū talis moriat. et similia ver-
ba possunt intelligi q̄ quis accipiat iure directo: vt heres
et possent intelligi vt quis rvt legatarius accipiat sua ta-
mē auctoritate. vt. l. ticia. s. i. de le. ij. et sic ista verba de iure
civilis nō habēt ppriū significatū. qm̄ verba iuris civilis nō
sunt: et ideo in dubio intelligerēt fm̄ q̄ casus eueniret. q̄
si pupillus moriet infra pupillare etate lex interpretatur illā
substitutōē directam: si postea moriat interpretat fideicō-
missaria. si le habes in verbo qd̄ potest repiri in p̄terito et
futuro. nam lex illud interpretat fm̄ accidētā facti: qz si in p̄-
teritū occurreret in eo interpretat: et ita ecōtra. vt. l. iij. de

adi. le. et. l. hec conditio. s. fi. de condi. et demō. **E**t per hoc
patet responsio ad cōtrariū qd̄ dicit q̄ substitutio directa
nunq̄ obliqua: cōcedo: sed ista nunq̄ fuit directa si post
pupillare etate decesserit: qz b̄ sciebat lex illū primo mori
tuz. vt. l. cū quidā. s. fusi. de acquirē. here. et ideo lex semp
fuit certa: et si pupill? decesserit i pupillari etate ēet directa
qz certa erat lex. sed qm̄ sunt verba directa civilia illud ver-
bum habet in se ppriū significatū vt iure directo sit heres
et ideo ibi nō est necessaria interpretatio: qz sic voluisse des-
functū constat: ideo post tēpora pubertatis nō obliqua
et ita dico. hoc forte voluit sentire **J**o. an. in sine gl. sue no-
uelle: vbi facit differentia inter directā directo et inter dire-
ctā nō directo. **Q**uid si testator sic substituit quādoqz
qz decesserit sine liberis talis sit heres. **B**lo. in. l. p̄cib? dicit
q̄ om̄itpe est fideicōmissaria: quia dicit sine liberis. idē
Inno. in. c. raynuri?. extra de testa. **D**y. et alij dicit istam
opinionē esse falsam. vt hic et cōtra casum huius. l. qz hic
fuerit apposita illa verba sine liberis: et tamen valet iure
cōmuni infra tpa pubertatis: nec etiā illa verba habēt in-
ducere fideicō. substitutōē. nam congruunt pupillari eta-
ti. **C**onstat enim pupillū decedere sine liberis. **J**a. de bel-
nititur tenere glo. quasi illa verba sine liberis. videant ad
maiorē referri q̄ pōt decedere sine liberis. vt. l. i. de suis et
legi. et dicit ad hāc. l. q̄ b̄ est speciale privilegio militis. et
nō ob. q̄ b̄ dicat iure cōi: qz privilegiū est in milite qd̄ in-
fra pubertatis tpe valet iure cōmuni et trahit ad omnia
bona patris et filij. et ista sunt verba sua que nō habēt in-
ris sapoz et p̄tra. c. i. extra de testa. li. vi. et est casus in hac
l. **N**on ob. si dicat nō dicit decedere sine liberis: nisi ille q̄
eos habere nō pōt. qd̄ est falsum in his legib?. et alia est si-
gnificatio illi? participij intestat? et filium. de q̄bus in. l. i.
de suis et legi. et alia istoz. **U**el alij lz id quod ibi d̄: sit er-
rigida significatōe verborū: tamē de cōi vsu aliud est. vt
ibi et. l. libroz. s. qd̄ tamē cassius. j. de le. ij. et. l. labeo. de
suppel. le. et. l. cū delationis. s. asina. de fun. instru. **Q**uid
si testator substituit aliquē cōpendiose directo in certa por-
tione vel in certa re: an valet iure directo infra tpa puber-
tatis fm̄ ea que dicta sunt. **R**espondeo siquidē substituit
per verba directa et civilia: vt heres esto vel instituo: et sic
sufficit si sup vniuerso esset substituit? vt. l. coheredi. s. fi. j.
e. fm̄ vnā lec. et ar. s. ti. l. i. s. fi. ex fundo. **S**i vero substituit
p. verba directa nō civilia vt accipiat talē rē vel tale pode-
re sit talis et similia: si filius me? quicunqz decesserit sine li-
beris: et isto casu nō trahit ad directā substitutōē: qz in
relictis singularibus nulla est differentia vt apponant ver-
ba directa vel obliqua. vt. l. omne verbū. cōia dele. et insti.
de fin. re. per si. reli. circa p̄ncipi. nisi adiciant exp̄sse illa ver-
ba talis sit heres. qz tñc see? vt. d. s. fi. ex fundo. s. fi. q. p̄ncipali
quā faciā de hac substitutōe per verba cōia. **S**ed quid
si testator cōpendiose substituit p. hec verba: quicunqz si
ne liberis decesserit lego tibi bona mea. **U**idē q̄ ista ver-
ba sint directa: et sic infra tpa pubertatis trahant ad dire-
ctā pupillare. nā verbū lego trahit ad institutōē heredis
vt. l. verbis legis. de ver. sig. et. l. filij. s. legata. disticta. l. i.
in prin. de le. p̄stan. **I**n cōtrariū videt. l. miles. s. fi. j. ad
treb. et hoc puto verū. **E**t per hoc apparebit r̄sio ad
cōtrariā. lz enī ex latissima significatione verbū lego traha-
tur ad institutōē tamē fm̄ cōem vsuz nō trahit et est spe-
cies distincta ab actu heredis. vt. d. l. verbis. cui cōi vsu
stare debem? vt dictū est. fateor tñ q̄ verbū lego est verbū
directū i dubio. vt. l. lutio. j. de le. ij. et nō dico q̄ sit directū
lz directū ad ip̄m legatariū. **I**deo dicas qd̄as sunt verba
directa q̄ habent a iure tacitā significationē vt trahat ad
institutōē. vt verbū instituo et verbū heres esto. quedā
habēt significationē separata a iure: ut verbū lego. quedā
enī habēt specialē significationē: vt verbū accipiat verbū
moriat et verbū talis: vt ex p̄dictis apparet. **S**ecunda
p̄ncipalis questio est qm̄ ista cōpendiosa substitutio sit p.

hba mere obliq. r isto cau fm omis ista substitutio est in omni
 tpe fideicommissaria r matre no excludit. r n veniit bona pu
 pilli r falcidia no detrahif. vt. l. coheredi. §. cu filie. j. e. Sunt
 aut hba obliqua vt restituo. vt. d. §. cum filie. sunt r alia. vt
 l. fundi trebatiani. d. vsufu. lega. r. j. dica. Sed qd si testator
 dicit quodocumq; filii meus decesserit sine liberis volo q
 bona mea det vel distribuaf inf paupes rpi p meos fideico
 missari. an ista substitutio sit fideicommissaria infra tēpa puber
 tatis. **U**idet q oi tpe sit fideicommissaria cum hbus denf et
 distribuaf sint mere obliqua p dictam. l. fundi. **C**ontrarium
 est verū. nā in his hbus. §. pri. narratis subintelligit tale h
 bñ qñcumq; sine liberis decesserit. f. q tñc fideicommissarij ac
 cipiant de manu sua r dent. vt. l. alio. in fi. in glo. de alimē. et
 oba. lega. r. l. deniq; §. interdū. de pecul. lega. r dicif expse.
 in. §. si qñs aut. i. au. de eccl. ti. **S**z istud hbum subintellectus
 f. accipiat si referf ad vniuersitatē bonoz trahif ad directā
 pupillare. vt. §. pbat. r pbat in. d. c. i. de testa. r in. l. his ver
 bis. in prin. §. ti. i. g. p hoc videt eē tex. in. c. cum tibi. eē de ter
 stamē. vbi dicif q qñ nō ē alius heres isti fideicommissarij ha
 bent loco heredi. hoc autē tenet **R**of. in titu. de act. ex testō
 h. itē qd erit. qd sepe cōtingit. r **S**pecu. in. §. nūcūo aliq. h.
 itē pone q aliq; d. in. §. i. d. ca. cum tibi. **S**ic
 g. qñ testator nullū aliū facit heredē dicti fideicommissarij ha
 bent loco heredi. ita quādo testator filio suo ipuberi nulluz
 aliū facit heredē videt facere heredē dictos fideicommissari
 os. **S**ed dices tu si mar est in medio videt q ista interptra
 tio nō debeat admitti. qz sicut tacita pupillaris nō admittit
 contra mem. vt. l. pabus. ita nec admittit contra mem illa
 tacita interptrao que ē vt testator videatur apposuisse illa
 verba siue hbum accipiat. **R**ñ. d. matre nō admittit tacita
 pupillaris de qua testator nō cogitauit. sed ius psumit si de
 hoc cogitasset. tñc nō admittit vt tacita que cōtinet in vul
 gari. vt. l. pabus. §. tacita q ex psumpta voluntate defuncti
 colligif ex aliqb; coniecturis vel verbis testatoris. ista bene
 excludit matre. vt in. l. pabus. in glo. sup hbo oīno. r in. l. in te
 stamento. in fi. **C**d mli. test. sed ista ē hmodi. g. rē. **S**ed qd
 si testator dixerit si filius me' decesserit sine liberis tñc bona
 mea denf paupib; nec dicit p quos. **U**idet q idē qz eps est
 executor legitimus q habet eadē prātē quā haberet fideico
 missarij nominati. vt. l. nulli. r. l. si quis ad declinandā. C. de
 epis r cle. r sic eps tenebit locum heredum. vt. d. ll. sed con
 trarium credo q ista substitutio sit fideicommissaria omni tē
 pore. quia facta per verba mere obliqua. vt dicto. §. cum si
 lie. **N**ec ob. q eps est legitim' e executor r tenet locum heredi
 dum. quia eps tē locum paupum. r si qdem pauperes sint in
 stituti. tunc eps tenet locū heredi. vt. d. l. si qñs ad declinādā.
Si hō paupibus est legatū vel fideicommissum relictū. tunc
 legatō. nec possunt illa hba intelligi in psona epī q accipiat
 manu propria ex psumpta voluntate defuncti vt dicit. §. in p
 rima. q. qz illa executio pmet ad epm mere ex iuris dispōne
 etiam d voluntatē defuncti. r etiā si dixerit cōtrariū. vt. d. §.
 si qñs autē de eccl. ti. r iō non tē locum heredum. sed solū ac
 tiones intētabit que cōpetunt ipis paupib;. **Q**uid si tes
 tator dicit volo q bona mea vendant. r pciū eoz det pau
 peribus p fideicommissarios meos. an hec erit directa infra tē
 pora pubertat. **U**idet q nō. nā testator precepit duo. vñū
 vt bonay edant. r in hoc nō adiecit p que. postea pcepit q
 pciū inter paupes p suos fideicommissarios distribuaf. cuz
 ergo primus actus debeat fieri p heredē vl epm ex. l. dispo
 sitione videt q sit fideico. qz de manu alterius pciū fideicom
 missarij capifit. credo tñ d rium quia illa hba vltimo posita
 determinant hbu denf r verbū vedant. vt. l. mulieri r ticio.
 de p. di. r de. **Q**uid si testator dicit volo q bona mea ve
 dant r pciū distribuaf inf paupes quorū electio fiat p me
 os fideicommissari. an illa sit pupillaris infra tēps pubertatis
 quasi illa hba p meos fideicommissarios ad oia pcedentia re
 ferant. an hō solū electio ptimeat ad fideicommissarios. r di
 stributio r venditio remaneat dispositioni iuris cōis sine di

stributione executoris. **I**stud vltimum puto verū quia qua
 litas que adiecit determinato hbo p relatiuum respicit so
 lum suum antecedens. vt. l. a filio. in fine. de ali. le. mō cum h
 ba dicunt quorū electō ptimeat seu fiat p meos fideicommissa
 rios. intelligit quorū scz pauperum. vnde ad id tantū res
 fertur p meos fideicommissarios. p hoc. l. filii. r quod ibi no.
 j. vt in poss. le. r fm hoc ista erit fideicommissaria. idē puto si di
 ceret bona mea vendantur r pciū distribuaf inter paupe
 res eligendos p meos fideicommissarios. quia illa hba p me
 os fideicommissarios referunt ad participium solū eligēdos
 r participium resoluitur in hbum r relatiuum vt eligēdos
 id est qui eligentur. vt. §. dixi. **P**redicta hba nisi ex alijs ver
 bis infra vel supra in testamento positis appareat testatorē
 aliud sensisse. **Q**uero quid si talis distributio nō pcpia
 tur de bonis omnibus. sed de certa portione. infra dicā. **S**e
 cūdo pncipit quero qñ substitutio spediōsa ē facta p hbum
 cōe. vt p verbū substituo qd est cōmūe. vt. l. pabus. an infra
 tempora pubertatis valeat iure directo. postea ad fideicom
 missū trahat vel sit omni tpe fideicommissaria **R**ñdeo siquidē
 ista substitutio est facta cū tps distinctōe. vt quia dicit si de
 cesserit infra pupillare etatē vel postea qñcumq; talē substituo
 rē. tunc fm omnes infra tēpa pubertatis erit directa pupilla
 ris postea fideicommissaria. **H**oc tenet glo. in. l. pabus. circa
 fi. et omēs indubitātē illud tenent. quandoq; sit sine tempo
 ris distinctōe. r in hoc sunt opinionēs. quia glo. in. l. pabus.
 r hic tenent q omni tpe sit fideicommissaria. **I**dē azo in sum
 ma. **I**dem Jac. bu. r glo. in. c. rainutius. extra de test. r Jo.
 an. in glo. antiqua. in dicto. c. si pater. de testa. lib. vi. **I**dem
Ray. r **W**ar. syl. et qñ maior pars legistarū. r etiā **D**of.
Alia glo. in. l. e. in fi. magne gl. tenet cōtrariū quā tenet **J**a.
 de are. cum distinctione tamē. r **L**y. in. l. pabus. r **J**oh. an.
 hodie. in cap. i. de testa. li. vi. **A**rguamus circa hoc primo
 videamus p ista parte q valeat iure directo infra tēpora pu
 bertatis. postea iure fideicommissi. illud qd regit r determina
 tur fm cursum tēporis variatur variato tpe vt. l. pcia rerum
 §. nōnulla. ad. l. fal. r. l. ticia scio. §. vsuras. j. de le. ij. r. C. d. v
 suris. l. penul. **I**ta in pposito ista substitutio que diuersa tē
 pora respicit cum respiciat tempora pupillaris etatis. valet
 vt pupillaris demum vt fideicommissaria. **P**roterea pro b. l.
 pomponius in negocijs. de nego. ge. pro hoc. l. pater seueri
 nam. §. conditionū. de condi. r demon. r hic videtur tex. in. l.
 pabus. C. eo. pro hoc videtur hodie casus expsus. in cap.
 i. extra de testa. lib. vi. **P**ro alia opinio. q omni tēpore sit
 fideicommissaria. pbat sic. ista substitutio est vna pro omni
 tempore. ergo verbum substituo ad plura tempora relatus
 debet illa determinare vniūformiter sicut dicimus in psonis.
 vt. l. quāuis. r. l. hereditatem. C. eo. r. l. iam hoc. §. eo. rest lici
 ta argumentatio de tempore ad psonas. vt. l. vel singulis. r
 l. se. j. eo. ergo rē. **S**ed ista nō potest esse nisi omni tēpore sit
 fideicommissaria. ergo rē. **P**roterea nō debet esse diuisio vol
 untatis. vt. l. eum qui. in fi. de his qui. vt indig. sed si ab in
 itio esset directa. r postea efficeret fideicommissaria fieret vol
 untatis diuisio. ergo rē. **T**ertio facit pro hoc. l. diem p
 ferre. §. inde querif. §. de arbi. vbi dispositio debet esse com
 muni r vniūformi. **P**roterea vna et eadē res nō debet
 diuerso iure censerī. **I**ta sunt argumēta dy. guil. r ossiuz. r
 hanc opi. seruat **R**ay. **T**ertia fuit opi. **J**a. d. are. qui vi
 det distinguere inf istas op. vt dicam' sic. qñq; ista substitu
 tio cōpendiosa sit sine aliqua tēporis distributione. vt si fili
 us meus sine filijs decesserit talē substituo. r tunc posset eē
 hba opi. glo. in. l. pabus. r eam sequētū. **Q**uāq; apponit
 in hac substitutione distributio in tempore. vt cum dicit quā
 docūq; decesserit talē substituo. r isto casu dic verā esse opi.
 aliarū glo. nam fm omēs est verū q quādo sit distinctio tē
 porū infra pupillare etatē erit pupillaris postea erit fideico
 missaria vt dictū est supra. sed p distributiū quādocūq; sit
 distributio tēporis. vt. l. si cum annos. in prin. qui. mo. vsuf.
 amit. ergo rē. **P**roterea illud opat dispositio vniūversalis in
 vniūerso qd picularis in singulari. vt. l. si choruz. j. de le. iij.

et omnes. C. d. scrip. xxx. vel. xl. an. et hoc vult tenere Ly. in
 l. p. cibus. et pbat sic. sermo qui dirigitur ad personam debet
 intelligi secundum conditionem persone. vt. l. plenū. §. equitij. d. vsu et
 ha. et sic illa verba relata ad filium infra tpe pubertatis erit pu
 pillaris postea erit fideicommissaria. et sic dicit s. fuluise. et ita tol
 li videtur rationes dy. et Husl. q. dicit q. vna substitutio nō
 debet diuerso iure censerī. q. fm p̄dicta sunt plures. ista opi.
 non videtur mihi vera: quia sine distributiōe videtur q. infra pu
 pillarem etatē sit directa postea fideicommissaria. vt. d. c. si pa
 ter. extra de testa. li. vi. fm iura. Preterea nostra distributio
 in tempore non inducit pluralitatem nisi fiat enumeratio tem
 porū. vt. l. Stichum. §. stipulatio. de vbo. ob. vbi dicit singul
 annis coniuncta. l. p. cibus. eo. ti. et qd in qualibet earū p dy.
 dicit. ¶ Itē nō videtur q. possint dici plures dispositiōes ex
 pluralitate effectualis. quia aut morietur infra pupillarem etatem
 aut postea. et sic vnum erit: sicut in dispositione alternatiua.
 vt. l. illud. quando di. le. ce. et qd no. in. l. si ex toto. j. de le. i. Et
 ita loquitur in tali actu q. semel possit accidere. Non ob. d. l.
 cū in annos. q. ibi ponit distributiū in tēpore in tali actu
 qui potest plures existere. vnde opi. Ja. de are. mihi nō pla
 cet. quid dicemus. dubito tamē dico in. q. nra q. debem? p̄
 mo aduertere si ex talibus verbis p̄ testatorem appositū pos
 sum? cōiecturari q. voluit infra tpe pubertatis iure directo
 valere q. contingit sepe. ¶ Quid em̄ si dicit testator q. sub
 stitutus capiat sua auctoritate. Ex hoc v̄ iure directo. vt. l. ti
 tia. §. i. fm p̄mā lec. j. de le. ij. vel qd si in p̄cedentibus v̄bz
 illud cōmune accepit p̄ directo. certe et in sequentibus acci
 piam p̄ directo. vt. l. si seruus plurium. §. si. j. de le. i. Itē qd
 si testator dixit accipiat. q. d. accipiat de manu mea. non. n.
 videtur deuenire libere quādo sua auctoritate nō potest ac
 cipere. et sic potest p̄ alium impediri. vt. j. vnde vi. l. vim facit
 in si. facit qd dicam. j. de le. ij. l. meuius. §. in fundo. in fin. §.
 vel qd si testator dixit quādocunq. filius meus decesserit v̄o.
 lo hereditatē meā totā et integrā ad tales venire. q. tūc hoc nō
 potest eē nisi ex vigore pupillaris directe. q. alias subtrahere
 ret legitimā et trebellianicā. et ideo erit directa argu. l. in te
 stamento in si. C. d. testa. mili. ¶ Et quid si dicit omnia bona
 mea volo p̄cēre ad talē. quia eo ipso q. dicit omnia nihil ex
 cipit. vt. l. iulianus. in p̄m. j. de lega. ij. vel dicit pueniat sine
 aliqua diminutione. tūc excluderet m̄rem. q. est pupillaris
 tacita ex voluntate p̄bata. vt. l. p. cibus in glo. sup verbo oī
 no. secus si dicat puenire volo omnia bona mea mobilia et
 imobilia. et nō dicat iura et actiōes. quia tūc videtur institutus
 in certis bonis. q. actiones nō sunt bona mobilia vel imobilia.
 vt. l. q. tuberōnis. §. si. §. d. pecu. et Ja. de are. in. l. mouē
 tium. d. vbo. sig. et Spe. in. §. i. v. ij. q. de fruc. et interesse. et
 la. diuo pio. §. si sup rebus. d. re iudi. ¶ Quis aliquod illorum
 verborū nō apponit in testō: sed loquitur simpliciter testator il
 lo cāu cum voluntas testatoris est dubia nec de eius volun
 tate apparet. Dico q. debemus inspicere. si qdem mater est
 in medio. et tūc interpretor p̄ m̄e tāq. in benigniore p̄tem. Et
 erit oī tēpore fideicommissaria. vt dicimus in. l. q. duos. de res
 bus du. et qd no. in hac glo. et. d. l. p. cibus. et hoc casu intelli
 go opi. omnī q. dicunt hanc substitutiōem esse fideicommissa
 riaz omī tpe scz quādo m̄ est in medio. qd intelligo nisi sint
 substituti filij testatoris p̄dicti q. ex p̄sumpta voluntate de
 functi matrē excludit. vt no. p glo. in. l. p. cibus. C. e. in vlt. gl.
 et dicemus in. l. lucius. j. e. vbi glo. dicit. facit qd doc. dicunt
 in. l. si. C. d. institui. et substitui. dices tu hoc eē d. l. p. cibus. vbi p̄
 mo ē directa postea fideicommissaria et ē maf in medio. Sol.
 ibi ē speciale in testamēto militis qui potest substituere direc
 to omī tpe. et habet p̄uilegiū q. lex dicit eam obliquam et
 mater est in medio. sed si eēt paganus tūc eēt oī tpe fideicō
 missaria matre existente in medio. vt. §. ¶ Cōtra p̄dicta v̄
 c. i. de testa. li. vi. vbi maf ē in medio. et tamen valet iure dire
 cto infra tēpora pubertatis. So. verū est q. ibi sit ista substitū
 tio p̄ v̄bum directū. vt ibi no. in glo. pua sup v̄bo filie. sed
 ista lex loq̄t q̄ sit p̄ v̄bum cōe. et tūc pot̄ interpretari q. d. ma
 nu alteri? accipiat. sed quādo est v̄bū directum in quo est ve

risimile q. a se ipso accipiat. ista interpretatio non cadit in omni
 bus casibus in quibus tacita pupillaris admittit s. matres
 ex p̄sumpta voluntate defuncti. Idem dicerē p̄batis p̄sum
 ptionibus p̄dictis. ¶ Qd de matre dixi intelligo etiā si eēt in
 medio aliqua illarū p̄sonarū s. quam dixi non admitti tacitā
 tam pupillare. vt dixi in materia tacite pupillaris. Si vero
 neq. maf neq. aliq. istarū p̄sonarū esset in medio. tūc saluo me
 liori p̄silio vel iudicio cui in hoc et in alijs assentio. dico q. si
 decesserit in pupillari etate erit pupillaris directa. postea au
 tem fideicommissaria. hoc p̄bo p̄ rōnem quā feci. §. quia verū
 bum qd pot̄ se habere ad plura tempora iudicat i dubio eē
 platum ab initio vt ostendat futuros euentus. vt. l. ij. in si. j.
 de adi. le. et l. hec cōditio. la. i. de cōdi. et de. et l. sed et iulianus.
 §. p̄inde. §. ad macedo. et l. qui res. post p̄m. d. so. ¶ Aut ergo
 iste filius decesserit in pupillari etate. et videtur hoc verbū p̄o
 latū ac si dixisset testator si in pupillari etate decesserit. nō
 postea decedat videtur plati in fideicommissaria. et sic videtur
 ista substitutio vniformis. quia. l. que semp certa ē de euen
 tu. vt. l. cum qdam. §. suum. j. d. acqui. here. facit istam substitū
 tionē ab initio pupillarem ex postfacto fideicommissariam
 et ideo non variat ex tēpore. sed est vniformis et in vnum casū
 sum potest omitti. Et p̄ hoc patet r̄sio ad contraria. dices
 tu per hoc non respondet ad rōnes. l. iam hoc iure. quia v̄
 bum substituo relatum ad plures p̄sonas intelligit vt vnū
 formē illas respiciat. ergo idem in tpe. sed nō ē verum. quia
 substitutio breuiloqua relata ad plures personas pot̄ in di
 uersis casibus cōmitti. ¶ Quid em̄ si vnus repudiaret heredi
 tatē. Certe alit succederet ex vulgari. posset tamē ille idē de
 cedere infra pupillarem etatē. et sic est opus de pupillari tracta
 ri. et sic habes diuersos effectus in diuersis tēporibus cōcur
 rentes. sed h̄ est semp vniformis et habet eundē effectū. ergo
 et. ¶ Itē q̄ro iuxta p̄dicta dixi q. si hec substitutio fiat cum
 temporis distinctione infra pupillarem etatē cōtineret pupil
 larem substitutiōem absq. dubio. ¶ Sed qd si dixi substitū
 tio talis filio meo impuberi si decesserit sine liberis v̄ruz p̄ hoc
 verbū videat impuberi etatē limitasse vt vlt̄er? hec substitū
 tio extendat. Jo. an. q. non. nam illud v̄bum impuberi. v̄
 detur adiectum cā demonstratiōis. vt. d. c. si paf. extra de tes.
 li. vi. vt ip̄e etiam notat et al. d. c. raimutius. vbi dicit tex. Tu
 vero dicas sic. aut illud verbum impuberi: adijctur verbo
 dispositiū vt filio meo impuberi talem substituo si decesse
 rit sine liberis. et tūc est verū hoc quod dicit Jo. an. vt. l. mel
 la. in p̄m. de ali. et c. le. Si vero ponit et respicit verbū suc
 cutiūm. vt si filius meus decesserit filio meo impuberi suc
 cedat talis vel bona mea deueniat in talē: quia illud verbū
 deueniat et succedat ē verbū executiūm. l. demonstratiōis
 cā sit adiectū. et tunc requirit q. sit impubes cum illi succeda
 tur. argu. ad hoc. in. l. ij. de au. et argen. le. et l. in dicitis. §. si ex
 tranus. d. noxa. et l. si titius. de testa. mili. et quod dixi in. l. ex
 factio. in p̄m. circa d̄m. §. co. Fallit si ponatur aliquod v̄
 bum p̄pter qd appareat testatorem aliud sensisse. vt puta si
 ne liberis. q. tūc videtur noluisse extendi ad substitutiōes post
 tempora pubertatis. et ita pot̄ intelligi. c. raimutius. quia l. s.
 decederet sine liberis non decederet impubes de necessitate.
 et tamē postea intelligit vt illud verbū impubes sit appo
 situm cā demonstratiōis. ¶ Quero v̄trum substitutio cōpen
 diosa facta per verbū cōmune contineat vulgare. scz si insti
 tutus non erit heres. R̄spondeo aut illa cōpendiosa continet
 pupillare. quod quādo sit apparet ex p̄dictis: et continet vul
 garis. vt. §. e. l. iam hoc iure. in p̄m. aut non cōtinet pupillaris
 rem. vt puta quia facta filio maiorī vel emancipato vel alio
 vt patet ex p̄dictis. et tūc si illa cōpendiosa esset facta per ver
 bum mere obliquū non continet vulgare. imo illa substitū
 tio obliqua euanciscit instituto nō adueniente. vt. l. ille a quo. §.
 si de testamento. j. ad trebel. sed si esset facta per verbum cō
 mune tunc cōtinet vulgare fm Ja. de are. vt dicit cy. in. l.
 p. cibus. et Ray. et hoc quod puto verū. nam verborū signifi
 ficatio h̄ importat. dicit em̄ si filius meus decesserit sine li
 beris vel quādocunq. q. intelligit siue decedat in vita teq.

stantis sine nō. sine ante testm sine post. vt. l. ij. in fi. de ad. l. e.
 z. l. hec cōditio. s. si. de cōdi. z. de. sed dictis casibus sine du
 bio dicta substitutio nō pōt verificari. nisi p vulgarē. **C**ō
 tra hoc videt. l. heredes mei. s. cū ita. ad treb. vbi facta p ver
 bum cōe pueniat semp videt fideicommissaria. Sol. illud post
 aditā hereditatē est verū. **S**cōdo op. ad p̄dicta z videt q
 hec substitutio cōpēdiōsa nō cōtineat. nisi vulgarē tñ z nul
 lo mō trahit ad fideicommissaria. vt. l. iam hoc iure. in prin. s.
 e. nam ibi dicit q breuiloqua facta p vbum substitutio p̄tinet
 tñmō vulgarē. ergo idē in cōpēdiōsa. So. intelligas sic si
 tñmō substitutio p̄pēdiōsa ē facta p adiectionē t̄pis ipoz
 qdem substitutio p̄pēdiōsa ē facta p adiectionē t̄pis ipoz
 tati p distributiū quādoqz tñc sine dubio cōtinet fidei
 commissaria post aditā pupillare quādoqz. vt. s. dixi. **I**dez
 si nō ē appōsita dicitio qñcūqz. s. alia dicitio q de natura sui
 t̄pis tractū significat. vt si decesserit sine liberis. lz nō dicat
 qñcūqz. qz tñc requirit tractū t̄pis vt appareat vtrū decedat si
 ne liberis z tñc cōtinet fideicommissaria. vt. d. l. heredes mei. z
 d. c. i. de res. li. vi. z facit. l. p̄cibus. **S**ed si dixerit testator filio
 meo talē substituo nullo adiecto qd requirat tractū t̄pis. tñc
 ista substitutio nō cōtinet cōpēdiōsa. sed vulgaris tñc vel pupil
 laris si esset facta filio impuberi. vt. l. gallus. s. i. fm vnā ca
 sus positionē. d. libe. z posthu. approbat in. l. iam hoc iure.
 s. i. s. e. **Q**uero vltimus qd si substitutio p̄pēdiōsa fuit
 in re certa p vbum cōe facta. vt puta si filii mei decesserit
 sine liberis ei substituo t̄cū in tali fundo. vel talis fundus p
 ueniat ad talē. **D**ico q verbū cōe adiectū certe rei vel quā
 titati nūqz trahit ad institutionē. vt. l. cogi. s. z gñalif. j. ad tre
 bel. hoc tenet. **D**y. ibi p. s. aliud qz capitulū. cōiuncto. s. cete
 rum. in auct. vt cū de ap. cog. **E**t hoc no. ad. q. si testator i
 stituit filiam in certa quātitate. z si decedat sine liberis i pu
 pillari etate vel postea quādoqz volo q dicta quātitas ve
 niat in talē. quia tunc nō cōtinet pupillare. quia est facta in
 certa quātitate p vbum cōe. **I**dez q dicerē si istud vbum ē di
 rectū. qz nō ē civile directū. z iō nō trahit ad institutiōez. vt
 s. dixi. **Q**uero vltimus qd si hec substitutio p vbum cōe
 fiat in certa portioe sub noie. quote. an trahat ad directum.
Rūdeo si qdem totā hereditatē diuisit p quotā in plures p
 sonas tñc est p̄inde ac si vnū tñc in totū substituisset. nā assig
 natio portiois lz nō apponat heres esto vim habet institu
 tiōis. vt. l. i. s. diuus aut pius. s. ti. i. sin autē vnā tñc portioz
 alteri assignasset. z in alijs nullā substitutiōez fecisset. tñc ad
 institutiōem non trahit. hoc pbat p. l. cū aut. j. de le. ij. hoc eti
 am pbat p rōnem. vbum cōe trahit ad institutiōez quando
 nullus ali' ē vniuersalis heres in testamēto. vt. l. his v̄bis. z
 in prin. z ibi no. s. ti. i. sed hic ali' heres ē. s. primus instituit z
 heres ei' post mortē suā. g. z. c. **H**ic aut substitutiū videt testa
 tor voluisse eē heredē p illud vbum cōe. iō quia sibi totū non
 assignauit. ar. d. l. cum aut. z ibi dicam. **Q**uero vlteri' qd
 si testator dixit si filius meus decesserit sine liberis bōa mea
 deueniant ad talē. an hec substitutio valeat in filijs filiorum
Ista qd fuit de facto. **R**i. dixit q non qz testator nil eis reli
 querit. sed ab intestato vel ex testamēto successerūt patri: qd
 no. s. ti. i. l. lucius. ergo eos nō potuit grauare pater. vt. l. lz
 z si sic. s. i. z ibi vobis tetigi. j. de le. ij. **J**a. de bel. d. vos aut
 dicatis sic. aut fideicommissum relinqt ab ipō filio p̄io insti
 tuto. lz sub duplici cōditioe alternatiua. vt puta si decesserit
 sine liberis vel eorum filij sine liberis. z tñc valet quia ille g
 uatur q onerat. licz in psona heredis istius primi filij existat
 ista cōditio. vt. l. coheredi. s. cum filie. j. eo. ti. z. j. de condit. et
 de. l. legatum sub cōditione. **S**i vō relinqt nominatiz ab ip
 sis filijs filiorum. tunc non valet relinquitur p. d. l. lz z si sic. s.
 l. z hoc tenebat **R**i. z **R**ay. **E**ogitauit q possemus sustine
 re quasi hoc cāu valeret fideicommissum. **R**ūdeo ad. l. lz z si sic
 z nego q ibi filij filioz nō habeant ex dispositioe testatoris
 prim. nā ex quo istos filioz non grauauerit videt eis reliqf
 le. vt. l. deniqz. s. interdum. de pe. l. e. facit quod no. in. l. alio. i
 sine prime glo. j. de ali. z d. l. ga. p hoc induco tex. optie faci
 entem. j. de oper. li. l. si ita stipu. in prin. **N**on ob. l. lucius. p
 alle. z quod ibi no. qz illud verum quando ipis filijs filioz

nullum grauam en impositum est. alias secus. vt dixi. s. mō
 dubitat cui illud onus sit adiectū vel filio instituto primo v
 eius filijs **R**ūdeo tenēdo primā opi. qz fideicommissum ab
 eis relictum in dubio non valeret. quia in dubio debeamus
 dicere ab eo relictum a quo valeret vt res potius valeat q
 peat. vt. l. quotiens. de re. du. pbat in. l. si seruus legatus. s.
 q margaritam. j. de le. i. et. l. fi. C. ad trebel. **S**ed tenēdo secū
 dam opin. quā primo tenui. s. q vtrūqz posset reliqui. dicit
 colligit ex his que dixi in. l. qui duos. s. eo. z ex his q ibi no.
 p gl. **Q**uarto principalit' qro. s. expediui quādo relictus
 est p verbum mere directum vel cōmune vel mere obliquuz
Sed quid si apponunt duo ex his v̄bis. **D**ic quādoqz qz
 apposuit illa in psona vnus. quia dixit si filius meus decess
 serit sine liberis talem sibi substituo z eum sibi heredē facio
 vel bona mea ad talē pueniant. z in his eum heredem insti
 tuo z similia. z isto casu p̄inde iudicabo ac si tota institutiō es
 set facta p vba mere directa. quia istud verbum cōe z ambi
 guum declaratur rōne adiuncti. argu. l. si seruus plurium. in
 fi. j. de le. i. z. l. nec adiecit. cum. l. seq. s. p. so. vel melius v̄bus
 directum stabit in sua significatione. verbum cōe trahetur
 ad fideicommissum. vt sic aliqd opere adiectione dicitur v̄bo
 rum. z tunc erit in electione substituti vel cape ex directa v
 ex fideicommissaria. vt. l. si qz seruo. j. d. ma. test. z. l. recusare.
 s. ticius. ad treb. idem si testator dixit post factam substituti
 onem volens dictam substitutiōem valere vulgarit' z pupil
 larit' z p fideicommissum. quia tñc esset electio substituti. vt di
 ctum est. **I**dez in qōne quā videt dicit testator si filius ei' de
 cesserit sine liberis ticiū instituit z substituit. nam cuz ver
 bum instituit sit directum. vt. s. e. l. in prin. z. l. pater filio. z. l.
 i. in prin. s. ti. i. valet vtroqz iure. ad hoc facit. l. penul. d. v̄.
 inspi. **I**dem putarē si testator vtitur duplici verbo. vt per v̄
 bum cōmune z aliud obliquū. vt dicendo sic si filius me' de
 cesserit sine liberis volo bona mea deuenire ad ticiū iure
 substitutiōis z fideicommissi: quia substitutio est verbū com
 mune z fideicommissum obliquū qd debet intelligi vt sit vtrū
 qz: sic sit electio substituti. vt probat tex. in dicta. l. recusare.
 s. ticius. ad trebel. z dicta. l. si quis seruo. p̄alleg. **Q**uero
 iuxta predicta quid si verbum directum in substitutiōe ap
 positum pōt se habere p modum dispositionis z demonstra
 tionis. vt cum dixit testator si talis filius meus decesserit si
 ne filijs. tunc ei substituo ticiū infra scriptum meū heredem
 quē postea infra heredē scripsit. nam illa v̄ba meū heredēz
 possunt intelligi eodē z vtroqz mō quo dixi. s. **Q**uid in du
 bio. **D**ico q in dubio debet intelligi demonstratiue. vt. l. fin.
 s. ticia. de li. le. **Q**uero vltimus qd si in psonis diuersoz
 apponat p̄dicta verba diuersa. **I**sta est terribilis qd. ad b̄ p
 supponatis vnā regulā. p̄io q verbū cōe adiectum certe
 portioni non trahit ad institutiōez vbi nō esset alius vniuer
 salis heres in testamento. alias secus. vt no. in. l. his verbis
 in prin. s. ti. i. z in auct. de here. z fal. s. si vero nulla. in glo. sup
 p v̄bo relictis. **H**oc p̄missio. quādoqz testator vnū substi
 tuit directo p v̄ba directa z ciuilia simpliciter. alium p verba
 cōia in certa portione. tunc substitutus simpliciter erit substi
 tutus directo. substituit p verba cōia erit oneratus fideicō
 misso p rōnem p̄dictā. qz nō pōt trahi ad substitutiōez cū ali
 us sit institutus vniuersalit'. **Q**ñqz vnū instituit directo in
 certa portioe. aliū p v̄ba cōia in residua portioe. z tñc fate
 or q pōt trahi ad directū illa facta per verbū cōe. quia i ea
 portione in qua adit nullus alius reperit heres institutus.
 ergo zc. **E**t p ea que dixi quādoqz testator vnū substituit in
 certa portione p v̄ba directa z ciuilia. quia v̄ba directa nō
 tamen ciuilia q̄tum est in proposito modicum differūt a cō
 munitibus. **A**liqñ substituit p v̄ba mere obliqua in alia por
 tione. tñc substitutus p directū capit iure directo totū. vt. l.
 coheredi. s. fi. j. eo. **A**lius erit fideicommissan' in portioe certe
 ptis ei relicte. **Q**uādoqz vnū substituit in certa portioe per
 verbū cōe. alium p verbum mere obliquū. z tñc puto q tot
 ta ista substitutio debeat censerī fideicommissaria. quia glosa.
 nostri z oēs q dicunt q verbum cōe trahit ad directum. di

cunt veri qui addit vniuersitati bonorum et alius non est heres. vt. d. l. his verbis. s. d. here. insti. non aut addit oibus. Sicut ergo illa portio est relicta p fideicommissum expresse. ita istud verbum dubium et obscurum interpretatur fideicommissum. vt. d. l. si seruus plurimum. in fi. et qz constat testatorem voluisse ius pmi heredis remanere eo q post mortem suam relinquit fideicommissum nec relinquit ab eo q erat substitutus in certa portione p verbum cōe. Quia apponit in persona diuersorum verba cōmuniā qz substituit in certis portionibus diuidendo hereditatem inter eos tunc sine dubio trahit ad institutionem: quia diuisio hereditatis p partes. lz non adiciat heres esto ad institutionem trahitur. vt. l. i. s. diu. j. ti. l. i. **¶** Quero qd si i institutio testator reliquit certa legata singularia: demum dixit residuum bonorum meorum volo ad tale puenire. Rūdeo ppter illa legata substitutio vniuersalis facta p verbum residuum etc. non alterat sed remanet in suis viribus ac si esset heres institutus. vt. l. ij. C. d. here. insti. Expeditus d ista positio venio ad alia. **¶** Quinto et vltio principalis est videndum. dixi. s. qz qdam sunt verba directa. quedam obliqua. et qdam cōia. videre habemus de his et quibusdam alijs de quoz natura dubitat. **¶** Et primo videamus regulas. Dico q verbum directum est illud q de sui natura hoc importat. vt ille cui relinquit de sua manu accipiat nec in alterius factum trahit. vt. pbat in. l. eam quā in. gl. sup verbo directis. C. d. fideicō. et in. l. omne verbum. C. cōia de leg. et hoc est qd dico q verbum heres esto est verbum directum. vt dicit glo. in. l. p. cibus. et. s. ti. l. i. et p totū hūcti. qz ipse testator facit non disponit vt alius faciat in totū. qd si disponat vt alius faciat. vt volo q talem heredem recipias. tunc erit fideicommissum. vt. l. p. filiū. s. fi. j. de le. ij. et. l. l. i. l. i. **¶** Et si dicat rogat tunc heredem facias. qz esset fideicommissaria vt. l. ex facto. in. p. n. j. ad trebel. et. l. filiū. s. vt qz heredem. j. de le. i. verūtamē in verba directa qdam sunt verba directa et ciuilia. qdam non ciuilia sed directa et cōia iuregentium. vt. s. dixi. et hoc de directis. Quedam sunt verba obliqua. et ista sunt illa que sonant vt quis capiat de manu alterius. et sic factus alteri quasi testantis requirit. vt. pbat in verbo restituat. vt. l. eoheredi. s. cum filio. j. e. et qz p totū ti. ad trebel. hoc pbat in verbo def. vt. l. fundi trebatiani. de vsuf. le. Idē in verbo reddat. vt. l. cum quidā. j. de le. ij. et. l. verbum reddendi. d. verbo. fi. Quedam sunt verba cōia. vt ea q possunt habere vtrāqz significationem vel qz de manu sua accipiat vel de manu alterius. vt ponit exemplū glo. Sed qre verbum substitutio non est verbum directum sicut institutio. Dico qz est verbum magis generale. qz quocūqz modo qz in alteri loco ponat dicit substitutus adeo q in legato singulari. vt. l. l. i. l. i. cum duabus. ll. seq. s. tit. i. et C. d. cadu. tol. s. in. p. et. s. p. scdo sed non est ita in verbo institutio **¶** Qd his regulis pmissis dubitat de quibusdam alijs. Et primo d verbo pueniat an sit directum vel cōe vel obliquum. Et qz sit obliquum videt casus in. l. fideicommissa. s. hec verba. j. de le. ij. et. l. heredes mei. s. cū ita. ad trebel. et. l. heredes. s. fi. eo. ti. **¶** In drium q sit directum habes in. l. ij. s. puenisse. d. here. ven. et. l. heredes mei. in. p. n. ad tre. et omis. ll. q loquitur d substitutio facta p verba qz ad ad est puenit vt. l. cum virū. C. d. fideicommissi. et. l. balista. cū. l. sequē. j. ad trebel. et hoc videt testatorem Inn. in ca. rainutius. in glo. sup verbo deuenire ex d. tes. **¶** Ego dico q sit cōmune. Rūdeo ex pdictis apparet. qz in obliquo et in directo reperit. g. e. cōe. b. etia apparet ex regula pcedenti. qz siue de manu alterius siue de manu mea directo habeat dicit puenire directo. **¶** Scdo dubitat d verbo p tineat. Et videt q sit obliquum. vt. l. fideicommissa. s. filio. j. d. le. ga. ij. et. l. i. C. de pac. inf. empto. et ven. vbi exponit p tineat. l. restituat. et. l. lucius. s. filiam. j. d. le. ij. et ibi Dy. in drium q sit directum et trahat ad institutionem heredis. vt. l. licet. C. d. pac. **¶** Ex pdictis dico q est verbum cōe. vt. l. verbum p tinerē. d. verbo. signi. Nec ob. s. filiam. vbi interpretat fideicommissum in dubio. qz illud in relicto singulari. vbi verba cōia nunq ad institutionem trahunt. nec etia verba ciuilia directa. vt. l. omne verbum. C. cōia de le. et dixi. s. **¶** Tertio dubitat d verbo habeat qd videt directum. qz habere est ius dñij vel possessio

nis. non aut dicit habere q habet p fictionem. vt. l. stipulatio ista. s. habere. de verbo. obl. et. l. habere. d. verbo. sig. sed in fido commissio qz debet petere ab alio. ergo etc. et hoc videt testatorem Rūdeo in summa de here. insti. post prin. **¶** In cōtrarium q sit obliquum. vt. l. fideicommissa. s. filio. j. d. legat. ij. **¶** Ex pdictis satis possumus dicere q sit cōmune. p hoc facit regula pcedens. quia siue a me siue ab alio habeas habere de cor. **¶** Quarto dubitat de verbo remaneat. vtrum sit cōmune. Et videtur q sic. quia dicit si habeat et restituet. vt. l. si cum ante. C. d. dona. ante nup. et. l. pto. in. p. n. et. qd ibi no. sup verbo remanet. j. d. col. bo. Idem in verbo redeat vt puto. lz alibi videatur accipi p directo. vt. l. si duobus. d. res. sta. mili. **¶** Quinto dubitat de verbo succedat. et videtur q sit verbum directum. vt in rubrica. et. l. i. et. ij. C. cōmuni. d. suc. et in pluribus alijs. ll. et. l. si abducta. C. de fur. et. l. si in psoas C. de fideicommissi. et. l. q. ad. l. fal. cum similibus. **¶** Cōtrarium credo q sit verbum cōe. vt. l. non tantū. in. p. n. j. de fideicommissi. et. l. restituta. s. fina. cum. l. lequē. j. ad trebel. vbi dicit q ex trebellianica est successio. p hoc videtur casus in c. rainutius. extra de testa. **¶** Sexto dubitat de verbo reuertatur. quod videt obliquum. vt. l. ij. C. de pac. inter emp. et ven. sed credo q sit idē qd. s. dixi in verbo p tinerē. Et p hoc est glo. no. j. d. donatio. l. i. in. fi. glo. magne. et facit. l. lucius. s. tres heredes. ad trebel. **¶** Septimo dubitat de verbo de uoluat. Et videt q sit directum. vt. l. de emancipatis. C. de legi. here. et. l. lucius. scdo rñso. j. eo. et. C. d. iure delibe. l. si fan. ti. sup verbo deuolutas. dixi q est cōmune. vt. l. ij. et quod ibi no. de ali. et. l. e. et quod ibi dixi. **¶** Octauo qd de verbo accrescat. Et videtur q sit obliquum. vt. l. codicillis. d. vsuf. lega. **¶** In drium q sit directum. C. quādo non pe. par. in rubro et nigro. et. s. bis ita. C. d. cadu. tol. et est verbum aptū ad comprehendendum bona impuberis. vt. l. qui patri. in. p. n. j. de acqui. here. et hoc puto verum. non enim aptatur vt qz capiat de manu alterius. Non ob. l. codicillis. quia ibi cōdicillis vbi si essent verba directa traherent ad fideicommissum vt. l. sceuola. ad trebel. **¶** Nono querit de verbo moriatur et glo. est in cap. si pater. d. testa. lib. vi. quod est verbum per rectum quasi dicat moriatur tali. id est directo ad talem pueniat. puto tamen q verbum hoc et pcedens. et cetera verba similia. nisi illa duo. scz heres esto et instituo non sunt ciuilia sed magis cōmuniā iuregentium. **¶** Ultimo querit de verbo qualiter hec substitutio finatur. Et cum dixi vobis q quandoqz ista substitutio continet vulgarem. quandoqz dupillarem. quandoqz alias. dicit vt. s. dixi de materia vulgaris pupillaris et aliarū substitutionū. d. substitutio est q loqet l. sceuola. ad trebel. dicemus ibi.

¶ Si seruus legatus substitutus substituat pupillo. euaneſcit legatum in conditionis euentum. hoc dicit. Sic dicitur q in his testamentis. et sic inuit q patris et filij sit pluria testamenta. Sed contra de. l. patris et filij. s. Sol. vt in. l. cōtraria dicam. **¶** Alterius oppo. insti. de adi. le. per totum. vbi dicitur q non refert an codicilli sint confirmati vel non. So. quod dicit hic confirmati subaudi maxime. **¶** Dicitur hic. legatum videtur ademptum. quero an videat in cōtinēti. an expectet euentus conditionis substitutionis. Dicit glo. incontinenti. vide glo. q incipit sub conditioe etc. glo. pcedēs dicit cōtrarium et bene q expectat euentus conditionis. ca. sus est in. l. si seruus cōis. in. fi. j. e. et. l. si post mortē. s. fi. de le. p. n. o. fm. Ja. de are.

¶ Si cum suo rupto testamento paterno rumpitur pupillare. hoc dicit. **¶** Ex. ibi instituat. dicit et filium iam natus ptereat. **¶** Aduertatis oppo. duobus modis. dicit hic q pot quis facere testamentum sibi et filijs diuersis horis. Cōtra imo debet fieri vno cōtextu. vt. l. heredes palā. s. fi. de testa. et. l. cum antiqtas. C. de testa. Rūdent hic qdam q dicit hic alia hora. scz continuata. et sic sit factum sine interuallo vno cōtextu. Tu dic. quādoqz est vniū testamētū omni respectu

et tunc debet fieri vno contextu, vt. d. l. heredes palaz. in fi.
 Quis est vni testamētū vno respectu: sed alio respectu di-
 cunt plura testamēta, vt in casu pposito, vt videbitis. j. eo. l.
 p̄is et filij. et tūc possunt fieri vno cōtextu. Itē possunt fieri
 diuersis horis in qualibet tamē p se, tamē adhibitis testib?
 vt hic dicit. ¶ Quero vtrū sit differētia a quo incipiat, vtz
 a paterno vel a testamento pupillari. Glo. dicit q sic, qz qñ
 sit diuersis horis debet incipi a paterno, al's pupillare non
 valeret si fieret vno contextu, tu dic vt dicit in. l. ij. s. p̄i aut
 s. eo. ¶ Procedo vltē dicit hic si viuo se filij? decedat, et
 qro an ista x̄ba si viuo se, et fuerunt x̄ba testatoris facien-
 tis institutionē sub illa cōditiōe, an x̄o sunt x̄ba legis reci-
 tantis facti. glo. dicit vtrāqz lec. posse eē veram, sed p̄ia op.
 posita in glo. q ista x̄ba sint testatoris nō placet, qz fm hoc
 testamētū non est irritū et fili? non eēt p̄teritus, nā quia eēt
 neum instituit sub cōditiōe si filius te viuo moriet, p̄io v̄
 instituire suū filiū, vt. l. si q̄s ita heres. s. tit. i. et est casus fm
 vnam lec. in. l. coheredi. s. fi. j. eo. et s. de libe. et posthu. l. gal-
 lus. in prin. nil subaudiendo. l. glo. alif teneat. et est ter. s. tit.
 l. cum in testamento. in prin. n̄ cauillando ter. pro hac opi.
 p̄tat argumentū optimum. l. si ita stipulatus. in princ. de or-
 pt. libe. qre tene scdm lec. positam hic, quia ista sunt x̄ba
 legis. et exponamus si. i. q̄uis, vt dicit glo. fm quā lec. habes
 q filius iam natus p̄teritus l' viuo testatore decedat, tamē
 testamētū non confirmatur, de hoc tamen plene habetis i
 l. posthumus. in prin. s. de inius. testa. ¶ Juxta. l. n̄iam, que
 rit glo. hic, quid si p̄teritus est filius posthumus qui nat? vi-
 uo testatore decedit, an rumpat supius testamētum. Glo.
 q non, qz scdm testamētum confirmat tūc de iure p̄torio.
 vt possit peti bonorum possessio fm tab. vt. d. l. posthu. in pn.
 de inius. testa. et id primū non rumpit, qz ad hoc vt primum
 rumpat p scdm requirit q ex scdo potuerit adiri de iure ciui
 l. vt. l. cum in scdo. de inius. testa. p̄bat in. l. filius qui in pote-
 state. s. de libe. et posthu. vide glo. que incipit sub hac cōditi-
 one. glo. ista male dicit in cāu in quo loquitur, nam ex secun-
 do testamento in quo posthumus est p̄teritus possibile fuit
 hereditatē adiri de iure ciuili, vt puta non nato posthumo.
 sō primū rumpit, vt. l. i. et ij. s. de inius. testa. et est istam glo.
 casus in. l. posthumus. s. sed et si constante. s. de inius. testa. et sic
 gl. male dicit, qz potuerit adiri hereditas de iure ciuili, ratō
 nes aut posite in glo. concludunt veritatē in filio iaz nato p̄-
 terito, et p̄bat p casu. l. si filius q in potestate. s. de li. et post-
 hu. ¶ Sed quero quid si secundum testū est tale ex quo ne-
 cesse sit peti bonorū poss. fm tabu. ex alia tamen causa q p̄-
 pter cām p̄teritonis, vt quia fuit aliquis institutus sub cō-
 ditiōe impossibili quam p̄tor remittit v̄l ex alia cā. De his
 dicatis vt dicit in. l. cum in secundo. s. de inius. testa. tet igit in
 materia vulgaris substitutionis, tene menti istā glo. ad duo
 p̄imo q posthumo p̄terito et mortuo viuo testatore de ne-
 cessitate deuenit ad scdm tabu. vt. l. posthumus. in princ. de
 de inius. testa. Scdo no. q ad hoc vt primū tollat p scdm est
 necesse q hereditas possit adiri de iure ciuili, hoc examina-
 ut in. l. si cū in scdo. s. de inius. testa.

Abstitui. Videtis q posthumo filio substitui
 et non soluit vide eā que incipit dic natū. ibi sed ar-
 gumentū cōtra et sed hic certificat ex post facto. ibi non. qd
 no. j. e. l. si pat filium.

Seruus. Istud prin. ponit tres casus satis fa-
 offeretis. ciles. ideo non summo. ¶ Dicit hic
 tio. vt. c. de cōmuni seruo manu. l. i. dicunt qdam speciale in
 seruo substituto, veritas est vt qd hic defit ibi suppleat vt di-
 catur offerens et deponens et consignans. Materā huius
 l. habetis plene expedita p glo. in. l. sed et si sub cōditōe. s. fi.
 s. tit. i. ideo hic nō infitō. videatis q p vos

Siticio. Hic habetis casum cōtra vna glo. quā habui
 dem. et c. ¶ Quero an debeat expectari tempus mortis le-

gatarij. Rūdeo nō. casu s est in. l. si post mortē. s. fi. j. de. l. e. i.
 sed debet expectari euentus cōditiōis substitutōis, sed tps
 mortis non quia certū est venturū et. Barto.

Testamentū patris et testamētuz
 Atris et filij filij quo ad quid habent p vno. q
 ad quid p diuersis hoc dicit. s. si pat. hic ponit qñ
 habent p diuersis. ¶ Op. et videt q de iure p̄torio haben-
 tur tanq̄ diuersa testamēta, vt. l. si ita. s. fi. de bo. poss. fm
 tabu. So. ibi loq̄tur quando pat fecit sibi testamētū in scri-
 ptis filio p nuncupationē, hic econuerso, quo casu testamē-
 ta habentur p diuersis, et sic concordat cū sine, non aut con-
 cordat cum casu principij, que autē sit diuersitas. j. dicit. Itē
 dicitur hic sufficit eē signatas tabulas patris. l. non filij cō-
 tra. s. eo. l. si quis eum. s. fina. vbi requiritur eadem solēnitās
 in testamento filij que fuit in testamento patris, et debet rei-
 terari in testamento filij. Sol. quādo tabule patris et filij fi-
 unt vno contextu vna solēnitās sufficit, ita loquitur hic, et qd
 dicitur in ter. l. tabule filij signate non sint, exponitur p glo-
 sam duobus modis. Primo idest aperte et non signate, et in-
 telligatis non signate, scz separate sed sunt iuncte testamen-
 to paterno, adeo q signa impressa in testamento paterno vi-
 dentur impressa in pupillari, ita debes intelligere hanc. l. vt
 l. ad testum. s. fi. s. de testa. Alio modo exponitur per glo.
 id est aperte corā honestis psonis, vt. l. scda. C. que ad. test. a
 peri. et tunc intellige q ab initio fuerunt signate, ita debetis
 intelligere hanc materiam ¶ Quero circa hanc. l. in versic.
 fina. quando pater fecit testamētum sibi in scriptis et filio p
 nuncupationem, an dicantur plura testamēta vel vnum tā-
 tum. Quidam dicunt vñ etiam illo vltimo cāu. et hoc patz
 ex prin. butius. l. Alij dicunt et ista est veritas q tunc vident
 duo testamēta, hoc apparet ex ter. qui dicit sed et si. et sic ē di-
 ctio aduersatiua, que dicitio sed quando ponitur cum copu-
 lativa et denotat diuersitatē in facto et idētatē i iure, et sic h
 in fi. denotat q hec sunt diuersa testamēta quo ad diuersas
 solēnitates, sed vñ quo ad vñ iuris effectū, vide gl. que
 incipit per hoc videt q sit ibi assimilatio, simile de hac dicit
 one sed. habetis. s. ne quis eum qui in ius vo. nō te. l. ij. et l.
 sed et si lege. in prin. fm vnam lec. s. de peti. here. Sed si po-
 neretur dicitio sed sine copula vel alia aduersatiua sine copu-
 la, tunc denotat diuersitatem in facto et in iure, vt tangit gl.
 in. l. hoc amplius. s. de his autē, sup x̄bo autē, de dā. in fec. et
 videt mibi q tangat p glo. in. l. qui usufructū. j. de x̄bo. ob.
 ¶ Quero quo ad qd habent vt duo testamēta, et quo ad
 qd habent vt vñ. Et vide glo. que incipit, ergo vnum et.
 ¶ Pro ista qōne declarāda debetis scire q in testamento
 sunt plura cōsiderāda, videlicet psona testantis, solēnitās
 testamētū, valor seu effectus testamētū, vltimo acquisitio
 hereditatis ex testamento pcedens. ¶ Ad primū dico q
 si consideramus psonam testantis q sunt vñ, quia vnus et
 idem facit vtrūqz testamētū, vt. s. e. l. i. in prin. Scdo si con-
 sideramus solēnitatē testamētū, dico q possunt haberi vt vñ
 num si fiant vno contextu et vna solēnitate, Itē possunt ha-
 beri vt diuersa si fiant diuersis horis et diuersis solēnitati-
 bus, vt dicit. s. et in. l. si q̄s eum. s. eo. Si consideram? factuz
 scz valorē seu effectum testamētū, qdam sūt que testū in to-
 tum euacuant, vt p̄teritio filij, qrela in totum, pposita et obtē-
 ta, et hereditas nullo mō adita et similia, et istis casibus quā-
 do nō valet paternū nō valet pupillare et censet vt vñ vt. s.
 e. l. si quis eum in fi. et de inoffi. testa. l. papi. s. sed nec impu-
 beris. et l. ij. s. adeo. s. eo. ti. Quedā sunt q testamētū expu-
 gnant quo ad qdam nō in totū, vt bono. poss. cōtra tabu. q
 expugnat tantū de iure p̄torio, Itē qrela p parte pposita
 et obtenta, et istis casib? testamētū pupillare censet vt diuer-
 sum a paterno, vt. l. et si contra. j. e. et l. papinianus. s. sed nec
 impuberis, de inoffi. testa. Si consideramus hereditatis ac-
 quisitionē pcedentē ex testamento tūc dico q posito q tes-
 tamētū primū sit confirmatū vera aditōe vel ppter existē-
 tiam sui heredis, tūc vt diuersa testamēta censent, qz q̄s po-
 test agnoscere hereditatē pupillare et repudiare paternam.

vt. l. q̄ situm. de acq. here. et. l. si filius q̄ patri. s. e. et dixi in. l. sed si plures. s. si ex affe. s. e. qd̄ nō cōtingeret si diuerse pres hereditatis paterne essent delate. nā non possz q̄s vnā amplecti et aliā repudiare. vt. l. si solus. de acq. he. et. l. q̄ daz eulogio et ibi plene no. C. de in. delibe. ¶ Ultimo q̄ro pone q̄ in eadem charta sunt scripta plura testamenta adhibitis eisdem testibus. vtruz valeant ista testamenta. videz q̄ nō: qz spāle est in testamēto patris et filij q̄ sufficit vna solennitas. q̄ in alijs plures solēnitates req̄rūt. ¶ In d̄rium videz quia ista solēnitās videz qd̄libet testamentū p se respicere in illa charta. et sic quodlibet testamentum habet p se suam solēnitatē. vt. l. si quis ex argentarijs. s. si inuicē. s. d̄ edē. Quid dicem? Breuif puto q̄ oia ista testamenta valent p dictū. s. si inuicē. et. l. scire debemus. j. d̄ h̄bo. ob. et. l. ticia. s. si. eo. ti. et. l. pluribus. in prin. eo. ti. Non ob. l. ista. qz sufficit hic vna solēnitās adhibita ab eodē homine. In qd̄ne h̄o nostra quot sūt homines testantes tot fuerūt homines q̄ adhibuerunt suos testes. licet de hoc vna scriptura fuerit facta. vt licet hoc dixerit vno conuocio vel vna voce. argumē. d̄ hoc. j. d̄ duo. et. l. iij.

Substitutio pupillaris facta ad tē
quis ita. pus post tempus videz phibita. b̄ dicit. ¶ Opp. substitutio facta in vno casu habet locū in alio casu a testatore omissio. vt. l. iam hoc iure. s. e. et. l. gallus. s. et qd̄ si tantū. de libe. et posthu. sed hic dicit d̄. Rū deo hoc est verum: nisi testatoris voluntas repugnet tacite vel exp̄sse. vt. l. iam hoc iure. s. eo. et. l. quāuis. C. eo. sed h̄ v̄ detur repugnare et apparet tacita voluntas in contrarium. quia testator se restringens ad certum tēpus videz post tempus prohibere. vt. l. statuliberis. s. stichum. j. de lega. ij. et. l. imperator. s. d̄ posthu. et hoc est quod dicit tex. hic. nō enim in hunc casum substitutus videz. ¶ Opp. de. l. si. C. d̄ posthu. here. insti. So. vt no. in. l. commodissime. de li. et posthu. ¶ Oppo. de. l. si extraneus. s. de cōdi. ob causam. So. illa concordat. nam ibi casus omissus remanet dispositioni iur̄ communis. ita hic casus omissus scz post decem annos remanet dispositioni iuris communis. ¶ Itē opp. s. de suppel. le. l. legatū. in prin. et. l. q̄ situz. s. si. de fun. instru. vbi dicitur q̄ p specialem puisionem non derogatur puisioni generali. So. hic fuit t̄m special puissio et nulla ḡnālis puissio p̄cessit tō stamus soli puisioni special.

Oppo. de. l. sed si contra. j. e. Solu.
Qui. ibi successit ex pupillari alius q̄ ille qui petit d̄tra tabu. nā ppter cōtra tabu. non expugnātur tabule pupillares vt ibi. sed ille qui d̄ tabu. petit est indignus substitutioe. Quero vtrū hoc sit verū siue iste obtineat siue succumbat. dic vt in glo.

Spes substitutionis breuiloque
Multiplures. ad heredes nō transit. et in dubio p nomina appellatiua tacita interpretat. et ideo solū q̄ sunt heredes ex eo vocant p hereditarijs portionibz. hoc dicit cum. l. sequē. ¶ No. tex. ibi quoniam inuicē in omnē casū et. Et no. tex. ibi q̄ dicit q̄ heredes extiterint. et sic p noia appellatiua. ¶ Oppo. de. l. si ex pluribz. j. d̄ suis et le. Rū. ibi loq̄t de iure accrescendi qd̄ transit ad heredē. hic h̄o in substitutione breuiloqua q̄ ad heredē non trāsit. vt hic. et. l. luci? s. fina. j. eo. et vidistis simile in. l. q̄ liberis. s. hec d̄ba. et. l. s. et si plures. in prin. s. eo. ¶ Opp. de. l. si tu ex pte. j. de acqui. here. vbi etiam ille qui non est heres videz q̄ admittat ad substitutionē. So. ibi fuit facta substitutio p nomina ppria. h̄o fuit facta p appellatiua quod in dubio sumit. vt h̄ tex. in. l. no. dicit. ¶ Ultimo ex hac. l. no. dicunt qd̄dam q̄ substitutio breuiloqua in omnē casum comprehendit directam et fideicommissariam substitutionem. vt hic dicit tex. quoniam inuicē in omnē casū. et. s. Dy. exponit id est in omnē euentū puenientē ex substitutioe directa nō p fideicō. hoc examinaui in. l. luci? j. eo. ¶ Clenio ad. l. si plures.

Oppo. j. ad trebel. l. nōnūq̄. et. l.
Plures. quotiens. Rū deo hec p illā determi

nari debet vt succedant p hereditarijs portionibus. nisi faissent exp̄ssa ppria nomina. vel fuerit iussū dare aliqd̄ ex q̄ p̄sumatur q̄ testator voluerit eos habere viriles. vt glo. dic̄ et bene. in dubio aut videz facta hec substitutio p nomina appellatiua. vt hic in fi.

Extraneus post mortē omnium filioz
Pater in dubio substitutus videz. hoc dicit. ¶ Quero qualis fuerunt formata d̄ba testamenti in hac. l. Quidam dicunt q̄ pater dixit filios meos inuicē substituo. et hoc put habent qd̄dam in tex. substituit. Alij dicunt q̄ dixit inuicē instituo. et hoc put habent institueret. sed non curō. quia si dico inuicē instituo. ista d̄ba continent institutionem et substitutionem. vt. l. qui liberis. s. hec d̄ba. s. eo. ¶ Secundo quero quid si pater simpliciter instituit filios et eis substituit t̄cium. Rū deo semp vltimo morienti videz substituisse. vt. l. penul. C. eo. ti. quod plene examinaui in. l. h̄des mei. s. cum ita. j. ad treb. ¶ Dicitur hic duo gradus. Contra imo tres: quia institutio filiozum. et substitutio inuicē. et substitutio tertij. Glof. soluit duobus modis. tene scōdam vt exponat institutis. i. substitutis. et sic gradus in substitutionis nō connumeret.

Substitutio vulgaris habet locū etis
Pater in instituto vno testatore defuncto. hoc dicit fm glo. est enim difficilis et subtilis tex. ¶ P. C. de posthu. here. insti. l. fina. Rū deo vt no. in. l. commodissime me. s. d̄ libe. et posthu. ¶ Secundo oppo. q̄ substitutus nō potest admitti quia incertus et innominatus. vt. l. quotiens. in prin. s. de here. insti. Dicit glo. q̄ hic fuit demonstratus certa demonstratione que habet v̄m ppriū nomina. quia omnino per natiuitatem est certificadus. ¶ Tertio oppo. q̄ substitutus nō admittit. nam institutio mortuo vno testatore substitutio debet exp̄rari: quia nō potest adiri hereditas ex institutione paterna. vt. l. ij. s. adeo. et. l. sed si plures. s. si ex affe. s. eo. So. illud verū in pupillari substitutione. hic loq̄t de vulgari. dicit enim si filius mihi nascetur post mortem filij mei. et sic est vulgaris exp̄ssa a qua testamentum potest incipere. vt hic. et. s. de libe. et post. l. gallus. et quasi per totā l. C. de cadu. tol. s. pro secundo. et. l. thais. s. splendoforus. de fideicommiss. li. ita dicit glo. et Dy. ideo prima glo. h̄ius. l. exponit patri. l. viuenti. et sic fuit vulgaris exp̄ssa. sed qz tex. non dicit viuenti. Ideo Ja. de ra. dicit q̄ ista lect. continet diuinationem. et ideo legit alio modo. et fm eius lect. hoc dicit Tacita vulgaris n̄ exp̄rat pupillo vno testatore defuncto si superest substitutus. hoc dicit fm Jac. de ra. in tex. substituitur. scz pupillariter. et fm hanc lect. oppo. tacita vulgaris req̄rit aditionem hereditatis ex testamento paterno. vt. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad treb. sed hic ex paterno non potest adiri. quia pupillus institutus decessit vno testatore. Dicit Jacobus de ra. illa regula fallit quando frater est substitutus impuberi. vt hic. facit. l. si filius qui. s. eo. et t̄ḡit p Ly. C. eo. l. penul. Ego autem dico indistincte q̄ ad confirmatio nem tacite vulgaris non requiritur aditio ex testamēto paterno. Sed si pupillus morit̄ viuēte testatore. an extinguatur tacita vulgaris. Distinguo. s. e. l. in tractatu vulgaris. et tangam. j. eo. l. lex cornelia. In hoc tamen no. opinioem Jac. de ra.

Bonus casus est. quod dicit hic in v
Titius tranqz partem intelligis in partem t̄ij crescendi. si repudiavit coheres. sed si poneremus coheredē adiuisse et t̄cium repudiasse partem. t̄m admitteret sempropius in pte t̄cij t̄m. vt. l. ij. s. si duo. j. de fm tabu.

Fictio legis cornelie sicut testat
Ex cornelia. mentem cōfirmat paternū ita et pupillare si pupillus post mortem testatoris ita et vel ficte in pupillari etate decesserit. hoc dicit cum. l. sequen. Et p̄cedit hoc ordine. quia primo ponit vnum d̄ctum. scz cundo illationem. secunda ibi. quia ppter. Itē ista secunda subdiuiditur in quatuor partes. p̄io loquitur quando imp

pubes post mortē testatoris decessit vere in ciuitate, secūdo quando fide. tertio quādo ante mortem testatoris filius decessit vere z fide. q̄to quādo ante mortem testatoris filius decessit fide. post mortem vere, secunda ibi, sed si pater, tertia ibi, si viuo, quarta ibi, quare etiam. **C** dicitur hic in veru sicu, sed si pater q̄ ex. l. cornelia veniunt substituti. Contra i. de capti. z postli. re. l. pater. in fi. vbi dicitur q̄ veniunt de iure pretorio. Glo. dicit q̄ veniunt ex ea. l. z ex suppletione pretoris, vide glo. que incipit non ex verbis, z sic habes casum fm Jac. de are. z glo. q̄ venit substitutus de iure ciuili z pretorio. **C** ppo. glo. ponamus q̄ pater capitur deinde filius, tertio pater moritur in captiuitate deinde filius, z sic tur in captiuitate, z sic quilibet presumitur mortuus preambula hora captiuitatis, ergo primo pater deinde filius, z sic substitutus debet admitti, vt hic, sed. j. l. prima videtur contrarium, ergo z cetera. **R**espondet glo. que incipit non ex verbis, ibi responde z cetera. **I**sta solu. est vera z verissima, sed ratio solutionis ponitur in. l. proxima, nam ratio ē, quia si filius decessit patre mortuo fide. filius esse heres patri nō potuit, vt. l. nec. C. de captiui. nec fuit suus heres nec per imixtionem, z sic testamentum paternum est nullius momenti, z substitutio non habet locum, vide glo. j. l. proxima, que incipit ex pupillari, z hec sunt vera, sed si ponimus impubere non habere coheredem cuius aditione confirmetur tabule pupillares q̄ tunc bene potest succedere ipsi pupillo, licet non traherentur ad bona pupilli defuncti, de quo dic plene. j. de captiuis. l. pater, z ibi glo. sed si filius viuo patre esset captus non admittitur substitutus ex substitutione pupillari, vt hic. **S**ed quero vtrum ad bona defuncti postz venire ex tacita vulgari. Tres glo. dicunt q̄ sic videatis eas z vna est super verbo nō existimo, z incipit ad hoc zc. ibi vt saltem z cetera, alia incipit hoc intellige, zc. ibi vel statim tacita, alia est. j. l. proxima, z incipit ex pupillari, ibi vel ex tacita, Item habes etiam q̄ testamentum potest sumere vires a tacita vulgari, nec requirit aditionem ex testamento pater no. nam non ponitur hunc filium habere coheredem, immo magis contrarium innuit, vt patet in ratione glo. que incipit ex pupillari. **C** Contrarium text. z glo. habetis in. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. z Dy. tenet illam glo. ratio que mouet Dy. est quia filio decedente in vita patris extinguitur pupillaris que est principalis, ergo z tacita vulgari que est accessoria, vt. l. iij. s. qui habet. s. de ser. ru. pdi. z ter. est. j. ad trebel. l. apud iul. s. idem iulianus, fallit fm Jac. de are. quando pater est institutus, vt. l. si pater. s. eo. **D**uil. de cu. dicit q̄ tacita vulgari non requirit aditionem hereditatis, et sic testamentum sumere potest vires a tacita vulgari sicut ab expressa, et est ratio fm eum quia non potest incipere dispositio ab eo casu a quo debet extingui, vt. l. ticio. cum morietur. j. de usufruc. le. sed substitutio vulgari extinguitur per aditionem, vt. l. post aditam. C. eo. ergo ab ea nō incipit, Sed respondeo q̄ extinguitur vulgari per aditionem eius cui facta est substitutio, sed doc. qui tenent q̄ requiratur aditio intelligunt de aditione coheredis, non eius cui facta est substitutio, z ita dicit Rai. et tex. est in. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. **I**dem dicit q̄ testamentum potest assumere vires a tacita vulgari, alias sequeretur absurdum nam pone q̄ vnus filius tantum est institutus cui facta est substitutio pupillaris si fili? nō adibit, tūc nūq̄ substitutus admittetur ex tacita vulgari, qd̄ est contra tex. iam hoc iure. s. eo. **S**ed respondeo si vnus filius tm̄ est institutus; tunc existentia sui heredis confirmaret tabu. pupillares, vt. l. si filius qui patri. s. eo. z. l. pater familias. s. de priui. credi. Sed pone q̄ existentia sui heredis nll operetur, vt si filius deceffit capto patre ab hostibus, tunc bene sequit absurdū qd̄ dicit **I**dra. z breuiter ego teneo istas tres glos. reprobara opt. **D**uil. **I**dra. gl. z Dy. in. l. apud iul. s. idē iulia. j. ad trebel. z dico q̄ est casus, in. l. neq̄ enim. s. fi. j. de testa. mli. vbi vulgari tacita cōphensa sub fideicommissi. non requirit aditionem hereditatis, vnde ab illa tacita, vulgari potest

testamentum assumere vires, nam licet fideicommissi. requirat aditionem tamen tacita vulgaris cōphensa sub fideicommissaria non requirit aditionem, dices tu q̄ ibi est speciale **R**espondeo q̄ ibi est speciale q̄ fideicommissaria trahat ad directam, sed q̄ illa directa possit a se assumere vires postq̄ ad illam trahitur fideicommissaria nullum est speciale, Idem est casus in. l. penul. in fine. s. de ven. in spi. nll subaudiendo. **N**on ob. l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad trebel. quia ibi requiritur aditio ad confirmandas tabu. pupillares, nō ad cōfirmandam tacitam vulgarem, z si dices quomodo hoc fit cum pupillus nihil habeat, **R**espondeo quis tibi reuelauit hoc, nam pupillus potuit multa querere post mortē testatoris, vt. l. sed si plures. s. ad substitutos. s. eo. **N**on ob. ratio tua que est q̄ rupto principali rumpitur accessorium, q̄ substitutio vulgaris tacita non est accessorium, imo est quid tacitum cum principali, vt. l. si fideiussor. in prin. j. de lega. i. q̄ re credo salua meliori deliberatione q̄ tacita vulgaris non requirat aditionem, imo testamentum ab ipsa tacita vulgari potest assumere vires. **Q**uero mortuo pupillo testatore viuo, an tacita vulgaris possit habere locum, **I**ste tres glo. dicit q̄ sic. **D**y. contra z dicit q̄ est casus in. l. quod si filius. j. de capti. z postli. reuer. z sic dicit esse determinatus ex eo q̄ ibi dicit nihil ex. zc. et sic nec ex pupillari nec ex tacita vulgari. **I**lij doc. superuenientes dicunt; aut pupillus habet coheredem ex cuius aditione tabule secunde confirmantur, z habent locum iste glo. alias habet locum opinio **D**y. **E**go dico q̄ h̄ est trusa, sed dico q̄ iste glo. z **D**y. dicit verz quia quandoq̄ pupillus decessit fide. viuo testatore, vnde spes pupillaris substitutionis non deficit omnino viuo testatore, z tunc tacita vulgaris habet locum, z ita loquuntur iste due glo. l. lex cornelia. **Q**uandoq̄ filius vere decessit viuo testatore, et tunc quandoq̄ pater non habuit tempus puidendi sibi z mutandi testamentū, quia statim decessit post filium, z tunc habet locum tacita vulgaris, vt. l. si pater. j. p̄ xime. z ibi glo. **Q**uandoq̄ pater habuit tempus prouidendi z mutandi z non fecit, z tunc lex presumat q̄ testator voluerit q̄ substitutus pupillariter succederet, z ita loquitur. l. q̄ si filius. j. de capti. zc. z hanc distinctionē hēs in. l. tractabatur. j. de testamento mli. z probatur in simili. in. l. iij. C. de inoffi. testa.

Ex presumpta vo
Adam testamento. **I**ntate defuncti cōiuncti p̄ferē substituto. h. d. **C** p. dicit hic q̄ cōiunctus p̄ferē substituto, s̄ imo coniuncto substitutus, vt in auē. hoc amplius. C. de fideicommissi. z. j. de bono. possi. fm tab. l. i. s. si duo. z no. in. l. q̄ p̄ri. j. de acq̄. here. **R**ñ. iuriscōsultus rñdet q̄ hoc est p̄p̄ voluntatē p̄sumptā defuncti q̄ volūtas apparz hic ex duobz. p̄io q̄ substitut? voluit admitti i plures q̄ in duodecim vncias. ḡ patet q̄ voluit admitti cuz tota hereditas vacasset, qm̄ in eos totā hereditatē distribuit, **I**tē hoc apparet ex alio. s. ex hac dictioe neq̄. q̄ est dictio copulatiua, z sic requirit vtrūq̄ si fieri, vt. j. de vbo. obl. l. si q̄s ita stipulat. z facit qd̄ dixi in. l. si is q̄ ducēta. s. cū ita. j. de re. du. z hoc tene mēti ad multa. **E**x hoc habes q̄ ex p̄sumpta voluntate defuncti cōiunctus substituto p̄ferē. **E**t p̄ hoc p̄t limitari vtrū dictū. substituit testator duobz? p̄ fideicommissuz simplicif. certe cuilibet v̄ substituire simplicif p̄ se. vt. j. de le. ij. l. si. s. filia. z. j. ad trebel. l. luti. s. gaio. **S**ed qd̄ si testator dixisset si talis decefferit volo q̄ oia bona mea deueniāt in tales, z tūc v̄ velle substitutos vocare cū ambo instituti decessissent. ar. h. l. **I**dem putarē si eēt aliq̄ alia p̄sumptio q̄ h̄ ponit. vt si eēt p̄sumptio cōiunctōis, vt qz erāt filij instituti, v̄ velle v̄ cōiunctū p̄ferri substituto fm ea q̄ plene dixi in. l. heredes mei. s. cū ita. ad trebe. **C**lito no. q̄ sicut ex volūta te defuncti cōiunct? substituto p̄ferē. ita quādoq̄ veniēs ab intestato p̄ferē substituto ex p̄sumpta volūta te defuncti, vt l. si q̄s ita heres instituit? de here. insti.

In substitutione. Sufficit quem semel here dem extitisse; nisi testator

est heredes eē tpe mortis reqret q̄ ex dictōe tūc p̄sumit. h. d.
In ter. ibi referēda eēt. subaudi vt oportet gatiū tpe mor-
tis impuberis heredē eē ad hoc vt substitutū excludat. nō at
sufficit aliquo tpe fuisse fm **D**y. **C**o. p. de prin. ad fi. Sol.
dictio tūc tollit contrariū q̄ extremitatē t̄pis significat. vt. l.
iij. in fi. de cōdi. & de. & de testa. tu. l. penul. **S**cdo opp. &
videt q̄ nullo mō possit eē locus substituto rupto testamen-
to per q̄relam. vt. l. pap. s. sed neq̄ impuberis. s̄ inoffi. test.
So. hīc testamentum fuit ruptū p parte. ibi in totum. Itē
oppo. q̄ semel fuit heres nunq̄ potest desinē esse heres. vt. l.
& si sine. s. quod pap. & l. ei qui soluendo. s. ti. i. Dic vt in gl.

Item cum plures. functi plures cōiuncti vo-
cantur in virilem respectu vnus defuncti. sed intra
se in hereditarias portiones. hoc dicit. & est singularis casus.
Oppo. & videt q̄ omnes cōiuncti admittant in vnam
dimidiam & ticius in aliā dimidiam. vt. s. tit. i. l. si ticius. & s.
e. l. si pap filio. q̄dam dicūt q̄ hīc nō cōiūxit eos. sed eos istū
tuit separatim eos nominando. diuinare est. tu dicas q̄ hoc
contingit ppter duo. p̄rio q̄ illos cōiunctos instituerat ex
disparib⁹ portionib⁹. **C**ū sicut eos i institutōe separauerat
ita videt sepasse in substitutōe. **S**cdo q̄ hoc in substitutōe
exp̄sit. dixit em̄ p portioib⁹ hereditarijs. s̄ in d̄rijs ista duo
nō interuenerūt. imo eos vno sermōe instituit. vñ eos in sub-
stitutōe nō videt sepate. **I**tem op. C. e. l. si. s. i. vbi videt q̄ i-
ter se vocent in viriles. **R**ñ. ibi fuerūt substituti p distributi-
uum q̄s q̄s. & ita de facto contingit q̄ in substitutōe ptes vir-
riles habuerūt. dixi in. l. si pap. s. e. & l. si testamēto. s. eo.

Item mater. hereditatis & ei substituere vulgaris. h. d.
Et ista ē difficilis lex. tā in prin. q̄ in fi. **O**ppo. q̄
tale testamentū nō valet. q̄ fili⁹ interim rep̄t p̄terit⁹. q̄ tes-
tamentū ē nullū. fm iura hodierna. vt in auē. vt cum de ap.
cog. s. aliud quoq̄. & in auē. nouissima. C. d̄ inoffi. test. Dicit
gl. hīc filius fuit institut⁹ ad t̄ps. vñ tpe subducto d̄ medio
remanet institutio pura. **I**ta gl. **I**a. d̄ are. rep̄hedit dicit
q̄ hoc nō ē verū. imo dicit q̄ hec substitutio ē cōditionalis
cū erit annoz. xiiij. vt. l. si cui. s. hoc legatū. j. de le. i. & l. si tale
j. q̄n̄ d̄ le. ce. sed institutio p̄t conferri in cōditionē vel i diē
in certū. vt. s. ti. i. l. in tēpus. & j. ti. i. l. si. & p totū. & no. in. l. here-
ditas. s. ti. i. **G**lo. tñ vñ voluisse euadere hoc. & dicit q̄ h̄ ver-
ba faciūt diē regularit̄. nisi aliud testatorē sensisse appareat
allegat. l. si ita scriptū. de manu. test. videte an ista x̄ba faci-
ant diē vel cōditionē. dixi in. l. si cui. j. de le. i. **T**amē in p̄po-
sito dico q̄ ex charitate p̄sone. q̄ filius p̄sumit q̄ voluit te-
stator pot̄ facere diē q̄ cōditōz. vt. l. se. saturnin⁹. j. ad tre.
& de iuris. l. in fideicommissi. s. cū pollidi⁹. vel tenēdo opinio.
Ia. de are. q̄ faciāt cōditionē ista x̄ba. dicit q̄ ista cōditio fuit
it adiecta in fauorē filij. vt q̄ habebat p̄rem vite turpis de
cui⁹ morib⁹ maf suspicabat. vt. l. fili⁹ matrē. C. de inoffi. test.
& isto casu ista substitutio p̄t valere. vt dicam. j. eo. l. cū filio
in prin. **E**t ex hoc p̄ q̄ erat ratio dubitadi in. l. nostra. nam e-
rat q̄ fili⁹ interim videbat p̄teritus. & videbat posse venire
p̄ querelā fm ista t̄pa vel dicere nullū hodie. rō diuersitatis
q̄ ponit in fi. glo. est nulla q̄n̄ substitutio vulgaris p̄t fieri
& conferri in casum in quez institutio nō valeret. vt. l. gallus
p totā. l. s. d̄ libe. & posthu. & l. si p̄ filiū. s. e. ti. & l. iij. in fi. d̄ li-
be. & posthu. **Q**uero vtrū m̄ possit substituere filio pu-
pillari. **V**idet q̄ sic. q̄ ter. dicit in tabulis pupillarib⁹. **D**ri-
um est veritas. q̄ m̄ nō h̄z filij in p̄tate. q̄ nō p̄t substitue-
re pupillarē. vt. s. e. l. iij. in prin. **N**ō ob. hec. l. q̄ loq̄t in vul-
gari. & ita dicit q̄dā tua gl. hodie aut qualif̄ p̄cedat ista sub-
stitutio facta in t̄ps dicam. j. e. l. cum ex filio.

Si filius. nescit substitutio vulgaris p̄ma & ois posteris
or. h. d. **Q**uerit gl. pone q̄ fili⁹ sup̄iuit p̄ri & repudiavit
& etiā nepos repudiavit. an admitteat fili⁹ substitutus. **G**lo.
q̄ nō. q̄ substitutio filij fuit facta si viuo testatore decesserit
& ille nō decessit viuo testatore. **I**tem dicit gl. q̄ x̄ba sup̄ioz

ra si heres nō erit. debēt intelligi cū possit eē heres. ita dicit gl.
Ita gl. h̄z duos passus. **P**rim⁹ pass⁹ gl. ē an ex̄tia sui her-
redis impediāt substitutōz vulgarē. gl. arguēdo vt dicere q̄ sic
videte regularit̄ x̄itas ē in d̄riū. vt. s. e. l. iij. s. inter d̄ri in fi. s. &
l. & si sine. s. sed q̄d pap. s. d̄ mio. rō apparet in p̄mptu. nā ex
eo q̄ h̄z q̄s substitutus vulgarē cessat ex̄tia sui heredis. vt
l. pap. s. iij. & ibi no. s. de inoffi. te. & l. si fili⁹ heres. s. de libe.
& posthu. sed posito q̄ ex̄tia sui heredis nō cessaret s̄z habe-
ret locū. tūc idē eēt. vt. s. dixi. p̄dicta x̄ba regularit̄ & cōit. **S**z
q̄n̄ substitutio vulgaris ē facta fm cōsiliū galli. vel. l. vellei.
tūc ex̄tia sui heredis impedit substitutōz vulgarē. & h̄z cū loq̄t
gl. n̄ra & b̄n̄. rō q̄ magis videt nepos substituit⁹ in iustate
q̄ in hereditate. vt in. l. gallus. s. et quid si tantū. p̄out loq̄t
in filio emancipato. p̄batur etiā in. s. nunc de lege. & ideo sta-
tū cum primus ē suus cessat substitutio. q̄ est facta in iustate
te. & hoc casu loq̄t b̄n̄ ista gl. **C**lenio ad determinatōz q̄
stionis. si fili⁹ sup̄iuit p̄ri. licz repudiāt existentia sui her-
edis. & verum dicit gl. sed ista rō nō vñ concludere in ter-
tio extraneo substituto. de quo loq̄t ter. & q̄d glo. nam ille fi-
tū extraneo substituto. de quo loq̄t ter. & q̄d glo. nam ille fi-
p̄t dici substituit⁹ in iustate. quia non est de liberis. sed ma-
gis in hereditate videtur substitutus. **I**tem timore gl. dicit
ideo nepos nō admittit. quia x̄ba ista si heres nō erit debēt
intelligi cū esse possit. sed hoc cū nepos nō p̄t eē heres
ergo rē. videte p̄ ista gl. facit. l. p̄ senerinā. in prin. & cōdi.
& de. **C**ontra ista gl. videmini habere ter. in. l. cū p̄p̄as
& de. **C**ontra ista gl. videmini habere ter. in. l. cū p̄p̄as
C. de here. insti. vbi x̄ba si heres nō erit debēt intelligi vel
quia nolit. vel quia non possit. propter quod quidam repro-
bant istam gl. m̄b̄i videt q̄ ista gl. dicat veritate hoc casu
su. primo quia si aliud diceremus sequeretur q̄ ille substituit⁹
terti⁹ p̄ferē nepoti in hereditate contra defuncti voluntates
p̄sumptā. vt. C. de fideicommi. l. cū acutissimi. & l. cū a u. j. d̄ cō-
di. & demō. q̄ autez nepoti p̄ferat substitutus in hereditate
ostenditur sic. **I**tem nepos ex substitutione nō p̄t succedere
ut dictum ē in q̄one n̄ra. **I**tem nec ab intestato p̄t succedere
re donec est locus successioni ex testamēto vt. l. quādū. de re.
iur. & l. q̄ diu. j. d̄ acq̄. here. & l. hereditas. C. cōia d̄ suc. **S**i
iste substituit⁹ tertio p̄t succedere ex p̄rio testō ille nepos
repellet. ideo debēt intelligi ista x̄ba si heres nō erit. cum
possit ex testō succedere. ne illud absurdū seq̄t. **C**ontra h̄z
op. fortissime substitutio facta vulgaris in vñ casum porri-
git ad aliū casum nō exp̄sum. vt. l. gall⁹. s. & q̄d si tm̄. de libe.
& posthu. dixi. s. e. l. i. **S**i igit̄ ista substitutio ē facta in vñ
casum tm̄. s. si heres eē non possit. referē ad aliū casum. s. si h̄z
esse nolit et ecōuerso. **R**ñ. & dico q̄ porrigit ad aliū casum.
nisi voluntas testatoris repugnaret tacite vel exp̄sse. vt. s. e.
liam hoc iure. & j. e. l. cum ex filio. s. i. sed hoc repugnat p̄p̄
inconueniens. q̄d. s. dixi. & ideo si poneremus aliū casum. i. q̄
nepos non possit esse heres et inconueniens illud cessaret
vt quia ille nepos esset mortuus ante q̄ filius repudiaret.
tūc credē substitutū admittēdum. quia eoz x̄borum signi-
ficatio hoc patitur. vt. l. cum pponas. C. de here. insti. **I**tem
nullum aliud est inconueniēs p̄p̄ q̄d de voluntate defuncti
aliud p̄sumat. **C**ontra illud quod dixi vltimo oppo. licz
substitutio facta in vñ casum porrigat in aliū casum substitutio ad
pugnat voluntas defuncti. tñ vno tēpe facta substitutio ad
aliud t̄ps non porrigit. vt. l. si ita q̄s. s. eo. sed in casu. l. & p̄o-
posite q̄onis fuit facta substitutio si me viuo filius morietur
& sic fuit collata in t̄ps vite. ergo si decederet post debet cel-
sare substitutio. **R**ñ. ideo illud tempus fuit appositum i sub-
stitutione facta filio de nepote. sed non fuit adiectū in substi-
tutione facta nepoti de extraneo. nec etiā debet intelligi res-
petitum ut. s. ti. i. l. sub cōditōe. merito q̄ extraneus admittit
in casu quo. s. dixi.

Et duobus. quem nemo seq̄t. h. d. **O**ppo. de. l.
eum qui. j. ad treb. So. vt ibi. & dixi in. l. q̄ duos. in
prin. j. de re. du. **I**tem hic dicitur q̄ sunt duo vltimi. **C**ontra
istud relatiuum quis vel qui quando ponit distribuit. vt

ponitur hic: requirit qm vno tm verificet existentia dditio
nis no in plurib? vt. l. si fuerit. j. de re. du. sz hic dicit q in plu
ribus verificat. So. hoc e ex presumpca volutate defuncti
qui voluit in hereditate vltimi reperiri hereditate primi. vt
l. qui duos. j. de re. du. dixi in. l. hoc articulo. s. de here. insti.
Heres ex substitutiōe vulgari admittit ad sub
stituionē impuberi factā p hec vba qsqz mibi
heres erit zc. h. d. Ad hāc. l. op. ille q nō est heres directe
z immediate defuncto nō admittit ad substitutiōne per hec
verba. vt. s. e. l. qui liberis. s. hec verba. Dicit glo. no. hoc e
ideo qz dicitio quisqz plures requirit. z ideo si non compre
henderet substitutiū nō verificaretur dicitio quisqz. sed in
l. contraia erant plures instituti ad quos refertur. Di. rez.
prebēdit istā glo. qz verbū quisqz pōt referri ad vnu. vt. l.
si testō. s. i. j. si qz omis. cau. tes. Dicit g. Di. q quotquot eēt
instituti tñ admittet substitutiū vulgarit. rō. qz ex iudicio de
functi succedit. pbatur in. d. l. qui liberis. s. hec vba. z ita vi
derur velle Di. z et? rō mibi plus placet q rō glo. tñ gl. dicit
veritate in quātum dicit q distributiū quisqz requirit ad
minus duos. Pro cuius euidentia debes scire q dicitio
quisqz ipoztat in se cōditiōe. vt. l. qui liberis. in prin.
s. e. vñ existētia cōditiōis bñ pōt verificari in vno casu tñ
vt. l. si testō. s. i. j. si quis omis. cau. tes. sed principalis locutiō
z oio de necessitate debent esse de plurib? vt hic pbatur in
d. l. qui liberis. in prin. s. hec vba. Si eniz ponerem? vnuz
scholares tñ esse in scholis z dicerem? quisqz pri? exibat
scholas zc. esz ipozpria locutiō qz distributiū seu pūitiū
requirit plura: vt hic ps ad sensuz. Sz ponamus q in testō
dixerit testator quisqz mibi heres erit det illi decē: an per
hec verba cōprehendantur vententes ab intestato. Glo. h
videtur velle q sic. quidā reprehēdit hāc gl. dicentes q. l.
si quis cū nullū. j. de codicil. loquit vbi nullū est factū testa
mentū z sic nulli heredes sunt noīati: z sic de necessitate intel
ligit de venietibus ab intestato. sed qñ factū esset testamen
tum z heredes noīati: tñ gl. nō bene diceret. sed ego puto
glo. bene dicere in vtroqz casu: qz qñ sit substitutiō pupilla
ris est pūitiō iō in eū q nō est noīatus in testamento nō cas
dit affectiō: vt. d. s. hec verba. z ar. qd no. in. l. qui filiabus.
s. i. j. de le. i. Sz qñ relinquit legata p hec vba quisqz mibi
heres erit zc. respectu heredū cōtinet on? g testator voluit
grauare heredes quos noīauit z dilexit. multomagis vi
detur grauare venietes ab intestato z substitutos quos mi
nus dilexit. vt. l. publicus. s. ticia. de condi. z demon. z sic
glo. bene dicit. Ex hoc habes notare q idē importāt verba
quisqz mibi heres erit: qd ipoztaret repetitiō ab intestato.
Cōtra hoc dicitū facit. l. si plures. j. de leg. iij. vbi dicitur q
idē est dicere heres me? dato vel qsqz mibi heres erit. Rñ.
illa similitudo q ibi ponit est vera similitudo quātū ad scri
ptos in testamento: nō quo ad omnia.

Etiā si contra Rupto testamento p d ta. nō rūpiē
substituio pupillaris vel legata a
substituto. h. d. Opp. rupto testamento rūpuntur tabu
le pupillares. vt. l. pap. s. nec ipuberis. de inoffi. tes. So.
ibi qñ rūpiētur p querelā: tñ nō tollitur testamentū ipō iū
re. qz est de iure ciuilit: sed d tab. est de iure ptozio. vñ sicut p
toz nō pōt facere quē heredē ipso iure: ita nō pōt facere de
sinere ipso iure. posses tu dicere cū p d ta. tollit testamētum
paternū in effectu. quare etiā tabule pupillares nō rūpunt
in effectu. Rñ. tabule pupillares cōtinent pūitiōem filij
qz decessit testatus z ea que cōtinet pūitiōe liberorū refer
uantur per ti. de leg. prestan. ideo substitutiō pupillaris re
manet. Ita est rō doc. z bona. Cōtra istaz rōnem op. qz
qd dicitur q ea q sunt in pūitiōe filij reseruat p ti. de le.
prestā. est vez de filijs nō intentantib? cōtrata. vt. l. filius.
s. oibus. de leg. prestā. sed hic fm casum glo. ponitur q fi
lius sra. intētauit. g zc. Quid dicemus. Rñ. illa. l. filius. s.
oibus. loquit in cōmodis pecuniarijs in quibus ipse filius
pōt disponere p se vel cū auctoritate tutoris vel curatoris.
vñ petendo sra. pdit illud in quo pōt disponere: sed illud ē

testamentum pupillare circa qd pupillus existēs in pupilla
ri etate nō pōt disponere: nec tutoris auctoritas ad h se ex
tendit. vñ d ta. petēdo nō poterit testamentū pupillare iri
tari. Cōtino querit glo. q est differentia inter querelā z
bono. pos. d ta. z dic vt in glo.

Si contra Ista lex reputatur difficilis z bz
tres ptes. prima durat vsqz ad v.
sic accrescere. scda vsqz ad ver. his psequēs. tertia vsqz ad fi.
z fm q tex. bz tres partes. ita glo. mag. q est hic q ponit ca
sum bz tres ptes. put ponit casuz. Quarto z vltimo gl.
format quadā. q. circa. l. Cōtino gl. mag. ibi z sic au
getur zc. ponit scda ps. Cōp. ad istud prin. fm casum. gl.
habet q substitutiū tenet oib? prestare legata cū pupillus
nō tenetur nisi cōiunctis psonis z nō vltra. vt. l. qui fundū
s. qui filiū. j. ad. l. fal. z. l. filiū. in prin. de leg. prestā. Ista eiz
legata de quib? loquit h debentur ex psona ipuberis. g nō
in plus substitutiū tenet. Et iō Ja. de are. z l. dicit q gl.
nō posuit bene casum. debuit g poni sic. si legata prestantur
oibus forte minueret. l. falci. p quā legata minuitur. sz qz fi
lius nō prestet extraneis sed solū parētib? ideo legata de
bentur in plus: qz falcidia nō detrahif cū nō prestantur tot
legata. ar. j. de leg. prestā. l. filiū. s. si. Et iō habet h in tex. p?
pterea nō pterea. vel si habetis pterea exponat. i. pprea
fm Ja. de are. z fm hoc intātuz tenet substitutiū in q tū tene
batur pupillus i his que a pupillo sunt relicta. Credo Jac.
de are. dicere veritate. nā legata siue ab initio siue ex p? fay
cto fiat inutilia minuit falcidia. vt. l. nō est dubiū. cum. l. se. j.
ad. l. fal. Tñ tenēdo opi. glo. no. istud prin. qz videt casus
illius. q. si testator relinqt vxorē suā dñam z vsufructuariāz
fm cōsuetudinē dz hē alimēta tñ liberis institutis. vt not.
C. si scdo nup. mu. z auc. ibi posita. dico q si fili? fuit institu
tus z extraneus sibi pupillariter substitutus z pupillus he
res fact? decesserit q substitutiū bz clare vsufructū integriuz
lz fili? alimēta tñ. crescet enim legatū in psona substituti. vt
h fm casum glo. qd intelligo vt plene examinēt. in. l. ticia
cū testamento. s. si. j. de leg. iij. Cōtino ad scdūdam ptē. l.
ibi sic accrescere. z vide scdam partē gl. ibi sic augez zc. glo.
hic ponit casuz satis bñ. Sed op. q ipse pupillus tenet
ad pstanda legata oibus. vt. l. si. s. si. j. de leg. iij. So. debent
tur legata a pupillo p vniciā quā bz ex voluntate defuncti
oibus. p vnicijs vero accrescentibus debent legata tñ con
iunctis psonis: z ita hic z ibi loquit. z eodes modo debent
substitutiū legata relicta a pupillo. legata vero relicta a sub
stituto oibus debent. vt. l. filiū. s. oibus. de leg. prestā. rō.
qz substitutiū totū bz ex iudicio defuncti: ideo in totū debent
tur oibus. Cōtino ad tertiā pticulā q incipit his pñs. al
legat ad hoc q ita operat ppositū in pposito: qd oppositū
in opposito. h. d. Cōtino. ter. ibi vt queadmodū. vide gl. ibi
z eodē rō. q est tertia ps glo. Quarta ps incipit ibi ex
heredato zc. Cōp. scdam lec. glo. hic dicit q nō debent
tur legata nisi cōiunctis personis. Cōtra imo oibus z p se
misse qz totū semissem bz ex iudicio defuncti. g zc. z dicit. s.
d instituto. id quidā reprehēdunt hāc glo. sed veritas est q
bene dicit nisi filius adiuisset z omisisset cōtra tab. vt. l. is q.
la prima. s. sed si vn? j. de le. prestā. z de bo. pos. d tab. l. si ex
duobus. s. i. Dicit hic q strarior eadē est disciplina. s. de. l. si
is q negocia. s. de neg. ges. z. l. qui pprio. s. vsqz adeo. z. s.
idē querunt. de p. cu. So. vt no. p glo. in regula iuris fm na
turā. z p Di. in. c. qui sentit cōmodū. de re. iur. li. vi. Que
ro vtrū hoc qd hic dicit possit habere locū in filio exheredato
Glo. dicit z bñ q nō. vt in ea habes. tñ qz exheredat? non
bz d ta. vt. l. nō putant. in prin. j. de cōtratab. tñ qz ab eius
substituto legari nō posset. vt. l. plane. j. de le. i. z. l. q fundū
s. qui filios. j. ad. l. fal. Sz an exheredat? possit habere sra.
bñficiō ptereritū. Quidā q sic. z ideo dicit q hic bene pōt
poni casus in filio exheredato. sed certe hoc est falsuz: qz cō
tra casum. l. si post mortē. s. si exheredatū. de d ta. Cōtino
vtrū possit poni casus in filio pterito. glo. q nō. qz ab eius
substituto nō pōt relinqui. vt. l. cū quidā. C. de legat. l. sibi

pōt dari s̄ tab. puto q̄ gl. dicit veritatē q̄ su? etiā petendo
s̄ ta. nō p̄stat legata. vt. l. si is q̄. in prin. de le. prestā. ¶ Ulti
mo ex. l. duob? .s. si. s. e. format q̄stionē. q̄nq̄ p̄ tra ta. r̄ipi
tur testm̄ ipso iure fm̄ glo. vt dicit in. l. illud. in prin. j. de con
tra ta. r̄no. in. l. vt liberis. in prin. C. de col. vtrū tūc tabule
pupillares tollent. Certe sic. qz magis p̄pter hereditatē nō
aditā q̄ p̄pter s̄ tab. r̄ipi t̄ testamentū. iō substitutio pupil
laris r̄ipitur. vt. l. ij. s. adeo. s. e. Item in prin. hui? .l. r̄ si s̄
reprobauit opi. Ja. de are. r̄ hoc videt tenere glo. puula.

Hec lex continuatur cuz. l. j. p̄oxi. quā
p **Otest.** vide.

El singulis substituit nō videt filios inuicem
substituere. ¶ Cōtra hoc videt ter. in. l. ticia seio.
s. seia. j. de le. ij. Dicit glo. sol. vt ibi. r̄ dicit q̄ ibi nō est qz vlt
tino substituit. sed qz p̄hibuit alienari fundū. ideo videtur
fidei cōmissum inuicē datur. Di. h. videt dicere q̄ hoc est iō
qz directo ip̄i filio substituit nō autē rogauit alii restituere
p̄ fidei cōmissuz. qz si hoc fecisset videt inuicē substituere.
videte puto q̄ Di. voluit h̄ dicere. hic nouissimo substituit
simpliciter. ibi vero substituit nouissimo in toto fundo. ideo
voluit totū fundū ad nouissimū pertinere. ita in proposito
si rogasset nouissimū redimere hereditatē totā. videt q̄ tota
hereditas ad nouissimū pueniat. vt. l. deniqz. s. iterdū. de pe
cu. le. r̄ idē si directo esset facta substitutio in tota heredita
te. Itē op. de. l. si p̄ ipuberis. s. e. So. ibi fuit facta substitu
tio reciproca inuicē. hic non.

Plures. vel p̄ti eoz. aut nulli. aut ad t̄ps
totū pupillaris etatis vel ad p̄tē ei? .h. d. vide gl. q̄
incipit ergo q̄ breue t̄ps etatis r̄c. ¶ Ex h̄ ter. no. iuriscō
sultum argumēt. re de p̄sonis ad t̄ps sicut. s. d̄ in litē. iurā. l.
videam? .s. pe. sic etiā de tēpore ad res. j. de mili. tes. l. miles
ita. s. r̄ qz dixim? . sic etiā de tēpore ad locū. vt. l. quotiēs in
diem de ver. obli. r̄. l. vinū. s. si cer. pe. r̄. l. si res. de tritica.

Et si a patre. mātur table pupillares. h. d. Ad hāc. l.
op. dicit h̄c q̄ fuit institut? fili? . Cōtra tab. pupillares rez
manent valide p̄ existētā sui heredis l̄z repudiet. vt. l. filius
qui patri. s. e. r̄. l. iul. j. de acqui. here. ḡ nō est querendū vtz
cōfirmēt p̄ aditionē coactā. gl. fatef q̄ fili? fuit institut? ex
eo q̄ h̄c dicit a patre. nā eo ip̄so q̄ ponit patre ergo seq̄t q̄
filius fuit institut? . Itē fatent gl. q̄ p̄ existētiam sui heredis
testamentū erat validū. sed p̄ aditionē cōfirmat plus q̄n ex
quodā cōtractu q̄ d̄bitur p̄ aditionē. h̄ dicit ter. confirmēt
q. d. p̄ius fuerit valide s̄z fort? cōfirmatur. fm̄ hanc lec. de
bes intelligere q̄ filio fuit dat? substitut? vnus vulgariter
r̄ alius pupillariter fuit substitut? r̄ in fidei cōmissio veniūt
bona patris t̄ni deducta legitima r̄ trebel. vt. l. coheredi. s.
cū filie. j. e. sed in pupillari veniūt oia bona patris r̄ filij. vt
l. sed r̄ si plures. s. ad substitutos. s. e. h̄c lec. nō applaudit
littere. qz ter. loquit de instituto in testamēto. r̄ sic de iure ci
uili nō erat validū testm̄ nec existētia sui heredis validauit
ip̄sum. quare Ja. de are. intelligit q̄ filius fuit exheredat? r̄
extrane? institut? . r̄ qd dicit in institutione dicit. l. extrane?
r̄ fili? exheredat? . sed h̄c lec. nō plz. qz ter. dicit a patre. vt
glo. r̄ dicit bene. Quare dicit fm̄ Di. q̄ fili? habuit cohered
dē extraneum. r̄ sic existētia sui heredis nil opatur. vt. l. s̄ si
plures. s. filio. s. e. r̄. l. apud iul. s. idē iulian? . j. ad treb. r̄ ita
debes intelligere. ¶ Quero fm̄ hāc lec. a quo fuit relictuz
fidei cōmissuz. vtrū a pupillo vel ab eius substituto. Dic q̄
vtrūq̄ pōt p̄cedere dū tamē dicas eo casu quo fuit relictū
a substituto non posse cogi nisi mortuo pupillo. vt. l. ij. s. in
terdum. s. eodem.

Am ex filio. Filio ipuberi emācipato non
pōt pupillariter substitui. s̄z po
test ei? institutio omitti r̄ p̄ fidei cōmissum sibi in tē
pus pubertatis relinquī. qd̄ ipoztabit tantūde quantū sub
stitutio pupillaris. h. d. ¶ Op. q̄ istud sit malū cōsiliū. nāz

ille qui nō erat in p̄tate poterat venire p̄ cōtra ta. r̄ testm̄ r̄
pere. r̄ dimidiaz aduocare. vt. l. ita t̄n. s. qui rogat? . ad treb.
So. ibi loquit in filio maiorib? loquit in ipubere q̄ nō pōt
hoc casu venire p̄ tra ta. qm̄ in sui p̄uisione videt hoc fecit
se testator. qz sicut in pupillari est p̄uisio filij. ita legatū hoc
modo relictū. r̄ p̄teritio hoc mō facta succedit in locū pupil
laris substitutionis q̄ nō pōt fieri ei q̄ vere est in p̄tate. iō si
lius p̄ s̄ tab. nō pōt cōqueri. qz magis est sibi p̄uisuz q̄ cō
trariū. al̄s iuriscōsult? vanū dedissent d̄ filij. ¶ Ad hāc so.
oppo. si h̄c fuit p̄uisio filij. ḡ ista adiectio cū in suā tutelā p
uenit facit diē nō cōditionē. iō filius emācipat? r̄ transmittit
ret legatū ad suos heredes. nō autē succederet fil? ipubes
q̄ est in p̄tate. vt. l. si ita. s. pegasus. j. d̄ le. ij. r̄. l. in fidei cōmiss.
s. cū pollidit? . s. de vsuris. r̄. l. seius saturnin? . j. ad treb. r̄. l.
ex bis. C. q̄n di. le. ce. ¶ R̄n. l̄z sit in fauorē filij. n̄ facti d̄ditio
nē ex voluntate defuncti q̄ instituit. r̄ legatū hoc modo fecit
in locū pupillaris substitutionis vt dixi. ¶ Itē op. q̄ h̄c
lex hodie nō p̄cedat. r̄ est s̄. l. qm̄ in priorib? . C. de inoffi. te.
vbi oē t̄ps r̄ oē grauamē subducit de medio. ḡ saltem legiti
ma videtur eē relicta. ¶ Glo. vide t̄ cōcedere q̄ h̄c. l. i. hoc ho
die corrigatur. Ja. de are. C. de inof. tes. l. filij. matres. videt
velle sustinere illud cōsiliū q̄ nō sit correctū. dicit em̄ q̄ illa
lex qm̄ in priorib? . vult q̄ oē grauamē subducatur. sed ista di
latio nō est grauamē. ḡ r̄. C. Glo. in. l. qm̄. se nō firmat. s̄ in. l.
si pater puelle. e. ti. tenet idē qd̄ h̄c. ego autē dico sic. si qd̄z
est certū q̄ dilatio talis sit grauamē filij. r̄ tē sine dubio sub
ducitur. vt. d. l. qm̄ in priorib? . si vero est certū q̄ est commo
dū. vt qz m̄ dubitās de morib? p̄ris apposuit dilationē. r̄
tūc nō subducit. vt. d. l. filius matrē. sed si ē dubiū tūc puto
q̄ d̄ medio subducatur h̄c dilatio. vt. l. si p̄ puelle. cū sua gl.
C. de inof. tes. r̄ insti. de auc. tu. s. neqz. r̄ qd̄ ibi no. ¶ Ad
ppositū ista institutio r̄ legatū succedit in locū pupillaris
substitutionis q̄ est p̄uisio filij r̄ ei? vtilitate cōtinet. vñ di
co hāc. l. p̄ iura. C. nō correctā. r̄ hoc ē qd̄ cōsiliū illorūz q̄ru
or iuriscōsultoz voluit. ¶ Op. in auc. de triē. r̄ semis. s. p̄io
hibem? . r̄ vt cū de appel. cog. s. aliud q̄. vbi fil? d̄z h̄reline
institutiōis. nec sufficit habere quoquo relictū titulo subla
ta differētia emācipatiōis r̄ patrie p̄tatis. So. fateor q̄ ho
die illud cōsiliū est correctū r̄ testm̄ hoc modo factū est ip̄o
iure nullū. nā p̄teritio d̄z fieri ex causis certis q̄ sunt noiā
te in ti. vt cū de appel. cog. s. causas. r̄ iter illas cas nō ē nisi
forsan dicerem? q̄ ibi sunt noiāte cause ingratitudinis. de
causis vero q̄ cōtinet dilationē r̄ p̄uisione nulla fit ibi men
tio. r̄ hoc satis placet. r̄ fm̄ hoc ista lex nō esset hodie corre
cta. nā iste filij est p̄teritus ex iusta causa sue p̄uisionis. vñ
sicut olim nō poterat habere bo. pos. s̄ ta. ita hodie nō pōt
habere cōtra ta. nullū autē nō pōt dicere testm̄ q̄ est p̄ter
ritus ex cā iusta. vt no. in auc. de here. r̄ fal. s. exheredatos. r̄
fm̄ hoc si erit correctā. l. multi. s. de lib. r̄ posth. ¶ Itē vt ista
emācipatiō institueret in quinqz solidis. r̄ residuū sibi i legatū
ref in t̄ps pubertatis fm̄ cōsiliū illoz quattuor sapientū. Itē non
eniz nullū testamētuz nō posset dicere qz institut? . Itē non
posset agere ad supplementum quia ius agendi ad supple
mentum succedit in locum querele. vt. l. si quis filium. in
fi. r̄. l. omnimode. C. de inofficio. testa. vñ sicut querele non
pōt intentari. vt h̄ no. ita nō pōt agi ad supplementū. ¶ Quero
ro vtrū sufficiat q̄ filio relinquat aliquid iure fidei cōmissi
vniversalis. vt iure institutionis videat h̄re. ¶ Glo. in. l. sancti
mus. s. cū autē. C. de inof. tes. vñ dicere q̄ sic. Ego autē dico
cōtrariū. per. l. ita t̄n. s. si quis rogat? . j. ad treb. fallit i casu
hui? . l. vbi talis modus relinquēdi succedit in locū pupilla
ris substitutionis. ¶ Querit gl. mag. in offi. an ille cui legatū
dimidia hereditatis teneat ad onera debitorū creditorū r̄ le
gatorū. Et est casus in. l. si q̄z seruū. s. si. cū. l. se. j. de leg. ij. l̄z
faciat ar. cōtra. l. mulier. s. si. j. ad treb. dic vt ibi. ¶ Quero
h̄ d̄ q̄ in suā tutelā r̄c. qualiter intelligat. Quidaz vsqz ad
xxv. annos. alij vsqz ad. xiiij. r̄ h̄c vera. qz si p̄uisio succedit
in locū pupillaris substitutionis que pupillaris substitutio

nō pōt fieri nisi vsq; ad. xiiij. annū. ergo. z hic de. xiiij. annis intelligit. ar. p hoc. j. de leg. iij. l. cū filio.

Filio Expressum facit cessare tacitū. h. d. vide hic casum Expressus i quo expressa vulgaris nō pōtinet tacitaz pupillare z ecōuerso. z hoc ppter expsam pūstonem.

Quidam Jus accrescendi trāsit ad illū ad quē transit portio iure substitutionis h. d. Op. ille substitur? nō erat illi instituto cōiunct? q̄ portio nō dz ei accrescere. Dicit gl. fateor q̄ nō erat cōiunct? ei se d erat ei cōiunct? ille cui fuit substitur? glo. ista dicit vtz si illi q̄ remāserit heredes erāt cōiuncti illi. Sed si ponerem? oēs disiunctos ista inuestigatio glo. nō esset necessaria cuz inter heredes et disiunctos esset loc? iuri accrescendū. vt. l. heredes sine partibus. s. ti. i. z. l. i. s. is ita. C. de cad. tol.

Musa cognita Substitut? impuberi q̄ se post ea dedit ad arrogādum hz vtiles actiones si postea ipubes decessit. h. d. de materia hui? l. dic vt. l. si arrogator. s. de adop.

Heredi Ista est hōa. l. Substitut? ei qui est substitur? coheredi suo vtrog? d functo vocat? i vtriusq; portionē. h. d. C. Quero quo iure iste habebit vtrāq; portionē. C. Quidā dicit q̄ vnam partē habebit iure substitutionis. aliā iure accrescēdi. z h? q̄ dā dicit z habent h? apostillatū. p. Di. z ego hoc secur? dixi idē. s. e. l. si ticius coheredi. tex. tñ in. l. si ticius. videt dicere q̄ iure substitutionis hz partē vtrāq; dicit enim in vtrāq; partē substitutum esse.

Ex his Hic dicit vel aliq. z sic innuit q̄ hic dicit p̄ q̄ p filii z filii z oēs q̄ p seruū acq̄sūt admittat. Contra in. l. q̄ liberis. s. hec hba. s. e. So. vt in glo. q̄ fili? vel seru? remanent in p̄tate alteri? vel aliter p̄ q̄ p filii vel oēs qui p seruū acq̄sūt nō admittit? qz nec hoc hic videt. Sufficit eniz q̄ vel seru? admittit? semp hz alteri acq̄suerit. Sufficient eniz q̄ semel fuerit heres. hz alteri acq̄suerit. vt. l. in substitutione. s. e. z qd dicit in. l. qui liber? s. hec hba. z. l. cū filio. s. e.

Cum filie Iste. s. pōit sex notabiles casus: vt p̄ ad litū substitutio euanescit eo cui ē facta sui iur? effectio ante mortē testatoris. qd̄ intellige si alit? q̄ p dignitatē fiat sui iuris. vt plene examināui. s. e. l. ij.

Quod si heredem Hic est secundus casus hui? s. q̄ est valde no. ter. C. Et est notandū ex hoc. h. i. q̄ substitutio facta infra tpa pubertatis p hba mere obliq̄ nō trahat ad directā. mere eniz obliq̄ fuit verbū restituere. sec? hō si fuit hba cōe. vt no. in. l. p̄tib? C. e. C. Secdo not. z ppetuo tene mēti q̄ i dubio fideicommissus videt relicti ab ipso filio instituto ipubere z relinquat post mortē suā. vt h dicit tex. ibi vt ab ipubere z h? qz si fideicommissus eet datū noiatis ab here de ipubere veniret in fideicommissum legitia filij. vt l. si fundū p fideicommissum. s. fi. cū. l. se. j. de le. i. s. si fit grauatū ipse pupillus nō venit legitima in grauamine. vt not. p. Di. s. e. l. i. z p. l. i. in. l. ex trib? C. de inof. tes. z hoc tene mēti. Tertio no. q̄ legitia ipubere de illo fideicom. trahit fal. seu treb. Certe hodie etiā legitia de iure nature fm opi. canonistarū in. c. rainuti? z. c. rainaldus. eē de test. de q̄ tagit in gl. in. l. pap. s. meminisse. s. de iof. test. z. l. q̄ q̄. C. ad. l. fal. z in auc. de here. z fal. s. nō tñ. z. l. i. s. fi. j. si cui plus q̄ p. l. fal z in. l. in rōne. s. qd̄ vulgo. j. ad. l. fal.

Nec aliud Hic q̄ substitutio q̄ fit p hba mere obliq̄ nō extēdit vltra tpa pubertatis. veruntamen qd̄ ex isto h. notat q̄ si fiet vltra tps pubertatis p hba directa q̄ valerēt. qd̄ gl. rep̄hēdit. vt dixi in. l. ceturio. s. e.

Quarta Hic. s. no. z declara. j. de codicil. l. i. in h. nec substitutos. s. e. So. ibi in directa. h in fideicommissaria in q̄ hōa filij nō veniūt. qd̄ no. s. remanent apd̄ successorem filij. C. In ver. z iō. iste ē no. h. C. Op. q̄ etiā si sint legata a filio exheredato nō valeat fideicō. vt. l. cū quidā. C. de le. Sol.

intelligo ibi in fideicommissio relicto a substituto exheredati q̄ nō valeat etiā si sit legatum exheredato. h ab ipso exheredato. C. Op. de. l. q̄ fundum. s. fi. z. l. in rōne. in fi. j. ad. l. fal. So. valet si substitur? fuit ab eo institur? vt plene dixi. in. l. q̄ fundū. s. qui filios. C. Ho. q̄ legatari? singularis nō detrahit fal. qd̄ dic. vt. l. lex fal. s. nunq̄. j. ad. l. fal. Ho. q̄ legatarius certe rei licz roget restituere vniuersaliter occasione ipsi? legati nō detrahit fal. seu treb. qd̄ no. qz h fuit filie relicti legatū. z fuit rogata de restituēda hereditate: vt ibi itra modū hereditati datū zc. qd̄ facit si p̄ instituit filia in certa q̄titate z eā grauauit de restituēdo simplr bona sua si deederet sine liberis. Aduocati cōiter dicunt q̄ dz detrahi fal. z trebel. qd̄ verū esset si esset grauata vniuersaliter occasione illi? portionis. z qz est instituta in certa q̄titate ei? p̄tēplatione pōt grauare vt hic.

Qui discretas Substitutio breuiloqua vocat? p̄tē in institutione cōiunctos postea dis iunctos. h. d. Et est valde no. casus z ipsum inducā ad aliq̄ dū tractabo materiā breuiloque substitutiōis. i. l. luci? j. e.

Qui patrem Substitutio breuiloq̄ nō refert ad eos quib? spāliter est substitutus. h. d. Ho. tex. ibi ppter spālem zc. C. Op. de. l. fi. j. ad treb. vbi porripitur ad eos qb? est spāliter substituti. Sol. ibi ppter illa hba illi vel illis: q̄ cū sint plural? numeri nō pnt significari. nisi referant ad eos qbus est spāliter pūsus vt dixi. C. Itē op. eodē modo q̄ p spālem pūsiōnē a generali nō est recessus. vt. l. i. s. i. d. no. op. nū. so. vt ibi dixi. in. l. q̄nti. s. fi. d. fun. istru.

Coheres Legata insecūdis tabulis relicta distribuunt cū relictis a substituto. h. d. z tractat materiā distributionis. C. Op. q̄ ista distributio nō fiat. vt. l. in rōne. s. qd̄ vulgo. z. s. questū. j. ad. l. fal. So. h loquit q̄ relicta a se legata in institutione cū relictis a se in substitutione tribuuntur. sed an relicta a pupillo tribuātur cuz relictis a se. dic vt ibi plene dixi. z. l. q̄ fundū. s. coheres. j. ad. l. fal.

Non videt Hic est no. s. z legit? duob? mōis. z vterq; est pulcher casus. z hz primā lec. h. d. Substitutur? in p̄tē admittit in totū si nō repiat aliō. h. d. s. fm alio am lec. h. d. Substitutio facta a filio si ipubes decesserit valet hz vere institutio nō pcedat: qz pcedere fingit. h. d. z est no. casus. C. Cōtra hanc secūdam lec. quā puto veram op. qz fili? dz esse institur? vel exheredat? vt. s. e. l. ij. circa prin. So. dz esse institur? vel exheredat? vel p instituto vel exheredato habit? si eniz p onerem? extraneū instituti insoluduz tūc fili? esset p̄terit? z testm nō valeret. s. qz nullū aliu? insti tutū in testō hz. videt filii instituere. vel videt velle euz hē ab intestato. vt. l. si q̄s ita heres. s. ti. i. z si nō esset heres hābit? tūc veniat substitur? z ita pōt hic intelligi. hz gl. videatur velle d̄rim. s. e. l. si q̄s cū. s. fi. z. l. si i testō. s. e. z. l. gallus in prin. s. de libe. z postb. z ita ibi dixi.

Si duo Si duo ipuberes simul decesserunt substitur? succedit vtriq; eoz ex pupillari directa als vltimo tñ in cui? hereditate reperiret hereditatē primū tanq̄ bona aliū deq̄sita. h. d. Ho. q̄ qd̄ dixi in sumario. i. qd̄ si simul decesserit vterq; succedit ex pupillari directa. z habuistis. s. e. l. ex duobus. z. l. q̄ duos. in prin. j. de re. du. sed si diuersis tps? decesserit succedit tñ vltimo ex pupillari directa. hz in hereditate vltimi inueniet hereditatē primū. hūistis in. l. vel singularis. s. e. z. l. si p̄ filii. s. fi. j. ad. l. fal. z dicā in. l. q̄ duos. j. de re. dub. C. Op. qz hz hoc videt q̄ decedat p pte testat? z p pte intestat?. s. l. ius nfm. j. de re. iur. So. in totū decessit testat? vltim? fili? hz primus decessit i totū itestat? z sic nō ob. d̄rim. Itē op. q̄ i hereditate scdi nō repiat hereditas primū si nō fuit adita. vt l. qm̄ sorozē. de iure delib. z in. s. in nouissimo. C. de cadu. tol. So. dico q̄ scds adiuuit hereditatē primū. z cōpetit sibi ius deliberādū vlt? ius petēdi restitutionē in integz qd̄ trāsmisit ad substituti. vt dixi in. l. q̄ duos. s. allegata. C. Op. q̄ in rōne falcidie cōputent oīa bona defuncti que tpe testamēti habebat. vt. l. in rōne. in prin. ad. l. fal. z. s. qd̄ vulgo. Hū. h. SSS ij

dicit gl. q. bona alteri? ipuberis in his non computantur: quia in his non fuit substituitur? hoc est satis bene dictum, vel dic fatetur. **Primo** q. debet inspicere bona quae quibus habet tempore mortis testatoris si ille pupillus cui est facta substitutio non habuit tempore mortis testatoris nisi suam partem, sed aliam habuit ex post facto, id est in falcidia non computat, ut l. in ratione, §. quod vulgo, §. alle. **Item** dicitur q. legata data a substituto in irritum recidunt. **Quero** an ille verus referat ad primum casum vel ad secundum. **Bo.** dicit q. potest referri ad utrumque, sed in quantum dicit referri ad primum casum male dicit, quia in primo casu succedit ex pupillari directa utriusque et sic legata ex persona utriusque debetur cum uterque decedat testatoris, ut l. per filium, §. si, §. ad l. fal. et in hoc **Di.** reprehendit gl. et bene. **Ultimo** quod qualiter fuerint concepta verba quae legata fuerint a substituto relicta. **Dicit** gl. q. dicit si talis infra pupillarem etatem decesserit lego tibi certum quod tene meti, et sic non dicit lego a substituto, sed simpliciter dicit lego tibi certum, et tunc glo. dicit q. ex istis verbis videtur relictum a substituto. **Lo.** non tra hoc videtur tex. §. l. pri. §. cum filio, §. q. si herede. **So.** post sum? dicit q. ibi verba fuerint plata ad ipsius ipuberem, quoniam ipsius ipuberem granavit, sed simpliciter fuerint plata, unde cum referant post mortem videntur relictum a substituto, ar. l. codicill in prin. de usufru. le. et hoc puto verum in substitutione directa. In substitutione vero fideicommissaria: an videantur legata relicta ab herede vel fideicommissario. **Dic** plene ut dixi l. marcellus, §. ad tre. et hoc tene meti, quia est utile: quoniam legata relinquuntur a substituto velle legitima, secus quoniam ab ipubere.

Hic tractatur materia substitutionis ex re facta. **Facto** pariter quae habet dicam. **Substitutio** exemplaris expirat impedimento cessante vel liberis postea susceptis, h. d. **Et** dividitur in quatuor partes principales, primo est ponitur thema et questio. **Secundo** ponitur quaedam pambula ad determinationem questionis. **Tertio** ponitur determinatio questionis. **Quarto** determinat nona questionem dependentem ex premissis. **Secunda** ibi: respondit beneficia, tertia ibi igitur agnatione, quarta ibi nec interest, usque ad §. item quod. **In** tex. ibi rumpat testum, i. per dicta substitutio pupillaris quae est testum filij muti. **Secunda** pars principalis dividitur in quatuor partes vel quinq. **Primo** ponitur unum ad sui excusationem. **Secundo** dicitur tale substitutionem evanescere impedimento cessante quod probat ex verbis rescripti. **Tertio** illud probat per similitudinem ipuberis. **Quarto** illud probat per similitudinem furiosi. **Quinto** probat hoc per reductionem ad absurdum, secunda ibi verum, tertia ibi ut quoadmodum, quarta ibi nam et furiosi, quinta ibi et cum inquit. **In** ver. verum, pono casum sic, si pra dixit q. princeps debet adiri, sed quod si non possumus. **Respondet** q. si ille mutus desineret esse mutus substitutio extinguitur, quia cessaret impedimentum, quia verba rescripti loquuntur de mutuo, §. donec durat mutus non cessat substitutio: sed postea sic, et ita pone casum, et ita videtur. **Et** antequam veniat ad responsionem in ver. ut quoadmodum: iuriscōsultus? probat per similitudinem et est casus clarus in ver. nam et furioso, et ver. se. **Ho.** tex. ibi aufert eum. **In** §. si, igitur agnatione, istat quod §. dicitur in q. p. posita. **Rudet** iuriscōsultus? natiuitate filij rumpi, substitutionem et probat sic, ista sunt paria quae sibi herede facere per testamentum, vel sibi a iure fieri, sed si ipse sibi fecisset per testamentum talis substitutio extingueretur, ut §. probatum est, §. nunc cum nascitur sibi filius quod a lege efficitur in heres. **In** ver. nec tamen, h. probat per aliam rationem dicens q. verba rescripti vel testi non debent referri ad casum non cogitatum, sed per vel princeps non videtur cogitare exheredare eum qui postea nascetur, h. d. **Op.** ad primam partem, frustra a principe petrat quod a iure communi conceditur, ut l. i. c. de thesau. li. x. et l. i. §. ad municipa. et §. ti. l. i. que sub conditione, in fi. §. de iure communi quod potest substituere filijs sic ipeditis, ut l. huiusmodi, §. c. e. §. et c. **Rudet** de iure antiquo non poterat quis substituere filio puberi directo quoniam tunc impedito testator: nisi hoc impetraret a principe: ut hic, hodie vero factum est ius communi per d. l. huiusmodi, §. c. e. §. et c. **Rudet** de iure antiquo, igitur ista substitutio quae introducta est ad similitudinem pupillaris vocatur exemplaris, quaedam tamen dicitur q. mutuo non potest substitui sine rescripto principis, et l. huiusmodi, §. c. e. §. et c. loquitur in metecapto et non aliter ipedito quod si plz, ut §. dicitur

Ad secundam partem op. q. princeps non debeat interpretari? **Ip** de iure dicitur interpretari de eo per quo profertur, ut l. veteribus, §. de pac. **So.** aliud in pactis ut ibi, aliud in beneficio, ut hic. **Secundo** op. dicitur h. ex eo q. promisit substituere mutuo vel interligi debere donec durat mutitas. **Lo.** raimo videtur q. talis qualitas et filies qualitates apponatur cum demonstrationis et sufficit tales qualitates semel extitisse postea desinant, ut §. e. l. in substitutione, et §. de ali. et c. l. mella, in prin. **So.** aut §. ille qualitates apposite in oratione significant regulariter in tempore verbi ad cuius determinationem venit, aut §. ille qualitates determinat verbum per quod significat ipse actus disponendi, aut determinat quoddam aliud verbum separatum ab his. **Primo** casu sufficit regulariter illas qualitates adesse tempore quod sit dispositio postea desinat, ut l. mella, in prin. §. de ali. et c. l. et ibi dicitur testator: reliquit alimeta puero vel puella, nam illa adiectio puero vel puella determinat verbum reliquo. **Sufficit** §. q. tempore quo relinquunt, i. tempore testi, sit puer vel puella, hoc est probat de au. et ar. l. iij. ibi enim legavit quod uxoris cum parata sunt quod est verbum presentis temporis quod significat tempus testamenti, id sufficit tempore testi esse, fallit l. i. n. r. q. sequerentur absurditates quod ponuntur in tex. id requiritur quod qualitas duret usque ad tempus quo substitutio sumat effectum. **Secundo** casu requiritur quod ille qualitates assint illo tempore quo dispositio substitutionis sumat effectum, ut l. i. §. de au. et ar. le. ubi enim legavit quod uxoris cum erit parata: quod est verbum futuri temporis, unde cum illa qualitas uxoris veniat ad determinationem illius verbi erit: quod est verbum futuri temporis, et si significat tempus mortis in quo dispositio sumit effectum, et id requiritur quod tempore mortis sit uxoris ad idem, §. ad treb. l. ex facto, §. si quis autem liberis supervientibus tempore quo decessit, quia illa verba sine liberis determinat verbum decesserit, ad idem, §. de no. l. in delictis, §. si extraneus, facit, §. de testa. mili. l. ticius, §. quod multi probat distinctio. **Tertio** casu quoniam determinat quoddam aliud verbum separatum ab his tunc sufficit illa qualitates semel extitere et desinat, hoc probat in l. in substitutione, §. eo, ibi enim dicitur quod si quis mihi heres erit ipuberi filio meo heres esto, nam verbum erit: non respicit tempus quo testator facit testamentum, nec tempus mortis pupillus, sed respicit quo tempore moritur testator, unde sufficit quod semel fuerit heres quod trahitur ad tempus mortis, §. ad in. l. heres, quandoque de acquiren. heres, et l. hereditibus, §. ad treb. facit, l. ticius, §. de tes. mi. et quod dicitur in verbo: idem dico ipi cipio, nam qualitates quae veniunt ad determinationem participij debent adesse in tempore iporato per participium, ut d. l. ticius, §. de tes. mili. et hoc est utile scire ad infinitas, q. **Dicitur** h. q. beneficium non debet intelligi ut iniquitate contineat, **Lo.** r. §. l. p. per eum §. qui et a qui, ubi beneficium principis contineat iniquitates, **Rudet** de intelligi ita q. contineat iniquitates per quae aliquis damnificet ut hic, sed si admitteret per hoc lucrum aliquod rescriptum principis per hoc non restringeret, ut ibi. **Ultimo** h. l. inducit per **Di.** ad q. **Alii** quis huiusmodi filios naturales tantum fecit eos legitimari ut post sint ei succedere: deinde accepit uxorem, et huiusmodi filios legitimis ex ea, quoniam tales filij legitimari possunt succedere, vna cum filijs legitimis, **Di.** p. et extra multa possent dici, cum per hanc l. solet dici q. non quod cessat quod erat q. non habuit filios legitimos, id est cessare effectus legitimatiois ipsius per hanc l. **Ita** dicit **Di.** do **Rai.** dicebat diuim, quia res cepta perfecta et confirmata huiusmodi pueniat ad eum casum a quo non potest incipere, et de ver. cia, ut no. p. **Di.** in. c. factum legitime, de re. iur. li. vi. et de ver. obli. l. si sub vna, §. si quis via, **Ad** hanc l. respondet q. substitutio ante mortem filij non erat perfecta, sed legitimatio est perfecta, tamen dicitur **Di.** posset responderi, quia legitimatio est perfecta, tamen actus succedendi de quo quoniam erat in pendenti, et non primario: quoniam substitutio, tamen in hac secunda opinione, magis stare quod in prima legitimatio est perfecta: sed actus succedendi de quo quoniam est actus cessandi ad legitimatioem, **Prout** et aliter: aut probos esse legitimos per subsequens matrimonium et succedunt cum legitimo, ut l. antepe, et pe. c. de na. li. aut dicim? eos esse legitimos per rescriptum principis, et tunc idem quod tex. in corpe quod

mo. na. effi. le. s. illud. in fi. dicit q legitimitati p rescriptu ha
 bent p oia sicut legitimitati p matrimoniu. s. si ponim? legi
 maros p datione curie forte pcederet dictu Di. **C**lenia
 mus ad materia substitutionis exēplarie. Et primo qro qre
 voce sic ista substitutio. **D**oc. dicit q est introducta ad ex
 emplū pupillaris vt bic. z. C. e. l. humanitatis. z. institu. e. s.
 quaratōe. **S**z hoc op. nā exemplar dicitur illō vno su
 mitur: sumptuz dē exēplariū. vt in. l. i. s. si quis duob? d. bo.
 pos. fm ta. z. l. ij. de fi. instru. z. ideo magis dō dici exēplata
 q exēplaria. **B**uil. dicit q ista ē magistral locutio de q non
 ē curadiū. **E**l aliter dicit lex dria loqf qn vna scriptura ē ab
 alia exēplata sicut ista. bic loquit qn res vna ad exēplū alte
 rius sit. nō q sit eadē: tūc qz vtraqz est principalis vocare
 eā potes exēplariā z exēplataz sicut plz. **Q**uero scdo qz
 ista substitutio ē introducta ad exēplū pupillaris videam?
 in qb? pueniāt z dīscōueniāt ad inuicē. ex quo habebimus
 materia ppter qd quinqz principaliter examinem? **P**rīmo
 qliter cōueniāt in causa pducēte. **S**cdo qliter in materia
 pducibilis ē vtz oia q requiruntur ad pupillare requirant ad
 exēplariā. **T**ertio qliter in mō. pcedēdi pueniāt. h ē vtz substō
 exēplaria possit fieri tacite vl expsse sicut pupillaris. **Q**uar
 to qliter in effectu pducit. z hoc est vtz oēs effect? hz quos
 bz pupillaris. **Q**uinto vtrū in pductionis materia. hoc est
 vtrū eisdē modis finiat exēplaris sicut z pupillaris. **A**d
 primū vtrū cōueniāt iste substitutiones in causa pducēte.
Doc. dicit q sic. qz sicut pupillaris fuit iducta qz pupillus
 nō potuit sibi puidere p testm. ita z exēplaris. qz mētecapt?
 z similes nō pnt sibi puidere p testm. vt. l. hūanitatatis. C. eo.
 z in fi. e. s. qua rōne. **T**u dic latī? **A**ut qris nūqd pueniāt
 in cā efficiente. **E**t dico q nō. qz pupillaris fuit introducta
 moxib? vt. l. ij. s. e. exēplaris lege vel cōsuetudine principis
 vt. l. hūanitat. **A**ut queritur vtrū cōueniāt in cā finali. z tē
 pueniāt in cā finali in genere: qz vtraqz substitutio fuit itro
 ducta ad puidēdū ei q sibi puidere nō pōt. **S**ed si cōside
 ras causam finale in specie. z tūc nō cōueniāt qz pupillaris
 substitutio fuit introducta ad puidēdū ei q ppter etatem
 nō potuit testari. ista nō. vt. l. hūanitatatis. z. s. qua rōne. z hic
 hoc est vtrū in ipsa substitutione requirant illa octo de qb?
 dixi in. l. ij. in prin. s. eo. **D**ic primo q in pupillari requirūt
 q sit de liberis. an h requirāt. **D**ic q sic. p. s. hic z in. l. hūani
 tatis. **S**z qro de quib? liberis loqitur h. **A**ut qris de li
 beris legitimis z naturalib? z tūc cōueniāt. vt h z. l. hūani
 tatis. an in legitimis tūc z idē. vt. l. si arrogator. s. de adop.
 z. l. sed si plures. s. in arrogato. s. e. **E**rgo nō repiam? dī
 scordiā stabim? silitudini. **A**ut qrim? de naturalib? tūc z in
 hoc dīscōueniūt. qz istis z silitib? nō pōt substitui pupillariter
 cū nō sint in pte. vt. l. ij. s. e. sed ista hū pōt fieri eis. qz in ea
 nō requirūt patria ptās. vt. j. dicā. **A**ut loqr? de liberis spurijis
 z i b? pueniūt qz nō sē noīandi filij. vt auc. ex cōplexu. C. d. in
 ce. nup. z in auc. qui. mo. na. effi. sui. s. fi. iō net pupillar? nec
 exēplaria pōt eis fieri. **S**z qro an pī furioso possit sub
 stitui p filiū exēplariē. **E**l dē q sic. vt. l. is q. s. de tu. z cu.
 da. ab his. **D**oc. s. qz hic cū silitib? tūc dī de liberis. vt. l. si ve
 ro. s. de vtro. s. so. ma. **P**terea in pupillari nō est inuē
 tū q fili? substituit patri. **G** nec in ista q inducūt ad ei? exem
 pli. **H** ob. l. is qui. qz aliō in administratione bonoz q sit
 in vita. aliud in substitutione q sit in testō. vt. l. ab aurelio. s.
 gar? de libe. leg. z qd no. in. l. i. s. fuit qstitū. j. ad tre. **P**ter
 terea plus iuris hz pī in administratione bonoz filij q ecō
 uerfo. vt no. in. d. l. is qui. **G** zc. **S**cdo qro requirūt in pu
 pillari q filius sit ipubes. an hoc requirūt in ista substitutione.
Dic q nō. vt h p. z. in. l. hūanitat. C. e. q loquitur in his si
 lis qui possent suscipere filios. z hic expresse dī puber. **G** zc.
Sz qro iuxta hoc qdā hūit filiū ipuberē z mētecaptū vl
 furiosum vtz exēplarie possit substitui. **D**oc. q nō. qz cū in
 ea sit duplex dīfect? pualet naturalis. z iō fiet substitutio pu
 pillaris. ar. l. qui hz. s. de tute. p. qua. l. hoc z Di. z Ja. d. ra.
Sz **B**uil. dicit aliter z meli? **A**ut fili? furiosus ipubes nō

est in pte. z tūc pōt ei exēplariē substitui. cū pupillariter
 nō possit ppter defectū pte ac si in pte esset. z tūc si si
 at exēplaria infra tpa pubertatis valet iure pupillaris. arg.
 d. l. q hz. postea valebit iure exēplarie. ar. d. l. cēturio. s. e. qd
 intellige si fuerit facta exēplaria sine limitatiōe tps. vt. j. dī
 cā. **S**z op. q substitutio q assumit vnū effectum nō trāsit
 in aliū. vt. l. verbis. z. l. in pupillari. s. e. **S**o. ibi substitutio q
 incipit valere iure directo nō trāsit in fideicōmissariā. s. vna
 directa in aliā directā hū trāsit. vt. l. iij. s. q fideic. s. ti. l. cē
 turio. s. e. **T**ertio queritur in pupillari substitutione req
 ritur q pupillus sit in pte. an ita h. **R**n. q nō. qz in. l. hūa
 nitatis. C. e. pmittit parētib? vtriusqz sexus. **S**ed q est rō dī
 uersitatis inter pupillare z exēplariā. **B**uil. z **L**i. cū eo vidē
 tur dicere q sit rō. qz substitutio pupillaris est itroducta fz
 rigore iuris ciuilib. qz pupillus ex tali rigore ipedit testari.
G ei nō pōt substitui. nisi ab eo q hz i pte. z patria ptās ē
 de iure ciuili. vt. l. nā ciuili. d. his q sunt sui vel alie. iur. **E**t qz
 pī vna psona psumit cū filio de iure ciuili. vt in. s. ei q. insti.
 de inuti. stip. sed fili? furiosus nō ipedit testari ppter ipedi
 mentū iuris ciuilib. s. magis ppter quoddā infortunū. z ex
 quadā hūanitate puidet ei. **E**t hoc dicit tex. in. d. l. hūanita
 tis. s. ista hūanitas cadit pprē in matre z patre. vt. l. furio?
 so matris. de cura. furio. s. ista rō nō est vrgēs multū. qz eti
 am pupillus ipedit ppter defectū pupillaris sicut furiosus
Rai. dicit q vbi maior pculū vertit ibi cauti? est agēduz
 sed maior pculū est in furioso: qz pōt esse furiosus ppetuo.
 iō largi? ei puidetur. vt tā mater q pī possit ei facere testm.
Ista rō nō vrgēt qz ppetuo itelligūt. i. dū viuūt. vt. l. i. s. p. lo
 cio. sed si pupillus dcederet i pupillari etate in ppetuū fuit
 ipeditus. ita furiosus dcedens in furore. **E**l dīc q in pu
 pillari substitutione dātur magis large ptātes. qz qis po
 test substitui. nō sic in exēplaria. vt. d. l. hūanitatatis. s. qz ista
 nō est tate pte. **G** zc. **S**z trusa est. iō tūc? esset rīdere. p. l.
 non oīum. s. de legi. l. iste psuasiones sint bone. **Q**uero
 vtrū mater q trāsiit ad secūda vota possit filio exēplariē
 substituire. **D**ico q nō qz ista substitutio est introducta cā
 hūanitatē q hūanitas cessat i matre. vt. l. lex q tutores. C.
 de admī. tu. **D**oc p. z etiā: qz pupillus nō dōz educari apd eā
 q ad secūda vota trāsiit. vt. l. ij. C. vbi pu. edu. de. **P**ter
 terea isti matri nō cōcedūt tutela. vt in auc. sacramēta. C. qn
 mu. tu. offi. sun. po. si **G** in vita nō cōcedūt multo min? in mor
 te. **Q**uid si mater fecit testm in quo primo exēplarie substi
 tuit. postea ad secūda vota trāsiuerit. **P**uto q euanescit
 substitutio: qz requirūt q tpe quo morit assint illa q ad sub
 stitutionē requirūtur. vt. l. coheredi. s. cū filie. s. e. **Q**uar
 to requirūt in substitutione pupillari q p mortē testātis
 pupillus fiat sui iuris. vtrū idē in furioso. **R**n. qliter cūqz si
 at siue p mortē testātis siue alio modo nō curo. qz in hac sub
 stitutiōe nō requirūt vt qz hēat eū i pte. vt. s. dīxi. **Q**uin
 to requirūt in pupillari substitutiōe q nō sit recasurus in
 pte. vtrū hic idē sit. **P**uto q sic. qz solū hoc casu est intro
 ductū vt qz possit alteri testari cū ipedit ppter dementiam
 vel silem casuz. **S**i vero ppter aliu defectū vtrūta patrie
 ptātis z siles nō possit. qz nō possit p se ipedimēto cessante
 nec p aliū. vt. l. neqz p se. C. de here. insti. **E**t p istā rōnem dīc
Buil. q si furiosus ante furore esset cōdenat? de crimine ex
 quo efficeret intestabilis. tūc nō possit sibi substitui exēpla
 rie. vt qz heretic? vt. l. manicheos. C. de hereti. vel qz depor
 tatus. vt. l. si qz. s. irritū. s. de inuis. rup. z irri. te. **Q**uero
 qn requirūt qz qz patiat dementiā vel silem casuz: vt ei pos
 sit fieri tal? substō. **R**n. nō tpe testi s. mortis. vt. l. ij. s. sed si
 extraneū. s. e. **E**rgo nō repiāt discordantia remanet silitu
 do in hoc inter pupillare z exēplariā. **S**exto requirūt in
 pupillari. qz pī sibi faciat testm. an hoc sit in exēplaria. **R**n.
 sic. nā cū testm? pīs sit principale ista substitutio q est testm
 filij vt hac. l. est accessoriū. iō opz q cōfirmet a suo principa
 li. vt. j. l. pri. **P**terea hoc pbat. in. l. hūanitatatis. C. e. q
 requirūt q quis illi filio salte relinquat legitimā cuz sibi dōz
 testari. s. hoc fallit in milite. vt. l. miles ita. in fi. de tes. mili.
 SSS iij

Septimo in pupillari requiritur quod filius sit institutus vel exheredatus. an idem in exemplaria. Rñdeo in eo quod dicitur institutus concordat in eo quod dicitur exheredatus non potest substitui pupillo: certe discordat. nam in l. humanitatis. dicitur quod de necessitate debetur sibi legitima. **Q**uero quod est ratio diversitatis. Rñdeo dicitur doc. quod pupillaris substitutio introducta est secundum iuris rigorem occasione patrie potestatis que durat siue filius sit institutus siue exheredatus: sed exemplaria est introducta ex quadam humanitate que cessat cum filius exheredatus. ita dicitur **B**uill. **A**lij vt **R**ai. dicitur quod ratio potest esse: quia pupillaris fit impuberi: quia potest esse doli capax et committere causas ingratitude. vt dicitur **l. s. e. l. ij. s. furiosus** non potest committere causas ingratitude. **f**acit quod non. **insti. e. s. non solus. h. est trusa.** quia poterat esse quod furiosus commiserit causas ingratitude ante furorē. **T**ene ergo rationem precedentem. vel solve quod non omnium ratio. vt. **l. non omnium. s. de legi. q. rationes videntes non possunt assignari.** **Q**uero quod si furiosus et siles sunt instituti in minori que in legitima. **R**ñ. potest fieri substitutio ista. cum eis possent agere ad supplementum. vt. **l. omnium modo. C. de inof. test. p. inde est ac si esset in legitima instituti.** **O**ctavo queritur. in pupillari requiritur aditio hereditatis: an idem in exemplaria. **V**idetur quod non. nam furiosus non potest adire: nec curator pro eo. vt. **l. si. s. sin autē perpetuo. C. de cura furio. g. 2c.** **T**u dicatur. aut est institutus solus furiosus a patre in cuius potestate erat. et tunc existētia sui heredis confirmat tabulas pupillares. **ar. l. si. s. fi. C. de cura. furio. non cauillado tex. 2. ar. eo rñ quod dicitur in pupillari substitutione. s. e. l. quod filius. s. p. i.** Si autem non erat in potestate: quod tractauit de testamento materno. vel quod habebat coheredem extraneum. ita quod existētia sui heredis non potest confirmari tunc requiritur aditio coheredis. vt. **l. apud iul. s. idem iulianus. j. ad treb. Vel dicitur sibi dari curator qui petit bono. pos. s. 3. tab. p. pupillo quod bono. pos. s. 3. non sit furis s. 3. op. positā. in. l. si. s. fi. de cur. fur. et dicitur in. l. de bono. pos. quod furio. infan. 2c. tñ confirmat istas tabulas. exemplares: quod sicut confirmat fideicommissa vniuersalia ita istas tabulas. exemplares. vt. **l. cum heres institutus. j. ad treb. quod lex est singularis ad hoc. ad quod factum. na. qd. s. si quis compulsus. j. ad treb. 2. l. qui plures. s. si. s. e. Et hac. q. non teti gerunt doc.** **S**cdo principaliter quero. vtrius substitutio exemplaria ueniat in modo pducendi cum pupillari. et in hoc examina bñtur tria. **P**rimo vtrius sicut pupillaris pducit in esse et ex presse et tacite ita et exemplaria. secundo quod personis possit substitui exemplarie. tertio quod persone possunt substitui. **C**onuenio ad primum. certum est quod expressa exemplaria potest fieri: sicut dicitur **l. humanitatis. in. s. qua ratione. insti. e.** **S**3 de tacita dubitatur. quod vtrius in vulgari expressa facta furioso continetur tacita exemplaria. **B**uill. quod non. et idem **R**ai. quod casum aduersamque fortunā 2c. vt. **l. inter stipulantē. s. sacra. j. de ver. ob. P**reterea duo specialia non debent concurrere circa idem. vt. **l. cum p. s. gener. et quod ibi non. s. de iure do. et in. l. ij. C. de do. promiss. s. cum vulgari expressa continetur tacita pupillare. et hoc est speciale non debemus dicere quod continetur aliud speciale. s. tacita exemplaria. **C**redo quod debemus dicere sic: si tunc quod sit substitutio vulgaris ille non erat furiosus non continetur tacita exemplaria: quia casus aduersamque fortunā 2c. ita intelliguntur doc. **S**3 si illo tunc erat furiosus credo quod continetur tacita exemplaria. **ar. l. qm. 2. l. si predia s. de re. eo. Nec ob. tñ ista ratio quod casus aduersamque fortunā 2c. quod ibi de casu futuro. hic de casu iam imminente. Itē non ob. quod dicitur quod duo specialia 2c. quod illud vtrius quod duo specialia hñt originē ex eodem fonte. s. hic quod ex duobus. quod vno modo propter etatē alio modo propter furorē bñ possunt concurrere. vt. **l. singularia. s. si cer. pe.** **P**reterea nunquā ista duo specialia possunt concurrere. quia donec hñt locum pupillaris cessat exemplaria. **p. l. qui hñt. s. de tutel. C**oncludo ergo quod continetur tacita exemplaria sicut tacita pupillare. **Q**uero vtrius in expressa pupillari continetur tacita exemplaria. **B**uill. et **R**ai. quod sic quod i habentibus symbolū facillior est transitus. vt. **l. in re. s. itē quecumque. s. de rei vñ. 2. l. itē si acceptolatum. j. de accepti. 2. l. iij. s. fi. j. de bo. pos. Ego vero dico sic. aut pupillaris substitutio est facta cum limitatione temporis. et tunc si potest valere iure pupillaris valet et post tempus pubertatis expirat omnis effectus huius substitutionis. **ar.**********

l. si ita quis. s. e. et hoc tetigit in materia vulgaris. Aut est facta talis substitutio sine temporis limitatione: vt quod dicitur talis heres esto. tñ si esset facta filio impuberi substituto in potestate valet infra tempus pubertatis iure pupillaris. postea valet iure exemplarie substitutionis. **ar. l. cetero. s. e. s. 3. si infra tempus pubertatis non posset valere vt pupillaris valet eo. mo. q. potest. et sic iure exemplarie. **ar. l. gallus. s. de libe. et posth. S3 circa hoc quod non quid sit reperire tacita exemplaria pbatā. **L**erte sic. vt. **l. in testamento. in fi. C. de tes. mili. Q**uero vtrius sit reperire exemplaria generaliter et tacita specialiter. **D**icas. **j. e. l. in sam exemplaria generaliter et tacita specialiter. D**icas. **j. e. l. in tñ. in materia breuiloque substitutionis. Q**uero vtrius sit reperire exemplaria partim tacita partim expressa. vt dicitur in pupillari et tetigit in vulgari. **R**ñdeo antequā veniā ad hac. q. opus me determinare aliam et quero. pone quod alius non est mente captus. sed surdus et mutus quod impediat testari. vt. **l. discretus. C. de testa. face. pos. vel pdigus. an istis possit substitui exemplarie. **L**i. refert quod **J**a. de are. dicit quod non. **q. l. humanitatis. C. e. loquitur solus in metecapto. g. non hñt locum in alijs. vt. **l. si non. s. de viro. s. fo. ma. et sic in casu huius. l. debet ipetari hodie a principe. sicut olis. Buill. de cu. distinguit inter mutum et surdum ex vna parte et pdigum ex alia. primo casu potest substitui exemplarie. quod eadem est ratio in furioso et demere. s. propter casus. g. legis. puissio extendit se ad casus silem. vt. **l. gallus. s. et quod si tñ. s. de libe. et posth. et no. in. l. q. p. p. necessitates. de re. iur. In pdigo vero non potest substitui. quia in illius casum ipse incidit sui culpa et delicto. ex quo dicitur sequi pena et non dicitur habere penam vt. l. siue hereditaria. de neg. gest. Itē ipset sibi quare se potest i necessitate. vt. **l. si fideiusor. s. q. satisfada. cog. 2. l. ij. si quis cautio. Do. Rai. in hoc ultimo tñ s. Buill. et bñ. dicit enim quod pdigo potest substitui exemplarie. pro hoc facit. **l. i. C. de cu. fu. R**ñ ob quod dicitur **B**uill. **p. l. siue hereditaria. quod pdigalitas est tale vicium propter quod testamēta facta non dicitur vitari. et sic non est tale delictum propter quod debeat imponi pena circa factiones testamenti. vt. **l. ij. s. exigitur. j. de bo. pos. fm tabu. et quod ibi not. P**reterea propter tale vicium a lege sibi puidetur in vita dādo sibi curatorem. eadem ratione dicitur sibi puidetur in morte. vt aliter ei possit testari. a quo enim pcedit pdigalitas nisi ex quadam demencia. et sic videtur quibus substitui possit exemplarie. **Q**uero ergo vtrius repiatur exemplaria partim expressa: partim tacita. dicitur testator: si filius meus decesserit in furore. talis sit heres cessauit furor sed remansit pdigus vel surdus vel mutus. vtrius ad istos casus non expressos porrigitur substitutio. **R**ñ sic quod sicut vulgaris expressa continetur tacita pupillare: et tacita exemplaria am. et sicut vulgaris facta in vni casus porrigitur ad alium. ita h eadem ratione. vt. **l. gallus. s. et quod si tñ. s. de libe. et posth. 2. l. ita hoc iure. s. e. 2. l. fi. C. de insti. et substi. facit quod dicitur. s. e. l. i. materia vulgaris. **Q**uero quis possit substitui exemplarie in substitutione pupillari. quecumque possit facere heredes nisi possit facere heredem pupillo. vt. **l. s. si plures. s. quos possum s. e. nunquid idem possit in exemplaria. R**ñ. non. quod debeat substitui de liberis si sint vel de fratribus. vt. **l. humanitatis. C. e. tñ. Q**uero quod sit ratio huius differentie. **R**ñdeo substitutio pupillaris est introducta secundum iuris civilis rigorem ratione patrie potestatis que durat etiam si extraneus substituat. vt. **s. dicitur. s. 3. exemplaria sit et quada humanitate et pietate que pietas videtur cessare in substituo extraneos cum furiosus habere filios vel fratres. h est ratio Buill. quod est satis bona. Possent assignari alie rationes dicitur quod non curat. **C**ontra hoc quod vtrius mater possit preteriri in tabulis exemplaribus. **J**a. de ra. et **M**ar. syl. dixerunt quod non. sed mater dicitur substitui. et pro hoc dicebat. **l. p. cib. e. e. correctā quod dicitur quod non potest preteriri expresse in tabulis pupillaribus. quod re probauit. s. in tractatu pupillaris substitutionis. D**ico etiam quod in casu. **l. n. e. non dicitur verum vt tñ glo. in. l. e. s. q. ratione. vbi dicitur quod duas personas tñ hñt necesse testator substitui heredes tñ freres metecaptis. pro filios. Itē si non hñt filios tñ freres metecaptis. alij potest substitui quoscumque vult. et h tenent **R**ñ. mat. in quadam disputatione. et idem Buill. dicitur. **C**ontra dicitur quod potest substitui vnum ex filiis vel fratre. quero vtrum possit vnum ex filiis metecaptis substitui et alios preteriri vel exher**********************

redate sine causa legitima. glo. in l. humanitatis. C. e. dicit quod non
 et quod dicitur l. humanitatis. quod dicitur unum ex filiis substituere. sub
 audit gl. et alios exheredare vel preterire ex causa legitima. Ric.
 mal. reprehendit istam glo. nam illud est testamentum autem hoc est pa
 tris furiosus a quo talis nepos non debet institui vel exhe
 redari. unde tanquam si testamentum furiosus non debet conqueri: ut in
 simili dicitur in s. sed nec imuberis. l. pap. s. de inof. test. et hoc
 videtur per baronem principalem. l. humanitatis. C. e. dicit nulla que
 la et. Puto quod glo. bene dicit cum determinatone quam dico. nam
 quod dicitur lex unum ex filiis debet substituere: concedo tamen alios in
 stituere ex re certa: vel exheredare ex iusta causa debet: si furio
 sus est debet facere id quod faceret si esset sane mentis. Item quod di
 citur tex. nulla querela et. intelligo quando exhereditatio est ex
 iusta causa. Item quod dicit Ric. per s. sed nec imuberis. non habet lo
 cum hic: quod hic loquitur in exemplaria que inducit ex quadam
 humanitate que cessat quando quis exhereditat ex non iusta cau
 sa: quod non est testatus ex officio pietatis qui exhereditat. ut l. i.
 et. s. de inof. test. Item quod dicitur quod pater dicitur substituere unum ex
 fratribus pro de quo fratre dicitur intelligi. Dicitur quod de cu. d.
 vtriusque coniunctis. quod per quod l. humanitatis. C. e. loquitur de his
 qui admittuntur ad querelam. sed fratres coniuncti ex uno parte
 te tamen non admittuntur ad querelam. ut l. fratres. C. de inof. testa.
 ergo et. Alii vero Ric. dicit quod aut substitutio fit a patre et de
 bet substitui fratres consanguinei vel vtriusque coniuncti. Et ad l.
 a matre: et debet substitui vterini vel vtriusque coniuncti. Et ad l.
 humanitatis. C. e. et ad l. fratres. C. de inof. test. respondet quod
 si quibus fit substitutio: sed respectu matris que facit substitutionem
 sic. ut in l. pap. s. sed nec imuberis. s. de inof. test. unde pat
 rens que facit substitutionem in se non habet humanitatem tales
 fratres non substituunt. Quero vtriusque pater vel mater possunt sub
 stituere seipsum. Dicit quod non. ar. l. si. C. de of. pto. et l. ptes. de
 of. pti. Preterea ut tabule exemplarie valeant requirunt aditio
 ex testamento principali. ut s. dicitur: sed in vita sua non potest ad
 ri hereditas ex testamento ipsius testatoris. ut l. qui supstitis. de
 acqui. here. pro hoc quod legis pmissio que permittit parentem substi
 tuere filio non intelligitur de seipso. ar. s. man. l. si madauero. s.
 si tibi. Quero qualiter hec substitutio exemplaris conveniat
 et discoueniat effectu cum pupillari. Et primum effectu substitui
 turis pupillaris expressus est quod continet in se tacitam vulgarem
 Quero an idem sit in exemplaria. Puto quod sic. l. i. hoc iure. s.
 e. et l. h. C. e. cum enim in hoc non reperiat discouenientiam: erit in h
 similibus pupillari: marie quod eadem est ratio. Secundus effectus
 pupillaris substitutionis est quod trahat ad omnia bona patris et filii
 l. i. vnde dicitur que sita. Quero an sit idem in exemplaria. Dicit quod
 aut est facta filio legitimo et naturali. et tunc trahit ad omnia bo
 na sicut pupillaris. ut l. sed si plures. s. ad substitutos. s. eo.
 et in hac l. put dicitur testis filii esse. ut. C. eo. l. humanitatis. Si
 vero est facta filio arrogato: et tunc idem quod trahit ad bona arro
 gatoris tamen ad exemplum pupillaris. ut l. si arrogator. s. ad ad
 op. et s. e. l. sed et si plures. s. in arrogato. Possit et h. qui: quod
 in exemplaria que continet tacitam vulgarem: et quod in vulgari que conti
 net tacitam exemplariam. Erte in omnibus dicitur idem quod dicitur. s. cir
 ca substitutionem pupillarem. Ultimo quoque vtriusque substitio exempla
 ria excludit matrem sicut pupillaris. Breuiter dico quod tacita pu
 pillaris non excludit matrem sicut non excluderet eam tacita pu
 pillaris. ut l. p. s. C. e. et hoc dico ratione paritatis. et omnes illas
 personas que per tacitam pupillarem non excluduntur ut dicitur in tracta
 tu pupillaris substitutionis. per illas rationes puto non excludi per
 tacitam exemplariam per eandem rationem. Et ex istis causis ex quibus
 potest presumpta voluntas per baronem quod voluerit excludi matrem et si
 miles personas per tacitam pupillarem ex eisdem causis puto posse
 per baronem in tacita exemplaria per eandem rationem. et l. de exemplaria
 vero expressa an matrem excludit dicitur in precedentibus. Ultimo
 quoque pone quod filio furioso est facta exemplaria substitio a patre vel a
 matre que preterit. Ja. de are. Dar. syl. Di. et Li. dicit substitui
 tutum a patre preterit. ar. l. si. C. de cur. fur. et l. nec in ea. ad l. iul.
 de adul. et l. i. C. si ma. voluta. Guil. de cu. distinguit. aut per
 erat vilis persona. et tunc preteritur substituitur a matre. ut. ff. de

libe. ex h. l. iij. et l. sed et si. s. si filio. j. de iniur. facit. s. sol. ma.
 l. si cum dote. s. eo autem tpe. Aut non erat vilis persona s. h. de sta
 et tunc preterit substituitur a patre substituto a matre. et capit omnia bona
 ar. l. i. s. obijcit. j. ad tertul. s. bona matris debet restituere
 per fideicommissum substituto a matre. ar. ei. quod no. s. e. l. h. bis
 ciuilibus. et l. filius. s. ut quis herede. j. de leg. i. et l. scenola. j. ad
 treb. S. certe iste. ll. par. facit. q. loquitur in casu prius
 diuerso. S. per hac opi. fac. gl. l. si arrogator. s. d. adop. Do.
 Ric. dicebat aliter aut per erat vilis persona. et tunc dicit idem
 quod Guil. quod preteritur substituitur a matre. aliter vero substituitur a
 patre habebit bona paterna. substituitur a matre bona materna
 filiter de iure directo. et sic decedit ille metecap. cum duobus
 testibus. ar. ei. quod dicitur d. filio arrogato. in l. si arrogator. s.
 d. adop. nam ibi diuersitas parentum que preterit pupillarem substituitur
 facit que cum duobus testibus decedere. ita in proposito pupillari
 tas parentum que preterit facere hac substitutionem faciet eum decede
 re cum pluribus testibus. Iste distinctio Ric. et Guil. non placet
 mihi. primo in eo quod presupponit quod si per erat vilis persona pot
 substituere filio. credo hoc non esse verum. sicut enim tali prius dene
 gatur administratio in vita. ut l. si. C. de sen. pas. et l. si cum dote.
 s. eo autem tpe. s. so. ma. cum filio. ita dicitur ei denegari facul
 tas disponendi post mortem de bonis suis eadem ratione. illi enim cui
 est interdictum bonis propter prodigalitate est interdictum in vita
 et in morte. ut l. is cui bonis. s. de testa. Preterea illa dis
 tinctio est insufficientis. dicit enim substituitur a patre habebit
 bona paterna. substituitur a matre habebit bona materna. sed
 quod possibile est quod filius non habebit bona paterna nec materna. s. et.
 Repio quod Ric. mat. disputauit hac. q. et determinauit et dixit
 sic. aut substitutio est facta a patre filio que habet in parte.
 et tunc substituitur a patre preterit cum ibi concurrat ius proprium pre
 teritis. et etiam illud ius humanitatis et pietatis. ut per baronem hac l.
 ex facto. et ar. l. humanitatis. C. e. et argu. eorum que dicitur. s. d. pupil.
 substi. et hoc est verum quod talis substituitur preterit in bonis propriis
 et in bonis vnde dicitur que sitis preterit a matre. Bona vero mater
 na habebit a matre substituitur que substituitur est ex quadam humani
 tate. ar. ei. quod dicitur in filio arrogato. ut l. si arrogator. s.
 de adop. et arg. ei. quod dicitur de tutore. in l. mater. C. de tes
 tu. et l. mulier. et l. patron. s. de cofir. tu. Si vero ista substitu
 tio fuit facta filio que quis non habebat in parte. hoc casu sunt par
 titionis substituitur a patre et substituitur a matre. quod quilibet est
 substituitur ex quadam humanitate. et idem substituitur a patre habebit bo
 na paterna. et substituitur a matre habebit bona materna tanquam here
 des vniuersales huius filii furiosi. bona ergo aduenticia habita ali
 unde diuiduntur inter se. sicut dicitur in simili. s. ti. l. ex facto
 et in hoc diuersitas parentum operatur ut quis cum duobus testa
 mentis decedat. et hec opi. et distinctio plus plz. Quero si
 auo dedit unum substitutum et mater alium. quod iuris. Dicitur quod
 aut habebat eum in parte. et preterit substituitur ab auo. ut l. h. s. e.
 Aut non habebat eum in parte preterit substituitur a matre. quod maius
 est ius matris et maioris potestate. et maior est pietas circa esse
 ar. auc. defuncto. Cad tertul. et ita dicit Ric. Sed ego dico
 idem quod in precedentiibus. quod dicitur per easdem rationes. Nec ob. quod mater habet
 potestatem ius circa esse. quod ex eo actu successiois facultas substitui
 nis non attenditur. nam filio furioso que habet liberos qui omnes ali
 os successores excludunt potest fieri ista substitio. Quero pri
 cipaliter quoque quod ista substitio finiat. vtrum in hoc concordat cum
 pupillari. Ric. si testis deficiat ex persona testatoris vel aliter ex
 defectu testamenti. vel quod rumpit per querelam. vel propter hereditatem
 non adita. In omnibus istis ista exemplaria finit sicut pupillaris
 ut per precedentibus per easdem rationes. Item sicut pupillaris de
 ficit quod ex defectu substitutionis ipsi substitutioni adiecte. ita et exempla
 ria per easdem rationes. et l. quis dicitur. s. e. l. in pupillari. Sunt tamen
 duo casus examinandi que hac l. ponuntur. primo quod exemplaria de
 ficit impedimento cessante. secundo desinit preteritis filijs ut h. ter
 tio est videndum an desinit h. substitio ex defectu eius cui facta est
 substitio. Ad primum dicitur h. quod hec substitio finiat impedimento
 cessante. bona vero paterna habebit substitutus a matre.
 Quero quod si furiosus factus ex sane mentis. et postea rein
 SSS iij

cidit in furore, an remaneat firma substō. Videt q sic, vt. l. pe. C. de cur. fu. Sz Bull. circa hoc distinguit, aut furor cessat in vita p̄is testantis, et in vita reuersus est, et tūc recōualefcit substō. Aut furor fuit reuersus p̄ mortē testātis et nō recōualefcit, ar. l. posthum⁹. i. prin. de inius. rup. et irri. tes. cōiuncta. l. ij. C. de posth. here. insti. et idē tenebat Ras. Sz hoc nō videt vey. p̄io p̄ tex. l. hūanitatē. C. e. vbi videtur q cessante furore cessat substō. ¶ No. q dicit cessat. nō dicit extinguī. Et dīa est inter cessare et extinguere, vt. l. iter stipulante. s. sacra. et qd dī. ibi no. j. de v. ob. Itē distinctio quā ipsi faciūt: aut furor est reuersus in vita testātis et nō videtur vera. nā. l. posthum⁹. de inius. tes. et l. ij. C. de posth. here. insti. q faciūt distinctionē, an posthum⁹ moriat in vita testatoris an post mortē: loquūtur i testamēto qd q̄s sibi ipsi faciūt: s; in testamēto qd q̄s facit alteri: vt filio pupillo vel furioso nō attēditur vtrū impedimentū cessauerit in vita testatoris vel nō, sed an cessauerit in vita ei⁹ cui facta est substō, vt in vita pupilli vel furiosi. ita no. in. l. si arrogator. in prin. s. de adop. in prin. p̄ie gl. mag. Dico q cessante furore cessat substō exēplaria et nō extinguit. et furore reuertente incipit habere vires, cū nūq̄ fuerit extincta. Fateor tū q si illo medio tpe quo erat in dilucido itervallo furiosus sibi testm feciss; tabule pupillares essent oīno extincte per tex. hui⁹. l. nō eim dz auferri testi factio homini sane mētis. Et ex hoc dicerē aliud q si fili⁹ furiosus fecisset testm ante furore, eo effecto furioso nō pōt substitui a p̄e v̄ a matre et filib⁹, sufficient enī q sibi fecit testm et testi factio nō dz ei auferri, per hāc. l. Sz ista. l. videt ei aliquid tū dīcere qd. s. dixi. cessante furore cessat substō. q; h videt dīcere q extinguat oīno Ras. hēc. l. hoc innuit. s; l. hūanitatis. C. e. q̄ est substitutio noua nō vtrūq̄ his verbis q sunt h̄ posita. vñ ex substōne q fieret p. l. hūanitatis stare illi. l. s; ex substōne q fieret ex reser; pro stare hūc. l. vniuersaliter. dīc posito q nō eēt nā illa rō quā ego facio ex dīctōe cessat, tū remanet vera illa rō quā facio p gl. s. de adop. l. si arrogator. p quā idē tenerē. Sed cūdo est videndus. h̄ dī q liberis p̄creat; extinguit hēc substitutio. hoc videt dī. l. hūanitatis. C. e. vbi dicit q etiā si h̄ liberos pōt substituere filios furiosi, si ḡ iā nati nō impedūt hāc substōnem. ḡ eadē rōne vel maiori nascituri non extinguit substōem iā factaz. vt. l. p̄ furioso. s. de his q sunt sui vel alie. iur. So. fateor q si de filiis nascituris in exēplaria substōne ess; facta mētio fm qd. s. dixi deberet fieri d̄ filiis iā natis. q; substō exēplaria p natiuitatem filiorum non extinguitur. et sic hēc lex determinatur per. l. humanitatis. ¶ Item quid si furioso nascitur filius quē in potestate nō habebat, an per hoc extinguat exēplaria substō. Si p̄sideras hūc tex. videt q nō: q; iste tex. requirit q ille q nascit sit suus heres. In dīctō dico. nā qñ lex vel hō facit mētione de filiis furiosi vel mēte capti dz intelligi de his quos habere potest lz tales p̄sone matrimonii p̄here nou p̄nt cū p̄sensum nō hēant. id dz intelligi de filiis naturalib⁹. vt. l. hereditibus j. ad treb. s; si esset facta hēc substō muto q̄ posset postea accipere vxorē. vt hāc. l. dī: et l. mutus. s. de iur. do. vel pdigo q̄ forte h̄ cōsensum quo ad matrimonii. hoc casu de q̄bus liberis dz intelligi debem⁹ recurrere forte ad distinctiones gl. in. l. naturaliter. C. d̄ insti. et substi. et plenissime dixi in. l. ex facto. s. si quis rogat. j. ad treb. ¶ Ad hūc tex. qui videt requirere q sit su⁹ dīc q hīc due rōnes ponūtur. vna h̄z locū tū qñ nascit su⁹. s; alia rō q̄ est q nō est v̄simile impatorē de hoc cogitasse. h̄z etiā locū in filiis naturalib⁹ et de duab⁹ rōnib⁹ sufficit vna adesse, vt. l. si v̄tri. s. in bonis. de p̄iui. cre. et in. s. affinitatis. insti. de nup. et l. liberoz. s. notāter. s. de his q no. infra. ¶ Ultimo est vidēdū an ex defectu eius cui facta substō exēplaria finiat. Ras. sic. si enim pdīgus cui facta esset substō cōmississet delictū, p̄pter qd esset de potatus vel seruus pene effect⁹, et dicā pdīgū obligari ex de licro. vt no. p̄ doc. in. l. si q̄s in tantā. C. vñ vi. et scripti in. l. is cui bonis. j. de ver. ob. ¶ Et si ponim⁹ furiosum habuisse dilucida intervalla, et delictū cōmississe v̄ religioz esse factū;

tūc dicerē extingui. ar. eoz q̄ dicit in materia pupillaris substitutionis. s. e. l. in pupillari.

Item quero. poris. h. d.

Rupta institutione tunc testamentum incipit a Lulius. substitutione. h. d.

Qui semel est heres lz ei vt indigno auferat Julianus hereditas vel ipso iure desinat esse heres vocatur ex substōne per hēc v̄ba q̄squis mihi heres erit. h. d. vsq; ad si. Ras. tex. ibi nec desinit et. Op. de. l. institutiones s. e. So. p̄im⁹ casus illi. l. cōcordat. in secūdo casu dīcoz dat. sed illd̄ ē p̄p̄ dīctionē tūc ibi posita vt ibi dixi. ¶ Tertius op. de. l. intercidit. j. de cōdi. et demō. vbi ille q̄ est effectus seru⁹ lz postea efficiat liber. nō admittit q̄si videat alius hō. So. vt dixi. in. l. si agnati. j. d̄ re. ou. et pleni⁹ dixi in. l. i. s. fi. cū. l. se. j. de p̄ ra. ¶ Ultio vide glo. q̄ incipit. sic. s. ibi. So. vt ibi. q; ibi in iure accrescēdi qd̄ accrescit portio nī. hīc in iure substōnis qd̄ respicit p̄sonaz. Itē ibi q; ab indignis: sed ibi indignitas reddebat quē inhābile ad oēs honores. hīc nō ad vnā hereditatē tū in q̄ deliquit. ¶ Ulteri⁹ op. de. l. is q̄ p̄ ra. s. e. vbi ille qui deliquit circa testm p̄sum cludit a pupillari. So. ibi delictū cōmissus fuit circa ipsum testm qd̄ vtrāq; hereditatē respicit. hīc nō fuit cōmissus delictū circa ipsam hereditatē paternā nō circa ipsuz testm.

e X pupillari. Principale p̄ accessorii non p̄fir matur. h. d. ¶ Quero dz b̄ neq; ex pte. q̄ro qñ est ruptū p pte. Ras. p̄ q̄relā q̄ pōt p pte r̄supere. vt. l. circa. s. de inof. tes. tū remanet validū pupillare. ¶ Itē q̄ro exēplū in totū. Ras. si principale est ruptum in totū p̄ ra. remāet validū testm pupillare. vt. l. ex duob⁹. in fi. s. e. tū p̄ aditōz factā ex pupillari nō p̄firmat testm p̄m̄ et legata debētur ex pupillari non ex p̄no. vt dixi. s. e. l. et si cōtra. ¶ Video q̄ principale testamentum non confirmatur p pupillare. ¶ Quero an testm possit confirmari p aditio nē factā ex tacita vulgari cōprehēsa in exp̄ssa pupillari. Dixi in materia vulgaris substitutionis. ¶ Ultimo no. qd̄ dixi in casu. p̄ hoc dicit doc. q̄ pactū principale nō pōt v̄stiri a pacto penali qd̄ est accessorii, de quo dīc p̄ doc. in. l. p̄ p̄tes. C. de pactis.

l Ulius. Substō breuiloqua facta personis in parib⁹ p̄tinēt tū vulgare si p̄sonis parib⁹ cōtinēt etiā pupillare q̄ matre excludit. h. d. vt q; ad. s. paulus. ista est facili in tex. h̄ tractabim⁹ materiam substitutionis breuiloque. ¶ In tex. ibi ad matre. l. ab intestato. Notabilia colligat p̄ vos. vt p̄z ex sūmario. ¶ Op. dī h̄ q̄ naturalē filiū heredē instituit. Cōtra talis fili⁹ naturalis nō pōt habere nisi vnciā. vt. l. ij. C. de natu. li. So. h̄ loquit fm iura antiqua sed aliud hodie. ita dicit gl. h̄c so. v̄ detur d̄. l. si is. s. e. et est cōtra glo. ibi posita. Sol. possumus respondere q; lz gl. exēplificet istā. l. p̄ iura noua. tū d̄ iure antiquo nō erat in filio exp̄ssū. vel dīc sic. fili⁹ naturalis nō fuit institut⁹ nisi in vnciā et de iure antiquo poterat eū instituerē in totū qñ nō erāt alij filij legitimi. hodie vero ē limitat⁹ hoc qñ ē m̄ p̄iunx d̄functi vt in auc. lz. C. de natu. li. ¶ Sed cūdo op. ad scdm̄ respōsuz hui⁹. l. tacita pupillaris nō excludit m̄tem. vt. C. e. l. p̄cib⁹. et l. si. d̄ insti. et substi. Bl. dat duas so. vna est fateor q̄ ista substō cōtenta in reciproca est tacita. et qd̄ dicit tacita pupillaris nō excludit matre nō est v̄ez nisi qñ est substitut⁹ alius fili⁹ testatoris. Ita no. h̄. et in. l. p̄cibus. in vlti. glo. C. e. et qdā eā tenēt in. l. si. C. de insti. et substi. sub p̄di. fa. q̄ so. mihi nō p̄z q̄tū ad. l. n̄ram. nā tacita pupillaris excludit matre p̄bata voluntate defuncti ex legitis p̄sumptionib⁹, vt dixi. s. e. l. ij. et no. C. e. l. p̄cib⁹. in v̄bo cūdo sed p̄sumptio est q; p̄ v̄ oluerit aliū filiū p̄ferri sue vxori. vt l. cū auus. de p̄di. et de. et l. cū acutissimi. C. d̄ fideicō. Alij dīcūt q; hēc substō p̄tinēt pupillares expressas nō tacitas: de quo dicā in tractatu breuiloque ad quā tractandaz accedamus. ¶ Ad euidentiā hui⁹ substōnis debet scire q; h̄ substitutio nō est p̄p̄ie substitutio p se, sed est qdā adiectio sub

substitutionis: sicut dicitur in simili in actione de peculio istito-
 ria & tributoria, vt. l. iij. §. cui cōgruit. §. de pecul. nā ista sub-
 stitutio p̄tinet vulgares: pupillares & exēplarias, vt. j. dīcā.
 & sic est nomē accidētale nō substantiale, & ista substō in tex.
 vocat reciproca, vt. l. iā hoc iure. §. e. sed p̄ doc. vocat breui-
 loq̄, vt. h̄ videt̄ in. l. p̄cib⁹. C. e. & insti. e. in gl. ma. ¶ Circa
 hāc substitutionē q̄ro tria principaliter, primo q̄re dīcāt res
 reciproca seu breuiloqua, sc̄do principaliter q̄b⁹ verbis fiat,
 tertio principaliter quis sit ei⁹ effect⁹. ¶ Clenio ad primū
 & dico q̄ vocat reciproca, §. e. l. iam hoc iure: q̄si repetitā: q̄
 de vno in aliū repetit̄, §. Du. dīc̄ aut̄ breuiloqua, q̄ breuib⁹
 verbis fit, vt. h̄c no. in gl. ¶ Sc̄do principaliter q̄ro q̄bus
 verbis fiet hęc substō. Rūdeo p̄ hęc verba vos inuicē sub-
 stituo, vt. h̄c. l. i. §. iā hoc iure, & l. q̄ plures, & l. coheredi. §.
 q̄ discretas, & l. q̄ patrē, §. e. & l. C. e. l. hereditatē, & l. in testō.
 C. de testa. mili. ¶ Itē fit hīs verbis, vt. q̄s eoz viuet, vt. l. titi
 us & sei⁹. c. i. §. l. se. §. i. §. i. de leg. i. l. si fundū sub ditione.
 §. hīs verbis, ¶ Itē fit p̄ hęc vba, vos inuicē instituo & substi-
 tuti sunt, vt. p̄bat̄ in. l. cū in testō, §. hęc vba, §. i. §. i. C. e. l. si
 p̄ ipubes, §. in vnā lec. glo. ¶ Itē fit p̄ verbū deueniat seu p̄
 ueniat, vt. vos heredes meos instituo, & si q̄s eoz decesserit
 volo bona mea ad aliū deuenire seu puenire, ita dicit Buil.
 Do. ¶ Itā dicit hęc esse fideicommissaria, p. l. fideicommissa, §.
 hęc verba, §. d. leg. iij. ¶ Ego dico idē q̄d Buil. vt. p̄ oia sit idē
 in verbo puenire q̄d in vbo substituo, vtrūq̄ enī est vbus
 cōe, vt. dicit̄ in. l. cēturio, Et h̄ est regula, illa dī breuiloq̄ seu
 reciproca q̄ncūq̄ in vna cōceptione verborū p̄les hinc inde
 instituitur & substituitur, vt. ex p̄dictis p̄z. ¶ Tertio prin-
 cipaliter quero de effectu hui⁹ substitutionis breuiloq̄, Cir-
 ca q̄d p̄o dicit Buil. q̄d ista substō p̄tinet duas vulgares
 substitui pupillariter, vt. h̄c. & l. iā hoc iure, §. i. §. i. C. e. l. be-
 reditatē, & l. C. de tes. mili. l. in testō, §. l. i. §. i. testō, facit forte du-
 bium de hac materia, nā hęc substō breuiloq̄ fit ibi a milite
 q̄ etiā p̄ aditā hereditatē p̄t substituire extraneo directo
 vt. l. cēturio, §. e. & tñ ibi nō videt̄ substituisse put p̄t nisi p̄
 betur, §. l. ibi so. illud d̄rūm duob⁹ modis, primo q̄ ibi id
 requirit p̄bario ab eo q̄ h̄ dicit: q̄ d̄ enī erat aliq̄ p̄sumptio,
 §. illud est diuinare, Alij dicit̄ q̄d p̄bat̄ eo ipso q̄ nō pro-
 batur d̄rūm, ¶ Itā est d̄ illū tex. Tu dic̄ & meli⁹, q̄ ista substō
 q̄ fit a milite p̄ aditā hereditatē cuiuslibet extraneo fit ex sp̄z
 li p̄uilegio militū, idē ista breuiloq̄ in dubio nō p̄tinet sub-
 stitutiones q̄ ex p̄uilegio speciali p̄t fieri nisi voluntas p̄-
 betur, secus de hīs q̄ de iure cōi possunt fieri, ita loquit̄ ma-
 teria nostra, ¶ Itā ista substō p̄tinet duas pupillares tātū:
 vt. q̄ fit duob⁹ ipuberib⁹ exheredatis, ar. insti. d̄ pupil. sub-
 sti. §. nō tñi, ¶ Itā cōtinet duas fideicommissarias tñi: vt. q̄n
 fieret in codicillis, vt. l. sceuola, §. ad reb. q̄ncq̄ p̄tinet q̄tuor:
 duas vulgares & duas pupillares: vt. q̄n fieret duob⁹ ipu-
 berib⁹ institutis & in p̄tate cōstitutis, vt. h̄c sc̄do respōso, et
 l. iā hoc iure, §. e. ¶ Itā cōtinet sex: vt. si dico filios meos im-
 pupillari etate, & eos inuicē substituo si decesserint in pu-
 pillari etate, vel q̄ncūq̄, ¶ Itā hęc continet duas vulgares si
 non adeat hereditas & duas pupillares si decesserit in pu-
 pillari etate & duas fideicommissarias si decesserit postea.
 ¶ Itē p̄t eē q̄d p̄tinet octo, vt. si q̄s haberet duos filios ipu-
 beres mēte captos & eos institueret vel substitueret p̄ h̄ ver-
 ba, si decesserit in pupillari etate vel post in demētia v̄l als
 q̄ncūq̄ inuicē substituo, ¶ Itā tñc contineret duas vulgares
 duas pupillares, duas exēplarias & duas fideicommissarias
 q̄ncūq̄ inuicē substituo, ¶ Itā tñc contineret duas pupillares
 & sic octo, ¶ Itā tñc si dicit̄ duob⁹ filijs demētibus substi-
 tueret simpliciter p̄ hęc vba vos inuicē substituo p̄tineret
 tur sex directe, due vulgares, due pupillares, & due exēpla-
 rie, ¶ Itā sunt vera q̄n hęc substō breuiloqua fieret duob⁹ tñi
 sed si fieret plibus, puta trib⁹ vel quatuor vel octo pupillis
 tñc numerus substitutionū ascēderet multū, posset enī cō-
 tinere octo vulgares, octo pupillares, & sic de s̄tib⁹, & si plu-
 res filij essent numerus multiplicaret̄ plus, & hoc p̄z ad sen-
 sum, ¶ Itā quero q̄n hęc substō fit duob⁹, dicit̄ q̄ continet

duas vel quatuor vel sex & c. sed an possit substitutiones im-
 paris numeri cōtinere vt tres quinq̄ vel septes, ¶ Itā video
 q̄ possit eē nisi ex p̄bata voluntate: vt puta si inuicē substitu-
 it duos filios quoz vn⁹ erat impubes: & probet voluntas q̄
 voluit ipuberi pupillariter substituere, ar. l. in testō, in fi. C. d̄
 tes. mili. ¶ Secūdo q̄ro vtrū hęc substō cōtineat substitu-
 tiones expressas vel tacitas, ¶ Do. h̄c & insti. e. t̄z q̄ cōtinet
 expressas, & idē d̄z in summa, q̄d apparet, q̄ matrē exclu-
 dit q̄ p̄ tacitā nō excludit, ¶ Alibi glo. in. l. p̄cib⁹, t̄z q̄ sint tacite,
 hoc videt̄ p̄bari p̄ tex. in. l. iā hoc iure, §. q̄d ius, §. e. & ibi
 glo. q̄ incipit, l. tacite, ¶ Quid dices, Buil. circa hoc dicit ver-
 ba sua: & Itā, alia verba, & dicit est tacita quo ad verba: sed
 expressa quo ad effectum q̄ excludit matrem, Breuiter di-
 co q̄ ista substō p̄tinet substitutiones expressas generaliter
 & ita debēt intelligi gl. q̄ dicit q̄ sint exp̄sse, & isto respectu
 p̄t dīcī tacita specialiter, vt. dicit̄, §. e. l. in tractatu vulgaris
 substitutionis, & si dīcāt tacita substitutio nō excludit matrem,
 ¶ Itā, tacita substō nullo modo expressa nō excludit matrem,
 sed ista substō est tacita specialiter sed expressa generaliter,
 & idē matrē excludit, & ita debetis intelligere, ¶ Quero po-
 ne q̄ testator hēbat tres filios, vnū p̄ pub erē & duos ipube-
 res, & eos inuicē substituit, certū est q̄ vulgaris cōtinet in p̄-
 sona oīum, ¶ Itā dubitat̄, an inter filios ipuberes p̄tineatur
 pupillaris, ¶ Videt̄ q̄ nō prop̄ imissiones maioris, vt. l. i. §.
 itē querit̄, de aqua quoti, & est, Buil. d̄ cu. tenet p̄trariū, ar.
 §. e. l. coheredi, §. qui discretas, & §. qui patrē, ar. p̄ hoc, l. i. §.
 si, §. de col. bo. & l. p̄tor, §. iul. e. t̄i. p̄ quas, ll. dicit ipse q̄ videt̄
 q̄ ista, q̄ debeat determinari, ¶ Itā idē t̄z Itā, q̄ dispō rela-
 ta ad p̄sonas d̄z intelligi s̄m ditionē p̄sonē ad quā referit̄:
 vt. l. si q̄s filio, §. irritū, de iniur. tes. & l. ex militari, de mili. tes.
 ¶ Itā ob. §. itē q̄rit̄, q̄ ibi erat ius inseparabile, h̄ sec⁹, ar. in. e. t̄i.
 l. i. §. trebat⁹, & q̄d no. p̄ Di. in. c. vile, extra de reg. iur. li. vi.
 ¶ Itud dicit̄ nō p̄z mibi, p̄o p̄rōnem, rō enī q̄ monet leg-
 gillatorē, in. l. iā hoc iure, §. e. est ne verbū istud substituo q̄d
 respicit ipuberes respiciat eos difformiter, sed eadez rō ē si
 vn⁹ de decē esset maior sicut si vn⁹ de duob⁹, §. & c. ¶ Itā
 terea nō est verisimile q̄ testator voluerit vnū filium impube-
 rē p̄ferri in successione alteri⁹ ipuberis: s̄z pot⁹ est v̄simi-
 le q̄ voluerit alios filios cōcurrere in successione p̄cedētis
 & sic seruare inter eos ius legitimarū hereditatū, vt. l. vel sin-
 gulis, §. e. maxime ne inegalitas imineat inter fratres, ar.
 l. illud in fi. C. de col. ¶ Itā ob. l. coheredi, §. qui discretas, §.
 e. q̄ ibi p̄pter vnionē quā fecit in institutione p̄sumit d̄fun-
 cti voluntas in substitutione, s̄z in. q. n̄ra nō p̄ponit hoc, si eiz
 ipuberes ponerētur in institutione cōiuncti & ille disunct⁹
 fatetur d̄rūm, als secus, ¶ Itā ob. §. q̄ patres, q̄ ibi nulla in-
 teruenit sp̄alis p̄uicio, ¶ Itā ob. l. i. §. si, de col. bo. & l. p̄tor, §.
 iul. e. t̄i, q̄ ibi rō q̄ mouit legillatorē h̄z locū siue sunt due si-
 ue plures p̄mixtū put ibi d̄: vt emācipat⁹ cōferat suo non
 autē emācipato cui emancipato nullā fecit iniuriā, sed in. q.
 n̄ra p̄pter imixtionē alteri⁹ cessat rō q̄ mouit legillatorē, vt
 §. dicit̄, ¶ Itā ob. q̄d dicit̄ q̄ verba debēt intelligi s̄m conditio-
 nem p̄sonē ad quā referūtur vt. §. dicit̄, q̄ vez ē d̄n tñ vnifor-
 miter referant̄, nō autē difformiter, ¶ Itā pone hēo plures fi-
 lios ipuberes, vn⁹ h̄z vnū annū, ali⁹ h̄z. xij. annos eos inui-
 cē substituo, & ille q̄. xij. annos h̄z efficit cito pubes, ita q̄
 in ei⁹ p̄sona expirat pupillaris substō, vtrū expirabit in p̄so-
 na alteri⁹ qui remansit ipubes, ¶ Videt̄ q̄ sic, q̄ res deuenit
 ad eū casuz a q̄ icipe nō p̄t, §. & c. vt. l. v̄am⁹, §. s̄z cū duo, §.
 de fideiuf. ¶ Itā terea pupillaris substō p̄t fieri in t̄ps
 breuius pubertate, vt. l. si ita q̄s, & l. ex facto, §. itē q̄ro ita, §.
 e. & h̄c facta videt̄ in t̄ps breui⁹ pubertate ita q̄ oīno sit eq̄-
 litas, ar. l. illud, in fi. de col. Buil. de cu. & Di. sup h̄c. l. t̄z cō-
 trariū, q̄ inegalit̄: s̄ q̄ incipit ab initio ex postfacto supue-
 niens nō infringit dispōnes, vt. l. eadē, §. i. d̄ duo, reīs, ¶ Itā
 hoc inducit Buil. fortiter, §. ad carbo. l. iij. §. ibidē, & hoc videt̄
 des velle glo. n̄ra, sed do. ¶ Itā, dicit̄ aliter, ¶ Itā illa ineguali-
 tas supuenit testatore vivo, & sic ante dispositionē p̄sumas
 tā, & sic vitiat̄, ita q̄ finit̄ substō, secus si post mortez, ar. j. de

ver. ob. l. si sub vna. §. si quis via. r. l. plurib. §. r. si placeat. e. ti. r. qd ibi no. p. Di. in. c. factu legitime. ex de re. iur. li. vi. Hoc dictu no plz mibi. na lz in psona vni? supuenerit pubertas no est h casus in quo ipediret pupillare substōnem in psona alteri? sed est casus in quo facit psumi testatorem no voluisse in dubio ab initio interfuisse. mo in pposito casus q facit ab initio voluntate cessare si supuenerit ex postfacto no inducit psumptione q cessit voluntas. si pter voluntate defuncti supuenerit. vt. l. fideicommissa. §. si re. j. de leg. iij. r. l. re legata. de ad. le. modo ista pubertas supuicit a natura non dispositione defuncti. §. r. c. **P**reterea ista substō intelligit ab initio in psona vtriusq sub hac forma si qd eoz im pubes decesserit. vt h in scdo raso. no aut intelligit limitatū si qd infra tot annos decesserit r hoc est de mete hui? l. si qd bñ inspiciat. **Q**uero vlti? duos filios ipuberes instituo r eos inuicē substituo. demū vnū ex his emācipō ita q pupillaris substō finiat. an finiat in psona alteri? retenti in pte. vt q no. ar. l. si post mortē. §. i. de s. ta. r. l. eadē. §. l. j. d. duo. re. vbi ineq̄ltas q supuenit ex postfacto non impedit **B**uil. d. cu. t. 3. d. iij. nā cū mutatio fit i vno videt fieri in alio eadē rōne. ar. l. de diuer. rescri. l. i. r. in auc. vt li. ma. r. auie. §. ad hoc. p hoc facit tex. optime in. l. alteri. d. ad. le. hoc idē r. Do. Rai. alleg. l. cū eisdē. r. l. plerūq. d. ed. edic. Ego vt dixi vobis puto hoc esse verū qn ista emācipatio fuit facta de voluntate testatoris. pprie. s. si ex aliqua cā fuisz coact? emācipare. tñc est aliud. ar. d. l. re legata. de ad. le. r. l. fidei commissa. §. si re. j. de leg. iij. no ob. l. eadē. §. i. de duo. re. qz illa ineq̄ltas supuenit ex postfacto de voluntate dētū. cum dispō iā esset pfecta r cōsummata. s. h testū seu substō non erat cōfirmata: qz pfirmat morte. S. d. p̄dicta op. certū est. qz illa substō pupillaris p̄tinet ab initio in breuiloq̄ quō ḡ pōt testator reuocare eā sine noua solēnitare. **R**ū. illud qd cōtinet in breuiloq̄ est quedā declaratio hui? generalitatē s. declaratio pōt fieri sine noua solēnitare. vt. l. heredes palā. §. sed si notā. §. de testa. §. r. c. **Q**uero qd ecōtra. si ab initio fuit facta ineq̄ltas. s. supuenit postea eq̄ltas. pone instituit qd duos ipuberes vnū in pte. alium emācipatū. r eos inuicē substituit. postea emācipatū adoptauit. nūqd pupillaris substitutio cōtinebit. videt q sic. qz cessat rō ineq̄ltatis ipediens §. r. c. vt. l. adigere. §. quis. de iure pa. p hoc facit. l. qui soluēdo no erat. §. ti. l. **A**d idē. l. si aliena res. i. si. j. ad treb. p hoc videt casus in. l. j. post prin. §. e. **C**ōtrariū determinat doc. qz dispō inutilis ab initio no confirmatur ex postfacto. vt. l. pc. de reg. iur. r. l. i. §. si fili? j. de le. iij. **A**d idē. l. si ita. de aur. r. ar. le. r. idē tenebat d. o. Rai. qd puto vez. nā certū est q h ab initio no cōtinebat pupillarē ex postfacto. ḡ lz defunct? voluerit p̄prehēdi no pōt fieri sine noua voluntate. vt. l. heredes palā. §. sed si notā. de testa. non ob. l. ij. p̄ prin. §. e. qz ibi testator substituit pupillariter ex p̄se. vñ cōstat q voluntas testatoris fuit ab initio q esset pupillaris. lz no esset cōfirmat? ḡ cessate ipedimēto qz fuit voluntas r durat. sed hic ab initio cessauit voluntas ppter in equalitatem. S. pone habeo duos filios ipuberes. vnū instituo aliu exheredo r eos inuicē substituo. certū est qd cōtinet pupillaris q pōt fieri in psona vtriusq. sed an p̄tineatur vulgaris in psona substituti videt q no ppter ineq̄ltatē cū vulgaris no possit fieri exheredato. **B**uil. de cu. t. 3. d. iij. nā vulgarē pōt fieri cuiuslibz r iō pōt fieri exheredato. qz no fuit institut? vñ est h defect? materie min? ipedit. vt. l. si vn? §. si acceptilatio. §. de pac. r. l. an inutilis. d. accep. **A**d tenebat Rai. r dicebat q vulgaris cōcipit p verba si hēs no erit. s. ista vba no sunt exheredato p̄tia. §. r. c. **D**ixi vides q sola vulgaris p̄tineat siue essz defect? in potētia siue in materia semp vbi qd respicit plura dz illa vniformit de terminare. vt. l. si legatari? in si. j. de le. iij. p hoc facit. l. in testamēto. C. de tes. mili. vbi non sufficit adesse potētia nisi as sit de iure cōi. p̄terea vt. §. fuit determinatū p **B**uil. tenendo opi. suā qn qd priuā potētia facto suo q emācipat ali

quē cessat presumptio pupillaris substōnis. Ita h si exheredato priuo me potētia faciēdi vulgare substōnem cessat. ista p̄sumptio. **R**ū. ad rōnem Rai. dicit ipse substō cōcipit in casu si heres no erit. q vba no sunt p̄traria exheredatio. ni. videte imo sunt p̄tia r diuersa. nā in psona instituti ista vba si heres no erit. faciūt p̄ditionē. sed in psona exheredati faciūt cām si p qz. nā dicitio si qn apponit rei q d p̄titi r certa resoluit i qz. vt. l. iij. r ibi no. j. de le. i. r. l. i. de ad. r. de. **P**one habeo duos filios vnū ipuberē aliu puberē s. furiosum: eos instituo r ad inuicē substituo. certū est q in psona vtriusq cōtinetur vulgaris. sed an p̄tineat in psona vnus pupillaris r in psona alteri? exēplaria. **B**uil. de cu. t. 3. q no qd puto vez. nā multe sunt dōie r iparitates inter pupillarē r exēplariā. **I**stō ḡ verbū substituo no respiceret vnifor miter illas psonas. §. l. iā hoc iure. §. e. **S**ed iure b̄ qno quid si duo erāt filij furiosi r testator instituit eos r ad inuicē substituit vtrū cōtineatur vulgaris r exēplaria. **V**idet q sic ad similitudinē pupillaris. **I**n d. iij. videt substō q fit iur spālī no p̄tinet in breuiloqua nisi exprimat. vt. l. in reho. C. de te. mili. sed exēplaria fit ex qdā hūanitate. r sic d iure ad exemplū pupillaris hodie qz illa substō pōt fieri de iure cōi a quolibz testatore habere filios furiosos p. l. hūanitatē. C. e. sed ibi loq̄tur fm hec tpa antiqua fm q ista exēplaria substitutio no poterat fieri nisi de iure spālī. vt. l. ex facto. §. e. rē putarē secus. **Q**uero vtrū ineq̄ltas portiois ipedi at substitutiones pupillares cōtentas i breuiloq̄. **E**rite no p. l. si plures. §. e. cū. l. se. r hoc et p̄bat. nā ineq̄ltas tps no ipedit istā substōnem cōtineri. ḡ nec ineq̄ltas rez. arg. l. miles. §. r. qz dixim? j. d. tes. mili. **S**z qro circa hoc est portiois. qz plus p̄tatis hz vn? q ali? **S**z pone plures filie sunt institute ex certis reb? vel quantitatib? r demū filij masculi sunt vniuersaliter instituti. postea dic oēs filios meos inuicē substituo. vtrū filie p̄dicte videātur cū masculis substitute inuicē. **R**ū. no. nā heres ex re certa no est p̄ticipat res simpliciter loquēdo. s. habet loco legatarij. sed e certū gen? p se. qz vocatur heres singularis. vt no. §. e. l. ex facto. in prin. r ista substō videt facta in portioib? hereditariis. vt. l. qui plures. §. e. sed ille no habet portioē. §. r. c. **P**one rea hoc p̄bat in. l. coheredi. §. qui discretas. §. e. vbi quos testator conūxit in institutione sed instituti ex re certa non habēt ius accrescēdi cū institutis. vt. l. i. §. si ex fundo. §. i. §. r. c. **P**one q instituo duos ipuberes. r dico si qd eoz non erit heres eos inuicē substituo. vtrū in ista breuiloqua cōtineatur pupillaris. **E**t videt q no rōne breuiloque. qz talis substō fuit collata in casuz expressum si heres no erit. vñ cōtinetur tacita pupillaris sicut expressa vulgaris. vt. l. iā b̄ in re. §. e. r dicez mere tacita r no excludit matrē. sed si esset mere obliqua excludet matrē. **Q**uero vtrū substō breuiloqua facta p hec vba vos inuicē substituo p̄tineat fideicommissaria. **V**idet q sic. vt. l. q plures. §. eo. ibi in oēm casum r. c. vt. l. sceuola. ad treb. **D**i. §. qz cuiusq fit ista substō si ab initio valet iure vulgaris directe. ergo ex postfacto no obli gatur. vt. l. verbis. §. e. **N**on ob. l. sceuola. qz substō ista fuit facta in codicillis. merito trahit ad fideicommissaria. lz alter intellexerit **J**a. de are. vt dixi in. l. verbis. r. l. sceuola. sed no plz hec rō. qz lz cōtineatur vulgaris ab initio ante aditā hereditatē tñ p̄ aditā pōt trahi ad fideicommissaria. vt dixim? in. l. cēturio. §. e. tñ determinatio est vera p. l. iā hoc iure. §. e. vbi in vulgarē tñ modo r. r. ibi no. **N**o ob. l. q plēs. qz illa verba dicūt in oēm casuz r in oēm euentū pueniēs ex vtraq cta substōne. **N**o ob. qd dixim? in materia cōpendiose. qz ibi aliō. §. qz testator multa tpa i substitutione adiecit: dicendo quicūq decesserit. hoc hic no fecit. r de hoc dixi in materia cōpendiose. **Q**uero quidā habēs duos filios instituit r inuicē substituit vnū repudiāuit vtrū admittat ille solus q est vtriusq cōiunctus **Q**d videtur. qz legis cōiunctio equipatur cōiunctioni boj

minis. ar. l. testō. de here. insti. s. cōiunctus ab hoīe pferē in
 brevisloqua diffinito. vt. l. coheredi. s. q̄ discretas. s. e. ḡ. r. c.
 p̄ ob. d. l. coheredi. s. qui p̄em. p̄ quā videt q̄ ista substō
 spālter facta debeat aliqd̄ opari vltra ius cōe. arg. l. si q̄n. j.
 de leg. l. q̄ illud iō q̄ testator sic exp̄essit spālter. ¶ De
 terea ista substō aliqd̄ opatur et aliud venit iure substitutio
 nis et aliud iure accrescēdi. et ita h̄nt q̄dā in. d. s. q̄ discretas.
 p̄ Di. Alii in. d. l. iā hoc iure. et dicit q̄ iure institutionis d̄
 intelligi. q̄ fm̄ voluntatem testatoris veniūt. vt. d. l. q̄ liberis
 s. h̄c verba. s. e. sed p̄ pares affectionē habz in oibus ḡ. r. c.
 ¶ Raī. fuit primo cuz Di. postea contra. et dicit q̄ Di. facit
 l. si. j. ad treb. ¶ H̄t terea dicit ip̄e rō Di. nō est vera p. l.
 re cōiuncti. j. de leg. iij. iuncta. l. et p̄culo. j. de le. ij. q̄ fortior ē
 cōiunctio hoīs q̄ leg. Ego dico Di. q̄ isti fratres nullo
 modo sunt cōiuncti p̄iunctioe legali. nā in hac materia cō
 iunctos accipim̄ tali p̄iunctioe q̄ inducat ius accrescēdi
 vt. l. coheredi. s. qui discretas. s. e. sed isti fratres sunt cōiun
 cti cōiunctioe sanguinis. adeo nō iure accrescēdi vt dixi in
 iij. q̄. de cōiunctioe legali. vt. l. re cōiuncti. j. de le. iij. Que
 ro ponam. duo sunt instituti et inuicē substituti an possunt
 omittēre iure institutionis et accipēre iure accrescēdi. Glo. tā
 git in. l. nec is. s. heres. de acqui. here. et ibi dixi. et l. neq̄ her
 res. eo. titu.

Paulus. Spes substitutiōis reciproce ad heredē nō
 r. l. qui plures heredes. in prin. s. e. ¶ Op. de. l. si ex plur
 bus. j. de legit. here. So. ibi in iure accrescēdi. h̄ in spe substi
 tutiois. ¶ Op. de. l. q̄ p̄i. j. d̄ acq̄. here. se. vt ibi. ¶ Op.
 de. l. coheredi. s. e. so. vt dicā in. l. q̄ habebat. j. e.

Alterfamilias. ris exp̄sa etiā q̄ nō p̄inet vul
 garē tacitaz trapit ad bona p̄ris et filij. h. d. vel sic.
 ¶ H̄c cōditio si mihi heres erit videt̄ existere si aliquis ē her
 res heredis ex dispositione defuncti. h. d. Et istud est nota
 bile summarij vel dic̄ ibi sibi. vulgarit. ¶ Prima ps summa
 n̄ p̄bat̄ ibi sibi. et sic est vulgaris. Et ex eo q̄ dixit filio fuit
 pupillaris. vt. l. cū ex filio. s. si. s. e. sed nō est multū curādus
 vt. l. sed et si plures. s. filio. s. e. vbi ceperūt bona patris et si
 lij esse vnica. ¶ Op. ad scdm̄ summarij q̄ pupillare sub
 stitutiōe succedit pupillo tm̄. vt insti. e. in prin. So. illd̄ ver
 bum mihi nll̄ opatur. vt. l. si ita. s. qui filio. j. de fm̄ ta. vel dic
 q̄ nō est heres defuncti directo. s. p̄ mediā p̄sonaz filij et sic
 heres heredis est heres testatoris. vt. l. si. C. de heredi. insti.
 ¶ S̄ p̄tra de. l. qui liberis. s. h̄c verba. s. e. vbi nō sufficit
 q̄ sit heres p̄ mediā p̄sonā filij et sic heres heredis. So. hoc
 nō d̄z attēdi. s. hoc an sit heres ex iudicio defuncti vel legi
 dispositōe. s. h̄ ex iudicio defuncti est heres et sic est veri
 ficata p̄ditio. Ex vigore eniz illoz verborū q̄s mihi r. c. sub
 stitutiō vulgaris cōprehendit. vt. s. e. l. ex duob. in prin. et
 cōtinet pupillare vt h̄c. Facit ad. q̄ aliq̄s est heres heredis
 ticij et petit hereditatē nec dicit in libello vt heredis heres
 sed vt heres ticij. s. postea probat heres per mediā p̄sonaz
 dico q̄ valet. q̄ p̄ditio d̄z intelligi ad litterā. vt. l. meū. de
 cōdi. et demon. multo magis d̄z intelligi fm̄ mentē p̄ferentē
 vt. l. siq̄s intentione. s. de iudic. tangitur per Li. in. l. si. C. de
 heredi. instituendis.

Si habebat. Spes substitutiōis pupillari nō
 substitutum. h. d. difficilis et subtilis est h̄c lex iudicio meo.
 ¶ Op. q̄ spes substitutiōis pupillaris trāseat ad aliū substi
 tutū. vt. l. coheredi. in prin. s. e. So. glo. veruz est q̄ trāsit ad
 substitutū vulgariter. vt ibi. nō pupillariter vt h̄. Et iō intel
 lige q̄ h̄c ipubes decessit iā f. c. heres. Ita dicit glo. sup
 h̄bo impubes. Di. dubitat de hac solu. videt̄ eim̄ dicere in
 hoc nō video rationē inter vnā substōnem et aliā. et iō dic̄ q̄
 in cōtrario prem̄ h̄bat iure accrescēdi p̄tē h̄bat iure coher
 edis. sed nō p̄z q̄ ambas p̄tes h̄z iure substōnis. vt. l. si tici
 us. s. e. et dixi in. d. l. coheredi. in prin. iō tene so. gl. n̄ f. q̄z ibi
 loquit̄ in vulgari. h̄c in pupillari cuius p̄ditio nō existit. q̄

ista filia decessit pubes vt ex tex. apparet. et ex glo. ij. vñ ista
 mater et soror nō pōt v̄ire ex vulgari et pupillari merito ad
 eos nō trāsit spes substitutiōis. ¶ Op. certū ē q̄ substō pupil
 laris q̄ ista filia est substituta filio est cōditionalis institutio
 vt. l. in rōne. s. si filio. j. ad. l. fal. sed institutio p̄ditionalis vel
 legatū p̄ditionale nō trāsit ad substitutū primo legatario
 decedēte. vt in. s. sinautē sub cōditōe. C. de cadu. tol. et est ex
 pressum in. l. quādū. de acqui. here. Sol. glo. si. et bñ. et nota
 bñ qui erāt filij instituti erāt pupillariter substituti. s. filio si
 impubes decesserit. sed ista filia decessit pubes merito cōdi
 tio scōe substitutiōis deficit. iō isti substituti nō p̄t admitti ad
 bona pupilli. ar. l. coheredi. s. q̄ patrē. s. e. et sic innuit ista gl.
 q̄ si decesserit ista filia in pupillari etate. ita q̄ m̄ et soror ex
 substōne successissent q̄ spes substitutiōis pupillaris ad here
 dē trāsiisset qd̄ p̄z ex p̄sumpta voluntate defuncti. q̄ voluit
 istos substitutos succedere filie. in cuius hereditate voluit in
 venire hereditatē primi. vt. l. ex duob. in prin. s. e. et no. in. l.
 q̄ duos. de re. du. et fm̄ hoc illi q̄ ponūt h̄ casuz q̄ spes sub
 stitutiōis pupillariter substituti nō trāsit ad heredes nō bñ
 dicit. q̄ imo trāsit vt h̄c innuit glo. ¶ Quero de vna. q̄
 ista verba si filia mea decedat anteq̄ nuberet. q̄liter intelligā
 tur. Glo. i. dicit idest nubilis esset. S̄z h̄c so. videt̄. l. sancti
 mus. C. de nup. vbi intelligit̄. i. anteq̄ nuptiaz solēnitas siue
 festiuitas celebrat̄. So. illa loquit̄ in dubio s̄z h̄c d̄z intelli
 gi vt glo. dicit. nā h̄c filie exheredate non pōt substitui nisi
 pupillariter et directo. vt. l. in si. r. l. coheredi. s. cū filie. s. e.
 Si ergo aliter intelligat̄ esset intellectus absonus. vt. l. quoties
 et. l. in ambiguo. de re. du. si autē posset vtroq̄ modo valere
 starem. d. l. sancim. ¶ Quero vltimo tu dicis q̄ spes sub
 stitutiōis trāsit ad substitutū vulgariter. vt. l. coheredi. r. l.
 si tici. s. e. modo h̄ mater et soror fuerūt pupillariter substi
 tute q̄ p̄tinent vulgarē tacitā et ex tacita nō veniūt. Rñ. q̄n
 q̄s substituit̄ filio exheredato talis substō nō pōt continere
 vulgarē substōnez. Ita nō p̄z q̄z ista filia esset. exhereda
 ta a primo gradu tm̄ a secūdo nō. q̄ erat substitutus vulgarit̄
 et pupillariter. et sic pōt i tertio gradu. vt. s. i. l. pōt ergo. iō
 dic̄ q̄ h̄c filii adiuerat. iō prima substō exp̄rauerat. vt dixi
 s̄. in p̄io p̄rio. vel aliter vulgaris tacita cōtēta in expressa
 pup. exp̄rat adueniēte pubertate. vt dixi in. l. i. s. e. in mate
 ria vulgaris substitutiōis. Lū ergo ista filia adoleuerit ex
 pirat ista substitutiō pupillaris sub qua substituta erat.

Difficilis est tota h̄c lex. et breuiter. h.
S **ERUUM** d. Aditio hereditatis extinguit spem
 substitutiōis vulgaris in portione adēntis tm̄modo.
 h. d. istud principij. ¶ Op. q̄ diu locus est instituto nō est
 locus substituto. sed h̄ est institutus. ḡ. r. c. vt. l. q̄ diu. de acq̄.
 here. So. h̄c locus est substituto in portione sua tm̄. nō ei
 cuius aditio fuit facta. et iō illa portio nō vadit ad substitutū
 ¶ Op. q̄ ista portio vadit ad cōiunctū nō ad substitutū.
 vt. l. seruus cōis ab extero. j. de acqui. here. Sol. ibi nullus
 erat substitutus. h̄ sic. ¶ Op. de. l. si p̄. s. i. i. et isti. e. s. si. vbi
 intelligitur ista verba si heres nō erit vel aliū heredē nō fe
 cerit. sed h̄c fecit. ḡ. r. c. So. gl. q̄ h̄c fecit in portione sua cu
 ius iussu adiuuit nō alioz. q̄ seruus representat p̄sonā duozū
 dñozū. ¶ Op. ex glo. q̄ iste substitutus vulgariter non de
 beat admitti nisi vtroq̄ nō adēntē et altero nō agnoscente.
 vt. l. quāuis. C. e. r. l. quādā testō. s. e. So. ista verba si heres
 nō erit relata ad seruū cōem intelligitur sepatim et diffinitiz
 hoc p̄batur in. l. et p̄culo. j. de le. ij. r. l. qui heredi. s. si duoz
 seruo. de cōdi. et demō. merito cuiusq̄ portio vacet substitu
 tus admittit̄. In cōtrario fuit facta substō duob. p̄iunctim
 et copulatiue. iō requiritur q̄ neuter sit heres. Ita deberis
 intelligere istam difficilē materiam.

Multū difficilis. s. est. Quoties substō est ple
Titius. nior q̄ instō p̄ualet substō. h. d. h̄z quatuor par
 tes. p̄io ponit̄ thēma et qd̄. scdo rōcinat̄ circa. q̄ ponēdo q̄
 tuoz casuz. tertio reassumit. q̄ et eā determinat. q̄to pōit no
 uā. q̄ et eā soluit. scda ibi q̄ qd̄. tertia ibi fm̄ h̄c. quarta ibi
 quid ergo. ¶ Dic̄ in tex. in hac. q̄ idest in h̄ thēmate exami

nando p modū q̄stionis. ¶ Op. ad primū duz dicit in hac q̄stioe dz dicere in his q̄stionib⁹ cū ples sint. Dic vt. s. apo stillauī fm̄ Ja. de are. ¶ Itē op. ad scdm q̄ substō auferat cōmodū. vt. l. i. s. si pponatur. j. si q̄s omis. ca. testa. So. q̄dā q̄ nullius momēti est. l. nulli⁹ vtilitat⁹. qz possz adire ex substōne r omittēre ex institutione. Alij q̄ ista fm̄ illam r bñ p l. si te solū. s. i. s. ti. i. r. l. sed r si. s. fi. s. eo. ¶ Op. dī hic q̄ si substō sit pura instō nō valet. Cōtra vt hic r. d. l. sed r si plu res. s. e. So. lz sit pura tñ auferat aliquā vtilitatē. r hoc suffi cit q̄ possit aliquā vtilitatē auferre. ¶ Op. dī hic. q̄ q̄s fu erat substitut⁹ pure. Sed qz nulla substō est pura. vt. l. co heredi. s. coheres. s. e. r. l. in rōne. s. si filio. ad. l. fal. Sol. gl. r bñ. simile videtur in. l. qui liberis. in prin. s. e. ¶ Op. dī h q̄ institut⁹ fuit sub p̄ditione r substitut⁹ pure. Sed qz ista substō pura hz in se cōditionē p̄riam. vt. l. si post mortez. s. si. j. de lega. i. r. l. si pecuniam. s. si cer. pe. Glo. dicit q̄ ista est p̄ditio tacta q̄ proprie non est cōditio. vt. l. cōditiones. q̄ extrinsecus. de cōdi. r demō. s. nō plz qz ista cōditio ex testō pcedit. vt. l. alioquin. de cōdi. r demō. r dicit in. d. l. cō ditiones. So. p̄riū qd̄ signaui vobis loquit in legatis. sed in hac substōne est aliud. qz in ea mēst de necessitate p̄ditio p̄ria et q̄ in substōne est apposita. r ille cōditiones q̄ insunt de necessitate nō proprie suspēdunt. vt. l. iij. j. de leg. i. ¶ Op. q̄ ista p̄ditio nō debeat expectari cū oīno si sit p̄ditio extitu ra. vt. l. si quis ita scripserit. s. ti. i. So. in p̄rio in vna pte in stitutio erat pura. r iō expectat p̄ditio : quia possit interim mori. vt. l. h̄mōi. j. de le. i. ibi nō erat i aliq̄ pte pura. ¶ Op. extra glo. dī hic q̄ cōditio institutionis existēs facit nō va lere substitutionē sicut si ab initio fuisset due pure. ¶ Op. de l. naturalis. j. ad l. fal. vbi dispō q̄ ab initio valuit p̄ euentum cōditionis nō irriatur. So. illud in legato in q̄ adueniente p̄ditione nō trahit retro. vt. l. sempromi⁹ attalus. de vsufu. le. r istud est in diē. in cōditione est in. l. i. j. si quis omis. ca. te. r iō non trahit retro. vt. l. qd̄ dī. de te. tu. r iō due sunt pure ¶ Op. ad tertiu dicit h q̄ libertas p̄ualet legato. s. de. l. seruū filij. s. si idē. j. de le. i. So. intelligo h in dubio. r q̄i lz bertas pōt valere als see⁹. vt in p̄rio. ¶ Op. hic dī q̄ iste seruus ex primo gradu nō pōt eē heres. qz sibi sic nō fuit lz bertas relicta. Cōtra in. l. pe. C. de ne. ser. here. insti. So. fa teoz q̄ hodie ex primo gradu possz esse liber r heres; qz sta tim q̄ heres instituit videt q̄ sit liber nisi contrariū appare at. r ita dz intelligi hz iura noua als diceret male r p̄ hunc ter. q̄ dī q̄ ex p̄ria istōne nō pōt eē heres. Itē op. q̄ p liber tatē datā in substitutione legatū nō reuocet simpliciter. s. debeat expectari euentus. vt. l. fi. C. de ne. ser. he. insti. Gl. par ua q̄ est hic videt fateri cōtrarium p. l. p̄riam. lz illa lex p̄ria nō videt mutare aliquid de iure antiquo. sed ponit casuz q̄ ponit in. l. si seru⁹ cōis. in fi. s. e. dī q̄ ibi loquit q̄n est sub stitut⁹ pupillo h sibi p̄si vulgarit q̄ nō hz tractum t̄pis suf ficit q̄ velit esse heres. s. si substitutio facta de seipso eēt facta sub aliq̄ p̄ditione. tūc dz expectari euent⁹ p̄ditiois. Di citur hic vn⁹ gradus. s. imo plures. s. institutionis. Glo. sol. q̄ vn⁹ est gradus. ex pone. s. validus. vel aliter. i. vna p̄so na q̄ est substituta r instituta. vel vn⁹ gradus. s. substōnis tene quā vis nō curo. ¶ Venio ad quartā p̄tē circa quaz op. r qz ista inuestigatio an iste tici⁹ heres adiuerit vel nō sit neces saria. qz etiaz si adiuit substitut⁹ erit liber r heres siue testa toz voluerit p̄ferre legatū libertati vel ecōtra p̄pter illā per plexitatē; qz ille nō pōt inherere anteq̄ sit dñs. ita nō pōt iur bere anteq̄ adeat. ¶ Op. de. l. sed si plures. s. fi. s. eo. So. hic auferat cōmodū. qz substō secūda est cum libertate. ¶ Op. q̄ perplexitas vitiet. vt. l. si tici⁹. j. ti. i. l. i. ¶ Alter⁹ dī stugue vt gl. mag. q̄ incipit sub dubio. sup verbo p̄ualere. ¶ Dicit ibi vniuersum. i. nunqd̄ vniuersus ex status ex euentu conditionis pendeat. Di. ¶ Querit gl. nunqd̄ ab hereditate emptoris pōt abstine re. ¶ Dī dī vt. l. iij. s. q̄ fideicommissaz. s. ti. i. Et istū. s. materi am examinaui. s. in. l. paterfamī. in fi.

Ab impossibili. ¶ Hec lex hz duas lee. q̄ cōstituit sup illis ver bis alio modo vt dicit ibi glo. r vtraqz est na te neatis quā vultis. r fm̄ vtraqz pone casuz. ¶ Op. insti. de le. s. fi. r. C. de bis q̄ pe. no. l. i. vbi est idēz ter. Dicit gl. hic cōditio fuit apposita honozato: ibi fuit ap p̄posita grauato fm̄ Azō. hic glo. nō format sed eā format. C. de bis q̄ pe. no. l. i. r insti. de le. in. d. s. fi. r. j. de cōdi. r demō. sup rubrica. r. l. obtinuit. r Di. in. c. nemo pōt. eē de re. iur. li. vt. Doc. vltimō. dicit vitarē q̄ istud p̄riū nō meruit signa ri. nā si respiciam⁹ legē p̄ria ibi nō fuit relictū sub impossibili cōditione imo sub p̄ditione necessaria. dixit eiz sub eo q̄ he res interficiat patrē suū r si nō interfecerit det cētū pene nō mine ticio. vides ergo q̄ tici⁹ dz habere cētuz sub conditio ne si heres patrē nō interfecerit. sed filiū interficere patrem est impossibile. de iure ḡ nō interficere est necessarium. r sic reli ctū fuit sub p̄ditione necessaria. dices tu ergo debeat sicut re lictū sub p̄ditione necessaria; qz p̄ pura habet. vt. l. si pupi lus. s. sub p̄ditione. j. de noua. Rñ. debet nisi hēat p̄cedē tem p̄ditionē turpē. vt. l. si hō mortu⁹. j. de ver. ob. r. l. in illa stipulatione si calēdis. e. ti. r hāc opi. tenet gl. hic r ibi nō est impossibilitas r. c. illa ḡ distinctio adijciatur honozato r tibi. s. si uato est falsa. qz lege nō pbat. r ē dz casuz. l. si mihi r tibi. s. si quis seruos. j. de leg. i. vbi p̄ditio adijciatur grauato r gra uato est falsa. qz lege nō pbat. r ē dz casuz. l. si mihi r tibi. s. si dispositio. ¶ Preterea hec. l. r. l. cōditiones. j. e. r. l. obtinu it. j. de cōdi. r demō. loquuntur generaliter r nō dicit an vel cui sit adiecta p̄ditio impossibilis. ois eniz p̄ditio q̄ adijciatur institutioni videt relicta legatis ab illo testō. vt. l. si dies. in fi. j. q̄n di. le. ce. Sz si esset vera talis opinio sequerēt q̄ nul lū legatū relictū in testō illo in quo q̄s est institut⁹ sub cōdi tione impossibili valeret. Alia ē opi. Jo. in. d. l. i. de bis q̄ pe. no. re. q̄ h. l. cōcor. cuz illa. l. p̄ria. r est dz ter. in. l. i. C. de bis q̄ pe. noie. in fi. ibi sine vllō dāno r. ¶ Hic p̄missis veniam⁹ ad materiā p̄ditionis impossibilis. r repim⁹ q̄tuo ip̄s ip̄s sibilitat⁹. qd̄ est impossibilitas de iure; qd̄ de natura. Examine est rōne pplexitatis. r qd̄ ē impossibilitas de facto. ¶ Op. mus quālibz p se r primo de impossibilitate nature. ¶ Op. q̄ impossibilitas oīno vitiat testm̄. vt. l. si stipuler. de ver. ob. r. l. apud iul. s. fi. j. de le. i. Rñdeo ibi impossibilitas adijciatur p modū dispōnis. ideo nō valet ip̄so iure. hic p modū p̄ditio nis. ¶ Ad hoc op. de. l. si mihi r tibi. s. si q̄s seruos. j. de le. i. vbi adijciatur p modū dispōnis r nō vitiat. Sol. ibi ip̄s sibil itas nō erat in eo qd̄ erat substāiale in dispōne. sed in q̄ dam accidēti. vt in die seu dilatione. iō vitiat r nō vitiat. vt ibi dixi. ¶ Itē op. p̄ditio de p̄terito nō vera ē impossibil itas. vt. l. veni. j. de reg. aur. s. p̄ditio de p̄terito nō vera vitiat dī spositionē. vt. l. cū in secūdo. de iur. tes. r. l. ij. de here. insti. r. j. e. l. institutio talis. s. fi. cū si. Rñ. hic loquit in cōditione impossibili de futuro. ibi de p̄terito. rō qz talis p̄ditio ē ma gis cā finalis q̄ cōditio. vt. l. demōstratio. s. i. j. de p̄di. r de. r qd̄ ibi dixi. ¶ Cōtra hāc so. op. de. l. si mihi meua. s. s. hē re. insti. Glo. ista dicit q̄ ibi loquit de p̄ditione nugatoria. sed quid vult dicere nugatoria. Rñ. p̄ditio de p̄terito que ē modo impossibilis. r de p̄terito fuit impossibilis ē nugatoria r nō vitiat. sed illud qd̄. s. dixi loquit in p̄ditione d̄ p̄terito. q̄ lz nūc sit impossibilis tñ de p̄terito fuit possibilis. ¶ Ad h op. r vt q̄ p̄ditio impossibilis vitiet dispōnē. vt. j. de ver. ob. l. impossibilis. Rñ. impossibilis p̄ditio vitiat d̄ctū vt ibi. nō vl timas volūtates vt hic. r rō sit fauoz vltime volūtatis. vt. l. de testamētis. de reg. iur. ¶ Sz dz hoc de d̄ctu op. q̄ in cō tractib⁹ impossibilitas nō vitiat. vt. l. insulam. s. loc. Sol. ibi impossibilitas nō erat circa aliqd̄ accidens. vt plene dixi in l. si mihi r tibi. s. si quis seruos. ¶ Ex p̄dictis pōt distingui circa impossibilitatem nature. aut impossibilitas adijciatur in vltimis voluntatib⁹. aut in cōtractibus. Primo casu aut p modū dispōnis aut per modū conditionis. si p modum dī spositionis aut est impossibilitas circa id qd̄ est substāiale in

dispositione aut circa aliquod accidēs, si p modū cōditōis
 r tūc aut de pterito aut de futuro, si de pterito: r tūc aut est
 ipossibilis nūc r fuit ipossibilis d pterito r nō viciat aut
 de pterito fuit ipossibilis r de futuro nō: r tūc viciat vt
 hic: saluo eo qd dico circa ipossibilitatē iuris. Si in p̄ctib?
 aut p modū cōditōis r viciat: aut p modū dispōnis: r tunc
 aut circa id qd est principale in dispōne r viciat, vt. l. si stipu
 ler. j. de verbo, ob. aut circa accidēs vt circa diē, r tūc distin
 gue aut in cōtractib? bonafidei, aut stricti iuris, vt plene di
 ri in. l. si mlyi r tibi. S. si q̄s seruos. j. de leg. i. r pbat in. l. usu
 lam. s. loca. Ego dixi q̄ ipossibilitas viciat p̄ctū. Cōtra i. l.
 si militē. C. de cōdi. ob. cam. So. hic datur plures so. prima:
 aliud in cōtractib? noiatīs r. Breuiter Di. ponit vna so.
 Impossibilis cōditio viciat oēm cōtractū de mūdo siue bo
 nefidei r. Sed nō ipedit oriri cōditionē ob cam que nō ori
 tur ad pficiēdū cōtractū put agit sed ad resoluēdū ipsū ex
 tra id qd agit: vt. l. si is. S. i. s. cōmo. ita loqtur. l. si militē. C. d
 cōdi. ob. ca. ¶ Clenio ad ipossibilitatē iuris r oppo. institui
 tio que in alteri? voluntatē cōfert est impossibilis: de iure tamē
 si fiat institutio viciat: vt. l. illa. r. l. si quis sempromiū: r. l. ca/
 ptorizas. s. de here. insti. So. cōditio pprie ipossibilis de
 iure est illa q̄ est d bonos mores: s; ista institutio q̄ cōfert in
 alteri? arbitriū nō ē possibilis de iure: s; lex nō assistit. simi/
 le in. l. stipulatio. ista. S. alteri. j. de ver. ob. r qd ibi no. in. l. pa
 tra que cōtra. C. de pac. vel si volum? dicere q̄ sit cōtra ius
 dicam? q̄ iō ibi viciat: q; talis cōditio facit cessare solēnita
 tes testamēti: cū voluntatē defuncti institutio talis nō hēat r iō
 viciat institutōes. ¶ Itē oppo. q̄ cōditio ipossibilis de iur
 re dēat ipleri de facto vt. j. e. l. mulier. r. l. meui? j. de cōdi. et
 demon. So. si cōditio q̄ est de iure ipossibilis ipleat de fa/
 cto r nihil facit cōtra bonos mores d; ipleri de facto: vt b
 r. j. e. l. cōditio. simile dicit Di. in. l. quidā cū filiū. j. de verb.
 ob. ¶ Itē oppo. de. l. seru? de cōdi. ide. vbi cōditio de iure
 ipossibilis viciat legatū. glo. ibi so. cōditio ipossibilis non
 viciat si testator sciebat eā ipossibile: sed si credebatur possibi
 le r erat ipossibilis tūc viciat: qd tene mēti. ar. s. de here. in
 sti. l. quo loco. S. i. hec so. videt cōtra casum l. ab oib? S. i. j. d
 leg. i. vbi dicit q̄ l; testō: putauit cōditōs possibilē q̄ erat i
 possibilis tūc nō viciat. So. illa p̄ditio de tabulis reddend?
 dis respicit vniū finalē effectū. l. liberatōes: r iō l; sit ipossibi
 lis p vniū modū sufficere q̄ sit possibil? p aliū modū eq̄pollētē:
 sicut dicitur in. l. mulier. in prin. ad tre. r. l. si ita. qn̄ dies leg.
 ce. r. l. j. C. de insti. r substi. In alijs aut cōditōib? q̄ ad vniū
 finalē effectū nō pponitur esset secus: hoc pbat: q; cōditio
 debz ipleri in forma specifica nec d; ipleri eq̄pollētē: vt d;
 ri in. l. gallus. S. r quid si tū. s. de lib. r postb. ¶ Op. de. l.
 filio. j. e. vbi p̄ditio ipossibilis viciat institutōē. Bl. sol. duo
 bus modis. Primo q̄ ibi viciat testm̄ ad cōmodū institutō
 ti qui erat successurus ab intestato r viciat institutio vt suc
 cedat ab intestato r legata nō soluat. Alia est q̄ ibi specia
 le in filio qui nō pōt institui nisi sub cōditōe potestatiua: et
 ideo illa institutio est q̄ peccauit in forma: r ista est vera. Et
 p hoc apparet q̄ pcedēs so. nō est vera q; illa. l. in alijs veni
 entib? ab intestato nō pcederet: vt. l. si libertas sub cōdi. j. de
 bo. li. Itē nō haberet locum in filio emancipato vel institutō
 to a matre: vt. l. reprehēdēda. C. de insti. r substi. Expeditus
 de ipossibilitate iuris q; in oib? casib? in qb? ipossibilitas
 nature viciat i oib? illis ipossibilitas iuris viciat: s; in illis
 in quib? ipossibilitas nature nō viciat an ipossibilitas iu
 ris viciat. Distingue ex p̄dictis p te. ¶ Cleniam? ad ipossi
 bilitatē rōe pplexitatis: r op. q̄ ipossibilitas viciat vt. j. e. l.
 si titius. So. ibi est ipossibilitas rōe pplexitatis hic natu
 re vel iuris. r ratio est q; iputer sibi testō: q̄ induxerit pplexi
 tatē r cōditōes inseruit ipemet vt ibi no. ¶ Itē oppo. q̄ ip
 possibitas rōe pplexitatis nō viciat: vt. j. e. l. si ita. i prin.
 Solu. ibi pplexitas pōt de iure dissolui: de facto sec? vt ibi
 pater. ¶ Itē op. q̄ ipossibilitas rōe pplexitatis nō viciat
 q; si nō pōt dissolui de iure d; solui de facto vt. l. si titi? de
 verbo. ob. vbi lite p̄testata de facto q̄s soluit pplexitatē, so.

ille qui implet cōditōes de facto r sic dissoluit pplexitatem
 implet eā sibi r ad sui cōmodū iō talis dissolutio admitti/
 tur. simile. j. e. l. mulier. S. i. s; si impleas de facto r fieret ad a
 terius cōmodū nō implētis tūc talis dissolutio pplexitatis
 non admitteretur. hic est casus in. l. si titius. j. e. ti. r proba/
 tur in. d. l. si titius in exēplo negatiuo. ¶ Oppo. q̄ ista per
 plexitas nō viciat dispōnez. vt. l. qui quadraginta. in prin. j.
 ad. l. fal. So. ibi pplexitas ex verbis vel ex dispōne defun
 cti nō cōtingit: s; ex quodā accidenti facta est iatōe patrimo
 niū, r iō nō viciat sed dissoluit pplexitas. put possibile ē fm
 voluntatē defuncti. s; qd. s. dixi h; locū in pplexitate q̄ p̄ces
 sit ex verbis r ex dispōne defuncti. ¶ Itē op. de. l. vltima.
 S. titius. ver. qd g. s. ti. pri. vbi pplexitas nō viciat dispōnē
 So. s. si titi? loquit qn̄ pplexitas cadit inter res dignas pa
 ri fauore tūc dispō viciat. sed si cadit inter res qn̄ vna ē di
 gna maiori fauore p̄fertur fauorabilior. ar. l. inter pares. de
 re iudi. r ex p̄dictis distingue p te. ¶ Clenio ad impossibili
 tatē de facto r op. q̄ impossibilitas viciat dispōnem vel le
 gatū. vt. l. legatū. r. l. cū heres. S. i. j. de sta. li. Bl. q̄ est ibi r in
 S. impossibilis. insti. de here. insti. soluit. ibi de ipossibilitate
 de facto q̄ est magis difficultas q̄ impossibilitas. r iō q; est
 possibilis l; difficultas dispōnem viciat vt ibi. de tali impos
 sibilitate de facto q̄ d; difficultas. dicit vt dixi in. l. cōtinu? S.
 illud. de ver. ob. Vos videtis q̄ p̄ditio impossibilis dispo
 sitionē nō viciat. qro an in locū illi? debeat aliū impleri. res
 spōdeo. qn̄ testator adiecit p̄ditionē impossibilē ad nullū
 finē honestū. vt si celū digito terigeris. r tūc nō d; aliud im
 pleri vt b r. j. e. l. conditionis. r. l. obtinuit. de p̄di. r demon.
 Quis adiecit p̄ditionē impossibilē ad aliquē honestū finē.
 r tunc d; ipleri ille honest? finis put ē possibile. vt. j. de vsu
 fru. le. l. legato. r. j. d adm. re. ad ciui. pri. l. legatū. Et p hoc
 si testator relinquit centū fratrib? p̄dicatōib? p missis can
 tandis r ciuitas est interdicta ita q̄ missa nō pōt cani. tunc
 d; aliud honestū fieri in locū illi? honesti finis. ¶ Quero
 quid si p̄ditio est p parte possibilis r p pte nō. r ideo qua
 ten? est possibilis implet. quaten? est impossibilis rejicit. vt
 l. qui dotem. de do. p̄le. facit. l. penul. j. de condi r demon.
 ¶ Quero an institut? sub cōditione ipossibili possit adire
 hereditates de iure ciuili vel hēat necesse petere bono. pos.
 de iure p̄torio. Jac. de are. dicit simpliciter qd hēat necesse
 petere bo. pos. de iure p̄torio. vt ipse no. in. l. cū in secundo.
 s. d inuis. tes. r. l. si q̄s eū. s. ti. pri. r pbat p tex. l. facta. S. si in
 dāda. j. ad tre. Quid dicem? Rñ. quedā p̄ditiones impos
 sibilis remittūt a iure ciuili. quedā a iure p̄torio. primo casu
 pōt adiri de iure ciuili. vt hac. l. r insti. d here. insti. S. impos
 sibilis. r. l. p̄ditiones. j. e. ti. quedā remittūt de iure p̄torio
 r tē nō pōt adiri de iure ciuili. s; recurrūt ad bo. pos. fm ta. iō
 q; ius ciuile illā p̄ditionē nō remittit. ita loquit. S. si in dan
 da. r ita loquit. l. i. s. ad eos. j. ad. l. fal. Cōtra hoc facit. l. si li
 bertas. in prin. j. de bo. li. vbi cōditio rejicit a p̄torio r tū ē
 heres d iure ciuili. so. oz te intelligere heredē eē. i. bo. pos. nō
 aures de iure ciuili. ¶ Itē quero dicitur est q̄ fili? institut?
 est sub cōditione ipossibili nō valet testm̄. sed an fili? pōt te
 stamētuz approbare. dico q̄ sic. vt. l. filio. s. de inuis. tes. r ē
 casus recte intelligēdo. j. e. l. si quis in testō. ¶ Querit glo.
 quid si p̄ditio ipossibilis in p̄sona tertij apponit. Dicit gl.
 q̄ nō viciat vt. l. si meua. s. de here. insti. r b p̄pter genera
 litatē. l. obtinuit. j. de p̄di. r demon. ¶ Querit gl. an matru
 moniū factū sub p̄ditione ipossibili valeat. Et videt q̄ sic
 q; est fauorabile sicut institutio. sed tu dic de hoc vt in. c. si.
 extra de condi appo.

Testamento. cōditio si meus erit verificat
 iproprietate tū totū vel par
 tis nisi d;ia voluntas appareat. b. d. ¶ Op. d; hic
 qd cōe est meū est. imo qd cōe est meū nō ē. vt. l. quint? j. de
 au. r ar. le. Blo. dicit in dubio nō dicit meū nisi in totū sit me
 um. qd tene mēti. sed ista gl. est d; tex. sup quo est signata ibi
 nisi euidentissimis. vbi d; meū ē quod est cōe nisi p̄bet d;ia.
 vñ glo. dicit in. l. id qd nostrū. j. de reg. iur. qd cōe est d; meū

fictio non vere, tu dic vt dixi plene in l. serui electione. S. i. j. de le. i. **¶** Dicitur hic vbi alienauit usufructum adhuc de res mea. Sz quero quid e contra si alienauit proprietatem. Dicit glo. q idem vt. l. quarta. de usufr. sz dicit finaliter d. vt. l. i. S. i. j. ad syl. r adde. j. ad. l. fal. l. statuli. **¶** No ob. l. iij. qz usufructus lz sit ps dñij tñ finit morte testatoris. id de eo no sentit testator. **¶** Quero qd si manumisit ita q tñ iuspatronat retinuit Casuz hñstis. s. ti. ij. l. talē. S. i. **¶** Itē querit glo. qd qñ testator voluit q esset su in totu qd erit tñ heres. Dicit glo. distingue vt hñstis in. l. sed sine conditione. S. si seruuz communem. s. ti. i.

Sed si duobus. Una pluralitas gñat ples singularis tates. h. d. Contra hoc op. C. de ipu. r ali. substi. l. quauis. r. l. penul. ego examinaui plene in. l. fal. sa. S. fi. j. de cōdi. r demon. r tetigi. s. ti. ij. l. hoc articulo. vbi glo. tangit. **¶** Ultimo gl. inducit hñc tex. in argumē. ad. q. vtrū ista ppositio possit verificari duo r tria sunt quinqz. vl duo r duo r tria sunt septē. gl. dicit q sic. qz duo sunt de numero quinqz. Itē tria sunt d numero quinqz. Itē duo r duo sunt de numero septē r sic significat. vide gl. p te ipsuz de b. j. de ver ob. l. qñes. Scias tñ q lz ex duobz r tribz cōponat quinqz tñ duo r tria nō sunt quinqz. vt. l. vbi fideiussoz. j. de so. r ibi no. qd facit ad qñtionē. Dicit statutu q exbānit a cē tñ libris supra possit ipune offendī. Certe si hz duo banna vnū in quinqz ginta aliud in sexaginta. nō est exbānit in centū. vt dixi in. d. l. vbi fideiussoz. r ibi vide qd tene menti.

¶ Cōditio potestatiua habet p im s **¶** Ita heres. plera si stat p eū in cui? psonā dz ipleri. h. d. r hz vnā bonā gl. **¶** Et qro primo vtz sufficiat oblatio sola vel requirat depositio r consignatio ad hoc vt cōditio habeat p ipleta. Glo. dicit siquidē sit pñti tñc sufficit sola oblatio. vt. l. statuliberos. S. stichus. de statu lib. aut sit absentī. r tñc dz fieri dispō r pñgnatio. vt. l. cum heres. e. ti. Di. r Ja. de ra. dicit q requiritur depō r pñgnatio et qñ sit pñti p rationē. qz quando cūqz sit oblatio ad cōsequēdam actionē requirit depositio r consignatio. vt. l. i. C. de cōdi ser. manumī. r no. s. ti. i. l. si seru? cōis. tu dic q qñ oblatio sit ad iplēmetum cōditionis r sit ei q ex iplēmeto cōditionis nil de suo pdit r ad nihil obligat iplēti cōditionē. tñc sufficit sola oblatio. vt. l. statuliberos. S. stichus. j. de sta. li. r ibi glo. r est casus expressus in. l. vlti. C. de cōdi. inser. sed qñ oblatio fieret nō solū cā iplēdi cōditionē tñc. sz cā solūē di pñti. vel ille in cui? psona iplet ad aliqd obligat. tñc requirit depō r consignatio. vt. l. i. C. de cōdi ser. manumī. r qd no. in. l. si seruus. s. ti. i. pxi. r pbatur in. l. antepe. C. de pac. in ter emp. **¶** Secūdo qro vtrū iste in quē est iussus iplere cōditionē sit legatari? Et glo. dicit q nō p. l. si quis sub cōditione. j. si quis omis. ca. tes. r e contra q sic vt. l. fideicōmissa. S. cū eēt. j. de le. iij. sed ad. S. cū essz. dicit gl. fo. vt hic r in. l. in rōe. S. tāerf. ad. l. fal. nā ibi loquit qñ cōditio apponit ei quē testator potuit pgrauare. Sz tu dices nōne testator potuit istū heredē grauare. So. illd iplēmetum dz ipleri ante q sit heres r sic ante q possit grauari. r id nō pōt dici legatū vel fideicōmissū. **¶** Quero qd si ista cōditio hz diē. vtrū si domū edificauer? r ille in cui? solo dz edificari ipe dit an statim est heres liberat? vel dz expectare diē. Dic in legatis r dispositōibz que respiciūt diē fateoz q expectatur diē vt l. in illa stipulatione. S. i. j. de ver. ob. Fallit fauore libertat vt. l. statuliber. S. fi. j. d sta. li. sz heredis institutio non recipit diē. vt. l. hereditas. s. ti. ij. r sic cōditio non habeat p ipleta sola diē remanet. g nō expectat. r de hoc dixi in. l. iam hoc iure. r. l. in illa. j. de verbo. obliga. r dixi in. l. si ita stipulat. in tertia. q. pncipali. circa fi. eo. ti. vbi plene dixi r distinxī circa fi. dic vt ibi.

¶ No. hāc. l. **¶** Querit gl. vtrū ita s **¶** Quis ita. tiz pcta societate ille fuit heres an dbeat expectari cursus. xvi. annoz. Sz tenuit qd nō dbeat expectari. glo. tenuit dñuz. qz nō fuit appositum tñ si pperit societate. sz si pmanerit. vñ dz expectari cursus

tpis. Ego dico qd si tps esset adiectū tñ dēctū. vt instituo vos si pperitis societate in bonis meis vsqz ad. xvi. annos. r tñc celebrato ptractu remanet solū tps sed de hereditate subducit. vt no. s. l. pxi. g r c. sed si esset adiectū nō solū contractui sed pssistentie ipsius cōtractus. tñc est cōditio vñ cur sus tps dz expectari. Itē quero quō pōt ipleri ista cōditio pseuerarie. nā dicit tex. pmanerit r c. illud videt ipossibile q pmanerint socij ante q sint heredes. Rñ. oz te intelligere q pmanerint in illa societate rei future. r pdest qz possunt interim petere fm ta. vt. l. ij. S. si sub cōditione. de fm ta. r. l. si qd instituat. s. ti. ij. r id oia gerēt r tractabit tanq heredes r hoc put legit q defunct? nō pperit societate. Alij dicit hui? timore q ipse defunct? societate pperit vt dixi gl. i. qd nō plz p rationē q dicit hñc in tex.

¶ Idem iulianus. **¶** Hic. S. tractat de mutiana cautioe tiana. qz ista cōditio pōt ipleri in vita heredis. vt. l. cū tale. S. i. j. de cōdi. r demō. So. expectare mortē esset triste. id nō expectat. vt in. l. cū tale. S. i. r. l. mutiane. **¶** Itē dicit hñc q cōditio est ipossibilis. qz nō est cui caueat. Cōtra qz sunt saltem veniētes ab intestato quibz dz cauēri. vt. l. is cui. j. de pñ. r demon. r expresse de veniētibz ab intestato ponit in auc. cui relictū. C. de indic. vidui. r in corpe vñ sumit. So. dicit quidā q hñc nō erant veniētes ab intestato vt dicit ista cōditio si nō alienauerit respuit d facili si nō est psona cui? fauore sit phibita. vt. l. filiulfa. S. diui. j. de le. i. sz secus in alijs cōditionibz negatiuis. ita dixi in. d. l. is cui. j. de cōdi. r demō.

¶ s **¶** Heredi. vtrāqz pte esse verā. sz ad veritates distinctiue sufficit alterā pte esse verā. h. d. **¶** C. p. r videt q qñ plures cōditiones apponitur dz pareri vlti me nō cuilibet. vt. l. qd traditū est. cū. l. se. de cōdi. r demon. So. verbū distinctim pōt capi dupliciter. videt p alternatiuam aut. r vel. r sic loquit h. Alio modo distinctim. i. separatiuam r tñc est parēdū vlti vt ibi. **¶** Itē op. s. ti. ij. l. lucī. r vbi dicit iuncta accipit p cōiuncta. So. ibi speciale r rationē ibi vbi debitis. **¶** Itē op. q ad veritate copulatiue nō requiritur vtrūqz. sed alterū sufficit. vt. l. i. s. de his q no. infra. r. l. i. j. ad l. pompo. de parici. Veritas est q qñ due orationes ponuntur copulatiue nō pncipaliter sed respectiue ad aliud. tñc requirit cōcursus vtriusqz vt hic. Sz qñ plures orationes nō copulatur respectiue ad aliud sz qlibet pncipaliter tñc copula ponit magis cā ordinis q cōiunctionis. id nō requiritur cōcursus vtriusqz. vt. l. dñis. r pbo p tex. l. ea tñ adiectio j. de le. iij. r h plene dixi in. l. si is q ducēta. S. vtrū. j. de re. du.

¶ s **¶** Quisita. Impossibilitas reijcit de institutio monumentū dz ipleri. h. d. **¶** Querit glo. vtrū saltem cepta. vt. l. celsus. S. i. s. de arbi. r. l. hēc scriptura. S. i. de pñ. r de. r pbat in. l. insulā. S. i. s. loc. r. l. si mihi r tibi. j. de le. i.

¶ s **¶** Quis sub conditione. ipsa exactioe habetur exceptio. Cōtra nō est necessaria exceptio q alteri p alterū nō queritur actio. vt. l. stipulatio ista. S. alteri j. de ver. ob. Dicit quidā q ideo legatario datur actio q heredis stipulantis interest. sed est trusa qz tñc quereret ipi stipulati nō alij vt dicit gl. qre dic q stipulat? fuit nō capat vide gl. q incipit op. de euict. l. pe. sz ibi stiplo duple iterponitur ex natura r psuetudine cōtract? sec? hic. So. h psumitur mala fides. ibi nō. **¶** Ultimo glo. inducit hāc. l. s. eos q copulat aliquos in matrimonio r iurat q neuter sepabit iure cōsanguinitatis q hoc iuramētū nō valebit. **¶** Itē facit ad statuta q generaliter habentur qñ aliqd mandat nō potest rigit ad illicita. Exemplū dicit statutu quonqz declinauerit iurisdictionē ptatis possit offendī. certe hoc nō intelligit de clerico declinate. facit qd dicitur in. l. i. s. que onerande. qñ rerum actj. non datur.

¶ q **¶** De sub conditione heredi vel legatario

ut fideicommissario mortis causa donataria apposta remittit siue sola siue coniuncti siue distincti cum alia siue sit apposta. h. d. v. q. ad. s. q. t. i. s. q. p. d. h. q. re mittit talis conditio. S. d. j. e. l. s. quotiens. So. qua rum ad iuramentum remittit. s. q. d. venit in iurame to d. i. p. l. ar. j. de codi. z demon. l. hec scriptura. **¶** Op. de. l. si cum patruo. C. coia vtri. iudi. z. l. si q. s. cu debitis. s. de iure iura. Dicit glo. ibi in d. ctibus hic in vltimis voluntatibus. hoc reprobatur p. l. pactu. s. de pac. da. alia fo. ibi in iuramento de p. terito. hic in iuramento de futuro: qd non lz iurare. **¶** Tre op. d. l. si q. s. libertate. de manu. tes. Sol. ibi spale fauore libertatis. vt seruus qui non pot ipere aditione de faciendo vel dando iuret. **¶** Tre op. de. l. municipib. de codi. z dem. So. ibi in iuramento de p. terito hic in iuramento de futuro. **¶** Op. de. l. antistius. j. de acqui. here. So. ibi in iuramento de p. terito. hic de futuro est. z io dic q istud de p. terito non pot iple ri aliter q iurando. vt dicit gl. z bñ. **¶** Treterea in iuramento de futuro est mai. p. culu de p. iurio. Itz sepis deieratur in iuramento de futuro. **¶** Extra glo. op. z videt q iuret de futuro. vt. l. si q. s. maior C. de trasac. z. l. p. senti. s. sane. C. de his q ad. ec. s. fu. z in auc. iustura. qd p. sta. p. totu. vbi p. statur iurame tu de futuro. Itz dicitates soluit **¶** De. in. l. si cum patruo. C. coia vtri. iudi. z ibi refert **¶** Li. z **¶** Bull. in. l. illicitas. s. de offi. p. si. in illa. q. an in securitate de beat iurare. z in. l. si quis cu debitoze. s. de iure iur. dicit sic. Iuramentu qd est de futuro z sup. eo qd e voluntatis non d. z interponi. ita loquitur hic. qz imple re aditione est voluntatis z non necessitat. vt. l. si q. s. sub condicione. j. si q. s. omis. cau. te. z ita debet intelli gi gl. q. est in. l. ne in arbitris. C. de arbi. sed si e sup. eo qd est necessitatis. tunc est sec. vt in d. ro. Tre. ll. q. dicunt q sufficit cautio iuratoria. **¶** Tre aduer te qz in his q relinquuntur sub modo non est p. hibitu iuramentu qz illud est in obligatione. vt. l. si. C. de his q sub modo. de iuramento p. bat i auc. cui relictu. C. de indi. vidui. **¶** Ultimo hec lex. in ver. sed z si ius iura dñ. facit ad. q. certu est q statutuz inferior qd fit in fraude appellationis q interponit ad supioz re non valet. vt extra de iure iur. c. venietes. vñ con sules z p. sules couenerat de hoc habere p. stitutio nes prouinciales. mo pone ca. sum q ciuitas q cas appellationis non habuit statut vt quilibet q dice ret se grauatu posset petere consiliu sapietis p qd ex grauetur vel pot appellare. Certe hoc videt i frau de appellationis. ar. hui. s. cu sua gl.

Quotiens. Licet iusturandū remittat. tñ dan rameto precipiebatur. Tre aditio p. tina vñ modus habet p. iple si non sterit p. eñ. h. d. **¶** Not. tex. in si. vbi i. p. l. da enis zc. **¶** Op. z videt q non sit iple ta imo habet p. defecta. vt. s. ad. l. aquil. l. inde nera tius. s. idē iulian. So. ibi. conditio deficit facto ter tij. id actio dat in tertiu. hic autē casu fortuito defit cit conditio. **¶** S. z cñ op. de. l. legatu. C. de codi. in fer. vbi si deficit conditio deficit relictu. So. ibi i co ditione mixta. h. aut in p. tina. nā seru? si pot libere tatem recusare. vt. l. si. C. de manumis. testa. z rōnez z distinctione hui? materie dic vt no. gl. in. l. i. testō. j. de p. di. z demō. z ibi est optima gl. vbi plene dixi.

De hoc iure. Quod a iure remittit non ē ne cessare remitti a iudice. Item ta cita conditio non ipedit transmissione. h. d. **¶** Et not. hñc tex. q est no. z mēti tenēdus. z hic dicā quedaz q nūq vobis dixi. **¶** No. q dixi vobis in summa? no. **¶** Op. z videt q alia aditio infit: qz dare vel tacere tenebat qd cōtinebat sub iuramento. vt. s. q.

tiens. z sic videt q a die mortis non cedit dies lega ti. So. hic testator expressit solu conditione de iure iurando q est remissa a iure. s. illa q de dādo vel faci endo subintelligitur a iure z ideo nō ipedit transmissi onē. **¶** Di. videt velle d. ium. q imo transmissio ipe diatur. z hñc tex. intelligit **¶** Di. q dies legati cedat postq ipleuit condicione de dando vel faciēdo. z ad hoc puto **¶** Di. esse motu p. s. quotiens. vbi ipedit le gatarius hñc actione anteq ipleat aditione. Ego puto glo. dicere veritate. z est casus in. l. si post die in ver. s. si ea. j. qñ dies le. ce. **¶** No ob. s. quotiens. vbi dicit actiones hereditarias non habebit qz fateoz q non cedit dies quo ad natiuitate actionis qz taci ta aditio natiuitate ipedit sicut expressa. s. transmissi onē non ipedit. vt. l. itē qz. s. d. pac. **¶** Et hoc mo pot rñderi ad. l. si quis libertate. j. de manumis. tes. ego dixi vobis plures z nūq dēclarau qñ dētus snia vel testm est nulluz. vtrū posses petere hoc a iudice declarari nullū. z quo iure possum petere. z qd non possit fieri videt casus hic z fm hoc dices tu qliter poterit cognoscere de nullitate si non possuz petere **¶** Rñ. incidet agā petitione hereditatis. z si excipi es de testamēto dicā testamentū nulluz. vt. l. i. C. de de or. iudi. vel agā actione p. ia. s. si excipiat de sen tentia replicabo de nullitate. in dñu est gl. in. l. i. s. i. in gl. sup verbo qñtionis. j. que sen. sine ap. rescin. **¶** Quid dicem? Breuiter teneo q p. cipaliter pos sit agi d nullitate z hoc p. bat iura q allegabo quo iure possit peti. **¶** No ob. iste tex. qz fateoz q non ē ne cesse. sed possum si volo. **¶** Nec ob. tex. q dicit q non ē p singulos remittendū: qz fateoz q non est remitten dū si p. nunciat remissuz. **¶** S. z quero quo iure pos sum petere q annullat vel cassat qten? de facto p cessit. Inno. extra de offi. iudi. c. vlti. dicit q iudicis officio. glo. tangit in. l. si dolo. C. de rescin. vñ. Ego dico qñq dētus est nullus ex p. tū cōuentione siue irritat ipso iure z tūc pot p. nunciari nullus z cassari qten? de facto pcessit actione ex eodē dētū. vt. l. ex emp. s. is q via. s. de act. ep. si nō dēt? ē null? nō ex p. tū cōuētōe s. z ex alia cā. tūc si qdē dolo p. fuit nul lus peti cassari actōe de dolo. vt. l. elegāter. i. p. m. s. de dolo. s. glo. in. l. si dolo. C. de rescin. vñ. nō bñ se firmat. si vero nō fuit nullus ex dolo p. tū sed ex alieno defectu. tūc peti cassari officio iudicis. vt. l. vt. l. si is. C. de predi. mi. **¶** Et ita intellige primā op. i. positaz in. l. si dolo. C. de rescin. ven. **¶** Si vero nō est dētus s. z loquimur de testō vel snia q est nulla. tūc peti declarari nulla z cassari quaten? de facto pro cessit officio iudicis. vt. l. i. s. i. cu sua gl. s. de fer. **¶** Et per illā. l. intelligit Inno. p officiu iudicis in. c. si. e. de offi. iudi. z p. bat in. l. certa. C. qñ puo. nō est ne. ita itelligo. l. i. s. i. C. q sen. sine ap. rescin. cu sua gl. z p. b. l. cyrographis. s. i. s. de adm. tu. z ibi gl. vide g q ius dicendi nullū est iudicis officiu.

Institutio talis. def. continere id qd p. tinet in alia ad quā illa refer. h. d. simile habuistis in. l. asse toto. de heredi. insti. **¶** Op. gl. de. l. quidam referit. de iure codi. Dicit **¶** Di. ibi fuit mutata conditio persone h nō. Item hec. l. inducit in ar. ad. q. nos eligimus illū quē ticius nominabit quis videt eligere. Dicit glo. q nos non sed ille q nominabit. vt. l. itē eoz. s. si decuriones. s. qd cuius qz vniuer. no. vide glo. q incipit sic. j. de codi. z de. ibi. s. si decuriones. alle. s. facit in dñu cū sua glo. q nos videmur eligere. s. per alium. vnde habes ad uertere ad verba. qñq dicim? eligimus illum quē ticius nominabit tūc nos eligim? z ille fungit offi cio nominandi vt hac glo. **¶** Qñq damus ticio pos

b s. de h iur re se firmat. Et ad hanc materia vid q dixi in. l. si expressis de appel.

De sub conditio ne. c. venien tes. de quo vid bal. in. l. consti. C. z q ibi dixi. in. s. qñb? in. vl. col. z ibi etiā vide an vale ar statutu q singularis p sona nō pos sit appellare

testatem eligendi r tunc videmur eligere ficte p ali um. vt. l. ite eoz. s. si dcurides. s. qd cuiusq vnuer. no. Quero vtru de hoc debeat fieri vnu instrum entu tni nos eligim? illum que ticius noiabit vel duo. Dico q duo debet fieri de iure. sed cosuetud do aliud obseruat vt dixi in. l. heres. s. sed si notam s. de test. Item inducitur hec. l. ad. q. vtruz institu tio possit fieri vno nudo verbo. de quo dixi in. l. i. s. de here. insti. Itē inducitur ad. q. vtru possum co stituere pcuratorē illū que nominabit tici? r tici? ē inhabilis ad ostituendū pcuratorē. Li. format hac qstionē in. l. qd qd. C. de pecu. r Jo. an. de pecu. et d pecu. c. religiosus. in clemē. r h. l. facit q possit lz ty tius sit inhabilis.

Quis in testamento. Hāc. l. ha beo p dif ficili. Op. q fili? nō pōt institui sub ta li cōditione. vt. l. si pater. C. de insti. r substi. r. s. de here. insti. l. suus quoq. So. hic erat emācipat? vl dic qd erat suus. sed in defectū cōditionis exhere datus vt dicit glo. j. vel dic q ista pōditio habet p nō adiecta. vt. j. dicitur. Op. q ista cōditio sit turpis. vñ fili? nō habebat necesse adoptare illum vt. l. vxorē. s. heres. j. de leg. iij. Glo. sol. pluribus modis r vltimo dat vnā so. fateor cōtrariū. r qd di cit parato filio subaudit maxime. vñ siue fili? sit pa ratus adoptare siue nō ipse fili? est heres quasi im pleta sit cōditio. hoc non videt vey. qz q aliqz ali que adoptare cogat metu pene est phibitū vt ibi. nā agebat de priuādo heredē hereditate post adit ionē: qd apparet qz illud onus adoptādū aliqez fuit sibi iniunctū nō in modū pditionis sed alteri? grauaminis. vnde est turpe sicut matrimoniū non dz fieri metu pene. vt. l. fi. C. de sponsalibus. sed q spe lucri qz inuitet ad adoptādū aliqē nō videt turpe. sic non videt turpe q qz inuitet ad mrimoz niū spe lucri. vt. l. ticio. s. i. j. de cōdi. r de. Quid di cemus. Possim dicere q glo. dicit male r hoc qd dixi sit vera so. dñj tenēdo hanc gl. Possim? dice re qd spe lucri aliqē inuitare ad adoptandū non est turpe. sed hereditas patris nō est pprie lucruz. r pdere eā dī dānum. vt. l. fi. C. de codicil. vel quasi dānum. vt no. in. l. ij. C. de iur. r fac. igno. vñ videt metu pene inuitat? timore hui? dñj non est necesse q filius sit paratus adoptare. vñ subdaudi maxime vt dixit glo. sed timore alterius contrarij est ne cesse q sit paratus adoptare. iō nō pōt subaudiri maxime vt statiz dicā. sed hodie non est iusta cā ex heredandū. qz non est de casibus numeratis. in au tenti. vt cū de app. cogno. s. causas. Secundo op. q cōditio turpis adiecta filio instituto facit tes tamentū ipso iure nullū. vt. j. e. l. fili? q non erit he res qñ cōditione ppleta imo testamentū erit ipso iure nullū. So. dico q h loquit in filio emācipato vt dixi in primo cōtrario. vel dic put loquit in suo qz illud maxime qd dicit glo. nō est subaudienduz qz filio parato iplere cōditionem testm est aliqd vt hic. Itō ob. l. filius. qz est nulluz. sed qz si fili? est pa ratus iplere cōditionē testm confirmat p. l. filio. s. de in ius. tes. r hic est casus alias esset nullū. vt. l. cō traria. sed admitteret vt fili? ad implēdum cōditio nem turpē. Itñ. coacte adoptare est turpe. sed ado ptare spōte nō est turpe. r iō cōpleta cōditioe he res est. vt hac. l.

Erba. Glo. signat ar. dñj de manu apponēs pditionē vt velle expse eā ipleri. so. h exp se cōmisit eius arbitrio velle adiple ri vel nō. duz dicit si nolit r. fm Di. Itē sunt ar gumenta cō

traria de vsuris. l. si stipulat? de le. i. l. si qñ. in prin. So. ibi verba possunt aliquid opari hic nō. qz raci te inerat. vt. l. iij. j. de leg. i.

Quisita Implemētū pditionis nō inducit aditionez vel legatū acquisitionē irreuo cabilē. h. d. Dicit hic q legatū acquiri iplēta cōditione. Cōtra imo a morte testatoris acquiri recta via statim. vt. l. a titio. j. de furtis. r. l. cū pater. s. furdo. j. de le. ij. So. in legatis quedam est acquisitio ficta r ista est a tē pore mortis. vt. l. a titio. j. de furtis. Quedā ē acq sitio vera siue irreuo cabilis r ista est a tpe adite he reditatis. vt. l. si tibi homo. s. cū seruus. r. l. seruū si lij. s. i. j. de leg. i. Quedā est acquisitio irreuo ca bilis r ista est a tpe agnitionis vt hac. l. Itē op. q quis iplēdo cōditionē videat adire hereditatē: vt. l. iā dubitari. in fi. s. de here. insti. So. vt ibi no. r. l. i. s. si parēdi. s. de cōdi. ob cau. Et no. bñ hac. l.

Filius Cōditio turpis adiecta in insti tutioe filij vitiat testamentuz itē nō dicimur posse qd hōeste nō possum? h. d. Op. de. l. i. s. e. ti. vbi pōditio impossibilis non vitiat sz viciat. So. speciale in filio. Itē op. de l. libert? sub cōditione. j. de bo. li. So. aliō in liber to vt ibi. aliud in filio vt hic. rōnem dixi. s. e. l. i.

Titius Impossibilitas rōne pplexita tis vitiat institutionuz. hoc. d. Op. s. e. l. i. r. l. pditiones. vbi pōditio ipossi bilis rejicit. So. hic in cōditione ipossibili rōne p plexitatis. vbi autē loquitur de impossibilitate na ture vel iuris. dic vt. s. e. l. i. Op. q perplexitas nō vitiat. vt. l. si titius. j. de ver. ob. So. ibi est per plexitas q pōt dissolui. h autē ē perplexitas idissolubi lis. r ideo vitiat institutionē. Querit glo. pona mus institutionē factā negatiue si seius heres non erit: seius heres esto. r si ticius heres nō erit: seius heres esto. Glo. dicit q expectabit alterius repu diatio. h nō est vey qz possit repudiare cū nō dū sit delata. vt. l. is qui heres. j. de acq. here. sz veritas est q institutio nō viciat. qz adeundo de facto sibi implet pditionem r facit deficere alteri. vt. s. e. l. i. vel q altero dcedēte alter heres erit. r ita gl. bñ di cit. Sz op. r videtur q sufficiat cōditionē ipler i de facto. vt. d. l. si ticius. r. l. mulier. j. e. So. vt ple ne dixi. s. eo. l. i.

Plures. Querit hic dñ plures in institutiones. vtrū iste plures institutiones debeāt intelligi esse facte di uersis personis vel de eadē. Bl. ponit primo q di uersis psonis. sedo q de eadē. nam si diuersis posi to q pōditio extaret in psona vni? adhuc dz expectat ri pōditio in psona alteri? q diceretur esse cōiunct? in eadē pte. vt. l. coheredi. s. cohères. s. ti. i. r. l. pla ne. s. si cōiunctim. j. de le. i. r ita dicit Di. Itē te nēdo scōdam lec. op. q vltima cōditio spectet. vt. l. sub diuersis. r. l. qd traditū. cū. l. se. j. de condi. r de. So. aliud in hereditatib? vt hic. r. l. si te solū. de he re. insti. aliud in legatū. vt ibi. Querit gl. de vna q. r vide glo. q incipit in specie. r adde in fi. ibi in prin. r. s. i. r. l. liber homo. s. si ita scriptū.

Am seruis. Cōditio adiecta in in legato repetita. h. d. Op. de. l. seruo ali eno. s. si ab impubere. r. l. si quis a filio. j. de leg. i. r l. si. de fideico. li. So. cōditio q vitiet legatū nō videt repetita. sed illa q nō vitiet legatū sic vt b. qd declara vt dixi in. l. licet. j. de le. i. r articulū istū declarau in. l. auia. s. i. j. de cōdi. r de. Querit de quo seruo loquit hec. l. Glo. hic dat tres solu.

Prima q̄ erat seru⁹ propri⁹ testatoris. ⁊ ista lec. est verissima. ⁊ pone q̄ seruus habebat coheredes als ille seruus nō possit habere libertatē nec legatū nullo existēte herede. vt glo. sequēs dicit. Et ista est vera lec. Alij dicūt q̄ erat seruus alien⁹. sed ista lec. ē falsa. q̄ seruus alieno nō pōt directo dari libertas. vt. l. seruo tuo. C. de manumif. tes. ⁊. s. ti. ij. l. seruum alienū. Alij dicūt q̄ seruo testatoris tpe testamētī ⁊ alienato viuo testatore. ista lec. est vera: q̄ p alienationē est recessus a libertate ⁊ remanet firmū legatū ⁊ substitutio. vt. s. ti. ij. l. qui filio. s. si q̄s seruo. ⁊ oportet te intelligere q̄ habebat coheredem als nil valeret. sed prima magis plz. q̄ nullam cōtinet diuinationē. **D**icitur hic q̄ in legato pōt videri p̄ditionē repetitā. quero q̄ est ista cōditio q̄ in legato videt̄ repetita. Glo. videt̄ dicere de p̄ditione adiecta in institutione. s. si titius fuerit p̄sul vt in glo. sup̄ vbo cōditionū. alia glo. sup̄ vbo extiterit dicit cōtrariū. nā dicēdo q̄ deficit cōditio institutio nis si illa intelligeret̄ in legato repetita legatū nō deberet̄. de alia ergo cōditione intellexit. **H**ui⁹ cōtrarij timore **J**a. de re. dicit sup̄ hoc tex. repetitaz cōditionē statute libertatis. vt. j. de condi. ⁊ demō. l. auia. istud dicit̄ videt̄ falsum. q̄ tex. dicit q̄ libertas fuit data pure ⁊ sic nō est statuliber. vt. j. d. sta. libe. l. ij. **Q**uid dicem⁹. Breuiter dico q̄ p̄ditio adiecta institutioni v̄repetita ⁊ hoc pbat tex. l. auia. ⁊ hec glo. sup̄ vbo extiterit. male dicit. sed intelligo nō extiterit. q̄ nō lit eē heres. **S**z tu dices quōd cuz seruus sit necessarius. q̄ nō pōt repudiare. **R**ñ. p̄ ut tu intelligis de seruo alienato a testatore ē claz q̄ est volūtari⁹. sed fm̄ primā lec. dicit glo. q̄ p̄ hec vba dat sibi licentiā abstinēdi ⁊ facit d̄ necessario volūtariū. vt. l. verba. s. e. ⁊. l. corneli⁹. s. de here. in sti. pone ergo casus sic. dñs reliquit seruo libertatē pure ⁊ eū heredē instituit p̄ pre sub cōditione si titius cōsul factus fuerit dato sibi coherede. ⁊ adijci tur ⁊ si heres eē noluerit vel si heres nō extiterit lego sibi centū. ⁊ oīa sunt plana. **A**d argumēta contraria q̄ ponuntur in glo. vlti. dic vt colligit̄ ex his q̄ dixi in. l. lic. j. de le. i. sequētē. l. vide p̄ teipm.

Mulier. **I**mutiane. j. de cōdi. ⁊ demon. ⁊ breuiter. h. d. Cōditio de nō petēdo i vltimis volūtatis p̄ acceptilationē implet̄. **I**dem si alio modo de iure peti nō pōt. h. d. **C**op. ⁊ videt̄ q̄ ipso iure vir nō pōt petere soluto matrimonio. vt. l. ij. s. so. ma. **B**l. intelligit q̄ fec̄ vir pactū de do. te lucrada. vel dic q̄ etiā soluto matrimonio potest petere q̄ hz actionē: hz obstat exceptio ⁊ petēdo repellitur ab hereditate. **I**tem videt̄ q̄ nō sufficiat acceptilatio sed sit necessaria cautio mutiana. vt. l. mutiane. j. de condi. ⁊ demon. **S**ol. q̄nq̄ referitur hec vba si non petisset ad ius vt nō petas de iure ⁊ tūc implet̄ p̄ acceptilationē q̄ amodo nō pōt petere vt hic. ⁊ ita loquitur vltimū mēbrū dicte. l. mutiane. j. de cōdi. ⁊ demō. q̄nq̄ referitur ad factū vt nō petas de iure vel de facto ⁊ tūc nō sufficit acceptilatio. vt. d. l. mutiane. put loquitur de mutiana. sed in dubio ista verba referunt̄ ad ius in vltimis volūtatis. vt. l. licet. j. vt le. no. ca. ⁊. l. auia. in fi. j. de condi. ⁊ demon. secus in cōtractib⁹ q̄ intelligit̄ de iure vel de facto ⁊ p̄mittēdo nō petere nō implet̄ cōditio vt. l. vbi pactū. C. de trasac. ⁊ no. in. l. siue ap̄ acta. e. ti. ⁊. l. i. circa si. glo. magne. C. de pac. ⁊ dixi in dīcta. l. mutiane.

Si quis hereditariū. **S**i cōditio nō pōt impleri de iure sufficit q̄ impletur de facto. h. d. **C**ides h q̄ nō ē dicitio

si. ⁊ tūc est p̄ditio. allegat. l. i. de p̄di. ⁊ demon. **C**op. q̄ nō sufficiat impleri cōditionē de facto. vt. l. hec cōditio de cōdi. ⁊ demon. ⁊. l. i. in fi. s. q̄ quisq̄ iuris. ⁊. l. si ita quidē. si man. ita su. ma. **S**o. nō sufficit imple ri de facto si de iure pōt impleri. als secus vt hic. hāc materiaz tractat̄ doc. in. d. l. ea quidē. ⁊ **D**i. in. l. quidā cū filiū. j. de ver. ob. ⁊ dixi plene in. l. cōtinu⁹. s. cū quis. e. ti. **C**op. q̄ ista cōditio tanq̄ impossibilis rejicitur. vt. s. e. ti. l. i. solue vt ibi.

Si quis testamentum. **S**ubstitutus ē p̄ p̄rie institut⁹ vt substitutio est proprie institutio. h. d.

Seruus. **M**o. rationē hui⁹. l. q̄ est not. **C**op. de. l. talē. in prin. s. ti. i. **S**o. ibi fuit data libertas bis. p̄rio pure secūdo sub cōditione. ideo valet ex prima datione **I**tem op. hereditas nō pōt dari in diē vel sub p̄ditione. vt. l. hereditas. s. ti. ij. **S**o. hereditas sola nō pōt dari in diē vel sub cōditione. s. cū libertate sic.

Ter ex fratribus. **C**ōditio mixta si impeditur p̄ casum dispositio deficit. vt. l. in testamēto. de cōdi. ⁊ demon. ⁊. l. legatū. de cōdi. inser. **S**ol. hic erat institutio pura. sed diuersarum portionuz cōditionalis. vt. j. l. pri. **C**op. si vnus fratru ducat sororē in vxorē matrimoniu est illicituz ⁊ sic cōditio est turpis. vt extra de consan. ⁊ affi. c. nō debet. **S**olu. de iure canonico matrimonium. tale est prohibitum. sed fm̄ has. ll. est permiffum.

Quero quid si vnus de fratrib⁹ duxit illā ⁊ alius erat paratus ducere ⁊ illa noluit. **Q**uero q̄ lites diuidantur ipsa bona. **G**lo dicit ille q̄ ducit habebit dodrantē alter quadrantem. q̄ certū erat q̄ duobus nubere nō poterat. vide glo. q̄ incipit qd si alteri ⁊c. **I**stud qd dicit lex q̄ p̄ditio nō stat per me habet̄ p̄ impleta. est verū nisi voluntas defuncti repugnet volūtati alioruz. sed hic repugnat voluntas defuncti. q̄ p̄mittēdo q̄ nubat vni videtur prohibere q̄ alij nubat. ⁊ sic habes q̄ leges q̄ dicit q̄ cōditio q̄ nō stat p̄ heredē habet̄ p̄ impleta. ē verū nisi voluntas defuncti repugnet. ita vidistis in. l. cōditionibus. in prin. j. de cōdi. ⁊ demon. ⁊ hoc idē no. p̄ glo. j. de ver. ob. l. in executione. s. si.

Midam in suo. **C**ōditio q̄ cōtinet inhumanitatem respicitur ⁊ ex sermonibus incōgruis presumitur q̄s nō sane mētis nisi p̄bet contrarium. h. d. **M**o. q̄ ex qualitate finonis q̄s p̄sumitur furiosus simile de tu. ⁊ cu. da. ab his. l. is q̄. s. i. ⁊ habuistis i l. apud iulianum. in fi. j. de lega. i. **C**op. d̄ hic q̄ iste qui talē conditionē apposuit presumitur furiosus. cōtra. j. de cōdi. ⁊ demon. l. meui⁹. **D**icit gl. hic speciale fauore humane religionis. vel dic vt ibi dixi. **Q**uero quomodo pōt ista suspitio submoueri ⁊ probari q̄ sit sane mētis. vt ex his verbis non presumatur furiosus. **R**ñ. hoc magis cōstitit in facto q̄ in iure. q̄ erat iocularius q̄ cā ludendī talia testamēta faciebat vt faciebat causa humanitatis. ⁊ reduct⁹ ē ad magnam cōtritionē suuz corpus de spiciebat. vnde cōsulo q̄ notarius cām inserat in testamento q̄n talia scribuntur. **I**tem q̄ro quid vult dicere tex. in memoriam humane conditionis **R**espondeo duobus modis. quia homo fuit de terra creatus. ⁊ ideo in terra sepelitur ⁊ in terraz reuertitur. vel dic q̄ ille qui tradidit eū terre facit in memoriam conditionis humane. **C**ultimo glo. inducit ad questionē hic in sermonibus stultis p̄sumitur stult⁹ seu furiosus. **D**icit glo. q̄ eodez modo presumitur dominus si vtatur possessione. licet

non vere sit dominus quod tene menti. Sed glo. alibi dicit contrarium. vt no. in. l. ij. C. de proba. z. l. cum res. eo. ti. vbi dicit qd ex possessione qd no pre sumit dominus. Sed Ja. de are. distinguit plene sed ego dico z sum alibi solitus distinguere si queratur vtrum dum quis possideat tanq dñs presu mitur dominus. Distingue. aut dominus deditur in iudicium per modu actionis aut per modum ex ceptionis. Primo casu aut principaliter intentat vt in rei vocatione in qua principaliter venit do minium aut incidenter quia est talis actus in quo venit dominium incidenter. Primo casu dominus debet probari directo de iure gētium vel ciuili. vt l. in re. s. de rei v. e. l. ita vt si fur. s. cōmo. z ibi no. z. C. de nō nu. pe. l. i. z quod ibi no. fallit qñ agitur cōtra eū qui violenter accepit. vt. l. si quis emp. s. sed hec super illis. C. de prescrip. xxx. an. Secdo casu quando dominium in iudiciū deditur incidē ter. z tunc aut quis ad probationem dominij indu cit possessiones de presenti z presumitur dominus Ita hic intelligitur gl. d. z expresse no. in. l. sicuti. s. si queratur. s. si ser. ven. z est tex. cum glo. s. famul. her. l. i. Et facit qd no. per Li. C. que sit lon. cōsue. l. ij. in. iij. q. principi. in. fi. sede. q. Nec ob. s. ad. l. acquil. l. itē mella. s. pe. vbi dominus venit in iudi cio incidēter. z tñ bone fidei possessor non habetur pro domino. quia ibi constabat contrarium. s. cum non esse dominum. z sic predicta intelligo nisi con trarium appareat. Aut ad probationem dominij inducitur possessio d preterito. z isto casu possessio nō facit quē presumi dominum. vt. l. z que nondus sunt. s. qd dicitur. s. de pig. ac. z no. per glo. in. l. ij. C. de proba. facit qd solet dici per doc. in. l. cum res C. e. ti. z qd solet notari per doc. insti. de ac. s. itē ser uiana. si vero dominium deditur in iudiciū per modum exceptionis. z tunc aut post fundatas intē tionem actoris z non presumitur dominus. vt. C. de proba. l. sine possideris. aut ante intentionem acto ris fundata. z tunc presumitur dñs. vt. l. ob maritoz rum. z ibi glo. C. ne vro. p. ma. z. l. i. z qd ibi not. C. de priuil. fil. facit. j. de solu. l. titia. z ibi tetigi. Ad p dicta etiam facit. C. de ag. z cens. l. litib. l. xi. z sic debet intelligi qd no. in. d. l. c. ires. C. de proba. z. l. iij. e. ti. facit ad hoc quedā gl. que videtur velle qd etiam fama quandoq sufficit ad probationem do minij. vt no. in. d. l. iij. C. d. pba. z. l. atqui natura. s. cum me. s. d. de neg. gef.

Quem testamēto Sz quero an sine effectu cogitauerat. Glo. dubi tat. veritas est qd sine effectu cogitauit. vt Azo di cit in. l. diu. C. de iure codicil. z insti. de codicil. s. fi.

Filius instituto sub conditione s. Filiius potestatiua q nō potest imple ri vltimo vite spiritu decedēt anteq impleat cōditionē sit locus substituto z veniētib? ab intestato ipso viuo. secus si in ea cōditione q vltio vite spiritu potest adimpleri. quia tñc ipso mortuo admittuntur. h. d. Et diuiditur. Primo ponit the ma z questionem. Secdo questionē auget ponēdo dubiū bimembre. Tertio respondet primo dubio z illud probat p simile. Quarto respondet secūdo dubio. Quinto ponit vnum casum similem prime responsioni. scda ibi cū non sufficit. tertia ibi nā su perior. quarta ibi altera vero. quinta ibi quēadmo dum. z ista est valde difficilis lex. ¶ In tex. heres. erit. l. institutus. ibi instituerat. s. vulgariter z filius decedat anteq pareat cōditioni. queritur an nepo tes admittantur eo mortuo vl eo viuo. ¶ In tex. ibi quēadmodū. nepotes. filio viuo z in actu mort?

existente admittatur ad hereditatē aut in primo ca su. vt hic. z ita hec dicitio quemadmodum. non ad proxima nō ad precedētia referē fm Di. ¶ Dicit hic q nepotes admittunt filio viuo p ditione defe cta. opponitur filius illo casu reperitur preteritus z sic testamentuz est nullum. vt. l. commodissime. s. de libe. z posthu. z. l. penul. e. ti. Dicunt quidam q filius qui instituitur sub cōditione que non potest impleri vltimo vite spiritu debet in eius defectum exheredari. hoc est contra casuz. l. si libertus. s. exi stimo. de bo. lib. z no. p. doc. in. l. si. si. par. C. e. ti. Ad contrariū responde q imputet sibi filius qui cōdi tio nem nō impleuit. vt. l. suus q. de here. insti. ¶ Dicitur h q legatū cedit eo moriente z transit ad heredem. Cōtra in. l. miles. s. p. parte. j. de leg. ij. So. vt ibi dicā. z facit ad hoc qd habuistis in. l. vl. j. qñ dī. le. ce. z. l. ab oibus. s. cū quidā. de le. i. ¶ Itē dicitur h in ver. altera. q nepotes erant legitimi. Cō tra ille est legitimus qui est proximior tēpore mor tis. vt. s. cum autem. insti. de heredi. que ab intesta. sed hi nepotes nō erant legitimi tempore mortis. Glo. respondet quando quis decedit nullo condi to testamento tunc inspiciatur quis est proximior tē pore mortis. sed si decedat cōdito testamento tunc ille dicitur primior qui est primior tēpore quo testa mentum destituitur. vt hic no. z probatur insti. de leg. agna. suc. s. pri. z habuistis in. l. si quis posthu mos. s. si filium. s. de libe. z posthu. Sed primū mē brum quando decedit intestatus intelligit q ille in telligit prim? q e primior tpe mort? vel cum here ditas defertur. vt si aliquis decedit relicta vxore p gnante inspiciatur quis est proximior tempore quo partus nascitur abortiuus. vt. j. de suis z legit. l. in testamento. s. penul. z. l. itē. s. i. de libe. z posthu. qd maxime hodie est verum. vt insti. de legi. agna. suc. s. placebat. ¶ Op. dicitur hic q valet exheredatio quando heres est institutus cum filius moriet? Cōtra hoc est expressus in. l. si ita. s. fi. de lib. z post hu. Huius contrarij timore iste ver. quēadmoduz legitur tribus modis principaliter. Primo hic q ter. non dicat q testamentum valeat immo q non valeat. z hoc casu testamentum destituitur. i. non valet. z sic refertur ad proximū. z sic sic. s. destituit sic hic lz uon eodem modo nec eodem tempore. vt in gl. ¶ Alia lec. principalis est q valet testamen tum. Ad contrarium respondet gl. q hic habebat alium coheredem extraneum pure institutum. cui? aditione poterat confirmari exheredatio z fuit cō firmata. sed in. l. cōtraria non habebat coheredem hec sol. est vera in se licet contineat diuinationem. sed tunc sustinēdo instatur fm hoc quomodo testa mentum destituitur vt innuitur in litteta quēadmo dū. zc. Glo. respondet destituitur. i. irrenocabiliter firmatur morte filij quia ammodo non habet locū querela. vel dic destituitur. i. annullatur viuo filio z qrela intentata. vt tangit in fi. glo. ¶ Alij dicit in. l. cōtraria dicitur q filius nō potest exheredari post mortem hoc est verum si filius instituitur sub conditione casuali. secus si sub potestatiua z in ei? defectum exheredatur. quia tunc potest exheredari post mortem. vide glo. i. ibi. Ita so. est falsa con tra tex. l. suus quoq. s. sed z si filio. s. de here. insti. vbi tex. dicit q filius nō pōt exheredari in defectū conditionis mixte vel potestatiue. quare dic q nō. quēadmodum. refertur ad primū casum non ad p ximum fm Di. z sic cessat contrarium. s. q si filius exheredat z alius instituitur cum filius moriet nō dico post mortem. z tñc valet exheredatio q filio viuēte z in actu mortis existēte ille potest adire nō

Probari directo. z vi de circa hāc materiā do. ab. i. c. cū ad sedē. de resti. spo. l. vi. car ta. Et plus dicit in. d. c. allegans. d. ino. in. c. illd. de prescrip. videlz q si te stes depone rent q talis tanta tpe ci tra possedit talē rem pro sua et tanq suā q nō p pter hoc p batur dñus de quo etiā dixi in. l. cum res. C. de p ba.

Presumi tur dñs. vid in. l. apd tres batif. s. neq z ibi dixi de aq plu. arcē.

viciatur testamentum in vita. Nec obstat. l. si ita. qz
 ibi post mortem filij fuit alius institutus hic cu mo
 rietur fm Jac. de are. Et ex hoc habes tria mebra
 quia quandoqz quis exheredatur z alius institui
 tur post mortem eius. z tunc aut habet coherede z
 valet vt hic fm lec. aut non habet coherede z tunc
 non valet. vt. l. si ita. in fi. aut filius exheredat z ali
 us instituitur cum filius morietur non dico p^o mor
 tem tunc valet exheredatio: z viuo filioz in actu mo
 riendi existete admittit heres institui. post mortez
 vero non posset adire vt hic dicitur. ¶ S^o quero
 si admittunt nepotes cum est in actu moriendi an
 querant ipsi filij patri eorum. z sic post ex persona
 eius habeat iure suo. Glo. arguit pro z contra vis
 de glo. que incipit substitutus ibi sed an zc. Ja. de
 are. z nepotes in actu moriendi no querunt pa
 tri p. l. si. in fi. C. de bo. que li. allegataz in glo. Ego
 puto contrarium. ad quid enim esset facta disputa
 tio in hac. l. an viuo filio vl' eo mortuo nepotes ad
 mittant quare puto qz querat filio ex persona filij
 habeant. Respondeo ad. l. si. in fi. C. de bo. que li.
 quia dico ibi loquitur i usufructu qui nullus est cu
 incontinenti recedere speratur quod essz in eo qui
 incontinenti debet mori. hic loquitur in propria
 re que aufert utilitatem ei qui incontinenti dz mor
 ri. quia transmisit ad heredes suos. hoc probat tex.
 in. l. ij. in fi. z. l. se. j. quando di. le. ce. Sed tunc insta
 tur filius. non pot acquirere hereditates nisi iusu
 patris. vt. l. si quis mihi bona. S. i. i. i. j. de acquir.
 here. sed filius dii est in actu moriendi non potest in
 here. ergo non esset possibile qz istis nepotib⁹ que
 ratur hereditas in vita filij. Respondeo dico qz filius
 est suus heres aut nec requiritur iustus. z fili⁹ effici
 tur heres patri suo per mediam personam nepos
 velit nolit z est necessarius heres. vt. l. filius patro
 ni. j. de bo. li. z. j. de acquir. here. l. qui in aliena. S. i. i.
 terdum. Et si tu dicis an per se vel per alium titius
 fuerit heres ad quid prodest. Respondeo ad multa
 Et fm hoc quero vtrum inter mortez z aditionem
 in suo herede sit dare mediu. Ita. q. format Di. in
 l. nam nec emancipatus. j. de le. i. z gl. sunt contra
 rie. nam in. l. si alienus. S. in extraneis. de here. insti.
 dicit qz non est dare mediu. contrarium notatur in. l.
 iulianus. j. de ad. z demon. z hic videtur casus qz
 inter mortez z aditionem in suo herede est mediu. naz
 hic nepos est heres suus patri non statim: sed qn
 pater morietur. Itz videtur tex. j. ad syl. l. i. S. si p^o
 z ibi tetigi. In contrarium videtur tex. in. l. si post
 mortez. j. de le. i. z. l. questum. S. present. e. ti. Ad
 uerte: habes distinguere quatuor casus. Aut que
 ris d successionem ex test^o. aut ab intestato. Primo
 casu aut filius est institutus pure. z inter mortem z
 aditionem non est dare mediu. ita loquitur glo. in
 l. si alienum. z tex. in. l. si post mortez. S. i. z. l. questu
 S. present. j. de le. i. z si quis omis. cau. test. l. i. S. qui
 sunt in p^ote. z alia glo. j. ad. l. fal. l. si creditor. Aut
 est institutus sub conditione z potest esse mediu
 inter mortez z aditionem. vt. l. in conditionibus. j. de
 condi. z demonstra. z hic. sed si loqueris de success
 sione ab intestato. z tunc aut nullum est conditum
 testamentu z non est dare mediu. vt in. S. sui. insti.
 de here. quali. z dif. qd intellige. s. qz non est mediu
 an sit heres i certa parte. sz in alia parte potest esse
 mediu. pone qz decessit vxore pregnante: anteq^o
 enim partus sit in ventre formatus filius saz nat⁹
 no est heres nisi pro quarta. quia tres possunt crea
 ri. Aut est iam creatus partus ita qz ammodo per
 naturam plures creati non possunt. z tunc est heres
 fm veritatem. qz si vnus est coceptus est heres pro

dimidia. vt. l. cu quidam. S. suum. de acqui. here. vñ
 in illa parte est mediu illud tempus quo p^odet an
 partus formetur. Item si post coceptum morietur
 partus in ventre erit heres in totum. z sic fuit medi
 um in illa parte. Itz si fuerunt duo fratres quoz
 vnus postea abstinuit. z hoc vez de iure coi. sed p
 rescriptum posset post mortez effici suus. vt dixi in
 l. gallus. S. z quid si tñ. S. de libe. z posthu. z ibi tan
 gatur per glo. Aut aliquod est testm. z tunc potest
 esse mediu. qz ille e su⁹ heres qui est proximioz tpe
 quo testm destituitur. vt hic. z. l. si fili⁹ qui patri. S.
 ti. proxi. z hoc habito respectu ad ius civile. sed fm
 ius pretoriz fm qd filius pot abstinerere non est du
 bium qz no est dare mediu. vt. l. nec emancipatus
 j. de le. i. Et hunc respectuz certe habuit glo. in. l. iu
 lianus nosster. j. de condi. z demon. tñ secuta aditio
 ne videtur a t^ore mortis fuisse heres postqz non
 abstinuit. vt. l. i. S. qui sunt i potestate. si quis omis.
 cau. tes. Et predicta vera si queratur de medio tem
 poris. sed de medio persone. secus etiaz quo quis
 esset suus per mediam personam alteri⁹. vt. j. de ac
 qui. re. do. l. si quis in aliena. ¶ S^o quero pater in
 stituit filium sub conditione si monasteriu intraue
 rit an pot institui sub tali conditione. Et videtur qz
 sic. qz est potestatiua z sic valet vt hic. z. l. suus qz.
 Di. tenet contrarium. qz non sufficit qz sit potestati
 ua solū. sed oportet qz sit facilis vt hic. z. l. suus qz.
 secus si difficilis. vt. l. hec conditio. j. de condi. z de.
 z. l. ij. e. ti. z qz ingredi monasterium sit difficile alle
 gat Di. in auc. de monachis. S. i. col. ij.

De iure
deliberandi
Rubrica.

De iure deliberandi. Rubrica.

De p. z videt qz seru⁹ de
 I seruus. beat habere tempus ad
 deliberandum. qz ipse potest non adire
 vt. l. cu proponas. C. de here. insti. So.

seruus non potest adire nec repudiare.
 Adire no nisi precedat iustus. vt. l. si quis mihi bo
 na. S. iustum. j. de acquir. heredi. Itz repudiare no
 potest. vt. l. i. S. per seruum. j. de suc. edic. sed potest
 nolle adire. sed propter hoc non datur tempus ad
 deliberandum. ¶ Quero quid in filiofa. Lredo qz
 debet dari patri z filio simul. quia neuter sine alte
 ro pot repudiare. vt. l. is qui heres. S. fi. z. l. se. j. ti. ij.
 sed aliud in seruo: quia solus potest repudiare. vt
 l. i. S. per seruum. j. de suc. edic. dixi in. l. legati in pi
 ma charta. j. de leg. i. ¶ Quero quid in monacho
 instituto vel succedete ab intestato cui equiparabi
 mus seruo vel filio. Effectus est magnus quia si fi
 lius repudiat pater non potest adire. vt. l. si. S. vbi
 autem. C. de bo. que libe. secus in seruo. de hoc scri
 bo in materia vulgaris substitutionis. tamen in b
 puto qz equiparetur seruo cu non sit spes qz sibi fa
 cto sui iuris possit queri.

Alit pretor. qz vbi tepus no dicitur certum re
 linquitur arbitrio iudicis. ¶ Quero cui dat tem
 pus ad deliberandum. Dicit glo. qz heredi non le
 gatario cum damnuz non contineat. vt. l. si heredi
 tates. S. man. ¶ Quid in fideicommissario vniuer
 sali. Ex ratione glo. videtur qz debeat habere tem
 pus ad deliberandum: quia commodum z incom
 modum habet. vt haberis insti. d fideicom. heredi.
 S. si quis. ¶ Et ex hoc concluditur ad questionem
 vtrum fideicommissarius vniuersalis possit ex sua
 persona inuentarium facere. Et dixi qz sic. quia in
 uentariuz fit ad hoc vt cesset deliberatio. vt. l. si. S.
 ij. C. de iure deli. sed deliberatio cadit in heredem
 T L L ij

e Arbitrio
iudicis. z vñ
de do. Abb.
in. c. nonnulli.
de rescri. vbi
in no dispo
sit a iure coi
mittitur arbi
trio iudicis.

sicut in fideicommissarium. ergo et. ita dixi in l. in ratione. §. quod vulgo ad. l. fal. et in Spe. de instru. edic. §. dicto. ver. quid si heres non fecerit. **¶** Quero tota die citantur heredes instituti vel venietes ab intestato et iudex statuit terminus infra quos debeant respondere an velint esse heredes vel non quero quantum tempus debet dari. **¶** Habes in l. itaq. tex. no. q. debet dari ad minus tempus centum dierum. et expressius in l. i. §. largius. de suc. edic. et ex hoc reprobaui glo. §. de here. insti. l. si quis instituitur. sed hoc examinatur latius per glo. j. de acqui. heredi. l. quoad. et ibi dicam. **¶** Item quero dicitur hic q. secunda dilatio debet dari causa cognita. **¶** Facit ad materiam. l. in pecuniarijs. §. de ser. **¶** Et q. rit glo. si iudex dedit dilationes sine cause cognitione utrum sit ipso iure nullum. quod sub illa dilatio ne fit vel valeat sed annullatur per appellationem ab interlocutoria de iure canonico. vel per appellationem a diffinitiva de iure civili. **¶** Respondeo ut dixi in l. ij. §. de reg. iur.

¶ **R**isto scripsit op. q. quis non debeat edere instrumenta aduersario. Contra in l. is apud quem C. de eden. et l. i. qui accusare. et i. §. hic cogitur quis edere instrumenta creditoribus. **¶** So. dicit glo. hic loquitur ante aditam hereditatem. quo casu sit copia creditoribus hereditarijs. sed post aditionem non sit copia. quia creditores incipiunt habere aduersarium et hoc non ad fundandam intentionem sed ad fundandam replicationem sic. vt. l. fi. C. de ede. licet ibi d. hoc sint opiniones et est casus in l. pe. §. fi. ad. l. fal. **¶** Quero hic sit copia instrumentorum heredi. de quibus instrumentis loquitur. **¶** Respondeo de hereditarijs. vt. l. aristo. de acqui. here. vel etiam de instrumentis existentibus penes creditores hereditarios fm quosdam. vt glo. dicit quod fiet sic. q. iudex faciet proclamari q. quicunq. habet instrumenta hereditaria vel debet aliqua habere ab hereditate ostendat infra talem diem alias sibi preiudicat. vt est tex. in l. i. §. cum dicitur. j. si cui plusq. per. l. fal. facit optime. j. de acqui. here. l. aristo. **¶** Et ultimo hec. l. probat vnum videlicet ego creditor habeo obligata omnia bona mei debitoris. et volo q. notarius det mihi instrumentum q. habeo obligatum nomen debitoris mei. dico q. dz dare copias. vt hic et l. fi. §. de bo. auc. iu. pos.

In tex. ibi sine preiudicio. l. aditiois **¶** Si maior id presumendum est q. per hoc non videtur adire fm di. **¶** No. q. pendente dilatio ne permittat heredi vendere res hereditarias. **¶** Contra. j. e. l. ait pretor. vbi videtur speciale in pupillo non in maiore q. venditio impediatur. **¶** Solu. vt ibi dicam.

¶ **I**t pretor dicitur q. d. h. q. ille qui non potest alienare non potest actiones exercere. **¶** Contra de l. procuratorum. §. de procura. **¶** So. fateor in eo qui non potest alienare suo nomine. §. in eo qui non potest alienare nomine alterius non sequitur. ergo non potest actiones intentare nomine illius. quia potest habere mandatum ad agendum non ad alienandum. **¶** Ad quod facit tex. et glo. in l. eius est nolle. j. de re. iu. **¶** Item oppo. de l. aristo. §. si maior. §. e. ti. vbi indistincte in persona cuiuslibet deliberantis non permittitur alienatio nisi causa cognita. **¶** Solu. ibi loquitur in magna hereditate. hic in parua. **¶** Preterea hic potest diminui causa vendendi pupillum. ibi non. ita dicit glo. tu autem aduerte qualiter iste. l. procedant quia si maior de

liberat de aduenda hereditate ipse deliberans non potest alienare deliberatione pendente nisi causa cognita. vt. l. aristo. §. i. §. e. sed si esset datus curator bonis vel ipse vel alius tunc potest alienare ex causa sine decreto iudicis res tempore perituras. vt. l. si quis instituitur. §. fi. et l. se. §. de here. insti. §. si pupillus deliberat. etiam curator dat bonis non potest alienare aliquid res etiam tempore perituras nisi causa cognita. et idem puto in qualibet persona in firma nisi causa cognita. hic est casus in l. si quis instituitur. §. fi. §. d. here. insti. et ideo hic dicit pretor diminuei vetabo. et sic loquitur ipersonaliter a quo cunq. sed in l. aristo. §. si maior. loquitur personaliter. l. de persona eius qui deliberat.

¶ **S**i quis suus **¶** No. notabilem. l. et men-
l. fi. C. de re. here. **¶** Op. de illa. l. fi. C. de re. here. hic dicitur q. permittitur post repudiationem. **¶** Contra immo infra triennium. vt. l. contraria Sol. intellige illam fm istam vt possit adire infra triennium computandum a tempore repudiationis si fuit maior. vel infra triennium computandum a tempore vtilis anni si fuit minor. et sic est casus singularis q. potest restituui maior de eo quod gessit infra quadriennium quod datur ad restitutionem qd est ibi speciale regulariter. vt. l. doli mali. §. diuersum j. de noua. **¶** Item op. de l. iij. §. de iur. et fac. igno. vbi post repudiationem non potest adire. **¶** Quidam dicunt q. ibi tacendo. hic expresse repudiado. **¶** Alij dicunt ecotra. vide glo. ibi. vt verius ibi substituitur vel legitimus qui adijt. vnde filius excluditur ab hereditate materna. vt. j. ad tertul. l. filij. §. i. suum autem heredem aduendo ab hereditate paterna non excluderet infra dicta tempora. ita loquitur h. fm Ja. de are. et fm hoc loquitur d. hereditate paterna: ibi de hereditate materna. et hec est vera so. **¶** Quero ergo et reuoco in dubium vtrum hoc habeat locus in quolibet suo tam in filio q. in nepote. **¶** Dic vt. l. pe. de repu. here. que loquitur tantum de hereditate paterna. sed ista. l. loquitur in quolibet suo. et sic intelligi go. et ita sentit glo. in l. nonnunq. j. de col. bo. et l. iur. sta interpretatione. circa fi. j. de ver. sig. vbi patris appellatio intelligitur d. auo. sic. l. fi. que loquitur de hereditate paterna intelligitur de auita. **¶** Quero quid de emancipato. **¶** Glo. hic et in l. fi. de repu. here. dicitur idem qd in suo per. l. nonnunq. j. de col. bo. **¶** So. l. nonnunq. non loquitur de repudiante sed volente conferre. **¶** Est ergo dicendum de filio emancipato quod dicam de filio repudiante hereditatem maternam. vt probatur expresse. C. de iur. et fac. igno. l. ij. et l. ij. et ibi no. et dixi in d. l. nonnunq. licet quidam dicant idem in filio emancipato quod in suo per. l. pro herede. §. papi. de acqui. here. que. l. modicum facit. vt ibi videbitis. **¶** Quid in hereditate materna vtrum possit penitere si repudiavit. **¶** Glo. q. sic in l. fi. de repu. here. per. l. filij. §. i. ad trebel. aduerte. l. filij. §. i. non loquitur in repudiante. sed in eo q. dicit nolo adire. nam ille qui deliberat potest dicere nolo adire. ideo non presumitur repudiare dicendo nolo esse heres. nisi sit elapsus annus post q. dixerit. vt. d. l. filij. §. i. sed si repudiasset non q. post posset adire. vt. d. l. ij. et l. ij. C. de iur. et fac. igno. et l. sicut C. de repu. here. circa quod dic vt dixi in l. filij. §. i. j. ad tertul. **¶** Quero infra quantum tempus possit adire ille qui semper tacuit. **¶** Respondeo vsq. ad xxx. annos si viuit. sed si decessit infra annum transmittit ius deliberandi. als secus. vt. l. quoniam fororem. et ibi no. et l. antiquioribus. C. de iu. deli. de cuius iuris deliberandi transmissione plene dicam. **¶**

de re. dn. l. qui duos. in prin. ¶ Sed q̄ro vtruz ille qui repudiat
 auditur in perpetuum volēs adire in suo. Dic vt b
 2. l. fi. C. de repu. bere. in extraneos si ē maior nō audit. vt. l. fi
 cut. C. de repu. bere. sed beneficio fideicommissi potest cogi.
 vt. l. nam quod. §. fi. j. ad treb. si nō est minor tunc debet au
 diri nisi bona fide sint alienata a substituto. vt. l. q̄ si minor.
 §. scevola. s. de mino. 2. ibi gl. ¶ Quero quid si aliquis dī
 xit nolo repudiare. vel dixit hereditatem sibi non expedire.
 Sic aut hoc ipse dixit post tēpus datum sibi ad deliberan
 dum. 2. tunc ista verba inducunt repudiationē. vt. l. s. si alio
 §. i. 2. l. oēs qui. j. ad treb. Aut hoc dixit ante petitam delibe
 rationem. 2. tunc ista verba cum cursu trium mensium indu
 cunt repudiationē. tex. est no. 2. singularis in. l. i. §. simili mo
 do. circa primā col. cū sua glo. C. e. ti. ¶ Sed quid si dixit no
 lo adire. Dico q̄ in illo qui dicit nolle se adire cum cursu an
 tiducitur repudiatio. vt. l. filij. §. i. j. ad tertul. 2. ita tenet Li.
 in. l. ij. C. de iur. 2. fac. igno. licet. De. ibi aliter dicat. facit qd
 no. C. unde l. l. qui se patris. vbi videtur q̄ idē sit dicere ne
 go me esse heredem. 2. nolo esse heres. 2. est ratio differentie
 inter hec 2. ea que dixit in precedenti. q. quia hec verba sunt
 abnegatiua voluntatis deficientis nec ponunt voluntates
 ad aliquid tendere. vt si dico nolo esse heres. non tamen dī
 co q̄ habeam animum repudiandi: sed magis differendū.
 vt no. in. d. l. ij. C. de iur. 2. fac. igno. Idēz si nego me heredē
 vt no. in. l. qui se patris. sed in. q. precedenti verba ponit ali
 quam voluntatem adesse cum dico volo repudiare heredita
 tatem. vel dixit sibi non expedire hereditatem vel similia. 2.
 ideo vel inducitur repudiatio statim. vel inducitur cuz cursu
 minoris temporis. eadem ratione ista verba volo adire. vlt
 puto mibi hereditatē expedire. si proferantur post tempus
 datum ad deliberandum inducerent aditionem. vt. d. l. om
 nes qui. ad treb. alias post lapsum spacium triū mensū. vt
 d. §. simili mō. q. d. verba ponunt aliquā voluntatem. 2. ista
 sunt vtilia 2. singularia. ¶ Sed quid si pretor statuit certū
 tempus infra qd̄ debeat adire vlt̄ repudiare: 2. nil facit. Dic
 quandoq̄ illud tempus statuitur ei qui est institut⁹ sub con
 ditione potestatiua vel mixta. 2. tunc elapso tempore habe
 tur pro repudiante. sed pro adente non pōt haberi cū con
 ditio non sit ipta. vt. l. si quis instituat. s. de here. insti. 2. l.
 si feruus. j. de bo. auc. iu. pos. Quandoq̄ illud temp⁹ statuit⁹
 ei qui est institutus pure. 2. tunc aut statuitur ad petitionem
 filij eberedati qui vult intentare querelaz. 2. dic vt. l. scim⁹.
 §. fi. C. de inof. tes. Quandoq̄ statuitur ad petitionē credito
 ris. 2. tunc elapso tempore habetur pro adita. vt. l. fi. §. s. qz
 quidam. 2. §. se. C. e. Aut statuitur ad petitionem substituti:
 2. tunc elapso tempore habetur pro repudiata. vt. l. quādiu.
 2. ibi no. j. de acqui. heredi. 2. sic ista lex non corrigitur. l. j. gl.
 dicat eam corrigi in. d. l. fi. §. sed quia quidam. 2. male. et ibi
 doc. reprehendunt ipsaz. Ego dixi q̄ ille qui dixit heredita
 tem nō expedire vel nolle adire. ista verba non inducunt re
 pudiationem nisi cum cursu certi temporis vt. s. dixi. hoc ē
 veruz nisi sit compulsus adire. vel si patitur se compelli. tūc
 quātum ad suū damnum habetur pro repudiante 2. sic non
 potest adire. vt. l. nam quod. §. si quis compulsus. 2. l. ita ta
 men. §. si patronus. j. ad treb. 2. ibi dixi. 2. habetur in. l. gene
 raliter. C. de insti. 2. substi.

De hac materia vidistis plene in. l.
 q̄ filium ex facto. §. si quis rogatus. ad tre. 2
 in. l. generaliter. C. de insti. 2. substi.

Incipit liber quintus. De testō militi. Rubrica.

Querit Di. super hac rubrica quot sunt militis priuile
 gia que latius dic in. l. neq. §. ij. j. e. ti.

Militibus. Op. q̄ miles debeat testari
 iure cōmuni. vt. C. e. l. pe. Hui⁹
 contrarij timore glo. soluit distinguendo tres
 casus. vide glo. que incipit a solēnitare. 2. istaz
 l. induxi semel ad pulchram. q. Cauetur statuto

civitatē assisij q̄ in maleficijs possit perueniri ad condēna
 tionez nō obstante vlla iuris solēnitare dūmodo constet de
 maleficio. modo testes fuerit examinati die veneris sancti
 queritur an possit perueniri ad condemnationem. Ego sui
 imaginat⁹ quid vult dicere nō obstante iuris solēnitare. Et
 respondeo q̄ tantum est dicere quātum ad prima iura natu
 ralia redeam⁹. pbo hoc. De iure naturali oēs liberi nasce
 bantur. 2. postea superuenerunt bella 2. cupiditē 2. inde
 secuta sunt matrimonia. 2. quidā sunt legitimi 2. quidā non:
 quidam liberi 2. quidam serui. vt in auc. qui. mo. na. effi. le. §.
 liceat. modo quādo imperator restituit natalibus restituit
 ad pristinum ius non obstante iuris obseruatione. vt. d. §. li
 ceat. 2. in auc. qui. mo. na. effi. sui. §. illud. 2. modo in pposito
 cum dicitur non obstante iuris obseruatione: tantū est dice
 re quantum redeamus ad pristina iura naturalia. sed de iu
 re naturali in ore duorum vel trium stat omne verbū. vt in
 c. nouit. extra de iudi. Itē solēnitās feriarum est de iure ciuī
 li non naturali. vt. l. oēs. la. ij. 2. l. actus. C. de ferijs. que pōt
 per. l. tolli. etiam si esset in honorem dei inducta. vt. l. provin
 ciaz p̄sides. C. de ferijs. 2. ibi dixi. Itē iuramentū ē de iure ci
 uili. vt. l. iurisiuradi. C. de tes. dūmō pti defensio auferat qz
 defensio est d iure natur. vt. l. viz. de iusti. 2. iu. 2. c. pastor. l.
 extra de re iudi. in cle. 2. hoc probatur in tex. vbi milites pos
 sunt testari qualiterq̄ volunt: quia remissa est eis iuris so
 lēnitās. debet tamen duobus testibus probari. ad idem. C.
 famil. her. l. fi. Sed an quando isti testes examinabuntur in
 iudicio requiritur iuris solēnitās. Rū. sic. vt. l. lutijs. j. eo.
 ibi legitimis probationibus. nam in eo qd̄ venit expediendū
 dum per ipsum militem est remissa solemnitas vt hic. sed in
 eo qd̄ venit expediendum p iudicem vel per heredem secus
 vt. j. e. l. in fraudem. §. fi.

Illud quod ex nostra voluntate de
 pendet intelligimur facere omni iure
 quo melius facere possum⁹. h. d. ¶ No. tex. ibi ne
 q̄ eim 2c. Sed quid in contractibus vbi quis pōt cōtrahere
 tanq̄ tutor 2. tanq̄ priuata persona 2. contraxit simplici
 ter. De hac. q. dicam in. l. si post mortē. §. i. quādo ex fac. tut.
 Di. inducit hanc. l. ad questio. compromisi in ticiuz tanq̄ in
 arbitrium 2. arbitratozem 2. elegit viam arbitri an possit redi
 re ad aliā viam. Dixi in. l. si dñm. j. de furtis. 2. Spec. ponit
 in ti. de arb. §. sequitur. §. quid si compromissum.

Idem intelligo i auc. ex causa. q̄ illa
 auc. non habet locum vbi testator fa
 cit legata magna 2. non cogitat de filijs vel igno
 rat vxorem pregnantem. probatur. j. eo. l. militis. §. miles. et
 probatur in auc. ex causa. C. de libe. pre. 2. s. de iniu. rup. 2. ir
 ri. tes. l. filio p̄ eterito.

Sermo debet intelligi fm condī
 tionem persone ad quam dirigit.
 h. d. ¶ No. tex. ibi nam cuz. Op. q̄ condēnat⁹
 de crimine capitali nō possit facere testis. vt. l. si quis exhere
 dato. §. irritū. s. de intul. tes. So. intellige h iudice vel p̄ncipi
 pe p̄mittēte in snia. vt. l. si quis. in prin. §. miles. j. de le. iij. et
 j. de vetera. mi. suc. l. i. 2. no. in. l. ex militib⁹. C. e. facit ad. q. an
 iudex possit reseruare notario dēnato de falso q̄ possit fa
 cere instrumentū. Et videtur q̄ sic. doc. dicūt q̄ cā cognita
 pōt als nō. vt. l. nō pōt. j. de fur. 2. l. diu. j. de iniur. 2. ibi vide
 tur casus. Li. pōit in. l. ex militari. C. e. Op. de. l. si qñ. C.
 de inof. tes. vbi d̄z facere de iure cōi. So. hoc ideo qz si cū
 milite loquebatur intelligitur q̄ facit iure militari. nā sermo
 d̄z intelligi fm dditionē psone ad quā dirigit vt h. 2. l. plenū
 §. equit. s. d vsu. 2. ha. 2. per Di. in. c. ea que a iure cōi. extra
 de reg. iur. l. i. vi.

Lū. l. se. vsqz ad. §. fere. q̄ro an hereditas pa
 tris nō adita a filio suo existēte in p̄ate tras
 mittitur ad quēlibet successorē vel non. Glo. dicit q̄ trans
 mittitur ad suos. vt hic no. 2. dicit tex. in. l. i. C. de his qui aū
 aper. tab. p. l. apud hostes. C. de suis 2. leg. 2. vide casus ibi
 2. idēz in. l. ij. C. ad offici. ad extraneos nō. vt no. glo. in. l. fi
 III iij

infanti. C. de iur. deli. z idē sentit in. l. si fratris. e. ti. hoc dictū
vī cōtra casum. l. nfe. z. l. de hereditate. §. filius. j. de castre.
pecu. z. l. qui duos. §. cū in bello. j. de re. du. z. l. luti. j. de iur.
fis. z. l. apd hostes. de suis z. le. In quib? ll. videt expressuz
q̄ trāsmittitur ad quēlibet. quare **¶** *Bar. syl. z. Ja. de bel. di*
cunt glo. esse verā nisi fili? ipediatur adire iusta ignorātia vī
alio iusto ipedimēto. tūc enī ad quoscūq; trāsmittit. nam
oēs. ll. allegare in gl. vident loqui vbi filius ipeditur adire
ppter iustū impedimētū. Ita t̄z in auc. de triē. z. semis. §. i.
Zlij doc. tenent indistincte q̄ trāsmittit ad quoscūq; p̄ pre
allega. ll. z. hāc opi. t̄z *Ja. de are. z. De. z. vltimō. z. Ric.*
mal. z. *De. in. l. apud hostes. z. Rai. de foili. z. idē Rai. de*
monte vbiāno tenuit cōsulēdo. hāc opi. puto verā z. sepius
sic de facto cōsulū. z. ista distinctio iusti ipedimēti nō placz
p. l. liber homo. §. si. j. de st̄pu. ser. vbi est tex. q̄ etiā ille erra
uit in iure. t̄n existētia sui heredis hereditatis paterne acq̄
stione opatur. z. pbo hac rōne. b̄ficii abstinenti sūt intro
ductū in fauore filioz vt nō teneant creditorib? nō in odiū
suū: sed si hereditas nō adita non trāsmittit z. sic priuaret
a legis iurisdictione quā habebat de iure antiquo iā illd be
neficii esset in eius odiū inductū qd esse nō dz. vt. l. si filius
q̄ patri. §. de vul. z. pupil. z. l. apud hostes. C. de suis z. le. ibi
dicit sua z. dices tu h̄ posset esse odiū filij quid enī si here
ditas filij soluēdo nō esset. **¶** *Dico q̄ nō est odiū. qz sicut fili?*
viuens habebat ptātem abstinenti vel imiscēdi ita trāsmittit.
vt. j. ti. i. l. si quis filij. §. i. z. ibi no. **¶** *Cōtra hāc opi. fac*
j. ad tertul. l. ij. §. si quis ex liberis. vbi videtur casus. s̄z tene
scdam lec. positā in gl. z. facit §. j. de iure deli. l. si infanti. vbi
dicit oēs hereditates. intelligas. s̄. extraneo. z. eodē modo
C. de cadu. tol. l. in nouissimo. vbi dicit hereditates nō ady
tas nō trāsmitti. intelligas. s̄. extraneo. ¶ *Itē cōtra hoc*
facit. l. i. C. de his qui ante aper. tabu. vbi ex speciali benefi
cio trāsmittitur hereditas. z. t̄n loquit de paterna. Sol. illa
lex loquit de hereditate ascendentiū z. etiā eoz qui in ptā
te nō habent z. in quātū loquit de paterna hereditate q̄ bz
eū in ptāte illa. l. nullū inducit speciale. Itē facit cōtra pdi
cta. l. cū antiquozibus. C. de iure deli. vbi videt dici idēz in
filio qd in extraneo q̄ decedēs trāsmittit ius deliberandi
sed tu dic si filio est statutū certū tempus ad deliberandū z
decedit interim est idē in suo qd in extraneo: sed si nulluz t̄ps
est statutū tunc remanet differentia inter suū z. extraneum.
quia suus ad quoscūq; z. quoscūq; trāsmittit. sed extrane? in
fra annū t̄m. ¶ *Itē quero cū filius repudiāns remanet he*
res. vtrū existētia sui heredis opatur vt heres filij possit ad
ire illud qd ipse filius repudiāuit. Tex. q̄ nō in. l. i. C. de his
qui ante aper. tab. Itaz materiā latius tractabo. j. ad treb.
l. ij. §. si quis ex liberis.

n **¶** *Ad euidētiaz no.*
¶ *Eqz enim deportati.* q̄ circa testm̄ sunt
multe solēnitates. quedā circa formam testamētī z
ipsum testm̄. quedā circa psonā testantis. quedāz circa pso
nam instituti seu legatarij. quedā circa substantiam disposi
tionis. z. circa quodlibet illoz videtur dispēsatum p̄ illa ver
ba posita. §. e. l. i. f. testetur quo modo velint. sed hīc loquit
de solēnitate q̄ est circa psonā instituti q̄ dz esse capax trib?
t̄pibus. vt. l. si alienū. §. in extraneis. de here. insti. **¶** *Op. d*
ver. sed si seruū. ad ver. deportati. nā in primo ver. dicit q̄
nō capax pōt institui: in se. nō. Blo. sup. verbo cepit. dicit q̄
verbū fere tollit p̄rium. glo. bene soluit s̄z nō p̄ hec verba. s̄z
soluit per illa verba posita. §. e. l. i. p̄ que in militibus omnis
solemnitas iustus est remissa. videtur concessum q̄ possunt
institui omnes qui sunt capaces de iure gentium sed si non
sunt capaces de iure gentium. nec de iure ciuili. tunc non
possunt institui: z. hoc tene menti. qz facit ad illud qd dicit
statuta nō ob. iuris solēnitates. q̄ verba intelligūtur. qz redit
ad primi ius naturale. vt dicit. §. e. l. i. Et intelligas natura
le. i. de iure gentiū. Et ius gentium est duplex. Primum qd fuit
eoipso q̄ gentes fuerit nō t̄n cōe cū b̄ntis vt qd promissa
soluant. z. istud ius gentium adhuc est in seruis qz naturaliter

obligantur. **¶** *Quoddā est ius gentium quo oēs gētes vruntur*
introducū vsu gentiū. vt in. l. i. in fi. §. de. iur. z. iure. z. istd ius
nō cadit i seruo. qz p̄ ius gentium est introducta seruit? q̄ ipedit
hoc. vt. l. manumissiones. §. de iusti. z. iur. Et idē illa verba re
missa oī iuris solēnitates reducunt ad ius gentium. non enī
ad primū t̄m qd fuit eoipso q̄ gētes fuerunt. sed etiā ad id
qd fuit iudicū ex vsu gentium. vñ id qd nō cadit in seruis
nō videtur remissum. vt hoc. §. ¶ *Ultimo videam? p̄uile*
gia militū. Di. enumerat. §. e. sup. rubrica. Tu vero lati? et
melius dic q̄ in testamento sunt consideranda quatuoz. Et
circā hāc videt dispēsatum in nouē. Primo in numero testi
um. Scdo qz nō requirūtur rogati s̄m distinctionē positam
§. e. l. i. Tertio q̄ nō tenetur filius instituere vel exheredare
dū t̄n facit scienter. vt. j. e. l. qui iure. z. l. qui militi. §. miles. et
C. e. l. si cū vel in vtero. z. l. sicut certi. Quarto quia agnatio
ne sui heredis q̄ fit p. l. velle. nō rūpitur s̄z fit p̄teritū. vt. j. e.
l. idē. Quinto qz pōt instituere in codicillis. vt. l. militis co
dicil. in prin. j. e. Sexto qz facit? testamentū cōfirmatur. vt
in fi. j. e. Octauo qz ad cōfirmationem tab. pupillarū nō re
quirit aditio vt. d. l. miles ita in fi. Nono qz pōt decedere cū
duobus testamētis. vt. j. e. l. querebatur. Et circā oīa ista oī
spensatiū videtur p̄ illa verba posita. §. e. l. i. f. faciāt testamē
tum quomodo velint. ¶ *Scdo est cōsiderāda psona testā*
tis circā quā videt dispensatiū. Primo in dānato de statu
ne capitali. vt. l. ex militari. §. e. Scdo in dubitante de statu
suo. vt. §. e. l. ex militari. §. si miles. Tertio in muro z. sardo.
vt. j. e. l. iure militari. in eo vero qui est seruus hostiū vel qui
est pupill? nō est dispēsatiū. vt. §. e. l. facere. z. C. eo. l. si. ¶
rō est. qz impedimētū seruitutis est ius gentium. Itē impē
dimentū discretionis qd est in pupillo similiter est ius genti
um. vñ ad hoc nō porrigit dispēsatio q̄ inducit p̄ illa verba
posita. §. e. ti. l. i. Tertio est consideranda psona instituti seu
legatarij. ¶ *Et h̄ est aduertendū. qm̄ quis est ipedit? de*
iure cōi propter defectum ius gentium. vt qz seruus z. tunc
in hoc nō videt dispēsatiū cū milite. vt. j. e. l. §. sed si seruū. z.
qd. §. dixi. aut ppter impedimētū iuris ciuilis. z. tūc aut si
esset dispēsatiū tollerēt ius alteri? z. nō intelligit dispēsatiū
vt. j. e. l. in fraudē. in prin. z. l. dotalez. qd no. ad ea que ibi di
xi. Aut nō tollerēt ius alteri? z. tūc intelligit dispēsatum in
tribus. primo qz pōt institui ille qui alias nō pōt. vt hoc. §.
si deportati. Scdo qz pōt institui q̄ sit capax t̄pe mortis. vt hoc
e. §. Tertio q̄ auore militis est cōstitutū q̄ non possit relin
quere mulierī in qua est turpis suspitio. vt. l. miles ita. §. mu
lier. j. e. sed h̄ nō est vi goze illoz p̄boz positoz. §. e. l. i. sed ex
rescripto diui adriani. vt. d. §. mulier. Quarto debem? cō
siderare ipsam dispositionis substantiā. aut quis est p̄hibi
tus disponere ne auferat ius alteri? z. tūc hec p̄hibitiō dur
rat etiā in milite. vt. j. e. l. cū filius. z. d. l. miles ita. §. mulier.
Aut ius alteri? non auferit. z. tunc aut id est p̄hibitiō dispēs
qz d̄ edicta pretoris. vel d̄ bonos mores. z. nō videtur dispēs
satum. vt. l. si a milite. §. edictū. j. e. Aut alia ratione est p̄hib
bita dispositio in priuato. z. tunc videtur dispensatum in se
ptem. Primo qz miles pōt instituere ex re certa et alij non
Scdo qz p̄ parte pōt decedere testatus z. p̄ parte non. vt. j. e.
l. miles ita. in prin. Tertio qz pōt extraneo substituere dire
cto. vt. §. e. l. milites. §. hi qui. de vul. z. pu. l. centurio. Quar
to qz obliqua trahit ad directā. vt. j. e. l. §. si. z. l. se. Quinto
qz verba enunciatīua emissā propter aliud inducūt directo
nem. vt. C. e. l. ex his. Sexto qz emācipato substituūt directo
vt. j. e. l. miles. §. exheredato. sed illd est idē cū tertio. Septi
mo qz pōt heredē grauare vltra dodrantē. vt. l. si certariū. §.
fi. cū. l. se. j. e. z. C. ad. l. fal. l. in testamēto.

¶ *Fauore militis z. fauore libertatis z. insti*
tutionis fideicommissaria libertas trahitur
ad directā. h. d. ¶ *Op. z. vī q̄ istud sit de iure cōi ppter de*
fectum instituti cū hereditas fideicommissaria n̄ p̄lomin? de

beat. vt. l. pe. s. cū autē. C. ad treb. Glo. fatetur cōtrarium
 qñ fideicommissarius hō essz liber i que actiones possent tras
 ire. vide glo. q̄ incipit testamēto. z id qd dicit glo. est falsuz
 q̄ hereditate nō adita fideicommissum nō debetur libero ho
 mini. vt. l. alle a quo. s. si de testō. j. ad treb. Non ob. l. penul.
 s. cū autē. C. ad treb. q̄ ibi decessit post aditā hereditatez. lz
 sine herede decesserit heres institut⁹ intelligit⁹. Et hāc opī.
 tenent oēs doc. Ja. de are. Ja. de ra. Rai. z oēs moderni.
 ¶ Itē op. dicit q̄ in testamentis paganorū cōseruat⁹ liber⁹
 tas. Corra de. l. antoninus pius. j. de fideicō. li. So. in testa
 mento militis siue decedat viuo testatore z sciente siue non
 cōseruat⁹ libertas z hereditas. sed in testō paganorū si de
 cedat testatore sciente tps ad deliberandū siue ad puidendū
 dum habere pseruat⁹ libertas z hereditas. vt. l. antonin⁹. pre
 alleg. S. si decessit ipso ignozate. tñc cōseruat⁹ libertas et
 hereditas. vt hic. ¶ S. quero quid si decedit institut⁹ testa
 tore sciente sed nō habere tps ad puidendū an pseruat⁹ li
 bertas z hereditas. Dico q̄ sic. vt. l. tres tutores. de admī.
 tu. z. l. atplete. s. dat remissionē. s. de execu. tu. z fac optime
 C. de inoffi. testa. l. ij. ¶ Ultimo p istā. l. ego dico q̄ tacita
 vulgaris q̄ cōtinet in expressa pupillari. nō requirit aditionem
 vt hic inducendo sic. sicut enīz tacita vulgaris q̄ continetur
 in fideicommissaria nō requirit aditionē vt h. ita nec tacita vul
 garis que cōtinet in expressa pupillari. vt dixi in. l. i. s. d. vul.
 z pup. Itē induco hāc. l. ad aliud q̄ si decedit pupillus cui
 pupillariter est substitut⁹ vtrū expiret tacita vulgaris. Di
 xi in. l. l. sed dico q̄ dōz distinguit sicut distinguit in. l. ista. aut
 decedat institutus testatore sciente z ad puidendū tps hāz
 bente. aut nō. vt hāc. l. distinguit. qd tene menti.

In fraudem Istud prin. declarabo. j. pri. s. s. s.
 cut. vbi dico plene.
 No. ter. ibi si tñ zc. ibi etiā ideo cū miles iduxit
 Sicut. ser. Quero q̄ solēntas requiratur in testamen
 ti constructone. Rñ. ea que requiritur in destructione eius
 dem. vt hic constituta. l. i. s. e. ¶ Quero quid in dubio refi
 gillat q̄s testm̄ cācellatum: an in dubio faciat cā renouandi
 Glo. q̄ nō. s. magis ne legatur. vide glo. q̄ incipit q̄ antea.
 z hāc opī. r. z dñs. ¶ Idē. S. quidā doc. s. z Di. multū facit
 s. j. e. l. tribun⁹. s. si. cū cōcordantijz ibi positiz. vbi sigillan
 do quis videt approbare iā factū. ego dico sic. duo sunt ap
 tus apire testm̄ z refigillare. siquidē q̄s apit testm̄ inciden
 do tabulas nō incidēdo lignū tñ z cancellando seu inducē
 do testm̄. tñc ex hoc actu psumit mutatio voluntatis. z licet
 do testm̄. tñc ex hoc actu psumit mutatio voluntatis. z licet
 postea refigillet nō videt facere vt approbet. sed magis ne
 legatur vt hic. z tō cū miles induxisset z sic nō solū aperuit:
 sed etiā induxit. i. cancellauit. vt. l. inductū. C. de sol. z. l. si q̄s
 libertatem. s. si. de peti. here. s. qñ simpliciter apuit: sed non
 induxit vel cancellauit z post refigillando videt magi apē
 ruisse causa reuidēdi. z tō per sigillū videt cōfirmare. vt. l. tri
 bunus. s. si. ¶ Itē quero vtrū sigillādo q̄s videt approba
 re. Dico vt no. j. e. l. tribun⁹. s. si. z dixi. s. fo. ma. l. que dotis.
 ¶ Ultimo induco ad. q. notarius cācellauit instrumentuz
 z post scripsit notarius q̄ istud instrumentū p errorē cancel
 lauerat. an illud instrumentuz p̄bet. Dico q̄ est tex. hic vbi
 miles aperuit z cancellauit z nihilomin⁹ si voluit valere va
 luit. facit qd dixi in. l. cancellauerat. s. de his q̄ in testa. delē.

Si quis Privilegiū militis nō tollit delictū scribentis.
 Et est rō. qz privilegiū militis cōcedit. solū
 circa ea que veniunt expediēda ab ipso milite.

Bonorum Quero quid voluit dicere ista verba quia
 generalis est ista determinatio. Dicit glo.
 vt non sit vlla exceptio. Ex qua no. Di. q̄ regula generalis
 cōprehendit oēs casus privilegiatos. hoc mihi nō placz. qz
 regula generalis nō cōprehendit specialia. vt no. Di. super
 rubrica de regu. iur. li. vi. z. j. de re. iur. l. i. z ibi gl. sed est rō le
 gis. qz privilegiū militis nō egredit⁹ psonā militis z ea que
 ab ipso milite testate sunt expediēda respicit. vt hic. sed peti
 tio ho. pos. respicit psonam heredis z privilegiū militis nō
 ollit negligentia heredis vt hic. z ideo privilegiuz militis s

non tollit delictum scribentis.

Quero que ē rō huius. l. Rñ. qz pri
 legium mulieris. ita dicit glo. vide eā z. l. quā alle.
 s. l. si. in prin. s. ex qui. cau. ma. simile videbitis no. j. l. pri. s. i.
 Et hoc est no. ad. q. in q̄ cōsului. cōcessit ciuitas quibusdaz
 sapientib⁹ bailiā z ptatem puidendi z ordinādi sup adunā
 tia quomodocūqz velint z melius possint z habēt illā pote
 statem quā hz adunācia generalis: an possint auferre ius al
 terius. Et videtur q̄ possunt generaliter. vt. l. venditor. s. si
 constat. s. cōmu. predi. z. l. antiochenus. s. i. de priui. credi.
 z. l. luci⁹. j. ad municip. z de ven. rez q̄ ad ciuita. pri. l. l. xi.
 S. cōtra vnā psonam singularē nō possunt. vt. l. si priuat⁹.
 j. qui z a qui. z. l. totiens. s. i. j. de pollicif. Et dubiuz questio
 nis est an ex illa generali cōcessione trāseat ptas. illa. ita q̄ si
 illi sapientes volūt possunt auferre ius questū alteri z hoc
 ius nō venit in generali cōcessione vt hic. cōiuncta. l. i. s. e.
 ¶ Quero vtrū si legatur fundus dotalis debetur estimat
 tio. Glo. dicit q̄ nō. qz hui⁹ rei dotalis nō est cōmercium: qd
 tene menti. Et idē gl. tenet in. l. si prediū. C. de iure do. z ibi
 Ci. hoc tangit Ja. de are. z cōtrarium hic z dicit q̄ non est
 verum q̄ fundi dotalis cōmercium sit phibituz. i. ipsa ven
 ditio. sed phibita est alienatio. z ideo dicit Ja. de are. q̄ de
 betur estimatio. vt. l. si quis inquilinos. in prin. j. de le. i. z. l.
 cetera. s. duob⁹. e. ti. Ego examinaui in. l. cū de. l. de fideicō.
 z dixi q̄ respectu mulieris est phibitus dci⁹ z obligatio z
 dominij trālatio. z ita not. in. l. si prediū. C. de iure do. z ibi
 per doc. sed respectu aliorū cōmuniter tenet obligatio. z vē
 ditioz emptorū obligatur z fideiussor accedit sed dñium non
 trāst. vt dixi in. l. cū de lege. j. de fideicom. z sic hoc casu de
 beat estimatio.

Incertarum Ibi certarū. als certorum. z tunc
 stat pprie. als ceterarū z tñc sub
 audi tñ z mobilium. als institut⁹z simpliciter ali
 quos in certis z vnū in ceteris rebus zc. z sic ille esset heres
 vniversalis. z alij habentur loco legatarij. vt. l. quotiens. C.
 de here. insti.

Julianus Op. glo. j. e. l. si duobus. Sol. vt ibi. Itē
 op. de. l. si sub additione. qui. mo. vsufu. amit.
 So. ibi sunt hereditates duoz hic vni⁹. ¶ Itē op. s. e. l. in
 prin. So. h sunt diuersa patrimonia z ideo sunt diuersi he
 redes ibi vnū tñ. ¶ Op. de. l. ex facto. s. de here. insti. So.
 ibi in pagano qui nō habet nisi vnuz patrimonij. hīc in mī
 lite qui hz duo patrimonia. z iō fit ista separatio.

Sicodem. In hoc. s. semper dubitauī. dicitur h put
 est in littera. ¶ Ho. q̄ pagan⁹ illum quē
 heredē instituit nō pōt exheredare in eodē testamento. Cō
 tra fm illā litteram in qua dixit non. So. fm illā litteram ne
 gatiuam casus ponitur duobus modis. primo instituit ser
 uum cū libertate z ademit sine libertate qd non pōt. vt. l. si
 ita. s. regula. s. de libe. z posth. z tñc procedit sine scrupulo.
 quia miles hoc pōt. paganus nō. sed illo modo intelligitur
 in libero instituto. z tunc dicit glo. q̄ ratio est. qz exhereda
 tio est res inepta in extraneo. vt. l. quidaz cum filium. j. de v.
 obli. So. propter hoc nō intelligitur solum cōtrarium al
 terius littere. Item exhereditatio est res inepta in extraneo
 sed in herede instituto est res apta. vt. l. paterfamilias testō
 s. de here. insti. Ego dico q̄ nihilomin⁹ liber homo prout
 heres non potest exheredari sine iusta causa. hīc est casus in
 l. paterfamilias testō. de here insti. z. l. vxorem. s. heres. j. de
 leg. iij. Et est ratio. quia cum hereditas debetur heredi insti
 tuto a seipso nō pōt adimi vt debeat heredi instituto. vt
 l. sed z si in cōditione. s. si. s. de here. insti. S. put habes lit
 terā affirmatiuam possit siue non. tunc intelligitur q̄ possit
 fieri ex causa legitima ingratitudinis. vt. l. paterfamilias. tes
 tamento. s. de here. insti. z. l. vxorem. s. heres. j. de lega. iij.
 vel dic q̄ non potest adimi directe sed per fideicommissum
 vt. d. l. vxorē. s. heres. z dixi in dicta. l. paterfamilias testō.

Si miles. Dico. s. cum. l. se. concordat cū. l. si post missioz
 nem. j. ad. l. sal. z cum. l. sequenti.

S **I** vero. notes vñi. quedā est diminutio q̄ sit de legatis. qz vires patrimonij nō sufficiūt. quedā est diminutio q̄ sit p. l. fal. p̄m̄i probat̄ hic z. l. si post missione z. l. in quātitate. in fi. j. ad. l. fal. **D**odo aduerte legata non debent̄ vltra vires p̄m̄ij. sed quero an sint in debita d̄ iure naturali hoc est gētij z. ciuili. z. hic est casus q̄ sic. z. ideo non videt̄ disp̄satū p̄ verba. l. i. s. e. z. vt dixi. s. e. l. neq̄ eiz. s. i. sed diminutio q̄ sit p. l. fal. non facit legata esse in debita de iure gētij sed de iure ciuili. Et iō in testō militis hz locū p̄ma diminutio. sed scda nō. vt dixi in. l. i. j. ad. l. fal. **G**lo. in ducit hāc. l. ad q̄stionē de legato qui reseruat̄ sibi p̄bendam vacaturā. z. de hac questione est facta decretalis extra de offi. dele. c. presenti. li. vi. z. habet̄ p̄ **D**i. in. c. i. in vlt. q. de reg. iur. li. vi. **U**ltimo hec. l. induc̄ ad. q. vos videtis qz hz testm̄ z. etiā codicilli cōfirmētur eodē tpe. s. tpe mortis. tñ ordo cōpositionis inspicitur. z. sic induc̄ ad. q. de duobus statutis cōtrarijs in eodē volumine reptis vt scdm̄ deroget p̄mo. hz sint eodē tpe cōfirmata. de hoc no. **C**i. in. l. ij. C. de testa. tu. z. p̄ **D**i. in. l. tutores. s. de testa. tu. Et ego scripsi in repetitione. l. oēs populi. de iusti. z. iure.

q **H**erebatur **H**ec. l. est valde notabilis z. mēti tenēda. z. iuriscō. i. hoc titulo pro cedit hoc ordine. qz a p̄cepto tituli vsqz ad. l. si certariū. ponit expositionem illoz verbor̄ testentur quomodo velint positoz. s. e. l. i. sed in. l. si certariū. cepit formare q̄stionem circa materias. Et hic ponitur vna. q. **N**o. qz verba obliqua trahitur ad directa expressa dispositione defuncti vt hic. **I**te q̄qz fauore libertatis trahitur ad directa. vt. s. e. l. neqz enis. c. i. l. se. **I**te no. qz q̄qz ex dispōne defuncti verba directa trahunt ad fideicommissum. **I**te q̄qz ex ratione. l. vt vidistis in. l. verbis ciuilibus. s. de vul. z. pup. **I**te quero si testator dixit volo qz post mortē meaz restituať tali substituens eū vulgariter vel pupillariter. erunt ne directa. Et videtur qz nō. qz verbū restituo. est fideicommissariū. vt. l. coheredi. s. cū filie. de vul. z. pupil. sed tñ cōtrariū est verū. qz testator voluit verbū fideicommissariū trahi ad directum z. potuit vt hic. z. eodē verso esset idē. **U**ltimo no. glo. que incipit simul z. als̄ semel. q̄ dicit qz illud qd̄ sit incontinenti vñi post aliud dicit fieri simul. qd̄ facit ad. q. plures testes dixerunt qz viderunt tale qd̄ p̄ rimulā vn̄ post aliū. querit̄ mō an p̄bēt. Et videt̄ qz nō sunt cōtestes. **C**ōtrarium ē verum qz qd̄ sit incontinenti vñi post aliud dicit fieri simul. z. sic sunt cōtestes. vt hoc glo. **I**dē no. in. l. antiqui. si pars herede. re. pe. z. l. heredes palā. in fi. d. te. s. z. no. p̄ **J**a. de are. z. **C**i. in. l. testm̄. C. de testi. z. ibi vide bar.

Si quis a milite de lega. i. De hoc no. vt plene dixi in. l. licet. j. de lega. i.

t **T**ribunus. **C**ū aliquis **D**e hac maťia dicit vt dixi. s. e. l. i. fraudem. s. p̄mo.

q **M**od cōstitutus. **N**o. hāc. l. que solet allegari in materia statutoz qz nō receditur a h̄bis statutis. **Q**uerit gl. qd̄ si ē tribunus z. miles an habeat istud p̄uilegiū finito officio. **D**icit qz sic. qz cū miles habeat illud p̄uilegiū. ḡ z. ipse cū sit miles. Et sic no. qz tribunus militū nō habet p̄uilegiū militis nisi ipse sit miles. qd̄ tene menti. Et induco hoc ad. q. nā canoniste dicit qz ecclesia exempta vident̄ exempti p̄sbyteri monachi z. perpetuo obligati. vt in. c. p̄ exemptionē extra de p̄uili. li. vi. **D**odo qd̄ ē p̄ior cuiusdaz hospitalis qd̄ est exempti. an ille p̄ior est exemptus. **E**go p̄sului sic. p̄ior hospitalis pōt esse laicus. vt in. c. ij. extra de reli. do. i. cler. men. **D**odo. c. quod dicit exēpta ecclesia videt̄ exēptus p̄larus. intelligo de plato q̄ sit de corpore ecclesie. sed si esset laicus. tñ in h̄is que respiciūt suā p̄sonā nō est exemptus z. nō gaudet p̄uilegio. vt habetis hic. z. ita dixi. quod nota bene quia quotidie p̄acticatur

d **I**us traianus. **H**ec est bona. l. **Q**z p̄. qz vt. j. e. l. lucius. **S**olu. vt no. plene. s. e. l. i. vbi plene gl. distiguit. z. no. C. e. l. milites. **S**cdō no. ex hac. l. multa opponi nisi due vel tres exceptiones vel cōtra sniam iudicij nō possit opponi nisi vna exceptio. modo ego volo p̄bare instrumentū non esse instrm̄ vel sniam nō esse sententiā. que ritur an possim opponere. **L**erte sic. qz p̄i? dz cōstare sententiā esse vt hic. facit. l. iij. s. condemnati. de re iudi. z. b̄ di sputando determinauit **M**ic. mat. de mutina. **I**te sunt statuta p̄ totā italiā qz si aliquis fuit derobatus vlla teneat̄ restituere dānum derobato z. stetur ei iuramento. certe hoc dz intelligi qz p̄ius debeat cōstare ipsum eē derobatum z. post stabitur ei iuramento de estimatione dāni vt hic. Et p̄ hoc facit l. si cū exceptione. s. in hac. s. qd̄ me. cā. **I**te no. b̄ qz vbi bñ relinquo trahitur ad institutionē. de quo dicit vt dixi in. l. h̄is verbis. s. de heredi. insti. **I**te no. qz in h̄is q̄ auditu p̄cipiunt sufficiens est ratio testis. si dixit ego audiui. vt hic. ibi se audiuisse zc. de hoc p̄ doc. in. l. testm̄. C. de testi. z. per **J**a. de are. in. l. ij. s. idē labeo. de aqua plu. arc. **U**ltimo no. qz si testes dicūt se audiuisse ticiū instituisse talē heredes z. nō dicūt se adhibitos z. rogatos ad hoc. nil p̄bant vt hic ibi aliqñ zc. z. hoc tene mēti qñ habes p̄bare testm̄ p̄ testes z. sis cautus in formando articulos.

t **I**us telligim̄ tps̄ h̄bi vel p̄cipij. **Q**ualitas iuncta vbo vel p̄cipio dz in lemni. l. **E**t no. ter. ibi cōstitutionib? enis zc. dicit statuti qz dñs tenetur p̄ delicto cōmissio a famulo suo. q̄ro an teneat̄ dñs p̄ delicto cōmissio ante qz esset famulus **L**erte nō. qz oportet qz sit famulus tpe delicti cōmissi vt b̄ z. expresse in. l. in delictis. s. si extraneus. s. de noxa. z. glo. ibi allegat cōcor. z. facit. l. tutores. in fi. s. qd̄ iusu. sed si dicit qz dñs teneť pro delicto famulis. tñc iste ter. innuit qz teneť pro delicto ante cōmissio. vt hic. qz dicit nō militū testamēta. s. a militib? facta. cogita i hoc qz est valde vtile scire. vide cit ca hoc. s. de vul. z. pup. l. ex facto. in prin.

c **E**nturio. **N**o. qz qui annullat testamentum. sed etiā omnia scripta in testamento. h. d.

c **A**m filius. **N**o. ter. ibi quia hereditari zc. p̄nci. z. l. dotalis.

s **F**amilite. **E**dictū. **N**o. hunc. s. que gl. illius h̄bi quomodo qd̄ est positū. s. e. l. i. qz verba illi arbitrij qd̄ datur militibus. s. e. l. i. non extenduntur ad turpe.

Patri eius. **Q**uero que sit pars debita patri emancti. **P**ati fm̄ ista tpa. **D**icit glo. qz est tertia. vide glo. que dicit in tertia. **I**dē no. in. l. patronus. circa prin. si a pa. quis fue. ma. **C**ōtrariū no. in auc. de triē. z. semis. s. i. z. in auc. nouissima. C. de inoffi. tes. vbi querit gl. an ps quar ta q̄ debet patri augeat̄ p̄ auc. nouissima. qd̄ dicem? forte qz patri manumissori def tertia. ita loquit̄ ista glo. z. glo. cōcordans. sed in alijs ascendentibus vt ex linea materna vel alij ascēdenti qui nūq̄ habuit eū in p̄ate nec eū manumissit tñc debet quarta. vt in glo. cōtrarijs. **I**te dicit hic qz cōtra ta. nō hz locū in testamento militis. **I**te quero qd̄ in q̄rela. dicit gl. idē. vt. l. fi. C. de inof. te. vid gl. q̄ incipit. vt. j. po sita. in. l. nā in bonis. z. sic tenet qz testm̄ factus circa castrensē peculium nō subiacet querele nec d̄ tab. **I**dē no. in. l. fi. C. de inof. tes. **C**ōtrariū no. in. l. cū de lege. C. de epi. et cle. z. e. ti. auc. p̄sbyteros. z. i corpore vnde sumitur de san. epi. s. p̄sbyteros. vbi dicitur qz petitur legitima conditione ex lege. alibi glo. dicit qz subiacet hodie querele z. cōtra ta. vt no. in auc. ex testō. C. ad tertul. z. l. fi. C. de inof. tes. z. j. si a pa. quis fu. ma. sup rubri. z. ibi de hoc dixi. z. **J**a. de are. z. **C**i. in auc. ex cā. **E**go tenui idē p̄ ter. in corpore vt cū d̄ ap. cog. vñ sumitur auc. ex cā. z. auc. ex testō. vbi dicit qz testm̄ filij re

scinditur patre pterito. z sic intelligit in casu i quo fili? pot testari. sed fili? no pot nisi in castris vel qn in castris vel quasi dz intelligi. z sic hodie subiat cet querele.

Filius Dec. l. duos casus potit p pul cherrima ratione. z vn? casus e qn posthumus natus est milite existente in militia. scds qn nascitur post militiam.

Ius militis. Militia. lit qd valz iure speciali. qd qd valet de iure codi. b. d. z no. rex. ibi alioquin zc.

Aditis codicillis. ad testamētum. id est iuxta testm. z sic dicitio ad. ponit pro iuxta z eodē modo. vt. l. quida hiberus. s. d ser. vr. pdi. Et. l. ides apd labeone. s. si conuictum. j. de iniu rjs. z ibi p. Ja. z tene metri hac. l. na p ipaz cosului i ciuitate ista in vna qstoe. na dicit. l. i. s. e. q. milites quo estq modo sint testati valet testamentū. z dicit si fecit codicillos hereditas debet iure directo. mo do quida instituit filium pupillum z ei pupillariter substituit quendam extraneum. post in codicillis il lam pupillare substitutionē ruocauit z substituit ei forores illius pupilli z euenit casus illi? pupillaris substitutionis dicit substituit? pupillariter q in codic il lis no potuit ruocari substo iure directo sz iure si deicommissi. z sic volebat succedere de iure directo z restituere alijs substitut? retenta qtra. z sic tenebat oēs doc. Ego dico q ille extrane? in totū repellat qz qn in prima voluntate est institut? extrane? z i ser queti voluntate no solēni sunt instituti venietes ab intestato. tūc prima voluntas solēnis tollit p scdam no solēnez. vt. l. hac ofultissima. s. si qs autē. C. d. te. z. l. ij. s. de iniur. tel. Sz mibi respōdebat q ille. s. si quis. loquebat qn testator no restrinxit se ad cer tū gen? testadi. Ego respōdi p illa. l. naz sicut ibi in s. si quis autē. pmittit no solēniter testari. ita h mili ti pmittitur no solēniter testari. z tū miles restrinxit se ad certū gen? testadi. l. qz voluit codicillari z ex illo priuilegio in codicillis dare hereditatē directo vt hic. z ita fuit obtentum.

Miles. Op. s. e. l. querebat. So. vt ibi. z vi debitis. j. e. l. in fi.

Miles. No ex b. s. q auc. ex ca. q dixit ex ca p teritionis vel exheredationis zc. hz lo cū vbi testator pterijt filij sciēter. secus si ignorant qz tūc legata no debent vt b. s. z. l. si cuz vel in vte ro. C. eo. titu.

Veteranus. No. solēnem. s. z. no. tex. ibi in cui? exceptioe iuris zc. Et qro qd volūt dicere ista verba. Rñ. doli exceptio sp ni ritur eqtate. vt. j. d doli excep. l. q eqtate. vñ si lega tari? petit repellit? exceptione. qz no hz voluntatē de functi. Si vero legatari? possidet z heres institut? petit similiter repellit? heres exceptione q pcedit ex ea eqtate. qz petit qn no habeat voluntatē defuncti z id in pari ca potior est aditio possidētis. Op. q etiā in sō no valebit. vt. l. si hereditas. C. de his q. vt indig. So. vt ibi p doc. no. z in. l. nostra. C. de te. z crederē q si aliqs diceret ista vba hodie corā qn qz testib? z in illo testō no essēt extranei scripti sed venietes ab intestato primū tolleret? qz sufficit qz quo voluntatis iudicio zc. vt. l. ij. C. de iniur. tel. z. l. hac ofultissima. s. si qs autē. C. de testa. z hoc tene menti z semp respice qs sit institut? in testō. Nā se mel ego habui de facto pducebat quoddam testm scriptū z publicatū in quo erant scripti filij testato ris. z rogati p fideicommissuz restituere. qd testm erat

corrosum adeo q no apparebat nisi duo testes. di cebat q testm no vale bat. sz certe dixi q valebat p s. ex impfecto. l. hac ofultissima. C. de testa.

Miles. Quero si miles facit fm testm. an vide atur velle reuocare ipso iure primū. vel an videat? vtrūqz valere. Bl. in. l. querebat. s. e. dic q in dubio valet vtrūqz. sz ibi rex. illi? . l. facit in cō trariū. C. iste rex. facit pro glo. s. e. l. in prin. z. s. i. Quid dicem? Dic siquidē primū testm expisse vult remanere no est dubiū. vt. d. l. querebat. Si autēz nil dicit. z tūc aut fecit fm testamētū sup oib? bōis z videt? primū tūc reuocare. vt hic. z. d. l. querebat Si autē facit sup pte bonoz. tūc in dubio videtur velle vtrūqz valere. vt. s. eo. l. i. in prin. z. s. i. ita di cunt doctores.

Iduobus. Ista materiaz examinat gl. plene in. l. i. C. e. ti

Mod dicitur. No. q q i institutioni buserites aditio tra bitur retro. vt hic z no. p. Di. in. cl. de reg. fu. l. i. vi. sec? si i legat? vt. l. i. s. i. ad syl. z ibi videbit? No. illd vbi notario suo zc.

Uius. qd est valde no. an ille note p bent dixi in. l. quoties. x. sed si nec note. s. de here. insti. Jo. an. disputauit vna. q. an instrumē tum factū a notario suo valeat. Et videt? casus q valeat z pot allegari p z d. sed magis videt? q sic. z hic erat dubiū quia erat scriptū notis z non litte ris extensis. hac. q. ponit Jo. an. in mercurialibus suis in ti. de reg. iur. no recordor sub q littera. Itēz aliud qd dz legitimis pbatomb? no. vt dixi. s. in. l. i. in fi. Itē no. q etiā testm militis no valet si no est pfectū. facit. j. de leg. iij. l. fideicommissa. s. i. z. s. de te sta. l. si is qui.

Uesita. Et qz dixim? Ibi z qd in bonoz zc. No. q licitū est arguere de reb? ad tēp? . vt b. Et idē de psonis ad res. vt. l. qui plures liberos. de vul. z pup. Idē de tpe ad locū in. l. vinuz. si cer. pet. z. l. in hac. s. de tritica. z. l. quoties. de ver. obli. C. Itē collige rationē ex hac. l. qre qs no pot dece dere p pte tpis testat? z p parte no. qz sicut qs no pot decedere p pte resū testatus z p parte no. ita nec in tpe. dixi in. l. hereditas ex die. s. de here. isti.

Mulier. No. notabile. s. q miles non pot re linquere mulieri de q ē turpis suspitio. z ides habet in. l. mulier. j. de his q. vt indig. z in. l. ij. C. de dona. inter vi. z vxo. Sz quero qd in cō cubina. vtruz miles possit sibi relinquere. Buil. vñ velle q no. vt no. in. l. affectionis. j. de dona. z vide ea q ibi dixi. Quero qd in priuato q donat vel legat alicui mulieri cōcubine. vel alij in q ē suspitio Dicit gl. q valet z allegat. l. affectionis. j. d dona. z. l. donationes in cōcubina. j. e. ti. sed in legato est expressum in. l. q cōcubina. de leg. iij. z. l. itē legato. s. parui. e. ti. Sz quid in clerico q retinet concu binā z ei legatū relinqr. Ricar. mal. dicit q no pot vt hic z. l. militē. d his qui. vt indig. Nā sicut miles seclari? militie n pot. ita miles celest? militie no pot. z p b alle. gl. l. miles. de re iud. z ibi idē dixi. Que ro qd in ea quā qs retinet tāq vxoze hie quā i vxo re habere no pot rōne cōsanguinitatis vel alia rō ne. an pot sibi relinquere legatū. Veritas est ista: aut mulier ignorat matrimonij no cōsistere: sz cre dit illud valere tūc valet. j. de lega. i. l. i. z. l. ij. de his q. vt indig. Aut mulier sciebat matrimonij no con sistere. z tūc in ei? psona legatū no pot cōsistere. vt vt. l. vxo. marito. j. de vsufu. le. Aut dubitat vtruz scierit vel no. z in dubio presumit? ignoratā. vt. l.

f. Primum telleret. De b dicto feci mentionē in l. si iure. de le ga. iij.

fi. de leg. i. Itē pōt intelligi ignorātia vel scientia ex his que no. in. l. si. de ritu nup.

Tempore sed ex eo tpe quo scrip

ptus est in matricula militū incipit q̄s p̄i ullegio militari uti. h. d. Blo. dat tres cōcordant̄s as. ut h. habes. q̄ ex sola electione nō est q̄s miles nec aliquā dignitatē p̄sequitur ex electione sola. ut in auc. de adm̄. s. si. nec efficit sui iuris. ut in auc. cō. si. q̄ de digni. s. i. Itē nec imperator efficit imperator nisi suscepta infula. ut. l. bene a zenone. C. de q̄dri. prescrip. **Quero** utrū miles habeat dignitatē. Rñ. nō. ut. l. penul. C. qui nō po. mi. li. x. r. d. eques. dīg. l. i. e. li. r. sic ista similia nil habēt cōe cuz milite. q̄ predicti sunt in dignitate. Itē adducit glo. simi le i m̄gfo irellige altariū artū. Sz quid in doctore? Dic ut solet notari in prima p̄stitutione. ff. veteris vbi doctor appellatur illustris. sz si legerit p. xx. an nos cōsequitur dignitatē comitiū. Itē dicit glo. si mile i p̄stoz. **Op. j. l. pri.** vbi anteq̄ sit script̄ in matricula gaudet p̄uilegio militari. Dicit glo. q̄ hec. l. supplef p̄ illā. vide glo. q̄ dicit iussus cingi r sic ex quo inuestiturā quis est iussus recipere vide tur cōsequi dignitatē. r d̄ inuestitura vide p̄ Di. in c. i. de reg. iur. li. vi. r habem. x. col. quid si inuestitura. **Itē op.** dicitur h. q̄ per electionē quis nō cō sequit̄ dignitatē. d̄ in. s. filius. insti. qui. mo. ius pa. po. so. r. l. si. C. de decur. So. ibi loquit̄ i casib' sp̄a lib' in q̄b' ex sola electōe cū acceptatōe secuta q̄s p̄sequitur dignitatē. sz hic loq̄t̄ in dignitatib' minorib' bus in q̄b' elect' q̄s nō pōt p̄seq̄ dignitatē. ut no. in auct. de ar. s. illud. col. vi. r in auct. p̄stū. q̄ de dignita. s. i. col. vi. r in auct. ep̄alis dignitas. C. d̄ ep̄. r de. q̄ inde sumit̄. r facit qd̄ no. de p̄sul. l. si. li. xij. r dixi in prin. l. publi. j. de p̄di. r de. **Cōtra** h' opp. in auct. de defen. ciui. s. si eadē. vbi ex sola electōe q̄s p̄sequitur dignitatē r ita irelligit gl. illū tex. i. l. prima torū. C. de iuris. o. iu. sz illa gl. nō irelligit istū tex. bñ q̄ ibi d̄r ex sola electōe añ p̄firmatōz cū administrati one tñ q̄s p̄sequitur dignitatē. Rñ. pp̄ piculū n e of ficiū iteris vacaret. r ita dicit canoniste. q̄ in eccle sijs valde remotis ab eccia romana stat̄ elect' fca electōe pōt administrare et añ p̄firmatōz. ut i. c. ne p̄ defectu. extra d̄ elec. r eodē mō defensor pōt añ cō firmationē administrare. sz nō hz dignitatē oimodaz q̄ bñ pōt remoueri si nō est dign'. Sz p̄ hoc facit hec. l. vbi nō sufficit electō cū administratōe nisi sit script' in nūero. Sz rideo hec. l. loq̄tur in minorib' in q̄b' nō est dignitas. sz p̄dicta loquit̄ in officijs vbi est dignitas. **Op. de bo. pos. ex tes. militis. l. i. in fi. so.** ut ibi d̄cā. Itē op. de. l. q̄ mittit̄. s. añ pe. r pe. s. ex qui. cau. ma. So. donec ē in itinere h' loco ab sentis cā reipublice nō tñ est miles. Itē v' q̄ n̄ suffi ciat q̄ sit in nūero. sz q̄ h̄eat stigmata. ut. l. stiz m̄ta. C. d̄ fabricē. li. xi. Sol. d̄c q̄ ē r̄q̄rit q̄ h̄eat stigmata r alia q̄ notāt in. l. pe. ex q̄. cau. ma. Dicit̄ h' q̄ ille q̄ est script' in matricula militū hz p̄uilegi a militū. Et scholaris si est script' in matricula scholarū hz p̄uilegia scholarū. Sed q̄ro qd̄ si es set script' r nō est miles vel nō est scholaris. Rñ. nō hz p̄uilegiū. ut. l. scriuarios. C. e. r. l. q̄ sub pre textu. C. d̄ sa. san. ec. r. l. q̄ duos. s. si munere. s. d̄ ex cu. tu. **Sz q̄ro** an sufficiat scholarē pbare se an nō intrasse r studuisse si nō studet. an vero pdat p̄ uilegiū ex eo qz nō exercuit illud misterii p̄ vñ an nū. Rñ. nō pdat p̄uilegiū nisi steterit p̄ quib' an nos. ut de primiceri. l. si. li. xij. C. r de p̄fe. r medi. l. iij. li. x. nō sunt h' alia dicēda ad p̄is tene mēti.

In docto re, an docto ratus sit dignitas. vide do. abba. in c. clerici, de iudi.

Filius Dabes p facto qd̄ de primo e sciendum. h. d.

De acquirenda hereditate. Rubrica

Trisconsultus In. l. i. de origine iuris admonet nos nō incipere sine aliq̄ p̄fatiōe r memini anno p̄terito in lectura. ff. veteris assum p̄fisse auctoritatē Pulchra suz r deco

ra r. nūc assumo istā M̄gra suz sz formosa filie hie rusalē. ideo dilexit me rex r introduxit me i cubicu lum suum. In quib' verbis r. Blo. cōtinuat rubri cam. Dicit̄ est. s. de iure deliberandi. dic ut in ea. **Quero** quid sit hereditas. Rñ. iurisconsultus paulus dicit. hereditas nihil aliud est q̄ successio in vn̄uersum ius qd̄ defunct' habuit. ut. l. nihil. de n̄. sig. **Examinem** hoc. Illud nō videt̄ p̄cedere. Aut intelligis de iure succedendi r hoc est falsum. Nā ius succedendi hz quis anteq̄ adeat. qd̄ patet qz transmittit q̄s anteq̄ adeat q̄s cūqz. ut. l. cū anti quozib'. s. e. Si q̄ hereditas est ius succedendi. er go q̄s hz hereditatem anteq̄ adeatur quod cont̄ net in se repugnantiam. r est contra tex. l. precia re rum. j. ad. l. falcī. Aut intelligis de ipsa successione r tunc anteq̄ succedatur non est successio. r sic nō esset hereditas anteq̄ adeat quod est falsum. Aut intelligis de ipso actu succedendi r illa nō est here ditas sed est quidam act' animi r facti. ut. l. pro herede. s. i. j. e. Aut intelligis post ipsam successionez r tūc nō est hereditas qz post q̄ quis adiuit desijt hereditas esse r p̄funditur cū patrimonio heredis ut. l. sed r si plures. s. filio. de vul. r pup. r. l. si. in fi. C. de inoffi. tes. r no. in. l. i. s. veteres. de acqui. pos. r vbiq̄ post aditam hereditatem appellatur he reditas ip̄propria locutio est. ut ibi no. **Respondeo** neutro dīctorum modorum intelligitur facta diffi nitio. nam p̄dicta se referunt solū ad successionez hoīs diffinitio loquitur de successione iur'. mortuo enim testatore succedit quoddā ius qd̄ vocatur he reditas r personā defuncti cōtinet in oibus iurib' que defunctus habuit. ut. l. hereditas in multis. j. de acqui. re. do. r. l. mortuo. j. de fideicō. li. r illud est ius qd̄ appellatur hereditas. ut. l. ij. s. si. s. de re. di ui. Illud est ius qd̄ per additionem acquirimus. et iste est verus intellectus illius. l. sz glo. ibi. r. j. d̄ bo. pos. l. ij. s. hereditas. videat̄ alif̄ irelligere. **Secundo** q̄ro quo iure est introducta hereditas. Alio detur q̄ de iure gētū. nā oēs gētes isto iure vtun tur. trāsmittunt eniz hereditates suas ad posteros r hoc habemus in veteri testamēto in pluribus lo cis. **In contrarium** q̄ sit de iure ciuili romanoz tantum est tex. in decretis di. i. s. ius quirituz. facit de ver. signi. l. obuenire. r. l. tutelas. in prin. d̄ capi. d̄. r quod no. j. eo. l. ij. r. C. de acquiren. pos. l. i. r b̄ apparet quia deportati qui non sunt capaces eoz que sunt iuris ciuilis non sunt capaces hereditat'. ut. l. i. C. de here. insti. r illud est veruz q̄ hereditas dicto modo sumpta. s. ius quoddaz quod succedit in omnibus bonis que defunctus habuit est soluz ciuili romanoz r nullius gentis alterius. **Et** ex hoc sequitur decisio vni' questionis quā decre tiste r theologo formant vtruz in foro conscientie h' heres teneatur ad debita' vltra vires hereditatis. **Respondeo** q̄ non. quia in foro conscientie non assumitur isto modo quo sumitur de iure ciuili. r iō non tenetur nisi quatenus patiuntur hereditatis facultates Ita tenet Hosti. i summa de test. s. pe. ver. quid si bona. r ita tenet Jo. an. de vsur. c. q̄ q̄.

In docto re, an docto ratus sit dignitas. vide do. abba. in c. clerici, de iudi.

Bonava
cātia, De q
aliqd dixi in
l. ex facto. S.
fl. in. ij. carta,
ad trebel.

li. vi. in novel. Idē tenēt theologi vt vidi in mult
sententijs eoz. Et ex hoc apparet aliud q̄ ē dif
ferentia inter hereditatē z bona vacātia. Rñ. qz si
succedit in vniuersus ius zc. tenet vltra vires here
ditatis. sed qñ quis capit sub hoc noie tanq̄ bona
vacātia non dicit in hereditate succedere. vt. l. iij. S.
eadē cōstitutio. de fideicō. li. cū glo. ibi posita. z iō
nō tenet vltra vires hereditatis. vt. l. i. S. an bona.
z. l. nō possunt. de iu. fil. Tertio quero qualiter
hereditas acq̄rat. Rñ. duobus modis. Aut facto
hoīs. aut ipso iure. si facto hoīs z hoc est tripliciter
vel de iure ciuili. vel de iure p̄torio. de iure ciuili z
hoc vel p̄ aditionē z habem⁹ istuz tī. z de hoc loq̄t
rubrica dñi dicit de acqui. here. vel p̄ restitutionem
trebellianicā. z habem⁹ tī. ad treb. vel p. bo. pos. in
ductā a iure ciuili z habem⁹ tī. vt ex le. vel sena. cō?
sul. bo. pos. de f. Ex predictis ḡ habes q̄ aliud ē
hereditas. aliud ius acquirēdi. aliud ipse act⁹ acq̄
rendi. Secō modo acquirē ipso iure vt in suo
herede z necessario vel in necessario tñi. s. qz heres
suus z necessarius hz a p̄tore bñficiū abstinēdi ad
h̄ vt in effectu dicat heres est necesse q̄ illā acq̄si
tionē a iure introductā acquirat: hoc est approbet
qd̄ sit p̄ imixtionē. z d̄ hoc loquit rubrica dñi subdit
z de admittēda hereditate. vt habes p. d. s. put ha
bes sine. d. d. intelligi. i. de p̄denda seu repudiāda
Tractat enim hic titulus tā de acqui. sitione seu q̄
de repudiāione hereditatis. Tractare enim h̄ pro
deklarāda materia hui⁹ tit. quatuor intendo princi
paliter. Primo de iure seu ptate acquirēdi heredi
tate. qd̄ dicam in. l. is pōt. j. eo. vbi glo. ponit. Sec
cūdo de ipso actu acquirēdi hereditate. qd̄ iurisfō.
examinat in. l. p̄ herede. p̄ totam. l. j. e. ego tractabo
in. l. gerit. j. e. Tertio vtrū hereditas nō adita transf
mittatur. qd̄ tractabo in. l. v̄tre. j. e. Quarto vtruz
hereditas p̄ pte haberi z p̄ pte repudiari. z in hoc
passu glo. extēdit se multū in. l. quidaz eulogio. C. e.
qd̄ Di. tractat in. l. i. j. e. tñ qz illa materia fundat̄ ex
multis. ll. hui⁹ tī. vt prius videatis leges tractabo
eam in. l. si. j. e. vide glo.

Aditione partis totum
q̄ **Si totam.** qd̄ pōt querit̄ siue simul
siue discretis ptib⁹ hereditas deferať. h. d.
cum. l. se. diuide. Pr̄ia ps loquit qñ hereditas fuit
delata p̄ partes plurib⁹ sed p̄ repudiationē deuēta
est ad vnū. z h̄ fm̄ primā gl. q̄ in p̄ria. l. ponit casum
p. l. in testō. C. de impu. z ali. subf. Secō qñ here
ditas p̄ partes fuit delata vni. scē a pars est in. l. ij.
Vel aliter z meli⁹. Primo loquit qñ hereditas to
ta fuit delata vni sine distinctione partiū. Secūdo
vni p̄ distinctionē partiū. z ista est secūda lec. gl. in
l. i. q̄ est verior z magis applaudet littere. Ad eni
dentia scias q̄ naturalr z de iure est q̄ vnā rez q̄s
nō posset tenere in manib⁹ p̄ pte exite vnitare vt
l. vulgar. i. prin. j. de fur. z. l. an ps. j. pro derelicto.
Sz diuidēdo vnitare z frāgendo rē posset ptē abij
cere z partē tenere. vt. d. ll. Hoc p̄missio pone cassū
in terminis. Alicui est delata h̄ditas in totū q̄ro
an possit p̄ pte agnoscere z p̄ pte nō. Rñ. iurisfō.
q̄ nō nō eni pōt eā scidēre z scandēdo ptē h̄fe. vid
ter. Sequit̄. l. s. z si q̄s. Sz q̄ro qd̄ si testōr eā diuis
sit z scidit p̄ ptes et relinq̄t ptes vni. vtrum possit
quasda ptes adire z quasda repudiare. Et dicit q̄
nō. h̄ dicit vide l̄az. rō in p̄ria. l. est. qz hereditas n̄
est h̄ditas anq̄ adeat. iō nō pōt eā scidēre. rō in se
cūda. l. est qz lex multū p̄ icōtinēti hz q̄ illa p̄sona
que representata est i h̄ditate rep̄ntet. p̄ pte tñi z p̄
pte nō. z iō legislator introduxit q̄ p̄ aditionē p̄tis
inquātū pōt p̄ adēntē videt̄ eē aditū de ipa h̄dita

te. vt hic z in. l. ex asse. z. l. si solus. in prin. j. e. Qp.
j. e. l. si solus. ver. itē si seru⁹. So. dicit glo. hic quā
do deferūtur plures ptes vni p̄ se ibi qñ p̄ alium.
Istud est verum si primo q̄s adijt partem sibi dela
tam per se tunc non acquirit partem delatam per
seruū vel filiū. rō qz nō pōt ipse solus. sua volūrate
acq̄rere. sed req̄rit̄ p̄sensu serui vel filij q̄ p̄ nō cō
sentire. vt. l. cū pponas. C. de here. insti. z. l. si quis
mibi bona. S. iussuz. j. e. Sz si primo sibi acq̄reret p̄
tes sibi delatā p̄seruū seruo adēntē ex iussu suo. tūc
statim acq̄reret sibi altera ps sibi delata. qz potest
sua volūrate sibi acq̄rere. vt. l. si ego. j. e. Itē quan
do sūt plures ptes mibi delate p̄ me aditōe vni⁹ ac
quiro totū si possuz. si nō possuz sec⁹ vt si eē iustu
tus in pte pure z in pte sub p̄ditōe. vt. l. si te solū. s.
de here. insti. Remanet ergo firma regula quā de
di in sūmādo. l. p̄ aditōz p̄tis totū acq̄rit qd̄ potest
siue simul siue sepatiz deferať. Quero vtrū ade
undo ptē acq̄rā totū. glo. dicit q̄ sic vt. j. e. l. ex asse.
z intelligit glo. etiā si statim dicā ptē adeo ptē repud
dio. z qd̄ sic intelligit p̄ ex eo qd̄ postea q̄rit. Quid
si ptē repudiat. ptē defert. Ja. d̄ are. isto cāu dubi
tabat qz ista h̄ba vident̄ tenē repugnātiā z sic act⁹
vitiat. vt. l. vbi repugnātia. j. d̄ re. iur. puto q̄ gl. ve
rū dicat nec cōtineat̄ repugnātiā vt patebit ex ifra
dicēdis statim. Dico ḡ qz qñ heres adit ptē z vtrū
pluz deferať sibi ignorat z dic vt. l. ex semisse. j. eo.
Quādo qz scit plures ptes sibi deferrī. z tūc si qui
dē vnā ptē adijt z de alia nil dicit est heres in totū
qd̄ pōt vt. l. si ex asse. j. e. si vero adijt vnā ptē z ali
as ptes repudiāuit tūc filr est heres in totū. vt hic
scōz glo. p̄bo qz posito qz repudiatio valeret in p
tib⁹ repudatis tñ p̄ ius accrescēdi in totū succede
ret nec cōtinet̄ repugnātiā si repudio ex instōe z vo
lo ex iure accrescēdi. vt. l. si tu ex pte. in fi. j. e. z no.
in. l. nec is. j. e. Sz si pones q̄ renūciauit iuri ade
undi z iuri accrescēdi. adhuc dico idē q̄ est heres i
totū. Jus eni accrescēdi nō est p̄sone sed portōis.
vt. l. si titio. S. i. s. de vsufruc. z. l. si totā. j. e. z sic p̄so
na ei iuri renūciare nō pōt. z hoc est qd̄ d̄ q̄ res
accrescit iuris. vt. C. de ca. to. l. vna. S. is igit̄. Itē di
co q̄ si ipse dicet̄ adeo istā ptē ita tñ q̄ mibi ex h̄ n̄
obueniat alia ps aliq̄ mō seu iure nō valet p. l. i. s. i.
s. si vsufruc. pe. Sed si dicta verba p̄ferret cōditio
naliter adeo illā ptē si p̄ h̄ac alia mibi nō accrescit
aliquo iure tūc aditio nō valet. z hoc casu est vera
opt. Ja. de ra. qz est facta sub p̄ditione de p̄sentī q̄
deficit in. l. cū ad p̄ns. si certū pe. Ad idē. lactus le
gitimi. j. de reg. iur. Secūdo quero qd̄ si partes
repudiāt vtrū videt̄ als ptes repudiare. Bl. sentit
q̄ nō z p̄bat in. l. si solus. in prin. j. e. imo repudiā
tio p̄tis nihil valet. Sz s. q̄ vult vnū vult aliud
sine quo illd̄ esse nō pōt. vt. l. nec is. S. i. z. l. illud. j. e.
ergo repudiādo ptem videor repudiare oēs alias
sine q̄rū repudiāione illā repudiare nō possum. p̄
hoc in. l. si q̄s. in. S. differētia. de acqui. pos. z qd̄ ibi
no. p̄ Di. z alios sup glo. l. habēdo p̄ derelicto dñi
vno videor relinquere possessionē sine q̄ dñiū pro
derelicto haberi nō pōt. Rñ. si vno iure repudiā tñ
possuz illā ptē alio iure habere. s. p̄ ius accrescēdi. z
iō dicit̄ illa repudiatio nullius effect⁹. vel possuz di
cere vt glo. h̄ videt̄ sentire q̄ illa regula qñ q̄s vult
vnū zc. loquit qñ q̄s vult aliquid acquirēdo. sec⁹ si
repudiādo. ad qd̄ facit qd̄ no. in. d. l. si q̄s. S. differē
tia. p̄ gl. l. illa opi. teneat̄ ibi cōiter. Quero q̄ est rō
q̄ aditio p̄tis trahit ad se totū nō autē repudiatio
p̄tis. Bl. dicit q̄ est fauorabilior. z ē satis bona rō
tñ assigno meliorē. Illud qd̄ est aliqd̄ positine reci
pit augmētū. illud qd̄ nihil est nō pōt augmētū rep

cipe. vt. l. adeo. §. q. si toto. j. de acq. re. do. z qd no. in. l. i. §. de iudi. **D**odo ad ppositu adire hereditatem p pte est aliqd acq. rere z ponit aliqd in psona acq. rere. id trahit ad se aliqd vt dcm. e. repudiatio no nil pot in repudiate imo priuat: id no trahit ad se totu. **Q**uerit gl. qd si pte repudiat z aliaz aditione defert. **D**ic vt i gl. **Q**uerit gl. qd in legat. **D**ic vt in gl. z est tertia glo. l. i. **B**lo. ponit duas regulas z vna exceptione a qlibet regula. **D**icit glo. in legato vni rei est idem: qz no pot acquiri p pte z pro parte repudiari. **E**t verum dicit. ro patet. quia stante vnitare non potest fieri diuisio. nam no pot diuidere legatarius hereditatem testatoris. **D**icit gl. fallit in herede legatarij. vt. l. legatarij. j. de le. i. z est bona exceptio. ro qz inter heredes p. l. xij. tab. est diuisum ius legati. vt. l. i. C. si cer. pe. merito pot heres p pte agnoscere p pte repudiare nec in legato illa couentia q e in hereditate. s. qz no representaret psona in totu qz in legatis no cadit. **S**eq tur in gl. alia regula. s. si plura legata sunt pot vnu amplecti aliud repudiari. **I**sta est bona regula cesat eim in his ro q est in hereditate qn p ptes desert. **P**onit gl. exceptione nisi omis esset inunctu vni legato. alteri no. vt. l. si ex duob. j. d leg. ij. bona exceptio est qz e eade ro q est in hereditate. s. vt illud on in totu subeat. **Q**uerit glo. qda voluit tibi donare z posuit ante te magna quantitates florenoz dicēs se donare tibi totu z tu accepisti pte z postea penitet te z dicis q agnoscēdo pte videris agnoscere totu: z sic vis petere totu. **I**lle ex aduerso dic q no potes p pte acceptare. z id vult a te repetere qd accepisti. qrit qd iuris. **E**t videt dicendū idē qd in legato qz legatū e donatio. vt. l. legatū. j. de le. ij. **E**drariū puto. s. q p illa pte qua acceptauit valeat p alia no possit aliqd dici. vt. l. i. §. si stipulati. j. de ver. ob. z arg. l. sancim. C. d dona. **N**o ob. qd dicit de legato qz legatū est qda dispositio pfecta ab ipso testatore. z sic eo mortuo qstuz e ipsi legatario dñum vel saltē obligatio. no q pot repudiare p pte illd. vt. l. an ps. j. p derelicto. s. donatio e dca q no pfiat nisi p sensu duoz tñ anteq p sentia possuz ipedire vt no pfiat nisi i certa pte cū ex hoc donas no ledat nec donatari. vt. l. i. §. si stipulati. j. de v. ob. **Q**uero qd si aliqd defera alicui ex. l. dispōne no iure hereditario. an possit p pte agnoscere. **E**rite no. vt. l. iij. C. de omni agro. deser. li. xi. **E**x pdictis potes distinguere cuz ali quid defertur alicui aut a testatore aut a lege. **S**i a testatore aut iure legati aut iure institutionis.

q **Handiu**. rit glo. infra quatū tps pot institut adire. **D**ic vt in gl. **Q**uo. de. l. p. de heredi. institue. **S**o. gl. hec regula fallit in casibus q ponitur in gl. **E**rite in casu. d. l. p. verū est q fallit in alijs vero no vt in eis videbit. **A**duerte tñ q ista. l. oz intelligi qdū prim pot adire d iure coi. **S**i eniz pot adire p restitutione tñc substitut no expectabit siue sit restitutio q cōcedat p pretore viuentē. vt. l. iij. §. i. de fideicō. li. siue pcedat ipo iure. vt. l. si. de repu. here. z qd no. in. l. ij. C. de iur. et fac. igno. z. l. si qd su. de iure deli. **A**lia dicēda sup hac regula videbitis. j. e. l. qdū.

n **O**lle l. is pot. j. e. pot affirmatiue quā repetā tibi. z tibi examinao hāc regulā.

m **R**um l. assignat glo. **Q**uo. fm glo. q no sufficit volūtas sola in aditione. nisi declaret per actū. quidā moderni d vt refert **L**. in

in. l. potuit. j. e. dicā in. l. gerit. j. e. **Q**uerit gl. vtrū mutus z surdus possit inbere aliuz adire. **D**ic vt in glo. z bñ. **Q**uo. extra glo. **M**utus z surdus reguntur cōsilio curatoris. vt. l. i. in fi. cum. l. se. de positi. z. j. de cura. fur. in rubrica. z in. l. i. in fi. de muneribus z hono. g non possunt adire sua sponte. vt. j. pri. §. So. quidam sunt q ppter hoc ipedimentuz efficiunt no capaces itellect. z isti p se no possunt facere sine curatore sicut pupillus no pot sine tutoris auctoritate. **Q**uidā impedimento no obstante intelligunt z isti possunt oia gerere. vt. l. discretis. C. qui testamē. facere possunt. z. l. de bo. pos. fur. cōpe. tex. est qui facit hanc distinctionē in. l. seruo inuito. §. si pupillus. j. ad treb. qui tex. est singularis ad hoc. **Q**uero aditione facta p mutū qualiter scribat notarius. **R**ñ. si notari p se intelligit mutum nutu secure pot scribere qliter tal mut nutu adiuit hēditatē. vt. l. si nutu. j. de le. iij. **N**o eiz hz nece notari scribere oia verba z oēs act. **S**hētū. suffic eiz si scribat effcū iur. nā suffic q scribat tal fideiussit p tali. vt. l. scienduz. j. de ver. ob. l. z ad illud multa verba requirant. **S**i vero p se non intelligit adhibeat aliquē vicinū vel consanguineū qui intelligit z scribat in instrumēto qualiter iste notari certificat p talē suū consanguineum tanq p interpretem: vidit dictū talem facientē signa z nutus p que hereditatem adire volebat. vt. l. si. in fi. de ver. ob. **S**z qualiter h probaretur p testes z hoc est maius dubiū cū ipsi debeāt deponere de eo qd viderunt non de effectu quez ipsi iudicant. vt. l. qui testamento. in fi. §. de test. z. l. i. in prin. de his que in tes. delen. z. l. testium. C. de testi. **R**ñ. si qdē testes essent cōsanguinei vel alias domestici sufficeret q deponerēt simpliciter se vidisse talē mutū facientē signa z act. p que z quos significabat se velle adire hereditatē. tales eniz psonē presumunt scire actus z consuetudines muti z ips intelligūt. vt. l. octauij. j. vnde cognā. z. C. de in integrū restit. l. de tutela. sin autē essent extranei. tunc debent deponere nominatim de signis b modo. vidi talem mutum digito ostendere domum z res hereditarias. z postea stringere brachia ad se. propter qd intelligimus eum velle illas res ad se ptinere. esset enim vtile z quandoqz necessarium vt circa hoc adhiberentur alij testes consanguinei z domestici qui dicerēt q consuetudo muti esset hec q talia signa vellent hoc significare.

Eum cui lege cheos. **Q**uo. C. de hereti. l. mani eo cui interdicitur bonis a iudice propter prodigalitatem. vt. l. i. §. de cur. fur. secus si ppter delictum interdicator a lege vt in contrario. idem dico si ali cui interdicit administratio a lege vel a statuto no ppter delictum. sed ppter imbecillitatem consilij: vt sunt statuta cōmuniter per italiam. quia dicunt q mulieres non possunt obligari sine consensu cōsanguineorum. tunc enim poterit adire hereditates vt hic. no simpliciter. sed cum solēnitare statutoruz vt dicaz statim z pbatur in. l. more. j. e. **Q**uo. d. l. furiosi. j. de re. iu. **S**olu. prodigi nulla voluntas est s. in alienādo vt ibi. sed in acquirendo sic vt hic. dñ tamen interueniat auctoritas curatoris. vt. l. cum quidam. C. de adm. tu. **I**ta dicit glo. z bene. **Q**uo. ad hoc si hic tractatur de acquirendo. ergo non requiritur curatoris auctoritas. vt. l. is cui. j. d verbo. obli. **B**lo. non soluit. **I**a. de are. dicit q bene si esset acquisitio simplex q no posset esse damnosa pcederent contraria. sed acquisitio hereditatis possz esse damnosa. ergo requiritur curatoris auctoritas. vt in. l. i. de aucto. tuto. §. neq.

Quam
oia gerit
re. adde bar.
qz dñuz in
l. i. in prin. de
ver. ob. z vñ
de tibi oino
que dicit
Qualiter
scribat. vel
vide p bar.
l. muti. de le.
ij. z p ang. i
ites q. s. de
pac. z. p. bal.
in. l. si p. na
turalis. §. de
arb. z. l. mu
tus. in prin.
§. de p. cu. p
ang. l. ex fa
cro. in prin. de
vul. z pup. z
p bal. in. l. i. de
secretis. qui
testa. fa. pot.
z vide q dicit
in. l. i. in prin.
de ver. obli.

Et in aliena. simplici voluntate. hac rationem bart. reprehendit pau. de cast. in. l. mutui. s. eo. de quo vi de oino q di xi in. l. i. in. l. col. C. q ad mit. post mo der.

Si in aliena. Hereditate quocumq modo delata fili ad esido no obligat patre nisi pcedat iustus sed in bonoz possessione sufficit si ratihabitio sub sequat. h. d. C. de bo. q. l. i. si. Dicit glo. ho die ad esido fili sine iussu pris obligat se vt ibi oliz no obligabat se. vt. l. si. q. s. oz. in bono. pos. ser. nec etia patre vt hic. C. p. filius ex oi causa obligat pter q in mutuo voto. vt. l. filius. j. de ac. z ob. qre ergo no obligat ad esido. Rñ. votu di qsi volunt. filius. g. non obligat voto b e simplici voluntate sed hereditatis aditio consistit in voluntate simplici declarata p aliquo actu. vt. l. pxi. in pn. z. l. p hede in pn. j. e. ideo no obligat qz pntet sub illa excep tione pter q in voto z in agnitioe bonoz possessio nis. eode modo dñ qz obligari voto magis soleni zato qz opz q illud votu fiat cora iudice: z p iudice approbet discernendo olim: hodie sufficit agnitio sola. vt. l. si. C. q admit. ad bo. pos. id filius. no obli gat agnoscedo bonoz possessione hz ista tpa. Ide in trebellianica restitioe. na lz heres restituat hē ditare mihi tñ creditoribz z legatarijs ego nil facio sed ex b solo q accepta restioe hēditatis obligor. vt. l. i. s. i. ad tre. C. qz qro q est rō q in aditione hereditatis dz pcedere iustus: in bonoz possessioe z trebellianica restioe sufficit ratihabitio sequens vt hic. z. l. seruo inuito. in prin. j. ad tre. Rñ. glo. tā git in. l. i. C. q admit. ad bo. pos. tu dic claru. aditio hēditatis e de iure ciuili mere. na de iuregentiu vl diuino no reperit qz nuda voluntate obliget nisi deo: sed hic nuda voluntate obligat g est mere iur ciuili. vt dixi in rub. s. e. sed de iure ciuili e patria ptas. vt. l. na ciuiz. s. de his q sunt sui vel alie. iur. fm g ius ciuile filii no e ptatis sue. no g dñ hē ptā te nisi p admittat: merito g oportet q pcedat ius sus pris seu pmissio. vt. l. si. q. s. i. i. s. i. e. qz ratihabitio no sufficit cu nil repiat factu cu nulla videatur voluntas: ergo ratu habere no pot. hz in bono rñ possessione no pferat adeo solenitas iuris ci uilis. ptoz em vocat ad hereditate inspecta natura li causa: nec curat vt sit agnat? vel cognat? eman cipat? vel suus. ideo vt aliqd factu naturaliter: me rito pot ratu haberi. vt dicit glo. in. l. i. C. q admit. ad bo. pos. eode modo in trebellianica restioe ger ro aliqd negociu cu herede restituete vt cu eo agaz saltē tacite vt satisfacta creditoribz z legatarijs lz abntibus. lz em de iure ciuili mero añ senatus con sultu trebel. illis absentibz non obligaret: qz alteri stipulari z. em obligabit naturalit. vt. l. stipulatio ista. s. alteri. j. de n. ob. g erit aliqd actu merito pot ratu haberi: sed aditio hēditas in sola voluntate co sistit vt dixi. C. Quero nunqd filius possit repudi are hereditate absq iussu pris. hodie constat q sic vt. l. cu no solu. C. de bo. q. l. i. fm tpa haz legu no. vt lis pot. z. l. i. s. q heres. in fi. j. e. lz ibi no dñ q iustus no dz pcedere lz reqrat voluntas: sed b pbat in. l. iu lianus. j. de le. i. in pma carta. vbi optio q est actus consistens in simplici voluntate no pot fieri p filiu ni si pcedere iussu z optio aliqd repudiatiois pntet Nam oprando vnu repudio ceteros. dices tu ista videt d legē. na ratihabitio consistit in simplici vo luntate nec requirit pris pntia. vt. l. pponi? scribit. de ne. ges. tñ filius. pot ratu habere sine iussu etia pris. vt. l. i. in fi. s. so. ma. z. l. si sine. s. fi. j. rez ra. ha. C. Pro cui? declaratioe scias q istoz actu consistit in libera voluntate qdam sunt magne aucto ritat: vt testm z codicilli per q sola voluntate dispo nimus in alios: z isti non pnt fieri p filius. etia pre volente vel iubete. vt. l. q in ptate. ff. de testa. Qui

dam sunt actus etia solenes sed no tm. vt aditio hē ditatis p qua etia qz obligat his q nil sciunt de b z obligant sibi alios q erant ante obligati: z iste ay ctus no pot celebrari nisi pcedat iustus vt hic. z. d. s. iustum. in bonoz possessione z trebellianica resti tutione sufficit ratihabitio p rōnem qua dixi. Qui dam sunt act? per quos qz obligat se tm. vt voven do se deo: z in istis sufficit sequens auctoritas nec requirit q pcedat iustus. vt. l. si qz rem. s. voto. de pollicit. Quidā sunt actus q consistit in voluntate p quos qz nec aliū obligat sibi nec se alteri: hz p il lū actu ex alio actu cōtingit obligatio z ratihabi tio. no em ouf actio ex ratihabitioe fm verā opi. hz ex negocio gesto qd ad nos trahit p ratihabitioe vt. l. si pupilli. s. itē qritur. de neg. ge. z ibi dicit ter. z in isto actu non requirit auctoritas nec cōsensus patris. pbat p simile: pupillus no obligat sine au ctoritae tutoris tamen pot implere cōditionē per quam purificat actus vnde obligat: vt. l. conditio nibus. j. de condi. z demon. Bar.

Sed z si no adierit. Ex diurnitate tps p sumunt oia soleniter acta. h. d. C. No. ipsum summaru. vñ scire debes q ex cursu longi tps no inducit aditio sed psumi tur q pcessit: ideo ter. dicit credendū e aduise re. file in. l. cu de in re verso. s. de vsur. z ex hoc habes practica. debes em allegare q pcessit iustus pris z secuta e aditio filij. Et ad b pbandū potes facez re positiones q p tenuit dicta bona p. r. anos filio pnte z patiente. C. Quero qd in bonoz posses sione vtrū eode modo psumit soleniter agnitio bo noz. Ter. hic loquit in aditioe. dicit ter. sed si non adierit. z q in bonoz possessione no pcedat pz: qz illa dz agnosci vel ratificari infra annū ad plus. vt l. bonoz. j. rē ra. ha. sed hic requiritur cursus dece an noz. g. z. z tenet. Jac. bal. S3 glo. C. q admit. ad bonoz pos. l. i. sup nbo ratu. itelligit idē in bonoz possessione. z allegat hanc. l. qd tenet ibi doctores moderni z bene p ea q dixi. na patientia tantu tps no inducit actū: sed facit psumi q retro ab ipso ini tio sūt oia soleniter acta z sic infra tps. C. Quero qd si appareat vn? actus tm q no hz fieri citra ius z nomen hēdis. vt. j. e. l. p herede. in vno die fact? a pre cōsentiente filio expresse z adente non dico q pcesserit iustus pncipalr de adeundo: sed q actus factus est a pre cōsentiente filio ex q deberet indu ci aditio si sui iuris esset. Rñ. ideo ex illo solo actu psumit oia soleniter acta sicut hic ex cursu tps cu patientia. Ter. est z glo. no. in fili in. l. i. C. de do. p mis. na ibi dicit q illud qd operat prestatio p lon gi tps. vt. l. cu de in re verso. idē operat pmissio p vna hora facta p tanto tpe. C. Ultimo p istum n. sustineo glosas nfas d dicta oium modernoz. na dicit glo. q ex patientia. r. anoz presumit seruit? cō stituta si alleget lz habeat causam discōtinuā. vt. l. cu de in rem verso. s. de vsur. z. l. i. in fi. j. de aq plu. arc. z. l. fuitutes. de seruit. qd reprehendit vltamō. Nam. l. cu de in re verso. loquit in faciete. s. in soluē te: qd glo. loquit in patiente in q est minor psumptō ita tenebat Ja. but. z Ray. de forli. z b tenet Ly. in. l. si certis annis. C. de pac. hoc dico h eē cōtra ca sum hui? n. z. l. si filius. C. de pe. here. facit qd nor. in. l. pe. C. cōi di. dixi in. l. i. in fi. de aq plu. arc. dixi i repe. d. l. cum de in rem verso.

Suis qui. iubenti qreere velle si iustum cre dat valere: sec? si sciat inualidū vel sine iussu adijt. h. d. tres ptes hz vt i gl. pone casuz fm vlt. lec. gl. z verā als examiabo infra. C. p. de p rñso ad tertium. C. C. C.

11 Sed rñ non adierit. vide bal. in l. iij. in. vi. col. lñ. de fideic.

o Sustineo glosas. bal. z ang. hic te nent contra bart. z adde bal. in. l. i. in viij. col. C. q admit.

P Si is q. mortē patris. Et hec debet esse no. Si infideles pcurato res. de quo vide p bar. in. d. l. q. seruū. de interro. act. vide de hac materia bar. in. l. post dotē. in. fi. iij. col. so. ma. z vide oino q. dixi in. l. i. s. nūciatio. in. vi. col. de ope. no. nū. z vide no. in. l. si ventri. in. fi. de pūl. credi. quid si delictū post mandatū fecisti. vide ang. de arc. in tractatū tu malef. in

Q Interdū itē alia est limitatio vt si filius sit institutus sub cōditiōe q. eueniēte siue impleta cū impleti possit sine iussu fiat aditio. hic ē tex. no. in. l. in cōduct. pupill. si. de p. d. i. z de. Et hunc tex. inducit Ly. z Dy. z nouis sine bal. q. q. nō ē miles nō pōt aliū creare militē z q. nō est doctor nō pōt aliū doctorē creare. z vid. no. p. bar. i. l. i. C. d. digni. li. xij. z ibi dicit an ille q. nō est miles s. baro possit aliū creare militez. z adde ang. z Jmo. in. l. apud euz. de manu. ti. general. vbi q. rit an impator possit creare doctorē absq. alio doctorē.

Interdum si filius in pte est alicui heres necessarius fac. patrē necessariū hēdē: sec. si fuit voluntarius. h. d. in. v. s. z si q. s. p. de casum fm vlt. lec. gl. s. s. examiabo infra. **Q** p. q. nepos nō est su. donec p. pcedat. vt in. l. de hē. qua. z dif. s. sui. sed h. pcedit eū g. z c. dicit gl. hic erat exheredat. vñ habet p. mortuo. **Q** p. q. si habet p. mortuo nō pōt sibi acq. rere fili. **Q** p. q. si habet p. mortuo quo ad q. d. z q. ad q. d. nō. **Q** p. q. eū gl. q. etiā exheredat. nō hētur p. mortuo vt nepos dicat eē suus: q. d. p. q. pōt p. reri. vt. l. si post hum. z. l. si filii. in. pn. de li. z posth. z. l. si q. s. exheredato. de in. ius. tes. in. pn. So. in successiōe d. vel p. ter voluntate aut nepos filij exheredati nō d. suus s. in successiōe fm voluntate d. suus. rō q. re viuere filio nepos nō d. suus ē q. pcedit eū p. nec pōt d. ci quodamō d. n. s. bonoz aut eū exheredatio sumat effectū post mortē. vt. l. filii. s. sed cū exheredatio. j.

Q Si filius in pte est alicui heres necessarius fac. patrē necessariū hēdē: sec. si fuit voluntarius. h. d. in. v. s. z si q. s. p. de casum fm vlt. lec. gl. s. s. examiabo infra. **Q** p. q. nepos nō est su. donec p. pcedat. vt in. l. de hē. qua. z dif. s. sui. sed h. pcedit eū g. z c. dicit gl. hic erat exheredat. vñ habet p. mortuo. **Q** p. q. si habet p. mortuo nō pōt sibi acq. rere fili. **Q** p. q. si habet p. mortuo quo ad q. d. z q. ad q. d. nō. **Q** p. q. eū gl. q. etiā exheredat. nō hētur p. mortuo vt nepos dicat eē suus: q. d. p. q. pōt p. reri. vt. l. si post hum. z. l. si filii. in. pn. de li. z posth. z. l. si q. s. exheredato. de in. ius. tes. in. pn. So. in successiōe d. vel p. ter voluntate aut nepos filij exheredati nō d. suus s. in successiōe fm voluntate d. suus. rō q. re viuere filio nepos nō d. suus ē q. pcedit eū p. nec pōt d. ci quodamō d. n. s. bonoz aut eū exheredatio sumat effectū post mortē. vt. l. filii. s. sed cū exheredatio. j.

Cellus. vide no. in. l. pōponi. z in. l. nēseni. de neg. ges. z limitat

hoc esse verū in actibus pcedentib. a voluntate mea tñ secus si a voluntate mea z alterius. l. i. s. itē si p. dixerit nau. campo. stab. Recedere. ang. ponit vñ dicitū valde no. allegādo Jmo. in. c. platū. qd me. cau. z in. c. eam m. monij. de offi. dele. vbi dicit q. si me tus. adfuit tpe d. ctus a tyranno illatus postea trado rem ex inter

de d. ta. vñ auus nō h. z necesse instituire vel exhere dare eū. sed q. n. p. instituit. eū d. suus z necessarius q. erat in pte. **Q** p. z reintro gl. q. nō querat patri quo ad p. p. tate. vt. l. fi. C. de bo. q. li. Dicit gl. verū est hodie cū aduētia nō q. rā. **Q** p. i. s. glo. q. illud qd nepos h. z ab auo d. aduētia z re spectu p. ris. qd dic vt d. ca. in. l. dedit dotē. de coll. bo. tagem. in. l. questū. in. pn. j. de le. i. **Q** p. i. s. glo. ad d. sed z si q. s. renoco in dubiū intellectū hui. **Q** p. i. s. glo. legit q. tuoz modis. p. in aliquo q. sit institut. ab aliquo e. f. neo. Dicit Dy. itū casum nō pcedere: q. nō h. z dubiū z intelligit institutū ab e. f. neo quo ad se institutū: z extraneū quo ad filiū arrogatē vt ab vltimo d. differat. Alij legūt q. aliq. s. fuit institut. heres a patre suo in cui. pte erat. hec lec. nō ē. ve ra: q. d. ter. ibi mortis tēpore zc. Tertij legūt vt in glo. quā lec. glo. reprehēdit z bñ. vide glo. q. subdit q. filius non possit bñ adoptare. Certe pōt filius q. nō ē in potestate. vt in. l. q. liberat. z. l. si pater fili um. s. de adop. **Q** p. i. s. glo. ponit casum veruz q. est clarus z posui legendo lram. Aduerte pncipi um hui. lre facit ad vñ: vñ filius faciat heredes patrē. Cū d. tex. q. sic ibi patrē eū suū zc. d. ca. in. l. cū filio. j. de le. i. h. rñsum facit ad aliud. vos videz tis q. q. s. efficit talis hēs p. alii q. lis est ille p. quē efficit. qd facit ad q. d. nem glo. in. l. iij. in. pn. de peti. here. si sum heres titij ab intestato q. fuit heres scij ex testō v. z dicar ex testō v. ab intestō: z determinat eo mō q. p. ruz. p. quo. l. nec interest. j. de fidei. cō. li.

Cellus. rta facit vt subsequēs actus nihil opet h. d. fm Dy. **Q** p. i. s. glo. q. in his q. d. s. s. t. ut ex nra pura voluntate. prestatio pcedens impedit actū sequentē **Q** p. i. s. glo. q. in dicitis casib. q. n. h. ut prestatio non requirit partis presentia. vel q. ei innotescat vt hic z in glo. dū dicit clam. sed. si eēt celebrandus actus q. pcederet ex voluntate mea z alterius. z tūc prestatio d. z innotescere parti. al. s. nil valeret vt. l. si. s. itē si p. dixerit. nau. cau. sta. z. l. si fidei. i. s. s. in. pn. s. ma. z. l. actione. s. renūciare. s. p. so. z. l. i. in. pn. de lib. agno. tangit p. doc. in. l. pacta nouissima. s. de pac. **Q** p. i. s. glo. q. in prestatiōe nō requirit causa qd in casibus predictis intellige. s. in eo qd in nostra voluntate sola cōsistit vt hic. sufficit eū p. rōne voluntas. vt. l. q. poterat. ad trebel. al. s. req. rere causa. vt. l. si hoīem. s. man. z. l. i. C. debi. ven. pig. impedire non pos. **Q** p. i. s. glo. q. per actū sequentē d. rium prestatiōi non videor a prestatiōe recedere. vt hic. rō q. i. l. le sequēs actus pcedebat a mea simplici voluntate q. voluntas psumit abesse ppter prestatiōe: sec. si actus sequēs pcedebat ex voluntate mea z alteri.

Ja. but. Bal. z Ang. in. l. i. j. C. qd me. cau. bal. in. l. i. in. vij. col. C. ex delict. defunc. vide Jmo. in. d. l. i. s. vlt. de q. s. t. z videt p. bari ibi do ctrina ang. z ibi etiā vide bar. vt refert Jmo. in. d. l. i. fuit dicitū gau diū in suo tractatu maleficioz in. c. de tormentis sub rubi. vñ cō fessio facta ab eo q. tortus ē nullis pcedentib. indicijs valeat. z itō dicitū sequit salū. in. l. i. j. C. de custo. reo. idē pe. de anch. in. cl. i. de bo mi. idē ang. in tractatu de q. s. t. z idē voluit pe. de anch. i. cō. s. c. i. i. incip. in xpi noie v. s. i. n. q. s. t. i. o. n. e. vbi dicit vñ aliud v. z q. si appars illū fuisse iniuste carceratū z postea cōfessum nō d. nec dicit pōt con fessio legitima nec ex ea d. d. n. adus est. allegat. l. nouissime. z qd ibi voluit bal. ff. qd sal. tur. auc. bene facit. l. q. in carcerē. ff. qd me. cau.

uallo an vi deat subesse metus. z dicit q. sic. q. non vt purgat. mer. postq. subeat eade ca timēdi. z ibi allegat idē in p. rta tiōe z refert pone q. q. d. fuit totū nul bus pcedentibus postea nota rius ex inter uallo scribit q. spōte con fessio fuit re us an dicat falsus scribere z dicit q. sic. q. cum iudex possit re rri totū. z sic subest eay dē eā timor nō est verū il lū sponte cō fessum imo metu totū. toz vt cōfessus. iō officiales practi calt aliqui notarij non adfuit in tot tura. si nō p cessit tortura pcedentib. in dicitis legitimis tūc h. er iteruallo d. i. teat d. spon te facta. op atur aliqd. o bvide bar. j. l. i. s. vlt. z ibi dicit. de q. s. t. z bal. in. c. i. s. i. n. i. u. r. i. a. de pa. in. l. i. i. in. vij. col. C. ex

et qd ibi bar. dicit op. voluit bal. in l. vnica. C. de p. fel. et etia idem tenuit pau. de liza. in cometo. c. g. uis. ad fi. de deposi. et p. dicta op. ag. cois est. ego adduco. l. marit. c. gl. qua ibi no. bar. de q. stio. et bald. et ro. in co. si. d. xvij. sequit op. ang. et facit mentione de d. rietate bal. et ad p. d. tra vide glo. in l. vt debitu. et ibi no. bal. C. de here. act.

c. sollicitu
dinē. adde. c.
i. qd me. cau.
Stratis se
qd. bal. tñ. et a
lij. diligunt
vt b. p. eos. et
videno. per
bal. in l. si re
p. c. d. C. de
p. d. ob cau.
et de ista pte
statioe clan
destina an va
leat. vide et
no. p. bal. in
l. clar. C. de
fideico.
Largior
fieri. dicit tñ
bal. l. pacta
nouissima. C.
de pac. p. l. si
ita scriptu. et
ibi ang. d. le.
l. s. jmo. in
d. s. morte. et
in. c. m. fer
rariensis. de
co. si. dicit qd
ob stare vide
tur. et. d. l.
si ita scriptu
et ad illu. tñ
det meli. fac
ter. in l. si qd
in p. in. testi.
als in l. si qd
s. q. testi. de
le. i. barro. in
d. c. l. pacta
nouissima. fa
cit quadam
distinctione
cu. op. bar.
de ord. do.
anto. in. d. c.
cum. in. ferra
riensis. de co.

vt. l. cu. i. ples. s. locator horrei. s. loc. et c. sollicitudi
ne. vt. de ap. sicut em. ppositu. meū in mēte retentū
nō nocet d. henti meū. vt. l. si reperedi. C. de cod. ob
cau. Ita nec talis prestatio facta clā q. ei nō innotē
scit. et aduerte ad illud qd dico q. talis prestatio fa
cit p. sumi volūtate abesse: intelligit de actu q. statū
sequitur postea: scilicet si ex interuallo magno. ar. l. per
retentionē. C. de vsur. et ideo ad hoc vt h. eēt est ne
cesse q. prestatio largior fieret p. me. i. aliqs. actus
p. que inducere aditio ex nūc. prestoz me nō facere
aio adēdi. His premisis venio ad gl. et op. q.
aditio valet sed rescindit p. actionē qd me. cau. vt
l. si mulier. s. si metū. s. qd me. cau. Glo. ponit plu
res solutioes illa est vna so. q. hic nō adiuuit: qd ap
paret ex prestatioe p. qua p. sumit volūtate abfuit
se. et h. vult dicere gl. dñ. dicit h. fallit ibi nō. C. p.
q. metus voboz nō sit iustus metus. So. eodē modo
quo supra: q. h. nō adiuuit: nā si adiuisset metus nō
fuisse iustus. C. p. C. e. l. cu. aliqs. So. dicit glo.
ibi p. iudicē cogit sicut. j. ad tre. l. nā q. s. si qd com
pulsus. Aduerte q. qñ act. p. det ex mera mea vol
untate tūc est verū q. prestatio impedit actū sequē
tem. sed qñ qd pot. cogi adire velit nolit et iuste cog
gitur tūc prestatio pcedēs nil operat. C. p. j. si
qs. omil. cau. testa. l. i. s. i. Dic vt in glo. nō solutio
nis est: q. dñs pot. iuste cōpelle. vñ q. truz ad dñs
aditio nō stat in libera ptate sui. et sic nihil releuat
prestatio: s. q. tñ ad cōneū vt ad patrē sic. C. p.
de. l. si p. de ritu nup. Glo. nō soluit. Dy. dicit q.
ibi loquit de coactioe reuerentiali qd nil vñ: q. etia
coactio reuerentialis inducit rescissionē actus. vt. l. i.
s. q. onerande. quaz rerū ac. nō da. dic ergo q. ibi
nō erat act. q. p. d. bat ex nuda volūtate facientis.
Itē nulla pcessit prestatio. Itē reperit in q. bus daz
additionib. Dy. q. p. hanc. l. cōsuluit q. si aliqs. tñ
mebat ne cogere ab alio d. here cōsiliū est q. preste
tur clam: qd si facit nō facit volūtate. h. cōsiliū non
est bonū: q. h. ec. lex loquit in his q. p. det ex volun
tate d. henti: tñ: sed si postea celebraret d. c. cu. alio
nil oparet vt dixi nec p. hac. p. tationē p. baret me
tus. vt. l. metū. C. qd me. cau. et de materia. prestatio
nis dixi in l. nō solū. s. si. de ope. no. nun.

Quis filius. pirat h. p. institutus alteri
hēditas acq. rat. h. d. C. p. q. sit loc. substituti
oni cū filius nō sit heres sed patrē heredē facit. vt
s. l. p. s. interdu. So. vt substitut. excludat sufficit
Gulgaris substitutio ex
hēditas acq. rat. h. d. C. p. q. sit loc. substituti
oni cū filius nō sit heres sed patrē heredē facit. vt
s. l. p. s. interdu. So. vt substitut. excludat sufficit

debat prestari. allegat no. per Bal. in l. clar. C. de fideicomis. et in
l. ij. C. de his qui per me. iudi. non appel. et sic bene concedo q. ista
limitatio pcederet quādo iuste timeretur tyrannus et clam prestari
retur. et no. q. glo. hic pbat q. quando actus est metu factus nō
est opus p. tatione: vt actus dicat nullus. de quo vide Raph. b.

q. institut. sit heres vel alius ei ministerio vt h. et l.
si p. s. de here. insti. Querit glo. an h. sit verū si
ue testator sciebat siue ignorabat eū filium suū. Di
cit gl. si ignorabat h. locū distinctio. l. si pater. h. ac
glo. tenet Ja. d. era. De. tenet d. rium vt refert Ly.
in l. cu. p. ponas. C. de here. insti. dicit in l. cu. filio. j.
de le. i. tene mētū h. ac glo. q. distinctio. l. si pater. de
here. insti. que loquit de ignorante quem seruū ha
bet locū in ignorante quē filius.

Sed et si filius. agnita trāsmittit cū bñficio
abstinēdi. h. d. C. No. q. oēs leges q. dicit heredi
tate nō agnita trāsmitti debēt itelligi vt ille in quē
trāsmittit possit adire vel repudiare imiscere vel
abstinere sicut defunct. poterat vt hic. et no. in l. i. d.
his q. an aper. tabu. Quero qd si decesserit scv
ens se necessariū. Glo. rñdet idē nisi imiscuerit: tūc
em nō haberet bñficiū abstinēdi heres sicut defun
ctus. vt. j. p. s. p. h. facit tex. in l. cu. antiq. orib. C.
e. vbi d. illud fuisse rñsuz p. Paulū iuriscōsultū cu
ius est h. ec. l. et fm hoc hic debet h. e. glo. q. dicit idē
si nō ignorauerit. als glo. est sine nō et male: q. non
esset diuersus casus ab eo q. ponit in l. ra. Que
rit glo. qd si velit abstinere a p. ma hereditate et ha
beret autā an possit. Glo. dicit q. sic. b. ista glo. di
ceret verū tenēdo illā op. q. hereditas p. ris nō a
gnita nō trāsmittat ad e. neos: qd tenet glo. in l.
si infanti. C. e. sed tenēdo illā op. veriorē q. heredi
tas p. ris p. suū trāsmittat ad quoscūq. h. ec. gl. nō
pcedit. nā si nepos abstinere se ab hereditate p. ma
illa h. editas vadit ad aliū. et ille ali. pot. adire autā
cū filius decesserit illā trāsmiserit ad quoscūq. et h.
bñ tangit in l. q. se p. ris. C. vñ liberi. et ibi p. cy. in d.
illa exēpla reproban. dicit vñ. l. q. se p. ris. d. z intel
ligi qñ filius ab h. editate p. ma erat penit. exclusus
vñ eā nō poterat trāsmittē. h. aut an h. editas p. ris
nō agnita trāsmittat: dicem. plene in l. v. tre. j. e.

In omni. pot. h. es ei. repudiare. h. d. C. No
ta q. q. est heres h. editis testozis est heres. Gl. dicit
q. h. ec. regula fallit in casib. C. p. cu. declarā
ratioe debetis scire q. circa h. occurrūt duo dubia
Et p. an appellatō h. editis porrigat tñ ad filios an
ad quoscūq. e. neos. de quo in l. ex facto. ad tre. di
ximus in l. gallus. s. nūc de lege. s. de li. et posthu.
Secundo dubitat an appellatio h. editū porrigat in
infinitū ad quoslibet successores: an nō intelligat

ip. p. tator. de oper. no. nun. in q. rum tenui contra
quis cautio.
I quis filium. s. sed et si filius. vide hunc tex. allegatū per bar.
ad no. q. in l. is potest. in. pe. col. j. eo.
b. Qd sic. bal. in l. qui se p. ris. C. vnde li. tenet idē qd gl. ista sed re
prehendit. de quo vide q. ibi dixi in. xix. col.
c. In omni. vide hunc tex. allegatū per Bart. in l. is potest. in. pe.
q. j. eo. et inducitur hoc ad. q. per Roma. de qua per bald. in l. si. de
here. insti. et Barto. in consi. incipi. Andreas martini testator gra
nauit heredē ad construendū capellā sub pena an transeat ad here
dem heredis facta tamen distinctione an sub noie p. p. rō an appel
latino. et an preceptū de nō alienādo aliquā tē transeat ad h. edē h. e.
dis. de q. p. bar. in l. l. utius. s. sempromie. de le. iij. vbi disti. vide etiā
no. p. bar. et jmo. in l. filiuffa. s. diui. de le. i. et bal. in l. ij. C. q. ad liber.
p. cla. nō po. per saly. in l. voluntas. C. de fideico.

De re. r no. q ang. hic dicit q p statutū induci posset q pupill' adeat hēditatē sine tutoris auctoritate. In dñiū facit id qd refe ro in l. moxib' in pn. de vul. r pu. r an cōsuetudine pōt induci q pu pillus adeat hereditatē sine auctoritate tutoris. vide ang. hic r bal. in. d. l. moxib' r ro. q tenet cōtra ang. r adducit multas rōnes insup qsiuit etiā ro

ma. hic an di cto statuto stante possit pupill' pēte re in integrū restōnē. r dicit q sic nisi statutum di sponeret q pupill' pos set adire seu dber sine cō sensu tutor' tūc ei nō pos set in integrū restōnē pēte alr q vt ma' for ita dicit dī sputasse Ja. but. quez re ferr bal. in. l. cū lege. d ar bi. sed vide bal. in. auf. si captiui. de epi. r cler. r vide bal. in. l. exigēdi. C. d. p. cu. r bal. i. l. fi. C. q legi ti. perso.

e Sed qro vide bar. i. l. cū donat. r q ibi dicit. C. qd me. cau. f In dñiuz. dñiū r ang. h r idē bar. in. l. apud iu liam. s. fi. q. ex cau. i. pos. ea. r in. l. la' beo. s. dñus de x. sig. vid q dicit. s. i. l. mutū. vbi al legau' abb. in. c. qua frō re. de ap. ad de qd istud i simli dicit

bal. in. l. m. l. cōtractus. de fi. instru. in. n. col. idem bal. in. l. si donatiōe qd me. cau. r in. l. siue apud acta. in. l. col. C. de transac. vbi statutū lo quens in dñu nō hz locū in liberatione vnde male v' loq bal. in rub. de pac. r melius loquit' est bar. r post eū ang. in. l. si vnus. s. pactus ne peteret. ff. de pac. bene facit decisio Jmo. in. l. stipulationū alie. d h. ob. vbi dicit q statutū loquēs de dñu nō hz locū in stipulatione qz nō est pprie dñus. r vide bal. in. l. pactū qd dotali. in vlt. col. C. d colla. tñ verior ē bar. opi. r ipsemet bal. tenuit dñiuz in. d. l. siue apud acta. videat' no. p. bar. in. l. iij. s. dñiuz. s. de cōtra. iudi. tur. r in. l. tres fratres. de pac. r in. l. iuris gē. in pn. in. l. col. eo. tit. sali. in. l. i. C. de pac. r ad materiam vidēdus ē bal. in. l. i. in pn. de tra. iudi. tur. vbi dicit q

de p tñ. De hoc etiā dixim' in. d. s. nūc de lege. in pupillari tñ substitutōe facta p becōba qsq̄is mī hi heres erit sit heres filio meo: nō intelligit' eē heres defuncti: nisi q̄ ei est heres ex dispōne sua. vt. l. q̄ liberis. s. becōba. de vul. r pu. r. l. sciēdū. de v. si. Quero si sum heres titij p mediā psonā alteri? an ego habeā necesse ē in libello exprimē: an suffi ciat si dicā simplr me hēdē titij. doc. in. l. fi. C. de hē. insti. dicit q nō est necesse: qd ē verū. allegant p b casum. l. paterfa. de vulg. r pu.

Qui nō pōt se obligare nou m **Dore.** pōt adire. h. d. hec lex in mō lez gēdī laliq̄a varietatē hz tñ oēs lec. tēdūt ad idē. fm p̄mū p pōitvniū dicitū. sedo aliud sife. ter tio nō pōt legi r melius. Primo ponit vnā regu lā gūalē. Sedo infert ad spēm r sic posui sumariū r fm hanc lec. quā posui ē casus qōnis de statuto phibente mulierē obligari sine cōsensu cōsanguī neoz r nō possit hereditatē adire sine cōsensu eoz **Sz qro** qd si statutū dicit q mulier nō possit d here sine cōsensu cōsanguineoz: an possit adire hē ditatē. Et v' q sic qz adire nō est dhere: sz q̄i dber re. vt. l. apud iulianuz. in. fi. ex q. cau. in. pos. ea. r. l. ex maleficiis. s. hēs. de ac. r ob. In dñiū v' q p dñu accipit ois obligatio. vt. l. oēs. s. de iudi. Que ro hic loquit' de pupillo: qd de adulto. Videbitis in. l. impuberib' in. fi. j. e. Quero qn pupill' est suus vtrū hēat bñficiū abstinēdi. dicit in glo.

Impubes. Scipsum summat. **Op.** ex gl. adēdō qd obligat' vt. s. pr. sz pa tria prās nō est sufficiens ad obligandū. vt. l. fi. s. i. d h. ob. g. r. c. So. in illis casib' in qbus filius tñ ob ligat' auctas p̄is nō est sufficiens vt in dñio. Sed vbi agit de qrenda hēditate q p̄i dēat qri in totū fm illa tpa: vel hodie q ad vsufructū: r sic p̄ est lez gūim' administrator: tñ patria prās est sufficiens: vt hic. r. l. si infanti. C. e. declarau' in. d. l. fi. s. fi.

Pupillus. Tutoris au ctōitate hēditatē adire. h. d. Primo declaremus tex. qd vult dicere cām acq̄rende hēditatis nō intelligat. Rñ. i. nō in telligit vtrū ab intestato vel ex testamēto sibi tāq̄ volūtario aut necessario defera' hereditas. ista ei dz scire heres in. l. is p̄t. r. l. is q̄ putat. j. e. Que ro qd vult dicere tex. nec em̄ scire nec discernere ta lis etas pōt. Rñ. sicut in iudicio p̄ fit examiatio p' ea iudicat: ita in intellectu nō p̄ fit examiatio post examinationē iudicat intellect'. ista examiatio dñ decerne: risti nō ē capax pupill'. Itē scire dicimur id qd p cām pgnoscamus: r per hāc examinationē factaz vel cū nobis vel cū alio. vt in. l. in bonoz. de

stāte statuto q mulier nō possit se obligare sine dñsensu ppinquoz nō hēbit locū si mulieris negocia administraverit aliqs r mulier est effecta locupletior ex ea. id dicit raph. q stante dicto statuto non intelligit' de obligatiōe q̄ est q̄s locupletior effectus. l. iij. s. cōmo. r. l. pupill'. de auc. tu. idē etiā q non intelligit' de obligatione q̄ ce

bo. pos. illud scire nō hz pupillus. r hoc vult tex. dñ dicit nec scire nec discernere p̄t. Quero qd vlt dicere nō sit magis q̄ furiosus. Rñdeo illud scire qd pcedit ab illa examinatiōe quā supra dixi sicut nec cadit in furioso: ita nec in pupillo: sed vni scire sumptū magis largo modo cadit in pupillo: qd nō cadit in furioso. scit em̄ q bonū est habere aliqd r malū non hēre: r quedā multa vniuersalia q̄ haben tur sine examinatiōe: r ideo pupillus naturalr ob ligat': q̄ in furioso nō cadunt. Itē intellige hanc. l. in pupillo q nō est p̄xim' pubertati hz infantie. qd innuit tex. dñ dicit si fieri pōt als possit scire r cog scere. est em̄ doli capax. vt in. l. i. s. an in pupillū. s. de posi. r de noua. l. i. in fi. Quero qd in infante Dic vt in gl. Quero vtrū tutor solus possit ad ire p pupillo. Glo. dicit q nō r bene. C. e. l. potuit. Quero vtrū furiosus pōt adire hereditatē vel curator p eo dicit. j. de bono. pos. infan. dela. l. i. Quero vtrū curator sufficiat. l. pupillo ad adēdū dā hereditatē. Dic vt. l. in vna. s. tutor. de appel. Querit gl. an solus tutor possit petere bonoz possessionē. Et dicit q sic. vt. l. tutor. de bo. pos. cō cordat gl. in. l. i. puberis. s. de tu. cur. da. ab his. r in d. l. potuit. C. e. dñiū no. C. q admitt. ad bo. pos. l. bo noz. vbi dicit idē in bonoz possessione qd in hēdi tate. sed hanc glo. cū si. tenet Dy. r oēs.

Impuberibus. Hec lex seipsaz sū ma r gl. legit eam ita bñ q nō eget suppletōe. ponit em̄ vnā opi. pla cen. quā reprobat: postea pōit dñtatē. ex q collige bñficiū: aut loqmur de ipuber aut de adulto. p' casu aut se nō imiscuit sine dñbio p̄t se abstinē: aut se imiscuit: r tē aut sine tutore r idē: aut cū tutore r n̄ p̄t se abstinē nisi p restōnē: aut loqmur in adulto: r tñc nō hēbat curatozē. r ita loquit' h. l. qz ibi demū p̄t se abstinē si se nō imiscuit: sz se imiscuit n̄ p̄t se abstinē nisi p restōnē. aut hz curatozē r tē distiguo vt i pupillo i pncipio dñ: qz aut cū ei' aucte aut nō. Su' q se n̄ imiscuit p̄t abstinē

Qui se bñficio p̄toris edicti sine aditō ne iudic. h. d. hāc. l. declarabo. j. e. l. necari' **Sgheres. Illa hēditas repudiatōe adiri nō poterit. h. d. Op. q illa determinatio h ita vez ē nō sit necaria: qz includebat in dño dela ta supra posito. vt. l. delatas. de d. sig. So. vt in p' ma gl. Op. q possit repudiare vt. j. de cura. bo. da. l. i. r. l. in plurim'. j. e. So. gl. no. sibi corā iudice: sz eē iudiciū: sec' vt h. Idē nota in. ll. dñiū. Op. d l. necis. s. i. j. e. So. gl. p. l. illud. j. e. Op. de. l. i. C. de pac. So. p pactū pōt qz se obligare r renūci**

r si in arbitriū pbari q si quis fuerit institutus sub cōditiōe pot testatiua r ea pēdente dixerit nolle cōditiōnē implere nō v' p hē re. r sic possit postea adire. l. necis. s. i. j. e. r ibi bar. r sic ē rex. optim' p eo de quo dubitauit raph. in. l. su' q̄. s. sed si filio. de be re. insti. i Non simplici. nō valet renūciatio iuri de futuro. dū cebat tñ raph. h no. se putare q cū iuramēto valz tal' renūciatio alle gat bar. in. l. is pōt. j. e. tñ bar. ibi nō dicit b sed b affirmo qz dicit' q iuramētū hz vīm clausule si nō valet r. l. cū p̄t. s. filii' matrē. de le. j. sz si fieret p̄nti talis renūciatio valeret in vīm pacti q̄ r. dē vū demus in simi. q. nota p pe. de anch. in. c. q̄uis. de pact. in vi. an si filia renūciavit future successiōi p̄e abñte fm forwā. d. c. q̄uis. an

ppinquoz
mulier est
statuto non
cōmo.
obligatione q̄ ce
q̄i dicit. nar
scit. r vide i
matéria. ag
in. l. cū in vna
s. tutor. pup
pillo. de ap.
beribus
Ang. dicit q
gl. b in ep̄e
loquit' tñ dī
cit q bonū
oēs materies
xxv. an. i. ap
pellat' pube
res. r dicit r
ph. q̄ nescit
an de facto
ita dicit bo
nō Jmo. dī
cit q pōt gl.
excusari vt i
puero centū
ānoz allat. l.
pueri. de v.
fig. r. r. q
vñ. palle. vbi
allegat' pue
rū centū āno
rū maleficiū
q̄s dicit' pu
er parvulus
vid. l. fi. r. l. i.
bal. C. de lū
fan. expo. et
q̄s dicit' pu
er iuuenis: a
dolecēs r.
vide Ep. l. i.
si infanti. C.
de iur. deli. r
ang. l. i. q̄ dā
ita. ad reb. r
in. l. nō alie s
i. d. le. iij. vbi
bon' r. r.
bal. in. l. i. C.
emen. ppim.
S q̄ hē
res. no.
fm paul. de
ca. dicit' b
in. l. pn. in v.
por
hē
re.
de be
dicit'
alle
dicit'
an si

valeat r di
citur doc. p. d.
li. C. de pac.
no valere. r
maxie pe. d
anch. tñ ex q
allegat illaz
li. vbi pactu
fuit inter fra
tres factu vñ
de mente eo
ri ee intelliv
gere q saltē
fuerunt aliq
pñtes q illā
renuntiati
onē acceper
rāt quis pñ
abesset r p
pñs nō valu
it qz inducer
bāt vñ casu
prande mor
tis sñ in casu
nō nō erat
pñs ille per
quē inducer
bāt tale vñ
r sic illa deci
sio nō obsta
bit. facit etiā
pñ dīcto ra
pñ. qz iuram
tū quotiens
pōt sine inte
ritu salutis
eterne serva
ri servādū ē
c. si nō. r. c.
cū cōtingat.
de iureiū. itē
facit qz p iur
ramētū abū
tū qñ rñ sñ
gl. sing. in. c.
quoties cor
dis. l. q. vij.
quā allegat
bal. in rub. C.
res inter ali.
acta. r. l. pa
ctū qd dora
li. C. de coll.
r ego dīxi in
l. stipulatio
ista. s. si stipu
ler. de n. ob.
si q ius qñ
absenti ac si
fuisz pñs va
let illa renun
ciatio tanq
pactū libera
torū p. l. i. C.
d pac. cū ibi
no. teneatis
mētī qz non
memini me
legisse istud
dictū alibi.

are hēditati delate sibi sub cōditiōe nō simplici
renunciatiōe. rōnem ponit ibi gl. **¶** Op. j. de bo.
pos. fm ta. l. ij. s. sub cōditiōe. Dicit gl. aliud in bo.
pos. q i hēditate. tu nō dicas clari? pēdēre ditiōe
pñ peti bo. pos. fm ta. q nō tribuit ius reodē mō pñ
illa bonoz possessio repudiari: s; bonoz possessio q
tribuit ius nō pñ peti pēdēre cōditiōe neq; repudia
ri r sic est idē qd in hēditate. **¶** Op. r intro gl. iij.
s. de cōdi. insti. l. i. So. intelligas hic qñ qualis cō
ditio q nō sit talis q haberet p non apposita r
impleta: sed sit talis q suspēdit dīspōnem. **¶** Op.
q cōditiō q cōstitit in arbitrio heredis nō suspēdit
aditiōe. vt. l. n. ba. de cōdi. insti. ergo nec repudia
tiōe si in alterius volūtatē cōferat ipso iure nō va
let. vt. l. illa institutio. de here. insti. So. cōditiō po
testatiua in psona heredis pōt ee duplex. vno mō
expresse si volet r ista in herede cōmō nil operat: i
suo operat: qz facit de suo volūtatū tñ aditiōnem
nō suspēdit: g nec repudiatiōez r h modo loquit
hec lex. Secūdo modo pōt pferri in volūtatē ei de
latā vt si decē dedit r si. r tñc aditiōe suspēdit. r
idē in extraneo. vt. l. si qñ sempromiū. de here. insti. r
l. nōnunq. de cōdi. r de. Dicit tñ glo. q si apponit
in voluntate alterius p hec nba si arbitrabit nō p
verba si noles qz semp est pura. vt. l. ij. de le. ij. hoc
nō est verū qz qñ apponim? p si facit cōditiōe. vt
d. l. i. de le. ij. r ibi videbitis. **¶** Quero repudia
tio facta pendēte cōditiōe nō valet: an postea exi
stēte cōditiōe poterit adire. **¶** Erte sic. vt. l. nā is. in
fi. j. e. r ad hanc. l. facti. l. si qñ sub cōditiōe. j. e.

Siquis seu inhabilitatē seu cōditiōis depēdē
tiam non potest repudiare. h. d.

¶ Scipsum sūmat. **¶** Quero nū
neq; filius qd iste. s. hz locū in hēditate par
tris pfecticia: vt si filius fuit institut? pteplatione
pñs. **¶** Glo. dicit q sic qd sine dubio est verū: qz tñc
filius nō pōt repudiare sine pñsensu pñs: sed an pñ
posset repudiare sine cōsensu filij est dubius. **¶** Et vñ
q sic: qz pfecticia qñunt patri pleno iure. vt. l. cum
oporret. C. de bo. q li. ergo si pñ repudiet nō nocet
filio. r sic rō hui? l. cessat q est ne alter alteri noceat
r hoc quidā tenēt. pbo fortiori rōne qñ filius insti
tuit pteplatione pñs etiā si adeat fact? sui iuris co
getur pñi restituere vt. l. aditio. in fi. j. e. r. l. liber hō
de acq. re. do. r. l. quidā cū filiū. de here. insti. **¶** Cō
trariū teneo nā pñ tñc non pōt adire sine filio. vt. l.
si qñ mibi bona. s. iussim. j. e. ergo nec pōt repudia
re. vt. l. is pōt. j. e. fateor tñ q tunc pōt cogere filiū
vt repudiet. ar. l. idē. s. si cui māduero. s. mā. vbi
hoc optime pbat. r h verū in repudiatiōe expssa
in repudiatiōe nō tacita q fit p cursum tñs statuti
a lege cōi vel municipali vel forte a iudice p iudica
retur pñi. vt. l. si. j. quis or. in bo. pos. ser. r qd nō. in
l. ij. C. de repu. bo. pos. r in istis pfecticijs p iura no
ua nil est imutatū hodie. vt no. in. d. l. si. j. quis or. in
bo. pos. ser. si tñ tps statueret a iudice: tñc nō possz
hodie statui filio nisi patre pñsentēte iudici. vt. l. cū
non solū. s. necessitatē. C. de bo. q li. **¶** Sed qro lz
repudiatio pñs nō valeat an pñdicet ipñi patri lz
nō filio. **¶** Glo. dicit q sic. vt. l. ij. s. deniq. s. lo. ma. Ja.
de are. dicit r hñ q illa loquit in pacto nō repudi
atiōe simplici p no. in hac. l. in prin. **¶** Quero an
hec. l. hēat locū in hereditate aduētia. **¶** Glo. dicit
q sic spālter hodie vbi apud filiū dēat remanere. p
pñtas. verū est q olim r hodie non poterat filius
repudiando nocere patri nec pñ filio vt hic. r sic re
pudiatio nō valebat: hodie vero est imutatū qz re
pudiatio valet qñtum ad repudiante r alteri rema
net plenū ius aduēdi. vt. l. si. s. vbi aūt. C. de bo. q

li. r hoc est verū in repudiatiōe expssa. **¶** Sz qd dice
mus de tacita. **¶** Doc. in. l. i. C. q admit. ad bo. pos. di
citur q sicut expressa repudiatio filij nō nocet patri
ita nec tacita. **¶** Alij dicūt dñm qd puto verū qz. d.
l. cū non solū. loquit in repudiatiōe expressa. g in
tacita lz sit eadē rō: tñ iura antiqua non sunt corre
cta. vt. l. precipim? in fi. C. de ap. **¶** Ideterea morien
te filio pñ puatur hereditate sibi filio delata nisi fil
lius esset infans. vt. l. si infanti. C. de iure deli. eodē
modo aduēte hoc casu q filius negligat pñ pri
uatur hereditate nisi forte filius maliciose neglige
ret: tñc em illa diceret repudiatio. vt. j. e. l. recusare
r haberet locū. d. l. cū non solū. **¶** Quero nunqd
hereditas materna olim querebat p filiū patri ple
no iure: an apud filiū remanet pñtas. **¶** Glo. h tā
git plenius hic r alibi aliquantulū in. l. ij. C. de bo.
pos. alibi non tāgit qd recordor. **¶** Quidā dicebant
q olim filio remanebat pñtas: qd gl. repñē dit
qz hoc p fuit introductū p cōstantinū in. l. i. C. d bo.
ma. **¶** Ri. mal. tractat hic hāc qñnem. r non facit de
his mentionē. gl. r **¶** Ly. recitat eā in. l. i. C. q admit.
ad bo. pos. r tenet q de iure antiquo hēditas ma
tris nō acqrebat patri pleno iure p. l. filius. in pn.
de inoffi. testa. r ibi dicebat ipse esse casum. **¶** Cōtra
rium est veritas r sic est vera glo. hic posita. casus
est in. l. si filiūssa. j. e. r. l. si filius me? j. r. ij. **¶** Ad. l.
fili? me? rñdeok q quoddā est ius qrendū r illud nō
querit pñi per filiū etiā de iure antiquo: qd appa
ret qz ius aduēdi residet in psona filij r nō trāsit in
psonā pñs multomin? ius qd est pparatoriū illi? iu
ris qrendi in querela inofficiosi q parat ius aduē
di: sed aditiōe secuta ius psequēdi. s. actio seu he
reditatis petitiō seu ius retinēdi querit pñi in cōti
nenti. vt. l. placet. j. e. r. l. s. alle. **¶** Diceret tu si in es
fectu aditiōe secuta querit pñi qd nocet filio si pñ
repudiat. **¶** Ri. q filius hz spem si efficiat sui iuris
anteq; adeat quera? sibi sicut seruo. l. si añq; adeat
manumitteret. vt insti. de here. insti. s. alien? ita di
cit guil. h pbat in. l. remittēte. C. d codicil. **¶** Que
ro qd in seruo an hereditatē suo delatā dñs pos
set repudiare. **¶** Glo. dicit hic q sic: r ita tenet in. l. le
gatū seruo. j. de le. i. **¶** Sz q est rō. **¶** Ly. inuoluit se ml
tū in. d. l. remittēte. dñi nō video. l. q hoc dicat q
hereditatē delatā seruo dñs repudiat. r in dñi hā
beo rōnem: qz dñs non pōt adire. vt. l. cū pponas.
C. de here. insti. ergo nec repudiare. vt. l. is pōt. j. e.
Non ob. l. i. s. p serui. alle. hic in gl. qz ibi loquit in
bonoz possessione nō in hereditate q facilius pfer
tur. cōcedit etiāz cōditiōe pendēte. vt. l. ij. s. si sub
cōditiōe. de bo. pos. fm tab. r ideo de facili cōce
ditur dño ptās repudiādi: pñi aūt hoc nō cōcedit.
vt. l. ij. C. de repu. bo. pos. rō: qz filius expectat effici
sui iuris p emancipationē vel p mortē sui pñs. vt. l.
scripto. j. vñ libe. r. l. nā r si parentib? de inoffi. tes.
seruus aūt nō expectat libertatē nisi ex voluntate
dñi mortē eius expectaret: qd esset absurdū qz ca
sum aduersamq; fortunā r. vt. l. inter stipulantē. s.
sacrā. j. de n. ob. r ideo si ponerem? illū serui cē sta
tuliberū: forte dñs non posset repudiare bonoz
possessionē sicut nec i filio. **¶** Quero qd in legato
vel fideicomisso relicto filio vel seruo. **¶** Ri. fm ista
iura si legatū erat purū statim dies eius cedit r qñ
tur vel patri vel dño. vt. l. q legata. de reg. iur. ideo
pater vel dñs posset repudiare. vt. l. legatū seruo.
j. de le. i. **¶** Sed si esset relictu sub pditione nō pōt re
pudiare. ita intelligit glo. C. de fideicō. l. ex repud
atiōe. hodie in filijs est imutatū: vt in aduētijs
qñt sibi quo ad pñtatiōe r pater non pñdicet
ei. **¶** Quero dñ hic simul possum? repudiare: an
dēat precedere iussus sicut in aditiōe. **¶** Dico q sic.

k **¶** Neq; fili
us. add bar.
in. l. is pōt. i
v. col. j. e.
l **¶** Quero qd
vid late imo.
in. l. legatus.
de le. i. qd in
mōacho. cy.
in. l. deo no
bis. C. d epi.
r cle. r bal.
in. l. i. C. qui
admit. in. r.
q. r bar. in. l.
tutor. in fi. d
bo. pos. bal.
in. l. is q. C.
de fideicō. r
cano. in. c. in
pñtia. de pro
ba.
m **¶** Simul
posiunt. r fa
cit ad statu
tū q filius si
ne licētia pa
tris nō pos
set se obligat
qz satis dñ li
cētia pceder
re si simul se
obligant. ad
de text. in. l.
cū pñ. s. liber
tis. de leg. ij.
s. alioqu in.
quē ad h ibi
pōderat bar
to. r in. l. titi?
s. q. mo. pig.
vel ypo. sol.
p illū tex. quē
allegat bar.
in. d. s. liber
tis. r bar. ibi
sequit doc.
r bal. idē i. l.
fi. C. ad ma
ced. r in. l. si
fili? s. de his
in fi. r in spe.
in addi. in ti.
de reo. Jo.
an. in regula
q tacet. d re.
iur. bal. in. l.
exceptiōe de
exēplo r ibi
dubitat an
sufficiat par
trē fideiubē
p filio i dñtu
ad hoc vt vi
deat pñs cō
sensus inter
uenisse tñ p
d. l. titius. in
¶ ¶ ¶ ¶

pn. s. q. mo. pig. vel ipo. sol. videt q satis apparet de p sen su pris. r fic datus tenet at. qd tene menti.

S q pu rat acq reudi. solus error cause adquisitiōis viciat here ditatē. r ad de bart. in. l. ventre. in. ij. col. in. l. opp. j. eo.

o Quid es contra. vide bal. i. poruit C. de iure de liber. vbi tenet d bar.

Ec is. No. fm bal. q vbi ne gatiua cadit directo i sen suz testis pt de ea depo nere quis n fit coartata loco r tpe. r sic limitat. c. bone. d elec. cl. l. actor C. de pbat. vbi habet q negatiua nisi fit coartata nō pōt pbat ri ex q infer rebat bal. po ne titū fuis se pntem qñ gatus mutu auit sempno mio centū nā titius poter rit pbare se nō fuisse pñ tem. idē vo luit ange. et Jmo. hic al legat no. i. l. i. C. de erro. aduo. r in. l. pāthoni. s. rei pduellio nis. j. e. r io. an. in. d. c. bo ne. el. i. tñ istō nō vī veruz indifficte qz vt ipsi dicūt

vt. l. iulian. j. de le. i. dixi in. l. q in aliena. in prin. s. e. Itē qro qd si pater coegit filiū ad repudiandū vna secū. Rñ. subueniret sibi post mortē pris. vt. l. apud celsum. s. si. de doll excep.

Squi putat Error an sit necessarius vel nō impedit repudia tionē vel aditionē. h. d.

Quero qd vlt dicere plus in opinione q in veritate. Rñ. aditio cōsistit in aīo solo. vt. l. p herede. s. l. j. e. ergo in ea dz magis inspicit opinio q est in aīo q vitas: s; h opinio erat erronea q vitiat repudiatio. Ppp. eē glo. q iste error nō vitiet aditionē. vt. s. e. l. q in aliena. s. si is. n. nā eē. So. hic qs errabat: an fuis set filiūsa. defuncti de cui hereditate agebat. r sic errabat in causa acqredī. n em erat filiūsa. acqsi tio erat sibi facta ipso iure. si nō erat nō debebat si bi qri p voluntatē. in. l. dria errabat in hoc an esset filiūsa. alicui viuentis r sic certus erat de cā adeū di: sed errabat in hoc an alteri acqreret vt sibi: q er roz nō impedit aditionē vt sibi. solus em error cause acqsi tionis impedit aditionē. vt. j. e. l. si is ad quez. rō: qz impedit volūtātē. vt infra vībebit. Pp. gl. q magis inspicit veritas q opi. vt. l. fi. j. de cri. expi. here. r. l. ij. s. si a pupillo. j. p emp. cū si. Bl. nō sol. dic q hic loquit in aditione q pñsit in solo aīo vbi magis inspicit opi. sibi in his q in solo aīo non cōsistunt. ita sentit gl. in. l. heres. j. e. r ita soluit dy. j. e. l. si qs extraneus. s. i. r b videt hic dicere tex. vt s. dixi. Querit glo. tex. hic loquit qñ in veritate erat voluntarius r putabat se necessariū qd econ tra. Aliq fuerūt opiniones inter glosatores. fina liter determinat glo. q idē. de claro si qdez est neces sarius tñ vt seruus: sine dubio nō pōt adire volū tarie: qz velut nolit est heres nec hz bñficiū abstinē di. si vero est seru? r necessari? tñc per bñficiū absti nendi pōt dubitari qz vī voluntarius de iure pto rio. Glo. tñ idē dicit r bñ. declaro error talis impē dit volūtātē ergo impedit aditio. q cōsistit in volū tate. Quod ipedit volūtātē pz: si puto me volū ta rii cū sum suus q habeo voluntatē acqrendi de no uo: nō aūt habeo volūtātē imiscendi me qd est app robare acqsi tionē mibi factā a iure: vt dixi super rubri. cū acqsi tionē ego ignorē. r eodez modo si repudio habeo aīum ne acqrat mibi de nouo: nō aūt habeo volūtātē abijciendi acqsi tionē mibi factā a iure id vitiat acqsi tio r repudiatio. vide glo. r no. eā bene. r in h habes eē cautus qñ redigitur in scriptis imixtio alicui? filiūsa. vt dicas talis sciens patrē defuncti r se eē suū heredē dicte hereditati se imiscuit. idē si diceret eā adiuit: vel p herede ges sit cū pponat scīs se suū heredē. si nō diceret sci ens hereditatē pris delatā tñc nō valet aditio cuz delata est: qz adiri nō pōt. vt. l. delata. j. de n. signi. no. s. e. l. is qui heres. in pn. sed hereditatē pris qs nō pōt adire sed acqsi tionē factā imiscēdo pōt app robare. Pp. dicitā nā nisi seqret aliqd verbū per qd apparz eē sciuisse se suū heredē. r si diceret ad iuit r imiscuit cū imiscere sit pprie suoz. Sed qd si apparet q aliqd p herede gessit vtrū aūt pu taret se volūtariū vī necessariū nīpī si apparet. cer te cuz hoc consistat in iure non presumit ignorātia vt. l. leges. C. de legi. nisi pbaret per modū quē di xi in. l. nō fate. j. de cōfes. r q dixi in aditione idem intelligas in repudiatioe.

Qui dubitat de virib? testam ti nō pōt adire. Itē aditio alte rius nō impedit eū q cert? e. h. d. Pp. eē glo. l. is q mouet alicui de virib? testamēti facit rem dubiā. vt. l. script? j. ad carbo. ergo cū testm dī falsum nō pōt esse cert? de viribus testamēti. Rñ.

cōcedo q facit rē dubiā in oibus q non pñsunt in facto pprio ei cui līs mouet vt si ipse fuit pris testa mento vel dicat q ipse facit falsum testm. tangā in l. is pōt. j. e. r pbat in. l. falsum. j. e.

Heres institutus Repudiatio vni? iuris si repudiatum non potuit sine illo repudiari. h. d.

Ex pn. no. glo. qd dixi in sumario r adducit ad duas. q. p qz pōt amplecti successione de iure ci uili r repudiare de iure ptozio. vt. C. e. l. impuberē Quod si institut? hz substitutus r repudiat vno iure r vult venire alio an ei pferat substitut?. Bl. in. l. suū. C. e. dicit q sic. doc. in ptra. tu dic qñqz repudiatio referat ad ipsam hereditatē: r tñc vī repudiare oē ius qrendi illā hereditatez. vt. l. si duo. n. iulīa. r. l. si duo. s. si qs iurauit. de iure iurā. qñqz re ferat ad ius adeundū: vīputa repudiat aditionez de iure ciuili r reseruat de iure ptozio vel ecōtra. r tñc dico q adhuc ipse preferat substituto qz qdū pōt institutus succedere substitut? nō admittit. vt. l. q diu. s. e. r gñaliter loquit. l. q diu. q dicit qdū pōt admitti nec distinguit quo iure: sufficit ergo q alio quo iure admitti possit ex testō: s; si diceret se nol le acqrere hereditatē simplr: tñc videt in totū repu diare sicut ecōtra qñ dicit se velle acqrere: vī velle acqrere oī iure. vt. d. l. ipuberē. Itē inducit gl. q si aliqs pōt venire p stipulationē r p ius accrescēdi pōt repudiare vno iure r alio amplecti. dicā in. l. si tu ex parte. j. e. r dixi in. l. re cōiuncti. j. de le. iij.

Spotest Brevis est r qñ p tex. nō bo tex. cū glo. r oibus q dicitur? sum.

Qui hz ius adeūdi pncipalr p se nō impedit ad sui vti litatem is repudiare pōt aliter non. h. d. Nota q tñc cognoscim? q pōt repudiare qñ cognoscim? qui pōt adire. Quoero qs est q pōt adire r quā do pōt adire. Glo. hic ponit. vī. q requirunt in pso na heredis volētis adire quoz si qd deest adire nō pōt. r hoc declarat glo. in prin. vsqz sibi itē scire dz Itē ad hoc vt sciam? qñ adire pōt ponit qñqz que debēt interuenire quoz si qd deest adire nō pōt. r hoc psequit glo. vsqz sibi: sed regula hui? legis. vī de gl. p te q ē clara. Ad ea q dicunt h p gl. op. imo dī posse qs adire qñ ea nō cōcurrūt: qz soluz q sit liber hō r capax hereditatis dī posse adire vt. l. in tps. de here. inst. r. l. si ita scriptū. j. de le. ij. r qd no. insti. de le. s. legari. Itē ex testamēto posse adire dī etiā viuo testatore. vt. s. de inuis. tes. l. i. Pro de claratōe hoz dēf. scire q nos hēm? in h titlo duas reglas vnā negatiuā. s. nō pōt repudiari qñ pōt adire vt. l. iij. s. e. aliā affirmatiuā. s. is pōt repudiare q pōt adire. Et vt intelligam? est scienduz q posse ad ire hereditatē seu ius adeūdi hereditatē dī tribus modis. p gñaliter r simplr non respectu alicui? he reditatē petētis sed sperantis petere. ita loquit. l. in tps. r. l. si ita scriptū. palle. r oēs leges q dicunt aliquē posse adire eo ipso q est capax iuris adeundū. r illud ius nō est aliquod ius pñsum r separatū a libertate quā qs hz que libertas est naturalis fa cultas r. vt. l. libertas. de sta. ho. sicut em ille qui ē dñs rei nō dī hē ius vsufruct? quasi illud ius sit aliqd separatū a dñsio. vt. l. vti frui. in prin. si vsufru. pe. sed id vti qz dñs: ita posse capere illud non est separatū a libertate: sed ideo qs pōt capere qz li ber. r qñ quis efficit nō capax tñc dī status eius diminui. vt. l. cognitionū. in fi. de var. r exoz. cog. r hoc vult dicere titulus. de capi. dñm. h est de di minutione stat?. hoc pbat in. l. metallū. de his q p nō scrip. r insti. de le. s. legari. r in oibus casibus ibi notatis. r isto posse sic sumpto optime pcedit

videt cōtra ea q voluit bar. in. l. i. de auct. tu. bal. r ang. i. l. hē des palā. de testa. r in. l. i. ad fi. C. de se cū. ra. r bal. r sal. in. l. re stitū. C. de te vbi dicitur si testes dicit q aliqs fuit pñsens r. q heres i? stitut?. adde bal. no. in ru bri. q admitt. in. vi. q.

S pot. minorca n. ppterea bar. in. l. si in metallu. j. de his q. p non scrip. dixit q. si fratres in nores institu an heredes q. hereditas va dit ad ve nieres ab in testato non ad fscim.

regula negativa q non pot adire: h est ille qui non est capax ille no pot repudiare. vt. l. iij. s. e. s. regu la affirmatiua no pcedit. q em hz istud posse no hz istud repudiare qd pz: qz no pot qs adimere liber tate nisi patiedo se vedi ad preciu participadum: r ita non pot adimere illud ius adeundi qd e ide cuz libertate. fallit in his q vouerut regulā fratru mioz rum q est in altissima paupertate fundata q efficiū tur hereditati penitus incapaces. vt in. c. exiui de paradiso. de n. sig. in cle. qd plene tractau in meo libello minorcaz. ¶ Sed s pdicta obijcti societ as pot sibi hereditatis incerte. vt. l. iij. p socio. g interim est aliq spes. si em no esset aliqd non posset deduci in sctū. vt. l. nec exēplo. de s. hen. emp. ¶ Rñ. ibi ipsa spes non cōicat nec in societate ponit sed cōicanda venit ipsa hēditas obuēns. vt. l. actioe s. qd dicimus. s. p so. Si em cōicare ipsa spes ita posset adire vnus soci? sicut alius cū ius adeundi sit cōe qd eēt. s. l. illā. Sz pōe adire seu ius adeūdi est respectu certe hereditat future vt hic: vel ab in testato vel ex testamēto. Si ab intestato vel e ptās adeūdi descendētū v l alioz. ¶ Assumo illud secū dū mēbzū: r hic qro vtrū ius adeūdi qd hz cōsan guineus sit aliqd ius vel res aliqua p se. Et videt q sic. nā mater q no petijt tutore filio pdir ius suc cedendi. vt. l. ij. s. si mater. r. l. oēm. C. ad tertu. ergo e tale aliqd ius: qz qd no est pdi no pot. ¶ Preter ea qz hz spes succedendi alteri. vt. l. iij. s. si qs. s. d cōdi. ob cau. sed spes est aliqd. vt. l. spem. C. de do na. ergo r. c. veritas est q nihil est psum r separa tū a iure agnatiōis r cognationis: sicut usufructus causalis no est aliquod ius separatū a dñio. tex. est in. l. ius agnatiōis. s. de pact. r. l. iura sanguinis. de re. iur. pbat in. l. si post emancipationē. de li. le. sic r psonus q hz ius succedēdi libertō non hz ius aliqd separatū a iure psonatus. vt. l. si. de li. agno. ¶ Ex pdictis apparet q ex tali iure succedēdi p cedit regula negativa. s. q non hz illud ius no pot repudiare. regula affirmatiua hui? l. no pcedit: qz q hz illud ius succedendi no pot illud repudiare vt q hz agna. r. d. l. iura sanguinis. r h est verū q no pot repudiare simpliciter repudiatioe: sed p pactū cū iuramento pot de iure canonico. ex de pac. c. quīs li. vi. l. de iure ciuili secus. vt. l. pactū. C. de colla. r l. non dubiū. C. de legi. ius no succedēdi qd cōpe tit psona pot tolli eodē modo quo ius psonat? vt l. ij. C. de iure patro. Non ob. l. ij. s. si. ad tertul. qd fateor q succedēdi ius pot adimē ab illo iur agna. vel cogna. sic usufruct? a dñio: s donec durat no ē aliqd ius separatū ab illo iure agnatiōis. Nec ob stat q est spes aliqua. vt in. s. si qs quasi. qz fateor q pot esse spes hoc est actus volūtatīs sperantis: tū no est spes a iure approbata ita q dicat ius eē aliquod imo totalr reprobaf in morte alteri? spe rare. vt. l. si. C. de pac. Est r aliud posse succedē seu ius succedēdi liberoz: r istud est aliquod p se sepa ratū a iure filiationis. qd pbat. s. de adop. l. nec ei s. pterea. vbi dī q filij hnt spem succedēdi parenti bus. r istud a iure approbat. ppter votū parentū. vt. l. scripto. j. vnde liberi. qd apparet: qz mortuo si lio pmi grad? nepotes succedūt in illud: qz ius pa tris sumūt. j. de suis r legi. l. i. s. suos. r. l. gallus. p totū. de li. r posth. r in auc. de here. q ab intes. s. l. si succedit in illud g est aliquod separatū a iure filia tionis cū in illo no succedat. extinguit em cū psona r in illo iure pcedit regula negativa: qz q no hz illud ius non pot illud repudiare. no aut pcedit re gula affirmatiua: qz no pot fili? renūciare iuri suc cedendi. vt. d. l. pactuz. C. de colla. l. 3. dñum fuit fa

Eodē mo do. r not. qd bar. in. l. fra tres. C. de in offi. ref. dixit qz facil? tol? lū ius patro natus q iur ra sanguinis per. l. ius a gnatiōis. in cta. l. si. C. de bo. liber.

ctū in veteri testamēto de esau q vēdidit fratri suo iacob ius pmo geniture. est g aliquod ius a iure fil iationis distinctū. r pbat in decretis no recordoz vbi. ¶ Est aliud. s. ptās succedendi ex testamēto alicui viuēt: r illud similit no est ius aliqd nec spes approbata a iure qd apparet: qz qs non pot petē aperiri tabulas viuēt qd posset si aliqd ius habet ret. vt. l. ij. s. si dubitet. j. ti. i. r non dz esse sollicitus de hereditate viuētis. vt. l. ij. s. interdū. s. de vulg. r pu. no est ergo aliud nisi quedā possibilitas succe dendi sic cogitata vel imaginata. vt. d. l. i. de iniur. testa. vbi exponit pot. i. possibile est. ¶ Sz circa b qro an substitut? pupillo mortuo testō: e dicat ha bere ius succedēdi vel spem aliquā a iure approba tā ita q ius dicat. Rñdeo q non. solū em in statu libero fauore libertatis est introductū vt viuēt pu pillo dicat habere spem. vt. l. secūda. r. l. in tabulis j. de statuli. in alio substituto no. vt. d. l. ij. s. interdū. de vulg. r pu. r hoc dixi iam pluries. in ciuitate ista est statutū q quicū hz in istm testamēti vel codicil loz alicui? revaloris. r. l. libraz: vel supra dz illud p ducere aio insinuādū infra sex mēses. als no valerz nec audiat. Certe ille q est substitut? pupillo pupil lariter viuo pupillo no tenet insinuare: qz no hz ius nec spem aliquā q censeat alicui? estimationis nec deberet esse sollicitus de hereditate viuētis. p hoc optime facit. d. l. post emancipationē. de li. le. Sz si esset substitut? per fideicommissuz: tūc aliud di ceremus. hz em interim spem qd pz: qz pot petere cautionē vt in toto titulo. vt le. no. ca. r no certat d hereditate viuētis sed tā mortui. vt. C. ad tre. auc. nisi rogati. ergo hz aliquod ius qd pot esse estima tionis. r. l. libraz r vltra. predicta vera q no est ius aliquod. s. pncipalr r p se: sed bene pot dici ius ali quod hoc est qntas aliq inherens instōni facte de illo substituto qd apparet: qz si institut? adijt pñā non pot repudiare pupillare. vt. l. quidā eulogio. C. e. ¶ Itē in venditiōe hereditatis pñe pot venire he reditas pupillaris. vt. l. ij. s. illud. de here. ven. r sic accessorie vt ibi no. Itē transmittit ad heredē in ca su cū ipsa hereditate. vt. l. q patri. j. e. ¶ His pmif sis ad pposito dico q in ista ptate succedēdi pce dit regula negativa. qz q non hz no pot eā repudi are. affirmatiua aut no pcedit: qz viuo testatore no pot repudiari hereditas. vt. l. i. pri. ¶ Tertū pos se pncipale est posse adire hereditatē vel ius adeū di respectu certe hereditatē tā exstis: qz mortu? est ille de cui? hēditate agit. r hoc tripliciter. p qñ hē ditas no est delata: vt qz institut? est sub pditiōe r pditio pender. Certe illud ius est aliqd r spes ali qua a iure approbata qd apparet: qz pot peti boz noz possessio fm tab. r q ista spes sit aliq res ē tex. s. de here. vel act. ven. l. noia. facit. l. spem. C. de do na. ipsa tū spes hoc casu no pot cedi nec trāsmittit ¶ Cōtra b vī q illud qd est spes no sit aliq res vt l. nec emptio. de s. hen. emp. So. p te. ¶ Scdo mō dī qs hē posse ius adeūdi hēditatē qñ hereditas est delata: s subest aliqd impedimētū vel circa pso nā vel circa casus q ponunt in glo. r illud posse est ius aliqd: qd apparet. qz ei pscibit. vt. l. licet. C. e. ti. no obstate ignoratiā. vt. l. si. in si. de psci. lō. tēp. r de pscip. xxx. an. l. sicut. r. l. oēs. Itē qñ trāsmi titur. vt in casib? q no. in. l. ventre. j. e. s. videamus istud qd ius est. Rñ. si qdem impedimētū est animi qz furiosus vel infans vel aliter ignorās testū vel morte testatoris vel hēditatē sibi delatā: tūc appel lat ius adeūdi: no dico ius dliberadi qz deliberare no pot ille q ignorat. vt. l. cū antiqozib? C. e. s. si est aliqd ipedimētū substitere sciētia vt si ē filiūsa. v l

Succedē di. credo q sic. e. qñ per ricolosi. vij. q. i. qd alle gat bal. in. l. cū antiquioz ribus. in. v. col. C. eo.

Rudeo
ius. Circa
considera
verba bar.
in. l. q
aut. s. si
seruus. j.
que in
frau. credi.
vi de no. p
bar. to. j.
pxi. col.
in fi.

pupillus vel ei tutor: tunc de etia ius deliberandi
qd apparet: qz tales deliberare pnt. vt. l. q in alie
na. s. si is q putabat. v. na. en. s. e. r. l. multu. d. pdi.
z de. dicit plene in. l. q duos. de re. du. facit. C. q ad
mit. ad bo. pos. l. l. z qz or. in bo. pos. ser. l. fi. z istud
of ius deliberandi z adedi simul. f. qz ius delibera
di p supponit ius adedi. vt. d. l. cu antiqozib. i. ij.
gl. parua. s. ius adedi pt esse sine iure delibera
di. vt. s. dixi. ¶ Sz op. si illud est ius aliqd ergo fu
acqrit dno. vt. l. acquirif. de acq. re. do. no ergo est
necesse q pcedat iustus. Rudeo ius acqredi p fili
um vel p seruū nō qrit pfi vel dno: qz sic esset acqfi
tū anteq adiret. l. pcia rerū. j. ad. l. falc. s. ius pse
quedi actionē iam qstā vel qstā retinēdi acquirif
vt. d. l. acquirif. z. l. placet. j. e. z dixi in. l. is q. s. fi. s.
eo. Ex hoc pz qz si seruus decedit an aditā hēditatez
dñs nō pōt adire. vt. l. idē neratius. s. i. s. ad. l. aq. l.
z idē dico in monacho si decedit anteq adeat ab
bas nō pōt adire eadē rōne. Nūc ad ppositū in il
lo iure pcedit regula negatiua q nō hz illud posse
adire nō pōt repudiare: nō aut pcedit regula affir
matiuā vt q hz illd posse lz ipedit? possit spudiare
vt b. z. s. l. pxi. in pn. z. l. is q heres. in pn. ¶ Ter
tio mō dē posse adire vel hē ius adedi nullo mō
impedit? z istud apellat similt ius deliberandi z
adedi. vt. d. l. cu antiqozib. in. ij. gl. z in illo iure p
cedit regula negatiua. f. q nō pōt adire sine aliquo
impedimēto pōt repudiare. vt. l. iij. s. e. ¶ Itē pcedit
regula affirmatiua posita hic. f. ille q pōt adire sine
aliquo ipedimēto pōt repudiare. ¶ Illa g regula
sic limitata reintro glo. z op. ad eam: tutor pōt ad
re hereditatē infantī delatā absq aliq impedimēto
vt. l. si infantī. C. e. z tū nō pōt repudiare. vt. l. tutor.
j. de bo. pos. g regula nō est vera. Rū. dicit gl. fallit
tu dicit hęc regula pcedit in eo q pōt adire p se z ad
sui vtilitatē: sec? in eo q adit p alio. ita no. gl. in. l.
eius est velle. j. de re. iur. tangit in gl. in. d. l. si infan
ti. ¶ Sz p. seru? repudiare nō pōt tū pōt nolle ad
re. vt. l. iij. in fi. C. de here. in fi. Dicit gl. ibi fallit: cer
te nō fallit: qz seru? nō pōt adire lz possit nō adire:
sz dubiū facit qd dē de dno q pōt repudiare lz nō
possit adire. sz dē vt dixi in. l. is q heres. s. eo. in fi.
¶ Sz pp. bonoz possessionē decretalē qz pōt acq
rere nō tū pōt repudiare. vt. l. i. s. decretalis. de suc.
edic. Glo. dicit ibi fallit. tu dicit quoddā est ius qre
di: z tū tractam? de repudiatiōe. ita loquit ibi: hē
de nō acqfitiōne vel de habitiōe ptātis qrendi: sz
bonoz possessiō decretalis est ius qstū. vñ ibi non
cadit repudiatio: qz bñ pōt ibi qri vtrū possit dere
linq z haberi p derelicto nō an possit repudiari: qz
iam qstū est ergo zc. vt. l. si tibi. C. de repu. he. z p
hoc dico q illud ius adedi hēditatē est ius qren
di: z ius qrendi nō querit alteri. vt. s. dixi de filioz
seruo z monacho. id dicit iura q regulariter here
ditas nō adita nō trāsmittit. vt. l. i. s. in nouissimo.
de cad. tol. z. l. vnica. de his q ante aper. tab. ¶ Ex
pediti de theorica hui? l. veniam? ad qdaz ex qb?
apparebit practica hui? l. z p hic ponunt imped
imenta: qdam circa psonā quedā circa als qitates
q interuenire debent. ¶ Videam? qualr hęc pbē
tur circa psonā de facti vñ. pmo em requiritur q sit li
ber hō. Certe ei q dicit em nō liberū incūbit on? p
bandi si est in possessione libertat. als sec? vt. l. mo
ueoz. C. de ser. expo. z eodē modo qd dē de filiofa.
vt. l. circa. s. de pba. z qd no. in. l. titia. s. so. ma. ¶ Itē
qd dē q dz esse cōpos mētis z ille dz pbare q dic
non cōpotē mēt. vt. l. nec codicillos. C. de codicil.
Itē q dē maior. xv. an. dicit vt dixi in. l. de etate. s.
de mino. ¶ Venio ad als qitates in qbus est ali

qualis difficultas. z pmo dicit glo. q dz scire testa
torē mortuū. vt. l. pri. hoc importat duo. f. q dz sit
mortuus. itē q heres sciat. p mū qliter pbet rāgit
glo. in. l. s. si d sua. j. e. z. j. t. i. l. ij. s. sz si dubitet. z ibi
dica. ¶ Secundā. f. q heres sciat examinem? z sci
endū est q illud scire non dz intelligi de vera scien
tia q pcpit p sensum sicut dicitur de teste. vt. l. testi
um. de testi. z. l. q testamento. s. fi. s. de testa. z. l. i. in
pn. de here. q ab intesta. de. Sed intelligit de scien
tia hoc ē de vehemēti opi. vt. l. cu quidā. s. qd dicit
j. e. z no. in. l. si qz exneus. j. e. s. fi. facit qd no. in gl.
in. l. fi. s. labeo. de aq. plu. ar. ¶ Nunc videamus q
liter hęc scientia pbetur. f. ad qd aduertendū est qz
aliqui ille q dz heres negat se scuisse defunctum te
statorē: ad h vt euitet onera hēditaria z alius vult
pbare ipsum scuisse: z tūc siquidē dicit se facere ex
presse aliqd vt heres vt cōfessus illū mortuū scuis
se: qz viuentis nulla est hereditas. vt. l. i. s. de here.
ven. z. l. i. j. p here. nec pōt venire d sua cōfessionēz
nisi de errore doceat. vt. l. gñaliter. C. de nō nu. pe.
Sz posses dicere ista cōfessio nō dz pindicare nisi
qrum ad illos q pntes fuerit. vt. l. fi. s. de inter. ac.
Rudeo non est istud verū: qz in casu illo aditio pre
iudicat quo ad oēs etiā si fiat tacite faciēdo id qd
non pōt fieri citra ius z nomē heredis. vt. l. p here
de. j. e. Non ob. l. fi. s. de inter. ac. qz dz intelligi in
eo q heres esse nō poterat. vt ibi no. ¶ Nūc ille qui
dz hic nō expressit q faceret vt heres sed alio mō
res hereditarias administrauit: ita q si sciret mor
tuū videret aduiffe in casu isto si pbet q sit cōsan
guineus eius q dz mortu? scire presumit. vt. l. octa
ui. j. vñ cogna. z. l. de tutela. ¶ C. de in iure. restit. mi.
nisi forte ipse ex aduerso ad excludendū talē psum
ptiōne pbet absentia suā vel qd aliud p qd tollat
illa psumptio. vt. l. filli. de his q sunt sui vel ali. iij.
z et q ma. ac. po. c. cū in tua. si nō est cōsangu
neus sz pbaret q esset vicin? tūc deberet pbare q
fama esset in vicinia z psumeret scientia. vt no. in. l.
si tutor. C. de peri. tu. sz si nō esset vicin? sz esset eius
dē ciuitas dz pbare fama in ciuitate z presumer sci
entia eius. vt. l. regula. s. i. z. s. supina. de iur. z fac.
igno. z facit. C. de remis. pig. l. si eo tēpore. z. d. l. tu
tor. z. d. c. cū in tua. nisi ipse ex aduerso ad tollendā
istam presumptionē pbaret absentia vel infirmita
tē. vt. d. c. cū in tua. qd no. diligēter. qz illud qd dici
tur q psumit qz q sciat illud de quo ē publica fa
ma in ciuitate. intelligit de sano nō de infirmo: de
pnte nō de absente. Aliquī ille q dz heres nō est cō
sanguine? nec vicinus nec est cuius eiusdē ciuitatis
tūc nō psumit pntia: z tūc nec p cōsequēs scientia
nisi aliis modis pbet. nā si presumit eē in ciuitate
vñ est nisi ipse pbet abntia vt dicitur est. de necessita
te psumit q non est in alia ciuitate. vt. l. optimā. C.
de dhen. z cōmit. st. Aliquī ipse heres dicit se scuis
se z alius ad excludendū em ab hereditate dicit ipm
nescuisse: z tūc ille heres dicit tūc z nunc dicit ali
quē mortuū: z est psumptio q dz sciuerit ex eo q
dixerit. nemo em vñ dixisse qd mēte nō cogitauit. l.
labeo. de suppel. le. est em ei credendū in his q mē
te sua cōsistunt. vt no. in fi. de ac. s. alie. Aut nisi ex
aduerso ad excludendū illā presumptionē scire de
beret: qd pōt fieri pbando q fuerit mortu? tali
loco z tpe: z q tūc hēs erat in tali loco q ad ei? nō
tira puenire nō potuisset. vt. d. l. optimā. vel pbā
do q p alios cōiter viuere putabat z sic opinio he
redis q colligit ex dicto suo nō fuit mota iustis rō
nibus. qd sufficit ad impediendā aditiōne. vt. l. cus
quidā. s. qd dicit. j. e. ¶ Sz pone q qdā dicit se sc
uisse in pteritū nō dicit sz simplr bona ad iur: z mō

Scientia
pbet. d quo
etiā p glo. in
l. ventre. j. e.
in d. sciat sic
z in. l. ij. s. qd
obfu ari. ac
cipit credere
p scire z est
mare. z ibi vi
de bar. i pn.
z qd ibi post
cū dicit. C. de
iura. calli.

l. de tutor
la. de intelle
ctu eozuz q
hic dicit bar
ro. vide q d
xi in. l. titius
s. i. post bar.
de lib. z post
hu.

Impeditio at adiciones sed certe vt mibi vt. d. s. suu. h. d. pbat op. bart. qz qm suus e in stitutus tuc no attendit quo ad acq. stitue heres etatis scientia heredis seu cois opi. imo l. ipsa q' temp e certa e illa que suo defert hereditate nullo facto here dis interuenit. vt. d. s. suu. r. l. illud s. si pars heredi. petra. s. op. bar. mez. lius pbat in l. cu falsuz. j. eo. i. i. ca. l. i. j. C. de edic. di. u. r. no. glo. fm vna solu. in. d. l. cu falsuz. r. ibi barto. exp. se. r. p. bar. hic facit unioia iura dicentia q' ali qua impediunt faciendia q' non impediunt iam facta. l. patre furioso. cum similib'. de his qui sunt sui.

scire dicit: no sufficit puta si ius adendi eet sibi delatū p ius deliberandi qd durat anno. vt. l. cu anti q' orib'. C. e. r. annus esset elapsus. certe no psumit scientia in pteritū p regulā. l. veri'. s. de pba. r. c. p. sumit. de re. iur. li. vi. qd intellige nisi pbaret aliqd p qd scientia psumat: puta qz erat cōsanguineus vl' vicinus vel ciuis: r' erat fama in vicinia vel ciuitate vt ex pdictis p3. r' eodē mō qm tractat de pbanda scientia alicui' hois iā defuncti ppter ius deliberādi qd sciens trāsmittit pbari nō d3 p cōiecturas p dictas: q' diecture pnt tolli p alios modos pdictos sit g' caut' aduocat' ad faciēdas pbatōes pcludētes. p parte sua. Sum expedit' de p. **S**ecūdo dic gl. q' d3 scire sibi delatā: qz pure institut' e vl' e purificata instō vt in glo. **C**irca h' est aduertēdū q' p supponit testm eē factū r' illud d3 scire. r' nō intel ligas q' interfuerit testō vel viderit fieri vel legerit sed sufficit q' ei sit dictū vel scriptū lris amicorū. vt l. d' erate. s. de iter. ac. vl' q' de h' sit cois opinio. r' p supradicta apparet q' hereditas pōt adiri clausis tabulis. vt. l. i. s. cu ergo. de ca. tol. r. l. i. in fi. de iur. r' fac. igno. r. l. i. s. i. j. de bo. pos. h3 ta. sed si ex aduer so pbaret cois opinio r' fama q' testm nō eēt factū tūc heres nō possz adire lz esset in d'ria opi. qz sec' si esset cert' p suū factū: vt qz interfuerit vel haberet testm publicū. vt pbat. j. e. l. cu factū. r. s. l. pri. in pn. r' ibi no. j. e. l. cu qdaz. s. fi. Itē si heredi moue ret' qd de testamento: p b' diceret reddi dubi' adeo q' nō pōt adire nisi sit certus pfecte vt. d. l. cu factū j. e. exp. s. in. d. l. scriptū. j. ad carb. **P**ro de decla ratōe hui' q' d'nis r' pcedentis r' etiā sequentis mo ueo vniū dubiū. pone q' heres credidit ab initio te stamētū eē factū r' se institutū vel defunctū mortuū r' ita erit cois opi. r' fama r' veritas. vñ ipse potuit adirez adiuu postea supuenit fama in d. qd erit de illa aditōe. **G**lides q' sit nulla. nā sequēs fama tol lit pma. vt. l. i. j. s. i. j. qz oz. in bo. pos. ser. **E**otra. dico nā postq' qz effect' est heres opi. cois d'ria illud nō perimit nec extinguit. vt. l. cu qdam. s. fernū. j. e. lz ei cois opi. impediāt aditionē nō tū pōt extinguere aditionē factā vt ibi p3. r' in hoc etiā d3 eē caut' ad uocatus vt articuli pcludāt famā tali tpe q' sufficiat ad intentionē suā. **P**osito g' q' pster testm factū d3 scire vtrū pure vel sub cōditōe sit institut'. pō nam' g' q' in vitate sit institut' pure sed an heres b' sciuerit dubitat' q' l'iter pbat. **D**ic aut heres fuit cer tificatus de testamēto: qz interfuit vel vidit vel res citari fecit: r' tūc nō pōt dubitari qn sciuerit s3 q' e. vt. j. ti. i. p totū. **A**ut heres fuit certificat' ex opi. ml' toz r' fama vl' ex lris amicorū r' tūc aut illoz opi. vl' assertio hēbat se simplr q' talis erat institut' vtrū pure vel sub cōditōe nihil dicebat: r' tūc plimēdū est q' pure crediderit. vt. l. i. j. de cō. r' de. r' iō poterit adire: qz sua opi. cū veritate p cordat. vt. l. cu qdaz. s. qd dicit. j. e. aut opi. vl' assertio ex q' heres fuit cer tificat' habebat se cū dubitatōe. vt qz dicebat fec' testm r' instituit talē: nescim' vtrū pure vel sub cō ditione r' tūc heres nō pōt esse cert' nisi interfuerit vt l. cu falsum. j. e. r. s. l. pri. in prin. **S**i nō dubitat' q' l'iter fuit certificat' r' tūc in dubio heres psumit scire q' in testamēto p'inent. vt. l. cu heres. de li. le. r. l. qdaz ita. s. si qz filiū. ad tre. facit. s. de trāfac. l. non ferendi. examiaui in. l. q' rome. s. duo fratres. j. de v. ob. s3 si ponem' heredē in vitate institutū sub cō ditione tūc si cōditio nō extitisset absqz dubio aditio nō valeret: vt iurib' vulgarib'. sed si ponem' cō ditionē extitisset: s3 dubitat' an heres sciuerit exti tisse: tūc pōt esse cōditio cōstituta in talē euentū q' heres psumit scire: puta mortē cōsanguinei vel vī

cini vel in aliquē euentū alicui' facti. de q' fama erat in ciuitate. vt ex pdictis p3. sed si pdicte psumptōes cessarent restat regula q' psumit ignorātia. vt. d. i. verius. r. d. c. psumit. **I**n aut dicta ignorātia vitiet aditionē. **A**duerte q' si heres sciuerit pditionē adiectā vitiat' aditio si nō credit se purū institutū lz fuerit sub cōditōe r' pditione purifica ta aditio valet. vt. l. sed r' si de sua. in fi. r. l. si qz eēneū. s. fi. j. e. r' ibi p **D**y. **T**ertio requir' dicit gl. q' sit cert' q' testōz potuerit testari. al' dubitat' de vtrū testū. vt. l. heres. s. fi. **E**erte hoc q' potuerit testari d' facili scit. l. si nō h3 aliqs ex illis cōditōib' q' ponunt in. l. si qram'. de testa. s3 si qz velle. pbare heredē r' de h' dubitasset ad excludēdū eē ab hēditate. r' tūc hoc est difficile. **I**deo aduerte: aut qz vult b' p' bare p vba heredis adentis vel p facta extrinseca. p casu si qd d' vba heredis expresse hnt se ad dubitationē. vt qz dixit nescio si potuerit facere testm vel nō: qz ignoro vtrū fuit pupill' vel adult' an p' eius decesserit an eū vel nō: r' tūc est pbata dubitatio. est em' act' mentis q' pbat p vba. vt. l. labeo. de sup. le. r' qd no. insti. de ac. s. alie. **S**3 si vba heredis oñderent q' aius magis inclinabat se ad vnā partē q' ad aliā: tūc sec' esset. vbi g'ra dicebat heres credebā q' p' decesserit ante eū vel q' eēt adult': qz sic audiu a tali nec tū posset esse bñ cert' tūc nō nocet talis incertitudo cū hēat vehementē opi. in ea parte q' sufficit. vt no. in. l. si qz eēne'. in fi. j. e. **S**i nō pbaret dubitationē hē dis p alia extrinseca: tūc si cois opi. seu fama erat id qd heres adent do asseruit. tūc assertio hēdis nihil releuat. vt. l. cu qdam. s. qd dicit. j. e. nisi heres doceret se certū p sensum corporis. vt. j. e. l. cu falsuz. r' qd. s. dixi. **S**ed qro qd si circa id pbent due fame d'rie r' opi. here dis p cordabat cū illa q' mag' faciebat p eo. **R**ū. standū est illi fame q' pcedit ab hoibus mag' digniorib'. vt. l. cu quidā. s. qd dicit. v. qd ergo si ipsa. j. e. vbi mulier lz neget si obstetrices affirmat stat eaz d'v cto. r' si eēt fama equis putare satis dubitari ex hoc esse pbata dubi tationē q' aius suū nō pōt inclinare magis ad vnā rem q' ad aliam. **Q**uarto dicit gl. requir' q' sciat q' null' eū pcedat. als dubita ret de vtrū testū. vt. l. cu qdā. s. i. j. e. hoc q' aliqs eū pcedat pōt cadei in dubitationē altero de trib' mōis. p si forte defunct' hēbat quēdā filiū q' absentauit se r' de eius vita vel morte dubitat: tunc q' l'iter qz posset certificari q' nemo eū pcedat apparet ex his q' dicent' infra. q' l'iter posset pbari vita vl' mors alicui' d' in. l. i. j. s. si dubitet. j. ti. i. **S**e cūdo p' b' ottingere: qz est aliqs pns q' dicit se filiū ali' negat: qz forte dicit suppositū eū vel ex alio natū. qd q' l'iter deducāt in certitudinez nō est nra materia. sed. l. i. C. ad. l. cor. de fal. r. l. scriptū. ad car. l. filium de his q' sunt sui vel alle. iuris. **T**ertio mō pōt ptingere qz est qdam mulier q' d' p' gnās q' paritura est posthumū anteriorē in g' du. de b' si dubitet vl' q' l'iter certificet tradit' doctrina a iuriscōsul. i. l. cu quidā s. i. j. e. qd dic breuif. aut mulier asserit se p' gnantez eē vel nō eē r' p nemine p dicit: tūc ex dicto crederet. vt. d. s. qd dicit. v. qd d' si putef. r. l. i. s. ceter. de ven. inspi. si nō cois opi. obstetricū vel d'narū q' cuz ea puerfat se hēat in p' tra. tūc standū est illi opi. s3 si opi. sunt diuerse dic vt dixi. s. **Q**uinto dicit gl. q' scire deat q' ex causa ad eū p' tme at vel ex testamēto vel ab intestato. vt. j. e. l. si is ad quē. b' qd dicit ex testamēto de facili stat fm ea q' dixi supra. s3 hoc qd dicit ab inte. illa est mere negatiua. i. q' testm nō fecit. qualif g' hoc scire poterit. **R**ū. ex opi. cōi q' tū cū veritate cōcordat. vt. d. s. qd dicit. si nō cois opi. e q' testm nō fecerit eo ipso q' hoc allego. s. testm nō factū: pbata est in tentio mea nisi p aduersariū aliud pbat. vt. l. cu pbatio. r' ibi no. s. d' pba. **S**3 si opi. est q' fecerit testm tū nō reperit. tūc ad b' vt possit ve niri ad aditionē cōsulerē fieri diligēter in q' stionē auctoritate iudi. s. q' interrogaret oēs notarij r' hntes p'ocollo notarioz mortuoz: in terrogaret cōsanguinei r' vicini r' p' b' yteri quib' cōfitebat' r' siles p sone. r' si nō reperiret apud illos: tūc dicat' p nō testm non esse factū sic deducit in verū p discussione quē nō eē soluēdo in auē. de fideius. s. i. r' de pig. auc. hoc si debitor. sicut etiā p discussione deducit in no ticiā an aliquis sit pns. vt. l. cu quidā. s. fi. cu. l. se. j. de le. ij. r. l. b' iure. de v. ob. sic etiā p diligēte in q' stionē certificamur an res extet vl' sit deperdita. vt. l. iij. s. nerati'. de acq. pos. in dubio aut si de b' nihil est dictū si quidē est heres su' nō est psumendū q' sciuerit testm: qz pōt esse hēs ex testamēto etiā ignorās. vt. l. si seru' testamēto. j. de sti. ser. r. l. q' stum. de acq. re. do. r. l. ei' q' in puincia. s. si cer. p. e. r. l. eēneū. C. de here. insti. r' in. s. fi. insti. e. ti. nec v' de nouo acq' rere sed sibi videf dñum p' tnuare. r' iō in eis nō h3 locū ti. p hēde. vt. l. i. C. p hēde. r. l. in suis. de li. r' posth. **S**ed si eēt heres eēneus psumit scire in dubio

nisi p' dicitur p' p' b'at. vt. d. l. c. h'eres. de l. l. e. z. l. quida' ita. s. si q's
 filiū. ad tre. z. l. nō est ferēdus. de trāfac. gl. nō ponit h' plura. ¶ Ser
 to dico q' req'it q' sciat v'z sit h'ēs volūtari' vel fūis. z. si i' b' erraret
 v'itaret aditio. vt. l. is q' putat. z. l. se. s. e. ¶ Circa b' moueo v'it' du'
 b'ū. titio fuit delata h'editas sempromij cui titio ego successi z. feci fie
 ri v'it' in f'it' h'ū' tenozis. dico q' ego credo q' titius fuerit h'ēs sem
 promij z. ei' h'editatē adiuit q' si hoc p'bare nō possum ex nūc ego
 adeo ex iure deliberādi z. adedi m' h'ī trāmissio p' ip'uz titiū: q'ro an
 valeat talis aditio. Et v' q' nō. si em' titi' adiuit h'editatē sempromij
 ego de necessitate habeo illā h'editatē sempromij nec possum repu
 diare. vt. l. si q's filiū. s. si. s. e. s. si ipse nō adiuit sed transmittit in me
 tus deliberādi z. adedi. ego possum eā adire z. repudiare sicut ipse
 poterat. vt. l. si q's filiū. s. i. s. e. z. sic est error in hoc v'it' sim necessari'
 vel volūtari'. ¶ g' aditio nulla. In p'tra. facit. nā ille q' est h'eres h'editis
 v' esse h'eres ex causa p'ma q' defuncto succedit. vt. l. iij. z. ibi no. s. de
 pe. here. z. dixi. s. e. l. q' in aliena. s. interdū. ¶ P'etere a nō v' v'z q'
 in aliq' casu ego sum h'eres necessarius nisi ex quadā necessitate cōse
 quētie: videlz si volo eē h'eres titij tūc habeo de necessitate h'edita
 tē sempromij si eā adiuit. hoc p'ncipalr depēdet ex volūtate mea sicut
 cū adeo partē ex necessitate habeo illā partē adire: nec p' b' dicoz ne
 cessari': q' a mea volūtate causat. cū em' g' v'roz casu sim volūtari'
 v' q' nō impediāt aditio h' tūc relinq' sub dubio: q' de facto p'edet z
 puto aditio nō nullā p. l. cū q' duob'. in si. j. e. ¶ Septimo req'it q'
 sciat p' q' parte sit h'eres. Circa qd' distingue. vt no. j. e. l. si q's e'ne'.
 s. i. z. l. ex semisse. p'dicta nā q'n q's p' se solū pōt adire. S'z q'n fili' vel
 seru' adit' iussu p'ris vel dñi in cui' p'sona requirit q' cadat sciētia p'
 dicto. ¶ Rū. in p'sona filij vel serui. vt. l. cū quidā. s. p. j. e. ¶ S'z q'ro
 q'n adit' pu. cū auctoritate tu. vel tutor. cū cōsensu pu. in cui' p'sona re
 quir' q' cadat sciētia p'dictoz. ¶ Rū. sufficit q' b' sciat tutor. b' nō b'it
 voluit dicē tex. l. pupill'. s. e. vbi d' q' pupill' nō p't scire cām sue adi
 tionis z. tamen fauorabiliter ei p'estat q' possit adire cū auctoritate
 tu. non habetis h'ic alia. z. h'ec sufficiant.

Q **U**id est longū tps q' fuit m' h' appoz
 tal' erat mortua. itē q' tal' fuit m'. itē q' tal' fuit filia. itē q' tal' fuit ge
 res p' h'edemō tū fuit pōitū q' ista sciuerit matrē eē mortuā. certe nihil
 valz: q' nō p't gerere p' h'ede nisi sciat matrē mortuā eē. z. h' tene mēti
 p' **R**oberede' ¶ Clidē q' in p'cedētib' z. sp'āliter in
 seu. p'ate adedi. h' dicit de ipso aditiois actu. z. materiā hu
 ins. l. explicabo in. l. gerit. j. e. z. breuiter. h. d. ¶ Qui facit aliqd' tā q' h'e
 res onerib' h'editarijs est obligat': sec' si alio aīo faciat qd' aparet
 pōt vel ex p'fatiōe vel ex facti q'itate. h. d. v'z ad. s. si q's tamen.
 ¶ Quero qd' est dicere p' herede. dicit qdā. i. p' dño. vt. insti. de h'e
 redi. q'li. z. d'f. s. pe. z. intelligo p' dño. s. ex causa h'editaria. posset em'
 dicere se dñm ex alia causa z. nō ē h'eres. vt. j. dñ dicit quasi alio iure
 dñs zc. qualr h' h'ū p' herede accipit. dic vt. l. regulariter. s. de pe.
 here. z. j. p' herede sup' rubi. ¶ Et glo. n'ra q'rit de vno. poue q' p'te
 statio fuit facta qd' in dubio p'sumēt: an v' causa custodie vel vt h'ēs
 h'ic sunt gl. diuerse sicut fuerūt dicta diuersa z. diuersoz doc. z. Ru.
 dicit q' nō est necessaria s'z causa tollēde dubitatōis sit. iō dicit q' ē ne
 cessaria. als est vt h'eres. z. hoc dicit gl. parua. alia gl. q' est in p'n. se q'n
 tis. s. dicit z. meli' q' in dubio ex q'itate p'sonaz z. ex gestib' p'sumit
 zc. z. vide istā gl. q' incipit. id est ad qd' zc. meli' g' zc. iō. Fa. de are. vi
 dēs q' ista gl. relinquit te adhuc incertū dicit sic. q' qdam sunt q' non
 p'it geri citra ius z. nomē h'edis: z. tūc sine dubio p'sumit h'eres. vt. j.
 e. l. s. pap. qdā sunt indeterminate q' p'nt fieri ab herede. vt herede z
 nō vt h'ede. z. tūc dicit standū eē in casu isto inrigentiū. vt. l. in ambig
 uis. z. l. ij. de re. iur. allego tibi bonā gl. ad b' insti. de ac. s. alie. i. gl.
 mag. vbi dicit q' in his q' in aīo cōsistunt stat' dicto meo. z. ad p'dicta
 facit qd' videb'it. j. e. l. si duo. z. l. iul. s. l. dubitari tū posset circa p'edi
 cta si eēt mortu' ille q' hoc fecit z. h'eres dicit eē adiuisse: q'lit sciet aius
 defuncti q' p' h'ede nō pōt declarari. vt. l. p'p. scribit. s. si. s. de reivē.
 z. l. inter stipulantē. s. stich'. j. de h' ob. ¶ Itē de necessitate opz nos re
 dire ad doctrinā Azō. q' ex q'itate rerū z. p'sonaruz p'sumā an fecerit
 causa adedi vel nō. vt q' h'editas erat opulenta z. tūc cā adedi
 v' nō: si nō: z. tē nō aīo adedi vel q' erat p'sona pia. vñ ex q'itate rez
 z. p'sonaz p'sumam'. vt. l. si. C. si q's impe. maledi. ¶ Quero aliq's ē
 p'fati' z. tā vidi illud q' aliq's fuit p'fati' q' ea q' faciebat: faciebat

tanq' gestor negocioz h'editarioz: z. postea fecit
 qdam tanq' h'eres: an videat a p'ma p'fatiōe rez
 cessum. Dica. j. e. l. s. pap. ¶ Quero v'z b' aius so
 lus obliget me h'editari: vt q' sto in camera mea z
 in aīo meo dico ego volo eē h'eres: an sum. Et glo.
 in. l. murū. s. e. dicit q' opz q' sit aius q' p'fectionem
 declarat. gl. tāgit in. l. poruit. C. e. z. ibi p' doct. veri
 tas est q' h'ic loquit in gl. q' si q'ris quo ad h'itates
 an sim h'eres z. tūc sufficit solus aius: s'z q'nti ad p'
 bationē oportet q' sit factuz vt aius p'bet z. ista est
 veritas: tū in foro cōsciētie forte teneret h'eres ille
 q' h'z aium talē: sed nō vltra v'itēs h'editari'. vt d'v
 xi in rubri. ¶ Quero an ea q' cōsistit in aīo sint fa
 cti. Et tex. h' v' q' nō. d'riū v' in. l. bonofidei. s. i. j. d'
 acq. re. do. ¶ Non ob. h'ic tex. q' intelligit nō tā facti
 s. alterū: sed voluntas est factū etiā. vt dixi in. l. si
 qui. p' emptore. z. nescio si de hoc est questio in phi
 losophia. s. an nolle sit potentia.

Hereditarios videbat bona p' dote matris
 sue z. p' sua legitima: q'rebat qd' iuris. Et tetigit tū
 bi in. l. si libertus p'ono. j. de bo. li. z. dico tibi q' in
 vno casu pōt tū filius institui' ab intestato succes
 dens h'ic legitimā z. aliā repudiare. z. casus est iste
 s. p' instituit filij z. g'auit ipsum de aliq' re. p'p'ia
 ipsius filij. z. ei dedit vulgariter substitutū tūc pōt
 velle legitimā z. repudiare aliud: z. ad substitutū re
 linq're. vt. l. si libert'. p'ro. j. de bo. li. als nō pōt h'ic:
 q' nō pōt p' parte h'editatē habere z. p' parte nol
 le. vt. l. i. z. ij. z. l. ex asse. s. e. q' si h'z legitimā vt h'ēs
 opz q' h'eat totā libertatē postq' h'z p'tē. vt. d. l. no.

Siquid tamē neos nomē h'edis intelligit de fi
 lio. z. iō si illū actū facit vt h'eres onerib' h'editarijs
 nō obligat. h' dicit fm intellectū quē habuit h' iuris
 cō. l. z. glo. aliter intelligat. ¶ Op. q' op'etrāseunt
 ad heredes cōneds. vt. l. a duob'. z. l. cū p'ron'. s. l.
 de oper. li. So. intellige h' de opis incertū q' ad h'e
 des nō transeūt nō de certis vt in d'rio. ¶ Itē nō in
 telligas de obseq'alib' q' nō p'sunt h'edit. fateoz q'
 iste. s. dz intelligi de his q' ad h'edes nō trāseūt: q'
 tex. dicit: sed q'liter dicat ego discrepo a modernis
 in. l. si nō forte. s. l'bert'. s. de cōdit. inde. ¶ Op. z
 intro gl. mag. q' facit aliqd' q' h'eres lz id qd' fac' nō
 sit h'editariū: tū hoc casu onerat onerib' h'editarijs
 vt. j. l. p' r. s. i. z. in. l. gerit. j. e. b' d' q' quare male. ¶ Qu
 ius timore quidā h'nt h'ic l'fam affirmatiuā z. cancel
 lant nō. z. sic p'cor. fm h' no. casuz q' q'nq' plus dat
 creditorib' q' h'edi e' f'neo. rōnē ponit gl. n'ra. in p'n.
 ista l'fa nō habet cōiter iō nō placet nec pōt sustine
 ri vt statim dicā. ¶ Alij h'nt l'fam negatiuā tūc p'cedi
 tur s. sed glo. rñder q' h' dz exponi q'n h'eres. i. qua
 si nō exheredat'. ista expositio destruit tex. ¶ Istō
 dictū v' s' casuz in. l. si q's nō quasi. j. e. dico ego q'
 tex. stat. p'p'ie. ad d'riū rñdeo in his q' ad herede cō
 neū nō trāseūt. h' nomē h'eres intelligit de filio. tex.
 est de alie. feu. c. i. col. x. vñ filius petēdo vt h'eres id
 qd' nō trāsit ad herede cōneū intelligit petēf. s. vt fi
 lius intelligēdo n'ba fm materiā in q' ponunt. vt. l.
 si vno. s. loca. iō nō obligat onerib' h'editarijs. z
 sic intelligit iuriscō. pap. vt apparet. j. s. pri. in si. vbi
 dat regulā rē p' h'ede gerere d' q' facit qd' citra no
 mē h'edis z. ius facere nō pōt. requirit g'ius z. no
 men h'edis: sed si est aliqd' qd' pōt facere nō h'ere
 dis noie. lz iure nō v' gerere. p' herede. h' est casus b'
 vbi intelligat h'eres. i. filius. ¶ Quero quō intel
 ligit tex. q' dicit q' operaz petitiō cōpetit credito
 ribus. Quidā intelligit de creditorib' filij. qdam
 de creditorib' p'ris fm diuersas lec. sed fm lec. quā

Ro her
 rede. dñ
 bart. h'ic fin
 vnā lec. anti
 quā pōitū
 casum in q' si
 lius pōt de
 trahere legi
 timā de bo
 nis patris z
 alia dñiter
 vide bar. l.
 q' poterat. j.
 ad treb. z. l. b'
 dixi. z. in. l. ge
 rit. j. e. z. bar.
 in. l. i. in. l. q'
 p'ncipalr. s. d'
 vul. z. pu.
 b' Quero
 v'it'. dñ por
 nit bar. h'ic i
 lec. antiq' an
 creditores
 possint poni
 in possessioe
 vnus vnus
 lagij. Vide
 bal. i. l. liber
 tū in si. C. de
 oper. liber.

c Si qd m sed tuc opp. itez vide istu ter. allegati p bar. in. l. si ita stipulat? fuero illud aut illud. in pn. circa me diu. de x. ob. r vid qd scri pti i. l. ex plu rib? s. de ad mi. tur.

teneo intellige de creditorib? filij q hnt opas lz no fit heres pris. S3 tuc op. q ille ope incerte no debent alij q pfono. vt. l. si no sorte. s. libert? s. de codi. inde. So. gl. no. q hoc fit ppter necessitates z inopia. b allegant in materia rep saliaru in pma. q. q sicut ppter necessitate pot creditor cape psonaz libera in qua hz ius debitoris: vtputa libertu suuz vt sibi operet: ita ppter delictu costatis no redderis ius si supioris copia haberi no potest pnt capt hoies illi? ciuitatis in quos ciuitas hz ius. Dices tu lec. tua dicit huic lre put lra e affirmatiua. rñ. illa lra no est bona vel dic si habes illa lram q per tit tanq heres ex testameto vel aliqd aliud adicit p qd apparet q ptulit illud nomen heres no tñ p filio sed p heredis noie z iure.

Papinianus. Juriscō. sūmat hīc. in fi. ibi ita repudiavit itez adire nō pōt. vt. l. sicut. C. de repu. here. So. ibi in eñneo. b in suo. C. de p. j. e. l. si fūi. s. fi. So. vt in gl. C. de p. s. de mīo. l. iij. s. seio. Bl. non sol. b sed. j. soluit in pxi. s. in vlt. glo. dic vt ibi. C. de p. q ista distinctio non sit bona. nā qñ testōz iuber dari pecuniā in dubio intelligit dari vt hēdi vt. l. q pecuniā. de sta. li. g nō pōt accipi citra ius z nomē heredis. Distingue aut testōz iussit dari pecuniā heredi aut noiatim filio aut simplr. si heredi tūc indistincte accipiēdo vt gerē p hēde. si filio: dū stinguē vt b in tex. aut hēbat coheredē aut nō: si hā bebat coheredē aut adiuuit aut nō: si adiuuit hz locū distinctio tex. sec? si nō adiuisset aut simplr z tūc pīn de e ac si iussisset dari hēdi. vt. d. l. q pecuniā. C. de cū h ius z nomē heredis: qro q s est q hz nomē tñ z q s est q hz effectū tñ z q s nomē z effectū. Bl. dicit z est clara. tu dic pleni? in p mēbro hīc nomē hēdis intelligit qñq. i. filius lz nō sit heres. vt dixi. s. pxi. s. qñq intelligit hīc nomē heredis q ē hēs de iure civili lz nō de iure ptozio vt in filio q se abstīnuūt. Itē in eo q adiuuit z p restōnem abstīnuūt. vt. l. sed z si sine. s. sed q pap. s. de mī. z. l. ei q soluendo. s. de here. insti. qñq q s intelligit heres noie z nō re. vt filius q acq s iuit hereditatē pxi. vt. l. cū filio. j. de le. i. lz apud eū nō remaneāt actōes vtiles nec directe sed solū nomē heredis. vt. d. l. cū filio. in his vō que hnt effectū tñ vel nomē z effectū gl. pōit exēpla clara. C. Ad dō qrtū mēbrū: qz sunt qdaz q hnt nomē heredis z nō effectū quo ad oīa s3 q ad aliq. vt ille a quo auferē hereditas vt ab indigno. vt. l. ex facto de vul. z pu. idē in eo q restituit hēditatē ex trebel. qz qdam apud eū remanēt. vt. j. ad tre. l. pīnde. vt g q s videat gerer p herede reqrunt illa duo copula tiue vt nō possit fieri citra ius z nomen hēdis: et eñ possit fieri ex noie tñ. nō eñ vt gerere p hēde. vt. s. pxi. s. si nō possit fieri ex effectū tñ nō ex noie non vt gerere p herede. exēplū tñ inuenire est difficile. pone tñ in eo q ex substitutōe directa z fideicōmis saria succedit: z sic est heres re z noie z pōt succedē ex fideicō. vt. l. recusare. s. titius. j. ad tre. tūc si face ret aliqū actū hereditariū in reb? hereditarijs de necessitate: tūc nō intelligit facē vt heres s3 vt fidei cōmissari? si illo iure fieri possz. vt. l. restituta. i. pn. j. ad tre. C. de p. s. p dīcta. libertates cōfirmant ex so la exītia sui heredis siue aditōe siue imixtiōe. vt. l. sciendū. de ma. te. z. l. cū qñ. s. sed z si q s. de fideicō. li. g b filius solus institut? poterat accipe hanc pec unia ex solo noie hereditario: sine institutōe. g nō vt se p herede gerere. So. de iure civili suus ē her res noie z effectū lz de iure ptozio sec? z iō accipiē do simplr vt se imiscere: qz sine noie z effectū saltez de iure civili b nō pcedit. C. No. ergo istā distīn

ctiōne q aliud est posse facere noie tñ: b est vt fili? z nō vt adire. vt. s. pxi. s. aliud noie tñ. b est vt he res de iure ciuili: aliud posse facere noie z effectū: tūc eñ accipiēdo ex voluntate defuncti vt se imiscet vt h. rō: qz lz quo ad libertates ope exītia sui heredis nō tñ operat quo ad alia relicta. vt. l. i. in fi. vt in pos. le. vñ accipiēdo aliqd qd sibi debet sub vi cōditiōis vt se imiscere. C. Ultimo ex isto. s. col ligo tria ex ista gl. z no. p q si q s fecit ptestationē q nō intelligit gerere p herede si postea fecit actū ptestationi dñū vt ab illa recedere: qd habes b in filio q se abstīnuūt postea fecit actū cū alio hēdo vel solutionē recipiēdo vt hīc p3. sec? si sua puravo lūitate adiret. vt. l. q in aliena. s. fi. s. e. z nisi diceret se ptozis ptestatiōis penituisse. vt. l. si q s in pxi. testi. j. de le. iij. C. Secōdo no. q suus q hz coheredes nō desinit eē suus: qd apparet: qz adhuc pōt absen tationē suā reuocare: qd nō posset si non eēt suus. Nec ob. l. apud iul. s. idē iul. j. ad treb. vbi dato cor herede nō operat exītia sui heredis: qz illud est v ex in his q dependēt extestamēto: sec? in alijs. vt. l. si filius q pxi. s. de vul. z pu. sed b an possit suā absen tationē reuocare necne nō depēdet ex testamento. C. Ultimo qdam inducūt hīc. s. q bñficiū. l. fi. C. de repu. hē. hēat locū in filio emācipato vt illud de beat pseq iure ptozio: qd nō emācipat? psequit iu re ciuili. z Ly. allegat ibi hīc tex. dic vt ibi z ego di cā tibi in. l. non unq. de col. bonoz. z hīc fit finis.

Si sepulchri violati. Qui agit actiōe p sonali cōpetēti ad vindictā p re hereditaria imiscere se nō vt. b. d. p sequaris vt in gl. Inducit D. y. hīc. s. ad. q. de filio q fecit pacē de morte pxis z inde accepit pecuniā an videat adire. Facit h. l. q nō. no. Ly. in. leū q. C arb. tu. ego pono in. l. p. j. de sepul. vio. C. de p. q actiō furti cōpetit ad solā vindictā. vt. s. pr. s. So. gl. q aliud in furto qd nō cōpetit ad vindictā s3 p pter rē famil. vt. l. ptoz edixit. j. de iniur. z. l. cū eman cipati. s. emācipat? filius. j. de col. bo. C. S3 op. de l. iij. s. seio. s. de mīno. Blo. rñdetz bñ. D. y. inducit ad. q. C. Quero filius fa. fecit pacē de morte pxis z inde accepit pecuniā: an ex hī videat adire heredita tē. Et D. y. dicit q nō qz illā pecuniā accepit nō vt hereditaria sed vt pactū in vindictā vt hīc. z. l. qñs tñ. j. de sepul. vio. z. l. eū q. C. arbi. tut. z. l. si non. s. b aut. C. de his q deie. vlt. effu. C. Alij dicūt q aut di cit statuti q q s deat hīc pacē ab hēdib? interfecti z tūc vt filius faciēdo pacē p herede gerere: qz citra nomē heredis nō pōt facere. vt. s. s. pxi. aut dīc sta tutū dicat q hēat paces ab heredib? pxis tñ. dico q existētia sui heredis operat q illud possit lz se abstīnuerit: qz est extra hereditatē. vt dixi in. l. si fili us. s. de vul. z pu. z ibi terigi.

Jqs extraneus Anim? delinquen di est dñ? aīo adēū di. h. d. Bl. dicit in eñneo: sec? in suo. dy. di cit q h. l. ē illos q dicūt tu mētū saluo honore tuo: qz dñū iniuriosuz pcedēs declarat q nō hz vo lūtatē saluādi illi honore. vt. l. si si quicq. C. de iniu.

Interdū Si qī heres rē hereditaria attingat adire vt si fuerit ei delata. h. d. Blo. format arg. s3 z non soluit. z vide eā q incipit nō he reditaria. in fi. i. glo. l. fi. z dic solutio. hīc in aditōe hereditatis que fit solo animo qd non est in furto. vt. l. inficiando. in prin. j. de furt.

Sciendū est Error in quota nō impedit adit iōne nec ignorātia p ditiōis her redis. C. de p. ad pmi dicit. j. e. de. l. ex semisse. gl.

o Si sepul chri violati. ali legit bar to. hunc. s. in lec. antiqua. z adde q lz filius recipi et lucru qd si bi oz referu uari a patre vlt matre tra seure ad sez cūdavora tñ nō efficit he res. l. genera liter. s. in his C. de secu. nup.

Jqs ex tranens de quo vide q dicit p bar to. in. l. fi. s. qd q s iur.

Is ad quem valet. an valeat snia lata ex falsa ca. r adde bart. in. l. si. s. de in. r iur. r late ang. r Jmo. in. l. q. rome. s. duo fratres de d. ob. r p moder. in. l. i. s. bidu. qn appelladu sit. vbi oino vide in l. carta. qd aut si snia sit lata ex causa partim vera r partim falsa. vide qd no. glo. in. l. si non sozet. s. si centum. de codi. in deb. r Jmo. in. c. in pntia. de

renfici. de q plene habet post bar. i. d. s. duo frs. vbi etia no. qd. Qn sententia est lata ex vna ca r alia falsa. r de materia habet p Jmo. in. l. diuus. de re iudi. r in. l. s. ud inuito. s. cu pretor. ad tre. r no. Jn no. r docto. oes in. c. / cuz dilectus. de rescrip. r r r istis casib? q bus transit snia in re iudicata possit ipsa postea retractari. vi de oino. per doc. r maxie p do. anto. r card. in. c. ex cōcato. d re scrip. r ibi et qd sit falsa causa notoria r qd si iudex dixit maxime ex tali r. r alia ibi vide r quando sententia ex falsa causa lata est. vi de bal. in. l. i. in fin. C. si ex fal. instr. r adde que dixit bald. in. l. gñaliter. s. i. de re. credi. C. videlz q quando iudex

dat plures so. sume illa: aut erat hmoi ppositi q p quacūq; parte institut? esset nolebat ee heres r valet aditio. Aut erat ppositi q volebat ee heres in maiori parte r viciat aditio. Aut erat dubiu: r tñc si erat in maiori parte psumit noluisse. pmi mēbri pbat h. scōz in. l. ex semisse. tertiu in. l. si qd mibi bona. s. si ex parte. j. e. ¶ P. ad scōm de codi. r de. l. ij. r. l. multū. Glo. dat plures so. qlibet pōt esse bona: tñ ultima est notabilior. nā qdaz est ignorātia p quā aius reddi? incert? q ad nullā partē applicat qdaz est ignorātia. i. nesciētia quādā certitudine tñ aius vehemēter applicat ad vnā partē. ista ignorātia nō impedit aditionē: ita loquitur hic. h. so. est vera pbat in. l. cū qdā. s. qd dicit. j. e. So. Dy. qro mō qnq; qd scit se institutū sub pōtione quā ignorat extitisse r tñc nō pōt adire. vt. l. dria. S. si putat se institutū pure r ipse erat institut? sub cōditioe q cōditio extiterat lz ignorat nō impedit aditio: ita loquitur hic. p q facit. l. sed r si de sua. s. si. j. e. r etia ista so. nō est in se rā. Reassumo igit oia sic. qn qd ig? rat cōditionē extitisse aut erat cōditio iuris: aut cōditio facti. p casu talis error nō impedit. vt. l. multū j. de codi. r de. dicit gl. q intellige si p talē errorem nō errabat in causa acqrendi: scibat tñ ee suum vel voluntariū: qz si in h erraret nō valet aditio. vt. l. is qui putat. r. l. se. s. e. s. p illud errabat in psona cui dēbat acqri. vt. l. q in aliena. r. an. eñ. s. e. ita loquitur l. multū. Si erat cōditio facti r tñc aut fuit institutus p parte pure r p parte sub pōtione: tñc talis ig? rantia nō impedit. vt hac. l. i. si. r h in scōa so. aut erat institut? in totū sub pōtione: r tñc aut hēbat vehementē opi. q pōtione extiterat lz verū ignorat. aut simplr ignorabat. p casu nō impedit aditio vt h in vlt. so. gl. ar. l. cū qdā. s. qd dicit. j. e. si nō simplr ig? rabat aut sciebat se institutū sub pōtione r nō pōt adire. vt. l. multū. aut credebatur se institutū pure r tē pōt adire vt h fm dy. r pbat in. l. heres institut? j. e.

Is ad quem. pedit aditionē. h. d. r h ē magis r legalis. l. ¶ Aliq intrē glo. q rō rōnem hui? l. Rñdeo hereditat? aditio cōstitit i aīo r voluntate: sed error in causa acqrendi impedit voluntatē. g impedit aditionē. Dices tu error in causa nō impedit aiuz volētis acqre. vt in toto ti. de codi. inde. Rñ. in acqstioe dñij nō est causa pxi ma acqstiois causa solutiois. sed traditio cū voluntate tradētis. vt. l. traditionib? C. de pac. r iō vbi cū q error cause impedit voluntatē tradētis impedit trāstatio dñij. vt cū trado rē meā vt tuam. vt. l. iij. s. subtilius. s. de codi. ob cau. dixi in. l. eius q in puin cīā. s. si cer. pe. S. hīc causa pxi ma acqstiois est

emendat errorem pxi mī iudicis dz ponere causam r qn requirat causa in snia. vide bar. in. l. qd ergo. s. pena gñior. r in. l. luti? de infami. q dicit q iudex dz apponere q non obstāte q sit pbatū absoluit. r adde duos casus in. l. pteses. j. de sentē. in quib? requirit causa in sententia. idem dicas q requirit in sentētia absolutoria ab obseruatiōe iudicij alias non valet fm do. anto. in. c. examinata. de iudi. per id qd no. ibi. r in. c. sicut. de re iudi. allegat rex. in aut. de iudi. s. oportet. col la. vi. r qd no. Jo. an. in. c. finē. de do. r cō. tu. de quo ibi late p Jmo. r est tex. r ibi bart. in. l. i. j. si mēf. sal. mo. dixit. r spec. in ti. de expen. s. i. ver. tu dic. Tu vide bar. in. l. siue. de tut. r cura. da. ab his. r vide qd no. Jmo. in. c. i. de depōsi. r qn dicit falsa causa. vide bal. in. l. i. de cō

di. inde. r qn requirat ca. vide etiā p bar. in. l. qd aut. s. ignominia. d. infra. r in snia boni r in oī alia vigore cōtumacie requirit ca vt no. bal. in. l. pe. s. de fideicō. lib. r in aut. semel. in. l. col. quō r qn iū. r no. q doc. in. c. ex pte. de cōces. pben. p id qd dicit ibi hosti. p illuz rex. ob cunt q si iudex fert sniam exprimendo causam non cōcludent snia

voluntas mea: r illa est causa ex q mibi defert: merito si in illa errat acqstio impedit. ¶ P. gl. s. l. pri. in fi. Et sol. optime. ¶ Ultimo gl. inducit ad q. q si iudex fert sniam ex causa falsa nō valet snia in effectu lz motus veris pbatōib? potuisset idē pferre r valerit. vt. l. iij. C. si ex fal. instr. ita dicit gl. ¶ Examinem? illud in eo qd dicit q nō valet snia cū effectu innuit sniam valere ipso iure: tñ posset rescindi ope appellatiōis vel restitutiōis vel alia. ¶ Pro cui? declaratiōe dic q qnq; snia fert ex falsa causa allegata a parte: qnq; ex falsa causa allegata a iudice. qnq; ex falsa causa a iudice in mente retēta. Si p mō tñc aut fuit allegata falsa causa circa substātia iudicior: qz dicit litē ptestatā cū nō esset r silia. r tñc snia est nulla ipso iure. vt. l. si qd obreperit. de fal. Aut fuit allegata falsa causa circa iusticiā part: vt qz dicit pactū factū ad solutiōnē r silia. r tñc aut snia est lata d minorē: r tñc ē ipso iure nulla. vt. C. si ex fal. alle. l. i. Aut p maiorē: r tñc aut illa allegatiō fuit facta dolo part: aut absq; dolo. p casu si snia fuit lata d absentē est ipso iure nulla. si p presentē est aliqua sed p restitutiōnē rescindit. vt. l. si ptoz. s. marcellus. s. de iudi. Si dolo absq; dolo: tñc snia est aliq; sed ope exceptiōis rescindit. r istis duob? vltimis casib? loquitur ti. C. si ex fal. instr. r. l. diuus. j. de re iū. r sic pōt intelligi ista glo. r p dicta rā in snia: sec? in decreto: qz illud iur terpositū ex falsa causa respectu agētis est ipso iure nullū. vt. l. cū vero. s. subuentū. de fideicō. li. r. l. i. s. hec rā. ne vis si. ei. qd declara vt dixi in. l. iuste. j. de acq. po. secūdo casu qn. s. falsa causa fuit a iudice in snia expressa: tñc aut fuit falsa in facto r iure vel in iure tñc r snia est ipso iure nulla: h qz cōtinet expressum errorem. vt. l. testō. s. de execu. tut. r. C. qn puo. non est ne. l. ij. r. j. de appel. l. si expressim: aut fuit falsa in facto tñc nō in iure: vt puta si dixi qz res perim? talē soluisse. r iō est absolutum? tñ de solutiōne nō appareat in actis: tñc snia valet: sed p appellatiōnē rescindit. vt. l. pteses. j. de re iudi. r ita pōt intelligi ista glo. S. aduerte qz si ex alia ca iudex potuisset idē iudicare ex alia causa p iudicē appel. cōfirmabit. vt. l. si. s. qd cū eo. Dices tu si deberet cōfirmari male dixisset ista gl. q dicit q nō valet in effectu. Rñ. q bñ dicit glo. non em valet in effectu ne age? ex snia illa: sed ex snia noua confirmate ex noua causa. vt no. in. l. furti. in pn. de his q no. infra. r. l. eos. C. de app. r pōt ee magn? effect? ¶ Quid em si iudex cōdenauit quēdā ex ca q infamat iudex appellatiōis reprobata illa ca cōfirmat sniam ex alia ca que non infamat. Certe nō dicem? sniam p mā in effectu valere. ¶ Tertio casu. s. qn iudex fal

qm contra. de pba. qui idē tenet qd bar. hic. istud dicit tamen non videt vtz vt p Jmo. in. d. s. duo frs. r etiā reprobat Jmo. in. l. ex diuerso. s. si. so. ma. r vide qd habet in. l. cū pbat. de re iū. r ad Jn no. in. c. prudētia. de offi. dele. r adde qd no. Jmo. in. l. seruo inuito s. cū pretor. ad tre. r Jmo. h v? tenere dñij. adde qd ipse no. in. c. i pntia. de renū. r vide bal. in. l. i. C. de erro. cal. q refert Jmo. in. d. c. in pntia. r dicit q valet snia si iudex dicit qz est pbatū. iō te p dēno lz nō sit pbatū. illud idē refert in. l. pscip. C. si p ius. r in. l. nō dubit in. viij. col. C. de legi. si aut iudex dicat qz pbatū p seruos tuos iō te absoluo. qz hec snia lata est p pbatōes nō requirit appellatiō. ita dicit bal. in. l. liberoz. C. de testi. allegat Jo. an. in. d. c. qn p fallā

est nulla lz ex alia ca possit iustificari. r iō dicit ibi abb. sicu. q qn vis expi mere aliqūa cōz dicit ma xie qm vide ris mo? aliq; causis r cuz qd exprimit plures cau sas quarum vna fac alia nō snia iusti nec p cam ve gentē. vt est tex. no. in. c. p tuas. el. l. q si. sint legi. r qd sing. not. Jmo. in. c. i pntia. de re iū. vbi si iudex exprimit duas causas vnam d ius cōe aliam d ius litigato ris valz snia ita dicit do. abb. in. d. c. ex parte. r il lud dicit Jn no. referunt moder. in. l. i. s. bidu. qn appel. sit. fac qd not. bal. l. falsa. C. si ex fal. instr. r. s. si snia sit lata ex falsis at restatiōib? r vere. ¶ Darcel lus. r de iud. lectu hui? s. marcell? vi de q ibi dicit h Nulla. ad de Jmo. in. c.

z istis adde
bal. in. l. i. C.
de indic. lib.
als de indic.
vidui. tol. z i
l. i. in pn. C.
de re iudi. z
qd si vna ca e
vera alia fal
sa. vide bal.
in. d. s. igno
minie. z mox
dern. in. d. s.
bidu. z pdi
ca. add q di
ri post bar.
in dicto. s. si
iudicio. z ad
no. hic vide
Jmo. in. l. p.
ses. de re iud.
di. z in. d. s.
duo fratres
in. r. j. col. z
ibi ang. z vi
de bald. q te
net d bar. in
l. i. de cond.
inde.

lam cam in mēte retinuit. vt qz corrupte p̄cib' v' pe
cunia: an sua valeat. Dixi in. s. cū p̄tor. z. l. suo iui
to. ad tre. z an tūc cōpetit restitutio. vide vt ibi no.

Repudianda. duo fr̄es. j. d. n. ob.
q̄ hēditatē vel legatū q̄s nō p̄t vel nō v̄
remittē nisi sit cert' de iure suo z inspect' z cogit'
h̄bis testi. vt. s. de trās. l. de h̄is zc. Fac q̄ m̄lier dz
certificari q̄ renunciat velleiano. vt. l. fi. s. pe. s. ad
vellet. dixi in. l. doli excep. j. de noua. nō h̄et' h̄ alia.

Ut questionis. Si q̄s accepit pe
cuniam vel p̄missio
nē vt repudiet nō videt' adire. als si h̄eredi
tatem adeat videt' p̄ herede gerere. h. d.

Quis mihi. Seru' bonafide poss
fessoris nō acq̄rit ei. h. d. C. p. j. e. l. ad i
tio. s. qd a q̄bus dā. Gl. dic' ibi. loquit' in libero hoīe
bona fide possessō: hic in seruo z assignat bonā rō
nē. C. p. s. de vsufr. l. serui. z. l. se. Sol. gl. q̄ d̄ns
dz iubere: sed dz restituere possessōri si ei' p̄teplati
one fait institut'. Ja. d. ra. dic' q̄. l. aditio. j. e. z. l. fui.
q̄ dicit q̄ bonafidei possessōr nō p̄t iubere intelli
gū si ei' p̄teplatiōe nō fuit institut'. als possz iubē
cā enitādā circuitū. vt. l. d̄ns testō. de cōdi. inde. z. l.
si p̄oni. s. q̄ si p̄o. j. ad tre. b̄ nō placet mihi. p̄ per
tex. l. seru' dotalis. s. so. ma. vbi mulier nō p̄t iubē
lz eius p̄teplatiōe fit institut' seru' dotalis nisi ha
beat d̄nū. C. scdo p̄ rōnem: seru' nō d̄ h̄e volū
tatē sine iussu d̄ni. vt. l. q̄ in aliena. in pn. s. e. z. j. e. l.
s. iussu. z id actū aditōis vel alii cōsistentē in sim
plicivolūtate nō p̄t facere z iussus possessōris nō
est ad h̄ validus. vt dixi. s. Nec ob. qd d̄ de circui
tu: qz verū est q̄ enitaf circuit' .i. nō necessari': sed
hic est necessarius. C. s. tūc q̄rit quo iure coget'
d̄ns a fructuario vel possessōre. Glo. in. d. l. serui. s.
de vsufr. dicit q̄ officio iudicis sicuti in treb. resti.
vt. l. qz poterat. j. ad tre. z sic in casu n̄ro. z istud pu
to verū quicqd dicat Ja. de are. q̄ dicit q̄ intelligit
q̄ nō possit adire iussu fructuarij v' possessōris q̄
eius p̄teplatiōe nō est institut'. als recta via iube
ret possessōr z vsufructuari'. vt. l. si p̄oni. s. q̄ si p̄i
o. j. ad tre. z. l. d̄ns testō. s. de cōdi. indeb. S. puto
opt. glo. esse veriorē: qz req̄rit' in iubente q̄ sit d̄ns.
vt. l. seruus dotalis. s. so. ma. z ista tene mēti. Bar.

Seruus. Seruus vniuersitat' iussu rectoris ad
bunt hereditatē z seru' pene nō est capax. h. d. p̄v
mū z scdm̄ r̄sum declara vt in glo.

Seruus fisci. Seruus vniuersitatis iussu re
ctoris seru' fisci iussu pcurato
ris adent hēditatē seru' pene est incapax. Que est
hēditas opulēta. z dic vt gl. h̄ dic' signa eā q̄ icipit
opulēta. vt. s. zc. z tene mēti eā. C. Quero in n̄.
si q̄s plane. an sit idē in deportato qd in dānato ad
mortē. Gl. dicit q̄ idē q̄tū ad h̄ vt nō sit capax. vt
l. i. C. de here. insti. b̄ est vez in se. s. in. d. l. i. de hoc
dubitat'. dicam in. l. si deportati seruo. j. de leg. iij.
C. s. qd in deportato. Et dicit gl. q̄ aliter z dic
vt glo. s. est verū q̄ in deportato est aliud. l. q̄ reti
ner libertatē. Sed an illud qd relinquit' deportato
sit p̄ nō scripto. z sic veniet ad venietes ab intestō
vel auferat' ab eo rāq̄ ab indigno z applicet' fisco.
Z angit' p̄ l. y. z doc. in. l. i. C. de here. insti. z tangā
in. l. si deportati. j. de le. iij. glo. dicit q̄ hodie nemo
b̄n nat' efficit' seru'. qd nō est vez in dānato ad gla
diū z ad bestias: qz illi efficiunt' serui pene. qz mort
unt'. vt. d. an. hodie. alle. in glo. z in. l. q̄ vltimo. j. de
penis. z dixi. in. l. ei' q̄. j. de testa. C. Quero an qd

d̄ de seruo pene hodie sit correctū. Glo. dicit q̄ sic
tu dic q̄ nō est hodie aliqd immouatū in his q̄ post
sūaz nō reseruant'. vt. l. q̄ vltimo. j. de penis. z auē
sed hodie. C. de dona. intervi. z vx. dixi in. l. eius q̄
s. de tel. C. Quero an qd h̄ d̄ in hēditate sit idēz
in legato. gl. dicit q̄ sic z b̄n: nisi in legato alimēto
rū. C. Quert' glo. an idē sit si p̄mo fuit dānat' z p'
ea institut'. Et dic vt gl. z qd in legat'. z dicit gl. z
b̄n dicit: s. in legatis dz intelligi q̄n q̄s eēt in metaly
lū dānatus ante mortē defuncti. hic nō fuit alia.

Iussu. Iussus dz p̄cedere: auctas seq. h. d. B
p̄ recitat vni dicitū antiqz. Scdo cir
ca illud format plures qōnes. scda ibi: vtz vsqz ad
fi. C. Quero q̄ est rō istius d̄ie. Videt' em̄ q̄ tuto
ris auctas d̄eat p̄cedere. nā pupill' nō obligat' vo
to sicut nec filiūsa. vt. l. si q̄s rē. s. voto. de pollici. g
eadē rōne auctoritas dz p̄cedet' in vno sicut i alio.
Certe si iste gatus cassius q̄ h̄ scripsit fuisse impa
tor dicerē q̄ sic sibi placuit: s. fuit iuriscōsul'. vt d
ori. iur. l. ij. in. i. col. vñ mox fuit rōne. Rō eē p̄t qz
ptās p̄ris in filiū est maior. hēbat em̄ ptatē vite ne
cis qz. vt. l. in suis. s. de li. z postb. vñ filij nulla est vo
luntas z sic nō p̄t approbari p̄ sequētē cōsensum
vt dixi in. l. q̄ in aliena. s. e. ptās tñ tutoris est mior
pupilli em̄ d̄ aliq̄s esse cōsensu qd apparet: qz na
turaliter obligat'. id p̄ tutorē p̄t validari qd factū
est qz est aliqd. C. p. C. e. l. filio. So. ibi p̄cedit
volūtas filij nō adentis sed cōmittēt' p̄i q̄ adeat
z sic patrē quodamō fac' pcuratorē: si p̄ postea ge
rit p̄ herede satisfactū est postea iuri. p̄cessit em̄ vo
lūtas p̄ris ex eo q̄ p̄cessit mandatū z secuta est adi
tio filij p̄ patrē adentē. z si dicas fm̄ h̄ v' adita hē
ditas p̄ pcuratorē h̄ cōcedat'. cū em̄ filius nō poss
sit adire nuda volūtate: cessat rō quā ponit. l. paul'
j. e. z si diceres q̄ p̄ sustineret duplicē psonā iubēt'
z eius cui debet'. p̄cedo h̄ nec est incōueniēs diuer
sis respectib'. vt. l. si p̄sul. de adop. z. l. ij. de offi. p̄si.

His p̄missis venio ad glo. z op. C. de bo. q̄ li. l.
fi. s. vbi aut'. So. de iure antiq' obrinet h. l. in aduē
ticijs z p̄fecticijs: hodie in aduēticijs nō est neces
se q̄ p̄cedat iussus. ita dicit gl. i. z alla glo. q̄ est sup
h̄bo p̄cedere. z no. in. l. q̄ in aliena. s. e. z aduerte tñ
q̄ in p̄fecticijs nihil est hodie imutatū vt no. in. l. fi.
j. q̄s or. in bo. po. ser. in aduēticijs nō est imutatus
q̄n p̄ discordat cū filio. vt. l. fi. C. de bo. q̄ li. gl. etiā
tener q̄ etiā vbi nulla est discordia q̄ fili' p̄t adire
re i grāte p̄ter rō qz p̄t eo d̄dicēte: ita no. C. q̄ admi.
ad bo. po. pos. l. i. C. p̄p. h̄of q̄ auctas tutor' dz
seq. s. s. de auc. tu. l. obligari. s. tutor. n̄itas est q̄ h̄
tutoris auctoritas p̄t seq' statim vt h̄. nō ex inter
uallo vt ibi. C. Venio ad tertiā gl. z op. q̄ iussus si
req̄rat'. vt. l. v. de cas. pec. So. dicit gl. q̄ fallit in m̄
tis casib'. Primus casus ē in. d. l. v. de cas. pec. id
qz habet loco p̄fissa. q̄trum ad castrē. pe. vt. l. ij. ad
mace. C. Scds est casus in. l. q̄ in aliena. s. inter d̄nū
s. e. Certe ibi nō fallit. qz ibi loquit' de aditōe q̄ sit
p̄ hoīem: ibi de ea q̄ inter d̄nū sit p̄ legē. id iussus nō
est necessari'. C. Tert' est. j. e. l. cū heres. certe ibi
b̄n fallit: qz p̄t erat furiosus z iubē nō poterat. si eēt
absens qd iuris sit videbit'. j. e. l. cū quidam. in pn.
C. Quert' casus ē in. l. q̄ i aliena. s. s. si nō adierit
Certe ibi nō fallit sed p̄sumit' iussus interuenisse lz
nō doceat' vt ibi dixi. C. Quint' casus ē in. l. si fili'
C. de pe. h̄e. S. certe ibi nō fallit s. p̄sumit' iussus
interuenisse. vt d̄. s. p̄ri. casu. C. Sext' casus ē ho
die i aduēticijs. b̄ declarauit. s. C. p̄. q̄ sufficiat
q̄ sequat' ratiō habitio. vt. l. fi. C. ad mace. So. h̄ spe
ciale k in iussu q̄ p̄cedit qd no. z b̄n. C. Mo. q̄ di
cit sp̄ale in iussu non dicit sp̄ale in hereditate. z sic

Quis
mihi. s.
iussu. opp.
C. e. add bar
to. in. l. gerit.
j. eo.

k Specia
le. vide bal. i
l. executi. i. v.
col. d execu.
rei iudi.
l Et b̄n. ad
de q̄ dixi fm̄
arch. in. l. bo
noz. rem ra.
habe.

m Sive sequat. hoc verum si actus subsistebat alio modo. c. audit. d. elec. et faciunt quod dicitur in l. obsequare. de offi. p. c. l. in d. r. in faciat tex. cum ibi no. in l. p. fundi. de serui. r. u. s. i. p. d. i. et vide quod no. in c. edoceri. de rescrip. q. aut sit r. o. diuersitatis inter auctoritate et decretum. vide bal. in l. cu. ipe C. de p. hen. emp. quid de conscientia vel licentia. vide hic Imo. et vide in hac materia sing. d. m. bar. i. l. si aut plures. de la. qua plu. arc. et p. Jo. an. i. c. cu. in veteri. de elect. et not. p. bal. in rub. C. de ex. er. cito. in. v. col. l. Et d. iam inter consensum et ratihabitione. vide per bal. in l. si. C. ad maced. et de auctoritate sine decreto. Vide bal. in l. i. C. de ser. resp. bli. ma. et de oibus lat. in l. si. s. necessitatis. d. bo. q. li. et ad materia vid. no. p. Imo. i. c. cu. consuetudines. ex de consue. sed qd de p. s. i. o. d. i. c. q. sp. d. p. c. dere vt not. glo. in l. sepe de h. sig. qua ad hoc allegat bal. in c. i. j. de feud. si. cul. no. amit. et vide bal. in l. i. in pe. col. C. q. admit. et adde quod no. Jo. mo. in c. dudum. de re. eccl. no. alie. in. vi. in glo. mag. de consensu dicit aut actus sive consensus est nullus ipso iure et tunc dicitur ipso negotio interuenire. l. i. in si. de auc. tu. aut actus valet tamen infringi potest per exceptionem: et tunc sufficit ratificatio. l. si. C. ad mace. de decreto. dicitur quod causa iam cognita potest interponi ante et post. quod potest promittere futura venditionem et retrofacta corrobore per decretum: sultus tamen est facere eodem preterito. et adde quod no. Imo. in c. dudum. j. allegando. et facit quod no. in l. i. j. s. p. mittit. s. de mio.

aduerte quod quicquid lex disponit quod interueniat iustus seu mandatum: et tunc dicitur precedere semper mandatum ut h. z. l. si no. no. remuneradi. s. si post. s. ma. quicquid lex disponit quod interuenit auctoritas alicuius tunc dicitur interuenire in ipso negotio ante vel post statim ut hic. z. l. obligari. s. tutor. s. de auc. tu. cu. si. Quicquid lex disponit quod interueniat consensus seu voluntas alicuius: et tunc sufficit sive precedat sive sequatur in contentum vel ex interuallo sive distinctione. d. l. si. C. ad mace. et de hoc p. Imo. et Jo. an. de re. eccl. no. alie. c. i. l. i. vi. et p. Di. in. c. rati. z. c. rati. habitio. de re. iur. l. i. vi. R. o. h. o. z. e. significatio h. o. z. e. non posset dici aliquid fieri iustu vel mandato meo nisi precedat auctoritas. h. i. m. portat esse ut in ipso negotio quod sit auctor consensus tamen et voluntas quicquid intercedat recte dicitur consensus meo et voluntate mea factum. et id est dispositio diceret quod aliquid debeat fieri de licentia vel precepto vel permissione alicuius sufficeret quod interueniret post cum ista iporant id est: quod mandatum vel iustus vel licentia vel precepto vel permissione alius ad gl. sup. h. o. posse: et op. insti. de auc. tu. s. tutor. So. aliud in auctoritate: et aliud in iustu. C. i. re. op. s. de auc. tu. l. obligari. s. si. So. vt i. gl. Quere ergo vtrum iustus supueniens statim postea valet at. d. y. dicitur quod sic et male. quod tunc non differret ab auctoritate tutor quod est h. h. i. c. t. x. Aduerte tamen quod iustus vel ratihabitione sequens non validat additionem precedentem: sed si postea sequeretur aliquid actus sufficiens ad additionem valeret. vt. j. e. l. h. sed quod si mandauit. et ibi no. Querit. gl. n. quod filius vel seruus possit huic iustu non pere. Gl. dicit quod sic. l. de facto. posset enim dicitur et velle sustinere mortem antequam adire. vt. l. i. j. C. de here. insti. sed de iure non potest dicitur et potest iure preteritis vel dicitur cogi ad adendum. vt. l. i. s. i. j. si quod omis. ca. tes. z. l. euz. aliq. C. de iure deli. z. quod no. in l. q. in aliena. s. si. s. e. Inducit Buil. hunc. s. vtrum consensus p. s. i. s. q. d. z. interuenire in iudicio p. l. cu. no. solu. s. necessitate. possit interuenire postea. Hic tex. facit quod no. dicit gl. certe nihil facit. h. e. m. re quirit iustus: ibi consensus. s. tamen verum est quod ibi non potest sequi consensus per aliam rationem: quod iudicium peccat in alijs substantialibus suis non in consensu solo ut ibi not. Inducit iste. s. p. Di. v. t. p. ille consensus de quo loquitur C. de bo. q. li. l. si. s. necessitate. possit preteritis p. nunciu vel eplaz. Et dicit quod sic. ar. h. u. l. s. q. d. puto verum p. tex. l. honores. in si. de decur. Bar.

Sed vtrum p. spectus hereditatis l. p. iudicentem dubitet de ea acquisitionis. h. d. C. p. q. sufficiat generale mandatum. vt. l. pcurator cui libera. s. d. p. cu. z. l. si duo. de admi. tu. So. illud generale h. z. in alijs casibus est speciale ita dicit glo. et b. n. Aduerte tamen diligenter quod vbi requiritur speciale mandatum dicitur esse certum respectu rei ut h. v. n. dicitur doc. quod si faceret te pcurator ad petenda resti. i. in te. et non diceret in quod causa vel in quod re quod non valet per istum tex. ita refert Ly. C. etiam p. p. cu. in integ. resti. agi posse. l. i. s. b. vt. l. filius. s. i. C. de dona. vbi sufficit quod pater consentiat filio quod donet cau

in glo. sed vt secus quia gl. p. d. erat bal. in. d. c. i. j. et idem voluit bar. p. q. ibi in l. vt iurisiuradi. in si. p. n. de ope. lib. z. dicitur inter consensus decreta licentia et auctoritate. vide p. Imo. in c. dudum. de re. eccl. no. alie. et bal. in l. si. q. n. s. i. de inoffi. ref. bal. latissime l. i. in vlt. col. q. admittit. Querit glo. an filius sicut seruus possit cogi adire. et qd in preputatio. vid. bal. in l. i. in. i. col. C. q. ad mit. et vide no. bal. in l. si. in si. p. n. in h. quere filius meus. de bo. que lib. o. In iudicio. vide que dicitur in l. i. cu. dotem. s. co. aut. fo. mat. et ita etiam per terminat. Ja. de bel. et au. ge. referendo cu. in l. si. cu. s. i. p. solu. mat. i. vide latius per p. d. et Bal. in ap. causa que sit cum monacho. C. de el. p. i. s. et per bar. in l. i. C. de de. cur. l. i. et l. filius. de do. ua. et in. s. necessitatis p. alleg. p. Sed vtrum qd in bono r. u. pos. vide no. in l. i. j. s. acquirit. j. de bo. pos. q. Aduerte tamen. vide bar. in l. qui bonus. s. si aliter no. in. i. q. de dam. inf. et ibi dicitur. i. j. col. Querit vtrum adde Bal. in l. i. filius. in fin. de donat. et an sufficiat generalis licentia. de donando causa mortis vel ibi

sa mortis: l. z. no. exprimat rem nec personam tamen illud dicitur speciale mandatum. So. dicitur vt ibi plene examinaui. Querit an sufficiat sic dicitur facio te meus pcurator ad agendum et defendendum de calumnia iuratus et beneficium restitutionis petendum et non dico in qua causa vel in quod re vel cu. q. na. est necesse vt dicat ad iuratum de calumnia in causa cu. tali: vel ad petendum beneficium resti. cu. tali: et in quod causa. Et de. et Li. C. etiam p. pcur. cam in integ. resti. agi posse. dicitur quod dicitur i qua causa h. z. speciale mandatum et cu. q. p. s. o. n. a. sed h. e. hic tex. quod si heredo filios meos oes quod videor nota tum dicere. qd dicitur. Dicitur est h. pulcher passus et quotidianus. Breuiter ego diceret sic salua semper meliori deliberatione quod si mandatum est generale quod ad causas z. quo ad personas ad petendum restitutionis in integ. s. oes personas credo quod non sufficiat per illas. l. nec sit speciale mandatum: sed si est speciale quo ad personas et generale quod ad causas vt de iurisiurado de calumnia z. c. tunc credo quod sit speciale mandatum quo ad illam personam notataz. vt. j. e. l. in h. plane. et p. hoc. d. l. titius. vt si non noient plures persone vel vna vel plures noie collectiuo sufficit et est speciale per. d. l. titius. C. p. glo. quod ista incertitudo vitiet additionem. vt. l. nec is. et l. si is. s. e. Sol. additionem impedit talis incertitudo vt ibi: no. iustum: vt h. Querit vtrum pater possit generaliter filio promittere quod intersit iudicio. Quidam dicunt quod non per istum tex. sed certe magis facit in contrarium: quod hic est speciale. ergo ius eodem est in d. r. i. u. m. Breuiter mihi videtur quod decisio illa dependeat ex opi. q. sunt in. s. necessitate. Aut enim dicitur quod requiritur consensus in signum repudiationis et tateor quod non posset consentire generaliter: quod repudiat dicitur esse certus. vt. l. in repudianda. s. e. Aut tenes aliam opi. quod requirat consensus indistincte ad perficiendam personam filii quod est imperfecta. vt ibi no. In aliam opi. Azo. et tunc possit pater consentire generaliter: quod non reperitur quod specialiter debeat. p. hoc glo. l. si longius. in p. n. c. i. s. de iudi.

Sed quid si man. c. i. s. modo et p. quecu. q. h. b. a. p. que voluntate patris apparet precessisse. h. d. C. Ante quod intrat glo. q. r. o. n. e. m. p. m. i. d. i. c. t. i. R. u. d. e. o. s. u. s. e. f. f. i. c. i. t. h. e. r. e. s. p. l. q. u. e. l. e. s. t. c. e. r. t. a. i. d. e. i. u. s. i. g. n. o. r. a. t. i. a. n. o. i. m. p. e. d. i. t. e. x. i. s. t. e. n. t. i. a. s. u. i. h. e. r. e. d. i. s. v. t. h. z. l. i. l. l. u. d. s. i. p. a. r. s. h. e. r. e. p. e. C. p. q. p. e. t. i. t. b. o. p. o. s. v. i. d. e. t. a. d. i. r. e. v. t. l. p. u. b. e. r. e. C. e. e. r. g. o. q. m. a. n. d. a. t. p. e. t. i. b. o. p. o. s. v. i. d. e. t. m. a. d. a. r. e. v. t. a. d. e. a. t. z. s. e. q. u. e. s. a. d. i. t. i. o. p. o. s. t. e. a. n. i. b. i. l. o. p. e. r. a. t. u. r. R. u. d. e. t. g. l. o. i. b. i. i. n. e. o. q. p. o. t. e. s. t. a. d. i. r. e. f. i. l. i. u. s. v. e. r. o. a. d. i. r. e. n. o. n. p. o. t. n. u. d. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. B. a. r.

Pater scio. ne creditor dicit debitor suo ego indigeo pecunia illa quam mihi debes vel filia vera bar. vtrum ex his verbis videat debitor interpellatus vel constitutus in mora. s. iste. facit quod sic. C. Contra te net de. et refert Ly. in l. minor. in qui. cau. in integ. resti. no. est ne. Nam verba enunciativa in d. c. i. b. no. inducunt dispositio nem dicit ipse. d. r. i. u. m. d. i. c. o. n. a. z. h. i. c.

detestando. vide bar. in l. tam his. de dona. causa mortis. et quod ibi dixi post Bar. in. s. i.

Sed quid si mandauit. alias est in. s. pater filio. ibi inducitur iste. s. vide bar. in l. i. de ope. no. nunci.

Facit ad. q. adde tex. in. c. ex. l. i. s. in. d. qui rader. que ibi p. d. erat

pe. de anch. de excof. pre. r ides tenet pe. de anch. in cōf. cxxij. als. cclxvi. r plus dico qd si dñs dixit ser facias q audiam noz uñ expse iu bendo q nō interficiat te nec mandati casus est i. c. si. de homi. in. vi. r nor. bal. in. l. non ideo minus. in. xvi. q. C. d. accusa. ad h. qd no. bar. i. l. ij. d. adi. le. sed caue q dñs mādan do suo q fa ciat vindictā dñi iustitā r licta vindicta vs de accusado l. i. c. gl. i. C. de his q. vt indig. r sibi p pau. de ca. r limita dictū bar. vt p bal. in. l. si frās. i. si. C. man.

loquit in actib' inter viuos non in vl. voluntate r bñ tñ ista verba dispositionē inducūt. r p hoc. l. r hoc modo. r. Leo dē mō. de le. i. nec pōt dicē q ista sunt vba enunciativa: qz si h' esset cū pferant de futuro in dict. l. non inducūt dispositionē in vltima volū tate. vt. l. titia. i. pñ. de le. ij. dic g' q sunt vba disposi tiua. pñde est ergo ac si diceret mihi redde. **Fa** cit ad. q. r quidā nobil' de florētia dixit famulo suo q receperat quādam iniuriā nunq' redeas mihi do mū: si ego sentia aliqd de illo negotio ille famulus iuitz interfecit iniuriantē: querit an dñs videat mā daffe. **Hic** videt casus q sic ita fuit ibi obfuaatū r amputatuz fuit illi militi caput tpe dñi francisci de engubio. r no. multū istos casus maxime illū q ra tihabitio operet mandati ad sequentē actū. r no. id quod dixi in sumario.

Sicoram. Pater pōt iustus limitare vel in nu mero vli quota quā limitationē nō licet egredi si p eū cōditio fieret deterior: sed si me lior. h. d. x. idēqz intelligas q deat fieri cōditio pa tris melior vel deterior fm pcedentia. **Querit** glo. quid si adiuit sine pñtia tici: an valeat. **Dic** vt in glo. r dixi in. l. ticiū r meuiū. s. de adm. tu. r in. l. i. si plures. de exercito.

Si mandauit. Iustus respectu paterne heri ditatis nō porrigit ad pupilla rem: secus si simplr iussit respectu testamēti. h. d.

Sed si postea. Nuda penitētia iubētis reuo cat iustus. **Itē** mutatio de stat' ei' cui iubeat. h. d. **Op.** gl. d. l. in diē. **So.** ibi ver' titur d' anum mandati h'ic non fm **Dy.** vel dic: b in his que nuda voluntate sunt cum alio non con trahendo: ibi secus.

I ego. Qui vult portioz sibi delatā sequere vt in glo. nō habetis hic alia vor bis ad pñs recitanda. **Op.** dicit h'ic q d' spālī ter iubere. **Cōtra** qz pmo videt q valet tñ genera le quo ad oia p'rum spāle quo ad spālia vt. l. si duo s. de adm. tu. **So.** glo. q fallit h'ic: r vos scitis q multa sunt in qbus requirit peciale mandati, vt no. in. l. pomponius.

Risto exti. Ratōnes defuncti peti possunt vt videat cā deli berationis r ex hoc nō videt adiri. h. d. cñ l. se. **Et** querit glo. quo iure petant iste rōes. **Et** dicit glo. q officio iudicis r bene.

Am quidam. Legationis cā rē. No. dicit glo. q absē tibus reipublice ita subuenit in lucro put in dāno. **Itē** no. q restituit pater lz ipse nō sit i' strutus: sed filius suus rē. **Op.** q iste q erat de puincia nō erat abñs cā reipu. vt. l. eñ qui vectiga lis. j. de ver. sig. **So.** intellige q restituit ex illa clau sula si qua mihi iusta cā videbit. vel ponit vel reip. cā improprie: r tene quod vis. **Querit** glo. qd si filius erat absens r pater pñs r sic nō potuit ad re r dubiū est q ex persona filij nō subuenit patri: vt. l. iij. s. sed an verū. s. de mino. vbi gl. determinat cōtra. sed an dicat verū illa glo. exaiabo in. l. pāto nius. j. e. ti. vbi videt casus: r illa est notabilis. l. et menti tenenda.

Quod dicitur. Pmo ponit regulā anti quozū bimēbrē. secūdo exa minat primū mēbrū. tertio secūdū. secūda ibi r nō solū. tertia ibi q si ipse. **Venter** qui pariturus est posthumū qui alijs antefert ipedit sequētes adire siue sit plenus venter siue putet: secus si venter est vacuus r sic opi. adēntis est cōis. h. d. **Sequit'**

ver. r nō solū. hec secūda pars subdividit: primo de cit regulā habere locū siue ex testō siue abintestato succedat. Secūdo siue vter pariturus sit siue nō dum: tñ alijs pferatur. Tertio siue succedat de iure civili siue de iure p'orio. Quarto cōcludit ad p'edicta ponendo rōnem. Quinto exponit v. putat. secūda ibi r in eo. tertia ibi idēqz. quarta ibi siue g' qnta ibi qd d' si putet. **Sequit'** v. qd si ipse rē. **Juriscōsultus** hic exponit secūdū mēbrū regule: r h' pars subdividit in tres. Pmo dicit q scire di citur ille q scit iustis rōibus mot' vtputa fm opi. multoz: secus si iniustis. Secūdo dicit q opi. q nō cōcordat cū veritate nō sufficit. Tertio dicit q qñ aliquis certus est per sensum p'p'riū cōis opi. non curat. secūda ibi quid ergo. tertia ibi sed r si ipsa. **Opp.** ad primā partē. s. si pars he. pe. l. antiq. **So.** ibi extrane' erat institut' vna cū posthumo vl' postumus erat exheredatus. hic posthum' erat pre teritus. vñ natus rñpebat testm vel succedebat ab intestato. vnde debebat preferri. **Oppo.** p'tra hoc: qz etiā quando est exheredatus testamēti rñ petur per querelā. so. querela non rñpit testamēti ipso iure: sed facto hois. ideo non impedit aditio. vt no. in. l. antiqū. **Oppo.** j. c. l. s. suum. **Solu.** ibi loquit in suo cui posthumus nō anteponit. rō nem ibi videbitis r ibi dicam. **Oppo.** dicit h'ic q venter etiā non su' in possessionē mittat. **Contra** j. de vē. in pos. mit. l. i. s. i. **Huius** timore sunt h' due gl. vna super vbo legitimū. q dicit q ibi loquit de ventre q est suus quo ad defunctuz: legitim' vero vel cōsanguineus quo ad aliū q superest. hec lect. non placet: qz fm h' in illo v. nihil adderet ad regu lam antiqoz. **Alia** glo. est super verbo edictalem q ibi dicit dum dicit ventre mitti in possessionem mutet casum r redeat ad suū. tu dic fm **Dy.** r **Ja.** de are. q venter r non suus mittit in pos. nō ex edi cto de ventre in pos. mit. qd succedit loco edicti de cōtrata. sed ex alijs partib'. sicut em natus mit titur in pos. per vnde legitimū: vel per vnde cogna ti. vel fm ta. ita ventre mittit in pos. vt. l. si. r. l. vbi cunqz. de ven. in pos. mit. **Quero** vtrū legitim' vel cōsanguineus possit esse idem. **Rñ.** fm gl. r bñ q sic. declaro si vero accipias consanguineū p cog nato nō ē dubiū: quicūqz em est legitimus. i. agna tus ille est cognatus. vt. l. inter agnatos. j. vñ cog. si vero accipias cōsanguineū de fratre ex parte pa tris. vt. l. i. s. cōsanguineos. de suis r legit. in auē. de cōsang. r vter. fra. tunc idēqz frater r frater inui cem sunt legitimū r cōsanguinei. **Sciendū** tñ est q cōis modus loquendi r cōsanguineū appellat etiā quocūqz modo sanguine coniunctū. ita ponit extra de cōsang. r affi. ita ponit **Azo** in summa de suis r le. **Primo** ex. l. nostra singulariter notare debetis expositionē istius verbi putet. nam putari dicit q'rum ad iuris effectū qd iusta rōne putat vt h'ic. in v. qd superest. iusta aut est rō si illud dicat ab eo de cuius facto agit vt h. in v. q si putet. nisi di ctuz ipfius habeat opi. cōdem dñam vt h'ic in v. qd ergo si ipsa. **Item** iusta rō credendi est cōis opi. vt h'ic. in v. qd si ipse. r facit ad multa vt fama excuset que a dolo. r sic facit q si accusaui aliquē de maleficio de quo erat publica fama q nō possum puni ri tanq' facies falsam accusationē vel denunciatioz qd nullius est hic obtentū. **Facit** etiā q iudic' q aliquo mō denūciat nō mot' iustis rōibus possit puniri. **Sed** qro d' h'ic q multoz opi. quot des bent eē isti. **Glo.** in. l. iij. s. idē dñ'. s. de tes. dicit q maior pars populi d' esse in illa opi. sed in. l. i. C. de testa. r. l. si arbiter. s. de pba. videt dicere q oium

Modus loquendi. qd dicat cōsan guine'. bal. tñ h'ic dicit q nisi de tali v su loquendi doceat nō ē recedendū a civili vboz significatiōe et ita refert pe. de anch. in. c. canonū statuta. d cō sti. in v. qro vltimus. de v. cōsanguinei. r dicit bal. in. l. si. ad fi. de v. sig. q noie cōsan guineoz nō venit mater r aua. r vid bal. i. c. si pa ter. de testa y **Obtētū** vide ad ides bar. in. l. si. ff. de hē. insti. pillū tex. r vi de qd habet in. c. in dñ. s. q' fuit. de acy cusa. r bart. pillū text. in vñ. nullit. in l. si mlier. ad tre. vide an ge. de are. in tractatu ma leficioz in v. nec nō ad q' relā ministra lis in pe. col.

Um q' dā. s. qd d' hunc tex. in si. vid no. allegatum p bar. in. l. et' q in si. l. col. si cer. pe.

deat esse opi. Thomas de piperato antiquo doct. bononi. dicebat q in h aduertendu erat negotiu de quo tractat. Si em est negociu magnu vt de morte regis vel vni nobilis requirat fama totius ciuitatis. in negotio no ita notabili sufficiat fama vicinie. nihil allegari dicitur ei placet mihi multu. Et hoc dicit gl. q incipit multoz opi. q h scire pnt. sufficit q fama inter vicinos z cosanguineos qd pleue dico in. l. de minore. s. plurimu quoz. j. de qstio. Ultimo no. q qn cois opi. est de aliquo qd pcedat ex facto meo debeo attendere factu meu z veritate non com opi. vt hic. in x. sed in ipsa. z facit ad multa. z facit ad. q. Sindicus oz denuciare oia maleficia de qbus est fama: fama est q ipse iudic deliquit posito h q als tenet se denuciare: tu non tenetur si ipse vere scit q delictum non comisit. argu. huius versu.

3 Huius gl. vide ang. de are. in tractatu malef. in x. necno. ad denuci. mini stralis. i pe. col.

Lex semper est certa de Suum heredem. eo qd est. ideo incertitudo hois no vitiat aditione q per lege inducit. h. d. Glo. cotinuat hunc. s. s. dixit de extraneo nunc de suo. Ante q intru glo. quero ronem pmi dicti. Rn. suus efficit heres. per. l. q. l. certa est. ideo ei ignorantia no impedit existentia sui heredis vt hic z. d. l. illud si pars here. pe. Quero qd vult dicere tex. q post certuz tpus filius est heres p dimidia. Rn. l. certa est de oi eo de quo pot esse cert? homo non de eo de quo solus de? est cert? z ideo nec lex est certa donec pendet de enetu futuro qz illud scit solus deus. z d h lex e incerta. Nunc ad ppositu an. xl. dies post coceptione incertu est vtru generet vn? vel plures. z ideo non pot dici heres p dimidia: qz lex ipsa ignorat post. xl. dies part? est conceptus: z ideo si vn? est in vtero e heres p dimidia qz lz nos ignorem? lex h scit z est certa: qz in rerum natura e. ideo filius viuens est heres p dimidia: h p bat h. z. l. ventre. j. e. Opp. z est fortis op. z videt q sit heres p quarta parte reprobata snia pop. vt l. antiq. s. si pars here. pe. z. l. sed si restitua. s. si. de iudi. Glo. sol. snia pop. que ponit hic reprobaf ibi z h multi tenet. tu dicas qnqz qris p quota parte filius sit heres in veritate z hz locu distinctio hui? l. qz ante q sit certu in reru natura quot concipi pnt no dicere heres p dimidia: s. p quarta. vt. d. l. antiq. sed post q in reru natura est certu q est vnus part? est heres p dimidia vt hic. sed si qris p quota sit heres vt admittat ad petendu: tunc est heres p quarta. vt. d. l. antiq. lz em lex sit certa non est cert? de hoc iudex. id admittit p quarta. vt. d. l. antiq. q loquit respectu petitionis: qd pz. qz est posita in ti. si pars here. pe. h vero attendit ipsa veritas p qta parte sit heres. non p quota parte admittat ad petendu: qd pz si vn? extraneus est institut? vna cu posthumoz adiuu p parte sua q in reru natura certu est muliere no esse pregnantē lz ipse ignorat sibi accrescit: qz illa acqstio fit per lege ipso inuito z ig rante. vt. j. l. pri. z. d. l. illud. z q accrescit inuito p bat in. l. si qs heres. j. e. Ultimo gl. sumat illam materia p vna distinctione vide ea z adde vt dica. Dicit glo. q pualet vt hic. tu dic q iul. loquit quo ad pef. pop. quo ad veritate tu dic qd. s. dixi. Dic gl. z dica in. l. iij. qd est versu de iure antiquo q emā cipat? non erat cognit? sed hodie admittit de iure ciuili. vt. l. meminimus. C. de le. here. z in au. de here. q ab inte. s. l. z puto q admittat non in quarta tm. sed eo modo quo su? vt. d. l. meminim?. Ibi ad similitudine suoz zc. Dicit gl. si interim preterito post humo: qd no est ver? si aliqs est in vtero qz dubitat de virib? testi. vt. l. vetre. j. e. z. l. illud. in si. de tra. se

cus si null? eet in vetre. vt. d. l. Dicit gl. vel exheredat z h qd de exheredato d hodie corrigi: qz posthu mus no pot comittere cam ingratitudinis. id exheredari no pot. vt. l. si quis in suo. s. leges. de inoffi. re. cotincto. s. causas. in au. vt cu de ap. cog.

Scientia. ut no patris vel dñi iuberis. h. d. gl. ar. cōtra zc. Dic ibi inspicit factu vtriusqz. s. mandatis z mandatarij: sed dic q solus filius est heres z sol? adit. z ideo ei? inspicit scientia vel ignorantia: s. in dño mandatu fuit iniustu: z ideo inspicit scientia mandantis ne suu maleficiu remaneat impunitum. Qz. Quero qd in tutore z pupillo. Rn. inspicitur scientia tutoris. vt. l. pupillus. s. e. z dixi in. l. is potest. in si. s. eo.

Qui est certus per seipsum no red? Si certus dicitur dubius per lite. h. d. sec? si no esset certus per seipsum: sed per alioz opi. vt. l. cuz falsum. j. e. h non sunt alia.

Eredi. Ignorati ea defecta. h. d. Rn. hui? l. e qz acqstio q fit p ius accrescedi fit a lege. vt. l. si qs heres. j. e. z io no requirit scientia vt hic.

Eres. Ignorantia mortis vel existentie conditionis z dubium an testator fuerit sui ius impedit aditione: licet in oem partem dubij testu validu esset. h. d. ro pmi dicti est clara. Venio ad secundu. z opp. j. e. l. s. z si de sua. s. si. Glo. h z ibi multum insitit in solutione huius contrarij. Quidam dicunt q h putabat se pure institutu quod est cōtra tex. qui dicit q ignorat hoc: Dic ergo q ignorabat hoc vtru pure vel sub conditione esset institut? z sic dubitabat: sibi vero putabat se institutu pure z erat institutus sub pditoe q erat purificata l putabat se ee institutu sub pditoe q erat purificata z purificata nesciebat: vel erat institut? pure. vn? vitas cu opi. occurrit hic no erat in dubio. Venio ad x. s. z si de pditoe. ro pz ex tex. qz dubitat de virib? testi. Opp. de. l. ij. s. si sub conditione. j. p emp. So. glo. aliud in acqstione aliaru reru q hereditatu. Ita dicit glo. quasi dicat q acqstio hereditatis consistit in solo aio. dixi idem vobis in. l. si quis extraneus. s. e. s. i. vide hanc glo. z no. eam. Opp. glo. de edic. di ui hadri. tol. l. ij. So. vt in glo.

Mod si dubi. Modus si dubi. qd est ius adedi qd est separatū ab ipsa aditione. dicit in. l. is pot. s. e. secundo p istum tex. determino qonem. Reperit in actis q lis cōtestata est nec dicit p negationem vel confessione an valeat. Spec. in ti. de litis cōtestata. q no. Nec ob. l. sciendū. j. de x. obi. qz stipulatio fit vniformiter: litis cōtestatio pot fieri difformiter: lz per confessione vel negatione. q ex hoc verbo lis cōtestata est: no possum aliqd presu me. q dico q pcessus tz lz fuerit dubiu an lis fuerit cōtestata p negatione vl pfectione qz sufficit qnqz mo fiat z valz pcessus. ar. hui? l. Sed si qris an de beamus interpretari q sit facta per negatione vel confessione. Dico q neutro istoz modoz: sed itam? in dubio ei q sufficit ad valorez pcessus. dixi in. l. sciendū. h. j. de verbo. ob. Item induco ad aliud. citatio debet fieri ad domum habitacionis. vt. l. i. s. i. s. de li. agno. z ppter istud Job. an. in. c. causam de elec. in dem. tener q si qs habet duas domos: sed in vna habitat in hyeme. z in alia in estate q in vtraq potest fieri citatio. quid ergo si nuncius retulit se citasse in domū nec expssit de q. Puto citatione valere qz in quacūqz sit ius citadi e. ar. hui? l.

Mod si dubi? z p intellectu actu clarior hui? l. vide bar. in. l. ven tre. in. l. col. in. l. op. j. e. z bar. in. l. gal lus. s. si eius in si. de lib. z posth. allat istu tex. ad q qz certu est me habere a ctione z non consistit de q no cogoz in libello expi mere nomen actionis. b l. sciendū. in pe. q. z ibi vide q dicit. Ad domū adde bar. in. l. iij. s. ptoz. de da. infca. d Fieri cita tio. videt in bar. hic. s. d. cere bis que dicit in. l. iij. s. ptoz. de da. infca. nisi intelligas di cti bar. hic. in no. p gl. in de. cam. in x. cōter. de electi. z tibi feci mentione de hoc dicto in. d. l. iij. s. ptoz. de da. infca.

Ed si de sua. Error in cōditōe p̄sōe
 adest aditōez nō im
 pedit qz p hoc de cā aditōis nō dubitat. h.
 d. **Op.** qz p̄ p̄sumat̄ sup̄uere r sic de p̄ditione
 sua q̄s nō dubitat. So. gl. iustis p̄sumptōib' mo
 uebat̄ ad credēdū d̄rū. vide gl. r no. eā. r hoc exami
 nabo. j. quē ad. testa. ap. l. ij. s. i. **Op.** s. e. l. is qui
 putat. r. l. se. So. gl. r nō bñ. sed tu dic h dubitabat
 vtrū eēt filiūsa. l. alteri' q̄ illi' de cui' h̄ditate agit
 vtrū eēt filius. l. alteri' q̄ illi' de cui' h̄ditate agit. r sic dubi
 tat an eēt su' vel volūtari'. vtrū ibi dixi. Facit h. l. si ali
 q̄s e iudex r ignorat se eē iudicē an valeat acta p eū
 dicit in. l. multū. de p̄di. r demō. r in. l. quero. de eo q̄
 p tuto. fact. l. ij. s. i. de iudi.

Sed et si Instituitur pure q̄ putat se institutū sub
 p̄ditōe r ea purificata nō ipedit̄ ad i
 re. h. d. **Op.** declaratiōe hui' lfe quero an facill
 us h̄ admittat̄ in casu sc̄do q̄ in p̄mo. Bl. ali' q̄ ruz
 se inuoluit. Dic q̄ cōditio ē p̄tina ad h̄ q̄s pos
 sit adire requirit̄ duplex sciētia vna tpe quo implec̄
 vt. l. ij. de cōdi. r de. Alia tēpe quo h̄ditas adit̄ vt
 sciat eā impletaz. Q̄n est cōditio casualis suffic̄ vna
 sciētia: vt q̄ sciat eā impletā eē: lz ignorauerit t̄pus
 impletionis: vt. l. ij. p̄al. r. l. multū. j. t. i. Dic dicit̄ fa
 ctiter r. **Op.** s. e. l. heres instituit'. So. glo. r
 bene r dicit̄ vt dicit̄ in cōtrario.

Quis heres. Et q̄ adiuit partes alia
 sibi delata accrescit in
 uito. **Op.** ad p̄n. de. l. si sol'. in. l. ij. e. ti.
 Bl. solu. **Op.** Querit gl. r istā. q. no. vtrū ille posset re
 pudare ex iure substōnis r habere iure accrescēdi
 Quidā dicit̄ q̄ p̄t. Bl. determinat d̄rū p istū tex.
 q̄ dicit̄ qz ex cā substōnis accrescit eo inuito. d̄rū h̄
 notauit in. l. testō. C. de impu. r ali. substi. Itē istaz
 glo. fact. l. nec is. s. i. r qd̄ ibi no. s. e. r. l. recusare. s.
 titi'. j. ad trebel. **Op.** r̄ndet ad istas duas qz ibi erāt
 duo iura adinuicē nō p̄patiētia. s. cā testamēti r inte
 stat: vt. l. nec is. s. i. s. e. vel iure directo r iure fidei
 cōmissi: vt. d. s. titi'. s. iste due cause cōpatiēti se iur
 e. ita dicit̄ **Op.** Bl. dicebat aliter. s. q̄ in. l. recusare
 s. titi'. erāt due cause r vtraqz ex dispōne defuncti. vñ
 p̄t ab vna recedere r aliaz amplecti: sed h̄ vna ē ex
 dispōitōe defuncti. s. ius substitutiōis: r alia ex di
 spōitōe legis. s. ius accrescēdi. r iō nō lz recedere a
 dispōitōe defuncti r amplecti dispōitōne legi. s. lz
 hoc s̄ facit. d. l. nec is. s. i. So. ibi bñ est vna ex di
 spōitōe defuncti. s. ex testō. al' ex dispōitōe legis
 s. ab intestato. S. ibi totū ex vno iure: h̄ vero p par
 te valebat ex dispōitōe legis p parte ex dispōne
 defuncti qd̄ nō admittit̄. r ita tenet̄ gl. veritas ē
 ista. **Op.** Aut quis icipit ab aditōe partis r alia partē
 habebit iure substōnis inuit'. h̄ ē casus r gl. hic. sed
 an q̄ aliqd̄ adeat potest vñ partē repudiare r alia
 adire. r tūc partē repudiata habebit iure accrescen
 di. hoc p̄bat in. l. si tu ex parte. in. p̄n. j. e. r ita loquit̄
 gl. l. testō. r. d. l. nec is. s. i. Ad sc̄dm r̄sum q̄ro de in
 tellectu ip̄i: qd̄ p̄sequere: vt in glo.

Exclusus. Acq̄sitōe partis nō req̄
 rit̄ alia eo inf̄ quo deficit
 nec oz acq̄ri p̄ aliū nisi noua aditio interueniat. h. d.

Ex sua. **Op.** s. e. l. si ego. So. non
 sed accrescēdi. ita intelligit gl. r bñ. facit. j. d
 le. ij. l. si mihi pure. rōnez istius. l. vidistis in. l. i. r. ij.
 s. e. cū em̄ portio q̄ mihi acq̄rit̄ p̄ aliū nō possit acq̄ri
 nuda volūtate. ideo sine iussu nō acq̄ritur.

Eres. **Op.** de here. insti. l. p parte.
 Bl. dicit̄ intellige h̄ de h̄de vni
 uersali qui ē vn': vel nō succedit in oē. s. lz in

vn̄uersum sic. **Op.** de his q̄ ad heredē nō trāses
 unt vt usufruct' r filia. So. expone oē ius. s. ius trās
 missibile. **Extra** gl. op. de legatis q̄ recta via trās
 scit̄ in legatariū. So. expone. i. in oē ius qd̄ in aliud
 nō fit trāslatū. vt. j. de furtis. l. a titio.

Duo. Qui vult vnā partē vñ velle al
 terā accrescentē. h. d. **Op.** j.
 e. l. cū h̄ditate. So. ibi al' nō abstinerat vñ si absti
 nuerat alter ignorabat. **Op.** in dāno iuris error ex
 cusat: vt in. l. regula. de iur. r fac. igno. Sol. gl. h̄ oā
 nñ habuit originē a lucro. vñ fingit̄ scire: vt in gl. r
 no. ip̄am bene ibi vñ dic r. Rō ē qz q̄ accedit ad lu
 crū an oia de suis iurib' diligētē inquirat: vt. l. qui i
 alteri'. de reg. iur. Et no. q̄ hic dicit̄ fingit̄ r sic ē fi
 ctio q̄ ē idē quo ad p̄sumptionē iuris r de iure. r p̄
 bat in. l. si. s. qd̄ me. ca. r sic nō admittit̄ p̄batio i cō
 trariū. r sic r gl. quā no. q̄ sit fictio apparet ex vbo
 qd̄ ē in tex. videt̄ qz fictionē significat: vt dixi plene
 in. l. si is qui. de vsuca.

Adiu. **Op.** de. l. si q̄s ita. d̄ h̄ in
 sti. Sol. gl. ibi fallit. **Op.**
 j. vnde libe. l. vlti. So. gl. ibi nō poterat ad i
 re ex testō qz cōditio defecerat. **Op.** q̄ diu p̄t
 dari cōtra tab. nō p̄t h̄re fm ta. vt. l. equissimū. s. l.
 de fm tabu. r de s̄ ta. l. illud. s. si. So. vt in gl. sed tu
 dicas qz bono. pos. s̄ ta. daf filio emācpato de iure
 p̄torio eo casu quo si eēt su' diceret nullū sicut si eēt
 p̄terit'. vt. l. i. in p̄n. j. d̄ cōtra ta. qd̄ ergo facit ius di
 cendi nullū de iure ciuili facit bo. pos. p̄tra ta. reser
 ctu iuris p̄torij: s̄ donec p̄t testm̄ dici nullū nō p̄t
 adiri hereditas: vt. l. cū qd̄az. s. qd̄ d̄. s. e. ita donec
 p̄t peti p̄tra ta. nō daf fm ta. qz respectu iuris p̄to
 rij dubitat̄ de virib' testi: s̄ qz respectu iuris ciuilis
 non dubitat̄ de virib' testi: r iō interim posset adiri
 hereditas de iure ciuili: s̄ glo. dicat forte tñ indubis
 tāter verū ē: vt. l. illud. r. l. cū duob'. de cōtra ta. r. l.
 is qui in potestate. s. i. j. de le. p̄stan.

Resitum. Qui repudiat p̄nā p̄t
 adire pupillare h̄ditatez
 si h̄z coheredē al' sec'. h. d. **Op.** Quero qd̄ ē
 illud edictū in quod incidit. Bl. r̄n. duob' modis. pri
 mū improbat. sc̄dm sustinet. Lerte illud videt̄ s̄ mē
 tem lfe q̄ dicit̄ qz nō p̄t h̄re pupillare. dicēdū est ergo
 qz edictū dicebat si q̄s repudiat paternā pupill
 larē h̄re nō p̄t. **Op.** Quero rōnē dicti marcelli. Dic
 vt in glo. r dixi ponēdo casum. gl. remittit ad no. i. l.
 quidā eulogio. C. e. dica in. l. si. j. e. Bar.

Filius. Existētia sui h̄dis p̄firmat ta.
 pu. ad p̄modū filij abstinet̄. h. d.
 h̄ac. l. no. **Op.** s. e. l. p̄xi. So. qd̄ā dicit̄
 h̄ habebat coheredez q̄ adiuit: qd̄ ē diuinare. vñ dic
 qz h̄ sp̄ale in filio abstinerē dicit gl. h̄ ē vera. **Op.** U
 deam' rōnē gl. i quā ponit r nō bonā. s̄ rō ē: qz exi
 tia sui heredis operat̄ cōfirmationē ta. pu. ad cōmo
 dū abstinet̄: vt h̄ ē casus. r p̄bo de iure ciuili filij ē
 h̄s su' r necessari': de iure p̄torio in fauorē filij fuit
 introductū vt si veller posset abstinerē ne creditor
 bus paternis teneat: vt. j. e. l. necessari'. r insti. d̄ h̄e.
 qua. r dif. s. sui. cū ergo ius p̄torij sit introductū in
 fauorē filij. iō in eo casu quo noceret ei illud ius p̄to
 rij nihil operat̄: vt. l. qd̄ fauore. C. de le. r. l. nulla. ff.
 de le. merito ad sui filij abstinet̄ p̄modū exiētia sui
 heredis opat̄ vt cōfirmet tabulas pu. r h̄. b. d. l. si fi
 lius qui patri. de vul. r pu. r si bñ intelligas idē esset
 ad cōmodū filij cui est facta substitutio: vt. j. l. p̄xi.

Alianus. Existētia sui h̄dis cōfirmat
 tab. pu. ad p̄modū filij cui fa
 cta ē substō. h. d. p̄ ponit dictū iul. qd̄ p̄tinet
 regulā r exceptionē. Sc̄do reprehensionē marcelli
 XXX

Duo.
 fingitur
 scire. vid ad
 hoc. l. nō am
 pli'. s. i. cum
 gl. d̄ leg. i. cū
 alijs que alle
 gauit in. l. ij. s.
 si. in. ij. col. q̄
 satisd. cog. r
 not. q̄ dans
 pecuniam vt
 officij vñ pre
 bendā p̄seq̄
 tur dicit̄ titu
 lo lucratiuo
 h̄re. ita not.
 bar. i. l. i. s. si
 q̄s. j. si q̄s ob.
 cau. testa.

Uadiu
 Quan
 doqz tñ cā in
 testatū preua
 let cause inte
 stati. l. hac cō
 sultissima s.
 si. r ibi b̄ no
 tauit. C. de tes
 ta. in. ij. nota
 bili.

Filius
 nē gl.
 Adde qz ar
 gentin' in. l. si
 fili' q̄ p̄xi. de
 vul. r pupil.
 p̄ istā glo. cō
 cludit qz per
 existētia sui
 h̄dis nō cō
 firmabit ta
 bule pupilla
 res vbi m̄ i
 puberis eēt
 i medio quā
 p̄clusionē ibi
 reprehēdi p̄
 imol.

Res. veri
 tas ē ista. ad
 de quod istō
 imol. sequit̄ i
 c. r ap̄nuti'. i
 materia bre
 mloqua. i. si.
 de testa.
Eres.
 ad qd̄
 h̄s q̄s p̄
 sur h̄z q̄ de
 funct' r p̄t
 etiā opponē
 re exceptōez
 ex p̄sōa p̄pā
 q̄ nō cōpetē
 bat defuncto:
 vt not. i. l. luy
 ti'. solu. ma.
 r p̄ hoc limi
 taf regula. l. i
 bis. s. nō des
 beo. d̄ regu.
 sur.

circa exceptionē. Tertio cōsiliū matcelli si optul. esset vera. Quarto declarationē reprehēditōis. scōa ibi qz sūa. tertia ibi: alio qn. quarta ibi: s3 qd i frēs. **¶** Pp. si pupillus abstinuit z sic nō adit hēditas ex testō paterno non valet pupillare testm: vt. l. ij. s. adeo. s. de vul. z pu. z. l. que sitū in si. s. e. Quidā dicit est qz habuit aliū coheredē qui adiuuit. z ē diuinare. Alij dicit qz fili? primus adiuuit z p restitutionē fuit abster. **¶** Mo. qz ista exstia sui hēdis q remanet post restitutionē in inte. cōfirmat tab. pu. eadē rōne z tur telas; sec? in legatis; vt. l. i. s. si. cū. l. se. j. vt in poss. leg. ga. z hūc cōcordat. l. fili? qui patri. de vul. z pu. hēs vnā lec. que lz in se sit vera; tñ diuinationez cōtinet. Alij dicit qz se abstinuit ab initio; s3 existētia sui hē redis cōfirmat tabu. pu. Ista ē vera p rōnē quā dī rī. s. l. pri. ē est ad cōmoduz filij cui facta ē subitō vt lz se abstinuit valeāt tabu. pu. vt h dicit in ter. iō bñ ficiū abstinentis qz tñ ad hoc nihil operat; legata tñ q debētur exncis z alia q ad cōmodū filij nō ptine rent nō cōfirmaret; vt. l. i. in si. j. vt in po. le. fallit in lē bertate; vt. l. cū quasi. s. si qz. s. fidei cō. l. i. **¶** Pp. ex gl. j. ad trebel. l. apud iul. s. idē iulian? Sol. **¶** Pp. ubi pupillus habebat coheredes extraneū: iō exstia sui hēredis nō cōfirmat tabu. pu. hīc nullū coheredes habebat. ad idē facit. l. p. j. de pu. cre. **¶** Pp. z nūc sum in glo. magna de. l. si fili? de vul. z pu. vbi etiaz frater nō tenet creditorib? paternis. Hīc danē due solutiōes: tñ ad idē tendūt: qz veritas ē qz su? hēs z necessari? frater tñ eaz repudiare pōt beneficio editi cū ptois pcedentis bñficiū abstinēdit: vt. d. l. si fili? **¶** Ultimo dicit quidā hqz b est casus qz tacita vulgaris cōprehēsa in expōsa pu. trahit ad bona impuberis. h cū pupillus se abstinuit z sic h3 locū vulgaris z sic trahit ad bona impuberis vt hīc. **¶** Dicit dicit in. l. ij. s. si qz ita. de vul. z pu. qz fateor qz ex vulgari succedif defuncto: sed ex pupillari succedif pupillo vt ibi dicit.

Ullian? dicunt q dā. vide bar. in. l. i. i. iij. q. principali. in iij. effectū. ff. de vulg. z pu pil.

Eres. Et dū gl. h. z in. d. s. veteres. dicit qz seru? hēditari? p aditā hēditatē nō dicit hēditatis s3 hēdis idus cū h praph. cum. ad. q. statuto cauetur qz mulier maritata ex tra territorū nō succedat i primōtio z hēditate territo rī z mulier p adit hēditatē postea se maritat ex tra territorū potēt oīa re tinere. z idēz voluit bal. i. l. si a matre. i. ff. C. s. su. z leg. gīt. z p istas glo. dicit ra pba. qz sustē?

¶ Si in societatem. Quī p seuerat in inchoa tis in vita patris se videt imiscere: sec? si noua inchoent. h. d. **¶** Pp. qz debe at dici totū ecōtra. nā inchoatū videt qz habeat necesse pficere: vt. s. p socio. l. heres socij. ergo facit ex necessitate pcedētis act? vñ nō videt adire: vt. l. iij. s. seio. s. de mino. sed si noua inchoet facit volūta rie: videt ergo adire. Breuiter intellige qz h fuit cōtracta societas z vno patre eoz q pueniebāt ex qz stu nulla re paterna posita in societate. Unde si filij us post mortē pīs pfecti cepta z administrauit res paternas merito videt adire. z intelligas qz illa que fecit nō erāt ita cōnexa quā derelinqui possint als nō videt adire p rōnez quā. s. dicit. pba. i. l. si tutor post pubertatē. s. de tu. z ra. distra. z. l. tutorē. de ady mi. tu. sed qñ de nouo aliud qrit bona pīs nō attin git. iō videt se nō imiscere: ita loquit h. s3 si poneres qz in societate coeūda posita eēt res patris: tñc siue noua siue vetera fili? faceret circa illas res vñ se imi scere: qz bona patris administrat.

¶ Si seruum. Quī manumittit fusi paternuz vñ se imiscere: sec? si fusi castrē. pecul. h. d. cū. s. se. **¶** Pp. de pmo. s. ad sequētem. So. gl. duob? modis. Sic vt in ea. ratio est: qz manumittit seruū p pū nō paternū: ita dicit **¶** Pp. z bene.

¶ Proponebatur. **¶** Pp. s. pri. s. dicit h gl. abstinuit zc. ista nō est bona per. l. p herede. s. pom. s. e. So. verū ē qz manumittit seruū p pū nō paternū. sed supra manumittit p pū. z illam teneatis. Bar.

¶ Eres. Per seruū hēditariū nō pōt qri aliquid qd sit hēditas. h. d. z

hac. l. declara vt in glo. z dixi plene in. l. i. s. veteres. de acq. poss. **¶** Quero que ē rō h? l. gl. dar plures so. z est prima verissima. nā qz seruus hēditari? anqz adeat nō ē heres z sic sibi nihil pōt qzere: postqz est adita nō ē hēditari? z ista est vera.

¶ Motiens. **¶** Besta p pupillū bōa fide nez abster. h. d. **¶** Mot. qz facta a plato q postea remot? est valēt. s3 qd de fact? a plato q post ea pñficiat? est nō eē platū. **¶** Si. tāgit in. l. iij. C. in q. cau. in inte. resti. nō ē ne. z. l. iusturādū qd ex dñēdō. s. si. s. de iureiurā. z facit. s. d. offi. pto. l. barbar? z qd ibi no. z. l. ij. C. de sentē. z plene p Inno. extra de elec. c. nihil.

¶ Datio. **¶** Aditio hēditatis nō ē opera iō requir? iustus dñi. h. d. **¶** Si. dī uidit dices qz pmo ponit dicitū qd pbat tri bus rōnib? vt. s3 **¶** Pp. pmo ponit regulā. scōo tres illationes ex regula. tertio rñdet euīdā obiectiōnē q posset fieri ad ptra. scōa ibi: z ideo. tertia ibi: z qdē. **¶** Dicit tex. fustli. **¶** Pp. dicit qz opera dī officij dñi nō vt. l. i. de oper. l. sed aditio hēditas. in solo aio cōst itit. **¶** Pp. de. l. dotalē. s. solu. ma. **¶** Dicit **¶** Pp. aut fuit institut? cōtēplatiōe vxoris z oz restituit vō ri. aut ptemplatiōe viri z oz remanere apud viz. vt l. cōtraria. aut dubitat? z psumit qz pēplatiōe ipñ? seruī z sic debet restitui vxori vt h. **¶** Itēz d. s. e. l. si qz mihi bona. s. i. So. vt ibi.

¶ Am falsum. **¶** Questio falsi nō impe dit aditioē ei? q suo fact? cto est cert? de virib? testi. **¶** Mo. qz qz oz esse cert? de facto suo. Ad hoc op. de. l. s3 z si me pu tē. in pn. s. de cōdi. inde. So. ibi certat de vāno vi tādo. ideo psumit ignorātia. h vero de lucro. ad idē qd no. in. l. si duo. s. e. facit qd no. in. l. cū de idebitō. s. i. s. de pba. **¶** Pp. C. de edic. diui hadria. fol. l. ij. Sol. gl. z no. valde. qz ibi tā aduerat cū. q. falsi fuit mota. **¶** Mo. diligēter p eo qd dixi in. l. is pōt. s. e. qz dubietas supueniēs post aditionē nō vitiat ad i tionē q ante qz fieret vitiaret eā. vel dicit qz h in peti torio. ibi in possessorio. hēc est vera quo ad. l. illam. **¶** Quero quid si alio mō de viribus testi dubitat? **¶** Mo. dicit idē qd intelligas qz sit cert? p suū sensum nō p opī. dixi in. l. cū quidā. s. si. z. l. nec is. in pn. s. e. **¶** Alter? scias qz hoc casu decedens interim trāl mittit hēditatē nō aditā. videbitis in. l. vtre. j. eo. Facit in arg. qz qñ alicui sit positio vl interrogatio de facto suo nō dat tēpus ad deliberandū. qz d hoc debet eē certus. z facit p hoc glo. in. l. res obligata j. de lega. i. z qd no. in. c. iuris ignorātia. ex de reg. iu. l. vi. per **¶** Pp. Bar.

¶ Si seruum. **¶** Iustus ruocat furore supueniente. **¶** Dicit. **¶** Mo. sicut morte finit mādātū: ita furore supueniente. **¶** Pp. gl. de. l. ij. s. volūtatē. s. so. ma. z l. patre furioso. s. de his q sunt sui vel ali. **¶** Certe nō cōtradicit. nā in. s. volūtatē. si sane mēf eēt nō poss et d dicitur in. l. patre furioso. nō sufficit voluntatez cessare. imo requirit expressus dissensus vt d dinoz per to. furiosus aut nō dissentit: qz voluntatē nō ha bet. ergo poti? cōcordat cū ista. **¶** Pp. so. aliter qz dicit loquitur in retinēdo: h loquit in acqz rēdo de nouo. pcedēs so. ē vera so. h nō sunt alia.

¶ Quis alicui. **¶** Furoz supuentens nō reuoat ea q sūt pfecta vigoze mādātū. s3 impedit pficiēda. **¶** d. **¶** Pp. d. l. paulus. j. e. So. h mādauit vt filio vel seruo. ibi vt in pcuratore. vel h in bo. pos. ibi in ad i tione hēditatis. vtraqz istaz est bona so. **¶** Pp.

ta? libellus... post adit... dicitur... pero tale... hēditatis... nba ipso... an? l. i. s. o... C. loca... hēditatē... r? dice... to tale... hēditatē... tā adit... fterro... de roma... gl. in. l. s. d... fidei cō. hē... peti. z vñ... qd p roma... o. s. veteres... adde tñ... reditā... ta etiā app... lar hēditatē... si. s. finit... i. z ibi bal... de bo. qz libe...

de cōdi. inde. l. indebita. So. gl. ibi mādatus nō fuit reuocatus tacite vel exp̄sse. addit Dy. nec reuocari poterat: qz mādatus fuit obligatoriu. p quo. l. si qz p hūit. s. d publicia. Quero p que d3 rata habe ri ista petitio bonozū. Sic vt in glo.

Upillum. Tutor q nō gerit: qz gerere pōt auctorari pōt. h. d. psequere z examina vt in glo.

Iper epistolam. reuocat mādatus factū ab eo. h. d. C. No. duo. habes p b q morte tutoris. C. p. ad primū q tutor debeat eē p̄s in ip̄o negotio: vt. l. obligari. s. tutor. d. auc. tu. So. ibi requirit auctoritas h q̄n requirit iustus: dicit in. l. si qz mibi bona. s. iustum. s. e. C. p. q tu tor nō possit iubere: vt. l. potuit. C. e. So. gl. q hic loquit in tutore infantis als requiret ip̄i? volūtas. Dec. l. notabiliter facit q cōpromissum factū a pre lato extinguit ei? morte. de quo in spe. de arbi. s. si nū. s. qd si platus. Tāgīt p Buil. in. l. nō distingue mus. s. si dñi. s. de arbi. facit etiā q mādatus factū p plati extinguit morte plati: de quo est hodie casus et de pecu. c. si. in cle. z ibi gl. tangit. q. de arbi. s. h fa cit. l. si qz mādatus. s. si impubes. de instito. So. ibi loquit in mandato institoris qd nō reuocat morte. Buil. de cu. dicit p̄dicta vera q̄n plati? solus iubet vel mandat. Sed qd si platus cū caplo facit pcuratorē vel tutor cū pupillo: vt. l. neq. C. de pecu. z vt ides p q solus plati? possit reuocare z q ei? morte finiat. qz cū requirat volūtas vtriusqz statim cū altera vo luntas definit esse mādatus ē nullū. z hoc videt tene re Inno. in. c. p̄titiū. de testi. li. vi. circa p̄n. q olz erat extrauagās. hodie incipit p̄titiū. de testi. li. vi. Et p̄ dicta vera q̄n vterqz eoz mādauit. Sz qd si pupil lus facit pcuratorē cū auctoritate tu. vel capituluz cū auctoritate abbatis: z sic abbas ipse nō facit: du bitabile est.

Um qui. Si dubitat d virib? testi nō potest adiri hereditas. h. d. i.

Querit gl. qd si apparēt duo testā p̄se? cta eodē die: nec apparēt qd pri? z qd posteri? Bl. remittit ad. l. si. C. de edi. di. hadri. tol. dic vt in. l. i. s. i. de bo. poss. fm ta. vbi gl. ponit.

Filius. Si iste legit duob? modis. primo vt sit. s. primā lec. h. d. Etia in mādatis h3 locū ar. a dno sē su. h. d. fm aliā lec. h. d. Nō valet aditio si nō ē serua ta forma iustus. h. d. C. No. diligēter q q̄n cōmittit alicui aliqd qd debeat explorare explorasse d3 quā do ab his qui hoc scire debēt aliqd eē psuadet. p b s. de re. eo. l. magis puto. s. ne passiz. j. qui. ex cau. in pos. ea. l. h. aut. s. i. j. de h. ob. l. h. iure. z. l. ait p̄tor. s. si. s. ex q. ca. ma. z sic nō ē necesse q ad hoc q explor re? dicat q qz habeat tantā certitudine q̄ta requir re? in testib? qui debent de necessitate pbare. p b. l. cuz quidā. s. qd dicit. s. e. z qd dixi in. l. is potest. s. e. z inducit in ar. ad. q. papa mādāt alicui q puidet at tali de tali beneficio si reperiat idoneus: ille pui det nō facta inquisitōe de idoneitate an valeat. Et h videt casus q nō. Sz Inno. determinat d id. Jo. an. z idē extra de of. dele. c. i. in cle. z rō eoz ē q illa verba magis sunt modi q cōditiois cū illa cōditio tacite inerat: z idē exp̄ssa nihil operat: vt. l. muto. s. hāc aut. s. d tute. Ad h r̄n. q in h̄rditate illa cōditio nō inest tacite put est in beneficio cōferēdo: z idē ali quid operat z tene menti.

Sed et si quis. Hereditatis aditio nō recit? pit cōditionem. h. d. facit. l.

actus legitimi. de re. iur. rō qz cōsistit in volūtate: q volūtas firma nō est: si cōditio apponatur.

Um heres. Si pat̄ ē furiosus fili? po test adire z sibi q̄rere sine iussu. h. d. i. z h ē singular? casus. C. p. s. e. l. si qz mibi bona. s. iustus. Solu. fallit h ppter patris fauorē. C. p. q fili? nō possit manumitte re: qz patri acquirit: vt. l. placet. j. e. Solu. qdaz q h manumittit vt curator: qd gl. reprehēdit p. l. seruū. j. de manu. vñ alij dicit q hic manumittit ex p̄uile? gio p̄is tñ seru? ē hic. z h so. videt d l̄ram q dicit q habeat p̄inde ac si p̄fa. adiuiset. Dic ergo q hic ē casus sp̄alis in quo fili? nō acquirit patri. ad ides. l. imperator. j. ad tre. C. p. ad h de. l. antistit? s. si. j. e. So. ibi filius iussu curatoris patris adiuit: idē acq ritur patri. h secus.

Qui ex parte. Nō expectat cōditio cui? euen tus nihil opat. h. d. C. p. j. l. pri. So. vt ibi. glo. signat h quedā d̄ria z nō soluit. tolle solutiōes. Dicit gl. l. pecuniā. ad has duas r̄n. vt no. in. d. l. iul. Dicit Dy. ad. l. h̄mōi. dic q ibi ex? pectatio p̄ripeditē trāsmisiōnē. z idē expectatio ali qd operat h nō. Ad. l. si calendis r̄n. ibi expectatio affert debitori cōmodū dilatiōis: h expectare nihil operat. Non ob. l. aliq̄n. s. ad vell. qz ibi reprobat̄ tota obligationis substātia. vt. l. si mulier d̄ senat. s. si. e. ti. ad vell. fm Dy.

Uter duabus. Et h̄rdi h̄rdis acq? rit p parte portio i cōditiois euentū. h. d. Cōtra imo statiz p t̄nuit ad ip̄s aditē: vt. s. l. pri. in fi. h est forte d. So. dicit qdā vt Ray. z Azō q h in partē d̄ditio nālē habuit substitutiū. vide gl. hoc nō v̄r̄sū. qz in stituto herede decedēte añ cōditiois euentū ad heres dem ei? de illa portioē nihil pertinet etiāz cōditione existēte: vt. l. si. in p̄n. de vul. z pup. z. l. liber h̄o. s. si ita. sc̄do r̄iso. s. de here. insti. nisi dicas substitutiū re pudiasse vel exp̄sse dictū fuisse p restitutiōnē q non admitteret nisi i d̄ditiois defectū. vñ ip̄i idē Rog. z Azō dixerūt aliter: videt q hic habebat d̄inctuz h nō videt bona: qz dimidia illi? part? delate sub cō ditōe statim eēt sui aditē: alia dimidia nō trāfret ad heredē p̄mo herede mortuo añ existentiā d̄ditio nis: vt. d. l. liber h̄o. s. si ita. C. l̄n Roge. subaudit maxime: z hec ē bona lec. vel clari? cōditione sc̄a sta tūm h3 locum iure accrescēdi: sed illā partē ex̄nte cō ditione h3 iure institutiōis. z si dicas q̄no institutio cōditionalis trāfit ad heredē. R̄n. sp̄ale ē hic in insti tutione partis: q̄n nō h3 substitutiū vel d̄inctū. trans fit em̄ ad heredē sicut ius accrescēdi. Idē t3 se. glo. quā tene menti. z d̄icā. j. e. l. patri.

Qui semel. Portio deficiēs accrescit coh̄rdi inuito. h. d. C. p. de. l. cū h̄rdita te. j. e. ti. So. intellige nisi vellet d̄mittere.

Hereditatis aditio retrahit̄ vtrū h̄ sit fm veritatē vel h3 fictionē. Bl. d̄i cit q fm fictionē z b̄n: z fm h̄ si statutiū loquit d̄ do minio alicuius rei nō haberet locuz in h̄rde qui fuit d̄ns f̄cte hereditatis iacētis. Tex. ē cū glo. in. l. iij. s. hec verba. s. de neg. ges. Quero vtrū semp h̄ fi ctio habeat locū. Glo. dicit q nō. ita dicit reglā oīa fere. j. de re. iur. z alle. hic aliquos casus. Dic quidā sūt casus in q̄b? requirit̄ veritas: z tūc illa fictio nō attendit. vt. d. l. iij. s. hec v̄ba. sic loquit. l. h̄rditatie. j. de fur. z tot? ti. de cri. expil. here. cū em̄ furtū sit d̄ ctatio rei aliene z c. requirit q res sit aliena i veritas te qd nō ē in h̄rditate iacēte z c. q̄nqz h3 illa fictio sus fic̄: tñ n̄ pōt h̄re locū: nā vt h. l. locū habeat requir̄

edic. di. ffert iaco. baldus. idē tenuisse z Bar. b̄ix. in qd. suis d̄nī? calib? q. lvi. q̄ incipit cuz due mlieres. in fi.

Filius. an valeat. vide Bal. in. l. iij. i. ij. col. C. q̄n puo.

Sz si qz vide bar. i. l. si cōditional s. de aucto. tu.

Uter res. h d̄ic. vid bar. i d. l. pl3. j. eo.

Uter duab? Istū text. hic fac̄ sing. bal. z ang. z imo. z ē limitatio ad. s. z quid si t̄n. in. l. gal lus. s. d libe. z posthu. z. l. si. de insti. z substi.

Um hereditas... Et hanc... in suo limitat... bar. l. l. v. l. res... flameto. C. d. impub. p. l. si tu ex pte. j. e. z an ista. l. ha beat locuz in eo q est istitu tus z pupil lo substitut bar. e sibi dxi us i. l. si. j. e. z i. l. i. s. his ita de cadu. tol. Ecessa riu. si fi lius ergo her res an sit su data inten tio creditoru filiu statim Adde casuz fm bal. in. c. i. in prin. an a gna. vel filii. z ibi est ter. sin gu. fz bal. q bnficium absti nedi e d iure ciuili de q vi de bal. in. l. si paterna. C. q i fran. credi. z vide bal. in l. i. de his qui an. ap. tab. z q sit d iure ci uili tenuit sa ly. in. l. apud hostes. j. d. su. z legi. p b et fac. l. i. s. si vt se ab hrdi. ab sti. z. l. si de funct. C. d. le. gi. herdi. vbi tractat d bnficio abstinendi supro d iuris ciuili pui sioe. z ex b re sultaret ma xima utilitas cum duraret xxx. anis als aut duraret anno fz tu vt q sit de iure ptozio per. l. ista. z qz text. d. l. si. alleg. p bal. in. d. l. i. d his q an. ap. tabu. n loqt d bnficio ab

duo extrema habilla sicut in qualibet fictione translatiua. vt. l. sciendū. z. l. deniq. s. ex q. cau. ma. z. l. hu sc scripture. C. ad. l. acq. l. z. l. quoties. j. de noua. l. eni qui. s. si. j. de hb. ob. ita sunt hic qda q extinguuntur morte defuncti: z id est non reperiuntur tpe aditōis non pnt ad heredē pertinere qz vltimū extremū deficiunt: vt no. in. l. heres in oē. s. e. quedā nō erāt tpe mort; nec potuerūt inchoari iacēte hereditate vt acq̄stio vsu fruct. vt. l. vsufruct. de sti. ser. v. l. vsucapio. vt. l. vsu capio. z. l. ceptā. de vsuca. z in istis filii h̄ fictio nō hz locū. z ad istā reducuntur oēs casus positi in glo.

Am hereditate. Propriū vni abstinētē pōt ali q adierat a toto recedere: nisi creditores euz p parte abstinētis voluerūt molestare: idē de h̄ de ei. h. d. cū. l. se. z ē valde singularis. l. Ibi duz dicit ter. portione. tūc ille q̄ adiuuit nō poterit a toto recedere qz zc. vt sequit̄ in ter. Ibi cū dicit ter. deberēt. dic vt ipm cui accreuit nō cōueniāt vltra vires illi portiois. Ibi cū dicit ter. denf. heres ergo ē in totū nō tū tenet p illa portioe vltra vires illi portiois. ¶ Ho. q̄ possū p aliu: qd nō possū p me. ¶ Opp. glo. sed nō sol. dic ergo ibi in seruitute: s; h̄ accidit b̄ ppter inopinatū casum: q̄ rō ibi cessat. Ibi cū dicit gl. l. pe. imo ē. l. anpe. z pcor. qd̄ intellige vt ibi i gl. ad. l. si certari. s. i. dicit q̄ pcor. vel ē spāle in milite: z de h̄ p Dy. et de re. in. c. qd̄ alicui non lz. li. vi. vbi de h̄ p eū. ¶ Venio ad sedam partē z pmo reuoco in dubiū intellectū ter. gl. legit duob; modis. scd̄am lec. tenet doc. p. l. si minor. j. e. q̄ lec. placet in effectu p l. anpe. j. ad tre. z p. d. l. si certaz. s. i. s. ti. i. tū qz expō facit magnā volētā lfe: iō expōe. ter. vt dixi legēdo lram: z recidit in eūdē effectū. ¶ Op. q̄s nō pōt de cedere p pte testat; z p pte intestat; vt. l. ius nrm. j. de re. iu. So. vt dixi legēdo lram. ¶ Op. de. l. q̄ ex duob; in fi. s. e. So. qd̄a: aliud in exneo repudiare: aliud in suo. ita tāgīt h̄ z ibi. So. dicit idē z in exneo vt h̄ in pma gl. z ē glo. magna. qd̄ t; glo. C. e. l. qdam eulogio. rō qz p bnficium abstinēdi hz su? idē qd̄ emā cipat; vt. l. nā nec emācipat; j. de le. l. i. p herede. s. papinian; s. e. ¶ Op. s. e. l. si duo. So. ibi vñ p re pudiauerat: ali; postea adiuuit; h̄ pmo adiuuit z secus ta ē postea repudiatio. z sic inopinat; casus postea euenit. ¶ Op. q̄ h̄ electio non tribuat; et: vt. l. si mi nor. j. e. So. ibi fuit abstent; p resti. in ite. cū iā adie rat. h̄ vero nūq̄ adie rat. ¶ Op. ad hāc so. d. l. an pe. ad tre. So. ibi in fideicommissario q̄ sentit q̄ modū adite h̄ditatis. iō ei; abstentiōe grauat; in h̄ q̄ aut totū retineat vel a toto recedat. So. pcedēs loquit; in h̄ de q̄ se abstinēt p restōne: nō dz igit̄ nocere al; teri coheredi q̄ vult sua portioe eē p̄tētus. z sic reas sumo. Aut q̄s pmo adiuuit; demū secuta est repudia tio alteri; aut repudiatio pcedit aditionē pmo casu aut repudiatio secuta ē ipō iure: aut bnficio ptozis vni restituētis. si ipso iure loquit; h̄. l. si bnficio ptoz; vni: aut loquit; in coherede aut in fideicommissario. scd̄o casu. l. qn̄ repudiatio pcedit aditionē: aut iste q̄ postea adiuuit hoc sciebat. z loquit; l. si duo. s. e. aut ignorabat. z hz locū h̄. l. eadē rōne. ¶ Quero pzo quo iure defera; h̄ aditio. Rñ. q̄ cōditione ex. l. cū em̄ h̄ inducat; aliqd̄ in fauorē alteri; pducētis actio nē z exceptionē vt. l. statuas. de acq. re. do. possū; ibi dicere q̄ h̄ expediat officio iudicis: vt. l. si certa; rñ. s. i. circa fi. ibi dñ dicit expellēdus est zc. Sz cer; te aliūs casus ē ab isto. vñ mibi pl; placet q̄ oriatur aditio ex hac. l. z ē exceptio vt statiz dicā. ¶ Que ro cui dat; ista cōditio. Rñ. h̄rdi in cui; fauorē fetā ē bec. l. vt. l. fideicommissa. s. interdū. j. d. le. iij. ḡ agit her res d̄ creditōes: z eos faciet reuocari; vt def ipi po

testas a toto recedēdi p pte portione obueniētē: tūc si creditores impedire nolūt pnt dicere se p̄tētos eē ei; portioe: z q̄ p residuo nō tenētur vltra vires h̄ portiois: vel si volūt defērūt illi electionē recedēdi a toto vel defendēdi p toto: nisi em̄ p creditores de ferat; electio nō pōt h̄s hoc face re vt hac. l. ibi q̄a nō pōt heres exonerari nisi deferat; conditio pos ses ibi intelligere q̄ bec electio deferat; ipso iure nisi creditores dicāt se velle esse cōtētos eius portioe. z tūc erit illa practica qz h̄s expectabat q̄ cre ditores eū citēt; z ipē heres excipiet z ppter portio nē accrescentē vult a toto recedere: creditores repli cabūt q̄ sunt cōtētū q̄ rñdeat p portioe sua: p alia nō teneat; vltra vires hereditarias. Itē aduerse q̄ h̄ nō pmittit; h̄ heredi nisi ppter creditores. z sic si nul li essent creditores bec electio nō dmitteret; h̄rdi. ni si em̄ creditores sint z nolūt molestare nō dat; sibi il la electio: nihilomin; vbi nulli creditores sūt. qz nec volūt nec pnt molestare. Et h̄ dixi in. q. d̄ factio filia adiuuit hereditatē mris p parte sibi cōtingente. z sic p illa pte acq̄siuit vsufructū pti suo: decessit remanē te filio ex viro suo. alia portio deficit nec filius vole bat totā repudiare vt sic nō haberet eā ex p̄sōa ma tris s; pōt h̄re ex p̄sōa sua. z p h̄ excluder; auū ma ternū ab vsufructu certe nō pōt. nā iste au; nō ē cre ditor h̄reditari; nō em̄ debebat h̄re a matre s; a fi lia sua. z idē cū nullus sit creditor h̄rditari; h̄rdi nō defert; h̄ electio vt hic. ¶ Quero an bec. l. habeat locū hodie si h̄s inuentariū nō cōficeret. ¶ Dico q̄ sic. nā ppter omissionē inuentari; nō grauat; nisi in h̄ q̄ teneat; insoliduz. z q̄ nō posset vti bnficio sale. q̄ aut; pdat bnficiū hui; l. nō reperit; exp̄sus vt in cor; pore de here. z sal. s. si vero nō defecerint. ¶ Que ro qd̄ si creditores nō sūt s; legatarij. ¶ Et q̄ beat lo cū h̄. l. qz quo ad ipm h̄rdē legatarij sunt creditores vt. l. i. C. de bo. auc. iu. pos. in d. qz fz bec tpa q̄s lega tarijs nō tenebat; vltra vires hereditarias. vt. l. i. s. pe. j. ad tre. z. C. de le. l. si vniuerse. cū ḡ non pbat; ali qd̄ onus illa. l. nō puidebat hodie forte sec; nā tenē tur insolidū z vltra vires h̄rditarias posset dici h̄c l. locū h̄re. nisi diceret; q̄ insolidū tenet; ppter delictū suū. qz inuentariū nō fecit. ergo zc. Sed posses rñde qz hoc delictū nō respectit portione alteri; ergo nō dz amittere bnficiū hui; l. qd̄ ē p illa. vt. l. rescriptū j. de his q̄. vt indig. ¶ Quero qd̄ si nō sunt nec cre ditores nec legatarij s; sūt in h̄rditate alie iplicatio nes q̄ forte requirūt laborē animi z p̄sōe. ¶ Dico q̄ ppter h̄ nō defera; et bec electio. soluz em̄ ppter cre ditores defert; vt h̄ p. z no. in ista. l. cū h̄rditatis. q̄ quis q̄s habeat coheredes tū su; h̄s dz vt ibi siue suo siue exneo. ¶ Nec ob. j. ad tre. l. apud iul. s. idē iul. qz vez ē q̄ definit; eē su; heres q̄tū ad ea q̄ ex testō dependēt s; illud posset abstinere. vel nō dependet ex testō. ad h̄. l. p herede. s. papinian; s. e. z. l. ij. C. e. facit. l. ex pte. j. e. dixi in. l. si fili; de vul. z pup. substi.

Ecessariū Suus h̄z a ptoze bnficium nō imiscuit; s; si solēnter imiscuit tunc sec; nisi restituat; vt minor. necessari; vero h̄s nullo mō ab stinere se pōt. h. d. ¶ Quero vtrū fundata sit inten tio creditor; ptra filius. nisi fili; pbet se abstinuisse. Quidaz dicit q̄ sic. Blo. ē d̄ h̄. z in. l. i. C. si vt se ab he. absti. z ibi moderni vacillāt. veritas ē ista q̄ vira qz opinio pōt sustineri. nā fili; q̄ venit de iure ciuili ē h̄s noie z effectu. vt h̄. z in. s. sui. insti. d. he. q. z dif. z. j. ti. ij. l. i. s. qui sunt in potestate. z. j. de cōdi. z de. l. aditioib; z. l. iij. s. de cōdi. fur. C. de cur. su. l. si. s. i. s. e. l. more. scd̄o rñso. z iō creditorib; tenet; z illo one re nō eximif; fili; nisi vellet se abstinere vt h̄ dicit; ter. z

stinēdi sed d bnficio inue tarij qd dat ē eēntia her redib; vt ibi p. l. o. l. i. z. d. l. si deficiat. re citant; vbi pō nē iuris ptoz rñ tū p̄ dicit q̄ dicit; ter. annis. qz filio us vñ dicit; bnficio abstinē di dñ dicit; a creditōib; h̄rditatis p vñ exceptio nis z sic erit ppetuū. p. re. s. si de ces cep. do. z vñ de bal. in. c. l. in prin. an a gna. vel filii. z l. i. i. v. col. z se. z l. i. q. C. qñ nō p̄. par. z l. i. s. se p̄tis. C. vñ in bec. l. in. col. z q̄ sit d iure ptozio oñdo nā ius ciuile bñ pōt face re que eē h̄c dē. aut. h̄ am pl; C. d. filio cō. z no. in. l. i. substitut. nō vulg. z pup. ius p̄tētū nō. l. z si sine. s. fz qd̄ pap. d̄ minor. vñ si eēt de iure ci uili legret; q̄ filio abstinē te nō q̄ ex po tētia iustitias cōfirmaret; tabule. pupu lares z ali; el fecer; iustitias nō resulant; q̄ idē op̄at; q̄ aditōe hereditatis. s. l. si h̄ q̄ se p̄ma. z. l. si pupu. s. e. l. si fili; q̄ p̄ti. d̄ vulg. z pup. p̄ h̄c fac. s. h̄ bñ q̄ m̄lti p̄tēt.

Insi. debere. qual. z differ. ren.

In d. S. sul. oportet ergo qd filij voluntas declare. vt l. si ita legat. S. illi si volet. j. de leg. i. z h mo pcedet opinio antiqz. Sz pone qd creditor egit d filiu z filli us in nulla parte iudicij fecit aliquē actū p quē vide at se imiscē: vel forte fuit pntar: z sic de ei? voluntate nihil appet potit ne p dēnari qsi creditor itētio sit fūdata. Quidē q sic p ea q dicta sūt. qz tenet nisi apparet voluntas dīa: dīsi ē verū. sicut em ille q obli? gat? est pure: z obligatio illa sperat nouari in dicit? onis euetū nō pōt interim cōueniri: vt. l. pecunia. s. si cer. pe. ita iste fil? lz sit obligat? : qz spa? tolli ista obligatio in cōditōis euetū. lz si voluerit abstine in terim pueniri nō pōt neqz necesse hoc opponē qd ius inducit h: qz id qd ē verū a iure inductū nō ē ne/ cesse expmī p hōies. z h ē casus p. l. i. C. si vt se ab he. absti. ibi fides dītatis dīboz adminicula nō deside rat: z idē in. l. ea qdē. s. e. facit. l. q sub dītōe. in si. de dī. insti. z h mo vera ē opt. gl. q dicit q iteriz nō est heres qm ad cōmodū vel incōmodū : qz nō pōt vt hīs pueniri: z eodē mō pcedit sequēs opt. posita h in gl. dñ dicit tenet. i. teneri vī pma facie: qz vere tenet lz nō effectualiter vt dixi. dices tu gl. ista q dicit en nō eē herede qm ad cōmodū dicit ei qd dixi in l. fil? . z. l. iulian? . s. e. z d. tex. in. l. si fil? q patri. d. vul. z pu. Rñ. qd dā ē pmodū ex ipa hēditate pueniēs: qd nō pōt ab incōmodo separari vt debita z credi/ ta hēditaria: z in istis pcedit qd dicit gl. qdā sūt cō/ moda nō ex ipa hēditate vt qd firmē tab. pu. z tu/ tele dātōes: z in istis operat exētia sui hēdis et p/ abstētiōe vt in dīis. C. p. d. l. cū qsi. s. lz z hīs de fideicō. li. So. ibi spale in libertate. z de hac exē tia sul hēdis dixi in. l. si fil? q pri. de vul. z pu. substi. C. p. d. l. ait ptoz. s. nō solū. s. d. mio. So. vt i. gl.

E parte heres: redē exneū p sua p/ te ē necessari? : nisi sub cōditōe fuerit istitu tus. h. d. Ho. q in sūmario dixi. simile in suo z neces sario dixi. s. e. l. cum hereditate.

Quod est alibi ista. l. q ē noua z singlar? z nō hz parē z cōcordatiā. z. h. d. Jus accrescē/ di trāsit ad heredē: z si ē vnitū cū pupillari substōne trahit ad ea vt habeat locū p? aditā hēditatē. z tra/ hat ad bona ipuberis. h. d. z pmo ponit dictū. scdo declarat illud hē locū in hēde hēdis. scda ibi q sic. Quero an oia qd vult dicē tex. nā si ipm zc. Rñ. hēditatis pīne aditio obligat hēde: vt cogat hēde pu pillarē: lz obligatiōes trāseūt in hēdes. ergo hēdes heredis hēde cogit. C. p. s. e. l. qntū. s. si. Sol. ibi nō aditit paternā. C. p. de. l. si fil? q pī. in pn. s. de vul. z pu. So. vt ibi. C. Genio ad gl. magnaz. z op. ius substōnis pupillar? nō trāsmittit ad hēdes: vt. l. q liberis. s. si. de vul. z pu. z. l. sed si plures. i. pn. et. So. dicit Ro. h fuit p pīsi nomē substituti ex/ pressū: ibi appellatū. gl. nō dānat hāc so. tñ h so. ē falsa. p d. tex. i. l. q hēbat. s. d. vul. z pu. scdo d rōnez mag em trāsmittit qd filictū ē sub noie appellatiuo hēdis q sub noie ppo: vt. l. cū ita. de pdi. z de. Cñ gl. sol. scdo mō q h nō vēt p ius substōnis lz p ius accrescēdi: z h vera vt statim dicā. Tertij dicit q h loquit qm pupill? aditit in dīo sec? inuit q idistictē qm pupill? aditit vt tūc ius substōnis trāsmittat ad heredē qd ē d casū. l. q habebat. s. d. vul. z pu. z. l. i. s. in nouissimo. de cadu. tol. tene ergo pcedētē so. q h venit p ius accrescēdi vt pbat tex. ibi accrescē/ di iure zc. C. s. ex gl. op. ius accrescēdi nō hz locū in diuersis hēditatib? siue defera? ex diuersis testis siue ex vno: vt. l. si sub cōditōe. s. q. mo. vsufu. amit. z. l. si duob? . s. ti. i. z. l. i. C. de re mi. z qd ibi no. Rñ.

verū ē in iure accrescēdi simpliciter in dīis. lz si ē vni tū cū pupillari substōne trahit ad ea vt porrigat ad bona ipuberis. h ē casus singlar? . p h facit. l. si duo/ bus. in pn. s. e. cū gl. z qd ibi no. in vltia so. Sz ptes d ius accrescēdi nō hz locū post aditā hēditatē i ppe/ tate. vt. l. i. in si. s. de vsufu. ac. lz h fil? aditit hēdita/ tē pīnā. ergo nō hz locū. Rñ. illud i iure accrescēdi simpliciter: lz si ē vnitū cū substōne pupillari trahit ad ea vt habeat locū z post aditā hēditatē: z h ē singla re h. qd ergo dicim? ius accrescēdi trāsit ad hēdes h ē de iure cōi. vt. l. hēc scriptura. de cōdi. z de. z. l. si ex plurib? . de suis z legi. z. l. i. s. is ita. d. cadu. tol. lz q trahat ad bona ipuberis: z q hēat locū p? aditā hē ditatē ē h singulare ppe vnionē quā hz cū substōne pupillari. Dicit tñ gl. z bñ q illud ē vez cū ali? iure substōnis admitti nō pnt: qz nō erāt vel erāt exclusi. nā si eēt ius substōnis pferē iuri accres. alle. gl. d. hē. z fal. s. si vero. de vul. z pu. l. q habebat. meli? pbat in. l. i. s. si duo. j. de bo. pos. lz ta. C. p. de. l. si ex plurib? . in si. de suis z legi. So. gl. ibi in vulgari h in pupillari. Lerte h nō loqē in spē substōnis pupill lar? tñ vt dixi: imo lz i iure accrescēdi. Alij q h su? fuit substitut? ibi eētne. nec h placet. nā text. dicit q substitutū obligat aditio nō q su? fuerit. Alij dicit q h erat substitut? q aditit in pte in q erat institut? : lz ibi substitut? : lz ista so. nō ē bōa. p qz d. tex. l. i. scdo d. l. lz si plures. de vul. z pu. vbi hīs institut? nō trāsmittit ius pupillaris substōnis. Dic ergo q ibi i iure substōnis: h in iure accres. qd trāsmittit: z sic pcor dat cū. l. C. p. de. l. toties. j. e. so. vt ibi. Quero an h. l. locū habeat siue pupillus aditit siue nō. Bl. in si. dicit nō curādū de h. dīis no. i. l. toties. j. e. z. C. de ca. tol. s. finant sub dītōe. z illd vī veri? . Si em pupill? nō aditit pīnā hēditatē ius accrescēdi nō eēt vnitū cū pu. substi. imo diuersa respicerēt: qz ius accre. hēditatē pīnā: ius substōnis hēditatē pupilla re. Sz tūc istat qz rō tex. ē vniformis siue pupill? adit uit siue nō. cū em substitut? adit pīnā ē obligat? hē pupillarē siue pupill? aditit siue nō: z ita loquit pī/ ma gl. h posita z bñ: ergo ista obligatio ad hēde trā sibi. Rñ. qm substō nō eēt vnita cū iure accrescēdi nō trāstret ad hēde: qz ē psonal? obligatio: lz qm ē vni ta cū iure accrescēdi tūc trāstret ad hēde qz ius accre scēdi nō extinguit cū psona: z h ē qd dicit tex. h dīis/ gi cū pīnā hēditate: z ex h q ponim? h pupillū adit uisse apparet q nō pōt succedi ex vulgari tacita vl expsa nō habētur hic alia.

Institut? q adit ab intestato vt fūm. r pudiare ex testō: z fac locū sub stituto. h. d. C. p. q nō sit necesse q pbe tur q fuit sane mētis cū psumat nisi pbat dīis. vt. l. nec codicillos. C. d. codi. So. gl. q pbat eoipo q d rīn nō pbat. C. p. de. l. nec is. s. hīs. s. e. z. l. mī. d inof. te. So. gl. h sciebat sibi hēditatē eē delatā: als sec? vt in dīis: ista ē vera. z si dicas imo ignorabat qz putabat matrē demētē fuisse vt d: in tex. Rñ. pte sūptio ē q sciuerit veritatē eo q fil? : vt. l. octauī. vñ cog. vñ illis suis dīs qb? dixit pīez demētē nō cre dit: lz si vere erraret in scō credēs em demētēz fuisse tūc repudiaste nō vī vt hīci dīis. Alij dicit q hīc errabat i iure: q so. nō ē vera p tex. q dicit tāq pī de mēs fuerit. vñ expse loqē q i scō errabat nō i iure qd autē si i iure errabat: dicā i. l. clodi? . j. e. n. hēf h alia.

Institutio abstinentis se p restō minor. nē nō accrescit cohēdi inuito h. d. C. p. s. e. l. cū heredi. Dic vt ibi.

Institutus. re nisi expse h aīo fecit. h. d. C. p. de. l. iā dubitari. d. hē. isti. So. distingue vt XXX iij

Uli pfi
vt. so.
Pro hac so/
lu. facit qd in
fil? dicit bar.
in. l. iij. s. ca/
to. in. iij. op/
po. prin. vbi
allegat istam
l. de h. obli.

a Sedz tab.
Et i. l. iij. als
ij. s. de iust.
test. scdo rñ/
so. z not. bar.
in. l. re cōiun
cti. s. lz circa
h moueo ta/
le dubiuz. de
leg. iij.

Ibi. r. l. i. §. si parenti. §. d. d. ob. cau. r. l. si q's ita. de condi. z demō. ¶ Op. q. nō ualeat ista cōditio si iurauerit. ut. l. que sub cōditōe. de cōdi. isti. So. ut gl. quia ibi de iuramēto de futuro: hīc de preterito. z de hoc habuistis in. l. si quis ita. j. de cōdi. z demō. z de cōdi. ob. cau. l. i. z. l. iā dubitari. §. de hē. insti. Querit Di. an ille qui agit querela in effectu uideat esse he res eo ipso q. obrinet. Glo. format istā. q. i. l. que ad modū. §. de inof. tes. dicam in. l. cum quidam.

Si seruus. iussus requiritur. h. d.

In libris. Furiosus nō acquirit uoluntate sua sed uoluntate. l. vel alterius cum iussu curatoris. ¶ Op. de. l. cū heres institutus. §. e. sol. si filius adit sua spē sine iussu curatoris acquirit sibi nō patri: si cū iussu curatoris tūc acquirit patri: ut hīc. tene menti.

Seruus plurimū pōt partē unī acquirere z partē sibi si fuerit manumissus. h. d. ¶ Op. q. adēdo partē uideat adire totū ab initio: ut. l. i. r. ij. §. e. So. iuriscō sultus soluit in. l. cū solus seruus. j. e.

Seruus plurimū pōt oibus necessariis existere. h. d.

¶ Op. seruus cōis nō pōt institui heres necessarius ab vno ex dominis: ut. l. si sub cōditō ne. §. serui cōem. §. de hē. isti. z isti. de don. §. si. So. fm iura. ff. debetis intelligere q. oēs dñi sil' decesse rūt: ut. l. duo socij. de hē. isti. vl' oīuz hēditas puenit ad vnū. hōdie at. pcedit sine dubio q. pōt seru' cōis institui ab vno ex socijs: ut. l. i. C. de cō. ser. manumis.

Seruus. Ex cōiunctōe legalī i hēditate lo cus est iure accrescēdi. h. d. z ē no. l. i. legato ppetat: secus i usufructu: idē i gl. uide eā z uide qd dīcā i. l. pri. ¶ Op. de. l. z p culo. j. de le. ij. vbi nō est loc' iuri accrescēdi. So. id in legato secūdo hīc in hēditate: z est rō ne q's de ce dat. p. pte testat: qd in legatis cessat: z uis qd p me no. in. d. l. z pculo. ¶ Sz d' h' op. de. l. i. §. i. §. de usu fruc. accre. So. illud est uerū in usufructu: aliud in le gato pprietatis. z tene mēti istā glo. z no. z signa. eā

Im sol' seru'. Seru' plurimū pōt se parationē q. a. l. inducū: l. nō a testate. h. d. p. h' apparet solutū dñi qd feci in. l. seru' duoz. §. e. ¶ Quero hīs institut' insolūtū decessit ista anū: z trāsmisit ius deliberādi ad plures hēdes: vtrū habebūt necē oēs adire sil' an poterit qlibet sepati cer te pofit q'z sepati: ut. l. i. n. i. p' sōa moriet' id ius n' eēt diuisū tñ p' sōa hēdis p. l. diuidit sic cēsa iura hēdi taria: z poterūt sepatiz adire utilitatiz cā ne alte r' festinatia alteri noceat: ut. l. i. l. legatari'. in pñ. §. ti. i. z alijs postea repudiātib' vl' exclusis erit locus iuri accrescēdi in hēditate. ut. §. e. l. pri.

Radu'. Sequētes in gdu nō admūt tūc nisi p' mis exclusis: nō pri' mis statuit tps ad adēdū vltra qd n' audī unt. h. d. ¶ No. q. qdū ē loc' graduī pcedētī n' ve nit ad sequētē. ¶ Itē no. q. trāfactio tpe hēditatis hē p repudiata. ¶ Op. de. l. si. ex. de vul. z pu. So. ut ibi: qz ibi ē loc' in portioe repudiata. ¶ Op. d. l. si q's ita. §. de hē. e. insti. n' ē d' ut ibi pz. ¶ Op. de. l. ait ptoz. §. l. qd papinian'. §. de mino. So. gl. no. q. diu institut' pōt admitti de iure cōi nō ē loc' substi tuto: sec' si de iure spālī p restōnez ut ibi. Idē si resti tutio pcederet ipō iure sine remedio ptozis uiuū: ut. l. si. C. de repu. hēdi. z ibi no. ¶ Op. z v' q. istitut' z substitut' cōcurrūt: ut. l. si p' fa. testō. §. de here. in stī. z instī. de vul. z pu. substi. §. si. in si. fallit ibi p' p'

repugnātiā iuris z rōnis. z ē idē casus. in. l. cū ppo nas. C. de here. insti. z ē ali' casus i. l. si libert' patro no. j. d. bo. li. z pōt addi tertī' q. id qd d' i p'ono idē dicat in filio. z dixi in. l. p. hē de. §. papinianus. §. e. ¶ Genio ad vltimā glo. b. z op. q. nō adiuū. j. termi nū vel repudiat v' adire. ut. C. e. l. si. §. sui aut h. z. §. si q's nō temerario. So. h. l. hōdie corrigitur p illā fm Azo. z Hugo. Alij dicit z ista ē vera z notabil' q. in illa statuit termin' ad instātia creditorū: h' substituti qd ppetuo tene mēti. istā tenēt doc. ibi z bñ. rō qd cōtumacia semp interpretat in id qd cōtumaci est de teri' z aduersario vtili'. ut. l. de etate. §. q. tacuit. §. d' inter. act'. vñ qñ statuit termin' ad instātia creditorū itereft creditorū vt habeat p adēite vt habeat que cōueniāt: sz qñ statuit ad instātia substituti itereft ei' q. habeat p repudiātē: ut sic possit adire: ita lo quif h' z h' verissimū in hēde instituto pure: sz si sub cōditioe p'atiua z ei eēt statut' termin' ad cōditōez implēdā z ad adēdū nec adimpleuit nō h' p adēi te: qz nō pōt cū nō sit impleta cōditio. ut. l. si q's insti' tua. in pñ. de here. insti. z in. l. si seru'. de bo. auc. iu di. pos. z dixi in. l. si q's su'. de iure deli. Itē h' vera in hēde q. pōt adire de iure ciuili: sz in eo q. nō pōt alie succedere nisi p d' ta. sec': qz sibi requirit exp' sio vbo rñ corā iudice. ut. C. q. admit. ad bo. poss. l. si. Item ex eo q. dicit ad instātia creditorū z c. z intelligas practi cā h' l. q. h' h'z facē iudex ad petitiōez ei' cui' itereft z aduerte qz uideat q. iudex nō possit statuere miorē terminū cētū diez. ut. l. i. r. ij. §. de iure deli. z ibi d' h' d' z. In casu tñ sufficiūt tres mēses: ut. l. si. §. i. de iure deli. ¶ Quero q. sunt isti q. pnt h' petere ut tps sta tuat. Rñ. substituti creditores fili' q. sperat mouere q. inofficiosi ut h' in gl. magna. ¶ Quero qño statui tur h' termin' substituto. Rñ. gl. q. termin' substituti icipit. finito tpe istituti. uide gl. z no. q. l. z dīcā. C. d' dila. l. siue ps. q. pēdente dilatioe officii iudicis cō quiescat: iterim tñ poterit dari dilatio q. icipit post illā finitā: qd not. ¶ Si. istū d. is aut. iducit ad. q. si tres fuerūt electi p'ates vni' terre vni' post aliu': z se cūdus deccedat deliberāte pmo q. admittat tertius ar. j. de p' dī. z de. l. p' ita dicit tpe. hāc. q. tagit Ex. in l. p' aditā. C. d' ipu. z ali. substi. fac qd dīcā i. l. cū sub hac. §. de cōdi. z de. ¶ Quero d' iux' p' dicta. testōz si lū heredē instituit z ei pupillariter substituit titiū: z qñcūqz decesserit titi' sine liberis ei substituit sepro nisi: cōtingit q. titi' aut pupill' mortu' est demū mo rit' pupill': qro an sempromi' ei possit succedē ex v' goze pupillariz substōnis. Et h' ē cāus q. sic: qd ibi clar' apparet rñ dēdo dñis. Eōtra p' dicta facti. si mater. §. i. de vul. z pu. z ibi no. sz rñ de ut ibi. Itē facit d. qz sempromi' substituit fuit titio nō pupillo. sz rñsio apparet p hāc. l. qz gradu p substōis pēpto admittit sequēs. Itē facit d' iste substitut' fuit titio q. erat cēne. §. in ei' psona fuit substō fideicōmissaria z sic pupill' nō pōt succedere directo. Rñ. titio iste substitut' fuit cōpēditose q. p' tinet vulgarē. ut dixi in l. cēturio. v' ergo dicit titi' pupillarit' substituit: z cū titi' hēs nō erit sempromiū substituto: z v' scōs gra dus substōnis. ut. l. p' de vul. z pu. q. scōs grad' q. ad titiū ē vulgar' q. ad pupillū ē pupillariz. sz si pri ma fuit sz directa pupillariz: scōa mere fideicōmissa riā: tūc scōa nō possit hēre locū nisi ex substōne adea tur hēditas. ut. l. apud iul. §. idē iul. ad tre. z. l. ita tñ. §. qui suspectū. e. ti. sz si pma esset mere fideicōmissa riā: z scōa idē. tūc l'z p' mū fideicōmissū deficiat rema net apd hēdes cū onē suo: z sic debet scōo. ut. l. i. §. p scōo. de ca. tol.

Plurimū. Siue succedat de iure cili si ue de iure ptozio scripti p' ce

gl. Ad d' bal. in d. l. si. §. si aut aliq's. C. de iure deli. z ibi Bar. e. Bal. in rub. C. de succel. edic. l. i. col. r. oīno v' no. p imol. l. i. §. q's instituat. i. l. i. r. m. col. §. de heredi. insti.

c. Barto d' tio. v' p' p' dēre dilaōe possit alta d' latio dari ad de bart. l. i. in vl. dīcō. §. de re iudi. d. Quero. bar. cōstitut sup hoc. q' d' incip. quādas noie tūc' ba bēs filii' r.

aut legitimos: et si conditio sit adiecta et inter se non potest repudiari nisi coram iudice. h. d. C. p. gl. ad fi. l. de l. is pot. r. l. is q. s. i. s. e. So. h. coram iudice repudia...

§ **§ servu** Servu alienu ab hostib' redē facere: s; dno pmo estimatio debet. h. d. h. e gl. q. ponit qliter iste redēpt' teneat' r cui r ad quid.

§ gshac lege sari' r p pte voluntari'. h. d. vide p b qd no. in. l. iij. s. pe. j. de heredi. insti.

§ Pretor ait Qui admouet aliqd ex hereditate anq' abstineat mala fide pdit bñfi cū abstinedi: sec' si post abstentionē. h. d. vsq; ad fi. r pmo ponitur verba edicti. scdo iuriscō. ponit casuz in edicto. tertio incipit expositionē. scda ibi: si q's ser...

ret expositio illoz verborū eū eāue: postoz in edicto nā sumit eū. s. suū vt h vides. vide ter. dñ dicit hie ex ponit sba edicti factuz fuerit rē. Mo. ex h. s. q. qñ sba sunt scripta in psona vt si q's occiderit: si q's p' cufferit: si q's furat' fuerit r filia: nō porrigit' s; pro priā significationē ad eū q' fieri fecit: s; qñ sba sunt scripta in rē: h' ē gñaliter seu ipsonaliter: vt si h' factū fuerit r filia nō dicit p que: r tūc ex ppria signifi ca tione porrigitur ad fieri faciēte. d quo p Ja. d are. in. l. aut q' aliter. in. l. i. qd vt aut clam. r. l. h. sba. j. de adul. dicit plene in. l. nō solū. s. si mādato. r. s. pcul'. j. de iniurijs. C. dicit ter. ait ptoz. h' expōit sba ex heredare. Mo. q' dicit qd: verificat' in qlibet p'icu la rē: id gl. q' ē in. l. i. s. i. de op. no. nū. duz ter. dicit qd operis exponit qd. i. qd qz pfectū op' requirit: qñ dī eat qd verificat' in qlibet p'icula: r ter. dicit. h. dicit ter. admonē. h' exponit sba admonē. C. p. glo. r vt q' talis error nō excuset eū. vt. l. eū q. s. si iuria. d iniur. r. l. i. s. de legi. Dy. dicit. dic vt no. in. d. l. eū q. in. l. i. s. vt dicit tu spale h' in aditōe h' dicitatis q' p'stitit i so lo aio: vt. l. p h' de. s. i. s. m Dy. tu dicas q' in. l. eū q. anim' erat delinquēdi: r iō puni' si aliū offēdit quez crediderit: hic vero nō erat anim' delinquēdi. Ad. l. i. de legi. dicit q' posito q' illa ignorātia dz puniri: hic tñ nō dz puniri tāta pena vt pdat bñficiū abstinedi.

§ hec verba uat aliquē aliquo bñficio obrinen do nō hñt locū post bñficiū tā obrētū: qd p' ad mlta facē. C. p. de. l. si. C. d' repu. hē. So. fateoz q' spō te q' semel abstinuit pōt adire ad h' dicitatez: s; delin quēdo nō vt ad eā redire: facit. l. si q's e'ne'. s. e. r ibi vide rationem.

§ **§ gsheres'** Finita cā dilatois fini tur dilatio. h. d. r ē boz na. l. p quā dicit tā pluries d factō si iudex dat alicuī terminū trū diez ad rñdendū pōnib' r ille rñdet p die q' amodo iudic' officii pōt pcedē sicut si illa dī latio eēt finita nec illū vltimū diē expectare dz: vt b r. l. a filia. s. fi. j. ad tre. C. p. de. l. in illa stipone si calēdis. r. l. insulā. j. de s. ob. r. s. si q's cau. l. fi eū. s. i. Sol. hic loquit' in h' dicitatib' in quib' solā nō impe dit aditionē. r vide gl. dic ad illa d'ia vt sequit' in se. d'io. p hoc vide gl. in. l. iij. r. iij. s. de p'di. insti. dicit gl. in. l. insulā. sed in illis nō erat finita cā dilatiois oino: vt ibi p' sicut in se. cōtrario.

§ **§ gsnō quasi** v' h' s nō inducit imissi onē. h. d. puto etiā q' si dicit qñ h' s simplr q' intelligat' vt fil' s in ea q' habuistis in. l. p h' de. s. qd tñ. s. e. r in. l. si patroni. i. pñ. j. ad treb. r faciūt ista an fil' videat' h' s tenēdo feuda r emphitheosiz. Et

b vt q' nō sūt h' dicitaria: vt dicit. l. l. si patroni. in pñ. s. allega.

q **§ i putat se**. Cōditio dandi iplet' si dat pl': sec' si min'. h. d. Inducit Dy. l. pcedētē q' fili' petēdo iuramētuz fidelitatis nō videt' se imiscere: cuz illud p'ineat ad filios vt filios: nō vt h' des. Idē dico si peteret pos sessioes emphitheoticas: q' ex forma pactorū debēt venire ad filios vt ad filios: de quo p Dy. i. l. si p'ro ni. in pñ. ad trebel. dicit. l. i. vt iurisiuradi. s. si liberi. d op. l. i. C. p. de. l. cui f'id'. i. pñ. j. de p'di. r de. Sol. sibi erat adiecta p'ditio plurib': h' vni. Dy. p. d. l. si q's e'ne'. s. sciēdū. s. e. So. ibi ē cā p'ozsus diuersa.

§ Qui bona fide .teri' adēdo nō obligat' sec' si sua spōte. h. d. cñ. s. se. q' incipit de eo rē.

§ De eo . aliena. s. i. s. e. r siquidē ille q' adiuuit fuit ei' ppositi vt oino vellet eē hēs: si v' sibi v' alij acq' rat edēdo effici' h' s. S; si dubitat' an voluerit eē heres: r tūc aut adit iussu alteri' r nō psumit acq're re sibi. vt. s. pri. s. Aut sine iussu adit: r tē vt velle eē hēs r sibi acquirere. r h' idēz vidistis in fi. in. d. l. q' in aliena. s. i. s. e.

e **§ X semisse** Qui adiuuit ex pte minori cū deserret' h' dicitas: pro maiori obligabit: si ei' erat ppositi. h. d. C. p. de. l. ex af se. s. e. So. gl. q' ibi sciuit se institutū in totū: h' igno raut. C. p. d. l. si q's mibi bōa. s. ex asse. s. e. So. gl. q' ibi in iudēs dz eē cert'. vt. l. p' i. pñ. j. e. vñ solue vt sequēs d'itū. C. p. de. l. si q's e'ne'. s. sciēdū. s. e. r. l. illud. s. si ps bere. pe. Dic aut sciebat se institutū in pte maiori r ē h' s in totū. vt. l. i. r. ij. r. l. ex asse. s. e. aut ignorabat: r tūc aut erat ei' ppositi q' vole bat oino esse h' s. p q' m' q' pte: r tūc h' s erit sine duz bio. aut erat ei' ppositi q' volebat eē h' s p maiori r nō erit vt h. aut dubitabat: r tūc aut ē sibi vtile q' sit h' s. p maiori r ex h' sit ei' p'ditio melior: r psumit q' voluerit eē h' s in totū. aut h' sit deterior ei' cōditio: r tūc sec'. vt. l. si q's mibi bona. s. q' si ex pte. s. e. Aut dubitabat' vtz sit ei' vtile aut nō: r tūc itelligo q' si erit h' s p maiori pte voluerit eē: als sec'. vt. d. s. qd si ex parte.

r **§ tu ex pte** . Quocūq; iure adit' por: tio alia que pōt acq'ri sine noua aditōe acquirit'. Itē q' ex instōne repudiat pte nō pōt in alia pte ex substōne succedere: r spudiatā iure accrescēdi habebit. h. d. r ē fortis. l. diuide. p po nit vnaz. q. qñ q's adiuuit ex substōne r postea extat cōditio instōnis: r ad illā rñdit. scdo qñ repudiat' ex instōne r postea vult adire ex substōne: r ad illaz nō rñdit. tertio rñdet cuidā. q. p quā apparet so. p'ce dētis. scda ibi itē si tu. tertia ibi rñdi nō dubito. Dic ter. omiseris aditōez. deinde repudiat' titi' cohēs cui fuisti substitut' r adiuuit ali' cohēs. Dy. dicit q' i ter. ticiane part' determinat' sba substitutis. qñ dī cat adēdo ex substōne pris titiane h' ē ex substōne sc'tā i pte titij. Dic ter. p' tē tue p' titio cohēdi iur' ac crescēdi delatā. Rñ. q' sic vt p'z ex sequētib'. Dicit ter. i ea instituti eidēq; substituti. dicit ter. vēdicare. h' ē dicere in ptate mea ē h' r ex substōne r repudiare ex instōne r ecōtra. Dy. Pro declaratiōe. l. reuoco in dubio casū. in pma parte gl. legit duob' modis. p'ri mo in duob' institutis. s. sei' in duab' vncijs sub cō ditiōe r titi' pure in decē. r sciuz titio substitut' r h' i pma glo. istā r'z glo. q' mibi nō placet. nā si eēt duo tñ instituti statim cū sei' adiuuit ex substōne eēt hēs i totū nec expectaret' cōditōis euē'. vt. l. cū hēs. i. fi.

dī. s; qd si ali q's ē citat' r cōstat eā cō parē si posse an interi ma nus iudicis sint ligate. dī rit Ymo. q' sic fallit' ele. vbi ipedit' n' expectat' vt i c. cū iter vni uersas. r ibi p' eū de elec. r idē dicit bal. in oib' publi cis actib' qd ē in elec. ne p pter paucoz absentia pu blica vacillet' vtilitas. l. ij. C. de decur. lib. x. ita dicit bal. in. c. i. de mil. val. q' cō tu. ē in. vij. c. in s. pōe ali' q's ē citatus r c. dicit tamē Hosti. r Jo. an. i nouella i. c. irrefraga bilis. de offi. ordi. vt r'fert bal. in. d. c. i. q' qñ statut' ē alicui termi nus ad se cor rigēdū r cert' tū ē q' n' vult se corrigē q' non dz expe ctari. r ad p' dicta faciunt q' not. doc. in c. ab excōica to. d' rescrip. bar. r bal. in l. siue ps. de dilati.

§ fusi. s. p'roz oino bal. i. c. l. de bñfi. fra. qd fac ad no. p' bart. i. l. ita stipulantē. s. sacra. de sba. obliga.

§ quis beres. Mo. ergo q' citat' ad cer' tā diē pōt an diē p'pere. qd etiā voluit ra pha. l. l. stipu latio ista. s. i' ter certā. r ibi dicit' imissive. de s. ob. r ēt ad bar. s. ad de quod no. bar. in. l. q' an kalendas. d' s. ob. r in. l. q' diu. s. e. r i l. ij. de re iur

I tu ex pte. ex pectada. bar. allegat. dicitur in l. si. j. eo. id est de q scripti in l. quida eulogio. C. eo.

Inducit conditionem. vide quod dicitur in l. de offi. consu. vide bal. i. l. ij. in. ij. col. C. de ser. fugi. z in. l. siue pos. fidei. in. ij. col. C. de p. ba. z quod not. bal. in. l. si so. lenib. C. d. si. instru. qd i supino. vid gl. in. l. meua. solu. ma. Et de gerudiu add not. p. bar. i. l. ij. ad. si. d. co. di. z de. z i ex traugati ad reprime. i. x. ne ex coru. z bal. i. l. id quod paupib. de epis. z cler. z dicit q ipoztat causam finales. z vide bal. in. l. si ex caus. i. v. q. d. no nu. pecu. z bal. in. l. fal sus. C. d. fur. z saly. q idez finalit dicit i l. i. C. de his q latro. occel.

Ido ete n limi ta nisi pcessit set decenium fz moder. i. l. q in aliena. in pn. j. eo. facit l. sciend cum materia. d. x. ob. vide bar. in. l. a diuo. S in vendit. x. qro g si repe ruit. d. re iud. adde quod not. Jm. i. c. sup his. d. accu. z in. c. inotuit. d. eo q fur. oz. sulce.

Lacet.
Et hac

S. e. fz ter. b inuit conditione expectada g re. nisi su stinendo dicerem? ut dicit in. l. q ex duab. in pnci. s. e. Un. alij antiq legebat in trib. institutis. z h lec. pofit in gl. sup xbo adire. qua vide. istud placet q essent tres instituti z tuc e neceffe q expectet p ditionis enet tus saltē p dimidia. vt. l. l. ber. h. d. s. si ita. s. de hē. in Ri. tñ tenedo hac lec. placet vt exponam? ter. vt fiat mutatio p daz. s. de me. i. a te z mibi. i. tibi. tñ ab illa lec. glo. recedit dices q iste casus e in. s. pri. fz no e veru. ille effi differt ab isto qz in pmo repudiauut pte sua postea adiuut ex substōne. hie p ex substōne adiu ut. Venio ad scdm casu: z h. s. variaf duob? modis. pmo q essent duo instituti: qd glo. no placet: z merito qz tñc haberet totu ille adies ex substōne: dicit ergo q erat tres instituti vt apostillauit legedo litera. Sz qro qd iuris de hac. q. cu no rñdeat ad ea. Rñdeo rñso colligit ex sequenti rñso: qz lz repudiauut parte sua tñ adeudo ex substōne habebit iure accret. parte illi? part? vel tota si duo eent instituti. Op. ad pn. in. l. si solus. j. e. So. ista. l. ista z silles glosat. Op. de. l. sicut. C. de repu. hē. vbi q semel repudiauut no pot iteru adire. So. fateor eode iure fz alio iure sic: vt h. z. l. si. s. i. de vul. z pu. Venio ad tertia z vltima parte: z dicit q possit vna instōnez adire z alia repudiare. Op. de. l. qda eulogio. C. e. z. s. e. l. ij. So. aditōe part? qz hz totu nisi pus repudiauerit alia parte: tñc em adeudo alia partez de parte repudiata no hz nisi qten? ei accret: ita loq tur h. Sz d h e i ptate sua hie iure accretēdi vel iure institutōis d. l. si qz hēs. i. pn. s. e. So. vt ibi dicit. z pbat p hac. l. si qz. z icipit ab aditōe partis alia parte eo iure quo sibi delata e in testō cogit hie. vt hac. l. in pn. etia inuit. vt. d. l. si qz hēs. Sz si qz incipiat a repudiatiōe postea adeudo parte poterit illa hie iure accretēdi: z h e qd in fi. h dicit q pot hie vel ex iure instōnis vel iure accretēdi. Ultimo not. q gerudiu si respicit verbu vl participiu futuri tps inducit cōditionem: vt hie quando ex substitutio ne adeundo re. z glo. exponit adeundo. idest si adiu uer: sed si gerudium respicit verbum vl participiu pntis tps tñc no iducet p ditionē: fz magis veniret ad modificatiōe seu q lificatiōe act? vt. j. de viz vi ar. l. vim facit.

Qui vult pns vult z ancedens
Iud. h. d. vel sic. Ad positione pntis sequit positio ancedēt. h. d. ista. l. pcedit in his que pendēt ex nra mera voluntate: in alijs no no pcedēt vtputa si ego pduco sniaz sequit de necessitate: g p cesserit acta. certe no nisi p. bef. vt. l. plata. C. d. sen. Itē si pbo q aliqz e ordinat? sacerdos sequit d ne cessitate: ergo alij ordines pcesserūt. certe no: vt. c. ij. ex de de. pegri. z ibi p Jm. huic. l. pcor. l. ad re. z. l. ad legatu. s. d. pecu. cetera oia dic vt i gl. z hñ. Op. gl. d. l. apd labeone. s. si qz. So. ille cause se opatiūt vt. l. nūq. d. puat? deli. illa no. vt. l. q diu. s. e. fz Dy.

Uofratres. tione hēditatis locij no inducit: nisi qz vltra fecerit q ex necessitate cōionis facere tenetur. h. d. z no. ipsam in casu suo. Quero qno cognoscat vtruz qz plusq p parte sua dñuz interposuerit vt ex b videat adire. Rñdet qda vtputa alienado insolidu: tñc vt adire vt h fm quosda. tu dic qda sūt q p parte expediri no pnt: z tñc de necessitate cōionis qz hz neceffe illud face in solidu: z eo casu no vt adire nisi et? animi fuerit: vt h pbat. z in. l. si cñvno. si ex no. cau. aga. z. l. si cōes. de neg. ge. z fami. her. litē si vn? s. itē si hēdes. qda sūt q pnt expediri ppte vt exigere a debitoze cōi: z illa si faceret insolidu induceret aditionē: qz in pl? parte

sua dñuz iterponit. ita loq h. z. d. l. pbat. Que ro an ista. l. loquat qñ frater dicit ex illo actu noluit se se adire hēditatē: qd ecōtra si ipse vel hēs ei? affir mat se ex illo actu voluisse adire z aduersari? negat qd iuris. Dica in. l. gerit. j. e. ti. Op. gl. de. l. meri to. illa pcor. dat vt i bis q pnt fieri insolidu iure cōio nis sic facta eē itelligat: als sec? vt pz ex taz dicitis.

Lacet. h. d. Que nobis acquntur p eos q sūt in ptate nra momēto no refi dēt penes eos. h. d. Unū dicit ista. l. l. qd di xi in sūmario. aliud p supponit. l. q qd acqrit fil? acqrit pnt: z tñ h. l. pncipaliter no dicit fm Dy. fz p bat in. l. i. j. si qz a pa. sue. ma. z ad illud ppe vadunt oia dñia b signata. Op. de. l. qd si dñs. s. d. adi. inde. So. gl. ibi in naturali obligatiōe: b in civili ac qñtōe. Di. h reprobatur qz ibi naturalis obligatiōe qz gl. ibi int illa facit differētia. nā naturalis obligatiōe ita patri acqrit qz remaneat z apud filium sed in ci uili acquisitione in hoc nil apud filium remanet per hac. l. ita dicit gl. i. d. l. frater a frē. fz hoc ibi reprobo nā natural obligatiōe facili? trāssert qz civil? vt. l. si et? ad treb. So. gl. q dñi loquit in obligatiōe natura li: qz ipse dñs tenet seruo vl p filio qz sibi no qritur nec sibi pfi obligari videat. h. d. Dy. h z gl. i. d. l. fr a frē. z idē Dy. in. l. si qz p eo. s. i. j. de fideiui. Op. j. de sol. q boez. s. qda. Bl. hic z ibi iuoluit se i isto dñio. veritas e q filii e hēs: z q actōes pfundit: z sic ad patrē trāssert hēditas put e apud filiu. vt. l. d. rīa. fz hoc totū expedivno instati: ita q momēto no remaneat apud filiu: ita loquit hie. Op. de. l. i. l. cñ filio. Bl. dicit so. vt ibi: qz apud filiu remanet nu dū nomē hēdis absqz aliquo iure. Op. de. l. q hē di. in pn. j. de adi. z de. So. gl. ibi vt scripto no vt hē di. Dy. dicit ibi loquit in his q sūt facti: b iur. Di hi vt q qlibet so. veritate cōtineat z idē. nā ibi loq tur in cui? psona debeat ipleri p ditiō qd e facti in q inspicit solū psona ei? q e hēs scrip? lz hēditatis ef fec? no resideat in eo: hie loquit q ad alios effectus iur? hēditarij in qb? no inspicim? psonā filij qz apd eñ nihil remanebat fm ista iura. Op. C. de vltim. l. si. in fi. Glo. sol. b: fz qz passus e difficil omittō: era mino em plene in. l. filio. j. d. adi. z de. Op. vltio q no oia q filii qrit pnt qrat. vt. l. cñ hēs. in pn. s. eo. So. fateor fm ista tpa q h fallit in multis casib? nā ex causaz castrēse filii? no qrebat pnt qñq. pmo qñ q rebat illicite. vt. l. qd seruo? de acq. pos. scdo in dote: vt. l. ij. s. qd si in pns. so. ma. l. pōponi? pphadelph? fami. her. id fuit fact? ti. de colla. dotis z de iure an tiquo. Itē in casu. l. cñ hēs. s. e. z. l. i. pator. z. l. cogi. s. si p. ad tre. fm intellectu Ja. de are. hodie vero fil? qrit sibi ex oi cā adueticia p ti. C. d. bo. q li. Que ro cui pnt? qrat vl filio vl pnt. Hō e dubius q filio z ex psona filij pnt: vt. l. q liberis. s. hec xba. s. de vul. z pu. z idē in suo vt ibi. z illud vt q in vna instantia vadat ad patrē magis notabile q ad aliud: vt ver bi gra qñ intras ad camerā obscura cñ cādela: qd e pus vel pus secedat obscuritas z postea lumē veni at. vl ecōtra qñ exijt tñc lumēz remanet obscuritas qd est prius: z vidi quēdaz doc. q disputauit: z b ad duxit in disputatione.

Solus ditiōe partis totū qrit: sec? i bis q qz pot qre p aliu. h. d. z e lex multū magis? z glo? sata mltū sufficiēter. Rōnē hoz casuū videam? qñ qz e institut? insolidu sine distinctōe partū adeudo p ea pte totū acqrit qz no pot scide. vt. l. i. s. e. fz qñ i stitut? e ex plurib? partib? z in nulla hz substitutum tñc idē vt b. nā illa diuisio partū facta a testatore n

I. limita in l. l. i. s. e. fz ter. b inuit conditione expectada g re. nisi su stinendo dicerem? ut dicit in. l. q ex duab. in pnci. s. e. Un. alij antiq legebat in trib. institutis. z h lec. pofit in gl. sup xbo adire. qua vide. istud placet q essent tres instituti z tuc e neceffe q expectet p ditionis enet tus saltē p dimidia. vt. l. l. ber. h. d. s. si ita. s. de hē. in Ri. tñ tenedo hac lec. placet vt exponam? ter. vt fiat mutatio p daz. s. de me. i. a te z mibi. i. tibi. tñ ab illa lec. glo. recedit dices q iste casus e in. s. pri. fz no e veru. ille effi differt ab isto qz in pmo repudiauut pte sua postea adiuut ex substōne. hie p ex substōne adiu ut. Venio ad scdm casu: z h. s. variaf duob? modis. pmo q essent duo instituti: qd glo. no placet: z merito qz tñc haberet totu ille adies ex substōne: dicit ergo q erat tres instituti vt apostillauit legedo litera. Sz qro qd iuris de hac. q. cu no rñdeat ad ea. Rñdeo rñso colligit ex sequenti rñso: qz lz repudiauut parte sua tñ adeudo ex substōne habebit iure accret. parte illi? part? vel tota si duo eent instituti. Op. ad pn. in. l. si solus. j. e. So. ista. l. ista z silles glosat. Op. de. l. sicut. C. de repu. hē. vbi q semel repudiauut no pot iteru adire. So. fateor eode iure fz alio iure sic: vt h. z. l. si. s. i. de vul. z pu. Venio ad tertia z vltima parte: z dicit q possit vna instōnez adire z alia repudiare. Op. de. l. qda eulogio. C. e. z. s. e. l. ij. So. aditōe part? qz hz totu nisi pus repudiauerit alia parte: tñc em adeudo alia partez de parte repudiata no hz nisi qten? ei accret: ita loq tur h. Sz d h e i ptate sua hie iure accretēdi vel iure institutōis d. l. si qz hēs. i. pn. s. e. So. vt ibi dicit. z pbat p hac. l. si qz. z icipit ab aditōe partis alia parte eo iure quo sibi delata e in testō cogit hie. vt hac. l. in pn. etia inuit. vt. d. l. si qz hēs. Sz si qz incipiat a repudiatiōe postea adeudo parte poterit illa hie iure accretēdi: z h e qd in fi. h dicit q pot hie vel ex iure instōnis vel iure accretēdi. Ultimo not. q gerudiu si respicit verbu vl participiu futuri tps inducit cōditionem: vt hie quando ex substitutio ne adeundo re. z glo. exponit adeundo. idest si adiu uer: sed si gerudium respicit verbum vl participiu pntis tps tñc no iducet p ditionē: fz magis veniret ad modificatiōe seu q lificatiōe act? vt. j. de viz vi ar. l. vim facit.

De acqui. bere.

De hereditate dividenda cum omnia referant respectu unius sed magis demostretur sit sicut fundus qui dividitur...

Quoties videtur mitti ad heredes... de hereditate defuncti...

De seruo ei... de hereditate defuncti... de seruo in totum vel in parte...

git Dy. et glo. ut dicitur. Item intellige quod si hic fuit institutus...

Itota... accrescit portio... de hereditate defuncti... de seruo in totum vel in parte...

Entre... viribus dubitat... de hereditate defuncti... de seruo in totum vel in parte...

bent puenire ad fiscus... de hereditate defuncti... de seruo in totum vel in parte...

Vertical text in the left margin, likely a commentary or gloss on the main text.

incōueniēs. ¶ Sequit̄ q̄rta ps̄ r̄ illā d̄uide i tres. Primo dat remediū d̄ incōueniēs. Sc̄do ponit̄ rō nē. Tertio illud extēdet. sc̄da ibi: q̄ siue. tertia ibi: ea dēq̄ rō. Prima particla legit̄ duob̄ modis: vt colli git̄ ex gl. p̄mo vt qd̄ dicit̄ decreto intelligit̄. i. p̄ bo. pos. d̄ ta. r̄ ita intelligit̄ gl. sup̄ illo v̄bo. s̄z illā sic po ne casuz. ¶ Quero qd̄ remediū ē d̄ dictū incōueni ens. R̄ideo remediū ē q̄ ille fili⁹ qui decedit trans mittit ad heredē suū ius petēdi bo. pos. d̄ tab. ex de creto iudicij̄ interponēdo sup̄ bo. pos. filio r̄ h̄r̄di ei⁹ succurr̄. h. d. h̄ lec. p̄bat̄ in. l. illd̄. i. fi. cū. l. se. j. d̄ bo. pos. d̄ ta. tenēdo istā lect. dicas q̄ si qd̄ hēs filij̄ vult venire p̄ d̄ tab. p̄dēte dubio an nascat̄ posthu. pōt idē si post posthumū natū. sed si posthum⁹ nō eēt na tus r̄ certū eēt ip̄m nō nasciturū: tūc nō veniret p̄ d̄ tab. q̄ certū ē testm̄ nō r̄ipi s̄z p̄m ta. ita d̄z intelli gi alternatiua posita in. d. l. illd̄. i. fi. cū. l. se. vt ibi scri p̄t. l. z gl. aliter sentiat. Sc̄do mō legit̄ q̄ h̄ loquit̄ d̄ decreto p̄ntis. l. dicit̄ ergo iuriscō. q̄ ē succurrēdi d̄ p̄dictū incōueniēs filio decreto r̄ aucte p̄ntis. l. vt de cedēs ille h̄r̄ditatē l̄z nō q̄ntā ip̄o iure v̄l p̄ additionē trāsmittit. h. d. h̄ sentit̄ gl. cū dicit̄ ex hac. l. no. h̄r̄dita tē nō agnitā trāsmittit. idē no. i. l. si scriptis. j. d̄ carb. edī. r̄ ista lectu. placet. Sum⁹ em̄ in materia de acq̄. here. de iure ciuili: r̄ lex in dubio d̄z intelligi s̄z sub lectā materiā i qua posita ē lex. vt. l. imperatores. de in adie. r̄ not. in. l. fina. s̄. de condi. inde. ¶ Sequit̄ tur q̄ siue frater istat̄ querēs q̄ ē equitas q̄ mouet nos ad statuēdi hoc d̄ regulas iuris cōis. R̄n. q̄ si ue posthum⁹ nascat̄ siue nō hēs futur⁹ erat: q̄ equuz est q̄ decedēs trāsmittat. ¶ Sequit̄ v̄. eadēq̄ fecit̄ zc. instat̄ querēs erit̄ ne idē in emācipato. R̄ideo q̄ sic. q̄ eadē ē rō. h. d. Notabilia collige ex sumario r̄ ex casu in terminis. ¶ Op̄. ad p̄mū q̄ in oēs euētuz futur⁹ est hēs nō ipedit̄ adire. vt. l. qd̄ si dubitet̄. s̄. e. sed emācipat⁹ est h̄mōi. vt in fi. hui⁹. l. ergo adire po test: cui⁹ d̄ r̄i d̄. h. So. l. qd̄ si dubitet̄. loquit̄ q̄ nō dubitat̄ in cā acq̄sitiōis: sciebat̄ em̄ ibi defunctuz decessisse testatū: s̄z dubitat̄ an in ciuitate v̄l ap̄d ho stes: r̄ sic erat cā certa: q̄ ex testō succedebat: h̄c v̄o erat incert⁹. ¶ d̄ cā. l. an ex testō an ab itestato. ḡ adire nō pōt: l̄z in oēs casum futur⁹ sit hēs. vt h̄. r̄. l. si is ad quē. s̄. e. ¶ Ex illa p̄ma pte no. q̄ primior agna tus decedēs pendēte dubio: an posthum⁹ nascat̄ l̄z sciat̄ testatorē defunctū ius deliberādū ad h̄r̄dē non trāsmittit. p. l. cū antiquozib⁹. C. e. nā sibi h̄r̄ditas in teriz nō ē delata: vt h̄ d̄ in text. rotūdo ergo nō pōt scire sibi delatā: p̄bat̄ q̄ nō d̄z delata h̄r̄ditas q̄ nō pōt adiri. j. de v̄b. sig. l. delata: r̄ sic p̄sului. ¶ Ad se cūdā partē h̄c op̄. d̄z h̄ a d̄no q̄ v̄tre pleno fili⁹ in ptate interim nō ē heres. s̄. s̄. e. l. cū qd̄ā. s̄. suū. R̄n. vt dixi ibi lex semp̄ ē certa de oī eo de quo ē certū in natura: r̄ id si v̄ter est vacu⁹ l̄z apud nos dubitetur lex est certa: r̄ facit̄ filiū in ptate suū h̄r̄dē: vt h̄ r̄ i d̄ r̄io. s̄z lex nō ē certa de eo qd̄ nō ē certū in natura na turata: sed solūmō est certū apud deū: r̄ id si v̄ter ē plenus potest esse q̄ nascatur viuus: r̄ q̄ non nasce tur hoc solū deo liquet: non autem est certum in na tura naturata: id lex nō ē certa nec filiū facit̄ suū h̄r̄ redē vt h̄. r̄ hoc notabiliter dicit̄ tex. i. d. s̄. suū. ibi nā p̄ naturā humane cōditiōis r̄c. q. d. l. ē certa d̄ eo qd̄ est certū in natura nō de eo qd̄ ē sup̄ naturā certū vt deo. ¶ Ex illa pte no. casuz exp̄sum q̄ fili⁹ in ptate h̄r̄ditatē p̄nā nō agnitā trāsmittit ad quoscūq̄ h̄r̄ redes. nō em̄ loquit̄ de filio se imiscēte q̄ non pote rat p̄pter incertitudinē: cū em̄ e f̄ne? nō possit adire vt h̄ dicit̄. ergo nec su⁹ imiscere. vt. l. cū bonis. j. eo. ¶ Itē tex. iste dicit̄ hēs fuisse intelligit̄. q. d. lex facit̄ eū h̄r̄dē r̄ l̄z decesserit heres fuisse v̄l vt trāsmittat. nec

potes dicere q̄ sit h̄ casuz sp̄alis q̄ h̄. l. solū sp̄ale i ducit eo casu quo fili⁹ nō intelligit̄ a iure hēs fuisse s̄. q̄ venter erat plen⁹ vt p̄z ex sequēti parte. vt. s̄. di xi. ¶ Ex p̄dictis etiā p̄z q̄ inter mortē r̄ aditionē a filio suo est mediū: vt q̄ venter erat plen⁹: vt ple ne dixi in. l. fi. s̄. de cōdi. insti. ¶ Venio ad tertiu⁹ r̄ ad quartū fil⁹ r̄ op̄. nō d̄z eē melioris cōditiōis q̄ est in casu dubij q̄ qui ē in casu certi. vt. l. ordiata. s̄. fi. de li. ca. l. iulian⁹. in p̄n. de p̄di. inde. r̄. l. i. in p̄n. j. d̄ le. tij. sed ille q̄ eēt scies hereditatē sibi deferrī r̄ ea non adita decederet nō trāsmitteret: vt. l. i. s̄. i. nouissimo C. de cadu. tol. ergo nec iste dubitās. So. si cōstaret q̄ sciuisz r̄ nō aduisset sed adire neglexisset: tūc de cedēs nō trāsmitteret p̄ rōnez p̄dicta. s̄z lex p̄sumit q̄ si fuisset cert⁹ aduisset: sed p̄pter illud impedimē tū nō potuisset. ita intelligit̄ gl. C. de re mi. l. i. in fi. ma gne gl. dū allegat. l. i. s̄. fi. s̄. si mulier ven. no. vbi ē q̄ idē casuz cū isto vt statim dicā. ¶ Op̄. s̄. si mul. v̄. no. l. i. s̄. fi. So. dicit̄ gl. q̄ ibi in e f̄neo h̄ in filio: qd̄ ē d̄. l. script⁹ heres. j. ad car. q̄ in e f̄neo loquit̄. dic̄ q̄ h̄ r̄ i. l. script⁹. ¶ s̄ em̄ q̄ ipedit̄ me adire ponēdo me in dubitatiōe nō poterat haberi regressus: q̄ nō fe cit dolose vel nō ē soluēdo: s̄c? si possit d̄ illū habere r̄ regressus: vt si mulier calūniose dixit se pregnātes r̄ esset soluēdo: vt in d̄rio. p̄ quo facit̄. s̄. de eo p̄ que factū erit. l. fi. j. de le. i. l. plane. la. ij. s̄. i. ad. l. aq̄. l. in de nerat⁹. s̄. i. qd̄ no. in. l. in testō. j. de cōdi. r̄ demō. ¶ Venio ad materiā quā gl. h̄ tractat r̄ gl. in si. po nit vnā regulā negatiuā que ē q̄ hereditas nō adi ta nō trāsmittit. ¶ vt. C. e. l. iij. r̄. l. qm̄. de ca. tol. l. i. s̄. i. nouissimo. ab ista regula excipit̄ gl. multos casuz q̄ i veritate nō sunt casuz singulares s̄z maḡ s̄it regu le exceptiue nō ita vniuersales sicut regula a qua ex cipitur: vt. j. patebit. ¶ Prim⁹ ergo casuz in quo sal uer regula ē h̄c dicit̄ glo. ex quo talis regula colligit̄ q̄ p̄pter aliquā dubitatiōē adire nō pōt r̄ i oēs euē tū futurū se h̄r̄dē cognoscit̄ interiz decedēs trāsmittit q̄ hec regula debeat sumi p̄bo ex fine hui⁹. l. vbi iuriscōsult⁹ extēdit ad oēs casuz vbi ē eadē rō. q̄re di cit q̄ se cognoscit̄ futurū h̄r̄dē i omnē casū. R̄ideo q̄ si ignoraret p̄pter aliā causam impediret q̄ p̄t dubitatiōē r̄ sic decedēs nō trāsmittit. vt. l. q̄ post h̄mos. j. ad syll. ¶ Quero qd̄ si fili⁹ ignorat: an p̄ fecerit testm̄ vel nō. R̄ideo in filio suo nō ē dubiuz q̄ interim ē heres: q̄ cuz sit certū in rerū natura lex facit̄ eū heredē. vt h̄c. r̄. l. ex militari. s̄. fi. cū. l. se. d̄ rez sta. mil. r̄. l. e. l. q̄ i puincia. in fi. si cer. pe. cū si. in filio emācipato fm̄ ista tēpora decedēs non trāsmittit q̄ nesciebat in omnē euētū se futurū h̄r̄dē. poterat em̄ eē q̄ testator sibi aliqd̄ reliquerat: quoquo relicti ti tulo qd̄ sufficiebat. ¶ vt. l. oino. C. de inoffi. testa. r̄ in auc. de tri. r̄ se. s̄. i. sed hodie cū debeat sibi reliqui iu re instōnis cognoscit̄ se in omnē euētū futurū h̄r̄des l̄z nō in q̄truz siue decedat testat⁹ siue intestat⁹: ideo decedēs trāsmitteret p̄ regulā hui⁹. l. ¶ Quō qd̄ de alio venire ab intestato. R̄ideo idē si in omnez euētū futurū se heredē cognoscit̄. exēplū primior agnat⁹ reperit̄ instatuz in testō qd̄ testm̄ d̄z falsū ab alio fabricatū: r̄ sic nō pōt adire. vt. l. cū falsū. s̄. e. tū siue sit testm̄ siue nō cognoscit̄ se futurū h̄r̄dē: r̄ interim decedēs trāsmittit p̄ reglas hui⁹. l. facit̄. j. d̄ bo. l. i. si fili⁹. s̄. fi. ¶ Sc̄ds casuz posit⁹ in glo. ē. j. ad carb. l. scriptus. ex quo talem formo regulā. Quotiens q̄s facto alteri⁹ impedit̄ adire decedēs h̄r̄ditatē nō ad itā trāsmittit. ¶ vt ibi. r̄. l. si fili⁹. in fi. j. de bo. l. i. r̄ sic est idē casuz cū isto: l̄z ibi glo. ponat p̄ diuerso. qd̄ intellige nisi d̄ illū ipedit̄ posse h̄r̄ regressum. vt. l. i. in. fi. s̄. si mulier v̄. no. r̄. s̄. dixi. facit̄ optime. s̄ qd̄ me. can. l. si mulier. s̄. fi. ¶ Tertio casuz posit⁹

Entre. incert⁹ sol⁹ error cau se acq̄sitiōis vitiat h̄r̄dita tē. r̄ add̄ bar. i. l. is q̄ putat s̄. e. vbi pōit rationē h̄. l.

o. Mō tram miter. h̄r̄ditas nō adit nō trāsmittit. Sed de v̄o no. fall. que posui p̄ bar. i. d. l. qm̄ s̄o rem. C. de p̄ d̄. r̄ not. per saly. in. l. ap̄d postes. C. de su. r̄ legit. ¶ Qd̄ suffi ciebat. Bar. hic videt̄ ma le loqui p̄mo q̄ fm̄ illa tu ra. r̄. l. qm̄ s̄o erat relique dū iure mō nis. l. inter ce tera. r̄. l. i. l. te dixi. r̄. l. i. z posthu. qd̄ etiā habebit locus in filio emanipato. vt. l. ita m̄. s̄. q̄ rogati. ad rebel. r̄. l. i. l. h̄. s̄. de m̄. no. r̄. l. i. s̄. C. fm̄ q̄ iustū ciebat relinq̄ filio titulo gati vel h̄c cōmitti. idē erat r̄ in filio emanipato r̄ i ptate v̄ps in. d. l. oino. r̄ in auc. d̄ m̄. r̄ semi. s̄. i. iura loqui tur in oib⁹ h̄is qd̄ p̄p̄ tit querela. ¶ Trāsmittit. r̄ add̄ not. q. format⁹ p̄ bal. l. i. filius m̄ez. C. d̄ in offi. test.

De acqui. here.

Timorem pene, vide B ang. roma. l. si quis i. g. ut. s. elegater. j. ad syl. l. i. q. posthumos. ex q. talis dat regla. Quoties qs timore pene legalis n. impedif adire interim decedens trāsmittit vt ibi. impediebat em ppter timorē pene' senatuscōsulti syl. r. ppter b dicebā in. q. de facto. statutū est b q null' forēsis possit aliquo ti. in territorio hui' ciuitat' aliq' bona acq̄rere sub certa pena nisi pmo se faciat alibari: ptingit q mortuo quodā pufino qdā forensis ei' primior cōsanguine' venit ad ciuitatē istā vt faceret se allibari r postea adiret aūq' possit hoc expedire ipse est mortuus dicebam q istam hereditatem nō aditam trāsmittit: q timore pene statuti distulit adire p regulā pdictā. facit q pparabat se. vt. l. que ad modū. de in offi. tel. Istos tres casus ponit hic glo. de iure digestoz. Alios casus quos ponit pbat p iura. C. r id nō attendēdo ordi nē gl. assumā illas. l. fm q fuerūt pōres vel posterores. Quart' casus in q fallit dicta regula est C. de suis r le. l. apud hostes. de quo casu sunt mltē cōtentiōes. qdā em assumūt inde talē regulā. Hēre ditas ascēdētis etiā nō adita trāsmittit ad descēdētes: qd r gl. ibi dū dicit spāle in matre. Idē no. in. l. i. C. de his q an aper. ta. r in. l. ij. C. ad offic. ista regula ē cōtra. l. ij. s. si q̄s ex liberis. j. ad tertul. s. l. si infāti C. de iure deli. in eo q dicit q spāle ē i infāte vt trāsmittat ad patrē vel ad descēdētē per lineā paternā oēs alias hēditates nō agnitas nō trāsmittit. Alij dicūt q in. d. l. apud hostes. id fuit q sciuit fili' hōrā captiuitatis qua fingit mortu' r sic talē colligit rē gulā q scit mortē fictā l3 ignoret verā iteris decedēs trāsmittit. b ē casus. l. nec nos. C. de cap. vñ alij dīcūt q ibi ē rō qz erat su' hēs qd ego teneo. Ex q ta r lē colligo regulā verissimā. Sū' hēs d iure ciuili hē reditātē nō aditā vel agnitā trāsmittit ad quēcūqz successorē. b ē cāus ibi dū ita dīc si hēs extitit. r. l. i. ij. C. de iure deli. nō violādo l3 a3: r b erat d iure atī quo. ff. tex. ē b in scda pte. vt. s. dixi. r. l. ex militari. s. ff. cū. l. se de tes. m. j. de re. du. l. q duos. s. cū i bello. r. s. ff. de stip. ser. l. liber hō. s. ff. d iur. fil. l. luti'. d ca. pec. l. hereditatē. s. filii'. b pbat p rōnes ipecto me r iure ciuili an q filii' haberet bñficiū abstinēdi nō est dubiū q trāsmittēbat. dubiū facit hodie bñficiū abstinēdi cōcessus filio p qd eqparat quodāmo ex r neo: vt. l. nā nec emācipat'. j. de le. i. sed bñficiū absti nēdi fuit introductū in fauorē filioz: vt. l. necessarijs s. e. insti. d here. q̄l. r dif. s. sui. r vbi cūqz nō ē fauor filij bñficiū nihil operaret: vt. l. si filii' q p̄ri. s. d vul. r pu. r p regulā qz qd fauore introductū ē rē. vt. l. qd fauore. C. de legi. sed si illud bñficiū ipediret trāsmis sionē eēt detrimētū filij ergo nihil operat. S3 si dī cas nō ē detrimētuz qz forte hēditas ē dānosa. Rñ. imo detrimētū ē simplr qz si ē dānosa: hēres em pot terit abstinere sicut ipse poterat an imixtionē: vt. l. si q̄s filii'. s. i. s. e. interest ergo filij trāsmittēre illd ius adēndi cū bñficio abstinēdi sicut ipse habebat. p̄p b em forte habebit hēdē nō habitur' als. arg. l. iul. i pn. s. e. r b ē qd dīc tex. exp̄sse i. l. fi. s. i. C. d cura. fur. l3 gl. ibi vellet destrūē illū tex. dīc. n. tex. q iure atiq nulla erat dubitatio q filii' su' hēditatē p̄nā trāsmittat ad quoscūqz cū bñficiū abstinēdi sit introductuz ad sui cōmodū: vt ergo ibi dīc postea inferat aliud f. q nō trāsmittat r male: r illud cōiter tenēt oēs mo dernī. Ly. in. d. l. apud hostes. Ric. r dñs Rai. col legiū hui' ciuitat' sel' p̄suluit hīnt q̄s fuit dñs Rai. d mōte vbiāno vir recolēde memorie. S3 dñs Ja. d bel. disputauit b sup b vnā. q. r circa b posuit. iij. regulas in effectu: tres negatiuas: r vnaz affirmati uā quas referā vobis ad litterā vt videam' an p̄cedāt. Prima regula ei' ē talis. Quoties su' hē

res liberū h3 arbitriū se imiscēdi qz sciēs habil' eta tis r cōpos mētis nō h3 impedimētū iuris vl facti si regulariter nō trāsmittit hereditatē etiā paternā ad matrē vl ad eñneū. s. ad liberos vl ad patrē si ē auita vel eñnei si ē infās vel extraneos si eaz recusauerit: vt. l. i. s. in nouissimo. C. de cadu. tol. r. l. si infāti. C. de iure deli. s. e. l. q̄ in aliena. s. interdū. r. l. si q̄s filii'. s. i. r in. l. ei q. Scda ei' regula est. Quoties su' hēs h3 impedimētū accidētis vl ignorātie vel alteri' impotentie iuris vel facti eo casu trāsmittit etiā n agnitā r ignorās r ad quēlibet extraneū: vt. l. hēditatē. s. filii'. j. de ca. pecu. r. l. q duos. s. cū in bello. r. s. ff. j. d reb. du. r. l. apud hostes. de suis r le. Tertia regu la ei' ē. Quoties su' hēres h3 impedimētū nature qz infans vel furiosus eo casu nō trāsmittit hēditatē paternā etiā ad matrē: vt. l. ij. s. si q̄s ex liberis. j. ad tertul. vbi ē casus fm em. r. C. de cur. fu. l. i. s. tal. r. s. finatū in furore. C. de iu. delib. l. si infanti. s. si vero. r ibi no. in gl. Quarta regula ei' est. Quoties fill us nō ē solus legitim' hēres: s3 sunt alij liberi q cuz eo ad hēditatē admittuntur eo casu nec p̄ nec infā tis mater ex tertul. vocatur sed hēditas q̄cūqz tran sferat ad fratres r cohēredes exclusis ascēdētib'. ca sus ē apert' fm em in. l. ij. s. si q̄s ex liberis. s. sed si sit nō solus. j. ad tertul. r. C. ad offi. l. ij. ista sūt vba sua ad litterā que examinem'. r in q̄tū i dīc' vbi cōtī nē hēditatē paternā nō aditā trāsmitti cōcordat cū regula quā supra posui. in alijs discordat nec dīc be ne rē. id videam' p ordinē. Prima regula q dicit fillū sciētē r habilē ad adēndū nō trāsmittet: nisi ad suos nō est vera: pmo p. l. cū antiquozib'. C. de iure deli. in pn. vbi dicit fillū deliberantē r in suā poste r ritatē deliberationē trāsmittentē: r p etiā. q. d. nō so lū ad eñneos s3 etiā ad suos trāsmittit deliberatōez Dicitis vos hic nō ē san' intellect' qm arguit d mī nori ad maius affirmatiue: sed rñdeo in hēdes suos videbat q nō trāsmitteret deliberationē seu ius de liberādī sed em faceret necessariū. ar. s. e. l. q̄ i aliena. s. interdū. sed eñneū nō poterat facere necessarium. ponit ergo ibi p p̄stati q in eñneū trāsmittētis de liberādī etiā i suā posterioritatē. P̄terea sciētia ē cā trāsmittētis r adiuuat ius trāsmittētis: vt. d. l. cuz antiquozib'. s3 fm em dē Ja. ignorās trāsmittit: vt in scda sua regula. ergo multomagis sciēs. P̄terea rō trāsmittētis ē qz su' hēres ē: vt. d. l. apd hostes r hac. l. cū si. sed illa rō h3 vniformiter locū q tā i sci ente q̄ in ignorāte. ergo apparet q pma regula dñi Ja. nō ē vera. exceptiōes quas ipse ponit a dicta re gula faciūt p me qz p̄cordat regule mee: id illas nō examino. Scda regula dñi Ja. filr p̄cordat cū mea. Tertia regula q dicit q impediret impedimēto natu re: vt qz infās nō furiosus nō trāsmittit paternā filr nō ē vera in infante. pbo p casuz. l. luti'. j. de iure fil. l3 quidā diuinādo dicāt q ibi fuit adita hēditas ita q infans trāsmittat. pbat. j. de re. dub. l. q duos. s. cū in bello. s3 ipi rñdēt q ibi fuit infās impediret p ignorātiā r p mortē subito secutā: r sic fuit ipedimē tū aliud q nature: s3 male dicit: qz si verū eēt q ipe dimētū infātie impediret transmissionē posito q cō currāt plura alia impedimēta q nō haberēt impedi re inspicerem' illud vnū impedimētū infātie qd no cer vt. l. q posthumos. ad syl. P̄terea si dīcēs q i fantia cū ignorātia fil' facit q sit loc' trāsmittētis: g in fans semp trāsmittit cū semp ignoret. Id aut qd dī cit de furioso ē cōtra tex. nō violādo em in. l. si. s. i. C. de cur. fur. Nō ob. ad tertul. l. ij. s. si q̄s ex plurib'. quas ipse allegat p casuz: ille. s. facit p ista opi. fm vnā lec. ibi positā r hū quā ipse allegat p casu. nam ibi querit vtrū fili' q decessit ante agnitā hēditatez

materia etiā habet p bal. in. d. l. apud hostes. C. de su. r legi.

Et in bel lo. s3 certe. s. ille nō fac p bar. qz loqui tur i filio pu bere. i pupil lo em nō pos set habere lo cū p. d. l. qui duos. s. fi. r ita r3 bart. in d. s. cū in bel lo.

Non ob. vide bal. i. l. i. in fi. C. d his q an. ap. tab. r in. d. l. apd hostes. in. ij. col. Et not. q nō trāsmittit hēditas fratris impu beris q ē pu pillariter sub stitutus vt p bar. in. l. sed si plures. s. q̄s possum. ff. de vulg. r pup. cū cōcor. d qz bus ibi.

pr̄is noceat matr̄i pr̄is sui. R̄ideo q̄ si nō nascitur
 suus pr̄i q̄ matr̄i pr̄is nō obstat ergo a d̄rio sensu si
 nascere su? matr̄i pr̄is obstatet et ip̄e h̄r̄ditatē illam
 trāsmittet ad suos h̄r̄des: q̄ su? et si dicas q̄nō pōt
 eē q̄ nō nascat su? patri suo. R̄ideo q̄ erat conce-
 ptus anq̄ p̄r̄ emāciparet. vñ nat? nō ē sui iur? : s; in
 ptate aut̄ fm̄ gl. ibi positā et h̄n. ita tenent doc. in. d. l.
 apud hostes. C. de suis et le. Nō ob. l. vlti. C. de cur.
 furio. S. i. et l. ij. S. si q̄s ex liberis. j. ad tertu. q̄s ip̄e al
 legat: q̄ illi. S. loquuntur in hereditate m̄na et̄neo?
 r̄n. nā paternā furiosus trāsmittit. vt. e. l. S. si. Quar
 ta regula dicit d̄ni. Ja. filr̄ nō ē vera. nā. l. ij. C. ad or.
 si. loquit̄ in h̄r̄ditate m̄na. et sic filr̄ nō ē su? h̄es. Nō
 ob. j. ad tertul. l. ij. S. si q̄s ex liberis. h̄. sed si nō sit so
 lus. q̄ ibi filr̄ loquit̄ in filio q̄ nō erat in ptate pr̄is
 vt pz ex casu que posui mō i. d. S. si q̄s ex liberis. Cō
 cludit̄ ergo q̄ filr̄ siue sciēs siue ignorās siue ip̄edū
 tus adire siue nō ip̄edit? h̄r̄ditatez paternā nō agnī
 tā trāsmittit. si em̄ su? h̄es ē d̄ iure civili p. l. s. alle. po
 tissime p. l. liber hō. S. i. de sti. ser. que dicit q̄ filia sua
 etiā errās in iure h̄r̄ditatē pr̄is nō agnītā trāsmittit
 et sic tollit illā d̄stinctionē an habuerit iustā cāz igno
 rādī vel nō. Nō ob. l. si infanti. de iure deli. ex q̄ prin
 cipaliter fundāt se q̄ tenēt d̄r̄n. nā ibi d̄r̄ oēs h̄r̄dita
 tes filio delatas nec agnītās nō trāsmittit: p̄inde ac
 si delate nō essent q̄ loq̄t̄ i h̄r̄ditatib? i q̄b? ē necessa
 ria aditio seu agnitio qd̄ idē ē vt pz ex lra dum dicit
 nō agnītās. In hereditate aut̄ p̄na nō ē necessaria
 agnitio: q̄. l. facit em̄ heredē? si ip̄e nō abdicat eaz a
 se: vt. l. necessarijs. s. e. merito trāsmittit. Nō ob. l.
 cū antiquozib?. C. e. q̄ videt̄ ponere q̄ de iure antiq̄
 quo erat sp̄ale in filio q̄ trāsmittēbat ius deli. ad su
 os: q̄ ibi ē d̄ctio et p̄ etiā vt supra dixi. Non ob. l. i.
 S. i. nouissimo. C. de ca. tol. q̄ ibi simplr̄ loq̄tur i be
 reditate q̄ egeret aditione. predicta vera q̄n filr̄ in
 ptate per. l. efficit su? heres patris: se? si aliqua cau
 sa existētia sui heredis cessaret forte q̄ haberet sub
 stituti vulgarē: tūc em̄ nō trāsmitteret nisi agnītām
 q̄ cessat rō. qd̄ p̄ba? i. l. si filr̄ h̄es. s. d̄ lib. et posthu.
 et h̄ vbi eo casu quo nō efficit su? nō trāsmitteret ad
 heredes: nisi ex sp̄ali p̄uidētia hui? l. dixi plene cir?
 ca h̄c passum in. l. si filr̄ q̄ p̄r̄i. s. d̄ vul. et pu. Et
 p̄dicta vera nisi filr̄ ip̄e hereditatē p̄nā repudiave
 rit: tūc em̄ nō trāsmittit: vt. l. i. C. de bis q̄ an aper. ta.
 nec plus cōmodi trāsmittit ad heredē suū q̄ ip̄e ha
 biturus esset: et q̄ hoc casu p̄pter illā abstentionem
 cessat illa ratio qua dicebat̄ su? heres. Circa p̄dicta
 q̄ro? qd̄ de hereditate materna vtrū nō agnītā trāsm
 mittat. Et d̄ct̄ q̄ sic. vt. l. pe. de suis et le. vbi dicit̄ q̄
 filr̄ succedit matr̄i ip̄so iure. sed itelligē. s. si adatur
 ab hoie: sicut dicit̄ in cōp̄latōe. nō em̄ trāsmittit
 nō agnītā. p̄ ter. in. l. ij. C. ad or. i. et p̄ regulaz d̄cti. S.
 in nouissimo. Quero an hodie? emācipatus he
 reditatem patris nō agnītā trāsmittat sicut su? Et
 d̄ct̄ q̄ sic. C. de le. here. l. meminim?. vbi dicit̄ q̄ emā
 cipatus succedit ad similitudinē suoz. s; in suis non
 est dubiū: vt d̄ctū est. ergo r̄c. per h̄ q̄ sublata ē ho
 die differentia emācipatiōis et patrie potestatis: vt
 in auct. de here. que ab intel. S. nullam. et no. q̄ ibi d̄i
 cit̄ tex. nulla differentia r̄c. cogitabit̄. Quin
 tus casus qui h̄ ponitur in glo. est. C. de bis q̄ ante
 aper. tab. l. i. ex quo talem regulā colligo. Quotiēs
 quis decedit hereditate ascendētis nō agnītā nec
 repudiata illam trāsmittit ad suos descendentes:
 etiam si non sit suus vt ibi patet: et illud est nouū qd̄
 introducit illa. l. videlicet q̄ non suus trāsmittat. s.
 ad descendētem ex se tm̄: quonīaz de iure antiquo

suus trāsmittēbat nō solum ad suos: sed etiam ad
 quēlibet extremeum vt dixi supra. materiam huius
 l. examina. vt ibi per docto. Sextus casus q̄ po
 nitur in glo. est. C. de iure deli. l. si infanti. ex quo ta
 lem collige regulam. Quotiēs quis infans dece
 dit hereditate cuiuscūq̄ non agnītām sed delatā
 trāsmittit ad patrem vel ad suos alios descenden
 tes p̄ lineā p̄nā etiā si i e? ptate nō fuisset p̄inde ac si
 adita fuisset: vt ibi patet. Et circa hoc dubium q̄
 ro quomodo potest esse q̄ filius infans nō fuerit in
 potestate patris. Respōdeo vel quia fuit emanci
 patus per rescriptum principis. vt. l. si. C. de eman
 cipa. vel quia natus erat ex filio emācipato premor
 tuo remanente auo. vel quia cōceptus et natus an
 te emancipatiōē patris. Quero quo iure ascen
 dentes hāc hereditatem petant. R̄ideo. olim occu
 pabant iure peculij: hodie vero hereditario iure. vt
 not. in. l. si infanti. Quero? filius infans cui de
 lata fuit hereditas decessit superstitē patre et matre
 vel auo paterno et materno illa hereditate nō agnī
 tā. queritur vtrum succedit pater seu auus patern?
 tm̄. Quod videtur quia ip̄e solus habet beneficiū
 illius. l. si infanti. non mater seu auus maternus. in
 contrarium q̄ succedit vterq̄ fm̄ formam auctē. de
 functo. C. ad tertul. nam patri non datur illud bene
 ficium simpliciter: sed ficta causa que perinde est ac
 si per infantem fuisset adita. facit ergo etiam pater
 seu auus paternus si vult vt illa hereditas habe
 atur pro adita: sed si sic est vocaretur vterq̄.
 pater et mater vel auus paternus et maternus: vt
 dicta auct. defuncto. ergo r̄c. beneficio ergo patris
 vel aut̄ paterni vocatur ad successionem mater vel
 auus maternus: sic in simili: vt. l. si post mortem. S.
 fina. j. de contra tabu. cum similib?. et quod ibi dixi.
 Quero filius emācipatus substituit filio suo in
 fanti pupillariter extraneum: decessit relicto filio
 suo et auo paterno ip̄sius filij: ille filius infans de
 cessit hereditate cuiusdam extranei sibi delata et nō
 agnītā. Ad illam certum est substitutum non voca
 ri: quia non habet beneficiū. l. si infanti. an voca
 tur auus paternus. puto q̄ non. nam dicta. l. si in
 fanti puidet patri vel auo in eum casum tm̄ in quo
 excluditur ab illa hereditate propter hereditatē nō
 aditam: sed h̄c auus excluditur a successione pro
 pter substitutū. nam si hereditas esset adita essent
 substituti. vt. l. sed et si plures. S. ad substitutos. de
 vulga. et pupilla. Septimus casus est. C. de iu.
 deliberā. l. cum antiquozib?. ex quo talem colli
 ge regulam. Quotiēs quis sciens hereditatem si
 bi delatam decedit ea non agnītā vel repudiata in
 fra annum ad quoscūq̄ ius deliberandi et adenn
 di trāsmittit: vt ibi. circa quod multas nouas et pul
 chras questionēs feci in. l. qui duos. in principio. j.
 de reb. dub. et dic vt ibi. Octauus casus est in
 glo. C. de institutio. et substitutio. l. fina. sed certe il
 le casus nullam nouitatem continet: quia ibi filius
 suus hereditatem paternam non agnītām trāsmit
 tit ad matrem que trāsmitteretur ad quemcūq̄.
 plures casus non ponuntur in glosa et predicta ve
 ra in trāsmittēde hereditatis non adire que fit ip̄so
 iure. et est quedam trāsmittio que fit petita in inte
 grum restitutione. de qua dicam in. l. pantonius. in
 principio. j. eo. dixi in dicta. l. qui duos. in princij. de
 re. dub.

Heredes.
 Pro hoc fa
 cit tex. l. i. S.
 q̄ sit i ptate.
 in. v. statz. j.
 si q̄s obimis.
 cau. testa.
Quero an
 h̄r̄ditas ma
 ternā nō adi
 ta nō trāsmit
 tat ad q̄scūq̄
 q̄. add bart.
 in. d. l. i.
Quero
 an hodie. an
 emancipatus
 hodie transf
 mittat h̄r̄dit
 atē nō agnī
 tā ad quoscūq̄
 q̄. idēz vt te
 nere bar. i. l. si
 ex ca. S. pap.
 de mino. duz
 allegat. l. me
 minim?. C. d̄
 su. et legi. itez
 ad h̄ vide qd̄
 dixit bart. i. l.
 gall? S. et qd̄
 fit tm̄. S. de li
 be. et posthu.
 et vide q̄ dixi
 in auct. si qua
 mlier. p? bar.
 C. d̄ sacrosā.
 ecc. add bal.
 auct. in succes
 sioe. C. de su.

Imet? Aditio facta metu rescindit. b.
 d. C. op. s. e. l. q̄ in aliena. S. si
 dic vt ibi.

et legi a d̄
 oco. S. et
 tm̄. adde
 in auct. in
 cessioe. C.
 suis et legi
 d̄ h̄ ealio
 l. si fr̄. C. p
 iure deli. i
 et exp̄te ba
 l. i. et bal.
 l. i. et r̄. C.
 in. l. i. emā
 fi. C. d̄ colla
 et ibi cum
 trāsmittit
 moder. et pa
 lus in. d. S.
 qd̄ si tm̄. et
 ge. in. l. i. C.
 C. d̄ rebu
 ff. si p̄ be
 peta. filij. C.
 pau. de calli
 auct. ex ca. d̄
 be. p̄r. et im
 la in. l. i. C.
 bitari. de bo
 redi. in. l. i.
 l. cū q̄dam
 seruū. S. ex.
 etiam p̄.
 a Quero p̄
 q̄ inde d̄cti
 liquit̄ bar. in
 d. l. si infan
 iij. col. C. de
 ius deli. vide
 ibi bal. et bal.
 et l. i. l. i. C.
 ad or. i. par.
 de ca. i. d. l.
 infanti. post
 bal. ibi tenet
 opi. bar. h̄. l.
 nico. d̄ mat̄
 ibi S. item et
 bar. et ang.
 imol. h̄ q̄
 limitat.

p Antonius. Impeditur adire ppe iusta
 ius petendi restōne ad adendum suo hēdi reli
 quit. h. d. multū notabilr. p. ponit dstitutio pncipis
 dñes aliqd d ius cōe. scdo ponit dictū metian cō
 tinēs ius cōe. scda ibi: metian. ¶ Op. tps petendi
 bo. pos. est vtilr. g. nō currit absentī. Blo. dicit. dic vt
 no. C. de re. mil. l. i. certe illa op. nō ob. huic. l. qz h nō
 dicit q fuerit exclusus tpe sed morte. sed ob. ad. d. l.
 iō tñde vt ibi notabilr not. ¶ Op. scdo si lesio non
 fuit cōpleta in absentia nō dat restō. vt. l. qd tpe. C.
 de resti. mil. dicit glo. so. vt ibi. istū passus examināt
 doc. in. l. i. de re. mil. in. iij. q. z dicit sic. ¶ Nōqz abñs
 ab hereditate vel bo. pos. excludit tps cursu: tñc he
 res pōt petere restōne ex psona defuncti sine dubio
 qz etiā ipsi defuncto cōpetebat. vt. d. l. i. C. de re. mil.
 ¶ Nōqz absens excludit morte: tñc si heres vult pe
 tere restōne nō pōt de stricto iure: s. de benignitate
 pncipis. dñi statuit in absente cā reipublice. vt h
 in prin. aut vult ipetrare resti. nō ex psona defuncti
 tñ sed ex clausula gñali si qua mibi iusta cā esse vide
 bit: tñc p. totū em factū. l. abñtia z mors secuta fa
 cti vna cām iustā petēdi restōne in integrū. z h hz lo
 cū tā in abñte cā reipu. qz in quocūqz abñte nō cul
 pabilr: vel nō dolose. z h vult dicere h metian. dum
 dicit de absente cā legationis. z sic ppter cām reip.
 postea subdit de eo q hereditatē mñs rē. z sic loquū
 tur de quocūqz absente. deinde subdit sine respectu
 distinc. q. d. nō curo si fuerit pfecta lesio in vita vt in
 morte: s. totū hoc facit vna iustā cām: vt dixi. ¶ Quez
 ro pone q aliqz minor decesserit hereditate nō adu
 ta vtrū heres e? poterit petere restōne. ¶ Cides q
 nō de iure cōi. qz minor fuit abñs: nec ex pstone pñ
 apis qz loqur solū in abñte cā reipu. in dñi videt
 dictū ¶ Metian q dixit vt h totū. l. minor etas cum
 morte cōcedat resti. ex clā gñali. z h tener. Ja. d. are.
 z dicit q est casus in. l. q duos. in prin. j. de re. dub. z
 hietamiat. z idētz Ja. de bu. i. l. i. de re. mil. idē Jo.
 an. et de pba. c. in pñtia. l. Ja. de bel. videt tenere
 dñi in qdā sua disputatiōe quā ponit in aut. d. tri.
 z se. in prin. ¶ Ultimo dy. qrit hic vtrū heres pos
 sit habere ratiū gestū noie defuncti. ¶ Et videt q nō. p
 hanc. l. dicit plene p eū in. c. ratiū. de re. iur. l. vi. dixi in
 l. bonoz. z. l. si is cui. j. rem ra. ha.

Rei. Eius q est suspectus de crimie lese maiesta
 tis interim pōt adiri hereditas. h. d. Op.
 C. ad. l. iul. ma. l. i. in si. So. nō pñt alienari ti. singla
 rised adeūdo pñt acqri. ¶ Quero qd si dubitatur
 an pñ eius fuerit culpabilis. Blo. videt innere q nō
 possit adire in cōtrariū. qz pendēte cōditōe pōt ha
 bere herede. vt insti. de here. q ab intel. s. p dñi. z. l.
 q a latronibus. s. de testa. z iō interim adire poterit.
 ¶ Sed posito q reqrat certitudo quō poterit esse
 certus. ¶ Quidā p opi. multoz. vt in. s. qd dicit. alij q
 p factū suū: qd est verū si. l. erat inchoata. vt. l. cū fal
 sum. s. e. ¶ Sed tñc qro quō pōt esse cert? q pñ nō
 deliquit cū sit mere negativa. Blo. dicit notabiliter
 vide z no. eā. ¶ No. q negativa ppter cōartatōes
 loci vel tps cadit in rectā sciam alteri. ¶ No. q ex
 hac glo. q si aliqz in aculatione pposuerit diem: l. s.
 nō teneret q si illud nō pbat dz succūbere: vt h. z. l.
 q habebat. in prin. de insti. si em esset nō necesse pro
 bare diē insertā filio nō possit liquere de inocentia
 pñs. dico etiā q interdū ad petitionē rei pōt accusa
 tor cogi diē inserere. vt. l. i. C. q accu. nō pos. z no. in. l.
 is q reus. de pub. iudi. z ibi dixi. ¶ Dicit h si sibi li
 quet rē. d. si nō liquet hz herede interim. vt insti. d. be
 re. q ab intel. s. i. d. j. de dona. l. dōatōes. in si. in qb?
 ll. d. q ante q pferat snia pōt habere herede. z du
 bito in hoc dñi ppter ea qba que dixi in. l. q a latro

nibus. s. de test. ordi. Finaliter teneo s. qz interi ha
 beret herede: z hic dñi dicit liquet. subaudi maxime
 z siue cōmiserit malū interim pōt habere heredes. z
 si nō cōmiserit. z sic in vtroqz casu possit habere. me
 rito pōt adire. vt. l. qd si dubitet. s. e. tñ si cōmiserit ma
 lū auferit ab eo vt ab indigno. z. s. p cōtrariū. loquit
 in suo: qz est hēs exneus pōt adire. vt. j. l. pri. z. l. dor
 nationes. in si. loqur indistincte. ¶ Quero quō pr
 liquere filio patrē nō esse culpabilē. Et videt nō pos
 se liquere cū sit de facto alieno. vt. l. cum falsum. s. e.
 Blo. rñdet q pōt liquere. qz malū est coartatū loco
 vel tpe: z tñc pōt liquere an fecerit vel nō. z vide gl.
 q incipit no. q dicit q possit alienare.

Pro herede. Ultima voluntatē d dendo po
 test qz hereditatē adire. d. cor. l.
 si anta. C. e. no. in. l. cogi. s. h si miles. ad trebel.

Am bonis. Ille actus q in exneo i
 ducit aditionez in suo
 inducit imitacionē. h. d. sed signa hanc regu
 lam. z teneas illaz bñ menti. qz erit vtilis tibi.

Pupillus. Dnoze restituro restituunt actō
 nes cōfuse. h. d. de restōne actionū
 videbitis in. l. ppter veneni. s. neptis. j. ad fill.

Erut. Hereditas aīo aditur lz nñbil hez
 reditariū attingat. h. d. diuidit in
 tres partes. Primo ponit dictuz. Scdo il
 lud limitat z pbat per exemplū de re non heredita
 ria in qua defuncti ius habebat. Tertio p exēplum
 de nō hereditaria in q nullum ius habebat. scda ibi
 vñ z si domū. tertia ibi: deniqz. ¶ No. primo sūma
 rii. Scdo no. q possidere rē vt hereditaria est i actu
 quo pbat aditio. Tertio no. q in hereditate dicit ef
 se possessio rei: tibi cui? rē. ¶ Op. ad vltimū de. l. q
 seruo. de act. z ob. So. defūct? donec viuūt rē pigno
 rata sibi traditā possidet vere. vt. l. q pignoris. z. l. i.
 s. per seruū. j. de acq. pos. sed eo mortuo hereditatez
 nō possidet vere. vt. l. i. s. scvola. si tel. li. esse inf. ideo
 ter. h dicit qñs. ¶ No. ob. l. si seruo. nō em dicit ibi q
 heres possidebat: sed q ali? icipit ab herede posside
 re p cario. z sic hereditas tribuit alij qñtate posside
 di p seruū: nō q possideat qd appareat. qz ali? pōt
 possidere ciuilitr z naturaliter a me. z tñ nullo mō
 ego possideo. vt. l. eni q. s. q hz. de pca. ¶ Scdo op.
 s. e. l. p herede. s. si qd tñ. Blo. dicit so. vt ibi dixi. qz
 nomē heredis ibi accipit p filio. z sic gessit ibi p he
 rede: hoc est p filio: nō pprie vt heres. ¶ Op. dy.
 et glo. de. l. ij. s. si sub cōditione. j. p emp. vbi inspicit
 magis veritas q opi. So. habuistis in. l. heres insti
 tur? in prin. s. e. p glo. qz in his q cōstitūt in aīo: vt ē
 aditio hereditarij inspicit magis opi. q veritas. vt h
 cū si. ibi in alijs reb? q in solo aīo nō cōstitunt. z h in
 ducit dy. in ar. ad. q. de eo q pussit clericū que putat
 bar laici: an sit ex cōdicatus. de quo gl. in. l. si qñs igno
 rans. loca. z dixi in. l. itē apud labeonē. s. si quis viri
 ginē. j. de iniur. nō est nra materia. ¶ Quidovenio
 ad materiā. l. z qro pmo vtrū sol? anim? sufficiat ad
 adendum hereditatē. glo. in. l. p herede. s. i. s. e. dicit
 q sic. Alij dicūt q requirit anim? ex actu. vt. l. mutū
 in prin. s. e. z insti. de here. qñi. z dif. s. fi. C. e. l. potuit
 hec vero glo. aliter loqur. s. q sufficiat aīus qñter
 cūqz declaratus. vide gl. hec gl. dicit xñtate z declar
 rat als oēs. ll. q dicit q sufficiat sol? aīus: itellige. s.
 declaratus. z all. glo. q dicunt q requirit aīus z actus
 hoc est aliqd p qd aīus declaret. qd cūqz sit illud si
 ue factū siue nō factū: siue dictū siue scriptuz. q hoc
 sit verū pbaui p tex. in. l. p herede. s. i. s. e. pbo p rō
 nem. solo aīo z sola volūtate nō obligat qñ nisi deo
 vt. l. si rē. s. voto. de polli. hoc tenet Hof. z Hofst. in
 sūma de voto. z sanct? Tho. in scda scde. q. xcviij. ex
 hoc cōcludit q in foro psciētie qñs nō obligat ad eū

¶ In bo
 nis. Et h
 l. allegat in. l.
 i. s. de condi.
 ob cau. cū cō
 cor. in illa. q.
 vtrū implen
 do cōditōez
 quis adire vi
 deatur.
 ¶ Erut. An
 hereditat
 possit adiri
 vltio vite spi
 ritu. gl. tenuit
 q nō. in. l. fi.
 j. qñ di. le. ce.

¶ Foro cō
 scientie. vide
 bart. z alios
 plenissime in
 rub. s. e. z se
 qur bal. in. l.
 filiū. in. xvij.
 col. s. m. her.
 allegat. c. par
 rochiano. de
 sepul. z. c. qz
 q. de vsut. in
 vi. z bal. in. l.
 fi. in si. pñci.
 de iure deli.
 yyy

Anton?
 vtrū hēs.
 Vide bart. i.
 l. si infanti. d.
 iure deli. C.
 Tenere s
 rium. Nō se
 quit bal. i. d.
 l. si infanti. ibi
 scdo pono. z
 ibi fac. but. et
 bart.

¶ Ref. Mo
 ta. Ad bal.
 q ad hoc ab
 legat gl. not.
 in. l. actor. in
 ij. col. C. de p
 bai. z in. l. ij.
 ad si. C. de se
 cū. tab. z bal.
 in. l. i. in pen.
 carra. C. q ac
 cu. q late di
 sputant hoc
 z vide Jmo.
 in. l. si cū nub
 la. de re iudi.

do ultra vires hereditarias. qz cu fiat voluntate nuda no possuz obligare me alteri nisi qtenus ad me peruenit. dicit. s. e. sup rubrica. ¶ Quia g ad aditionez hereditatis requirit qz animus declarat. qro q sunt illa p que talis animus declarat. Et anteq ad h venia pmo videndū est qd sit adire: z qd imiscere: z qd repudiare: z qd abstinere. qbus visis videam? ea quibus animus ad hoc declarat. z vt scias anteq qd adeat requiritur potentia ad eundem seu vis ad eundem. de hoc feci vna repetitione in. l. is pot. s. e. ¶ Posita g oipotencia ad eundem dico. Adire hereditate est potentia ad eundem no impedita p actu voluntatis declarati deducere z e contra. Repudiare est potentia repudiandi no impedita p actu voluntatis declarati z a se abdicare hereditate. vt pbat h. z. l. p herede. in prin. s. i. s. e. z insti. de here. qua. z dif. s. fi. Immiscere qd est suozus est hereditate a iure acqstia p actu voluntatis declarati acceptare vel agnoscere. Abstinere est hereditate a iure acqstia p actu voluntatis declarati a se abdicare. illud pbat in. l. s. pri. ¶ His visis videam? qliter sit illa declaratio voluntatis. Ad qd sciendū est qz iurisconsulti hoc certis regulis non tradiderunt. sed posuerunt quosdam casus indubitabiles. videlz qz tunc iste animus ad eundem declarat qn qd facit actu qui citra ius z nome heredis fieri no pot. vt. l. p herede. s. pa pinian. s. e. qn vero est actus q pot se habere ad aditione z no ad aditione: dicit inspiciendū qz aio fec. vt. l. p herede. s. i. s. e. qd aut esset in dubio no declarauerunt nisi doc. vt. l. 50. id alij vt apparet tradiderunt sup hoc tale doctrina. videlz qz hoc ppendenduz est ex qlitate psonaz eaz: z ex qlitate actu z reruz qz attingeret: vt qnqz heat qd necesse pbare se no fecit se hio ad eundem. qnqz pbat ab aduersario. ita no. ipse s. e. l. p herede. s. seru. Jac. de are. addit in hoc esse standū iuramento heredis cu in solo aio consistat. ar. i. l. p herede. s. seru. s. e. l. in ambiguis. de reg. iur. p hoc induco glo. insti. de act. s. alie. z ecce qd qd doct. nisi dixerunt in illa materia. ¶ Sed qz illa doctrina est multū general z obscura. id intendo h tractare p v. q. pncipales z duas postea accessorias. Primo qualiter animus h declarat p verba. Seco qliter declarat p rescriptū. Tertio qliter declarat per facta. Quarto qliter declarat p no sca. Quinto qliter declarat p aiun qn qd adit iure alieno vel ppo. Circa primū sciendū est qz qdam sunt vba dispositiua aditionis nulla ambiguitate habentia. vt si qd dicat gero me p herede. vt. l. p herede. s. eo. vel agnosco ista hereditate: vt h. vel dicat apphendo vel assumo mihi vel accipio hereditatem hanc. vt. l. apud aufidii. de opti. leg. z p illa vba inducit aditio sine dubio. ¶ Sed circa h dubitat de. iij. p vtrū h aditio z animus declarat p verba dispositiua suspēsiua. Secundo vtrū p vba enūciatiua. de hoc pncipalr p se. Tertio vtruz per verba enūciatiua ppter aliud. Quarto qd iuris qn vba sunt dubia. ¶ Ad primū de verbo suspēsiuo: vt si dico volo adire. vtrū ex hoc inducat aditio. Glo. in hoc dicit qz non. in. l. fui electione. in prin. j. de le. i. In dñi videt casus in. l. iam dubitari. in fi. de here. insti. z. j. e. l. paul? respondet p procuratorē. Rñ. qz p hec vba inducit aditio si certū rudinarie z deliberate dicit se velle adire: siue hoc p betur ex pcedētibz siue ex instātibz: siue ex sequētibz. als si no apparet qz de libertate dicit no inducitur aditio. pmi pbat ex pcedētibz si fuit dat? terminus ad deliberandū: z postea rñdet se velle adire inducit aditio. vt. l. s. si alio. i. rñ. z. l. oēs. j. ad tre. Ex astantibz tpe quo illa vba pferunt deliberatio p batur h dicit se velle esse heredē: vel se velle habere hereditate. vt. d. l. iā dubitari. in fi. z. l. apud aufidii. de opt. le. aliud est em dicitur volo adire: z aliud vo

b No fecit se. hoc sequit in his terminis. bal. in. l. qui accusare C. de eden.

i Verba enūciatiua. de verbis enūciatiuis habet hic. z adde q no. bar. in. l. si quis seruus. de iure deli.

k Probat Adē puto qz isto casu iducatur repudiatio si dicat nolo adff. vt. l. filij matres ad terf. s. ia. bu. quē retulit bal. in. l. q se pñs. vñ li.

l Interrogatus. add bal. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. let in. l. i. i. vi. cor. lli. de confel.

lo esse heres vel volo hereditate. vt. d. in tra. pbat. ite si dicit p certo volo adire hereditate. Itē si interrogatus ab alio si volebat esse heres. rñdit q sic. naz hoc vbi volo: qn pferit rñdendo alteri intelligit de liberate volo. vt. l. in ement. C. de dñen. emp. p? dicit. l. si dicerē vis esse heres vel vis adire hereditates tu rñdes cur no: deliberate videris rñdisse. vt. l. i. s. i. de ver. ob. idē si constituit procuratorē ad hoc. vt. l. paulus. j. e. no em possēt constituit procuratorē nisi delibe rate vellet. Ex sequētibz vero pbat. l. si post dicta vba plata cōcurrerent tres mēses. C. e. l. fi. s. fili mō. vbi est casus singularis. z lz ibi loqitur in repudiati onem: idē est in aditione. eisdē em regulis pcedunt. vt insti. de here. qli. z dif. s. sicut aut. z. C. de repu. be re. l. sicut. z qd dicit si illa vba no pferunt deliberate no inducūt aditione. pbat in glo. de. l. seruī electioe si em dico indeliberate volo adire: hoc sonat. hic est pmius mod? voluntatis mee ad ad eundem: no qz delibe rate vellet. ad hoc facit qd canoniste dicit de voto: qz vba nisi solēnter z deliberate emissa no inducūt votū. et de voto. c. ij. de act. z obl. l. obligationū sub stantia. s. fi. ¶ Sed qro qd si dicit ista hereditas no mi hi displicet. Videt qz inducat aditio. vt. l. euz antea. circa prin. C. de arbi. sed no puto. no em sequit non displicet: qz placet. qz est quoddā mediū inter displicere z placere. vt pbat in. l. i. s. is q nauē. de exerci. z de tribu. l. i. s. sciam. z qd no. in. l. q se patris. C. vñ li. ¶ No ob. l. cū antea. qz ibi loquit in actu in quo sufficit hoc vbi no displicere. ¶ Quero qd si cōuocatis amicis z plib? testibz qd dixerit: sitis testes qz ego volo adire illa hereditate. Rñ. ex ista solēntate actu qz cōuocatis amicis pot psumi qz dixerit deliberate inducit aditio. z h pot esse intellect? l. p amphilo. s. ppositū. j. de le. iij. lz ibi alio mō intellexerim in. d. l. seruī electione. j. de le. i. ¶ Circa scdm. s. qliter probetur p vba enūciatiua ppter se. vt si aliqz p seffus est se eē heredē titij. Videt qz h cōfessio no inducit aditione. no em obligat me nisi illi quo pntē pntē vt. l. fi. s. de interro. act. veritas est vt no. ibi. aut illa vba pferunt ab eo q pot adire: z inducit aditio seu pbatio voluntatis ad eundem p hac. l. cū si. qz p herede se gerit. sed si pferunt ab eo q no pot esse heres non pndicat nisi quo ad pntes huic cōfessionū. vt hic. ¶ Circa tertū. s. qualiter ista voluntas pbat p vba enūciatiua emissa ppter aliud. pone qz ego scribo tibi salutando. talis heres: tali salutē z filia. an ex hoc pbat voluntas. Videt qz no. vt. l. epla. in prin. s. de pac. C. de tel. mil. ex his vbis. in dñi facit illa. l. z. s. l. p herede. s. i. q dicit qz qnqz aliqz facit aliqd vt heres inducit aditio. Rñ. quadoqz vba enūciatiua ppter aliud pferunt cōditionaliter. vt pmitto tibi si heres sum: z tūc no inducit aditio. ¶ Primo qz talis actus cōditione no recipit. vt. l. eū q. in fi. s. eo. z. l. actus legitimi. de reg. iur. Seco: qz ista vba pferuntur dubitative z in aditione hereditatis requirit animus cert? no dubitatu? vt. l. is q heres. s. i. z. l. si is ad quē. z. l. heres institut? s. e. Si vō ista vba enūciatiua pferunt p modū cause: vt hoc facio qz heres sum: sine dubio inducūt pbationē voluntatis. vt. l. emptor. in fi. de re iuen. j. de coll. dot. l. i. Si vero pferunt demonstratiue: vt in casu pposito: si ego tanqz hēs talis te saluto z filia. tūc idē vt hac. l. z. l. panto nius. in fi. l. p herede. s. i. z. l. si qz eñeus. s. i. ¶ Non ob. l. epla. qz ibi verba erant enūciatiua facti alieni ¶ Non ob. l. ex his. C. de testa. mil. qz ibi erant verba enūciatiua facti alieni. qd poterat aliter esse iductū qz in voluntate pferent? consistat. hic sec? ¶ Sed pone qz aliqz dicit magna fortuna fuit qz talis hereditas obuenit mihi. vtruz ex hoc inducat aditio. Rñ. verba enūciatiua inducūt pbationē voluntatis eius

Circa secundū. Stat declarationi heredis de voluntate defuncti vt no. plene p bar. in. l. inter stipulantē. s. i. de ver. obli. Circa primū. Et dicit no. bal. in. l. i. in. iij. q. C. q. admitt. q. q. possidet in dubio psumit adire nisi negatiua pber: vt ibi declarat per eum. qd not. vide tamen no. per eum in. l. non hoc. vnde cogna.

Assumo primo. adde q possidēdo bona hereditaria p. r. an nos inducēt hereditarij aditio. rer. est i. l. filius. C. d. peti. he. z de hac materia habet p bal. i. l. ponit. C. de iure deli. z in. l. non hoc vñ cogna. in. i. col. p. f. loc. Alii qd dicit in. d. l. non hoc. vñ cogna. q. Luz alio. vñ p habitaciones do mus hereditarie videat qd adire. ad de bald. post gl. l. i. C. s. vñ se ab heredi. absti. z in. l. u. hoc. in. l. col. C. vñ cogn. z in. l. i. C. de re pu. here.

Habeat tota. Adde hoc articulo bar. i. l. q. poterat. ad tre. vbi dicit qd heres non pot repudiare hereditate p tere l. i. nam. videat etiaz de hoc articulo bal. l. p. Rai. Salp. z ang. z mox der. in. l. iij. C. de i. p. uer. et bald. in. l. vñ ca. in. d. ad p. m. q. C. q. si peten. par. et etia bar. in. l. i. de vul. z pu. pil. in. iij. q. pncipali. in ver. itē qro an aliquo casu zc. z bar. in. l. p heres de. s. seruus. in nonnullis lec. antiq. ff. de acq. here. z ang. in consi. l. xxi. incip. in xpi noie subtiliter. potissima rō est. qz legitima debet hodie iure hereditario z per alia rōnem q colligit ex verbis bar. dñ allegat. l. si dubitari. z. l. sius quoq. s. ad ista scdam rōnem facilis est rñso. nā licz olim filij possēt institui sub conditione potestatiua. tñ fm magis cōes

qd enūciant: z eius qd iporant nō vltra. aut g. xba enūciantia cōtinēt hoc totū q ego sum heres: z tūc inducūt pbationē volūtati eius: vt dicitur est. sed si xba enūciantia cōtinēt hoc totū qd mibi obuenit tūc nō inducūt declarationē volūtatis q fm heres. qz pot esse q est mibi fortuna. qz possuz adire lz nō ade am. nō g. inducūt pbationē aditionis. qz extenderē tur xba vltra suū significatū. vt. l. titi. s. g. ai. i. j. de le. ij. s. si dicerē magna fortuna est mibi q sum heres tūc pbaret ai. ut ex pdictis ptz. ¶ Clemen ad q. r. tñ qñ verba sunt dubia. exēplū aliq. dicit mibi talis hereditas tibi obuenit: ego respōdi: bñ placet mibi. vel bene volo: vel bñ cōtentor. ista verba sūt dubia si em referant ad hereditatē. hoc est dicere bñ placet mibi hereditas: vñ volo hereditatē: induceret aditō vt ptz ex iā dict. Si referant ad hoc totuz bñ placet mibi q obuenit hereditas non induceret aditio. illo casu dico q stabit iherptationi dicit fm Jac. d. are. vt. s. dicit. circa prin. pba in. l. si qd itentio. de iudi. z qd no. insti. de act. s. alie. z si ipse mortu. est puto standū declarationi heredis sui q eius voluntatē melius nouit. vt. l. si qd a filio. s. si qd plures. j. de le. i. ex hac em declaratione aliis nō dānificat pdendo suuz licz forte dānificet pdendo lucrū. s. hoc non impedit herede declarare. vt ibi dicit. ¶ Circa scdm spālez pncipale. s. qñter hic anim. pber p scripta: dico in oibus idē qd. s. dicit circa pdicta. nō em figura l. r. nō obligat: s. cōsensu q cōtinēt in eis. vt. l. nō figura. de act. z ob. duo tñ aduertenda sunt. Primo qz qñ fit in scriptis psumo factū delibere qz qñ simpliciter pfer. vt. l. iij. C. de sen. ex peri. reci. Secdo aduerte q scriptura lz est inualida quo ad id ad qd fit pncipaliter. puta si filiusfam. in testō se diceret adire vel aliqd in eo disponere p qd induceret aditio: vñ si in testamēto nō esset solēnis numer. testū: tñ aditio pbaret. qz iperfecta volūtatis. pbat volūtate. vt. l. si. de re. eo. l. in testamēto. ff. de fideicō. l. i. z. l. i. z. ij. C. de fideicō. ¶ Circa tertiu pncipale. s. qñter h voluntas pber pfecta. sciendū est q quedā sunt pfecta pparatoria ad aliqd. qdaz sunt q pncipaliter sunt ppter se Circa primū dico q quedā sunt pparatoria ad aditionē necessaria. z p illa nō inducēt aditio. exēpluz si aliq. s. implet cōditionē q ante impfectā nō pot adire. vt. l. i. s. si parendi. de cōdi. ob. cau. s. e. l. antistius. vel si aliq. s. agat qrela q ante adire nō pot: z tūc nō inducēt aditio. vt. l. queadmodū. de inof. tes. Idem si petit sibi exhiberi tabulas vt instruat de virib. hereditariis: qñ ante qd hēat asum certū nō pot adire. vt l. aristo. s. e. qdaz sunt pparatoria non necessaria. vt puta si accuso testm falsum. si em sum cert. de b. nō ē mibi ne adeā phibitū. vt. l. cū falsuz. s. e. tūc p tale pparatoriu nō necessariū inducēt aditio. vt. l. cū qdam j. de bo. pos. z ibi dicit. Idē si aliq. dicat testm nullū vt. l. su. C. de repu. here. z pdicta xba in his q sūt pparatoria ad aditionē hēditarij. s. si fieret aliq. act. pparatoriu ad petitionē hēditarij. vt puta si facerē for mari libellū volēs te agere pentioē hēditarij. vñ si

cōclusiones hodie istud est correctū qñtz est respectu legitime. p. l. qñ in priorib. vt ibi plene p scribentes. C. de inof. tes. z in. l. su. quo q. de here. insti. z in. l. si p. C. de insti. z substi. z latissime per Jmo. in l. si. de condi. insti. plus dicit Ly. z alij in palle. l. iij. referēdo. q. ad terminos illi. l. iij. put ipsi faciūt z etiā alij scribentes in locis. s. palle.

ponere q iterogari an possideas p herede. qz intēdo te cōuenire peti. here. z filia. oia ista iducerēt pbationē volūtati ad eum. vt. l. queadmodū. de inof. tes. Secdo dicit q sunt qdaz facta q sūt pncipalr ppter se. z b aduerte qz qdā sūt certa q nō inducūt aditionē. qz circa ius z nomē heredis fieri nō possūt z de his nō dubitat. vt. l. p herede. s. papinian. s. e. qdaz sunt q p aliquē pnt fieri tanq p herede: z etiā alio mō de his dubitat. in his hnt locū xba Azo. q supra in prin. retul. ppendēdū esse ex qñtate rei psonarū z factor. z ideo ad hoc examinādū formo quatuor dubia. p qñ idē factū pot qd facere: vt heres et nō heres. tñ vno mō licite alio mō illicite. Secdo qñ idē factū pot qd facere vtroq. mō noie suo. Tertio vtroq. mō licite: tñ vno mō noie suo: alio mō nomie alieno. Quarto qñ vtroq. mō nomie alieno z suo. ¶ Assumo primū qd est facile. si em apparet q voluit facere eo mō quo illicite pot nō induceret aditio. vt. l. si qd exne. in pn. s. e. si est dubiū: in dubio nō psumit q voluit delinquere: vñ interpretamur i. l. lā partē. l. merito. s. p. soc. z hoc est qd dicit in. l. p here de. s. papi. s. e. qd nō pot fieri citra ius z nomē hēdit. s. illicite. tunc istud psumit. ¶ Ad scdm qñ pot fieri vtroq. mō noie suo. exēpluz: habitauit fili. in domo paterna: pot esse q habitauit vt heres. z q habitauit ibi fili. tanq i re sibi obligata p dote matris sue vel p alia cā. vt puta qz erat dom. ep hiteotica q debebat sibi vigore insti. emphyteotica: nō esset hēs videt q nō deat intelligi in dubio q fecerit eo mō quo est dñs. vt. C. cre. euic. pig. nō de. l. i. z. l. si qd do. mū. s. pe. s. loca. In dñi q videat fecisse eo mō quo sibi vtili. est. vt. l. i. cū. l. se. j. de colla. Rñ. aut illi actū poterat facere vt dñs z nō vt heres: z nō psumit aditio. vt. l. iulian. s. si. s. e. z in exēplo posito de emphyteosi. ar. l. si patroni. in prin. ad tre. z. l. p herede. s. si qd tñ. s. e. fm intellectū que dedit. Si vero nō poterat facere vt dñs nisi esset heres. exēpluz si vendidit simpliciter rē hereditariā sibi obligatā vel locauit: tūc qz ille actus est celebrat. cum alio: videat fecisse b vt dñs: nisi aliud expserit. vt. d. l. i. C. cre. euic. pig. nō de. l. i. qd domū. s. pe. s. loca. P sed si ille act. nō celebratur cū alio: puta si ipse stetit in domo hereditaria qd pot intelligi vt dñs vel iure pignoz. vel cā custodia z filia. z ex hoc quō intelligat nemo decipitur qz cū nemie dñt. z intelligo tūc ipsum possidisse ex ea cā q erat sibi vtilior: q diligens hō fecisset. vt. d. l. i. de so. ¶ Quid em si erat hereditas homis locupletis. fm cōem opi. Lerte aditionē psumā. s. si cōis opi. se haberet q hereditas erat dānosa: psumā alij ud ar. d. l. i. de so. z illud voluerūt dicere xba Azo. Si dubitat recurrat ad declarationē ipsi hēdit fm pdicta fm Ja. de arc. ¶ Sz qro qd si aliq. dixit se possidere illā domū p sua legitima: an p hoc releuet ne videat adire. Rñ. legitima saltē hodie habet iure hereditario. z de hereditate non pot qd partē habere quin habeat totaz que sibi deserit. vt. l. i. z. ij. z

q istd habet locū etiam si iste institutus haberet substitutum vulgare. qz ppter lz hēat substitutum vulgare nō poterit p tē hereditarij acceptare et partes repudiare. ar. l. ex asse. de acq. here. z predi cta cōclusio nē videt etiā firmare bal. l. iij. q incipit qd dñ. la. i. s. e. z in. l. scim. in prin. in. v. q. C. de inof. tes. z. l. papi. s. qra. ff. de inof. tes. q cōclusio limitatur p doct. in illis locis nisi fili. institutus z habēs substitutum vulgare fuisset grauatus onere legatoz z fideicōmissoz adeo q illis soluz nō remaneret sibi itegra legitima. vel esset grauatus fili. in aliqua sua re pparatoria. est q spu tatur aureus in. l. si patronus liberto. ver. quid g. d. bo. liber. naz ibi patronus fuerat institutus vniuersaliter hēs zc. z expse pau. de cas. in. d. l. iij. intelligit illā limitatōez quā dicit pro cedere qñ hmōf legatū erat tale z tñ q soluto quinto nō poterat apud filiū remanere legitima. dico q ille tex. in. d. l. si patron. in prin. iuncto x. qd g. pbat. qz qñ haberet substitutum vulgare z essz grauatus de dando rē ppariā ipsi filij vt exoneret se. ter. ille vult q possit repudiare retēta legitima. cū pdicta cōclusio z limitatōe trāsit paul. de cas. in. d. l. iij. incip. in xpi noie. visis actis zc. idē etiā tenuit angel. in vyy ij

cedere qñ hmōf legatū erat tale z tñ q soluto quinto nō poterat apud filiū remanere legitima. dico q ille tex. in. d. l. si patron. in prin. iuncto x. qd g. pbat. qz qñ haberet substitutum vulgare z essz grauatus de dando rē ppariā ipsi filij vt exoneret se. ter. ille vult q possit repudiare retēta legitima. cū pdicta cōclusio z limitatōe trāsit paul. de cas. in. d. l. iij. incip. in xpi noie. visis actis zc. idē etiā tenuit angel. in vyy ij

L. si p[ro]f. circa pe. vel antepe. col. C. de insti. r. substi. r. pau. d. cas. in. l. i. s. e. s. saly. i. l. qm in priorib[us]. circa vl. col. de inof. tes. tenet d[icitur] d[icitur] limitatio n[on]e. n[on] dicit ipse q[uod] illud q[uod] dicit in. d. l. si patron[us]. n[on] haberet locus in filio. q[ui] filius n[on] posset v[er]o casu repudiare hereditate[m] r. coseq[ue] legitimaz dato q[uod] haberet substitutu[m] vulgare[m] r. esset gravat[us] onere legatoz. q[uod] p[ro]bat ipse. q[ui] tex. in. d. l. si patron[us]. loq[ui]tur in patros no cui n[on] debetur legitima iure institutio[n]is seu iure hereditario. ter. est lz ipse en[im] n[on] al leget i. l. s. s. excluditur. r. ibi no. glo. et bar. ff. d. iure patro. sed filio debet legitima iure institutio[n]is r. iure hereditario merito videtur q[uod] aliud sit in filio q[uam] i patrono. itez q[uod] fit differetia inter patronu[m] r. filiu[m] allegat glo. i. l. i. C. de contratab. li. t[er] p[er] hoc n[on] recedo a limitatione. s. data q[ui] videt in filio militare. r[ati]o p[ro]p[ter] quaz se fundat tex. in. d. l. si libertus patrono ver. q[uod] ergo naz tex. ibi se fundat in eo q[uod] fuit datu[m] p[ro]f[er]o substitutu[m] vulgare[m] r. fuerat g[ra]uat[us] patron[us] onere legatoz. q[uod] r[ati]o multo mag[is] militat in filio cui mag[is] est debita l[ite]ra. vt p[er] gl. in. d. l. si q[ui] legatu[m]. in. ff. de sal. na si veru[m] esset id q[uod] sal. dicit. seq[ue]ret q[uod] etia[m] q[ui] patron[us] nullu[m] substitutu[m] vulgare[m] heret nec esset g[ra]uat[us] onere legatoz posset repudiare hereditate[m] deducta l[ite]ra. q[uod] est d. d. l. si libertus p[ro]f[er]o. in. ff. iuncto. q[uod] g[ra]de etia[m] q[uod] cu[m] opti. Saly. co[n]cordat p[er] de. de anch. in. c[on]f. cccij. incipi. ex sola substitutione vulgari resp[on]dens ad illuz tex. d. l. si libert[us] patrono. q[uod] ibi ideo illud erat. q[ui] n[on] erat iuuentu[m] b[en]eficiu[m] l. oimodo. ff. de inof. tes. r. declarat bar. in. l. excusat. ff. si q[ui]s omif. ca[us]a te sta. ideo videt q[uod] n[on] haberet locu[m]. d. l. si libert[us] patrono. r. p[er] consequens nullo m[od]o posset patron[us] r. pari r[ati]one filius hereditate[m] repudiare r. petere legitima[m] seu supplementu[m] legitime. sed certe n[on] videt q[uod] beneficiuz de quo in. d. l. oimodo. r. i. d. s. sed n[on] fa. h[ab]eat oim[od]o derogare p[ro]p[ter] iudi po site in. d. l. si libert[us]. q[uod] hoc casu. s. q[ui] patron[us] erat vniuersaliter heres institutu[m] r. dat[us] sibi substitutu[m] n[on] loq[ui]t[ur] i casu illo. r. p[ro]p[ter] q[uod] n[on] d[icitur] illa iura cor rige[n]t. d. l. si libert[us] p[ro]f[er]o t[er]cau[us] omisso. l. p[ro]cipim[us]. cu[m] vulgari. C. d. ap. ad de etia[m] q[uod] roma. in. l. vnica. C. q[ui] n[on] pe. par. r. i. l. i. s. e. dic[itur] q[uod] in q[ui]t[us] bar. i. d. l. q[ui] poterat. r. doc. excludit q[uod] filius etia[m] p[otes]t regularit[er] repudiare h[er]editate[m] r. petere l[ite]ra[m] videt falsu[m] fm en[im] q[uod] dicit p[ro]bat i[n]co[n]uincibili ratio ne mouet ipse na filius dicit post morte[m] patris creditor i legitima licet in vita patris no. l. i. s. si iuberi. de colla. bo. l. ij. C. de his q[ui] ante aper. ta. r. in auf. d. here. r. sal. s. i. cu[m] seq. vbi hereditas p[ro]f[er]is dicit debita filio

sed ita est q[uod] creditor p[otes]t repudiare hereditate[m] debitoz sui r. coseq[ue] q[uod] sibi debebat a debitoz suo. l. vt debitu[m]. ibi no. C. de h[er]e. act. q[uod] d[icitur] d[icitur] e[ss]e in filio. l. vt possit legitima[m] p[ro]sequi r. repudiare h[er]editate[m] p[ro] hoc facit fm en[im]. q[ui] l[ite]ra dicit quota bonoz r. no quota hereditatis l. p[ro]p[ter] s. quarta. de inof. tes. r. no. bar. in. l. ex facto. la grande. de h[er]e. in. ff. g[ra]de no v[er]o det q[uod] b[en]eficiu[m] possit filius p[ro]p[ter] h[er]editate[m] r. repudiare h[er]editate[m]. s. ad ar. ip[s]i p[ro]p[ter] sp[eci]fici q[uod] filius no dicit p[ro]p[ter] r. vere creditor ad q[uod] non c[on]p[ar]at[ur] creditor de quo loquitur tex. in. d. l. vt debitu[m] p[ro]bat sic naz et p[ro]f[er]o dicitur creditor esse quare si bi debite. vt l. si patron[us]. in. p[ro]p[ter] de dona. q[ui] arg. v[er]itur. l. ij. m. au[tem] res que. ad. ff. de le. ad p[ro]p[ter] banduz q[uod] etia[m] filius dicitur creditor in legitima[m] nos videt[ur] mus q[uod] p[ro]f[er]o mus dicit[ur] d[icitur] largi. vt dicit[ur] in p[otes]t repudiare h[er]editate[m] r. petere q[ui] tam nisi quaz do institutu[m] r. dat[us] est sub stitutu[m] vulgare[m] cum onere legatoz. vt p[ro]bat in. d. l. si patron[us] in. to. iuncto ver. q[uod] ergo. p[ro]p[ter]ea si veru[m] esset q[uod] filius diceret creditor in hereditate paterna p. d. l. vnica. s. de his q[ui] ante aper. tab. sequeret q[uod] filius n[on] posset institui salt[em] iure. ff. de h[er]e. sub co[n]ditione potestatis q[uod] est d. l. ia dubitari. r. l. sius quoq[ue]. de h[er]e. in. ff. est veru[m] q[uod] in dicitis locis reliquit cogitandu[m]. adde etia[m] q[uod] cu[m] opti. bart. r. seq[ue]nti in. d. l. q[ui] poterat. tr[an]sit abb. in. c. raynuti. de testa. r. ibi dicit q[uod] illud q[uod] dicit bar. in. l. q[ui] poterat. ad. treb. videt q[uod] filius n[on] possit repudiare hereditate[m] r. velle l[ite]ra[m]. p[ro]cedit q[ui] pater decessisset itestat[us]. q[ui] n[on] poterit etia[m] t[un]c repudiare hereditate[m] r. velle legitima[m]. all. l. i. s. si et fundo. de h[er]e. in. ff. q[ui] ter. loquit[ur] q[ui] conditum esset testat[us]. v[er]o in casu isto videt q[ui] p[ro]f[er]o decessisset itestat[us]. p[ro]p[ter] passus esse dubiu[m] q[ui] ab iur terminis ita clare ponit sicut abb. na q[uod] iste casus sit dubiu[m] q[ui] ab iur testato p[ro]p[ter] q[ui] illo casu debet l[ite]ra filio vt quota bonoz. d. s. q[ui] tra. r. sic n[on] debet iure institutio[n]is cu[m] p[ro]supponat testatoz decessisse itestat[us] t[un]c t[un]c sustinendo opi. do. abb. p[otes]t p[ro] eo iduci ter. in. d. l. si libert[us] in attento q[uod] ter. ille loquit[ur] in p[ro]f[er]o cui n[on] debet l[ite]ra iure institutio[n]is. r. t[un]c ter. ibi n[on] vult q[uod] p[ro]f[er]o possit repudiare hereditate[m] r. coseq[ue] sequi l[ite]ra nisi in casu sp[eci]fici. q[uod] ergo. In p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] dubit[ur] bal. in d. l. ij. C. de insti. r. substi. q[uod] d[icitur] si filius cui delata erat h[er]editas dubit[ur] repudiare hereditate[m] salua mibi l[ite]ra. an videat[ur] ad iussu[m]. r. sic in totu[m] p[ro]f[er]o accrescedi an exclusu[m]. r. excludit no. bal. que sequit[ur] pau. de cas. r. filg.

in. ff. g[ra]de no v[er]o det q[uod] b[en]eficiu[m] possit filius p[ro]p[ter] h[er]editate[m] r. repudiare h[er]editate[m]. s. ad ar. ip[s]i p[ro]p[ter] sp[eci]fici q[uod] filius no dicit p[ro]p[ter] r. vere creditor ad q[uod] non c[on]p[ar]at[ur] creditor de quo loquitur tex. in. d. l. vt debitu[m] p[ro]bat sic naz et p[ro]f[er]o dicitur creditor esse quare si bi debite. vt l. si patron[us]. in. p[ro]p[ter] de dona. q[ui] arg. v[er]itur. l. ij. m. au[tem] res que. ad. ff. de le. ad p[ro]p[ter] banduz q[uod] etia[m] filius dicitur creditor in legitima[m] nos videt[ur] mus q[uod] p[ro]f[er]o mus dicit[ur] d[icitur] largi. vt dicit[ur] in p[otes]t repudiare h[er]editate[m] r. petere q[ui] tam nisi quaz do institutu[m] r. dat[us] est sub stitutu[m] vulgare[m] cum onere legatoz. vt p[ro]bat in. d. l. si patron[us] in. to. iuncto ver. q[uod] ergo. p[ro]p[ter]ea si veru[m] esset q[uod] filius diceret creditor in hereditate paterna p. d. l. vnica. s. de his q[ui] ante aper. tab. sequeret q[uod] filius n[on] posset institui salt[em] iure. ff. de h[er]e. sub co[n]ditione potestatis q[uod] est d. l. ia dubitari. r. l. sius quoq[ue]. de h[er]e. in. ff. est veru[m] q[uod] in dicitis locis reliquit cogitandu[m]. adde etia[m] q[uod] cu[m] opti. bart. r. seq[ue]nti in. d. l. q[ui] poterat. tr[an]sit abb. in. c. raynuti. de testa. r. ibi dicit q[uod] illud q[uod] dicit bar. in. l. q[ui] poterat. ad. treb. videt q[uod] filius n[on] possit repudiare hereditate[m] r. velle l[ite]ra[m]. p[ro]cedit q[ui] pater decessisset itestat[us]. q[ui] n[on] poterit etia[m] t[un]c repudiare hereditate[m] r. velle legitima[m]. all. l. i. s. si et fundo. de h[er]e. in. ff. q[ui] ter. loquit[ur] q[ui] conditum esset testat[us]. v[er]o in casu isto videt q[ui] p[ro]f[er]o decessisset itestat[us]. p[ro]p[ter] passus esse dubiu[m] q[ui] ab iur terminis ita clare ponit sicut abb. na q[uod] iste casus sit dubiu[m] q[ui] ab iur testato p[ro]p[ter] q[ui] illo casu debet l[ite]ra filio vt quota bonoz. d. s. q[ui] tra. r. sic n[on] debet iure institutio[n]is cu[m] p[ro]supponat testatoz decessisse itestat[us] t[un]c t[un]c sustinendo opi. do. abb. p[otes]t p[ro] eo iduci ter. in. d. l. si libert[us] in attento q[uod] ter. ille loquit[ur] in p[ro]f[er]o cui n[on] debet l[ite]ra iure institutio[n]is. r. t[un]c ter. ibi n[on] vult q[uod] p[ro]f[er]o possit repudiare hereditate[m] r. coseq[ue] sequi l[ite]ra nisi in casu sp[eci]fici. q[uod] ergo. In p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] dubit[ur] bal. in d. l. ij. C. de insti. r. substi. q[uod] d[icitur] si filius cui delata erat h[er]editas dubit[ur] repudiare hereditate[m] salua mibi l[ite]ra. an videat[ur] ad iussu[m]. r. sic in totu[m] p[ro]f[er]o accrescedi an exclusu[m]. r. excludit no. bal. que sequit[ur] pau. de cas. r. filg.

q̄ habebitur p̄ adeunte n̄ p̄ repudian̄ te. sicut in fili dicit glo. no. in. l. i. in gl. si. de acq. here. Retine re legitimaz. Adde bart. s. e. l. p̄ here de. s. i. r. in. l. q̄ potat. ad treb. et q̄ ibi habes. Et adde qd̄ p̄ solutionē sc̄am creditoꝝ bus iducit aditio hereditatis. vt voluit no. bar. per illuz ter. in. l. i. C. d̄ iure deli. Presumit aditio. Bal. tener d̄ r̄ in l. si certis anz nis. i. r̄. i. cor. in. C. de pac. Tertio p̄ bo. Contra r̄ in tener bal. in. l. i. pe. solu. ma. Quero q̄ tuoz. Vide bal. in. l. no. b̄ vñ cognā. et in. l. dos a pa tre. sol. ma. r̄ in. l. cū antiq̄ osibus. de iu re deli. r̄ in. l. si certis anz nis C. d̄ pac. r̄ in. l. in. pe. car. ta. q̄ admitt. r̄ in. l. in. his. s. seruus. solu. ma. r̄ vñ bar to. in. q. q̄ in cipit debitor in diē. Imo. bic tenz opt. Bar. r̄ vide Saly. in. l. i. C. de peti. he re. cū. d. l. euz antiquoꝝ b̄?

vero temerario. r̄ no. s. e. l. q̄ d̄ in. r̄ ibi dixi. Aliud ex emplū. pone debitor in diē r̄ sub pena successit cre ditor suo in diē debitū nō sol. alijs q̄ successit ip̄o re pudante. Tertio ex hoc nō facto p̄sumit aditio. pro bo si aditio nō p̄sumit. q̄ iste fuisse in mora. esse i mo ra est delictū. vt. l. q̄ te. s. si cer. pe. r. l. q̄ sine. de regu. iur. q̄ debem̄ p̄sumere aditionē p̄ quā in delictū nō incidit. vt. l. merito. p. so. vt. s. dixi. ¶ S̄cō cōp̄sa tio fit ip̄o iure: si tñ opponat ab hoīe. r̄ dicit. l. q̄ eo casu p̄ quo cōp̄satione nō sc̄a q̄s incideret in penā p̄sumit sc̄a ip̄o iure. vt. l. si constat. C. de cōpen. r̄ ibi no. in. l. si qd̄ a fideiussoꝝe. s. de cōp̄sa. ita aditio fit ip̄o iure herede tñ volente. si q̄ ip̄o nolente incide ret in penā. in dubio est p̄sumendū q̄ voluerit. Ter tio p̄bo p̄ casum in. l. iij. s. sicut aut. de pec. le. q̄ iduc it sic: sicut hereditas adit̄ solo aīo q̄liter cūq̄ p̄bato ita pecul. adim̄t seruo solo aīo d̄nī p̄ quecūq̄ idicia p̄bato. vt. l. nō stati. s. de pec. s. si d̄ns est debitor: sui r̄ ei differt illud soluere: i dubio iducit aīuz adim̄di pecul. vt. d. s. sicut aut. ita h̄ p̄bat aīuz adim̄tis. et hoc verū si ipse q̄ soluere distulit vel heres ei? b̄ dicit finat̄ ipse negaret se adim̄isse r̄ al? ex hoc veller euz cōvincere q̄ adim̄erit: puto q̄ nō sufficeret. arg. eius qd̄ no. in. l. siue possidetis. C. de p̄ba. r. l. q̄ iurasse. s. si pater. de iureiur. r̄ ita dixi in qd̄ne quā disputauī d̄ hoc q̄ p̄dicta sunt multū necessaria r̄ sepe cōcurren tia: maxime in heredit̄ d̄narū: in quib? vt plurimuz nō est nisi nomē dotis sue r̄ filij debitorz sibi succe dit: vt ex hac cessatioe inducat aditio. Idē si p̄ ces sauerit soluere i fra ips̄o debitū si filij succedēs erāt infantes. vt i fra dicā. ¶ Venio ad quintū principa le. q̄liter p̄bet anim? iste r̄ in eo q̄ adit̄ ex iure aliēo ¶ Et circa h̄ q̄ro q̄tuor? Prīmū qd̄ iuris q̄ quis adit̄ iure alieno p̄ se tñ. Scō qd̄ iuris q̄s q̄s adit̄ iure suo p̄ alio tñ r̄ ad vtilitatē alienā. Tertio qd̄ iur is q̄s q̄s adit̄ ex iure alieno r̄ p̄ alio. Quarto qd̄ d̄ eo q̄ nō adit̄ sed adim̄t auctozat. ¶ Ad p̄mū qd̄ q̄s adit̄ iure alieno p̄ se tñ. exēplū in eo ad quē tran sit ius deliberādi r̄ adim̄di hereditatē defuncti de lātā in oibus casib? q̄ no. in. l. ventre. s. e. R̄. p̄ oēs illos actus p̄ quos iducere aditio si ex suo iure vel ex sua p̄sona adiret p̄ eosdem inducere q̄ adit̄ iure alieno p̄ se tñ. q̄ in oib? loco illi? substituit vt ei idez p̄ oia r̄ribuat. vt. l. si q̄s filiū. ij. r̄. s. e. ¶ Jurta p̄di cta q̄ro. quidā credebat defunctū cui successit adim̄s hereditatē sibi defuncto delatā. tñ ad cautelam di xit sic si nō apparet defunctū adim̄isse ex iure delib. ad me trāsmisso i fra annū. ego adeo vel pono q̄ ver ba nō dicit: s̄ i fra annū tale qd̄ fecit ex quo inducer retur aditio si p̄ certo crederet sibi ius deliberādi et adim̄di esse delatū: an ex hoc inducat aditio si pos stea defuncti aditione nō cōstat: an videat adim̄isse. et videat q̄ nō. ille q̄ putat se necessariū cū sit volūtari? vel in hoc dubitat non pōt adire. vt. l. is q̄ putat. r. l. se. s. e. S̄z iste putās defunctū adim̄isse erat ille q̄ ius hereditat̄ defuncti adim̄it necessari? nec poterat eā habere. vt. l. si q̄s filiū. in. l. i. s. e. s. p̄ ius deli. est volun tarius. q̄ r̄. ¶ Reterea q̄ hereditat̄ aditio non reci pit aditionē. vt. l. si is ad quē. r. l. heres institut? s. e. l. actus legitimū. de re. iur. s̄z ille adit̄ sub cōditione si prim? nō adim̄t. q̄ r̄. ¶ Reterea de hoc videat glo. in fili in. l. iij. in prin. de acq. pol. vbi anim? retinēdi pos sessionē nō inducit acq̄sitionē d̄ nouo si prius q̄s nō possidebat fm̄ illā gl. ¶ In d̄r̄ r̄ illud puto vey? necessitas causatiua nō tollit volūtate nec est ei d̄ria imo cōformis. vñ si aliq̄s vult adire hereditatē: s̄ses quēter vult oia onera ipsius hereditatis. vt. l. si duo s. e. ita in p̄posito q̄ vult hereditatē primī defuncti r̄ adit̄ eā sponte: videat velle aliā hereditatē quā cre dit defunctū adim̄isse. r̄ p̄ cessat r̄o prima. q̄ loquit̄

tur in eo q̄ putat se necessariū necessitate p̄cisa velit nolit. hic vero necessitate causatiua. ¶ Reterea h̄z erroz in cā acq̄sitionis videat vitare aditionē. tamē b̄ verū q̄ q̄s erat circa factū. sed si factū est clarum: er rat aut̄ vel dubitat quo iure sibi deferaat: talis error nō ipedit aditionē. exēplū: pone putabā me nō poss se succedere de iure ciuili s̄z solū p̄ bo. pos. peti. s̄z cer te heres ero de iure ciuili. vt. l. puberē. C. eo. facit qd̄ no. in. l. nec is. s. i. s. e. ad hoc optime facit ter. in. l. gal lus. s. si eius. s̄z. sed cū testamentū. s. de li. r̄ postb. s̄z in p̄posito factū est certū. q̄ eo iure r̄ ex ea cā succe ditur illi primo defuncto. sed in p̄posito factū est cer tū q̄ illi primo defuncto p̄ secundū heredē nō succe debatur p̄ primū siue prim? adim̄erit siue nō. vt. l. i. s. pe. peti. here. So. h̄z hic est error iuris: hoc est vtrum sufficiat aditio vna. s̄z hereditatis vltimi defuncti: an requirat̄ aditio noua. ad idē si aliq̄s scit hereditates sibi delatā: dubitat aut̄ an possit adire per se vel ius su alteri? impedit aditio. vt. l. q̄ in aliena. s. si is q̄. s. e. r. l. multū. de cōdi. r̄ de. ḡ r̄. ¶ Reterea id qd̄ dicit q̄ hereditat̄ aditio nō recipit cōditionē: debet itelli gi de tali cōditione q̄ suspendat aīum adim̄tis: sed si nō suspendit aīum sed in oēm euentuz vult hereditatē: tñ nō impedit aditio: qd̄ apparet in eo q̄ ē cer tus in quota parte heres sit institut? ¶ Nā si dicit se velle esse heredē siue in toto siue in parte heres sit i stitutus nō impedit. s̄z aditio. vt. l. si q̄s cōne? s. si q̄s partem. s. e. r. l. ex semisse. r̄ ibi no. ita in p̄posito iste vult esse heres siue defunct? adim̄t siue non. ¶ Retes rea anim? retinēdi possessionē inducit acq̄sitionem possessionis de nouo si prius non habeat possessio. vt. l. q̄ pecuniā. r. l. qd̄ vulgo. r. l. si seruus. j. p̄ empto. reprobata glo. que est in. l. iij. in prin. j. de acq. pol. et ibi dixi. ex quib? occludo istū esse heredē. ¶ Ad scōz q̄ q̄s adit̄ ex iure suo p̄ alio tñ r̄ ad alienā vtilitatē exemplū in filiofa. q̄ adit̄ r̄ acq̄rit patri etiā hodie in p̄fecticōis. Aliud exēplū in monacho q̄ adim̄do ac q̄rit monasterio in quo requirit̄ iussus abbat̄is: sicut i in filio iussus patris. vt no. in Spe. de sta. mo. s. i. s̄z. vij. hic qualiter iussus deat̄ interuenire: r̄ q̄ verba sunt ad hoc apta habuistis i. l. si q̄s mibi bona. s. ius sum. s. e. r̄ si iussus iste nō apparet s̄z solū appareat filiū possedisse cōsentiente patre: vel patre patiente filio: vel monachū patiente abbate vel ecōtra: vtrū p̄sumant oia fuisse acta solēniter. Dixi. s. e. l. q̄ in alie na. s̄z. sed si nō adierit. ¶ Ad tertū q̄ quis adit̄ ex p̄sona aliena r̄ p̄ alio. exemplū in tutore qui adit̄ p̄ infante: r̄ idem in patre qui adit̄ p̄ filio infante tñ d̄ co q̄ in omnibus r̄ per oēm actum p̄ quem aliquis diceret̄ p̄ se adire: per illū eundē actū p̄ infante p̄sumit aditio: r̄ sicut per nō factū p̄sumit adim̄tis an i mus p̄ sc̄ta p̄ infantes. vt. l. si infanti. C. e. r̄ p̄ b̄ ter. optim? in. l. sed si d̄nū. s. i. r. i. s. de pecu. ¶ Jurta hoc q̄ro: pono q̄ tutor i iuentario suo facto de bōis infantis dicit. Itē credit esse in bonis dicti infantis talē r̄ talē rē que fuerit de tali hereditate: vtrū ex b̄ inducat aditio. R̄. q̄ sic. q̄ in hereditatis aditione hoc sufficit q̄ q̄s credit rē esse hereditariā s̄z nō sit. vt hac. l. r. l. si q̄s cōne? s. e. facit optie. l. r̄ eo mō. r. l. i. h̄ mō. j. de le. i. ¶ Itē q̄ro iuxta h̄. pone q̄ infanti cōp̄ petebat ius adim̄di hereditatē per ius deli. ad euz trāsmissum ex p̄sona alterius: an tutor adire poterit. Videat q̄ nō. q̄ cōcurrerent circa idē due fictio. naz tutor representat p̄sonā infantis r̄ infans p̄sonā eius cui? heres est ex quo h̄z ius adim̄di: r̄ sic ipedit aditio per ea q̄ no. in. l. i. C. de do. pro. r. l. cum post. s. ge ner. de iure do. Contra puto q̄ iste fictiones habent originē ex diu ersis. q̄ p̄sit cōcurrere. vt. l. singularia. s. si cer. pe. r. l. si seru? cōis meuij. in prin. de sti. ser. et hoc puto verū. r̄ de cōcur̄ su duarū fictionū. dicit in. l.

Tuto ve
 rru. Bal. in. l.
 potuit. de iu
 re deli. tenet
 3 bar. in. viij
 q. Et adde
 q si filius re
 cepit lucrum
 qd sibi debe
 tur de succes
 sione a patre
 vel mfe tras
 esse ad secun
 da vota non
 dicit adire. l.
 generalis. s. i
 bis. r in au.
 res que. C. d
 secun. nupti.
 Quid aut si
 filius fac pa
 cem de mor
 te defuncti. v.
 de bart. in. l.
 p herede. s.
 fi. s. e. 3re l.
 cet filius te
 neat feudum
 vel emphite
 osim pafnaz
 tñ nō dicitur
 adire. vt no.
 bar. in. d. s. in
 his. 3re not.
 q si qs seml
 onus subijt l
 acceptavit n
 pōt amplius
 repudiat her
 editates des
 lata sibi itui
 tu illius ones
 ris. ter. e no.
 in. l. i. s. de na
 tu. libe. r ibi
 bar. r bal. qd
 si quis p^o tē
 p^o petēde bo
 no. pos. illam
 petijt. an vs
 deatur adire
 bal. q sic. in
 l. impuberes
 per illuz ter.
 C. e.
 5 Uidef ve
 rius. De h^o
 plene habet
 per angel. in
 cōsil. cccviiij.
 facit qd not.
 bal. in. l. si pa
 truis. cōi. v.
 truis. iudic. in
 pe. col. r in. l.
 si ifanti. C. de
 iure deli.
 Zulus.
 Quid i
 repudiatōne

flis q p emptore. in vl. q. de vsuc. ¶ Ad quartu. s.
 qñ aliqs nō adit s; adeunti auctora. exemplū in pu
 pillo q nō pōt adire sine tuto. auctoritate. nec tutor
 sine pupillo. vt. l. potuit. C. de iure deli. r. l. pupillorū
 s. e. r. l. pup. s. eo. Et circa hoc qualis scientia in pu
 pillo r tutore requiraf in eis q ad aditionē necessa
 ria sunt. dicit in. d. l. pupill^o. r. l. is pōt. s. e. Ponel er
 go q oia cōcurrūt q requirunt vt possēt adire dubi
 tatur de actu aditionis. Et. ll. p̄dicte dicit q requir
 tutoris auctoritas. vñ illa. q. residet in hoc. an in pre
 standā aucte req̄raf q tutor loq̄tur. de quo p glo. in
 l. iij. s. de auc. tu. r ibi de hoc sunt opi. r glo. videt re
 sidere in hoc q sit necesse tutore loqui. s. sentit. j. de
 reg. iur. l. vbi nō voce. sed p̄m̄i videt veri^o. qd ap
 paret. qz mut^o nō pōt interponere auctoritatē. vt. l. i.
 de tu. s; hoc erit necesse. p̄bari q pupill^o aliq̄ue actū
 fecerit mandate tutore laudante vel approbate per
 verba. nec sufficeret si pupill^o patiente tutore domū
 hereditaria inhabitauerit vel alias res tenuerit. qz
 n̄ba req̄runt. si tñ diu teneret tutor vel pup. p̄sumo
 omia solēniter acta. vt. d. l. q̄ in aliena. ver. sed si nō
 adierit. s. eo.

Restitutio pupilli p̄dest
 s **I**pupillus^o fideiussoi eius. b. d. Op
 po. glo. C. de fide. mi. l. i. r. ij. dic vt in glo. b
 in drio. r. l. si minor. de pcur.

Alias incipit p̄ pcuratorē. Her
 p **Z**ulus. reditas nō pōt adiri p̄ pcurator
 rē. r mutatiōne p̄sone desinit peculū esse cas
 strense. b. d. ¶ Op. de. l. i. j. de offi. pcur. ces. Sol. ibi
 sp̄ale. ¶ Op. j. de bo. pos. bl. iij. s. acq̄rere. C. mā. l.
 si maritus. dicit glo. aliud in bo. pos. petenda. vt ibi
 aliud in aditione here. vt h. rō qz bo. pos. nō cōsistit i
 solo aīo. debz em̄ peti corā iudice. vt. l. si. C. q̄ admit.
 ad bo. pos. sed hereditas aditio consistit in solo aīo.
 vñ coipso q mando videor adire. vñ nil restat fieri
 p̄ pcur. hec est vera. 3re p̄ meā voluntatez debeo fie
 ri heres si p voluntatē alienā. hec so. est verissima. lz
 nō teneat a q̄busdam. vt ifra dicā. ¶ Op. j. ad tre.
 l. q̄ ita. s. i. So. glo. eodē mō. sed sec^o in restōne treb.
 q̄ nō cōsistit in solo animo. vt ibi. Rog. vero ad oia
 p̄dicta dicit q p sp̄alem pcuratorē potest adiri here
 ditas. vt i cōtrarijs. nō p̄ generalē. vt hic. ar. s. d. m̄.
 l. illud. s. si talis. Bl. hoc rephēdit p̄ regulā. l. si duo.
 de adm̄. tu. scdo p̄ rōnē. Si em̄ pōt haberi rata peti
 tio eius q nullū habet mandatū. multo magis valet
 ab eo facta q̄ habet generale. ita dicit glo. hic. Alij
 glo. legūt tertio mō r dicit etiā p̄ pcuratorē ḡnales
 posse adiri. r ista. l. fm̄ eos nō intelligit in pcuratore
 ad adeundū. sed in eo q̄ est institut^o p̄ alio. vñ adēn
 do nō facit aliū heredē. sed debet ei restitui. vt. l. qui
 dam cū filiū. s. de here. insti. Certe extranea lect. est
 ista. qz loq̄tur de pcuratore adeundū. vñ gl. tenet p̄
 mā so. l. q̄ nec p̄ sp̄alem nec p̄ generalē possum adire
 glo. addit nisi forte in casu qñ suspendi voluntatem
 meā in voluntatē pcur. lz Hug. hoc non placuerit.
 ¶ Pro hui^o declaratione examinem^o rōnes gl. p̄i
 ma rō est. qz mandando videf adire. illa rō nō videf
 bona. nō em̄ cōcludit in pcuratore generali. 3re nō
 cōcludit in eo q̄ incert^o est de virib^o hereditatis. r sic
 dicit pcuratori vade r inquiras de virib^o heredita
 rijs. r adeas si eā reperies idoneam. vt. l. si qs mibi
 bona. s. sed si mādaueris. r. l. eū qui. s. i. s. e. r hoc est
 qd in si. glo. dicit voluntatē dñi suspendi. ppter que
 vltamon. dicit hereditatē posse adiri p̄ pcur. r Ly.
 refert in. l. i. C. qui adm̄. ad bo. pos. in p̄mo contra
 rio. veritas est ergo q̄ prima rō glo. nō cōcludit nisi
 in pcur. sp̄ali. r qñ voluntas dñi est certa r clara. tñ
 rō glo. est vniuersalis ad oia alia. Dicit glo. rō est. qz
 p̄ meā voluntatē r aīum debeo fieri heres nō p̄ alie

nū. qd verissimū est. declaro ea q̄ coherent p̄sone no
 stre nō possunt explicari per aliū. vt. l. i. s. ne aut. C. d
 cadu. tol. sed voluntas mea est h̄mōi. ḡ rē. Sed dices
 res in quoli bet cōtractu requiritur voluntas. r tñ pōt
 explicari p̄ aliū. Rñ. licet in cōtractu requirit voluntas
 tas. tñ voluntas vniū nō perficit 3ctum. sed due vo
 luntates collate in simul vel duozū consensus in vñ
 collati perficiunt 3ctum. vt. l. i. s. de pac. ideo pōt fie
 ri p̄ aliū vt voluntas mei absentis cōferat cū tua p
 meū nunciū vel eplam. vt. l. consensum. j. de ac. r ob.
 r. l. i. in si. s. de contrahen. emp. Sed illud qd cōsistit
 in mea libera voluntate nullo mō pōt per aliū expli
 cari nisi per me. r ideo si reperit casus q̄ heredita
 tis aditio in mea voluntate libera nō cōsisteret vt in
 filiofa. q̄ lz vellet nō pōt nisi pater iubeat tunc pos
 sit adire hereditatē p̄ pcur. casus est in. l. filio. C. eo. et
 eadē rōne pupillus q̄ nō pōt adire nisi auctoritate
 tutoris poterit facere pcur. ad adēndū. facit. l. i. in si.
 s. qui pe. tu. et ibi no. pcur. vero generalis in hoc nō
 sufficit. p̄rio qz in cāu cessat voluntas dñi cū req̄ratur
 sp̄ale mādātū. vt. l. si quis mibi bona. s. iussum. s. eo.
 ¶ Preterea pcurator nō possz facere id quod nō pos
 set facere domin^o ppter ipedimētū iuris. vt. l. si mib
 nor. s. si. de pcur. s; domin^o q̄ ignorat hereditatē sibi
 delatā. ppter ipedimētū iuris adire non pōt. ergo
 nec pcurator rē. 3re si poneres dominū scire. tamē
 ppter dubiū an hereditas sit soluedo vel nō suspen
 dit voluntatē suā. r tñ nō pōt fieri aditio. qz act^o adi
 tionis req̄rit voluntatem liberā nō coactā seu cōditō
 natam. vt. l. eum qui in si. s. e. r. l. actus. de reg. iur. s;
 ille qui dicit si est soluedo adest. alias nō habz volū
 tatē cōditionatā seu coactā. merito nō possēt sequi a
 ditio. pro hoc qz ē sp̄ale in cesare. vt possit adire per
 pcuratorē. vt. l. i. de of. pcur. ce. ergo in cōtrariū ius
 est cōe. Ultimo diligenter aduerte q̄ licet p̄ pcura
 torem nō possit adiri hereditas nec p̄ aliq̄ue actum
 qui a pcuratore fiat tamē constitut^o. pcura. dicat eē
 aditio hereditatis. vt hic expresse dicit glo. In secū
 da pre. l. dicit Di. no. q̄ mutatiōe p̄sone mutat p̄riū
 legiū. r sic facit q̄ si res publica vel ecclesia transit
 ad p̄riuatū p̄dit p̄riūlegiū r efficitur vsucapibilis
 facit de inof. testa. l. vltima.

Abstentio facta mala
 f **I**is qui bonis fide nō p̄dest. q̄ p̄sumi
 tur si oia bōa patris emerit vel p̄ interpositā
 p̄sonam mercatus fuerit. b. d. scd; verū intellectū. r ē
 notabilis. l. ¶ Op. de. lictū filij post abstētiōnes
 cōmissum nō obligat eum. vt. l. si seruū. s. si. s. e. sol.
 gl. intellige q̄ mercatus est ante abstētiōne. vide gl.
 istud est cōtra tex. qui dicit si is qui bonis p̄nis ab
 stituit. vnde Di. volēs sustinere gl. exponit abstīn
 it. i. abstīnere p̄posuit. alias nō p̄cedit quod gl. dicit
 sed an bene dicat non dico. ita dicit Di. hic Alij vt
 Ja. de are. r vltamō. dicit manifeste glo. nō bene
 dicere. qz est cōtra istū tex. ¶ Ad cōtrariū respon
 deo q̄ i. l. si seruū. s. si. cōstat q̄ vere se abstīnuit. hic se
 abstīnuit māsseste i fraudē. qd p̄sumit ex duob^o. quo
 rū quodlibz p̄ se sufficeret. 3re qz oia bona merca
 tus est. vt. l. oēs. s. lutiū. j. que in frau. cre. r. l. qui te
 stamentū. de p̄ba. Scdo qz mercatus ē per interpo
 sitā personā. vt. s. de auc. tu. l. pupillus. s. sed si per in
 terpositā. ¶ Op. C. de here. l. ij. Glo. hic sol. r bñ
 r sentit id qd p̄cedentes doc. l. ibi mercatus est res
 certas. hic omia bona. 3re hic in fraudē ibi bona si
 de. r hoc videf velle tex. vñ in ista materia distingue
 plene vt ibi per doc. r hanc materiā iduco fortiter in
 materia. l. post contractū. de dona. vbi ante q̄ qs ma
 liciā cōmittere vellet alienauit. postea cōmisit male
 ficiū an videf fecisse in fraudem rē.

Ius. Non valz aditio facta iussu pa
 tris a nepote qui est in potestā

hereditatis.
 vide bart. in
 l. reculare. j.
 ad treb. i. p̄n.
 r in. l. iij. d. offi
 si. pcur. ceta.
 b Op. j. de
 bo. pos. ad
 de bart. in. l.
 iij. s. acq̄rere.
 de bo. pos. d
 quib^o oibus
 vide bart. in. l.
 qui in aliena
 in p̄m. s. eo.
 r legit r not.
 in. l. si marit^o
 C. manda. et
 ibi per glan
 in perēda bo
 nozū pos. r
 quirat sp̄ale
 mandatum.
 imo. h. r tra
 illā glo. r ad
 istius regule
 limitatiōes
 vide bart. in. l.
 filio. C. de iu
 re delibe.

c Sp̄ale in
 cesare. Uide
 tñ cy. l. i. si
 f. oppo. C. q̄
 adm̄. r bal. i
 rub. C. q̄ ad
 m̄. in. vi. col.
 3 is q̄
 bonis nō
 obligat. sup
 ple onerib^o
 hereditatis.
 tā si adita fo
 ret hereditatē
 r sic abstētiō
 p̄sumit frau
 dulenta quā
 do post ab
 stentione ap
 paret d̄ frau
 de aliqua pu
 ta qz heres q̄
 se abstīnuit
 subtrahit ali
 quā rē ab he
 reditate r p
 tales subtra
 ctionē appet
 q̄ hñt aīum
 possidēt rel
 hereditarias.
 vide q̄ dicit i
 l. l. i. C. de re
 pu. here.

re aut. b. d. Hoc est de iure veteri: hodie vero secus. z sic hodie nõ requirir iustus. vt. l. si quis mihi bona s. iustum. Scias etiã qd hic est casus qd de iure anti quo hereditas materna non acquirir ei in cui? potestate quis est. lz qdã de hoc dubitauerint. s. e. l. is qd heres. s. si. z ibi dicit.

Alter. In mandate requirir certitudo cau p. se. b. d. nõ tñ requirir tãta certitudo quanta in adeunte. vt. l. si quis mihi bona. s. iustum. z. s. se. z. l. eum qui. s. i. s. eo.

Mutus. Intellige in mutuo qui habet intellectũ pfectũ. als p. cu. possit iubere. vt. l. antisti. in fi. s. e.

Si superstitis. diatio scã de bõis viuentis. h. d. Blo. dicit idẽ si dubitẽ z bene. p. C. de bo. li. l. si. Sol. glo. qd ibi tacite qd põt non expresse. vt. hic. Aduerte ne erres: ius succeden di ibi nõ erat aliud qd in patronatus. vñ si in patronatus remittit: in cõsequentiã remittit ius succeden di. dicit in. l. is põt. sed ius succeden di qd habetur in re sanguinis: nec tacite nec expresse põt renũciari. vt l. iura sanguinis. j. de reg. iur. z. l. ius agnationis. de pactis. nisi delinquẽdo. vt infra dicã. P. j. de dolo. l. quidã. s. si. So. ibi delinquẽdo a lege priua tur non ipse renũciat. Querovtrũ per pactũ pol ser renũciari successioni viuentis. Blo. dicit qd non etiã si iuret. vide glo. z qd dicit de iuramento nõ pcedit de iure cano. cui in hoc est standũ. vt in. c. quis de pac. li. vi. qd versũ est in pacto de nõ succedendo. lz pactũ de succedendo est cõtra bonos mores. vt. l. si. C. de pac. ideo nõ validaret iuramento etiã de iure cano. vt in. c. nõ est obligatorũ. de regu. iur. li. vi. scrij pñ plene in. l. stipulatio hoc nõ. j. de ver. ob. Que ro fm predicta: valet pactũ iuramento firmatũ de iure cano. quo qd pmittit nõ succedere. qd si filia pmi sit z iurauerit se nõ reuerfurã ad bona patris. vtrum hoc p iudicet filijs natis ex ea. Blo. tangit in. l. pactũ C. de colla. Aduerte si qdem nepos ex filia venirz ad successio. cũ alijs nepotib? aut tunc pactũ matris nõ noceret sibi sine dubio. qz mater pacta est de se. filius aut veniret suo iure. si aut veniret ad success. cum par truis seu auunculis: tñc ipse nõ põt venire nisi succedat in locũ matris. sed mater fuit exclusa p suum par tũ. qz filius. Rñ. ad ptractũ hic qd filius succedat in locũ matris seu patris qd tñ ad successione aut nõ habet a matre: sed ex dispõne legis. g mater suo scõ nõ potuit auferre filio. vt. l. si arrogator. s. de adopt.

Si pupillum. Error adesset i etate ppria non impedit aditõne. h. d. ratio est. qz talis error voluntatẽ non impedit. hic nõ sunt alia.

Lodius. Qui adit ex posteriori testam to inualido per iuris errorem videtur ex primo repudiare fm papi. lz paulus ptra. h. d. P. p. p. s. de inoffi. testa. l. m. Solu. fateor qd papi. male dixit: z qd male pnũciauit: et qd paulus bene dixit. istud est verissimũ si intelligam? istũ errasse in facto p. d. l. mater. sed si ponimus eũ errasse in iure: tñc adhuc dubiũ est. nã glo. in. l. filius. s. e. videt tenere qd eo casu papi. diceret bñ. Dy. remittit ad nõ. in. l. qd fideicommissum. j. de le. ij. vbi gl. distin guit. aut tractatur de perdendo debito. aut de acqre do lucro. Alij distinguũt qñ errant in iure: aut potu it peritiores cõsulere: aut nõ. vt. l. bonoz. j. de bono. pos. tu dicas qñ tractamus vtrũ per ignorantiam iuris qd perdat lucrũ qd poterat acquirere. quãdoz qd vtrũ perdat illud qd erat iam acqfitum. primo ca su: aut queris vtrũ illud lucrũ perdat voluntate. hoc est repudiatione psumpta: z tunc vno casu tñ perdi tur. l. qñ quis extrane? vult vti ptractũs modis ex ea dem scriptura si pmo petijt vt ex testõ: tñc ex codicil lis vel ecõtra. vt. l. si. C. de codicil. sed si ex diuersi scri pturis vel dispõnibus veniret: nõ induceretur repu diatio. vt. l. legitimã. s. de pet. here. r. qz talis error impedit voluntatẽ: per cõsequẽs impedit repudiati onẽ. hoc est qd hic dicebat paulus: z bene. reprobat ta opi. papi. sicut dubitans de virib? testamenti errã do in iure vel facto nõ põt adire hereditatem. vt. l. si is ad quẽ. z. l. heres instituit. z. l. seq. s. eo. z hoc p p impediuntũ voluntatis. Itẽ ille error impediret repudiatiõne. vt. l. iij. z. l. is põt. s. e. Cõtra hoc tñ fa cit. l. si patron? in prin. j. de his que in frau. pa. Rñ. qd illud est respõsuz papi. z ibi patet pcedens error eodẽ nõ quo hic. vel sustinendo dicas qd ibi perdit actio reuocatoria cõpetens patrono qd cũ cõtra ius civile detur facili? perdit. vt. l. in honorarijs. s. sed cũ relicta. de act. z obl. Quãdoz querit vtrum qd p errore iuris perdat lucrũ: nõ dico repudiatione vera vel psumpta: sed ex alia iuris dispõne: z tñc aut lex priuat aliquẽ ppter aliqd qd cadit in delictũ vt ma trẽ non petentẽ tutore filio: z iuris error non excusat vt. l. si. C. qui pe. tu. r. õ patet ibi in ter. Aut priuat p ppter aliud qd nõ cadit in delictũ. vt qz infra tps: tñc distinguitur: aut potuit consulere peritiores se: aut bo. pos. nõ petit. vt dicã in. d. l. bonoz. nec posset di ci qd ibi est tacita repudiatio nõ petendo infra tẽpus qz dico qd illud nõ pcedit ex tacita repudiatiõne sed ex legis dispositione. Quid em si ille infra tẽpus prestaret se velle repudiare. Certe eodẽ nõ conclu deretur. vel si intelligeres ex repudiatione: intellige ficta a iure non psumpta ex aliqua voluntate. Se cundo casu qñ queris an quis priuetur lucro iã acq

cretalis nõ dicit qd dñus transferat: adeo qd ab alio non possit vendicari: sed ab ipsa muliere non posset qz non põt venire cõtra. z ille est magnus effect? et no. istud qd multũ placuit qñ primo occurrit mihi. et tene bene menti.

Excusari. Vide ibi in ter. ibi iudicio vo luntatis z. addit Jac. de are. vt rem hereditariã perire permittẽdo: cũ eaz possit saluã facere. Alteri? illa. l. dñi pber argumẽ tũ. z est quasi casus ad illud qd si filia femina passa ẽ fratres possidere hereditatem. z si aliquid voluit ab eis petijt. qz licet ab additione hereditatis nõ receda tur nisi. xxx. an. tñ si illud in iudicio voluntatis appa ret z noluit recupare: nõ video quare non videat re cusasse: vt hic. z ar. l. p. cula. s. de pbat.

Musepupillum. Error adesset i etate ppria non impedit aditõne. h. d. ratio est. qz talis error voluntatẽ non impedit. hic nõ sunt alia.

Lodius. Qui adit ex posteriori testam to inualido per iuris errorem videtur ex primo repudiare fm papi. lz paulus ptra. h. d. P. p. p. s. de inoffi. testa. l. m. Solu. fateor qd papi. male dixit: z qd male pnũciauit: et qd paulus bene dixit. istud est verissimũ si intelligam? istũ errasse in facto p. d. l. mater. sed si ponimus eũ errasse in iure: tñc adhuc dubiũ est. nã glo. in. l. filius. s. e. videt tenere qd eo casu papi. diceret bñ. Dy. remittit ad nõ. in. l. qd fideicommissum. j. de le. ij. vbi gl. distin guit. aut tractatur de perdendo debito. aut de acqre do lucro. Alij distinguũt qñ errant in iure: aut potu it peritiores cõsulere: aut nõ. vt. l. bonoz. j. de bono. pos. tu dicas qñ tractamus vtrũ per ignorantiam iuris qd perdat lucrũ qd poterat acquirere. quãdoz qd vtrũ perdat illud qd erat iam acqfitum. primo ca su: aut queris vtrũ illud lucrũ perdat voluntate. hoc est repudiatione psumpta: z tunc vno casu tñ perdi tur. l. qñ quis extrane? vult vti ptractũs modis ex ea dem scriptura si pmo petijt vt ex testõ: tñc ex codicil lis vel ecõtra. vt. l. si. C. de codicil. sed si ex diuersi scri pturis vel dispõnibus veniret: nõ induceretur repu diatio. vt. l. legitimã. s. de pet. here. r. qz talis error impedit voluntatẽ: per cõsequẽs impedit repudiati onẽ. hoc est qd hic dicebat paulus: z bene. reprobat ta opi. papi. sicut dubitans de virib? testamenti errã do in iure vel facto nõ põt adire hereditatem. vt. l. si is ad quẽ. z. l. heres instituit. z. l. seq. s. eo. z hoc p p impediuntũ voluntatis. Itẽ ille error impediret repudiatiõne. vt. l. iij. z. l. is põt. s. e. Cõtra hoc tñ fa cit. l. si patron? in prin. j. de his que in frau. pa. Rñ. qd illud est respõsuz papi. z ibi patet pcedens error eodẽ nõ quo hic. vel sustinendo dicas qd ibi perdit actio reuocatoria cõpetens patrono qd cũ cõtra ius civile detur facili? perdit. vt. l. in honorarijs. s. sed cũ relicta. de act. z obl. Quãdoz querit vtrum qd p errore iuris perdat lucrũ: nõ dico repudiatione vera vel psumpta: sed ex alia iuris dispõne: z tñc aut lex priuat aliquẽ ppter aliqd qd cadit in delictũ vt ma trẽ non petentẽ tutore filio: z iuris error non excusat vt. l. si. C. qui pe. tu. r. õ patet ibi in ter. Aut priuat p ppter aliud qd nõ cadit in delictũ. vt qz infra tps: tñc distinguitur: aut potuit consulere peritiores se: aut bo. pos. nõ petit. vt dicã in. d. l. bonoz. nec posset di ci qd ibi est tacita repudiatio nõ petendo infra tẽpus qz dico qd illud nõ pcedit ex tacita repudiatiõne sed ex legis dispositione. Quid em si ille infra tẽpus prestaret se velle repudiare. Certe eodẽ nõ conclu deretur. vel si intelligeres ex repudiatione: intellige ficta a iure non psumpta ex aliqua voluntate. Se cundo casu qñ queris an quis priuetur lucro iã acq

hẽditate ta men acqsta nõ nocet erroz iuris. gl. est no. in. l. si fideicommissum de le. ij. sed in d. l. si. s. qd vero. videt p bari qd erroz iuris noceat. nam ibi dicit ter. lucra nõ capere z de bira amittef. si enim debiz tñ amittit tra ctat de dano vitando. si lu cra capit tra ctat de lucro captando: qd distinctio fit in ignorante ignorãtia iur is. l. iuris. et l. erroz. de iur ris z fact. ig. nõ in errãte i facto. l. i. d iu ris z fac. ign. z tñ ibi si per ignorantiam iur? eligit ve nire iure dire cto credẽs d iure posse ve nire ad here ditatem tan qd directo he res ex testõ: z non pofat nisi ex codicil lis z p fidei cõmissum in casu in. d. l. si. sibi imputet. nocet em sibi illa iur? igno rantia vt nõ possit postea hereditatem sibi delatam iure fidei cõ missi petere. Fallit i ascẽ dentibus et descẽdẽtibz ibi enumerã tis in. d. s. si qd nõ. qd ele gerit venire iure directo z succubuerit qñis p igno tãtia iur? ex cuserit z pos stea venir pol sit iure fidei cõmissi. tanq yyy iij

Et super stit. Et de dicat de hẽ ditate eius d cuius morte dubitat fm bal. in. l. i. in li. colũ. C. de pac. z ibi vid no. bar. l. iij. col. qñ dicat pacifici de he reditate viue tis z quãdo possit. Aduerte. Adde bart. post alios in d. l. pactũ. de colla. z facit qd no. bar. in l. i. si sic. de coll. do. z qd no. p. Sal. in d. l. pactũ qd dotali. Tãgit gl. De quo vid bar. in. l. i. si nepos. de cõ iungen. cũ e man. l. z bal. in. l. pactũ. in ij. q. de colla. Excusari. Allegat bal. h. not. qd est recurrẽdũ ad testes de intent. qz hã ba plata sus scitit allegari z. ita ipse in. c. i. in vna addit. parua de cõten. inf me z do. Lodius. Et adde qd iuris ignorãtia ex culata penit doli nõ late culpe. l. bene. de prescript. xxx. anno. et not. angel. in l. licet. ad fi. d. prescript. xxx. anno. dolus z lata culpa non equipar rantur in delictis quãdo tractaret de perditõne fa mez persone l. lege come lia. de sic. in

heredes ex eo
dicillis. i. per
fideicommissum

sito: qd tñ repudiare pōt. vt in legato per errorem iur
Et dic q non. ibi fm papi. vt. l. q̄ fideicommissum. j. de
le. ij. que est de rñ. papi. Et ideo si hic esset filius suus
heres cui hereditas patris est ipso iure quesita: h̄ si
vult pōt se abstinere. vt. l. necessarijs. s. e. tñ p̄ igno
rantia iuris nō videt̄ repudiare: etiā fm papi. qz est
eadem rō que in legato. vt. d. l. q̄ fideicō. que in filio
emancipato vel sui iuris existente non pcederet sed
haberet locū pcedens distinctio. vt. l. ij. C. de iuris et
fac. igno. Ad glo. l. filii. s. e. dico q nō dicit verus. r
in. l. illa filius sciebat ius r factū. r hoc tenet glo. ij. r
h̄ diceret q putaret patrē dementē non credit̄ ei. qz
scire presumit. vt ibi dicit. ¶ Quero r reuoco in du
bitū vtrū hic fuerit bene p̄nunciatū. Rñ. si iudex mo
uit se per rñ. papi. male iudicauit. sed si alia rōne pos
tuit bene iudicare. s. si clodius heres ante aditaz he
reditatē decessisset. hoc sentit glo. vlti. hic r bene.

Post abstentionē coheres
q **Menepis.** dum alius se implicat vnū
uerse hereditati vnuerfis oneribus tenetur.
h. d. ¶ Mo. q post abstentionē coheredū imiscēdo
se omnibus bonis perdit quis beneficius. vt. l. cum
hereditate. r. l. si minor. s. e. nō habetis hic alia recū
tanda.

In eū qui post abstentionē vni
a **Risto.** us omnia bona vendicat danē
actio. in integ. h. d. ¶ Quero in quo differat hec. l.
a precedenti. Rñ. in precedenti fuerit abstenti p̄ res
stitutionē in integ. hic vero vnus se abstinit per be
nificiū abstinendi cōcessum a p̄tore mortuo. Itē in
p̄cedenti dicit q tenet ad vnuerfa onera passiuē. h̄
vero pōt intelligi q ad eū transeant oēs act. actiuē.
¶ Op. s. e. l. cū hereditate. So. hic volebat vti bñ
ficio illius. l. ibi nō volebat. Contra imo q h̄ vnā
portionē cogit habere oēs alias inuit. vt. l. quidaz
eulogio. C. e. l. i. r. l. si solus. s. e. Solu. ibi qñ plures
portiones deferunt̄ ex dispositione defuncti: hic qñ
vna ex dispositione defuncti: alia ex dispōne legis.
s. per ius acc. circa qd glo. posuit summā suā in. l. qdā
eulogio. C. e. r. ibi Ly. r Dy. posuit in. l. i. s. e. Ego
vt tibi materia ista liqueat reseruari eā hic. q̄t eam
plene habeas distingue plenissime quatuor casus.
primo qñ deferunt̄ vni plures portiones vnus he
reditatis ex dispositione defuncti. secdo qñ deferunt̄
tur plures portiones: quedaz ex dispōne testatoris
quedā ex dispōne legis: vt per ius acc. tertio quan
do deferunt̄ plures hereditates. quarto qñ plura le
gata. ¶ Circa primū dicitur quis errat circa quo
tam seu quotas sibi delatas. qz putat de maiorē vel
minori q̄ fit: r distingue vt not. s. e. l. ex semisse. r. l. si
q̄s extraneus. s. si quis partē. aut est certus de por
tione seu portionibus sibi delatis: r tunc aut totum
relinquit vno noie: aut distinctis partib. primo cas
su aut relinquit libero aut seruo. Si libero: tñc aut
adit̄ ipse aut heres eius. si ipse: tñc aditione partis
totū videt̄ adire. nec pōt scindere vnitatē relicti. vt. l.
i. r. l. si ex asse. s. e. si non aduent heredes eius forte
ex iure deli. ad eos trāsmisso: tunc si sunt plures pos
sunt p̄ parte adire. ar. l. legatarius. in princ. j. de le.
i. r per rōnem positā. s. e. l. cū seruus. vt ibi dicit. si ve
ro relinquit seruo. tñc aut est seruus vni? r non pōt
scindendo adire p̄ parte. s. e. r qz cessat rō. l. cum ser
uus. s. e. aut est seruus plurū r pōt adire p̄ parte.
vt. s. e. l. seruus duorū. r. l. seru? cōis. r. l. se. ¶ Se
cundo casu quādo plures partes deferunt̄ distincti
partibus: tunc aut deferuntur mibi oēs per me: aut
omnes per aliū. aut quedā per me: quedā per aliū.
primo casu omnes deferunt̄ mibi eodē iure: puta in
stitutionis. aut diuerso. s. quedā iure institutionis et
quedā iure substitutionis. Si primo modo: aut om

nes pure r vnus aditione video: adire totū etiam
si aliquē habeā substitutū vel cōiunctus. vt. l. ij. r. l. si
solus. s. e. r. l. qdā eulogio. C. eo. si vero quedā pur
re r quedā sub cōditione. tunc aut nō habet substitu
tū seu cōiunctū: r tunc aditione vnus habet totum.
vt. l. cū heres. s. si. s. e. r. l. si quis ita. de here. insti.
Aut in parte conditionali habet substitutū: et tunc
adeundo non erit heres nisi p̄ parte pure relicta. vt
d. l. cū heres. s. fin. tñ existente cōdi. erit etiaz in alia
parte sine noua aditione. vt. l. si tu ex parte. in princ.
s. e. r erit heres eodē modo quo testator disposuit:
nec posset vnā partē habere iure institutionis. alias
iure accre. vt no. in. l. si quis heres. in princ. s. e. in fi.
etiā si inciperet a repudiatione. Nec ob. l. si tu ex par
te. in fi. s. e. qz ibi due partes deferunt̄ diuerso iure
s. institutionis r substitutionis. rōne infra dicas. Si
vero in parte cōditionali nō habet substitutū s̄ con
iunctū: tunc adeundo partē pure relictam est heres
etiā in illa parte partis cōditionaliter relicte quam
habiturus est in omnē euentus. s. in eo qd sibi accre
sceret cōditione deficiente. in reliquo spectatur con
ditio. vt. l. liber homo. s. si ita. de here. insti. ¶ Secū
do casu qñ deferunt̄ diuerso iure. s. quedā iure insti
tutionis r quedam iure substitutionis: tunc aut pri
mo adit̄ ex institutione: r tunc adueniente cōditio
ne substitutionis eaz habebit absqz noua aditione
eodē modo quo testator disposuit. vt. l. si tu ex parte
s. e. in princ. Si vero primo repudiavit partē suam:
tunc postea partē aduenientem substitutus poterit
adire cū eam reperiet iure accre. partē partis sue. vt
l. si tu ex parte. s. e. in fi. Et si dicis que est rō differē
tie inter hunc casum r precedentes qñ ambe defere
bantur ex institutione tñ vna pure alia sub cōditio
ne. Rñ. iste portiones delate diuerso iure ab initio
fuerit delate duob. r sic vnus poterat agnoscere:
alius repudiare: ita iste qui vicē duoz sustinet: si a re
pudiatione incipit. vt dicit̄ est. ¶ Secdo casu prin
cipaliter qñ plures portiones deferunt̄ mibi p̄ aliū
vt puta per filiū vel per seruū. r tunc aut omnes pur
re: r non pōt vnā partē tñ adire. rōnem posuit in. l. si
solus. s. e. Si vero aliqua pure: aliqua sub cōditio
tunc pōt vna adiri. r si conditio extiterit non habetis
aliā sine noua aditione. vt. d. l. si solus. s. e. ¶ Ter
tio casu principaliter qñ quedā deferunt̄ mibi per me:
quedā per aliū: tñc aut vna obuēnit mibi p̄ me: alia
per aliū cuius heres sum. r tunc dic vt. l. liber h̄.
s. si ita. s. de here. insti. Aut vna obuēnit mibi p̄ me
alia per aliū. s. per seruū vel filiū. r tunc dic aut pri
mo agnosco partē mibi obuēnentē per aliū: r par
tem delatam mibi statim habeo sine noua aditione
vt. l. si ego. s. e. Aut primo adit̄ partē meā r illā nō
acquirō sine nouo iusu. vt. s. e. l. si tu ex parte. r hoc
de primo. ¶ Circa secundū no. qñ quedā portio de
fertur ex dispositione defuncti: quedā ex dispositio
ne legis. s. per ius accre. tunc aut ille cui obuēnit im
miscuit se omnibus r tenet in totū nec potest sepa
rare. vt hic. r. s. l. pri. aut non imiscuit se omnib. sed
vult petere suaz sine alia: r tunc distingue. aut p̄mo
adit̄ postea portio deficit: aut ecomerso. vt plene
distinguit in. l. cū hereditate. s. e. ¶ Circa tertium. s. qñ
vni plures hereditates deferuntur: est aduertendū
diligenter per. v. membra. primo quādo deferuntur
plures hereditates vnus ex dispositione vni. secū
do quādo plures hereditates vnus ex dispositione
diuersorū. tertio quādo plures hereditates diuerso
rum ex dispositione diuersorū. quarto quādo plures
hereditates diuersorū ex dispositione tñ vnus ex il
lis. quinto quādo plures hereditates diuersorū ex
dispositione alterius ab eis. ¶ Circa primū quan
do deferuntur plures hereditates vnus ex disposi

tionem unius, exemplum in milite qui habet duplex
 patrimonium si institueret unum per se in castrensi et alium
 per se in eodem testamento vel alio in paganis: si
 adiret unam non cogere habere aliam: sicut si diversi
 essent instituti nisi cum distinc. que no. s. ti. l. si duo
 bus. C. de testa. mili. l. ij. cum enim ius accrescendi con
 hereat portioni non persone, vt. s. e. l. si tota. r. l. si tis
 tio. s. i. de usufruc. et inter illas portiones non sit ius
 accrescendi, apparet quod una potest amplecti aliam res
 pudicare sine distinctione illarum. l. r. qz quando duo ius
 concurrunt in persona unius iudicatur ac si concurre
 rent in persona diversorum, vt. l. tutorem, de his qui, vt
 indig. Circa secundum sciendum quando plures he
 reditates unius deferuntur ex dispositione diversorum
 exemplum filius arrogatus habet substitutum a patre
 naturali in bonis et in hereditate sua propria, et idem
 substitutus habet a patre arrogante in bonis arro
 gantis, quilibet enim capit iure directo propter diversi
 tatem patrum et patrimoniorum sine vera opti. no. in. l. si ar
 rogator. s. de adopti. tunc dico quod potest unam ample
 cti aliam repudiare, tunc enim sunt duo testamenta et ex
 cis non habet locum ius accre. vt. s. qui. mo. usufruc. ar
 mit. l. si sub conditione. Circa tertium quando plu
 res hereditates diversorum ex dispositione diversorum
 vt hic nullum est dubium quod non habet locum ius accre
 scendi, ar. d. l. si sub conditione. et no. per gl. in. l. qda
 eulogio. Circa quartum quando plures heredita
 tes diversorum ex dispositione unius tunc ex illis: h po
 test contingere duobus modis, primo si aliquis cui
 erat delata una hereditas infra tempus deliberandi
 decedens me fecit heredem: certe ex iuris dispositio
 ne possum adire hereditatem suam et alterius: hoc casu
 su possum adire hereditatem testatoris et aliam repudia
 re sicut ipse poterat, vt. l. si quis filium. s. si. s. e. non autem
 possum aliam amplecti et testatoris hereditatem repu
 diare: quia illa propter ista testatoris obuenit. Sed si
 testator iam adiuisset non possum unam amplecti et aliam
 repudiare, vt. d. l. si quis filium. in. si. r. de here. insti. l. si q
 sita. s. si. Secundo modo hoc potest contingere quod
 relinquere alicui hereditas paterna et pu. et in hoc ar
 ticulo de multum plene et perfecte distinguitur in memo
 ria ergo excellentie sue sua verba quasi ad litteram res
 perpendet. Facit enim duo membra principalia, aut
 enim quis primo adit paternam et vult repudiare pu.
 aut vult repudiare paternam et adire pu. primo casu si
 adit paternam nunquam potest repudiare pu. vt. C. e. l. q
 dam eulogio. r. l. qui patri. i. responsio. s. e. adeo quod si
 decesserit substitutus vivente impubere: nihilominus
 hereditas impubere defertur heredibus substituti et
 non iure substitutionis, quia tale ius non transit ad he
 redes, vt. s. e. l. toriens. r. j. de suis et le. l. si et pluribus.
 sed iure accre. vt. d. l. q. patri. ij. r. i. s. o. fm Dy. Sed quod
 est ratio dy. non dicitur: dicitur quod possum mihi facere neces
 sarios possum filio meo. l. sed si plures. s. quos possu
 sum. s. de vul. r. pu. sed si aliquis agnovit partes he
 reditatis mee reliqua sibi inuito accrescunt et in hoc
 quodam modo est necessarius, vt. s. eo. l. heres institu
 tus. ita etiam in hereditate pu. Et ideo isti duo casus
 in unum iunguntur in. l. quidam eulogio. C. e. Sed si obue
 niente pupillari vellet repudiare paternam ne illam ha
 beret sine forma. l. cum hereditate. s. e. forte posset. fac
 l. si certar. s. iul. s. ti. i. Et quod Dy. dicitur de transmissioe
 iuris accre. ad heredes. intellige vt dixi in. d. l. q. pa
 tri. s. e. R. n. ad verba dy. si non vult repudiare pa
 ternam haberetque pu. Distingue sex casus. Primo
 quando fuit institutus a patre solus impubes, Sec

cundo quando solus alius filius qui non erat in po
 testate instituentis, et idem erat pupillo substitutus et
 impubes exheredatus. Tertio quando solus alius
 filius qui erat in potestate instituentis est institutus
 et impubere exheredato substitutus. Quarto quan
 do impubes erat institutus una cum alio substituto.
 Quinto quando impubes una cum alio instituto est
 institutus. Sexto quando substitutus est institutus una
 cum filio et impubere exheredato substitutus, primo
 casu aut impubes se immiscuit et nullo modo se ab
 stinuit et substitutus non potest separare hereditatem
 impuberis ab hereditate patris, vt. s. de vul. r. pu. l.
 sed si plures. s. filio. fm dy. hoc est verum quod non potest
 separare adestudo: sed postquam adiuisset poterit impetra
 re restitutionem vt abstineat sine quod poterat ipse pupil
 lus, vt. l. non solum. de in integ. resti. Postea dicit dy.
 Aut impubes adiuisset vel se immiscuit et postea pro res
 titutione se abstinuit: et tunc poterat substitutus ha
 bere pupil. sine paterna. Nam cum tab. pupillares
 sint confirmate per aditionem: non infirmant per ab
 stinentiam restitutione concessa, vt. s. de vul. r. pupil.
 l. ij. s. interdum, ver. ergo si minorum sine unum intelle
 ctum, r. s. de mi. l. sed et si sine. s. sed quod papi. et ita itel
 ligitur per aliquos. l. iul. s. eo. Aut nullo modo adiu
 uisset vel se immiscuit sed ab initio se abstinuit: et tunc po
 terit substitutus habere pupil. sine paterna: et tunc cre
 dituribus impuberis tunc et non patris tenet. ita de
 bet intelligi. l. iul. s. e. nihil diuinando. Dy. illud ver
 rum vt ibi dixi, et hoc operaretur existens sui heredis
 in comodum pupilli cui facta est substitutio vt dece
 dat testatus. Sed contra hoc videtur quod hereditas
 paterna et pupil. habent sicut plures portiones unius
 hereditatis, vt. l. quidam eulogio. C. e. ti. et tunc si quis
 primo habeat partem ex institutione cogitur habere
 ex substitutione et conuerso, vt. l. si tu ex parte. s. e. er
 go sicut si adit paternam cogitur habere pupillarem.
 vt dictum est: ita si primo adit pupillarem cogitur habe
 re paternam. Ista est fortis ratio instanti quod iuriscor
 sul. iul. hoc dicebat in. d. l. iulia. et arbitror pro certo quod
 hec fuerit ratio que mouebat eum cum reprehenditur
 ibi a marcello. Respondeo ad dictam rationem, nam
 illud quod qui habet paternam cogatur habere pupil. est
 in fauorem pupilli vt decedat testator, ideo trahit ad
 se pupillarem: sicut pater parte hereditatis paterne
 sed quando hoc esset contra voluntatem pupilli: tunc
 non prederet dicta equiparatio, ita est in proposito
 vt ibi dicitur ter. repugnat enim utilitati pupilli, vt ibi
 dicitur in ter. Redeo ad verba dy. Secundo casu qua
 do solus extraneus institutus est a patre et impube
 ri filio exheredato substitutus non potest habere pup
 pil. sine paterna, quia ad hoc vt confirmetur tabu.
 pupil. oportet adire hereditatem, ita intelligitur. l. s
 si plures. s. si ex asse. de vul. r. pu. r. s. e. l. questum. ad
 trebel. l. ita tamen. s. qui suspecta. Dy. Sed si pone
 remus istum institutum esse minorem: posset minor adire
 paternam et petere restitutionem et essent confirmate ta
 bule pupillares, et sic haberet pupilla. sine paterna.
 Redeo ad verba Dy. Tertio casu quando solus alius
 filius in potestate existens est institutus impubere filio
 exheredato substituto: et tunc aut se immiscuit pater
 ne et nullo modo abstinuit: et habet vtrancum sicut ex
 traneus, aut se immiscuit et post institutionem se abstinu
 it per restitutionem: et tunc quod tabu. pupil. remanet fir
 me poterit habere pupil. sine paterna, vt videtur lo
 qui prima facie. l. si filius qui patri. s. de vul. r. pup.
 Aut ab initio se abstinuit et nullo modo se immiscuit,
 et ille casus non est omnino expeditus sine glo. que est

l. Cler. s. si
 minorum. Er
 te ille ver. lo
 quitur in alio
 casu, vno dic
 quod dicitur bar.
 pbatur in. l.
 si filius qui pa
 tri. fm unam
 lect. qua tenz
 ibi bart. in. ij.
 colu. et ibi de
 hoc dicit. s. d
 vul. r. pup.

Risto. in
 uito accre
 scit. Contrar
 rius in h fuit
 bart. i. l. testō
 C. de impu.
 r. d. bar. h ad
 de ang. in. l. si
 is qui. q. con
 tinuatur cum
 l. hereditatis
 s. e.

in. l. quidam eulogio. nam quidam dicunt qd poterit habere pupill. sine paterna. per. l. cum quasi. §. si quis. de fideicomis. liber. Alij dicunt qd illud speciale fauore libertatis. et ideo dicunt substitutum non posse habere pupill. sine paterna: cum tabu. pu. non sunt confirmate: eo qd non est adita hereditas patris. vt. l. ij. §. adeo. §. de vulga. et pupilla. Tu vero audacter dicas tenendo primam opinionem qd poterit habere pupilla. solam. nam sola abstinentia sui heredis absq; aliqua immixtione seu aditione confirmat substitutio pupill. et fideicomis. vniuersalia que ad confirmationem aditione seu immixtione requiruntur. vt. j. ad trebel. l. ita tamen. §. si pater. ita debet intelligi: nec est opus diuinar. §. e. l. filius qui se. et de vulg. et pupilla. l. si filius qui patri. et hoc patet ibi dum dicit onerib; non sponte subiecti. Si enim poneres immixtione precessisse non inuitus necessitate iuris ciuilib; sed sua immixtione voluntaria obligatus esset. et hoc quod solus suus heres est. Sed si cum alio sola existentia sui heredis non inducit confirmationem tab. pupill. nec fideicomis. vt. j. ad trebel. l. apud iulianus. et potest esse ratio. quia cum testator sibi puidet institutio plures per quos vnus aditione poterant omnia confirmari non curauit iuriscon. prouidere. et habet eos p confirmatis. vt. C. de pac. conuen. l. si. j. de procurat. l. et habet. §. cum quis. Per hoc patet in quo uer setur priuilegiu sui heredis in. l. si filius. de vulga. et pupill. qd extraneus insolidum constitutus et exheredato substitutus: repudiata paterna nunq; consequitur pupill. vt in. §. si ex asse. secus in suo insolidum instituto ppter existentia sui heredis. ita dicit Dy. qd multum placet: et rationem dicit in. d. l. filius. §. e. et d. l. si filius qui patri. §. de vulga. et pupill. quod intellige nisi talis filius ex cuius existentia debent confirmari tabu. pupill. haberet substitutum vulgare: qd per se examinari in dicta. l. si filius qui patri. Redeo ad verba dy. Quarto casu quando erat institutus impubes cum alio substituto: si impubes solus vel impubes et coheres adiuerint paternam non potest substitutus habere pupill. sine paterna. arg. d. l. filio Sed si adiuit coheres solus et non pupillus cum per eius aditione confirmatum sit testamentu impuberis poterit habere pupill. sine paterna. vt. d. l. ita tamen. §. qui suspecta. si nec impubes nec coheres adiuit non ualet pupillare. et ideo ex eo non desertur hereditas. vt predicto. §. si ex asse. et l. ij. §. adeo. de vulg. et pupill. et ad trebellianu. l. apud iul. §. i. fm dy. quod intellige nisi coheres esset suus: tunc existentia sui heredis operaret confirmatione. vt dicit in. d. l. si filius qui patri. Redeo ad verba dy. Quinto casu quod institutus est impubes vna cum substituto non potest habere pupilla. sine paterna. qd aut adiuit solus impubes et non potest separari. qd bona sunt immixta: aut nullus adiuit et non ualet testamentum impuberis. vt. l. ita tamen. §. qui suspectam. ad trebellianu. et l. sed si plures. §. filio. de vulg. et pupill. Quid ergo si adiuit solus impubes paternam: vel solus coheres et per restitutione abstinent. Ex predictis patet ratio fm dy. predicta intellige nisi coheres impuberis esset frater eius. et in potestate testatoris: tunc enim vtroq; ab initio abstinentes valent tabu. pupill. per existentia sui heredis. vt dicit in. d. l. si filius qui patri. Redeo ad verba dy. Sexto casu quando substitutus vna id est cum filio est institutus. dico qd si adiret coheres paternam potest substitutus habere hereditatem impuberis exheredati sine paterna. alias non posset. quia non ualet tabu. pupill. vt. l. questu. §. e. Sic fit

nisi verba Dy. Tertio modo potest contingere qd diuersoru hereditas desertur mihi ex dispositioe vnus: puta si sim substitutus plurib; filiis impuberibus: an possim vnam amplecti et aliam repudiare. Dicit si adeo paternam et cogor habere omnes pupill. vt. l. qdam eulogio. C. e. si illam non adeo et sine illi aditione ualet pupill. qd quando sit patet ex predictis: tunc possum vnam amplecti aliam ommittere. esset enim contra utilitate impuberis. qd forte metu vnus nullius hereditatem quis acquireret. vt. l. iul. §. eo. ideo vna aliam ad se non trahit. vt dicit. Preterea ex testamentis diuersoru non est ius accrescedi. vt. l. si sub conditione. qui. mo. v. usufruc. amit. Circa qua tamen quando relinquuntur plura legata. dicit vt. j. de le. ij. l. ij. cum. ll. seq. et hoc pro declaratioe huius subtilis materie.

Quomodo testamenta aperiantur inspicia tur et describantur. Rubrica.

Primo ponit mentione. tertio incipit exponere. secunda ibi. ratio. tertia ibi. si quis. Dicitur ter. quibuscumq; et quorum interest et verisimile est qd animo calidius di non postulent. Dy. duo habemus videre. primum quo ordine perueniatur ad aperiendum testamentum et istud dicam hic: scdm postq; ad hoc debet deueniri qualiter aperiatur et inspicatur et describatur. et hoc dicam in. §. fm. Circa primum quero quo iure petatur testamentu aperi ex hoc edicto. Respondeo officio iudicis. vt patet ex ter. dum dicit factus se pretor pollicetur. et j. e. l. cum ab initio. C. eo. l. ij. not. ad circulum arboris actionu. Et Jo. in arboze non fecit circuli huius edicto ostendens qd ex eo non oriebatur actio. Secundo quero quando hoc edictu habeat locum. Breuiter quando quis confitetur se habere tabu. nec assignat causam quare non debeat exhibere. et sic non contendit. vt. j. e. l. ij. §. si. et j. de tabu. exhiben. l. i. §. i. Si enim negaret se habere vel diceret se non debere exhibere: haberet locu interdictionis de tabu. exhiben. vt in dictis. ll. Tertio quero quo ordine implorabitur hoc officium. Respondeo ante omnia sient interrogationes: vtrum habeat tabu. vel non. et si dixit se habere vtrum contendit se exhibere vel non. ar. l. vbi cumq;. m. §. de interro. acti. Ita dicit Jac. de are. Item Ro. in libello super titulo de tabu. exhiben. Quarto quero si constat qd habeat tab. tunc et non dicit nolle se exhibere quo ordine procedatur. Dicit glo. certe vt in bonoz possessione. Glo. que est hic: hoc dicit super verbo alieno. §. qd non pcedat in forma iudicij. sicut dicitur in bo. possessione. vide hac gl. certe in bo. possessione. non est necesse qd citet ps vt. l. ij. §. acquirere. et qd ibi not. j. de bono. possessione. quo modo ergo hoc pcedet. Preterea ter. j. in. l. pri. §. si dubitetur. dicit qd debz fieri cognita causa. ergo parte citata. vt. l. in cause. §. causa cognita. §. de misno. Ad hoc vt istud edictum habeat locum requiritur qd quis non dicat se nolle exhibere. Ideo aduertendum quandoq; ille a quo petitur exhiberi confitetur se debere exhibere: tunc fit sibi preceptum iuxta. l. si debitori. §. de iudi. et non fit in forma iudicij. vt ibi patet. et hoc modo potest intelligi illa glo. quandoq; hoc modo non confitetur sed dicit: domine iudex bene habeo testamentum sed dubito vtrum testator viuus vel sit mortuus vel an istius interest. illo casu etiam ha

Quomodo modus testamenti. Rubrica.

Quibus vbi cumq; Bal. in. l. ij. C. de testa. in. ij. §. qd.

Possit citari. In publicatione testamenti debent citari, adde
bar. post bal. in. l. ij. in. ij. q. C. de testa.

Iuramentum. Per iuramentum pbatur interesse, sed ange. in. l.
si quis ex argentariis. s. exigitur. vbi videtur dicit qd istud dictum est
falsum qd. d. l. si quis. s. ex hoc. r. s. pertinere. r. l. p. etor. s. i. de eden.

vbi expedit
q apparet
de utilitate
petentis. nec
ob. l. thesau
rus. hic all.
quia sibi loq
tur de alia ex
hibitione q
instrumento
rum. Itē nō
ob. d. s. erigi
tur. quia sibi
loquit quan
do cōstabat
rem ad petē
tem pertine
re r tamē an
no tollit. Ci
de bart. in. l.
si is a quo. vt
in pol. leg.

bebit locū b edictū. nō ei dicit se nolle exhibere
vlt nō dēre. s. an dēat dubitat. ita loquit. j. l. pr.
s. si dubitet. tunc adhibetur sūmaria cognitio
vt. d. s. si dubitetur. Et si peterentur tab. aper.
tunc non esset necesse q alia pars citaretur. sed
si peterentur tabu. publicari vel tradi parti: tūc
deberet pars que ledi posset citariⁿ vt veniens
tes ab intestato. vt. l. ij. de tabulis exhiben. r. l.
nam ita diuus. de adoptionibus. **Q**uero q
pbatio requiratur in ista summaria cognitioe
Dicit glo. per iuramentum partis. vt. l. thes
saurus. ad exhiben. r. l. ij. C. eo. illud est verum
si queratur de probando an partis interfuit: sed
si debent alia pbari: vputa mors testatoris
de qua dubitatur: tunc requiritur alia pbatio
per famā vel per vnum testem. vt. l. ij. s. si dubi
tetur. j. eo. fateor tamen q iudex debet aperire
tabu. r primo ipse videre: r si reperit petentem
esse in manifesta calūniā quia eius nullo mo
do interest: non ostendet sibi: sicut enim particu
lam ad eū non pertinentem non iubet sibi edī.
ita si totuz manifeste videt ad se non pertinere
vt. l. argentarius. s. edī. s. de edē. **Q**uero an
istud iuramentū calūnie possit prestari per pro
curatorē. Glo. dicit q sic. vt. l. q bona. s. si alie
na. de dam. infect. **Q**uero p quib⁹ vltimis
voluntatibus habeat locū hoc edictū. Glo. di
cit q p testamento in scriptis. Item p testamē
to nuncupatio per notariū in scriptis redacto
r bene: r tunc p testamento perfecto r imperfe
cto. vt. l. pri. s. i. quod dicit vt ibi rē.

Nota hanc regulam. In his que
Ratio ex testamento dependet non potest
transigi nec veritas disquiri nisi inspectis r co
gnitis verbis testamenti. hoc em̄ examinat gl.
r ego examinaui in. l. de his. s. de transact.

Si quis neget. Si quis ascriptis in testa
mento contradicens fidem testamenti facit va
cillare. h. d. Dicitur enim suum qd dicitur a se
appositum. Jac. de are. dicit testem agnoscere
cum forma sigilli non appareat in testamento.
Dy. Reuoco in dubium si testis negat suum si
gillum vtrum dubitetur de viribus testamenti
Glo. obscure loquitur: tamen facit tres no. ca
sus quandoq quis aperte dicit hoc nō esse me
um sigillū: nunq apposui illud sigillum: tūc tes

tationē nō pbatur cōmissio p̄sertim specialis. vt nō. in. c. Quis
de pact. in. vi. in nouella. sed aliud est sigillum alteri⁹ fidei com
mittere aliud caracterē imponi. Innoc. in. c. quoniam contra. de
pba. dicit q delegatio potest pbari per sigillum delegantis.
r vide bal. in. l. si qui per calūniā. C. de episco. r cle. r in. l. pacta
nouissima. in
vlti. colū. de
pact. C. r vlt
de bal. in. l. i.
in vlt. col. C.
de procurat.
r an sufficiat
solum sigillū
mittentis ex
pistolam. vlt
de bar. in ru.
sroz. per istū
ter. r de ma
teria vide ca
no. in. c. post
cessionem. de
pba.

stamentū redditur suspectus. quādoq dicit nō
recognosco an sit meū sigillū: r tunc si sigilluz
suū non appareat sibi: qd potest esse: vel qz alie
no sigillo signauit. vt. l. ad testū. s. i. s. de testa.
vt sigillū suo tū nō apparet forma ita q de
cernatur: tunc testamentū redditur suspectū. vt
hic fm glo. r dy. sed si sigilluz appareat vel qz
ibi essent arma sua vel littere dicerent: vel als
est sigillū notarij: tunc non obstante dubitatio
ne sua testamentū est validū r non suspectum.
ar. l. ne satisfactio. j. rem ra. ha. r in corpo. de fū
de instru. s. si vero moriant. **Q**uidam rep̄ben
dunt glo. dicentes q. l. ne satisfactio. loquit qū
quis sigillat ad se obligandū: quo casu nō pos
test contrahere. secus si ad testificandū. quod
non placet. ar. l. tribunus. s. i. s. de testa. mlti. ni
si quis sigillat ad non obligandū se r statur si
gillo. tene glo. de fide vero sigilli dicit vt p doc.
in. l. si qua per calūniā. de epi. r cle. per Buil. in
l. si pcurator. s. de pcura. per cano. extra de p
ba. c. post cessionē. r tetigi in. l. si publicanus. s.
pub. vbi habes glo. **Q**uero vtrū sit verum
regulariter q dictum vnius testis de ascriptis
in instrumento reddat instrumentū suspectus
Glo. notabiliter dicit aut preter illū remanent
tot testes quot sufficiunt: r instrumentū nō red
ditur suspectum. alias secus. pbatur per tex. in
l. cum tabule. j. de bono. pos. fm tabu. qd tenet
Inno. in. c. cum iohānes. de fide instru. r ibi per
Jo. an. idē ia. de are. r Ly. refert in. l. i. exercen
dis. C. de fide instru. vide glo. r signa. qz est no.
Quero declaratioe materie quero postq cer
tum est q testamentū debet aperiri qualif hoc
fiet. Respondeo si qdem. testes sint presentes
facilis est cognitio. quia vocabuntur omnes vt
sua sigilla recognoscant. vt. l. cum ab initio. j. e.
si vero omnes non sunt presentes: vel nullus r
res vrgeat aperitur corā honestis personis. vt
l. ij. C. eo. r. j. e. l. sed si quis ex signatorib⁹. r hoc
est verum q si aliquis petit tabu. aperiri tantū
vel etiā respici r scribi: non dico insinuari vlt pu
blicari. quia tūc requiritur alia solēnitas. vt sta
tim dicas. **Q**uero quid si aliqz petit aperi
ri insinuari r publicari. Respondeo tunc debēt
citari omnes testes r iurare r interrogabūtur
an sua sigilla recognoscūt r subscriptiones: r si
non sunt presentes non cogent venire: sed mit

Suspe
ctum. Quor
testes pbant

cōtra instrumentū r qū eorū dicto stat adde glo. super verbo
vidisse. in. s. si vero absunt. in aut. de here. r falc. r si quatuor te
stes descripti dicunt vni duo contradicunt. statur illis quatuor
fm glo. in. s. item verborū. in. l. de inuti. stipu. doc. in. c. cum iohā
nes. de fide instru. r in. l. in exercendis. C. eo. ti. r vide Angel. et
Imol. hic. r glo. in dicto. s. item verborum. de quo per Innoc.
Jo. an. r Jo. cal. in. d. c. cum iohannes. r in. c. tercio loco. de pro
ba. vide Ange. r bal. in lec. antiqua in. d. s. qd fere. r Bal. in. l.
optimam. de contrahen. stipu. r in. l. nullus. C. de testi. qui dicit
q propter arduitatem negocij testes debent examinari coram
honestis personis.

Partis interfuit. Et est alia glo. in. l. ij. s. sciendum. ad exhiben.
in ver. summam.

Quod ratio. vide bar. de istis verbis in. l. de his. s. de transac.

Ratio. vide bar. de istis verbis in. l. de his. s. de transac.
l. que dotis. in prin. cū concor. in ver. sigillo muniti. s. sol. ma. r ibi
dicitur q in lege condenda non est opus sigillo principis r cōtra
ctus pbatur per sigillū vbi deficit tabellio. vt no. in. c. ij. de fo. com
pe. in. vi. in nouella. facit. l. hac consultiissima. s. si. C. qui testamē. fa.
pos. r in. l. si vnus. C. de testa. sigillū habet vim confessionis r con
firmationis. vt no. in. l. ij. C. de re. alie. non alie. sine litteris tamen
mutū r incertū est testamenti sigillū. r ideo per solius sigilli p̄mu

Statut in
 strumēto. sta
 tur dicto tas
 bellionis. et
 adde glo. in
 aut. de here.
 z falc. in. d. s.
 si vero absit
 super verbo
 quantum. ad
 hoc vide in
 aut. s. nouo.
 si cer. pe.

¶ Quid suffi
 cit. Vide bal
 dū in. l. cū an
 tiquitas. z in
 l. i. c. d. testa.
 z in. l. ij. in. iij.
 col. C. de sec.
 tabu. z bal.
 per illuz. ter.
 in. l. i. ad. fi. C.
 si vnus ex plus
 ribus. z imo.
 in. l. inter pa
 res. de re iur.
 di. maxime in
 vi. col.

¶ Quero. ad
 de bal. in. l. i.
 C. de sec. tab.

¶ Quero qd
 Adde qd qd
 tuoz testes re
 quirunt ad
 reprobandū
 instrū z nō
 minus. qd in
 tellige vt no.
 p. In. i. c. su
 per hoc. d. re
 nun. z ponit
 Ro. in ru. de
 arbi. in. xv. q
 z de materia
 vide late i cō
 mento. c. ter
 tio loco. d. p.
 ba. z qd testes
 reprobantes
 instrumētū
 deant redde
 re rōnem sui
 dicti. etiā nō
 interrogati.
 tenet bal. sin
 gu. in. l. p. s. b.
 ter. ad fin. de
 epis. z de. ad
 de qd ad p.
 bandū id qd
 esset cōtra p.
 sumptionem
 resultantē ex
 instrumēto
 semper duo

tetur ad eos. vt. l. cū ab initio. z. l. si quis. j. e. z in
 der publicabit eoz dicta z tenore illius cedule
 z tunc de cetero habz vim publici instrumenti.
 vt. l. publicari. C. de testa. z de b. tagā. j. e. l. pri.
 in p. inci. Restat hic videre vltra quō hi testes
 cōtradictōes instrumēto impugnent instrumē
 tū. dicā. i. in. l. pri. z ad declarationes presentis
 materie q̄ reuocat in dubiū. q̄s de viribus te
 stamentū. z per doc. multū intricate tradit. ideo
 dic. q̄s reuocat in dubiū vtrū instrumentū sit
 scriptū manu eius de quo dicitur: z tūc si tabel
 lio viuūt eius dicto stetur: vel si non viuūt per cō
 parationē litterarū approbat z facit plenaz si
 dem. vt. l. si q̄s decurio. C. de fal. z in aut. de fi.
 instru. s. si vero moriant. cū. s. seq. z no. in aut. si
 contractus. de fi. instru. ¶ Quādoq; reuocat
 in dubiū veritas instrumenti: an sit verū quod
 scriptū est in eo. z hic aduertendū est: aut cōtra
 instrumentū nil p̄batur: z in dubio statur instru
 mentū. vt. l. cū p̄cib. C. de p̄ba. aut contra in
 strumētū aliquid p̄bat. z hic aduerte. Quan
 doq; contradicit instrumēto omnes testes ibi
 ascripti dicentes se nunq̄ interfuisse. z tunc di
 cunt quidā qd per hoc instrumentū non repro
 batur. qz quilibet illorū est singularis in dicto
 suo. ergo nō facit fidē. vt. l. iure iuran. C. de testi.
 extra de elec. c. cū dilecti. sed hoc est falsum: cuz
 dictū vnus testis ascripti in instrumēto faciat
 vacillare fidē instrumenti: vt hic. multomagis si
 omnes. ¶ Preterea testes adhibent in instru
 mento: vt per eos adhibeat fides instrumento
 vt in aut. de fide instru. s. si vero. sed nunc p̄ eos
 fides non interponit. ergo zc. z p̄ hoc videtur
 casus extra de p̄ba. c. tertio loco. z c. tam lites
 ris. in fi. de testi. z ista est veritas. Ad cōtrariū
 respondēt qdam. primo qm vnus dicit se nō in
 terfuisse: videt de alio dicere qd nō potuissz esse
 ibi quin vidisset. sed hoc non est bona respōsio
 qz alij esse potuissent quos ille non vidisset ni
 si diligenter z subtiliter aduertisset. sicut modo
 hic in scolis sunt multi de quibus nescire dice
 re an sint vel non nisi diligenter aduerterē. alij
 respondent qd sufficit qd testes sint concordēs
 in dicto: licet in ratione sint diuersi. vt not. in. l.
 ob carmē. in. fi. s. de testi. Sed hic oēs p̄cordāt
 in dicto dicentes instrumentū esse falsum. sed h
 respōsio non est bona. qz aliqd esse falsum vel
 nō: spectat ad iudiciū intellectus: vnde testū nō
 interrogat de hoc: sed super aliquo facto an id
 fuerit vel nō fuerit. dic ergo qd illi testes nō sūt
 singulares imo sunt cōtestes. ¶ Ad cuius de
 clarationē premitto qd oēs testes in rōne pri
 ma z immediata sui dicti de necessitate sunt sin
 gulares. Nam cū ratio reddi per p̄p̄riū sen
 sum. vt. l. qui testamento. in. fi. s. de testa. z. l. tes
 tium. C. de testi. quilibet est singularis de sen
 su suo: non de sensu alterius. sicut ergo in affir
 matiuā sufficeret si plures dicerent se vidisse:
 ita in negatiua si plures dicunt se non vidisse:
 illi em̄ testificant p̄ approximationē sensus ad
 rem sensatā. qz dicunt se vidisse: isti per subtra
 ctionē sensus a re sensata. qz dicunt se nō inter
 fuisse. Et si volo probare instrumentum esse
 falsum: eo qd instrumentū est vnū totum conti
 nens id per qd instrumētū est factū z corā istis
 testibus factū. Sed si quis velit dicere contra
 ctū non interfuisse simpliciter: tunc essz necesse

qd p̄baretur per testes aliquā coartatione loci
 vel temporis in quo talis cōtractus diceret fa
 ctus: z qd testes tunc dicerent se interfuisse z ta
 le quid factū non esse. ¶ Quero qd si vnus
 ex testibus ascriptis in instrumento dicit. Di
 stingue vt dixi. s. aut est supra numerū: aut non
 licet Jo. diceret h̄ esse sp̄ale in testamento. tam
 omnes doc. dicunt idē in quolibet instrumēto.
 Inno. in. c. cum iohannes. z Jac. de are. z alij
 ¶ Quero quid si duo ex testibus assumptis
 in instrumento cōtradictō dicentes se non in
 terfuisse. Quidā dicunt eodē modo: aut in in
 strumēto remanet sufficiens numerus testium
 aut non. qz illi sunt singulares in dicto suo: sed
 dico qd sunt cōtestes: ideo instrumētū reddi
 tur falsum nisi per aliquos testes approbetur
 vt. l. optimā. C. de contrahen. z cōmit. stip. z sta
 tim dicam. vt tū cessent ille dubitationes cōfus
 lo qd fiat articulus illo modo qd tali loco z tpe
 tales testes non fuerunt presentes huic cōtras
 ctui: z qd vnus nō fuit cū alio in dicto loco nec
 potuissent esse quin se inuicē vidissent. tunc em̄
 quilibet deponeret de absentia sua z alterius
 z absq; dubio non essent singulares. ¶ Que
 ro quid si testes dicunt se non recordari vtrum
 interfuerunt vel non. Inno. dicit qd instrumen
 tū manet validū: qz contra ipsuz nihil p̄batur
 zc. vt. l. cum p̄cibus. C. de p̄batio. qd optime
 p̄batur per gl. huius. s. vbi dicit si testis dicit
 se nō cognoscere: si tamē sigillum appareat nō
 redditur suspectū. ¶ Quero qd si testes dicūt
 se interfuisse contractui. dicit tamē aliter fuisse
 scriptum qd fuisse actus. Respondeo si sint plu
 res instrumentū reddi falsum. vt. d. l. cum p̄
 cibus. ¶ Quero qd si instrumentū est subscri
 ptum manu eius qd vult testamētū impugna
 re an possit. Respondeo sic. potest em̄ p̄bare
 qd i subscriptōe fuit deceptus. quia ostēso sibi
 instrumento fuit dictum qd continebatur vnus
 z continebatur aliud z ipse non legit. l. fina. C.
 plus valere quod agitur. z. l. ij. C. de re. ali. non
 alienā. ¶ Quero qd si in instrumento contra
 dicunt testes nō ascripti in ipso. Glo. in. l. in ex
 ercendis. C. de fide instru. dicit qd requiritur p̄
 batio trium vel quatuor testium: cum testes non
 ascripti in instrumento cōtradictō ipsi instru
 mento. z hoc quidā dicunt z mouentur sic. In
 strumētum habet vim duoz testium. z est ibi
 auctoritas notarij: z sic ergo tres ad minus re
 quirunt ad impugnandū. hoc omnes doctores
 impugnant: quia assumit bis idem. nam illud
 totum. s. instrumentū cum auctoritate notarij
 habet vim duoz testium. ergo non assumat po
 stea auctoritas notarij iterum. ita dicit Inno.
 Jo. Ja. de are. z omnes. sed glo. alia rōne mo
 uetur ad hoc dicendū qd instrumentum habet
 vim duoz testium. ergo ad id reprobandū req̄
 ritur maior numerus et potentior p̄batio. sed
 si essent duo testes esset p̄batio paris potentie
 ergo instrumentū non reprobatur. Et p̄pter
 hoc dicunt quidam vt dicit Alco. mat. z Jac.
 bu. in quadam disputatione qd qm testes non
 ascripti contradicūt instrumento est in iudicis
 arbitrio videre qd preualet respiciendo vtrū
 persona notarij sit suspecta. vtrū scriptura ha
 beat in se aliquā suspitionē vel rasurā: tūc cre
 derē potius testibz qd instrumento. Sed si p̄so

testes suffici
 unt. vt p̄ In
 ge. z pau. de
 cal. in. l. iure
 gen. s. qd ser
 re. de pac.
 3 Redditur
 falsus. Et id
 potest torq̄ri
 notariū qm
 apparz qd vn
 nus ex testibz
 bus falso de
 scriptus est i
 instrumēto
 zc. vt in. c. cō
 stitutus. z in
 c. sedes. de re
 script. fac qd
 not. in. c. fra
 ternitatis. d.
 testi. bal. in. l.
 si ex fals. C. d.
 transac. bal. i.
 c. ad audien
 tiā. z in. c. us
 ab eo. de re
 script. z vidi
 cōsultū sem̄
 de quodam
 teste appo
 sito a notario
 in instrumen
 to qui testis
 illa die erat
 cōiuratus
 ita qd nō po
 terat interes
 se. nā si oppo
 nitur a parte
 qd instrumen
 tū est falsum
 est sufficiens in
 ditiū ad tor
 quendū not
 tariū.

¶ Quā su
 isse actus qd
 si testes di
 cant aliter fu
 isse actum qd
 scriptū sit. vi
 de bal. in. l. i.
 in pan. s. sen.
 que sine cer.
 quā. z adde
 qd instrumē
 tis antiquis
 z sic de factis
 antiquis ma
 gis creditur
 instrumētū
 qd testibus.
 ad hoc alle
 gat rex. no. in
 l. census. d. p.
 ba. z ita alle

gar Ro. in. l. ij. de acqui. pos. z de hoc est gl. in. c. tertio loco. de p
ba. idem si esset instrumentu factu in archiuo publico vel factu in
iudicio. d. l. census. d. l. in donationibus. C. de dona. z not. Ro. in
l. qui in aliena. in prin. de acqui. here. z ad predicta vide qd dixi in
si. de act. s. preterea. z circa. l. census. vide omnino bal. in. l. exeplo
C. de pba. et
in proposito
bal. in dicta
l. optima. de
contraben. z
comit. stipul.
Qua testi.
Ad qd vide
no. d. l. opti
mam. vide
Ly. z bal. in
l. in exercen
dis. C. de fid.
instru.
Adverte
tam. Adde
bal. in. l. i. C.
de secun. tab.
z in. l. si bene
de iniust. test.
z bart. z bal.
in. l. ij. de sec.
tabu.
Ultimo
Clide bart. i
l. si libarius.
circa si. de rez
gu. iur. z qd
no. Inno. in
c. cum iohan
nes. de fi. in
stru. z not. in
aut. de test. s.
si vero qdas.
z bal. in. l. in
exercendis. C.
de fi. instru.
Abularum. pu
blicentur. Et
de hac publi
catione testa
menti privile
gi et etiaz te
stius. vide et
Inno. in ca.
albericus. d
testi.

na notarij est honesta. illi aut testes eent aliqli
ter suspecti tunc plus credit instrumento qd tes
ti. b. vt. l. optima. in fi. C. de cōtra. z comit. stip.
z requirit qd hec pbatio fiet per testes multuz
idoneos z omni exceptione maiores in dubio
presumendū esset p instrumēto. vt. d. l. cum prez
cibus. ideo debent esse aduocati multum cauti
in his questionibus vt fiant pbationes de les
galitate notarij z fidelitate z bonitate ipsius: z
aduersarius faciat pbationē de fidelitate testis
um. Alij autē simpliciter dicunt qd duo testes
preualent instrumento. Nam instrumentū ha
bet vim duozū testiu ppter auctoritatē notarij
sed maioris auctoritatis sunt duo testes qd au
toritas notarij: sed precedens dictū putoverū
per dictā. l. optima. in fi. Adverte tamē quādo
testes non ascripti deponit cōtra instrumentū
debent deponere se fuisse presentes dicto loco
z tempore quo cōtract' dicit' fuisse celebratus
alias nō cōcluderet eoz pbatio. qz alio tempo
re poterūt fieri diuersi contractus z diuersi te
nois. sed si testes bene nō recordantur de tem
pore est cōsiliū vt fiat vnus articl' quomodo
ille cōtractus semel tantū fuit celebratus inter
partes: z si partes hoc consitent' dictū testium
cōcluderet de necessitate: licet de tēpore non re
cordentur. vt. d. c. cum iohānes. z hoc consiliū
de illo articulo fiendo dat tibi tex. notabiliter
vbi etiā dicit qd de hoc possunt partes interro
gari per iudicē an semel tantū fuit contract' vē
ditionis celebrat' inter eos super tali re vel plu
ries. facit. C. si vnus ex plurib' appell. l. i. C. U
timo' Ja. de are. inducit hanc. l. ad questionez
de teste examinato a notario qui dicit nūq' di
xisse qd notarij scripsit. de quo per Ja. d. are.
hic. z hoc in Spe. de teste. s. si. ver. sed po. ecce.
z per Ly. C. de fall. si quis decurio. non habet
tis hic alia.

si em creditur notario in testamento nuncupati
no vbi rogat' est tam de tenore testamenti qd
solēnitare: multo magis credit sibi in hoc testa
mento in scriptis in quo est rogatus de solēni
tate tantū. Quero si testamentuz est publi
catum fm solēnitare quā dixi. s. l. pri. an faciat
fidē nisi ostendat originale. Videt' qd non. vt. l.
publicati. C. de testa. breuiter dicas: aut fuerūt
citati hi quozū interest z faciat fidem. vt. l. opti
mā. C. de cōtra. z comit. stipu. l. si. C. de rela. nec
debet originale exhiberi nisi aliquis vellet illd
redarguere de falso: tunc debet exhiberi vel fi
des fieri saltē per iuramentū qd originale habe
ri non potest. vt. l. si. C. de fide instru. sed si pars
non esset citata non faceret fidem. vt in aut. b. si
quis in aliquo. C. de eden.

Abularum Dicitur publicum non dicas publicuz
id est autentici: sed publicam vtilitatē
respicens. Quero vtrū tabule testamēti p
bent anteq' corā iudice publicent'. Rū. quod
dam est testamentū nuncupatiū: de quo roga
tus est publicus notarius. Et id facit fidē si est
publicatū a notario. z ita de p̄suetudine est ob
tentū z de iure fm quosdam. vt. l. fm. C. de fide
iusto. z ibi no. z. l. ij. C. de test. Quoddā est testa
mentū in scriptis: z hoc quandoqz est scriptum
manu priuata sigillatū z subscriptū a testibus
fm formā. l. hac consultissima. C. de testa. z tunc
interim est priuata scriptura nec fidem facit nisi
si corā iudice publice. vt dixi. s. l. prima. vnde
si testes interim morientur non valeret illud. vñ
de periculū est facere testamentum in scriptis.
Quoddā est testamentū in scriptis factum ma
nu priuata sigillatum z subscriptuz a testibus.
Sed si notarius est rogat' a testatore quomo
do testator profiteretur illud esse suum testamē
tum: z quomodo fuit sigillatū z subscriptum a
testibus: tunc illud facit fidem sine alia pbatio
ne vel publicatione iudicis. ita dicit glo. z nota
biliter intelligebat hanc glo. s. Ja. bu. qd placz

fm ang. z Saly. ibi ista glo. est singularis.
h Ut in aut. Adde bar. z qd dixi in. l. publicat. de testi.
i Testamentū. pōt peti. Qd intellige vt no. bar. in. l. diuus. s.
idem senatus. z quod ibi dixi de fal.
k Si plura. Not. qd licet notarius fecerit primo testamentū qd

qd testator id reuocauerit per seruū: tñ non debz no tari' ad peti tionē testato ris primū di lacerare: imo dixit Jo. an. in ca. accepv mus. de fi. in stru. qd si qs lacerat instru mentū pdu ctum in iudic cio qd q̄tum ad contenta in instrumen to statur iura mēto ei' qui p̄tendit iter esse. z ad que stionē Bar. bene facit. l. qui tabular' ff. de fur. vbi tex. no. z sub dit Jo. an. in d. ca. accepv mus. qd in. q. predicta pe na ē arbitra ria. adde qd notā. moder. in. l. si quis id qd. s. i. de iur risdic. om. iu. z bal. in. l. i. d fide instru. et dixi in. l. si de possessione. C. de proba. vide ad bar. h no. i. l. acta de pena iudi cis zc.

Testamentum. prima facie continet. vl timā voluntatē pertinet ad hoc edictū. hoc dic. C. pp. j. ad. l. cor. de fal. l. si quis legatū. glo. facit tres casus. Primo p testamento falso et nō perfecto nō habet locū hoc edictū: nec etiā edictum de tabu. exhiben. vt ibi. illud est veruz si constat esse falsum z imperfectū. non em̄ inter est alicuius habere illud: nō quo ad cōmodum qz falsum: non vt posset accusare aliū de falso qz imperfectum: z sic crimē non est cōmissuz. vt l. cōtraria. facit. l. qui falsam. j. de fal. Secundo dicit glo. p falso imperfecto locū habet hoc edictum z illud. hoc etiā potest esse verū: qz iter est nostra habere illud instrumētū: s. sit falsum vt possimus aliū de falso accusare quādo cūqz perfectū crimen. Tertio dicit glo. p vero z i per fecto similiter habet locū vtrūqz. hoc est etiā verū. Potest em̄ mea interesse habere testamē tū verum: s. imperfectū. vel qz suz de liberis. vt l. hac consultissima. s. ex imperfecto. C. de testa. vel qz volo pbare voluntatē defuncti que pro batur per testū imperfectū. vt. l. si. C. de re. eo. vel volo vt habeat pbationē obligationis natura lis q̄ resultat ex testamēto imperfecto fm glo. in. l. error. C. de iuris z fac. igno. z. l. i. s. de condi. in debi. qd est verū vt pbatur in. l. testamento. j. d manu. testa. Et hoc etiā dico qd si testamentum apparet cancellatū cū interlineaturis z rasuris qz nihilominus potest peti qd publicetur vel qd notarius reddat in publicā formam. p hoc s. l. pri. in fi. tñ debet notarius publicare cū oī bus interlineaturis z rasuris z mētionē de eis facere: vt sic non plus faciat de fide exemplum qd originale. mō s. publicatum remaneat suspe ctum. vt. s. l. pri. in fi. facit qd not. per Inno. in c. qm̄ contra falsam. de pba. Quero si p̄mū testamentū est reuocatū per scdm: an posset pe ti publicatio. videbitis in. s. pri.

Si plura Not. fm vltimā lect. qd notarius cogitur publicare testamentum primū qd testator id reuocauerit per scdm. in terest em̄ nostra habere illud: forte qz volo secū dū redarguere de falso vel de nullitate filia. z per hoc dixi semel cuidā notario interroganti me qd ad petitionem testatoris nō poterat nec debebat testamentū dilacerare: ita qd omnino

Unde per riculum. Ad de glo. Ceo. l. ij. z Inno. in. c. post cessi ones. de pro ba. z in. c. ij. d fide instru. Hanc gl. Et sequitur hanc gl. bal. in. l. i. in. ij. cor lū. C. de testi. z ibi etiā bar to. in. ij. lect. z

I Si dubitetur, pbetur mortuus. Quomodo pbet aliquis esse mortuus. vide no. bar. in l. quoties. C. de naufrag. li. xi. r. do. an. in c. in presentia, de pba. Bal. in l. conuenticula. de epis. r. cler. in vl. col. r. bar. in tractatu de teste. in. iiii. carta. vbi plene glo. in. c. quoniam frequentes. s. sinaut. vt lit. non contest. que tenet q per famam r vide omni no Cy. r bar. ro. in. l. si quis dem. sol. ma. qui tenet q de morte de lōginquo loco vel antiq tps suffic p bare per famā. cui autes incumbat onus probandi mortuū esse vel viuū vide Bar. in d. l. si quidem r adde quod heres produciendo instrumentū aut quoz coipso dicitur facesse refidem quo ad remediū l. fi. C. de edic. di. fm Bar. sing. ibi in v. querovtrum substitutio r qualif mors pbetur. vide Buil. de cu. l. cuz debito ris. in pncipi. C. de iudic. r vide do. ab. ba. in. c. in p sentia. d. spōsa. r bar. in. l. genero. r in. l. fi. de his qui no. in. fa. r io. an. post spe. in tit. de not. cri. s. fama. circa mediū

non reperiret. sed si testator vult cancellet. licet em sic reuocatur adhuc notarius tenetur facesse re copiam: vt hic.

Si dubitetur de vita testatoris testamentū non aperiatur nisi causa cognita. h. d. C. pp. quilibz psumit viuere vsq ad centū annos nisi pbetur mortuus. vt. l. fi. C. de sac. sanc. ecc. Quomodo ergo heres pbat eum viuere. Dicit glo. hic pbat eum mortuū per vnum testem vel aliā presumptionē qd sufficit ad hoc edictum. Tria habes ex hac glo. Primo qn psumit viuere vsq ad centū annos: postea psumit mortuū. hoc tenet Buil. in. l. ab hostibus. in prin. s. ex quibz cau. ma. C. Sed quero si volo pbare em ex hoc edicto qui erunt testes q pbent q ipse excederet modo etatem centū annoz. Rñdeo pbatitur per aspectū corporis qd sufficit non solū in iudic. sed etiā in teste fm doctrinaz quā dedi in. l. de etate. s. de mino. C. Secūdo habes ex hac glo. q pbare quē mortuū sufficit p famam quantū ad hoc edictū. q. d. alias non. alibi glo. videf velle q sufficiat pbatio per famā. vt. l. fi. si de sua. s. ti. i. r. l. si qdes. C. so. ma. r ibi per doctores. C. Aduerte quē esse mortuū est negatiua r puiatiua: merito est difficilis pbatio. vt l. actor. C. de pba. C. Aduertendū tamen est q quando requiritur pbatio mortis circa ea q sunt maximi p̄iudicij. vt quādo aliquis accusatur de homicidio: tunc mors debet probari vere. vt. l. inde neratius. in fi. r. l. seq. ad. l. aquil. quia pbant per eos qui viderunt eum mortuū terigerunt em frigidū non habentē pulsum. vel si dicit simpliciter vidi eum habere omia signa mortuū em illa signa sunt notoria: nec habemus vocabula magis expressa. vel vidi eum sepeliri vt. l. l. de religi. vel vidi eum exanimari. vt. l. ita vulneratus. in prin. ad. l. aquil. vel vidi decapitari r similia que de necessitate mortē cōcludūt

Quedam sunt que non sunt tantū p̄iudicij sed magni: vt puta fama vel status alicuius: tūc requiritur pbatio que ponitur in aut. hodie. C. de repu. esset em magna infamia si mulier viuēte viro nuberet. non em posset in pristinū statū reponi. Quedam est res similiter magni p̄iudicij

¶ Tunc requiritur. Et ideo vidi dubitari ex forma statuti cōtrariū per italiam: r de iure cōtra illa demū snia pōt executioni mādarī que non reperitur suspensa per appellationē sed in rē iudicatā transiit. l. si causa cognita. de transac. l. ij. C. de vsur. rei iudi. c. qd ad cōsultationē. de re iudic. c. veniens. de iureiuran. pone lata fuit quedaz snia q cā appellationis fuit deserta r ab hac snia fuit appellatum. demū iudex appellationis confirmat hanc sententiam super desertione latā si r in quantū stilus illius curie non sit in cōtrariū circa cursum fataliū: q si stilus haberet se in contrariū: tūc p nunciavit bene appellatum: querit cui incumbat onus probandi dictū stilum r cū quilibet debeat pbare id qd est fundamentum intentionis sue siue consistat in affirmati. siue in negatiuis. in xta. l. ei qui. r. l. in exceptionibus. ff. de proba. r. l. in illa. iuncta. l. b iure. r ibi late bar. de ver. obl. r. l. si quis consortium. C. de fabi. li. xi. r. l. magis puto s. ne passim. de rebuz eoz. r qd not. in. l. si vero s. qui p rei qualitate. ff. qui satisda. cog. vnde videtur dicendū q

ille p quo lata fuit snia habeat necesse pbare q stilus curie non est in contrariū. q snia fuit scripta sub conditione si stilus curie non se habeat in cōtrariū cōfirmo sniam latam super desertio ne que cōtinebat qualiter causa appellationis fuit deserta si r in quantū stilus curie r. ista em sententia cōditionalis seu scriptura conditio nalis an teq eius cōditio sit in iudicio liquida ra nō potest hēre aliquas iurisdictionem anteq ille q vtitur dicta scriptura cōditioe cā hōp daverit pbandando veritate conditio nis: etiam si cōditio sit necessaria. l. pbandando q stilus non sit in cōtrariū. r sic oportet pbari per modos traditos per doc. in. d. l. in illa. r probatur in. d. l. hō iure. cum ibi no. per bar. de ver. obl. dum tractat quomodo pbetur negatiua. l. imperatorē in italia nō venisse ante kalendas matas. vide ibi. r vis bal. in. l. si quides. C. de except. vbi etiā dicit q instrumentum conditio ante liquidationē cōditio nō hōt execut.

dici sed nō tantū vt qd est questio d aliq numero pecuniario de quo qd fiat pōt reponi in p̄iudicij statū: r tūc sufficit pbatio publice fame r p alias pbatones vel alias p̄sumptiones idoneas: vt qd cōsanguinei fecerūt luctū r est p mortuo habebāt. vt. l. ij. C. de condi. inde. r. l. fi. d. hēre. in. l. sed r si de sua. s. ti. i. r ibi no. puto ēt q sicut in alijs casibz in quibz debet pbari ali qd nō esse vel nō reperiri ad pbatōne huius officio iudicis debet fieri discussio r diligēs inquisitio. vt. l. magis. s. ne possim. de re. eo. C. d. pig. aut. h. si debitor. r. l. ij. de his q in frau. cre. ita hoc pōt peti a iudice vt mittat uicios r diligenter inqrat vtrū ille sit viuus vel mortuus. ar. l. hoc iure. de ver. ob. l. cū quidā. s. fi. cū. l. se. j. de le. ij. Quedā sunt modici p̄iudicij: r tūc sufficit pbatio per vnum testē vel aliā leuē p̄sumptio nē: vt hic. C. Tertio habes ex illa glo. q cōtra illas pbatones factas p tales p̄sumptiones si qs vult admitti ad pbandū cōtra. admittit. C. Quero vtrū aliquo casu notari teneat publicare testm viuū testatore. Dico q sic ad petitionē testatoris ipsi. vt. l. oium. C. de testa. nō ad petitionē heredis vel legatarij: vt hic. r per doc. in. l. i. C. e. ti. C. Ultimo dicit hic in tex. in spiciat r sigillet notarius: per qd habes q ille q exemplat aliq d instrū r in exēplo apponit si gnū suū. p qd dicit Jac. de ra. q exemplū facit plenā fidē d exemplantē quasi cōfiteat sic esse in auctētico: vt hic. r sic nō pōt cōueniri: vt b r l. generaliter. C. de nō nu. pec. etiā facit fidē exēplū cōtra em q dat exēplū. vt. l. fi. qd ex argenti r ijs. s. pe. s. de eden. r per doc. in aut. si quis in aliquo. C. de eden.

Inspectio r descriptio tabularum
Diem. fit sine die r cōsule. h. d. C. pp. s. de eden. l. p̄tor. vbi rōnes reddunt em die r consule. Glo. sol. dic vt in ea. C. Quero qd si heres petat copia a notario testamēti vtrū deat sibi dare em die r consule. Glo. in. l. i. C. eo. exp̄ se dicit q nō. hic glo. inuit cōtrariū in solutōne cōtrarij. si em me mādante testamētū esset cōfectū: pōt peti em die r cōsule sicut rōnes: vt b. glo. inuit sed testm fuit cōfectū defuncti mādato. ergo heredi debet edi em die r cōsule. vñ Ja.

paratā. ita etiā vult bal. in. l. cū in testō. in fi. C. de testa. manu. p hoc etiā allego tex. in. l. ita stip. v. qd si ab initio. iuncto s. nunc aūt. in v. declarat. de ver. ob. de illa cōditione si tūc in tali loco nō susterē. r ibi in no. declarat ange. r moder. r Bal. in. l. cely sus. circa si. prin. de arbi. dū allegat. l. ij. s. si ad diē. ff. de re. mil. ad idē facit qd no. bar. h. dū dicit q ad pbandū aliqd non esse vel nō reperiri dz fieri p iudicē diligens inq̄sitio vel discussio p nuncios. d. s. ne passim. r. l. cū quidā. s. fi. cū. l. se. de leg. ij. r. d. l. hoc iure. r aut. h. si debitor. de pig. ita etiā in casu nostro nō sufficit allegare stilū in d̄riū nō esse sed etiā pbari debet. ar. et qd dicit hic bar. r in. d. l. in illa. r bal. in. l. is pōt. de acq. hēre. r in. l. cū mulier. so. ma. r cano. in. c. sup. his. de accu. p ang. in repe. l. si vacantia. in. v. col. C. de bo. vac. li. x. vbi s̄litter dicit q negatiua talē nō esse in ciuitate debet pbari p discussionē exploratōis per tex. in. d. l. hoc iure.

¶ Dico q sic. An testm debeat publicari viuū testatore. vide

Si quis omnia, ca. testa.

z. rxi. spall enumerato inter spalia vltime voluntatis. Cad. l. fal. 3 riu tenuit bal. in. l. i. in. iij. colu. in. v. et op. si q's omis. ca. tes. z bal. in. d. l. ea qua. circa. v. col. vel. vi. z ang. ibide in repe. mouet bal. in. d. locis per tex. in aut. sed cu testator. in v. si h'ers. C. ad. l. fal. vbi tex. dicit heredi descendenti. g' p'supponit eni esse heredes z se

tra de testa. lib. vi.

Tabule pupil. non p Pillares. aperunt vno pup. nisi ex causa. h. d. cum. l. seq. Dicit tex. non patiet. causa potest esse que dicitur in. l. se.

Si in duobus. z sic p alio aperiendo non copetit hoc edictus nisi ex ca si in alio dice ret aliter scriptum. vt. l. sempronij. j. de lega. ij.

Quero notarius dicit se rogatus de testamto. sed dicit q testator sibi imposuit q non deberet ostendere alicui an potest cogi vt ostendat. z quid iuris sit cogitabitur.

Si sui natura. Quis natura facit no eget ministerio iudicis. h. d.

Si tabule. Quis qualiter subueniatur. Rn. 3 corruptent vel supprimentem per acti. l. aquil. vel per acti. fur. vel p ac. falsi. vt. l. in. l. aquil. si delecti. ad. l. aquil. z. l. q' tabu. z. l. quida tabulari. j. de fur. z. l. paulus. j. d. fal. cōtra heredē etiā succurrit si possit p testes pbari.

Si quis omnia causa testamēti ab intestato vel alio modo possideat hereditate. Rub.

Blo. continuat. vltima glo. dicit hoc edictū esse inductū. propter tria. Primo ppter euz qui omittit ex testamēto vt ipse idēz teneat ab intestato. Secundo z tertio vt in glo. tu dic q illud edictū est inductum per se z principaliter ppter vnum. s. ppter eum q omittit ex testamēto vt habeat ab intestato. vt. l. pri. in princ. alij duo casus positi in gl. sūt ex extensione iuriscōsultozū z etiā diuī pij in. l. l'ic. j. e. ti. z. C. e. l. i. Est z quart' casus similiter ex extensione iuriscōn. j. e. l. si quis pecuniā. s. q' q' z alius. j. e. l. q' autē s. hoc edictū. Possunt addi alij casus interp' tatione magistrati. s. quādo prim' veniens ab intestato omittit vt veniat ad sequentē in frau dem legatorū. vt. l. si. in si. j. de le. iij. Item quando quis omittit ex institutione vt habeat iure accre. vt. l. si tu ex parte. in si. s. ti. ij. que omnia examinabimus in distinc. quā ponem' in. l. si. j. eo. Dy. autē in hoc articulo facit distinctionez vnam multū imperfectam quā quidaz habent in. l. quidam. z. l. si a substituto. j. e. dicam. j. eo. l. vltima. Bartolus.

Retor. edicti. scōo incipit exponere. secunda ibi: z parū. z bre uiter hoc intendit. Qui possidet ab intestato tenetur legatariis ac si adisset ex testamento si hoc poterat. hoc dicit. C. p. q' hic ti. hodie non sit necessarius. nā herede omittente deuenit hereditas ad fideicommissarios z legatarios in testamento nominatos fm ordinē positum. C. de fideicō. aut. hoc amplius. qui ordo habz locū etiā hereditate non adita. vt in aut. de here. et fal. s. si vero expressum. cuz ergo non veniat ad venientes ab intestato cessat hoc edictus. Potest dicere q hoc edictum hodie corrigitur. vel verius contraria loquuntur quādo in testamē

adiuisse. sed istud nō ob. q' istud h' bñ nō est i corpe imo ter. q' in corpe dixit si voluerit ab i stitutione discedere. g' pre supponit q heres nō adit. q' si adit uisset n' possz amplius desinere esse he res. l. ei q' sol uendo. de he re. insti. l. si si ne. s. sed q' papi. de mī. mouet etiāz q' opoz q' aliq's sit h' es vt legata pre sent' z debeantur. sed rñ. q' vbi legata debent here ditate nō adita ex testō. requirit tñ q' illi quib' ob uenit hereditas ab itesta to agnoscat hereditatem ita glo. repu tata sing. in. l. q' filio. s. i. de heredi. insti. quā sing. ad hoc reputat bal. in aut. 3. in. ix. col. de li be. prete. vnde intelligitur q' ille p'one enumerate in d. s. si vero ex p'ssim. in aut. de h'ers. z fal. agnoscant. z sic habebit le gatari' quez cōueniet ad ducebatur etiā tex. in. d. aut. hoc amplius cū glo. in v' si. substitui. ad. l. falci. vbi glo. vult q' tex. in d. s. si vero ex p'ssim. loq' tur in heredi

bal. in. l. i. in fi. C. de testa.

Quero. Adde ang. in. l. i. s. edere. de edē. z bal. in. l. pe. bicalle. z adde bar. in. l. augeri. s. edi. ff. de edē. cū cor. ibi positi. Cui ab initio. dicit gl. vide bar. in. l. iij. s. si par. qd q'sq' iur. Quero qñ. Quādo iudex mittit i aliquo loco ad exai an

de are. z Ly. cū eo referunt in. d. l. i. q' hoc debz intelligi qñ peti' edi ab alio non a notario. nāz si a notario semp debet edi cū die z cōsule siue petatur ab herede siue a legatario q' quātū ad suū legatū dicit heres. vt. l. ad temp'. j. de vsuc. mibi vider' q' indistincte a quocūq' petat testa mentū inspicit z describit ad hoc vt videatur an eius interest debet hoc fieri siue dier cōsule. h'ic est tex. h. post q' aut apparuerit manifeste q' in terest alicui. vel q' heres vt legatarius. tñc dz edi cū die z consule a notario. Ita intelligo dī cū Ja. de are. q' editio heredi fiat in totū; lega rario dabitur particula ad eū pertinens. s. lega rari z institutio heredis. vt. l. argentari'. s. edi. s. de eden. z per doc. in. l. fi. C. de prec. impe. offe. z in. c. cōtingit. ex de fide instrū. qd aut dico q' sufficit legatario producere particula testamē tū; nō idem dico si quis pduceret particula sta tuti. id em nō pbat. vt. l. incūile. de legi. qd plez ne exarmino. j. de ope. no. nun. super rubrica. idē dico q' si quis vellet redarguere d' falso circa diem z consulem possit petere sibi edi cum die z consule; z edi ab alio q' a notario z a suo ad uersario. vt. l. i. s. editiones. de eden.

Utrum. Ex causa datur terminus ad ex hibendum tabu. h. d.

Si quis. Hoc edictū competit consenti cōtra negantē interdicitū z here di vendicatio competit. h. d. cum. l. seq.

Am ab initio. qñ omnes testes sunt p'sentes in eodē territorio. Secū do quādo quidā sunt p'sentes z qdam absentes Tertio qñ oēs absentes. scōa ibi in. l. sed si ma ior. tertia in. l. sed si q's. v. z si forte. Et in his. ll. tractat qle dz esse officii iudicis in aperiendo tabulas postq' liquet q' apiri debent. z hoc fit p' sumario. C. p. nā hecl. cū ab initio; dicit tes tes cogendos venire cui dicit. l. sed si q's. sol. primū loquit qñ sunt in eodē territorio. scōz qñ in alio territorio. vel dic q' etiā qñ sunt in eodē territorio nō sunt cogendi venire si nō possunt sine magno incōmodo: vt in ciuitatib' q' habēt territoria multū distantia; z si pñt sine magno incōmodo; tñc cogunt; vt h. C. p. q' etiā ofi ficiū iudicis sit dānosum. vt. l. post legatus. s. is vero. de h'is qui. vt indig. Sol. dicit glo. p' q' h' iniquitas tolerat quādoq' sed ibi admixta est aliq' culpa; h' secus. C. quero vtrū isti signato res debēt iurare. Blo. dicit q' sic sicut testes q' examinant. vt. l. iusurandū. C. de testi. C. que ro qñ mittit' ad absentes q's erit ordo. Rñ. si qdem sunt in suo territorio dz iudex mittere no tariū vel officiale ad recipiēdū iuramentū. z dz caz i. l. ad egregias. s. de iurefu. z. C. de epi. z cle. aut. sed iudex. Si aut in alterius territorio sunt cōmittat iudici alterius territorij q' recipiat iu ramētū z dicit q' sibi remittat. ipse em iudex principalis cause debet publicare; non ille cui cōmittit. ita tenet glo. sed pbatur in. l. iudices. z aut. apud eloquentissimū. C. de fide instrumē. Et aduertendum est q' consiliuz est q' iudex cō mittet articulos distinctos z interrogatoria fm que testes interrogantur. vt in. c. presentium. ex

z ad glo. h' vi de q' no. bal. i l. h' accōsultis fina. s. si q's aut. C. de tes. h' hanc gl. nō alleget. z vid not. in. d. l. in dices. quid i cū libus dz xi post bart. i d. l. gūaliē. s. fi. C. de re. cre. z vide not. in c. significasti. de offi. ord. Si q's mis. ca. testa. rub. Retor. h' locū hanc opi. et sequit bal. in l. nemo pot. i. i. col. de le. i. z bar. i. l. pa cū inter h'ers des. s. d. pac. z bar. in aut. sed cū testō. C. ad. l. fal. et bar. in. l. cam quā. de fidei cō. sūt dictū Ja. de bel. in s. h'ine nobis in. rxi. op. in aut. de here. z fal. qd dz cū sequitur bal. in. l. filiū que habētes fami. here. in rxi. q. refer res esse dictū nouū z sing. in pall. locis istud idē seq' tur ang. C. in rubi. si quis omis. ca. test. idem bart. in repe. l. i. d. sa. sanc. ec. in v. quarto que ro an valeat talis volun tas sine here de. i. iij. q. v. pncipal. idēz ang. in. d. l. ea quā. in lectu. idē Ro. in re petitōe. aut. filiter. in. rxi.

tate adtra. s. certe illa glo. loquitur i ca su. d. aut. hoc amplius. qz verum est dicere qz heres post aditam hereditatem fuit negligens in adimplendo voluntate defuncti. imol. in l. qui filio. s. i. de here. i. sti. facit mentione de isto dicto barto. z dicit qz tex. allegat p eum non bene pbat scz. d. s. si vero expressum. demum dicit qz dato qz non probz si ob. sue conclusionis sic non approbat n^o improbat.

S Incorescti. vide bal. in l. i. in. iij. col. C. eo.

T Quero dicitur. vid bal du in l. i. i. n. ultimo queritur. C. eo.

V Si proponatur. Adde bal. in rub. C. e. z qd ibi habetur in l. i. z qd no. ang. z Imol. in l. re. cufare. s. titi. post gl. j. ad trebel.

to est adiecta illa clausula: non detrahatur falcidia. tunc enim si illo timore heres omiserit defert hereditas nominatis in testamento sui illius ordinis. secus in alio testamento: z sic hoc edictum remanet inco:rectum. hoc tenz Ja. de bel. in auten. de here. z fal. s. hinc nobis. in penul. z vl. q. dicit in l. nemo potest. j. de leg. i. z no. bene h contra. qz illa legata valent etiam non adita hereditate quando heres omittit timore fal. **Q**uero hie loquitur in eo qui omittit vt circumueniat legatarios quid in dubio. Respondeo. quando ille qui repudiavit possidet ab intestato presumitur in fraude nisi aliud pbetur. vt. l. quia aut in prin. s. non simpliciter. j. eo. secus si alius possideat tunc enim accepta pecunia presumit fraud. alias non nisi pbetur. vt. l. si pecunia. z l. testamento. j. eo. **Q**uero dicitur h actiones pollicentur: vtrsi ille actiones erunt pretorie vel civiles. Dicunt quidaz qz sunt civiles origine: pto:rie extensione. vt. l. i. z. ij. de bono. pos. here. pe. vel dicas qz omnino sunt pto:rie. qz cum hereditas no fuerit adita ex testamento nunqz a iure civili habuerunt origine: sed beneficio pretoris. in casibus vero in quibz ista extensa sunt per interpretatione iuriscōsultorum: vt dixi in rubrica. potest dici illa actio civilis. qz respōsa prudenti ius civile sunt. facit instit. de acti. s. sed iste.

Qui potest esse heres per se vel et parui. per alii si omittit ex testamento z habz ab intestato hoc edicto tenet. hoc dicit. **Q**pp. qz seruus no fit cōpellendus. vt. l. cū pponas. C. de here. insti. So. per iudicē seruus est cōpellendus in vno casu tñ. s. in l. cū aliquis C. de iure deli. qz ibi erat questio de statu: vno dominus no poterat eum cōpellere sua aucte cū interim habeat pro libero. vt. l. ordinata. de li. cau. a dñovero est cōpellendus iure potestatis dñice quādo cūqz dñs vult dum tamen acerbitate non exerceat. vt. l. ij. s. de his qui sunt sui vel alie. iuris. Et si dominus non fecerat z hoc ad damnū suū cederet no imputaret sibi. vt. l. in re mandata. C. man. z. l. si constante. s. si maritus. s. so. ma. sed si hoc vertitur in dānū alioruz vt legatarioruz: tunc domino imputat. si eum no compulsi: ita loquunt hie. **Q**pp. qz possit fingi ignorantia. vt. l. doli. in fi. j. de noua. Sol. ad dānū eius qz persuadet mibi dñ veritate possim ignorantia fingere: vt ibi no. no ad damnū tertij: vt hie. **Q**uerit gl. an possit dominus repudiare hereditatem sine seruo. Et dicit qz sic. vt dixi in l. heres. s. si. s. ti. ij.

Si idem est sibi substitutus potest institutio omittit ex presump:ta voluntate defuncti. h. d. **Q**uo. ter. ibi facultate zc. **Q**pp. no valz substitutio facta de seipso. vt. l. si. s. i. de vulg. z pupil. Glo. dicit qz fuit h substitutus coheredi. z intelligit glo. de substitutione pupil. vt patz ex ll. quas glo. allegat. s. ti. ij. l. questu. z. l. iul. hoc verum non est. quia substituendo pupil. non videtur hic testator permittere qz omittat ex institutione z adeat ex substitutione: imo tunc contra voluntate defuncti. vt dicta. l. iul. Item no potest intelligi de substitutione vulgari scā coheredi. non enim videtur permittere tunc testator: vt quis omittat ex institutione sua z adeat ex substitutione. tunc enim haberet portionem suam ex iure accrescendi. z sic aliter qz ex volun

tate defuncti: licet hoc posset fieri tamē contra voluntatem defuncti sit. vt. l. si tu ex parte. s. ti. ij. Intellige ergo qz sibi ipsi fuit substitutus: tamen in substitutione fuit mutata causa: z sic valet substitutio. vt. d. l. si. s. i. hic tex. innuit qz dando substitutum videt testator permittere qz repudiet ex institutione ex voluntate defuncti: cui concordat qd dicimus qz si heredi suo dat substitutus vulgari non erit suus z necessari. vt. l. si filius heres. s. de libe. z posth. z no. in l. papi. s. iij. de inoffi. testa. Sed contra hoc videtur C. l. i. z. j. e. l. iij. z. iij. expsi. j. e. l. iul. z ibi dicit.

Pretermittit. Est in extraneo repudiato sub cōditione potestativa conditione non implere. h. d. **Q**uo. ex ver. qui sunt: qz de iure civili filius est heres re z nomine: licet per pretore habeat beneficium abstinendi. vt dixi in l. necessarios. s. ti. ij. Item scias qz quidam per hunc tex. dicunt qz filio abstinente ab hereditate paterna: illa hereditas nec per se nec p alius poterit adiri de iure civili qm ipse remanet heres de iure civili: z duo no possunt esse heredes in solidum de iure civili. ergo necessario deuenitur ad bono. pos. tex. est h. z sic dicunt per hanc glo. l. qui se patris. C. vnde liberi. esse correctas z in hac opi. sunt omnes moderni. ego contra. quia illa glo. non bene dicit. quia casus est in l. i. s. si quis adita. j. ad tertul. vbi licet ille qui adiuuit abstineat per resti. in integ. z sic remanet heres de iure civili: z tamē sequēs admittitur de iure civili. ad idem. l. z si sine. s. sed qz papi. s. de mino. facit. s. de iudi. l. tam ex ptractibus. z qd ibi no. z. l. si. j. de suc. edic. **Q**uo. ob. qd dicit duo no pnt esse hēdes in solidum eodē iure. qz fateor eodē iure eodē respectu. s. h. h. eodē iure. s. civili sunt heredes: tamē diuerso respectu. apud filium enim remanent directe z vtilis: apud alium autē adeuntem transeunt vtilis cum effectu. sicut videmus in eo cui restituit hereditas ex trebelliano de iure civili. vt. l. i. s. i. ad trebellianus **Q**uo. ob. bec. l. que dicit qz petit bonozū poss. quia per hoc non negat quin possit adiri de iure civili.

Qui omittit ex testamento tenetur hoc edicto si possidet p herede ab inte. vel p possessore vel dolo desijt possidere vel possessione acquirere. h. d. vsqz ad. s. vlti. **Q**uo. ter. ibi quocūqz enis modo. ex quo declaratur z sequēs. s. de eo qui dolo omittit acquirere possessionem: intellige lucrifactorus eam per alium. alias non teneret. vt. l. si quis pecunia. z. l. si quis omittit. j. e. **Q**pp. po. s. pro socio. l. nemo. s. i. z. l. i. s. vtruz. j. d. his que in frau. credito. Illud contrarium soluitur per gl. in duobus locis. z dicit qz regula est qz ille quibus non acquirit non tenetur: vbi cūqz reperis contra. ibi fallit. vt. l. alienationis verbum. z. l. non fraudatur. s. i. j. de regu. iur. **Q**uo. soluit in l. qui autem. in prin. j. de his que in fraud. credi. z dicit qz quando quis est obligatus de acquirendis ratione alicuius contractus precedentis tenetur illi qui perdidit. secus si ad hoc obligatus non est. modo ad ppositum hic incontinenti cum dolo facit repudiando hereditatem videtur esse obligatus statim querere hereditatem si potest. vt. l. proxima. z. l. sequen. quod si no facit tenetur ac si dolo deserit possidere.

Si quis pecunia acce
pta Qui dat
pecuniam vt
psequat offi
cium dicit ip
sum hre titu
lo lucratio.
vide Bal. in
l. i. in x. extra
querit. C. eo.
p. p. j. eo.
vide Bal. in
rubri. C. eo.

Si quis p fraudē. Qui omittit hereditate
neq legatarijs si pecunia recipit possessore prius ex
cussio. h. d. c. i. l. se. z iste casus nō cōprehēdit in edic
to: s; est ex extēsiōe gl. b. intellige si fecit hoc pecu
nia accepta z possessore prius excussio: vt. j. l. pri.
¶ Op. videt q nō teneat ille qui omiserit. vt. j. e.
l. si quis pecunia. So. hic omisit pecunia recipiēdo
nō gratis. ¶ Op. j. e. l. pri. So. illud determina
tur z declarat p. l. se. q prius possessor debet excuti
et postea debet obueniri ad istū omittentē.

Iacet pro herede. Dicit hic q pos
sessor cōuenitur
maxime zc. Innuat ergo q si nō bz cam lu
cratiuā q teneat. cōtra. j. e. l. vlti. So. dicit glo. q il
lud maxime abundat. ¶ Op. cōtra hoc si ille poss
sessor qui nō habet causam lucratiuā nō teneat: q in
l. nostra nō teneat: qz dedit p̄cium omittēdi. cuius d
riūm hic dicit. Dicit gl. hic dedit alius nō ipse: qd
est diuinare. vel dicit q nihilominus dicit hre cam
lucratiuā. nō em̄ dat bono mō. ita dicit gl. z bene et
vide eā. nō em̄ dedit vt p̄ciū hereditatis s; vt omit
teret hereditate. sic. j. ad. l. fal. l. ad veterani. s. i. e. l. si
fundū. vbi qd licet det causa cōditionis iplende: ni
hilominus videt habere titulo lucratiuo fm Ja. d
are. ¶ Nota etiā q ille q dat pecunia vt psequat
officiū vel p̄bendā cū dat malo modo dicit habere
titulo lucratiuo. Alij recedūt ab ista lec. z dicunt in
x. s; vtz heres omisit nō accepta pecunia. z hāc lec.
plene psequitur gl. ibi alij dicit. Ad quam o ppo.
hēs omittēs z possessor pōt pueniri ab initio nulla
facta excussioe possessiois. vt. l. pri. Sol. ibi omisit
accepta pecunia: hic nō. ¶ Op. cōtra hoc si nō ac
cepit pecunia: ergo omittēs nullo mō teneat: vt. j. l.
si quis pecunia. ppter hoc lex redigēt in alio mō re
tento eodē t̄mate q heres nō accepit pecunia q
hoc prius pona ē in electioe q cōueniat possessor
nō heres: tñ p̄ma lec. est xior z illā teneas. ¶ Op.
q ab vtroqz petat illo ordie nō fuato: vt. l. si nō sor
p. s. i. j. e. So. gl. h ab vtroqz idē legatū. s; factū per
tū: licet vni? solutio sufficiat. nō intelligas ab vtro
q idē legatū: s; factū est: qz nō est vtz imo ab vno
tū. s; ab instituto. potes etiā soluere q. l. dria intel
ligit fm istā. vel dicit q in drio omisit vt deueniat ad
substitutū: hic ad legitimū. ¶ Op. j. e. l. si nō solus
s. fi. So. vt ibi. ¶ Op. j. l. pri. So. illā intellige fm
istā. ¶ Quantū ad ppositū vt liqueat materia hu
ius. l. de eo qui omittit ex testamēto vt vadat ad le
gitimū: dicit aut omisit sine dolo. aut dolo z fraude
legatoz: aut dubitat. Primo casu nō teneat. vt. l. q
autē. s. nō simplr. z. l. si quis omisa. j. e. Scdo casu
aut accepta pecunia z teneat eo ordine qui h tradit
aut nō accepit pecunia: z tūc aut queris an teneat
omittēs qui nihil possidet: z nō teneat: vt. j. e. l. si qd
pecunia. aut queris de possessore. z tūc si participa
uit fraudē teneat sine dubio: si nō participauit: tunc
teneat fm Pla. z De. z nota. C. e. l. i. in gl. z per Li.
sed fm So. nō teneat. vt not. j. e. l. si quis omisa. in
prin. que opi. est verior. pbat p̄ ter. j. e. l. qui aut. s.
si patronus. in fi. C. eo. l. i. Tertio casu qn dubitat:
tūc aut accepit pecunia z p̄sumit̄ fraus: als secus
nisi p̄bet. p̄bari aut dicit̄ coipso q omisit volens
gr̄am facere legitimo: vt. j. e. l. si qd pecunia. alia p̄ti
nētia ad materiā dicemus in. l. si. j. e. ¶ Ultimo no
ta q ille casus quo quis omittit vt veniat ad legi
timū nō est in edicto: sed ex extensione ex edicto:
vt hic dicitur in tex. cōtra hoc facit. l. si quis pecuni
am. j. eo. vbi innuit q sit ex edicto. sed intellige q
sit ex edicto: tamen ex extensione vtiliter vt ibi dicitur.

**Si institutus omittit p
pecuniaz.** pecunia z substituit? ab
inte. a dit: quilibet teneat p̄p̄ijs legatarijs
et a cōibus quilibet poterit insolidū pueniri. h. d.
Dicit ter. dandū suis p̄p̄ijs legatarijs. in cōibus
habet locū qd sequit: vt. j. e. l. si nō sol. s. fi. fm Ja.
de are. ¶ Op. s. l. pri. q dicit possessore prius pue
niēdū. Glo. fatet d̄riū. tu dicit q. s. omisit vt veniret
ad legitimū: h vt veniret ad substitutū qz etiā erat
heres legitim? vnde cū eo lex mitius agit qz habz
volūtatē defuncti z dispositionē iuris ideo seruat
dis. hic posita. pbat i. l. si nō solus. s. fi. j. e. ¶ Op.
de. l. si nō solus. s. pe. z. fi. So. d legatis relictis ab
vtrōqz sepatim tūc quilibet dz pueniri p se: sed qn
ab vtrōqz simul tūc p̄pus dz excuti possessor. habes
ergo huculqz q istud edictū bz locū in tribus casu
bus. Primo qn quis omittit ex testamēto vt possi
deat ipsemet ab inte. vel alio mō: vt. s. e. l. i. in prin.
Scdo habes qn quis omittit ex testamēto in frau
dē vt alius possideat ab inte. vt. l. i. in fi. z. l. licz. Est
et tertius casus qn quis omittit ex institutioe z ali
us ex substitutioe habeat z de hoc videbitis hic. z
alios tres casus psequere.

**Si institutus o
quis pecuniā.** mittit in fraudē vt
ad aliū vadat possidēs solus teneat: sed per
cunia accep a teneat vterqz. h. d. ¶ Nota p̄mo q
iuriscō. innuit q ex hoc edicto teneat ille qui omittit
vt veniat ad substitutū vel legitimū: sed intelligo h
p extensione: vt dicit. s. e. l. i. ¶ Scdo nota q ex hoc
edicto inducīt actio vtilis. s. ex testamēto: vt h. ita
no. s. e. l. pri. pbat. j. e. l. si nō solus. in prin. sed Jo.
in arbore vocauit hāc actionē in factū. ponit q̄ cir
culū de act. in factū ex edicto si qd omis. cau. te. z in
hoc videt p̄cor. ¶ Of. in libellis. in act. sup edicto.
possumus p̄cordare vt in casu exp̄so in edicto. s. qn
quis omittit vt ipse possideat bz locū actio in factū
que orit̄ ex edicto qn nomē actio. nō exprimit: vt. l.
fi. s. de eo p̄ que factū est: in casibus in qbus exten
dit̄ p iuriscōsultos vocet̄ actio vtilis ex testamēto:
modici tñ est effectus hec disputatio. ¶ Op. s. e. l.
licet. So. ista fm illā vt possessor prius pueniat q
ille qui omisit accepta pecunia. ¶ Op. extra glo.
qz ille qui omittit vt vadat ad substitutū videt̄ fa
cere ex volūtatē defuncti: ergo nō incidit in edictū:
vt. l. i. s. si pponat. s. e. So. vt ibi dicam. j. eo. l. iul.
¶ Op. j. e. l. si nō solus. s. fi. no. etiā in. l. si qd omis
sa. licet quidā d̄: vt not. in. l. i. C. e. ¶ Quero an sit
necesse q ille qui possidet p̄cipa uerit fraudē. Di
co q sic: vt. l. qz aut. s. si patronus. z. l. si mater. s. fi.
j. eo. z. C. e. l. i. z not. j. e. l. si quis omisa. licet quidam
cōtra: vt not. in. l. i. eo. ti.

Quāquam. testamēto ista actioe teneat. h. d. dicit.
¶ Quero vtz ille qui pcurauit teneat etiā si nihil
ad eū puenit. Glo. dicit q sic vide eam. d̄ illā op. qz
nō teneat qui omittit gratis: vt. s. l. pri. z ideo dz in
telligi q legatarius erat d̄ illis qui veniūt ab inte.
et bona puenerunt ad eū: als tenerent illi ad quos
bona deuenerūt fm Ja. de are. qd placet. solū em̄
teneat ex hoc edicto ille qui hoc pcurat facturū s;
bi aliqd lucrū: vt. l. i. s. nō q̄rimus. s. e.

Si quis b. dēs nō qn dolo desinēs possidere. h.
d. nō teneat tñ hoc edicto s; actioe ordinaria qz ad
uit: vt. l. ij. C. de here. insti. als de here. vel acti. v̄e.

Excusatus. gitima bz causam iustā o
mittēdi. h. d. hodie ista nō esset iusta excusa
tio: qz de debita portione subducit̄ omne quamen
ZZZ

Is per
cuniam. a
ctio vtilis.
Qua actio
agēt hoc cas
su legatarij.
vide Bal. et
Saly. in. l. fi.
C. eo.

Quand
aliquid lucrū
Adde Bal.
in. l. ij. in. ij.
col. C. eo.

Si quis.
Et fac ad no
ta. p Bar. in
l. qz poterat.
ad treb.

cū patrono: vt insti. de suc. li. 5. sed nostra quā liber-
tis. 2. C. de inoffi. tes. l. quoniā in prioribus. no. in. l.
pri. s. si patronus.

¶ **Nota** videt pmissum insti
to ex eo q̄ aliqua fideicommissa ab intestato
subintelligunt relicta: 2 si fecerit i edictū incidit vt
tū prius relicta in testamēto soluant: sed si testator
hoc exp̄sse permiserit nō incidit in edictū vt oīa le-
gata tribuant. b. d. Primo ponit. q. scdo r̄ndet ad
illā ponendo dictū iul. tertio dictū iul. declarat. et
ex eo colligit vñi no. quarto format vnā. q. nouam
et r̄ndet ad aliā. scda ibi iul. tertia ibi ordo. quarta
ibi quid em̄. **¶** Nota q̄ relinquēdo fideicommissuz
ab intestato nō videt testator pcedere facultatē or-
mittēdi ex testamēto nisi hoc testator exp̄sse 2 noīa
tim pcesserit: ita dicit tex. b. Et p̄ h̄ videt dicendū
salua meliori deliberatiōe q̄ in. l. fi. C. de codi. vbi
testator dicit q̄ valeat iure testamēti vel codicill. et
heres h̄z elect. q̄ si heres eligat ab intestato cū possit
ex testō incidit in hoc edictū: nisi exp̄sse permiserit
testator. **¶** Nota etiā q̄ qñ legata debent ex hoc
edicto locus est falsi. vt b. 2. l. ij. C. e. 2. l. i. s. ad eos. j.
ad. l. fal. cū si. **¶** Tertio nota q̄ illa verba si nō va-
let iure testamēti valeat iure codicill. equipollēt ul-
lis h̄bis si legata nō debent ex testamēto debeant
ab intestato: vt hic in gl. sup verbo fuerit relicta. 2
l. ex testō. C. de fideicō. dicit in. l. i. j. de codi. **¶** Op.
de. l. i. s. si pponat. s. e. So. qñ dat eūdē substitutū
videt pmittere vt omittat ex institutiōe: qz vtroqz
casu decedit testat: secus qñ relinquit fideicommissa
sa ab intestato: qz nō videt eligere viā ad ipugnā-
dū sua iudicia: vt. l. iij. s. d. mili. testa. Ja. de are.

Uia asit.
tex. b. Ad
de bal. in rub.
bri. C. eo.

¶ **Non simpliciter**. hoc edicto si possidet: se-
cus si ex iusta causa. b. d. **¶** Quero q̄ sunt iuste cau-
se omittēdi hereditatē. Juris cō. h̄c exprimit duas.
scz si testator exp̄sse permiserit. Itē si bona p̄tinet ad
aliū. postea ponit clausulā p̄ generalē si alis est ius-
ta causa. Alia causa est si esset ḡuatus in debita
portione fm̄ ista tpa: vt. l. excusatus. s. eo. 2. j. pri. s.
Alia iusta causa est si i sua falcidia esset grauatus
q̄uis heres eīneus: vt. l. cū pater. s. titio. j. de le. ij.
sed hodie forte si quis omittet ex iusta causa nō
posset succedere ab intestato sed deueniret hereditas
ad p̄sonas noīatas in corpe de heredi. 2 fal. s.
si vero nō exp̄ssum. dicit in. l. i. in prin. s. e. Alia cau-
sa est si grauaret hereditas impuberis p̄pter debi-
ta testatoris: vt. l. iulianus. in prin. s. ti. ij. **¶** Nota
differentiā inter bona vacantia 2 hereditatē: quod
dicit vt. s. ti. ij. super rubri.

¶ **Si patronus**. omittēdi habeat tenet ex h̄ edi-
cto si participat fraudem cū herede omittēte. b. d.
¶ Mo. tex. q̄ possessor nō tenet nisi participauerit
fraudē. cetera dicit vt in gl. 2 qd dicit. s. e. l. excusatus.

¶ **Hoc edictum**. ab intestato tenet hoc edicto
b. d. **¶** Quero 2 reuoco in dubiū qd est exemplū
nostri. s. Jo. ponit casum in filio in potestate p̄teri-
to qui p̄t dicere nullum 2 venire p̄ cōtra tab. sed
gl. reprobatur hoc p. l. is qui potestate. 2. l. si duo. j.
de lega. ij. vbi suus p̄teritus licet veniat p̄ cōtra ta-
bu. nulli p̄stat legata. sed ipsi respondent q̄ h̄c fili-
us comisit in fraudem p̄pter quā fraudem tenet:
qd nō placet Ja. de are. nam nō p̄t videri fecisse
in fraudē. Nam si adisset nō teneret. vnde alio mō
legit in filio p̄tento emancipato qui omisit cōtra ta.
et adiuuit ab intestato. Glo. reprobatur qz filius emā-
cipatus de iure ciuili ab intestato nō potest succe-

Hoc edic-
tū. gl. repro-
bat. vide bar-
to. ibi in pn.

dere nec etiā de iure p̄torio per vnde liberi: donec
est locus bono. possessori p̄tra tab. vt. l. i. j. si tab. tes.
nulle ex. Di. 2 Ja. d. are. dicit q̄ hec lec. est verissī-
ma quia nō p̄t habere locū vnde libe. donec spe-
rat cōtra ta. qd est vex nisi cōtra ta. prius repudiet
ita fuit b. Alij ponunt exemplū in suo instituto q̄
habet p̄tra tab. beneficio p̄toris als p̄teriti. hec lec.
est in se veratū nō cōgruit l̄re: qz tunc teneret ad p̄-
standa legata oibus: vt in glo. dicit. tene ergo p̄ce-
dentē lec. **¶** Sed tūc op. si filius emancipatus rep-
udiat cōtra tab. ergo succedit institut: vt. l. q̄ diu-
s. ti. ij. So. intellige q̄ institutus repudiāuit volēs
facere gram exheredato 2 fraudē participauit.

¶ **Si libertas**. cū sua causa si p̄ditionalia debe-
ant p̄di. i. p̄leta. b. d. **¶** Quero in cuius p̄sona de-
beat pareri p̄ditioni vel heredis scripti vel aduē-
tis ab inte. Glo. in. l. p̄ herede. s. pap. s. ti. ij. sup h̄
bo cōtra nomē. dicit q̄ in p̄sona heredis scripti. qd
intellige si noīatim hoc fuit iniunctū: secus si simpli-
citer sub noīe heredis: tunc em̄ cōplemētū p̄ditōis
transfert ad eū ad quē transit dñm: vt. l. seruus si
heredi. in prin. d. sta. lib. **¶** Op. de. l. si quis sub cō-
di. j. e. So. vt ibi in fi. glo.

¶ **Uidam titium**. reditatus si omittit
beneficio huius edicti nō vti. b. d. facit in
ar. ad. q. quā notauit in. l. maximū vitium. C. de li. p̄re.
in filio p̄terito r̄pente testm̄ p̄ auē. ex causa. cōser-
uent legata per auē. ex causa. 2 glo. in. d. l. maximū
vitium. format illaz. q. dicit vt ibi. 2 do. **¶** Mar. syllo.
disputauit eam bonō.

¶ **Si quis sub cōditione**. in vi p̄ditio-
nis relinquit nō cōpetit actio: ideo nō cō-
seruat hoc edicto. b. d. **¶** Op. pendēte p̄ditōe nō
p̄t repudiare: vt. l. is qui heres. s. ti. ij. So. nō p̄t
repudiare. p̄prie sed patiēdo labi tps infra qd d̄z
ipleri p̄ditio videt repudiare: vt. l. i. s. e. s. qui sub
p̄di. Itē posset repudiare corā iudice: vt. l. in plurimū
s. ti. ij. 2. l. i. j. de cu. bo. dā. **¶** Op. 2 videt q̄ p̄ reli-
ctis causa cōditōis iplende cōpetat actio: vt. l. si
deicommissa. s. cū esset. j. de le. ij. So. vt ibi 2 no. in. l.
in rōne. s. tācti. j. ad. l. fa. **¶** Op. de p̄di. ob cam. l.
dedi. So. glo. optime: 2 dicit vt in ea. **¶** Op. s. de
trāfac. l. cū h̄i. s. hec oratio. Glo. nō sol. b. sed ibi sol-
uit in glo. p̄uar: qz ibi nec est legatarius sicut h̄: licet
in ea habeat locū oratio q̄ p̄hibet trāfac. **¶** Op.
de. l. qz aut. in fi. s. e. So. vt in gl. **¶** Op. de. l. qui
dā in testamēto. j. de le. i. Dicit vt in glo.

¶ **Si nō solus**. intestato vno omittēte q̄
libet tenet in virilē: si pecunia accepta q̄libet
bet insolidū tenet. b. d. **¶** p̄n. declara vt dicit. j. e. l. fi.

¶ **Cum substitutus**. qui hereditatē si omittit
hoc edicto nō subuenit. b. d. facit. s. e. l. quidā titiū.

¶ **Si duo**. institutus 2 substitutus omittit ex te-
stamēto: si institutus solus possidet te-
net ad oīa: 2 substitutus qui dolo repudiāuit: 2 si
substitutus solus possidet tenet ad oīa 2 etiā insti-
tutus si repudiāuit accepta pecunia: si vterqz possi-
det vterqz suis legatarijs tenet. b. d. **¶** Op. qñ re-
pudiāuit accepta pecunia p̄mo sit p̄ueniēdus possi-
sessor q̄ omittēs. vt. l. licet. s. e. So. intellige istā fm̄
illā. put loquit in instituto qui repudiāuit accepta
pecunia. 2 eodē mō put loquit in substituto qui re-
pudiāuit accepta pecunia. s. si loquit d̄ pecunia le-
gatorū relictorū ab alio. s. qñ ab vtroqz legata sunt
relicta tūc quilibet tenet suis nec discutiet p̄mo

Si quis sub
p̄ditione.
non cōpetit.
qd est in cō-
ditōe nō est
in p̄tione.
Fallit in. l. si
ita stipulatio
de ope. libet.
fm̄ Bal. in. l.
acceptam. in
vi. q. C. d̄ vñ.
et vide quod
not. Bal. in
rubri. d̄ insti.
2 substit. ad fi.
er dū h̄c d̄z
cit q̄ datum
causa p̄ditio-
nis iplende
nō dicit esse
legatū in d̄ri
um facit tex.
in. l. in quar-
tā. in d̄. s. qd
iplende. j. ad
l. fal. solu. vt
ibi p̄ bar. in
ij. col.
Non so-
lus. s. Si
duo. vid bal.
in. l. i. circa. ij.
col. C. eo.

ibi q̄ alter q̄ ab herede rē.

Legatū substituto r in institutionis
Si quis. defectū cōseruat per hoc edictū. h. d. **Op. s. e. l. si nō solus. s. i. so.** hoc omisit ex iusta causa: vt tex. dicit. **Op. s. l. pxi.** vbi relicta ip̄i instituto nō p̄seruant. **So.** hic fuit relicti in institu- tionis defectū: ibi loquit in relicto libertatē qd̄ pōt vires assumere ex ip̄ius pp̄ria aditōe: vt ibi dixi.

Institutus omittēs cōtra ta.
s Filius. sibi cōpetēs beneficio p̄teriti oib⁹ ad integra legata tenet. h. d. **Op. q̄ nō debeant legata oibus sed exceptuatis p̄so- nis: vt. l. qui aut. s. i. s. e. So.** hic loquit in filio insti- tuto qui habet cōtra tab. ex p̄sona alterius: ibi in emācipato qui habet cōtra tab. ex pp̄ria p̄sona nō alteri: ideo nō tenet ad legata oibus: vt. l. nōnun- q̄. j. de leg. p̄stan. ergo si omittit nō tenet oibus. qz eis nō facit iniuriā. **So.** ibi loquit q̄ p̄teritus peti- tit d̄ tab. r̄ diminiuit partē instituti: hic vero nō peti- tit vel petēdo diminiuit. **Ultimo glo.** hic intrat materiā qualiter teneat ad legata ille qui venit p̄ p̄tra tab. idē no. i. l. r̄ si cōtra. s. de vul. r̄ pup. r̄ in. l. vlti. s. de le. iij. dicit in. l. nōnunq̄. j. de le. p̄e.

Dupillus ex hoc edicto nō te
s Idolo. net nisi in eo qd̄ ad euz puenit ex facto tutoris. idē i adulto. h. d. **Op. q̄ pup. ex dolo tu. teneat in solidū: vt. l. polla. C. de his qui. vt indig. r̄. l. illud. C. de euc. Glo.** notabili- ter distinguit tres casus. s. aut deliquit p̄hēdo aut delinquēdo aut in medio. circa ista vide gl. r̄ no. eā. **Dicit in. l. nostra q̄ ex delicto tu. pupillus tenet quatenus ad eū puenit: imo videt q̄ in solidū: vt. l. illud. s. de euc. r̄. l. polla. C. de his qui. vt indig. T̄i more huius p̄rij est facta glo. h̄ que dat vnā distin- ctionē: r̄ vide eā que singularis est: r̄ incipit dic̄ fm̄ pe. r̄. Et id qd̄ dicit glo. aut est mediū inter hoc: lib- benter vellē scire quid est dicere: qz nescio videre si vellet dicere mediū inter hanc legē vel quasi p̄hen- do vel quasi delinquēdo. illud nō est bene dictū p̄ d. l. polla. vbi in quasi d̄ctu loquit r̄ tū pupillus in solidū tenet. r̄ si glo. sic intellexit nihil est dicere qd̄ videt p̄pter materiā in qua sum⁹. **Preterea. l. i. s. hoc edicto. quā allegat loquit exp̄sse in delicto. nō ergo video qd̄ dicemus. r̄ dico q̄ q̄tū ad. l. possi- mus de facili r̄ndere qz hic loquit de dolo tu. qui nō est punibilis circa p̄sonā eius ad quā nihil pue- nit. Ita vidistis in. l. si q̄s pecuniā. s. e. illa so. nō suf- ficeret. **Itā q̄n aliqua puenit ad pu. ipse pupillus dz teneri in solidū p̄pter dolum tutoris: vt. l. r̄ si non totā. s. e. r̄ sic p̄pter dolum tutoris in solidū p. l. alle- gatā in ista glo. nescio q̄ quid vellet dicere mediū r̄. dico q̄ q̄ pupillus tenet in solidū: tū in effectu te- net inq̄tū ad eū puenit: qz p̄ residuo liberat̄ cedē- do act. cōtra tu. vt. l. vltima. s. de admī. tu. r̄ qd̄ no. in. l. i. s. ex hoc edicto. r̄. j. ne vis fiat ei. **Istā ḡ mate- riā qualiter pu. teneat ex facto tu. Breuiter q̄tum ad p̄positū assumo duo x̄ba. qz q̄nq̄ tutor delin- quit nō gerēdo pu. negocia: r̄ tūc pu. nō tenet: vt. l. interdīcto. de re. iu. r̄ ibi no. **Quis delinquit gerēs negocia pupilli: r̄ tūc aut colludendo cōmisit deli- ctū in negocijs pu. r̄ tūc nō tenet: vt. l. meminerint C. vnde vi. licet gl. pua aliud innuat r̄ nō bñ. **Quis q̄ cū aduersario nō collusit r̄ tūc aut pena nō pōt eque cadere in tu. sicut i pupillo qz erat pena amis- siois alicuius generis: r̄ tunc illo casu tenet pu. vt C. de his q̄. vt indig. l. polla. licet a tutore possit res- cuperare vt ibi. **Quis pena eque pōt cadere in tu- torē sicut in pupillū: r̄ in illo casu dico q̄ pupillus tenet in solidū tū in effectu nō fieret exactio cōtra pu. nisi inq̄tū ad eū puenit r̄ p̄ residuo liberabit**************

cedendo act. cōtra ta. vt. l. illud. s. de euc. r̄. l. i. s. ex hoc edicto. j. ne vis fiat ei. r̄ h̄c r̄. s. de admī. tu. l. vlti. p̄ quā iste declarant̄ quas v̄debitis.

Qui omittit ex institutio- tione serui hoc edicto tenet. h. d. h̄c aut. l. declaratur vt in. l. p̄xima.

Qui omittit ex institutioe
i Alianus. et sibi q̄rit ex substitutioe te- net hoc edicto nisi sit substitutus filio suo et relicta ex substitutioe prius defalcant. h. d. r̄ est nostra. l. magistralis. primo loquit q̄n alicui est sub- stitutus filius qui est i eius potestate. scdo q̄n ecō- tra filio est pater substitutus. scda ibi deniq̄. p̄ma subdividit. nā primo dicit habere locū edictū. scdo q̄ legata prius defalcant. scda ibi sed si varie. **Ite p̄ma subdividit. qz primo ponit dictū. scdo rōem. scda ibi q̄m r̄. primo casus est clarus. **Ad eū dētia x̄. q̄m. debes scire q̄ substitutio vulgaris cō- p̄hendit duos casus. s. si heres esse noluerit vel nō potuerit: vt. l. cū pponas. C. de here. insti. **Ite sc̄i- as q̄ substitutio vulgaris cōferit in casum q̄nq̄ displicibile testatori vt si filius suus morit̄: vt. l. q̄- uis. C. de ipub. r̄ ali. substi. **Itā ad p̄positū cō- tra supradicta posset opponi r̄ videt q̄ poterit op- mittere ex institutioe r̄ amplecti ex substitutioe ex p̄sumpta volūtate defuncti. **R̄n. iuriscō. q̄ hoc nō est vez. nā filius substituit patri in casu: hoc est q̄ si cōtigerit q̄ pater esse noluerit vel q̄ nō potuerit nō q̄ sibi placeat q̄ vellet vel q̄ p̄ testatorē def̄ si- bi h̄c p̄tas. h. d. **Sequit̄ x̄. sed si varia. h̄ ponit d̄y. casum sic. testator habebat. xx. in bonis: primo loco aliquē. s. patrē instituit r̄ ab eo legauit titio. r̄. **Ite substituit filiā r̄ ab ea legauit. x. sempronio: ita q̄ legata in vn̄uerso excedit dodrantē: querit de quo legato sit detrahēda falcidia. **R̄n. falcidia dz detrahi prius de legato relicto a filia. **Sequit̄ x̄. deniq̄. ista ps est clara cū declaratōe gl. **Op- poi. dando substitutū vulgarē facit de suo volūtariū: vt. l. si filius heres. s. de libe. r̄ po. r̄. l. papi. s. quarta. de inoffi. tes. **So. id vez q̄n testator substi- tuit filio suo de quo fm̄ votū parentū nō videt in- tellerisse si heres esse nō posset vt sic decedat anter- q̄ testator: secus si extraneo substituit vt hic. in p̄n. et. s. l. p̄ri. **Op. s. e. l. i. s. si pponat. **So. ibi sub- stituit eundē sibi p̄p̄: vnde nō pōt intelligi in illū ca- sum si heres esse nō posset qz si nō posset esse ex in- stitutioe nō posset esse ex substitutioe: r̄ sic in eius liberā voluntatē cōferre videt. **Op. s. de acq̄r. here. l. si solus. vbi dando substitutū p̄ pte nō facit eū qui erat necessarius iu illa pte voluntariū. **So. ibi erat extraneus institutus r̄ sic p̄ substitutū non videt aliud induci vt hic. **Uel aliter hic est necessa- ri⁹ p̄pter vnā partē quā agnoscit que strahit ad se aliā sed nunq̄ testator videt p̄hibere ne vna ps aliā ad se trahat nisi hoc manifeste dixerit: vt. l. quo- tiēs. s. si duo. de here. insti. sed substitūdo h̄ mani- feste nō dicit̄: imo nullo mō dicit̄ ergo r̄. **Circa ma- teriā huius. l. distinguā plene. j. e. l. vltima. in tertio p̄ncipali mēbro. **Ultimo ex hac. l. no. duo. p̄mū q̄ dolus p̄sumit eo ipso q̄ quis omisit ex institutio- one r̄ capit ex substitutioe alterius vt ibi. nō em̄ ca- ret dolo r̄. **Scdo q̄ habere ex institutioe est hor- nor. r̄ ex hoc colligit̄ rō quare filio dz relinquit̄ iur̄ institutiois: scz qz honorabilior̄ tū. vt hic. **Item est alia ratio qz vtilior̄ propter ius acies. vt. l. quotiēs. s. si duo. s. de here. insti. **Item qz e seipso pōt sub- sistere nō expectata alteri⁹ aditioe: vt. l. si in testa- mēto. s. e. **Quero quid si substitutus esset quis- alteri sibi p̄iuncto cuius mortē expectare esset du-**

Alianus
Ite scias
Ide bart.
in. l. i. in. n. q.
p̄m. de vul.
et pup.

Op. vide
Bal. in rub.
et in. l. i. in. l.
oppo. C. eo.

si an idē psumem? qd in pte substituto filio. Et vis
det q sic vt. l. cū tale. j. de cōdi. r. de. cōtra. puto qz
hec. l. solū loquit qñ votū parētū repugnat. Et ad
uerte qz hec. l. generalis est ad oēs parētes siue ha
beat i potestate siue nō. h nō sunt alia dicēda.

Alter. tas videbat qdāmō debita ma
tri: r ideo si i ea grauat videf habere iustā
cām r pudiciā. vt. l. excusat. s. e. qd dubiū tollit. h. d.

In iustia. Qui nō iplet p dōnē ptatiuā directā r
adit ab inte. nō tenet h edicto. h. d.

In eum. Tertio possidens ab intel. tenet si cū
instituto participauit fraudem. h. d.

In seruū. Quis h p cū vī hē hēditatē
iō flicta a se p stare tenet. h. d.

Institutus. Fideicommissa vniuersalia pseruā
tur p h edictū salua trebellianica.
h. d. **Oppo.** qz iste hz aliqd remediū. s. cōpulsio
nis: vt. l. nā q. s. q cōpulsus. r. l. q poterat. ad tre.
r. l. h qz omis. s. e. So. vñ istorū nō tollit aliud
qz diuersi sunt effectus. Itē qz ex vno detrahatur
trebel. ex al o non.

Si omis. Per hoc edictū p suant
libertates saluo iure pa
tronatus. hoc dicit.

Si omis. Qui omisit ex testamen
to r possidz aliquo iusto
titulo inter viuos nō tenet h edicto. h. d.

Op. de. l. i. s. nūc qrim? r. l. q alit. s. nō simplici
ter. s. e. So. itellige h i ti. vero nō ficto vī p collu
onē habito: qz talis titulus nō pcedit: vt in sris.
Quero qñ scia vtz possz iterare act. ex h edi
cto vel nō. Rñ. fiet iterrogatōes sicut i peritiōe he
reditat. Nā pmo iterrogabo est si ē heres ex testō.
si dixerit sic: planū ē qz pueniā eū actiōe directā ex
testō. si dixerit nō s; se repudiāse: tūc querit an ali
qd de dicta hereditate possideat: r si dixerit q nō:
tūc qrit an repudiāuit accepta pecuniā vī nō: si dix
erit q nō accepit pecuniā nō ē remediū ptra eū nisi
de mediatio cōiuncta: vt. l. si. de rei ven. vt. l. si qz pe
cuniā. s. e. Si vero dixerit se nō possidere aliqd tūc
qrit an ex aliq cā: si allegauerit aliquē iustū tituluz
nō est remediū p eū nisi pūncat de fictiōe vī collu
siōe vt h. Si nullū titulū allegauerit s; dixit se poss
idere p herede vel possessore: tūc qrit ex q cā repu
diāuit: r si iustā alle. nō ē remediū ptra est: vt. l. q at.
s. nō simplicit. s. e. si nullā allegauerit tenet ex h
edicto. **Ultio** Di. reassumēdo istā materiā poit
vñ suā distinctionē quā Et. recitat de xbo ad ver
bū. Ce. i. l. i. q distinctio min? bñ ordinata ē r i mlt
mēbris defectuosa. Et aut ista materia tibi clare li
queat distigue plene qtuor casus. pmo qñ qz omis
tit ex testō vt ipe possideat ab itel. scdo qñ qz omis
tit ex testō vt ali? possideat ab intel. tertio qñ omis
tit ex testō vt habeat substitutū. qro qñ omittit cō
tra tabu. **Circa** primū dic aut omittit nō iplendo
p ditionē aut repudiādo. pmo casu aut erat p ditiō
potestatiā r facilis r tenet sicut si esset iustit? pure
r repudiāret. s. e. l. i. s. q sub p ditiōe. aut erat gnis
r onerosa r nō tenet qñ ex iustā cā omiserit: vt. s. e.
l. mater. s. i. Scdo casu qñ omisit repudiādo eā ex
iustā cā r nō tenet h edicto: vt. s. e. l. qz autē. i pñ. s.
nō simplicit. r ibi istos casus explicauit. aut sine ius
ta cā r tūc aut possidet aliq tū. inf viuos: aut p he
rede aut nullo tū. si aliquo tū. inter viuos: r tūc aut
iste titul? erat iust? r nō tenet vt hac. l. r. s. e. l. i. s. nō
qrim? Aut titul? erat iust? r fict? r tenet ac si titu
lū nō haberet: vt dicto. s. nō qrim? r ar. s. e. l. qz at
s. nō simplicit. r. s. de pe. here. l. nec vllā. s. i. r. ij. cō
iucta. l. cū eniz. s. e. Si. vero possidet titulo p hēde

aut tanq heres alteri? q illi? ex cui? testō repudi
auit r nō tenet: qz nec peti. here. possz pueniri: vt no.
s. de peti. here. l. nec vllā. s. nerati? als ē. l. r incipit
etiā: lz qdā dānēt illā gl. aut possidet p hēde ei? ex
cui? testō omisit: r tūc aut qris an teneat ad ea que
possunt p se subsistere aut ad portionē hēditatis re
lictā directo r nō tenet: vt. s. e. l. in testō. Aut qris
an teneat ad ea q p se subsistere nō possunt: r tūc aut
ē relictū taliter q ex testō nō daret peti. here. adita
vt cā p ditiōis iplēde r nō tenet vt. s. e. l. h qz sub cō
ditione. lz glo. aliter inuere videat in casu. l. qz aut
s. pe. s; ibi repēndi eā. aut daret petitiō si ex testō
adita fuisset: r tūc aut ille q vult petere ē i simili cul
pa: qz potuit adēdo psequi r nō tenet omittēs: vt
l. qdā titū. s. e. r. l. si in testō. s. si. r. l. si nō sol? s. i. r
ista haberēt locū i quolibet ex infrascriptis casib?
iō i eis nō repetā. aut clpa nō pōt illi iputari: r tūc
talīs omittēs tenet: vt. l. i. in pñ. s. e. s; in qñ r qz
liter ē aduertēdū. Dico ergo: aut legata nō fuerit
repetita ab intel. aut fuerit. Primo casu aut ipse
solus possidet tanq heres: r tūc ipse tenet i solidū
etiā si modicū possideat: vt. s. e. l. r si nō totā. idēz si
dolo desijt possidere vī dolo desijt apphēde posses
sionē: vt. s. e. l. i. s. nō qrim? qd intellige vt ibi. De
hēditate vero ei? dic vt. s. e. l. s; libertatib? s. i. aut
possidet ipse r alius nō fuit substitut? aut fuit. p ca
su aut nō picipauit fraudē cū ipso omittēte: r hoc
cōstat r nō tenet: aut picipauit r tūc aut ille omis
tēs recipit p cū r quilibet tenet i solidū. aut nō res
cipit r qlibet tenet p pte hereditaria. r hec oia p
bant in. l. si nō solus. s. e. in pñ. aut dubitauit vtrū
picipauerit fraudē aut nō: r tē puto q nō psumit
nisi pber. vt. d. l. quoties. s. q dolo. de pba. qd pba
bit si heredi psuaserit. vt. l. i. s. psuadere. de ser. cor.
vī aliter pcurauerit vt fieret. vt. s. e. l. qz aut. s. si pa
tronus. si nō ille alius fuit substitutus q sibi possi
det ab inte. r omisit ex testō: r tūc aut qris de lega
tis relictis sepatim a quolibz aut de relictis cōiter
ab vtroq. Primo casu qlibet tenet suis: vt. l. si nō
solū. s. si. s. e. qd intellige si erant relictē res diuerse
seu qtitates. si vero eadē spēs pferit ille cui relictū
est ab intel. vt. s. e. l. si eadē res. si vero erat res reli
cte cōiter possent legatarij puenire quēvellēt: vt. s.
e. l. si ab instituto. Scdo vero casu pncipali qñ. i.
legata fuerit repetita ab inte. tūc illa debent: tñ re
licta in testō debēt prius solui fm ordinē datū. s. e.
l. qz aut. in pñ. r h de pmo. **Circa** scdm qñ omisit
ex testō vt alius possideat ab inte. aut ille alius nō
erat institut? nec substitut? ex testō: aut erat institu
tus in te. aut erat substitut? r repudiāuit r postea
substitut? omisit vt ad institutū redeat qz erat suc
cessurus ab ite. p casu dic vt dixi in. l. lz. s. e. Scdo
casu qñ substitutus possidet ab inte. omittēte insti
tuto: tūc aut institut? accepit pecuniā vt omitteret
et substitut? tenet suis r institut? tenet suis: oēs nō
legatarij quēlibet pnt i solidū puenire sicut si vter
qz possideret: vt. l. si pecuniā. r. l. si nō sol? s. si. r. l. si
ab instituto. s. e. nec h fit pus discussio possessoris
sicut. s. in. l. lz. rō qz mitius agit lex cū substituto q
etiā oia onera sustinet q cū alio qui nō hz onera ni
si solius eius q ex testō omisit: vt dixi in. l. si nō sol?
s. si. s. e. si nō dimisit sine pecuniā sol? substitut? tes
net ad oia: vt. d. l. si nō solus. s. si. Tertio vero casu
qñ institut? solus possidet ab inte. omittēte postea
substituto. tūc aut substitutus omisit pecuniā accep
pta r tenet institutus r substitut? vt. d. l. si nō sol?
s. si. prius tñ discutit possessor q recipiēs pecuniā.
vt. d. l. lz. s. e. r nota. in. d. l. si nō solus. cessat em rati
o supradicta cū iā erant oia onera substituti. aut
nō recipit pecuniā r sibi ipse institutus possessor: te
ZZZ ij

neq̄ ad omnia. vt. l. si nō solus. in si. pal. ita in omnib⁹
 bus casib⁹ in q̄bus dixi legata cōseruari p hoc edī
 ctū intellige cū sua causa vt dicitō alia si ipta fue
 rit dicitō sub mō vt ipta modus. vt. l. qz aut. s. si.
 s. e. Itē si deberet detrahi falcidia detrahit. vt. l. q̄
 autē. in prin. z. l. si duo. s. admonēdi. s. e. z. C. e. l. si. et
 l. i. s. ad eos. ad. l. fal. z hoc de scō. **C**irca tertiu
 qm̄ omittit vt habeat substitutu. z dic aut erat sub
 stitutus ipsemet sibi ipsi z nō teneb hoc edicto. qz vt
 defacere ex dispositōe defuncti. vt. l. i. s. si pponat
 s. e. aut erat substitutus ali⁹. z tūc aut ille ali⁹ erat
 in p̄tate p̄mi omittētis z sic ad ipsum reuertit z h
 edicto teneb. vt. l. cū seruus. z. l. iul. s. e. aut nō erat
 in p̄tate eius. z tūc aut substituit descendēti ex se et
 nō incidit in edictū. vide ēm h p̄mississe testator qd
 apparet qz facit de suo voluntariū. vt. l. si filius he
 res. s. de li. z po. z no. s. de inoff. tes. l. pap. s. iij. z p
 rōnem que ponit. s. e. l. iul. s. si. aut est substitutu⁹ ex
 traneo. z tūc aut substituit aliq̄ ex descendētib⁹
 substituti. z idē vt. d. l. iul. in si. s. e. Aut substituit ex
 neo. z tūc aut omittēs omisit bona fide z sine frau
 de z nō teneb substitutus nec ipse ex hoc edicto. vt
 s. e. l. si q̄s omissa. aut hoc est factū in fraudē. z tunc
 aut in fraudē omittētis quē substi. ignorauit. z idē
 qz nō teneb. vt. l. qz aut. s. si p̄onus. in si. s. e. z. C. e.
 l. i. z no. s. e. l. si q̄s omissa. facit. s. e. l. mater. s. si. aut
 p̄cipauit fraudē z teneb ipse omittēs z etiāz tene
 reb si accepisset pecuniā. sed an possessor p̄us discu
 tiat̄ distinguendū est. aut substitutus hz onera sua
 et nō dz discuti possessor. aut nō hz. z tūc dz discuti
 vt. l. si quis pecuniā. z ibi no. z. l. si nō solus. s. si. s. e.
 et dixi in p̄cedenti articulo. z dico etiā qz qm̄ substi
 tutus solus teneb p̄us debet solui legata relicta ab
 instituto. vt. d. l. iul. s. e. z idē videb dicendū d lega
 tario qui erat ḡuatus fideicomisso. vt si pcurat vt
 omittat̄ ex testamēto z veniat ab intes. ad eū tenea
 tur h edicto sicut substitutus. vt. s. e. l. si q̄s pecuniā
 s. q̄. z hoc de tertio. **C**irca quartū qm̄ omittit
 d̄ ta. vt habeat ex testō. vt. s. e. l. qz aut. s. pe. qd̄ exa
 mina vt ibi. **Q**uero quid si omisit ex institutiōe
 vel substitutiōe vt habeat iure accrescēdi fm̄ ea q̄
 dixi in. l. si tu ex pte. s. t. ij. Videb qz nō possit habe
 re locū hoc edictū qz interest cū portio caduca accre
 scat cū onere suo. vt. l. i. s. p scō. z. s. in nouissimo.
 C. de cad. tol. Sed certe imo pōt interesse p ea q̄ di
 cunt̄ de d̄ ta. ad. l. fal. l. i. s. id qd̄ ex substitutiōe. et
 s. se. z vt sic vigore hui⁹ edicti soluant̄ ac si ex insti
 tutiōe adiuissent. vt. l. qz aut. in pn. z idē videb dice
 dū si omittētē vt alius habeat iur̄ accres. **Q**ue
 ro qd̄ si omittat̄ p̄mus legitimus vt veniat ad seq̄n
 tē legitimū. Certe hoc fieri pōt in necē legatorz. vt
 l. i. s. si. de le. iij. z ideo oīa q̄ dicta sunt qm̄ omittit in
 stitutus vt veniat ad legitimū possent h dici eadez
 rōne. **Q**uero qd̄ si veniēs ab inte. vt filius omi
 sit ex illo capite z venire vult vt legitimus. qd̄ fieri
 pōt. vt. l. i. s. q̄bus. d̄ suc. edī. Rñ. locū esse hui⁹ edī
 cto ea rōne si hoc esset factū in necē legatorz. vtpu
 ta si erāt relicta noiātm̄ ab vno capite al̄s gradu.
 et ipse sp̄udiauit ab illo z adiuit ex seq̄nti. **Q**ue
 ro qd̄ d̄ filio p̄terito qui pōt adire p fm̄ ta. vt. l. filio
 de iniur. rup. z ir. tes. an si adeat ab inte. teneat̄ hoc
 edicto. Rñ. nō. iustā em̄ causam habuit. vt. s. e. l. ex
 cusatus. qd̄ intellige si nihil fuit sibi relictu iure in
 stitutiōis. al̄s secus hodie vt ibi dixi. **Q**uero cū
 p̄ illud edictū cōseruent̄ legata z fideicomiss̄ a vltia
 et p̄ticularia. vt p totū ti. z. s. e. l. si seruū. s. i. insticu
 tiones vero directe nō p̄seruant̄. vt. l. si in testō. s. e.
 Quid erit de ta. pu. Rñ. ille cōseruabunt. tex. est
 no. in. l. ij. s. plane. s. de vul. z pup. facit. l. nā qd̄. s. si
 q̄s cōpulsus. ad tre. eadē rōne dico cōseruari tute

laz dationes sicut etiā p̄seruant̄ p̄ autē. ex causa. vt
 in aut. vt cū de ap. cog. s. sin autē hec obseruata nō
 fuerint. z hic sit finis hui⁹ distinctiōis.

De senatuscōsulto syllaniano z claudiano quo
 rū testamēta nō aperiant̄. Rubrica.

Am aliter. Hic ponit cām q̄re
 factū fuit b̄ edictuz.

CMo. q̄ domestici dicunt̄ q̄ sunt de
 familia. z facit ad repellēdos testes tā
 q̄ domesticos. vt. l. etiā. C. de testi. z. l.
 respiciēdū. s. furta domestica. j. de penis. **C**Mo. se
 cūdo q̄ nulla mortalioz pestis est ad nocendū q̄ sa
 millaris inimicus. **Q**uero dz h domus q̄liter in
 telligat̄. Blo. dicit de ipso edificio qd̄ est cuiq̄ tu
 tissimū refugiu. vt. l. pleriq̄. de in sus vo. hec expo
 sitio nō p̄gruit huic lre. qz senatuscōsultū illud hz
 locū etiā d̄no occiso in villa vel i itinere. vt. j. e. l. s. si
 q̄s in villa. z. s. se. vñ reperio q̄ Ja. de are. exponit
 dom⁹ k. i. agnatio q̄ notabilis expositō est. tū nō cō
 gruit lre que hz locū etiā in his occisis q̄ nō sunt d̄
 agnatiōe. j. e. l. s. si vir. z. s. d̄ni. vñ exponit dom⁹. i.
 familia simul habitās i eadē domo. vt. j. e. l. s. si vir.
 fac ad hāc expositionē. C. ne li. po. l. i. z. C. si rec. pui.
 vl̄ ad eū p̄ti. l. i. z. j. d̄ ali. z ci. le. l. cū vn⁹. i pn. i p̄tib⁹
 x̄o tuscie accipit̄ domus. i. p oibus descendētib⁹ ab
 vno stipite. d̄ q̄ dixi i. l. pnūciatio. s. familie. d̄ x̄. fig.

Domi. **C**Mo. q̄ qui hz vsufu. cōtinet̄ ap
 pellatiōe d̄ni. vt. l. si postulauerit. s.
 de eo. j. d̄ adul. So. ibi fuus torquet̄ p vsufuctua
 rio qz ibi erat i ei⁹ misterio qd̄ in casu illo suffic̄. nō
 q̄ vsufuctuari⁹ dicat̄ d̄ns. z sic p̄cordat. **C**Mo. p̄
 nā bonafidei possessor habeet loco d̄ni. vt. l. quotiēs
 s. i. de nor. z. l. magis puto. s. i. de re. eo. z. l. si q̄s su
 os. j. de leg. iij. So. bonafidei possessor habeet loco
 d̄ni vt ipse vel heres ei⁹ nō possint dice se nō d̄m
 nec alius cuius interest donec d̄riū p̄bet. vt. l. qui
 dā in suo. in si. de cōdi. insti. z. l. titia. j. de sol. z ita lo
 quunt̄ ista d̄ria. sed postq̄ detegeret̄ ab alio q̄ nō
 sit d̄ns loco d̄ni nō habeet. z ita loquit̄ hic.

Seruus. **I**nducit Ja. d̄ are. hūc. s. q̄ si aliq̄s
 cōmisit maleficiū pp̄ qd̄ bona des
 bet̄ vdi seu distrahi q̄ creditor q̄ hz domū pignor
 rata nō possit eā defendere. qz q̄ ad vindictā publi
 cā p̄inde dz d̄ni ac si nō essz pignozata vt h. ego pu
 to d̄. nā creditores p̄serunt̄ penis publicis. vt. l. i. C.
 pe. si. cre. p̄. l. i. x. z. l. qd̄ placuit. de iure sit. **H**o ob.
 bec. l. qz loquit̄ in seruo qui delinquēdo pōt fuare
 d̄niū d̄no. vt. l. i. s. quotiēs. de vi z vi ar. **U**n̄ b̄ ex
 delicto suo cōuenit̄ merito p̄iudicare creditori qz et
 d̄no possz p̄iudicare. alie res inanimate nō dicunt̄
 cōmittere delictū z tene mentil.

Serui. **M**o. q̄ in legatis d̄ditio existēs nō res
 trotrahit̄. p hoc. l. si m̄. s. eadē. j. d̄ ere.
 rei iudi. **C**Mo. j. ad. l. fal. l. in rōne. s. i. gl. nō sol. ibi
 solū qz vere sibi nulla est fictio. h̄ examinaui plene
 in. l. si is q̄ p emptore. de vsuc. l. z. Di. videat̄ dicere
 d̄riū. de reg. iur. c. i. l. i. vi. in vltima qd̄ne in d̄ctibus
 secus. vt. l. portioz. z. l. qui balneū. s. q̄ po. in pi. ha.

Sed in eo. **H**o. q̄ illd̄ qd̄ fieri dz de primo ha
 beet̄ p̄inde ac si factū esset. **C**Mo. p̄
 de. l. iij. s. d̄ his. j. e. So. duo sunt vidēda h. **P**rimo
 an seruus puniat̄. scōdo an torqueat̄. **A**d primū di
 co q̄ nō punit̄ vt h nisi aufugerit̄ añ ap. ta. vt. l. d̄
 ria. **A**d scōd̄ dico q̄ pōt z dz torqueat̄ qz etiā factus
 liber torqueat̄. vt. l. si exheredatus. in si. j. e. tū nō est
 festinādū ad eius tormēta vt h. Itē iste. s. inducit̄
 ad. q. q̄ si aliq̄s occidat aliq̄ me p̄sente z eū nō
 adiuuare cū possē nō teneo. nisi al̄s essem p̄cius

Ad senatu
 scōsul. filia.
 Rubri.
 Um alit.
 expōit do
 mus. Quid
 veniat appel
 latioe dom⁹.
 vide Bal. in
 hac. l. z mod.
 in repe. cum
 acutissimi. C.
 de fideico.

1 Seruus. z
 tene mēti. vñ
 de Ro. z. c.
 in. l. pignozis
 de pig. act. et
 Bal. in. l. si
 d̄niū. C. de
 pigno. z bal.
 hic z Bal. in
 d. l. pignozis
 qd̄ aut in inq̄
 lino vide bal.
 in. d. l. pigno
 ris. z. l. si no
 rale. de nor.
 2 Serui. i
 de bar. in. l. si
 filius. i prin.
 de x̄bo. obli.
 et q̄liter cōdi
 tio in legatis
 trahat̄ retro.
 et ad intellex
 ctū hui⁹ lre
 vide Imol.
 post ange. in
 l. questū. s. si
 mibi seruus.
 de leg. i.
 3 Sed si in
 eo. inducitur
 ad. q. Facit
 qd̄ nor. bart.
 in. l. mēti. s.
 licet. qd̄ me.
 cā. z vide no.
 in. c. q̄ro. de
 sen. exco.

vel p̄iceps sceleris: vt p̄tz h̄ z appet p̄ locū a sp̄ali in toto isto titulo. si em̄ in suo est sp̄ale: ḡ in d̄rū est ius cōe. h̄ tāḡ in. l. culpa caret. p̄ gl. de re. iu. z per d̄l. in. c. nō est sine d̄pa. d̄ re. iu. li. vi. z p̄ Buil. i. l. vt vim. s̄. d̄ ius. z iur. z fac̄ qd̄ dicā statz. j. e. l. occisoris.

Domini. Facit p̄ pluribus d̄nis vn̄ius castri qui habet plures vasallos vt quilibet d̄ni appellatōe cōtineat.

Domini. Nota q̄ illa pena q̄ iponit vasallo si facit aliqd̄ d̄ d̄m̄ iponit etiā si facit d̄ filio d̄ni. Itē facit in ar. q̄ libra seu catastr̄ parit̄ p̄ filio siue in pt̄ate siue em̄cipato nō autē alijs q̄ in eadē familia sunt vt alijs familiaribus et si. **Ultimo** qd̄ hic dicit̄ de dato in adop. vel de recepto forte hodie imutat̄ in. l. cū in adoptiuis C. de adop. **Mo.** etiā q̄ filius em̄cipat̄ q̄uis nō dicat̄ agnatus: vt. l. tutela. de capi. di. tamen tenet hoc edicto: ideo nō est bona expositio quā facit Ja. de are. in pn̄. hui. l. d̄n̄ dicit̄ domus. i. agnatio vt ibi dixi.

De matris. Quero ratiōem huius. s̄. Dicit glo. qz̄ filius nō est de familia matris. Lerte nec filius em̄cipatus est de familia patris z tamen cōtinetur hoc edicto: vt. s̄. pri. s̄. ideo intelligo. l. q̄ hic simul nō habitabāt in eadem domo: vt. j. e. s̄. si vir.

Si pater. Principiū huius. s̄. videt̄ pbare q̄ in suo inter mortē z aditōem sit medium licet de hoc glo. variant in. l. iul. videt̄. de cōdi. z de mon. z. l. si alienum. s̄. in extraneis. de here. insti. tamē quod dicit̄ debet intelligi. s̄. quod est medium de iure p̄torio: de iure autē civili nullū est medium: vt. l. i. s̄. qui sunt in potestate. s̄. t. i. dixi plene in. l. vltima. s̄. de condi. insti. **Secundū respon.** huius. s̄. glo. intelligit̄ de filio em̄cipato: quia si esset suus statim esset heres z serui essent libertas. z optime dicit̄ in seruis quibus relicta est libertas que cōfirmat̄ per existentia sui heredis: vt. l. sciendū. de ma. tes. z. l. cū querit̄. s̄. z si quis. j. de fideicō. li. sed quātum ad seruos legatos nō est necesse quia existentia sui heredis nō cōfirmat̄ legata particularia: vt. l. i. in si. vt in pos. le. licet secus in fideicōmissio vn̄iuersali: vt. l. ita tamen. s̄. si pater. j. ad tre. ratio patz̄ ibi quia i libertatibus est speciale earū fauore: in fideicōmissio vn̄iuersali est fauor filij ne postea adire cogat̄ secūdū. l. quia poterat ad tre. dixi in. l. iul. j. de acqui. here.

Si pater necatus. Ratio huius est quia est communis familia: z sic nō obstat. j. de ver. sig. l. licet. s̄. patronus.

Si vir. Mo. q̄ hic proprie res vxoris nō dicit̄ tur viri nec eouerso. **Mo.** q̄ vna familia appellat̄ vna domus. **Mo.** inducit q̄ vxor si potest esse testis in causa viri nec eouerso: quasi sint domestice p̄sone. **Idē** notat glo. insti. de testa. s̄. in testibus. **Oppo.** glo. de. l. serui mariti. **Solu.** seruus nō torquet̄ contra vxorē vt ibi quia quodammodo est domina: sed pro morte vxoris sic vt hic eadem ratione: z sic concordat̄.

Occisorum. Non tenent̄ serui de morte domini si ei opem ferre nō potuerunt. **Mo.** primo significatiōe huius verbi occisorum. intelligit̄ enim per vim non naturaliter seu a deo. **Secundo** not. tex. ibi hic idcirco. quia tocens puniendū: quia est in arg. ad. q. per italiam sunt statuta q̄ ville z castra teneant̄ capere malefactores: nā hoc intelligendū est si potuerunt vt hic. **Quid** em̄ si aliqs̄ in villa venit cū tanta gente z cōmiserit maleficiū q̄ nō posset tota villa resistere. Lerte nō tenet̄: ad hoc. C. d̄ appell. l. addictos.

Quid si maleficiū fuit factū clam. Lerte nō tenet̄ si nō cepit vt. j. e. l. iij. s̄. si maritus. **Item** quid si maleficiū fuit cōmissum iuxta confinia ita q̄ statim potuerunt transire ad comitatū alterius. Lerte nō tenetur: ad hoc. l. iij. in prin. C. de nox. z. l. naturalē. in pn̄. j. de acqui. re. do. z. s̄. de edi. edi. l. quis sit fugitiu. s̄. i. **Et** facit ad predicta. C. de his qui. vt in dig. l. si idcirco. **Ultimo** hic in si. vide tex. q̄ cōsocij puniuntur sed. s̄. e. l. s̄. sed in eo. dicitur q̄ non puniunt̄ nisi participes: qualiter intelligatur hoc: **Respon.** sola scientia de maleficio cōmittendo nō facit quem teneri nisi maleficiū debet cōmitti in dominum vt hic vel in patrē: vt. l. iij. ad. l. pom. de pari. vel in principem vel in rempublicā cui quis subest: vt. l. quisquis. ad. l. iul. ma. **In** alium vero si debet committi nō punitur quis ex sola scientia nisi fuerit particeps: vt in. s̄. sed in eo. z quod ibi dixi. dixi plenius in. l. vtrum. j. ad. l. pom. de pari.

Item illud. Ex isto. s̄. sumit̄ practica q̄ curia mittat notarium vt videat mortuum z describat vulnera: quia cū constat curie poterit postea p̄cedere ad inuestigandū de maleficio. facit. l. inde nerati. s̄. si. cū. l. se. s̄. ad. l. acqui. **Per** hunc tex. dicit.

Hoc autem senatus. Ja. de are. q̄ vicini intelligitur quoad potest vox exaudiri facit. j. primo. s̄. potuisse. z. C. e. l. si. **Item** facit statuto cauet̄ q̄ in maleficijs cōmissis in nocte pene duplicent̄: et nox intelligat̄ a primo sono campane que pulsatur de sero vsq̄ ad aliaz campanam que pulsatur de mane. modo quidam cōmiserit maleficiū in tali loco ad quem nō porrigebat̄ sonus campane in veritate: tamen de nocte fuit: querit̄ an pena dupli puniri debeat. Ja. de are. disputauit hanc questionē et tenuit id qd̄ ego infra tenebo: tamen clarius q̄ ipse dicas. **Quedā** est nox naturalis ex natura: vt qn̄ sol nō est super terrā: vt. l. hec verba. de verb. signi. **Quedā** est nox ficta vt si sol de sero est sup̄ terram tamen campana est pulsata. fingit̄ em̄ nox cum nō sit. **Hoc** p̄missio scias q̄ quandoq̄ fictio z veritas cōcurrunt circa idē subiectū respectu eiusdē temporis z omni modo eodē respectu: z tūc abijcimus fictionē z amplectimur veritatem. est em̄ impossibile q̄ fictio z veritas sint circa idē omni respectu: vt. l. filio quē pater. de libe. z posthu. **Quādoq̄** fictio z veritas cōcurrunt circa idē respectu eiusdē tēporis tamen tendunt ad cōtrarios effectus z tūc amplectimur fictionē z veritatē respuimus: vt. l. retro. z. l. in quibus. j. de capti. z in oibus. li. que alij quid tractant de fictioe. **Quādoq̄** fictio z veritas cōcurrunt circa diuersa subiecta: tunc vtrunq̄ amplectimur z vnū nō impedit aliud. **Exemplum** quidā decessit relicto filio nato z ventre: ille qui natus est fm̄ veritatē est natus: ille qui est in vtero habet̄ p̄ nato fm̄ fictionem z acceptamus vtrunq̄: vt. l. cū quidaz. s̄. suum. s̄. t. iij. z. l. qui in vtero. s̄. de sta. ho. z. l. illud. si pars here. pe. **Quādoq̄** fictio z veritas cōcurrunt circa idē subiectū respectu diuersorum temporū. verbi gratia. reuersus est aliqs̄ ab hostibus fm̄ veritatē: modo est in ciuitate z istud acceptamus. **Item** in ciuitate fingit̄ fuisse tempore captiuitatis: z istud etiā admittimus quia respectu diuersorū temporum cōcurrit fictio z veritas. **Hoc** p̄missio venio ad questionem. **Istud** statutū quod inducit noctē fictam in primo sono vsq̄ ad illū qui pulsatur de mane nō tollit noctem veram si eodem tempore cōcurreret: quia in nocte vera statutus nil operatur. nō enim potest cōcurrere fictio circa idē omni respectu z veritas vt dixi: z ideo si aliquis deliquit in nocte vera puniet̄ pena duplici licet sonus

cit q̄ si iudex tenet̄ suare infra tps̄ sub pena intelligit̄ si p̄t̄ et quid si i via cōi duaz vil laz datuz est damni. vide bal. i. l. si plures. C. de cōdi. infer. **Item** illud. adde bart. in l. si in prin. j. de quest. vi de ang. d̄ are. i tractatu malefi. in d̄. nūc videamus d̄ tortura. in. v. col. **Hoc** autē. vicini intelliguntur. **Qui** dicant̄ vicini vide Bart. in l. iij. s̄. surdus j. eo. **Abijcimus** fictionē. vide q̄ dicunt̄ in. l. si filio. de lib. et posthu. de hac. q. vide Bal. in. l. si. de his qui. vt indig. z no. p̄ Bal. in. l. li berorū. in pn̄. de his q̄ not. in fa. p̄ Jaco. bu. in. l. more s̄. de fer. p̄ saly. in. l. nō mi nozē. C. de trāfact. p̄ pe. de anch. in. c. canonū statu ta. de offi. in d̄. z istā materiam disputa uit ia. bu. zc. adde ang. in l. gallus. s̄. et quid si tmi. ff. de lib. z posthu. z faciunt not. in. l. aut facta. s̄. tps̄. j. de penis. et quid habeat deponere testis qui inter rogat̄ qd̄ sit vox. vid bal. i. l. data opa. in. xij. col. C. q̄ accu. z i. d. l. nō minorē.

Si vtr. Una fami lia appellat̄ vna domus. et vide. l. tria onera. de ex cu. tuto. **Occisor** intelligendū est. **Qn̄** villa teneat̄ cape malefactores nō. q̄ si nō p̄t̄ cape tenet̄ denunciare. l. iij. z ibi bal. C. de his qui latro. oc cul. z ad hac materia vide oino que no. Bar. in. lab oibus. s̄. i. de leg. i. z bar. j. eo. l. si quis. s̄. si maritus. **Laddictos** et vide bal. in. l. annus. de calū. z in l. i. C. d̄ bis q̄ latro. ocul. **Ad** materia huius. l. adde not. p̄ bar. in l. si q̄ nō dicit̄ rapere. in l. iij. col. d̄ epi. et deri. z in. l. diuus. de cu sto. reo. z in. l. ne qd̄. de inu cen. rui. nau. et oino bart. in. l. iij. s̄. sub uenit. j. eo. et bal. z ang. in l. si ideo. hic alleg. **Vides** tex. **Adde** bal. in l. i. eo. hic ab leg. z ideo fa

Hoc rescriptū, vel tria. De quo etiam vide glo. in. l. i. ff. de lega. i. ut no. insti. de iure personaz. s. si. et est glo. i. in. c. ad nostrā. de reb. ec. de. nō alie. et vide etiam not. in. l. licet imperator. de leg. i. et ibi ang. qui dicit q̄ tria faciunt multa p̄ tex. in. au. de referenda. quod an sit vez̄ ibi dicā. et vide etiā not. p̄ bal. in. l. hac cōsultissima. C. qui testa. fa. pos. qui di

cit q̄ octo fa. ciūt multitu. dinē. quid de verbo plurib⁹ b⁹. vide bal. i. l. si gemina s. arbo. fur. ce. vide bal. in hac mater. ria i. l. hac cōsultissima. in. si. qui test. fa. pos. glo. in. c. ad nostrā. de reb. ec. de. nō alie. Quid d̄ h̄bo multis. et de verbo plurimis. vi de ange. de are. in tracta. malefici. in ver. plurib⁹. et pluribus Ju. pur. gare. qd̄ opat̄ ista ab. solutio dñi. vide Bal. in. l. i. in. vij. col. C. cō. de leg. et Bar. in. l. nō soluz. s. i. d̄ iur. et bar. in. l. dāni. s. sabini. d̄ dā. infect. et qd̄ si aliq̄s veniēs ad mortē dic̄ se tulisse in iu. stā sniam vel falsum testi. moniū. vide Bart. in. l. si q̄s in graui. s. i. et ibi for. te dicā. j. eo. et quid opet̄ ista absolu. tio. vide Ly. in. l. i. in. h̄. po. ne testator. ita dixit rē. C. de iure de libe. et Bal. in. l. trāfigere in pe. col. C. de transac. 3 Durū vis. def. vide bal. i. d. s. si paci. scar. q̄ est i. l. iurifgē. ff. de pac.

campane ad illum locum nō p̄traheretur: sed si de. liquisset nocte ficta: hoc est post sonū campane son. le adhuc existēte super terram nō puniet̄ pena du. plici. si deliquit in loco ad quez sonus campane nō p̄tenditur: excusat̄ enim si inde audiri nō potest vt hoc. s. r. C. e. l. si. ¶ Sed quero qd̄ si accusator dicit maleficiū cōmissum esse de sero vel de mane an ins. telliget̄ de nocte vel de die. Dic vt dixi in. l. aut fa. cta. s. tempus. j. de pen. ¶ Ultimo vides ex hoc. s. differentiam esse inter cameram seu cubiculū et dor. mum: sed in. l. libelloz. j. de accu. dicit q̄ domus de bet inseri in accusa. tioe: et sic nō est necesse inseri ca. meram: qz locus loci est.

Hoc rescriptū. Nota q̄ multa dicunt̄ duo vel tria ad idem. j. de leg. i. l. licet. alibi aliter accipit̄: vt extra de cleri. excō. c. la. tores. et ibi glo.

Impubes. Per hunc. s. determinat̄ Di. mul. tas leges que dicit̄ q̄ impubes tenet̄ de delicto si est doli capax: als nō qz omnes intelligunt̄ de delicto cōmissio in faciendo: vt. l. im. puberē. j. de sal. r. l. infans. ad. l. cor. de sic. sed si des. linquit in nō faciendo tunc simpliciter excusat̄: vt hic fm eum. ¶ Item facit̄ minor. xv. annis nō est testi. idoneus i. causa criminali. vt. l. in testi. moniū. s. de testi. sed si examinet̄ an facit̄ indicit̄. h̄ est tex. q̄ sic. r. l. si. C. e. ¶ In cōtrarium facit̄. nam qui nō debet examinari examinatus nō p̄bat: vt. l. marit. us. j. de q̄stio. sed dic vt ibi dixi.

Excusatur. Nota bene hunc casum cōtra ho. mines villaz. castroz. vel ciuitat. tum qui erigunt rumores et pulsant campanas et fingunt se velle capere malefactores et nō posse q̄ eis hoc nō p̄fit.

Si dominus. Habes hic q̄ nō cōqueri est remittere.

Ius. Dominus percussus pōt purga. re y. innocentiam seruoꝝ suozum. hoc dicit. ¶ Querit gl. notabiliter an dor. minus possit absolvere occisores. Rñ. q̄ nō illi em̄ deliquerūt in faciendo serui in omittēdo. vide glo. istam et no. ¶ Contra glo. facit. C. de trāfac. l. trāfi. gere. So. de crimine capitali licet transigere in p̄i. dicitum trāfigentis vt sup̄ illo p̄cessu nō p̄cedat̄ et vt reus nō habeatur vt cōfessus de crimine: vt. l. ij. C. de bon. eozū. r. l. in oibus. de puari. ita loquit̄. l. transigere. nō in p̄iudicium alioꝝ quin possunt accusare. Ita loquit̄ hic glo. dixi plene in. l. si mari. tus. s. si negauerit. j. de adul. Itē aduerte qz Di. vi. det̄ velle q̄ p̄ hanc glo. determinent̄ omnes leges que dicit̄ q̄ de maleficio nō lz transigere. l. si fuerit cōmissum in faciendo: secus si in omittēdo vt hic. Di. idē dicit in. l. i. s. vsq̄ adeo. j. de iniur. Itēz Li. in. l. trāfigere. in penul. q. Sed duz videt̄ q̄ illud qd̄ hic ita singulariter est statutū trahat̄ ad cōsequē. tias in omni casu p̄tra. l. ius singulare. r. l. quod nō rōne. s. de legi. hic em̄ serui ita acriter punirent̄ si dñm suum nō iuuāt: merito de facili sit eis remissio et hoc inuit̄ tex. dñ dicit pietas p̄ seruis: que ratio als cessat. ¶ Bone em̄ q̄ aliquis desistendo incidit in turpillianū vel nō p̄sequēdo incidit in. l. ij. C. vt infra certū tempus cri. qd̄. termi. vel in. l. qui crimē. C. qui accu. nō pos. poterit ne illud remitti qd̄ des. linquit̄ in nō faciēdo. ¶ Nō credo, obstat em̄ regula

Si quis in graui. Si quis moriēs. nō p̄iudicet. Si iudex in ar. ticulo mortis dicit se tulisse sniam falsam an p̄iudicet alijs et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita q̄ sibi credat̄ d̄ quo etiā dixi post Bar. in. l. in lege aquilia. ff. ad. l. aquil. et not. Bal. de pac. p̄stan. in. h̄. vasalli. et ad dictū Bar. q̄ credat̄ iudici. vide Imol. in. c. i. de arb. bñfact. l. qd̄ si vtriusq̄. de euic. r. l. i. ab executor. de app. r. l. si q̄s dcurio. d̄ sal. et qz vni testi. aliq̄i credit̄. l. theopop. de do. p̄leg. quicunq̄. de ser. fugit. l. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vlti mo mort̄ arti culo dicit se falsum testi. moniū dicit̄ se dicit Bal. i. au. si dicit̄ in. ij. col. C. d̄ testi. qd̄ non nocet per id qd̄ habet̄ b. vid̄ bal. post bar. in. l. gñā liter. in. vi. no. tab. de nō nu. me. pecu. qd̄ si moriēs d̄ xit nō sui vul. neratus a r̄i. tio. vide fin. bald. in. l. i. in. h̄. s. pone te stator. ita d̄ xit circa vlti. col. C. cōia d̄ lega.

Si quis moriēs. Si quis moriēs. nō p̄iudicet. Si iudex in ar. ticulo mortis dicit se tulisse sniam falsam an p̄iudicet alijs et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita q̄ sibi credat̄ d̄ quo etiā dixi post Bar. in. l. in lege aquilia. ff. ad. l. aquil. et not. Bal. de pac. p̄stan. in. h̄. vasalli. et ad dictū Bar. q̄ credat̄ iudici. vide Imol. in. c. i. de arb. bñfact. l. qd̄ si vtriusq̄. de euic. r. l. i. ab executor. de app. r. l. si q̄s dcurio. d̄ sal. et qz vni testi. aliq̄i credit̄. l. theopop. de do. p̄leg. quicunq̄. de ser. fugit. l. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vlti mo mort̄ arti culo dicit se falsum testi. moniū dicit̄ se dicit Bal. i. au. si dicit̄ in. ij. col. C. d̄ testi. qd̄ non nocet per id qd̄ habet̄ b. vid̄ bal. post bar. in. l. gñā liter. in. vi. no. tab. de nō nu. me. pecu. qd̄ si moriēs d̄ xit nō sui vul. neratus a r̄i. tio. vide fin. bald. in. l. i. in. h̄. s. pone te stator. ita d̄ xit circa vlti. col. C. cōia d̄ lega.

Si quis moriēs. Si quis moriēs. nō p̄iudicet. Si iudex in ar. ticulo mortis dicit se tulisse sniam falsam an p̄iudicet alijs et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita q̄ sibi credat̄ d̄ quo etiā dixi post Bar. in. l. in lege aquilia. ff. ad. l. aquil. et not. Bal. de pac. p̄stan. in. h̄. vasalli. et ad dictū Bar. q̄ credat̄ iudici. vide Imol. in. c. i. de arb. bñfact. l. qd̄ si vtriusq̄. de euic. r. l. i. ab executor. de app. r. l. si q̄s dcurio. d̄ sal. et qz vni testi. aliq̄i credit̄. l. theopop. de do. p̄leg. quicunq̄. de ser. fugit. l. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vlti mo mort̄ arti culo dicit se falsum testi. moniū dicit̄ se dicit Bal. i. au. si dicit̄ in. ij. col. C. d̄ testi. qd̄ non nocet per id qd̄ habet̄ b. vid̄ bal. post bar. in. l. gñā liter. in. vi. no. tab. de nō nu. me. pecu. qd̄ si moriēs d̄ xit nō sui vul. neratus a r̄i. tio. vide fin. bald. in. l. i. in. h̄. s. pone te stator. ita d̄ xit circa vlti. col. C. cōia d̄ lega.

Si maritus. Si maritus. nō tenet̄ adiuuare dñm iniuste p̄ liantē. de quo habes in. c. dño guerram. r. col. in ti. tulo hic incipiūt cōsuetudines rē. Ego induco ad q. ville et castra comitatus tenent̄ capere malefacto rem: aliquis occidit malefactorē qui potest impune offendī. Certe nō tenetur villa si nō cepit. casus est hic. ¶ Dices tu hoc est cōtra illud quod determinas in. l. si. s. diuus. j. de publica. per que. s. dico q̄ sindicus debet denunciare de occisioe exbanniti li cet potuit impune occidī. Sed respō deo denunciatio fit ad cognitionē: vnde debet denunciari. nō em̄ sindicus est iudex: sed iudex debet cognoscere. ad idē. l. de pupillo. s. meminisse. h̄. toriēs. j. de ope. no. nun. sed capere fit ad executionē: vnde si lique. bit executionē nō debere fieri de tali maleficio vil. la nō tenetur vt hic.

Si cum omnes. Licet seruo vni dominis s̄ tificare. hoc dicit. ¶ Ar. p̄ castris comitatus vt nō puniant̄ si de nocte non exiue. runt ad capiendū cōmittentes maleficiū extra ca. strum ch̄ esset clausum castrum et clauēs nō tenebā tur per eos: als secus.

Surdus. Argumē. q̄ si duo domini habent per diuersas stratas q̄ non dicantur vicini. est em̄ aliud impedimentum q̄ impedimentum longin. quitatis.

Si quis q̄s. Qui defendit vni ex seruis ma. lefactoribus videtur esse notius criminis. hoc dicit. Dicitur hic in tex. q̄ qui p̄stat auxilium malefactori post maleficiū cōmissum ad euadendum videt̄ dare auxilium ad maleficiū cō mittendum: et hoc videtur tenere ille Albertus de gandino in libello suo: sed hoc nō dicit̄ hic: sed di. citur q̄ qui celauit punitur ex hoc crimine quod em̄ celauit ac si reus esset. q̄ non puniatur tanq̄ auxi. liator et est speciale hic: alias ipse prestans opem post maleficiū cōmissum punitur mitius: vt. l. rap. tores. C. de rap. virgi. dixi in. l. in furti. s. ope. j. de furtis.

Si iudex in ar. ticulo mortis dicit se tulisse sniam falsam an p̄iudicet alijs et facit an testis in articulo mortis possit examinari ita q̄ sibi credat̄ d̄ quo etiā dixi post Bar. in. l. in lege aquilia. ff. ad. l. aquil. et not. Bal. de pac. p̄stan. in. h̄. vasalli. et ad dictū Bar. q̄ credat̄ iudici. vide Imol. in. c. i. de arb. bñfact. l. qd̄ si vtriusq̄. de euic. r. l. i. ab executor. de app. r. l. si q̄s dcurio. d̄ sal. et qz vni testi. aliq̄i credit̄. l. theopop. de do. p̄leg. quicunq̄. de ser. fugit. l. in donat. C. de do. quid in te ste qui in vlti mo mort̄ arti culo dicit se falsum testi. moniū dicit̄ se dicit Bal. i. au. si dicit̄ in. ij. col. C. d̄ testi. qd̄ non nocet per id qd̄ habet̄ b. vid̄ bal. post bar. in. l. gñā liter. in. vi. no. tab. de nō nu. me. pecu. qd̄ si moriēs d̄ xit nō sui vul. neratus a r̄i. tio. vide fin. bald. in. l. i. in. h̄. s. pone te stator. ita d̄ xit circa vlti. col. C. cōia d̄ lega. Si marit. tus. vasall⁹. De vasallo qui tenet̄ ca. pere malefa. ctorem. vide bar. in. l. i. s. accusa. ad tur pil. r. in. o. l. si. de publi. c. Sz respō deo. vide an. ge. de are. in tractatu ma. lefi. in. h̄. nec nō. ad denun. cian. ministra lis. Surdus. Fac̄ iste tex. ad. q. de qua in. l. diuus. d̄ in inte. testi. et facit. l. i. s.

Sic stipulatu. Istum, s. psequere ut in gl. est ad capiendum committentes maleficiū extra casum cum esset lex quod quicumque denunciaverit homicidam habeat certam partem utrum istud premium debet consequi particeps eiusdem maleficii si alius denunciaverit cum quo maleficiū committit coniunctim. Hic videtur casus quod sic premium consequatur et penam evitet. In contrarium est textus in l. iij. circa si. s. de p. di. ob tur. cau. Ad hunc. s. rñ. quod hic servus non erat particeps eiusdem criminis imo minus deliquerat. si in non prestando auxilium domino: quod delictum facilius remittitur: ut. s. l. pri. r. l. i. s. impubes.

Utrum. Non videtur vindicasse qui non vltro vindicavit et favore publice utilitatis generalis locutio non recipit restrictionem de habilitate persone. hoc dicit. Principium huius. s. facit ad multa statutum. est hic quod qui ceperit exbannitum habeat certum premium. aliud statutum est quod homines communitatis debeant se trahere ad rumos et capere malefactores et exbannitos. contingit quod quidam iuit ad capiendum exbannitum cum exbannitus effugeret eleuavit rumos: alij rustici hoc audientes traxerunt et ceperunt exbannitum: an debeant habere premium. Hic est casus quod non: quia non vltro traxerunt se: sed incitatus: et sic capiens per hunc. s. in citatus non habebit: quia non cepit vltro. Et aduerte diligenter quod istud quod requirit vltro excludit eum qui incitatus est incitatio facti et quasi quadam coartatione causatiua ut supra dixi et p. in tex. Item eadem ratione excludit illi qui coactus est coartatione iuris. et per hoc dico quod premium quod debetur capiuntibus exbannitos non debetur officialibus vel familie potestatis capiuntibus. non enim vltro faciunt: sed ex necessitate eorum officij: quod est purgare prouinciam malis hominibus: ut. l. agruit. de offi. p. res. ergo non vltro: et sic non habebit premium ut hic. Preterea qui gratis facere tenet si premium accepit turpiter facit. ut. l. i. de condi. Sob. tur. cau. Item quod dixit vltro excludit eos qui casu fortuito capiunt exbannitos: ideo qui caput exbannitum ignorans eum exbannitum sed reperit in delicto leui non debet ei premium concessum capiuntibus: quia non vltro sed casu fortuito fecit ut hic. per hoc ratio quia conditio potestatiua debet impleri a sciente non fortuito: ut. l. i. de condi. r. demon. sed hic est conditio potestatiua si ceperit hoc est si sponte ceperit. et sic videtur textus in l. si quis in aliena. s. quod si servus. j. de acqui. re. do. C. Lenio ad secundum responsum. hic est statutum quod forensis non potest hic emere possessiones: deinde facta est reformatio quod qui dederit tale castre debeat habere tale potestatem a communi: queritur an forensis debeat habere. Et videtur quod non: quia statutum debet intelligi de generali de habilitate ad habendum ut. l. gradatum. s. r. si. lege. de mu. r. ho. In contrarium est casus hic cum enim hoc utilitatem publicam respiciat non recipit restrictionem de habilitate persone. et ad hoc inducitur in simili per Buil. in l. si filius. s. si cer. pera. dixi in l. omnes populi in materia. interpretationis restrictione. C. Lenio ad. v. de his. iste. v. intelligitur de his qui manumissi sunt sub condicione. vel qui affugerunt ut. s. ea. l. i. s. seru. appel. r. s. sed in eo. et quod ibi dixi in proximo. s. de his que rē. declara. rē. ut dixi s. l. proxi. r. l. i. s. sed in eo. s. e. non tamen intelligas hic quod sola fuga sit sufficiens probatio maleficii. ut. s. e. l. i.

Quod ad causam. aliam materiam. Supra expeditus est de questione et vindicta seruo qui dominum non iuuarunt et de premio eorum qui ma-

lefactores indicauerunt: hic ponitur vltimum edictum in quo prohibetur testamenta aperiri recitari vel describi vel hereditatem adiri sub certa pena ante. q. adhibita de morte defuncti: et contrafacientibus penam imponit. Nota prohiberi principaliter tria et per consequens quartum. scilicet aditionem hereditatis. Quero que est pena contra faciētis. Dic ut in glo. et aduerte quod hic tenet opinio. Hu. s. in l. in cognitionem. j. e. se non firmat. ut ibi dicam. Quero si aperuit ut sciret an heres esset. Glo. dicit quod non videtur dolo malo facere. Aduerte ergo quod loquitur in nesciente se heredem: ea scientia intelligo que sufficit in aditione hereditatis: ut dixi in l. is potest. s. d. acqui. heres: si enim scit et aperit. presumitur quod dolo faciat. ut. l. propter veneni. s. neptis. j. e. si ignorat non videtur dolo. sed cupit scire utrum ad eum vindicta pertineat vel non. C. p. de. l. i. s. occisorum. s. e. dic ut in gl. s. hoc fm illa.

Perire Siquis ignorans. Nota quod hic iuris ignorantia excusat. vide Di. in c. iuris ignorantia. de reg. iur. li. vi.

Siquis tab. Facit ad. q. episcopus fecit constitutionem quod quicumque litteras alterius aperit sit excommunicatus. modo quidam traxit illam chartam que clausit litteram non tamen aperuit litteram nec legit an sit excommunicatus. Et videtur quod non per hunc. s.

Sialius. Nota quod quando. l. requirit plura facta ad penam imponendam non requirit concursus omnium: sed sufficit alterum esse factum. simile in l. i. ad. l. pompe. de parric. r. l. i. s. d. his qui no. infra. tamen hic melius declarat.

Non tantum. Tene ibi heres. Nota rationem edicti positi supra. s. quod ad causam. Nota licet ibi non sit prohibita expressa hereditatis aditio: tamen prohibita intelligitur. ut hic et ibi no. in glo.

Elegater. Si hereditas metu pene huius edicti non adeat si interit heres de cedat transmittit: secus si propter aliud impediret adire. hoc dicit cum ver. seq. Nota casum in quo hereditas non adita transmittitur. de quo in l. ventre. s. de acquire. heredi. Sed circa hoc quero quomodo poterit probari quod metu senatuscōsulti non adiuuit. Respondeo statim cum sciuit defuncti mortuum: nec est aliud impedimentum: tamen presumo quod non adiuuit metu senatuscōsulti. ut. l. propter veneni. in prin. r. s. i. j. e. Secundo nota quod succurrit ei qui impeditus est quid implere. de quo in l. in testamento. de p. di. r. demon. Tertio nota quod quando concurrunt due cause quare vna potest et alia nocet inspicimus id quod nocet. ut. l. si quis posthumos. in fi. s. de lib. r. posthu. Ad hoc op. de. l. i. s. si quis palam j. de iure sis. Glo. non sol. dic quare causa que potest est potestior: ita quod offuscat et perimit illam que nocet: et tunc inspicimus quod potest. ut in l. contraria. ibi enim quis reliquit clam et palam et coipso quod reliquit palam tollit clandestina: ideo illa inspicit. hic vero causa que nocet est potestior: nam potest dici quod propter metum edicti omisit aditionem qui si adire vellet non posset alio impedimento subsistente sicut tangit in gl. in l. si vir. j. p. donato. et ibi plene dixi. de hoc tangit p. Di. in c. possessor. de regu. iur. li. vi. C. s. cōdō op. glo. de. l. emancipati. s. si. de sena. sol. ibi erant due cause quarum nulla nocet: sed vna potest alia non: ideo inspicitur id quod potest.

Necessarios. Pena que imponit extraneo adeunt imponitur necessario se immiscenti.

ffs. de cens. et vide bar. in l. genero. de his qui no. isa. et bal. in l. si quis heredem. in pe. q. d. cōdi. insti. r. vid bal. tenentē dicitur in. d. l. genero. r. sequitur etiā Ro. b. vide ange. de are. in malefi. in d. fama publica pcedete i pe. carta. r. ibi etia qd de bā nito occiden te aliū bā nītum.

Secundū rñsum. Et p istū v. vide q dixit eleganter bal. in l. cū mulier. folu. mat. r. ibi refero in fi. l. carte. vbi etiam refero aliquid not. dictū qd p istū tex. posuit bal. in l. i. ad fi. C. de p. i. ipe. offe. et in l. libertas. C. de sta. boni. r. vide p. de. d. anch. in. c. canonis statuta. i. xxiij carta. v. qro vltorius. de cōstitū.

Si alius. vide Bal. r. ang. hic. r. in l. i. s. de infra. **Elegater.** Adde quod iste tex. habet locū etia in transmissionibus legatorum conditionalium fm bal. in l. i. C. ut acti. ab heredi.

Initium. r. qd ibi not. s. de posthu. s. an statutū puni ens delinqntē cōprehendat. autū. C. r. Ad de Bar. in l. nulla. C. de vela. li. x. Excludit illi. vide bal. in cōsi. incip. statuto ciuī tatis pūij ca uetur quod rece ptans bā nītū vbi tenet pūm r. pub che loquit. vide ang. de are. i malefi. in d. in ver. nec nō ad de nuncian. m. nūtralis i. v. quero de. q. Et qd si bā nītus capiat bā nītū an de beat habere pūm. vide bal. q. sic. l. rogasti. i. pn. si cer. pe. r. in l. i. C. de p. i. ipe. offe. Et. l. i. de p. di. Facit p hoc tex. in l. i. de oper. lib. ber. vbi etiā bal. r. an hoc statutu cōprehendat occidentem ad sui defensionē r. an cōprehendat igno rāte occiden tē bā nītū. v. de b. moder. et qd no. bal. in l. i. ff. de le gi. r. ange. in l. inter oēs. s. recte. ff. d. fur. et vide sing. limitatione. bal. i. l. ab ho stib. s. si dō vroz. r. vide no. p. moder. in. c. ab hoc. de simo. r. ad bar. hic vide ter. r. ibi abb. in. c. in eccle.

Non alias. Nō alias publicabunt bona nō aditio cōtra edictum sit secuta. hoc dicit. Et no. p. opi. Du. ad id qd dicam in. l. in cognitione. j. e. 22.

Ubi quis. In occiso clam nō habet locum hoc edictum.

Si certus. Cōpp. C. de accu. l. si. sol. hic est principalis cri minosus. quasi dicat principalis pōt torqueri vt indicet occisores vel accessores id est mandatores auxiliatores et si. secus de alijs picipibus vel coequalibus. vel verius ibi ponit regula: b est casus specialis: vt ibi not.

Si vnus. Serui possunt torqueri p domino et parente et sic p mortuo. hoc dicit. quod dicit. s. e. l. i. s. item illud. qd liquere debet dominū esse occisum vt possint torqueri serui subaudi vel nō cōparere dominum liquere debet. Nota ar. qd quando aliquis nō reperitur psumitur mortuus ita qd nō pōt perueniri ad torturam. nō dico qd hic sit plena pbatio. de pbatōe mortis habuit stis in. l. ij. s. si dubitef. j. quēadmo. testa. aperi.

Enatus. Si filius. Ex quibus causis ferē hereditas: ex eisdem causis castrense peculium cōfiscatur. hoc dicit.

Am fisco. Ad fisco transeunt bona cū onere legatoz. hoc dicit. Cō. qd dicit caduca: et sic inuit hereditatez nō esse aditam quod dicam in. l. si sequēs gradus. in prin. j. eo.

Exheredat. Nota ex prin. qd ex futuro euentu declarat vtrum serui deliquerunt vel nō. Cōtra hoc videt qd voluntas et ppositum faciant maleficiū nō futurus euentus penitus extraneus. vt. l. iubemus. in fi. C. de testa. et. l. si vnus. in prin. j. d. in sur. So. hereditas facens rēpntat personam defuncti. vt. l. mortuo. de fideicō. ergo serui hereditarij nō videbantur esse defuncti. vere ergo deliquerunt: qd filium defuncti nō iuuauerunt. vt. l. i. s. do mini. s. e. vnde futurus euentus nō facit delictum quod nō est: quia vere erat: sed bene pōt facere vt quis cōsequatur impunitatem talis delicti: qd fingitur nō fuisse. per hoc apparet intellectus se. s. si vero irritum. vere em serui erant filij eo modo quo serui patris dicunt filij. vt dicto. s. domini. quod sufficit ad hoc senatuscōsul. nō enim posset facere qd hodie fingeretur retro fuisse filius vbi filius nō est et sic deficit extremū a quo: vt. l. huic scripture. s. ad. l. aquil. nō habetis hic alia.

Dez querit et cetera. l. i. s. i. eo. s. e. Dic vt dixi i

In cognitione. totius isti materie. Lex ponit practicā

Ad euentū debetis scire qd hereditate adita ante vindicatā mortem defuncti nec habitā. q. de familia accusant occisores et sentētia lata cōtra occisores habet effectū: qd hereditas cōfiscat. Hoc pmissio veniamus ad casum. Accusatio facta cōtra occisores habet effectū cōfiscatiōis bonoz cōtra heredes extraneos infra quinquennium: cōtra eos qui de morte defuncti possent de participio teneri semp. h. d. fm glo. Cōp. qd ppter solam aperturam nō publicabunt bona: vt. l. necessarios. s. nō alias. s. e. So. Hug. hic addebat apti testamēti et hereditatis adite. Jo. et Azo intelligebāt simpliciter gl. h nō firmat sed in. l. si ea. C. e. ti. tenet opi. Hug. idē tenet in. l. ij. s. qd ad causam. s. e. qd est vep: qd casus est in. d. s. nō alias. Cōp. qd ista

accusatio nō finatur quinquennio: sed. xx. annis. C. de fals. l. querelā. Timore huius cōtrarij sunt hic due lec. prima qd hic heredes accusant directo de eo qd aperuerit tab. et hereditatem adiuerit et fert sententia cōfiscationis bonoz: que accusatio finit quinquennio: vel cōtra ppinquos durat semp vt hic. C. Examinemus istā lec. Ex hac lec. habes qd ad cōfiscationem bonoz deuenit per accusationes factā de herede. et hec erit practica huius. l. fm istos qd bene dicant pbat. s. e. l. necessarios. s. i. ibi dicit qd bona publicant: et sic nō sunt publicata ipso iure nisi sententia sequat. p. hoc. l. pe. j. e. vbi dicit qd de hoc accusant. C. In cōtrarium facit si esset accusatio ageret causa coram pside nō coram pcuratore cesaris: vt. l. i. C. vbi cause fisco. sed ista cā agit corā pcuratore cesaris: ergo nō est accusatio sed est questio bonoz simpliciter: et ista est vera. pbat per l. si gaius seius. j. e. C. Si vero esset accusatio vera in pena fieret publicatio et morte extingueret crimen: qd est falsum vt ibi: cōtra heredes ergo agit peti. hereditatis: vt. l. i. C. de his qui. vt indig. et ibi no. qd intellige: vt. j. dicam. Non ob. s. nō alias. qd intelligo publicabunt. s. per. l. secuta sentētia cōtra homicidas vel nō secuta: vt. j. dicā. Non ob. l. pe. j. e. qd intelligo accusare iproprie. s. agere. simile in. l. qui accusare C. de edē. Ideo glo. legit alio mō put vobis posui in sumario: et ideo exponit glo. in cognitione. i. accusatione cōtra homicidas. Ista lec. et expositio nō videtur congruere littere que dicit in cognitione apertū testamēti: sed homicide nō accusant de aperto testamēto sed de homicidio. sustinendo glo. potes dicere vt gl. in cognitione. i. delatiōe que fisco sit in bonis homicide iam puniti: sed hec etiā nō videtur vera: qd delatio pōt fieri in quadriennio homicidis punitis a die delatiōis facte a fisco: vel infra. xxx. an. vt. l. intra quatuor. et. l. in oibus. j. de diuer. et tempo. p. scrip. et. s. ti. pri. l. qd aut. s. nō simpliciter. expone ergo in cognitione hoc est in accusatione cōtra homicidas per quam peruenit ad cognitionē apertū testamēti ex senatuscōsulto: et sic sustinemus lec. glo. que cōmuniter tenet: sed hec lec. nō videt congruere littere: naz pōt esse qd occisores nō reperirent et tamen nō debuerit tab. aperiri et hereditas adiri anteqd haberet questio de famill. vt. l. ij. s. qd ad causam. s. e. Lec. glo. pcedit qd cōtra heredē ageret qd necem defuncti nō vindicauit sed hic agit qd tab. aperuit et hereditate adiuuit ante sumptā vindictā. qui casus nō est hic: et ita sentit gl. in. l. gaius seius. j. e. lec. tñ que hic ponit per glo. cōmuniter approbata est: et ideo eam tenemus. C. Et p eius declaratiōe est videndū quando tractat de auferendis bonis heredi ppter inultā mortem defuncti et tñ hec erit practica: qd pmo debet accusari occisores si viuūt et sentētia lata ptra eos infra quinquennium habet effectū cōfiscandoz bonoz ptra heredes: vel si heredes essent ppinqui ppetuo: vt hic fm glo. et. l. i. C. vbi cause fisco. sed cōtra heredes agit homicidis cōdemnatis p peti. heredi. et sic est causa civilis: vt. l. i. C. de his qui. vt indig. et tñ heredes dicent esse negligētes qd trāsiuit tantū tempus qd cōmode potuerit accusare et nō accusauerit: vt no. in. l. i. C. de his qui. vt indig. qd no. ppter delicta que cōmittunt in omittēdo qd tunc dicat esse pfecta qd trāsiuit tantū tempus qd potuit impleri et nō est impletū nec expectat qd trāseat tēpus quo desinat posse fieri sicut in dicitibus: vt lita stipulatus. j. de s. ob. sed est sicut i vltimis voluntatibus: vt ibi p. Quando tractat de auferendis bonis heredi ppter apertū testamēti seu aditam hereditate ante questionē habitaz de familia

In cognitione. est falsum. Bart. in. l. i. de p. u. a. deli.

In cōtra heredes. Et an isti heredes possint purgare mortem suā. vide an ge. et Jmol. i. l. si insula. de s. ob. obli. in v. fallē. regle affirmatiue. Negligētes. vide qd dicit post bar. i. lita stipu. de s. obli. in. ij. apostilla.

et sup̄mum supplicii: tunc si occisor est certus erit idē p̄cessus qui dictus est. s. l. q. primo accusabit occisor: et sententia habebit effectū cōfiscandoz bonoz rē. vt hic r. l. si certus. s. e. Si vero occisor erit incertus: tunc directo ageret cōtra heredē p̄ petitiōnem hereditatis p̄pter negligētia suā corā p̄cura. cesaris: vt. d. l. si ea. C. e. sic ageret si occisores essent mortui ita q̄ nō possent p̄demnari: vt. l. i. C. vbi ca. si. facit. j. d. car. edic. l. ij. Nec ob. l. si id. C. e. vbi hēs nō puniūt si malefactores nō possent iueniri qz vez nō puniūt p̄pter inultā mortē defuncti: sed ve ne puniūt p̄pter tab. aptas r̄ p̄pter hereditatē aditā festinanter. ¶ Op. q̄ heres nō puniūt in amissiōne hereditatis: sed in centū aureis: vt. l. i. s. j. eo. So. ibi aperuit tñ nō aūt adiuūt hereditatē. Et aduerte: qz illa actio que dat̄ ad centū aureos est popularis: vt. d. l. i. in fi. ideo nō est necesse q̄ expectet̄ quinquenniū: imo finit̄ anno: vt. l. i. j. de populari. ac. ita intelligit̄ Di. gl. que est hic. in prin. que dicit̄ act. in centū aureis nō finiri quinquēnio. ¶ Ultiō mo vides hic q̄ sentētia lata p̄tra occisores habet effectū p̄fiscandoz bonoz p̄tra heredes. qd̄ inducō ad. q. de statuto huius ciuitatis quo cauēt q̄ pater teneat̄ soluere cōdemnationē p̄ filio vsqz ad legitimā: an sufficiat filii p̄demnari esse. quā qōnem dīsp̄taui r̄ posui eā in. l. filius. in prin. j. de x. obli. vbi tangit̄ Di. r̄ est in prima op. quā feci in. l. in cognitōe. vbi dixi q̄ glo. tenet̄ opi. Hu. in. l. si ea rē. et adde r. j. ad treb. l. marcellus. s. si. sed ille. s. multum facit̄ p̄ opi. cōtraria. sed responde vt ibi p̄ glo. nō habetis hic alia.

Impubes qui nō iurat dñm nō tenet̄ senatuscōsulto nisi in eo tria p̄currat que ex primit̄ hecl. b. d. ¶ Nota casum in quo ipuberes nō excusant̄ a delicto cōmissio in nō faciēdo. r̄ eadē ratiōe videt̄ vbi cunqz dolus impuberis euidentissimē argueret̄ sicut fiebat̄ hic.

Fiscus succedit in locum substituto etiā necessario r̄ nocet vindicāti. b. d. ¶ Glo. format̄ hic no. q. hecl. sine dubio p̄cedit si institutus p̄mo gradu adiuūt qz p̄ aditionē extincta est substitutio: vt. l. post aditā. de impu. et ali. substi. ¶ Sed si institutus nō adiuūt qd̄ iuris. Dicit̄ quidā nō esse idē: sed substitutū p̄ferri fisco. Jo. dicit̄ idē. opi. Jo. est vera. videt̄ tex. in. l. in seruitute. s. ei qui. de bo. li. r. l. cū fisco. s. e. in eo q̄ ibi dicit̄ cadauca. nam nō esset cadauca si esset adita hereditas. hoc videt̄ sentire gl. in. l. eam quā. C. de fideicō. vbi dicit̄ q̄ hereditate nō adita bona auferunt̄ ab indigno: r̄ vadunt ad fiscū cū onere suo. r̄ hoc not. p̄ gl. in. l. recusare. s. si fisco. ad treb. r̄ si dicit̄ quare nō p̄ferat̄ substitutus qui venit ex voluntate defuncti si primus heres nō est. Rūdeo postq̄ primus fuit negligens est p̄sumptio q̄ in fraudem fisci nō adeat: ideo fisco occupat ac si adita esset. r̄ ex b̄ pu to q̄ huic substituto sit dare mediū q̄ anteq̄ trāse at tēpus negligētie primi heredis faciat sibi statui terminū ad hereditatē adeundā vel repudiandam: tunc ipso iure repudiāte ante negligētia trāfiret ad substitutū. p̄bat̄ in. l. si anteq̄. j. e. r̄ ibi dicit̄. Gl. format̄ duo cōtraria quoz rōnem videre est difficilē. r̄ dicit̄ in primo p̄uat̄ qz nō adiuūt hereditatē defuncti. in scdo qz nō petiūt tutore: hic vero post mortē defuncti nō vendicauit. sed pulchra est so. Rog. qz vbiqz indignū. r̄ ideo apponit̄ varietatis casus. Ita so. bene demonstrat̄ nō tñ varietatis rōnem assignat. ¶ Querit̄ Di. si frater occidit̄ fratrem suū: an bona deueniant ad fiscū: an ad filios occidētis.

et Di. ponit̄ melius illam. q. in. l. cū ratio. in fi. j. de bo. dā. r̄ ibi est casus. videbitis aliquid tantū in. l. i. et in. l. ij. s. si fratris. j. ti. i.

Cū ex parte. r̄ legatū r̄ quicqd̄ quocūqz iure de bo. testatis mortis cā caperet. b. d. eadē rōne dico q̄ ei qui nō vindicaret mortē occise vxoris auferet̄ illa portio doli quā lucrari debet ex forma statutoz: vt. l. ea qdem. de his qui. vt indig. ibi cū dicit̄ glo. s. si quis autem nō in plures. So. ibi est in culpa. h̄ in dolo: vt. l. p̄pter veneni. s. neptis. j. e. v̄ istud delictū ē maius illo. vel alif ibi delictū cōmittitur solū p̄tra testatū: r̄ ideo petiūt solū quicquid ex testō capit̄ nō alifunde: h̄ delictū cōmittit̄ circa vindicāda mortē ideo p̄dit̄ quicqd̄ cā mortis capit̄.

Etia seru' cōis p̄ premio li domino. bertatē cōsequit̄. b. d.

Rius. ueniat ad torturā nō p̄cedit̄ indicijs. ¶ Op. de. l. i. in pn. j. de q̄stioni bus. Glo. dicit̄ h̄ sp̄ale p̄tra no. s. e. l. i. s. itē illud. et j. de qōnibz. l. i. Di. ibi approbat̄ h̄ac glo. q̄ hic sit sp̄ale. ¶ Op. q̄ in tortura q̄s nō debeat interrogari de aliquo noiatiū. Glo. concedit̄. ¶ Op. s. de eden. l. i. s. rationis. Glo. dicit̄ q̄ nihil facit̄ r̄ bene. ¶ Ultimo glo. inducit̄ in ar. q̄ testis est interrogandus de die: quod dicit̄ vt. l. testis. C. de testi. et ibi per doct.

Propter de officioso r̄ cetera. functi mortē nō suspendit̄ querela inofficiosi testa. b. d.

In familia q̄ non vindicta supplicii. b. d. ¶ Aduerte quia In familia q̄ non vindicta supplicii. b. d. ¶ Aduerte quia ter. dicit̄ sumit̄ supplicii de familia: r̄ sic sub nomine vniuersitatis loquit̄ de familia: r̄ p̄t vniuersitas est nō hz caput. r̄ sō itelligit̄ hic familiā p̄ singulis de familia: vt no. in fili q̄ vniuersitas delinquit r̄ puniūt. l. metū. s. cū aduertendū. s. quod me. cau. et. l. si ex dolo. s. de dolo. qualiter autem puniat̄ p̄ delicto ex quo debet inferri mors: dixi in. l. aut facta. j. de pe.

Dors clandestin' Propter veneni. na ab exneo facta aditionē nō impedit̄: secus si a familia facta dicat̄. b. d. no. distinctionē hui' .l. Glo. eniz in. l. si fratre. C. e. distinguit̄ sic. aut aliq̄s fuit occisus palā r̄ nō pōt adiri hereditas. aut clā r̄ tunc aut a familia: aut ab extraneo vt hic: r̄ ista ē vera opi. Alij. vt Azo nō distinguit̄ clā vel palā: sed solū a familia vel ab extraneo sit occisus. Sed prima est vera p̄batur in. l. si minor. in fi. r. l. si fratrem. C. e. ti.

Et cui auferatur hereditas vt indig' Neptis. no propter doli nō restituunt̄ act. p̄fise: sec' si p̄p̄ culpā. b. d. r̄ est no. s. r̄ no. etiā gl. ad quā sepe remittit̄. Dic vt i gl. r̄ no. ex hac. l. q̄ ille qui scit̄ factū si facit̄ p̄tra ius p̄sumit̄ in dolo: qd̄ maxime hz locū hic vbi tractat̄ de acquirēdo: vt. l. si duo. r̄ ibi no. s. de acqui. he. ar. tamē p̄tra p̄dicta s. e. l. ij. s. si quis.

In dubio nō vident̄ heredes indid' Presidis. qui si nō puocauerūt. b. d. ¶ Op. C. e. l. minor. ib'. in fi. So. glo. h̄ trib' modis. tu dic q̄ aut est certū q̄ sentētia est bene lata r̄ nō tenent̄ heredes appellare. aut est certū q̄ est male lata r̄ tenent̄ appellare: aut est dubiū r̄ p̄sumit̄ p̄ sententiā r̄ nō tenent̄ appellare: vt. l. herēnius. s. gaia. de euc. r̄ ita loquit̄ b. r̄ ita qd̄ dicit̄ p̄sidis iniquitatē: intelligo nō apparēte: licet in veritate esset. sic p̄bat̄. j. dum dicit̄ tex. nō defunctorie. i. nō maliciose.

¶ Cū ex parte portio dotis. marit' si nō vindi cat mortē vxoris p̄uat̄ lucro doli. ad de bar. i. l. cū qui in fi. j. de his qui. vt indig. Ri'. op. Cōtrariū no. i. l. i. s. itē illud. s. e. vbi glo. i. fi. r̄ ad de bar. ind. l. i. in pn. ff. de questio. r̄ in l. vnus. s. in ea cā. eo. ti.

¶ Contra heredes dñia lata p̄tra occisore habet executōz paratā s̄ ei' heredes. vt no. bal. in. l. i. C. vbi cāe fisco. r̄ b̄ p̄ ro. r̄ la te p̄ bal. in. l. i. C. qui. res iudi. n̄ nocz. ¶ Et nota. Isti tex. meli' oies de iure. scdm bal. hic facit̄ qd̄ not. bal. i. l. si q̄s in rā. C. v̄ de v̄. r̄ in. l. si solū. in pn. d̄ ex. tu. r̄ de hac dictione vide tex in. l. ij. s. ex p̄rio. de acq. pos. ¶ Sequēs r̄ ideo cū opi. bar. hic trāsit̄ in mol. r̄ pau. de cast. in. d. l. cū fisco. s. e. r̄ ro. b̄ r̄ istud idē vult̄ ipe met bar. in. l. i. in iij. q. prin. in p̄mo effectū substitutiōis vulgaris. s. itē q̄ro qd̄ si hēs. s. d̄ vul. er pu. vide q̄ in hac mate r̄a dicit̄ in. l. i. recusar. s. si cus. j. ad tre.

nō enī credebatur male vindicare. eo autē casu quo dicitur debere appellare excusarent ppter inopiā: vt l. si pcuratorem. s. si ignorantes. s. mā. r. no. h. scōz vnam solu. alias dicitur tamē appellauerūt psequi tenent: vt. l. minoribus. C. eo. r. hic not. Sed si alius quis appellat an heredes teneant respōdere. Certe indubitanter sic: vt. l. minoribus. C. e. nō habetis hic alia dicenda.

Lausa ciuiliū bonozū cōtra heredes. redēs occisoribus cōdemnatis nō finitur decēnio nec morte heredis. hoc dicit. **U**ppo. q. quinquēnio pereat hoc ius cōfiscandozū bonozū: vt. l. in cognitione. s. e. Sol. glo. tribus modis. primus cōmunis intellectus cōmuniter nō tenetur: vt dicit in. l. cōtraria. d. duabus alijs solutionibus tene quā vis. vel dic q. ibi loquitur post occisores cōdemnatos r. vixit post decēniū: sed anteq̄ cōdemnarentur sufficeret quinquēniū: vt in cōtrario. r. sic cōcordat. **U**ppo. extra glo. act. penales nō transeunt ad heredes: vt l. i. C. ne ex delict. defunc. l. i. in prin. de priua. delict. So. quidaz dicunt illud verū in delicto cōmisso in faciendo: hic in nō faciendo: quod est trufa. dic q. hic nō est causa criminalis licet teneat de bonis applicandis fisco. cōdemnatis em̄ occisoribus statim bona sunt cōfiscata r. fisco agit petitiōe hereditatis ad bona: vt. l. i. C. de his qui. vt indig. r. hoc vult tex. hic: cum em̄ ista causa sit pecuniaria r. ciuili ad heredē transit. Si vero erat criminalis quāuis pecuniaria ad heredem nō transiret: vt. l. ex iudicioz. de accu. Barto.

Antequam. **E**x causa per fidei cōmissariū cogit heres adire ante vindicatā mortē defuncti. hoc dicit. **U**ero quō potest cogi adire cū si sponte adiret incidit in penā: quid est hoc quod hic in cause cognitione vertit. nam posito q. ipse nō adiret et mortē defuncti nō vindicaret bona defuncti trāfrent ad fisco cū onere suo: vt. l. cū fisco. s. e. et sic fidei cōmissarius nō perderet fidei cōmissum. Sed respondeo q. in cause cognitione vertit hoc q. forte heres nō vult vindicare mortem: sed fidei cōmissariū vult expedit ergo fidei cōmissi. q. anteq̄ heres sit in negligentia cōpellatur adire r. restituere. ex hoc enim lucrat quartam quam heres deberet detrabere que perueniret ad fisco si bona ad eū perueniret: vt. l. i. in fi. j. ti. i.

Ege cornelia. **U**o quolibet suo cōuincit quinq̄ aurei de bonis cōuicti si habet: als a fisco dant. hoc dicit. **D**uide. primo loquitur quando quis cōuincit seruos testamēto nō manumissos. scōdo quando cōuincit seruos manumissos. testamēto. secūda ibi p̄terea. **U**ppo. hic in fi. dicitur ex bonis dānati. s. prime dicitur ex bonis defuncti vel ex publico. **B**lo. soluit dices q. primo de bonis damnati. si nō sufficiunt tūc ex publico. **C**erte per hoc nō tollit cōtra. q. s. dicit de bonis occisi. vnde **J**a. de are. exponit hoc ex bonis damnati. s. heredis qui statim est damnatus in cōfiscatione bonozū eipso q. seruus est dānatus: vt. l. in cognitione. s. e. **D**i. dicit q. primo habeat p̄m̄ium ex bonis damnati. scōdo ex bonis occisi. r. si nō sufficiunt ex publico: vt in prin. r. sic qd̄ i. prin. deficit hic suppletur: quod vep̄ puto. nam in prin. loquitur quādo sunt cōuicti serui nō manumissi qui non possunt habere aliquid merito debet habere de bonis occisi vel ex publico. scōm̄ responsum loquitur quando est cōuictus seruus manumissus qui pōt habere

aliquid ideo dicitur de bonis damnati. **M**ota ex hac. l. q. sola fuga nō pbat maleficiū nisi aliter doceat: vt hic in prin. r. scōdo r̄iso. ad idem. C. de rap. vir. l. i. **B**lo. tamē in. l. bonefidei. C. de iurē iuran. et in. l. admonēdi. ff. e. ti. dicit q. fuga facit semiplenam p̄bationem. quod q̄tum ad hoc dic vt dicit in. d. l. admonēdi. **A**libi videt q. fuga faciat plenam p̄bationē: vt. l. desertores. de re mili. r. l. cōsiliarios. C. de assēs. r. l. i. p̄uberibus. de suspec. tu. doc. tangit in. d. l. i. C. de rap. vir. tu dic clarior: quādoq̄ fuga obijcit alicui p̄ crimine: r. tunc p̄bata fuga p̄bat crimen: vt. d. l. desertores. j. de re mili. r. vidistis. s. e. l. i. s. cū dominus. **Q**uādoq̄ fuga obijcit alicui in p̄batione alterius criminis nō vt crimen per se: et tunc quādoq̄ est crimen solius suspitiōis r. tūc fuga est plena p̄batio: quia facit quem suspectum: vt. d. l. i. p̄uberibus. **Q**uādoq̄ est crimen de quo requiritur p̄batio plena vera de ipso facto nō de suspitiōe tūc: tunc fuga regulariter nō facit plenam p̄bationem: vt hic r. d. l. i. de rap. vir. r. in corpore de exhib. r. intro. reis. s. suspecto. indicū tamen vel semiplenam p̄bationē facit: vt glo. in. l. in bonefidei. et in. l. admonēdi. fallit in casu r. ibi facit plenam p̄bationem: vt. d. l. cōsiliarios. C. de falsis. **F**acit. l. ista in ar. q. si statuitur p̄m̄ium denunciāti malefactoris nec exprimitur vnde soluat debet intelligi fm̄ formā huius. l. de bonis malefactoris primo. scōdo de bonis eius ad cuius vtilitatē sumit vindicta. tertio de publico. **C**erte no. tex. hic ex vinculis causam dicat. r. est simile in. l. i. j. de custo. reo.

Ex hoc edicto. **Q**ui testa. tabu. aperuit cōtra edictum tenet ad centuz aureos actione populari: quoz medietas est actoris: alia medietas est fisci. hoc dicit. **U**ppo. q. p̄na sit cōfiscationis bonozū: vt. l. in cognitione. s. e. **S**o. ibi facit plus quia hereditatē adiuit: vt ibi dicit. r. ibi not. q. istius pene pecuniarie medietas est actoris: alia medietas est fisci. **I**dem dicit glo. in q. libet actione populari. vt. l. i. j. s. hoc autē. de his qui deiec. **I**n cōtrarium est veritas: quia quando lex statuit actionem popularē tota pena est actoris post litis cōtesta. vt. l. i. sicut. j. de h̄bo. sig. hoc tenet **A**zo r. **B**o. in libellis. in ti. si quis corrupit albū p̄toris. **N**ec ob. l. ista: quia ideo hic q. lex simpliciter hic statuit r. hoc verū. **Q**uādoq̄ per legem inducitur actio: secus si accusatio: nam tunc indistincte pena applicat fisco nisi aliud dicat: vt. x. col. que sunt regal. c. i. r. l. mulctaz. C. de mō mulctā. qualiter autem cognoscat an lex introducat actionē vel accusationē dicit in. l. agraria. de termino amo. facit ad p̄dicta. l. vlti. de litig. r. qd̄ ibi not.

Fidei cōmissum. **Q**ui debitum accepit ab heredibus nō p̄hibetur eos accusare de inulta morte defuncti. hoc dicit. **A**duerte b̄licet tex. dicat accusare. nō tamen est p̄prie accusatio: vt dicit in. l. in cognitione. s. eo. cum in tota ista materia dicitur de herede qui nō vindicauit mortem defuncti. intellige nisi fuerit p̄uentus ab alio accusatore vel a p̄prie fide inquirente. vt. l. quoniam forozē. C. e. facit. l. edicto. de iure fisci.

Delictus vnus ex heredibus nō nocet alijs. hoc dicit. **U**ppo. q. factū vnus ex heredibus alijs p̄iudicet. vt. l. i. in fi. de h̄bo. obliga. **S**o. ibi in actiōi. que inchoat a persona defuncti r. transeunt in personā heredis. hic in actione que inchoat in persona heredis. dicitur plene in. l. ea. s. cato. j. de h̄bo. obli.

Anteq̄. onere suo. **A**dde qd̄ dicitur bar. in. l. se q̄ns. in fi. p̄n. s. eo. **E**ge cornelia. **U**l. de bar. in. l. si qd̄ id qd̄. s. serui. vbi ab legat ista. l. d. iuris. om. iud. **S**ola fuga. **A**n ola fuga rei p̄bet vel indicū faciat habet p̄do. an. in. c. estimatis. de dol. r. p̄tu. et adde qd̄ regulariter fuga non facit quez haberi p̄ dūcto. l. i. C. de requis. te. r. l. vbi. C. de fal. r. q. faciat indicū r. etiā bar. in. l. i. ff. de q̄st. et an bannū faciat indicū vnus veritatis habet p̄ bal. in. l. i. i. col. C. de here. in. l. i. de mate. r. p̄ Jo. an. in addi. spec. in ti. d. p̄sum. s. i. j. violē

ta. adde casti no. in quo fu ga plene p̄bat in an. vt nulli iudi. s. si q̄s vero ac cusatus. col. se. r. theocica bar. hic limit ta vt no. p̄ cū in. l. i. j. d. bo. eo. r. vide ter. in. l. quid aut de lib. cau. et b̄ adde imol. in. l. interesse de acq̄. pol. vide ang. de are. in. l. male si. in d. fama publica. **D**ebet in telligi. **S**i sta tutū dicit q. cū p̄mo ac cusauerit malefactorē b̄at beat tūc de q̄ bus b̄ois b̄are os. vide bart. in. l. lex cornel. s. si q̄s libelli. d. iniur. i. repoz. antiq̄s. vide ange. de are. in malef. in d. fama pu blica. in pe. carta. **E**x hoc edicto. **C**ui ap plicet pena ex populari actiōe redacta. r. adde **B**ar. in. l. si quis id qd̄. de iuris. om. iudi. **C**ōtrariū vide in. bar. in. l. senatus. s. senatus. et qd̄ ibi dicitur iure fit. **F**idei cōmissum. **A**duerte. **E**t sic habet in tellictū ad to tū r. r. intelli ge vt p̄ **B**al. in. d. l. qm̄ forozē. C. eo. et vide p̄ cor. in. l. i. s. si mulier in d. eleganz ter. de liber. agno.

Si quis ali. test. phi. Rubrica.

Querit glo. Et pra. ca. hui. r. q. no. p. be. que. imp. ed. n. se. testari. r. quid. si. t. se. testari. erat. et. nullus. r. q. d. si. no. cu. esse. cu. imp. ed. ut. vide. no. bal. i. l. testa. menti. r. q. d. ibi. glo. C. de. inoff. testa.

Si quis aliquē testari phi. v. cogit. Rub. Querit glo. qm habeat locū iste titu. Et dicitur ut in glo. s. quando cogo te ut aliu instituas: an coactio mea noceat instituto. Et gl. que h est tenet q sic. Sed d tenet glo. in. l. ij. C. eo. r. allegat. l. me. ruz. s. s. qd me. cau. pro illa glo. fac. l. elegater. in pn. s. de dolo. r. qd ibi no. In cotrariū pbatur per Dy. qz quādo dol' alicui' est imediata cā alicui' acquisitionis mee debet mihi nocere. v. in dolo p' curatoris qui nocet dno. vt. l. si pcurator. j. de do. excep. r. j. de vi r. arma. l. i. s. si quis tamē. r. s. s. v. l. ius. Itē videtur casus exp'ssus in. l. i. C. eo. r. istam op. teuer Dy. r. De. Non ob. l. metū. s. licz. qz ibi met' alteri' non fuit cā p'ima acq'sitionis: sed labor meus. nec. l. elegater. in pn. s. de dolo. qz ibi loq'tur in tractu in quo simil' dolo alteri' nō est imediata cā acquisitionis: qz acq'ro ex tractu meo nō dolo alteri' r. q' ista op. sit nā istozū doc. videt' pbari in. l. i. s. i. j. e. t. i.

Ab eo q' pro. Vidū captat. hiber testm fieri vt mutari auferē hereditas vt ab in digno. h. d. C. oppo. j. l. pri. s. frat' s. glo. soluit r. h. r. vide illā gl. que in

mult' locis allegat. r. dixi vobis in. l. si sequēs. s. e. ti. l. q' qm frater occidit fratē q' nocet oibus sequē tibus in gradu: sed existētib' in eodē cū eo v' p'xi miori nō p'udicat p' illā gl. vt. l. cū rō. in. l. i. de bo. dāna. Quero aliquis vult facere testm: consan guinei nō pmittunt introire notariū r. mittit ad cu riam vt faciat q' notari' introire possit r. testm libē facere: qd faciet curia. D' dñi dico q' potestas dz hoc facere p' regulā ne potētiores humiliores affi ciāt. vt. l. illicitas. s. ne potētiores. s. de offi. p'f. r. p hoc videt' casus in. l. r. curent. s. de testi. r. sic pone bat casuz Ja. bu. cui. parcat deus: licet gl. aliter di cat in. l. i. ibi dicit' testari. i. testificari dicit' glo. sed Ja. bu. dicebat testari p'prie. Quero q' l'iter practi cabit ista. l. Et credo q' sic practice q' ille qui phi buit testari accuset r. p'ponet pena exordii. r. hoc sa cto p'ponet' eum acti. civil. s. petitio hereditas. si cut in quolibz alio indigno dicim'. vt. l. i. de his q. vt indign. C.

Si domin' dolo fecerit. vent' mutari tes tamētuz nocet suo r. alijs institut' nō legatarijs. h. d. C. p. de pn. ad si. qz in pnci. dicit' q' dolo s. p'hibētis mutari testm nocet alijs. s. filio vel suo et manumisso. In n. s. si legatū. dicit' d'riuz. r. istud nō est multū facere cotra: qz possum' r'ndere altero d duob' mōis: qz in prin. fuit adhibēt' dol' a p'nci' s. psonis pro q'bus p'sumit' dolo pro p'unctis. vt. l. pe. j. de bo. liber. r. h' puto vez sat. vel alit' aliud in institutōe: aliud in legato. ita loq'tur feciduz r'nsuz s. r. rō satis est in p'mptu. nā qm adhibeo violētiaz ne aliquis faciat testm tūc respicit institutōez r. cir ca eā videt' facta violētia r. nō respic' legatum pnci palit'. r. ita aliud in vno q' in alio. C' Alteri' dicit' hic r. si nō fuerit in prāte r. sed an sufficiat q' non fuerit omni tēpore: an altero. Et vltima op. gl. est vera. r. vide glo. q' icipit eo tpe r. c. ibi r. alij qd r. c. s. bi ar. cotra. r. c. dicit'. ad pcedēs r'nsuz. Itē ibi in tex. eius qui r. c. dicit'. hui' relicto causas dedit dñs ideo nocet. sicut in dolo pcuratoris dicim' q' nocz dno. vt. j. de do. excep. l. si pcurator. Dy. Et illam rationē tene mēti. qz p' hoc pōt terminari qd no. q' si marit' p'hibuerit vxorē facere testm: an noceat fi lijs qui essent successuri ab intestato. Videt' q' sic. vt hic. sed d' videt' de iure: qz si filij vellēt succedere

ex testō qd p'hibuit p' mutari: r. tūc noceret filijs: sic qm dedit cām dolo p'is successorū legitime fun istā lec. quare r. c. p' h' vidistis. s. l. pri. no. ibi. Itēz sit p'udiciū p'ximiozib' in gdu. r. vide gl. q' incipit q' p'hibuit. in. l. i. dicit' r. rō qz institū h' habuit: ibi non ar. s. de here. insti. l. ij. r. de cadu. tol. s. in p. r. s. p se cūdo fm Di. C' S' circa istā gl. q' r. q' ille q' est in dign' distribuit. s. j. l. pri. s. si. vbi nō distribuit indign' s'z fise'. Rū. ibi loq'tur in fideicomis. parti culari: h' in vniuersali. r. rō est qz in vli detrahūt tre bellianicas: s'z legatari' q' soluit fideicomissum vtile nullā detrahūt q'rtā. r. ita loq'tur h'. tene menti istaz materiam.

Qui impedit testes accedere s. Quis. impedit testm fieri. h. d. Quer ro exēplū n. fratris. Bl. legit duob' mōis p' si vn' frat' p'hibuit quē testari de nouo nō nocet alteri. ista est bona r. clara. scdo qm vn' frat' q' sol' erat institut' in p' testō p'hibuit mutari testm. q' ca' su alteri fratri nō nocet s'z pdest. habebit enī partē suā cū nihil esset h'itur' si p'mū testm duraret. In h' tū sunt op. an h' lec. sit vera. examinao statim in. l. vl. nō habet' h' alia ad p'fens.

Licet testōz placare blādo v. Inum. sermone. h. d. C' Pro declarā da ista materia qro in q' ca' h' habeat lo cū iste ti. Bl. rubrice dicit' in q' tuoz q's examinem'. P'rio h'z locū qm cogo te vt me instituas: tūc inci do in edictū r. hereditas auferē r. applicat' fisco: vt l. i. C. e. ti. S'z qro quō potui p'udicare veniētibus ab inte. q' me pcedebāt in gdu s' ea q' no. s. e. in. l. i. in pn. Dicit' q' postq' fui institut' nullus est q' me p cedit: qz in succ. p'or est cā testamēti. vt. l. q' diu. j. de acq. here. Sed adhuc insurgit iniquitas. qz ex facto meo pus veniētes ab intestato excludo. Rū. h' nō p'stabat q' velle instituire hos vl' alios. s'z voluit decedere intestat': sed h' bñ p'stat q' inuit' me insti tuit. Sinaut' p'staret q's voluit instituire: tunc illis q's lesi daret' actio s' me de dolo vl' p'di. ex. l. ad du plū. vt no. in. l. luti'. s. sempronis. j. de le. ij. r. i. auc. vt nul. iudi. s. ad h' puenit. r. C. e. l. ij. r. si nō essez sol uēdo in dubi o: iste lesus reuenteret' s' fisci. ar. l. si. in pn. s. de eo p' quē factū erit. r. l. plane. la. ij. s. i. j. de le. i. C' Quero vtrū legata debeant' ex h' testa mēto facto p' vim. Et videt' q' sic. vt. s. l. pr. in. l. i. r. l. i. s. i. C' In d. videt' q' nō. qz postq' fec' testm in uir' ita h'z volūtate legatarij sic heredes. r. quāq' coactio fuerit facta p' aliu nō dz p'desse legatarijs vt. j. dicit' in scdo casu. Rū. si p'stat q' testator coa ctus instituit me r. nihil aliud p'stat vltra q' tunc le gata debent'. vt. l. i. p'alleg. s'z si p'staret q' totā filiaz volūtate fec' coacte: tūc nihil debet' p' rōne scdo fa ctā. C' Quero q' coactio dz interuenire vt q's inci dat in edictū. Rū. met' mozt' vl' cruciat' corpis. s. q' caderet in p'stātē vix. vt. l. metū. qd me. cā. vl' ali' met' q' induceret restitutiōne p' officii iudic'. de q' in. l. i. s. q' honorāde. q' ruz act. nō da. r. l. fi. s. l. r. ij. s. qd me. cau. r. l. interposita. C. de trasfac. r. no. in d. l. metū. qd me. cā. Ad tollēdū tū dicit' p'sump. q' nō intercesserit met' curet q's q' testm fiat interue niētib' p'sanguineis. vt. l. trasfac. C. de transf. Que ro quōd' practice h'z ista materia. Rū. p' accusabit ille cogēs r. puniet' crimī alr: r. illa snia habebit cō tra eū effectū p'sfiscatiōis bonoz: vt amodo p'ueia tur p' hereditate pe. here. ar. l. in cognitiōne. s. ti. i. ita intelligo. l. i. C. e. C' Scdo habes locū iste titu. qm cōpello te vt instituas aliu. vt. l. i. C. e. ita dicit' gl. rubri. in. l. ij. C. e. no. s. p. l. metū. s. r. l. s. qd me. cā. p' h' l. elegat'. in pn. s. de dolo. vbi dol' tertij non

Frū queo qno. Et de bar. in. l. fin. alias. i. C. e.

nocet alteri, p. h. l. i. x. sed si legata. s. e. ubi dolus
 vni? no nocet legatarijs. ad ide postq qd est insti
 tut? t3 pmi locu in suc. s3 ei q t3 pmi locu no nocet
 dolus alteri? vt no. s. e. l. i. in pn. g. r. c. l. o. tra. tenet
 De. Di. r. Ci. r. oes. na qn dolus alteri? est ca ima
 mediata acqfitiois mee ille dolus mibi nocet. vt. l.
 si pcurator. j. de doli excep. r. l. i. s. si qd tñ. r. s. fili?
 j. de vi r. vi ar. r. pbat. tex. in. l. i. C. e. r. ar. l. ij. s. i. s. e.
 r. j. q. no cope. bo. po. l. i. Mo ob. s. r. l. z. q. ibi dol?
 alteri? no est ca pna acqfi. mee: s3 labor me?. Mo
 ob. l. elegan. in pn. qz ibi dol? tertij no est ca pna
 acqfitio. mee. s3 det? me?. Mo ob. qd dr. de legata
 rijs: qz vt dixi supra intelligo qn no stat q fuerit
 coact? ad legadu: sed si psumit in. q. q coact? insti
 tuit aliu. Mo ob. qd dr. q est primior. qz h ca pri
 mitat? causabit a dolo tertij q eni institui fecit. In
 dris erat primior in panguinitate vel sanguine:
 r sic ca primitat? causabit alif q ex dolo tertij. r p
 h fac optime so. qua Di. dedit. s. e. l. i. s. i. in vltimo
 dris qd feci. **Practica aut hui?** mēbrū erit q p
 accusabit inferēs metū q accusatio secuta pdena
 tiōe habebit effectū p fisco dōz bonoz p institutū
 vt dixi. s. ita itelligas q ei quē qd lesit p illū actuz
 sit saluū ius recuperandi p inferētē metū. vt dixi. s.
 in pfo casu. **Habem?** videre duos casus dubios
 qd infra dicā. **Tertio casu** h3 locū iste ti. qn im
 pedio aliqū volētē testari de nouo. vt. s. l. i. in pn.
 ita dicit gl. rubri. Circa h3 distingue lat? aut iste q
 impedit est primior successur? ab inte. r hereditas
 auferē sibi r applicat fisco. vt in pn. l. i. Aut ille h3
 potē in gdu vl eqli r sibi nō p iudicat. vt. l. ij. s. fra
 tris. s. e. ita t3 glo. in pn. l. i. **S3 h3 op. s.** deter
 minatū est q q cogit testatorē instituere aliū fac lo
 cū huic ti. s3 q impedit testatorē testari videt cū co
 gere relinqre veniētib? ab inte. r. l. officium. in pn.
 r. l. si qd cuz nullū. j. ti. i. **Kñ. si** ostaret q ego impe
 diui testatorē volētē testari r instituere aliū pcede
 ret oppositō. s3 qd in gl. dr. itelligit qn pbat q qd
 phibuit aliū testari simplr. forte eni si testōr feciss3
 testm instituisset veniētes ab inte. r distinctio pce
 dens facit ad questionem de eo qui interfecit con
 sanguineum suū: vtrum succedat ei r si non vtrum
 succedat fisco: qdā hnt hanc. q. factā p Di. in. l. se
 quēs gdu. s. ti. i. **Vitas est** q distingue aut iter?
 fact? erat primior: aut vltior. p casu bona p fisco
 tur. scdo non. vt. l. cū rō. in fi. de bo. dā. r. l. ab hosti
 bus. s. i. s. fo. ma. interficiēs nō nullo mō succedit
 p dictas. **Quarto casu** h3 locū iste ti. qn qd phib
 bet testari aliqū q volebat mutare pmi testm. vt
 s. l. i. in pn. ita dic gl. rubri. Circa h3 distingue: aut
 ille q phibuit nō erat institut? ipse nec fili? ei? vel
 seruus r sua phibitio nō impedit succedere institu
 tos in p: vt hac. l. ij. s. fratris. r qd not. in. l. i. in pn.
 qd intelligo nisi ostaret q testator volebat mutar
 re pmi testm respectu heredis instituti r volebat
 instituere aliū: r tñc p inde est ac si cogisset testato
 rē illū instituere vt in pcedentib? dixi. facit ad p dī
 eta q factū phibētis nō nocet legatarijs r fideicō
 missarijs eñeis: r eadē rōe nec institut? eñeis. vt
 l. i. s. s3 si legatū. r. l. pri. in fi. s. e. s3 si erat institut?
 ali? q fili? vl heres phibētis: tñc si erant in ptate
 tpe phibitōis. s3 nō essent tpe adite hereditat? dī
 cuntur indigni r hereditas fisco applicat fm oēs.
 vt. s. e. l. i. s. i. r. j. q. no cope. bo. po. l. i. in fi. s3 si erāt
 sui iur? tpe phibitōis r adite hereditat? sunt opi.
 s. e. l. i. tñ Di. t3 illā q sit idē qd supra. pōt esse rō:
 qz ppe dīctio nē psonaz videt phibēs phibuisse
 solū fauore illoz. ar. l. pe. j. de bo. l. i. Itē p dicta na
 nisi illi instituti essent successuri ab inte. tñc eni phib
 itio tertij nō nocet. als impedit succedētes ab in

e Distingua
 tur. Aliqis i
 terficiet p san
 guineū vtrū
 fisco succedat
 ei. r vid
 bar. r qd ibi
 dixi in. l. i. s.
 his q. vt in
 dig. p bal. in
 l. eā quaz. in
 iij. col. C. de
 fideicō.

te. vt dixi in casu pcedenti: multo forti? b. **Quo** ca
 sum in terminis. marit? phibuit vxorē testari vl te
 stamētū factū mutare ad h vt succederent oēs filij.
 certe nō impedif ppe h successio filioz ppe ea q dī
 xi. **Preterea** tā pphibēs q mī sunt in eqli gdu fi
 lio: iō par dīctio oēm suspitiōez tollit. vt. l. nō so
 lū. de ritu nup. maxie hodie q iure mī h3 de necessi
 tate filiū instituere in aliq. vt in auc. vt cū de app.
 cog. s. aliud q capitulū. **Si vero** ipse phibēs erat
 institut? in pno testō: tñc aut cū alijs aut solus. pri
 mo casu alijs nō nocet: nisi etiā ipsi doli commise
 rint. vt. s. l. i. in fin. r. l. ij. s. fratris. r sp intellige: nisi
 ostaret q testator volebat mutare etiā q ad institu
 tiōnē alioz. **Si nō** erat institut? solus. r tñc aut ip
 se solus erat etiā successur? ab inte. r hereditas ap
 plicat fisco. vt. l. i. in pn. s. eo. aut nō erat successur?
 in aliq vl nō sol? r in h sunt opi. s. l. pri. s. fratris.
 nā qdā dicit q succedit alijs veniētes ab inte. vel
 in totū si erāt p pinqores vl ex parte sua si erāt in
 eqli gdu. r sic factū vni? nō nocet alteri: h ē qd p
 dest p istā opi. est. C. e. l. i. r qd dixi. s. in p casu. l. qn
 qd cōpulit instituere se. idē eni videt esse siue com
 pellat me instituere siue q i institutiōe facta p fuce
 res. r iō alijs dicit q succedit fisco tñc. r ista opi. p l3
 p. l. i. C. e. **Hec ob. s. fratris.** qz ibi loquitur qn phib
 uit testari de nouo ad illū casum tñc referē. vt ibi
 not. fm illā opi. h sp intelligas nisi ostaret q vole
 bat mutare testm r instituere veniētes ab inte. vel
 alios certos: tñc eni illi subuenit fm ea que dixi. s.
 circa pmi casum. **Quero** qn hereditas appli
 cat fisco vtrū legata remaneat valida. **Ex.** videt
 q sic in. l. i. s3 si legatum. s. e. r. s. l. pri. in fi. qd in
 tellige nisi legata esset relicta filio vel seruo phibē
 tis. eadē rōe quā supra dixi de institutiōe nisi osta
 ret testatorē voluisse mutare voluntatē etiā q ad le
 gata. ita intelligo. l. eñ q. in fi. de his qd? vt indig.
Quero qntē phibit q qd phibuerit aliquem
 velle testari vl testm mutare. **Kñ.** duo o3 pbare. s.
 q ille volebat testari. Itē q ille ali? phibuit sibi.
 vt. s. e. l. i. in pn. h aut phibitio pbat si impedit in
 troire notariū vl testes. vt. s. e. l. i. in pn. r. l. marcel
 lus. in fi. ad trebel. r. l. eñ q. in fi. de his q. vt indig.
Quero pōe q testōr dixit corā duob? vl trib?
 testib? vl etiā corā notario q ipe fecerat testm coa
 ct? r q libent mutaret sed omittit ppe tiorē: an sit
 sufficiēs pbatio. **Kñ.** si diceret simplr ppe merum
 nō expmēdo a q esset illat? puto q nō valeret aliū
 qd. nō eni pōt sua simplici voluntate remouere te
 stamētū qd an fecerat. vt. l. sancim?. C. de testa. s3 si
 diceret sibi metū illatū a substituto: tñc eni indig
 gnū reputare videt. r tñc hereditas applicat fisco
 vt. l. hereditas. C. de his q. vt indi. **Quero** vtrū
 hereditas veniat ad fisco siue sit adita hereditas:
 siue nō. **Kñ.** q sic. vt. l. pri. in fi. dñ dic caduca. fac
 qd dixi. s. n. i. l. sequēs gdu. in pn. **Quero** iurē
 l. n3az pōe q tpe facti testamētū nulle iniurie fuerit
 facte p viz vxori s3 pcesserat iniurie r vbera: vtrū
 ex h vir reputet indign? **Inno.** in fili videt deter
 minare q sic. ex de of. dele. c. cam mī mōij. dixi i. l.
 l. s. q onerādē. qñ rex ac. nō datur.

De iure codicilloz. Rubrica.
Itor formas vide in Spe. de instru. edic. s. vi
 lo. p tina r qras vt in gl.
Epissime. qd ago vt ago n
 valet vt pōt valere. h. d. h bēnus
 videre duo. p illud gnale si nō va
 let qd ago vt ago r. c. de q p Li.
 in. l. non codicillū. C. de testa. dixi

Quero q
 liter. Adde
 q no. in. l. p
 rime. de his
 q in test. de
 le. r. l. i. fco.
 s. i. de dī. r
 de. r. in. s. le
 gati. insti. o
 lega.
 Mo vale
 ret. fac tex.
 r qd ibi dixi
 in. l. i. qd. s.
 i. s. ti. l. adde
 qd no. bart.
 in. l. in testō.
 de fideicō. li.
 adde bal. in
 l. nram. C. de
 testa. in vlti.
 col. vbi t3
 bar. h.
 h Que one
 rade. Adde
 ter. l. i. miles
 s. veteran?
 de test. mill.
 r in. l. si iure.
 de le. ij.
 De codi.
 Rubrica.
 Episs
 mevis
 formas codi
 cilloz i spe.
 de instr. edi.
 s. viso. de im
 pugnat.

Bl. dicit. Adde q̄ de clausula ista voluit bar. in. l. si ita. de aur. z ar. le. z q̄d importet h̄ clausula codicillar̄ z q̄ p̄sone videant̄ p̄ eas q̄ uari z q̄d si nō est apposta clausula codicillar̄ in testō: s̄ dixit q̄ voluit testm̄ valere oī meliori iure z mō q̄ valere p̄t̄: dicit q̄ p̄inde est ac si esset clausula codicillar̄. l. cū p̄. s. fili? m̄rem. de le. ij. a similitudie rāz

in. l. i. s. si q̄s ita. j. de n̄. ob. Secdo habemus videre sp̄alit̄ materiā h̄m̄. l. z singu. de vigore illi? clausule q̄ apponit̄ in quolibet testamento: si nō valet iure testamēti valet iure codicilloz z illud examine m̄. **¶** P. j. ad trebel. l. sceuola. Glo. sol. ibi voluit bar. codicillari. h̄ facere testm̄. **¶** Jō Dy. distinguit: aut certū est q̄ q̄s voluit testari z nō valet iure codicilloz nisi dicat̄. vt. h̄. cū simi. aut voluit codicillari. z h̄ certū est. tūc valet z n̄ba directa trahunt̄ ad fideicōmissum. vt. d. l. sceuola. z. l. codicill. s. scia. j. de le. ij. z q̄d ibi no. in. l. n̄bis civilib? s̄. de vulg. z pup. aut est dubiū: z tūc aut in illa voluntate est istū turio heredis z p̄sumit̄ q̄ voluerit facere testm̄. alī as sec? vt. l. illud. s. tractari. j. e. z. l. nec codicillos. C. e. Venio ad materiā illi? clausule examinādā p̄ multas q̄ones. Et p̄ q̄o q̄d importet h̄ clausula z q̄ p̄sone. p̄ h̄ n̄ba vidēt̄ ḡuari. gl. dicit̄ q̄ vidēt̄ur rogati veniētes ab intestato. vt. l. ex testō. C. de fideicō. z ibi no. z. l. q̄ aūt. i. p̄n. z ibi no. s̄. si q̄s omis. cau. testa. q̄d puto vez q̄ veniētes ab intest. succedūt. si enī succedūt aliq̄ ex testō: puta si precesserat aliq̄d testm̄ q̄d nō est ruptū p̄ istud sedz q̄d valet iure codicilloz. illi heredes q̄ successerūt ex ipso vidēt̄ur rogati. Quicūq̄ enī aliq̄ mō succedit̄ vidēt̄ur rogati. vt. j. e. l. si q̄s cū nullū. p̄terq̄ si esset heres ex testō postea facto. vt. j. dicit̄. Itē aduertēdū est dīlī genē q̄ non est simplr̄ vez q̄ habeat̄ p̄inde ac si essent rogati. Itā tex. in. l. q̄rebat̄. s̄. de testa. mili. dicit̄ vīm testamēti in cāz legati z fideicō. z codicillo rū esse p̄uersam p̄. d. clausulā. q̄ n̄ba sunt multū p̄derādā. nā ex testō nemini acq̄rit̄ h̄ditas nisi adīta regularit̄. ita non est ista directa institutio q̄ trahit̄ ad fideicōmissuz. vt. infra dicit̄. put̄ iure fideic. valet h̄z in se istā additōne si agnoscat̄. z sic nō trāsmittit̄ ad heredes nisi q̄s agnouit̄. vt. l. si ita legata. s̄. illi si volēt. j. t. i. si enī h̄ adīceret̄ nō esset trāsmisse vīm testamēti in viz codicilloz ab ea q̄ erat in testō. q̄z tex. ille nō vult s̄z in illis casib? in q̄b? hereditas nō adīta trāsmittit̄ i illis trāsmitteret̄ fideic. nō q̄ p̄ oīa est idē ac si rogēt̄ur veniētes ab intestato. z ita dicit̄ de facto. **¶** Secdo q̄ro q̄d si testōz dicit̄ volo q̄ valet iure testamēti z codicilloz an valet h̄ clausula. Videt̄ q̄ nō. q̄z inducīt̄ repugnātia. vt. l. vbi repugnātia. j. de reg. iur. In p̄riū est casus in. l. si. C. e. Itō ob. d̄riū: q̄z q̄d dicit̄ z codicilloz dz expōi z. p. v. l. h̄ p̄p̄ regulā q̄ est q̄n copula z. ponit̄ inē incōpassibilia resoluūt̄ in dīstinctā. vt. l. si titio funduz. j. de vsufu. le. z erit electio heredis q̄ petat̄ iure directo v̄l fideicōmissi. vt. l. v. l. C. e. z. j. ad trebel. l. recusare. s̄. titi? dū tū nō eligat̄ cām itē stati in necē legatarioz: tūc enī tenet̄ ex edicto si q̄s omis. cau. te. nisi testōz noīatim exp̄sse ei electio nē p̄miserit. vt. l. q̄ aūt. in p̄n. s̄. si q̄s omis. ca. tes. idē si dixerit volo q̄ valet iure testamēti v̄l codicilloz rū. p. e. l. s̄z q̄d si dicit̄ volo q̄ valet iure testamēti v̄l saltē iure codicilloz. Itū. arbitroz q̄ tē nō possit eligere heres. nā illa dīstinctio dīminutina saltē h̄z illō iportare. vt si p̄rimo mō. s̄. iure testm̄ non p̄t̄

q̄ testm̄ p̄pter clausulā codicillarē valz iure codicilloz nō tū dicit̄ q̄ trāsmittat̄ z. dicit̄ tū tenere mēti dicit̄ bar. p̄p̄ auctoritatez ipsi? et p̄p̄ capita iudicū q̄ p̄rimū v̄nū capūt̄ nō p̄t̄ ab eis euelli. z vidēt̄ eū post Jmol. in. l. q̄dā ita. in p̄n. ad trebel. q̄z faciūt̄ ar. s̄ bar.

m An valeat. Adde bar. in. l. si. C. de codicil. n Dec clausula. Et h̄ clausula exponit̄. i. quatenus non valet. z sic p̄ parte posset n̄ssi cari fm bar. z doc. in. l. stipul? q̄ me? erit. de le. i. z bar. h̄ in. ix. q. z bar. in auc. ex cā. C. de lib. p̄te. o Puto vez. Et de n̄itate hui? . q. plenissime dixi post alios in auc. ex cā. in. xv. col. cū se. C. de libe. p̄te.

valere deueniat̄ ad illud q̄d est min? . vt. C. de emē. p̄pin. l. i. p̄z ex regula grāmatali de dīstinctioe dī minutia. v̄n dicit̄ si nō potes mibi dare bisan tū sal tē cōmoda denariū. S̄z q̄d si repit̄ sic z voluit valere v̄l iure codicilloz nō dixit̄ iure testamēti. Itū. q̄ dicit̄ v̄l. q̄n apponit̄ v̄n oīoni v̄l dicit̄ tū su mif p̄ saltē. vt. l. si stipulat? . s. ad h̄iberi. j. de fideiul. p̄inde ac si dicerē testamēti v̄l saltē codicilloz. Tercio q̄ro an h̄ clausula? si nō valet zc. habeat locum q̄n testm̄ nō valet p̄p̄ defectum solēnitat̄ omisse. Tex. z gl. q̄ sic. vt. l. codicill. s. fi. j. de lega. ij. z. l. ex his n̄bis. C. de test. mili. z no. in auc. ex cau. C. de li. p̄te. **¶** Quarto q̄ro q̄d si testm̄ nō valet rōe voluntat̄ impfecte: q̄z anteq̄ impleat̄ mortu? est testōz v̄trū tūc opef̄ illa clausula. Tex. videt̄ q̄ sic. C. e. l. si. circa mediū. In d̄riū facit̄. l. fideicō. s. i. j. de leg. ij. z. l. ex ea scriptura. s̄. de testa. z ibi videt̄ tex. z h̄ puto vez. **¶** Itō ob. l. v. l. C. e. q̄z intelligo voluntatez impfectā rōne alicui? solēnitat̄ nō voluntat̄. no. gl. in. l. si is q̄. s̄. de testa. **¶** Quio q̄ro q̄d si testm̄ nō valet ex causa p̄teritōis: an tūc illa clausula opef̄. Bl. i. auc. ex cā. z q̄ nō z refert̄ Dar. fill. i. auc. ex cā z est casus fm h̄ in. l. si p̄soni. s. fi. j. ad tre. d̄i. z alij moderni tenēt̄ illā op̄i. opponēt̄ s̄ illā gl. z pbāt̄ sic. ista sunt paria relinq̄re a veniētib? ab inte. z dicit̄ si nō valet iure testamēti valet iure codicilloz vt no. in. l. ex testō. C. de fideicō. z. l. q̄ aūt. in p̄n. s̄. si q̄s omis. cau. test. z p̄ d̄i. in. l. codicill. in fi. j. de lega. ij. S̄z si testōz dixisset legata tūi deberi a veniētib? ab inte. sine dubio fili? teneret̄. vt. l. si q̄s cum nullū. j. e. in p̄n. z ita tenēt̄ doc. S̄z s̄ h̄ videt̄ exp̄ss̄ se. j. de le. ij. l. ij. vbi a filio p̄terito nō p̄t̄ relinq̄re fideicōmissum. Itū. a filio p̄terito nō p̄t̄ relinq̄re noīatim. vt ibi. s̄z relinq̄re ḡralit̄ a veniētib? ab inte. z ita loq̄tur i. d. l. ij. z h̄ n̄ba iā nato p̄terito. Sexto q̄ro q̄d si fili? posthum? sit p̄terit? . Videt̄ idē. vt. l. si q̄s cū nullū. j. e. Doc. moderni vt dicit̄ Ja. de bel. z q̄i oēs dicit̄ q̄ nos debem? insp̄icere n̄ba testamēti. aut enī dicit̄ si nō valet zc. sic sunt p̄ntis temporis: z tūc testō rupto p̄ natiuitatē posthūi non debetur: q̄z deficit additō: q̄z vez est illo tpe valuisse. pbāt̄ p. l. si ita scripsero. j. de le. ij. de au. z ar. le. l. si ita. z. l. si a colono. z. l. cū stipulamur. z. l. si stipulat? fuerim. j. de n̄. ob. j. e. l. q̄dā. ij. r̄n. sed si nō diceret si nō valet zc. s̄z diceret nō valet v̄l valebit zc. tunc porriget̄ ad testm̄ q̄d rūpēt̄ natiuitate posthūi. ita dicit̄ p̄dicti. h̄ puto vez si aliq̄s p̄terijt̄ v̄trem vro. sue scient̄: sec? si ignorant̄: q̄z nō cogitabat̄ in p̄petuū h̄re filios. tūc nato posthumo illud testm̄ nō valeret iure codicilloz. p̄bo donatio inē viuos est validio: q̄ fideicōmissuz q̄z n̄tr̄i voluntate duorū. vt no. in. l. i. C. de pac. p̄. **¶** 3o. in summa. sed doz natio inē viuos facta p̄ natiuitatē filioz reuocat̄ p̄ p. l. si nunq̄. de reuo. do. ḡ multo maḡ fideicōmissuz. **¶** 4o. reuera in testō militi? inest clausula tacite si non valet iure cōi valet iure militari. vt. l. ij. s̄. de testa. mil. S̄z pone posthum? nascit̄ facto testō: an

Reuocat Contrarius tenuit bar. i l q filiabus: in fi. de le. i. z imol. ibi se remittit ad notata p se i l filio pterito. s. de in iust. rup. iri to qz test. magis cōis o p̄i. est cū bar to. in. d. l. q̄ si liab? . in fi. z sic s̄ bar. h̄ic qz omnes se quunt opt. bar. in. d. l. q̄ filiab? . p. l. ḡralit̄. s̄. ex testō. j. de fideicō. liber. maxie qz testator appo nēdo clausula codicillarē videt̄ i genere cogitat̄ se. de h̄ casu s̄z in specie nō potuerit cogitare q̄d sat̄ suffic. l. q̄ iure militari de test. mil. l. sub p̄textu. la. ij. de trāf. z ibi p̄ doct. z ad iura al̄ legata p̄ bar to. h̄ potes r̄ndere pluri bus modis p̄ ad. l. si vnq̄ q̄ loq̄tur in donatiōe q̄ si valuisse dīminuta fuisset legitima filij. sec? in legato q̄ nō mī nuūt̄ q̄rtā. l. pap. s̄. q̄rta. s̄. de inoffi. te. ad. l. sicut certi. p̄t̄ dī cī q̄ ibi non

fuit apposta clausula codicillar̄is per quam possit dīci testatorē in genere cogitasse. dixi plene in auc. ex cā. de li. p̄te. cūz bar. in. d. l. q̄ filiab? trāseūt̄ ibi cōif̄ doc. z bal. in. d. auc. ex cā. in op. ij. in anpe. colū. z bal. z salī. in. l. si. C. de codicil. z salī. z pau. de cas. in. l. i. C. de

222 ij

hered. insti. fulgo. in. d. auct. ex cau. sa. Bau. de cast. in. d. l. si cut certi. de testa. mili. z i. p. sil. lvi. inci. piere pclar. z egregius. z in duob. p. silij. l. i. se. que. z. Jmo. in. d. l. filio p. terito. bal. in. in. l. si totas. C. de inof. te. sta. z bal. in. si. de codi. s. si. p. bar. i. co. si. incip. qda. noie lapus. z ang. hictz. opi. bar. h. d. quo etiā per. ang. in. l. idē. erit dicēduz. de test. mili. p. ang. in. co. si. cvi. z. ccc. vij. al. s. ccc. xvij. z vide p. ang. in. p. sil. ccc. xij. z bal. in. d. s. si. in. stituta eo.

illud valebit iure mili. potuit eni valere si testor: vo. luit: z tñ nō valuit si testor: b nō cogitavit. vt. C. de test. mi. l. si cū vlt in vtero. z. s. de testa. mili. l. q iure z b puto vez: maxie q si illa clausula si nō valet zc. ponat magl esse de psuetudine notarioz q q tes. stator deliberet qd imporet. ¶ Septio qro qd si testator dixit si nō valet iure testamēti valeat iure codicilloz an h nba referant ad tps pditi testamē. ti an ad futuz si ptingeret testm nō valere: dubiū. fac: qz illud nba valeret repitur in pnti optatiu z in pterito impfecto subiuictiu: z b videf pntis tem. por. ita videf tex. fm vnā lec. in. l. cū stipulamur. p. ut est in tex. oz vt qdā hnt. j. de n. ob. sz alij nō hnt. oz: sz tūc nihil ad ppositū. ad idē. l. q. rome. s. auge. ri. j. de n. ob. fm vnā lec. z. j. si qz inge. se esse di. l. ij. cū sua glo. In dñi videf q illa nba subiuictiu siue sint pteriti tps vlt pntis: pnt hē significatiōz futuri. vt. l. si ita qz. s. feta. j. de n. ob. z ibi p. Ja. de are. in. l. stichū. z. l. inf. creditoz. j. de fideius. z. l. si debitor. s. n. isle. de pben. em. z. l. si cui libertas. post pn. de pdi. z demō. z de vino tri. z oleo leg. l. cū certū: qz subiuictiu cū sp respiciat illud nbum. si illud esset futuri tps pnt vlt pteriti subiuictiu pōt intelligi: cū in futuro illud erit pnt vlt pterituz q nō cadit in pterito z pnti indicatiu. Cōcludo q si aliud nō repugnat assumā illā interpretationez vt res pot? valeat maxie in testamētis. j. de reg. iur. l. in te. z. j. de re. du. l. q. tēs. z. l. in ambiguo. cuz. si. z sic nba cōprehēdit tps futuz. ¶ Octano qz ro qd si dixit si nō valet iure testamēti valeat oī iur. re q meli? valere possit: an illud nba valere pōt ex tēsiū cōprehēdat futuz tps. Dic vt dixi in. l. si ita. j. de au. z ar. le. vbi istā. q. pfecte examiaui. ¶ Non. no qro qd si testm nō valet vi exheredatiōis. Rñ. si qdē testm est nullū ipō iure cā nō inserta: tūc idē qd in filio pterito: z eadē rōe si nō valet: sz impug. tur p qrelā: tūc videf q talia nba nil operent. vt. l. titia. s. de inoff. tel. z. l. p. rōn. in. si. j. de le. iij. rō qā cū testm dānet tanq demētis merito nō valet iure codicil. vt. j. l. pr. s. furiosus. credo q nō est vez ho. die. nā qrela nō expugnat hodie testm tanq testōz sit demēs. nō eni est demētia exheredare filiū inser. ta iusta cā: sz impugnat tanq cā inserta nō nā vel nō pbata p heredem: qd pōt esse absq aliq culpa defuncti. z b apparet qz hodie pferuatur legata p. auc. ex. cā. fm opi. quā ibi teneo. z pbat in tex. vñ sumit. ibi ne filij falsis accusatiōib? pdēnent. q nba referunt ad filiū exheredatū inserta cā: sz nō ve. ra. z sic testm expugnat p qrelā. z b tenet qdā doc. z Ja. de are. z Li. refert in auc. ex. cā. qd puto verū. qre dico q b casu illa clausula opat. ¶ Sz d hoc op. nā hodie ex cā pteritiōis vlt exheredationis tes. tamētū remanet firmū pter q ad institutionē. z sic pz qz deficit pditio illa si nō valz iure testamēti zc. mō in nitate valet iure testamēti saltē q ad legata. Dicūt qdā q testm nō valet z legata petunt pdi. ex. l. sz tex. ibi in corpe dic tanq non rescissum obri. neat testm z sic act. ex testō petunt: z sic fuit pnun. ciatū p dñm Thadeū de pepul: tūc dñm boñ. p b q actio. ex testō petetur. videf casus in. l. si. in. si. s. de here. insti. ¶ Quō g rñdem? ad s. Rñ. illa cō. ditio si nō valet iure testamēti valeat iure codicil. loz. vt. l. stichū q me? erit. j. ti. i. z sic cū q ad institut. ionē nō valet iure testamēti qtrū ad institutionez opabit vt valet iure codicil. nō qtruz ad legata q debent p auc. ex. cā. ex. testō. z q hēditas debeat vi. gore istoz nboz. pbat tex. in. l. qrebat. n. vtz autē de testa. mili. z no. in. l. ex. cā. s. de testa. j. ti. ij. l. codi. cilli. i. si. fac. l. posthum? s. si pagan? s. d in iu. rup. z irri. te. ¶ Decimo qro qd si testm nūpif p d ta.

an aliqd opef. Videf q nō. nā sz nūpaf p d tab. tñ. valet de iure ciuili. vt. l. z si d. s. de vul. z pu. z sic vi. det q deficiat pditio qd vez est de iure ciuili: sz nō. p. torio. In dñi pbo sic substitutio vul. cōcipit in. eū casum si heres nō erit: z tūc sufficit q nō sit hēs. de iure p. torio: sz sit heres de iure ciuili. vt. l. sed z si. sine. s. de mīo. s. sz z qd pap. z. l. i. s. si qz adita. ad. tertul. ita in pposito sufficit si testm nō valet de iu. re p. torio. z b puto vez. ¶ Undecimo qro qd si testm nūpaf agnitioe sui heredis p. l. vell. nbi gra. testator instituit duos filios eqlit: demū vn? deces. sit alio viuo remanētib? ex eo nepotib? q repiunt. pteriti: an tūc opabitur illa clausula si nō valet zc. Quidā q sic. vt. s. dictū est in posthumoz: qd est ve. rū qtrū ad legata q pferuarent p auc. ex. cā. non tñ. q nepotes fratrib? debeāt iure fideicō. portionez. pntis eoz: qz illa nba opant vt iure fideicō. debeāt. id qd directo est relicū. vt. d. l. qrebat. s. vtrū. z. d. l. posthum? s. si pagan? sz portio filij decedēt nō. fuit directo relicta fratrib? imo nullo modo. g zc. ¶ Deterera ipi fratres nō tenent ad inuicē ad fidei. cō. qñ sunt instituti eqlit in tota z eqlit qnati: qz tñ. dz vn? alteri: z sic esset eluzorū. vt. j. ti. i. l. ab oibus. s. si titio. in. si. z ibi no. p glo. sec? si partes essent dū. spares: qz tūc possent opari. ¶ Duodecimo qro qd. si testm nūpaf: qz hereditas nō est agnita seu adita. qro vtrū tunc opef illa clausula. Credo q sic. vt. l. eā. quā. C. de fideicō. z. l. q aut. in. pn. s. si qz omis. cau. test. dum tñ dicat si nō valet valebit iure testa. menti zc. vlt filia nba q trahent ad futuz. ¶ Ter. tiodecimo qro qd si testm nō valebit ppf defectuz. heredis scripti incapac. Dico q illa clausula opa. tur. vt. d. l. eā. quā. fm vnā lec. ¶ Decimo qro qro. qd si testm nō valet ppf defectum testant. Rñ. ni. hil opat: qz q nō pōt testari nō pōt codicillari. vt. l. diu? s. codicillos. j. e. z. l. ij. titu. i. In casu tñ pōt. opari cū codicilli possint pfirmari facili? q testm. vt. l. i. s. ij. de le. iij. fac. qd no. in. l. iij. s. de inoff. test. ¶ Quotodecimo qro qd si testm in q sunt nba si. nō valet vlt valebit zc. irritat p scōz testm factū sim. plr: vtrū illud pnt remaneat validū iure codicil. z. qd dico simplr intelligo: qz nō dixit cassans z irri. tās qēqd est scriptū in p testō: tūc eni qd opef illa. clausula zc. dic vt. l. si iure. j. de le. iij. vñ q valeat iu. re codicilloz qz illa volūtas q valebat iure codi. nūquid habuit depēdētā ad testm. sz si testm nō va. lebat assumat vires: z id p pntis testm nō irritat. vt. l. si qz cū nullū. j. e. credo q pntū totalr sit sublatuz. qz p illa nba si non valet vident rogati venientes. ab inte. fm opi. cōez nō veniētes ex testō. sz ista rō. modicū pcluderet fm ea q dixi. s. in. i. q. pbo qz p. scōz testm videf reuocatū qēqd pnt in p. vt. l. si. iure. j. de le. iij. l. i. s. itē si ipse. j. si cui plusq p. l. fal. eadē rōe ē reuocata illa clausula si nō valz iure zc. ¶ Deterera in testō milij tacite inest illa clausula: si. nō valet iure cōi valet iure mili. vt. l. iij. de test. mil. tñ faciēdo scōm pntū tollit nec expsse pfirmaret in. scō: qz iure mili. valere poterat. vt. l. qrebat. de te. sta. mili. z ibi dixi. Cōcludo g q dz intelligi si non. valet. l. alif qz p reuocationē testōis. ¶ Decimo. sexto qro qd si in testō vbi est clausula est aliq sub. stituito pupillar? qz si testm totū nō valet q porri. gat ad ta. pu. l. n. bis ciuilib? z qd ibi no. s. d. vul. z. pu. z. l. sceuola. j. ad treb. sz si poneres q totū testa. mētū vitiet tabule pupillares non pnt valere iure. directo tūc idē vt valeat iure fideicōmissi. vt dixi in. d. l. n. bis. nō dico ex codicillis. sed iure fideicō. reli. ctū. vt dixi ab hīs q impuberi z in testō succedunt. z puto si qdē pferat substituere pupillarē sed. fuit defect? in aliq solēnitate. qz vident rogati qui.

aut b pur di. xi p bar. l. l. cum stipula. mur. de n. ob. ¶ Adobaf. in. ter. Ad. bal. in. repa. l. in. suis. i. re. col. cū se. de. lib. z post. b. z in. d. auct. ex. cā. in. vi. colū. de. lib. p. re. z qd no. bal. in. l. con. trouerfia. p. glo. sing. l. bi. de. tras. fac. ¶ Decimo. qro. Et. vñ. de. hac. clau. sula. no. per. bar. to. in. l. si. ita. de. auct. z. ar. le. ¶ Undecim. mo. qro. vñ. q. dixi. l. l. sec. uola. ad. tre. ¶ Quinto. decimo. qro. De. b. habet. tur. p. bal. l. l. posthumus. s. si. de. inst. test. z. in. l. i. de. fideic. l. i. in. l. si. C. e. ad. si. p. spec. z. Jo. an. in. ti. de. instru. edic. s. cōpē. diose. vñ. pone.

¶ Decimo. sexto. qro. vi. de. bal. ang. z. Jmo. in. l. n. bis. ciuilib. bus. de. vul. z. pu.

Decimo septimo qro, vide bal. in l. fi. in vl. col. h. ex qro, C. e. z in l. qrebat. ff. de testa. mili. idē t3 bal. insti. eo. s. fi.

Et qui. s. furiosus nō intel. Mo. ter. dū dicit p oia. z in oib? z absent? z qescens loco habeat: qz istū tex. reputat fin. ang. in l. i. negocijs. ff. de reg. iu. ad illos q effecti sunt ciues alicui? ciuitat? z in eoz priuile? gis appoz nūtur illa h? ba in oibus z p omia ha beatur p ci uib? nā tūc per ista hba gemiata ces sar fictio et dicitur veri ciues. iō in si m. dīc bal. i. cōstit. ff. in pn. i. fi. h. bis q aliud est eē ingenuus z aliud hēri p i gēno. tū si ista hba o lungatur. qz dicit in re? scripto vel p uilegio hēat z sic i gēnu? tunc signi fū carveritatez allat. l. i. s. fi. qd dīc qz tur. z ibi bal. res p bēdit bar. in l. h. is pro emproze. ff. de vluca. et iō semel vidī p sultū q cū legitimabat spuri? dice bat in puile gio hēat et sit in oibus z p oia legū tim? q dicitur vere legi tim? z exclu dit ex forma statuti femi nas a succes sio: si causa cognita. i. ci uitatez filia? bus fuit fa cta legitima tio: z cū clau sula non ob stante. et fac etiā q pillū textū voluit Ro. in p sil. lxx. vbi con suluit. statū to cauebat q d qōnib?

ab inte. succedūt impuberi. vt. l. sceuola. j. ad treb. z. j. de leg. i. l. qd fideicō. qd intelligo vt ibi pbaē. z in l. q duos. circa si. s. de vul. z pu. z ibi no. p gl. z ibi dixi. **S**z ar. d. p dīcta. j. de ali. z ci. le. l. liberis. s. posthum? vbi illa clausula non porrigit ad ta. pu. sed illa clausula ptinet ad diminutionē lega toz aū relictoz. h ptinet ad augmētū z sustēratio nē: qz clausula solet dicere hec est mea vltia volun tas quā valere volo zc. s. ta. pupil. nō sunt vltima volūtas testant? s. filij. g. zc. So. p ea tuēda dī vo lūtas pīs. vt. l. pap. s. h. nec impuberes. de inoffi. test. **D**ecimo septimo qro. pōe in codicill? inserunt illa hba si non valet iure codicilloz valeat iure cu iuslibet vltie volūtat? put meli? valē pōr: qd opez rant ista hba. Rū. opabunt vt valeat iure alteri? volūtat? min? solēnis vt iure volūtat? impfecte in ter liberos. vt. l. hac p sultissima. s. ex ipfecto. C. de testa. z. l. fi. C. fa. her. nō aūt vt valeat iure testi etiā si esset ibi solēnitas sufficiēs ad testm vt heredis in stitūto: qz illa heredis institutio pōt valere in codi cillis iure fideicō. sed si poneret q ibi essent aliq q nō possent valere in codicill: vt datio tuto. pu. sub? sti. z filia. z tūc idē qz h hba si nō valet iure codicil loz valet iure cuiuslibet alteri? vltie volūtat?: de hēt intelligi eālis vlt minor? solēnitas nō maioris vt. l. fi. de vi. tri. z oleo le. z ex de pcur. c. ij. in clemē. **Q**uero in testō fuit facta substitutio pupillar? in codicill? ad testm fact? fuit reuocata illa substitu tio: ad qd traheret h ademptio. **V**idēt dīcēdū q aut in testō est vn? solus institutus z repudiāuit z nō valet adēptio: qz nō hz a q affirmet. vt. l. ij. s. eo. aut adiuit vlt sunt plures instituti z aliqs adiuit: z tūc valet ista adēptio. vide. l. s. si p dītoe. in fin. de here. insti. z. l. si ita scriptū. s. regula. s. de li. z post.

Iei qui post. est tpe testamēti s. z tē pore codicilloz: sec? ecōtrario. h. d. **D**p. q pōt posthumo relinq. vt insti. de le. s. posthumo. So. vt in glo. z circa h an posthumo alieno posset relinq. dīc vt in l. gallus. s. ille cas? s. de li. z post. z ibi plene fuit dīctū. **D**i. dīc q etiā fm h tpa pote rat relinq posthūo. vt. l. p. e. j. ti. i. g. h. l. h. z respectus ad. l. xij. tab.

Codicilloz iure. hntur ac si essent facta in testō tūc. h. d. **I**n ter. ibi scripta essent. dīca die q codicilli scribunt fm Ja. de arc. **D**pp. s. eo. l. i. Rū. gl. z dīc die vt ibi dixi zc. dīc vt in gl. i. qz hba directa in codicill? ex psumpta volūtate trahuntur ad fideicōmissum. vt. l. sceuola. j. ad trebel.

Furiosus nō intel. **F**uriosus hē p abūte z nō p sentiente. h. d. de clara vt dixi. in l. ij. s. volūtatē. s. so. ma. **D**p. de l. ij. s. de pcur. So. vt gl. h q optie soluit illd dīruz

Hereditas nō pōt directo dari **H**ereditas nō pōt directo dari vlt affirmari in codicill: s. ad fidei cōmissum trahit.

Iquis cum **I**quis cum ab inte. videntur rogati omnes quocūqz iure succedētes inter na? tos z nascituros. hoc dicit. **N**ota q qn qz de cedit intestat? vidēt instituere illū q ab inte. succes deret. vt b. z. l. s. faciunt. in pn. j. eo. **N**o. q ista h

ntentib? inter exneos nō deberet fieri cōpromissus: mō qdā a suo p sanguineo hēbat in omnibus z p oia pro exneo consuluit q non possit fieri compromissum per illum tex.

S hereditas. vide spe. in ti. de istru. edi. s. viso ipugnatōe testi. in fi. hac opi. sequit bal. z ang. h. z bar. in l. i. de le. i. in. i. col. z Im. z pau. d. cas. in l. ex duos bus. de vul. z pupil. pro q est gl. in l. eam quā. in glo. iij. C. de fidecō. dum gl. allat. l. q liberis. s. l. de vulga. et pu. z p ista opi. optime fac tex. in l. i. testamēto. s. i. iuncta gl. i. si qs omis. cau. re. z in l. si plures. de leg. iij. **C**on trariam opi. tenuit gl. res putata sing. i. l. ex duob? s. i. de vulg. z pup. quaz ibi sequitur barto. bal. z ange. q sibi p trarij fuez rūt mouētur mīra rōe p. l. publi? q rō nō est bona vt ibi dīcaz post bart. iō ratio bar. h vī verior cū simi.

ba q s qz mibi heres: vident extendi ad successores ab inte. d. in l. q liber? s. h hba. s. de vul. z pu. So. dīcūt qdā h loqtur in legat? q ptinet on? heredis. vñ cōprehēdit etiā heredes ab inte. ibi in substitu tiōe q ptinet puisionē substituti q puizio nō trahit tur ad eū de q testōz nō cogitauit. h nō placet per ea q habuistis. s. tit. iij. in l. si in testō. qre dīc q ibi loqtur qn fec testm q casu h verba referunt ad heredes scriptos in testō: h qn nullū fec. pbaē. j. pri. s. z. j. e. l. qdā referūt. **C**l. gl. op. fm Di. quā qdā hnt qdā nō. dīz h bo. pos. zc. d. qz si succedit d iure p torio tū nō vidēt voluntate defuncti succedere. vt l. i. s. vlt maxime. j. de colla. bo. s. h dīz. cū intelliga tur p istū tex. heres script? So. sustinēdo gl. possu mus dicere q h iō qz testōz expōit illud h. als sec? vlt forte pōt dīc q istud dīctū glo. nō dīc vlt qz vep. vt ibi dīcēt. **D**p. de. l. i. s. fi. j. de le. iij. So. ibi noiatiū ab vna psona relinqt. h simplr. hīc non sunt alia.

Testamento. **A**d pfirmationē codicil. requi tur aditio ex testō si factus est. h. d. vide q si codicilli fiāt post testm nisi adeat he reditas ex testō ex codicill. nil debetur. vt. l. ij. de si deicō. li. z. l. fi. C. de ma. test. z no. in l. q filio. s. i. de here. insti.

Mte tabulas. **P**er sequēs testm re uocant codicilli nisi aliq iudicio pfirmēt. h. d. h est vep fm ista tpa. bodie nō sp vident codicilli pfirmari siue pce dent siue sequant. **D**p. it. sti. e. s. nō tm. So. gl. q ista est. l. pap. q ibi corrigē in tex. expōse.

Ius seuerus **I**n codicillis nō po test adici p dīto in stitutiōi pure facte. h. d. glo.

Licet in cōfirmatōe. **M**ō pōt sibi legē im ponere a q nō hz rece dere. h. d. h esset tractāda materia. l. si qs. in pn. j. d le. iij. qz illud est difficile d. qd hz illa. l. z nō dicam mō h. qz ibi dīca. **D**p. de. l. i. s. qs. in pn. j. de le. iij. Et gl. dat ples so. do c. moder. dat alias. dīcaz ibi z Li. tāgit in l. sancim? C. de testa. **D**pp. de l. si mibi z tibi. s. in legat? j. de le. i. dīca i. d. l. si qs. in pn. **D**p. de. l. i. in pn. j. de le. ij. So. illa pcor. cū ista. **C**l. tūo inducīt ad. q. qn impator pcessit rescriptū. an dīz dicere nō ob. talilege. Et dīc vt. l. fi. C. si s ius vlt. pu. z ibi p gl. z doc. i. l. rescripta C. de pre. impe. off.

Si post **L**egata p nō scripta nō valēt etiā i co dicill. h. d.

Medam. **P**er fictionem aliqd retro nō fingit vbi deficit extres mū a q vlt ad qd. h. d. ista. l. z tene h menti. vlt alit. **C**odicilli facti ab eo q desijt esse testabil nō referunt ad testm. **I**te hba plata in codicillis itel? ligunt vt ex tūc nō ex tpe testamēti. h. d. **B**lo. s. i. gēt vñ ar. s. dīc vt ibi. z. l. i. bello. s. codicilli. j. de cap. z postli. re. Di.

Onficiuntur. **C**odicilli. **J**uris? consul tus ponit h determinationē qd? modis si ant codicilli. z. h. d. **Q**uatuor modis h in tex. posita qs pōt codicillari. dū tū nō impediat testari im pedimēto iur? sec? si ipedimēto facti. h. d. **I**n. l. vl. 222 iij

C. de testa. dicitur quod rusticus in villa si non habet tres testes potest facere testamentum cum tres. v. quod si civis est in villa et non potest habere nisi tres testes, an possit facere testamentum. Ita de are. disputatio tertia quod non per hanc. l. quod putovex. nam illa lex vltima solus concedit privilegium rusticis. et sic personis non loco. non ergo civibus sed in loco illo essent. et bene teneo in repetitioe. l. cunctos populos. C. de sum. tri. **Q**uestio vtrum sit vix indistincte quod rusticus potest facere testamentum cum tres. v. testibus in villa si plures non repiunt. **S**i. in. d. l. si. dicitur quod non nisi per consuetudinem loci. **S**i illud illa. l. de nihilo. puideret. nam consuetudo ante illa. l. non potest per bari. quod desijt extare memoria et consuetudo presens non videtur aliquid facere ad propositum. **D**e illa enim. l. non meminit. puto quod non sit necesse per bari consuetudines nam. l. illa est scripta in vniuersis rusticis qui sunt sub impio romano ut patet ibi circa mediu et in si. l. non ergo requirit ut prederet illa consuetudo vel non. **I**tem quod ipator statuit aliquid ex certa scia credendum est bene esse vix et non in dubio reuocari. vt. l. ij. C. de legi. z. l. i. s. de offi. psec. pto. et de p. fir. vt. l. inuti. c. i. z. ij. s. imperator ibi statuendo reseruat consuetudinem omnium rusticorum. ergo presupponit quod ante erat et. ergo est standum. **P**roterea sicut in testamento vba enunciativa inducunt dispositionem vt ex testamento agatur. licet aliter non per bari. vt. l. i. C. de falsa causa adiecto legata. z. l. ex hac scriptura. de donationibus. z. l. legauit. de libe. lega. ita enunciatio principis ibi habet vix dispositionis vt ex illa. l. fieri possit sed de consuetudine non doceat. **P**roterea quod dispositio est certa de ea non cura est. vt. l. cuj tale. s. fallam. j. de p. di. z. de. maxie si causa est impulsiva. vt. l. i. s. sexu. de postu. s. ita est ibi. nam illud quod dicitur de consuetudine fuit causa impulsiva: et causa finalis fuit rusticitas eorum: et quod stat in loco vbi copia hominum non potest. vt ibi dicitur. **Q**uero quod dicantur rustici. **R**u. tex. C. ne rusti. ad vl. obse. reuo. l. i. videtur intelligi rusticos omnes qui habitant extra muros civitatis vel castrorum: tamen idem intelligerem de castris comitatibus vbi non esset copia hominum: et sic non sunt castra insignia. illa enim non gaudet illo privilegio. vt exprimit in. d. l. vl. **Q**uestio ibi dicitur si non possunt haberi. vij. testes sufficiens. v. quilibet probabit. **L**erte eo ipso quod quis dicit non potuerit plures haberi: fundata est intentio sua nisi per bari. vt. l. cu de indebito. s. de pba. tui. tamen est vt notari. dicitur quod facta inquisitione plures haberi non possunt. **Q**uestio vtrum sit necesse quod illi. v. testes deponant postea coram iudice. **L**ex. in. l. vl. dicitur quod sic. quod intelligo nisi testis esset scriptus manu publica notarij. vt no. in. l. fi. C. de fideico. z. l. ij. s. si. s. queadmo. testa. ape. **U**ltimo quod an in. d. testis sit necessaria scriptura. **P**e. q. no. vt no. in. d. l. vl. s. dicitur asserat glo. s. de testa. l. quod testis.

Enunciatio. **Q**uod ipator aliquid statuit quod operatur clausula ex certa scia. et de alijs. videtur per moder. i. l. si constat. de ap. **Q**ualiter probabit. videtur de b. q. dicitur i. l. deez. in. ij. appostil. de vbo. ob.

Si post factum. **V**alere quod codicilli facti medio tempore testamenti et mortis erat testabilis. **D**uide. per ponit. q. scdo vna ratione. tertio tollit aliam rationem quod vix debet facere per eo. quarto so. et illa parte determinat. se cetera ibi. nam et testis. tertia ibi nec simul. quarta ibi sed dicem. **N**am et testis. **I**ste vbi. h. z. diuersas leges. et sic diuersas lras. putat esse i lra si eo. summam vobis quod faciat vna ratione per codicillum tale. **L**ertus est quod testis valet: ergo codicilli debent valere quod sequuntur vires testamenti quous eo tpe fecerit codicillos quod testamenti factionem non habet: et dicitur exponi si: per quous. et b. per ut habet in lra si. **S**ed putat h. in lra s. eo. dicitur aliter dicitur videtur et aliter dicitur legi vt tertia pars incipiat ibi sed eo et faciat vna ratione per codicillos et illud quod permiserat: nam et testis valet iniqua cu. q. vt sit ratio dubitandi est: quod testis valet. **S**ed in dicitur arguo quod codicilli sunt facti eo tpe quod erat intestabilis. illa lectura tangit glo. sup

vbo non habuit. et sequens glo. sup se. vbi. **T**ertia lra est cum eo tunc alio modo diuidatur. s. vt in tota illa pntia ponatur ratio dubitandi quod est: quod testis valet cum codicilli fuerint facti eo tpe quod non erat testabilis. s. tene prima leges. quod magis clara. quia glo. ponit sup vbo nam et testis. alie particule sunt clare. **Q**uestio. de. l. quod ex li ber. s. testis. j. de bo. poss. fm ta. **S**o. intellige illas fm ista fm quod aliquid iudicio voluntatis ille emancipatus firmavit testis primus alius non valeret. et fac ad istum s. j. de le. ij. l. i. s. i. **V**enio ad h. nec simul. videtur quod effectus mutus non potest codicillari: quod non potest testari vt. l. discretus. C. e. g. nec codicillari. vt. l. diu. s. codicillos. s. e. z. s. s. pri. **R**u. aut tu intelligi de mutopere: tunc dicitur intelligi de codicill. **P**roterea mutitate cessante vel si fecerit mutitate intelligas quod postea illud vitium cessauit et aliquid voluntatis iudicio firmavit vt in pcedenti casu. potest etiam intelligi in eo quod non est mutus prope: s. per aliquid accidens infirmatus non potest loqui ad prius: s. potest facere codicillos nutu. vt. j. de le. ij. s. nutu. **Q**uestio. de alienis testat. **C**ontra immo codicillat. **S**o. vt in glo. quod vbi testari largepont. **Q**uestio. quod non liceat de alienis testari. vt in auc. ingressi. **S**o. glo. quod b. erant sua tpe mortis. **Q**uestio. ad si. quod testis non valeat de iure ciuili. vt in sti. de exhere. li. in pn. **S**o. non valet de iure ciuili: s. de iure ptorio firmat. vt. l. posthumus. in pn. s. de iniur. tes. quod intellige si vno testore decesserit: alius secus. vt ibi dicitur. in casu tamen potest valere codicilli si testator eos firmavit expresse per natiuitatem posthumus quod posthumus per testore decesserit. ita dicit glo. et b. **E**t aduerte quod posthumus appellat natus per testamentum non per mortem testoris: alius esset impossibile quod testator firmaret post natiuitatem posthumus: et id valet. putat ex nunc non putat extic. s. firmatione testoris.

Si miles. **S**ciendum ad testis non referunt. h. di.

Si ei seruo. **S**i legatum non valet ab initio confirmat ex postfacto et impedimur to ex vltima voluntate testoris sublato. h. d. **C**ontra. casus in quod cessat regula catoniana: de quod plene videbitis in. l. i. j. de re. cato. ratione dicit vt in glo.

Si quis certi generis. **Q**ui firmat codicillos posterioribus. los posteriores videtur reprobare priores. h. d. **C**ontra hac. l. fac. j. de leg. ij. l. si quis in pn. vbi a voluntate reprobate tacite reprobatur per aliam simplicem voluntatem. **S**o. b. interuenit duo actus. s. prima voluntas quod firmavit posteriores: et per prius reprobauit priores: deinde secuta est voluntas posterior: et quod duobus media reprobata intelligitur: ibi secus. vt ibi dicitur.

Risio. **N**on possunt fieri codicilli ab eo qui dubitat de statu suo nisi sit miles. h. d.

Mod per manus. **P**rius non potest firmari ab accessorio. h. d.

In generi. **L**egata ab eo que quis cessurum: puta si alius cum eo succedat in parte non in totum debent. fallit in libertate. h. d. **G**lo. si gnat alius op. dicit vt in ea. materia h. z. l. pe. j. eo. **D**i. tractat in. l. p. s. cum estimare. j. de le. ij.

Iud sine dubio. **T**ractari. **S**i testor fecit instiones heredis in dubio videtur voluisse testari. h. d. **I**n codicill. i. in quod scriptura non sufficere ad testis sed ad codicillos. h. dicit. **N**on est dubium. an voluerit facere testis an codicillos. **C**ontra immo voluit facere codicillos vt ponitur in principio. **S**o. expone codicillos. vt dixi sup

ter. z cessant dria. No. duo. pmi s Ja. de are. qui dicit qd vbiqz ponit sibi volo: positi cu iustitoe directa trahit ad fideicommissu. vt. l. sceuola. ad tre. qd est s hanc. l. Non obstat. l. sceuola. quia ibi constabat q uolebat facere codicillos. vt no. s. l. l. Nota secundo q ex psumptione colligitur vtru testator voluerit instituere directo vel no z sic facit ad ea que diximus in. l. cetero. s. de vul. z pupil. vbi ex psumptione i spicimus vtru testator voluerit substitutione copendiosaz infra tepus puerbertatis trahi ad directa vel non.

Adia referunt.

Diuiditur in duas partes. pua quando vnus herede instituit z ei substituit z post mortem primi codicillos fecit. secunda quando plures heredes instituit z substituit z codicillos fecit p mortem vni. secunda ibi q si duo. prima ps breuiter bntendit. Sicut legatu est nullu quando relinquit ei q tpe legati no est ita quando relinquit ei q tpe legati no viuit. h. d. Op. relicta ab instituto videntur repetita a substituto. vt. l. l. j. de le. i. ergo a substituto debentur si a substituto relicta fuerunt. Respondeo possum hoc intelligere quando in codicillis legata sunt relicta ab herede noiatiz: tunc tenet substitutus. vt. l. si plures. in fi. j. de le. iij. ad. l. falcidia. l. i. s. id qd ex substituto. z hoc inuit littera qz heres zc. z ibi ita vt ab instituto codicilli confirmatur. zc. dices tu si hoc ergo no debetur a substituto etia si tempore codicilloru vixisset institutus qd eet contra mentem hui. l. Sustinendo posses dicere fateor q non debetur s no id q ab initio no valuisse: s quasi defecta ex postfacto ppter hereditate no adita a substituto. z huic pot adaptari ter. in prin. ibi an p inde datio vel adeptio zc. Vel dicas z meli q b fuerit legata relicta ab instituto sub noie appellatio hoc mo ab herede meo no noiato noie ppro z tunc a substituto debetur. p. d. l. l. j. de le. i. si institutus viuebat tpe codicilloru: alia sec? vt hic: q e notabilis determinatio ad illa. l. rone tangat. j. pxi. s. Quid si vba i codicillis fuerit simpliciter: plata. Ja. de are. videt dicere q in dubio videt dirigi sermo ad herede institutu in primo gradu. z qd alibi mihi no placet: qz sicut codicilli ab intestato referuntur ad oes qui ab intestato quoquo gradu succederent: vt. l. si quis cu nullu. s. e. ita eadem rone facta ex testamento referuntur ad oes q ex testamento heredes extiterit quoquo gradu. Preterea p hoc videtur ter. in. l. paterfa. s. i. s. de vul. z pu. vt referat ad heredes oes qui sunt ex iudicio testatoris pno vel secundo gradu. facit. l. ad trebel. l. vltima.

Alias incipit post testamētuz. si no iuenis i libro dic q est de. l. quida. z hic summat ver. quod si duo zc. Legata in codicillis a duob? institutis relicta vno eorum mortuo p pte eius in effectu rati sunt legata inualida. h. d. cu. l. sed cu ea. q dz continuari ad ista scdm xitate nisi coter veniat post. l. ab intestato. z ita glosator hnt tamē dz intelligit vt supra dixi. no erit hoc vez de rigore: sec? de eqta. te. vt. j. e. l. sed cu ea. qua hic iuge si no habes.

Op. hic legata fuerunt relicta p hec verba quis quis mihi heres erit: ergo debebuntur a quocunqz q erit heres. vt. s. e. l. si qs cu nullu. Ja. de are. dicit q id veru quando nullu est factu testamētuz: sec? quando aliqd: qz tunc referuntur ad institutos in pno gradu. vt. s. de vul. z pu. l. qui liberis. s. hec verba. sed hoc non est verum imo referuntur ad omnes qui sunt heredes ex iudicio testatoris primo vel secundo gradu: vt. l. paterfa. s. i. s. de vul. z pu. quare intelligo q hic dixit quisquis mihi heres erit ex institutis.

Op. q hereditas p no scripta accrescit cu one

re suo vel ad substitutu vadit. vt. l. i. s. is ita. C. d. ca du. tol. videbit in. l. que conditio. j. de condi. z demo. si ergo hereditas erit pro non scripta eodem modo legata relicta ab instituto erunt p non scripta: ergo debet trāfire etiam ad institutu. Respon. illud verum quando hereditas erat p no scripta: z p consequens legata respectu eius a quo relicta sunt z sic nullo tpe ceperunt habere effectū ab instituto nec: cum institutio fuerit nulla z substitutionem habeat tāq ipse fuerit prior: sed hec institutio fuit aliquid qua licet legata pro non scripta respectu ei? a quo relinquuntur cum substitutus habeat tanq secūd? non tanq primus. facit. s. de li. z posthu. l. iij. in fi. Op. j. e. l. penul. Dicit glo. illa corrigit istam tu dic q concordat intelligendo illam cum deterrminatione. l. sed cum ea. j. eo. qua legi nunc simul.

Intestato.

Intestato. ad de ad limitatione huius in fi. q vbi testu no va luit tunc bene valēt codicilli dicit bar in. l. legata i utiliter. post prin. j. de le. i. sequendo glo. ibi. Si quis vnū. Et hic in fi. s. si iste ter. res etc considera tus facere videt cōtra op pi. bar. qz secūdu opi. su am oia legata viciari debent. quod est cōtra istu ter. vide imola in. l. qui si liabus. j. de le. i. in prin. post bar. s. palā. dy. sub stinet. Ad qd no. ang. z jmo. in. l. i. s. sicut sit de here. isti.

Lociana.

Lociana. verbus futuri temporis. ca dit in eo quod est de preterito dispositio refertur ad illud. hoc dicit. facit. j. de condi. z demo. l. cum tale. s. falsam. z quod ibi no.

S qui vnum.

S qui vnum. quis solum sibi succes surum putat si in parte succedit pro parte debentur si in dimidia nihil. h. d. Nota ratione in fi. ibi quoniam zc. Et materia huius. l. dicam in l. cuz pater. s. cu estimaret. j. de le. ij. vbi Di. ponit. Ultimo no. si. huius. l. ad opi. qua teneo p au ten. ex causa. q no cōseruatur legata rupto testamēto ex causa preteritionis filij quem ignorabat vi uere. nā si sciuisset testator nec tot legata fecisset. z ei no abstulisset vt hic in fi. dicit in. l. filio pterito. s. de iniust. rup. z irri. testa.

Palam.

Palam. ptura no facit vt scriptura cōtinēs legata sine institutione sit testamētum: s vt codicilli hntur. h. d. Op. s. e. l. i. So. hic no erat scriptu in tabu. no mē heredis: ibi sic. Op. C. de testa. l. erroze. So. ibi fuit omisū erroze scribētis: hic voluntate testātis. Op. C. e. l. fi. s. illud. Dicit gl. illa magis cōcordat. Quero vtru ista noiatio heredis valeat vt testamētū nūcupatiuū. Glo. hic videt dicere q no intelligēdo q legata debeant a veniētib? ab intestato. Sed in. l. si is qui. s. de testa. videt dicere q in testamēto vale at. z id Di. sustinet vtrāqz litterā. aut eni appet q testator volebat cōdere testamētū in scriptis: z pcedit lec. hic posita. no enim valuit vt testamētū in scriptis qz no fuit scriptu nomē heredis: nec vt nūcupatiuū qz testōr noluit facere testamētū nūcupatiuū. aut no cōstat: z tunc illa noiatio heredis si e facta corā legitimo nūero testiu valz testiu: z illa scri ptura valeret vt codicilli. ita itelligat gl. i. l. is q. s. de testa.

Legu doctoris excellentissimi dñi Bartoli de sa roferato pua pars lecture sup iforciato vna cu ad ditōib? dñi Alexandri de imo. diligenter correctā feliciter sinit.

Intestato. ad de ad limita tionē huius in fi. q vbi testu no va luit tunc bene valēt codicilli dicit bar in. l. legata i utiliter. post prin. j. de le. i. sequendo glo. ibi.

Si quis vnū. Et hic in fi. s. si iste ter. res etc considera tus facere videt cōtra op pi. bar. qz secūdu opi. su am oia lega ta viciari de bent. quod est cōtra istu ter. vide imola in. l. qui si liabus. j. de le. i. in prin. post bar.

s. palā. dy. sub stinet. Ad qd no. ang. z jmo. in. l. i. s. sicut sit de here. isti.

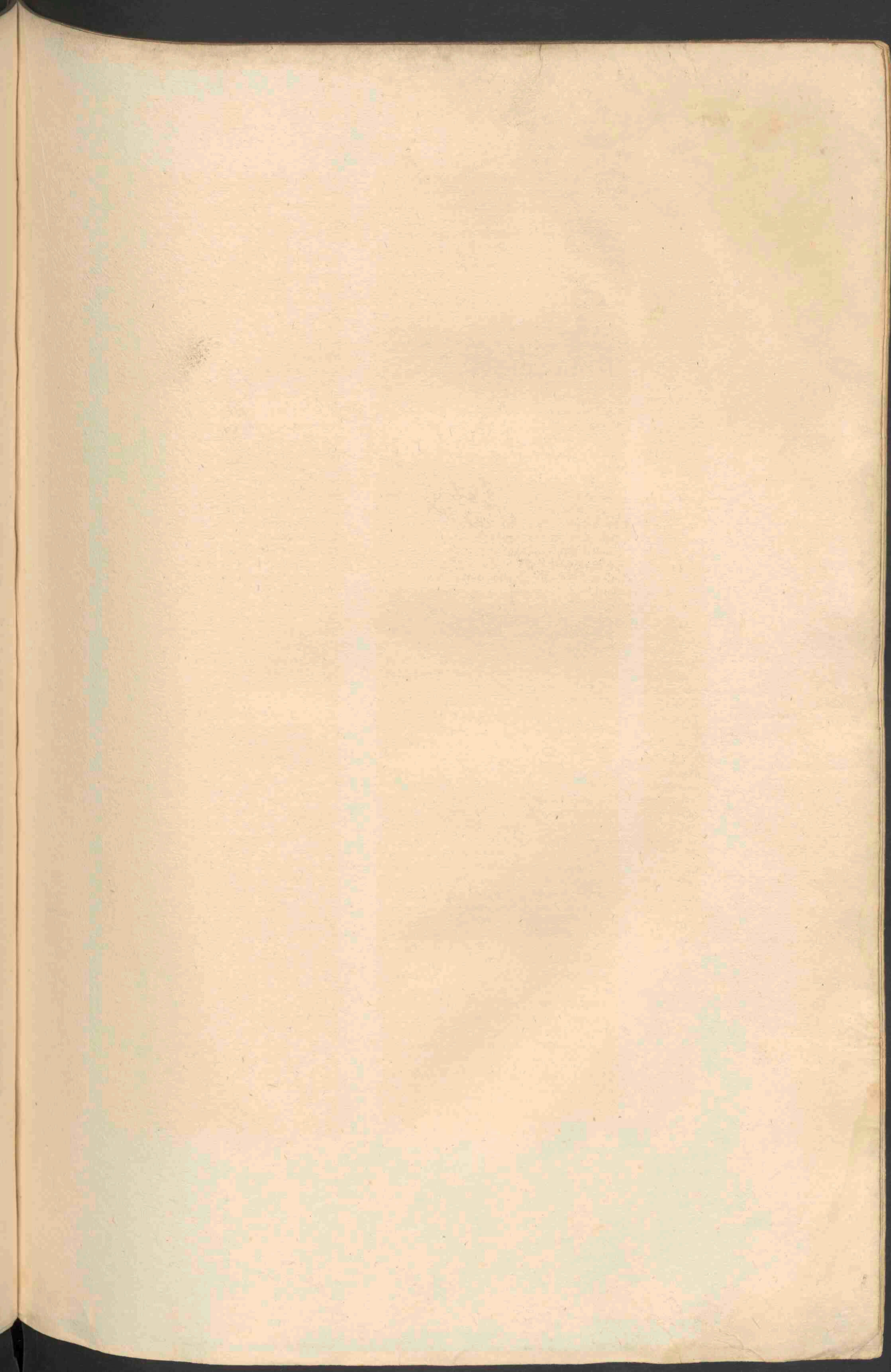
vidaz referunt. Et idē qd hic t3 bar. in. d. l. l. i. cet. z. l. q cō ditio. i. prin. de cōdi. z s mon. l. s. bal. hic indistincte dicit q qū legata sē p no scrip ta vt qz sūt relicta ab herede qui tpe facit legati mortu? erat no videtur esse repetita a substituto z ita etiā tenet ang. i. d. l. licet. l. s. xitas depēdet ab illo magis no dubio videt an portio hereditatis no scrip ta trāseat cu onere vel no de quo plez ne p glo. i. l. i. s. is ita. de cadu. tol. cu cōcor. nā tenet op. q trāseat cum onere vera ē z in dictis locis sed tenet do q no trāseat cu onere put tenuit dy. bal. et jmol. z cōplures in. l. celsus. alias incipit pater. s. fi. de le ga. ij. z cy. in l. no iustam. ad trebel. qd est multu su scitabile p istam. l. tunc veri? erit dic tum bal. z ang.

AAA
Primum vacat
Quia hic non
ponit dy,
marito noceret
BBB
exceptio dñi
Esse locupletiorē
ad patrē z
licet impēdi
EEE
Maritum.
dam tacite
interfit. facit
DDD
licti. z
liter gerere
ment. put
rez. Contra.
EEE
mittit custodire
fuit vxor
in tit. qui
dierno babes
FFF
Si furiosus.
dicim? in heredib?
appellatio filij
dixi in dicto
BBB
et casus
ritus ratione
libra: qd
beret scribi

BBB
tex. dicit
q tutoris
q non
FFF
ob. qd
est ca civilis
tu. z cu.
Heres.
RRR
Bentium.
qd est vez.
sub mēozatiōibus
a qbus romani
LLL
fi. coll. vi.
z glo.
tuto. fm
est spāle
DDD
nullius valoris
sunt. s.
qz videt
AAA
hic nec.
glo. soluēdo
l. z veri?
definit exntia
DDD
luntatē: sec?
gat. l. cū
in auc.
liqd. sed
PPP

tuz. z
scrip? ad illā
lega. ij.
Si qs ita scripserit.
DDD
toz pferat
alia est ex
potest incipere
si rationē
RRR
firmat tabulas
hoc fit
vba mere
SSS
ponitur hic
nō pōt
mo. na. effi.
redare sine
LLL
pua q
vitiatur.
dere. du.
UUU
Qui in aliena
vt. l. cfi.
are hereditati
regula negatiua
XXX
Sed si de sua
de odi. inde.
in. d. s.
YYY
Pantonius.
qd efficiant

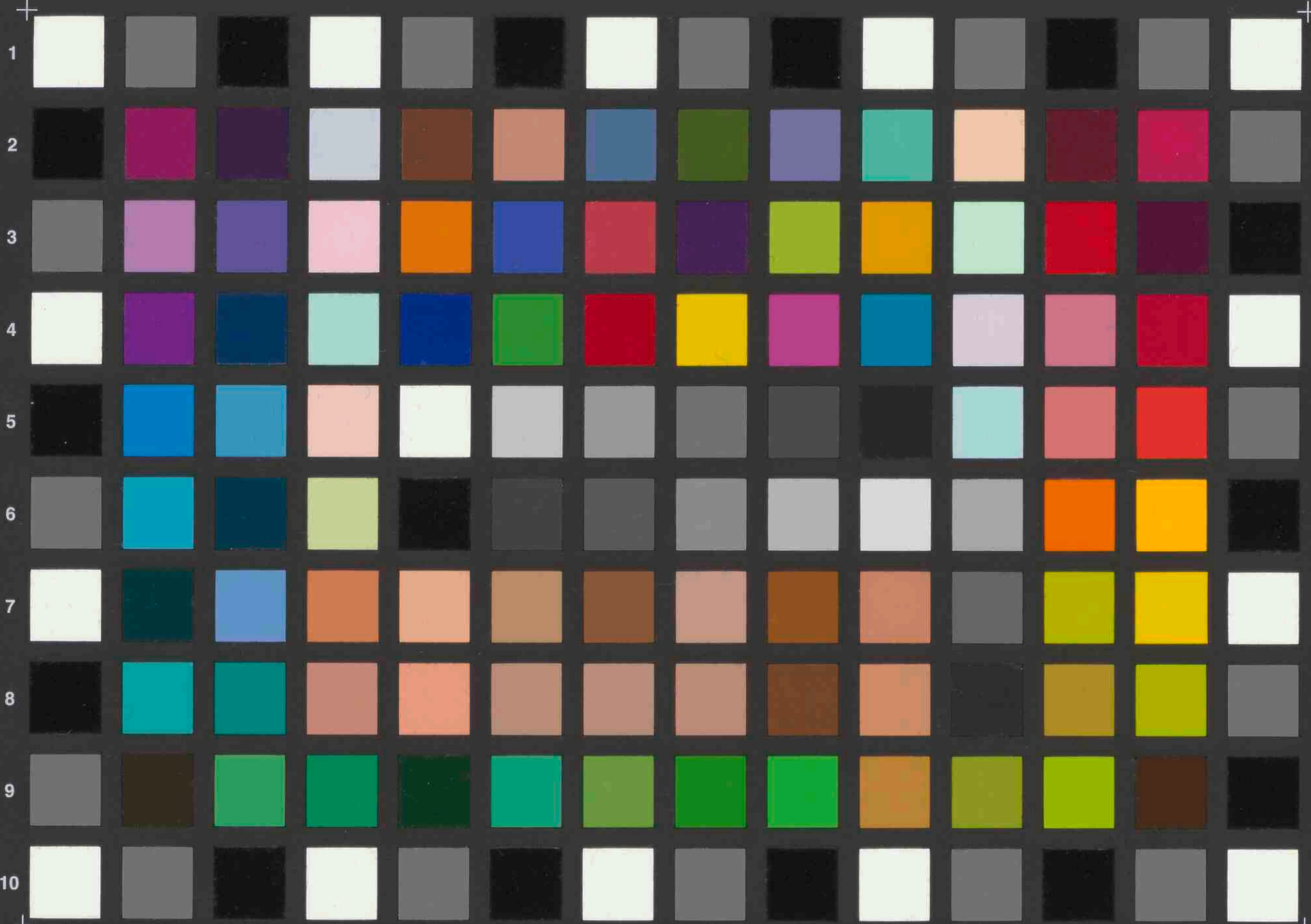
vero temerario
te auī
EEE
Si qs p fraudē.
possessor.
rū an idē
LLL
Si qs aliquē
in. l. i. s.
ab inte.

The first part of the book is a history of the
 city of London, from its foundation to the
 present time. It is written in a plain and
 simple style, and contains a great deal of
 interesting information. The second part
 is a description of the city, and its
 various parts. It is also written in a plain
 and simple style, and contains a great
 deal of interesting information. The third
 part is a description of the city, and its
 various parts. It is also written in a plain
 and simple style, and contains a great
 deal of interesting information.

The fourth part of the book is a
 description of the city, and its various
 parts. It is also written in a plain and
 simple style, and contains a great deal
 of interesting information.

The fifth part of the book is a
 description of the city, and its various
 parts. It is also written in a plain and
 simple style, and contains a great deal
 of interesting information.

A B C D E F G H I J K L M N